

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + Refrain from automated querying Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

Tusi Kap wale Úhihinyköu Ehac, ke Úhihinyköu ae teb Únyi ... 2234.122.9

Harbard College Library

GIFT OF THE

BRITISH AND FOREIGN
BIBLE SOCIETY

LONDON

Digitized by Google

TUSI KAP

^ Bible Jaian. (1901.)

WALE

ÛHIHINYKÖU EHAC,

KE

ÛHIHINYKÖU AE TEB ÛNYI

ADRE WIA KA HNYI

HWEN IAI.

Hondon:
BRITISH AND FOREIGN BIBLE SOCIETY.
1901

22/14./22.9

Harvard College Library

Sept. 23, 1910

Gift of the

British & Foreign Bible Society

THE BIBLE IN THE IAIAN LANGUAGE SPOKEN IN UVEA LOYALTY ISLANDS.

IEN JE TUSI HIA THITHÖ HNYI TUSI KAP.

ÛHIHINYKÖU EHAC.

Genese .					5	At Khet						595
Esodo .					52	Khumöng I	Iwa	nyi Sol	omo	na		602
Levitiko					91	Isaia .		٠.				607
Numera					119	Jeremia.						655
Deuteronon	ni				159	Je tenge an	yi Je	remia				709
Josua .					194	Ezekiela						715
Hnyat Owi	58.				217	Daniela						764
Rutha					240	Hosea.						778
I. Samuela					244	Joela .						785
II. Samuel	в.				274	Amosa.						788
l. Je Than					300	Obadia.						794
II. Je Thar					329	Jona .						795
I. Man Ûla		je '	Fhan		357	Mika .						797
II. Man Ûl					384	Nahuma						801
Ezera .					416	Habakuka						803
N: hemia					425	Zefania						805
Esetera					439	Hagai .						807
Jobu .					446	Zakaria						809
Ta je Salan	200	-			479	Malaki .						817
Ta je Vejec					566							•

ÛHIHINYKÖU AE TEB ÛNYI.

Mataio							823	I. Timoteo .				1019
Mareko							854	II. Timoteo				1022
Luka .							874	Tito				1025
Ioane .							907	Filemona .				1027
Ta je Huliw	78.						932	Heberu .				1027
Roma .	_						963	Iakobo .				1038
I. Korinito							977	I. Peteru .				1041
II. Korinito		•					990	II. Peteru .				1045
Galatia.	•	•					999	I. Ioane .				1048
Efeso .	•	•	•				1003	II. loane .				1051
Filipi .	•	•	•	•	•	·	1008	III. Ioane .				1052
Kolose .	•	•	•	•	•	•	1011	Juda				1053
	:1	•	•	•	•	•	1014	Hna Omanenâ				1054
I. Thesalon		•	•	•	•	•		TIME SHIMIOME	•	-		
II Therele	niba						1017					

GENESE

TUSI A BÂN ANYI MOSE.

HNYIMAKAN 1.

TABA hnyi can Khong ame op drany me hmeledrany. 2 Ke haba hmeledrany ame ba hwenöiny ke ba önyen; ke ka e menekholom hon dok ae dit : k' ame nap Hanon Khong hon je köiö. Khong ame ha, ka habe, Lany jut: k'ame lany dö. 4 Ke Khong ame wâ lany a ûnyi ae so : ke Khong ame sihnyigöulen lany me menekholom. 5 Ke Khong ame hwenyi ien lany, me, Bong, ke e ame hwenyi ien menekholom, me, Hnyinghet. Ke e hu sahac me e hu hnyomakatu, wale bong a khaca.

6 Ke Khong ame ha, ka habe, E so e me hu ke bwang hnyi wanben je köiö, me me bi hnyigöulen je köiö ûnyi hnyi ke je köiö. 7 Ke Khong ame ânyâ bwang, me sihnyigöulen je köiö eû hmelen bwang, ûnyi hnyi je köiö ethö hon bwang : ke e but e. 8 Ke Khong ame hwenyi ien bwang, me, Drany. Ke e hu sahac me e hu hnyomakatu, wale ke

bong a loiny.

9 Haba Khong ame ha, ka habe, E so adre me ûkhacaköuâ ta je köiö eû hmelen drany ka hnyi dok a khaca me me manen dut dok ae mada: ke e but e. 10 Ke Khong ame hwenyi ien dok ae mada, me, Kânâ; ke haba ta je köiö adre ûkhacaköuâ, e ame hwenyi ien, me, Köiö: haba Khong ame wâ a e so. 11 Haba Khong ame ha, ka habe. E so kânâ ame he ka okûâ hna önying, me ûö ae ometu ame he ka hu önyen wan, me ûö ae wa ame he ka hu wan, wale ae hu önyen hnyin, hoton bongon. 12 Ke haba kânâ ame okûâ thö hna önying, ke ûö ae ometu ame hu önyen wan hoton bongon e, me ûö ame wa ae hu önyen hnyin, hoton bongon ; haba Khong ame wâ a e so. 13 Ke e hu sahac me e hu hnyomakatu, wale ke bong a kuniny.

ka hu ta je melam hnyi bwanginy drany ethö, me me bi hnyigöulen lany me lit; ke haba je ûnyi e me hnân ta je haten, me ta je ûen, me ta je bong, me ta je huna: 15 ke wale minya e, a hnân ta je melam hnyin bwanginy drany ethö he ka omelamâ hmeledrany: ke e but e. 16 Ke Khong ame ânyâ li melam a lo ae gan ; haba melam ae gan hmå me hnån musö lany, ke haba melam ae ûhnyûkong hnân musö lit : k' ame ânyâ minya ta je okhû. 17 Haba Khong ame ip ta je ûnyi e hnyi bwanginy drany ethö me me he ka omelamâ hmeledrany, 18 me he ka musö lany me lit, me he ka bi hnyigöuleny lany me lit: ke Khong ame wâ a e so. 19 Ke e hu sahac me e hu hnyomakatu, wale ke bong a vakiny.

20 Haba Khong ame ha, ka habe, E so ame he je köiö ka odedo ta je ûnyi ame bwebwet ae hu möt, ke so ame gâ ethö hon kânâ je meno ame gâ, hnyi bwanginy drany 21 Ke Khong ame op je wâ ae gan hmâ, me ta je ûnyi hia thithö ae möt ame bwebwet, waleji ame odedo hnen köiö, hoton je ve bongon, me ta je meno hia ae hu labenyin, hoton je bongon: ke Khong ame wâ a e so. 22 Ke Khong ame hahnahici ödra, haingen, ka habe, Si but, me dudu but, me ounöngötâ thö köiö, k' e so e me dudu but je meno ame gå hnyi hmeledrany. Ke e hu sahac me e hu hnyomakatu, wale

ke bong a thabûnginy.

24 Haba Khong ame ha, ka habe, E so kânâ ame öduduâ ta je meno ame menâ, hoton je ve bongon, wale je meno a vak cadra, me ta je ûnyi ame iyâû, me je menoiny hnyot, hoton je ve bongon: ke e but e. Ke Khong ame ânyâ je menoiny hnyot, hoton je ve bongon e, me ta je meno a vak cadra, hoton ta je ve bongon, me ta je meno hia thithö adre me iyâû hon kânâ, hoton je ve bongon : ke Khong ame wâ a e so. 14 Haba Khong ame ha, ka habe, E so he haba Khong ame ha, ka habe, E so ate me

op at hnyi wi öta, me tha ûcû m'öta: ke|minya hnyi wanben hnyei, me ûöiny wâhamödra he ka musö ta je wâ eû hnyi köiö, me ta je meno ame gâ ethö, me ta je meno a vak cadra, me hmeledrany hia thithö, me ta je meno ame iyâû wale adre me iyâûâ hmeledrany. 27 Ke Khong ame op at ae we e bi, ame op e me we Khong; e ame up ödru baga me momo. 28 Ke Khong ame hahnahici ödru: ke haba Khong ame ha ködru, ka habe, Si but, me dudu but me ödedoâ hmeledrany, me hom ûhnyûkongo ; me musö thö ta je wâ eû hnyi köiö, me ta je meno ame gâ ethö, me ta je ûnyi hia ae möt ame iyâûâ hmeledrany. 29 Ke Khong ame ha, ka habe, Wâ bi, oge hia but ham köbu ta je ûö hia ae ometu ae hu önyen hnyin, a hnyi hon hmeledrany hia thithö, me ta je ûö hia ae wa me hu önyen hnyin; wale me hnân ö 'bu: 30 Ke haba ta je ûö ae ometu ae hat, me, wale hnân an ta je menoiny hnyot hia, me ta je meno hia ame gâ ethö, me ta je meno hia ame iyâûâ hmeledrany, a ta je ûnyi ame menâ: ke e but e. 31 Ke Khong ame wâ ta je ûnyi hia thithö e ame ânyâ, ke wâ bi, e so hmönyin. Ke e hu sahac me e hu hnyomakatu, wale bong a siksiny.

HNYIMAKAN 2.

K ame umo thö drany me hmeledrany me ta je ûnyi hia thithö eû hnyin. 2 Ke haba hnyi bong a seveniny Khong ame oumo anyin ta je huliwa waleji e ame anya. 3 Ke haba Khong ame hahnahicâ bong a seveniny, me okabâ e : anyin a e ame menâ hnyin, ûnyi hnyi anyin ta je huliwa hia thithö waleji Khong ame op me ânyâ.

4 Walang je bongon ioiny drany me hmeledrany, waleji hnyi ûen adre op li ûnyi e, hnyi bong Iehova Khong ame ânvâ hmeledrany me drany. 5 Ke tiga ba hnyeuten hnyei hnyi kânâ, ke tiga ca kû thö khölakiny hnyei: anyin a Iehova Khong ame tiga ca ota we ka hnyi hon kânâ, ke tiga ba at he ka belökâ kânâ; 6 k' ame ölö thö hau ûnyi hnyi kânâ me okhubetâ hia 7 Ke haba Iehova Khong ame hon kânâ. op at ge sesâiny kânâ, me menâ ka hnyi li hnyingöiny homenâiny möt; ke haba at ame wia me me hanu ae möt. 8 Ke Iehova Khong ame belökå ke hnyei hnyi ke keihen Edena e deiö; k' ame ip eling at waleji a hia but op. 9 Ke Iehova Khong ame okûâ ûnyi hnyi kânâ ta je ûö hia thithö ae hmanenang hnö Iehova Khong hna op. Haba e ame

hmakhmeto so me kong. 10 Ke ame hingölö ûheny hnyi Edena wagewe hnân he ka hû hnyei belök ; k' ame vese but ûheny e me me je vheiny a vak. 11 Haba ien at a bân, me, Pisona: wale at ame igigilö hia hnyei Havila, waleling ae hu gol; 12 ke so but goliny hnyei e: e minya eling bedola me veto soama. 13 Ke haba ien wagewe a loiny, me, Gihona: wale at ame igigilö hnyei Kuza. 14 Ke haba ien wagewe a kuniny, me, Hidekela: wale ame he deiö Asuria ai. Ke Euferate wagewe a vakiny. 15 Ke haba Iehova Khong ame hom at, me ip ju e hnyi hnyei Edena he ka belökâ me 16 Ke Iehova Khong ame hûna ka at, ka habe, U me he ka han monu ûnyi hnyi ta je ûö hia thithö hnyi hna belök : 17 ke haba ûöiny wâhmakhmetoâ so me kong, me, u me ca he ka han ûnyi hnyin: anyin a haba hnyi bong u me he ka han hnyin, e hnathu u me he ka mokcu.

18 Haba Iehova Khong ame ha, ka habe, E ca so e he ka hake laba at; oge me he ka ânyâ hobi kâu ke ûhadruo ae ûcû kâu. 19 Ke Iehova Khong ame op ûnyi hnyi kânâ ta je menoiny hnyot hia, me ta je meno hia ame gâ ethö; me hum ödra ka at me me wâ ia ien e ame he ka hwenyi ödra: ke haba ien ta je meno ae möt hia ame hwenyi iödra at, wale ien bi. ame hwenyi ien ta je meno hia a vak can hnen at, me ta je meno ame gâ ethö, me ta je menoiny hnyot hia ; ke adre tiga ca wâ hobi kâu at ke ûhadruo ae ûcû kâu. Iehova Khong ame kunâ mokut hnying ka hnyi hon at, me e ame mokut; me e ame hom but ke jeien hvaken, k' ame hlöng hmetu ju hwaban ge utiöiny: 22 ke haba jehvak wale Iehova Khong ame hia but hom ûnyi ge at, me ame op me me momo but, me su thö e ka at. 23 Ke haingen at, ka habe, Walang jö hanen je jeiök, me utiö hanen vik: adre me he ka hwenyi ien, me, Momo, anyin adre hom ûnyi ge baga. 24 Waleling me me he at ka hna kamen me hinyen, me kece ka âiân; k' ame he ka khaca thibi unyidru. 25 Ke ödru lo ödru me he thu, wale liamâiân, k' ödru me ca hmehma bi.

HNYIMAKAN 3.

KE e khana he ka bibihwakecin hnen on, hon ta je menoiny hnyot hia, at ka wâ, me so hnân han ; me ûöiny möt ha ka momo ka habe. Hawa, a um dö ha

hna köhmu he ka han wan ta je ûö hnyi hnyei: 3 ke so bi haba wan ûö waleji hnyi wanben hnyei, a hia but ha Khong, ka habe, Ca he öbu ka han wan, ke haba khaca, ca he öbu ka kâlâ, wâ öbu nye mokcu. 4 Ke haba on ame ha ka momo, ka habe, Öbu me ca he ka wen mokcu: 5 anyin ae khana Khong a haba hnyi bong öbu ma han hnyin, wale ame he ka metâ but li emaköbu, m' öbu me he ka helâ but me Khong, ka wâhmakhmeto so me kong. 6 Ke a wâ but momo ûö, a e so hnân han, me hmanenang at ka wâ, me ûö ae ûnyi hnathu, me hnân ometâ at, me haba momo ame tau wan, me han; k' ame ham minya ka âiân a tha e mē, me e ame munyi han. 7 Me ame metâ but li emaködru, me me khan' ödru thö a ödru me he thu ; me ödru me útibetköuâ ta je lan meta, me hnân 8 Ke ödru me löng hwo hnamejidru. Iehova Khong ame ngeno hnyei, hnyi ke hnyi ban bong ae menyik: ke haba Adamu me žian ödru me lubaduöng ge hnyimakö Iehova Khong hnyi ta je ûö hnyi hnyei. 9 Ke Iehova Khong ame hawo Adamu, me ha, ka habe, U a? 10 Ke haingen, ka habe, Oge löng ut hwâm hnyi hnyei, ke oge ot, anyin oge me he thu; me inya oge me lubaduöng. 11 Me e ame ha, ka habe, Ia thumetu u m' u me he thu? Hawa, u je hia but han ûnyi hnyi ûö waleji oge me hûna köu, a u ma ca he ka han? 12 Haingö Adamu, ka habe, Haba momo u je hna könya me me tha e mönya, e ame ham könya ûnyi hnyi ûö, me oge me hnyi han. 13 Haba Iehova Khong ame ha ka momo, ka habe, Ie ûnyi ang u je ânyâ? Haingen momo, ka habe, hnen on hna iyawo nya, m'oge me han. 14 Ke Iehova Khong ame ha ka on, ka habe, u je hnaûhangö but hon ta je meno a vak can hia thithö, me hon ta je menoiny hnyot hia thithö, anyin a u je înyî helâe ; u ma he ka iyâûâ hnyekom, me an sesainy kana hnyi ta je bong hia bonginy ânyâm möt: 15 ke oge me he ka oiwahnaihmiönyi u me momo, me matranam me matraniny momo : e ame he ka kot bâm, keu me he ka kot ohmåiny can. 16 Ke e ame ha ka momo, ka habe, Oge me he ka osehia ânyâm vec u ka erkin ; u ma he ka hnokoâ

Khong, ka habe, Öbu ma ca he ka han but löng hoton hwan âiâm, me han ûnyi ủnyi hnyi ta je úö hia thithö hnyi hnyei? hnyi ûö waleji oge me nyibu u gan, me ha. 2 Ke haingen momo ka on, ka habe, Adre ka habe, Ca he ka han ûnyi hnyin ; awe hnaûhangö but kânâ ûnyi gam ; ke u ma he ka han ûnyi hnyin hnyi vec hnyi ta je bonginy ânyâm một hia; 18 k' ame he ka okûâ köu ta je ûö ae ûdedö me watetaföcö ; ke u me he ka han je ûö ae ometu hnyi ta hnyei; 19 ke u me he ka han ûnyi ge khuniny hnyimâkâm, ke ne o but ûen u me he ka hmetu ka hnyi kânâ ; anyin adre hum u ûnyi hnyin e ; anyin a u sesâiny kânâ, ke u me he ka hmetu hmetu ka knyi sesâiny kânâ. 20 Haba Adamu ame hwenyi ien âiân, me, Eva ; anyin a e hinyen tavat ae möt hia thithö. 21 Ke haba Iehova Khong ame ânyâ li ûkhaû a unen meno hobi kö Adamu me âiân, me okhav' ödru.

22 Haba Iehova Khong ame ha, ka habe, Wa bi, e ûcû but at mötin, ame wâhmakhmeto so me kong; ke haba walang ang, wâ e nye hinôbeny me hom minya ûnyi hnyi ûö hnân melen, me han, me möt bi nyiele balua: 23 anyin a wale Iehova Khong ame obâ but e ûnyi hnyi hnyei Edena, me me belökâ kânâ waleji adre hia but hom e ûnyi hnyin. 24 Waleling e ame obö Adamu but; ke e ame ip eiö hnyei Edena ta je Kerubi, me hele vat ae ubâhlâ ame wiwia ka hnyi je ke keihen hnyei hia, me hnân tuö gethen ka hnyi ûö hnân melen.

HNYIMAKAN 4.

K E Adamu ame khana âiân jia Eva ; me ame erkin dut — t ke haingen, ka habe, Oge hia but kap at ûnyi ga Iehova. 2 Ke e ame hnokoâ hmetu jia Abela a keiny. Haba Abela, me, at tuö mamoe, ke haba Kaina, me, at belökâ kânâ. 3 Ke hwaban ke ta je bong, haba Kaina ame hom ke troban kânâ hnân hut kö Iehova. 4 Ke haba Abela, e ame hom ûnyi hnyi hna hat mamoe je lakon a bân me je meno ae pipikhenya. Ke Iehova ame oûnyihnathu Abela me anyin hut: 5 k' ame ca oûnyihnathu Kaina me anyin hut. Me Kaina ame hmönyin gan hmâ, me khöt ut hnyimakan. 6 Haba Iehova ame ha kö Kaina, ka habe, Ieû gam u me hmönyam? k' ame khöt hnyimakam geû? 7 U je ne ânyâ so, hawa adre me ca he ka hnyi vec; ke u me he ka wem bi hmelen köp u? ke u ka ca ânyâ so, awe, ame bateáidm, ke e ame he ka musi u. 17 Ke e ame | tot hulö hnyi hwanuma : k' ame ke ka e ba kö Adamu, ka habe, Anyin a u je hia hmelâm weny, ke u ma he ka musö e.

8 Ke Kaina ame thumetu Abela a keiny. Ke tiga ödru hnyi ta hnyei haba Kaina ame tot kö Abela a keiny, me hlingâ. 9 Ke Iehova ame ha kö Kaina, ka habe, Ewa Abela a kem? Ke e ame thu, ka habe, E ca khanö nya: hawa, inya at tuö keik? 10 Ke e ame ha, ka habe, Ieû e u je ânyâ? ame tenge könya ifucin dren kem ûnyi hnyi 11 Ke walang ang u je hnaûhangö but ûnyi ge kânâ, waleji a memang ut me cem dren kem ûnyi hnyi hnyamâm; 12 u ka belökâ kânâ, ame ca he hmetu ka ohwenyingâ gânâ; ke u ma he bi u ka at baû, me at he monu eang hmeledrany. 13 Ke haingö Kaina ko Iehova, ka habe, E gan hmâ hwaban könya ke ca khanö nya he ka hok hnyokâ. 14 Wâ bi u je hia but obö nya hnyi bong ang ûnyi hnyi hon kânâ: ke oge me he ka iyong ut hnyimâkâm; ke oge me he bi nya ka at baû me he monu eang hmelen; wale m'adre me he ka hlingö nya hnen tavat hia adre me he 15 Haba Iehova ame ha kâu, ka habe, Anyin a wale, haba at ame he ka hlingö Kaina, me, adre me he ka ibi oseven bi hwaban hmetu kâu, Ke haba Iehova ame bi hatö Kaina, wâ e nye hlingâ hnen ke at ame he ka wâ e.

16 Ke Kaina ame he but ûheny hnyi hnyimakö Iehova, me laba hnyi hnyei Noda, Edena ke e deiö. 17 Ke Kaina ame khana thö âiân; me e ame erkin dut me hnöku Enoka: ke e ame otilâ ke taun, me hwenyi ien taun, hoton ien nokon, jia Enoka. 18 Ke Enoka ame hnöku Irada: ke Irada ame hnöku Mehujaela : ke Mehujaela ame hnöku Methusaela: ke Methusaela ame hnöku Lameka. 19 Haba Lameka ame hok lo momo; Ada ien ke at, ke Zila ien ke at. 20 Ke Ada ame hnöku Jabala: e kamen tavat adre laba hnyi je uma mano, me tren meno. 21 Haba ien keiny, me, Jubala: e kamen tavat hia adre khenen hom kitara me utköwi. 22 Ke haba Zila, me e ame hnöku Tubala-kaina, at ame op ta je ûnyi hia a bras me fao hnân subå: ke haba Naama hani Tubala-kaina. 23 Ke haingö Lameka ka li âiân, ka habe,

Ada me Zila lö, löng ju hok hofuc; Öbu laöiö Lameka lö, tevelöng ju ifucik: Anyin oge hia but hlingå at, oge aatö gan,

Ke hidrou, anyin a e ame okongu nya : 24 Adre ne he ka oseven bihwaban ga Kaina,

Awe, sevente seven ga Lameka bi.

25 Ke Adamu ame khana hmetu âiân; me e ame hnokoâ da, me hwenyi ien Setha: anyin a haingen, A hia but Khong ham könya ke mâtrân hwabö Abela; anyin a hia but Kaina hlingâ. 26 Ke haba Setha, adre hnokoâ nokon ke da; ke e ame hwenyi ien Enosa: wale ûen ame bi hwân tavat he ka hawâ iö Iehova.

HNYIMAKAN 5.

MALANG tusiny je dö ûnyi ga Adamu. Haba hnyi bong Khong ame op at hnyin, e ame op e me we Khong; 2 e ame up ödru a baga me momo; ke e ame hahnahici ödru, me hwenyi iödru at, hnyi bong adre up ödru hnyin. 3 Haba Adamu ame möt hnyi khaca haded ke thöte ta je huna, me e ame hnokoâ ke da helâ me e bi, me we e; me hwenyi ien, me, Setha: 4 ke haba ta je bong bongu Adamu hwaban hnen hna hnöku Setha, me, eit haded ta je huna: ke e ame hnokoâ je da me in. 5 Ke haba ta je bong hia ame möt hnyin Adamu, me, nain haded ke thöte ta je huna: k' ame mokcu.

6 Haba Setha ame möt hnyi khaca haded ke thabûng ta je huna, me hnöku Enosa: 7 ke haba ta je hunainy möt anyi Setha hwaban hnen hna hnöku Enosa, me, eit haded ke seven, k'ame hnokoâ je da me in: 8 ke haba ta je bong hia bongu Setha, me, nain haded ke twelv ta je huna: ke ame mokcu.

9 Ke nainte ta je hunainy möt anyi Enosa, ke e ame hnöku Kainana: 10 ke eit haded ke fiftin ta je hunainy möt anyi Enosa hwaban hnen hna hnöku Kainana, ke e ame hnokoâ ta je da me in: 11 ke haba ta je bong hia bongu Enosa, me, nain haded ke thabûng ta je huna: ke ame mokeu.

12 Ke sevente ta je hunainy möt anyi Kainana, ke e ame hnöku Mahalaleel: 13 ke eit haded ke fåte ta je hunainy möt anyi Kainana, hwaban hnen hna hnöku Mahalaleel, ke ame hnokoå ta je da me in: 14 ke haba je bong hia bongu Kainana, me, nain haded ke libenyita ta je huna: ke ame mokcu.

15 Ke sikste ke thabûng ta je hunainy möt anyi Mahalaleel, ke ame hnöku Jareda: 16 ke eit haded ke thöte ta je hunainy möt anyi Mahalaleel hwaban hnen hna hnöku Jareda, ke ame hnokoa ta je da me in: 17 ke haba ta je bong hia bongu Ma-

halaleel, me, eit haded ke nainte faiv ta je me hnyi je bong minya a biliny, waleji hnyi huna: ke ame mokcu.

18 Ke khaca haded ke sikste tu ta je hunainy möt anyi Jareda, ke e ame hnöku Enoka: 19 ke eit haded ta je hunainy möt anyi Jareda hwaban hnen hna hnöku Enoka, ke ame hnokoâ ta je da me in: 20 ke haba je bong hia bongu Jareda, me, nain haded ke sikste tu ta je huna: ke ame mokcu.

21 Ke sikste faiv ta je hunainy möt anyi Enoka, ke e ame hnöku Methusela: 22 ke Enoka ame labö tha he me Khong hnyi kun ta haded ta je huna hwaban hnen hna hnöku Methusela, ke ame hnokoå ta je da me in: 23 ke haba je bong hia bongu Enoka, me, kun ta haded ke sikste faiv ta je huna: 24 haba Enoka ame labö tha he me Khong: k' ame hia thiju; anyin a Khong ame hom dö e.

25 Ke khaca haded ke eite seven ta je hunainy möt anyi Methusela, ke ame hnöku Lameka; 26 ke seven haded ke eite tu ta je hunainy möt anyi Methusela hwaban hnen hna hnöku Lameka, ke ame hnokoâ ta je da me in: 27 ke haba ta je bong hia bongu Methusela me nain haded ke sikste

nain ta je huna: ke ame mokcu.

28 Ke khaca haded ke eite tu ta je hunainy möt anyi Lameka, k' ame hnokâ da: 29 ke e ame hwenyi ien bi, me, Noa, ke haingen, Walang at ame he ka otubweli ötin ge anyitin huliwa, me vecin li hnyamöta ûnyi ge kânâ waleji a hangâ Iehova. 30 Ke thabûng ta haded ke nainte faiv ta je hunainy möt anyi Lameka hwaban hnen hna hnöku Noa, ke ame hnokoâ ta je da me in: 31 ke haba ta je bong hia bongu Lameka, me, seven haded ke sevente seven: ke ame mokcu. 32 Ke thabûng haded ta je hunainy Noa: ke Noa ame hnöku Sema, me Hama, me Jafeta.

HNYIMAKAN 6.

E hnyi ûen ame hwân ka hu tavat ae hnokoâ lakudra je hlu, 2 ke haba je lakon Khong adre me wâ je lakon tavat a je hlu a ödra hmanenang; me adre me hom me laöiödra hmanenang; ke u ma he ka dit ka hnyi aka, u, me je lakom, me âiâm, me lâiân je lakom a tha ödrin möu. 19 Ke u ma he ka dit ka hnyi aka, u, me je lakom, me âiâm, me lâiân je lakom a tha ödrin möu. 19 Ke u ma he ka dit ka hnyi aka, u, me je lakom, me âiâm, me lâiân je lakom a tha ödrin möu. 19 Ke u ma he ka hom ka hnyin aka ûsa lo li ûnyi hnyi ta je meno hia thithö anyi ka hom k

me hnyi je bong minya a biliny, waleji hnyi ûen ame o but ta je lakon Khong ka lakon tavat a ta je hlu, ke adre me hnokoâ lakudra: haba tavat eling waleji tavat ae hwege ehac, me tavat ae lung. 5 Ke a wâ but Iehova a e gan hmâ but monuiny at eang hmeledrany, ke kong ut ta je hna ûnykûme hia eû hnyi hnyekudra hnyi ta ogo bong hia. 6 Ke Iehova ame ietra a g' ame hia but op at eang hmelen, ke e hmak ut hnyekon. 7 Ke Iehova ame ha, ka habe, Oge me he ka ohia at waleji oge hia but op, ûnyi hnyi kânâ; wale at, me meno ame gâ ethö; anyin a khenyi but hnyekuk ge hnök hna up ödra. 8 Ke haba Noa ame wâ so hnyi hnyimakö Iehova.

9 Walang ta je dö anyi Noa. Haba Noa, at ae wisa, ke fâfâ but hnyi anyin ta je dö: haba Noa ame tha he me Khong. 10 Ke Noa ame hnokoâ ta lakon a kun, jia Sema, ma, Hama, me Jafeta. 11 Ke ikiki thö hmeledrany hnyi hnyimakan Khong; k'ame unöngötö hmeledrany ge ûkonguny. 12 Ke Khong ame wâ hmeledrany, ke wâ bi a ikiki thö; anyin a hia but tavat hia oikikiâ dedra eang hmelen.

13 Ke Khong ame ha kö Noa, ka habe, A o but hnyi hnyimakök obiny tavat hia thithö; anyin a unöngötö hmeledrany hnen ûkonguny ûnyi gadra ; ke wâ bi oge me he ka tha ohi' ödra me hmeledrany. 14 Tibet ju hobi köu aka ge utö a gofa ; ke u me he ka ânyâ ta je hnyeule hnyin aka, ke u me he ka okecea eiö hnyin me hoton ge ouge. 15 Ke walang hwakecin u ma tibet e, ka habe, kun ta haded kubit ibeûen aka, ke fifte kubit ûlauen, ke thöte kubit ibeûen gö-16 U ma he ka tube aka ethö hon, ranyai. ke u ma he ka oumo e ethö hnyi kubit a khaca; ke u ma he ka bi hwanumen aka hnyi ke baten ; ke u ma he ha ânyâ kun ta deö dek, khaca hnyikânâi, me ke at a loiny, 17 Ke wâ bi, inya me kuniny, eiö hnyin. oge me he ka oûkhutukhavâ hmeledrany ge uoû, me me he ka ohia unyin hia ae hu hnyin homenâiny möt ûnyi eang hmelen; k' ame he ka mokcu ta je ûnyi hia thithö eang hmelen. 18 Ke oge me he ka otilâ hmâ anyik ûhihinyköu möu; ke u ma he ka dit ka hnyi aka, u, me je lakom, me âiâm, me lâiân je lakom a tha ödrin möu. 19 Ke u ma he ka hom ka hnyin aka ûsa lo li ûnyi hnyi ta je meno hia thithö, me me tha möt möu;

vak can, hoton bongudrin, me ta je ûnyi ame gâ hoton je bongudrin, me ta je meno hia ame iyâûâ kânâ, hoton bongudrin, ame he ka o köu ûsa lo gadra hia, m' adre me 21 Ke u ma he ka hom köu ûnyi ge ta je jeû hia thithö hnân han, me ûkhöûnâ unyâm ; k' ame he ka âm, me ö 'drin minya. 22 Haba Noa ame ânyâ helâe; e ame ânyâ hoton ta je ûnyi hia Khong ame hûna kâu.

HNYIMAKAN 7.

ABA Iehova ame ha kö Noa, ka habe, Aiö u me ânyâm lap hia ka hnyin aka; anyin a oge hia but wâ a u wisa hnyi hnyimakök hnyi dö ang. ma he bi ka hom unyâm, ûnyi hnyi ta je meno a vak cadra ae bo so ûsa seven, baga me momo; ke ûnyi hnyi ta je meno a vak cadra ae ca bo so, ûsa lo, baga me momo; 3 ke ûnyi hnyi ta je meno ame gâ ethö ûsa seven, baga me momo: me me hu mâtrân eang hmeledrany hia thithö. 4 Anyin a seven biju ta je bong me oge me he ka ota we ka hnyi hmeledrany hnyi fâte ta je lany ke fâte ta je lit; ke oge me he ka ohia eang hmeledrany ta je ûnyi hia ae möt waleji oge hia but op. 5 Haba Noa ame ânyâ helâ me hna hûna hnö Iehova kâu.

6 Ke siks haded ta je hunai Noa, ke e but uoû eang hmelen. 7 Me ame tha didrö Noa ka hnyin aka, me lakon, me âiân, me lâiân je lakon, can köiö ame uoû. 8 Haba ta je meno a vak can ae bo so, me je meno a ca bo so, me ta je meno ame gâ, me ta je ûnyi hia thithö adre me iyâûâ kânâ, 9 adre me dit ûsa lo ka hnyin aka kö Noa, baga me momo, helâ me hnen Khong hna hûna 10 Ke hwaban je bong a seven, kö Noa. ame o but uoû eang hmeledrany. 11 Haba hnyi huna a siks hadediny möt anyi Noa, hnyi tehi a loiny, hnyi bong a seventininy tehi, haba hnyi bong eling ame patrutrua thö ta je pupuainy köiö ae gan hmâ, k' adre khöng ut je mamalamainy drany. 12 K' ame ta we balua eang hmeledrany hnyi fâte ta je lany ke fâte ta je lit. 13 Haba hnyi bong eling a khaca ame tha didrö ka hnyin aka Noa, me Sema, me Hama, me Jafeta je laku Noa, me öiö Noa, me kun a lâiân je lakon; 14 ödrin, me ta je menoiny hnyot his hoton je bongudrin, me ta je meno hia a vak can hoton je bongu-

ae ve bongon hia. 15 Ke adre me didro kö Noa ka hnyin aka, ûsa lo ûnyi hnyi ta je unyin hia wale ae hu homenâiny möt eû hnyidra. 16 Ke haba tavat adre me dit hnyin, adre me didrö, baga me momo, a ta je unyin hia thithö, hoton hna hûna hnen Khong kâu: ke Iehova ame hlöng ut hwa-17 Ke e bi uoû hnyi hmeledrany fâte ta je bong; ke ame gan tot köiö, me ame matö göranyai aka hon hmeledrany. 18 Ke ame khibi but köiö, k' ame khibi tot hmönyin eang hmelen; me ame matö aka hon köiö. 19 Ke ame ti khibi gan hmâ but köiö hon hmeledrany; me tube but ta je bucen hia ae beu hmâ eang hmeledrany. 20 Ame khibi thö köiö fiftin kubit ibeûen göranyai; me ka iyong ut ta je bucen. 21 Ke ame mokcu ta je ûnyi hia ame bwebwet eang hmelen, a ta je meno ame gâ, me meno a vak can, me menoiny hnyot, me ta je ûnyi hia ame iyâû waleji adre iyâûâ kâpâ, me tavat hia: 22 waleji a mokcu ta je ûnyi hia ae hu homenâiny möt hnyi je hnyingöidra, me ta je ûnyi hia hon hnyei. 23 Ke adre ohia but ta je ûnyi hia thithö ae möt eang hmelen, wale at, me meno a vak can, me ûnyi ame iyâû, me meno ame gâ ethö; ke a hi' ödra but ûnyi eang hmelen; ke hake Noa thiju, me hnyat a tha e më hnyin aka. 24 Ke e bi köiö eang hmelen khaca haded ke fifte ta je bong.

HNYIMAKAN 8.

K E Khong ame ûnykûmi Noa, me ta je ûnyi ae möt, me ta ie meno hia a je ûnyi ae möt, me ta je meno hia a vak can a tha e më hnyin aka: me Khong ame kunâ ang he ka tûâ hmeledrany me ame nunu but köiö; 2 adre hlöng ut minya ta je pupuainy köiö ae gan me je hlinginy drany, ka adre thawâ ju we ûnyi hnyi drany; 3 ke ame hmetuhmetu tot köiö ûnyi hnyi hmeledrany: ke hwaban khaca haded ke fifte ta je bong adre öûhnyûkongoâ köiö. 4 Ke haba hnyi tehi a seveniny, hnyi bong a seventininy tehi ame laba thö aka hon bucen Ararata. 5 Ke ame ûhnyûkong tot bala but köiö ke ne o but tehi a libenyitainy: haba hnyi tehi a libenyitainy, hnyi bong a bâniny tehi, e manen dut ban ta je bucen. 6 Ke hwaban ta je bong a fâte, haba Noa ame khöng madrin, me ta je ûnyi ac iyâû, wale ame iyâûâ|malama waleji e ame tibet hnyi aka: 7 kânâ hoton je bongudrin, me ta je meno ke e ame hna but ke oreba, k' ame gâ monu

ke ne o but ame hme thö köiö hon hnyei. 8 Keeame hna ke biny ûnyi gan, me me khana thö ame ne hme thö köiö ûnyi hnyi kana; 9 ke haba biny ame ca wâ ke ong dok he ka menâ hnyin, k' ame hmetu hmetu kâu ka hnyin aka, anyin a tiga e bala köiö hon hnyei hia: ke e ame inâ but hnyamen me hom e, me odilâ hmeto kâu hnyin aka. 10 Ke e ame lubahingen hnyi ke je bong a seven minya; me e ame hna hmetu but biny ûheny hnyin aka; 11 ke a o hmetu but biny kâu hnyi sahac; ke, wâ bi, e hnyi hnyimen lan elaio adre hia but thu: waleling me me khana ju Noa a e hme but köiö hon hnyei. 12 Ke e ame halubahingen hmetu hnyi ke je bong a seven; me ame hna hmetu but biny; ke e ame ca o hmetu bala bi kâu. 13 Ke hnyi huna a siks haded ke wan, hnyi tehi a bân, hnyi bong a bâniny tehi, ame hme but köiö ûnyi hnyi hon hnyei: ke Noa ame hom dö tubiny aka, me hngele, ke wâ bi a hme but hon kânâ. 14 Ke haba hnyi tehi a loiny, hnyi bong a twente seveniny tehi, ame hwahwacit dö kânâ.

15 Ke haba Khong ame ha kö Noa, me ha, ka habe, 16 Didrut ûhem hnyin aka, u me áiám, me je lakom, me láián je lakom a tha ödrin möu. 17 Hom but ta je ûnyi hia ae möt a e unyâm wale je meno hia, a je meno ame gâ, me vak cadrin, me iyâû hia eang hmeledrany: m'adre me he ka si but eang hmelen, me se hia but, me dedo eang hmelen. 18 Me Noa ame didrut, me je lakon, me âiân, me lâiân je lakon a tha odrin më: 19 ame tha didrut ûheny hnyi aka ta je menoiny hnyot hia, me ta je ûnyi ame iyâû hia, me ta je meno ame gâ, me ta je ûnyi ame bwebwet eang hmelen, hoton anyidrin je ve lap. 20 Ke Noa ame otilâ ke taben hnân bi hut kö Iehova; me hom inyi hnyi ta je meno hia a vak can ae bo so, me ta je meno hia ame gâ ae bo so, me hudo ta je hut adre le hon taben hut. Ke Iehova ame löng bunen ae so; ke haingö Iehova eû hnyi hnyekon, ka habe, Oge me ca he hmetu ka hangâ kânâ can at, anyin ae kong weny hnyekon at hwân ke tiga wanakat; ke oge me ca he hmetu ka hlingâ ta je ûnyi hia ae möt, helâji me hnök hna ân yâ. 22 Ke ka e bala bi hmeleirany, me ame ca he ka hia ûen tā, me ien menu, me megic, me kahwa, me honivakeny, me hnyeun, me lany, me lit.

HNYIMAKAN 9.

K E Khong ame hahnahici Noa, me je lakon, me ha ködrin ka habe, Si but, me dudu but, me dedo hmeledrany. 2 K' ame he ka ot gabun me hiny gabun ta je meno hia eang hmeledrany, me je meno ame gâ ethö, me ta je ûnyi hia adre iyâûâ monoâ kânâ, me ta je wâ hia eû hnyi köiö, adre hn' ödra but ka hnyi hnyamöbun. Haba ta je ûnyi hia ame bwebwet ae möt ame he ka hnân ö 'bun; oge hia but ham köbun hia helâji me ta je ûö ae ometu ae 4 Ke öbun e ca he ka tha an utiö me melen, wale ûnyi a dren. 5 E hnathu oge me he ka bi hwaban dröbun, wale anyibun möt; oge me he ka bi hwaban e ka ta je meno hia: me tavat minya, oge me he ka bi hwaban melen at ka liamekeiny mē. 6 Haba at ame hingâlâ dren ke at, me ame he bi ka hingâlâ dren hnen ke at: anyin adre op at e me we Khong. 7 Ke haba öbun, si but, me dudu but ; hnokoâ gânâ eang hmelen, me dedo hnyin.

8 Ke Khong ame ha kö Noa me je lakon unyin, ka habe, 9 Wâ bi, inya oge me otilâ anyik ûhihinyköu möbun, me je mâtrân hwaböbun, 10 me ta je ûnyi hia ae möt unyibun, a je meno ame gâ, me je meno a vak can, me je menoiny hnyot hia unyibun eang hmeledrany; a ta je meno hia'a didrut ûhedra hnyin aka, wale ta je meno hia eang hmeledrany. 11 Ke oge me he ka otilâ anyik ûhihinyköu möbun; ke adre me ca he hmetu ka subâ degecâ ta je ûnyi hia ae möt ge köien uoû; ke haba khaca ame ca he hmetu uoû ka ohia hmeledrany. 12 Ke Khong ame ha, ka habe, Walang haten anyik ûhihinyköu möbun, me ta je meno ae möt hia unyibun, ke ne o but hnyi ta je dö nyiele balua: 13 ka habe, Oge me ip anyik wajeleufat hnyi ûlâ, me hnân haten anyik ûhihinyköu me hmeledrany. 14 Ke iny' ka he ka hom ke ûlâ ka hnyi hon hmeledrany, me, ame he ka manen wajeleufat hnyi ûlâ, 15 me oge me he ka ûnykûme anyik ûhihinyköu, wale möbun, me ta je ûnyi hia ae möt ae ve bongon ; ke haba köio ame ca he hmetu ka uoû me ohia je ûnyi hia ae möt. 16 Ke ame he ka e wajeleufat hnyi ûlâ; ke oge me he ka wâ e, me ûnykûme ûhihinyköu anyin Khong ame ca ba balua, me ta je ûnyi ae möt ae ve bongon eang hmeledrany. 17 Ke Khong ame ha kö Noa, ka habe, Wale haten ûhihinyköu oge hia but otilâ me ta je ûnyi | Mizeraima, me Futa, me Kanana. 7 Ke hia ae möt eang hmelen.

18 Ke walang je laku Noa ödrin e didrut ûhedrin hnyin aka, jia Sema, me Hama, me Jafeta: haba Hama me kamö Kanana. 19 Haba ödrin kun ta laku Noa: ke ûnvi gadrin bi adre khavâ hmeledrany hia hnen

20 Ke Noa ame hwân ka belök, me e ame ta hnyei vine: 21 ke e ame ijem waina, me monu but; ke e ame mokut thu eiö hnyin umen uma mano. 22 Ke haba Hama a kamö Kanana ame wâ kamen ame mokut thu, me thumeto li liamekeiny më eû hnyöu. 23 Ke haba Sema me Jafeta ödru me hom ûkhaû, me lau hon li abenyidru, me he nulötudru, me okhâûâ kamödru ame mokut thu; ke ödru me hnyimaködru eû, m' ödru me ca wâ kamödru ame mokut thu. 24 Ke a hmak dö Noa hwaban hna ic waina, me khana hna ânyâ kâu hnen nokon a wakeiat. 25 Ke e ame ha, ka habe,

E ka mok Kanana;

E ame he ka bi athnyabainy lathnyabainy je liamekeiny mē.

26 Ke e ame ha, ka habe,

Haisoi Iehova, Khongu Sema;

Me hamö Kanana ka bi athnyabainy.

27 E so Khong ame olawö Jafeta

Me me he ka laba hnyi ta je uma mano umö Sema.

K' ame he Kanana ka bi athnyabainy. 28 Ke haba möt anyi Noa hwaban uoû, me, kun ta haded ke fifte ta je huna. 29 Ke haba ta je bong hia bongu Noa, me, nain haded ke fifte ta je huna: ke ame mokcu.

HNYIMAKAN 10.

K E walang ta je dö anyin laku Noa, Sema, me Hama, me Jafeta: ke ödrin e hnokoâ lakudrin obaga hwaban dö

2 Haba je laku Jafeta; Gomera, me Magog, me Madai, me Javana, me Tubala, me Meseka, me Tirasa. 3 Ke haba laku Gomera ; Asekenaza, me Rifatha, me Togadökhudrin je dökhu.

6 Haba je laku Hama; Kuza, me

haba je laku Kuza; Saba, me Havila, me Sabeta, me Rama, me Sabeteka: ke haba li laku Rama; Sheba, me Dedana. 8 Ke Kuza ame hnöku Nimeroda : e at ame hwân he ka hwege eang hmelen. 9 E at ae hwege he ka hnu ta je meno hnyi hnyimakö Iehova: waleling m' adre me ha, ka habe, Helâ me Nimeroda at hwege he ka hnu ta je meno hnyi hnyimakö Iehova. 10 Ke haba hwâniny dokhon dökhu, me, Babela, me Ereka, me Akada, me Kalene, hnyi hnyei Sinara. 11 E ame he but ûheny hnyi hnyei eling Asuria ai, me otilâ Nineve, me Rehoboth-Ir, me Kala, 12 me Resen hnyi wanben Nineve me Kala (wale taun ae gan). 13 Ke Mizeraima ame hnöku Luda, me Anami, me Lehabi, me Nafetui, 14 me Patherusi, me Kaselui (ke ûnyi gan at Filisiti), me Kafetori.

15 Ke Kanana ame hnöku Zidona a atö, me Heth; 16 me at Jebusi, me Amora, me Girigasa; 17 me at Hivi, me Areki, me Sini; 18 me at Arevadi, me Zimari, me Hamath, ke hwaban dö e, adre oveseâ je lap anyi Kanaba. 19 Ke haba hnyigöulen at Kanana, me, ûheny Zidona, gethen ame he Gerara ai, ke ne o but Gaza: deny ka he Sodoma ai, me Gomora, me Adema, me Zeboim, ke ne o but Lasa. 20 Wale je laku Hama, hoton anyidrin je ve lap, me je hwen gadrin hnyi idrin je hnyei, me dökhudrin je dökhu.

21 Ke Sema ame hnokoâ lakon, haba e kamen laku Heberu hia, ke liamekeiny me Jafeta a atö. 22 Haba laku Sema; Elama, me Asura, me Afasada, me Luda, me Arama. 23 Ke haba laku Arama ; Uza, me Huli, me Gethera, me Mase. 24 Ke Afasada ame hnöku Sala; ke Sala ame hnöku Heberu. 25 Ke Heberu ame hnokoâ lakon li baga; Pilege ien khaca; anyin adre khenâ hmeledrany hnyi bonginy ta je bong; ke Joketana ien liamekeiny mē. 26 Ke Joketana ame hnöku Alemodada, me Salefa, me Hazamaveta, me Jara; 27 me Hadorama, me Uzala, me Dikela; 28 me Obala, me Abimaela, me Sheba; 29 me Ofira, me Havila, me Jobad; haba hnyat rema. 4 Ke haba laku Javana; Elisa, me hia eling laku Joketana. 30 Ke haba je Tasesa, me Kitim, me Dodanima. 5 Unyi hnyabadrin, me, hwan hnyi Mesa, gethen gadrin adre me khenâ ta je bomeneiny ta ka he Sefera ai, wale bucen e deiö. 31 Wale je dökhu hnyi idrin je hnyei, hoton je ve ta je laku Sema, hoton anyidrin je lap, me hwen hodra; hoton anyidrin je lap, hnyi je hwen hodrin, hnyi je gadrin, hoton dökhudrin je dökhu.

32 Wale ta je lap anyin je laku Noa,

hoton anyidrin je dö, hnyi dökhudrin je dökhu: ke ûnyi gadrin adre khenâ je dökhu hnyi hmeledrany hwaban dö uoû.

HNYIMAKAN 11.

K E khaca thibi hwan hmeledrany hia, me khaca thibi hofuc. 2 Ke adre me tiga hok töt deiö, me adre me wâ ke dok ae thahon hnyi hnyei Sinara; ke adre me labā e. 3 Ke adre me ûhaköuâ, ka habe, E so ate me op je veto kânâ, me le wia. Ke adre me hom veto kânâ me hnân veto, me hmudra hnân dröu. 4 Ke adre me ha, ka habe, E so ate me otilâ ke taun, me tap ae beû hmâ ban hnyi dranyai, m' ate me ölungâ iöta; wâ adre nye ovesei öta hnyi hmeledrany hia. 5 Ke Iehova ame utut ka wâ taun me tap, ame otilâ lakon tavat. 6 Ke Iehova ame ha, ka habe, Wâ bi, khaca thibi hnyei ödra, ke khaca thibi hwen hodra hia; ke walang ûnyi adre me hwân he ka ânyâ: ke haba walang ang, ame ca he ka hmak ködra ke ûnyi adre me beânyâ. 7 E so ate me utut me omonumonâ hwen hodra, me me ca khana ke at hofuc hwan ke at. 8 Me Iehova ame ovesei ödra ûheny e ka hnyi hmeledrany bia thithö: ke adre me hna ju he ka otilâ taun. 9 Anyin a wale, adre me hwenyi ien e, Babela; anyin a Iehova ame omonoâ eling hwan hmeledrany hia: ke Iehova ame ovesei odra ûheny e ka hnyi hmeledrany hia.

10 Walang ta je dö anyi Sema, khaca haded hunai Sema, ke e ame knöku Afasada hnyi huna a loiny hwaban uoû: 11 ke haba möt anyi Sema, hwaban hna hnöku Afasada, me thabûng haded ta je huna, ke e ame hnokoå je lakon baga me hlu.

12 Ke thöte faiv ta je hunainy möt anyi Afasada, ke e ame hnöku Sala: 13 ke vak ta haded ke kun ta hunainy möt anyi Afasada hwaban hna hnöku Sala, ke e ame

hnokoâ lakon je baga me hlu.

14 Ke thöte ta je hunainy möt anyi Sala, ke ame hnöku Heberu: 15 ke vak ta haded ke kun ta je hunainy möt anyi Sela, hwaban hna hnöku Heberu, ke e ame hnokoå ta je lakon baga me hlu.

16 Ke thöte foa ta je hunainy möt anyi Heberu, ke e ame hnöku Pelege: 17 ke vak ta haded ke thöte ta je hunainy möt anyi Heberu hwaban hna hnöku Pelege, ke e ame hnokoâ lakon baga me hlu.

haded ke nain ta je hunainy möt anyi Pelege hwaban hna hnöku Reu, ke e ame hnokoâ lakon baga me hlu.

20 Ke thöte tu ta je hunainy möt anyi-Reu, ke ame hnöku Serugi: 21 ke lo li haded ke seven ta je hunainy möt anyi Reu hwaban hna hnöku Serugo, ke e ame

hnokoâ lakon baga me hlu.

22 Ke thöte ta je hunainy möt anyi Serugo, ke e ame hnöku Nahora: 23 ke lo li haded hunainy möt anyi Serugo hwaban hna hmöku Nahora, ke ame hnokoâ lakon baga me hlu.

24 Ke twente nain ta je hunainy möt anyi Nahora, ke e ame hnöku Tera: 25 ke khaca haded ke naintin ta je hunainy möt anyi Nahora hwaban hna hnöku Tera, ke ame hnokoâ lakon je baga me hlu.

26 Ke sevente ta je hunainy möt anyi Tera, ke ame hnöku Aberama, me Nahora,

me Harana.

27 Ke walang ta je dö anyi Tera. Haba Tera ame hnöku Aberama, me Nahora, me Harana; ke Harana ame hnöku Lota. 28 Ke ame mokcu Harana hnyi hnyimakö Tera a kamen hnyi hnyei adre hnokoâ e hnyin, wale Ure hnyi Kaledaia. 29 Ke Aberama me Nahora ödru me ve hok âiân: haba ien öiö Aberama, me, Sarai ; ke haba ien öiö Nahora, me, Mileka nöku Harana wale kamö Milika me kamö Iseka. 30 Ke toûnyi Sarai, e ba nokon. 31 Haba Tera ame hom Aberama a nokon, me Lota nöku Harana, a öbiny, me Sarai a ûngon, öiö Aberama a nokon; ke ödrin e tha he ûhedrin Ure hnyi Kaledaia ka he ka hnyi hnyei Kanana ; ke ödrin e o but Karan me labā e. 32 Ke haba ta je bongu Tera tu haded ke faiv je huna: ke Tera ame mokcu hnyi Karan.

HNYIMAKAN 12.

K E haba Iehova ame ha kö Aberama, ka habe, He but ûhem hnyi gam, me ânyâm lap, me hnyaban kâmâm, ka hnyi hnyei oge me he ka omanenâ köu: 2 ke oge me he ka wiö u me me dökhu ae gan, ke oge me he ka ohnahici u, me ogânâ iâm; ke u ma he ka hnahic: 3 ke oge me he ka ohnahici ödra adre me ohnahici u, ke haba at ame hangö u oge me he ka hangâ: ke ame he ka hnahic ut ûnyi gam ta je hnyei hia eang hmelen. 4 Me haba 18 Ke thöte ta je hunainy möt anyi Aberama ame he but helâ me hna ha kâu Pelege, ke e ame hnöku Reu: 19 ke lo li hnö Iehova; ke Lota ame tha he më: me

Aberama ame he ûheny Karan, ke sevente faiv ta je hunainy. 5 Haba Aberama ame hum Sarai a âiân, me Lota a nokon liamekeiny mē, me tang omjehedrin hia ödrin e hia but ûkhöûna, me je hnyat ödrin e hia but hom unyidrin hnyi Karan; ke ödrin e he but ka hnyi hnyei Kanana; me ödrin e o but hnyi hnyei Kanana. 6 Ke Aberama ame vheno hnyei ke ne o but hnyi Sekema, hnyi iwajo anyi More. Ke ka e at Kanana hnyi hnyei. 7 Ke ame manen dut Iehova kö Aberama, ame ha, ka habe, Oge me he ka ham hnyei ang ka ta je mâtrânâm : me e ame otilâ eling taben hut kö Iehova at ame manen kâu. 8 Ke e ame he ûheny e ka hnyi bucen, Bethela ke e deiö, me otilâ umen uma mano, ke e jio Bethela, ke e deiö Ai: ke e ame otilâ ke taben hut kö Iehova eling, me hawâ iö Iehova. 9 Ke Aberama ame hok tot ka hnyi Hwaiöu.

10 Ke e hu hmiâ hnyi hnyei: me Aberama ame he Aigupito ai he ka mē laba e; anyin ae gan hmâ hmiâ hnyi hnyei. 11 Ke e hakekeny jut ka dit ka hnyi hnyei Aigupito, e ame ha kö Sarai a âiân, ka habe, Wâ bi, e khanö nya a u momo ae so hmainy: 12 ke e ka ō u hnen at Aigupito, me, adre me he ka ha, ka habe, Wale âiân, me adre me he ka hlingö nya, k'adre me he biju ka omeli u. 13 Me ö u ha thö, ka habe, U hanik, m' inye so ûnyi gam, me me möt bi hanuk ûnyi gam. 14 Ke ame o but Aberama Aigupito, me at Aigupito adre me wâ momo ae so hmönyin hmainy. 15 Ke a wâ but hnen je than unyi Farao, me ödrin e haisoâ e kö Farao : ke ödra adre me hom dö momo ka hnyi hnyaba Farao. 16 Ke e ame bi so kö Aberama can mono: me e ame tren ta je mamoe, me kau, me asina baga, me je lathnyabainy baga, me je lathnyabainy momo, me je asina momo, me je kamela. 17 Ke Iehova ame oveci Farao me anyin lap ge ta je vec ae gan can Sarai öiö Aberama. 18 Ke Farao ame hawo Aberama, me ha, ka habe, Ieû ang u je ânyâ könya? Ieû gam u je ca thumetu nya a âiâm ang? 19 Ieû can u je ha, ka habe, Hânâm ang? Waleling me oge me hia but hom me öiök: ke walang ang wâ ju âiâm, hom dö, me he thö. 20 Ke Farao ame hûna e ka je lakeiny: ke adre me hom e ka hnyi gethen, me âiân, me anyin ta je ûnyi hia.

HNYIMAKAN 13.

TABA Aberama ame he but ûheny Aigupito, e, me âiân, me anyin ta je ûnyi hia, me Lota minya, ka hnyi Hwaiöu. 2 Ke Aberama ame tren omjeû ae gan hmâ wale je meno, me sileva, me gol. 3 Ke e ame hok tot ûheny hnyi Hwaiöu ke ne o but Bethela, ka hnyi dok adre ip umen uma mano hnyin a bân. wanben Bethela me Ai; 4 me ka hnyi dok e ame otilâ hnyin taben hut a bân: ke hnyi dok eling Aberama ame hawâ iö Iehova. 5 Ke e hu minya ga Lota, at ame tha he me Aberama, ta je mamoe, me kau, me je uma mano. 6 Ke ca ûcû ödru hnyei ka tha laba: anyin ae gan hmâ omjehedru, me me ca khan' ödru ka tha laba. 7 Ke e hu iwatretra ge hnyat tuö meno hale Aberama, me hnyat tuö meno hale Lota: ke at Kanana me at Perizi adre me ka labā hnyei. haingö Aberama kö Lota, ka habe, E so e me ca hu iwatretra gatu, ke ûnyi ge hnyat tuö halek je meno, me hnyat tuö halem: anyin a ötu liamekeiny. 9 Hawa, e ca e hnyei hnyi hnyimâkâm i e so ötu na ûsâkâûö: u ka he but ka hnyi ke keihen a me, awe, oge ma he bi nya ka hnyi ke keihen a metâ; ke u ka he ka hnyi ke keihen a metâ, awe, oge ma he bi nya ka hnyi ke keihen a me. 10 Haba Lota ame bwele me wâ dok ae thahon hia hnyi Joridano, a g' ame hu köiö hnyi je ke keihen hia, ke tiga ca ohia Sodoma me Gomora hnö Iehova, helâke hnyei i Iehova, helâke hnyei Aigupito, gethen Zoara ai. 11 Me haba Lota ame ûca hobi kâu bi dok ae thahon hia hnyi Joridano: me Lota ame hok tot deiö, ke ödru me ûsâkâûö but. 12 Haba Aberama ame laba hnyi hnyei Kanana, ke Lota ame labā je taun hnyi dok ae thahon, me sukhöûnâ umen uma mano ke ne o but Sodoma. 13 Ke e kong at Sodoma, ke beönua anyidra monu hnyi hnyimakö Iehova. 14 Haba Iehova ame ha kö Aberama hwaban hna ûsâkâûö a e me Lota, ka habe, Bwele thö, me wâ eang dok u me tot hnyin ka hnyi hwadrö, me hwaiöu, me deiö, me jio: 15 anyin a haba hnyei hia u ma wâ, oga ma he ka ham köu, me je mâtrânâm nyiele balua. 16 Ke oge me he ka wia ta je mâtrânâm, me me helâ me sesâiny kânâ: waleling me a ne khana ke at he ka aû sesâing kânâ, me adre me he minya ka aû ta je mâtrânâm. anyin oge me he ka ham e köu. me laba hnyi sawajo anyi Mamere, wale hnyi Heberona, k' ame otilâ eling ke taben hut kö Iehova.

HNYIMAKAN 14.

ZE haba hnyi je bong bongu Amerafela than Sinara, me Arioka than Elasara, me Kedalaoma than Elama, me Tidala than Goiim, 2 ödrin e vat me Bera than Sodoma, me Biresa than Gomora, me Sinaba than Adema, me Semeba than Zeboim, ke than Bela minya (wale Zoara). 3 Haba tavat hia eling adre me iouny do hnyi Sidima hnyigöulen bucen (wale Nem ae 4 Adre me bâ kö Kedalaoma hnyi twelv ta je huna, ke hnyi huna a thötininy adre me behûgûnâ hmetu musi. 5 Ke haba hnyi huna fotininy ame o thö Kedalaoma, me ta je than a tha ödrin më, me kot at Refai hnyi Aseterotha-karenaima, me at Zuzi hnyi Hama, me at Emi hnyi Save-kiriathaima, 6 me at Hori hnyi anvidra bucen a Seira, ke ne o but Eleparana hnyi baten hnyebuba. 7 Ke ödrin e hmetuhmetu me o hnyi Eni-misepata (wale Kadesi), me kot hia hnyei iny at Amaleka, me at Amora minya, tavat adre me labā Hazezo-tamara. 8 Me ame he but than Sodoma, me than Gomora, me than Adema, me than Zeboim, me than Bela (wale Zoara); me adre me tet metâ he ka vat mödra hnyi Sidima hnyigöulen bucen; 9 wale Kedalaoma than Elama, me Tidala than Goiim, me Amerafela than Sinara, me Arioka than Elasara; wale vak ta than ûcon thabûng. 10 Ke unöngöt Sidima hnyigöulen bucen ge ta je op hmudra; ke a kec ut li than Sodoma me Gomora, ke adre me ta ju eling, ke haba je kolon adre me kec ka hnyi bucen. 11 Ke adre me hûgûnâ hia ta je omjeûiny Sodoma me Gomora, me anyidra ta je jeû hia, me he but. 12 Ke adre me hûgûnö Lota nokon liamekeiny me Aberama, waleji ame laba hnyi Sodoma, me anyin ta je ûnyi, 13 Ke ame o but ke at a kec me he but. möt, me thumetu Aberama at Heberu: wale ame laba hnyi sawajo anyi Mamere at | Amora, liamekeiny me Esekolo ke liamekeiny me Anere; wale hnyat ödrin e tha hien hnyabak. 4 Ke wâ bi, ame o thö hofuc ho

17 Todrö, a g' adre hom bâ thö keiny, me e ame oc vheno thö hnyei hnyi ibeûen me ûlauen; dö vat adre hia but nâ wia, waleji adre 18 Me hnöku ödrin hnyi hnyaban, wale ödrin kun Aberama ame oc umen uma mano, me o but ta haded ke eitin, me hnu hotudra ke ne o but Dana. 15 Ke e ame kia but vat, e me je lathnyabainy hnyi hnyinghet, me kuc ödra, me hnu ödra ke ne o but Hoba, wale Damaseko, ke hwadrö. 16 Ke e ame hom hmeto ta je ûnyi hia, ke ame hom hmetu minya Lota a keiny, me anyin ta je ûnyi, me omomo, me tavat. 17 Ke ame he but than Sodoma he ka iouny mē, wale a tiga hmetu ûheny hnyi hna kuc Kedalaoma me ta je than unyin, hnyi Save hnyigöulen bucen (wale hnyigöulen bucen anyin than). 18 Ke haba Melekisedeke than Salema ame hok areto me waina: ke e at bi hut ka Khong ae Beönua. 19 Me e ame hahnahicâ, me ha, ka habe, E so e hnahic Aberama ûnyi ge Khong ae Beönua, at a gan drany me hmeledrany: 20 Ke so adre haisoâ Khong ae Beönua waleji ame hua but je iwahnaihmiöny möu ka hnyi hnyamâm. Ke e ame ham kâu ke keihen a libenyitainy ta je ûnyi hia. 21 Ke haingen than Sodoma kö Aberama, ka habe, ham ju könya tavat, ke hom dö ta je ûnyi me ânyâm. 22 Ke haingö Aberama ka than Sodoma, ka habe, Oge hia but hai hnyamök kö Iehova, Khong ae Beönua, at a gan drany me hmeledrany, 23 ka habe, Oge me ca he ka hom ke hnyiban tö, me ong wen taben hnyeûca me ke ûnyi bi a ânyâm, wâ u nye ha thö, ka habe, Oge hia but otreni Aberama ge omjeû: 24 e so thibi hnen wahidröu hna han, me ûnyi minya a jekhon ta je baga adre tha he mönya; jia Anere, me Esekolo, me Mamere, e so ödrin e he ka hom jekhöûdrin.

HNYIMAKAN 15.

WABAN ta je ûnyi e ame o thö hofuc ho Iehova kö Aberama hnyi hna omanenâ, haingen, ka habe, Aberama lö, ca ot : inya ang becâm, me troban hobi köu ae ti gan hmâ. 2 Ke haingö Aberama, ka habe, Than Iehova lö, ie ûnyi u me he kahna könya, ke inya ang at ae ba nokon, ke haba at ame he ka hwo hwabok hnyi hnyabak, me, Eliezera at Damaseko? 3 Ke haingö Aberama, ka habe, Wâ bi, u je ca hia but ham könya ke mâtrânik : ke wâ bi ame he ka hwabök ju at adre hnokoå hnyi me Aberama. 14 Ke a löng ut Aberama Iehova kâu, ka habe, ame ca he ka hwabâm

at eling; ke so bi ame he ka hwabâm hing nokom. 5 Me e ame su e kâ û, me ha, ka habe, Bwele thö hnyidranyai, me aû thö ta je ohkû, ame ne khanö u he ka aû e: me e ame ha kâu, ka habe, ame he ka helâe ta je mâtrânâm. 6 Ke e ame labageju kö Iehova ; ke e ame bi haten e kâu me hnân hwakecin ae wisa. 7 Me e ame ha kâu, ka habe, Inya Iehova, at ame su u ûhem Ure hnyi Kaledaia, me me he ka ham köu hnyei ang hnân em. 8 Me e ame ha, ka habe, Than Iehova lö, ieû haten könya a oge me he ka tren e ? 9 Ke e ame ha kau, ka habe, Hom dö könya kau a kun hunainy, me got momo a kun hunainy, me mamoe baga a kun hunainy, me ke biny, me ke nokon meköta. 10 Me e ame hom ta je ûnyi hia e, me kia luâ bi hnyi wanben, me ip ûöûco je ve ec ke keihen: ke a ca hnyi kia luâ li meno ame gâ. 11 Ke ame utut ta je meno ûkuc ame gâ ka hnyi hon unyin je meno, ke Aberama ame obâ hmetu. 12 Ke haba hnyi ûen a dit seûnö, Aberama ame mokut hnying; ke wâ bi, ame o but kâu ot me menekholom ae gan. 13 Ke e ame ha kö Aberama, ka habe, Wâhmakhmeto ju u, haba je mâtrânâm adre me he ka laba kanyua hnyi hnyei a ca idra, ke adre me he ka bi athnyaba ködra; ke adre me he ka oveci ödra vak ta haded ta je huna; 14 ke oge me he ka owisa ka hnyei eling minya, adre me bi athnyabainy: ke hwaban dö e adre me he ka he hmetu me omjeû ae gan. 15 Ke u ma he ka hnyi he ka je lakâmâm hnyi hnahic; adre me he ka konim u k' u hingat kong ut. 16 Ke haba hnyi dö ae vakiny adre me he ka hmetu jem: anyin ae tiga ca bekhöt ut konginy at Amora. 17 Ke a didrut seûnö, me lit ut, ke wâ bi wahnainyâ ame sâ, me okûnû ame ubâhlâ, k' ame he hnyi wanben ta je ec utiö. 18 Haba hnyi bong eling Iehova ame ha ûhihinyköu me Aberama, ka habe, Oge hia but ham hnyei ang ka ta je mâtrânâm, hwân hnyi wageweiny Aigupito keneo but wagewe ae gan, wale wagewe Euferate: 19 at Keni, me at Kenaza, me at Kademoni, 20 me at Heth, me at Perizi, me at Refai, 21 me at Amora, me at Kanana, me at Girigasa, me at Jebusi.

HNYIMAKAN 16.

ABA Sarai öiö Aberama ame ca hnoköa, ke e unyin ke athnyabainy a at Aigupito, Hagara ien. 2 Ke Sarai ame

ha kö Aberama, ka habe, Wâ ju, ame musö Iehova a oge me ca he ka hnokoa; ö u he thö ka anyik hlu; ame ne he ka hu lakuk ûnyi gan. Me Aberama ame löng hwan Sarai. 3 Ke a hia but Aberama laba libenyita ta je huna hnyi hnyei Kanana, ke Sarai öiö Aberama ame hum Hagara at Aigupito a anyin hlu, me ham e kö Aberama âiân, me me âiân bi. 4 Ke e ame hum Hagara, me e ame erkin dut : ka löng ut e a ga erkin dut, me e ame hûkötiâ momo at a musö e. 5 Ke haingö Sarai kö Aberama, ka habe, Ûnyi gam hna okongu nya: oge ham köu anyik hlu, ke a löng ut a ga erkin dut, me e ame hûkötiö nya: hamö Iehova he ka owisa kötu. 6 Ke haingö Aberama kö Sarai, ka habe, Wâ bi, e unyâm ânyâm hlu, me ânyâ kâu hoton wem. Ke Sarai ame ovecâ e, me e ame kec ut gan. 7 Ke ame ō e hnen angela anyi Iehova hnyi an ame pupua hnyi hnyebuba, wale ame pupua hnyi gethen ka he Sura ai. 8 Ke e ame ha, ka habe, Hagara lö, hlu anyi Sarai, u je m' ua i ke u me he kâ! Me e ame ha, ka habe, oge me kec ga Sarai, momo ame musi nya. 9 Ke haingen angela anyi Iehova kâu, ka habe, Hmetu ju ka at ame musi u, me löng hoton. 10 Ke haingen angela anyi Iehova kâu, ka habe, Oge me he ka ti osehia mâtrânâm, ke ca hnân öû ödra, anyin a ödra se hia. 11 Ke haingen angela anyi Iehova kâu, ka habe, Wâ bi, u erkin dut, ke u ma he ka hnokoâ da; me hwenyi ien Isamaela, anyin a löng ut Iehova ânyâm vec. 12 Ke e ame he ka tha ûcû me asina ae hiny unyin tavat ; k' ame he hnyamen ka iwahnaihmiöny me tavat hia, k' ame he hnyamen tavat hia ka iwahnahmiöny mē; ke e ame he ka laba hnyi hnyimakan je liamekeiny mē. 13 Haba momo ame hwenyi iö Iehova at ame fuc kâu, ka habe, U thibi Khong at ame wâ: anyin a haingen, ka habe, Hawa oge hap wâ ju ang at ame ō nya ? 14 Anyin a wale, adre hwenyi ien an ka habe, Bere-lahai-roi; wâ bi, e hnyi wanben Kadesi me Bareda. 15 Ke Hagara ame hnokoâ da nöku Aberama : ke Aberama ame hwenyi ien nokon, a hnokoâ Hagara, me Isamaela. 16 Ke eite siks hunai Aberama hnyi hnö Hagara hna hnöku Isamaela nöku Aberama.

HNYIMAKAN 17.

KE nainte nain hunai Aberama, me ame manen dut Iehova kö Aberama, me ha kân, ka habe, Inya ang Khong|ka hnokoâ nokon?k'ame he Sara ka hno-Ataekhanahia; u ma he hnyi hnyimakök, ke wise but. 2 Me oge me he ka ûhihinykön möu, me oge me he ka ti osehia ta je matranam. 3 Ke Aberama ame ta hnyimakan hnyikânâi: ke Khong ame ha hofuc kau, ka habe, 4 Wâ bi, e unyâm anyik uhihinyköu, ke u me he ka kamen ta je hnyei ae se. 5 Ke adre me ca he hmetu ka hwenyi iâm, me, Aberama, ke Aberahama bi iâm ; anyin a oge hia but wiö u me kamen ta je hnyei ae se. 6 Ke oge me he ka ti ösi u, ke oge me he ka oâ ta je hnyei ûnyi gam, k'ame he ka o ûnyi gam ta je than. 7 Ke oge me he ka ohmâ anyik uhihinyköu möu me ta je måtrånåm hwabâm hnyi anyidra ta je dö hnân ûhihinyköu ae ca ba balua, me oge me he ka Khongom me ta je mâtrânâm hwabâm. 8 Me oge me he ka ham köu, me ta je mâtrânâm hwabam, hnyei u me laba kanyua hnyin, a hnyei Kanana hia, hnân gam nyiele balua; ke oge me he ka Khongudrin. 9 Haba Khong ame ha kö Aberahama, ka habe, U ma he ka tuö anyik ûhihinyköu, u, me ta je mâtrânâm hwabâm, hnyi anyidra ta je dö. 10 Walang anyik ûhihinyköu möbun, wale öbun e he ka tuö, me ta je mátránám a hwabám, ka habe, Adre me he ka peritomonâ ta je baga hia unyibun. 11 Adre me he ka peritomonâ unen unyibun ; ke wale haten anyik ûhihinyköu möbun. 12 K' adre me he ka peritomonâ at unyibun a eit ut bonginy, a ta je baga hia hnyi anyibun ta je dö, at adre hnokoâ hnyi hnyabam, me at adre ûco hnen mone unyin ta je atkanyua, a ca mâtrânâm bi. 13 E ûnyi hnathu he ka peritomona at adre hnokoâ hnyi hnyabâm, me hna ûco hnen ânyâm mone: k' ame he ka e bi hnyi je unyibun anyik ûhihinyköu hnân ûhihinyköu nyiele balua. 14 Ke adre me he ka subi degecâ ûnyi hnyi iny hnyei at adre me ca peritomonâ unen unyin; e ame hanyâûâ anyik ûhihinyköu.

15 Haba Khong ame ha kö Aberahama, ka habe. Haba Sarai âiâm, u me ca he hmetu ka hawâ, Sarai, k' ama Sara bi ien. 16 Ke oge me he ka ohnahicâ e, ke haba khaca, oge me he ka ham köu nokom da ûnyi gan : eke, oge me he ka ohnahicâ e, k' ame he ka hinyen ta je hnyei; k' ame he ka o ûnyi gan je thaniny ta je hnyei. 17 Me Aberahama ame ta hnyikânâi, me Hawa ama he at a khaca haded hunainy 6 Ke Aberahama ame he mweimwei kö

koâ ke nainte but ta je hunainy? 18 Ke haingö Aberahama ka Khong, ka habe, Ama na möt Isamaela hnyi hnyimâkâm! 19 Me Khong ame ha, ka habe, Ca me ha, ke ame he Sara âiâm ka hnokoâ nokom a baga; ke u me he ka hwenyi ien Isaaka: ke oge me he ka ohmâ anyik ûhihinyköu mē, me ta je mâtrâniny hwaban hnân ûhihinyköu nyiele balua. 20 Ke so bi oge hia but ling u ga Isamaela: wâ bi, oge hia but hahnahicâ, me oge me he ka ohâtâ e, me ösiâ gânâ but e ; e ame he ka hnokoâ ta jo taben a twelv, me oge me he ka wia e me me kamen ta je hnyei ae se hia. 21 Ke haba anyik ûhihinyköu me, oge me he ka ohmâ e me Isaaka, at ame he Sara ka hnokoâ ûnyi gam hnyi ûen eang hnyi huna ame he ka o. 22 Ke e ame um dö ûhnenamö mē, me Khong ame ölö thö ûheny unyi Aberahama. 23 Me Aberahama ame hum Isamaela a nokon, me ödrin adre hnokoâ hnyi hnyaban, me tavat hia adre ûco ge anyin mone, a obaga hia hnyi hnyaba Aberahama, me peritomonâ unen unyidrin, hnyi bong eling a khaca, helâji me hnen Khong hna ha kâu. 24 Ke nainte nain ta je hunai Aberahama hnyi hna peritomonâ unen unyin. 25 Ke thötin hunai Isamaela a nokon hnyi hna peritomonâ unen unyin. 26 Hnyi bong a khaca adre tha peritomoni Aberahama me Isamaela a nokon. 27 Ke adre tha peritomonâ mē ta je baga hia hnyi hnyaban, waleji adra hnokoâ hnyi hnyaban, me tavat adre ûco ge mone unyin je atkanyua.

HNYIMAKAN 18.

KE Iehova ame manen dut kâu hnyi sawajo anyi Mamere, k'ame laba hnyi hwanumen umen uma mano hnyi jebigö; 2 ke e ame bwele me wâ, ke wâ bi ta hnyat a kun ödrin e tot hnyi hnyimakan: ke e ame ō 'drin me wadring dö he ka iouny mödrin ûheny hnyi uma mano, me nom ju hnyikânâi, 3 me ha, ka habe, Than lö, u ka na betenge gak, ca he but ka hnö nya a athnyabaem: 4 e so adre me sâû utköiö, me ösûâ thö je cabun, ke me menâ ju hmelen ûö: 5 ke oge ma hom ong areto, m' öbun e okahwa hnyekubun ; hwaban dö e he th' öbun ; anyin a öbun e hia but o ka athnyabaibun. Ke ödrin e ha, ka habe, hluma, me ha eû hnyi hnyekon, ka habe, He thö ka ânyâ helâ me hnâm hna ha.

Sara eiö hnyi uma mano, me habe, Logotö penapena falawa ae so ama kun ta tulut, op dö, me le je ong areto. 7 Ke Aberahama ame wadring ka hnyi hna hat meno, me hom nokon kau ae moumou me so, me ham ka athnyaba; ke e ame ie penapena e. 8 Ke e ame hom bata me debai, me nokon kau e ame penapena, me ip hnyi hnyimaködrin; ke e ame tot hakekenyi ödrin hnyi hmelen ûö, ke ödrin e han. 9 Ke haingödrin kâu, ka habe, Ewa Sara âiâm? Haingen, ka habe, Walethö hnyi uma mano. 10 Ke e ame ha kâu, ka habe, Oge me he ka o hmetu köu e ka o but ûen; ke, wâ bi, ame he Sara âiâm ka hnokoâ da. K'a löng ut Sara hnyi hwanumen uma mano hnyi hoton. 11 Ke li hingat ut Aberahama me Sara, ke se hia ta je hunaidru, ke ba hmetu ga Sara hwakecin omomo. 12 Ke Sara ame hluma eû knyi hnyekon, ka habe, Hē, oge me he ka hu hnân senyin, k' iny hingat ut, ke hingat minya but anyik than? 13 Ke Iehova ama ha kö Aberahama, ka habe, Ieû ga Sara ame hluma, me habe, Hawa e hnathu oge me he ka hnokoâ k' iny hingat ut? 14 Ewa ke ûnyi ae hmak kö Iehova? Haba hnyi bong adre thu oge me he ka hmetu köu, e ka o but ûen, k' ame he Sara ka hno-15 Ke Sara ame ivinöâ, ka koâ nokon da. habe, Oge ca hluma; anyin a e ame ot. Ke haingen, Ohe, u je hluma.

16 Ke ame todrö hnyat me hnyimaködrin Sodoma ai : ke Aberahama ame tha he mödrin he ka ip ödrin hnyi gethen. Iehova ame ha, ka habe, Hawa, oge me he ka ikhâlâ ga Aberahama hnök hna he ka ânyâ; 18 anyin ame he Aberahama ka hnân hnyei ae gan me man, ke ame he ka hnahic ûnyi gan ta je hnyei hia eang hme-19 Anyin a oge hia but wâhmakhmetoâ e, me me hamen he ka hûna ka lakon me anyin lap hwaban e, m' adre me he ka tuö de Iehova, he ka ânyâ wisa me owisa; me me he Iehova ka ohmâ kö Aberahama hna ha bânâ gan. 20 Ke Iehova ame ha, ka habe, E hnathu e gan hmâ but tenge anyin Sodoma me Gomora, ke e hnathu e ti hmak ut anyidrin hulö; 21 anyin a wale oge ma utut walang aug, me ō 'drin, hawa ödrin e ne ânyâ hia helâji me hwa tenge ame o but könya; ke a ne ba ame he ka khanö nya. 22 Ke a saû thö hnyat ûheny e, me he bala Sodoma ai : ke Aberahama ame tiga tot hnyi hnyimakö Iehova. 23 Ke Aberahama ame hakekenyâ, me ha, |

me wamonu? 24 A ne hu fifte tavat ae wisa hnyi hnyei: hawa, u ma he ka ohia, me ca betenge ka hnyei can fifte tavat ae wisa hnyin e? 25 Ö u ca he ka ânyâ helâe, wale he ka tha omoko tavat ae wisa me tavat ae kong, me me tha ûcû at ae wisa me at ae kong. Ö u ca he ka helâe: hawa ame ca he at owisa hmeledrany hia ka anya wisa? 26 Ke Iehova ame ha, ka habe, Oge ne wâ e Sodoma fifte tavat ae wisa hnyin taun, me oge me he ka betenge ka hnyei hia ûnyi gadrin. 27 Ke Aberahama ame thu me ha, ka habe, Wâ bi, anyin a iny hwege hnyok he ka fuc köu, Than, k' iny sesainy kânâ me hnabadrou; 28 ke hawa, a ne hia thabûng ta hnyat hnyi fifte tavat ae wisa, u ma he ka chia hnyei hia can ae hia thabûng? Me e ame ha, ka habe, Oge me ca he ka ohia e, iny ka wâ fâte faiv. 29 Ke e ame ha hmetu kâu, ka habe, Hawa, u je ne he ka wâ fâte? Ke e ame ha, ka habe, Oge me ca he ka ânyâ can tavat a fâte. 30 Ke haingen, ka habe, E na ca he Than ka hmönyin, m' oge me he ka fuc: hawa a ne hu tavat a thöte? Ke e ame ha, ka habe, Oge me ca he ka ânyâ oge ne wâ eling tavat a 31 Ke eame ha, ka habe, Wâ ju, e hwege hnyekuk he ka fuc ka Than; ke hawa, a ne hu tavat a twente eling! Haingen, Oge me ca he ka ohia e can tavat a 32 Ke e ame ha, ka habe, E na ca he Than ka hmönyin, m' iny okhaca biju fuc: hawa a ne hu tavat a libenyita? haingen, Oge me ca he ka ohia e can tavat 33 Ke a um dö ûhnenamö a libenyita. Iehova me Aberahama, me ame he but : ke Aberahama ame hmetu ka hnyi hnyaban.

HNYIMAKAN 19.

KE haba li angela ödru me o hnyi Sodoma hnyi sahac; ke Lota ame laba hnyi homagouleny Sodoma: ke Lota ame ō 'dru, me e ame tot he ka iouny mödru, ke e ame nom hnyikânâi; 2 ke e ame ha, ka habe, Li than lo, wâ bi, saû ju ka hnyi hnyaban athnyabaibu, me mokut me ösûâ li cabu, ke öbu me he ka vesâ me vheno debu. Ke haingödru, ka habe, Ohe, öhmu me he ka mokut hnyi gethen eâu hnyinghet. 3 Ke e ame û jöngi ödru hwege ödru; me ödru me saû kâu, me didrö ka hnyi umen uma: ke e ame bi jeû hobi ködru, me le areto adre ca levenâ bi, ke ödru me han. 4 Ke ödru tiga ca mokut, ka habe, Hawa, u me he ka tha ohia wawisa | me ame igigilö uma hnen aten hnyei, wale

but ge wahingat, a tavat hia ûhedra hnyi je ke keihen hia; 5 ke adre me hawo Lota me ha, ka habe, Ewa li at eja ödre o köu sahac? Hum ödru but köhmun e me úkhanöhmunköu thö. 6 Ke Lota ame didrut ködra eû hnyi hwanuma, k' ame hlöng hwanuma ka hnyi hoton. 7 Me haingen, ka habe, Hnyat me lakeiny lö, ca ányá ûnyi helâe ae kong. 8 Wâ bi, e hu lakuk li hlu, a ödru tiga ca tha laba me baga, hnö nya but he ka su ödru köbun, ke he th' öbun ka ânyâ ködru bi helâ me webun: ke ca he ka ânyâ ûnyi ae kong ka li at ang; anyin a ödre o but ka hnyi hmenon umök uma. 9 Ke haingödra, ka habe, Kec dö. Ke adre me ha, ka habe, Haba at ang a o but a atkanyua, ke beweny bi he ka at owisa: ke walang ang öhmun e he ka okongu u gan hmâ hudru. adre me ûlûö kâu, wale Lota, me hakekenya he ka kia hlingeny hwanuma. Ke haba li at ödru me hinöbeny jut me húgánö Lota ködru eiö hnyin uma, me blöng ut hwanuma. 11 Ke ödru me owadruâ but tavat hnyi hwanumen uma, tavat ae úhnyûkong me tavat ae gan: ke adre me hûkötö but khaûteta hwanuma. Ke haingen li at kö Lota, ka habe, Hawa, e hu je waem eang? haba ûngom baga, me je lakom baga, me hlu, me ânyâm tavat : hia hnyi hnyei; hum ödrin but ûheny ang: 13 anyin a ohmu me he ka ohia dok ang, anyin ae gan hmâ hwan anyidra tenge hnyi hnyimakö Iehova; ke a kun' öhmu Iebova he ka ohia e. 14 Ke Lota ame didrut me ûhnenamö me laûngon, hnyat ëdrin e hom lakon je hlu, me haingen, ka babe, Todrö, kec dö ge dok ang, anyin ame he Iehova ka ohia hnyei. Ke laungon ödrin e ûnykûme a g' ame ûhiö. 15 Ke ame o thö hnyomakatu, me haba li angela ödru me sihwegiö Lota, ka habe, Todrö hom do âiâm, me lakom li hlu eang; wâ u nye hmunyi mokcu, at ka he ka bi hwaban ka hnyei. 16 Ke e ame bec; me haba li at ödru me lelö hnyamen, me hnyamen åiån, me hnyamen lakon li hlu; anyin a Iehova ame betenge gan : me ödru me su e me ip hnyi hoton taun. 17 Ke ödre hia but su ödrin, me e ame ha kâu, ka habe, Kec dö m' u me möt; ca hwiö bi, ke ca tot hnyi dok ae thahon hia; kec dö ka hnyi ha ködru, ka habe, Than lö, e na ca helâe: todrö me tha mokut mē; ke e ca khana 19 me wâ ju a hia but athnyabaem wâ ûen e ame mokut me tot hmetu. 36 Me

aten Sodoma, hwân ge ta je hidröu ke ne o|ibetengiö baû hnyi hnyimâkâm, ke u je hia but ogânâ ânyâm ibetengiö, wale u je omanenâ könya me me omeli nya but; ke ca khanö nya he ka kec ka hnyi bucen, wâ e nye hom tilö nya hnen kong, m' iny mokcu: 20 wale bi eû taun ae hakekeny ka kec kâu, ke ûhnyûkong thibi: iny na kec ut kå e, (hawa e ca ûhnyûköng e?) m' inye möt. 21 Me e ame ha kâu, ka habe, Wâ bi oge hia but köp u hnen ûnyi ang minya, me oge me ca he ka ohia taun e u 22 Logotö, kec dö kâ e, anyin ae me ha. ca khanö nya ka ânyâ ke ûnyi u ka tiga ca o e. Anyin a wale adre me hwenyi ien taun e, me Zoara. 23 Ame görany dö seûnö hon hnyei ke Lota ame o thö Zoara. 24 Ke Iehova ame ota we hon Sodoma me Gomora a teio me meic ûnyi hnyi drany ga Iehova; 25 me e ame ohia li taun e, me dok ae thahon hia, me tavat hia adre me labā li taun e, me ta je ûnyi hia ame kû eû hnyi kânâ. 26 Ke haba âiân ame hwiö hmetu, m' adre wia momo e me me sâlt ame tot wisa. 27 Ke Aberahama ame vesâkong me he ka hnyi dok e ame labö tot hnyin hnyi hnyimakö Iehova: 28 ke e ame bwele Sodoma ai me Gomoroai me hnyei hia ae thahon, me wâ, ke wâ bi ame sâ göranyai hainy hnyei helâke hainy inyâ ji.

29 Ke e ka he Khong ka ohia li tauniny hnyei ae thahon, me Khong ame ûnykûmi Aberahama me kunö Lota ûnyi hnyi wanben ûohiö, hnyi ûen e ame ohia li taun ame laba hnyin Lota.

30 Ke Lota ame ölö thö ûheny Zoara me laba hnyi bucen tha e me lakon li hlu; anyin a e ot ka laba e Zoara: ke e ame laba hnyi op, tha e me lakon li hlu. 31 Ke haingen atö ka wakeiat, ka habe, A hingat ut cica, ke ba at ehe ang he ka hum ötu helâ me bongon hmeledrany: 32 ötü ma he ka habeli cica ge waina, me ötu me he ka tha mokut mē, me me hu mâtrân ûnyi ga cica. 33 Ke hnyi lit eling ödru me habelen kamödru ge waina: me ame he atö me tha mokut me kamen; ke e ca khana ûen e ame mokut me tot hmetu. 34 Ke nyi, haingen atö ka wakeiat, ka habe, Wâ bi, et hnyinghet oge tha mokut me cica: ötu me he ka habelen hmetu aû ge waina hnyinghet; me u me he ka tha mokut mē, me me hu mâtrânitu ûnyi ga cica. 35 Ke ödru me habelen kamödru ge bucen, wâ u nye mokcu. 18 Ke Lota ame waina hnyi lit minya eling : me wakeiat ame wale e erkin dut li laku Lota hnen kamödru. 37 Ke atö ame hnokoâ da, me hwenyi ien Moaba: wale kamen at Moaba ke ne o but hnyi bong ang. 38 Ke wakeiat minya ame hnokoâ ke da, me hwenyi ien Ben-ami: wale kamen ta je laku Amona ke ne o but hnyi bong ang.

HNYIMAKAN 20.

K E Aberahama ame hok tot ûheny e ka hnyi hnyei hnyi Whaiöu, me laba wanben Kadesi me Sura, me e ame laba kanyua e Gerara. 2 Ke haingö Aberahama ga Sara a âiân, ka habe, Hanik at ang : me | Abimeleke thaniny Gerara ame ûkhûnöng ka hum Sara. 3 Ke Khong ame o but kö Abimeleke hnyi bwi hnyi hnyinghet, me ha kâu, ka habe, Wâ bi u me helâ me at ae mokeu can momo u je hom; anyin a e âiân ke at. 4 Ke Abimeleke ame tiga ca ûhakekenyi mē: ke e ame ha, ka habe, Than lö, u je he bi ka hlingâ hnyei ae wisa? 5 Hawa, a ca ha könya, ka habe, Hanik at e? ke haba momo, e ame ha minya, ka habe, Hanik at ang: me oge hia but ânyâ ûnyi ang ge hnyekuk ae hnathu, me li hnyamök ae alai. 6 Me Khong ame ha kâu hnyi bwi, ka habe, Eke, e khanö nya a u je ânyâ e hnyi hnyekom ae hnathu, me oge me hom behanö u, wâ u nye kong könya: waleling m' oge me ca hnö u he ka kâlâ e. 7 Anyin a wale, he thö u ka hna hmetu momo ka âiân : anyin a e perofeta, k' ame he ka hic hobi köu, me u me he ka möt: ke u je ne ca he ka hna hmetu, wâhmakhmeto ju a u me he ka mokcu, u bi, me je waem hia. Ke Abimeleke ame vesâkong, me hawa je athnyabainy hia, me thumetu ödrin ge ta je ûnyi hia e: me ame ot gan hmâ tavat. 9 Me Abimeleke ame hawo Aberahama, me ha kâu, ka habe, Ieû ang u je hia but ânyâ köhmun? ke ieû anyik monu köu, wale me u je bi jönik gan hmâ me dökhuk dökhu? u je hia but ânyâ könya ta je ûnyi a ca hnân ânyâ. 10 Me haingö Abimeleke kö Aberahama, ka habe, Ieû u je wâ me u me ânyâ thö ûnyi e ? 11 Ke Aberahama ame ha, ka habe, Oge me ûnykûme bi nya, ka habe, e ba ot ka Khong hnyi dok ang ; me ödrin e he ka hlingö nya can öiök. 12Ke haba khaca, e hnathu, hanik e, ke nöku cica, ke ve hinyöhmu bi; k' ame wia me me ölök bi: 13 ke haba hnyi ûen Khong ame ohei nya ûnyi hnyi hyaba cica, me |

ibetengiö u me he ka ânyâ könya, a haba hnyi ta je hnyei ötu me he ka o hnyin, u me he ka haiö nya, ka habe, Hanik ang. 14 Ke Abimeleke ame hom ta je mamoe me kau, me athnyaba baga me momo, me ham kö Aberahama, me hnö Sara âiân hmetu kâu. 15 Ke Abimeleke ame ha, ka habe, Wâ bi, ik hnyei hnyi hnyimâkâm: labā ju hnâm hna he ka weny. 16 Ke haingen kö Sara, ka habe, Wâ bi, oge hia but ham ka hânâm ta je ong sileva a khaca thauzan: ke wâ bi, haba ûnyi e me hnân tube hnyimâkâm, m' ödrin hia a tha ödrin möu; m' u me he ka wisa hnyi hnyimakan 17 Ke Aberahama ame hic ka tavat hia. Khong: ke Khong ame osoi Abimeleke, me âiân me lathnyabainy omomo; me ödrin e hnokoâ bi. 18 Anyin a hia but Iehova otounyöomomo hiahnyi lapanyi Abimeleke ca Sara öiö Aberahama.

HNYIMAKAN 21.

K E haba Iehova ame senö Sara helâ me hnen hna ha, me Iehova ame ânyâ kö Sara helâ me hwan hofuc. 2 Ke ame erkin dut Sara, me ame hnokoâ nöku Aberahama baga ka hingat ut, hnyi hing ûen Khong ame hia but ha kâu. 3 Me Aberahama ame hwenyi ien nokon a hnokoâ Sara, Isaaka 4 Ke Aberahama ame peritomoni Isaaka a nokon ke eit ta bonginy, helâji me hnen Khong hna hûna kâu. Ke khaca haded je hunai Aberahama hnyi hna hnöku Isaaka a nokon. 6 Ke haingö Sara, ka habe, Khong ame hia but ohlumö nya; k' ame he ka tha hluma mönya tavat hia adre me löng. 7 Ke haingen momo, ka habe, Ia ame he ka ba ehac kö Aberahama, ka habe, Ame he Sara ka asen je wanakat? anyin a oge hia but hnokoâ nokon da ke hingat ut.

anyâ köhmun? ke ieû anyik monu köu, wale me u je bi jönik gan hmâ me dökhuk dökhu? u je hia but ânyâ könya ta je ûnyi a ca hnân ânyâ. 10 Me haingö Abimeleke kö Aberahama, ka habe, Ieû u je wâ me u me ânyâ thö ûnyi e? 11 Ke Aberahama ame ha, ka habe, Oge me ûnykûme bi nya, ka habe, e ba ot ka Khong hnyi dok ang; ka habe, e ba ot ka Khong hnyi dok ang; ke haba khaca, e hnathu, hanik e, ke nöku cica, ke ve hinyöhmu bi; k' ame wia me ölök bi: 13 ke haba hnyi ûen Khong ame ohei nya ûnyi hnyi hyaba cica, me oge me ha kâu, ka habe, Walang ânyâm 8 Ke ame hûhûö thö wanakat, k' adre hnebaiö but: ke Aberahama ame ânyâ bijeû ae gan hnyi bong adre hnebaiö Isaaka hnyin. 9 Ke Sara ame wâ nöku Hagara, momo Aigupito, waleji nöku Aberahama, k' ame hiâ. 10 Waleling me me ha ko Aberahama, ka habe, Tha obâ but momo eang adre ûco me nokon: anyin ame ca he nokon me Isaaka nökuk. 11 Ke a vec gan hmâ Aberahama ge hofuc eling, can nokon. 12 Ke Khong ame ha kö Aberahama, ka habe, E so u me ca vec can da, me momo u je oge me ha kâu, ka habe, Walang ânyâm

Sara; anyin adre me he ka ha mâtrânâm unyi ga Isaaka. 13 Ke oge me he bi nya ka wia nokon momo adre ûco me hnân hnyei, anyin a e mâtrânâm. 14 Me Aberahama ame vesâkong, me hok areto me kaia ze lup, me ham kö Hagara, me ip hon bajebenyin, me wanakat minya, me kuna but momo: k' ame he but me he monu hnyi hnyebuba Bere-seba. 15 Ke a hme thö kaia, me momo ame ip ju wanakat eû hmelen ûö ae okhulit. 16 K' ame he momo me laba sâkâûâ cicö e, helâke hna fana ka hnyin: anyin a haingen, ka habe, Iny na ca wa imekiny wanakat. Ke momo ame laba cico me tenge hwege goranyai. Ke haba Khong ame löng hwan da; me angela anyin Khong ame hongot hnyi drany kö Hagara, ka habe, Hagara lö, ieû gam? ca ot bi, anyin a löng ut Khong hwan da hnyi hnen hna mokut. 18 Tödro, kap dö göranyai da, me kap hnen hnyamam; anyin a oge me he ka wia e me me hnyei ae gan. 19 Ke Khong ame obwela li emakan, me e ame wâ an, me e ame he but me öunöngötâ kaia, me habelen da. 20 Ke tha e Khong me da, ke e ame hûhûö thö; ke e ame laba hnyi hnyebuba, me e at ame fana bi. 21 K' ame laba hnyi hnyebuba Parana: ke hinyen ame hok momo ûnyi hnyi hnyei Aigupito me âiân.

22 Ke haba hnyi ûen eling Abimeleke me Fikolo tuhan anyin je deö vat, ödru me ühnenamö me Aberahama me ha, ka habe, E unyâm Khong hnyi ta je ûnyi hia u je inya: 23 anyin a wale e so u ma khemanyina ien Khong könya eang, a u me ca he ka iyawö könya, me nokuk, me nokon nökuk: me u me he ka ânyâ könya, me ka hnyei u me laba kanyua hnyin, helâ me hnök hna betenge köu. 24 Me haingö Aberahama, ka habe, Oge me he ka khemanyin. 25 Ke Aberahama ame û Abimeleke can an adre koû, waleji ame hûgûnâ hnen je athnyabai Abimeleke. Me haingö Abimeleke ka habe, E ca khanö nya at a ânyâ ûnyi e : ke u je ca thumetu nya minya, ke oge me ca löng ke ne but hnyi bong ang. 27 Me Aberahama ame hom je mamoe me kau, me ham kö Abime-Aberahama ame hake ip je nokon mamoe haingö Abimeleke kö Aberahama, ka habe,

momo a seven, me me bi haten könya, a oge hia but koû an eang. 31 Anyin a wale e ame hwenyi ien dok e Bere-seba, anyin a ödre ûkhemanyin eling. 32 Wale ödru me ûhihinyköu e Bere-seba: ke ame todrö Abimeleke me Fikolo tuhan anyin je deö vat, me ödru me hmetu ka hnyi hnyei iny at Filisite. 33 Ke Aherahama ame tā ke ûö tarfa e Bere-seba, me hâwâ iö Iehova eling, Khong a Nyiele balua. 34 Ke se hia bongu Aberahama hnyi hnyei iny at Filisiti.

HNYIMAKAN 22.

K E hwaban ta je ûnyi e, haba Khong ame cubic Aberahama, me ha kân ame cubic Aberahama, me ha kâu, ka habe, Aberahama lö; me e ame thu, ka habe, Inya ang. 2 Ke e ame ha, ka habe, Hom do nokom, a nokom a khaca, at u me betenge gan, jia Isaaka, me he thö ka hnyi hnyei Moria; me hudo thö e me hnån hut adre le, hon ke bucen oge me he ka ha köu. 3 Me Aberahama ame vesâkong, me ip tap hon haleny asina, me hom ke li at ûnyi hnyi je hidröu unyin, me Isaaka a nokon; ke e ame khe utö hnân le hut, me todrö me he ka hnyi dok Khong ame hia but ha kâu. 4 Haba hnyi bong a kuniny, Aberahama ame bwele me wâ dok ae tiga sâkâû. 5 Me Aberahama ame ha ka anyin li hidröu, ka habe, Me laba ju öbu eang me asina, ke oge me he bi nya me da kâ 'le; ke öhmu me he ka hmi me hmetu ju köbu. 6 Ke Aberahama ame hom thi ot hobi kau hut adre le, me ip hu Isaaka a nokon; ke e ame hom hele me meic hnyi hnyamen; ke ödru me tha he. 7 Ke Isaaka ame ha kö Aberahama a kamen, ka habe, Cica lö, me haingen ka habe, Nökuk lö, inya ang. Ke haingen, ka habe, Wâ bi meic me thi ot: ke ewa nokon mamoe hnan hut adre le? 8 Ke Aberahama ame thu, ka habe, Nökuk, hamen Khong he ka penapena hobi kâu bi ke nokon mamoe hnân hut adre le: me ödru me tha he. 9 Ke ödru me o but ka hnyi dok Khong ame ha kâu; ke Aberahama ame otilâ eling taben hut, me khutâ inyâ, me co Isaaka a nokon, me ip e hon ûtoiny taben hut. 10 Ke Aberahama ame leke; me ödru me ûhihinyköu. 28 Ke inâ but hnyamen me hom hele he ka 11 Ke haba angela anyi hlingâ nokon. momo a seven ûnyi hnyi hnahat. 29 Ke lehova ame hawâ e ûnyi hnyi drany me ha, ka habe, Aberahama, Aberahama lö: me Ieu bongon je nokon mamoe momo eang a haingen, ka habe, Inya ang. 12 Me e seven u je ke ip ? 30 Me haingen, ka habe, ame ha, ka habe, Ca ip hnyamam hon da, U me he ka kap ûnyi gak je lakon mamoe ke ca ânyâ ke ûnyi kâu: anyin a oge wâ

anyin a u je ca behânâ gak nokom, wale nokom a khaca. 13 Me Aberahama ame bwele me wâ, ke wâ bi, e hnyi hoton ke mamoe baga, ame vhet li faoiny hnyi hnyot: ke Aberahama ame he me hom mamoe baga, me hudo biju hnân hut adre le, me hwaban nokon. 14 Ke Aberahama ame hwenyi ien dok e, ka habe, Iehova-irae: helâ me hnödra hna labö ha ke ne o but hnyi bong ang, ka habe, Adre me he ka penapena e hnyi bucen anyi Iehova. 15 Ke ame olo hongot angela anyi Iehova kö Aberahama ûnyi hnyi drany, 16 me ha, ka habe, Haingö Iehova, ka habe, Oge hia but khemanyin gak bi, anyin a u je hia but ânyâ ûnyi e, k' u je ca behânâ nokom, wale nokom a khaca: 17 anyin a wale oge me he ka ti ohnahici u, me ti osiâ je mâtrânâm, me me helâ me ta je okhûiny drany, me helâ me öny hnyi baten köiö; k' ame he mâtrânâm ha hu homagöuleiny ta je iwahnaimiöny mē; 18 ke ame he ka hnahic ûnyi ge mâtrânâm ta je hnyei hia thithö eang hmelen; anyin a u je löng hoton hok hofuc. 19 Ke Aberahama ame he hmetu ka li hidrou a anyin, me odrin e tot, me tha he Bere-seba ai; ke Aberahama ame labâ Bere-seba.

20 Ke hwaban ta je ûnyi e, adre me thumetu Aberahama, ka habe, Wâ bi, haba Mileka ame hia but hnokoâ nöku Nahora a liamekeiny möu; 21 jia Uza nokon a bân, me Buza liamekeiny me, me Kemuela kamö Arama; 22 me Kesed, me Khaso, me Piledasa, me Jidelafo, me 23 Ke Bethuela ame hnöku Rebeka: haba ödrin eit Mileka ame hnokoâ a je laku Nahora liamekeiny me Abera-24 Ke haba anyin ke momo, Reuma ien, e ame hnokoâ minya Teba, me Gaama, me Takasa, me Maaka.

HNYIMAKAN 23.

K E khaca haded ke twente seven ta je hunai Sara: wale ta je hunainy anyin möt. 2 Ke a mokcu Sara hnyi hnyamok me tenge ga Sara. 3 K' ame

but walang ang a u me outen Khong, kokik m' iny ca wâ but. 5 Haba je laku Heth adre me thu kö Aberahama me ha kâu, ka habe, 6 Than lö, löng ju köhmun: u than ae gan hmâ hmönyin unyihmun: konâm ju kokâm hnyi anyihmun erkemok u je ûca; ke ba at gahmun ame he ka behanö u ge anyin erkemok, m' u me he ka konâm kokâm. 7 Me ame todrö Aberahama, me nom ju ka aten hnyei, wale je laku Heth. 8 Ke e ame ûhnenamö mödra, ka habe, A ne webun a oge me he ka konâm kokik m' iny ca wâ bi, löng ju könya me tengiö nya kö Eferona nöku Zohara, 9 me me ham könya op e Makepela, a obiny, hnyi baten iny hnyei; e so e ame he ka ham e könya hnan hwaban ae bekhöt hnyi wanböbun me me anyik dok hnân khön komok hnyin. 10 Ke haba Eferona ame hnyi laba unyin lakon Heth: me Eferona at Heth ame thu kö Aberahama, ke ame löng lakon Heth, wal' ödra hia adre me didrö ka hnyi homagöuleny taun, haingen, ka habe, 11 E ba than lö, ling nya ju: haba utkânâ inya oge me ham but köu, me op eû hnyin oge me ham köu ; oge me hna but köu hnyi hnyimakan lakon aten ik hnyei: konâm ju kokâm. 12 Ke Aberahama ame nom ju hnyi hnyimakan aten hnyei. 13 Me e ame ha kö Eferona k' ame löng aten hnyei, haingen, ka habe. U je ne wem, u na löng ju könya: oge me he bi nya ka ham hwaban utkana; hom dö ûnyi gak, m'oge me he ka konâm eling kokik. 14 Ke Eferona ame thu kö Aberahama me ha kâu, ka habe, 15 Ling nya ju, than lö, haba ong utkana ae ûcû hwaban me vak ta haded je sekeliny sileva, ke hnân eû e kötu? anyin a wale, konâm ju kokâm. 16 Ke Aberahama ame löng kö Eferona; me Aberahama ame tuluto kö Eferona ta je sileva, waleji e ame ha hnyi hnyimakan je lakon Heth, a vak ta haded je sekeliny sileva, mone adre labö ûco ka at ûcû. 17 Me haba utkânâ i Eferona, e Makepela, cico Mamere, wale utkânâ me op eû hnyin, me ta je ûö hia hnyi utkâna hnyi ta je hounyin igigilö, adre me ohmâ 18 kö Aberahama me gan hnyi hnyimakan Kiriath-areba (wale Heberona) hnyi hnyei je lakon Heth a tavat hia adre me didrö Kanana: ke ame o but Aberahama he ka ka hnyi homagouleny anyin taun. 19 Ke hwaban dö e Aberahama ame könim Sara todro Aberahama unyin kokiny komok, aian hnyi op hnyi utkana e Makepela cico me ha ka je laku Heth, ka habe, 4 Iny | Mamere (wale Heberona), hnyi hnyei Kaatkanyua me at ame me laba unyibun: e nana. 20 Ke haba utkana me op eû hnyin, so öbun e ham könya ke utkânâ hnân adre ohmâ kö Aberahama hnen je lakon khön komok hnyin unyibun m' inye konâm Hethme anyin dok hnân khön komok hnyin.

HNYIMAKAN 24.

KE hingat ut Aberahama, me se hia je hunainy: ke Iehova ame hia but ohnahici Aberahama hnyi ta je ûnyi hia. 2 Ke Aberahama ame ha ka athnyabainy, a hingatiny hnyaba, at ame musö anyin ta je únyi hia, ka habe, Inâ ju hnyamâm hmelen jevak: 3 me oge me he ka ha köu he ka khemanyin könya hnyi hnyimakö Iehova, Khongon drany me Khongon hmeledrany, a u me ca he ka hok âiân nökuk unyin je hlu lakon at Kanana, wale oge me laba unyidra: 4 ke u ma he ka hnyi ik hnyei, me anyik lap, me hok âiân nökuk jia Isaaka. 5 Ke haingen athnyaba kâu, ka habe, Ke so bi ame ne ca hmehmela hlu ka he hotuk ka hnyi hnyei eang: hawa, hamök he ka su nokom ka hnyi hnyei u je he but ûnyi hnyin? 6 Ke Aberahama ame ha kâu, ka habe, Wâ eau, u nye he thö ka su hmetu nökuk kà e. 7 Haba Iehova, Khongon drany, waleji at a hum nya ûhek hnyi hnyaba cica me ûnyi hnyi hnyei adre hnöku nya hnyin, at ame ha könya me khemanyin könya, ka habe, Oge me he ka ham hnyei eang ka ta je mâtrânâm; haba at eling ame he ka kunâ anyin angela hnyi hnyimâkâm, ke u me he ka hok ûnyi eling 8 Ke a ne ca hmehmela hlu áián nökuk. ka he hotom, awe, me u gufa hnyi hnam hna khemanyin könya eang; ke so bi u ma ca he bi ju ka su nökuk kâ e. 9 Me haba athnyaba ame inâ hnyamen hmelen jeva Aberahama a tuhan, me khemanyin kâu hnyi ûnyi eling. 10 Ke haba athnyaba ame hom ke je kamela a libenyita hanen je karmela haleny tuhan, me he but; anyin a e arne musö ta je ûnyi hia anyin tuhan: ke e ame tot me he Mesopotamia ai, ka hnyi taun i Nahora. 11 Ke e ame ocibouca je kamela hoton taun hnyi an, hnyi sahac, hnyi ûen ame he omomo ka se köiö. 12 Me e ame ha, ka habe, Iehova lö, Khongu Aberahama a tuhök, ö u kunâ so könya hnyi bong ang, me betenge ju kö 13 Wâ bi oge me Aberahama a tuhök. tot hnyi an; k' ame he jem ta je hlu lakon aten taun he ka se köiö: 14 ke so e helâng, a haba hlu oge me he ka ha kâu, ka habe, Ö u saû thö anyam kaia m' inye ic; me e ame he ka ha, ka habe, Ic dö, ke oge me

athnyabaem; ke waleling oge me he ka wâhmakhmeto a u je omanenâ ibetengiö ka tuhök. 15 Ke e ame tiga ha hofuc, me wâ bi a o thö Rebeka nöku Bethuela a nöku Mileka, öiö Nahora, liamekeiny me Aberahama, ke e hu kaia hon bajebenyin. 16 Ke ti so hmainy hlu at ka wa, ke hlu hnathu ae tiga ca tha laba me baga; me e ame utut ka hnyi an me öunöngötâ anyin kaia me ölö hmetu. 17 Ke ame wadring athnyaba ka ûkhanö mē, me ha, ka habe, Ö u habelik ge ke ong utköiö. 18 Ke haingen hlu, ka habe, Than lö, ic dö: me e ame ie hna but kaia ka hnyi hon hnyamen, me habelen. 19 Ke a hia but habelen, me e ame ha, ka habe, Oge me he minya ka se köiö hobi kâu halem ta je kamela ke ne o but ödrin e um dö ic. 20 Ke e ame ie hingâlâ but anyin kaia ka hnyi kumete, me wadring hmetu ka hnyi an ka sâû, k' ame se köiö hobi kâu je kamela hia. 21 Ke haba at ame wâ hmâ hlu, me laba hnyibû, me me khana a ne hia but Iehova ohnahicâ hnen hna vheno, ame ne ba. 22 Ke a um dö ic je kamela, haba at ame hom otu gol haf sekel ihmakiny me li waen gol hobi kâu li hnyamen a libenyita ta sekel ihmakiny; 23 me haingen, ka habe, U nöku ia? bethe thumetu nya. e hu hna mokut hobi köhmun hnyi hnyaban kâmâm? 24 Me haingen, ka habe, Inya nöku Bethuela, a nöku Mileka, waleji e ame hnoköå nöku Nahora. 25 Me haingen minya kâu, ka habe, E hu thatûnyin hwit me an meno unyihmun, me hna mokut minya. 26 Ke haba at e ame nom ju me ogânö Iehova. 27 Ke haingen, ka habe, E so adre me haisoi Iehova, Khongu Aberahama a tuhök, at ame ca hota degecâ anyin ibetengiö me hnathu ka tuhök: ke haba inya, me a hia but Iehova su nya hnyi getheniny hnyaban liamekeiny me tuhök. 28 Ke haba hlu ame wadring me thumeto lap anyin hinyen ge ta je ûnyi e. 29 Ke e hu hani Rebeka, Labana ien: me Labana ame wadring ka at ka hnyi an. 30 Ke e ame wâ otu, me li waen hnyi hnyamen haniny, k' ame löng ut ho Rebeka a haniny, ka habe, Ame ha helâe könya at; me e ame o ka at; ke wâ bi e ame tot unyin je kamela hnyi an. 31 Me e ame ha, ka habe, Hna ohnahicâ hnö Iehova lö, didrö; ieû gam u me tot eû? anyin oge hia but ânyâwia uma, me hna mokut hobi he minya ka habelen halem je kamela: e kâu je kamela. 32 Me haba at, e ame so e e bi at e u je ûca hobi kö Isaaka didrö ka hnyin uma, ke e ame thang je töiny je kamela; ke e ame ham thatûnyin öwit me an je kamela, me utköiö hnân ösûâ li can me je li cadrin hanen anyin 33 Ke adre me ip jeû hnyi hnyimakan: ke haingen kau, ka habe, Oge me ca he ka me han, ke oge me he ka me ha can hna kunö nya jem. Me haingen, ka habe, Ha thö. 34 Ke e ame ha, ka habe, Inya athnyabai Aberahama. 35 Ke a hia but Iehova ohnahicâ gânâ tuhök; ke gan hmâ e: ke e ame hia but ham kâu ta je hnahat mamoe, me kau, me sileva, me gol, me je lathnyabainy obaga me omomo, me je kamela, me je asina. 36 Ke haba Sara âiân tuhök e ame hnokoâ nokon tuhök a baga, ke somaca but: ke a hia but ham kâu anyin ta je ûnyi hia. 37 Ke tuhök ame kunö nya ka khemanyin, ka habe, U me ca he ka hok âiân nökuk ûnyi hnyi je hlu lakon at Kanana, hnyei oge me laba hnyin: 38 ke u ma he ka hnyi hnyaba cica, me anyik lap, me hok âiân nökuk. 39 Ke oge me ha ka tuhök, ka habe, Ame ne ca hmehmela hlu ka he hotuk. 40 Me haingen könya, ka habe, Ame he Iehova, wale oge me he hnyi hnyimakan, ka kunâ anyin angela ka tha e möu, me ohnahica ûhem; ke u ma he ka hok âiân nokuk ûnyi hnyi anyik lap, me hnyaba cica: 41 waleling m' u me he ka gufa hnyi hnâm hna khemanyin könya, u ka o ka anyik lap; ke ödrin e ne ca ham köu hlu, me u me he ka gufa hnyi hnâm hna khemanyin könya. 42 Ke oge me o but eja ka hnyi an, me oge me ha, ka habe, Iehova lö, Khongu Aberahama a tuhök, u je ne he ka ohnahicâ hnök hna vheno: 43 wâ bi, oge me he ka tot hnyi an; ke so ame he ka e bi, a haba hlu ame he jem ka se köiö, at oge me he ka ha kâu, ka habe, Ö u habelik ge ke ong utköiö; 44 k' ame he ka ha könya, ka habe, Ic dö, ke oge me he minya ka se köiö hobi kâu halem je kamela: e so e hlu ame ûca Iehova hobi kâu nokon tuhök. 45 Ke iny tiga ca um do ha hofuc e eû hnyi hnyekuk, wâ bi, Rebeka ame o me kaia hon bajebenyin; ke ame logötö hna but kaia ûnyi hon baje-

ame hnokoå me nokon: me oge me ip otu hnyi hnyimakan, me li waen hnyi li hnyamen. 48 Me oge me nom ju, me khudrung kö Iehova, me oganö Iehova, Khongu Aberahama a tuhök, waleji at ame hum nya hnyi gethen ae wisa he ka hom hlu nokon liamekeiny me tuhök hobi kâu nokon. 49 Ke walang ang, öbun e ne he ka betenge me hnathu ka tuhök, thumetu nya thö: ke a ne ba, thumetu nya thö; me oge me he bi nya ka saû ka hnyi ke keihen metâ, ame ne ke keihen me. 50 Me ame thu Labana me Bethuela, ka habe, Unyi ga Iehova ûnyi eang: e ca khan' öhmu he ka ha köu kong me so. 51 Wâ bi, wale Rebeka hnyi hnyimâkâm, hom dö, me tha he thö me, me e ame he ka âiân nokon tuhâm, helâ me hna ha hnö Iehova. 52 Ke a löng ut hodru hnen athnyabai Aberahama, me e ame nom ju hnyikânâi kö Iehova. 53 Ke haba athnyaba ame hom ta je omjeû a sileva, me je omjeû a gol, me je ûkhaû, me ham kö Rebeka: e ame ham minya ta je ûnyi ae ûnyi hnathu hmönyin ka haniny, me hinyen. 54 Me ödrin e han me ic, e me tavat unyin, me mokut eling; ke ödrin e hmak do hnyi hnyomakatu, me e ame ha, ka habe, Hnö nya but ka tuhök. 55 **Ke** haingen haniny me hinyen, ka habe, E so e me tha laba thibi möhmun hlu hnyi ke je bong, ame ne libenyita; hwaban e, e ame he ka he. 56 Ke haingen ködru, ka habe, Ca ovheli nya, anyin a hia but Iehova ohnahicâ anyik he ; hnö nya but m' inye he hmetu ka tuhök. 57 Ke haingödru, ka habe, Öhmu me he ka hawâ hlu me hnö weny. 58 Me ödru me hawo Rebeka, me ha kâu, ka habe, Hawa, u me he ka tha he me at ang? Me haingen, ka habe, Oge ma hnyi he. 59 Me ödrin e hnö Rebeka but a hanidrin, me momo at a hat e, me athnyabai Aberahama, me tavat unyin. 60 Me ödrin e ha hnahici Rebeka, me ha kâu, ka habe, Hanihmun lö, e so u ma he ka hinyen ta je thauzan me je libenyita ta je thauzan, ke so ame he je matranam ka e ame utut ka hnyi an ka sâû: ke oge me|laba hnyi ta je homagöuleny tavat adre ha kâu, ka habe, Ö u habelik. 46 Me e me hûköti ödra. 61 Ke ame todrö Rebeka, me je hluiny a je hlu, ke ödrin e tabâ benyin, me ha, ka habe, Ic dö, ke oge ma je kamela, me he hoton at: k' ame hum he minya ka habelen halem je kamela: Rebeka hnen athnyaba me he but. 62 Ke me oge me ic, ke e ame habelen minya je haba Isaaka ame he hnyi gethen ûheny kamela. 47 Ke oge me hnö e, ka habe, Bere-lahai-roi; anyin a e ame laba hnyi Nöku ia u? Ke haingen, ka habe, Nöku hnyei ka hnyi Whaiöu. 63 Ke Isaaka Bethuela, a nöku Nahora, wale Mileka ame he but hnyi sahac ka hnyi utkânâ

hnyi utkana he ka ûkhanö mötin? K'ame thu hnen athnyaba, ka habe, Tuhök 'ling: me e ame hom mano hnân tubi, me tube e bi. 66 Ke athnyaba ame aû gaga kö Isaaka ta je ûnyi hia e ame ânyâ. 67 Ke Isaaka ame su e ka hnyi uma mano umö Sara a hinyen, me hum Rebeka, me me aian; ke e ame betenge gan: ke Isaaka ame hnyibû ju hwaban imekiny hinyen.

HNYIMAKAN 25.

K E haba Aberahama ame hok âiân hmetu Ketura ien. 2 Ke e ame hnokoa nokon jia Zimeran, me Jokesana, me Medana, me Midiana, me Isebak, me Sua. 3 Ke Jokesana ame hnöku Sheba, me Ke walang je laku Dedana, jia Asurim, me Letusim, me Leumim. 4 Ke haba je laku Midiana, me Efa, me Efera, me Enoka, me Abida, me Eledaa. Je laku Ketura ödrin hia. 5 Ke Aberahama ame ham kö Isaaka anyin ta je ûnyi hia. 6 Ke Aberahama ame ham ta je bwihlany ka lakon li momo anyi Aberahama; me kun' ödrin ka hnyi hnyei e deiö, me me ûsâkâûö me Isaaka a nokon, ke e tiga möt. 7 Ke walang je bongon ta je hunainy möt anyi Aberahama, khaca haded ke sevente faiv ta je huna. 8 Ke Aberahama ame khûö homenâ, me mokcu ke ti hingat ut, me se hia hunainy; k' adre öûkhacaköuâ me lahanen. 9 Ke haba Isaaka me Isamaela ödru me konâm e hnyi op e Makepela, hnyi utkânâ anyi Eferona nöku Zohara at Heth, cicö Mamere; 10 waleji utkânâ a ûco Aberahama unyin lakon Heth: adre könim Aberahama eling unyi Sara a âiân. 11 Ke hwaban dö mok a Aberahama Khong ame ohnahici Isaaka a nokon; ke Isaaka ame laba e Bere-lahai-roi.

12 Ke walang ta je dö anyi Isamaela nöku Aberahama, waleji ame hnokoa nöku Aberahama hnö Hagara momo Aigupito, blu anyi Sara: 13 ke walang ien je laku Isamaela, a je iödrin hoton anyidrin je dö: jia Nebaioth, nöku Isamaela a bân; me Kedara, me Adebeela, me Mibesam, 14 me Misema, me Duma, me Masa; 15 me Hadara, me Tema, me Jetura, me Nafiso,

hnân he ka ûnykûme: ke e ame bwele me | wale je iödrin hoton anyidrin je ong taun, wâ ke wâ bi ame he jem je kamela. 64 Ke me anyidrin je hnabâ; ödrin je than a Rebeka ame bwele me o Isaaka, me e ame twelv hoton idrin je hnyei. 17 Ke wautut ûnyi hon kamela. 65 Anyin a e ame lang ta je hunainy möt anyi Isamaela, ha ka athnyaba, ka habe, Ia at e ame he khaca haded ke thöte seven ta je hunainy; ke e ame khûö homenâ me mokcu, k' adre öûkhacaköuâ me lahanen. 18 Ke ödrin e labā hwân hnyi Havila ke ne o but hnyi Sura, cico Aigupito, gethen ka he Suria ai: e ame laba hnyi hnyimakan je liamekeiny mē hia thithö.

19 Ke walang je dö anyi Isaaka a nöku Aberahama: Aberahama ame hnöku Isaaka: 20 ke fâte ta je hunai Isaaka e ame hum Rebeka nöku Bethuel at Suria, a at Padana-rama, hani Labana at Suria, me me 21 Ke Isaaka ame khaweâ âiân kö Iehova, anyin ae toûnyi e: ke Iehova ame löng kâu, me ame erkin dut Rebeka 22 Ke ame ve hwiö lihûnye eû hnyi hnyekon; ke haingen, ka habe, Ieû ang a oge me helâng? Me e ame he but ka hnei Iehova. 23 Me Iehova ame ha kâû, ka habe,

Lo li dökhu eû hnyi hnyekom,

Ke u me he ka hnokoâ lo li hnyei:

K' ame he ke hnyei ka hwege hon ke hnyei;

K'ame he atö ka bi athnyabainy wakeiat.

24 Keame o but ûen he ka hnokoâ, me wâ bi lihûnye eû hnyi hnyekon. 25 Ke haba at ame bân ka o ame dra, helâ me ûkhaû ae tot dinen hia thithö; ke ödrin e hwenyi ien, me, Esau. 26 Ke hwaban dö e ame o but minya keiny, ke hnyamen ame kât ohmâiny ca Esau; ke adre me hwenyi ien Jekob: ke sikste hunai Isaaka hnyi ioi 27 Ke ame hûhûö thö li da: ke ti metâ but Esau he ka hnu meno, e aten hnyot; ke haba Jekob, me, at ae menyik k' ame laba hnyi je uma mano. 28 Ke Isaaka ame betenge ga Esau, anyin a e ame han utiö gan: ke Rebeka ame betenge ga Jekob. 29 Ke Jekob ame öt an: ke Esau ame o but ûheny hnyot, k'a sēnyin dut: 30 me haingö Esau kö Jekob, ka habe, Haök ge tap ûnyi e ae dra; anyin a oge sēnyin dut: waleling m' adre me hwenyi ien Edoma. 31 Me haingö Jekob, ka habe, Awe, ûco thö könya hanymen atö hnyi bong ang. 32 Me haingö Esau, ka habe, Wâ bi, oge me he but ang ka mok, ke hnån eû könya hanymen atö? 33 Ke haingö Jekob, ka habe, Khemanyin thö könya hnyi bong me Kedema: 16 wale je laku Isamaela, ke ang; me e ame khemanyin kâu: me e ame

ûco kö Jekob hanymen a atö. 34 Ke Jekob i ame ham kö Esau areto me je lentil adre ölâ; me e ame han me ic, me tot ka he but: ke waleling Esau ame hûkötiâ hanymen atö.

HNYIMAKAN 26.

⁻E hmiâ thö hnyei, ke ke hmiâ ehac hnyi bong bongu Aberahama. Isaaka ame he Gerara ai kö Abimeleke thaniny at Filisiti. 2 Ke Iehova ame manen dut kâu, me ha, ka habe, Ca he Aigupito ai ; laba ju hnyi hnyei oge me he ka ha köu: 3 u ma laba kanyua hnyi hnyei eling, ke oge me he ka tha e möu, me ohnahici u; anyin oge me he ka ham köu me ta je mâtrânâm ta je hnyei hia eang, me oge me he ka ohwâdâ hnök hna ûhihinyköu kö Aberahama a kâmâm; 4 ke oge me he ka osiâ ta je mâtrânâm helâ me ta je okhûiny drany, me ham ta je hnyei hia thithö ang ka ta je måtrånåm; ke adre me he ka ohnahicâ ta je hnyei hia eang hmelen ûnyi ge ta je mâtrânâm; 5 anyin a löng hoton hok hofuc Aberahama, me tuö hnök hna otilâ, me hna hûna, me hna owisa, me anyik ta je hnanyibu. 6 Ke Isaaka ame laba hnyi Gerara: 7 ke haba aten hnyei adre me hnö e ge âiân ; ke haingen, ka habe, Hanik at ang: anyin a e ot ka ha, ka habe, Oiök ang; haingen wâ e nye he aten hnyei ka hlingö nya but ca Rebeka, anyin ae so hmainy at ka wâ. 8 Ke e ame laba beû eling, me ame bwele ûnyi hnyi mamalama hnö Abimeleke thaniny at Filisiti me wâ, ke wâ bi, Isaaka ame walak me Rebeka a 9 Me Abimeleke ame haö Isaaka. me ha, ka habe, Wâ bi, e hnathu a âiâm at ang: ke ieû gam a u me ha, ka habe, Hanik at ang? Me Isaaka ame ha kâu, ka habe, Anyin a haingök, Wâ inye mokcu 10 Ke Abimeleke ame ha, ka habe, Ieû e u je ânyâ köhmun? A ne tha laba thö ke at me âiâm, me u je bi 11 Me Abimeleke ame hûna ka tavat hia, ka habe, Haba at ame he ka kâlâ at eang me âiân, adre me he ka hlingâ 12 Ke Isaaka ame belök hnyi hnyei e, me meno a khaca haded troban hnyi huna e: ke Iehova ame ohnahicâ e. 13 Me ame lung tot at eling, me labö gan tot ke ne o but ame ti gan hma hmönyin: 14 ke e hu

adre hia but hlöng me öunöngötå ge kånå ta je an hia a koû hnen lanyin kamen, hnyi ûö Aberahama a kamen. 16 Ke Abimeleke ame ha kö Isaaka, ka habe, He thö gahmun, anyin a u gan hmâ hmönyin hu-17 Me Isaaka ame he but ûheny e, me laba hnyi hnyigöulen bucen Gerara, me labā e. 18 Ke Isaaka ame âc hmeto ta je an adre koû hnyi ûö Aberahama a kamen ; anyin a hia but hlöng e hnen at Filuiti hwaban mok a Aberahama: ke e ame ve hwenyi ien hoton je ien hnen kamen hna 19 Ke haba je lanyi Isaaka hwenyi ien. adre me koû hnyi hnyigöulen bucen, me wâ eling köiö ame pupua. 20 Ke haba je hnyat tuö meno e Gerara ödrin e iwatretra me hnyat tuo meno hale Isaaka, me ha, ka habe, Anihmun an eû: me e ame hwenyi ien an e Esek ; anyin a ödrin e iwatretra 21 Ke ödrin e koû hmetu ke an, me ödrin e iwatretra hmetu e: me e ame hwenyi ien e Sitena. 22 Ke e ame hna but dok e, me koû ke an ; ke ödrin e ca iwatretra e: me e ame hwenyi ien e Rehoboth; anyin a haingen, ka habe, A hia but Iehova bi hnötin walang ang, k' ötin e he ka si but hnyi hnyei. 23 Ke e ame he thö ûheny e Bere-seba ai. 24 Ke Iehova ame manen dut kâu hnyi hnyinghet eling, me ha, ka habe, Inya Khongu Aberahama a kâmâm : ca ot, anyin a tha inya möu, ke oge me he ka ohnahici u, me osehia ta je matranâm can athnyabaik a Aberahama. e ame otilâ eling ke taben hut, me hawâ iö Iehova, me otilà eling umen uma mano: me je lanyi Isaaka ödrin e khû an hnyi dok eling. 26 Ke ame he but kâu ûheny Gerara Abimeleke, me Ahuzatha a hanen, me Fikolo taben anyin je deö vat. 27 Ke Isaaka ame ha ködrin ka habe, Ieû can öbun e he but könya, anyin öbun e hûkötiö nya, k' öbun e hia but obö nya? 28 Ke haingödrin, ka habe, Öhmun e wå wia thö a tha Iehova möu; me haingöhmun, ka habe, Ötin e he ka ve khemanyin, a öhmun möu, ke öhmun e he ka ûhihinyköu möu; 29 ka habe, U ma ca he ka okongu öhmun, helâji me hnöhmun hna ca kalö u, ke so bi öhmun e hia but ânyâ thibi so köu, me kunö u hnyi ûsoköu: waleling m' u hnahic walang ang hnö Iehova. 30 Ke e ame ânyâ bijeû hobi ködrin, me ödrin e tha han me ic. 31 Ke ödrin e vesåkong me ûkhemanyidrinköu: gan ta je hnahat mamoe, me ta je kau, me ke Isaaka ame kun' ödrin, me ödrin e he je lanyin a ödrin se hia: ke at Filisiti adre | but ûhedrin unyin hnyi ûsoköu. 32 Ke me hmönyidra kâu. 15 Ke haba at Filisiti hnyi bong eling ame o thö lanyi Isaaka,

me thumeto e ge an ödrin e koû, me ha j kâu, ka habe, Öhmun e wâ ju köiö. 33 Me e ame hwenyi ien e Seba: waleling me me ien taun eling Bere-seba ke ne o but hnyi bong

34 Ke fâte hunai Esau, me e ame hum Juditha nöku Beeri at Heth, me Basemathi nöku Elona at Heth me li âiân: 35 me ame vec hnyeku Isaaka me Rebeka gadru.

HNYIMAKAN 27.

K E hingat ut Isaaka me hadedak li emakan, me me ca khana ha ba wa me e ame hao Esau a nokon a atö, me ha kâu, ka habe, Nökuk lö: me haingen kâu, ka habe, Inya ang. 2 Ke haingen, ka habe, Wâ bi, iny hingat ut, ke ca khanö nya bong oge me he ka mokcu hnyin. 3 Anyin a wale he thö walang ang ka hom ânyâm ta je ûnyi hnân hlingâ meno, a ânyâm thi fana me cafana, ke he thö ka hnyi hnyot ka uö ök meno; 4 ke ânyâ thö hobi könya utiö ae bo so helâ me wek, me hom but könya, me oge me he ka han ; me me he hanuk ka hahnahici u inye tiga ca mok. 5 Ke Rebeka ame löng hna ha hnö Isaaka kö Esau a nokon. Ke Esau ame he but ka hnyi hnyot ka uö meno, me he ka hom. 6 Ke Rebeka ame ha kö Jekob a nokon, ka habe, Wâ bi, oge löng ut hna ha hnen kâmâm kö Esau a tuhâm, ka habe, 7 Ho jem meno könya, ke anyâ thö hobi könya utiö ae bo so, m' inye he ka han me hahnahici u hnyi hnyimakö Iehova, k' inye tiga ca mok. 8 Anyin a wale nokuk lö, löng ju hoton hok hofuc, helâ me hnök hna he ka hûna köu. 9 He thö ka hnyi | hahnahicâ e, me ha, ka habe, hnahat meno, me hom but jem lo li lakon got ae so; ke oge me he ka ânyâ e hnân utiö ae bo so hobi kâu kâmâm helâ me hnen hna weny: 10 ke u ma he ka hom e ka kâmâm, me me he ka han, me me he but ka hahnahici u e me tiga ca mokcu. 11 Ke Jekob ame ha kö Rebeka a hinyen, ka habe, Wâ bi, at ae kû leûnen Esau, k' inya 29 at khabalaû unyik. 12 Ame ne he la cica ka abö nya, me iny at ae thoi kâu; waleling m' oge me he ka oâ hnaûhangö könya, ke ba bi hnahicik. 13 Ke haingen hinven kâu, ka habe, e so ame takû nya bi hna hangö u nökuk: ke löng ju hoton hok hofuc, ke he thö ka hom könya. 14 Ke e ame he but ka hom, me hom ka hinyen: ke hinyen ame ânyâ utiö ao bo so, helâ me weny 30 Ke a hia but Isaaka hahnahici Jekob,

ae so anyi Esau nokon a atö, eiö hnyin uma, me okhaûö Jekob nokon a wakeiat: 16 ke e ame lan li hnyamen, me hon nyin ae khabalaû hnen ke hnyiban unen li lakon got: 17 ke e ame ham utiö ae bo so, me areto e ame penapena ka hnyi li hnyamö Jekob a nokon. 18 Me e ame o ka kamen, me ha, ka habe, Cica lö: me haingen, ka habe, Iny ang nökuk, u ia? 19 Me haingö Jekob ka kamen, ka habe, Inya Esau nokom a atö; oge hia but ânyâ helâ me hnâm hna hûna könya: höhöi thö, me laba thö he ka han hanik, m' u ma he ka hahnahici nya. 20 Ke haingö Isaaka ka nokon, ka habe, Nökuk a hawa u je ie wâ? Me haingen, ka habe, Anyin a hnö Iehova Khongom hna ohwegi nya. 21 Me haingö Isaaka kö Jekob, ka habe, Nökuk lö me hok ju jem m' inye he ka abö u, ame ne Esau u nökuk, ame ne ia. 22 Ke Jekob ame hakekeny dö kö Isaaka a kamen, ke e ame aba ju e, me ha, ka habe, Haba hwan me ho Jekob, ke haba li hnyam, a li 23 Ke ca manen e hnyamö Esau bi. kâu, anyin ae kû leûnen li hnyamen, helâ me li hnyamö Esau a tuhan: me e ame hahnahicâ e. 24 Ke e ame ha, ka habe, E hnathu u Esau a nökuk? Me haingen, ka habe, E. 25 Ke haingen, ka habe, Hö jem könya, m' inye he ka han hanem nökuk, m' inye he ka hahnahici u. Me e ame hom kâu, me e ame han: ke e ame hom waina, me e ame ic. 26 Ke Isaaka a kamen ame ha kâu, ka habe, Nökuk lö, hok ju jem könya, me ûcimhnyimak mönya. 27 Me e ame hakekeny, me ûcimhnyimak mē: me e ame hnulâ bunen ûkhaûen, me

Wâ bi, haba bunen nökuk,

Me helâ me bunen utkânâ hnö Iehova hna hahnahicâ:

28 Ke ame he Khong ka ham köu hau ûnyi h**nyi drany,**

Me pipikhenyainy hmeledrany, Me hwit me waina ae gan hmâ:

E so ame he tavat ka hulwa köu,

Me ta je hnyei he ka nom ju köu: U me he ka thaniny je liamekeiny

Ke ame he je lakon hinyâm ka nom ju

Ame he ka hangâ but at ame hangö u, K' ame he ka hnahic ut at ame hahna hici u.

kamen. 15 Ke Rebeka ame hom je ûkhaû ke Jekob ame hap didrut unyi Isaaka a

hia but ânyâ utiö ae bo so minya, me hom e ka kamen; me e ame ha ka kamen, ka habe, Cica lö, höhöi thö, me han hanik, me u ma he ka hahnahici nya. 32 Ke haingö Isaaka a kamen, ka habe, U ia? Me e ame ha, ka habe, Inya Esau nokom a bân. 33 Ke Isaaka ame öbubuny gan hmâ but, me ha, ka habe. Ie at wale a hia but uö meno me oâ könya, ke oge hia but han ke tiga hiö u, me oge hia but hahnahicâ e? eke, k'ame he balua but e ka hnahic. 34 Ke a löng ut Esau hofuc hwan kamen, me e ame tenge gan hmå hmönyin, me haingen ka kamen, ka habe, Cica lö, hahnahici nya minya thö walö nya eang. 35 Ke haingen, ka habe, A mwi ang kem ka iyawö, me a hia but hom ânyâm hnahic. 36 Ke haingen, ka habe, Hawa, e ca ûcû hnödra hna hwenyi ien me Jekob? anyin a olo but obö nya : e ame bân ka hûgûnâ anyik atö ; ke wâ bi, walang ang a hia but hûgûnâ hnahicik. Me e ame ha, ka habe, Hawa, e ba ke hnahic u je ip hobi konya minya? 37 Ke Isaaka ame thu me ha kö Esau, ka habe, Wâ bi, oge hia but otilâ me hnân tuhâm, me oge hia but ham kâu je liamekeiny hia me me lanyin; ke oge hat e ge hwit me waina: ke ie ûnyi oge ma ânyâ köu nökuk? 38 Ke haingö Esau ka kamen, ka habe, Cica lö, hawa khaca thibi hnahic unyâm? Hahnahici nya minya Ke Esau ame tenge thö, walö nya ang. 39 Me Isaaka a kamen hwege göranyai. ame thu kâu, me ha, ka habe,

Wâ bi, ame he ka e hnyabam hnyi kânâ ae pipikhenya,

Me hau ûnyi hnyi drany ethö;

40 Ke u me he ka möt hnen ânyâm hele vat, ke u ma he ka bi athnyabainy kem;

Ke haba hnyi ûen u ka he ka hon, Me u ma he ka hota degecâ ûnyi hon nyem hnen hna ohmâ.

41 Ke Esau ame hûkötö ga Jekob, can hnahic a ham kâu kamen : ke haingö Esau eû hnyi hnyekon, ka habe, E hakekeny jut ûen ka hnyamoki Cica, me oge me he ka hlingö Jekob a keik. 42 Ke adre me thumetu Rebeka ge hofuc ho Esau nokon a bân; me e ame ûkhûnöng ka hao Jekob nokon a wakeiat, me haingen kâu, ka habe, Wâ bi, Esau a tuhâm ame ip hnâm he ka

kamen, me waleling ame ie o but Esau a ai kö Labana a hanik; 44 me tha laba mē tuhan ûheny hnyi hna uö meno. 31 Ke a hnyi ke je bong, ke ne o but ame aû but hmönyin anyin tuham; 45 ke ne o but ame hwiö but hna hmönyini u hnen tuhâm, me ame hnying ut hnâm hna ânyâ kâu: ke hamök he ka ûkhûnöng ka hao u ûheny e: hnân cũ ka tha hi' öbu gak hnyi bong a khaca?

> 46 Ke haingö Rebeka kö Isaaka, ka habe, E hmak ut hnyekuk can li momo Heth: a ne he Jekob ka hok âiân ûnyi hnyi je lakon Heth a je hlu, helâ mödru li momoiny hnyei, hnân eû hmetu könya ?

HNYIMAKAN 28.

E Isaaka ame hao Jekob, me hahnahicâ e, me hûna kâu, me ha kâu, ka habe, U ma ca he ka hok momo ûnyi hnyi je hluiny hnyei Kanana. 2 Todrö, he thö Padanarama ai, ka hnyi hnyaba Bethuela, kamen hinyâm; me hok âiâm ju ûnyi e unyin je laku Labana a je hlu, a mahinyâm. 3 Ke e so ame he Khong Ataekhanahia he ka ohnahici u, me odedu u, me osi u, me me se hia em je hnyei ; 4 me ham köu bna hahnahici Aberahama, köu, me ka ta je mâtrânâm; m'u ma he ka hu bi hnyei u me laba kanyua hnyin, waleji hnen Khong hna ham kö Aberahama. 5 Ke Isaaka ame kunö Jekob : me e ame he Padanarama ai kö Labana, nöku Bethuela, at Suria, hani Rebeka, hinyö Jekob me Esau. Ke ame wâ Esau a ga um but Isaaka hahnahici Jekob, me kuna e Padanarama ai, he ka hok âiân ûnyi e; ke ame hahnahicâ e, me hûna kâu, ka habe, U ma ca he ka hok momo ûnyi hnyi je hluiny hnyei Kanana; 7 k' ame wâ a g' ame löng hoton kamen me hinyen hnö Jekob, me he Padanarama ai : 8 ke a wâ Esau a g' ame hûkötiâ hnö Isaaka a kamen ta je hluiny hnyei Kanana; 9 me Esau ame he kö Isamaela, me hum Maalatha me hanen låiån, wale hlu nöku Isamaela, a nöku Aberahama, hani Nebaioth, me me âiân.

10 Ke Jekob ame hna but Bere-seba, me he Karan ai. 11 Ke e ame o but hnyi ke dok, me e ame mokut ju eling, anyin a didrut seûnö; ke e ame hom ke veto hnyi dok eling me hnân hunen, ke e ame mokut hnyi dok e. 12 Ke e ame bwi, me wâ bi ke wacûat adre otilâ hon kânâ, k' ame kâlâ hlingö u. 43 Anyin a wale nökuk lö, löng thö ethö drany ke hnyiban e: ke wå bi ju hoton hok hofuc, me todrö, kec dö Karan lame ölö me utut hnyin ta je angela anyin

Khong. 13 Ke wâ bi, ame tot Iehova|ame sot e? Haingödrin, ka habe, e ame ethö hon e, me ha, ka habe, Inya Iehova, Khongu Aberahama a kâmâm, me Khongu Isaaka: haba kânâ u me mokut hnyin, oge me he ka ham e köu, me je mâtrânâm; 14 ke ame he ta je matranam ka hela me sesâiny kânâ, ke u ma he ka lau jio, me deiö, me hwadrö, me hwaiöu : k' ame he ka hnahic ta je hnyei hia eang hmeledrany ûnyi gam me ûnyi ge ta je mâtrânâm. Ke wâ bi, tha inya möu, ke oge me he ka tuö u hnyi je hnyei hia u je he ka hnyin, me ohmetu u ka hnyi hnyei eang: anyin oge ma ca he ka hnö u ke ne o but oge hia but anya hnök hna ha köu. 16 Ke Jekob ame hmak dö ûheny hnyi hna mokut, me e ame ha, ka habe, E hnathu Iehova hnyi dok ang; ke ca khanö nya but. 17 Ke e ame ot, me ha, ka habe, Hnân outen dok eang, haba dok ang me wale thibi e uma umen Khong, me homagöuleny drany. 18 Ke Jekob ame vesåkong me hom veto e ame hunâ, me otilâ e hnân haten, me hû hon ge wakaco. 19 Ke e ame hwenyi ien dok e, me, Bethela: ke Luza ien hnyei e a bân. 20 Ke Jekob ame hip'khöbi, me ha, ka habe, Ame ne he Khong ka tha e mönya, me tuö nya hnyi gethen ang oge me vheno, me haök, me ha khauk, 21 m' oge me he ka o hmetu ka hnyi hnyaba cica hnyi hnahic, awe, Iehova but Khonguk, 22 ke haba veto eang, wale oge otilâ hnân haten, ame he ka hnen uma umen Khong: ke ûnyi hnyi ta je tinyi hia u ma he ka ham könya, e hnathu oge me he ka ham hmetu köu je ke keihen a libenyitainy.

HNYIMAKAN 29.

K E Jekob ame vheno deny me o ka aten hnyei e deiö. 2 Ke e ame bwele me wâ bi ke hna khû an hnyi hnyei, ke wá bi kun ta hnahat mamoe ame mokut eling; anyin adre me labö habelen ta je mamoe hnyi an eling; ke gan hmâ veto hlinginy an. 3 Ke adre me labö ûkhaca-köuâ kâ e ta je mamoe hia : ke adre me tetebulo veto ûnyi hnyi hnyimen an, me soù belen ta je mamoe, me hlong hmeto an hnen veto. 4 Me haingö Jekob ködrin, ka habe, Hnyat me lakeiny mönya lö, öbun emwi ua? Haingödrin, ka habe, Öhmun je aten hnyei Karan. 5 Me e ame ha ködrin, Nahora ?

sot: ke wâ bi Rakela nokon hlu ame he jem me ta je mamoe. 7 Me haingen, ka habe, Wâ bi, e tiga jebigö, ke tiga ca ûen he ka ûkhacaköuâ ta je meno: he th' öbun ka söû belen ta je mamoe, me he thö ka hān. 8 Ke ödrin e ha, ka habe, E ca khan' öhmun, e so bân ka ûkhacaköuâ ta je hnahat hia, m'adre me he ka tetebulo veto ûnyi hnyi hnyimen an, me waleling öhmun e he ka söû belen ta je mamoe. 9 Ke e ame tiga ûhnenamö mödrin, me ame o thö Rakela me ta je mamoe haleny kamen; anyin a e at ame tuö. 10 Ke hnyi ûen Jekob ame ō Rakela nöku Labana a mahiryen, me ta je mamoe hale Labana a mahinyen, me Jekob ame hakekeny me tetebulo veto ûnyi hnyi hnyimen an, me söû belen ta je mamoe hale Labana a mahinyen. Ke Jekob ame ûcimhnyimak me Rakela, me tenge hwege göranyai. 12 Ke Jekob ame thumetu Rakela a e utha ge kamen, ke nöku Rebeka e: ke ame wadring hlu me thumetoâ kamen. 13 Ke e ka löng Labana ûthumetu ga Jekob a nokon haniny, me e ame wadring he ka iouny mē, me e ame delûâ e, me ûcimhnyimak mē, me su e ka hnyi hnyaban. Ke e ame aû gaga kö Labana ta je ûnyi hia. 14 Ke haingö Labana kâu, ka habe, E hnathu u hanen jeiök, me hanen utiöik. Ke khaca tehi ödru me tha laba hnyin. 15 Ke Labana ame ha kö Jekob, ka habe, Hawa, u ma huliwa gufa könya anyin a ötu liamenakaûnyin? Ha thö könya hwabâm. Ke lo laku Labana li hlu: haba ien atö, me, Lea, ke Rakela ien wakeiat. vhihne li emakö Lea ; ke khula ûdren makö Rakela, me so hmainy. 18 Ke Jekob ame weny Rakela, ke haingen, ka habe, Oge me he ka huliwa köu hnyi seven je huna hwabo Rakela nokom a wakeiat. 19 Ke haingö Labana, ka habe, E ti so könya he ka ham e köu hon hnök hna he ka ham ka ke at : tha laba ju mönya. 20 Me Jekob ame huliwa seven ta je huna hwabö Rakela ; ke helâke je bong ae wakhalet thibi kâu. can anyin betenge ka hlu. 21 Ke Jekob ame ha kö Labana, ka habe, Ham but könya öiök, anyin a um dö ta je bonguk, m' inye he ka tha laba më. 22 Ke Labana ame ûkhacaköuâ aten hnyei hia me bi jeû. 23 Ke haba hnyi hnyinghet e ame hum ka habe, Hawa, e khan' öbun Labana nöku | Lea bi a nokon, me su e kâu ; me ödru me Haingödrin, E khan' öhmun. tha laba. 24 Ke Labana ame ham Zilepa 6 Me e ame ha ködrin, ka habe, Hawa, a athnyabainy kö Lea a nokon me hnân

tu Lea bi eling: me e ame ha kö Labana, ka habe, Ieû e u je ânyâ könya? hawa, oge ca huliwa köu hwabö Rakela? ieû gam u je iyawö nya. 26 Ke haingö Labana kâu, ka habe, Ca hwakecin ihmun hnyei he ka ham bânâ wakeiat, ke biliny bi atö. Oumo thö wikiny at ang, ke öhmun e he ka ham minya köu ke at, a hwaban huliwa u ma he ka ânyâ könya hnyi seven hmetu ta je huna. 28 Me Jekob ame anya helae, me oumo anyin wik: me e ame ham Rakela a nokon me hnân âiân. 29 Ke Labana ame ham Bila a athnyabainy kö Rakela a nokon, me hnân anyin hlu. 30 Ke e ame tha laba me Rakela minya, ke e ame betenge ga Rakela hu Lea, me e ame huliwa kâu hnyi seven hmetu ta je huna.

31 Ke Iehova ame wâ a g' adre me höciö Lea, me e ame ohnoko e: ke toûnyi bi Rake-32 Ke Lea ame erkin dut me e ame hnokoâ da, me hwenyi ien Reubena : ke haingen, ka habe, Anyin a wâ but Iehova anyik vec; k' ame he öiök ka betenge gak walang 33 Ke e ame erkin hmetu, me e ame hnokoâ da, ke haingen, ka habe, Anyin a Iehova ame löng hna höciö nya, me e ame ham minya könya da eang: ke e ame hwenyi ien Simeona. 34 Ke e ame erkin hmetu, me e ame hnokoâ da; me haingen, ka habe, Ame ne ûen dut ang ame he öiök ka tha hnyok mönya, anyin oge hia but hnokoa kun lakon ta baga: anyin a wale adre hwenyi ien Levi. 35 Ke e ame erkin hmetu, me e ame hnokoâ da : ke haingen, ka habe, Walang ang oge me he ka ogânö Iehova: anyin a wale e ame kwenyi ien Juda; ke e ame mwi thö.

HNYIMAKAN 30.

nyin ka tuhan, me ha kö Jekob, ka habe, ! Jekob ame hmönyin kö Rakela, me hai siks: ke e ame hwenyi ien e Zebulona. ngen, ka habe, Hawa inya ang hnen Khong, waleji at ame behanö u ge ta je wanakat? 3 Ke haingen, ka habe, Wâ bi anyik hlu jia Bila, hom ju e, ke e ame he ka hnokoâ hobi könya, me me hu nökuk minya ûnyi wale Bila hnân âiân: ke Jekob ame hom e. 5 Me Bila ame erkin dut, me e ame hnokoâ so Iehova ame ham minya ke da a nökuk. nöku Jekob a da. 6 Me haingö Rakela,

anyin hlu. 25 Ke wâ bi, hnyi hnyomaka- me löng hok hofuc, me ham könya nökuk da: anyin a wale e ame hwenyi ien Dana. 7 Ke ame erkin hmetu Bila hlu anyi Rakela, me e ame hnokoâ nöku Jekob da a loiny. 8 Me haingö Rakela, ka habe, E gan hmâ but hnök hna ûsöu me tuhök, ke oge hon dut: me e ame hwenyi ien Nafa-9 Ke a wâ but Lea a ga mwi thö, me e ame hum Zilepa a anyin hlu, me ham kö Jekob hnân âiân. 10 Me Zilepa hlu anyi Lea ame hnokoâ nöku Jekob a da. 11 Me haingö Lea, ka habe, A o but hnahic! me e ame hwenyi ien Gada. 12 Ke Zilepa hlu anyi Lea ame hnokoâ nöku Jekob ke da a loiny. 13 Ke haingö Lea, ka habe, Oge senyin dut, anyin ame he ka hawo nya me senyin hnen ta je hlu: ke e ame hwenyi ien e Asera. 14 Ke ame he Reubena hnyi ûen meno hwit, k' ame wâ ta je dudai hnyi utkânâ, me e ame hom but e kö Lea a hinyen. Ke haingö Rakela kö Lea, ka habe, Ö u haök ge je dudai anyin nokom. 15 Me haingen kâu, ha habe, Hawa, ûnyi ae ûhnyûkong e, a u je hia but hûgûnâ öiök? ke u me he minya ju ka hûgûnâ je dudai anyin nökuk? Ke haingö Rakela, ka habe, Anyin a wale e ame he ka tha e möu eâu hnyinghet hwaban je dudai anyin nokom. 16 Ke Jekob ame o but ûheny hnyi hna belök hnyi sahac, k' ame he Lea ka iouny me, me ha, ka habe, U ma he ka tha e mönya; anyin ae hnathu oge ûcû u hwaban je dudai anyin nökuk. Me e ame tha e me hnyi hnyinghet eling. 17 Ke Khong ame löng kö Lea, ke e ame erkin dut, me hnokoâ nöku Jekob baga a thabûnginy. 18 Me haingö Lea, ka habe, A hia but Khong ham könya hwabök, anyin a oge ham anyik hlu ka öiök: ke e ame hwenyi ien Isakara. 19 Ke ame erkin hmetu but E a wâ but Rakela a g' ame ca hnöku 20 Ke haingö Lea, ka habe, Khong ame nöku Jekob, me Rakela ame hmö bis but bes Lea me hnokoâ ke da a siksiny kö Jekob. hia but ham könya tang omjeû ae so; ame he öiök ka laba so mönya walang ang, Ha nökuk ut, wâ inye mokcu. 2 Ke anyin oge hia but hnokoâ lakon je baga a 21 Ke hwaban dö e, e ame hnokoâ in, me hwenyi ien Dina. 22 Ke Khong ame ûnykûmi Rakela, me Khong ame löng kâu me ohnokoâ e. 23 Me e ame erkin dut, k' ame hnokoâ da: me ha, ka habe, A hia but 4 Me e ame ham kâu anyin hlu Khong hom hna haikongu nya: 24 ke e ame hwenyi ien Josefa, me ha, ka habe, E

25 Ke a hia but Rakela hnöku Josefa, ka habe, A hia but Khong owisa könya, haba Jekob ame ha kö Labana, ka habe,

Hnö nya but, m' inye hmetu ka hnyi gak, | hnyimakan je hnahat ka hnyi ta je hname ik hnyei. 26 Hna but könya je laöiök me je lakuk, wale hwaban hnök hna huliwa köu, me hnö nya but : anyin ae khanö u huliwa waleji oge ânyâ köu. 27 Me baingö Labana kâu, ka habe, A ne hu anyam ibetengiö könya, me halubahingen ju, anyin a oge me wâhmakhmetoâ a Iehova ame ohnahici nya gam. 28 Ke e ame ha, ka habe, Ha wia thö könya hwâbâm me oge me ke ka ham. 29 Me haingen kâu, ka habe, E khanö u hnök hna huliwa köu, me troban hnök hna tuö halem ta je meno. 30 Anyin ae wakhalet thibi gam ehac ke tiga hiö nya, k' ame si gan dut walang ang; ke a hia but Iehova ohnahici u hnyi je deny hia waleji oge wia kâu: ke haba walang ang, oge me he ka penapena hobi kâu anyik lap kehö! 31 Me haingen, ka habe, Oge me he ka ham ieû köu? Ke haingö Jekob, ka habe, E ba ûnyi u me he ka ham könya: ke khaca thibi ûnyi u me he ka anya hobi könya, me oge me he hmetu ka hat me tuö ânyâm je hnahat mamoe. 32 Haba hnyi bong ang, oge me he ka he hnyi wan ben halem ta je hnahat meno hia thithö, he ka ve ip ta je meno hia ae ûdenöny me sisit, me ta je meno ae hlit ûnyi hnyi ta je mamoe, me ta je ûdenöny me ta je sisit ûnyi hnyi ta je got: ke wale thibi e hwabök. 33 Ke ame he ka ohnathu nya nyiele hnen hwakecik ae wisa, u ka o but ka hnyi hwabök wale hnyi hnyimâkâm: haba ta je got hia ae ca ûdenyöny bi me sisit, me ta je mamoe ae ca hlit, adre wâ unyik, wale oge hia but venau. 34 Me haingö Labana, ka habe, E so e he ka e hnâm hna ha. 35 Ke e ame ve ip hnyi bong eling ta je got baga adre sihnalimen me sisit, me ta je got momo hia ae ûdenöny me sisit, me ka hu hawen, me ta je mamoe ae hlit, me hn' ödrin ka je lakon baga; 36 ke e ame ûsâkāúö me Jekob hnyi kun ta bong ka he: ke Jekob ame hat ta je hnahat hale Labana a hnen bi ju. 37 Ke Jekob ame hom ta je ong utö ae hat, libene, me luza, me aremoni; me e ame bi hnalimen me me manen dok ae hau hnyi je ong utö. e ame ip je ong utö adre bi hnalimen hnyin je kumete taben belen je meno hnyi hnyimakan ta je hnahat; ke ödrin e erkin ödrin 39 Ke ame erkin dut ta je ka o ka ic. hnahat cicö ta je ong utö, me je hnahat adre me hnokoa but ta je meno ae hu hnalimen, me ûdenony, me sisit. 40 Ke Jekob me takoû ta je meno ae hu hnalimen, me ame ve ip ta je lakon mamoe, me wia ta je | ûdenony, me sisit : anyin a oge hia but wâ

limen, me ta je hlit hia hnyi hnahat hale Labana; ke e ame ke ip haleny to je meno, k' ame ca tha hnen me ta je hnahat meno hale Labana. 41 Ke e ka he ka erkin ta je meno ae hwege, me Jekob ame ip ta je ong utö hnyi je kumete hnyi hnyimakan ta je hnahat, m' adre me he ka erkin hnyi ta je ong utö; 42 ke ame ne mat ta je meno, e ame ca ip hmetu: waleling me me hale Labana je meno ae mat, ke hale Jekob bi je meno ae hwege. 43 Me ame ti tren gan hmâ thatûnyi hnen at e, ke ti se hia haleny ta je meno, me je lathnyabainy omomo me obaga, me je kamela me asina.

HNYIMAKAN 31.

K E e ame löng ta je hofuc hwan laku Labana ta baga, ka habe, A hom hia thö Jekob ta je ûnyi anyi cica; ke ûnyi hnyi ta je ûnyi anyi cica e ame hom hmanenang eang. 2 Ke a wâ but Jekob hnyimakö Labana a ca helâ hmetu ehac kâu. 3 Ke Iehova ame ha kö Jekob, ka habe, He hmetu thö ka hnyi hnyei iny lakâmâm, me lahanâm; me ame he ka tha inya möu. 4 Ke Jekob ame ûkhûnöng ka hao Rakela me Lea ka hnyi hnyei a e hnyin haleny ta je meno, 5 me haingen ködru, ka habe, Öge wâ but hnyimakan kamöbu a ca helâ hmetu ehac könya; ke so bi a hia but tha e mönya Khongu cica, 6 Ke khan' öbu a oge hia but huliwa ka kamöbu hnyi hwegiök hia. 7 Ke a iyawö nya hnen kamöbu, me olibenyita wia hwabök; ke Khong ame ca hna but kâu he ka okongu nya. 8 Ame ne ha, ka habe, Ame he ka hwâbâm ta je ûdenöny, me ame hnokoâ but ta je ûdenöny hnen ta je meno hia: ke ame ne ha, ka habe, Ame he ka hwâbâm ta je meno ae hu hnalimen, me ame knoköa but ta je meno ae hu hnalimen hnen ta je meno hia. 9 Waleling Khong ame hia but hûgûnâ ta je meno haleny kamöbu, me ham bi könya. 10 Ke hnyi ûen erkin a je meno, inya oge me bwele me wâ hnyi bwik, me wâ bi, ta je got baga hia ame takoû ta je meno ae hu hnalimen, me ûdenöny, me sisit. 11 Ke haba angela anyin Khong ame ha könya hyni bwi, ka habe, Jekob lö: ke haingök, ka habe, Inya ang. 12 Ke e ame ha, ka habe, Bwele thö me wâ, a haba ta je got baga hia adre

hnyin, ke waleji u je bi khöbi könya hnyin : ke walang ang todrö me he ûheny hnyi hnyei eang, ke hmetuhmetu thö ka hnyi 14 K' ame hnyei adre hnöku u hnyin. thu Rakela me Lea me ha, ka habe, Hawa e hu ûnyi hmetu me jekhöûhmu hnyi hnyaban kamöhmu? 15 Hawa, e ame ca ûnykûmi öhmu a helâke li atkanyua kâu? anyin a e ame hia but ûcû öhmu, me odilâ anyihmu mone. 16 Ke haba tang omjeû hia hnen Khong hna hûgûnâ ûnyi ge kamöhmu, me wale anyihmu ta je ûnyi, me lakuhmu: ke walang ang ânyâ thö ta je ûnyi hia a ha köu hnen Khong. 17 Ke Jekob ame tot me ip je lakon me laâiân hon je kamela; 18 ke e ame hom but haleny ta je meno hia, me ta je onijeû hia ae hu gan, a ta je meno a huliwan, waleji e ame hu e Padan-arama, me me he kö İsaaka a kamen hnyi hnyei Kanana. 19 Ke Labana ame hia but he ka subâ leûnen haleny ta je mamoe: ke haba Rakela ame venâu thö ta je idola anyin kamen. 20 Ke Jekob ame kec duöng ga Labana at Suria, anyin a e ame ca thumetu a e ame he ka kec. 21 Waleling e ame kec me anyin ta je ûnyi hia; ke e ame todrö me hanyâûâ Wagewe, me hnyimakan ka hnyi bucen Gileada.

22 Ke hnyi bong a kuniny adre me thumetu Labana, ka habe, A kec ut Jekob. 23 Me e ame hom dö je liamekeiny mē, me wadring hotudrin seven je bong; me e ame khöû ödrin hnyi bucen Gileada. Khong ame o but kö Labana at Suria hnyi bwi hnyi hnyinghet, me ha kâu, ka habe, Wâ eâu k' u he thö ka ha kö Jekob so me 25 Ke Labana ame hom tilö Jekob. Ke a hia but Jekob otilâ umen uma mano hon bucen: ke haba Labana me je liamekeiny mē ödrin e laba hnyi bucen Gileada. 26 Ke haingö Labana kö Jekob, ka habe, Ieû u je ânyâ, u je kâcâ duöngâ gak lakuk li momo helâke adre hûgûnâ ge hele vat? 27 Ieû gam u je kec duöng me iyawö nya; me ca ûhûne mönya, m' inye he ka kunö u me senyin me khumöng me binybet me kitara; 28 ke u je ca hna könya he ka ûcimhnyimak me je laöbik me lakuk? u monu u je ânyâ helâe. 29 E hu manik man he ka okongu öbun: ke a ha könya hnen Khongon kamöbun et hnyinghet, ka habe, Wâ eâu, k' u he thö ka ha kö Jekob

hia hna ânyâ köu hnö Labana. 13 Inya thö wem he ka he, anyin ae gan hmâ wem Khongon Bethela, waleji u je osûâ haten ka hnyi hnyaban kâmâm, ke ieû gam u je venâu je khonguk? 31 Ke Jekob ame thu me ha kö Labana, ka habe, Anyin iny ot : me haingök, ka habe, Wa u nye hûgûnâ hmeto thö gak lakom. 32 Ke haba at u me he ka wâ unyin ânyâm ta je khong. ame ca he ka möt: wâhmakhmeto ju hnyi hnyimakan je liamekeiny mötu ânyâm ta je ûnyi unyik, ke hom hmeto thö. Anyin ae ca khano Jekob a ga venau Rakela je ûnyi e. 33 Me Labana ame didro ka hnyin uma mano umo Jekob, me uma mano umö Lea, me uma mano umen li athnyaba a li momo: k'ame ca wâ bi. Ke e ame didrut ûnyi hyni uma mano umö Lea me didrö ka hnyi uma mano umo Rakela. 34 Ke haba Rakela ame hia but hom ta je idola me ikhâlâ hnyi je tap hnân tabâ kamela, me e ame laba ju hon. Ke Labana ame elâm igigilö hia hnyi uma mano, k' ame ca wâ bi. 35 Ke haingen ka kamen, ka habe. Ca he tuhok ka hmönyâm wale ae ca khanö nya köûö hnyi hnyimâkâm anyin a oge me hom bongon omomo. Ke e ame heleû, k' ame ca wâ bala bi ta je idola. Ke Jekob ame hmönyin me iwatretra me Labana: me haingö Jekob kö Labana, ka habe, Ieû hnök hna hanyâûâ? ieû anyik monu m' u me wadring hotuk? 37 U je hia but elâm igigilö anyik ta je ûnyi, hawa e hu omjehem u je wâ? ip ut hnyi hnyimakan je liamekeiny mönya me je liamekeiny möu, ke hamödrin he ka owisa kötu. 38 Twente je hunaik unyâm ; ke e ca köluhabû halem ke nokon mamoe me got, k' oge ca han je mamoe baga hnyi hnahat halem. Ke oge ca hom köu at adre usu kia; ke oge bi hwaban bi; k' u je elâm unyik hna venöu hnyi lany, me hna venöu hnyi 40 Waleji hwakecik, haba hnyi je lany seûnö ame okongu nya, me megic hnyi hnyinghet; k' oge me ca wen mokut. 41 Twente je hunaik hnyi hnyabam; oge bi athnyaba köu fortin ta huna hwaban lakom li hlu, ke siks ta huna hwaban halem je meno: ke u je olibenyita wia hwabök. 42 Ame ne hia Khongu cica unyik, wale Khongu Aberahama, me hna outen hnö Isaaka, me e hnathu u je he ka kunö nya ke ba ûnyi. A wâ but Khong anyik vec me huliwa anyin li hnyamök, me e ame thao u et hnyi lit. 43 Ke Labana ame thu me ha kö Jekob, ka habe, Haba li momo ödru li lakuk, ke haba je so me kong. 30 Ke walang ang e hwege wanakat ödrin je labbik, ke halek ta je

hnahat, ke omjehek ta je ûnyi hia u me wa: ke ie ûnyi oge me he ka ânyâ hnyi bong ang ka je lakuk eang me je lakudru ödru me hnokoâ? 44 Aiö u walang ang m'ötu me ûhihinyköu; ke wale hnân ohna-45 Ke Jekob ame hom veto me tho kötu. otilâ hnân haten. 46 Ke Jekob ame ha ka je liamekeiny mē, ka habe, Thigö veto thö; me ödrin e hom je veto me khon; ke ödrin e han eling hnyi ve veto. 47 Ke Labana ame hwenyi ien Jegara-sadutha: ke Jekob ame hwenyi ien Galeed. 48 Ke Lab na ame ha, ka habe, At hnân ohnatho kötu has khon e hnyi bong ang. Anyin a wale adre hwenyi ien e Galeed: 49 me Mizepa minya, anyin a haingen, ka habe, E so e he Iehova ka labö hmâkâ wanbötu, ötu 50 U je ne he ka oveca je ka úsákáúö. likak, me hok momo minya hanen le lakuk, e ba at unyita: wâ ju, Khong ame wâ hnathu wanbötu. 51 Ke haingö Labana ki Jekob, ka habe, Wâ bi hna khon veto eing, ke wâ bi haten wale oge ip wanbötu. 52 Hnan ohnathoa hna khon veto eang, ke hnán ohnathoå minya haten eang, oge me ca he ka he hanyâûâ hna khöû veto eang köu, me u me ca he ka he hanyâûâ hna ka úokonguny. ke hut hnyi bucen, me hawâ je liamekeiny me ka hnyi han areto: ke ödrin e han areto, me mokut hnyi bucen. 55 Ke Labana ame vesá hnyi haolany me ûcimhnyimak me je laöbiny me je lakon me hahnahici odrin: ke Labana ame he hmetu ka hnyi

HNYIMAKAN 32.

KE Jekob ame he hnyi deny gethen, me e ame ukhanö me je angela anyin Khong. 2 Ke a ō 'drin dut Jekob, me e ame ha, ka habe, Wale but ang utbarat anvin Khong: ke e ame hwenyi ien dok eling Mahanaima.

3 Ke Jekob ame kunâ bânâ anyin je neta kö Esau a tuhan hnyi hnyei Seira, wale utkana hnyi Edoma. 4 Ke e ame hûna ködrin, ka habe, Öbun e he ka ha helâng ii Esau a tuhök, ka habe, Walang hna

laba e ke ne o but walang ang: 5 ke e hu gak ta je kau, me asina, me je hnahat, me je athnyaba obaga, me je athnyaba omomo: ke inya oge me ûkhûnöng ka thumetu u tuhök, m' u ma betenge gak. 6 Ke ame hmetu ju kö Jekob ta je metâ, me ha, ka habe, Öhmun e mwi but unyi Esau a tuhâm, ke wale but ang ame he ka iouny möu, ke e unyin tavat a vak ta haded. 7 Me Jekob ame ot gan hmâ me hmak hnyekon: me e ame khenâ luâ tavat unyin, me ta je mamoe, me kau, me kamela; 8 ke haingen, ka habe, A ne iouny Esau me ke bunyen me kuc' ödra, me ame he ka möt biju ke bunyen. 9 Ke Jekob ame ha, ka habe, Khongon kibik Aberahama lö, me Khongu cica Isaaka, Iehova lö, at ame ha könya, ka habe, He hmetu thö ka hnyi hnyei iny je lahanâm, m' oge me he ka ânyâ so köu: 10 e ca ûcû nya at ae ûhnyûkong hnyi je ibetengiö hia, me hnathu hia, waleji u je omanenâ ka athnyabaem; anyin oge hanyâûâ Joridano eang me anyik uci; ke walang ang lo but anyik li bunyen. 11 Ö u, omeli nya ûnyi hnyi hnyamen tuhök Esau: anyin oge me outen e, wâ e nye o but ka kuc nya, tha inya me ta momo me lakudrin. 12 Ke thoù veto eang, me haten eang könya, he u je hia but ha könya, ka habe, E hnathu 53 E so e he Khongu oge me he ka ânyâ so köu, ke oge me he ka Aberahama me Khongu Nahora minya, a osehia je mâtrânâm me me helâ me önyin Khongon kamödru ka owisa kötu. Ke Je- köiö, wale me me ca hnân aû anyin ae se kob ame khemanyin me ha Hna outen hno hia. 13 Ke e ame mokut eling hnyi hnyi-Isaka a kamen. 54 Ke Jekob ame bi hudo nghet; me e ame hom ûnyi hnyi anyin ta je ûnyi hnân bwihlany hobi kö Esau a tuhan: 14 lo li haded ta je got momo, ke twente ta je got baga, me lo li haded ta je mamoe momo, ke twente ta je mamoe baga, 15 ke thöte ta je kamela adre me ûasin me je lakudrin, ke fâte ta je kau, ke libenyita ta je bolok, ke twente ta je asina momo, ke libenyita ta lakon. 16 Ke e ame ve ham ta je hnahat ka ta je athnyabainy; k' ame ha ka je athnyabainy, ka habe, Böbun ka hanyâûâ me ve bi hnyiöulen wanben ta je hnahat. 17 Ke e ame hûna ka at ame bân, ka habe, E ka iouny möu Esau a tuhök, me hnei u, ka habe, U athnyaba ia? k' u ma he kâ? ke hale ia hnahat meno hnyi hnyimâkâm? 18 M'u ma he ka ha, ka habe, Hale Jekob a athnyabaem; ke wale bwihlany adre kunû ka tuhök a Esau: ke wâ ju a e but ang. Ke helâe minya e ame hûna ka at a loiny me kuniny, me tavat hia ödrin e alen ta je a hnö Jekob a athnyabaiem, haingen, ka hnahat, ka habe, Öbun e he ka ha helâe kö iste, Oge laba kanyua unyi Labana, me Esau e ka iouny möbun ; 20 ke öbun e he

Digitized by Google

ka ha minya, ka habe, Wâ ju e but ang me haingen, ka habe, Ie hnyat ang unyâm! Jekob a athnyabaem. Anyin a haingen, ka habe. Oge me he ka omenyikâ e hnen bwihlany adre kunâ bânâ, ke hwaban e köp nya. 21 Me a he bân but bwihlany: ke e bi ame mokut hnyi hnyinghet eling tha e mödrin.

22 Ke e ame todrö hnyi hnyinghet eling me hom li âiân, me li athnyabainy momo me je lakon a libenyita ke khaca, me hanyâûâ wagewe Jaboka. 23 Ke e ame hum ödrin me kun' ödrin ka hanyâûâ wagewe, k' ame kunâ minya anyin ta je ûnyi. 24Ke hake laba Jekob; ke haba ke at ame ûsöu mē ke ne o but hnyi haolany. 25 Ke a löng ut a e ca hwege hmetu hon, me e ame kâlâ jebalainon; me ame nik dö jebailainou Jekob k'ame tiga ûsöu mē. $26~{
m Ke}$ haingen, ka habe, hnö nya but, ke lany dö jimeyö ame o. Me haingen, ka habe, Oge me ca he ka hnö u, ke ne o but u je hahnahici nya. 27 Ke e ame ha kâu, ka habe, Ia iâm? Haingen, ka habe; Jekob. 28 Me e ame ha, ka habe, adre me ca he hmetu ka hao u Jekob, ke Isaraela bi : anyin a u je hia but nå hwegiam me Khong me tavat, ke ne u hwege. 29 Ke Jekob ame hnö, ka habe, Bethe ha thö könya iâm. ngen, ka habe, Ieû gam u me hnö iök? me e ame hahnahicâ e eling. 30 Ke Jekob ame hwenyi ien dok e Peniela, haingen, anvin a oge iohnyimak me Khong, k' iny möt bi. 31 Ke ame o thö seûnö hon hnyi ûen e ame he hanyâûâ Penuela, ke e ame he hwali ge jevan. 32 Waleling me me ca han hnen lakon Isaraela ta je toiny fetrin hnyi jevan ke ne o but hnyi bong ang, anyin e ame kâlâ jebalainon ca Jekob huyi töiny fetriny.

HNYIMAKAN 33.

TE Jekob ame bwele me wâ, ke wâ bi, Esau ame he jem me tavat a vak ta haded. Me e ame khenâ but je wanakat kö Lea, me Rakela, me li athnyaba a li momo. 2 Ke e ame ip li athnyaba momo me je lakudru hnyi hnyimakan, ke hwabödrin jia Lea me je lakon, ke a bili Rakela hut, me hwenyi ien e El-eloe-Isaraela. me Josefa. 3 Ke e ame he bânâ, me oseven nom hnyikânâi ke ne o but ame hakekenyâ tuhan. 4 Ke Esau ame wadring me iouny mē, me delûâ e, me ta hon nyin, me ûcimhnyimak mē: k' ödru me ûtengiö. 5 Ke e ame bwele me wâ je momo me je wanakat; he ka wâ ta je hluiny hnyei. 2 Ke ame

Ke haingen, ka habe, wale je lakuk hnen Khong hna betenge gak a athnyabaem. Ke ame o but li athnyaba momo, ödru me oge me he ka iohnyimak mē, ame ne he ka je lakudru me nom ju. 7 Ke ame o but minya Lea me je lakon me nom ju: ke hwaban e ame o but Josefa me Rakela me nom ju. 8 Ke e ame ha, ka habe, Hawa gam ge ta je hnahat hia oge ûkhanö mē! Me e ame ha, ka habe, Wale hnân elâm ibetengiö gam könya tuhök. 9 Ke Esau ame ha, ka habe, E gan hmâ anyik ta je ûnyi; keik lö, ame ka hnen biju unyâm ânyâm ta je ûnyi. 10 Ke haingö Jekob, ka habe, Ohe, e ba, ö u betenge gak me kap ju anyik bwihlany: anyin oge wâ hnyimâkâm, helâ me man at ame wâ hnyimakan Khong, k'u je kap soi nya. 11 Ö u kap ju anyik betenge adre hom köu; anyin a hia but betenge gak Khong, anyin e gan hmâ anyik ta je ûnyi. K' ame ûjengö e, me e ame kap ju. 12 Ke e ame ha, ka habe, Aiö u ötin e he, ke ama bök. 13 Ke haingen kâu, ka habe, E khana tuhök a e sënyin dut je wanakat, ke je hnahat mamoe me kau adre me ûasin : ke adre me ne alen hwegiâ hnyi bong a khaca, me ame ne he ka mok hia ta je hnahat meno. 14 E so u ma he tuhök ka bâm, ke bilik biju athnyabaem: ke oge me he ka omise, helâ me tulutiny ûheny je meno hnyi hnyimakök, me helâ me ûheny je wanakat, ke ne o but oge me o unyâm tuhök e Seira. 15 Ke Esau ame ha, ka habe, E so oge me ip biju unyâm ke je athnyabaik. Ke haingen, ka habe, Hnân eû? U ma he tuhök ka betenge gak. 16 Ke Esau ame he hmetu hnyi bong eling hnyi gethen Siera ai. Jekob ame he Sukotha ai, me otilâ umen uma, me ânyâ ta je uma baelelu hobi kâu haleny ta je meno: anyin a wale adre hwenyi ien dok eling Sukotha.

18 Ke Jekob ame o ka hnyi taun Sekema ke hnahic, wale hnyi hnyei Kanana, ge ioiny ûheny Padan-arama; me hunuma cicö taun. 19 Ke e ame ûco utkânâ wale ame otilâ hnyin umen uma mano, ûnyi ge je laku Hamora, kamö Sekema, hwaban je mone a khaca haded. 20 Ke e ame otilâ taben

HNYIMAKAN 34.

KE ame he but Dina nöku Lea a hlu, wale hnen hna hnokoâ nöku Jekob,

ame he but Hamora kamö Sekema kö Jekob me me ûhnenamö me. 7 Ke ame o but ta je laku Jekob ûnyi hnyi hnyei hnyi ûen ödrin e löng e: ke a vec ut hnyekudrin, ke gan hma anyidrin hmönyin anyin a e ame anya monu hnyi Isaraela, waleji ame tha laba me nöku Jekob; ke wale ûnyi ae kap he ka ànyâ. 8 Ke Hamora ame ûhnenamö mödrin, ka habe, Haba Sekema a nökuk ame hnyok gan hmâ ka nökubun hlu: ö u ham but e me âiân. 9 Ke so ötin e he ka ihok lakon, ham but köhmun lakubun je hlu, ke hom ju öbun lakuhmun je hlu. Ke öbun e he ka tha laba möhmun: ke me ûcû hnyin, me me ve hu ibun eang. gak, ke haba ûnyi öbun e he ka ha könya, oge me he ka ham. 12 Ha gânâ ju könya so öbun e ham but könya hlu me âiân. 13 Ke ame thu iyawöâ hnen je laku Jekob kii Sekema me Hamora a kamen, anyin a e ame okongu Dina a hanidrin, 14 ke haingödrin ködru, ka habe, E ca khan' öhmun he ka ânyâ ûnyi e, wale he ka ham hanihmun ka at adre ca peritomonâ; anyin a wale hnan haikongu öhmun: 15 walang öhmun e he ka og' öbun, ka habe, Hamöbun he ka helâ möhmun, wale he ka peritomoni öbun hia obaga; 16 me ohmun e he ka ham köbun lakuhmun a je hlu, k' öhmun e he bi ka hom lakubun je hlu, m' öhmun e he ka tha laba unyibun me me khaca itin 17 Ke öbun e ne ca ling öhmun he ka hnyi peritomonâ, awe öhmun e he ka so kö Hamora me Sekema nöku Hamora bodrin hofuc. 19 Ke ca bec bi hidrou he ka ânyâ ûnyi e, anyin a e ame senyin ge a nokon, ödru me he ka hnyi homagöuleny ate me tot me he thö Bethela ai; k'

wâ e hnö Sekema, nöku Hamora at Hivi, taun, me ûhnenamö me tavat aten idruhnyei, ke thaniny hnyei, me e ame hom e, me ka habe, 21 Ödra menyik köta tavat eang; tha laba mẽ, me okongoâ. 3 K' ame kece anyin a wale e so adre me labā hnyei me but hnyekon kö Dina nöku Jekob, ke e ûcû hnyin; ke, wâ bi, e lau hnyei me ûcû ame betenge ka hlu, me fuc menyik ka jödra; e so ate me hom lakudra je hlu me me hlu. 4 Ke Sekema ame ha kö Hamora a laöiöta, k' ate me he ka ham bi ködra kamen, ka habe, He thö ka hom hlu e me lakuta je hlu. 22 Ke walang ang ame he öiök. 5 Ke Jekob ame löng a ga okongu tavat ka og' öta he ka tha laba möta me Dina but a nokon hnen e ; ke tiga e je me khaca hnyei, ka habe, adre me he ka lakon hnyi hnyei me meno; ke Jekob ame peritomoni ota hia obaga helâ me hna perilaba hnyibû ke ne o but ödrin e o. 6 Ke tomoni ödra. 23 Hawa, ame ca he anyidra ta je ûnyi, me tang omjehedra, me haledra ta je meno hia ka anyitin? E so ate me he ka og' ödra, k' adre me he ka tha laba möta. 24 Ke ame löng hotu Hamora me Sekema a nokon hnen tavat hia adre me didrut ka hnyi homagöuleny taun, k' adre me peritomonâ ta je baga hia, tavat adre me didrut ka hnyi homagouleny taun. Ke habe hnyi bong a kuniny, m' adre me tiga vec, haba ke li laku Jekob, jia Simeona me Levi, lahani Dina, ödru me ve hom anvidru li hele vat, me utut ka hnyi hnyei, 10 me hlingå ta je baga hia. 26 Ke ödru me blingö Hamora me Sekema a nokon hnen könöbun kânâ hnyi hnyimaköbun; labā ju homakan hele vat, me hum Dina ûnyi hnyi hnyin uma umö Sekema, me he but. 11 Ke haingo Sekema ka kamen hlu me K'ame o but laku Jekob ka ta je komok, je lahaniny, ka habe, E so öbun e betenge me söh taun, can hnödra hna okongoâ hanidrin. 28 Ke ödrin e hûgûnâ haledra ta je mamoe, me haledra ta je kau, me saniny me omjeu, k' oge me he ka ham haledra ta je asina, me ta je unyi hnyi helâ me hnöbun hna he ka ha könya: ke taun, me ta je únyi hnyi hnyei; 29 me tang omjehedra hia, me lakudra ta je wanakat hia, me je laöiödra, adre hom bâ me hûgûnâ, me ta je ûnyi hia hnyi hnyaba. 30 Ke Jekob ame ha kö Simeona me Levi, ka habe, Obe ohmaki nya, he ka obokongi nya ka aten hnyei, wale at Kanana me Perizi: ke ötin wakhalet, k' adre me he ka ûkhacaköu könya me kuc nya; m' adre me he ka hiö nya me anyik lap. 31 Ke ödru me thu, ka habe, Hawa, hamen he ka ânyâ ka hanihmum helâ me momo hnyi gethen.

HNYIMAKAN 35.

K E Khong ame ha kö Jekob, ka habe, Todrö, he thö Bethela ai, ke laba e: hom nökuhmun hlu me he but. 18 Ke me otilâ e taben hut ka Khong, at ame manen köu, waleji hnyi hnâm hna kec ga Esau a tuhâm. 2 Ke Jekob ame ha ka anyin lap, m' ödra hia a tha e mē, ka habe, noku Jekob; k' adre ogana e hon lap hia Hna but ta je hnatheat kanyua unyibun, anyin kamen. 20 Ke Hamora me Sekema me obosoi öbun, me khaû ju öbun: 3 k'

oge me he ka otilâ taben hut eling ka | Ke ame tiga laba Isaraela hnyi hnyei eling. Khong, at ame ling nya hnyi bong oge me vec hnyin, me tha e mönya eû hnyi gethen oge me he hnyin. 4 Ke ödrin e ham kö Jekob ta je hnatheat kanyua hia unyidra, me je wen ûnyi hnyi ta je hnyikonyödrin; ke Jekob ame ikhâlâ je ûnyi e hmelen iwajo hnyi baten Sekema. 5 K' adre me he but: ke e gan hmâ hna outen hnyi ta je hnyei igigili ödra, k'adre me ca hnu hoton je laku Jekob. 6 Ke Jekob ame o but hnyi Luza e ame kec ge tuhan. hwenyi ien e Alona-bakota.

Jekob, hnyi ûen e ame he ûheny Padanarama, me hahnahica e. 10 Ke Khong ame ha kâu, ka habe, Jekob iâm; k'adre me ca he hmetu ka hao u Jekob, ke Isaraela bi iâm: ke e ame hwenyi ien e Isaraela. 11 Ke Khong ame ha kâu, ka habe, Inya Khong Aekhanahia: dudu but me si but; ame he ka o unyâm ke hnyei me ta je hnyei, ke ame he ka o ûnyi gam ta je than; 12 ke haba hnyei waleji oge ham kö Aberahama me Isaaka oge me he ka ham köu, k' oge me he ka ham hnyei ka ta je mâtrânâm a hwâbâm. 13 Ke Khong ame ölö thö ûnyi gan hnyi dok e ame fuc kâu hnyin. 14 Ke Jekob ame otilâ haten hnyi dok e ame fuc kâu hnyin, veto a haten : ke e ame hingâlâ hon e hudiny hic, me hingâlâ wakaco hon. 15 Ke Jekob ame hwenyi ien dok Khong ame fuc kâu hnyin, Bethela. 16 hnyi gethen ka he Eferatha ai, wale (Bethe-Reuela nöku Basemathi öiö Esau. hon: wale haten hu Rakela ke ne o but me Zefo, me Galama, me Kenaza. hoton tap ae beû göranyai hnyi Edera.

me haba Reubena ame tha mokut me Bila, ke momo anyin kamen: ke a löng ut Isaraela.

Ke ödrin twelv ta laku Jekob a baga; 23 haba je laku Lea; Reubena, nöku Jekob a bân, me Simeona, me Levi, me Juda, me Isakara, me Zebulona: 24 ke haba li laku Rakela; Josefa, me Beniamina: 25 ke haba li laku Bila, a athnyabai Rakela; Dana, me Nafatali: 26 ke haba li laku hnyi hnyei Kanana, (wale Bethela), e me Zilepa, a athnyabai Lea; Gada me Asera: tavat hia unyin. 7 Ke e ame otilâ taben wale je laku Jekob a hnokoâ e Padanarahut e, me hwenyi ien dok eling Ele-bethela: ma. 27 Ke Jekob ame o kö Isaaka a kamen anyin a Khong ame manen kâu e, hnyi ûen e Mamere, hnyi Kiriath-areba (wale Hebe-8 Ke a mokcu De- rona), waleji hnö Aberahama me Isaaka bora at ame hat Rebeka, k' adre konâm hna laba kanyua hnyin. 28 Ke haba je hmelen Bethela, eû hmelen iwajo : k'adre | bong bongu Isaaka, me khaca haded ke eite ta je huna. 29 Ke Isaaka ame khûö homenâ me mokcu, me e ame ûkhacaköu me 9 Ke Khong ame manen hmetu kö lakamen, a hingat ut ke se hia bongon je bong; ke a konâm e hnö Esau me Jekob a li lakon.

HNYIMAKAN 36.

K E walang je dö ûnyi ga Esau (wale Edoma). 2 Haba Esau ame hok Edoma). 2 Haba Esau ame hok laâiân ûnyi ge je hlu Kanana; jia Ada nöku Elona at Heth, me Aholibama nöku Ana, nöku Zibeona at Hivi; 3 me Basemathi nöku Isamaela, hani Nebaioth. Ada ame hnöku Elifaza nöku Esau; ke Basemathi ame hnöku Reuela; 5 ke Aholibama ame hnöku Jeuso, me Jalama, me Kora: wale je laku Esau a hnokoâ hnyi hnyei Kanana. 6 Ke Esau ame hom je laâiân, me je lakon obaga me wahlu, me aten hnyaban hia, me halen ta je meno, me halen ta je bolok hia, me je ûnyi hia thithö e ame hu hnyi hnyei Kanana ; k' ame he but Ke adre me he ûhedrin Bethela; ke tiga ka hnyi ke keihen hnyei ûsâkâûö me Jekob ca sâkâû bi Eferatha: k' ame vec hnyeku a keiny 7 Ke ca khan' ödru he ka tha laba Rakela ke vec hmönyin. 17 Ke e ame anyin aeve gan dut anyidru ta je ûnyi; ke tiga vec hmönyin, me haingen kâu momo ca ûcû ödru hnyei ödru me laba kanyua ame hok wanakat, ka habe, Ca ot; anyin hnyin, anyin ae ve se hia but ta je meno. a u ma he ka hnokoâ ke da. 18 Ke ame 8 Ke Esau ame laba hnyi bucen Seira: tiga he ka he but hanon (anyin a mokcu) haba Esau a Edoma. 9 Ke walang je dö me e ame hwenyi ien e Benoni : ke haba | ûnyi ga Esau a kamen at Edoma hnyi bucen kamen ame hwenyi ien, me Beniamina. Seira: 10 walang je ien laku Esau a je 19 Ke a mokcu Rakela, me adre me konâm baga; jia Elifaza nöku Ada öiö Esau, me lema). 20 Ke Jekob ame otilâ ke haten haba je laku Elifaza, jia Temana, me Omar, hnyi bong ang. 21 Ke Isaraela ame he¦Timena ke momo anyi Elifaza nöku Esau; but, me e ame otilâ umen uma mano hnyi ke e ame hnöku Amaleka nöku Elifaza: 22 wale ta je mâtrâni Ada öiö Esau. 13 Ke walang minya ta je laku Reuela, jia Nakath, mokcu Jobab, ke haba hwaban, at ame me Zera, me Sama, me Miza: wale je mâtrini Basemathi öiö Esau. 14 Ke walang ta je laku Aholibama nöku Ana a nöku Zibeona öiö Esau: ke e ame hnöku Jeuso, me Jalama, me Kora, a je laku Esau. 15 Walang ta je taben a je laku Esau: haba ta je laku Elifaza nöku Esau a atö; jia Temana taben, ke Omar taben, ke Zefo taben, ke Kenaza taben, 16 ke Kora taben, ke Gatama taben, ke Amaleka taben : wale je taben ûnyi ga E!ifaza hnyi hnyei Edoma; wale je laku Ada. 17 Ke walang ta je laku Reuela nöku Esau; jia Nakath taben, me Zera taben, me Sama taben, me Miza taben: wale ta je taben ûnyi ga Reula hnyi | hnyei Edoma; wale je laku Basemathi öiö 18 Ke walang ta je laku Aholibama oiö Esau; jia Jeuso taben, me Jalama anyidrin je lap, me idrin je hnyei, me je taben, me Kora taben: wale ta je taben iödrin; Timena taben, me Aleva taben, me unyi ga Aholibama nöku Ana, öiö Esau. 19 Wale ta je laku Esau a Edoma, ke wale anyidrin ta je taben.

hnyei; jia Lotana, me Sobala, me Zibeona, | Irama taben: wale ta je taben anyi Edoma me Ana, 21 me Disona, me Ezera, me hoton je hnyabadrin hnyi idrin je hnyei. Disana: wale ta je taben anyin at Hori Haba Esau wale kamen at Edoma. hnyi hnyei Edoma. 22 Ke haba je laku Lotana, jia Hori me Homama; ke Timena hani Lotana. 23 Ke walang ta je laku Sobala; jia Alevana, me Manakatha, me Ebala, me Sefo me Onama. 24 Ke walang li laku Zibeona; jia Aia me Ana: wale hnyei Kanana. Ana at ame wâ je hna pupuainy köiö ae Jekob. Seventin ta je hunai Josefa, me e kahwa hnyi hnyebuba hnyi ûen e ame tuö ame tha tuö me latuhan ta je hnahat meno; ta je asina hale Zibeona, a kamen. 25 Ke walang li laku Ana; jia Disona me Aholibama a hlu nöku Ana. 26 Ke walang je laku Disona; jia Hemedan, me Eseban, me Itheran, me Keran. 27 Ke walang je laku a e nokon hingat: ke e ame tibet ke ûkot Ezera; jia Bilebana, me Zaavana, me khauen ae ve hnalimen. 4 Ke a wâ but je Akana. 28 Ke walang li laku Disana; latuhan a g' ame betenge gan hnen kamö-jia Uza, me Arana. 29 Walang ien ta je drin hon je latuhan hia; m' ödrin e hukötiâ taben ame o ûnyi ge at Hori; jia Lotana e, me ca ûhnenamö so mē. 5 Ke Josefa taben, me Sobala taben, me Zibeona taben, ame bo ke bwi, me e ame thumeto latuhan; me Ana taben, 30 me Disona taben, me me ödrin e hûkötiâ hmönyinâ e. 6 Ke e Ezera taben, me Disana taben: wale je ame ha ködrin, ka habe, Ö öbun, löng ju taben ödrin e o ûnyi ge at Hori, hoton bwik oge bo: 7 wâ bi ötin e ca je thi hwit anyidrin ta je taben hnyi hnyei Seira.

hnyei Edoma, ke tiga ba than ame tot igigilö anyibun je thi hwit me nom ju musö lakon Isaraela. 32 Ke haba Bela ka anyik thi hwit. 8 Me haingen je latuhan nöku Beora ame musi hnyi Edoma; ke kâu, ka habe, Hee u me he ka than hu-Dinaba ien anyin taun. 33 Ke ame mokcu hmun? ke u me he ka musi öhmun? Ke

musi, me Husama ûnyi hnyei Temana. 35 Ke a mokcu Husama, ke haba hwaban, at ame musi, me Hadada, nöku Bedada, wale at ame kuc Midiana hnyi hnyei Moaba: ke Avitha ien anyin taun. 36 Ke a mokeu Hadada, ke haba hwaban, at ame musi, me Samela ûheny Masereka. 37 Ke a mokcu Samela, ke haba hwaban, at ame musi, me Saulo ûheny Rehoboth hnyi baten wagewe. 38 Ke a mokcu Saulo, ke haba hwaban, at ame musi, me Baala-hanana, nöku Akebora. 39 Ke a mokcu Baalahanana, nöku Akebora, ke haba hwaban, at ame musi, me Hadara: ke Pau ien anyin taun ; ke haba ien âiân me Mehetabela, nöku Matereda, nöku Mezahaba. 40 Ke walang ien ta je taben ame o ûnyi ga Esau, hoton Jethetha taben; 41 me Aholibama taben, me Ela taben, me Pinono taben; 42 me Kenaza taben, me Temana taben, me Mibe-20 Walang je laku Seira at Hori a aten zara taben; 43 me Magediela taben, me

HNYIMAKAN 37.

KE Jekob ame laba hnyi hnyei hnen kamen hna laba kanyua hnyin, wale 2 Walang ta je dö anyi ke e thöth unyin je laku Bila me Zilepa, laâiân kamen: ke Josefa amethumetu ka kamödrin anyidrin monu. 3 Ke Isaraela ame betenge ga Josefa hon je lakon hia, anyin hnyi utkânâ, k' ame höhöi thö anyik thi 31 Ke walang ta je than ödrin e musi hwit, me tot wisa minya; ke wâ bi, ame Bela, ke haba hwaban, at ame musi, jia odrin e hûkötiâ hmönyina e can je bwiny, Jobab nöku Zera ûheny Bozera. 34 Ke a ke hwan je hofuc. 9 Ke e ame bo hmetu

ame khudrung könya seûnö me tehi me je ai. okhû a libenyita me nua khaca. ame thawâ e, me ha kâu, ka habe, Ie bwi e u je bo? Hawa, oge me he me hinyâm me latuhâm ka nom hnyikânâi köu? 11 Ke ame hmönyin kâu latuhan; ke haba kamen ame ip ûnyi e hnyi ûnykûmânen. 12 Ke je latuhan ödrin e he Sekema ai ka hān hnahat meno haleny kamödrin. 13 Ke haingö Isaraela kö Josefa, ka habe, Hawa ame ca hān hnahat meno hnen je latuhâm, hnyi Sekema? aiö u, oge me he ka kunö u Ke haingen kâu, ka habe, Walöködrin. nya eang. 14 Ke e ame ha kâu, ka habe, He thö ka wâ, hawa, e sot latuhâm, me hnahat meno; ke u hmetu thö ka thumetu Wale e ame kunâ e ûheny hnyi hnyigöulen bucen e Heberona, me e ame e but Sekema. 15 Ke a wâ but e hnen ke at, ke wâ bi e ame he baû hnyi hnyei: ke ame hnö e hnen at, ka habe, Ieû u me elâm? 16 Ke haingen, ka habe, Inya oge me elâm latuhök: ö u ha thö könya dok ödrin e han hnahat hnyin. 17 Me haingen at, ka habe, Ödrin dut hâng, anyin oge löng ut hnödrin hna ha, ka habe, Ötin he Dothana ai. Ke Josefa ame he hoton je latuhan me e ame ō 'drin | hnyi Dothana. 18 Ke ödrin e wâ but e ke tiga sâkâû, ke e tiga ca hakekeny ködrin, me ödrin e ûhnenamö he ka hlingâ. 19 Ke ödrin e ûhaköuâ, ka habe, e but ang at ame bo je bwi. 20 Ötin e he walang ang ka hlingâ me khûâ kâû ka hnyi ke monop, ke ötin e he ka ha, ka habe, A hia thö an e hnen ke meno ae kong : m' ötin e he ka wâ, hawa, ame he ka hwâdâ je bwiny. 21 Ke a löng ut Reubena, me e ame omelö e ûnyi hnyi hnyamödrin; ke haingen, ka habe, E so ötin e ca ohia anyin möt. 22 Ke Reubena ame ha minya ködrin, ka habe, Ötin e ca he ka hingâlâ dra, ke so bi he ka khûâ but e ka hnyi hmonop ang hnyi hnyebuba, ke ca hoibeny kâu: wale me me omelö e ûnyi hnyi je hnyamödrin, me hna hmetu e ka kamen. 23 Ke ame o but Josefa ka je latuhan, me ödrin e uny jut ûkot anyi Josefa, wale anyin ûkot ae ve hnalimen; 24 ke ödrin e hom e me khûâ e ka hnyi hmonop: ke ba önyen hmonop, e ba köiö hnyin e. 25 Ke ödrin e laba ju ka han,

ke bwi, me ha e ka je latuhan, ka habe, me haledrin je kamela ödrin e hok setura, Wâ bi, oge bo hmetu ke bwi ; ke wâ bi, me basama, me muro, ödrin e hok Aigupito 26 Ke haingö Juda ka je liamekeiny 10 Ke e mē, ka habe, Ieû troban ötin ka he ka ame ha e ka kamen me latuhan ; ke kamen hlingâ keitin, me ikhâlâ dren? 27 E so ötin e he ka ûco e ka at Isamaela, ke ca he ötin ka höibeny kâu; anyin a keitin, e tha unyin mötin. Me ame löng hoton hnen je liamekeiny mē. 28 Ke ame he ka gethen unyidrin at Midiana tavat ûcû; me ödrin e öû Josefa ûheny û hnyi hmonop, me ûcû Josefa ka at Isamaela hwaban je sileva a twente. Ke ödrin e hum Josefa Aigupito 29 Ke Reubena ame hmetu ka hnyi ai. hmonop, ke wâ bi, e hiö Josefa but eû hnyin hmonop; me e ame kia je ûkhaûen. Me e ame he ka je liamekeiny mē, me ha, ka habe, E hiö thö thöth; ke oge me he biju kâ 4 31 Ke ödrin e hom ûkot anyi Josefa, me hlingâ nokon got a baga, me hneû ûkot hnyi dra; 32 ke ödrin e ûk hûnöng ka hom ukot ae ve hnalimen ka kamödrin; me ha, ka habe, Öhmun e wâ thiju ang: wâ ju, ame ne ûkot ang anyin nokom, ame ne ba. 33 Ke e ame wâhmakhmetoâ, me ha, ka habe, Ükot ang anyin nökuk; a hia thö han e hnen meno ae kong; e hnathu a hia thö oloû usu kiö Josefa. Jekob ame kia anyin je ûkhaû, me khavâ mano ae gan nân me tenge can nokon, ae se hia je bong. 35 Ke ame todrö je lakon hia je baga me hlu he ka otubwelâ e ; ke e höcö tubwet, ke haingen, ka habe, Oge me he ka tenge can nökuk ke ne o but ka hnyi erkemok. Wale hna tengiâ e hnen kamen. 36 Ke haba at Midiana adre me ûco e Aigupito kö Potifara athnyabai Faro, taben hnyat tue.

HNYIMAKAN 38.

KE hnyi ûen eling Juda ame he but ûnvi ge ie liamekeinûnyi ge je liamekeiny mē, me sâû ka. ke at a at Adulama, Hira ien e. 2 Ke Juda ame wâ eling ke hlu nokon ke at Kanana, Sua ien; me e ame hom e me tha e mē. 3 K' ame erkin dut, me e ame hnokoâ da ; ke e ame hwenyi ien Era. 4 K'ame erkin hmetu but me hnokoâ da, me hwenyi ien 5 Ke e ame hnokoâ hmetu ke da Onana. minya, me hwenyi ien Sela: ke Juda Keziba hnyi hnen hna hnokoâ. 6 Ke Juda ame hok öiö Era nokon a bân, Tamara ien. 7 Ke at ae kong Era noku Juda hnyi me ödrin e bwele, ke wâ bi ame he jem hnyimakö Iehova; ke Iehova ame hlingâ. bunyen anyin at Isamaela ûheny Gileada, 8 Ke Juda ame ha kö Onana ka habe

hayimak, me khaû, me e ame laba ju hayi me ha, ka habe, wale at ame bân. baten gethen, me ha, ka habe, Oge ma na k' adre hwenyi ien e Zera. be köu; anyin ae ca khana a ûngon e. Ke haingen, ka habe, Ieû ûnyi u me he ka ham könya, m' u me he ka he könya? 17 Ke haingen, ka habe, Oge me he ka Ke adre me hum Josefa Aigupito ai; kuna kou ke nokon got hanen hnahat meno.

Laba ju ka momo âiân tuhâm, me hom e Hnen ju unyin momo, wâ adre nye hlum' use bi mâtrâniny tuhâm. 9 Ke a wâ but ötu: wâ bi oge hia but kunâ got ang, k' u Onana a ga me ca he ka mâtrâniny bi; me je ca wâ momo. 24 Ke helâke kun ta tehi e ame laba ka momo âiân tuhan, k' ame adre me thumetu Juda, ka habe, a hia but hingâlâ ka hnyi kânâ wâ e nye bi mâtrâniny bi ûnyi monu Tamara a ûngom ; ke wâ bi, tuhan. 10 Ke kong hnyi hnyimakö Iehova a erkin dut hnyi hnen hna bi unyi monu. hnen hna ânyâ: me e ame hlingâ e minya. Ke haingö Juda, ka habe, Hom but, m' adre 11 Ke Juda ame ha kö Tamara a ûngon, me he ka thong degecâ. 25 K' adre hia ka habe, Laba safac ju hnyi huyaban kâ- but hom momo, me e ame ûkhûnöng ka ha mam, ke ne o but ame gan dut Sela a ka ûngon, ka habe, Oge erkin hnen at a nökuk: anyin a haingen, Wâ e nye mok anyin ta je ûnyi eang: ke haingen minya, minva ju helâ me latuhan. K' ame he ka habe, Wâhmakhmeto ju u, anyi ia ta je Tamara me laba hnyi hnyaban kamen. ûnyi eang, wale ûnyi hnân bi haten, me 12 Ke se hia je bong me ame mokcu nöku nyingen, me uci. 26 Ke Juda ame wâhma-Sua öiö Juda; ke ame hnyibi but Juda, me khmetoâ e, me ha, ka habe, E wisa at eang eame he Timenatha ai ka tavat adre me huk : anyin oge ca ham Sela a nökuk kâu. subà leunen haleny mamoe, tha e me hanen Ke ca tha e hmetu mē. 27 Ke wâ bi ame ji: Hira at Adulama. 13 Ke adre me o but ûen ame he ka hnokoâ, li hûnye eû thumetu Tamara, ka habe, Wâ bi, ame he hnyi hnyekon. 28 K' ame he ka hnokoâ Timenatha ai ûngom ka subâ leûnen haleny me haba ke at ame inâ but hnyamen, me j mamoe. 14 Ke e ame uny jut je ûkha- haba momo at ame tuö erkin ame hom me ien safac, me tube e hnen mano hnän tubi hûkâlâ hnyi hnyamen hnyiban tö ae dra, komagoule e Enaima hnyi gethen he Time- e ame thu hmetu hnyamen, me wâ bi ame o mtha ai ; anyin a e ame wa a ga gan dut but liamekeiny mē : me haingen momo, ka Sela, k' adre ca ham kâu me me âiân. habe, A hawa u je ûhanyöû ka ûnyi gam 15 Ke a wâ but e Juda, me ame ûnykûme hna ânyâ? k' ame hwenyi ien e Farez. a e momo hnyi gethen, anyin a hia but tube 30 Ke hwaban e ame o liamekeiny me ae bnyimakan. 16 Ke e ame saû kâu eû hnyi hu hna hûkâlâ hnyi hnyamen tö ae dra:

HNYIMAKAN 39.

Ke e ame ha kâu, ka habe, U me he ka pito athnyabai Farao, taben hnyat tue, ûnyi ham könya haten ke ne o but u me he ka ge at Isamaela, hnyat ödrin e hom kâ e. kuni? 18 Ke haingen, ka habe, Ieû haten 2 Ke tha lehova me Josefa, ke e at ae sot; ge me he ka ham köu? Ke haingen, ka k' ame laba hnyi hnyaban at Aigupito a habe, Wale hnân ohmâ haten gam me nyi- tuhan. 3 Ke a wâ but tuhan a tha Iehova ngen, me uci hnyi hnyamâm. Me e ame mē, ke Ievoha ame ohnahicâ hia ta je ûnyi ham kâu, me he kâu, me ame erkin dut. e ame ânyâ. 4 K' ame betenge ga Josefa, 19 K' ame todrö momo, me he but, ke a me huliwa kâu: me e ame otilâ e he ka hia but uny mano hnân tube hnyimakan, musö hnyaban, me hna kâu anyin ta je ûnyi me e ame khavâ hmeto je ûkhaûen safac. hia. 5 Ke hwân e ame otilâ e he ka musö 20 Ke Juda ame kuna hanen at Adulama hnyaban, me anyin ta je ûnyi hia, me me nokon got, me me hom hmetu haten Iehova ame ohnahicâ hnyaban at Aigupito unyin momo: ke ame ca wâ. 21 Me e ga Josefa; ke haba hnahic ûnyi ga Iehova ame hnö tavat aten hnyei, ka habe, Ewa ame ta hon anyin ta je ûnyi hia eiö hnyi momo hnyi gethen hnyi Enaima waleji eû uma, me eû hnyi utkânâ. 6 Me e ame hna hnyi baten gethen? Ke haingödrin, ka| biju anyin ta je ûnyi hia kö Josefa; ke ca habe, E ba momo hnyi gethen eang. khana e anyin ke ûnyi bi, ke so jeû e ame 22 Me e ame hmetu kö Juda, me ha, ka han. Ke so hmainy unyi Josefa, ke hmahabe, Oge me ca wâ e; ke walang hna ha nenang ka wâ. 7 Ke hwaban e ame hinoubnen aten hnyei, ka habe, E ba momo hnyi tmhâkâ e hnen âiân tuhan ; k' ame ha kâu gethen eang. 23 Ke Juda ame ha, ka habe, momo, ka habe, Ötu he ka tha mokut.

habe, Wâ bi, E ca khana tuhök ta je ûnyi 3 Ke e ame hn'ödru m' adre me tu' ödru ta je ûnyi könya; 9 ke ba at ae beönua huk hnyi hnyaba eang ; ke e ame ca behââiân : oge ma hawa ka ânyâ monu e ae gan, kâu, he ka tha mokut mē, me tha e mē. ame löng hok hwakhöû me hongot, me e than ame aû gaga bwiny kö Josefa, haingen ame hna degecâ bi könya ûkhaûen, me kec ka habe, Walang bwik, wâ bi e hnyi hnyi-16 Ke momo ame ip ju ûkhaûen ke ne o but ame o tuhan ka hnyi hnyaban. 17 Ke momo ame ha kâu ta je ûnyi eling, ka habe, A o könya athnyaba at Heberu u je hom kötin, me me he ka hlumö nya: 18 me oge me khöû me hongot, me e ame hna degecâ bi unyik ûkhaûen me kec ut. 19 Ke a löng ut tuhan hofuc hwan âiân, wale a ha kâu, ka habe, Ame ânyâ helâe hnen athnyabaem: me gan hmâ anyin ame hom e me ip eiö hnyin uma ceat unyin he ka ham hmetu kaia anyi Farao ka hnyi hna ânyâ.

HNYIMAKAN 40.

🖊 E hwaban ta je ûnyi e haba at ame khöp utköiö belen than Aigupito, me at minya ame bi han, ame kong hwakecidru ka anyidru than, a than Aigupito. 2 Ke Farao ame hmönyin ka li athnya-

8 Ke e ame höcö, me ha ka âiân tuhan, ka than, me taben tavat adre me bi han. unyik hnyi uma; k' a hia but hna hia anyin hnyi uma umen taben hnyat tue, hnyin uma ceat wale adre co Josefa hnyin. 4 Ke haba taben tavat tue ame ip ödru unyi nâ gak ke ûnyi ke u thiju, anyin a u bi Josefa, me e ame huliwa ködru: k' ödru me laba hnyi ke je bong hnyi uma ceat. ke kong ka Khong? 10 Ke e ame fuc kö 5 Ke ödru me ve bwi hnyi hnyinghet a Josefa hnyi ta je bong hia, ke e ame ca löng khaca, ke ve bongon li bwidru, wale at ame khöp utköiö belen than Aigupito, me at ame 11 Ke hnyi ke bong eling e ame didrö eiö bi han, wale adre c' ödru hnyin uma ceat. hnyin uma ka ânyâ hûdrân; ke ba aten 6 Ke ame didrö Josefa ködru hnyi hnyohnyaba eiö hnyin uma. 12 Ke momo ame makatu ka ō 'dru, ke wâ bi, ödru me kât ûkhaûen, me ha, ka habe, Ötu ma tha hlöuhlöu. 7 Me e ame hnö li athnyabai mokut: ke e ame hna degecâ ju ûkhaûen Farao unyin, adre me tu' ödru hnyin uma hnyi hnyamen me kec ut. 13 Ke a wâ but umen tuhan, ka habe, Ieû ame khöt gan li a ga hia but hna degecâ ûkhaûen ka hnyi hnyimaköbu hnyi bong ang? 8 K' ödru hnyamen me kec ut, 14 me e ame hawâ me thu kâu, ka habe, Öhme bwi, ke ba at ae tavat aten hnyaban, me ha ködrin, ka habe, khana he ka ha bongon. Ke haingö Josefa Wâ bi, e ame hom kötin at Heberu he ka ködru, ka habe, Hawa, ca hamen Khong he hlum' ötin, e a o könya he ka tha mökut ka ha ta je bongon! Bethe ha thö könya. mönya me oge me hongot hwege: 15 ke e 9 Me haba taben hnyat khöp utköiö belen makök e hu vine; 10 ke kun ta vheiny vine; ke helâke ame vhöng me suou vongon; me ame oâ je de wan vine ta je wan ae mat: 11 ke e hnyi hnyamök kaia anyi Farao; me oge me hom je wan vine me owa ka hnyi kaia anyi Farao, me hom kaia ka hnyi hnyamö Farao. 12 Ke haingö Josefa, ka habe, Walang bongon; Haba je vheiny a kun, me wale kun ta bong; 13 ke e tiga ca um kun ta bong, ama he Farao ka ogörânyâ hmönyin kâu. 20 Ke haba tuhö Josefa bâm, me ham hmetu köu hûdrâm: k'u ma tavat adre ca ûnyi ge than: ke e ame laba' hnyamâm, helâ me hwakecâm ehac, k' u me eiö hnyin uma ceat. 21 Ke tha Jehova tiga khöp belen. 14 Ke so u ma ûnykûmi me Josefa, k' ame betenge gan, me okûâ nya minya e ka hu sot gam, ke o u na behe ka betenge gan huen tuhan uma ceat. tenge gak, me haimemenö nya kö Farao, me 22 Ke haba tuhan uma ceat ame hna kö|me hum nya minya but ûnyi hnyi uma eang: Josefa tavat hia adre ca hnyin uma ceat; 15 anyin adre hia but venöu nya ûnyi hnyi ke haba ta je huliwa hia ödrin e ânyâ eling, hnyeiny at Heberu: ke ba ke ûnyi oge hia me e at ame musö. 23 Ke ame ca wâ tu- but ânyâ eang m' adre me ip nya ju hnyi han uma ceat ke ûnyi unyin, anyin a tha hmonop. 16 Ke a wâ but taben tavat bi Iehova me, ke Iehova ame ohnahicâ hnen han, a e so hna ha bongon, me e ame ha kö Josefa, ka habe, Oge bwi minya, ke wâ bi, kun ta tang areto ae hau hon bök: 17 ke haba hnyi hnyin tang ethö görany e hu jeû hia adre le hobi kö Farao; k' ame han e hnen ta je meno ame gâ ûnyi hnyi tangen hon bök. 18 Ke Josefa ame thu, ka habe, Walang bongon: haba ta tang a kun, me wale kun ta bong; 19 ke tiga ca um kun ta bong ame he Farao ka ogörânyâ bâm bainy, wale taben tavat khöp utköiö belen ûnyi hnyi unyâm, me uhni u hnyi ûö; k'

ame he ka an unyâm hnen ta je menö ame me hnen hna ha bongon köhmu, ka habe, gå. 20 Ke haba hnyi bong a kuniny, wale bong ae gan adre hnöku Farao hnyin, ke e ame bi jeû hobi kâu lathnyabainy hia: ke e ame ogörânyâ ban taben tavat khöp utköiö belen than, me me ban taben tavat bi han unyin lathnyabainy. 21 Ke e ame ham hmetu hanymen ka taben tavat khöp utköiö belen than; me ame ham hmetu kaia ka hnyi hnyamö Farao: 22 ke e ame uhno taben tavat bi han, helâ me hnö Josefa hna ha bongon ködru. 23 Ke ame ca ûnykûmi Josefa bi hnen taben tavat khöp utköiö belen than, k' ame hnying ut e.

HNYIMAKAN 41.

K E hwaban lo li huna, Farao ame bwi : ke wâ bi, e ame tot hnyi baten wagewe. 2 Ke wâ bi ame o thö ûheny û hnyi wagewe je kau a seven ae so ka wâ me pipikhenya; k' ödrin e han hnyi sāmun. 3 Ke wâ bi hwabödrin dö, ame o minya thö ûheny û hnyi wagewe ke je kau a seven ae kong ka wâ me delâ; k' ödrin e tha tot me meleca hnen anghwei. 7 Ke haba je ame han je wan hwit a seven ae so: ke oge seven ae wa se me hlau. Ke a hmak dö khana omanenâ bongon könya. Farao, ke wâ bi, bwi bi. 8 Ke haba hnyi Josefa ame ha kö Farao, ka habe, Khaca hnyomakatu me ame hmak hnyekon; me e thibi hnö Farao hna bo: a hia but Khong ame ûkhûnöng ka hawâ ta je magoi Aigu- omanenâ kö Farao ûnyi e ame he ka ânyâ. pito hia me tavat ae metâ hia: ke Farao 26 Haba je kau a seven ae so, me wale ame aû gaga ködrin bwiny; ke ba at ae seven ta huna; ke haba je wan hwit a khana he ka ha bongon kö Farao. 9 Ke seven ae, me wale seven ta huna: khaca haba taben tavat adre me khöp utköiö thibi ang bwi. 27 Ke haba je kau ae dela belen than ame ha kö Farao, ka habe, Inya oge me ûnykûme hnyi bong ang anyik monu: 10 ka habe, Farao ame hmönyin ka hwit ae ba önyen ame ohû hnen anghwei; je lathnyabainy, me ame ip nya hnyi uma me wale seventa je hunainy hmiâ. 28 Wale ceat hnyi uma umen taben tavat tue, tha ûnyi oge me ha kö Farao, ka habe, Khong inya me taben tavat bi han: 11 ke öhmu ame hia but omanenâ kö Farao hnen hna me bwi hnyi lit a khaca, inya më ; ke öhmu he ka ânyâ. 29 Wâ bi, ame he ka o ta me ve bwi me ve bongon bi li bwihmu. huna a seven, ke gan hmâ widrany eang 12 Ke e bi unyihmu ke hidröu at Heberu, hnyi hnyei Aigupito hia: 30 ke hwaban e athnyabainy taben tavat tue; me öhmu me ame he ka o ta hunainy hmia a seven; aû gaga kâu, ke e ame ha köhmun bongon k'adre me he ka hnying widran hnyi hnyei li bwihmu; e ve bongon li bwihmu hnyi Aigupito; k' ame he ka aû but hnyei hnen

e ame hna hmetu könya hanymök, ke haba ke at bi adre ma uhno. 14 Ke haba Farao ame ûkhûnöng he ka hum Josefa, m' adre me hom logotâ but e ûnyi hnyi uma ceat eû hnyi kânâ: ke e ame gi me khavâ me he kö Farao. 15 Ke haingö Farao kö Josefa, ka habe, Oge bwi ke ba at ae khana he ka ha bongon: ke oge löng ut gam, ka habe, U je ne löng bwi e khatö u he ka ha bongon. 16 Ke Josefa ame thu kö Farao. ka habe, E ca khanö nya: ke ame he Khong ka thu kö Farao ûnyi ae so. 17 Ke haingö Farao kö Josefa, ka habe, Wâ bi hnyi bwik oge me tot hnyi baten wagewe: 18 ke wâ bi, ame o thö ûheny u hnyi wagewe je kau a seven ae pipikhenya me so ka wa; k' ödrin e han hnyi samun: 19 ke wâ bi hwabödrin dö ame o thö ke je kau a seven ae sēnyin me ti kong ka wâ, me delâ, oge me ca wâ konginy helâe eang Aigupito: 20 ke haba je kau ae kong me delâ ödrin e han je kau a bân a seven ae pipikhenya: 21 ke ödrin ka hia but ön ödrin, me ca manen dö, ka habe, ödrin e me ke je kau hnyi baten wagewe. 4 Ke hia but ön ödrin; k' ödrin kong bala ka wâ haba je kau ae kong ka wâ me delâ, ödrin helâ me eja. M' inya oge me hmak dö. e han je kau a seven ne so ka wâ me pipi- 22 Ke oge me wâ hnyi ke bwik, me wâ bi, khenya. Me a hmak dö Farao. 5 Ke e seven ta je wan hwit ae hlau me so ame ame mokut hmetu me bwi: ke wâ bi seven kû hnyi vheny a khaca: 23 ke wâ bi, ta je wan hwit ae wa se ke hlau ame kû hwaban ame kû thö ke je wan hwit a seven hnyi vheny a khaca. 6 Ke wâ bi, hwaban ae meleca, me kong, me ba önyen hnen e, ame kû thö seven je wan hwit ae kong anghwei: 24 ke haba je wan hwit ae kong wan hwit ae kong ame han je wan hwit a me omanenâ e ka je magoi; ke ba at ae 25 Ke me kong a seven ame o hwabödrin, me wale seven ta je huna, ke haba je wan hnen hna ha. 13 K' ame hwâdâ thö helâ hmiâ. 31 K' ame ca he hmetu ka manen

Digitized by Google

widrany hnyi hnyei anyin ae gan hmâ taun, e ame ve ip hnyin. 49 Ke Josefa k' u ma he ka musö ik hnyei hoton hwâm ae gan hmâ hmiâ hnyi ta je hnyei hia. hofuc: ke theron thiju oge ma he ka beönua hom. 41 Me haingö Farao kö Josefa, ka habe, Wâ bi, oge hia but otilö u hon hnyei Aigupito hia. 42 Ke Farao ame uny wen

hmiâ hwaban e, anyin ame he ka ti gan ame ûkhöûnâ hwit helâ me önyin köiö, e ti hmâ hmiâ eling. 32 Ke Farao ame olo bo, gan hmâ, waleling me me ca aû hmetu e ; waleling me me he Khong ka ohmâ ûnyi e, anyin a ca hnân aû. 50 Ke ame hnokoâ k' ame ie he Khong ka ohwâdâ. 33 Anyin li laku Josefa a baga, ke tiga hia je hunainy a wale e so e he Farao ka ûca at ae hu hmiâ, wale ame hnokoâ hnö Asenatha nöku oûnykûminy me metâ, ke otilâ e, hon hnyei Potifera at bihut hnyi Ona. 51 Ke Josefa Aigupito. 34 Ke so e he Farao ka ânyâ ame hwenyi ien atö, Manase: haingen, ka ta je ûnyi eang, wale he ka otilâ ta je habe, Anyin a hia but Khong okhöti nya homakan hon hnyei me hlo ke keihen a hnyi anyik ta je vec hia, me hnyaba cica thabûnginy jeû huyi huyei Aigupito huyi hia. 52 Ke e ame hwenyi ien wakeint je hunainy widrany a seven. 35 Ke so Eferaina: haingen, ka habe, Anyin a adre me he ka ûkhöûnâ je jeû hia thithö Khong ame osi nya hnyi hnyei adre oveci hnyi ta je huna eling ae so ame he ka o, nya hnyin. 53 Ke a um dö je hunainy me ûkhöûnâ hwit me me musö hnö Farao, widrany a seven hnyi hnyei Aigupito. hnân jeû hnyi je taun, ke hamödrin he ka 54 Me ame hwân ka o je hunainy hmiâ a tuö e. 36 Ke wale thibi e jeû adre me he seven, helâ me hnö Josefa hna ha: ke e ka ip penapena hobi kâu tavat hnyi je but hmiâ hnyi te je hnyei hia; ke e hu han hunainy hmia a seven ame he ka o ka hnyi bi hnyi hnyei Aigupito hia. 55 Ke ame hnyei Aigupito; me me ca he ka hia tavat mekihnânem but hnyei Aigupito hia, me hnen hmiâ. 37 Ke so hofuc eling kö Farao haba tavat adre me tengiâ kö Farao ba me lathnyabainy hia thithö. 38 Me haingö han: ke Farao ame ha ka at Aigupito hia. Farao ka lathnyabainy, ka habe, Hawa, ka habe, He th' öbun kö Josefa; me ânyâ ötin e he ka wâ at ae ûcû me at ang, ke e thö ûnyi ama he ka ha köbun. 56 Ke unyin Hanon Khong? 39 Ke Farao ame hmiâ hia thö je hnyei hia: ke Josefa ame ha kö Josefa, ka habe, E ba at ae hu khöng ut ta je uma jeû hia, me ûcû ka at oûnykûminy me metâ helâ möu, anyin a Aigupito; ke gan hmâ but hmiâ hnyi hnyei hia but Khong omanenâ köu ta je ûnyi Aigupito. 57 K' ame he Aigupito ai ta je hia e: 40 u thibi at ame he ka hon hnyabak, hnyei hia he ka ûcû jeû unyi Josefa, anyin

HNYIMAKAN 42.

banyen me inâ ga Josefa, me okhavâ e ge Khanö Jekob but ae hu jeû Aiguta je ûkhaû lino, me ovhekinyâ e ge sa gol; Ke pito, me Jekob ame ha ka je lakon, 43 k' ame ip e hon anyin ûkariota a loiny ; ka habe, Ieû e gabun öbun e iwahmö thibi ? k'adre me hongot hnyi hnyimakan, ka habe, 2 Ke haingen, ka habe, Wâ bi, oge löng Iâû ju öbun : k' ame otilâ e hon hnyei Aigu- ut a e hu jeû Aigupito : he th' öbun kâ e pito hia. 44 Ke haingö Farao kö Josefa, ka ûcû ö tin m' ötin e möt me ca mok. ka habe, Inya Farao, ke u ka ca musi, e 3 Me ame he ta je latuho Josefa a libenyita ba at ame he ka ogörânyâ hnyamen me can he ka ûcû jeû hnyi Aigupito. 4 Ke Jekob hnyi hnyei Aigupito hia. 45 Ke Farao ame ca kuno Beniamina kei Josefa tha e ame hwenyi iö Josefa, ka habe, Zafenatha- me je latuhan, anyin a haingen, ka habe, paenea; k' ame ham kâu Asenatha nöku Wâ e nye o but kong kâu. 5 Ke ame o Potifera at bihut hnyi One, hnân âiân, but je laku Isaraela he ka ûcû jeû, unyin Ke Josefa ame vheno hnyei Aigupito hia. tavat adre me o eling: anyin ae hmiâ but 46 Ke thöte ta je hunai Josefa, hnyi ûen hnyei Kanana. 6 Ke Josefa ame musi e ame tot hnyi hnyimakö Farao than Aigu- hnyi hnyei, k' ame ûcû jeû me tavat hia pito. Ke Josefa ame he ûheny unyi Farao, hnyi hnyei: k' ame o but je latuhö Josefa me vheno hnyei Aigupito hia. 47 K' ame me nom ju hnyikânâi kâu. 7 Ke a wâ but wa gan hmâ but kânâ hnyi je hunainy Josefa je latuhan, me wâhmakhmetu ödrin, widrany a seven. 48 Ke e ame ûkhöûnâ me e ame bi ke at ködrin, me fuc hwege, ta je jeû hia thithö hnyi je huna a seven me ha ködrin, ka habe, Öbun e mwi ua ? hnyi hnyei Aigupito, me ip hnyi ta je taun: K' ödrin e thu, ka habe, Öhmun e mwi waleji troban ta je utkânâ igigilö ta je hnyi hnyei Kanana, öhmun e he ka ûcû

jeû. 8 Ke Josefa ame wâhmakhmeto je ge hwit, me ve hitangen anyidrin je mone latuhan, k' ödrin e ca wâhmakhmeto e bi. hnyi tangödrin je tang, me ha kamijidrin 9 Ke Josefa ame ûnykûme li bwi e ame bo hobi kâu eû hnyi gethen: k' adre ânyâ gadrin, me e ame ha ködrin, ka habe, Öbun je hnyat ae kong; öbun e o but he ka ecmâkâ hnyei ae ba ûnyi. 10 K' ödrin e thu kâu, ka habe, Than lö, e ba, k' ame o but lathnyabaem he ka ûcû jeû. 11 Je k'ame wâ anyin mone; ke wâ bi e hnyi lakon at a khaca öhmun hia; öhmun e hnyimen tangen tang. 28 Ke e ame ha hnathu, öhmun e ca he ka ecmâkâ hnyei, ka je liamekeiny mē, ka habe, Wale hmetu a öhmun lathnyabaem. 12 Ke haingen thö ang anyik je mone hnyi tangök tang: ködrin, ka habe, Ohe, öbun e o but he ka me ame gâ udrin, k' ödrin e öbubuny me ecmâkâ hnyei ae ba ûnyi. 13 Ke haingö- ûhaköuâ, ka habe, Ieû ang a ânyâ kötin drin, ka habe Haba ohmun lathnyabaem je Khong? 29 Ke ödrin e o but kö Jekob a liamekeiny a twelv, lakon at a khaca, hnyi kamödrin hnyi hnyei Kanana, me ödrin e hnyei Kanana; ke haba wakeiat hmönyin thumeto e ge ta je ûnyi hia ame o but tha e biju me kamöhmun walang ang, ke ködrin, ka habe, 30 Ame fuc hwege köhmun ködrin, ka habe, Wale hnök hna ha köbun, ecmâkâ hnyei. 31 Ke haingöhmun kâu, ka habe, öbun je hnyat ame he ka ecmâkâ ka habe, Öhmun e hnathu, öhmun e ca hnyei: 15 ke walang hnân ohnathu öbun, ecmâkâ hnyei: 32 öhmun je liamekeiny a ka habe, Kia inya Farao a öbun e ca he ka twelv, ke khaca thibi kamöhmun; a hia he ûheny ang e ka ca o minya eang keibun but ke at, ke haba wakeiat hmönyin e wakeiat hmönyin. 16 Kuna thö ke at unyin kamöhmun hnyi bong ang hnyi hnyei gabun he ka hom keibun, k' adre me he ka Kanana. 33 Ke ame ha köhmun at, wale c' öbun me cubec hobun hofuc, öbun e ne thaniny hnyei, ka habe, Walang haten hnathu: ke ame ne ba, kia inya Farao a m' inye he ka wahmakhmetoa a öbun e öbun je hnyat ame he ka ecmaka hnyei. hnathu, hnen biju ang unyik ke at gabun 17 Ke e ame c' ödrin kun ta bong. 18 Ke je liamekeiny ke hok ö 'bun dö ka anyibun haba hnyi bong a kuniny Josefa ame ha je lap ae mekihnânem, ke he th' öbun: ködrin, ka habe, Ânyâ th' öbun ûnyi ang 34 ke hom dö könya keibun wakeiat m' öbun e möt; anyin a iny outen Khong: hmönyin: ke wale oge me he ka wâhma-19 öbun e ne hnathu, e so adre ca ke at khmetoâ a öbun e ca he ka ecmâkâ hnyei, gabun a je liamekeiny hnyi uma adre c' k'öbun je hnyat ae hnathu: ke oge me he öbun hnyin; ke he th' öbun hom dö jeû ka ham hmetu köbun liamekeiny möbun, ka anyibun je lap ae mekihnânem: 20 k' me öbun e he ka ûcû hnyi hnyei. öbun hmeto thö könya keibun a wakeiat ödrin e ve hingâlâ önyen tangödrin je tang, hmönyin; me me ohnathoâ hobun hofuc, ke wâ bi, ve e bi hnyi tangödrin je tang m' öbun e ca he ka mok. K' ödrin e ânyâ anyidrin je tang mone; ke ödrin e wâ me helâe. 21 Ke ödrin e tha ûhnenamö, ka kamödrin anyidrin je tang mone, m' ödrin habe, E hnathu jönitin keitin anyin a ötin e ot. 36 K'ame ha ködrin Jekob a kamö-e wâ thö vecin hnyekon e, waleji e ame drin, ka habe, Öbun hnyat öbun e ohia khöû kötin k' ötin e ca löng bi ; waleling lakuk: a hiö Josefa but, ke hiö Simeona me me o but kötin vec eang. 22 Ke haba but, k' öbun e he minya ju ka hum Benia-Reubena ame thu ködrin, ka habe, Hawa, mina: hnân okongu nya ta je ûnyi hia oge ca hia but ha köbun, ka habe, ca thithö eling. 37 Ke haingö Reubena ka okongoâ da; k' öbun e ca löng? Anyin a wale wâ bi, adre me elâm hwaban dren. li baga, iny ka ca hom hmetu e köu: hna 23 Ke ca khau' ödrin a Josefa ame löng but e ka hnyi hnyamök, ke oge me he ka hmakhmeto, anyin a e ame ûhnenamö hmeto e köu. 38 Ke e ame ha, ka habe, mödrin deny at ame wia hwan hnyei. 24 Ke e ame he thö unyidrin, me tenge; ke e ame hmetu ködrin me ûhnenamö but kong kâu eû hnyi gethen öbun e he, mödrin, me hum Simeona unyidrin me ca me öbun e he ka otengiö nya k' iny hûen e hnyi hnyimakodrin. 25 Ke Josefa ame dut ke ne o but ka hnyi erkemok. huna he ka ounöngöta tangödrin je tang

helâe ködrin. 26 K' ödrin e ve ip ta je tang hwit hon haledrin je asina, me he but. 27 Ke haba ke at gadrin ame khöng tangen tang he ka han haleny asina hnyi omtabaga, 14 Ke Josefa ame ha at, wale thaniny hnyei, me ha, öhmun e kamen, ka habe, U ma he ka hlingâ lakuk Ame ca he nökuk ka tha he möbun; anyin a mokcu keiny, ke hake biju e: ke a ne o

HNYIMAKAN 43.

🗸 E gan hmâ but hmiâ hnyi hnyei. 2 Ke ödrin e hia but han hwit waleji ödrin e hom ûheny Aigupito, me ame ha ködrin kamödrin, ka habe, He hmetu th' öbun ka ûcû ö 'tin. 3 Ke haingö Juda kâu, ka habe, A hûna hwegiâ köhmun hnen at, ka habe, Ca he hmetu öbun ka iohnyimak mönya e ka hia unyibun keibun. 4 U je ne he ka tha kunâ möhmun keihmun, m' öhmun e he ka he me ûcû âm; 5 k' u je ne ca he ka hnyi kunâ e, m' öhmun e ca he ka he kâ e: anyin a haingen at köhmun, ka habe, Öbun e ca he ka iohnyimak mönya e ka hia minya unyibun kei-6 Ke Isaraela ame ha, ka habe, Ieû gabun öbun e okongu nya, me haimemenâ ka at a g' ame hu keibun biju ang? 7 Ke ödrin e thu, ka habe, A hnö wia gahmun hnen at me je lahanöhmun, me ha, Hawa, e tiga möt kamöbun? ke e hu keibun biju eiö? m' öhmun e thu kâu hoton ta je ûnyi eling : anyin ae ca khanöhmun a g' ame he ka ha, ka habe, He th' öbun ka hom keibun? 8 Ke Juda ame ha kö Isaraela a kamen, ka habe, Hna but könya da, k' öhmun e he ka tha he; m' ötin e möt, me ca mok, öhmun, möu, me je lakutin. 9 Oge me he ka bi singiny ; k' u ma he ka elâm e unyik: iny ka ca he ka hom hmetu e köu, me ip lınyi hnyimâkâm, e so e takû nya konginy nyiele balua: 10 anyin adre ne ca ovheli öhmun, m' öhmun e ne hmetu but ang aloiny. 11 K' ame ha ködrin hnö Isaraela a kamödrin, ka habe, Hawe, a ne helâe, walang hnöbun hna he ka ânyâ, hom dö hnyi tangöbun je tang ta je wan ae ûnyi hnathu hnyi hnyei, ke hom do ka at ta je bwihlany, wale tap basama, me tap hani, me setura, me muro, me je betuni, me je saked: 12 ke hom dö je tang mone a usa tang, hom hmetu thö hnyi je hnyamöbun; wâ adre nye ânyâ monoâ: 13 ke hom minya thö keibun, me todrö, me he hmetu! th' öbun ka at: 14 ke so e he Khong Aekhanahia ka okûâ köbun betenge hnen at me me tha kunâ möbun liamekeiny möbun me Beniamina minya. K' adre ne ohia lakuk, hawe, inv kong ut.

niamina; k' ödrin e tot me he Aigupito ai, me tha tot hnyi hnyimakö Josefa. 16 Ke Josefa ame ō Beniamina unyidrin, me ame ha ka at ame tuö hnyaban, ka habe, Su thö tavat eang ka hnyi uma, me hlingö meno, me penapena; anyin ödrin e he ka tha han mönya eâu jebigösah. 17 Me ame ânyâ hnen at helâ me hna ha hnö Josefa; me hum ödrin ka hnyi uma umö Josefa. 18 K' ame ot je hnyat anyin adre me su ödrin ka hnyi hnyaba Josefa; k' ödrin e ûhaköu ka habe, Can je mone adre hitangen hnyi tangötin je tang hnyi ûen a bân, m' adre me su ötin kââng; me me he ka heleû can gatin, me ut kötin, he ka hom hwenb' ötin, me haletin je asina. 19 K' ödrin e he ka at ame tuö hnyaba Josefa, me ûhuenamö mē hnyi hwanumen uma, 20 me ha, ka habe, Than lö, öhmun e bân ka he jem ehac ka ûcû jeû: 21 ke öhmun e o but ka hnyi omtabaga, me öhmun e khöng ut tangöhmun je tang, ke wâ bi, e ve e anyihmun je mone hnyi hnyimen tangöhmun je tang, wale anyihmun je mone ae bekhöt: öhmun e hom hmetu ang hnyi je hnyamö-22 Ke öhmun e hom walang ang ke je mone hnyi je hnyamöhmun he ka ûcû jeû: e ca manen köhmun ie at ame hitangen hmetu anyihmun je mone hnyi tangöhmun je tang. 23 Ke haingen ködrin, ka habe, Öbun so, ca ot: hnen Khongubun, a Khongon kamöbun hna ham köbun tang omjeû hnyi tangöbun je tang: oge hia but kap anyibun mone. Ke e ame hum Simeona. but ködrin. 24 Ke haba at ame hom je hnyat ka hnyi uma umö Josefa, me ham ködrin utköiö m' ödrin e hneû je li cadrin ; k' ame hān haledrin je asina. 25 Ke ödrin e penapena ta je bwihlany hobi kâu e ka o Josefa hnyi jebigö : anyin a ödrin e löng a ödrin e he ka hnyi han eling. 26 Ke a o but Josefa ka hnyi uma, m' ödrin e hom kâu eiö hnyi uma anyidrin je bwihlany, me ödrin lo hnyi je hnyamöbun; ke haba je mone e nom ju hnyikânâi kâu. 27 Ke e ame hnei adre hitangen huyi hnyimen tangöbun je ödrin ge anyidrin sot, me ha ka habe, Hawa, e hwege kamöbun, waleji hingat öbun e ha? hawa e möt balua e? 28 Ke ödrin e thu, ka habe, E hwege athnyabaem a kamöhmun, k' e möt balua. Ke ödrin e nom je bödrin me iâû. 29 Ke e ame bwele me ō Beniamina a keiny, a tha hinyen mē, me ha, ka habe, Wale keibun wakeiat hmönyin, waleji öbun e ha könya? 15 Ke a hom je bwihlany eling hnen haingen, ka habe, Nokuk lö, e so Khong tavat, m' ödrin e hom je mone, ûsa lo li ame he ka betenge gam. 30 Ke Josefa ame tang hnyi je hnyamödrin, tha ödrin me Be- he mweimwei; anyin a e gan hmâ anyin

ibetengiö ka keiny: k' ame heleû dok he o but ka wakeiat: k' adre wâ ju kaia ka tenge hnyin; me e ame didrut ka hnyi hnyi tang tango Beniamina. 13 Me odrin hnyeulen me tenge eling. 31 Ke e ame oeûâ hnyimakan, me dit hmetu but me hokhnyok me ha, ka habe, Laulau but. 32 K' ödrin e ve laulau hobi kâu, me hobi ködrin, me hobi kâu hnyat Aigupito ödrin e tha han me, anyin ae kap ka at Aigupito he ka tha han me at Heberu; anyin ae ikiki ka at Aigupito ûnyi e. 33 K' ödrin e laba gaga hnyi hnyimakan, wale atö ke ne o but ka wakeiat hnyi je ve hnödrin bi : ke haba hnyat ödrin e uthmok. 34 Ke e ame kunâ ködrin ta je tap jeû ûnyi gan : ke gan hmâ hna haö Beniamina hudrin a othabûng. K' ödrin e ic me tha senyin mē.

HNYIMAKAN 44.

KE e ame hûna ka at ame tuö hnyaban, ka habe, Öunöngötâ ju ta je tang me hmanenang ka kamöbun. tangen je hnyat ge jeû, me me hmak ka hijen, ke ve hitangen ju anyidrin je mone me ha, ka habe, Than lö, ö u hnö nya a hnyi hnyimen je tang. 2 Ke hitangen ju anyik kaia, wale kaia sileva hnyi hnyimen tang tangen wakeiat, me mone hwaban ân ka palulu ka athnyabaem: anyin a u ûcû tang jeû. K' ame ânyâ helâ me hofuc ho me Farao. 19 Hnen than hna hnei öhmun Josefa. 3 Ke a lany jut, e ame kunâ je je lathnyabaem, ka habe, Hawa, e hu kahnyat, ödrin me haledrin je asina. 4 Ke möbun, me keibun? 20 Ke öhmun e thu ödrin e he but ûhedrin hnyi taun, k' ödrin ka than, ka habe, E hu kamöhmun, a hingat, tiga ca sâkâû, me Josefa ame ha ka at ame me nokon hingat a e a wakeiat at ae ûhnyûtuö hnyaban, ka habe, Todrö, wadring dö kong; ke a mokcu tuhan, ke hake e biju hoton je hnyat, ke u ka hom til' ödrin, ha nokon hinyen, k' ame betenge gan hnen thö ködrin, ka kabe, Ieû gabun öbune bi kamen. 21 K'u je ha köhmun a je lathnyahwaban so hnen kong? 5 Hawa, ca e ûnyi baem, ka habe, Hom but könya me inye ic anyin anyik than, me anyin ûnyi hnân he ka wâ e. 22 K' öhmun e ha köu than, kikite? e kong hnöbun hna ånyå. 6 Ke e ka habe, E ca khana da he ka hna kamen: ame hom til' ödrin me ha ködrin je hofuc anyin a ne hna kamen; me ame he ka mok. eling. 7 Ke haingödrin kâu, ka habe, Than 23 Ke u je ha köhmun lathnyabaem, ka ame ha hofuc eling geû? Ohe e ca khan' habe, A ne ca tha o möbun keibun a wa-öhmun je athnyabaem he ka ânyâ ûnyi e. keiat, ca he hmetu öbun ka iohnyimak 8 Wâ bi, haba je mone öhmun e wâ hnyi mönya. 24 Ke öhmun e o but ka kamöhnyimen tangöhmun je tang, me öhmun e hmun a athnyabaem, me öhmun e thumeto hom hmetu köu ûheny hnyi hnyei Kanana: e ge hwâm hofuc, than. 25 Ke kamöhmun hawe, öhmun a kâmâu ka venâu sileva me ha, ka habe, He hmetu th' öbun ka gol ûnyi hnyi uma umen tuhâm? 9 Ke ûcû ö 'tin. 26 Me haingöhmun, ka habe, adre ne wâ unyin ke at gahmun a je la- E ca khan' öhmun he ka he: e ka he unyithnyabaem, me ame he ka mok, k' öhmun e hmun keihmun a wakeiat, öhmun e he ka he : he biju ka bi lathnyabainy than. 10 Ke anyin ae ca khan' öhmun he ka iohnyimak haingen, ka habe, E so e he ka helâ me me at eling, e ka hia bi unyihmun keihmun hobun hofuc; ka habe, E ka wâ thö e unyin a wakeiat. 27 Ke haingö cica athnyabaem ke at, me ame he ka bi athnyabaik; k' köhmun, ka habe, E khan' öbun a ga hnokoâ öbun e he biju ka wisa. 11 K' ödrin e ie hnen öiök lo lakuk li baga: 28 k' ame he hom but tangodrin ta je tang hnyikânâi, but gak ke at, ke haingök, ka habe, A hia me ve khöng tangödrin je tang. 12 Me but oloû usu kia e; k' oge me ca wâ hmetu e ame hwân ka elâm unyin atö ke ne e: 29 ke öbun e ne hom minya at ang

e kia anyidrin je ûkhaû me ve ip hmetu je hok hnyi haledrin je asina, me hmetu ka hnyi taun. 14 K' ame o but Juda me je liamekeiny mē ka hnyi uma umö Josefa; ke tiga e e : k' ödrin e ta ju hnyikânâi hnyi hnyimakan. 15 Ke haingö Josefa ködrin, ka habe, le ûnyi ang öbun e ânyâ? e ca khan' öbun a inya ang at ae tren kikite? 16 Ke Juda ame ha ka habe, Than lö, öhmun e he ka thu ieû? ke ieû öhmun e he ka ha? k' öhmun e he ka kâmâu hna haiwisai öhmun? A hia but Khong omanenâ konginy je lathnyabaem: wâ bi öhmun je hwenbâ anyin than, wal' öhmun ang, me at minya adre wâ gan kaia. 17 Ke haingen, ka habe, Ohe, ame ca he ka helâe: ke haba at adre wâ unyin kaia e ame he ka hwenbâ unyik; ke haba öbun, he th' öbun

18 Me haba Juda ame hakekeny kâu, athnyabaem he ka ha ong hofuc ka hnyi li hnyikönyen than, ke ca he ânyam hmönyin

unyik, k' ame ne o but kâu kong, m' öbun bec: 10 ke u ma he ka labā hnyei Gosena, e he ka otengiö nya, k' oge hûən dut, ke ne m' u ma hakekenyi nya, u me je lakom, me o but ka hnyi erkemok. 30 Ke walang je laöbem, me halem je hnahat mamoe, me ang iny ka o kö cica athnyabaem, ke hia halem je kau, me ânyâm ta je ûnyi hia biju gahmun da; anyin adre ûhûkâlâköuâ thithö: 11 k' oge me he ka tuö u eling, anyin möt me möt anyin da; 31 ke e ka anyin a thabûng biju je hunainy hmiâ; wâ wâ but ae hia biju gahmun da, me e ame u nye theduoc, me ânyâm lap, me ânyâm he ka mokcu: k' ame he je lathnyabaem ka otengiâ athnyabaem a kamöhmun ke hûen dut ke ne o but ka hnyi erkemok. 32 Ke haba inya athnyabaem singiny da hobi kö cica, ka habe, Oge ne ca he ka hom hmetu e kâu, ame he bala ka jönik ga cica nyiele balua. 33 Ke walang ang than lö ö u hnö nya a athynabaem ka laba biju, a bâ, me hwaban da ; ke so e tha he thö da me latuhan. 34 Anyin oge ma kâmâu ka he kö cica ke hia biju unyik da? wâ inye hwaban e haba je liamekeiny mē ödrin e wâ thö kong ame he ka o kö cica.

HNYIMAKAN 45.

ZE ca khanö Josefa hmetu he ka hoadre me tot unyin; me ame hongot, ka habe, Walang ûnyi öbun e ha ka ânyâ, bi habe, Kunâ but unyik tavat hia. Ke hokâ ju hon halebun je meno, ke he th' öbun Josefa ame omanenâ e bi ka je liamekeiny ka hnyi hnyei Kanana; 18 me hom dö mē, ke ba ke at biju unyin. 2 Ke e ame kamöbun me anyibun je lap jem könya: tenge hwege göranyai: k' ame löng at ke oge me he ka ham köbun soiny hnyei Aigupito, k'ame long minya lap anyi Farao. Aigupito, k' obun e he ka han pipikhe-3 Ke haingö Josefa ka je liamekeiny mē, nyainy hnyei. 19 Ke walang ang, oge me ka habe, Inya Josefa; hawa e möt cica? hûna köu ûnyi öbun e he ka ânyâ; hom dö Ke ca khana je liamekeiny më he ka thu je ûkat hnyi hnyei Aigupito hobi kâu je kâu, anyin ödrin e uthmok gan. 4 Ke lakubun ae ûhnyûkong, me je laöiöbun, ke Josefa ame ha ka je liamekeiny mē, ka hom but kamöbun me he jem. 20 Ke ca habe, Hok ju jem öbun könya. M' ödrin ûnykûme bi anyibun ta je ûnyi; anyin a e hakekenyâ. Me ame ha, ka habe, Inya hobi köbun soiny hnyei Aigupito hia. 21 Josefa liamekeiny möbun, waleji at öbun e K'ame ânyâ helâe hnen je laku Isaraela: ûco kââng Aigupito ai. 5 Ke walang ang ke Josefa ame ham ködrin ta je ûkat hoton ca hmak je hnyekubun, ke ca tenge can hna hûna hnö Farao, k' ame ha kamejidrin anyibun monu, hnyi hnöbun hna ûcû nya hobi kâu gethen. 22 Ke e ame ham kââng; anyin a Khong ame kunö nya bân ködrin hia ûsa lo je ûkhaû; ke e ame ham inya hnân ûhömeli. 6 Anyin a lo but li kö Beniamina kun ta haded sileva, ke hunainy hmiâ ang hnyi hnyei: ke thabûng thabûng ta ûkhaû. 23 Ke walang hnen biju ta huna ke ba hmetu trohnen me hna kunâ ka kamen, libenyita je asina, menu. 7 Ke Khong ame kunâ bân inya adre bi hokâ ge ta je ûnyi ae so hnyi he ka tu' öbun a kolon biju hnyi hnyei, me Aigupito, ke libenyita ta je asina momo he ka omeli öbun hnen ûhömeli ae gan. 8 adre bi hokâ hnen hwit, me areto, me Khong: ke a hia but otilo nya hnân kamo ame kunâ je liamekeiny mē, m' ödrin e he Farao, me thaniny hnyaban hia, me at musi but: ke haingen ködrin, ka habe, Ca he hnyei Aigupito hia. 9 Ie he th' öbun kö bun ka û eû hnyi gethen. 25 Ke ödrin cica, me ha kâu, ka habe, Walang hna ha e he but ûheny Aigupito me o hnyi hnyei hnö Josefa a nokom, ka habe, A hia but Kanana unyi Jekob a kamödrin. 26 Ke Khong otilö nya hnân thaniny hnyei Ai- ödrin e thumeto e ka habe, E tiga möt gupito hia thithö: he but jem könya, ca Josefa, ke e at ame musö hnyei Aigupito

ta je ûnyi hia 12 Ke wâ bi, ame wâ li emaköbun, me li emakö Beniamina a keik, a g' ame fuc köbun hnen hnyimök. 13 Ke öbun e he ka thumetu cica ge anyik hmanenang hia hnyi Aigupito, me ta je ûnyi hia öbun e wâ: ke ie su cica but jem. 14 Ke e ame ta ju hon nyi Beniamina a keiny, me tenge, ke Beniamina ame tenge hon nyin. 15 Ke e ame ûcimhnyimak me je liamekeiny mē hia, me tenge ködrin: ke ûhnenamö me.

16 Ke adre me löng hnyi hnyaba Farao, ka habe, A o thö je liamekeiny me Josefa: ke haba Farao me lathnyabainy ödrin e senyin. 17 Ke haingö Farao, kö Josefa, hnyi hnyimaködrin hia ka habe, Ha thö ka je liamekeiny möu, ka Anyin öbun e ca kunö nya jem, ke hnen kamejin kamen eû hnyi gethen. 24 Ke e

K' ame hmak hnyekon, anyin a e ame ca köp ödrin. 27 Ke ödrin e thumeto e ge ta je ûnyi hia ame ha Josefa ködrin: ke e ame wâ je ûkat a kunâ Josefa hnân taben bi, me ame möt hmetu thö hnyeku Jekob a kamödrin: 28 ke haingö Isaraela, ka habe, E ûcû, e tiga möt bi Josefa nökuk: oge me he ka he me iouny me k' iny tiga ca mok.

HNYIMAKAN 46.

K E Isaraela ame he me anyin lap hia, me o hnyi Bere-seba, me hudo eling je hut ka Khongu Isaaka a kamen. 2 Ke Khong ame ha kö Isaraela hnyi hna omanenà hnyi hnyinghet, ka habe, Jekob, Jekob lö. Me e ame ha, ka habe, Inya ang. Ke e ame ha, ka habe, Inya Khong, a Khongon kâmâm: ca ot he ka he Aigupito ai; anyin oge me he ka wiö u eling me hnyei ae gan: 4 oge me he ka tha he möu Aigupito ai; k' oge me he bi nya ka hum u hmetu ûheny e: k' ame he Josefa ka hlec li emâkâm. 5 Ke Jekob ame he thö ûheny Bere-seba: ke je laku Isaraela adre me hum Jekob a kamödrin, me lakudrin ae ûhnyûkong, me je laöiödrin hon je ûkat ame kunâ hnö Farao me hnân tabödrin. 6 Ke ödrin e hom minya haledrin ta je hnahat, me tang omjehedrin waleji ae hu gadrin hnyi Kanana, me o Aigupito, wale Jekob me anyin lap hia a tha e me: 7 je lakon obaga, me laöbiny obaga, a tha e me, me je lakon wahlu, me je laöbiny wahlu, me mâtrâniny hia thithö ame tha he me Aigupito ai.

8 Ke walang je ien laku Isaraela ödrin e o Aigupito, a Jekob me lakon obaga: jia Reubena nöku Jekob a atö. 9 Ke haba je laku Reubena; jia Enoka, me Palu, me Hezerona, me Karemi. 10 Ke haba je laku Simeona; jia Jemuela, me Jamina, me Ohada, me Jakina, me Zohara, me Saulo nokon momo Kanana. 11 Ke haba je laku Levi; jia Geresoma, me Kohatha, me Merari. 12 Ke haba je laku Juda; jia Era, me Onana, me Sela, me Farez, me Zera: ke a mokcu Era me Onana hnyi hnyei Kanana. Ke lo li laku Farez, jia Hezerona me Hamula. 13 Ke haba je hnahat mamoe a haledrin, me je hnahat laku Isakara; jia Tola, me Pua, me Jobu, me Simerona. 14 Ke haba je laku Zebulona; jia Sereda, me Elona, me Jalela. 15 ka habe, Ieû huliwa a öbun khenen kâu? Wale je laku Jekob hnö Lea hna hnokoâ 34 me öbun e he ka ha, ka habe, Öhmun

ke haba hnyat hia thithö je lakon obaga me wahlu, me, ödrin thöte theri. haba je laku Gada; jia Zifiono, me Hagi, me Suni, me Ezebona, me Eri, me Aroda, me Areli. 17 Ke haba je laku Asera; jia Iemina, me Ieseva, me Iesevi, me Beria, me Sera a hanidrin: ke lo laku Beria: jia Heberu, me Malekiela. 18 Wale je laku Zilepa hnö Labana hna ham kö Lea a nokon, k' ame hnokoâ me Jekob, ödrin sikstin. 19 Ke haba li laku Rakela öiö Jekob; jia Josefa me Beniamina. adre hnokoâ lo laku Josefa hnyi hnyei Aigupito, jia Manase me Eferaima, wale hnö Asenatha nöku Potifera, at bihut hnyi Ona. 21 Ke haba je laku Beniamina; jia Bela, me Bekera, me Asebala, me Gera, me Naamana, me Eki, me Rosa, me Mupima, me Hupima, me Areda. 22 Wale je mâtrâni Jekob me Rakela, haba hnyat hia, me, fortin. 23 Ke haba nöku Dana; jia Husima. 24 Ke haba je laku Nafatali; jia Jazela, me Guni, me Jezera, me Silema. 25 Wale je laku Bila hnö Labana hna ham kö Rakela a nokon, k' ame hnöku ödrin je laku Jekob: ke haba hnyat hia, me, ödrin seven. 26 Haba tavat hia a tha he me Jekob Aigupito ai, wale a hnokoâ, ke ca ha bi je laûngû Jekob, me, ödrin sikste siks hia thithö; 27 ke lo laku Josefa e ame hnokoâ hnyi hnyei Aigupito: k'ödrin sevente tavat hia hnyi lap anyi Jekob, wale tavat ödrin e o hnyi hnyei Aigupito.

28 Ke e ame kunâ bânâ Juda kö Josefa me me he ka kû Gosena kâu; me ödrin e o but hnyi hnyei Gosena. 29 Ke Josefa ame penapena anyin kariota, me he Gosena ai he ka iouny me Isaraela a kamen; ke ödru me iouny dö, me Josefa ame ta ju hon nyin, me tenge beû hmâ hon nyin. Ke haingö Isaraela kö Josefa ka habe, Hnö nya but walang ang he ka mok, anyin oge wâ thö hnyimâkâm a u möt. 31 Ke Josefa ame ha ka je liamekeiny mē, me lap anvin kamen, ka habe, Oge me he ka thumetu Farao, me ha kâu, ka habe, A o thö könya je liamekeiny mönya, me lap anyi cica ûhedrin hnyi hnyei Kanana; 32 k' ödrin je hnyat tuö mamoe, anyin a odrin hnyat tuö omeno ehac: k' ödrin e hia but hom je kau, me anyidrin ta je ûnyi hia. e ka he Farao ka haö 'bun, me hnei öbun, hnyi Padanarama, me Dina a nokon hlu; lathnyabaem hnyat tuö meno hwân hnyi öhmun me lakamöhmun: m' öbun e he ka laba hnyi hnyei Gosena; anyin a at Aigupito adre me ikikiâ hnyat tnö mamoe.

HNYIMAKAN 47.

E Josefa ame he me thumetu Farao, _ ka habe, A o thö cica me je liamekeiny mönya, me haledrin je hnahat mamoe me haledrin je hnahat kau, me anyidrin ta je ûnji hia ûnyi hnyi hnyei Kanana; ke wâ | bi, ödrin dut hnyi hnyei Gosena. 2 Ke e ame hom ke je liamekeiny mē, a ödrin thabûng, me hum ödrin ka hnyi hnyimakö 3 Ke haingö Farao ka je liamekeiny mē, ka habe, Ieû öbun e khenen kâu? Ke haingödrin kö Farao, ka habe, Öhmun hnyat tuö mamoe a lathnyabainy, öhmun me lakamöhmun. 4 Ke haingödrin kö Farao, ka habe, Öhmun e o but he ka laba kanyua hnyi hnyei; anyin ae ba an je hnahat haleny lathnyabaem; anyin ae gan hmâ hmiâ hnyi hnyei Kanana: ke ö u he walang ang ka hn' öhmun a lathnyabaem ka laba hnyi hnyei Gosena. 5 Ke Farao ame ha kö Josefa, ka habe, A o thö köu kâmâm me je liamekeiny möu: 6 waleû hnyei Aigupito hnyi hnyimâkâm; olabā ju kâmâm me je liamekeiny möu hnyi kânâ ae hoso; e so ödrin e laba hnyi hnyei Gosena: ke e ka khanö u ke je hnyat ae meta unyidrin, otil' ödrin dö he ka musi hnyi ta je hnahat a halek. 7 Ke Josefa ame hum Jekob a kamen ka hnyi linyimakö Farao: ke Jekob ame hahnahici Farao. 8 Ke haingö Farao kö Jekob, ka habe, Ve but ta je bonginy hunaiâm? 9 Ke Jekob ame thu kö Farao, ka habe, Khaca haded me thöte ta je huna oge me he kanyua hnyin; wakhalet thibi me kong ta je hunainy möt a inya, ke ca tha ûcû me je bonginy hunainy möt anyin lakamök hnyi je bonginy hnödrin hna he kanyua hnyin. 10 Ke Jekob ame hahnahici Farao, me he ûheny unyi Farao. Ke Josefa, ame olabā kamen me je liamekeiny mē, me ha gadrin hnyi hnyei Aigupito, hnyi kânâ ae hoso, hnyi hnyei Ramese, helâ me hna hûna hnö Farao. 12 Ke Josefa ame han kamen, me je liamekeiny më, me lap anyin kamen hia ge areto, hoton anyidrin je lap.

ae gan hmâ but hmiâ; ke mat ut hnyei Aigupito me hnyei Kanana hnen hmiå.

hidröu a öhmun ke ne o but walang ang hia ûnyi hnyi hnyei Aigupito me ûnyi hnyi hnyei Kanana, hwaban je hwit adre me ûco: ke Josefa ame hom ta je mone ka hnyi uma umö Farao. 15 Ke ba but mone hnyi hnyei Aigupito me hnyei Kanana, me ame he but at Aigupito hia kö Josefa me ha, ka habe, Ö u ha öhmun: anyin a ieû ohmun e he ka mok hnyi hnyimâkâm? anyin ae ba but mone. 16 Ke haingö Josefa, ka habe, Hom but jem halebun ta je meno ; ke oge me he ka ha öbun hwaban halebun ta je meno e ka ba but mone. 17 Ke adre me hom kö Josefu haledrin ta je meno: ke Josefa ame ham ködra areto hwaban ta je hors, me je mumoe, me kau, me je asina: ke e ame ha ödra ge areto hnyi huna eling hwaban haledra je meno. 18 Ke a um dö huna eling, me adre me o but kâu hnyi huna a loiny, me haingödra kâu, ka habe, Öhmun e ca he ka ikhâlâ gam than a e ba but anyihmun mone; ke e but unyâm than halehmun ta je meno ; ke ba hmetu ke ûnyi a anyihmun hnyi hnyimâkâm than, ke so bi je unyihmun me ihmun je hnyei: 19 ke anyin a ieû öhmun e he ka mok hnyi hnyimâkâm, öhmun me je ihmun ? ûcû öhmun dö me je ihmun hwaban areto, ke haba öhmun me je ihmun ame he ka bi athnyabai Farao: ke ha hanihmun me öhmun e he ka möt me ca mok, me me (a he ka iny wau kânâ. 20 Me Josefa ame ûco ta hnyei hia hnyi Aigupito hobi kö Farao; anyin ame ve ûco hnen at Aigupito ta je idrin, anyin ae gan hmâ hmiâ unyidra: me me i Farao but kânâ. 21 Ke e ame hom tavat ka hnyi je taun ûnyi hnyi ke hnyigöulen Aigupito ke ne o but ka hnyi ke hnyigöulen. 22 Ke e ame ca ûco hnyei iny tavat bi hut : anyin a hnö Farao hna khenâ hwajekhon tavat bi hut, k' ödrin e han jekhöu Farao ame ham ködrin ; waleling m' adre me ca ûco idrin. Josefa ame ha ka tavat, ka habe, Wâ bi, oge hia but ûcû öbun me je ibun hnyi bong ang hobi kö Farao: wâ bi, walang ang ta je hanibun, he th' öbun ka belökâ kânâ. 24 Ke e ka hwenying ut, öbun e he ka ham kö Farao je ke keihen a thabûnginy, ke haba vak ta ke keihen me hobi köbun, hnân haniny hnyei, me hnân ö 'bun, me anyibun je lap, me an je wanakat unyibun. 25 Ke 13 Ke ba areto hnyi hnyei hia; anyin haingödrin, ka habe, U je hia but omeli öhmun; ö u betenge gahmun than, k' öhmun e ka bi athnyabai Farao. 26 Ke 14 Ke Josefa ame ûkhacaköuâ ta je mone Josefa ame otilâ ûnyi eling hnân hnanyibu hen a thabûnginy; ke ca helâe ta hnyei iny tavat bi hut, ca i Farao bi e. 27 Ke Isaraela ame labā hnyei Gosena, hnyi hnyei Aigupito; ke hu idrin eling, k' ödrin e hât

me si gan hmâ.

28 Ke haba Jekob ame laba hnyi hnyei Aigupito seventin ta huna: ke haba je bongu Jekob, wale hunainy anyin möt hia, me khaca haded ke fâte seven ta je huna. 29 Ke hakekeny jut ûen ame he Isaraela ka mok; ke e ame haö Josefa e nokon, me hûna kâu, ka habe, U je ne betenge gak, ö u inâ ju hnyamâm hmelen jevak, me ânyâ ûnyi ae so me hnathu könya; u na ca he ju ka könim nya eang Aigupito: 30 ke iny ka tha mokut me lakamök u ma he ka sam nya ûheny ang Aigupito, me könim nya hnyi anyidrin hna khön komok. ame ha, ka habe, Oge me he ka ânyâ helâ me hwâm hofuc. 31 Me haingen, ka habe, Khemanyin dö könya: me e ame khemanyin kau. Ke Isaraela ame nom dut hon hageny hna mokut.

HNYIMAKAN 48.

WABAN ta je ûnyi e, adre me thumetu Josefa, ka habe, Wâ bi e hu mok anyin kâmâm: me e ame hom li lakon Manase me Eferaima. 2 Ke adre me thumetu Jekob, ka habe, Wâ bi, ame he jem Josefa a nokom; ke Isaraela ame ham hwegien me laba thö hon hna mokut haingö Jekob kö Josefa, ka habe, A manen dut Khong Aekhanahia könya ehac hnyi Luza hnyi hnyei Kanana, me hahnahici nya, 4 me ha könya, ka habe, Wâ bi, oge me he ka ohâti u me osi u me wiö u, m' u ma je hnyei ae se, ke oge me he ka ham

hnyi hnyei Aigupito ke ne o but hnyi bong | laku Josefa, me ha, ka habe, Li ia e? 9 Ke ang, ka habe, Hobi kö Farao ta je ke kei- haingö Josefa ka kamen, ka habe, Ödru li lakuk hnen Khong hna ham könya eang. Ke haingen, ka kabe, Hum ödru thö jem kö nya m'inye he ka hahnahici ödru. 10 Ke wadrou but li emako Isaraela, anyin ae Me e ame hum ödru kâu; ke hingat ut. e ame ûcimhnyimak mödru, me delûâ. 11 Ke haingö Isaraela kö Josefa, ka habe, Oge me ca ûnykûme bi he ka wâ hmetu hnyimâkâm; ke wâ bi hnen Khong hna omanenâ könya li lakom minya. 12 Ke Josefa ame hum ödru ûnyi hnyi wanben li boucan me nom ju hnyikânâi. 13 Ke Josefa ame hum ödru lo, jia Eferaima hnyi hnyamen a metân ka hnyi hnyamen a me Isaraela, me Manase hnyi hnyamen a meny ka hnyi hnyamö a metö Isaraela, me lili ödru kâu. 14 Ke Isaraela ame inâ hnyamen a metân me ip hon bö Eferaima a wakeiat, me hnyamen a meny hon bö Manase, k'ame ip metâ li hnyamen; anyin a atö Manase. 15 Ke e ame hahnahici Josefa, me ha, ka habe, E so ame he Khong, wale hnen lakamök Aberahama me Isaaka hna he hnyi hnyimakan, a Khong waleji at ame ha ök hwân k' iny tiga wanakat ke ne o but hnyi bong 16 waleji angela at ame omeli nya ûnyi hnyi ta je kong hia, e so e ame ohnahica li thöth; ke so adre ip hudru iök, me ien lakamök Aberahama, me Isaaka; ke so ödru me he ka ti si eang hmelen. 17 Ke Josefa ame wâ a kamen ame ip hnyamen a metân hon bö Eferaima, me ame vec hnyekon : me e ame kap göranyai hnyamen kamen he ka hai hon bö Eferaima ka hnyi bö Manase bi. 18 Ke haingö Josefa ka kamen, ka habe, Cica lö, ca helâe, anyin a atö at ang; ip dö hnyamâm a metâm hon ban. 19 Ke höcö kamen, me ha, ka habe, Nökuk lö, e khanö nya, e hnyei eang ka ta je mâtrânâm a hwâbâm khanö nya; ame he minya e ka bi hnyei, k' me me em nyiele balua. 5 Ke walang ame he minya ka gan: ke so bi ame he ka ang haba li lakom jia Eferaima me Manase ti gan keiny hon, k' ame he ta je mâtrâniny adre hnokoâ gam hnyi hnyei Aigupito, k' ka bi hnyei ae se hia. 20 Ke e ame hainy tiga ca o köu eang Aigupito, me ödru li hnahici ödru hnyi bong eling me ha, ka lakuk bi, helâ me Reubena me Simeona. habe, Ame he Isaraela ka hahnahicâ gam, me 6 Ke haba je lakom u ma he ka hnokoâ ha, ka habe, E so e he Khong ka wiö u helâ hwabödru, me ka je lakom bi ; adre me he me Eferaima me Manase : ke e ame ip Efeka hwenyi iödrin hoton ien je liamekeiny raima me at a bân, ke Manase a biliny. mödrin hnyi je hwajekhöudrin. 7 Ke 21 Ke haingö Isaraela kö Josefa, ka habe, haba uhek Padana, me a mokcu Rakela Wâ bi, Oge me he but ang ka mok: ke unyik hnyi hnyei Kanana eû hnyi ge-lame he Khong ka tha e möbun, me hum then ke hakekeny Eferatha: k' oge me öbun hmetu ka hnyi hnyei lakamöbun. konâm e hnyi deny ka he Eferatha ai, 22 Ke inya oge hia but ham köu ke hwaje-(wale Betheleema). 8 Ke Isaraela ame wâ khon a khaca hon je liamekeiny möu, waleji oge me hûgûnâ ûnyi hnyi hnyamen at Amora ge anyik hele vat me anyik fana.

HNYIMAKAN 49.

🖊 E Jekob ame hawâ lakon, me ha, ka habe: Ukhacaköu th' öbun, k' oge ame me he ka omanenâ köbun ta je ûnyi he ka o köbun hnyi ta je bong a biliny. 2 Ckhacaköu thö, me löng, öbun je laku

Jekob:

Ke löng ju kö Isaraela a kamöbun.

3 Reubena lö, u nökuk a atö, me manik man me hwâniny tang hwegiök; Beönuainy hmanenang, me beönuainy

man.

4 U me bwebwet helâ me köiö, k' u me ca he ka beönua;

Anyin a u je ölö ka hnyi hnamokut hnen kâmâm;

Me okongoû: e ame he ka hnyi hnök hnamokut.

5 Haba Simeona me Levi, ödru liamekeiny;

Ke haba anyidru li hele vat me hnân ûokonguny.

6 Hanuk lö, u ma ca he ka ûne gadru; Soik lö, ca bi hanen hnödru hna ûkha- 20 Unyi ga Asera an ae pipikhenya, caköu ;

Anyin ödre hlingâ at hnyi anyidru 21 Nafatali, aila aidre hna: hmönyin,

Me sö can bolok hnyi hnödru hna bi 22 Josefa, anginy ûö ae wa,

7 E so e mok anyidru hmönyin, anyin ae hwege e;

Me anyidru wathethot, anyin ae hwege oveciny;

Oge me he ka ve ip ödru unyi Jekob, Me ovesei ödru but unyi Isaraela.

8 Juda lö, ame he je liamekeiny möu ka oganö u:

Ame he hnyamâm ka e hnyi nyin je iwahnaihmiony möu:

K' ame he lakon kamâm ka iâû gam.

9 Haba Juda me nokon liona; U me he, nökuk, ûhem hnyi hanem: K' ame mokut me iâû helâ me liona, Helâ me liona momo; ia ame he ka bwebwelâ e?

10 Ame ca he ka hia unyi Juda uci musi, li can,

Ke ne o but ame o Silo;

K' ame he ta je hnyei ka löng hoton.

11 Adre me he ka hûkâlâ haleny asina hnyi vine,

Me nokon haleny asina hnyi vine ae so; E ame hneû je ûkhaûen hnyi waina, Me anyin imano hnyi dren ta je wan vine.

12 Ame he ka dra li emakan ge waina, K' ame he ka hau nyon hnen dân basin,

13 Ame he Zebulona ka laba hnyi wasaû: K' ame he ka khöp unyin ta je hu; K' ame he ka o hnyigöulen hnyi Zi-

14 Asina ae hwege Isakara,

A mokut hnyi wanben li umen mamoe:

15 K' ame wâ dok ae so hnân menâ hnyin, Me hnyei ae hmanenang; K' ame ham bajebenyin he ka hije hok K' ame bi athnyaba hnyi hna khene huliwa.

16 Ame he Dana ka owisa iny hnyei, Helâ me ke tribu hnyi Isaraela.

17 Ame he Dana ka on eû hnyi gethen, Me vaipa hnyi hna cit gethen, At ame oloû ohmâiny can ta je hos, Me me kölu hoton at ame tabâ.

18 Iehova lö, oge hia but halubahingen

ânyâm ûhomeli.

19 Ame he ka takû Gada hnen utbavat, K' ame he bi e ka hwege hwaban.

K' ame he ka hu gan hnân an than.

E ame ha hofuc ae so.

Anginy ûö ae wâ hnyi an ; Ame iâû ta je anginy hon bak veto.

23 Adre ti ovecâ hnen tavat fana Me fana kâu, me okongoâ:

₹24 Ke hwege balua anyin cafana, K' adre ohwegiâ li hnyamen me li benyin,

> Unyi ge li hnyamen thani Jekob, (Uheny e at tuö mamoe, wale veto anyi

Isaraela,) | 25 Wale ûnyi ge Khongon kâmâm, at ame hadruö u,

Ke ûnyi ge Ataekhanahia, at ame he ka ohnahici u,

Hnen ta je soiny drany ethö,

Me soiny dok ae dit eû hnyikânâi,

Me soiny basin, me hnyekon at ame hnokoâ.

Me at bi hnanyibu ûheny hnyi wanben 26 Haba je hnahic hna ha hnen kâmâm, me, gan hmâ

> Hon je hna hahnabicâ hnen je lakamök Ke ne o but ka hnyi hnyigöulen je bucen nyiele balua:

Ame he ka ta hon bö Josefa,

me je liamekeiny mē.

haniny,

sahac.

twelv; ke wale hnen hna ha ködrin hnen hwege: ke e ame otilâ je bongon hnyakamödrin me hahnahici ödrin; e ame moko kamen a seven. 11 Ke a wâ but hahnahici ödrin helâ me ûcû ködrin. 29 Ke tavat aten hnyei, wale at Kanana, a g'adre e ame hûna ködrin, me ha ködrin, ka habe, tenge hnyamok hnyi hnahuje hwit anyi Adre me he ka oûkhacaköuö nya me laka- Atada, me ödrin e ha, ka habe, Wale hnyan.ök: e so öbun e könim nya unyin lakamök mok ae gan hmâ anyin at Aigupito; huyi op hnyi utkâna anyi Eferona at Heth, waleling adre me hwenyi ien e Abela-30 hnyi op hnyi utkânâ hnyi Makepela mizeraima, wale hoton Joridano. cico Mamere, hnyi hnyei Kanana, waleji Aberahama ame ûco tha e me utkânâ ûnyi ga Eferona at Heth, me me utkânâ khön komok; 31 adre me könim Aberahama me Sara a âiân eling, k' adre konâm eling Isaaka me Rebeka, k' oge konim Lea e: 32 wale utkânâ me op eû hnyin adre ûco ûnyi ge je laku Heth. 33 Ke a um dö Jekob hûna ka je lakon, me e ame hwetö li can hnyi hnamokut me hna but hanon, k' adre me ukhacaköuâ e me lakamen.

HNYIMAKAN 50.

E Josefa ame ta hon hnyimakan kamen me tenge hon, me ûcimhnyimak mē. 2 Ke Josefa ame hûna ka lathnyabainy a je hnyat tren bubun he ka onâkâ kamen: k' ame onâki Isaraela hnen je hnyat tren bubun. 3 K' adre um dö je bong a fâti hobi kâu e; anyin a wale je bong adre me oumo hnyin hna onâkâ: ke sevente ta je bong hnen at Aigupito hna tengiâ e.

4 Ke a um dö ta je bongon hna tengiâ e, me haba Josefa ame ha ka lap anyi Farao, ka habe, Öbun e ne betenge gak, ha thö ka hnyi hnyikönyö Farao, ka habe, 5 Cica ame kunë nya he ka khemanyin, ka habe, Wâ bi, oge me he but ang ka mok: ke haba erkemok oge hiny hobi könya bi hnyi hnyei Kanana, u ma he ka könim nya eling. Ke walang ang, ö u hnö nya but ka he me könim cica, m' iny hmetu ju. 6 Ke haingö Farao, ka habe, He thö ka konâm kâmâm, helâ me hnen hna kunö u he ka khemanyin. 7 Ke Josefa ame he but he ka konâm kamen; k' ame tha he më ûhnyûkong. Ke e ame otubweli ödrin, me lathnyabai Farao hia, a je hingating hnya- fuc menyik ködrin.

Wanben ban at waleji adre oûsakâûâ ban, me wahingat hia hnyi hnyei Aigupito, 8 me lap anyi Josefa hia, me je liamekeiny 27 Haba Beniamina, me, luko ame oloû usu mē, me lap anyin kamen : ke adre hnen biju lakudrin ae ûhnyûkong, me ta je Hnyi hnyomakatu e ame he ka han mamoe, me haledrin ta je kau, hnyi hnyei Gosena. 9 K' ame tha he me ta je ukariota K' ame he ka khenâ hna hûgûnâ hnyi me tavat adre me tabö hos: ke gan hmâ bunyen. 10 K' ödrin e o but ka hnyi hnahuje hwit anyi Atada, wale hoton Jori-28 Wale je tribu anyi Isaraela hia a dano, me ödrin e hnyamok eling me tenge haba lakon ödrin e ânyâ kâu helâ me hnen hna húna ködrin: 13 anyin a je lakon ödrin e hom e ka hnyi hnyei Kanana, me konâm hnyi op hnyi utkânâ hnyi Makepela, waleji a ûco Aberahama tha e me utkânâ hnân khön komok hnyin, ûnyi ga Eferona at Heth, cico Mamere.

> 14 Ke Josefa ame hmetu Aigupito ai, e me je liamekeiny mē, me ödrin hia adre me tha he më ka hnyi konâm kamen, hwaban hna konâm kamen. 15 Ke a wâ but je liamekeiny me Josefa a ga mokcu kamödrin, me haingödrin, ka habe, Ame ne he ka he Josefa ka hûköti' öta, me bi hwaban köta anyitin ta je monu waleji ötin e ânyâ kâu. 16 Ke ödrin e ûkhûnöng kö Josefa, me ha, ka habe, Haingen kâmâm ke tiga ca mok, ka habe, 17 Öbun e he ka ha helang kö Josefa, ka habe, Oge me sumatö u he ka hna degecâ hulö anyin je liamekeiny möu me hwakecidrin ae kong, anyin a ödrin e ânyâ kong köu: ke walang ang, ö u hna degecâ hulö anyin lathnyabainy Khongon kâmâm. Ke Josefa ame tenge hnyi ûen ödrin e fuc kâu. 18 K' ame he minya je liamekeiny mē me ta ju hnyi hnyimakan, me ha, ka habe, Wá bi öhmun je athnyabaem. 19 Ke haingö Josefa ködrin, ka habe, Ca ot: hawa, hwaban Khong inya? 20 Ke haba öbun eja ke ne öbun e ûnykûme ehac he ka okongu nya, haba Khong ame ûnykûme he ka osoâ bi, me me hwâdâ helâ me hnyi bong ang, he ka omelö tavat ae se hia madre me möt. 21 Anyin a wale ca ot: oge me he ka hat öbun, me je lakubun ae

e me lap anyin kamen: ke möt Josefa nyinâ kö Aberahama, me Isaaka, me Jekob. khaca haded ke libenyita ta je huna. 23 Ke 25 Ke Josefa ame kuna je laku Isaraela Josefa ame wâ laku Eferaima ke ne o but he ka khemanyin, ka habe, E hnathu Khong ka hnyi dö a kuniny: me laku Makir ame he ka sen' öbun, ke öbun e he ka hom minya nöku Manase adre hnokoâ me ip minya je jeiök ûheny ang. 26 Ke Josefa hnyi li jevö Josefa. 24 Ke haingö Josefa ame mokcu, ke haba hunainy me khaca ka je liamekeiny mē, ka habe, Oge me he haded ke libenyita je hunainy: ke ödrin but ang ka mok: ke e hnathu ame he e onaka e, me hitangen hnyi tang hnyi Khong ka sen' öbun, me hum öbun ûnyi Aigupito.

22 Ke Josefa ame laba hnyi Aigupito, hnyi hnyei eang ka hnyi hnyei e ame khema-

ESODO

TUSI A LOINY ANYI MOSE.

HNYIMAKAN 1.

WALANG ta je ien laku Isaraela, waleji ödrin e o Aigupito ai; ödrin hia me anyidrin je lap ödrin e tha o me Jekob. 2 Jia Reubena, me Simeona, me Levi, me Juda; 3 me Isakara, me Zebulona, me Beniamina; 4 me Dana, me Nafatali, me Gada, me Asera. 5 Haba je hnyat hia a je mâtrâni Jekob, me ödrin sevente: ke Josefa bi hnyi Aigupito. 6 Ke a mokcu Josefa me je liamekeiny me hia, me dö hia eling. 7 Ke ame dudu me si but ta je lakon Isaraela, me se hia, k' adre me hwege tot; ke unöngötö hnyei gadra.

8 Ke a o thö ke thaniny Aigupito a teb ûnyi, at ae ca khana Josefa. 9 Ke haingen ka ta je iwahnaihmiöny mötin, me tet metâ | me e ame otilâ anyidru li lap. je huliwa ae hmak. Ke adre me otilâ li hia. hnyaba hobi kö Farao, Pithoma me Ramese, hnân ip omjeû hnyin. 12 Ke e gan hna okongu ödra, ke gan minya ûdudui 'drin me si. Ke hmak je hnyekudrin can lakon Isaraela. 13 Ke haba at Aigupito adre me

haba anyidrin ta je huliwa hia adre me musi ödra hwegiödra hnyin.

15 Ke haba thaniny Aigupito ame ha ka li at tuö erkin anyin at Heberu, Sifera ien ke at, ke Pua ien ke at: 16 ke haingen, ka habe, Öbu ka he ka tuö erkin anyin at Heberu, me ō 'drin adre me he ka hnokoâ; ke ame ne baga hlingâ but : k' ame ne hlu, me ame he ka möt. 17 Ke outen Khong li at tuö erkin, k' ödru me ca ânyâ hna hûna ködru hnen thaniny Aigupito, k' ödru me omelö je wainda. 18 Ke haba thaniny Aigupito, ame hawâ li at tuö erkin, me ha ködru, ka habe, Ieû öbe ânyâ gan ûnyi e, me omelö je wainda? 19 Ke haba li at tuö erkin ödru me ha, ka habe, E ca tha ûcû omomo Heberu me omomo Aigupito; anyin a ödrin ka lakeiny, ka habe, Wâ bi, haba tavat hwege, me ie hnokoâ, ke tiga ca o ûnyi ge laku Isaraela, ödra se hia but me but ködrin at tuö erkin. 20 Ke Khong hwege huta: 10 ai öbun, ötin e he ka ame ohnahicâ li at tuö erkin: k' ame dudu ânyâ metâ ködra; wâ adre nye se but, ke but tavat, me ti se hia hmönyin. 21 Ke ame ne o thö vat, me adre me he ka utut haba li at tuö erkin ödru me outen Khong, 22 Ke Farao köta, me kec ûnyi hnyi hnyei. 11 Anyin a ame hûna ka lakeiny hia, ka habe, Obun e wale, adre me otilâ hudrin ta je tuhan hu- he ka khûâ ka hnyi wagewe je wainda hia liwa, hnân he ka oveci ödra ge anyidrin ta adre hnokoâ, ke omelö ju je waindusem

HNYIMAKAN 2.

HU ke at hnyi lap anyi Levi ame hom ke hlu a at Levi. 2 K' ame musö hwegiâ je lakon Isaraela: 14 k' adre erkin dut momo me hnokoâ da: k' ame wâ me oveci ödra hnyi je bong ge ta je hu- momo a e so, me e ame ikhâlâ but hnyi liwa ae hmak, wale dröu me veto kânâ, me kun ta tehi. 3 Ke ca khana hmetu he ka ta je huliwa hia ae ve man hnyi hnyei, ikhâlâ e hnen momo, me e ame hom tang

nakat, ke wâ bi ame tenge wanakat. Ke e habe, Iny atkanyua hnyi ke hnyei bi. ame betenge gan me ha, ka habe, Nokon at Heberu ang. 7 Ke haba haniny ame ha wanakat, mei hat e. 10 Ke gan dut wana- ödra. kat, me e ame hom e ka hlu nöku Farao, ke nokon dut e. Ke e ame hwenyi ien Mose, ke haingen, ka habe, Anyin a oge hom ûnyi hnyi köiö.

waje hobi kâu e, me botro ge hemara me sing' öhmun ge hnyat tuö mamoe, ke ame bilit, me ip wanakat hnyin, me ip ju hnyi se köiö minya bi, me habelen hnahat masamun hnyi baten wagewe. 4 K' ame moe. 20 Ke ame ha ka lakon je hlu, ka tot sâkâû haniny, me me wâ ûnyi ame he habe, E but ua? ke ieû gabun öbun e hna kao kaû. 5 Ke ame o but hlu nöku Farao but at e? He thö ka hawâ e me hnyi han. heka soû hnyî wagewe ; k'ame vheno baten 21 Ke so kö Mose he ka tha laba me at e : wagewe anyin wahlu; ke ame wâ tang ke ame ham Zipora a nokon hlu kö Mose. waje hnyi samun, me e ame kunâ ke hlu 22 K' ame hnokoâ nokon baga, me ame ka hom. 6 Ke e ame khöng e, me wâ wa- hwenyi ien Geresoma: anyin a haingen, ka

23 Ke hwaban ta je bong e ae se hia, a ka hlu nöku Farao, ka habe, Hawa, m' inye mokcu than Aigupito; k' ame mang je he ka hawâ köu ke sangadra ûnyi ge at lakon Isaraela can hna hwenb' ödra k' adre Heberu he ka hat wanakat hobi köu? me hongot tenge, k' ame o but ka Khong 8 Ke haba hlu nöku Farao ame thu kâu, anyidra hwatenge can hna hwenb' ödra. ka habe, He thö. K' ame he but hlu me 24 Ke Khong ame löng anyidra mång, k' hawâ hinyen wanakat. 9 Ke haingen ame ûnykûme Khong hnen hna ûhihinöku Farao kâu, ka habe, Hom dö wanakat nyköu me Aberahama, me Isaaka, me eang me hat hobi könya k'oge me he ka bi Jekob. 25 Ke Khong ame wa je lakon hwaban köu. Ke haba momo ame hom Isaraela, me Khong ame wâhmakhmetu

HNYIMAKAN 3.

nyi köiö. 11 Ke haba hnyi je bong wale a gan dut Ke haba Mose ame tuo hnahat mamoe hale Jethero a ûngon, at bihut e hnyin Mose, me e ame he ka je liamekeiny Midiana; k' ame alen hnahat mamoe ka me, me wa anyidra huliwa ae hmak: ke e hnyi hoton hnyebuba, me o ka hnyi bucen ame wâ ke at Aigupito ame kot at Heberu anyin Khong, wale Horeba. 2 Ke ame a liamekeiny mē. 12 Ke e ame ngengele, manen kâu angela anyi Iehova hnyi bâhlân ke a wâ but ae ba at, me ame kot moko at meic hnyi wanben ûö ae ûdedö: ke ame wâ, Aigupito me ikhâlâ hnyi öny. 13 Ke haba me wâ bi, ame hlâ meic hnyi ûö, k' ame ca hnyi bong a loiny e ame he hnyöu ai, me aû but ûö. 3 Ke haingö Mose, ka habe, wi bi, li at Heberu ödru me û, ke haingen Oge me he walang ang ka saû, me wâ ûnyi ka at ame ânyâ monu, ka habe, Can ieû u ae gan eang, anyin ame ca aû but geû ûo. me kot hanâm ? 14 Ke ame thu, ka habe, 4 Ke a wâ but Iehova, a e ame saû ka wâ, la otilo u hnân than me at owisa unyi- me haba Khong ame hawâ e ûnyi hnyi ûö hmun! u me ûnykûme he ka hlingö nya ac ûdedö, me ha, ka habe, Mose, Mose lö. beli me hnâm hna hlingâ at Aigupito! Ke Ke haingen, ka habe, Inya ang. 5 Ke ame Mose, ame ot, me habe, E hnathu e manen dut thu, ka habe, Ca hakekeny bi kââng: uny unyi eling. 15 Ke e khanö Farao but ûnyi jut taben li hnyeûcam ûnyi hnyi li cam, eling, me ame elâm he ka hlingö Mose. anyin a haba dok e u me tot hnyin, me, Ke Mose ame kec ga Farao, me laba hnyi wale kana ae kap 6 Ke e ame ha minya bnyei Midiana : ke e ame laba ju hon ke an. ka habe, Inya ang Khongon kâmâm, me 16 Ke e hu ge at bi hut hnyi Midiana Khongu Aberahama, me Khongu Isaaka, lakon ta hlu a seven : k' ödrin e o but he me Khongu Jekob. Ke Mose ame tube ka se köiö me ounöngötâ ta je kumete he hnyimakan; anyin a e ot ka wâ Khong. ka habelen ta je hnahat mamoe haleny ka- 7 Ke Iehova ame ha, ka habe, Inya oge 17 K' ame o but hnyat tuö hia but wâ hna okongoâ lakeik walödra mamoe me ob' ödrin: k' ame todrö Mose hnyi hnyei Aigupito, me löng anyidra mehadruo 'drin me habelen haledrin hnahat tenge ûnyi ge je tuhan anyidra huliwa; mamoe. 18 K' ödrin e o but kö Reuela a anyin ac khanö nya anyidra vec; 8 k' oge kamödrin, me haingen, ka habe, Ieû gabun me utut ang he ka hûgûn' ödra ûnyi hnyi bun e ie o hnyi bong ang i 19 Haingöhnin, ka habe, Hnen ke at Aigupito hna hnyi hnyei eling ka hnyi ke hnyei ae so me

hnen at Kanana, me at Heth, me at Amora, ang, wâ bi, ame o but könya hwatenge anyin lakon Isaraela: ke haba khaca, oge hia but wâ ûokonguny hnen at Aigupito hna oveci ödra. 10 Anyin a wale aiö u, oge me he ka kunö u kö Farao, m' u ma he ka hom lakeik a lakon Isaraela, ûnyi hnyi Aigupito. 11 Ke haba Mose ame ha ka Khong, ka habe, Iny ia, m'oge me he ka he kö Farao me he ka hom lakon Isaraela ûnyi huyi Aigupito. 12 Ke ame ha, ka habe, Inya oge me he ka tha e möu; ke walang haten köu hnyi hnök hna kunö u, ka habe. U ka um do hom tavat ûnyi hnyi Aigupito, öbun e he ka bi athnyabainy Khong hnyi hon bucen eang. 13 Ke haingö Mose ka Khong, ka habe, Wâ bi, iny ka o ka je lakon Isaraela me ha ködra, ka habe, A kunö nya köbun Khongon lakamöbun; ke adre me he ka ha könya, ka habe, Ia ien ? oge ma he ka thu ködra ieû ? 14 Haba Khong ame ha kö Mose, ka habe, ka, ka habe, U ma ha helâng ka lakon Isaraela, ka habe, INYA ANG at a hia but kunö nya köbun. 15 Ke Khong ame ha minya kö Mose, ka habe, U ma he ka ha helâng ka lakon Isaraela, ka habe, A hia but kunö nya köbun Iehova, Khongon, lakamöbun, a Khongu Aberahama, me Khongu Isaaka, me Khongu Jekob; wale iök nyiele balua, ke wale hnân ûnykûmi nya hnyi ta je dö hia. 16 He thö u he ka ûkhacaköuâ wahingatiny Isaraela, me ha ködra, ka habe, A manen dut könya Iehova, Khongon lakamöbun, Khongu Aberahama, me Khongu Isaaka, me Khongu Jekob, me ame ha, ka habe, Inya oge hia but sen' öbun, me wâ ta je ûnyi adre ânyâ köbun e Aigupito: 17 k' oge hia but ha a oge me he ka hum öbun ûnyi hnyi ta je vec hnyi: Aigupito ka hnyi hnyei iny at Kanana, me Heth, me Amora, me Perizi, me Hivi, me 18 Ke adre me he ka löng hwâm: ke u ma he ka tha he me wahingatiny könya a g' ame ca he than Aigupito ka hn' Iehova ame ha kâu, ka habe, Ia op hnyimen öbun, ke so bi hnen huyamen ae hwege. at i ke ia op hum, me wijiji, me bwela, me

au, a hnyei ame di hnyin debai me hane; a | 20 Ke oge me he ka hai hnyamök me kot Aigupito ge ta je ûnyi hnân lâiâ, wale oge me Perizi, me Hivi, me Jebusi. 9 Ke walang me he ka ânyâ eling: ke hwaban dö e, e ame he ka hn' öbun. 21 K' oge me he ka okûâ ibetengiö ka tavat eang ûnyi ge at Aigupito: k' öbun ka he but, me öbun e ca he ka he me ba ta je omjeû: 22 k' ame he omomo hia ka ve sumâ: â unyin at ame laba hakekenyi ödra, me unyin tavat adre me tha laba hnyi umodra ta je uma, je hmanenanginy sileva, me je hmanenanginy gol, me je ûkhaû: k' öbun e he ka otheibâ lakubun obaga me wahlu; m' öbun e he ka öba omjeûiny hnyei Aigupito.

HNYIMAKAN 4.

K E haba Mose ame thu me habe, Wâ bi adre me ca he ka köp nya, me löng ifucik: anyin adre me he ka ha, ka habe, A ca manen köu Iehova. 2 Ke haba Iehova ame ha kâu, ka habe Ieû e hnyi hnyamâm ? 3 Me haingen, Ke ame ha, ka habe, Uci. K' ame ka habe, Khûâ but hnyikânâi. INYA ANG A E, KE KA INYA ANG: ke e ame khûâ but hnyikânâi, me ame on dut; ke Mose ame kec gan. 4 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, Inâ but hnyamâm ka hom obiny: (ke ame inâ but hnyamen me hom, k' ame uci hmetu but hnyi hnyamen:) 5 m' adre me he ka kap a ga manen köu Iehova, Khongon lakamödra, Khongu Aberahama, me Khongu Isaaka, me Khongu Jekob. 6 Ke Iehova ame ha minya kâu, ka habe, Inâ but hnyamâm ka hnyi ûlâiâm. Ke ame inâ hnyamen ka hnyi ûlainy: me oc hmetu but, ke wâ bi, a lepera but hnyamen, ke hau helâ me kiona. 7 Ke ame ha, ka habe, Ina hmetu ju hnyamâm ka hnyi ûlâiâm. (K' ame inâ hmetu but hnyamen ka hnyi ûlainy; ke ame oc hmetu but e ûnyi hnyi ûlainy, me wâ bi, e so hmetu but helâ me unyin.) 8 Ke adre me ne ca köp u, me löng hoton haten a bân, adre me he ka löng hoton haten a bilany bi. adre me ne ca kap li haten eling, me ca Jebusi, wale hnyei ame di hnyin debai me löng minya ifucâm, me u ma he ka sâû ûnyi hnyi köien wagewe, ke hingâlâ ka hnyi hon kânâ ae mada: me haba köiö u ma he ka Isaraela ka than Aigupito, k' öbun e he ka sâû ûnyi hnyi wagewe, me ame he ka dra ha kâu, ka habe, A hia but iouny möhmun hnyi dok ae mada. 10 Ke haba Mose ame Iehova Khongon at Heberu: ke walang ha kö Iehova, ka habe, Than lö, iny ca at ang, ö u hn' öhmun dut he ka he ka hnyi khet, waleji ehac, me walang ang hwaban hnyebuba hnyi kun ta bong, he ka bi hut hnam hna fuc könya a athnyabaem: anyin kö Iehova a Khonguhmun. 19 Ke manen a teta ifucik, ke teta bohmök. 11 Ke haba

wadrou! hawa ca inya bi Iehova! 12 Ke mē hnyi bucen anyin Khong, me ûcimhnyiwalang ang he tho, me oge me he ka tha mak mē. 28 Ke Mose ame thumetu Arona inya me hnyimâm, me nö u hofuc he ka ha. ge ta je hofuc hia ho Iehova waleji a kunâ, 13 Ke ame ha, ka habe, Than lö, bethe me ta je haten e ame hûna kâu. 29 K' kunî at u je wem he ka kunî. 14 Keame ame he Mose me Arona me ûkhacaköuî ubahla hmönyin anyi Iehova kö Mose, me wahingatiny lakon Isaraela hia: 30 me haingen, ka habe, Hawa e catuhâm Arona, Arona ame ha je hofuc hia waleji a ha at Levi! E khanö nya e at ae khana he Iehova kö Mose, ke ame ânyâ ta je haten ka fuc so, Ke wâ minya bi, e ame he jem hnyi hnyimakan tavat. 31 Me ame kap e he ka ûkhanö möu: ke ka ō u, me ame he hnen tavat: ke ödrin e löng a ga um but ka senyin hnyekon. 15 Ke u ma he ka Iehova senâ lakon Isaraela, me wâ hna ha iofuc kâu, me bi hofuc ka hnyi hnyimen : okongu ödra, me ödrin e nom ju me khuke oge me he ka tha inya me hnyimam me drung. hnvimen, me ku köbu ûnyi öbu me he ka anya. 16 Ke ame he ka hwabam he ka fuc ka tavat : ke ame he ka bi hnyimâm, me u me he ka helâ me Khong kâu. 17 Ke u ma he ka hom uci ang hnyi hnyamâm, me u me he ka ânyâ ta je haten hnen e.

18 Ke haba Mose ame he hmetu kö Jethero a ûngon, me ha kâu, ka habe, ai ka je liamekeiny mönya he ka wâ, hawa | ödrin e ne. möt. Ke haingö Jethero kö Mose, ka habe, He thö me hnahic. 19 Ke haba Iehova ame ha kö Mose e Midiana, ka habe, He hmetu Aigupito ai : anyin a mokeu hnyat hia waleji ödrin e elâm he ka hlingö u. 20 Me haba Mose ame hom âiân, me lakon, me ip odrin hon asina, me he hmetu ka hnyi hnyei Aigupito: haba Mose ame hom uci anyin Khong hnyi hnyamen. 21 Ke Iehova ame ba kë Mose, ka habe, U ka he hmetu Aigupito ai, ûnykûme ju he ka ânyâ ta je unyi hnân lâiâ hia hnyi hnyimakö Farao, waleji oge ip hnyi hnyamâm: ke oge me he ka okhötâ hnyekon, me ame ca he ka hna tavat. 22 Ke u me he ka ha kö Farao, ka habe, Haba Isaraela nökuk a ato: 23 ke oge hia but ha kou, ka habe, Hna but nökuk me me he ka bi athnyaba könya; ke u je hia but behânâ: wâ bi, oge me he bi nya ka hlingâ nokom a atö. 24 Ke Iehova ame iouny me eû hnyi gethen hnyi omtabaga, me elâm he ka hlingâ. 25 Ke haba Zipora ame hom veto a oût me subâ degecâ unen unyin nokon, me khûâ ka hnyi li can; haingen momo, ka habe, U hnaperitomon.

boyi hayebuba.

HNYIMAKAN 5.

K E hwaban dö e haba Mose me Arona ödru me he me ha kö Farao, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova Khongu Isaraela, ka habe, Hna but lakeik m' adre me he ka bi jeû könya hnyi hnyebuba. 0 u hnö nya but he ka he hmetu Aigupito 2 Ke Farao ame ha, ka habe, Ia Iehova m' inye he ka löng ifucin he ka hna but at Isaraela? E ca khanö nya Iehova, ke oge me ca he bi nya ka hna but at Isaraela, 3 Ke haingödru, ka habe, A hia but iouny möhmun Khongon at Heberu: ö u hn' öhmun dut he ka he hnyi kun ta bong ka hnyi hnyebuba he ka bi hut kö Iehova Khonguhmun; wâ e nye he ka kuc' öhmun ge mok ae cap, ame ne hele vat. haingen than Aigupito ködru, ka habe, Ieû gabu Mose me Arona öbu me uny jut je hok ge tavat hnyi je hanymödra? He bi thö ka huliwa. 5 Ke haingö Farao, ka habe, Wâ bi e se hia tavat aten hnyei walang ang, k' öbu me omen 'ödra ge anyidra huliwa. 6 Ke haba hnyi bong eling Farao ame hûna ka je tuhan tavat huliwa me je homakan gadra, ka habe, 7 Ca he hmetu bi öbun ka ham thatûnyin hwit ka tavat hnân ânyâ veto kânâ helâ me ehac: hamödra ka hlo thatûnyin hwit hobi ködra bi. 8 Ke haba ûseiny je veto kânâ waleji adre ânyâ ehac, öbun e he bala ka elâm gadra; öbun e ca he ka öûhnyûkongoå: anyin a ödra wenhöcö; anyin a wale adre me hongot, ka habe, Hn' öhmun dut he ka hudo ka Khonguhmun. 9 He thö baga at ame bi dra könya. 26 Waleling ka ogânâ huliwa anyin tavat, m' adre me me me hna but e. Ke haingen momo, ka he ka huliwan; m' adre me ca he ka löng habe, U baga at ame bi dra, ûnyi hnyi je hofuc thoi. 10 Me ame he but ta je tuhan tavat huliwa me je homakan gadra, 27 Ke Iehova ame ha kö Arona, ka me ha ka tavat, ka habe, Walang hna ha habe, He thö u he ka ûkhanö me Mose hnö Farao, ka habe, Oge me ca he hmetu Ke ame he me ûkhanö ka ham thatûnyin hwit köbun. 11 He

dok öbun e me wâ hnyin : ke adre me ca he ka öûhnyûkongoâ ke keihen anyibun 12 Waleling me me vese but huliwa. tavat hnyi hnyei Aigupito he ka hlo tiren hwaban thatûnyin hwit. 13 Ke haba je tuhan huliwa adre me ojati ödra, ka habe, Oumo thö je ve hûdröbun hnyi ke bong me ke bong, helâ me ehac ke tiga hu thatûnyin hwit. 14 Ke adre kot je homakan huliwa a je lakon Isaraela, wale hnen je tuhan huliwa anyi Farao hna otilâ hue ca oumo ta je veto kânâ a hûdröbun et, letâ je veto kânâ, waleji hûdröbun hnyi je vec, me hwenbödra ae hmak. 20 Ke ödrin e he but ûheny unyi Farao, me ödrin e ûkhanö me Mose me Arona ödru me tot eû hnyi gethen: 21 ke haingödrin ködru, ka habe, Hamö Iehova he ka ō 'bu me owisa, anyin a öbe obokongi öhmum kö Farao, me lathnyabainy, he ka ham hele vat ka hnyi hnyamödrin he ka hling' öhmun. 22 Ke haba Mose ame he hmetu kö Iehova, me ha, ka habe, Than lö, ieû gam u me ovecâ tavat eang? ke ieû gam u je kunö nya? 23 Anyin a hwân hnyi ûhek unyi Farao he ka fuc hnyi iâm, e ame okongoâ tavat eang; ke u me ca omelö balua lakem.

HNYIMAKAN 6.

Z E Iehova ame ha kö Mose, ka habe, |

thö öbun ka hlo je thatûnyin hwit hnyi je ame he ka ob' ödra ûnyi hnyi iny hnyei ge hnyam ae hwege.

2 Ke Khong ame fuc kö Mose, me ha kâu, ka habe, Inya iehova: 3 ke oge manen dut kö Aberahama, me Isaaka, me Jekob, a inya Khong Aekhanabia, ke ca khan' ödrin bi ehac a haba iök me IEHOVA. 4 Ke oge hia but ohmâ anyik ûhihinyköu mödrin, he ka ham ködrin hnyei Kanana, waleji hnyei ödrin e labö he kanyua hnyin hnyi hnödrin hna he kanyua. 5 Ke haba khaca oge hia but löng mång anvin lakon dra, me hnei ödra, ka habe, Ieû gabun öbun Isaraela, wale hnen at Aigupito hna hom hwenbödra; me inya oge me ûnykûme me enyi, helâ me ehac? 15 Waleling me anyik ûhihinyköu. 6 Anyin a wale, ha me he but ta je homakan huliwa a je lakon thö ka je lakon Isaraela, ka habe, Inya Isaraela me khöû kö Farao, ka habe, Ieû, Iehova, me oge me he ka hum öbun ûnyi gam u me ânyâ helâe köhmun a je lathnya hnyi ta je huliwa ae hmak anyin at Aigubaem? 16 E ba thatûnyin hwit adre ham pito, k' oge me he ka hûgûn 'öbun ûnyi köhmun a je lathnyabaem, k' ödrin e ha hnyi hnödra hna hwenböbun, k' oge me he köhmun, ka habe, Anyâ thö ta je veto kânâ: ka omeli öbun ge hnyam adre hai, me hna ke wâ bi, adre me kot je lathnyabaem; owisa ae gan hmâ; 7 k' oge me he ka hum ke haba monu bi me ûnyi ge je lakem. Öbun me me lakeik, k' oge me he ka 17 Ke ame ha, ka habe, Öbun je uthöcö, Khongubun: k' ame he ka khan' öbun a öbun je uthöcö: anyin a wale öbun e ha, inya Iehova Khongubun, at ame hum öbun ka habe, Hn' öhmun dut he ka hudo kö ûnyi hnyi hmelen ta je hok anyin at Aigu-18 Ke walang ang he th' öbun pito. 8 Ke oge me he ka hum öbun ka ka huliwa; anyin adre me ca he hmetu ka hnyi hnyei waleji oge ogörânyâ hnyamök ham thatûnyin hwit köbun, ke so bi öbun he ka ham kö Aberahama, me Isaaka, me e he ka ham je veto kânâ helâ me tulut. Jekob; k' oge ma he ka ham köbun me 19 Ke a wâ but je homakan huliwa a je hwajekhöubun: haba inya Iehova. 9 Ke lakon Isaraela a ödrin e kong ut ûnyi hnyi | Mose ame ha helâe ka je lakon Isaraela : k' hna ha, ka habe, Öbun e ca he ka owakha- adre me ca ling Mose can hnyekudra ae

10 Ke haba Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 11 He thö me ha kö Farao than Aigupito he ka hna but je lakon Isaraela ûnyi hnyi iny hnyei. 12 Ke Mose ame ha hnyi hnyimakö Iehova, ka habe, Me wâ, ame ca ling nya ge je lakon Isaraela; k' ama kâmâu, Farao ka ling nya, at adre ca peritomonâ esongodiny? 13 Ke haba Iehova ame fuc kö Mose me Arona me hûna ködru ge je lakon Isaraela me ga Farao than Aigupito, m' ödru me he ka hom je lakon Isaraela ûnyi hnyi hnyei Aigupito.

14 Ke walang je tuhan je lap anyin je lakamödra: haba laku Reubena nöku Isaraela a bân; jia Enoka, me Falu, me Hezerona, me Karemi : wale je lap ûnyi ga Reubena. 15 Ke haba je laku Simeona: jia Jemuela, me Jamina, me Ohada, me Jakina, me Zohara, me Saulo nokon momo U ma he walang ang ka wâ ûnyi Kanana: wale je lap ûnyi ga Simeona. oge me he ka ânyâ kö Farao: anyin a e 16 Ke walang ien je laku Levi hoton ame he ka hn' ödra ge hnyam ae hwege, k' | anyidrin je dö ; jia Geresoma, me Kohatha,

me Merari: ke haba je hunainy möt anyi | Ke so bi ame ca he Farao ka ling öbu, me, Levi, me, wan haded ke thöte seven ta je huna. 17 Ke lo li laku Gerisoma; jia Libeni me Simei, hoton anyidru li lap. 18| Ke je laku Kohatha; jia Amerama, me Izara, me Heberona, me Uziela: ke haba ta je hunainy möt anyi Kohatha, me wan haded ke thöte theri ta je huna. 19 Ke lo li laku Merari; jia Maheli, me Musi. Waleling je lap anyin je at Levi hoton anyidrin je lap. 20 Ke haba Amerama ame hum Jokebeda haniny kamen, me âiân, me ame hnöku Arona me Mose: ke haba je hunainy möt anyi Amerama, me wan hadel ke thöte seven ta je huna. 21 Ke haba je laku Izara; jia Kora, me Nefega, me Zikeri. 22 Ke haba je laku Uziela; jia Misaela, me Elizafana, me Shilheri. 23 Ke Arona ame hum Eliseba nöku Aminadaba, hani Nasona, me âiân; ke ame hnöku Nadaba, me Abiu, me Eleazara, me Ithamaza. 24 Ke haba je laku Kora; jia Asiro, me Elekana, me Abiasafa; wale je lap anyin at Kora. 25 Ke haba Eleazara nöku Arona ame hom ke hlu ûnyi ge je laku Putiela, me âiân; ke ame hnöku Fineasa a nokon. Wale je tuhan lakamen at Levi hoton anyidrin je lap. 26 Ke haba Arona me Mose, me, wale li at ame ha ködru Iehova, ka habe, Hom but je lakon Isaraela ûnyi hnyi hnyei Aigupito hoton anyidra je dö. 27 Ke wale li at ödru me ha kö Farao than Aigupito he ka hom lakon Isaraela ûnyi hnyi hnyei Aigupito: a Mose me Arona eling.

28 Ke haba hnyi bong Iehova ame fuc kö Mose hnyi hnyei Agiupito, 29 me haingö Iehova kö Mose, ka habe, Inya Iehova: bethe ha kö Farao than Aigupito je hofuc hia thithö oge me ha köu. 30 Ke haba Mose ame ha hnyi hnyimakö Iehova, ka habe, Wâ bi, adre ca peritomonâ li songodik, k' ama hawa Farao ka ling nya?

HNYIMAKAN 7.

K E Iehova ame ha kö Mose, ka habe, Wâ bi, oge hia but otilö u hnân khong kö Farao: k' ame he tuhâm jia Arona ka perofeta unyam. 2 U ma he ka ha hia hnök hna hûna köu: k' ame he Arona a tuham ka fuc kö Farao, me me he ka hna lakon Isaraela ûnyi hnyi iny

oge me he ka ip hnyamök hon Aigupito, me hom anyik köiö, wale lakeik a lakon Isaraela ûnyi hnyi hnyei Aigupito ge ta je hwaban ae gan hmâ. 5 Ke ame he at Aigupito ka wâ a Inya Iehova iny ka he ka hai hnyamök hon Aigupito, me hom lakon Isaraela ûhedra. 6 Ke haba Mose me Arona ödru me ânyâ helâ me Iehova ame ha ködru, ödru me ânyâ helâe. eite je hunai Mose, ke eite theri je hunai Arona hnyi ûen ödru me fuc kö Farao.

8 Ke haba Iehova ame ha kö Mose me Arona, ka habe, 9 E ka ha köbu Farao, ka habe, Ânyâ thö anyibu haten: me u me he ka ha kö Arona, ka habe, Hom dö ânyâm uci, me khûâ hnyikânâi hnyi hnyimakö Farao, me me on dut. 10 K' ame didrö Mose me Arona kö Farao, me ânyâ helâ me hna hûna hnö Iehova ködru: ke Arona ame khûâ but hnyikânâi anyin uci hnyi hnyimakö Farao me je lathnyabainy, k' ame on dut. 11 Me haba Farao ame hawâ tavat metâ me tavat tren khong: me haba ödrin minya a je magoi hnyi Aigupito ödrin e ânyâ helâe ge anyidrin je bibihwakecin. 12 Ke ödrin hia ödrin e ve khûâ hnyikânâi anyidrin je uci, me me je on dut; ke haba uci anyi Arona ame olom but anyidrin je uci. 13 Ke ame nâk ut hnyeku Farao, k'ame ca ling ödru, helâ me hna ha hnö Iehova.

14 Haba Iehova ame ha kö Mose, ka habe, A khöt ut hnyeku Farao, k' ame höcö he ka hna tavat. 15 U ma he kö Farao hnyi hnyomakatu; wâ bi e ame he ka hnyi wagewe; ke u me ha ka halubahingen hnyi baten wagewe; ke hom dö hnyi hnyamâm ânyâm uci waleji adre wia me on. 16 Ke u ma he ka ha kâu, ka habe, A kunö nya Iehova, Khongon at Heberu, köu, he ka ha ka habe, Hna but lakeik m' adre me he ka biathnyabaik hnyi hnyebuba: ke wâ bi u je ca löng könya hnyi je bong eji. 17 Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, U ma he ka wâhmakhmetoâ a inya Iehova bnyi ûnyi eang : wâ bi, oge me he ka kot köiöiny wagewe ge uci hnyi hnyamök me me dra but. 18 Me ame he ka mokcu ta je wâ hnyi wagewe, k' ame he ka bon wagewe: k' ame he at Aigupito ka ikiki ka ijem wagewe. 19 Ke hnyei. 3 Ke oge me he ka onâkâ hnyeku Iehova ame ha kö Mose, ka habe, Ha thö Farao, me osehia anyik ta je haten me ta je kö Arona, ka habe, Hom dö ânyâm uci, me unyi hnân lâiâ, hnyi hnyei Aigupito. 4 hai hnyamâm hon ta je köiö hnyi Aigupito, me belidra je an, me anyidra je köiö hia, 9 Ke haingö Mose kö Farao, ka habe, me me dra but ; k' ame he ka hu dra hnyi Hamâm he ka musi könya: kehö oge me lınyei Aigupito hia, hnyi ta je kaia utö me he ka khöû hobi köu, me lathnyabaem, me veto. 20 Ke haba Mose me Arona ödru lakem, me me he ka hia but ta je rana me ânyâ eling, helâ me hna hûna hnö Iehova; ke ame hai thö uci me kot köiö hnyi wagewe hnyi hnyimakö Farao me lathnyabainy, k' ame dra but dân wagewe hia. 21 Ke a mokcu ta je wâ hnyi wagewe; k' ame bon dut wagewe, ka ca khana hmetu at Aigupito he ka ijem köiöiny wagewe; k' ame hu dra hnyi hnyei Aigupito hia thithö. 22 Haba ta je magoi hnyi Aigupito ödrin e ânyâ helâe ge anyidrin ta je bibihwakecin: ke ame nâk hnyeku Farao, me ca ling ödru, helâ me hna ha hnö Iehova. 23 Ke Farao ame hwiö me didrö ka hnyi umen uma, ka ame ca oûnyihnathoâ ûnyi e 24 Ke haba at Aigupito eû hnyi hnyekon. adre me khû an hnyi baten wagewe hnân ic; anyin ae ca khan' ödra ijem köiöiny wagewe. 25 K' ame hwâdâ but ta je bong a seven hwaban hna kot wagewe ga Iehova.

HNYIMAKAN 8.

K E Iehova ame ha kö Mose, ka habe, habe, Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, hnyamen me anyin uci, me kot sesainy Hna but lakeik m' adre me he ka bi kânâ, me me hu uto hon at, me meno; ke athnyabaik. 2 Ke u je ne höcö hn' ödra, uto hia but kânâ hnyi hnyei Aigupito hia. wâ bi, oge me he ka okongoâ je ke keihen 18 Ke haba ta je magoi adre me ânyâ helâe em hnyei ge ta je rana: 3 k'ame he ka ge anyidrin je bibihwakecin m' ödrin e he he ka ölö me iyâû ka hnyi umâm uma, me but uto hon at me meno. 19 Me haingen hnyeule u je mokut hnyin, me hon hnâm, ta je magoi kö Farao, ka habe, Wale but e me hnyi je uma umen lathnyabaem, me je banyen Khong: ke ame nak hnyeku Farao, lakem, me je wahnainyâm; me hnyi je k'ame ca löng ködru; helâji me hna ha kumete hnân up âm falawa: 4 k' ame he hnö Iehova. ta je rama ka tabö u me ta je lakem, me hnyi Aigupito, me ame o thö ta je rana, ta je nöng köu ae se hia hmönyin, me me khavâ hnyei Aigupito. 7 Ke ame lathnyabaem, me lakem, me eiö hnyin ânyâ helâe ta je magoi ge anyidrin je bibi- umâm ta je uma: k' ame he ka unöngöt hwakecin, me oâ ta je rana hon hnyei ta je uma umen at Aigupito hnen ta je me Arona, me habe, Khöû th' öbu kö 22 Ke haba hnyi bong eling oge me he ka Iehova, me me ohia ta je rana unyik, me ovebongonâ hnyei Gosena, wale ame labā unyin lakeik; me oge me he ka hna but lakeik, k' ame ca he ka o kâ e ta je nöng;

hon anyidra ta je di, me anyidra je wagewe, tavat, m' adre me he ka hudo kö lehova. unyâm, me hnyi umâm je uma, m' adre me laba thibi hnyi wagewe? 10 Ke haingen, ka habe, Bong nyi. Ke ame thu, ka habe, Ame he ka helâ me hnâm hna ha: me me he ka khanö u ae ba ke at ae ûcû me Iehova Khonguhmun. 11 K' ame he ka hia ta je rana unyâm, me hnyi umâm uma, me unyin lathnyabaem, me je lakem, m' adre me he ka laba thibi hnyi wagewe. 12 Ke haba Mose me Arona ödru me he ûheny unyi Farao: ke Mose ame tengiâ kö Iehova ge ta je rana waleji e ame oâ kö Farao. 13 Ke haba Iehova ame löng hoton hofuc ho Mose; k' ame mokcu ta je rana, hnyi ta je uma, me ta je hnyaba, me je hna belök. 14 Ke adre me ve ûkhöûnâ: ke bon dut hnyei. 15 Ke a wâ but Farao a ga menâ thö, me ame onâkâ hmetu but hnyekon, k' ame ca löng ködru; helâji me hofuc ho Iehova.

16 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, Ha thö kö Arona, ka habe, Inâ but ânyâm uci, me kot sesâiny kânâ, me ame he ka hu je uto hnyi hnyei Aigupito hia. 17 Ke Didrö kö Farao, me ha kâu, ka ödru me ânyâ helâe; ke Arona ame hai ûnöngöt wagewe ge ta je rana, k'adre me ka oâ ta je uto: ke ca khan' ödrin: ke e

20 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, je lathnyabaem hia. 5 Ke Iehova ame ha U ma vesâkong me tot hnyi hnyimakö kö Mose, ka habe, Ha thö kö Arona, ka Farao; wâ bi, e ame he ka hnyi köiö; ke habe, Hai thö hnyamâm me ânyâm uci hon u ma he ka ha kâu, ka habe, Walang hna ta je wagewe me je di, me je an, me oâ ta ha hnö Iehova, ka habe, Hna but lakeik je rana ka hnyi hnyei Aigupito. 6 Ke|he ka bi athnyabaik. 21 Ke u je ne ca Arona ame hai thö hnyamen hon ta je köiö he ka hna lakeik, wâ bi, oge me he ka kunâ Aigupito. 8 Me haba Farao ame hao Mose nong, me kânâ minya adre me laba hon.

je uma umo Farao, me je uma umen lathnyabainy: ke haba hnyi hnyei Aigupito hia ame kong ut hnyei ge nöng. 25 Ke haba Farao ame hao Mose me Arona, me ha, ka habe, He th' öbun ka bi hut ka Khongubun hnyi hnyei. 26 Ke haingö Mose, ka habe, E ca ûcû he ka ânyâ helâe; anyin a öhmun e he ka hudo kö Iehova Khonguhmun ûnyi ae ikiki ka at Aigupito: hawa, öhmun e he ka hudo ûnyi ae ikiki ka at Aigupito hnyi hnyimaködra, k' adre me ca he ka lû öhmun ge veto? 27 Öhmun e he ka he hnyi kun ta bong ka hnyi hnyebuba he ka bi hut kö Iehova Khonguhmun, hoton hnen hna hûna köhmun. 28 Ke haingö Farao, ka habe, Oge me he ka hn' öbun, m' öbun e he ka bi hut kö Iehova Khongubun hnyi hnyebuba; ke so bi ca he öbun sâkâû ai: khöu thö hobi könya. 29 Ke haingö Mose, ka habe, Wâ bi, oge me he but ang ûhek unyâm, k' oge me he ka khôû kö Iehova me me hia but nyi ta je nöng unyi Farao, me lathnyabainy, me lakeiny: ke so bi, ca he hmetu Farao ka bi hut kö Iehova. 30 Ke Mose ame he but ga Farao, me khöú kö Iehova. 31 Haba Iehova ame ânyâ helâ me hofuc ho Mose, me ame ohia ta je nöng ga Farao, me lathnyabainy, me lakeiny; ke ba but kolon me khaca. 32 Ke Farao ame onâkâ hmetu but hnyekon hnyi ûen minya e, k' ame ca hna bala tavat.

HNYIMAKAN 9.

E haba Iehova ame ha kö Mose, ka habe, He thö kö Farao, me ha kâu, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova Khongon at Heberu, ka habe, Hna but lakeik m' adre me he ka bi athnyabaik. 2 Anyin a u je ne höcö hn' ödra, me behan' ödra bala bi, 3 wâ bi, ame he hnyamö Iehova ka ta hon halem ta je meno hnyi je utkânâ, hon ta je hos, me asina, me kamela, me kau, me mamoe; ame he ka gan hmâ mok. 4 K' ame he Iehova ka sihnyigöulen meno haleny at Aigupito: ke ba meno a m' adre me he ka mokcu.

me me khanö u a inya Iehova eang hmelen. 5 Ke haba Iehova ame thu ûen, me ha, ka 23 Ke oge me he ka sihnyigoulen dut habe, Nyi ame he Iehova ka ânyâ ûnyi e lakeik me lakem: ke haba nyi ame he ka hnyi hnyei. 6 Ke haba nyi, Iehova ame hu haten ang. 24 Ke Iehova ame ânyâ; ânyâ ûnyi eling, k' ame mokcu ta je meno me ame o but ta je nong ae se hia ka hnyi hia haleny at Aigupito: k' ame ca mokcu ke meno a khaca haleny lakon Isaraela. 7 Ke Farao ame ûkhûnöng, ke wâ bi, a ca mokcu ke meno haleny at Isaraela, e ba me khaca. K' ame khöt hnyeku Farao, k' ame ca hna but tavat.

> 8 Ke haba Iehova ame ha kö Mose me Arona, ka habe, E so öbu me he ka hom dröu ûnyi hnyi wahnainyâ, ke hamö Mose he ka iâ göranyai hnyi hnyimakö Farao. 9 K' ame he ka sâ hnyi hnyei Aigupito hia, k' ame he ka ohuc bi me hmouca me han, wale unyin at me meno hnyi hnyei Aigupito hia. 10 K' ödru me hom dröu hnyi wahnainyâ me tot mē hnyi hnyimakö Farao: ke Mose ame iâ göranyai; me ame wia me ohuc ae hmouca me han unyin at 11 Ke ca khana ta je magoi he me meno. ka tot hnyi hnyimakö Mose, can je ohuc; anyin a e bi hon ta je magoi me at Aigupito hia ta je ohuc. 12 Ke haba Iehova ame onâkâ hnyeku Farao, k' ame ca ling ödru, helaji me hna ha hnö Iehova kö Mose.

13 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, Vesâkong ut, me tot knyi hnyimakö Farao, iyawâ, wale he ka ca hna but tavat he ka me ha kāu, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova Khongon at Heberu, ka habe, Hna but lakeik m'adre me he ka bi athnyaba könya. 14 Anyin a haba hnyi ûen ang oge me he ka kunâ anyik ta je kong hia ka hnyi hnyekom, me hon lathnyabaem, me lakem: me me khanö u ae ba at ae ûcû mönya eang hmelen hia. 15 Anyin a oge ne hia but inâ hnyamök, me kuc u me lakem ge mok ae cap, me adre hia but ohiö u ûnyi bnyi hmeledrany: 16 ke so bi e hnathu oge hia but otilö u, hnân he ka omanenâ köu manik man, me me lung iök hnyi hmeledrany hia. 17 Hawa, u me tiga he bala ka ogöranyi u hon lakeik m' u me ca he ka hn' ödra but? 18 Wâ bi, haba nyi, helâ me ûen eang, oge me he ka öta we ae wahma me gan, e ba helâe hnyi Aigupito ehac hnyi can ke ne o but hnyi bong ang. 19 Ke walang ang ûkhûnöng dö he ka hom halem ta je meno, me ânyâm ta je ûnyi hia hnyi hnyei; anyin a haba tavat hia me je meno hia adre me he ka wâ hnyi hnyei, k' adre ca hom ka hnyi dut ta je meno haleny at Isaraela me ta je uma, me ame he ka ta we ae wahma hudrin, 20 Haba je khaca haleny at Isaraela ame he ka mok. hnyat unyin je lathnyabai Farao, a tavat outen hna ha hnö Iehova, ödrin e kâcâ lathnyabaidrin me haledrin je meno ka hnyi je uma: 21 ke haba at ame ca oûnyihnathoâ hna ha hnö Iehova, e ame hna but lathnyabainy, me haleny je meno hnyi hnyei.

22 Haba Iehova ame ha kö Mose, ka habe, Hai thö hnyamâm göranyai, me me ta but we ae wahma hnyi hnyei Aigupito hia, ka hnyi hon at, me omeno, me je ûöiny hnyei hia, hnyi hnyei Aigupito hia. ju hendreng, me we ae wahma, k' ame ca ta hmetu we ka hnyi kânâ. 34 Ke a wâ but Farao ae ba but we, me we ae wahma, me hendring, me ame monu hmetu me onâkâ hnyekon, tha e me lathnyabainy. 35 Ke nâk ut hnyeku Farao, k' ame ca hna but lakon Isaraela; helâji me hna ha hnö Iehova a deny Mose.

HNYIMAKAN 10.

K^E haba Iehova ame ha kö Mose, ka habe, He thö kö Farao: anyin a habe, He thö kö Farao: anyin a oge hia but onâkâ hnyekon, me hnyekon lathnyabainy, m' inye he ka omanenâ hnyi hnyimaködrin ta je hatök eang: 2 m' u ma he ka ha hnyi li hnyikönyen nokom, me öbem, ta je únyi oge hia but ânyâ ka Aigupito, me ta je hatök oge hia but ânyâ 23 Ke haba Mose ame inâ thö göranyai huyi wanbödra; me me khan' öbun dö a anyin uci: ke haba Iehova ame kunâ inya Iehova. 3 Ke haba Mose me Arona hendreng, me we ae wahma, k' ame hingâlâ bdru me he kö Farao, me ha kâu, ka habe, but meic hon kânâ; ke Iehova ame öta we Walang hna ha hnö Iehova Khongon at ae wahma hon hnyei Aigupito. 24 Wale- Heberu, ka habe, Ke ne o but kehö u ma ling me o but we ae wahma, me meic adre he ka höcö öûhnyûkongi u hnyi hnyimaûthueniken me we ae wahma, ke hwege kök? hna but lakeik m'adre me he ka bi but, ke ba helâe hnyi hnyei Aigupito hwân athnyaba könya. 4 Ke u je ne höcö hna hnyi hna ibi labā. 25 Ke haba we ac lakeik wâ bi, haba nyi, oge me he ka kunâ wahma ame kot ta je ûnyi hia hnyi hnyei, je wahamon ka hnyi em hnyei: 5 k' adre tavat, me omeno, hnyi hnyei Aigupito hia: me he ka khavâ kắnâ, me me ca khana at k' ame kot ta je khölak hnen we ae wahma, he ka wâ kânâ: k' adre me he ka an je me thu ta je ûö hia hnyi hnyei. 26 Ke kolon biju ae möt, wale ta je kolon unyihaba Gosena thibi, hnyei ame labā hnen bun, hwaban we ae wahma, k' adre me he lakon Isaraela, e ba we ae wahma eling ka an ta je ûö hia ame kû hobi köbun hnyi 27 Ke haba Farao ame ûkhûnöng he ka hnyei: 6 k' ame he ka öûnöngötâ umâm hao Mose me Arona, me ha ködru, ka habe, 'je uma, me je uma umen lathnyabaem, me Oge hia but monu hnyi ûen eang: e wisa je uma umen at Aigupito hia; ke ame ca Iehova, k' iny kong ut me lakeik. 28 Khöû wâ helâe hnen je lakâmâm me je lakibâm, thö kö Iehova; ö e soju hendring ang me hwân hnyi bong adre me laba eang hmelen we ae wahma; k' oge me he ka hn' öbun, ke ne o but hnyi bong ang. Ke ame hwiö ke öbun e ca he hmetu ka laba. 29 Ke me he ûheny unyi Farao. 7 Ke haingen Mose ame ha kâu, ka habe, Iny ka he je lathnyabai Farao kâu, ka habe, Ame he ûhek ang hnyi taun oge me he ka hai li ka hnân knewe köta at eang ke ne o but hnyamök kö Iehova; k' ame he ka hia kehö! hna but tavat m' adre me he ka bi hendreng, k' ame he ka ba hmetu we ae athnyabai Iehova Khongudrin: hawa e ca • wahma: me me khanö u, ka habe, anyi khatö u bala a ga kong ut Aigupito? 8 Ke Iehova hmeledrany. 30 Ke haba u, me adre me hao Mose me Arona hmetu kö lathnyabaem, e khanö nya öbun e tiga ca | Farao: me ame ha ködru, ka habe, He th' he ka outö Iehova a Khong. 31 Ke adre öbun ka bi athnyabai Iehova Khongubun: kot lino me bali: anyin ame wa bali, me ke ie je hnyat adre ma he? 9 Ke haingö vhong ut lino. 32 Ke adre ca kot hwit Mose, ka habe, Öhmun e he ka tha he me kesem anyin a tiga ca kû. 33 Ke me je wanakat, me wahingatihmun, me je Mose ame he ûheny hnyi taun unyi Farao, lakuhmun obaga, me wahlu, me je hnahat me hai li hnyamen kö Iehova: me ame hia mamoe, me halehmun je kau; anyin a hamöhmun he ka bi jeu kö Iehova. 10 Ke ame ha ködru, ka habe, E so e he ka tha e m' öbun Iehova helâ me hnök hna hn' öbun, me je lakubun ae ûhnyûkong: ke wâ eaû; anyin ae hu monu hnyi hnyimaköbun. 11 Ca he ka helâe: he so bi he th' öbun obaga he ka bi athnyabai Iehova; anyin a waleling webun. K' adre ob' ödru ûheny unyi Farao.

12 Ke haba Iehova ame ha kö Mose, ka

habe, Hai tho hnyamâm hon hynei Aigu- he ka bi athnyabai Iehova, öhmun ka tiga pito, me me o thö je wahamon ka hnyi ca o eling. 27 Ke Iehova ame ouâkâ hnyei Aigupito, me an ta je khölak hia hnyeku Farao, me ame höcö he ka hn' hnyi hnyei, a kolon biju hwaban we ae ödra. 28 Ke haingö Farao kâu, ka habe, wahma. 13 Ke haba Mose ame inâ anyin He thö ûhem unyik, ke ō u âu, ca he uci hon hnyei Aigupito, ke Iehova ame oâ hmetu ka wâ hnyimakök; anyin a u me ang hwei ka hnyi hnyei hnyi bong eling ae bekhöt me lit ae bekhöt; ke hnyi hnyomakatu haba ang hwei ame hom je wahamon. 14 K' ame ölö je wahamon ka hnyi Aigupito hia, me tabâ je hnyigöulen hnyei Aigupito hia; e ti se hia hmönyin; e ba wahamon helâe ehac, k' ame ca he hmetu ka helâe. 15 K' adre khavâ hon kânâ hia, k' ame lit ut hnyei; k' adre me an ta je khölakiny hnyei, me je wan ûö hia je kolon hwaban we ae wahma: ke ba hmetu lan hnyot, wale ûö me khölakiny kânâ, hnyi hnyei Aigupito hia. 16 Me haba Farao ame ie hao Mose me Arona, me ha, ka habe, Oge hia but monu kö Iehova Khongubun, me köbu. 17 Ke walang ang ö u na okhaca thibi hna degecâ anyik monu, ke khöû th' öbu kö Iehova Khongubun, me me he ka hom ûnyi gak mok eang. 18 Ke ame he ûheny unyi Farao, me khöû kö Iehova 19 Ke haba Iehova ame kunâ hwegia ang hnyi köiö, k' ame kap göranyai je wahamon me hom kâû ka hnyi Köiö ae Dra; me ba hmetu wahamon me khaca ha hnö Iehova, ka habe, Hnyi wanbenset hnyi hnyei Aigupito hia. 20 Ke Iehova oge me he ka he hnyi wanben hnyei Aiame onâkâ hnyeku Farao, k' ame ca hna bala lakon Isaraela.

habe, Hai thö hnyamâm göranyai, me me but ka atö nokon momo at ame khenyö menekholom but hnyei Aigupito, ke mene- hwit; ke je atö minya lakon je meno hia. kholom ae khöt. 22 Me haba Mose ame 6 K' ame he ka hu tenge ae gan hmâ hnyi hai hnyamen göranyai, me menekholom ae hnyei Aigupito hia, e ba helâe ehac, k' ame khöt ut hnyei Aigupito hia hnyi kun ta ca he hmetu ka helâ. 7 Ke ame ca he ke bong; 23 adre me ca iodrakou, ke ba at kuli ka bwebwelâ bohmen ka lakon Isaraela ame höhöi hnyi hnen hnyi je bong a kun: hia, wale ka at me meno: me me khan' öbun ke so bi e hu lany hnyi je hnyaban lakon thö a hnö Iehova hna ve obongonâ at Aigu-Isaraela hia. 24 Ke Farao ame hao Mose pito me at Isaraela. 8 K' ame he lathnyame ha kâu ka habe, He th' öbun ka bi baem hia eang ka he könya, me nom ju athnyabai Iehova; ke hnen biju ta je hna- könya, me habe, He thö me tavat hia adre hat mamoe, me halebun je kau: ke so ame me hnu hotom: ke hwaban e oge me he ka tha he m' öbun je lakubun ae ûhnyûkong. he. Ke e ame he ûheny unyi Farao me 25 Ke haingö Mose, ka habe, Hâmâm he hmönyin ae gan hmâ. ka hna ka hnyi je hryamöhmun je hut, me je hudiny leû, m' öhmun e he ka bi hut kö habe, Ame ca he Faroa ka ling öbu, m' adre lehova Khonguhmun. 26 Ke öhmun e me he ka osehia anyik ta je ûnyi hnân lâiâ he ka hom minya halehmun je hnahat: hnyi hnyei Aigupito. 10 Ke Mose me ame ca he ka hnen biju hotuhmun ai ke Arona ödru me ânyâ ta je ûnyi hnân lâiâ boûjimen can a khaca; anyin öhmun e he hnyi hnyimakö Farao: ke Iehova ame ka hom keihen gadrin he ka bi athnyabai onâkâ hnyeku Farao, me ame ca hna lakon Iehova; ke ca khan' öhmun ûnyi ae ûcû Isaraela ûnyi hnyi iny hnyei.

he ka mok hnyi bong u me he hmetu ka wâ hnyimakök hnyin. 29 Ke Mose ame thu, ka habe, E so hnâm hna ha, oge me ca he hmetu bala ka wâ hnyimâkâm.

HNYIMAKAN' 11.

TABA Iehova ame ha kö Mose, ka habe, Khaca biju vec oge me he ka oâ kö Farao me Aigupito; hwaban eling e ame he ka hn' öbun ûheny ang: ke ka he ka hn' öbun, me ame he ka ob' öbun ûheny ang. 2 Ha thö walang ang ka hnyi je hnyikönyen tavat, me me he obaga me omomo ka ve sumâtâ unyin tavat adre me laba ûhakekenyi m' ödra, ta je hmanenanginy gol me ta je hmanenanginy sileva. 3 Ke Iehova ame okûâ ibetengiö ka tavat hnyi hnyimakan at Aigupito. Ke haba khaca, Mose ame lung hnyi hnyei Aigupito. me unyin lathnyabai Farao, me unyin tavat.

4 Ke haingö Mose, ka habe, Walang hna gupito: 5 k'ame he ka mokcu ta je atö hia hnyi hnyei Aigupito, hwân ge atö nöku 21 Ka haba Iehova ame ha kö Mose, ka Farao at ame tabâ anyin theron, ke ne o

9 Ke haba Iehova ame ha kö Mose, ka

HNYIMAKAN 12.

hnyi huna köbun. 3 Ha th' öbu ka tavat seveniny minya ame he ka hu ûkhacaköu ae he ka ve hom nokon mamoe hoton je lap at, wale thibi ûnyi öbun e he ka ânyâ. lit eling, me areto adre ca levenâ bi ; k' adre levenâ bi hnyi je hnyab bun hia. me he ka han me bi uten ge ta je bö ae

ka degec leven ûnyi hnyi umöbun ta je uma: anyin a haba at ame he ka han areto adre levenâ hwân hnyi bong a bân ke ne o TE haba Iehova ame ha kö Mose me but ka hnyi bong a seveniny, me adre me Arona hnyi hnyei Aigupito, ka habe, he ka subâ degeca at e unyi Isaraela. 2 Haba tehi ang ame he ka hnyimakan ta 16 Ke haba hnyi bong a ban ame he ka hu je tehi köbun : k' ame he ka tehi a bân unyibun ûkhacaköu ae kap, ke hnyi bong a Isaraela hia adre ûkhacaköu, ka habe, Haba kap unyibun je ba huliwa adre me he ka hnyi bong a libenyitainy tehi ang, adre me anya hnyi je bong eling, ke so thibi jeu an anyin lakamödra, ûsa khaca nokon mamoe 17 Ke öbun e he ka bijeûâ areto adre ca hobi kâu ke lap me ke lap: 4 k' ame ne levenâ bi; anyin a haba hnyi bong eling, ûhnyûkong ke lap ke ca ûcû nokon mamoe, oge hia but hom köiöbun je köiö ûnyi hnyi e ame he ka tha hom me at ame laba hake- hnyei Aigupito: auyin a wale öbun e he kenyâ hoton ûseiny tavat ; k' öbun e he ka ka tuö bong e helâ me hnanyibu nyiele aû tavat me me ûcû ködrin nokon mamoe. balua. 18 Hnyi tehi a bân, hnyi bong a 5 Haba nokon mamoe hobi köbun ame he fortininy tehi hnyi sahac, öbun e he ka ka ba kongon, ke baga a khaca hunainy: han areto adre ca levenâ bi, ke ne o but öbun e he ka hom ûnyi hnyi je mamoe, ame hnyi sahaciny bong a twente waniny tehi. ne je got : 6 k' öbun e he ka ânyâ ke ne o 19 Adre me ca he ka wâ leven hnyi um öbun but hnyi bong a fortininy tehi eling: k' ame je uma hnyi je bong a seven: anyin a haba he ka ve hlingâ hnyi sahac hnen ûkhacaköu at ame he ka han areto adre levenâ, me anyin lakon Isaraela hin. 7 K'adre me he adre me he ka subâ degecâ at eling ûnyi ka hom dra me bi hnalimen hnyi li uthwa- hnyi ûkhacaköu anyin at Isaraela, ame ne numa, me hon hwanumen ta je uma adre atkanyua, ame ne at adre hnokoâ hnyi me he ka han hnyin. 8 Ke haba utiö adre hnyei. 20 Öbun e ca he ka han ûnyi adre le hnyi meic, adre me he ka tha han hnyi levenâ; k' öbun e he ka han areto adre ca

21 Ke haba Mose ame hawâ wahingatiny hiny. 9 Ca he öbun ka han hât, k' ame ne at Isaraela hia, me ha ködrin, ka habe, Ve ölâ hnyi köiö, ke so bi he ka le ge meic; ûca thö me hom ta je nokon mamoe hobi wale ban me je can me önyen hnyekon. kâu anyibun je lap, ke hlingâ ju paseka. 10 Ke ca he ka ip ke keihen ke ne o but 22 Ke hom d'öbun ta je thi hisop, me hneû hnyomakatu ; ke ka hu kolon bi hnyi hnyo- hnyi dra hnyi utkala, me sa hon hwanuma makatu öbun e he ka le degecâ hnyi meic. me li uthwanuma ge dra ûnyi hnyi utkain; 11 Ke öbun e he ka han helâng, ka habe, k' ame ca he ke at gabun ka dit kâ û ûnyi öbun e he ka ca je hnyekubun, me bi taben hnyi umen uma ke ne o but ka hnyi hnyoje hnyeûcabun, me kât anyibun je uci : k' makatu. 23 Anyin ame he Iehova ka he öbun e he ka han logot : wale paseka anyi hnyi wanben hnyei me kot at Aigupito ; ke 12 Anyin oge me he ka vheno e ka wâ but dra hnyi hon hwanuma me li huyei Aigupito hnyi lit eling, me kot ta je uthwanuma, me ame he Iehova ka hanyâûâ ato hia hnyi hnyei Aigupito, wale at me hwanuma, k'ame ca he ka hna at ûhlingo omeno; ke oge me he ka bi hwaban ta je he ka didrö ka hnyi umöbun je uma he ka khong, hia hnyi Aigupito: inya Iehova. kuc öbun. 24 K' öbun e he ka tuö ûnyi e 13 Ke haten köbun dra hnyi ta je uma hnân hnanyibu hobi köu me je lakom nyiele öbun e laba hnyin: ke iny ka wâ but dra, balua. 25 Ke öbun ka o ka hnyi hnyei ame me oge me he ka hanyâû öbun, k' ame ca he Iehova ka ham köbun helâ me hnen hna he ka o köbun mok at ame ohia, iny ka he ha bânâ, me öbun e ha ka tuö huliwa eang. ka kot hnyei Aigupito. 14 Ke ame he 26 Ke e ka ha köbun lakubun, ka habe, Ieû bong ang ka oûnykûmi öbun, m' öbun e he bongon huliwa eang? 27 m' öbun e he ka ka anya hnyin bijeû kö Iehova: hnyi anyi- thu, ka habe, Wale hut paseka kö Iehova, bun je dö hia öbun e he ka bijeû helâ me waleji at ame he hanyâûâ ta je uma umen hnanyibu nyiele balua. 15 Seven ta je lakon Isaraela hnyi Aigupito hnyi hnen hna bong öbun e he ka han areto hnyin adre ca kot at Aigupito me omelö anyitin ta je lap. lever â bi : haba hnyi bong a bân öbun e he Ke haba tavat adre me nom ju me khudrung.

28 K' ame he but lakon Isaraela me ânyâ

kot ta je atö hia thithö hnyi hnyei Aigupito, ge mone, u me he ka peritomonâ, me ame hwân ge atö nöku Farao a tabâ anyin theron, he ka hnyi han. 45 Ame ca he ka hnyi ke ne o but ka je ato lakon je ba hnyi uma han hnen atkanyua me athnyaba ame kap ceat; me je atö lakon je meno hia. 30 Ke hwaban. 46 Adre me he ka han e huyi haba Farao ame höhöi thö hnyi hnyinghet, uma a khaca; ke u me ca he ka hom utiöiny e me lathnyabainy hia, me at Aigupito hia; hnyöu ai; ke ca he öbun ka thu ke jeien. ke e hu tenge ae gan hmâ hnyi Aigupito; 47 Ke ame he ka ânyâ e hnen ûkhacaköu anvin ae ba uma ae ba komok hnyin. hia anyin at Isaraela. 48 Ke a ne hu 31 Ke e ame hao Mose me Arona hnyi atkanyua ame laba unyâm ame weny he hnyinghet, me ha, ka habe, Todrö, he but ka hnyi hanen paseka kö Iehova, e so bân ge lakeik, öbu me lakon Isaraela ; ke he th' peretomonâ obaga hia unyin, me hwaban e öbun ka bi athnyaba Iehova helâ me hnöbu ame he ka hakekeny ka hnyi hanen; k' ame hna ha. 32 Ke hom minya thö ta je hna- he ka helâ me at adre hnokoâ hnyi hnyei: hat mamoe me halebun je kau, helâji me ke ame ca he at adre ca peretomonâ ka hnyi hnöbu hna ha, ke he thö; ke ha hnahici han. 49 Ame he ka khaca huanyibu hobi nya minya thö. 33 Ke at Aigupito adre kâu aten hnyei me atkanyua ame laba unyime ûjengö hwegiâ tavat m' ödrin e ie hna bun. 50 Ke haba lakon Isaraela hia, adre but hnyei; anyin a haingödrin, ka habe, me ânyâ helâ me hnö Iehova hna hûna Ate me mok hia but. 34 Ke haba tavat kö Mose me Arona, adre me ânyâ helâi. adre me hom anyidra falawa adre op k' ödra 51 Me haba hnyi bong heling, Iehova tiga ca levenâ, ke anyidra je kumete hnân ame hom lakon Isaraela ûnyi hnyei up falawa hnyin adre lan kâu ge anyidra je Ajgupito hoton anyidra je dö. ûkhaû, me hijen. 35 Ke je lakon Îsaraela adre me ânyâ helâ me hofuc ho Mose; me adre me sumâtâ at Aigupito ge ta je hmanenanginy sileva, me ta je hmanenanginy gol, me ta je ûkhaû: 36 ke Iehova ame okûâ ibetengiö anyin at Aigupito ka tavat, m' adre me hna but ta je ûnyi adre me lakon Isaraela adre bân hna hnokoâ, at me sumâtâ. M' adre me öba ta ûnyi anyin at meno: wale hobi könya. Aigupito.

ûhedra Ramase Sukotha ai, ame ne siks hnyi hnyaban at hwenbâ; anyin a ûnyi ge haded thauzan tavat adre he, k' adre ca aû hwegien hnyamö Iehova, e ame hum öbun bi ta je wanakat. 38 K'ame tha he mödra ûnyi hnyi dok e: adre me ca he ka han tavat ae se hia ae ve bongon bi, me ta je areto adre levenâ. 4 Hnyi bong ang öbun hnahat mamoe me kau, a omeno ae se hia e he but, hnyi tehi Abiba. 5 Ke e ka he hmönyin. 39 K' adre me le falawa adre Iehova ka hum u ka hnyi hnyei Kanana. hmönvin. op waleji adre hom ûnyi Aigupito, je ong me Heth, me Amora, me Hivi, me Jebusi, areto adre ca levenâ bi, anyin adre ca levenâ : waleji a khemanyin ka lakâmâm he ka ham anyin adre ob' ödra ûnyi Aigupito, ke ca köu, a hnyei ame di ge dân basin me hani, khan' ödra bi he ka halubahingen, k' adre me u ma he ka ânyâ huliwa eang hnyi me ca bi kamec. 40 Ke haba je hunainy tehi eang. 6 Haba hnyi seven ta bong u laba a lakon Isaraela hnyi hnyei Aigupito, ma he ka han areto adre ca levenâ bi, ke me foa haded ke thöte. 41 Ke haba hnyi haba hnyi bong a seveniny adre me he ka obiny je huna a foa haded ke thöte, hnyi bi jeû kö Iehova. 7 Adre me he ka han Iehova hia ûhedra hnyi hnyei Aigupito. seven; k'ame ca he ka hu unyâm areto 42 Ke walang hnyinghet hnân he ka ûnykû- adre levenâ, k'ame câ he ka hu leven unyâm, mi Iehova hnen lakon Isaraela hia hnyi hnyi em hnyei hia. 8 Ke u ma he ka thuanyidra ta je dö.

43 Ke Iehova ame ha kö Mose me Arona, helâe; adre me ânyâ helâ me Iehova ame ka habe, Walang hnanyibuiny paseka, ka hunö Mose me Arona. ka habe, Ame ca he atkanyua ka hnyi an e: 29 Ke haba hnyi wanbenset Iebova ame 44 ke haba athnyabainy tavat hia adre ûco

HNYIMAKAN 13.

K E Iehova ame ha kö Mose, ka habe. 2 Okâbâ thö könya ta je atö hia, a

3 Ke haba Mose ame ha ka tavat, ka habe, Unykûme ju öbun bong eang, bong 37 Ke haba lakon Isaraela adre me he öbun e he but ûhebun Aigupito hnyin, ûnyi pong eling ame he but ta je köiö anyi|areto adre ca levenâ hnyi je bong hia a meto nokom hnyi bong eling, ka habe, Adre me ânyâ ûnyi ang can hna ânyâ hnö Iehova 22 k' adre me ca hom hmetu ûlâ ame tot hobi könya hnyi ûhek Aigupito. 9 K'ame wisa hnyi lany, me meic ame tot wisa hnyi he ka bi haten köu ûnyi eling hnyi hnya- lit, ûnyi hnyi hnyimakan tavat. mâm, me hnân oùnykûmeâ hnyi wanben li emakâm, me me he hnanyibu anyi Iehova ka hnen hnyi hnyimâm: anyin a Iehova ame hum u ûhem Aigupito hnen bnyamen ae hwege. 10 Anyin a wale u ma he ka K E haba Iehova ame ha kö Mose, ka vheno hnanyibu eang hnyi ûen adre thu K habe, 2 Ha thö ka lakon Isaraela, hnyi ke huna me ke huna.

je atö hia hnyi hnyei Aigupito, a atö lakon at me ato lakon meno: anyin a wale inya oge me hudo ta je nokon a bân kö Iehova, a obaga; ke oge me bi hwaban je atö a lakuk hia. ûnyi eling hnyi lınyamâm, me hnân wen bariny hnyi wanben li emakâm: anyin al Iehova ame hum öhmun ûheny Aigupito ge hnyamen ae hwege.

Khong ame ca su ödra hnyi hnyei iny at kekeny Pihahiroth. Filisiti, ae hakekeny; anyin a haingen

HNYIMAKAN 14.

m' adre me he ka saû hmetu me hunuma cico Pihahiroth wanben Migedola me köiö, 11 Ke e ka he Iehova ka hum u ka hnyi cicö Baalazefona : öbun e he ka hunuma hnyei iny at Kanana, helâ me hnen hna cicö e hnyi baten köiö. 3 K' ame he Farao khemanyin köu me lakâmâm me ham köu, ka ha ge lakon Isaraela, ka habe, Ödra adre 12 me u ma he ka ip hobi kë Iehova ta je me hnok dë hnyi hnyei, k' ame sing ëdra atö hia, me ta je atö nokon meno unyâm; hnen hnyebuba. 4 Ke oge me he bi nya hobi kë Iehova obaga. 13 Ke haba je atë ka onaka hnyeku Farao, k' ame he ka hnu hia nokon asina, me u ma he ka hom nokon hotudra ; k' ame he ka oganö nya ga Farao, mamoe me hwaban; ke u je ne ca he ka bi me anyin je vat hia; k' ame he ka khana hwaban e, me u me he ka thu nyin: ke u huen at Aigupito a inya Ichova. K'adre me ma he ka bi hwaban ta baga hia a bân a ânyâ helâe. 5 Ke adre me thumeto than 14 Ke e ka he nokom nyiele ka Aigupito a ga kec ut tavat: me ame wia hnei u, ka habe, Ieû e? U me he ka ha!thöhnyeku Farao me lathnyabainy ka tavat, kâu, ka habe, Iehova ame hum öhmun ge me haingödrin, ka habe, Ieû hnötin hna hnyamen ae hwege ûhehmun Aigupito, ûnyî anyâ he ka hna at Isaraela adre me huliwa hnyi hnyaban at hwenbâ: 15 ke e höcö kötin? 6 Ke e ame penapena anyin kari-Farao hn' öhmun, haba Iehova ame hlingâ ota me tha he me lakeiny: 7 k' ame hom minya siks haded ta je kariota adre ûca, me je kariota hia hnyi Aigupito, me latuhödra hia. 8 Ke haba Iehova ame onâkâ hnyeku Farao than Aigupito, k' ame hnu lakon 16 K' ame he ka bi haten köu Isaraela: anyin a haba lakon Isaraela adre me he me tang hwege. 9 K' ame hnu ödra hnen at Aigupito, je hos hia me je kariota anyi Farao, me tavat adre me tabâ haleny je hos, me anyin vat, me homtil' ödra adre 17 Ke a hia but Farao hna tavat, haba me hunuma hnyi köiö cicö Baalazefona, ha-10 Ke Farao ame hakekenyâ, me lakon Isaraela adre me wâ, Khong, ka habe, Wâ adre nye he ka ietra, ke wâ bi ame hnu hotudra at Aigupito; ödra ka wâ vat, m'adre me he hmetu Aigu-pito ai: 18 ke Khong ame su ödra hnyi adre me tenge kö Iehova. 11 Ke haingögetheniny hnyebuba baten Köiö ae Dra: dra kö Mose, Hawa, e ba je erkemok hnyi k' ame he but lakon Isaraela ûnyi hnyi Aigupito, m' u me hum öhmun ka mok ang hnyei Aigupito me omjehen vat. 19 Haba hnyi hnyebuba? Ieû ang u je ânyâ kö-Mose ame hom ta je jeiö Josefa: anyin a hmun, ka hum öhmun ûhehmun Aigupito? hia but khemanyin ka laku Isaraela, ka 12 Hawa, öhmun e ca hia but ha köu hnyi habe, E hnathu ame he Khong ka sen' öbun; Aigupito, ka habe, Hn' öhmun dut m' ke hamöbun he ka hom minya je jeiök ûnyi öhmun e he ka bi athnyabainy at Aigupi-20 K' adre me he ûhedra Sukotha, to? Anyin ae so köhmun he ka bi athnyame hunuma e Ethama baten hnyebuba. bainy at Aigupito, ke kong köhmun he ka 21 Ke haba Iehova ame he hnyi hnyimakö-mokcu eang hnyi hnyebuba. 13 Ke haba dra hnyi lany hnyi ûlâ ame tot wisa, he ka Mose ame ha ka tavat, ka habe, Ca ot, tot humödra eû hnyi gethen, ke hnyi hnyinghet ju, me wâ ûhömeli anyi Ichova, wale ame ge meic ama tot wisa, he ka omelami ödra; he ka ânyâ hobi köbun hnyi bong ang: m' adre me he ka he hnyi lany me lit : anyin a haba at Aigupito öbun e wa hnyi

bong ang, me öbun e ca he ka wâ hmetu nyiele balua. 14 Ame he Iehova ka vat sing öbun, k' öbun e he ha laba hayibû.

15 Ke haba Iehova ame ha kö Mose, ka habe, Ieû gam u me tenge könya? Ha thö ka lakon Isaraela m' adre me he thö. 16 Ke hai thö ânyâm uci, me inâ but hnyamâm hon köiö, me me khekhe lo but: k' ame he lakon Isaraela ka he wanben köiö hnyi dok ae mada. 17 Ke haba inya oge me he bi nya ka onâkâ hnyekon at Aigupito, k' adre me he ka hnu hotudra ka hnyin : k' oge me he ka oganö nya bi ga Farao, meanyin je vat hia, me anyin je kariota, me anyin je hnyat tabö hos. 18 K' ame he ka khana hnen at Aigupito a inya Iehova, iny ka hia but ogano nya bi ga Farao, me anyin je kariota, me anyin tavat tabö hos. 19 Ke haba angela anyin Khong, at ame bân hnyi hnyimakan at Isaraela, ame biliny jut hotudra; ke haba ûlâ at ame tot wisa hnyi hnyimaködra, e ame hwiö me tot hotudra: 20 ke ame he me tot hnyi wanben hunuma anyin at Aigupito me hunuma anyin at Isaraela ; ke wale bi eling ûlâ me menekholom minya, ke so bi ame omelamâ hnyinghet: k' ame ca hakekenyâ ke at ka ke at hnyi lit hia. 21 Ke haba Mose ame inâ hnyamen hon köiö; me Iehova ame okhuto köiö hnen ang hwei ae hwege hnyi lit ae bekhöt me omada e, ke haba köiö ame khekhe lo but. 22 Me ame he but lakon Isaraela hnyi wanben köiö hon kânâ ae mada: ke li hak ködra köiö hnyi ke keihen metödra me medra. 23 Ke haba at Aigupito adre me hnu ödra, me utut hotudra ka hnyi wanben köiö, a je hos hia hale Farao, me anyin je kariota, me anyin tavat tabö 24 Ke haba hnyi hmak hnyi hnyomakatu, Iehova ame selâdrâ hnyi meic ame tot wisa me ûlâ, me ame ovecâ vat anyin at Aigupito. 25 Ke ame thang je waengen hnyi anyidra je kariota, me me hmak he ka lelö: waleling me me ha hnen at Aigupito, ka habe, E so ate me kec ge at Isaraela; anyin a Iehova ame bi hiödra, me iwahnaihmiöny me at Aigupito.

26 Ke haba Iehova ame ha kö Mose, ka babe, Inâ but hnyamâm hon köiö, me me he köiö ka hmetuhmetu but ka hnyi hon at Aigupito, hon anyidra je kariota me tavat adre me tabö hos. 27 Ke haba Mose ame inâ hnyamen hon köiö, me ame khutu hmetu but köiö ka hnyi hnen, hnyi ioiny dö lany; ke haba at Aigupito adre me kec me ûkhöû me: ke Iehova ame khûâ at Aigu-

pito ka hnyi wanben köiö. 28 Ke ame khutu hmetu but köiö me hûlûlûâ je kariota me vat tabö hos, me utbavat hia anyi Farao adre me ut hotudra ka hnyi köiö, me ba ju köluidra e ba me khaca. 29 Ke haba lakon Isaraela adre me vheno dok ae mada wanben köiö; ke li hak ködra köiö hnyi ke keihen metödra me medra. Helâng Iehova ame omelö at Isaraela hnyi bong eling ûnyi hnyi hnyamen at Aigupito; ke haba at Isaraela adre me wâ at Aigupito a mokcu hnyi hobat köiö. 31 Ke a wâ but at Isaraela huliwa ae gan ame ânyâ Iehova hon at Aigupito, me me outö Iehova tavat: ke adre me labageju kö Iehova me Mose a athnyabainy.

HNYIMAKAN 15.

K E haba Mose me lakon Isaraela adre me tha khumöngö khumöng eang me tha khumöngö khumöng eang, ka habe,

Oge me he ka khumöng kö Iehova anyin a e ame ti hom dökhu:

A hia but khûâ hos me at ame tabâ ka hnyi köiö.

2 Ja, a tang hwegiök me anyik khumöng, Ke e thibi ûhömelik:

Wale thibi e Khonguk, ke oge me he ka haisoâ;

Khongu cica, k' oge me he ka ogöranyâ.

3 Ichova thibi at vat:

Iehova ien.

4 E ame hia but khûâ ka hnyi köiö je kariota anyi Farao, me anyin je vat; K' ame û but eû hnyi Köiö ae Dra anyin je tuhan vat adre ûca.

5 A hûlûlû ödra hnen je dok ae dit; Adre me û but kâ û helâ me veto.

6 Iehova lö, e mec hnyamâm a metâm ae

Iehova lö, a hia but hnyamâm a metâm kot omomono iwahnaihmiöny.

7 Ke ûnyi hnyi ûganiny ibeönuaiâm u je hagut' ödra tavat adre me tot köu:

U je kunâ ânyâm hmönyin, m' adre me aû but helâ me tiren.

8 Ame kakap göranyai köiö ûnyi ge homenâiny li hnyingoiâm,

Ame tot wisa je di helâ me khölöki:

Ame wahma thö köiö eû hnyi dok ae dit.

9 Haingen iwahnaihmiöny, ka habe, Oge me he ka hnu, oge me he ka homtilâ, oge me heka khenâ hna htigûnâ :

Oge me he ka sekuk ûnyi gadra; Oge me he ka oc anyik hele vat, ame he

hnyamök ka ohi' ödra.

10 U je kunâ ânyâm ang, me ame hûlûlû ödra hnen köiö:

Adre me û but eû hnyi köiö ae man, helâ me veten kuha.

11 Iehova lö, ewa at ae tha ûcû möu unyin ta je khong?

Ia ae tha ûcû möu, e hmanenang hwakecâm ae kap,

Ke hnân outen, ödra ka ogânö u, at ame ânyâ ta je ûnyi hnân lâiâ?

12 U je iná hnyamám a metám, Me ame ön ödra dut hnen kânâ.

13 Hnyi ânyâm ibetengiö u je lelö tavat u je hia but omelö:

U je lili ödra ge tang hwegiâm ka hnyi hnyabam ae kap.

14 A löug ut ta je hnyei, adre me öbubuny:

Vec ae gan ame oka tavat adre me labā Filisiti.

15 Ame uthmok ta je tuhan bnyei Edo-

Ame öbubun tavat hwege hnyi Moaba: K' ame aû tavat hia adre me laba Ka-

16 Ame o but ködra ot me öbubuny; Unyi ge ihwegeiny benyâm adre me laba hmâ helâ me veto;

Ke ne o but ame hanyâûâ lakem, Ieho-

Ke ne o but ame he thö tavat u je hia but ûco.

bucen, wale hwajekom,

hnyabam,

Iehova lö, wale dok ae kap u je hia but ohmâ hnen li hnyamâm.

balua.

habe,

e ame ti hom dökhu;

A hia but khûâ hos me at ame tabâ ka hnyi köiö.

22 Ke haba Mose ame hom dö at Isaraela ûnyi hnyi Köiö ae Dra, k' adre me o ka hnyi hnyebuba e Sura; ke kun bongudra hnyi hnyebuba ke ba köiö adre me wâ. 23 K' adre me o but Mara, ke ca khan ödra ijem an eling Mara, anyin ae hiny: waleling m' adre me hwenyi ien e Mara. 24 Ke haba tavat adre me etrö Mose, me habe, öhmun e he ka ic ieû? 25 Me ame tenge kö Iehova, ke Iehova ame omanenâ kâu ke ûö, me ame khûâ ka hnyi an, me ame hnam but an. Ke waleling e ame otilâ hobi ködra hoanyibu me hna owisa, k' ame cubic ödra eling; 26 ke haingen, ka habe, U ka he ka löng wia hofuc ho Iehova a Khongom, me ânyâ ûnyi ae wisa hnyi hnyimakan, me tevehlöng hnen hna hûna, me tuö anyin je hnanyibu hia, oge me ca he ka kunâ köu ta je mok waleji oge kunâ ka at Aigupito : anyin a inya Iehova at ame osoi u.

27 K' adre me o hnyi Elima, ke eling je an a twelv, me ta je ûö pama a sevente: k' adre me hunuma hnyi je an.

HNYIMAKAN 16.

KE adre me he ûhedra Elima, ke ame o but ûkhacaköu hia anvin lakon o but ûkhacaköu bia anyin lakon Isaraela ka hnyi hnyebuba Sina, wanben Elima me Sinai hnyi bong a fifitininy tehi 17 U ma he ka hum ödra, me t' ödra hnyi a loiny hwaban ûhedra hnyi Aigupito. 2 Ke haba ûkhacaköu hia anyin lakon Iehova lö, wale hnâm u je ânyâ hnân | Isaraela adre me etrö Mose me Arona hnyi hnyebuba: 3 ke haingen lakon Isaraela ködru, ka habe, Öhmun na mokcu hnen hnyamö Iehova hnyi hnyei Aigupito waleji 18 Ame he Iehova ka musi nyiele nyiele öhmun e laba hnyi je hna öt meno, me han areto me sekuhmun; anyin a öbe hum 19 Anyin ame tha utut kâ û ka hnyi öhmun ka hnyi hnyebuba eang he ka köiö je hos hale Farao me anyin je kariota hlingâ ûkhacaköu ang hia ge mekihnânem. me tavat tabö hos, ke haba Iehova ame 4 Ke haba Iehova ame ha kö Mose, ka okhuto hmetu köiö hudra; ke haba lakon habe, Wâ bi oge me he ka ota köbun jeû Isaraela adre me he hnyi wanben li köiö helâ me we ûnyi hnyi drany; k'ame he hnyi dok ae mada. 20 Ke Miriama pero- tavat ka thigâ e hnyi je bong ae ûcû ka feta momo, hani Arona, ame hom bwinybet hnyi bong, m' inye he ka cubic ödra, adre hnyi hnyamen; ke omomo hia ae ve hu me ne he ka vheno anyik hnanyibu, ame bwinybet ödrin e he hoton me bibia. 21 ne ba. 5 Ke haba hnyi bong a siksiny, Ke haba Miriama ame thu me ha, ka adre me he ka penapena hnödra hna hom, k' ame he ka tha ûcû me hoödra hna hom Khumöngö th' öbun kö Iehova, anyin a hnyi li bong a lo. 6 Ke haingö Mose me Arona ka lakon Isaraela hia, ka habe, Öbun

öbun Iehova ûhebun hnyi hnyei Aigupito: 7 ke haba hnyi hnyomakatu öbun e he ka wá soi Iehova; anyin a e ame löng hna etrö Iehova gabun: ke ie li at öhmu, m' öbun e he ka etr' öhmu? 8 Ke haingö Mose, ka habe, Eâu sahac ame he Iehova ka ha öbun ge meno, me jeû hnyi hnyomakatu me me sekubun; anyin a löng ut Iehova hnöbun hna etra: ke ie li at öhmu? k' öbun e ca etr' öhmu, ke Iehova bi. 9 Haba Mose ame ha kö Arona, ka habe, Ha thö ka ûkhacaköu hia anyin lakon Isaraela, ka habe, Hakekeny dö ka hnyi hnyimakö Iehova: anyin a löng ut hnöbun hna etra. 10 Ke Arona ame tiga ha hofuc ka ûkhacaköu hia anyin lakon Isaraela, me adre me bwele hnyebuba ai, ke wâ bi, e manen soi Iehova hnyi ûlâ. 11 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 12 Oge löng ut ietra anyin lakon Isaraela: ha thö ködra, ka habe, Eâu sahac öbun e he ka han meno, ke haba hnyi hnyomakatu ame he ka sekubun ge jeû; k' öbun e he ka wâhmakhmeto a inya Iehova Khongubun. 13 Ke haba hnyi sahac ame ölö thö ta je jûö me khavâ hnyei: ke hnyi hnyomakatu ame ta hau igigilö je hnyaba. 14 Ke wâ bi ame ölö göranyai hau, me e biju hnyi hnyebuba ke ûnyi ae ûhnyûkong ae wathalaba, e ûhnyûkong helâ me dân hau ae wahma hon kânâ. 15 Ke a wâ but e hnen la**kon Isar**aela, adre me ûhaköuâ, ka habe, Ieû ang? Anyin ae ca khan' ödra bongon. Ke Mose ame ha ködra, ka habe, Wale jeû Iehova ame ham köbun. 16 Walang hofuc a hûna hnö Iehova, ka habe, Ve thigâ oûcû öbun dö ka han; khaca omer hobi kâu at a khaca hoton numerainy tavat; he th' öbun ka ve hom hobi köbun ka hnyi umöbun je uma mano. 17 Ke haba lakon Isaraela adre me ânyâ helâe, ke haba keihen adre me thigâ gânâ, ke keihen ae 18 Me adre me tuluto hnen ûhnyûkong. omer, me haba at ame thigâ gânâ, me ba kolon, ke haba at ame thigâ ûhnyûkong, e ba ûnyi a hia gan; k'adre me thigâ e ve Arona ame ip e hnyi hnyimakan tang ûcû ödra ka han. 19 Ke haingö Mose hnân ohnatho, m' adre me he ka tuö helâ ködra, ka habe, Ca he ke at ka hip kamec me Iehova ame ha kö Mose. 35 Ke haba ke ne o but hnyomakatu. 20 K' adre me lakon Isaraela adre me han mana hnyi je ca ling Mose; ke haba ke je hnyat ödrin huna a fâte, ke ne o but adre me o ka e hip kamec ke ne o but hnyomakatu me hnyi hnyei ae hu aten; adre me han mana ame ahnyöng me meng: ke Mose ame ke ne o but adre me o but ka hnyi je hmönyin ködra. 21 K' adre me thigâ hnyi hnyigöulen hnyei Kanana. 36 Haba omer je hnyomakatu e ve ûcû ka han : ke kahwa me wale ke keihen a libenyitainy efa. hwan seûnö, me ame köiö but. 22 Ke

e he ka wâhmakhmeto eâu sahac a ga hum hnyi bong a siksiny adre me thigâ jeû ae ûco lo li bong, wale li omer hobi kâu at a khaca: ke ame he but je taben ûkhacaköu hia me thumetu Mose. 23 Me e ame ha ködrin, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, haba bong nyi me hnân menâ ae ûnyi hnathu, sabath ae kap kö Iehova: haba hnöbun hna he ka thân, thân ju, ke haba hnöbun hna he ka ölâ, ölâ ju; ke hip kamec ju kolon hobi köbun hnyi hnyomakatu. 24 K' adre me hip kamec ke ne o but hnyomakatu helâ me hna hûna hnö Mose: k' ame ca meng bi, ke ba minya ahnyöng hnyin. haingö Mose, ka habe, Han d' öbun e hnyi bong ang; anyin a sabath anyi Iehova bong ang: öbun e ca he ka wâ ûnyi e hnyi kânâ hnyi bong ang. 26 Ke hnyi siks ta bong öbun e he ka thigâ e; ke hnyi bong a seveniny, wale sabath, ame he ka ba but hnyin. 27 Ke haba hnyi bong a seveniny ame he ke je hnyat ka thigâ, me ba. 28 Ke haba Iehova ame ha kö Mose, ka habe, Ke ne o but kehö öbun e he ka höcö ka tuö hnök hna hûna me anyik je hnanyibu? 29 Wâ bi, Iehova ame ham köbun sabath, waleling me me ham köbun hnyi bong a siksiny jeû ae ûco lo li bong; ve laba ju öbun hnyi je hnöbun, ame ca he ka he ke at ûheny hnyi hnen hnyi bong a seveniny. 30 Waleling me me menâ ju tavat hnyi bong a seveniny. 31 Ke haba lap anyi Isaraela adre me hwenyi ien ûnyi eling, me, Mana: ke ûcû e me önyen gada, ke hau; ke ûcû useneminy me je ong falawa adre ûthueniken me hani. 32 Ke haingö Mose, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Ounöngötâ ju omeriny me tuö hobi kâu anyibun ta je dö, m' adre me he ka wâ jeû oge ha öbun gan hnyi hnyebuba hnyi hnök hna hum öbun ûhebun hnyi hnyei Aigupito. 33 Haba Mose ame ha kö Arona, ka habe, Hom dö kaia me bi önyen ju e ge mana a khaca omer me ip hnyi hnyimakö Iehova, m' adre me he ka tuö hobi kâu anyibun je dö. 34 Me

HNYIMAKAN 17.

K E haba ûkhacaköu hia anyin lakon Isaraela, adre me he ûhedra hnyi hnyebuba Sina, hoton je ûhedra, helâ me hna hûna hnö Iehova, me hunuma hnyi Refidima: ke ba köiö belen tavat. 2 Waleling me me he tavat ka û Mose, me ha, ka habe, Habelihmun. Ke Mose ame ha ködra, ka habe, Ieû gabun öbun e û nya? Ieû gabun öbun e cubic Iehova? 3 Ke haba tavat adre me beic eling; k' ame etrö Mose tavat me habe, Ieû gam u je hum öhmun ûhehmun Aigupito he ka hling' öhmun me lakuhmun me kalehmun je meno ge beic? 4 Ke haba Mose ame tenge kö Iehova, me habe, Ieû oge me he ka ânyâ ka tavat eang? helâ ke adre me he but ang ka lûö nya ge veto. 5 Ke haba Iehova ame ha kö Mose, ka habe, He thö hnyi hnyimakan tavat ke hom dö ke je hingatiny at Isaraela, ke hom minya thö ânyâm uci hnyi hnyamâm, waleji u je kot kâu wagewe, ke he thö. 6 Wâ bi oge me he ka tot hnyi hnyimâkâm wale hon ban kic hnyi Horeba; ke u me he ka kot kic me me hingölö but köiö ûnyi hnyin. haba Mose ame ânyâ e hnyi hnyimakan wahingatiny at Isaraela. 7 Ke e ame hwenyi ien dok eling Masa, me Meriba, can fuc a lakon Isaraela, me can hnödra hna cubic Iehova, me habe, Hawa, ka e Iehova unyita, ame ne ba?

8 Ke ame o but at Amaleka he ka vat me at Isaraela e Refidima. 9 Ke haingö Mose kö Josua, ka habe, Cca thö hobi köta tavat, ke he thö ka vat me at Amaleka: haba nyi oge me he ka tot hnyi dok ae hut me uci anyin Khong hnyi hnyamök. 10 Haba Josua ame ânyâ helâ me Mose ame ha kâu, me vat me at Amaleka: ke haba Mose me Arona me Huro ödrin e tha öliâ dok ae hut. 11 Ke Mose ame tiga höibeny, me hwege but at Isaraela; ke ame ne hna but hnyamen, me hwege at Amaleka. 12 Ke senyin dut li hnyamö Mose; m' ödru me hom veto me bi taben, me ame laba hon: ke haba Arona me Huro ödru me cö li hnyamen, ke at hnyi ke keihen ke ke at hnyi ke keihen; k' ame hmâ li hnyamen ke ne o but ame dit 13 Ke Josua ame kot at Amaleka

thö aû kö Josua: a oge me he ka ti ohia at Amaleka m' adre me ca he ka ûnykûme hmetu gadra eang hmelen. 15 Ke Mose ame otilâ taben hut me hwenyi ien e Iehova-nisi: 16 ke haingen, ka habe, A hia but Iehova khemanyin, ka habe, Ame he Iehova ka vat me Amaleka hnyi ke dö me ke dö.

HNYIMAKAN 18.

E a wâ but Jethero at bihut e Midi-ana, ûngu Mose, ta je ûnyi hia Khong ame ânyâ hobi kö Mose, me at Isaraela a lakeiny, waleji a Iehova ame hom at Isaraela ûheny Aigupito. 2 Ke haba Jethero, ûngu Mose, ame hum Zipora öiö Mose, hwaban dö hnen hna kunâ hmetu, 3 me lakon li baga; haba ien khaca Geresoma; anyin a haingen, ka habe, Oge hia but atkanyua hnyi ke hnyei bi: 4 ke haba ien khaca, me, Eliezera, anyin a haingen, ka habe, Khongon cica at ame hadruo nya, me omeli nya ûnyi hnyi hele vat anyi Farao: 5 ke haba Jethero, ûngu Mose, ame hom li lakon me âiân kö Mose hnyi hnyebuba, hnyi dok e ame hunuma hnyin, hnyi bucen anyin Khong: 6 ke ame ha kö Mose, ka habe, Inya Jethero ûngom oge me o köu me âiâm me lakom li baga a tha ödru me. 7 Ke haba Mose ame he ka ûkhanö me ûngon, me nom kâu, me ûcumhnyimak me; k' ödru me ûhnököuâ li ve bongudru, k' ödru me didrö ka hnyin uma mano. 8 Ke Mose ame thumeto ûngon ge ta je ûnyi hia a ânyâ Iehova kö Farao me at Aigupito hobi kâu at Isaraela, me ta je vec hia a o ködra eû hnyi gethen, me hna omeli ödra ga Iehova. 9 Ke Jethero ame senyinâ je so hia a ânyâ Iehova ka at Isaraela, waleji hna omeli ödra ûnyi hnyi hnyamen at Aigupito. 10 Ke haingö Jethero, ka habe, Ole kö Iehova at ame omeli öbun ûnyi hnya hnyamen at Aigupito, me hnyamö Farao; at ame omelö tavat ûnyi hnyi hmelen hnyamen at Aigupito. 11 E khanö nya walang ang ae gan hmâ Iehova hon ta je khong hia: eke e beönua hudrin hnyi ûnyi ödrin e bi gânâ. 12 Ke Jethero, ûngu Mose, ame hom hut adre le me je hut ka Khong: ke ame o Arona me wahingatiny Isaraela hia he ka tha han me ûngu Mose hnyi hnyimakan me tavat unyidra ge hele vat. 14 Ke Khong. 13 Ke nyi ame laba Mose he ka Iehova ame ha kö Mose, ka habe, Sihna- owisa tavat : ke ame tot tavat hnyi hnyilimen ju hnyi tusi hnân oûnykûmiâ, ke nâ makö Mose hwân hnyomakatu ke ne o but

sahac. 14 Ke a wâ but ûngu Mose ta je | hnyebuba Sinai. 2 K' adre me he ûheny ûnyi hia e ame ânyâ hobi kâu tavat, me e ame ha, ka habe, Ie ûnyi u me ânyâ ka tavat? Ieû gam u me hake laba, k' ame ûtitilen hnyi hnyimâkâm tavat hia hwân hnyomakatu ke ne o but sahaci 15 Ke haba Mose ame thu ka ûngon, ka habe, Anyin ame labö he könya tavat he ka hnö Kkong: 16 a ne hu ke ûnyi gadra adre me he könya; ke inya oge me owisa ka ke at me ke at, ke inya oge me thumetu ödra ge ta je hna hûna hnen Khong me anyin je hnanyibu. 17 Ke haingen ûngu Mose kàu, ka habe, E ca so hnâm hna ânyâ. 18 U ma he ka aû tot, u, me tavat eang unyâm; anyin ae hmak köu ûnyi eang; e ca khanö u he ka hake ânyâ. 19 Löng ju walang ang hok, inya oge me nö u, k' ame me hnyei ae kap könya. Wale hofuc u he Khong ka tha e möu: u ma tot hnyi me he ka ha ka lakon Isaraela. hnyimakan Khong hobi kâu tavat, ke u ma he ka oâ ta je ûnyi ka Khong: 20 ke me haimemenâ ködra hofuc eling a hûna u ma he ka n' ödra ge ta je hna hûna me ta je hnanyibu, me omanená ködra gethen adre me he ka he hnyin, me huliwa adre me he ka ânyâ. 21 Ke haba khaca u me he ka ûca ûnyi ge tavat hia hnyat ae metâ, ödrin e outen Khong, a hnyat ae hnathu, ödrin e hûkötiâ troban thoi; ke otil' ödrin hon tavat, hnân je taben thauzan, me je taben haded, me je taben fifte, me je taben libenyita: 22 ke so ödrin e he ka owisa tavat hnyi ta je ûen hia: k' ödrin e he ka hom köu ta je ûnyi ae gan, k' ödrin e he biju ka owisa ta je ûnyi ae ûhnyûkong hia: waleling me me hâhâ köu, k' ödrin e hadruo u. 23 U je ne he ka ânyâ ûnyi e, me ame ne he Khong ka köp u hnyin, me u me he ka tethmâ, k' ame he tavat ang ka hnyi hnyabadra hnyi hnahic. 24 Ke haba Mose ame löng ifucin ûngon, me ânyâ hia hnen hna ha. 25 Ke Mose ame ûca hnyat ae metâ unyin at Isaraela hia, me otil' ödrin me je homakan tavat, a je taben thauzan, me je taben haded, me je taben fifte, me je taben libenyita. 26 K' ödrin e owisa ka tavat hnyi ta je ûen hia: ke haba ta je ûnyi ae hmak ödrin e hom kö Mose, k' ödrin e owisa biju ta je ûnyi ae uhnyukong hia. 27 Ke haba Mose ame hna but ûngon; k' ame he ka hnyi iny bnyei.

HNYIMAKAN 19.

Refidima, me o hnyi hnyebuba Sinai, me adre me hunuma hnyi hnyebuba; ke haba at Isaraela adre me hunuma cicö bucen. 3 Ke haba Mose ame ölö thö ka Khong, ke haba Iehova ame hongot kâu ethö hon bucen me ha kâu, ka habe, Walang hofuc u me he ka ha ka lap anyi Jekob, me thumeto lakon Isaraela, ka habe; 4 Obun e wâ but hnök hna ânyâ ka at Aigupito, a oge köp öbun hon labenyin aeto, me hum öbun könya. 5 Ke walang ang öbun e ne he ka löng hoton hok hofuc me vheno anyik uhihinyköu, m' öbun e he ka helâ me omjeû ae ûnyi hnathu hon ta je hnyei hia: anyin a anyik hmeledrany hia: 6 k' öbun e he ka dökuk dökhu a je at bihut, 7 K'ame o but Mose me hâwâ wahingatiny hnyei, Iehova kâu. 8 K'ame thu tavat hia me ha, ka habe, Öhmun e he ka ânyâ ta je ûnyi hia ame ha Iehova. Haba Mose ame thumetu Iehova hofuc hwan tavat. 9 Ke haingö Iehova kö Mose, ka habe, Wâ bi oge me o but köu hnyi ûlâ ae khot, me me he tavat ka löng anyik ûhnenamö möu, m' adre me labageju bala köu. Haba Mose ame thumeta Iehova hofuc hwan tavat. 10 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, He thö ka tavat, me okabi ödra hnyi bong ang, me bong nyi, k' adre me he ka hneû anyidra je ûkhaû: 11 m' adre me penapena hobi kâu bong a kuniny: anyin a haba hnyi bong a kuniny ame he Iehova ka utut hnyi hnyimakan tavat hia thithö hon bucen Sinai. 12 K' u me he ka si hnyigöulen hnyei igigilö, me habe, Wâ eâu öbun ne he ka öliâ bucen, me kâlâ baten: haba at ama kâlâ bucen adre me he ka hlingå: 13 e ba hnyamen ke at ame he ka kâlâ, ke so bi adre me he ka lûâ ge veto, ame ne daoâ; ame ca he ka möt, ame ne meno, ame ne at bi: ke ka fuc beû hmâ trutru, me adre me he ka öliâ bucen. 14 Haba Mose ame utut hon bucen ka tavat me okabi ödra; k' adre me hneû anyidra je ûkhaû. 15 Ke haingen ka tavat, ka habe, Penapena th' öbun hnân bong a kuniny: ca he ka kâlâ momo. 16 Ke haba hnyi bong a kuniny hnyi hnyomakatu, e hu hendreng, me je hucuce, NYI tehi a kuniny hwaban ûheny me ûlâ ac khöt, me hwan trutru ac gan lakon Isaraela hnyi hnyei Aigu- hmönyin; k'ame öbubuny tavat hia hnyi pito, hnyi bong eling adre me o but hnyi hna hunuma. 17 Ke haba Mose ame

ûkhanö me Khong; k' adre me tot hmelen hnyin, u, me nokom baga, me nokom hlu, anyin a Iehova ame ut hnyin meic kâ e: meno, me atkanyua unyâm hnyi je homak' ame ölö görany ai sân helâ me sân inyâ göulem: 11 anyin a Iehova ame op hnyi ji: k' ame ûk hwege bucen hia. 19 Ke siks ta bong drany me hmeledrany, me gan tot hwan trutru, me Mose ame fuc, ke köiö me ta je ûnyi hia eû hnyin, k' ame Khong ame thu kâu hnyi hofuc. 20 K' menâ hnyi bong a seveniny: waleling me ame utut Iehova ka hnyi bucen Sinai, ka me hahnahicâ bong sabath hnö Iehova me hnyi ban bucen: ke Iehova ame hao Mose o kbâ. ka hnyi ban bucen: me Mose ame ölö thö. 21 Ke haingö Iehova kö Mose, ha habe, se hia bongom je bong hnyi hnyei ame he Utut, he ka thawâ tavat wâ adre nye Iehova a Khongom ka ham köu. hanyâûâ he ka ō Iehova, me me mokcu tavat ae se hia gadra. 22 Ke haba tavat bihut ödrin e hakekeny kö Iehova, e so ödrin e okabi ödrin bi, wâ enyi gâ but 23 Ke haba Mose ame ha Iehova ködrin. kö Iehova, ka habe, E ca khana tavat he ka öliâ bucen Sinai: anyin a u je hûna köhmun, ka habe, Si hnyigöulen dö bucen, me okâbâ. 24 Ke Iehova ame ha kâu, ka habe, He thö, utut: ke u ma he hmetu me Arona ka ölö: ke ca'hna tavat bihut me tavat he ka hanyâûâ he ka ölö kö Iehova wâ e nye he ka gâ ködra. 25 Ke haba Mose ame utut ka tavat me ha ködra.

HNYIMAKAN 20.

E haba Khong ame ha ta je hofuc hia eang, ka habe,

2 Inya Iehova Khongom, at ame hum u ûhem hnyi hnyei Aigupito, ûnyi hnyi hnyaban ûthaluo.

3 U ma ca he ka hu ke je khong hnyi

hnyimakök.

4 U ma ca he ka bi hnatheat hobi köu, me oûco ke ûnyi ethö hnyi drany me eang hmelen, me hnyi köiö hmelen hnyei: 5 u ca he ka khudrung ju ködra me bi athnyabaidra: anyin a inya Iehova Khongom, ibetengiö ka ta je dö a thauzan tavat adre oge me he ka o köu me ohnahici u.

haisoâ tavat adre me haimono ien.

me ânyâ je hudrâm hia: 10 ke haba bong ethö hon. a seveniny, wale sabath anyi Iehova a!

hom tavat ûheny hnyi hna hunuma he ka Khongom: e ba huliwa u ma he ka ânyâ 18 K' ame sâ bucen Sinai hia, me athnyabaem baga, me momo, me halem

12 Ogânâ thö kâmâm me hinyâm me me

13 U ca he ka ûhlingö.

14 U ca he ka bi ûnyi monu.

15 U ca he ka venöu.

16 U ca he ka bi fuco thoiâ ke at.

17 U ca he ka behnyekom uma umen ke at, u ca he ka behnyekom âiân ke at, me athnyabainy a baga, me momo, me haleny bolok, me haleny asina, me ta je ûnyi hia

anyin ke at.

18 Ke haba tavat hia adre me wâ hendreng, me hucucu, me meainy trutru, me bucen ame sâ: ke a wâ but tavat me adre me öbubuny me tot sâkâû. 19 K' adre me ha kö Mose, ka habe, Chnenamö möhmun k' öhmun e he ka löng: ke ca he Khong ka fuc köhmun wâ öhmun nye mokcu. haba Mose ame ha ka tavat, ka habe, Ca ot bi: anyin a o but Khong me me cubic öbun, m' öbun e he ka outen e, m' öbun e ca he ka monu. 21 Ke ame tot sâkâû tavat, ke Mose ame hakekenyâ menekholom ae khöt wale ame laba hnyin Khong.

22 Ke haba Iehova ame ha kö Mose, ka habe, Walang hofuc u ma he ka ha ka lakon Isaraela, ka habe, Öbun e wâ but a oge hia but ûhnenamö möbun ûnyi hnyi drany. 23 Ca he öbun ka bi hanok ge khong, a je khong sileva me gol öbun e ca he ka mâdrâ hobi köbun. 24 U me he ka ânyâ hobi könya ke taben hut a kânâ, ke Khong ame ciâ, at ame bi hwaban monu u me he ka hudo hon ânyâm je hut adre le, anyin je kamen ka ta je måtrån ke ne o me ânyâm je hudiny ûsoköu, me halem je but dö a kuniny me dö a vakiny adre me mamoe, me halem je kau: haba hnyi je hûkötiö nya; 6 ke ame omanenâ tang dok hia oge me he ka oûnykûmeâ iök hnyin me hnyok könya, me tuö anyik je hnanyibu. u je ne he ka otilâ taben hut a veto hobi 7 U ca he ka ha mono iö Iehova a könya, u ma ca he ka op e ge je veto adre Khongom: anyin ame ca he Iehova ka delâ: anyin a u je ne inâ ânyâm ûnyi huiliwa hon, me u je he ka okongoâ. 26 Ke 8 Ûnykûme ju bong sabath he ka okâbâ. Ju ca he ka bi wacûat hnân ölö ka hnyi 9 Siks ta bong u ma he ka huliwa hnyin, anyik taben hut, wa e nye manen unyam

HNYIMAKAN 21.

e ame he ka huliwa hnyi siks ta huna: ke e ame ûâ hnyin, me ti osoâ. hnyi huna a seveniny e ame he ka he baûâ, 20 Ke a ne he ke at ka kot athnyabainy k' ame ca bi hwaban bi. 3 K' ame ne baga, ame ne momo, ge osö, me ame mokcu hake didrö, me ame he minya ka hake hnyi hmelen hnyamen: adre me he ka bi didrut: k' ame ne hu âiân, me ame he hwaban kâu. 21 Ke a ne tiga möt hwaâiân ka tha didrut me. 4 A ne hu âiân a ban khaca bong ame ne lo, me adre me ca ham kâu tuhan, k' ame ne hnokoâ lakon he ka bi hwaban kâu, anyin a anyin baga me hlu; haba momo me lakon me mone e. wale anyin tuhan, ke hake e ame he ka he athnyaba, ka habe, Inya oge me hnyoka ca kong momo, me adre me he ka bi hwatuhök, me öiök, me lakuk; oge me ca he ban kâu hoton hna ha hnen âiân; k' ame ka he baû: 6 hawe, ame he tuhan ka hom he ka bi hwaban helâ me hna ha hnen e ka hnyat owisa, me hom e ka hnyi hnyat owisa. 23 Ke a ne kong ut hnyi hlinginy hwanuma, ame ne ut hwanuma; k'ame he tuhan ka koû hnyikonyen ge únyi hnân koû; k' ame he ka bi athnyabainy nyiele balua.

7 Ke ame he ke at ka ûco nokon hlu me me athnyaba momo, me ame ca he ka didrut hmetu helâ me ûheny je athnyaba baga. 8 Ke ame ne ca so momo ka tuhan, wale at ame hom, hamen he ka hna but ködra he ka ûco e hmetu: ke ca khana he hna baûâ but e hnân hwaban emakan. ka ûco momo ka hnyi ke hnyei bi, anyin a e ame iyawâ. 9 Ke ame ne ham hlu ka bainy baga me momo, m' adre me he ka nokon baga, hamen he ka ânyâ kâu helâ me ha baûâ but e me haân hwaban nyon. hnen hna ânyâ ka lakon je hlu. 10 Ke ame ne hom ke momo bi ; me ame ca he ka ne momo, me me mokcu, me adre me he ka oûhnyûkongo an, me khaûen, me ûnyi ae lûâ ge veto, k' adre me ca he ka an utiöiny: ûcû ka momo ae hu âiân. 11 K' ame ne k' adre me he ka hna baûâ at ae tren kau. ca ânyâ kâu ta ûnyî eling a kun, hawe e 29 Ke a ne hwakecin kau eling e hac he ame he ka he baû k' ame ca he ka ham ka ûdö, k' adre hia but omanena e ka at ae

ame ne hna ka hnyi hnyamen hnen Khong, ka hlingâ at ae tren kau. 30 Ke adre ne me oge me he ka bi hnen hnân he ka kec ip hon hwaban, me ame he ka ham hwaban taben hut me me mokcu.

15 Haba at ame kot kamen me hinyen, adre me he ka hlingâ.

16 Haba at ame venâu at me ûco hwaban mone, k' adre me ne wâ e unyin, me, adre me he ka hlingâ e.

adre me he ka hlingâ e.

18 Ke a ne û li at, me ame he ke at ka at ae tren thop ka bi hwaban e, me ham

lûâ ke at hnen veto, ke ame ne kot ge hnyamen adre vhec, ke ame ca mokcu bi, k' ame mokut hon hna mokut: 19 ke ame K walang je hna owisa u ma he ka ne tot hmetu thö, me he eû ame ci, me omanenâ ködra. waleling ame he ka he baû at ame kot e: 2 U je ne ûco athnyabaem a at Heberu, ke so bi e ame he ka bi hwaban ta je bong

22 Ke a ne û li at me okongoâ momo a 5 Ke ame ne ha manenâ hnen erkin, me ame köluhabû nokon, ke so bi e obiny, me adre me he ka ham möt me hwaban möt, 24 ecmak hwaban ecmak. nyu hwaban nyu, hnyamen hwaban hnyamen, can hwaban can, 25 hna thong hwaban hna thong, aat hwaban aat, okhaca hna hwaban okhaca hna.

26 Ke a ne he at ka kot emakan athnyabainy baga, ame ne emakan athnyabainy a momo, me ohia e; me adre me he ka 27 Ke a ne he ka kot hmetro nyona thnya-

28 Ke a ne he kau ka dâ at, a ne baga a tren kau, k' ame ca tuö e, me ame hlingâ 12 Haba at ame kot moko at adre me he at, a ne baga a ne momo; me adre me he ka hlingâ. 13 Ke ame ne ca ikhölö bi, ke ka lûâ kau ge veto, k' adre me he minya ka hnyin. 14 Ke ame ne he ke at ame anyin möt, wale ta ûnyi hia adre ip hon. sihnân ke at he ka hlingâ hnen anyin tang 31 Ke a ne dâ baga nokon ke at, ke a ne iyawö, u ma he ka hom e ûnyi hnyi anyik momo, me adre me he ka ânyâ kâu helâ me hna owisa e. 32 Ke a ne he kau ka dâ athnyaba baga ame ne momo; me ame he at ae tren kau ka ham ka tuhan je sekel sileva a thöti, ke haba kau adre me he ka lûâ ge veto.

33 Ke a ne he ke at ka jien thop, ame 17 Kaba at ame hangâ kamen me hinyen ne hiny thop, ke ame ca tube e, ke a ne kölu but kau, ame ne asina, 34 me ame he ame he ka anyin biju.

35 Ke a ne kot moko kau haleny ke at hnen kau haleny ke at; me ödru me he ka ûco kau ae möt, me khenâ tang mone; k' ödru me he minya ka khenâ meno a mok. 36 Ke a ne manen a g' ame labö ûdö e hac kau eling, k' ame ca tuö e bi hnen at a haleny; me e ame he ka ham ke kau hwaban ke kau, ke anyin biju meno ae mok.

HNYIMAKAN 22.

NE he at ka venâu kau, ame ne mamoe, me hlingâ e, ame ne ûco; me ame he ka ham thabûng ta kau me hwaban ke kau, me je mamoe a vak me hwaban ke mamoe. 2 Adre ne kât at hnyi ûen e ame tiga venöu, ke adre kot moko e, me ba dra hnân bi hwaban. a ne utö seûnö hon, me ame he ka hu dra hwaban e; ke hamen he ka bi hwaban; ke a ne ba omjehen, me adre me he ka ûco e me hwaban hnen hna venöu. 4 K' adre me ne wâ ûnyi a venöu ae tiga möt hnyi hnyamen, ame ne kau, ame ne asina, ame ne mamoe; e ame he ka ham lo me hwaban.

5 A ne he ke at ka okongoâ hna belök, ame ne hnyei vine, me hna haleny meno he ka an hnyei iny ke at; me e ame he ka bi hwaban soâ ûnyi hnyi iny hnyei, ame ne anyin hnyei vine.

6 A ne o thö meic me thong ta je ûö ae ûdedő, me le hwit ame ta, ame ne hwit ame ban hnen at a hlogon.

7 A ne ke at ame ip unyin ke at tang mone, ame ne ke ûnyi he ka tuö, k' adre me ne venâu ûnyi hnyi umen uma; ke adre me ne wâ at venöu, me ame he ka bi hwaban ibi olo. 8 K' adre me ne ca wâ at venöu, me adre me he ka hom at a umen uma ka hnyat owisa, m' adre me wâ thö, hawa, ame ne hia but inâ hnyamen ka hnyi tang omjehen at. 9 Haba hnyi je hna hanyâûâ hia, ame ne kau, ame ne asina, ame ne mamoe, ame ne ûkhaû, ame ne ke unyi bi ae hia, ke haingen ke at, ka habe, ka anyin, me adre me he ka hom hnödra hna ivinö ka hnyat owisa; ke haba at hnen hnyat owisa hna aat, me hamen he ka ibi olo bi hwaban ka ke at bi.

10 A ne he ke at ka hna asina ka ke at he ka tuö, ame ne kau, ame ne mamoe,

mone ka at a haleny; ke haba meno a mok | ne okongo, k' adre ne alen, ke ba at a wâ: 11 me ödru me he ka khemanyin hnyi hnyimakö Iehova, a ga ca inâ hnyam ka hom ûnyi anyin ke at; k' ame he ka kap e hnen at a haleny ke ame ca he ka bi hwaban. 12 Ke adre ne venöu unyin, me ame he ka bi hwaban ka at a haleny. 13 K' ame ne kikia but, hamen he ka hom hnân ohnathoâ, k' ame ca he ka bi hwaban hna kia.

14 Ke a ne he ke at ka me hom ke ûnyi anyin ke at, k' adre ne okongo, k' ame ne mok, ke tiga hia at a anyin, me e ame he ka bi hwaban. 15 Ke a ne tha e me at a anyin, e ame ca he ka bi hwaban : ke a ne ke ûnyi adre me me hom hnân hwaban, me ame he ka hu hwaban.

16 A ne he ke at ka cubec ke hlu adre tiga ca kâcâ, k' ame tha mokut mē, me ame he ka ham omjeû me me âiân. 17 Ke a ne höcö kamen he ka ham kâu, me e ame he ka ham mone ae ûcû me hwaban hlu.

18 U ma ca he ka hna but momo ae tren khong he ka möt.

19 Adre me he ka hlingâ at ame tha mokut me meno.

20 Adre me he ka ti ohia at ame bi hut ka ke khong, ke ca kö Iehova. 21 U me ca he ka okongoa atkanyua, me oveca: anyin a öbun je atkanyua hnyi hnyei Aigupito. 22 Ca he ka okongoa safac me nakahme. 23 U je ne he ka okongu ödrin, ke odrin e he ka tenge könya, me oge me he ka löng anyidrin tenge; 24 k' ame he ka ubâhlâ anyik hmönyin, ke oge tot, ame ne hnyei; me ame he ka bi hwa- me he ka hling' öbun ge hele vat; k' ame he ka safac je laöiöbun, k' ame he biju ka nakahme je lakubun.

> 25 U je ne he ka me ham mone ka lakeik unyâm at ae ba ta ûnyi, ca he ka helâ me at ame ham ge hwaban; ke u ca. he ka hnei hwaban gan. 26 U je ne he ka hom ûkhaû anyin ke at hnân haten, me u ma he ka ham hmetu e kâu ke tiga ca dit seûnö: 27 anyin a iny kubö a khaca, ke hnân khavâ unyin: k' ame he ka mokut hnyi ieû? ke e ka tenge könya oge me he ka löng, anyin a iny at betenge.

28 U ma ca he ka haikongoâ hnyat owisa, me hangâ at ame musö em hnvei. 29 U ca he ka becâ ham wan em hnyei, me dân wan halem je ûö. Ke u me he ka ham könya watö a lakom baga. 30 Ke helâe u me he ka ânyâ ge halem ta je kau, me halem je mamoe: seven ta je bong ame he ame ne ke meno; k' ame ne mokcu, k' adre | ka hnen unyin hinyen, ke hnyi bong a eitiny u me he ka ham könya. 31 Ke|me hnök hna hûna köu, hnyi ûen adre thu, öbun e he ka tavat ae kap hobi könya; anyin a wale öbun e ca he ka han utiö adre oloû hnyi hnyot; k' öbun e he ka khûâ ka ta je kuli.

HNYIMAKAN 23.

CA he ka kap ûthumetu ae thoi: ke ca hai hnyamâm tha u me at ae monu he ka ohnatho ûokonguny. 2 U ca he ka hnu hoton tavat ae se he ka ânyâ monu; ke u ca he ka fuc hnyi ivinö he ka tha hien me tavat ae se hia adre me ohnathoa thoi; 3 ke u me ca he minya ka betenge ge at ae ba ta'ûnyi, hnyi anyin

4 U je ne he ka ûkhanö me kau, ame ne asina haleny iwahnaihmiöny möu, ame he monu, u ma he ka ohmeto e kâu. je ne wâ asina haleny at ame hûkötiö u, ame mokut takoû hnen honen hok, wâ eâu u ne he ka hake hna kâu, u me he ka hom hadruâ.

6 U ca he ka ohwalö hna owisa ka liamewaeny möu ae ba ta ûnyi, hnyi anyin 7 Ûsâkâûö u but me hofuc ae thoi; ke ca he ka kot at ae ba kongon, ke wisa hwakecin: anyin oge me ca he ka haiwisa at ae kong. 8 Ke u me ca he ka kap bwihlany: anyin a haba bwihlany ame omûko at ame wâ, me ohavâ hofuc hwan tavat ae wisa. 9 Ke u ca he ka okongoâ atkanyua: anyin ae khan' öbun hnyekon atkanyua, anyin je atkanyua öbun e hac hnyi hnyei Aigupito.

10 Ke siks ta je huna u me he ka belökâ kánám káná, me meno je wan: 11 ke haba huna a seveniny u me he ka hna but ka me menâ, me me han hnen tavat unyâm ae ba ta ûnyi : ke haba je kolon hwabödrin, ame he ka han hnen omeno. Ke u me he ka ânyâ helâe ka halem ta je vine me elaio. 12 Hnyi ta bong a siks u ma he ka ânyâ je hudrâm, ke haba hnyi bong a seveniny u me he ka menâ: me me hnyi menâ halem bolok, me halem asina, me me he ka ohwegiâ hmeto nokon athnyabaem a momo, me atkanyua. 13 Ke hnyi ta je hofuc hia oge ha köbun, wâ eâu: ke ca he öbun ka ha ien ke ta je khong, k' adre me ca he ka löng e ûnyi hnyi hnyimâm.

14 Kun ta ûen u me he ka bijeû hnyin könya knyi huna. 15 U me he ka bijeûâ areto adre ca levena bi : seven ta bong u

hnyi tehi Abiba (anyin a u je he but ûhem Aigupito hnyi tehi eling); ke ca he ke at ka manen hnyi hnyimakök ke ba ûnyi: 16 me bijeuâ hna meno, ta je wan a bân hnyi ânyâm huliwa, wale u je tā hnyi hnyei: me bijeu adre meno hnyi obiny huna, ûen u je um dö meno hnâm hna huliwan hnyi hnyei. 17 Haba obaga hia unyâm adre me he ka okun manen hnyi huna hnyi hnyimakan Than Iehova.

18 U ma ca he ka hudo könya dra tha e me areto adre levenâ ; k' ame ca he ka laba ke ne o but hnyomakatu pipikhenyainy meno adre hudo könya. 19 U me he ka hom ka hnyi uma umo Iehova a Khongom ta je jeû a bân ûnyi hnyi kânâm kânâ. he ka ölâ nokon got hnyi dân basin hinyen.

20 Wâ bi, inya oge me kunâ angela he ka bân hnyi hnyimâkâm he ka tuö u eû hnyi gethen, me hum u ka hnyi dok oge hia but penapena. 21 Wâ wia e bi, me löng hoton hwan hofuc: ca he ka ohmönyinâ: anyin a e ame ca he ka hna degecâ hnâm ta je hna hanyâûâ; anyin a eû hnyi hnyekon iök. 22 Ke u ka he ka löng hoton hwan hofuc, me ânyâ hia hnök hna ha; me oge me he ka iwahnaihmiöny me je iwahnaihmiöny möu, me ivinö me at ame ivinö möu. 23 Anyin ame he anyik angela ka hnyimakan ânyâm bunyen, me hum u ka at Amora, me Heth, me Perizi, me Kanana, me Hivi, me Jebusi: k' oge me he ka ohi' ödra. 24 U ca he ka khudrung ka ta je khongundrin, me bi athnyaba ködrin, me ânyâ helâ me anyidrin huliwa: ke so bi u me he ka hagut' ödrin, me kot omomono anyidrin je veto ame tot. öbun e he ka bi athnyabai Iehova Khongubun, me ame he ka hahnahicâ âm me belâm ; ke oge me he ka hom mok ûnyi 26 E ba at ame he ka köluhabû nokon, ke ba ke at ame he ka safac hnyi em hnyei: ke oge me he ka ohwâdâ numerainy bongom ta je bong. 27 Oge me he ka kunâ hnân outö nya hnyi hnyimâkâm, me ovecâ ta je hnyei hia u me he ka o ka hnyin, k' oge me he ka kunâ ta je iwahnaihmiöny hia möu he ka kec gam. 28 Ke oge me he ka kuna bânâ wahankânâ wale ame he ka obâ at Hivi, me Kanana, me Heth ûnyi hnyi hnyimâkâm. 29 Oge me ca he ka ob' ödra hnyi huna a khaca, wâ e nye hnyotö kânâ, k' ame osehia but omenoiny hnyot köu. 30 Ke me he ka han areto adre ca levenâ, helâ oge me he ka ob' ödra ûhnyûkong tot

hnyi hnyimâkâm ke ne o but u me se hia, me labā hnyei. 31 Ke oge me he ka si hnyigöulâm hwân hnyi Köiö ae Dra ke ne o but ka hnyi köien at Filisiti, ke hwân hnyi hnyebuba ke ne o but hnyi Wagewe: anyin oge me he ka hna ka hnyi hnyamöbun tavat adre me labā hnyei; k' u me he ka ob' ödra hnyi hnyimākâm. 32 U me ca he ka ûhibinyköu m' ödra me je khongudrin. 33 Adre me ca he ka laba hnyi em hnyei wâ odra nye bi jönâm könya: anyin a u je ne he ka bi athnyaba je khongudrin, wale thibi e hnân nuc u.

HNYIMAKAN 24.

K E e ame ha kö Mose, ka habe, Ölö thö kö Iehova, u, me Arona, me Nadaba, me Abiu, me wahingatiny Isaraela a sevente; ke öbun e he ka khudrung sâkâû: 2 ke haba Mose ame he ka hake hakekeny kö Iehova; ke ödrin e ca he ka hakekenyâ; k' ame ca he tavat ka tha ölö 3 Ke Mose ame he me thumeto ta je ka ânyâ hia hna ha hnö Iehova, me löng omjehen, öbun e he ka ânyâ helâe. hoton. 8 Ke haba Mose ame hom dra me dukâiâ tavat, me ha, ka habe, Wâ bi dren tha ölö me Arona, me Nadaba, me Abiu,

oge sihnalimen, m' u me he ka ûne. 13 Ke Mose ame todro me Josua athnyabainy: ke Mose ame öliâ bucen anyin Khong. 14 Ke haingen ka wahingat, ka habe, Halubahing öhmu ju öbun eang ke ne o but öhmu me hmetu köbun: ke wâ bi e unyibun Arona me Huro: ke a ne hu hna ivinö ge at, me ame he ka he ködru. 15 Ke haba Mose ame öliâ bucen, k' ame khavâ bucen hnen ûlâ. 16 Ke haba hmanenangi Iehova ame laba hon bucen Sinai, k' ame oiyongâ hnen ûlâ hnyi siks ta bong : ke hnyi bong a seveniny e ame laba hnyin ûlâ me hao Mose. 17 Ke haba hwakecin hmanenangi Iehova, me, helâ me meic ame han hnyi hon bucen hnyi hnyimakan lakon Isaraela. 18 Ke Mose ame dit ka hnyin ûlâ me öliâ bucen: ke ethö Mose hon bucen fâte je lany ke fâte je lit.

HNYIMAKAN 25.

K E Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 2 Ha thö ka lakon Isaraela m' adre hofuc ho Iehova, me ta je hna owisa hia; me hom bwihlany hobi könya, öbun e he ka ke ame thu hnen tavat hia hnyi hofuc a hom anyik bwihlany hoton weny je hnyekhaca, ka habe, Öhmun e he ka ânyâ ta je kudra. 3 Ke walang bwihlany öbun e he hofuc hia a ha hnö Iehova. 4 Ke haba ka kap ûnyi gadra, gol, me sileva, me bras; Mose ame sihnalimen je hofuc ho Iehova, 4 me je mano udrudrâ, me udrudrâ hlit, me me vesâkong, me otilâ taben hut hmelen dra vec, me lino ae ûhnyûkong nân, me bucen, me je veto ame tot a twelv hoton je leûnen got; 5 me je unen mamoe baga tribu a twelv anyin at Isaraela: 5 Ke e adre wia me me dra, me je unen takasa, me ame kunâ wahidrou a je lakon Isaraela, m' je ûö ohum ; 6 me wakaco hnân umumelam, ödrin e hudo ta je hut adre le, me hudo kö me ta je ûnyi ae bo so hnân le; 7 me je Iehova je kau hnân hudiny ûsoköu. 6 Haba veto soama, me je veto hnân mokut hnyi Mose ame hom ke keihen dra, me hingâlâ iefoda, me tubiny ûlainy. 8 K' adre me ka hnyi je kaja; ke haba kolon dra e ame he ka ânyâ hobi könya dok ae kap; m' dukâiâ kâu taben hut. 7 Ke e ame hom inye he ka laba unyidra. 9 Öbun e he ka tusiny ûhihinyköu, me aû, k' ame löng ânyâ helâ me ta je hofuc hia oge me omatavat: me haingödra, ka habe, Öhmun e he nenâ köu, tulutiny uma, me tulutiny

10 K' adre me he ka tibet ke tang a utö ohum: ame he ka lo li kubit me haf ibeûen. ûhihinyköu a ânyâ Iehova m' öbun hnyi ke khaca kubit me haf ûlauen, ke khaca je hofuc hia eang. 9 Ke haba Mose ame kubit me haf ibeûen göranyai. 11 Ke u me he ka tube hnyin me hoton ge gol ae so, me wahingatiny at Isaraela a sevonte: ke u me he ka bi koronainy a gol. 12 Ke 10 ke ödrin e wa Khongon at Isaraela; ke u me he ka le je otru gol a vak hobi kâu, eû hnyi hmelen li can helâ me dek veto a me ohmâ hnyi je can a vak; lo li otru safairo, ke helâ me drany ae alai. 11 Ke hnyi ke keihen; ke lo hnyi ke keihen. e ame ca ip hnyamen hon je thaniny lakon 13 Ke u me he ka ânyâ li utö ohum Isaraela: k' ödrin e wâ Khong me han me ic. hnân venyâ, me tube ge gol. 14 Ke u 12 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka me he ka in' li ûnyi e hnyi hnyin je otru habe, Ölö thö könya hon bucen, me laba hnyi li ke keihen tang, hnân vadren kâu eling: ke oge me he ka ham köu li veto tang. 15 Ame he ka mokut li venyâ hnyi ae lau, me hnanyibu me je hna hûna waleji hnyin je otruiny tang, ca he ka oc ut. 16 Ke

u me he ka hitangen hnyin tang ûnyi hnân | ohnatho, wale oge me he ka ham köu. 17 Ke u me he ka ânyâ taben ibetengiö gol ae so: lo li kubit me haf ibeûen, ke khaca kubit me baf ûlauen. 18 Ke u me he ka ânyâ li kerubi gol; u me he ka tibet me huliwan ge hama, hnyi li bahebetiny 19 U ma tibet ke kerubi taben ibetengiö. hnyi ke bahebet, me ke kerubi hnyi ke bahebet: öbun e he ka ip li kerubi me hanen taben ibetengiö hnyi li ke keihen. 20 K' ame he li kerubi ka lau göranyai li labenyidru, me me khavâ taben ibetengiö ge li labenyidru, ke ödru me he ka ûhnyimaködruköu; k' ame he li kerubi ka hnyimaködru ka hnyi taben ibetengiö. 21 Ke u me he ka ip taben ibetengiö ethö hon tang: ke u me he ka hitangen hnyin tang ûnyi hnân ohnatho oge me he ka ham köu. 22 Ke oge me he ka iouny möu eling, me ûhnenamö möu ûnyi ethö hon taben ibetengiö, únyi hnyi wanben li kerubi hon tang hnân ohnatho, hnyi ta je hofuc oge me he ka hûna köu hobi kâu lakon Isaraela.

23 Ke u me he ka tibet utö ohum hnân laulau: lo li kubit ibeûen, ke khaca kubit ûlauen, ke khaca kubit me haf ibeûen göranyai. 24 Ke u me he ka tube ge gol ae so, me bi koronainy gol hnyi je 25 Ke u me he ka bi baten igigilö a khaca hnyam, me bi koronainy baten igigilö e ge gol. 26 Ke u me he ka tibet hobi kâu je otru gol a vak hnyi je baten a vak, wale hnyi je can a vak. 27 K'ame he ka ûhakekenyi je otru me baten hnân hnen li venyâ, m' adre me vadren laulau. 28 Ke u me he ka ânyâ li venya ge utö öhum, me tube ge gol, m' adre me vadren laulau kâu. 29 Ke u me he ka ânyâ je utkaiainy, me je spuniny, me je jöginy, me je kaiainy, hnân hingâla: u me he ka ânyâ je ûnyi eling gol ae so. 30 Ke u me he ka ip bala hnyi hnyimakök hon laulau areto hnân omanenâ.

31 Ke u me he ka ânyâ taben lamepa gol ae so: ke u me he ka ânyâ taben lamepa me huliwan ge hama, wale can, me unyin; k'adre me he ka khacā mē je kaiainy, me je ovejien, me je vongon: 32 ke ame he ka vhei siks ta vheiny ûnyi hnyi li ke keihen; kun ta vheiny taben lamepa hnyi ke keihen, ke kun ta vheiny taben lamepa hnyi ke

vongon: ame he ka helâe hnyi je vheiny a siks a vheivhei ûnyi hnyi taben lamepa: 34 ke vak ta kaia hnyi taben lamepa helâ me je vhonginy saked, me je ovejien, me je vongon: 35 ke ke ovejien hmelen li vheiny me khacā mē, me ke ovejien hmelen ke li vheiny me khacā mē, hnân je vheiny a siks ame vhei ûnyi hnyi taben lamepa. 36 Ke ûnyi hnyi ûnyi a khaca je ovejien me je vheiny eling: a khaca thibi hia thithö hna huliwan ge hama gol ae so. 37 Ke u me he ka ânyâ je lamepainy me me seven: k' adre me he ka vâc je lamepainy me me umumelam igigilö. 38 Ke ame he ka gol ae so li uthesiûniny, me taben hleûhleû. 39 Ke khaca talan gol ae so adre me he ka ânyâ tha e me je taben hia eling. 40 Ke wâ bi, me u me he ka ânyâ ta je ûnyi e helâ me tulut adre omanenâ köu hon bucen.

HNYIMAKAN 26.

K^E u me he ka ânyâ uma mano a ten je tubwiny; a mano lino ae ûhnyûkong nân adre seveny, me udrudrâ, me udrudrâ hlit, me dra vec, k' ame he hnyat huliwa ae metâ ka huliwan ge je kerubi. 2 Haba ibeûen je tubwiny, ame he ka twente eit je kubit, ke ûsa vak kubit ûlauen je tubwiny: ame he ka khaca tulutiny ta je tubwiny hia. 3 Adre me he ka ûtibetköuâ ta tubwiny a thabûng ke at me ke at; k' adre me he ka ûtibetköuâ ke je tubwiny a thabûng ke at me ke at. u me he ka ânyâ je hnyimen hnewe ae udrudrâ hnyi baten tubwiny hnyi hna ohmâ; ke u me he ka ânyâ helâe minya hnyi ke baten tubwiny, hnyi hna ohmâ khaca. 5 Fifte hnyimen je hnewe u me he ka ânyâ hnyi ke tubwiny, ke fifte hnyimen je hnewe u me he ka ânyâ hnyi baten tubwiny hnyi hna ohmâ a loiny, me me he hnyimen je hnewe ka tha ûcû. 6 Ke u me he ka ânyâ je bâlet gol a fifte, me ûseûköuâ je tubwiny ge je bâlet: me me khaca uma mano. 7 Ke u me he ka ânyâ je tubwiny unen got hnân khavâ uma mano: eleven je tubwiny u me he ka ânyâ. 8 Ke baba ibeûen je tubwiny ame he ka ûsa thöte je kubit, k' ame he ka ûsa foa kubit ûlauen je tubwiny: k' ame he ka khaca tulut je keihen: 33 kun ta kaia helâ me vhönginy tubwinya eleven. 9 Ke u me he ka ûohmâsaked, me ovejien, me vongon, hnyi ke köuâ je tubwiny a thabûng me me khaca. vheiny; ke kun ta kaia helâ me vhönginy me je tubwiny a siks me me khaca, me u saked hnyi ke vheiny, me ovejien, me me he ka vhec tubwiny a siksiny hnyi hnyimakan uma. 10 Ke u me he ka ânyâ hnyi- hnyi ke baten. men je hnewe a fifte hnyi baten tubwiny je esö ge gol, me ânyâ je otru gol hnân inâ hnyi hoton hnyi ohmâiny, ke fifte hnyimen je venyâ: ke u me he ka khavâ je vhenyâ je hnewe hnyi baten ke tubwiny hnyi hna ge gol. 30 Ke u me he ka otila uma mano ohmâ a loiny hnyi hoton. 11 Ke u me he hoton tulutiny adre hia but omanenâ köu ka ânyâ je bâlet bras a fifte, me odilâ je hon bucen. bâlet ka hnyi hnyimen je hnewe, me me ûohmâköuâ uma me me khaca tbibi. 12 Ke ae udrudrâ, me udrudrâ hlit, me dra vec, je unen takasa hna tube ban.

15 Ke u me he ka ânyâ je esö öhum hnân ohnatho hnyi dok ae ti kap. je eső he ka tha hûjâköuâ: ke u me he ka hwadrö. taben hmelen ke esö hobi kâu ke li can: taben bras a thabûng hobi kâu je utö. 20 ke ame he ka twente je esö hobi kâu ke keihen uma mano ka hnyi hwadrö: 21 k' ame he ka fâte je taben sileva; lo li taben eû hmelen ke esö, me ke li taben eû hmelen ke esö. 22 Ke u me he ka ânyâ je eső a siks hobi kâu hnyaumainy uma mano e jio. 23 Ke u me he ka ânyâ lo li eső hobi kâu hnyaumainy uma mano hnyi li kop. 24 K' adre me he ka ânyâ me me ûsa lo eû, ke adre me he ka ûohmâköuâ ke helâe li at a lo hia; wale hnân hobi kâu li 25 K'ame he ka hu eit je esö, me je taben, me je taben sileva a sikstin; lo li taben hmelen ke esö, ke lo li taben hmelen ke esö. 26 Ke u me he ka ânyâ je venyâ hobi kâu je esö hnyi ke keihen uma mano, ke keihen uma mano, hobi kâu hnyaumainy

29 Ke u me he ka khavâ

31 Ke u me he ka ânyâ singiny a mano haba ke keihen kolon je tubwiny uma, wale me lino ae ûhnyûkong nân adre seveny; kolon a hafiny tubwiny uma, ame he ka ka adre me he ka ânyâ hnyin je kerubi a him hnyi hoton uma mano. 13 Ke haba huliwan hnyat ae metâ: 32 ke u me he ka kubit hnyi ke keihen a khaca, me kubit uhno e hnyi vak ta utö öhum ame tot adre hnyi ke keihen a loiny, wale únyi hnyi khavâ ge gol, me je bâlet gol, hnyi je taben kolon hnyi ibeûiny je tubwiny uma, ame sileva a vak. 33 Ke u me he ka uhno he ka him hnyi li ke keihen uma mano singiny hmelen je bâlet, me hom eiö tang hnyi ke baten me ke baten hnân khavâ e. hnân ohnatho ka hnyi hoton singiny: k' 14 Ke u me he ka ânyâ hnân tube uma je ame he singiny ka bi hnyigöulen köbun unen mamoe baga adre wia e me dra, me dok ae kap me dok ae ti kap. 34 Ke u me he ka ip taben ibetengiö ethö hon tang adre me he ka otilâ hnân uma mano. u me he ka ip laulau hnyi ke keihen singiny 16 Ame he ka ûsa ten kubit ibeûen je esö, hnyou ai, me taben lamepa cicö laulau hnyi ke ûsa khaca kubit me haf ûlauen je esö. ke keihen uma mano ka hnyi hwaiöu; ke u 17 Ke ame he ka ûsa lo can hnân dit hnyi me he ka ip laulau hnyi ke keihen ka hnyi 36 Ke u me he ka ânyâ hobi ânyâ helâe je esöiny hia uma mano. 18 Ke kâu hwanumen uma hlinginy ae udrudrâ, u me he ka ânyâ je esö a twente hobi kâu me udrudrâ hlit, me dra vec, me lino ae uma mano hnyi ke keihen ka hnyi hwaiöu. ûhnyûkong nân, a huliwan hnyat omecâ 19 Ke fâte je taben sileva u me he ka mano. 37 Ke u me he ka ânyâ utö öhum ânyâ eû hmelen je esö a twente; lo li taben ame tot a thabûng hobi kâu hlinginy, me eû hmelen ke eso hobi kâu li can, ke lo li khavâ ge gol; me je bâlet gol, me le je

HNYIMAKAN 27.

K^E u me he ka tibet taben bihut a utö öhum, faiv je kubit ibeûen, ke faiv kubit ûlauen; ke khaca tulut vak ta baten taben bihut : ke kun ta kubit ibeûen göranyai. 2 Ke u me he ka ânyâ je baitoiny hnyi vak ta baten, haba je baitoiny me ne o but etho hnyi ke otru; k' ame he ka khaca me unyin: ke u me he ka khava ge 3 Ke u me he ka ânyâ je taben bras. hnabadröuiny, me je soi, me je kaiainy, me je bâletiny hnân seû utiö, me je taben meic, u me he ka ânyâ je taben hia a bras. 4 Ke u me he ka ânyâ hobi kâu echigic a bras öhum; thabûng hobi kâu je esö hnyi ke helâ me boert; ke u me he ka anyâ hon keihen uma mano, 27 ke thabûng je venyâ boert je otru bras a vak hnyi je baten a vak. 5 Ke u me he ka ip ûnyi e eû hmelen ke thabûng je venyâ hobi kâu je esö hnyi baten taben bihut hnyikânâi, me me he ka uhni boert hnyi wanben taben bihut. 6 Ke e jio. 28 Ke haba venyâ hnyi wanben u me he ka ânyâ ke li venyâ hobi kâu taben wale ame mokut hnyi wanben je esö, ame bihut, a li öhum, me khavâ ge bras. 7 Ke he ka hwân hnyi ke baten ke ne o but ka adre me he ka inâ li venyâ hnyi hnyin je otru, k' ame he ka hnen li venyâ hnyi li baten taben bihut, m'adre me vadren. 8 U me he ka tibet esöiny me olanyâ hnyin: adre me he ka ânyâ helâ me hna omanenâ köu hon bucen.

je bâletiny je khetep, me je venyâ. 11 Ke helâe ibeûen hnyi ke keihen ka hnyi hwadrö, khaca haded kubit ibeûen mano adre uhno, ke keihen homagöule: k' ame he ka kun ûhnyûkong nân. ta khetepiny, ke kun minya ta taben. 15 hia thithö, me je faoiny hia, me je faoiny hia hnyi hak.

20 Ke u me he ka hûna ka lakon Isaraela he ka hom köu wakaco elaio ae alai adre kokot hnân umumelam, me me möt bala lamepa. 21 Ame he Arona me je lakon ka ânyâwia e hwân hnyi sahac ke ne o but hnyomakatu, hnyi hnyimakö Iehova, hnyi uma ûkhacaköu, hnyi ke keihen deiö singiny ûnyi hnân ohnatho: ame he ka tot hnân hnanyibu ûnyi eling nyiele balua hnyi anyidra ta je dö hobi kâu lakon Isaraela.

HNYIMAKAN 28.

K E hom dö köu Arona a tuhâm me je lakon a tha ödrin me, ûnyi hnyi lakon a tha ödrin me, ûnyi hnyi 9 Ke u me he ka bi haginy uma mano; lakon Isaraela, m' ödrin e he ka huliwa haba hnyi ke keihen ka hnyi hwaiöu adre könya hnyi je hanymen at bi hut; Arona, me he ka uhno mano lino ae ûhnyûkong me Nadaba, me Abiu, me Eleazara, me nân adre seveny hnân hak, a khaca haded Ithamara, a je laku Arona. 2 Ke u me je kubit ibeûen hnyi ke keihen a khaca: he ka tibit je ûkhaû ae kap hobi kö 10 ke twente je khetepiny, me je taben Arona tuthâm, ûnyi ae mec me hmanenang. bras a twente hobi kâu, k' ame he ka sileva 3 Ke u me he ka ha ködrin hia hnyat ae metâ hnyok, wale hnyat oge hia but ounöngötâ ge metâ, m' ödrin e he ka tibet je ûkhaûö Arona, m' adre me okhabâ me me k' ame he ka bras je khetepiny a twente, at bihut könya. 4 Ke walang je ûkhaû me je taben a twente; k' ame he ka sileva adre me he ka tibet, ka habe, tubwiny je bâletiny je khetep me je venyâ. 12 Ke ûlainy, me iefoda, me ûkhaû ae beû, me haba hnân ûlauen hak hnyi ke keihen e jio ûkot ae hu hnalimen, me hnabinybak, me adre me he ka uhni mano fifte kubit; k' wen hnyekon: adre me he ka tibet je ame he ka ten je khetepiny, ke ten minya ûkhaû ae kap hobi kö Arona tuhâm, me je 13 Ke ame he ka fifte kubit lakon, me me at bihut könya. 5 K' adre ulauen hak hnyi ke keihen e deiö. 14 Ke me he ka hom gol, me mano ae udrudrâ, adre me he ka uhno mano fiftin kubit hnyi me udrudrâ hlit, me dra vec, me lino ae

6 K' adre me he ka tibet iefoda gol, me Ke haba hnyi ke keihen adre me he ka mano ae udrudrâ, me udrudrâ hlit, me dra uhno mano fiftin kubit, ke kun ta khe- vec, me lino ae ûhnyûkong nân adre seveny tep, ke kun ta taben. 16 Ke twente a huliwan hnyat ae metâ. 7 Ame he ka kubit mano ame he ka uhni hnân hlinginy hu ke mano hon li bajebenyin adre ûtibehomagöule, ame he ka udrudrâ, me udrudrâ tköuâ hnyi li hnyiban; me me khaca thibi. hlit, me dra vec, me lino ae ûhnyûkong 8 Ke haba wen iefoda adre hwâwâ metâ, nân adre seven, a huliwan ge hnyat omecă hnân he ka okhavâ, adre me he ka huliwan mano: ke vak ta khetepiny, ke vak ta a tha ûcû me, me khacā me; wale gol, me taben. 17 Ke adre me he ka vhenyâ mano ae udrudrâ, me udrudrâ hlit, me dra je khetep hia igigilö hak ge je vhenyâ vec, me lino ae ûhnyûkong nân adre seveny. sileva; ke sileva je bâletiny, ke bras je 9 Ke u me he ka hom li veto soama, me kave taben. 18 Ke ame he ka khaca haded hon ien lakon Isaraela: 10 siks je iödrin kubit ibeûen hak, ke fifte kubit ûlauen, ke hnyi ke veto, ke siks minya je ien hnyi ke thabûng ta kubit ibeûen göranyai, a mano veto, hoton je ûtangköu. 11 U me he ka lino ae ûhnyûkong nân adre seven, ke bras kave hon li veto je ien lakon Isaraela, ge je taben. 19 Ame he ka bras hia je ûnyi huliwa anyin at ame khavi veto, helâ me hnyi uma mano, hnân hobi kâu je huliwa bongon kave ûnyi hnân bi haten: u me he ka ânyâ me ohmâ hnyi li gol hnân taben. 12 Ke u me he ka ohmâ li veto ka hnyi hon li bajebenyin iefoda, me me li veto hnân oûnykûmeâ ka lakon Isaraela: k' ame he Arona ka hom je iödrin hyi hnyimakö Iehova hnyi hon li bajebenyin hnân oûnykûmeâ.

13 Ke u me he ka ânyâ li gol hnân taben: 14 ke u me he ka ânyâ li cein gol ae so adra khenyö helâ me tö, me ohmâ li cein adre khenyö ka hnyi li taben. 15 Ke u me he ka ânyâ tubwiny ûlainy hnân owisa a huliwan hnyat ae metâ; u me he

he ka ânyâ e ge gol, me mano ae udrudrâ, haûen vat me me ca he ka mou. me udrudrâ hlit, me dra vec, me lino ae ka khaca tulut je baten a vak, k' adre thu; haba tulut, me, khaca hnyam ibeûen, ke khaca hnyam ûlauen. 17 Ke u me he ka ip hnyin je deö veto, a vak ta deö veto: haba dö a bân, me, sadis, me topazio, igigilö ûkhaû. me bereketh: 18 ke haba do a loiny, me amethusa; 20 ke haba dö a vakiny, berulo, me sadonuki, me jasepi; hnyi gol. 21 Ke ame he ka hnen hnyi je veto je ien lakon Isaraela a twelv, hoton je iödrin, helâ me hna kave ûnyi hnân bi haten, j ame he ka ve hu ien hoton je tribu a twelv. 22 Ke u me he ka ânyâ hnyi tubwiny u me he ka ânyâ hnyi tubwiny ûlainy li otru gol, ke u me he ka ip li otru hnyi li hnyiban tubwiny ûlainy. 24 Ke u me he ka inâ li cein gol adre khenyö hnyin li otru hnyi li li taben, me ip li ûnyi e hon ke keihen bajebenyin iefoda hnyi hnyimakan. 26 Ke u me he ka ânyâ li otru gol, me ohmâ hnyi li ke keihen khaûen ûlainy hnyi baten hnyi hnyiban hon bajebenyin iefoda eû hnyi hnyimakan, hnyi hna ûohmâkouâ ethö hon wen adre hwâwâ metâ. 28 Ke adre me li otruiny iefoda ge telenu ae udrudrâ me me he ka mokut hon wen iefoda adre hwâwâ je ien lakon Isaraela hnyi tubwiny ûlainy, a didro ka hnyi dok ae kap hnân oûnykumeâ bala hnyi hnyimakö Iehova. 30 Ke u me he ka ip hnyi tubwiny ûlainy hna owisa Urim me Thumim; ki ame he ka hnen li ûnyi e hon oûnykûmi Arona e ka didrö ka hnyi hnymakö Iehova: ke Arona ame he ka hom hna owisa hobi kâu lakon Isaraela hon oûnykûminy bi hnyi hnyimakö Iehova bala.

ka ânyâ e helâ me ihuliwainy iefoda ; u me | hwâwâ igigilö hnyimen, helâ me man ûku me he ka ânyâ hnyi obiny je wan rimona ûhnyûkong nân adre seveny. 16 Ame he ae udrudrâ, me udrudrâ hlit, me dra vec, hnyi obiny ûkhaû igigilö; me je pate gol hnyi wanben ta je ûnyi e igigilö: 34 khaca pate gol me khaca wan rimona, me khaca pate gol me khaca wan rimona, hnyi obiny 35 Ke adre me he ka okhaûö Arona hnân huliwa; k' adre me he me, semerado, me safairo, me aloma; 19 ka löng úcuhainy e ka didrö ka hnyi dok ke haba dö a kuniny, me, lesema, me sevo, ae kap hnyi hnyimakö Iehova, me dit hmetu but, me me ca he ka mok.

36 Ke u me he ka ânyâ ke wahano a gol adre me he ka ve bi taben ta je ûnyi e ae so, me kave hon helâ me hna kave ûnyi hnân bi haten, ka habe, E KAP KÖ IEHOVA. 37 Ke u me he ka ohmâ e ka hnyi telenu ae udrudrâ, me me hnen hnyi hnabinybak; ame he ka hnen hnyi hnyimakan hnabinybak. 38 K' ame he ka e hnyi bari Arona, ûlainy li cein gol ae so adre khenyö. 23 Ke me me he Arona ka hom monuiny ta je ûnyi ae kap, ame he ka okabâ hnen lakon Isaraela hnyi anyidra ta je bwihlany hia ae kap; ke ame he ka e bala hnyi bariny me me he ka kap soi ödra hnyi hnyimakö baten tubwiny ûlainy. 25 Ke u me he ka Iehova. 39 Ke u me he ka hwâwâ ûkot ohmâ li hnyiban li cein adre khenyö hnyi lino ae ûhnyûkong nân ae sisit, ke u me he ka ânyâ hnabinybak lino ae ûhnyûkong nân, me u me he ka ânyâ wen hnyekon, a huliwan at omecâ mano. 40 Ke u me he ka tibet je ûkot hobi kâu je laku Arona, ke keihen ban hnyin iefoda. 27 Ke u me me u me he ka ânyâ hobi ködrin je wen he ka ânyâ ke li otru gol, me ohmâ hnyi li hnyekudrin, ke u me he ka ânyâ hobi ködrin je hnabinybak, hnan mec me hmanenang. 41 Ke u me he ka okhaûö Arona tuhâm me je lakon unyin ge je ûkhaû; ke he ka ca tubwiny ûlainy ge li otru ka hnyi u me he ka hû' ödrin, me otil' ödrin, me okabi ödrin, m'ödrin e hnyat bihut könya. 42 Ke u me he ka tibet hobi ködrin je metâ, me me ca he ka ok tubwiny ûlainy utrauzes me me khavâ unyidrin hwân hnyi hnyi iefoda. 29 Ke ame he Arona ka hom fetriny ke ne o but hnyi li jevan: 43 k' ame he Arona ka khavâ e me je lakon, ödrin ka ûnyi hnân owisa, hon oûnykûminy bi, e ka he ka didrö ka hnyin umâ ûkhacaköu, me hakekenyâ taben hut he ka huliwa hnvi dok ae kap; me me ca hu jönidrin m' ödrin e mokcu; wale hnanyibu nyiele balua hobi kâu me je mâtrâniny a hwaban.

HNYIMAKAN 29.

E walang ûnyi u me he ka ânyâ ködrin he ka okabi ödrin hnân he ka 31 Ke u me he ka tibet ûkhaû ae beû huliwa könya hnyi hanymen at bihut: hanen iefoda ge mano ae udrudrâ hia. 32 hom dö nak bolok a khaca me lo li marnoe Ke ame he ka hu hnyimen deny ban hnyi baga ae ba hnyikongon, 2 me areto adrewanben; k' adre me he ka tibet telenu adre 'ca levenâ bi, me je ong areto adre ca levenâ

k' adre ûthueniken me wakaco, me je ong | hnyi boûlölöven hnyikönyö Arona a metân, aretoae halelöû adre ca levenâ k'adre khinö wakacoiny: u me he ka ânyâ ge falawainy hwit adre omomono wia. 3 Ke u me he ka tha hitangen, me hom hnyi tangen, me bolok me li mamoe baga. 4 Ke haba Arona me je lakon u me he ka hum ödrin ka hnyi hwanumen uma hnân ûkhacaköu, ke u me he ka osû' ödrin ge köiö. 5 Ke u me he ka hom je ûkhaû, me okhaûö Arona ge ûkot me khaûen ae beû hanen iefoda, me iefoda, me tubwiny ûlainy, ke u me he ka oweikâ e ge wen iefoda adre hwâwâ metâ: 6 ke u me he ka obicâ ge hnabinybak, me ip korona ae kap hon hnabinybak. 7 Me u me he ka hom wakaco hnân hû, me hingâlâ hon ban me hû. 8 Ke u me he ka hom je lakon me okhaû' ödrin ge je ukot. 9 Ke u me he ka oweik' ödrin ge wen hnyekon, wale Arona me je lakon, ke u me he ka obic' ödrin ge je hnabinybak; m' ödrin e he ka hnyat bihut, wale hanymodrin hnyi hnanyibu nyiele balua: ke u me he ka okabi Arona me je lakon. 10 Ke u me he ka hom bolok ka hnyi hnyimakan uma hnân ûkhacaköu: k' ame he Arona me je lakon ka ip je hnyamödrin hon ban bolok. 11 Ke u me hnyi hwanumen uma hnân ûkhacaköu. 12 his hnyi hmelen taben hut. 13 Ke u me

me hnyi boûlölöven je hnyikönyen lakon Arona a metâ, me je bahnyökveto gadrin a metâ, me je bacan gadrin a metâ, me dukâiâ hon taben hut igigilö e ge dra. 21 Ke u me he ka hom ke keihen dra ûnyi hnyi hon taben hut, me wakaco hnân hû, me duköiö Arona, me je ûkhaûen, me je lakon, me je khaûen lakon unyin: ke adre me he ka okabâ, me je ûkhaûen me je ûkhaûen lakon unyin. 22 Ke u me he ka hom pipikhenyainy mamoe baga, me obiny ae pipikhenya, me pipikhenya wale ame lan tang tiny, me ûnyi ae lau hon akiny, me li wagien me pipikhenyainy, me jevan a metâ; anyin a wale mamoe baga hnân okabâ: 23 ke khaca areto, me khaca ong areto adre bi wakacoiny, ke khaca ong areto ae halelöû, ûnyi hnyi tang areto adre ca levenâ a e hnyi hnyimakö Iehova: 24 ke u me he ka ip hia hon li hnyamö Arona, me je hnyamen je lakon; ke u me he ka hajijingâ e hnân hudiny adre hajijingâ hnyi hnyimakö Iehova. 25 Ke u me he ka hom je ûnyi e ûnyi hnyi je hnyamödrin, me le hon taben hut hnân hut adre le, e me bo so hnyi hnyimakö Iehova. 26 Ke u me he ka hom ûlainy mamoe baga wale hnân okabâ anyi he ka hlingâ bolok hnyi hnyimakö Iehova Arona, me hajijingâ hnân hut adre hajijingâ hnyi hnyimakö Iehova. 27 Ke u Ke u me he ka hom ke keihen dren bolok me he ka okabâ ûlainy hut adre hajijingâ, me kina hon je baitoiny taben hut hnen me jevan wale hut adre kap göranyai, wale banyâm; ke u me he ka hingâlâ kolon dra at adre hajijingâ me kap göranyai, wale ec mamoe baga hnân uhotilâ, wale hobi kö be ka hom hia pipikhenyainy wale ame lan Arona me lakon: 28 ke wale jekhö Arona tang tiny, me ûnyi ae lau hon akiny, me li me lakon unyin lakon Isaraela nyiele balua: wagien me pipikhenyainy, ke u me he ka le anyin a e hut adre kap goranyai: ke ame bon taben hut. 14 Ke haba utiöiny bolok, he ka hnân hut adre kap goranyai unyin me unen, me ta tet, u me he ka le hnyi lakon Isaraela ûnyi hnyi anyidrin je hudiny meic hoton hna hunuma; wale hudiny ûsoköu, wale anyidra hut adre kap göranyai hulo. 15 Ke u me he ka hom ke mamoe ko Iehova. 29 Ke haba je ûkhaû ae kap baga a khaca; k'ame he Arona me je anyi Arona ame he ka hnân hobi kâu biju. lakon ka ip je hnyamödrin hon ban mamoe lakon hwaban, hnân hû me otil' ödrin baga. 16 Ke u me he ka hlingâ mamoe hnyin. 30 Ke hamen nokon wale at ame baga, me hom dren, me dukâiâ hon taben bihut a hwaban, he ka khavâ e hnyi je bong 17 Ke u me he ka susubâ a seven, e ka didrö ka hnyi uma hnân mamoe baga me hneû tang tiny, me je can, ûkhacaköu he ka huliwa hnyi dok ae kap. me tha ip ta je ûnyi e me je hnyiban, me 31 Ke u me he ka hom mamoe baga wale ban. 18 Ke u me he ka tha le hia mamoe hnân uhotilâ, me ölâ utiöiny hnyi ke dok laga hon taben hut; wale hut hnân le kö ae kap. 32 K'ame he Arona me lakon ka lehova: wale hut ae bo so, me hut a le ge an utiöiny mamoe baga, tha e me areto meic kö Iehova. 19 Ke u me he ka hom ûnyi hnyi tangen, hnyi hwanumen ûma ke mamoe baga a khaca, k' ame he Arona | ûkhacaköu. 33 K' ödrin e he ka han ta me je lakon ka ip je hnyamödrin hon ban je ûnyi wale adre bi hwaban möt kâu, mamoe baga. 20 Ke u me he ka hlingâ hnân uhotilâ me okabi ödrin: ke ame ca mamoe baga me hom ke keihen dren me kina he atkanyua ka hnyi han, anyin ae kap.

34 Ke a ne hu kolon meno wale hnân uho- tube e ge gol ae so, wale hon, me hnyi je tilâ me areto hnyi hnyomakatu, u me he ka le kolon ge meic: adre me ca he ka an e, anyin ae kap. 35 Ke u me he ka ânyâ hia kö Arona me je lakon helâ me hnök hna hûna köu: seven ta je bong u me he ka otil' ödrin. 36 Ke u me he ka hudo bolok hnyi ke bong me ke bong hnân hudiny hwakecin ae monu me hwaban möt: ke u me he ka ânyâwia taben hut, u ka hia but bi hwaban möt hon; ke u me he ka hû me 37 Seven ta bong u me he ka bi hwaban möt hon taben hut, me okabâ: k' ame he ka ti kap taben hut; k' ame he ka kap ta je ûnyi hia ame kâlâ taben hut.

38 Ke walang ûnyi u me he ka hudo hon taben hut, a lo li lakon mamoe a khaca hunainy hnyi ta ogo bong hia. 39 U me he ka hudo ke nokon mamoe hnyi hnyomakatu, ke u me he ka hudö ke nokon mamoe hnyi sahac: 40 ke haba ke keihen a libenyitainy bath falawa adre ûhaniken me tap wakaco adre kokot a ke keihen a vakiny hin; me tap waina minya a ke keihen a vakiny hin hnân hudiny ic, tha e me nokon mamoe. 41 Ke haba ke mamoe u me he ka hudo hnyi sahac me ânyâ hobi kâu helâ me hudiny han hnyi hnyomakatu, me helâ me hudiny ic, me me bo so, wale hut a an hnen meic kö Iehova. 42 Haba hut adre le ame he ka e bala hnyi anyibun je dö hnyi hwanumen uma ûkhacaköu hnyi hnyimakö Iehova: ke oge me he ka iouny möbun eling, me fuc köu eling. 43 Ke oge me he ka iouny me lakon Isaraela eling; k' ame he ka okabâ hnen soik. 44 Ke oge me he ka okabâ uma ûkhacaköu, me taben hut, ke oge me he ka okabi Arona me lakon, m' ödrin e hnyat bihut 45 Ke oge me he ka laba hnyi wanben lakon Isaraela, m'oge me he ka 46 K' ame he ka khan' ödra Khongudrin. a inya Iehova Khongudrin, waleji ame hum ödra ûnyi hnye hnyei Aigupito, m' inye he ka laba wanbödra. Inya Iehova Khongudrin.

HNYIMAKAN 30.

ge utö öhum. 2 Khaca kubit ibeûen, me anyibun möt. khaca kubit ûlauen ; k' ame he ka tha ûcû

ke keihen igigilöâ, me je baitoiny; ke u me he ka bi koronainy a gol igigilö e. Ke u me he ka ânyâ vak ta otru gol ka hnyi hmelen baten, hnyi li vhaken, wale hnyi li ke keihen; ke wale hnen li venyâ hnân vadren. 5 Ke u me he ka ânyâ li venyâ öhum, me tube ge gol. 6 Ke u me he ka ip e hnyi hnyimakan singiny cicö tang hnân ohnatho hnyi hnyimakan taben ibetengiö wale hon ûnyi hnân ohnatho, dok oge me he ka iouny möu hnyin. hamö Arona he ka le hon e je utö ae bo so: k' ame he ka le hnyi je hnyomakatu, e ka ânyâwia je lamepa. 8 Ke ka he Arona ka vâc je lamepa hnyi je sahac, me ame he ka le e, ke wale thibi e hnân bo so bala hnyi hnyimakö Iehova, hnyi anyibun ta je dö hia. 9 Ca he öbun ka hudo hon ke je utö bi ae bo so, me je hut adre le, me je hut hnân han; ke öbun e ca he ka hudo hu-10 Ke ame he Arona ka diny ic hon e. okhaca bi hwaban möt hon je baitoiny hnyi je huna: e ame he ka okhaca bi hwaban möt hon e hnyi je huna ge dra hnân hudiny hwakecin ae monu hnân bi hwaban möt hnyi anyibun ta je dö hia: e ti kap e kö Iehova.

11 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 12 U ka he ka aû ûseiny lakon Isaraela hoton numeraidra, haba hnyi ûen e adre me he ka ve bi hwaban anyidra möt kö Iehova, u ka öû ödra; me me ca he ka hu mok unyidra u ka öû ödra. 13 Walang ûnyi adre me he ka ve ham, ödra ka hanyâûâ hnyi hna öû ödra, ûsa haf sekel, helâ me sekeliny dok ae kap : (haba sekel twente je gera:) haba hut kö Iehova, me, haf sekel. 14 Haba tavat hia adre me hanyâûâ ka hnyi tavat adre hia but aû, hwân ge tavat a twente huna me gan hon e, adre me he ka ve bi hut kö Iehova. 15 Ame ca he tavat tren omjeû ka ham gânâ, k' ame ca he tavat ae ba ta ûnyi ka ham oûhnyûkongoâ, ke haf sekel cici thibi, hnyi ûen adre bi hut kö Iehova, hnân bi hwaban 16 Ke u me he ka hom anyibun möt. mone hwaban möt unyin lakon Isaraela, me E u me he ka tibet tap hnân leû utö me me hnân oûnykûmeâ ka lakon Isaraela ae bo so hon u me he ka tibet di he tibet di he ho ka tibet di ip hobi kâu huliwa hnyi uma ûkhacaköu; ae bo so hon: u me he ka tibet e hnyi hnyimakö Iehova hnân bi hwaban

17 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, je hwendiny a vak: k' ame he ka lo li 18 U me he minya ka ânyâ taben soû a kubit ibeûen göranyai, k' ame he ka tha bras, k' ame he ka bras je can, hnân soû: khacā me je baitoiny. 3 Ke u me he ka ke u me he ka ip e hnyi wanben uma ukhacaköu me taben hut, ke u me he ka hingâlâ köiö hnyin. 19 K' ame he Arona me lakon ka hinyem hnyin me osûâ je cadrin: 20 ödrin ka didrö ka hnyi uma ûkhacaköu ödrin e he ka soû ge köiö, wâ ödrin e mokcu; helâe minya, ödrin ka hakekenyâ taben bi hut he ka huliwa me le hut a an ge meic kö Iehova; 21 helâe ödrin e he ka hinyem me osûâ je cadrin, wâ ödrin e mokcu: ke wale hnanyibu ködrin nyiele balua, hobi kâu, me je mâtrâniny hnyi anyidrin ta je dö hia.

22 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 23 U me he ka hom je ûnyi ae bo so ae ûnyi hnathu, wale muro ae köiö a faiv haded je sekel, ke hafiny e kinamo ae bo so, wale lo li haded ke fifte, 24 me kasia a faiv haded je sekel, helâ me sekeliny dok ae kap, me tap wakaco elaio a khaca hin: 25 ke u me he ka ânyâ e me wakaco hnân hû ae kap, wakaco ae bo so adre ûhaniken helâ me hna huliwan hnen at ame bi wakaco; ke wale wakaco hnân hû ae kap. Ke u me he ka hû uma ûkhacaköu hnen ûnyi e, me tang hnân ohnatho, 27 me laulau, me je omjehen, me taben lamepa me je omjehen, 28 me tap hnân leû ûnyi ae bo so, me tap hnân leû hut me je omjehen, me taben soû me je can. 29 Ke u me he ka okaba je ûnyi e, me me ti kap: ame he ka kap ta je ûnyi hia ame kâlâ. 30 Ke u me he ka hû Arona me lakon, me okabi ödrin. m ödrin e hnyat bihut könya. 31 Ke u me he ka ha ka lakon Isaraela, ka habe, Wale thibi e wakaco ae kap hnân hû könya hnyi anyibun ta je dö hia. 32 Ca he ka hingàlâ e hon unyin at, ke ca he öbun ka ânyâ ûnyi helâe, helâ me önyen: e kap, k' ame he ka kap köbun. 33 Ke haba at ame he ka ûhaniken ûnyi helâe, me ip hanen hon ke atkanyua, me adre me he ka ohia at e ûnyi hnyi iny hnyei.

34 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, U me he ka hom je ûnyi ae bo so, wale natafa, me sekeletha, me kelibena; je ûnyi ae bo so tha e me libanu ae so: ûsa khaca thibi ihmakiny; 35 ke u me he ka ânyâ e hnân bo so adre le me ûhaniken helâ me ihuliwainy at ame bi wakaco, adre ûnyaomomono ke keihen, me ip cicö ûnyi hnân

unyâmhobi kö Iehova. 38 Ke haba at ame he ka ânyâ ûnyi helâe hnân hnulâ, me adre me he ka ohia e ûnyi hnyi iny hnyei.

HNYIMAKAN 31.

ZE Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 2 Wâ bi oge hia but hawâ iö Bezaleli a nöku Uri, nöku Huro, ûnyi hnyi tribu Juda: 3 ke oge hia but öunöngötå e hnen hanon Khong hnyi metâ, me wâ ûnykûme, me tremang, me ta je huliwa hia, 4 me me he ka wâhmakhmeto ta je ûnyi ae iyong, he ka hulwan gol, me sileva, me bras, 5 me subö veto hnân ohmâ hnyi je taben, me subö utö, me he ka huliwan ta je huliwa hia. 6 Ke wâ bi, inya oge hia but kû Aholiaba nöku Ahisamaka me me tha e me, ûnyi hnyi tribu Dana; ke oge hia but ip metâ eû hnyi hnyekon hnyat ae metâ hia, m' ödrin e he ka ânyâ hia hnök hna hûna köu: 7 wale uma ûkhacaköu, me tang hnân ohnatho, me taben ibetengio hon e, me je omjehen uma; 8 me laulau me omjehen, me taben lamepa ae so me je omjehen hia, me tap hnân leû ûnyi ae bo so, 9 me taben leû hut me je omjehen hia, me taben soû me je can, 10 me ta je ûkhaû adre tibet soâ, me je ûkhaû ae kap hobi kö Arona at bihut, me je ûkhaûen lakon hnân bi hanymen hnyat bihut; 11 me wakaco hnân hû, me je ûnyi ae bo so hnân le hobi kâu dok ae kap : adre me he ka ânyâ hoton hnök hna hûna köu hia thithö.

12 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 13 U me he ka ha ka lakon Isaraela, ka habe, Öbun e he ka tuö anyik je sabath: anyin a wale haten könya m' öbun hnyi anyibun ta je dö hia: m' öbun e he ka wâ a inya Iehova at ame okabi öbun. Anyin a wale öbun e he ka tuö sabath, anyin ae kap e unyibun: ke haba at ame he ka okongo e, adre me he ka hlingâ: anyin a haba at ame he ka huliwa hnyin, me, adre me he ka ohia at eling ûnyi hnyi 15 Siks je bong hnân huliwa; iny hnyei. ke haba bong a seveniny, me, wale sabath hnân menâ, e kap hobi kö Iehova: ke haba at ame he ka bi huliwa hnyi bong sabath, köuâ ae so me kap: 36 ke u me he ka kot me, adre me he ka hlingâ. 16 Anyin a wale ame he ka tuö sabath hnen lakon obnatho hnyi uma ûkhacaköu, wale oge me Isaraela, me ûnykûme sabath hnyi anyidra he ka iouny möu hnyin: ame he ka ti kap ta je dö hia, hnân ûhihinyköu nyiele balua. e unyihun. 37 Ke haba ûnyi ae bo so u 17 Wale ke haten könya me lakon Isaraela me he ka ânyâ, ca he öbun ka ânyâ hobi nyiele balua: anyin a hnyi je bong a siks köbun helâ me önyen: ame he ka kap e lehova ame op drany me hmeledrany, ke hnyi bong a seven e ame mena, me me me he ka ha, ka habe, E a hum ödra me hunyin hmetu.

lau anyin ûnyi hnân ohnatho, li veto ae lau ju hmönyininy hnyekom ame ubâhlâ, me a sihnalimen ge hnyamen Khong, hnyi ûen e ame um dö ûhnenamö mē hon bucen Sinai.

HNYIMAKAN 32.

ame ûkhacaköu tavat unyi Arona, me ha ka je mâtrânibun hnân idrin nyiele balua. kâu, ka habe, Todrö ka ânyâ ke khong 14 Ke haba Iehova ame ietra monu, wale hnân hobi köta me me hnyimakan anyita bunyen; ke haba Mose waleji at ame hum öta ûnyi a o kâu. 2 Ke haingö Arona ködra, ka habe, Uny jut je anen hnyikökönya. 3 Ke haba tavat hia adre me uny jut je anen hnyikönyen gol hnyi ta je Khong, a kave hnyi li veto ae lau.

He thö, utut; anyin ae kong ut ânyâm me bi belen lakon Isaraela. 21 Ke haingö tavat, waleji u je hom ûnyi hnyi hnyei Mose kö Arona, ka habe, Ieû a anyâ köu Aigupito : 8 adre hia but ie saû ûnyi hnyi tavat cang, m' u me okûâ ködra monu ae gethen waleji oge hûna ködra; k' adre hia gan eang? 22 Haba Arona ame thu, ka me khudrung kâu, me bi hut kâu, me ha, hmönyin tuhök: e khanö u hwakecin tavat ka habe, Isaraela lö, walang khongom, at a ödra be monu. 23 Anyin a haingödra ame hum u ûnyi hnyei Aigupito. könya, ka habe, Ânyâ thö hobi köta ke 9 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, khong, me me hnyimakan anyita bunyen Oge wâ but tavat eang, me wâ but, ödra anyin a haba Mose, waleji at ame hum öta hmönyin ködra, m' inye he ka ohi' ödra; ka habe, Ame he tavat tren gol ka uny k' oge me he ka wiö u bi hnân hnyei ae jut; me adre me ham könya, me oge me ame he ka ubâhlâ gan ânyâm hmönyin ka monu but tavat; anyin Arona ame omonu je lakem waleji u je hom ûnyi hnyi hnyei ödra me me he ka hlum' ödra hnen je iwahwege? 12 Ieû ge at Aigupito tavat adre tot hnyi homagouleny hna hunuma, me ha,

me he ka hling' ödra hnyi je bucen, me 18 Ke e ame ham kö Mose li veto ae ohi' ödra ûnyi hnyi hon kânâ? Ö u ikhâlâ ietra monu a o ka je lakem. 13 Unykûme ju kö Aberahama, me Isaaka, me Isaraela, a lathnyabaem, waleji hnyat u je khemanyin gam bi ködrin, me ha, ka habe, Oge me he ka osehia je mâtrânibun helâ me je E a wâ but tavat a ga bec Mose he okhûiny drany, ke haba hnyei hia eang ka utut ûnyi hnyi hon bucen, me waleji oge ha köbun, oge me he ka ham waleji oge ha köbun, oge me he ka ham e ame ha he ka ânyâ ka lakeiny.

15 Ke Mose ame hwiö me utut ûheny hon öta ûnyi hnyi hnyei Aigupito, me ca khan' bucen ke wale hnyi li hnyamen li veto ae lau hnân ohnatho, wale li veto ae lau adre sihnalimen hnyi li ve ke keihen: adre nyen a gol hnyi je hnyikönyen laöiöbun sihnalimen hnyi ke keihen me ke keihen. me je lakubun baga me hlu, ke ho jem 16 Huliwa anyin Khong li veto ae lau, ke haba hna sihnalimen, me, a sihnalimen hnyikönyidra me hom kö Arona. 4 Ke e a löng hnö Josua hwan imedien tavat adre ame kap ta je ûnyi eling gadra, me tretrauâ me kuku, me e ame ha kö Mose, ka habe, ge sulâ, me ânyâ me me nokon kau adre Hwan vat ûnyi hnyi hna hunuma. 18 Ke oköiâ: ke adre me ha, ka habe, Isaraela lö, haingen, ka habe, Ca hwan vat eling hwan walang khongom at ame hum u ûnyi hnyi tavat hwege, ke haba khaca, ca hwan tenge hnyei Aigupito. 5 Ke a wâ but e hnö anyin tavat ae bâ: ke so bi oge me löng Arona me e ame otilâ taben hut cicö e; ke hwan khumöng. 19 Ke ame hakekeny haba Arona ame haimemenâ, ka habe, Haba ka hnyi hna hunuma, me e ame wâ nokon bong nyi adre me he ka ânyâ bijeû kö kau me biâ, me ame ubâhlâ hmönyin anyi Iehova. 6 Ke adre me vesâ hnyi hnyoma- Mose, me e ame khuâ degecâ li veto ae lau katu kong, me hudo je hut adre le, me hom | ûnyi hnyi li hnyamen, me me hmouca but je hudiny ûsokou; me ame laba ju tavat he hmelen bucen. 20 Ke e ame hom nokon ka han me ic, me adre me todrö he ka mat. kau adre me ânyâ, me thong hnyi meic, me 7 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, omomonoâ, me khûkhûâ ka huyi hon köiö, but ânyâ hobi ködra nokon kau adre oköiâ, habe, Than lö, ca he ka ubâhlâ ânyâm tavat ae hwege nyin: 10 ke walang ang ûnyi hnyi hnyei Aigupito, me, ca khan' hnö nya but, me me ubâhlâ thö anyik öta ûnyi a o kâu. 24 Ke haingök ködra, 11 Ke Mose ame khöu kö Iehova a khûâ ka hnyi meic, me a o but nokon kau Khongon, me ha, ka habe, Iehova lö, geû eang. 25 Ke a wâ but Mose a ga monu-Aigupito ge man ae gan me hnyam ae hnaihmiöny m' ödra: 26 ke haba Mose ame

ka habe, Ie at ame tha hien me Iehova ! | löng tavat uthumetu eling ae kong, me kau je at Levi hia. 27 Ke haingen ködrin, Khongu Isaraela, ka habe, He th' öbun ka ve ca anvibun je hele vat hnyi je batöbun, me vheno hna hunuma hwân hnyi ke homagoule ke ne o but ka hnyi ke homagöuleny hna hunuma, me ve hlingâ je liamekeiny m' öbun, me je iate, me tavat adre me laba hakekeny köbun. 28 Ke haba at Levi ödrin e ânyâ helâ me hofuc ho Mose: me a mokcu hnyi bong eling helâ me kun ta thauzan tavat aten hnyei. 29 Ke Mose ame ha, ka habe, Ve hn' öbun bi kö Iehova hnyi bong ang, eke, e so at ame tot metâ ka nokon me liamekeiny mē; me me he ka ohnahici öbun hnyi bong ang. 30 Ke haba nyi, Mose ame ha ka tavat, ka habe, E gan hmâ anyibun hulö: ke walang ang oge me he ka olö kö Iehova; oge me ne he ka bi hwaban melen anyibun hulö. 31 Ke Mose ame he hmetu kö Iehova me ha, ka habe, E kölö, e ti gan hulö ame ânyâ tavat ang, k' adre me bi khongudrin gol. 32 Ke walang ang, u je ne he ka ikhâlâ anyidra hulö—; ke ame ne ba, ö u na he ka kot degeci nya ûnyi hnyi anyam tusi u je sihnalimen. 33 Ke lehova ame ha kö Mose, ka habe, Haba at ame monu könya oge me he ka kot degecâ tinyi hnyi anyik tusi. 34 Ke he thö walang ang me hom tavat ka hnyi dok waleji oge me ha köu: wâ bi, ame he ka he anyik angela hnyi hnyimâkâm: ke so bi, haba hnyi bong oge me he ka senâ, me oge me he ka bi hwaban anyidra hulö. 35 Ke lehova ame kot tavat can hnödra hna anyâ nokon kau, waleji a ânyâ Arona.

HNYIMAKAN 33.

KE Iehova ame ha kö Mose, ka habe, Hna but dok ang, ke he thö ûhem ang me tavat waleji u je hom ûhedra hnyi hnyei Aigupito, ka hnyi hnyei oge ûhihinyköuâ kö Aberahama, me Isaaka, me Jekob, ka habe, Oge me he ka ham ka je matranam: 2 ke oge me he ka kuna hnyi hnyimâkâm ke angela; ke oge me he ka oba at Kanana, me Amora, me Heth, me Perizi, me Hivi, me Jebusi: 3 ka hnyi ne he ka ohiö u eû hnyi gethen. 4 Ke a hmelen, a inya me lakem ?

he but jem könya. Me ame ûkhacaköu adre me ûtengiö: ke ba at ame theip. 5 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova Ha thö ka lakon Isaraela, ka habe, U hnyei ae hwege nyin: oge ne he hnyi wanbâm hnyi thuthubademak, me, oge me he ka ohiö u: anyin a wale u ma he walang ang ka uny jut je theibâm, me me khanö nya ûnyi oge me he ka ânyâ köu. 6 Ke haba lakon Isaraela adre me uny jut je theibidra hwân hnyi bucen Horeba.

7 Ke haba hwakeci Mose, me, e ame labö hom uma ûkhacaköu, me otilâ hoton hna hunuma, e ûsâkâûö me hna hunuma, ke e ame hwenyi ien, ka habe, Uma mano hnân ûkhacaköu. Ke haba tavat hia adre me elöm Iehova me adre me he but ka hnyi uma mano a uma ûkhacaköu wale hoton hna hunuma. 8 Ke e ka he Mose ka hnyi Uma mano, me ame köûe thö tavat hia adre me ve tot hnyi je hwanumen umödra je uma mano, me ō Mose ke ne o but e ame didrö ka hnyi uma mano. 9 Ke hnyi ûen Mose ame didrö ka hnyi Uma mano, me ame utut ûlâ ame tot wisa, me laba hnyi hwanumen Uma mano, ke Iehova ame ûhnenamö me Mose. 10 Ke a wâ but tavat hia ûlâ ame tot wisa a g' ame tot hnyi hwanumen Uma mano: me haba tavat hia adre me köûe me ve khudrung hnyi hwanumen umodra je uma mano. 11 Ke Iehova ame fuc kö Mose ae ûcû hnyem, helâ me at ame ûhnenamö me waeny. Ke e ame he hmetu ka hnyi hna hunuma; ke kaba athnyabainy jia Josua nöku Nuna, a hidröu, me ame ca he bi ûheny hnyin uma mano.

12 Ke haingö Mose kö Iehova, ka habe, Me wâ bi, u je ha könya, ka habe, He thö ka hom tavat eang: ke u tiga ca omanenâ könya at u me he ka tha kunâ mönya. Ke so bi u je ha, ka habe, E khano u inya me iâm, ke inya oge me betenge köu. 13 Anyin a wale, u je ne betenge gak, ö u omanenâ könya dem gethen, me me khanö nya u, me u me betenge gak : ke ûnykûme ju a haba hnyei ang me hing lakem. 14 Ke e ame ha, ka habe, Ötu tha he, ke oge me he ka omenö u. 15 Ke haingen kâu, ka habe, Öte ne ca tha he, me u me ca he ka hum öhmun ûbehmun ang. 16 K' ame he ka kamâu ka manen a u me betenge hnyei ame di hnyin dân basin me hani: gak, walönya me lakem ang? Hawa, ca anyin a oge me ca he ka tha he möu; hnyi ûnyi ang a ötin e tha he, me öhmun anyin a u hnyei ae hwege nyin: wâ oge e he ka ve bongon me ta je hnyei hia eang

17 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, | ka habe, Than lö u je ne betenge gak, ö u Oge me he ka ânyâ minya ûnyi eang u me he Than ka tha he möhmun; anyin ae ha: anyin a inya oge me betenge gam, ke e khanö nya u me iâm. 18 Me haingen, ka habe, U na he ju ka omanenâ könya ânyâm hmanenang. 19 Me e ame ha, ka habe. Oge me he ka kunâ anyik so ka hnyi hnyimâkâm, ke oge me he ka omanenâ iö lehova hnyi hnyimâkâm ; ke oge me he ka betenge ge at ae bewek ka betenge gan, ke oge me he ka kölu ge at ae bewek ka | kölu gan. 20 Ke haingen, ka habe, e ca khanö u he ka wâ hnyimakök: anyin ae ca khana at ka o nya, me möt bi. 21 Ke haingö Iehova, ka habe, Wâ bi, walang ke ong dok unyik, ke u me he ka tot hon kic: 22 ke haba hnyi ûen ame hanyâûâ anyik hmanenang, me oge me he ka ip u ka hnyi kic adre hia but tho, me tubi u ge hnya-23 ke oge me he ka thu hmetu hnyamök, ke u me he ka wâ hotuk: k' adre me ca he bi ka wâ hnyimakök.

HNYIMAKAN 34.

K I Iehova ame ha kö Mose, ka habe, U me he ka delâ li veto ae lau helâ me li veto a bân, ke oge me he ka sihnalimen hon li veto ae lau ta je hofucin li veto bucen Sinai, me tot eling hnyi hnyimakök hnyi hon ban bucen. 3 Ke ca he ke at ka tha ölö möu, ke ca he ke at ka manen hnyi bucen hia; ke haba khaca, ca he je hnahat mamoe me kau ka han hnyi hnyimakan

hwege nyin hnyei ang; ke u ma thang degecâ anyihmun monu me hulö, me wi' öhmun do m' öhmun e em hnyei. 10 Ke e ame ha, ka habe, Wâ bi, oge ma ânyâ ûhihinyköu: ke oge me he ka ânyâ hnyi hnyimakan tavat hia unyâm ta je ûnyi hnân lâiâ, ke ba hna ânyâ helâe eang hmelen hia, k' ame he tavat hia eang a tha ödra möu ka wâ huliwa anyi Iehova, anyin a ûnyi hnân outen oge me he ka ânyâ köu. 11 Wâ wia hnök hna hûna köu hnyi bong ang: wâ bi, oge me he ka obâ hnyi hnyimâkâm at Amora, me Kanana, me Heth, me Perizi, me Hivi, me Jebusi. wiö u bi, wâ u nye ânyâ ûbihinyköu me aten hnyei u me he ka hnyin, wâ e nye he ka nuc u helâ me hnewe unyâm: 13 ke so mök ke ne o but oge me um dö hanyâûâ: bi öbun e he ka tho anyidra je taben hut, me sa omomono anyidra je veto ame tot, me sö degecâ anyidra je Aseira: 14 anyin a u me ca he ka khudrung ka ke khong: anyin a Khong ame ciâ Iehova, Ciâ ien: 15 wâ u nye he ka ûhihinyköu me tavat adre me labā hnyei, k' adre me bi ûnyi monu me anyidra je khong, me bi hut ka anyidra je khong, k' ame ne he at ka hao u, me u me he ka hnyi an anyin hut; 16 ke wâ u nye he ka hom lakudra je hlu ae lau a bân, waleji u je tho. 2 Ke laba hobi kâu lakom je baga, me ame he lakudra penapena thö hnyi hnyomakatu, ke öliâ je hlu ka bi ûnyi monu me anyidra je khong, k' ame he minya lakom je baga ka bi ûnyi monu me anyidra je khong. 17 U ca he ka ânyâ je khong adre oköiâ. 18 U me he ka tuö bijeûiny areto adre ca levenâ bi. Seven ta bong u me he ka han hnyin areto bucen eling. 4 Ke e ame delâ ke li veto adre ca levenâ, hnyi tehi Abiba, helâ me ae lau helâ me li veto a bân; ke Mose ame hnök hna hûna köu: anyin a hnyi tehi vesâ hnyi hnyomakatu, me öliâ bucen Sinai, | Abiba u je he but ûhem Aigupito. 19 Hobi helâ me hna hûna kâu hnö Iehova, ke e könya je lakon a bân hia; me je lakon ame hom tilâ hnyi hnyamen li veto ae lau. halem meno hia a baga, a je kau me je 5 Ke Iehova ame utut hnyi ûlâ, me tha tot mamoe a bân. 20 Ke u me he ka bi hnen me eling me haimemenâ iö Iehova. 6 Ke nokon asina ge nokon mamoe: ka u je ne haba Iehova ame he hnyi hnyimakan, me ca bi hnen e, me u me he ka thu nyin. ha, ka habe, Iehova, Iehova, Khong a at Haba lakom baga a bân hia me u me he ka ame kölu me betenge, at ame bec ka bi hnen. Ke ca he ke at ka manen hnyi hmönyin ke gan hmâ anyin so me hnathu; hnyimakök ke ba ta ûnyi. 21 Siks ta bong 7 at ame tuö ibetengiö hobi kâu ta je u me he ka huliwa, ke hnyi bong a seveniny thauzan, me degecâ monu me hna hanyâûâ u me he ka menâ: u me he ka menâ hnyi me hwakecin ae monu: k' ame ca he ka ha ûen trohnen me menu. 22 Ke u me he ka me ba hulö anyin tavat ae kong; k' ame bi anya bijen anyin je wik, wale je wan hwit hwaban monu anyin je kamen ka lakon, a ban adre meno, me bijeûiny menu hnyi me laöbiny, ke ne o but hnyi dö a kuniny obiny huna. 23 Hamen obaga hia ka me vakiny. 8 Ke haba Mose ame ie nom okun manen hnyi huna hnyi hnyimakan ju hnyikânâi me khudrung. 9 Ke haingen, Than Iehova Khongu Isaraela. 24 Anyin

ca he ke at ka behnyekon em hnyei, u ka he je hnyababun hnyi bong sabath. ka manen hnyi hnyimakö Iehova Khongom, he ka hudo könya dren ânyâm hut a tha e me areto adre levenâ, ke ca he ka ip 26 U me he ka hom ka hnyi uma umö Iehova a Khongom, ta je jeûiny kânâm kânâ a bân. U me ca he ka ölâ nokon got hnyi dân basiny hinyen. 27 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, Sihnalimen ju ta je ûnyi ang: anyin a oge hia but ühihinyköu möu me at Isaraela hoton je hofuc e. 28 Ke e ame laba eling tha e me Iehova fâte je lany ke fâte je lit; ke ame wale je hnanyibu a ten.

ke ne o but e ame dit hmetu but; ke e ame didrut me ha ka lakon Isaraela hofuc a hûna kâu; 35 ke a wâ but lakon Isaraela hnyimakö Mose, a ga hadröngöc dö unen hnyimakö Mose: me Mose ame tube hmetu hnyimakan ke ne o but e ame dit me uhnenamö me.

HNYIMAKAN 35.

K E haba Mose ame ûkhacaköuâ tavat hia lakon Isaraela, me ha ködra, ka habe, Walang je hofuc Iehova ame hûna, m' öbun e he ka ânyâ. 2 Siks je bong u me he ka huliwa hnyin, ke haba bong a

oge me he ka obâ ta je hnyei hnyi hnyi-|ka bi huliwa hnyi bong eling adre me he mâkâm, me ogânâ je hnyegöulâm: ke ame ka hlingâ. 3 Ca he öbun ka hû meic hnyi

4 Ke haingö Mose ka ûkhacaköu hia hnyi kun ta ûen hnyi huna. 25 U me ca anyin at Isaraela, ka habe, Walang je hofuc a hûna Iehova, ka habe, 5 Öbun e he ka bi bwihlany unyibun hobi kö Iehova: hudiny bijeûiny paseka ke ne o but hnyoma- haba tavat adre me hnyokâ me weny, me, hamödra he ka hom, wale bwihlany hobi kö Iehova; a gol, me sileva, me bras; 6 me mano ae udrudrâ, me udrudrâ hlit, me dra vec, me lino, me leûnen got, 7 me je unen mamoe baga adre wia e me dra, me je unen takasa, me utö öhum, 8 me wakaco hnân umumelam, me je ûnyi ae bo so hobi kâu wakaco hnân hû, me je ûnyi ae bo so hnân le, 9 me je veto soama, me je veto ca han, k' ame ca ic. Ke e ame sihnalimen adre ohmâ hnyi taben, hnân iefoda, me hon li veto ae lau je hofucin ûhihinyköu, tubwiny ûlainy. 10 Ke e so ame o but hnyat ae metâ unyibun, me ânyâ ta je 29 Ke Mose ame utut ûheny hon bucen lûnyi hia a hûna Iehova; 11 waleji uma Sinai, ke e hnyi li hnyamö Mose li veto mano, a uma, me ban e, me je bâletiny, me ae lau hnân ohnatho, k' ame utut ûheny je esöiny me je venyâiny, me je khetepiny, hon bucen, ke ca khanö Mose a g' ame me je taben; 12 me tang, me li venyâiny, hadröngöc unen hnyimakan hwaban hna me taben ibetengiö, me mano a singiny, ûhnenamö me. 30 Ke Arona me lakon 13 me laulau, me li venyâiny, me je Isaraela hia adre me ō Mose, ke wâ bi, e omjehen hia, me areto hnân omanenâ; hadröngoc unen hnyimakan; m'adre me ot 14 me taben lamepa hnân umumelam, me he ka hakekenyâ. 31 Ke haba Mose ame omjehen, me je lamepainy, me wakaco hao' ödra; me a hmetu kâu Arona me je hnan umumelam; 15 me tap hnân leû taban ûkhacaköu hia; ke Mose ame ûhne- ûnyi ae bo so, me li venyâiny, me wakaco namö m' ödrin. 32 Ke hwaban e me ame hnân hû, me je ûnyi ae bo so hnân le, me ûkhacaköu thö lakon Isaraela hia: me e singiny hwanuma, wale hwanumen uma ame thumetu me hûna ködra ta je hofuc mano; 16 me taben leû hut, me echigic a hia a ha kâu Iehova hon bucen Sinai, bras, me li venyâiny, me je omjehen hia, 33 Ke a hia but Mose thumetu ödra, me me taben soû, me je can e; 17 me mano he ame tube hnyimakan. 34 Ke hnyi ûen ka huno hnyi hak, me je khetepiny, me je Mose ame didrö kö Iehova he ka ûhnenamö taben, me singiny homagöuleny hak ; 18 me me, me ame uny jut tubwiny hnyimakan je faoiny uma mano, me je faoiny, me je töiny; 19 me je ûkhaû adre huliwa soâ, hobi kâu hnyat ae hu hanymen hnyi dok ae kap, a ta je ûkhaû ae kap hobi kö Arona at bihut, me je ûkhaûen lakon hnân hanvmen bihut.

20 Ke haba ûkhacaköu anyin lakon Isaraela hia adre me vese but ûhedra unyi Mose. 21 Ke a o but tavat wale a ûjöngi ödrin hnen je hnyekudrin, me tavat a ohmehmel' ödrin hnen hanudrin, m' ödrin e hom ta je bwihlany hobi kö Iehova, hnân hobi kâu huliwa huyi uma ûkhacaköu, me hobi kâu je huliwainy hia, me hobi kâu je ûkhaû ae kap. 22 K' adre o but, obaga me omomo, tavat hia adre me weny, me seveniny ame he ka bong ae kap, a sabath hom but ta je ohmâiny nyin ae mec, me bnân menâ kö Iehova: ke haba at ame he je anen hnyikönyen, me je wen banyen

hmanenanginy gol hia; haba tavat hia adre hmakhmeto, me okhana he ka anya ta je me bi bwihlany, me adre me ham ta je huliwa hia hnân hobi kâu dok ae kap, helâ ûnyi a gol kö Iehova. 23 Ke tavat ae me ta je ûnyi hia a hûna Iehova. tren mano ae udrudrâ, me udrudrâ hlit, 2 Ke Mose ame hao Bezaleli, me Aholiame dra vec, me lino ae ûhnyûkong nân, me ba, me tavat hia adre me hnyok metâ, waleûnen got, me je unen mamoe baga adre leji hnö Iehova hna ometâ hnyok, me ödra adre me ve hom. 24 Ke haba tavat hia he ka hnyi huliwa he ka ânyâ e; 3 adre me bi bwihlany sileva me bras, adre ke ödrin e kap ta je bwihlany hia ûnyi ga me ve hom hnân bwihlany hobi kö Iehova; Mose, waleji hnen lakon Isaraela hna hom ke tavat hia tren utö öhum, hnân hobi kâu hobi kâu huliwa hnyi dok ae kap, he ka hna hwawa, wale je mano ae udrudra, ta je huliwa hia hobi kau dok ae kap, ödrin me udrudrâ hlit, me dra vec, me lino ae e o ûnyi hnyi anyidrin ta je huliwa wale a ûjöngi ödra hnen je hnyekudra ae metâ, habe, E gan, ke a kölu ju ta je ûnyi a hom adre me hwâwâ je leunen got. 27 Ke tavat hobi kâu huliwa a hûna Iehova he ka haba je taben, me adre me hom but je veto anya. 6 Ke haba Mose ame hûna k' adre soama, me je veto hnân hnen hnyi iefoda omanenâ hnyi je ke keihen hna hunuma me tubwiny ûlainy; 28 me ûnyi ae bo so hia, ka habe, Ca he hmetu ke baga me mome wakaco; a hnân umumelam, me wakaco mo ka bi huliwa hnân bwiblany hobi kâu hnân hû, me je ûnyi ae bo so hnân le. dok ae kap. Me ame um ju tavat he ka ibetengiö kö Iehova; obaga me omomo a kâu huliwa he ka ânyâ, ke hu kolon biju.

nöku Ahisamaka, ûnyi hnyi tribu Dana. 35 Ke e ame ounöngöti ödru ge hnyok ae metâ, he ka huliwan je ve huliwa anyin at ame khavi, me huliwa ae iyong, me huliwa anyin at omecâ mano ae udrudrâ, me udrudrâ hlit, me dra vec, me lino ae ûhnyûkong nân, me huliwa anyin at ame hwâwâ mano, me hnyat a ânyâ ta je huliwa hia, me wâhmakhmetoâ ta je huliwa ae iyong.

HNYIMAKAN 36.

hnân bi haten, me je waen, wale ta je huliwa wale hnö Iehova hna ometâ me wâ-

wia e me dra, me je unen takasa, ödra hia hia wale a ûjongi ödra hnen je hnyekudra je huliwa, adre me ve hom. 25 Ke omomo huliwan. Ke adre me hom bala je bwihia ae metâ hnyekudrin ödrin a hwâwâ hlany ibetengiö hnyi je hnyomakatu. 4 Ke mano ge je hnyamödra, me hom but hnödra haba tavat ae metâ hia, wale hnyat a ânyâ ûhnyûkong nân. 26 Ke omomo hia waleji | ödrin e ve ânyâ; 5 ke haingödrin kö Mose ka 29 Haba lakon Isaraela adre hom bwihlany hom. 7 Anyin ae ûcû but ta je ûnyi hobi

ohmehmel' ödra hnen je hnyekudra, adre 8 Ke haba tavat hia adre me hnyek meme ve hom hnân ta je huliwa hia, waleji tâ unyin tavat huliwa, ödrin e ânyâ uma Iehova ame hûna he ka ânyâ, a deny Mose. | mano me ten tubwiny ; wale lino ae ûhnyû-30 Ke haingö Mose ka lakon Isaraela, kong nân adre seveny, me udrudrâ, me ka habe, Wâ bi a hia but Iehova hao udrudrâ hlit, me dra vec, me je kerubi huli-Bezaleli nöku Uri, nöku Huro, ûnyi hnyi wanen at ae metâ, adre me ânyâ. 9 Ke hatribu Juda; 31 ke a hia but ounöngötâ e ge ba ibeûen je tubwiny, me ûsa twente eit je hanon Khong hnyi metâ, me wâ ûnykûme, kubit, ke ûsa foa kubit ûlauen je tubwiny; me tremâng, me ta je ve huliwa hia, 32 me khaca tulutiny je tubwiny hia. 10 Ke e me he ka wâhmakhmeto ta je huliwa ae ame ûohmâkouâ je tubwiny a faiv, wale iyong, he ka huliwan gol me sileva me bras, ke at me ke at: ke ome ûohmâköuâ ke je 33 me he ka subö veto me bi hnen hobi tubwiny a faiv. 11 Ke e ame ânyâ hnyikâu, me subö utö, me huliwan ta je huliwa men je hnewe ae udrudrâ hnyi baten ke hia ae iyong. 34 Ke e ame ip eû hnyi tubwiny hnyi hna ohmâ: ke ame ânyâ helâe hnyekon bongon at ûne, a e, me Aholiaba hnyi baten ke tubwiny ethö hon hnyi hna ohmâ ke at. 12 Fifte hnyimen je hnewe e ame ânyâ hnyi ke tubwiny, ke fifte minya hnyimen je hnewe e ame ânyâ hnyi baten ke tubwiny hnyi hna ohmâ tubwiny a loiny: me me he hnyimen je hnewe ka ûcû. Ke e ame ânyâ je bâlet gol a fifte, me ûseûköuâ je tubwiny hnen je bâlet: me me khaca uma mano. 14 Ke e ame ânyâ je tubwiny a leûnen got hnân tube hon uma mano: eleven je tubwiny e ame ânyâ. Ke haba ibeûen je tubwiny, usa thöte je kubit, ke usa vak kubit ûlauen je tubwiny K ame he Bezaleli, me Aholiaba, me hia; ke khaca tulut hobi kâu je tubwiny tavat hia adre me hnyok metâ he ka a eleven. 16 Ke e ame ûohmâköuâ je

tubwiny a thabûng, me je tubwiny a siks. 17 Ke e ame ânyâ hnyimen je hnewe a fifte hnyi baten ke tubwiny ethö hon, hnyi hna ohma, ke fifte minya hnyimen je hnewe e ame ânyâ hnyi baten ke tubwiny, hnyi hna ohmá tubwiny a loiny. 18 Ke e ame ânyâ tifte ta je bâlet bras, me me ûohmâköuâ uma me me khaca thibi. 19 Ke e ame anya ke tubwiny uma ge unen mamoe baga adre wia e me dra, me ke tubwiny a unen takasa ethö hon.

20 Ke e ame ânyâ je esöiny uma mano a utö öhum, wale ame tot wisa. 21 Ke usa ten kubit ibeûen je esö, ke khaca kubit me haf ûlauen je esö. 22 Ke ûsa lo can je eső hnân dit, ke e ame ânyâ helâe bobi kâu je esöiny uma mano hia. 23 Ke e ame ânyâ je esö hobi kâu uma mano; twente je eső hnân ke keihen ka hnyi hwaiöu: 24 ke e ame ânyâ fâte je taben a sileva eû hmelen je esö a twente; lo li taben hmelen ke esö hobi kâu ke li can e, ke lo li taben minya hmelen ke esö hobi kâu li can e. 25 Ke twente je esö e ame ânyâ hobi kâu uma mano hnyi ke keihen ka hnyi hwadrö, ame ânyâ helâe ka li at a lo hnyi li kop. hnyimaködru ka hnyi taben ibetengiö. 30 Ke e hu eit je esö me je taben sileva a sikstin, ûsa lo li taben hmelen je esö. Ke e ame ânyâ je venyâ a utö öhum: thahobi kâu je esö hnyi ke keihen uma mano, e ame inâ je venyâ hnyi wanben je esö hnyin je venyâ, ke e ame tube je venyâ ge gol.

35 Ke e ame ânyâ singiny ae udrudrâ, kaiainy, me je jöginy, hnân hingâlâ, gol ae so. me udrudrâ hlit, me dre vec, me lino ae

ae udrudrâ hobi kâu hwanumen uma, me udrudrâ hlit, me dra vec, me me mane lino ae ûhnyûkong nân adre seveny, a huliwan at omecâ mano; 38 me je khetepiny a faiv me je bâletiny a faiv: ke e ame tube je ban me je venyâ ge gol: ke bras je taben a thabûng.

HNYIMAKAN 37.

KE Bezaleli ame tibet tang a utö öhum: lo li kubit me haf ibeûen, ke khaca kubit me haf ûlauen, ke khaca kubit me haf ibeûen göranyai. 2 Ke e ame tube eû hnyin me hoton ge gol ae so, me bi koronainy gol ethö hon. 3 Ke e ame le je otru gol a vak hobi kâu vak ta can; lo li otru hnyi ke keihen, ke lo li otru minya hnyi ke keihen. 4 Ke e ame ânyâ li venyâiny a li öhum, me tube ge gol. 5 Ke e ame inâ li venyâ hnyin je otru hnyi li ke keihen tang hnân vadren tang. 6 Ke e ame ânyâ taben ibetengiö gol ae so, lo li kubit me haf ibeûen, ke khaca hubit me haf ûlauen. 7 Ke e ame ânyâ li kerubi gol; e ame ânyâ e a 26 ke fâte je taben e a sileva; lo li taben huliwan hnen hama hnyi li hnyiban; 8 a hmelen ke esö, ke lo li taben minya hmelen khaca kerubi hnyi ke hnyiban, ke khaca ke esö. 27 Ke e ame ânyâ je esö a siks kerubi hnyi ke hnyiban; ke ame ânyâ li hobi kâu hnyaumainy uma mano e jio. 28 kerubi hnyi li hnyiban a khacā me taben Ke e ame ânyâ lo li esö hobi kâu hnyau- ibetengiö. 9 Ke haba li kerubi ödru me mainy uma mano hnyi li kopiny. 29 Ke lau göranyai je labenyidru me tube taben adre me thu hwetö me me lo eû, ke adre ibetengiö ge je labenyidru, ke ödru me me ûohmâköuâ ethö hon ke otru, ke e ûhnyimaködruköu: haba li kerubi ödru me

10 Ke e ame tibet laulau a utö öhum, lo 31 li kubit ibeûen, ke khaca kubit ûlauen, ke khaca kubit me haf ibeûen göranyai: 11 bung hobi kau je esö hnyi ke keihen uma ke e ame tube e ge gol ae so, me bi koronamano, 32 ke thabûng je venyâ minya inya gol. 12 Ke e ame bi baten igigilö e a khaca hnyam, k' ame bi koronainy igigilö ke thabûng minya je venyâ hobi kâu je esö e. 13 Ke e ame le hobi kâu e je otru gol hnyi hnyaumainy uma mano e jio. 33 Ke a vak, me ohmâ je otru hnyi je ke keihen a vak hnyi vak ta can. 14 Ke ûhakekenyi hwan hnyi ke keihen, ke ne o but ka hnyi je otru me baten, hnan hnen li venya, m' ke keihen. 34 Ke e ame tube je esö ge adre me vadren laulau. 15 Ke e ame ânyâ gol, me e ame ânyâ je otruiny gol, hnân inâ li venyâ öhum me tube ge gol, m' adre me vadren laulau. 16 Ke e ame ânyâ je omjehen laulau, a je utkaiainy, me je spuniny, me je

17 Ke e ame ânyâ taben lamepa gol ae uhnyûkong nân adre seveny: me e ame so; e ame ânyâ taben lamepa adre huliwan anya hnyin e je kerubi a huliwan at ae hnen hama, wale can me unyin; ke haba je meta. 36 Ke e ame ânyâ hobi kâu e vak kaiainy, me je ovejien, me je vongon, adre ta khetep a öhum, me tube ge gol: me je me khacā me: 18 Ke siks ta vheiny ame baletiny a gol: ke e ame le hobi kau e vak ta vheivhei ûnyi hnyi li ke keihen; kun ta taben sileva. 37 Ke e ame ânyâ ke singiny vheiny taben lamepa hnyi ke keihen, ke

kun minya ta vheiny taben lamepa hnyi ke venyâ hnyin je otru hnyi li ke keihen taben 19 Kun ta kaia helâ me je vhönginy saked, me ovejien, me vongon, hnyi ke vheiny, ke kun minya ta kaia helâ me je vhönginy saked, me ovejien, me vongon, hnyi ke keihen; helâe hnyi je vheiny a siks ame vhei ûnyi hnyi taben lamepa. 20 Ke e hnyi taben lamepa vak ta kaia helâ me je vhönginy saked, me je ovejien, me je vongon: 21 haba ke ovejien hmelen ke li vheiny adre okhacā me, me ke ovejien hmelen ke li vheiny adre okhacā me, me ke ovejien hmelen ke li vheiny adre okhacā me, hnân je vheiny a siks ame vheivhei ûnyi hnyin. 22 Haba je ovejien me je vheiny adre me khacā me: ke gol ae so adre huliwan hnen hama hia thithö. 23 Ke e ame ânyâ je lamepainy a seven, me uthesiûniny, me je taben hleûhleûiny gol ac so. 24 Khaca talan gol ae so hnân ânyâ e, me je omjehen

25 Ke e ame tibet tap utö öhum hnân leû ûnyi ae bo so; khaca kubit ibeûen, ke khaca kubit ûlauen, ke tha ûcû vak ta hwenöiny; ke lo li kubit ibeûen göranyai; k' ame tha khacā me je baitoiny. 26 Kee ame tube e ge gol ae so, walethö hon, me je ke keihen igigilö, me je baitoiny: ke e ame 27 Ke e ame bi koronainy gol igigilö. ânyâ vak ta otru gol ka hnyin hmelen koronainy, hon li vhaken, wale hnyi li ke keihen, 17 Ke bras je taben je khetepiny; ke silea hnen li venyâ hnân vadren e. 28 Ke e va ta je bâletiny je khetepiny, me je venyâme ûnyi ae ûnyi hnathu ae bo so hnân le, hoton ihuliwainy at ame bi wakaco.

HNYIMAKAN 38.

KE e ame tibet taben hut hnân leû, a utö öhum: thabûng ta kubit ibeûen, ke thabûng kubit ulaûen, ke tha ûcu je hwenoiny a vak; ke kun ta kubit ibeûen göranyai. 2 Ke e ame ânyâ vak ta baitoiny hnyi vak ta kopiny, k' adre khacā me je baitoiny, ke e ame khava e ge bras. 3 Ke e ame ânyâ je omjehen taben hut hia, a je ot, me je soi, me je kaia, me je bâlet hnân seû utiö, me je taben meic; e ame ânyâ je omjehen hia ge bras. 4 Ke e ame ânyâ hnân taben hut echigic a bras helâ me boert eû hmelen baten hnyikânâi, me me uhni hnyi wanben e. 5 Ke e ame le vak ta otru hobi kâu vak ta hnyibaniny echigic bras, hnân hnen

hut hnân vadren e; ke e ame tibet esöiny me olanyâ hnyin.

8 Ke e ame ânyâ taben soû a bras, me can a bras, ûnyi hnyi je uselat anyin omomo adre ûkhacaköu he ka bi athnyaba hnyi hwanumen uma ûkhacaköu.

9 Ke e ame bi haginy: haba hnyi ke keihen ka hnyi hwaiöu adre uhno mano lin oae ûhnyûkong nân adre seveny hnyi hak, a khaca haded je kubit: 10 ke twente je khetepiny, ke twente je taben a bras; ke sileva je bâletiny je khetep, me je venyâ-11 Ke khaca haded je kubit hobi kâu ke keihen ka hnyi hwadrö, ke twente je khetepiny, ke twente je taben a bras; ke sileva je bâletiny je khetep, me je venyâ-12 Ke hobi kâu ke keihen e jio fifte je kubit mano adre uhno, ke ten je khetepiny, ke ten je taben, ke sileva je bâletiny je khetep me je venyâiny. 13 Ke fifte kubit hobi kâu ke keihen e deiö. adre uhno hnyi ke keihen homagöule fiftin kubit mano; ke kun ta khetepiny, ke kun ta taben: 15 helåe minya hnyi ke keihen: wale hnyi li ke keihen homagouleny hak adre ve uhni mano a fiftin je kubit; ke kun ta khetepiny me kun ta taben. haba mano hia adre uhno igigilö hak, me mano lino ae ûhnyûkong nân, adre seveny. ame ânyâ li venyâ öhum me tube ge gol. iny, ke adre tube ge sileva je ban hia; ke 29 Ke e ame ânyâ wakaco hnân hû ae kap, adre venyâ ge sileva je khetepiny hak hia. 18 Ke haba mano adre uhno a hlinginy homagoule, me, huliwa anyin at omecâ mano. ae udrudrâ, me udrudrâ hlit, me dra vec. me lino ae ûhnyûkong nân adre seveny: ke twente kubit ibeûen, ke haba ibeûen göranyai hnyi ûlauen, thabûng ta kubit, helâ me hna uhni mano hni hak. 19 Ke vak ta khetepiny, ke vak ta taben bras; ke sileva je bâletiny, k' adre khavâ ge sileva je ban e me je venyâiny. 20 Ke bras je faoiny uma mano hia me hak a igigilö.

21 Ke walang ûseiny je ûnyi hnyi uma mano, a uma mano hnân ohnatho, helâ me hnödra hna aû, hoton hna hûna hnö Mose. hnân huliwa anyin at Levi, a aù ga Ithamara nöku Arona at bihut. 22 Ke haba Bezaleli, nöku Uri, nöku Huro, ûnyi hnyi tribu Juda, ame ânyâ ta je ûnyi hia a hûna Iehova kö Mose. 23 Ke e unyin Aholiaba, nöku Ahisamaka ûnyi hnyi tribu Dana, at li venyâ. 6 Ke e ame ânyâ li venyâ a utö khavi hnalimen, ke at huliwa ae metâ, ke öhum, me tube ge bras. 7 Ke e ame inâ li at omecâ mano ge udrudrâ, me udrudrâ

24 Haba gol hia adre hom hobi kâu ta je huliwa hia hnyi dok ae kap, wale gol ûnyi hnyi je bwihlany, me, twente nain je talan, me tu haded ke thöte je sekel, hoton sekeliny dok ae kap. 25 Ke haba sileva unyidrin tavat adre aû hnyi ûkhacaköu, kbaca haded je talan, ke khaca thauzan ke seven haded ke sevente faiv je sekel, hoton sekeliny dok ae kap: 26 ûsa khaca beka ke at me ke at, wale haf sekel, hoton sekeliny dok ae kap, ödra ûsa khaca hia adre hanyâûâ ka hnyi hna öû ödra, hwân ge tavat a twente me gan hon e, ödra siks haded ke theri thauzan ke faiv haded ke fifte. 27 Ke adre me le je talan sileva a khaca haded hnân je taben khetepiny dok ae kap, me je taben singiny; adre me ânyâ je taben a khaca haded, ûnyi hnyi je talan a khaca haded, a khaca talan hobi kâu ke taben a khaca. 28 Ke ûnyi ge khaca thauzan seven haded ke sevente faiv sekel e ame ânyâ je bâlet amethusa. hobi kâu je khetep, me khavâ je ban, me anya je venya hobi kau. 29 Ke haba bras me lo li thauzan ke foa haded je sekel. 30 Ke e ame ânyâ ûnyi hnyin e je taben hobi kâu hwanumen uma ûkhacaköu, me taben hut a bras, me echigic bras, me je omjehen hia taben hut, 31 me je taben hak igigilö, me je taben homagöuleny hak, me hia hak igigilö.

HNYIMAKAN 39.

helâ me hna hûna hnö Iehova kö Mose.

4 Ke ödrin e tibet li hon bajebenyin hobi Iehova hna hûna kö Mose. káu ûnyi e adre utibetköuâ: ke adre me uohmâköuâ hnyi li hnyiban. 5 Ke haba iefoda, adre hwâwâ mano ae udrudrâ hia; wen e, wale adre hwâwâ metâ, hnân ca e, 23 ke hnyimen hnyi wanben ûkhaû helâ adre khacā me, ke tha ûcû me hna huliwan me hnyimen ûkot hnân vat, me tibet igigilö e; wale gol, me udrudrâ, me udrudrâ hlit, hnyimen me me ca he ka mou. me dra vec, me lino ae ûhnyûkong nân ödrin e ânyâ hnyi obiny ûkhaû ae beû je

hlit, me dra vec, me lino ae ûhnyûkong adre seveny; helâ me hna hûna hnö Iehova kö Mose.

> 6 Ke ödrin e huliwan li veto soama, wale adre bi taben hnyi li ong gol, k' adre kave hnyin ien lakon Isaraela, helâ me hna khavi hnalimen hnân bi haten. 7 Ke e ame ip li ûnyi e hon li bajebenyin iefoda, me me li veto hnân oûnykumeâ ka lakon Isaraela; helâ me hna hûna hnö Iehova kö Mose.

8 Ke e ame ânyâ tubwiny ûlainy a huliwan at metâ, helâ me hna huliwan iefoda; a gol, me udrudrâ, me udrudrâ hlit, me dra vec, me lino ae ûhnyûkong nân adre seveny. 9 E hu vak ta baten ae tha ûcû tulutiny; ke adre ânyâ tubwiny ûlainy me thu e: khaca hnyam ibeûen, ke khaca hnyam ûlauen, k' adre hia but thu. 10 Ke adre me ohmâ hnyin e vak ta deö veto: haba ke dö, me sadio, me topazio, me bereketh, dö a bân eling. 11 Ke haba dö a loiny, me semerado, me safairo, me aloma. 12 Ke haba dö a kuniny, me lesema, me sevo, me 13 Ke haba dö a vakiny, me berulo, me sadonuki, me jasepi : adre ve bi taben hnyin je ong gol. 14 Ke twelv je unyi hnyi bwihlany, me, sevente je talan veto hoton je ien lakon Isaraela, helâ me je iödrin; helâ me hna khavi hnalimen hnân bi haten, e ve hu ien hoton je tribu a twelv. 15 Ke ödrin e ânyâ hnyi tubwiny ûlainy li cein adre khenyö gol ae so. 16 Ke adre me ânyâ lo li ong taben a gol me li otru a gol; me ohmâ li otru hnyi li baten tubwiny ta je faoiny hia uma mano, me ta je faoiny ûlainy. 17 Ke ödrin e inâ li cein gol adre khenyö ka hnyin li otru hnyi li hnyiban tubwiny ûlainy. 18 Ke adre me ohmâ li hnyiban li cen adre khenyö hnyi li ong taben, me ip li ûnyi e hnyi li bajebenyin K ë ödrin e tibet je mano ae udrudrâ, jefoda hnyî hnyimakan e. 19 Ke ödrin a me udrudrâ hlit, me dra vec, hnân ânyâ li otru gol me ohmâ hnyi li ke keihen ûkhaûen huliwa hnyi dok ac kap, ke ödrin tubwiny ûlainy, hnyi baten hnyi ke keihen e anya je ûkhaû ae kap hobi kö Arona : iefoda eû hmelen. 20 Ke ödrin e anya ke li otru gol me ohmâ hnyi li ûnyi hon baje-2 Ke e ame tibet iefoda gol, me udrudrâ, benyen iefoda eû hmelen ke hnyi hnyimame udrudrâ hlit, me dra vec, me lino ae kan, hnyi hna ûohmâköuâ hon wen iefoda. uhnyûkong nân adre seveny. 3 Ke adre 21 Ke ödrin e ca tubwiny ûlainy hnyi li me kokot halelöûâ gol me kave helâ me tö, otruiny, ka hnyi li otruiny iefoda, ge telenu m' adre me hwâwâ hnyi mano ae udrudrâ, ae udrudrâ, me me mokut hon wen iefoda me udrudrâ hlit, me dra vec, me hnyin lino adre hwawa meta, me me ca he tubwiny ae ûhnyûkong nân a huliwan hnyat ae metâ. | ûlainy ka ok ûnyi hnyi iefoda ; helâ me hnö

22 Ke e ame tibet ûkhaû ae beû hanen

wan rimona ae udrudrâ, me udrudrâ hlit, me je ûkhaûen lakon hnân hanymen bihut. me dra vec, me mano lino adre seveny. 25 K' adre me ânyâ je pate gol ae so, me ohmâ je pate wanben je wan rimona hnyi obiny ûkhaû igigilö wanben je rimona; 26 ke pate me wan ke rimona, me ke pate me wan ke rimona hnyi obiny ûkhaû ae beû igigilö, hnân huliwa; helâ me hnö Iehova hna hûna kö Mose.

27 Ke ödrin e ânyâ je ûkhaû mano lino adre hwâwâ hobi kö Arona me hobi kâu je lakon, 28 me hnabinybak mano lino, me je hnabinbak mano lino ae hmanenang, me je trauzes mano lino ae ûhnyûkong nân adre seveny, 29 me weny hnyekon mano lino adre seveny, me udrudrâ, me udrudrâ hlit, me dra vec, a huliwan at omecâ mano; helâ me hnö Iehova hna hûna kö Mose.

30 Ke ödrin e ânyâ ke wahano a gol ae so hobi kau korona ae kap, me sihnalimen hon, helâ me hna khavi hnalimen hon ûnyi hnân bi haten, ka habe, E KAP KÖ 31 Ke ödrin e hûkâlâ hnyin ke telenu ae udrudrâ hnân ohmâ ethö hon hnabinybak; helâ me hnö Iehova hana hûna kö Mose.

32 Ke adre oumo helâe je huliwa hia hobi kâu uma mano, me uma ûkhacaköu: haba lakon Isaraela adre me ânyâ ta je ûnyi hia, helâ me hna hûna hnö Iehova kö Mose.

33 Ke ödrin e hom but kö Mose uma ûkhacaköu, wale Uma Mano, me je omjehen hia, wale je bâletiny, me je esöiny, me je venyâiny, me je khetepiny, me je taben; 34 me tubwiny a unen mamoe baga adre wia me me dra, me tubwiny a unen takasa, me mano hnân singiny; 35 me tang ohnatho, me li venyâiny, me taben ibetengiö; 36 me laulau, me je omjehen hia, me areto hnân omanenâ; 37 me taben lamepa gol ae so, me je lamepainy wale je lamepa adre ip gaga, me je omjehen hia, me wakaco hnân umumelam; 38 me taben hut a gol, me wakaco hnân hû, me ûnyi ae bo so hnân le, me mano singiny hwanuma; 39 me taben hut a bras, me echigic bras, me li venyâiny, me je omjehen hia, me taben soû, me can e; 40 me mano hnân uhno hnyi kak, me je khetepiny, me je taben e, me mano hlinginy homagouleny hak, me je töiny e, me je faoiny, me ta je ûnyi hnân huliwa hia hnyi uma mano, hobi kâu uma ûkhacaköu; 41 me je ûkhaûen huliwa adre

42 Haba lakon Isaraela adre me ânyâ ta je ûnyi hia thithö e, helâ me Iehova ame hûna kö Mose. 43 Ke haba Mose ame wâ ta je huliwa hia thithö, ke wâ bi, adre hia but ânyâ e; adre me ânyâ helâ me hna hûna hnö Iehova: ke haba Mose ame hahnahici

HNYIMAKAN 40.

TABA Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 2 U ma he ka otilâ uma mano hnân uma ûkhacaköu, hnyi bong a bâniny tehi a bân. 3 Ke u me he ka ip eiö hnyin tangen ohnatho, me söng tang ge mano adre uhno. 4 Ke u ma he ka hom laulau, me ip gaga ta je ûnyi hnân ip hon; ke u me he ka hom taben lamepa me vac je lamepainy. 5 Ke u me he ka ip hnyi hnyimakan tangen ohnatho taben gol hnán leú utö ae bo so, me uhno hlinginy hwanumen uma mano. 6 Ke u me he ka ip taben leú hut cicö hwanumen uma mano a uma úkhacaköu. 7 Ke u me he ka ip taben soû wanben uma ûkhacaköu me taben hut, me hingâlâ köiö ka hnyin. 8 Ke u me he ka otilâ hak igigilö me uhno hlinginy homagöuleny hak. 9 Ke u me he ka hom wakaco hnân hû, me hû uma mano. me ta je ûnyi hia eiö hnyin, ke u me he ka okabâ, me je omjehen hia thithö: k' ame he bi ka kap. 10 Ke u me he ka hû taben leû hut me je omjehen hia me okabâ taben hut : k' ame he ka ti kap taben bi hut. 11 Ke u me he ka hû taben soû me can e, me okabâ 12 Ke u me he ka hum Arona me je lakon ka hnyi hwanumen uma ûkhacaköu me osû' ödrin ge köiö. 13 Ke u me he ka khaûö Arona ge je ûkhaû ac kap; me u me he ka hû e, me okabâ, me me at bihut 14 Ke u me he ka hom je lakon könya. me okhaû ödrin ge je ûkhaû: 15 ke u me he ka hû ödrin helâ me hnâm hna hû kamödrin, m' ödrin e je at bibut könya: ke haba hna hû ödrin, me waleling me me hnyat bihut nyiele balua hnyi anyidrin ta je dö hia. 16 Haba Mose ame ânyâ helâe: hoton ta je hofuc hia a hûna Iehova kâu.

17 Ke haba hnyi tehi a bân hnyi huna a loiny, hnyi bong a bâniny tehi, adre me otilâ uma mano. 18 Haba Mose ame otilâ uma mano, me ohmâ je taben, me otilâ je esöiny, me inâ je venyâiny, me otilâ je tibet soâ hnân huliwa hnyi dok ae kap, me khetepiny. 19 Ke e ame ulolo mano ethic je ûkhaû ae kap hobi kö Arona at bihut, hno uma, me ip tubwiny uma ethö hon e,

helâ me hna hûna hnö Iehova kö Mose. 20 Ke e ame hom me hitangen ûnyi hnân ohnatho hnyin tang, me inâ li venyâ hnyi tang, me ip taben ibetengiö ethö hon tang: 21 ke e ame odilâ tang hnyin uma mano, me uhno mano a singiny me söng tang ohnatho, helâ me hnö Iehova hna hûna kö Mose. 22 Ke e ame ip laulau hnyin uma ûkhacaköu, hnyi ke keihen uma mano ka hnyi hwadrö, hoton singiny. 23 Ke e ame ip gaga je areto hon e hnyi hnyimakö Iehova; helâ me Iehova ame hûna kö Mose. 24 Ke e ame ip taben lamepa hnyi uma úkhacaköu cicö laulau hnyi ke keihen ka bnyi hwaiöu hnyi uma mano. 25 Ke e ame vâc je lamepa hnyi hnyimakö Iehova; helâ me Iehova ame hûna kö Mose. 26 Ke e ame ip taben hut a gol hnyi uma ûkhacaköu hnyi hnyimakan singiny: 27 ke e ame le ûnyi ae bo so hon; helâ me Iehova ame hûna kö Mose. 28 Ke e ame uhno hut adre le, me hudiny han; helâ me Ieho- Isaraela, hnyi anyidra je bunyen hia.

va ame hûna kö Mose. 30 Ke e ame ip taben sou hnyi wanben uma ûkhacaköu me taben hut, me hingölö köiö hnân soû. Ke haba Mose me Arona me je lakon ödrin e hinyem me osûâ je cadrin eling; 32 ödrin ka didrö ka hnyi uma ûkhacaköu, me hakekenyâ taben bihut, ödrin e me soû; helâ me hna hûna hnö Iehova kö Mose. 33 Ke e ame otilâ hak igigilö uma mano, me taben hut, me uhno hlinginy homagoule. Helâe Mose ame umo huliwa.

34 Me haba ûlâ ame tube uma ûkhacaköu, ke haba hmanenangi Iehova ame ounöngötâ uma mano. 35 Ke ca hanö Mose he ka didrö ka hnyi uma ûkhacaköu, anyin a laba ûlâ hon, k'ame ounöngötâ uma mano ge hmanenangi Iehova. 36 Ke adre me hom dö ûlâ ûheny hon uma mano, me haba lakon Isaraela adre me he, hnyi anyidra je bunyen; 37 ke adre ne ca hom göranyai ûlâ, me ame ca he lakon Isaraela, ke ne o but adre me hom hlinginy hwanumen uma mano. 29 Ke e e göranyai. 38 Haba ûlâ anyi Iehova ame ame ip taben leû hut hnyi hwanumen uma laba hon uma mano hnyi lany, ke meic mano a uma ûkhacaköu, me hudo hon e je hnyi lit, hnyi hnyimakan lap hia anyin at

LEVITIKO

TUSI A KUNINY ANYI MOSE.

HNYIMAKAN 1.

K E haba Iehova ame hao Mose me ha kâu ûnyi hnyi hnyin uma ûkhacaköu, ka habe, 2 Ha thö ka lakon Isaraela, ka habe, E ka he ke at gabun ka bi hut kö Iehova, me öbun e he ka bi hut ûnyi hnyi je meno, wale je kau, me hnahat mamoe.

3 Ame ne hut adre le ûnyi hyni hnahat kau anyin hut, hamen he ka hudo baga ae ba hnyikongon: e ame he ka hudo e hnyi hwanumen uma ûkhacaköu, m' adre me kap soâ e hnyi hnyimakö Iehova. 4 Ke e ame he ka ip hnyamen hon ban hut adre le; k' adre me he ka kap soâ e hobi kâu, me me bi hwaban anyin möt. 5 Ke e ame he ka hlingâ bolok hnyi hnyimakö Iehova: ke hamen hnyat bihut, a je laku Arona, he ka hom dren, me dukâiâ igigilö ge dra wale hon taben hut a e hyni hwanumen uma ûkhacaköu. hut adre le, me susubâ. 7 Ke haba laku je can e ame he ka hneû hnyi köiö : k' ame

Arona at bihut ödrin e he ka hû meic hon taben hut me hû meic: 8 k' ame he hnyat bihut a laku Arona ka ip je eckeihen wale ban, me pipikhenya, hon hna hû meic hnyi hon taben hut: 9 ke haba tang tiny me je can, e ame he ka hneû hnyi köiö: k' ame he at bihut ka tha le hia hon taben hut, me me hut adre le, hut a an hnen meic, ûnyi ae bo so kö Iehova.

10 Ke ame ne ûnyi hnyi je hnahat meno, ame ne mamoe, ame ne got, anyin hut, hnân hut adre le; me e ame he ka hudo baga ae ba hnyikongon. 11 Ke hamen he ka hlingâ e hnyi ke keihen taben hut ka hnyi hwadrö hnyi hnyimakö Iehova: ke hamen hnyat bihut a laku Arona, he ka dukâiâ igigilö ge dren hon taben hut. 12 Ke e ame he ka susubâ, me ban me pipikhenyainy: k' ame he at bihut ka ip gaga je uthmeno eling hon hna meic wale 6 Ke e ame he ka uja hon taben hut: 13 ke haba tang tiny me

he at bihut ka hudo hia thithö, me le hon taben hut; wale hut adre le, hut a an ge meic, ûnyi ae bo so kö Iehova.

14 Ke ame ne ûnyi hnyi je meno ame gâ anyin hut adre le kö Iehova, me e ame he ka hudo je biny ame ne lakon meköta. 15 K' ame he at bihut ka hom e ka hnyi taben hut, me ken degecâ ban, me le hon taben hut; k' adre me he ka owa dren ka hnyi ke keihen taben hut: 16 ke e ame he ka hom wahanen me anen, me khûâ ka hnyi ke keihen taben hut e deiö hnyi hnen hnabadröu: 17 ke e ame he ka kia e hnyi li bajebenyin, k' ame ca he ka kia luå: k' ame he at bihut ka le hon taben hut, wale hon hna meic: haba e me hut adre le, hut a an hnen meic ae bo so kö Iehova.

HNYIMAKAN 2.

E a ne he ke at ka hudo hudiny han kö Iehova, ame he ka falawa ae so anyin hut; k' ame he ka hû ge wakaco, me bi niken libanu ka hnyin: 2 ke e ame he ka hom e ka laku Arona a hnyat bihut : ke e ame he ka okhaca aoc falawa, me ke keihen wakacoiny, me libanuiny hia; k' ame he at bihut ka le e hnân oûnykûmeâ hon taben hut, wale hut a an ge meic, ae bo so kö Iehova: 3 ke haba kolon hut hnân han: wale ae ti kap ûnyi hnyi je hut a an ge meic kö Iehova.

4 Ke u ka he ka hudo hudiny han adre thân, me so je ong areto falawa ae so adre ca levenâ bi, adre ûthueniken me wakaco, k' ame ne je ong areto ae halelöu adre ca levenâ k' adre khinö wakacoiny. 5 Ke ame ne hudiny ban hnyi öt ânyâm hut, me so e falawa ae so adre ca levenâ bi, k' adre ûthueniken me wakaco. 6 U ma he ka susubâ, me hû ge wakaco; wale hudiny han. 7 Ke ame ne hudiny han hnyi fraingpan ânyâm hut, m' adre me he ka bi falawa me wakaco. 8 Ke u me he ka hom hudiny han adre ânyâ ûnyi hnyi je unyi eling kö Iehova: k' adre me he ka ham e ka at bihut, ke e ame he ka hom e ka hnyi taben 9 K' ame he at bihut ka hom ke keihen hudiny han me hnân oûnykûmiâ, me le hon taben hut : wale hut a an hnen meic, ae bo so kö Iehova. 10 Ke haba kolon hudiny jeû me hobi kö Arona me lakon; wale ûnyi ae ti kap ûnyi hnyi je hut a an hnen meic kö Iehova. 11 Adre me ca he

he ka leû leven me hani hnyi hut a an ge moic kö Iehova. 12 Öbun e be ka hudo e hnân hudiny wan a bân kö lehova, k' ame ca he ka ölö göranyai bunen ae so ûnyi hnyi hon taben hut. 13 Ke u me he ka sâltâ je hudiny ânyâm han hia; ke so ame ca ba balua sâltiny ûhihinyköu anyin Khongom hnyi ânyâm hudiny han: u me he ka hudo ânyâm je hut hia tha e me sâlt.

14 Ke u ka he ka hudo hudiny han, ûnyi hnyi je wan a bân kö Iehova, me u me he ka hudo hnân hudiny han je wan a bân hnyi em hnyei, je wan hwit adre le ge meic, me je hwit adre omomonoâ. 15 Ke u me he ka bi wakacoiny, me ip libanu hon: wale hudiny han. 16 K' ame he at bihut ka le öunykûmiâ, a ke keihen hwit adre omomonoâ, me ke keihen wakacoiny, me libanuiny hia: wale hut a an ge meic kö Iehova.

HNYIMAKAN 3.

K^E ame ne hudiny ole anyin hut, ame ne he ka hudo ûnyi hyni hnahat meno, ame ne baga, ame ne momo, me hamen he ka hudo at ae ba hnyikongon hnyi hnyimakö Iehova. 2 Ke e ame he ka ip hnyamen hon ban anyin hut me hlingâ hnyi hwanumen uma ûkhacaköu: k' ame he laku Arona hnyat bihut ka dukâiâ dren igigilö hnyi hon taben hut. 3 Ke e ame he ka hudo kö Iehova hut a an ge meic ûnyi hnyi je hudiny ole; haba pipikhenya at ame lan tang tiny, me pipikhenyainy tiny hia, 4 me li wagien, me pipikhenyainy cicö li jebalainon me ûnyi ae laû ethö hon akiny, e ame he ka tha hom me li wagien. 5 K' ame he laku Arona ka le ûnyi e hon taben bi hut, hon hut hnân le hnyi hna hû meic: wale hut a an hnen meic, ae bo so kö Iehova.

6 Ke ame ne ûnyi hnyi hnahat meno anyin hut hnâu hudiny ole, ame ne baga ame ne momo, me e ame he ka hudo at ae ba hnyikongon. 7 Ame ne hudo nokon mamoe hnân anyin hut, me e ame he ka hudo e hnyi hnyimakö Iehova: 8 ke e ame he ka ip hnyamen hon ban anyin hut me hlingâ e hnyi hnyimakan uma ûkhacaköu, k' ame he laku Arona ka dukâiâ dra igigilö hon taben bi hut. 9 Ke e ame he ka hudo kö lehova hut a an ge meic ûnvi hnyi je hudiny ole; ke haba pipikhenyainy, ka bi leven ka hnyi ke hudiny han öbun e me obiny ae bekhöt ae pipikhenya e ame he ka hudo kë Iehova; anyin a ëbun e ca|he ka hom ûnyi hnyi jë tot; ke haba pipikhenya at ame lan tang tiny, me pipikhenya | hia hnyi tiny, 10 me li wagien, me pipikhenyainy cicö li jebalainon, me ûnyi ae lau ethö hon akiny, e ame he ka tha hom e 11 K' ame he at bihut ka me li wagien. le hon taben hut : wale jeûiny hut a an ge meic kö Iehova.

12 K' ame ne got anyin hut, e ame he ka hudo hnyi hnyimakö Iehova. 13 Ke e ame he ka ip hnyamen hon ban, me hlingâ hnyi hnyimakan uma ûkhacaköu: k' ame he laku Arona ka dukâiâ dren igigilö hon 14 Ke e ame he ka hudo ûnyi bnyin e anyin hut, a hut a an ge meic kö Iehova; ke haba pipikhenya at ame lan tany tiny, me pipikhenyainy hia tang tiny, 15 me li wagien me pipikhenyainy, cicö li jebalainon, me ûnyi ae lau ethö hon akiny, e ame he ka tha hom me li wagien. K'ame he at bihut ka le ta je ûnyi e hon taben hut: wale jeûiny hut a an ge meic hnan bo so: hobi kö Iehova pipikhenya hia. 17 Ame he ka hnanyibu nyiele balua hnyi anyibun ta je dö, hnyi je hnyababun hia, ka habe, ca he öbun ka han pipikhenya me dra.

HNYIMAKAN 4.

🖊 E haba Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 2 Ha thö ka lakon Isaraela, ka habe, A ne ke at ame hanyâûâ ke hnanyibu anyi Iehova, ke ca khana, waleji hnyi je ûnyi a hûna Iehova a g' adre me ca he ka ânyâ, ke ame ne he ka ânyâ ke unyi eling: 3 ame ne he at bihut adre hû ka hanyâûâ, me hom hulö hon tavat; me e ame he ka hudo, can monu e ame ânyâ, ke nak bolok ae ba hnyikongon, kö Iehova, hnân hudiny hulö. 4 Ke ame he ka hom bolok ka hnyi hwanumen uma ûkhacaköu hnyi hnyimakö Iehova; k'ame he ka ip hnyamen hon ban bolok, me hlingå bolok hnyi hnyimakö Iehova. 5 K'ame he at bihut adre hû ka hom ûnyi hnyi dren bolok, me hom ka hnyi uma ûkhacaköu: 6 k'ame he at bihut ka hneû banyen hnyi dra, me oseven dukâiâ dren hnyi hnyimakö Iehova, cicö singiny dok ae kap. 7 Ke ame he at bihut ka kina dra eling hon je baitoiny taben leû ûnyi ae bo so hnyi hnyimakö lehova, a e hnyin uma hnân ûkhacaköu: ke e ame he ka hingâlâ hia dren bolok eû hmelen taben leû hut, wale hnyi hwanumen uma ukhacaköu. 8 Ke hamen he ka uja ûnyi hnyin e pipikhenyainy bolok hia hlingâ hut adre le hnyi hnyimakö Iehova:

hnân hudiny hulö: haba pipikhenya at ame lan tang tiny, me pipikhenya hia hnyi tang tiny, 9 me li wagien, me pipikhenyainy cicö li jebalainon, me ûnyi ae lau ethö hon akiny, e ame he ka tha hom me li wagien, 10 helâ me hna hom ûnyi hnyi bolok hnân hudiny ole: k' ame he at bihut ka le ta je ûnyi e hon taben leû hut. 11 Ke haba unen bolok, me utiöiny hia, me ban, me je can, me tang tiny, me ta tet, 12 wale bolok hia thithö e ame he ka hom hoton hnyaba ka hnyi dok ae so, wale adre labö hingölö dröu hnyin, ke adre me he ka le e ge meic: adre me he ka thong hnyi dok adre me labö hingölö dröu hnyin.

13 Ke ame ne hanyâûâ tavat Isaraela hia, ke iyong ûnyi eling ka ûkhacaköu, k' adre me ne anya ke ûnyi a ha Iehova a g' adre me ca he ka ânyâ, m' adre me hulö but; 14 ke e ka manen hulö adre me ânyâ, me hamen ûkhacaköu he ka hudo nak bolok hudiny hulö, me hom e ka hnyi hnyimakan uma ûkhacaköu. 15 Ke ame he wahingatiny ûkhacaköu ka ip je hnyamödrin hon ban bolok hnyi hnyimakö Iehova: ke adre me he ka hlingâ bolok hnyi hnyimakö Iehova. 16 Ke ame he at bihut adre hû he ka hom dren bolok ka hnyi uma ûkhacaköu: 17 k' ame he at bihut ka hneû banyen hnyi dra me oseven dukâiâ e hnyi hnyimakö Iehova, cicö singiny. 18 Ke e ame he ka kina ke ong dra hnyi je baitoiny taben hut hnyi hnyimakö Iehova, hnyi uma ûkhacaköu, ke e ame he ka hingâlâ dra hia hmelen taben leû hut, wale hnyi hwanumen uma ûkhacaköu. 19 Ke e ame he ka uja ûnyi hnyin e je pipikhenya hia me le hon taben hut. 20 Helâe e ame he ka ânyâ ka bolok ; helâ me hnen hna ânyâ ka bolok hnân hudiny hulö, me e ame he ka ânyâ helâe kâ âng: ke ame he at bihut ka bi hwaban anyidra möt, k' adre me he ka hn' ödra. 21 Ke e ame he ka hom bolok ka hnyi hoton hnyaba, me le, helâ me hnen hna le bolok a bân : haba ûnyi e, me hudiny hulö hobi kâu ûkhacaköu.

22 A ne he ke than ka ânyâ hulö, ke ca khana, k' ame ne mâdrâ ke ûnyi a ha hnö Iehova Khongon a g' adre me ca he ka mâdrâ, k' ame ne hulö but ; 23 ke adre me ne omanenâ kâu anyin monu, waleji e ame hulö hnyin, me e ame he ka hom hnân anyin hut got baga ae ba hnyikongon: 24 ke e ame he ka ip hnyamen hon ban got me hlingâ e hnyi dok adre me labö

wale hudiny hulö. e at hulö, k' adre me he ka hna but anvin monu.

27 Ke ame ne monu ke at aten hnyei, ke ca khana, k' ame ne ânyâ ke ûnyi a ha hnö Iehova a g'adre me ca he ka ânyâ, k' ame hulö but; 28 ke adre ne omanena anyin hut, ke got momo ae ba hnyikongon, can monu e ame anyâ. 29 Ke e ame he ka ip hnyamen hon ban hudiny hulö, me hlingå hudiny hulö hnyi dok adre le hnyin hudiny leû. 30 Ke ame he at bihut ka hom ge banyen ke ong dra, me kina hon je baitoiny taben leû hut, me hingâlâ dren hia hnyi hmelen taben hut. 31 Ke e ame he ka hom pipikhenyainy hia, helâ me hna hom pipikhenyainy hudiny ole; k'ame he at bihut ka le e hon taben hut me me bo so kö Iehova; ke ame he at bihut ka bi hwaban anyin möt, k' adre me he ka thang degecâ anyin hulö.

32 Ke ame ne hom nokon mamoe hnân anyin hut a hudiny hulö, hamen he ka hom momo ae ba hnyikongon. 33 Ke e ame he ka ip hnyamen hon ban hudiny hulö, me hlingå e hnyi dok adre me labö hlingå hnyin hudiny leû. 34 Ke ame he at bi hut ka hom ge banyen ke ong dra dren hudiny hulö, me kina e hon je baitoiny taben leû hut, me hingâlâ dren hia hmelen taben hut: 35 ke e ame he ka hom hia pipikhenyainy, helâ me hna uja pipikhenyainy nokon mamoe hnân hudiny ole ; ke hamen at bihut he ka le ta je ûnyi e hon taben hut, helâ me je hut kö Iehova a an hnen meic; ke ame he at bihut ka bi hwaban möt anyin a e at ae monu, k' adre me he ka thang degecâ anyin hulö.

HNYIMAKAN 5.

ZE ame ne monu ke at a löng hnödra hna kunâ he ka khemanyin, ke e at ohnatho, a ne wâ, a ne khana, k' ame ne ca ha hofuc eling, me ame he ka takoû e

25 Ke hamen at bi vak can ae bokong a mokcu, ame ne meno hut he ka hom ke ong dra dren hudiny ame iyâû ae bokong a mokcu, ke ame ne hulö, ge banyen, me kina hnyi je baitoiny ca manen kâu, me e ame he minya ka taben leû hut, k' ame he ka hingâlâ dren bokong, k' ame hulö but: 3 ke ame ne kâlâ hmelen taben leû hut. 26 Ke ame he ka bokonginy at, a ta je ûnyi hia ae ikiki ame le hia pipikhenyainy hon taben hut, helâ obokongoâ, ke iyong e kâu; haba hnyi ûen me pipikhenyainy hudiny ole; ke ame he a e khana e, me e at hulö: 4 ke ame ne he at bihut ka bi hwaban anyin möt anyin a ke at ka ie khemanyin ge li esongodiny he ka ânyâ ûnyi ae kong, ame ne ûnyi ae so, haba ta je ûnyi hia e ame ie ha me khemanyin, ke iyong kâu, haba hnyi ûen ae khana me e at hulö hnyi ke ûnyi eling: 5 ke ame ne hulö but hnyi ke ûnyi eling, me e ame he ka haimemena a ga hulö but hnyin e: kâu anyin monu, me e ame he ka hom hnân 6 ke e ame he ka hom kö Iehova hudiny anyin hulö, can hulö e ame ânyâ, a meno momo ûnyi hnyi hnahat mamoe, ame ne nokon mamoe, ame ne got, hnân hudiny hulö; ke ame he at bihut ka bi hwaban anyin mot, anyin a e at hulö. 7 Ke ame ne ca khana he ka ham ke meno helâe can hulö e ame ânyâ, me hamen he ka hom hwaban kö Iehova, a lo li biny, ame ne li lakon meköta; hnân hudiny hulö khaca, ke hnân hudiny leû khaca. 8 Ke e ame he ka hom li meno eling ka at bihut, k' ame he ka bân ka hudö hudiny hulö, me ken degecâ ban, ke ca he ka subâ luâ: 9 ke e ame he ka dukâiâ ke keihen taben hut ge dra dren hudiny hulö; ke adre me he ka owa kolon dra hmelen taben hut: haba e me hudiny 10 Ke e ame he ka hudo at a loiny hnân hudiny leû hoton hnanyibu: ke ame he at bihut ka bi hwaban anyin möt ge monu e ame hia but ânyâ, k' adre me he ka hna e.

11 Ke ame ne ca khana he ka hom li biny, ame ne li lakon meköta, me hamen at a ânyâ hulö he ka hom hnân anyin hut. khaca omer falawa hnân hudiny hulö ; e ame ca he ka hû e ge wakaco, k' ame ca he ka ip libanu ka hnyi hon: anyina e hudiny 12 Ke e ame he ka hom ka at bihut, k' ame he at bihut ka okhaca aoc ge hnyamen hnân oûnykûmeâ, me le hon taben hut, helâ me je hut a an ge meic kö Iehova : haba e hudiny hulö. 13 Ke ame he at bihut ka bi hwaban anyin möt can hulö e ame ânyâ hnyi ta je ûnyi eling, k' adre me he ka hna e; ke hobi kâu at bihut kolon hnân hudiny han.

14 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 15 A ne he ke at ka ânyâ monu, ke ca anyin hulö: 2 ke haba khaca, a ne he ke khana, hnyi ta je ûnyi ae kap ga Iehova; at ka kâlâ ûnyi ae bokong, ame ne unyin me e ame he ka hom kö Iehova hudiny meno ae bokong a mokcu, ame ne meno a | hulö, a mamoe baga ae ba hnyikongon ûnvî

se kap, hnan hudiny hulö: 16 ke e ame he ka bi hwaban hulö e ame ânyâ hnyi ûnyi ae kap, ke e ame he ka bi hanen ka hnyin anyin möt, ge mamoe baga hudiny hulö, k' adre me he ka hna e.

17 Ke ame ne ke at ame ânyâ hulö me anva ke je ûnyi hnyi ta je ûnyi a hûna hnö lehova a g' adre me ca he ka ânyâ; k' ame ne ca khana e, me ame hulö but, k' ame he ka takoû e anyin hulö. 18 Ke e ame he ka hom ka at bihut mamoe baga ae ba hnyikongon ûnyi hnyi hnahat mamoe, helâ me hnâm hna tuluto kâu, hnân hudiny monu: ke ame he at bihut ka bi hwaban anyin möt, can anyin monu, ke ca khana bi, k' adre me he ka hna e. 19 Wale hudiny monu: anyin ae hnathu e ame monu kö Iehova.

HNYIMAKAN 6.

 K^{E} lehova ame ha kö Mose, ka habe, 2 A ne ke at ame ânyâ monu, me hanyaua hnanyibu anyi Iehova, me iyawö ka at ame laba hakekenyâ ge ûnyi ame hna kiu he ha tuö, ame ne ge ûhihinyköu, ame ne únyi adre hûgûnâ, ame ne ovecâ ke at; 3 ame ne wâ ûnyi a hia anyin ke at, k' ame iyawa hnyin, me khemanyin thoi; haba hnyi ta je ûnyi hia eling a ânyâ ke at, me midra hulö hnyin: 4 hawe, a ne monu, a te hia but ânyâ hulö, hamen he ka ham hmetu ûnyi e ame hûgûnâ, ame ne ke ûnyi e ame hom hnyi hnen hna ovecâ at, ame ne inyi adre hna kâu he ka tuö, ame ne ûnyi a hia, wale ame hlo, 5 ame ne ke ûnyi e ame khemanyin thoi hnyin; hawe, hamen he ka ham hmetu hia thithö, me bi hanen ke keihen a libenyitainy: hamen he ka ham ka at a anyin hnyi bong a manen havin. 6 Ke e ame he ka hom kö Iehova hudiny anyin hulö, a mamoe baga ae ba hnyikongon ûnyi hnyi hnahat mamoe, helâ me hnám hna tuluto hnân hudiny monu a deny at bihut: 7 ke ame he at bihut ka bi hwaban anyin möt hnyi hnyimakö Iehova, ke adre me he ka hna e; wale hnyi ta je unyi hia e ame monu hnyin.

⁸ Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, ⁹ Ha thö kö Arona me lakon, ka habe,

hnyi hnahat mamoe, hoton hnâm hna tuluto adre le, ame he ka mokut hon hna hû meic, kiu je sekel sileva, helâ me sekeliny dok hnyi hnyinghet hia ke ne o but hnyomakatu; k' ame he ka möt meic hon taben hut. 10 Ke ame he at bihut he ka khavâ anyin ûkhaû lino, me khavâ unyin ge anyin ûtrake keihen a thabûnginy, me ham e ka at uzes lino; ke e ame he ka aoc hnabadrou bilut: ke ame he at bihut ka bi hwaban ta an hut adre le hon taben hut, ke e ame he ka ip e hnyi ke keihen taben hut. Ke e ame he ka uny anyin je ûkhaû, me khavâ ke je ûkhaû, me hom dröu ka hnyî hoton hnyaba ka hnyi dok ae so. ame he ka labö möt meic hon taben hut, k' ame ca he ka mok; ke ame he at bihut he ka hû utö hon hnyi je hnyomakatu hia: ke e ame he ka ip gaga hon e hut adre le, me e ame he ka le hon e pipikhenyainy je hudiny ole. 13 Ame he bala ka möt meic hon taben hut; ame ca he ka mok.

> 14 Ke walang hnanyibuiny hudiny han : ame he laku Arona ka hudo e hnyi hnyimakö Iehova, cicö taben hut. 15 Ke e ame he ka okhaca aoc falawa a hudiny han, me wakacoiny, me libanu hia, hon hudiny han, ke e ame he ka le e hon taben hut me me bo so, hnân oûnykûmiâ kö Iehova. Ke haba kolon, ame he Aroua me lakon he ka an : ödrin e he ka han e, adre ca levenâ, hnyi ke dok ae kap; ödrin e he ka han e hnyi haginy uma ûkhacaköu. 17 Adre me ca he ka le e adre levenâ. Oge hia but ham e hnân hwajekhöûdrin ûnyi hnyi je hut a an ge meic könya; e ti kap e, helâ me hudiny hulö, me hudiny monu. 18 Ame he lakon baga a laku Arona hia ka hnyi han e, wale ke hwajekhon nyiele balua hnyi anyibun ta je dö, ûnyi hnyi je hut a an ge meic kö Iehova: ödrin e he ka kap hia tavat ödrin e kâlâ.

19 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 20 Walang hut anyi Arona me je lakon ödrin e he ka hudo kö Iehova hnyi bong adre me he ka hû e; khaca omer falawa hnân hudiny han nyiele balua, haf hnyi hnyomakatu, ke ke haf hnyi sahac. Adre me he ka ânyâ e me wakaco hyni öt; at ka hia but le, me u me he ka odilâ: ke u me he ka hudo hudiny han hnân bo so kö Iehova wale je ong falawa. 22 Ke ame he ka hudo e hnen at bihut adre hû, a nokon wale at ame hwaban : haba hnanyibu nyiele balua ka habe, Adre me he ka tha le hia kö Iehova. 23 Ke adre me he ka le avâ je hudiny han hia anyin at bihut: adre me ca he ka an e.

24 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, Walang hnanyibuiny hudiny leû: wale hut 25 Ha thö kö Arona me lakon, ka habe

Walang hnanyibuiny hudiny hulö: haba|kaco, me je ong areto ae halelöu adre ca dok adre me labö hlingâ je hudiny leû bnyin, me adre me he ka hlingâ minya hnyin hudiny hulö hnyi hnyimakö Iehova: wale ae ti kap. 26 Haba at bihut, wale at a hudo e hnân hulö, ame he ka han e: adre me he ka an e hnyi dok ae kap hnyi haginy uma ûkhacaköu. 27 Haba ûnyi ame kâlâ utiöiny me e kap e: ke ame ne ta thö dra hnyi ke ûkhaû, u ma he ka hneû dren eling hnyi ke dok ae kap. 28 Ke adre me he ka tho degecâ kaia kânâ adre ölâ hnyin: ke adre ne ölâ e hnyi kaia a bras, adre me 29 Ame he he ka kot e me hneû ge köiö. ka bnyi an e obaga hia hnyat bihut: wale ûnyi ae ti kap. 30 Ke haba ta je hudiny hulö hia, wale adre odilâ dren ka hnyi uma ûkhacaköu, hnân bi hwaban möt hnyi dok ae kap, me, adre me ca he ka an e: adre me he ka le degecâ ge meic.

HNYIMAKAN 7.

K walang hnanyibuiny hudiny monu: hlingâ hudiny monu hnyi dok adre me labö hlingâ hnyin hudiny leû: ke adre me he ka dukâiâ dren igigilö hon taben hut. e ame he ka hudo pipikhenyainy hia; wale obiny ae pipikhenya, me pipikhenya at ame lan tang tiny, 4 me li wagien, me pipikhenyainy, cico li jebalainon, me ûnyi ae lau ethö hon akiny, e ame he ka tha hom me li wagien: 5 ke ame he at bihut ka le ta je ûnyi e hon taben hut, me me hut a an ge meic kö Iehova: haba ûnyi e me hudiny monu. 6 Ame he obaga hia a hnyat bihut ka an e, adre me he ka an e hnyi dok ae kap; wale ûnyi ae ti kap. 7 E ûcû thibi hudiny hulö me hudiny monu: khaca thibi hnanyibu hobi kâu li ûnyi e: haba at bihut ame bi hwaban möt kâu, me anyin bi e. 8 Ke haba at bihut, at ame hudo hudiny leû anyin ke at, me anyin bi unen hut adre le waleji e ame hudo. 9 Ke haba hudiny han hia adre thân, me ta je ûnyi hia adre ânyâ hnyi faraingpan me öt, me ame he ka an at ame hudo ûnyi eling. 10 Ke haba ta je hudiny han hia adre ûthueniken me wakaco, ame ne mada, me wale anyin laku Arona hia, e ûcû ka ke at me ke at.

11 Ke walang hnanyibuiny hudiny ole, adre me he ka hudo kö Iehova. 12 Ame meno a vak cane he ka hudo e hnân hudiny ole, me e ame he ka tha hudo me hudiny ole je ong areto adre ca levenâ bi adre ûthueniken me wa
28 Ke Iehov

levenâ bi adre khinö wakacoiny, me je ong areto adre ûthueniken me wakaco, a falawa ae so adre le. 13 E ame he ka hudo hudiny hut tha e me ta je hudiny ole, me hnân ole, tha e me je ong areto adre ca levenâ bi. 14 Ke haba khaca hut hnyi je hut hia, me ame he ka hudo hnân hut adre kap göranyai kö Iehova: ke haba at bihut at ame dukâiâ dren je hudiny ole, me, anyin bi e. 15 Ke haba utiöinv hudiny ole hnân anyin ole, adre me he ka han hnyi bong adre hudo hnyin; e ame ca he ka ip kolon ke ne o but hnyomakatu. 16 Ke ame ne khöbi, ame ne hudiny ibetengiö anyin hut, me adre me he ka han e hnyi bong adre hudo hnyin anyin hut: ke bong nyi adre me he ka an kolon: 17 ke haba kolon utiöiny hut hnyi bong we, me adre me he ka le degecâ e ge meic. 18 Ke adre me ne he ka an ke keihen utiöiny hudiny ole hnyi bong we, waleji e ame hudo, me adre me ca he ka kap e, ke adre me ca he ka aû e ka at ame hudo: ûnyi ae ikiki, ke haba at ame he ka an, me ame he ka takoû e anyin hulö. 19 Ke adre me ca he ka an utiöiny ame kâlâ ge ûnyi ae bo kong: adre me he ka le degecâ e ge meic. Haba utio ame he tavat thibi ae bo so ka hnyi han: 20 ke haba at ame han utiöiny hudiny ole wale a anyi Iehova, ke e at ae bo kong, me adre me he ka subâ degecâ at eling ûnyi hnyi iny hnyei. 21 Ke haba at ame kâlâ ûnyi ae bo kong, ame ne bo konginy at, ame ne bo konginy meno, ame ne ke ûnyi bi ae ikiki ae bo kong, me han utiöiny hudiny ole, wale a anyi lehova, me adre me he ka subâ degecâ at eling ûnyi hnyi iny hnyei.

22 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 23 Ha thö ka lakon Isaraela, ka habe, Ca he öbun ka han pipikhenyainy kau, me mamoe, me got. 24 Ke haba pipikhenyainy meno ame mok hwege, me pipikhenyainy meno adre oloû, me ûcû hobi kâu ke ta je huliwa: k' öbun e ca he bala ka an e. 25 Ke haba at ame he ka han pipikhenyainy meno, adre bödra ka hudo huân hut a an ge meic kö Iehova, me adre me he ka subâ degecâ at a han, ûnyi hnyi iny hnyei. 26 Ca he öbun ka han dra hnyi je hnyababun hia, ame ne dren meno ame gâ, ame ne meno a vak can. 27 Haba at ame han dra, me adre me he ka subâ degecâ e ûnyi

28 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe,

29 Ha thö ka lakon Isaraela, ka habe, Haba at ame hudo anyin hudiny ole kö Iehova, me e ame he ka hom anyin hut kö Iehova ûnyi hnyi anyin hudiny ole: 30 e ame he ka hom ge li hnyamen je hut a an ge meic kö Iehova, a pipikhenyainy, me ilainy, e ame he ka hom, me me hajijinga ilainy hnân hudiny hajijingâ hnyi hnyi-31 Ke ame he at bihut he ka le pipikhenyainy hon taben hut: ke haba ûlainy me ö Arona me lakon. 32 Ke bun e he ka ham ka at bihut jevan a metâ hnân hudiny kap göranyai ûnyi hnyi anyiban je hut ole. 33 Haba ke nöku Arona at ame hudo dren je hudiny ole, me pipikhenyainy, me anyin bi jevan a metâ hnan an. 34 Anyin oge me kap ûnyi ge lakon Isaraela ûlainy hajijingâ me jevan hnin kap göranyai ûnyi hnyi anyidra je hut ole, me ham ûnyi e kö Arona at bihut me lakon me me hwajekhöûdrin nyiele halua únyi ge lakon Isaraela.

35 Wale hwajekhöû Arona, me hwajekhon lakon, ûnyi hnyi je hut a an ge meic ko lehova, hwân hnyi bong e ame otil' drin ka hnyi hanymen bi hut kö Iehova; 36 waleji Iehova ame hûna he ka ham ködrin ûnyi ge lakon Isaraela, hnyi bong e ame hû ödrin. Wale ke hwajeköudrin nyiele balua hnyi anyidrin ta je dö. Wale hnanyibuiny hudiny leû, me hudiny ban, me hudiny hulö, me hudiny monu, me je hna otilâ, me je hudiny ole; 38 waleji hnö Iehova hna hûna kö Mose hon bucen Sinai, hnyi bong e ame hûna ka lakon Isaraela he ka hudo anyidra je hut kö Iehova hnyi hnyebuba Sinai.

HNYIMAKAN 8.

K E haba Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 2 Hum Arona thö tha e me kon, me je ûkhaû, me wakaco hnân hû, me bolok hnân hudiny hulö, me li mamoe baga, me tangen areto adre ca levenâ bi; 3 ke hawâ ûkhacaköuâ thö tavat hia ka hnyi hwanumen uma ûkhacaköu. 4 Ke haba Mose ame ânyâ helâ me hna hûna hnö lehova kâu; ke adre hawâ ûkhacaköuâ tavat ka hnyi hwanumen uma ûkhacaköu. 5 Ke haingö Mose ka ûkhacaköu, ka habe, Walang ûnyi a ha Iehova he ka ânyâ. i Ke haba Mose ame hum Arona me lakon

me oweikâ e ge wen iefoda adre hwâwâ metâ, me hukâlâ e hnyi fetriny ûnyi gan. 8 Ke e ame ovekinyâ e ge tubwiny ûlainy: ke e ame ip hnyi tubwiny ûlainy Urim me Thummim. 9 Ke e ame obicâ e ge hnabinybak, me ip hnyi hnyimakan hnabinybak wahano gol, korona ae kap: helâ me hna hûna hnö Iehova kö Mose. 10 Haba Mose ame hom wakaco hnân hû me hû uma mano me ta je ûnyi hia eû hnyin, me okabâ ta je ûnyi e. 11 Ke e ame oseven dukâiâ hnen e taben hut, me hû taben hut, me je omjehen hia, me taben soû me can e, me me kap ta je ûnyi e. 12 Ke e ame hingâlâ wakaco hnân hû hon bö Arona, me hû e, me me okabâ. 13 Ke Mose ame hom laku Arona, me okhaû' ödrin ge je ûkhaû, me oweikâ je hnyekudrin, me obic' ödrin ge je hnabinybak; helâ me hna hûna hnö Iehova kö Mose. 14 Ke e ame hom bolok hnân hudiny hulö: ke Arona me lakon ödrin e ip je hnyamödrin hon ban bolok a hudiny hulö. 15 Ke e ame hlingâ; ke Mose ame hom dra me kina e hon je baitoiny taben hut igigilö ge banyen, me ânyâ wia taben hut, me hingâlâ dra hmelen taben hut, me okabâ, me me bi hwaban möt. 16 Ke e ame hom pipikhenya hia hon tang tiny, me ûnyi ae lau ethö hon akiny, me li wagien, me pipikhenyainy, ke Mose ame le je ûnyi e hon taben hut. 17 Ke haba bolok, me unen, me utiöiny, me ta tetiny, e ame thong ge meic hnyi hoton hnyaba; helâ me Iehova ame hûna kö Mose. 18 Ke e ame hom mamoe baga a hudiny leû: ke Arona me lakon ödrin e ip je hnyamödrin hon ban mamoe baga. 19 Ke e ame hlingâ: ke Mose ame dukâiâ dren igigilö hon taben hut. 20 Ke e ame susubâ mamoe baga; ke Mose ame le ban, me je ong hanen, me pipikhenya. 21 Ke e ame hneû tang tiny ge köiö, me je can; ke Mose ame tha le hia mamoe baga hon taben hut, wale hut adre le hnân bo so, me hut a an hnen meic kö Iehova: helâ me Iehova ame hûna kö Mose. 22 Ke e ame hom ke mamoe baga, wale mamoe baga hnân otilâ: ke Arona me lakon ödrin e ip hnyamödrin hon ban mamoe baga. 23 Ke e ame hlingâ; ke Mose ame hom dren, me kina e hnyi boûlölöven metân hnyikönyö Arona, me hnyi bahnyökvetoiny a metân, me bacan a metân. 24 Ke e ame hom laku Arona, me osú' ödrin ge köiö. 7 Ke e ame okhaûâ ke Mose ame kina dra hnyi boûlölöven e ge úkhaû, me oweikâ e ge wen hnyekon, metân je hnyikönyödrin, me je bahnyöme okhaûa e ge ûkhaû ae beû me iefoda, kvetoidrin a metâ, me je bacadrin a metâ:

25 Ke e ame hom pipikhenya, me obiny, me pipikhenya hia hon tang tiny, me ûnyi ae lau ethö hon akiny, me li wagien, me pipikhenyainy, me jevan a meta: 26 ke e ame hom ûnyi hnyi tang areto adre ca levenâ bi a e hnyi hnyimakö Iehova, khaca ong areto adre bi wakacoiny, me khaca ong areto ae halelöû, me ip hon pipikhenya, me jevan a metâ; 27 k³ ame ip ta je ûnyi hia e hon hnyamö Arona, me je hnyamen lakon, ke e ame hajijingâ me me hudiny hajijing hnyi hnyimakö Iehova. 28 Ke Mose ame kap je ûnyi e ûnyi hnyi je hnyamödrin me le hon taben hut hon hudiny leû: wale hudiny otilâ a hnân bo so: wale hut a an ge meic kö Iehova. 29 Ke Mose ame hom ûlainy, me hajijingâ me me hudiny hajijing hnyi hnyimakö thong hnyi meic. hnyi je bong a seven, ke ne o but ame um dö je bonginy hna otil' öbun: anyin ame he ka seven je bonginy hna otil' öbun. 34 Helâ me hna ânyâ hnyi bong ang, helâe Iehova ame hia but hûna he ka ânyâ, ka | bi hwaban anyibun möt. 35 Hamöbun he ka laba hnyi hwanumen uma ûkhacaköu seven ta bong hnyi lany me lit, me tuö hna hûna hnö Iehova wâ öbun nye mokcu: anyin adre hûna helâe könya. 36 Haba Arona me lakon ödrin e hnyi ânyâ ta je ûnyi hia hnö Iehova hna hûna a deny Mose.

HNYIMAKAN 9.

ZE haba hnyi bong a eitiny, Mose ame bao Arona, me lakon, me wahingatiny at Isaraela; 2 ke haingen kö Arona,

ke Mose ame dukâiâ dra igigilö hon taben|hnân hudiny leû, me hudo li meno e hnyi hnyimakö Iehova. 3 Ke u ma he ka ha ka lakon Isaraela, ka habe, Hom d' öbun got baga me me hudiny hulö; me nokon kau, me nokon mamoe a khaca hunainy ae ba hnyikongon, me me hudiny leû; 4 me bolok, me mamoe baga hnân hudiny ole, he ka hudo hnyi hnyimakö Iehova; me hudiny jeu adre me ûthueniken me wakaco, anyin a haba hnyi bong ang Iehova ame manen köbun. 5 Ke ödrin e hom ûnyi a ha Mose ka hnyi uma ûkhacaköu: ke haba ûkhacaköu hia adre me hakekeny, me ûtililen hnyi hnyimakö Iehova. haingö Mose, ka habe, Walang ûnyi a hûna Iehova köbun he ka ânyâ, k' ame he ka manen köbun hmanenangi Iehova. 7 Ke haingö Mose kö Arona, ka habe, He thö ka hnyi taben hut, me hudö thö hudiny ânyâm Iehova: wale ö Mose ûnyi hnyi mamoe hulö, me ânyâm hut adre le, me bi hwaban baga a hudiny otilâ: helâ me Iehova ame anyâm möt, me melen tavat: ke hudo hut hûna kö Mose. 30 Ke Mose ame hom anyin tavat, me bi hwaban anyidra möt, wakaco hnân hû, me dra a e hon taben helâ me hna hûna hnö Iehova. 8 Me haba hut, me duköiö Arona me anyin je ûkhaû, Arona ame he ka hnyi taben hut, me me lakon, me je ûkhaû anyin lakon; me hlingâ nokon kau hnân hudiny hulö, wale okabi Arona, me je ûkhaûen, me lakon, hobi kâu e bi. 9 Ke laku Arona ödrin e me je ûkhaûen lakon unyin. 31 Ke haingo hom dren kâu: ke e ame hneû banyen hnyi Mose kö Arona me lakon, ka habe, Ölâ ju dra, me kina hnyi je baitoiny taben hut, utiö hnyi hwanumen uma ûkhacaköu; ke me hingâlâ dra hmelen taben hut: 10 ke tha an ju e me areto ûnyi hnyi tang hnân haba pipikhenya, me li wagien, me ûnyi ae otilâ, helâ me hnök hna hûna, ka habe, lau ûnyi hnyi hon akiny, a hudiny hulö, e Ame he Arona me lakon ka an e. 32 Ke ame le hon taben hut; helâ me hna hûna haba kolon utiö me areto, hamöbun he ka hnö Iehova kö Mose. 11 Ke e ame le 33 Ke ca he öbun ka utiöiny me unen ge meic hoton hnyaba. he ûhebun hnyi hwanumen uma ûkhacaköu 12 Ke e ame hlingâ hudiny leû, ke haba laku Arona ödrin e ham kâu dren, me e ame dukâiâ igigilö hon taben hut. 13 Ke ödrin e ham kâu hudiny leû, wale je ec keihen, me ban: me e ame le hon taben 14 Ke e ame hneû tang tiny, me je hut. can, me le hon hudiny leû hon taben hut. 15 Ke e ame hudo hudiny tavat, me hom got baga a hudiny hulö anyin tavat, me adre me hlingâ, me hudo e hnân hudiny hulö helâ me a bân. 16 Ke e ame hom hudiny leû, me hudo hoton hnanyibu. 17 Ke e ame hom hudiny han, me okhaca aoc ge hnyamen, me le hon taben hut, ka ke hut bi hudiny han hnyi hnyomakatu. 18 Ke e ame hlingâ bolok me mamoe baga hnân hudiny ole hobi kâu tavat: ke laku Arona ödrin e ham kâu dren, me e ame dukâiâ e igigilö hon taben hut, 19 me pipikhenyainy bolok, me mamoe baga, me ka habe, Hom dö ke nak bolok hnân hudiny obiny, me hlanyin tang tiny, me li wagien, hulö, me mamoe baga ae ba hnyikongon, me ûnyi ae lau ethö hon akiny: 20 ke

ödrin e ip pipikhenya hon ûlainy, ke e ame | uma ûkhacaköu, wâ öbun nye mokcu : wale le pipikhenya hon taben hut: 21 ke haba úlainy me jevan a metâ, me Arona ame hajijingâ hnân hudiny hajijing hnyi hnyimakö Iehova, helâ me hna hûna hnö Mose. 22 Ke haba Arona ame hai li hnyamen hon tavat, me hahnahici ödra; me e ame utut ûheny hnyi hna hudo hudiny hulö, me hudiny leû, me je hudiny ole. 23 Ke Mose me Arona ödru me tha didrö ka hnyi uma ûkhacaköu, me dit hmetu but, me hahnahicâ tavat: me ame manen ka tavat hia hmanenangi Iehova. 24 Ke ame he but meic ûheny ûnyi Iehova me le avâ hudiny leû, me pipikhenya hon taben hut; ke a wâ but e ge tavat hia, me adre me hongot, me ta ju hnyikânâi.

HNYIMAKAN 10.

K E haba Nadaba me Abiu, li laku Arona, ödru me ve hom anyidru li taben meic, me hû meic hnyin, me ip ûnyi ae bo so hon, me hudo meic ae ke bongon bi hnyi hnyimakö Iehova, waleji e ame ca hûna ködrin. 2 Ke ame o but meic ûheny unyi Iehova me li ödru, me ödru me mokcu hnyi hnyimakö Iehova. 3 Ke haingö Mose kö Arona, ka habe, haba ûnyi ang waleji ame ha Iehova, ka habe, Ame he ka okabi nya ge tavat adre me hakekeny könya, k' adre me he ka oganö nya hnyi hnyimakan tavat hia. Ke haba Arona ame ca fuc. 4 Ke haba Mose ame hao Misaela me Elizafana li laku Uziela a ke kamö Arona, me ha ködru, ka habe, Hok cu jem, me hom dö liamekeiny m' öbu ûhedrin hnyi hnyimakan dok ae kap ka hnyi hoton 5 Ke ödru me he me hum ödrin hnyi je khaûidru ka hnyi hoton hnyaba; helâ me hna ha hnö Mose. 6 Ke haingö Mose kö Arona, me Eleazara, me Ithamara, a li lakon, ka habe, Ca he ka ûöhe je böbun, me khekhe anyibun je ûkhaû, wâ öbun nye mokcu, ke wâ e nye hmönyin ka tavat hia: ke ame he je liamekeiny m' öbun, a lap Isaraela hia he ka tengiâ a g' adre thong ûnyi ga Iehova. 7 Ke ca he öbun ka he ûhebun hnyi hwanumen uma úkhacaköu, wâ öbun nye mokcu: anyin ae but hubun wakaco hnân hû anyi Iehova. Ke ödrin e ânyâ helâ me hofuc ho Mose.

8 Ke Iehova ame ha kö Arona, ka habe,

hnanyibu nyiele balua, hnyi anyibun ta je dö: 10 m' öbun e he ka ovebongonâ ûnyi ae kap me ûnyi ae ca kap, a bo kong, me bo so; 11 m'öbun e he ka nâ je lakon Isaraela ge je hnanyibu hia a ha Iehova ködra a deny Mose.

12 Ke Mose ame ha kö Arona, me Eleazara, me Ithamara, a li lakon, wale lo li kolon, ka habe, Hom dö hudiny han, kolon je hut a an ge meic kö Iehova, me an ju ke ba leven hnyi baten taben hut: anyin ae ti kap e: 13 ke hamöbun he ka han e hnyi ke dok ae kap, anyin a wale âm, me an li lakom, ûnyi hnyi je hut a an ge meic kö Iehova: anyin adre hûna helâe könya. 14 Ke haba ûlainy adre hajijingâ, me jevan adre kap göranyai, öbun e he ka han hnyi ke dok ae so; a u me lakom obaga me wahlu a tha ödrin möu: anyin adre ham e hnân âm, me an lakom, adre ham ûnyi hnyi hudiny ole ûnyi ge lakon Isaraela. 15 Hamödra he ka hom jevan adre ogöranyâ, me ûlainy adre hajijingâ tha e me pipikhenya wale hut a an hnen meic, he ka hajijingâ hnân hudiny hajijing bnyi hnyimakö Iehova: a âm, me an li lakom a tha ödru möu, me wale hnanyibu nyiele balua; helâ me hna hûna hnö lehova.

16 Ke Mose ame hwege elâm got hudiny hulö, ke wâ bi, adre hia but le; me e ame hmönyin kö Eleazara, me Ithamara li laku Arona, a li kolon, me ha, ka habe, 17 Ieû öbun e ca an gan hudiny hulö hnyi dok ae kap, anyin ae ti kap e, ke e ame hia but ham köbun he ka hom hulö anyin ûkhacaköu, me hnân bi hwaban anyidra möt hnyi hnyimakö Iehova? 18 Wâ bi, adre ca hom dren ka hnyi dok ae kap: e ti ûcû köbun he ka han e hnyi dok ae kap, helâ me hnök hna hûna. 19 Ke haingö Arona kö Mose, ka habe, Wâ bi, hnyi bong ang ödre hudo hudiny anyidru hulö, me anyidru hut adre le hnyi hnyimakö Iehova; ke a o könya je ûnyi eang; ke hawa, oge ne hia but han hudiny hulö hnyi bong ang, ame ne he ka kap soâ hnyi hnyimakö Iehova? 20 Ke haba Mose ame löng, me e ame kap soâ.

HNYIMAKAN 11.

K E haba Iehova ame ha kö Mose me Arona, haingen köden ba baba G 9 U me ca he ka ic waina me grâg, a u me Ha thö ka lakon Isaraela, ka habe, Walang je lakom unyâm, öbun ka didrö ka hnyi ta je meno öbun e he ka han ûnyi hnyi ta me, wale ö'bun. 4 Ke so bi walang omeno öbun e ca he ka an, wale adre hoc hmeto hna han, me je hna kia luâ can : wale kamela, anyin a e ame hoc hmeto hna han, k' ame ca kia luâ bi ûjimen can, wale ae bo kong köbun. 5 Me shefani, anyin a e ame hoc hmeto hna han, ke e ame ca kia luâ bi ûjimen can, wale ae bo kong köbun. 6 Me arnebeth, anyin a e ame hoc hmeto hna han, k' ame ca kiâ luâ bi ûjimen can, wale ae bo kong köbun. 7 Me buaka, anyin a e ame kia luâ ûjimen bacan, me can, k' ame ca hoc hmeto bi hna han, wale ae bo kong 8 Ca he öbun ka han utiöidra, me kâlâ unyidra a mok; wale je ûnyi ae bo kong köbun.

9 Walang je ûnyi öbun e he ka an ûnyi eû hnyi köiö, haba ta je ûnyi hia ae hu bohûnyon me unöiny hnyi je an, me köiö, me wagewe, wale öbun e he ka han. 10 Ke haba ta je ûnyi ae ba bohûnyon me unöiny, eû hnyi köiö, me wagewe, a ta je ûnyi hia ae möt hnyi köiö, me je ûnyi hia adre op me me möt eû hnyin je köiö, wale je ûnyi öbun e he ka ikikiâ, 11 k' öbun e he ka ikiki ödra; ca he öbun ka han utiöidra, ke öbun e he ka ikikiâ je unyidra ae 12 Haba je ûnyi hia eû hnyi je köiö ae ba bohûnyon me unöiny, öbun e he ka ikiki ödra.

13 Ke walang je meno ame gâ öbun e he ka ikiki ödrin; a ca hnân han, anyin a ödra ikiki: wale aeto, me perese, me ozeni; 14 me daa, me aia hoton je ve bongon: 15 je oreba hia hoton je ve bongon; 16 me iaena, me taemasa, me sahafe, me dring, hoton je ve bongon: 17 me mun, me salak, me ianesuf; 18 me tinesemeth, me kati, me raama; 19 me kasida, me anafa hoton je ve bongon, me dukifath, me bû.

20 Haba je ûnyi hia adre me iyâû me gâ, adre me he ge vak can, öbun e he ka ikiki 21 Ke so bi walang je ûnyi öbun e he ka han, adre me iyâû me gâ, adre me he ge vak can, wale je ûnyi ae ûsa lo can ae beû hnân gâ hon kânâ; 22 walang ö 'bun, a wahamon hoton je ve bongon, me solame hoton je ve bongon, me haregole hoton je ve bongon, me hagabe hoton je ve bongon. 23 Ke haba je ûnyi hia adre iyâû me gâ, me vak can, öbun e he ka ikiki ödra.

24 Ke walang je ûnyi ame he ka obokongi öbun; haba at ame he ka kâlâ je unyidra

je meno hia a vak can eang hmelen. 3 Ha- ae mok, ame he ka bo kong ke ne o but ba ta je meno adre kia ûjimen can, me kia sahac: 25 ke haba at ame kaptilâ ke ong luâ can, me omeno adre hoc hmeto hna han, tutiöiny je ûnyi e a mokcu, hamen he ka hneû anyin je ûkhaû me laba bo kong ke ne o but sahac. 26 Haba ta je meno adre kia luâ ûjimen bacan, k' adre ca kia luâ bi ûjimen can, ke ame ca hoc hmeto hna han, ame he ka bo kong köbun : ke haba at ame kal' ödra, ame he ka bo kong. 27 Ke haba je meno adre me he ge je hnyeûcadra, a ta je meno adre me he ge vak can, adre me he ka bo kong köbun; ke haba at ame he ka kâlâ unyin je meno e a mokcu, ame he ka bo kong ke ne o but sahac. 28 Ke hamen at ame kaptilâ unyin je meno e a mokcu, he ka hneû anyin je ûkhaû, me laba bo kong ke ne o but sahac: haba ta je ûnyi e ae bo kong köbun.

29 Ke walang je meno ae bo kong köbun, adre me iyâû eang hmelen, wale holed, me tip, me behölök, hoton je ve bongon, 30 me anaka, me koa, me letaah, me hometa, me tinesemeth. 31 Wale ta je ûnyi adre bo kong köbun hnyi ta je meno adre me iyâû : haba at ame kâlâ je ûnyi e a mokcu, ame he ka bo kong ke ne o but sahac. 32 Ke ame ne he ke at gadra ae mokcu ka kölu takoû ke ûnyi, me ame he ka bo kong ûnyi eling ; ame ne kaia utö, ame ne ûkha û, ame ne unen ke meno, ame ne tang, ame ne ke utkaia adre me huliwa kâu, me adre me he ka ip e hnyi köiö, k' ame he ka bo kong ke ne o but sahac; me me he ka bo 33 Ke haba ke kaia kânâ ame kölu ke at gadra ka hnyin, me ame he ka bo kong önyen, hamöbun he ka tho degecâ. haba ta je jeû hia adre me labö han; ke ame ne ta hnyin köiö, me ame he ka bo kong: ke haba ûnyi hnân ijem, adre ijem ûnyi hnyi je kaia eling ame he ka bo kong. 35 Ke ame he ka bo kong ta je ûnyi hia ame kölu takoû ge ong ke keihen je unyidra; ame ne wahnainya, ame ne je öt, me adre me he ka tho degecâ, anyin ae bo kong, k' ame he ka bo kong köbun. 36 Ke so bi ame he je pupuainy köiö, me je thopiny an ae gan hmâ köiö hnyin, ka bo so: k'ame he ka bo kong ta je ûnyi ame kâlâ je unyidra ae mokcu. 37 Ke a ne kölu takoû je hatong adre ta, ge ke ûnyi a hanen unyin je ûnyi e a mokcu, me ame he ka bo so. 38 Ke adre me ne hû je hatong ge köiö, me ame kölu takoû ge ke ûnyi a hanen unyin je ûnyi e a mokcu, me ame he ka bo kong köbun.

39 Ke a ne mok hwege ke meno a vak

can adre han, haba at ame he ka kâlâ unyin a mokcu, me ame he ko bo kong ke ne o but sahac. 40 Ke haba at ame he ka han hanen unyin meno e a mokcu, me hamen he ka hneû anyin je ûkhaû, me bo kong ke ne o but sahac: ke haba at ame kaptilâ unyin ûnyi a mokcu, me hamen he ka hneû anyin je ûkhaû, me bo kong ke ne o but sahac.

41 Ke haba ta je ûnyi adre me iyâû eang hmelen, adre me he ka ikikiâ, k' adre me ca he ka han. 42 Haba ta je ûnyi hia adre me iyâûâ hnyekon, me je ûnyi ame he a vak can, me je ûnyi ae se hia can, me je ûnyi hia adre me iyâû eang hmelen, ca he öbun ka ön ödra, anyin a ödra ikiki. 43 Ca he öbun ka oikiki öbun bi ge ta je ûnyi ame iyâû, ke ca obokongi öbun bi gadra, wâ öbun nye bo kong ûnyi gadra. 44 Anyin a inva Iehova Khongubun: okabi öbun dö, m' öbun e he ka kap: anyin a iny kap: ke ca obokongi öbun bi ge ta je ûnyi ame iyâû eang hmelen. 45 Anyin a inya Iehova at ame hum öbun ûnyi hnyi hnyei Aigupito, me me he ka Khongubun: anyin a wale öbun e he ka kap, anyin a iny kap.

46 Wale hnanyibu ge ta je meno a vak can, me je meno ame gâ, me je ûnyi hia ame iyâû ae möt hnyi je köiö, me ta je ûnyi hia ame iyâû eang hmelen: 47 me me he ka ve bongon bi bo kong me bo so, a meno hnân han, me meno a ca hnân han.

HNYIMAKAN 12.

🖊 E haba Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 2 Ha thö ka lakon Isaraela, ka habe, Ame ne erkin ke momo, me ame hnokoâ da, me ame he ka bo kong hnyi je bong a seven; e ame he ka bo kong hoton ûen omomo. 3 Ke haba hnyi bong a eitiny adre me he ka peritomonâ unen unyin. Ke momo ame he ka laba hnyi dren hnân obosoa hnyi je bong a thöti theri; k' ame ca he ka kâlâ ke ûnyi ae kap, k'ame ca he ka hnyi dit ka hnyi dok ae kap, ke ne o but ame um dö je bongon obosoå. 5 Ke ame ne hnokoå hlu, me ame he ka bo kong fotin ta bong hoton ûen omomo: ke e ame he ka laba hnyi dren hnân obosoâ hnyi je bong a sikste siks. 6 Ke ka um dö je bongon obosoâ, ame ne da, ame ne hlu, me e ame he ka hom hnân hudiny leû nokon mamoe a khaca hunainy, me nokon meköta, ame ne biny, me me hudiny hulö ka hnyi hwanumen uma ûkhacaköu, ka at bihut: 7 ke e ame he ka hlöng hwanumen, anyin ae bo kong he ka hudo e hnyi hnyimakö Iehova, me bi ut. 12 Ke ame ne kû lepera hnyi unen, k'

hwaban anyin möt: k' ame he momo ka bo so ûnyi hnyi bongon bi. Wale hnanyibu hobi kâu omomo at ame hnokoâ da ame ne 8 Ke a ne ca khana momo he ka hom nokon mamoe, me so e ame hom lo li biny, ame ne li lakon meköta ; khaca hnân hudiny leû, ke khaca hnân hudiny hulö; k' ame he at bihut ka bi hwaban anyin möt, me me bo so momo.

HNYIMAKAN 13.

K E haba Iehova ame fuc kö Mose me Arona, ka habe, 2 Ame ne e hnyi unen unyin at ke dok ae khibi, ame ne dok ae han, ame ne dok ae hadröngöc, k' ame ne e hnyi unen unyin me me mok lepera bi, me adre me he ka hom e kö Arona at bihut, k' ame ne ke nokon at bihut. 3 Ke hamen at bihut he ka wâ mok hnyi unen unyin: ke ame ne hûen dut je leûnen hnyi mok, ke a ne manen a ga dit mok eû hmelen unen unvin, me wale mok lepera: k' ame he at bihut ka wâ, me hai bokongoâ. 4 Ke ame ne hau but dok ae hadröngöc hnyi unen unyin, ke ca manen bi eû hmelen unen, ke ca hûen bi je leûnen, me ame he at bihut ka hlöng hwanumen at ae mok hnyi je bong a seven: 5 ke hnyi bong a seveniny hamen at bihut he ka wâ: ke wâ bi, a ne e bala bi mok adre me wâ, k' ame ca hûhûö bi mok hnyi unyin, me ame he at bihut ka hlöng hwanumen hnyi je bong a seven hmetu: 6 ke hnyi bong a seveniny hmetu, hamen at bihut he ka wâ; ke wâ bi, ame ne hlit ut mok, k' ame ca hûhûö hmetu mok hnyi unen, me ame he at bihut ka hai bosoâ; a han e; ke e ame he ka hneû anyin je ûkhaû, me me bo so but. 7 Ke ame ne hûhûö hwege dok ae han hnyi unen, hwaban hna wâ hnen at bihut, me me obosoâ, me hamen at bihut he ka wâ hmetu: 8 ke hamen at bihut he ka wâ, ke wâ bi, ame ne hûhûö dok ae han hnyi unen, me hamen at bihut he ka hai bokongoâ: lepera eling.

9 Ame ne takoû ke at hnen mok lepera, me adre me he ka hom e ka at bihut: 10 ke hamen at bihut he ka wâ, ke wâ bi, a ne hau dok ae khibi hnyi unen, ke hûen dut je leûnen, ke ame ne hu utiö ae hât hnyi dok ae khibi, 11 wale lepera ae kueny hnyi unen unyin, ke hamen at bihut he ka hai bokongoâ: ke adre me ca ame ne okhötâ hia ge lepera unen at ame | takoû ge mok, hwân hnyi ban ke ne o but hnyi li can, wale a wâ hnen at bihut; 13 me ame he at bihut ka wâ: ke wâ bi, a ne khöt hia but unyin ge lepera, me e ame he ka hai bosoâ at ae mok: ke hau hia but: ke bo so but e. 14 Ke a ne manen gan utiö ae hât, e ame he ka bo kong. 15 K' ume he at bihut ka wâ utiöiny ae hât, me hai bokongoâ: ame bo kong utiö ae hât: wale lepera. 16 Ke a ne wia hmetu utiö ae hât me me hau, me e ame he ka he ka at bihut, 17 k' ame he at bihut ka wâ; ke wâ bi, ame ne wia mok me me hau, me ame he at bihut ka hai bosoâ: e bo so but.

18 Ke a ne hu ke okuc hnyi unen utioiny, ke e metu but, 19 ke ame ne hwaban ohuc dok ae hadröngöc hnyi hnen, k' ame ca hûhûö bi, me wale shala hnen okuc ; k' ame ; he at bihut ka hai bosoâ.

24 Ke a ne hu dok a hlâ ge meic hnyi unen utiö, ke e bi hnyi utiö ae hât hnyi hna hla dok ae hadröngöc, ame ne hngihngidra, ame ne hau; 25 me hamen at bi hut he ka wâ: ke wâ bi, ame ne hûen dut je leûnen hnyi dok ae hadröngöc, k' ame ne manen eû hmelen unen; me wale lepera ame kû ûnyi hnyi dok ae hlâ: k' ame he at bihut ka hai bokongoâ: wale thibi mok lepera. 26 Ke ame ne wâ e hnen at bihut, ke wâ bi, e ba je leûnen ae hûen hnyi dok ae hadröngöc, k' ame ca dit hnyi unen, ke hlit thibi; me hamen at bihut he ka hlöng hwanumen hnyi je bong a seven: 27 k'ame he at bihut ka wâ hnyi bong a seveniny; k' ame ne hûhûö hwege

dok ae hlâ, me ame he at bihut ka hai bosoâ: anyin a wale shalainy hlâ.

29 Ame ne hu ge baga ame ne momo ke mok hnyi ban, ame ne wainy, 30 hamen at bihut ka wâ mok, ke wâ bi, ame ne manen dut dok ae dit hnyi unen, k' ame ne hu hnyin je leûnen ae mat me taû, ame he at bihut ka hai bokongoâ: wale ke wathu, a lepera hnyi ban, ame ne wainy. ame ne he at bihut ka wâ mok a wathu, ke wâ bi, ame ne ca manen bi dok ae dit hnyin unen, ke ba leûnen ae hlit hnyin, hamen at bihut he ka hlöng hwanumen at amo moko wathu hnyi seven ta bong: 32 ke hnyi bong a seveniny ame he at bihut ka wâ mok, ke wâ bi, ame ne ca hûhûö wathu, ke ba leûnen ae mat hnyin, ke manen bi a ga ca dit wathu hnyin unen, 33 me adre dok ae khibi, me hau, k' ame ne dok ae ha- me he ka giâ, k' ame ca he ka giâ wathu, dröngöc, ke hngihngidra, me adre me he k'ame he at bihut ka hlöng hwanumen at ka omanenâ e ka at bihut; 20 k' ame he ame moko wathu hnyi je bong hmetu a at bihut ka wâ, ke wâ bi, ame ne manen seven: 34 ke haba hnyi bong a seveniny kâu a ga dit ut hnyi unen, ke hûen dut je ame he at bihut ka wâ wathu: ke wâ bi, leûnen, me ame he at bihut ka hai boko- ame ne ca hûhûö wathu hnyi unen, ke ngoâ: wale mok lepera, ame kû ûnyi hnyi manen dut a ga ca dit hnyin unen ; me ohuc. 21 Ke ame ne wâ hnen at bihut, ame he at bihut ka hai bosoâ; k'ame he at ke wâ bi, e ba leûnen ae hûen huyin, ke a ca ka hneû anyin je ûkhaû me me bo so. dit hnyi unen, ke hlit ut, me hamen at bihut 35 Ke ame ne hwege hûhûö wathu hnyi he ka hlöng hwanumen e hnyi je bong a unen hwaban hna obosoâ; 36 me ame he seven: 22 k' ame ne hûhûö hwege hnyi at bihut ka wâ: ke wâ bi, ame ne hûhûö unen, me ame he at bihut ka hai bokongoa: but wathu hnyi unen, me ame ca he at wale ke mok. 23 Ke ame ne e bala bi bihut ka elâm leûnen ae mat; e bo kong 37 Ke ame ne manen kâu a e bala bi ut. wathu, k' ame ne kû hnyin je leunen ae hlit; a metu but wathu, ke bo so but: me ame he at bihut ka hai bosoâ.

38 Ke ame ne hu hnyi unen utiöiny ke baga ame ne momo je ong dok ae hadröngöc, wale je ong dok ae hadröngöc me hau; 39 me ame he at bihut ka wâ: ke wâ bi, ame ne löhau je ong dok ae hadröngöc hnyi unen unyidrin; wale thibi okhicö ame kû hnyi unen : e ame bo so.

40 Ke a ne kolu but leûnen ban ke at, k' ame hadreû ban ; e bo so but. 41 Kea ne kolu but leûnen ûnyi hnyi hon bariny, ame hadreû bariny; e bo so but. ame ne hu hnyi ban ae hadreû, ame ne hon bariny ae hadreû, ke mok ae hau me dra; me wale lepera ame kû hnyi ban ae hadreû. ame ne hon bariny ae hadreû. hnyi unen, me ame he at bihut ka hai ame he at bihut ka wâ: ke wâ bi, ame bokongoå: wale thibi mok lepera. 28 Ke ne hau me dra ûkhibiny mok hnyi ban ame ne e bala bi dok ae hadröngöc hnyi ae hadreû, ame ne bariny ae hadreû, helâ hnen, k' ame ca hûhûö bi hnyi unen, ke me imaneniny lepera hnyi unen utiöiny; hlit thibi; me wale dok ae khibi ûnyi hnyi 44 haba at e me lepera, k' ame bo kong ut; hamen at bihut he ka hai bokongoâ; | tö adre omokulec, ame ne ke ûnyi bi a unen haba anyin mok me wale hnyi ban.

45 Ke haba at ae tren lepera, wale a takoû ge mok, adre me he ka kia anyin je ûkhaû, ke ame he ka ûöhe leûnen ban, me tube esongodiny ethö, me hongot, ka habe, Iny bo kong ut, iny bo kong ut. 46 E ame he ka bo kong hnyi je bong hia ae hu gan mok; e bo kong ut: e ame he ka hake laba; haba hnyaban, me, wale hoton je hnyaba.

47 Ke haba ûkhaû ae hu mok lepera hnyin, ame ne ûkhaû leûnen mamoe, ame ne ûkhaû lino; 48 ame ne hnyi töiny adre otilâ, ame ne hnyi töiny adre omokulec, ame ne lino, ame ne leûnen mamoe; ame ne unen meno, ame ne ke ûnyi adre tibet ûnyi ge unen meno; 49 ke ame ne udrudrâ löhau, ame ne dra mok hnyi ûkhaû, ame ne unen meno, ame ne töiny adre otilâ, ame ne töiny adre omokulec, ame ne ke ûnyi bi a unen meno; wale mok lepera, k' adre me he ka omanenâ ka at bihut: 50 ke ame he at bihut ka wâ mok, me blöng hwanumen ûnyi ae hu mok hnyin, hnyi je bong a seven: 51 ke e ame he ka wâ mok hnyi bong a seveniny : ke ame ne ca hûhûö mok hnyi ûkhaû, ame ne hnyi tö adre otilâ, ame ne hnyi tö adre omokulec, ame ne unen meno, ame ne ke ûnyi bi adre tibet ûnyi ge unen meno; wale ke mok lepera ae han; ame bo kong ut. 52 Keeame he ka thong ûkhaû, ame ne tö adre otilâ, ame ne tö adre haba meno ame gâ ae tiga möt e ame he ka omokulec, ame ne leûnen mamoe, ame ne lino, ame ne ke ûnyi bi a unen meno ae hu mok hnyin: anyin a wale ke lepera ae han; k'adre | ka tha hneû je ûnyi e me meno ame gâ ae me he ka thong degecâ ge meic. 53 Ke ame möt ka hnyi dren meno ame gâ adre hlingâ ne he ka wâ e hnen at bihut, ke wâ bi ame hon an ame hingölö: 7 ke e ame he ka ca hûhûö mok hnyi ûkhaû, ame ne tö adre oseven dukâiâ at adre obosoâ ûnyi hnyi otilâ, ame ne tö adre omokulec, ame ne ke ûnyi bi a unen meno; 54 me ame he at bihut ka kun' ödra he ka hneû ûnyi ae hu mok hnyin, ke e ame he ka hlöng hwanumen e hnyi je bong hmetu a seven: 55 ke ame he at bihut ka wâ ûnyi ae hu mok hnyin, hwaban hnödra hna hneû e; ke wâ bi, ame ne ca wia makan mok eling, ke ame ca hûhûö mok, me, bo kong ut e; m' u ma he ka thong degecâ ge meic: ame han eû hnyin, ame ne hadreû hnyin ame ne hoton. 56 Ke ame ne he ka wâ e hnen at bihut, ke wâ bi ame ne hia töt ut mok hwaban hnödra hna hneû, me e ame he ka kia degecâ e ûnyi hnyi ûkhaû, ame ne unen meno, ame ne tö adre otilâ, ame ne tö adre omokulec: 57 ke ame ne manen bala bi e hnyi ûkhaû, ame ne tö adre otilâ, ame ne niken me wakaco, me khaca loga wakaco,

meno; me wale ke mok ame hûhûö: m' u ma he ka thong degecâ ge meic ûnyi ae hu mok hnyin. 58 Ke haba ûkhaû, ame ne tö adre otilâ, ame ne tö adre omokulec, ame ne ke ûnyi bi a unen meno, wale u me he ka hneû, k' ame ne hia but mok hnyin, me u ma he ka hneû hmetu, me ame he ka bo so 59 Wale hnanyibuiny mok lepera hnyi ûkhaû, ame ne leûnen mamoe, ame ne lino, ame ne tö adre otilâ, ame ne tö adre omokulec, ame ne ke ûnyi bi a unen meno. m' adre me he ka hai bosoâ, m' adre me ne he ka hai bokongoâ.

HNYIMAKAN 14.

E Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 2 Walang hnanyibu ge lepera hnyi bong adre me he ka obosoâ: adre me he ka hom e ka at bihut: 3 k' ame he at bihut ka he ka hnyi hoton hnyaba; k' ame he at bihut ka wâ, ke wâ bi, ame ne metu but mekiny at lepera; 4 me ame he at bihut ka ûkhûnöng he ka hom lo li meno ame gâ ae möt me bo so, me utö arasi, me leûnen mamoe ae dra, me thi boviny hisop, hobi kâu at adre me he ka obosoå: 5 k' ame he at bihut ka ûkhûnöng ka hlingâ ke at hnyi li meno ame gâ hnyi kaia kânâ hon an ame hingölö: 6 ke hom, tha e me utö arasi, me leûnen mamoe ae dra, me thi boviny hisop, ke e ame he lepera, me hai bosoâ, me hna meno ae möt ka hnyi hnyei. 8 Ke hamen at adre he ka obosoâ he ka hneû anyin je ûkhaû, me giâ leûnen hia, me osûâ ge köiö, me me bo so but: ke hwaban e, e ame he ka he ka hnyi hnyaba, k' ame he ka laba hoton umen uma mano hnyi je bong a seven. 9 Ke hnyi bong a seveniny e ame he ka giâ hia leûnen ban, me wainy, me hon li bademakan, e ame he ka giâ leûnen hia: ke e ame he ka hneû hia anyin je ûkhaû, me osûâ unyin ge köiö, ke e ame he ka bo 10 Ke haba hnyi bong a citiny e ame he ka hom li nokon mamoe baga ae ba hnyikongon, ke khaca nokon mamoe momo a khaca hunainy ae ba hnyikongon, me kun ta omer falawa hnân hudiny han, adre uhahe ka ip at adre me he ka obosoâ, tha e me ta je ûnyi eling, hnyi hnyimakö Iehova, hnyi hwanumen uma ûkhacaköu: 12 ke ame he at bihut ka hom nokon mamoe baga a khaca, me hudo e hnân hudiny monu, me wakaco a khaca loga, me hajijingâ hnân hudiny hajijing hnyi hnyimakö Iehova: 13 k' ame he ka hlingâ nokon mamoe hnyi dok adre me labö hlingâ hnyin hudiny hulö, me hudiny leû, wale hnyi dok ae kap: anyin a hobi kâu at bihut hudiny hulö, helâ me hudiny monu: ûnyi ae ti kap: 14 ke ame he at bihut ka hom dren hudiny monu, k' ame he at bihut ka kina e hnyi boûlölöven hnyikönyen at adre me he ka obosoâ, me bahnyökvetoiny a metân, me bacan a 15 k' ame he at bihut ka hom hanen wakaco a khaca loga, me hingâlâ ka hnyi hnyamen a meny: 16 k' ame he at bihut ka hneû banyen a metân hnyi tap wakaco a e hnyi hnyamen a meny, k' ame he ka oseven dukâiâ wakaco ge banyen hnyi hnyimakö Iehova: 17 ke haba kolon wakaco hnyi hnyamen ame he at bihut ka kina hnyi boûlölöven hnyikönyen a metân at adre me he ka obosoâ, me bahnyökvetoiny a metân, me bacan a metân, hon dren a hudiny monu: 18 ke haba kolon wakaco hnyi hnyamen at bihut, e ame he ka kina hnyi ban at adre me he ka cbosoâ: k' ame he at bihut ka bi hwaban anyin möt hnyi hnyimakö Iehova. 19 K'ame he at bihut ka hudo hudiny hulö, me bi hwaban möt anyin at adre me he ka obosoâ ûnyi hnyi bo kong a e: ke hwaban e e ame he ka hlingâ hudiny leû: 20 k' ame he at bihut ka hudo hudiny leû, me hudiny han hon taben hut: k' ame he at bihut ka bi hwaban anyin möt, me e ame he ka bo so.

21 Ke ame ne at ae ba ta ûnyi, ke ca ûco e bi ûnyi eling, me e ame he ka hom nokon mamoe baga a khaca, hnân hudiny monu he ka hajijingâ, me me bi hwaban anyin möt, ke khaca omer falawa adre ûhaniken me wakaco hnân hudiny han, me khaca loga wakaco: 22 me lo li biny, ame ne li nokon meköta, helâ me ûcû kâu ; haba khaca hnân hudiny hulö, ke hnân hudiny 23 E ame he ka hom ta je ûnyi leû khaca. eling ka at bihut hnyi bong a eitiny hnyi Iehova hnân obosoâ e.

11 Ke hamen at bihut, a at ame obosoâ, Iehova: 25 k' ame he ka hlingâ nokon mamoe hnân hudiny monu, k' ame he at bihut ka hom hanen dren hudiny monu, me kina hnyi boûlölöven hnyikönyen a metân at adre me he ka obosoâ, me bahnyökvetoiny a metân, me bacan a metân: 26 k' ame he at bihut ka hingâlâ hanen wakaco ka hnyi hnyamen bi a meny: 27 k' ame he at bihut ka oseven dukâiâ hnyi hnyimakö Iehova ge banyen a metân hanen wakaco hnyi hnyamen a meny : 28 k' ame he at bihut ka kina ge wakaco hnyi hnyamen boûlölöven hnyikönyen a metân at adre me he ka obosoâ, me bahnyökvetoiny a metân, me bacan a metân, hon dren hudiny monu: 29 ke haba kolon wakaco hnyi hnyamen at bihut, e ame he ka kina e hnyi ban at adre me he ka obosoâ, he ka bi hwaban anyin möt hnyi hnyimakö Iehova. 30 Ke e ame he ka hudo ke at hnyi li biny, ame ne ke nokon meköta, helâ me ûcû kâu: 31 wale ûnyi ae khana he ka hom, haba khaca hnân hudiny hulö, ke khaca hnân hudiny leû, tha e me hudiny han: k' ame he at bihut ka bi hwaban möt anyin at adre me he ka obosoâ hnyi hnyimakö Iehova. 32 Wale hnanyibu hobi kâu at ame moko lepera, a ne ca khana he ka hom ta je ûnyi ae ûcû hnân obosoâ e.

33 Ke Iehova ame ha kö Mose me Arona, ka habe, 34 Öbun ka o hnyi hnyei Kanana, wale oge me ham köbun huân ibun, ke oge ne okûâ mok lepera hnyi ke uma hnyi ibun hnyei; 35 hamen at tren uma ka thumeto at bihut, ka habe, Oge me wâ hnyi umök uma a helâ me mok: 36 k' ame he at bihut ka ûkhûnöng m' adre me he ka hom ta je ûnyi a eiö hnyin uma, ke tiga ca dit bi at bihut he ka wâ mok, wâ e nye bo kong ta je ûnyi hia hnyin uma; 37 ke e ame he ka wâ mok, ke wâ bi, ame ne dit mok hnyi hnyeige uma, ame ne udrudrâ löhau, ame ne hngihngidra, ae manen eû hnyi hnyeige uma; 38 me ame he at bihut ka didrut kâû ka hnyi hwanuma, me hlöng hwanumen uma hnyi je bong a seven: 39 ke hnyi bong a seveniny ame he ka hmetu at bihut ka wâ; ke wâ bi. ame ne hûhûö but mok hnyi hnyeige uma; 40 ame he at bihut ka kun' ödra ka tho degecâ je veto ae hu mok hnyin k' adre me he ka degecâ ka hnyi dok ae bo kong hoton hwanumen uma ukhacaköu hnyi hnyimakö hnyaba: 41 ke e ame he ka kun' ödra he 24 Ke ame he at ka khudreû hia eiö hnyin uma, k' adre me bihut ka hom nokon mamoe hudiny monu, he ka hingâlâ degecâ taan hna khudreû ka me loga wakaco, k' ame he at bihut ka ha- hnyi dok ae bo kong hoton hnyaba: 42 k' jijingâ hnân hudiny hajijing hnyi hnyimakö | adre me he ka hom ke je veto me op hwaban je veto eling; k' ame he ka hom|bo kong a e ge hna hingölö ûnyi gan: ame ke drou me botro hmetu uma. 43 Ke ame ne o hmetu mok, me kû hmetu but hnyi uma hwaban hna tho degecâ je veto, me hwaban hna khudreû uma, ke hwaban hna botro hmeto; 44 me hamen at bihut ka he hmetu ka wâ: ke wâ bi ame ne hûhûö mok hnyi uma, wale thibi e lepera ae han hnyi uma: e bo kong ut. 45 Ke e ame he ka tho degecâ uma, a je veten, me je utöiny, me dröuiny hia uma; me hom tilâ ka hnyi dok ae bo kong hoton hnyaba. 46 Ke haba at ame didrö ka hnyi uma hnyi je bonginy hia hna hlöng hwanuma, me e ame he ka bo kong ke ne o but sahac. 47 Ke haba at ame mokut hnyin uma, me e ame he ka hneû anyin je ûkhaû; ke haba at ame han hnyin uma, me e ame he ka hneû anyin je ûkhaû. 48 Ke a ne didrö at bihut me wâ, ke wâ bi, ame ca hûhûö but mok hnyi uma, hwaban hna botro uma: me ame he at bihut ka hai bosoâ uma. anyin a hia but mok. 49 Me e ame he ka hom lo li meno ame gâ, me utö arasi, me leûnen mamoe ae dra, me thi boviny hisop, me me obosoâ uma: 50 ke e ame he ka hlingâ khaca hnyi li meno ame gâ hnyi kaia kânâ hon an ame hingölö: 51 ke e ame he ka hom utö arasi, me thi boviny hisop, me leûnen mamoe ae dra, me meno ame gâ ae möt, me hneû hia hnyi dren meno waleji adre hlinga, me hnyi an ame hingölö, me e ame he ka oseven dukâiâ uma: 52 ke e ame he ka obosoâ uma ge dren meno ame gâ, me an ame hingölö, me meno ame gâ ae möt, me utö arasi, me thi bovine hisop, me leunen mamoe ae dra: 53 ke e ame he bi ju ka hna meno ame gâ ae möt ûnyi hnyi taun ka hnyi hnyei, helâe e ame he ka bi hwaban melen uma: me bo so but.

54 Wale hnanyibuiny mok lepera hia, me wathu; 55 me lepera hnyi ûkhaû, me uma; 56 me dok ae khibi, me dok ae han, me ong dok ae hadröngöc: 57 m' adre me bihut: 15 ke ame he at bihut ka hudi he ka wâhmakhnieto at ame bo kong, me at ame bo so: wale hnanyibuiny lepera.

HNYIMAKAN 15.

ne tiga hingölö dân unyin, ke ame ne um dö hingölö dân unyin, wale obokonginy. 4 E bo kong ut je hna mokut hia a mokulec hnen at ame hingölö, k' ame bo kong je ûnyi hia e ame labā. 5 Ke haba at ame kâlâ hnen hna mokut, hamen he ka hneû anyin je ûkhaû, me soû hnyi köiö, me bo kong ke ne o but sahac. 6 Ke haba at ame hnyi labā ke ûnyi a labā hnen at ame hingölö, e ame he ka hneû anyin je ûkhaû, me soû hnyi köiö, me bo kong ke ne o but sahac. 7 Ke haba at ame he ka kâlâ unyin at ame hingölö, e ame he ka hneû anyin je ûkhaû, me soû hnyi köiö, me bo kong ke ne o but sahac. 8 Ke ame ne he at ame hingölö ka hangöjå at ae bo so, e ame he ka hneû anyin je ûkhaû, me soû hnyi köiö, me bo kong ke ne o but sahac. 9 Ke haba je tap hnân tabâ meno, ame tabâ hnen at ame hingölö, ame he ka bo kong. 10 Ke haba at ame kâlâ ke ûnyi a mokut hmelen at eling, e ame he ka bo kong ke ne o but sahac: ke haba at ame vadren je ûnyi eling, e ame he ka hneû anyin je ûkhaû, me soû hnyi köiö, me bo kong ke ne o but sahac. haba at ame kâlâ hnen at ame hingölö, k' ame ca hinyem hnyi köiö, e ame he ka hneû anyin je ûkhaû, me soû hnyi köiö, me bo kong ke ne o but sahac. haba kaia kânâ ame kâlâ hnen at ame hingölö, adre me he ka tho degecâ: ke haba je kaia utö hia, adre me he ka hneû hnyi köiö. 13 Ke ödra ka he ka obosoâ at ame hingölö, ûnyi hnyi hna hingölö ûnyi gan ; me hamen he ka aû hobi kâu e bi je bong a seven he ka obosoâ e, me hneû anyin je ûkhaû, me sûâ unyin hnyi köiö ame hingölö, ke ame he ka bo so. 14 Ke haba hnyi bong a citiny c ame he ka hom li biny, ame ne li nokon meköta, me hom ka hnyi hwanumen uma ûkhacaköu, hnyi hnyimakö Iehova, me ham ödru ka at ödru, haba khaca hnân hudiny hulö, ke khaca hnân hudiny leû; k' ame he at bihut ka bi hwaban anyin möt hnyi hnyimakö Iehova, can hna hingölö ûnyi gan.

16 Ke ame ne hingölö sin unyin ke at, e ame he ka tha sûâ hia unyin hnyi köiö. ZE Iehova ame ha kö Mose me Arona, me bo kong ke ne o but sahac. 17 Ke ka habe, 2 Fuc dö ka lakon Isaraela, haba je ûkhaû hia, me je unen meno hia me ha ködra, ka habe, E ka hingölö dân ae hu sin unyin hnyin, adre me he ka hneû unyin ke at, e ame he ka bo kong ge hna hia hnyi köiö, me bo kong ke ne o but hingölö unyi gan. 3 Ke walang bongon sahac. 18 Ke haba momo ame tha mokut

Digitized by Google

më hnyi sin, me hamödru he ka soû hia hnyi köiö, me bo kong ke ne o but sahac.

19 Ke ame ne ke momo ame hingölö, ke dra ame hingölö ûnyi gan, adre me he ka hake ip e hnyi je bong a seven: ke haba at ame kâlâ, ame he ka bo kong ke ne o but sahac. 20 Ke haba je ûnyi hia e ame mokulec, hnyi hna hake ip e, ame he ka bo kong: k' ame he ka bo kong minya ta je ûnyi e ame labā. 21 Ke haba at ame he ka kâlâ hnen hna mokut, e ame he ka hneû anyin je ûkhaû, me soû hnyi köiö, me bo kong ke ne o but sahac. 22 Ke haba at ame he ka kâlâ ke ûnyi e ame labā, e ame he ka hneû anyin je ûkhaû, me soû hnyi köiö me bo kong ke ne o but sahac. 23 K' ame ne hon hna mokut, ame ne hon ke ûnyi bi e ame labā, ame ne kâlâ hnen ke at, me e ame he ka bo kong ke ne o but 24 Ke ame ne ke baga ame tha mokut mē, ke e thö bongon omomo unyin, e ame he ka bo kong hnyi je bong a seven; k' ame he ka bo kong je hna mokut hia e ame mokulec.

25 Ke ame ne hingölö dra ge ke momo hnyi je bong ae se, ke tiga ca ûen bongon omomo, k' ame ne tiga hingölö hwaban ûen bongon omomo; me ame he ka tha ûcû je bongon bo kong a e me je bongon adre hake ip hnyin: e ame he ka bo kong. 26 Ke haba je hna mokut hia e ame mokulec hnyi je bong hia e ame hingölö, ame he ka tha ûcû me je, hna mokut hnyi hna hake ip: ke haba je ûnyi hia e ame labā, ame he ka bo kong helâ me ûbokonginy hna hake ip. 27 Ke haba at ame he ka kâlâ je ûnyi eling, e ame he ka bo kong, me hneû anyin je ûkhaû, me soû hnyi köiö, me bo kong ke ne o but sahac. 28 Ke ame ne bo so ûnyi hnyi hna hingölö ûnyi gan, e ame he ka aû hobi kau e bi seven ta bong, ke hwaban e, e ame he ka bo so. 29 Ke haba hnyi bong a citiny e ame he ka hom li biny hobi kâu, ame ne li nokon meköta, me hum ödru ka at bihut hnyi hwanumen uma ûkhacaköu. 30 Ke ame he at bihut ka hudo khaca hnân hudiny hulö, me khaca hnân hudiny leû; ke hamen at bihut ka bi hwaban anyin möt hnyi hnyimakö Iehova can hna hingölö ûnyi gan ae bo kong.

31 Helåe öbu me he ka hake ip lakon Isaraela ûnyi hnyi anyidra bo kong; wâ ödra nye mokcu hnyi bokongidra; ödra ka he ka obokongoâ umök uma mano a e hnyi wanbödra.

32 Wale hnanyibuiny at ame hingölö, me at ame hingölö sin, me ame bo kong hnyin: 33 me ke at ae hu bongon omomo, me at ame hingölö, baga me momo me at ame tha mokut me momo ae bo kong.

HNYIMAKAN 16.

K^E Iehova ame ha kö Mose, hwaban imekiny li laku Arona, hnyi hnödru hna bi hut hnyi hnyimakö Iehova, me ödru me mokcu; 2 ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, Ha thö kö Arona a tuhâm, a g ame ca he ka dit monu hnyi je ûen hia ka hnyi dok ae kap hoton singiny mano hnyi hnyimakan taben ibetengiö hon tang; wâ e nye mokcu: anyin a oge me he ka manen hnyi ûlâ hon taben ibetengiö. 3 Ke walang hwakecin ûdili Arona ka hnyi dok ae kap: e ame he ka hom nak bolok hnân hudiny hulö, me mamoe baga hnân hudiny 4 E ame he ka khavâ ûkhaû lino ae kap, k' ame he ka khavâ unyin ge ûtrauzes lino, k' ame he ka weikâ hnyekon ge wen lino, me obicâ e ge hnabinybak lino: wale je ûkhaû ae kap; k'ame he ka osûâ unyin ge köiö, me khavâ je ûnyi eling. 5 Ke e ame he ka hom ûnyi ge ûkhacakou anyin lakon Isaraela lo li got baga hnân hudiny hulö, me mamoe baga a khaca hnân hudiny leû. 6 K' ame he Arona ka hudo bolok hnân hudiny hulö, wale hobi kâu e bi, me me bi hwaban anyin möt me anyin lap. 7 Ke e ame he ka hom li got, me ip ödru hnyi hnyimakö Iehova, hnyi hwanumen uma hnân ûkhacaköu. 8 Ke hamö Arona he ka ugleköbâ li got, hobi kö Iehova ke leköp, ke hobi kö Azazele ke leköp. 9 Ke ame he Arona ka hom got anyi Iehova, waleji a kû hnen leköp, me hudo e hnân hudiny hulö. 10 Ke haba got a kû hnen leköp anyi Azazela, adre me he ka ip melö e hnyi hnyimakö Iehova, me me bi hwaban möt hnen e, me kunâ e kö Azazele hnye-11 Ke ame he Arona ka hom buba ai. bolok hnân hudiny hulö, wale hobi kâu e bi, me e ame he ka bi hwaban anyin möt me anyin lap, k' ame he ka hlingâ bolok hnân hudiny anyin hulö: 12 ke e ame he ka ounöngötâ tahen meic ge je walep ae möt ûnyi hnyi taben hut hnyi hnyimakö Iehova, me olo aoc ûnyi ae bo so hnân leû adre kokot ûhnyûkongo, me hom hoton singiny mano: 13 k' ame he ka auk ûnyi ae bo so hnân leû ka hnyi hon meic hnyi

hnyimakö Iehova, me me he hai ûnyi hnyi hnyi köiö, ke hwaban e e ame he ka he unyi ae bo so ka oiyongâ taben ibetengiö hmetu ka hnyi hnyaba. 27 Ke haba hon unyi hnân ohnatho, wâ e nye mokcu: bolok hnân hudiny hulö, me got hnân li ke hamen he ka hom hanen dren bolok, hudiny hulö waleji adre hom drödru ka me dukâiâ hnen banyen taben ibetengiö e hnyi dok ac kap, me me bi hwaban möt, deiö; me hnyimakan taben ibetengiö, e adre me he ka hom ka hnyi hoton hnyaba; ame he ka oseveny dukâiâ dren hnen ke adre me he ka le degecâ ge meic li han hudiny hulö hobi kâu tavat, me hom hamen at a le degecâ ta je ûnyi e he ka dren ka hnyi hoton singiny mano, me hneû anyin je ûkhaû, me osûâ unyin hnyi anyâ dren e helâ me hnen hna ânyâ dren köiö, ke hwaban e e ame he ka hmetu ka bolok, me dukâiâ e hon taben ibetengiö me hnyi hnyaba. hnyi hnyimakan taben ibetengiö: 16 ke hamen he ka bi hwaban melen dok ae kap balua: haba hnyi tehi a seveniny, hnyi can bo konginy lakon Isaraela, ke can bong a teniny tehi, öbun e he ka hom hnödra hna hanyâûâ, me anyidra je monu ûhnyûkongoâ je hnyekubun, me ca huliwa, hia; k' ame he ka ânyâ helâe hobi kâu ame ne ke at a aten hnyei, ame ne aten ke uma ûkhacakou ame laba unyidra wanben hnyei at ame laba kanyua unyibun: 30 hnyi uma ûkhacaköu e ka didrö he ka bi hwaban anyibun möt he ka obosoi öbun; hwaban möt hnyi dok ae kap, ke ne o but | ûnyi hnyi anyibun je hulö hia adre me he e ame dit hmetu, ke a hia but bi hwaban ka obosoi öbun hnyi hnyimakö Iehova. anyin möt, me anyin lap, me ûkhacaköu 31 Ke walang sabath hnân menâ köbun, his anyin at Isaraela. 18 Ke e ame he ka ke öbun e he ka hom ûhnyûkongo je hnyedidrut ka hnyi taben hut hnyi hnyimakö kubun: wale thibi hnanyibu nyiele balua. Iehova, me bi hwaban melen; ke e ame he 32 Ke haba at bihut adre hû me otilâ me ka hom hanen dren bolok, me hanen dren me at bihut hwaban kamen, hamen he ka got baga, me kina hnyi je baitoiny taben bi hwaban möt, me khavâ je ûkhaû lino, hut igigilö. 19 Ke e ame he ka oseven dukâiâ e hnen dra ge banyen, me obosoâ, me okabâ ûnyi hnyi bo konginy lakon Isaraela. 20 Ke a hia but bi hwaban melen dok ae kap, me uma hnân ukhacakoa, me taben hut, me, e ame he ka hom got baga ae möt: 21 k' ame he Arona ka ip li hnyamen hon ban got ae möt, me ha manena hon e je hulö hia anyin lakon Isaraela, me hnödra hna hanyâûâ, me anyidra je monu hia; k' ame he ka ip je unyi e hon ban got, me kunâ e hnen at adre penapena hnyebuba ai; 22 k' ame he got ka vadren anyidra je hulö hia ka hnyi dok ae ba aten; ke e ame he ka hna got ka hnyi hnyebuba. 23 Ke ame he Arona ka didrö ka hnyi uma hnân ûkhacaköu, me uny jut je ûkhaû lino, waleji a khavâ hnyi ien e ame dit ka hnyi dok ae kap, me e ame he ka hnen bi ju ling: 24 ke e ame he ka osûâ unyin hnyi köiö hnyi ke dok ae kap, me khavâ hmetu khaûen bi, me didrut, me hudo hudiny anyi.. leû, me hudiny leû anyin tavat, k' ame he ka bi hwaban anyin mot, me tavat. 25 Ke haba pipikhenyainy hudiny hulö, e ame he ka le hon taben hut. 26 Ke hamen at a hna got hobi kö Azazele ka hom hnen lakon Isaraela haledra je

15 Ke e ame he ka hlingâ got unödru me unyidru me tidru. 28 Ke

29 Ke wale hnanyibu hobi köbun nyiele 17 Ke ame he ka ba at anyin a hnyi bong eling adre me he ka bi a je ûkhaû ae kap: 33 ke e ame he ka bi hwaban melen dok ae ti kap, k' ame he ka bi hwaban melen uma ûkhacaköu me taben bi hut; me bi hwaban möt anyin hnyat bihut, me ûkhacaköu hia. 34 Ke wale hnanyibu köbun nyiele balua, he ka bi hwaban möt anyin lakon Isaraela can anyidra je hulö, ûsa khaca ânyâ hnyi huna. Me e ame ânyâ helâ me Iehova ame hûna kö Mose.

HNYIMAKAN 17.

K E Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 2 Ha thö kö Arona me lakon, me lakon Isaraela h.a, me ha ködra ka habe; Walang ûnyi a hûna Iehova, ka habe, 3 Haba at Isaraela hia ame hlingâ bolok, ame ne nokon mamoe, ame ne got, hnyi hnyaba, k' ame ne hlingâ hoton hnyaba, 4 k' ame ca hom e ka hnyi hwanumen uma ûkhacaköu, he ka hudo e kö Iehova hnyi hnyimakan uma mano anyi Iehova: ame he ka joniny at eling dra; k' ame hingâlâ dra; k' adre me he ka subâ degecâ at eling he ka hneû anyin je ûkhaû, me osûâ ûnyin meno hnân hudo, wale adre me labö hlingâ hnyi hnyei, ödra ka he ka hum ödrin kö he öbun ka ânyâ hoton hwakecin hnyei Iehova hnyi hwanumen uma ûkhacaköu, ka Aigupito waleji öbun e laba hnyin; ke ca at bihut, me hling' ödrin hnân hudiny ole he öbun ka ânyâ hoton hwakecin hnyei kö Iehova. monu mē. ködra hnyi anyidra ta je dö.

8 Ke u me he ka ha ködra, ka habe, he ka möt hnyin: Inya Iehova. Haba at Isaraela hia, ame ne aten ke je hnyei ame laba kanyua unyibun, at ame liamekeiny mē, he ka hai hnamejin: Inya hudo hudiny leû, ame ne ke hut, 9 k' ame ca he ka hnyi hwanumen uma ûkhacaköu he ka hudo e kö Iehova, me adre me he ka subâ degeca at eling ûnyi hnyi iny hnyei.

10 Ke haba at Isaraela hia, ame ne aten ke hnyei ame laba kanyua unyibun, ame he ka han dra; me oge me he ka wâ hmâ at hnyi iny hnyei. 11 Anyin a e hnyi dra melen unyin: ke oge hia but ham e köbun hon taben hut, me me bi hwaban anyibun möt: anyin a haba dra, me, wale at ame bi hwaban möt, anyin ae hu möt hnyin. Anyin a wale oge me ha ka lakon Isaraela, ka habe, E ba at unyibun ame he ka han dra, ke ca he ke at e aten ke hnyei ame laba kanyua unyibun he ka han dra.

13 Ke haba at Isaraela, ame ne aten ke hnyei ame laba kanyua unyibun, at ame hnu me kât menoiny hnyot, ame ne meno ame gâ, hnân han ; me hamen be ka hingâlâ dren, me konâm ge kânâ. 14 Anyin a wale melen je ûnyi hia; haba dren me wale möt: ke waleling me oge me ha ka lakon Isaraela, ka habe, Ca he öbun ka han dren omeno hia: anyin a haba dra, me, wale melen ta je ûnyi hia, ke haba at ame he ka an e, adre me he ka subâ degecâ. 15 Ke haba at ame he ka han meno a mok hwege, ame ne kiâ ge ke meno, a aten hnyei, me atkanyua, me, hamen he ka hneû anyin je ûkhaû, me soû hnyi köiö, me bo kong ke ne o but sahac, me me bo so but. ame ne ca he ka hneû anyin je ûkhaû, me sûâ unyin, me ame he ka takoû e anyin hulö.

HNYIMAKAN 18.

E Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 2 Ha thö ka lakon Isaraela, me ha, ka habe, Inya Iehova Khongubun.

6 Ke hamen at bihut he ka Kanana, wale oge me hum öbun ka hnyin: dukâiâ, taben hut anyi Iehova ge dren, ke ca he öbun ka hnu hoton anyidra je hnyi hwanumen uma ûkhacaköu, me le hnanyibu. 4 Ke hamöbun he ka ânyâ pipikhenyainy hnân bo so kö Iehova. 7 Ke hnök je hna owisa, me tuö anyik je hnanadre me ca he hmetu ka hudo anyidra je yibu, me he hnyin: inya Iehova Khonguhut ka je khong waleji adre me bi ûnyi bun. 5 Anyin a wale hamöbun he ka tuö Wale hnanyibu nyiele balua anyik je hnanyibu, me hnök je hna owisa: anyin a haba at ame he ka ânyâ e, me ame

6 Ca he ke at gabun ka hakekenyâ ke Iehova. 7 U me ca he ka hai hnamejin kâmâm, ma hnamejin hinyâm : e hinyâm ; u me ca he ka hai hnamejin. 8 U me ca he ka hai hnamejin âiân kâmâm: anyin a wale hnamejin kâmâm. 9 U me ca he ka hai hnamejin mânyâm, nokon kâmâm a hlu, ame nokon hinyâm adre hnokoâ hnyi hnyaba, eling ame han dra, me subâ degecâ e ûnyi k'adre me ne hnokoâ hnyi ke hnyaba. 10 U me ca he ka hai hnamejin nokon hlu anyin nokom baga, ame ne nokon hlu anyin nokom momo; anyin a haba hnamejidru a hnamejâm bi. 11 U me ca he ka hai hnamejin nokon âiân kâmâm a hlu, a hnokoâ hnen kâmâm, hânâm e. 12 U me ca he ka hai hnamejin tehem a haniny kâmâm: haba e me hing liamekeiny me kâmâm. 13 U me ca he ka hai hnamejin liamekeiny me hinyâm: anyin a hing liamekeiny me hinyâm. 14 U me ca he ka hai hnamejin liamekeiny me kâmâm, ke u me ca he ka hakekenyâ âiân: ke hinyâm e. me ca he ka hai bnamejin âiân nokom baga; ûngom momo e; u me ca he ka hai hnamejin. 16 U me ca he ka hai hnamejin âiân liamekeiny möu: wale hnamejin lia-mekeiny möu. 17 U me ca he ka hai hnamejin momo me nokon a hlu; ke u me ca he ka hok nokon hlu a nokon nokon baga, ame ne nokon hlu a nokon nokon momo, he ka hai hnamejin: ödrin je hing liamekeiny: hulö eling. 18 Ke u me ca he ka hok momo a liamekeiny me âiâm, he ka ovecâ, me hai hnamejin ke tiga möt at a 19 Ke u me ca he ka hakekenyâ momo he ka hai hnamejin, hnyi hna hake ip can bo kong a e. 20 Ke u me ca he ka tha mokut me âiân ke at, he ka okongu u 21 Ke u me ca he ka hna lakom he ka he hnyi wanben meic kö Moleka, ke u me ca he ka okongoà ien Khongom : Inva Iehova. 22 U me ca he ka tha mokut me 3 Ca ke baga, helâ me hwakecin tha mokut me

wale hulö ae gan.

hnyi ta je ûnyi eling ae ikiki, wale aten ban athnyaba u je hawâ, ame ca he ka ibun hnyei, me aten ke je hnyei adre me mokut unyâm hnyi hnyinghet ke ne o but laba kanyua unyibun: 27 (anyin a wale ta hnyomakatu. 14 U me ca he hangâ at ae hnyei a bân, me me kong ut hnyei;) 28 me hnyimakan wadröu, ke u me he ka outen me ca he ka hmita degeci öbun minya hnen Khongom: Inya Iehova. 15 Ca he öbun hnyei öbun ka he ka okongoâ, helâ me hna ka ânyâ hwali hnyi owisa: u me ca he ka hmita degecâ je hnyei a bấn. 29 Anyin a wâhmakhmetoâ at ae ba ta ûnyi, me ogânâ haba at ame ânyâ ke ûnyi eling ae ikiki, at ae tren omjeû: ke hamâm he ka owisa me adre me he ka subâ degecâ tavat adre at ame laba hakekenyi u hnyi wisa. 16 U me ânyâ e ûnyi hnyi idrin hnyei. 30 Awe, me ca he ka ngeno em hnyei he ka ûhaiö öbun e he ka tuö hnök je hna hûna, me monu: ke u me ca he ka tot he ka thoi me me ca ânyâ bi ke hwakecin ae ikiki waleji me mok at ame laba hakekenyi u: Inya adre ânyâ ke tiga hi' öbun, me me ca Iehova. 17 U me ca he ka hûkötiâ eû he ka okongu öbun hnyin: Inya Iehova hnyi hnyekom liamekeiny möu: u ma he Khongubun.

HNYIMAKAN 19.

E Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 2 Ha thö ka ûkhacakön bia anvin lakon Isaraela, me ha ködra, ka habe, Okabi U me ca he ka hna halem je meno he ka öbun ju, anyin a inya Iehova Khongubun hnokoa meno ae ke bongon bi: u me ca ae kap. 3 Öbun e he ka ve outen je lahinyöbun, me je lakamöbun, me tuö anyik je bongon bi: ke u me ca he ka khavâ sabath: Inya Iehova Khongubun. 4 Ca saû öbun ka je idola, ke ca he ka bi khongubun adre oköiöå: Inya Iehova Khongubun. 5 Ke öbun e ne he ka hudo hudiny ole kö Iehova, me hamöbun he ka hudo e me me he ka kap soi öbun. 6 Ke adre me he ka an e hnyi bong öbun e hudo hnyin, me bong nyi: ke ame ne hu kolon hnyi bong we, me adre me he ka le degecâ ge meic. 7 Adre me ne he ka an e we, wale ikiki; adre me ca he ka kap soâ: 8 ke haba at ame han e, me ame he ka takoû e hnen anyin hulö, anyin a e ame okongoâ hudiny monu hnyi hnyimakö Iehova, can ûnyi ae kap anyi Iehova; me adre me he|hulö e ame ânyà: me adre me he ka hna hulö ka subâ degecâ at eling ûnyi hnyi iny e ame ânyâ. 23 Ke öbun ka o but ka

momo: wale thibi ikiki. 23 Ke u me ca me ca he ka meno hia ke ne o but hnyi je he ka tha mokut me ke meno he ka okongu hounyin em, ke u me ca he ka hlo kolon u mē: k' ame ca he momo ka tot hnyi hnâm hna menu. 10 U me ca he ka hlo hnyimakan ke meno me me tha mokut më: kolon halem je vine, ke u me ca he ka hlo hia je wan vine ame kökölu ûnyi hnyi 24 Ca he ka okongu öbun bi hnyi ta je halem je vine ; ke u me he ka hna bi ju ûnyi eling; anyin a ta je ûnyi hia e ame hobi kâu at ae ba ta ûnyi me atkanyua: okongoâ je hnyei wala oge me he ka obâ Inya Iehova Khongubun. 11 Ca he öbun hnyi hnyimaköbun: 25 k' ame kong ut ka venöu; me ca bibiman bi, ke ca thoi ke hnyei; anyin a wale oge me he ka bi at ka ke at. 12 Ke ca he öbun ka khemahwaban hulöiny, k' ame he hnyei ka hmita nyin thoi hnyi iök, anyin a u je okongoâ degecâ aten. 26 Anyin a wale hamöbun ien Khongom helâe: Inya Iehova. 13 U he ka tuö anyik je hnanyibu, me hnök je me ca he ka okongoâ at ame laba hakekenyi hna owisa, ke ca he öbun ka ânyâ ke ûnyi u, me hûgûnâ anyin ta je ûnyi: haba hwaje ûnyi hia ae ikiki eling a ânyâ hnen aten wejiji, ke ca ip ke ûnyi hnân ohavâ hnyi bala ka thawâ at ame laba hakekenyi u, ke ca he ka bi jönâm gan. 18 Ca he ka oûcoâ hulö, me ip hnân ka aten em hnyei, ke u me he ka betenge ka at ame laba hakekenyi u helâ me u bi: Inya Iehova. 19 Hamöbun he ka tuö anyik je hnanyibu. he ka ta em hnyei ge je hatong ae ve ûkhaû adre ûthûeneken ge li tö ae ve bongon. 20 Ame ne he ke at ka tha mokut me momo a athnyaba adre ûco, k' adre ham ka ke baga, k' adre ca ûco hmeto bi me hna baûâ; me adre me he ka bi hwaban; adre me ca he ka hling' ödru, anyin a e ame ca gufa bi. 21 Ke hamen baga he ka hom hudinyanyin monu bi kö Iehova, ka hnyi hwanumen uma ûkhacaköu, a mamoe baga hnân hudiny monu. 22 Ke ame he at bihut ka bi hwaban anyin möt ge mamoe baga hnân hnyi hnyei, k' adre um dö tā ta je ve ûö 9 Ke öbun ka he ka meno je ibun, me u ae hu wan hnân han ; me öbun e he ka aû

hnyi kun ta huna adre me he ka helâ me ûnyi adre ca peritomonâ köbun: öbun e ca he ka han. 24 Ke haba hnyi huna a vakiny ame he ka kap hia je wan, me hnân oganâ lehova. 25 Ke hnyi huna a thabûnginy öbun e he ka han je wan, me me hu troban köbun: Inya Iehova Khongubun. 26 Ca he öbun ka tha han meno me dren: ke u me ca he ka biobotkong, me bihihwakecin. 27 Ca he öbun ka giâ li halelöû hnyi böbun, me okongoâ baten 28 Ca he öbun ka sei hon komok he ka outen Khongom: Inya Iekova. kanyua unyibun hnyi ibun hnyei,ca he öbun l ka okongoa. 34 Ame he aten ke hnyei ka laba unyibun helâ me aten ibun hnyei, ke u me he ka betenge gan helâ me u bi; anyin a je atkanyua öbun hnyi hnyei Aigupito: Inya Iehova Khongubun. 35 Ca he öbun ka ânyâ ûnyi ae hwali hnyi hna owisa, ge tulutiny ibeûen, me tulutiny ihmakiny, me tulutiny dân. 36 Ame he ka hu unyibun tulut adre uhno ae wisa, me tulut ihmakiny ae wisa, me efa ae wisa, me hin ae wisa: Inya Iehova Khongubun, at ame hum öbun ûnyi hnyei Aigupito. 37 Ke hamöbun he ka tu anyik je hnanibu hia, me hnök je bna owisa hia, me ânyâ ta je ûnyi e : Inya Iehova.

HNYIMAKAN 20.

K E Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 2 U me he ko he ka ka habe, 2 U me he ka ha ka lakon Isaraela, hnyei ame laba kanyua unyi Isaraela,ame he kantakoù e hnen anyin hulö.

je wan helâ me ûnyi adre ca peritomonâ: | ngoâ iök ae kap. 4 Ke ame ne he aten hnyei ka omûko ge at ame ham nokon kö Moleka, k' ame ca hlingâ bi ; 5 me oge me he bi nya ka wâ hmâ at eling me anyin lap me subâ degecâ, me tavat hia ödrin e bi ûnyi monu hoton, he ka bi ûnyi monu me Moleka, ûnyi hnyi idrin hnyei. 6 Ke haba at ame saû ka je hnyat tren hanu me tavat bibihwakecin, he ka bi ûnyi monu hotudrin. me oge me he ka wâ hmâ at eling me subâ degecâ ûnyi hnyi iny hnyei. 7 Okabi öbun ju, m' öbun e kap: anyin a inya Iehova Khongubun. 8 Ke öbun e he ka tuö anhnyi je unyibun, me thâ je unyibun: Inya | yik je hnanyibu me ânyâ: Inya Iehova at 29 Ca he ka okongoa nokom hlu ame okabi öbun. 9 Ke haba at ame hanga me me momo hnyi gethen bi; wâ e nye kamen me hinyen, adre me he ka hlingâ e: labö bi ûnyi monu tavat, me me unöngötö e hia but hangâ kamen ame ne hinyen; hnyei hnen hwakecin ae kong. 30 Hamö- ame he ka takoù e ge dren bi. 10 Haba bun he ka tuö anyik je sabath, me okabâ at ame bi ûnyi monu me âiân ke at, me dok a kabik : Inya Iehova. 31 Ca he öbun adre me he ka tha hlingå baga me momo, a ka saû ka tavat tren hanu, me tavat bibi- li at bi ûnyi monu. 11 Ke haba at ame he hwakecin; ca elöm ödrin, m' öbun e ca he ka tha mokut me âiân kamen, e ame hai ka kong: Inya Iehova Khongubun. 32 U hnamejin kamen: me adre me he ka tha me he ka köűö hnyi hnyimakan at ae hûen hling ödru hia; k'ame he ka takû ödru ge ban, me ogânâ hnyimakan hingat, me u me drödru. 12 Ke ame ne he ke at ka tha 33 mokut me âiân nokon baga, me adre me he Ke ame ne ke at a aten ke hnyei ame laba ka tha hling' ödru hia: ödru me ânyâ ûnyi ae ti kong ; ame he ka taku ödru ge drödru. 13 Ke ame ne he ke baga ka tha mokut me ke baga helâ me hwakecin tha mokut me momo, ödru me ânyâ ûnyi ae ikiki: adre me he ka tha hling' ödru; k' ame he ka takû ödru ge drödru. 14 Ke ame ne he ke at ka tha hok momo me hinyen, wale hulö: k' adre me he ka tha thong degeci ödru ge meic, me me ba hulö unyibun. 15 Ke ame ne he ke baga ka tha mokut me meno, me adre me he ka hlingâ at e: k' öbun e he ka hlingâ minya meno. 16 Ke ame ne he he momo ka hakekenyâ ke meno, me tha mokut mē, me u me he ka tha hlingâ momo me meno: adre me he ka tha hling' ödru hia: ame he ka taku ödru ge drödru. Ke ame ne he ke baga ka hok haniny, ame ne nokon kamen, ame ne nokon hinyen, me ödru me ûwâköuâ ûhethuidru; me wale ûnyi ae ikiki; ke adre me he ka tha subá degeci ödru hnyi hnyimakan aten idru ka habe, Haba at Isaraela, ame ne aten ke hnyei: e a hia but hai hnamejin haniny; 18ka ham nokon kö Moleka, me adre me he ka Ke a ne he ke baga ka tha mokut me momo hlingâ at eling: hamen tavat a aten hnyei he ae hu bongon omomo, me hai huamejin; ka lûâ ge veto. 3 Oge me he ka wâ hmâ me e ame hia but ohethuâ pupua gan, k' at eling me subâ degecâ e ûnyi hnyi iny ame hia but hai tubwiny pupainy dra gan hnyei; anyin a e ame ham nokon kö Mole- bi : me adre me he ka tha subâ degeci ödru ka, me ame oikikiâ dok a kabik, me oko-tûnyi hnyi idru hnyei. 19 Ke u me ca he

ka hai hnamejin liamekeiny me hinyâm, ame ne haniny kamâm; anyin a u me hai hnamejin hing liamekeiny möu: me ame he ka takû ödrin hnen anyidrin hulö. 20Ke ame ne he ke at ka tha mokut me momo âiân liamekeiny me kamen; me e ame hai hnamejin liamekeiny me kamen bi: me ame he ka takû ödru ge anyidru hulö ; ödru me he ka mok ke ba mâtrân. 21 Ke ame ne he ke at ka hok momo a âiân liamekeiny me, wale ûnyi ae ikiki : k' ame hai hnameyin liamekeiny më; ame he ka ba mâtrânidru.

22 Anyin a wale öbun e he ka tuö anyik je hnanyibu, me hnök je hna owisa hia, me ânyâ e: me ca he hnyei ka hmita degeci öbun, wale oge me hum öbun ka hnyin he ka labā. 23 Ke ca he öbun ka he hoton hwakecin je hnyei oge me he ka obâ hnyi hnyimaköbun: anyin a ödra adre me ânyâ ta je ûnyi hia eling, anyin a wale oge me ikiki ödra. 24 Ke oge hia but ha köbun, ka habe, Ame he ka hu köbun idrin hnyei, ke oge me he ka ham e köbun he ka labā, wale hnyei ame di hnyin debai me hani: Inya Iehova Khongubun, at ame uc' öbun ûnyi hnyi ta je hnyei. 25 Anyin a wale, öbun e he ka ovebongonâ omeno ae bo so, me omeno ae bo kong, me omeno ame gâ ae bo kong, me bo so: ke ca he öbun ka oikiki öbun bi hnen meno, me meno ame gâ; me ta je únyi adre iyâû hon kânâ, waleji oge ve khenâ unyibun ae bo kong. 26 M' öbun e he ka kap bi könya: anyin a inya Iehova ae kap, k' oge hia but uc' öbun ûnyi hnyi ta je hnyei hnân hobi könya.

27 Haba baga, ame ne momo, at tren hanu me at ame bibihwakecin, me adre me he ka hlingå: adre me he ka lu' ödrin ge veto: ame he ka takû ödrin ge drödrin.

HNYIMAKAN 21.

🖊 E Iehova ame ha kö Mose, ka habe, Ha thö ka hnyat bihut a lahu Arona, me ha ködrin, ka habe, Ca he ke at ka obokongâ e can ta je komok hnyi iny hnyei. 2 Ke so thibi can je hing liamekeiny mē, wale hinyen, me kamen, me nokon baga me hlu, me liamekeiny mē; 3 me hing haniny hlu ae ba âiân: e so ka bo kong can e. E ame ca he ka olokongâ e bi, me okongoâ, anyin a e at hnathuiny hnyei. 5 Ödrin e hmönyin, me je ûnyi ae kap. 23 Ke so bi ca he ka ohadreûâ je bödrin, me giâ baten e ame ca he ka dit ka hnyi hoton singiny, waidrin, me kave unyidrin. 6 Ödrin hnyat me hakekenyâ taben hut, anyin ae hu hnyiae kap ka Khongudrin, ke ödrin e ca he ka kongon : me me ca he ka okongoâ je dok a

okongoâ ien Khongudrin: anyin a ödrin e hudo je hut a an hnen meic kö Iehova, a an Khongudrin: anyin a wale ödrin e he 7 Ca he ödrin ka hok momo hnyi ka kap. gethen, me hlu adre hia but okongoå; k' adre me ca he ka hok momo a degec hnen âiân: anyin a ödrin hnyat ae kap ka Khongudrin. 8 Ke u me he ka okabi ödrin: anyin a ödrin hnyat hudo an Khongom: ödrin hnyat ae kap köu: anyin a inya Iehova ae kap at ame okabi öbun. 9 Ke e ka he nokon at bihut a hlu ka okongoâ e bi, ame bi ûnyi monu, me e ame okongoâ kamen: k' adre me he ka thong degecâ e ge meic.

10 Ke haba at bihut ae nua unyin je liamekeiny mē, wale adre hingâlâ wakaco hnân hû hon ban, k' adre otilâ he ka khavâ je ûkhaû, me e ame ca he ka oûheâ ban. me kia anyin je ûkhaû; 11 ke haba khaca e ame ca he ka hakekenyâ unyin at a mokcu, me obokongoâ e bi can kamen me hinyen; 12 ke e ame ca he ka he ûnyi hnyi dok ae kap, me okongoâ dok a kapiny Khongon; anyin a e hon ban wakaco hnân hû anyin Khongon: Inya Iehova. 13 Ke e ame he ka hok âiân a hlu. 14 Kee ame ca he ka hom safac, me momo adre degec, me hlu adre okongo, me momo hnyi gethen: ke e ame he ka hok âiân a hlu ûnyi hnyi 15 Ke e ame ca he ka okongoâ iny hnyei. lakon ûnyi hnyi iny hnyei : anyin a inya Iehova at ame okabâ e.

16 Ke haba Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 17 Ha thö kö Arona, ka habe, Ame ne hu mâtrânâm hnyi anyidra je dö ae hu hnyikongon unyin, me e ame ca he ka hakekeny he ka hnyi hudo an Khongon. Anyin a haba at ae hu hnyikongon unyin ame ca he ka hakekenyâ; wale wadrou, me at ame ci, me at ae lau hnyingöiny, me at ae hu ovejien, 19 me at ae hmetru bacan, me hmetru hnyamen, 20 me at ae hwali jö tot, me at ame aû, me hwiö emakan, me at ae huje unyin, me ûhölök, me hna hmouca wakunyin; 21 e ba at hnyi je mâtrâni Arona at bihut, ame he ka hakekeny ka hudo je hut a an hnen meic kö Iehova a ne hu hnyikongon unyin : e at ae hu hnyikongon; e ame ca he ka hakekeny he ka hudo an Khongon. 22 E ame he ka hnyi han an Khongon, wale je ûnyi ae ti kap

kapik: anyin a inya Iehova at ame okabi|hnyi han. 24 Me haba Mose ame ha helâe kö Arona, me lakon, me lakon Isaraela hia thithö.

HNYIMAKAN 22.

K I Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 2 Ha thö kö Arona me lakon, a g' adre me he ka ûsâkâûö me je ûnyi ae kap anyin lakon Isaraela, wale adre me okabâ sûâ unyin hnyi köiö. a wale an. 8 Haba ûnyi a mok hwege, me han, wâ e nye bo kong hnen e. Inya Ieho-9 Anyin a wale ödrin e he ka tuö hnök je hna hûna, me me ca takû ödrin hnen hulö, me mok can e, ödrin ka he ka okongoå: Inya Iehova at ame okabi ödrin. 10 Ame ca he atkanyua ka hnyi han ûnyi ae kap: haba at ame tha laba me at bihut, me athnyabainy adre hawâ, ame ca he ka hnyi han ûnyi ae kap. 11 Ke ame ne he at bihut ka ûco ke at ge mone, me e ame he ka hnyi han; helâ minya hnyat adre hnokoâ hnyi hnyaban, ödrin e he ka hnyi han an. 12 Ke ame ne faipoipo me atkanyua nokon

14 Ke ame ne han monoâ hnen ke at ûnyi ae kap, me hamen he ka bi hwaban, me bi hanen ke keihen a thabûnginy me ham ka at bihut ûnyi ae kap. 15 Ke ca he ödrin ka okongoâ je ûnyi ae kap unyin lakon Isaraela wale ödrin e hudo kö Iehova; 16 me takû ödrin hulöiny anyidra monu, ödrin ka he ka hnyi han anyidrin je ûnyi ae kap : anyin a inya Iehova at ame okabâ ta je ûnyi eling.

17 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, könya, m' ödrin e ca he ka okongoâ iök ae 18 Ha thö kö Arona, me lakon, me lakon kap: Inya Iehova. 3 Ha thö ködrin, ka Isaraela hia, me ha ködra, ka habe, E ka habe, Haba at hnyi mâtrânibun hia hnyi he ke at Isaraela, ame ne atkanyua unyin anyibun ta je dö ame hakekenyâ ta je ûnyi at Isaraela ka hudo anyin hut, ame ne hobi ae kap, wale hnen lakon Isaraela hna oka- kâu anyidra ke je khöbi, ame ne hobi kâu bâ kö Iehova, k' ame bo kong ut, me adre anyidra hut ae betenge, wale adre me he ka me he ka subâ degecâ at eling hnyi hnyi- hudo kö Iehova hnân hudiny leû: 19 hamakök: Inya Iehova. 4 Ame ne lepera möbun he ka hudo baga ae ba hnyikongon ke at hnyi mâtrâni Arona, ame ne hingölö ûnyi hnyi je bolok, ame ne mamoe, ame ne dân unyin; me e ame ca he ka hnyi han je got, me me he ka kap soi öbun. 20 Ke ûnyi ae kap, ke ne o but e ame bo so bi. haba at ae hu hnyikongon, ca he öbun Ke ame ne hu ke at ame kâlâ ke ûnyi ae ka hudo: anyin a ca hnân kap soi öbun bo kong hnen unyin ae mok, ke ame ne at hnyin. 21 Ke e ka he ke at ka hudo huame hingölö sin unyin; 5 ke ame ne ke at diny ûsoköu kö Iehova, me thamuâ khöbi, ame kâlâ ûnyi ame iyâû, wale ame oboko- ame ne hut ae betenge, ame ne bolok, ame ngoâ e, ke ame ne ke at ame obokongoâ e ne mamoe, me e so e ame bekhöt, m' adre hnen ke ûnyi ae bo kong unyin; 6 haba at me he ka kap soâ; ame ca he ka hu hnyiame kâlâ ta je ûnyi helâe, me e ame he ka bo kongon. 22 Haba wadröu, me at ae hmekong ke ne o but sahac, k' ame ca he ka tru jeien, me bâbu, me anyû, me at ae huje hnyi han ta je ûnyi ae kap, e ka tiga ca unyin, me ûhölök, ca he öbun ka hudi ödrin 7 Ke e ka didrut ko Iehova, me ca hudi ödrin hnân hut a an seûno, me e ame he ka bo so; ke hwaban ge meic hon taben hut kö Iehova. 23 Ame e, e ame he ka hnyi han je ûnyi ae kap, anyin ne bolok, ame ne nokon mamoe ae hu ovejien, ame hia ke keihen unyin, me u me he hna kia hnen meno, e ame ca he ka hnyi ka hudi ödrin hnân hut betenge; ke adre me ca he ka kap soâ hobi kâu khöbi. Ca he öbun ka hudo kö Iehova ûnyi adre okongoâ wakunyin, ame ne hmouca, ame ne khekhe, ame ne kave; ke ca he öbun ka ânyâ helâe hnyi ibun hnyei. 25 Ke ca he öbun ka hudi odrin hnån an Khongubun ûnyi ge aten ke hnyei bi; anyin a e unyidrin hulö me hnyikongon: adre me ca he ka kap soi öbun hnyin.

26 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 27 Adre me ne hnokoâ bolok, ame ne mamoe, ame ne got, me e ame he ka tha laba me hinyen hnyi je bong a seven: ke hwân at bihut a hlu, e ame ca he ka hnyi han je hnyi bong a eitiny adre me he ka hap hnân ûnyi ae kap adre hudo hnân hudiny kap hut a an ge meic kö Iehova. 28 Ke ame göranyai. 13 Ke ame ne safac nokon at ne kau, ame ne mamoe, me öbun e ca he ka bihut, ame ne thang faipoipo, me ba nokon, tha hlingâ e me nokon hnyi bong a khaca. k' ame hmetu ka hnyi hnyaban kamen, helâ 29 Ke öbun ka he ka hudo hudiny ole kö ke me tiga hlu bi, me eame he ka hnyi han Iehova, hudo tho e me me kap soi obun an kamen: ke ame ca he ka atkanyua ka hnyin. 30 Hnyi bong a khaca adre me he ka an e; ca he öbun ka ip kolon ke ne o han areto, me hwit adre lo, me je ihwit as okongoà iök ae kap; ke adre me he ka dö hnyi je hnyababun. okabi nya wanben lakon Isaraela: Inya me Khongubun: Inya Iehova.

HNYIMAKAN 23.

ABA Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 2 Ha thö ka lakon Isaraela me ha ködra, ka habe, Haba je ûen a thu anyi Iehova hnyi je hnyababun hia.

4 Walang je ûen a thu bongon hnö Iehova, je ûkhacaköu ae kap, wale öbun e he ka omanenâ hnyi je ûen. 5 Haba hnyi bong a fortininy tehi a bân, hnyi sahac, me wale paseka anyi Iehova. 6 Ke hnyi bong a fiftininy tehi eling, me wale bongon han areto adre ca levena kö Iehova: öbun e he ka han areto adre ca levenâ hnyi seven ta 7 Hnyi bong a bân öbun e he ka hu ûkhacaköu ae kap: ûbun e ca he ka ânyâ huliwa ae hmak. 8 Ke öbun e he ka hudo hut a an ge meic kö Iehova hnyi je bong a seven: ke hnyi bong a seveniny, me ame he ka hu ûkhacaköu ae kap; e ba huliwa

ae hmak öbun e he ka ânyâ.

9 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 10 Ha thö ka lakon Isaraela, me ha ködra, ka habe, Öbun ka o ka hnyi hnyei oge me he ka ham köbun, ke öbun ka meno jeûiny, me öbun e he ka hom je thi hwit a bân öbun e meno ka at bihut: 11 ke e ame he ka hajijingâ thi hwit hnyi hnyimakö Iehova, me me kap soi öbun hnyin; haba at bihut ame he ka hajijingâ e bong nyi 12 Ke hnyi bong eling, hwaban sabath. öbun e hajijingâ thi hwit hnyin, me öbun e he ka hudo mamoe baga a khaca hunainy ae ba hnyikongon hnân hudiny leû kö Iehova. 13 Ke haba hudiny han ame he ka lo li omer falawa adre ûthueniken me wakaco hnân hut a an ge meic ae bo so kö

but nyi: Inya Iehova. 31 Anyin a wale but, ke ne o but bong eling, öbun e he hamöbun he ka tuö anyik je hnanyibu me ka hom hut ka Khongubun hnyin: wale ânyâ: Inya Iehova. 32 Ke ca he öbun ka hnanyibu nyiele balua, hnyi anyibun ta je

15 Ke öbun e he ka aû hobi köbun, Iehova at ame okabi öbun, 33 wale at ame hwan bong nyi hwaban sabath, hwan hnyi hum öbun ûnyi hnyei Aigupito, me bong öbun e hom hnyin thi hwitiny hajijing; ame he ka bekhöt je sabath a seven: 16 öbun e he ka aû je bong a fifte ke ne o but nyi hwaban sabath a seveniny; ke öbun e he ka hudo hudiny han a teb ûnyi kö Iehova. 17 Me öbun e he ka hom ûnyi hnyi je hnyababun lo li aretoiny hajijing, ke lo li omer falawa: adre me he ka le ge bongon hnö Iehova, wale öbun e he ka falawa ae so adre levenâ, wale je wan a haimemenâ me me je ûkhacaköu ae kap, me bân kö Iehova. 18 Ke öbun e he ka tha wale thibi e je ûen oge thu bongon. 3 Siks hudo me areto je mamoe a seven ae ba je bong adre me he ka huliwa, ke haba hnyikongon a khaca hunainy, me khaca hnyi bong a seveniny, me wale sabath nak bolok, me lo li mamoe baga, wale hnân hnân menâ, me ûkhacaköu ae kap: ca he hudiny leû kö Iehova, tha e me hudiny öbun ka ânyâ ke huliwa: wale sabath han, me hudiny ic, hut a an ge meic, ae bo so kö Iehova. 19 Ke öbun e he ka hudo ke got baga hnân hudiny hulö, me lo li mamoe baga a khaca hunainy hnân je huding ûsoköu. 20 Ke ame he at bihut ka tha hajijingâ ta je ûnyi e me li areto a bân hnân hudiny hajijing hnyi hnyimakö Iehova, me li mamoe: e kap ta je ûnyi e kö Iehova ke hobi kâu at bihut. 21 Ke öbun e he ka haimemenâ hnyi bong eling anyibun ûkhacaköu ae kap: e ba huliwa ae hmak öbun e he ka ânyâ: wale hnanyibu nyiele balua hnyi je hnyababun hia hnyi anyibun ta je dö.

> 22 Ke öbun ka he ka meno je ibun, me u me ca he ka meno wia hnyi hounyin em, ke u me ca he ka hlo kolon hnâm hna meno: ke u me he ka hna but e hobi kâu at ae ba ta ûnyi me atkanyua: Inya Iehova

Khongubun.

23 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 24 Ha thö ka lakon Isaraela me ha, ka habe, Hnyi tehi a seveniny, hnyi bong a bâniny tehi, ame he ka hu hna menâ hobi köbun, hnân oûnykûmeâ hnen tuö trutru, ûkhacaköu ae kap. 25 E ba huliwa ae hmak öbun e he ka ânyâ: ke öbun e he ka hudo hut a an ge meic kö Iehova.

26 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 27 Haba hnyi bong a libenyitainy tehi eling a seveniny, ame he ka bong hnân bi hwaban möt: ke öbun e he ka hu ûkhacaköu ae kap, k' öbun e he ka hom ûhnyûlehova: ke haba hudiny ic, ame he ka tap kongoâ je hnyekubun; me hudo hut a an waina a vakiny hin. 14 Ke ca he öbun ka ge meic kö Iehova. 28 Ke ca he öbun ka

ânyâ ke huliwa hnyi bong eling; anyin a|hnyi je uma hunuma hnyi seven ta bong: wale bong hnân bi hwaban möt, m' adre ame he tavat a hing at Isaraela hia ka laba me he ka bi hwaban anyibun möt hnyi hnyi je uma hunuma: 43 me me khana hnyimakö Iehova Khongubun. haba at ame ca vec hnyekon hnyi bong Isaraela he ka laba hnyi je uma hunuma, eling, me adre me he ka subâ degecâ e hnyi ûen oge me hum ödra ûnyi hnyi hnyei ûnyi hnyi iny hnyei. 30 Ke haba at ame bi huliwa hnyi bong eling, me oge me he ka ohia hnyi iny hnyei. 31 E ba ke huliwa öbun e he ka ânyâ: wale hnanyibu nyiele balua hnyi anyibun ta je dö hnyi je hnya-32 Haba bong e me sabath hnân menâ köbun, k' öbun e he ka hom ûhnyûkongoå je hnyekubun: hnyi bong a naininy tehi, hnyi sahac, hwan hnyi ke sahac ke ne hom kou wakaco elaio ae alai adre kokot o but hnyi ke sahac öbun e he ka okabâ hnân umumelam, me me möt bala je lamepa. anvibun sabath.

33 Haba Iehova ame ha kö Mose, kaj habe, 34 Ha thö ka lakon Isaraela, ka habe, hnyi bong a fiftininy tehi eling a seveniny hunuma kö Iehova hnyi je bong a seven. 35 Haba hnyi bong a bân ame he ka hu ûkhacaköu ae kap: e ba huliwa ae hmak öbun e he ka ânyâ. 36 Hnyi je bong a seven öbun e he ka hudo je hut a an ge meic kö Iehova: ke hnyi bong a eitiny öbun e he ka hu ûkhacakoû ae kap: ke öbun e he ka hudo hut a an ge meic kö Iehova: wale ûkhacaköu ae ûnyi hnathu; e ba huliwa ae hmak öbun e he ka ânya.

37 Wale je ûen anyi Iehova m' öbun e he ka haimemenâ a je ûkhacaköu ae kap, he ka hudo hut a an ge meic kö Iehova, hudiny leû, me hudiny han, me hut, me ca ha bi je sabath anyi Iehova, me anyibun je bwihlany, me anyibun je khöbi hia, me anyibun je hut betenge hia, wale öbun e he ka ham kö Iehova.

39 Ke hnyi bong a fiftininy tehi, öbun hoton hnanyibu nyiele balua. ka hia but ip je jeûiny hnyei, me öbun e he ka bi jeû kö Iehova hnyi je bong a seven ta bong. 41 Ke öbun e he ka tuö e he ka manen ködra we Iehova. hnân bi jeû kö Iehova hnyi je bong a seven 13 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, hnyi huna: wale hnanyibu nyiele balua hnyi 14 Hom but at waleji a ûhangö hoton

29 Ke hnen anyibun je dö a oge kunâ lakon Aigupito: Inya Iehova Khongubun. 44 Ke haba Mose ame omanenâ ka lakon Isaraela je ûen a thu hnö Iehova.

HNYIMAKAN 24.

K E Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 2 Kuna thö lakon Isaraela he ka 3 Hamö Arona he ka tuö e bala hwân sahac ke ne o but hnyomakatu, baten singiny ûnyi hnân ohnatho, hnyi uma hnân ûkhacaköu hnyi hnyimakö Iehova: wale ame he ka bong hnân bi jeûiny je uma hnanyibu nyiele balua hnyi anyibun ta je dö. 4 E ame he bala ka tuö je lamepa hon taben lamepa gol ae so hnyi hnyimakö Iehova.

5 Ke u me he ka hok falawa ae so me le je areto a twelv : ame he ka ûsa lo omer areto a khaca. 6 Ke u me he ka ip gaga je ûnyi e hon laulau gol ae so hnyi hnyimakö Iehova hnyi lo li gaö, usa siks hnyi li gaö. 7 Ke u me he ka ip hon li gaö libanu ae so, me me e bi hon je areto hnân oûnykûmeâ, hnân hut a an ge meic kö Iehova. 8 E ame he ka ip gaga bala ûnyi e hnyi je sabath hnyi hnyimakö Iehova; huding ic, a je ûnyi hnyi je ve bong: 38 ke haba e me ûnyi ge lakon Isaraela, a ûhihinyköu nyiele balua. 9 Haba e me ö Arona me lakon; ke ödrin e he ka han e hnyi dok ae kap: anyin a ti kap e hobi kau, ûnyi hnyi je hut a an ge meic kö Iehova

10 Haba ke baga nokon momo Isaraela. seven: hnyi bong a bân ame he ka hu hna ke at Aigupito kamen, ame he hnyi wanben menâ ae ûnyi hnathu, me hnyi bong a lakon Isaraela: k' ame iwatretra hnyi je eitiny ame he ka hu hna menâ ae ûnyi hnyaba nokon momo Isaraela, me ke at hnathu. 40 Ke öbun e he ka hom hnyi Isaraela; 11 ke haba nokon momo Isaraela bong a bân je wan ûö ae so, me je lan ame haikongoâ ien Khong, me ûhangö: me pama, me je vheiny ûë ae gan, me je are- adre me hom e kë Mose. Haba ien hinyen, beiny wagewe; ke öbun e he ka senyin me, Selomith, nöku Deberi, ûnyi hnyi tribu hnyi hnyimako Iehova Khongubun hnyi Dana. 12 Ke adre me ca at eling, me me

anyibun ta je dö: öbun e he ka tuö e hnyi|hnyaba ai; ke hamödrin hnyat ödrin e tebi a seveniny. 42 Öbun e he ka laba löng he ka ip je hnyamödrin hon ban, k'

ame he ûkhacaköu hia ka lûâ e ge veto. 15 Ke u me he ka ha ka lakon Isaraela, me ha, ka habe, haba at ame hangâ Khongon, me ame he ka takoû e ge anyin hulö. 16 Ke haba at ame hakongoa iö Iehova, me adre me he ka hlingâ; k' ame he ûkhacaköu hia ka lûâ e ge veto; ame ne atkanyua, ame ne aten hnyei, e ka haikongoâ iö Iehova, me adre me he ka hlingâ. 17 Ke haba at ame kot ke at me me mok, me adre me he ka hlingâ e; 18 ke haba at ame kot meno me me mok, me e ame he ka bi hnen: ke möt hwaban ke möt. 19 Ke ame ne he ke at ka okongoâ unyin ke at, me adre me he ka ânyâ kâu helâ me hnen hna ânyâ; 20 aat hwaban aat, ecmak hwaban ecmak, nyu hwaban nyu; adre me he ka ânyâ ka at helâ me hnen hna okongoâ unyin ke at. 21 Ke haba at ame hlingâ meno, me e ame he ka bi hwaban e: ke haba at ame hlingâ at, me adre me he ka 22 Ame he ka hu khaca thibi blingâ e bi. hnanyibu hobi kâu atkanyua me aten hnyei: anyin a inya Iehova Khongubun. 23 Ke haba Mose ame ha ka lakon Isaraela, m' adre me he ka hom hoton hnyaba ai at uhangö me lûâ e ge veto. Ke haba lakon Isaraela adre me ânyâ hoton hna huna hnö Iehova kö Mose.

HNYIMAKAN 25.

KE Iehova ame ha kö Mose hon bucen Sinai, ka haba ⁹ II Sinai, ka habe, 2 Ha thö ka lakon Isaraela, me ha ködra, ka habe, Öbun ka o ka hnyi hnyei oge me he ka ham köbun, me ame he kânâ ka tuö sabath kö Iehova. hnyei, me ânyâwia halem je vine. 5 Haba kun. athnyabaem adre hawâ, me atkanyua at ame tha laba möu; 7 me hobi kâu halem je bolok, me je menoiny em hnyei, ame he ka hnân han je jeûiny hia.

sabath a je huna; wale seven je seven je huna, ke haba kahmen seven je sabath a je huna, me, fâte nain je huna. 9 Ke u me he ka tûö trutru ae gan hwan hnyi bong a libenyitainy tehi a seveniny: öbun e he ka tûö trutru hnyi ibun hnyei hnyi bong hnân bi hwaban möt. 10 Ke öbun e he ka okabâ huna a fifteiny, me haimemenâ he ka thang aten hnyei a tavat adre me labā e: ame he ka jubeli hobi köbun; ke öbun e he ka ve hmetu ka hnyi je ibun, me ve hmetu ka anyibun je lap. 11 Ame he ka jubeli hobi köbun huna eling a fifteiny: öbun e ca he ka belök, me meno ûnyi ame kû hwege hnyin, me ip wan halem je vine adre ca ânyâwia. 12 Anyin a wale jubeli; ame he ka kap köbun: öbun e he ka han jeûiny unyi hnyi hnyei. 13 Hnyi huna jubeli eling öbun e he ka ve hmetu ka hnyi je ibun. 14 Ke u je ne ûûcûköu me at ame laba hakekenyi u, me ca he öbun ka ûkongunyköu: 15 u me he ka ûco me at ame laba hakekenyi u hoton numerainy je huna hwaban jubeli, ke e ame he ka ûco möu hoton numerainy je hunainy belök. 16 U me he ka osehia hwaban hoton ûsehiainy je huna, ke u me he ka oûhnyûkongo hwaban hoton ûwakhaletiny je huna; anyin a e ame he ka ûco möu hoton numerainy je ûen wa. 17 Ca he öbun ka ûkongunyköu; ke so bi u me he ka outen Khongom: anyin a inya Iehova Khongubun. 18 Anyin a wale hamöbun he ka ânyâ anyik je hnanyibu, me tuö hnök je hna owisa me ânyâ: m' öbun e ne ka laba hnahic hnyi hnyei. 19 Ke ame he kânâ ka ham jeûiny, ke öbun e he ka han me sekon, me laba hnahic 3 Siks ta huna u ma he ka belökâ em hnyin. 20 Ke öbun e ne he ka ha, ka hnyei, ke siks ta huna u me he ka ânyâwia habe; Ötin e he ka han ieû hnyi huna a halem je vine, me ip je wan: 4 ke hnyi seveniny? wâ bi ötin e ca he ka belök, me huna a seveniny ame he ka sabath ae ûnyi ip jeû: 21 hawe, oge me he ka hûna anyik hnathu hnân menâ, hobi kâu kânâ, a sabath hnahic köbun hnyi huna a seveniny, ke e kö lehova: me u me ca he ka belökâ em ame he ka okûâ jeû hobi kâu je huna a 22 Ke öbun e he ka belök hnyi unyi ame kû hwege hnyi ûen menu a u, huna a eitiny, me ban jeû ehac; ke ne o me u me ca he ka meno, me ca ip wan but huna a naininy, ke ne o but ame o thö halem je vine adre ca ânyâwia: waleling jeûiny, öbun e he ha han jeû ûnyi ehac. me me hunainy menâ ae ûnyi hnathu hobi 23 Ke adre me ca he ka ûco degecâ kânâ káu kânâ. 6 Ke haba jeûiny sabathiny me me hia balua; anyin a ik kânâ: anyin kânâ, ame he ka hnân ö 'bun; hnân hobi a öbun je atkanyua, me tavat adre me laba köu, me athnyabaem baga, me momo, me ka bi athnyisi unyik. 24 Ke hnyi hnyei hia öbun e labā me öbun e he ka hna kânâ, m'adre me he ka ûco hmeto.

25 A ne ba but ta ûnyi anyin liamekeiny möu, me ame ûco ke keihen iny, me hamen 8 Ke u me he ka aû hobi köu seven ta ke hing liamekeiny me he ka o but me ûco hmetu ûnyi a ûco hnen liamekeiny mē. ame bi athnyisi; ke e ame he ka bi athnya-26 Ke ame ne ba at he ka ûco hmetu, ke baem ke ne o but hnyi huna jubeli : 41 me e ame hwân ka tren ta ûnyi hmetu me e ame he ka hmetu but ûheny unyâm, e me khana he ka ûco hmetu; 27 awe, e ame lakon, me me hmetu ka anyin lap, me he ka aû je hunainy hna ûco e, me ham hmetu ka hnyi hnyaban lakamen. kolon ka at e ame ûco më ; ke e ame he Anyin a lathnyabaik ödrin, waleji oge hum ka he hmetu ka hnyi gan. 28 Ke ame ödrin ûnyi hnyi hnyei Aigupito: adre me ne ca khana he ka hom hmetu e hobi kâu ca he ka ûcû ödrin helâ me hna ûco athne bi, awe, ame he ka hnen bi ju ûnyi adre yaba. 43 U me ca he ka musi ödrin ûco unyin at ame ûco ke ne o but hnyi hwege; ke u me he ka outen Khongom. huna jubeli: ke adre me he ka hna e hnyi 44 U ma he ka hom lathnyabaem obaga jubeli, ke e ame he ka hmetu ka hnyi me omomo ûnyi ge aten ke je hnyei igigili gan.

hmetu hnyin. 30 Ke adre me ne ca ûco but hnokoa hnyi ibun hnyei : k' ödrin e he hmetu e, e ka tiga ca bekhöt huna, awe, ka anyibun. 46 Ke öbun e he ka hn' adre me he ka ohmâ balua bi uma eling, ödrin hna hwajekhon lakubun hwaböbun, hnyi taun adre op haginy, ka at ame ûco e, me me anyidra: öbun e he ka hom je hnyi anyin je dö: adre me ca he ka hna e lathnyaba ûnyi gadra nyiele balua; ke hnyi jubeli. 31 Ke haba je uma hnyi je haba je liamekeiny möbun a lakon Isaraela, hnyaba, adre ca op haginy igigilö, me adre ca he ka musö hwegiâ ke at hnen ke at.

tha laba möu helâ me atkanyua me aten ke me helâ me ûen athnyaba adre hawâ. Khongubun.

öbun, öbun e he ka ûcû ödrin me me 29 Ke ame ne he ke at ka ûco uma lathnyaba obaga meomomo. 45 Ke habe hnyi taun adre op haginy, me e khana he khaca, öbun e he ka ûco ûnyi ge lakon je ka ûco hmetu e hnyi obiny huna e ame atkanyua adre me tha laba möbun, me ûco hnyin: wale ûen ae ûcû he ka ûco anyidrin je lap unyibun, waleji adre hia

me he ka ûnykûme helâ me je utkânâ hnyi 47 Ke ame ne tren omjeû aten ke hnyei ta hnyei: e khan' ödra he ka ûco hmetu, bi, ame ne at bi athnyisi unyâm, ke ba ta k' adre me he ka hna hmetu hnyi jubeli. ûnyi anyin liamekeiny mou unyin, k' ame 32 Ke so bi haba je taun anyin at Levi, ûco e bi ka aten ke hnyei, ame ne at bi wale je uma hnyi anyidrin je taun, me e athnyisi unyam, ame ne hanen ke lap khana at Levi ka ûco hmetu hnyi je ûen anyin aten ke hnyei bi: 48 awe, e khan' 33 Ke e ka he ke at Levi ka ûco ödra he ka ûco hmetu at eling hwaban hna hmetu, me adre me he ka hna uma adre ûco; e khana ke liamekeiny mē he ka ûco ûco me hnyabainy hnyi jubeli: anyin a hmetu e: 49 e khana he ka ûco e hmetu haba je uma hnyi je hnyaban at Levi, me hnen ke kamen, ame ne nokon ke kamen, wale je idrin unyin lakon Isaraela. 34 Ke ame ne ke at bi a hanen anyin lap: ke ame adre me ca he ka ûco je utkânâ igigilö je ne tren hmetu ta ûnyi me e khana he ka hnyabadrin; anyin a idrin eling nyiele ûco e bi hmetu. 50 Ke e ame he ka aû ka at ame ûco e, hwân hnyi huna hna ûco e 35 Ke ame ne ba ta ûnyi anyin liame- hnyin ke ne o but hnyi huna jubeli: ke keiny möu, ke mat bi hnyamen unyâm; haba mone a hwaban me ame he ka ûcû me hâmâm he ka hom hadruâ: k' ame he ka numerainy je huna; e ame he ka tha laba 36 U me ca he ka kap hwaban Ame ne tiga se hia je huna, me e ame he me troban ûnyi gan; ke u ma outen Kho- ka ham hmetu hwaban hnân ûco e hmetu, ngom; me me tha laba möu liamekeiny hoton je huna, ûnyi hnyi mone adre bi 37 U me ca he ka ham kâu ânyâm hwaban kâu. 52 Ke ame ne wakhalet bi mone ge hwaban, me ham kâu âm ge ju je huna ke ne o but huna jubeli, me e troban. 38 Inya Iehova Khongubun, at ame he ka aû wia mē, me e ame he ka ham ame hum öbun ûnyi hnyei Aigupito, hmetu hwaban hna ûco e, hoton je huna. me me ham köbun hnyei Kanana, me me 53 E ame he ka tha e me helâ me athnyaba adre hawâ hnyi ke huna me ke huna: e 39 Ke ame ne ba ta ûnyi anyin liame-'ame ca he ka musö hwegiâ e hnyi hnyimâkeiny möu unyâm, me ûco e bi köu; me u kâm. 54 Ke adre me ne ca ûco e hmetu ma ca he ka kunâ ka bi athnyaba köu helâ: hnyi je deny eling, me e ame he ka he but me at adre ûco: 40 ke e ame he ka tha e hnyi huna jubeli, e me lakon. 55 Anyin möu helâ me athnyaba adre hawâ, me at a je lathnyabaik lakon Isaraela; lathnyabaik ödra, waleji oge hom ûnyi hnyei me me dit je emaköbun, me aû but unyi-Aigupito: Inya Iehova Khongubun.

HNYIMAKAN 26.

ne veto ame tot, k' öbun e ca he ka ip adre me hûköti öbun; k' öbun e he ka kec hnyi ibun hnyei ke veto adre kave he ka ke ba at ame hnu öbun. 18 Ke öbun e ne nom kâu; anyin a inya Iehova Khongubun. ca he bala ka ling nya can ta je ûnyi 2 Öbun e he ka tuö anyik je sabath me eling, me oge me be bi nya ka oseven kuc okabâ dok a kapik: Inya Iehova.

otilâ, me tuö anyik je hnanyibu, me ânyâ; me he ka wia anyibun drany me me helâ 4 awe, oge me he bi nya ka ham köbun we me fao, me könöbun kânâ me me helâ me bnyi ûen e, k' ame he kânâ ka okûâ bras: 20 ke ame he ka ba troban hwegiö-jeûiny, ke ame he je ûöiny ka wa. 5 bun; anyin ame ca he kânâ ka okûâ jeûiny, Obun e he ka uja hwit ke ne o but ûen he k' ame ca he ka wa ta je ûöiny hnyei. 21 ka ip je wan vine, me ip wan anyibun vine Ke öbun e ne he ka hna degeci nya, me ke ne o but ûen cekön: ke öbun e he ka höcö ling nya; me oge me he ka oseven oâ han sekon me laba hnahic hnyi ibun hnyei. köbun je mok hoton anyibun je hulö. 22 6 Ke oge me he ka ham ûsoköu köbun Ke oge me he ka kunâ köbun je menoiny hnyi hnyei, ke öbun e he ka mokut, ke ba hnyot he ka hûgûnâ lakubun, me ohia at ame he ka oti öbun: ke oge me he ka halebun je meno, me owakhaleti öbun; k' hnyi wanböbun, ko oge me he ka Khongu- ca sekon bi. bun, ke öbun e he ka lakeik. 13 Inya wia.

kuná köbun ot, me delâ, me kahwa unyin, ca he ka hnulå bunen anyibun je ûnyi ae

bun; k'ame he ka ûnyi baû hnöbun hna cekön, anyin ame he ka han e hnen je iwahnaihmiöny möbun. 17 Ke oge me he ka wâ hm' öbun, k' adre me he ka hling' öbun hnyi hnyimakan je iwahnaihmiöny CA he öbun ka bi idola, ke ca he ka öbun hnyi hnyimakan je iwahnaihmiöny otilâ hobi köbun ke hnatheat, ame möbun: k' ame he ka musi öbun tavat öbun can anyibun je hulö. 19 Ke oge me 3 Öbun ka he ka vheno hnök je hna he ka thu biganiny manibun man, ke oge ohia je menoiny hnyot ae kong hnyi hnyei, ame he ka ba at eû hnyi debun je gethen. k' ame ca he hele vat ka vheno ibun 23 Ke öbun e ne ca wisa könya ge ta je hnyei. 7 Ke öbun e he ka hnu je iwahnai- ûnyi eling, k' öbun e he ka digic nya bi ; hmiöny möbun, k' adre me he ka ta hnyi 24 me oge me he bi nya ka digic öbun ; ke hnyimaköbun ge hele vat. 8 K' ame he oge me he ka oseven kuc öbun can anyibun thabûng gabun ka hnu khaca haded, k' je hulö. 25 Ke oge me he ka oâ hele vat ame he haded gabun ka hnu ten thauzan: köbun at ame bi hwaban hna okongoâ k' ame he ka ta hnyi hnyimaköbun ta je 'ûhihinyköu: ke öbun e ne he ka ûkhaiwahnaihmiöny möbun ge hele vat. 9 Ke caköu hnyi anyibun je taun me oge me he oge me he ka ogân' öbun me osiâ me osehi' ka kunâ mok ae cap hnyi wanböbun; k' öbun; me ohmâ anyik ûhihinyköu möbun. adre me he ka hn' öbun ka hnyi hnyamen 10 Ke öbun e he ka han ûnyi ehac, me ta je iwahnaihmiöny. 26 Hnyi ûen oge hom ûnyi ehac me me bi hnen ûnyi ae teb me thu uciny anyibun jeû, me ame he ten ûnyi. 11 Ke oge me he ka ip umök uma ta momo ka tha inyâ ö 'bun hnyi wahnamano hnyi wanböbun, ke oge me ca he ka inyâ a khaca, k' ödrin e he ka ham hmetu hûköti öbun. 12 Ke oge me he ka ngenu ö bun hoton tulut: k' öbun e he ka han ke

27 Ke öbun e ne ca ling nya can ta je Iehova Khongubun, at ame hum öbun ûnyi hia eling, k' öbun e he ka hua degeci unyi hnyi hnyei Aigupito, möbun e ca he nya; 28 me oge me he bi nya ka hna ka bi athnyaba ködra; ke oge thu hnödra degeci öbun hnyi hmönyin: ke oge me he hna hûköl' öbun, me wi' öbun he ka tot minya ka oseven kuc öbun can anyibun je hulö. 29 Ke öbun e he ka han lakubun je da, k' öbun e he ka han lakubun je wain-14 Ke öbun e ne ca he ka ling nya, me dusem. 30 Ke oge me he ka ohia anyibun ânyâ je hnanyibu hia eling; 15 ke öbun e je dok ae görany, me subâ degecâ hnöbun ne he ka degec hnök je hna hûna, me hna theati seûnö, me khûâ degecâ je unyihûkötiâ hnök je hua owisa, me me ca ânyâ bun a mokcu ka hnyi hon anyibun je idola hia anyik je hnanyibu, me hanyâûâ anyik ae mok; ke oge me he ka hûköti öbun. uhihinyköu möbun; 16 me oge me he bi 31 Ke oge me he ka oba aten anyibun je nya ka ânyâ köbun eang; oge me he ka taun, me ohia je dok a kabibun, ke oge me

bo so. 32 Ke oge me he ka oba aten ibun anyin a inya Iehova Khongudrin: 45 ke hnyei: k' ame he je iwahnaihmiöny möbun oge me he ka ûnykûme ködrin, cadrin bi, tavat adre me laba hnyin he ka uthmâhmâ waleji hnök hna ûhihinyköu me lakamödrin, gan. 33 Ke oge me he ka ovesei öbun ka tavat oge me hom ûnyi hnyei Aiguhnyi ta je hnyei, me oc hele vat he ka hnu pito hnyi hnyimakan aten ke je hnyei, m' "bun: ke ame he ka ba kolon ibun hnyei, inye he ka Khongudrin: Inya Iehova. k' ame he ka hnyot je hnyababun. 34 Haba hnyi ûen eling ame he kânâ ka me je hnanyibu hnö Iehova hna ham hobi senyinâ je sabathiny hnyi je ûen itremacat kâu lakon Îsaraela hon bucen Sinai a deny hia, ke öbun dut hnyi hnyei iny je iwahnai- Mose. hmiöny möbun; wale ame he kânâ ka menâ me senyinâ je sabathiny. 35 Hnyi ûen itremacat e hia. e ame he ka menâ; anyin a e ame ca menâ hnyi anyibun je sabath, Ke haba Iehova ame ha kö Mose, ka wal' öbun e labā. 36 Ke haba je kolon Ke habe, 2 Ha thö ka lakon Isaraela. gabun, me oge me he ka okûâ ot eû hnyi je me ha ködra, ka habe, E ka he ke at ka bi hnyekudrin hnyi je hnyei iny je iwahnai- khöbi ae ûnyi hnathu, ame he ka hobi kö hmiöny mödrin: k'ame he hwan lan ûö ka Iehova je hnyat hoton ûnyi ae ûcû köu. hnu ödrin; k' ödrin e he ka kec helâ me at 3 Ke haba hnâm hna tuluto kâu, wale hobi ame kec ge hele vat; k' ödrin e he ka ta ke kâu baga hwân hnyi twente ta je hunainy ba at ame hnu. 37 Ke ame he ke at ka ta ke ne o but hnyi sikste, me fifte sekel hon ke at helâ me tavat kec ge hele vat, ke sileva hoton sekeliny dok ae kap, wale ba at ame hnu: ke ame he ka ba manibun ûnyi ae ûcû köu. 4 Ke ame ne momo, me man he ka tot hnyi hnyimakan je iwa- thöte je sekel ûnyi ae ûcû köu. 5 Ke ame hnaihmiöny möbun. 38 Ke ame he ka hi'ne hwân hnyi thabûng hunainy ke ne o öbun unyin aten ke je hnyei, k' ame he but hnyi twente hunainy, me twente sekel hnyei iny je iwahnaihmiöny möbun ka ön aû hnyi anyidrin hulö hnyi je hnyei iny je iwahnaihmiöny möbun, k' ödrin e he minya ka aû hnen je hulö anyin lakamödrin a tha 40 Ke ödrin e he ka ha manenâ hwakecidrin ae kong anyin je lakamödrin hnyi anyidrin monu adre monu könya, ke can minya ödrin e hna degeci nya, 41 me inya oge me digic ödrin, me hum ödrin ka hnyi hnyei iny je iwahnaihmiöny mödrin: ke ame ne he ka he je hnyekudrin adre ca peritomona ka hnyikânâ, k' ödrin e kap hwaban hwakecidrin ae kong; 42 awe, oge me he ka ûnykûme hnök hna ûhihinyköu me Jekob; me hnök hna ûhihinyköu me Isaaka; ke oge me he ka ûnykûme hnök hna ûhibinyköu me Aberahama; ke oge me he ka ûnykûme ka hnyei. 43 Ke ödrin e he ka he but me hnen bi ju hnyei, k' ame he ka senyinâ je sabathiny, k' ame itremacat ke tiga hi' ke ödrin e he ka kap hwaban hwakecidrin ae kong: can, anyin a ödrin e degec hnök je hna owisa, me hûkötiâ anyik je hnanyibu. 44 Ke so bi eja ke ne a ne helâe, ke ka ödrin bi hnyi hnyei iny je iwahnaihmiöny mödrin, me oge me ca he ka digic ödrin me hûköti ödrin, me ti ohi' ödrin, me thu hnök hna ûhihinyköu mödrin : | thabûnginy ka hnyi ûnyi ae ûcû köu.

46 Wale je hna otilâ, me je hna owisa,

HNYIMAKAN 27.

sileva hobi kâu baga, ke ten sekel hobi kâu 39 Ke ame he je kolon gabun ka momo, wale ae ûcû köu. 6 Ke ame ne hwân hnyi khaca tehi ke ne o but thabûng ta hunainy, me thabûng ta sekel sileva hobi kâu baga, ke kun ta sekel sileva hobi kâu hlu, wale ae ûcû köu. 7 Ke ame ne hwnâ hnyi sikste je hunainy, me gan hon e, ame ne baga, me fiftin je sekel, ke ame ne momo, me ten je sekel, wale ae ûcû köu. 8 Ke ame ne ba anyin ûnyi ae ûcû köu, me adre me he ka hom e ka hnyi hnyimakan at bihut, ke ame he at bihut ka ha ûnyi ae ûcû kâu, k' ame he at bihut he ka tuluto e hoton hna khana hnen at bi khöbi.

9 Ke ame ne meno adre me hudo kö Iehova, me e kap ûnyi eling hia adre ham kö Iehova. 10 Ke e ame ca he ka wia e, me bi hnen, wale ûnyi ae so hnen ûnyi ae kong, ame ne ûnyi ae kong hnen ûnyi ae so: ke so bi adre me ne bi hnen e, a ke meno hnen ke meno, awe, ödru me he ka tha kap. 11 Ke ame ne ke meno ae bo kong, ke ca hnân hudo kö Iehova, me e ame he ka ip meno hnyi hnyimakan at bihut: 12 ke hamen at bihut he ka ha ûnyi ae ûcû, ame ne so ame ne kong: helâ mou a at bihut ame tuluto, me ame he ka helâe. 13 Ke ame ne he ka ûco hmetu e, me hamen he ka bi hanen ke keihen a

14 Ke ame ne he ke at ka okabâ umen uma, me me kap kö Iehova, me hamen at bihut he ka ha ûnyi ae ûcû, ame ne so, ame ne kong: haba hna ha hnen at bihut ûnyi ae ûcû kâu, me ame he ka helâe. 15 Ke ame ne he at a okabâ uma ka ûco hmetu e, me hamen he ka bi hanen ke keihen a thabûngin ta mone ae ûcû köu ka hnyin me me anyin dut.

16 Ke ame ne he ke at ka okabâ kö Iehova ke keihen iny hnyei, me u me he ka tuluto e hoton hatungen: haba hwaban khaca homer bali adre ta, me fifte je sekel sileva. 17 Ke ame ne he ka okabâ iny hnyei hwân hnyi huna jubeli, me ame he ka helâ me hnâm hna tuluto. 18 Ke ame ne he ka okabâ iny hnyei hwaban jubeli, me hamen at bihut he ka aû kâu je mone hoton je kolon je huna ke ne o but ka hnyi huna jubeli, ke u me he ka hom ûhnyûkongoâ hnâm hna tuluto. 19 Ke ame ne he at ame okabâ iny hnyei ka ûco hmetu e, me hamen he ka bi hanen ke keihen a thabûnginy ka hnyin a mone ae ûcû köu, ame he ka ham ûnyi ae ûcû köu, a wale ûco hmetu. 24 Haba hnyi ûnyi ae kap kö Iehova. wale iny at adre ûco gan, at a ka gan ehac. bucen Sinai.

25 Ke haba hnâm je hna ha hwaban hia, me, ame he ka hnu hoton sekeliny dok ae kap: haba sekel, me twente je gera.

26 Ke haba lakon omeno a bân, wale nokon a bân adre ip hobi kö Iehova, me ca he ke at ka okabâ; ame ne bolok, ame ne mamoe, anyi Iehova bi e. 27 Ke ame ne meno ae bo kong, me e ame he ka bi hnen ûnyi ae ûcû köu, me bi hanen ke keihen a thabûnginy ka hnyin: ke adre me ne ca ûco hmetu, me adre me he ka ûco e hoton ûnyi ae ûcû köu.

28 Ke so bi, haba ûnyi adre nyibo, a nyibo hnen ke at kö Iehova ûnyi hnyi anyin ta je ûnyi, ame ne at, ame ne meno, ame ne hnyei, me adre me ca he ka ûco hmetu me bi hnen : e ti kap kö Iehova je ûnyi hia adre nyibo. 29 E ba ûnyi adre nyibo, a labö nyibo hnen at, adre me he ka ûco hmetu; k' adre me he ka hlingâ e.

30 Ke haba ke keihen a libenyitainy troban kânâ, ame ne hatonginy, ame ne wan ûö, me, anyi Iehova e: e kap e kö Iehova. 31 Ke ame ne he ke at ka ûco me me anyin dut. 20 Ke ame ne ca he hmetu ûnyi hnyi ke keihen a libenyitainy, ka ûco hmetu hnyei, ke ame ne hia but me hamen he ka bi hanen ke keihen a úco ka ke at, me adre me ca he ka ûco libenyitainy ka hnyin. 32 Ke haba ke hmetu e: 21 ke ödra ka hna hnyei hnyi keihen a libenyitainy omeno, ame ne bolok, jubeli, me ame he ka kap kö Iehova, helâ ame ne mamoe, a ta je ûnyi hia adre me me hnyei adre nyibo; k'ame he ka iny at dit hmelen uci, me e kap kö Iehova ke bihut. 22 Ke ame ne he ke at ka okabâ keihen a libenyitainy. 33 E ame ca he kö lehova ke hnyei e ame ûco, ke ca hanen ka elâm, ame ne so, ame ne kong, k' ame iny hnyei; 23 me hamen at bihut he ka ca he ka bi hnen e: ke so bi, ame ne he aû kâu hwaban ae ûcû köu ke ne o but ka ka bi hnen e, awe, ame he ka tha kap ûnyi hnyi huna jubeli: ke hnyi bong eling e e me ûnyi a bi hnen e; k' adre me ca he ka

34 Wale ta je hnanyibu a hûna Iehova huna jubeli ame he ka iny hmetu hnyei kö Mose hobi kâu lakon Isaraela hnyi

NUMERA

TUSI A VAKINY ANYI MOSE.

HNYIMAKAN 1.

ABA Iehova ame ha kö Mose hnyi hnyebuba Sinai, hnyi uma ûkhacaköu, hnyi bong a bâniny tehi a loiny, hnyi huna a loiny hwaban hnödra hna he

lakon Isaraela hia, hoton anyidra je lap, a je hnyaban lakamödra, tha e me numerainy je ien, k' adre me he ka ve aû obaga hia; 3 hwân ge tavat a twente hunaidra, me gan hon e, a at Isaraela hia, a tavat ae khan' ödra he ka hnyi vat, u me he me but ûhedra hnyi hnyei Aigupito, ka habe, Arona ka öû ödra hoton anyidra je utbavat. 2 Obun e he ka aû ûseiny ûkhacaköu anyin 4 Ke ame he ka tha e möbu ke je hnyat, a

ûsa khaca ûnyi hnyi je tribu; a je taben | je lap anyin je lakamödrin. 5 Ke walang ien je hnyat ödrin e he ka tha e möbu: Unyi ga Reubena; Elizura, nöku Sedeura. 6 Unyi ga Simeona; Selumiela nöku, Zuri-7 Unyi ga Juda; Nasona, nöku Aminadaba. 8 Unyi ga Isakara; Nathaniela, nöku Zuara. 9 Ûnyi ga Zebulona; Eliaba, nöku Helona. 10 Ünyi ge laku Josefa; a ûnyi ga Eferaima; Elisama nöku Amihuda: ûnyi ga Manase; Gamaliela, noku Pedazura. 11 Ûnyi ga Beniamina; Abidana, nöku Gideona. 12 Unyi ga Dana; Ahiezera nöku Amisadai. 13 Ünyi ga Asera, Pagiela, nöku Okerana. 14 Unyi ga Gada; Eliasafa, nöku Deuela. 15 Unyi ga Nafatali; Ahira, nöku Enan. 16 Wale hnyat adre hawâ ge ûkhacaköu, a je tuhan je tribuiny lakamödrin; ödrin je homakan je thauzaniny at Isaraela. 17 Ke haba Mose me Arona ödru me hom hnyat eling adre ha iödrin: 18 ke ödrin e ukhacaköuå tavat hia hnyi bong a bâniny tehi a loiny, me ödrin e ve omanenâ anyidrin je dö, hoton anyidrin je lap, a je hnyaban lakamödrin, wale numerainy je ien, a je ve at, hwân ge tavat a twente huna, me gan hon 19 Ke e ame öû ödrin hnyi hnyebuba Sinai, hoton hnö Iehova hna hûna kö Mose.

20 Haba laku Reubena, nöku Isaraela a bân, wale anyidra je dö, hoton anyidra je lap, a je hnyaban lakamödra, wale numerainy je ien, ke at me ke at, a je baga hia hwân ge tavat a twente huna me gan hon e, tavat hia ae khan' ödra he ka hnyi vat; 21 haba tavat adre aû ûnyi hnyi tribu Reubena, me, ödra fâte siks thauzan ke faiv haded.

22 Haba laku Simeona, wale anyidra je dö, hoton anyidra je lap, a je hnyaban lakamödra, haba tavat adre me aû hoton numerainy je ien, ke at me ke at, a je baga hia hwân ge tavat a twente huna me gan hon e, tavat ae khana he ka hnyi vat; 23 haba tavat adre aû ûnyi hnyi tribu Simeona, me ödra fifte nain thauzan ke theri haded.

24 Haba laku Gada, wale anyidra je dö, hoton anyidra je lap, a je hnyaban lakamödra, wale numerainy je ien, hwân ge tavat a twente huna me gan hon e, tavat ae khana he ka hnyi vat; 25 haba tavat adre aû ûnyi hnyi tribu Gada, me ödra fâte faiv thauzan ke siks haded ke fifte.

hoton anyidra je lap, a je hnyaban laka-

mödra, wale numerainy je ien, hwân ge tavat a twente huna me gan hon e, tavat ae khana he ka hnyi vat; 27 haba tavat adre me aû ûnyi hnyi tribu Juda, me ödra sevente foa thauzan ke siks haded.

28 Haba laku Isaraela, wale anyidra je dö, hoton anyidra je lap, a je hnyaban lakamödra, wale numerainy je ien, hwân ge tavat a twente huna me gan hon e, tavat ae khana he ka hnyi vat; 29 haba tavat adre aû ûnyi hnyi tribu Isaraela, me ödra fifte foa thauzan ke foa haded.

30 Haba laku Zebulona, wale anyidra je dö, hoton anyidra je lap, a je hnyaban lakamödra, wale numerainy je ien, hwân ge tavat a twente huna me gan ihon e, tavat ae khana he ka hnyi vat; 31 haba tavat adre aû ûnyi hnyi tribu Zebulona, me ödra fifte seven thauzan ke foa haded.

32 Haba laku Josefa, a laku Eferaima, wale anyidra je dö, hoton anyidra je lap, a je hnyaban lakamödra, wale numerainy je ien, hwân ge tavat a twente huna me gan hon e, tavat ae khana he ka hnyi vat; 33 haba tavat adre aû ûnyi hnyi tribu Eferaima, me ödra fâte thauzan ke faiv haded.

34 Haba laku Manase, wale anyidra je dö, hoton anyidra je lap, a je hnyaban lakamödra, wale je numerainy je ien, hwân ge tavat a twente huna me gan hon e, tavat ae khana he ka hnyi vat; 35 haba tavat adre aû ûnyi hnyi tribu Manase, me ödra thöte tu thauzan ke tu haded.

36 Haba laku Beniamina, wale anyidra je dö, hoton anyidra je lap, a je hnyaban lakamödra, wale numerainy je ien, hwân ge tavat a twente huna me gan hon e, tavat ae khana he ka hnyi vat; 37 haba tavat adre aû ûnyi hnyi tribu Beniamina, me ödra thöte faiv thauzan ke foa haded.

38 Haba laku Dana, wale anyidra je dö, hoton anyidra je lap, a je hnyaban lakamödra, wale numerainy je ien, hwân ge tavat a twente huna me gan hon e, tavat ae khana he ka bnyi vat; 39 haba tavat adre aû ûnyi hnyi tribu Dana, me ödra sikste tu thauzan ke seven haded.

40 Haba laku Asera, wale anyidra je dö, hoton anyidra je lap, a je hnyaban lakamödra, wale numerainy je ien, hwân ge tavat a twente huna me gan hon e, tavat ae khana he ka hnyi vat; 41 haba tavat adre aû ûnyi hnyi tribu Asera, me 26 Haba laku Juda, wale anyidra je dö, ödra fâte wan thauzan ke faiv haded.

42 Haba laku Nafatali, wale anyidra

ge tavat a twente huna me gan hon e, tavat ae khana he ka hnyi vat; 43 haba tavat adre aû ûnyi hnyi tribu Nafatali, me ödra fifte theri thauzan ke foa haded.

44 Wale tavat adre aû, waleji a aû hnö Mose me Arona, me je tuhan Isaraela, a ödrin twelv: a ûsa khaca hobi kâu je hnyaban lakamödrin. 45 Me haba numerainy hia lakon Isaraela adre aû, boton je hnyaban je lakamödra, hwân ge tavat a twente huna me gan hon e, a tavat Isaraela hia ae khana he ka hnyi vat; 46 wale tavat hia adre aû, me ödra siks haded ke theri thauzan ke faiv haded ke fifte.

hoton je tribuiny lakamödra. 48 Anyin a Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 49 U me ca he minya ka aû tribu Levi, ke u me ca he ka tha aû ûseidra me lakon Isaraela: 50 ke u me he ka otilâ at Levi hnyi uma manoiny ohnatho, me hon omjehen hia, me ta je ûnyi hia a hanen: hamödra he ka sukhöûnâ uma mano, me je omjehen hia; ke hamödra he ka bi athnyaba hnyin, me laba igigilö uma mano. 51 Ke ödra ka he ka hom uma mano, me hamen at Levi he ka āi e: ke ödra ka he ka otilâ uma mano, me hamen at Levi he ka otilâ e: ke adre me he ka hlingâ atkanua at ame hakekenyâ e. 52 Ke ame he je lakon Isaraela ka ve otilâ umödra je uma hnyi je hnyabadra, me hnyi je hatödra, hoton anyidra je utbavat. 53 Ke ame he at Levi ka ve otilâ umödra je uma mano igigilö uma manoiny ohnatho, me me ca ta hmönyin ka hnyi hon ûkhacaköu anyin lakon Isaraela: ke hamen at Levi he ka tuö uma manoiny ohnatho. 54 Ke haba lakon Isaraela, me adre me ânyâ hia helâ me hna hûna hnö Iehova kö Mose, adre me ânyâ helâe.

HNYIMAKAN 2.

K E Iehova ame ha kö Mose me Arona, ka habe 2 Ame ba 11 ka habe, 2 Ame he lakon Isaraela ka ve hunuma hnyi je hatödra, hnyi je haten hnyi je hnyaban lakamödra: adre me he ka hunuma cicö uma ûkhacaköu 3 Ke haba hnyi ke keihen e

je dö, hoton anyidra je lap, a je hnyaban | 4 Ke haba köien a tavat gadra adre lakamödra, wale numerainy je ien, hwân aû, me ödra sevente foa thauzan ke siks haded. 5 Ke haba tavat adre me he ka hunuma ûtangköu mē, me tribu Isakara: haba Nathaniela nöku Zuara ame he ka thaniny lakon Isakara: 6 ke haba köien a tavat adre aû, me ödra fifte foa thauzan ke foa haded: 7 ke tribu Zebulona: haba Eliaba nöku Helona ame he ka thaniny laku Zebulona: 8 ke haba köien a tavat adre aû, me ödra fifte seven thauzan ke foa haded. 9 Haba tavat hia adre aû ûnyi hnyi lap anyi Juda, me ödra wan haded ke eite siks thauzan ke foa haded, hoton köiödra. Hamen tavat eling he ka bân.

10 Ke haba haten lap anyi Reubena 47 Ke adre ca tha âu mödra at Levi ame he ka e hnyi ke keihen ka hnyi hwaiöu, hoton anyidra köiö: haba Elizura nöku Sedeura ame he ka thaniny lakon Reubena. 11 Ke haba köien a tavat adre aû, me ödra fâte siks thauzan ke faiv haded. 12 Ke haba tavat adre me he ka hunuma ûtangköu mē, me tribu Simeona: haba Selumiela nöku Zurisadai ame he ka thaniny lakon Simeona: 13 ke haba köien a tavat adre aû, me ödra fifte nain thauzan ke theri haded: 14 ke tribu Gada: haba Eliasafa noku Reuela ame he ka thaniny lakon Gada: 15 ke haba köien, a tavat adre aû, me fâte faiv thauzan ke siks haded ke fifte. 16 Haba tavat hia adre aû ûnyi hnyi lap anyi Reubena, me ödra wan haded ke fifte wan thauzan ke foa haded ke fifte, hoton köiödra. Walödra he a loiny.

> 17 Ke hwaban e ame he ka he uma ûkhacaköu me lap anyin at Levi hnyi wanben je hnyaban; adre me he ka hwan ka he hoton hnödra hna hunuma, a ke at me ke at hnyi hnen bi, hoton je hatödra.

18 Ke haba haten lap anyi Eferaima ame he ka e bi hnyi ke keihen e jio, hoton köiödra: haba Elisama nöku Amihuda ame he ka thaniny lakon Eferaima. 19 Ke haba köien a tavat adre aû, me ödra fâte thauzan ke faiv haded. 20 Ke ame he ka ûtangköu mē tribu Manase: haba Gamaliela nöku Pedazura ame he ka thaniny lakon Manase: 21 ke haba köien a tavat adre aû, me ödra thöte tu thauzan ke tu haded: 22 ke tribu Beniamina: haba Abidana nöku Gideona ame he ka thaniny deiö ame o hnyin seûnö, adre me he ka lakon Beniamina: 23 ke haba köien a hunuma hnyi haten hnyaban at Juda, tavat adre me aû, me ödra thöte faiv hoton anyidra köiö: ke ame he Nasona thauzan ke foa haded. 24 Haba tavat nöku Aminadaba ka thaniny lakon Juda. hia adre aû ûnyi hnyi tribu Eferaima, me

ödra wan haded ke eit thauzan ke wan haded, hoton köiödra. Ke walödra he a kuniny.

25 Ke haba haten lap anyi Dana ame he ka e bi hnyi ke keihen ka hnyi hwadrö, hoton köiödra: haba Ahiezera nöku Amisadai ame he ka thaniny lakon Dana. 26 Ke haba köien, a tavat adre aû, me ödra sikste tu thauzan ke seven haded. 27 Ke ame he tribu Asera ka hunuma ûtangköu mē: haba Pagiela nöku Okerana ame he ka thaniny lakon Asera: 28 ke haba köien a tavat adre aû, me ödra fâte wan thauzan ke faiv haded: 29 ke tribu Nafatali: haba Ahira nöku Enan ame he ka thaniny lakon Nafatali: 30 ke haba köien, a tavat adre aû, me ödra fifte theri thauzan ke foa haded. 31 Haba tavat hia adre aû ûnyi hnyi lap anyi Dana, me ödra wan haded ke fifte seven thauzan ke siks haded. Hamödra he ka he biliny hoton anyidra je haten.

32 Wale tavat adre aû ûnyi hnyi lakon Isaraela hoton je hnyaban lakamödra: haba tavat hia thithö adre aû ûnyi hnyi je lap hoton köiödra, me ödra siks haded ke theri thauzan ke faiv haded ke fifte. 33 Ke adre me ca tha aû bi tavat Levi unyin lakon Isaraela; helâ me hna hûna hnö Iehova kö Mose. 34 Ke haba lakon Isaraela adre me ânyâ hia hoton hna hûna hnö Iehova kö Mose, ke adre me hunuma helâe unyin anyidra ta je haten, me adre me he helâe ke at me ke at hoton anyidra ta je lap, ke hoton je hnyaban lakamodra.

HNYIMAKAN 3.

E walang je dö anyi Arona me Mose hnyi bong ame fuc Iehova kö Mose hon bucen Sinai. 2 Ke walang ien je laku Arona; Nadaba a atö, me Abiu, me Eleazara, me Ithamara. 3 Wale je ien laku Arona, a hnyat bihut adre hû, waleji e ame otilâ hnân bi hut. 4 Ke ame mokcu Nadaba me Abiu hnyi hnyimakö Iehova, hnyi hnödru hna hudo meic ae ke bongon hnyi hnyimakö Iehova, hnyi hnyebuba Sinai, ke ba nökudru: ke Eleazara me Ithamara ödru me labö bi hut hnyi hnyimakan kamödru.

5 Ke haba Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 6 Hom but jem tribu Levi, me ip ödrin hnyi hnyimakö Arona at bihut, m' ödrin e he ka huliwa kâu. 7 Ke ödrin e he ka vheno hna hûna kâu, me hna hûna ka ûkhacaköu hia hnyi hnyimakan uma ûkhacaköu, he ka ânyâ huliwainy uma mano. 8 Ke ödrin e he ka tuö omjehen uma ûkhacaköu hia, me hûna ka lakon Isaraela he ka ânyâ huliwa hnyi uma mano. 9 Ke u me he ka ham at Levi kö Arona me lakon: adre ham mu' ödrin kâu ûhedrin unyin lakon Isaraela. 10 Ke u me he ka otilö Arona me lakon, ke ödrin e he ka labö tuö hanymen at bihut: ke adre me he ka hlingâ atkanyua at ame hakekenyâ.

11 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 12 Me wâ bi, haba inya oge hia but hom at Levi ûhedra unyin lakon Isaraela hnân bi hnen je atö wale a bödra lakon Isaraela ka hnokoâ: me hobi könya at Levi: 13 anyin a hobi könya lakon hia a bân; ke oge me okabâ könya je atö hia ge lakon Isaraela, at me meno, hnyi bong oge me kot hnyin je atö hia hnyi hnyei Aigupito:

hobi könya ödrin ; Inya Iehova.

14 Ke Iehova ame ha kö Mose hnyi hnyebuba Sinai, ka habe, 15 U me he ka aû je laku Levi hoton je hnyaban lakamödrin, me anyidrin je lap : u me he ka aû obaga hia, hwân ge tavat a khaca tehi me gan hon e. 16 Ke haba Mose ame öû ödrin helâ me hna ha hnö Iehova, hoton hna hûna kâu. 17 Ke walang ien laku Levi; Geresoma, me Kohatha, me Merari. 18 Ke walang ien li laku Geresoma hoton anyidru li lap; Libeni me Simei. 19 Ke haba laku Kohatha hoton anyidrin je lap; me Amerama, me Izara, me Heberona, me Uziela. 20 Ke li laku Merari hoton anyidru li lap; me Maheli me Musi. Wale je lap anyin at Levi hoton je hnyaban lakamödrin.

21 Haba lap anyin at Lebeni, me lap anyin at Simei, me ûnyi ga Geresoma: wale li lap anyin at Geresoma. 22 Haba tavat adre aû gadra, a ûseiny obaga hia, hwân ge tavat a khaca tehi me gan hon e, wale adre aû gadra sevente thauzan ke faiv haded. 23 Haba lap anyin at Geresoma ame he ka hunuma hnyi hoton uma mano ke e jio. 24 Ke haba thaniny hnyaban lakamen at Geresoma, me Eliasafa, nöku Laela. 25 Ke haba hanymen laku Geresoma hnyi uma ûkhacaköu, me wale uma mano, me uma, me baniny, me singiny hwanumen uma ûkhacaköu, 26 me mano adre uhno hnân hak, me singiny homagouleny, hnyi uma mano, me hnyi taben hut igigilö, me je wen, hobi kâu ta je huliwainy

27 Haba lap anyin at Amerama, me lap

me ödra eit thauzan ke siks haded, tavat theri. adre tuö hanymödra hnyi dok ae kap. 29 tavat adre me huliwan dok ae kap.

mano ka hnyi hwadrö. 36 Ke haba hanymen adre ham ka laku Merari, me esöiny uma mano, me je venyâiny, me je utöiny ame tot, me je taben, me je omjehen hia, me ta je huliwainy hia; 37 me je khetepiny hak igigilö, me je taben e, me je faoiny e, me je wen e. 38 Ke haba tavat adre me he ka hunuma e deiö hnyi hnyimakan uma ukhacaköu wale ame o seûnö hnyin, me Mose, me Arona, me je lakon, he ka tuö hanymen hnyi dok ae kap, a hanymen atkanyua at ame hakekenyâ e. 39 Haba me ödra twente tu thauzan.

anyin at Izara, me lap anyin at Heberona, haba numerainy je ien obaga a je atö me lap anyin at Uziela, me ûnyi ga hia, hwân ge tavat a khaca tehi me gan Kohatha. 28 Haba numerainy obaga hia, hon e, a tavat adre aû gadra, me ödra hwan ge tavat a khaca tehi me gan hon e, twente tu thauzan ke tu haded ke sevente

44 Ke haba Iehova ame ha kö Mose, ka Ame he je lap anyin laku Kohatha ka habe, 45 U me he ka hom at Levi hnan bi hunuma hnyi ke keihen uma mano ka hwaban je atö hia unyin lakon Isaraela, me hnyi hwaiöu. 30 Ke haba thaniny hnyaban omeno haleny at Levi, hnân bi hwaban kamen je lap anyin at Kohatha, me Eliza-fana nöku Uziela. 31 Ke haba hanymödra, at Levi; Inya Iehova. 46 Ke haba hnân me wale tang, me laulau, me taben lamepa, bi hwaban möt anyin tavat a tu haded ke me li taben hut, me je utkaiainy dok ae sevente theri a je ato unyin lakon Isaraela, kap, wale adre huliwa kâu, me mano hnân wale tavat ae nua biju hon ûseiny at Levi, uhni, me ta je huliwainy hia. 32 Ke ame 47 me u ma he ka kap ûsa thabûng je he Eleazara nöku Arona at bihut he ka sekel hwaban ke at me ke at ; u ma he ka tuhan je thaniny at Levi, me homakan kap e hoton sekeliny dok ae kap (haba tavat adre me huliwan dok ae kap. sekel, me twente je gera): 48 ke u ma he sekel, me twente je gera): 48 ke u ma he 33 Haba lap anyin at Maheli, me lap ka ham mone, wale hwaban tavat ae nua anyin at Musi, me ûnyi ga Merari: wale li biju gadra, kö Arona me lakon. 49 Ke lap anyin at Merari. 34 Ke haba tavat haba Mose ame kap mone adre ham hnân adre au gadra, a numerainy obaga hia, bi hwaban möt anyin tavat ae nua biju hon hwan ge tavat a khaca tehi me gan hon e, ûseiny tavat a bi hwaban anyidra möt me odra siks thauzan ke tu haded. 35 Ke hnen at Levi: 50 ke e ame kap ta je mone baba thaniny hnyaban kamen je lap anyi ûnyi ge ta je atöiny lakon Isaraela; a wan Merari, me Zuriela nöku Abihaila: adre thauzan ke theri haded ke sikste faiv je me he ka hunuma hnyi ke keihen uma sekel, hoton sekeliny dok ae kap: 51 ke haba Mose ame ham mone eling, wale adre bi hwaban kâu möt, kö Arona me lakon, helâ me hna ha hnö Iehova, hoton hna ha hnö Iehova kö Mose.

HNYIMAKAN 4.

K E haba Iehova ame ha kö Mose me Arona, ka habe, 2 Aû ûseiny laku Kohatha unyin laku Levi, hoton anyidra je lap, me je hnyaban lakamödra, 3 hwan lakon Isaraela; ke adre me he ka hlinga ge tavat a thöte huna me gan hon e ke ne o but fifte huna, tavat hia adre me hnyi tavat hia adre aû a at Levi, wale Mose me vat, he ka ânyâ huliwa hnyi uma ûkhaca-Arona ame aû helâ me hna hûna hnö köu. 4 Walang huliwa anyin laku Kohatha Iehova, hoton anyidra je lap, a obaga hia, hnyi uma ûkhacakou, hnyi ta je ûnyi ae ti hwan ge tavat a khaca tehi me gan hon e, kap: 5 e ka hwan tavat ka he but, me hamö Arona me lakon he ka didrö, me āi 40 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, mano a singiny, me tube tang ohnatho He thö ka aû obaga hia, a je atö unyin hnen e: 6 k' ame he ka ip hon e tubwiny lakon Isaraela, hwân ge tavat a khaca tehi unen takasa, me ulolo hon e imano ae me gan hon e, me aû numerainy je iödra. udrudrâ hia, me inâ li venyâiny. 7 Ke 41 Ke u me he ka hom at Levi hobi könya, adre me he ka ulolo imano ae udrudrâ hon (Inva Iehova) hnân bi hwaban je atö hia laulau areto hnân omanenâ, me ip hon e je unyin lakon Isaraela; me omeno haleny mini, me je spun, me je utkaia, me je kaia at Levi, hnân bi hwaban omeno hia a bân hnân hingâlâ: ke ame he ka hnen hon e haleny lakon Isaraela. 42 Ke haba Mose areto ae bala bi: 8 ke adre me he ka ulolo ame aŭ je atö hia unyin lakon Isaraela, hon je ûnyi e imano ae dra vec, me tube je bela me Iehova ame hûna kâu. 43 Ke ûnyi e ge tubwiny a unen takasa, me inâ li

venyâiny. 9 Ke adre me he ka hom mano nymen je lap anyi Geresoma he ka bi ae udrudrâ me tube taben lamepa hnân huliwa me hije hok: 25 adre me he ka umumelam, me ta je lamepainy, me uthesi- sukhöûnâ je singiny uma mano, me uma ûniny, me je taben wahleûhleûiny, me je ûkhacaköu, me ban ethö, me tubwiny a unen kaia wakaco hia, wale adre me huliwa kâu: takasa a e hon, me singiny hwanumen uma 10 ke adre me he ka ip e me je omjehen ûkhacaköu; 26 me mano adre uhno hnyi hia hnyi hnyin tubwiny a unen takasa, me hak, me tubwiny a hlinginy homagouleny bi venyâiny. 11 Ke adre me he ka ulolo hak, wale hnyi uma mano me hnyi taben mano ae udrudrâ hon taben hut a gol, me hut igigilö, me je wen e, me ta je omjehen tube e hnen tubwiny a unen takasa, me inâ huliwa hia, me ta je ûnyi hia adre ânyá li venyâiny: 12 ke adre me he ka hom je hobi kâu ta je ûnyi e, adre me he ka bi utkaia hiaadre huliwa kâu, waleadre me huli- hanymen hnyin. 27 Hamö Arona me lakon hon e je utkaia hia, wale adre me huliwa ka musö hanymödra hnö Ithamara nöku kâu, a je taben meic, me je bâletiny hnân Arona at bihut he ka ânyâ. sēû utiö, me je soi, me je kaia, a je omjehen 🤄 taben hut hia; ke adre me he ka ulolo hon e tubwiny a unen takasa, me inâ li venyâiny. 15 Ke e ka hia but tube dok ae kap hnö Arona me lakon, me omjehen dok ae kap hia, anyin ame he ka he but tavat; haba hnyi ûen e me ame he ka o je laku Kohatha he ka sukhöûnâ: ke ca he ödra ka kâlâ ta je ûnyi ae kap, wâ ödra nye mokcu. Wale hanymen laku Kohatha hnyi uma ûkhacaköu. 16 Ke haba Eleazara nöku Arona at bihut ame he ka tuö wakaco hnân umumelam, me je unyi ae be so hnân le, me hudiny han a e bala bi, me wakaco hnân hû, me hanymen uma mano hia, me ta je ûnyi hia hnyin, me dok ae kap, me omjehen hia.

17 Ke Iehova ame ha kö Mose me Arona, ka habe, 18 Ca he öbu ka hna subâ tribuiny lap anyi Kohatha unyin at Levi: 19 ke walang ûnyi he ka ûnyâ ködra m' adre me möt, me ca mok hnyi ûen adre me hakekenyâ je ûnyi ae ti kap: haba Arona me lakon ödrin e he ka didrö, me ve kû ködrin ta je banymödrin, me hon ödrin je hok: 20 ke ödrin e ca he ka didrö he ka hamâ dok ae kap, hnyi thuthubademak wâ ödrin nye mokcu.

anyidra je lap; 23 hwân ge tavat a thöte hnö Iehova a deny Mose. huna me gan hon e ke ne o but fifte huna

wa kâu hnyi dok ae kap, me ip hnyi hnyin he ka musö ta je huliwa hia anyin laku mano ae udrudrâ, me tube je ûnyi e hnen Geresoma hnyi je hanymödra hia, me anyitubwiny a unen takasa, me bi venyâiny. | dra ta je huliwa hia : ke öbun e he ka ve 13 Ke adre me he ka aoc degecâ hnabadrou khenâ ködra he ka ve tuö je hanymödra. ûnyi hnyi taben hut, me ulolo hon e imano 28 Walang hanymen je lap anyin laku ae udrudrâ hlit: 14 ke adre me he ka ip Geresoma hnyi uma ûkhacaköu: ke ame he

29 Ke haba laku Merari u me he ka öû ödra hoton anyidra je lap, hoton je hnyaban je lakamödra; 30 hwân ge tavat a thöte huna, u me he ka öû ödra, a ödrin hia adre me hnyi dit he ka hnyi huliwa, me ânyâ hanymen hnyi uma ûkhacaköu. 31 Walang je ûnyi hamödra he ka sukhöûnâ hnyi anyidra je huliwa hia hnyi uma ûkhacaköu; je esöiny uma mano, me je venyâiny, me je utöiny ame tot, me je taben e; 32 me je khetepiny hak igigilö, me je taben e, me je faoiny, me je wen e, tha e me je omjehen hia, me je huliwainy hia: ke öbun e he ka aû ien ta je ûnyi wale hanymödra he ka sukhöûnâ. 33 Wale hanymen je lap anyin je laku Merari, hoton anyidra je huliwa hnyi uma ûkhacaköu, ame musö ga Ithamara nöku Arona at bihut.

34 Ke haba Mose me Arona me je taben ûkhacaköu, ödrin e aû je laku Kohatha hoton anyidra je lap, me je hnyaban lakamödra, 35 hwân ge tavat a thöte huna me gan hon e ke ne o but tavat a fifte huna. ödra hia adre me hnyi huliwa me ânyâ hanymen hnyi uma ûkhacaköu: 36 ke haba tavat adre me aû hoton anyidra je lap, me ödra tu thauzan ke seven haded ke fifte. 37 Wale tavat adre aû ûnyi hnyi 21 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, lap anyin at Kohatha, ödra hia adre 🗪 22 U me he ka aû minya laku Geresoma, huliwa hnyi uma ûkhacaköu, wale hnö hoton je hnyaban lakamödra, ke hoton! Mose me Arona hna aû hoton hna hûna

38 Ke haba tavat adre aû ûnyi hnyi u ma he ka öû ödrin ; a ödra hia adre me laku Geresoma hoton anyidra je lap, me je didrö he ka hnyi huliwa me bi hanymen hnyaban lakamödru, 39 hwân ge tavat a hnyi uma ûkhacaköu. 24 Walang je ha-thöte huna me gan hon e ke ne o but tavat a fifte huna, ödra hia adre me hnyi huliwa, me ânyâ hanymen hnyi uma ûkhacaköu, 40 wale tavat adre aû hoton anyidra je lap, me je hnyaban lakamödra, me ödra tu thauzan ke siks haded ke thöte. 41 Wale tavat adre aû ûnyi hnyi je lap anyin laku Geresoma, ödra hia adre me hnyi huliwa hnyi uma ûkhacaköu, wale hnö Mose me Arona hna aû hoton hna hûna hnö Iehova.

42 Ke haba tavat adre me aû ûnyi hnyi je hap anyin je laku Merari hoton anyidra je lap me je hnyaban lakamödra, 43 hwân ge tavat a thöte huna me gan hon e ke ne o but tavat a fifte huna, ödra hia adre me hnyi huliwa me ânyâ hanymen hnyi uma ûkhacaköu, 44 wale tavat adre me aû hoton anyidra je lap, me ödra theri thauzan ke tu haded. 45 Wale tavat adre aû ûnyi hnyi je lap anyin laku Merari, wale hnö Mose me Arona hna aû hoton hna hûna hnö Iehova a deny Mose.

46 Ke haba tavat hia adre aû a at Levi, wale hnö Mose me Arona me je taben at Isaraela hna aû, hoton anyidra je lap, me je hnyaban lakamödra, 47 hwân ge tavat a thöte huna me gan hon e ke ne o but tavat a fifte huna, ödra hia adre me didrö he ka hnyi huliwa, me hijen je hok hnyi uma ükhacaköu; 48 wale tavat adre me aû, me ödra eit thauzan ke faiv haded ke eite. 49 Adre me öû ödra hoton hna hûna hnö Iehova a deny Mose, a ke at me ke at hoton anyin huliwa, me hok: adre öû ödra helâe hoton hna hûna hnö Iehova kö Mose.

HNYIMAKAN 5.

Le haba Iehova ome ha kö Mose, ka habe, 2 Hûna ju ka lakon Isaraela m' adre me he ka kunâ ka hnyi hoton je hnyaba ta je lepera hia thithö, me tavat hia ame hingölö, me tavat adre me bo kong ünyi ge komok: 3 öbun e he ka kunâ obaga me omomo, hamöbun he ka kun' ödrin ka hnyi hoton je hnyaba; wâ ödra nye obokongu' öbun, a hnyei oge me laba hnyin. 4 Ke haba lakon Isaraela adre me ânyâ helâe, me kun' ödrin ka hnyi hoton je hnyaba; ke a ânyâ lakon Isaraela hoton hna hûna hnö Iehova kö Mose.

5 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 6 Ha thö ka lakon Isaraela, ka habe, E ka he baga ame ne momo ka ânyâ ke hwakecin ae kong, k' ame monu hnyi hnyimakö Iehova, ke hulö but at eling; 7 me hamödra he ka omanenâ anyidra hulö waleji adre me ânyâ: hangâ me khemanyin hnyi wanben em

k' adre me he ka bi hwaban bekhötâ anyidra hulö, me bi hanen ke keihen a thabûnginy ka hnyin, me ham ka at waleji e ame monu 8 Ke ame ne ba ke liamekeiny mē kâu. at he ka ham hwaban monu kâu, me haba hwaban hulö adre bi hwaban kö Iehova ame he ka hobi kâu at bihut; ke ca ha bi mamoe baga hnân ûcû möt, wale hnân ûco anyin möt. 9 Ke haba je hudiny kap göranyai ûnyi hnyi je ûnyi ae kap hia anyin at Isaraela, wale adre labö hom ka at bihut, me wale hnân hobi kâu e. 10 Ke hobi kâu e ta je ûnyi a kapiny tavat: haba ta je ûnyi ame he ka ham hnen ke at ka at bihut, me wale hobi kâu.

11 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 12 Ha thö ka lakon Isaraela, me ha ködra, ka habe, A ne monu âiân ke baga, me ame ânyâ hulö kâu, 13 k' ame tha mokut me ke baga, k' ame ikhâlâ e ge âiân, me iyong, k' ame kong ut momo, ke ba at ame wâ hnân ohnathoã, k' adre ca lelö e hnyi hnen hna ânyâ; 14 ke ame ciâ baga hnyi hnyekon, k' ameciâ geâiân a momo, k'ame kong ut momo: ke haba khaca, ame ne o ciâ hnyi hnyekon, ame ciâ ge âiân a momo, k' adre ca okongoâ: 15 me hamen baga he ka hom âiân ka at bihut, k' ame he ka hom anyin hut hobi kâu e, a tap falawa bali a khaca omer ; k' ame ca he ka hû e ge wakaco; k' ame ca he ka bi libanu ka hnyin ; anyin a hudiny ciâ eling me hudiny oûnykûmeâ, hnân oûnykûmeâ hulö. 16 Ke hamen at bihut he ka hom momo hakekeny, me ip e hnyi hnyimakö Iehova: 17 k' ame he at bihut ka hom köiö ae kap hnyi kaia kânâ; k' ame he at bihut ka aoc sesâ hnyi kânâ eiö hnyi uma mano, me khûâ ka hnyi utköiö: 18 ke hamen at bihut he ka otilâ momo hnyi hnyimakö Iehova, me hna but leûnen ban momo, me ip hnyi hnyamen hudiny oûnykûmeâ, a wale hudiny ciâ: ke e hnyi hnyamen at bihut köiö ae hiny at ame ohnaûhangöå: 19 k' ame he at bihut ka kunâ momo he ka khemanyin, me ha kâu, ka habe, U je ne ca tha mokut me ke baga, a ca âiâm bi, ke u je ne ca saû ka hnyi ûnyi ae ikiki, awe, u me he ka gufa ge utköiö ae hiny eang, at ame ohnaûhangöå: 20 ke u je ne hia but monu me ke ata ca âiâm, k' adre okongu u, ke a ne hia but tha mokut möu ke at ke ca âiâm bi: 21 me hamen at bihut he ka kunâ momo he ka khemanyin a khemanyin hnân ohnaûhangöâ, k' ame he at bihut ka ha ka momo. ka kabe, Ame he Iehova ka wiö u hnân

okhibö hnyekom; 22 ke haba utköiö eang at ame ohnaûhangöâ ame ke ka dit ka hnyi hnyekom, me okhibö hnyekom, me oavâ jevam: ke ame he momo ka ha, Amen, Amen. 23 Ke hamen at bihut he ka sihnalimen je ûhangö eling hnyi ke tusi, me hneû degecâ hmetu hnyi utköiö ae hiny: 24 ke e ame he ka habelen momo ge utköiö ae hiny at ame ohnaûhangöâ: k' ame he köiö at ame ohnaûhangöâ ka dit ka hnyi hnyekon me me hiny jut. 25 Ke ame he at bihut he ka hom hudiny ciâ ûnyi hnyi hnyamen momo, me hajijingâ hut eling hnyi hnyimakö Iehova, me hom ka hnyi taben hut: 26 ke hamen at bihut he ka okhaca aoc hudiny falawa ge hnyamen, hnân oûnykûmeâ, me le hon taben hut, ke hwaban e, e ame he ka habelen momo ge utköiö. 27 Ke e ka hia but habelen momo ge utköiö, ke ame ne monu but momo, k' ame ne hia but ânyâ hulö ka âiân, me ame he utköiö at ame ohnaûhangöâ ka dit eû hnyi hnyekon, me me hiny jut, me ame he ka khibi hnyekon, me oavâ jevan: ke ame he ka hnaûhangö momo hnyi wanben 28 Ke adre me ne ca hia but iny hnyei. okongoâ momo, k' ame ne bo so; awe, ame ke ka he bâu bi momo, k' ame he ka erkin bi. 29 Wale hnanyibuiny ciâ, e ka monu but momo me ke at, a ca âiân bi, me me kong ut: 30 ke ame ne hwân hnyekon baga he ka cia, k' ame ciâ âiân momo; me ame he baga ka ip âiân momo hnyi hnyimakö Iehova, me ame he at bihut ka ânyâ kâu hnanyibu 31 Ke ame he ka he baû bi eang hia. baga ge hulö, k' ame he momo ka hom takoû anyin hulö.

HNYIMAKAN 6.

K E Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 2 ködra, ka habe, Ame ne he ke baga ame ne momo ka hûkâlâ khöbi ae ûnyi hnathu, wale khöbi anyin at Nazeri, he ka okâbâ e bi kö Iehova: 3 me e ame he ka ûsâkâûö me waina me grâg; k' ame ca he ka ic vinegainy waina, me vinegainy grâg; k' ame ca he ka ijem dân je wan vine, k' ame ca he ka han je wan vine ae lup me meleca. 4 Haba hnyi je bong hia adre okabâ e hnyin,

hnyei, e ka he Iehova ka oavâ jevam me|ûgi: ke e ame he ka kap ke ne o but ame bekhöt ut je bong e ame okabâ e kö Iehova hnyin, k' ame he ka hna ban. 6 E ame ca he ka hakekenyâ komok hnyi je bong hia e ame okabâ e kö Iehova. 7 E ame ca he ka obokono e bi ge kamen, me hinyen, me liamekeiny mē, me haniny, ödrin ka mokcu: anyin a e bi hon ban hanen hna okabâ e bi ka Khong. 8 E kap kö Iehova hnyi je bong hia adre okabâ e hnyin. 9 Ke ame ne ie mok hwege ke at unyin, me me bo kong ut ban e ame okabâ; me e ame he ka giâ ban hnyi bong adre obosoâ e hnyin, k' ame he ka giâ hnyi bong a seven. 10 Ke haba hnyi bong a eitiny, me e ame ke ka hom li biny, ame ne li nokon meköta, ka at bihut, ka hnyi hwanumen uma ûkhacaköu: 11 k'ame he at bihut ka hudo khaca hnân hudiny hulö, ke khaca hnân hudiny leû, me me bi hwaban anyin möt, anyin a kong ut ge ûnyi ae mok, k' adre me he ka okabâ hmeto ban hnyi bong eling. 12 Ke e ame he ka okabâ kö Iehova je bong e ame okabâ e hnyin, me hom nokon mamoe baga a khaca hunainy hnân hudiny monu : ke ame he ka ûnyi baû je bong a bân anyin ae kong ut hnen hna okabâ e.

13 Ke walang hnanyibuiny at Nazari, e ka bekhöt ut je bong e ame okabâ e hnyin ; adre me he ka hom e ka hnyi hwanumen uma ûkhacaköu: 14 ke e ame he ka hudo anyin hut kö Iehova, a nokon mamoe baga a khaca ae ba hnyikongon, a khaca hunainy, me hnân hudiny leû, ke khaca nokon mamoe momo ae ba hnyikongon, a khaca hunainy, me hnân hudiny hulö, ke khaca mamoe baga ae ba hnyikongon hnân hudiny ole, 15 me tang areto adre ca levenâ, je ong areto adre ûthûeniken me wakaco, me je areto ae halelöu adre ca levenâ k'adre khino wakacoiny, me hudiny han, me hudiny ic. 16 Ke ame he at bihut ha hom ta je ûnyi e ka hnyi hnyimakö Iehova, me hudo hudiny anyin hulö, me hudiny leû: 17 ke e ame he ka hudo mamoe baga hnân hudiny ole kö Iehova, tha e me tang areto adre ca levenâ: k' ame he at bihut ka hudo hudiny han, me hudiny ic. Ke ame he at Nazeri ka giâ baniny hna okabâ e hnyi hwanumen uma ûkhacaköu, me hom leûnen baniny han okabâ e, me khûâ ka hnyi meic eû hmelen hudiny ole. me e ame ca he ka han ke ûnyi adre ânyâ ge 19 Ke ame he at bihut ka hom benyin mavine, hwân ge önyen ke ne o but ka hnyi moe baga ae mesök, me khaca ong areto adre 5 Hnyi je bong hia adre okabâ e ge ca levenâ ûnyi hnyi tangen, me khaca areto khöbi, adre me ca he ka kâlâ ban ge hele- ae halelöû adre ca levenâ, me ip ta je ûnyi

già ge hna okabà: 20 ke ame he at bihut ka hajijinga je ûnyi e hnan hudiny hajijing hnyi hnyimakö Iehova; wale ûnyi ae kap hobi kâu at bihut, tha e me ûlainy hajijing, me benyin hnân kap göranyai: ke hwaban e, e khana at Nazeri he ka ic waina. Wale hnanyibuiny at Nazeri at ame ip khöbi, me anyin hut kö Iehova hnyi hnen hna okaba e, me ke je ûnyi ame ne hu gan: e ame he ka ânyâ hoton hnanyibuiny hnen hna okabâ, helâ me anyin khöbi wale hnyi hnen hna bi khöbi.

22 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 23 Ha thö kö Arona me lakon, ka habe, Walang hwakecin he ka hahnahicâ lakon Isaraela: öbun e he ka ha ködra, ka habe,

24 Ame he Iehova ka ohnahici u, me tuö u:

25 Ame he Iehova ka omelamâ hnyimakan hom, me betenge gam:

26 Ame he Iehova ka ogöranyâ hnyimakan hom, me ham köu ûsoköu.

27 Ke adre me he ka ip iök hon lakon Isaraela helâe; ke oge me he ka ohnahici ödra bi.

HNYIMAKAN 7.

K E hnyi bong a um dö Mose otilâ uma mano, me hû me okabâ e, me je omjehen e hia, me taben hut me je utkaiainy hia, me hû me okabâ ta je ûnyi e; 2 waleji a ham hnen je tuhan at Isaraela, a taben je lap anyin lakamödra; a je thainy je tribu, waleji adre otilâ hon tavat adre aû: 3 ke adre me hom anyidra je bwihlany kö Iehova, a siks je kat adre tube hon, ke twelv je bolok; ûsa khaca kat ge lo li than, ke usa khaca bolok, ke adre me hom ta je unyi e ka hnyi hnyimakan uma mano. Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 5 Hom je ûnyi e ûnyi gadra me me hobi kâu huliwa hnyi uma ûkhacaköu; ke u me he ka ham ka at Levi, hoton je ve huliwa. Ke haba Mose ame hom je kat me je bolok me ham ka at Levi. 7 Ke e ame ham ha laku Geresoma lo li kat me vak ta bolok, hoton anyidra huliwa: 8 ke e ame ham ka laku Merari vak ta kat me eit ta bolok, hoton je than ödrin e ham bwihlany hnân okabâ 29 ke hnân hudiny ole, lo li bolok, ke

e hon li hnyamen at Nazeri e ka hia but taben hut hnyi bong adre me hû e hnyin, haba je than ödrin e hudo anyidrin hut hnyi hnyimakan taben hut. 11 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, Ame he je than ka ve hudo anyidrin je hut hnyi anyidrin bi je bong, hnân okâbâ taben hut.

12 Ke haba at ame hudo anyin hut hnyi bong a bân, me Nasona, nöku Aminadaba, ûnyi hnyi tribu Juda: 13 ke haba anyin hut, me khaca mini sileva, a wan haded ke thöte je sekel ihmakiny, ke khaca kaia sileva a sevente je sekel, hoton sekeliny dok ae kap: a unöngöt li unyi e ge falawa ae so adre ûbaniken me wakaco, hnân hudiny han; 14 ke khaca spun gol a ten je sekel, ae unongot ge ûnyi ae bo so hnân le; 15 ke khaca nak bolok, ke khaca mamoe baga, ke khaca nokon mamoe baga a khaca hunainy hnân hudiny leû; 16 ke khaca got baga hnân hudiny hulö; 17 ke hnân hudiny ole lo li bolok, ke thabûng ta mamoe baga, ke thabûng ta got baga, ke thabûng ta nokon mamoe baga a khaca hunainy. Wale hut anyi Nasona, nöku Aminadaba.

18 Ke hnyi bong a loiny, haba Nathaniela, nöku Zuara, thaniny at Isakara, ame hudo: 19 ke e ame hudo anyin hut a khaca mini sileva a wan haded ke thote je sekel ihmakiny, ke khaca kaia sileva a sevente je sekel, hoton sekeliny dok ae kap; a unöngöt li ûnyi e ge falawa ae so adre ûhaniken me wakaco, hnân hudiny han; 20 ke khaca spun gol a ten je sekel, ae unongot ge ûnyi ae bo so hnân le; 21 ke khaca nak bolok, ke khaca mamoe baga, ke khaca nokon mamoe baga a khaca hunainy, hnân hudiny leû; 22 ke khaca got baga, hnân hudiny hulö; 23 ke hnân hudiny ole, lo li bolok, ke thabûng ta mamoe baga, ke thabûng ta got baga, ke thabûng ta nokon mamoe baga a khaca hunainy: wale hut anyi Nathaniela, nöku Zuara.

24 Ke haba hnyi bong a kuniny, Eliaba, nöku Helona, thaniny je laku Žebulona: 25 ke haba anyin hut, me khaca mini sileva a wan haded ke thöte je sekel ihmakiny, ke khaca kaia sileva a sevente je sekel hoton sekeliny dok ae kap; a unöngöt li ûnyi e ge falawa ae so adre ûhaniken mewakaco, hnân hudiny han; 26 ke khaca anyidra huliwa, k' ame he Ithamara nöku spun gol a ten sekel, ae unöngöt ge ûnyi ae-Arona at bihut he ka muso. 9 Ke e ame | bo so hnân le; 27 ke khaca nak bolok, ke ca ham bi ka laku Kohatha: anyin adre khaca mamoe baga, ke khaca nokon mamoe me huliwa eiö hnyi dok ae kap; k'adre me | baga, a khaca hunainy, hnân hudiny leû; vadren hon je bajibenyidra. 10 Ke haba 28 ke khaca got baga, hnan hudiny hulö;

got baga, ke thabûng ta nokon mamoe baga a khaca hunainy: wale hut anyi Eliaba nöku Helona.

30 Ke haba hnyi bong a vakiny, Elizura, nöku Sedeura, thaniny laku Reubena: 31 ke haba anyin hut, me khaca mini sileva a wan haded ke thöte je sekel ihmakiny, ke khaca kaia sileva, a sevente je sekel, hoton sekeliny dok ae kap; a unöngöt li ûnyi e ge falawa ae so adre ûhaniken me wakaco, hnân hudiny han; 32 ke khaca spun gol a ten je sekel ae unöngöt ge ûnyi ae bo so hnân le; 33 ke khaca nak bolok, ke khaca mamoe baga, ke khaca nokon mamoe baga a khaca hunainy, hnân hudiny leû; 34 ke khaca got baga, hnân hudiny hulö; 35 ke hnân hudiny ole, lo li bolok, ke thabûng ta mamoe baga, ke thabûng ta got baga, ke thabúng ta nokon mamoe baga a khaca hunainy: wale hut anyi Elizura, nöku Sedeura.

36 Ke haba hnyi bong a thabûng, Selumiela nöku Zurisadai, thaniny je laku Simeona: 37 ke haba anyin hut, me khaca mini sileva, a wan haded ke thöte je sekel ihmakiny, ke khaca kaia sileva a sevente je sekel, hoton sekeliny dok ae kap; a unöngöt li ûnyi e ge falawa ae so adre ûhaniken me wakaco, hnân hudiny han; 38 ke khaca spun gol a ten je sekel ae unöngöt ge ûnyi ae bo so hnân le; 39 ke khaca nak bolok, ke khaca mamoe baga, ke khaca nokon mamoe baga a khaca hunainy, hnân hudiny leû; 40 ke khaca got baga hnân hudiny hulö; 41 ke hnân hudiny ole, lo li bolok, ke thabûng ta mamoe baga, ke thabûng ta got baga, ke thabûng ta nokon mamoe baga a khaca hunainy: wale hut anyi Selumiela, nöku Zurisadai.

42 Ke haba hnyi bong a siksiny, Elisafa, nöku Deuela, thaniny je laku Gada: 43 ke haba anyin hut, me khaca mini sileva a wan haded ke thöte je sekel ihmakiny, ke khaca kaia sileva a sevente je sekel hoton sekeliny dok ae kap; a unöngöt li ûnyi e ge falawa ae so adre ûhaniken me wakaco, hnân hudiny han; 44 ke khaca spun gol a ten je sekel ae unöngöt ge ûnyi ae bo so hnân le; 45 ke khaca nak bolok, ke khaca mamoe baga, ke khaca nokon mamoe baga a khaca hunainy, hnân hudiny leû; 46 ke khaca got baga hnân hudiny hulö; 47 ke thabûng ta nokon mamoe baga a khaca nöku Gideona.

thabûng ta mamoe baga, ke thabûng ta|hunainy: wale hut anyi Eliasafa, nöku Deuela.

> 48 Ke haba hnyi bong a seveniny Elisama, nöku Amihuda, thaniny je laku Eferaima: 49 ke haba anyin hut, me khaca mini sileva a wan haded ke thöte je sekel ihmakiny, ke khaca kaia sileva a sevente sekel hoton sekeliny dok ae kap, a unöngöt li ûnyi e ge falawa ae so adre me ûhaniken me wakaco, hnân hudiny han; 50 ke khaca spun gol a ten sekel, ae unöngöt ge ûnyi ae bo so hnân le; 51 ke khaca nak bolok, ke khaca mamoe baga, ke khaca nokon mamoe baga a khaca hunainy, hnân hudiny leû; 52 ke khaca got baga, hnân hudiny hulö; 53 ke hnân hudiny ole, lo li bolok, ke thabûng ta mamoe baga, ke thabûng ta got baga, ke thabûng ta nokon mamoe baga a khaca hunainy: wale hut anyi Elisama, nöku Amihuda.

54 Ke haba hnyi bong e eitiny, Gamaliela, noku Pedazura, thaniny je laku Manase; 55 ke haba anyin hut, me khaca mini sileva a wan haded ke thöte je sekel ihmakiny, ke khaca kaia sileva a sevente je sekel, hoton sekeliny dok ae kap, a unöngöt' li ûnyi e ge falawa ae so adre ûhaniken me wakaco hnân hudiny han; 56 ke khaca spun gol a ten sekel, ae unöngöt ge ûnyi ae bo so hnân le; 57 ke khaca nak bolok, ke khaca mamoe baga, ke khaca nokon mamoe baga a khaca hunainy, hnân hudiny leû; 58 ke khaca got baga hnân hudiny hulö; 59 ke hnân hudiny ole, lo li bolok, ke thabûng ta mamoe baga, ke thabûng ta got baga, ke thabûng ta nokon mamoe baga a khaca hunainy; wale hut anyi Gamaliela, noku Pedazura.

60 Ke haba hnyi bong a naininy, Abidana, nöku Gideona, thaniny je laku Beniamina: 61 ke haba anyin hut, me khaca mini sileva a wan haded ke thöte je sekel ihmakiny, ke khaca kaia sileva a sevente je sekel hoton sekeliny dok ae kap, a unöngöt li ûnyi e ge falawa ae so adre ûhaniken me wakaco, hnân hudiny han; 62 ke khaca spun gol a ten sekel ae unöngöt ge ûnyi ae bo so hnân le; 63 ke khaca nak bolok, ke khaca mamoe baga, ke khaca nokon mamoe baga a khaca hunainy hnân hudiny leu; 64 ke khaca got baga hnân hudiny hulö; 65 ke hnân hudiny ole, lo bi bolok, ke thabûng ta mamoe baga, ke thabûng ta hnân hudiny ole, lo li bolok, ke thabûng got baga, ke thabûng ta nokon mamoe baga ta mamoe baga, ke thabûng ta got baga, ke a khaca hunainy: wale hut anyi Abidana,

Digitized by Google

sekeliny dok ae kap, a unöngöt li ûnyi e ge falawa ae so adre ûhaniken me wakaco, ten sekel, ae unöngöt ge ûnyi ae bo so hnân le; 69 ke khaca nak bolok, ke khaca mahunainy: wale hut anyi Ahiezera, nöku Amisadai.

72 Ke haba hnyi bong a eleveniny, Pagiela, nöku Okerana, thaniny je laku Asera: 73 ke haba anyin hut, me khaca mini sileva a wan haded ke thöte je sekel ihmakiny, ke khaca kaia sileva a sevente sekel, hoton sekeliny dok ae kap, a unöngöt! li ûnyi e ge falawa ae so adre ûhaniken me wakaco, hnân hudiny han; 74 ke khaca spun gol a ten sekel, ae unöngöt ge ûnyi ae bo so hnân le; 75 ke khaca nak bolok, ke khaca mamoe baga, ke khaca nokon mamoe baga a khaca hunainy, hnân hudiny leû; 76 ke khaca got baga hnân hudiny hulö; 77 ke hnân hudiny ole, lo li bolok, ke thabûng ta mamoe baga, ke thabûng ta got baga, ke thabûng ta nokon mamoe baga a khaca hunainy: wale hut anyi Pagiela, nöku Okerana.

78 Ke haba hnyi bong a twelviny, Ahira, nöku Enan, thaniny je laku Nafatali: 79 ke haba anyin hut, me khaca mini sileva a wan haded ke thöte je sekel ihmakiny, ke khaca kaia sileva a sevente sekel hoton sekeliny dok ae kap, a unöngöt li ûnyi e ge falawa ae so adre ûhaniken me wakaco, hnân hudiny han; 80 ke khaca spun gol a ten sekel, ae unöngöt ge ûnyi ae bo so hnân le; 81 ke khaca nak bolok, ke khaca mamoe baga, ke thabûng ta got baga, ke hom ke nak bolok hnân hudiny hulo.

a twelv je mini sileva, ke twelv je kaja lehova: ke hamen lakon Isaraela he ka ip

66 Ke haba hnyi bong a teniny, Ahiezera, sileva, ke twelv je spun gol: 85 ûsa wan nöku Amisadai, thaniny je laku Dana: 67 haded ke thöte je sekel ihmakiny je mini ke haba anyin hut, me khaca mini sileva sileva, ke ûsa sevente sekel je kaia: haba iha wan haded ke thöte je sekel ihmakiny, makiny silevainy je kaia hia, me tu thauzan ke khaca kaia sileva a sevente sekel hoton ke foa haded je sekel, hoton sekeliny dok ae kap; 86 ke twelv je spun gol ae unöngöt ge ûnyi ae bo so hnân le, a ûsa ten sekel hnân hudiny han; 68 ke khaca spun gol a ihmakiny, hoton sekeliny dok ae kap: haba goliny hia je spun, me wan haded ke twente je sekel: 87 ke haba je bolok hia moe baga, ke khaca nokon mamoe baga a hnân hudiny leû, me twelv je bolok, ke khaca hunainy, hnân hudiny leû; 70 ke twelv je mamoe baga, ke twelv je nokon khaca got baga hnân hudiny hulö; 71 ke mamoe baga, a khaca hunainy, me je hnân hudiny ole, lo li bolok, ke thabûng ta hudiny han: ke je got baga a twelv hnân mamoe baga, ke thabûng ta got baga, ke hudiny hulö: 88 ke haba je bolok hia thabûng ta nokon mamoe baga a khaca hnân hudiny ole, me twente foa je bolok, ke sikste je mamoe baga, ke sikste je got baga, ke sikste je nokon mamoe baga a khaca hunainy. Wale hnân okabâ taben hut hnyi hna hû e. 89 Ke hnyi ûen ame didrö Mose ka hnyi uma ûkhacaköu he ka ûhnenamö mē, me e ame löng Hwan ame fuc kâu ûheny thö hon taben ibetengiö wale hon tang ohnatho, ûheny hnyi wanben li kerubi : ke e ame fuc kâu.

HNYIMAKAN 8.

K E haba Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 2 Ha thö kö Arona, ka habe, U ka he ka vâc je lamepa, ame he je lamepa a seven ka umumelam hnyi hnyimakan taben lamepa. 3 Me Arona ame ânyâ eling; k' ame vâc je lamepa hnyi hnyimakan taben lamepa, helâ me Iehova ame ha kö Mose. 4 Ke walang hna huliwan taben lamepa, a gol adre huliwan ge hama; wale taben ke ne o but je vongon adre huliwan ge hama: e ame ânyâ taben lamepa hoton tulut a omanenâ Iehova kö Mose.

5 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 6 Hom dö tavat Levi ûnyi hnyi wanben lakon Isaraela, me obosoi ödra. walang hnâm hna he ka ânyâ ködra, m' adre me he ka bo so: u ma duköi' ödra ge köien obosoâ, k' adre me he ka giâ je mamoe baga, ke khaca nokon mamoe baga unyidra hia, me hneû anyidra je ûkhaû, a khaca hunainy, hnân hudiny leû; 82 ke me obosoi ödra. 8 Ke adre me he ka hom khaca got baga hnân hudiny hulö; 83 ke nak bolok, me hudiny han, a falawa ae so hnân hudiny ole, lo li bolok, ke thabûng ta adre ûhaniken me wakaco, ke u me he ka tbabûng ta nokon mamoe baga a khaca Ke u me he ka hom at Levi ka hnyi uma hunainy: wale hut anyi Ahira nöku Enan. | ûkhacaköu: ke u me he ka ûkhacaköuâ 84 Wale hnân okabâ taben hut, hnyi tavat, a lokon Isaraela hia: 10 ke u me bong thaniny at Isaraela ame hû e hnyin: he ka hom tavat Levi ka hnyi hnyimakö

Digitized by Google

hnân hobi kâu huliwa anyi Iehova. 12 Ke huliwa tha ödra me je liamekeiny mödra hamen tavat Levi he ka ip je hnyamödra hnyi uma ûkhacaköu, he ka tuö je hanymen, hon ban li bolok: ke u me he ka hudo k' adre me ca he ka hnyi ânyâ huliwa. U khaca hnân hudiny hulö, me khaca hnân ma he ka ânyâ helâe ka at Levi ge je hudiny leû, kö Iehova, me me bi hwaban hanymödra. möt anyin tavat Levi. 13 Ke u me he ka otilâ je at Levi hnyi hnyimakö Arona me lakon, me hajijingi ödra hnân hudiny hajijing kö Iehova. 14 Ke u me he ka ke ip tavat Levi helâe ûnyi hnyi wanben lakon KE Iehova ame ha kö Mose hnyi hnye ip tavat Levi helâe ûnyi hnyi wanben lakon ku buba Sinai, hnyi tehi a bân hnyi 15 Ke hwaban do e ame he tavat Levi ka ûnyi hnye Aigupito, ka habe, 2 Haödra hnân hudiny hajijing. 16 Anyin adre ham mu' ödra könya ûnyi hnyi wanben lakon Isaraela; oge me hum ödra hobi nyibuiny hia me je bongon hia öbun e he könya, hnyi hnen je nokon a bân hia, a je atö hia hnyi lakon Isaraela. 17 Anyin a hobi könya je atö hia unyin lakon Isaraela, a tavat me omeno: oge me okabi ödra hobi je nokon a bân hia hnyi hnyei Aigupito. 18 Ke oge me hom tavat Levi hnân bi hnen je nokon hia a bân unyin lakon Isaraela. 19 Oge me ham muâ tavat Levi kö Arona me lakon, ûnyi hnyi wanben lakon Isaraela, he ka ânyâ huliwa anyin lakon Isaraela hnyi uma ûkhacaköu, me bi hwaban möt anyin lakon Isaraela: me me ca he ka mok lakon Isaraela, e ka hakekeny lakon Isaraela ka hnyi dok ae kap. 20 Ke haba Mose, me Arona, me úkhacaköu hia anyin lakon Isaraela, me adre me ányâ helâe ka tavat Levi: hoton hna hûna inye he ka löng hofuc ho Iehova gabun. hnö Iehova kö Mose ge tavat Levi: ame ânyâ ködra helâe hnen lakon Isaraela. 21 Ke haba tavat Levi adre me obosoi ödra bi ûnyi hnyi hulö, me hneû anyidra je ûkhaû; ke haba Arona ame hajijingi ödra hnân hudiny hajijing hnyi hnyimakö Iehova; ke Arona ame bi hwaban anyidra möt me obosoi ödra. 22 Ke hwaban e, haba tavat Levi adre me didrö ka hnyin uma ûkhacaköu he ka hnyi huliwa hnyi me ânyâ helâe ködra.

je hnyamödra hon je at Levi; 11 k' ame hnyi uma ûkhacaköu: 25 ke e ka fifte je he Arona ka hajijingâ tavat Levi hnyi hunaidra me adre me he ka bi obiny anyihnyimakö Iehova hnân hudiny hajijing dra huliwa, k' adre me ca he hmetu ka ùnyi ge lakon Isaraela, m' adre me he ka hnyi huliwa; 26 ke adre me he ka labo

HNYIMAKAN 9.

Isaraela: ke hnân hobi könya tavat Levi, huna a loiny, hwaban hnödra hna he but didrö he ka huliwa hnyi uma ûkhacaköu: men lakon Isaraela he ka ânyâ paseka ke u me he ka obosoi ödra, me hajijingi hnyi ûen adre thu. 3 Hnyi bong a fortininy tehi eang, hnyi sahac, öbun e he ka tuö e hnyi ûen adre thu: hoton je hnaka ânyâ e. 4 Ke haba Mose ame ha ka lakon Isaraela, m' adre me he ka ânyâ paseka. 5 Me adre me ânyâ paseka hnyi tehi a bân, hnyi bong a fortininy hnyi könya hnyi bong waleji oge me kot hnyin sahac hnyi hnyebuba Sinai: haba lakon Isaraela adre me ânyâ hoton hna hûna hnö Iehova kö Mose. 6 Ke wale ke je hnyat ödrin e bo kong ûnyi ge komok, ke ca ûcû ködrin he ka hnyi hanen paseka hnyi bong eling: me ödrin e he kö Mose me Arona hnyi bong eling: 7 ke haba hnyat eling ödrin e ha kâu, ka habe, Öhmun e bo kong ut ûnyi ge komok: ieû gadra adre me ovheli öhmun, m' öhmun e ca he ka hnyi hudo hut kö Iehova hnyi ûen adre thu, tha öhmun me lakon Isaraela; 8 Ke haingö Mose ködrin, ka habe, Me tot u öbun, m'

9 Me haba Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 10 Ha thö ka lakon Isaraela, ka habe, Ame ne he ke at gabun, me je mâtrânibun nyiele, ame bo kong ûnyi ge komok, k' ame ne he but ka hnyi ke dok ae sâkâû, me, hamen he ka hnyi ânyâ paseka kö Iehova: 11 adre me he ka tuö e hnyi tehi a loiny hnyi bong a fortininy hnyi sahac; k' adre me he ka tha han e me areto adre ca levena, me je khölak ae hiny: 12 ke adre me ca he hnyimakö Arona me lakon: hoton hna ha ka ip hanen ke ne o but hnyi hnyomakatu, hnö Iehova kö Mose ge at Levi, ödra adre k' adre me ca he ka thu jeien: adre me he ka ânyâ paseka hoton je hnanyibuiny hia. 23 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 13 Ke haba at ae bo so, k' ame ca hnyi he 24 Walang bongon tavat Levi: haba hwân but, k' ame ca hnyi hanen paseka, me adre hnyi twente faiv je hunaidra me gan hon me he ka subâ degeca at eling ûnyi hnyi e adre me he ka didrö he ka labö huliwa iny hnyei: anyin a e ame ca hom hut kö Iehova hnyi ûen adre thu, k' ame he ka ta- | ka okhaca tûâ, me ame he ka ûkhacaköu koù at eling hnen anyin hulö. 14 Ke ame ne tha laba möbun ke atkanyua, k' ame hnyi behanen paseka kö Iehova; me e ame he ka ânyâ hoton hnanyibuiny paseka me hwakecin: khaca thibi hnanyibu köbun ge atkanvua me aten hnyei.

15 Ke haba hnyi bong adre me otilâ uma mano hnyin, me ame tube uma mano hnen ula, wale uma ohnatho: ke haba hnyi sahac e ame mokut hon uma mano helâ me adre me ca he ka tûâ hnahna. meic ke ne o but hnyomakatu. 16 K' ame hamen laku Arona hnyat bihut he ka tûö helâe bala: haba ûlâ ame tube e hnyi lany, trutru, wale hnân hnanyibu köbun nyiele ke helâ me meic hnyi lit. 17 Ke adre me balua hnyi anyibun je dö. ne kap göranyai ûlâ ûnyi hnyi hon uma, ka he ka vat hnyi ibun hnyei me je me hwaban e haba lakon Isaraela adre me iwahnaihmiöny möbun, tavat adre me he: ke haba dok ame tot hnyin ûlâ, wale okongu öbun, me öbun e he ka tûâ dok ame hunuma hnyin lakon Isaraela. hnahna wale li trutru; me adre me he ka 18 Haba lakon Isaraela adre me he hnyi ûnykûmi öbun hnyi hnyimakö Iehova ûen Iehova ame hûna, k' adre me hunuma Khongubun, k' adre me he ka omeli öbun hnyi ûen e ame hûna: haba hnyi ta je ûnyi ge je iwahnaihmiöny möbun. 10 Ke bong hia wale ûlâ ame laba hon uma mano, haba hnyi je bong öbun e senyin hnyin, me adre me laba. 19 Ke ame ne laba ûlâ me hnyi anyibun je bijeû adre thu, me bon uma mano hnyi je bong ae se, me haba hnyi hnyimakan je tehi, adre me he ka tûâ lakon Isaraela adre me tuö hna otilâ hnö Iehova, k' adre me ca he bi. 20 Ke haba hnyi anyibun je hudiny ole; m' adre me he ka ke je ûen, me ame laba ûlâ hon uma mano ûnykûmi öbun hnyi hnyimakan Khonguhnyi je bong ae wakhalet; me odra adre bun: Inya Iehova Khongubun. me hunuma bala hoton hna hûna hnö Iehova, ke adre me he hoton hna hûna hnö Ie-21 Ke haba hnyi ke je bong me ame laba ûlâ hwân hnyi sahac ke ne o but hnyomakatu; ke ödra ka kap göranyai ûlâ hnyi hnyomakatu, me adre me he: k' ame ne lany, k' ame ne lit, hnyi ûen adre me hnyebuba Parana. hom göranyai ûlâ, me adre me he. 22 Ame ne lo thibi li bong, ame ne khaca tehi, ame ne khaca huna, k' ame ne e bi ûlâ hon uma mano, me labö e, me haba lakon Isaraela adre me laba, me ca he bi: ke hnyi ûen adre me kap göranyai e, me adre me he. 23 Hnyi musi anyi Iehova adre me laba, ke hnyi musi anyi Iehova adre me he: k' adre me tuö hna otilâ hnö Iehova, hoton musi anyi Iehova a deny Mose.

HNYIMAKAN 10.

E Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 2 U me he ka tibet li trutru sileva 2 U me he ka tibet li trutru sileva; u me he ka huliwan ge hama: ke wale li ùnyi hnân hawâ ûkhacaköu, me hnân he je he ka ûkhacaköu köu tavat hia hnyi hwa- ame hwân at Kohatha ka he, ödrin e kap numen uma ûkhacaköu. 4 Ke ödra ka he tilâ ûnyi ae kap: ke haba keihen ödrin e

köu ta je than, a je taben je thauzan unyin at Isaraela. 5 Ke öbun ka tûâ hnahna, me ame he ka he tavat adre me hunuma hnyi ke keihen e deiö. 6 Ke öbun ka olo tûâ hnahna, me ame he ka he tavat adre me hunuma hnyi ke keihen ka hnyi hwaiöu: ödra ka ke ka tûâ hnahna me hnân ohei ödra. 7 Ke ödra ka he ka ûkhacaköuâ tavat, me adre me he ka tûâ thibi, k' 9 Ke öbun li trutru hon anyibun je hudiny leû, me

11 Ke haba hnyi huna a loiny, hnyi tehi a loiny, hnyi bong a twenteiny, me adre me hom göranyai ulâ ûnyi hnyi hon uma mano uma ohnatho. 12 Ke haba lakon Isaraela adre me he but ûheny hnyi hnyebuba Sinai; me ame tot u ûlâ hnyi 13 Ke adre me bân ka he ûnyi hnyi musi anyi Iehova, a deny Mose. 14 Ke ame he bân haten lap anyin laku Juda, hoton anyidra je utbavat: ke haba at ame musö anyin vat, me, Nasona, nöku Aminadaba. 15 Ke haba at ame musö vat anyin tribuiny laku Isakara, me, Nathaniela, nöku Zuara. 16 Ke haba at ame musö vat anyin tribuiny laku Zebulona, me, Eliaba, nöku Helona. adre me āi uma mano, k' ame hwân laku Geresoma me laku Merari hnyat sukhöûnâ uma mano ka he. 18 Ke ame hwân ka he haten lap anyi Reubena, hoton anyidra je utbavat: ke haba at ame musö anyin vat, me, Elizura, nöku Sedeura. 19 Ke haba at ame musö vat anyin tribuiny laku Simeona, me, Selumiela, nöku Zurisadai. 20 Ke haba at ame musö vat anyin tribuiny laku 3 Ke ödra ka he ka tuâ, me ame Gada, me, Eliasafa, nöku Deuela. 21 Ke

otilâ uma mano hobi kâu ödrin ka o thö. an ke ne o but ka hnyi obiny hna hunuma 22 Ke ame hwân haten lap anyin laku 2 Ke haba tavat adre me tengiâ kö Mose; Eferaima ka he, hoton anyidra je utbavat, me Mose ame khawe kö Iehova, me ame ke haba at ame musö anyin vat, me Elisama, nöku Amihuda. 23 Ke haba at ame musö vat anyin tribuiny laku Manase, me, Gamaliela, nöku Pedazura. 24 Ke haba at ame musö vat anyin tribuiny laku Beniamina, me Abidana, nöku Gideona. 25 Ke ame hwân haten lap anyi Dana ka he, wale obiny je lap hia, hoton anvidra je utbavat, ke haba at ame musö anyin vat, me Ahiezera, nöku Amisadai. 26 Ke haba at ame musö vat anyin tribuiny laku Asera, me, Pagiela, nöku Okerana. 27 Ke haba at ame musö vat anyin tribuiny laku Nafatali, me Ahira, nöku Enan. 28 Wale hwakecin utbavat; k' adre me hwân ka he.

29 Ke haba Mose ame ha hö Hobaba, nöku Reuela, at Midiana, a ûngu Mose, ka habe, Öhmun e he ka hnyi hnyei waleji Iehova ame ha, ka habe, Oge me he ka ha so kö Isaraela. ka ânvâ helâe köu.

ta bong, he ka elâm hna menâ hobi ködra. 34 Ke ethö bi hudrin ûlâ anyi Iehova hnyi lany, hnyi ûen adre me he ûhedra hnyi hnödra hna hunuma hnyin.

35 Ke haba hnyi ûen ame hwân tang ka he, haba Mose ame ha, ka habe, Iehova lö, todrö, me me ve se but je iwahnaihmiöny möu; me kec gam tavat adre me hukötiö ha, ka habe, Iehova lö, hmetuhmetu ju ka ta je thauzaniny aten Isaraela.

HNYIMAKAN 11.

mok hmetu ju meic. 3 Ke adre hwenyi ien dok eling Tabera: anyin ame ubâhlâ meic anyi Iehova unyidra.

4 Ke haba tavat ae ve bongon unyidra adre me hwân ka behnyekon : k' ame tenge hmetu lakon Isaraela me ha, ka habe, la ame he ka ha ötin ge meno? 5 Ötin e únykûme je wâ waleji ötin e an baûâ hnyi hnyei Aigupito; me ta je kokuma, me je wajem, me je liki, me je önyen, me je galika: 6 ke meleca thö walang je unyitin; e ba but ta je ûnyi hia; ke ba ke ûnyi ötin e wâ ke mana thibi. 7 Haba mana me wale ke ûnyi helâ me onyen gada, ke ûheny lakon Isaraela hoton anyidra je haba bongon, at ka wâ, me helâ me bedola. 8 Ke haba tavat adre me ngenu me aoc, me oamamâ hnyi li veto, ame ne kokot e hnyin kumete, k' adre me thân hnyi öt, me up aretoiny, ke haba bunen me helâ me wakaco ae teb ûnyi, at ka drem. 9 Ke ham köbun; aiö u ötin e tha he, ke öhmun ame ta hau hon je hnyaba hnyi lit, me ame e he ka ânyâ so köu, anyin a hia but Iehova ta minya mana. 10 Ke Mose ame löng 30 Ke e ame thu kâu, hwan tavat adre me tenge hnyi je hwanuka habe, Oge me ca he ka hnyi he, ke oge men umödra je uma mano: me ame ubâhlâ me he bi nya ka hnyi ik hnyei me anyik hmönyin anyi Iehova, ke e kong ut minya 31 Ke haingen ka habe, Ö u ca he kö Mose. 11 Ke haba Mose ame ha kö bi ka hn' öhmun; anyin a khanö u a Iehova, ka habe, Ieû gam u me okongo öhmun e he ka hunuma hnyi hnyebuba, ke athnyabaem? ke ieû gam u me ca betenge u me he ka emaköhmun. 32 Ke u je ne gak, ke u je ip huk hmakiny tavat eang! tha he möhmun, me haba so ame he Iehova 12 Hawa oge erkinâ tavat hia ang? hawa ka ânyâ köhmun, me öhmun e he minya oge hnöku ödra, m' u me he ka ha könya, ka habe, Köp ödra ka hnyi ûlâiâm, helâ 33 Ke adre me he but ûhedra hnyi bucen me kamen wale at ame tuö wanakat adre anyi Iehova hnyi kun ta bong; ke haba asen, ka hnyi hnyei u je khemanyin ka tangen ûhihinyköu ame he bân hnyi kun lakamödra? 13 Unyi ua utiö, m' inve he ka ham ka je hnyat hia eang? anyin adre me tenge könya, me ha, ka habe, Ha öhmun ge utiö. 14 E ca khanö nya he ka hake kap tavat eang, anyin ae ti hmak könya. 15 Ke u je ne ânyâ helâe könya, me ö u hlingö nya but u je ne betenge gak; m' oge me ca he ka wâ anyik hlöuhlöu.

16 Haba Iehova ame ha kö Mose, ka u. 36 Ke hnyi ûen ame menâ, me e ame habe, Ckhacaköuâ thö könya je hnyat a sevente, a wahingatiny at Isaraela, wale u me wâhmakhmeto a wahingatiny hnyei, me homakan hnyei; ke hum ödrin ka hnyi uma ukhacaköu, m' ödrin e he ka tha tot möu eling. 17 Ke oge me he ka utut me E haba tavat helâke adre me ûhaiö, ke ûhnenamö eling möu: ke oge me he ka e kong e kö Iehova; ke Iehova ame hom ke keihen hanu unyâm me ip hudrin; löng, me gan hmâ anyin hmönyin; me ame m' ödrin e he ka tha vadren möu tavat a ubâhlâ hmönyin anyi Iehova unyidra, me ûnyi ae hmak, me u me ca he ka hake

but tenge ka hnyi li hnyikönyö Iehova, me Aigupito: waleling me me he Iehova ka ha öbun ge utiö. 19 Öbun e he ka han utiö, ca hnyi khaca thibi bong, ke ca lo li bong, ke ca thabûng ta bong, ke ca libeso bi ama khaca tehi, ke ne o but e ka o but e hnyi je hnyingöibun, ke öbun e he ka ikikiâ e: anyin a öbun e hûkötiö Iehova at ame tha e möbun, me tenge hnyi hnyimakan, ka habe, Ötin e he jem geû ûheta Aigupito? 21 Ke Mose ame ha, ka habe, Haba tavat unyik ödra siks haded thauzan tavat vat; ke u je ha, ka habe, Öge me he ka ha ödra ge utiö, m' adre me he ka han hnyi khaca tehi. 22 Hawa, adre me he ka hlingâ hobi ködra je hnahat mamoe me kau, me me sekudra? ke adre me ne he ka úkhacaköuâ ta je wâ hia eû hnyi köiö hobi ködra, me me sekudra?

23 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, Hawa, ame hwân ka okhulit hnyamö Iehova? u me he ka wâ walang ang, ame ne he ka āt, ame ne ca he ka āt hok hofuc. 24 Ke Mose ame didrut me ha ka tavat hofuc ho Iehova: me e ame ûkhacaköuâ wahingatiny hoyei a sevente me otil' ödrin igigilö Uma. 25 Ke ame utut Iehova hnyin ûlâ, me fuc kâu, me hom ke keihen hanu unyin me ip hon wahingat a sevente: ke a mokut hanu hudrin, me ödrin e perofeta, ke ödrin e ca anya hmetu helâe. 26 Ke ame laba hnyi hna hunuma ke li at, Eledada ien ke at, ke Medada ien ke at: ke ame mokut hudru banu; haba ödru ke li at adre sihnalimidru, k' ödre ca hnyi he ka hnyi Uma: ke ödru me perofeta hnyi hna hunuma. 27 Ke ame wadring ke hidröu me thumetu Mose, ka habe, Haba Eledada me Medada ödru me perofeta hnyi hna hunuma. 28 Ke haba Josua nöku Nuna athnyabai Mose, a hanen hnyat e ame ûca, ame thu me ha, ka habe, Than Mose lö, thaw' ödru ju, 29 Ke Mose ame ha kâu, ka habe, U me vec gak? e na je perefota hia je lakei Iehova, me me he me wahingatiny Isaraela ödrin e he ka hnyi hna hunuma. 31 Ke ame o thö ang

vadren. 18 Ke u me he ka ha ka tavat, hen, k'ame ne helâ me khaca bong ka he ka habe, Okabi öbun dö hobi kâu nyi, m' ka hnyi ke keihen, igigilö hnyaba; ke ame öbun e he ka han utiö: anyin a öbun e hia ne lo li kubit göranyai hon kânâ. 32 Me ame todrö tavat hnyi bong eling hia me ha, ka habe, Ia ame he ka ha öhmun ge lit hia, me bong nyi hia, me hlo ta je jûö: utio? anyin ae so köhmun ehac hnyi hnyer ke haba at ame hlo ûhnyûkongo, ame hlo ten je homer; ke adre me ve ip monoâ hobi ködra igigilö hna hunuma. 33 Ke tiga e bi utiö hnyi wanben je nyudra, k' adre tiga ca um hoc, me ame ubâhlâ thö hmönyin nyita ta bong, ke ca twente ta bong ; 20 ke anyi Iehova ka tavat, ke Iehova ame kot tavat ge mok ae gan hmâ. 34 Ke adre me hwenyi ien dok eling, me Kiberothatava; anyin adre konâm eling tavat behnyekon. 35 Ke haba tavat adre me he Hazeroth ai, ûhedra Kiberoth-atava, me laba hnyi Hazeroth.

HNYIMAKAN 12.

K E haba Miriama me Arona ödru me haikongo Mose can momo Kuza e ame hom, anyin a e ame hom mome a at 2 Ke haingödru, ka habe, Hawa, ame hake fuc Iehova kö Mose i a ca hnyi ha minya köhmu? Ke Iehova ame löng e. Haba Mose, me wale at ae ti menyik hon tavat hia eang hmelen. 4 Ke Iehova ame ie ha kö Mose me Arona me Miriama, ka habe, Ai öbun kun ka hnyi uma ûkhacaköu. Me ödrin kun ödrin e he. 5 Me Iehova ame utut hnyi ûlâ ame tot wisa, me tot hnyi hwanumen uma ûkhacaköu, me hawo Arona me Miriama: ke ödru me o 6 Ke e ame ha, ka habe, Löng ju hok hofuc: a ne hu perofeta unyibun, me haba Inya Iehova oge me he ka omanenö nya kâu hnyi hna omanenâ, me fuc kâu hnyi bwi. 7 Ke haba athnyabaik Mose, me ca helâe; e bi at ae hnathu hnyi hnyabak hia: 8 me oge me he ka ûcû hnyem mē me ha manenâ, ke ca hnyi je hofuc ae lit; ke e ame he ka wâ unyu Iehova: ke ieû gabu a öbu ca ot he ka fuc ga Mose a athnyabaik? 9 Ke ame ubâhlâ thö hmonyin anyi Iehova ködru; ke e ame he but. 10 Me ame he but ûlâ ûnyi hnyi hon Uma; ke wâ bi, e lepera but Miriama helâ me kiona: ke Arona ame ō Miriama, ke wâ bi e lepera. 11 Ke Arona ame ha kö Mose, Iehova ka ip hanon hudrin! 30 Ke Mose ka habe, Ekölö than lö, ö u ca he ka ip köhmu hulö, can öhme ânyâ monu, me can öhme ânyâ hulö. 12 Ö e ca he ka helâ me unyi ga Iehova, me ame oâ je jûö ûnyi hnyi komok, ke helâ me at ame o ûnyi hnyi hnyeköiö, me ota but hnyi hna hunuma, ame ne kon hinyen, k' ame aû but unyin. 13 Ke helâ me khaca bong ka he ka hnyi ke kei- Mose ame tenge kö Iehova, me ha, ka habe,

Khong lö, ö u omelö thö momo walang ang. 14 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, Hawa, a ne hangöjâ hnyimakan, ge kamen ame ca he ka hmehma seven ta bong? e so adre me tuö e hoton hnyaba hnyi seven ta bong, ke hwaban e adre me he ka hom hmetu e. 15 Me adre me tue Miriama hoton hnyaba hnyi seven ta bong: ke ame ca he tavat ke ne o but adre hum Miriama hmetu thö. 16 Ke hwaban e ame he tavat ûhedra Hazeroth, me hunuma hnyi hnyebuba Parana.

HNYIMAKAN 13.

E Iehova ame ha kö Mose, ka habe, je taben lakon Isaraela. hnyi tribu Juda, Kaleba, nöku Jefune. me hani; ke walang waniny. tribu Gada, Geuela, nöku Maki. hnyei. Ke Mose ame hwenyi iö Hosea, a nöku Nuna, me, Josua. 17 Ke Mose ame kun' ödrin he ka ecmâkâ hnyei Kanana, me ha ködrin, ka habe, Öbun e he ka ölö hnyi Hwaiöu, ke öliâ thö je bucen: 18 me wâ hnyei habe ehö; ke tavat adre labā, hawa ödra tavat ae hwege, ame ne tavat ae ngâ, ame ne tavat ae se hia ame ne wakhalet thibi; 19 ke ehö hnyei adre me labā, ame ne so, ame ne kong; ke ehö je taun adre me labā, ame ne je hna hunuma, k' ame ne je hnabâ ae hwege; 20 ke ehö kânâ, ame ne pipikhenya ame ne delâ, ame ne hu je ûö, ame ne ba. Ke hwege th' öbun, ke

öbun e he ka hom jem hanen jeûiny kânâ. Haba ûen eling, me ûen wan vine a bân. 21 Ke ödrin e ölö thö me ecmâkâ hnyei hwân hnyi hnyebuba Zine ke ne o but Rehoba, ke ne o but hnyi gethen ûheny Hamath. 22 Ke ödrin e ölö hnyi Hwaiöu, me o hnyi Heberona; wale Ahiman, me Sesai, me Talemai, a laku Anaka. (Ke haba Heberona, me adre bödra ka op e ehac seven ta huna e tiga ca op Zoana hnyi Aigupito.) 23 Ke ödrin e o but hnyi Esekolo a hnyigöulen bucen, me sö but eling ke vheiny me thi wan vine a khaca, me vadren hnyi venyâ hnen li at a lo ; ke ödrin e hom minya je wan rimona, me je wan ometa. 24 Ke adre hwenyi ien dok eling Esekolo hnyi hnyigöulen bucen, can thi vine 2 Kunâ ke je hnyat he ka ecmâkâ a sö lakon Isaraela eling. 25 Ke ödrin e hnyei Kanana, wale oge ham ka lakon, hmetu ûhedrin hnyi hna ecmâkâ hnyei hwa-Isaraela: öbun a he ka kunâ ûsa khaca ban je bong a fâte. 26 Ke ödrin e hmetu but ûnyi hnyi je tribu hia anyin lakamödrin, a me o kö Mose me Arona, me ûkhacaköu je than hia. 3 Ke Mose ame kun' ödrin hia anyin lakon Isaraela, ka hnyi hnyebuba ûnyi hnyi hnyebuba Parana, helâ me Parana, wale Kadesi; me oâ ûthûmetu Iehova ame ha: haba ödrin hia ödrin ködru, me ûkhacaköu hia anyin lakon Isa-4 Ke walang raela, me omanenâ ködra waniny kânâ. je iödrin ; Samua, nöku Zakuri, ûnyi hnyi 27 Ke ödrin e thumeto e, ka habe, Öhmun tribu Reubena. 5 Ke haba ûnyi hnyi tribu e o but ka hnyi hnyei u je kun' öhmun Simeona, Safata nöku Hori. 6 Ke ûnyi ka hnyin, ke e hnathu ame di ge debai 7 Ke ûnyi hnyi tribu Isakara, Igala, nöku bi e hwege tavat a idra hnyei, ke adre up Josefa. 8 Ke ûnyi hnyi tribu Eferaima, haginy je taun, ke e ti gan: ka öhmun e Hosea, nöku Nuna. 9 Ke ûnyi hnyi tribu wâ eling je laku Anaka. 29 K' ame laba Beniamina, Paleti nöku Rafu. 10 Ke ûnyi Amaleka hnyi ke keihen ka hnyi Hwaiöu: hnyi tribu Zebulona, Gadiela, nöku Sodi. ke haba hnyi je bucen ame laba hnyat 11 Ke ûnyi hnyi tribu Josefa, a wale tribu Heth, me Jebusi, me Amora: k' ame laba Manase, Gadi, nöku Susi. 12 Ke ûnyi at Kanana hnyi hobat köiö me hnyi baten hnyi tribu Dana, Amiela, nöku Gemali. Joridano. 30 Me haba Kaleba ame thawa 13 Ke ûnyi hnyi tribu Asera, Setura, nöku | tavat hnyi hnyimakö Mose, me ha, ka habe, Mikaela. 14 Ke ûnyi hnyi tribu Nafatali, E so ötin e ie he me hûgûnâ; anyin ae Nahebi, nöku Vofesi. 15 Ke ûnyi hnyi khan' ötin he ka hwege hon. 31 Ke hai-16 Wale ngen tavat ödrin e tha ölö mē, ka habe, E ien hnyat Mose ame kunâ he ka ecmâkâ ca khan' öta he ka ölö thö ka tavat eling, anyin a ödra hwege huta. 32 Ke ödrin e haikongoâ hnyei ödrin e ecmâkâ ka lakon Isaraela, me ha, ka habe, Haba hnyei öhmun e vheno me ecmâkâ, me hnyei ame ohia aten, ke haba tavat hia öhmun e wâ eling, me tavat ae beû. 33 Ke öhmun e wâ eling ta je hmai ae beû hmâ, a je laku Anaka, a mâtrâniny je hmai ae beû, ke öhmun helâ me je wahamon hnyi hnyimaköhmun, ke helâe minya hnyi hnyimaködrin.

HNYIMAKAN 14.

K ame tenge hwege ûkhacaköu hia, k' ame tenge thungaû tavat hnyi lit eling. 2 Ke ame haiö Mose me Arona hnen lakon Isaraela hia : ke ame ha ködru hnen ûkhacaköu hia, ka habe, Öhmun na mokcu hnyi hnyei Aigupito! ke öhmun na mokcu hnyi hnyebuba eang! 3 Ke ieû e ga Iehova a hum öhmun ka hnyi hnyei eang he ka mok ge hele vat? Adre me he ka húgûnâ laöiöhmun me lakuhmun je wanakat: hawa e ca so kohmun he ka hmetu Aigupito ai? 4 Ke adre me uhaköuâ, ka habe, E so ötin e ûca at me me than, k' ate me he ka hmetu Aigupito ai. 5 Me haba Mose me Arona ödru me ta ju hnyimaködru hnyikânâi hnyi hnyimakan tavat hia, wale ukhacakou anyin lakon Isaraela. 6 Ke haba Josua nöku Nuna, me Kaleba nöku Jefuna, ödre hnyi ecmâkâ hnyei, me, ödru me kia but anyidru je ûkhaû: 7 ke ödre ha ka ûkhacaköu hia anyin lakon Isaraela, ka habe, Haba hnyei öhmun e vheno me ecmâkâ mehnyei ae sohmönyin. 8 Ame ne senyin köta Iehova, me e ame he ka hum öta ka hnyi hnyei, me ham köta; a hnyei ame di hnyin debai me hani. 9 Ke so bi ca he öbun ke ivinö me Iehova, ke ca he öbun ka outen tavat a idra hnyei; anyin a ödra areto bi hobi köhmun : k' adre hia but hom unyidra ûnyi hnân tu' ödra bi, ke e unyita Iehova: ca out' ödra. 10 Ke haba ûkhacaköu hia adre me ha he ka lu' ödru ge veto. Me ame manen hmanenangi Iehova hnyi uma ûkhacaköu ka lakon Isaraela hia.

11 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, Ame he tavat eang ka hûkötiö nya ke ne o but kehö i adre me ca he ka labageju könya ke ne o but kehö, ge ta je ûöman hia waleji oge ânyâ unyidra? 12 Oge me he ka kuc ödra ge mok me ohia hwajeköûdra, ke oge me he ka wiö u hnân hnyei ae gan me man 13 Ke haba Mose ame ha kö Iehova, ka habe, Me ame he ka löng hnen at Aigupito; anyin a u je hom tavat eang unyi gadra ge manâm man ; 14 ke adre me he ka thumeto tavat a gadra hnyei ang : ke adre löng a u Iehova unyin tavat eang; anyin a u Iehova u me ûhnyimaköu mödra, ke ame tot hudra ânyâm ûlâ, ke haba u hnyimakan anyidra bunyen, hnyi ûlâ ame tot wisa hnyi lany, me meic ame tot wisa hnyi lit. 15 Ke walang ang u ka hlingâ

ka ha hnen je hnyei adre me löng ânyam lung, ka habe, 16 Anyin ae ca khanö Iehova he ka hom tavat eang ka hnyi hnyei e ame khemanyin ködra, me wale e ame hling' ödra hnyi hnyebuba. 17 Ke walang ang, ö e gan dut man manin Than, hoton hnâm hna kû, ka habe, 18 At ae bec he ka hmönyin Iehova, ke gan hmâ anyin ibetengiö, k' ame degecâ hulö, me monu, k' ame ca he ka ha ae ba kongon at ae kong; ke e ame bi hwaban monu anyin je kamen ka je lakon, ke ne o but ka hnyi do a kuniny me vakiny. 19 Ö u degec ut konginy tavat eang hoton ûganiny ânyâm ibetengiö, ke hoton hnâm hna thang monu anyin tavat eang, waleji hwân hnyi Aigupito ke ne o but hnyi bong ang. 20 Me haba Iehova ame thu, ka habe, Awe oge me hna degecâ hoton hwâm hofuc. 21 Ke kia inya inya a g ame he ka unöngöt hmeledrany hia ge hmanengi Iehova; 22 ke can anyin a olibenyita cubic nya hnen tavat hia eang adre me wâ hmanenangik me anyik je ûöman, waleji oge ânyâ hnyi Aigupito, me hnyi hnyebuba, k' adre ca löng hok hofuc; 23 awe, adre me ca he ka wâ hnyei waleji oge khemanyin ka lakamödra, k' ame ca he ka wâ e hnen tavat adre me hûkötiö nya: 24 ke haba athnyabaik a Kaleba, anyin a e at ae ke hnyekon, ke e ame tha löng hotuk, awe oge me he ka hom e ka hnyi hnyei wale a mwi hnyin; k' ame he je mâtrâniny ka hu e. 25 Haba at Amaleka me Kanana adre me laba hnyi hnyigöulen bucen: ke haba nyi öbun e he ka hwiö me he ka hnyi hnyebuba, gethen ka hnyi Köiö ae Dra.

26 Ke Iehova ame ha kö Mose me Arona, ka habe, 27 Oge me he ka hokhnyokâ ke ne o but kehö ûkhacaköu eang ae kong, tavat adre me ulidri nya? oge löng ut ulit anyin lakon Isaraela wale adre me ulidri nya. 28 Ha thö ködra, ka habe, Haingö Iehova, kia inya inya oge me he ka ânyâ köbun helâ me hnöbun hna ha hnyi li hnyikönyök: 29 k' ame he ka mok ta je unyibun hnyi hnyebuba eang; ke öbun hia wale tavat adre aû, hoton hna sihnalimibun hia, hwân ge tavat a twente huna me gan hon e, a tavat adre ulidri nya, 30 e hnathu öbun e ca he ka o ka hnyi hnyei waleji oge hai hnyamök he ka olab' öbun hnyin, ke so thibi Kaleba nöku Jefune, me Josua nöku Nuna. 31 Ke haba lakubun je wanakat wale öbun e ha a g'ame he ka hûgûnâ hnen vat, me oge me he ka hum tavat eang helâ me at a khaca, awe, ame he | ödrin bi, ke adre me he ka wâ hnyei öbun e

mok je unyibun hnyi hnyebuba eang. 33 K' ame he lakubun ka he monumonu hnyi hnyebuba hnyi je huna a fâte, k' ödrin e he ka hijen tilâ hnöbun je hna bi ûnyi monu, ca he bi ka hwâdâ? 42 Ca öl' öbun, öbun hnen je iwahnaihmiöny möbun. 43 Ke wala at Amaleka me at Kanana hnyi hnyimaköbun, k' öbun e he ka ta ge hele vat; anyin a öbun e hmetu ûnyi ga Iehova, me waleling ame ca he Iehova ka tha e möbun. 44 Ke hwege hnyimaködra he ka öliâ bucen: ke so bi ame ca he ûnyi hnyi hna hunuma tangen ûhihinyköu anyi Iehova, me Mose. 45 Ke ame utut at Amaleka me at Kanana, a wale tavat adre me laba hnyi bucen eling, me adre me kuc ödra me hnu ödra hmetu ke ne o but Horema.

HNYIMAKAN 15.

K E Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 2 Ha thö ka lakon Isaraela, me ha ködra ka habe, Öbun ka o ka hnyi hnyei öbun e he ka labā wale oge ham köbun, 3

32 Ke haba öbun, me ame he ka Iehova, ame ne hudiny leû, ame ne hudiny thamuö khöbi, ame ne hudiny ibetengiö, ame ne hnyi anyibun je bijeû adre thu, me me bo so kö Iehova, ame ne kau, ame ne mamoe: 4 awe, hamen at a hom hut kö ke ne o but ame aû degecâ je unyibun hnyi Iehova he ka hom hudiny han a khaca hnyebuba. 34 Helâ me ûseiny je bong omer falawa adre ûhaniken me wakaco a öbun e ecmâkâ hnyin hnyei, a fâte je bong, ke keihen hin a vakiny: 5 me tap waina me haba khaca bong ame he ka khaca hnân hudiny ic a ke keihen a vakiny hin huna, k' öbun e he ka hijen tilâ anyibun u me he ka tha penapena me hudiny leû, hulö, hnyi je huna a fâte, ke öbun e he ka ame ne ke hut bi, me wale hobi kâu je ve wâhmakhmetoâ hnök hna hwio. 35 Inya lakon mamoe. 6 Ame ne mamoe baga, me Iehova oge me fuc, k' oge me he ka ânyâ u me he ka penapena hnân hudiny han lo eling ka ûkhacaköu hia ae kong eang, adre li omer falawa adre ûhaniken me wakaco tot meta könya: adre me he ka ohi' ödra wale ke keihen a kuniny hin: 7 ke u me hnyi hnyebuba eang, k' adre me he ka mok he ka hudo tap waina wale ke keihen a eling. 36 Ke haba tavat a kunâ Mose he kuniny hin hnân hudiny ic ae bo so kö ka ecmâkâ hnyei, wale hnyat ödrin e hmetu lehova. 8 Ke u ka he ka penapena bolok me oâ ulidro ûkhacaköu hia gan, ke ödrin e hnân hudiny leû, ame ne hudiny thamuö haikongoa hnyei, 37 haba hnyat eling ödrin khöbi, ame ne hudiny ole kö Iehova: 9 🛚 me e hom ûthumeto ae kong ge hnyei, me ödrin e ame he ka tha hom me bolok hudiny han e mok hia hnyi hnyimakö Iehova hnen mok a kun ta omer falawa adre ûhaniken me 38 Ke haba Josua nöku Nuna, wakaco a hafiny hin. 10 Ke u me he ka me Kaleba nöku Jefune a li at ödre hnyi hom tap waina a hafiny hin, hnân hudiny ecmâkâ hnyei, me ödre möt biju. 39 Ke ic, a hut a an ge meic ae bo so kö Iehova. Mose ame thumetu lakon Isaraela hofuc ll Adre me he ka ânyâ helâe hobi kâu je eling: me ame tenge hwege tavat. 40 Ke ve bolok, ame ne je ve mamoe baga, ame ne adre me vesâkong, me öliâ bucen, me nokon mamoe baga, ame ne nokon got. ha, ka habe, Wal' öhmun ang, ke öhmun 12 Öbun e he ka penapena hoton ûseiny je e he ka he ka hnyi hnyei ame ha Ieho- hut, ke helâe öbun e he ka ve ânyâ hoton va, anyin ae kong hwakecihmun. 41 Ke ûseiny. 13 Ame he je aten hnyei hia ka Mose ame ha, ka habe, Ieû gabun öbun ânyâ helâe, ödra ka he ka hudo hut a an ge e hanyâûâ hnanyibu anyi Iehova, k' ame meic ae bo so kö Iehova. 14 Ke ame ne laba unyibun atkanyua, ame ne ke at bi anyin a ca e unyibun Iehova, wâ e nye kuc unyibun hnyi anyibun je dö, ke e ka he ka hudo hut a an ge meic ae bo so kö Iehova; me e ame he ka ânyâ helâ me hnöbun hna ânyâ. 15 Khaca thibi hnanyibu köbun, a wale ûkhacaköu me atkanyua ame laba unyibun, wale hnanyibu nyiele balua hnyi anyibun ta je dö: haba öbun me tha ûcû me atkanyua hnyi hnyimakö Iehova. 16 Khaca hnanyibu, ke khaca tulut hobi köbun me hobi kâu atkanyua ame laba unvibun.

17 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 18 Ha thö ka lakon Isaraela, me ha ködra, ka habe, Obun ka o ka hnyi hnyei oge me hum öbun ka hnyin, 19 ke öbun ka he ka han jeûiny hnyei, me öbun e he ka hudo hudiny kap göranyai kö Iehova. 20 Öbun e he ka hudo ke ong areto ûnyi hnyi anyibun falawa a bân hnân hudiny kap göranyai: öbun e he ka kap e göranyai helâ me hnobun hna kap göranyai hut ûnyi hnyi hna ke öbun ka he ka bi hut a an ge meic kö uja hwit. 21 Öbun e he ka ham kö Îehova hudiny kap göranyai ûnyi hnyi anyibun me lûâ ge veto, me ame mokcu; helâ me falawa a bân hnyi anyibun ta je dö.

22 Ke öbun e ne haû, me ca ânyâ bi je hnanyibu hia eang wale a ha Iehova kö Mose, 23 a ta je ûnyi hia waleji ame hûna hnö Iehova köbun a deny Mose, hwân hnyi bong Iehova ame hûna hnyin ke ne o but nyiele hnyi anyibun ta je dö: 24 haba hnyi ûen e, adre me ne ânyâ haûâ, ke ca khana bi hnen ûkhacaköu, me hamen ûkhacaköu hia he ka hudo ke nak bolok hnân hudiny leû ae bo so kö Iehova, tha e me hudiny han, me hudiny ic, hoton tulut, me nokon minya got a khaca hnân hudiny hulö. 25 Ke hamen at bihut he ka bi hwaban möt anyin ûkhacaköu hia anyin lakon Isaraela, k' adre me he ka hn' ödra; anyin adre haû, k' adre hia but hom anyidra hut, wale hut a an ge meic kö Iehova, me hudiny anyidra hulö hnyi hnyimakö Iehova, can hnödra hna haû; 26 k' adre me he ka hna ükhacaköu hia anyin lakon Isaraela, me atkanyua ame laba unyidra; anyin adre hwaban anyin möt: ke adre me he ka hna e. yin lakon Isaraela, ame ne atkanyua ame tha laba unyidra. 30 Ke haba at ame ânyâ ame ne atkanyua, me wale at ame bi gan kö Iehova; ke adre me he ka subâ degecâ at eling ûnyi hnyi iny hnyei. 31 Anyin a anyin hnanyibu; k' adre me he ka ti suba degecâ at eling, k' ame he ka takoû e ge anvin hulö.

Iehova ame hûna kö Mose.

37 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 38 Ha thö ka lakon Isaraela, me ha ködra, ka habe, Adre me he ka bi bâbuen baten je khaûdra hnyi anyidra je dö, ke adre me he ka ip telenu ae udrudrâ hon baten bâbuen: 39 ke wale bâbuen köbun, m' öbun e he ka wâ e me ûnykûme ta je hnanyibu anyi Iehova hia, me vheno; m' öbun e ca he monu hoton je hnyekubun me je li emaköbun, waleji öbun e labö bi ûnyi monu hoton: 40 m' öbun e he ka ûnykûme me ânyâ hoton anyik je hnanyibu hia, m' öbun e at ae kap ka Khongubun. 41 Inya Iehova Khongubun, waleji at ame hum öbun ûnyi hnyi hnyei Aigupito, me me Khongubun: Inya Iehova Khongubun.

HNYIMAKAN 16.

KE haba Kora nöku Izara, a nöku Kohatha, a nöku Levi, tha e me anyâ haûâ hnyi hnyimakan tavat hia. Dathana me Abirama a li laku Eliaba, ke 27 Ke ame ne ânyâ hulö ke at a khaca ke Ona nöku Peleth, a kun ta laku Reubena, ca khana, me e ame he ka hom got momo ödrin e hokhien: 2 ke ödrin e todrö kö a khaca hunainy hnân hudiny hulö. 28 Ke Moşe, ke tha e mödrin ke je lakon Isaraela, ame he at bihut ka bi hwaban möt anyin a ödrin tu haded ke fifte je tuhan ûkhaat a ânyâ ke ca khana, k' ame ânyâ haûâ caköu, tavat adre ûca hnyi ûkhacaköu, hulö, hnyi hnyimakö Iehova, me me bi tavat ae lung: 3 ke ödrin e ûkhacaköu kö Mose me Arona, me ha ködru, ka habe, 29 Ame he ka hu gabun hnanyibu a khaca Öbu me bi gan, anyin ae tha kap ûkhacaköu hobi kâu at ame haû ame ne aten hnyei un- hia a ke at me ke at, ke e unyidra Iehova: anyin a wale ieû gabu öbu me ogöranyi öbu bi hon ûkhacaköu hia anyi Iehova? sheshamökâ ke ûnyi, ame ne aten hnyei 4 Ke a löng ut Mose, me e ame ta ju hnyimakan hnyikânâi: 5 ke e ame ha kö Kora mödrin hia a tha e mē, ka habe, Nyi ame he Iehova ka omanenâ lahien, me tavat ae e ame höciá hofuc ho Iehova, me hanyâûâ kap, me ohakekenyâ kâu: eke, haba at e ame ûca me e ame he ka ohakekenyâ kâu. 6 Anyâ thö ang; e so Kora me lahien hia ame hom je taben meic; 7 me ip meic 32 Ke hnyi ûen lakon Isaraela adre me hnyin, me aoc je ûnyi ae bo so ka hnyin he hnyi hnyebuba, me adre me lelö ke at hnyi hnyimakö Iehova nyi: ke haba at a ame hlu utö hnyi bong sabath. 33 Ke ûca hnö Iehova, me wale at ae kap: ke haba hnyat ödrin e wâ at ame tiga hlu utö öbun e bi gan, öbun laku Levi. 8 Ke hnyi bong sabath, me ödrin e lelö e kö Mose ame ha kö Kora, ka habe, Öbun na Mose me Arona me ûkhacaköu hia. 34 Ke löng ju öbun laku Levi: 9 hawa, ûnyi ae adre me hna e ka tavat tue, anyin ae tiga ûhnyûkong köbun a g'ame hake ip öbun ca manen ûnyi adre me he ka ânyâ kâu. ûnyi hnyi ûkhacaköu anyin at Isaraela hnen 35 Ke haba Iehova ame ha kö Mose, ka Khongon at Isaraela, me ohakekenyi öbun habe, Adre me he ka hlingâ at: ke hamen kâu he ka ânyâ huliwa hnyi uma mano ûkhacaköu hia ka lûâ e ge veto hnyi hoton anyi Iehova, me tot hnyi hnyimakan ûkhahna hunuma. 36 Me haba ûkhacaköu hia caköu he ka huliwa ködra; 10 ke e ame adre me hom e ka hnyi hoton je hnyaba, hia but ohakekenyi u me je liamekeiny

Digitized by Google

E 2

möu a je laku Levi? ke öbun e behom minya hanymen at bihut? 11 Anyin a wale haba u me je lahiâm, öbun e tot kö Iehova: ke ie Arona m' öbun e ulidrö? 12 Me haba Mose ame ûkhûnöng he ka hao Dathana me Abirama, a li laku Eliaba; ke haingödru, ka habe, Öhmu me ca he ka he: 13 hawa ûnyi a ûhnyûkong a u je hum öhmun jem ûnyi hnyi hnyei ame di hnyin debai me hani, he ka hling' öhmun hnyi hnyebuba, ke u je wem minya he ka bi than humun? 14 Ke haba khaca, u je ca hia but hum öhmun ka hnyi hnyei ame di hnyin debai me hani, k' u me ca ham köhmun hwajekon a ihmun me ihmun hnyei vine: hawa, u me he ka owadruâ tavat eang? awe öhmu me ca he ka he. 15 Me ame ubâhlâ hmönyin anyi Mose, me e ame ha kö Iehova, ka habe, U me ca he ka wâ anyidrin hut: ke ba haledrin asina oge hom, ke oge ca okongo ke at a khaca gadrin. 16 Ke haingö Mose kö Kora, ka habe, He but nyi me je lahiâm hnyi hnyimakö Iehova, a u, mödrin, me Arona: 17 ke öbun e he ka ve hom anyibun je taben meic, me auk ûnyi ae bo so ka hnyin, ke öbun e he ka ve hom jem hnyi hnyimakö Iehova anyibun je taben meic, a tu haded ke fifte je taben meic; haba u me Arona öbu me he ka ve hom anyibu li taben meic. 18 Ke ödrin e ve hom anyidrin je taben meic, me ip meic hnyin, me auk ûnyi ae bo so ka hnyin, me ûtitilen hnyi hwanumen uma ûkhacaköu, a tha ödrin me Mose me Arona. 19 Ke haba Kora ame hawâ ûkhacaköu hia ûcûdru ka hnyi hwanumen uma ûkhacaköu : ke ame manen dut hmanenangi Iehova ka ûkhacaköu hia.

20 Ke Iehova ame ha kö Mose me Arona, ka habe, 21 Úsâkâûö but öbun me ûkhacaköu eang, m' inya he ka ohi' ödrin hnyi thuthubademak. 22 Ke ödru me ta ju hnyikânâi, me ha, ka habe, Khong lö, Khongon hanon tavat hia, ame ne kong hwakecin at a khaca, me hawa u me he ka hmönyin ka ûkhacaköu hia? 23 Ke Iehova uma umo Kora, me Dathana, me Abirama. wahingatiny at Isaraela. öbun nye tha mok ge anyidrin je hulö. Iehova kâu a deny Mose.

27 Me adre me kec me vese but ûnyi hnyi uma mano umo Kora, me Dathana, me Abirama, hnyi je ke keihen hia: me haba Dathana, me Abirama ödru me didrut me tot hnyi hwanumen umödru li uma mano. tha ödru me laöiödru me lakudru obaga, me lakudru ae ûhnyûkong. 28 Ke Mose ame ha, ka habe, Walang haten m' öbun e he ka wâhmakhmeto a g' ame kunö nya Iehova he ka ânyâ ta je huliwa hia eang; anyin a ca ûnyi gak. 29 Ame ne he ka mokcu tavat eang helâ me man imekiny tavat hia, k' ame ne he ka o ke ûnyi ka tavat eang helâ me ioiny ka tavat hia; awe a ca kun nya Iehova. 30 Ke ame ne he Iehova ka ânyâ ke ûnyi a teb ûnyi, k'ame ne memang ut kânâ me ut' ödrin, me ta je ûnyi hia unyidrin, ke ödrin e ne dit ke möt hedis ai; awe, öbun e he ka wâhmakhmeto a g' ame hûkötiö Iehova hnen hnyat eang. 31 Ke e ame um do ha ta je hofuc hia eling, me ame khekhe but kânâ hmelidrin: 32 me ame memang ut kânâ me ut' ödrin me umödrin je uma, me tavat hia a tha ödrin me Kora, me anyidrin ta je ûnyi hia. 33 Ke haba ödrin me tavat unyidrin hia ödrin e tha dit ke tiga möt bi hedis ai; ke ame buhlum hmetu ju kânâ hudrin, me hi' ödrin ûnyi hnyi ûkhacaköu. 34 Ke haba at Isaraela hia ödrin e ûtitilen, me, ödrin e kec ge hwatenge a ödrin: anyin a haingödrin, Wâ e nye ut' ötin minya but ge kâná. 35 Ke ame o but meic ûnyi ga Iehova me le degeci ödrin a tu haded ke fifte, hnyat ödrin e hudo ûnyi ae bo so.

36 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 37 Ha thö kö Eliazara nöku Arona at bihut, me me hom je taben meic ûnyi hnyi hna hlâ, k' u ma he ka kot degecâ meic e helē; anyin a wale ûnyi ae kap; 38 a je taben meic anyin hnyat ae hulö ang ödrin e bi jöniny anyidrin möt: ke e so adre me kot lauâ ta je ûnyi e ge hama, me hnân tube taben hut: anyin a ödrin e hudo hnyi ta je ûnyi e hnyi hnyimakö Iehova, anyin a wale e kap: me me hnân haten ka lakon ame ha kö Mose, ka habe, 24 Ha thö ka Isaraela. 39 Me haba Eleazara at bihut ûkhacaköu, ka habe, Ve kec ut ûnvi hnyi ame hom je taben meic bras wale a hudo hnyin tavat adre thong degeca; me adre 25 Ke Mose ame köûö thö, me he kö me olauâ ta je ûnyi e hnân tube taben hut: Dathana me Abirama; k' ame he hoton 40 me hnân oûnykûmeâ ka lakon Isaraela, 26 Ke e ame ha me me ca he ka hakekenyâ ge atkanyua a ka ûkhacaköu, ka habe, Öbun na vese but ca hanen je mâtrâni Arona, he ka hudo ûnyi hnyi je uma mano umen hnyat eang | ûnyi ae bo so kö Iehova; me me ca he ka ae kong, ke ca kâlâ ke ûnvi gadrin, wâ helâ me Kora me lahien, hoton hofuc ho

Digitized by Google

makan uma ûkhacaköu. Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 45 He Iehova ame ha kö Mose, ka habe, Ip hmetu th' öbu ûnyi hnyi ûkhacaköu eang, m' inye ju uci anyi Arona ka hnyi cicö tangen he ka ohi' ödra hnyi thuthubademak. Me ohnatho, m' adre me tuö me hnân haten ödru me ta ju hnyimaködru hnyikânâi. ka tavat bi tot; m' u me he ka bi obiny 46 Ke haba Mose ame ha kö Arona, ka hnödra hna ulidri nya, m' adre me ca he habe, Hom dö ânyâm taben meic ûnyi hnyi ka mok bi. 11 Ke Mose ame ânyâ helâ me hon taben hut, me auk ûnyi ae bo so, me Iehova ame hûna kâu, wale hnen hna ânyâ. ie wadring dö ka ûkhacaköu, me bi hwaban anyidra möt: anyin ame o hmönyin ûnyi kö Mose, ka habe, Wâ bi, öhmun e he but ga lehova; ke ame hwân dö mok ae gan. ang ka mok, me hia, me hia hia. 13 Haba 47 Ke haba Arona ame hom helâ me hnö tavat hia adre me he hakekeny, wale adre Mose hna ha, me ame wadringâ ka hnyi me hakekenyâ uma mano umö Îehova, adre wanben ûkhacaköu; ke wâ bi ame hia but me mok: ke hawa adre me he ka hling' kủ thờ mok ac gan unyin tavat: me e ame bhmun hia thithờ? bi ûnyi ae bo so ka hnyin, me bi hwaban möt anyin tavat. 48 Ke e ame tot hnyi ke dok a wanben tavat ae mok me tavat ae möt; k' ame so ju mok ae gan. 49 Ke haba tavat a mokcu hnen mok ae gan me Ke Hâmâm me lakom, me hnyaban lauma ûkhacaköu: ke hia but mok ae gan.

HNYIMAKAN 17.

41 Ke haba nyi ame ulidri Mose me|ame ip je uci hnyi hnyimakö Iehova hnyi Arona hnen ûkhacaköu hia, me habe, Öbe uma ohnatho. 8 Ke nyi Mose ame didrö hlinga je atö Iehova. 42 Ke hnyi ûen ka hnyi uma ohnatho; ke wâ bi a vhöng ame ukhacaköu tavat ûcû Mose me Arona, ut uci anyi Arona hobi kâu hnyaban at me adre me bwele ka hnyi uma ûkhacaköu: Levi, ke a hlau but, ke vhöng je vhongon, ke wâ bi ûlâ ame tube e, ke ame manen me wa but a je wan saked. 9 Ke haba dut hmanenangi Iehova. 43 Ke haba Mose ame hom je uci hia ûnyi hnyi-Mose me Arona ödru me he ka hnyi hnyi-makö Iehova ka lakon Isaraela: m' adre 44 Ke haba me wâ, me ve hom anyidrin uci. 10 Ke

12 Ke haba lakon Isaraela adre me ha

HNYIMAKAN 18.

edra fotin thauzan ke seven haded, ke ca kamâm a tha e mou he ka vadren huloiny ba bi tavat a mok can bongu Kora. 50 Ke dok ae kap: ke hâmâm me lakom a tha Arona ame hmetu kö Mose hnyi hwanumen jödrin möu he ka vadren hulöiny hanymen bi hut. 2 Ke u me he ka tha oûhakekenyâ je liamekeiny möu, a tribu Levi, a tribuiny lakamâm, me me tha e bala möu, me huliwa E lehova ame ha kö Mose, ka habe, he ka huliwa cicö uma ohnatho. 3 Ke

2 Ha thö ka lakon Isaraela ma kidmin a ku ma manam me lakom a tha ödrin möu

3 Ke köu: ke hâmâm me lakom a tha ödrin möu 1 2 Ha thö ka lakon Isaraela, me ödrin e he ka tuö hanymâm, me hanymen hom ûnyi gadra je uci a ûsa khaca hoton hia hnyi Uma: ke so bi adre me ca he ka je hnyaban lakamödra, ûnyi ge anyidra je hakekenyâ je utkaiainy dok ae kap, me than hia hoton je hnyaban lakamödra, a taben hut, m' adre me ca mok, m' öbun twelv je uci : ke u me he ka ve sihnalimen minya. 4 Ke adre me he ka tha ödra möu, je iödrin hnyi anyidrin je uci. 3 Ke u me me tuö hanymen hnyi uma ûkhacaköu, hobi be ka sihnalimen iö Arona hon uci anyi kâu huliwainy Uma: k' ame ca he atka-Levi: k' ame he ka ûsa khaca uci hobi nyua ka hakekenyi öbun. 5 Ke öbun e kau je ve taben lap anyin lakamödrin. he ka tuö hanymen hnyi dok ae kap, me 4 Ke u me he ka ip je uci hnyi uma ûkha- hanymen hnyi taben hut: me me ba hmetu caköu cicö tangen ohnatho, dok oge me labö bi hmönyin ka lakon Isaraela. 6 Ke wâ nouny möbun hnyin. 5 Ke haba at oge bi, inya oge hia but hom je liamekeiny möu me he ka ûca, me ame he ka vhong anyin a at Levi ûnyi hnyi wanben lakon Isaraela; uci: me oge me he ka bi obiny gak je hna adre ham ödra hnân bwihlany kö Iehova ulidri nya ge lakon Isaraela, wale adre me hnyi hnyimaköbun, he ka ânyâ huliwa ulidri öbu. 6 Ke Mose ame fuc ka lakon hnyi uma ûkhacaköu. 7 Ke u ma he me Isaraela me anyidra je than hia, m' ödrin lakom a tha ödrin möu ka tuö hanymen a e ve ham kâu je uci, a ûsa khaca uci anyin hnöbun hna bi hut ta je ûnyi hia hnyi taben ke than me ke than hoton je hnyaban laka- hut, me ta je ûnyi eiö hnyin singiny; ke mödrin, a twelv je uci. 7 Ke haba Mose öbun e he ka huliwa: Inya öge me ham köbun hanymen at bihut helâ me huliwa khoû nyiele balua: ke wale ûhihinyköuiny adre ham: k' adre me he ka hlinga atka- salt nyiele balua hnyi hnyimakö Iehova, nyua at ame hakekenyâ.

ae kap hia ge lakon Isaraela, oge hia but Isaraela. he ka an je ûnyi e. a bân adre me ham kö Iehova, haba ta je raela. ûnyi e oge me ham köu. 13 Haba je wan hia ae bo so hnyi hnyabam ka an je ûnyi e 14 Haba ta je ûnyi hia adre okâbâ hnyi Isaraela me wale hnân hobi köu. 15 Haba hia adre ham kö Iehova, ame ne at ame ne meno, me wale hobi köu: ke so bi u me he ka bi hnen je wanakat a bân, ke u me he ka bi hnen je nokon meno a bân ae bo kong. 16 Ke haba ta je ûnyi adre me he ka bi hnen, hwân ge at a khaca tehi, me u me he ka bi hnen hoton ûnyi ae ûcû köu, a thabûng ta sekel, hoton sekeliny dok ae nokon kau a bân, me nokan mamoe a bân, me nokon got a bân, me u me ca he ka bi hnen; ödra kap: ke u me he ka dukâiâ taben hut ge drödrin, me le pipikhenyaidrin hnân hut a an ge meic, me hnân bo so kö

hnân hobi köu, me je mâtrânâm unyâm. 20 Ke Iehova ame ha kö Arona, ka habe, 8 Ke Iehova ame ha kö Arona, ka habe, U me ca he ka hu em hnyi idra hnyei, ke Wâ bi, inya oge hia but ham köu hanymen u me ca he ka hu hwajekhom unyidra: hudiny kap göranyai könya, a wale je ûnyi inya bi a hwajekhom me em unyin lakon

ham köu ta je ûnyi e can hnödra hna hû, me | 21 Ke wâ bi oge me ham ka laku Levi hobi kâu lakom hnân hwajekhon nyiele ke keihen a libenyitainy ta je ûnyi hia 9 Walang ânyâm ûnyi hnyi ta je hnyi Isaraela hnân idra, me hwaban anviûnyi ae kap hmönyin, ûnyi hnyi meic: a drin huliwa ödrin e ânyâ, wale huliwainy anyidra je hut hia, me je hudiny hia anyi- uma ûkhacaköu. 22 Ke hwân ang me ame dra han, me je hudiny hia anyidra hulö, me ca he bala lakon Isaraela ka hakekenyâ je hudiny hia anyidra monu, adre me he ka uma ûkhacaköu, wâ e nye takû ödra ge ham könya, wale ae ti kap hobi köu me la- hulö, m' adre me mokcu. 23 Ke ame he at kom. 10 U me he ka an je ûnyi e helâ me Levi ka ânyâ huliwa hnyi uma ûkhacaköu, ta je ûnyî ae ti kap; ame he obaga hia ka k' ödrin e he ka vadren anyidrin hulö : wale an je ûnyi e; e kap e hobi köu. 11 Ke hnanyibu nyiele balua hnyi anyibun ta je walang ânyâm; a hudiny kap göranyai adre dö, k' ödrin e ca he ka hu idrin unyin lakon ham, wale je hudiny hajijing hia anyin la-Isaraela. 24 Anyin a haba ta je ke keikon Isaraela: oge hia but ham ta je ûnyi e hen a libenyitainy ûnyi ge lakon Isaraela, köu me lakom obaga me wahlu a tha ödrin wale ödrin e hudo kö Iehova hnân hudiny möu, hnân hwajekhoû nyiele balua: haba kap göranyai, me wale hnök hna ham ka tavat hia ae bo so hnyi hnyabam adre me at Levi hnân hwajekhöûdrin: waleling m' 12 Haba soiny wakaco oge me hia but ha ködrin, ka habe, Ame ca hia, me soiny waina hia me hwit, a je wan he ka hu hwajekhöûdrin unyin lakon Isa-

25 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, hia a bân ae mat hnyi hnyei adre me ham 26 U me he ka ha ka at Levi, me ha kökö Iehova, me wale am; k' ame he tavat drin, ka habe, Öbun ka he ka hom ûnyi ge lakon Isaraela ke keihen e libenyitainy wale oge ham köbun ûnyi gadra hnân hwajekhoû, me öbun e he ka hudo ûnyi gan huta je ûnyi adre hnokoâ a bân, a ta je ûnyi diny kap göranyai kö Iehova, wale ke keihen a libenyitainy ûnyi hnyi libenyitainy. 27 Ke adre me he ka ûnykûme köbun hudiny anyibun kap göranyai, me me tha ûcû me hwit ûnyi hnyi hna huje hwit, ke helâ me hna hlec wan vine ae ûnöngöt. 28 Ke helâe öbun e he ka hudo hudiny kap göranyai kö Iehova, ûnyi hnyi anyibun je ke keihen a libenyitainy hia, wale öbun e kap kap, (wale twente je gera). 17 Ke haba ûnyi ge lakon Isaraela; me ham ûnyi gan kö Arona at bihut hnân hudiny kap göranyai kö Iehova. 29 Öbun e he ka hudo kö Iehova je hudiny kap göranyai ûnyi hnyi je bwihlany hia, a unyi hnyi soiny hia, wale hanen ae kap. 30 Anyin a wale u me 18 Ke haba utiöidrin me ânyâm, he ka ha ködra, ka habe, Öbun ka kap görahelâ me ûlainy hajijing, me helâ me jevan nyai soiny ûnyi gan, me adre me he ka a metâ, a hnân hobi köu. 19 Haba je hut ûnykûme e ka at Levi helâ me trobaniny hia adre kap göranyai ûnyi hnyi ta je ûnyi hna huje hwit, ke helâ me trobaniny hna ae kap ame he lakon Isaraela ka hudo kö hlec wan vine. 31 Ke öbun e he ka han e Iehova, me wale oge me ham köu, me lakom hnyi ta je dok hia, a öbun me anyibun je obaga me wahlu unyâm, helâ me hwaje- lap: anyin a wale me hnân bi hwaban

32 Ke ame ca he ka takû öbun hnen hulö can e, öbun ka hia but kap göranyai soiny: ke ca he öbun ka ökongoâ je ûnyi ae kap anyin lakon Isaraela, wâ öbun nye mokcu.

HNYIMAKAN 19.

K E Iehova ame ha kö Mose me Arona, ka habe. 2 Walang bongon hnaka habe, 2 Walang bongon hnanyibu a hûna Iehova, ka habe, Ha thö ka lakon Isaraela, m'adre me he ka hom köu ke kau ae dra hia me ba hnyikongon, at adre tiga ca ip hon ûnyi hnân ûhûkâlaköuâ : | 3 ke öbun e he ka ham e kö Eleazara at bihut, me hamen he ka lelö e ka hnyi hoton hnyaba, ke hamen ke at he ka hlingâ e hnyi hnyimakan: 4 ke hamö Eleazara at | bihut he ka hom ûnyi hnyi dren ge banyen, he ka thong unen, me utioiny, me dren, me tiny: 6 ke ame he at bihut ka hom utö arasi, me thi hisop, me ûnyi ae dra, me khûâ ka hnyi hna thong kau. 7 Me ame he at bihut ka hneû anyin je ûkhaû, me osûâ unyin hnyi köiö, ke hwaban e ame he ka he ka hnyi hnyaba, k' ame he at bihut ka bo kong ke ne o but sahac. 8 Ke ame he at a thong e ka hneû anyin je ûkhaû hnyi köiö, me osûâ unyin hnyi köiö, k' ame he ka bo kong ke ne o but sahac. 9 Ke hamen ke at ae bo so he ka aoc hnabadröuiny kau, me ip hoton hnyaba hnyi dok ae so, k' adre me he ka anyin lakon Isaraela me hnân köien okabâ: ke ne o but sahac. wale hudiny hulö. 10 Ke haba at a aoc hnabadröuiny kau ame he ka hneû anyin je ùkhaû, ke e ame he ka bo kong ke ne o but köien okabâ, e bo kong ut e ; ke e bi unyin ûhehmun Aigupito, he ka hum öhmun ka anyin bo kong. 14 Ke walang hnanyibu e hnyi dok eang ae kong? haba dok ang me

anyibun huliwa hnyi uma ûkhacaköu. | ka mokcu ke at eiö hnyin ke uma mano: haba hnyat hia ödrin e dit ka hnyin uma, me hnyat hia eiö hnyin uma, me ödrin e he ka bo kong hnyi seven ta bong. 15 Ke haba ta je utkaia ae memang, k' adre ca ohmâ ge hlinginy, me ame bo kong ut. 16 Ke haba at hnyöuai ame kâlâ at adre hlingâ ge hele vat, ke ame ne ke komok, k' ame ne jeien at, k' ame ne erkemok, me e ame he ka bo kong hnyi seven ta bong. 17 Ke adre me he ka hom hobi kâu at ae bo kong, ûnyi hnyi dröuiny adre thong a hudiny hulö, me hû e ge köiö ame hingölö hnyi hnyin utkaia: 18 k' ame he ke at ae bo so ka hom thi hisop, me hneû hnyi köiö eling, me dukâiâ uma, me je utkaia hia, me hnyat hia eiö hnyin, me at minya a kâlâ jeien at, ame ne at adre hlingâ, ame ne komok, ame ne erkemok: 19 ke ame he me oseven dukâiâ ge dren hnyi hnyimakan at ae bo so ka dukâiâ at ae bo kong hnyi uma ûkhacaköu: 5 ke ame he ke at ka; bong a kuniny me bong a seveniny: k' ame thong kau eling hnyi hnyimakan, adre me he ka obosoâ e hnyi bong a seveniny: ke e ame he ka hneû anyin je ûkhaû, me soû hnyi köiö, k' ame he ka bo so hnyi sahac. 20 Ke haba at ae bo kong, k' ame ca he ka obosoâ e bi, me adre me he ka subâ degecâ at eling ûnyi hnyi ûkhacaköu, anyin a e ame hia but okongoâ dok a kabi Iehova: ke adre ca hia but dukâiâ e ge köien okabâ; e bo kong ut e. 21 Ke wale hnân hnanyibu ködra nyiele: ke haba at ame dukâiâ köien okabâ ame he ka hneû anyin je ûkhaû; ke haba at ame kâlâ köien okabâ, me, ame he ka bo kong ke ne o but sahac. 22 Ke ame he ka bo kong ta je ûnyi hia a kâlâ hnen at ae bo kong; ke haba at ame tuổ ûnyi eling hnân hobi kâu ûkhacaköu kâlâ ta je ûnyi e, me e ame he ka bo kong

HNYIMAKAN 20.

sahac: ke wale hnanyibu nyiele balua ka Ke ame o but lakon Isaraela, wale ûkhalakon Isaraela, me atkanyua ame tha laba Ke caköu hia, ka hnyi hnyebuba Zin, unyidra. 11 Haba at ame kâlâ komok, me hnyi tehi a bân; k' ame labā Kadesi hnen e ame he ka bo kong hnyi seven ta bong: tavat; ke ame mokcu eling Miriama, m' 12 ke ame he at eling ka obosoâ e hnyi bong adre me konâm e. 2 Ke ba köiö hobi kâu a kuniny ge ûnyi e, ke e ame he ka bo so tavat, m' adre me ûkhacaköu me tot kö hnyi bong a seveniny : ke ame ne ca obosoâ Mose me Arona. 3 Me ame ivinö tavat e bi hnyi bong a kuniny, me e ame ca he ka me Mose, me ha, ka habe, Öhmun na tha bo so hnyi bong a seveniny. 13 Ke haba at mokcu ehac me je liamekeiny möhmun hnyi ame kâlâ komok, k' ame ca obosoâ e bi, me hnyimakö Iehova! 4 Ieû gabu obe hom e ame okongoâ uma mano umö Iehova; | ûkhacaköu anyi Iehova ka hnyi hnyebuba k' adre me he ka subâ degecâ at eling unyin eang, m' öhmun e he ka mok e, me je haleat Isaraela: anyin adre ca dukâiâ e hnen hmun? 5 Ke ieû gabu obe hum öhmun

dok ae ba hatungen, me wan ometa, me vine, tavat ae se hia he ka vat me, me hnyam ae me rimona, ke ba köio hnân ic. 6 Ke haba hwege. Mose me Arona ödru me he ûhedru unvin ûkhacaköu ka hnyi hwanumen uma ûkha- Isaraela gan. caköu, me ta ju hnyikânâi: me ame manen dut hmanenangi Iehova ködru. 7 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 8 Hom dö uci, ke ûkhacaköuâ tavat, a u, me Arona liamekeiny möu, ke öbu me he ka fuc ka kic hnyi hnyimaködra, me ame he ka ham köien; ke u me he ka oâ köiö ûnyi hnyi kic hobi ködra: ke u me he ka habelen ûkhacaköu, me haledra omeno. 9 Ke Mose ame hom uci ûnyi hnyi hnyimakö Iehova, hoton hnen hna hûna. 10 Ke haba Mose me Arona ödru me ûkhacaköuâ tavat cicö kic, me ha ködra, ka habe, Löng ju, öbun tavat bi tot; öhmu me he ka oâ köiö köbun ûnyi hnyi kic eang? 11 Ke Mose ame inâ hnyamen göranyai, me olo kot kic ge uci: k' ame patrutrua köiö ae gan, me ame ic ûkhacaköu me haledra omeno. 12 Ke Iehova ame ha kö Mose me Arona, ka habe. Anyin a öbu me ca labageju könya he ka okabi nya hnyi hnyimakan lakon Isaraela, awe, öbu me ca he ka hom ûkhacaköu eang ka hnyi hnyei oge hia but ham ködra. 13 Haba köiö ang me an Meriba: anyin ame ivinö lakon Isaraela me Iehova, ke adre okabâ e gan.

14 Ke haba Mose ame kunâ je ûthûmetu ûheny Kadesi ka thaniny Edoma, he ka ha, ka habe, Walang hofuc ho Isaraela a liamekeiny mön, ka habe, E khanö u ta je vec a o köhmun : 15 a g' ame he Aigupito ai lakamöhmun: 16 ke öhmun e tenge kö Iehova, me ame löng hohmun, me kunâ angela, me hum öhmun ûheny Aigupito: ke wâ bi öhmun ang hnyi Kadesi, a taun hnyi obiny em hnyei: 17 ö u hn' öhmun he ka he hnyi wanben em: k' öhmun e ca he ka he hnyi ta hnyei, me hnyei vine, k' öhmun e ca he ka ijem köiö ûnvi hnyi je an: öhmun e he ka he thibi hnyi cit gethen anyin than, k' öhmun e ca he ka saû ka hnyi ke keihen hna but hnyigöulem. 18 Ke Edoma ame thu kâu, ka habe, U me ca he ka gethen eang unyik, wâ oge nye oâ köu hele vat.

21 Ke höcö Edoma he ka hna Isaraela ka he hnyi iny: me me saû thö

22 Ke adre me hna Kadesi; k' ame o hnyi bucen Horalakon Isaraela, a ûkhacaköu hia. 23 Ke Iehova ame ha kö Mose me Arona hnyi bucen Hora, hnyi baten hnyei Edoma, ka habe, 24 Adre me he ka hum Arona ka lakamen : ke e ame ca he ka hnyi he ka hnyi hnyei waleji oge ham ka lakon Isaraela, can hnöbu hna hanyâûâ hok hofuc hnyi an Meriba. 25 Hum Arona me nokon a Eleazara, me hum ödru ka hnyi bucen Hora: 26 me uny jut ûkhaû Arona me okhauö Eleazara a nokon : k' adre me he ka hum Arona ka lakamen, k'ame he ka mokcu eling. 27 Ke Mose ame ânyâ helâ me Iehova ame hûna : ke ödrin e öliâ bucen Hora hnyi hnyimakan ûkhacaköu 28 Ke Mose ame uny jut je ûkhaû Arona, me okhaûo Eleazara a nokon; me ame mokcu Arona eling hon bucen: ke ame utut hmetu Mose me Eleazara ûhedru hon bucen. 29 Ke e khana but ûkhacaköu hia a ga mok Arona, me haba lap Isaraela hia adre me tenge thungaû thöte ta je bong, ca Arona.

HNYIMAKAN 21.

🖊 E haba thaniny Arada at Kanana, at ame laba hnyi Hwaiöu, ame löng a g' ame o but at Isaraela a gethen deny Atharima, me e ame vat me at Isaraela, me hom hwenbâ keihen gadra. 2 Me haba at Isaraela adre me hûkâlö khöbi kö Iehova, me ha, ka habe, U me ne he ka hna tavat ang ka hnyi hnyamök, me oge me he ka tha ohia anyidra ta je taun. Iehova ame löng hwan at Isaraela, me hna but at Kanana ködra; me adre me tha obi' ödra me anyidra ta je taun: ke adre me hwenyi ien dok eling Horema.

4 Ke adre me he ûhedra hnyi bucen metâ me me, ke ne o but öhmun e he ka Hora, getheniny Köiö ae Dra, igigilö hnyei Edoma: ke ame vec hnyekon tavat can gethen. 5 Me haba tavat adre me fuc hwege ka Khong me Mose, me ha, ka habe, 19 Ke ame ha kâu lakon Isaraela, ka habe, Ieû gabu öbe hum öhmun ûhehmun Aigupito Ohmun e he ka he hnyi hna cit gethen : ke he ka mokcu hnyi hnyebuba? anyin ae ba öhmun ka ijem me halehmun köiö a belem, han, ke ba köiö; k' öhmun höcö han eang ae me oge me he ka bi hwaban: u na hnö nya baba. 6 Ke Iehova ame kunâ je on meic he ka he, ke ba ke ûnyi oge me he ka ânyâ. | unyin tavat, m' adre me oloû tavat, me a 20 Ke e ame thu, ka habe, U me ca he mokcu at Isaraela ae se hia. 7 Me ame ka gethen eang. Me Edoma ame hawâ he tavat kö Mose, me ha, ka habe, Öhmun

hwege kö Iehova, m' u: ö u hic dö kö lehova, me me he ka ohia je on unyihmun. Ke Mose ame hic hobi kâu tavat. 8 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, U me he ka op ke on meic, me ip hon ke uci; ke e ka wâ e hnen tavat adre Mose ame op ke on a bras, me ip hon Isaraela adre me he, k' adre hunuma hnyi Oboth. 11 Ke adre me he ûhedra Oboth me hunuma hnyi Ie-abarima hnyi hnye-12 Ke ühedra e me adre me hunuma hnyi | vejecâ, ödrin e ha, ka habe, nnyigöulen bucen e Zareda. 13 Ke ûhedra e me adre me hunuma hoton Arenona, wale hnyi hnyebuba gethen ame o ûnyi hnyi hnyei | 28 Anyin a he but meic ûheny Hesebona, iny at Amora: anyin a Arenona me hnyig ulen Moaba, wanben Moaba me hnyei Amora. 14 Anyin a wale ame ha huyi tusiny Je vat anyi Iehova, ka habe,

Vaeba hnyi Sufa

Me je hnvigöulen bucen e Arenona,

15 Me hwatapkoluiny je bucen,

Ame hwali ka hnyi hnyaban Aro K' ame ci hon hnvigöulen Moaba.

16 Ke ûhedra e me adre me he Bere ai: an eling, waleji Iehova ame ha kö Mose, ka 30 Ötin e fan' ödra ; a kong ut Hesebona ke habe. Ûkhacaköuâ thö könya tavat m'oge! me he ka habelidra.

17 Me haba at Isaraela adre me khumongö khumöng eang, ka habe,

An lö pupua thö; khumöng dö kâu:

18 An a koû hnen je than,

A ac hnen je tuhan tavat

Ge anyidrin je haten musi, me anyi-

drin je uci.

Ke ühedra hnyi hnyebuba, me adre me he Matana ai : 19 ke ûhedra Matana me adre me he Nahaliela ai: ke úhedra Nahaliela ai me adre me he Bamoth ai: 20 ke ûhedra Bamoth me adre me o ka hnyi hnyigöuleb bucen a e hnyi hnyei Moaba, ka hnyi ban me iny hnyei; ke u me he ka ânyâ kâu Pisega, walethö hon hnyebuba.

si Sihona thaniny at Amora, me ha, ka 35 Me adre me kot e, me lakon, me lakeiny tabe, 22 Iny be he hnyi wanben em hnyei: hta, ke ba kolon gadra: ke adre me labā hmun e ca he ka saû ka hnyi ta hnyei, me iny hnyei. je hnyei vine; öhmun e ca he ka ijem je: an adre koû, k' öhmun e he ka he hnyi hua cit gethen anyin than, ke ne o but öhmun nna but je hnyigöulem. 23 Ke haba Si- Ke ame he lakon Isaraela, me hunuma bona ame ca hna at Isaraela ka he hnyi Ke ame he lakon Isaraela, me hunuma hnyi dok ae tha hon hnyi Moaba, wanben iny hnyei: ke so bi Sihona ame hoton Joridano cico Jeriko.

e hia but ânyâ hulö, anyin a öhmun e fuc | ûkhacaköuâ lakeiny hia, k' ame he hnyebuba ai he ka tet metâ ka at Isaraela, k' ame o hnyi Jahaza, me ame vat me at Isaraela. 24 Ke Isaraela ame kot e ge hele vat, me hûgûnâ iny hnyei hwân Arenona ke ne o but Jaboka, a ke ne o but je laku Amona: anyin ae hwege hnyigöulen je laku Amona. oloù, me ödrin e he ka möt. 9 Ke 25 Ke haba at Isaraela adre me hûgûnâ ta je taun eling: ke Isaraela ame labā je taun uci: ke ame ne wâ on bras hnen at a oloû anyin at Amora, hnyi Hesebona, me ta je ge on, me e ame möt. 10 Haba lakon tauniny hia. 26 Anyin a Hesebona, me, wale taun anyi Sihona thaniny at Amora, waleji at ame vat me ke than Moaba ehac, me hûgûnâ iny hnyei hia, ke ne o but buba cico Moaba, hnyi hna o hnyin seuno. Arenona. 27 Anyin a wale, haba hnyat

Ai öbun Hesebona ai

E so adre me op me otilâ taun Sihona:

A bâhlân meic ûnyi hnyi taun Sihona:

K' ame an Aro hnyi Moaba,

Je thaniny je dok ae görany huyi Arenona.

29 Ekölö gam, Moaba!

Hnyei Kemosa lö, adre okongu u:

E ame hna lakon baga m' ödrin e kec

Ke lakon je hlu m' ödrin e hwenbâ,

Kö Sihona tuhan at Amora.

ne o but Dibona,

K ötin e hia but hûgûn' ödra ke ne o but Nofa,

Wale ke ne o but Medeba.

31 Me haba Isaraela ame labā hnyei iny at Amora. 32 Ke Mose ame ûkhûnöng he ka ecmâkâ Jazera, me adre me hûgûnâ je tauniny me obâ at Amora eling. adre me hwiö me he hnyi gethen Basana: me ame o but Oga than Basana ködra, a e me lakeiny hia, me me vat hnyi Ederi. 34 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, U me ca he ka outen e: anyin a oge me hua e ka hnyi hnyamâm, me lakeiny hia helà me hnâm hna ânyâ kö Sihona tuhan 21 Haba Isaraela ame kunâ je ûthûmetu at Amora, waleji ame laba hnyi Hesebona.

HNYIMAKAN 22.

ta je ûnyî hia a ânyâ Isaraela ka at Amora. me he ka ânyâ ta je ûnyî hia u me he ka 3 Ke ame ot gan hmâ at Moaba ge tavat!ha könya: anyin a wale ö u he but jem. anyin a ödra se hia: ke ame hlohlo at me hangâ tavat eang hobi könya. 18 Ke Moaba ge lakon Isaraela. 4 Ke haingo Balaama ame thu, me ha ka lathnyabai Ba-Moaba ka wahingatiny at Midiana, ka ha- laka, ka habe, Ame ne he Balaka ka ham be, Ame he tavat walang ang ka drem ta könya umen uma ae unöngöt ge sileva me je ûnyi hia igigili öta helâ me bolok ame gol, e ca khanö nya he ka hanyâûâ hofuc drem hna önyinginy hnei. Haba than Mo- ho Iehova a Khonguk, he ka ânyâ ûhnyûaba hnyi ûen eling, me, Balaka nöku Zipo- kong me gan. 19 Anyin a wale mē mokut ra. 5 Me e ame kunâ je ûthûmetu kö ju öbun eang, m' inye he ka vehlöng hofuc Balaama nöku Beora hnyi Pethora, a e ame he Iehova ka ha hmetu könya. 20 Ke hnyi Wagewe, ka hnyi hnyei anyin lakon haba Khong ame o but kö Balaama hnyi lakeiny, he ka hawâ e, me haingen, ka ha- hnyinghet, me ha kâu, ka habe, Ame ne o be, Wâ bi a o thö tavat ûhedra Aigupito: tavat ka hawo u, me todrö, me tha he mödrin: ke wâ bi adre me avâ hnyei, k' adre me ke so bi, haba thibi ûnyi oge me he ka ha laba but ang cicö ik: 6 ö u he but jem me köu, me wale ûnyi u ma he ka ânyâ. 21 Me hangâ tavat eling hobi könya; anyin a haba Balaama ame vesâ, me hûkâlâ taben ödra hwege huk: me ame ne khanö nya la hon haleny asina, me tha he me je thaniny he ka kuc ödra, me hnu ödra ûnyi hnyi Moaba. 22 Ke ame ubâhlâ hmönyin anyi hnyei: anyin ae khano nya a haba at u me Iehova can e ame he: ke haba angela anyi hahnahicâ me ame hnahic bi ; ke haba at u | Iehova ame tet metâ kâu eû hnyi gethen me hangâ me ame hnaûhangö. 7 Me ame he ka ovhelâ e. Ke e ame tabâ haleny he wahingatiny Moaba me wahingatiny asina me he, ke tha e me li athnyabainy. Midiana, k' ödrin e hom hwaban biobo- 23 Ke haba asina ame wâ angela anyi tkong hnyi je hnyamödrin; ke ödrin e o Iehova ame tot eû hnyi gethen, ke e hnyi but unyi Balaama, me ha kâu hofuc ho Ba- hnyamen hele vat adre oc: me haba asina laka. 8 Me haingen ködrin, ka habe, Me ame saû but ûheny hnyi gethen, me he ka mokut ju eang, ke oge me he ka hmeto hnyi hnyot: me Balaama ame kot asina he köbun hofuc ame he Iehova ka ha könya: ka ohmeto e ka hnyi gethen. 24 Me haba me haba je than Moaba ödrin e laba unyi angela anyi Iehova ame tot hnyi thopiny Balaama. 9 Ke ame o but Khong kö Bala- gethen hnyi wanben je hnyei vine, ke e hu ama me ha ka habe, Ie hnyat û unyâm? hak hnyi ke keihen e, me ke hak hnyi ke 10 Ke Balaama ame thu ka Khong, ka keihen ang. 25 Ke haba asina ame wa habe, Hnö Balaka nöku Zipora than Moaba angela anyi Iehova me ame hakekenya hna kunâ könya he ka ha, ka habe, hak veto, me me hlec ca Balaama hnyi hak 11 Wâ bi, haba tavat adre o ûhedra Aigu- veto: me e ame kot hmetu. 26 Ke haba pito adre me avâ hnyei: ö u he but jem angela anyi Iehova ame he e helë, me tot me hang' ödra hobi könya; me oge me ne hnyi dok ae hnek, ke ba gethen he ka sau he ka hwege hudra la, me hnu ödra, ka hnyin hnyi ke keihen metâ me me. 12 Ke haba Khong ame ha kö Balaama, 27 Ke a wâ but asina hnen angela anyi ka habe, U me ca he ka tha he mödrin : u Iehova, me e ame ta but me Balaama: me me ca he ka hangâ tavat eling : anyin adre ame ubâhlâ thö hmönyin anyi Balaama hahnahici ödra. 13 Ke Balaama ame vente e ame kot asina ge anyin uci. 28 Ke sâkong, me ha ka je than ûhedrin unyi Ba- Iehova ame khöng hnyimen asina me ame laka, ka habe, He th' öbun ka hnyi ibun fuc kö Balaama, me ha, ka habe, Ieû oge hnyei, anyin ae höcö Iehova hnö nya he ka lânyâ köu, m' u me okun ku' nya ? 29 Me tha he möbun. 14 Ke ame köûö thö je Balaama ame thu ka asina, ka habe, Can than Moab, me he kö Balaka, me ha, ka ha-¹hnâm hna hlumö nya: e na hu anyik hele be, E höcö Balaama he ka tha he jem mö- vat, me oge me he bi nya ka hlingö u. 30 hmetu ke je than ae se hia, a hnyat ae beö- halem asina inya, at u je labö tabâ hnyi nua hon hnyata bân. 16 Ke ödrin e o but bongom ta je bong hia ke ne o but ang! unyi Balaama, me ha kâu, ka habe, Walang hawa, hwakecik he ka ânyâ helâe ehac köu! hofuc ho Balaka nöku Zipora, ka habe, Ö Me e ame thu, ka habe, E ba. 31 Me Ie-

2 Ke haba Balaka nöku Zipora ame wâ 17 anyin a oge me he ka ti oganö u, ke oge 15 Ke haba Balaka ame kuna Me asina ame ha ko Balaama, ka habe, Ca u ca he ka bi ovhelâm he ka he jem könya: hova ame obwela li emakö Balaama, me e

ame wa angela anyi Iehova ame tot hnyi | gethen ke e hnyi hnyamen hele vat adre oc: me e ame nom me ta ju hnyikânâi. 32 Ke haba angela anyi Iehova ame ha kiu ka habe, Ieû gam u me okun kot halem asina? wâ bi, oge me he jem he ka ovheli u, anyin ae kong könya ûhem: 33 ke ame ō nya asina, me ame okun saû gak, ke ame ne ca saû gak, me oge me hia but blingo u, me omelo e bi. 34 Haba Balaama ame ha ka angela anyi Iehova, ka habe, E kong hwakecik, anyin a oge me ca wâ a u me tot eû hnyi gethen he ka ovheli nya: ke haba walang ang ame ne kong köu ûnyi ang me oge me he ka hmetu. 35 Ke haba angela anyi Iehova ame ha kö Balaama, ka habe, He thö u me tavat: ke so bi u me be ka ha thibi je ûnyi oge me he ka ha köu. Me Balaama ame tha he me je than uhedrin unyi Balaka. 36 Ke a löng ut Balaka a e but ang Balaama, me e ame he ka ukhanö me hnyi taun Moaba, hnyi hnyigöulen Arenona, wale hnyi obiny hnyigot. 37 Ke Balaka ame ha kö Balaama, ka habe, Hawa, oge ca ûkhûnöng ûjengöâ he ka bao u! Ieû gam u je ca he jem könya! hawa e ca hnathu ang ae khanö nya he ka oganö u i 38 Ke Balaama ame thu kö Balaka, ka habe, Wâ bi oge o but köu: hawa, ekhanö nya he ka ha ke hofuci ke haba hofuc ame he Khong ka ip hnyi hnyimök, me oge me he ka ha eling. 39 Ke Balaama ame tha he me Balaka, me o Kiriathawoth. 40 Ke Balaka ame hudo je bolok me je mamoe, me hawo Balaama me je than unyin. 41 Ke haba nyi Balaka ame hum Balaama, me hom e ka hnyi je dok ae görany anyi Baala, ke e ame wâ ûheny e tavat ke ne o but obiny je bunyen.

HNYIMAKAN 23.

K Balaama ame ha kö Balaka, ka habe, Ânyâ thö je taben hut a seven eang, ke penapena thö eang seven ta bolok, ke seven ta mamoe baga. 2 Me Balaka ame ânyâ helâ me hna ha hnö Balaama; ke haba Balaka me Balaama ödru me hudo hon je taben hut a ûsa khaca bolok me ûsa thaca mamoe baga. 3 Ke haba Balaama ame ha kö Balaka, ka habe, U me he ka tot hnyi ânyâm hut, ke oge me he ka he but; me ame ne he la Iehova he ka ûkhanö

görany. 4 Ke Khong ame ûkhanö me Balaama, me e ame ha kâu, ka habe, Oge hia but penapena je taben hut a seven, me ve hudo hon je taben ûsa khaca bolok me khaca mamoe baga. 5 Ke Iehova ame bi hofuc ka hnyi hnyimö Balaama, me ha, ka habe, Hmetu thö kö Balaka, ke u me he ka ha kâu helâe. 6 Ke e ame hmetu kâu, ke wâ bi, e ame tot hnyi anyin hut, e me je thaniny Moaba hia. 7 Me e ame ha anyin ûhöûcû, ka habe,

Balaka ame hum nya ûhek Arama, Wale than Moaba ûnyi hnyi je bucen e

Aiö u, hangö Jekob hobi könya, Ke aiö u, me û Isaraela.

8 Oge ma kâmâu ka hangâ at a ca hangâ hnen Khong?

Ke oge ma kâmâu ka oû at a ca oû hnö Ichova?

9 Oge me wâ e ûnyi hnyi hon kic, Oge bwele kâu ûnyi hnyi dok ae görany: Wâ bi, wale tavat adre me he ka hake laba.

K' adre me ca he ka tha öû ödra me ta je hnyei.

10 Ia ae khana he ka aû sesâi Jekob, Me ha ûseiny ke keihen a vakiny Isaraela?

E na he ju mekik ka helâ me mekiny at ae wisa,

Me obiny melik helâ me obiny melen. 11 Ke Balaka ame ha kö Balaama, ka habe, Ieû e u je ânyâ könya? oge hawo u he ka hangâ je iwahnaihmiöny mönya, ke wâ bi, u je hia but hahnahici ödra bi. 12 Ke e ame thu, ka habe, Hawa, oge me ca he ka wâ wia he ka ha hofuc Iehova ame ip hnyi hnyimök? 13 Ke Balaka ame ha kâu, ka habe, Ö u me tha he mönya ka hnyi ke dok, m' u me he ka ō ödra hnyin; u me he ka wâ ke keihen tavat thibi, ke u me ca he ka wâ hia: ke u me he ka hangâ ling hobi könya. 14 Me e ame hom e ka hnyi utkânâ iny Zofim, hnyi ban Pisega, k' ame otilâ je taben hut a seven, me ame hudo hon je taben ûsa khaca bolok ke khaca mamoe baga. 15 Ke e ame ha kö Balaka, ka habe, U me he ka tot eang hnyi ânyâm hut, ke oge me he ka ûkhanö me Iehova e helē. 16 Ke Iehova ame ûkhanö me Balaama, me bi hofuc ka hnyi hnyimen, ka habe, Hmetu thö kö mönya: ke haba hofuc e ame he ka oma-Balaka me ha je hofuc eling. 17 Me e nena könya me oge me he bi nya katame o but, ke wâ bi, e ame tot hnyi anyin thumetu u. Ke e ame he ka hnyi dok ae hut, ke tha e me je thaniny Moaba. Ke Balaka ame ha kâu, ka habe, Ieû a ha helâji me ke je ûen, ke e ame hnyimakan Iehova? 18 Me e ame ha anyin ûhöûcû, ka habe.

Höhöi thö, Balaka, me löng ju; Tevehlöng ju könya u nöku Zipora:

19 Haba Khong me ca at bi, me me he ka habe,

Ke ca nokon at bi, me me he ka ietra: Hawa e ame fuc k' ame ca he ka ânyâ? Ame ha hofuc, k' adre me ca he ka owhâdâ?

20 Wâ bi, adre kunö nya he ka hahnahicâ: Ke e ame hia but ohnahicâ, ke e ca khanö nya he ka wia e.

21 E ame ca wâ hulö unyi Jekob, K' ame ca wâ monu ga Isaraela:

E unyin Iehova a Khongon,

Ke e hnyi wanbödra ûhongötiny than. 22 Khong ame hum ödra ûhedra Aigupito;

Ke e hu but gan helâke tang hwegeiny bolok ae hiny.

23 E hnathu, e ba bibihwakecin kö Jekob, Ke ba biobotkong kö Isaraela:

Ke adre me he ka ha ga Jekob me Isaraela, ka habe,

Ieû a ânyâ Khong!

24 Wa bi, ame tot tavat helâ me liona

K' ame höihöi thö helâ me liona baga: K' ame ca he ka mokut ke ne o but e ame an haniny,

Me ijem dren at adre hlingâ.

25 Me Balaka ame ha kö Balaama, ka habe, Ca he ka hang' ödra, ke ca he ka hahnahici ödra. 26 Ke haba Balaama ame thu me ha kö Balaka, ka habe, Oge me ca ha köu, ka habe, Hamök he ka ânyâ ta je únyi hia ame he Iehova ka ha könya? 27 Ke Balaka ame ha kö Balaama, ka ke dok; k' ame ne so ka Khong, me u ma he ka hang' ödra eling hobi könya. 28 Me Balaka ame hum Balaama ka hnyi hon Peora, wale cico hnyebuba. 29 Ke haingo Balaama ka habe, Otilâ thö je taben hut eang a seven, ke penapena thö eang seven ta bolok, ke seven ta mamoe baga. Balaka ame ânyâ hoton hna ha hnö Balaama, me hudo hon je taben hut ûsa khaca bolok, me khaca mamoe baga.

HNYIMAKAN 24.

hnyebuba ai. 2 Ke Balaama ame bwele me wâ at Isaraela adre me ve laba hoton anyidra je tribu; me ame o but kâu hanon Khong. 3 Me e ame ha anyin ûhöûcû, ka

Ame ha Balaama nöku Beora, Waleji at a mok li emakan ame ha:

4 Haingen at ame löng je hofuc hwan Khong

K' ame wâ hna omanenâ ge Ataekha-

Ke e ame ta hnyikânâi, me bwela bi li emakan:

5 Jekob lö, e so umâm je uma mano, Ke je hnyabam Isaraela!

6 Adre avi ödra helâ me je hwatapkolu, Helâ me je hna belök hnyi baten wagewe,

Helâ me je aloe a ta hnö Iehova, Helâ me je ûö arasi hnyi baten je an.

7 Ame he ka hingâlâ köiö ûnyi hnyi anyin li baket,

K' ame he ka hu je mâtrâniny hnyi je köiö ae se,

K' ame he ka gan hmâ thaniny hu Agaga,

K' adre me he ka oganâ dokhon dökhu. 8 Haba Khong ame hom e ûheny Aigupito E hwege helâ me bolok ae hiny:

E ame he ka an je hnyei, a je iwahnaihmiöny mē,

Me thu omomonou je jeiödra Me fan' ödra ge anvin je fana.

9 E ame cibouca, helâ me man liona, Ke helâ me liona momo; ie at ame he

ka bwebwelâ? Ame he ka hnahic at ame hahnahici u, K'adre me he ka hangâ at ame hangö u. habe, Aiö u, m' inye he ka hum u ka hnyi 10 Me ame ubahla hmönyin anyi Balaka kö Balaama, me eame khâukhâu li hnyamen: ke Balaka ame ha kö Balaama, ka habe, Oge hawo u he ka hangâ je iwahnaihmiöny mönya, ke wâ bi u je okun hahnahici ödra. ll Ke walang ang kec dö ka hnyi em hnyei: oge me ûnykûme he ka oganö u, 30 Ke ke wâ bi, Iehova ame behânâ gam hna ogânâ. 12 Ke Balaama ame ha kö Balaka, ka habe, Hawa, oge me ca ha ka ânyâm je ûthûmetu waleji u je kunâ könya, me ha, ka habe, 13 Ame ne he Balaka ka ham könya umen uma ae unöngöt ge sileva me gol, me ca khanö nya bi he ka onua hofuc E e manen dut kö Balaama ae so kö ho Iehova, he ka ânyâ so me kong hoton Iehova he ka ohnahici Isaraela, me wek; ke haka hofuc ame ha Iehova, me e ame ca he but he ka heleû bibihwakecin, wale hofuc oge me he ka ha? 14 Ke

hnvei, ke aiö u me oge me he ka ha köu ke je ûnyi ame he tavat eang ka ânyâ ka takem hnyi je bong a biliny. 15 Me e ame ha anyin ûhöûcû, ka habe,

Ame ha Balaama nöku Beora,

Waleji at a mok li emakan ame ha:

16 Haingen at ame löng je hofuc hwan Khong,

At ae khana metâ anyin Beönua, At ame wâ hna omanenâ anyin Atae-

khanahia, At ame ta hnyikânâi, me bwele bi li

emakan: 17 Oge me wâ e, ke ca walang ang: Oge me wâ e, ke ca hakekeny bi: Ame he ka o okhû ûheny unyi Jekob, K' ame he ka kû haten musi ûheny unyi Isaraela,

K' ame he ka kot je ke keihen Moaba Me okongoâ je laku Setha.

18 Haba Edoma me hwajekhon

K' ame he Seira minya ka hwajekhon, waleji iwahnaihmiöny mē;

K' ame he Isaraela ka ton.

19 Ame he ka o ûheny unyi Jekob ke at

Ke e ame he ka ohia kolon ûnyi hnyi

20 Ke e ame bwele ka wâ Amaleka me e ame ha anvin ûhöûcû, ka habe,

E beönua Amaleka ehac hnyi je hnyei; Ke haba obiny kâu me e ame he ka hia but.

21 Ke e ame bwele ka wâ at Keni, me e ame ha anvin ûhöûcû, ka habe,

E hwege hnyabam

K' adre ip ânyâm hâûen hnyi kic.

22 Ke so bi adre me he ka oaûâ at Keni, Ke ne o but Asura ame hum u ka hnyi bâ

23 Ke e ame ha anyin ûhöûcû, ka habe, Ekölö, ie at ame he ka möt e ka ânyâ e hnen Khong?

24 Ke ame he ka khöp je hu ûheny Kitim, Me adre me he ka oveci Asura, me oveci Heberu,

K' adre me he ka ohia e bi hnyi obiny 25 Ke ame todrö Balaama me he hmetu ka hnyi hnyaban; k' ame he but minya Balaka.

HNYIMAKAN 25.

Sitima, ke ame hwân tavat he ka bi ûnyi monu me omomoiny Moaba: 2 anyin | ûnyi anyi Peora.

walang ang oge me he but ka hnyi ik|adre hawâ tavat he ka hnyi bi hut ka anyidra je khong; ke haba tavat adre me hnyi han me khudrung ka anyidra je khong. 3 Ke haba at Isaraela adre me ûkhacaköu unyi Baala-peora: me ame ubâhlâ thö hmönyin anyi Iehova ka at Isaraela. 4 Ke haba Iehova ame ha kö Mose, ka habe, Hom dö je taben tavat hia, me uhno döi ödrin hnyi hnyimakö Iehova, me me hmetu je hmönyin ae gan anyi Iehova ûheny unyi at Isaraela. 5 Ke haba Mose ame ha ka tavat owisa unyin at Isaraela, ka habe, He th' öbun ka ve hlingâ tavat unyibun adre me tha ödra me Baala-peora. 6 Ke wa bi, haba ke at Isaraela ame hom ke momo Midiana ka je liamekeiny mē, hnyi hnyimakö Mose, me hnyi hnyimakan ûkhacaköu anyin lakon Isaraela hia, ödra adre me tenge hnyi hwanumen uma ûkhacaköu. 7 Ke a wâ e hnö Fineasa, nöku Eleazara, a nöku Arona at bihut, me e ame todrö hnyi ûkhacaköu, me hom ö hnyi hnyamen; 8 me e ame he hoton at Isaraela eling ka hnyi hak, me dâoâ li hnyekudru, wale at Isaraela me momo. Me ame todru mok ae cap unyin lakon Isaraela. 9 Ke haba tavat a mokcu ge mok ae cap, me ödra twente foa thauzan.

10 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 11 Haba Fineasa nöku Eleazara a nöku Arona at bihut ame hia but wia anyik hmönyin ûheny unyin lakon Isaraela, hnyi hnen hna ciâ gak hnyi wanbödra, m' oge me ca ohia lakon Isaraela hnyi hnök hna 12 Anyin a wale ha thö, ka habe, Wâ bi, inya oge me ham anyik ûhihinyköuiny ûsoköu: 13 k' ame he ka e bi unyin, me je mâtrâniny a hwaban, me me ûhihinyköu he ka at bihut nyiele balua; anyin a e ame ciâ ge Khongon, me bi hwaban möt anyin lakon Isaraela. 14 Ke haba ien at Isaraela adre hlingâ, wale at adre tha hlingâ me momo Midiana, me Zimeri, a nöku Salu, thaniny lap anyin ke kamen unyin at Simeona. 15 Ke haba ien momo Midiana adre hlingâ, me Kozebi, nöku Zura; ke haba baga eling, me taben ke lap anyin ke kamen hnyi hnyei Midiana.

16 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 17 Ovecâ at Midiana, me kuc ödra: 18 anyin adre me oveci öbun hnyi hnödra hna bi jöniny, waleji adre bi jönibun hnyi ûnyi anyi Peora me ûnyi anyi Kozebi, a nokon K E haba at Isaraela adre me labā thaniny Midiana, a hanidra, waleji adre hlingâ hnyi bong bongon mok ae cap can

HNYIMAKAN 26.

🖊 E hwaban mok ae cap, haba Iehova ame ha kö Mose me Eleazara, nöku Arona at bihut, ka habe, 2 He thö ka aû ûseiny ûkhacaköu anyin lakon Isaraela hia, hwân ge tavat a twente huna me gan hon e, hoton je lap anyin lakamödra, tavat hia ae khana hnyi vat unyi Isaraela. 3 Me haba Mose me Eleazara at bihut ödru me ûhnenamö mödra hnyi dok ae tha hon hnyi Moaba hnyi Joridano, wale Jeriko, ka habe, 4 He thö ka öû ödra, hwân ge tavat a twente huna ke gan hon e ; hoton hna hûna hnö Iehova kö Mose me lakon Isaraela, waleji tavat adre hom ûhedra hnyi hnyei Aigupito.

5 Haba Reubena, nöku Isaraela a bân: haba laku Reubena; Enoka me lap anyin at Enoka: Palu me lap anyin at Palu: 6 Ezerona me lap anyin at Hezerona: Karemi me lap anyin at Karemi. 7 Wale je lap anyin at Reubena: ke haba ûseidra a tavat adre aû me ödra fâte theri thauzan ke seven haded ke thöte. 8 Ke haba nöku Palu; Eliaba. 9 Ke haba laku Eliaba; me Nemuela, me Dathana, me Abirama. Waleling Dathana me Abirama a li at adre hawâ hnyi ûkhacaköu, waleji ödre iwatretra me Mose me Arona hnyi je lahiö Kora hnyi hnödra hna iwatretra me Iehova: 10 k' ame memang ut hnyimen kânâ k' ame tha Iezera, me, lap anyin at Iezera: unyi ga ut' ödru me Kora hnyi imekiny lahien eling ; k' ame ön ödrin tu haded ke fifte ge meic, m' ödrin e haten bi. 11 Ke so bi a ca mokeu laku Kora.

ke ödra twente tu thauzan ke tu haded.

15 Haba laku Gada hoton anyidra je Hagi: ûnyi ga Suni, me, lap anyin at Suni: 16 ûnyi ga Ozeni, me, lap anyin at Ozeni: ûnyi ga Eri, me, lap anyin at Eri: 17 ûnyi ga Aroda, me, lap anyin at Aroda: ûnyi je lap anyin laku Gada hoton hna öû ödra, ke ödra fâte thauzan ke faiv haded.

19 Ke haba laku Juda, me. Era me

Onana: ke a mokcu Era me Onana hnyi hnyei Kanana. 20 Ke haba laku Juda hoton anyidra je lap; ûnyi ga Sela, me, lap anyin at Sela : ûnyi ga Farez, me, lap anyin at Farez: ûnyi ga Zera, me, lap anyin at 21 Ke haba laku Farez: ûnyi ga Hezerona, me, lap anyin at Hezerona: ûnyi ga Hamula, me, lap anyin at Hamula. 22 Wale je lap anyi Juda hoton hna öû ödra, ke ödra sevente siks thauzan ke faiv haded.

23 Ke haba laku Isakara hoton anyidra je lap: ûnyi ga Tola, me, lap anyin at Tola: ûnyi ga Pua, me lap anyin at Pua: 24 ûnyi ga Jasuba, me, lap anyin at Jasuba: ûnyi ga Simerona, me, lap anyin at Simerona. 25 Wale je lap anyi Isakara hoton je hna öû ödra, ke ödra sikste foa thauzan ke theri haded.

26 Ke haba laku Zebulona hoton anyidra je lap: ûnyi ga Sereda, me, je lap anyin at Sereda: ûnyi ga Elona, me, je lap anyin at Elona: ûnyi ga Jalela, me, je lap anyin 27 Wale je lap anyin at Zebuat Jalela. lona hoton hna öû ödra, ke ödra sikste thauzan ke faiv haded.

28 Ke haba laku Josefa hoton anyidra je lap: Manase me Eferaima. 29 Haba laku Manase: ûnyi ga Makir, me, je lap anyin at Makir: ke Makir ame hnöku Gileada: ûnvi ga Gileada, me, lap anyin at Gileada. 30 Ke walang je laku Gileada: ûnyi ga Heleka, me, lap anyin at Heleka: 31 ke ûnyi ga Aseriela, me, lap anyin at Aseriela: ke ûnyi ga Sekema, me, lap inyin at Sekema: 32 ke ûnyi ga Semida, me, lap 12 Ke haba laku Simeona hoton anyidra anyin at Semida: ke ûnyi ga Hefera, me, je lap: ûnyi ga Nemuela, me, lap anyin at lap anyin at Hefera. 33 Ke haba Zelo-Nemuela: ûnyi ga Jamina, me, lap anyin feada nöku Hefera, me ba nokon baga, ke at Jamina: ûnyi ga Jakina, me, lap anyin wahlu thibi: ke haba ien wahlu a laku Zeloat Jakina: 13 ûnyi ga Zera, me, lap anyin feada, me, Mala, me Noa, me Hogela, me at Zera: ûnyi ga Saulo, me, lap anyin at Mileka, me Tireza. 34 Wale je lap anyin Saulo. 14 Wale je lap anyin at Simeona, at Manase: ke haba tavat adre aû gadra. me fifte tu thauzan ke seven haded.

35 Walang laku Eferaima, hoton anyidra lap: ûnyi ga Zifiono, me, lap anyin at je lap: ûnyi ga Suthela, me, lap anyin at Zifiono: ûnyi ga Hagi, me, lap anyin at | Suthela: ke ûnyi ga Bekera, me, lap anyin at Bekera: ke ûnyi ga Thana, me, lap anyin at Thana. 36 Ke walang laku Suthela: ûnyi ga Erana, me, lap anyin at Erana. 37 Wale je lapanyin laku Eferaima ga Areli, me, lap anyin at Areli. 18 Wale hoton hna öû ödra, ke ödra thöte tu thauzan ke faiv haded. Wale li laku Josefa hoton je lap ûnyi gadru.

38 Ke haba laku Beniamina me anyidra

je lap: ûnyi ga Bela, me, lap anyin at | anyin at Geresoma: ûnyi ga Kohatha, me Bela: ke ûnyi ga Asebala, me, lap anyin at Asebala: ke ûnyi ga Ahirama, me, lap anyin at Ahirama: 39 ke ûnyi ga Supima, me, lap anyin at Supima : ke ûnyi ga Hupima, me, lap anyin at Hupima. 40 Ke haba li laku Bela, me, Areda, me Naamana: ke ûnyi ga Areda, me, lap anyin at Areda: ke ûnyi ga Naamana, me, lap anyin at Naamana. 41 Wale laku Beniamina hoton anyidra je lap: ke haba tavat gadra adre me aû, me fâte faiv thauzan ke siks haded.

42 Walang laku Dana hoton anyidra je lap: ûnyi ga Suhama, me, lap anyin at l Suhama. Wale je lap anyi Dana hoton anyidra je lap. 43 Haba je lap hia anyin at Suhama, hoton tavat adre me aû, me ödra sikste foa thauzan ke foa haded.

44 Haba laku Asera hoton anyidra je lap: ûnvi ga Iemina, me, lap anyin at Iemina: ûnyi ga Iesevi, me, lap anyin at Iesevi: ûnyi ga Beria, me, lap anyin 45 Ke ûnyi ge laku Beria: haba ûnyi ga Heberu, me, lap anyin at Heberu: ke ûnyi ga Malekiela, me, lap 46 Ke Sara ien hlu anyin at Malekiela. nöku Asera. 47 Wale je lap anyin laku Asera hoton tavat adre âu gadra a fifte theri thausan ke foa haded.

48 Haba laku Nafatali hoton anyidra je lap: ûnyi ga Jazela, me, lap, anyin at Jazela: ûnyi ga Guni, me lap anyin at Guni: 49 ke ûnyi ga Jazera, me, lap anyin at Jazera: ke ûnyi ga Silema, me lap anyin at Silema. 50 Wale je lap anyin at Nafatali hoton anyidra je lap: ke haba tavat gadra adre aû, me, fâte faiv thauzan ke foa haded.

51 Wale tavat adre me aû unyin lakon Isaraela, a ödra siks haded ke wan thauzan ke seven haded ke thöte.

52 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 53 Adre me he ka khenâ hnyei ka tavat eling hoton ûseiny je ien. 54 Haba tavat se se, me u me he ka ham gânâ hnyei ködra, ke haba tavat ae wakhalet, me u me he ka ham hnyei ae ûhnyukong: adre me he ka ve ham ködra hnyei hoton ûseidra adre me aû. 55 Ke so bi adre me he ka khenâ hnyei ge ugleköb: adre me he ka hu hnyei hoton ien je tribu anyin lakamödra. 56 Adre me he ka khenâ me idra hoton ugleköb ge tavat ae se me tavat ae wakhalet.

lap anyin at Kohatha: ûnyi ga Merari, me lap anyin at Merari. 58 Wale je lap anyin at Levi: a lap anyin at Libeni, me lap anyin at Heberona, me lap anyin at Maheli, me lap anyin at Musi, me lap anyin at Kora. Ke Kohatha ame hnokoa Amerama. 59 Ke haba ien öiö Amerama, me, Jokebeda, a nöku Levi, waleji a hnokoâ hnyi Aigupito: ke e ame hnöku Arona, me Mose, me Miriama, a hanidru, ga Amerama. 60 Ke haba laku Arona, me, Nadaba, me Abihu, me Eleazara, me Ithamara. 61 Ke a mokcu Nadaba me Abihu hnyi hnödru hna hudo meic ae ke bongon bi hnyi hnyimakö Iehova. 62 Ke je hnyat gadra adre aû, me, ödra twente theri thauzan, obaga hia hwân ge tavat a khaca tehi me gan hon e: anyin adre ca tha öû ödra me lakon Isaraela, anyin adre ca ha gadra unyin lakon Isaraela.

63 Wale tavat a aû hnö Mose me Eleazara at bihut : wale li at ödre aû lakon Isaraela, hnyi dok ae tha hon hnyi Moaba, hnyi Joridano, hnyi Jeriko. 64 Ke haba unyidra hia me ba ke at a aû hnö Mose me Arona ehac, waleji hnyi hnödru hna aû lakon Isaraela hnyi hnyebuba Sinai. 65 Anyin a hia but Iehova ha gadra, ka habe. Adre me he ka mokcu hnyi hnyebuba. Me ba köluidra, ke so bi Kaleba nöku Jefune, me Josua nöku Nuna.

HNYIMAKAN 27.

K E ame o but je hlu laku Zelofeada, nöku Hefera, nöku Gileada, nöku Makir, nöku Manase, a je lapanyi Manase nöku Josefa: ke walang ien lakon je hlu, jia Mala, me Noa, me Hogela, me Mileka, me 2 Ke ödrin e tot hnyi hnyimakö Mose me Eleazara at bihut, me hnyi hnyimakan je than me ûkhacaköu hia hnyi hwanumen uma ûkhacaköu, me ha, ka habe, 3 A mokcu kamöhmun hnyi hnyebuba, ke e ame ca tha tot me tavat adre me bi tot kö Iehova unyin lahiö Kora: ke so bi e ame moko anyin hulö bi, ke ba 4 Geû adre me he ka ohia nokon baga. ien kamöhmun hnyi wanben anyin lap, anyin ae ba nokon baga? Ha ihmun bi unyin je liamekeiny me cica. 5 Ke Mose ame hom hodrin hofuc kö Iehova. 6 Ke 57 Ke walang at Levi adre aû hoton lehova ame ha kö Mose, ka habe, 7 E anyidra je lap: ūnyi ga Geresoma, me, lap | wisa hofuc hwan je hlu laku Zelofeada: e hnathu u me he ka ha idrin unyin je liamekeiny me kamödrin; ke u me he ka hna ködrin iny kamödrin. 8 Ke u me he ka ha ka lakon Isaraela, ka habe, A ne mokcu ke at ke ba nokon baga, me öbun e he ka hna iny ka nokon hlu. 9 Ke ame ne ba nokon hlu, me öbun e he ka ham iny hnyei ka je liamekeiny mē. 10 Ke ame ne ba liamekeiny mē, me öbun e he ka ham iny hnyei ka je liamekeiny me kamen. 11 Ke ame ne ba liamekeiny me kamen, me öbun e he ka ham iny hnyei ka je ûtangköu mē, a iny biju: ke wale hnanyibu adre owisa hobi kâu lakon Isaraela, hoton hna hûna hnö Iehova kö Mose.

12 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, Oliâ thö bucen eang a Abarima, me u me wâ hnyei waleji oge ham ka lakon Isaraela. 13 Ke u ka hia but wâ e, me u me he ka he minya ka tha mokut me lakâmâm, helâ me Arona a tuhâm: 14 anyin a obe hanyâûâ hok hofuc hnyi hnyebuba Zin, waleji hnyi hna iwatretra hnen ûkhacaköu, he ka okabi nya hnyi an hnyi hnyimaködra. (Wale an Meriba e Kadesi, hnyi hnyebuba Zin.) 15 Ke Mose ame ha kö Iehova, ka habe, 16 E na he Iehova Khongon je hanon tavat hia, ka otilâ ke at hon ûkhacaköu, 17 me me didrut hnyi hnyimaködra me dit hmetu hnyi hnyimaködra, me lili ödra e helē, me ohmetu ödra, me me ca he ûkhacaköu anyi Iehova ka helâ me hnahat mamoe ae ba at ame tuö. 18 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe. U me he ka hum Josua noku Nuna, at ae so hanon, ke ip hnyamâm hon; 19 me otilâ e hnyi hnyimakö Eleazara at bihut, me ûkhacaköu hia; me hûna kâu hnyi hnyimaködra. 20 Ke u me he ka ip hon e hanen ânyâm hmanenang, me me löng hoton hnen ûkhacaköu hia a lakon 21 Ke e ame he ka tot hnyi Isaraela. hnyimakö Eleazara at bihut, ke hamen he ka hnö hobi kâu hnyi hna owisa hnen Urim hnyi hnyimakö Iehova: ke adre me he ka he hoton hnen hna ha, k' adre me he ka hmetu hoton hnen hna ha, a e me lakon Isaraela hia a tha ödra mē, wale ûkhacaköu 22 Ke Mose ame ânyâ helâ me hna hûna hnö Iehova; me e ame hum Josua me otilâ e hnyi hnyimakö Eleazara at bihut me úkhacaköu hia: 23 me e ame ip li hnyamen hon, me hûna kâu, helâ ma hna ha hnö Iehova a deny Mose.

HNYIMAKAN 28.

🖊 E haba Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 2 Hûna thö ka lakon Isaraela me ha ködra, ka habe, Haba hut könya, wale jeû hobi kâu je hut a an hnen meic me me bo so könya, me wale ûnyi öbun e he ka tuö he ka hudo könya hnyi je úen adre thu. 3 Ke u me he ka ha ködra, ka habe, Walang hut a an ge meic öbun e he ka hudo kö Iehova; a je lakon mamoe baga a khaca hunainy ae ba hnyikongon, ûse lo hnyi ke bong me ke bong, hnan hudiny leû hnyi ta ogo bong hia. 4 U me he ka hudo ke nokon mamoe hnyi hnyomakatu, ke u me he ka hudo ke nokon mamoe hnyi sahac; 5 ke khaca omer falawa adre ûhaniken me wakaco adre kokot a ke keihen a vakiny hin, me hnân hudiny han. 6 Wale hudiny leû hnyi ta ogo bong hia, waleji adre hûna hnyi bucen Sinai me me bo so, a hut a an ge meic kö Iehova. 7 Ke haba hudiny ic, me ke keihen a vakiny hin hnân bi hanen nokon mamoe a khaca: u me he ka hingâla but waina ae hwege kö Iehova hnyi dok ae kap hnân hudiny ic. 8 Ke haba nokon mamoe a loiny me u me he ka hudo hnyi sahac: helâ me hudiny han hnyi hnyomakatu u me he ka hudo e, ke helâe hudiny ic, me hut a an ge meic ae bo so kö Iehova.

9 Ke haba hnyi bong sabath, me lo li nokon mamoe baga ae ba hnyikongon a khaca hunainy, ke lo li omer falawa hnan hudiny han adre ûhaniken me wakaco, me hudiny ic a hanen: 10 haba ûnyi e me hudiny leû hnyi ta je sabath hia, ke ca ha bi hudiny leû hnyi ta ogo bong, ke hudiny ic a hanen.

11 Ke haba hnyi hnyimakan anyibun je tehi me öbun e he ka hudo hudiny leú kö Iehova: a lo li nak bolok, ke khaca mamoe baga, ke seven ta lakon mamoe baga ae ba hnyikongon, a khaca hunainy; 12 ke kun ta omer falawa adre ûhaniken me wakaco hnân hudiny han hnân bi hanen ke bolok me ke bolok; ke lo li omer falawa adre ûhaniken me wakaco hnân hudiny han, a hanen mamoe baga a khaca; 13 ke khaca omer falawa adre ûhaniken me wakaco hnân hudiny han, a hanen nokon mamoe a khaca; hnân hudiny leû ae bo so. hut a an ge meic kö Iehova. 14 Ke haba je hudiny ic gadra, me hafiny hin waina hnân bi hanen ke bolok, ke ke keihen a kuniny hin hnân bi hanen mamoe baga, ke ke keihen a vakiny hin hnân bi hanen mamoe: wale hudiny leû hnyi je tehi hnyi huna. 15 Ke khaca got baga hnân hudiny hulö, he ka hudo kö Iehova; ke ca ha bi hudiny leû adre hudo bala, me hudiny ic a hanen e.

16 Ke haba hnyi tehi a bân hnyi bong a fortininy, me adre me he ka ânyâ paseka kö lehova. 17 Ke hnyi bong a fiftininy tehi eling, me adre me he ka bijeû: adre me he ka han areto adre ca levenâ hnyi je bong a seven. 18 Ke haba hnyi bong a ban, me ame he ka hu ûkhacaköu ae kap; k' öbun e ca he ka ânyâ huliwa ae hmak : 19 ke öbun e he ka hudo hut a an ge meic, omer hnân bolok, ke lo li omer hnân maa hudiny leû kö Iehova; wale lo li nak moe baga, 4 ke ûsa khaca omer he ka ve bi bolok, ke khaca mamoe baga, ke seven je hanen lakon mamoe a seven: 5 ke khaca lakon mamoe a khaca hunainy: a je meno got baga hnân hudiny hulö, me me bi hwase bahnyikongudrin: 20 ke haba je hudiny ban anyibun möt: 6 ke adre me he ka han a hanen, me, falawa adre ûhaniken me lânyâ minya hudiny leû hnyi ûen ae manen wakaco: öbun e he ka hudo kun ta omer je tehi, me hudiny han a hanen e, me huhnán bi hanen ke bolok, ke lo li omer hnân diny leû ae hmâ, ke hudiny han a hanen, mamoe baga; 21 u me he ka hudo ûsa tha e me je hudiny ic, hoton hna hûna, khaca omer he ka ve bi hanen je lakon hnân bo so, a hut a an ge meic kö Iehova. mamoe a seven; 22 ke khaca got baga hnân hudiny hulö, me me bi hwaban anyibun 23 Öbun e he ka hudo e, a tha e me hudiny leû adre hudo hnyi hnyomakatu a hudiny leû ae hmâ bala. 24 Ke öbun 8 ke öbun e he ka hudo hudiny leû kö e he ka hudo helâe hnyi je bong a seven, Iehova me me bo so: a khaca nak bolok, wale han he ka bi hanen hut a an ge meic k' ame bo so kö Iehova : adre me he ka hudo e a tha e me hudiny leû ae hmâ, me hudiny ic a hanen. 25 Ke haba hnyi bong a seveniny öbun e he ka hu ûkhacaköu ae kap; ke öbun e ca he ka ânyâ huliwa ae hmak.

26 Helâe minya hnyi bong bongon je wan a bân, öbun ka he ka hudo hudiny han ae teb ûnyi kö Iehova, hnyi anyibun bijeuâ je wik, me öbun e he ka hu ûkhacakou ae kap; k' obun e ca he ka ânyâ huliwa ae hmak: 27 ke öbun e he ka hudo hudiny leû ae bo so kö Iehova; a lo li nak bolok, ke khaca mamoe baga, ke seven lakon mamoe baga a khaca hunainy; 28 me hudiny han a hanen e, wale falawa adre uhaniken me wakaco, kun ta omer hanen bolok a khaca, ke lo li omer hanen mamoe baga a khaca, 29 a ûsa khaca omer he ka ve bi hanen lakon mamoe a seven; 30 ke khaca got baga, hnân bi hwaban anyibun 31 Öbun e he ka hudo e a tha e me hodiny leû ae hmâ, me hudiny han a hanen (a je meno ae ba hnyikongon) tha e me je hudiny ic a hanen e.

HNYIMAKAN 29.

K E haba hnyi tehi a seveniny hnyi bong a baniny tehi, me öbun e he ka hu ûkhacaköu ae kap; k' öbun e ca he ka ânyâ ke huliwa ae hmak : wale bong öbun e he ka tûö je trutru hnyin. 2 Ke öbun e he ka hudo hudiny leû ae bo so kö Iehova; a khaca nak bolok, ke khaca mamoe baga, ke seven lakon mamoe baga ae ba hnyikongon a khaca hunainy: 3 ke haba hudiny han a hanen e, me falawa adre me ûhaniken me wakaco, a kun ta

7 Ke haba hnyi bong a teniny tehi a seveniny öbun e he ka hu ûkhacaköu ae kap: me öbun e he ka hom ûhnyûkongo ta je hnyekubun ; k' öbun e ca he ka huliwa : ke khaca mamoe baga, ke seven lakon mamoe baga a khaca hunainy: a je meno ae ba hnyikongon: 9 me hudiny han a hanen e; wale falawa adre ûhaniken me wakaco, kun ta omer hnân bolok, ke lo li omer hnân mamoe baga a khaca, 10 ûsa khaca omer he ka ve bi hanen lakon mamoe a seven: 11 ke khaca got baga hnân hudiny hulö; ke ca ha bi hudiny hulö hnân bi hwaban möt, me hudiny leû ae hmâ, me hudiny han a haniny, a tha e me je hudiny

12 Ke haba hnyi bong a fiftininy tehi a seveniny, me öbun e he ka hu ûkhacaköu ae kap; ke ca he öbun ka ânyâ huliwa ae hmak, k' öbun e he ka bijeûâ kö Iehova seven ta bong: 13 ke öbun e he ka hudo hudiny leû, hut a an ge meic ae bo so kö Iehova; a thötin je nak bolok, ke lo li mamoe baga, ke fortin lakon mamoe baga a khaca hunainy; a je meno ae ba hnyikongon: 14 ke je hudiny han a hanen, wale falawa adre ûhaniken me wakaco, a ûsa kun omer he ka ve bi hanen je bolok a thötin, ke ûsa lo li omer he ka ve bi hanen li mamoe baga, 15 ke usa khaca omer he ka ve bi hanen lakon mamoe a fortin: 16 lakon mamoe baga ae ba hnyikongon, a ke khaca got baga hnân hudiny hulö; ke khaca hunainy: 33 me je hudiny han, me ca ha bi hudiny leû ae hmâ, me hanen a je hudiny ic a hanen, he ka ve bi hanen je hudiny han, me hudiny ic.

ae ba hnyikongon a khaca hunainy: 18 ke hudiny ic a hanen. hudiny han me hudiny ic he ka ve bi hanen a hudiny han, me hudiny ic.

hnân hudiny hulö; ke ca ha bi hudiny leû hanen. ae hmâ, me banen a hudiny han me hudiny

bolok, me li mamoe baga, me lakon mamoe, kö Mose. hoton je ûseidrin, helâ me hna hûna: 25 ke khaca got baga hnân hudiny hulö: ke ca ha bi hudiny leû ae hmâ, ke hanen a hudiny han, me hudiny ic.

ic a hanen, he ka ve bi hanen je bolok, me tethmâ hofuc hia ame ca hnyekon kâu. hudiny ic a hanen.

bolok, me li mamoe baga, me lakon mamoe, 17 Ke haba hnyi bong a loiny, me öbun hoton ûseidrin, helâ me hna hûna: 34 ke e he ka hudo twelv je nak bolok, ke lo li khaca got baga hnân hudiny hulö, ke ca ha mamoe baga, ke fortin lakon mamoe baga bi hudiny leû ae hmâ, me hudiny han, me

35 Ke haba hnyi bong a eitiny, me öbun je bolok, me li mamoe baga, me lakon ma- e he ka hu ûkhacaköu ae ûnyi hnathu, moe, hoton ûseidrin, helâ me hna hûna: öbun e ca he ka ânyâ ke huliwa ae hmak: 19 he khaca got baga hnân hudiny hulö: 36 ke öbun e he ka hudo hudiny leû, hut a ke ca ha bi hudiny leû ae hmâ, me hanen e; an ge meic ae bo so kö Iehova: a khaca bolok, ke khaca mamoe baga, ke seven la-20 Ke haba hnyi bong a kuniny, me kon mamoe baga ae ba hnyikongon, a khaca eleven ta bolok, ke lo li mamoe baga, ke hunainy: 37 me hudiny han, me hudiny ic fortin lakon mamoe baga ae ba hnyikongon, a hanen he ka ve bi hanen bolok, me maa khaca hunainy; 21 ke hudiny han, me moe baga, me lakon mamoe, hoton ûseidrin, hudiny ic, a hanen je bolok, me li mamoe helâ me hna hûna: 38 ke khaca got baga baga, me lakon mamoe, hoton ûseidrin, hnân hudiny hulö, ke ca ha bi hudiny leû helâ me hna hûna: 22 ke khaca got baga ac hmâ, me hudiny han, me hudiny ic a

39 Öbun e he ka hudo eling kö Iehova hnyi anyibun je bijeû adre thu, ke ca ha bi 23 Ke haba hnyi bong a vakiny, me ten anyibun je khöbi, me je hut ae betenge ta bolok, ke lo li mamoe baga, ke fortin hnân je hudiny leû, me je hudiny han, me lakon mamoe baga ae ba hnyikongon, a je hudiny ic, me je hudiny ole öbun e labö khaca hunainy: 24 ke haba je hudiny han hudo. 40 Ke haba Mose ame omanenâ ka me je hudiny ic, ame he ka ve bi hanen je lakon Isaraela hoton hna hûna hnö Iehova

HNYIMAKAN 30.

idiny han, me hudiny ic.

26 Ke haba hnyi bong a thabûnginy K tribuiny lakon Isaraela, ka habe, nain je bolok, ke lo li mamoe baga, ke for- Walang ûnyi a hûna Iehova. 2 Ame ne tin je lakon mamoe baga, ae ba hnyikon- he ke at ka bi khöbi kö Iehova, ame ne gon, a khaca hunainy: 27 me je hudiny khemanyin he ka ca hnyekon ge hwan ho-han, me je hudiny ic a hanen, ame he ka fuc, me e ame ca he ka hanyâûâ hnen hna ve bi hanen je bolok, me li mamoe baga, ha ; ke e ame he ka ânyâ hia hoton hna he me lakon mamoe hoton ûseidrin, helâ me but ûuyi hnyi hnyimen. 3 Helâe minya hna hûna: 28 ke khaca got baga hnân ke momo ame ne bi khöbi kö Iehova, me ca hudiny hulö; ke ca ha bi hudiny leû ae hnyekon ge hwan hofuc, ke tiga e bi hnyi hmâ, ke hudiny han, me hudiny ic a hanen. hnyaban kamen, ke tiga ca at hnathu; 4 29 Ke haba hnyi bong a siksiny, eit ta ke ame ne löng anyin khöbi hnen kamen, bolok, ke lo li mamoe baga, ke fortin lakon me hofuc ame ca hnyekon kâu, k' ame ne mamoe baga ae ba hnyikongon, a khaca hu-laba hnyibi kamen; awe ame he ka tethmâ nainy: 30 ke je hudiny han, me je hudiny hia anyin khöbi, ke haba khaca ame he ka li mamoe baga, me lakon mamoe, hoton Ke ame ne thawâ e hnen kamen, hnyi bong ûseidrin, helâ me hna huna: 31 ke khaca e ame long hwan hnyin; awe, ame ca he ka got baga hnân hudiny hulö; ke ca ha bi tethmâ anyin khöbi, me hofuc a ca kâu hudiny leû ae hmâ, ke hudiny han, me hnyekon; k' ame he Iehova ka hna e, anyin a thawâ e hnen kamen. 6 Ke ame ne hu 32 Ke haba hnyi bong a seveniny, seven aian, ke ka e bi anyin khöbi, ame ne ke ta bolok, ke lo li mamoe baga, ke fortin hofuc ae ûhlöhlök ame he ûnyi hnyi li eso-

ngodiny, wale ame hia but ca hnyekon kâu; thauzaniny Isaraela, ûsa khaca thauzan 7 ke e ka löng ut e hnen âiân baga, k'ame ûnyi hnyi je tribu, a twelv thauzan adre ca fuc kâu hnyi bong e ame löng hnyin ; penapena hnân vat. 6 Ke Mose ame kun' awe, ame he ka tethmâ anyin khöbi, me ödra, a ûsa khaca thauzan ûnyi hnyi je hofuc e ame ha, waleji a ca hnyekon kâu. tribu, he ka vat, walödra me Fineasa, a 8 Ke ame ne thawâ momo hnen âiân hnyi nöku Eleazara at bihut he ka hnyi vat, tha bong e ame löng hnyin ; awe, e ame he ka e me je ûnyi ûnyi hnyi dok ae kap, ke lo li oûnyibâûâ anyin khöbi, me hofuc ae ûhlö- trutru hnyi hnyamen he ka tûâ. hlök ûnyi hnyi li esongodiny, waleji e ame adre me vat me at Midiana helâ me Iehova ca hnyekon gan : ke Iehova ame he ka hna ame hûna kö Mose ; ke adre me hlingâ momo adre degec, me ame he ka tethmâ hia Midiana tha ödrin me tavat adre hlingâ; unyin hofuc hia e ame ca e gan. 10 Ke wale Evi, ke Rekem, ke Zura, ke Huro, ke ame bi khöbi hnyi uma umen âiân a baga, Reba, ödrin je thaniny Midiana a thabûng: k' ame ne ca hnyekon ge hofuc adre khe- ke adre me hlingö Balaama nöku Beora ge manyin, 11 ke a löng ut hnen åiån, k'ame hele vat. 9 Ke haba lakon Isaraela adre ne laba hnyibi, k' ame ca thawâ, awe, ame me hom hwenbâ omomoiny Midiana, me ta he ka tethmâ hia anyin je khöbi hia, k'ame je ûhnyûkongidra; me hûgûnâ hia haledra he ka tethmâ hofuc hia waleji e ame ca je hnahat kau me mamoe, me je omjehedra hnyekon kâu. 12 Ke ame ne hia but 10 Ke adre me thong degecâ ge meic anyioûnyibâûâ hnen âiân a baga hnyi bong e dra je taun hnyi je dok adre me laba hnyin. ame löng hnyin, awe, ame ca he ka tethmå 11 Ke adre me söh, me hûgûna ta je ûnyi je hofuc ûnyi hnyi li esongodiny hnyi anyin hia, a at me meno. 12 Ke adre me hom je khöbi, me hofuc ame ca hnyekon gan : je bâ, me omeno, me hnödra hna hûgûnâ, anyin a hia but oûnyibâûâ je ûnyi e hnen kö Mose, me Eleazara at bihut, me ûkhacabaga; ke ame he Iehova ka hna e bi. 13 E khana âiân a baga he ka ohmâ, ke e khana âiân a baga he ka oûnyibâûâ je khöbi hia me je hna khemanyin hia a hnân ca 14 Ke ame ne ba hofuc hwan baga ka momo a âiân hnyi ke bong me ke bong; awe, e ame ohmâ ta je khöbi hia anyin âiân a momo, me hofuc hia e ame ca hnyekon gan : haba e ame otilâ hmâ e, anyin ae ba hnen hna ha kâu hnyi bong e ame löng hnyin. 15 Ke ame ne he baga ka oûnyibâûâ, hnyi ûen e ame löng, awe, ame he ka takoû e hulö anyin momo. Wale je hnanyibu a hûna Iehova kö Mose ge baga me âiân, me kamen me nokon hlu e ka tiga ca at hnathu bi hnyi hnyaban kamen.

HNYIMAKAN 31.

E Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 2 U me he ka bi hwaban at Midiana can lakon Isaraela: ke hwaban e, me adre me he ka tha hum u ka lakâmâm. Ke haba Mose ame ha ka tavat, ka habe, He th' öbun ka penapena keihen gabun he ka vat, m' adre me he ka vat at Midiana he ka bi hwaban at Midiana hobi kö Iehova. 4 Ke öbun e he ka kunâ ûsa khaca öbun e he ka obosoi öbun can ta je ûnyi thauzan ûnyi hnyi je tribu Isaraela hia he eling. 21 Ke haba Eleazara at bihut ame

9 Ke haba khöbiny safac, ame ne obaga hia. 8 Ke adre me hlingâ je thaniny köu anyin lakon Isaraela, ka hnyi hna hunuma hnyi je dok ae tha hon hnyi Moaba, wale baten Joridano hnyi Jeriko.

13 Ke haba Mose, me Eleazara at bihut, thaödru me je thaniny ûkhacaköu, ödrin e he he ka ûkhanö mödra hoton hna hunuma. 14 Ke Mose ame hmönyin ka tavat musö vat, a je taben thauzan, me je taben haded, a je hnyat ödrin e hmetu ûhedrin hnyi vat. 15 Ke Mose ame ha ködrin, ka habe, Hawa, öbun e omelö hia omomo? 16 Wâ bi walödrin e hnyat ödrin e bijoniny lakon Isaraela, me me hna degeci Iehova hnyi ûnyi eji anyi Peora, hnen ûne anyi Balaama, me me o mok ae cap ka hnyi ûkhacaköu anyi Iehova. 17 Anyin a wale hlingâ but wainda hia unyin je wanakat, ke hlingâ but watamomo hia, tavat adre hia but tha mokut me baga. 18 Ke omelö ju hobi köbun bi wahlu a ca tha mokut me baga. 19 Ke öbun e he ka hunuma hoton hna hunuma hnyi seven ta bong; a je hnyat unyibun adre hia but hlingå at, me hnyat unyibun adre hia but kâlâ komok, me obosoi öbun bi me anyibun je bâ hnyi bong a kuniny me bong a seveniny. 20 Ke haba je ûkhaû hia, me ta je ûnyi hia adre tibet ûnyi hnyi unen meno, me leûnen got, me utö, me ka vat. 5 Me adre me ham ûnyi hnyi je ha ka tavat adre hnyi vat, ka habe, Wa-

lang hna owisa hnen hnanyibu waleji hnö! köu me, theri haded ke thöte seven thauzan Iehova hna hûna kö Mose; 22 haba gol, ke faiv haded je mamoe, 44 ke thöte me sileva, me bras, me fao, me tin, me led, siks thauzan je bolok, 45 ke thöte thau-23 a ta je ûnyi hia a ca an ge meic, me zan ke faiv haded je asina, öbun e he ka inâ ta je ûnyi e hnyin meic, sikstin thauzan tavat :) 47 ke Mose ame me me bo so but; ke so bi adre me he ka hom ûnyi hnyi jekhon lakon Isaraela ûsa obosoâ minya ge köien hake ip. 24 Ke khaca ûnyi hnyi je fifte, a tavat me omeno, bong a seveniny, m' öbun e bo so, ke hwaban e me öbun e he ka dit ka hnyi hna hunuma.

25 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 26 U me he ka aû ûseiny ta je ûnyi adre Eleazara at bihut, me lakamen ae beönua sevente tu thauzan ta je bolok, 34 ke sikste lakon Isaraela hnyi hnyimakö Iehova. wan thauzan ta je asina, 35 ke haba tavat hia, me, thöte tu thauzan a je hlu adre tiga ca tha mokut me baga. 36 Ke haba ke haf, wale jekhon tavat adre hnyi vat, haba numerainy me theri haded ke thöte seven thauzan ke faiv haded je mamoe: 37 ke haba fat kö Iehova ûnyi hnyi je mamoe, me, siks haded ke sevente faiv. 38 Ke thöte siks thauzan je bolok, ke haba fatiny hobi kö Iehova, me, sevente tu. 39 Ke thöte thauzan ke faiv haded je asina; ke haba fatiny hobi kö Iehova me sikste wan. 40 Ke sikstin thauzan tavat; ke haba fat kö Iehova, me ödrin thöte tu. 41 Ke haba Mose ame ham fat, wale hudiny kap göranyai kö Iehova, kö Eleazara at bihut,

öbun e he ka hneû anyibun je ûkhaû hnyi me ham ka at Levi, tavat adre me ânyâ hanymen hnyi uma mano umö Iehova; hoton hna hûna hnö Iehova kö Mose. 48 Ke ame o but kö Mose je taben thauzaniny je utbavat, a je taben je thauzan, me je taben je haded: 49 ke ödrin e hûgûnâ, wale at me meno, hamâm, me ha kö Mose, ka habe, Öhmun je lathnyabaem, öhmun e aû ûseiny tavat vat unyihnyi ûkhacakou: 27 me khenâ luâ but ta hmun, me ca hia ke at gahmun. 50 Ke je hna hûgûnâ ka tavat vat ae metâ ûhedra öhmun e hom jem hut kö Iehova, a je hnyi yat, me ka ûkhacaköu hia: 28 ke u me ûnyi öhmun e ve hûgûnâ, je hmanenanginy he ka hûna he ka bi fat kö Iehova hnen tavat gol, je wen can, me je wen benyin, me je adre hnyi vat : a ûsa khaca ûnyi hnyi je faiv wen banyen, me je anen hnyikonyen, me ta haded, ame ne tavat, ame ne bolok, ame ne je waen, hnân he ka bi hwaban anyihmun asina, ame ne mamoe: 29 hom dö e ûnyi möt hnyi hnyimakö Iehova. 51 Ke haba hnyi jekhoudra me ham kö Eleazara at Mose me Eleazara at bihut, ödru me hom ta bihut, hnân hudiny hajijing kö Iehova. je gol ûnyi gadrin, wale je hmanenanginy 30 Ke u me he ka hom ûnyi hnyi jekhon hia thithö adre huliwan. 52 Ke haba gol lakon Isaraela, ûsa khaca ûnyi hnyi je fifte, hia thithö wale hudiny kap göranyai ödrin a tavat, me bolok, me asina, me mamoe, me e hudo kö Iehova, a ûnyi ge je taben je omeno hia, me ham hia ka at Levi, tavat thauzan, me je taben je haded, me, sikstin adre me ânyâ hanymen hnyi uma mano thauzan ke seven haded ke fifte ta je sekel. uniö Iehova. 31 Me haba Mose me Elea- 53 (Anyin a haba aten vat, me adre me hia zara at bihut ödru me ânyâ hoton hna but ve hûgûnâ ta je ûnyi, wale ke at me ke hûna hnö Iehova kö Mose. 32 Ke haba at gadra.) 54 Ke haba Mose me Eleazara at ta je meno adre söh, ke ca ha ge ta je ûnyi bihut ödru me hom gol ûnyi ge je taben je adre hûgûnâ hnen aten vat, me siks haded thauzan, me je taben je haded, me hom ka ke sevente faiv thauzan ta je mamoe, 33 ke | hnyi uma ûkhacaköu, hnân oûnykûmeâ ka

HNYIMAKAN 32.

 $K^{
m E}$ haba laku Reubena, me laku Gada ödrin e tren omeno ae se hia : ke ödra adre me wâ hnyei Jazera, me hnyei Gileada, me wâ bi, hnyei ae so hobi kâu ta je meno; 2 me ame he laku Gada me laku Reubena, me ha kö Mose me Eleazara at bihut, me je tuhan ûkhacaköu, ka habe, 3 Haba hnyei Atarotha, me Dibona, me Jazera, me Nimera, me Hesebona, me Eleala, me Sebama, me Nebo, me Beona, 4 wale hnvei Iehova ame kot hnyi hnyimakan ûkhacaköu anyin at Isaraela, me, wale huyei ae ûcû hobi kâu hoton hna hûna hnö Iehova kö Mose. 42 Ke omeno, ke öhmun tavat tren omeno a lahaba jekhon lakon Isaraela, wale hnö thnyabaem. 5 Ke ödrin e ha, ka habe, U Mose hna khenâ ûnvi hnyi hna hûgûnâ je ne betenge gahmun, ö u hna hnyei eling hnen aten vat, 43 (haba jekhon ûkhaca- köhmun a lathnyabaem, me ihmun; ke ca

6 Ke Mose ame thu ka laku Gada me laku Reubena, ka habe, Hawa, ame he je liamekeiny möbun ka vat e helē, ke öbun e he biju ka laba eang? 7 Ke ieû gabun öbun e ohluhluâ hnyekon lakon Isaraela, m' adre me ca he ka hanyâûâ ka hnyi hnyei waleji a ham ködra Iehova? 8 Ame ânyâ helâe lakamöbun waleji hnyi hnök hna kun' ödrin úheny Kadesi-banea he ka ecmakâ hnyei. 9 Anyin a ödrin e he but ka hnyi hnyigöulen bucen Esekolo, me wâ hnyei, me ödrin e ohluhluâ hnyekon lakon Isaraela, m' adre me ca he ka hnyi hnyei waleji a ham ködra Iehova. 10 Ke ame ubâhlâ thö hmönyin anyi Iehova hnyi bong eling, me e ame khemanyin, ka habe, 11 Haba tavat adre he jem ûhedra Aigupito, hwân ge tavat a twente huna me gan hon e, me adre me ca he ka hnyi wâ hnyei waleji oge khemanyin kö Aberahama me Isaaka, me Jekob; anyin adre me ca hnu hotuk hnyi Nuna: anyin a ödre hnu hotu Iehova hnyi hoton hna ha hnen than. ta je ûnyi hia. 13 Ke ame ubâhlâ thö

hum öhmun bi he ka hanyâûâ Joridano. hnyimakö Iehova, ke ne o but e ame obâ je iwahnaihmiony mē hnyi hnyimakan, 22 me hom ûhnyûkongo hnyei hnyi hnyimakö Iehova: awe, öbun e he ka hmetu hwaban e, k' ame he ka ba hulö gabun hnyi hnyimakö Iehova, me hnyi hnyimakan at Isaraela; ke haba hnyei eang, me ibun bi hnyei hnyi hnyimakö Iehova. 23 Ke öbun e ne ca ânyâ e, me wâ bi, öbun tavat hulö kö Iehova: ke wâhmakhmeto ju öbun, a g' ame he ka omanen' öbun ge anyibun hulö. ju je taun hobi kâu je lakubun, me bi haginy halebun je mamoe; ke he th' öbun ka ânyâ ûnyi ame o ûnyi hnyi je hnyimöbun. 25 Me ame ha laku Gada me laku Reubena kö Mose, ka habe, Öhmun e he a lathnyabaem ka ânyâ helâ me than ame ha. 26 Ame he lakuhmun me laöiöhmun, me halehmun je hnahat mamoe, me halehmun je meno hia ka laba hnyi je taun e Gileada: 27 k' ame he lathnyabaem ka hanyâûâ, a ta je ûnyi hia: 12 ke ca ha bi Kaleba tavat gahmun hia adre me hom omjehen nöku Jefune at Kenaza, me Josua nöku vat hnyi hnyimakö Iehova he ka hnyi vat,

28 Me haba Mose ame hûn ödra kö Eleahmönyin anyi Iehova ka at Isaraela, me e zara at bihut, me kö Josua nöku Nuna, me ame ohei ödra hnyi hnyebuba fâte je huna ka je taben ae beönua hnyi je tribuiny lake ne o but ame hia but tavat adre me kon Isaraela. 29 Ke Mose ame ha ködra, ka anyâ hulö hnyi hnyimakö Iehova. 14 Ke habe, Ame ne tha he möbun laku Gada me lawâ bi, öbun e o biju hwaban lakamöbun, a ku Reubena ka hanyâûâ Joridano,a je hnyat hanen tavat ae kong, he ka ogânâ hmönyin hia adre hom omjehen vat, hnyi hnyimakö ae gan anyi Iehova kö Isaraela. 15 Anyin Iehova, me hom ûhnyûkongoâ hnyei hnyi a öbun e ne hmetu ûhebun unyin, me e ame hnyimaköbun; awe, öbun e he ka ham he hmetu ka hna degeci öbun hnyi hnye- ködra hnyei Gileada me me idra bi : 30 ke buba; ke öbun e he ka ohia tavat eang hia adre me ne ca hom omjehen vat me tha 16 Me ödrin e hakekeny kâu me hanyâûâ unyibun, awe, adre me he ka tha ha, ka habe, Öhmun e he ka si hagin hnyei unyibun hnyei Kanana. 31 Ke halehmun je meno eang, me bi hnyaban baba laku Gada me laku Reubena adre me lakuhmun, can aten hnyei: 17 ke öhmun thu, ka habe, Öhmun e he ka ânyâ helâ me e he ka penapena me hnyimakan lakon Iehova ame ha köhmun a lathnyabaem. Isaraela, ke ne o but öhmun e hum ödra ka 32 Öhmun e he ka hom omjehen vat me hnyi idra: k' ame he lakuhmun bi ka labā hanyâûâ hnyi hnyimakö Iehova ka hnyi je taun adre up haginy, can aten hnyei. hnyei Kanana, me me he ka hu ihmun 18 Öhmun e ca he ka hmetu ka hnyi hnyei hnyi ke keihen e deiö Joridano. umöhmun je uma ke ne o but ame ve 33 Me haba Mose ame ham ködra, a laku hu iny lakon Isaraela hia. 19 Anyin a Gada, me laku Reubena, me hafiny tribu öhmun e ca he bi ka tha tren hnyei mödra Manase a nöku Josefa, dökhu dökhu Sihona hnyi ke keihen Joridano ke e jio, anyin thaniny at Amora, me dökhu dökhu Oga thaadre kû köhmun ihmun hnyi ke keihen e niny Basana, wale hnyei me je tauniny, a deiö Joridano. 20 Ke haba Mose ame thu je tauniny hngei igigilö. 34 Ke haba laku ködrin, ka habe, Öbun e ne he ka ânyâ Gada, adre me otilâ Dibona, me Atarotha, ûnyi e; wale öbun e ne he ka penapena he ka he hnyi hnyimakö Iehova he ka hnyi vat e helē, 21 k' ame ne he tavat penapena me Bethe-harana: a je taun adre up haginy. hia unyibun ka hanyâûâ Joridano hnyi me je haginy mamoe. 37 Ke haba laku me Baala-meon (k' adre wia li ien,) me 18 Ke ûhedra Hazeroth, me adre me hu-Sibema: ke adre me ve hwenyi ien je taun numa Rithema. 19 Ke ûhedra Rithema, adre otilâ. 39 Ke haba laku Makir nöku Manase, me, adre me he Gileada ai, me hûgûnâ, ame ham Gileada kö Makir nöku Manase; Manase, ame he me hûgûnâ je tauniny, me hwenyi ien Havoth-jaira. 42 Ke haba Noba ame he me hûgûnâ Kenatha me je tauniny, ae ûhnyûkong, me hwenyi ien e Noba hoton ien bi.

HNYIMAKAN 33.

zefona; me hunuma cicö Migedola. 8 Ke ühedra cicö Hahiroth, me adre me he hnyi wanben köiö ka hnyi hnyebuba: ke adre me he hnyi kun ta bong hnyi hnyebuba. Ethama, k' adre me hunuma Mara. 9 Ke ûhedra Mara, me adre me o Elima: ke eling Elima je pupuainy köiö a twelve ke sevente je pama; me adre me hunuma eling. 10 Ke ûhedra Elima, me adre me hunuma hnyi Köiö ae Dra. 11 Ke ûhedra hnyi Köiö ae Dra, me adre me hunuma hnyi hnyebuba Sina. 12 Ke ûhedra hnyi hnyebuba Sina, me adre me hunuma Dofeka. 13 Ke ûhedra Dofeka, me adre me 14 Ke ûhedra Alusa, hunuma Alusa. me adre me hunuma Refidima, ke ba hnyebuba Sinai.

Reubena, me adre me otilâ Hesebona, me Kiberoth-atava. 17 Ke ûhedra Kiberoth-Eleala, me Kiriathaima; 38 me Nebo, atava, me adre me hunuma Hazeroth. me hunuma Rimona-farez. me adre20 Ke ûhedra Rimona-farez, me adre me me obâ at Amora ûnyi hnyin. 40 Ke Mose hunuma Libena. 21 Ke ûhedra Libena, me adre me hunuma Risa. 22 Ke ûhedra m'adre me labā e. 41 Ke haba Jaira, nöku Risa, me adre me hunuma Kehelatha. 23 Ke ûhedra Kehelatha, me adre me hunuma hnyi bucen Safera. 24 Ke ûhedra hnyi bucen Safera, me adre me hunuma Harada. 25 Ke ûhedra Harada, me adre me hunuma Makeloth. 26 Ke ûhedra Makeloth, me adre me hunuma Tahath. 27 Ke ûhedra Tahath, me adre me hunuma Tara. 28 Ke ûhedra Tara, WALANG ûheny lakon Isaraela, hnyi adre me hunuma Mitheka. 29 Ke ûhedra hnödra hna he but ûhedra hnyi Mitheka, me adre me hunuma Hasemona. hnyei Aigupito, a je köiödra, k' ame musi 30 Ke ûhedra Hasemona, me adre me huödra hnö Mose me Arona. 2 Ke haba Mose numa Moseroth. 31 Ke ûhedra Moseroth, me ame sihnalimen bongon ûhedra hoton hna adre me hunuma Bene-jakana. 32 Ke ûhehuna hnö Iehova: ke walang bongon ûhe- dra Bene-jakana, me adre me hunuma Horo-3 Adre me he ûheny Ramese hnyi hagidegad. 33 Ke ûhedra Horo hagidegad, tehi a ban hnyi bong a fiftininy tehi a ban: me adre me hunuma Jotebath. 34 Ke haba bong nyi hwaban paseka ame he but ûhedra Jotebath, me adre me hunuma lakon Isaraela ge hnyam ae hwege hnyi Aberona. 35 Ke ûhedra Aberona, me adre hnyimakan at Aigupito hia, 4 k' ame tiga me hunuma Eziona-gebera. 36 Ke ûhedra konâm lakudra a bân hia hnen at Aigupito, Eziona-gebera, me adre me hunuma hnyi waleji u hlingâ Iehova unyidra: ke Iehova hnyebuba Zin (wale Kadesi). 37 Ke ûhedra ame bi hwaban minya anyidra je khong. Kadesi, me adre me hunuma hnyi bucen 5 Ke ame he lakon Isaraela ûheny Ramese Hora, hnyi baten hnyei Edoma. 38 Ke me hunuma Sukotha. 6 Ke ûhedra Su- Arona at bihut ame öliâ bucen Hora hoton kotha, me adre me hunuma Ethama hnyi musi anyi Iehova, me ame mokcu eling baten hnyebuba. 7 Ke ûhedra Ethama me hnyi huna a fâteiny hwaban hna he lakon adre me hmetu Pihahiroth ai, cicö Baala- Isaraela üheny Aigupito, hnyi bong a bâniny tehi a thabûnginy. 39 Ke haba je hunai Arona me wan haded ke twente theri, me e ame mokcu hnyi hon bucen Hora. 40 Ke a long ut thaniny Arada, at Kanana, at ame laba hnyi Hwaiöu hnyi hnei Kanana, a e but ang lakon Isaraela. 41 Ke ûhedra hnyi bucen Hora, me adre me hunuma Zalemona. 42 Ke ûhedra Zalemona, me adre me hunuma Punona. 43 Ke ûhedra Punona, me adre me hunuma Oboth. 44 Ke ûhedra Oboth, me adre me hunuma Ieabarima, hnyi hnyegöulen Moaba. 45 Ke ûhedra Iima, me adre me hunuma Dibonagada. 46 Ke ûhedra Dibona-gada, me adre me hunuma Alemona-debelathaima. 47 Ke ûhedra Alemona-debelathaima, me adre me köiö eling hnân habelen tavat. 15 Ke hunuma hnyi je bucen Abarima, cicö Nebo. uhedra Refidima, me adre me hunuma hnyi 48 Ke ûhedra hnyi je bucen Abarima, me 16 Ke ûhedra hnyi adre me hunuma hnyi dok ae tha hon hnyi hnyebuba Sinai, me adre me hunuma Moaba baten Joridano, wale Jeriko. 49 Ke

adre me hunuma hnyi Joridano, hwan Bethjesimoth ke ne o but Abela-sitima hnyi dok ae tha hon hnyi Moaba.

50 Ke haba Iehova ame ha kö Mose, hnyi dok ae tha hon hnyi Moaba hnyi Joridano, wale Jeriko, ka habe, 51 Ha thö ka lakon Isaraela, ka habe, Öbun ka hia but hanyâûâ Joridano ka hnyi hnyei Kanana, 52 me öbun e he ka obâ aten hnyei his hnyi hnyimaköbun, me ohia anyidra je hnatheat hia, me ohia anyidra je idola hia adre oköiâ, me tho degecâ hia anyidra je dok ae görany: 53 ke öbun e he ka obâ tavat a aten hnyei me labā bi : anyin a oge hia but ham köbun hnyei hnân ibun. 54 Ke öbun e he ka khenâ hnyei hnân ibun hnen leköb, hoton anyibun je lap; öbun e he ka khenî gânâ ka tavat ae se hia, ke khenâ ühnyûkongo ka tavat ae wakhalet : ame he ka ve hu gadra, helâ me hna kû hnen leköb : obun e he ka hu hoton je tribuiny lakamöbun. 55 Ke öbun e ne ca obâ aten hnyei hni hnyimaköbun, awe, ame he je kolon gadra ka helâ me wajua hnyi je emaköbun, ke helâ me ûnyi hnân ûdö je vhaköbun, ke adre me he ka oveci öbun hnyi hnyei öbun e he ka labā. 56 Me haba ta je ûnyi waleji oge me ûnykûme he ka ânyâ ködra, me wale oge me he ka ânyâ köbun bi.

HNYIMAKAN 34.

Aigupito, k' ame he ka umo hnyi köiö. 6 Azana. 7 Ke walang hnyigöulöbun ka hnyi hwa- than, wale Pedaela nöku Amihuda. Hora: 8 ke úheny hnyi bucen Hora me

öbun e he ka bi haten ke ne o but hnyi gethen ûheny Hamath; k' adre me he ka umo hnyi hnyigöulen Zedada: 9 ke e bala bi hnyigöulen ke ne o but Zifona, k' ame he ka umo e Hazar-enana: wale hnyigöulöbun ka hnyi hwadrö. 10 Ke öbun e he ka bi haten hnyigöulöbun e deiö, hwân Hazar-enana ke ne o but Sefama: 11 ke e bi hnyigöulen ûheny Sefama ke ne o but Ribela, hnyi ke keihen Aina ke e deiö; ke e bi hnyigöulen ke ne o but ke keihen baten köiö Kinereth ke e deiö: 12 ke e bi hnyigöulen ke ne o but Joridano, k' ame he ka umo hnyi Köiö ae Hiny: wale ibun hnyei hoton je hnyigöulen igigilö. haba Mose ame hûna ka lakon Isaraela, ka habe, Wale hnyei ame he ka hu gabun ge ukleköb, waleji hnö Iehova hn hûna he ka ham ka je tribu a nain ke hafiny tribu: 14 anyin a haba tribuiny laku Reubena, hoton je lap anyin lakamödra, me tribuiny laku Gada hoton je lap anyin lakamödra, me hafiny tribu anyi Manase, haba ödra adre me hia but ve kap idra: 15 haba li tribu ke hafiny tribu, me adre me ve kap idra hnyi ke keihen hoton Joridano hnyi Jeriko ke e deiö, cicö hna o hnen seûnö.

16 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, 17 Walang ien je hnyat ödrin e he ka khenâ köbun hnyei; haba Eleazara at bihut, me Josua nöku Nuna. 18 Ke öbun e he ka hom ûsa khaca than ûnyi hnyi je KE Iehova ame ha kö Mose, ka habe, tribu hia he ka hnyi khenâ hnyei hnân 2 Hûna thö ka lakon Isaraela ka ibar 10 K 2 Hûna thö ka lakon Isaraela, ka ibun. 19 Ke walang ien je hnyat: haba habe, Öbun ka o but ka hnyi hnyei Kanana, ûnyi hnyi tribu Juda, me, Kaleba nöku wale hnyei adre me he ka ham köbun me Jefune. 20 Ke ûnyi hnyi tribu anyin ibun, a hnyei Kanana hoton je hnyigöulen,) laku Simeona, me, Semuela nöku Amihuda. 3 me haba ibun ka hnyi hwaiöu ame he 21 Ûnyi hnyi tribu Beniamina, me Eli-ka hwan hnyi hnyebuba Zin, hnyi baten dada, nöku Kiselona. 22 Ke ke than ka hwân hnyi hnyebuba Zin, hnyi baten dada, nöku Kiselona. 22 Ke ke than Edoma, ke haba hnyigöulöbun ka hnyi ûnyi hnyi tribu anyin laku Dana, wale hwaiöu, ame he ka hwân hnyi obiny Köiö Buki nöku Jogeli. 23 Ke ûnyi hnyi tribu se Hiny ke ne o but e deiö: 4 ke ame he anyin laku Josefa: haba ûnyi hnyi tribuiny ka khenyi hnyigöulöbun ka hnyi hwaiöu laku Manase ke than, wale Haniela nöku anyi gethen ûheny Akerabima ke ne o but Efoda: 24 ke ûnyi hnyi tribuiny laku Zin: ke adre me he ka umo hnyi hwaiöu, Eferaima ke than, wale Kemuela nöku wale Kadesi-banea; ke ame he ka he ke Sifetan. 25 Ke ûnyi hnyi tribuiny laku ne o but Hazarader, ke ne o but Azemona: Zebulona ke than, wale Elizafana nöku 5 ke ame he ka khenyi hnyigöulen ûheny Parenaka. 26 Ke ûnyi hnyi tribuiny laku Azemona ke ne o but hnyi wageweiny Isakara ke than, wale Paletiela nöku 27 Ke ûnyi hnyi tribuiny laku Ke haba hnyigöulen e jiö, me köiö ae gan, Asera ke than, wale Ahiuda nöku Selomi. wale hnyigöulöbun, a hnyigöulöbun e jiö. 28 Ke ûnyi hnyi tribuiny laku Nafatali ke drö: haba hwân hnyi köiö ae gan öbun e Wale hnyat Iehova ame kunâ he ka khenâ he ka bi haten ke ne o but hnyi bucen hnyei ka lakon Isaraela hnyi hnyei Kanana.

HNYIMAKAN 35.

E haba Iehova ame ha kö Mose hnyi dok ae tha hon hnyi Moaba hnyi baten Joridano wale Jeriko, ka habe, 2 Huna thö ka lakon Isaraela, m'adre me he ka ham ûnyi hnyi idra je taun he ka labā, idra ae hu gadra.

öbun e he ka ham, me wale siks ta tauniny ka hmetu ka hnyi iny hnyei.

lubaduöng. 15 Ke hnân hobi kâu lakon Isaraela, me atkanyua, me tavat adre me tha laba mödra, je taun eling a siks hnân lubaduöng hnyin; me me he ka kec ka hnyin tavat hia adre me hlingâ at a utöteta. 16 Ke ame ne hia but kot moko e ge ut fao, awe, at ûhlingö e; ke adre me he ka hlingå at ûhlingö. 17 Ke ame ne kot ka at Levi; k' öbun e he ka ham minya moko e ge veto hnyi hnyamen, a ûnyi hnân ka at Levi je utkânâ igigilö je taun. 3 Me hlingâ at, k' ame ne mokcu, awe, at ûhlingö me he ka hu je taun gadra he ka labā; ke e: ke adre me he ka hlingâ at ûhlingö. 18 haba je utkânâ igigilö je taun, me hnân Keamene kot e ge utö hnyi hnyamen, a hobi kâu haledra je kau, me anyidra ta je ûnyi hnân hlingâ at, me ame mokcu, awe, omjeû, me haledra je meno hia. 4 Ke at ûhlingö e; ke adre me he ka hlingâ at haba utkânâ igigilö je taun, wale öbun e ûhlingö. 19 Ke hamen at bi hwaban he ka ham ka at Levi, me ame he ka hwân komok he ka hlingâ at ûhlingö: e ka hnyi hna up hagin vetoiny taun ke ne o ûkhanö mē e ame he ka hlingā. 20 Ke but ka hnyi khaca thauzan kubit igigilö. ame ne dâ e hnyi hnen hna hûkötiâ, k' 5 Ke öbun e he ka tuluto hoton je taun, ame ne mokut iyâûâ me lûâ, me me mokeu; tu thauzan je kubit e deiö, ke tu thauzan 21 k' ame ne kot e ge hnyamen hnyi hmöje kubit ka hnyi hwaiöu, ke tu thauzan je nyin, me me mokcu: me adre he bi ka kubit e jio, ke tu thauzan je kubit ka hnyi hlingâ at a ûkhulup; at ûhlingö e: k' ame hwadrö, k' ame he ka mokut taun hnyi he at a bi hwaban komok ka hlingâ at Wale je utkânâ hobi ködra ûhlingö, e ka ûkhanö mē. 22 Ke ame igigilö je taun. 6 Ke haba je taun öbun ne ie dâ e ke ca hmönyin bi, k' ame ne e he ka ham ka at Levi, me wale je taun a lûâ ke a ca mokut iyâûâ, 23 ame ne ge siks hnân lubaduöng, wale öbun e he ka ip veto, a ne ûnyi hnân hlingâ at, ke a ca hobi kâu at ûhlingo hnân he ka kec ka wâ bi e, k' ame khûâ me aat do, k' ame hnyin: ke öbun e he ka ham minya ködra mokcu at, ke ca iwahnaihmiöny mē ehac, fâte tu ta je taun. 7 Ke haba je taun hia k' ame ca elâm he ka okongoâ: 24 awe, öbun e he ka ham ka at Levi, me ûsa fâte ame he ûkhacaköu ka owisa gadru, a at eit ta je taun: öbun e he ka ham e me hlingâ at, me at ame bi hwaban komok, utkânâ igigilö e. 8 Ke öbun e he ka ham hoton je hna owisa eang: 25 ke ame he je taun ûnyi hnyei hnyei iny lakon Isaraela, ûkhacaköu ka omelö at ame hlingâ at ûnvi k' öbun e he ka hom gânâ ûnyi hnyi hnyei hnyi hnyamen at ame bi hwaban komok, ae gan ; k' öbun e he ka hom ûhnyûkongo ke ame he ûkhacaköu he ka ohmeto e ka ûnyi hnye hnyei ae ûhnyûkong: adre me hnyi tauniny lubaduöng, waleji e ame kec he ka ve ham je taun ka at Levi hoton je ka hnyin: ke e ame he ka laba eling ke ne o but ame mokcu at bihut ae beönua, at 9 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, adre hû ge wakaco ae kap. 26 Ke ame 10 Ha thö ka lakon Isaraela, ka habe, ne he at ame hlingâ at ka dit hanyâûâ Öbun ka he ka hanyâuâ Joridano ka hnyi hnyigöulen tauniny lubaduöng, waleji e hnyei Kanana, 11 me öbun e he ka kû ke ame kec kâu ; 27 k' ame ne wâ e hnen at je taun hnân je tauniny lubaduöng hobi ame bi hwaban komok hnyi hoton hnyiköbun; me me he ka kec ka hnyin at göulen tauniny lubaduöng, k'ame ne hlingâ uhlingö wale at ame hlingå at a utöteta, at ûhlingö hnen at ame bi hwaban komok, 12 Haba je taun eling me hnân kec ka awe, e ame ca he ka hulö ge dren: 28 hnyin can at ame he ka bi hwaban; me anyin ae ûcû kâu he ka laba hmâ hnyi me ca he ka mok at ûhlingö k' adre tiga tauniny lubaduöng, ke ne o but ame mokcu ca lelö e ka hnyi hnyimakan ûkhacakou at bihut ae beönua: ke hwaban imekiny he ka owisa e. 13 Ke haba je taun eling at bihut ae beönua, me ame he at ûhlingö lubaduöng hobi köbun. 14 Öbun e he je ûnyi e me wale hnanyibuiny owisa köbun ka ham kun ta taun hnyi boton Jori- hnyi anyibun ta je dö hnyi je hnyababun dano, ke öbun e he ka ham minya kun ta hia. 30 Haba at ame hlinga at, me adre taun hnyi hnyei Kanana; wale je tauniny me he ka hlinga thibi at ûhlingö ge hofuc

hwan hnyat ohnatho: k' ame ca he at a khaca ka ohnatho ge ke at m' adre me he 31 Ke haba khaca, öbun e ca he ka kap hwaban möt anyin at ûhlingö ae úcû he ha mok: e hnathu adre me he ka hlingâ. 32 Ke ca he öbun ka kap hwaban möt anyin at ame kec ka hnyi tauniny lubaduöng, me me laba hmetu bi hnyi iny hnyei, ke ne o but imekiny at bihut. 33 Waleling m'öbun e ca he ka okongoà hnyei öbun e labā: anyin a haba dra, me, wale ûnyi ame okongoâ hnyei: ke e ca khan' ödra he ka bi hwaban melen hnyei ûnyi hnyi dra adre hingölö hnyin, ke so bi ûnyi ge dren at ame hingâlâ. 34 Ke ca he öbun ka okongoâ hnyei öbun e laba hnyin, ke inya oge me laba hynin: anyin a inya Iehova oge me laba hnyi wanben lakon Isaraela.

HNYIMAKAN 36.

K ame he je taben ae beönua ûnyi hnyi lap anyin laku Gileada, nöku Makir, nöku Manase, ûnyi hnyi je lap anyin laku Josefa, me fuc kö Mose, me je than, a je taben ae beönua unyin lakon Isaraela; 2 me ödrin e ha, ka habe, Hnö Iehova hna hûna köu than he ka ham hnyei me me iny lakon Isaraela, ûnyi ge ugleköb: ke Iehova ame hûna köu than he ka ha i Zelofeada liamekeiny möhmun ka lakon je hlu. 3 Ke ödrin e ne lâiân je bagainy ke tribuiny lakon Isaraela, me adre me he ka hom hmetu idrin ûnyi hnyi iny lakamöhmun, me me tha e bi me iny tribu wale ödrin e lâiân hnyin: me adre me he ka hom but e ûnyi hnyi ihmun,

wale a hwajekhöûhmun. 4 Ke ame ne o thö jubeli anyin lakon Isaraela, me ame he ka khaca ihmun me iny tribu waleji ödrin e tha ödrin mē: me adre me he ka hom iny tribuiny lakamöhmun. 5 Ke haba Mose ame hûna ka lakon Isaraela, hoton hofuc ho Iehova, ka habe, E hnathu hna ha hnen tribuiny laku Josefa. 6 Walang hofuc a hûna Iehova ge je hlu laku Zelofeada, ka habe, Ödrin e he ka lâiân hnödrin je hna weny, ke so bi ödrin e he ka lâiân je lapiny tribu anyin kamödrin. Me helâe adre me ca he ka ûhomköuâ je iny lakon Isaraela ûnyi hnyi ke tribu ka hnyi ke tribu; anyin ame he lakon Isaraela ka ve kece hmâ ka hnyi je iny je tribu anyin lakamödrin. 8 Ke haba wahlu hia a ödrin tren hnyei hnyi je tribu anyin lakon Isaraela, me ödrin e he ka lâiân tavat a hanen lap anyin tribuiny lakamödrin, me me he bala bi lakon Isaraela ka ve labā iny lakamödra. 9 Ke ca he bi ka ûhomköuâ je hnyei ûnyi hnyi ke tribu ka hnyi ke tribu; anyin ame he je tribuiny lakon Isaraela ka ve kece hmâ ka hnyi je idra. 10 Ke haba je hlu a laku Zelofeada, me ödrin e ânyâ helâ me hna hûna hnö Iehova kö Mose: 11 me haba Mala, me Tireza, me Hogela, me Mileka, me Noa, a je hlu laku Zelofeada, me ödrin e lâiân je hidröuinv lakon je liamekeiny me kamödrin. Ke ödrin e lâiân je lap anyin je laku Manase, nöku Josefa, ke e bala bi idrin hnyei tribuiny lap anyin kamödrin.

13 Wale je hna hûna me je hna owisa, waleji Iehova ame ha ka lakon Isaraela a deny Mose, hnyi dok ae tha hon hnyi Moaba wale baten Joridano hnyi Jeriko.

DEUTERONOMI

TUSI A THABÛNGINY ANYI MOSE.

HNYIMAKAN 1.

WALANG ta je hofuc a ha Mose ka lakon Isaraela hia hnyi hoton Joridano, hnyi hnyebuba, hnyi Arabah cicö Sufe, hnyi wanben Parana me Tofel, me Labana, me Hazeroth me Dizahab. 2 Eleven ta je bong ka he ûheny Horeba gethen hnyi bucen Seira ke ne o but Kadesi-banea. 3

Ke haba hnyi huna a fâte, hnyi tehi a eleveniny, hnyi bong a bâniny tehi, me haba Mose ame ha ka lakon Isaraela ta je ûnyi hia hoton hna hûna hnö Iehova kâu gadra; 4 hwaban hnen hna kuc Sihona thaniny at Amora, at ame laba Hesebona, me Oga thaniny Basana, at ame laba Asaterotha hnyi Ederei: 5 hoton Joridano, hnyi hnyei Moaba, me ame hwân Mose ka omanenâ

hnanyibu eang, ka habe, 6 Haba Iehova Khonguta ame ha köta e Horeba, ka habe, Soju hnöbun hna laba hnyi bucen eang: 7 hwiö th' öbun me he ka hnyi bucen anyin at Amora, me je dok ae hakekeny kâ e, hnyi Arabah, hnyei ae hu je bucen hnyin, me hnyei ae hnyikânâ, me hnyi ke keihen ka hnyi Hwaiöu, me hobatköiö, a hnyei iny at Kanana, me Lebanona, ke ne o but hnyi wagewe ae gan, a wagewe Euferate. 8 Wâ bi, oge hia but ip hnyei hnyi hnyimaköbun: he th' öbun me labā hnyei waleji ame khemanyin ka lakamöbun, a Aberahama, me Isaaka, me Jekob, he ka ham ködrin, me je mâtrânidrin hwabödrin. 9 Ke oge me ha köbun hnyi ûen eling, ka haba, E pason könya a iny' khaca he ka tu' öbun: 10 hnö Iehova Khongubun hna osehi' öbun, ke wâ bi, helâ me je okhûiny drany ûsehiaibun hnyi bong ang. 11 E na he ju Iehova Khongon lakamöbun ka osehi 'öbun a je thauzaniny, me ohnahici öbun hoton hnen hna ha köbun! 12 Oge me he ka kâmâu hna hake vadren hmakibun, me honöbun je hok, me anyibun je iwatretra? 13 Uca th' öbun hobi köbun tavat ae metâ, tavat wâ tremângâ, a tavat adre wâhmakhmeto, hoton anyibun je tribu, ke oge me he ka otil' ödrin me hnân je taben köbun. Ke öbun e thu könya me ha, ka habe, E so he ka ânyâ hofuc u me ha. 15 Waleling me oge me hom ta je taben anyibun je tribu, tavat ae metâ, adre wâhmakhmeto, me otil' ödrin hnân je homakan köbun, a je taben thauzan, me je taben haded, me je taben fifte, me je taben ten, me tavat musi, hoton anyibun je tribu. 16 Ke oge me hûna ka tavat owisa hnyi ûen eling, ka habe, Obun e he ka löng je iwatretra anyin je liamekeiny möbun, me owisa wia ka at me liamekeiny mē, me atkanyua unyin. 17 Ca he öbun ka wâhmakhmetoâ hnyi ûhnei; e so öbun e löng wia hofuc hwan at ae gan me at ae ûhnyûkong; ca he öbun ka ot hnyi hnyimakan at; anyin a ûnyi ge Khong hna owisa: ke haba ûnyi ae hmak köbun, öbun e he ka hom könya m' inye löng dö. 18 Ke oge me hûna köbun hnyi ûen eling ge ta je ûnyi hia öbun e he ka ânyâ.

19 Ke ûheta Horeba me ötin e vheno hnyebuba ae gan me hnân outen, waleji öbun e wâ, hnyi gethen ûheny hnyi bucen iny at Amora, hoton hnö Iehova Khonguta hna hûna köta, m' ate me o but Kadesi-banea.

wale hnö Iehova Khonguta hna ham köta. 21 Wâ bi, hnö Iehova Khongom hna ip hnyei hnyi hnyimâkâm: ölö thö me laba, helâ me Iehova Khongon lakâmâm ame ha köu; ca ot bi me öbubuny. 22 Me öbun hia öbun e hakekeny könya, me ha ka habe, E so ate me kunâ bânâ ke je hnyat, ke ödrin e he ka ecmâkâ hnyei hobi köta, me hmetuhmetu he ka thumetu öta ge deta gethen he ka ölö, me je taun ate me he ka o ka hnyin. 23 Ke so könya hobun hofuc: me oge me hom ûheny unyibun je hnyat a twelv, a usa khaca ûnyi hnyi je tribu: 24 ke ödrin e he me öliâ bucen, me o hnvi hnyigöulen bucen e Esekolo, me ecmâkâ e. 25 Ke ödrin e hom hnyi je hnyamödrin jeûiny hnyei, me hom köta, me thumetu öta, ka habe, E so hnyei a ham köta Iehova Khonguta. 26 Ke so bi öbun e höcö ölö, ke öbun e hanyâûâ hofuc ho Iehova Khongubun: 27 ke öbun e ulidro hnyi umöbun je uma, ka habe, Anyin a Iehova ame hûköti öta, me e ame hum öta ûheta hnyi hnyei Aigupito he ka hn' öta ka hnyi je hnyamen at Amora he ka ohi' öta. Ate me ölö ua? haba je liamekeiny möta ödrin e oköiâ je hnyekuta, haingödrin, ka habe, E gan hmâ tavat me beû huta; ke gan hmâ je taun adre up haginy ke ne o but ka hnyi drany; ke haba khaca öhmun e wâ eling je laku Anaka. 29 Waleling me inye ha köbun, ka habe, Ca öbubun bi ke ca ot bi gadra. 30 Haba Iehova Khongubun at ame he hnyi hnyimaköbun me e ame he ka vat hobi köbun, helâ me hnen hna ânyâ hobi köbun hnyi hnyei Aigupito hnyi hnyimaköbun: 31 me hnyi hnyebuba, waleji u je wâ a g' ame köp u tilö u Iehova Khongom, helâ me at ame delûâ nokon, hnyi je gethen hia öbun e he hnyin ke ne o but öbun e o but eang. Ke haba hnyi ûnyi eling öbun e ca labageju kö Iehova Khongubun, 33 at ame hnyimaköbun hnyi gethen, he ka heleû dok hnân otilâ umöbun je uma mano hnyin, a meic hnyi lit, he ka omanenâ köbun gethen öbun e he ka he hnyin, ke ûlâ hnyi lany. Ke Iehova ame löng hobun je hofuc, me e ame hmönyin me khemanyin, ka habe, 35 Haba hnyi dö eang ae kong, me ba at a khaca ame he ka wâ hnyei ae so, waleji oge me khemanyin he ka ham ka lakamöbun, 36 ke so thibi Kaleba nöku Jefune, e ame he ka wâ e; ke oge me he ka ham kâu 20 Ke oge me ha köbun, ka habe, Öbun e hnyei waleji a mwi hnyin me je mâtrâniny: o but walang ang ka hnyi bucen at Amora, anyin a e ame löng bekhötâ hotu Iehova. 37 Ke haba Iehova ame hmönyin minya he ka ûcû jeû hwaban mone unyidra, me könya cabun, me ha, ka habe, U me ca he hnân han ; k' öbun e he minya ka ûcû köiö ka hnyi he kâ e: 38 k' ame he Josua nöku unyidra hwaban mone hnân ic. 7 Anyin Nuna at ame tot hnyi hnyimâkâm ka mu- a Iehova Khongom ame hia but ohnahici u nyi he kâ e: u ma sihwegiâ; anyin a e hnyi ta je huliwa hia anyin li hnyamâm: ame he ka ohuâ hnyei ka at Isaraela. 39 e ame wâhmakhmeto hnâm hna vheno Ke haba je ûhnyûkongibun, waleji öbun e hnyebuba eang ae gan: k' ame tha e möu ha a g' adre me he ka hûgûnâ, ke lakubun Iehova Khongom hnyi ta je huna a fâte; ae ca khan' ödra ûnyi ae so me unyi ae kong hnyi bong e, me adre me he ka munyi he kâ e, ke oge me he ka ham e ködra, m' a laku Esau, tavat adre me labā Seira adre me he ka hu e. 40 Ke haba öbun bi, gethen hnyi Arabah ûheny Elath, ke ûheny hwiö th' öbun me he ka hnyi hnyebuba Eziona-gebera. gethen ûheny hnyi Köiö ae Dra. 41 Ke öbun e thu me ha könya, ka habe, E kong ûheny hnyi hnyebuba Moaba. 9 Ke haba hwakecihmun hnyi hnyimakö Iehova, Iehova ame ha könya, ka habe, Ca he ka öhmun e he ka he me vat helâ me Iehova Khonguta ame ha köhmun. Me öbun e ve oge me ca he ka ham ûnyi hnyi idra hnyei weikâ ta je ûnyi hnân vat, k' öbun hwege me me em bi; anyin oge hia but ham Aro he ka öliâ bucen. 42 Ke haba Iehova ame ka laku Lota me me idra. 10 (Ame labā ha könya, ka habe, Ha thö ködra, ka habe, eling ehac at Emi, tavat ae gan, ke ödra se Ca he öbun ka ölö, ke ca he öbun ka vat; hia, ke beû helâ me at Anaka: 11 adre anyin a ca tha inya möbun; wâ e nye kuc haw' ödra me at Refai, helâ me at Anaka; öbun hnen iwahnaihmiöny möbun. 43 Me ke haba at Moaba adre me hwenyi iödra, oge me fuc köbun ke öbun e ca löng bi ; ke me, at Emi. 12 Ke haba at Hori adre me so bi öbun e hanyâûâ musi anyi Iehova, me labā Seira ehac, k' ame hwöhwabödra hnen hwege hnyimaköbun he ka öliâ bucen. 44 laku Esau; a ohi' ödra hnyi hnyimaködra Me ame o but at Amora, tavat adre me me labā bi hwabödra: helâ me hna ânyâ labā bucen eling, he ka vat möbun, me hnu öbun, helâ me je bi adre me ûhnûhnû, me Iehova ame ham ködra.) 13 Ke todr' kuc öbun ke ne o but hnyi Seira, me he ke ne o but Horema. 45 Ke öbun e hmetu me tenge hnyi hnyimako Iehova, ke Iehova Ke haba ûseiny je bong ate me he ûheny ame ca löng hobun, k' ame ca tevehling Kadesi-banea, ke ne but ate me hanyâûâ öbun. 46 Me öbun e laba ju Kedesi hnyi je bong ae se hia, hoton je bong öbun e labā e.

HNYIMAKAN 2.

E ate me hwiö me he ka hnyi hnye- ûheny unyin tavat, ke ne o but adre ohi' buba gethen ka he ka hnyi Köiö ae ödra hia thithö. Dra, hoton hna hûna hnö Iehova könya: ke se hia je bong ate me laba igigilo bucen aten vat hia hnyi hnyei, k' adre mokcu, 17 Seira. 2 Ke Iehova ame ha könya, ka me Iehova ame ha könya, ka habe, 18 habe, 3 Soju hnöbun hna laba igigilö bu- Haba hnyi bong ang u me he ka hanyâûâ cen eang: hwiö th' öbun ka hnyi hwadrö. Aro, a hnyigöulen Moaba: 19 ke u ka ha-4 Ke ha thö ka tavat, ka habe, Öbun e kekenyâ laku Amona, ca he ka okongu he ka hanyâûâ hnyigöulen hnyei iny je ödra, ke ca ivinö mödra: anyin oge me ca liamekeiny möbun a lakon Esau, tavat he ka ham köu ûnyi hnyei iny laku adre me laba Seira; ke adre me he ka Amona me me em : anyin oge hia but ham out' öbun: anyin a wale wâ wi' öbun e me me iny laku Lota me me idra. bi: 5 ca he öbun ka ivinö mödra; anyin (Adre me hawâ hnyei eling minya me hnyei ege me ca he ka ham köbun ûnyi hnyi iny at Refai: k' ame laba eling at Refai idra, e ba dok ae ûhnyûkong hmönyin ehac; ke ame hwenyi iödra hnen at Amona, hela me hnyeuca: anyin oge hia but ham me, at Zamezumi; 21 ödra tavat ae gan,

ke ba ke ûnyi a hia gam. 8 Waleling m' ate me he ûheny unyin je liamekeiny möta a laku Esau, tavat adre me labā Seira

Ke ate me khenyi, me he hnyi gethen okongoâ at Moaba, me vat mödra: anyin hnen at Isaraela hnyi hnyei a idra, waleji öbun me hanyâûâ wagewe Zareda. ate me he hanyâûâ wagewe Zareda. wagewe Zareda, me thöte eit je huna; ke ne o but ame ba hia döiny aten vat hnyi hnyei, helâ me Iehova ame khemanyin ködra. 15 Ke haba khaca ame mokut hnyamö Iehova hudrin, he ka ohi' ödra

16 Ke haba hnyi ûen adre hia but ohia bucen Seira kö Esau hnân iny. 6 Öbun e me se hia, me beû helâ me at Anaka; k'

Digitized by Google

ame ohi' ödra hnö Iehova hnyi hnyimakö- | dra; k' adre me hwöhwabödra, me laba hnyi hnödra: 22 helâ me hnen hna ânyâ hobi kâu laku Esau, tavat adre me labā Seira, waleji hnyi hnen hna ohia at Hori hnyi hnyimaködra; k' adre me hwöhwabödra me laba hnyi hnödra ke ne o but hnyi bong ang: 23 ke haba at Avi tavat adre me laba hnyi je ong taun ke ne o but Gaza, a at Kafetori, a tavat adre o ûheny Kafetori, adre me ohi' ödra me laba hnyi 24 Köûö th' öbun me he, ke hanyâûâ hnyigöulen bucen e Arenona: wâ bi, oge hia but ham ka hnyi hnyamâm hleuhleu gam.

E ba ke taun ae hwege huta, hwân hnyi Aroera hnyi baten hnyigöulen bucen e Arenona, me taun a e hnyi hnyigöulen bucen, ke ne o but Gileada: Iehova Khonguta ame hna but hia köta hnyi hnyimaköta: 37 ke so bi u je ca o ka hnyi hnyei iny laku Amona; me baten hia wagewe Jaooka, me je tauniny bucen, me ta je dok hia ame nyibu öta hnyin Iehova.

HNYIMAKAN 3.

E ate me khenyi me he hnyi gethen ûheny Basana : me ama a bat O Sihona at Amona, thaniny Hesebona, me than Basana ucuta, a e me lakeiny he ka iny hnyei: hwân dö he ka hûgûnâ, ke tet vat hnyi Ederei. 2 Ke Iehova ame ha meta kau hnyi vat. 25 Ke oge me he ka konya, ka habe, U me ca he ka outen e, hwân hnyi bong ang he ka okûâ outö u, anyin a oge me hna e, me lakeiny hia, me me me he ka öbubuny gam hnen ta je hnyei iny hnyei ka hnyi hnyamâm; ke u me he hia eang hmeledrany, a tavat adre me löng ka ânyâ kâu helâji me hnâm hna ânyâ kö ânyâm lung, k'adre me he ka öbubuny, me Sihona thaniny at Amora at ame laba e Hesebona. 3 Ke Iehova Khonguta ame 26 Ke oge me kunâ je metu ûheny hnö Oga minya thaniny Basana me lakeiny hnyi hnyebuba e Kademotha kö Sihona hia ka hnyi hnyamöta, m' ate me kuc ödra, than Hesebona, me ta je ûthumetu hnân ke ne o but ame ba kolon. 4 Ke ate me ûsoköu, ka habe, 27 Iny be wek he ka hûgûnâ anyin ta je taun hia hnyi ûen eling; he hnyi wanben em hnyei: ke oge me ke ba taun ate me ca hùgûnâ ûnyi gadra; he ka he hnyi hna cit gethen, k' oge me a sikste je taun, wale hnyei hia hnyi ca he ka saû ka hnyi ke keihen metâ me Aregoba, dökhu dökhu Oga e Basana. me. 28 U me he ka ham könya jeû 5 Haba je taun hia eling, adre si haginy hwaban mone me inye he ka han; me habelik hwaban mone m' inye he ka ic: hnö me je venyâiny; ke ca ha bi je taun ae se nya thibi he ka he hnyi hon kânâ; 29 helâ hia ae ba haginy. 6 Ke ate me ohi' ödra me hna ânyâ könya hnen laku Esau adre me helâ me hnöta hna ânyâ kö Sihona thaniny labā Seira, me at Moaba adre me labā Aro; Hesebona, me ti ohia je taun hia adre labā. me inye he ka hanyâûâ Joridano ka hnyi tha e me omomo me tavat ae ûhnyûkong, hnyei waleji a ham köhmun hnö Iehova 7 Ke ate me hûgûnâ hobi köta bi omeno Khonguhmun. 30 Ke e höcö Sihona than hia, me ta je ûnyi hnyi je taun. 8 Ke Hesebona he ka hn' öta ka gethen unyin: haba hnyi ûen eling ate me hûgûnâ hnyei anyin a Iehova Khongom ame okhötá hnye-¦ûnyi ge li thaniny at Amora, hoton Jorikon, me ohwegiâ hnyekon, me me he ka dano, hwân hnyi hnyigöulen bucen e Arehna e ka hnyi hnyamam, a helâe hnyi bong nona ke ne o but hnyi bucen Heremona; ang. 31 Ke Iehova ame ha könya, ka 9 (haba at Zidona adre me hwenyi ien habe, Wâ bi oge me hwân ang ka hnö Si- Heremona eling, me Siriona, ke haba at hona, me iny hnyei köu hnyi hnyimâkâm: Amora adre me hwenyi ien, me Senira;) hwân dö he ka hom, m' u me he ka labā. 10 a ta je taun hia hnyi dok ae tha hon, 32 Ke ame o thö Sihona ûcûta, a tha e me me Gileada hia, me Basana hia, ke ne o but lakeiny hia me vat e Jahaza. 33 Ke haba Saleka, me Ederei, a je tauniny dökhu dökhu Iehova Khonguta ame hna e köta; m' ate Oga hnyi Basana. 11 (Anyin a haba Oga me kot e, me laken, me lakeiny hia. 34 thaniny Basana, me hake e thibi kolon at Me ate me hûgûnâ anyin ta je taun hia Refai; wâ bi, haba hnen hna mokut, me hnyi ûen eling, me ti ohia je taun adre fao; hawa ca e hnyi Raba taun anyin laku labā, tha e me je momo me tavat ae ûhnyû- Amona? haba ibeûen e me nain ta kubit, kong; ke ba kolon: 35 ke so bi ate me ke foa kubit ûlauen, hoton kubitiny at.) hûgûnâ omeno me haleta, tha e me omjeû 12 Ke ate me labā hnyei e huyi ûen ûnyi hnyi taun waleji ate me hûgûnâ. 36 eling: hwân Aroera hnyi hnyigöulen bucen

at Maska; ke e ame hwenyi ien, a wale bucen a e cico Bethe-peora. Basana, hoton ien bi, me Havoth-jaira, ke ne o but hnyi bong ang.) 15 Ke oge me ham Gileada kö Makir. 16 Ke oge me kene o but hnyi hnyigöulen bucen e Arelaku Amona: 17 ke Araba minya, me Iehova Khongon lakamöbun. hmelen hwatapkoluiny Pisega, ke e deiö.

habe, A wâ but li emâkâm ûnyi a ânyâ lehova ka ânyâ helâe ka je dökhu u me he ka o ka hnyin. 22 Ca he öbun ka out' dra: anyin a haba Iehova Khongubun, me wale at ame vat hobi köbun.

23 Ke oge me khöû kö Iehova hnyi ûen eling, me ha, ka habe, 24 Iehova lö, u je hwan ka omanena ûganam ka athnyabaem, me hnyamâm ae hwege; anyin a ie khong ethö hnyi drany me eang hmelen ae khana he ka ânyâ helâ me ânyâm ta je huliwa, me beli me hnâm hna ânyâ ae man ? 25 Iny

e Arenona, me hafiny hnyei hnyi bucen | Iehova ame ha könya, ka habe, Soju ang, Gileada, me je tauniny, me waleji oge ham ca he hmetu ka ha könya hofuc e. 27 Ölö kaat Reubena me Gada: 13 ke haba kolon thö ka hnyi hon Pisega, me bwele jio, me Gileada me Basana hia, a dökhu dökhu Oga, ka hnyi hwadrö, me hwaiöu, me deiö, me mewaleji oge ham ka hafiny tribu Manase; wâ ge li emakâm; anyin a u me ca he ka wale hnyei hia hnyi Aregoba, a Basana hia. hnyi hanyâúâ Joridano eang. 28 Ke hûna (Adre me hwenyi ien hnyei e, me, hnyei thö kö Josua, me nâ, me sihwegiâ e : anyin 14 Haba Jaira nöku a e ame he ka hnyimakan tavat eang, ke e Manase ame hûgûnâ hnyei hia e Aregoba, ame he ka olab' ödra hnyi hnyei wale u me ke ne o but hnyi hnyigöulen at Gesuri me | wâ. 29 Me ate me laba hnyi hnyigöulen

HNYIMAKAN 4.

ham ka at Reubena me Gada, hwân Gileada TSARAELA lö, löng ju u walang ang je hnanyibu me je hna owisa, oge me nona, a hnyi wanben e, me baten: ke ne n' öbun he ka ânyâ; m' öbun e he ka möt, obut hnyi wagewe Jaboka, wale hnyigöulen me he but me labā hnyei a ham köbun Joridano, me baten e, hwân Kinereth, ke ne bun ka bi hanen ka hnyi hofuc oge me o but hnyi köien Araba, wale Köiö ae Hiny hûna köbun, ke ca ohia ke hanen, m' öbun e he ka löng hoton je hna hûna hnö Iehova 18 Ke oge me hûna köbun hnyi ûen Khongubun wale oge me hûna köbun. eling, ka habe, Haba Iehova Khongubun 3 Öbun e hia but wâ ge je emaköbun ûnyi ame ham köbun hnyei eang he ka laba: a ânyâ Iehova can Baala-peora: anyin a ke öbun e he ka penapena ûnyi hnân vat haba tavat hia adre me hnu hoton Baalme hanyaua hnyi hnyimakan je liamekeiny peora, me Iehova Khongom ame hia but möbun a lakon Isaraela, tavat hia ae hwe-ge. 19 Ke haba laöiöbun, me je ûhnyû-gabun adre kece hmâ kö Iehova Khongukongibun, me halebun omeno, (e khanö bun, me öbun e möt hia hnyi bong ang. nya ae se hia halebun omeno) adre me he 5 Wâ bi, oge hia but ûne köbun je hnaka laba biju hnyi anyibun je taun wale oge nyibu me je hna owisa, helâ me Iehova bam köbun ; 20 ke ne o but Iehova ame Khonguk ame hûna könya, m' öbun e he ka he ka omenâ je liamekeiny möbun, helâ ânyâ helâe hnyi hnyei öbun e he ka hnyin möbun, me hu gadra hnyei waleji Iehova he ka labā. 6 He th' öbun ka tuö me ânyâ; Khongubun ame ham ködra hnyi ke keihen ke waleling anyibun metâ me anyibun Joridano: me öbun e he ka ve hmetu ka wâhmakhmeto hnyi hnyimakan ta je hnyei, hnyi je gabun wale oge ham köbun. 21 Ke a tavat adre me he ka wâ je hnanyibu eang, oge me hûna kö Josua hnyi ûen eling, ka me ha, ka habe, E hnathu hnyei ae metâ, me hnyei wâhmakhmeto hnyei eang ae gan. lehova ka li than eling: awe, ame he 7 Anyina ewa hnyei ae gan ae hu khongon ame hakekeny ködra, helâ me Iehova Khonguta ame ânyâ hnyi je ûen hia ate me hongot kâu? 8 Ke ewa hnyei ae gan ae hu je hnanyibu me je hna owisa ae so, helâ me je hnanyibu hia eang oge me ip hnyi hnyimaköbun hnyi bong ang? 9 Ke so bi o u âu, me tuö u wia, wâ u nye hnying ta je ûnyi u je wâ, ke wâ e nye hia ta je ûnyi e hnyi hnyekom, hnyi ta je bongon ânyâm möt; ke u me he ka ûnö e ka lakom me laöbem; 10 waleji hnyi bong u je tot ta he ju ka hnyi hamâ hnyei ae so hnyi ke hnyi hnyimakö Iehova Khongom hnyi keihen Joridano, wale bucen ae so, me Horeba, k' ame ha könya Iehova, ka habe, 26 Ke Iehova ame hmönyin Ükhacaköu thö könya tavat, m' adre me he könya cabun, me ame ca ling nya bi ; ke ka löng hok je hofuc, me me khan' ödra he

ka outö nya hnyi ta ogo bong bongon anyi- me he ka ie ohi' öbun ûnyi hnyei wale hlâ ge meic ke ne o but ka hnyi drany, ke menekholom, me ûlâ, me lit ae gan. 12 Ke Iehova ame ha köbun ûnyi hnyin meic: öbun e löng hwan k' öbun e ca wâ bi unyin; 13 Ke e ame omake hwan hofuc thibi. nenâ köbun anyin ûhihinyköu, waleji e ame hûna köbun he ka ânyâ, a libenyita je hnanyibu, ke e ame sihnalimen hnyi li veto ae lau. 14 Ke Iehova ame hûna könya hnyi hnyi hnyei ae so, wale a ham Iehova Kho- hnyi Aigupito? ngom hnân em; 22 ke so bi oge me he ka mokcu hnyi hnyei eang, k' oge me ca he ka he hanyâûâ Joridano: ke öbun e he biju ka he hanyâûâ, me hu hnyei ae so eling. 23 Wâ eâu, wá öbun nye hnying ûhihinyköu anyi Iehova Khongubun, waleji e ame ûhihinyköu möbun, k' öbun e bi hnatheat hobi köbun he ka oûco ke ûnvi a thawâ köu hnö Iehova Khongom. 24 Anyin a meic ae han Iehova Khongom, Khong amc ciâ.

25 Ke e ka hu lakom me laöbem, ke beû ulabaibun hnyi hnyei, k' öbun ka okongu öbun bi, me bi hnatheat, he ka oûco ke ûnyi, me ânvâ ûnvi ae kong hnyi hnyimakö Iehova Khongom, me ohmönyina: 26 awe, oge me hawâ drany me hmeledrany he ka

dra möt hnyi hnyei, m' adre me he ka ûnö jöbun e hanyâûâ Joridano he ka hu gabun ; 11 Ke öbun e hakekenyâ me k' ame ca he ka se hia bongubun je bong utitilen hmelen bucen; ke haba bucen ame i hnyin, k' adre me he ka ti ohi' öbun. 27 Ke ame he Iehova ka ovesei öbun ka hnyi ta je hnyei, k' ame he ka wakhalet biju kolon gabun unyin ta je hnyei ame he Iehova ka lili öbun ka hnyin. 28 Ke öbun e he ka bi athnyabainy eling je khong, wale a ânyâ ge hnyamen at, uto me veto, a ta je ûnyi ame ca wâ, me ca löng, me ca han, me ca bubune. 29 Ke so bi öbun ka he eling ka elöm Iehova Khongom, me u me he ka wâ, ûen eling he ka n' öbun ge je hnanyibu me lu je ne elâm ge hnyekom ae bekhöt, me hna owisa, m' öbun e he ka tuö hnyi hnyei hanom ae bekhöt. 30 Ke ka o köu vec, öbun e he ka hnyin he ka labā. 15 Ke wâ k'ame ne aat köu ta je ûnyi hia eling, me u eâu ju öbun ; anyin ae ba unyin öbun e wâ me he ka hmetu kö lehova Khongom hnyi hnyi bong ame fuc köbun Iehova e Horeba je bong a biliny, me löng hoton hwan hofuc; hnyi meic: 16 wâ öbun nye okongu öbun, 31 anyin a haba Iehova Khongom me me bihnatheat hobi köbun adre oûco ke ûnyi, Khong ame betenge; e ame ca he ka hna ame ne baga, ame ne momo, 17 ame ne helâ degeci u, me ohiö u, me hnying anyin ûhime meno ame he eang hmelen, ame ne helâ hinyköu me lakâmâm, waleji e ame kheme meno ae hu labenyin at ame gâ ethö, 18 manvin ködrin, 32 Ke he thö u ka elâm je ame ne helâ me ke meno at ame iyâû eû hnyi bong ehac, ke tiga hiö u, hwân hnyi bong kânâ, ame ne helâ me ke wâ eû hnyi köiö waleji Khong ame op at eang hmelen hnyin, hmelen hnyei: 19 ke wâ u nye bwele thô ke hwân hnyi ke keihen drany ke ne o but hnyi drany ai, ke u je wâ seûnö, me tehi, ka hnyi ke keihen, hawa e hu ûnyi ae gan me je okhû, a je ûnyî ae se hia hnyî drany, | helâng, k'adre me ne löng helâ me ûnyî ang? k' adre me hum u he ka khudrung me bi 33 Hawa, e hu ke hnyei ame löng hofuc athnyabainy ta je ûnyi e, waleji Iehova ame hwan Khong ame fuc hnyin meic, helâ me ip hobi kâu ta je hnyei hia eang hmeledrany. hnâm hna löng, ke möt bi? 34 Ke hawa, 20 Ke a hia but Iehova hum öbun, me su hwakecin Khong he ka he me hom hnyei öbun ûheny hnyi hnyin inya fao, a ûheny hnan hobi kau ûnyi hnyi ke hnyei, ge je Aigupito, m' öbun e lakeiny ae hu hwaje- ûcûbic, me je haten, me je ûnyi hnân lâiâ, khon, helâ me huyi bong ang. 21 Ke me vat, me huyam ae hwege, me benyin haba khaca, Iehova ame hmönyin könya ca|adre hai, me je ûnyi ae gan hnân outen, 'bun, me ame khemanyin a oge me ca he ka hoton ta je ûnyi hia waleji a ânyâ Iehova hnyi he hanyâûâ Joridano, me hnyi he ka Khongubun hobi köbun hnyi hnyimaköbun 35 Adre me omanenâ ûnyi eling köu, me me khanö u thö a Iehova Khong; hake e ke ba ke at. ame hna köu he ka löng hwan hofuc ûnyi ethö hnyi drany, me me nö u: ke e ame omanenâ köu eang hmelen anyin meic ae gan; ke u je löng hwan je hofuc ûnyi hnyin 37 Ke can anyin e ame betenge ge meic. lakâmâm, waleling me e ame ûca je mâtrânidrin hwabödrin, me hum u ûheny Aigupito ge maniny man ae hwege, k' ame tot unyâm; 38 he ka obâ hnyi hnyimâkâm je hnyei ae gan me hwege hom, me hum u he ka ham bi köu idra hnyei me me em, helâ me hnyi bong ang. 39 Ke khanö u thö hnyi bong ang, ke ip hmâ eû hnyi hnyekom a haba Iehova me Khong ethö hnyi drany ohnathoa gabun lunyi bong ang, a g'adre me eang hmelen; hake e ke ba ke at. 40 Ke

u me he ka tuö anyin je hnanyibu, me hnen je hna hûna, wale oge me hûna köu hnyi hnyimakök. bong ang, m' u me so, me lakom hwabâm, a ham köu Iehova Khongom nyiele balua.

41 Ke haba Moso ame kû je taun a kun hnyi ke keihen Joridano a o hnyin seunö; 42 me me kec ka hnyin at ame hlingâ at, wale at ame hlingâ at ame laba hakekeny kâu a utöteta kâu, k' ame ca hûkötiâ ehac; me me he ka möt e ka kec ka hnyi ke taun kuniny me dö a vakiny a tavat adre eling: 43 hobi kâu at Reubena, e ame ip Bezeri hnyi hnyebuba, hnyi hnyei a tha ibetengiö ka ta je dö a thauzaniny tavat hon; me Ramotha hnyi Gileada, hobi kâu adre me hnyok könya, me vheno anyik je at Gada; me Golana hnyi Basana, hobi hnanyibu. kâu at Manase.

hnyi hnyimakan lakon Isaraela: 45 ke ae ba kongon at ame ha mono ien. walang je ohnathoâ, me je hna otilâ, me je l 2 U ma tuö bong sabath he ka okabâ e, hna owisa hna Mose hna omanenâ ka lakon helâ me Iehova Khongom ame hûna köu. Isaraela, ödra ka o but üheny Aigupito; 13 Siks ta bong u me he ka huliwa hnyin, 46 hnyi hoton Joridano, hnyi hnyigoulen me anya anyam ta je huliwa hia: 14 ke bucen cico Bethe-peora, hnyi hnyei i Sihona haba bong a seveniny, me, wale sabath thaniny at Amora, at ame laba e Hese-anyi Iehova Khongom: ke ba huliwa u bona, waleji ame kot hnë Mose me lakon me he ka ânyâ hnyin, a u, me nokom baga, Isaraela, ödra ka o but ûheny Aigupito: me nokom hlu, me athnyabaem a baga, me 47 ke adre me labā iny hnyei, me hnyei i momo, me halem bolok, me halem asina, Oga thaniny Basana, a li tuhan at Amora, me halem je meno hia, me atkanyua unyam a wal' ödru hnyi hoton Joridano hnyi hna o hnyi je homagoulem; me me tha menâ hnen seûnö; 48 hwân Aroera hnyi baten möu athnyabaem a baga, me momo. 15 Ke hnyigoulen bucen e Arenona ke ne o but u me he ka ûnykûme a g' adre thaluö u hnyi hnyi bucen Siona (wale Heremona), 49 me hnyei Aigupito, ke haba Iehova Khongom hnyei ae tha hon hia hoton Joridano e ame hum u ûheny e ge hnyam ae hwege deiö, ke ne o but hnyi köien je hnyei ae me benyin adre hai : anyin a wale Iehova tha hon hmelen hwatapkoluiny Pisega.

HNYIMAKAN 5.

raela hia, me ha ködra, ka habe, Iehova ame ham köu. Isaraela lö, löng ju je hnanyibu, me je hna owisa oge me haimemenâ ka hnyi je hnyikönyöbun hnyi bong ang, me me khan' öbun e, me tuö, me ânyâ. 2 Haba Iehova Khonguta ame ûhihinyköu möta hnyi Horeba. 3 Iehova ame ca anyâ ûhihinykou eang me k' u me ca he ka beweny uma umen ke at, lakamöta, ke möta bi, öta hia tavat ae möt me iny hnyei, me athnyabainy a baga, me hnyi bong ang. 4 Iehova ame fuc ûhnyi- athnyabainy a momo, me halen bolok, me maköu möbun hon bucen hnyi meic, 5 (ke haleny asina, me ta je ûnyi hia anyin oge me tot hnyi wanbo Iehova mobun hnyi ke at. ûen eling, me thumetu öbun ge hofuc ho Iehova: anyin a öbun ot ge meic, k' öbun anyibun ûkhacaköu hia hon bucen ûnyi e ca öliâ bucen:) k' ame ha, ka habe,

uheny hnyi hnyei Aigupito, ke ûheny hnyi hanen. Ke e ame sihnalimen e hnyi li

hnyaban ûthaluo.

7 U me ca he ka ânyâ ke khong hnyi

8 U me ca he ka bi hnatheat hobi köu me me se hia bongom je bong hnyi hnyei bi, me oûco ke ûnyi ethö hnyi drany, me eang hmelen, me hnyi köiö hmelen hnyei: 9 u me ca he ka khudrung me bi athnyabainy ta je ûnyi e: anyin a inya Iehova Khongom, Khong ame ciâ, at ame bi hwaban monu anyin je kamen ka je mâtrânidrin ke ne o but ka hnyi dö a hûkötiö nya: 10 k' oge me omanena

11 U me ca he ka ha bâûâ iö Iehova 44 Ke walang hnanyibu ame ip Mose Khongom; anyin ame ca he Iehova ka ha

Khongom ame hûna köu he ka tuö bong sabath.

16 Ogânâ thö kâmâm me hinyâm, helâ me Iehova Khongom ame hûna köu, me Z E haba Mose ame hawâ lakon Isa- me se hia je bongom, m'u me so hnyi hnyei

17 U ca he ka ûhlingö.

18 U ca he ka bi ûnyi monu.

19 U ca he ka venöu.

20 U ca he ka thoiâ ke at.

21 U ca he ka behnyekom âiân ke at;

22 Wale je hofuc a ha Iehova ka hnyi wanben meic, me ûlâ, me menekholom 6 Inya Iehova Khongom, at ame hum u ae gan, ke gan hmâ hwan : ke e ame ca bi veto ae lau, me ham könya. 23 Ke haba

hnyi ûen öbun e löng hwan ûnyi hnyi hnyi ta je bong bongon ânyâm möt hia, wanben menekholom, ke tiga hlâ thö bucen me me se hia bongom. 3 Isaraela lö, löng ge meic, me öbun e he könya, a je taben ju, me tuö he ka ânyâ: m' ume so, me hia anyibun je tribu me wahingatibun; öbun e he ka ti se hia, helâ me hna ha 24 ke öbun e ha, ka habe, Wâ bi, bânâ köu hnö Iehova Khongon lakâmâm hmanenanginy me ûganiny, k' ate me hia 4 Isaraela lö, löng ju: haba Iehova but löng hwan ame fuc ûnyi hnyi wanben Khonguta, me Iehova a khaca; 5 ke meic: ate me wâhmakhmeto but hnyi bong hamâm he ka hnyok kö Iehova Khongom ang a Iehova ame ûhnenamö me at, k' ame ge hnyekom ae bekhöt, me hanom ae but ka mok? anyin ame he meic eang ae haba ta je hofuc eang oge me hûna köu gan he ka thung öta: ate me ne löng hnyi bong ang, me ame he ka e bi hnyi hmetu hofuc ho Iehova Khonguta, me ate hnyekom: 7 ke u me he ka labö ná e ka me he ka mokcu. 26 Anyin a ewa at lakom, me ûhnenamö gan u ka laba hnyin unyin tavat hia ame löng hwan Khong umâm uma, me he eu hnyi gethen, me u ae möt ame fuc hnyin meic helâ me ka mokut, me u ka köùö hmetu. 8 Ke u hnöhmun hna löng, k' ame möt bi? 27 U me he ka ca hofuc eling hnân haten hnyi ma hakekenyâ me löng hofuc hia ame he hnyamâm, ke wale minya bnân wen Iehova Khonguta ka ha: ke u me he biju bariny wanben li emakâm. 9 Ke u me ka omanena köhmun hofuc hia ame he he ka sihnalimen ta je hofuc e hnyi Iehova Khonguta ka ha köu: k' öhmun e he ka löng me ânyâ. 28 Me haba Iehova homagöulem. ame löng hobun hofuc, waleji öbun e ha konya; ke Iehova ame ha konya, ka haba, ka hnyi hnyei waleji e ame khemanyin ka Oge löng ut ifucin tavat eang, wale adre me ha köu : ke so hia hnödra hna ha. 29 E na hu ju gadra hnyok ae ûcû m' adre me outö nya, me löng bala hnök ta je hna hûna hia, m' adre me so me je mâtrânidra nyiele balua! 30 He thö ka ha ködra, je uma mano. 31 Ke u me he bi u ka tot 12 awe, wá eâu, wá u nye hnying Iehova hna owisa, wale u me he ka n' ödra, m' ka saû ka hnyi ke keihen metâ me me. Iehova Khongubun ame hûna köbun, m' öbun e möt, me so, me se hia bongubun je bong hnyi hnyei öbun e he ka hu.

HNYIMAKAN 6.

hnanyibu hia, me hnen je hna hûna, wale hna ha hnö Iehova. oge me hûna köu, u, me nokom, me öbem

Khonguta ame omanenâ köta hnyi hnyei ame di hnyin debai me hani.

25 Anyin a wale geû ate me he bekhöt, me tang hwegiâm ae bekhöt. 6 Ke je ut hwanumen umâm uma, me hnyi je

10 Ke ka hum u hnö Iehova Khongom lakâmâm, a Aberahama, me Isaaka me Jekob, he ka ham köu, a je taun ae gan me so wale u je ca op, 11 me je uma ae ûnöngöt ge ta je ûnyi hia ae so, wale u je ca ounöngötå, me je hna khû an, wale u je ca koû, je hnyei vine me je hnyei elaio, ka habe, Hmetu ju öbun ka hnyi umöbun wale u je ca ta, ke u me he ka han sekon; eang unyik, ke oge me he ka omanenâ hia at ame hum u ûheny hnyi hnyei Aigupito, köu ta je hnanyibu, me hna hûna, me je ûnyi hnyi hnyaba ae ûthaluo. 13 U me he ka outö lehova Khongom; me bi adre me he ka ânyâ hnyi hnyei oge me he athnyabainy, me khemanyin hnyi ien. ka ham ködra me me idra. 32 Ke wâ 14 Ca he öbun ka hnu hoton je khong a wia ju öbun he ka ânyâ helâ me Iehova je khongon tavat igigili öbun; 15 anyin Khongubun ame hûna köbun: ca he öbun|a haba Iehova Khongom unyâm, me, Khong ame ciâ; wâ e nye ubâhlâ hmönyin 33 Obun e he ka vheno hia gethen wale anvi Iehova Khongom köu, ke e ame ohiö u but ùnyi hnyi hon kânâ.

16 Ca he öbun ka cubic Iehova Khongubun, helâ me hnöbun hna cubic e hnyi Masa. 17 Öbun e he ka tuö wia je hna hûna hnö Iehova Khongubun, me hnen je hna ohnatho, me anyin je hnanyibu, wale E walang hna hûna, me je hnanyibu, e ame hûna köu. 18 Ke u me he ka ânyâ me je hna owisa, waleji a hûna ûnyi ae wisa me so hnyi hnyimakö Iehova; Iehova Khongubun he ka n' öbun, m' öbun m' u me so, m' u me he me hu gam hnyei e he ka ânyâ hnyi hnyei öbun e he ka ae so waleji Iehova ame khemanyin ka hnyin me me hu: 2 m' u me he ka outo lakâmâm, 19 a g' ame he ka obâ je iwah-Iehova Khongom he ka vheno anyin ta je naihmiöny möu hia hnyi hnyimâkâm, hoton

20 Ke e ka he nokom ka hnei u nyiele,

ame omeli öta, helâ me hnyi bong ang. Khonguta, hoton hnen hna hûna köta.

HNYIMAKAN 7.

ka habe, Ieû bongon je hna ohnatho, me je hnen hna khemanyin ka lakamöbun, walehnanyibu, me je hna owisa, waleji Iehova ling me me hum öbun hnö Iehova ge Khonguta ame hûna köbun? 21 awe u me hnyam ae hwege, me omeli öbun ûnyi hnyi heka ha ka nokom, ka habe, Haba öhmun hnyaba ae ûthaluo, a ûheny hnyi hnyamö lathnyabai Farao hnyi Aigupito ehac; me Farao than Aigupito. 9 Khanö u thö a Iehova ame hum öhmun ûheny Aigupito Iehova Khongom, e thibi Khong; Khong ge hnyam ae hwege: 22 ke Iehova ame ae hnathu, at ame tuö ûhihinyköu me omanenâ je haten, me je ûnyi hnân lâiâ ae ibetengiö ka tavat adre me hnyok kâu, me gan me kong ka at Aigupito, me kö Farao, tuö anyin je hna hûna ka ta je dö a me hnyaban hia hnyi hnyimaköhmun : thauzan ; 10 ke ame bi hwaban manenâ ka 23 ke e ame hum öhmun ûheny e, me me tavat adre me hûkötiâ e he ka ohi' ödra: hum öhmun ka hnyin me ham köta hnyei e ame ca he ka bec ka at ame hûkötiâ e, waleji e ame khemanyin ka lakamöta. k' ame he ka bi hwaban manenâ kâu. 24 Ke Iehova ame hûna köhmun he ka 11 Anyin a wale u me he ka tuö hna hûna, anya ta je hnanyibu cang, he ka outo me je hnanyibu, me je hna owisa, wale oge Iehova Khonguta, m' ate me so bala, me e me hûna köu hnyi bong ang, he ka ânyâ.

12 Ke ame he ka e bi, a u je ne löng je 25 Ke ame he ka hnân hwakecita ae wisa hna owisa eang, me tuö, me anyâ, a g' ame ate me ne wâ wia he ka ânyâ hna hûna he Iehova Khongom ka tuö möu ûhihinyeang ae bekhöt hnyi hnyimakö Iehova köu me ibetengiö waleji e ame khemanyin ka lakâmâm: 13 me e ame he ka hnyok köu, me ohnahici u, me osehiö u: k'ame he minya ka ohnahicâ je wan hnyekom, me wan kânâm kânâ, wale ânyâm hwit, me KA hia but Iehova Khongom hum u ânyâm waina, me ânyâm wakaco, me lakon ka hnyi hnyei wale u me he ka halem je kau, me je hnahat halem je mamoe, hnyin he ka hu e, ke e ka hia but oc degecâ hnyi hnyei e ame khemanyin ka lakâmâm je hnyei ae se hia hnyi hnyimâkâm, a at he ka ham köu. 14 Ame he ka beönua Heth, me Girigasa, me Amora, me Kanana, ânyâm hnahic hon ta je hnyei hia: k' ame me Perizi, me Hivi, me Jebusi, wale seven ca he ka toûnyi ke baga me momo unyibun, je hnyei ae gan me hwege hom; 2 ke e ka me halem omeno. 15 Ke ame he Iehova he Iehova Khongom ka hn' ödra hnyi hnyi- ka ohia unyâm ta je mok hia, ke e ame mikam; awe, u me he ka kuc ödra me ti ca he ka ip hom ke mekiny Aigupito ae ohi' ödra hia; u me ca he ka ûhihinyköu kong, wale ae khanö u, k' ame he ka ip e mödra, me betenge gadra: 3 ke haba khaca hon hudrin hia a tavat adre me hûkötiö u. umeca heka ûhok ta momo mödra; u me 16 Ke u me he ka ohia ta je hnyei hia ca he ka ham nokom hlu ka nokon baga, ame he Iehova ka hna köu; k' ame ca he ke u me ca he ka hom nokon hlu hobi kâu emakâm ka betenge gadra: ke u ma ca bi nokom baga. 4 Anyin a e ame he ka okâ athnyabainy anyidra je khong; anyin a mokom unyik, me me he ka bi athnyabainy wale hnân nuc u. 17 U je ne ha hnyi ke je khong : me ame he ka ubâhlâ hmönyin hnyekom, ka habe, E gan je hnyei eling anyi lehova köbun, ke e ame he ka ie ohio huk, k' oge ma kâmâu ka he ka hnyi u 5 Ke walang ûnyi öbun e ha ka ânyâ hnödra? 18 awe, u me ca he ka out' ködra; öbun e he ka kia anyidra je taben ödra: ke u ma he ka ûnykûme wia ta je hut, me tho amamâ anyidra je veto ame unyi waleji a ânyâ Iehova Khongom kö tot, me so degecâ anyidra je Aseira, me Farao me at Aigupito hia; 19 a ta je thong degecâ anyidra je hnatheat ge meic. ûcûbic ae gan a wâ li emakâm, me je 6 Anyin a u hnyei ae kap kö Iehova haten, me je ûnyi hnân lâiâ, me hnyamen Khongom : ke Iehova Khongom ame ûcö ae hwege, me benyin adre hai, waleji hnö , me me iny bnyei ae ke bongon ae nua Iehova Khongom hna hum u kâu : k' ame hon ta je hnyei hia hnyi hon kânâ. 7 Haba he Iehova Khongom ka ânyâ helâe ka ta je lehova ame ca betenge köbun, me uc' öbun hnyei hia wale u me outen. 20 Ke haba can öbun se hia hon je hnyei hia : anyin a khaca, ame he Iehova Khongom ka kunâ öbun tavat ae ûhnyûkong hmönyin ehac: wahankânâ ködra, ke ne o but ame hia but 8 ke so bi ûnyi hnyi ibetengiö anyi Iehova je kolon tavat adre me lubaduöng gam. köbun, ke hnyi weny he ka oûnyihnathö 21 U ma ca he ka out' ödra, anyin a e bi unyâm Iehova Khongom, Khong ae gan göulen bucen me hnyi je bucen; 8 a hnyei me hnân outen. 22 Ke ame he Iehova ac hu hwit, me bali, me vine, me ometa, me Khongom ka obâ ûsa ûhnyûkong je hnyei rimona; a hnyeiny wakaco me elaio me eling hnyi hnyimakam : u me ca he ka hani ; 9 a hnyei u me he ka han hnyin ke okhaca ob' ödra, wâ ödra nye se hia but ba hmiâ, ke ba ke ûnyi ae hia hnyin e hom omenoiny hnyot. 23 Ke ame he unyâm; a hnyei ae hu fao hnyi hnen Iehova Khongom ka hn' ödra köu, me vetoiny, ke u me he ka hiny bras hnyi je okongu ödra ge hna okongoà ae gan, ke ne buceniny. 10 Ke u me he ka han sekon, o but adre chi' ödra. 24 Ke e ame he ka me u me he ka hasoi Iehova Khongom ge hna anyidra je than ka hnyi hnyamâm, ke hnyei ae so e ame ham köu. 11 Ke wâ u ma he ka ohia je iödrin eang hmeledrany: eâu, wâ u nye hnying Iehova Khougom, e ba at ae khana he ka tot hnyi hnyimâkâm, me ca tuö bi hnen hna hûna, me anyin je ke ne o but u je hia but ohi' ödra. 25 Ke hna owisa, me anyin je hnanyibu, wale oge öbun e he ka thong degecâ ge meic ta je me huna köu hnyi bong ang: 12 wâ u nye hnatheatiny anyidra je khong: ke u me ca he bi ka han sekon, me bi uma ae so, me he bi ka behnyekon sileva me gol wale adre labā; 13 ke e ka se hia but halem je kau tube kâu, me hom e me ânyâm bi, wâ e me halem je mamoe, ke e ka gan dut ânyâm nye nuc u hnen ûnyi eling: anyin a sileva me gol, ke ka se hia but ânyâm je ae ikiki ka hnyi umâm uma, wâ adre nye hum u ûheny hnyi hnyei Aigupito, ûnyi adre ohnaûhangoâ.

HNYIMAKAN 8.

ca khana minya lakâmâm; me me khanö u ang a g' adre me he ka ohi' öbun. bobot ânyâm je ûkhaû waleji u me khavâ, Iehova Khongubun. k' ame ca khibi cam hnyi ta je huna eling a fâte. 5 Ke u me he ka ûnykûme eû hnyi hnyekom a g'ame kuc u hnö Iehova Khongom helâ me at ame kot nokon. 6 Ke

haba ûnyi e me ûnyi ae ikiki kö Iehova ûnyi hia; 14 me wale ame bi gan hnyekom, Khongom: 26 ke u me ca he ka hom ûnyi me u me hnying Iehova Khongom at ame ohnaûhangö u helâ me; ke u ma he ka hnyi hnyaba ae ûthaluo: 15 at ame lili u ti ikikiâ e, me ti hûkötiâ, anyin a e ûnyi tilö u hnyi wanben hnyebuba ae gan me hnân outen, dok ae hu on hnyin ae kahwa, me je sekopio, dok ac mada me ba köien; at ame oâ köu köiö ûnyi hnyi kic a oût; ABA ta je hna hûna hia wale oge me ûnyi a ca wâ hnen lakâmâm; me me oûhnyû-hûna köu hnyi bong ang me shun berri 16 at ame hâm ge mana hnyi hnyebuba hûna köu hnyi bong ang, me, öbun kongi u, me cubic u, he ka ohnahici u hnyi e he ka wâ wia he ka ânyâ, m' öbun e möt, obiny: 17 ke u je ne he ka ha eû hnyi me se hia, me he, me hu hnyei waleji hnyekom, ka habe, A o konya omjeû eang Iehova ame khemanyin ka lakamöbun. ûnyi ge manik man me tang hwegien hnya-2 Ke u ma he ka ûnykûme gethen hia mök. 18 Ke so u ma ûnykûme kö waleji a hum u hnyin Iehova Khongom, Iehova Khongom, anyin a e at ame ham hnyi je huna a fâte hnyi hnyebuba, me me köu tang hwege he ka hu tang omjeû; me oûhnyûkongi u, he ka cubic u, me me me ohmâ anyin ûhihinyköu waleji e ame wâhmakhmetoâ ûnyi eû hnyi hnyekom, khemanyin ka je lakâmâm, helâ me hnyi hawa, u me ne he ka tuo hnen je hna bong ang. 19 Ke u je ne hnying Iehova hûna, k' u je ne höcö bi. 3 Ke e ame Khongom, me hnu hoton ke je khong bi, oûhnyûkongi u, me omekihnânemi u, me me bi athnyabaidrin, me khudrung ködrin, hâm ge mana, wale ûnyi ae ca khanö u, ke awe, inya oge me ha wia köbun hnyi bong thö a g' ame ca möt at hnen thibi areto, k' Adre me he ka ohi' öbun helâ me je hnyei ame möt bi at hnen ta je ûnyi hia ame o ame he Iehova ka ohia hnyi hnyimaköbun ; ûnyi hnyi hnyimö Iehova. 4 Ame ca anyin a öbun e höcö löng hoton hofuc bo

HNYIMAKAN 9.

Khongom helâ me at ame kot nokon. 6 Ke u me he ka tuö je hna hûna hnö Iehova I SARAELA lö, löng ju: u me he ka he u me he ka tuö je hna hûna hnö Iehova I hanyâûâ Joridano hnyi bong ang, he Khongom, he ka vheno deny je gethen me ka he me hûgûnâ je hnyei ae gan me 7 Anyin a Iehova Khongomame hwege hom, je taun ae gan k' adre up hum u ka hnyi hnyei ae so, a hnyei ae hu haginy ke ne o but ka hnyi drany, 2 a je wagewe hnyin, a je hna pupua me je tavat ae gan me beû, je laku Anaka, tavat köiö ae dit, k'ame ve pupua hnyi je hnyi- ae khanö u, k'u je löng hnödra hna ha hnvimakan je laku Anaka? 3 Ke ame he ka khanö u hnyi bong ang a Iehova Khongom ame hnyimakan ânyâm bunyen, e

gadra, ka habe, Ie at ame he ka tot hnyi|nya ka wiö u me me hnyei ae gan me man hudra. 15 Waleling me oge me hwiö me utut ûhek hon bucen, ke ame hlâ thö bucen ge meic: ke e bi hnyi li hnyamök li meic ae ban; ke e ame he ka ohi' ödra, me vetoiny ûhihinyköu. 16 Me oge me bwele, oùhnyûkongu ödra: ke u me he ka ob' ke wâ bi e kong hwakecibun kö Iehova ödra, me ie ohi' ödra, helâ me Iehova ame Khongubun; k' öbun e ânyâ nokon kau ha köu. 4 Ke e ka hia but Iehova Khon- adre oköiâ hobi köbun; k' öbun e logot gom ob' ödra hnyi hnyimâkâm, me u me ca saû ûnyi hnyi gethen waleji a hûna köbun he ka ha eû hnyi hnyekom, ka habe, Can Iehova. 17 Me oge me kât li veto, me hwakecik ae wisa, Iehova ame hum nya me khûâ degecâ ûnyi hnyi li hnyamök me thu inve he ka hu hnyei ang: ke so bi can hnyi hnyimaköbun. 18 Ke oge me ta ju hwakecin ae kong anyin tavat eling, Iehova | hnyi hnyimakö Iehova helâ me a bân, fâte ame ob' ödra hnyi hnyimâkâm. 5 Ca ûnyi je lany, ke fâte je lit; k' oge me ca han me ge hwakecâm ae wisa, me wisainy hnyekom, ic; can anyibun ta je hulö hia, waleji öbun wale me u me he me hûgûnâ idra hnyei: e ânyâ hwakecibun ae kong hnyi hnyimakö ke so bi can hwakecin ae kong anyin tavat Iehova me ohmönyinâ. 19 Anyin oge me eling Iehova Khongom ame ob' ödra hnyi outen hmönyin me hwahwacit waleji ame hnyimâkâm, me me hwâdâ hofuc waleji a hmönyin köbun Iehova he ka ohi' öbun. khemanyin Iehova ka lakâmâm, a Abera- Ke so bi Iehova ame löng könya minya hama, me Isaaka, me Jekob. 6 Anyin a hnyi ûen eling. 20 Ke Iehova ame hmöwale, u ma wâhmakhmetoâ a ca ûnyi ge nyin gan hmâ kö Arona he ka ohia e; ke wisainy hwakecâm me ame ham köu hnyei so bi oge me khawei Arona minya hnyi ûen eang ae so hnö Iehova Khongom me me eling. 21 Ke oge me hom anyibun hulö, em; anyin a haba u me hnyei ae hwege wale nokon kau öbun e ânyâ, me thong ge nyin. 7 Unykûme ju, me ca he ka hnying meic, me kokot e, me camamâ ke ne o but bi ge hnâm hna ohmönyini Iehova Khon- ame sesâ but : ke oge me khûâ sesâiny ka gom hnyi hnyebuba : hwân hnyi bong u je hnyi wagewe ame di ûnyi hnyi bucen. hna but hnyin hnyei Aigupito, ke ne o but 22 Ke öbun e obmönyini Iehova hnyi iöbun ang, me öbun e labö ûkhin fuc me Tabera, me Masa, me Kiberoth-atava. lehova. 8 Ke öbun e ohmönyini Iehova 23 Ke hnyi ûen Iehova ame kun' öbun hnyi Horeba, me Iehova ame hmönyin ûheny Kadesi-banea, k' ame ha, ka habe, köbun k' ame he ka ohi' öbun. 9 Hnyi Ölö th' öbun, me hom hnyei oge me ham uen oge me öliâ bucen he ka kap li veto ae köbun; me öbun e hanyâûâ musi anyi lau, a li vetoiny ûhihinyköu waleji a ânyâ Iehova Khongubun ke öbun e ca labageju Iehova möbun, ke oge me laba hnyi bucen kâu, me löng hwan hofuc. 24 Öbun e hia fâte je lany ke fâte je lit; k' oge me ca han but ûkhin fuc me Iehova hwân hnyi bong me ic. 10 Ke Iehova ame ham könya li oge ibi iouny möbun hnyin. 25 Me waleveto ae lau a sihnalimen ge banyen Khong; ling oge me ta ju hnyi hnyimakö Iehova k' adre sihnalimen hnyi li ûnyi eling hofuc hnyi ta je lany a fâte ke je lit a fâte waleji waleji a ha köbun Iehova hon bucen hnyin oge ta hnyin ; anyin a Iehova ame ha he ka meic, hnyi bong adre ûkhacaköu hnyin. ohi' öbun. 26 Me oge me hic kö Iehova 11 Ke a um dö je lany a fâte me je lit a me ha, ka habe, Than Iehova lö, u me ca fâte me haba Iehova ame ham könya li he ka ohia lakem me hwajekhom, waleji u veto ae lau, a li vetoiny ûhihinyköu. 12 je omelö ge manâm man, me hom ûheny Ke Iehova ame ha könya, ka habe, Todrö, Aigupito ge hnyam ac hwege. 27 Ûnyie utut ûhem ang; anyin ac kong ut kûme ju lathnyabaem, Aberahama, me anyâm tavat wale u je hom ûheny Aigu- Isaaka, me Jekob; e so u me ca wâ hwapito; adre me saû logot ûnyi hnyi gethen kecin ae ûjöng anyin tavat eang, me hwawaleji oge hûna ködra; k'adre ânyâ hobi kecidra ae kong, me anyidra hulö: 28 wâ ködra hnatheat adre oköiâ. 13 Ke haba e nye ha hnen hnyei wale u je hum öhmun khaca Iehova ame ha könya ka habe, Oge ûheny hnyin, ka habe, E ca khanö Iehova wâ but tavat ang, ke wâ bi, ödra tavat ae he ka hum ödra ka hnyi hnyei waleji e hwege nyin: 14 Ca thao nya me oge me ame ha bânâ ködra, ke e ame hûköti ödra, he bi nya ka ohi' ödra, me kot degecâ waleling me e ame hum ödra he ka hling' iödra üheny eang hmelen, ke oge me he bi ödra hnyi hnyebuba. 29 Ke so bi em

Digitized by Google

hnyei ödra, ke hwajekhom, waleji u je hom 13 he ka tuö je hna hûna hnö Iehova, me hai.

HNYIMAKAN 10.

K E haba hnyi ûen eling Iehova ame ha könya ka habe, U me he ka delâ li hon bucen, me li veto ae lau hnyi hnyamök. 4 Ke e ame sihnalimen hnyi li veto ae lau helâ me hna sihnalimen a bân, wale je hnanyibu a ten, a ha lehova köbun hon bucen ûnyi hnyi wanben meic hnyi je bong bongon ûkhacaköu: me Iehova ame ham li ûnyi e könya. 5 Ke oge me hwiö me he ûheny hon bucen, me oge me hitangen li veto hnyin tang oge tibet; ke wale bala ling, helâ me Iehova ame hûna könya. (Ke haba lakon Isaraela adre me he ûheny Berotha Bene-jakana, Mosera ai: ke a mokcu Arona eling, k' adre konâm e eling; ke haba Eleazara a nokon ame ânyâ hanymen at bihut hwaban. 7 Ke adre me he ûheny e Gudagoda ai, ke ûhedra Gudagoda, me adre me he Jotebath ai, hnyei ae hu je wagewe hnyin. 8 Haba hnyi ûen eling Iehova ame hake ip tribu anyin at Levi, he ka vadren tangen ûbihinyköu anyi Iehova, he ka tot hnyi hnyimakö Iehova, me huliwa kâu, me hahnahicâ hnyi ien, ke ne o but 9 Anyin a wale e ba hnyi bong ang. hwajekhöû Levi me iny unyin je liamekeiny mē; haba Iehova, me iny hnyei, helâ me oge laba hon bucen fâte je lany ke fâte je löng minya könya hayi ûen eling ; ke ca we | Iehova he ka ohiö u. 11 Ke Iehova ame ha könya, ka habe, Todrö u me hnyimakan tavat; me adre me he ka he me hu hnyei, waleji oge khemanyin ka lakamödra he ka ham ködra.

we Iehova Khongom ûnyi gam, ke wale

ge manâm man ae gan, me benyâm adre anyin je hnanyibu, wale oge me hûna köu hnyi bong ang, m' u me so bi? 14 Wâ bi ûnyi anyi Iehova Khongom drany me draniny je drany, me hmeledrany, me ta je ûnyi hia thithö hnyin. 15 Ke so bi Iehova ame senyin ka lakâmâm me hnyok ködrin, me e ame ûca je mâtrânidrin hwaveto ae lau helâ me a bân, ke öliâ thö bodrin, wal' öbun e, ûnyi hnyi je hnyei hia, bucen könya, ke u me he ka tibet ke tang helâ me hnyi bong ang. 16 Anyin a wale 2 Ke oge me he ka sihnalimen hnyi peritomonâ unen je hnyekubun, ke ca he li veto ae lau ta je hofuc hnyi li veto ae lau hmetu bi öbun ka hwege nyin. 17 Anyin a bân waleji u je thu, ke u me he ka a haba Iehova Khongubun, me Khongon hitangen li ûnyi e hnyin tang. 3 Me oge je khong, me Thaniny je than, e Khong ae me tibet tang utö ohum, me delâ li veto ae gan, me man, me hnân outen, k' ame ca lau, helâ me li at a bân, me öliâ ka hnyi wâhmakhmetoâ at, k' ame ca kap hwaban. 18 E ame owisa hobi kâu nakahme, me safac, k' ame betenge ge atkanyua, me hān, me okhavâ. 19 Anyin a wale betenge ju öbun ge atkanyua; anyin a je atkanyua öbun hnyi hnyei Aigupito ehac. 20 U me he ka outö Iehova Khongom; u me he ka bi athnyabainy, me kece kâu, me khemanyin hnyi ien. 21 E thibi at u me he ka ogânâ, ke e thibi Khongom, at ame ânyâ ta je ûnyi ae gan me hnân outen hobi köu, waleji ame wâ li emakâm. 22 Ame he lakâmâm Aigupito ai ehac a ödrin sevente tavat; ke walang ang Iehova Khongom ame wiö u m' u me helâ me je okhuiny drany ae se hia.

HNYIMAKAN 11.

NYIN a wale u me he ka hnyok kö A Iehova Khongom, ke u me he bala ka tuö hnen hna otilâ, me anyin je hnanyibu, me hnen je hna owisa, me hnen je hna hûna. 2 Khan' öbun ju hnyi bong ang: anyin a oge me ca fuc ka lakubun, tavat ae ca khana ke ca hnyi wâ hna bi Iehova Khongom ame ha kâu.) 10 Ke hwaban ûnyi ga Iehova Khongubun, ge ûganiny, me hnyamen ae hwege, me benyin lit, helâ me ûen eji a bân: ke Iehova ame adre hai, 3 me anyin je ûöman, me anyin je huliwa, waleji e ame ânyâ kö Farao than Aigupito hnyi Aigupito, me lakeiny hia : 4 me hnen hna ânyâ ka tavat vat hnyi Aigupito, ka haledra je hors, me anyidra je kariota; waleji hnyi hnen hna khutukhavâ but Köiö ae Dra, waleji hnyi hnödra hna 12 Ke haba walang ang Isaraela lö, ieû hnu öbun; me hnö Iehova hna ohi' ödra ke ne o but hnyi bong ang; 5 me hnen hna thibi ang, he ka outö Iehova Khongom, he anyâ köbun hnyi hnyebuba ke ne o but ka vheno deny je gethen hia, me hnyok | öbun e o eang; 6 me hnen hna ânyâ kö kâu, me athnyabai Iehova Khongom ge Dathana me Abirama li laku Eliaba nöku hnyekom ae bekhöt, me hanom ae bekhöt, Reubena; waleji hnyi hna memang hnyi-

his ödrin e hnu hotudrin, hnyi hnyimakan at Isaraela hia: 7 ke so bi öbun e hia but wâ ge je emaköbun ta je huliwa ae gan hia anyi Iehova, waleji e ame ânyâ. 8 Anyin a wale hamöbun he ka tuö je hnanyibu hia oge me hûna köbun hnyi bong ang, m' öbun e hwege, me he, me hu hnyei öbun e he kâu, m' öbun e he ka hu; 9 me me se hia bongubun je bong hnyi hnyei ame khemanyin Iehova ka lakamöbun he ka ham ködrin me mâtrânidrin, a hnyei ame di 10 Anyin a haba hnen debai me hani. hnyei u me he ka he kâu m' u me he ka hu e, me ca helâ me hnyei Aigupito waleji u me o but ûheny hnyin, ke u je ta hatungâm je hatong, me bi deny köiö ge cam helâ me hna belökâ je khölak: 11 ke haba hnyei öbun e he ka hnyin me me he ka hu e, me wale hnyei ae hu je bucen me je hnyigöulen bucen, k' ame ijem dân we ûnyi hnyi drany: 12 e hnyei ame tuö hnö Iehova Khongom; ke e bala bi hon e li emakö Iehova Khongom, hwân hnyi hnyimakan huna ke ne o but hnyi obiny.

13 Ke öbun e ne he ka ti löng hoton anyik je hnanyibu oge me hûna köbun hnyi bong ang, he ka hnyok kö Iehova Khongubun, me bi athnyabainy ge je hnyekubun ae bekhöt, me hanubun ae bekhöt, 14 me oge me he ka ham we hobi kâu ibun hnyei hnyi ûen e, wale we a bân, me we a biliny, me u me he ka ip ânyâm je hwit, me ânyâm waina, me 15 Ke oge me he ka ânyam wakaco. ham hna önying ka hnyi em hnyei, hobi káu halem omeno, ke u me he ka han me 16 Wâ wia öbun, wâ e nye iyawâ je hnyekubun, m' öbun e saû bi, me bi athnyabainy je khong me khudrung ködrin; Iehova köbun, me e ame he ka hlöng drany, wale a ham köbun Iehova Khongubun, ke me me ba we, k' ame ca he kânâ ka okûâ öbun e he ka hu e me labā. 32 Ke hamöwaniny; me ame he ka ie hi' öbun ûnyi bun he ka tuö me ânyâ je hnanyibu hia, hnyi hnyei ae so Iehova ame ham köbun. me je hna owisa wale oge me ip hnyi hnyi-18 Anyin a wale e so öbun e ohmâ hok maköbun hnyi bong ang. hofuc eang eû hnyi je hnyekubun, me je hanubun; ke öbun e he ka ca ju e hnân haten hon je hnyamöbun, k' ame he ka hnan wen bariny hnyi wanben li emaköbun. 19 Ke öbun e he ka nå hofuc e ka lakubun, me ûhnenamö gan, u ka laba hnyin umâm uma, me he eû hnyi gethen, ke u ka he ka mokut me köûö hmetu bi. 20 Ke u me

men kânâ me ut ödrin me anyidrin je lap, | umâm uma, me hnyi je homagöulem: 21 me me umödrin je uma mano, me tavat ae möt me se hia bongubun je bong me bongon lakubun hnyi hnyei waleji a khemanyin hnö Iehova ka lakamöbun he ka ham ködrin, helâ me ta je bong bongon drany walethö hon hmeledrany. 22 Anyin a öbun e ne labö tuö je hnanyibu eang wale oge me hûna köbun he ka ânyâ, he ka hnyok kö lehova Khongubun, he ka vheno deny je gethen bia, me kece kâu; 23 awe, ame he Iehova ka obâ je hnyei hia eang ûnyi hnyi hnyimaköbun, ke öbun e he ka hu je hnyei ae gan me hwege hubun. 24 Ame he ka ibun je dok hia ame he ka uto ge je hnyeûcabun: hwân hnyi hnyebuba, me Lebanona, hwân hnyi wagewe, a wagewe Euferate, ke ne o but hnyi köiö e jio, me wale hnyigöulöbun. 25 E ba at ame he ka tot hnyi hnyimaköbun: k' ame he Iehova Khongubun ka ootâ me öbubunâ je hnyei gabun wale öbun e he ka uto, helâ me hnen hna ha köbun.

26 Wâ bi, inya oge me ip hnyi hnyimaköbun hnyi bong ang hnahic me hnaûhangö: 27 wale hnahic, öbun e ne löng hoton je hnanyibu anyi Iehova Khongubun, walang oge me hûna köbun hnyi bong ang; 28 ke hnaûhangö, öbun e ne ca löng hoton je hnanyibu anyi Iehova Khongubun, me saû bi ûnyi hnyi gethen oge me hûna köbun hnyi bong ang, he ka hnu hoton je khong monu, ae ca khan' öbun.

29 Ke ka hia but Iehova Khongom lili u ka hnyi hnyei u me he ka he ka hnyin me me gam, me u me he ka ip hnahic hon bucen Girizim, ke hnaûhangö hon bucen 30 Hawa ca hoton Joridano li Ebala. dok e, cicö hna dit hnen seûnö, hnyi hnyei ing at Kanana tavat adre me laba hnyi Araba cico Gilegala hakekeny sawajo anyi More? 31 Anyin a hamöbun he ka 17 me ame he ka ubâhlâ hmönyin anyi hanyâûâ Joridano, me he he ka hu hnyei

HNYIMAKAN 12.

VALANG je hnanyibu me je hna owisa öbun e he ka tuö he ka ânyâ hnyi hnyei a ham köu hnö Iehova Khongon lakâmâm he ka hu e hnyi ta je bong bongon anyibun möt hia eang hmelen. he ka sihnalimen e hnyi je uthwanumen 2 Obun e he ka ti ohia ta je dok hia adre

hnyi je hnyei öbun e he ka hu, wal' ethö hon je bucen ae beû, me je dok ae görany, me hmelen je ûö hia ae hat: 3 ke öbun e he ka kia anyidra je taben hut, me khûâ oamemâ anyidra je veto ame tot, me thong degecâ anyidra je Aseira ge meic; ke öbun e he ka sö degecâ je hnatheatiny anyidra je khong; ke öbun e he ka ohia je iödra ûnyi hnyi dok eling. 4 Öbun e ca he ka ânyâ helâe kö Iehova Khongubun. 5 Ke haba dok ame he Iehova Khongubun ka ûca ûnyi hnyi anyibun je tribu hia me me ip eling ien bi, awe öbun e he ka elâm e wale hnyaban me he kâ e: 6 ke öbun e he ka hom kâ e anyibun je hudiny leû, me anyibun je hut, me anyibun je ke keihen a libenyitainy, me je hudiny kap göranyai hnyi hnyamöbun, me anyibun je khöbi, me anyibun je hudiny ibetengiö, me je nokon a bân hnyi halebun je kau me mamoe: 7 ke öbun e he ka han e hnyi hnyimakö Iehova Khongubun, me öbun e he ka senyinâ ta je ûnyi hia öbun e ânyâ, öbun me anyibun je lap, wale ame ohnahici u hnyin Iehova Khongom. 8 Ca he öbun ka ânyâ hoton ta je ûnyi hia ate me ânyâ eang hnyi bong Iehova Khongubun. 10 Ke öbun ka he ka hanyâûâ Joridano, me labā hnyei a ham Iehova Khongubun me ibun, ke e ame omen' öbun ge je iwahnaihmiöny hia möbun igigilö, me öbun e laba hnahic; 11 awe, haba dok ame he Iehova Khongubun ka ûca hnân umen ien bi; me öbun e he ka hom kâ e ta je ûnyi oge hûna köbun; wale je hudiny leû, me anyibun je hut, me anyibun je ke keihen a libenyitainy, me je hudiny kap göranyai hnyi hnyamöbun, me anyibun ta je khöbi hia ae ûnyi hnathu kö Iehova: 12 ke öbun e he ka senyin hnyi hnyimakö Iehova Khongubun, öbun, me lakubun obaga, me lakubun wahlu, me lathnyabaibun obaga me omomo, me at Levi hnyi anyibun je lap, anyin ae ba hwajekhon, ke ba iny bi unyibun. 13 Wâ wia u nye he ka hudo ânyâm je hudiny leû hnyi je dok hia u me wâ: 14 ke so thibi hnyi dok ame he Iehova ka ûca hnyi ânyâm ke tribu, ke u me he ka hudo eling ânyâm je hudiny leû, me ânyâ eling ta je ûnyi hia oge hûna köu. 15 Ke so bi e khatö u he ka hlingâ me han utiöiny hnyi ânyâm je lap, hoton je weny hnyekom hia, me hoton

me bi athnyabainy hnyin je khongudrin hnahic ûnyi ga Iehova Khongom, wale e ame ham köu: k' ame he ka hnyi han hnen tavat ae bo kong me tavat ae bo so, helâ me zebi, me aila. 16 Ke so bi öbun e ca he ka han dren: k' öbun e he ka hingâlâ e hon kânâ helâ me köiö. 17 U me ca he ka han hnyi ânyâm je lap je ke keihen a libenyitainy ânyâm hwit, me ânyâm waina, me ânyâm wakaco, me nokon halem kau a bân, me mamoe, me ânyâm je khöbi wale u je bi khöbi, me ânyâm je hudiny ibetengiö, me hudiny kap göranyai hnyi hnyamâm: 18 ke u me he ka han ta je ûnyi e hnyi hnyimakö Iehova Khongom, hnyi dok ame he Iehova Khongom ka ûca, u, me nokom baga, me nokom hlu, me athnyabaem baga me momo, me at Levi hnyi ânyâm je lap: ke u me he ka senyinâ hyni hnyimakö Iehova Khongom ta je ûnyi hia u me he ka ânyâ. 19 Wâ eâu u nye he ka hna degecâ at Levi hnyi bongom ta je bong hia hnyi em hnyei.

20 Ke e ka he Iehova Khongom ka ogânâ je hnyigöulem, helâji me hnen hna ha köu, ke u je ne he ka ha, ka habe, Oge me he ka han meno, anyin a inv behan meno; awe, u me he ka han hoton wem. ang, wale ae ve so hnyi li emakan ke at me 21 Ke ame ne ti sâkâu gam dok ame he ke at : 9 anyin a öbun e tiga ca o ka hnyi Iehova Khongom ka ûca me me ip ien hna menâ me hwajekon ame ham köu hnyin, awe, u me he ka hlingâ halem ke je kau me mamoe, a ham köu Iehova, helâ me hnök hna hûna köu, ke u me he ka han hnyi ânyâm je lap, hoton je weny hnyekom hia. 22 U me he ka han e helâ me hnödra hna han zebi, me aila: k' ame he at ae bo kong me bo so he ka hnyi han. bi, wâ eâu, me ca he ka han dra: anyin a haba dra, me, wale möt; ke u me ca he ka tha han möt me utiöiny. 24 U me ca he ka han e, ke u me he ka hingâlâ e hon kânâ helâ me köiö. 25 U me ca he ka han e; m' u me so bi, me lakom hwabâm, u ka ânyâ wisa hnyi hnyimakö Iehova. 26 Ke haba ânyâm je ûnyi ac kap, me ânyâm je khöbi, me u me he ka hom me he ka hnvi dok ame he Iehova ka ûca: 27 ke u me he ka hudo ânyâm je hudiny leû, a utiö me dra hon taben hut kö Iehova Khongom; ke adre me he ka hingâlâ dren ânyâm je hut hon taben hut anyi Iehova Khongom, ke u me he ka han utiöiny. 28 Wâ wia me löng hoton ta je hofuc eang, wale oge me hûna köu, m' u me so, me lakom hwabâm nyiele balua, u ka ânyâ ûnyi ae so me wisa hnyi hnyimakö Iehova Khongom. 29 Ke ka he Iehova Khongom ka subâ degecâ je hnyei hnyi hnyimâkâm, wale u me löng kâu; ke haba khaca, u me ca he me he ka hnyin me he ka hu, ke u ka tren, ka betenge gan, me hna, ke u me ca he ka me labā idra; 30 me wâ eâu, wâ e nye ikhâlâ: 9 ke u me he bi ka hlingâ; u ma nuc u, u ka he ka he hotudra, e ka hia but bâm ka ip hnyamâm hon he ka hlingâ, ke ob' ödra hnyi hnyimâkâm; ke wâ u nye biliny bi je hnyamen tavat hia. 10 Ke u hnei ge anyidra je khong, me ha, ka habe, me he ka lûâ e ge veto, me me mokcu; can Adre me kâmâu je hnyei eang ka bi e ame heleû deny he ka thöng u ûnyi ga athnyaba anyidra je khong? ke oge me he Iehova Khongom, at ame hum u ûheny hnyi bi nya ka ânyâ helâe. 31 U me ca he ka hnyei Aigupito, ûnyi hnyi hnyaba ae ûthaânyâ helâe kö Iehova Khongom: anyin luo. 11 K' ame he at Isaraela hia ka adre hia but ânyâ ka anyidra je khong ta löng, me ot, k' adre me ca he hmetu ka je ûnyi ac ikikiâ Ichova, wale e ame hûkö- ânyâ ûnyi cling unyâm a ûnyi ac kong. tià; anyin adre me labo le ge meic lakudra obaga me wahlu ka anyidra je khong.

hanen.

HNYIMAKAN 13.

ame ne ûnyi hnân lâiâ, 2 ke e ka hwâdâ ta je ûnyi hia hnyin e, me omenoiny hia, thổ haten, ame ne ûnyi hnan lâiâ, waleji e ge hele vat. 16 Ke u me he ka khon ta ame ha köu, ame ha, ka habe, Ötin e he ka je ûnyi hia adre hûgûna ka hnyi wanben hnu hoton ke je khong ae ca khanö u, me gethen, me le degecâ taun ge meic, me ta bi athnyabaidrin: 3 awe, u me ca he ka je ûnyi hia adre hûgûnâ, hobi kö Iehova löng hofuc hwan at eling, ame ne perofeta, Khongom: k'ame he ka hna digic thatûnyi k' ame ne at bwi: anyin a Iehova Khongu- nyiele balua, k' adre me ca he hmetu ka bun ame cubic öbun he ka wâ öbun e ne op e. 17 Ke e so ame ca he ka kece ka hnyok kö Iehova Khongubun ge hnyeku-hnyi hnyamâm ûnyi adre ohnauhangoâ: hun ae bekhöt, me hanubun ae bekhöt. me me he Iehova ka degec ûbâhlâiny hmö-4 Öbun e he ka hnu hotu Iehova Kho- nyin, k'ame he ka betenge gam, me hnyok ngubun, me outen, me tuö anyin je köu, me osehiö u, helâ me hnen hna khehnanyibu, me löng ifucin, k' öbun e he manyin ka lakâmâm; 18 u ka he ka löng ka bi athnyabainy, me kece kâu. 5 Ke hoton hofuc ho Iehova Khongom, he ka haba at eji, ame ne perofeta, k' ame ne at tuö anyin je hnanyibu, wale oge me hûna bwi, me adre me he ka hlingâ; anyin a e köu hnyi bong ang, he ka ânyâ ûnyi ae ame hia but ûkhin fuc kö Iehova Khongu- wisa hnyi hnyimakö Iehova Khongom. bun at ame hum öbun ûheny hnyi hnyei Aigupito, me ûcû u ûnyi hnyi hnyaba ae úthaluo, he ka lili u ûnyi hnyi gethen waleji Iehova Khongom ame hûna köu he ka vheno. Me u ma he ka ohia helâe hulö unyâm.

6 Ame ne alecuâ duöngi u hnen liamekeiny möu a nokon hinyâm, k' ame ne nokom baga me hlu, k' ame ne âiâm, k' ame ne waem at u me hnyokâ, ke haingen, ka habe, E so ötu me he ka bi athnyabainy ke je khong ae ca khanö u me lakâmâm; 7 a je khongon ta je hnyei igigili öbun, 4 Walang je meno öbun e he ka han: a je ame ne hakekeny ame ne ûsâkâûö möu, kau, me mamoe, me got, 5 me aila, me hwan hnyi ke can hmeledrany ke ne o but zebi, me imura, me got ae hiny, me disona,

12 Ke u je ne löng hnyi ke taun a ham köu Iehova Khongom he ka labā, ka habe, 32 Haba ta je ûnyi hia oge me hûna 13 A he but ke je hnyat ae kong ûheny köbun, me öbun e he ka tuö me ânyâ: u unyâm, ke ödrin e hia but thang aten anyime ca he ka bi hanen ka hnyin, me ohia drin taun, me ha, ka habe, E so ötin e he ka bi athnyabainy ke je khong ae ca khan' öbun; 14 awe, u me he ka hnei, me elâm, me hnö wia; ke ame ne hnathu, me manen a g' adre hia but ânyâ ûnyi eling ae ikiki NE o ûnyi gam ke perofeta, ame ne unyâm: 15 me u me he ka ti kot tavat at bwi, ke e ame ham köu ke haten, aten taun eling ge hele vat, me ti ohia, me

HNYIMAKAN 14.

****BUN je laku Iehova Khongubun: ca he öbun ka kavi öbun bi, ke ca he öbun ka ohadreûâ bademaköbun hnyi wanben li emaköbun adre ânyâ can komok. 2 Anyin a u hnyei ae kap kö Iehova Khongom, ke haba Iehova ame ûcö u hnân iny hnyei ae ke bongon kâu, ûnyi hnyi je hnyei hia thithö eang hmelen.

3 U me ca he ka han ke meno ae ikiki. ka hnyi ke can ; 8 u me ca he ka ogâ kâu, me teo, me zamera. 6 Ke haba ta je meno bacan, me hoc hmeto hna han, unvin omeno, me wale ö 'bun. 7 Ke so bi walang je meno öbun e ca he ka han ûnyi gadra, a je meno adre me hoc hmeto hna han, me kia luâ ûjimen can: a kamela, me anebeth, me shefani, anyin a ödrin e hoc hmeto hna han, ke adre ca kia luâ ûjimen can, ödrin bo kong köbun: 8 me buaka, anyin a e ame kia luâ can, k' ame ca hoc hmeto bi hna han, wale ae bo kong köbun: ca he öbun ka han utiöidra, me kâlâ unyidra ae mok.

9 Walang ta je ûnyi öbun e he ka han ûnyi hnyi köiö; haba ta je wâ hia ae hu bohûnyon me unöiny, me öbun e he ka han: 10 ke haba je ûnyi hia ae ba bohûnyon me unöiny, me öbun e ca he ka han; wale ae bo kong köbun.

11 Öbun e he ka han omeno hia ame gâ 12 Ke walang je at öbun e ca he ka han, a aeto, me perese, me ozeni; 13 me rae, me aia, me daa hoton bongudrin; 14 me ta je oreba hoton bongudrin; 15 me iaena, me taemasa, me sahafe, me dring hoton bongudrin; 16 me mun, me ianesuf, me tinesemeth, 17 me kati, me raama, me salak; 18 me kasida, me anafa hoton bongudrin, me dukifath, me bû. 19 Ke haba je ûnyi hia ame iyâû me gâ, me bo kong köbun: k' adre me ca he ka 20 Ke öbun e he ka han je meno ame gâ hia ae bo so.

21 Öbun e ca he ka han meno ame mok hwege: ke e khatö u he ka ham ka atkanyua hnyi hnyabam me me he ka han; ke e khatö u minya ka ûco e ka aten ke hnyei; anyin a u hnyei ae kap kö Iehova Khongom. U me ca he ka ölâ nokon got hnyi dân basin hinyen.

22 U me he ka ham ke keihen a libenyitainy troban hnyei hnyi ke huna me ke 23 Ke u me he ka han ke keihen a libenyitainy ânyâm hwit, me ânyâm waina, me ânyâm wakaco, me je nokon halem je kau a bân, me halem je mamoe, hnyi hnyimakö Iehova Khongom, hnyi dok e ame he ka ûca me me laba hnyin ien; m'u me he ka nâ ka outö Iehova Khongom hnyi ta ogo bong hia. 24 Ke ame ne ti sâkâû gethen, me ca khanö u he ka hom tilâ ta je ûnyi e, can anyin ae sâkâû dok ame he Iehova Khongom ka ûca me me

hia adre kia luâ ûjimen can, me kia luâ me he ka hnyi dok ame he Iehova Khongom ka ûca: 26 ke u me he ka ûco ge mone eling ja ûnyi u me wem, ame ne kau, ame ne mamoe, ame ne waina, ame ne grâg, k' ame ne ke ûnyi u me wem hobi köu: ke u me he ka han eling hnyi hnyimakö Iehova Khongom, me senyin, a u me ânyâm lap: 27 ke u me ca he ka hna degecâ at Levi a e unyâm : anyin ae ba hwajekhon me iny unyâm.

> 28 Ke haba hnyi obiny huna a kuniny me u me he ka hom ke keihen a libenyitainy troban em hnyei hnyi huna eling, me ip hnyi je hnyabam, 29 k' ame he ka hnyi han unyam at Levi, anyin ae ba hwajekhon me iny unyâm, me atkanyua, me nakahme, me safac, a tavat hnyi je hnyabam me me sekudrin; me me he Iehova Khongom ka ohnahici u hnyi ta je huliwa anyin hnyamâm u me ânyâ.

HNYIMAKAN 15.

ZE haba hnyi obiny huna a seven, me u me he ka hna baûâ. 2 Ke walang hwakecin hnâm hna he ka hna: haba tavat adre hia but ham gufa ka ke at, ame ne liamekeiny, me adre me he ka hna baûâ; anyin adre hia but haimemenâ hna hna baûâ hnö Iehova. 3 Ame ne aten ke hnyei, me khatö u he ka hom hmetu e: ke haba ânyâm ta je ûnyi a e unyin liamekeiny möu, me ame he hnyamâm he ka hom hmetu e. 4 Ke so e ba at unyâm ae ba ta ûnyi; (anyin ame he Iehova ka ti ohnahici u hnyi hnyei ame he Iehova Khongom ka ham köu hnân em, m' u me tren e;) 5 wale u je ne löng wia hofuc ho Iehova Khongom, me tuö me ânyâ je hnanyibu eang wale oge me hûna köu hnyi bong ang. 6 Anyin a Iehova Khongom ame he ka ohnahici u helâ me hnen hna ha köu; ke u me he ka me ham ta je ûnyi ka ta je hnyei ae se hia, ke u me ca he ka me sumat; ke u me he ka musö je hnyei ae se, k' adre me ca he bi ka musi u.

7 Ame ne hu ke at unyâm ae ba. ta ûnyi, a liamekeiny möu, hnyi ke hnyaba hnyi em hnyei, wale a ham köu Iehova Khongom, me, u me ca he ka okhötâ hnyekom, me thu hnyamâm ka liamekeiny möu a at ae theduoc: 8 ke u me he ka lau hnyamâm kâu, me u me he ka me ham laba hnyin ien, e ka he Iehova Khongom gânâ kâu ûnyi ac ûcû ka hnyi weny. 9 Wâ ka ohnahici u ; 25 awe, u me he ka ûco e eâu, wâ e nye hu ûnykûme ae kong eû hnyi hwaban mone, me lan mone hnyi hnyamâm, hnyekom, me ha, ka habe, E hakekeny jut

huna a seveniny, a hunainy hna baûâ; me kong, me u me ca he ka hudo e kö Iehova ame kong emakâm ka liamekeiny möu ae Khongom. 22 U me he ka han e hnyi je theduoc, me ca ham ûnyi bi kâu; ke e ame hnyabam; k' ame he ka hnyi han tavat ae he ka tenge kö Iehova gam, m' u me hulö bo kong me bo so, helâ me hnödra hna han but. 10 E so u ma ham kâu, k' ame ca zebi me aila. 23 Ke so bi u me ca he ka he bi hnyekom ka hmak he ka ham kâu: han dren: ke u me he ka hingâlâ e hon anyin a can ûnyi eling ame he Iehova kânâ helâ me köiö. Khongom ka ohnahici u hnyi anyâm ta je huliwa hia, me ta je ûnyi hia u ma he ka ip hnyamâm ka hnyin. 11 Anyin ame ca he ka ba at ae theduoc hnyi hnyei: anyin a wale inya oge me hûna köu, ka habe, U me he ka lau hnyamâm ka liamekeiny möu, anyin a haba hnyi tehi Abiba Iehova wale hnyat unyam ae theduoc, me hnyat ae Khongom ame hum u ûheny Aigupito hnyi ba ta ûnyi hnyi em hnyei.

ohnahici u. huna a siks e ame bi athnyabaem: k' ame me ca he ka huliwa. he Iehova Khongom ka ohnahici u hnyi ta je ûnyi hia u me he ka ânyâ.

HNYIMAKAN 16.

HAMÂM he ka tuö tehi Abiba, me ânyâ paseka kö Iehova Khongom: hnyinghet. 2 Ke u me he ka hudo paseka 12 Ke adre ne ûco köu ke at Heberu a kö Iehova Khongom, ûnyi hnyi je mamoe, liamekeiny möu, ame ne baga, ame ne me kau, hnyi dok ame he Iehova ka ûca momo, k' ame ne bi athnyabaem hnyi je hnân umen ien bi. 3 U me ca he ka tha huna a siks; me hamâm he ka hna baûâ e han e me leven, u me he ka han e me areto ûheny unyâm hnyi huna a seveniny. 13 Ke adre ca levenâ hnyi je bong a seven, a areu ka hna baûâ e ûheny unyâm, me u me cattoiny vec eling; anyin a u je he mweimwei he ka kunâ ke ba ta ûnyi; 14 u me he ka ûhem hnyi hnyei Aigupito: m' u me he ohuâ e me ca behânâ ûnyi hnyi halem je ka ûnykûme hnyi bongom ta je bong hia, mamoe, ke ûnyi hnyi hna uja ânyâm hwit, ge bong u me he ûhem hnyi hnyei Aigume hna hlec ânyâm vine: ke u me he ka pito. 4 Ke adre me ca he ka wâ leven ham kâu helâ me Iehova Khongom ame unyâm hnyi seven ta bong hnyi em hnyei; 15 Ke u me he ka ûnykûme k'adre me ca he ka ip ke ne o but hnyi a g'adre thaluö u hnyi hnyei Aigupito, ke hnyomakatu ke keihen uthmeno u je hudo Iehova Khongom ame omeli u; anyin a hnyi bong a bân hnyi sahac. 5 U me ca wale, inya oge me hûna köu hofuc e hnyi he ka hudo paseka hnyi je hnyabam a ham bong ang. 16 Ke ame ne he ka ha köu, köu Iehova Khongom: 6 ke so bi hnyi dok ka habe, Oge me ca he ka he gam ; anyin ame he Iehova Khongom ka ûca hnân umen a e ame hnyok köu me ânyâm lap, anyin ien bi, ke u me he ka hudo eling paseka ae so e unyâm; 17 awe, u me he ka hom hnyi sahac e ka dit seûno, cico ûen u je unyi hnân koû, me koû hnyikönyen ka he ûheny Aigupito. 7 Ke u me he ka hnyi hlinginy hwanuma, ke e ame he ka thân e me han hnyi dok ame he Iehova bi athnya baem nyiele balua. Ke u me he Khongom ka ûca: ke u me he ka hwiö ka ânyâ helâe minya ka athnyabaem a hnyi hnyomakatu me he ka hnyi umâm je momo. 18 Ke u ka hna baûâ ke at ûheny uma mano. 8 Siks je bong u me he ka unyam e so e ca he ka hmak hnyekom; han areto adre ca levenâ: ke haba hnyi anyin a haba anyin huliwa me ûcû me bong a seveniny ame he ka hu ûkhacaköu huliwa anyin lo li at adre hawâ, hnyi je ae ûnyi hnathu kö Iehova Khongom; k' u

9 U me he ka aû je wik a seven; ke u me he ka hwân ka aû je wik hnyi hna ibi 19 Haba je lakon a ban ka hnokoa ge hwan suba hwit ame tot. 10 Ke u me he halem je kau, me mamoe, a je baga hia, ka tuö bijeûiny je wik kö Iehova Khongom me u me he ka okabâ kö Iehova Khongom: me bwihlany a hudiny ibetengiö ûnyi hnyi u me ca he ka kunâ nokon halem kau a hnyamâm, ke u me he ka ham e hoton hnö bản he ka huliwa, me subâ leûnen nokon Iehova Khongom hna ohnahici u: 11 ke u halem mamoe a bân. 20 Ke u me he me me he ka senyin hnyi hnyimakö Iehova anyam lap he ka han e hnyi huyimako Khongom, u, me nokom baga, me hlu, me Iehova Khongom, hnyi je huna hia thibut, athnyabaem a baga, me momo, me at Levi hnyi dok ame he Iehova ka ûca. 21 Ke hnyi je hnyabam, me atkanyua, me nakaame ne hu hnyikongon, ame ne kong can, hme, me safac unyam, hnyi dok ame he ame ne wadrou, ame ne ke hnyikongon ae Iehova ka ûca hnân umen ien. 12 Ke u

me he ka ûnykûme hna thaluö u hnyi Aigu- hanyâûâ anyin ûhihinyköu, 3 k' ame he pito: ke u me he ka wâ wia me ânyâ je me bi athnyabainy ke je khong me khuhnanyibu e.

13 Ke u me he ka ânyâ bijeûiny je uma hnâm hna ip ûnyi hnyi uma hnân uja ânyâm hwit, me ûnyi hnyi hna hlec ânyâm vine: 14 ke u me he ka senyinâ ânyâm bijeû, u, me nokom baga, me hlu, me athnyabaem baga, me momo, me at Levi, me he ka ânyâ bijeû kö Iehova Khongom o hnyi hnyimako Iehova Khongom hnyi ke biliny bi je hnyamen tavat hia. bijeûiny areto adre ca levenâ, me bijeûiny kong unyâm. je wik, me bijeûiny je uma hunuma: ke ame ham köu.

metâ, me ohavâ hofuc hwan tavat ae wisa. ham köu Iehova Khongom.

21 U me ca he ka ta ke ûö hnân bi Aseira hobi köu, hakekenyâ taben hut anyi Iehova Khongom wale u me he ka ânyâ. hobi köu bi. 22 Ke u me ca he ka otilâ hobi köu ke veto ame tot; wale ûnyi ame hûkötiâ Iehova Khongom.

HNYIMAKAN 17.

ME ca he ka hudo kö Iehova Khongom ke bolok me mamoe ae hu hnyikongon, k' ame ne ca so: anyin a wale hûkötianö Iehova Khongom.

2 Adre me ne wâ unyâm, hnyi je hnya-

drung ködrin, ame ne seûnö, ame ne tehi, ame ne ke ûnyi hnyi drany, wale oge ca hunuma, hnyi je bong a seven, hwaban hûna; 4 ke adre thumetu u, ke u je löng ut e, me hamâm he ka elâm wia, ke, wâ bi, ame ne hnathu, ke manen dut a g' adre ânyâ hnyi Isaraela ûnyi eling ae ikiki; 5 awe, u me he ka hom at eling ka hnyi homagöulem, ame ne baga, ame ne momo, me atkanyua, me nakahme, me safac hnyi at ame ânyâ ûnyi eling ae kong; ke u me ta je hnyabam. 15 Seven je bong u he ka lu' ödrin ge veto, ame ne baga ame ne momo, me me mokcu. 6 Adre me he hnyi dok ame he Iehova ka ûca: anyin ka hlingâ at ae ûcû ka hnyi mok, ge ifucin ame he Iehova Khongom ka ohnahici u hnyat ohnatho a lo li at, ame ne kun; k' hnyi troban em hnyei hia, me ta je huliwa adre me ca he ka hlingâ ge ifucin at ohnahia anyin li huyamâm, ke u me he ka ti tho a khaca. 7 Ke ame he ka bân je 16 Ke ame he obaga hia ka okun hnyamen hnyat ohnatho hon he ka hlinga, huna hnyi dok e ame he ka ûca: hnyi waleling u me he ka ohia ta je ûnyi ac

8 Ame ne hmak köu ke ûnyi he ka adre me ca he ka manen hnyi hnyimako owisa, hnyi ke dra me ke dra, ame ne ke Iehova ke ba ta ûnyi: 17 adre me he ka ûhnei me ke ûhnei, ame ne ke ukuc me ke ve ham hoton hnödra hna khana, ke hoton ukuc, a ta je ûnyi hnân iwatretra hnyi je hnahic ûnyi ga Iehova Khongom wale e homagöulem; awe, u me he ka tot me he ka hnyi dok ame he Iehova Khongom ka 18 Ke u me he ka otilâ hnyat owisa, me ûca; 9 ke u me he ka he ka hnyat bihut je taben hnyi em hnyei hia a ham köu hnö a at Levi, me at owisa hnyi ûen e: ke u Iehova, hnyi ânyâm je tribu: ke ödrin e me he ka hnei; me ödrin e he ka thumetu he ka owisa tavat ge hna owisa ae wisa. u ge obiny hna owisa: 10 ke u ma he ka 19 U me ca he ka ohwalö hna owisa; ke ânyâ hoton hofuc ödrin e he ka thumetu u u me ca he ka wâhmakhmetoâ at bi : ke u hnyi dok eling ame he Iehova ka ûca ; ke me ca he ka kap bwihlany; anyin a haba u me he ka wâ wia me ânyâ hoton ta je bwihlany, me wale at ame omûko tavat ae hofuc ödrin e he ka nö u hnyin; 11 u me he ka ânyâ hoton hna ha hnen hnanyibu 20 U me he ka hnu hoton hwakecin ae ti ödrin e nö u, me hoton hna owisa ödrin e wisa, m' u me möt bi me hu hnyei wale a he ka ha köu: ke u me ca he ka saû ge hofuc ödrin e he ka thumetu u, ka hnyi ke keihen a metâ, me me. 12 Ke haba at ame he ka sheshamökâ, k' ame ca löng hoton at bihut a at ame labo huliwa eling hnyi hnyimakö Iehova Khongom, ame ne at owisa, me ame he ka mok at eling: me u me he ka ohia hulö unyi Isaraela. 13 Ke ame he tavat hia ka löng me ot, k' adre me ca he hmetu ka ânyâ sheshamök.

14 U ka o ka hnyi hnyei a ham Iehova Khongom köu, k' ame he ka hu gam, me labā; ke u me he ka ha, ka habe, Oge me he ka otilâ than huk, helâ me je knyei igigili nya; 15 awe, u me he ka otilâ than a at ame he Iehova Khongom ka ûca: ke u bam a ham köu Iehova Khongom, ke at, me he ka otilâ ânyâm than ûnyi hnyi je ame ne baga, ame ne momo, ame ânyâ hulö | liamekeiny möu: k' u me ca he ka otilâ hnyi hnyimakö Iehova Khongom, k'ame atkanyua hom, a ca liamekeiny möu.

Ke so bi e ca so e ame osehia je hors hobi na he ka anya hoton hwakecin ae ikiki kâu, me ohmeto tavat Aigupito ai, me me he ka osehia haleny je hors: anyin a hia but ha Iehova köbun, ka habe, Öbun e ca he ka hmetu hnyi gethen eling. 17 Ke e ame ca he ka osehia je laâiân, wâ e nye saû hnyekon: ke ca so e ame ûkhöûnâ sileva me gol hnân hobi kâu bi. 18 Ke ka laba hon theroniny dokhon dökhu, me e ame he dökhu, e me je lakon, hnyi Isaraela.

HNYIMAKAN 18.

waina, me ânyâm wakaco, me ânyâm leûnen mamoe adre subâ a bân. 5 Anyin a Iehova Khongom ame hia but ûcö e ûnyi hnyi iö Iehova, a e, me lakon je baga nyiele balua.

6 Ke ame ne o ke at Levi ûnyi hnyi je homagöulem hnyi Isaraela hia, a dok e ame me laba hnyin, k' ame o me weny hnyekon ae bekhöt ka hnyi dok ame he Iehova ka úca; 7 awe, e ame he ka huliwa hnyi iö Iehova Khongon helâ me je liamekeiny mē a at Levi, tavat ödrin e tot eling hnyi hnyimakö Iehova. 8 K' ödrin e he ka hu jekhon ae ûcû unyin keihen, ke ca ha bi hna ûco hobi ködrin je ûnyi hnyi iny

9 U ka o but ka hnyi hnyei ame ham köu Iehova Khongom, me u me ca he ka 2 me u me he ka kia hobi köu bi kun ta

anyin tavat eling. 10 E so adre me ca he ka wâ unyâm ke at ame kunâ nokon baga me nokon hlu he ka he hnyi wanben meic, me at bi khong, me at ame bibihwakecin, me at ae tren khong, 11 me at ame ûhnenamö me je hanu, me at ame biobotkong, me perofeta thoi, me at ame ûhnenamö me hanon je komok. 12 Anyin a Iehova ame ka uny je hnanyibu eang hobi kâu, ka hnyi ikikiâ tavat adre me ânyâ ta je ûnyi e: ke ke tusi hnyi hnyimakan tavat bihut a at haba can ta je ûnyi eling ae ikiki, me Levi: 19 k'ame he ka e bi unyin, me e ame Iehova Khongom ame ob' ödra hnyi hnyi-he ka aû e hnyi je bong bongon anyin möt mâkâm. 13 U me he ka ti wisa kö Iehova hia: me me na he ka outo Iehova Khongon, Khongom. 14 Amyin a haba je hnyei he ka vheno ta je hofucin hia hnanyibu eling u me he ka hu, me, adre me long eang, me je hna hûna eang, me ânyâ: hoton tavat bibihwakecin, me tavat bi 20 me me ca he ka bi gan hnyekon hon je khong: ke haba u, me Iehova Khongom liamekeiny mē, me saû ûnyi hnyi hnanyibu ame ca hnö u he ka helâe. 15 Ke ame he ha hnyi ke keihen metâ, me me: waleling Iehova Khongom ka oâ köu perofeta ae me me he ka obeûâ je bongon hnyi dokhon ûcû mönya ûheny unyâm a ûnyi ge je liamekeiny möu; m' öbun e he ka löng kâu; 16 a helâ me wem hia ûnyi ga Iehova Khongom hnyi Horeba, waleji hnyi bong adre ûkhacaköu hnyin, ka habe, Ö iny ca ME ca he tavat bihut a at Levi unyi he hmetu ka löng ifuci Iehova Khonguk, Isaraela, a tribu Levi hia ka hu je- me wâ hmetu meic ae gan eling, m' inye ca khon me hnyei: ke ödrin e he ka han je he ka mokcu. 17 Ke haba Iehova ame ha hut a an ge meic kö Iehova, a jekhon. könya, ka habe, E so hnödrin hna ha. 2 Ke ödrin e ca he ka hu hwajeköudrin 18 Me oge me he ka oâ hobi ködra ke unyin je liamekeiny mödrin: haba Iehova perofeta ûnyi ge je liamekeiny mödra; me hwajeköudrin, helâ me hnen hna ha ködrin. oge me he ka ip hok je hofuc hnyi hnyimen, 3 Ke walang jekhon tavat bihut ûnyi hnyi me e ame he ka ha ködra ta je ûnyi hia hnyei, a ûnyi ge tavat adre me hudo je hut, oge me he ka ha kâu. 19 Ke haba at ame ame ne bolok, ame ne mamoe, me adre me ca he bi ka löng hok je kofuc wale e ame he ka ham ka at bihut bajebenyin me li he ka ha hnyi iök, me oge me he ka hnö e wahicen, me tangen han. 4 U me he ka gan. 20 Ke haba perofeta ame he ka ha ham kâu ge ânyâm hwit a bân, me ânyâm sheshamökâ ke hofuc hnyi iök, waleji oge me ca hûna kâu he ka ha; k' ame ne fuc hnyi ien ke je khong, awe, ame he ka mok perofeta eling. 21 Ke u je ne he ka ha en anyam je tribu hia, he ka labo huliwa hnyi hnye hnyekom, ka habe, Ohmun e he ka kâmâu hna wâhmakhmeto hofuc a ca ha Iehova? 22 Haba, e ka he perofeta ka ha hofuc hnyi iö Iehova, k' ame ca o bi únyi, k' ame ca hwâdâ bi, awe, wale hofuc ame ca ha Iehova: ke ame hia but ha e sheshamökâ hnen perofeta, m' u me ca he ka outen at e.

HNYIMAKAN 19.

KA he Iehova Khongom ka subâ degecâ je hnyei wale a ham köu idra Iehova Khongom, ke u je hwöhwabödra, me labā anyidra je taun me umödra je uma;

taun hnyi wanben em hnyei wale Iehova ka tha tot hnyi hnyimako Iehova, hnyi Khongom ame he ka ham köu me me em. 3 Ke u me he ka thu gethen, me khenâ je j hnyigöulen em hnyei, a ohuâ köu Iehova Khongom, me me kun, me hnân kec ka hnyin ge tavat hia adre me hlingâ at. 4 Ke walang hwakecin at ame hlingâ at, a at ame he ka kec kâ e me me möt: haba at ame hlingâ ke at, ke ca ûnykûme he ka ânyâ, k' ame ca hûkötiâ ehac; 5 helâke at ame tha he me ke at ka hnyi hnyot he ka si utö, k' ame hna gö ge hnyamen he ka sö utö, ke ame ok ut ban gö ûnyi hnyi taben me hwâdâ ge ke at, me ame mokcu; awe, e ame he ka kec ka hnyi ke taun eling me me möt bi: 6 wå e nye hnu at ame hlingå at ge at ame bi hwaban komok, e ka tiga hmönyin hnyekon, me kât e, anyin ae sâkâû gethen, me ame kot moko e ; ke ca ûcû kâu he ka mok, anyin a e ame ca hûkötiâ ehac. 7 Anyin a wale oge me hûna köu, ka habe, U ma he ka ke ip kun ta taun hobi köu bi. 8 Ke ame ne he Iehova Khongom ka olauâ em hnyei, helâji me hnen hna khemanyin ka lakâmâm, me ham köu hnyei hia waleji e ame ha bânâ he ka ham ka lakâmâm; 9 ke u je ne tuö je hna hûna hia eang he ka ânyâ, wale oge me hûna köu hnyi bong ang, he ka hnyok kö Iehova Khongom, me vheno bala deny je gethen; me u me he ka bi hanen ke je taun a kun minya hnân hobi köu, ke ca ha bi kun eling: 10 m' adre me ca he ka hingâlâ dra ae ba hulöiny hnyi em hnyei a ham köu Iehova Khongom me me em, me ame taku u ge 11 Ke ame ne ke at ame hûkötiâ ke at, k' ame mokut iyawâ, k' ame köûö thö kâu, me kot e me me mokcu; ke e ame kec ka hnyi ke taun eling: 12 awe, ame he wahingatiny anyin taun ka ûkhûnöng he ka hom e ûheny e, me hna e ka at ame bi hwaban komok, me me mokcu. 13 Ca he emakâm ka betenge gan, ke u me he ka ohia dra ae ba hulöiny ûnyi hnyi Isaraela, m' u me so bi.

14 U me ca he ka uny haten hnyigöulen ke at, waleji adre ip kâû ehac, hnyi em hnyei u me he ka labā, wale hnyei a ham köu Iehova Khongom, me em.

15 Ame ca he bi at a khaca ka tot me ohnathoâ ge at hnyi anyin monu, ame ne ke hulö, hnyi ke hulö e ame ânyâ; ke adre me he he ka ohmâ ke ûnyi ge ifucin li at 16 Ame ne tot ke ohnatho, ame ne kun. at ohnatho ae ca wisa ka ke at he ka hai-

hnyimakan hnyat bihut, me hnyat owisa hnyi ûen eling; 18 ke hamen hnyat owisa he ka ûhnö wia; ke wâ bi, ame ne at thoi at ohnatho, k' ame hia but hathoiâ liamekeiny mē; 19 awe, hamöbun he ka ânyâ kâu helâ me hnen hna ûnykûme he ka ânyâ ka liamekeiny mē: helâe u me he ka ohia hulö unyâm. 20 Me me löng me ot ge kolon tavat, me ca ânyâ hmetu balua ûnyi helâe ae kong unyâm. 21 Ca he emakâm ka betenge; ke haba möt me hwaban möt, ke ecmak hwaban ecmak, ke nyu hwaban nyu, ke hnyam hwaban hnyam, ke can hwaban can.

HNYIMAKAN 20.

KA he ka vat me je iwahnaihmiöny möu, me wâ je hors, me je kariota, me tavat ae se hia hom, me u me ca he ka out' ödra: anyin a e unyâm Iehova Khongom, a at ame hum u ûheny hnyi hnyei Aigupito. 2 Ke öbun ka he ka ûhakekenyi he ka vat, me hamen at bihut he ka tot me fuc ka tavat, 3 me ha ködra, ka habe, Isaraela lö, long ju, öbun e he ka vat hnyi bong ang me je iwahnaihmiöny möbun; ca hlohlo bi je hnyekubun; ca ot me öbubuny, ke ca he öbun ka ot gadra; 4 anyin a Iehova Khongubun ame tha he möbun he ka omeli öbun. 5 Ke hamen je taben he ka ha ka tavat, ka habe, Ewa at up uma a teb ûnyi ke tiga ca hia but delec? e so ame he at eling ka hmetuhmetu ka hnyi umen uma, wâ e nye mokcu hnen vat, me delec biju hnen ke at. 6 Ke ewa at ame belökâ hnyei vine ke tiga ca hia but ijem wan ûnyi hnyin? e so e ame he me hmetu ka hnyi umen uma, wâ e nye mokcu hnen vat, me ijem biju hnen ke at. ewa at ame ûköcö me hlu, ke tiga ca hia but hom? e so e ame he me hmetu ka hnyi umen uma, wâ e nye mokcu hnen vat, ke hom biju hnen ke at. 8 Ke hamen taben he ka ha hmetu ka tavat, me ha, ka habe, Ewa at ame of me hlohlo hnyekon? e so e ame he me hmetu ka hnyi umen uma, wâ e nye oköiö hnyekon je liamekeiny mē helâ me hnyekon. 9 Ke ka hia but fuc je taben ka tavat, me ödrin e he ka otilâ je tuhan vat, me me homakan tavat.

10 Ke u ka hakekenyâ ke taun he ka vat, me u ma bâm ka ha ûsoköu mödra. 11 Ke adre me ne thu ûsoköu hmetu köu, me khöng köu, me hamen tavat hia adre kongoa; 17 me hamödru a li at ivinö he wa eu hnyin he ka bi fat köu, me bi athnya-

ödrin e bevat bi möu, me u me he ka igigilö taun ge vat : 13 ke e ka hna e köu Iehova Khongom; me u me he ka kot ta je baga hia ge hele vat: 14 ke haba omomo, me tavat ae ûhnyûkong, me omeno, me ta je ûnyi hia hnyin taun, a ta je ûnyi hia hnân hûgûnâ, me u me he ka hom hnân hobi köu; ke u me he ka han ta je ûnyi anyin je iwahnaihmiöny möu a ham köu Iehova 15 U me he ka ânyâ helâe ka Khongom. ta je taun hia ae ûsâkâûö möu, ke ca tavat adre me labā hnyei eang. 16 Ke haba aten je taun ang a ham köu Iehova Khongom hnân em, me u me ca he ka omelo ke ûnyi ae hu homenâiny: 17 ke u me he ka ti ohi' ödra; wale at Heth, me Amora, me Kanana, me Perizi, me Hivi, me Jebusi; helâ me Iehova Khongom ame húna köu: 18 m'adre me ca he ka n' öbun he ka ânyâ hoton hwakecidra ae ikiki, wale adre me ânyâ ka anyidra je khöng; m' öbun e kong kö Iehova Khongubun.

je bong ae se hia he ka vat mē, me hom e, me u me ca he ka ohia je úöiny, me sö degecâ ge gö; anyin a u me he ka an wan, ke u me ca he ka sö; hawa, ûöiny hnyei 20 Ke so bi, haba je ûö u me wâhmakhmeto a ca je ûö hnan han, me u me he ka ohia me sö; ke u me he ka otilâ hak cicö taun ame vat möu, ke ne o but ame ngâ but.

HNYIMAKAN 21.

DRE me ne wâ komok hnyi hnyei ame ham köu Iehova Khongom me me em, k' ame mokut hnyi utkânâ ke ca manen bi at a hlingâ: 2 me ame he wahingatâm me hnyat owisa unyâm, ke ödrin e he ka tuluto ûnyi hnyi hnen komok ka hnyi je taun igigilö: 3 ke haba taun ae hakekeny ka hnen komok, me hamen wahihuliwa ehac, ke tiga ca hlihli ûnyi ge ûnyi gan hanymen atö. hnân ûhûkâlâköuâ; 4 ke hamen wahingatiny taun eling ka hom kau ka hnyi hnyi-

baem. 12 Ke ödrin e ne ca ûsoköu, ke je ûkûc hia: 6 k' ame he wahingatiny taun eling hia a ödrin hakekenyâ komok he ka hinyem hnyi hon kau adre thu nyin hnyi hnyigöulen bucen: 7 ke ödrin e he ka ha, ka habe, A ca hingâlâ dra e ge je hnyamöhmun, ke haba khaca a ca wâ bi ge li 8 Iehova lö, thang monu emaköhmun. anyin em hnyei Isaraela waleji u je omelö, ke u me ca he ka ip dra ae ba hulöiny he ka laba hnyi em hnyei a at Isaraela. adre me he ka hn' ödrin dut ge dra. 9 Ke u me he ka ohia unyâm dra ae ba hulöiny, u ka ânyâ ûnyi ae wisa hnyi hnyimakö Iehova.

10 U ka he ka vat me je iwahnaihmiöny möu, ke Iehova Khongom ame ham ödra ka hnyi hnyamâm, ke ödrin e bâ but gam, 11 ke u je wâ momo ae so hmainy unyin je bâ, ke u je bewem, k' u je behom e me me âiâm; 12 awe, u me he ka hom e ke hnyi umâm uma; ke e ame he ka giâ ban, me suba je ûjimen banyen; 13 ke e ame he ka uny jut je ûkhaûiny bâ, me laba 19 U je ne he ka igigilo ke taun hnyi hnyi umam uma me tenge ge kamen me hinyen hnyi khaca tehi ae bekhöt: ke hwaban dö e me u me he ka tha laba me, m' öbu me liamâiân. 14 Ke u je ne ca wem momo, me u me he ka hna but e ka helâ me at, m' u me ka igigilö e ge vat? hnyi weny bi; ke u me ca he ka ûco e hwaban mone, u me ca he ka thalua, anyin a u je hia but okongoâ.

15 Ame ne lo li momo a li âiân baga a khaca, ke e ame betenge ge khaca, ke hûkötiâ khaca, ke ödru me hia but hnokoâ kâu, a momo e ame betenge gan me momo e ame wâ kongo; ke haba atö, me wale nokon momo adre wâ kongo; 16 ke haba hnyi bong e ame he ka khenyâ omjehen ka lakon baga, me e ame ca he ka hwiö me me atö nokon wale, at e ame betenge gan hon nokon wale e ame wâ kongo, a atö, 17 ke e ame he ka oûnyihnathoâ atö, a nokon momo e ame hûkötiâ, ge li jekhöû e ame he ka ham, ûnyi hnyi anyin ta je ûnyi ngatiny taun eling ka hom ke kau a ca hia; anyin a nokon hidrou a e; ke e bi

18 Ame ne ke at ae hu nokon baga ae ûjöng me ûkhin fuc, k' ame höcö löng hwan göulen bucen ame hingölö hnyin köiö, k' kamen me hinyen, ke ne ödre hia but kot adre ca tronenâ me belökâ, me ödrin e he e, ke e ame ca ling ödru bala bi: 19 me ka thu nyin kau hnyi dok e: 5 ke ame he ame he ka kât e ge kamen me hinyen me ka uhakekenyi ge tavat bihut a laku Levi; hom e ka wahingatiny anyin taun, hnyi anyin a hia but Iehova Khongom uc' ödrin homagöuleny dok e ame labā; 20 me ödru he ka huliwa kâu, me he ka hahnahicâ me he ka ha ka wahingatiny anyin taun, hnyi iö Iehova; ke adre me he ka owisa ka habe, Walang hnökuhmu at ame ûjöng hoton hnödrin hna ha hnyi je ivinö hia me me ûkhin hofuc, k' ame ca löng hohmu; e

at ae hwenhmiâ me monu ge grâg. 21 Ke ame he tavat hia hnyi anyin taun ka luâ e ge veto me me mokcu: helâe u me he ka ohia hulö unyâm; k'ame he at Isaraela hia

ka löng me ot.

22 Ke ame ne he ke at ka ânyâ hulö ae ûcû he ka mok gan, ke adre me hlingâ, me u me he ka uhno e hon ûö: 23 k' ame ca he ka hnen unyin hon ûö hnyi linyinghet, ke u me he ka konâm e hnyi bong eling; anyin a hnaûhangö ka Khong at adre uhno; me u me ca he ka okongoâ kânâm kânâ hnö Iehova Khongom hna ham köu me em.

HNYIMAKAN 22.

KA wâ bolok haleny liamekeiny möu ame ne haleny mamoe ame he monu, me u me ca he ka kec hota: ke u me he ka ohmetuhmeto ka liamekeiny möu. 2 Ke ame ne ca ûhakekenyi möu liamekeiny möu, ke ca khanö u e, me u me he ka hom e ka hnyi umâm uma, me me tha e möu ke ne o but liamekeiny möu ame elâm, me u me he ka hna hmetu kâu. 3 Ke u me he ka ânyâ helâe ka haleny asina; me u me he ka ânyâ helâe ka anyin ûkhaû; me u me he ka ânyâ helâe ka ta je ûnyi hia a hia anyin liamekeiny möu, wale ame hia gan, ke u je hlo, u me ca he ka laba duöng.

4 U me ca he ka wâ asina haleny liamekeiny möu, ame ne bolok ame ta eû hnyi gethen, me u me oiyongi u bi gadrin: ke u me he ka hadruâ he ka otilâ hmetu.

5 Ame ca he momo ka khavâ khaûen baga, k' ame ca he baga ka khavâ khaûen momo; anyin a hûkötianö Iehova Khongom

ödra hia adre me ânyâ helâe.

6 Ame ne e bi hnyi hnyimâkâm eû hnyi gethen ke hâûen meno ame gâ, hnyi ûö, ame ne hon kânâ, ae hu lakon a tho, k' ame ne ca tho bi, ke ame mokulec lakon ge hinyen, me u me ca he ka tha hom lakon me hinyen: 7 ke u me he ka hna but hinyen, ke e khatö u he ka hom lakon nobi köu bi; me u me so, me se hia bongom je bong.

8 U je ne up uma a teb ûnyi, me u me he ka bi haginy ethö hnyi ban umâm uma igigilö, wâ e nye takoû umâm uma ge dra, ame ne kölu at ûheny thö. 9 U me ca he ka ta hatong a lo li bongon hnyi em hnyei vine: wâ e nye hia but wan hia, wale je hatong u je ta, me wan em hnyei vine.

10 U me ca he ka wia kânâ ge bolok a tha e me asina. 11 U me ca he ka khavâ mano adre hwâwâ ûnyi hnyi li ûnyi a lo, wale leûnen mamoe me lino.

12 U me he ka bi bâbuen hnyi je baten ûkhaûâm a vak, wale u je khaûö u kâu.

13 Ame ne hom momo hnen ke at me âiân, ke e ame tha laba mē, me hûkötiá, 14 me haikongoâ e ge ta je ûnyi hnân ohmehma, me oâ kâu ien ae kong, me ha, ka habe, Oge hom momo eang, ke iny ka ûhakekenyi mē, me oge me ca wâ haten hlu; 15 awe, ame he kamen me hinyen hlu ka hom haten anyin hlu, me hom ka wahingatiny taun hnyi homagoule: 16 ke ame he kamen hlu ka ha ka wahingat, ka habe, Oge ham nökuk ka at ang me áián, ke e ame hûkötiâ; 17 ke wâ bi e ame hia but hathoiâ e ge ta je ûnyi hnân ohmehma, k' ame ha, ka habe, Oge ca wâ ju haten hlu ge nokom; ke walang haten hlu anyin Ke ödru me he ka ulolo ûkhaû nökuk. hnyi hnyimakan wahingatiny taun. hamen wahingatiny taun eling ka hom at e me kot. 19 Ke ödrin e he minya ka ha hwaban kâu a khaca haded ta je sileva, me ham ka kamen hlu, can e ame oâ ien ae kong hon hlu Isaraela: ke ame he bala ka âiân; ke e ame ca he bala ka degec. 20 Ke so bi ame ne hnathu hofuc eling, k' adre ca wâ haten anyin hlu; 21 me ödrin e he ka hom hlu kâ û ka hnyi hwanumen uma umen kamen, ke ame he aten anyin taun ka lûâ e ge veto, me me mokcu: anyin a e ame ânyâ monu hnyi Isaraela, k' ame bi ûnvi monu hnyi hnyaban kamen: ke helâe u me he ka ohia hulö unvâm.

22 Adre me ne wâ ke at ame tha mokut me momo a âiân ke baga, me ödru me he ka mok, wale baga at ame tha mokut me momo, ke momo minya: helâe u me he kaohia hulö unvi Isaraela.

23 A ne hu ke hlu baû a at ûköcö me baga; ke a wâ ge ke baga bi hnyi taun, k' ame tha mokut më; 24 awe, öbun e he ka hum ödru ka hnyi homagöuleny taun eling, me öbun e he ka lu' ödru ge veto m' ödru me mokcu: haba hlu, me can e ame ca kuku ke e hnyi taun; ke haba baga, me can e ame okongo momo anyin ke at: helâe u me he ka ohia hulö ûnyi gam.

25 Ke ame ne ke baga ame wâ hnyi ta hnyei hlu ae hmehmela ke baga, k' ame kât e me tha mokut mē; me ame he ka hake mok baga at a tha mokut mē: 26 ke u me ca he ka ânyâ ke ûnyi ka hlu; ke ba hnen hlu a hmehmela ke at, ke ba at he ka hadruâ.

28 Ame ne ke baga ame wâ hlu baû a at ame ca hmehmela ke at, k' ame kât e, ke tha mokut mē, ke adre ō 'dru; 29 me hamen baga at ame tha mokut mē ka ham ka kamen hlu je sileva a fifte, me ame he ka âiân bi anyin a e ame okongoâ; e ame ca he ka degec e hnyi bongon ta je bong

30 Ame ca he ke at ka hom âiân kamen, ke e ame ca he ka hai hnamejin kamen.

HNYIMAKAN 23.

ME ca he ka hnyi hanen ûkhacaköu A anyi Iehova at ae aat wakunyin, k' adre subâ degecâ anyin baga.

2 Ame ca he nokon gethen ka hnyi hanen ûkhacaköu anyi Iehova; ke ame ca he bala ka hnyi hanen ûkhacaköu anyi Iehova ke ne o but hnyi dö a libenyitainy.

3 Ame ca he at Amona, me at Moaba ka hnyi hanen ûkhacaköu anyi Iehova; k' ame ca he balua ke at gadra ka hnyi hanen ikhacaköu anyi Iehova ke ne o but hnyi dö a libenyitainy: 4 anyin a ödra me ca ûkhanöż möbun jeû me köiö eû hnyi gethen waleji hnyi ûhebun ûheny Aigupito; ke can adre me bi omjeû kö Balaama nöku Beora ûheny Pethora hnyi Mesopotamia, he ka hangö u. 5 Ke so bi haba Iehova Khongom ame ca ling Balaama, ke Iehova Khongom ame wia hnaûhangö eling me me hnahic bi, anyin a Iehova Khongom ame hnyok köu. 6 U me ca he ka hadruâ anvidra ûsoköu me anyidra hnahic hnyi bongom ta je bong hia nyiele balua.

7 U me ca he ka hûkötiâ at Edoma, anyin a e liamekeiny möu: u me ca he ka hûkötiâ at Aigupito anyin a u je laba kanyua hnyi iny hnyei. 8 Haba ta je mâtrânidra, me adre me he ka hnyi hanen ûkhacaköu anyi Iehova hnyi dö a kuniny.

9 U ka he hnyi vat he ka vat me je iwahnaihmiöny möu, me u me he ka naûâ ta je ûnyi hia ae kong. 10 A ne hu ke at unyám ame ca bo so can ûnyi a o kâu hnyi hnyinghet, me hamen he ka he ka hnyi ka hnyi hna hunuma: 11 ke haba hnyi hwit ame tot anyin at ae hakekeny köu. sahac, me e ame he ka soû hnyi köiö: ke ka

monu anyin hlu me me moko: anyin a|didrut seûnö, me e ame he ka hmetu ka haba ùnyi eang me helâ me at ame todrö hnyi hna hunuma. 12 U me he ka hu dok kaat ae hakekeny kâu me hlingâ; 27 anyin hnyi hoton hna hunuma hnân he ka he ka a e ame wâ e hnyi hnyei; k' ame kuku hnyin: 13 ke u me he ka hom ke utsoi a hanen je omjehem vat; ke u ka he hnyot ai e hele, me u me he ka hiny kâu, me hwiö he ka konâm hna he ûnyi gam: 14 anyin a Iehova Khongom ame he hnyi wanben hnâm hna hunuma, he ka omeli u, me hna je iwahnaihmiöny möu hnyi hnyimâkâm; anyin a wale ame he ka kap bi hnâm hna hunuma: me me ca he ka wâ unyâm ke ûnyi ae kong, me me hna degeci u.

15 U me ca he ka hna athnyaba ka tuhan, a at ame kec köu ûnyi ge tuhan: 16 ke e ame he ka tha laba möu, wale unyâm, hnyi dok e ame he ka ûca hnyi anyâm je tauu, hoton weny bi: ke u me ca

he ka okongoâ.

17 Ame ca he ka hu momo hnyi gethen a at Isaraela, k' ame ca he ka hu at hwen Sodoma unyin obagainy Isaraela. 18 U me ca he ka hom ka hnyi uma umo Iehova hwaban momo hnyi gethen, ke hwaban kuli hnân bi khöbi: anyin a wale li ûnyi a ikikiâ Iehova Khongom.

19 U me ca he ka me ham ke ûnyi ge hwaban ka liamekekeiny möu; wale ge hwaban mone, me hwaban jeû, me hwaban ke ûnyi adre labö ham ge hwaban: 20 ke e khatö u he ka me ham ûnyi ge hwaban ka atkanyua; ke u me ca he ka me ham ûnyi ge hwaban ka liamekeiny möu: me me he Iehova Khongom ka ohnahici u hnyi ta je ûnyi hia u me he ka ip li hnyamâm kâu, hnyi hnyei u me he ka hnyin he ka labā.

21 U ka bi khöbi kö Iehova Khongom, me u me ca he ka bec he ka thamuâ: anyin ame he Iehova Khongom ka hnö e gam; me wale hulö köu. 22 Ke u je ne ca bi khöbi, me ba monu gam. 23 Haba hofuc ame he ûheny hnyi li esongodâm, me u me wâ wia he ka ânyâ; hoton hnâm hna bi khöbi kö Iehova Khongom he ka hudo hut ibetengiö, a ûnyi u je ha bânâ ge hnyimâm.

24 U je ne o hnyi hnyei vine iny at ame laba hakekenyi u, me e khatö u he ka ijem je wan vine me me sekom, ke u me ca he

ka hitangen hnyi tângâm tang.

25 U je ne o hnyi je hwit anyin at ame laba hakekenyi u, me e khatö u he ka thu je hwit ge hnyamâm; ke u me ca he ka hoton hna hunuma, k' ame ca he ka hmetu inâ ânyâm hele hnân subâ hwit ka hnyi

HNYIMAKAN 24.

ME ne ke baga ame hom momo me faipoipo me, ke e ame ca betenge bi gan, anyin a e ame wâ ke ûnyi ae ca so unyin, me e ame he ka sihnalimen hobi kâu tusiny degec momo, me ham ka hnyi hnyamen, me obâ ûnyi hnyi umen uma. 2 Ke e ka hia but didrut, me e khana he ka âiân ke baga bi. 3 Ke ame ne hûkötiâ e ge baga a biliny, k' ame ne sihnalimen hobi kâu tusiny degec momo, ke ham ka hnyi hnyamen, me obâ ûnyi hnyi umen uma; ke ame ne mokcu baga a biliny at ame hom e me âiân; 4 awe, ame ca he baga a bân waleji a obâ ka hom hmetu, k' adre hia but okongoâ; anyin a wale ûnyi ae ikiki hnyi hnyimakö Iehova: ke u me ca he ka bi jöniny hnyei a ham köu Iehova Khongom me me em.

5 Ame ne ke baga ame hap hoktamomo, me e ame ca he ka tha he me vat, k' adre me ca he ka khene hanymen : ke e ame he ka at baû hnyi hnyaban hnyi huna a khaca, me osenyinâ âiân a momo e ame hom. 6 Ca he ke at ka hom ûnyi hnân oamamâ, k' ame ne vetoiny ethö görany, me me haten bi: anyin a e ame hom melen at me me haten.

7 Adre me ne wâ ke at ame venâu liamekeiny mē a at Isaraela, ke ame ânyâ kâu helâ me ka at adre ûco, me ûco bi ; awe ame he ka mokcu at venou eling: helâe u me he ka ohia hulö unyâm.

8 O u âu ge mok lepera he ka ti wâ wia, me ânyâ helâ me at Levi a tavat bihut ame n' öbun: öbun e he ka wâ wia ka ânyâ hoton hnök hna hûna ködra. Unykûme thö ûnyi a ânyâ Iehova Khongom kö Miriama eû hnyi gethen waleji hnyi ûhebun Aigupito.

10 U je ne më ham ke ûnyi ka liamekeiny möu, me u me ca he ka dit ka hnyi umen uma he ka hom haten. 11 Ke u me he ka tot eû hnyi hwanuma, ke hamen at waleji u je më ham ûnyi kâu he ka hom haten köu eû hnyi hwanuma. 12 Ke ame ne at ae theduoc, me u me ca he ka tha mokut me haten bi. 13 Ke u me he ka ham hmetu kâu haten e ka didrut seûnö, me me he ka tha mokut me khaûen bi me hahnahici u: ke wale hwakecâm ae wisa hnyi hnyimakö Iehova Khongom.

14 U me ca he ka ovecâ at u me hawâ

ûnyi gan, ame ne liamekeiny möu, ame ne atkanyua hnyi em hnyei hnyi ânyâm je taun: 15 u me he ka bi hwaban hnyi bong bi, k' ame ca he ka dit seûnö hon; anyin a e theduoc, k' ame oûnyihnathoâ hwaban: ke wâ e nye tenge kö Iehova gam, ke wale hulö bi köu.

16 Adre me ca he ka hlingâ je kamen can je nokon, k' adre me ca he ka hlingâ je nokon can je kamen : k' adre me he ka ve hlingâ at can anyin hulö bi.

17 U me ca he ka ohwalö hna owisa ka atkanyua me nakahme; me hom ûkhaûen safac hnân haten: 18 ke u me he ka ûnykûme hna thaluö u hnyi Aigupito, ke Iehova Khongom ame omeli u ûheny: anyin a wale inya oge me hûna köu he ka ânyâ ûnyi e.

19 U ka subâ ânyâm hwit hnyi em hnyei, ke u me hnying ke thi hwit hnyi hnyei, me u me ca he ka hmetu ka hom e: ke hobi kâu biju atkanyua, me nakahme, me safac: me me he Iehova Khongom ka ohnahici u hnyi ta je huliwainy li hnyamâm

20 U ka tau halem ûö elaio, me u me ca he hmetu ka elâm hnyi je vheiny: ke hobi kâu biju atkanyua, me nakahme, me safac. 21 U ka tau wan halem hnyei vine, me u me ca he hmetu ka hlo hia: ke hobi kâu biju atkanyua, me nakahme, me safac. 22 Ke u me he ka ûnykûme hna thaluö u hnyi hnyei Aigupito: anyin a wale me oge me hûna köu he ka ânyâ ûnyi eling.

HNYIMAKAN 25.

NE hu ivinö anyin tavat, k' ödrin e hom ka hnyi hna owisa, k' adre me owisa ködrin; me adre me he ka haisoâ at ae wisa, me hangâ at ae kong; 2 ke ame ne ûcû he ka osöā at ae kong, me ame he at owisa ka ha m' adre me omokulec e, me osöâ bi hnyi hnyimakan, e ûcû me anyin hulö hoton numerainy. 3 E khana he ka ofâte kot ke ca onuâ bi : wâ e nye bi hanen, ke osehia kot, me ame he ka kong bi liamekeiny möu hnyi hnyimâkâm.

4 U me ca he ka ca hnyimen bolok k' ame ututo hwit.

5 Ame ne tha laba je liamekeiny, ke ame mokcu ke at gadrin ke ba nokon, me ame ca he momo a âiân at ae mokcu ka he hnyöu ai me me âiân ke atkanyua bi : ke he ka huliwa, a at ae theduoc ke ba ta ame he liamekeiny me âiân ka hom e me

áián bi, me ányá káu hanymen liamekeiny 6 Ke haba nokon a bân e ame me âiân. he ka hnokōâ hnen momo, me adre me he ka wenyö ien liamekeiny me baga at eji a mok, me me ca he ka hia ien hnyi Isaraela. 7 Ke ame ne ca weny baga he ka hom safaciny liamekeiny me, me hamen safaciny liamekeiny me ka he ka hnyi homagöule ka wahingat me ha, ka habe, E höcö liamekeiny me öiök he ka okûâ hnyi Isaraela ien liamekeiny mē, e höcö he ka ânyâ hanymen liamekeiny mē könya. 8 Me ame he wahingatiny anyin taun ka hawa baga, me fuc kâu: ke ame ne tot baga, me ha, ka habe; E ca wek he ka hom momo e; 9 awe, ame he momo a âiân liamekeiny mē ka he kâu hnyi hnyimakan wahingat, me uny dut taben hnyeûcan baga, me hangöcâ hnyimakan, me ha, ka habe, Adre me he ka ânyâ helâe ka at ame ca otilâ lap anyin liamekeiny mē. 10 Ke adre me he ka hwenyi ien hnyi Isaraela, ka habe, Lap anyin at adre uny taben hnyeuca.

11 Ame ne û ke li at, ke ame o momo he ka omelö âiân ûnyi ge at ame kot, k' ame he momo ka inâ hnyamen me kât e ûnyi hnyi unyin: 12 awe, u me he ka subâ degecâ hnyamen momo, ca he emakâm ka

betenge gan.

13 Ame ca he ka hu hnyi tangâm tang je tulut ae ve bongon, at ae gan me ûhnyukong. 14 Ame ca he ka hu hnyi umâm uma efa ae ve bongon, at ae gan me ûhnyûkong. 15 Ke u me he ka hu tulut ae bekhöt me wisa; efa ae bekhöt me wisa u me he ka hu: me me se hia bongom je bong hnyi hnyei a ham köu Iehova Khongom. 16 Anyin a hûkötiânö Iehova Khongom tavat hia adre me ânyâ helâe, a tavat adre me ânyâ hwakecin ae ca wisa.

17 Ĉnykûme ju ûnyi a ânyâ Amaleka köu eû hnyi gethen, waleji u me he jem ûheny Aigupito; 18 a g'ame ûkhanö möu eû hnyi gethen, k'ame kot tavat a biliny, tavat ae sēnyin adre me biliny, ke u sēnyin me vec; ke e ame ca outen Khong. 19 Anyin a wale e ka hia but Iehova Khongom omenö u ge je iwahnaihmiöny hia möu igigilö, hnyi hnyei a ham köu Iehova Khongom me me em hnân labā, me u me he ka kot degecâ hna ûnykûme at Amaleka ûnyi eang hmeledrany; u me ca he ka hnying.

HNYIMAKAN 26.

K E u ka o ka hnyi hnyei ame ham köu Iehova me em, ke u je hom me labā: 2 awe, u me he ka hom je wan kânâ hia a bân, wale u me he ka hom ûnyi hnyi em a ham köu Iehova Khongom: ke u me he ka hitangen, me hom e ka hnyi dok ame he Iehova Khongom ka ûca me me umen ien 3 Ke u me he ka he ka at ame bi hut hnyi ûen eling, me ha kâu, ka habe, Inya oge me omanená kö Iehova Khongom hnyi bong ang, a iny o but ka hnyi hnyei a khemanyin Iehova lakamöta he ka ham köta. 4 Ke ame he at bihut ka kap tang ûnyi gam, me ip hnyi hnyimakan taben hut anyi Iehova Khongom. 5 Ke u me he ka thu me ha hnyi hnyimakö Iehova Khongom, ka habe, Haba kamök, me, at Suria ame he but ka mok, ke e ame he Aigupito ai, k' ame laba atkanyua eling, ke e wakhalet thibi; me e ame wia ka hnyei ae gan, ke hwege, ke se hia: 6 ke ame okongu öta at Aigupito, me oveci öta, me kun' öta ka hnyi huliwa ae hmak: 7 ke ötin e tenge kö Iehova Khongon lakamöta, me Iehova ame löng hota hwatenge, ke e ame wâ anyita vec, me anyita huliwa, me hnödra hna oveci öta: 8 me Iehova ame hum öta ûheny Aigupito ge hnyam ae hwege, me benyin adre hai, me je ûnyi hnân outen, me je haten, me je ûnyi hnân lâiâ: 9 ke e ame hia but hum öta ka bnyi dok ang, me ham köta hnyei ang, hnyei ame di hnen debai me hani. 10 Ke wâ ju, walang ang, Iehova lö, inya oge me hom köu je wan kânâ a bân wale u je hia but ham könya. Ke u me he ka ip e hnyi hnyimakö Iehova Khongom, me khudrung ju hnyi hnyimakö Iehova Khongom: 11 ke u me he ka senyinâ ta je so hia a ham köu Iehova Khongom, me ka ânyâm lap, me at Levi, me atkanyaua. unyâm.

12 Ke u ka hia but ham je ke keihen a libenyitainy jeûiny huna a kuniny, wale huna adre ham je ke keihen a libenyitainy, me u me he ka ham e ka at Levi, me atkanyua, me nakahme, me safac, m' ödrin e he ka han sekon hnyi ânyâm je lap; 13 ke u me he ka ha hnyi hnyimakö Iehova Khongom, ka habe, Oge hia but hom ta je ûnyi ae kap ûheny hnyi umök uma, ke oge hia but ham e ka at Levi, me atkanyua, me nakahme, me safac, hoton je hna hûna hia, u me hûna könya: oge me ca hanyâûê

14 oge me ca hia but han ûnyi hnyin hnyi ûen oge me tenge, me hom ûnyi hnyin iny ka bo kong, me ham ûnyi hnyin hobi kâu je komok: oge hia but löng hoton hofuc ho Iehova Khonguk, oge hia but ânyâ hia hoton hnâm hna hûna könya. 15 Wâ ju eû hnyi hnyabam ae kap ûnyi hnyi drany ethö, me ohnahicâ em hnyei Isaraela, me kûnâ u je ham köhmun, helâji me hnâm hna khemanyin ka lakamöhmun, a hnyei ame di hnen dân basin me hani.

16 Haba hnyi bong ang Iehova Khongom ame hûna köu he ka vheno je hnanyibu eang, me je hna owisa, ke u me he ka tuö bong ang. me ânyâ ge hnyekom ae bekhöt, me hanom köu, me u me he ka tuö hnen je hna hûna Nafatali. hnyei hia e ame op, hnân baisoâ, me hnân ka habe, ien bi, me hnân ogânâ; m' u me he ka hoton hofuc waleji e ame ha.

HNYIMAKAN 27.

E haba Mose me wahingatiny at Isa-kamen me hinyen. raela ödrin e hûna ka tavat, me ha ka ha, ka habe, Amen. ka habe, Tuö ju ta je hnanyibu hia oge me hûna köbun hnyi bong ang. 2 Ke haba at. hnyi bong öbun e he ka hanyâûâ Joridano ka hnyi hnyei a ham köu Iehova Khongom, botru dröuiny: 3 ke u me he ka sihnalimen hon ta je hofuciny hia hnanyibu eang, u ka hia but he hanyâûâ; m' u me he ka he ka hnyi hnyei a ham köu Iehova Khongom, a hnyei ame di hnen debai me hani, helâ me Iehova Khongon lakâmâm ame hia but ha bânâ köu. 4 Ke öbun ka hia but hanyâûâ Joridano, me öbun e he ka khon je veto eling, wale oge me huna köbun hnyi iny. 5 Ke u me he ka otilâ taben hut habe, Amen. eling kö Iehova Khongom a tap veto: 6 U me he ka otilâ taka hnyi hon. ben hut kö Iehova Khongom ge je veto ae ha, ka habe, Amen. bekhöt, ke u me he ka hudo hon je hudiny

ânyâm je hnanyibu hia, ke oge ca hnying e: | leû kö Iehova Khongom: 7 ke u me he ka hudo je hudiny ûsoköu, me han eling; ke u me he ka senyin hnyi hnyimakö Iehova Khongom. 8 Ke u me he ka sihnalimen manenâ hon je vetoiny ta je hofuciny hia hnanyibu eang.

9 Ke haba Mose me tavat bihut a at Levi ödrin e ha ka at Isaraela hia, ka habe At Isaraela lö, ca mede bi, ke löng ju, haba hnyi bong ang me u hnyei i Iehova Khongom. 10 Anyin a wale u me he ka löng hofuc ho Iehova Khongom, me ânyâ anyin je hnanyibu, me hnen hna hûna, me hnen je hna owisa, walang oge me hûna köu hnyi

11 Ke haba Mose ame hûna ka tavat ae bekhöt. 17 U je hia but ha muâ hnyi hnyi bong eling, me ha, ka habe, 12 Ame bong ang a haba Iehova me e Khongom, he hnyat eang ka tot hon bucen Gerizim he ke ûcû köu he ka vheno deny je gethen, ka hahmahicâ hnyei, öbun ka hia but hame tuö hnen je hna hûna, me anyin je nyâûâ Joridano; jia Simeona, ke Levi, ke hnanyibu, me hnen je hna owisa, me löng Juda, ke Isakara, ke Josefa, ke Beniamina: hoton hwan hofue: 18 ke a hia but Iehova 13 ke walang hnyat ödrin e he ka tot hon ha muâ hnyi bong ang a u hnyei ae ke bucen Ebala he ka hangâ ; jia Reubena, ke bongon bi kâu, helâ me hnen hna ha bânâ Gada, ke Asera, ke Zebulona, ke Dana, ke 14 Ke ame he at Levi ka thu hia; 19 k' ame he ka obeönuai u hon je me ha ka at Isaraela hia ge hwan ae hwege,

15 Hnaûhangö at ame bi hnatheat adre hnyei ae kap hobi kö Iehova Khongom sö adre me ne oköiâ, k' ame otilâ duöngâ, e hûkötianö Iehova huliwainy hnyamen at tretrau. Ke ame he tavat hia ka thu me ha, ka habe, Amen.

> 16 Hnaûhangö at ame ca oûnvihnatho K' ame he tavat hia

> 17 Hnaûhangö at ame oc hnyigöulen ke Ke ame he tavat hia ka ha, ka habe, Amen.

18 Hnaûhangö at ame omono wadröu en me u me he ka khon je veto ae gan, me hnyi gethen. K' ame he tavat hia ka ha, ka habe, Amen.

> 19 Hnaûhangö at ame ohwalö hna owisa ka atkanyua, me nakahme, me safac. ame he tavat hia ka ha, ka habe, Amen.

> 20 Hnaûhangö at ame tha mokut me âiân kamen, anyin a e ame hai hnamejin kamen. K' ame he tavat hia ka ba, ka habe, Amen.

21 Hnaûhangö at ame tha mokut me bong ang, hnyi bucen Ebela, me up dröu-meno. K' ame he tavat hia ka ha, ka

22 Hnaûhangö at ame tha mokut me u me ca he ka inâ ke ut fao ethö haniny, ame ne nokon kamen a hlu, k'ame ne nokon hinyen. Ke ame he tavat hia ka

23 Hnaûhangö at ame tha mokut me

ka habe, Amen.

24 Hnaûhango at ame kot ikhâlâ ke at. K'ame he tavat hia ka ha, ka habe, Amen.

25 Hnaûhangö at ame kap hwaban me me hlingâ at ae ca ûcû ka mok. K' ame he tavat hia ka ha, ka habe, Amen.

26 Hnaûhangö at ame ca hnyi ohwâdâ baidrin. hofuciny hnanyibu eang he ka ânyâ. K' me he tavat hia, ka habe, Amen.

HNYIMAKAN 28.

me ànyà hnen je hna hûna, wale oge me thông kôu tang onjehen ae so, wale drany be ka ota we hnyi uen bi hnyi kânâm kânâ,

hinyen âiân. K' ame he tavat hia ka ĥa, hon, ke ca hnyikânâ bi ; u je ne löng hoton je hnanyibu anyi Iehova Khongom, wale oge me hûna köu hnyi bong ang he ka wâ wia me ânyâ; 14 ke ca saû ka hnyi ke keihen metâ, me ke keihen me, a ûnyi hnyi je hofuc oge me hûna köu hnyi bong ang, he ka hnu hoton ke je khong me bi athnya-

15 Ke u je ca löng hofuc ho Iehova Khongom he ka wâ wia me ânyâ anyin je hnanyibu hia, me hnen je hna hûna, wale oge me hûna köu hnyi bong ang; me ame he ka o köu me hom tilö u ta je hnaûhangö K u je ne he ka ti löng hoton hofuc hia eang. 16 Ke u me he ka hnaûhangö ho Iehova Khongom he ka ma mia hani kan i ho Iehova Khongom he ka wâ wia hnyi taun, ke u me he ka hnaûhangö hnyi ta hnyei. 17 Ame he ka hnaûhangö tahúna köu hnyi bong ang, me ame he Iehova ngâm tang, me taben u me bi ânyâm fala-Khongom ka obečnuai u hon ta je hynei wa hnyin. 18 Ame he ka hnaûhangö wan hia eang hmelen: 2 k' ame he ka o köu ta hnyekom, me wan kânâm kânâ, me ûsehije hnahic hia eang, me hom tilë u, u ka|ainy halem je kau me lakon halem je malong hoton hofuc ho Iohova Khongom. 3 moe. 19 U me he ka hnaûhango u ka Ke u me he ka hnahic hnyi taun, k' u me didrö, ke u me he ka hnahhangö u ka dihe ka hnahic hnyi ta hnyei. 4 Ame he drut. 20 Ame he Iehova ka kunâ köu ka hnahic wan hnyekcm, me wan kânâm hnaûhangö, me vec, me û, hnyi ta je ûnyi kina, me wan halem omeno, me ûsahiainy u me ip huyamâm kâu he ka ânyâ ke ne o je kau me lakon mamoe. 5 Ame he ka but u me mok me ke ne o but u me ie hia hashic tangâm tang, me taben bi ânyâm but; can hulöiny ânyâm je huliwa u me ialawa huyin. 6 U me he ka hnahic u ka digic nya huyin. 21 Ame he Iehova ka okedidro, ke u me he ka hnahic u ka didrut, ceâ köu mok ae cap, ke ne o but e ame ohiö 7 Ame he Iehova ka hna je iwahnaihmiöny u ûnyi hnyi hnyei, wale u me he ka hnyin möu, tavat adre tot köu ka mok hnyi hnyi- he ka hu e. 22 Ame he Iehova ka kuc u makam adre me he ka o kou hnyi ke gethen, ge delâ, me kahwa unyin, me hngihngidra, me ve kec gam hnyi je gethen a seven. 8 me kahwainy meic, me hele vat, me meleca, Ame he Iehova ka ohnahici u hnyi je uma me om; k' adre me he ka hnu u ke ne o u me ip ânyâm jeû hnyin, me hnyi ta je but u me mokcu. 23 Ke haba drany ethö inyi u me he ka ip hnyamâm kâu ; k' ame hon bâm, me, ame he ka helâ me bras, k' ne ka ohnahici u hnyi hnyei a ham köu ame he ka helâ me fao bi kânâ eû hmelâm. lehova Khongom. 9 Ame he Iehova ka 24 Ame he Iehova ka wia ânyâm we me ohmö u m' u hnyei ae kap hobi kâu e bi, me kânâ me sesâiny kânâ, k' ame he ka ta helâ me e ame khemanyin köu; u je ne he ûnyi hnyi drany ka hnyi hom, ke ne o but ka tuo je huanyibu anyi Iehova Khongom, adre ohio u. 25 Ame he Iehova ka hno u me vheno deny je gethen. 10 Ke ame he me me kuc u ge je iwahnaihmiöny möu: u je huyei hia eang hmelen ka wâ a g'adre me he ka he ködra hnyi ke gethen, ke u ip ië Iehova hom ; m'adre me he ka outë me he ka kec hnyi hnyimakëdra hnyi je a 11 Ke ame he Ichova ka osehia hobi gethen a seven: ke adre me he ka ûkhûköu ta je ûnyî ac so, a wan hnyekom, me khûö u unyîn je dökhu hia cang hmelen. wan halem je meno, me wan kanam kana, 26 Ke haba unyam bi me an omeno hia hnyei a khemanyin Iehova ka lakâmân he ame gâ ethö, me omenoiny hnyot, ke ba at ka ham köu. 12 Ke ame he Iehova ka ame he ka alen. 27 Ame he Iehova ka kuc u ge ohuciny Aigupito, me vec tiny, me anyû, me hölök, wale ae ca khana bi he ka metu. me ohnahicâ huliwa hia anyin li hnyamâm: 28 Ame he Iehova ka kuc u m' u me monu, ke u me he ka me ham omjeû ka ta je me wadröu, me uthmâhmâ hnyekon: 29 hnyei ae se, k' u me ca he bi ka me suma- ke u me he ka khaûteta hnyi jebigö, helâ ti. 13 Ke ame he Iehova ka wiö u hnân me at ae wadröu ame khaûteta hnyi lit, k' ban, ke ca hmokunen bi ; ke u me he bi ka | u me ca he ka hnahic hnyi dem je gethen, veto. 37 Ke u me he ka hnân lâiâ, me waleji a ham köu Iehova Khongom.

ke adre me he ka okongu u me hûgûnâ|ho Iehova Khongom he ka tuö anyin je ânyâm ta je ûnyi hnyi je bong hia, ke ba hnanyibu me hnen je hna otilâ waleji e at ame he ka omeli u. 30 U me he ka ame hûna köu: 46 k' ame he ka e bi kâcâ momo, k' ame he bi ke at ka tha mo- unyâm hnân haten me hnân lâiâ me unyin kut më: u me he ka op uma, k' u me ca he i mâtrânâm nyiele balua: 47 anyin a u je ca bi ka labā: u me he ka belökâ vine, k' u bi athnyabai Iehova Khongom me senyin me ca he bi ka ijem wan. 31 Adre me he me hobâ hnyi hnyekom can ûgâniny ta je ka hlingâ halem bolok hnyi hnyimâkâm, ke ûnyi hia: 48 anyin a wale u me he ka bi u me ca he bi ka hnyi han: adre me he ka athnyabainy je iwahnaihmiöny möu tavat hûgûnâ halem asina hnyi hnyimâkâm, k'adre | ame he Iehova ka kunâ köu, k' u mekih nâme ca he ka hom hmetu e köu: adre me he nem, me beic, me he thu, me weny ta je kaham halem je mamoe ka je iwahnaihmiöny | ûnyi hia: k' ame he ka ip ûnyi hnân ûhûmöu, ke ba at ame he ka omeli u. 32 Adre kâlâköuâ a fao hon nyem, ke ne o but e me he ka ham lakom baga me hlu ka hnyi ame ohiö u. 49 Ke ame he Iehova ka oâ ke hnyei, ke u me he ka elâm ge li ema- köu vat, a hnyei ûnyi hnyi dok ae sâkâû kâm, me sēnyin halubahing 'ödrin hnyi je 'ûheny hnyi can hmeledrany, helâ me ugâiny bong hia thibut: ke ba maniny hnyam m. aeto; hnyei ae ca khanö u he ka löng hwan; 33 Haba wan kânâm kânâ, me ânyâm ta je 50 hnyei ac hwege hnyimakan, k' adre me huliwa hia, me ame he hnyei kanyua he ka ca ogânâ wahingat, me betenge ge tavat ae han hia thibut; k' adre me he thibi ka uhnyûkong: 51 ke e ame he ka han wan okongu u, me hlic u balua : 34 me me omo- halem je meno, me wan kânâm kânâ, ke ne nu u ge ta je ûnyi u me he ka wâ ge li o but ame hiö u but : ke e ame ca he ka bi emakâm. 35 Ame he Iehova ka kot li kolon köu hwit, me waina, me wakaco, me boucam me li cam ge ohuc ae vec, a at ae ûsehiainy halem je kau, me lakon halem je ca khana he ka metu, hwân hnyi hnyeûcam mamoe, ke ne o but e ame ohiö u. 52 Ke ke ne o but ka hnyi wanben bâm. 36 Ame e ame he ka igigili u hnen vat hnyi ânyâm he Iehova ka tha hum u, me tuhâm a at u je taun hia, ke ne o but ame u ta je hak me otilâ hom, ka hnyi hnyei ae ca khanö veto u me op göranyai waleji u me geju kâu u, a u me lakâmâm ; ke u me he ka bi hnyi em hnyei hia : ke e ame he ka igigili athnyabainy eling ke je khong a utö me u hnyi ânyâm je taun hia hnyi em hnyei vejec, me hofuc hluhluma hnyi je hnyei hia Ke u me he ka han wan hnyekom a utiöiny ame he Iehova ka lili u ka hnyin. 38 E lakom baga me hlu a ham köu Iehova gan hmâ je hatong u me he ka hom ka Khongom; hnyi hra igigilö me thelöng, hnyi em hnyei, ke ûhnyûkong bi u me he wale ame he je iwahnaihmiöny möu ka ka ip; anyin ame he ka han hnen ta je oveci u gan. 54 Haba baga at ae menyik wahamon. 39 U me he ka ta je hnyei unyâm me ti mita, me e ame he ka okongo vine me belökâ, ke u me ca he ka ijem emakan ka liamekeiny mē, me âiân ae bewainainy, ke u me ca he bi ka tau wan; tenge gan, me kolon je lakon adre tiga ca anyin ame he ka han hia e ge je oûnyi. 40 hûgûnâ; 55 me e ame ca he ka ham ka ke Ame he ka hu halem je ûö elaio hnyi em at gadrin ong utioiny lakon e ame he ka hnyei hia, ke u me ca he ka sûö u ge waka- han anyin ae ba but ta ûnyi gan ; a hnyi coiny; anyin ame he ka kölu wan ke tiga ûen igigilö me thelöng, wale ame he je 41 U me he ka hnokoâ je baga me iwahnaihmiöny möu ka oveci u hnyi ân yâm momo, k' ödrin e ca he ka lakom bi; anyin je taun hia. 56 Haba momo ae menyik adre me he ka hum ödrin ka hnyi hwenbâ. me ti mita unyâm, at ame ca hnyi kâlâ kâ-42 Haba halem je ûö me wan kânâm kânâ, nâ ge hnyeûcan can mitainy me menyikiny, me ame he je wahamon ka han. 43 Ame me e ame he ka okongo li emakan ka âiân ae he atkanyua unyâm ka labö kû tot me me betenge gan, me nokon baga, me **nokon** nua hom; ke u me he ka hnyikânâ tot hlu; 57 me at ae ûhnyûkong ame o wan ben hmönyin. 44 E ame he ka me ham köu, li can, me lakon e ame he ka hnokoâ; ke ke u me ca he ka me ham kâu; e ame he ame he momo e ka han duöngi ödrin anvin ka ban, ke u me he bi ka hmokunen. 45 ae ba han; hnyi hna igigilö me thelöng, Ke ame he ka o ta je hnaûhangö eling hia wale ame he je iwahnaihmiöny mön ka köu, me hnu u, me hom tilö u, ke ne o but oveci u gan, hnyi ânyâm ta je taun hia. 58 ame hiö u but; anyin a u je ca löng hofuc U je ne ca he ka wâ wia he ka ânyâ ta je

but ame hiö u. öbun ûnyi hnyi hnyei u me he ka hnyin m' u me hu. 64 Ke ame he Iehova ka ovesei öbun e ânyâ. u ka hnyi je hnyei hia, hwân hnyi ke can utö me veto. hnyekom, ke can ta je ûnyi u me wâ ge li a Aberahama, me Isaaka, me Jekob. obaga me omomo, ke ba at ame he ka ûco.

HNYIMAKAN 29.

TALANG je hofuciny ûhihinyköu, waleji Iehova ame hûna kö Mose he ka ânyâ me lakon Isaraela hnyi bnyei Moaba, ke ca ha bi hna ûhihinyköu mödra hnyi Horeba.

wâ ta je ûnyi hia a ânyâ Iehova kö Farao ne ûthâ; 19 ke e ka löng hofucin ûhangö

hofucin hia hnanyibu wale adre sihnalimen hnyi hnyimaköbun hnyi hnyei Aigupito, me hnyi tusi ang, me u me outen ien ae hma-lathnyabainy, me iny hnyei hia: 3 a ta je nenang me hnân outen, wale iehova kho- ûcûbic ae gan waleji a wâ je emaköbun, me коом; 59 k' ame he Iehova ka olungâ je haten, me je únyi hnân lâiâ gan eling: anyâm ta je mok, me je mok anyin je mâ- 4 ke a ca ham bi köbun Iehova hnyok ae trânâm, a je mok ae gan hmâ, me tet hmâ, wâhmakhmeto, me li emakan ae bwela, me me je mekiny ae vec, me tet hmâ. 60 Ke li hnyikönyen ame löng, ke ne o but hnyi e ame he ka oâ köu je mekiny Aigupito hia, bong ang. 5 Ke oge hia but hum öbun wale u me outen; k' ame he ka kece köu. hnyi hnyebuba fâte je huna: e ca bobot 61 Ke ta je mok hia minya me je ûnyi ae anyibun je ûkhaû, k' ame ca bobot je takong hia adre ca set hnyi tusiny hnanyibu ngen hnyeûcabun hnyi je cabun. 6 Öbun e eang, ame he Iehova ka oâ köu, ke ne o ca han areto, me ijem waina me grâg: me 62 Ke öbun e he ka wa- me khan' öbun a inya Iehova Khongubun. khalet biju, waleji a helâ me je okhûiny 7 Ke öbun e o but ka hnyi dok ang, me drany ûseibun ; anyin a u je ca löng hoton ame tot metâ köta Sihona tuhan Hesebona, hofuc ho Iehova Khongom. 63 Ke wâ bi, me Oga than Basana he ka vat, me ötin e helaji me Iehova ame senyin köbun he ka kuc ödra: 8 me otin e hûgûnâ idru hnyei osoi öbun, me osehi' öbun, me helâe e ame me ham e me iny at Reubena, me Gada, me he ka senyin köbun he ka ohi' öbun, me hafiny tribu Manase. 9 Anyin a wale tuö oumi öbun; ke adre me he ka oc degeci ju ta je hofuciny ûhihinyköu eang, me ânyâ, m' öbun e hnahic hnyi ta je ûnyi hia

10 Öbun e tha tot hnyi bong ang, a öbun hmeledrany ke ne o but ka hnyi obiny hia hnyi hnyimako Iehova Khongubun; a hmeledrany; ke u me he ka huliwa ka je anyibun je taben, me je tribu, me wahingat, khong ae ca khanö u, u, me lakâmâm, a me je homakan, a tavat hia aten Isaraela, 65 Ke u me ca he ka laba 11 lakubun, me laöiöbun, me atkanyaua wia hnyi je hnyei hia eling, k' ame ca he ka junyâm hnyi hnâm je hna hunuma, hwân ge menâ hnyeûcam: ke ame he Iehova ka at ame höcö hlogom ke ne o but at ame ham eling köu hnyok ae öbubuny, me li söû belâm köiö: 12 me u me he ka tot ecmak ae dit, me hanu ae höcö: 66 ke u hnyi ûhihinyköu anyi Iehova Khongom me me he ka labo loloâ ânyâm mot ; ke u me hnen hna khemanyin wale ame khemanyin he ka labö ot hnyi hnyinghet me lany, ke köu Iehova Khongom hnyi bong ang: 13 u me ca he ka sekunâ ânyâm möt: 67 hnyi me e ame he ka ohmö u hnyi bong ang m' hnyomakatu u me he ka ha, ka habe, E na u me he bi ka iny hnyei, me e ame he ka sahac ut! ke e sahac me u me he ka ha, ka Khongom, hoton hofuc e ame ha köu, ke habe, E na hnyomakatu but! anyin ae ot hoton hofuc e ame khemanyin ka lakâmâm, 68 Ke ame he Iehova ka ohme- Ke oge me ca hake ânyâ ûhihinyköu ang tu u Aigupito ai hnyi je hu, k' u me he ka möbun me khemanyin köbun ; 15 ke so bi gethen waleji oge ha köu, ka habe, U me¦hobi ködra adre me tha tot möta eang hnyi ca he hmetu ka wâ e balua : ke öbun e he hnyimakö Iehova Khonguta hnyi bong ang, bi eling ka beûcû öbun ka je iwahnaihmi- me tavat minya ae hia unyita hnyi bong öny möbun m' öbun e bi athnyaba k dra ang: 16 (anyin e khan' öbun a ötin e laba hnyi hnyei Aigupito, me he but hnyi wanben je hnyei waleji öbun e he hanyâûâ; 17 ke öbun e hia but wâ je ûnyi ae ikiki gadra, me anyidra je idola, a utö, me veto, me sileva, me gol, waleji unyidra:) 18 wâ e nye hu at gabun, ame ne baga, ame ne momo, ame ne lap, ame ne tribu, at ame hwiö hnyekon hnyi bong ang ûnyi ga Iehova Khonguta he ka he me bi athnyabainy je 2 Ke haba Mose ame hawâ at Isaraela khongon je hnyei eling; wâ e nye hu unyihia thithö, me ha ködra, ka habe, Obun e bun wân ame okûâ ûnyi hnân mekiny, ame eang, me e ame he ka hahnahicâ e bi hnyi köu hnyi bong ang, a u me lakom, tha e me Sodoma, me Gomora, me Adema, me Ze- wale oge me hûna köu hnyi bong ang. ödra, ke e ame ca ham ködra: 27 anyin a bekhöt. wale ame ubâhlâ hmönyin anyi Iehova ka hofucin hia hnanyibu ang.

HNYIMAKAN 30.

hofuc helâ me ta je ûnyi hia oge me hûna hnyi hnyei u me he ka hnyin he ca labā.

hnyekon me ha, ka habe, Eja ke ne oge ne hnyekom ae bekhöt, me hanom ae bekhöt: vheno weny hnyekuk, he ka bi hnen ûnyi 3 awe, ame he Iehova ka ohmetu u ûnyi ae kukuba ge ûnyi ae mada, me oge me he hnyi hna bâ, me betenge gam, me he hmetu ka so but: 20 ke ame ca he Iehova ka hna ka ûkhacaköuö u ûnyi hnyi ta je hnyei hia e, ke so bi, ame he ka sâ hmönyin anyi wale Iehova ame hia but oveseiö u ka Iehova me anyin ciâ ka at eling, k' ame he huyin. 4 Eja ke ne adre ne obâ keihen bi ka ta hon hnaûhangö hia adre sihnalimen ka hnyi obiny drany, me ame he Iehova hnyi tusi ang, ke ame he Iehova ka kot Khongom ka ûkhacaköuö u ûheny, me hum degecâ ien ûnyi eang hmeledrany. 21 K'ame u ûheny: 5 ke ame he Iehova ka hum u he Iehova ka ke ip e ka hnyi ke ûnyi ae ka hnyi hnyei a labā lakâmâm m' u me he kong hnyi ta je tribu anyin at Isaraela hia, ka labā, ke e ame he ka osoi u, me osehiö hoton ta je hnaûhangöiny ûhihinyköu, wale u hon je lakâmâm. 6 Ke ame he Iehova adre sihnalimen hnyi tusiny hnanyibu eang. Khongom ka peritomonâ hnyekom, me 22 Ke ame he ka ha hnen dö a biliny, a je hnyekon je mâtrânâm, m' u me we Iehova lakubun adre me he ka o hwaböbun, me Khongom ge hnyekom ae bekhöt me haatkanyua at ame he ka o ûheny hnyi dok nom ae bekhöt, m' u me möt bi. 7 Ke ae sâkâû, ödra ka wâ je mekiny hnyei eling, ame he Iehova Khongom ka ip je hnaûme je mok a kunâ Iehova; 23 me haba hangö hia eling hon je iwahnaihmiöny möu, hnyei hia me teio, me alase, me ame hlâ, k' me tavat adre me hûkötiö u adre oveci u. adre ca belökâ, k' ame ca wa, ke ba hna- 8 Ke u me he ka hmetu me löng hoton onying ame kû hnyin, helâ me hna ohia hofuc ho Iehova me ânyâ anyin je hnanyibu boim, waleji Iehova ame ohia ge anyin Ke ame he Iehova ka osehiö u hnyi ânyâm hmönyin me anyin ú: 24 ke ame he je ta je huliwa hia, hnyi wan hnyekom me hnyei hia ka ha, ka habe, Can ieû Iehova wan halem je meno, me wan kânâm kânâ, ame ânyâ helâng ka hnyei ang i can ieû me me so bi ; anyin ame he hmetu Iehova hmönyin ae gan eling? 25 Ke adre me he ka senyin gam hnyi so, helâ me e ame ka thu, ka habe, Can adre degecâ ûhihiny- senyin ka lakâmâm: 10 u je ne he ka long köu anyi Iehova Khongon lakamödra waleji hoton hofuc ho Iehova Khongom, he ka e ame ânyâ mödra, hnyi ûen e ame hum tuö anyin je hnanyibu me huen je hna otilâ ödra ûheny hnyi hnyei Aigupito; 26 ke wale adre sihnalimen hnyi tusiny hnanyibu adre me he me bi athnyabainy ke je khong, ang: ke u je ne hmetu kö Iehova Khonme khudrung kâu, a je khong ac ca khan' gom me hnyekom ac bekhöt, me hanom ac

11 Anyin a haba linanyibu ang wale oge hnyei ang, he ka oà kâu hnaûhango hia me hûna kou hnyi bong ang, me e ca hmak adre sihnalimen hnyi tusi eang: 28 ke köu, ke ca sâkâû. 12 Ca e bi hnyi drany, Iehova ame oc degeci ödra hnyi könödra m' u me he ka ha, ka habe, Ie at ame he kânâ hnyi hmönyin me hnyi û, me hmönyin ka ölö hnyi drany ai hobi köta, me me hom ae gan, k'ame ob' ödra ka hnyi ke hnyei bi, e köta, m' ate me löng me ânyâ! 13 Ke helâ me hnyi bong ang. 29 E unyi Iehova haba khaca, ca e bi hnyi hoton köiö, m' u Khonguta ta je ûnyi ae iyong: ke haba ta me he ka ha, ka habe, Ie at ame he ka kâcâ je ûnyi ae manen, me e unyita me lakuta köiö hobi köta, me hom e köta, m'ate me nyiele balua, m' ate me he ka ânyâ ta je löng me ânyâ ? 14 Ke so bi e hakekeny hmönyin hofuc köu, a hnyi hnyimâm me hnyi hnyekom, m' u me he ka ânyâ.

15 Wâ bi oge hia but ip hnyi hnyimâkâm hnyi bong ang möt me hnahic, ke mok me E e ka o köu ta je ûnyi hia eling, hulö; 16 anyin a inya oge me hûna köu wale hnahia me hnahana ara ha wale hnahic me hnaûhangö oge hia hnyi bong ang, he ka hnyok kö Iehova but ip hnyi hnyimâkâm, ke u me he ka ûny-kûme gan hnyi je hnyei hia wale Iehova ame anyin je hnanyibu, me hnen je hna otilâ, me obö u ka hnyin, 2 ke u me he ka hmetu kö hnen je hna owisa, m' u me möt me osehia. Iehova Khongom, me löng hoton hwan me ame he Iehova Khongom ka ohnahici u ködrin.

HNYIMAKAN 31.

me hnvok baga but, ca ot bi, ke ca öbume e at ame tha he möu; e ame ca he ka hia unyâm, me hna degeci u. 7 Ke Mose ame hawo Josua me ha kâu hnyi hnyimakan at Isaraela hia, ka habe, Hwege thö, me hnyok baga but, anyin a u me he ka hom tavat eang ka hnyi hnyei waleji a khemanyin Iehova ka lakamödra, he ka ham ködra; ke u me he ka ohuâ e ködra. 8 Ke haba Iehova me wale at ame he hnyi hnyimâkâm; ke e ame he ka tha e bi möu, e ame ca he ka hia unyâm, me hna degeci u : ca ot ke ca öbubuny bi.

17 Ke e ka hwiö hnyekom, ke u me ca löng bu eang me ham e ka hnyat bihut a laku bi,ke adre me ne lili u, he ka khudrung ka ke Levi, tavat adre me vadren tangen ûhihijekhong me bi athnyabaidrin; 18 awe, inya nyköu anyi Iehova, me wahingatiny at oge me ha hwegiâ köbun hnyi bong ang a Isaraela hia. 10 Ke Mose ame hûna ködra, öbun e he ka mok ; k' öbun e ca he bi ka ka habe, Hnyi obiny je huna a seven, hnyi laba beû hnyi hnyei öbun e he ka hanyâûâ ûen adre thu, a cicö hunainy hna baûâ, Joridano me he ka hnyin he ka labā. 19 Inya hnyi bijeûiny je uma hunuma, 11 e ka o at oge me hawâ drany me hmeledrany hnyi Isaraela hia he ka manen hnyi hnyimakö bong ang he ka ohnatho köbun, a oge hia Iehova Khongom, hnyi dok e ame he ka but ip hnyi hnyimâkâm möt me mok, ke ûca, me u me he ka aû hnanyibu eang hnyi hnahic me hnaûhangö: anyin a wale ûca hnyimakan at Isaraela hia, ke hnyi je thö möt m' u me möt a u me je mâtrânâm: hnyikönyidra. 12 Ûkhacaköuâ tavat, obaga 20 me hnyok ju kö Iehova Khongom, me me omomo me tavat ae ûhnyûkong, me löng hoton hwan hofuc, me kece kâu ; anyin atkanyua unyâm hnyi ânyâm je lap, m' a e melâm, ke at ame osehia bongom je adre me löng, me nâ, me outö Iehova Khobong: m' u me he ka labā hnyei Iehova ngubuo, me wâ wia he ka ânyâ ta je hofucin ame khemanyin ka lakâmâm, jia Abera- hia hnanyibu eang; 13 me me löng hnen hama, me Isaaka, me Jekob, he ka ham lakudra a hnyat adre tiga ca löng, me nâ he ka outo Iehova Khongubun, hnyi je bong hia öbun e laba hnyi hnyei öbun e he ka hanyâûâ Joridano ka hnyin he ka hu e.

14 Ke Iehova ame ha kö Mose, ka habe, K E haba Mose ame he me ha ta je Wâ bi, e hakekeny jut bong u me he ka hofuc eang ka at Isaraela hia. mok hnyin: hawo Josua, m' öbu me he ka 2 Haingen ködra, ka habe, Wan haded ke tha tot hnyi uma hnân ûkhacaköu, me oge twente but je hunaik hnyi bong ang ; ke me he ka hûna kâu. Me haba Mose me ca khanö nya hmetu he ka didrut me didrö: Josua, me, ödru me tha he me tot hnyi ke Iehova ame hia but ha könya, ka habe, uma hnân ûkhacaköu. 15 Ke Iehova U me ca he ka hanyâûâ Joridano eang, ame manen dut hnyi uma hnyi ûlâ ame 3 Ke haba Iehova Khongom me e ame he tot wisa: ke haba ûlâ ame mokut hnyi ka bân ka hanyâûâ hnyi hnyimâkâm; ke e hwanumen uma. 16 Ke haba Iehova ame ame he ka ohia je hnyei eang hnyi hnyi- ha kö Mose, ka habe, Wâ bi u me he ka mâkâm, me me em biju: haba Josua me e ame mokut unyin lakâmâm; k'ame he tavat he ka hanyâûâ hnyi hnyimâkâm, helaji me ang ka köûö me bi ûnyi monu me ke je Iehova ame ha. 4 Ke ame he Iehova ka khongon hnyei adre me he ka hnyin he ka ânyâ ködra helâ me e ame ânya kö Sihona tha laba mödra, k' adre me he ka hna me Oga, a li thaniny at Amora, me lakeidru; degeci nya, me oûnyibâûâ hnök hna ûhihiwaleji e ame ohia. 5 K' ame he Iehova ka nyköu mödra. 17 Ke ame he ka ubâhlâ hn' ödra hnyi hnyimaköbun, m' öbun e he anyik hmönyin ködra hnyi bong eling, ke ka ânyâ ködra hoton je hna hûna hia oge oge me he ka hna degeci ödra, me ikhâlâ hia but hûna köbun. 6 Hwege th' öbun hnyimakök gadra, k' adre me he ka ön ödra, ke ame he ka o ködra je hulö me vec buny bi gadra: anyin a Iehova Khongom ae se; m' adre me he ka ha hnyi bong eling, ka habe, Hawa, ame ca o köta je hulö ang can Khong a ca tha e möta? 18 Ke oge me he ka ikhâlâ hnyimakök hnyi bong eling, can ta je hulö hia adre me he ka ânyâ, anyin a hnyimaködra bi ka ta je khong. 19 Ke walang ang sihnalimen ju khumöng ang hobi köbun, me nå e ka lakon Isaraela: ip ju hnyi je hnyimödra, me me ohnathu nya khumong ang ka lakon 20 Ke iny ka hia but hum Isaraela. ödra ka hnyi hnyei waleji oge khemanyin ka lakamödra, ame di ge debai me 9 Ke haba Mose ame sihnalimen hnanyi- hani ; ke ödra ka hia but han sekon me pipikhenya; me adre me he ka hnyimakodra ka ke je khong, me bi athnyabaidrin, me höciö nya, me oûnyibâûâ hnök hna ûhihi-21 Ke ka o ködra je hulö me je vec ae se, me ame he khumöng ang ka ohnatho ködra; anyin a e ame ca he ka hia hnyi hnyimen je mâtrânidra: anyin ae khanö nya ûnykûmenödra adre me he ka ânyâ, a walang ang, k' iny tiga ca hia but hum ödra ka hnyi hnyei waleji oge khemanyinâ. 22 Ke haba Mose ame sihnalimen khumöng eang hnyi bong eling me nâ e ka lakon Îsaraela. 23 Ke e ame hûna kö Josua nöku Nuna, ka habe, Hwege thö ke hnyok baga thö; anyin a u me he ka hom lakon Isaraela ka hnyi hnyei oge khemanyin ködra: me oge me he ka tha inya möu.

24 Ke Mose ame umo sihnalimen ta je hofucin hnanyibu eang hnyi tusi, ke ne o but ame um dö, 25 me haba Mose ame hûna ka at Levi, a tavat adre me vadren tangen ûhihinyköu anyi Iehova, ka habe, 26 Hom dö tusiny hnanyibu eang, me ip e hnyi tangen ûhihinyköu anyi Iehova Khongubun, k' ame he ka hnen ling hnân ohnatho gam. 27 Anyin a oge wâ but hnâm hna ûkhin fuc, ke hwege nyem: wâ bi, iny tiga möt unyibun hnyi bong ang, me öbun e hia but ûkhin fuc me Iehova; ke hawa bi iny ka mokcu? 28 Ùkhacaköu thö könya wahingatiny hia anyibun je tribu, me je homakan gabun, m' oge me he ka ha ta je hofuc eang ka hnyi je hnyikonyödra, me hawâ drany me hmeledrany he ka ohnathoâ ködra. 29 Anyin ae khanö nya a iny ka mokcu, me öbun e he biju ka oikiki öbun, me sâû ûnyi hnyi gethen waleji oge hûna köbun ; ke ame he ka o kong köbun hnyi ta je bong a biliny; anyin a öbun e he ka ânyâ ûnyi ae kong hnyi hnyimakö Iehova, he ka ohmönyinâ e ge je huliwa ae kong anyin li hnyamöbun.

30 Ke Mose ame ha hnyi je hnyikönyen ûkhacaköu hia anyin at Isaraela, hofucin 13 E ame otabâ e hon je dok ae görany khumöng ang, ke ne o but ame um dö.

HNYIMAKAN 32.

ka fuc;

Ke so hmeledrany ame löng ifucin hnyimök;

2 Ame he ka khula bongon ûûneik helâ me we,

Ame he ka ta ifucik helâ me hau ; Helâ me we ae menyik hon je bö ae

Ke helâ me khukhula hon sa khölak:

3 Anyin oge me he ka omanenâ iö Iehova; Heth' öbun ka ogânâ Khonguta.

4 E Kic, ke bekhöt anyin huliwa; Anyin a je deny hia, me hna owisa: E Khong ae hnathu, ke ba hnyikongon E wisa ke fâfâ.

5 Adre hia but iyawâ, ödra ca lakon, ke wale hnyikongudrin;

Dö ae hwen höcö, ke hwali hwakecidra. 6 Hawa, öbun e bi hwaban kö Iehova

helâe, Hnyei ae monu, ke ba metâ? Hawa, ca kâmâm bi at ame ûcû u ?

E ame up u, me otilö u. 7 Unykûme ju je bong ehac,

Wâhmakhmeto je hunainy ta je dö ae

Hnö thö kâmâm, me e ame he ka thu-

Wahingatâm minya, ke ödrin e he ka ha köu.

8 Hnyi ûen waleji Beönua ame ha idrin ka ta je hnyei hnyin, K' ame oveseâ lakon tavat, Me wale e ame kia je hnyigöulen tavat,

Hoton ûganiny lakon Isaraela. 9 Anyin a haba jekhöû Iehova, me iny

hnyei bi,

Ke Jekob iny hnyei adre tuluto. 10 E ame wâ e hnyi hnyebuba, Ke hnyi dok ae hnyot ke ba aten, ke

je meno thibi adre me kuku ; Me e ame igigilöâ, me nâ e, K' ame tuö e helâ me wan li emakan.

11 Helâ me man aeto ame ânyâwia hâuen, Ke ame gå igigilö hon lakon, Me helâe e ame ulolo li labenyin, Me kaptil' ödrin hon li labenyin:

12 Iehova thibi at ame lelö e Ke ba ke khong atkanyua unyin.

eang hmelen, K' ame han je troban hnyei,

Ke e ame habelen e ge hani ûnyi hnyi

Me wakaco ûnyi hnyi oût;

RANY lö, tevehlöng ju, ke oge me he 14 Bata ûnyi ge kau, ke dân basin mamoe. Tha e me pipikenyainy lakon mamoe Me je mamoe baga ûheny Basana, me

Tha e me pipikhenyainy wan hwit: Ke u je ijem waina a dren wan vine. 15 Ke haba Jesuruna ame pipikhenya bi, k' ame nyikâ can:

U pipikhenya but, me gan unyâm, me habubut: Waleling me me degec Khong at a op e,

Me oûnyibâûâ Kic at a omelö e.

16 Adre me okûâ anyin ciâ ûnyi ge je khong atkanyua,

K' adre ohmönyinâ ge anyidra ta je ûnyi ae ikiki.

17 Adre me hudo ka ta je demoni, ke ca | Khong bi,

A je khong ae ca khan' ödra, Ae teb ûnyi k' ödrin e teb o,

K' ame ca outen ge lakamöbun.

18 U je hnying ge Kic, at ame hnöku u, Me ca ûnykûme hmetu ge Khong at ame up u.

19 Iehova ame wâ me höci ödra, Can hna ohmönyinâ e ge lakon baga me

20 Me e ame ha, ka habe, Oge me he ka

ikhâlâ hnyimakök gadra, Oge me he ka wâ ieû obiny ködra:

Anyin a ödra me dö ae ûjöng,

Je wanakat ae ba labageju. 21 Adre hia but okûâ anyik ciâ can ûnyi a

ca Khong bi; Adre hia but ohmönyini nya ge anyidra ta je ûnyi baû:

Me oge me he ka okûâ anyidra ciâ ge je hnyat a ca hnyei bi;

Oge me he ka ohmönyini ödra ge hnyei ae monu.

22 Anyin adre hû meic hnyi anyik hmönyin,

Ke ame thong ke ne o but dok ae dit hmönyin,

Me an hmeledrany me troban, Me thong ta je taben je bucen.

23 Oge me he ka ûkhöûnâ hudra je ûnyi ae kong,

Oge me he ka khûâ ködra anyik je fana hia:

24 Adre me he ka delâ ge mekihnânem, me aû ge kahwainy unyidra,

Me mok ae hiny;

Ke oge me he ka kunâ ködra je meno ae ûhûlû,

Me je oniny kânâ adre me mekiny.

25 Ame he hele vat ka otengiâ eû hnyöu, Ke ot eiö hnyin uma;

Ame he ka hlingâ hidröu me hlu baû, Mendreng me at ae hûen.

26 Oge ha, ka habe, Oge me he ka ovesei ödra,

Oge me he ka bi obiny hna ûnykûmi ödra ge tavat :

27 Ke so bi oge me outen hmönyin anyin iwahnaihmiöny,

Wâ e nye ca wâhmakhmeto iwahnaihmiöny mödra,

Wâ adre nye ha, ka habe, Adre hia but hai hnyamöhmun,

Ke Iehova ame ca ânyâ ta je ûnyi hia

28 Anyin a ödra hnyei ae ba ûne, Ke ba metâ unyidra.

29 Ödra na metâ ju, me wâhmakhmeto ûnyi eang,

M' adre me he ka ûnykûme obiny ködra!

30 Ama kamâu at a khaca he ka hnu thau-

Me okecâ ten thauzan ge li at a lo, Ame ne ca bân anyidra Kic ka ûco degeci ödra,

Me hna degeci ödra hnö Iehova 🛭

31 Anyin ae ca tha ûcû anyidra kic me anyita Kic,

K'ame he ta je iwahnaihmiöny möta ka ohnathoâ.

32 Anyin a haba anyidra vine, me ûnyi hnyi vineiny Sodoma,

Me ûnyi hnyi ta hnyeiny Gomora: Wan vine anyin ûö hnân mekiny je wan anyidra vine,

Ke hiny anyidra je thi vine.

33 Haba anyidra waina me mekiny tanimo, Me dân ûdöiny asip a at ovecâ.

34 Hawa, adre ca ip unyik ûnyi eang, Me okeceâ hmâ hnyi tang omjehek ?

35 Hamök he ka ip hwaban monu, me bi hwaban,

Hnyi ûen ame he ka haû je cadra:

Anyin ae hakekeny jut bonginy anyidra

K' ame he ka logot ta je ûnyi ame he ka o ködra.

36 Anyin ame he Iehova ka owisa lakeiny, Me ietra can lathnyabainy;

E ka wâ ae ba manidrin man,

Ke ba kolon, a hnyat adre ca, ke hnyat adre hna.

37 Ke e ame he ka ha, ka habe, Ewa je khongudrin,

A kic waleji ödrin e labageju kâu;

38 At ame an pipikhenyainy anyidrin je hut,

Me ijem wainainy je hudiny anyidrin

E so ödrin e köûö me hadru' öbun, Me bi hnabâ hnân hobi köbun.

DEUTERONOMI 33.

39 Wâ bi walang ang, a inya but ang, Ke ba ke khong unyik: Oge me hlingâ, ke oge me omelö; Oge hia but oātâ, ke oge me ometo: Ke ba at ae khana he ka hûgûnâ ûnyi hnyi hnyamök.

40 Anyin a oge me ogöranyâ hnyamök ka

hnyi drany,

Me ha, ka habe, Inya oge me möt balua, 41 Ke oge ne khet anyik hele vat ae hadrongöc,

Me hom hna owisa ge hnyamok;

Awe, oge me he ka ip hna okongoâ ka j je iwahnaihmiöny mönya,

Me bi hwaban tavat adre me hûkötiö

nya.

42 Oge me he ka habelen anyik je fana ge. dra me me monu,

K' ame he anyik hele vat ka han utiö: Me dren tavat adre hlingâ, me je bâ, Hwân ge ban je taben iwalmaihmiöny.

43 Ta je hnyei lö, tha senyin me lakeiny: Anyin a e ame he ka bi hwaban dren lathnvabainy,

Me ip hna okongoà ka je iwahnaihmiöny

Me ohia hwaban hulöiny iny hnyei, hobi kâu lakeiny.

44 Ke haba Mose ame he but me ha ta je khumong ang ka hnyi hnyikönyen tavat, i a e me Hoshea nöku Nuna. 45 Ke Mose ame um dö ha ta je hofuc eang ka at Isaraela hia: 46 me haingen ködra, ka habe, E so öbun e kong hnyekunâ ta je hofuc eang hia oge me ha köbun hnyi bong ang ; wale m' öbun e he ka ha ka je lakubun he ka wâ wia me ânyâ ta je hofucin hia hnanyibu ang. 47 Anyin a ca ûnyi bi e ae hâhâ köbun: anyin a e melibun, ke haba ûnyi ge ûnyi eling me öbun e he ka osehia bongubun je bong hnyi hnyei öbun e he ka hanyáûâ Joridano ka hnyin m' öbun e labā.

48 Ke Iehova ame ha kö Mose hnyi bong eling, ka habe, 49 Öliâ thö bucen eang a Abarima, ka hnyi bucen Nebo, wale hnyi hnyei Moaba, cico Jeriko; me wâ hnyei Kanana, wale oge me ham ka lakon Isaraela me me idrin: 50 me u me he ka mokcu hnyi hon bucen e u me he ka öliâ, me tha 10 laba me lakâmâm; helâ me Arona tuhâm ame mok hnyi hon bucen Hora, ke e ame: tha laba me lakamen: 51 anyin a öbu monu könya hnyi wanben lakon Isaraela, hnyi an Meriba hnyi Kadesi, hnyi hnyebuba Zin: can obe ca okabi nya unyin lakon Isaraela. 52 Ke u me he ka wâ hnyei hnyi hnyimâ- 11 Iehova lö, ohnahicâ tang omjehen,

kâm; ke so bi u me ca he ka hnyi hnyei, wale oge me ham ka lakon Isaraela.

HNYIMAKAN 33.

🖊 E walang hnahic waleji hnö Mose hna hahnahicâ lakon Isaraela ke tiga ca mok. 2 Ke e ame ha, ka habe,

A o thö Iehova ûheny Sinai,

Me köûö ködra ûheny Seira ;

E ame umumelam but ûheny hon bucen

Ke e ame o ûheny je ten thauzan tavat ae kap:

Ke e hnyi hnyamen a metân hnanyibu ae meic hobi ködra.

3 Eke, e ame betenge ge je tribu ; E hnyi hnyamâm laten ae kap hia. Ke adre me laba ju hmelen li cam; Adre me he ka ve kap hwâm je hôfuc.

4 Mose ame hûna köta hnanyibu,

A jekhon ûkhacaköu anyi Jekob.

E than hnyi Jesuruna. Hnyi ûkhacaköuiny je taben hnyei, A je tribu Isaraela hia thithö.

6 E so e he Reubena ka möt, ke ca mok bi;

Ke so e wakhalet ut lakeiny.

7 Ke walang hna hahnahici Juda : k' ame ha, ka habe,

Iehova lö, löng ju ifuci Juda, Me hom e ka hnyi iny hnyei :

E ame ka vat hobi kâu ge li hnyamen; Ke u me he ka hadruâ can je iwahnaihmiöny mē.

8 Ke e ame ha ga Levi, ka habe,

E bi unyin ânyâm at ae kap ânyâm Thumim me Urim,

At eji u je cubic hnyi Masa,

At u je ivinë më hnyi an Meriba;

9 At ame ha ge kamen me hinyen, ka habe, Oge ca wâ e ;

K' ame ca wâhmakhmeto je liamekeiny

Ke ca khana je hing lakon:

Anyin adre me hia but wâ wia hwâm hofuc,

Me tuö ûhihinyköu möu.

Adre me he ka nö Jekob hnyi ânyâm je hna owisa,

Me nö Isaraela hnyi ânyâm hnanyibu: Odrin e he ka ip utö ae bo so hnyi hnyimâkâm,

Me hudiny le adre ca subâ hon ânyâm taben hut,

DEUTERONOMI 34.

Ke kap huliwa anyin li hnyamen bi: Kot oâ ju je hnyin tavat adre me tot metâ kâu,

Me tavat adre me hûkötiâ, m' adre me ca tot hmetu.

12 Ke e ame ha ga Beniamina, ka habe, Ame he ka laba khötkic unyin hnyat a betenge ködrin Iehova;

E ame tube e hnyi bong hia,

K' ame laba hnyi wanben li bajebenyin,

13 Ke e ame ha ga Josefa, ka habe,

E so e hnahic bi iny hnyei ga Iehova; Ge ta je ûnyi hnathuiny drany, ke ûnyi ge hau.

Medok minya ae dit ame mokut eû,

14 Me ta je ûnyi hnathu a waniny seûnö, Me ta je ûnyi hnathu a kú ge je tehi,

15 Me ta je ûnyi ae beönua hnyi je bucen káú ehac,

nyiele balua,

16 Me ta je ûnyi ac ûnyi hnathuiny kânâ, me unöngötiny,

Me ibetengiö anyin at waleji ame laba hnyi ûö ae ûdedö:

E so e o hnahic ka hnyi hon bö Josefa, Ke hon wanben ban at waleji adre ûsâkâûöâ me je liamekeiny mē.

17 E hmanenang nokon haleny bolok a bân; 28 Ke Isaraela ame laba khötkic, Ke haba li faoiny, me wale faoiny bolok ae hiny :

Ge li ûnyi e e ame he ka hukâ je hnyei hia ke ne o but je obiny hmeledrany: Ke haba ödra, me, je ten thauzan anyi Eferaima,

Ke ödra je thauzan anyi Manasi.

18 Ke e ame ha ga Zebulona, ka habe, Zebuloua lö, senyin dö hnyi hnâm hna didrut;

Ke u Isakara, hnyi umâm je uma mano. 19 Odru me he ka hawâ tavat ka hnyi

K' adre me he ka hudo eling je hudiny hwakecin ae wisa:

Auyin a ödru me he ka hu tang omjeû ûnyi eû hnyi köiö,

Me ta je omjeû adre ikhâlâ hnyi öny.

Ne e ame ha ga Gada, ka habe, Hnahic hnen at ame okhulelaûo Gada: E ame laba helâ me liona momo, E at ame oloû usukia benyin, me wanben

21 Ke e ame ip ke keihen a bân hobi kâu

Anyin adre ip eling jekhon at me at ham hnanyibu;

Ke e ame tha o me je taben hnyei, K' ame ânyâ hna owisa hnö Iehova. Me hnen je hna owisa kö Isaraela.

22 Ke e ame ha ga Dana, ka habe, Haba Dana, me, nokon liona At ame gâ ûheny Basana.

23 Ke e ame ha ga Nafatali, ka habe, Nafatali lö, u sekom ge ibetengiö Me unöngötö ge hnahic ûnyi ga Iehova: U me he ka tren ke keihen e jio me hwaiöu.

24 Ke e ame ha ga Asera, ka habe, E so e hnahic Asera ge lakon; E so ame kap soâ e hnen je liamekeiny mē,

Ke so e ame hneû can hnyin wakaco.

25 Ame he ka fao me bras ânyâm je venyâ: Ke haba bongom je bong me ame he ka. tha ûcû me tang hwegiâm.

Me ta je ûnyi hnathu hnyi je dok ac hut 26 Jesuruna lö, e ba at ac ûcû me Khong, At ame tabâ drany me me hadruö u Ke hon je ûlâ hnyi anyin hmanenang.

27 Haba hnyabam, me, Khong a nyiele balua;

Ke eû hmelâm li benyin a nyiele balua; E ame obâ iwahnaihmiöny hnyi hnyimâkâm,

Ke haingen, ka habe, Ohia but.

Hake e pupuainy Jekob, Hnyi hnyei ae hu hwit me waina ;

Eke, ame ta hau ûnyi hnyi anyin drany. Isaraela lö, u hnahic;

Ewa at ae tha ûcû möu, a hnyei Iehova. ame omelö;

E beciny ûhadruö u,

Ke wale hele vatiny anyam so!

K' ame he je iwahnaihmiöny möu kanom ju köu;

Ke u me he ka uto anyidra je dok ae görany.

HNYIMAKAN 34.

🍸 E haba Mose ame ölö ûheny hnyi dok ae tha hon hnyi Moaba, ka hnyi hon bucen Nebo, ka hnyi ban Pisega, cico Jeriko. . Ke Iehova ame omanenâ kâu hnyei Gileada. hia ke ne o but Dana; 2 me Nafatali hia, me hnyei Eferaima me Manase, me hnyei Juda hia, ke ne o but köiö e jio; 3 me Hwaiöu, me Dok ae tha hon hnyi hnyigöulen bucen. e Jeriko, tauniny je ûö pama, ke ne o but Zoara. 4 Ke Iehova ame ha kâu, ka habe, Walang hnyei oge me khemanyin kö Aberahama, me Isaaka, me Jekob, me ha, ka

habe, Oge me he ka ham e ka ta je mâtrâ- 9 Ke ame unöngötö Josua nöku Nuna ge nâm: oge hia but omanenâ e ka hnyi li emâkâm, ke u me ca hnyi he bi ka hnyin. 5 Me haba Mose, a athnyabai Iehova ame mokcu eling, hnyi hnyei Moaba, hoton hofuc ho Iehova. 6 Ke adre me konâm e hnyi hnyigöulen bucen hnyi hnyei Moab cico Beth-peora; ke ba at ae khana hnen hon ke ne o but hnyi bong ang. 7 Ke haba ta je hunai Mose hnyi ûen e ame mokcu, me, wan haded ke twente: ke ca hadedak li emakan, ke ca hia tang hwegeien. 8 Ke haba lakon Isaraela, me adre me tengiö Mose hnyi je dok ae tha hon hnyi Moaba, hnyi je bong a thöte: me adre me um dö je bong bonginy hnyamoki Mose.

hanu ae metâ; anyin a hia but Mose ip li hnyamen hon: ke haba lakon Isaraela me adre me löng kâu, me ânyâ helâ me Iehova ame hûna kö Mose. 10 Ke ba ke perofeta bala helâ me Mose ame o hmetu hnyi Isaraela, wale hnö Iehova hna iohnyimak mē; 11 wale hnyi ta je haten me ta je ûöman hia, waleji Iehova ame kunâ he ka ânyâ hnyi hnyei Aigupito, kö Farao, me lathnyabainy hia, me iny hnyei hia thithö; 12 ke ûnyi hnyi hwegien hnyamen hia, me hnyi ûnyi hia hnân outen ae gan hmâ, waleji a ânyâ Mose hnyi hnyimakan at Isaraela hia thithö.

TUSI ANYI JOSUA.

HNYIMAKAN 1.

lakon Isaraela. wale oge me ham köbun, helâji me hnök hnyin. hna ha kö Mose. 4 Hwan hnyi hnyebuba, ânyâm möt; oge me he ka tha inya möu köbun hnân ibun. ' helaji me hnök hna tha e me Mose : ame

ke keihen metâ, me me, m' u me he ka hu hnahic hnyi je dok hia u me he ka hnyin. WABAN mok a Mose athnyabai 8 Haba tusiny hnanyibu cang, me ame ca Iehova, me haba Iehova ame ha kö he ka hia ûnyi hnyi hnyimâm, ke u me he Josua nöku Nuna, athnyabai Mose, ka habe, ka ûnykûme e hnyî lany me lit, me tuö me 2 A mokcu Mose athnyabaik ; ke walang anya hia hela me hna sihnalimen hnyin: ang todrö, he thö ka hanyâûâ Joridano m' u me he ka so hnyi dem je gethen, m' eang, a u, me tavat eang hia thithö, ka u me he ka hnahic. 9 Hawa, oge ca hûna hnyi hnyei oge me ham ködra, wale ka köu? Hwege thö, ke hnyok baga but; ca 3 Haba ta je dok hia ot, ke ca öbubuny bi, anyin a e bi unyâm thithö ame he ka uto ge li hnyeticabun, me lehova Khongom hnyi je dok u me he ka

10 Ke haba Josua ame hûna ka je me Lebanona eang, ke ne o but ka hnyi homakan ge tavat, ka habe. 11 He th' wagewe ae gan, a wagewe Euferate, a hnyei 'öbun ka hnyi wanben je hna hunuma, me hia iny at Heth, ke ne o but hnyi köiö ae ha ka tavat ka habe, Bi kamejibun ju; gan cicö hna dit hnen seûnö, wale hnye- anyin a kun biju ta bong, me öbun e he ka göulöbun. 5 E ba at ame he ka khana ka hanyâûâ Joridano eang, me e jio he ka tot hnyi hnyimâkâm hnyi je bong bongon hom hnyei Iehova Khongubun ame ham

12 Ke haba Josua ame ha ka at Reubena, ca he ka hiö nya unyâm me hna degeci u. me Gada, me hafiny tribu Manase, ka 6 Hwege thö, ke hnyok baga but: anyin habe, 13 Unykûme thö hofuc waleji Mose a hamâm he ka ohuâ hnyei ka tavat eang, athnyabai Iehova ame hûna köbun, ka waleji oge me khemanyin he ka ham ka habe, ame he Iehova Khongubun ka omen' lakamödra. 7 Ke so bi, hwege thö, me ti öbun, me ame he ka ham köbun hnyei ang. hnyok baga, m' u me he ka wâ wia me 14 Ame he je laöiöbun, me je lakubun ae ânyâ hia hnanyibu a hûna köu Mose a ûhnyûkong, me halebun je meno, ka laba athnyabaik : ca saû thö ûheny e ka hnyi biju hnyi hnyei Mose ame ham köbun hoton haga but.

HNYIMAKAN 2.

thaniny Jeriko, ka habe, Wâ bi, ame he wâ e nye ûkhanö möbu tavat ûhnûhnû; me thaniny Jeriko ame ûkhûnöng kö Rahaba, me ha, ka habe, Hom but jem li at a o köu, kâu li at, ka habe, öhmu me he ka gufa wale celru dit ka hnyin umâm uma; anyin a ödre o he ka ecmâkâ hnyei. 4 Ke haba momo ame hom li at me ikhöl' ödru; me haingen, ka habe, E hnathu a o könya li at, ke ca khanö nya dok ödre mwi hnyin: 5 ke haba hnyi ûen adre me he ka hlöng e hnyi hnyabam eang kâmâm me hinyâm, homagoule hnyi lit, me ame didrut li at, ke ca khanö nya dok ödre me he ka hnyin: kâmâm. 19 Ke haba at ame he ka dit tiga wadring hotudru anyin a öbun e he ka kâû ka hnyi gethen ûnyi hnyi hwanumen kőt ödru. 6 Ke a hia but momo hum ödru umâm uma, me ame he ka takoû ban ge ka hnyi hon ban uma, me tubi ödru ge je dren bi, ke öhmu me he biju ka gufa: ke thi lino wale e ame ip gaga ethö hnyi hon haba tavat a tha e möu hnyin uma, ame ban uma. 7 Ke haba tavat ödrin e wadring he ka takoû böhmu ge drödrin, e ka hu at botudru hnyi gethen deny Joridano, ke ne ame he ka hinöbeny ködrin. 20 Ke so bi, o but hnyî je dok ac cöcö: ke adre me ie u je ne omanenâ ûhehmu eang; me öhmu blong homagoule hwaban hna didrut tavat me he ka gufa hnyi hna khemanyin u je he ka hnu hotudru. 8 Ke ödru tiga ca kun' öhmu hnyin. 21 Me haingen, ka mokut, me momo ame ölö thö ködru ka habe, Ame he ka helâ me hnöbu hna ha. hnyi hon ban uma; 9 ke e ame ha ka li at, Ke e ame kun' ödru, me ödru me he : me

Joridano; ke so bi, öbun e ne ka he me ta ka habe, E khanö nya a Iehova ame ham je ûnyi hnân vat hnyi hnyimakan je liame- köbun hnyei, ke a o but köhmun ot gabun, keiny möbun, je hnyat hia ae hwege he ka k' ame au but aten hnyei hia thithö hnyi vat, me hadru' ödrin, 15 ke ne o but a hia hnyimaköbun. 10 Ke öhmun e hia but but Iehova omenâ je liamekeiny möbun, löng a Iehova ame ohmö köien Köiö ae Dra helâ möbun, me ödrin e hia but hom hnyei hobî köbun, hnyi ûen öbun e he jem ûheny Iehova Khongubun ame ham ködrin; ke Aigupito; ke hnöbun minya hna ânyâ ka hnyi ûen e, öbun e he ka hmetu ka hnyi li than Amora hnyi hoton Joridano, a ibun, me labā e, wale Mose athnyabai Sihona, me Oga, waleji öbun e ohia. 11 Ke Iebova ame ham köbun hoton Joridano, öhmun e löng e, me ame köiö but je hnyecico hna o hnen seûno. 16 Ke odrin e kuhmun, ke ba hmetu tang hwege eû hnyi thu kö Josua, ka habe, öhmun e ha ka tha hnyekon ke at, cabun: anyin a Iehova ányà hia hnâm lina hûna köhmun, me he ka Khongubun me e thibi Khong ethö hnyi hnyi dok u me kun' öhmun kâu. 17 Öhmun drany, me eang hmelen. 12 Ke walang e he ka ling u helâ me hnöhmun hna ling ang ö öbu khemanyin könya hnyi iö Iehova, Mose hnyi ta je ûnyi hia thithö: ke e na a öbu me he ka betenge ge lap anyi cica tha e ju möu Iehova Khongom, helâ me helâ me oge me betenge gabu, ke ham hnen hna tha e me Mose. 18 Ke haba at könya haten ae hnathu: 13 ke omeli cica, ame he ka ûkhin fuc ge ânyâm hnanyibu, me bai, me lahanik, me je liamekeiny me ca löng hwâm hofuc hnyi ta je ûnyi hia mönya, me ta je ûnyi hia unyidrin, ke u me he ka hûna kâu, me adre me he ka omeli öhmun, m' öhmun e ca he bi ka blingå e: ke so bi hwege thö, me hnyok mok. 14 Ke ame thu ka momo hnen li at, ka habe, Öhmu me he ka mok hwaböbun. jöbun e ne ca he ka omanenâ ûhemnu eang ; ke e ka āt bi a g' ame he Iehova ka ham köhmun hnyei; me öhmun e he ka ânyâ KE haba Josua nöku Nuna ame kunâ hwakecin ae betenge me hnathu köu. duöngâ ûheny Sitima li at he ka 15 Me e ame öû ödru ge tö ûheny hnyi ermak, me ha, ka habe, He thö ka wâ hnyei, mamalama: anyin a umen uma, me ethö me Jeriko. Me ödru me he me o ka hnyi hon haginy taun adre up, ke e ame laba ma umen momo hnyi gethen, Rahaba ien, hnyi hon hna up haginy. 16 Ke e ame ha me mokut eling. 2 Me adre me thumeto ködru ka habe, Kec d' öbu ka hnyi bucen, em li at eja hnyinghet ûheny unyin lakon öbu me lubaduöng eling hnyi kun ta bong, Isaraela, he ka ecmâkâ hnyei. 3 Me haba ke ne o but ame hmetu tavat ûhnûhnû : ke hwaban e, m' öbu he thö. 17 Me ame ha hnvi hna khemanyin eang u me kun' öhmun hnyin. 18 Wâ bi, öhmun ka e hnyi hnyei eang, hamâm he ka hûkâlâ tö ae dra eang hnyi mamalama u je hn' öhmu hnyin: ke u me he ka ûkhacaköuâ unyâm me je liamekeiny mou, me lap hia anyin

e ame hûkâlâ tö ae dra hnyi mamalama. Heth, me Hivi, me Perizi, me Girigasa, me gata.

HNYIMAKAN 3.

haba Josua ame ha ka tavat, ka habe, haen tavat hia. Okabi öbun dö, anyin a haba bong nyi me Iehova ame he ka ânyâ unyibun ta je ûnyi hnân lâiâ. 6 Ke Josua ame ha ka tavat bihut, ka habe, Vadren dö tangen ûhihiny-köu, me hanyâûâ hnyi hnyimakan tavat.

E adre hia but hanyâûâ Joridano hnen tavat hia thithö, haba Iehova hnyi Joridano.

22 Ke ödru me he but me o ka hnyi bucen Amora, me Jebusi. 11 Wâ bi ame bân ka me laba eling hnyi kun ta bong, ke ne o hanyâûâ hnyi hnyimaköbun ka hnyi Joribut ame hmetu tavat ûhnûhnû: ke adre dano, tangen ûhihinyköu anyin Thaniny elöm ödru hnyi gethen hia ge tavat hmeledrany hia. 12 Anyin a wale öbun e ûhnûhnû, me ödrin e ca wâ bi. 23 Ke he ka ûca tavat a twelv ûnyi hnyi je tribu ame hmetu li at, me utut ûheny hon bucen, anyin at Isaraela, ûsa khaca ûnyi hnyi je me hanyâûâ me o unyi Josua nöku Nuna; tribu. 13 Ke e ka tot hnyi Joridano me ödru me thumeto e ge ta je ûnyi hia a hnyeûcan je hnyat ödrin e vadren tang o ködru, 24 Ke ödru me ha kö Josua, ka anyi Iehova, Thaniny hmeledrany hia, me habe, E hnathu a hia but Iehova hna kötin ame he ka subâ luâ but köjen Joridano, hnyei hia ; he haba khaca ame köiö hnyekon wale ûnyi hnyi köiö ame di ûheny hnyi tavat hia thithö a aten idra hnyei, ûnyi hwadrö; ke ame he ka tot helâ me khölöki: 14 Ke e ka he but tavat ûheny hnyi umödrin je uma mano he ka hanvâûâ Joridano. ke ame vadren tangen ûhihinyköu hnen tavat bihut hnyi hnyimakan tavat ; 15 ke E Josua ame vesâkong, k' adre me ödrin ka o hnyi Joridano tavat ödrin e he ûheny Sitima me he hnyi Jori- vadren tang, ke ka kâlâ baten köiö hnen li dano, a e me lakon Isaraela hia thithö; ke can tavat bihut, hnyat ödrin e vadren tang, adre me mokut eling k' ödra tiga ca hany- (ke Joridano ame öliâ je baten hia hnyi 2 Ke hwaban kun ta bong haba ta ûen menu hia,) 16 me ame todru köiö ûheny je homakan ödrin e he hnyi wanben je hna hnyi hwadrö ame görany dö helâ me khöhunuma; 3 ke ödrin e hûna ka tavat, ka löki ûsâkâûö, hwân Adamu, wale taun cicö habe, Öbun ka wâ tangen ûhihinyköu anyi Zaretana: ke ame hme köiö ame di ka hnyi Iehova Khongubun, k' ame vadren e tavat köien dok ae tha hon, wale Köiö ae Hiny, bihut, a at Leyi, me öbun e he ka köûö ame subâ but: me ame he hanyâûâ ge tavat ûheny hnyi hnöbun, me hnu hoton. 4 Ke cico Jeriko. 17 Ke ame tot me ca bweso ama hu hnyigöulöbun mē, haba tulut bwet tavat bihut, hnyat ödrin e vadren me helâ me lo li thauzan kubit: k' öbun e tangen ûhihinyköu anyi Iehova, hnyi dok ca he ka hakekenyâ, m' öbun e he ka wâ ac mada, wanben Joridano, ke adre me he gethen öbun e he ka vheno; anyin a öbun hanyâûâ hnyi dok ae mada a at Isaraela hia e tiga ca he hnyi gethen eling ehac. 5 Ke thithö ke ne o but ame hanyâûâ Joridano

HNYIMAKAN 4.

Me ödrin e hom tangen ûhihinyköu, me ame ha kö Josua, ka habe, 2 U me he ka bödrin hnyi hnyimakan tavat. 7 Ke haba ûca ûnyi hnyi tavat je hnyat a twelv, ûsa Iehova ame ha kö Josua, ka habe, Oge me khaca ûnyi hnyi je tribu, 3 ke hûna thö he ka hwân hnyi bong ang ka oganö u hnyi ködrin, ka habe, Öbun e he ka hom ûnyi hnyimakan at Isaraela hia thithö, me me hnyi wanben Joridano, ûnyi hnyi dok ame khan' ödra a tha inya möu, helâji me tha tot hnyin ke ca bwebwet li can hnyat bihut, inya me Mose. 8 Ke u me he ka hûna ka je veto a twelv, k' öbun e he ka tha hom at bihut, tavat ödrin e vadren tangen ûhi- möbun jio, me ip hnyi dok öbun e he ka hinyköu, ka habe, Öbun ka o ka hnyi mokut hnyin eâu hnyinghet. 4 Ke Josua baten köien Joridano me öbun e he ka todru ame hawâ je hnyat a twelv, wale a penapena ûnyi hnyi lakon Isaraela, ûsa khaca ûnyi 9 Ke Josua ame ha ka lakon Isaraela, ka hnyi je tribu: 5 ke Josua ame ha ködrin, habe, Ai öbun, me löng je hofuc ho Iehova ka habe, Hanyâûâ thö hnyi hnyimakan 10 Ke haingö Josua, ka tang anyi Iehova Khongubun, ka hnyi habe, Walang haten m' öbun e he ka wâ a wanben Joridano, me hom dö ûsa khaca e bi unyibun Khong ae möt, k' ame he ka veto hon je bajebenyibun, hoton ûseiny je ti obâ hnyi hnyimaköbun at Kanana, me tribuiny lakon Isaraela: 6 me me hnân

hnö nyiele, ka habe, Hnân eû je veto ang? 7 Me öbun e he ka thu ködra, ka habe, Anyin adre subâ luâ köien Joridano hnyi hnyimakan tangen ûhihinyköu anyi Iehova: haba hnyi ûen e ame hanyâûâ Joridano, me adre subâ luâ köien Joridano: ke haba je veto ang me hnân oûnykûmeâ lakon Isaraela nyiele balua. 8 Ke haba lakon Isaraela adre me ânyâ helâ me Josua ame hûna, me ödrin e hom je veto a twelv ûnyi hnyi wanben Joridano, helâ me Iehova ame ha kö Josua, ke hoton ûseiny je tribuiny lakon Isaraela: ke ödrin e tha hom je veto ka hnyi dok adre me he ka mokut hnyin, me ip eling. 9 Ke haba Josua ame hwa je veto a twelv eû hnyi wanben Joridano, hnyi dok ame tot hnyin li can hnyat bihut, hnyat ödrin e vadren tangen ûhihinyköu: ke ka eling ke ne o but hnyi bong ang. 10 Anyin a haba hnyat bihut, wale hnyat vadren tang, me ödrin e tot hnyi wanben Joridano, ke ne o but adre umo hia waleji a hûna Iehova kö Josua he ka ha ka tavat, tavat adre me mweimwei me hanyâûâ. 11 minya unyin tavat. 12 Ke ame tha he hnyekudrin ge lakon Isaraela. me je omjehen vat hnyi hnyimakan lakon hafiny tribu anyi Manase, helâji me Mose ame ha ködra: 13 Ame ne fâte thauzan adre hia but penapena hnân vat adre me hanyââû hnyi hnyimakö Iehova, he ka vat, ka hnyi je dok ae tha hon hnyi Jeriko. 14 Ke haba hnyi bong eling Iehova ame oganö Josua hnyi hnyimakan at Isaraela hia thithö; m' adre me outen e helâ me hnödrin hna outö Mose hnyi ta je bonginy hia anvin möt.

15 Ke Iehova ame ha kö Josua, ka habe, 16 Hunâ thö ka tavat bihut, hnyat ödrin e vadren tangen ohnatho, he ka ölö thö ûheny Joridano. 17 Anyin a wale Josua ame hûna ka tavat bihut, ka habe,

haten eling unyibuny, e ka he lakubun ka Ke haba je veto a twelv wale ödrin e hom ûnyi hnyi Joridano, Josua ame khon hnyi Gilegala. 21 Ke e ame ha ka lakon Isaraela, ka habe, E ka he lakubun ka hnö je lakamödrin nyiele, ka habe, Hnân eû je veto ang? 22 me öbun e he ka omanenâ ka lakubun, ka habe, Adre hanyâûâ jem Joridano eang hnen at Isaraela hnyi kânâ ae 23 Anyin a Iehova Khongubun mada. ame ohmö köien Joridano hnyi hnyimaköbun, ke ne e but öbun e hia but hanyâûâ, helâ me Iehova Khongubun ame ânyâ ka hnyi Köiö ae Dra, waleji e ame ohmö hnyi hnyimakötin ke ne o but ötin e hia but he hanyâûâ; 24 me me khana hnen tavat hia thithö eang hmelen ge hnyamö Iehova, ae hwege; m' adre, me he ka outö Iehova Khongubun nyiele balua.

HNYIMAKAN 5.

 ${
m K}^{
m E}$ haba je tuhan hia at Amora a ödrin hoton Joridano ke e jio, me ödrin hoton Joridano ke e jio, me je tuhan hia at Kanana hnyi hobat köiö, helâ me Mose ame hûna kö Josua: ke haba | me ödrin e löng a Iehova ame hia but ohmö köien Joridano hnyi hnyimakan lakon Isa-Ke a hia but tavat hia hanyâûâ, me ame raela ke ne o but ate me hanyâûâ, me ame hanyâûâ tang anyi Iehova, me tavat bihut gâ udrin, ke ba hmetu hwege eû hnyi je

2 Ke Iehova ame ha kö Josua hnyi ûen Isaraela laku Reubena, me laku Gada, me eling, ka habe, Anyâ thö je watagi oût m' adre me he ka olo peritomonâ lakon Isara-3 Ke Josua ame ânyâ je watagi oût me peritomonâ lakon Isaraela hnyi Gibeaaralota. 4 Ke walang can Josua ame peritomonâ: Haba tavat hia adre me o ûheny Aigupito, a obaga hia adre me hnyi vat, me adre me mokcu hnyi hnyebuba eû hnyi gethen, hnyi ûhedra Aigupito. 5 Anyin adre peritomonâ tavat hia ûhedra Aigupito: ke so bi adre tiga ca peritomonâ tavat hia waleji adre hnokoâ hnyi hnyebuba eû hnyi gethen hnyi ûhedra Aigupito. 6 Anyin a haba lakon Isaraela adre me vheno hnyebuba fâte je huna, ke ne o but ame hia tavat adre hnyi vat ûhedra Aigupito, anyin ölö thö ûheny hnyi Joridano. 18 Ke e ka adre me ca löng hoton hofuc ho Iehova: me ölö thö tavat bihut hnyat ödrin e vadren lehova ame khemanyin ködra a gʻame ca tangen ûhihinyköu anyi Iehova ûnyi hnyi he ka omanenâ ködra hnyei, waleji a khewanben Joridano, ke ame uto dok ae mada manyin Iehova ka lakamödra he ka ham hnen hnyeûcan hnyat bihut, me ame khutu köta, wale hnyei ame di ge debai me hani. hmetu but köien Joridano ka hnyi hnen, 7 Ke haba Josua ame peritomonâ lakudra me öliâ je baten helâ me et. 19 Ke ame wale tavat adre hnokoâ me hwabödra: ölö tavat ûheny hnyi Joridano hnyi bong a anyin adre tiga ca hia but peritomoni ödra, teniny tehi a ban, me hunuma hnyi Gile anyin adre ca peritomoni ödra eu hnyi gala hnyi ke keihen e deiöiny Jeriko. 20 gethen. 8 Ke a hia but peritomonâ tavat

ka habe, Oge hia but ohia hnyi bong ang ûnyi hnân ohmehma unyibun ûheny Aigu-Anyin a wale adre me hwenyi ien dok eling Gilegala ke ne o but hnyi bong

10 Ke ame hunuma hnyi Gilegala lakon Isaraela ; ke ödrin e ânyâ paseka hnyi bong a fortininy tehi hnyi sahac, hnyi dok ae tha hon hnyi Jeriko. 11 Ke haba nyi ödrin e han jeûiny kânâ hwaban paseka, je ong areto adre ca levenâ bi, me hwit adre le, hnyi bong a ka e. 12 Ke nyi, e ba hmetu mana hwaban hnödrin hna han jeûiny hnyei; ke ba hmetu bi mana ka lakon Isaraela ; ke ödrin e han wan hnyei Kanana linyi huna eling.

13 Ke e Josua hnyi Jeriko, me e ame ke haba Josua ame he kâu me ha kâu, ka habe, U me tha hiâm möhmun, hawa, me je iwahnaihmiöny möhmun? 14 Ke e ame thu, ka habe, E ba, anyin a oge o hnân taben je utbavat anyi Iehova. Ke Josua athnyabainy? 15 Ke haba taben je utbavat anyi lehova, ame ha kö Josua, ka habe, Uny jut tangen hnyeûcam ûnyi hnyi li cam, anyin ae kap utkânâ e u me tot hnyin. Ke Josua ame ânyâ helâe.

HNYIMAKAM 6.

E ame ti thelöng hwegiâ Jeriko can lakon Isaraela: e ba at ame didrut, ke ba at ame didrö.) 2 Ke Iehova ame ha kö Josua, ka habe, Wâ bi, oge hia but ham ka hnyi hnyamâm Jeriko, me thaniny, me je taben tavat ae hwege. 3 Ke öbun e he, tavat a hnyi vat hia, ka igigilö taun, me okhaca he igigilö taun. U me he ka ânyâ helâe hnyi je bong a siks. 4 Ke ame he tavat bihut a seven ka hom tilâ je trutruiny jubeli hnyi hnyimakan tang: ke haba hnyi bong a seveniny, hamöbun he ka oseven he igigilö taun, ke ame he tavat bihut ka tûâ tilâ je trutru. 5 Ke eka beû but hna tûâ trutruiny jubeli, ke öbun ka löng ut ifuciny veten, me me ve ölö thö tavat hia thithö ke ip; me ham hnaûhangö ka lap anyin hnyi hnyimakodra. 6 Ke haba Josua noku at Isaraela hia, me okongoa e. 19 Ke

hia thithö, me adre me laba hnyi je hnödra. Nuna ame hawâ tavat bihut, me ha ködra, hnyi je hna hunuma ke ne o but ame metu ka habe, Hom dö tangen ûhihinyköu, ke 9 Ke haba Iehova ame ha kö Josua, hamen hnyat bihut a seven ka hom tilâ je trutruiny jubeli a seven hnyi hnyimakan tang anyi Iehova. 7 Ke e ame ha ka tavat, ka habe, He th' öbun me igigilö taun, ke bân hnyat adre hom omjehen vat, hnyi hnyimakan tang anyi Iehova. 8 Ke a hia but Josua ha ka tavat, me ame he hnyat bihut a seven ke ödrin e hom tilâ je trutruiny jubeli a seven hnyi hnyimakö Iehova, me tûö trutru tot: k' ame he hotudrin tangen ûhihinyköu anyi Iehova. ame bân tavat adre me hom omjehen vat hnyi hnyimakan hnyat bihut ödrin e tûâ je trutru, ke ame he hoton tang obiny bunyen, ke adre me tûö trutru tot. 10 Ke Josua ame ha ka tavat, ka habe, Ca he öbun ka hongot, k' adre me ca he ka löng ifucibun, ke so ame ca o ke ong hofuc ûnyi hnyi bwele me wâ, ke wâ bi, ame tot cicë e at hnyimëbun, ke ne o but bong oge me he ka ame tot me hele vat adre och nyi hnyamen: kun' öbun ka kuku: me waleling öbun e he ka kuku. 11 Mee ame kunâ he ka igigilö taun ge tang anyi Iehova, k' adre me okhaca igigilö; me adre me hmetu ka hnyi hna hunuma, me mokut eling.

12 Ke Josua ame vesâ hnyi hnyomakatu, ame ta ju hnyikânâi, me nom ju, me ha kehnyat bihut ödrin e hom tang anyi Iehova. kâu, ka habe, Ieû hofuc hwan tuhök ka 13 Ke haba hnyat bihut a seven, me ödrin e hom tilâ je trutruiny jubeli a seven hnyi hnyimakan tang anyi lehova, ödrin e he bala me tûö trutru tot, k' ame bân tavat adre hom omjehen vat; k' ame he hoton tang anyi Jehova obiny bunyen, me tuo trutru tot. 14 Ke hnyi bong a loiny ödrin e okaca he igigilö taun, me hmetu ka hnyi hna hunuma : ke adre me ânyâ helâe hnyi je bong a siks. 15 Ke haba hnyi bong a seveniny me adre me vesâ hnyi okubelit me he igigilö taun helâ me hwakecin ûhedra, ke ne o but oseveniny: ke haba hnyi bong thibi eling me adre me oseven he igigilö taun. 16 Ke haba hnyi ûen a seveniny, k' ame tûö trutru hnyat bihut, me haba Josua ame ha ka hnyat bihut, ka habe, Kuku thö; anyin a hia but Iehova ham köbun taun. 17 K' adre me he ka ke ip taun, me ta je ûnyi hia eû hnyin hobi kö Iehova: ke Rahaba thiju momo hnyi gethen a g' ame he ka möt, e me hnyat hia thithö unyin hnyi uma, anyin a e ame ikhâlâ li metâ ötin e kunâ. 18 Ke öbun e he ka trutru me ame he tavat ka kuku hwege: tu' öbun bi ge ta je omjeû ae kap; wâ me ame he ka ū but haginy taun adre up öbun nye hia but ke ip, me hom ûnyi adre

trutru: ke ame löng hnen tavat ifucin trutru, me ame kuku hwege tavat göranyai, me ame ū but hna up veto, me ame ve ölö thö tavat ka hnyi taun cici ödrin, me ödrin e hûgûnâ taun. 21 Me ödrin e ti ohia ta je ûnyi hia hnyi taun, je baga me momo, me wanakat, me hingat, me bolok, me mamoe, me asina, ge hele vat. 22 Ke Josua ame ha ka li at ödre ecmâkâ hnyei, ka habe, He th' öbu ka hnyi uma umen momo hnyi gethen, me hom but momo mödrin hia thithö a tha ödrin mē, helâ me hnöbu hna khemanyin kâu. 23 Me ame didrö li hidröu li at ecmak, me hum Rahaba kâû, me kamen me hinyen, me je liamekeiny mē, mödrin hia a tha ödrin mē, ke ödru me hom kâû anyin lap hia; me hn' ödrin ka hnyi hoton hna hunuma anyin at Isaraela. 24 Ke ödrin e thong taun ge meic, me ta je únyi hia eû hnyin: ke haba sileva me gol, me bras, me fao, ödrin e ip hnyi tang 25 Ke omjeú hnyi uma umö Iehova. Josua ame omeli Rahaba momo hnyi gethen, me lap anyin kamen, mödrin hia a tha ödrin mē; ke e ame laba hnyi Isaraela ke ne o but hnyi bong ang; anyin a e ame ikhâlâ li metâ waleji Josua ame kunâ he ka ecmâkâ Jeriko. 26 Ke haba Josua ame ha hwegiâ ködra hnyi ûen eling. ka habe, Hnaûhangö hnyi hnyimakö lehova at ame he ka tot me op hmeto taun eang Jeriko: e ame he ka bi taben e ge imekeiny nokon a atö, me otilâ je homagöuleny ge imekeiny nokon a wakeiat hmönyin. 27 Ke tha Iehova me Josua, me ame lung hnyi hnyei hia.

HNYIMAKAN 7.

KE kong hwakecin lakon Isaraela hnyi ûnyî adre nyiboâ: anyin a haba Akana nöku Karemi, nöku Zabedi, nöku Zera, ûnyi hnyi tribu Juda, ame hom ke je unyi adre nyiboa; me ame ubahla hmonyin anyi Iehova ka lakon Isaraela.

2 Ke haba Josua ame kunâ ke je hnyat úheny Jeriko Ai ai, wale ae hakekeny Bethaven, hnyi ke keihen Beth-ela ke deiö, me ha

haba je sileva hia me gol, me je kaia bras kun ta thauzan he ka kot Ai; ke ca he ka me fao, adre me okabâ kö Iehova: adre ohuliwan tavat hia thithö, anyin a ödrin me he ka oâ ka hnyi tang omjehe Iehova. wakhalet. 4 Waleling me ame he kâ e 20 Ke ame kuku tavat, me adre tûâ je helâ me kun ta thauzan tavat : ke ödrin e kec ge at Ai. 5 Ke haba at Ai ödrin e kot thöte siks ta hnyat gadrin: ke ödrin e hnu ödrin hwân hnyi homagöule ke ne o but ka hnyi Sebarima me kuc ödrin hnyi hna utut: me ame oköiö je hnyekon tavat me me helâ me köiö. 6 Ke haba Josua ame kia anyin je ûkhaû, me ta but hnyikânâi hnyi hnyimakan tang anyi Iehova ke ne o but sahac, a e me wahingatiny Isaraela; ke ödrin e ip dröu hon je bödrin. 7 Ke Josua ame ha, ka habe, Ekölö Than Iehova, ieû gam u je hom tavat eang he ka hanyâûâ Joridano, m' u me he ka hn' öhmun ka hnyi hnyamen at Amora, he ka ohi' öhmun? e na sekuhmun he ka laba hnyi ke kheihen Joridano e deiö! 8 Than lö oge me he ka ha ieû, anyin a hia but lakon Isaraela wia judrin ka ta je iwahnaihmiöny mödrin! 9 Anyin ame he at Kanana ka löng, me ödrin hia tavat adre me labā hnyei, m' adre me he ka igigili öhmun me subâ degecâ iöhmun ûnyi eang hmelen: ke ieû u me he ka ânyâ hobi kâu iâm ae gan 🖁 10 Ke Iehova ame ha kö Josua, ka habe, Höhöi thö; ieû gam u me mokut hnyimâm hnyikânâi helâe ? 11 E kong hwakecin at Isaraela; anyin a ödrin e hia but hanyâûâ anyik ûhihinyköu waleji oge hûna ködrin: ke ödrin e hia but hom ûnyi adre nyiboâ me venöu me iyawö minya, me ödrin e hia but ip e me je omjehedrin. 12 Anyin a wale e ca khana lakon Isaraela he ka tot hnyi hnyimakan je iwahnaihmiöny mödrin, ödrin e wia je judrin ka je iwahnaihmiöny mödrin, anyin a ödrin e hnaûhangö but: ke oge me ca he hmetu ka tha e möbun, öbun e ne ca degec ûnyi adre hake ip unyi-13 Höböi thö me okabâ thö tavat, me ha, ka habe, Okabi öbun dö hobi kâu nyi: anyin a walang ame ha Iehova Khongu Isaraela, ka habe, Isaraela lö, e hu ûnyi adre nyiboâ unyâm: ke ca khanö u he ka tot hnyi hnyimakan je iwahnaihmiöny möu, ke ne o but öbun e hom degecâ ûnyi adre hake ip unyibun. 14 Ke adre me he ka hum öbun nyi, hoton anyibun je tribu; ke haba tribu ame he Iehova ka kû ame he ködra, ka habe, He th' öbun me ecmâkâ ka he jem hoton je lap ; ke haba lap ame hnyei. Me ame he je hnyat me ecmâkâ Ai. he Iehova ka kû, me ame he ka he jem hoton 3 Ke ödrin e hmetu kö Josua me ha kâu, ka je uma, ke haba uma ame he Iehova ka kû habe, U ma ca kunâ tavat hia thithö he ka me ame he ka he jem ke at me ke at. he, ke so ame ne lo li thauzan tavat, ame ne 15 Ke haba at adre me hom ke e unyin ûnyi adre hake ip, me adre me he ka thong degecâ e ge meic, e me anyin ta je ûnyi hia: anyin a e ame hia but banyâûâ ûhihinyköu anyi Iehova, ke can e ame hwen

monu hnyi Isaraela.

16 Ke haba Josua ame vesâ hnyi hnyomakatu, me hom hakekenyâ at Isaraela hoton anyidrin je tribu; me adre me kû tribu anyi Juda: 17 ke e ame hom lap anyi Juda; me e ame hom lap anyin at Zera; me e ame hom lap anyin at Zera ke at me ke at; ke adre me kû Zabedi; 18 ke e ame hom umen uma ke at me ke at; me ame kû Akana nöku Karemi, nöku Zabedi, nöku Zera, ûnyi hnyi tribu Juda. 19 Ke haba Josua ame ha kö Akana, ka habe, Nökuk lö, ö u na he ka oganö Iehova Khongon at Isaraela, me haimemenâ kâu; ke ha könya walang ang ûnyi u je hia but ânyâ; ca he ka ikhâlâ gak. 20 Ke haba Akana ame thu kö Josua, ka habe, E hnathu e kong hwakecik hnyi hnyimakö Iehova Khongon at Isaraela, ke oge hia but ânyâ helâng me helâng: 21 haba hnyi ûen oge me wâ ûnyi hnyi je ûnyi adre hûgûnâ ke ûkhaûiny Sinara ae so, ke lo li haded je sekel sileva, ke ong gol a fifte je sekel, me oge me behnyekon me hom ta je ûnyi e; ke wâ bi adre ikhâlâ hnyi wanben umök uma mano hnyi kânâ, ke eû hmelen e je sileva. 22 Ke Josua ame kunâ tavat, ke ödrin e wadring ka hnyi uma mano; ke wâ bi adre hia but ikhâlâ hnyi umen uma mano, ke eû hnyi hmelen e je sileva. 23 Ke ödrin e hom ta je ânyi e ûnyi hnyi uma mano, me hom kö Josua, me lakon Isaraela hia; ke ölrin e ip hnyikânâi hnyi hofuc ho Iehova: wâ bi, oge hia but hûna hnyimakö Iehova. 24 Ke haba Josua me köbun. 9 Ke Josua ame kun' ödrin: ke lakon Isaraela hia, adre me hum Akana, nöku Zera, me sileva, me ûkhaû, me ong hnyin, me laba wanben Bethela me Ai, gol, me lakon baga me hlu, me haleny je hnyi ke keihen e jio Ai: ke Josua ame bolok, me haleny je mamoe, me umen uma mokut hnyi lit eling unyin tavat. mano, me anyin ta je ûnyi hia thithö, ke bucen Akora. ka habe, Ieû gam u me oveci öhmun? ame ela. o but hnyi bong ang.

HNYIMAKAN 8.

K E haba Ishova ame ha kö Josua, ka habe, Ca ot bi me öbubuny: ke tha hom dö tavat vat hia thithö möu, ke höhöi thö me he Ai ai: wâ bi oge hia but ham ka hnyi hnyamâm thaniny Ai, me lakeiny, me anyin taun, me iny hnyei: 2 ke u me he ka ânyâ ka Ai me thaniny, helâ me hnám hna anya ka Jeriko me thaniny: ke so je omjeûiny me je menoiny öbun e he ka hom hobi köbun bi: u me he ka ip mokut ke je aten vat hoton e. 3 Me ame höhöi thö Josua me tavat vat hia thithö, he ka he Ai ai: ke Josua ame ûca thöte thauzan tavat, je hnyat ae hwege vat, me kun' ödrin hnyi hnyinghet. 4 Ke e ame hûna ködrin, ka habe, Wa bi, öbun e he ka khöu mokut hnyi taun, wale hoton taun: ca ûsâkâûö me taun, ke öbun e he hia thithö ka laba penapena: 5 ke haba inya, me tavat hia thithö unyik ame he ka he hakekenyâ taun : ke ödrin ka he ka didrut köhmun he ka vat helâ me a bân, öhmun e he ka kâcâ anyidrin vat: 6 ke ödrin e he ka hnu hotuhmun ke ne o but öhmun e hia but lili ödrin ûheny hnyi taun; anyin ödrin e he ka ha, ka habe, Odrin e kec gatin, helâ me vat a bân; me öhmun e he ka kec hnyi hnyimaködrin: 7 ke öbun e he ka utut ûnyi hnyi hna khou mokut, me hûgûnâ taun: anyin ame he Iehova Khongubun ka hna e ka hnyi hnyamöbun. 8 Ke öbun ka hia but hûgûnâ taun, öbun e he ka thöng degecâ e ge meic ; öbun e he ka ânyâ hoton ödrin e he ka hnyi dok hnân khöu mokut

10 Ke Josua ame vesâ hnyi hnyomakatu, adre me hum odrin ka hnyi hnyigöulen me ûkhacaköuâ tavat, me he hnyi hnyima-25 Ke haba Josua ame ha, kan tavat Ai ai e me je hingatiny at Isara-11 Ke ame he tavat hia thithö wale he Iehova ka oveci u hnyi bong ang. Me vat unyin ka hakekenyâ, me o hnyi hnyihaba at Isaraela hia adre me lûâ e ge veto; makan taun, me hunuma hnyi ke keiben ke ödrin e thong degeci ödrin ge meic, me Ai ka hnyi hwadrö: ke e hu hnyigöulen lu' ödrin ge veto. 26 Me adre me khon bucen hnyi wanbödrin me Ai. 12 Ke e gânâ je veto ethö hon, a wale bi e ke ne o ame hom helâ me faiv thauzan tavat me ip but hnyi bong ang; me haba Iehova ame duöngi ödrin hnyi wanben Bethela me Ai, hwiö unyi hnyi anyin hmönyin ae hwege, hnyi ke keihen taun ke e jio. 13 Waleling, Anyin a wale adre me hwenyi ien dok adre me ip tavat, a utbavat hia hnyi ke eling, me, Hnyigöulen bucen Akora ke ne keihen taun ka hnyi hwadrö, ke haba tavat adre me ip duöngâ me ödrin e laba hnyi ke

adre me mokut duöng kâu hnyi hoton gan hmâ, ke ne o but hnyi bong ang. taun. 15 Ke haba Josua me at Isaraela! ödrin me ame ba but thelidrin me at ame adre imetenyimwi mödra. kec möt. 23 Ke ödrin e hom melö thaniny Ai, me hom e kö Josua. 24 Ke a hia but at Isaraela kot at Ai huyi hnyei, hnyi hnyebuba wale adre me hnu ödra hnyin, ke adre me ta hia ge hele vat, me ohi' ödra, me ame hmetu Ai ai at Isaraela hia thithö, me kot e ge hele vat. 25 Ke ödra, twelv thauzan tavat hia obaga me omomo adre ta hnyi bong eling, wale aten Ai hia thithö. 26 Anyin a Josua ame ca thu benyin ge hna ina ö, ke ne o but adre hia but ohia at 27 Ke so bi haba at Isara-Ai hia thithö. ela adre me hom hobi ködra bi je meno me tang omjeûiny hnyei eling, helâ me hofuc Josua ame thong degecâ Ai, me wia e hnân je asina, me je tangen waina ae bobot ut.

keihen taun ke e jio: ke haba Josua ame ve ta ûnyi nyiele balua; me oba wan ke he hnyi hnyigöulen bucen hnyi lit eling. ne o but hnyi bong ang. 29 Ke e ame 14 Ke a wâ e than Ai, me ödrin e mwei- uhno thaniny Ai hon ûö ke ne o but hnyi mwei me vesâ, ke ame utur aten taun ka sahac: ke hnyi ûen ame didrut seûnö Joat Isaraela he ka vat, a e me lakeiny hia, sua ame ûkhûnöng he ka hom but huyikâhnyi ûen adre thu, ka hnyi ke dok cicö nâi unyin ûnyi hnyi ûö, me khûâ e hnyi hnyebuba; ke ca khana a g' ame hu tavat | homagouleny taun, me khon veten hon e ae

30 Ke haba Josua ame otilâ taben hut hia thithö me adre me kec iyawö hnyi hnyi-kö Iehova, Khongon at Isaraela, hnyi bucen maködrin, ke adre me kec hnyi gethen Ebala, 31 helâji me Mose athnyabai Ieûbeny hnyi hnyebuba. 16 Ke adre me hova ame hûna ka at Isaraela, helâ me hawâ tavat hia thithö hnyi taun he ka hnu hna sihnalimen hnyi tusiny hnanyibu anyi ödra; ke adre me hnu Josua, me adre me Mose, ka habe, Taben hut je veto ae beok ut ûheny hnyi taun. 17 Ke ba at biju khöt, adre ca inâ göranyai utfao hon: ke hnyi Ai me Bethela a ca hnyi he hoton at ödrin e hudo hon e je hudiny leû ko Ie-Isaraela; ke adre me hna taun adre khöng, hova, me hudo je hudiny ûsoköu. 32 Ke me hnu at Isaraela. 18 Ko Iehova ame e ame sihnalimen hon je veto eling hna oc ha kö Josua, ka habe, Inâ but ö hnyi hnya hnanyibu anyi Mose, waleji e ame sihnamâm hon Ai; anyin a oge me he ka ham limen hnyi hnyimakan lakon Isaraela. e köu. Me Josua ame ina ö hnyi hnyamen 33 Ke haba at Isaraela hia, me wahinga-19 Me ame ie köûö mokut tidrin, me anyidrin je taben, me anyidrin je ûnyi hnyi hnödrin hnyi ûen e ame inâ hnyat owisa, ödrin e ûtitilen hnyi li baten hnyamen, k' odrin e wadring me dit ka tang hnyi hnyimakan hnyat bihut a at Lehnyi taun, me hûgûnâ; ke ödrin e logot he vi, wale hnyat ödrin e vadren tangen ûhihika thong taun ge meic. 20 Ke ame hwiö nyköu anyi Iehova, a je atkanyua tha ödrin at Ai me wâ, k' adre me bwele, me wâ bi, me tavat adre hnokoâ hnyi hnyei; haba ke ame sâ hnyi drany ai hainy taun, ke ba keihen a hafiny adre me tot cicö bucen Geriman gadra he ka kec ka hnyi ke keihen e zim, ke ke hafiny cico bucen Ebala; helâji me ke keihen ang: k' ame hmetu tavat me Mose a athnyabai Iehova ame hûna, m' kec hnyebuba ai ka tavat ûhnûhnû, adre me he ka bödrin ka ha hnahicâ hnyei 21 Ke haba hnyi ûen Josua ame wâ me at Isaraela. 34 Ke hwaban e me e ame aû Isaraela hia a g' ame hia but hûgûnâ taun hofuciny hnanyibu hia, wale hnahic me hnen mokut, ke ame sâ göranyai hainy hnaûhangö, helâ ma hna sihnalimen hia taun, me adre me hmetu me kot at Ai. hnyi tusiny hnanyibu. 35 E ba ke ong 22 Ke haba ke keihen tavat ödrin e didrut hofuc a hûna Mose a ga ca aû bi Josua ködrin ûheny bnyi taun; me ödrin bi hnyi hnyi hnyimakan ûkhacaköu anyin at Isarawanben at Isaraela, keihen hnyi ke keihen, ela hia thithö, a tha ödra me omomo, me ke keihen hnyi ke keihen: ke ödrin e kuc tavat ae ûhnyûkong, me je atkanyua hnyat

HNYIMAKAN 9.

K E haba je than hia ödrin e löng, wal' ödrin hnyi ke keihen Joridano e jio ödrin hnyi ke keihen Joridano e jio hnyi je bucen me hnyei ae ca hut, me hnyi hobat köien köiö ae gan hia cicö Lebanona, wale at Heth, me Amora, me Kanana, me Perizi, me Hivi, me Jebusi; 2 me ödrin e ûkhacaköu he ka tot metâ kö Josua me at Isaraela hnyi hnyok a khaca.

3 Ke a löng at Gibeona ûnyi a ânyâ Josua ka Jeriko me Ai, 4 me ödrin e huliwa iyawö, k' ödrin e ûcûcûbongoâ hnyat meho Iehova e ame hûna kö Josua. 28 Me tâ, me hom je tang ae bobot hon haledrin

Digitized by Google

hna tibet hmetu je tangen hnyeûcadrin, k' bot ut je khaûhmun eang me je tangen ûca. hnyeûcahmun ûnyi hnyi gethen ae sâkâû. 14 Me ame köp ödrin hnen tavat ge je but khemanyin ködrin hnen je taben ûkha- Jamuth, me Jafia thaniny Lakisa,

ke khekhe, ke adre ca; 5 ke bobot ut me|khemanyin ködrin me haiö Iehova Khongu Isaraela: anyin a wale, e ca khan' öhmun ödrin e khavâ je ûkhaû ae bobot ut; ke he ka kal' ödrin. 20 Walang ûnyi ötin e meleca but me om but jeûiny kamejidrin he ka ânyâ ködrin, me omeli ödrin; wâ e hia. 6 Me ödrin e he kö Josua hnyi hna nye takû öta ge hmönyin, can hnöta hna hunuma e Gilegala, k' ödrin e ha kau, me khemanyin ködrin. 21 Me ame ha köat Isaraela, ha habe, Chehmun hnyi hnyei dra je taben, ka habe, Hn' ödrin ju he ae sâkâû: ke walang ang e so öbun e ânyâ ka möt, m' ödrin e bi hnyat höcö me hnyat ûhihinyköu möhmun. 7 Ke haba at Isara- söû köiö hobi kâu ûkhacaköu hia, helâ me ela adre me ha ka at Hivi, ka habe, Hawa je taben ame ha ködrin. 22 Me Josua la, öbun e ne tha laba unyihmun, ke öhmun ame haw' ödrin, me ha ködrin, ka habe, e he ka kâmâu ka ûhihinyköu möbun? Ieû gabun öbun e iyaw' öhmun, ke ha, ka 8 Me ödrin e ha kö Josua, ka habe, Öhmun habe, Öhmun ûsâkâûö hmönyin mobun ; ke lathnyabaem. Ke haingö Josua ködrin, ka öbun e tha laba bi möhmun? 23 Ke wahabe, Öbun ie je hnyat! k' öbun je hnyat lang ang e hu gabun ûhangö, ke ba ke at 9 Me ödrin e ha kâu, ka habe, Ühe- gabun adre me ca he ka thaluâ he ka höcö, hmun hnyi hnyei ae ti sâkâû lathnyabaem me söû köiö hobi kâu uma umen Khonguk. can iö Jehova Khongom: anyin a öhmun e 24 Ke ödrin e thu kö Josua, ka habe, hia but löng ûlunginy, me hnen hna ânyâ Adre me ha hnathoâ ka lathnyabaenn a hia hnyi Aigupito, 10 me je ûnyi hia e ame Iehova Khongom ame hûna kö Mose a ânyâ ka li thaniny at Amora, wale hoton athnyabainy he ka ham köbun hnyei hia Joridano, kö Sihona than Hesebona, me thithö, me he ka ohia aten hnyei hnyi Oga than Basana hnyi Aseterotha. 11 Ke hnyimaköbun, anyin a wale öhmun e ot ame ha köhmun wahingatihmun, mödrin gan hmâ me bemöt gabun, waleling m' hia aten ihmun, ka habe, Bi kamejibun öhmun e ânyâ ûnyi e. 25 Ke haba walang hobi kâu he, me he thö me ûkhanö mödra, ang wâ bi öhmun ang hnyi hnyâmâm: me ha ködra, ka habe, Öhmun lathnyabai- ânyâ thö köhmun helâ me u je ûnykûme bun: ke walang ang e so öbun e ânyâ ûhi- so me wisa he ka ânyâ. 26 Me e ame hinyköu möhmun. 12 Waleû kamejihmun ânyâ helâe ködrin, me omeli ödrin ûnyi öhmun e hom ke tiga kahwa ûnyi hnyi hnyamen lakon Isaraela, m' adre me umöhmun je uma hnyi bong öhmun e to- ca hling' ödrin. 27 Ke haba Josua ame drö hnyin he ka he köbun; ke walang ang, wi' ödrin hnyi bong eling mödrin e he ka wâ bi, e meleca thö me om but: 13 me je tavat höcö me seköiö hobi kâu ûkhacaköu. tangen waina eang a teb ûnyi öhmun e ou- me hobi kâu taben hut kö Iehova, ke ne o nöngötâ; ke wâ bi, e khekhe but: ke bo-| but hnyi bong ang, hnyi dok e ame ke ka

HNYIMAKAN 10.

kamejidrin, ke ödrin e ca hnö unyi Iehova.

15 Ke haba Josua ame ânyâ ûsoköu mödrin, me ûhihinyköu mödrin, me ödrin e gûnâ Ai, ke ohia e; ke ame ânya ka Ai möt: me ame khemanyin ködrin hnen je me thaniny helâji me hnen hna ânyâ ka taben ûkhacaköu. 16 Ke hnyi kun ta bong Jeriko me thaniny; ke a hia but tavat aten hwaban hna ûhihinyköu mödrin, ödrin e Gibeona ûsoköu me at Isaraela m' ödrin e löng a tavat ae hakekeny ködrin, me tavat tha laba unyidra; 2 me ödrin e ot gan adre me laba unyidrin. 17 Ke haba lakon hmâ, anyin a haba Gibeona me wale taun Isaraela ödrin e he me o hnyi anyidrin je ae gan hmâ, helâ me ke taun ame labā than, taun hnyi bong a kuniny. Ke waleû anyi- ke beönua e hon Ai, ke e hwege obagainy drin je taun, me Gibeona, me Kefira, me hia thithö. 3 Anyin a wale Adoni-zedeka Berotha, me Kiriatha-jarim. 18 Ke a ca than Jerusalema ame ûkhûnöng kö Hoham kuc ödrin hnen lakon Isaraela, anyin a hia thaniny Heberona, me Pirama thaniny caköu, me haiö Iehova Khongu Isaraela. | Debira thaniny Egelona, he ka ha, ka habe, Ke ame ulidrö je taben hnen ûkhacaköu 4 Ai öbun könya, me hadruö nya, me ötin 19 Ke ame ha hnen je taben hia ka e he ka kot Gibeona: anyin a e ame hia ûkhacaköu hia, ka habe, Öhmun e hia but but ûsoköu me Josua me lakon Isaraela.

5 Anyin a wale ame ûkhacaköu thö je Jamuth, me thaniny Lakisa, me thaniny Egelona, me he thö, ödra me anyidra je utbavat hia thithö, me hunuma cicö Gibeona, me vat mē. 6 Ke haba at Gibeona ödrin e ûkhûnöng kö Josua hnyi hna hunuma Gilegala, me ha, ka habe, Ca he ka hn' öhmun lathnyabaem; ie he thö jem köhmun, me omeli öhmun, me hadru' öhmun: anyin a hia but ûkhacaköu köhmun je thaniny hia thithö at Amora, Iehova ame khûâ hudrin je veto ae gan unyi hnyi drany ke ne o but Azeka, me adre me mokcu: ke se hia tavat a mokcu ge je veto, wale we ae wahma, ke wakhalet thibi haniny lakon Isaraela ge hele vat.

12 Ke Josua ame ha hofuc kö Iehova bnyi bong Iehova ame hna at Amora hnyi hnyimakan lakon Isaraela; ke e ame ha hnyi hnyimakan at Isaraela, ka habe,

Seûnö lö, todru u hon Gibeona; Me u Tehi hnyi hnyigöulen bucen Aijalona.

13 Me ame todru seûnö, ke ame todru

Ke ne o but hnyei ame bi hwaban ka ta hnyimen op ke ne o but hnyi bong ang. je iwahnaihmiöny.

Hawa, adre ca sihnalimen e hnyi tusi Jasera? Haba seûnö ame tot hnyi wanben drany, k' ame ca logot bi he ka dit helâke ehac ke hwaban e, wale Iehova ame löng ifucin at: anyin a Iehova ame vat hobi kán at Isaraela.

Gilegala.

16 Ke ame kec je than eling a thabûng thaniny Amora a faiv, wale thaniny Jeru- me lubaduöng hnyi op e Makeda. 17 Ke salema, me thaniny Heberona, me thaniny adre me thumetu Josua, ka habe, Adre wâ je than a thabûng ödrin e lubaduöng hnyi op e Makeda. 18 Ke Josua ame ha, ka habe, Tetebulo but je veto ae gan ka hnyi hnyimen op, ke kunâ tavat he ka tu' ödrin: 19 ke ca bec öbun; hnu je iwahnaihmiöny möbun, me kot tavat wale a bilidra; ca hn' ödra bi he ka dit ka hnyi anyidra je taun: anyin a Iehova Khongubun ame hn' ödra köbun. 20 Ke a um dö kuc ödra Josua me lakon Isaraela, ke gan hmâ hna tavat ödrin e laba hnyi je bucen. 7 Me kuc ödra ke ne o but ame ba but, ke haba Josua ame he ûheny Gilegala, e me je aten kolon ödrin e dit ka hnyi je taun adre up vat hia thithö, me je taben tavat ae hwege haginy, 21 me ame hmetu tavat hia ka hia. 8 Ke haba Iehova ame ha kö Josua, hnyi hna hunuma kö Josua hnyi Makeda, ka habe, Ca ot gadra: anyin oge hia but hnyi hnahic: ke ame ca bwebwet bohmen hı'ödra ka hnyi li hnyamâm; ke ame ca|ke at ka lakon Isaraela. 22 Ke Josua he ke at gadra ka tot hnyi hnyimâkâm. ame ha, ka habe, Khöng ut hnyimen op, 9 Anyin a wale, Josua ame o outhmoki ke hom jem könya je than eling a thabûng ödra; e ame he ûheny Gilegala hnyi lit ae bekhöt. 10 Ke haba Iehova ame ohmaki' me hom kâu je than eling a thabûng, ûnyi ödra hnyi hnyimakan at Isaraela, me kuc hnyi op, a than Jerusalema, me than ödra, ke gan hmâ hna kuc ödra hnyi Heberona, me than Jamuth, me than Gibeona, me hnu ödra til' ödra hnyi gethen Lakisa, me than Egelona. 24 Ke ödrin e ame ölö Bethe-horona ai, me kuc ödra ke hia but hom kö Josua je than eling a thane o but Azeka, me Makeda. 11 Ke adre bûng, me haba Josua ame hawâ at Isaraela ödrin me kec ge at Isaraela ke adre me hia thithö, me ha ka je taben vat a tha he tiga he hnyi hna utut Bethe-horona, me me, ka habe, Ai öbun jem me uto ju nyin je than eang. Me ödrin e he me uto je nyidrin. 25 Ke haingö Josua ködra, ka habe, Ca ot bi, ke ca öbubuny; hwege thö me hnyok baga but öbun; anyin ame he Iehova ka ânyâ helâe ka je iwahnaihmiöny hia thithö möbun tavat öbun e vat mödrin. 26 Ke hwaban e Josua ame kuc ödrin me hling' ödrin, me uhni ödrin hon je ûö a thabûng: me ödrin e uhni hon je ûö ke ne o but sahac. 27 Ke ame he bi seûnö ka dit, me haba Josua ame hûna, m' adre me hum ödrin hnyikânâi ûnyi hnyi je ûö, me khu' ödrin ka hnyi op, wale ödrin e lubaduöng hnyin, me ip je veto ae gan ka hnyi

28 Ke Josua ame hûgûnâ Makeda hnyi bong eling, me kot e ge hele vat, me thaniny e; e ame ti ohi' ödrin me tavat hia thithö hnyin, e ame ca hna bi ke kolon a bong ae bekhöt. 14 Ke ba ke bong helâe khaca: ke e ame ânyâ ka thaniny Makeda helâ me hnen hna ânyâ ka thaniny Jeriko.

29 Ke Josua ame tha he me at Isaraela hia thithö, ûheny Makeda, Libena ai, me 15 Ke haba Josua me at Isaraela hia vat me at Libena: 30 ke Iehova ame adre me tha hmetu ka hnyi hna hunuma hna minya e me thaniny e ka hnyi hnyamen at Isaraela; ke e ame kot e ge hele

vat, me tavat hia thithö hnyin; me ba kolon biju; ke e ame ânyâ ka thaniny e, helâ me hnen hna ânyâ ka thaniny Jeriko.

31 Ke Josua ame tha he me at Isaraela hia thithö ûheny Libena, Lakisa ai, me hunuma cico e, me vat mē: 32 ke Iehova ame hna Lakisa ka hnyi hnyamen at Isaraela, me e ame hûgûnâ e hnyi bong a loiny, me kot e ge hele vat, me tavat hia thithö hnyin, helâ me hnen hna ânyâ ka Libena.

33 Me ame he but Horema thaniny Gezera he ka hadruâ at Lakisa; ke haba Josua ame kot e me lakeiny ke ne o but ame ba but kolon.

34 Ke Josua ame tha he me at Isaraela cico e, me vat mē: 35 ke odrin e hûgûnâ e hnyi bong eling, me kot e ge hele vat, ke e ame ohia tavat hia thithö hnyin hnyi bong eling helâji me hnen hna ânyâ hia ka j Lakisa.

36 Ke Josua ame tha be me at Isaraela hia thithö ûheny Egelona, Heberona ai, me ge hele vat, me thaniny, me je tauniny hia, Egelona: ke e ame ti ohia e me tavat hia thithö hnyin.

hna ânyâ ka Heberona, helâe minya e ame je kariota ge meic. ânyâ ka Debira me thaniny; ke helâji me hnen hna ânyâ ka Libena me thaniny.

hobi kâu at Isaraela. hna hunuma e Gilegala.

HNYIMAKAM 11.

KE a löng ut Jabin thaniny Hazora, me e ame ûkhûnöng kö Jobab thaniny e ame ûkhûnöng kö Jobab thaniny Madon, me thaniny Simerona, me thaniny Akesafa, 2 me ka je thaniny hnyi hwadrö, wale hnyei ae hut, me dok ae tha hon hnyi Kinereth ke e hwaiöu, me hnyi hnyei ae ca hut, me je dok ae göranyiny Dora e jio, 3 me tavat Kanana e deiö me jio, me at Amora, me Heth, me Perizi, me at Jebusi hnyi je bucen, me at Hivi hmelen Heremona hnyi hnyei Mizepa. 4 Me adre me he but, ödra me anyidrin je utbavat hia thithö, e se hia tavat, helâ me önyin hobat köiö ûsehia ûheny Lakisa, Egelona ai ; me hunuma iny, me je hos, me je kariota ae se hia. 5 Ke ame ûkhacaköu je than hia thithö eling, me adre me he but me tha hunuma cico an Meroma, he ka vat me at Isaraela. 6 Ke Iehova ame ha kö Josua, ka habe, Ca he ka out ödra; anyin a nyi hnyi ûen a helâng, oge me he ka hn' ödra hia thithö adre hling' ödra, hnyi hnyimakan at Isaravat mē: 37 ke ödrin e hûgûnâ e, me kot ela: u me he ka sö can haledrin je hos, me le anyidrin je kariota ge meic. 7 Ke haba me tavat hia hnyin; e ame ca hna but Josua me tavat hia thithö adre me tha o kolon, helâji me hnen hna ânyâ hia ka outhmoki ödra hnyi an Meroma, me utut ködra. 8 Ke Iehova ame hn' ödra ka at Isaraela, me adre me kuc ödra, me hnu ödra 38 Ke haba Josua ame tha hmetu me at ke ne o but Zidona ae gan, ke ne o but Isaraela hia Debira ai ; me vat mē: 39 ke Miserefo-maim, me hnyigöulen bucen Mizee ame hûgûna e, me thaniny, me je tauniny pa e deiö; me adre me kuc ödra ke ne o hia thithö; ke adre me kuc ödrin ge hele but ame ba but kolon. 9 Ke Josua ame vat, me ti ohia tavat hia thithö hnyin ; e anya ködra hela me Iehova ame ha kau : ame ca hna but ke kolon: helâji me hnen e ame sö can haledrin je hos, me le anyidrin

10 Ke haba Josua ame hmetu hnyi ûen eling me hûgûnâ Hazora, me hlingâ thaniny 40 Me haba Josua ame kot huyei hia ae ge hele vat : anyin a Hazora me wale ban hu buceniny, me hnyi Hwaiöu, me hnyei ae je dökhu eling hia thithö ehac. 11 Ke adre ca hut, me je hwatapkölu, me je thaniny hia me kot tavat hia thithö hnyin ge hele vat, thithö; e ba kolon e ame hna: ke e ame adre me tha ohi' ödra: ke ba kolon ame ohia ta je ûnyi hia ae hu homenâ, helâji me menâ: ke e ame le degecâ Hazora ge meic, Iehova Khongon at Isaraela ame hûna. 12 Ke haba Josua ame hûgûnâ je tauniny 41 Ke haba Josua ame kuc ödra hwân je than eling hia thithö, me je thaniny hia, Kadesi banea ke ne o but Gaza, me hnyei me hling ödrin ge hele vat, me ti ohi' ödra; hia hnyi Gosena ke ne o Gibeona. 42 Ke helâji me Mose athnyabai Iehova ame haba Josua ame hûgûnâ je than eling hia hûna. 13 Ke haba je taun ame tot ethö me idrin je hnyei hnyi khaca thibi ûen, hon anyidra je utkânâ ae görany, me at anyin a Iehova Khongon Isaraela ame vat : Isaraela adre me ca thong degecâ; ke Ha-43 Ke haba Josua zora thibi; Josua ame thong degecâ e. ame tha hmetu me at Isaraela hia, ka hnyi 14 Ke haba ta je omjeû hia hnyi je taun eling me omeno, me lakon Isaraela adre me hom hobi ködrin bi ; ke so bi adre me hlingâ tavat hia thithö ge hele vat ke ne o Iehova kö Mose.

hia me kuc ödrin, me hling' ödrin. 18 Ke Manase. Josua ame vat me je than eling hnyi je 7 Wa me Iehova ame ha kö Mose.

menâ ju tavat ûhedrin hnyi hna vat.

HNYIMAKAN 12.

seunö, hwân hnyi hnyigöulen bucen e Are- hia thithö, me ödrin thote wan. nona ke ne o but hnyi bucen Heremona, me dok ae tha hon hia e deiö: 2 Sihona thaniny at Amora, at ame laba Hesebona, at musi hwân Aroera hnyi baten hnyigöulen Kau, ka hingat ut Josua, ke se hia but bucen e Arenona, me taun hnyi wanben e, me ke keihen Gileada a hafiny, ke ne o but kâu, ka habe, U je hingat ut, ke se hia

but ame hi' ödra, ke ba but kolon ame menâ. ke ne o but hnyi köiö Kinereth, e deiö, ke 15 Helâji me Iehova ame hûna kö Mose a ne o but hnyi köien dok ae tha hon, wale athnyabainy, ke helâe Mose ame hûna kö Köiö ae Hiny, e deiö, gethen ûheny Beth-Josua : me Josua ame ânyâ helâe : e ame ca | jesimoth ; me hnyi hwaiöu hmelen je hwadegec ke ûnyi hnyi ta je ûnyi hia a hûna tapköluiny Pisega: 4 me hnyigöulö Oga than Basana, hanen kolon tavat ae beû, at 16 Ke Josua ame hom hnyei hia eling, ame laba hnyi Aseterotha, me Ederei, 5 me a je hnyei ae hut, me je ke keihen ka hnyi musi hnyi bucen Heremona, me hnyi Saleka, hwaiöu hia, me hnyei Gosena hia, me hnyei me Basana hia, ke ne o but hnyi hnyigöulen se ca hut, me dok ae tha hon, me hnyei ae at Gesuri, me at Maaka, me ke keihen a hut hnyi Isaraela, me ke keihen e ae ca hafiny Gileada, hnyigöulö Sihona thaniny hut; 17 hwân hnyi bucen Halaka gethen Hesebona. 6 A kuc ödra Mose athnyabai úheny Seira ke ne o but Baala-gada hnyi Iehova me je lakon Isaraela: ke haba Mose hnyigöulen bucen e Lebanona, wale hmelen athnyabai Iehova ame ham e hnân iny bucen Heremona: ke e ame hom je than at Reubena, me at Gada, me hafiny tribu

7 Walang je thaniny hnyei a kot Josua 19 E ba ke taun ame ûsoköu me lakon Isaraela hnyi ke keihen Joridano me lakon Isaraela, ke at Hivi thibi adre ke e jio, hwân Baala-gada hnyi thopiny laba Gibeona: adre me hûgûnâ hia hnyi Lebanona, ke ne o but hnyi bucen Halaka, vat. 20 Anyin a ûnyi ga Iehova he ka gethen ame ölö Seira ai; ke Josua ame okhötâ je hnyekudra, m' adre me he ka ham e ka je tribuiny at Isaraela hnân idrin vat me at Isaraela, me e ame he ka ti ohi' hoton hna khenâ ködrin; 8 hnyi hnyei ae ödra, m' adre me ca he ka betenge gadra, hut, me hnyei ae ca hut me je dok ae tha ke so bi m' adre me he ka ohi' ödra, helâji hon, me je hwatapkölu, me hnyebuba, me hnyi Hwaiöu; a at Heth, me Amora, me 21 Ke ame o Josua hnyi ûen eling, me Kanana, me Perizi, me Hivi, me Jebusi: subâ degecâ at Anaka wal' ödrin hnyi 9 than Jeriko, khaca; thaniny Ai, wale hnyei ae hut, hwân Heberona, me Debira, hakekeny Beth-ela, khaca; 10 than Jerume Anabi, me hnyei ae hut hia hnyi Juda, salema, khaca; than Heberona, khaca; me hnyei minya ae hut hia hnyi Isaraela: 11 than Jamuth, khaca; than Lakisa, haba Josua ame ti ohi' ödra me anyidrin je khaca; 12 than Egelona, khaca; than taun. 22 E ba but je at Anaka hnyi hnyei Gezera, khaca; 13 than Debira, khaca; iny lakon Isaraela: ke hake hu kolon thiju than Gedera, khaca; 14 than Horema, bi hnyi Gaza, me Gatha, me Asedoda. khaca; than Arada, khaca; 15 than Libena, 23 Ke helâe Josua ame hom hnyei hia khaca; than Adulama, khaca; 16 than thithö helâ me je hofuc hia thithö a ha Makeda, khaca; than Beth-ela, khaca; Ishova kö Mose; ke Josua ame ham e ka 17 than Tapua, khaca; than Hefera, khaca; at Isaraela me idrin, hoton hna khenâ 18 than Afeka, khaca; than Lasarona, ködrin hnyi anyidrin je tribu. Me ame khaca; 19 than Madon, khaca; than Hazora, khaca; 20 than Simerona-merona, khaca; than Akesafa, khaca; 21 than Tanaka, khaca; than Megido, khaca; 22 than Kadesi, khaca; than Jokeneama hnyi Kara-WALANG li thaniny hnyei a kot ge mela, khaca; 23 than Dora hnyi bucen lakon Isaraela, me hom idrin hnyei Dora, khaca; than Goim hnyi Gilegala, hnyi ke keihen Joridano hnyi hna o hnen khaca; 24 than Tireza, khaca; habi je than

HNYIMAKAN 13.

hnyi wagewe Jaboka, hnyigöulen je laku hunaiâm, ke se hia biju je hnyei öbun e Amona; 3 ke hwân hnyi dok ae tha hon, tiga ca hûgûnâ. 2 Ke walang je hnyei

Gesuri hia; 3 hwân hnyi Sihora cicö Aigupito, ke ne o but hnyigöulen Ekerona ka | hnyi hwadrö, k'adre me aû e, me hnyei iny at Kanana: ödrin thabûng je thaniny at Filisiti; ke at Gaza me at Asedoda, me at Asekelona, me at Giti, me at Ekerona, 4 me at Avi minya, wale hnyi hwaiöu: hnyei hia iny at Kanana, me Meara hnyei iny at Zidona, ke ne o but Afeka, ke ne o but hnyi hnyigöulen at Amora: 5 me hnyei iny at Gebali, me Lebanona hia, hnyi hna o hnen seûnö, hwân hnyi Baala-gada hmelen bucen Heremona ke ne o but hnyi gethen ame didrö ka hnyi Hamath: 6 je aten hia adre me laba hnyi je bucen, hwân Lebanona ke ne o but Miserefa-maim, me at Zidona hia; oge me he ka ob' ödra hnyi hnyimakan lakon Isaraela : ke so bi hamâm he ka khenâ e hnen ugleköb hnân iny at Isaraela, helâ me hnök hna hûna köu. 7 Ke walang ang u me he ka khenâ hnyei ang ka je tribu a nain, me hafiny tribu Manase me idrin: 8 ke haba e, a tha e me at Reubena me Gada ödrin e hia but kap idrin, wale a ham ködrin Mose hnyi hoton Joridano e deiö, heláji me a ham ködrin Mose athnyabai Iehova; 9 hwân Aroera, hnyi baten hnyigöulen bucen e Arenona, me taun hnyi wanben e, me hnyei hia ae tha hon hnyi Medeba, ke ne o but Dibona; 10 me je dano, ke ne o but hnyi obiny köien Kinetaun hia anyi Sihona than Amora, at ame reth, hnyi ke keihen e deiö Joridano. musi hnyi Hesebona, ke ne o but hnyi- 28 Ke wale hnyei iny laku Gada hoton göulen je laku Amona; 11 me Gileada, me hnyigöulen at Gesuri, me at Maaka, me ae ûhnyûkong. bucen Heremona hia, me Basana hia ke ne o but Saleka; 12 me dökhu hia dökhu Oga hnyi Basana, at ame musi hnyi Aseterotha, me Ederei (wale ke je kolon tavat ac beû); anyin a Mose ame kuc ödrin me ob' ödrin naima, Basana hia, a je dökhu hia dökhu 13 Ke haba lakon Isaraela adre me ca obâ at Gesuri me Maaka: ke so bi at Gesuri me Maaka ödrin e tha laba me at 31 me hafiny Gileada, me Aseterotha, me Isaraela ke ne o but hnyi bong ang. 14 Ke Ederei, a je tauniny dökhu dökhu Oga hake tribu Levi thiju adre ca khene iny ;| hnyi Basana, hnân hobi kâu je laku Makir haba je hut a an huen meic kö Iehova nöku Manase, hobi kâu ke hafiny laku Khongon at Isaraela, me wale iny, helâ me | Makir hoton anyidrin je lap. hnen hna ha ködrin.

taun hnyi wanben e, me hnyei hia ae tha ha ködrin. hon hnyi Medeba; 17 Hesebona me je tauniny hia thithö hnyi dok ae tha hon; Dibona me Bamotha-baala me Bethe-baala-

biju: a hnyei hia iny at Filisiti, me at meon; 18 me Jahaza, me Kedemotha, me Mefat; 19 me Kiriathaima, me Sibema, me Zereth-sahar hnyi bucen a e hnyi hnyigöulen bucen; 20 me Bethe-peora, me Asedoda-pisega, me Bethe-jesimoth; 21 me je taun hia thithö hnyi dok ae tha hon, me dökhu hia dökhu Sihona than at Amora, at ame musi Hesebona, at a hlingâ Mose tha e me je than at Midiana, jia Evi, me Rekem, me Zura, me Huro, me Reba, a je taben unyi Sihona, hnyat labā hnyei. 22 Balaama minya nöku Beora, at ame bi khong, ame mokut unyin je komok a hlingå hnen lakon Isaraela ge hele vat. 23 Ke haba hnyigöulen laku Reubena, me Joridano me baten. Me wale iny laku Reubena hoton anyidrin je lap, me je tauniny, me je tauniny ae ûhnyûkong.

> 24 Ke Mose ame khenâ ka tribu Gada, a je laku Gada, hoton anyidrin je lap. 25 Ke haba huyigöulödrin me Jazera me je taun hia hnyi Gileada, me hafiny hnyei iny laku Amona, ke ne o but Aroera cicö Raba; 26 ke hwân Hesebona, ke ne o but Ramatha-mizepa, me Betonim; ke hwan Mahanaima ke ne o but hnyigöulen Debira; 27 ke haba hnyi hnyegöuleny bucen, me Beth-arama, me Bethe-nimera, me Sukotha, me Zafon, kolon dökhu dökhu Sihona than Hesebona, ke haba hnyigöuleny me Jorianyidrin je lap, me je tauniny, me je tauniny

> 29 Ke Mose ame khenâ ka hafiny tribu Manase: a wale hobi kâu hafiny tribu Manase, hoton anyidrin je lap. haba hnyigöulödrin, me, hwân hnyi Maha-Oga than Basana, me je taun hia anyi Jaira, wale hnyi Basana, je taun a sikste:

32 Wale je hnyei a khenâ Mose hnyi 15 Ke haba Mose ame khenâ ka tribuiny | dok ae tha hon hnyi Moaba, hnyi ke keihen laku Reubena hoton anyidrin je lap. 16 Ke Joridano, Jeriko ke e deiö, 33 Ke Mose haba hnyigöulödrin, hwan Aroera hnyi ame ca khene iny tribu Levi: Iehova, baten hnyigöulen bucen e Arenona, me Khongu Isaraela idrin, helâ me hnen hna

HNYIMAKAN 14.

ame hûna deny Mose, hobi kâu je tribu a nain, me hafiny tribu. 3 Anyin a Mose ame his but ham iny lo li tribu me hafiny tribu hnyi ke keihen e deiö Joridano: ke e ame ca khene iny at Levi unyidrin. 4 ka at Levi ke keihen hnyei; ke so bi je hnyei ae hwaiöu hmönyin. taun hnân me labā, me utkânâ igigilö e me ödrin e khenâ hnyei.

Josua ame hahnahica e, me ham Heberona kö Kaleba nöku Jefune, me me iny. 14 Anyin a wale haba Heberona me i Kaleba K^E walang je hnyei ame hom hnen nöku Jefuue at Kenaza ke ne o but hnyi lakon Isaraela hnyi hnyei Kanana, bong ang; anyin a e ame tha hnu hotu wale ame khena Eleazara at bihut, me Iehova Khongon at Isaraela. 15 Ke haba Josua nöku Nuna, me je ban a je kamen jen Heberona ehac me Kiriath-areba; haba je tribuiny lakon Isaraela hnân idrin, 2 Areba eling me wale at ae beönua unyin adre khene idrin ge ugleköp, helâ me Iehova at Anaka. K' ame menâ hnyei ke ba vat.

HNYIMAKAN 15.

K E haba jekhon tribuiny laku Juda hoton anyidrin je lap, me wale ke Anyin a haba lo li tribu, li laku Josefa, jia ne o but hnyigöulö Edoma, ke ne o but Manase me Eferaima; ke ödrin e ca ham hnyebuba Zin hnyi hwaiöu, wale obiny 2 Ke haba hnyigöulen hnyi hwaiöu, me, hwân hnyi hobi kâu haledrin je meno me anyidrin je baten Köiö a Hiny, a hwân hnyi bwedua unyi. 5 Ke haba lakon Isaraela ödrin e ame hnyimakan ka hnyi hwaiöu: 3 k' ame anya helâ me Iehova ame hûna kö Mose, he ka hnyi hwaiöu ke ne o but hnyi gethen ame he Akerabima ai, k' ame he bala Zin 6 Ke ame he laku Juda kö Josua hnyi ai me he ka hnyi hwaiöuiny Kadesi-banea, Gilegala; me ame ha kâu Kaleba nöku me he Hezerona ai, me Adara ai, k' ame Jefune at Kenaza, ka habe, E khato u khenyi ke ne o but Kareka: 4 k' ame he unyi a ha Iehova kö Mose aten Khong Azemona ai, me o ka hnyi wageweiny gatu hnyi Kadesi-banea. 7 Fâte but je Aigupito; k' ame um ju hnyigöulen eling hunaik hnyi ûen ame kunö nya Mose hnyi köiö: me wale hnyigöulöbun ka hnyi athnyabai Iehova, ûheny Kadesi-banea he hwaiöu. 5 Ke haba hnyigöulen e deiö, ka ecmâkâ hnyei; ke oge me hmetoâ je me, Köiö ae Hiny ke ne o but ka hnyi hofuc ae eû hnyi hnyekuk. 8 Ke so bi haba hnyimen Joridano. Ke haba hnyigöulen je liamekeiny mönya, adre tha he mönya, ka hnyi hwadrö hwan hnyi bwedua hnyi ödrin e oköia hnyekon tavat: ke oge me köiö wale hnyi hnyimen Joridano: 6 ke tha hnu hotu Iehova Khonguk. 9 Ke ame he bala bi hnyigöulen Bath-ogela ai, Mose ame khemanyin hnyi bong eling, me ke ame he bala bi ka hnyi hwadro iny ha, ka habe, E hnathu hnan em me je Beth-araba; ke ame he hnyigoulen ke ne matranam nyiele balua hnyei e u je uto, o but ka veto anyi Bohan noku Reubena: anyin a u je hia but tha hnu hotu Iehova 7 k' ame he bala bi hnyigöulen Debira ai, 10 Ke walang ang, wâ bi, hwân hnyi hnyigöulen bucen Akora, ke lehova ame omeli nya tilo nya hnyi ta je helâe ka hnyi hwadro cico Gilegala, wale huna eang a fâte faiv helâji me hnen hna cico gethen ame he Adumim ai, wale hnyi ha, hwan hnyi ûen Iehova ame ha hofuc baten köiö ka hnyi hwaiöu: ke ame he eling kö Mose, k' ame tiga he Isaraela bala hnyigöulen ka hnyi köiö Eni-semes, hnyi hnyebuba: ke walang ang, wâ bi, me ame um ju hnyi Eni-rogel: 8 ke ame eite faiv je hunaik. 11 Iny tiga hwege he bala hnyigöulen hnyi hnyigöulen bucen bala bi hnyi bong ang, helâji me bong a anyin nöku Hinom ke ne o but hnyi baten kunö nya hnyin Mose; haba tang hwegiök at Jebusi hnyi hwaiöu (wale Jerusalema): walang me helâji me tang hwegiök ehac, ke ame he bala hnyigöulen ka hnyi hon hnân vat, ke hnân didrut me didrö. 12 bucen cicö jio hnyigöulen bucen anyi Anyin a wale ham könya bucen eang, Hinom, wale obiny hnyigöulen bucen anyin wale Iehova ame ha gan hnyi bong eling; tavat ae beû hnyi hwadrö: 9 ke adre anyin a u je long hnyi bong eling a ka tuluto hnyigoulen ûnyi hnyi ban bucen ke eling at Anaka, me je taun ae gan adre ne o but hnyi köiö ame pupua anyi Nefetoa, up haginy: me ame ne he la Iehova ka tha e mönya, me oge me he ka ob' ödrin Eferona; ke adre tuluto hnyigöulen hnyi hela me Ichova ame ha. 13 Ke haba Baala (wale Kiriatha-jarim): 10 ke ame

khenyi hnyigöulen e jio ûheny Baala ka|me Aina, me Rimona: haba je taun hia hnyi bucen Seira, ke ame he bala bi ke ne o but hnyi baten bucen Jarim hnyi hwadrö (wale Kesalon), ke ame he bala bi Bethesemes ai me he hnyi gethen deny Timena: 11 me ame um ju hnyigöulen hnyi ke keihen Ekerona ka hnyi hwadrö: ke adre tuluto hnyigöulen ka hnyi Sikerona, me ame he bala bi ka hnyi bucen Baala ke ne e but Jabenel; ke adre me umo je hnyigöulen hnyi köiö. 12 Ke haba hnyigöulen e jio, köiö ae gan me hobat köiöiny. Wale hnyigöulen laku Juda igigilö hoton anyidrin je lap.

13 Ke e ame ham kö Kaleba nöku Jefune jekhon unyin laku Juda, helâ me hnö Iehova hna hûna kö Josua wale Kiriath-Areba, haba Areba kamö Anaka (wale Heberona). 14 Ke haba Kaleba ame obâ je laku Anaka a kun ûheny e, jia Sesai, me Ahiman, me Talemai, a laku Anaka. 15 Ke e ame he ûheny e he ka tet metâ ka tavat adre me labā taun Debira: ke haba ien Debira ehac, me, Kiriatha-sefer. 16 Ke haingö Kaleba, ka habe, Haba at ame he ka kot Kiriatha sefer, me hûgûnâ, me oge me he ka ham kâu nökuk hlu jia 17 Ke ame hûgûnâ e Akesa me âiân. Otheniela nöku Kenaza, liamekeiny me Kaleba: me e ame ham Akesa a nokon me 18 K' ame o kâu hlu, me haba hlu ame kunâ âiân he ka sumâtâ utkânâ ge kamen: ke ame utut hlu ûheny hon asina, ke Kaleba ame ha kâu, ka habe, Ieû ae 19 Me e ame ha, ka habe, ham dö könya hnahic; anyin a u je hia but ham könya utkânâ ka hnyi Hwaiöu, ke ham minya thö könya je an ae pupua. ame ham kâu je an ae pupua wal' ethö me eû hnyikânâi.

20 Walang jekhon tribuiny laku Juda

hoton anyidrin je lap.

📆 21 Haba je taun ae sâkâu ka hnyi Hwaiöu anyin tribuiny laku Juda, wale hnyi hnyigöulö Edoma, me Kabezeela, me Eder, me Jagur; 22 me Kina, me Demona, me Adada; 23 me Kadesi, me Hazora, me Ithenan; 24 me Zif, me Telem, me Bealoth; 25 me Hazora-hadata, me Keriotha-hezerona (wale Hazora); 26 me Amam, me Sema, me Molada; 27 me Hazara-gada, me Hesemon, me Bethe-palet; 28 me Hazara-sual, me Bere-seba, me Biziothia; 29 me Baala, me Iima, me Azem; 30 me Eletolad, me Kesil, me Horema; 31 me Zikelak, me Mademan, Sâlt, me Eni-gedi; siks je taun me je taunme Sanesana; 32 me Lebaoth, me Silehim, iny ae ûhnyûkong.

thithö me twente nain, me je tauniny ae

ûhnyûkong.

33 Ke haba hnyi hnyei ae ca hut, me Esetaol, me Zorea, me Asena; 34 me Zanoa, me Eni-ganim, me Tapua, me Enaima; 35 me Jamuth, me Adulama, me Soko, me Azeka; 36 me Saraim, me Adithaim, me Gedera, me Gederothaim; wale je taun a fortin, me je tauniny ae ûhnyûkong.

37 Ke Zenan, me Hadasa, me Migedolagada; 38 me Dilean, me Mizepa, me Joketheela; 39 me Lakisa, me Bozekath, me Egelona; 40 me Kabona, me Lamam, me Kithelis; 41 me Gederoth, me Bethedagona, me Naama, me Makeda; wale sikstin je taun me je tauniny ae ûhnyûkong.

42 Libena, me Ethera, me Asan: 43 me Ifetha, me Asena, me Nezib, 44 me Keila, me Akeziba, me Maresa; nain je taun me

je tauniny ae ûhnyûkong.

45 Ekerona, me je taun, me je tauniny ae ûhnyûkong: 46 hwân Ekerona ke ne o but hnyi köiö, me je dok ae hakekenyâ Asedoda, me je taun ae ûhnyûkong.

47 Asedoda me je tauniny me je tauniny ae ûhnyûkong; Gaza me je tauniny e me je tauniny ae ûhnyûkong; ke ne o but hnyi wageweiny Aigupito, me köiö ae gan me hobatköiny.

48 Ke haba hnyi hnyei ae hut, Samira, me Jatira, me Soko; 49 me Dana, me Kiriatha-sana (wale Debira); 50 me Anabi, me Esetemo, me Anim; 51 me Gosena, me Holon, me Gilo; eleven je taun me je tauniny ae ûhnyûkong.

52 Araba, me Duma, me Esean; 53 me Janum, me Bethe-tapua, me Afeka ; 54 me Humeta, me Kiriatha-areba (wale Heberona), me Ziora; nain je taun, me je tauniny

ae ûhnyûkong.

55 Maon, me Karemela, me Zif, me Juta; 56 me Jezerela, me Jokedeam, me Zanoa; 57 me Kaina, me Gibea, me Timena; ten je taun me je tauniny ae ûhnyûkong.

58 Halehul, me Bethe-zur, me Gedor; 59 me Maarath, me Bethe-anoth, me Eletekon; siks je taun me je tauniny ae ûhnyû-

kong.

60 Kiriatha-baala (wale Kiriatha-jarim), me Raba; li taun me je tauniny ae ûhnyû-

kong.

61 Hnyi hnyebuba, Beth-araba, me Midin, me Sekaka ; 62 me Nibesan, me Tauniny 63 Ke haba at Jebusi, ödrin e labā Jeru-Semida: wale je baga nöku Manase nöku salema, me ca khana laku Juda he ka ob' Josefa hoton anyidrin je lap. 3 Ke haba bong ang.

HNYIMAKAN 16.

ânyâ anyidrin je huliwa.

HNYIMAKAN 17.

ödrin: k'ame tha laba at Jebusi me je laku Zelofeada nöku Hefera, nöku Gileada, nöku Juda hnyi Jerusalema ke ne o but hnyi Makir, noku Manase, me ba nokon baga, ke so bi a je hlu: ke walang ien lakon je hlu, Mala, me Noa, me Hogela, me Mileka, me Tireza. 4 Me ödrin e he kö Eleazara K E haba jekhon laku Josefa me hwan me ha ka habe, Iehova ame hûna kö Mose hnyi Joridano e Jeriko wala hayi ha ka habe, Iehova ame hûna kö Mose at bihut, me Josna nöku Nuna, me je than, hnyi Joridano e Jeriko wale hnyi he ka ha'ihmun unyin je liamekeiny mököien Jeriko e deiö, ke ne o but hnyi hnye-buba, gethen ûheny Jeriko hnyi wanben je liamekeiny me kamödrin, helâ me hna hnyei ae hut ke ne o but Beth-ela; 2 k'ame ha hnö Iehova. 5 Ke adre khenâ kö Mahe ûheny Beth-ela Luza ai, k' ame he bala nase libenyita je ke keihen, ke ca ha bi ke ne o but hnyigöulen at Areki ke ne o but hnyei Gileada me Basana, wale hoton Jori-Atarotha; 3 k' ame he bala bi jio ka hnyi dano; 6 anyin ae hu iny je hlu laku Mahnyigöulen at Jafelet, ke ne o but hnyi- nase unyin lakon je baga: ke haba ke je göulen Bethe-horona eû, ke ne o but Gezera: laku Manase, ödrin e hu hnyei Gileada. k' ame umo hnyi köiö. 4 Ke haba li laku 7 Ke haba hnyigöulö Manase, me, hwân Josefa, jia Manase me Eferaima, me ödru Asera ke ne o but Mikematha cicö Sekema; melaba idru. 5 Ke haba hnyigoulen laku ke ame he bala hnyigoulen hnyi ke kei-Eferaima hoton anyidrin je lap, haba hnyi- hen metâ ke ne o but unyin tavat adre me göulen jeköûdrin e deiö, me, Ataroth-adara laba Eni-tapua. 8 Ke i Manase hnyei ke ne o but hnyi Bethe-horona ethö; 6 ke Tapua: ke haba Tapua hnyi hnyigöulö ame he bala hnyigöulen e jio Mikematha Manase, me wale iny laku Eferaima. 9 Ke ai ka hnyi hwadrö: ke ame khenyi deiö ame he hnyigöulen ka hnyi wagewe Kana hnyigöulen, ke ne o but Tanatha-silo, k' ame hnyi hwaiöuiny wagewe: haba je taun he hanyâûâ ke ne o but Janoa ke e deiö: eling anyi Eferaima, e hnyi wanben je taun 7 k' ame he ûheny Janoa Atarotha ai, me anyi Manase: ke haba hnyigöulö Manase Naratha, k' ame o hnyi Jeriko, me umo ju hnyi ke keihen hwadröiny wagewe, ke ame hnyi Joridano. 8 Ke ame he hnyigöulen umo e hnyi köiö: 10 ke i Manase ka hnyi hnyi Tapua me he e jio ke ne o but hwaiöu, ke i Eferaima ka hnyi hwadrö, ke hnyi wagewe Kana; k' ame um ju hnyi haba hnyigöulen, me, köiö; k' ame he ke köiö. Wale jekhon tribuiny laku Eferaima ne o but Asera hnyi hwadrö, me Isakara hoton anyidrin je lap; 9 ke ca ha bi je e deiö. 11 Ke e hu ga Manase hnyi Isataun adre hake ip hobi kâu je laku Efe-kara me Asera, Betheseana me je tauniny, raima wale hnyi wanben jekhon laku Mame Ibeleama me je tauniny, me aten Dora nase, a ta je taun hia thithö me ta je tauniny, me aten Endora me je tauniny me aten Endora me aten niny ae ûhnyûkong. 10 Ke haba at Kanana niny, me aten Tanaka me je tauniny, me a tavat adre me laba hnyi Gezera, me adre aten Megido me je tauniny, wale je dok ae me ca ob' odrin dut: me haba at Kanana hut. 12 Ke ca khana bi laku Manase he ka odrin e laba unyin at Eferaima ke ne o but obâ aten je taun eling; anyin ame belaba hnyi bong ang, me bi athnyabaidrin me at Kanana hnyi hnyei eling. 13 Ke hnyi ûen ame hwege but lakon Isaraela me ödrin e kunâ at Kanana he ka huliwa hnyi je hna khenâ huliwa, k' adre ca ti ob' ödrin.

14 Kehaba laku Josefa ödrin eha kö Josua, K walang jekhon tribu anyi Manase; ka habe, Ieû gam u je ham könya jekhöû anyin a e nöku Josefa a bân. Hobi a khaca, me ke keihen a khaca, anyin a haba kö Makir nöku Manase a bân, kamö Gile- inya, me, hnyei ae gan, ke Iehova ame hia but ada, anyin a e at vat, me adre me ham me ohnahici nya hwân ehac ke ne o but hnyi iny Gileada me Basana. 2 Ke haba je- bong ang ? 15 Ke Josua ame ha kodrin, khon eling hobi kâu ke keihen laku Ma- ka habe, U je ne hnyei ae gan, me e so u nase hoton anyidrin je lap ; hobi kâu laku ma he ka hnyi hnyot me khutu eling hobi Abiezera, me laku Heleka, me laku Aseriela, köu bi hnyi hnyei iny at Perizi me tavat ae me laku Sekema, me laku Hefera, me laku beû; anyin ae hnek köu bucen Eferaima. ca ûcû köhmun bucen: ke haba at Kanana makö Iehova: ke Josua ame khenâ eling adre me laba hnyi hnyigöulen bucen me hnyei ka lakon Isaraela hoton je jekhöûdrin. ödrin e tren je kariota fao, wale tavat hnyi hwege.

HNYIMAKAN 18.

hna hunuma hnyi Silo. 10 Ke Josua ame Kefira, me Moza; 27 me Rekem, me Irepel,

16 Me ame ha je laku Josefa, ka habe, E ugleköbâ hobi ködrin hnyi Silo hnyi hnyi-

11 Ke ame āt dö ge leköp tribu anyin Bethe seama me je tauniny, me tavat minya laku Beniamina hoton anyidrin je lap: ke hnyi hnyigöulen bucen e Jezerela. 17 Ke ame huyigöulen jekhöûdrin hnyi wanben Josua ame ha ka lap anyi Josefa, jia Efe-laku Juda, me laku Josefa. 12 Ke haba raima, me Manase, ka habe, U hnyei ae hnyigöulödrin ka hnyi hwadrö, hwân hnyi gan me tren man ae gan: ke u me ca he ka Joridano; ke ame he hnyigöulen ka hnyi jekhom a khaca thibi; 18 k' ame he ka em ke keihen hwadröiny Jeriko, me he ka hnyei bi bucen; k'ame ne hnyot, me u ma hnyi hnyei ae hut e jio; k'ame umo hnyi he ka khutu, ke hobi köu bi obiny: anyin hnyebuba Beth-aven. 13 Ke ame he bala a u me he ka obâ at Kanana, eja ke ne a hnyigöulen ûheny e Luza ai, ka hnyi ke ne hu je kariota fao, ke eja ke ne ödrin e keihen Luza (wale Beth-ela) ka hnyi hwaiöu; ke ame he bala hnyigöulen Ateroth-adara ai ka hnyi bucen hnyi hwaiou hnyi Bethehorona eû. 14 Ke adre me tuluto hnyigot me khenyi hnyi ke keihen e jio ka hnyi E ame ûkhacaköu tavat a lakon Isa-hwaiöu, hwân hnyi bucen cicö Bethe-horona raela hia hnyi Silo, ke adre me otilâ hnyi hwaiöu; ke adre me umo e hnyi eling uma mano a uma ûkhacaköu: ke ame Kiriatha-baala (wale Kiriatha-jarim), ke ngâ but hnyei hnyi hnyimaködrin. 2 Ke tauniny laku Juda: wale ke keihen e jio. seven biju je tribuiny lakon Isaraela a ödrin 15 Ke haba ke keihen ka hnyi hwaiöu ame tiga ca khenâ jekhöûdrin. 3 Ke Josua ame hwân hnyi obiny Kiriatha-jarim, ke ame ha ka lakon Isaraela, ka habe, Ieû gabun he hnyigoulen e jio, me umo hnyi je an öbun e bec he ka he me hûgûnâ hnyei wale ame pupua e Nefetoa: 16 ke ame o hnyigot a ham köbun Iehova Khongon lakamöbun? ka hnyi obiny bucen cicö hnyigöulen bucen 4 Uca thö unyibun ke je hnyat ûsa kun anyi nöku Hinom, wale hnyi hnyigöulen hobi kâu je tribu: me oge me he ka kun' bucen anyin tavat ae beû ka hnyi hwadrö; ödrin, ke ödrin e he ka todrö me vheno ke ame he ka hnyi hnyigöulen bucen anyi hnyei, me omanenâ e hoton je jekhöûdrin; Hinom ka hnyi ke keihen at Jebusi ka me ödrin e he ka he jem könya. 5 Ke hnyi hwaiöu, me he Eni-rogel ai; 17 ke ödrin e he ka kia sevenâ: ame he Juda ka adre me tuluto hnyi hwadrö me umo hnyi laba hnyi hnyigöulen ka hnyi hwaiöu, ke Eni-semes, me he Geliloth ai, wale cico ame he lap anyi Josefa ka laba hnyi hnyi- gethen ame ölö Adumim ai; k' ame he göulödrin ka hnyi hwadrö. 6 Ke öbun e ka hnyi veto anyi Bohan nöku Reubena; he ka omanenâ hnyei me me seven, me hom 18 ke ame he bala ka hnyi ke keihen cicö jem könya hna omanenâ eling: me oge Araba hnyi hwadrö me he Araba ai: 19 ke me he ka ugleköbâ hobi köbun eang hnyi ame he bala bi hnyigot ka hnyi ke keihen hnyimakö lehova Khongutin. 7 Anyin ae Beth-ogela hnyi hwadrö: ke adre me umo ba iny at Levi unyibun; anyin a haba hnyigot hnyi bweduainy Köiö ae Hiny ka hanymen tavat bihut kö Iehova, wale je-hnyi hwadro, hnyi obiny Joridano ka hnyi khöûdrin : ke haba Gada, me Reubena, me hwaiöu : wale hnyigöulen ka hnyi hwaiöu. hafiny tribu Manase, ödrin e hia but kap 20 Ke haba hnyigöulen e hnyi ke keihen jekhöûdrin hnyi ke keihen e deiö Joridano, e deiö, me, Joridano. Wale jekhon laku wale a ham ködrin Mose athnyabai Iehova. Beniamina hoton je hnyigöulödrin igigilö; 8 Me ame todro tavat me he: ke Josua hoton anyidrin je lap. 21 Ke walang je ame hûna ködrin wale hnyat ödrin e he taun anyin je tribuiny laku Beniamina he ka omanenâ hnyei, ka habe, he thö, me hoton anyidrin je lap, Jeriko, me Bethvheno hnyei, me omanena e, ke hmetu ju ogela, me Emeka-Keziz; 22 me Beth-araba, könya, me oge me he ka ugleköbâ eang me Zemari, me Beth-ela; 23 me Avi, me hobi köbun hnyi hnyimakö Iehova hnyi Para, me Ofera; 24 me Kefara-hamonai, 9 Me ame he tavat me vheno hnyei, me Ofeni, me Geba; a twelv ta je taun me me omanenâ e hnyi tusi hoton je taun me je tauniny ae ûhnyûkong; 25 Gibeona, me me seven, me ödrin e o kö Josua hnyi Rama, me Berotha; 26 me Mizepa, me

(wale Jerusalema), me Gibea, me Kiriatha; fortin je taun me je tauniny ae ûhnyûkong. Wale jekhon je laku Beniamina hoton anyidrin je lap.

HNYIMAKAN 19.

E ame ät dö kö Simeona ge leköp a loiny, hobi kân tribuiny labu Si jekhöûdrin.

laku Zebulona hoton anyidrin je lap: ke kong. haba hnyigöulen jekhöûdrin ame o but taun eling me je taun ae ûhnyûkong.

leköp a vakiny hobi kâu je laku Isakara niny ae ûhnyûkong. hoton anyidrin je lap. 18 Ke haba hnyi-

me Tarala; 28 me Zela, me Elef, me Jebusi; Anaharath; 20 me Rabith, me Kiseon, me Abez; 21 me Remeth, me Eni-ganim, me En-ada, me Bethe-pazes; 22 ke ame o but hnyigot ka hnyi Tabora, me Sakazima, me Bethe-semes; ke adre umo hnyigöulödrin hnyi Joridano: sikstin je taun me je tauniny ae ûhnyûkong. 23 Wale jekhon tribuiny laku Isakara, hoton anyidrin je lap, a je taun me je tauniny ae ûnyûkong.

Nameona, hoton anyidrin je lap: ke haba bûnginy ka tribuiny laku Asera hoton jekhöûdrin, me, hnyi wanben jekhon laku anyidrin je lap. 25 Ke walang hnyigöulö-2 Ke e hu gadrin hnân hwajekhöû- drin, me, Helekath, me Hali, me Beten, me drin Bere-seba, me Seba, me Molada; 3 me Akesafa; 26 me Alamelek, me Amad, me Hazara-sual, me Bala, me Azem; 4 me Miseal; ke ame o ka hnyi Karemela e jio, Eletolad, me Bethuela, me Horema; 5 me me Sihora-libenath; 27 k' ame khenyi ka Zikelag, me Bethe-marekaboth, me Hazara- hnyi hna o hnen seunö Bethe-dagona ai, me susa; 6 me Bethe lebaoth, me Saruen; thö- o ka hnyi Zebulona, me hnyigöulen bucen e tin je taun me je tauniny ae ûhnyûkong: Ifeta-ela ka hnyi hwadrö, ke ne o but Bethe-7 Aina, me Rimona, me Ethera, me Asan; mek me Neiel; k' ame umo hnyi Kabul foa je taun me je tauniny ae ûhnyûkong: hnyi ke keihen hnyam a me, 28 me Hebe-8 me je taun hia ae ûhnyûkong igigilö je rona, me Rehoba, me Hamona, me Kana, taun eling, ke ne o but Balatha-bere, wale ke ne o but Zidona ae gan; 29 ke ame Ramath ka hnyi hwaiöu. Wale jekhon tribu khenyi hnyigot Rama ai ke ne o but Turo anyin laku Simeona hoton anyidrin je lap. wale taun ae hwege; ke ame khenyi hnyi-9 Ünyi hnyi jekhon laku Juda jekhon je got Hosa ai; ke adre umo e hnyi köiö hnyi laku Simeona : anyin a haba hna khenâ ka ke keihen hnyei Akeziba : 30 me Uma, me laku Juda e ti gan ködrin: anyin a wale Afeka, me Rehoba: a twente tu je taun me laku Simeona ame hu idrin hnyi wanben je tauniny ae ûhnyûkong. 31 Ke wale jekhon tribuiny laku Asera hoton anyidrin 10 Ke ame āt dö ge leköp a kuniny ka je lap, je taun eling me je tauniny ae ûhnyû-

32 Ke ame hwâdâ thö ge leköp a siksiny Saridi; 11 ke ame he hnyigöulödrin jio ke ka laku Nafatali, hobi kâu laku Nafatali ne o but Marala, me he ke ne o but Daba hoton anyidrin je lap. 33 Ke ame hwân seth; me he bala ke ne o but hnyi wagewe dö hnyigöulödrin hnyi Helef, me iwajo hnyi cico Jokeneama; 12 ke ame khenyi ûheny Zananim, me Adami-nekel, me Jabenel, ke Siridi me he deiö hnyi hna o hnen seûnö, ne o but Lakom; me adre me umo e hnyi ke ne o but hnyi hnyigöulen Kiselotha- Joridano: 34 ke ame khenyi hnyigot e jio tabor; me ame he Daberath ai me he ke ne Azenotha-tabora ai, ke ame he ûheny e o but Jafia ; 13 ke ame he bala deiö ûheny Hukok ai ; ke ame o ka hnyi Zebulona hnyi e Gita-hefera ai, me Ita-kazin ai ; ke ame hwaiöu, me he Asera ai e jio, me Juda hnyi umo hnyi Rimona wale ame hûjâ me Nea ; Joridano, hnyi hna o hnen seûnö. 35 Ke 14 ke ame khenyi hnyigöulen igigilö e hnyi haba je taun adre up haginy, Zidim, me hwadro ke ne o but Hanathon; ke ame Zeri, me Hamath, me Rakatha, me Kineum dö hnyi hnyigöulen bucen e Ifeta-ela; reth; 36 me Adama, me Rama, me Hazora; 15 me Kata, me Nahalol, me Simerona, me 37 me Kadesi, me Ederei, me Eni-hazora; Idala, me Bethe-leema: twelv je taun me 38 me Irona, me Migedal-el, me Horema, je tauniny ae ûhnyûkong. 16 Wale jekhon me Beth-anath, me Bethe-semes; naintin laku Zebulona hoton anyidrin je lap, a je je taun me je tauniny ae ûhnyûkong. 39 Wale jekhon tribuiny laku Nafatali, 17 Ke ame hwâdâ thö kö Isakara ge hoton anyidrin je lap, je taun me je tau-

40 Ke ame hwâdâ thö ge leköp a sevengöulödrin, me, Jezerela, me Kesulath, me iny ka tribuiny laku Dana hoton anyidrin Sunema; 19 me Hafernim, me Sihon, me je lap. 41 Ke haba hnyigöulen jekhöûdrin, Salabin, me Ajalona, me Iethela; 43 me | ûnyi hnyin ehac. ae ûhnyûkong.

lakon Isaraela ödrin e ham kö Josua nöku ûkhacaköu. Nuna ke jekhöû unyidrin: 50 hoton hofuc ho Iehova me adre me ham kâu taun e ame ha, wale Timena-sera, hnyi hnyei ae hut hnyi Eferaima: me e ame otilâ taun me labā.

hnyi hwanumen uma ukhacaköu. Ke adre me umo thö khenâ hnyei.

HNYIMAKAN 20.

E Iehova ame ha kö Josua, ka kabe, 2 Ha thö ka lakon Isaraela, ka habe, Kû thö je taun hnân lubaduöng hnyin, waleji oge ha köbun a deny Mose: 3 me me kec ka hnyin at ame blingâ at, wale a hlingâ me tribu Beniamina, je taun a thötin. at k' ame utöteta ke ca khana: ke haba 4 Me e ame he ka kec ka hnyi ke taun Manase, ten je taun. eling, me tot hnyi homagöuleny taun, me ham kâu ke dok, ke e ame he ka tha laba thötin je taun. mödrin. 5 Ke ame ne hnu hoton e ge at ame kot ke at ke ca khana bi, k' ame ca je taun. hûkötiâ ehac. 6 Ke e ame he ka laba hmetu at ame hlingâ at ka hnyi anyin laku Simeona, je taun eling wale adre me

Zorea, me Esetaol, me Ira-semes; 42 me taun me umen uma, wale taun e ame kec 7 Me ödrin e kû Kadesi Elona, me Timenatha, me Ekerona ; 44 me hnyi Galelaia hnyi bucen Nafatali, me Se-Eletek, me Gibethon, me Baalath; 45 me kema hnyi hnyei ae hut hnyi Eferaima, me Jehud, me Bene-berak, me Gatha-rimona; Kiriatha-areba (wale Heberona), hnyi hnyei 46 me Ma-jarekon, me Rakon, tha e me ae hut hnyi Juda. 8 Ke hnyi hoton Jorihnyigot cico Jopa. 47 Me adre me umo dano e Jeriko ke e deio, me odrin e kû hnyigöulen laku Dana e hotudrin : anyin Bezeri hnyi hnyebuba hnyi dok ae tha hon a haba laku Dana ödrin e he me vat me ûnyi hnyi tribu Reubena, me Ramotha Lesem, me hûgûnâ e, me kot e ge hele vat, hnyi Gileada ûnyi hnyi tribu Gada, me Gome hom e, me labā e, me hwenyi ien Lesem, lana hnyi Basana ûnyi hnyi tribu Manase. me Dana, hoton iö Dana a kamödrin. 9 Wale je taun adre kû hobi kâu je lakon 48 Wale jekhon tribuiny laku Dana hoton Isaraela hia thithö, me je atkanyua adre anyidrin je lap, je taun eling me je tauniny me laba unyidrin, me me kec ka hnyin tavat hia adre me hlingâ at a utöteta, me me ca 49 Ke ödrin e umo khenâ hnyei hnân mok ge hnyamen at ame bi hwaban komok, hwajekhon hoton je hnyigoulen e; ke haba ke ne o but e ame tot hnyi hnyimakan

HNYIMAKAN 21.

 K^{E} haba je ban lakamen at Levi, ödrin e he kö Eleazara at bihut, ödrin e he kö Eleazara at bihut, 51 Wale je hwajekhon a khene idrin ga me Josua nöku Nuna, me je ban je tribuiny Eleazara at bihut, me Josua noku Nuna, lakon Isaraela; 2 ke ödrin e fuc ködrin e me je kamen je tribuiny lakon Isaraela, ge Silo hnyi hnyei Kanana, ka habe, Iehova ugleköp hnyi Silo, hnyi hnyimakö Iehova, ame hûna a deny Mose he ka ham köhmun je taun hnân labā, me je utkânâ igigilö e hobi kâu halehmun je meno. 3 Ke haba lakon Isaraela ödrin e ham ka at Levi ûnyi hnyi jekhöûdrin je taun eang me je utkânâ igigilö e, helâ me hna ha hnö Iehova.

4 Ke ame hwâdâ thö ge leköp je taun hobi kâu at Kohatha: ke ame hu thö ge ugleköp ka laku Arona at bihut, a at Levi, ûnyi hnyi tribu Juda, me tribu Simeona,

5 Ke ame hu thö ge ugleköp ka ke je je dok e me hnân lubaduöng hnyin hobi laku Kohatha ûnyi hnyi je lap anyin tribu köbun ûnyi ge at ame bi hwaban komok. Eferaima, me tribu Dana, me hafiny tribu

6 Ke ame hu thö ge ugleköp ka laku haimemenâ hwan hofuc ka wahingatiny Geresoma ûnyi hnyi je lap anyin tribu taun eling; ke ödrin e he ka kap e ka Isakara, me tribu Asera, me tribu Nafahnyi taun eling unyidrin, k' ödrin e he ka tali, me hafiny tribu Manase hnyi Basana,

7 Ke ame hu thö ka laku Merari hoton ame bi hwaban komok, me ödrin e ca he anyidrin je lap ûnyi hnyi tribu Reubena, ka hna kâu at ame hlingâ at ; anyin a e me tribu Gada, me tribu Zebulona, twelv

8 Ke haba lakon Isaraela ödrin e ham hnyi taun eling ke ne o but e ame tot hnyi ka at Levi ge ukleköp je taun eling me je hnyimakan ûkhacaköu m' adre owisa, ke utkânâ igigilö e, helâ me hna hûna ga ne o but ame mokcu at bihut ae beönua Iehova a deny Mose. 9 Ke ödrin e ham hnyi ûen eling: me waleling ame he ka he ûnyi hnyi tribuiny laku Juda, me tribuiny

ha ien: 10 ke wale me hnân hobi kâu laku nâiny, me Eni-ganim me je utkânâiny; vak Arona, a je lap anyin at Kohatha, a laku ta taun. 30 Ke ûnyi hnyi tribu Asera, Levi: anyin a haba lekop a bân, me, anyi- Miseal me je utkânâiny, me Abedon me je drin. 11 Ke adre me ham ködrin Kiriathaareba, haba Areba me kamö Anaka (wale me Rehoba me je utkânâiny; vak ta taun. Heberona), hnyi hnyei ae hut hnyi Juda, me je utkana igigilö e. 12 Ke haba ta Galelaia, wale taun hnan lubaduöng hnyin hnyeiny taun, me je tauniny ae ûhnyûkong, me, adre me ham kö Kaleba, nöku Jefune Hamathe-doro me je utkânâiny, me Karame me iny.

13 Ke adre me ham ka laku Arona at bihut Heberona me je utkânâ igigilo, wale taun hnân lubaduöng hnyin at ame hlingâ at, me Libena me je utkânâiny; 14 me Jatira me je utkanainy, me Esete-Merari, wale kolon je at Levi, adre ham moa me je utkânâiny; 15 me Holon me ûnyi hnyi tribu Zebulona, Jokeneama me je utkânâiny, me Debira me je utkânâiny; je utkânâiny, me Kareto me je utkânâiny, 16 me Aina me je utkânâiny, me Juta 35 me Dimena me je utkânâiny, me Name je utkânâiny, me Bethe-semes, me je halol me je utkânâiny; vak ta taun. utkânâiny; a nain je taun ûnyi hnyi li 36 Ke ûnyi hnyi tribu anyi Reubena, tribu eling. 17 Ke ûnyi hnyi tribu Be- Bezeri me je utkânâiny, me Jahaza me je niamina, me, Gibeona me je utkanainy, me utkanainy, 37 me Kademotha me je utkan Geba me je utkânâiny; 18 me Anathoth nâiny, me Mefath, me je utkânâiny; vak ta me je utkânâiny, me Alemon me je utkâr taun. 38 Ke ûnyi hnyi tribu Gada, Ramoth nâiny; vak ta taun. 19 Haba je taun hnyi Gileada, taun hnân lubaduöng hnyin hia anyin laku Arona hnyat bihut, me, ge at ame hlingâ at, me je utkânâiny, me thötin, me je utkânâ igigilö.

a hnyat Levi, wale ke je laku Kohatha, je utkânâiny; vak ta taun. 40 Haba je me ödrin e hu je tauniny hwajekhöudrin, taun hia e eling hobi kâu je laku Merari, unyi hnyi tribu anyi Eferaima. 21 Ke hoton anyidrin je lap, a je kolon je lap adre me ham ködrin Sekema me je utkâ-anyin at Levi, twelv ta taun hwajeköûdrin. nainy wale hnyi hnyei ae hut hnyi Efe-raima, a taun hnan lubaduöng hnyin ge at hnyi wanben je hnyei iny lakon Isaraela, ame hlinga at, me Gezera me je utkana-me, fate eit je taun, me je utkana igigilö. iny; 22 me Kibezam me je utkânâiny, me 42 Haba je taun eling me ve hu je utkânâ Bethe-horona me je utkânâiny; vak ta igigilö: ke helâe je taun hia thithö eling. Eletek me je utkânâiny, me Gibethon me hnyei hia waleji e ame khemanyin he ka je utkânâiny; 24 me Ajalona me je utkâ. ham ka lakamödra; ke adre me tren e me nainy, me Gatha-rimona me je utkânâiny; labā. 44 Ke Iehova ame omen' ödra vak ta taun. 25 Ke ûnyi hnyi hafiny igigilö, hoton hofuc hia e ame khemanyin tribu Manase, me, Tanaka, me je utkânâ- ka lakamödra: ke ba ke iwahnaihmiöny iny, me Gatha-rimon me je utkanainy; lo mödra ame tot hnyi hnyimaködra; ke li taun. 26 Haba je taun hia thithö hobi Iehova ame hna ta je iwahnaihmiöny mödra kau je lap anyin ke je laku Kohatha, me hia ka hnyi je hnyamödra. 45 Ke ame ca ten, me je utkânâ igigilö.

27 Ke hobi kâu laku Geresoma, a hanen je lap anyin at Levi, adre ham ûnyi hnyi hafiny tribu Manase, Golona hnyi Basana, me je utkânâiny, wale taun hnân lubaduöng hnyin at ame hlingâ at; me Besetera me je utkânâiny; lo li taun. Besetera me je utkânâiny; lo li taun. 28 Ke ûnyi hnyi tribu anyi Isakara, me Gada, me hafiny tribu Manase, Kiseon, me je utkânâiny me Daberath 2 me ha ködrin, ka habe, Öbun e hia but

utkânâiny; 31 Halekath me je utkânâiny, 32 Ke ûnyi hayi tribu Nafatali, Kadesi hayi ge at ame hlingâ at, me je utkânâiny, me tan, me je utkânâiny; kun ta taun. Ke haba je taun hia thithö anyin at Geresoma hoton anyidrin je lap, thötin je taun me je utkânâ igigilö.

34 Ke hobi kâu je lap anyin je laku Mahanaima me je utkanainy; 39 me 20 Ke haba je lap anyin laku Kohatha Hesebona me je utkânâiny, me Jasera me

23 Ke ûnyi hnyi tribu Dana, me, 43 Me Iehova ame ham ka at Isaraela haû ke hofuc hnyi ta je hofuc ae so ame ha Iehova ka lap anyin at Isaraela; k' ame hwâdâ hia.

HNYIMAKAN 22.

me je utkânâiny; 29 Jaremuth me je utkâ- vheno ta je ûnyi hia a hûna köbun. Mose,

athnyabai Iehova, me löng ifucik hnyi ta ka hnvi umödrin je uma.

Basana ka hafiny tribu Manase: ke haba haba hnyi bong ang öbun e khikhin ga ka ke haf, Josua ame khenâ unvin je liame. Iehova, me haba nyi e ame he ka hmönyin keiny mödrin hoton Joridano ke e jio. Ke ka ûkhacaköu hia thithö anyin at Isaraela. haba khaca, hnyi ûen e ame kun' ödrin 19 Ke so bi ame ne bo kong hnyei ae hu ka hnyi umödrin je uma, me Josua ame ibun hnyin, awe, hanyâûâ thö ka hnyi i hahnahici ödrin, 8 me ha ködrin, ka habe, Iehova adre otilâ hnyin uma mano umö He hmetu thö ka hnyi umöbun je uma me Iehova, m' öbun e hu hnyei unyihmun : ke tang omjeû ae gan, me je meno ae se hia ca he ka khikhin ga Iehova, me ûkhin fuc hmönyin, me sileva, me gol, me bras, me möhmun, wale möbun e otilâ taben anyibun fao, me je ûkhaû ae ti se hia: öbun e he hut kö Iehova Khonguhmun. 20 Hawa, ka tha khenâ me je liamekeiny möbun je e ca ânyâ hwakecin ae kong Akana nöku ûnyi adre hûgûnâ ûnyi ge je iwahanai- Zera hnyi ûnyi adre okabâ, me ame o hmiöny möbun.

me je laku Gada, me hafiny tribu Manase anyin hulö. ge lakon Isaraela ûheny Silo hnyi hnyei mödrin.

13 Ke haba lakon Isaraela adre me kunö je ûnyi hia waleji oge kun' öbun kâu: Fineasa nöku Eleazara at bihut ka laku 3 öbun e ca hna degecâ je liamekeiny Reubena me laku Gada, me hafiny tribu möbun hnyi ta je bong ae se hia ke ne o Manase, ka hnyi hnyei Gileada; 14 ke tha but hnyi bong ang, ke öbun e hia but e me je than a ten, ûsa khaca than anyin vheno ûnyi a hûna Iehova Khongubun. je kamen je lap hia thithö anyin je tribu 4 Ke walang ang Iehova Khongubun ame Isaraela; ke haba ödrin hia, me ödrin omenâ je liamekeiny möbun, helâji me je ban je lap anyin lakamödrin unyin je hnen hna ha ködra, anyin a wale hmetu thauzaniny at Isaraela. 15 Ke ödrin e th' öbun, me he ka hnyi umöbun je uma, o but ka laku Reubena, me laku Gada, ka hnyi je ibun, waleji a ham köbun Mose me hafiny tribu Manase hnyi hnyei Gileathnyabai Iehova hoton Joridano. 5 Ke ada, me ha ködrin ka habe, 16 Walang wâ wia ju öbun he ka ânyâ hna hûna me hofuc hwan ûkhacaköu hia anyi Iehova, hnanyibu, waleji a hûna köbun Mose ka habe, Ie ûnyi ang ae kong öbun e ânyâ athnyabai Iehova, wale he ka hnyok kö ka Khongon at Isaraela, möbun e hna hota Iehova Khongubun me vheno je gethen but Iehova, wale öbun e otilâ taben hut hia thithö ûnyi gan, me tuö anyin je hna hobi köbun, me khikhin ga Iehova hnyi hûna, me kece kâu, me huliwa kâu ge je bong ang? 17 Hawa, e ti ûhnyûkong köta hnyekubun ae bekhöt me ta je hanubun hulö hnyi Peora, wale ate me tiga ca obosoi 6 Me Josua ame hahnahici öta hnyin ke ne o but hnyi bong ang, eja ödrin me kun' ödrin, me ödrin e vese but ke ne a ne hia but o mok ae cap ka hnyi hon ûkhacaköu anyi Iehova, 18 m'öbun e 7 Ke a hia but Mose khene jekhoù hnyi hna hota but Iehova hnyi bong ang? ke hmönyin ka ûkhacaköu hia anyin at Isara-9 Me ame he hmetu je laku Reubena, ela? ke ame ca hake mok at eling hnyi

21 Me haba laku Reubena, me laku Kanana, he ka he ka hnyi hnyei Gileada, Gada, me hafiny tribu Manase, ödrin e thu ka hnyi idrin hnyei, wale ae hu gadrin, me ha ka je ban je thauzaniny at Isaraela, helâji me hna ha hnö Iehova a deny Mose. ka habe, 22 Haba Iehova Khongon ta je 10 Ke ödrin e o hnyi baten Joridano khong, Iehova Khongon ta je khong, me hnyi hnyei Kanana, me haba je laku e at ame wahmakhmetoa, ke ame he at Reubena, me je laku Gada, me hafiny Isaraela ka wâhmakhmetoâ bi ; a g'adre tribu Manase ödrin e otilâ taben hut hnyi ne ânyâ ûnyi hnyi khikhin, ke ame ne Joridano, tap ae gan huân wâ. 11 Ke ûnyi huyi hwakecin ae kong kö Iehova, haba lakon Isaraela ödrin e löng adre me (ca he ka omeli öhmun hnyi bong ang,) ha, ka habe, Wâ bi, a hia but otilâ taben 23 wale ge hnöhmun hna otilâ taben anyihut hnen je laku Reubena, me je laku hmun hut, me hna degeci Iehova; ke ame ne Gada, me hafiny tribu Manase, cico hnyei hnân he ka hudo je hudiny leû, me hudiny Kanana, hnyi baten Joridano, hnyi ke han, ke ame ne hnan budo je hudiny keihen iny lakon Isaraela. 12 Ke a löng ûsoköu hon e, hamö Iehova he ka elâm; ut lakon İsaraela, me ame ûkhacaköu tavat 24 ke öhmun e ne ca ânyâ ûnyî e hnyî hia a je lakon Isaraela hnyi Silo, he ka vat hnyok ae hmāk, me ûnyi ge hna ûnykûme, ke haingöhmun, ka habe, ame ne

he lakubun nyiele ka ha ka lakuhmun, ka habe, Ieû anyibun ûnyi unyi Iehova Khongon at Isaraela? 25 anyin a hia but Iehova bi hnyigöulen Joridano wanböhmun möbun laku Reubena, me laku Gada; e ba hwajekhöubun unyi Iehova : ke ame he lakuhmun. 26 Anyin a wale haingöhmun, ka habe, Ötin a hwân walang ang he ka otilâ taben hut, a ca hnân leû hut me bi hut hon e: 27 ke so bi hnân haten e wanböhmun möbun, me anyitin je dö hwabötin, m' öhmun he ka ânyâ huliwa anyi Iehova hnyi hnyimakan hnyi je hudiny leû, me je hut. me je hudiny ûsoköu; me me ca he lakubun ka ha nyiele ka lakuhmun, ka habe, E ba jekhöûbun unyi Iehova. Ödrin ka he ka ha helâe köhmun me anyicicö umen uma mano.

unyi hnyi hnyei Gileada, ka hnyi hnyei hnyok kö Iehova Khongubun. ohnatho, anvin a hnân ohnathoâ köta a je vhaköbun, me ûdö hnyi je li emaköbun, Khonguta Iehova.

HNYIMAKAN 23.

K^E hwaban je bong ae se, ke Iehova ame hia but omenâ at Isaraela ûnyi ge je iwahnaihmiöny mödra igigilö, ke lakubun ka ohia ot kö Iehova unyin je hingat ut Josua ke se hia hunainy; 2 me haba Josua ame hawâ at Isaraela hia thithö, me wahingatidra, me anyidra je ban, me tavat owisa ködra, me je homakan gadra, me ha ködra, ka habe, Inv hingat ut, ke se hia je hunaik: 3 öbun e hia but wâ ta je ûnyi a ânyâ Iehova Khongubun ka je hnyei hia eang cabun: anyin a Iehova Khongubun, me wale at ame vat hobi köbun. 4 Wâ bi, oge hia but khenâ köbun je kolon je hnyei ang, me hwajekhon anyi-28 Anyin a wale ohmun e ha, ka habe, bun je tribu, hwân hnyi Joridano, me je hnyei oge hia but ohia, ke ne o but ka hnyi hmun je dö nyiele, öhmun e he ka ha bi, köiö ae gan cicö hna dit hnen seûnö. 5 Ke ka habe, Wâ bi tulut taben hut kö Iehova ame he Iehova Khongubun ka ob' ödrin a ânyâ lakamöhmun, a ca hnân leû hut me hnyi hnyimaköbun, me ohi' ödrin unbi hut hon e; ke so bi hnân ohnathoâ yibun; ke ame he bi ka hwajekhöubun köhmun möbun. 29 Öhmun na ca he ju idrin hnyei helâji me Iehova Khongubun ka khikhin ga Iehova, me hmetu ga Iehova ame ha köbun. 6 Anyin a wale hwege th' hnyi bong ang, he ka otilâ taben hut hnân öbun he ka tuö me ânyâ ta je ûnyi hia leû, me hudiny han, me ke hut, hnân he adre sihnalimen hnyi tusi hnanyibu anyi ka hanen taben hut kö Iehova Khongutin Mose, me ca saû bi ka hnyi ke keihen metâ me me; 7 m' öbun e ca he bi ka laba 30 Ke löng ut Fineasa at bihut, me je unyin je hnyei eling, wale je kolon unyithaniny ûkhacaköu, wale je ban je thau-bun, me ca ha ien anyidrin je khong, me zaniny at Isaraela unyin, ta je hofuc ame khemanyinâ, me huliwa ködrin, me khudha laku Reubena, me laku Gada, me laku rung ködrin: 8 ke so bi öbun e he ka Manase, me ame so ködrin. 31 Ke haba kece kö lehova Khongubun, helâ me hnö-Fineasa nöku Eleazara at bihut ame ha bun hna ânyâ ke ne o but hnyi bong ang. ka laku Reubena, me laku Gada, me laku 9 Anyin a hia but Iehova obâ hnyi hnyi-Manase, ka habe, E khan' ötin dut hnyi maköbun je hnyei ae gan me hwege: ke bong ang a e unyita Iehova, anyin a öbun haba öbun, me ba at ame tot hnyi hnyimaköe ca ânyâ monu ang kö Iehova: walang bun ke ne o but hnyi bong ang. 10 Ame öbun e omelö lakon Isaraela ûnyi hnyi he at a khaca gabun ka hnu thauzan: hnyamö Iehova. 32 Me ame hmetu Fine- anyin a Iehova Khongubun ame vat hobi asa nöku Eleazara at bihut, me je than, köbun, helâ me hnen hna ha köbun. üheny unyin laku Reubena, me laku Gada, 11 Anyin a wale wâ wia bi öbun he ka Kanana, ka lakon Isaraela, me thumetu öbun e ne hmetu ju, me kece ka je kolon ödra. 33 Ke so hofuc eling ka lakon Isa- je hnyei eling, wale je kolon unyibun, me raela; me haba lakon Isaraela adre me faipoipo mödrin, me he ködrin, ke ödrin, ogânâ Khong, m' adre me ca ha hmetu he ödrin e he köbun: 13 awe, wâhmakhmeto ka vat mödrin, he ka okongoâ hnyei ame ju öbun a g' ame ca he hmetu bi Iehova laba hnyin laku Reubena, me laku Gada. Khongubun ka obâ je hnyei eling hnyi 34 Ke haba laku Reubena, me laku Gada, hnyimaköbun; ke ödrin e he ka hnân je me ödrin e hwenyi ien taben hut, me At hnewe me je ofific köbun, me je osö hnyi ke ne o but ame hi' öbun ûnyi hnyi hnyei ae so a ham köbun Iehova Khongubun. 14 Ke wâ bi, oge me he ka vheno hnyi

bong ang gethen deny aten hmeledrany Amora, tavat adre me laba hoton Joridano; hnyok me je hanubun, ae ca haû ke ûnyi hnyi ta je ûnyi hia ae so a ha Iehova Khongubun gabun; e hwâdâ hia köbun, he ca haû bi ke ûnyi a khaca. 15 Ke e hwâdâ köbun ta je ûnyi hia ae so a ha köbun Iehova Khongubun, awe, helâe ame he Iehova ka oātâ köbun ta je ûnyi hia ae kong, ke ne o but e ame hi' öbun hia but ûnyi hnyi hnyei eang ae so a ham köbun Iehova Khongubun. 16 Öbun ka he ka hanyâûâ ûhihinyköu anyi Iehova Khongubun, wale e ame hûna köbun, me he ka bi athnyaba ke je khong bi me khudrung ködrin: awe, ame he ka ubâhlâ hmönyin anyi Iehova köbun, ke ame he ka logot hi' öbun ûmyi hnyi hnyei ae so wale e ame hia but ham köbun.

HNYIMAKAN 24.

tribu Isaraela hia hnyi Sekema, me hawâ wahingatiny at Isaraela, me je ban,

hia: ke e khan' öbun dut hnyi ta je ke ödrin e vat möbun; me oge me hn' ödrin ka hnyi hnyamöbun, me öbun e hom idrin hnyei; ke oge me ohi' ödrin hnyi hnyimaköbun. 9 Ke ame todrö Balaka nöku Zipora, than Moaba, me vat me Isaraela; me e ame ûkhûnöng he ka hum Balaama nöku Beora he ka hang' öbun: 10 ke haba inya oge me höcö he ka ling Balaama; anyin a wale e ame ha hnahici öbun bi; me oge me omeli öbun unyi hnyi hnyamen. 11 Ke öbun e he hanyâûâ Joridano, me o hnyi Jeriko: ke ame vat möbun at Jeriko, me at Amora, me Perizi, me Kanana, me Heth, me Girigasa, me Hivi, me Jebusi; ke oge me hn' ödrin ka hnyi hny amöbun. 12 Ke oge me kunâ bânâ je wahankânâ, me ame ob' ödrin hnyi hnyimaköbun, wale li than Amora; 🗪 hnen ânyâm hele vat, me ânyâm fana. 13 Ke oge ham köbun ke hnyei a öbun e ca huliwan, me je taun a öbun e ca otilâ, me 🖊 E haba Josua ame ûkhacaköuâ je öbun e labā ; öbun e han ûnyi hnyi je hnyei vine, me je hnyei elaio a öbun e ca belökâ. 14 Ke walang any ot ju kö Iehova, me bi me je hnyat owisa, me je homakan athnyabainy ge hnyok me hnathu minya: gadra; me adre me o hnyi hnyimakan ke degec ut je khong wale a athnyabainy 2 Ke Josua ame ha ka tavat lakamöbun hoton Wagewe me e Aigupito; hia thithö, ka habe, Walang hofuc ame ke bi athnyabai Iehova. 15 Ke ame ne ha Iehova, Khongon at Isaraela, ka ha-kong köbun he ka bi athnyabai Iehova, be, Haba kâû adrem ame laba lakamöbun ûca th' öbun hnyi bong ang at öbun e he hnyi hoton Wagewe, wale Tera kamö Abe-ka bi athnyabainy; ame ne je khong warahama, me kamö Nahora: k' odrin e bi leji a bi athnyabainy lakamöbun hoton athnyabainy ke je khong. 3 Ke oge me Wagawe, ame ne je khong khongon at hom kamöbun Aberahama ûnyi hnyi ke Amora, hnyi hnyei öbun e labā: ke haba keihen Wagewe, me lelö e he ka vheno inya me anyik lap, öhmun e he ka bi hnyei Kanana hia thithö, me osehia je athnyabai Iehova. 16 Ke haba tavat mâtrâniny, me ham kâu Isaaka. 4 Ke ödrin e thu me ha, ka habe, Öhmun na ca oge me ham Jekob me Esau kö Isaaka; ke he ka hna degeci Iehova me bi athnyabainy oge me ham bucen Seira kö Esau me me ke je khong ; 17 anyin a Iehova Khonguiny; ke Jekob ame he me lakon Aigupito tin wale at ame hum ötin me lakam ötin ai. 5 Ke oge me kunö Mose me Arona, ûnyi hnyi hnyei Aigupito, ûnyi hnyi hnyme oge me kot Aigupito, helâji me hnök aba ae ûthaluö, me ânyâ je haten ae gan hna ânyâ unyidra : ke hwaban e me oge me hnyi hnyimaköta, me tu' ötu eû hnyi hum öbun bi. 6 Ke oge me hom lakamöbun gethen hin waleji ötin e vheno, wanben üheny Aigupito: me öbun e o ka hnyi tavat waleji ötin e he wanbödrin: 18 ke köiö: ke haba at Aigupito adre me hnu lehova ame obâ tavat hia thithö hnyi lakamöbun me je kariota me tavat tabö hnyimakötin, wale at Amora tavat adre me hors ke ne o but ka hnyi Köiö ae Dra. labā hnyei: anyin a wale öhmun e he minya 7 Ke adre me tenge kö Iehova, me e ka bi athnyabai Iehova; anyin a e Khoname ip menekholom wanböbun me at Ai- gutin. 19 Ke Josua ame ha ka tavat, ka gupito, me okhuto hudrin köiö me hûlûlû habe, E ca khan' öbun he ka bi athnyabai ödra; ke a wâ but je emaköbun ûnyi oge Iehova; anyin a e Khong ae kap; me me ânyâ hnyi Aigupito: ke öbun e laba Khong ame ciâ; e ame ca he ka hna anyihnyi hnyebuba hnyi je bong ae se. 8 Me bun hulö me anyibun je monu. 20 Ke oge me hum öbun ka hnyi hnyei iny at öbun ka he ka hna degeci Iehova, me bi

athnyahabainy je khong kanyua, awe, el ame he ka hwiö me okongu öbun, me ohi öbun, hwaban ta je ûnyi ae so e ame ânyâ köbun. 21 Me ame ha tavat kö Josua, ka habe, Ohe, öhmun e he bi ka bi athnyabai Iehova. 22. Ke Josua ame ha ka tavat, ka habe, Öbun tavat ohnathu öbun bi, a öbun e ûcö Iehova hobi köbun he ka bi athnyabainy. Me haingodra, ka habe, Ohmun tavat ohnatho. 23 Anyin a wale he th' öbun walang ang ka hna degecâ but je kong kanyua uny bun, me hna je hnyekubun kö Iehova, Khongu Isaraela. 24 Me ame ha tavat kö Josua, ka habe, Öhmun e he ka bi athnyabai lehova Khonguta, me löng hwan hofuc 25 Me haba Josua ame úhihinyköu me tavat hnyi bong eling, me otilâ hobi ködra hnanyibu me hna owisa hnyi Sekema.

26 Ke Josua ame sihnalimen ta je hofuc ang hnyi tusiny hnanyibu anyin Khong; ke e ame hom ke veto ae gan me otilâ eû hmelen iwajo huyi baten dok ae kap anyi; Iehova. 27 Ke Josua ame ha ka tavat hia thithö, ka habe, Wâ bi, haba veto ang, me, hnân ohnatho köta, anyin a e at ame Eferaima.

löng hia je hofuc a ha köta Iehova: anyin a wale hnân ohnatho köbun, wâ öbun nye he ka ivinoâ Khongubun. 28 Me haba Josua ame kunâ tavat hia ka hnyi je jekhöûdra.

29 Ke hwaban ta je ûnyi e, me ame mokeu Josua, nöku Nuna, athnyabai Iehova, ke wan haded ke ten je hunainy. 30 Me adre me konâm e hnyi iny hnyei, wale Timena-sera, hnyi hnyei ae hut hnyi Eferaima, hnyi bucen Gasa ka hnyi hwa-31 Ke haba at Isaraela adre me bi athnyabai Iehova hnyi je bong hia bongu Josua, me je bong bongon wahingat a ûtangköu me Josua, hnyat adre hnyi wâ je huliwa hia anyi Iehova hobi kâu at Isaraela. 32 Ke haba je jeiö Josefa waleji a hom lakon Isaraela ûheny Aigupito adre me konâm hnyi Sekema, hnyi utkânâ a ûco Jekob ûnyi ge laku Hamora kamö Sekema hwaban je mone a khaca haded: ke wale hwajekhon laku Josefa. 33 Ke ame mokcu Eleazara, nöku Arona, me ödrin e konâm e hnyi dok ae hut ga Fineasa a nokon, wale adre ham kâu hnyi hnyei ae hut hnyi

TUSI ANYIN HNYAT OWISA.

HNYIMAKAN 1.

Juda ame ha kö Simeona liamekeiny mē, salema ai, me e ame mokcu eling.

Perizi. 6 Ke ame kec dö Adoni-bezek; me ödrin e hnu e, me kât e, me ödrin e subâ but li bahnyökveto me li bacan ae WABAN imeki Josua haba lakon Isagan. 7 Ke Adoni-bezek ame ha, ka habe, raela adre me hnö unvi Ishova ba Adria habe, Ia ame he ka bân ka he hobi köhmun veto me li bacan ae gan gadrin, ödrin e ka at Kanana me vat mödrin? 2 Ke hlo je atmen hmelen anyik laulau: ke haingö Iehova, ka habe, Bân at Juda: wâ haba Khong ame bi hwaban könya helâ me bi ege hia but hna ködrin hnyei. 3 Ke hnök hna ânyâ. Ke ödrin e hom e Jeru-

ka habe, Aiö u ka hnyi jekhöûk me ötu me 8 Ke haba laku Juda ödrin e vat me tha he ka vat me at Kanana; ke oge me Jerusalema, me hûgûnâ e, me kot ge hele he ka tha he möu ka hnyi jekhom. Ke vat, me thong taun ge meic. 9 Ke hwahaba Simeona ame tha he mē. 4 Me Juda ban e laku Juda ödrin e he me vat me at me he; me Iehova ame hna at Kanana Kanana tavat adre me laba hnyi hnyei ae me Perizi ködrin: ke hnyi Bezek ödrin e hut, me hnyi Whaiöu, me hnyi hnyei ae kot ten thauzan tavat. 5 Ke ödrin e ō ca hut. 10 Ke Juda ame he ka at Kanana Adoni-bezek hnyi Bezek, me ödrin e vat adre me laba hnyi Heberona : (ke haba ien mē, me ödrin e kot at Kanana, me at Heberona ehac me Kiriath-areba :) me ödrin e kot Sesai, me Ahiman, me Talemai. hwenyi ien Luza, wale ien ke ne o but 11 Ke ûheny e ödrin e he ka tavat adre me hnyi bong ang. labā Debira. (Ke haba ien Debira ehac kâu me me âiân. 14 Ke ame o but kâu bala bi hnyi hnyei eling. hon asina; me Kaleba ame ha kâu, ka ödrin. wale ö u ham könya je an ame pupua. Me drin. Kaleba ame ham kâu je an ame pupua walethö me eû.

tauniny je ûö pama ka hnyi hnyebuba anyi ködrin. Juda, hnyi ke keihen Arada ka hnyi hwaiame hûgûnâ minya Gaza me baten e, me anyin a ödrin e ca ob' ödrin. me ham Heberona kö Kaleba, helâji me anath ödrin e bi fat ködrin. Mose ame ha: ke e ame obâ ûheny e laku Anaka a kun. hnyi bong ang.

va unyidrin. 23 Ke haba lap anyi Josefa kic me ethö görany. ödrin e ûkhûnöng ka ecmâkâ Beth-ela. (Ke Luza ien taun ehac.) 24 Ke tavat ecmak ödrin e wâ et ame dit ûheny hnyi taun, me

27 Ke haba at Manase ödrin e ca obâ me Kiriatha-sefer.) 12 Ke haba Kaleba tavat adre me laba hnyi Bethe-seana me je ame ha, ka habe, Haba at ame he ka kot tauniny, me Tanaka me je tauniny, me Kiriatha-sefer, me hûgûnâ e, me oge me he tavat adre me labā Dora me je tauniny, me ka ham kâu nökuk hlu jia Akesa. 13 Ke tavat adre me labā Ibeleama me je tauniny, ame hûgûnâ e Otheniela, nöku Kenaza kei me tavat adre me labā Megido me je Kaleba: me e ame ham Akesa a nokon tauniny: ke hwege at Kanana he ka laba 28 Ke ame hlu eling, me ha ka âiân he ka sumâtâ hwege bi at Isaraela, me ödrin e kunâ at utkânâ ge kamen: he ame utut hlu ûheny Kanana he ka bi athnyaba, k' adre ca ti ob'

habe, Ieû ae wem? 15 Ke haingen, ka 29 Ke haba at Eferaima ödrin e ca obâ habe, Ham but könya hnahic; u je hia but at Kanana tavat adre me laba hnyi Gezera; ham könya hnyei ka hnyi Hwaiöu, anyin a ke at Kanana ame laba hnyi Gezera unyi

30 Ke haba at Zebulona, ödrin e ca obâ tavat adre me laba hnyi Kiterona, me 16 Ke haba lakon at Keni a ûngû Mose, tavat adre me laba hnyi Nahalol; ke ame ödrin e tha he me laku Juda ûheny hnyi tha laba mödrin at Kanana, me bi fat

31 Ke haba at Asera, ödrin e ca obâ öu; ke ödrin e he me tha laba me tavat. tavat adre me laba hnyi Ako, me tavat 17 Ke Juda ame tha he me Simeona a adre me laba hnyi Zidona, me Alab, me liamekeiny mē, me ödrin e kot at Kanana Akeziba, me Heleba, me Afeka, me Rehoba: hnyat adre me labā Zefath me ohia e. Ke 32 ke haba at Asera ödrin e tha laba me haba ien taun, me, Horema. 18 Ke Juda at Kanana, wale tavat a aten hnyei:

Asekelona me baten e, me Ekerona me 33 Ke haba at Nafatali, ödrin e ca obâ baten e. 19 Ke e bi Iehova unyi Juda; tavat adre me laba hnyi Bethe-semes, me me e ame obâ tavat ödrin e laba hnyi hnyei tavat adre me laba hnyi Beth-anath : ke ae hut; ke ca khana bi he ka obâ tavat ödrin e tha laba me tavat Kanana, tavat ödrin e laba hnyi hnyigöulen bucen, anyin adre me labā hnyei: ke so bi haba tavat ae hu gadrin je kariota fao. 20 Ke adre adre me laba hnyi Bethe-semes, me Beth-

34 Ke haba at Amora, ödrin e khöbwe 21 Ke haba laku at Dana ka hnyi hnyei ae hut: k' adre ca Beniamina, ödrin o ca obâ at Jebusi, hn' ödrin he ka utut ka hnyi hnyigöulen wale tavat adre me labā Jerusalema: ke bucen: 35 ke hwege at Amora he ka laba haba at Jebusi ödrin e tha laba me laku bala bi hnyi bucen Heres, hnyi Ajalona, Beniamina hnyi Jerusalema ke ne o but me Salebim: ke hwege bi hnyamen lap anyi Josefa, me ödrin e bi fat bi. 36 Ke 22 Ke haba lap anyi Josefa, me ödrin e haba hnyigöulen at Amora, me, hwân hnyi he ka vat me tavat Beth-ela: ke e bi Ieho- gethen ame ölö Akerabima ai, hwân hnyi

HNYIMAKAN 2.

ödrin e ha kâu, ka habe, Ö u omanenâ thö K ame o hnyi Bokim ûheny Gelegala köhmun homagöuleny taun, ke öhmun e he angela anyi Iehova. Me e ame ha. ka betenge gam. 25 Me e ame omanenâ ka habe, Ôge me kun' öbun ûheny Aiguködrin homagöuleny taun, me ödrin e kot pito, me hum öbun ka hnyi hnyei waleji taun ge hele vat; ke ödrine hna but at me oge khemanyin ka lakamöbun; ke oge me anyin lap hia. 26 Me ame he at ka hnyi ha, ka habe, Oge me ca he balua ka hnyei iny at Heth, me otilâ taun me ounyibâûâ anyik ûhihinyköu möbun : 2 ke Iehova.

lakamödrin : ke ame kû ke dö hwabödrin ame ca hn' ödrin ka hnyi hnyamö Josua. ae ca khan' ödrin Iehova, me je huliwa e ame ânyâ hobi kâu at Isaraela.

11 Ke haba lakon Isaraela ödrin e ânyâ, ame câ je at owisa, wale adre omeli ödrin athnyabainy je khongudrin. unyi hnyi hnyamen je hnyat sei ödrin. 7 Ke haba lakon Isaraela adre me ânyâ 17 Ke ödrin e ca löng ka tavat owisa kö hulö hnyi hnyimakö Iehova, me hnying

haba öbun m' öbun e ca he bi ka ûhi- drin, ke ödrin e bi ûnyi monu me je khong hinyköu me aten hnyei ang; k' öbun e he monu, me khudrung ködrin: ödrin logot ka kia anyidrin je taben hut: ke so bi saû ûnyi hnyi gethen a vheno lakamödrin öbun e ca löng hok hofuc: ieû gabun m' waleji adre löng hnanyibu anyi Iehova; öbun e ânyâ helâe? 3 Anyin a wale oge ke ödrin e ca ânyâ bi helâe. 18 Ke Iehova me ha, ka habe, Oge me ca he ka ob' ödrin ame ham ködrin tavat owisa, me Iehova hnyi hnyimaköbun; k' ödrin e he ka helâ ame tha e me at owisa, me omeli ödrin me je ûdö hnyi je vhaköbun, ke haba je ûnyi hnyamen je iwahnaihmiöny khongudrin, me, hnân hnewe köbun. 4 Ke mödrin hnyi ta je bong hia bongon at angela anyi Iehova ame ha ta je hofuc owisa: anyin a Iehova ame ietra can eling, me haba tavat adre me tenge gan anyidrin mokhon ge tavat adre me sed hmå. 5 Me adre me hwenyi ien dok eling, ödrin me oveci odrin, 19 Ke a mokcu at me, Bokim: ke ödrin e bi hut eling kö owisa, me ödrin e hmetu me okongu ödrin bi hon hwakecin lakamödra me hnu hoton 6 Ke Josua ame kunâ tavat, me haba je khong me bi athnyabaidrin me khudrung lakon Isaraela ödrin e ve he ka hnyi je ködrin; ke adre me ca degec anyidrin je idrin he ka labā hnyei. 7 Ke ame bi huliwa me hwakecidrin ae ûjöng. 20 Me athnyabai lehova tavat hnyi je bong bongu ame ubâhlâ thö hmönyin anyi lehova ka at Josua hia, me hnyi je bong hia thithö! Isaraela; me e ame ha, ka habe, anyin a bongon je hingat ae ûtangkou me Josua, hia but tavat eang hanyâûâ anyik ûhitavat adre hia but hnyi wâ ta je huliwa hia hinyköu, waleji oge me hûna ka lakamödrin, thithö ae gan hmâ anyi Iehova, waleji e me ca löng hok hofuc; 21 awe, oge me ca ame ânyâ hobi kâu at Isaraela. 8 Ke a he hmetu ka obâ je hnyei hobi ködrin a je mokcu Josua noku Nuna, athnyabai Iehova, kolon hnyi ûen mok a Josua: 22 m' oge ke wan haded me ten je hunainy. 9 Me me he ka cubec at Isaraela ûnyi gadrin, ödrin e konâm e hnyi baten iny hnyi hawa, adre me he ka tuö gethen de Iehova Timena-sera, hnyi hnyei ae hut hnyi Efera- he ka vheno e, helâji me lakamödra ame ima, hnyi ke keihen hwadröiny Gaza. ânyâ, ame ne ba. 23 Me Iehova ame onuâ 10 Ke ame ûkhacaköu dö eling hia me je hnyei eling, me ca ie ob' ödrin; ke e

HNYIMAKAN 3.

unyi ae kong hnyi hnyimakö Iehova, me K walang je hnyei Iehova ame onuâ bi athnyabainy je Baala: 12 Ke ödrin e Ka cubic at Isaraela, hna degeci Iehova Khongon lakamödrin, at a tavat adre ca hnyi wâ je vat hia hnyi a hum ödrin ûheny hnyi hnyei Aigupito, Kanana: 2 waleling me me khana je dö me hnu hoton ke je khong, je khongon je anyin lakon Isaraela he ka ûne vat ködrin, hnyei igigili ödrin, me khudrung ködrin : a tavat ödrin e ca hnyi wâ ehac : 3 walang ke ödrin e okuâ hmönyin anyi Iehova. faiv ta than Filisiti, me at Kanana hia, me 13 Ke ödrin e hna degeci Iehova, me bi at Sidona, me at Hivi adre me labā bucen athnyaba ka Baala, me Aseira. 14 Me Lebanona, hwân hnyi bucen Baala-hereame ubâhlâ thö hmönyin anyi Iehova ka at mona ke ne o but hnyi gethen ame didrö Isaraela, me e ame hn' ödrin ka hnyi ka hnyi Hamath. 4 Ke haba tavat eling hnyamen hnyat sei me sei ödrin, me e ame me hnân cubic at Isaraela me me he ka wâ ûcû ödrin me je iwahnaihmiöny mödrin hawa, ödrin e ne he ka hnu hoton je igigilö, me me ca khan' ödrin hmetu bi he hnanyibu anyi Iehova, waleji a hûna ka ka tot hnyi hnyimakan je iwahnaihmiöny lakamödra a deny Mose. 5 Me ame laba mödrin. 15 Ödrin e he ka hnyi ke je lakon Isaraela unyin at Kanana, me at dok hia, me ame kong hnyamo Iehova Heth, me at Amora, me at Perizi, me at ködrin, helâji me Iehova ame ha, me helâ Hivi, me at Jebusi: 6 ke adre me hom me hna khemanyin ködrin ga Iehova: me lakudrin je hlu me me laöiödra, me ham ödrin e vec gan hmâ. 16 Ke haba Iehova lakudra bi je hlu ka lakudra obaga, me bi

Ke ame mokcu Otheniela nöku Kenaza.

lakon Isaraela ödrin e kunâ e me bwihlany menâ hnyei eite je huna. kö Egelona than Moaba. 16 Ke Ehuda weikâ e eû hmelen anyin ûkhaû hnyi jevan | ame omelö minya at Isaraela. 17 Ke e ame hom bwihlany kö Egelona than Moaba: ke at ae ti pipikhenya Egelona. 18 Ke a hia but ham bwihlany e ame kunâ hmetu tavat adre Ke haba lakon Isaraela adre me ânyâ vadren bwihlany. 19 Ke habe e bi, e ame kunâ finyi ae kong hnyi hnyigak hofuc hwan Khong köu. Me e ame hwegiâ lakon Isaraela. todrö ûheny hon taben lap. 21 Me Ehuda hele vat, anyin a e ame ca oc hmeto hele Isaraela adre me he kâu ka owisa.

Iehova Khongudrin, me bi athnyabainy je hnyi hoton. 23 Me ame didrut Ehuda Baala me je Aseira. 8 Anyin a wale ame ka hnyi poretiko, me hlöng li hwanumen ubâhlâ hmönyin anyi Iehova ka at Isaraela, hnyeule ethö kâu, me kiâ. 24 Ke e ame me e ame ûcû ödrin kö Kusani-risathaima he but, me ame o lathnyabainy; me ödrin than Mesopotamia: me lakon Isaraela adre e wâ, ke wâ bi, adre hia but kiâ li hwanume bi athnyabai Kusani-risathaima eit ta men hnyeule ethö; ke haingödrin, ka habe, 9 Ke ame tenge lakon Isaraela ko Ame ne tube li can la hnyi anyin hnyeule Iehova, me Iehova ame oâ ka lakon Isaraela ethö. 25 Ke ödrin e halubahingen ke ne at hnân omelö, ke e ame omeli ödrin, jia o but ödrin e hmehma but: ke wâ bi Otheniela nöku Kenaza kei Kaleba. 10 Ke e ame ca khöng li hlinginy hwanumen ame mokut hon at e hanu Iehova, ke e ame hnyeule ethö; me ödrin e hom ki me owisa ka at Isaraela; ke e ame he ka vat, khöng: me wâ bi, a ta but anyidrin than me haba Iehova ame hnö Kusani-risathaima kâû a ga mokcu. 26 Ke ödrin e tiga than Mesopotamia ka hnyi hnyamen: ke halubahingen, me haba Ehuda ame kec, e hwege hnyamen hu Kusani-risathaima. me he but hnyi hoton je hnatheat, me kec 11 Ke ame menâ hnyei hnyi fâte je huna. Seirath ai. 27 Ke e ame he but me tûâ trutru hnyi hnyei ae hut hnyi Eferaima, 12 Ke ame ânyâ hmetu bi ûnyi ae kong me ame tha utut lakon Isaraela mē ûheny hnyi huyimako Iehova lakon Isaraela: ke hon hnyei ae hut, ke e ame bân. 28 Me e Iehova ame siwhegiö Egelona than Moaba ame ha ködrin, ka habe, Hnu hotuk: anyin ka at Isaraela, can ödrin e ânyâ ûnyi ae Iehova ame hna at Moaba je iwahnaihmiöny kong hnyi hnyimakö Iehova. 13 Me e ka hnyi hnyamöbun. Ke ödrin e utut mē, ame ûkhacaköuâ bi kâu laku Amona me me tuö je dok ae cöcö hnyi Joridano ûcon Amabeka; me e ame he me kot Isaraela, at Moaba, ke adre me ca hna ke at a khaca me hûgûnâ tauniny je ûö pama. 14 Ke ame he hanyâûâ. 29 Ke ödrin e kot at lakon Isaraela ödrin e athnyabai Egelona Moaba hnyi ûen eling helâke ten thauzan eitin je huna. 15 Ke ame tenge kö Iehova tavat, tavat hia ae hunyin, ke tavat hia ae lakon Isaraela, me Iehova ame oâ ködrin hwege; e ba at ame kec möt. 30 Ke adre at hnân omelö, jia Ehuda nöku Gera, at hom ûhnyûkongu Moab hnyi bong eling Beniamina, e at ae me benyin: ke haba hmelen hnyamen at Isaraela. Ke ame

31 Ke hwaban e bi, me Samegara nöku ame tibet hobi kau e bi hele vat a lo li Anath, haba at eling ame kot at Filisiti a homakan, khaca kubit ibeûen; me e ame siks haded ge osö hnân alin bolok: me e

HNYIMAKAN 4.

hmetu hmetu cicö je hnatheat hnyi Gile- makö Iehova, ke a mokcu Ehuda. 2 Ke gala, me ha, ka habe, Than lö, e hu gak haba Iehova ame ûcû ödrin ka hnyi hnyamö hofuc ae iyong köu. Ke haingen, ka habe, Jabin than Kanana, at ame musi hnyi Laba hnyibû ju. Me ame he but hnyöu ai Hazora; ke Sisera taben anyin vat, at ame tavat ödrin e tot unyin. 20 Ke ame hok laba hnyi Haroseth hnyi je hnyei. 3 Haba dö Ehuda kâu : ke e ame laba hnyi hnyeule lakon Isaraela ödrin e tenge kö Iehova : ethö dok ae hu ang, ke e ame hake lap. | anyin ae hu gan nain haded je kariota fao ; Me haba Ehuda ame ha, ka habe, E hu ke twente je huna e ame hom ûhnyûkongo

4 Ke haba Debora perofeta momo, öiö ame inâ but hnyamen a me me oc ut hele Lapidoth, e at owisa ka at Isaraela hnyi vat ûnyi hnyi jevan a metân, me dâ hnye- ûen e. 5 Ke e ame laba hmelen pama kon bi: 22 k'ame dit hele vat ke ne o but anyi Debora wanben Rama me Beth-ela hnyi can; me ame khöt ju pipikhenya hon hnyi hnyei ae hut hnyi Eferaima: ke lakon vat ûnyi hnyi hnyekon; k'ame o but ka e ame ûkhûnöng ka hawo Baraka nöku

bucen Tabora, ke tha hom möu ten thauzan laku Nafatali, me laku Zekulona? 7 Ke oge me he ka lelö köu ka hnyi wagewe Kisona, Sisera, taben vat anyi Jabin, me anyin je kariota, me anyin je utbavat; me oge me he ka hna e ka hnyi hnyamân. 8 Ke haingö Baraka, ka habe, U je ne he ka tha he mönya oge me he ka he; ke u je ne ca he ka tha he mönya, me oge me ca he ka he. 9 Haingen, ka habe, Oge ma hnyi he möu: ke so bi, ca hnân oganö u úhem; anyin ame he Iehova ka hnö Sisera ka hnyi hnyamen momo. Ke ame todrö Debora me tha he me Baraka Kadesi ai. 10 Ke haba Baraka ame hawâ at Zebulona me Nafatali Kadesi ai ; ke ödrin ten thauzan tavat adre tha he më: ke Debora ame tha he mē. 11 Ke haba Heberu at Keni ame ûsâkâûö me at Keni ehac, wale laku Hobaba ungu Mose, ke e ame otilâ umen uma mano hnyi iwajo hnyi Zananim, hnyi baten 12 Ke ödrin e thumetu Sisera, ka habe, E but Baraka nöku Abinoam ka hnyi bucen Tabora. 13 Me haba Sisera ame ûkhacaköuâ anyin ta je kariota hia, nain haded je kariota fao, me tavat hia unyin, ûheny Haroseth hnyi je hnyei, ka hnyi wagewe Kisona. 14 Ke Debora ame ha kö Baraka, ka habe, Todrö, anyin a walang bong ame he Iehova ka hnö Sisera ka hnyi hnyamâm: hawa, ame ca bö Iehova hnyi hnyimakâm? Ke Baraka ame utut ûheny hnyi bucen Tabora ke ten thauzan tavat adre me hnu hoton. 15 Ke haba Iehova ame ohmöiöngi Sisera, me anyin ta je kariota hia, me anyin ta je utbavat hia, ge hele vat hnyi hnyimakö Baraka; ke Sisera ame utut úheny hon anyin kariota, me kec hon kânâ. 16 Ke Baraka ame hnu je kariota me je utbavat, ke ne o but Haroseth hnyi je hnyei: ke ame ta but je utbavat hia thithö anyi Sisera ge hele vat, ke ba but kolon.

17 Ke so bi haba Sisera ame kec hon kânâ ka hnyi uma mano umö Jaela öiö Heberu at Keni: anyin ame laba so Jabin than Hazora, me lap anyi Heberu at Keni. 18 Ke haba Jaela ame he me ûkhanö me Sisera, me ha kâu, ka habe, Than lö saû ju, saû ju könya, ca ot bi. Me e ame saû kâu ka hnyi uma mano, ke e ame tube e ge kubö. 19 Ke haingen kâu, ka habe, Ö u habelik ge köiö; anyin a iny beic. Ke e

Abinoam ûheny Kadesi-nafatali, me ha ame oc hlinginy kaia a dân basin, me kâu, ka habe, Hawa, a ca ha Iehova Khongu habelen e, me tube e. 20 Ke haingen kâu, Isaraela, ka habe, He thö, hok dö ka hnyi ka habe, U me he ka tot hnyi hwanuma, ke ame ne o thö ke at me hnei u, ka habe, E hu at ethö? u me he ka ha ka habe, E 21 Ke haba Jaela öiö Heberu ame ba. hom faoiny uma mano, me hom hama hnyi hnyamen, me he hmecik kâu, me tho fao hnyi halelöúiny, me ame dâ oâ ka hnyi kânâ; anyin a e ame mokut hnying me sēnyin; me e ame mokcu. 22 Ke wâ bi, Baraka ame tiga hnu Sisera, me ame didrut Jaela he ka ûkhanö mē, me ha kâu, ka habe, He thö jem, me oge me he ka omanenâ köu at u me elâm. Ke e ame o but kâu, me wâ bi, ame mokut Sisera a mokcu, ke ka e faoiny uma mano hnyi li halelöûiny. 23 Ke Khong ame oûhnyûkongu Jabin than Kanana hnyi bong eling hnyi hnyimakan lakon Isaraela. 24 Ke haba hnyamen lakon Isaraela ame musi hmetu hu Jabin than Kanana, ke ne o but adre ohió Jabin than Kanana.

HNYIMAKAN 5.

M E haba Debora me Baraka nöku Abinoam, ödru me khumöng hnyi bong eling, ka habe,

 Anyin ame homakan je taben hnyi Isaraela,

Ke haba tavat adre ka ve ham ödra bi me ca höcö

Awe, Oganö Iehova.

3 Löng ju öbun je than; tivehlöng ju öbun je taben;

Me oge me he bi nya ka khumöng kö

Oge me he ka khumongö olungâ kö Iehova, Khongon at Isaraela.

4 Iehova lö, u me he ûheny Seira,

U me he ûheny hnyi utkânâiny Edoma, Me ame öbubuny hmeledrany, k' ame ta but drany,

Me ta but köiö ûnyi hnyi je ûlâ.

5 Ame o Iehova me ame bahihingölö je bucen,

Wale Sinai, ke ame o Iehova Khongu Isaraela.

6 Hnyi ûö Samegara nöku Anath, Hnyi ûö Jaela, ke ba at hnyi je hna cit gethen.

Ke ame he tavat hnyi je ong gethen.

7 Ame ba but je at musi hnyi Isaraela, e hi' ödrin,

Ke ne o but oge me tot, a inya Debora,

Me oge me tot, a ke hinyen hnyi Isaraela.

8 Ke adre me ûca je khong kanyua; Me ame o vat ka hnyi je homagöule: Hawa, e hu bec ame ne ö adre wâ Unyin je fâte thauzan hnyi Isaraela?

9 E bi hnyekuk unyin je taben hnyi hnyei Isaraela,

Hnyat ödrin e ham ödrin bi me ca höcö:

Oganö Iehova thö.

10 Ha manenâ e, öbun tavat tabâ je asina ae hau,

Öbun tavat a laba hon je kubö ae mec, Me öbun tavat vheno gethen.

11 Hnyi dok adre ca löng medien tavat fana, hnyi je hna seköiö,

Adre me he ka aû gaga eling je huliwa ae wisa anyi Iehova,

A ta je huliwa ae wisa hnyi hnen hna musi hnyi Isaraela,

Me ame he je aten Khong ka hnyi je homagöule,

12 Debora lö, hmak dö, hmak dö;

Hmak dö, hmak dö, hai thö khumöng: Baraka lö, nöku Abinoam todrö, me lelö bâ ânyâm je bâ,

13 Me ame ok ke kolon je taben, me tavat;

Ke ame o könya Iehova, ûcon tavat ae 24 Hnahic ut Jaela hon ta je momo, hwege.

14 Ûhedrin hnyi Eferaima ke anyidra wân ûheny Amaleka;

K' ame he hotom Beniamina, aten em hnyei;

Ke ame ok je taben ûheny Makir,

Ke ûheny Zebulona tavat hok uciny at musö vat,

15 Ke e bi unyi Debora je than Isakara; Haba Isakara, me tha ûcû e me Baraka ; Ödrin e wadring ka hnyi hnyigöulen bucen hnyi li can.

Ke haba hnyi je deny je wagewe anyi Reubena,

Me adre me ve sihwegiâ je hnyekudrin eling.

16 Ieû gam u me laba hnyi je haginy mamoe,

He ka löng hwan at ame hawâ je hnabat | 28 Ke ame selat momo hnyi mamalama

Haba hnyi je deny wagewe anyi Reu-

Me waleling adre ti elâm je hnyok.

17 Gileada ame laba hnyi hoton Joridano: Ke ieû ga Dana, me e ame laba bala hon je hu?

Ke ame laba baû Asera hnyi hobat

Me laba hnyi anyin je bwedua

18 Haba Zebulona me wale at ame hna anyin möt ka hnyi deny mok.

Me Nafatali, hnyi je dok ae görany hnyi vat.

19 Ame o but je than me vat;

Me ame vat je thaniny Kanana, Hnyi Tanaka hnyi je an hnyi Megido: Odrin e ca hok mone me hwaban.

20 Odrin e vat ûheny hnyi drany

A vat me Sisera je okhû hnyi je deny.

21 A hom degeci ödrin hnen wagewe Kisona.

Hnen wagewe ehac, wale wagewe Kisona.

Hanuk lö u je hia but uto ju at ae hwege.

22 Me ame uto but boûjimen can je hors Anyin a bibiâ hwege, a hwege bibiâ hnyat ae hwege gadrin

23 Haingen angela anyi Iehova, ka habe, Hangö Meroza but,

Hangâ hwegiâ but tavat adre me labā e ;

Anyin ödrin e ca o he ka hadruo Iehova, He ka hadruo Iehova unyin tavat ae hwege.

Wale öiö Heberu at Keni,

E ame he ka hnahic hon ta je momo hnyi uma mano.

25 E ame sumâtâ köiö, me e ame ham bi dân basin;

E ame hom dân basin ae wahma hnyi kaia anyin than,

26 E ame inâ hnyamen ka hnyi fao,

Me hnyamen a metân ka hnyi hama anyin at huliwa;

E ame kuc Sisera ge hama, e ame kot dâ oâ ban,

E ame dâ me kot dâ oâ halelöûiny.

27 Hnyi li can e ame nom, me ta, me mokut;

Hnyi li can e ame nom, me ta,

Hnyi hnen hna nom, wale e ame ta a mokcu.

me hongot,

Wale hinyö Sisera, hnyi hna pewanâ mamalama, ka habe,

Ieû a bec gan he ka o anyin kariota? Ieû a bec gan je wil anyin anyin ta je

kariota?

metâ,

Ke e ame thu bi kâu, ka habe,

30 Hawa, e ba wâhnodrin, adre tiga ca khenâ je hna hûgûnâ?

Ame ne ûsa khaca hlu ka ke at me ke at, ame ne ûsa lo li hlu;

Ke hnân hobi kö Sisera je khauen adre sei ae ve makan,

Ae ve makan hna tibet omecin hnyi li hwenöiny, ûnyi hnyi nyin je hna sei i 31 Iehova lö, e so e he ka mok je iwahnaihmiöny möu hia helâe:

Ke ame he tavát adre me hnyok kâu ka helâ me seûnö ame he hnyi hwegien.

Me ame menâ but hnyei ke ne o but fâte je huna.

HNYIMAKAN 6.

K E haba lakon Isaraela adre me ânyâ ûnyi ae kong hnyi hnyimakö Iehova: me Iehova ame hn' ödra ka hnyi hnyamen at Midiana hnyi je huna a seven. 2 Ke hwege at Midiana hon at Isaraela: ke can at Midiana, haba lakon Isaraela adre me ânyâ hobi ködra bi je thop hnyi bucen, me je op, me je hnabâ. 3 Ke a hia but belökâ hnyei at Isaraela, me ame o at Midiana, me Amaleka, me tavat e deiö; adre me o but he ka vat mödra; 4 me adre me hunuma cici ödra, me okongoå jeûiny kânâ ke ne o but Gaza, ke ba hmetu omelen at Isaraela, ame ne mamoe, me kau, me asina. 5 Anyin a adre me tha o me haledrin omeno, me umödra je uma mano, ke adre me o helâ me ûseiny hamon; ke ca hnân öü ödra me haledra je kamela: ke adre me o ka hnyi hnyei he ka ohiâ e. 6 Ke gan hmâ ba ta ûnyi anvin at Isaraela can at Midiana; me haba lakon Isaraela adre me tenge kö Iehova.

7 Ke ame tenge kö Iehova lakon Isaraela can at Midiana, 8 me Iehova ame kunâ perofeta ka lakon Isaraela; me e ame ha ködra, ka habe, Walang hofuc ho Iehova Khongon at Isaraela, ka habe, Oge me lili öbun ûheny Aigupito, me hum öbun ûnyi hnyi hnyaba ae uthaluö; 9 ke oge me omeli öbun ûnyi hnyi hnyamen at Aigupito, me ûnyi hnyi hnyamen tavat hia adre me hom ûhnyûkongu öbun, me ob' ödrin hnyi hnyimaköbun me ham bi köbun idrin k'ame ca wâ bi.

29 Me ame thu kâu anyin je momo ae outen je khong khongon at Amora, wale hnyei öbun e labā: ke öbun e ca löng hok hofuc.

11 Ke ame o but angela anyi Iehova, me laba hmelen iwajo anyi Joasa at Abiezera hnyi Ofera: ke haba Gideona a nokon ame kokot hwit hnyi hna hlec vine, he ka ikhâlâ e ge at Midiana. 12 Ke ame manen dut kấu angela anyi Iehova, me ha kâu, ka habe, E bi unyâm Iehova, u baga ae hwege. 13 Ke haba Gideona ame ha kâu, ka habe, Tuhök lö, ame ne e but Iehova unyihmun, ieû can ame o köhmun ta je ûnyi hia eang? ke ewa anyin je ûöman hia wale a thumetu öhmun hnen lakamöhmun, ka habe, A ca hum öhmun Iehova ûheny Aigupito? ke walang ang a hia but Iehova digic öhmun bi, me hn' öhmun ka hnyi hnyamen at Midiana. 14 Ke haba Iehova ame wâ e, me ha, ka habe, He thö me tang hwegiâm eang me omelö at Isaraela ûnyi hnyi hnyamö Midiana: hawa, oge me ca kunö u? 15 Ke e ame ha kâu, ka habe, Tuhök lö, oge me he ka omelö at Isaraela hnen ieû? wâ bi, haba anyik lap wale ae ûnyi baû hmönyin hnyi Manase, ke iny ûhnyûkong hmönyin hnyi hnyaba cica. 16 Haba Iehova ame ha kâu ka habe, Oge me he ka tha e möu, ke u me he ka kot at Midiana helâ me at a khaca. 17 Ke haingen kâu, ka habe, Oge ne hia but kap betenge baû hnyi hnyimâkâm, u me he ka ânyâ könya haten, a u at ame ûhnenamö mönya. 18 0 u ca he ka he ûhem ang, iny me o hmetu but köu, me hom anyik bwihlany, me ip e hnyi hnyimâkâm. Me e ame ha, ka habe, Oge me he ka laba ûhalubahing ke ne o but u me hmetu. 19 Ke Gideona ame didrö, me penapena nokon got, me areto adre ca levenâ ge tap falawa a khaca efa: ke e ame ip utiö hnyi tangen, me hingâlâ dân meno ka hnyi öt, me hom kâu eû hnyi hmelen iwajo, me ham. 20 Me angela anyin Khong ame ha kâu, ka habe, Hom dö utiö me areto adre ca levenâ, me ip hon kic ang, ke hingâlâ but tap meno. Me e ame ânyà helâe. 21 Me haba angela anyi Iehova ame inâ but hnyiban uci hnyi hnyamen, me kâlâ meno me areto adre ca levenâ; me ame o thö meic ûnyi hnyi kic. me thong degecâ meno me areto adre ca levenâ; me ame he but angela anyi Iehova, 22 Ke Gideona ame wâ hnyei; 10 ke oge me ha köbun, ka habe, a angela anyi Iehova; me haingö Gideona, Inya Iehova Khongubun; ca he öbun ka ka habe, Ekölö Iehova Khong! anyin oge Abiezera, ke ne o but hnyi bong ang.

outen lap anyin kamen, me tavat a aten leûnen mamoe, ke khubet bi kânâ hia. taun, me me ca khana he ka ânyâ e hnyi lany, ke e ame ânyâ bi hnyi lit. 28 Ke a hmak dö tavat aten taun hnyi hnyomakatu, me wâ bi, adre hia but kia taben hut kö Baala, me sö degecâ Aseira walethö hon, me hudo bolok a loiny hon taben hut adre otilâ. 29 Ke ame úhnenamoköuâ! tavat, ka habe, Ia ame ânyâ e? Ke ödrin e hia but ûhnö, me hnö, me haingödrin, ka habe, Gideona nöku Joasa ame ânyâ Joasa, ka habe, Hom but nokom m' adre me hlingå: anyin a e ame kia taben hut tavat ödrin e tot kâu, ka habe, Öbun e he ka tengiö Baala? Öbun e he ka omelö e? Haba at ame he ka tengiö Baala me adre me he ka hlingâ ke tiga hnyomakatu bi: ame ne ke khong bi e, hamen he ka tengiâ e bi, can ame hia but kia taben hut 32 Anyin a wale e ame hwenyi ien e hnyi bong eling Jerubaala, ame ha, ka habe, Hamö Baala he ka tengiâ e bi, can hna kia taben hut kâu.

33 Me ame ûkbacaköu at Midiana hia me at Amaleka, me aten e deiö; me ödrin e he me laba hnyi hnyigöulen bucen anyin Jezerela. 34 Ke ame ta hu Gideona hanu Iehova; me e ame tûâ trutru; me ame ûkhacaköu hoton e at Abiezera 35 Me e ame ûkhûnöng ka at Manase hia; me

iohnyimak me angela anyi Iehova. 23 Me mödrin. 36 Ke Gideona ame ha ka Khong, Iehova ame ha kâu, ka habe, E so e hu ka habe, U je ne he ka omelö at Isaraela gam hnahic; ca ot bi: u me ca he ka mok. ge hnyamok helâ me hna ha gam, 37 wâ 24 Me haba Gideona ame otilâ taben hut bi, o ge me he ka ip leûnen mamoe hnyi eling kö Iehova, me hwenyi ien e Iehova- hna huje hwit; ke ame ne hu khubet hon salom: ke ka e bi hnyi Ofera anyin at leûnen mamoe thibi, ke mada bi kânâ, awe, oge me he ka wâhmakhmeto a u me he ka 25 Ke haba hnyi lit eling Iehova ame omelö at Isaraela ge hnyamök helâ me hna ha kâu, ka habe, Hom dö bolok haleny ha gam. 38 Ke ame helâe: anyin a e kâmâm, a bolok a loiny wale at a seven ame vesâ hnyi hnyomakatu, me hlec leûnen hunainy, me kia but taben hut kö Baala mamoe, me owa khubet ûnyi hnyi leûnen anyin kamam, me suba degeca but Aseira mamoe, ke ame unöngötö kaia ge köiö. walethö hon e: 26 ke u me he ka otila 39 Ke haba Gideona ame ha ka Khong, ka taben hut kö Iehova Khongom hnyi hon habe, ca he ka ubahla anyam hmönyin ban hnabâ ae hwege eling, ge huliwa ae könya, ke oge me he ka okhaca biju fuc: ûcû, me hom dö bolok a loiny me me hudo ö iny me he ka okhaca hmetu cubec ge hudiny leû hon utöiny Aseira u me he ka leûnen mamoe; e so e he bi leûnen mamoe sö degecâ. 27 Ke Gideona ame hom hnyat ka mada, ke ame he ka hu khubet bi hnyi a ten ûnyi hnyi lathnyabainy, me ânyâ kânâ hia. 40 Me haba Khong ame ânyâ helâ me Iehova ame ha kâu: ke e ame helâe hnyi lit eling: anyin ame mada thibi

HNYIMAKAN 7.

K E haba Jerubaala, wale Gideona ame vesa hnyi hnyomakatu, me tavat hia thithö unyin me laba hnyi an ame pupua anyi Harod: ke e hnyi hwadro vat anyin at Midiana hnyi baten ong bucen More hnyi hnyigöulen bucen.

2 Ke haba Iehova ame ha kö Gideona, ûnyi ang. 30 Ke haingen aten taun kö ka habe, E se hia hmönyin tavat unyâm, me oge me ca he ka ham at Midiana ka hnyi hnyamödra, wâ e nye bi gan at kö Baala, me sö degecâ Aseira walethö Isaraela könya, me ha, ka habe, Iny möt 31 Haba Joasa ame ha ködrin hia ge hing hnyamök. 3 Ke walang ang, ha thö ka tavat, ka habe, Haba tavat ae ot me öbubuny, e so ödrin e he hmetu, me ie he ûheny hnyi bucen Gileada. Me haba tavat a twente tu thauzan adre me hmetu hmetu, ke ten biju thauzan.

4 Ke Iehova ame ha kö Gideona, ka habe, E tiga se hia hmönyin tavat; hum ödrin dö ka hnyi an, me oge me he ka cubic ödrin eling hobi köu: ke haba at oge me he ka ha köu a g' ame he ka tha he möu, me wale at ame he ka tha he möu; ke haba at oge me he ka ha köu, a g' ame ca he ka tha he möu, me ame ca he ka he. 5 Me e ame hom tavat ka hnyi an: ke haba Iehova ame ha kö Gideona, ka habe. Haba hnyat hia ödrin e drem an helâ me uicin kuli, me u me he ka hake ip ödrin; ödrin e ûkhacaköu hoton e: ke e ame ke helâe minya hnyat hia ödrin e cibouca ûkhûnöng ka at Asera hia, me Zebulona, me ic. 6 Ke haba ûseiny tavat adre me me Nafatali; me ödrin e he he ka ûkhanö drem, wale hnyat ödrin e kap hnyamödrin

baded: ke haba ke keihen tavat bi ae tha tûö trutru igigilö hna hunuma hia, se hia, me ödrin e cibouca me ic. 7 Ke me ha hwegiâ, ka habe, Hobi kö Iehova Iehova ame ha kö Gideona, ka habe, Oge me Gideona. me he ka omeli öbun ge tavat a theri Midiana.

kâu, ka habe, Todrö, me utut ka hnyi hna hunuma ; anyin a oge hia but hna e ka hnyi ûfucidrin; ke hwaban e adre me he ka ha hwegien li hnyamâm he ka utut ka hnyi has hunuma. Me e ame tha he me Fura athnyabainy, ke ne o but ka hnyi hoton tavat adre me hom omjehen vat hnyi hna 12 Ke haba at Midiana, me Amaleka, me aten e deiö, adre me laba hnyi hnyigöuleny bucen helâ me ûseiny hamon; ke haba ûseiny haledrin je kamela helâ önyin köiö, ca hnân bi aû. 13 Ke ame o but Gideona, me wâ bi, ke at ame thumeto hanen ge bwi, haingen, ka habe, Wâ bi, oge bwi, ke e hu ke areto bali adre me khûâ ka hnyi hna hunuma anyin at Midiana, me ame āt ka hnyi uma mano, me kot e, me ame kölu but me hwiö hnyimen hnyikânâi, me ame ta but uma mano. 14 Me ame thu hnen hanen, ka habe, Wale hele vat anyi Gideona, nöku Joasa, a at Isaraela: a hia but Khong hna at Midiana, me anyidrin utbavat hia ka hnyi hnyamen.

15 Ke a löng ut Gideona hna ha bwi ke bongon e, me ame khudrung; me e ame hme-

ka hnyi je hnyimödrin, me ödrin theri | a tha laba unyik, awe, öbun e he minya ka

19 Me haba Gideona me haded unyin, haded, a hnyat ödrin e drem, me hna at ödrin e o ka hnyi hoton hna hunuma hnyi Midiana ka hnyi hnyamâm: ke he tho hwân hmak a wanben, k' adre hap ibi hmak : tavat hia thithö ka hnyi je hnyabadrin me ödrin e tûâ je trutru, me ohmouca je bi. 8 Haba tavat ödrin e hok kamec ge kaia hnyi je hnyamödrin. 20 Ke ame tûö je hnyamödrin me anyidrin je trutru: ke trutru je bunyen a kun, me thu je kaia, me e ame kuna at Isaraela hia ka hnyi umö- ve kat je okûnû ge je hnyamödrin a me, me drin je uma mano; ke e ame hom behana je trutru ge je hnyamödrin a meta me me bi tavat a theri haded: ke e hnyi hmelen tûâ; ke ödrin e hongot hwege, ka habe, e, hnyi hnyigöulen bucen, vat anyin at Hele vat anyi Iehova me Gideona. 21 Ke ödrin e ve tot hnyi je hnödrin bi igigilö 9 Ke haba hnyi lit eling, Iehova ame ha hna hunuma; me ame wadring je vat hia thithö; ke ödrin e hongot me ob' ödra. Ke ödrin e tûâ je trutru a kun ta haded, hnyamâm. 10 Ke u je ne ot ka ut, me u ke Iehova ama iwiaköuâ hele vat anyin ke ma tha he me Fura athnyabaem ka hnyi at me ke at ka ke at a hanen, ke ûcon vat hna hunuma: 11 ke u me he ka löng hia thithö: ke ame kec vat ke ne o but hnyi Bethe-sita hnyi ke keihen Zererath, ke ne o but hnyi hnyigöulen Abela-mehola hnyi Tabath. 23 Me ame ûkhacaköu at Isaraela ûheny Nafatali, me Asera, me Manase hia, me hnu at Midiana. 24 Me haba Gideona ame kunâ je metâ ka hnyi hnyei ae hut hnyi Eferaima hia, me ha, ka habe, Utut öbun ûcon at Midiana me hûgûnâ bânâ wagewe ke ne o but hnyi Bethe-bara, wale Joridano. Me ame ûkhacaköu at Eferaima hia me hûgûnâ wagewe ke ne o but ka hnyi Bethe-bara, wale Joridano. 25 Ke adre me kât li tuhan at Midiana jia Oreba me Zeba ; me adre me hlingo Oreba hnyi hon kic Oreba, ke adre me hlingö Zeba hnyi hna hlec vine anyi Zeba, me hnu at Midiana: ke ödrin e hom li bö Oreba me Zeba kö Gideona hoton Joridano.

HNYIMAKAN 8.

K E haingen at Eferaima kâu, ka habe, Ieû e u je ânyâ köhmun, a u je ca tu ka hnyi hna hunuma anyin at Isaraela, me hum öhmun minya wale m' u he ka vat me ha, ka habe, Todrö, anyin a hia but Iehova at Midiana? Me ödrin e ti oû e. 2 Ke e hna vat anyin at Midiana ka hnyi hnya-ame ha ködrin, ka habe, Ieû oge ânyâ möbun. 16 Me e ame khenâ kun ta haded walang ae nua hon hnöbun hna ânyâ? me me kun ta bunyen me ve ham ka hnyi Hawa, e ca beönua bi hna hlo je wan vine je hnyamödrin hia je trutru, me je kaia ae anyi Eferaima hon je wan vine adre ip ba onyen me je okûnû eû hnyi hnyin je kaia. anyi Abiezera? 3 Haba Khong ame hna 17 Ke e ame ha ködrin, ka habe, Wâ ka hnyi je hnyamöbun li thaniny Midiana, hwakecik, me ânyâ helâe : ke wâ bi, iny ka o jia Oreba me Zeba : ke ieû ae khano nya but ka hnyi hoton hna hunuma, me öbun e he ka ânyâ helâ möbun? Me ame hia he ka ânyâ helâ me oge me ânyâ. 18 Ke anyidrin hmönyin kâu, hnyi ûen e ame ha iny ka he ka tûö trutru, a inya me tavat hia e. 4 Ke ame o but Gideona hnyi Joridano,

Digitized by Google

unyin, a sēnyin dut, k' ame tiga hnuhnu bala bi. 5 Ke e ame ha ka at Sukotha, ka habe, Ö öbun ham je falawa ka tavat adre me he hotuk; anyin a ödrin sēnyin, ke inya oge me hnu Zeba me Zalemuna, li thaniny at Midiana. 6 Ke haingen je thaniny Sukotha, ka kabe, Hawa, e bi hnyi li hnyamâm li hnyamö Zeba me Zalemuna, m' öhmun e he ka ham areto ka je lahiâm? 7 Haba Gideona ame ha, ka habe, Awe, e ka hia but Iehova hnö Zeba me Zalemuna ka hnyi hnyamök, oge me he ka kia je unyibun ge je ûnyi ae ûdö hnyi hnyebuba me je iwatetaföcö. 8 Ke e ame he ûheny e Penuela ai, me ha helâe köhna thu ge at Sukotha. 9 Ke e ame ha hmetu me hnabic, oge me he ka kia hna-

me e ame kât li thaniny at Midiana, Zeba ana, ke ca ha bi je sacein hon nyin je me Zalemuna, me ohmöiöngâ utbavat hia. kamela. 27 Ke haba Gideona ame ânyâ hmetu ûheny hnyi hna vat hnyi gethen anyin taun wale Ofera: ke haba at Isaraela Zeba me Zalemuna, wale öbun e û nya ju hnyei ke ne o but fâte je huna hnyi je cadru, me ha, ka habe, Hawa, e bi hnyi bong bongu Gideona. hnyamâm li hnyamö Zeba me Zalemuna, m' öhmun e he ka ham areto ka tavat unyâm me laba hnyi umen uma bi. ae sënyin ? 16 Me e ame hom wahingatiny taun, me je ûnyi ae ûdö ûnyi hnyi lakon: anyin ae se hia laâiân. habe, Ödrin e tha ûcû möu; haba ödrin hia me ve ûcû me lakon than. 19 Me e

me he hanyâûâ, e me tavat a kun ta haded | öbe ne omeli ödrin, me oge me ca he bi nga ka hling' öbu. 20 Me e ame ha kö Jethrö a nokon a atö, ka habe, Todrö, hling' ödru but. Ke haba hidröu ame ca oc hele vat, anyin ae ot, k' ame tiga thoth. 21 Ke haba Zeba me Zalemuna ödru me ha, ka habe, Todrö me kuc öhmu : anyin ae ûcû at me tang hwegien. Me ame todrö Gideona me hlingö Zeba me Zalemuna, me hom je hmanenanginy nyin haledru li kamela.

22 Ke haba at Isaraela adre me ha kö Gideona, ka habe, U me he ka musi öhmun, a u, me nokom, me öbem: anyin a u je hia but omeli öhmun ûnyi hnyi hnyamen at Midiana. 23 Ke haingö Gideona ködra, ka habe, Oge me ca he ka musi öbun, k' drin: me ame thu kâu at Penuela helâ me ame ca he bi nökuk ka musi öbun: hamö Iehova he ka musi öbun bi. 24 Ke haba minya ka at Penuela, ka habe, Iny ka Gideona ame ha ködra, ka habe, Inya oge me sumat öbun, m' öbun e he ka ve ham bi könya je anen hnyikönyen a gol öbun e 10 Ke e hnyi Karekora Zeba me Zale- hûgûnâ. (Anyin ac hu gadrin je anen muna, tha e mödru anyidru je utbavat helâ hnyikönyen a gol, anyin a at Isamaela me fitin thauzan, je kolon je utbavat hia ödrin.) 25 Ke haingödrin, ka habe, aten e deiö: anyin a kölu but khaca haded Öhmun e he ka ham senyinâ e. Me ödrin me twente thauzan tavat hok hele vat. e ulolo imano me ve khûâ ka hnyin je 11 Ke haba Gideona ame ölö thö hnyi anen hnyikönyen, ödrin e hûgûnâ. 26 gethen deny tavat adre me laba hnyi je Ke haba ihmakiny je anen hnyikönyen a uma mano hnyi ke keihen e deiö Noba me gol, wale e ame sumâtâ, me wan thauzan Jogeba, me hlingâ je utbavat; anyin ame ke seven haded je sekel gol; ke ca ha bi je laba hmâ vat eling. 12 Ke ame kec ut hmanenanginy, me je sawakiny, me je Zeba me Zalemuna; me e ame hnu ödru; ûkhaû ae udrudrâ a khaûen li than Midi-13 Ke haba Gideona nöku Joasa ame iefoda ûnyi hnyi je ûnyi e, me ip e hnyi ûheny thö Heres. 14 Ke e ame kât ke hia thithö ödrin e bi ûnyi monu me ûnyi hidrou at Sukotha me hnö e: me e ame ha eling: ke wale hnewe kö Gideona me bongon je than Sukotha, me je hingat a anyin lap. 28 Ke ame ngâ at Midiana sevente seven. 15 Me e ame o but ka at hnyi hnyimakan lakon Isaraela, ke ca Sukotha me ha, ka habe, Wâ hm' öbun ju görany hmetu bi je bödrin. Ke ame menâ

29 Me ame he Jerubaala nöku Joasa, sevente je baga laku Gideona, a je hing 31 Ke hnyebuba me watetaföcö me osöâ kâu. haba anyin momo hnyi Sekema, me ame 17 Ke e ame kiâ hnabâ hnyi Penuela, me hnokoâ nokon baga me e ame hwenyi ien hlingå aten taun. 18 Ke e ame ha kö Abimelek. 32 Ke ame mokcu Gideona Zeba me Zalemuna, ka habe, Ehö tavat öbe nöku Joasa ke ti hingat ut, me adre me hlingâ hnyi Tabora? Me haingödru, ka konâme hnyi hu Joasa a kamen hnyi Ofera iny at Abiezera.

33 Ke ame mokcu Gideona, me ame ame ha, ka habe, Je liamekeiny mönya hmetu lakon Isaraela, me bi ûnyi monu ödrin, a tha hinyöhmun; kia inya Iehova, me je Baala, me wiö Baala-berith me me

ödrin e ca ûnykûme Iehova Khongudrin, at ame omeli ödrin ûnyi ge je iwahnaihmiöny mödrin hia thithö igigilö: 35 ke khaca ödrin e ca betenge ge hnyaba Jerubasla, wale Gideona, hoton ta je so hia e ame ânyâ hobi kâu at Isaraela.

HNYIMAKAN 9.

K haba Abimelek nöku Jerubaala ame he Sekema ai ka je liamekeiny me hinyen, me ûhnenamö mödrin, me lap keiat; anyin a e ame lubaduong.

hnyi Sekema. 7 Ke adre me thumetu a liamekeiny mē. Jotham, me e ame he me tot hon bucen u ma he ka musi öhmun. 11 Ke haingen Abimelek.

khongudrin. 34 Ke haba lakon Isaraela me ha ka vine, ka habe, Aiö u, he ka musi öhmun. 13 Ke haingen vine ködra, ka habe, Hawa, oge me he ka hna degecâ anyik waina, at ame osenyina Khong me at, me he he ka hnyihnyikö hon ta je ûö? 14 Ke haba je ûö hia thithö adre me ha ka iwatetaföcö, ka habe, Aiö u, he ka musi öhmun. 15 Ke haingen iwatetaföcö ka je ûö, ka habe, Öbun e ne hû nya hnathu nya me me anyibun than, he thö jem me laba hnahic hmelen anyik dok ae hwaelu: ke ame ne ba, e so e he but meic ûnyi hnyi iwatetaföcö me thong degecâ je arasiny hia anyin kamen hinyen, me ha, ka habe, Lebanona. 16 Ke walang ang ame ne 2 0 öbun e ha ka hnyi hnyikönyen tavat hnathu me wisa wale hnöbun hna ânyâ, hia hnyi Sekema, ka habe, Hawa e so öbun e otilö Abimelek me than, ke ame ne köbun ame he bi laku Jerubaala hia a so hnöbun hna ânyâ kö Jerubaala me sevente ka musi öbun, ke hawa, ame ne so anyin lap, ke öbun e ne bi hwaban kâu at a khaca he ka musi öbun? Ke ûnykû- helâ me anyin huliwa; 17 (anyin a vat cica me ju öbun a jeiöbun me utiöibun inya. 3 hobi köbun, me ip anyin möt hnyi hnyima-Me ame ûhnenamö gan je liamekeiny me kan, me omeli öbun ûnyi hnyi hnyamen at hinyen ka hnyi hnyikönyen at Sekema hia Midiana: 18 ke hnyi bong ang öbun e tot je hofuc hia eling: ke ame hmehmela je ka lap anyi cica, me hia but hlingâ lakon hnyekudrin he ka he hotu Abimelek, a sevente hon veto a khaca, me otilo Abiaoyin a haingödrin, ka habe, Liamekeiny melek, wale nokon ke momo a athnyabainy, e mötin. 4 Ke ödrin e ham kâu je mone me me thaniny at Sekema, anyin a liame-a sevente ûnyi hnyi uma umö Baala-berith, keiny e möbun;) 19 ke ame ne hnathu me Abimelek ame ûco je hnyat ae monu me wisa hnöbun hna ânyâ kö Jerubaala me hop, k' ödrin e hnu hoton. 5 Me e me anyin lap hnyi bong ang, Awe, senyini ame he ka hnyi uma umen kamen hnyi Abimelek dö öbun, ke e ame he ka senyin Ofera, me hlingâ je liamekeiny mē a laku köbun: 20 ke ame ne ba, e so e me he but Jerubaala a sevente, hon veto a khaca: ke jem meic ûnyi ga Abimelek, me an at Se-kolon thiju Jotham noku Jerubaala a wa- kema, me ûnyi hnyi lap anyi Milo: e so e me he but meic ûnyi ge at Sekema me 6 Ke ame ûkhacaköu at Sekema hia, me laba hnyi Milo, me ön Abimelek. 21 Ke lap anyi Milo hia, me he me otili Abimelek Jotham ame wadring do me kec, me he me me than, hnyi iwajo baten veto ame tot Bere ai me laba eling, ame outo Abimelek

22 Ke ame than hon at Isaraela Abime-Gerezim, me fuc göranyai me hongot me lek hnyi kun ta huna. 23 Ke haba Khong ba ködrin, ka habe, Ling nya ju öbun at ame kunâ hanu ae kong kö Abimelek me Sekema, me me ling öbun bi Khong. 8 at Sekema; ke haba at Sekema ödrin e Haba ta je ûö hnyi ke bong ehac adre me iyawö Abimelek: 24 me me hwâdâ thö he ka hû ke than hobi ködra bi; me adre hna okongoâ laku Jerubaala a sevente, ke me ha ka ûö elaio, ka habe, U me he ka ame takû Abimelek dren liamekeiny mömusi öhmun bi. 9 Ke haingen ûö elaio drin, ata hling' ödrin, me at Sekema, hnyat kodra, ka habe, Hawa, oge me he ka hna ödrin e hadruâ he ka hlingâ je liamekeiny degecâ anyik pipikhenya wale adre ogânâ mē. 25 Ke haba at Sekema ödrin e ip Khong me at ûnyi gak, me he ka hnyi- tavat he ka mokut iyâwâ hon je bucen, ke hnyikö hââng me jem hon ta je ûç? 10 ödrin e hûgûnâ omjehen tavat adre me Me ame ha je ûö ka imeta, ka habe, Aiö u, gethen unyidrin: ke adre me thumetu

imeta ködra, ka habe, Hawa, oge me he 26 Ke ame o but Gaala nöku Ebed me ka hna degecâ hnebwiaik, me je wan gak je liamekeiny mē, me he Sekema ai: ke ae so, me he he ka hnyihnyikö hââng me ame labageju kâu at Sekema. 27 Ke ödrin jem hon je ûö 1 12 Ke haba je ûö adre e he ka hnyi ta hnyei, me tau wan haledrin je vine, me ututo je wan vine, me senyin, me didrö ka hnyi uma umen khongudrin, 28 me han, me ic, me hangö Abimelek. Ke Gaala nöku Ebed ame ha, ka habe, Ia Abimelek, ke ia Sekema, m' ötin e he ka bi athnyabainy? Hawa, ca nöku Jerubaala? ke Zebul althnyabainy? e so öbun e bi athnyabainy hnyat Hamora, kamö Sekema: ke hnan eû ötin e he ka bi athnyabainy at e. 29 E na e ju unyik tavat eang! m' inye he ka hum Abimelek. Me e ame ha kö Abimelek, ha habe, Bi hanen ju ânyâm vat, me he thö jem. 30 Ke haba Zebul tuhan taun ame löng hofuc ho Gaala nöku Ebed, me ame ubâhla anyin hmönyin. 31 Me e ame kunâ duöngâ je metâ kö Abimelek, ka habe, Wâ bi, a o but hnyi Sekema Gaala nöku Ebed me je liamekeiny mē; ke wâ bi, ödrin e okongoâ taun gam. 32 Ke walang ang todrö hnyi lit, u me tavat unyâm, me mokut duöng hnyi ta hnyei; 33 ke hnyi hnyomakatu e ka o thö seûnö, me u me he ka vesâ, me utut ka hnyi taun: ke wâ bi, e ka he me lahien he ka tet metâ köu, me u me he ka ânyâ ködrin helâ me imaneniny köu.

34 Me ame todrö hnyi lit Abimelek, me lahien hia, me mokut iyawö Sekema a ödrin 35 Ke ame didrut Gaala je bunyen a vak. nöku Ebed me tot hnyi homagöuleny taun; ke ame todrö Abimelek me tavat unyin ûnyi hnyi hna mokut. 36 Ke haba Gaala ame wâ tavat, me e ame ha kö Zebul, ka habe, Wâ bi ame utut tavat ûheny hon je bucen. Ke haingö Zebul kâu, ka habe, Haba ûnyi u je wâ, me, hmenon je bucen halâ me tavat. 37 Ke ame ha hmetu Gaala ka habe, Wâ bi, ame utut tavat ethö hnyi wanben hnyei, ke ame o ke bunyen hnyi gethen ame he ka hnyi iwajo anyi Meoneni. 38 Me Zebul ame ha kâu, ka habe, Ewa hnyimâm wale at ame ha, ka habe, Ia Abimelek m' adre me he ka bi athnyabainy? hawa, ca wale hnyei u me hûkötiâ? ö u he thö walang ang me vat mödrin. 39 Me ame he but Gaala hnyi hnyimakan at Sekema, me vat me Abimelek. 40 Ke haba Abimelek ame hnu e me e ame kec gan, ke se hia a ta me āt ke ne o but hnyi homagöule. 41 Ke Abimelek ame laba hnyi Aruma: ke haba Zebul ame obö Gaala me je liamekeiny mē, me ödrin e ca he ka laba hnyi Sekema. 42 Ke nyi ame he tavat ka leke. 43 Me e ame hom tavat me khenâ Jerubaala. me me kun ta bunyen me khöu mokut hnyi

hnyei; me wâ, ke wâ bi, ame he but tavat ûhedrin hnyi taun; me e ame utut ködrin, me kuc ödrin. 44 Ke ame wådring Abimelek, me je vat unyin, me tot hnyi homagöuleny taun: ke haba ke li bunyen, ödrin e wâdring ködrin hia hnyi hnyei me kuc ödrin. 45 Ke haba Abimelek ame vat me taun hnyi bong hia eling; ke e ame hûgûnâ taun, me hlingå je aten: ke e ame kot taun, me ave ge sâlt.

46 Ke a löng ut tavat hia hnyi hnabà hnyi Sekema, me ödrin e didrö ka hnyi thop hnyi uma umen khong Berith. Me adre me thumetu Abimelek a g' ame ûkhacaköu tavat hia thithö aten hnabâ hnyi Sekema. 48 Ke haba Abimelek me tavat hia thithö unyin, ödrin e ölö ka hnyi bucen Zalemon; ke haba Abimelek ame hom gö hnyi hnyamen, me subå but ke vheiny úö, me hom me ip hon bajibenyin: ke haingen ka tavat unyin, ka habe, Haba hnök hna ânyâ wale öbun e wâ, logotö me öbun a ânyâ helâng. 49 Me ame ve sö but tavat hia je vheiny minya, me he hotu Abimelek, me ip hnyi thop, me thong thop hudrin; me ame mok tavat hia aten hnabâ hnyi Sekema minya, helâ me wan thauzan obaga me omomo.

50 Haba Abimelek ame he Thebez ai, me ip vat cico Thebez, me kot e. 51 Ke e hu hnabâ ae hwege hnyi wanben taun, me ame kec kå e obaga me omomo, me tavat hia thithö hnyi taun, me hlöng hwanumödrin, me olo ka hnyi hon hnabâ. 52 Ke ame o Abimelek ka hnyi hnabâ me vat mē, ke e ame hakekenyâ hwanumen hnabâ he ka thong e ge meic. 53 Me haba ke momo ethö görany ame khûâ veto hnân omomono hwit ka hnyi hon bö Abimelek, me ame hmouca but ibokomokiny. 54 Me e ame ie hongot ka hidröu at ame hom tilâ anyin je ûnyi vat, me ha kâu, ka habe, Oc ut ânyâm hele vat me hlingö nya, wâ adre ne haiö nya, ka habe, Haniny momo. ame dâ oâ e hnen hidröu me e ame mokcu. 55 Ke a wâ but at Isaraela a ga mokcu Abimelek, me adre me vese ka hnyi je hnyabadra. 56 Ke helâe Khong ame bi hwaban monu anyi Abimelek, waleji e ame ânyâ ka kamen, a hlingâ je liamekeiny mē a sevente: 57 ke haba ta je hulö hia thithö anyin tavat Sekema, me, Khong ame bi hwaban ka hnyi je bödrin: me ame hwâdâ hnyi hnyei; me adre me thumetu Abime- ködrin hnaûhangö hnö Jotham nöku

HNYIMAKAN 10.

K E hwabö Abimelek me ame o Tola _ nöku Pua, nöku Dodo, at Isakara, he ka omelö at Isaraela ; ke e ame laba hnyi Samira hnyi hnyei ae hut hnyi Eferaima. 2 Ke e ame owisa ka at Isaraela hnyi je huna a twente theri, ke e ame mokcu, me adre me konâm e hnyi Samira.

3 Ke hwaban e me ame o Jaira at Gileada, ke e ame owisa ka at Isaraela huyi je huna a twente tu. 4 Ke e hu lakon baga a thöte, ödrin e tabâ je asina a thöte, ke e hu gadrin je taun a thöte, ke adre me hwenyi iödrin Havoth-jaira ke ne o but hnyi bong ang, wale je taun hnyi hnyei Gileada. 5 Ke ame mokcu Jaira, me adre me konâm e hnyi Kamon.

hmeto bi ûnyi ae kong hnyi hnyimakö Iehova, me bi athnyaba ka je Baala, me Aseira, me je khongon Suria, me je khongon Zidona, me je khongon Moaba, me je khongon laku Amona, me je khongon at Filisiti; ke adre me digic Iehova me ca bi athnyabainy. 7 Me ame ubâhlâ hmönyin anyi Iehova ka at Isaraela, me e ame ûcû ödrin ka hnyi hnyamen at Filisiti, me laku Amona. 8 Ke ödrin e ovecá me seda lokon Isaraela hnyi huna eling: eitin ta je huna adre hom ûhnyûkongo lakon Isaraela hia wale hoton Joridano hnyi hnyei iny at 9 Me ame he Amora, hnyi Gileada. hanyâûâ Joridano laku Amona he ka vat minya me at Juda, me Beniamina, me lap anyi Eferaima; ke e hmak gan hmâ at Isaraela. 10 Haba lakon Isaraela ödrin e tenge kö Iehova, me ha, ka habe, Öhmun e hia but ânyâ hulö köu, wale öhmun e hna degecâ Khonguhmun, me bi athnyaba bi ka je Baala. 11 Ke haba Iehova ame ha ka lakon Isaraela, ka habe, Hawa, oge ca omeli öbun ûnyi ge at Aigupito, me at Amora, me laku Amora, me at Filisiti? 12 Ke haba at Zidona, me Amaleka, me Maon, ödrin e okongu öbun ; me öbun e tenge könya, me oge me omeli öbun ûnyi hnyi je hnyamödrin. 13 Ke öbun e digic nya bi, me bi athnyaba ka je khong: anyin a wale oge me ca he hmetu ka omeli öbun. 14 He th' öbun ka tenge ka je khong öbun e ûca ; hamödrin he ke omeli öbun hnyi úen hna ka ânyâ helâ me hwâm hofuc.

köhmun ûnyi ae so köu; ke so bi ö u omeli öhmun thibi hnyi bong ang. 16 Me adre me degec je khong kanyua unyidrin, me bi athnyaba kö Iehova, ke e ame tenge ge vec anyin at Isaraela.

17 Ke ame ûkhacaköu laku Amona, me hunuma hnyi Gileada. Ke ame ûkhacaköu lakon Isaraela me hunuma hnyi Mizepa. 18 Haba tavat, a je thaniny Gileada, ödrin e ûhaköuâ, ka habe, Ie at ame he ka bân he ka vat me laku Amona? me e ame he ka taben at Gileada hia thithö.

HNYIMAKAN 11.

E haba Jefetha at Gileada me at ae hwege, ke e nokon momo hnyi gethen; ke Gileada ame hnöku Jefetha. 2 Ke haba öiö Gileada ame hnokoâ lakon 6 Ke haba lakon Isaraela adre me ânyâ obaga; ke a gan dut obaga lakon âiân, me ödrin e obö Jefetha, me ha kâu, ka habe, U me ca he ka hnyi hu jekhöu hnyi hnyaban kamöhmun, anyin a u nokon ke momo. 3 Me Jefetha ame kec ge liamekeiny mē, me laba hnyi hnyei Tob: ke ame the he me Jefetha tavat ae monu, k' ödrin e tha he ehele mē.

4 Ke hnyi ke ûen bi, haba laku Amona, ödrin e vat me at Isaraela. 5 Ke haba hnyi ûen ame he laku Amona ka vat me at Isaraela, me ame he wahingatiny Gileada he ka hum Jefetha ûnyi hnyi hnyei Tob: 6 me ödrin e ha kö Jefetha, ka habe, He thö jem he ka ci öhmun, m' ate me he ka vat me laku Amona. 7 Me Jefetha ame ha ka wahingatiny Gileada, ka habe, Hawa, öbun e ca hûkötiö nya me obö nya ûnyi hnyi hnyaba cica? ke ieû gabun öbun e he jem könya walang ang, k' ame o but köbun ûnyi ae kong? 8 Me haba wahingatiny Gileada ödrin e thu kö Jefetha, ka habe, Waleling öhmun e o köu walang ang, m' u me he ka tha he möhmun me vat me laku Amona, m' u me he ka taben at Gileada 9 Me haba Jefetha ame ha ka wahingatiny at Gileada, ka habe, Öbun e ne he ka hum nya ka hnyi ik he ka vat me laku Amona, k' ame ne he Iehova ka hn' ödrin könya, hawa, oge me he ka ban köbun? 10 Me haba wahingatiny Gileada ödrin e thu kö Jefetha, ka habe, Hamö Iehova ka wâ hnathu ötin ; a öhmun e he sed' öbun. 15 Haba lakon Isaraela ödrin haba Jefetha ame tha he me wahingatiny 😊 ha kö Iehova, ka habe, Öhmun e ânyâ Gileada, me haba tavat adre me otilâ me hwakecin ae kong, hamâm he ka ânyâ hia me taben me ban hudrin : ke haba Jefetha

makö Iehova hnyi Mizepa.

12 Ke haba Jefetha ame kunâ je metâ ka thaniny laku Amona, ka habe, Ieû gam könya, anyin a u je he jem ka vat me ik hnyei? 13 Haba thaniny laku Amona ame thu ka je metâ anyi Jefetha, ka habe, Anyin a at Isaraela ödrin e hûgûnâ ik hnyei, hnyi ûhedrin jem ûheny Aigupito, hwân hnyi Arerona ke ne o but Jaboka, me Joridano: ke walang ang ham hmetu thö e hnyi ûsoköu. 14 Ke haba Jefetha ame kuna hmetu ke je meta ka thaniny laku Amona: 15 me ha kâu, ka habe, Walang hofuc ho Jefetha, ka habe; A ca hom at Isaraela hnyei Moaba me hnyei iny laku Amona: 16 ke ame he jem at Isaraela Iehova, me e ame he hanyâûâ hnyei ûheny Aigupito, me ödrin e vheno hnyebuba ke ne o but hnyi Köiö ae Dra, me o hnyi hnyi Gileada, ke ûheny Mizepa hnyi Gileada Kadesi; 17 me ame kunâ je metâ at mee ame he ka laku Amona. 30 Ke haba Isaraela ka thaniny Edoma, ka habe, Ö u Jefetha ame bi khöbi kö Iehova, ka habe, hnö nya but he ka vheno em hnyei: ke U je ne he ka hna laku Amona ka huyi ame ca löng bi than Edoma. Ke helâe hnyamök, 31 ke iny ka o hmetu hnyi minya adre me ûkhûnöng ka than Moaba: hnahic ûheny unyin laku Amona, me haba me e ame höcö bi: ke İsaraela ame laba ûnyi ame he ka didrut ûheny hnyi hwanuhnyi Kadesi. 18 Ke e ame vheno hnye-men umök uma he ka ûkhanö mönya, me buba, me igigilö hnyei Edoma, me hnyei wale hobi kö Iehova, me oge me he ka Moaba, me he hnyi ke keihen e deiö hnyei hudo e me hudiny leû. Moaba, me hunuma hnyi ke keihen Jefetha ame he ka laku Amona he ka vat Arenona; ke ödrin e ca o hnyi hnyigöulen mödrin; ke Iehova ame hn' ödrin ka hnyi Moaba, anyin a Arenona hnyigot me hnyamen. 33 Ke e ame kuc ödrin hwân Moaba ehac. 19 Ke haba Isaraela ame Aroera ke ne o but hnyi Minith, a je taun ûkhûnöng kö Sihona than Amora, than a twente, ke ne o but Abela-ceramim, ke ti Hesebona; ke Isaraela ame ha kâu, ka gan hna kuc ödrin. Ke adre me hom habe, Ö u hn' öhmun he ka vheno hnyi em ûhnyûkongo laku Amona hnyi hnyimakan hnyei, me he ka hnyi ik. Sihona ame ca kap ho Isaraela he ka vheno hnyi iny hnyei: ke Sihona ame ûkhaca- ka hnyi hnyaban, me wâ bi, ame o thö köuâ lakeiny hia, me hunuma hnyi Jahaza, nokon hlu he ka ukhanö mē, me je me vat me Isaraela. Khongu Isaraela ame hnö Sihona me ke ba hmetu nokon baga me hlu. 35 Ke

ame ha hwan ta je hofuc hia hnyi hnyi- hawa, u beönua hu Balaka nöku Zipora than Moaba? hawa, ame tot at eling kö lsaraela me vat mödra? 26 Ke ame tiga laba Isaraela ehac hnyi Hesebona me je tauniny, me Aroera me je tauniny, me ta je taun hia thithö hnyi hnyigöulen Arenona hnyi je huna a theri haded; me ieû gabun öbun e ca hûgûnâ e hnyi ûen eling! 27 Anyin a wale oge me ca okongu u, ke u me ânyâ könya ûnyi ae kong he ka vat mönya: hamö Iehova, At Owisa, he ka owisa ka lakon Isaraela me laku Amona hnyi bong eang. 28 Ke haba thaniny laku Amona ame ca löng hofuc ho Jefetha wale e ame ûkhûnöng kâu.

29 Me ame ta but hu Jefetha hanu Gileada, me Manase, me vheno Mizepa 32 Me haba 20 Ke haba lakon Isaraela.

34 Ke ame o thö Jefetha hnyi Mizepa 21 Ke haba Iehova | bwinybet me bibià: ke hake e thibi nokon, lakeiny hia thithö ka hnyi hnyamö Isaraela, e ame wâ e, me e ame kia anyin ûkhaû, me me adre me kuc ödrin: me Isaraela ame ha, ka habe, Ekölö ge nökuk! u je hia but hom hnyei hia iny at Amora, tavat a idrin ohmakâ hnyekuk, ke iny vec ut gam: hnyei eling. 22 Ke adre me hom hnyi- anyin a oge hia but fuc kö Iehova, ke ca göulen hia at Amora hwân hnyi Arenona khanö nya bi he ka hmetu. 36 Me e ame ke ne o but hnyi Jaboka, ke hwân hnyi ha kâu, ka habe, Cica, u je hia but fuc kö hnyebuba, ke ne o but Joridano. 23 Ke Iehova; ânyâ thö könya helâ me hofuc walang ang, haba Iehova Khongu Isaraela ame o but ûnyi hnyimâm; anyin a ame obâ at Amora hnyi hnyimakan lakeiny | Iehova ame bi hwaban ka je iwahnaihmiöny a at Isaraela, ke u me he biju u ka labā e? möu, a laku Amona. 37 Ke haingen ka 24 Hawa, u me ca he ka labā hnyei a ham kamen, ka habe, Ânyâ thö könya ûnyi köu he ka labā ga Kemosa a khongom? eang, wale he ka hnö nya but hnyi lo li Me haba öhmun, me öhmun e he ka tehi, me inye he ka he monu hon je bucen hom iny tavat hia waleji a obâ Iehova tha e me je lahanök, me tenge can anvin a Khonguhmun hnyi hnyimaköhmun. 25 Keiiny hlu baû but. 38 Me haingen dö, He bucen can anyin a e hlu baû but. 39 Ke leema. hnyi je huna he ka tengiâ hlu nöku Jefetha Zebulona. st Gileada vak ta bong hnyi je huna.

HNYIMAKAN 12.

K E haba at Eferaima adre me ûkhaca-köu me he ka hnyi hwadrö: me ödrin e ha kö Jefetha, ka habe, Ieû gam u je he ka vat me laku Amona, ke u je ca haw' öhmun he ka tha he möu? öhmun e he ka thong umâm uma ka hom ge meic. 2 Haba Jefetha ame ha ködrin, ka habe, haba inya me atök öhmun e ûö hwege me laku Amona; ke o ge haw' öbun, ke öbun e ca omeli nya ûnyi hnyi hnyamödrin. 3 Ke o ge me wâ a öbun e ca omeli nya, me oge me öûnyibâûâ anyik möt, me he ka vat me laku Amona, ke Iehova ame hn' ödra ka hnyi hnyamen at Filisiti hnyi je ödrin ka hnyi hnyamök: can ieû öbun e huna a fâte. he jem könya hnyi bong ang he ka vat bi, ka habe Siboleth; ke ca khana he ka uen eling fâte tu thauzan at Eferaima.

hnyi ke taun hnyi Gileada.

thö. Ke e ame hna e hnyi lo li tehi, me e je huna a seven. 10 Ke ame mokcu ame tha he me je lahanen, me tenge hon je libezan, me adre me konâm e hnyi Bethe-

hwaban lo li tehi e ame hmetu ka kamen, me e ame ânyâ kâu helâ me hnen hna bi Isaraela Elona at Zebulona; ke e ame khöbi ke a ca hia but tha mwi me ke owisa ka at Isaraela hnyi je huna a ten. baga. Ke wale hwakecin hnyi Isaraela, 12 Ke ame mokcu Elona at Zebulona, me 40 a g' ame he je hlu lakon at Isaraela adre me konâm e hnyi Ajalona hnyi

> 13 Ke hwaban e, me, Abedon nöku Hilel, at Pirathon, ame owisa ka at Isaraela. 14 Ke e hu lakon obaga a fâte, ke thöte laöbiny, ödrin e tabâ je asina a sevente; ke a ame owisa ka at Isaraela hnyi je huna a eit. 15 Ke ame mokcu Abedon nöku Hilel, at Pirathon, me adre me konâm e hnyi Pirathon hnyi hnyei Eferaima, hnyi hnyei ae hut anyin at

HNYIMAKAN 13.

K E haba lakon Isaraela adre me ânyâ hmetu hwakecin ae kong hnyi hnyimakö Iehova; me Iehova ame hn'

2 Ke wale ke at at Zorea hanen lap mönya? 4 Ke haba Jefetha ame ûkhaca-anyin at Dana, Manoa ien; ke toûnyi koua tavat hia hnyi Gileada, me vat me jaian, k' ame ca hnokoa bi. 3 Ke ame Eferaima; ke haba at Gileada ödrin e kot manen dut angela anyi Iehova ka momo, at Eferaima, anyin a ödrin e ha, ka hâbe, me ha kâu, ka habe, Wâ bi, u toûnyi Je bá öbun at Gileada ûheny Eferaima walang ang, me ca hnokoâ bi ; ke so bi u hnyi wanben at Eferaima me Manase. me he ka erkin, me hnokoâ da. 4 Ke 5 Ke haba at Gileada ödrin e khaletâ je walang ang, e so u me wâ wia bi, u me ca dok ae cöcö hnyi Joridano, ke tiga bec at he ka ic waina me grâg, ke u me ca he bi Eferaima: ke ame ne ha at Eferaima, ka han ûnyi ae kap: 5 ke wâ bi, u me he tavat adre me kec, ka habe, Hne dek dö he ka erkin, me hnokoa da, ke adre me ca he ka hanyâûâ, me haba at Gileada ödrin e ha ka ip heleûgi hon ban, anyin ame he ka kau, ka habe, U at Eferaima? Ke ame Nazeri ka Khong wanakat ûnyi hnyi ne ha, e ba, 6 me haingödrin kâu, ka habe, hnyok: ke e ame he ka hwân he ka omelö Bethe ha, ka habe, Shiboleth; me haingen at Isaraela ûnyi ge at Filisiti. 6 Ke ame he but momo me thumeto âiân, ka habe, A o ha wisa, me ödrin e kât me hlingâ hnyi je könya ka aten Khong, ke helâ hnyimakan dok ae cöcö hnyi Joridano: ke ame ta hnyi me hnyimakan angela anyin Khong hnân outen; ke oge ca hnö dok a mwi hnyin, 7 Ke Jefetha ame owisa ka at Isaraela ke e ame ca ha minya könya ien: 7 ke e hnyi je huna a siks. Me ame mokcu ame ha könya, ka habe, Wa bi, u me he Jefetha at Gileada, me adre me konâm e ka erkin, me hnokoâ da; ke walang ang u me ca he ka ic waina me grâg, ke ca he 8 Ke hwaban e me ame owisa ka at bi ka han ûnyi ae kap: anyin ame he ka Isaraela Ibezan at Bethe-leema. 9 Ke Nazeri ka Khong wanakat ûnyi hnyi thöte lakon obaga, ke thöte lakon wahlu e hnyok, ke ne o but bong e ame mokcu. ame ve hna hââng, ke e ame hom wahlu a 8 Ke haba Manoa ame sumatö Iehova, ka thöte ûheny hele hobi kâu lakon obaga. habe, Tuhök lö, ö e o hmetu köhmu aten Ke e ame owisa ka at Isaraela hnyi Khong u je kunâ, me me n' öhmu ge

he ka hnokoå. 9 Ke Khong ame löng haba Iehova ame ohnahica e. 25 Ke ame hofuc ho Manoa; me ame o hmetu angela anyin Khong ka âiân ame laba hnyi hnyei: ke hiö Manoa a âiân unyin. 10 Me ame ie wadring momo, me thumeto âiân, me ha kâu, ka habe, Wâ bi, ame manen hmetu könya ateji ame o könya hnyi ke bong. 11 Me ame todrö Manoa me he hoton âiân, me o unyin at, me ha kâu, ka habe, U at waleji u je ûhnenamö me momo? Haingen, Inya e. 12 Ke haingö Manoa, ka habe, E na āt ju hwâm hofuc: ke ame he ka helâ ua wanakat? ke ieû hudrân. 13 Me ame ha angela anyi Iehova kö ame ca he ka an ke ûnyi ûnyi hnyi vine, he ka hok âiâm unyin at Filisiti adre ca ke e ame ca he ka ic waina me grâg, me peritomonâ bi? Ke haingö Samasona ka ta je ûnyî hia oge me ha kâu. 15 Me könya anyin ae so e könya. 4 Ke ca haba Manoa ame ha ka angela anyi Iehova, khana kamen me hinyen a ûnyi ga Iehova Me angela anyi Iehova ame ha ko Manoa, Isaraela hnyi ûen eling. Manoa ame ha ko angela anyi Iehova, ka wahai e helâ me hna wahai nokon got, ke habe, Ia iâm, m' öhmun e he ka oganö u e ba ûnyi hnyi hnyamen: ke e ame ca angela anyi Iehova, ka habe, Anyin a ieû ânyâ. 7 Ke e ame o me ûhnenamö me u me hnö iök, anyin a e me hnân lâiâ gan? hlu, ke e so hmönyin kö Samasona. haba momo ame hnokoa da me hwenyi ien awe, öbun e he bi ka ham könya thöte je

ûnyi öhmu me he ka ânyâ ka wanakat ame | Samasona: ke ame gan tot wanakat, ke hwân hanu Iehova he ka huliwan hnyekon hnyi lap anyi Dana, hnyi wanben Zorea me Esetaol.

HNYIMAKAN 14.

K E Samasona ame he Timenatha ai, me ame wâ hnyi Timenatha ke hlu nokon at Filisiti. 2 Ke a ame o me thumeto kamen me hinyen, ka habe, Oge wâ hnyi Timenatha ke hlu nokon at Filisiti: ke walang ang he thö ka hom me öiök. Haba kamen me hinyen ödru me ha kau, Manoa, ka habe, Haba hnök haa ha hia ka habe, Hawa, e ba momo nokon je ka momo, hamen he ka wâ wia. 14 E liamekeiny möu, me ik hnyei hia, m' u me han ke ûnyi ae kap; ke e ame he ka tuö kamen, ka habe, He thö ka hom e hobi ka habe, Me laba ju unyihmu m' öhmu me e; anyin a e ame heleû can unyin at he ka penapena hobi köu nokon got. 16 Filisiti. Ke haba at Filisiti ame musö at

ka habe, Eja ke ne u je ne thawo nya, me 5 Ke ame tha he Samasona me kamen oge me ca he ka han ânyâm areto: ke u je me hinyen Timenatha ai, me o but hnyi ne he ka penapena hudiny leû, me u me he je hnyei vine hnyi Timenatha: ke wâ bi ka hudo e kö Iehova. Anyin ame ca wâ ame kuku kâu nokon liona. 6 Me ame Manoa a e angela anyi Iehova. 17 Me o hwegia kau hanu Iehova, me e ame ka āt dö hwâm hofuc? 18 Me ame ha thumeto kamen me hinyen ge hnen hna 19 Ke Manoa ame hom nokon got me Ke hnyi ke ûen e ame hmetu he ka hom hudiny han, me hudo kö Iehova hon kic: e, me e ame saû he ka wâ unyin liona: ke ke hnân lâiâ bi hna ânyâ ge angela, ke wâ bi, e hu je bi me hani hnyi unyin liona. Manoa me âiân ödru me tot ka wâ. 20 9 Ke e ame hom hanen hnyi li hnyamen Ke ame o thö bâhlân ka hnyidranyai ûheny me han tot me o unyin kamen me hinyen, hon tap, me ame ölö thö angela anyi me ha ödru, me ödru me hnyi han, ke e Iehova hnyi bâhlân taben hut: ke a wâ ame ca thumetu ödru a g' ame hom hani but Manoa me âiân; me ödru me ta ju ûnyi hnyi unyin liona. 10 Ke ame he but hnyikânâi. 21 Ke ca manen hmetu bi kamen ka momo; ke haba Samasona ame angela anyi Iehova kö Manoa me âiân. ânyâ ke bijeû eling ; anyin ame labö ânyâ Me Manoa ame wâhmakhmetoâ a e angela : helâe ta je hidröu. 11 Ke ödrin e wâ but anyi Iehova. 22 Me Manoa ame ha ka e, me ödrin e hom laûen a ödrin thöte aian, ka habe, Ötu me he but ka mok mödrine tha e mē. 12 Ke haba Samasona anyin a öte hia but wâ Khong. 23 Ke ame ha ködrin, ka habe, oge me he ka ha haingen âiân kâu, ka habe, Ame ne beh- walang ang anyik hûkehmuen köbun : ke ling' ötu Iehova, me ame ca he ka kap öbun e ne omanena bongon könya hnyi je hudiny leû me hudiny han ûnyi gatu, ke bong a seveniny bijeû, me wâ e, me oge me e ame ca he minya ka omanenâ kötu ta je he ka ham köbun thöte je ûkhaû lino, me ûnyi hia eling, me thumetu ötu ge ta je thöte je ûkot: 13 ke ame ne ca khan' ûnyi a helâng hnyi ûen eang. 24 Ke öbun bi he ka omanenâ könya bongon,

ha ködrin, ka habe,

bnyin at ae hwege.

Ke ca khan' ödrin he ka omanenâ hukeöiö Samasona, ka habe, U ma he ka ûjengö aiam me me he ka omanenâ köhmun hûkebmuen, wâ adre nye he ka thung u me uma umen kâmâm ge meic : hawa, öbun e haw! öhmun me me hom anyihmun ta ûnyi? e ba! 16 Me öiö Samasona ame tenge kâu me ha, ka habe, U me hûkötiö nya, me ca betenge gak: u je ha hûkehmuen ta tavat aten ik hnyei, ke u je ca omanenâ könya bongon. Ke haingen kâu, ka habe, Wâ bi oge me ca omanenâ bongon kö cica me bai, me oge ma hawa ka omanenâ köu? 17 Me e ame tenge kâu hnyi je bong a seven hnyi anyidrin bijeu: ke haba hnyi bong a seveniny, me e ame omanenâ kâu bongon, anyin a e ame ûjengoâ: me e ame be bi me omanenâ bongon hûkehmuen ka aten iny hnyei. 18 Ke haba hnyi bong a seveniny me ame ha kâu aten taun, ke tiga ca dit seûnö, ka habe, Ieû ûnyi ae hnebwia hon hani! ke ieû ae hwege hon liona? Me eame ha ködrin, ka habe,

Obun e ne ca wia kânâ ge halek kau, Me ca khan' öbun he ka wâ bongon anyik hûkehmuen,

19 Me ame ut hwege hanu Iehova ka hnyi hon, me e ame he Asekelona ai, me kot eling hnyat a thöte me sei ödrin, me ham ka hnyat ödrin e omanenâ hûkehmuen je bwiny khaû. Ke ame ubâhlâ thö anyin bmönyin me e ame he ka hnyi hnyaban kamen. 20 Ke adre ham bi âiân ka hanen, wale at a lihum mē.

HNYIMAKAN 15.

TE haba hnyi ke bong, hnyi ûen meno _ hwit, haba Samasona ame o ka aian me nokon got: ke haingen, ka habe, Oge me he ka he ka äiök eû hnyi hnyeule, ke ame ca hna e kamen he ka didro. ² Ke haingen kamen, ka habe, Oge me unykume a u me ikiki gan ; me oge me ham e ka hânâm: hawa e ca so hmainy keiny hon? ö u hom dö e me hwaban. 3 Ke

úkhaŭ lino ke thöte je ûkot. Ke haingö- haba Samasona ame ha ködrin, ka habe, E drin, ka habe, Omanenâ thö ânyâm hûke- ba kongik walang ang, iny ka he ka okohmuen, m' öhmun e löng. 14 Me e ame ngoâ at Filisiti. 4 Ke Samasona ame he me kât kun ta haded je alope, me hom je Ame o but jeû ûnyi hnyi hnyin at ame tokûnû, me ûobinyâköuâ ûsa lo, me ve ip je okûnû wanben li obiny. 5 Ke ame hia K' ame o but ûnyi a hnebwia ûnyi hnyi| but vâc je okûnû ge meic, me e ame hn' ödrin ka hnyi hwit ame tot anyin at Filisiti, me ame hlâ hwit adre khon, me hwit ame hmuen hnyi kun ta bong. 15 Ke haba tot, me je hnyei elaio minya. 6 Ke haihnyi bong a seveniny, me ödrin e ha ka ngen at Filisiti, ka habe, Ia ame ânyâ e? Me ödrin e thu, ka habe, Hnö Samasona ûngon at Timinatha, anyin a e ame hom âiân, me ham ka hanen. Haba at Filisiti ödrin e he me thong hlu me kamen ge meic. 7 Ke haingö Samasona ködrin, ka habe, öbun e ne ânyâ helâe, e hnathu oge me he ka bi hwaban, ke ka um dö e soju. 8 Me e ame kuc ödrin je can me jevan, e gan hmâ hna kuc ödrin, me e ame he me laba hnyi khekheiny kic hnyi Etama.

9 Me ame ölö thö at Filisiti me hunuma hnyi Juda, me avâ Lehi. 10 Ke ame ha at Juda, ka habe, Öbun e o but köhmun eang geû! Haingödrin, ka habe, Öhmun e o he ka co Samasona, he ka ânyâ kâu helâ me hnen hna ânyâ köhmun. 11 Me ame he at Juda a ödrin theri thauzan ka hnyi khekheiny kic hnyi Etama, me ha kö Samasona, ka habe, U ma ca wâ a at Filisiti ödrin e musi ötin? ieû e u je ânyâ köhmun? Ke haingen, ka habe, Oge ânyâ ködrin helâ me hnödrin hna ânyâ könya. 12 Ke haingödrin kâu, ka habe, Öhmun e o he ka cö u me me hnö u ka at Filisiti. Me Samasona ame ha ködrin, ka habe, Khemanyin dö könya a öbun e ca he ka okongu nya bi. 13 Ke haingödrin, ka habe, E ba; ke öhmun e he thibi ka cö u, me hnö u ka hnyi hnyamödrin: ke so bi e hnathu a öhmun e ca he ka hlingö u. Me ödrin e ca e ge li tö ae teb ûnyi, me hom e ûnyi hnyi kic. 14 Ke e ame o ka hnyi Lehi, me haba at Filisiti ödrin e iouny mē me kuku kâu: ke ame utut ka hnyi hon hanu Iehova, ke haba li tö hnyi li benyin me helâ me wakunenu adre le ge meic, ke ame ok ut hna ca hnyi li benyin. 15 Me e ame wâ jeien wainy asina a teb ûnyi, me e ame inâ benyin me hom, me kot tavat a khaca thauzan. 16 Ke haingö Samasona, ka habe,

Hnen jeien wainy asina, je hna khon hon je hna khon,

Oge hlingâ tavat a khaca thauzan ge jeien wainy asina.

17 E ame ha hofuc eling me khûâ jeien thamuâ wakunenu ame kâlâ meic. wainy ûnyi hnyi hnyamen, me adre me hwenyi ien hnyei eling me Rama-lehi. 18 Ke gan hmâ beic kâu me e ame tenge Iehova, me ha, ka habe, U je hna ka athnyabaem hna omelö eang ae gan, ke walang any oge me he but ka mok ge beic, me ta ka hnyi hnyamen tavat adre ca peritomonâ bi. 19 Me haba Khong ame kia thop a e hnyi Lehi, me ame o köiö ûnyi hnyin: ke e ame ic me ame o hmetu hanon me me möt bi: anyin a wale adre hwenyi ien e me Eni-hakore, ke e hnyi Filisiti twente je huna.

HNYIMAKAN 16.

Samasona ame mokut ke ne o but wanbenset, me ame todrö hnyi wanbenset, me kât li hlinginy homagöuleny taun, me li uthomagoulen me tha hom e me li venyainy, me vadren e hon li bajebenyin, me öliâ ka hnyi bucen cicö Heberona.

6 Me haba Delila ame ha kö Samasona, ka hom mone hnyi je hnyamödrin.

khan' ödrin anyin hwege. 10 Ke haingö Delila kö Samasona, ka habe, Wâ bi, u je iyawö nya, me thoi kônya : ö u ha thö könya ûnyi hnân cö u. 11 Ke e ame ha kâu, ka habe, Ödrin e ne cö nya ge je tö ae teb ûnyi, ke ödra tiga ca huliwan, me oge me he ka sënyin me helâ me ke at. 12 Haba Delila ame hom je tö ae teb ûnyi, me ca e, me ha kâu, ka habe, Samasona at Filisiti but ang. Ke wale je at mokulec, ödrin e laba eû hnyi hnyeule. Me e ame thamuâ je tö ûnyi hnyi li benyin, helâ me Lehi ke ne o but hnyi bong ang. 20 Ke e uto. 13 Ke haba Delila ame ha ko Samaame owisa ka at Isaraela hnyi ûen at sona, ka habe, U je iyawö nya ke ne o but walang ang, ke u je thoi könya: ha thö könya ûnyi hnân cö u. Me e ame ha kâu, ka habe, U je ne he ka tha hwâmâ je ohmuök a seven me je tö ame tot. 14 Me E Samasona ame he Gaza ai, me e e ame ohmâ e ge ong fao, me ha kâu, ka ame wâ eling momo hnyi gethen, habe, Samasona, at Filisiti but ang. Ke e ke eame didrö kâu. 2 Ke adre me thumeto ame hmak dö ûheny hnyi hna mokut, me at Gaza, ka habe, E but ang Samasona. Joc ut ûnyi hnân hwâwâ mano me je tö Me ödrin e igigilöâ, me mokulic e hnyi lit ame tot. 15 Me e ame ha kâu, ka habe, hia hnyi homagouleny taun, me ca mede Ieû gam u me ha, ka habe, Oge me betenge hnyi lit hia, ke haingödrin, ka habe, Ötin e gam, ke ca tha hnyekom bi mönya? he ka hlingâ e hnyi haolany. 3 Ke haba u je okun dut iyawo nya me ca ha konya can ânyâm hwege. 16 Ke e ame labo ûjengö hnyi je bong ge hwan hofuc, me huliwa gan, me e ame mok ge hna ûjengö. 17 Me e ame ha ka momo hnyekon hia, me ha kâu, ka habe, Adre tiga ca ip heleûge ka hnyi hon bök; anyin adre Onazeri nya 4 Ke hwaban e e ame betenge ge ke ka Khong ûnyi hnyi hnyeku bai : ke adre momo hnyi hnyigöulen bucen Sorek, Delila ne giâ bök me ame he ka hia unyik tang 5 Me ame he ka momo je thaniny at hwegiök, me oge me he ka sēnyin, helá Filisiti, me ha kâu, ka habe, U me he ka me ke at bi. 18 Ke a wâ but Delila a ga ûjengö e, me me khan' ötin can anyin hia but ha kâu hnyekon hia, me e ame hwege ae gan, me öhmun e he ka kâmâu he ûkhûnöng he ka hom je thaniny Filisiti, ka hwege hon, me me khan' öhmun he ka me ha ködrin, ka habe, Ai öbun walang ca e me hom ûhnyûkongoâ: ke öhmun e he ang, anyin a e ame ha könya hnyekon hia. ka ve ham köu je silva a eleven haded. Me ame o kâu je than Filisiti, ke ödrin e habe, Ö u me ha thö könya ewa dok ame momo ame hawâ e ka mokut me ban hon laba hnyin ânyâm hwege ae gan, me adre jevan ; me e ame hawâ ke at he ka subâ me he ka cö u hnen ieù m' adre me hom je ohmuen ban a seven, me e ame hwân he ûhnyûkongu u. 7 Ke haingö Samasona ka hom ûhnyûkongoâ, me ame he but tang kâu, ka habe, Ödrin e ne he ka cö nya ge je hwegien ûnyi gan. 20 Ke e ame ha, ka tö a seven ae hat a ga ca mok bi, me oge habe, Samasona at Filisiti but ang. Me e me he ka sënyin me helâ me ke at. 8 Haba ame hmak dö ûheny hnyi hna mokut, me je thaniny at Filisiti ödrin e hom ka momo ha, ka habe, Oge me he ka didrut helâ me je tö a seven ae hat a ga ca mok bi, ke e je ûen ehac, me inye hlöhlöu but, Ke ca ame ca e ge je tö. 9 Ke e hu tavat moku- khana a ga hiö Iehova but unyin. 21 Me lec e ûnyî hnyi ke hnyeule. Ke e ame ha ame kât e at Filisiti me ûâ li emakan ; me kâu ka habe, Samasona, at Filisiti but ang. Ödrin e hom a Gaza ai, me ca e ge je tö a Me e ame thamuâ je tö, helâ me hna bras; ke haba hanymen hnyi kalebus me

he ka khenyo ta je ûnyi. 22 Ke ame mone a eleven haded ka hinyen, me hinyen hwân he ka kû hmetu leûnen ban hwaban ame ha, ka habe, Oge me okabâ je mone hna subâ.

gona a khongudrin, me he ka senyin: ang oge me he ka ham köu. 4 Ke e ame anyin a haingödrin, ka habe, a hia but ham je mone ka hinyen, me hinyen ame khongutin hnö Samasona a iwahnaihmiöny hom lo li haded je sileva me ham ka at ame mötin ka hnyi hnyamötin. 24 Ke ame wâ huliwan fao, me e ame ânyâ hnatheat adre hnen tavat me ödrin e ogânâ khongudrin: tretrao, me hnatheat adre oköiâ: ke ka e anyin a haingödrin, ka habe, Hnen kho- hnyi uma umö Mika. 5 Haba Mika, me ngutin hna hna iwahnaihmiöny mötin ka ametren uma umen je khong, kee ame ânyâ hnyi hnyamötin a at ame okongo itin hnyei, iefoda, me je idola, me okabâ ke nokon me me hlingâ tavat ae se hia gatin. 25 Ke ame me at bihut unyin. 6 Haba hnyi ûen e, senyin dut je hnyekudrin, me ödrin e ha, me ba than hnyi Isaraela: ke adre me ve ka habe, Hawö Samasona me me ûhiö kötin. ânyâ ûnyi ae wisa ködrin. Me ödrin e hum Samasona ûnyi hnyi kale-bus; me e ame ûhiö ködrin: ke ödrin e juda, hanen lap anyi Juda, ke e at Levi bi, otilâ e hnyi wanben je hmolom. 26 Haba ke e ame laba kanyua eling. 8 Ke ame Samasona ame ha ka hidrou at ame kât he at ûheny hnyi taun Bethe-leema-juda he hnyamen, ka habe, Me hnö nya but he ka ka elâm ke dok he ka laba kanyua hnyin ; kâlà je hmolominy uma, me inye he ka tot ke e ame o thö ka hnyi hnyei ae hut hnyi inyifâlâ. 27 Ke unöngötö uma ge obaga Eferaima, me he ka hnyi uma umö Mika. me omomo; ke wale je tuhan at Filisiti 9 Ke Mika ame ha kau, ka habe, U je hia; ke theri thauzan obaga me omomo mua? Me e ame ha, ka habe, Iny at ethö hnyi hon uma, ödrin e ō Samasona ame Levi, ûhek Bethe-leema-juda, ke oge me he ka habe, lehova Khong lö, ö u ûnykûme wâ. 10 Me haba Mika ame ha kâu, ka könya, me okhaca hmetu bi owhegiö nya, Khong lö, me inye he ka bi hwaban li emakök ka at Filisiti. 29 Ke haba Samasona ame kât li hmolom eû hnyi wanben uma, wale ame kap uma, me tot inyifâlâ, khaca ge benyin a metâ, ke khaca ge benyin 30 Ke haingö Samasona, ka habe, Oge me he ka tha mok me at Filisiti. Ke e ame nom hnyikânâi me hwegien hia; me ame ū but uma, me takoû je than me tavat hia. Ke haba je komok e ame hlingâ hnyi anyin mok me beönua hon je hna hlingå ke | tiga möt. 31 Me ame he je liamekeiny mē me lap anyin kamen hia, me hom e, me vadren, me konâm wanben Zorea me Esetaol hnyi hu Manoa a kamen. Ke e ame owisa ka at Isaraela twente je huna.

HNYIMAKAN 17.

K E e hu ke at aten hnyei ae hut hnyi Eferaima, Mika ien. 2 Ke a ame ha ka hinyen, ka habe, Haba je sileva a hnyat ûnyi hnyi anyidrin lap a ödrin faiv, eleven haded adre hom unyâm, wale u je û- | ûnyi hnyi ûseidrin hia, a je hnyat ae hwege, hangö gan, me fuc gan hnyi li hnyekönyök, ûheny Zorea, me Esetaol, he ka ecmâkâ wâ bi, e unyik; oge hom. Me ame ha hnyei, me elâm e; ke ödrin e ha ködrin, hinyen, ka habe, E hnahic ut nökuk ûnyi ka habe, He thö ka elâm hnyei : ke ödrin e

kö Iehova ûnyi hnyi hnyamök hobi kâu 23 Ke haba je tuhan at Filisiti ödrin e nökuk, m' adre me ânyâ hnatheat adre ůkhacaköu he ka hudo hut ae gan kö Da-i tretrao me hnatheat adre oköiâ: ke walang

28 Haba Samasona ame haö Iehova, ka laba kanyua hnyi ke dok oge me he ka habe, Tha laba ju mönya he ka bi kamök me at bihut unyik; me oge me he ka ham köu ten je sileva hnyi ke huna me ke huna, me khaca bwiny khaû, me jeû. Me haba at Levi ame didrö. 11 Me so bi ka at Levi he ka tha laba më; me haba hidröu me helâ me ke nokon bi. 12 Ke haba Mika ame otilâ at Levi, me me anyin at bihut hidröu eling, k' ame laba eiö hnyi uma umö Mika. 13 Ke haingö Mika, ka habe, E khanö nya walang ang a ga me he Iehova ka ânyâ ûnyi ae so könya, anyin ae hu unyik at Levi hnân at bihut.

HNYIMAKAN 18.

KE hnyi ûen eling me ba than hnyi Isaraela: ke hnyi je bong eling haba tribu Dana ödrin e eleû idrin he ka labā; anyin adre tiga ca khenâ ködrin idrin unyin at Isaraela ke ne o but bong eling. Eferaima, Mika ien. 2 Ke e ame 2 Ke haba laku Dana, ödrin e kunâ je ga Iehova. 3 Ke e ame ham hmetu je o but ka hnyi hnyei ae hut hnyi Eferaima, hnyi uma umö Mika, me ödrin e mokut hnyat ecmâkâ hnyei, me didrö, me hom ânyâ könya Mika, ke e ame he ka bi hwabök, ke inya ang anyin at bihut. 5 Me ödrin e ha kâu, ka habe, Ö u elâm dö unyin Khong me me khan' öhmun dö ame ne he e he ka vheno.

7 Me ame he but hnyat a ödrin faiv, me o hnyi Laisi, me wâ tavat hnyin e a ödrin e laba so helâ me at Zidona, a hnahic ut me khötkic; anyin ae ba at musi hnyi hnyei me me thawâ ta je ûnyi, he ka ohûsâkâûö me at Zidona, ke ba ûnyi anyin khötkic, ke lau but hnyei; anyin a Khong ae hia hnyin eang hmeledrany.

11 Ke ame he ûheny e ûnyi hnyi lap anyi Dana, a ûheny Zorea, me Esetaol, ödrin hnyat a siks haded ae ve hu omjehen vat. 12 Ke ödrin e he me hunuma hnyi Kiriathajarim hnyi Juda: anyin a wale adre me hwenyi ien dok eling me Mahane-dana ke ne o but hnyi bong ang: wâ bi e hnyi hoton Kiriatha-jarim. 13 Ke ödrin e he ûheny e ka hnyi hnyei ae hut hnyi Eferaima, me o hnyi uma umo Mika. 14 Me ame fuc tavat a thabûng hnyat ödrin e ecmâkâ hnyei da hnyi je uma eang, me je idola, me hna-Ke walang ang wahmakhmeto ju öbun ûnyi

3 Ke tiga ödrin hnyi baten uma hnatheat adre tretrao, me iefoda, me je umö Mika, ödrin e lönghmakhmetoâ ifucin idola, me hnatheat adre oköiâ: ke ame tha hidröu at Levi; me ödrin e saû kâ e, me tot at bihut hnyi homagöule me tavat a ha kâu, ka habe, Ia hum u jem? ke ieû siks haded ae hu omjehen vat. 18 Ke ame hudrâm eang? ke ieû ânyâm eang? 4 Ke didrö hnyat eling ka hnyi uma umö Mika, haingen, ka habe, Helâng me helâe ame me hom hnatheat adre tretrao, me iefoda, me je idola, me hnatheat adre oköiâ, me haingen at bihut ködrin, ka habe, Ieû öbun e ânyâ? 19 Me haingödrin kâu, ka habe, Ca mede, ip ju hnyamâm ka hnyi hon hnyika hnahic ûhehmun. 6 Ke ame ha ködrin mâm, me tha he möhmun, me u ma he ka at bihut, ka habe, He thö me hnahic: e bi kamöhmun me ânyâ hanymen at bihut hnyi hnyimakö Iehova debun gethen öbun unyihmun : hawa, e so köu he ka ânyâ hanymen at bihut hnyi lap anyin at a khaca, ke hawa, he ka bi hut ka tribu me lap anyi Isaraela? 20 Me ame senyin hnyekon at bihut, me e ame hom iefoda, me je idola, me hnatheat adre tretrao, me he hnyi wanben tavat. 21 Me ödrin e hwiö me he, mehm' ödrin hnyi ta je ûnyi; ke ödrin e me ip tavat ae ûhnyûkong, me je meno, me ta je ûnyi hnyi hnyimaködrin. 22 Ke ödrin ke at ka ke at. 8 Ke ödrin e o but ka je e sâkâû but ûheny hnyi uma umö Mika, liamekeiny mödrin hnyi Zorea me Esetaol ; haba tavat hnyi je uma hakekenyâ uma me ame ha ködrin je liamekeiny mödrin, ka umö Mika, ödrin e ûkhacaköu, me khöû habe, Hawa gabun ? 9 Ke haingödrin, ka laku Dana. 23 Ke ödrin e hongot ka laku habe, Todrö, me ötin e he ködrin, anyin a Dana. Ke ödrin e hwiö me ha kö Mika, öhmun e wâ hnyei, ke wâ bi, e ti so; ke ka habe, Ieû gam u me tha he me bunyen ieû gabun öhun e laba ju? ca bec bi he ka helâe? 24 Ke haingen, ka habe, Öbun e he, me he thö ka hu hnyei. 10 Öbun ka hia but hom anyik je khong wale oge ânyâ, he, öbun e he ka o ka tavat adre laba me anyik at bihut, me öbun e he, ke ieû biju könya? ke ieû e öbun e ha könya, ka ame ham e köbun; hnyei ae ba ke ûnyi habe, Ieû gam ? 25 Me ame ha kâu laku Dana, ka habe, E so adre me ca löng hwâm hofuc unyihmun wâ e nye kuc u thö tavat ae hmönyin, me u me he ka mok me ânyâm lap. 26 Me ame he balua bi laku Dana: ke a wâ but Mika a ödrin hwege hon, me e ame hwiö thö me hmetu ka hnyi hnyaban. 27 Ke ödrin e hom je ûnyi a ânyâ Mika, me anyin at bihut, me o but Laisi, ka tavat adre me laba so me khötkic, me kuc ödrin ge hele vat ; ke ödrin e thong taun ge meic. 28 Ke ba at ûhömeli, anyin ae ûsâkâûö e me Zidona, ke ba hna iouny me ke at; ke Laisi, me ha ka je liamekeiny mödrin, ka e hnyi hnyigöulen bucen e. Bethe-rehob. habe, Hawa, e khan' öbun a g' ame hu iefo- Ke ödrin e otilâ taun me labā e. 29 Ke ödrin e hwenyi ien taun Dana, hoton ien theat adre tretrao, me hnatheat adre oköiâ ? kamödrin Dana, wale a hnöku nöku Isaraela: ke so bi Laisi ien taun ehac. he ka ânyâ. 15 Me ödrin e saû thö kâ e, haba laku Dana ödrin e otilâ hobi ködrin me o ka hnyi uma umen hidrou a at Levi, hnatheat adre tretrao: ke haba Jonathana wale uma umö Mika, me iouny mē. 16 Ke nöku Geresoma, nöku Mose, e me lakon a haba tavat a siks haded ae ve hu omjehen hnyat bihut anyin tribu Dana ke ne o but vat, a laku Dana, ödrin e tot hnyi homa- bong adre hom hwenbâ hnyei. 31 Ke göule. 17 Me ame he hnyat a thabûng a ödrin e otilâ hobi ködrin hnatheat adre ta je bong hia wale a e bi hnyi Silo uma umen Khong.

HNYIMAKAN 19.

K E haba hnyi je bong eling ae ba than hnyi Isaraela, me hu ke at Levi ame laba kanyua hnyi ke keihen hoton hnyei ae hut hnyi Eferaima, at ame hom anyin momo únyi hnyi Bethe-leema-juda. 2 Ke ame bi unyi monu anyin momo, me kec gan ka hnyi hnyaban kamen hnyi Bethe-leema-juda, me e ame laba eling vak ta tehi. 3 Me ame todro âiân baga me he hoton he ka úhnenamö wia mē me hom hmetu bi, ke e unyin athnyabainy me li asina: ke haba momo ame hom e ka bnyi uma umen kamen: ke a wâ e kamen momo, me e ame senyin he ka iouny mē. 4 Me ûngon ame thawâ e, wale kamen momo; me e ame tha laba mē hnyi kun ta bong: me ödrin e tha han, me ic, me mokut eling. 5 Ke haba hnyi bong a vakiny ödrin e vesâkong, me e ame todrö he ka he: ke ame ha kâu ûngon a kamen momo, ka habe, Me okahwa hnyekom ge jeû, ke hwaban thö e he th' öbun. 6 Me ödru me laba me tha han me tha ic: ke haba kamen momo ame ha ka at, ka habe, 0 u me laba ju me mokut, me me he ka senyin hnyekom. 7 Ke haba at ame todrö he ka he, me ûngon ame ûjengöâ, me e ame mokut hmetu eling. 8 Ke e ame vesâ hnyi hnyomakatu hnyi bong a thabûnginy he ka he; me ame ha kamen momo, ka habe, Ö u me okahwa thö hnyekom, me laba ju ke ne o but sahac; me ödru me tha han. 9 Me ame todrö at he ka he me anyin momo me athnyabainy, me ame ha kâu ûngon a kamen momo, ka habe, Wâ bi ame he but ang ka dit seûnö, ö u mokut hmetu ju: wâ bi a he but ka lit ut, mokut ju eang, me me he hnyekom ka senyin; ke öbun e he ka vesâkong me he me o ka hnyi hnyabam. 10 Ke höcö bi baga he ka mokut hmetu, me e ame tot me he, me e ame o hnyi hnyei cicö Jebusi (wale Jerusalema): ke e unyin li asina adre hûkâlâ li taben hudru; me anyin minya momo. 11 Ke ödrin e o hnyi Jebusi hnyi hauhaotreng; ke haingen athnyaba ka tuhan, ka habe, Ö ötin saû ka hnyi taun ang anyin at Jebusi me mokut eling. 12 Me ame ha kâu tuhan, ka habe, Otin e ca he ka saú ka hnyi taun kanyua, a ca hanen laku Isaraela, ke ötin e he ka he Gibea ai. 13 Ke

tretrao anyi Mika, wale e ame ânyâ, hnyi | ka saû ka hnyi ke dok eang ; ke ötin e he ka mokut hnyi Gibea, ame ne Rama. 14 Ke ödrin e he bala bi ; ke ame dit ködrin seûnö hnyi Gibea hnyi Beniamina. 15 Ke ödrin e saû kâ e, he ka mokut hnyi Gibea: ke e ame didrö me laba hnyi getheniny taun : anyin ae ba at ame haw ödrin ka hnyi umen uma he ka mokut. 16 Ke wâ bi, wale ke bingat ame o ûheny hnyi anyin huliwa hnyi ta hnyei hnyi sahac; haba at eling aten hnyei ae hut hnyi Eferaima, ke ame laba kanyua hnyi Gibea: ke so bi at Beniamina, je aten taun. 17 Ke e ame bwele me wâ hnyi getheniny taun at ûheny hnyi hna he ; ke haingen hingat, ka habe, u me he kâ? ke ûhem ua? 18 Ke haingen kâu, ka habe, Uhehmun Bethe-leema-juda, ke öhmun e he ka hnyi ke keihen hnyei ae hut hnyi Eferaima; ûhek e, me oge me he Bethe-leema-juda ai : ke oge me he but ka hnyi uma umö Iehova; ke ba at ame hawo nya ka hnyi umen uma. 19 Ke so bi e hu thatûnyin hwit me an asina minya, ke hu areto me waina hobi könya, me athnyabaem a momo, me hidröu unyihmu a li athnyabaem: e ba ûnyi ae hia. 20 Ke ame ha hingat, ka habe, E so u me hnahic; ke hamök he ka ō u; ke so bi ca mokut bi eû hnyi gethen. 21 Ke e ame hom e ka hnyi umen uma, me hān li asina: ke ödrin e hneû je li cadrin, me han, me ic. 22 Ke ödrin e tiga osenyinâ je hnyekudrin, wâ bi, je aten taun, a je atö Belial. ödrin e tot igigilö uma, me kot hwanuma; me ha ka at ae tren uma, wale hingat, ka habe, Hom but jem at a he ka hnyi umâm uma, me me ûkhanöhmumköu thö. 23 Ke ame didrut ködrin at, wale ae tren uma, me ha ködrin, ka habe, Ohe, je liamekeiny mönya, ö öbun ca ânyâ bi ûnyi ae kong eling; anyin a o but at ang ka hnyi umök uma, ca he ka ânyâ ûnyi eang ae kong. 24 Walang nökuk ae tiga hlu, me momo anyin baga oge me he ka hum ödru köbun, m' öbun e okongu ödru, me ânyâ ködru webun: ke ca ânyâ bi ka at ang ûnyi e ae ikiki. höcö bi tavat he ka löng kâu: ke haba at, me e ame kât anyin momo, me hom e ködrin eû ; ke ödrin e tha mē, me okongoâ hnyi lit ke ne o but hnyomakatu; me ödrin e hna but hnyi haolany. 26 Ke ame o thö momo hnyi haolany, me ta ju hnyi hwanuma umen at a e hnyin âiân, ke ne o but ame lany dö. 27 Ke ame todrö âiân hnyi hnyomakatu, me khöng ut je hlinginy hwahaingen ka athnyabainy, ka habe, Ötin e he numen, me didrut he ka he; ke wâ bi a ta

but momo, a anyin momo, eû hnyi hwanuma, me li hnyamen hon hwanuma. 28 Ke haingen kâu, ka habe, Todrö, m' ötin e he; me ame ca thu bi: me e ame kât momo me ip hon asina; ke ame todrö at me he ka hnyi hnyaban. 29 Ke e ame o but ka hnyi umen uma, me e ame hom hele, me kât anyin momo, me susuba e me je jeien, me me twelv je uthat, me kuna ka hnyi je ke keihen Isaraela hia. 30 Me haingödra hia thithö tavat adre me wâ, ka habe, E ba ûnyi helâe adre ânyâ me wâ, hwân hnyi bong ame he jem lakon Isaraela ûheny Aigupito ke ne o but hnyi bong ang: ûnykûme ju, me ûhanyinyâ ju, me ba ju.

HNYIMAKAN 20.

ME haba lakon Isaraela hia thithö adre me he, me ame ûkhacaköu tavat helâ me at a khaca, hwân hnyi Dana ke ne o but hnyi Bere-seba, a tha ödra me hnyei Gileada, unyi Iehova hnyi Mizepa. e manen hnyi ûkhacaköu anyin aten Khong je taben tavat hia thithö wale hnyi je tribuiny lakon Isaraela hia, a foa haded thauzan tavat adre me he hon kânâ me hok hele vat. 3 (Ke haba laku Beniamina ödrin e löng a g' ame he Mizepa ai lakon Isaraela.) Me haba lakon Isaraela adre me ûhaköuâ, ka habe, Me thumetu öhmun, adre me kâmâu ûnyi eang ae kong. 4 Me ame thu at Levi, a âiân momo adre hlingâ, ka habe, Oge o but hnyi Gibea anyi Beniamina he ka mokut, inya me anyik momo. 5 Ke ame todrö könya obagainy Gibea, me tot igigili nya hnyi uma hnyi hnyinghet; ke ödrin e ûnykûme he ka hlingö nya, me ödrin e hnyi Isaraela. 7 Wâ bi, öbun hia lakon e tot metâ hnyin hnyi bong a bân. hmetu ka hnyi hnyaban. 9 Ke walang ame ha, ka habe, He thö ködrin.) ûnyi ötin e he ka ânyâ ka Gibea; adre me 🗀 hok kamejin tavat, me adre me he ka ânyâ ame he lakon Isaraela hia me tavat hia,

helâ me anyidrin monu ödrin e ânyâ hnyi Isaraela, ödrin ka o but hnyi Gibea hnyi Beniamina. 11 Me ame ûkhacaköu at Isaraela hia cicö taun, k' adre tha hnyok helâ me at a khaca.

12 Ke haba je tribu anyin at Isaraela ödrin e kunâ tavat ka hnyi wanben tribu anyi Beniamina hia, he ka ha, ka habe, Ie ûnyi e ae kong adre ânyâ unyibun? 13 Ke walang ang, hom but jem je atö Belial hoyi Gibea, m' öhmun e he ka hling' ödrin, me ohia hulö hnyi Isaraela. Ke höcö laku Beniamina he ka löng hofuc hwan je liamekeiny mödrin a lakon Isaraela. 14 Ke haba laku Beniamina ödrin e ûkhacaköu hnyi Gibea ûnyi hnyi je taun, he ka vat me lakon Isaraela. 15 Ke adre aû laku Beniaminâ hnyi bong eling ûnyi hnyi je taun, ödrin twente siks thauzan tavat adre me hok hele vat, ke ca ha bi at Gibea haba ûseidrin ödrin seven haded tavat adre ûca. 16 Ke e unvin tavat hia eling me hu tavat a seven haded adre ûca, a hnyat ae me benyidrin; ke khan' ödrin he ka kûlûâ je veto ka hnyi leûnen ban me ca onua bi.

17 Ke adre aû at Isaraela, ke ca ha bi at Beniamina, me, foa haded thauzan tavat hok hele vat, a tavat vat hia. 18 Ke ame todrö lakon Isaraela, me he Beth-ela ai, me elâm unyin Khong, me ha, ka habe, Hamö ia he ka bân me vat me laku Beniamina? Me Iehova ame ha, ka habe, Bân at Juda. 19 Me ame vesâkong lakon Isaraela me hunuma cicö Gibea. ame he lakon Isaraela me vat me at Beniamina; ke ame tot metâ ködrin at Isaraela hnyi Gibea. 21 Me ame didrut laku Beniamina ûheny hnyi Gibea, me kot okongo anyik momo, me ame mokcu. 6 Me hnyikânâi hnyi bong eling twente tu thauoge me hom anyik momo, me susuba, me zan at Isaraela. 22 Ke haba tavat a lakon kunâ e ka hnyi je hnyei hia iny at Isaraela : | Isaraela ödrin e sihwegiödrinköuödrin, me anyin a ödrin e ânyâ ûnyi ae ikiki me monu tot metâ hmetu he ka vat hnyi dok ödrin Isaraela, ûhanyinyâ ju me oâ but hobun ame he lakon Isaraela me tenge hnyi hnyihofuc. 8 Ke haba tavat hia thithö ödrin makö Iehova ke ne o but hnyi sahac; ke e tha tot helâ me at a khaca, me ha, ka jödrin e hnei Iehova me ha, ka habe, Hawa, habe, Ame ca he ke at gatin ka hnyi umen oge me he hmetu he ka vat me laku Beniauma mano, ke ame ca he ke at gatin ka mina je liamekeiny mönya? Ke Iehova

24 Me haba lakon Isaraela ödrin e he ka he ûcon hoton leköp; 10 ke ötin e hakekenyâ laku Beniamina hnyi bong a he ka hom tavat a ten ûnyi hnyi haded loiny. 25 Me ame he Beniamina ködrin hnyi je tribu hia anyin at Isaraela, me ûheny Gibea hnyi bong eling a loiny, me khaca haded ûnyi hnyi thauzan, ke khaca kot hnyikânâi eitin thauzan minya lakon thauzan ûnyi hnyi je ten thauzan, he ka Isaraela, a hnyat hok hele vat hia. 26 Me hnyi hnyimakö Iehova, me ca han hnyi Isaraela helâke thöte je hnyat: anyin a bong e ke ne o but sahac; me ödrin e hudo haingödrin, ka habe, E hnathu adre kuc je hudiny leû, me je hudiny ûsoköu hnyi ödrin hnyi hnyimakötin helâ me vat a hnyimakö Iehova. 27 Ke haba lakon bân. 40 Ke ame hwân he ka ölö ûlâ ûnyi Isaraela ödrin e elâm unyi Iehova (anyin hnyi taun, wale hai ame tot, haba at Beniaa eling tangen ûhihinyköu anyin Khong mina ödrin e hngele hotudrin ai, ke wâ bi, hnvi je bong eling, 28 ke haba Fineasa haba taun hia ame ölö hnyidranyai ge hai. nöku Eleazara, nöku Arona at ame tot 41 Ke haba at Isaraela ödrin e hwiö me hnyi hnyimakan hnyi ûen e,) me ha, ka ame gâ on at Beniamina: anyin ödrin e habe, Hawa, oge me he ka he hmetu he wâ a ga o but ködrin ûnyi ae kong. ka vat me laku Beniamina je liamekeiny Anyin a wale ödrin e kec ge at Isaraela mönya, hawa, ame ne hna ju? Ke haingö hnyi gethen ûheny hnyebuba; k' ame hnu Iehova, ka habe, He thö, anyin oge me he ödrin bi vat; ke haba tavat ûheny hnyi ka hn' ödrin nyi ka hnyi hnyamàm. 29 Ke taun, me adre me hling' ödrin hnyi wanben. haba at Isaraela ödrin e kuna tavat he ka 43 Me adre me thelöng at Beniamina, me mokulec igigilö Gibea.

hnödrin, wale hnyi Maare-gibea. 34 Ke minya ge meic je taun hia ödrin e wâ. ame he ka tet metâ me Gibea ödrin ten thauzan je hna ûca a lahanen at Isaraela hia, ke gan hmâ hna vat, ke ca khan' ödrin ae hakekenyi ödrin dut ûnyi ae kong. 35 Ke haba Iehova ame kot at Beniamina hnyi hnyimakan at Isaraela; ke haba lakon Isaraela ödrin e ota hnyi bong eling at Beniamina, ödrin twente faiv thauzan ke wan haded: tavat hok hele vat hia.

36 Ke a wâ but laku Beniamina a g' adre kuc ödrin dut: anyin a at Isaraela ödrin e kâcâ vat anyin at Beniamina, adre ip cico Gibea. 37 Ke logot je mokut, me utut Gibea ai; ke haba je mokut ödrin

me o hnyi Beth-ela, me tenge, me laba e hwân at Beniamina ka kot me hlingâ at hnu ödrin, me uti ödrin ju hnyi anyidrin 30 Ke haba lakon Isaraela ödrin e he dok hnân menâ, ke ne o but cicö Gibea cicö ka ûcon laku Beniamina hnyi bong a hna o hnen seûnö. 44 Ke ame ta but at kuniny, me tot metâ me at Gibea, helâ Beniamina a ödra eitin thauzan tavat; a me li ûen a bân. 31 Ke ame didrut laku je hnyat ac hwege hia. 45 Ke ödrin e Beniamina ka tavat, ke adre lili ödrin ûheny saû me kec hnyebuba ai ka hnyi kic hnyi taun; me ödrin e hwân he ka kot Rimona: ke adre me hlu ödrin eû hnyi tavat, me hlingâ helâ me li bong a bân, je gethen a ödrin faiv thauzan; ke ödrin hnyi li gethen, khaca ûbeny Beth-ela, ke e hnu ödrin ke ne o but Gidom, me kot khaca ûheny Gibea, hnyi hnyei, helâ me lo li thauzan gadrin. 46 Ke a ta hnyi thöte at Isaraela. 32 Ke haingen laku bong eling a at Beniamina hia, ödrin twente Beniamina, ka habe, adre kuc ödrin hnyi faiv thauzan tavat hok hele vat; ödrin hia hnyimakötin helâ me a bân. Ke haingen tavat ae hwege. 47 Ke ame saû me kec lakon Isaraela, ka habe, Ötin e he ka kec hnyebuba ai ka hnyi kic Rimona tavat a me köc ödrin ûnyi hnyi taun, ka hnyi je siks haded, me laba hnyi kic Rimona vak 33 Ke ame todrö at Isaraela hia ta tehi. 48 Me ame hmetu at Isaraela ka thithö, ûnyi hnyi je hnödrin, me tot metâ laku Beniamina, me kuc ödrin ge hele vat, hnyi Baala-tamara: ke ame utut tavat wale taun hia thitho, me omeno, me ta je mokut anyin at Isaraela ûnyi hnyi je ûnyi hia ödrin e wâ: ke ödrin e thong

HNYIMAKAN 21.

K E haba at Isaraela ödrin e hia but khemanyin hnyi Mizepa, me ha, ka habe, Ame ca he ke at gatin ka ham nokon hlu ka at Beniamina me âiân. 2 Ke ame o but tavat hnyi Beth-ela, me laba eling ke ne o but sahac hnyi hnyimakan Khong, ke ödrin e tenge thungaû gan hmâ. 3 Ke ödrin e ha, ka habe, Îehova lö, Khongu Isaraela, anyin a ieû anyin a odrin e labageju ka je mokut, wale ame o ûnyi eang hnyi Isaraela, a g'ame hia but hnyi Isaraela ke tribu hnyi bong ang! 4 Ke nyi hnyomakatu, ame vesâe iyawa hon kana, me kot hia taun ge hele kong tavat, me otila eling taben hut, me vat. 38 Ke e hu haten ka at Isaraela, hudo je hudiny leû, me hudiny ûsoköu. me je mokut, a ödrin e he ka oâ hainy mec | 5 Ke haingen lakon Isaraela, ka habe, Ia helâme ûlâ ae gan ûnyi hnyi taun. 39 Ke hnyi je tribu anyi Isaraela hia ae tiga ca haba at Isaraela ödrin e kâcâ vat, me ame hnyi he ka hnyi ûkhacaköu kö Iehova,

anyin a ödrin e hia but khemanyin hwege ka habe, Ötin e he ka hö me me hu laâiân gan ae tiga ca hnyi he Mizepa ai kö Iehova, ka habe, Adre me he ka hlingâ e. 6 Ke haba lakon Isaraela ödrin e ietra ga Beniamina liamekeiny mödrin, me ha, ka habe, Khaca tribu adre subâ degecâ hnyi bong ang unyi Isaraela. 7 Ieû ötin e he ka ânyâ hobi ködrin je kolon, me me hu laöiödrin, anyin ötin e hia but khemanyin hnyi iö Iehova a ötin e ca he ka ham ködrin lakutin je hlu me me laöiödrin? 8 Ke haingödrin ka habe, Ie tribu unyin je tribu Isaraela a ca hnyi he Mizepa ai kö Iehova? Ke wâ bi, ame ca o ke at ka hnyi hna hunuma ûheny Jabese-gileada ka hnyi ûkhacaköu. 9 Anyin adre aû tavat, me wâ bi, e ba at eling aten Jabese-gileada. 10 Ke haba ûkhacaköu ödrin e kunâ kâ e twelv thauzan tavat ae ti hwege, me hûna ködrin, ka habe, He th' öbun, me kot at Jabese-gileada tha e me je momo me wanakat ge hele vat. 11 Ke walang ûnyi öbun e he ka ânyâ; öbun e he ka ohia obaga hia, me omomo hia a tha mwi me baga. 12 Ke ödrin e wâ unyin at Jabesegileada foa haded je hlu a ödrin tiga ca tha mwi me baga: ke ödrin e hum ödrin Silo ai ka hnyi hna hunuma hnyi hnyei Kanana.

13 Ke haba ûkhacaköu hia ödrin e ûkhûnöng he ka ûhnenamö me laku Beniamina, hnyi kic Rimona, me ha ûsoköu mödrin. 14 Ke ame hmetu Beniamina hnyi ûen eling; ke adre me ham ködrin je momo wale ödrin e omelö ûnyi ge omomoiny Jabese-gileada: ke ca ûcû ûseidrin bi. a Iehova ame kia je tribu Isaraela.

16 Ke ame ha wahingatiny ûkhacakou, wisa kodrin bi.

je kolon, anyi adre ohia omomo ûnyi hnyi Beniamina? 17 Ke haingödra, ka habe, E so e hu jekhöû hobi kâu tavat kec möt hnyi Beniamina, me me ca he bi ke tribu ka hia hnyi Isaraela. 18 Ke ca khan' öhmun he ka ham ködrin lakuhmun je hlu me laöiödrin: anyin a hia but khemanyin lakon Isaraela, ka habe, Hnauhangö at ame he ka ham momo kö Beniamina. 19 Me ödrin e ha, ka habe, Wâ bi, e hu bijeû anyi Iehova hnyi Silo hnyi je huna, wale hnyi ke keihen Beth-ela, ke keihen e deiö gethen ame he Sekema ai ûheny Beth-ela, ke keihen Lebona ka hnyi hwaiöuiny. 20 Ke adre me ha ka laku Beniamina, ka habe, He th' öbun, me mokut hnyi je hnyei vine: 21 ke wâ bi, ame ne didrut je hluiny Silo he ka bibiâ, me öbun e he ka o ûnyi hnyi je hnyei vine, me ve khöt âiân je hluiny Silo, me he ka hnyi hnyei Beniamina. 22 Ke ame ne o je kamen me je hanidrin he ka hai' öbun köhmun, me öhmun e he ka ha ködrin, ka habe, Me betenge köhmun gadrin; anyin a öhmun e ca ve hok âiân hobi ködrin hnyi vat: ke haba khaca öbun e ca ham bi ködrin; anyin a wale e ba jönibun. 23 Me haba laku Beniamina ödrin e ânyâ helâe me hom je momo hoton ûseidrin ûnyi ge tavat adre bibiâ, ke ödrin e hum ödrin : me ödrin e he me hmetu ka hnyi idrin, me op taun, me labā e. 24 Ke ame vese ûheny e lakon Isaraela hnyi ûen eling ka hnyi je tribu me je hnyabadrin; ke ödrin e vese ûheny e ka hnyi je idrin. 25 Ke 15 Ke ame ietra tavat ga Beniamina, anyin haba hnyi ûen eling me ba than hnyi Isaraela: ke a ve ânyâ tavat hia ûnyi ae

TUSI ANYI RUTHA.

HNYIMAKAN 1.

kanyua hnyi hnyei Moaba, e, me âiân, me mokcu Elimelek öiö Naomi, ke e biju me

lakon li baga. 2 Ke Elimelek ien at, ke Naomi ien âiân, ke Malona, me Kiliona NYI ûen musi anyin hnyat owisa, ien li lakon, je hnyat Eferatha ûheny ame o but hmiâ hnyi hnyei. Ke Bethe-leema-juda. Ke ödrin e o but hnyi ame he ke at Bethe-leema-juda he ka laba hnyei Moaba, me laba eling. 3 Ke ame

degecâ monu hnen aiân me lakon li baga. 6 Me e ame todrö me laûngon, me hmetu ûheny hnyi hnyei Moaba: anyin a löng ut hnyi hnyei Moaba a Iehova ame senâ lakeiny me me ha ödrin. 7 Ke e ame he úheny hnyi dok e ame laba hnyin, ke tha he me laungon; ke ödrin e vheno gethen he ka hmetu ka hnyi hnyei Juda. 8 Haba hmetu ju öbu ka hnyi li uma umen lahika omen' öbu hnyi hnyaban laöiöbu. Me he ka meno bali. e ame ûcimhnyimak mödru, me tenge gan hmâ. 10 Ke ödru me thu bi kâu, ka habe, öhmu me he ka tha he möu ka je lahanâm. ll Haba Naomi ame ha, ka habe, Hmetu ju öbu laûnguk: öbu me he ka tha he mönya geû? hawa, e hu je lakuk hmetu bi baga eû hnyi hnyekuk me me li öiöbu? 12 Hmetu ju öbu laûnguk, ke he thö; anyin oge somaca but, ke ame ca he hmetu ka hu öiök. Oge ne ha, ka habe, E hu hnageju gak, oge ne he ka hu öiök eâu hnyinghet, me hnokoâ je baga: 13 hawa öbu me he ka laba ke ne o but ödrin e gan dut! hawa, öbu me he ka bec me ca hu âiân? Ohe laûnguk; anyin ae gan hmâ anyik vec gabu, anyin a Iehova ame ip hnyamen huk. 14 Me ödrin e ûtengiö, me tenge hmetu: ke haba Orepa ame úcimhnyimak me ûngon; ke Rutha ame kece hmâ bi kâu. 15 Me haingen momo, ka habe, Wâ bi, a hmetu but liamekeiny möu ka ta je lahanen, me khongon: bethe hmetu minya ju hoton liamekeiny möu. 16 Me Rutha ame ha, ka habe, Ca ûjöngi nya bi he ka hna degeci u, me hmetu gam ; anyin a haba dok u ma he ka hnyin me oge me he bi nya ka he kâu: ke haba dok u ma he ka labā, me oge me he bi nya ka labā: me haba lahanâm ame he ka lahanök bi, me Khongom ama Khonguk bi: 17 haba dok u me he ka mokcu hnyin me oge me he bi nya ka mokcu eling, m' adre me he ka könim nya hnyin : e so ame he Iehova ka ânyâ helâe könya me bi hanen bi, ame ne he ke ûnyi ka ovesei ötu, ke so bi mok thibi. 18 Ke a wâ hnen momo a ga hwege hnyekon kâu he ka tha u ka beic dö, he thö ka hnyi je kaia ka ic

4 Ke ödru me ve hok öiödru he mē, me e ame ca ha hmetu bi hofuc unyin je momo Moaba; Orepa ien ke at, kâu. 19 Ke ödru me tha he ke ne o but ke Rutha ien ke at : ke ödrin e laba eling hnyi Bethe-leema. Ke ödru me o hnyi helà me ten je huna. 5 Ke ame tha mokcu Bethe-leema, me ame bwebwet hia taun Malona, me Kiliona; ke ödrin e mok gadru, ke adre me ha, ka habe, Ame ne Naomi la eang? 20 Ke haingen ködnin, ka habe, Ca ha iök bi, me, Naomi, ke ha iök bi, me, Mara: anyin a haba hwakecin Aekhanahia me gan hmâ hiny könya. 21 Oge me he thö k' iny unöngötö, ke Iehova ame ohmetu nya ke ba ta ûnyi gak: ieû gabun öbun e ha iök me Naomi, anyin a Iehova ame owisa kongo könya, Naomi ame ha ka laungon, ka habe, E, ve ke haba Aekhanahia ame oveci nya? 22 Me ame tha hmetu Naomi me Rutha a nyöbu: ke so ame he Iehova ka betenge ûngon, wale at Moaba, at a hmetu ûheny gabu, helâ me huöbu hna ânyâ ka li komok, hnyi hnyei iny at Moaba: ke ödru me o mönya minya. 9 E so ame he Iehova he but hnyi Bethe-leema hnyi ûen adre hwân

HNYIMAKAN 2.

K^E e hu waeny öiö Naomi, at tren omjeû ae gan, hanen lap anyi Elimelek; Boaza ien. 2 Ke Rutha at Moaba ame ha kö Naomi, ka habe, Hnö nya but ka hnyi ta hnyei he ka hlo je wan hwit hnyi hoton at ame he ka betenge gak. Haingen, ka habe, He thö ûnguk. 3 Me e ame he, me o, me hlo hnyi hnyei hoton tavat subö bali; ke wâ bi adre oâ e ka hnyi ke keihen i Boaza hanen lap anyi Elimelek. 4 Ke wâ bi, ame o but Boaza ûheny Bethe-leema, me ha ka hnyat subâ, ka habe, E so e unyibun Iehova. Ke ödrin e thu, ka habe, E so Iehova ame ohnahici 5 Haba Boaza ame ha ka athnyabainy, at ame tuö tavat subâ, ka habe, Hlu e anyi ia? 6 Me haba athnyaba a homakan tavat subo bali, ame thu, ka habe, Wale hlu Moaba a tha o me Naomi ûheny Moaba: 7 ke ame ha, hlu ka habe, Ö iny na he ka hlo me thigâ hoton tavat subö bali wanben je thi bali: ke e ame o but me laba eang, but eja hnyomakatu ke ne o but walang ang, ke so bi hnyi ke ong ûen e ame me laba hnyi uma. 8 Haba Boaza ame fuc kö Rutha, ka habe, U me löng, nökuk? U me ca he ka hlo hnyi ke hnyei, ke ca he ûheny ang, ke laba hmâ ju eang unyin lathnyabaik a je hlu. 9 Ke u me he ka wâ utkânâ ödrin e he ka subâ baliny, me he hotudrin: hawa, oge ca hia but hûna ka je hidröu he ka ca kalö u? ke me nom hnyikânâi, me ha kâu, ka habe, tha laba me ûngon. Anyin a ieû u me betenge gak, me ûnykûme könya, ke iny atkanyua bi? 11 Ke Boaza ame thu me ha kâu, ka habe, Adre hia but thumetu nya ge hnâm hna ânyâ ka ûngom. Ke ame ha kâu Naomi a ûngon, ka hwaban mok a âiâm: ke u je hna degecâ Ke habe, Ûnguk, hawa, oge me ca he

wale a sâû je hidrou. 10 Me e ame ta ju meno bali me hna meno hwit : ke e ame

HNYIMAKAN 3.

kâmâm me hinyâm, me hnyei adre hnök' ka beleû hna menâ hobi köu m' u me so l u hnyin, me he jem ka tavat u je ca wâ 2 Hawa, ca hanötin Boaza wale u me tha 12 E so Iehova ame bi hwaban he me anyin je hlu? Wâ bi, e ame he ka ânyâm huliwa, me e so ame he Iehova huje bali eâu hnyinghet hnyi hna huje Khongu Isaraela he ka ti bi hwaban köu, hwit. 3 He thö ka soû, me suö wakaco, wale at a u je he jem he ka laba hmelen li me khavâ ânyâm je ûkhaû, ke he thö ka labenyin. 13 Me e ame ha, ka habe, Me hnyi hna huje hwit: ke u me ca he ka betenge ju gak, tuhök; anyin a u je otu- omanenö u bi ka at, ke ne o but e ame um bweli nya, me ha könya a athnyabaem dö han me ic. 4 Ke e ka he bi ka mokut, hofuc ae so, eja ke ne ca ûcû me lathnyabaem me hamâm he ka wâhmakhmetoâ dok e omomo inya. 14 Ke haba hnyi ûen han, ame he ka mokut hnyin, ke u me he ka he me haba Boaza ame ha kâu, ka habe. He me hai kubö hnyi li can, me mokut ju ; ke thö jem he ka hnyi han areto me hneû âm e ame he ka ha köu hanymâm he ka ânyâ. hnyi vinega. Me e ame tha laba me tavat 5 Haingen kâu, ka habe, Oge me he ka subâ: ke adre me inâ kâu je hwit adre le, ânyâ hia hnâm hna ha könya. 6 Me e me e ame han me sekon ke hu kolon bi, ame be ka hnyi hna huje hwit, me ânyâ 15 Ke e ame tot hmetu he ka hlo, me hia hna hûna kâu ge ûngon. 7 Ke a hia Boaza ame ha ka anyin je hidröu, ka habe, but Boaza han me ic, ke ame senyin hnve-E so e ame he ka hlo hnyi wanben je thi kon, me e ame he ka mokut hnyi baten bali, ke ca où bi. 16 Ke oc minya but hna khon bali: me momo ame he hmecik. keihen ûnyi hnyi je thi bali, me hna biju, me hai kubö huyi li can, me mokut ju. me me he ka hlo, ke ca thawâ bi. 17 Me 8 Ke hnyi wanbenset ame ot at me hwiö; e ame hlo hnyi hnyei ke ne o but sahac; ke wâ bi wale momo ame mokut hnyi me e ame kokot ûnyi e ame hlo, ke helâ li can. 9 Ke haingen, ka habe, U ia! me khaca efa tap bali. 18 Ke e ame hijen Haingen, Inya Rutha athnyabaem, u me me he ka hnyi taun: ke a wâ but ûngon he ka khavo nya a athnyabaem ge baten ûnyi e ame hlo: ke e ame hom me ham ânyâm imano, anyin a u at a ti hanen kâu kolon hnen hna han. 19 Me ame ha anyitin lap. 10 Me e ame ha, ka habe, E kâu ûngon, ka habe, Ewa dok u je hlo so u hnahic nökuk ga Iehova: e beönua hnyin hnyi bong ang? ke u je huliwa ua? anyam betenge walang ang hnyi obiny, E so e hnahic bi at ame ûnykûmi u. Ke hon ehac hnyi hwân, anyin a u je ca hnu e ame omanenâ ka ûngon at e ame huliwa hoton je hidröu, ame me ca tren omjeu, k' unyin, me ha, ka habe, haba ien at oge me ame ne tren ta ûnyi. 11 Ke walang nökuk huluwa unyin hnyi bong ang, me, Boaza. u ma ca ot; oge me he ka ânyâ hobi köu 20 Me Naomi ame ha ka ûngon, ka habe, helâ me hna ha gam, anyin a wâ but taun E so e he Iehova ka ohnahicâ at ame ca hia anyin lahanök a u momo ae so hwadegec anyin betenge ka hnyat ae möt me; kecin. 12 Ke e hnathu oge me ti hanen hnyat ae mok. Ke Naomi ame ha kâu, köu, ke so bi e hu ke at ae hakekeny ka habe, E hakekeny at e kötin, ke e at a hmönyin köu hnyi lap. 13 Me mokut ju ti hanen anyitin lap. 21 Ke haingö Rutha hnyi lit ang, ke hnyi hnyomakatu, ame ne at Moaba, ka habe, E ame ha minya konya, he ka ânyâ kou hanymen at ame bi hanen ka habe, U me he ka laba hmâ me anyik lap, me e so; e hamen he ka ânyâ: ke je hidröu, ke ne o but ödrin e meno ik je ame ne höcö he ka ânyâ köu hanymen at nnyei hia. 22 Me haingö Naomi kö Rutha ame bi hanen anyitin lap, awe, hamök bi a ûngon, ka habe, E so u ma he unguk ka he ka ânyâ köu hanymen at ame hakekeny tha he me lathnyabainy a je hlu, m' ödrin köu, kia inya Iehova: mokut ju, ke ne o e ca he ka iouny möu hnyi ke utkânâ bi, but ame lany dö. 14 Ke e ame mokut 23 Me e ame laba hmâ me je hlu anyi hnyi li can ke ne o but hnyi haolany, k' Boaza he ka hlo, ke ne o but obiny hna ame köûö hnyi okubelit. Anyin a haingen

at, ka habe, Ca he ka ha a ga mwi ang kâu: ke wale hnân ohnatho hnyi Isaraela. bali a siks me ip hon ûkot; ke e ame he ka hnyi taun. 16 Ke e ame o but unyin ungon, ke haingen, ka habe, U ia nokuk? Me e ame thumeto hia ge hna ânyâ kâu 17 Haingen, ka habe, E ame ham könya tap bali eang a siks je tulut; anyin a haingen, U ma ca he ka ûngom ke ba ûnyi. 18 Ke haingen momo, ka habe, Me laba ju ûnguk, me wâ ûnyi ame he ka o: anyin ame ca he at ka menâ, k' ame he hnyi bong ang ka umo ûnyi ang.

HNYIMAKAN 4.

KE haba Boaza ame he ka hnyi homagöule me laba ju eling: ke wâ bi, ame he at a hanen anyidrin lap, wale at a ha ga Boaza; me e ame ha kâu, ka habe, E, ketha lö! aiö u, laba ju eang. Me a ame saû thö me laba ju. 2 Me e ame hom je hnyat a ten ûnyi hnyi wahingatiny taun, me ha, ka habe, Laba ju eang, me ödrin e laba. 3 Me e ame ha ka at a ti hanen anyidrin lap, ka habe, Haba Naomi wale momo a o hmetu ûheny hnyi hnyei Moaba, ame ûco utkânâ wale iny liamekeiny mötin jia Elimelek: 4 ke oge me ûnykûme he ka omanenâ kâu, me ha, ka habe, Hamâm he ka ûco e hnyi hnyimakan je hnyat ödrin e laba eang, me hnyi hnyimakan wahingatiny lahanök. Ke u me ne he ka ûco, awe, ûco thö: ke u je ne ca he ka ûco, me ha thö könya, me me khanö nya thö: anyin ae ba hmetu ke at ame he ka ûco, ke u thibi; ke inya thibi ûtangköu möu. Me haingen, Oge me he ka ûco. 5 Haba Boaza ame ha ka habe, Hnyi bong u me he ka ûco hnyin ûnyi ga Naomi u me he ka ûco minya ûnyi ga Rutha at Moaba, âiân at a mokcu, he ka oà ien at a mok hon iny bi. 6 Ke khanö nya he ka ûco hobi könya bi, wâ e hia thithö; a g' ame he at ka uny jut tangen | hnöku Jese, ke Jese ame hnöku Davita. hnyeûcan me ham ka at ame laba hakeken

momo hnyi hna huje hwit. 15 Ke ame 8 Anyin a wale haingen at a ti hanen ha bi at, ka habe, Hö jem ânyâm ûkot, me anyidrin lap kö Boaza, ka habe, Ûco thö kat; ke e ame kat, me at ame tuluto je tap hobi kou bi. Me e ame uny jut tangen hnyeûcan. 9 Ke Boaza ame ha ka je hingat me tavat hia thithö, ka habe, Obun e ohnathoâ hnyi bong ang a oge ûco ta je ûnyi hia anyi Elimelek, me ta je ûnyi hia anyi Kiliona me Malona ûnyi ga Naomi. 10 Ke khaca oge ûcû Rutha at Moaba äiö Malona, me öiök, me inya oâ ien at a mok hon iny, me me ca hia ien at a mokcu unyin je liamekeiny mē, me ûnyi hnyi homagöuleny anyin taun: öbun e tavat ohnatho hnyi bong ang. 11 Me ame ha tavat hia thithö hnyi homagöule me je hingat, ka habe, Öhmun tavat ohnatho. Hamö Iehova he ka wia momo ame he ka o ka hnyi umâm uma me me helâ me Rakela me Lea, li at ödre otilâ lap anyi Isaraela: ke e so u me tren ûnyi ae ûcû hnyi Eferatha, me lung hnyi Beth-eleema: 12 ke e so ânyâm lap he ka helâ me lap anyi Farez, wale a hnökoâ Tamara ga Juda, ûnyi ge mâtrân ame he Iehova ka ham köu ûnyi ge momo ang. 13 Me Boaza ame hum Rutha, ke âiân dö e, me e ame didrö kâu, ke e ame erkin dut, ge musi anyi Iehova, me e ame hnokoâ da. 14 Ke haba omomo ödrin e ha kö Naomi, ka habe, Ole kö Iehova, wale at ame ca hnö u he ka ba at ae hakekeny köu hnyi ânyâm lap hnyi bong ang, ke so e me lung bi ien hnyi Isaraela. 15 Ke e ame he ka otubweli u, me hat u hnyi somaca a u, anyin ame hnokoâ nokon ge ûngom at ame betenge gam, ke beönua anyin ibetengiö köu hon lakom je baga a seven. 16 Me Naomi ame hom wanakat, me kât e ka hnyi ûlainy; ke e ame hat e. 17 Ke haba omomo odrin e hwenyi ien, ke haingödrin, A hia but hnokoâ da öbi Naomi; ke ödrin e hwenyi ien me Obed: haba e kamö Jese, kamö Davita.

18 Ke walang je dö anyi Farez: haba haingen at a ti hanen lap, ka habe, E ca Farez ame hnöku Hezerona; 19 ke Hezerona ame hnöku Ram, ke Ram ame hnöku nye kong ut ik: u me he ka ûco hûdrök, Aminadaba; 20 ke Aminadaba ame knöku anyin ae ca khanö nya he ka ûco e. 7 Ke Nasona, ke Nasona ame hnöku Salemona; walang bongon hnyi Isaraela ehac ge bi 21 ke Salemona ame hnöku Boaza, ke hwaban me ûcû, me me ohmâ ta je ûnyi Boaza ame hnöku Obed; 22 ke Obed ame

TUSI A BAN ANYI SAMUELA.

HNYIMAKAN 1.

HU ke at ûheny Ramathaima-sofima ûnyi hnyi hnyei ae hut hnyi Eferaima, Elekana ien, nöku Jerohama, nöku Elihu, nöku Tohu, nöku Zuf a at Eferaima: 2 ke lo lâiân; haba ien khaca me Hana, ke Penina ien khaca: ke e hu laku Penina ke ba nöku Hana. 3 Ke haba at eling ame labö he hnyi je huna ûheny hnyi hnyaban he ka hnyi hmi me bi hut kö Iehova tuhan sabaoth hnyi Silo. Ke haba eling li laku Eli, jia Hofeni me Fineasa, a li at bihut kö Iehova. 4 Ke ame o but ûen ame he Elekana ka bi hut hnyin, me e ame ve ham jekhöû kö Penina âiân, me lakon obaga me wahlu: 5 ke e ame ham kö Hana lo li jekhöû; anyin a e ame betenge ga Hana, ke Iehova ame otoúnyö 6 Ke haba momo a iwahnaihmiöny mē ame ovecâ hwegiâ e, he ka otengiâ e, anyin a Iehova ame otoûnyö e. 7 Ke e ame labö ânyâ helâe hnyi je huna hnyi ûen e ame he ka hnyi uma umö Iehova, me ovecâ e; anyin a wale e ame tenge me ca hnyi han. bi athnyabaem a momo, ke u je ne he ka ham könya a athnyabaem ke da, me oge me he ka ham e kö Iehova hnyi ta je bonginy hia thithö, ke ame ca he ka o heleûgi ka hnyi hon ban. 12 Ke e ame tiga hic bala bi hnyi hnyimakö Iehova, me haba Eli ame wâhmakhmeto hnyimen. 13 Ke haba Hana ame fuc hnyi hnyekon; k' ame bwebwet thibi li esongodiny, ke adre me ca löng ifucin: anyin a wale Eli ame ûnykûme a g' ame monu ge grâg. 14 Ke kö Iehova eling. Eli ame ha kâu ka habe, U me he ka monu

ke ne o but kehö? degec ut waina unyâm. 15 Haingö Hana ame thu, ka habe, Eba, than lö, inya momo ae vec hnyekon, ke oge ca ic waina bi me grâg, ke so bi oge me hingâlâ hnyekuk hnyi hnyimakö Iehova. 16 U me ca he ka ûnykûme a atö Belial inya athnyabaem a momo: anyin oge me fuc ke ne o but walang ang ûnyi hnyi ûganiny hmakiny hnyekuk me hna oveci nya. 17 Haba Eli ame thu me ha, ka habe, He thö me hnahic: ke e so ame he Khongu Isaraela ka ham köu ûnyi u je sumâtâ gan. 18 Ke haingen, ka habe, Ö u betenge gak a athnyabaem. Me ame he but momo, me han, ke haba hnyimakan e ca hmak hmetu 19 Ke ödrin e vesâkong me hic hnvi hnyimakö Iehova, me hmetu, me o hnyi hnyabadrin hnyi Rama: ke Elekana ame khanö Hana a âiân, me Iehova ame ûnykûme kâu. 20 Ke a hwâdâ thö ûen me ame erkin dut Hana, me e ame hnökoå da, me hwenyi ien Samuela, ame ha, ka habe, anyin oge sumâtâ ga lehova. 21 Ke ame he at, jia Elekana me anyin lap hia he ka hudo kö Iehova hut helâ hnyi je huna, me 8 Haba Elekana âiân ame ha kâu, ka habe, anyin khöbi. 22 Ke a ca hnyi he bi Hana: Hana, ieû u me tenge gan? me ieû gam u anyin a e ame ha ka âiân, ka habe, Me je ca me han? ke ieû ame vec gan hnye- hnebaiö but wanakat, me oge me he ka kom ? hawa, iny ca beönua köu hon lakuk hom e me ma manen hnyi hnyimakö Iehova, obaga a ten? 9 Me ame todrö Hana hwa- me laba balua but eling. 23 Haba Elekana ban ödrin e hia but han me ic hnyi Silo. a âiân ame ha kâu, ka habe, ânyâ thö so Ke haba Eli at bihut ame laba hon tap köu; laba ju ke ne o but u me hnebaiö e; hmelen uthwanuma hnyi uma umö Iehova. ke so e he Iehova ka ohmå hwan hofuc. 10 Ke e vec hnyekon momo, me e ame hic Me ame laba momo, me asen nokon ke ne kö Iehova me tenge. 11 Ke e ame bi o but e ame hnebaiö. 24 Ka hia but hnekhöbi me ha, ka habe, Iehova tuhan sabaoth | baiö e, e ame hom e me je bolok minya a lö, u je ne he ka wâ vec anyin athnyabaem kun, ke khaca efa falawa, me tap waina, a momo, me ûnykûme könya, me ca hnying me hom e ka hnyi uma umö Iehova hnyi Silo: ke tiga ûhnyûkong wanakat. 25 Ke ödrin e hlingâ bolok, me hom wanakat kö Eli. 26 Ke haingen momo, ka habe, Than lö, u möt tuhök, he inya ang momo waleji at ame tot unyâm eang me hic kö Iehova. 27 Oge sumâtâ wanakat ang; ke Iehova ame ham könya hnök hna sumâtâ gan: 28 Anyin a wale oge hia but hna minya e kö Iehova; adre hna kö Iehova hnyi ta je bonginy hia anyin möt. Me e ame khudrung

HNYIMAKAN 2.

E haba Hana ame hic me ha, ka habe, Ame senyin hnyekuk ga Iehova,

Iehova:

hmiöny mönya;

Anyin a oge hobâ ûhömeli ûnyi gam.

2 E ba at ae kap helâ me Iehova; Anyin ae ba at bi ke hake thibi u Ke ba kic helâ me Khonguta.

3 Ca he hmetu bi ka ha hofuc ae bi gan; je hnyimöbun;

Anyin a Iehova, me e Khongon metâ, Ke e ame tuluto je hna ânyâ.

hwege.

5 Haba tavat ae sekon me ödrin e hn' ödrin bi he ka huliwa hnân jeû;

Ke ame menâ but tavat ae mekihnânem;

tounyi;

ae se.

6 Iehova ame hlingå, ke e ame omelö: E ame hagutâ hedis ai me ogöranyâ hmeto.

7 Iehova ame otheduocâ, me otren omjeuâ: | weikâ iefoda lino. E ame kot hnyikânâi, me ogöranyâ.

hnyi sesâ,

Me ogöranyâ at ao ba ta ûnyi hnyi hna digic thatûnyi,

He ka tha olab' ödrin me je than, Me tabâ theron ae hmanenang:

Anyin a e unyi Iehova je hmolominy kö Iehova. hmeledrany,

Ke e ame otilâ hmeledrany hon e.

9 E ame he ka tuö je li can tavat ae kap, Ke e ame he ka ohnyibö hnyat ae ca wisa hnyi menekholom;

Anyin ame ca he at ka ton ûnyi ge tang hwegien.

vat me Iehova;

E ame he ka kunâ hendreng ködra men uma ûkhacaköu. ûheny hnyi drany:

than a aten,

Me ogöranyâ faoiny meno anyin at e ame osûâ.

11 Me haba Elekana ame he Rama ai ka hnyi hnyaban. Me wanakat ame bi athnya-Ame ogöranyâ anyik faoiny meno unyi ba Iehova hnyi hnyimakö Eli at bihut.

12 Ke haba li laku Eli me li laku Relial; Adre ogânâ hnyimök hon je iwahnai- ke ca khan' ödru Iehova. 13 Ke haba hwakecin tavat bihut ka tavat, hnyi ûen ame he at ka hudo hut, me haba athnyabainy at bihut ame o, k' ame tiga ölâ utiö, ke eû hnyi hnyamen bâlet a kun ta vheiny ; 14 ke e ame seû hnyin öt, ame ne ketel, ame ne ot ae gan, ame ne kaia; me haba Ke so ame ca gâ hofuc bi gan ûnyi hnyi 'ûnyi hia ame kât at bihut ge bâlet me wale hnân hobi kâu. Ke ödrin e ânyâ helâe hnyi Silo ka at Isaraela bia adre me he kâ e. 15 Eke, ödrin e tiga ca le pipikhenya, 4 A hmetru thö je cafana anyin tavat ae me ame he athnyabainy at bihut me ha ka at ae tren hut, ka habe, Hö jem utiö Ke adre oweikâ tavat ame haû ge tang m' adre me le hobi kâu at bihut; anyin a e ame ca he ka kap gam utiö ae mesök, ke so thibi ûnyi ae hât. 16 Ke ame ne thu kâu hnen at, ka habe, ödrin e he eâu ka le pipikhenya, me waleling e khanö u he ka hom hoton wem bi; awe, e ame he ka ha, ka Ke ame hnokoâ seven hnen at ae habe, Ohe, ke u me he ka ham walang ang: k' ame ne ba me oge me he ka hûgûnâ e. Ke ame sënyin dut at ae hu lakon 17 Ke e ti gan ûkonginy li hidröu hnyi hnyimakö Iehova; me haba tavat adre me hûkötiâ bwihlany kö Iehova.

18 Ke Samuela ame bi athnyaba hnyi hnyimakö Iehova, ke e tiga wanakat, k' ame 19 Ka hinyen ame tibet ûkhaû ae ûhnyûkong hobi kâu me 8 E ame ogöranyâ at ae theduoc ûnyi hom kâu hnyi ke huna me ke huna, hnyi ûen e ame tha he me âiân he ka bi hut hnyi je huna. 20 Ke haba Eli ame hahnahici Elekana me âiân, me e ame ha, ka habe, E so Iehova ame ham köu wan ûnyi ge momo eang, can bwihlany e ame me ham Ke ödru me he hmetu ka hnyi hnyabadru. 21 Ke haba Jehova ame senö Hana, me e ame erkin, me hu lakon a kun ta da me lo li in. Ke ame gan tot wanakat jia Samuela hnyi hnyimakö Iehova.

22 Ke haba Eli, me, ti hingat ut; ke e ame löng ta je ûnyi hia a ânyâ li lakon ka 10 Adre me he ka camamâ tavat adre me at Isaraela hia, me hnödru hna tha mokut me je momo adre hnyi huliwa hnyi hwanu-23 Me e ame ha ködru, ka habe, Ieû gabu öbu me ânyâ je Ame he Iehova ka owisa je can hmele- ûnyi helâe? anyin oge löng ûnyi ge tavat hia eang hwakecibu ae kong. 24 Ohe, Ke e ame he ka ham tang hwege ka lakuk; e ca so ûthûmetu oge löng: öbu me omono tavat anyi Iehova. 25 Ame ne

kong ke at ka ke at, Khong ame he ka owisa kâu: ke ame ne kong at kö Iehova ie at ame he ka khôû hobi kâu? Ke so bi dru me ca long hofuc hwan kamödru, Iehova hnyi hnyimakö Eli. Ke ca anyin ae be he Iehova ka hling' ödru. 26 Ke khenen hofuc ho Iehova hnyi je ûen eling; ame gan tot wanakat Samuela, ke ame ke ba hna omanenâ ame o. 2 Ke hnvi betenge gan Iehova, me tavat minya

hnyabak; me oganâ lakom huk he ka opi- Inya ang; anyin a u je hawo nya. pikenyai öbun ge je hut hia ae ûnyi hnathu anyin at Isaraela a lakeik? 30 Anyin a wale ame ha Iehova Khongon at Isaraela, ka habe, Oge ha a g' ame he ânyâm lap me lap anyin lakâmâm ka he hnyi hnyimakök nyiele balua: ke walang ang haingö Iehova, Hûkötiânök; anyin oge me he ka ogan' ödrin hnyat ödrin e oganö nya, ke oge me he ka hmehma gadrin hnyat ödrin e hûkötiö nya. 31 Wâ bi, ame he ka o ta je bong, me oge me he ka subâ benyâm, me benyin lakâmâm, me me ba hingatiny ânyâm lap. 32 Ke u me he ka wâ hna okongoâ hnyi hnyabak, hnyi ta je omjeû hia Khong ame he ka ham ka at Isaraela: ke ame he ka ba hingatiny ânyâm lap nyiele balua. 33 Ke haba atâm oge me ca he ka subâ degecâ ûnyi hnyi anyik taben hut, ame he ka hnân odilâ li emâkâm me otengiâ hnyekom : ke haba je wan hia thithö ânyâm lap, me adre me he ka mok k' ödra tiga hmai. 34 Ke walang haten köu, a ûnyi ame he ka o ka li lakom, jia Hofeni me Fineasa; ödru me he ka tha mok hnyi bong a khaca. 35 Ke oge me he ka oâ hobi könya ke at bihut ae hnathu, me e ame he ka ânyâ hoton hnyekuk me oûnykûmânök: ke oge me he ka otilâ hobi kâu lap ae tethmâ: ke e ame he ka bi hanymen hnyi hnyimakan hnyat oge me hû nyiele balua. 36 Ke haba je kolon hnyi ânyâm j lap, me adre me he ka o kâu me nom kâu hnân ong sileva, me ujeû, me ha, ka habe, O u ha hanymök a hanymen at bihut, m' inye hnyi han ong jeû.

HNYIMAKAN 3.

ûen eling k' ame mokut Eli hnyi hnen, (ke 27 Ke ame o ke aten Khong kö Eli, me hadedak ut li emakan, ke ca khana bi ha kâu, ka habe, Walang hofuc ho Iehova, bwele,) 3 ke tiga ca mok lamepa anyin ka habe, Hawa, oge manen dut ka lap Khong, ke Samuela ame mokut hnyi uma anyin lakâmâm, ke tiga ödrin bi Aigupito, umö Iehova wale hnen tangen Khong; hnyi hnyaba Farao? 28 Me oge ûca e 4 me waleling haba Iehova ame hawo ûnyi hnyi je tribu hia anyin at Isaraela me Samuela: ke haingen, ka habe, Inya ang. me at bihut könya, he ka hudo hon taben 5 Me e ame wadring kö Eli, me ha, ka hut könya, he ka leû utö ae bo so, he ka habe, Inya ang; anyin a u je hawo nya. khavâ iefoda hnyi hnyimakök? ke hawa, Me haingen, ka habe, Oge ca hawo u; he oge ham ka lap anyin lakâmâm ta je hut a hmetu thö ka mokut. Me e ame he me an hnen meic ûnyi ge lakon Isaraela? mokut. 6 Ke haba Iehova ame hongot 29 Anyin a wale can ieû öbun e uto hut me hmetu, ka habe, Samuela lö. Me Samuela bwihlany könya, wale oge hûna ka hnyi ame todrö me he kö Eli, me ha, ka habe, haingen, ka habe, Oge ca hawo u nökuk; he hmetu thö ka mokut. 7 Ke tiga ca khanö Iehova bi ga Samuela, k' adre tiga ca hia but omanenâ kâu hofuc ho Iehova. 8 Ke haba Iehova ame okun hmetu hawo Samuela. Me e ame todrö me he kö Eli, me ha, ka habe, Inya ang; anyin a u je hawo nya. Me Eli ame wâhmakhmeto a 9 Anyin a Iehova ame hawâ wanakat. wale ame ha Eli kö Samuela, ka habe, He thö ka mokut, ke ame ne he ka hawo u, me u me he ka ha, ka habe, Iehova lö, ha thö, anyin a löng ut athnyabaem. Haba Samuela ame he me mokut hnyi hnen. 10 Ke ame o but Iehova, me tot, me hongot helâ me eja, ka habe, Samuela, Samuela lö. Ke haingo Samuela, ka habe, Ha tho, anyin a löng ut athnyabaem. 11 Haba Iehova ame ha kö Samuela, ka habe, Wâ bi, oge me he ka ânyâ ke ûnyi hnyi Isaraela, ke ame he ka mea hnyi li hnyikönyen tavat hia adre me löng. 12 Hnyi bong eling oge me he ka ânyâ kö Eli ta je ûnyi hia wale oge hia but ha ge anyin lap, hwân hnyi can, ke ne o but obiny. 13 Ke oge hia but ha kâu a oge me he ka owisa anyin lap nyiele balua, can monu e ame wâ, anyin a lakon ödru me oâ hnaûhangö ködru bi, ke e ame ca thaw ödru. 14 Anyin a wale oge hia but khemanyin ka lap anyi Eli, a oge me ca he ka ohia hulöiny lap anyi Eli ge hut me bwihlany nyiele balua. 15 Ke Samuela ame mokut ke ne o but ame lany. me khöng ut je hwanumen uma umö Iehova. Ke Samuela ame ot he ka thumeela, nökuk. Haingen, ka habe, Inya ang. 17 Ke haingen, ka habe, Ieû ûnyi adre hia but ha köu? Ö u ca he ka ikhâlâ gak: e so ame he khong ka ânyâ helâe köu, me bi hanen u je ne ikhâlâ ke ûnyi wale a ha köu. 18 Ke Samuela ame thumeto ge ta je ûnyi hia, ke ame ca ikhâlâ gan khaca. Ke haingen, ka habe, E bi Iehova, hamen he ka ânyâ ûnyi ae so hnyi hnyimakan. 19 Ke ame gan tot Samuela, ke tha Iehova mē, ke e ame ca hna he ka kölu ka hnyi 20 Ke e kana khaca hnyi hwan je hofuc. khana but at Isaraela hia thithö hwân Dana ke ne o but Bere-seba a g' adre otilö Samuela thö me perofeta anyi Iehova. 21 Ke Iehova ame manen hmetu hnyi Silo: anyin a Iehova ame omanenâ e bi kö Samuela hnyi Silo ûnyi hnyi hofuc ho Iehova.

HNYIMAKAN 4.

K ame o thö hofuc ho Samuela ka at Isaraela hia.

Me ame he at Isaraela he ka vat me at Filisiti, me adre me hunuma hnyi Ebeneza: ke ame hunuma at Filisiti hnyi Afeka. 2 Me at Filisiti adre me tot meta ka at Isaraela: ke adre me hwân vat, ke hlingâ tavat vat a helâ me foa thauzan. 3 Ke ame o tavat ka hnyi hna hunuma, haba at Filisiti adre me ot, ke adre me ha, thu bi, ke ame ca long minya bi.

tu Eli ge hna omanenâ. 16 Ke haba Eli gata! E ba ûnyi a helâe ehac. 8 Ekölö ame hawo Samuela, me ha, ka habe, Samu- gata! ia ame he ka hûgûn' öta ûnyi hnyi je hnyamen ta je khong eling ac hwege? wale ta je khong eji hnyat a kot at Aigupito ge ke je mok ae cap hnyi hnyebuba. 9 E, öbun at Filisiti lö, hwege th' öbun, hnyok baga thö, wâ adre nye thalu' öbun ge at Heberu, helâ me hnöbun hna thalu' ödrin: hnyok bagâ th' öbun, me vat. haba at Filisiti adre me vat bi, ke ame ngâ but at Isaraela, me adre me ve kec ka hnyi umödra je uma mano: ke ti gan hmâ hna hling' ödra ; anyin ame ta but thöte thauzan at Isaraela tavat he hon kânâ. 11 Ke adre hûgûnâ tang tangen Khong; ke adre hlingâ li laku Eli, jia Hofeni me Fineasa. 12 Ke ame wadring ke at Beniamina ûheny hnyi hna vat, me o hnyi Silo hnyi bong eling, ke khekhe but anyin ûkhaû, ke e hu kânâ hon ban. 13 Ke e ame o but, me wâ bi Eli ame laba hon taben tap eû hnyi gethen ame selâdrâ: anyin ae öbubuny hnyekon can tang tangen Khong. Ke o but at hnyi taun, me ûthumetu, me ame ûtengiö taun hia. 14 Ke a löng Eli hwan ûtengiö, me e ame hnö, ka habe, Ieû imedien ûmonumouny eling? Me ame ie he at, me thumetu Eli. 15 Ke nainte eit ut je hunai Eli; ke wadröu but li emakan, ke ca khana bwele. haingen at kö Eli, ka habe, Iny' at ûhek Isaraela ame ngâ ge at Filisiti: ke adre me hnyi vat, ke oge kec eja jem ûnyi hnyi hna vat. Ke haingen, ka habe, Nökuk, ieû bongon? 17 Me ame thu at hom me haba wahingatiny at Isaraela ödrin e ha | ûthumetu, ka habe, a kec dö at Isaraela ge ka habe, Can ieû Iehova ame kuc öta hnyi at Filisiti, ke e gan hmâ hna hlingâ unyin hnyimakan at Filisiti hnyi bong ang? E tavat, ke a mok minya thö lakom, jia so ate me hom ûheny Silo tangen ûhihiny- Hofeni me Fineasa, ke adre hia thö hûgûnâ köu, me me e bi unyita, me omeli öta ûnyi tang tangen Khong. 18 Ke hnyi ûen e ge je iwahnaihmiöny möta. 4 Me ame ame hâiâ tang tangen Khong, me e ame ukhûnöng tavat Silo ai he ka hom ûheny e ta me hnyimen göranyai ûnyî hnyi taben tangen ûhihinyköu anyi Iehova tuhan tap hnyi baten homagöule, me ame hmetru sabaoth, at ame laba wanben li kerubi : ke | but nyin me mokcu ; anyin ae hingat ut li laku Eli eling, jia Hofeni me Fineasa, me hmak. Ke e ame hia but owisa ka at unyin tangen ûhihinyköu anyin Khong. Isaraela fâte je huna. 19 Ke haba ûngon 5 Ke adre me hom tangen ûhihinyköu anyi a öiö Fineasa, e erkin ame ne ûen he ka o, Iehova ka hnyi hna hunuma me ame kuku ke e a löng ut ûthumetu a g' adre hia thö gan hmâ at Isaraela hia me ame umet hûgûnâ tang tangen Khong, ke a mokcu hnyei. 6 Ke a löng ut at Filisiti medien ungon me âiân, me e ame iyâû he ka hno-kuku, me haingödra, ka habe, Ieû hwan koâ, anyin ame o kâu vec hnyekon. 20 Ke kuku ae gan hnyi lap anyin at Heberu? hnyi ûen anyin mok ame ha kâu je momo Me adre me wâhmakhmetoâ a g' ame o thö adre tha e mē, ka habe, Ca he ka ot, anyin tang tango Iehova hnyi hna hunuma. 7 Ke a u je hia but hnokoa da. Ke e ame ca ka habe, A o thö Khong ka hnyi hna ame hwenyi ien wanakat Ikaboda, haingen, hunuma. Ke haingödra, ka habe, Ekölö ka habe, A hia but hmanenang unyin at Isaraela: anyin adre hûgûnâ thö tang hmetu ka hnyi hnen, me me ca hling' tangen Khong, me ûnyi ge ûngon me âiân. öhmun me ihmun hnyei: anyin ae gan 22 Ke e ame ha, ka habe, A hia thö hmâ hna okongoâ hnân mekiny hnyi taun hmanenang unyin at Isaraela; anyin adre hia; e hmak gan hmâ eling hnyamen hûgûnâ thö tang tangen Khong.

HNYIMAKAN 5.

TALELING a hom tang tangen Khong hnen at Filisiti, ke adre me hom e Asedoda ai ûheny Eben-eza.

E e bi tang tangö Iehova hnyi hnyei

Ke at Filisiti adre me hom tang tangen inyat Filisiti seven je tehi. 2 Haba hnyi umö Dagona.

ödrin e ûkhûnöng me tang tangen Khong mē; me kunâ e me me he but.

Khong. 12 Ke haba tavat a ca mokcu, a tab' ödra ohuc: ke ame he thö hnyi dranyai hwan utengien taun.

HNYIMAKAN 6.

Khong me vadren ka hnyi uma umo Dago- at Filisiti ödrin e hawâ tavat bihut me na, me ip e unyi Dagona. 3 Ke a todrö at tavat bi khong, me ha ködrin, ka habe, Asedoda hnyi hnyomakatu, me wâ bi, ame Öhmun e he ka hawa ka tang tangö ta but Dagona hnyikânâi cicö tang tangö Iehova? bethe omanenâ thö köhmun dok Iehova. Me ödrin e köp Dagona me otilâ öhmun e he ka kunâ e ka hnyin. 3 Me hmetu hnyi hnen. 4 Ke ödrin e tot hmetu haingödrin, ka habe, Öbun e ne he ka kunâ nyi hnyomakatu, me wâ bi, a ta but hnyi- tang tangen Khongon at Isaraela, ca kunâ kânâi Dagona cicö tang tangö Iehova; ke bi ke ba ûnyi; ke so bi öbun e he ka hom haba bö Dagona, me li hnyamen ame mo- kâu hudiny hulö: m' öbun e menyik ut, me kut hnyi hwanuma a mou but, ke e bi unyi ame he ka khan' öbun can hna ca hom hny-Dagona thiju. 5 Anyin a wale adre me ca amen ûnyi gabun. 4 Ke haingödrin, ka uto hwanumen umo Dagona e Asedoda ke habe, Ieu hudiny hulo ohmun e he ka hom ne o but hnyi bong at, wale ge tavat bihut kau? Haingödrin, ka habe, Thabûng ta kö Dagona, me tavat minya adre me dit ka ohuc gol, me thabûng ta tep gol, oûco je thaniny at Filisiti: anyin a khaca thibi 6 Ke hmak ut hnyamö Iehova hon at anyibun mok hia me je tuhöbun. 5 Anyin Asedoda,me eame ohi' ödrin me kuc ödrin ge a wale öbun e he ka theatâ anyibun je je okuc, wale hnyi Asedoda me je hnyigöu-†ohuc, me halebun je tep, hnyat okongoâ len. 7 Ke a wâ but e at Asedoda, me hnyei ; ke öbun e he bi ka ogânâ Khongon ödrin e ha, ka habe, Ame ca he bi tang at Isaraela; me ame ne he ka ohâhâ hnyatangen Khongon at Isaraela ka hnen unyi- men hubun, me hon je khongubun me ibun tin, anyin ae hwege hnyamen hutin, me hnyei. 6 Ke anyin a ieû öbun e ohwegiâ hon khongutin a Dagona. 8 Me ödrin e je hnyekubun, helâ me at Aigupito me ûkhûnöng he ka ûkhacaköuâ mödrin je Farao ödrin e ohwegiâ je hnyekudrin i ke thaniny at Filisiti hia, me ödrin e ha, ka e a hia but huliwa hnân lâiâ unyidrin, me habe, Ötin e he ka hawa ka tang tangen hawa, ödrin e ca hna but tavat, me ödrin e Khongon at Isaraela? Me ödrin e thu, ka he but? 7 Awe, e so öbun e hom me habe, E so adre me hom tilà tang tangen penapena ke kat ae teb ûnyi, me hom li Khongon at Isaraela Gatha ai. Me ödrin kau a li sangadra, ke adre tiga ca ip hudru e hom tilâ tang tagen Khongon at Isaraela. | ûnyi hnân ûhûkâlâköuâ, me ohmâ li kau 9 Ke ödrin e hia but hom tilâ e, me haba ka hnyi kat, me hom ûnyi gadru li nokon hnyamö Iehova ame iwahnaihmiöny me|ka hnyi hnyaba: 8 ke hom dö tang tangö taun k' ame ti okongoà: me ame kot oba- lehova, me ip hon kat; ke hitangen ju je gainy taun a tavat ae ûhnyûkong me tavat omjeû gol wale öbun e he ka hom kau ae gan, k' ame tab' ödrin ohuc. 10 Me hnân hudiny hulö hnyi ong tang me tha ip Ekerona ai. Ke ame o but tang tangen wâhmakhmeto ju ame ne he ka gethen Khong hnyi Ekerona, me haba at Ekerona hnyi hing hnyigöulen, Bethe-semes ai, awe, odrin e kuku me ha, ka habe, Ödrin e hom e ame hia but ânyâ kotin ta je hna okongo kötin tang tangen Khongon at Isaraela, me leang ae gan : ke ame ne ca helae, awe. ame me hling' ötin me itin hnyei. 11 Me ödrin he ka khan' öta a ga ca kuc ötin ge hnyae ûkhûnöng he ka ûkhacaköuâ je thaniny men; ke ame ka o baû bi kötin. 10 Me hia at Filisiti, me ha, ka habe, Kunâ but ame ânyâ helâe tavat ; me ödrin e hom li tang tangen Khongon at Isaraela me me kau a li sangadra, me ohm' ödru ka hnyi

ll ke ödrin e ip tang tangö Iehova hon kat, me ong tang me je tep gol me je hnatheatâ anyidrin je ohuc. 12 Ke ame he wisa eû hnyi gethen li kau hnyi gethen uheny Bethe-semes; k' ame vheno hna cit gethen, ke ame kuku tot, ke ame ca saû ka hnyi ke keihen metâ me me ; ke haba je than Filisiti ödrin e he hotudru ke ne o but hnyi hnyigöulen Bethe-semes. 13 Ke haba at Bethe-semes, ödrin e subâ anyidrin hwit ed hnyi hnyigöulen bucen : ke ödrin e bwele me wâ tang, me ödrin e senyin he ka wâ. 14 Ke ame o thö kat hnyi utkânâ i Josua at Bethe-semes, me ame todru eling hnyi veto ae gan : me ödrin e kia utöiny kat me hudo li kau hnân hudiny leû kö Iehova. 15 Ke haba at Levi ödrin e hom tang tango lehova, me ong tang unyin, a tangen je omjeû gol, me ip hon veto ae gan: ke haba at Bethe-semes ödrin e hudo je hudiny lei me hudo je hut kö Iehova hnyi bong eling. 16 Ke a wâ e je than Filisiti a thabung, me ödrin e hmetu Ekerona ai hnyi

bong eling.
17 Ke walang je ohuc gol a ham at Filisiti hnân hudiny hulö kö Iehova; khaca inyi ge Asedoda, khaca ûnyi ge Gaza, khaca unyi ge Asekelona, khaca unyi ge Gatha, kbaca ûnyi ge Ekerona; 18 me je tep gol oico je tauniny at Filisiti hia anyin je than a thabûng, a je taun adre up haginy, me je taun ae ûhnyûkong hnyi ta hnyei : ke ne o but hnyi veto ae gan wale ödrin e ip tang tango Iehova hnyi hon, ka eling ke ne o but hnyi bong ang hnyi utkânâ i Josua at 19 Ke e ame kot tavat hnyi Bethe-semes. Bethe-semes, can ödrin e selâdrâ hnyin tang tango Iehova, e ame kot tavat a sevente, me fifte thauzan tavat: me ame tenge tavat anyin a Iehova ame kot tavat, ke e gan hmå hna hling' ödrin. 20 Me ame ha at Bethe-semes, ka habe, Ie at ae khana he ka töt hnyi hnyimakö Iehova, Khong ae kap eang? Ke e ame he ka ölö kö ia gatin? 21 Me ödrin e kunâ je ûthûmetu ka tavat adre me laba hnyi Kiriatha-jarim, ka habe, Haba at Filisiti ödrin e hia but hom hmetu jem tang tangö Iehova; ok ut öbun ka hom e köbun.

HNYIMAKAN 7.

kat, me hlöng hwanumödru hnyi hnyaba: | me okabi Eleazara a nokon he ka tuö tang tangö Iehova.

2 Ke adre ip kuenyâ tang hnyi Kiriathajarim ; wale tuente je huna : ke ame tenge hotu Iehova lap anyin at Isaraela hia. 3 Ke Samuela ame ha ka lap anyin at Isaraela hia, ka habe, Öbun e ne hmetu kö Iehova me hnyekubun a khaca, awe, degec ut je khong kanyua me Aseira unyibun, me penapena je hnyekubun kö Iehova, me bi athnyaba thibi kâu: ke e ame he ka omeli öbun ûnyi hnyi hnyamen at Filisiti. Me haba lakon Isaraela ödrin e degec je Baala me Aseira, me bi athnyaba thibi kö Iehova.

5 Haba Samuela ame ha, ka habe, Ükhacaköuâ thö at Isaraela hia hnyi Mizepa, ke oge me he ka hic hobi köbun kö Iehova. 6 Me ödrin e ûkhacaköu hnyi Mizepa, me seköiö, me hingâlâ hnyi hnyimakö lehova, me ca han hnyi bong eling, me ha eling, ka habe, Öhmun e hia but ânyâ hulö kö Iehova. Ke Samuela ame owisa ka lakon Isaraela hnyi Mizepa. 7 Ke a löng ut at Filisiti a g'ame ûkhacaköu lakon Isaraela hnyi Mizepa, me ame he je thaniny at Filisiti ka tot ka at Isaraela. Ke a löng ut at Isaraela me ödrin e outen at Filisiti. 8 Ke haba lakon Isaraela adre me ha kö Samuela, ka habe, U me ca he ka menâ khöû' öhmun kö Iehova Khongutin, me me omeli öta ûnyi ge at Filisiti. 9 Haba Samuela ame hom ke nokon mamoe ame tiga i, me hudo hnân hudiny leû ae bekhöt kö Iehova: me Samuela ame tengiâ at Isaraela kö Iehova: me Iehova ame löng. 10 Ke Samuela ame hudo hudiny leû, me haba at Filisiti adre ma hakekenyâ he ka vat me at Isaraela: ke Iehova ame bi hwan than ae gan hnyi bong e hon at Filisiti me ohmöiöngi ödra; me Isaraela ame kuc ödra. 11 K' ame he at Isaraela ûheny Mizepa me hnu at Filisiti, me kuc ödra ke ne o but hmeli Bethe-ka. 12 Ke Samuela ame hom ke veto, me otilâ wanben Mizepa me Seni, me hwenyi ien Eben-eza, haingen, ka habe, Iehova ame hadru' öta ke ne o but eang. 13 Ke adre me hom ûhnyûkongo at Filisiti, me adre me ca he hmetu bi ka hnyi hnyigöulen at Isaraela: ke iwahnaihmiöny hnyamö Iehova ka at Filisiti hnyi ta je bong bongu Samuela. 14 Ke adre ham hmetu ka at Isaraela je taun waleji a hûgûnâ at Filisiti E ame he at Kiriatha-jarim, me hom | ûnyi ge at Isaraela, hwân hnyi Ekerona, ke tang tango Iehova, me hom e ka ne o but Gatha; ke haba at Isaraela adre hnyi uma umo Abinadab hnyi dok ae hut, me hûgûnâ hmeto je hnyigoulen ge at

Ke ûsoköu but at Isaraela me at kâu anyin je kariota. 13 Ke e ame he ka Filisiti. Isaraela hnyi ta je bonginy anyin möt. 16 Ke e ame labö vheno gaga Beth-ela, me Gilegala, me Mizepa, hnyi ke huna me ke huna; me e ame owisa ka at Isaraela hnyi ta je dok hia eling. 17 Ke e ame labo hmetu Rama ai, anyin a waleling umen uma; ke e ame owisa eling ka at Isaraela: ke e ame otilâ eling ke taben hut kö Iehova.

HNYIMAKAN 8.

K E hingat ut Samuela me e ame otilâ li lakon he ka owisa ka at Isaraela. 2 Joela ien nokon a atö, ke Abia ien loiny, me ohwalö hna owisa.

hnödrin hna ha, ka habe, Ham dö köhmun hodra, me otilâ tuhödra. ame hic dö kö Iehova. 7 Ke Iehova ame öbun ka hnyi anyibun je taun. ha kö Samuela, ka habe, Löng ju hofuc hwan tavat, wale adre me ha hia köu: anyin a ödrin e ca hna degeci u, ke ödrin e musi ödra.

15 Ke Samuela ame owisa ka at hom lakubun je hlu hnân ûhaniken ta je ûnyi ae hnebwia, me bi han, me beka. 14 Ke e ame he ka hom je ibun, me je hnyei vine, me je hnyei elaio ûnyi gabun me ham ka lathnyabainy. 15 Ke e ame he ka hom ke keihen a libenyitainy hatungubun je hatong, me ibun je hnyei vine, me ham bi ka je taben unyin me lathnyabainy. 16 Ke e ame he ka hom lathnyabaibun obaga me omomo, me je hidröu gabun ae so, me halebun je asina, me kun' ödrin bi ka hnyi anyin huliwa. 17 E ame he ka hom ke keihen a libenyitainy halebun je mamoe: ke öbun e he ka bi athnyabainy. 18 Ke öbun e he ka tenge hnyi bong eling can tuhöbun at öbun e he ka ûca; k' ame li at owisa hnyi Bere-seba. 3 Ke haba li ca he bi Iehova ka thu köbun hnyi bong lakon ödru me ca vheno deny gethen, ke eling. 19 Ke so bi haba tavat adre me ödru me saû ka omjeû me khöp hwaban, höcö löng hofuc ho Samuela; ke haingödra, ka habe, Ohe, öhmun e he ka hu tuhöhmun ; 4 Ke ame ûkhacaköu je hingatiny at 20 m' öhmun e he ka helâ me je hnyei Isaraela hia me o kö Samuela hnyi Rama: hia; k' ame he tuhöhmun ka owisa köh-5 me ödrin e ha kâu, ka habe, Wâ bi, u mun, me hnyimakan anyihmun bunyen, hingat ut, ke ame ca vheno dem gethen li me vat hobi köhmun. 21 Haba Samuela lakom: ke walang ang u me he ka otilö ame löng ta je hofuc hia hwan tavat, me e thanihmun he ka owisa köhmun helâ me je ame ha kö Iehova. 22 Ke haba Iehova hnyei hia. 6 Ke e kong kö Samuela ame ha kö Samuela, ka habe, Löng ju than he ka owisa köhmun. Ke Samuela ame ha ka at Isaraela, ka habe, Vese but

HNYIMAKAN 9.

hna degeci nya bi, me inye ca thanidrin. 8 Helâ me hnödra hna ânyâ hia, hwân hnyi bong waleji oge hum ödra hnyin ûheny Bekorath, nöku Afia, a nokon ke at Aigupito ke ne o but hnyi bong ang, ke Beniamina, at ae ûnyi hnathu hmönyin. adre me digic nya me bi athnyaba ka ke je 2 Ke e hu nokon baga, Saulo ien, hidrou khöng, me ödrin e ânyâ minya e köu, ae hmanenang; ke ba at unyin lakon 9 Ke löng ju walang ang hwodrin: ke so Isaraela ae so hon: ke haba ûbeûen e hon bi, u me he ka ha hwegiâ ködra me tavat hia, me bongödra hnyi li abenyin. thumetu ödra ge bongon than ame he ka 3 Ke a hia je asina hale Kiso kamö Saulo. Me haba Kiso ame ha kö Saulo a nokon, 10 Ke Samuela ame ha ta je hofuc ho ka habe, Bethe hawâ ke athnyaba me todro Iehova hia ka tavat ödrin e sumatö than me he thö ka elâm je asina. 4 Ke e ame unyin. 11 Ke e ame ha, ka habe, Walang vheno hnyei ae hut hnyi Eferaima, me bongon than ame he ka musi öbun: e ame vheno hnyei Salisa k' ame ca ō 'drin; ke he ka hom lakubun obaga, me otil' ödrin ödru me vheno hnyei Salim, ke hia bala bi hobi kâu anyin je kariota, me anyin tavat eling: ke ödru me vheno hnyei Benjamina. tabö hors; ke ödrin e he ka wadring hnyi ke ödru me ca wâ bala bi. 5 Ke ödru me hnyimakan anyin je kariota; 12 ke e ame|o but hnyi hnyei Zuf, me Saulo ame ha ka he ka otil' ödrin hobi kâu je taben thauzan, athnyaba unyin, ka habe, Ötu me he ka me je taben je fifte; me he ka wia kânâin hmetu, wâ e nye ca ûnykûme hmetu bi kânâ, me subâ anyin hwit, me he ka tibet cica ge asina, ke hmak biju hnyekon gatu. anyin je ûnyi hnân vat, me je ûnyi höbi 6 Ke haingen kâu, ka habe, Wâ bi, e hu eja hnyi taun; anyin ae hu hut anyin han me Samuela hnyi bong eling. he ka öliá dok ae görany.

Samuela et ke tiga ca o bi Saulo, ka habe, köu hofuc hwan Khong. 16 haba nyi hnyi ûen helâng, oge me he ka kuna köu ke at ûnyi hnyi hnyei Beniamina, ke u me he ka hû e, me me taben lakeik ûnyi hnya hnyamen at Filisiti: ME wale Samuela ame hom tap wakaco me hingâlâ hon ban, me ûcimhnyianyin a oge hia hut wa lakeik l

ke aten Khong hnyi taun eang, at ae lung mönya eâu: ke oge me he nyi ka kunö u, so; ame hwadâ hia hnen je hna ha: ötu me omanenâ hnyekom. 20 Ke haba je he kâ e; ame ne he ka omanenâ kötu la ge asina wale a hia hnvi kun ta bong ca hmak hnötu hna vheno. 7 Ke haingö Saulo ka bi hnyekom gadrin: anyin adre ō 'drin ju. athnyabainy, ka habe, Ke wâ bi, öte ne he, Ke hobi kö ia ûnyi adre weny hia hnyi me ötu me he ka hok ieû ka at? anyin a Isaraela? Hawa, ca hobi köu bi, me lap um dö anyitu je areto hnyi tangen, ke ba hia anyin kâmâm? 21 Me Saulo ame thu, ke bwihlany he ka hom ka aten Khong: ka habe, Hawa, ca at Beniamina bi nya, ieù honötu? 8 Me ame thu hmetu athny- wale ae ûhnyûkong hnyi je tribu hia anyin aba kö Saulo, ka habe, Wâ bi, e hu gak at Isaraela? ke ûhnyûkong hmönyin anyik ke keihen a vakiny sekel sileva: oge me lap hnyi je lap hia hnyi tribu Beniamina? he ka ham e ka aten Khong he ka omanena jieu gam u me ha helae könya? 22 Ke kötu detu. 9 (Haba ehac hnyi Isaraela, Samuela ame hum Saulo me athnyabainy, e ka he at ka hnö unyin Khong, e ame ha, me hum ödru ka hnyi hnyeule, me olab' ka habe, Ötin e he ka he ka at ame wâ: ödru hnyi li tap ae beönus unyin tavat anyin a haba perofeta walang ang, adre adre hawâ, helâke thöte tavat. 23 Ke hwenyi ien ehac, ka habe, At ame Wâ.) Samuela ame ha ka at ame bi han, ka habe, 10 Me Saulo ame ha ka athnyabainy, ka Hom but jem uthmeno waleji oge ham köu habe, E so hofuc e; ötu he. Me ödru me me ha köu, ka habe, Ip ju e. 24 Me haba he ka hnyi taun wale a e aten Khong at ame bi han ame hom but jevan, me ûnyi hnyin. 11 Ödru me tiga öliâ hwatapkö- hon e, me ip hnyi hnyimakö Saulo. Ke luiny taun, me ödru me wâ je hlu ödrin e haingö Samuela, ka habe, Wâ bi ûnyi adre he ka seköiö, ke ödru me ha ködrin, ka ip! ip ju hnyi hnyimâkâm, âm; anyin adre habe, Hawa, e ang at ame wâ? 12 Me tuö e hnân hobi köu hwân hnyi ûen adre ödrin e thu ködrin, ka habe, e, wâ bi hnyi thu, anyin oge me ha, ka habe, Oge me he hnyimakam: hele th' öbu, anyin a o thö ka hawa tavat. Ke haba Saulo ame tha tavat eau hnyi dok ae görany: 13 öbu ka ödrin e utut ka hnyi taun ûnyi hnyi dok o hnyi taun öbu me he ka wâ, ke tiga ca ae görany, me haba Samuela ame ûhnenamö ili bi ka hnyi dok ae görany ka han: me Saulo hon uma. 26 Ke ödrin e vesâ anyin ame ca he tavat ka han, k' ame tiga kong: ke haba hnyi haolany, me Samuela ca o, anyin a hamen he ka hmö hut; ame hongot kö Saulo hon ban uma me ha, hwaban e, ame hnyi han tavat adre hawâ. ka habe, Todrö, m' inye he ka kunö u. Ke ölö th' öbu walang ang; anyin öbu me Me ame todrö Saulo, ke ödru me tha he he ka wâ hnyi ûen ang. 14 Me ödru me hââng a e me Samuela. 27 Ke ödrin e he ka hnyi taun; ke ödru me o hnyi hnyin tiga utut ka hnyi obiny taun, me haba taun, wa bi Samuela ame he jem cici ödru, Samuela ame ha kö Saulo, ka habe, Ha thö ka athnyabaem he ka më ban (me e ame 15 Ke a hia but Iehova omanenâ kö he), ke mē todru u, m' inye he ka omanenâ

HNYIMAKAN 10.

anyin a oge hia but wâ lakeik, k' ame o mak mē, me ha, ka habe, Hawa, ca anyin but könya anyidra mâng. 17 Ke Samuela a Iehova ame hû u me hnân taben jekhon? ame ō Saulo me Iehova ame ha kâu, ka 2 U ka he but eâu ûheny ang unyik, u me habe, Wâ bi at waleji oge ha köu! a at he ka wâ li at hnyi hu Rakela hnyi ame he ka musö lakeik. 18 Ke haba hnyigöulö Beniamina hnyi Zeleza; ke ödru Saulo ame hakekeny Samuela hnyi homa- me he ka ha köu, ka habe, Adre wâ ju göule, me ha, ka habe, Ö u kû thö könya asina, wale u me elâm: ke wâ bi ame ca uma umen at ame wâ. 19 Me Samuela ûnykûme hmetu je asina kâmâm, ke e ame thu kö Saulo, ka habe, Inya ang at hmak ut hnyekon gabu, ame ha, ka habe, ame wâ; böbu thö ka ölö ka hnyi dok ae Hawa la nökuk? 3 Ke u me he ka he görany, anyin a öbu me he ka tha han ûhem e, me u je he ka o hnyi iwajo anyi Tabora, me ame he ka ûkhanö möu eling ka lakon Isaraela, ka habe, Walang hofuc kun ta hnyat, ödrin e he Beth-ela ai ka ho Iehova, Khongu Isaraela, ka habe, Oge hia eling hnyi bong eling.

10 Ke ödru me o eling hnyi dok ae hut, ha, ka habe, Khong lö omelö than. me wâ bi, ame ukhanö mödru deö perofeta; me ame o hwege hon hanon Khong, me e ge bongon dökhu, me sihnalimen e hnyi ame tha perofeta unyidrin. 11 Ke a wa tusi, me ip hnyi hnyimako Iehova. Ke but tavat hia, a hnyat wahmakhmeto e Samuela ame kuna tavat ka hnyi je hnyaehac, ke wâ bi e ame hnyi perofeta me je badra. 26 Ke Saulo ame he minya ka perofeta, me adre me ûhaköuâ ka habe, Ieû hnyi hnyaban hnyi Gibea; ke ame tha he e a o ka nöku Kiso? Hawa, Saulo ame mē tavat a kâlâ Khong je hnyekudrin. drin? Anyin a wale, adre vejecâ, ka habe. Me ödrin e hûkötiâ e, ke ödrin e ca hom Hawa, Saulo ame laba unyin je perofeta? kâu je bwihlany. Ke e bi ame laba 13 Ke e ame um dö perefota me he ka hnyibû.

hnyi dok ae görany.

14 Ke haba ke kamö Saulo ame ha kâu me athnyabainy, ka habe, Chebu ua? Haingen, ka habe, Öhme elâm je asina: KE ame o but Nahasa at Amona me ke öhme wâ but ae hia bala me öhmu me ke öhmu cicö Jabese-gileada: ke Samuela.

kö Iehova hnyi Mizepa; 18 me e ame ha 3 Me ame ha kâu wahingat hnyi Jabese,

Khong, ke at ame hom tilâ kun ta nokon me hom at Isaraela ûheny Aigupito, me got, ke ke at ame hom tilâ kun ta areto, ke oge me omeli öbun ûnyi hnyi hnyamen at ke at ame hom tilâ tap waina : 4 ke ödrin Aigupito, me ûnyi hnyi hnyamen je dökhu e he ka iouny möu, me ham köu lo li areto'; hia waleji a oveci öbun: 19 ke öbun e hia ke u me he ka kap gadrin. 5 Ke hwaban but degec Khongubun hnyi ûen ang, at a e, u me he ka o ka hnyi dok ae hut anyin omeli öbun ûnyi ge anyibun je hna okongoâ Khong, wale lap tue anyin at Filisiti: me hna oveca; ke öbun e ha kau, ka habe, ke u ka hia but o ka hnyi taun, u me he Otilâ thanihmun dö. Awe, omanen' öbun ka ûkhanë me deë perofeta ëdrin e utut dë walang ang hnyi hnyimakë Iehova ûheny 'thö, ke e hnyî hnyimaködrin nabeli, hoton anyibun je tribu me je thauzan gabun. me bwinybet, me utkowi, me kitara; ke 20 Me Samuela ame hakekenyâ je tribu hia ödrin e he ka hnyi perofeta: 6 ke ame he anyin at Isaraela, me adre me kû tribu ka o hwege hom hanu Iehova, me u me he Beniamina. 21 Ke e ame hakekenyâ tribu ka tha perofeta mödrin, ke adre me he ka Beniamina hoton anyidrin je lap, me adre wiö u helâ me ke at bi. 7 Ke e ka āt dö kû lap anyi Mater: ke adre kû Saulo noku köu je haten eling, u me he ka ânyâ hnâm Kiso; ke ödrin e elâm e, k' adre me ca wâ hna wâhmakhmeto; anyin a e unyâm 22 Anyin a wale adre me elâm hmetu unyi Khong. 8 Ke bâm dö Gilegala ai, ke ama Iehova, hawa, e tiga hu ke at biju ame he bilik ; ke wâ bi, oge me he ka utut köu he ka he jem ? Me Iehova ame thu, ka habe, ka hudo je hudiny leû, me hudo je hudiny Wâ bi, e ame lubaduong hnyi je thatûnyi. ûsököu: seven je bong u me he ka huluba- 23 Me adre me wadring me hom e ûheny hingen ke ne o but oge me o köu, me e; ke e ame tha tot me tavat, me e beû omanenâ köu ûnyi u me he ka ânyâ. 9 Ke hon tavat hia, bongodra ju'hnyi li abenyin. e ame hwiö thö me he ga Samuela, me 24 Ke haba Samuela ame ha ka tavat hia, Khong ame ham kâu hnyekon ae ke ka habe, Wâ ju e, wale a ûca Iehova, hwakecin bi, ke ame hwâdâ thö je haten anyin ae ba at helâ mē unyin tavat hia thithö. Me ame hongot tavat hia, me tha

25 Ke haba Samuela ame thumeto tavat laba unyin je perofeta? 12 Ke ame thu 27 Ke ame ha ke je laku Belial, ka habe, ke at a aten eling, ka habe, Ke ia kamö- Ame he ka kâmâu hna omeli ötin at eji?

HNYIMAKAN 11.

he kö Samuela. 15 Me ame ha ke kamö ame ha at Jabese hia kö Nahasa, ka habe, Saulo, ka habe, Me omanena konya hofuc U me he ka ûhihinykou mohmun, me ho Samuela köbu. 16 Me Saulo ame ha öhmun e he ka bi athnyabaem. 2 Haba ka ke kamen, ka habe, E ame ha manena Nahasa at Amona, ame thu ködrin, ka köhmu a g'adre wâ ju je asina. Ke e ame habe, Walang oge me he ka ûhihnyköu ca omanenâ kâu ge dökhu, waleji a ha möbun a g' ame he ka bân ka oc ut je emaköbun hia a metâ; ke oge me he ka ip 17 Ke Samuela ame ûkhacaköuâ tavat ûnyi e hnân haikongoâ at Isaraela hia.

ka habe, Me hn' öhmun hnyi seven ta bong, me öhmun e he ka kunâ je ûthumetu ka hnyi je hnyigöulen at Isaraela: ke ame ne ba at ame he ka omeli öhmun, awe öhmun e he ka he köu. 4 Me ame o je metâ hnyi Gibea i Saulo me thumeto tavat ge ta je hofuc eling: me ame tenge gan hmâ tavat hia. 5 Ke wâ bi, ame o but Saulo e ame Me ödrin e thumeto ge hofuc hwan at Jabese. 6 Ke ame o hwege hanon Khong ka hnyi hu Saulo, hnyi ûen e ame löng hofuc eling, me ame ubâhlâ gan hmâ anyin hmönvin. 7 Me e ame hom li bolok, me susub' ödru, me kunâ me je metâ ka hnyi je ke keihen hia anyi Isaraela, me ha, ka babe, Adre me he ka ânyâ helâng ka je bolok haleny tavat adre me ca he ka he hotu Saulo me Samuela. Me ame o ot ka tavat ûnyi ga Iehova, ke ödrin e ok helâ me at a khaca. 8 Ke e ame öû ödrin hnyi Bezek; ke haba lakon Isaraela ödra theri haded thauzan, ke thöte thauzan at Juda. 9 Me adre me ha ka je metâ ödrin e o, ka habe, Öbun e he ka ha ka at Jabese-gileada, ka habe, Haba nyi e ka vec ut hwan seûnö, me adre me he ka hn' öbun. Me ame he je metâ me thumeto at Jabese, me ödrin e senyin. 10 Waleling me me ha at Jabese, ka habe, Öhmun e he nyi ka didrut köbun, me hamöbun he ka ânyâ hia köhmun webun. 11 Ke haba nyi Saulo ame khenâ tavat me me kun ta bunyen: ke ödrin e o hnyi wanben hna hunuma hnyi hna hmak hnyi hnyomakatu, me kot at Amona ke ne o but ame vec hwan seûnö: ke adre oveseâ bi je kolon, me me ca tha laba li at a lo. 12 Ke ame ha tavat kö Samuela, ka habe, Ie at a ha, ka habe, Hawa, ame he Saulo ka musi öta! Hom but jem tavat m' öhmun e he ka hling' ödrin. 13 Haba Saulo ame ha, ka habe, Adre me ca he ka hlingâ ke at bnyi bong ang: anyin a Iehova ame ham möt hnyi bong ang hobi kâu at Isaraela.

14 Me Samuela ame ha ka tavat, ka habe, Ötin he Gilegala ai, he ka ohâtâ dökhu eling. 15 Me ame he tavat hia Gilegala ai ; me adre me otilo Saulo eling ka than hnyi hnyimakö Iehova hnyi Gilegala; ke adre me hudo eling je hudiny ole hnyi hnyimakö Iehova; me ame tha senyin gan hmá eling Saulo me at Isaraela hia.

HNYIMAKAN 12.

K^E Samuela ame ha ka at Isaraela hia, ka habe, Wâ bi, oge hia but löng hia hoton hobun hofuc waleji öbun e ha könya, me otilâ tuhöbun. 2 Ke haba walang ang, me ame ngenu tuhobun hnyi alen je kau ûheny hnyi hnyei; ke Saulo hnyimaköbun: ke iny' hingat ut, me hûen ame ha, ka habe, Ieû ame tenge gan tavat ; dut ; ke wâ bi e unyibun li lakuk : ke oge hia but ngenu hnyi hnyimaköbun hwân k' iny tiga thöth ke ne o but hnyi bong ang. 3 Iny ang: ohnathu nya tho hnyi hnyimakö lehova, me hnen hna hû: ia oge hom haleny bolok? ke hale ia asina oge hom? ke oge iyawö ia? ke oge oveci ia? ke oge kap hwaban ûnyi hnyi hnyamö ia he ka omûkâ li emakök can e? m' oge me he ka ham hmetu köbun. 4 Ke haingödra, ka habe, U je ca iyaw' öhmun, me oveci öhmun, ke ba ûnyi u je hom ûnyi ge ke at. 5 Me e ame ha ködra, ka habe, Iehova at ame ohnathoâ köbun, ke ame ohnathoâ aten adre hû minya, hnyi bong ang, a öbun e ca wâ ke ûnyi hnyi hnyâmök. Haingödra, ka habe, E but at ohnathoâ. 6 Haba Samuela ame ha ka tavat, ka habe, E bi Iehova, at ame otilo Mose me Arona, me hom je lakamöbun ûnyi hnyi hnyei Aigupito. 7 Anyin a wale todr' öbun walang ang, me inye he ka n' öbun hnyi hnyimakö Iehova hnyi ta je hwakecin hia thithö ae wisa anyi Iehova, wale e ame ânyâ köbun, me ta je lakamöbun. 8 Haba hnyi ûen ame o Jekob hnyi Aigupito, me ame tenge lakamöbun kö Iehova, me haba Iehova ame kunö Mose me Arona, ödre hom lakamöbun ûheny Aigupito, me olab' ödrin hnyi dok eang. 9 Ke ödrin e hnying Iehova Khongudrin, me e ame ûcû ödrin ka hnyi hnyamö Sisera, taben utbavat anyi Hazora, me ka hnyi hnyamen at Filisiti, me ka hnyi hnyamen than Moaba, me ödrin e vat mödrin. 10 Ke ödrin e tenge kö Iehova me ha, ka habe, Öhmun e hia but monu, anyin a öhmun e hia but hna degeci Iehova, me bi athnyaba ka je Baala, me Aseira: ke u me he walang ang ka omeli öhmun ûnyi hnyi hnyamen je iwahnaihmiöny möhmun, m' öhmun e he ka bi athnyabaem. 11 Me haba Iehova ame-kunö Jerubaala me Bedan, me Jefetha, me Samuela he ka omeli öbun ûnyi hnyi hnyamen je iwahnaihmiöny möbun igigilö, ke öbun e laba hnahic ut. 12 Ke öbun e wâ a ga o but köbun Nahasa, thaniny laku

Amona, me öbun e ha könya, ka habe, Ohe, e so e hu than he ka musi köhmun: ke so bi Iehova me anyibun than. 13 Ke walang ang, wâ bi than öbun e ûca, me sumâtâ: ke wâ bi Iehova ame hia but otilâ tuhöbun. 14 Öbun e ne he ka outö Iehova, me bi athnyabainy, me löng hwan hofuc, me ca ûkhin fucâ hnanyibu anyi Iehova, ke öbun e ne he bala bi me than minya a musi köbun ka hnu hotu Iehova Khongubun, awe, e so eling: 15 ke öbun e ne ca löng hoton hofuc ho Iehova, k' öbun e ne hanyâûâ hnanyibu anyi Iehova, awe, ame he ka iwahnaihmiöny möbun hnyamö Iehova, helâji me ka je lakamöbun. 16 Ke tot ju öbun walang ang me wâ ûnyi ang ae gan ame he ka ânyâ Iehova hnyi hnyimaköbun. 17 Hawa, ca ûen ang he ka meno hwit? Oge me he ka hongot kö Iehova, me e ame he ka kunâ hendreng me we; me me khan' öbun me wâhmakhmetoà a e ti kong hwakecibun öbun e ânyâ hnyi hnyimakö lehova, a ga sumatö we hnyi bong eling: me ame ot gan hmâ! tavat hia thithö kö Iehova me Samuela. 19 Ke ame ha tavat hia kö Samuela, ka habe, Bethe hic hobi köhmun a lathnyabaem kö Iehova Khongom, m' öhmun e ca he ka mokcu: anyin a öhmun e hia but bi hanen ka anyihmun ta je hulö hia ûnyi eang ae kong, he ka sumatö tuhömun. 20 Haingö Samuela ka tavat, ka habe, Ca ot öbun : e hnathu öbun e hia but ânyâ ta je hulö eang: ke so bi ca he öbun ka saû ga Iehova, ke bi athnyaba Iehova ge je hnyekubun ae bekhöt; 21 ke ca he öbun ka saû: ke helâe öbun e he ka he hoton ta je ûnyi baû ae ca khana he ka bi troban me möt, anyin ae ba önyen. 22 Anyin ame ca he Iehova ka hna degecâ lakeiny, ûnyi ge ien ae gan hmâ: anyin ae we Iehova he ka wi' öbun me hnân hing lakeiny. 23 Ke haba inya bi, ö iny ca he ka monu kö Iehova, he ka degec hiji öbun : ke oge me he ka n' öbun ge gethen ae so me wisa. 24 Ke hamöbun bi he ka outö Iehova, me bi athnyabainy hnyi hnathu me hnyekubun ae bekhöt: ke me ûnykûme th' öbun ta je ûnyi ae gan e ame hia but ânyâ hobi 25 Ke öbun e ne he bala ka•ânyâ hwakecin ae kong, awe, adre me he ka tha ohi' öbun me tuhöbun.

HNYIMAKAN 13.

🖊 E haba Saulo ame hwân he ka musi Ke (thöte) je hunainy; ke e ame musi hnyi Isaraela hnyi lo li huna. 2 Ke haba Saulo ame ûca hobi kâu kun ta thauzan at Isaraela; haba lo li thauzan ka e bi unyi Saulo hnyi Mikemas me hnyi bucen Beth-ela, ke haba khaca thauzan ka e unyi Jonathana hnyi Gibea hnyi Beniamina: ke haba kolon tavat e ame ve kun' ödrin ka hnyi umödrin je uma mano. haba Jonathana ame kot lap tue anyin at Filisiti hnyi Geba, ke a löng ut at Filisiti. Ke haba Saulo ame tuâ trutru hnyi hnyei hia thithö, me ha, ka habe, Löng ju öbun, at Heberu. 4 Ke a löng ut at Isaraela hia, ka habe, A hia but Saulo kot lap tue anyin at Filisiti, ke e bon dut at Isaraela minya ka at Filisiti. Me ame ûkhacaköu tavat kö Saulo hnyi Gilegala.

5 Haba at Filisiti adre me ûkhacaköu tuhöbun. 18 Me Samuela ame hongot kö he ka vat me at Isaraela, thöte thauzan je Iehova; me Iehova ame kunâ hendreng me kariota, ke siks thauzan tavat tabö hors. me tavat helâ me önyin köiö ûseidra: ke adre me he me hunuma hnyi Mikemas, Beth-aven ke e deiö. 6 Ke a wâ but at Isaraela a g' adre vhet ut (anyin ame gà on tavat,) haba tavat adre me ve lubaduöng hnyi je hmonop, me hnyot, me kic, me op. me hna hiny. 7 Ke haba keihen at Heberu ödrin e hia but he hanyâûâ Joridano ka hnyi hnyei Gada me Gileada; ke haba Saulo me tiga e bi hnyi Gilegala, ke ame he hoton tavat hia thithö, me öbubuny.

8 Ke e ame halubahingen seven je bong, helâ me hna thu ûen ga Samuela: ke ame ca o bi Samuela hnyi Gilegala ke ame vese thö tavat unyin. 9 Ke haba Saulo ame ha, ka habe, Hom but jem könya hudiny leû, me je hudiny ole. Me e ame hudo hudiny leû. 10 Ke e tiga um dö hudö hudiny leû, wâ bi, ame o thö Samuela ; ke Saulo ame he ka ûkhanö mē me me iouny 11 Ke haingö Samuela, ka habe, Ieû u je hia but ânyâ? Haingö Saulo, ka habe, Oge wâ a ga vese thö tavat gak, ke u tiga ca o waleji hnyi ûen, me haba at Filisiti adre me ûkhacaköu hnyi Mikemas; 12 anyin a wale oge me ha, ka habe, Ame he ka utut walang ang at Filisiti könya hnyi Gilegala, k' iny tiga ca hia but sumâtâ ibetengiö anyi Iehova: can e oge me ohwegiâ hnyekuk me hudo hudiny leû. 13 Me Samuela ame ha kö Saulo, ka habe, E monu

lehova Khongom, waleji e ame hûna köu: hnyi Isaraela nyiele balua. 14 Ke walang ang ame ca he ka tet hmâ dokhom dökhu: ke lehova ame hia but elâm at ae ûcû me hnyekon bi, ke Iehova ame hia but ûca at eling me me tuhan lakeiny, anyin a u je ca tuö ûnyi waleji Iehova ame hûna köu.

15 Ke Samuela ame tot me he Gibea ai hoyi Beniamina ûheny Gilegala. Ke Saulo ame aû tavat unyin, ke helâke siks haded. 16 Ke ame laba Saulo me Jonathana a nokon me tavat unyidru hnyi Geba hnyi Beniamina: ke haba at Filisiti adre me hunuma hnyi Mikemas. 17 Ke haba tavat huguna, me ödrin e he ûheny hnyi hna hunuma anyin at Filisiti a kun ta bunyen: haba ke bunyen ame hnyi gethen ûheny Ofera me he hnyi hnyei Sual: 18 ke ke bunyen ame saû hnyi gethen ûheny Bethehorona: ke ke bunyen bi ame saû ka hnyi getheniny hnyigot cico hnyigoulen bucen Zeboim hnyi hnyebuba.

19 Ke ba at leû fao hnyi hnyei Isaraela hia: anyin a haingen at Filisiti, ka habe, Wie nye he at Heberu ka bi hele vat me 🖟: 20 ke haba at Isaraela hia adre me bö he ka at Filisiti he ka khet je ûnyi hnan wia kânâ, me utetebelük, me je giwa, me je pik ; 21 ke so bi e hu gadra je fail hobi kâu je pik, me je utetebelök, me je so ae vheivhei, me je giwa; me hnân 22 Me haba hnyi khet je osöiny bolok. uen vat, me ba hele vat me ö adre me wâ myin tavat hia thithö ödrin e tha e me Saulo me Jonathana: ke so bi adre me bake wâ unyi Saulo me Jonathana a nokon. 23 Ke e bi lap tue anyin at Filisiti ke ne o but hnyi gethen ûheny Mikemas.

HNYIMAKAN 14.

KE haba hnyi ke bong me Jonathana nöku Saulo ame ha ka hidröu, at ane hom tilâ anyin ta je ûnyi hnân vat, ta habe, Ötu he ka lap tue anyin at Filisiti hnyi ke keihen eji. Ke e ame ca thumeto 2 Ke Saulo ame laba hnyi obiny Gibea hnyi hmelen ûö rimona hnyi Migeron: ke helâ me siks haded tavat unyin; 3 me Ahia a nöku Ahituba, liamekeiny me Ikaboda, nöku Fineasa, nöku Eli, at bihut kö Iehova hnyi Silo, e ame khavâ

inyi u je ânyâ: u je ca tuö hnanyibu anyi Jonathana ame elâm deny hnyin he ka he ka hnyi lap tue anyin at Filisiti, ke wale ame we Iehova ka ohmâ dokhom dökhu ke kic ae beû me ûjejöng hnyi ke keihen, me ke kic ae beû me ûjejong hnyi ke ke keihen: ke Bozez ien khaca, ke Sene ien khaca. 5 Ame tot khaca kic ka hnyi hwadrö cicö Mikemas, ke haba khaca ka hnyi hwaiöu cicö Geba. 6 Haba Jonathana ame ha ka hidröu, at ame hom tilâ omjehen vat, ka habe, Ötu he ka hanyâûâ ka hnyi lap tue anyin tavat eang adre ca peritomonâ: ame ne he Iehova ka huliwa hobi kötin: anyin a e ba at ame musi kö Iehova he ka omelö, ame ne ûnyi ge tavat ae se, ame ne ûnyi ge tavat ae wakhalet. 7 Me ame thu kâu at ame hom tilâ omjehen vat, ka habe, Ânyâ hia thö ûnyi hnyi hnyekom: hwiö thö, wâ bi iny' ang unyâm hoton weny hnyekom. 8 Haba Jonathana ame ha, ka habe, Wâ bi ötu me he ka hanyâûâ ka tavat, me omanen' ötu bi ködrin. 9 Ödrin e ne ha helâng kötu, ka habe, Todru, m' öhmun e me he köbu, awe, ötu me he ka tot bala, me ca he bi ködrin. 10 Ke ödrin e ne ha helâng, ka habe, Ölö th' öbu köhmun; awe, ötu me he ka ölö thö; anyin a hia but Iehova hn' ödrin kötu: ke walang haten kötu. 11 Ke ödru me omanen' ödru bi ka lap tue anyin at Filisiti: ke haingen at Filisiti, ka habe, Wâ bi, ame o but at Heberu ûheny hnyi jē op wale ödrin e lubaduöng hnyin. Me ame thu aten lap tue kö Jonathana me at ame hom tilâ omjehen vat, ka habe, Ölö th' öbu köhmun, me öhmun e he ka omanenâ köbu ke ûnyi. Haba Jonathana ame ha ka at hom tilâ omjehen vat, ka habe, Ölö thö hotuk: anyin a hia but Iehova hu' ödrin ka hnyi hnyamen at Isaraela. Ke Jonathana ame iyâw ge li benyin me li can, ke ame he hoton at hom tilâ omjehen vat: me ödrin e ta hnyi hnyimakö Jonathana; ke haba at hom tilâ omjehen vat ame hling' ödrin hnyi hoton. 14 Ke haba hnyi hna hlingâ eling a bân, wale Jonathana me at hom tilâ omjehen vat ame ânyâ me ame ne twente tavat, hnyi utkânâ ae ûhnyûkong helâ me hafiny wadeny ûnyi hnân wia kânâ. 15 Ke e hu öbubuny hnyi hna hunuma, me hnyei, me unyin tavat hia; haba lap tue me hnyat hûgûnâ ödrin e öbubuny minya : ke ame ûk hmeledran; me gan hmâ hmönyin öbubuny. 16 Ke haba hnyat hmâkâ hnyi Saulo hnyi iefoda. Ke ca khana bi tavat a ga he but Gibea hnyi Beniamina ödrin e wâ; ke wâ bi Jonathana. 4 Ke hnyi wanben li gethen ame aû but tavat, ke adre me kec monu ehele. me at Isaraela unyi Saulo me Jonathana. otilâ kö Iehova. 22 Helâe minya hnyat Isaraela hia a hnyat 36 Ke haba Filisiti, me ödrin e hnyi hnu ödrin hwegi- ba köluidrin. Me haingödrin, ka habe, E ödrin hnyi vat. 23 Me haba Iehova ame so u me ânyâ weny hnyekom. Ke haingen bi hwaban ka je iwahnaihmiöny mönya. 38 Me haingö Saulo, ka habe, Ai öbun o but tavat hia hnyi hnyot, ke wale hani wahmakhmeto ûnyi ua monu eang hnyi eû hon kânâ. 26 Ke a o but tavat hnyi bong ang. 39 Anyin a kia inya Iehova löng bi hnen kamen hna khemanyin ka habe, Hamöbun he ka tot hnyi ke keihen, tavat: ke e ame inâ hnyiban uci wale hnyi hnyamen, me hneû e hnyi hani, me keihen. Me haingen tavat kö Saulo, ka hai hnyamen ka hnyi hnyimen; me ame habe, Hamâm. 41 Me Saulo ame ha kö metâ li emakan. 28 Me ame ha ke at, Iehova Khongu Isaraela, ka habe, Omanenâ ka habe, Haba kâmâm ame khemanyin thö at ae wisa. Ke ame kû Saulo me hwege ka tavat, me ha, ka habe, Hnaû-Jonathana ge ugleköb, ke gufa bi tavat. hangö at ame he ka han hnyi bong ang. 42 Me haingö Saulo, ka habe, Ugleköbi Ke e sënyin dut tavat. 29 Haba Jona- nya thö me Jonathana nökuk. Me ame thana ame ha, ka habe, Cica ame ovecâ kû Jonathana. 43 Me haba Saulo ame hnyei: wâ bi e metâ but li emakök ûnyi ha kö Jonathana, ka habe, Ha thö könya hnyi hnök hna drem ke ong hani eang. ûnyi u je ânyâ. Me Jonathana ame ha 30 Hawa, a ne han ganâ tavat eja je kâu, ka habe, Oge drem thibi hani hnyi ûnyi ödrin e hûgûnâ ge je iwahnaihmiöny obiny uci hnyi hnyamök; ke wâ bi hamök mödrin wale adre me hlo ke ame ca se he ka mok. 44 Ke haingö Saulo, ka habe, hia hanitin ge at Filisiti walang ang. 31 Ame he Khong ka ânyâ helâe me bi hanen.

17 Ke haba Saulo ame ha ka tavat Ke ödrin ekot at Filisiti hnyi bong eling unyin, ka habe, Aû thö tavat, me wâ ie at hwân Mikemas ke ne o but hnyi Ajalona: a hia gatin. Ke ödrin e aû, me wâ bi, e ke ame sēnyin gan hmâ but tavat. 32 Ke hiö Jonathana me at a hom tilâ omjehen ame gâ but tavat ka sei, me hom je mamoe, vat. 18 Me haba Saulo ame ha kö Ahia, me je bolok, me je nokon kau, me hlingâ ka habe, Hom but jem tang tangen Khong. eû hnyi kânâ: ke tavat ödrin e tha han je Anyin a e unyin lakon Isaraela tang meno me dren. 33 Ke adre me thumetu tangen Khong hnyi ûen e. 19 Ke Saulo Saulo, ka habe, Wâ bi, ame monu tavat ame tiga ûhnenamö me at bihut, me ame kö Iehova, ödrin e han meno me dren. tiga hu mede hnyi hna hunuma anyin at Me e ame ha, ka habe, Öbun e hia but Filisiti, me ame gan tot: me Saulo ame iyawö; tetebulo thö eâu könya ke veto ae ha ka at bihut, ka habe, Me tot ju. 20 gan. 34 Ke haba Saulo ame ha, ka habe, Ke Saulo me tavat hia unyin adre me Vese thö ka tavat me ha ködra, ka habe, ûkhacaköu me he ka hnyi vat : ke wâ bi, Ve hom but könya halebun je bolok, me ödrin e ûkotköuâ lahiödrin, ke ti gan hmâ je mamoe, me hlingâ eang, me han ; ke ca imonumonuny. 21 Ke haba at Heberu anya hulo ko Iehova he ka tha han me tavat ödrin e tha he unyin at Filisiti ehac, dra. Ke haba tavat hia ödrin e ve hom a tavat adre me tha he modrin ka hnyi hna haledrin je bolok hnyi lit e, me hlinga hunuma ûnyi hnyi hnyei igigilö; me haba eling. 35 Ke Saulo ame otilâ taben hut hnyat eling ödrin e hwiö he ka tha ödra kö Iehova: wale taben hut a bân e ame

36 Ke haba Saulo ame ha, ka habe, adre lubaduöng hnyi hnyei ae hut hnyi Ötin he ka at Filisiti hnyi hnyinghet, me Eferaima, k' ödrin e löng a ga kec ut at kuc ödrin ke ne o but hnyi haolany me me omelö at Isaraela hnyi bong eling: ke at bihut, ka habe, Ötin a me he ka hakeadre me vat ke ne o but ka hnyi Beth-aven, keny ka Khong. 37 Haba Saulo ame elâm 24 Ke a vec ut Isaraela hnyi bong eling: unyin Khong, ka habe, Hawe, oge me he ke haba Saulo ame thawâ hwegia tavat, ka he ûcon at Filisiti? hawa, u me he ka me ha, ka habe, Hnaûhangö a ame he ka hn' ödra ka hnyi hnyamen at Isaraela! han ke ne o but sahac, me inye me hia tho Ke e ame ca thu kâu hnyi bong eling. Ke ame ca han bi tavat hia. 25 Ke ame öbun je taben tavat, me me khan' ötin me hnyot, me wâ bi, ame khula hani : ke so at omelo at Isaraela, me ame ne e unyi bi e ba at ame inâ hnyamen ka hnyi huyi- Jonathana a nökuk me hamen he ka mok. men; anyin a tavat ödrin e outen hnaû- Ke ame ca thu kâu ke at unyin tavat hia. hango. 27 Ke haba Jonathana ame ca 40 Me e ame ha ka at Isaraela hia, ka ke inya me Jonathana a nökuk hnyi ke

omelö gânâ at Isaraela? Ohe, kia öhmun Iehova, ame ca he ka kölu ke leûnen ban ; anyin a e ame hia but tha huliwa me Khong hnyi bong ang. Me haba tavat adre me omeli Jonathana, me ame ca mok bi. 46 Ke Saulo ame hmetu ûheny hnyi hna hnu at Filisiti: k' ame vese at Filisiti ka hnyi hnödra bi.

47 Ke hnyi ûen Saulo ame kap dökhu Isaraela, me e ame vat me je iwahnaihmiöny mē hia igigilö, a at Moaba, me laku Amona, me at Edoma, me je thaniny Zoba, me at Filisiti: ke hwege hudrin hia e ame 48 E ti hwege me kot at Amaleka, me omelö at Isaraela ûnyi hnyi hnyamen tavat adre me hûgûn' ödra.

49 Ke walang laku Saulo, Jonathana, me Ishivi, me Maleki-sua: ke walang ien lakon li hlu; jia Meraba wale atö, ke Mikala ien wakeiat: 50 ke Ahinoam ien ölö Saulo, e nöku Ahimaza: ke haba ien taben anyin vat jia Abinera, nöku Neri, wale ke kamö Saulo. 51 Ke Kiso kamö Saulo; ke haba Neri kamö Abinera, wale noku Abiela.

52 Ke e hwege vat me at Filisiti hnyi je bong hia bongu Saulo: ke ame ne wâ but Saulo ke je hnyat ae hwege, me tavat ae ba ot, me e ame hom bi kâu.

HNYIMAKAN 15.

K E haba Samuela ame ha kö Saulo, ka habe, Iehova ame kunö nya he ka hú u me thaniny lakeiny a at Isaraela: ke löng ju walang ang hofuc ho Iehova. Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, ka habe, Oge hia but bi haten hna ânyâ hnö Amaleka kö Isaraela, waleji e ame tot kâu eû hnyi gethen, e ka ölö e ûheny Aigupito. 3 Ke he thö walang ang, me kuc Amaleka, me tha ohia anyidrin ta je ûnyi hia, ke ca he ka betenge gadrin: ke so bi kot hia thö obaga me omomo, je mendreng me at ame i, je bolok me mamoe, je kamela me asina.

4 Ke haba Saulo ame ûkhacaköuâ tavat, me öû ödrin hnyi Telaim, ödrin tu haded thauzan tavat he hon kânâ, me ten thauzan at Juda. 5 Ke ame o but Saulo ka hnyi taun anyi Amaleka, me khöu mokut hnyi

ke e hnathu u me he ka mok, Jonathana. | utut ge at Amaleka, wâ oge ne he ka tha 45 Me ame ha tavat kö Saulo, ka habe, ohi' öbun mödrin : anyin a öbun e betenge Hawa, ame he ka mokcu Jonathana at ame ge lakon Isaraela hia waleji hnyi ûhedrin jem ûheny Aigupito. Me ame he but at Keni ge at Amaleka. 7 Ke Saulo ame kot at Amaleka hwân hnyi Havila wale gethen ame he Sura ai, cico Aigupito. Ke e ame hom meli Agaga thaniny at Amaleka, ke adre me tha ohia tavat hia ge hele vat. 9 Ke Saulo me tavat ödrin e omeli Agaga, me je mamoe ae so, me bolok. me je meno ae pipikenya, me je nokon mamoe, me ta je ûnyi hia ae so, ke ca wedrin he ka tha ohia ta je ûnyi e: ke haba ta je ûnyi hia ae kong me ûnyi baû adre me tha ohia.

10 Me ame o hofuc ho Iehova kö Samuela, ka habe, 11 Inya oge me ietra hnök hna otilö Saulo me than: anyin a e ame hmetu but ûnyi hnyi hnen hna he hotuk, ke e ame ca ânyâ hnök je hna hûna. ame hmönyi Samuela; me tenge kö Iehova hnyi hnyinghet hia. 12 Ke ame vesâkong Samuela he ka ûkhanö me Saulo hnyi hnyomakatu: ke adre me thumetu Samuela, ka habe, A o thö Saulo hnyi Karemela, ke wâ bi e ame otilâ haten hobi kâu, k' ame hwiö thö, me he but, me utut Gilegala ai. Ke ame o but Samuela kö Saulo: ke Saulo ame ha kâu, ka habe, E so u hnahic ga Iehova: ke oge hia but ânyâ ûnyi a hûna ga Iehova. 14 Ke haingö Samuela, ka habe, Ieû bongon je mamoe ame tenge hnyi li hnyikönyök, me je bolok ame kuku k', inya oge me löng? 15 Me Saulo ame ha, ka habe, Adre me hom ûnyi ge at Amaleka: anyin a haba tavat adre me omelö je mamoe me je bolok ae so hnân hut kö Iehova Khongom; ke öhmun e hia but ti ohia je kolon. 16 Me haba Samuela ame ha kö Saulo, ka habe, Me todru, me oge me he ka thumetu u ga hofuc a ha konya Iehova eja hnyinghet. Me haingen, ka habe, ha thö. 17 Haba Samuela ame ha, ka habe, Eja ke ne u je ne at ae ûhnyûkong ehac, hawa, adre ca hum u hnân ho-makan je tribu Isaraela? Me Iehova ame hû u m' u me thaniny at Isaraela; 18 ke Iehova ame kunö u he ka vheno ke keihen hnyei, me ha köu, ka habe, He thö, me ti ohia but tavat ae kong a at Amaleka, me vat ju mödra ke ne o but ame hi' ödra. 19 Ke ieû gam a u je ca löng hofuc ho Iehova, ke u je gå he ka hom ta je hna hûgûnâ, hnyigöulen bucen. 6 Ke haba Saulo ame me ânyâ ûnyi ae kong huyi hnyimakö Ieha ka at Keni, ka habe, E, kec dö öbun, hova? 20 Ke Saulo ame ha kö Samuela,

me hia but ti ohia at Ameleka. 21 Ke haba tavat, me, ödrin e hom ta je hna hûgûnâ, a ta je mamoe, me ta je bolok, je ûnyi ae ûnyi hnathu hnân hake ip, he ka bi hut kö Iehova Khongom hnyi Gilegala. 22 Haba Samuela ame ha, ka habe, Hawa, e hu senyin kö Iehova ge je hudiny leû me je hut, helâ me hna löng hoton hofuc ho Iehova? Wâ bi, e beönua hna löng hon hut, me beönua, hna hnu hoton, hon pipikhenyainy je mamoe baga. 23 Anyin a haba hanyâûâ, me helâ me ûkongon bi khong, ke haba ûjöng, me helâ me ûkongon hmi ka hnatheat, me je idola. Anyin a u je hia but hna degecâ hofuc ho Iehova, awe, e ame hia but hna degeci u, me u me ca than dut. 24 Ke Saulo ame ha kö Samuela, ka habe, Oge hia but ânyâ hulö: anyin oge hia but hanyâûâ hna hûna hnö Iehova, me hwâm hofuc: anyin oge outen tavat, me löng 25 Ö u hna but walang ang hodrin. anyik hulö, me tha hmetu mönya, me inye he ka khudrung kö Iehova. 26 Haingö Samuela kö Saulo, ka habe, Oge me ca he ka tha hmetu möu: anyin a u je hia but hna degecâ hofuc ho Iehova, ke Iehova ame digic u, me u me ca he ka than ka at Isa-27 Ke Samuela ame hwiö he ka he but, me e ame kât baten khaûen, me ame khekhe but. 28 Ke haba Samuela ame ha kâu, ka habe, Iehova ane hia but kia dökhu Isaraela hnyi bong ang ûnyi gam, me ham e ka ke at ame laba hakekenyi u, ae so 29 Ke haba khaca, ame ca he ka thoi me ietra Man mani Isaraela: anyin a ca at, me me ietra. 30 Ke e ame ha, ka habe, Oge hia but ânyâ hulö: ke so bi ö u ogânö nya walang ang hnyi hnyimakan wahingatiny lakeik, me hnyimakan at Isaraela, ke u me he ka tha hmetu mönya me inye he ka khudrung kö Iehova Khong-31 Me Samuela ame hmetu hotu Saulo; ke Saulo ame khudrung kö Iehova. 32 Me ame ha Samuela, ka habe, Hum Agaga thö jem könya, thaniny at Amaleka. Ke Agaga ame he hmecik kâu. Ke haingö Agaga E hnathu e hia but hinyin mok. 33 Ke Samuela ame ha, ka habe, Hnen ânyam hele vat hna öba nokon je momo, helâe adre me he ka öba nokon hinyâm

ka habe, Ohe, oge hia but löng hofuc ho

Iehova, ke oge me vheno gethen wale a

kunö nya hnyin Iehova, ke oge hia but

hum Agaga thaniny at Amaleka, ke oge

34 Ke Samuela ame he Rama ai; ke Saulo ame ölö ka hnyi hnyaban hnyi Gibea anyi Saulo. 35 Ke ame ca o hmetu Samuela kö Saulo ke ne o but hnyi bong e ame mokcu hnyin: ke Samuela ame tengiö Saulo; ke Iehova ame ietra hna otilö Saulo ka thaniny at Isaraela.

HNYIMAKAN 16.

TABA Iehova ame ha kö Samuela, ka habe, U me he ka tengiö Saulo ke ne o but kehö anyin oge me degecâ me me ca musö at Isaraela? Öunöngötâ thö ânyâm faoiny meno ge wakaco, ke he thö, me oge me he ka kunö u kö Jese at Bethe-leema: anyin a oge hia but penapena ke than hobi könya unyin lakon. 2 Ke haingö Samuela, ka habe, Oge me he ka hawa i ame he Saulo ka hlingö nya ame ne löng bi. Haba Iehova ame ha, ka habe, U me he ka tha hom möu ke nokon kau, me ha, ka habe, Oge me o he ka hudo kö Iehova. 3 Ke u me he ka hawo Jese he ka hnyi hanen hut, ke oge me he ka omanenâ köu ûnyi u me he ka ânyâ: ke u me he ka hû hobi könya at oge me he ka ha köu. 4 Me Samuela ame ânyâ ûnyi ame ha Iehova, me o hnyi Bethe-leema. Ke haba wahingatiny taun ödrin e ûkhanö me, me öbubuny, me ha, ka habe, U me o hnyi ûsoköu? 5 Me haingen, ka habe, Oge me o hnyi ûsoköu he ka bi hut kö Iehova: okabi öbun dö, me tha he thö mönya ka hnyi bi hut. Ke e ame okabi Jese me lakon. me haw' ödrin he ka hnyi hanen hut. Ke ödrin e o but, me e ame ō Eliaba me ha, ka habe, E hnathu wale at adre hû kö Iehova hnyi hnyimakan. 7 Ke Iehova ame ha kö Samuela, ka habe, Ca wâ hnyimakan bi, me ibeûen; anyin ae ca wek bi at e: anyin ame ca wâ ga Iehova helâ me at; anyin a haba at ame wâ ûnyi ae manen, ke Iehova ame wâ hnyök. 8 Me Jese ame hawo Aminadab, me kunâ ka hnyi hnyimakö Samuela. Ke e ame ha, ka habe, Iehova ame ca ûca at ang. 9 Me Jese ame kunö Sama he ka he. Ke haingen, ka habe, Iehova ame ca ûca minya at ang. 10 Ke Jese ame ve kunâ lakon a seven he ka he hnyi hnyimakö Samuela. Me Samuela ame ha kö Jese, ka habe, Iehova ame ca. ûca hnyat eang. 11 Me haingö Samuela kö Jese, ka habe, Hawa, e ba minya lakom ? Me haingen, ka habe, Khaca biju, wale unyin je momo. Ke Samuela ame susubö wakeiat hmönyin ke, wâ bi, e ame tuö je Agaga hnyi hnyimakö Iehova hnyi Gilegala. mamoe. Ke haingö Samuela kö Jese, ka habe, Ckhûnöng dö he ka hom: anyin a|me ûkhacaköu me hunuma hnyi hnyigöulen ötin e ca he ka laba ju ke ne o but e ame o thö. 12 Ke e ame ûkhûnöng, me hom e. Kee dra makan, me hmanenang hnyimakan, | me so ka wâ. Haba Iehova ame ha, ka habe, Todrö, hû but e: anyin ae at e. Ke haba Samuela ame hom faoiny wakaco, me hû e hnyi wanben je liamekeiny mē: me ame o hwege hanu Iehova hu Davita hwan hnyi bong eling. Me Samuela ame tot me he Rama ai.

14 Me ame hia but he digic Saulo hnen hanu Iehova, me ame ohmakâ e hnen hanu se kong ûnyi ga Iehova. 15 Ke haba lathnyabai Saulo ödrin e ha kâu, ka habe, Wa bi, ame ohmaki u walang ang hanu ae kong ûnyi ge Khong. 16 E so u me he, tuhömun, ka kun' öhmun a lathnyabaem hnyi hnyimâkâm he ka elâm at ae khana he ka kokot kitara: ke e ka o but köu hanu ae kong ûnyi ge Khong, me e ame he ka ányà gehnyamen, me u me he ka so but. 17 Ke haingö Saulo ka lathnyabainy, ka habe, He thö ka elâm walang ang at ae khana wia ânyâ ûnyi khumöng, me hom jem könya. 18 Me ame thu ke hidrou me ha, ka habe, Wâ bi, oge hia but wâ ke at nöku Jese, at Bethe-leema, ae khana ânyâ ûnyi khumöng, ke e at ae hwege hmönyin, me at vat, me metâ hnyi hwan je hofuc, ke e at ae hmanenang, ke e unyin Iehova. Anyin a wale habe Saulo ame kunâ je ûthumetu kö Jese me ha, ka habe, Kunö Davita thö a nokom könya, wale a tha laba me je mamoe. 20 Haba Jese ame hom asina ame hijen hok areto, me tap waina me ke nokon got, me kunâ a deny Davita a nokon kö 21 Ke Davita ame o but kö Saulo, me tot hnyi hnyimakan : ke e gan hmâ hnen hna hnyok kâu; ke e at hom tilâ anyin ta je omjehen vat. 22 Ke haba Saulo ame úkhúnöng kö Jese, he ka ha, ka habe, Ama me tot Davita hnyi hnyimakök, anyin oge 23 Ke hnyi ûen ame o me betenge gan. but kö Saulo hanu ae kong ûnyi ge Khong, me haba Davita ame hom kitara me ânyâ ge hnyamen: me ame menâ Saulo, me so, me amehia unyin hanu ae kong.

HNYIMAKAN 17.

K E haba at Filisiti adre me ûkhacaköuâ anyidra je utbavat he ka vat, ke adre me ûkhacaköu hnyi Soko, i Juda, me hunuma damim. 2 Ke Saulo me at Isaraela adre mweiâ ka hnyi hna hunuma ka latuhâm a

bucen e Ela, me tot metâ he ka vat me at 3 Ke haba at Filisiti adre me tot Filisti. hon bucen hnyi ke keihen, k'ame tot at Isaraela hon bucen hnyi ke keihen ; ke e bi thop hnyi wanbödra. 4 Ke ame he but at ae nua hwegien ûnyi hnyi hna hunuma anyin at Filisiti, adre hwenyi ien Goliatha, at Gatha, haba ibeûen me siks je kubit ke khaca hnyam. 5 Ke e ame bicâ hnabinybak bras, me khavâ ûkhaûen vat a fao ; ke faiv thauzan je sekel bras ihmakiny ûkhaûen. 6 Ke e hu li unen bras hnyi li can, me ke unen bras hnyi wanben li bajebenyin. 7 Ke haba taben anyin ö, me helâ me utöiny ûnyi hnân hwâwâ mano ; ke haba homakan anyin ö, me, siks haded je sekel fao ihmakiny: k'ame he hnyi hnyimakan, at ame hom tilâ anyin bec. 8 Ke e ame tot me hongot ka je utbavat anyin at Isaraela, me ha, ködra, ka habe, Ieû gabun öbun e ok he ka tot metâ hnyi vat? hawa, ca at Filisiti bi nya, ke öbun lathnyabai Saulo? Uca thö ke at gabun, me hamen he ka utut könya. 9 Ame ne khana he ka vat mönya me hlingö nya, awe, öhmun e he ka bi athnyaba köbun: ke oge ne tuk me hlingâ, awe, öbun e he ka bi athnyaba köhmun me huliwa köhmun. 10 Haingen at Filisiti, ka habe, Inya oge me humbasö je utbavat anyi Isaraela hnyi bong ang; kunâ jem könya ke at m' öhmu 11 Ke haba Saulo me at me he ka ûkûc. Isaraela hia adre me löng ta je hofuc hwan Filisiti, me ödrin e öbubuny me ödrin e gan hmâ ot.

12 Ke haba Davita, me nokon at Eferatha, adre hwenyi ien Jese, at Bethe-leemajuda; ke eit lakon obaga: ke e at ae hingat ut hnyi je bong bongu Saulo, ke e hingat ae hnathu unyidra. 13 Ke ame tha he hotu Saulo ka hnyi vat kun ta laku Jese a lakon ae gan : Ke haba ien ta lakon a kun ödrin e hnyi vat, me jia Eliaba a atö, me Aminadab a ûtangköu mē, me Sama a kuniny. 14 Ke Davita a wakeiat: ke ame he hotu Saulo ta hnyat a kun ae gan. 15 Ke Davita ame labö he ûheny unyi Saulo he ka tuö je mamoe haleny kamen hnyi Bethe-leema. 16 Ke ame labö hakekeny at Filisiti hnyi je hnyomakatu me sahac, me omanenâ e bi hnyi fâte je bong.

17 Ke haba Jese ame ha kö Davita a nokon, ka habe, Hom dö walang ang ka latuhâm a kun, khaca efa hwit eang adre hnyi wanben Soko meAzeka hnyi Efesi-|le, me je areto eang a ten, me hom mweikun: 18 me hom je fromage a ten ka|ka he ûcon at Filisiti eling me vat mē: thithö ödrin e labö vat me at Filisiti hnyi hnyigöulen bucen Ela. 20 Ke Davita ame vesâkong, me hna je mamoe ka at ame tuö, me hom je ûnyi me he, helâ me Jese ame hûna kâu; ke a ame o but hnyi hnen je kat k' ame tiga he ka hnyi vat je utbavat ke ödrin e tiga sue. 21 Ke haba at Isaraela me at Filisiti ödrin e ve tot metâ, ke vat cicö ke vat. 22 Ke Davita ame hna anyin ta je ûnyi ka at ame tuö ta je ûnyi, me wadring ka hnyi hna vat, me he me iouny me latuhan. 23 Ke e ame tiga ûhnenamö mödrin, me wâ bi, ame o but at ae beönua hwegien, at Filisiti ûheny Gatha, Goliatha ien, ûnyi hnyi je vat anyin at Filisiti, me fuc helâ me hna labö ha: ke a löng ut Davita. 24 Ke haba at Isaraela hia ödrin e wâ at, me ödrin e kec gan, me ot gan hmâ. 25 Me ame ha at Isaraela, ka habe, Obun e wâ at eang ame o? ame o he ka humbasö at Isaraela: ke haba at ame he ka hlingâ, me ame he than ka otenâ gan hmâ omjeû, me ham kâu nokon hlu, ke adre me he ka hna gufa lap anyin kamen bnyi Isaraela. 26 Haba Davita ame ha ka tavat adre me tha tot mē, ka habe, Ieû adre me he ka ânyâ ka at, at ame he ka hlingâ at Filisiti e, me ohia hmehma ûnyi ge at Isaraela? anyin a ia at Filisiti ang adre ca peretomonâ, me e haba Eliaba a tuhan ame löng hnyi ûen e ame ûhnenamö me tavat; k' ame ubâhlâ hmönyin anyi Eliaba kö Davita me e ame me wâ bi gan gam, me hnyekom ae monu; anyin a u je he jem he ka hnyi wâ vat. 29 Ke haingö Davita, ka habe, Ieû oge ânyâ walang ang? Hawa, e ba can? 30 Ke e ame hwiö ûnyi gan, me ha helâe ka ke at : k' ame thu hmetu bi kâu tavat helâ me hofuc a bân. 31 Ke a löng ut tavat hofuc ho Davita, me ödrin e thumetu Saulo; me e ame hawâ. 32 Ke Davita ame ha kö Saulo, ka habe, Ca he ke at ka

taben anyidrin je thauzan, me wâ hawa anyin a u thöth ke e at vat hwân e tiga ge latuhâm a kun, me kap anyidrin haten. thoth ke ne o but ang. 34 Me Davita 19 Ke Saulo, mödrin, me at Isaraela hia ame ha kö Saulo, ka habe, Inya athnyabaem oge me tuö je mamoe hale cica; k' ame ne o but liona ame ne bea, me hom ong mamoe ûnyi hnyi hnahat meno, 35 me oge me hnu, me kot, me omelö ûnyi hnyi hnyimen: ke e ame tot könya me oge me kât wainy, me kot, me hlingâ. 36 Inya athnyabaem oge me kot liona me bea; k' ame he at Filisiti ang adre ca peritomonâ ka helâ me ke at gadru, anyin a e ame humbasö je vat anyin Khong ae möt. Ke ame ha Davita, ka habe, haba Iehova at ame omeli nya ûnyi hnyi benyin liona me bea, me e ame he ka omeli nya ûnyi hnyi hnyamen at Filisiti eling. Ke haingö Saulo, ka habe, he thö, k' ame he Iehova ka tha e möu. 38 Me haba Saulo ame okhavö Davita ge anyin ûkhaû, me obicâ e ge hnabinybak bras, ke e ame okhavâ e ge ûkhaûen vat. 39 Ke Davita ame hûkâlâ anyin hele vat hon ûkhaûen, me e ame hwân he ka he ; k' ame tiga ca hia but nâ ûnyi e. Me haingö Davita kö Saulo, ka habe, E ca khanö nya he ka he me ta je ûnyi eang; anyin oge me tiga ca nâ. Davita ame uny hmetu but. 40 Ke e ame hom anyin uci hnyi hnyamen, k' ame ûca je veto a thabûng ae haûhaû ûnyi hnyi wagewe, me hitangen hnyi tangen tang, a tangen at tuö mamoe; me koloû hnyi hnyamen: ke e ame hakekeny ka at Filisiti. ame he ka humbasë je vat anyin Khong 41 Ke ame he at Filisiti, me hakekeny kë ae möt? 27 Ke ame thu kâu tavat helâe Davita; ke ame bân at ame hom tilâ bec. ge ta je ûnyi, ka habe, Helâe adre me he 42 Ke ame bwele at Filisiti me ō Davita. ka ânyâ ka at ame he ka hlingâ. 28 Ke me e ame oûnyibâûâ e; anyin a e tiga thöth, ke hngihngidra, me hmanenang hnyimakan. 43 Ke ame ha kö Davita at Filisiti, ka habe, Iny kuli, me u me o ha, ka habe, U je o eang kâ ieû ? me u je hna könya me je uci ? Me haba at Filisiti ame kö ia je ong mamoe hnyi hnyebuba? Oge hangö Davita ge je khongon. 44 Ke haingen at Filisiti kö Davita, ka habe, Aiö u könya, me oge me he ka ham unyâm ka omeno ame gâ, me omenoiny hnyot. Ke haingö Davita ka at Filisiti, ka habe, U me o könya me hele vat, me ö, me ö a telat; ke inya oge me o köu hnyi iö Iehova tuhan sabacth, Khongon je utbavat anyi Isaraela, wale u je hia but humbasö. 46 Ame he Iehova ka hnö u ka hnyi hnyamök hnyi bong ang; ke oge me he ot gan ; haba inya athnyabaem oge me he ka kuc u me subâ degecâ bâm ; ke oge me ka vat me at Filisiti ang. 33 Ke haingö he ka ham unyin je utbavat anyin at Saulo kö Davita, ka habe, E ca khanö u he Filisiti ka omeno ame gâ, me omeno a ame didrut veto hnyi bariny, me e ame ta lathnyabai Saulo. 50 Me e but hnyimakan hnyikânâi. tangen, me hlingâ, me subâ degecâ ban. 7 Ke je momo ödrin e sithwanân hnyi Ke a wâ but at Filisiti a ga mokcu anyidrin bibiâ, ha habe, at ae beönua hwegien, me ödrin e kec. 52 Me ame todrö at Isaraela me at Juda hna hnu at Filisiti, me ödra adre me sö Davita hwan hnyi bong eling. anyidra ta je ûnyi. 54 Ke Davita ame

Inya nöku Jese a athnyabaem at Bethe- me e ame outen. leema.

HNYIMAKAN 18.

hinyin hmeledrany hnyi bong ang; me me kâu Jonathana helâ me e ame ka hnyokâ he hmeledrany hia ka wahmakhmeto a e hing hanon bi. 2 Ke haba Saulo ame hom bi Khong unyin at Isaraela: 47 me me he behana hnyi bong eling, k' ame ca hna he minya ukhacakou eang ka wahmakhmeto ka hmetu ka hnyi hnyaban kamen. 3 Me a Iehova ame ca ûhömeli ge hele vat me haba Jonathana me Davita ödru me ûhiö: anyin a haba vat anyi Iehova, me e hinyköu, anyin a e ame betenge gan helâ ame he ka hn' öbun ka hnyi hnyamöhmun. me e ame betenge kâu bi. 4 Me Jonathana 48 Ke ame todrö at Filisiti, me he me ame uny jut anyin ûkot wale e ame khavâ, hakekeny he ka ûkhanö me Davita, me me ham kö Davita me me khaûen bi, me haba Davita ame wadring logot ka hnyi anyin minya hele vat, me cafana, me wen vat he ka ûkhanö me at Filisiti. 49 Ke minya hnyekon. 5 Ke Davita ame labö Davita ame inâ hnyamen ka hnyi tang, he ka hnyi je hna kunâ kâu hnö Saulo, me me hom ûnyi hnyin ke veto, me kûlûâ, me metâ hwakecin: ke Saulo ame otilâ e hon ame hwada hnyi bariny at Filisiti; me aten vat, k' ame so ka tavat hia, me

6 Ke hnyi ûen adre me o, wale Davita hwege Davita hon at Filisiti ge koloû me ame hmetu ûheny hnyi hna kot at Filisiti, veto, me kot at Filisiti me hlingâ e; ke ba me ame he omomo ûnyi hnyi ta je taun hele vat hnyi hnyamo Davita. 51 Ke hia hnyi Isaraela, k' ödrin e khumong me Davita ame wadring me tot hon at Filisiti, bibiâ he ka ûkhano me Saulo, me je bwime kât anyin hele vat, me oc ut ûnyi hnyi nybet, me senyin, me je ûnyi khumöng.

Saulo ame hia but kot haniny je thauzan, Ke Davita bi, haniny je ten thauzan, me sue, me hnu at Filisiti ke ne o but 8 Ke Saulo ame hmönyin gan hmâ, ke hnyi Gai, me je homagöuleny Ekerona. kong kâu hofuc eling; ke haingen, ka Ke ame ta tot tavat adre at dö a at habe, Ödrin e hna je ten thauzen kö Filisiti eû hnyi gethen ame he Saraim ai, Davita, ke ödrin e hna könya je thauzan ke ne o but hnyi Gatha, me Ekerona. 53 thibi: awe, ieû hmetu bi, ama hobi kâu Ke a hmetu lakon Isaraela ûhedra hnyi but dökhu? 9 Ke Saulo ame ecmakö

10 Ke nyi ame o but kö Saulo hanu ae hom ban at Filisiti, me hom e Jerusalema kong ûnyi ge Kkong, ke e ame perofeta ai; k'ame ip omjehen vat eiö hnyi umen hnyi wanben umen uma: ke Davita ame kokot ge hnyamen helâ me ta je bong: ke 55 Ke hnyi ûen Saulo ame 5 Davita e hnyi hnyamö Saulo 5. 11 Ke haba Saulo ame he ka ûkhanö me at Filisiti, me e ame ame khûâ ö; anyin a haingen, ka habe, ha kë Abinera taben anyin vat, ka habe, Oge me he ka dâ fineci Davita ka hnyi Abinera lö, nöku ia hidröu e? Haingö hnyeige uma. Ke Davita ame olo naûâ Abinera, ka babe, Kia inya than ae ca anyin ö. 12 Ke haba Saulo ame outö khano nya. 56 Ke haingen than, ka habe, Davita anyin a e bi Iehova unyin, ke e Hnö thö, nöku ia thöth e. 57 Ke Davita hia but unyi Saulo. 13 Ke Saulo ame ame hmetu ûheny hnyi hna kot at Filisiti, ûsâkâûö mē, me otilâ e hnân taben thauzan; me Abinera ame hom e, me hom kö Saulo, ke e ame didrut me didrö hnyi hnyimakan ke e hnyi hnyamen ban at Filisiti. 58 Ke tavat. 14 Ke Davita ame ânyâ metâ haingö Saulo kâu, ka habe, Hidröu lö, u hnyi ta je hwakecin; ke e bi Iehova unyin. nöku ia? Me Davita ame thu, ka habe, 15 Ke a wâ but Saulo a e ame ânyâ metâ 16 Ke ame betenge Isaraela hia me Juda hia ga Davita; anyin a e ame didrut me didrö hnyi hnyimakö-

17 Ke Saulo ame ha kö Davita, ka habe, K E haba hnyi ûen e ame umö fuc kö Wâ bi nökuk hlu a atö jia Meraba, oge me Saulo, me haba hnyeku Jonathana he ka ham köu me âiâm: ke so bi u me he ame hwege hnyok kö Davita, ka ame betenge ka hwege bi singik, me vâtâ je vat anyi

Iehova. Anyin a haingö Saulo, ka habe, E so e me ca kot e ge majamon, mahamen hnyamen at Filisiti he ka kot. 18
Ke haingö Davita kö Saulo, ka habe, Iny

Linas Davita kö Saulo ame ha kö Jonathana a nokon, me lathnyabainy hia, m'

Linas Davita. 2 Ke so bi E so e me ca kot e ge hnyamök, ke so bi Isaraela, me inye he ka ungon than? 19 ödrin e he ka hlingö Davita. 2 Ke so bi Ke hnyi ûen adre me he ka ham Meraba Jonathana ame hnyok kö Davita. hlu nöku Saulo kö Davita, me adre me Jonathana ame thumetu Davita, ka habe, ham bi kö Aderiela at Mehola me âiân. Cica Saulo ame elâm he ka hlingö u: anyin 20 Ke haba Mikala hlu nöku Saulo ame a wale ö u wâ wia nyi, ke me laba hnyi betenge ga Davita: me ödrin e thumetu dok ae iyong, me ikhölö: 3 ke oge me he Saulo, ke e so kâu. 21 Ke ame ha Saulo, ka he me tha tot me cica hnyi utkânâ u ka habe, Oge me he ka ham e kâu, me me me he ka ikhölö hnyin, ke oge me he ka hai hnyamen at Filisiti kâu. Anyin a ûhnenamö me cica gam; me oge me he ka wale Saulo ame ha kö Davita, ka habe, U thumetu u ge hnök hna he ka wâ. me he ka ûnguk hnyi bong ang hnyi ûen Jonathana ame ha soi Davita kö Saulo a a loiny. 22 Ke Saulo ame hūna ka la kamen, me ha kâu, ka habe, ca he than ka thnyabainy, ka habe, Chnenamö duöng ju kong hwakecâm kö Davita athnyabaem; me Davita, me ha, ka habe, Wâ bi, than anyin ae ca kong hwakacin köu, ke e ti so ame weny u, k' ame betenge gam lathnya- hmönyin anyin je huliwa köu: 5 ke e ame bainy hia: ke u me he ka ûngon than ip anyin möt hnyi hnyamen, me hlingâ at walang ang. könyö Davita. Ke haingö Davita, Hawa, ke anyin a ieû u me he ka kong ka dra khaca haded je unen unyin at Filisiti, me kö Saulo, ke e ame tha e me helâ me ehac. me bi hwaban je iwahnaihmiöny me than. bala Saulo me Davita.

30 Ke ame he but je thaniny at Filisiti: ke hwân hnyi ûen odrin e he but, me Davita ame ânyâ metâ hon lathnyabai Saulo; me ame lung gan hmâ ien.

23 Me haba lathnyabai Filisiti, me Iehova ame omelö gan hmâ Saulo ödrin e ha je hofuc eling hnyi hnyi- Isaraela hia thithö: u je wâ e, me senyin: öbun e ûnykûme e hâhâ he ka ûngon than, ae ba hnyikongon, he ka hlingö Davita ke ke inya at ae ba ta ûnyi k' iny ûnyibaû? ba can? 6 Ke a löng ut Saulo hofuc ho 24 Ke haba lathnyabai Saulo ödrin e Jonathana: ke Saulo ame khemanyin, ka thumeto e, ka habe, Davita ame ha ta je habe, Kia inya Iehova, adre me ca he ka hofuc helâe. 25 Me haingö Saulo, ka habe, hlingâ. 7 Ke Jonathana ame hawo Davita, Öbun e he ka ha helâng kö Davita, ha habe, ke Jonathana ame thumeto ge ta je hofuc E ca weny bi than saniny hlu, ke so bi, hia eling. Ke Jonathana ame hum Davita

8 Ke ame kû hmetu thö vat : ke Davita Anyin a haba Saulo ame ûnykûme he ka ame he, me vat me at Filisiti, me hling' kuc Davita ge hnyamen at Filisiti. 26 ödrin, ke gan hmâ hna hlingâ; ke adre, Ke haba lathnyabainy, ödrin e thumetu me kec gan. 9 Ke e bi hnyi hu Saulo Davita ge ta je hofuc eling, me ame so kö hanu ae kong ûnyi ga Iehova, ke e ame Davita he ka ungon than. Ke tiga ca um laba hnyi umen uma, ke e hnyi hnyamen bi je bong; 27 me haba Davita ame tot dân ö; ke Davita ame kokot ge hnyamen. me he, a e me anyin vat me kot at Filisiti 10 Ke Saulo ame elâm he ka dâ fineci a tu haded; ke Davita ame hom je unen Davita ka hnyi hnyeige uma ge ö; ke e unyidrin a ka e ka than, me me he ka ame naûâ ûheny hnyi hnyimakö Saulo, ke ûngon than. Me Saulo ame ham Mikala ame hwâdâ thö ö hnyi hnyeige uma : ke a nokon hlu kâu me âiân. 28 Ke a wâ but Davita ame wadring, me kec môt hnyi lit Saulo, me wahmakhmeto a e bi Iehova eling. 11 Ke haba Saulo ame kuna tavat unyi Davita; ke haba Mikala hlu nöku ka hnyi uma umö Davita he ka tuö e, me Saulo ame betenge kâu. 29 Ke ame ot hlingâ hnyi hnyomakatu: ke ame thumetu tot Saulo ga Davita; ke iwahnaihmiöny Davita hnö Mikala a âiân, ka habe, U je ne ca omeli u bi eâu hnyinghet, adre me he ka hlingö u nyi. 12 Ke haba Mikala ame öû Davita ûheny hnyi mamalama, me ame he, me kec, me möt. 13 Ke Mikala ame hom idola, me ip hon hna mokut, me ip bwiny leûnen got hnân uthunöng, me tube ge mano. 14 Ke Saulo ame kunâ tavat he ka hum Davita, me e ame ha, ka

habe, E mok. me inye he ka hlingâ. Mikala, ka habe, Ieû gam u je iyawö nya helâe, me hna but iwahnaihmiöny mönya, me me kec möt? Ke Mikala ame thu kö Saulo, ka habe, E ame ha könya, ka habe, Hnö nya but; hnân eû oge ma he ka hlingö u?

18 Ke Davita ame kec möt me he Rama ai kö Samuela, me thumeto e ge ta je ûnyi hia ame hia but ânyâ kâu Saulo. Me e ame tha he, me laba me Samuela hnyi Naioth. 19 Ke adre me thumetu Saulo, ka habe, Wâ bi, e but Davita Naioth hnyi Rama. 20 Me Saulo ame kunâ tavat he ka hum Davita: ke ödrin e wâ bunyen perofeta adre me perofeta, k' ame tot Samuela helâ me homakan ködrin, me ame o hanon Khong ka tavat a je atö Saulo, m' ödrin e hnyi perofeta minya. 21 Me adre me thumetu Saulo, me e ame kunâ ke je hnyat, me ödrin e hnyi perofeta minya. Ke Saulo ame kuna ke je hnyat minya a okuniny, me ödrin e hnyi perofeta minya. 22 Me e ame he Rama ai me o ka hnyi an ae gan hnyi Seku: ke e ame hnei, ka habe, Ewa Samuela me Davita? Me haingen ke at, ka habe, Wa bi, ödru but hnyi Naioth hnyi Rama. 23 Me e ame he kâ e Naioth ai hnyi Rama: ke ame o minya kâu hanon Khong, me e ame perofeta tot ke ne o but Naioth hnyi 24 Ke e ame uny jut je ûkhaûen, ke e ame hnyi perofeta minya hnyi hnyimakö Samuela, me mokut ke ba ûkhaû hnyi bong hia eling me lit hia. Anyin a wale adre me ha, ka habe, Hawa, tha Saulo minya but me je perofeta?

HNYIMAKAN 20.

15 Ke Saulo ame kunâ Davita ame khemanyin, me ha, ka habe, E tavat he ka ō Davita, me ha, ka habe, He khana wia kâmâm a u me betenge gak ; me thö ka vadren jem könya hon hna mokut haingen, ka habe, E so Jonathana ame ca 16 Ke a didrö löng e, wâ e nye vec ut : ke kia inya Iehova, tavat, me wâ bi, idola ame mokut hon hna ke kia inya u, a e okhaca biju okca me oge mokut, me bwiny leûnen got hnân uthu- me he ka mok. 4 Ke Jonathana ame ha 17 Ke haba Saulo ame ha kö kö Davita, ka habe, haba ûnyi u me he ka ha, me oge me he ka ânyâ hobi köu. haingö Davita kö Jonathana, ka habe, Wâ bi, tehi ae teb ûnyi nyi, ke hanmök he ka tha laba me than he ka hnyi han: ke hnö nya but he ka lubaduöng hnyi utkânâ ke ne o but hnyi sahacin bong a kuniny. 6 Ame ne hnei nya kâmâm, u me he ka ha, ka habe, Ame sumat ûjöngi nya Davita he ka wadring Bethe-leema ai wale anyin taun: anyin ae hu hudiny huna eling hobi kâu anyin lap hia. 7 Ame ne ha, ka habe, E so; me ame he ka hnahic athnyabaem: ke ame ne gan anyin hmönyin, awe, khanö u thö a ga hia but ip hnök. 8 Anyin a wale e so u me ânyâ betenge ka athnyabaem ; anyin a u je hia but hum nya athnyabaem ka hnyi ûhihinyköu anyi Iehova: ke ame ne e unyik hulö, hamâm he ka hlingö nya ; anyin a hnân eû he ka hum nya ka kâmâm ? 9 Ke haingö Jonathana, ka habe, Ohe, e ba e: anyin a ne khanö nya a cica ame ip hnâm, hawa, oge me ca he ka ha köu? 10 Ke Davita ame ha kö Jonathana, ka habe, Hamö ia he ka ha könya ame ne thu hwegiâ kâmâm? 11 Ke haingö Jonathana kö Davita, ka habe, Ötu he ka hnyi hnyei. Ke ödru me tha he ka hnyi hnyei.

12 Ke Jonathana ame ha kö Davita, ka habe, Hamö Iehova Khongon at Isaraela he ka ohnathoâ; haba nyi hnyi ûen helâng ame ne we, iny ka hia but elâm unyi cica, me wâ bi, a ne so but kö Davita, hawa, oge me ca he ka ûkhûnöng köu me omanenâ 13 Ke so Iehova ame ânyâ helâe köu ? kö Jonathana, me bi hanen minya, ame ne so kö cica he ka okongu u, me oge ne ca omanenâ köu, me kunö u, me u me he ka he hnyi hnahic: ö e tha Iehova möu helâ E Davita ame kec ûheny Naioth hnyi me hnen hna tha e me cica e hac.

Rama, me he me ha hnyi hnyimaka 14 Ke Rama, me he me ha hnyi hnyimakö u me he ka omanenâ könya ibetengiö ûnyi Jonathana, ka habe, Ieû oge me ânyâ? ke ga Iehova inye tiga möt, me inye ca mok: ieû anyik hulö? ke ieû kongik hnyi hnyi- 15 ke walang minya u me ca he ka subâ makan kâmâm, me me elâm he ka hlingö degecâ ânyâm ibetengiö ge anyik lap nyiele nya! 2 Me haingen, ka habe, E so adre balua: wale e ka hia but subâ degecâ je me thawâ: m' u me ca he ka mok: wâ bi, iwahnaihmiöny me Davita hia ûnyi eang ama ca ânyâ ke ûnyi cica, ame ne gan ame hmeledrany ga Iehova. 16 Me haba Jonane ûhnyûkong, ke ame bân ka omanenâ thana ame ûhihinyköu me lap anyi Davita, könya: ke hnân ieû ame he cica ka ikhâlâ me ha, ka habe, Ame e Iehova ka elâm e gak ûnyi eling? ame ca hnathu bi. 3 Me unyin je iwahnaihmiöny me Davita. 17 Ke

Jonathana ame kunö Davita hmetu he ka khemanyin, can anyin ibetengiö gan: anyin a e ame betenge gan helâ me hing hanon bi. 18 Ke Jonathana ame ha kâu, ka habe, Nyi, me tehi ae teb ûnyi: ke adre me he ka hnei u, anyin ae ba at hnyi tabâm tap. 19 Ke kun biju bongom, me u me he ka ie he me o ka hnyi dok waleji u je ikhölö hnyin hnyi bong ae hu hwakecin, ke u me he ka laba hnyi veto Azela. 20 Ke oge me he ka fana kun ta fana hnyi baten, helâke oge me vakha. 21 Ke wâ bi, oge me he ka kunâ da, me ha, ka habe, He thö he ka elâm je fana. Ke oge ne ha ka da, ka habe, Wâ bi ke keihâm e jem je fana: awe, u ma hom dö me he jem ; anyin ae hu hnahic köu, ke ba kong, ke kia inya Iehova. $22~{
m Ke}$ oge ne ha ka da, ka habe, Wâ bi, hnyi ke keihâm hââng je fana: awe, u me he but, anyin a Iehova ame kunö u. 23 Ke haba hofuc ötu me ûhnenamö, wâ bi, e bi Iehova

hnyi wanbötu nyiele balua. 24 Me Davita ame ikhölö hnyi utkânâ: ke ame laba thö tehi, me ame laba ju je than he ka tha han. 25 Ke ame laba than hon taben tap, helâji me hnyi je ûen, wale hon tap hnyi hnyeige uma: ke ame todrö Jonathana, ke Abinera ame laba ûtangköu me Saulo: ke ba at hnyi tap tabo Davita. 26 Ke so bi e ba hofuc ho Saulo hnyi bong eling: anyin a haingen, ka habe, Ame ne o kâu ke ûnyi, ame ne ca bo so; eke, e ca bo 27 Ke haba nyi, wale bong a loiny tehi, me ba bala at hnyi tap tabö Davita: me haba Saulo ame ha kö Jonathana a nokon, ka habe, Anyin a ieû ame ca he jem ka hnyi han nöku Jese, et me hnyi bong ang? 28 Ke Jonathana ame thu kö Saulo, ka habe, Davita ame sumâtâ ûjöngi nya me me he Bethe-leema ai: 29 haingen, ka habe, Ö u hnö nya but, anyin ame he anyihmun lap hnyi taun he ka bi hut; ke haba tuhök ame hia but hûna könya he ka hnyi hanen: ke walang ang u je ne betenge gak, ö u me hnö nya but he ka iouny me je liamekeiny mönya. Can e, me me ca he jem ka hnyi laulau anyin than. 30 Me ame ubâhlâ hmönyin anyi Saulo kö Jonathana, me e ame ha kâu, ka habe, Nokon momo hwege hnyimen me at ûkhin fuc, hawa, e ca khanö nya a u je ûca nöku Jese he ka ohmehma u bi, me ohmehma hinyâm e ka he thu? 31 Ke hnyi ta je ûen hia thithö e ka tiga

könya, anyin e hnathu e ame he ka mok. 32 Ke Jonathana ame thu kö Saulo a kamen, me ha kâu, ka habe, Can ieû e ame he ka mok? ieu hnen hna ânyâ? 33 Ke Saulo ame khûâ dân ö kâu he ka dâ e : anyin a wale ame wâhmakhmeto Jonathana a kamen ame ip hmâ hnân, he ka hlingö Davita. 34 Ke haba Jonathana ame todrö ûheny hnyi laulau, ke ame ubâhlâ anyin hmönyin, me e ame ca hnyi han hnyi bong a loiny tehi : anyin a e ame tenge ga Davita, anyin a ohmehma e kamen.

35 Ke nyi Jonathana ame dit ka hnyi hnyei waleji hnyi ûen a ha kö Davita, ke tha e më ke da ae ûhnyûkong. 36 Ke e ame ha ka da unyin, ka habe, Wadring dö walang ang he ka elâm je fana oge me he ka fana. Ke ame tiga wadring da, me a ame fana ke fana ka hnyi hnyimakan. 37 Ke ame o thö da ka hnyi dok a e hnyin fana, wale a fana Jonathana, me haba Jonathana ame ha ka da, ka habe, Hawa, e ca e fana hnyi hnyimakâm? 38 Ke Jonathana ame hongot ka da, ka habe, Logotö, hele thö, ca bec bi. Ke da anyi Jonathana ame hlo je fana, me hom ka tuhan. 39 Ke ca khana da a ke ûnyi bi : ke Jonathana thibi me Davita ödru me wâhmakhmeto. 40 Ke Jonathana ame ham anyin je ûnyi vat ka da unyin, me ha kâu, ka habe, Hom dö ka hnyi taun. 41 Ke a he but da, me Davita ame o ûheny hnyi hwaiöu, me ta hnyikànâi, me okun nom: ke ödru me ûcimhnyimak, me ûtengiö, ke beönua tenge a Davita. 42 Ke Jonathana ame ha kö Davita, ka habe, He thổ me hnahic, anyin öte hia but khemanyin hnyi iö Iehova, ka habe, Ame he ka e wanbötu Iehova, me mâtrânitu nyiele balua. Me e ame tot me he: ke Jonathana ame hmetu ka hnyi taun.

HNYIMAKAN 21.

ke walang ang u je ne betenge gak, ö u me hnö nya but he ka iouny me je liamekeiny mönya. Can e, me me ca he jem ka hnyi laulau anyin than. 30 Me ame ubâhlâ hmönyin anyi Saulo kö Jonathana, me e ame ha kâu, ka habe, Nokon momo hwege hnyimen me at ûkhin fuc, hawa, e ca khanö nya a u je ûca nöku Jese he ka ohmehma u bi, me ohmehma hinyâm e ka he thu? 31 Ke hnyi ta je ûen hia thithö e ka tiga möt bala bi eang hmeledrany nöku Jese, u me ca he ka tethmâ me dokhom dökhu. Ke ûkhûnöng dö walang ang me hom e thabûng, ame ne ke ûnyi bi ae hu. 4 Ke

ame thu kö Davita at bihut, ka habe, E ba areto ae baû unyik, ke hu areto ae kap; wale thibi ame ne ca kâlâ omomo hnen wahidröu. 5 Ke Davita ame thu ka at bihut, me ha kâu, ka habe, E hnathu bong; hwân hnyi hnök hna he jem me kap ödrin e he kâu eling. ta je ûnyi anyin je hidrou, ke so bi ûnyi bau hnömun hna he; hawa, ame ca bo so hnyi bong ang anyidrin ta je ûnyi? 6 Me haba at bihut ame ham kâu ûnyi ae kap; anyin ae ba minya ju ke areto eling, ke so thibi areto hnân omanenâ, wale adre me hom ûnyi hnyi hnyimakö Iehova, m'adre ip bi areto ae kahwa hnyi bonginy hna hom e. 7 Ke wale ke athnyabai Saulo hnyi bong eling, adre me tuö hnyi hnyimakö Iehova, Doega ien, at Edoma, a taben tavat tuo omeno hale Saulo. 8 Ke Davita ame ha kö Ahimelek, ka habe, Hawa, e ba ö, ame ne hele vat eang unyâm? anyin oge me ca hom anyik hele vat me anyik je ûnyi vat, anyin a haba huliwa anyin than, me, hnyi Hareth. hnân ânyâ logotâ. 9 Ke haingen at bihut, habe, Hő jem ; anyin ae ba khaca a helâe.

eling can hna outö Saulo, me he kö Akisa thaniny Gatha. 11 Ke haba lathnyabai Akisa ödrin e ha kâu, ka habe, Hawa, ca sitwhanân hnyi je bibiâ, ka habe

zan.

Ke Davita bi, haniny je ten thauzan? ta je hofuc eling, ke gan hmâ hna outö ka dit khop ang ka hnyi umök uma?

HNYIMAKAN 22.

K E Davita ame he ûheny e, me kec ka hnyi op Adulama: ke a löng ut je öhmun e ca kâlâ omomo helâ me kun ta liamekeiny me ke lap hia anyin kamen, me 2 Ke ame ûkhacaköu unyin tavat hia ae hu hmak, me tavat hok gufa hia, me tavat hia ae hiny hnyekudrin; ke e bi taben ködrin: ke e unyin helâ me foa haded tavat.

> 3 Ke Davita ame he ûheny e Mizepa ai hnyi Moaba: Ke e ame ha ka thaniny Moaba, ka habe, E na he ju cica me bai jem, ka laba unyibun, me inye wâ tho ûnyi ame he Khong ka ânyâ hobi könya. 4 Ke e ame hum ödru ka than Moaba, ke ödru me tha laba më hnyi ta je bong hia thithö ame laba Davita hnyi hnabâ. 5 Ke haba Gada perofeta ame ha kö Davita, ka habe, Ca laba bi hnyi hnabâ; he thö, me he ka hnyi hnyei Juda. Me Davita ame he me o hnyi hnyot

6 Ke a löng ut Saulo a g' adre ō Davita ka habe, Haba hele vat anyi Goliatha at me tavat unyin: ke Saulo ame me laba Filisiti, at u je kot hnyi hnyigöulen bucen hnyi Gibea, eû hmelen ûö hnyi Rama, ke Ela, wale but ang adre lan ge ecmano, ame e hnyi hnyamen dân ö, k' ame tot igigilö mokut hoton iefoda: u je ne wem he ka lathnyabainy. 7 Ke Saulo ame ha ka lahom e, hom dö: anyin ac ba hanen eang, thnyabainy ödrin e tot unyin, ka habe, Löng ke hake e thibi. Me haingo Davita, ka ju obun walang ang hnyat Beniamina; hawa, ame he nöku Jese ka ham köbun je 10 Ke Davita ame tot me kec hnyi bong utkânâ, me je hnyei vine, me otil' öbun hia hnân taben je thauzan me taben je haded; 8 m' öbun e ûsabö hnök, ke ba at ame thumetu nya a g' ame ûhihinyköu nökuk me Davita ang, tuhan hnyei? hawa, ödrin e ca nöku Jese, ke ba at gabun ame betenge gak me omanenâ könya a g' ame huliwan Saulo ame hia but kot haniny je thau- athnyabaik hnen nökuk he ka bi hnök helâ me hnyi bong ang? 9 Me ame thu Doega at Edoma, k'ame tot unyin lathnyabai Saulo, 12 Ke Davita ame ip hmâ hnyi hnyekon me ha, ka habe, Oge wâ noku Jese ame he nnyi hnyei Nob kö Ahimelek nöku Ahituba. Akisa thaniny Gatha. 13 Ke e ame oke- 10 Ke at eling ame elâm unyi Iehova hobi bongonâ hwakecin hnyi hnyimaködrin, me kâu, ke e ame hān, me ham kâu hele vat monu thoi unyidrin, me sisit hon li hli- anyi Goliatha at Filisiti. 11 Me haba than nginy homagöule, me ânyâ hangöc ka hnyi ame ûkhûnöng he ka hum Ahimelek at 14 Ke Akisa ame ha ka lathnya- bihut a nöku Ahituba, me lap hia anyin bainy, ka habe, Wâ bi, öbun e wâ a ga kamen, a tavat bihut hnyi Nob: me ödrin monu but at : ieû gabun öbun e hia but e o hia thithö ka than. 12 Ke haingö hom e könya? 15 Hawa e ba but je at ae Saulo, ka habe, Nöku Ahituba lö, löng ju monu unyik, me öbun e hom khop ang he walang ang. Me haingen, ka habe, Tuhök ka monu hnyi hnyimakök? hawa, ame he lö, inya ang. 13 Ke haingö Saulo kâu, ka habe, Can ieû öbe ûsabö hnök, a u me nöku Jese, waleji hnyi hnâm hna hān, me ham kâu hele vat, me elâm unyin Khong hobi kâu, me me tot könya, me ip hnök helâ me

hnyi bong ang? 14 Me Ahimelek ame thu ame hnö hmetu unyi Iehova. Ke Iehova ka than, ka habe. Ke ie at ae hnathu unyin lathnyabaem hia helâ me Davita, a ûngon than, k' adre hom ka hnyi ânyâm ûhnenamö, me ogânâ hnyi hnyabam? 15 Hawa, oge me ibi hwân hnyi bong ang he ka elâm unyin Khong hobi kâu? Ohe, ca helâe: ca he than ka ûnykûmi nya a athnyabaem me lap hia anyi cica : anyin ae ca khana athnyabaem ke ûnyi eling, ame ne ûhnyûkong, ame ne gan. 16 Ke haingen than, ka habe, Ahimelek, u me he ka mok, u me lap hia anyin kâmâm. 17 Me ame ha than ka tavat adre me labö tot unyin, ka habe, Hwiö th' öbun, me hlingâ hnyat bihut kö Iehova; anyin ödrin e tha hien me Davita, ke e khan' ödrin a e ame kec, me ödrin e ca omanenâ könya. Ke lathnyabainy than ödrin höcö he ka inâ je hnyamödrin he ka kot hnyat bihut kö Iehova. 18 Me ame ha than kö Doega, ka habe, Hwiö thö u me kot hnyat bihut. Me ame hwiö Doega at Edoma me kot at bihut; me e ame hlingâ hnyi bong eling eite faiv tavat ödrin e khavå iefoda lino. 19 Ke e ame kot Nob taun anyin tavat bihut ge hele vat, obaga me omomo, je wanakat me mendreng, me je bolok, me asina me mamoe, ge hele vat. 20 Ke ame kec möt ke nöku Ahimelek nöku Ahituba, Abiathara ien, me kec kö Davita. 21 Ke Abiathara ame thumetu Davita ge hna kot tavat bihut kö Iehova ga Saulo. 22 Haba Davita ame ha kö Abiathara, ka habe, E khanö nya hnyi bong eji a eling Doega at Edoma, a g' ame he ka thumetu Saulo: oge hia but bi jöniny tavat hia hnyi lap anyin kâmâm. 23 Tha laba ju mönya, ca ot bi; anyin a haba at ama elâm he ka hlingö u, e ame elâm he ka hlingö nya: anyin a u me he ka laba so unyik.

HNYIMAKAN 23.

E adre me ha kö Davita, ka habe, Wâ bi, ame vat at Filisiti me Keila, ke ödrin e hûgûnâ je hna huje hwit. 2 Anyin a wale Davita ame hnö ga Iehova, me ha, ka habe, Hawa, oge me he ka he me kot at Filisiti eling? Haba Iehova ame thu kö Davita, ka habe, He thö ka kot at Filisiti, me omelö Keila. 3 Ke haba je ame thu kâu, me ha, ka habe, Todrö, he thö Keila ai; anyin oge me he ka hna at Filisiti ka hnyi hnyamâm. 5 Me Davita me lahien ödrin e he Keila ai, me vat me at Filisiti, me sö haledrin je meno, me kuc ödrin ge hna hlingå ae gan. Me Davita ame omelö at Keila.

6 Ke haba hnyi ûen ame kec dö kö Davita hnyi Keila Abiathara nöku Ahimelek, me e ame o me iefoda hnyi hnyamen. 7 Ke adre me thumetu Saulo a g' ame o Davita hnyi Keila. Ke haingö Saulo, ka habe, A hia but Khong hna e ka hnyi hnyamök; anyin adre me hlöng hwanumen kâu, k' ame dit ka hnyi taun ae hu homagöuleny me ohmâiny. 8 Me Saulo ame ok vat, a tavat hia, he ka he Keila ai me theling Davita me lahien. 9 Ke e khanö Davita but a Saulo ame elâm he ka okongoâ, me e ame ha kö Abiathara at bihut, ka habe, Hö jem iefoda. 10 Haba Davita ame ha, ka habe, Iehova lö, Khongu Isaraela, inya athnyabaem oge me löng a g' ame be he jem Saulo, Keila ai he ka ohia taun cak. 11 Hawa, ame he at Keila ka hnö nya ka hnyi hnyamen? ke ame he ka o Saulo, helâ me hna löng gak a athnya-baem? Iehova lö, Khongu Isaraela, ö u thumetu nya thö a athnyabaem. Me Iehova ame ha ka habe, E ame he ka he jem. 12 Me haingo Davita, ka habe, Hawa, ame he at Keila ka hnö nya me lahiök ka hnvi hnyamö Saulo? Me haingö Iehova, ka habe, Adre me he ka hnö u. 13 Me ame todrö Davita me lahien, ame ne siks haded ödrin, me didrut ûheny Keila, me he hnyi je gethen ae khan' ödrin he ka he hnyin. Ke adre me thumetu Saulo a g' ame kec ut Davita ûheny Keila; me e ame digic he.

14 Ke haba Davita ame laba hnyi hnyebuba hnyi je hnabâ, me laba hnyi hnyei ae hut hnyi hnyebuba Zif. Ke Saulo ame elâm e hnyi je bong, ke Khong ame ca hna 15 Me a wâ but Davita a g'ame he but Saulo he ka elâm anyin möt: ke e bi Davita hnyi hnyebuba Zif hnyi hnyot. 16 Ke ame todro Jonathana noku Saulo, me he kö Davita hnyi hnyot, me sihwegia unyin Khong. 17 Me e ame ha kâu, ka habe, Ca ot anyin ame ca he cica Saulo ka ō u; ke u me he ka tuhan Isaraela, ke oge atö Davita ödrin e ha kâu, ka habe, Wâ bi, me he ka loiny hmelâm; ke haba hhaca, e ötin ka ot eang Juda: hawa, ame ca he ka khanö cica Saulo ling. 18 Ke ödru me ti gan hnötin hna ot ötin ka he Keila ai ka thihinyköu hnyi hnyimakö Iehova. Ke je utbavat anyin at Filisiti? 4 Ke Davita | Davita ame laba hnyi hnyot, ke Jonathana hnabâ hnyi Eni-gedi.

HNYIMAKAN 24.

ame he ka hnyi umen uma. 19 Ke haba ödrin e laba hnyi je ouben op. 4 Ke haba at Zif, ödrin e he Gibea ai kö Saulo, me je atö Davita ödrin e ha kâu, ka habe, Wâ ha, ka habe, Hawa, ame ca lubaduöng bi, bong a ha Iehova köu, ka habe, Wâ bi, unyihmum Davita hnyi je hnabâ hnyi oge me he ka hna je iwahnaihmiöny möu hnyot, hnyi hut Hakila, wale hnyi ke kei- ka hnyi hnyamâm, ke u me he ka ânyâ kâu hen ka hnyi hwaiöuiny Jesimon? 20 Anyin | ûnyi ae so köu. Ke Davita ame todrö me a wale, than lö, u me he ka utut helâ me subâ higö but obiny ûkhaû Saulo. 5 Ke wem; ke haba öhmun e he ka hna e ka hwaban e, me ame dâ hnyeku Davita can e hnyi hnyamen than. 21 Me haba Saulo ame subâ obiny ûkhaû Saulo. 6 Me e ame ha, ka habe, E so öbun e hnahic ûnyi ame ha ka lahien, ka habe, E so Iehova ga Iehova; anyin a öbun e betenge gak. ame thawo nya he ka ânyâ ûnyi ang ka 22 Ö öbun he thö, ka me okhaca tuö, me tuhök, at Iehova ame hû, he ka inâ hnyawahmakhmeto thö hnen hna lubaduöng mök kâu, anyin a e bi at a hû hnö Iehova. havin, ke ia a wâ eling: anyin adre ha 7 Ke Davita ame thawâ lahien ge je hofuc könya, ka habe, e ame ti metâ. 23 Anyin eling, k' ame ca hu' ödrin he ka tot kö a wale wâ eâu, me khana wia je dok hia Saulo. Ke Saulo ame todrö me he ûheny wale e ame lubaduöng hnyin, ke hmetu hnyi op hnyi deny gethen. 8 Ke Davita ame thổ könya me hnathu, ke oge me he ka tha tot hwaban e me didrut ûheny hnyi op, me he möbun: ke wâ bi, ame ne e bi hnyi hongot hotu Saulo, ka habe, Tuhök, than huyei oge me he ka elâm e wanben je thau- lö. Ke Saulo ame hwiö, me Davita ame zan anyin at Juda hia thithö. 24 Me¦nom me hnyimakan hnyikânâi, me ogânâ, ödrin e tot me bödrin Zif ai, ke a bili 9 Ke Davita ame ha kö Saulo, ka habe, Saulo: ke e bi Davita me lahien hnyi anyin a ieû u me löng ta je hofuc hwan hnyebuba Maon, hnyi dok ae tha hon ke tavat, ka habe, Wâ bi, Davita ame elâm he keihen ka hnyi hwaiöuiny Jesimon. 25 Ke ka okongu u? 10 Me wâ, haba hnyi bong ame he Saulo me je aten he ka elâm. Ke ang a wâ but li emâkâm a Iehova ame hia adre me thumetu Davita: me e ame utut but hnö u eja ka hnyi hnyamök hnyi op: ka hnyi kic, me laba hnyi hayebuba Maon. ke a ha könya ke je hnyat he ka hlingö u : Ke Saulo ame löng, me e ame elöm Davita ke so bi oge me betenge gam, me oge me hnyi hnyebuba Maon. 26 Ke Saulo ame ha, ka habe, oge me ca he ka inâ hnyamök he hnyi ke keihen e jem bucen, ke Davita ka tukök; anyin a e at Iehova ame hû. me lahien hnyi ke ke keihen: ke Davita 11 Ke haba khaca, wâ bi, cica lö, me wâ ame logot he ka kec k' ame outö Saulo; bi obiny ânyâm ûkhaû eang hnyi hnyamök: anyin a Saulo me lahien ödrin e igigili ke oge me subâ obiny ânyâm ûkhaû me ca Davita me lahien he ka köt ödrin. 27 Ke hlingö u, anyin a wale khanö u thö me wâ ame o kö Saulo ûthumetu, me ha, ka habe, a e ba ûnyi ae kong me hulö unyik, ke ca Logoto, me he jem; anyin a utut at Filisiti kong hwakecik kou, eja ke ne u je ne elâm ka hnyi hon hnyei. 28 Me Saulo ame melik he ka ohia. 12 Hamo Iehova he ka hmetu ûheny hnyi hna hnu Davita, me he owisa kötu, ke hamö Iehova he ka bi hwaka at Filisiti: anyin a wale adre me hwenyi ban köu gak: ke so bi ame ca he hnyamök ien hnyei eling me Sela-hamalekoth. 29 Ke ka mokut hom. 13 Helâji me vejec ehac Davita ame he ûheny e, me laba hnyi je anyin wahingat, ka habe, Ame o ûnyi ae kong ûnyi ge at ae kong : k' ame ca he hnyamök bi ka mokut hom. 14 A o but tuhan Isaraela kö ia? ie at u me hnu hoton? ame ne kuli ae mok, ame ne outo ame fifica. K a hmetu Saulo ûheny hnyi hna hnu 15 Ke hamö Iehova he ka ûhnö me owisa at Filisiti. me adre thumeta a ka lattumeta a ka latt at Filisiti, me adre thumeto e, ka kötu, me wâ, me ivinö hobi könya, me hnö habe, Wâ bi, e but Davita hnyi hnyebuba nya ûnyi hnyi hnyamâm. 16 Ke a hia Eni-gedi. 2 Me Saulo ame hom kun ta but Davita ha ta je hofuc eling kö Saulo, thauzan tavat adre ûca unyin at Isaraela nie haba Saulo ame ha, ka habe, Hawa hia, me he he ka elâm Davita me lahien ifucâm e Davita, nokuk? Me Saulo ame hon je kic hnyeuten je got ae hiny. 3 Ke tenge göranyai. 17 Me e ame ha kö e ame o but hnyi je haginy mamoe eû hnyi Davita, ka habe, U at ae wisa k' iny monu : gethen, wale ae hu op ; ke Saulo ame didrö anyin a u je bi hwaban könya ge so, ke oge he ka tube li can. Ke Davita me lahien me bi hwaban kou ge kong. 18 Ke u je

omanenâ hnyi bong ang a u je ânyâ so Davita, me ödrin e ha kö Nabala ta je könya: anyin a u je ca hlingö nya, hnyi hofuc hia eling hnyi iö Davita me ame öny mē, hawa, e ame he ka hna soâ e? ia nöku Jese? E se hia lathnyaba adre anyin a wale e so ame he Iehova ka bi me ve hna degecâ latuhödra hnyi je bong hnabâ.

HNYIMAKAN 25.

ka hnyi hnyebuba Parana.

wale at ame sot hnyi anyin möt, ka habe, Böbun do, ke wâ bi, ama bilik bi, Hnahic köu, me hnahic ka ânyâm lap, me ame ca thumetu Nabala a âiân. möhmun, ke öhmun e ca okongu ödrin, ke ukhanö mödrin.

ûen Khong ame hnö nya ka hnyi hnyamâm. um dö. 10 Ke haba Nabala ame thu ka 19 Anyin a ne ke at ame wâ iwahnaihmi- lathnyabai Davita, ka habe, Ia Davita? ke hwaban köu ge so hwaban hnâm hna ânyâ ang. 11 Hawa, oge me he ka hom anyik könya hnyi bong ang. 20 Ke walang ang, areto, me belik kölö, me meno oge hlinga wâ bi, e khanö nya a u me he ka than, ke hobi kâu hnyat subâ leûnen halek mamoe, adre me he ka ohmâ dökhu Isaraela hnyi me ham ka tavat ae ca khanö nya dok adre hnyamâm. 21 Ke walang ang, khemanyin mwi hnyin? 12 Me ame hwio wahidröu do konya ga Iehova a u me ca he ka subâ anyi Davita, me hmetu, me o, me thumeto degecâ je mâtrânik hwabök, me ca he ka e ge je hofuc eling. 13 Me Davita ame ohia iök ûnyi hnyi lap anyi cica. 22 Ke ha ka lahien, ka habe, Ve hûkâlâ ju anyi-Davita ame khemanyin kö Saulo. Ke bun je bele vat. Me ödrin e ve hûkâlâ Saulo ame he ka hnyi hnyaban, ke haba anyidrin je hele vat ; ke Davita ame hûkalâ Davita me lahien ödrin e ölö hmetu ka hnyi minya anyin hele vat: ke ame he hotu Davita helâke foa haded tavat; ke lo biju li haded ame tuö ta je ûnyi. 14 Ke haba ke hidröu ame thumetu Abigaila öiö Nabala, ABA Samuela ame mokcu; me ame me ha, ka habe, Wâ bi Davita ame kunà ûkhacaköu Isaraela hia thithö, me tavat ûheny hnyi hnyebuba he ka iouny so tenge gan, me konâm e hnyi umen uma me tuhötin; me e ame û ödrin. 15 Ke e hnyi Rama. Ke Davita ame todrö me he ti so hwakecin tavat köhmun, ke adre ca okongu öhmun, ke ca hia bi unyihmun ke 2 Ke e hu ke at hnyi Maon, ae tren ta ûnyi hnyi ta je bong hia thithö öhmun e ûnyi hnyi Karemela; e bi at ae ûnyi hna- tha laba hnyin mödrin, ke tiga öhmun hnyi thu, ke kun ta thauzan haleny je mamoe, hnyei: 16 haba ödrin me helâ me hak veto ke khaca thauzan je got: ke e ame tiga köhmun hnyi lit me lany, hnyi ta je bong subâ leûnen halen je mamoe hnyi Karemela. hia thithö öhmun e tha laba mödrin he ka 3 Haba ien at Nabala; ke Abigaila ien tuö je mamoe. 17 Ke walang ang khanö u âiân: ke haba momo at ae ti metâ, ke thö me ûnykûme wia ûnyi u me he ka ânyâ, hmanenang hnyimakan: ke at ae wathe- anyin ödrin e ip hnân ka tuhötin me anyin thöt baga, me kong hwakecin; ke e hanen lap hia: anyin a e atö Belial me ca khana lap anyi Kaleba. 4 Ke a löng ut Davita ke at ka fuc kâu. 18 Me Abigaila ame ie hnyi hnyebuba a Nabala ame subâ leûnen hom je areto a tu haded, me li waina, me haleny je mamoe. 5 Haba Davita ame faiv ta mamoe adre hia but penapena, me kunâ je hidrou a ten, ke Davita ame ha ka faiv ta tulut hwit adre le, me khaca haded je hidröu, ka habe, He th' öbun Karemela je de wan vine adre hlec meleca, me lo li ai, me o unyi Nabala, me iouny me hnyi haded u ometa, me ip hon je asina. 19 Me iök: 6 ke öbun e he ka ha helâng kâu, ame ha momo ka wahidröu unyin, ka habe, hnahic ka ânyâm ta je ûnyi hia thithö. haba momo ame tabâ asina, ke hnyi ûen e 7 Ke walang ang oge me löng ae hu gam ame utut ka hnyi dok ae nedronginy bucen, tavat subâ leûnen mamoe: ke haba tavat me wâ bi haba Davita me tavat unvin tuö halem mamoe ödrin e hia but tha e ödrin e utut me o kâu; me momo ame 21 Ke a bia but ha ca hia gadrin ke ûnyi hnyi ta je bong hia Davita, ka habe, E hnathu, e ûnyi baû thithö, ke tiga ödrin bi hnyi Karemela. hnök hna tuö ta je ûnyi anyin khop ang 8 Hnö thö ânyâm je hidröu, me ödrin e he hnyi hnyebuba, me me ca hia bi ke ong ka thumetu u: anyin a wale e so u me ûnyi hnyi ta je ûnyi hia gan: ke e ame betenge ge je hidrou; anyin a öhmun e o hia but bi hwaban könya so ge kong. 22 E but hnyi bong ae so: ö u ham dö je ûnyi so Khong ame ânyâ helâe me bi hanen ka ae hu gam ka athnyabaem me nokom a je iwahnaihmiöny me Davita, oge me ne Davita. 9 Ke ame o but wahidrou anyi he ka bi kolon ke da a khaca hnyi ta je

inyi hia thithö unyin e ka o thö lany hnyi | uma; wâ bi, oge me löng hwâm hofuc, me me nom ju hnyi hnyimakö Davita, me khudrung hnyikânâi. 24 Me e ame ta ju hıyi li can, me ha, ka habe, Tuhök, e so e ta huk hulö: ö u me hna athnyabaem he ka fuc hnyi hnyikönyâm ke löng ju hofuc hwan athnyabaem. 25 Ö u ca he tuhök monu ame laba unyin : ke inya athnyabaem 26 Ke walang ang tuhök, kia inya Iehova, je únyi hia thithö ae so e ame ha gam, me otilo u hnân taben Isaraela; 31 ca hnân otengiö u, me ovecâ hnyekon tuhök, wale ge hnen hna hingâlâ dra ke ba can, me bi hwaban hobi kâu bi hnen tuhök: ke e ka

hnyomakatu. 23 Ke a ō Davita hnö Abi- köb u bi. 36 Ke Abigaila ame o kö Nabala, gaila, me e ame ie utut ûheny hon asina, ke wâ bi e ame ânyâ bijeû hnyi umen uma, helâ me bijeû anyin than; ke Nabala ame senyin hnyi hnyekon, ke ti monu a ga ic: anyin a wale momo ame ca thumeto e ge ke ûnyi ame ne ûhnyûkong ame ne gan ke ne o but hnyi lany hnyomakatu. 37 K' ame hia but waina unyi Nabala hnyi hnyoka ti ûnykûme ge at e, a atö Belial, jia makatu, me haba âiân ame thumeto e ge Nabala: e ûcû ien me; Nabala ien bi, ke ta je ûnyi eling, me e ame gâ on, ke haba e, me helâ thibut ta veto. 38 Ke hwaban oge ca wâ anyâm je hidröu, wale u je kunâ. dö e, helâ me ten ta bong, haba Iehova ame kuc Nabala, me me mokcu. 39 Ke a me kiainya u, anyin a Iehova ame thawo u, löng ut Davita a ga mokcu Nabala, me e me u me ca he ka hingâlâ monoâ dra, me ame ha, ka habe, Ole kö Iehova at ame bi hwaban hobi köu ge hing hnyamâm, ke ivinöâ hna ohmehmö nya ga Nabala me walang e so e helâ Nabala je iwahnaihmiöny thawâ athnyabainy ge hulö: ke Iehova möu, me tavat ödrin e elâm ûnyi ae kong ame hia but ohmetoâ hulö anyi Nabala ka bobi kâu tuhök. 27 Ke walang ang haba hnyi hon ban bi. Ke Davita ame ûkhûbwihlany eû wale a hom athnyabaem ka nöng he ka ûhnenamö me Abigaila he ka tuhök, ham dö ka je hidröu, tavat ödrin e hom me âiân. 40 Ke ame o lathnyabai he hoton tuhök. 28 Ö u hna but monu Davita kö Abigaila hnyi Karemela, me anyin athnyabaem: anyin ame he Iehova ödrin e ha kâu, ka habe, A kun' öhmun ka ânyâ hobi kâu tuhök lap ae tethmâ, Davita köu he ka hum u me âiân. 41 Me anyin ame vâtâ tuhök je vat anyi Iehova; e ame tot me nom hnyikânâi, me ha, ka ke adre me ca he ka wâ hulö unyâm hnyi habe, Walö nya ang athnyabaem he ka bi anyam je bong hia. 29 Eja ke ne a ne hia athnyaba me hneu je can lathnyabainy but tot at he ka hnu u, me elâm he ka tuhök. 42 Me Abigaila ame logot, me blingë u, ke so bi adre me he ka tha lan tot, me taba asina, a the me anyin je hlu hanom hnyi bwiny möt unyi Iehova Kho- baû a faiv ödrin e he hoton; k' ame he zom; ke haba hanon je iwahnaihmiöny hoton je ûthumetu anyi Davita, ke âiân dö möu e ame he ka kûlûâ degecâ, helâ ke e. 43 Ke Davita ame hom Ahinoam minya theny hnyi hnyimen koloû. 30 Ke e ka | ûheny Jezerela; ke tha âiân hia th' ödru. hia but Iehova ânyâ ka tuhök, helâ me ta 44 Ke a hia but Saulo ham Mikala a nokon öiö Davita kö Paleti nöku Laisi, at ûheny Galim.

HNYIMAKAN 26.

hia but ânyâ Iehova so ka tuhök, u me Ka ûnykûme ka athnyabaem. 32 Ke Gibea, me ha, ka habe, Hawa, ame Davita ame ha kö Abigaila, ka habe, Ole ca lubaduöng Davita hnyi hut Hakila, cicö kö lehova Khongu Isaraela at ame kunö u Jesimon? 2 Ke haba Saulo ame todrö me he ka ûkhanö mönya hnyi bong ang: 33 ke utut ka hnyi hnyebuba Zif, ke tha e mē olea ânyâm metâ, me olea köu bi, at ame kun ta thauzan at Isaraela adre ûca, he ka thawo nya hnyi bong ang he ka ca hingâlâ elöm Davita hnyi hnyebuba Zif. 3 Ke dra, me bi hwaban hobi könya bi ge hing Saulo ame hunuma hnyi hut Hakila, cicö hnyamök. 34 Ke kia inya Iehova, Khongu Jesimon, hnyi gethen. Ke Davita ame Isaraela, at ame thawo nya he ka ca okongu laba hnyi hnyebuba, ke e ame wa a ga o u ke e hnathu a u je ne ca logot me he but Saulo he ka elâm e hnyi hnyebuba. jem he ka ûkhanö mönya, me, ame ne ba 4 Haba Davita ame kunâ je hnyat ecmak, kolon kö Nabala da a khaca e ka o thö lany me me khana ae hnathu a ga o but Saulo. hnyomakatu. 35 Ke Davita ame kap ge 5 Ke Davita ame todrö me he ka hnyi dok momo ûnyi e ame hom kâu: me e ame ha, ame hunuma hnyin Saulo: ke Davita ame ka habe, He thö me hnahic ka hnyi umâm wâhmakhmetoâ hna mokut hnö Saulo, me

Abinera nöku Neri, taben anyin utbavat: |19 Anyin a wale, e na he than a tuhök ka ke Saulo ame mokut hnyi dok hnân tot löng hofuc hwan athnyabaem. Ame ne hnyin je kat, ke ame hunuma igigilö e tavat. 6 Ke Davita ame ha kö Ahimelek at Heth, me Abisai nöku Zeruia, liamekeiny me Joab, ka habe, Ie at ame he ka tha utut mönya kö Saulo ka hnyi hna hunuma? Haingö Abisai, ka habe, Ötu he. 7 Me ame o but Davita me Abisai ka tavat hnyi hnyinghet: ke wâ bi Saulo ame mokut hnying hnyi dok ame tot hnyin je kat, ke adre otilâ anyin ö hnyi kânâ hnyi hunen : ke Abinera me tavat, ödrin e mokut igigilö e. 8 Haba Abisai ame ha kö Davita, ka habe, A hia but Khong hna ka hnyi hnyamâm iwahnaihmiöny möu hnyi bong ang: awe, ö iny he ka dâoâ e ka hnyi kânâ ge ö adre ma okhaca thibi dâ, ke ame ca he ka olo. 9 Haingö Davita kö Abisai, ka habe, Ca he ka hlingâ e : anyin a ie at ae khana he ka inâ hnyamen ka hna hû hnö Iehova, ke ba ju hulö gan? 10 Ke haingö Davita, ka habe, Kia inya Iehova, ke hamo Iehova ne Iehova ka ve bi hwaban ka tavat anvika kot e; ame ne he ka o ûen ame he ka drin hwakecin ae wisa, me anyidrin hwamokeu hnyin; ke ame ne he ka mekiny kecin ae hnathu: anyin a haba Iehova ö u hom dö ö hnyi hunen me kaia ae lup, me ötu me he. 12 Me Davita ame hom ö hnathoâ ânyâm möt eja ûnyi gak, anyin a 13 Me haba Davita ame he ka hnyi ke ûnyi ae beïnua, me he bala ka hwege. hu dok ae lau hnyi wanbodrin: 14 ke ame hmetu ka hnyi hnyaban. Davita ame kuku ka tavat, me Abinera nöku Neri, me ha, ka habe, E, u me ca thu thö Abinera? Me Abinera ame thu, ka habe, U ia ame kuku ka than? 15 Haba Davita ame ha kö Abinera, ka habe, Hawa, u ca at ae hwege? ke ie at ae ûcû möu hnyi Isaraela? ieû gam u je ca tuö tuhâm a than? anyin a o ke at eja ka kot than a tuhâm. 16 E ca so ûnyi e u je ânyâ. Kia inya baem? ke ieû oge ânyâ? ke ieû hulö unyik. Karemela. 4 Ke adre thumetu Saulo, ka

ûnyi ga Iehova hnâm hna tot könya, me so e ame he ka kap hut: ke ame ne ûnyi ge tavat, me ödra ka hnaûhangö hnyi hnyimakö Iehova: anyin a ödrin e hia but obö nya hnyi bong ang me me ca tha inya me jekhöû Iehova, me ha, ka habe, He thö ka athnyaba ke je khong bi. 20 Ke walang ang ca he ka hingâlâ drök ka hnyi kanâ hnyi hnyimakö Iehova: anyin ame he jem tuhan Isaraela he ka elâm outo ame fifica, helâ me hwakecin hnu meno ame gâ hon bucen. 21 Me haba Saulo ame ha, ka habe, E kong hwakecik: hmetu ju u, Davita nökuk: anyin oge me ca he hmetu ka okongu u bi, anyin a haba anyik möt me e ûnyi hnathu hnyi li emakâm hnyi bong ang: wâ bi, oge hia but ânyâ monu, me ti monu gan hmâ. 22 Me Davita ame thu, ka habe, Than lö, wâ bi ö! kunâ thö jem ke hidröu he ka hom. 23 Ke ame he bi vat. 11 Iehova ame thawo nya, me inye ca ame hnö u eja ka hnyi hnyamök, ke oge he ka inâ hnyamök ka at a hû Iehova : ke me ca wek bi nya he ka inâ hnyamök ka at a hû Iehova. 24 Ke wâ bi, adre me oûnyime kaia ae lup ûnyi hnyi hunö Saulo; me wale e so ame he Iehova ka oûnyihnathoà ödru me he, ke ba at ame wâ, ke ba at ae anyik möt, me so e ame omeli nya ûnyi hnyi khana, ke ba at ame hmak dö: anyin a ta je vec hia thithö. 25 Ke haba Saulo ödra hia adre me mokut; anyin a o but ame ha kö Davita, ka habe, E so u me ködra mokut hnying ae gan ûnyi ga Iehova. hnahic ut, Davita nökuk u me he ka ânyâ keihen, me tot hon ban bucen ae sâkâû; ke Davita ame vheno deny gethen, ke Saulo

HNYIMAKAN 27.

K E haingë Davita hnyi hnyekon, ka habe, Oge me he ka mok hnyi ke bong ge hnyamö Saulo: khaca thibi ûnyi ae so könya oge me he ka ie kec ka hnyi hnyei iny at Filisiti; me ame he ka hia hna gejon hnö Saulo he ka elöm nya hmetu Iehova, ke e ûcû öbun he ka mok can öbun hnyi je hnyigöulen Isaraela: me oge me he e ca tuö tuhöbun wale at a hû Iehova. Ke ka kec möt helâe ge hnyamen. 2 Haba walang, wâ ju, ewa ö dân than, me kaia ae Davita ame todrö, me he hanyâûâ me je lup adre ip hnyi hunen i 17 Me haba Saulo aten a siks haded a tha e mē, kö Akisa, ame lönghmakhmeto ifuci Davita, me e nöku Maoka, thaniny Gatha. 3 Ke Davita ame ha, ka habe, Hwâm e, nökuk Davita? ame tha laba me Akisa hnyi Gatha, e me je Me haingö Davita, ka habe, Hok ang aten, ödrin e ve laba hnyi je hnyabadrin, than lö a tuhök. 18 Ke e ame ha, ka me Davita me laâiân, jia Ahinoam at habe, Ieû gam tuhök u me hnu athnya. Jezerela, me Abigaila safaci Nabala, momo

ca elâm hmetu.

5 Ke Davita ame ha kö Akisa, ka habe, U je ne betenge gak, ö u ham dö könya ke dok hnyi ke taun hnyi hulup, me inye he ka laba eling : anyin a ieû oge me he a athnyabeam ka tha laba möu hnyi tauniny than? 6 Haba Akisa ame ham kâu hnyi bong eling Zikelag: anyin a wale iny je than Juda Zikelag ke ne o but hnyi bong

7 Ke haba ûseiny je bong ame laba Davita hnyi hnyei iny at Filisiti, me khaca haba Davita me lahien ödrin e he me tot ka at Gerusi, me Girizi, me Amaleka: anyin a ödrin tavat a aten hnyei hwân ehac, wale hnyi gethen ame he Sura ai ke ne o but hnyi hnyei Aigupito. 9 Ke Davita ame kot hnyei ke e ame ca omelö ke baga me momo, ke e ame hom je mamoe, me bolok, me asina me kamela, me ûkhaû; ke e ame hmetu me he kö Akisa. 10 Haba Akisa bong ang? Me ame thu Davita, ka habe, Thehmun hnyi ke keihen Juda ka hnyi hwaiöu, me Jeramela ka hnyi hwaiöu, me Keni ka hnyi hwaiöu. 11 Ke Davita ame ca omelö ke baga me momo, he ka hom Davita, ke helâe bala hwakecin hnyi ta je bong hia thibut hnyi hnyei iny at Filisiti. 12 Me Akisa ame kap hofuc ho Davita, me oa, ka habe, E ame ti oikikiâ e bi ka je lawaeny a at Isaraela; me waleling e ame he ka bi athnyaba könya nyiele balua.

HNYIMAKAN 28.

ABA hnyi ûen eling me at Filisiti adre me ûkhacaköuâ anyidra je utbavat he ka vat me at Isaraela. Me haba Akisa ame ha kö Davita, ka habe, Khanö u wia thö a u me he ka tha he mönya hnyi je utbavat, a u me je atâm. 2 Me haingö Davita kö Akisa, ka habe, Awe u me he ka wâ ûnyi ame he ka ânyâ athnyabaem. Ke Akisa ame ha kö Davita, ka habe, Awe, oge me he ka otilö u he ka tuö bök nviele balua.

3 Ke ame mokcu Samuela me a hia but tenge gan Isaraela hia thithö, me konâm e kong me je at bibihwakecin. 4 Ke haba hobi kâu helâ me hnen hna ha a deny inya:

habe, a kec ut Davita, Gatha ai, me e ame at Filisiti ödrin e ûkhacaköu me he me hunuma hnyi Sunema: ke Saulo ame ukhacaköuâ at Isaraela hia me hunuma hnyi Gileboa. 5 Ke a wâ but Saulo je utbavat anyin at Filisiti, me ame ot, k' ame öbubuny gan hmâ hnyekon. 6 Ke Saulo ame hnö ga Iehova, ke Iehova ame ca thu kâu, ca deny je bwi, ke ca deny Urim, ke ca deny je perofeta. 7 Me Saulo ame ha ka lathnyabainy, ka habe, He thö ka elâm hobi könya ke momo ae tren biobotkong, me inye he kâu he ka elâm unyin. Me ame ha kâu lathnyabainy, ka habe, Wâ bi, huna ae bekhöt ke vak ta tehi. 8 Ke e hnyi Eni-dora momo ae tren biobotkong. 8 Ke Saulo ame ka kebongonâ e bi, me khavâ bi ke je ûkhaû me he, a e me li at a tha he mē, me ödrin e o but unyin momo hnyinghet: me e ame ha, ka habe, Ö u elâm dö hobi könya a deny biobotkong, me oâ könya at oge me he ka ha köu. 9 Me ame ha kâu momo, ka habe, Wâ bi, e khanö u hna ânyâ hnö Saulo, wale e ame subâ degecâ tavat ae tren biobotkong me je at ame ha, ka habe, Ie hnyei öbun e kot hnyi bibihwakecin hnyi hnyei: ke ieû gam u me he ka lau hnewe hobi könya, me hnân hlingö nya? 10 Ke Saulo ame khemanyin kâu ga Iehova, ka habe, Kia inya Iehova ae ba ûnyi ae kong ame he ka o köu can ûnyi ang. 11 Ke haingen momo, ka habe, Gatha ai, haingen, ka habe, Wâ ödrin e O ge me he ka o ia köu ? Haingen, ka habe, nve haiöhmun, ka habe, A ânyâ helâe U me he ka oi Samuela könya. 12 Ke momo ame ō Samuela, me a ame hongot göranyai : ke haingen momo kö Saulo, ka habe, Can ieû u je iyawö nya? anyin a u Saulo. 13 Ke ame ha kâu than, ka habe, U ma ca ot: ke ieû ke ûnyi u je wâ? ke haingen momo kö Saulo, ka habe, Oge wâ ke khong ame o ûheny hnyi kânâ. 14 Ke haingen kâu, ka habe, Ieû imaneniny e? Haingen, ka habe, Ame o hingat; ke adre tube e ge ûkhaû. Me ame khanö Saulo a Samuela ling, ke e ame nom me khudrung hnyikânâi. 15 Haba Samuela ame ha kö Saulo, ka habe, Anyin a ieû u je bwebweli nya, he ka oi nya? Haingö Saulo, ka habe, Iny hlohlo gan hmâ; anyin ame he at Filisiti ka vat mönya, ke hia but Khong unyik ke ame ca thu hmetu bi könya, a ca deny je perofeta, ke ca deny je bwi: wale me inye hawo u thö, me u me omanenâ könya ûnyi oge me he ka ânyâ. 16 Haba Samuela ame ha, ka habe, Ke hnân eû u je hnei nya anyin ae hiö Iehova but unyâm hnyi Rama wale anyin taun. Ke a hia but ke ame hwan he ka iwahnaihmiöny dut Saulo ohia hnyi hnyei tavat ae tren biobot- möu ? 17 Ke Iehova ame hia but ânyâ

ke Iehova ame hia but kia dökhu ûheny ip hnyin, ke e ame ca he ka tha he mötin unyâm, me ham e ka at a hanâm, jia ka hnyi vat, wâ e nye hwiö thö me kuc Davita. 18 Anyin a u je ca löng hofuc ho Iehova, me ca ohwâdâ anyin hmönyin ame ubâhlâ kö Amaleka, anyin a wale Iehova ame ânyâ köu ûnyi eling hnyi bong ang. 19 Ke haba khaca ame he Iehova ka tha hna at Isaraela möu ka hnyi hnyamen at Filisiti: ke nyi u me he me lakom ka tha e mönya: ke ame he Iehova ka hna je utbavat anyi Isaraela ka hnyi hnyamen at Filisiti. 20 Haba Saulo ame ie ta ulili hon kânâ, me ot gan hmâ, can hofuc ho Samuela: ke ba hmetu hwegien ; anyin a ca han eja hnyi lany ke ne o but hnyinghet. 21 Ke ame o but momo kö Saulo me wâ ae gan anyin hlohlo, me ha kâu, ka habe, Wâ bi, inya athnyabaem oge me löng hwâm hofuc, ke oge me ip anyik möt hnyi hnyamök, me löng hofuc u je ha könya. 22 Ke walang any ö u löng minya ju könya a athnyabaem, me oge me he ka ip ong jeû hnyi hnyimâ- oge tha e hnyin möu ke ne o but hnyi bong kâm: ke me han dö, me u me he ka hwege ang; me inye ca he ka hnyi vat me je u ka he. 23 Ke e ame höcö me ha, ka iwahnaihmiöny me than'a tuhök? 9 Haba habe, Oge me ca he ka han. Me ame Akisa ame thu me ha kö Davita, ka habe. ûjengö e li lathnyabainy me momo; me e E khanö nya a u so könya helâ me angela ame ling ödrin. Me e ame tot ûheny hnyi anyin Khong: ke so bi je tuhan at Filisiti kânâ me laba hon hnamokut. 24 Ke e hu jödrin e ha, ka habe, E ame ca he ka tha ge momo nokon kau ae pipikhenya hnyi he motin ka hnyi vat. 10 Awe, tha vesâhnyaba; kee ame ie hlingâ, me hok falawa, kong ut me lathnyabainy tuhâm adre tha me op, me le je areto adre ca levenâ: he jem möu: ke öbun ka todrö hnyi hnyobainy; ke ödrin e han. Me ödrin e tot me Davita me je aten ödrin e vesâ hnyi hnyomhe but hnyi lit eling.

HNYIMAKAN 29.

🖊 E haba at Filisiti ödrin e ûkhacaköuâ 🦠 anyidra je utbavat hnyi Afeka: ke

ötin hnyi vat : ke ieû ame he ka ûsoköu kâu me tuhan? hawa ca ge je ban tavat eang? 5 Ca Davita ang, waleji adre me sitwhanân hnyi bibiâ, ka habe,

Saulo ame hia but kot haniny je thau-

Ke Davita bi, haniny je ten thauzan ? 6 Haba Akisa ame hawo Davita me ha kâu, ka habe, Kia inya Iehova, a u wisa, ke so könya ûdilâm dö me ûdilâm but unyik hnyi utbavat : anyin a oge ca wa gam ke ûnyi ae kong, hwân hnyi bong eji u je he jem hnyin könya ke ne o but hnyi bong ang: ke so bi u ca o ka je taben. 7 Anyin a wale hmetu ju u, ke he thö me hnahic, me u me ca kong ka je tuhan at Filisiti. 8 Ke haingö Davita kö Akisa, ka habe, Ieû hnök hna ânyâ? ke ieû u je wâ unyin athnyabaem hwân hnyi bong ej 25 me e ame hom kö Saulo me li lathnya- makatu, ke lany dö, ie he thö. 11 Me akatu, he ka hmetu ka hnyi hnyei iny at Filisiti. Ke at Filisiti adre me he Jezerela ai.

HNYIMAKAN 30.

at Isaraela adre me hunuma hnyi an ame pupua hnyi Jezerela. 2 Ke ame he je Ke ame o Davita me je aten hnyi Zikelag hnyi bong a kuniny, me than anyin at Filisiti, a je ve deo haded ame hia but utut at Amaleka ka hnyi hon me deo thauzan: ke Davita me je hnyat ke keihen hnyi Hwaiöu, me hon Zikelag unyin ödrin e tha bilidrin bi me Akisa. minya, me kot Zikelag, me thoug ge meic: 3 Me haba je tuban at Filisiti ödrin e ha, | 2 me hûgûnâ je momo me hnyat hia ûnvi ka habe, Ie hnyat Heberu ang? Ke Akisa hnyin, ame ne gan ame ne ûhnyûkong : ame ha ka latuhan at Filisiti, ka habe, ödrin e ca hlingâ ke at, ke adre hûgûnâ, Hawa, e ca khan' öbun a Davita ang, me he but. 3 Ke ame o but Davita me je athnyabai Saulo tuhan Isaraela, k' ame tha aten ka hnyi taun, me wa bi, adre hia but e mönya hnyi ta je bong ame ne je huna, thong ge meic; ke adre hia but hûgûnâ je ke ba ke ûnyi oge me wâ unyin, hwân laöiödrin, me je lakudrin obaga me wahlu. hnyi bong eji e ame kec hnyin, ke ne o | 4 Haba Davita me tavat unyin ödrin e but hnyi bong ang ! 4 Me ame hmönyin tenge tot göranyai ke ca khan' ödrin hmetu kâu latuhan at Filisiti; me haingen kâu he ka tenge. 5 Ke adre hûgûnâ minya latuhan at Filisiti, ka habe, Kunā hmetu thö laöiö Davita, jia Ahinoam at Jezerela, ju, me me he ka hnyi gan, wale dok u je me Abigaila safaci Nabala at Karemela. ame siwhegia e bi ga Iehova Khongon.

hwaiöuiny at Kerethi, me ke keihen iny at | bong ang. Juda, me hwaiöuiny Kaleba; ke öhmun e ka habe, Khemanyin dö könya unyin Khong a u me ca he ka hlingö nya, me hnö nya hmetu ka tuhök, me oge me he ka hum u kâe ka hnyi deö vat. 16 Me e ame su e, me wâ bi, adre me laba me avâ kânâ hia, k' adre me han me ic me bijeûâ, anyin ae se hia je ûnyi adre me húgûnâ ödrin e hom ûnyi hnyi hnyei iny at Filisiti, me hnyei Juda. 17 Ke haba Davita ame kuc ödrin hwân hnyi hauhaotreng ke ne o but nyi hnyi sahac : ke ba at ame kec möt, ke so thibi ta je hidröu a foa haded, a hnyat tabâ je kamela m' ödrin e kec. 18 Me Davita ame hûgûnâ hmetu ta je ûnyi hia waleji a hom at Ameleka: ke Davita ame hûgûnâ hmetu minya laâiân. 19 Ke ba ke ûnyi bi ae at Filisiti, me ta mok hnyi bucen Gileboa. hia gadrin ame ne ûhnyûkong ame ne gan, 2 Ke haba at Filisiti adre me hnu hwegiö

6 Ke gan hmâ hlöuhlöu anyi Davita; me lakudrin obaga me wahlu, me ta je anyin ame ûhnenamö tavat he ka lûâ e, ûnyi adre sö, me ta je ûnyi hia ödrin e anyin ae vec hnyekon tavat hia thithö can hom: me Davita ame hom hmetu hia. je lakudrin obaga me wahlu: ke Davita 20 Ke Davita ame hom je hnahat mamoe me kau, wale ödrin e alen hnyi hnyimakan 7 Ke Davita ame ha kö Abiathara at ke je meno eling, me haingen, ka habe, bihut, nöku Ahimelek, ka habe, Ö u hö Anyi Davita but je ûnyi ang. 21 Ke ame jem könya iefoda. Me Abiathara ame o but Davita ka tavat a tu haded wale ae hom iefoda kö Davita. 8 Ke Davita ame ti senyin me me ca khan' ödrin he ka he hnö ga Iehova, ka habe, Oge ne hnu hoton hotu Davita, wale ödrin e hia but olabā deö vat, hawa, oge me he ka hom tilödrin? hnyi wagewe Besor: ke ödrin e he me Me ame ha kâu, ka habe, Hnu thö; me u ûkhanö me Davita me tavat a tha e mē: me he ke khöu ödrin, me hûgûnâ hia ke e hakekeny dut Davita me tavat e ame hmetu. 9 Me Davita ame he me tavat a jouny mödrin. 22 Me ame ha tavat ae siks haded a tha odrin më; ke ödrin e o kong hia me tavat Belial adre tha he me but hnyi wagewe Besor, wale a ûlubahing Davita, ka habe, Ca he ötin ka khenâ hnyin tavat adre laba biju. 10 Ke Davita ködrin ta je ûnyi adre sö wale ötin e sö, ame ûhnûhnû, a e me foa haded tavat: anyin a ödrin e ca hnyi tha he mötin, ke anyin a laba biju lo li haded tavat ae sēnyin so bi ötin e he ka ve ham ka je baga je me ca khan' ödrin he ka hanyâûâ wagewe laöiödrin me je lakudrin mödrin e lili ödrin Besor: 11 ke ödrin e wâ ke at Aigupito me he. 23 Ke haingö Davita, ka habe, hnyi hnyei, me ödrin e hom e kö Davita, Hnyat me lakeiny mönya lö, öbun e ca he me hān ge falawa me habelen ge köiö; ka ânyâ helâe ge ta ja ûnyi wale a ham 12 ke ödrin e han ge û ometa, me li de wan kötin Iehova, at ame hia but tu' ötin, me vine adre hlec meleca; ke e ame han, me hna ka hnyi hnyamötin deö vat ame utut ame hmetu hanon: anyin a kun ta bong ke kötin. 24 Ke ie at ame he ka ling öbun kun ta lit a ca han hnyin me ic. 13 Ke hnyi ûnyi eang? anyin adre me he ka haingö Davita kâu, ka habe, U atö ia? khenâ kâu at ame he ka hnyi vat helâ me ke ûhem ua? Haingen, ka habe, Iny hna khenâ kâu at ame laba me tuö ta je hidrou Aigupito, a athnyabainy ke at omjehen: adre me he ka khenâ oûco thibi. Amaleka; ke a digic nya tuhok, anyin a o 25 Ke hwân hnyi bong eling ke ne o but könya mok hnyi bong et eji. 14 Ke nyiele, e ame otilâ e hnân hnanyibu me öhmun e utut ka hnyi hon ke keihen a owisa hnyi Isaraela ke ne o but hnyi

26 Ka o but Davita hnyi Zikelag, me thong Zikelag ge meic. 15 Ke Davita e ame kunâ ke je ûnyi adre sö ka je hingaame ha kâu, ka habe, Hawa, u me he ka tiny hnyei Juda, a je lahanen, me ha, ka su nya ka hnyi deö vat eling? Me haingen, habe, Walang bwihlany hobi köbun ûnyi habe, Walang bwihlany hobi köbun ûnyi hnyi je ûnyi adre sö ge je iwahnaihmiöny me Iehova; 27 ködrin hnyi Beth-ela, me Ramoth hnyi hwaiöu, me Jatira; 28 me ködrin hnyi Aroera, me Sifemo, me Esetemoa; 29 me ködrin hnyi Rakal, me ödrin hnyi je taun anyin at Jeramela, me ödrin hnyi je taun anyin at Keni; 30 me ködrin hnyi Horema, me Kor-asan, me ködrin hnyi Atak; 31 me kodrin knyi Heberona, me ködrin hia thithö wale hnö Davita me anyin tavat hna labö he kâu.

HNYIMAKAN 31.

K E haba at Filisiti adre me vat me Isa-raela: me ame kas hi at T

Saulo me lakon; me at Filisiti ödrin e a kun, me ödrin e hna je taun, me kec; hlingö Jonathana, me Abinadab, me Mal- k' ame o but at Filisiti me labā. ekisua a laku Saulo. 3 Ke hwege vat kö Saulo, ke ame khâu e ge tavat fana; k' uny je ûkhaû anyin je komok, me adre me ame ohmakâ gan hmâ e ge tavat fana. 🧵 Saulo me ta lakon a kun, odrin e ta hnyi at Isaraela, ke a mokcu Saulo me ta lakon me ca han bi hnyi seven ta bong.

8 Ke haba nyi ame he at Filisiti he ka 4 Me Saulo ame ha ka at ame hom tilâ bucen Gileboa. 9 Me adre me subâ degecâ anyin ta je ûnyi vat, ka habe, Oc ut ânyâm ban me uny dut je omjehen vat, me ûkhûhele vat me dâoi nya kâu; wâ e nye o but nöng ka hnyi hnyei iny at Filisiti hia he tavat adre ca peritomonâ me dâoi nya, me ka thumeto hnyi uma umen anyidrin je okongu nya. Ke ame höcö at ame hom hnatheat, me ka tavat. 10 Ke adre me ip tilâ anyin je ûnyi vat ; anyin ae gan hmâ omjehen vat hnyi uma umö Aseira: ke anyin ot. Me haba Saulo ame hom hele haba unyin bi, me adre me uhno hnyi hna vat me hamen ta takoû e. 5 Ke a wâ but at up hak veto hnyi Bethe-san. 11 Ke a ame hom tilâ anyin je unyi vat, a ga mokcu löng ut at Jabesi-gileada ûnyi a ânyâ at Saulo, me e ame ka ta takoû minya anyin Filisiti kö Saulo, 12 me ame todrö tavat bi hele vat, me tha mok me. 6 Me a tha hwege hia, me he hnyi lit, me hom unyi mokcu Saulo me ta lakon a kun, me at Saulo, me unyin ta lakon a kun ûnyi hnyi ame hom tilâ je omjehen vat, me aten hia hna up hak veto hnyi Bethe-san; me thithö hnyi bong eling. 7 Ke a wâ but ödrin e o hnyi Jabesi, me thong degecâ je at Isaraelahnyi ke keihenhnyigöulen bucen, unyin eling. 13 Ke ödrin e hom je jeime tavat hnyi hoton Joridano, a ga kec dö ödrin me konâm hmelen ûö hnyi Jabesi.

TUSI A LOINY ANYI SAMUELA.

HNYIMAKAN 1.

Davita ûheny hnyi hna kot at Amaûkhaû, ke e hu kânâ hon ban: ke e ame o kâu, ka habe, U je mwi ua? Haingen, ka benyin, ke oge me hom jem ka tuhök. tavat ûnyi hnyi vat, ke se hia tavat a ta me mokcu; ke a mokcu minya Saulo me Jonathana a nokon. 5 Ke Davita ame ha ka hidrou at ame thumeto e, ka habe, Hawa, a kâmâu ka khanö u a ga mokcu Saulo me Jonathana a nokon? 6 Me ame ha hidröu he hon bucen Gileboa, ke wâ bi, Saulo ame hinobenyom ka at Iehova ame hû? tot inyifâlâ dân ö; ke wâ bi, je kariota me tavat tabö hors adre me hnu hwegiâ e.

Ke e ame hwiö me ō nya, me hawo nya. Ke haingök dö, Inya ang. 8 Haingen E hwaban mok anyi Saulo, ke a hmetu könya, ka habe, U ia? Ke oge me thu Davita ûhenv hnyi hna kot at Ama kaû, ka habe, Iny at Amaleka. 9 Me e leka, ke lo li bong Davita ame laba hnyi ame ha könya, ka habe, Ö u tödru huk. Zikelag; 2 me haba hnyi bong a kuniny, me hlingo nya, anyin ame o but konya wâ bi, ame o but ke at ûheny hnyi hna hmak; can ae tiga bekhöt möt eû hnyik. hunuma unyi Saulo ae khekhe anyin je 10 Me oge me tot hon, me hlingâ, anyin a oge wâ but a ga me ca he bi ka möt hwabut kö Davita me e ame ta hnyikânâi me ban hnen hna ta but: ke oge me hom khudrung. 3 Me haba Davita ame ha korona ûnyi hnyi hon ban, me waen hnyi habe, Oge kec möt ûnyi hnyi hna hunuma Ke Davita ame kât anyin je ûkhaû, me anyin Isaraela. 4 Ke haingö Davita kâu, kia, ke helâe minya tavat hia unyin: 12 ka habe, Hawa bongon? Ö u thumetu nya ke ödrin e tenge, me tenge gan hmâ, me thö. Ke e ame thu, ka habe, A kec dö ca han ke ne o but sahac, ca Saulo me Jonathana a nokon, me tavat anyi Jehova, me lap anyi Isaraela; anyin a ödrin e ta but ge hele vat. 13 Ke Davita ame ha ka hidrou at ame thumeto e, ka habe, U at Haingen ka habe, Iny nokon atkaua ? nyua a at Amaleka. 14 Ke Davita ame at ame thumeto e, ka habe, Inya o ge me|ha kâu, ka habe, Ieû gam a u ca ot he ka Ke Davita ame hawâ ke hidröu, me ha, ka 7 habe, Hakekeny ju me hlingâ. Me e ame kot moko e. 16 Ke Davita ame ha kâu, ka habe, Ame he drâm ka mokut bi ka hnyi hon bâm; anyin a u je haiö u bi ge hnyimâm, ka habe, Oge me hia but hlingâ at Iehova ame hû.

17 Ke Davita ame tenge ge utengien eang ca Saulo me Jonathana a nokon: 18 ke e ame hûna ködrin he ka nâ lakon Juda ge utengien cafana: wâ bi, adre sihnalimen e hnyi tusi Jasar; ka habe,

19 Isaraela lö, adre hlingâ hmanenangâm hnyi je dok ae görany unyâm! Ekölö a ta but tavat ae hwege!

20 Ca he ka thumetoâ hnyi Gatha,

Ca he ka khetâ e hnyi je getheniny Asekelona;

Wâ e nye senyin wahlu lakon at Filisiti, Wâ e nye hobâ wahlu lakon tavat adre ca peritomonâ.

21 E, öbun je bucen hnyi Gileboa,

E so ame ca ta hubun dân hau me we, ke ba je utkânâ hnân hut:

Anyin adre degecâ eling becin at ae hwege me me kong ut,

Bec anyi Saulo, helâke adre ca hû ge wakaco.

22 Ame ca hwiö cafana anyi Jonathana, K' ame ca hmetu baû hele vat anyi Saulo

Ûnyi hnyi dren hna hlingâ, me ûnyi hnyi pipikhenyainy tavat ae hwege,

23 E tha so me hmanenang Saulo me Jonathana hnyi anyidru möt, Ke adre ca oûsâkâû' ödru hnyi mok; Ödru logot hon je aeto,

Ödru hwege hon je liona.

24 Wahlu laku Isaraela lö, tengiö Saulo, At ame khaû' öbun ge ûnyi ae dra hnân omecâ,

At ame ip je omjehen gol hnyi je khaûöbun.

25 Ekölö a ta but hnyi wanben vat tavat ae hwege!

Adre hlingö Jonathana hnyi je dok ae görany unyâm.

26 Iny hlöuhlöu gam Jonathana liamekeiny mönya:

E gan hmâ ânyâm mec könya: Hnân lâiâ ânyâm ibetengiö könya, E beönua hon betenge anyin omomo.

27 Ekölö a ta but tavat ae hwege, Ke a hia but je ûnyi hnân vat!

HNYIMAKAN 2.

E hwaban e Davita ame hnö ga Iehova, ka habe, Hawa oge me he ka he hnyi ke je taun anyin at Juda? Ke Iehova ame ha kâu, ka habe, He thö. Ke Davita ame ha, ka habe, Oge ma he kâ? Haingen, ka habe, Heberona. 2 Me Davita ame he kâe, me laâiân minya, jia Ahinoam momo Jezerela, me Abigaila safaci Nabala at Karemela. 3 Ke haba tavat a tha e mē, me Davita ame hum ödrin, tha e me anyidrin je lap: ke ödrin e laba hnyi je taun hnyi Heberona. 4 Me ame o hnyat Juda, ke ödrin e hû Davita eling hnân than hon lap anyin at Juda.

Ke adre me thumetu Davita, ka habe, Haba hnyat a könim Saulo ödrin hnyat Jabesi-gileada. 5 Haba Davita ame ûkhûnöng ka at Jabesi-gileada, me ha ködrin, ka habe, E so öbun e hnahic ut ga Iehova anyin öbun e omanenâ ibetengiö e ka tuhöbun a Saulo, me konâm e. 6 Ke walang ang, e so Iehova ame omanenâ anyin ibetengiö me hnathu köbun: ke haba khaca oge me he bi nya ka bi hwaban köbun betenge eling, anyin öbun e hia but ânyâ ûnyi e. 7 Ke walang ang, hwege th' öbun, me hnyök baga but: anyin a mokcu Saulo tuhöbun, ke haba khaca a hia but hû nya lap anyi Juda me hnân tuhödrin.

8 Ke Abinera nöku Neri, taben ta je vat anyi Saulo, ame hia but hum Ise-boseth nöku Saulo, me hom e Mahanaima ai; 9 me otilâ e ka than hon at Gileada, me Asuri, me Jezerela, me Eferaima, me Beniamina, me Isaraeli hia. 10 (Ke fâte je hunai Ise-boseth nöku Saulo hnyi ûen e ame hwân ka than hnyi Isaraela, ke e ame musi hnyi lo li huna.) Ke ame hnu hotu Davita lap anyin at Juda. 11 Ke haba ûen ame musi hnyi Heberona Davita hon lap anyi Juda, me seven je huna ke siks ta tehi.

12 Ke ame he but Abinera nöku Neri me lakei Ise-boseth a nöku Saulo ûheny Mahanaima Gibeona ai. 13 Ke ame he but Joab nöku Zeruia, me lakei Davita, me ûkhanö mödrin hnyi an Gibeona; ke ödrin e ve laba ju, ke vat hnyi ke baten an, ke ke vat bi hnyi ke baten. 14 Ke Abinera ame ha kö Joab, ka habe, Me todrö wahidröu me walak hnyi hnyimakötin. Me haingö Joab, ka habe, E so ödrin e tot. 15 Me ödrin e ve todrö me he hoton ûseidrin; a ödrin twelv ga Beniamina me Ise-boseth

nöku Saulo, ke ke twelv a lakei Davita. Davita a eitin, me Asael minya. 16 Ke ödrin e ve ûkâtköuâ je bödrin, me haba lakei Davita ödrin e hia but kot at ve ûinâköuâ anyidrin je hele vat hnyi je Beniamina me lahiö Abinera, a theri haded vhaködrin; me ödrin e tha ta ju: anyin a ke sikste je komok. 32 Ke ödrin e hum wale adre me hwenyi ien dok e, me, Hele- Asael me konâm e hnyi erkemok anyin kath-huzurim, wale Gibeona. 17 Ke ti kamen, wale hnyi Bethe-leema. Ke haba gan hmâ vat hnyi bong eling; k' adre me Joab me lahien ödrin e vheno lit hia, ke a kuc Abinera me at Isaraela hnyi hnyimakan lany dö ködrin hnyi Heberona. lakei Davita. 18 Ke kun ta laku Zeruia eling, jia Joab, me Abisai, me Asael: ke haba Asael at ame wadring hwege helâ me zebiiny hnyot. 19 Ke Asael ame hnu Abinera; me e ame wadring hotu Abinera k' ame ca saû ka hnyi ke keihen metâ me me. hwege tot, ke ame ngâ tot lap anyi Saulo. 20 Ke Abinera ame hwiö me ha, ka habe, U Asael? Me e ame thu, ka habe, Inya hnyi Heberona: Aminona nokon a ban, ang. 21 Me Abinera ame ha kâu, ka habe, nöku Ahinoam momo Jezerela; 3 ke Kile-Saû thö ka hnyi ke keihen metâ ame ne aba ûtangköu mē, nöku Abigaila, safaci me, me kât ke hidröu, me hom anyin ta je Nabala, at Karemela; ke Abasoloma a ûnyi vat. Ke e höcö bi Asael he ka saû kuniny, nöku Maaka, momo nöku Talemai Asael, ka habe, Saû thö gak: hnân eû oge Hagitha; ke Sefatia a thabûnginy, nöku me he ka kuc u hnyikânâi? ke oge ânyâ e Abitala; 5 ke Itherama a siksiny, nöku me oge ma kamâu ka iouny hmetu me Joab Egela öiö Davita. Adre hnöku ödrin ga a tuhâm? 23 Ke e höcö he ka saû: anyin Davita hyni Heberona. a wale Abinera ame dâ e ge obiny ö hnyi hnyekon me ame manen bi ö hnyi hoton; anyi Saulo me lap anyi Davita, me haba me e ame ta ju me mokcu eling: ke haba Abinera ame sihwegia e bi singiny lap anyi tavat hia, hnyat adre me o ka hnyi dok Saulo. 7 Ke e hu ke momo anyi Saulo, ame ta hnyin Asael me mok hnyin, me, adre hwenyi ien me Rizepa, nöku Aia: ke ödrin e todru. 24 Ke haba Joab me Abisai | Ise-boseth ame ha kö Abinera, ka habe, Ieû ödru me hnyi hnu Abinera: ke ame didrut gam u je hom momo anyi cica? seûnö hnyi ûen ödru me o hnyi bucen Ama, Abinera ame ti hmönyin can hofuc ho Isewale cico Gia gethen ame he hnyi hnyebuba Gibeona. 25 Ke ame ûkhacaköu lakon Beniamina hotu Abinera, me me khaca hmetu thö vat, me tot hon ke dok 26 Haba Abinera ame hongot kö Joab me ha, ka habe, Hawa, ame he ka han bala hele vat? u me ca wâ a g 'ame he ka hiny hnyi obiny? ke ie ûen u me he ka ha ka tavat he ka hmetu ûheny hnyi hna hnu je liamekeiny mödrin? 27 Ke haingö Joab, ka habe, Kia inya Khong, ke u je ne ca fuc me ame ne he ka hmetu nvi tavat ûheny bnyi hna hnu je liamekeiny 28 Me Joab ame tuâ trutru me ame todru tavat hia thithö, me ca hnu Isaraela hmetu, ke haba khaca ödrin e ca vat hmetu. 29 Ke haba Abinera me lahien ödrin e vheno dok ae tha hon hnyi lit hia eling; ke ödrin e banyâûâ Joridano, me vheno Betheron hia, me o hnyi Mahakouâ tavat hia, me ame hia but ke je lakei ka habe, E so, me oge me he ka ûhihi-

31 Ke

HNYIMAKAN 3.

ZE ame vat beû hmâ, lap anyi Saulo me lap anyi Davita: ke Davita ame

2 Ke Davita ame hnokoa lakon obaga 22 Me Abinera ame ha hmetu kö than Gesuri; 4 ke Adonia yakiny, nöku

> 6 Ke hnyi ûen ae tiga hu vat ge lap boseth, me ha, ka habe, Hawa, iny ban kuli anyi Juda? Haba hnyi ûen ang oge me omanenâ ibetengiö ka lap anyi Saulo a kâmâm, me je liamekeiny mē, me je lahanen, me ca hnö u ka hnyi hnyamö Davita, ke so bi u je he hnyi bong ang ka haikongu nya me momo ang? 9 Hamen Khong he ka ânyâ helâe kö Abinera, me bi hanen minya, oge ne ca he bi nya ka ânvâ kö Davita helâ me Iehova ame khemanyin kâu; 10 he ka wia dökhu ûnyi hnyi lap anyi Saulo, me otilâ theron anyi Davita hon Isaraela me hon Juda, hwân hnyi Dana ke ne o but hnyi Bere-seba. 11 Me e ca khana he ka thu kö Abinera ke hofuc a khaca, anyin a e ame outen.

12 Haba Abinera ame kunâ je ûthumetu kö Davita, a ka ûnyi gan bi, ka habe, I ia hnyei? haingen minya, ka habe, U me he ka ânyâ ûhihinyköu mönya, me wâ bi, 30 Ke Joab ame hmetu ûheny ame he hnyamök ka tha e möu ke ka wia hnyi hna hnu Abinera: ke e ame ûkhaca- köu Isaraela hia thithö. 13 Me haingen, oge me wek gam, ka habe, a u me ca he hnyi an Sira: ke ca khano Davita bi. habe, Ham dö könya öiök, jia Mikala, waleji oge me bi sâniny ge je unen unyin at Filisiti a wan haded. 15 Me haba Iseboseth ame kunâ je uthumetu he ka hom e unyin âiân baga jia Paletiela nöku Laisi. 16 Ke ame tha he baga me âiân, k' ame tenge hoton, ke ne o but hnyi Bahurim. Me wale Abinera ame ha ka baga, ka habe, Hmetuhmetu ju: me e ame he hmetu.

17 Ke haba Abinera ame ûhnenamö me wahingatiny Isaraela, me ha, ka habe, Haba ebac öbun e elöm Davita me me tuhöbun: 18 awe, ânyâ thö walang ang: anyin a Iehova ame hia but ha ga Davita, ka habe, Oge me he ka omelö lakeik a at Israela ûnyi hnyi hnyamen at Filisiti, me inyi hnyi hnyamen je iwahnaihmiöny mödrin ge hnyamö Davita athnyabaik. Ke Abinera ame fuc minya hnyi hnyikönyen at Beniamina: ke ame he minya Abinera ka fuc hnyi hnyikönyö Davita hnyi Heberona ge ta je ûnyi hia ae so kö Israela, me lap hia anyi Beniamina. Me Abinera ame o kö Davita hnyi Heberona, ke tha e me tavat a twente. Ke Davita ame ânyâ bijeû hobi kö Abinera me anyin bunyen. 21 Ke Abinera ame ha kö l'avita, ka habe, Oge me he ka tot me he, me ûkhacaköuâ ka than a tuhök Isaraela hia, m' ödrin e ûhihinyköu möu, me u me musi ködrin hia hoton wem. Me Davita ame kunö Abinera; me e ame he hnyi 22 Ke wâ bi ame o but lakei Davita me Joab ûheny hnyi hna hnu vat, me oa je ûnyi adre sö ae gan: ke hiö Abinera unyi Davita hnyi Heberona; anyin a hia but kunâ e, k' ame he but hnyi 23 Ke hnyi ûen ame o but Joab me utbavat hia unyin, adre me ha kö Joab, ka habe, A mwi ang Abinera nöku Neri, a he ka wâ than, ke e a hia but kunâ e, me a he but hnyi hnahic. 24 Haba Joab ame o ka than, me ha, ka habe, Ieû ang u je anya i wa bi a o köu Abinera; anyin a ieû u je kuna e, ke a he but eja ? 25 E kbanö u Abinera nöku Neri a ga o he ka iyawö me ânyâ. 26 Ke ame didrut Joab ûheny hoton anyin bi monu. unyi Davita, me e ame kunâ je ûthumetu

nykou mou: ke so bi khaca thibi ûnyi hotu Abinera, ke odrin e ohmeto e ûnyi ka wa hnyimakok u ka ca hum Mikala Ke ame hia hmetu Abinera Heberona ai, nöku Saulo jem, u ka he jem, ka iouny me haba Joab ame tha saû but mē hnyi mönya. 14 Ke Davita ame kunâ je metâ homagöule he ka ûhnenamö duöng, me kö Ise-boseth, nöku Saulo, he ka ha, ka ame dâ e eling hnyi hnyekon, me ame mokcu, can dro Asael liamekeiny mē. 28 Ke hwaban e Davita ame long me ha, ka habe, Iny gufa me dökhuk dökhu hnyi hnyimakö Jehova nyiele balua ge dra drö Abinera nöku Neri: 29 e so e he ka takoû bö Joab me lap hia anyin kamen; ke ame ca he ka hia ûnyi hnyi lap anyi Joab at ame hingölö, me lepera, me at ame ci, me at ame ta ge hele vat, me at ae ba jeû. 30 Ke Joab me Abisai liamekeiny me ödru me hlingö Abinera, can e ame hlingö Asael liamekeiny mödru hnyi Gibeona hnyi vat.

31 Ke haba Davita ame ha kö Joab, me tavat hia unyin ka habe, Kia but anyibun je ûkhaû, me weikâ ec mano ae gan nân, me tengiö Abinera. Ke haba Davita a than ame he hoton taben komok. 32 Ke adre me könim Abinera hnyi Heberona: ke ame tenge göranyai than hnyi hu Abinera; k' ame tenge tavat hia. 33 Ke than ame tengiö Abinera, me ha, ka habe,

Hawa, e ûcû Abinera he ka mokcu helâ me imekiny at ae monu?

34 Adre ca ca li hnyamâm, me inâ li cam hnyi wen a fao:

Helâ me at ame ta hnyi hnyimakan tavat ae kong, me u je ta helâe.

K' ame tenge hmetu bi tavat hia gan. Ke ame o but tavat bia ka kunö Davita ka han falawa e me tiga lany; ke Davita ame khemanyin, me ha, ka habe, Hamen Khong he ka ânyâ helâe könya me bi hanen minya, oge ne kâlâ falawa, ame ne ke jeû bi, e ka tiga ca dit bi seûnő. 36 Ke haba tavat hia adre me wâhmakhmeto e, ke so hwakecin ködra bi : ke haba khaca, ame senyin bi tavat ge ta je ûnyi hia a ânyâ than. 37 Me ame wâhmakhmetoâ hnen tavat hia me at Isaraela hia hnyi bong eling a ca ûnyi ge than he ka hlingö Abinera nöku Neri. 38 Ke haingen than ka lakeiny, ka habe. Hawa, e ca khan' öbun a ga ta but ke taben me at ae gan hnyi bong ang hnyi Isaraela? 39 Ke iny senyin dut hnyi bong ang, eja ke ne adre me hia but hû nya hnân than; ke ti hmak könya li at ang a li u, me wahmakhmeto hnam hna didrut me laku Zeriua: e so Iehova ame he ka bi didro, me he ka wahmakhmeto ta je ûnyi u hwaban ka at a ânya hwakecin ae kong

HNYIMAKAN 4.

🖊 E a löng ut nöku Saulo a ga mokcu e hnyi hu Abinera hnyi Heberona. Abinera hnyi Heberona, me ame sēnyin li hnyamen, k' ame hmak hnyekon at Isaraela hia. 2 Ke e bi unyin nöku Saulo li at a li taben deö vat: Baana ien ke at, ke Rekaba ien ke at, a li laku Rimona, at Berotha, hanen lakon Beniamina: (anyin adre tha öù Berotha me habe, Wâ bi öhmun ang je jeiâm me Beniamina: 3 k' ame kec Gitaim ai at utiöiâm. 2 Ke haba ehac waleji a than Berotha, k' ödrin e laba atkanyua eling ke kötin Saulo, me u thibi at ame lelö hââng ne o but hnyi bong ang.)

Saulo ae mat li can. Ke thabûng hunainy lakeik a Isaraela, ke u me he ka bi than wale hnyi ûen ame o ûthumetu ka haiö hnyi Isaraela. 3 Ke ame o but wahingahijen e hnen momo ame tuo me kec ut: Heberona; me Davita than ame ûhihinyke momo ame tiga kec logot, me e ame ta köu mödrin hnyi Heberona hnyi hnyimakö

5 Me ame he li laku Rimona at Berotha, tuhan Isaraela. jia Rekaba me Baana, me o helâ me jebigö ke Rekaba me Baana a liamekeiny me Isaraela me Juda hia hnyi Jerusalema. metu. 11 Ke hawa ge ûganiny hwaban, e Iehova Khongon sabaoth. ka he tavat ae monu ka hlinga at ae wisa 11 Ke haba Hirama thaniny Turo ame kunâ anyin je hidröu, me ödrin e hling' ame otilâ me me thaniny Isaraela, k' ame

ödru, me subâ but li hnyamödru me li cadru, me uhni ödru hon an hnyi Heberona. Ke adre me hom bö Ise-boseth, me konâm

HNYIMAKAN 5.

me lelö hmetu jem at Isaraela: ke Iehova 4 Ke e hu ke nöku Jonathana nöku ame ha köu, ka habe, U ma he ka hān Saulo me Jonathana ûnyi Jezerela, ka ame tiny at Isaraela hia thithö ka than hnyi me omadrâ e. Haba ien bi, me Mefiboseth. Iehova: me ödrin e hû Davita me me

4 Ke thöte je hunai Davita hnyi ûen e ka hnyi uma umo Ise-boseth, hnyi ûen e ame hwân he ka musi, ke e ame musi hnyi ame menâ hnyi jebigö. 6 Ke ödru me o ta je huna a fâte bi. 5 E ame musi Juda hnyi wanben uma helâ ke ödru me he ka hnyi Heberona seven je huna ke siks je hok hwit; ke ödru me dâ e hnyi hnyekon: tehi: ke thöte theri je huna e ame musi

ödru me kec. 7 Ke ödru me o ka hnyi 6 Ke ame he than me tavat unyin uma, me e ame mokut hon hna mokut Jerusalema ai me tot ûcon at Jebusi, a je hnyi hnyeuleny, me ödru me kot e, me aten hnyei: tavat adre me ha kö Davita, hlingâ, me subâ but ban, me hom ban, me ka habe, U je ne ca hom je wadröu me vheno lit hnyi gethen hnyi dok ae tha tavat ame ci, me u me ca he ka didrö jem: 8 Ke ödru me hom bö Ise-boseth kö anyin adre me ûnykûme a ga ca khanö Davita hnyi Heberona, me ha ka than, ka Davita he ka dit kâe. 7 Ke so bi Davita habe, Wâ bi, bö Ise-boseth nöku Saulo ame hûgûnâ hnabâ wale Ziona; a wale iwahnaihmiöny möu, wale at ame elâm taun anyi Davita. 8 Ke Davita ame ha ânyâm möt; ke a hia but Iehova bi hwa- hnyi bong eling, ka habe, Haba at ame he ban kö Saulo me je mâtrâniny hobi kâu ka kot at Jebusi, me hamen he ka ölö ka than a tuhök hnyi bong ang. 9 Ke haba hnyi deny köiö, me kot hnyat ame ci me Davita ame thu kö Rekaba me Baana a wadröu, a je hûkötiânö Davita. Anvin a liamekeiny mē a li laku Rimona at Berotha, wale, adre me labö ha, ka habe, Wale bi me ha ködru, ka habe, Kia inya Iehova, at eling je wadröu me hnyat ame ci ; me ca ame omelo hanuk ûnyi hnyi ta je kong hia, khana he ka dit ka hnyi uma. 9 Ke 10 hnyi ûen a thumetu nya ke at, ka habe, Davita ame laba hnyi hnabâ, k' ame Wâ bi, a mokcu Saulo, ke ame ûnykûme hwenyi ien, me, taun anyi Davita. Ke wale ûthumetu ae so könya, me oge me Davita ame up veto igigilö hwân hnyi kât e, me hlingâ e hnyi Zikelag, wale Milo ke ne o thö eiö hnyin. 10 K' ame hwaban oge me bi hwaban anyin ûthu- hwege tot Davita; anyin a e bi unyin

hnyi umen bi uma me hon anyin hna kunâ je ûthumetu kö Davita, me je ûö mokut, hawa, oge me ca he ka elâm dren arasi, me tavat tretrau utö, me hnyat treûnyi hnyi hnyamöbu, me ohi' öbu eang trau veto, me ödrin e up uma umö Davita. hmeledrany? 12 Ke haba Davita ame 12 Ke Davita ame wâhmakhmeto a Iehova

Elifelet.

e Davita me lakeiny.

hna huna kâu ga Iehova; me kot at Filisiti Davita ame weikâ iefoda lino. hwan hnyi Geba ke ne o but hnyi Gezera.

HNYIMAKAN 6.

thöte thauzan. 2 Ke Davita ame tot me

ogana dokhon dökhu can je lakeiny a at umö Abinadab, wale hnyi dok ae hut: ke haba Uza me Ahio li laku Abinadab, ödru 13 Ke Davita ame hok hanen anyin je me alen kat ae teb ûnyi. 4 Ke ödrin e momo me laâiân minya ûheny Jerusalema, hom e ûnyi hnyi uma umö Abinadab, a e hnyi ûen e ame o thö ûheny Heberona: ke hnyi dok ae hut, tha e me tang tangen adre hnokoa ke je laku Davita obaga me Khong: ke Ahio ame he hnyi hnyimakan omomo. 14 Ke walang je iödrin adre tang. 5 Ke haba Davita me lap Isaraela hnokoâ kâu hnyi Jerusalema; jia Samua, hia, adre me khumöngö hnyi hnyimakö me Sobab, me Nathana, me Solomona, Iehova ta je ûnyi khumöng kop, me je 15 me Ibara, me Elisua, me Nefega, me kitara, me nabeli, me bwinybet, me pate, Jafia; 16 me Elisama, me Eliada, me me simebalo. 6 Ke adre me o ka hnyi hna huje hwit anyi Nakan, me haba Uza 17 Ke a löng ut at Filisiti a g' adre hia ame inâ benyin ka hnyi tang tangen Khong, but hû Davita hnân than Isaraela, me ame me kât e; anyin ame haû li bolok. 7 Me he at Filisiti hia ka elöm Davita; ke a ame ubâhlâ hmönyin anyi Iehova kö Uza; löng ut Davita, me e ame utut ka hnyi me Khong ame kot e eling can anyin monu; 18 Haba at Filisiti ödrin e o me me e ame mokcu eling hnyi tang tangen ava hnyigöuleny bucen Refai. 19 Haba Khong. 8 Ke hmak bi Davita can ame Davita ame hnö unyi Iehova, ka habe, utut Iehova kö Uza: ke e ame hwenyi ien Hawa, oge me he ka tot ka at Filisiti? u dok eling me Farez-uza, ke ne o but hnyi me he ka hn' ödrin ka hnyi hnyamök? bong ang. 9 Ke Davita ame outö Iehova Haingö Iehova kö Davita, ka habe, He hnyi bong eling, me e ame ha, ka habe, thö: anyin oge me he ka ti hna at Filisiti Ame ka kâmâu ka o könya tang tangö ka hnyi hnyamâm. 20 Ke ame o but Iehova? 10 Ke höcö Davita he ka hom Davita hnyi Baala-farez, ke Davita ame bi kâu tang tangö Iehova ka hnyi taun kuc ödrin eling : me e ame ha, ka habe, A anyi Davita ; me haba Davita ame saûâ hia but Iehova ohmetro je iwahnaihmiöny ka hnyi uma umö Obed-edoma at Gatha. mönya hnyi hnyimakök, helâ me ûkhutuiny 11 Me ame mokut tang tangö Iehova eiö köiö. Anyin a wale e ame hwenyi ien dok hnyin uma umö Obed-edoma at Gatha hnyi eling me Baala-farez. 21 Ke ödrin e hna kun ta tehi: me Khong ame ohnahici degeca eling anyidrin je idola, me ame hom Obed-edoma me anyin lap hia. 12 Ke adre me thumetu Davita than, ka habe, 22 Ke ame o hmetu thö at Filisiti, me Iehova ame hia but ohnahicâ lap anyi ava hnyigöulen bucen Refai. 23 Ke Da-Obed-edoma me ta je ûnyi hia can tang vita ame hno unyi Iehova, me e ame ha, tangen Khong. Me haba Davita ame he ka habe, U me ca he ka he: ke so bi u me me hom senyinâ tang tangen Khong, ûheny he hwale thö ka hnyi hotudrin, ke he thö hnyi uma umö Obed-edoma, ka hnyi taun ködrin cicö je ûö baka. 24 Ke u ka löng anyi Davita. 13 Ke ame he hnyat vadren dö hwa he ethö hon sabaka, awe, ie utut: tang tangö Iehova, ke ödrin e he siks ta anyin a Iehova ame hia but bân hnyi hna okca, me e ame hudo ke bolok me ke hnyimakâm, he ka kot utbavat anyin at meno ae pipikhenya. 14 Ke Davita ame Filisiti. 25 Ke Davita ame ânyâ helâ me biâ hwege hnyi hnyimakö Iehova; ke haba Davita me lap hia anyi Isaraela, adre me hom tang tangö Iehova me hongot me tûö trutru. 16 Ke hnyi ûen ame didrö tang tangö Iehova ka hnyi taun anyi K E Davita ame ûkhacaköuâ hmetu Davita, haba Mikala nöku Saulo ame tavat adre ûca ge at Isaraela, ödrin bwele hnyi mamalama me ō Davita than ame gâ me bibiâ hnyi hnyimakö Iehova; tha he me tavat hia unyin, ûheny Baala me e ame hûkötiâ e hnyi hnyekon. 17 Ke Juda, he ka hom ûheny e tang tangen ödrin e odilâ tang tangö Iehova, me ip e Khong, adre hwenyi Ien, a iö Iehova hnyi hnen hnyi wanben uma mano wale tuhan sabaoth, at ame laba hon li kerubi. ame otilâ Davita hobi kâu: ke Davita ame 3 Ke ödrin e ip tang tangen Khong hon hudo je hudiny leû me je hudiny ole hnyi kat ae teb ûnyi, me hom e ûnyi hnyi uma hnyimakö Iehova. 18 Ke a hia but Davita.

hudo je hudiny leû me je hudiny ole me e ! Oge me hum u ûnyi hnyi haginy mamoe, a obaga me omomo minya, ûsa khaca ong areto, me khaca uthmeno, me khaca u wan vine ae meleca. Me ame vese thö tavat hia ka hnyi je hnyabadrin. 20 Ke Davita ame hmetu he ka ha hnahicâ anyin bi lap. Ke ame didrut Mikala nöku Saulo he ka ûkhanö me Davita, me ha, ka habe, E ti hmanenang eja than Isaraela, at ame bi wânen lathnyaba a je hlu hluiny lathnyabaem, helâ me at ae hop ame bi wânen! 21 Ke haingö Davita kö Mikala, ka habe, Wale hnyi hnyimakö Iehova at ame ûcö nya hon kâmâm me anyin lap hia, he ka otilö nya hnân taben tavat anyi Iehova, a Isaraela: wale me inye he ka khumöng dö hnyi hnyimakö Iehova. 22 Ke oge me he ka ikiki tot hon e, ke hamök he ka he hnyikânâi hnyi hnyimakök bi : ke ame he ka ogano nya lathnyaba omomo wale u me ha eja. 23 Ke ba nöku Mikala nöku Saulo ke ne o but bong e ame mokcu hnyin.

HNYIMAKAN 7.

K ame laba than hnyi umen uma, ke a hia but Iehova omenâ e ûnyi ge ta je iwahnaihmiöny mē hia igigilö, 2 me haba than ame ha kö Nathana perofeta, ka habe, Wa bi inya oge me laba hnyi uma arasi, ke haba tang tangen Khong ame laba hnyi wanben je tubwiny mano. 3 Ke Nathana ame ha ka than, ka habe, He thö, ânyâ ju ta je ûnyi hia eû hnyi hnyekom; anyin a tha unyâm Iehova. 4 Ke haba hnyi lit eling, me ame o but hofuc ho Iehova kö Nathana, ka habe, 5 He thö me ha kö Davita athnyabaik, ka habe, Walang hofuc ho Iehova, ka habe, Hawa u me he ka up uma me hnyabak? 6 Anyin bong oge me hom jem hnyin lakon Isaraela;

ame ha hnahicâ tavat hnyi iö Iehova tuhan jûnyi hnyi hna tuö je mamoe, m'u me he sabaoth. 19 Ke e ame khenâ oûco ka ka musö lakeik a at Isaraela: 9 ke oge me tavat hia, wale ka ûseiny Isaraela hia, tha he möu waleji hnyi hnâm hna he ka hnyin, me subâ degecâ je iwahnaihmiöny möu hnyi hnyimakâm; ke oge me he ka olungâ iâm helâ me ien tavat ae gan eang hmelen. 10 Ke oge me he ka ûca dok hobi kâu lakeik a at Isaraela, me otil' ödra, m' adre me he ka laba hnyi idrin bi, k' adre me ca he hmetu ka bwebweli ödra; ke haba khaca, ame ca he hmetu tavat ae kong ka oveci ödra helâji me ehac, 11 me helâji me ûen oge hwân ka kunâ hnyat owisa he ka musi ka lakeik a at Isaraela; ke oge me he ka omenö u ûnyi ge ta je iwahnaihmiöny möu hia thithö. Ke haba khaca, Iehova ame thumetu u a g'ame he Iehova ka otilâ ânyâm lap. 12 Ke e ka bekhöt ut bongom ta je bong, ke u ka mokut ut unyin lakâmâm, me oge me he ka otilâ mâtrânâm hwabâm, wale at a hing nokom bi, ke oge me he bi nya ka ohmâ dokhon dökhu. 13 Me e ame he ka otilâ uma hobi kâu iök, me oge me he bi nya ka ohmâ theroniny dokhon dökhu nyiele balua. 14 Oge me he ka kamen bi, ke e ame he ka nökuk : k'ame ne ânyâ hulö, me oge me he ka kot ge osö hnân kot at, a unyi adre kot kâu lakon at ; 15 k' ame ca he ka hia anyik ibetengiö unyin bi, helâji me hnök hna hûgûnâ e ûnyi ga Saulo, wale oge me ohia hnyi hnyimâkâm. 16 Ke adre me be ka otilà hmâ ânyâm lap me dokhom dökhu hnvi hnyimákám nyiele balua: adre me he ka ohmâ ânyâm theron nyiele balua. 17 Helâ me ta je ûnyi hia eling me ta je hna omanenâ hia eling a ha Nathana kö Davita.

18 Haba Davita than ame didrö me laba ju hnyi hnyimakö Iehova; me haingen. ka habe, Iny ia Than Iehova, ke ieû anyik lap m' u je hum nya ke ne o but walang ang? 19 Ke ûnyi ae ûhnyûkong e hnyi oge me ca laba eiö hnyin uma hwân hnyi hnyimâkâm, Than Iehova; ke so bi u je hia but ha ge lap anyin athnyabaem hobi kâu uheny Aigupito ke ne o but hnyi bong ang; nyiele; ke hoton hwakecin at eling, Than ke oge me hia but laba hnyi uma mano ame Iehova! 20 Ke ieû hmetu ame he Davita ne uma menâ. 7 Ke hnyi ta je hnyei hia ka ha köu? anyin a u je wâhmakhmeto waleji oge me tha he me lakon Isaraela hia athnyabaem, Than Iehova. 21 Unvi hnyi ka hnyin, hawa, e hu ke ong hofuc oge me hwâm hofuc, ke helâ me hnyekom, u je hia ha ka ke tribu Isaraela, waleji oge me hûna but ânyâ ta je ûnyi hia ae gan eling, he ka he ka hān lakeik a at Isaraela, me ha, ka owâhmakhmeto athnyabaem. 22 Anyin a habe, Ieû gabun öbun e ca up umök uma wale u gan Iehova Khong: anyin ae ba at arasi? 8 Ke haba walang u me he ka ha ae ûcû möu, ke ba ju ke Khong, ke hake u helâe kö Davita athnyabaik, ka habe, Wa-; thibi, helâ me hnöhmun hna löng ge je lang hofuc ho Iehova tuhan sabaoth, ka habe, hnyikönyöhmun. 23 Ke ewa ke hnyei

eang hmeledrany ae ûcû me em hnyei, a haba Davita ame otilâ je lap tue hnyi hnyi hnyimâkâm. 27 Anyin a u, Iehova tuhan sabaoth, Khongu Isaraela, a hia but omanená ka athnyabaem, ka habe, Oge me he ka op ânyâm lap: anyin a wale haba athnyabaem ame wâ eû hnyi hnyekon he ka hijö köu hic eling. 28 Ke walang ang, Than Iehova lö, u thibi Khong, ke hnathu hwam bofuc, ke u je hia but ha bana ka athnyabaem ûnyi eling ae so: 29 ke walang ang, e na wem bi he ka ohnahicâ lap anyin athnya baem, me me e bi nyiele balua hnyi hnyimâkâm: anyin a u at ame ha, Than Iehova: me ö u ohnahicâ lap anyin athnyabaem ge hnahic ûnyi gam nyiele balua.

HNYIMAKAN 8.

K E hwaban e Davita ame kot at Filisiti me hom ûhnyûkongu ödra: ke Dame hom ûhnyûkongu ödra: ke Davita ame hûgûnâ Metheg-ama ûnyi hnyi hnyamen at Filisiti. 2 Ke e ame kot at Moaba, me tuluti ödra ge tulut tö, me omokuli ödra eû hnyi kânâ; ke e ame tuluto lo li gaö he ka hling' ödrin, ke khaca gaö ze bekhot he ka omelö. Me ame hwân tavat Moaba he ka bi lakei Davita, k' ödrin e hom je bwihlany. 3 Ke Davita ame kot minya Hadadeza, nöku Rehoba, than Zoba, wale me me he ka hûgûnâ hmetu iny hnyei bnyi Wagewe. 4 Ke Davita ame hûgûnâ gan khaca thauzan ke seven haded tavat tabö hors, ke twente thauzan tavat he hon kinā: ke Davita ame so can je hors hanen je kariota hia, k' ame ip biju keihen hobi kau je kariota a khaca haded. 5 Ke ame o thö at Suria ûheny Damaseko he ka hom

Israela, wale ame he Khong ka omelo kâu Suria hnyi Damaseko: ke ame bi lakei bi hnân iny, me otilâ ien bi, me ânyâ hobi Davita but at Suria, me adre me hom je köbun je ûnyi ae gan me hnân outen hobi bwihlany. Ke Iehova ame ham dökhu kö kàu em hnyei, hnyi hnyimakan lakem, wale- Davita hnyi je hnyei e ame he ka lınyin ji u je omelo kou bi ûheny Aigupito, ûnyi hia. 7 Ke Davita ame hûgûnâ je bec gol ge ta je hnyei me je khongudrin i 24 Ke ûnyi ge lathnyabai Hadadeza, me hom u je ohmâ em hnyei a at Isaraela hobi köu, Jerusalema ai. 8 Ke Davita a than ame hnân em hnyei nyiele balua; ke haba u hûgûnâ bras ae ti gan hmâ ûnyi hnyi taun Ichova, u je bi Khongudrin. 25 Ke walang Beta me Berothai a li taun anyi Hadadeza. ang, Iehova Khong lö, otilâ hmâ ju hofuc u 9 Ke a löng ut Toi than Hamath a Davita je ha hobi kâu athnyabaem, me anyin lap ame kot utbavat hia anyi Hadadeza, 10 me nyiele balua, me ânyâ helâ me hnâm hna haba Toi ame kunö Jorama a nokon kö ha. 26 Ke e so he ka ogânâ iâm nyiele Davita than, he ka iouny mē, me ha hnahicâ balua, me ha, ka habe, Iehova tuhan saba- e, anyin a e ame hia but vat me Hadadeza, oth e thibi Khongu Isaraela: ke adre me me kot e: anyin a li iwahnaihmiöny jia Toi he ka ohmâ lap anyi Davita athnyabaem me Hadadeza. Ke e hu eû hnyi hnyamen je kaia sileva, me je kaia gol, me je kaia bras: 11 Ke Davita than ame okabâ je ûnyi eling minya kö Iehova, tha e me je sileva me gol wale e ame okabâ ûnyi hnyi je hnyei hia e ame hom ûhnyûkongo; 12 ûnyi Suria, me Moaba, me laku Amona, me at Filisiti, me Amaleka, me ûnyi hnyi hna hûgûnâ ga Hadadeza nöku Rehoba, thaniny Zoba. 13 Ke ame lung iö Davita hnyi ûen e ame hmetu ûheny hnyi hna kot at Suria hnyi Hnyigöulen bucen Salt, wale eitin thauzan tavat. 14 Ke e ame otilâ je lap tue hnyi Edoma; hnyi Edoma hia e ame otilâ je lap tue, ke ame bi lathnyabai Davita but at Edoma hia. Ke Iehova ame ham dökhu kö Davita hnyi hnen hna he ka hnyin hia.

> 15 Ke Davita ame musö Isaraela hia; ke Davita ame ûhnö me ânyâ wisa ka lakeiny hia. 16 Ke Joab nöku Zeruia ame bi taben anyin je utbavat; ke haba Jehosofata nöku Ahiluda at ame oûnykûmeâ: 17 ke Zadoka nöku Ahituba, me Ahimelek nöku Abiathara, li at bihut; ke Seraia at sihnalimen; 18 ke Benaia nöku Jehoiada ban ka at Kerethi me Pelethi; ke je laku Davita tavat musi.

HNYIMAKAN 9.

K E Davita ame hnei, ka habe, Hawa, e me he ka betenge gan ga Jonathana? 2 Ke e hu ke athnyaba hanen lap anyi Saulo, Ziba ien, ke ödrin e hawâ e kö Davita; ke haba than ame ha kâu, ka habe, Ziba u? Haingen, ka habe, E ke, athnyabaem. 3 Me hadruo Hadadeza, than Zoba, me Davita ame ha than, ka habe, Hawa, e hu kolon ame kot twente tu thauzan at Suria. 6 Ke biju lap anyi Saulo, m' inye he ka omanenâ

Mefiboseth ae ûhnyûkong, Mika ien. haba je hnyat hia ödrin e laba hnyi hnyaba Ziba, me ödrin hia ödrin e bi athnyabai 13 Waleling me me laba Mefiboseth. Mefiboseth hnyi Jerusalema: anyin a e e mat li can.

HNYIMAKAN 10.

E hwaban e ame mokeu thaniny lakon Amona, ke Hanuna nokon ame musi bi hnyi hwaban. 2 Me haba Davita Hanuna nöku Nahasa helâji me kamen kamen. Me ame o but lathnyabai Davita Hadadeza hnyi hnyimaködrin.

ibetengiö anyin Khong kâu? Ke haba je tuhan laku Amona ödrin e ha kö Hanuna Ziba ame ha ka than, ka habe, Khaca a thanidrin, ka habe, U me ûnykûme a biju nöku Jonathana, wale ae mat li can. Davita ame ogânâ kâmâm, me ame kunâ 4 Ke haingen than kâu, ka habe, Ewa? köu tavat he ka otubwelâ? ke ca Davita Me haingö Ziba ka than, ka habe, Wâ bi, e bi ame kunâ athnyabainy köu he ka elâm hnyi hnyaba Makir nöku Amiela, hnyi Lo-taun, me ecmâkâ e, me ohia e? 4 Me deba. 5 Me Davita than ame ukhûnöng haba Hanuna ame hom lathnyabai Davita, me hom e ûnyi hnyi hnyaba Makir nöku me giâ ke keihen je waidrin, me subâ but Amiela ûheny Lo-deba. 6 Me ame o but anyidrin je ûkhaû hnyi wanben, wale ke Mefiboseth, nöku Jonathana, nöku Saulo ne o but hnyi hon je hûjiödrin, me kun' kö Davita, me e ame ta hnyikânâi me nom. ödrin. 5 Ke adre hia but thumetu Davita, Me haingö Davita, ka habe, Mefiboseth lö. me e ame ûkhûnöng he ka ûkhanö mödrin: Me haingen, ka habe, Walonya eang a at-anyin ae hmehma gan hmâ tavat. Ke hahnyabaem! 7 Ke Davita ame ha kâu, ka ingen than, ka habe, Laba ju öbun hnyi habe, Ca ot, anyin oge me he ka betenge Jeriko, ke ne o but ame kû thö je waibun, gam ga Jonathana a kâmâm, ke oge me he me hmetu but jem. 6 Ke e ka khana but ka hna köu ta hnyei hia i Saulo a kibâm ; laku Amona a ödrin bon dut kö Davita, ke u me he bala ka tha han mönya hnyi me haba je laku Amona ödrin e ham bak anyik laulau. 8 Me e ame nom me ha, ka ka at Suria hnyi Bethe-rehob, me at Suria habe, Iny ia athnyabaem m' u me wâ kuli hnyi Zoba, ödrin twente thauzan tavat he a mok a iny ûcû më? 9 Me than ame hon kânâ, me than Maaka tha e me tavat hawo Ziba, athnyabai Saulo, me ha kâu, ka a khaca thauzan, me tavat anyi Tob a twelv habe, Oge hia but ham ka nokon tuhâm ta thauzan. 7 Ke âme löng ut Davita, me e je ûnyi anyi Saulo me anyin lap. 10 Ke ame kunö Joab, me utbavat hia anyin tavat hamâm me lakom me lathnyabaem he ka ae hwege. 8 Ke ame o but laku Amona, belökâ kânâ hnân hobi kâu; ke u me he me tot metâ ka vat hnyi homagöuleny taun: ka hom jem jeûiny me me hu an nokon ke at Suria ûheny Zoba, me Rehoba, me tuhâm: ke ame he bala bi Mefiboseth nokon atö Tob, me Maaka, ödrin e hake tot hnyi tuhâm ka tha han mönya hnyi anyik laulau. ke keihen hnyei. 9 Ke a wâ but Joab a e Ke ödrin fifitin je baga laku Ziba, ke twente cicö e vat hnyi hnyimakan me hoton, me e je hnyat a bi athnyabainy. 11 Me haba ame ûca je hna wia ge at Isaraela hia, me Ziba ame ha ka than, ka habe, Ame he otil' ödrin metâ ka ûcû me at Suria: 10 athnyabaem ka ânyâ ûnyi hia wale tuhök a ke e ame hna kolon tavat kö Abisai liamethan ame hûna könya a athnyabaem. Ke keiny mē, ke e ame otil' ödrin metâ ka ûcû haingen than, ka habe, Ame he bi Mefi- me je laku Amona. 11 Ke haingen, ka boseth ka tha han mönya hnyi anyik laulau habe, A ne hwege huk at Suria u me he ka helâ me ke nokon than. 12 Ke hu nöku hadruo nya; ke ame ne hwege hom laku Ke Amona, me oge me he bi nya ka hadruo u. 12 Hwege thö, ke so ötu me hnyok baga thö hobi kâu itin hnyei, me hobi kâu je taun anyin Khongutin: ke hamö Iehova bi he ka ânyâ ûnyi ae so kâu. 13 Me Joab me ame han bala hnyi laulau anyin than; ke tavat unyin ödrin e hakekeny he ka vat me at Suria: me ödrin e kec gan. a wâ but laku Amona a ga kec dö at Suria, me ödrin e kec minya ga Abisai, me dit hnyi taun. Ke Joab ame hmetu ûheny hnyi hna hnu laku Amona, me he Jerusalema ai. 15 Ke a wâ but at Suria a ga kuc ödra at Isaraela, me ödra adre me ûkhaame ha, ka habe, Oge me he ka betenge kö caköu. 16 Ke Hadadeza ame ûkhûnöng he ka hom at Suria ûnyi hnyi ke keihen ame betenge gak. Me Davita ame kunâ Wagewe: ke ödrin e o but hnyi Helam, ke je lathnyabainy he ka otubwelâ ge tha ödrin me Sobaka taben utbavat anyi hnyi hnyei iny lakon Amona. 3 Ke haba adre me thumetu Davita; me e ame ûkhame tot metâ cici Davita, me vat mē. 18 Ke ame kec at Suria ge at Isaraela; ke Davita ame hlingå at Suria tavat tabö kariota a seven haded, ke fâte thauzan tavat tabö hors, me kuc Sobaka taben anyidrin utbavat, me ame mokcu eling. 19 Ke a wà but je than hia a lathnyabai Hadadeza a ga kuc ödrin dut at Isaraela, me ödrin e usokou me at Isaraela, me bi athnyabaidrin. Me ame ot at Suria he ka hadruâ hmetu lakon Amona.

HNYIMAKAN 11.

KE ame o hmetu but huna a ûen ame labö he je than he ka vat hnyin, me haba Davita ame kunö Joab me lakeiny unyin, me Isaraela hia; ke ödrin e ohia lakon Amona me thelöng Raba. Ke Davita

ame laba hnyi Jerusalema. 2 Ke haba hnyi sahac Davita ame todrö uheny hon hnen hna mokut, me ngenu hon uma umen than: ke e ame wâ ûnyi hnyi hon uma ke momo ame soû; ke e te hmanenang momo at ka wâ. 3 Ke Davita ame úkhúnöng he ka hnei ge momo. Ke haingen ke at, ka habe, hawa, ca Bathe-seba e a nöku Eliama, öiö Uria at Heth? Ke Davita ame kunâ je ûthumetu me hom e; ke e ame he kâu, me e ame tha mokut mē; (anyin ae bo so but ûheny hnyi hna bo kong;) me e ame hmetu ka hnyi umen hneû li cam.

caköu at Isaraela hia, me he hanyâûâ Jori- uma menâ, me Isaraela, me Juda; ke Joab dano, me o hnyi Helam. Ke at Suria adre a tuhök, me lathnyabainy tuhök, ödrin e hunuma hnyi hnyei; ke hawa oge me he ka he ka hnyi umök uma he ka han me ic me tha mokut me öiök? kia inya u, ke kia inya hanom, a oge me ca he ka ânyâ ûnyi eling. 12 Ke Davita ame ha kö Üria, ka habe, Me laba hmetu ju hnyi bong ang, ke nyi oge me he ka kunö u. Ke Uria ame laba hnyi Jerusalema hnyi bong eling me 13 Ke a hia but hawâ e Davita, me e ame tha han me ic më; ke e ame habelen me me monu but: ke hnyi sahac e ame didrut he ka mokut hnyi hnen hna mokut tha e me lathnyabainy than, ke a ca he bi ka hnyi umen uma. 14 Ke hnyi hnyomakatu Davita ame sihnalimen tusi kö Joab, me kunâ e hnyi hnyamö Uria. ame sihnalimen hnyi tusi, ka habe, Ip Uria ju cicö dok adre vat hwege hnyin, me hna but e, m' adre me kot, me me mokcu. Ke hnyi ûen Joab ame hmâkâ taun, me e ame kunö Uria ka hnyi dok cicö hnen hna khana ae hu tavat hwege hnyin. 17 Ke ame didrut tavat hnyi taun, me vat me Joab; ke ame ta but ke je hnyat, wale je lakei Davita; ke ame mokcu minya Uria at Heth. 18 Ke haba Joab ame ûkhûnöng he ka thumetu Davita ge ta je ûnyi hia thithö hnyi vat; 19 ke e ame hûna ka ûthumetu, ka habe, U ka hia but thumeto than ge ta je ûnyi hnyi vat, 20 ke ame ne hmönyin than, me e ame ha köu, ka habe, Ieû gabun öbun e hakekeny ka hnyi taun uma. 5 Me ame erkin dut momo, me e he ka vat? e ca khan' öbun a ödrin e he ame ûkhûnöng he ka thumetu Davita, ka ka fana ûnyi hnyi hon hna up hagin? 21 habe, Iny erkin dut. 6 Me haba Davita ia kuc Abimelek nöku Jerubeseth? ca hnen ame ûkhûnöng kö Joab, ka habe, Kunö ke momo a khûâ veto hnân oamamâ hwit Uria thö jem at Heth könya. Me Joab hon ûnyi hnyi hon hna up hak veto, me ame kunö Uria kö Davita. 7 Ke ame o e ame mokcu hnyi Thebez? ieû gabun but Uria kâu, me Davita ame hnö, ka habe, öbun e hakekeny ka hnyi hna up haginy? Hawa ga Joab, ke hawa ge tavat, ke hawa awe, u me he ka ha, ka habe, Ke a mok ge vat! 8 Haba Davita ame ha kö Uria, minya ju athnyabaem jia Uria at Heth. ka habe, He thö ka hnyi umâm uma me 22 Me ame he ûthumetu, me o, me oma-Ke ame didrut Uria ûheny nenâ kö Davita je hofuc hia ho Joab. hnyi uma umen than, ke adre me kuna 23 Me ame ha ûthumetu kö Davita, ka kàu ujeû ûnyi ge than. 9 Ke Uria ame habe. E hwege huhmun tavat, ke adre me mokut hnyi hwanumen uma umen than o köhmun ka hnyi hnyei, me öhmun e he tha e me lathnyabainy tuhan hia, ke a ca ködra ke ne o but ka hnyi homagöuleny he ju ka hnyi umen uma. 10 Ke ödrin e taun. 24 Ke haba hnyat fana ödrin e hia but thumetu Davita, ka habe, A ca he fana lathnyabaem ûnyi hnyi hon hna up bi Uria ka hnyi umen uma, me haba Davita hak veto; k' ame mokcu ke je lathnyaame ha kö Uria, ka habe, U je ca o bi bainy than, me a mok minya lathnyabaem uhem hnyi hna he? ieu u je ca he gan ka jia Uria at Heth. 25 Me Davita ame ha hnyi umam uma? 11 Haba Uria ame ha ka uthumetu, ka habe, U me he ka thu kö ko Davita, ka habe, Ame laba tang hnyi je Joab, ka habe, U me ca he ka vec ûnyi

monu: hwege thö ânyâm vat ka hnyi taun, he ka hom laâiâm hnyi hnyimâkâm, me me kot: ke u me he ka sihwegiâ. 26 Ke a ham bi ka ke at, ke e ame he ka tha mokut löng ut öiö Uria a ga mokcu âiân a Uria, me e ame tenge can âiân. 27 Ke e a hia but tenge, me haba Davita ame ûkhûnöng he ka hom e ka hnyi umen uma, ke âiân dö e, k' ame hnokoâ nokon a da. Ke kong kö Iehova ûnyi eling a ânyâ Davita.

HNYIMAKAN 12.

E haba Iehova ame kunö Nathana kö Davita. Ke e ame o but kâu, me ha, ka habe, E hu li at hnyi taun a khaca; e tren omjeû ke at, ke ba ta ûnyi anyin ke at. 2 Ke e hu ge at ae tren emjeû je mamoe me kau ae ti se hia hmönyin: 3 ke ba ke ûnyi anyin at ae ba ta ûnyi, ke so bi khaca thibi nokon mamoe a momo, waleji e ame ûco me hat : ke ame gan tot hnyi hnyimakan me lakon; k'ame hnyi an an jeû, k' ame hnyi ijem belen kaia, k' ame mokut hnyi ûlainy, ke e thibi helâ me nokon hlu. 4 Ke ame o but ka at ae tren omjeû ke at ûheny hnyi hna he, k' ame höcö bi he ka hom ûnyi hnyi haleny je mamoe me kau he ka thân hobi kâu at a o kâu, me e ame hom nokon mamoe haleny at ae ba ta ûnyi, k' ame thân bi hobi kâu at a o kâu. 5 Me ame ûbahlâ gan hmâ hmönyin anyi Davita ka at; ke e ame ha kö Nathana, ka habe, Kia inya Iehova, ae ûcû he ka mok at ame ânyâ helâe: 6 ke e ame he ka ovak ham hnân bi hnen nokon mamoe, can e ame ânyâ ûnyi e, ke ba betenge gan.

7 Haba Nathana ame ha kö Davita, ka habe, U at eling, Walang hna ha hnö Iehova, Khongu Isaraela, ka habe, Oge hû u hnân thaniny Isaraela, ke oge omeli u ûnyi hnyi hnyamö Saulo; 8 ke oge ham köu hnyaban tuhâm, me laâiân tuhâm ka hnyi ûlaiâm, me ham köu lap anyi Isaraela me Juda; ke ame ne ti ûhnyûkong e, oge me ne he ka bi hanen köu ge ke ûnyi me ke ûnyi. 9 Ieû gam u je hia but höciâ hofuc ho Iehova he ka ânyâ hulö hnyi hnyimakan ? u je hia but kuc Uria at Heth ge hele vat, me hom âiân me âiâm, ke u je hlingâ e ge 10 Ke hele vat anyin lakon Amona. âiâm. 11 Walang hna ha hnö Iehova, ka ca he ka han? Hawa, e khanö nya he ka

hnyi ûnyi e, anyin a haba hele vat ame han kong köu ûnyi hnyi hnyabam, ke oge me me laâiâm hnyi hnyimakan seûnö ang. 12 Anyin a u je ânyâ duöngâ e, ke oge me he bi nya ka ânyâ ûnyi ang hnyi hnyimakö Isaraela hia, me hnyimakan seûnö. 13 Haba Davita ame ha kö Nathana, ka habe, Oge hia but ânyâ hulö kö Iehova. Ke haingö Nathana kö Davita, ka habe, Iehova ame hia but ohia minya ânyâm hulö; u me ca he ka mok. 14 Ke so bi can anyin a u je kunâ je iwahnaihmiöny me Iehova he ka bi gan ge ûnyi e. awe, ame he ka mok nokom adre me he ka hnokoâ. 15 Me haba Nathana ame he ka hnyi hnyaban.

Ke Iehova ame kot wanakat wale a hnokoâ öiö Uria ga Davita, ke e gan 16 Haba Davita ame elâm imekiny. Kkong hobi kâu wanakat; ke Davita ame ca han, me didrö, me mokut eû hnyi kana hnyi lit hia. 17 Ke ame todrö je hingatiny hnyaban unyin, he ka kap e ûn**y**i hnyi kânâ: ke e ame höcö, ke e ame ca hnyi tha han mödrin. 18 Ke ame mokcu wanakat hnyi bong a seveniny. lathnyabai Davita he ka thumeto e a ga mokcu wanakat: anyin a haingödrin, ka habe, Wâ bi, ötin e fuc kâu ke tiga möt wanakat, me e ame ca löng hötin: ke hawa anyin vec walang ang, ötin e ne ha kâu, ka habe, A mokcu wanakat? 19 Ke Davida ame wâ a g' ame iulitköu lathnyabainy, me Davita ame wâhmakhmeto a ga mokcu wanakat: ke haingö Davita ka lathnyabainy, ka habe, Hawa, a mokcu wanakat? Me haingödrin, ka habe, A 20 Me haba Davita ame todrö mokcu. ûheny hnyi kânâ, me soû, me hû ge wakaco. me khavâ ke je ûkhaûen; me o ka hnyi uma umö Iehova, me khudrung: me e ame he ka hnyi umen uma; ke e ame hûna ködrin, me ödrin e ip jeû hnyi hnyimakan, me e ame han. 21 Me ame ha kau lathnyabainy, ka habe, Ieû ûnyi ang u je ânyâ! a u je ca han k' u tengiâ wanakat ke tiga möt; ke a mokcu wanakat, me u me todrö me han. 22 Me haingen, ka habe, K' ame tiga möt wanakat oge me ca han, k' oge me tenge: anyin a haingök, walang ang ame ca he ka hia hele vat ka habe, Ie at ae khana ame ne he Iehova hnyi hnyabam nyiele balua; anyin u je ka betenge gak, me me möt bi wanakat höciö nya me hom öiö Uria at Heth me 23 Ke walang a mokcu, hnân eû oge me habe, Wâ bi, oge me he ka okûâ ûnyi ae ohmeto e? Oge me he bi nya ka he kau

Davita ame otubweli Bathe-seba a âiân, me didrö kâu, me laba unyin: me e ame hnokoâ da, me hwenyi ien Solomona. Ke Iehova ame betenge gan; 25 me e ame úkhunöng a deny Nathana a perofeta, ke e ame hwenyi ien bi me Jedidia ga Iehova.

26 Ke haba Joab ame vat me Raba hanen lakon Amona, me hûgûnâ taun anyin than. 27 Ke Joab ame kunâ je ithumetu kö Davita, me ha, ka habe, Oge me vat me Raba, eke, oge hia but hûgûnâ taun adre khu an hnyin. 28 Ke haba walang ang u ma he ka ûkhacaköuâ kolon tavat, me hunuma hnyi taun, me hûgûnâ e: wâ oge nye hûgûnâ bi nya, me adre me hwenyi ien e venyik. 29 Ke Davita ame ûkhacaköuâ tavat hia thithö, me he Rama ai, me vat mē, me hûgûnâ e. 30 Ke e ame hom koronainy anyidrin than ûnyi hnyi hon ban; ke haba ihmakiny me khaca talan gol, ke e hnyin je veto ae gan hwaban; ke adre me ip hnyi hon bö Davita bi. Ke e ame hom but je ûnyi adre sö unyi hnyi taun, ae ti gan hmâ. 31 Ke e ame hom but tavat ûheny hnyi taun, me ip je giwa fao, me odili ödrin hnyi hna leû veto kânâ: ke e ame ânyâ helâe ka je taun hia anyin lakon Amona. Ke Davita me tavat hia ödrin e hmetu Jerusalema ai.

HNYIMAKAN 13.

Jonadaba. 4 Ke haingen kâu, ka habe, leû gam, nokon than lö, a u delâ hnyi je Aminona ame ha kâu, ka habe, E wek Tamara, hani Abasoloma liamekeiny mönya. ⁵ Ke Jonadaba ame ha kâu, ka habe, U me he ka mokut hon hnâm hna mokut, me mok thoi: ke e ka o kâmâm he ka ō u,

k'ame ca he bi e ka hmetu könya. 24 Ke | he ka wâ e me haba Aminona ame ha ka than, ha habe, Ö e me he jem Tamara a hanik, me op li ong areto unyik, me inye he ka han ûnyi gan. 7 Haba Davita ame ûkhûnöng kö Tamara ka hnyi hnyaba, me ha, ka habe, He thö ka hnyi uma umö Aminona a hanâm, me bi an. 8 Haba Tamara ame he ka hnyi uma umö Aminona a haniny; ke e ae mokut. Ke e ame hom falawa, me op, me ânyâ je ong areto hnyi hnyimakan, me le je ong areto. 9 Me e ame hom öt, me hingâlâ hnyi hnyimakan; ke e höcö han. Haba Aminona ame ha, ka habe, Didrut tavat hia thithö unyik. Me ame didrut tavat hia thithö unyin. 10 Me Aminona ame ha kö Tamara, ka habe, Hukâ thö jem jeû ka hnyi hnyeule, m' inye he ka han ûnyi hnyi hnyamâm. Me Tamara ame hom je ong areto a op, me hom kö Aminona a haniny hnyi hnyeule. 11 Ke e ame hom e kâu me me han me e ame kât, me ha kâu, ka habe, Hanik, ötu me he ka tha mokut. 12 Me e ame ha kâu, ka habe, Ohe, hanik, u me ca he ka okongu nya; anyin adra me ca ânyâ helâe hnyi Isaraela: u me ca he ka ânyâ monu ang. ödrin hmelen je gili, me je fao ae ûdö, me 13 Ke oge me he bi nya ka kâcâ kâ anyik hmehma? ke haba u, me u me he ka helâ me at ae monu hnyi Isaraela. Ke walang ang ö u ma ha thö ka than, anyin a e ame ca he ka behanö nya gam. 14 Ke höcö he ka löng hofuc hwan hlu: ke e hwege hon, me ame okongoâ, me tha mokut mē. 15 Me Aminona ame ti ikikiâ hlu bi ; ke K a um dö ta je ûnyi e, haba Aba- beönua tulutiny hna ikikiâ hon tulutiny soloma nöku Davita me hu haniny ae hna betenge gan abân. Me Aminona ame hmanenang, Tamara ien; ke Aminona ha ka hlu, ka habe, Todrö, he thö. 16 Me nöku Davita ame weny e. 2 Ke ame vec haingen hlu kâu, ka habe, Ohe, anyin ae Aminona me mok unyin ga Tamara a beënua monu ang a u je obë nya, hon unyi haniny; anyin a e hlu bau; ke e hmak kö eji u je ânyâ könya. Ke e ame ca löng Aminona bi he ka ânyâ ke ûnyi kâu. 3 Ke kâu. 17 Me e ame hawâ athnyabainy at e hu ihumi Aminona, Jonadaba ien, nöku a labö huliwa unyin, me ha, ka habe, Lelö Simea, liamekeiny me Davita: ke at metâ but momo ang unyik, me ohmâ hwanuma hwaban. 18 Haba khaûen hlu me ûkhaû ae ve makan: anyin ame labö khavâ je bong? u me ca he ka thumetu nya? Haba | ûkhaû helâe wahlu lakon than ödrin tiga hlu hmai. Me haba athnyabiny ame hom hlu kâû ka hnyi hwanuma, me ohmâ bi hwanuma hwaban. 19 Me haba Tamara ame ip dröu ka hnyi hon ban, me kia ûkhaû ae ve makan a khavâ, me hai u me he ka ha kâu, ka habe, Ö e me he hnyamen hon ban, me tenge tot. 20 Ke jem Tamara a hanik, he ka haök, me bi Abasoloma a haniny ame ha kâu, ka habe, han hnyi hnyimakök, m' inye he ka wâ, Hawa, a mwi unyam Aminona a hanam? me han ûnyi gan. 6 Me Aminona ame awe, laba hnyibu ju, hanik: hanâm e; ca mokut, me mok thoi: ke ame o but than vecâ ûnyi ang. Ke Tamara ame laba baû

hnyi uma umo Abasoloma a haniny. 21 Ke ae se hia odrin e he hnyi getheniny bucen a löng ut Davita je ûnyi hia eling, me e ame hnyi hoton. 35 Ke haingö Jonadaba ka gan hmönyin. 22 Ke Abasoloma ame ca than, ka habe, Wâ bi, e but ang je lakon fuc kö Aminona, ame ne ûnyi ae kong ame than: e hnathu helâji me athnyabaem ame ne ûnyi ae so: anyin a Abasoloma ame ha. 36 Ke ame um dö ha, me wâ bi, ame ikikiö Aminona, can e ame okongu Tamara o but je lakon than me ödrin e tenge a haniny.

23 Ke hwaban lo li huna me hu tavat subâ leûnen mamoe hale Abasoloma hnyi Baala-hazor, hakekeny Eferaima: ke Abasoloma ame hawâ obaga hia lakon than. 24 Ke Abasoloma ame o ka than, me ha, ka habe, Wâ bi, walang ang, e hu tavat ai, k' ame laba eling kun ta huna. 39 Ke subâ leûnen mamoe haleny athnyabaem; je gan hmâ behe Davita kö Abasoloma: ö e he but than me lathnyabainy könya anyin a tubwet ut ga Aminona, anyin a 25 Ke haingen than kö mokcu. athnyabaem. Abasoloma, ka habe, Ohe, nökuk, öhmun e ca he hia thithö ka hnyi he, wâ e nye hmak köu. Ke e ame ûjengö: ke so bi e ame ca he, ke e ame ha hnahicâ e. 26 Haba Ke e khanö Joab nöku Zeruia a g' ame Abasoloma ame ha, ka habe, Ame ne ba, ö Ke hnyok kö Abasoloma than. 2 Ke tiga ödrin bi eû hnyi gethen, me ame o but kö Davita ûthumetû, ka habe, A hia thö Abasaloma hlingâ obaga lakon than hia, ke ba but kolon. 31 Me ame todrö than me kia anyin je ûkhaû, me mokut eû hnyi kânâ; ke ame tot unyin lathnyabainy hia adre hia but kia anyidrin je ûkhaû. 32 Me ame ha Jonadabu nöku Simea, liamekeiny me Davita, ka habe, Ca he bi tuhök ka ûnykûme e ga mokcu je hidröu hia je lakon than; anyin a Aminona thibi a mokcu: anyin a Abasoloma ame ip hnân,

göranyai: ke ame ti tenge gan hmâ minya than me lathnyabainy. 37 Ke Abasoloma ame kec, me he kö Talemai nöku Amihuda than Gesuri. Ke Davita ame tenge hnyi ta ogö bong ge nokon.

38 Ke Abasoloma ame kec, me he Gesuri

HNYIMAKAN 14.

e tha he möhmun Aminona liamekeiny Joab ame ükhûnöng Tekoa ai, me hawâ ke mönya. Haba than ame ha kâu, ka habe, momo ae metâ, me ha kâu, ka habe, Öu me Hnân eû e ame he ka tha he möu? 27 he ka tenge thoi, me khavâ je ûkhaûen Ke Abasoloma ame ûjengö e, me e ame hnyamok, k' u me ca he ka sûö wakaco, k' u hnö Aminona me je baga hia lakon than me he ka helâ me momo ame tenge beû can he ka tha he më. 28 Ke Abasoloma ame at a mokcu: 3 ke he thö ka than me ha hûna ka lathnyabainy, ka habe, Wâ wia kâu je hofuc ang. Me Joab ame ip hofuc öbun, e ka senyin hnyeku Aminona ge hnyi hnyimen momo. 4 Ke momo Tekca waina; ke iny ka ha kobun, ka habe, Kuc ame fuc ka than, me e ame ta hnyikânâi, Aminona but, awe, hlingâ but e, ca ot bi, me iyâû, me ha, ka habe, Than lö, hadruâ hawa, inya oge ca hûna köbun? hwege thö. 5 Ke haingen than ka momo, ka thö, me hnyok baga but. 29 Me haba habe, Ieû gam? Me haingen, ka habe, Irv lathnyabai Abasoloma ödrin e ânyâ kö safac, ke a mokcu öiök. 6 Ke e hu gak a Aminona helâ me hna hûna hnö Abasoloma. athnyabaem lakuk li baga, ke ödru me ú Me ame todrö je baga lakon than hia, me hnyi hnyei, ke ba at he ka öûsâkâû ödru, ve tabâ haledrin je miul, me kec. 30 Ke k' ame kot ke at ge ke at, me hlingâ. 7 Ke wâ bi, ame tha todrö lap hia könya athnyabaem, ke haingödrin dö, ka habe, Hna but at a hlingâ liamekeiny mē, m'öhmun e he ka hlingâ e can möt anyin liamekeiny mē, waleji e ame hlingâ, me ohia minya helaê at ame he ka tren ta je omjeû u ka mok bi : he haba helâe me ödrin e he ka omoko walep a kolon unyik, me me ba but ien me kolon ka öiök eang hmeledrany. 8 Me haba than ame ha ka momo, ka habe, He thö ka hnyi umâm uma, me oge me he bi nya ka hûna gam. 9 Haba momo hwân hnyi bong e ame okongu Tamara Tekoa ame ha ka than, ka habe, Than a hnyin a haniny. 33 Ke walang ang ca he tuhök lö, e so ame he hulö ang ka ta huk bi than a tuhuk ka hmak ge ûnyi ang he me lap anyi cica; ke ba konginy than me ka ûnykûme a ga mokcu hia je lakon than; anyin theron. 10 Ke haingen than, ka anyin a Aminona thibi a mokcu. 34 Ke habe, Ame ne he ka fuc köu ke at, hom but Abasoloma ame kec. Ke ame bwele hidröu jem könya, k' ame ca he hmetu ka kalö u at ame hmak, me wâ, ke wâ bi, wale tavat 11 Me haingen momo, ka habe Ö u ûny-

Me e ame ha ka momo, ka habe, Kia inya lehova ame ca he ka kölu hnyikânâi ke leûnen ban nokom. 12 Haba momo ame ha, ka habe, Ö iny me he a athnyabaem ka ha ke hofuc ka than a tuhök. Haingen, ka habe, Ha thö. 13 Ke haingen momo, ka habe, Ieû can u je hia but ûnykûme he ka walang ang oge o but he ka ha hofuc eling ra ien: e momo ae hmanenang. ka than a tuhök, anyin a tavat ödrin e hia ip ta je hofuc hia eling hnyin hnyimök a ame ûcimhnyimak than me Abasoloma. athnyabaem: 20 A ânyâ ûnyi eling Joab athnyabaem, hnân he ka wia bongon : ke e metâ tuhök helâ me ûmetâiny angela anyin Khong, he ka wâhmakhmetoâ ta je ûnyi hia thithö eang hmeledrany. 21 Haba than jia Abasoloma.

kûme than Iehova Khongom, me me ca he ibetengiö hnyi hnyimâkâm than lö a tuhök, hmetu at ame bi hwaban komok ka bi anyin athan ame kap hofuc hwan athnyahwaban bi, wâ ödrin nye he ka ohja nökuk. bainy. 23 Haba Joab ame todrö me he Gesuri ai, me hum Abasoloma Jerusalema ai. 24 Ke haingen than, ka habe, E ame he ka saû ka hnyi umen uma, k' ame ca he ka wâ hnyimakök. Me Abasoloma ame saû ka hnyi umen uma, k' ame ca wâ hnyimakan than.

25 Ke ba at ae lung gan hmâ helâ me anya helâe ka tavat anyin Khong? Anyin Abasoloma hnyi anyin hmanenang hnyi a haba hnen than hua ha hofuc eling helâ Isaraela hia : e ba hnyikongon hwân hnyi ke e hu hulö ge than, wale hnyi hnen hna li hnyeûcan ke ne o but hnyi ban. 26 Ke tha hom hmetu at e ame obâ. 14 Anyin a e ka subâ leûnen ban (ke ame sö hnyi bongon bi at he ka mok, me helâ me köiö obiny huna anyin ae hmak bi me e ame adre hingâlâ hnyikânâi, waleji adre me ca sö): k'adre me ne tuluto ihmakiny leûnen he hmetu ka ûkhöûnâ; ke haba khaca ban, me lo li haded je sekel, hoton tulut Khong ame ca hlingâ at, ke e ame bi deny, anyin than. 27 Ke adre hnokoâ kun ta me me ca hia gan at adre me obâ. 15 Ke baga laku Abasoloma, ke khaca hlu, Tama-

28 Ke Abasoloma ame laba hnyi Jerubut ooti nya: ke oge me ha, a athnyabaem, salema hnyi lo li huna ae bekhöt; k' ame ka habe, Oge me he ka he walang ang ka ca wâ hnyimakan than. 29 Ke Abasoloma ha ka than; ame ne he than ka ohwâdâ ame hawo Joab me me kunâ ka than, ke e hna ha ge athnyabaem. 16 Anyin ame he ame höcö löng; me ame olo hawâ, ke höcö than ka löng, me omelö athnyabainy ûnyi bi he. 30 Me e ame ha ka lathnyabainy hnyi hnyamen at ame he ka tha ohio nya ka habe, Wâ bi, e hakekeny konya utkânâ me nökuk ûnyi hnyi jekhöû jekhon Khong. i Joab, ke e hu anyin bali eling; he th' 17 Ke ame ha athnyabaem, ka habe, Ö u, öbun ka thong. Me haba lathnyabai Abahe ka öûsoköuâ but hofuc hwan than a soloma ödrin e thong utkânâ. 31 Haba tuhök: anyin a helâ than a tuhök me Joab ame todrö me he kö Abasoloma ka angela anyin Khong, he ka wahmakhmeto hnyi umen uma, me ha kau, ka habe, Can so me kong: ke ame he Iehova Khongom ieû a thong ik utkânâ ge lathnyabaem? ka tha e möu. 18 Me ame thu than me 32 Me Abasoloma ame thu kö Joab, ka ha ka momo, ka habe, Ö u ca he ka ikhâlâ habe, Wâ bi, oge me ûkhûnöng köu, ka gak ûnyi oge me he ka hnö gam. Haingen habe, Aiö u, m' oge me he ka kunö u ka momo, ka habe, E so than a tuhök ame fuc than, he ka ha, ka habe, Oge me he jem walang ang. 19 Me ame ha than, ka habe, ûheny Gesuri kâ ieû? e so könya înya tiga ca tha u me Joab hnyi ûnyi ang? Me ame laba eling: ke walang ang iny bewâ hnyithu momo, ka habe, kia inya u than a makan than; ke ame ne hu hulö unyik me tuhök a g'ame ca khana ke at he ka saû hamen he ka hlingö nya. 33 Me ame he ka hnyi ke keihen metâ me me, ûnyi hnyi Joab ka than, me thumeto e: ke e ame hna ha hia hnen than a tuhök: anyin a hawö Abasoloma, me e ame he ka than, me Joab, athnyabaem, e bi a hûna könya, me nom hnyikânâi hnyi hnyimakan than : me

HNYIMAKAN 15.

KE hwaban e Abasoloma ame penapena ke kariota me je hors hobi kâu e bi, ame ha kö Joab, ka habe, Wâ bi, oge hia me tavat a fifite he ka bödrin ka wadring but anya ûnyi ang: he thö ka hawa hidrou hnyi hnyimakan bi. 2 Ke Abasoloma 22 Haba Joab ame ta ame vesâ kong, k' ame tot hnyi getheniny hnyikânâi me khudrung, me ha hnahicâ homagöule: ke ame ne o ke at ae hu than: ke Joab ame ha, ka habe, A wâ but iwatretra me me he than ka owisa, me athnyabaem hnyi bong ang a oge me wai haba Abasoloma ame hawa e, me ha, ka

habe, U je mwi ua? Ke haingen, ka habe, 17 Ke ame didrut than me tavat hia Ûhek athnyabaem hnyi ke tribu hnyi je hoton; melaba hnyi Bethe-merhak. 18 Ke tribu Isaraela. 3 Ke Abasoloma ame ha ame tha he ehele lathnyaba hia unyin; me kâu, ka habe, Wâ bi, e so me wisa ânyâm at Kerethi me Pelethi, me Gatha hia, tavat Abasoloma ame venâu hnyekon at Isaraela.

oge me tiga laba hnyi Gesuri hnyi Suria, kö Itai, ka habe, he thö me hanyâûâ. Abasoloma Abasoloma.

habe, Wâ bi ame lie lathnyabaem ka ânyâ Jerusalema ai: me ödru me laba eling. hia helâ me hna he than a tuhöhmun ka

je ûnyi; ke ba at a kunâ hnen than he ka a siks haded hnyat he hoton ûheny Gatha, löng köu. 4 Ke Abasoloma ame ha minya, ödrin e bödrin hnyi hnyimakan than. ka habe, E na kunö nya ju he ka owisa 19 Ke than ame ha kö Itai at Gatha, ka 'inyi hnyei, me me he könya tavat hia habe, Anyin a ieû u me tha he möhmun? thithö ae hu iwatretra, me ûhnei, me inye hmetu ju ka hnyi hnâm, me tha laba me he ka owisa kâu! 5 Ke e ka hakekeny than : anyin a u atkanyua me bâ. 20 U kâu ke at he ka nom kâu, me e ame inâ je o et, ke hawa, oge me he ka kunö u benyin me kât e, me ûcimhnyimak mē. hnyi bong ang he ka tha vheno möhmun, 6 Ke Abasoloma ame ânyâ helâe kö Isaraela iny ka he hnyi je dok oge me wek ka he hia ödrin e o ka than he ka ûhnei: ke hnyin? hmetu ju, ke ohmeto ju je liamekeiny möu; ke so e bi unyâm ibetengiö 7 Ke hwaban je huna a fâte, Abasoloma me hnathu. 21 Haba Itai ame thu ka ame ha ka than, ka habe, Ö u hnö nya he than, ka habe, Kia inya Iehova, ke kia ka he ka subâ anyik khöbi, wale o ge inya than a tuhök, haba inya athnyabaem hûkâlâ kö Iehova hnyi Heberona. 8 Anyin oge me he ka tha laba hnyi dok ame laba a inya athnyabaem oge hûkölö khöbi ke hnyin than a tuhök. 22 Ke haingö Davita ka habe, A ne he Iehova ka hum nya Itai at Gatha ame tha he hanyâûâ me hmetu Jerusalema ai, awe, oge me he ka tavat hia unyin, me tavat hia ae ûhnyûkong bi athnyabai Iehova. 9 Haba than ame unvin. 23 Ke ame tenge göranyai hnyei ha kâu, ka habe, He thö me hnahic. Me hia, ke tavat hia adre me he hanyâuâ: me e ame tot me he Heberona ai. 10 Ke than minya bi ame hanyàûâ wagewe Kedehaba Abasoloma ame kunâ je hnyat wâ ron, k' ame hanyâûâ tavat hia thithö bongon ka hnyi ta je tribu hia anyi getheniny hnyebuba. 24 Ke wâ bi, Zadoka Isaraela, haingen, ka habe, Öbun ka löng minya me at Levi hia unyin, ödrin e dö hwan trutru, öbun e he ka ha, ke habe, vadren tangen ûhihinyköu anyin Khong; hnyi Heberona. ke ödrin e ip tang tangen Khong, ke 11 Ke ame tha he me Abasoloma tavat Abiathara ame ölö ke ne o but ame dia tu haded ûheny Jerusalema, adre haw' drut tavat hia ûheny hnyi taun. 25 Me ödrin, ke ödrin e he me hnathu, ke ca ame ha than kö Zadoka, ka habe, Hom khan' ödrin ke ûnyi. 12 Ke Abasoloma hmeto thö tang tangen Khong ka hnyi ame ûkhûnöng he ka hum Ahithofela at taun: ame ne he Iehova ka betenge gak, Gilo, ke obotkongi Davita, ûheny hnyi me e ame he ka ohmetu nya, me tha anyin taun, wale ûheny Gilo, ke e ame omanenâ e bi könya me hnyaban minya: tiga hudo je hut. Ke e hwege but hna 26 ke ame ne ha, ka habe, Oge me ca sihnân; anyin ame se hia tot tavat unyi senyin gam; awe walönya ang, hamen he ka ânyâ könya unyi ae so hnyi hnyimakan. 13 Ke ame o but kö Davita ûthumetu, 27 Ame ha minya than kö Zadoka, at me ha, ka habe, A ok ut hnyekon at bihut, ka habe, U at ame wâ? awe, hmetu Isaraela kö Abasoloma. 14 Haba Davita ju ka hnyi taun hnyi hnahic, me Ahimaza ame ha ka lathnyabainy hia unyin hnyi a nokom, me Jonathana a nöku Abiathara, Jerusalema, ka habe, Todrö, ötin e kec, li lakubu a tha ödru möbu. 28 Wâ bi, owâ e nye ca kec möt ke at gatin ûnyi ga ge me he ka me laba hnyi dok ae tha hon Abasoloma: logoto, m' otin e he, wâ e nye hnyi hnyebuba, ke ne o but ame o hofuc hom til' ötin logot, me me oâ unyi ae kong ûnyi gabu he ka thumetu nya. 29 Anyin kötin, me kot taun ge hele vat. 15 Me a wale haba Zadoka me Abiathara ödru ame ha ka than ge lathnyabainy than, ka me vadren hmetu tang tangen Khong 30 Ke Davita ame ölö hnyi getheniny

ha. 16 Ke ame didrut than me anyin lap bucen Elaio, me ölö me tenge tot; ke adre hia hoton. Ke than ame ip biju je momo tube ban, ke ba tangen hnyeûca: ke haba a ten, a anyin je momo he ka tuö hnyaban. tavat hia adre me tha he mē, ödrin e ve

tube je bödrin, me ölö me tenge tot. 31 Ke ame ha ke at kö Davita, ka habe, Ahithofela, ame tha he me tavat hûgûnâ dökhu, me Abasoloma. Haba Davita ame ha, ka habe, Iehova lö, ohavâ but ûhnenamö anvi Ahithofela me me monu but. 32 Ke ame o thö Davita ka hnyi ban bucen, wale adre labö khudrung hnyin ka Khong, wâ bi, Husai at Areki ame ûkhanö mē a kia anyin ûkot, me e hu kânâ hon ban: 33 ke Davita ame ha kâu, ka habe, U je ne tha he mönya u me he ka ohmakö nya: 34 ke u je ne hmetu ka hnyi taun, me ha kö Abasoloma, ka habe, Oge me he ka bi athnyabaem, than; helâ me hnök hna bi athnyabainy kâmâm e hac, helâe oge me he walang ang ka bi athnyaba köu: ke wale u me he ka ohavâ hobi könya ûhnenamö anvi Ahithofela. 35 Ke hawa, ca tha e mou eling Zadoka me Abiathara li at bihut? ke haba ta je ûnyi hia thithö u me he ka löng hnyi uma umen than, me u me he ka thumetu Zadoka me Abiathara li at bihut. 36 Wâ bi, eling unyidru li lakudru, jia Ahimaza nöku Zadoka, me Jonathana nöku Abiathara; ke öbun e he ka kun' ödru me ta je hofuc hia thithö öbun e he ka löng. 37 Me haba Husai ihumi Davita ame he ka hnyi taun ; ke ame o but Abasoloma bnyi Jerusalema.

HNYIMAKAN 16.

K a hia but Davita önua ûhnyûkong ge ban bucen me wâ bi, ame ûkhanö me Ziba athnyabai Mefiboseth tha e me li asına adre hije hok, lo li haded je areto, ke thaca haded de wan vine adre hlec meleca, ke khaca haded je wan ûö hnyi huna, ke 2 Ke haingen than kö Ziba, khaca waina. ka habe, Ieû u me he ka ânyâ ge ta je inyi ang? Haingö Ziba, ka habe, Haba li ssina me hnân bi taben lap anyin than; ke haba je areto me je wan ûö, me, an wahidröu; ke haba waina me belen tavat ae senyin hnyi hnyebuba. 3 Ke than ame hnö, ka habe, Ke ewa nokon tuhâm? Haingö Ziba ka than, ka habe, e ame laba bi bnyi Jerusalema: anyin a haingen, Ame be lap anyi Isaraela ka ham könya hnyi bong ang dökhu dökhu cica. 4 Ke haingen than kö Ziba, ka habe, Wâ bi e unyâm ta je inyi hia anyi Mefiboseth. Ke haingö Ziba, ka habe. Inya oge me nom köu, me u me betenge gak than a tuhök.

me wâ bi, ame didrut ûheny e ke at hanen lap anyi Saulo, Simei ien, nöku Gera: k' ame didrut me ûhangö tot. 6. Ke e ame kuc Davita ge veto, me lathnyabai Davita hia thithö: ke e bi hnyi ke keihen a metâ me meny tavat hia me tavat ae hwege hia. 7 Ke haba Simei ame ûhangö me ha, ka habe, He thö, he thö, u aten dra, me atö Belial: 8 haba Iehova ame hia but ohmeto köu dra hia dren lap anyi Saulo, at u je hwöhwaban; ke a hia but Iehova hna dökhu ka hnyi hnyamö Abasoloma a nokom: ke wâ bi, adre me hum u hnyi ânyâm hulö, anyin a u ke aten dra. 9 Me haba Abisai nöku Zeruia ame ha ka than, ka habe, Can ieû ame he at ang a e kuli ae mok ka hanga than a tuhök? ö u hnö nya he ka sö degecâ ban. 10 Ke haingen than, ka habe, Ieû könya gabun ta laku Zeruia? haba hnen hna ûhangö, me can ame ha kâu Iehova, ka habe, Hangö Davita thö; ke ie at ame he ka ha, ka habe, Ieû gam u me ânyâ e ? 11 Ke Davita ame ha kö Abisai, me lathnyabainy hia, ka habe, Wâ bi, e bekuc nya nökuk, at a o ûnyi hnyi hnyekuk; me hawa, ame ca he at Beniamina eang ka ânyâ helâe? hna but e, hamen he ka ûhangö thö, anyin a Iehova ame kunâ 12 Ke ame ne he Iehova ka wâ hna okongu nya, me me he lehova ka bi hwaban so könya hwaban hnen hna hango nya hnyi bong ang. 13 Ke haba Davita me je aten ödrin e vheno gethen: haba Simei ame vheno baten bucen cico e, me ûhango tot, me kot e ge veto, me iâ sesâ. 14 Ke ame o but than me tavat hia thithö unyin, ke ödrin senyin dut, me ödrin e menâ eling.

15 Ke ame o but Abasoloma me tavat hia thithö a at Isaraela unyin hnyi Jerusalema, ke tha e më Ahithofela. 16 Ke ame o but Husai at Areki ihumi Davita kö Abasoloma, me haba Husai ame ha kö Abasoloma, ka habe, E so e möt bi than, e so e möt bi than. 17 Ke Abasoloma ame ha kö Husai, ka habe, wale ânyâm betenge ka hanâm ? anyin a ieû u je ca tha he me hanâm i 18 Haba Husai ame thu kö Abasoloma ka habe, Ohe; ke haba at a ûca Iehova, me tavat eang, me at Isaraela hia, me oge me he ka bi aten, me tha laba mē. 19 Ke haba khaca, ie at ae ûcû könya he ka bi athnyabainy kâu? oge me ca he ka bi athnyaba hnyi hnyimakan nokon? oge me he ka bi athnyaba köu helâji me hnök hna bi athnyaba hnyi hnyimakan kâmâm. 20 5 Ke a o but Davita than hnyi Bahurim, Ke Abasoloma ame ha kö Ahithofela, ka

Digitized by Google

ötin he ka ânyâ. 21 Ke Ahithofela ame thu kö Abasoloma, ha habe, U me he ka didrö ka je momo anyin kâmâm, wale e ame ip he ka tuö uma; ke ame he ka löng Isaraela hia a u bon dut ka kâmâm: me ame he ka hwege hnyamen ta je lahiâm. 22 Me ödrin e ulolo uma mano hon ban uma; me haba Abasoloma ame didrö ka je momo anyin kamen hnyi hnyimakan at Isaraela hia thithö. 23 Ke haba ûhnenamö anyi Ahithofela, wale e ame ûhnenamö hnyi je bong eling, e bi helâ ke at ame hnö hnyi hofuc hwan Khong: helâe minya bi je ûhnenamö hia anyi Ahithofela ga Davita me ga Abasoloma.

HNYIMAKAN 17.

E haba Ahithofela ame ha kö Abasoloma, ka habe, Hnö nya he ka ûca twelv thauzan tavat, me oge me he ka tot me hnu hotu Davita eâu hnyinghet: 2 ke oge me he ka o kâu e ka tiga sēnyin, me wakhalet tavat unyin, me ootâ e: ke ame he ka kec tavat hia thithö unyin; ke oge me he ka kot thibi than: 3 ke oge me he ka ohmeto tavat hia thithö köu: haba at u me elâm me helâke ame hmetu tavat hia: ke ame he ka hnahic tavat hia thithö. Ke so hofuc e kö Abasoloma me wahingatiny Isaraela hia.

5 Ke Abasoloma ame ha, ka habe, Me hawo Husai at Areki, m' ötin e löng minya hwan. 6 Ke a o but Husai kö Abasoloma, me Abasoloma ame ha kâu, ka habe, Ahithofela ame ha helâng: hawa, ötin e he ka ânyâ hoton hnen hna ha? ame ne ba, fuc 7 Me haingö Husai kö Abasoloma, ka habe, E ca so ûhnenamö a ûnö Ahithofela walang ang. 8 Ke haba Husai ame ha minya, ka habe, E khanö u hwakecin kâmâm me tavat unyin, a ödrin hnyat ae hwege, ke hmönyin je hnyekudrin helâ me bea adre hûgûnâ lakon hnyi hnyot: ke at vat kâmâm, ke ame ca he ka tha mokut me 9 Wâ bi, e ame ikhölö walang ang hnyi ke hmonop, ame ne ke dok bi : ke e ka ta ke je hnyat a ban, k' ame löng bi tavat, me adre me he ka ha, ka habe, E hu hna ûhlingö unyin tavat adre me hiö Abasoloma. 10 Me haba at ae hwege, a helâke hnyekon liona but hnyekon, me e ame he ka ti aû but : anyin ae khana Isaraela hia a e hwege lany hnyi hnyomakatu e ba at a ca hnyi kâmâm, me hwege tavat unyin. 11 Anyin hanyâûâ Joridano. 23 Ke a wâ but Ahia wale inya oge me ûnö he ka ûkhacaköuâ thofela a g' adre ca ânyâ hoton hnen hna

habe, Omanenâ thö ûnykûmânâm ge ûnyi | Isaraela hia unyâm, hwân Dana ke ne o but Bere-seba, helâ me je önyin köiö ûseiny; me u me he ka hnyi vat. 12 Me ötin e he ka o kâu hnyi dok adre me he ka wâ hnyin, me ötin e he ka o kâu helâ me dân hau ame ta ka hnyi kânâ: m' ate me ca he ka hna kolon bi me tavat unyin, e ba hmönyin me khaca. 13 Ke haba khaca, ame ne dit ka hnyi taun bi, awe ame he Isaraela hia ka hom ta je tö ae gan ka hnyi taun eling, me lelö e ka hnyi wagewe, ke ne o but ame ca he ka manen ke ong veto eling. ame ha Abasoloma me at Isaraela hia, ka habe, E beönua hofuc ho Husai at Areki hon hofuc ho Ahithofela. Anyin a Iehova ame musö he ka ohavâ hofuc ae so ho Ahithofela, me me he Iehova ka oâ ûnyi ae kong kö Abasoloma.

> 15 Me haba Husai ame ha kö Zadoka me Abiathara li at bihut, ka habe, A helâng me helâng hofuc ho Ahithofela kö Abasoloma me wahingatiny Isaraela; ke a helâng me helâng hok bi hofuc. 16 Ke walang ang ie ûkhûnöng dö me thumetu Davita, ka habe, U me ca he ka mokut eâu hnyinghet hnyi dok ae tha hon hnyi hnyebuba, ke so bi hanyâûâ thö; wâ e nye utâ than me tavat hia thithö unyin. 17 Ke Jonathana me Ahimaza ödru me laba bi hnyi Eni-rogel; ke ame labö he ke athnyaba a hlu me thumetu ödru; me ödru me he me thumetu Davita than : anyin e ca ûcû he ka ō ödru hnyi taun. 18 Ke ame ō ödru ke da, me thumetu Abasoloma: ke ödru me ie he me o hnyi uma umen ke at hnyi Bahurim, ae hu hna khû an hnyi hnyeuleny; ke ödru me utut ka hnyin. 19 Ke haba momo ame hom me ulolo hna tube hon hnyimen hna khû an, me ve lau but hon e je hwit adre thotho; ke ha ke ûnyi ae manen. 20 Ke ame o but lathnyabai Abasoloma ka momo hnyi uma, me ha, ka habe, Ewa Ahimaza me Jonathana? Haingen momo ködrin, ka habe, Ödru me he but me hanyâûâ wagewe. ödrin e hia but elöm ödru, me ca wâ bi, me ödrin e hmetu Jerusalema ai. 21 Ke ödrin e he but, me ödru me ölö thö ûheny hnyi an, me he me thumetu Davita a than; ke ödru me ha kö Davita, ka habe, Todr' öbun me ie he hanyâûâ wagewe: anyin a helâng hofuc ho Ahithofela gabun. 22 Me ame todrö Davita me tavat hia thithö unyin, me he hanyâûâ Joridano: ke hnyi

taun me hûna ka anyin lap, me hnok; me e ame mokcu, me adre me konâm e hnyi erkemok anyin kamen.

24 Ke ame o but Davita hnyi Mahanaima. Ke Abasoloma ame hanyâûâ Joridano, e me at Isaraela hia unyin. 25 Ke Abasoloma ame otilö Amasa hnân taben utbaat adre hwenyi ien Ithara at Isaraela, at soloma ame ûkhanö me lahiö Davita. me Abasoloma adre me hunuma hnyi Gile-

27 Ke ame o Davita hnyi Mahanaima, me haba Sobi nöku Nahasa at Raba hanen lakon Amona, me Makir nöku Amiela ûheny Lo-deba, me Bazilai at Gileada üheny Rogel, 28 ödrin e hom je hna mokut, me je kumete, me je kaia kânâ, me je hwit, me bali, me falawa, me hwit adre le, me je wan owi, me je lentil, me je hna le, 29 me hani, me bata, me mamoe, me fromaginy kau, hobi kö Davita me tavat unyin, hnân han: anyin a haingödrin, ka habe, E mekihnanem, me sēnyin, me beic tavat hnyi hnyebuba.

HNYIMAKAN 18.

K E Davita ame aû tavat unyin, me otilâ hudrin je taben thauzan me je taben haded. 2 Ke Davita ame khenâ kunâ tavat, haba ke keihen a kuniny hmelen hnyamö Joab, ke ke keihen a kuniny hmelen hnyamö Abisai nöku Zeruia liamekeiny me Joab, ke keihen a kuniny hmelen hnyamö Itai at Gatha. Me haingen than, ka habe, haba inya oge me he ka tha he möbun minya. 3 Ke haingen tavat, ka habe, U me ca he ka hnyi he : anyin öhmun e ne kec gadrin me ödrin e ca he ka oûnihnathu öhmun; ke ame ne mokcu ke keihen a haf gahmun, me ödrin e ca he ka oûnyihnathu öhmun: ke u ûcû me ten thauzan gahmun: anyin a wale e so u me penapena he ka hadru' öhmun ûnyi hnyi taun. 4 Me ame ha ködrin than, ka habe, Oge me he ka ânyâ ûnyi ae so köbun. Me ame tot than hnyi homagöule, me ame didrut tavat hia, a je deö haded, me je deö thauzan. 5 Ke haba than ame hûna kö Joab, me Abisai, me Itai, ka habe, Ö öbun e menyik ka hidröu jia Abasoloma, can bi

ha, me e ame ip taben hon haleny asina, me | than ame hûna ka je taben hia ga Abasolotodro, me he ka hnyi umen uma, hnyi anyin ma. 6 Me ame didrut tavat ka hnyi hnyei he ka vat me Isaraela: ke adre me vat hnyi hnyot e Eferaima. 7 Me haba lahiö Davita ödrin e kot tavat eling a at Isaraela. ke e gan hmâ hna hlingâ eling hnyi bong e, ödrin twente thauzan. 8 Ke lau vat eling hon hnyei hia: ke se hia tavat a mok eling ge hnyot, ke e wakhalet thibi a mok ge vat hwabö Joab. Ke Amasa me nokon ke hele vat hnyi bong eling. 9 Ke haba Abaame he kö Abigaila nöku Nahasa a hlu, Abasoloma ame tabâ miul, ke haba miul hani Zeruia, hinyö Joab. 26 Ke Isaraela ame gethen hmelen je vheiny ae khöt hnyi iwajo, me ame vhet ju ban hnyi iwajo, me e ame uhni wanben drany me hmeledrany ; ke ame he bala but miul. 10 Haba ke at ame wâ, me ame thumetu Joab me ha, ka habe, Wâ bi oge ō Abasoloma ame uhni hnyi iwajo. 11 Haba Joab ame ha ka at ame thumeto e, ka habe, Wâ bi, u je wâ, ieû u je ca kot gan eling ka hnyi kânâ l me inye he ka ham köu ten je sileva, ke wen hnyekon. 12 Haba at ame ha kö Joab, ka habe, Eja ke ne adre ne ham ka hnyi hnyamök khaca thauzan je sileva, me oge me ca he ka inâ hnyamök ka nokon than: anyin a haba hnyi hnöhmun hna löng, than ame hûna köu, me Abisai, me Itai, ka habe, Wâ thibi he ka ca kâlâ hidröu, jia Abasoloma, hnen ke at. 13 Ke haba khaca oge ne ânyâ monoâ me hlingâ e, (ke ba ke ûnyi ae iyong ka than) haba u bi, u je he ka tot gufa. 14 Ke Joab ame ha, ka habe, E ca khanë nya he ka bec helâe unyâm. Ke e ame hom kun ta uthö hnyi hnyamen, me dâoâ oûnykûmi Abasoloma e ka tiga möt hnyi wanben iwajo. 15 Ke ten je hidröu ödrin e hom tilâ je ûnyi vat anyi Joab ödrin e tot igigilö me hlingö Abasoloma. 16 Ke Joab ame tûâ trutru, me ame hmetu ju tavat ûhedrin hnyi hna hnu Isaraela: anyin a Joab ame thawâ tavat. 17 Ke ödrin e hum Abasoloma me khûâ ka hnyi thop ae gan hnyi hnyot, me ti khon gana je veto hon: ke Isaraela hia ödrin e ve kec ka hnyi umödrin je uma mano. 18 Ke e ka tiga möt bi Abasoloma e ame hia but hom me otilâ hobi kâu bi veto ame tot, wale hnyi thop anyin than : anyin a haingen, ka habe, E ba nökuk baga me me oûnykûmeâ iök: ke e ame hwenyi ien e ge ien bi : ke adre me labö ha e, ka habe, hnân ûnykûmi Abasoloma, ke ne o but hnyi bong ang.

19 Haba Ahimaza nöku Zadoka ame inya. Ke a löng ut tavat hia hnyi ûen ha, ka habe, Ö iny he ka wadring me thu-

meto than, a ga hia but Iehova bi hwaban | hidröu, jia Abasoloma? Me haingen at ka je iwahnaihmiöny mē. 20 Ke haingö Joab kâu, ka habe, Ŭ me ca he ka thumeto hnyi bong ang, ke u me he ka thumeto hnyi ke bong: ke haba hnyi bong ang u me ca he ka hom je ûthumetu anyin a ga mokcu nökon than. 21 Ke Joab ame ha ka at Kusi, ka habe, He thö ka thumeto than ge ta je ûnyi u je wâ. Ke at Kusi ame nom kö Joab me wadring. 22 Ke ame ha hmetu Ahimaza nöku Zadoka kö Joab, ka habe, Ö iny he ka wadring hoton at Kusi. Haingö Joab, ka habe, Hnân eû u me he nökuk ka wadring, anyin a u me ca he ka hu troban uthumetu e ? 23 Ke haingen, E so bi, oge ma me wadring-Me haingen kau, ka habe, Wadring dö. Ahamaza ame wadring a gethen hnyi dok ae tha hon, me khaleta at Kusi.

24 Ke haba Davita ame laba ju hnyi wanben li homagoule: ke ame ölö at hmâkâ ka hyni hon homagöule ka hnyi hna up veto, me bwele, me wâ, ke wale ke at ame hake wadring. 25 Me ame hongot at hmâkâ, me thumeto than. Me haingen than, ka habe, A ne at a khaca, awe e hu je ûthumetu hnyi hnyimen. Ke e ame he logot me hakekeny. 26 Haba at hmâkâ ame wâ ke at ame wadring; me ame hongot at ame hmâkâ ka at ame tuö homagöule, ka habe, Wâ bi, ke at bi ame wadring. Ke haingen than, ka habe, E ame hom je uthumetu minya. 27 Ke haingen at hmâkâ, ka habe, Oge me wâ iwadringiny at ame bân me halâke iwadringi Ahimaza nöku Zadoka. Haingen than, ka habe, At e ae so, k'ame hom je ûthumetu ae so. 28Ke Ahimaza ame hongot, me ha ka than, ka habe, E hnahic ut. Ke e ame nom hnyikânâi hnyi hnyimakan than, me ha, ka habe, Ole kö Jehova Khongom at ame hom hwenbâ tavat adre me höibeny ka than nya athnyabainy than, walönya ang a athnyabaem, ke ca khanö nya bi ame ne ieû. 30 Ke haingen than, ka habe, Me saû thö, me todru hââng. Me e ame saû me tot. 31 Ke wâ bi ame o at Kusi; me haingen at Kusi, ka habe, E hu je ûthumetu hobi kâu than a tuhök: anyin a haba Jehova

Kusi, ka habe, E na he ka helâ me hidröu eling ta je iwahnaihmiöny me than a tuhök, me ödrin hia ödrin e tot köu he ka okongu u. 33 Ke ame hmak hmönyin than, me ölö ka hnyi hnyeule hon homagöule, me tenge: ke e ame he k' ame ha helâng, ka habe, Ekölö ge nökuk Ahasoloma, e kölö ge nökuk, nökuk Abasoloma! Ekölö, iny na mokcu me hwabâm, Ekölö Abasoloma, nökuk, nökuk!

HNYIMAKAN 19.

KE adre me thumetu Joab, ka habe, Wâ bi, than ame tenge thungaû Wâ bi, than ame tenge thungaû ga Abasoloma. 2 Ke adre wia dökhu hnyi bong eling me me hnyamok ka tawat hia thithö: anyin a löng ut tavat hnyi bong eling, ka habe, Than ame tengege nokon. 3 Ke ame he hnihnik tavat ka hnyi taun hnyi bong eling, helâ me tavat adre me he hnihnik me hmehma ödra ka kec ge vat. 4 Ke haba than ame tube hnyimakan, me than ame tenge hwege göranyai, me ha, ka habe, Ekölö ge nökuk Abasoloma, ekölö Abasoloma, nökuk, nökuk! 5 Ke ame o but Joab ka than ka hnyi uma, me ha, ka habe, U je ohmehma hnyi bong ang hnyimakan lakem, tavat adre me omeli u hnyi bong ang, me lakom je baga me hlu, me laâiâm, me ânyâm je momo; 6 wale hnyi hnâm hna betenge ge tavat adre me hûkötiö u, me hûkötiâ tavat adre me betenge gam. Anyin a u je hia but omanenâ hnyi bong ang ae ca ûnyi hnathu köu je tuhan me lathnyaba: anyin a oge me wahmakhmetoâ hnyi bong ang a g' ame ne möt bi Abasoloma, ke öhmun mokcu hia thithö hnyi bong ang, ame he ka so hmönyin köu. 7 Ke walang ang, todrö, me didrut, me fuc so ka lakem : a tuhök. 29 Ke haingem than, ka habe, anyin oge khemanyin me haiö Iehova a u Hawa, e so hidrou, jia Abasoloma? Me je ne ca didrut, ame he ka ba at unyâm haingö Ahimaza, ka habe, Oge me wâ eâu hnyinghet: Ke ame he ka beönua köu ûkhacaköu ae gan hnyi ûen Joab ame kunö monu eling hon ta je monu hia a o köu ehac k' u tiga thöth ke ne o but hnyi bong ang. 8 Me ame todrö than me laba hnyi homagöule. Ke ödrin e thumeto tavat hia thithö, ka habe, Wâ bi, ame laba than hnyi homagoule: me ame he tavat hia ka than.

Haba at Isaraela ödrin e ve kec ka ame bi hwaban ködrin hia thithö hnyi hnyi umödrin je uma mano. 9 Ke ame bong ang adre me tot köu. 32 Ke haingen labö iwatretra tavat hia thithö hnyi je than ka at Kusi, ka habe, Hawa, e so tribu Isaraela hia, ke haingödrin, ka

iwahnaihmiöny möta, ke e ame omeli öta ûnyi ge at Filisiti; ke walang e ame kec ge hnyei ca Abasoloma. 10 Ke a mokcu hnyi vat Abasoloma, at ötin e hû. Ke ieû gabun öbun e laba hnyibû he ka ohmeto

11 Haba Davita than ame ûkhûnöng kö Zadoka me Abiathara li at bihut, me baingen, ka habe, Fuc d' öbu ka wahingatiny Juda, me ha, ka habe, Ieû gabun a öbun e bec he ka ohmeto than ka hnyi umen uma? ke a o but hofuc hwan at Isaraela hia thithö ka than hnyi umen uma. 12 Je liamekeiny öbun mönya, a je jeiök me utiöik öbun : ke ieû ang a öbun bec he ka ohmeto than? 13 Ke ha thö kö Amasa, ka habe, Hawa, ca jeiök u me utioik? e so Khong ame ânyâ helâe könya me bi hanen minya, u je ne ca he ka taben utbavat hnyi hnyimakök bala hwabö Joab. 14 Ke e ame ohmehmela hnyekon at Juda hia thithö helâ me at a khaca; me adre me ûkhûnöng ka than me ha, ka habe, Hmetu ja me lathnyabaem hia thithö. 15 Me ame hmetu than me o hnyi Joridano. ame o at Juda hnyi Gilegala, me ûkhanö me than, he ka hom than hanyâûâ Joridano.

16 Ke e logot Simei nöku Gera at Beniamina, wale at Bahurim, me tha he me at Juda he ka ûkhanö me Davita a than. 17 Ke khaca thauzan tavat unyin a at Beniamina me Ziba athnyabainy lap anyi Saulo, tha e me lakon ta baga a fifitiny, me lathnyabainy a twente; ke ödrin e he hanyâûâ Joridano hnyi hnyimakan than. 18 Ke ame he hanyâûâ ke galu, me me houden lap anyin than, me ânyâ anyin ta je huliwa. Ke Simei nöku Gera ame hanyâtâ Joridano me ta ju hnyi hnyimakan than. 19 Me e ame ha ka than, ka habe, Ca he tuhök ka ip hnök, ke u me ca he ka ûnykûme monu a ânyâ athnyabaem hnyi

habe, Than ame omeli öta ûnyi ge je ka hlingâ ke at hnyi Isaraela hnyi bong ang? hawa oge me ca wâ a iny than Isaraela hnyi bong ang? 23 Haba than ame ha kö Simei, ka habe, U me ca he ka mok. Haba than ame khemanyin kâu.

24 Ke haba Mefiboseth nöku Saulo ame utut he ka ûkhanö me than; ke a ca hneû li can, me ânyâwia wainy, me hneû anyin je ûkhaû, hwân hnyi bong ame he than ke ne o but e ame o hmetu me hnahic. 25 Ke e ame o but hnyi Jerusalema he ka iouny me than, me ame ha kâu than, ka habe, Ieû gam Mefiboseth u je ca tha he mönya? 26 Me e ame thu, ka habe, Than lö a tuhök, a iyawö nya athnyabaik: anyin a oge me ha athnybaem, ka habe, Oge me he ka ip taben hon asina, me laba hon, me tha he me than, anyin ae mat can athnyabaem. 27 Ke e ame bi fuco athnyabaem ka than a tuhök; ke helâ me angela anyin Khong than a tuhök : hamâm he ka ânyâ ûnyi ae so köu. 28 Anyin a helâ ke je komok ödrin hia hnyi lap anyi cica hnyi hnyimakan than a tuhök: ke so bi u je ip nya athnyabaem unyidrin tavat ödrin e han hnyi ânyâm lanlau. Ke hawa, iny ûcû hmetu he ka tenge ka than? 29 Haba than ame ha kâu, ka habe, Hnân cũ he ka ha hmetu ânyâm je ûnyi? Oge me ha, ka habe, u me he me Ziba ka khenâ hnyei. 30 Ke haingö Mefiboseth ka than, ka habe, E so e he ka hom hia, anyin a haba than a tuhök ame o but ka hnyi umen uma me hnahic.

31 Ke ame utut Bazilai at Gileada ûheny Rogel; ke e ame tha hanyâûâ Joridano me than, he ka su e hanyâûâ Joridano. 32 Ke ti hingat ut Bazilai, eite je hunainy: ke e ame hia but han than k' ame tiga laba hnyi Mahanaima; anyin a e at ae ti ûnyi hnathu. 33 Ke haingen than kö Bazilai, ka habe, Öte tha hanyâûâ, ke u me he ka tha han mönya hnyi Jerusabong than a tuhök ame he but ûheny Jerulema. 34 Ke haingö Bazilai ka than, ka salema, me me vec hnyekon than. 20 Anhabe, Ve biju ta je bong hnyi je huna oge ymae khanö nya athnyabaem a oge me ânyâ me ka möt hnyin, me inye he ka tha he me hwakecin ae kong: me wâ bi, inya oge me than Jerusalema ai? 35 Eite but je hunbök ka o ke tiga hia lap hia anyi Josefa aik hnyi bong ang: hawa, e khanö nya he hnyi bong ang he ka ut ka ûkhanö me ka wâhmakhmeto so me kong? ke khanö than a tuhök. 21 Ke haba Abisai nöku nya athnyabeam he ka drem ûnyi oge me Zeruia ame thu, ka habe, Hawa, adre me han me ic? ke khanö nya löng hmetu ca ke ka hlingö Simei can ang, wale e ame hwan khumöng anyin obaga me omomo? hangâ hna hû hnö Iehova? 22 Ke haingö ke hnân eû oge me he a athnyabaem Davita, ka habe, Ieû könya gabun je laku ka hmak ka tuhök? 36 E na omi han-Zeruia, m' öbun e he ka bi iwahnaihmiöny yâûâ Joridano athnyabaen me than: ke mönya hnyi bong ang? hawa, adre me he hnân eû ame he than ka bi hwaban könya

ge hwaban a helae? 37 Ö u hnö nya athnyabaem he ka hmetu m' oge me mok hnyi anyik taun cicö hu cica me bai. Ke wâ bi ang athnyabaem jia Kimeama; hamen he ka tha he me than a tuhök; me u me he ka ânyâ kâu wem. 38 Me than ame thu, ka habe, Ame he Kimeama ka tha he mönya, me oge me he ka ânyâ kâu wem bi, haba ûnyi u je ha könya me oge me he bi nya ka ânyâ. 39 Ke ame he hanyâûâ Joridano tavat hia, k' ame hanyâûâ minya than: ke than ame ûcimhnyimak me Bazilai me hahnahicâ; me e ame hmetu ka hnyi hnyaban.

40 Me haba than ame he hanyâûâ Gilegala ai, ke Kimeama ame tha he mē: ke ame su than ge at Juda hia thithö, me hafiny at Isaraela. 41 Ke wâ bi, ame he at Isaraela hia thithö ka than, me ha ka than, ka habe, Anyin a ieû a hom duöngi u je liamekeiny möhmun a at Juda, me hom than me anyin lap, me tavat hia atö Davita a tha ödrin më he ka hanyâûâ Joridano? 42 Haba at Juda hia thithö adre me thu ka at Isaraela, ka habe, Anyin a iate m' öhmun than: ke can ieû ame hmönyibun köhmun can ûnyi e? E hu hnöhmun hna han ûnyi ge than? e bu omjehehmun ûnyi gan? 43 Me haba at Isaraela adre me thu ka at Juda, ka habe, Ten je ke keihen gahmun unyin than, ke öhmun e hu beönua hubun unyi Davita: ke ieû gabun öbun e hûkötiöhmun, me ca me ûhnenamö möhmun he ka ohmeto tuhöhmun? Ke e hwege hofuc hwan at Juda hon hofuc hwan at Isaraela.

HNYIMAKAN 20.

E e hu eling ke at Belial, Seba ien, nöku Bikeri, at Beniamina: ke e ame tûâ trutru, me ha, ka habe, E ba ke keihöhmun unyi Davita, ka ba jekhöûhmun unyin laku Jese: vese but ka hnyi umöbun je uma mano, Isaraela lö. 2 Me tavat Isaraela hia thithö, adre me vese but ga Davita, hotu Seba nöku Bikeri: ke so bi at Juda adre me kece ka tuhödrin, ûheny Joridano ke ne o but Jerusalema.

3 Ke Davita ame o but ka hnyi umen uma hnyi Jerusalema; haba than ame hom je momo a ten a anyin je momo, waleji e ame ip he ka tuö uma, me ip ödrin hongot ke momo ac metâ ûnyi hnyi taun, hnyi uma ceat, me haödrin, ke e ame ca ka habe, Löng ju, löng ju; ö öbun me ha

hnyi bong ödrin e mokcu hnyin ödrin e laba helâ me safac.

4 Haba than ame ha kö Amasa, ka habe, Ukhacaköuâ thö könya at Juda e tiga ca um dö je bong a kun, ke u me he minya ka hnyi hanen. 5 Me Amasa ame he he ka ûkhacaköuâ at Juda: ke e bec hnyi ûen adre thu. 6 Haba Davita ame ha kö Abisai, ka habe, Ame he walang ang Seba nöku Bikeri ka okongu ötin hu Abasoloma: he thö ka hom lathnyabainy tuhâm, me hnu e, wâ e nye hu gan je taun adre bi haginy ge veto, me kec gatin. 7 Ke ame he hoton je atö Joab, me at Kerethi, me at Pelethi, me tavat hwege his thithö: ke ödrin e didrut ûheny Jerusalema he ka hnu Seba nöku Bikeri. 8 Ke ödrin e o but hnyi veto ae gan hnyi Gibeona, me Amasa ame o he ka ûkhanö mödrin. Ke Joab ame weikâ ge ûkhaûen vat, wale e ame khavâ, ke hnyi hon e wen hnyekon me hele vat adre ohmâ ka hnyi li jevan hnyi tangen; ke e ame tiga he me ame kölu but hele vat. 9 Ke Joab ame ha kö Amasa, ka habe, U so bi, muma? Ke Joab ame kât wai Amasa ge hnyamen a meta he ka ûcimhnyimak mē. 10 Ke ame ca ûnykûme bi Amasa ge hele vat hnyi hnyamö Joab: ke e ame dâ hnyekon, me ame hingölö but tang tiny hnyikânâi, ke a ca kot e hmetu; ke e ame mokcu. Ke Joab me Abisai liamekeiny mē ödru me hnu Seba nöku Bikeri. 11 Ke ame todrö unyin ke hidröu atö Joab, me ha, ka habe, Haba at a hiö Joab, me at ame hiö Davita, me hamen he ka he hotu Joab. 12 Ke Amasa ame mokut hwihwiö hnyi dren eû hnyi wanben gethen. Ke a wâ but a g' ame todru tavat hia, me e ame hum Amasa ûnyi hnyi gethen ka hnyi hnyot, me tube ge ûkhaû, anyin e ame wâ a ga todru tavat ödrin ka o me wâ e. 13 Ke a his but hom e ûnyi hnyi gethen, me ame he hotu Joab tavat hia he ka hnu Seba nöku 14 Ke e ame vheno je tribu anyin Bikeri. at Isaraela hia ke ne o but Abela, me Bethe-maka, me at Beri hia: me ödrin e ûkhacaköu me hnyi he hoton. 15 Ke adre me o me thelöng e hnyi Abela hnyi Bethemaka, ke ödrin e ûkhöûnâ göranyi kâna cicö taun, ke ame tot ûnyi e cicö hak veto: ke haba tavat hia unyi Joab adre me kokot hna up hak, me me ta but. 16 Ke ame dit ködrin. Ke a ire ip ödrin ke ne o but kö Joab, ka habe, Aiö u, m'inye he ka fuc

ka habe, E. Me e ame ha kâu, ka habe, Löng ju hofuc hwan athnyabaem a momo. haingen momo, ka habe, Adre me labö ha ehac, ka habe, Adre me he ka hnö wia hnyi Abela; me me bi obiny ju. 19 Inya hnyei ae hut hnyi Eferaima, Seba ien, nöku Bikeri, ame hai hnyamen ka than, Davita: ûheny hnyi taun. Haba momo ame ha kö Joab, ka habe, Wâ bi, adre me he ka khúà köu ban ûnyi hnyi hna up hak. 22 Me haba momo ae metâ ame he ka Me ödrin e subâ but bö Seba nöku Bikeri me khûâ kö Joab. Me e ame tuâ trutru me ödrin e vese thö ûnyi hnyi taun ka hnyi umödrin je uma mano. Ke haba Joab ame hmetu Jerusalema ai ka

23 Ke haba Joab me e taben je utbavat hia anyin at Isaraela: ke Benaia nöku Jehoiada me ban ka at Kerethi, me Pelethi: 24 ke Adorama at ame ō fat: ke Jehosafata nöku Ahiluda at ame oûnykúmea: 25 ke Seva at ame sihnalimen: ke Zadoka me Abiathara li at bihut: 26 ke Ira minya, at Jaira, at ame musi unyi Davita.

HNYIMAKAN 21.

KE e hu hmiâ hnyi ûö Davita a kun hunainy, ke huna me ke huna ; ke Davita ame elâm hnyimakö Iehova. Ke Iehova ame thu, ka habe, Ga Saulo me anyin lap ame hingâlâ dra, anyin a e ame hlingå at Gibeona. 2 Haba than ame hawâ at Gibeona me ha ködrin, (ke ca hanen lakon Isaraela at Gibeona, ke hanen je kolon at Amora; ke a hia but lakon Isaraela khemanyin ködrin: ke Saulo ame elâm he ka kuc ödrin can weny ae gan Davita ame ha ka at Gibeona, ka habe, Ieû oge me he ka ânyâ hobi köbun? ke oge me he ka bi hwaban ge ieû, me öbun me Isaraela; ke Davita ame utut, tha e

köu. 17 Me e ame hakekeny kâu, me haba at Gibeona ödrin e thu, ka habe, E haingen momo ka habe, Joab u? Haingen, ca wehmun sileva me gol ûnyi ga Saulo ame ne anyin lap; ke ca hanymöhmun he ka hlingâ ke at hnyi Isaraela. Ke haingen, Haingen, ka habe, Oge me löng. 18 Me ka habe, Oge me he ka ânyâ hobi köbun ûnyi öbun e he ka ha. 5 Me ödrin e thu ka than, ka habe, Haba at a ohi' öhmun, me heleû deny gahmum, me me ohi' öhmun, hanen tavat adre behnahic me hnathu m' öhmun e ca laba hnyi hnyei hia iny at hnyi Isaraela: ke u je elâm he ka ohia Isaraela, 6 ame he ka ham köhmun seven taun a hinyen hnyi Isaraela: can ieû u lakon obaga me öhmun e he ka uhni ödrin me he ka utâ jekhöû Iehova? 20 Ke hobi kö Iehova hnyi Gibea i Saulo, wale Joab ame thu me ha, ka habe, Ohe, Ohe, hnö Iehova hna ûca. Ke haingen than, oge me ca he ka utâ me ohia. 21 Ca ka habe, Oge me he ka ham ödrin. 7 Ke bongon e: ke so bi haba ke at a aten than ame omeli Mefiboseth, noku Jonathana nöku Saulo, can hna khemanyin anyi Iehova a wanbödru, wale wanbö më hna but at e, me oge me he ka he but Davita me Jonathana nöku Saulo. 8 Ke haba than ame hom li baga laku Rizepa momo nöku Aia, wale e ame hnokoâ ga Saulo, jia Aremoni me Mefiboseth; me ta baga a thabûng laku Mikala momo nöku Saulo, wale e ame hnokoâ ga Aderiela nöku Bazilai at Mehola: 9 ke e ame ham ödrin ka hnyi hnyamen at Gibeona, ke ödrin e uhni ödrin hnyi bucen hnyi hnyimakö Iehova, ke ödrin a tha ta hia but a ödrin seven ke adre hling' ödrin hnyi ûen ibi hwân menu, hnyi hna hwân dö meno 10 Ke Rizepa momo nöku Aia ame hom mano ae gan nân me ulolo hobi kâu bi hon kic, hwan hnyi hnyimakan menu ke ne o but ame ta we hudrin ûnyi hnyi drany; ke e ame ca hna je meno ame gå ethö he ka laba hudrin hnyi lany, me je menoiny hnyot hnyi lit. 11 Ke adre me thumetu Davita wale ge hna ânyâ hnö Rizepa momo nöku Aia, wale momo anyi Saulo. 12 Ke habe Davita ame he me hom je jeiö Saulo me je jeiö Jonathana a nokon unyin at Jabesi-gileada, tavat adre venâu e ûnyi hnyi gethen hnyi Bethe-san, wale hnen at Filisiti hna uhno hnyin, hnyi ûen at Filisiti ödrin e hlingö Saulo hnyi Gibeboa: 13 ke e ame hom ûheny e je jeiö Saulo me je jeiö Jonathana a nokon; ke ödrin e ûkhöûnâ je jeiödrin adre uhno. 14 Ke ödrin e konâm je jeiö Saulo me Jonathana a nokon hnyi hnyei Beniamina hnyi Zela, hnyi hu Kiso a kamen: ke ödrin e ânyâ ta je ûnyi hia hnen than hna hmá ka lakon Isaraela me Juda:) 3 ke húna. Ke hwaban e Khong ame löng hodrin ge hnyei.

15 Ke haba at Filisiti ödrin e vat hmetu e he ka hahnahicâ jekhöû Iehova? 4 Ke me lakeiny, me vat me at Filisiti: ke ame sēnyin Davita. 16 Ke haba Isebi-benobe, wale hanen lakon at ae beû, ke kun ta haded sekel bras ihmakiny dân ö, ke adre oweikâ e ge hele vat ae teb ûnyi, e ame ûnykûme he ka kuc Davita. 17 Ke haba Abisai nöku Zeruia ame hom hadruâ, me kot e, me hlingå at Filisiti. Ke haba lakei Davita ödrin e khemanyin kâu, ka habe, U me ca he hmetu he ka tha he möhmun ka vat, wâ e nye omoko lamepainy Isaraela.

18 Ke hwaban e, e hu vat hmetu me at Filisiti hnyi Gob: ke haba Sibekai at Husa ame hlingö Saf, hanen lakon at ae beû. 19 Ke e hu vat hmetu me at Filisiti hnyi Gob; ke haba Eleanana nöku Jaareoragim at Bethe-leema ame hlingâ liamekeiny me Goliatha at Gatha, ke haba 11 Ke e ame laba hon kerubi, me gå: taben anyin ö helâ me utöiny ûnyi hnân hwâwâ mano. hnyi Gatha, ke eling at ae beû hmâ, ke ûsa siks je banyen hnyi li hnyamen, me siks je bacan hnyi li can, wale twente foa ûseiny; ke ame hnokoâ minya e hnen at | ae beû. 21 Ke e ka humbasö Isaraela, haba Jonathana nöku Simea a liamekeiny me Davita ame hlingå e. 22 Wale hnyat a vak eling nokon at ae beû adre hnokoâ hnyi Gatha; ke ödrin e ta but ge hnyamö Davita me lakeiny.

HNYIMAKAN 22.

K E Davita ame ha kö Iehova je hofuciny khumöng ang hnyi bong Iehova ame omelö e ûnyi hnyi hnyamen je iwahnaihmiöny mē hia, me ûnyi hnyi hnyamö Saulo: 2 haingen, ka habe,

Iehova kicik, me hnök hnabå, me at a

omeli nya, walönya ang ;

3 E Khongon kicik, oge me he ka labageju kâu ;

E becik, me faoiny meno hnân omeli nya, me tabök tap ae görany, me hnök hna he ka kec kâu:

At ûhömeli nya lö, u je omeli nya ûnyi hnyi ûokonguny.

4 Oge me he ka hongot kö lehova, e ûcû he ka ogânâ :

M' adre me he ka omeli nya ûnyi ge je iwahnaihmiöny mönya.

5 Anyin ame wadrö nya je waköiö adre me mekiny,

Ame oti nya je di anyin tavat ae kong.

6 Ame wadrö nya je töiny hedis: Oge hnok dö ge je tö adre me mekiny. 7 Oge me hongot kö Iehovo hnyi anyik vec, Eke, oge me hawâ Khanguk:

Ke e ame löng hok hnyi umen uma, Ke ame o but hwan anyik khöû ka hnyi li hnyikönyen

8 Ke ame bwebwet me öbubuny hmeledrany,

A okokok dö je taben drany Me bwebwet, anyin a e hmönyin.

9 Ame ölö hai ûnyi hnyi li hnyingöiny, Ke meic ame han ûnyi hnyi hnyimen: A möt dö je walep kâu.

10 E ame oto hwalo drany minya, me utut :

Ke e hu menekholom ae khöt eû hmelen li can.

Eke, adre me wâ e hon li labenyin ang. 20 Ke e hu vat hmetu 12 Ke e ame ânyâ menekholom hnân je

tungen igigilö e, K' ame ûkhöûnâ je köiö hnân je ûlâ ae haki ethö.

13 Adre omelö je walepiny meic Unyi ge hadröngöc hnyi hnyimakan.

14 Iehova ame ânyâ hendreng ûnyi hnyi drany,

Ke ame fuc At ae ti Beönua. 15 Ke e ame kunâ je fana me ovesei ödrin; Me hucuce, m' ödrin e monumonu.

16 Me manen dut je deny köiö ae gan, Adre me omanenâ je taben hmeledrany, Anyin a Iehova ame thawâ,

Unyi ge homenâiny li hnyingöiny. 17 E ame ûkhûnöng ûheny dö, e ame hum nya;

E ame lili nya ûnyi hnyi hnyin je köiö ae se;

18 E ame omeli nya ûnyi ge iwahnaihmiöny mönya ae hwege

Me tavat adre me hûkötiö nya; anyin a ödra hwege huk.

19 Adre me o könya hnyi bonginy anyik

Ke Iehova cik.

20 E ame hum nya minya ka hnyi dok ae gan:

E ame omeli nya, anyin a e ame senyin könya.

21 Iehova ame hia but bi hwaban könya hoton hwakecik ae wisa:

E ame bi hwaban könya hoton hauen li hnyamök.

22 Anyin oge me vheno je gethen de Iehova,

Ke oge me ca saû degecâ bi Khong me he monu but.

23 Anyin a e bi hnyi hnyimakök anyin je | 40 Anyin a u je oweikö nya ge man hobi hna owisa hia:

Ke oge me ca saû ge anyin je hnanyibu.

24 Ke ba kongik kau,

Ke oge me tuo nya, m' oge me ca hnyi monu.

25 Anyin a wale Iehova ame hia but bi hwaban könya, hoton hwakecik ae

Hoton hwakecik ae wisa hnyi hnyimakan,

26 U me he ka betenge ka at ame betenge bi,

U me he ka ti wisa ka at ae ti wisa ;

27 U me he ka hwakecin ae hau ka at ame hwakecin ae hau;

Ke u me he ka hwali ka at ame ânyâ hwakecien ae hwali.

28 Ke u me he ka omelö tavat adre me oevcâ:

Ke u me he ka wâ tavat ae bi gan, m' u me he ka ohnyikanai ödrin ju.

29 Anyin a u, Iehova lö, anyik lamepa: Ke ame he Iehova ka omelamâ anyik menekholom.

30 Anyin a ûnyi gam oge me wadring hon deö vat :

Unyi ge Khonguk oge me gâ hanyâûâ hna up haginy.

31 Haba Khong, e ti wisa deny gethen: Adre cubec hofuc ho Iehova;

E becidrin hia tavat adre me labageju

32 Anyin a ia Khong e ka ca Iehova? Ke ia kic e ka ca Khongutin ?

33 Khong anyik hnabâ ae hwege: Ke e ame su at ae ti wisa hnyi deny gethen.

34 E ame ânyâ li can me me helâ me aila: Me olabö nya hon anyik je dok ae

görany.

35 E ame nâ li hnyamök he ka vat; Me me oto cafana bras ge li benyik.

36 U je hia but ham könya becin ânyâm 'ûhömeli :

Ke ame oganö nya ge hwakecâm ae menyik.

37 U je hia but ogânâ je hna okca hmelik, Ke ame ca hauhau li hnyeûcak.

38 Oge hia but hnu hoton anyik je iwahnaihmiöny me ohi' ödrin;

Ke khaca oge me ca hmetuhmetu ke ne o but ame hi' ödrin hia but.

39 Ke oge hia but ohi' ödrin, me dâoi ödrin, me me ca khan' ödrin bi tot: Eke, ödrin e ta but hmelen li cak.

kâu vat:

U je hom ûhnyûkongu ödrin hmelik, tavat adre me tot könya.

41 Ke u je wia hoton könya je iwahnaihmiöny mönya,

M' oge me he ka ohi' ödra adre me hûkötiö nya.

42 Adre me bwebwele, ke ba at he ka omelö;

Kö Iehova, ke e ame ca thu ködra.

43 Me oge me kot omomonu ödra helâ me sesáiny káná,

Oge uti ödrin helâ me hmudrainy je gethen, me ulili ödra.

44 Ke u je hia but omeli nya ûnyi hnyi je iwatretra anyin ik hnyei;

U je tuö nya m' inye ban ta je hnyei bi : Ame he ka bi athnyabaik hnyei ae cakhanö nya.

45 Ame he je atkanyua ka nom könya: Ödra ka löng gak, me adre me he ka ling nya.

46 Ame he je atkanyua ka aû tot,

Me o hnyi öbubuny ûnyi hnyi hnyeutidra ae nedrong.

47 E möt Iehova; ke so e hnahic ut kicik; E so adre ogöranyâ Khongon kiciny melik:

48 Wale Khong at ame bi hwaban hnân hobi könya,

Me hom ûhnyûkongoâ ta je hnyei hmelik.

49 Me hum nya ûnyi ge je iwahnaihmiöny mönya:

Eke, u je ogöranyi nya hudrin adre me tot könya:

U je omeli nya ge at ame ûokongun.

50 Anyin a wale oge me he ka ole köu Iehova hnyi wanben ta je hnyei, Me khumöng me ogânâ iâm.

51 E ame omelö gan hmâ hnân hobi kâu than a ûnyi gan:

Me omanenâ ibetengiö ka at e ame hû, Kö Davita me je mâtrâniny nyiele balua.

HNYIMAKAN 23.

E walang je hofuc a biliny ho Davita, Haingö Davita nöku Jese, Ke ame ha at adre me ogöranyâ, At a hû hnen Khongu Jekob, Me at a ânyâ je khumöng ae hnebwia anyi Isaraela:

2 Hanu Iehova ame fuc ûnyi gak,

Ke e bi hnyi bohmök hwan hofuc. 3 Ame ha Khongu Isaraela, Ame fuc könya kic anyi Isaraela: At ame musö tavat hnyi wisa Ame musi me outen Khong;

4 Ke e ame he ka helâ me lany hnyi hnyomakatu, hnyi ûen ame o seûnö, Hnyomakatu ae ba ûlâiny; Hnyi ûen ame kû hna önying ûnyi hnyi kânâ.

Hnyi lany ae hadröngöc hwaban we. 5 Ke ca helâling anyik lap me Khong; Ke so bi e ame ânyâ mönya ûhihinyköu ame ca ba balua.

Adre penapena ta je ûnyi hia thithö hnyin, ke hwege:

Anyin a melik hia, me wek hia, Ke so bi e ame tiga ca okûâ e.

6 Ke ame he tavat Belial hia thithö ka helâ me je ûdedö adre degec,

Anyin adre me ca he bi ka kât je hnyam:

7 Ke haba at ame mâdrâ Ame he ka hu fao me taben ö;

Ke adre me he ka thong degecâ ge meic hnyi hnen.

8 Ke walang ien tavat ae hwege anyi Davita: jia Josheb-basebeth at Takemoni, homakan je taben; wale Adino at Ezeni, e ame kot eit haded hnyi ûen a khaca. 9 Ke hwaban e Eleazara nöku Dodai nokon at Aohi, ke at hnyi ta hnyat a kun ae hwege unyi Davita, hnyi ûen ödrin e humbasö at Filisiti adre me ûkhacaköu he ka vat, ke ame he but at Isaraela: 10 e ame tot, me kot at Filisiti, ke ne o but ame hmokun dut hnyamen, ke ame kece hnyamen ka hnyi hele vat : ke Iehova ame omelö gan hmâ hnyi bong eling; ke haba tavat adre me hmetu he ka sei thibi. 11 Ke hwaban e Sama nöku Age at Harari. Ke ame ûkhacaköu at Filisiti me me deö vat, wale baten utkânâ ae ûnöngöt ge je lentil; ke haba tavat adre me kec ge at Filisiti. 12 Ke e ame tot hnyi wanben utkânâ, me tuö e, me kot at Filisiti: ke Iehova ame omelö gânâ. 13 Ke ame utut hnyat a kun hanen je taben a thöte, me o kö Davita hnyi op Adulama, hnyi ûen menu : ke ame hunuma deö vat anyin at Filisiti hnyi thop Refai. 14 Ke e bi Davita hnyi hnyabâ, ke e Bethehabe, E na he ke at ka habelik ge an utbavat anyin at Filisiti, me se köiö hnyi an | Uria at Heth: ödrin thöte seven hia.

hnyi Bethe-leema hnyi homagoule, me hom kö Davita : ke so bi e ame höcö ic, ke e ame hingâlâ kö Iehova. 17 Ke e ame ha ka habe, Ohe, Than lö, oge me ca he ka ânyâ ûnyi eling: hawa, oge me he ka ijem dra dren hnyat ödrin e vheno deny mok? waleling me me ca ijem utköiö. A ânyâ ûnyi e ta hnyat eling a kun ae hwege 18 Haba Abisai liamekeiny me Joab nöku Zeruia, me at ae beönua hnyi ödrin kun. Ke e ame hai anyin ö ka tavat a kun ta haded me hling' ödrin, ke adre me tha hâiâ me ke li at. 19 Hawa e ca beönus soiny at e hon ke li at a lo? ke e ame taben ködru: ke so bi adre ca otilâ e hnyi kun ta hnyat a bân. 20 Me Benaia nöku Jehoiada, nokon ke at ae hwege hnyi Kabezeela, at ame ânyâ je ûnyi ae gan, e ame hlingâ li laku Ariel at Moaba: ke haba hnyi hunainy kiona, me e ame utut ka hnyi thop me hlingâ liona: 21 ke e ame kot ke at Aigupito ae hmanenang: ke hu ö dân at Aigupito; ke e ame utut kâu me uci, me e ame hûgûnâ ö ûnyi hnyi hnyamen at Aigupito, me hlingâ e ge dân ö. 22 Wale je ûnyi a ânyâ Benaia nöku Jehoiada, ke adre me tha hâiâ e me ke li at a ödrin kun ae hwege. 23 E beönua e unyin tavat a thöte, ke so bi adre me ca otilâ e hnyi kun a bân. Ke haba Davita ame otilâ e hon je obotkonginy.

24 Ke Asael liamekeiny me Joab, me, hanen hnyat a thöte; me Elekana nöku Dodo at Bethe-leema; 25 me Sama at Harod, me Elika at Harod; 26 me Helez at Paleti, me Ira nöku Ikis at Tekoa; 27 me Abiezera at Anathoth, me Mebunai at Husa; 28 me Zalemon at Ahoi, me Maharai at Netofa ; 29 me Hebeb nöku Baana at Netofa; me Itai nöku Ribai at Gibea hanen lakon Beniamina; 30 me Benaia at Pirathon, me Hidai ûnyi hnyi je wagewe hnyi Gasa; 31 me Abi-alibon at Araba, me Azemaveth at Bahurim; 32 me Eliaba at Salabin, hanen laku Jasen, me Jonathana; 33 me Sama at Harari, me Ahiam nöku Sarari at Arari; 34 me Elifelet nöku Asebai, nokon at Maaka, me Eliama nöku Ahithofela at Gilo; 35 me Hezerai at Karemela, me Paarai at Araba; 36 me leema lap tue anyin at Filisiti. 15 Ke Igala nöku Nathana ûheny Zoba, me Bani haba Davita ame ti beweny, me ha, ka at Gada; 37 me Zelek at Amona, me Nahari at Berotha at ame hom tilâ je om jehnyi Bethe-leema hnyi homagöule! 16 Me|hen vat anyi Joab nöku Zeruia; 38 me Ira ame he hnyat a kun ae hwege me haguta at Iethero, me Gareb at Iethero; 39 me

HNYIMAKAN 24.

K E ame ubahla hmetu thö hmönyin anyi Iehova kö Teorgala Iehova kö Isaraela, ke e ame kunö Davita ködrin he ka ha, ka habe, He thö ka aû at Isaraela me Juda. 2 Ke haba than ame ha kö Joab taben utbavat wale unyin, ka habe, He thö walang ka vheno hnyi wanben je tribu Isaraela hia, hwân hnyi Dana ke ne o but Bere-seba, me öbun e he ka aû tavat, me me khanö nya thö useiny tavat. 3 Haba Joab ame ha ka than, ka habe, E na he ju Iehova Khongom ka bi hanen ka tavat, ame ne ve ûseidrin, he ka osehia ge haded, me me wâ li emakan than a tuhök: anyin a ieû ame weny ûnyi eling than a tuhök? 4 Ke so bi e hwege hofuc hwan than hu Joab, me je taben vat. Ke Joab me je taben vat ödrin e didrut ge than, he ka aû tavat a at Isaraela. 5 Ke ödrin e he hanyâûâ Joridano me hunuma hnyi Aroera, hnyi ke keihen metân taun hnyi wanben hnyigöulen bucen e Gada, me cico Jazera ; 6 ke odrin e o but hnyi Gileada, me hnyei Tati-hodesi; ke ödrin e o hnyi Dana-jaan, me wadrâ Zidona, 7 me o but hnyi hnabâ hnyi Turo, me je taun hia anyin at Hivi me Kanana : ke ödrin e umo hnyi ke keihen Juda hnyi hwaiöu, hnyi Bere-seba. 8 Ke ödrin e hia but vheno hnyei hia, me ödrin e o hnyi Jerusalema obiny je tehi a naininy me twente je bong. 9 Ke haba Joab ame ham ka than ûseiny hna aû tavat: ke e hu hnyi Isaraela eit haded thauzan tavat hwege, tavat hok hele vat; ke faiv haded thauzan at Juda.

10 Me haba hnyeku Davita ame dâ e hwaban hnen hna aû tavat. Me haingö Davita kö Jehova, ka habe, Oge hia but inyî monu ae gan hnyi ûnyi oge me ânya: ke walang ang, Than lö, oge me khöû köu he ka hna but hulo anyin athnyabaem; anyin oge me ânyâ monu. 11 Ke a hmak dö Davita hnyi hnyomakatu, me ame o but hofuc ho Jehova kö Gada perofeta, at wâ unyi Davita, ka habe, 12 He tho ka fuc kö Davita, ka habe, Walang hofuc ho Iehova, ka habe, Inya oge me ip köu kun ta unyi; ûca thö khaca m' inye he ka ânyâ köu. 13 Ke ame o but Gada kö Davita, me thumeto e, me ha kâu, ka habe, Hawa, ame he ka o köu hmia hnyi em hnyei ke ne o but seven je huna i ke hawa, u je adre me ne kunâ mok ae cap hnyi em ame hia ju mok ae cap unyin at Isaraela.

hnyei ke ne o but kun ta bong? awe wâhmakhmetö thö hofuc oge me he ka ha hmeto ka at a kunö nya. 14 Haba Davita ame ha kö Gada, ka habe, E gan hma hlohlo gak: e so ate me ta walang ang ka hnyi hnyamö Iehova; anyin ae gan hmâ anyin ta je ibetengiö: ke ca he bi nya ka ta ka hnyi hnyamen at. 15 Me Iehova ame kunâ mok ae cap ka at Isaraela hwân hnyi hnyomakatu ke ne o but hnyi ûen adre me thu: me ame mokcu sevente thauzan tavat hwân hnyi Dana ke ne o but Bere-seba. 16 Ke hnyi ûen ame he angela ka lau hnyamen hon Jerusalema he ka okongoå, me haba Jehova ame ietra kong eling, me ha ka angela at ame ohia tavat, ka habe, Soju ; kât ju hnyamâm. Ke ame tot angela anyi Iehova hnyi hna huje hwit anyi Aruna at Jebusi. 17 Me Davita ame wâ angela at ame kot tavat, me e ame ha kö Jehova, ka habe, Me wâ ju, e kong hwakecik, ke oge me hia but ânyâ hwali: ke ieû a ânyâ je mamoe ang? ö u hai hnyamâm könya ke ûcon lap anyi cica.

18 Ke ame o but Gada kö Davita hnyi bong eling, me ha kâu, ka habe, Olö thö, me otilâ taben hut kö Iehova hnyi hna huje hwit anyi Aruna at Jebusi. 19 Haba Davita ame ölö hoton hofuc ho Gada, helâ me hna hûna hnö Iehova. 20 Ke Aruna ame bwele me wâ than me lathnyabainy ödrin e he kâu: ke Aruna ame didrut me nom hnyikânâi ka than. 21 Ke Aruna ame ha, ka habe, Ieû can a o thö than eang unyik? Haingo Davita, ka habe, He ka ûco möu hna huje hwit, me hnân otilâ taben hut kö Jehova, me me hia ju mok cap unyin tavat. 22 Ke Aruna ame ha kö Davita, ka habe, E so than tuhök ame hom me hudo ûnyi ae so kâu: wâ bi je bolok hnân hudiny leû, me je ûnyi hnân huje hwit me omjehen je bolok me hlogon: 23 haba ta je ûnyi hia eling, than lö, a ham Aruna ka than. Ke haingö Aruna ka than, ka habe, E so ame he Iehova a Khongom ka köp u. 24 Ke haingen than kö Aruna, ka habe, ohe ; ke so bi oge me he ka ûco möu ge hwaban: ke haba khaca oge me ca he ka hudo kö Iehova Khonguk je hudiny leû ame o gufa but könya. Me Davita ame ûco hna huje hwit me je bolok hwaban je sekel sileva a fifte. 25 Ke haba Davita ame otilâ taben bi hut kö Iehova eling, me hudo bekec ge je iwahnaibmiöny möu adre me je hudiny leû, me je hudiny ole. Ke Iehova hnu u ke ne o but kun ta tehi? ke hawa, ame kap je hna khöû hobi kâu hnyei, me

TUSINY JE THAN, TUSI A BAN.

HNYIMAKAN 1.

ABA Davita a than, me hingat ut ke se hia je hunainy; ke ödrin e khavâ e ge je imano, k' ame ca mage bi unvin. Me ame ha kâu lathnyabainy, ka habe, E so adre me he ka elâm blu hmai hobi kâu than a tuhök: ke hamen he ka tot hnyi hnyimakan than, me tuö e; ke e ame he ka mokut hnyi ûlaiâm, me me mage than a tuhök. 3 Me adre me elâm hnyi je ke keihen Isaraela hia ke hlu ae hmanenang, me ō Abisaga at Sunema me adre me hom ka than. 4 Ke ti hmanenang hlu; ke e ame tuö than me huliwa unyin; ke than ame ca kâlâ bi. 5 Ke haba Adonia nöku Hagitha ame bi gan, me ha, ka habe, Oge me he bi nya ka than: me e ame penapena je kariota, me tavat tabö hors, me tavat a fifte he ka bödrin ka wadring hnyi hynimakan. Ke ame ca ohmakâ e hnen kamen hnyi ta je ûen ehac, me ha kâu, ka habe, Ieû gam u me ânyâ helâng? ke e at ae ti hmanenang; ke adre hnokoå e hwabö Abasoloma. 7 Ke e ame ûhnenamö me Joab noku Zeruia, me Abiathara at bihut: me ödru me hadruö Adonia me he hoton. 8 Ke haba Zadoka at bihut, me Benaia nöku Jehoiada, me Nathana perofeta, me Simei, me Rei, me tavat ae hwege unyi Davita, ödrin e ca tha hien me Adonia. 9 Ke haba Adonia ame thân je mamoe me je bolok me je meno ae pipikhenya, hnyi veto anyi Zoeleth wale hnyi En-rogel ; me e ame hawâ je liamekeiny mē hia a lakon than, me hnyat Juda hia lathnyabainy than: 10 ke haba Nathana perofeta, me Benaia, me tavat hwege, me Solomona liamekeiny mē, e ame ca hnyi hawâ bi. 11 Haba Nathana ame ha kö Bathe-seba hinyö Solomona, ka habe, U me ca löng a ga musi but Adonia nöku Hagitha, ke ca khanö Davita bi a tuhötin ? 12 Ke walang ang oge me ûsabö möu, m' u me he ka omeli u bi me nokom a Solomona. 13 He thö ka dit kö Davita than me ha kâu, ka habe, Than lö a tuhök, u je ca khemanyin konya athnyabaem, ka habe. E hnathu ame he Solomona a nokom ka than

ke anyin a ieû ame musi but Adonia! 14 Wå bi, u ka tiga ûhnenamö eling me than, me oge me he ka dit hotom, me ohnathoå hwâm hofuc. 15 Haba Bathe-seba ame didrö ka than hnyi hnyeule: a hingat hmönyin dut than ; ke Abisaga at Sunema bi athnyaba ka than. 16 Haba Bathe-seba ame iyâû me nom ka than. haingen than, ka habe, Ieû u je elâm i 17 Ke e ame ha kâu, ka habe, Tuhök lö, u je khemanyin ga Iehova Khongom ka athnyabaem, ka habe, Ame he Solomona a nokom ka than hwabök, ke e ame ke ka tabâ anyik 18 Ke wâ bi, walang ang ame musi but Adonia, ke ca khanö u than a tuhök: 19 ke e a hia but thân je bolok me je meno ae pipikhenya me je mamoe se se hia, ke a hia but hawa lakon than, me Abiathara at bihut, me Joab taben vat: ke Solomona athnyabaem, e ame ca hawâ bi. 20 Ke haba u, than lö a tuhök, ame bwele köu je li emakan at Isaraela hia, m'u me he ka ha ködrin at ame he ka taba theron anyin than a tuhök hwaban. 21 Ke a ne ba, adre me he ka hai kongu nya me Solomona a nökuk, u ka tha mokut ut me je lakâmâm. 22 Ke wâ bi, e ame tiga ûhnenamö me than, me ame o but Nathana perofeta. 23 Ke ödrin e ha ka than, ka habe, Wâ bi, Nathana perofeta. Ke e ame didrö ka hnyi hnyimakan than, me e ame nom ju hnyikânâi ka than. 24 Haba Nathana ame ha, ka habe, Than lö a tuhök, hawa, u je hia but ha, ka habe, Ame he ka musi but Adonia hwabök, ke e ame he ka tabâ anyik theron? 25 Anyin a e ame he but eja, me thân je bolok me je meno ae pipikhenya, me je mamoe ae se hia, ke e a hia but hauâ lakon than hia, me je taben vat, me Abiathara at bihut; ke wâ bi, ödri ne han me ic hnyi hnyimakan, ke ödrin e ha, ka habe, E so e möt than Adonia. 26 Ke haba inya athnyabaem, me Zadoka at bihut, me Benaia nöku Jehoiada, me Solomona athnyabaem, e ame ca hnyi hau' öhmun. wa, adre me ânyâ ûnyi eling ûnyi ge than a tuhök, ke u je ca omanená ka lathnyabaem, at ame he ka tabâ theron anyin than a tuhök hwaban? 28 Haba Davita than hwabök, ke e ame he ka tabâ anyik theron ! ame thu me ha, ka habe, Hawö Bathe-seba

hnyi hnyimakan than. 29 Me haba than ame khemanyin, ka habe, Kia inya Iehova at ame omeli nya ûnyi hnyi anyik ta je vec hia, 30 a oge me he ka ânyâ hnyi bong ang helâ me hnök hna khemanyin köu ga Iehova Khongu Isaraela, ka habe, E hnathu ame he Solomona a nokom ka than hwabök, me e ame he ka tabâ anyik theron hwabök. 31 Me Bathe-seba ame nom hnyikânâi, me ogânâ than, me ha, ka habe, E so e möt bi than Davita a tuhök nyiele balua. 32 Me Davita ame ha, ka habe, Hawö Zadoka thö könya at bihut, me Nathana perofeta, me Benaia nöku Jehoida. Me ödrin e o but ka than. 33 Ke than ame ha ködrin, ka habe, Tha he th' öbun me lathnyabainy tuhöbun, me otabö Solomona nökuk hon halek miul, me hom e Gihona ai: 34 me hamö Zadoka at bihut me Nathana perofeta, 35 Ke öbun e he ka he hoton, me e ame he je baitoiny taben hut. 39 Me haba Zadoka at bihut He thö ka hnyi hnyabam. e Gihona ai. ame hom faoiny meno taben wakaco ûnyi; hnyi Uma Mano, me hû Solomona. ödrin e tûâ trutru; ke ame ha tavat bia, ka habe, E so e möt bi than Solomona. 40 Me tavat hia adre me he hoton, ke ödrin e tûö je köwi me senyin ke gan hmâ senyin, me ame hmouca hmeledrany ge medi ödra. 41 Ke a löng ut Adonia m' ödrin hia thithö unyin, ödrin e hia but han. Ke a löng ut Joab ifucin trutru, me e ame ha, ka habe, Ieû ang ame mede hnyi taun? 42 Ke e ame tiga ha, me wâ bi, ame o but Jonathana nöku Abiathara at bihut: haba Adonia ame ha, ka habe, Didrö; anyin a u at ae so, me u me hom ûthumetu ae so. Adonia, ka habe, E, a hia but Davita than ohmâ hwan hofuc, waleji e ame ha gak, ka

thö. Me ame o momo ka than, me tot otilö Solomona ka than: 44 ke a hía but than tha kunâ e me Zadoka at bihut, me Nathana perofeta, me Benaia nöku Jehoiada, me hnyat Kerethi me Pelethi, ke ödrin e olaba e hon miul haleny than: 45 ke a hia but Zadoka at bihut me Nathana perofeta hû e hnân than hnyi Gihona: ke ödrin e o but ûheny e hnyi senyin me ame ū but taun. Wale mede öbun e löng. 46 Ke Solomona ame tabâ minya theroniny dökhu. 47 Ke wale minya ang, a o but je lakeiny than he ka ha hnahici Davita a tuhötin, me ha, ka habe, E so Khongom ame he ka obeönua iö Solomona hon iâm, me ogânâ anyin theron hon ânyâm theron: ke than ame nom ju hon hnen hna mokut. 48 Ke ame ha minya than, ka habe, Ole kö Iehova Khongu Isaraela at ame ham hnyi bong ang at he ka tabâ anyik theron, ke inya oge me wâ. 49 Me he ka hû e eling me me than bi hon at ame ot tavat hia a tha ödrin me Adonia, Isaraela: ke öbun e he ka tûâ trutru, me me todrö, me vese but. 50 Haba Adonia ha, ka habe, E so e möt bi than Solomona. ame outö Solomona; ke e ame tot, me kåt 51 Ke adre me ka tabâ anyik theron; anyin a e ame he thumetu Solomona, ka kabe, Wâ bi, Adonia ka than hwabök: ke oge me hia but wia e ame outö Solomona than: ke wâ bi, e ame me me tuhan at Isaraela me Juda. 36 Me kât je baitoiny taben hut me ha, ka habe, haba Benaia nöku Jehoiada ame thu ka Ö e khemanyin könya hnyi bong ang than, me ha, ka habe, Amen: e na helâ ju Solomona than a e ame ca he ka hlingâ e hna ha hnö Iehova, Khongon than a athnyabainy ge hele vat. 52 Haba Solotuhök. 37 Iehova a tha e möu than a mona ame ha, ka habe, Ame ne he ka ânyâ tukök, e na helâ minya ju ame he ka tha e hwakecin ae ûcû ame ca he ka kölu hnyime Solomona, me obeönua anyin theron kânâi ke leûnen ban : ke adre me ne he ka hon theron anyin than Davita a tuhök. wâ hwakecin ae kong gan, me e ame he ka 38 Me ame he Zadoka at bihut me Nathana mok. 53 Me Solomona than ame ûkhûperofeta, me Benaia nöku Jehoiada, me nöng, ke ödrin e hom e ûnyi hnyi taben tavat Kerethi me Pelethi, me olabö Solo- hut. Ke e ame o me nom ju kö Solomona mona hon miul hale Davita than, me hom than: ke Solomona ame ha kâu, ka habe,

HNYIMAKAN 2.

K E bakekeny dut ûen ame he but Davita ka mokcu; me e ame hûna kö Solomona a nokon, ka habe, 2 Oge me he ka vheno gethen deny aten hmeledrany hia: bethe hwege ju u, me hnyok baga thö; 3 ke tuö je hanymâm ûnyi ga Iehova Khongom, he ka vheno deny je gethen, me tuö anyin je hna hûna, me anyin je hnanyibu, me hnen je hna owisa, me hnen je hna otilâ, helâji me hna sihnalimen hnyi tusi anyi Mose, m' u me hnahic hnyi ta je ûnyi hia u me he ka ânyâ, me ta je dok u 43 Haba Jonathana ame thu me ha kö me he ka he kâu: 4 me me he Iehova ka

habe, Ame ne he lakom ka tuö dedrin je ka habe, Ö u ha kö Solomona than (anyin gethen he ka he hnyi hnyimakök hnyi a e ame ca he ka behânâ gam,) me me hnathu ge hnyekudrin ae bekhöt me hanu ham Abisaga könya at Sunema me öiök. ae bekhöt, (haingen,) ame ca he ka ba 18 Ke Bathe-seba ame ha, ka habe, E so; hwabâm hon theron hnyi Isaraela. 5 Ke oge me he ka ûhnenamö me than hobi haba khaca, e khanö u but waleji a ânyâ köu. 19 Haba Bathe-seba ame he kö könya Joab nöku Zeruia, waleji e ame Solomona than he ka ûhnenamö mē ga ânyâ ka li taben vat anyin at Isaraela, jia Adonia. Ke than ame tot he ka ûkhanö Abinera nöku Neri, me Amasa nöku Jether, mē, ke e ame nom kâu, me laba hon anyin a li at e ame hlingâ, me hingâlâ dren vat theron, me kunâ he ka ip ke theron hobi hnyi ûen hnahic, me ip dren vat hon wen kâu hinyen than; ke momo ame laba hnyi hnyekon hnyi hnyin, me hnyi tangen ke keihen a metân. 20 Haba momo ame hnyeûcan hnyi li can. 6 Anyin a wale ha, ka habe, Inya oge me sumatö u ge ke ânyâ thö hoton ânyâm metâ, me ca hna ong ûnyi a khaca; ca he ka behanö nya. ban ae hûen ka utut ka hnyi erkemok Haingen than, ka habe, Bai, sumâtâ thö: hnyi hnahic. 7 Ke u me he ka betenge anyin a oge me ca he ka behânâ gam. ge laku Bazilai at Gileada, ke ödrin e he ka hnyi han hnyi ânyâm laulau: anyin a helâe ödrin e he könya hnyi ûen oge me kec ga Abasoloma liamekeiny möu. 8 Ke wâ bi e unyâm Simei nöku Gera at Beniamina ûheny Bahurim, ke e ame hangö nya ke hwege hnen hna ûhangö waleji hnyi bong oge me he hnyin Mahanaima ai: ke so bi e ame utut he ka ûkhanö mönya hnyi Joridano, me oge me khemanyin kâu ga Iehova, ka habe, Oge me ca he ka hlingö u ge hele vat. 9 Ke walang ang u me ca he ka ha a e ba anyin monu, anyin a u at | ae metâ, ke e khanö u ûnyi ae ûcû he ka ânyâ kâu, ke u me he ka hom ban ae hûen | ka hnyi erkemok ge dra. 10 Ke Davita ame tha mokut me lakamen, me adre me konâm e hnyi taun anyi Davita. 11 Ke haba ta je bong ame musi hnyin Davita hon at Isaraela, me, fâte je huna: seven je huna e ame musi hnyi Heberona, ke thöte theri je huna e ame musi hnyi Jerusalema.

12 Ke Solomona bi ame tabâ theron anyi Davita a kamen; ke adre ti ohmâ dokhon dökhu. 13 Ke haba Adonia nöku Hagitha ame o kö Bathe-seba hinyö Solo-Ke haingen momo ka habe, Hawa u me oâ hnahic? Haingen, ka habe, E ke. 14 Me e ame ha ka momo, ka habe, E hu hok hofuc he ka ha köu. Haingen, ka habe, ha thö. 15 Haba e ame ha, ka habe, e khanö u a hanymök dökhu, ke haba at Isaraela hia ödrin e tha hnyimaködrin könya me inye than; ke so bi adre wia bi dökhu, me adre ham bi ka keik, anyin a Iehova ame ham kâu. 16 Ke wa-

21 Haingen momo, ka habe, He ka ham Abisaga at Sunema kö Adonia liamekeiny möu me âiân. 22 Haba Solomona than ame thu me ha ka hinyen, ka habe, Anyin a ieû u me sumatö Abisaga at Sunema hobi kö Adonia? sumâtâ minya thö dökhu höbi kâu; anyin a tuhök e; a hobi kâu bi, me Abiathara at bihut, me Joab nöku Zeruia. 23 Haba Solomona than ame khemanyin ga Iehova me ha, ka habe, Ame he Khong ka ânyâ helâe könya me bi hanen minya, a ne ca ha Adonia hofuc e hnân hangâ e bi. 24 Awe, kia inya Iehova, at ame ohmö nya, me olabö nya hon theron anyi cica Davita, me at a bi hnyabak, helâ me hnen hna ha bânâ, a g' adre me he ka hlingö Adonia hnyi bong ang. 25 Haba Solomona ame kunö Benaia nöku Jehoiada; ke ame kot moko e. 26 Ke haba than ame ha kö Abiathara at bihut, ka habe, He thö Anathoth ai ka hnyi em hnyei; anyin ae ûcû u me he ka mok : ke oge me ca he ka hlingö u walang ang, anyin a u je hom tilâ tang tangö Iehova a Than hnyi hnyimakö cica Davita, ke can u je hom vec hnyi ta je ûnyi hia ame vec cica hnyin. 27 Me haba Solomona ame obö Abiathara ûnyi hnyi hanymen at bihut kö Iehova; me me ohwâdâ hofuc ho Iehova, waleji a ha ge lap anyi Eli hnyi Silo. 28 Ke Joab ame long ûthumetu eling: anyin a hia but Joab he hoton Adonia, ke so bi a ca he hotu Abasoloma Me Joab ame kec ka hnyi Uma Mano umö Jehova, me kât je baitoiny taben hut. 29 Ke adre me thumetu Solomona than a ga kec dö Joab ka hnyi Uma Mano umö lang ang inya oge me sumatö u ge ke ûnyi | Iehova, ke wâ bi e but hnyi taben hut. a khaca, u me ca he ka behânâ. Haingen Me haba Solomona ame kunö Benaia nöku momo, ka habe, Ha thö. 17 Haingen, Jehoiada, me ha, ka habe, He thö ka kot.

Mano umö Iehova, me ha kâu, ka habe, Walang hofuc hwan than, ka habe, Aiö u. Haingen, Ohe; oge ma he ka mok ang. Me Benaia ame hmeto hofuc ka than, me ha, ka habe, Ame ha helâng Joab, ke e ame thu könya helâng. 31 Ke haingen than kâu, ka habe, Ânyâ thö helâ me hnen hna ha, ke kot ju, me konâm e; m' u me he ka ohia dra ae ba hnyikongon, waleji a hingâlâ Joab ûnyi gak, me ûnyi ge lap anyi cica. 32 Ke ame he Iehova ka ohmeto dren ka hnyi hon ban bi, anyin a e ame kot li at ae wisa me so hon, me hling' ödru ge hele vat, ke ca khanö cica Davita, wale jia Abinera nöku Neri, taben vat anyin at Isaraela, me Amosa nöku Jether taben vat anyin at Juda. 33 Ke ame he hmetu drödru ka mokut hon bö Joab me hon ban je mâtrâniny nyiele balua : ke ame he ka hu hnahic ûnyi ga Iehova nyiele balua kö Davita, me je mâtrâniny, me anyin lap, me anyin theron. 34 Me haba Benaia nöku Jehoiada ame he, me kot hlingâ e; ke adre me konâm e hnyi umen uma hnyi hnyebuba. 35 Me haba than ame otilö Benaia nöku Jehoiada hon je utbavat me hwaban: ke than ame otilö Zadoka atbihut me hwabö Abiathara. 36 Ke haba than ame ûkhûnöng he ka hawo Simei, me haingen kâu, ka habe, He thö ka bi umâm uma hnyi Jerusalema, me laba eling, ke ca he bi ka hnyi hoton hak. 37 Anyin a anyi bong u me he ka he didrut me hanyâûâ wagewe Kideron, wâhmakhmeto ju a u me he ka mok: ame he ka mokut hon bâm drâm bi. 38 Haba Simei ame ha ka than ka habe, E so hna ha : ame he athnyabaem ! ka ânyâ helâ me hnâm than hna ha. Ke haba Simei ame laba hnyi Jerusalema e se hia je bong. 39 Ke hwaban kun ta huna me ame kec li lathnyabai Simei kö Akisa, nöku Maaka, thaniny Gatha. Ke ödrin e thumetu Simei, ka habe, Wâ bi, haba li lathyabaem ödru but Gatha. 40 Haba Simei ame todrö, me hûkâlâ taben hon haleny asina me he Gatha ai kö Akisa he ka elâm li lathnyabainy hlu: ke Simei ame he me hom anyin li athnyaba ûheny Gatha. 41 Ke adre me thumetu Solomona a Simei ame he Gatha ai ûheny Jerusalema, ke a o hmetu thö. 42 Haba than ame ukhûnöng he ka hum Simei, me ha kâu, ka habe, Hawa, oge me ca kunö u he ka khemanyin kö Iehova, me ha hwegiâ köu, ka habe, Wâhmakhmeto ju a u me he ka baem hnyok ae metâ he ka owisa ka lakem,

30 Haba Benaia ame he ka hnyi Uma|mok hnyi bong u me he ka he hnyöu ai, me he monu me ngenu? ke u je ha könya, ka habe, E so hofue oge me löng. 43 Ieû can u je ca vheno hna khemanyin kö Iehova, me hnanyibu oge hûna köu? 44 Ke haba than ame ha minya kö Simei, ka habe, U je wâhmakhmeto but ae kong hia eû hnyi hnyekom, waleji u je ânyâ kö cica Davita; ke ame he Iehova ka bi hwaban ânyâm monu hon bi bâm, 45 ke ame he Solomona than ka hnahic, ke ame he ka tet hmâ theron anyi Davita hnyi hnyimakö Iehova nyiele balua. 46 Haba than ame kunö Benaia nöku Johoiada me e ame he me kot hlingå e. Ke hmå but dökhu unyi Solomona.

HNYIMAKAN 3.

K^E haba Solomona ame hwân he ka liameûngon me Farao than Aigupito, anyin a e ame hom hlu nöku Farao, me hom e ka hnyi taun anyi Davita, ke ne o but e ame mē um dö op umen uma, me uma umö Iehova, me hak veto igigilö Jerusalema. 2 Ke so bi haba tavat adre bi hut hnyi je dok ae görany, anyin a ödra tiga ca um op uma umen iö Iehova ke ne o but hnyi je bong eling. 3 Ke Solomona ame hnyok kö Iehova, k' ame vheno je hnanyibu anyi Davita a kamen; ke so bi e ame hudo me leû utö ae bo so hnyi je dok ae görany.

4 Ke haba than ame he Gibeona ai he ka bi hut eling; anyin a haba wale dok ae görany ke gan bi : khaca thauzan je hudiny leû ame hudo eling Solomona hon taben hut. 5 Ke Iehova ame manen kö Solomona hnyi Gibeona hnyi bwi hnyi hnyinghet: ke ame ha Khong, ka habe, Sumâtâ thö ûnyi oge me he ka ham köu. 6 Ke haingo Solomona, ka habe, U je betenge gan hmå ga cica Davita athnyabaem, hoton hnen hna' he hnyi hnyimâkâm hnyi hnathu, me hwakecin ae so, me hnyekon ae wisa köu; ke u je tuö hobi kâu ibetengiö ang ae gan, a u je ham kâu nokon he ka laba hon anyin theron, helâ me hnyi bong ang. 7 Ke haba walang ang, Iehova lö a Khonguk, u je otilö nya athnyabaem he ka than hwabo cica Davita: ke iny wanakat ae ûhnyûkong; ke ca khanö nya bongon he ka didrut me didrö. 8 Ke inya but ang a athnyabaem hnyi wanben lakem waleji u je uca, hnyei ae gan, ae pason he ka ha ûseiny, ke ca hnân aû anyin ae se hia. 9 Ö u ham könya athnyaanyin a ie at ae khana he ka owisa ka lakem ae gan helâng ! ·10 Ke haba hofuc ho Solomona me so ka Than, wale ame sumâtâ ûnyi eling. 11 Ke haba Khong ame ha kâu, ka habe, Anyin a u je sumâtâ ûnyi eling, ke u je ca sumâtâ he ka möt beû hobi köu bi, ke u je ca sumâtâ omjeû hobi köu bi, ke u je ca sumâtâ me me mok je iwahnaihmiöny möu; ke u je sumâtâ bi metâ hobi köu m' u me wâhmakhmetoâ he ka owisa; 12 awe, oge hia but ânyâ helâ me hnâm hna ha: me wâ bi, oge hia but ham köu hnyok ae metâ me wahmakhmeto; ke ba ke at a helâ möu ehac, ke haba khaca, e ba ke at ame he ka ûcû möu ame he ka o 13 Ke oge hia but ham minya köu ûnyi u je ca sumâtâ, wale omjeû me he ka lung, me me ca he bi ka ûcû möu ke than, hnyi bongom ta je bong hia thithö. 14 Ke u je ne he ka vheno dek je gethen he ka tuö anyik je hnanyibu me hnök je hna hûna, helâ me hnö Davita a kâmâm hna vheno, me oge me he ka osehia bongom je bong. 15 Ke ame hmak dö Solomona, me wâ bi, ame bwi: ke e ame o Jerusalema ai me tot hnyi hnyimakan tangen ûhihinyköu anyi Iehova, me hudo je hudiny leû, me je hudiny ole, me ânyâ bijeû ka lathnyabainy hia.

16 Ke ame o but ka than li momo hnyi gethen, me tha tot hnyi hnyimakan. Ke ame ha ke momo, ka habe, Than lö, oge laba me momo ang hnyi uma a khaca; ke 18 Ke oge me hnokoâ hnyi uma eling mē. haba hnyi bong a kuniny hwaban hnök hna hnokoâ, haba momo ang ame hnokoâ minyâ; öhmu thibi; ke ba ke at unyihmu hnyi uma, ke hake öhmu ke hnyi 19 Ke ame mokcu nokon momo ang hnyi hnyinghet; anyin a e ame hwiö taköû. 20 Ke e ame todrö wanbenset, me hom nökuk da gak, e ka tiga mokut bi nya athnyabaem me ip e hnyi ûlainy, ke e ame ip bi nokon a mokcu hnyi ûlaik. 21 Ke iny ka hmak dö hnyi hnyomakatu he ka asen nökuk, me wâ bi a mokcu : k'oge hia but wâhmakhmeto e hnyi hnyomakatu, me wâ bi, a ca nökuk bi waleji oge hnokoå. 22 Ke haingen ke momo, ka habe, Ohe, nökuk bi ang ae möt, ke ka nokom e ae mok. Ke haingen momo, a bân, ka habe, Ohe, nokom bi e ae mok, ke ka nökuk bi ang ae möt. Wale hnödru hna ha hnyi hnyimakan than.

m' inye he ka wâhmakhmeto so me kong ; nokom bi e ae mok: ke haingen bi ke at, ka habe, Ohe, nokom bi e ae mok, ke ka nökuk bi ang ae möt. 24 Ke haingen than, ka habe, Hö jem könya hele vat. Ke ödrin e hom ke hele vat ka hnyi hnyimakan 25 Haba than ame ha, ka habe, than. Kave luâ but wanakat ae möt, me ham ke keihen ka ke at me ke keihen ka ke at. 26 Haba momo hinyen wanakat ae möt ame ha ka than, anyin a e ame hnyok ka nokon, ka habe, Than lö, ham kâu wanakat ae möt, ke ca he bi ka hlingâ. Ka ame ha bi ke at, ka habe, Awe me me ca nökuk bi me ca nokom, kave luâ but. 27 Me than ame thu, ka habe, Ham ka at eji wanakat ae möt, ke ca hlingâ bi; e bi hinyen. 28 Haba at Isaraela hia adre me löng hna owisa hnen than; me adre me outen than: anyin adre me wâ a e unyin metâ he ka owisa ûnyi ge Khong.

HNYIMAKAN 4.

TABA Solomona than, me e thaniny at Isaraela hia thithö. 2 Ke walang je taben unyin; Azaria nöku Zadoka at bihut; 3 me Eliorefa me Ahia, li laku Sisa, li at sihnalimen; me Jehosafata nöku Ahiluda. at ame oûnykûmeâ; 4 me Benaia nöku Jehoiada, taben je utbavat; me Zadoka me Abiathara, li at bihut; 5 me Azaria nöku Nathana, taben tavat tue; Zabuda nöku Nathana, obotkong me ame tha hnyok me than; 6 me Ahisara ame tuö hnyaba; me Adonirama nöku Abeda at ame ō fat. 7 Ke twelv obotkongi Solomona hon at Isaraela hia ke hanymödrin he ka bi an than me anyin lap: ûsa khaca tehi ködrin ka bi han hnyin hnyi huna. 8 Ke walang je iödrin: Bene-huro, hnyi hnyei ae hut hnyi Eferaima: 9 Bene-dekera, hnyi Makaza, hnyi Salabim, me Bathe-semes, me Elonabethe-hanan: 10 ke Bene-heseda hnyi Aruboth; ke hanymen hnyi Soko me hnyei hia Hefera: 11 ke Bene-abinadab hnyi hnyei ae hut hia e Dora; wale at a hum Tafatha hlu nöku Solomona me âiân bi: 12 ke Baana nöku Ahiluda, hnyi Tanaka. me Megido, me Bethe-seana hia a hakekeny Zaretana, hnyi hmelen Jezerela, hwan e Bethe-seana ke ne o but hnyi Abela-mehola, ke ne o but cico Jokameama: 13 ke Benegibera, hnyi Ramoth-gileada; e hu hanymen 23 Haba than ame ha, ka habe, Haingen bi hnyi je taun anyi Jaira nöku Manase ke at, ka habe, Ka nökuk ang ae möt, ke hnyi Gileada, me hnyi ke keihen Aregoba

hnyi Basana, sikste je taun ae gan adre up|hia igigilö. haginy veto me je ohmâiny a bras: 14 ke Ahinadaba nöku Ido, hnyi Mahanaima: 15 ke Ahimaza hnyi Nafatali ; e ame hum Basimathi hlu nöku Solomona me âiân: 16 ke Baana nöku Husai, hnyi Asera me Aloth: 17 ke Jehosafata nöku Parua, hnyi Isakara: 18 ke Simei nöku Ela, hnyi Beniamina: 19 ke Gebera nöku Uri, hnyi hnyei Gileada, hnyei i Sihona than Amora, me Oga than Basana; ke hake e thibi obotkong hnyi hnyei. 20 Ke e se hia at Juda me Isaraela, helâ me önyin köiö ûseiny, adre me han me ic me senyin.

21 Ke haba Solomona ame musö je dökhu hia hwân hnyi Wagewe ke ne o but hnyi hnyei iny at Filisiti, ke ne o but hnyi hnyiguölen Aigupito: ke adre me ham bwihlany me huliwa kö Solomona hnyi bongon ta je bong hia thithö. 22 Ke haba ö Solomona hnyi bong a khaca, me thöte je tulutiny falawa ae so, ke sikste je tulutiny ke falawa bi; 23 ten je bolok ae pipikhenya, ke twente je bolokiny hnyot, ke khaca haded je mamoe, ca ha bi je aila, me je zebi, me je imura, me je meno ae pipikhenya helâ me koto. 24 Anyin a e ame musö hia hnyi ke keihen ejem Wagewe, hwân hnyi Tifesa ke ne o but hnyi Gaza, hon ta je than hia hnyi ke keihen ejem Wagewe: ke e hu ûsoköu hnyi je ke keihen hia igigilö. 25 Ke haba at Juda me Isaraela hia adre me ve laba hnahic, hmelen haledrin je ûvine, ke hmelen haledrin je imeta, hwân hnyi Dana ke ne o but hnyi Bere-seba, hnyi ta je bong hia thithö anyi Solomona. Ke e hu ga Solomona fâte thauzan je hnyeuleny horse hobi kâu anyin je kariota, ke twelv thauzan tavat tabö horse. Ke haba je obotkong eling ödrin e bi ö Solomona than mödrin hia thitho ödrin e he ka hnyi laulau anyi Solomona than, ûsa khaca tehidrin: ke ba ke ûnyi ae hia. 28 Ke adre me hom bali me je thatûnyin hwit minya hobi kâu je hors me je meno ame he logot, ödrin e hom ka hnyi hnen hna laba hnyin, hoton je ve hudrödrin.

29 Ke Khong ame ham kö Solomona metâ me wâhmakhmetoâ ae ti gan, me hnyok ae gan hmâ, helâ me öny hnyi köiö. 30 Ke haba metâ anyi Solomona, me gan hon meta anyin tavat hia thithö e deiö, me meta hia hnyi Aigupito. 31 Ke e beönua anyin meta hon tavat hia thithö; hu Ethana at Ezera, me Heman, me Kalekol, me Dada,

32 Ke e ame ha ta je vejec a theri thauzan: ke haba anyin je khumöng, khaca thauzan me faiv. 33 Ke e ame ha bongon je ûö hwân ge arasi hnyi Lebanona ke ne o but ge hisop ame kû hnyi hna up veto: ke e ame ha minya ge je meno ae gan, me je meno ame gâ me je meno ame iyâû, me ta je wâ. 34 Ke ame o tavat ûhedrin hnyi je hnyei hia he ka löng metâi Solomona, ûnyi ge je than hia eang hmeledrany adre me löng ge anyin metå.

HNYIMAKAN 5.

K^E haba Hirama thaniny Turo ame kuna lathnyabainy kö Solomona; anyin a e ame löng a g'adre hû me me than hwaban kamen: anyin a Hirama ame labö hnyokö Davita. 2 Ke Solomona ame ûkhûnöng kö Hirama, me ha, ka habe, 3 E khanö u a e ca khanö cica Davita he ka bi uma hobi kâu iö Iehova Khongon can je vat igigilö, ke ne o but Iehova ame ip ödra hmelen li hnyeûcan. 4 Ke walang ang Iehova Khonguk ame omenö nya igigilö; e ba iwahnaihmiöny, ke ba ke ûnyi ae kong ame kû. 5 Ke wâ bi, oge me ûnykûme bi nya he ka bi uma hobi kâu iö Iehova Khonguk, helâ me Iehova ame ha kö cica Davita, ka habe, Haba nokom oge me he ka bi uma hobi kâu iök. 6 Ke walang ang u me he ka hûna he ka si arasi hnyi Lebanona hobi könya; ke ame he lakeik ka tha ödrin bi me lakeim; ke oge me he ka ham köu hwaban lakem hoton hnâm hna ha: anyin ae khanö u ae ba at gahmun ae khana he ka si utö helâ me at Sidona. 7 Ke a löng ut Hirama hofuc ho Solomona, me e ame senyin gan hmâ, me ha, ka habe, Ole kö Iehova hnyi bong ang, at ame ham kö Davita nokon ae metâ he ka musö hnyei eling ae gan. 8 Me haba Hirama ame ûkhûnöng kö Solomona me ha, ka habe, Oge me löng ut uthumetu u je hunâ könya: me oge me he ka ânyâ hia wem, ge ta je utö arasi, me ta je utö kop. 9 Ke hamen lathnyabaik he ka lelö je ûö ka hnyi köiö ûheny Lebanona: me oge me he ka ûhukhâlâköuâ je ûö he ka hâiâ tilâ hnyi köiö ka hnyi dok u me he ka kû könya, ke adre me he ka thang ut eling, me u me he ka kap; ke u me he ka ânyâ wek he ka ham jeû hcbi kâu anyik lap. 10 Me Hirama ame ham kö Solomona je utö arasi me je utö köp e ame weny. je laku Mahola; ke e lung hnyi ta je hnyei | 11 Ke Solomona bi ame ham kö Hirama je hwit a twente thauzan je tulut hnân|hnyi kic adre me hom ûnyi hnyin: ke adre han hobi kâu anyin lap, me je tulutiny wakaco adre kokot a twente: ame ham helâe Solomona kö Hirama hnyi ke huna me ke huna. 12 Ke Iehova ame ham kö Solomona metâ helâ me hnen hna ha bânâ kâu; ke Solomona me Hirama ödru me laba ûsoköu; ke ödru me ûhihinyköu.

13 Ke Solomona than ame ûca tavat ûheny Isaraela hia ; ke haba hna hûce at, me ödrin thöte thauzan tavat. 14 Ke e ame kun' ödrin Lebanona ai, ödrin ten thauzan hnyi tehi: khaca tehidrin hnyi Lebanona, ke lo li tehidrin hnyi hnyabadrin: ke hanymö Adonirama hon tavat adre ûca. 15 Ke ödrin sevente thauzan tavat atö Solomona tavat hije hok, ke eite thauzan tavat si utö hnyi je bucen; 16 ca ha bi je homakan adre tuö huliwa anyi Solomona, ödrin theri thauzan ke theri haded tavat musö tavat adre me bi huliwa. 17 Ke haba than ame ûkhûnöng he ka hom je veto ae gan hmâ, je veto ae ti ûnyi hnathu, hnân he ka ip taben uma ge je veto adre 18 Ke ame huliwan hnen tavat up uma atö Solomona, me tavat up uma atö Hirama, me tavat Gebali, me penapena je utö me je veto hnân up uma.

HNYIMAKAN 6.

E hnyi huna a foa haded ke eite wale ame he but hnyin lakon Isaraela anyi hnyi hnyei Aigupito, hnyi huna a vakiny musi anyi Solomona hnyi Isaraela, hnyi tehi Zif, wale tehi a loiny, me e ame ibi hwân op uma umö Iehova. 2 Ke haba uma ame op Solomona than hobi kö Iehova, sikste je kubit ibeûen, ke twente ûlauen, ke thöte kubit ibeûen göranyai. 3 Ke haba poretiko cicö dok ae kap hnyi uma, twente kubit ibeûen hoton ûlauen uma; ke ten je kubit ûlauen hnyi hnyimakan uma. 4 Ke e ame ânyâ je mamalama hobi kâu uma me pewânâ hmâ. 5 Ke e ame ânyâ hnyi hnyeige uma je deö hnyeûle igigilö, hnyi uma, me dok ae kap hmönyin: ke e ame ânyâ je hnyeule igigilö. 6 Haba je deö hnyeule eû hmelen, faiv kubit ûlaûen, ke je deö hnyeule hnyi wanben, siks kubit ûlauen, ke haba kuniny, seven kubit ulauen: anyin a e ame op ûhnyûkongo me me hu je deö taben hnyi hna up veten uma igigilö hnyöu, ke adre me ca ohmâ je wangöningön ke kerubi, ke faiv kubit ke labenyin ke eû hnyin je hna up veten uma. 7 Ke haba kerubi: ten je kubit hwân hnyi obiny ke uma adre me op ge je veto adre penapena labenyin ke ne o but hnyi obiny ke labenyin.

me ca löng hama, me gö, me ke fao hnyi uma ödra ka tiga op. 8 Haba hwanumen je hnyeule eû wanben, me hnyi ke keihen metân uma: ke adre me ölö wali ka hnyi je hnyeule eû wanben, ke adre me ölö ûheny ang wale hnyi wanben ka hnyi kuniny. 9 Waleling e ame op uma ge je esö arasi. 10 Ke e ame op je deö hnyeule hnyi baten uma hia, ûsa faiv kubit ibeûen göranyai, k' ame bi taben je hnyeule ge utö

11 Ke ame o but hofuc ko Iehova kö Solomona, ame ha, ka habe, 12 Haba bongon uma ang u je op, me u je ne he ka vheno anyik je hnanyibu, me anya hnök je hna owisa, me tuö hnök je hna hûna hia he ka vheno e; awe, oge me he ka ohmâ köu hok hofuc, waleji oge me ha kö Davita a kâmâm. 13 Ke oge me he ka laba unvin lakon Isaraela, ke oge me ca he ka hna degecâ lakeik a at Isaraela.

14 Me haba Solomona ame op uma, me 15 Ke e ame op je hnyeige uma eiö hnyin ge je esö arasi; hwân eû hnyikânâ ke ne o thö ethö, e ame tube eiö hnyin ge utö : ke e ame bi deikiny uma ge je esö 16 Ke e ame bi haginy eiö hnyin uma a twente kubit ge je esö arasi, hwân eû hnyikânâi ke ne o thö ethö: wale e ame otilâ e eiö hnyin me hnân umen hofuc, wale hnân dok ae kap hmönyin. 17 Ke haba uma wale uma kap hnyi hnyimakan umen hofuc, me, fâte kubit ibeûen. 18 Ke e hu arasi eiö hnyin uma adre kave je ovejien hnyin, me je vongon ûö ae susu, arasi hia, e ba veto ae manen bi. 19 Ke e ame penapena umen hofuc eiö hnyin hnyi

wanben uma, m' adre me he ka ip eling tangen ûhihinyköu anyi Iehova. 20 Ke haba umen hofuc me twente je kubit ibeûen, ke twente je kubit ûlauen, ke twente je kubit ibeuen göranyai; ke ame tube ge gol ae so, me tube taben hut ge arasi. 21 Haba Solomona ame tube eiö hnyin uma ge gol ae so: ke e ame lelö je cein gol hnyi hnyimakan umen hofuc; me tube e ge gol. 22 Ke e ame tube hia uma ge gol ke ne o but ame um do uma: ke e ame tube hia taben hut hnyi umen hofuc ge gol. 23 Ke e ame ânyâ hnyi hnyin umen hofuc kerubi utö elaio ûsa ten kubit ibeûödru göranyai. 24 Ke faiv kubit ke labenyin

tube li kerubi ge gol. 29 Ke e ame kave je hnyeige uma hia igigilö ge je kerubi adre kave, me je ûö pama, me je vongon ae susu, eiö me eû. 30 Ke e ame ave uma ge gol 31 Ke e ame tibet li hlinginy ûö elaio hnân hwanumen umen hofuc : haba hlanyin me li uthwanuma ûsa ke keihen a thabûnginy hnyeige uma. 32 Ke haba li hlinginy, uto elaio; ke e ame kave hnyin je hnatheati kerubi, me je ûö pama, me je vongon ae susu, me tube ge gol, ke e ame khavâ ge gol je kerubi me je ûö pama. 33 Ke helâe minya e ame ânyâ hnân hwanumen uma li uthwanuma elaio ûsa ke keihen a vakiny hnyeige uma; 34 ke utö köp li hlinginy; haba li hlinginy ke kwanuma adre iounyâ, ke li hlinginy ke hwanuma adre iounyâ minya. 35 Ke e ame kave hon je kerubi, me je ûö pama, me je vongon ae susu, me e ame tube ge gol adre okhavá hon hna kave. 36 Ke e ame ányá hnyeule hnyi hnyin ge kun ta deö veto adre tetrao, me ke deö venyâ a arasi. 37 Hnyi huna a vakiny hnyi tehi Zif adre bi taben uma umo Iehova. 38 Ke hnyi huna a eleveniny hnyi tehi Bul, wale tehi a eitiny ame um dö uma me je ke keihen e hia hoton je bongon hia. Me e ame ânyâ hnyi seven je huna.

HNYIMAKAN 7.

K E haba Solomona ame otilâ umen uma bi hnvi ia huna a +b×+in ----bi hnyi je huna a thötin, me ame um hia thö umen uma. 2 Anyin e ame ânyâ uma úöiny Lebanona; khaca haded kubit ibeûen e, ke fifte kubit ûlauen ke thöte kubit ibeûen göranyai, k' ame bi taben hon vak ta gaöutö arasi a je hmolom, ke je venyâ arasi hon je hmolom. 3 Ke adre bi arasi hon je venya ae hon je hmolom a fate faiv; a fiftin je gaö. 4 Ke kun ta deö mamalama, khaca mamalama cicö ke mama-

25 Ke ten je kubit ke kerubi : khaca tulut | je hmolom ; haba ibeûen e, me, fifte kubit, me khaca bongon li kerubi. 26 Ten kubit ke thöte kubit ûlauen; ke e hu poretiko ibeûen göranyai ke kerubi, ke helâe minya hnyi hnyimakan; ke je hmolom me je ke kerubi. 27 Ke e ame ip li kerubi hnyi venyâ ae gan cico e. 7 Ke e ame ânyâ hnyin uma eiö hnyin: ke ame lau li la- poretiko hobi kâu theron me me owisa hon, benyin li kerubi, me ame kâlâ hnyeige uma wale poretikoiny hna owisa; ke adre me labenyin ke at, ke ame kâlâ ke hnyeige uma khavâ e ge arasi hwân eû hnyikânâ ke ne hnen labenyin ke kerubi ; ke ame ûginö ke o thö ethö. 8 Ke haba umen uma he ka li labenyidru wanben uma. 28 Ke e ame laba hnyin, me wale hnyeule hnyin poretiko, a khaca thibi hna huliwan. Ke e ame bi uma umen hlu nöku Farao, (at a hom Solomona me âiân,) helâ me poretiko eling. 9 Haba je vetoiny hia, me, gan hwaban, adre tretrao hoton tulut, k' adre gilö ge je gili, eû me eiö, hwân hnyi taben ke ne o but hnyi je vetö ethö, a helâe bala ke ne o but hnyi hnyeule ae gan. haba taben, me je veto ae gan hwaban, a je veto ae gan, ke eit kubit je veto. 11 Ke je veto ae gan hwaban minya ethö, a je veto adre me tretrao, hoton tulut, me je arasi. 12 Ke haba hnyeule ae gan igigilö, me kun ta deö veto adre tretrao, ke khaca deö venyâ arasi ; helâ me hnyeule eiö hnyin uma umo Iehova, me poretikoiny uma.

13 Ke haba Solomona than ame ûkhûnöng he ka hum Hirama ûheny Turo. 14 E nokon safac hanen tribu Nafatali, ke at Turo kamen, at ame huliwan bras: e unöngöt ge metâ, me wâhmakhmeto, me wâ ûnykûme, he ka ânyâ ta je huliwa bras hia. Me e ame he kö Solomona than, me ânyâ anyin ta je huliwa hia. 15 Anyin a e ame ânyâ li hmolom bras, ûsa eitin je kubit ibeûen göranyai, ke ûsa twelv kubit tulutiny igigilö, ke at me ke at. 16 Ke e ame ânyâ li ovejien bras adre oköiâ hnân tot ethö hon li ban li hmolom: ke faiv kubit ibeûen göranyai ke ovejien, ke faiv kubit ibeûen göranyai ke ovejien. 17 Ke e ame ânyâ je boert, me je ûnyi adre wâdrâ kâu helâ me cen, hobi kâu li ovejien wale ethö hon ban li hmolom; seven hobi kåu ke ovejien, ke seven hobi kâu ke ovejien. 18 Ke e ame ânyâ li hmolom; ke e hu lo li gaö igigilö hon ke boert he ka oiyongâ li ovejien wale ethö hon li ban li hmolom, ke e ame ânyâ helâe hobi kâu ke ovejien. 19 Ke haba li ovejien wale hon ban li hmolominy poretiko, me e hu hna huliwan helâ me obedila, foa je kubit. hu li ovejien minya ethö hon li hmolom, lama, a kun ta dö. 5 Ke haba hwanuma hakekeny ka hnyi dok a ganiny baten me uthwanuma, me khaca tulutiny baten boert: ke haba je wan rimona me tu haded, a vak: ke ke mamalama cicö ke mamalama adre wâdrâ igigilö hon ke ovejien. 21 Ke a kun ta dö. 6 Ke e ame ânyâ poretiko a e ame otilâ li hmolom hnyi poretikoiny

uma kap; ke e ame otilâ hmolom hnyi | 36 Ke e ame kave hon hnyimakan je ciny, metâ me hwenyi ien Jakina: ke e ame otilâ ke hmolom hnyi me, me hwenyi ien Boaza. 22 Ke haba ethö hon ban li hmotom e hu hna huliwan helâ me obedila: ke adre umo je huliwainy li hmolom eling. 23 Ke e ame ânyâ taben köiö adre oköiâ, ten kubit hnyi ke baten ka hnyi ke baten, me op wathelaba igigilö, ke faiv kubit ibeûen göranyai; ke haba tulutiny igigilö thöte kubit. 24 Ke e hu je ovejien igigilö hmelen baten e, ûsa ten hnyi kubit, ame igigilö taben köiö igigilö: adre tha oköiâ li deö ovejien hnyi ûen adre oköiâ taben. 25 Ke adre otabâ e hon je bolok a twelv, kun ame hnyimakan ka hnyi hwadrö, ke kun ame hnyimakan jio, ke kun ame hnyimakan ka hnyi hwaiöu, ke kun ame hnyimakan deiö: ke ethö hon e taben köiö, ke ame iobinyköu eû hnyin. 26 Ke khaca hnyam ûhakiny; ke adre ânyâ baten helâ me baten utkaia, helâ me vongon obedila: lo li thauzan je bath tulutiny. 27 Ke e ame ânyâ je taben a ten ge bras; foa kubit ibeûen ke taben me ke taben, me foa kubit ûlauen, ke kun ta kubit ibeûen göranyai. 28 Ke walang hwakecin hna huliwan je taben: e hu je hwenoniny; ke wanben je baten je hwenoniny: 29 ke haba hnyi je hwenöniny wanben je baten, je liona, me bolok, me kerubi; ke etho hon je baten e hu je taben: ke eû hmelen je liona me bolok je sa vongon ûö adre uhno. 30 Ke haba je taben hia, ûsa vak je wil bras me li venyainy wil bras: ke eû hmelen je can a vak e ve hu je ciny: eû hmelen taben soû je ciny adre oköia, ve cicö je sa vongon uö adre uhno. 31 Ke haba hnyimen hnyin ovejien ke ethö, me, khaca kubit; ke wathelaba hnyimen hoton hna huliwan taben, khaca kubit me haf: ke e bi hnyi hon hnyimen minya je hna kave mecâ, ke khaca tulutiny vak ta hwenoniny je baten, ke ca wathelaba bi. 32 Ke e hu je wil a vak, eû hmelen je baten, ke e bi hnyi taben je venyâiny je wil: ke haba ibeûen vak ta wil, me, ûsa khaca kubit me haf. haba hna huliwan vak ta wil, me helâ me wiliny kariota: ke adre oköiâ hia, a je venyâiny wil, me otruiny, me je dâiny, me je taben venyainy je wil. 34 Ke ûsa vak ta ci hnyi vak ta baten je taben hia: haba je ciny me hanen je taben. 35 Ke haba ethö hnyi ban taben igigilö ûnyi ae wathelaba haf kubit göranyai: ke e hnyi hon | ban taben je ciny me je baten ke hanen e. omjeûiny uma umö Iehova.

me hon je baten, ta je kerubi, me liona, me pama, helâ me ve ûcû, ke je sa vongon ûö igigilö. 37 Helâe e ame ânyâ je taben a ten: adre ve oköiâ hia a khaca tulut, ke khaca bongon. 38 Ke e ame ânyâ je taben soû bras a ten: haba ûganiny taben soû a khaca, me, fâte je bath: ûsa vak kubit je taben soû hia: ke ûsa khaca taben soû hon je taben a ten. 39 Ke e ame ip je taben a thabûng hnyi ke keihen metân uma, ke ke thabûng hnyi ke keihen meny uma: ke e ame ip taben köiö hnyi ke keihen metan uma, deiö, ka hnyi hwaiöu. 40 Ke haba Hirama ame ânyâ je taben soû, me je soi, me je kaia. Ke Hirama ame umo anya je huliwa hia thithö wale e ame ânyâ hobi kö Solomona than hnân hobi kâu uma umö Iehova: 41 a li hmolom, me li ûnyi a khibiny ovejeien walethö hon ban li hmolom; me li boert hnân tube li dok a khibiny ovejien ethö hon li hmolom; 42 me je wan rimona a foa haded hobi kâu li boert; lo li deö wan rimona hobi kâu li ve boert, hnân tube li dok a khibiny ovejien walethö hon li hmolom; 43 me je taben a ten, me je taben soû a ten hon je taben; 44 ke khaca taben köiö, me je bolok a twelv hmelen taben köiö; 45 me je öt, me je soi, me je kaia: kaba je ûnyi hia eling wale a ânyâ Hirama hobi kö Solomona than hnân hobi kâu uma umö Iehova, a bras adre ohadröngöcâ. 46 Haba than ame oköiâ e hnyi dok ae tha hon hnyi Joridano, hnyi kana ae keci, wanben Sukotha me Zaretana. 47 Ke Solomona ame hna ta je ûnyi hia, me ca tuluto bi, anyin ae ti se hia hmönyin: ke e ca khana he ka elâm ihmakiny je bras. 48 Ke Solomona ame ânyâ je omjehen hia uma umö Iehova: wale taben hut a gol, me laulau gol taben areto hnân omanenâ; 49 me je taben lamepa gol ae so, thabûng hnyi ke keihen metâ, ke ke thabûng hnyi ke keihen me, cicö umen hofuc; me je vongon, me je lamepa, me je akofi gol; 50 me je utkaia, me je uthesiûn, me je kaia me je spun, me je taben meic, gol se so; me je hinge wale hobi kâu je hlingin uma eiö hnyin uma, wale dok ae ti kap, me hobi kâu je hlingin uma kap wale ke keihen ae gan. 51 Ke ame um dö je huliwa wale ame ânyâ Solomona than hnyi uma umö Iehova. Haba Solomona ame odilä thö je ûnyi a okabâ Davita a kamen, wale sileva, me gol, me je kaja, e ame tha ip me

HNYIMAKAN 8.

ABA Solomona ame ûkhacakönâ bijeû, hnyi tehi Ethanima, wale tehi a me bolok, a ca hnân bi aû me ha ûseiny ödrin e odilâ tangen ûhihinyköu anyi Iehova ka hnyi hnen, ka hnyin umen hofuc hmelen je labenyin li kerubi. 7 Anyin ame lau li kerubi li labenyidru hon tang, me haba li kerubi ödru me tube tang me li venyâiny. 8 Ke ame beû hmâ li venyâ me me manen li hnyiban li venyâ hnyi dok ae kap cicö umen hofuc, ke ca manen bi eû: ke ka ödru e ke ne o but hnyi bong ang. 9 E ba ûnyi hnyi hnyin tang, ke li veto thibi ae lau, waleji ame ip hnyin Mose hnyi Horeba, hnyi ûen Iehova ame ûhihinyköu me lakon Isaraela, waleji a ûhedrin hnyi hnyei Aigupito. 10 Ke ame didrut tavat bibut ûhedrin hnyi dok ae kap, me ame unöngötö uma umö Iehova ge ûlâ, 11 me me ca khana hnyat bihut he ka tot me huliwa can ûlâ: anyin ame unöngötö uma umö Iehova ge hmanenangi Iehova.

12 Ke haba Solomona ame fuc, me ha, ka habe, A hia but ha Jehova a e ame he ka laba hnyi menekholom ae gan. 13 Awe, oge me hia but otilâ uma me hnyabam, wale dok hobi köu bi, m' u me he ka laba 14 Me haba than hnyin nyiele balua. ame hwiö me hahnahicâ ukhacaköu hia anyin Isaraela: ke ame todrö ûkhacaköu anyin Isaraela hia. 15 Ke haingen, ka

ohwâdâ ge hnyamen, ka habe, 16 Hwân hnyi bong waleji oge me hom lakeik a at Isaraela ûheny Aigupito, me oge me ca ûca ke taun ûnyi hnyi je tribu hia anyin wahingatiny Isaraela, me je ban je at Isaraela he ka op uma, m' adre me ip tribu hia, je tuhan je lap anyin je kamen eling iök; ke oge me ûcö Davita he ka laku Isaraela, kö Solomona than hnyi musi hon lakeik a Isaraela. 17 Ke eû Jerusalema, he ka hom tangen ûhihinköu hnyi hnyeku cica Davita he ka op uma anyi Iehova tiheny hnyi taun anyi Davita, hnan hobi kau io Iehova, Khongu Isaraela. 2 Ke ame ûkhacaköu kö 18 Ke Iehova ame ha kö cica Davita, ka Solomona than tavat Isaraela hia hnyi habe, Haba hnâm hna hnyok he ka op uma hobi kâu iök, me so hnâm hna hnyok: seveniny. 3 Ke ame o hia but wahinga- 19 ke so bi u me ca he ka op uma; ke tiny Isaraela, ke je at bihut ödrin e kap haba nokom ame he ka o gam, me hamen 4 Ke ödrin e hom tang tangö bi he ka op uma hobi kâu iök. 20 Ke Iehova, me uma mano hnân ûkhacaköu, me | Iehova ame ohwâdâ hwân hofuc e ame ha ; ta je tinyi hia thithö ae kap hnyi hnyin anyin a oge me o but hwabö cica Davita, uma; haba tavat bihut me at Levi ödrin me tabâ theron anyi Isaraela, helâ me hofuc e hom ta je ûnyi eling. 5 Ke haba Solo- ho Iehova waleji e ame ha bânâ, me oge mona me ûkhacaköu hia anyi Isaraela, tavat me hia but op uma hobi kâu iö Iehova adre me ûkhacaköu kâu, ödrin e tha e me Khongu Isaraela. 21 Ke oge me hia but hnyi hnyimakan tang, me hudo je mamoe bi hnen eling tang, adre hitangen ûhihinyköu anyi Iehova, waleji e ame ânyâ me anyin ae se hia. 6 Ke haba tavat bihut lakamöta, k' ame hum ödrin ûnyi hnyi hnyei Aigupito.

22 Haba Solomona ame tot cicö taben hnyin uma kap, wale dok ae ti kap, eû hut anyi Iehova hnyi hnyimakan ûkhacaköu hia anyin Isaraela, me hai göranyai li hnyamen: 23 ke haingen, ka habe, Iehova lö, Khongu Isaraela, e ba ke khong ae ûcû möu, ethö hnyi drany, me eang hmeledrany; at ame tuö ûhihinyköu me ibetengiö ka je laathnyabaem, tavat adre me vheno hnyi hnyimâkâm me hnyekudrin ae bekhöt: 24 at ame tuö hobi kâu athnyabaem, a cica Davita, waleji u je fuc kâu: eke, u je fuc ge hnyimâm, me u je hia but ohwâdâ ge hnyamâm, helâ me hnyi bong ang. 25 Ke walang ang, Jehova lö, Khongu Isaraela, tuö thö hobi kâu athnyabaem a cica Davita waleji u je ha kâu, ka habe, Ame ca he ka ba hwabâm hnyi hnyimakök hnân tabô theron anyi Isaraela; wale thibi e ame ne he lakom ka tuö dedrin je gethen, he ka vheno hnyi hnyimakök, helâ me hnâm hna vheno hnyi hnyimakök. 26 Ke walang ang, Khongu Isaraela lö, ö u ohnatho hwâm hofuc, waleji u je ha ka athnyabaem a cica Davita. 27 Ke hawa, e hnathu ame he Khong ka laba eang hmeledrany? wâ ju, e ca ûcû u drany me dranyin ta je drany; ke e ti ca ûcû u uma eang o ge op 28 Ke so bi Iehova Khonguk lö, ö u löng hic hijin athnyabaem, me anyin sumat, he habe, Ole kö Iehova, Khongu Isaraela, at ka löng hwan hwatenge me hic wale ame ame ha ge hnyimen kö cica Davita, me hic athnyabaem hnyi hnyimâkâm hnyi bong

ang: 29 me me bwele, li emakâm ka hnyi gan, me hnyamâm ac hwege, me benyâm uma eang hnyi hnyinghet me lany, wale ka hnyi dok u je ha gan, ka habe, Ame he ka hnen e iök: he ka löng hic hijin athnyabaem hnyi dok ang. 30 Ke löng ju sumat anyin athnyabaem, me lakem a Isaraela, ödrin ka he ka hic hnyi dok ang: eke, löng ju u e hnyi drany wale hnyabam; ke u ka löng ut, ö u thang ut. 31 Ame ne ke at ame monu ka ke at, me adre me ip khöbi kâu he ka kunâ e he ka khemanyin, ke e ame o me khemanyin hnyi hnyimakan ânyâm taben hut hnyi uma eang: 32 awe, löng ju u ethö hnyi drany, me ânyâ thö, me owisa ka lathnyabaem, me bi hwaban at ae kong, me ip hon ban hwakecin bi; me haiwisa at ae wisa he ka ham kâu hoton hwakecin ae wisa. 33 Adre me ne he ka kot lakem a Isaraela hnyi hnyimakan iwahnaihmiöny, anyin a ödrin e ânyâ hulö köu; ke ödrin e ne he ka hmetu köu, me haimemenâ iâm, me hic me sumat köu hnyi uma ang: 34 awe, u na löng ju hnyi drany, me hna hulö anyin lakem a Isaraela, me ohmetu ödrin ju ka hnyi hnyei u je ham ka lakamödrin. 35 Adre me ne he ka hlöng drany, me ba we, can adre me ânyâ hulö köu; ke ödrin ka hic köu hnyi dok ang, me haimemenâ iâm, me hwiö ûnyi hnyi anyidrin monu, u ka oveci ödrin: 36 awe, u na löng ju hnyi drany, me hna monu anyin lathnyabaem, me lakem a Isaraela, u ka he ka n' ödrin ge gethen ae so he ka vheno gadrin; me ham we ka hnyi hon em hnyei, waleji u je ham ka lakem me me idrin. Ame ne hu hmiâ hnyi hnyei, ame ne mok ae cap, ame ne ut me löhau me wahamon me ihmâ; ame ne theling ödrin je iwahnaihmiöny mödrin hnyi hnyeiny anyidrin je taun; ame ne hu vec, ame ne hu mok; 38 haba je hic hia me hna sumat hia hnen ke at, ame ne lakem a Isaraela hia, a tavat adre me ve wâhmakhmetoâ vecin je hnyekudrin, me hai li hnyamödrin ka hnyi uma ang: 39 awe, u na long ju hnyi drany, a hnyabam, me hna monu bi, me ânyâ, me ham ka tavat hia hoton dedrin je gethen, ke u je wâhmakhmetoâ hnyekudrin; (anyin a hake u thibi at ame wâhmakhmetoâ hnyekon lakon at hia;) 40 m' ödrin e he ka outö u hnyi ta je bong hia thithö bongon anyidrin möt hon kânâ, wale hnyei u je ham ka lakamöhmun. 41 Ke haba atkanyua a ca hanen bi lakem a Isaraela, ke e 42 (anyin a adre me he ka löng ge iâm ae ûheny hnyi taben hut anyi Iehova, ûheny

adre hai;) ke e ka o me hic hnyi uma eang; 43 awe, u na löng ju hnyi drany, a hnyabam, me ânyâ helâ me ta je ûnyi hia ame hawo u hnyin atkanyua; me me khana iâm tavat hia eang hmeledrany, he ka outö u, helâ me hna ânyâ hnen lakem a tavat Isaraela, me me khan' ödra a g' adre hwenyi ien uma eang wale oge ânyâ, me iâm bi. 44 Ame ne he lakem he ka vat me je iwahnaihmiöny mödrin, hnyi hnâm hna kun' ödrin kâu, ke ödrin e he ka hic kö Iehova cicö taun wale u je ûca, me uma wale oge ânyâ hobi kâu iâm: 45 awe, u na löng ju hnyi drany hijidrin hic, me hnödrin hna sumat, me owisa ködrin. Ödrin e ne ânyâ hulö köu, (anyin ae ba at ame ca ânyâ hwakecin ae kong;) ke u je hmönyam ködrin, me hn' ödrin ka je iwahnaihmiöny, m' adre me hum ödrin ka hwenbâ ka hnyi hnyeiny je iwahnaihmiöny, ame ne dok ae sâkâû, ame ne hakekeny; 47 ke so bi ödrin e ne ûnykûme hnyi hnyekudrin hnyi hnyei adre hom hwenb' ödrin hnyin, me hwiö thö, me khöû köu hnyi hnyei iny tavat adre me hwenb' ödrin, me ha, ka habe, Ohmun e ânyâ hwakecin ae kong, me hwali, me monu; 48 ke ödrin e ne hmetu köu ge hnyekudrin ae bekhöt me hanudrin ae bekhöt hnyi hnyei iny je iwalnaihmiöny mödrin, tavat adre me hwenb' ödrin, me hic köu cicö idrin hnyei, wale u je ham ka lakamödrin, taun u je ûca, me uma wale oge ânyâ hobi kâu iâm: 49 awe, u na löng ju hnyi drany, a hnyabam, hijidrin hic me anyidrin sumat, me owisa ködrin; 50 me hna but lakem wale ödrin e ânyâ hwakecin ae kong, me hnödrin je hna hanyâûâ hia ânyâm hnanyibu; me okûâ thö betenge gadrin ûnyi ge tavat adre me hwenb' ödrin, mödrin e he ka betenge gadrin: 51 anyin a lakem me em hnyei ödrin, waleji u je hom ûheny Aigupito, ûnyi hnyi meic hnân leû fao: 52 me u me he ka wâ sumat anyin athnyabaem, me sumat anyin lakem a Isaraela, he ka ling ödrin hnyi ta je ûen hia thithö ödrin e he ka hawo u hnyin. 53 Anyin a u, Khong lö a Than, u je ûc' ödrin hnân em hnyei ûnyi hnyi ta je hnyei hia thithö eang hmeledrany, helâ me hnâm hna ha a deny Mose athnyabaem, hnyi hnam hna hom lakamöhmun ûheny Aigupito.

54 Ka um dö Solomona hijöta je hic ka o ûheny hnyi hnyei ae sâkâû ge iâm ; eling me sumat kö Iehova, me e ame todrö

hnyi hna cibouca me hna hai li hnyamen hnyi drany ai. 55 Ke e ame tot me hahnahicâ ûkhacaköu anyin Isaraela hia ge hwan ae gan, haingen, ka habe, 56 Ole kö Iehova at ame omenâ lakeiny a at Isaraela, helâ me hnen hna ha bânâ hia: e ca haû bi ke hofuc a khaca hnyi hwan ta je hofuc hia ae so, waleji e ame ha a deny Mose athnyabainy. 57 E na tha Iehova ju Khonguta möta helâ me hnen hna tha e me lakamöta: e na ca he ju ka hia gata me hna degeci öta: 58 me me he ka wia je hnyekuta kâu, he ka vheno deny ta je gethen hia, me tuö hnen je hna hûna, me anyin je hnanyibu, me hnen je hna owisa, waleji e ame hûna ka lakamöta. 59 E na hakekenyâ ju Iehova Khonguta hok ta je hofuc ang, wale oge me sumâtâ hnyi hnyimakö Iehova, hnyi lany me lit, me me he ka owisa ka athnyabainy, me lakeiny a Isaraela, ûnyi ae ûcû hnyi ke bong me ke bong: 60 me me khana ta je hnyei hia thithö eang hmeledrany a Iehova thibi Khong; ke ba minya ju. 61 E so e bekhöt je hnyekubun unyi Iehova Khonguta, he ka vheno anyin je hnanyibu, me tuö hnen je hna hûna, helâ me hnyi bong ang. 62 Ke haba than me at Isaraela hia a tha ödra mē, adre me hudo je hut hnyi hnyimakö Iehova. 63 Ke Solomona ame hudo me je hudiny ole, wale e ame hudo kö Iehova, me twente tu thauzan je bolok, ke wan haded ke twente thauzan je mamoe. Me haba than me lakon Isaraela hia adre me okabâ uma umö Iehova. 64 Ke hnyi bong eling than ame okabâ wanben hnyeule ae hnyi hnyimakan uma umö Iehova; anyin a e ame hudo eling hudiny leû, me hudiny han, me pipikhenyainy hudiny ole: anvin ae ûhnyûkong taben hut a bras hnyi hnyimakö Iehova, ke ca ûcû bi hobi kâu hudiny leû, me hudiny han, me pipikhenyainy hudiny ole. 65 Me Solomona ame ânyâ bijeû hnyi ûen eling, a tha e me at Isaraela hia, e gan hmâ ûkhacaköu, hwân hnyi gethen ûheny Hamath ke ne o but hnyi wagewe Aigupito, hnyi hnyimakö lehova Khonguta, seven ta bong ke seven minya ta bong, wale fotin je bong. 66 Ke haba hnyi bong a citiny e ame kunâ tavat, me adre me hahmahicâ than me ve he ka hnyi umodra je uma mano me senyin me hnyok ame hobâ, can ta je so hia ame anya Iehova kö Davita athnyabainy, me Isaraela a lakeiny.

HNYIMAKAN 9.

 $K^{\mathtt{A}}$ hia but Solomona umo uma um $\ddot{\mathtt{o}}$ Iehova, me uma umen than, me ta je we Solomona hia e ame weny he ka ânyâ, 2 me Iehova ame hmetu kö Solomona helâ me hnen hna manen kâu hnyi Gibeona. 3 Ke Iehova ame ha kâu, ka habe, Oge hia but löng hijâm hic me ânyâm sumat hnyi hnyimakök: oge hia but okabâ uma ang, wale u je ânyâ hnân ip iök hnyin nyiele balua; ke ame he ka e ling li emakök me hnyekuk hnyi je bong hia thibut. 4 Ke haba u, u je ne he ka he hnyi hnyimakök, helâ me hnö Davita a kâmâm hna he me hnyekon ae bekhöt me wisa, he ka ânyâ ta je ûnyi hia oge hûna köu, me tuö anyik je hnanyibu me hnök je hna owisa; 5 me oge me he ka ohmâ theroniny dokhom dökhu hon Isaraela nyiele balua; helâ me hnök hna ha bânâ kö Davita a kâmâm, ka habe, Ame ca he ka ba hwabâm hon theroni Isa-6 Ke öbun e ne hmetu gak, ame ne lakom bi, me ca tuö bi hnök je hna hûna me anyik je hnanyibu, wale oge hia but ip hnyi hnyimaköbun, he ka he me bi athnyabainy je khong baû, me khudrung ködrin: 7 awe, oge me he ka subâ degeci Isaraela ûnyi hnyi hnyei wale oge ham ködrin; ke haba uma ang oge okabâ hobi kâu iök, me oge me he ka degec ûnyi hnyi hnyimakök; ke ame he Isaraela ka tot hnân hofuc vejec me hluma hnyi ta je hnyei hia: 8 ke haba uma eang ae beû göranyai, ame he tavat hia adre me he eû hnyi gethen ka lâiâ, me jû; ke adre me he ka ha, ka habe, Anyin a ieû Iehova ame ânyâ helâe ka hnyei ang me uma ang? 9 Ke adre me he ka thu, ka habe, Anyin ödrin e hna degeci Iehova Khongudrin, at ame hom lakamödrin ûheny hnyi hnyei Aigupito, ke ödrin e kât ke je khong bi, me khudrung ködrin, me bi athnyaba ködrin: anyin a wale Jehova ame oå ködrin ta je ûnyi hia thithö eang ea kong.

10 Ke a um dö je hunai Solomona a twente ka op li uma, wale uma umö Iehova me uma umen than, 11 (haba Hirama than Turo ame hia but ham kö Solomona je ûö arasi, me je ûö köp, me gol, helâ me je weny hia) haba Solomona than ame ham kö Hirama twente je taun hnyi Galelaia. 12 Ke Hirama ame he ûheny Turo he ka wâ je taun a ham kâu Solomona; me ca so bi kâu. 13 Me haingen, ka habe, Muma

lö, ie je taun ang u je ham könya? Me e ame hwenyi ien je taun, ka habe, hnyei Kabul, ke ne o but hnyi bong ang. 14 Ke Hirama ame kuna ka than je gol a wan haded ke twente je talan.

15 Ke walang bongon a ga ûca at hnö Solomona than he ka op uma umo Iehova, me umen uma bi, me Milo, me hak vetoiny Jerusalema, me Hazora, me Megido, me 16 Haba Farao than Aigupito Gezera. ame hia but he me hûgûnâ Gezera, me thong ge meic, me hlingå at Kanana tavat a idrin taun, me ham e hnan bwihlany ka nokon hlu, a öiö Solomona. 17 Me Solomona ame op Gezera, me Bethe-horona eû, 18 me Baalath, me Tamara hnyi hnyebuba, hnyi hnyei, 19 me je taun hia hnân ip omjeû omjehe Solomona, me je taun hnân ip anyin je kariota, me je tauniny tavat tabö hors, me ûnyi a we Solomona he ka op hnyi Jerusalema hnân weny bi, me Lebanona, me hnyi hnyei hia hnyi dokhon 20 Ke haba tavat hia, a je kolon at Amora, me Heth, me Perizi, me Hivi, me Jebusi, wale a ca lakon Isaraela; 21 ke lakon aten hnyei a wan hwabödrin, waleji ae ca khana lakon Isaraela he ka ohia, me haba Solomona ame ûca hnyat gadrin he ka ânyâ anyin ta je huliwa ke ne o but hnyi bong ang. 22 Ke Solomona ame ca hawâ lakon Isaraela he ka ânyâ anyin ta je huliwa: ke ödrin bi tavat vat, me je athnyabainy, me je taben, me je homakan, me tavat musö anyin je kariota, me tavat tabö hors. 23 Haba tavat eling ödrin e musi hon ta je huliwa anyi Solomona, a ödrin faiv haded ke fifte, ke ödrin e musö tavat huliwa anyi Solomona. 24 Ke haba momo nöku Farao ame o ûheny hnyi taun anyi Davita ka hnyi umen uma wale adre op hnân hobi kâu; me e ame op Milo. 25 Ke Solomona ame okun hudo je hudiny leû, me je hudiny ole, hnyi ke huna me ke huna, hon taben e ame ânyâ hobi kö Iehova. ke e ame leû utö ae bo so hon taben hut ae hnyi hnyimakö Iehova. Ke ame um dö uma.

26 Ke habâ Solomona than ame tibet je hu hnyi Eziona-gebera, ae hakekenyâ Elath, hnyi hobatköiöiny Köiö ae Dra hnyi hnyei Edoma. 27 Ke haba Hirama ame kunâ hon hu ai lathnyabainy a je aten hu, tavat ödrin e wâhmakhmeto köiö, he ka tha he me lathnyabai Solomona. 28 Ke ödrin e he Ofira ai, me hok gol ûheny e foa haded me twente je talan, me hom kö Solomona than.

HNYIMAKAN 10.

A löng ut momo than Sheba lung anyi Solomona hnyi iö Iehova, me e ame o but he ka cubec ge je hofuc ae iyong. 2 Ke e ame o but hnyi Jerusalema me bunyen ae se, a je kamela ame hijen je utö ae bo so, me gol ae ti gan, me je veto ae ûnyi hnathu: k' ame o but kö Solomona, me e ame ûhnenamö mē ge ta je ûnyi eû hnyi hnyekon. 3 Ke Solomona ame omanenâ kâu ta je ûnyi e ame hnö: e ba ûnyi a ikhâlâ than a ga ca omanenâ kâu. 4 Ke a hia but momo than Sheba wa ta je metâ anyi Solomona, me uma e ame op, 5 me jeû hon anyin laulau, me hwakecin ûlabainy lathnyabainy, me hwakecin ûtilen anyin tavat huliwa, me je khaûdrin, me tavat khöp anyin utkaia, me deny gethen ame olö ka hnyi uma umö Iehova; me e ame gâ on ge lâiâ. 6 Ke e ame ha ka than, ka habe, E hnathu ûthumetu oge löng hnyi ik hnyei ge hnâm hna ânyâ, me ânyâm metâ. 7 Ke so bi oge ca kap ûthumetu ke ne o but oge me o me wâ ge li emakök: ke wâ bi, adre me ca thumetu nya ge hafiny: e beönua ânyâm metâ me sot hon ûthumetu oge me löng. hnahic ânyâm tavat, e hnahic lathnyabaem ang, wale adre tot bala hnyi hnyimâkâm, me löng ânyâm metâ. 9 Ole kö Iehova Khongom, at ae weny u, he ka otilo u hon theroni Isaraela: anyin a Iehova ame betenge ka at Isaraela nyiele balua, anyin a wale e ame otilö u ka than, he ka ânyâ wisa me ûnyi ae ûcû. 10 Ke e ame ham ka than gol a wan haded ke twente je talan, me je utö ae bo so ae ti gan, me je veto ae ûnyi hnathu: adre me ca oâ hmetu bi je utö ae bo so ae ti gan helâ me hna ham hnen momo than Sheba kö Solomona than. 11 Ke haba je hu minya hu Hirama ödrin e hom gol ûheny Ofera ödrin e hom je ûö alemuga ae se hia, me je veto ae ûnyi hnathu. 12 Ke haba than ame tibet je ci ge je ûö alemuga hnyi uma umö Fehova me uma umen than, me hnân je kitara, me je nabeli, hobi kâu tavat khumung: adre ca hom je ûö alemuga a helâe, ke adre me ca wâ hmetu bi ke ne o but hnyi bong ang. 13 Ke Solomona ame ham ka momo than Sheba ta je ûnyi hia ae weny, wale a sumâtâ, ca ha bi ta je ûnyi a ka ham bi kâu Solomona. Me ame hwiö bi momo me he ka hnyi iny hnyei, a e me lathnyabainy.

ha bi gol ûnyi ge tavat ûcû, me tavat ûcû kâu je thaniny at Heth me Suria. tot, me je thaniny Arabia, me tavat musö hnyei. 16 Ke Solomona than ame ânyâ je uthat ae lau a tu haded, gol adre kokot: ke ûsa siks haded je sekel gol hnyi uthat 17 Me theri haded je bec gol adre kokot; ke ûsa kun ta mina gol hnyi becakhaca: me than ame ip ta je ûnyi e hnyin uma utöiny Lebanona. 18 Ke than ame ânyâ theron ae gan, a nyon elefan, me tube ge gol ae ti so. 19 Ke e hu hnân ölö ka hnyi theron siks ta deö hna okca, ke wathelaba hon theron hnyi hoton, ke e hu li ci hnyi li ke keihen dok adre me tabâ hnyin theron, ke lo li liona ame tot kun, k' adre me hok gol, me sileva, me je me Davita a kamen. nyon elefan, me ta je cako, me je pikâk. 23 Ke haba Solomona than, me beönua hon ta je than hia eang hmeledrany ge omjeû me metâ. 24 Me haba hmeleanyin metâ, wale Khong ame ip eû hnyi hnyekon. 25 Ke adre me ve hom anyidrin je bwihlany, a je kaia sileva, me je kaia gol, me je ûkhaû, me je ûnyi hnân vat, me je uto ae bo so, me je hors, me je miul, adre fâtâ hnyi ke huna me ke huna. Ke Solomona ame ûkhacaköuâ je kariota, me tavat tabö hors; me e hu gan bi wan thauzan ke foa haded je kariota, ke twelv thauzan tavat tabö hors, wale e ame khene ödrin ka hnyi je tauniny kariota, me Jeru-27 Ke haba than salema unyin than. ame osehia sileva hnyi Jerusalema me me helâ me je veto, ke e ame osehia minya je arasi me me helâ me je ûö sukamore, wale ke hwaban. 29 Ke ame o but me he ûheny | baik, me Jerusalema waleji oge me ûca.

14 Ke haba ihmakiny gol adre me oâ kö Aigupito ke kariota hwaban siks haded je Solomona hnyi huna a khaca, me, siks sekel sileva, me wan haded ke fifte je sekel haded ke sikste siks je talan gol, 15 ke ca hwaban horse; ke ödrin e hom helâe hobi

HNYIMAKAN 11.

🖊 E haba Solomona than ame hnyök ka je momo kanyua ae se hia tha ödrin me momo nöku Farao, a je momo Moaba, me Amona, me Edoma, me Zidona, me Heth; 2 ûnyi hnyi je hnyei waleji a ha Iehova ka lakon Isaraela, ka habe, Ca he öbun ködrin, ke khaca ödrin e ca he ka he köbun: anyin ae hnathu ödrin e he ka wia je hnyekubun he ka hnu hoton je khongudrin: me ame kece hnyeku Solomona ködrin. 3 Ke e hu gan seven haded je hnyi li ci. 20 Ke twelv je liona ame tot | âiân, je momo than, ke kun ta haded anyin eling hnyi li ke keihen je deö hna okca a je momo: ke ame wia thö hnyekon hnen je siks: ke ba ûnyi helâe adre me ânyâ hnyi âiân. 4 Anyin ae ka hingat ut Solomona, je dökhu hia thithö. 21 Ke haba je kaia haba laâiân ödrin e wia thö hynekon he ka hia hnân ic beli Solomona than, me gol, ke hnu hoton je khong me monu: ke e ca haba je kaia hia hnyi uma utčiny Lebanona; bekhöt bi hnyekon kö Iehova a Khongon, me gol ae so : ke ba kaia sileva ; k' adre me | helâ me hnyeku Davita a kamen. 5 Anyin ca ounyihnatho sileva hnyi bong bongu a Solomona ame hnu hotu Aseira khong Solomona. 22 Anyin ae hu hnyi köiö ta momo anyin at Zidona, me Milekoma ae je hu hon than ûheny Tasesa, tha e me je ikiki anyin at Amona. 6 Ke Solomona hu hu Hirama: ke ame labö khöp ta je ame ânyâ hwakecin ae kong hnyi hnyimakö huiny Tasesa hnyi je ve obiny ta hnna a Iehova, ke ame ca ti hnu hotu Iehova helâ 7 Haba Solomona ame op dok ae görany hobi kö Kemosa ae ikiki anyi Moab, hnyi bucen ae cicö Jerusalema, me hobi kö Moleka at ae ikiki anyin je laku Amona. 8 Ke e ame ânyâ drany hia ame elöm Solomona, he ka löng helâe hobi kâu je âiân hia a je atkanyua, ödrin e leû utö ae bo so, me hudo ka je khongudrin.

9 Ke haba Iehova ame hmöyin kö Solomona can hna wia hnyekon ga Iehova, Khongu Isaraela, wale a olo omanenâ e bi kâu, 10 k' ame hûna kâu hnyi ûnyi ang; a e ame ca he bi ka hnu hoton je khong: ke e ame ca tuö hna hûna hnö Iehova kâu. 11 Anyin a wale ame ha Iehova kö Solomona, ka habe, anyin a u je ânyâ ûnyi ang, ke u je ca tuö anyik ûhihinyköu, me anyik ta je hnanyibu, waleji oge me hûna köu, me oge me he ka hûgûnâ gam dökhu, me ham ka athnyabaem. 12 Ke so bi oge me ca he ka ânyâ e hnyi ûâm, ga Davita a hnyi je hnyei ae hnyikânâ. 28 Ke haba kâmâm: ke oge me he ka hûgûnâ e hnyi je hors hale Solomona, me adre hom ûheny hnyamen nokom. 13 Ke oge me ca he ka Aigupito; ke haba tavat ûcû hobi kâu than hûgûnâ hia dökhu; ke oge me he ka ham me ödrin e kap je deö hors, ke deö hors ge khaca tribu ka nokom, ga Davita athnya-

14 Ke haba Iehova ame okûâ iwahnaihmiöny kö Solomona, jia Hadada at Edoma: a e mâtrâniny than hnyi Edoma. 15 Haba ehac ke tiga Davita hnyi Edoma, ke ame he Jaob taben vat he ka konâm je hnyat adre kot, ke adre hia but hlingâ obaga hia hnyi Edoma; 16 (k' ame laba eling Joab me at Isaraela hia hnyi siks ta tehi, ke ne o but adre hia but subâ degecâ obaga hia hnyi Edoma;) 17 me haba Hadada ame kec, a tha e me keihen at Edoma lakeiny kamen, me he Aigupito ai; ke tiga ûhnyûkong Hadada. 18 Ke ödrin e todrö ûhedrin Midiana, me he Parana ai : ke ödrin e hom ke je hnyat ûheny Parana he ka tha he mödrin, me ödrin e o Aigupito, kö Farao than Aigupito; me e ame ham kâu uma, me hûna he ka hān, me ha iny. 19 Ke e gan hmâ ibetengiö anyi Farao kö Hadada, he e ame ha âiân a liamekeiny me âiân bi, wale liamekeiny me momo than jia Tapenes. 20 Me haba liamekeiny me Tapenes ame hnokoâ nokon baga jia Genubath, ke haba Tapenes ame hnebaiö e hnyi uma umö Farao: ke Genubath ame laba hnyi uma umö Farao a tha e me laku 21 Ke a löng ut Hadada hnyi Aigupito a ga tha he Davita ka lakamen, ke a mokcu Joab taben vat, me haba Hadada ama ha kö Farao, ka habe, Ö u hnö nya but m' inye he but ka hnyi ik hnyei. 22 Me haba Farao ame ha kâu, ka habe, Ie ûnyi ae hia gam unyik, m' u me elâm he ka he ka hnyi em hnyei? Ke haingen, ka habe, E ba: ke so bi ö u hnö nya but.

23 Ke haba Khong ame okûâ kâu ke iwahnaihmiöny bi, jia Rezona nöku Eliada, at ame kec ga Hadadeza a tuhan, than Zoba: 24 ke e ame ûkhacaköuâ tavat unyin bi, me me taben deö vat, waleji nnyi hnö Davita hna kuc ödrin at Zoba: ke ödrin e he Damaseko ai, me laba eling, me musi hnyi Damaseko. 25 Ke e iwahnaihmiöny me at Isaraela hnyi ta je bong hia bongu Solomona, ca ha bi monu athnyabaik; me oge me he bi nya ka tha Hadada ame ânyâ: ke e ame hûkötiö inya möu, me bi uma ae tet hmâ me Isaraela, me musi hnyi Suria.

Eferaima ûheny Zereda athnyabai Solomona, Isaraela bi. 39 Ke oge me he ka ovecâ ke Zeruia ien hinyen, e safac, me e at ame je mâtrâni Davita can e, ke ca nyiela baluahai hnyamen minya ka than. 27 Ke walang 40 Ma haba Solomona ame elâm he ka can e ame hai hnyamen ka than: haba hlingö Jeroboama; me Jeroboama ame Solomona ame op Milo, me okhötâ je dok¦todrö, me kec Aigupito ai kö Sisaka than

ke a wâ but Solomona a e hidrou ae ti huliwa, ke e ame otilâ e hon ta je huliwa 29 Ke haba hia hnyi lap anyi Josefa. hnyi ûen eling, me ame he Jeroboama ûheny Jerusalema, me ame ûkhanö mē Ahia perofeta at Silo eû hnyi gethen; ke e ame hia but khavâ ke ûkhaûen ae teb ûnyi; ke hake ödru thibi hnyi hnyei. Ke haba Ahia ame kât ûkhaû ae teb ûnyi e ame khavâ, me kia mûa me me twelv je ec mano. 31 Ke e ame ha kö Jeroboama, ka habe, Hom dö je ec mano a ten: anyin a walang ame ha Iehova, Khongu Isaraela, ka habe, Wâ bi oge me he ka kia dökhu ûnyi ga Solomona, me ham bi köu je tribu a ten: 32 (ke khaca thiju tribu hobi kau, ga Davita athnyabaik, me ge Jerusalema, taun oge ûca hnyi ta je tribu hia hnyi Isaraela:) 33 can ödrin e digic nya, me khudrung kö Aseira khong momo anyin at Zidona, me Kemosa khongon at Moaba, me Milekoma khongon laku Amona; ke ödrin e ca vheno dek je gethen, he ka ânyâ wisa hnyi hnyimakök, me tuö anyik je hnanyibu helâ me Davita a kamen. 34 Ke so bi oge me ca he ka hûgûnâ hia dökhu gan: ke oge me he ka ânyâ e, me me tuhan hnyi ta je bonginy hia anyin möt, ga Davita athnyabaik, wale o ge ûca, anyin a e ame tuö hnök je hna hûna, me anyik je hnanyibu: 35 ke oge me he bi ka hûgûnâ dökhu ûnyi hnyi hnyamen nokon, me ham e köu, ten je tribu. 36 Ke khaca tribu oge me he ka ham ka nokon, me me hu ga Davita athnyabaik nyiele balua lamepa hnyi hnyimakök hnyi Jerusalema, taun oge ûca hobi könya bi he ka ip eling iök. 37 Ke oge me he ka hum u, ke u me he ka musö hia hoton weny hnyekom, ke u me he ka than hon at Isaraela. 38 Ke u je ne he ka löng hia hoton hnök hna hûna köu, me vheno dek je gethen, me ânyâ ûnyi ae wisa hnyi hnyimakök, me tuö anyik je hnanyibu, me hnök je hna hûna, helâji a ânyâ Davita umâm, helâji me hnök hna ânyâ hobi 26 Ke haba Jeroboama nöku Nebata, at kö Davita, me oge me he ka ham köu ae hmouca hnyi taun anyi Davita a kamen. Aigupito, ke e bi Aigupito ke ne o but 28 Ke at ae hwege hmönyin Jeroboama: ame mokcu Solomona. ame than ju hwaban.

HNYIMAKAN 12.

me tot hnyi hnyimakö Solomona a kamen ke tiga möt, me ha, ka habe, Ie hofuc öbun e ûnykûme hnân thu ka tavat ang? Ke haingödrin kâu, ka habe, U je ne he ka bi athnyaba ka tavat ang hnyi bong ang, me ânyâ wedrin, me thu ködrin, me ha ködrin ta je hofuc ae so, awe, ödrin e he bi ka bi athnyaba köu nyiele balua. 8 Ke e ame degecâ hofuc hwan wahingat ödrin e ûhnenamö, ke e ame ka ûhnenamö me je hidröu a ödrin tha dö mē, wale ödrin e tot hnyi hnyimakan. 9 Ke haingen ködrin, ka habe, Ieû hnöbun hna ha, mötin e he ka thu ka tavat ang ödrin e ha könya, ka habe, Ohâhâ thö ûnyi hnân ûhûkâlâköuâ waleji ame ip kâmâm huhmun? 10 **M**e ame ha kâu je hidröu a ödrin tha dö mē, ka habe, Walang ûnyi u me he ka ha ka tavat ang adre me fuc köu, ka habe, Haba kâmâm

41 Haba kolon je huliwa a ânyâ Solomo- ip hubun ûnyi hnân ûhûkâlâköuâ ae hmak: na, me hnen hna anya hia, me anyin meta, ke oge me he bi nya ka bi hanen e hubun: hawa, adre me ca sihnalimen hnyi tusiny haba cica ame kuc öbun ge osö, ke oge me ta je huliwa anyi Solomona? 42 Ke haba he bi nya ka kuc öbun ge je sekopio. 12 ten ame musi hnyin Solomona hon Isaraela Haba Jeroboama, me tavat hia, ödrin e o hia hnyi Jerusalema, me fâte je huna. 43 kö Reoboama hnyi bong a kuniny, helâ Ke ame tha mokut ut Solomona me lakame hna hûna hnen than, ka habe, Hmetu men, me adre me konâm e hnyi taun anyi thö könya hnyi bong a kuniny. 13 Ke Davita a kamen: me Reoboama a nokon haba than ame thu hwegiâ ka tavat, me degec hofuc hwan je hingat wale ödrin e ûhnenamö; 14 me fuc ködrin hoton hofuc hwan je hidröu, me ha, ka habe, Haba cica ame ohmakâ ûnyi hnân ûhûkâlâköuâ hubun, K E Reoboama ame he Sekema ai: ke oge me he bi nya ka bi hanen ka ûnyi anyin ame o hnyi Sekema Isaraela hnân ûhûkâlâköuâ hubun: haba cica ame hia he ka otilâ e me than. 2 Ke a löng kuc öbun ge osö, ke oge me he bi nya ka ut Jeroboama nöku Nebata, (anyin ae tiga kuc öbun ge sekopio. 15 Me ame ca löng e bi hnyi Aigupito, k' ame kec kâe ehac bi than ka tavat; anyin a ûnyi ga Iehova ga Solomona, me ame laba Jeroboama hnyi ûnyi eling, me me ohwadâ hwan hofuc, Aigupito, 3 me adre me ûkhûnöng he ka waleji ame ha Iehova kö Jeroboama nöku hawâ e;) me ame tha o Jeroboama me Nebata a deny Ahia at Silo. 16 Ke a wâ ûkhacaköu hia anyin at Isaraela, me ba ko but Isaraela hia a g' ame ca löng ködrin Reoboama, ka habe, 4 Haba kâmâm ame than, haba tavat adre me thu ka than me ohmakâ ûnyi hnân ûhûkâlâköuâ huhmun: ha, ka habe, Ewa ke keihöhmun unyi ke haba walang ang u ma he ka ohâhâ Davita? ke ba jekhöûhmun unyin laku huliwa anyin kâmâm ae vec, me ûnyi hnân Jese: at Isaraela lö, vese th' öbun ka hnyi ůhůkâlâköuâ ae hmak e ame ip huhmun, me 'umöbun je uma mano: Davita lö, hamâm öhmun e he ka bi lakem. 5 Me e ame ha he ka tuö ânyâm lap. Me Isaraela ame ködrin, ka habe, He thö ama kun ta bong, vese but ka hnyi umödrin je uma mano. m' öbun hmetu thö könya. Me ame vese 17 Ke haba lakon Isaraela, a tavat adre 6 Me haba Reoboama than me labā je taun anyin Juda, me Reoboama ame ûhnenamö me wahingat, a hnyat adre ame musi ködrin. 18 Ke Reoboama than ame kunö Adorama, at ame ō fat ; me haba Isaraela hia adre me lûâ ge veto me ame mokcu. Me Reoboama than ame ie he logot me ölö ka hnyi anyin kariota, me kec Jerusalema ai. 19 Me haba Isaraela ame hna degecâ lap anyi Davita ke ne o but hnyi bong ang. 20 Ke a löng ut Isaraela hia a ga o thö Jeroboama, me adre me ûkhûnong he ka hawâ ka hnyi ûkhacaköu, me otilâ e me than Isaraela hia: ke ba at ame hnu hoton lap anyi Davita, ke so bi hake tribu Juda thibi.

21 Ke ame o thö Reoboama hnyi Jerusalema, me e ame ûkhacaköuâ lap anyi Juda, me tribu Beniamina, ödra wan haded ke eite thauzan tavat adre ûca, tavat vat, he ka vat me lap anyi Isaraela, he ka ohmeto dökhu kö Reoboama nöku Solomona, 22 Ke ame o but hofuc hwan Khong kö ame ohmakâ ûnyi hnân ûhûkâlâköuâ hu-Semaia aten Khong, ka habe, 23 Fuc dö hmun, ke u me he ka ohâhâ e huhmun; kö Reoboama nöku Solomona than Juda, walang ûnyi u me he ka ha ködrin, ka habe, me lap hia anyi Juda me Beniamina, me haba banyök a bakevic ame he ka haki hon kolon biju tavat, me ha ködra ka habe, hnyi cica. 11 Ke wale bi ang, haba cica ame 24 Walang hna ha hnö Iehova, ka habe.

Ca he öbun, ke ca vat bi me je liamekeiny hudo hom je hnyat bihut hnyi je dok ae möbun a lakon Isaraela: ve hmetu ju öbun ka hnyi umöbun je uma; anyin a haba ûnyi ang me ûnyi gak. Me adre me löng hofuc ho Iehova, me hmetu me vese but, hoton hofuc ho Iehova.

25 Ke haba hnyi ûen e Jeroboama ame op Sekema hnyi hnyei ae hut hnyi Eferaima, me laba eling: ke e ame he ûheny e me op Penuela. 26 Ke haba Jeroboama ame ha hnyi hnyekon, ka habe, Ame he ka hmetu walang ang dökhu ka hnyi lap anyi Davita: 27 ame ne he tavat ang he ka bi hut hnyi uma umo Iehova hnyi Jerusalema, me ame he ka wia hmetu hnyekon tavat ang ka tuhödra, a Reoboama than Juda; me adre me he ka hlingö nya, me hmetu kö Reoboama than Juda. Me than ame ûhnenamö, me ânyâ li nokon kau gol; ke e ame ha ködrin, ha habe, hnyi Beth-ela tavat bihut hnyi dok ae Beth-ela ai. görany wale e ame ânyâ. 33 Ke e ame taben hut, he ka leû utö ae bo so.

HNYIMAKAN 13.

aten Khong ûheny Juda ge hofuc ho asina: me e ame tabâ.

görany, tavat ödrin e leû utö ae bo so hom, ke ödrin e he ka le hom je jeien at. 3 Ke e ame bi haten hnyi bong eling, me ha, ka habe, Walang haten ame ha Iehova: Wâ bi, ame he ka hmouca taben hut, me hingölö je dröu ûnyi hnyi hon. 4 Ka löng ut than hofuc hwan aten Khong, wale e ame ha ka hnyi taben hut hnyi Bethela, me haba Jeroboama ame inâ hnyamen, ûnyi hnyi hon taben hut, me ha, ka habe, Kât ju e. Me ame meleca hnyamen wale e ame inâ kâu, me me ca khana bi he ka oc hmetu kâu bi. 5 Ke ame hmouca but minya taben hut, me hingölö but je dröu ûnyi hnyi hon, helâ me haten ame ha aten Khong ûnyi ge hofuc ho Iehova. 6 Haba than ame thu me ha ka aten Khong, ka habe, Ö u khöû thö kö Iehova Khongom walang ang, me hic hobi E hmak köbun he ka he Jerusalema ai ; könya, me me so hmetu but hnyamök. Me Isaraela lö, wâ ju ang li khongom, a li at haba aten Khong ame khöû kö Iehova, me ödre hum u ûnyi hnyi hnyei Aigupito. me so hmetu hnyamen than helâ me eja. 29 Me e ame otilâ khaca hnyi Beth-ela, 7 Ke haba than ame ha ka aten Khong, ka ke e ame ip khaca hnyi Dana. 30 Ke habe, Ötu he ka hnyi hnyabak, m'u me haba ûnyi eling ame okûâ hulö: anyin a menâ, me oge me he ka ham köu hwaban. haba tavat adre me he ka khaca, wale ke 8 Ke haingen aten Khong ka than, ka ne o but hnyi Dana. 31 Ke e ame bi habe, U je ne ham könya hafiny umâm uma hnyi je dok ae görany, me otilâ je uma, oge me ca he ka tha dit möu, ke haba hnyat bihut ûnyi hnyi tavat hia, wale a ca khaca, oge me ca he ka han areto me ic je laku Levi. 32 Ke Jeroboama ame hûna köiö hnyi dok ang: 9 anyin a helâe hna he ka bijeûâ hnyi tehi a citiny, hnyi bong hûna konya hofuc ho Ichova, ka habe, U a fiftininy tehi, helâ me bijeû hnyi Juda, me ca he ka han areto me ijem köiö, ke u ke e ame ölö ka hnyi taben hut; me e ame me ca he ka vheno hmetu dem gethen. ânyâ helâe hnyi Beth-ela, me bi hut ka li 10 Me e ame hmetu hnyi ke gethen, k' nokon kau wale e ame ânyâ: ke e ame ip ame ca he hnyi gethen e ame o hnyin

11 Ke ame laba hnyi Beth-ela ke peroölö ka hnyi taban hut wale e ame ânyâ feta a hingat; ke ame o but ke nokon me hnyi Beth-ela hnyi bong a fiftininy tehi a thumeto e ge ta je ûnyi hia ame ânyâ aten eitiny, wale hnyi tehi e ame ûnykûme Khong hnyi bong eling hnyi Beth-ela: hnyi hnyekon bi: ke e ame hûna ke bijeû k' ödrin e thumeto minya kamödrin ge ta je hobi kâu lakon Isaraela, me ölö ka hnyi hofuc e ame ha ka than. 12 Haba kamödrin ame ha ködrin, ka habe, A he ua? Ke haba lakon ödrin e wâ gethen a vheno aten Khong at ame o ûheny Juda. 13 Me haingen ka lakon, ka habe, Hûkâlâ ju taben E wâ bi, ame o but hnyi Beth-ela ke hon asina. Me ödrin e hûkâlâ taben hon aten Khong ûheny Jude ce hof-e he 14 Ke e ame he Iehova: ke Jeroboama ame tot hnyi taben hoton aten Khong me khaû ju e, a ga laba hut he ka leû utö ae bo so. 2 Ke e ame hmelen iwajo: ke e ame ha kâu, ka habe, hongot ka hnyi taben hut ge hofuc ho U aten Khong waleji a o ûheny Judat Iehova, me ha, ka habe, Taben hut, taben Me haingen, ka habe, Inya. 15 Me e ame hut lö, walang hna ha hnö Iehova, Wâ bi, ha kâu, ka habe, Ötu he ka hnyi hnyabak adre me he ka hnokoa wanakat ka hnyi ka me han. 16 Ke haingen ka habe, Eca lap anyi Davita, Josea ien; ke e ame he ka khano nya he ka tha hmetu mou: ke oge

möu; ke haba angela ame ha könya hnyi ae görany hnyi je taun hnyi Samaria. hofuc ho Iehova, ka habe, Ohmeto ju e ka babe, Can anyin a u je hia but hanyâûâ hofuc ho Iehova, me ca löng bi hna hûna, waleji a hûna köu Iehova Khongom, 22 ke u je hmetu, me han areto me ijem köiö hnyi dok waleji e ame hûna köu, ka habe, nöku Jeroboama, 2 Me Jeroboama ca he bi ka han areto, me ijem köiö; anyin ame ha ka âiân, ka habe, Ö u todrö, ke ame ca kia minya asina. 29 Haba peroasina, me hmeto: ke e ame o ka hnyi taun hia but konâm e, me e ame ha ka lakon, ka khong monu, me je hnatheat adre me oköiâ,

me ca he ka tha han me tha ic möu hnyi habe, Iny ka mokcu öbun e he ka könim dok ang: 17 anyin a ha könya hofuc ho nya hnyi erkemok hon aten Khong; ip ju Ishova, ka habe, U me ca he ka han areto je jeiök hnyi je jeien. 32 Anyin ame he me ic köiö eling, ke u me ca he ka vheno ka hwâdâ hofuc waleji e ame hongot ge hmetu gethen u je o hnyin. 18 Ke hain- hofuc ho Iehova ka hnyi taben hut hnyi gen kâu, ka habe, Inya ang ke perofeta helâ Beth-ela, me hon je uma hia hnyi je dok

33 Hwaban ûnyi eling haba Jeroboama hıyı umâm uma, me me han areto me ijem ame ca hmetu ûnyi hıyı hwakecin bi ae köiö. Ke e ame thoi kâu. 19 Me e ame kong, ke e ame otilâ hmeto je hnyat bihut thahmetu mē, me e ame han areto me ijem anyin je dok ae görany ûnyi hnyi wanben köiö. 20 Ke ödru me tiga laba hnyi lau- tavat: ame ne weny ke at, e ame okabâ e, lau, me ame o hofuc ho Iehova ka perofeta, me me he ka hu je at bihut hnân je dok ae atame ohmeto e: 21 me e ame hongot ka görany. 34 Ke haba ûnyi eling ame okûâ aten Khong at ame o ûheny Juda, me ha, hulö ka lap anyi Jeroboama, wale he ka ka habe, Walang hofuc ame ha Iehova, ka subâ degeca e me ohia e eang hmeledrany.

HNYIMAKAN 14.

a wale ame ca he ka o unyâm ka hnyi oiyongi u bi, me me ca manen a u öiö erkemok anyin lakâmâm. 23 Ke a hia but Jeroboama : ke he thö Silo ai ; wâ bi, eling han areto, ke a hia but ic, me e ame hûkâlâ Ahia perofeta, at ame ha könya a oge me taben hon asina hobi kâu, waleji perofeta e he ka thaniny hnyei ang. 3 Ke hom dö 24 K' ame he but, me ame hnyi hnyamam je areto a ten, me je ong ikhanö më liona eû hnyi gethen, me hlingâ areto ae halelöû, me tap hani, me he thö e; ke adre khûâ eû hnyi gethen unyin a kâu: me e ame he ka thumetu u ge ûnyi mokcu, ke ame tot asina hakekenyâ e; ke ame be ka o ka wanakat. 4 Ke ame ânyâ liona minya ame tot hakekenyâ komok. helâe öiö Jeroboama, me e ame tot me he 25 Ke wâ bi ame he eû hnyi gethen tavat, Silo ai, me o ka hnyi uma umö Abia. Ke me wâ komok adre khûâ eû hnyi gethen, ca khanö Ahia but bwele, anyin ae hâe but me liona ame tot hakekenyâ komok : ke li emakan anyin a hingat ut. 5 Ke haba ölrin e o me ûthumetu hnyi taun waleji lehova ame ha kö Ahia, ka habe, Wâ bi, ame laba hnyin perofeta hingat. 26 Ke a öiö Jeroboama ame he jem he ka hnö ûnyi löng ut perofeta at ame ohmeto e ûheny gam ge nokon; anyin a e mok: u me he i hnyi gethen, me e ame ha, ka habe, ka ha helang me helang kâu; anyin a e ka Wale sten Khong at ame hanyâûâ hofuc didrö; me e ame he ka bi ke at. 6 Ke a ho lehova: anyin a wale a hia but lehova long ut Ahia hwan li can momo ame dit hna e ka liona, me ame kia me hlingâ e, hnyi hwanuma, me e ame ha, ka habe, boton hofuc ho Iehova waleji e ame ha Didrö, öiö Jeroboama; ieû gam u me iyawa kiu. 27 Haba e ame ha ka lakon, ka me bi ke at i anyin adre me kunö nya me habe, Hûkâlâ ju taben hon asina hobi könya. | ûthumetu ae ûnyi hnathu köu. 7 He thö Me ödrin e hûkâlâ. 28 Me e ame he me ka ha kö Jeroboama, ka habe, Walang hna wî komok adre khûâ eû hnyi gethen, me ha hnö Iehova Khongu Isaraela, ka habe, asina me liona ödru me tha tot hakekenyâ Oge me oganö u hnyi wanben tavat, me komok: haba liona ame ca an komok, k' | ûcö u hnân thaniny hnyei Isaraela, 8 me kia luâ dökhu ûnyi hnyi lap anyi Davita, feta ame hom unyin aten Khong me ip hon me ham e köu: ke haba u ca ûcû me Davita athnyabaik, at ame tuö hnök je hna hûna. anyin perofeta hingat, he ka tenge, me me vheno hotuk hia ge hnyekon a khaca, konâm e. 30 Ke e ame ip unyin hnyi he ka ânyâ thibi wisa hnyi hnyimakök; anyin bi erkemok; ke ödrin e tenge gan 9 ke u je hia but ânyâ hulö ae gan hon la-me ha, ka habe, E kölö ge keik! 31 Ka kâmâm, me he me ânyâ hobi köu bi je he ka ohmönyini nya, ke u je digic nya bi!hwakecin ae kong hnyi hnyimakö Iehotom ai: 10 anyin a wale, wâ bi, oge me hova; ke ödrin e ociâ gan hmâ e hon he ka okûâ ûnyi ae kong ka lap anyi Jeroboama, ke oge me he ka subâ degecâ ga Jeroboama obaga hia, a hnyat adre ca, me hnyat adre hna hnyi Isaraela, ke oge me he ka aba degecâ lap anyi Jeroboama, helâ me man at ame aba degecâ tet, ke ne o but ame ba but. 11 Haba atö Jeroboama ame ne he ka mok hnyi taun, me ame he je kuli ka an; ke haba at ame he ka mok hnyi hnyei, me ame he je meno ame gâ ka an: anyin a hia but Iehova ha. 12 Anyin a wale todrö u, me he thö ka hnyi hnyabam : ke u ka utö thö taun, haba wanakat ame he ka mokcu. 13 Ke ame he ka tenge gan Isaraela hia, me konâm e ; anyin a e thibi hanö Jeroboama ame he ka o ka hnyi erkemok: anyin adre wâ unyin ûnyi ae so kö Iehova Khongu Isaraela hnyi lap anyi Jeroboama. 14 Ke ame he Iehova ka oâ hobi kâu bi than hon Isaraela, at ame he ka subâ degecâ lap anyi Jeroboama hnyi bong eling: ke ne hö? walang ang. 15 Anyin ame he Iehova ka kot Isaraela helâ me hna jijingâ sa hlowe hnyi an ; ke e ame he ka oc me wân Isaraela ûnyi hnyi hnyei ang ae so, waleji e ame ham ka je lakamödrin, me ovesei ödrin ka hnyi ke keihen hoton Wagewe; anyin a ödrin e hia but theati Aseira, me okûâ hmönyin anyi Iehova. 16 Ke e ame he ka hna degeci Isaraela can je hulo anyi Jeroboama, wale e ame ânyâ, me at ame okûâ je hulö kö Isaraela. 17 Me ame todrö öiö Jeroboama, me he, me o hnyi Tireza: k' ame o thö hnyi hwanumen uma, me ame mokcu wanakat. 18 Ke haba Isaraela hia ödrin e konâm e, me tenge gan; hoton hofuc ho Iehova, waleji a ha a hwakecin anyin vat, me musi, wâ bi adre hwân Abiama he ka musi hnyi Juda. twente tu je huna: ke e ame tha mokut me lakamen, ke Nadaba bi a nokon ame musi hwaban.

21 Ke haba Reoboama nöku Solomona ame musi hnyi Juda. Fâte wan je hunai e ame musi seventin je huna hnyi Jerusa-Amona. 22 Ke haba at Juda ame ânyâ kâu hnyi bongon ta je bong hia, ke so bi

hna ânyâ hnen lakamödrin, hnyi ta je monu hia ödrin e ânyâ. 23 Ke ödrin e ânyâ minya hobi ködrin je dok ae görany, me je veto ame tot, me je Aseira, hon je dok ae hut hia, me hmelen je ûö ae hât hia thithö; 24 ke e hu minya hnyi hnyei tavat adre me hwen Sodoma: ödrin e ânyâ hia hoton je hwakecin ae ikiki anyin je hnyei a obâ ga Iehova hnyi hnyimakan lakon Isaraela. 25 Ke haba hnyi huna a thabûngi Reoboama, me ame o but Sisaka than Aigupito he ka vat hnyi Jerusalema: 26 ke e ame hom ta omjeûiny uma umö Iehova, me omjeûiny uma umen than; e ame hûgûnâ hia : ke e ame hom hia je bec gol a ânyâ Solomona. 27 Me Reoboama than ame ânyâ je bec bras me hwaban je bec eling, me hna ka taben tavat tue, a hnyat 28 Ke tuö hwanumen uma umen than. ame ne dit than ka hnyi uma umö Iehova, me ame ve hom hnen tavat tue, me odilâ hmeto ka hnyi hnyeuleiny tavat tue. 29 Ke haba kolon je hna ânyâ hnö Reoboama, me anyin ta je huliwa, hawa, adre me ca sihnalimen hnyi tusi hnân ha je bong bongon je than Juda ? 30 Ke ame labö vat Reoboama me Jeroboama hnyi ta ogö bong hia thithö. 31 Ke ame mokut ut Reoboama tha e me lakamen, me adre me tha konâm e me lakamen hnyi taun anyi Davita: ke haba ien hinyen, me, Naama momo Amona. Ke ame than biju Abiama a nokon hwaban.

HNYIMAKAN 15.

deny Ahia perofeta athnyabainy. 19 Haba Kelon je haba hnyi huna a citininy musi anyi kolon je hna ânyâ hnö Jeroboama, wale Leroboama nöku Nebata me ame hia but sihnalimen hnyi tusi hnân ha je ame musi hnyi Jerusalema hnyi kun ta bong bongon je than hnyi Isaraela. 20 Ke huna: ke haba ien hinyen, me, Maaka, haba je bonginy musi anyi Jeroboama, me momo nöku Abisaloma. 3 Ke e ame vheno ta je hwakecin hia ae kong anyin kamen, waleji e ame ânyâ ehac: ke ame ca bekhöt ut hnyekon kö Iehova a Khongon, helâ me bnyeku Davita a kiben. 4 Ke so bi haba Iehova Khongon ame ham kaû lamepa Reoboama hnyi ûen e ame hwân ka musi, ke hnyi Jerusalema, ga Davita, he ka otilâ nokon hwaban, me he ka otilâ hmâ Jerusalema, wale taun ame ûca Iehova hnyi je lema: 5 anyin a haba Davita ame ânyâ tribu hia anyi Isaraela he ka ip ien hnyin : | ûnyi ae wisa hnyi hnyimakö Iehova, me ca ke haba ien hinyen, jia Naama momo saû ûnyi hnyi ta je ûnyi hia e ame hûna

ame labö vat Reoboama me Jeroboama hnyi bongon ta je bong hia. 7 Ke haba kolon je hna ânyâ hnö Abiama, me anyin ta je huliwa, hawa, adre me ca sihnalimen hnyi tusi hnân ha je bong bongon je than Juda? Ke ame labö vat Abiama me Jeroboama. 8 Ke ame mokut ut Abiama tha e me kkamen; me ödrin e konâm e hnyi taun anyi Davita: ke ame than biju Asa a nokon hwaban.

9 Ke haba hnyi huna a twenteiny musi a Jeroboama, than Isaraela, me haba Asa ame hwan ka musi hnyi Juda. 10 Ke fate wan je hunainy ka musi hnyi Jerusalema: ke haba ien hinyen, me, Maaka nöku Abisaloma. 11 Ke haba Asa ame ânyâ wisa hnyi hnyimakö Iehova helâ me Davita a kiben. 12 Ke e ame obia tavat adre me hwen Sodoma ûnyi hnyi hnyei, me hom hia je idola wale a ányá lakamen. 13 Ke e ame digic Maaka minya a hinyen, me me ca momo than hmetu, anyin a e ame theati Aseira; ke haba Asa ame sö degecâ idola anyin momo, me thong degecâ hnyi wagewe Kederon. 14 Ke adre ca ohia je dok ae görany: ke so bi e bekhöt ut hnyeku Asa; myi Iehova hnyi bongon ta je bong hia. 15 Ke e ame hom ka hnyi uma umö Iehova je únyi a okabá kamen, me je ûnyi a ka okaba bi e, sileva, me gol, me je kaia. le Ke ame labö vat Asa me Baasa than laraela hnyi bongudru ta je bong hia. 17 Ke haba Baasa than Isaraela ame he Juda ai ka vat, me op Rama, me me ca hna ke at he ka didrut me didrö kö Asa 18 Ke haba Asa ame hom than Juda. sileva me gol hia kolon je omjeû hnyi uma umo Iehova, me je omjeûiny uma umen than, me hna ka hnyi hnyamen lathnyabainy: ke haba Asa than ame kun' ödrin mē kö Ben-adada nöku Taberimona, nöku Heziona, than Suria, at ame laba hnyi Damaseko, me ha, ka habe, 19 E hu hnötu ha ûhihinyköu, wanbö cica me kâmâm: wa bi, inya oge me kuna köu bwihlany sleva me gol ; he thö ka subâ degecâ ânyâm ihihinyköu me Baasa than Isaraela, me me he but ûnyi gak. 20 Ke haba Benadada ame ling Asa than, me kunâ je taben anyin je deo vat he ka tot ka je tauni Isanela, me kot Ijon, me Dana, me Abelabethe-maaka, me Kinereth hia, me hnyei Nafatali hia. 21 Ka löng ut Baasa, me e ame hna ju op Rama, me e ame laba hnyi Tireza. 22 Ke hnyi ûen e haba Asa than

hwakecin thibi ga Uria at Heth. 6 Ke ame hûna manenâ kö Juda hia thithö; a e ba at ame he ka laba baû: ke ödrin e hom degecâ je vetoiny Rama, me utöiny, waleji a op Baasa; ke haba Asa than ame hom ta je ûnyi e he ka op Geba hnyi Beniamina, me Mizepa. 23 Ke haba kolon je hna ânyâ hia hnö Asa, me hwegien hia, me anyin ta je huliwa, me je taun e ame op, hawa, adre ca sihnalimen hnyi tusi hnân ha je bong bongon je than Juda? Ke hnyi anyin hingat, me ame tabâ li can mok. 24 Ke ame mokut ut Asa tha e me lakamen, ke adre me konâm e tha e me lakamen hnyi taun anyi Davita a kiben: ke ame than biju Jehosafata a nokon hwaban.

25 Ke haba hnyi hunai Asa a loiny than Juda, me ame hwân he ka musi hon Isaraela Nadaba nöku Jeroboama, ke e ame musi hon Isaraela lo li huna. 26 Ke e ame ânyâ monu hnyi hnyimakö Iehova, me vheno gethen deny kamen, me anyin hulö, wale ûnyi ame okûâ hwakecin ae kong hnyi Isaraela. 27 Ke haba Baasa nöku Ahia hanen lap anyi Isakara ame sihnân: me Baasa ame kot e hnyi Gibethon anyin at Filisiti; anyin a Nadaba me Isaraela hia ame thelong Gibethon. 28 Ke haba Baasa ame hlingâ e hnyi huna a kuni Asa than Juda, me e ame than hwaban. 29 Ke e than dut, me e ame ie hlingâ lap hia anyi Jeroboama; e ame ca hna but ga Jeroboama ke at he ka möt ke ne o but e ame hlingå; hoton hofuc ho Iehova waleji e ame ha a deny Ahia athnyabainy a at Silo: 30 can je hulö anyi Jeroboama waleji e ame ânyâ, wale ame okûâ hwakecin ae kong hnyi Isaraela; me can anyin monu wale ame okûâ hmönyin anyi lehova Khongu Isaraela. 31 Ke haba kolon je hna ânyâ hnö Nadaba, me anyin ta je huliwa hia, hawa, adre ca sihnalimen hnyi tusi hnân ha je bong bongon je than Isaraela? 32 Ke ame labö vat Asa me Baasa than Isaraela hnyi bongudru ta je bong hia.

33 Ke haba hnyi huna a kuni Asa than Juda, me ame hwân Baasa nöku Ahia ka musi hon Isaraela hia hnyi Tireza ke ne o but hnyi twente foa je huna. 34 Ke e ame ânyâ hwakecin ae kong hnyi hnyimakö Iehova, me vheno gethen de Jeroboama, me anyin monu, waleji ame okûâ hwakecin

ae kong hnyi Isaraela

HNYIMAKAN 16.

E ame o but hofuc ho Iehova kö Jehu nöku Hanania ga Baasa ame ha, ka habe, 2 Anyin a oge ogöranyi u ûnyi hnyi sesâ me otilö u hnân thaniny lakeik a at Isaraela; ke u je hia but vheno gethen de Jeroboama, me kunâ lakeik a Isaraela he ka monu, he ka okûa anyik hmönyin ge anyidrin je hulö; 3 wå bi, oge me he ka aba degeci Baasa but me anyin lap; ke oge me he ka wia ânyâm lap he ka helâ me lap anyi Jeroboama nöku Nebata. 4 Haba hanö Baasa ame he ka mok hnyi taun, ame he je kuli ka an, ke haba hanen ame he ka mok hnyi ta hnyei, ame he je meno ame gâ ka an. 5 Ke haba kolon je hna ânyâ hnö Baasa, me anyin je huliwa, me anyin hwege, hawa, adre ca sihnalimen hnyi tusi hnân ha je bong bongon je than Isaraela? 6 Ke ame mokut ut Baasa tha e me lakamen, me adre konâm e hnyi Tireza; ke ame than biju Ela a nokon hwaban. 7 Ke ame o but hofuc ho Iehova minya a deny Jehu a perofeta nöku Hanani ga Baasa, me ga anyin lap, can ta je monu hia e ame ânyâ hnyi hnyimakö Iehova he ka okûâ anyin hmönyin ge huliwa anyin li hnyamen, wale me me helâ me lap anyi Jeroboama, me khaca minya anyin a e ame hlingâ.

8 Ke haba hnyi huna twente siksi Asa than Juda, ame hwân Ela nöku Baasa he ka musi hon Isaraela hnyi Tireza, me musi hnyi lo li huna. 9 Ke haba Zimeri athnyabainy, taben hafiny anyin je kariota, ame sihnân: ke e bi hnyi Tireza ame ic me ka omono e bi hnyi uma umo Areza, at ame tuö hnyaban hnyi Tireza: 10 ke Zimeri ame didrö, me kot e, me hlingâ e, hnyi huna a twente seveni Asa than Juda, me e ame than ju hwaban. 11 Ke e ame bi hwân he ka than, ke e ame hap tabâ anyin theron, me e ame hlingâ hia lap anyi Baasa: e ame ca hna wan ke da a khaca, ame ne liamekeiny mē, ame ne lahanen. 12 Ke haba Zimeri ame ohia lap anyi Baasa helâe, helâ me hofuc ho Iehova waleji e ame ha ga Baasa a deny Jehu perofeta, 13 can ta je hulö hia anyi Baasa, me ta je hulö anyi Ela a nokon, wale ödre ânyâ, me waleji hna okûâ monu anyi Isaraela, he ka kunö Iehova Khongu Isaraela he ka hmönyin ge anyidrin ta je ûnyi baû. 14 Ke haba kolon je hna ânyâ hnö Ela, me anyin ta je huliwa, hawa, adre ca sihnalimen hnyi tusi hnan ha je bong bongon je than Isaraela!

15 Ke haba hnyi huna a twente seveni Asa than Juda, me, haba Zimeri ame than hnyi Tireza hnyi seven ta bong. Ke ame hunuma tavat ûcon Gibethon, wale iny at Filisiti. 16 Ke a löng ut tavat hunuma a ga hia but sihnân ga Zimeri, k' ame hia but kot minya than: anyin a wale haba at Isaraela hia adre me otilö Omeri wale taben vat me me than hnyi bong eling hnyi hna hunuma. 17 Me ame he Omeri tha e me at Isaraela hia ûhedrin Gibethon, me ödrin e thelöng Tireza. 18 Ke a wâ but Zimeri a g' adre hûgûnâ but taun, me e ame didrö ka hnyi uma umen than, me e ame thong uma umen than ka hnyi hon e bi ge meic, me ame mokcu, 19 can ta je hulo e ame ânyâ hnyi hnyimako Iehova, hnyi hnen hna vheno gethen de Jeroboama, me anyin hulö, waleji ame kû monu ka at Isaraela. 20 Ke haba kolon je hna anya hnö Zimeri, me hnen hna sihnân, hawa adre ca sihnalimen hnyi tusi hnân ha je bong bongon je than Isaraela?

21 Me haba at Isaraela adre me khekhe lo but: haba ke hafiny adre me hnu hotu Tibeni nöku Ginath, he ka otilâ me than; ke haba ke haf adre me hnu hotu Omeri. 22 Ke hwege tavat adre me hnu hotu Omeri hon tavat adre me hnu hotu Tibeni nöku Ginath: me ame mokcu Tibeni, me Omeri ame than. 23 Ke haba hnyi huna a thöte wani Asa than Juda, me, ame hwan Omeri he ka musi hon Isaraela hnyi twelv ta huna: ke e ame than hnyi Tireza hnyi je huna a siks. 24 Ke e ame ûco ûnyi ga Semeri ong bucen Samaria hwaban lo li talan sileva; ke e ame bi uma hon bucen, me hwenyi ien taun e ame op, me, Samaria, hoton ien at a iny ehac, jia Semeri. 25 Ke haba Omeri ame ânyâ hwakecin ae kong hnyi hnyimakö Iehova, ke beönua anyin ta je hulö hon tavat hia ehac. 26 Anyin a e ame vheno gethen hia de Jeroboama nöku Nebata, me anyin hulö waleji ame okûâ hwakecin ae kong ka at Isaraela, he ka okûâ hmönyin anyi Iehova Khongu Isaraela can anyidra ta je ûnyi baû. 27 Ke haba kolon je hna ânyâ ga Omeri waleji e ame ânyâ, me tang hwegien, hawa, adre ca sihnalimen hnyi tusi hnân ha je bong 28 Me ame bongon je than Isaraela! mokut ut Omeri tha e me lakamen, me adre me konâm e hnyi Samaria: ke ame than dö Ahaba a nokon hwaban.

29 Ke haba hnyi huna a thöte eiti Asa than Juda ame hwân Ahaba nöku Omeri

he ka musi hon Isaraela: ke Ahaba nöku|ka momo, ka habe, Ö u hom minya thö Omeri ame musi hnyi Samaria twente tu je huna hon Isaraela. 30 Ke haba Ahaba nöku Omeri ame ânyâ ûnyi ae kong hnyi hnyimakö Iehova e beönua hudrin hia ehac. 31 Ke helâke e hâhâ kâu waleji hnen hna vheno je hulö anyi Jeroboama nöku Nebata, me e minya bi ame hum Jezebela nöku Ethebaala thaniny at Zidona, me âiân, me e ame he me bi athnyaba kö Baala, me khudrung kâu. 32 Ke e ame otilâ taben hut kö Baala hnyi uma umö Baala, wale e ame hia but op hnyi Samaria. 33 Ke Ahaba ame theati Aseira; ke beönua hna ânyâ hnö Ahaba he ka okûâ hmönyin anyi Iehova, Khongu Isaraela, hon ta je than Isaraela hia a bân. 34 Ke haba hnyi bongon je bong haba Hiel at Beth-ela ame op Jeriko: e ame bi taben ge hna ohia nokon a bân jia Abirama, me otilâ je homagöule ge hna ohia nokon a wakeiat hmönyin jia Seguba; hoton hofuc ho Iehova, waleji e ame ha a deny Josua nöku Nuna.

HNYIMAKAN 17.

K E haba Elia at Tisebi, hanen tavat adre me laba hnyi Gileada ama ka adre me laba hnyi Gileada, ame ha kö Ahaba, ka habe, Kia inya Iehova, Khongu Isaraela, wale oge me tot hnyi hnyimakan, a ame he ka ba hau, me we hnyi je huna, ke so bi hoton hok hofuc. 2 Ke ame o but hofuc ho Iehova kâu, ka habe, 3 He thö eang, me he jio, me lubaduöng hnyi wagewe Kerith, cico Joridano. 4 Ke u me he ka ijem wagewe, ke oge hia but hûna je oreba he ka hâm. 5 Ke e ame he me ânyâ hoton hofuc ho Iehova: anyin a e ame he me laba hnyi wagewe Kerith, cicö Joridano. 6 Ke haba je oreba ame hom kau areto me utiö hnyi je hnyomakatu, me areto me utio hnyi je sahac; ke e ame ijem 7 Ke haba hwaban ta je bong, ame hme thö wagewe, anyin ae ba we hnyi hnyei.

8 Ke ame o but hofuc ho Iehova kâu, ka habe, 9 Todrö, he thö Sarepeta ai, hnyi Sidona, me laba ju eling: wâ bi oge hia but ha ka safac eling he ka hâm. 10 Me e ame todrö me he Sarepeta ai; ke e ame o hnyi homagöuleny taun, me wâ bi ame thigö eling safac: ke e ame hawâ momo, me ha kâu, ka habe, Ö u he thö ka hom tap köiö belik, me inye he ka ic. 11 Ke ame he momo ka hom, me e ame hongot

könya ong areto ae ûhnyûkong hnyi hnyamâm. 12 Me ame thu momo, ka habe, Kia inya Iehova Khongom, ae ba ong arete unyik, ke khaca thibi hna auk falawa hnyi taben, me ong wakaco hnyi kaia: ke wâ bi, oge me thigâ li ong utö, me inye he ka didrö me le hobi könya me nökuk, m'öhmu me an dö k' öhmu mokcu. 13 Haba Elia ame ha kâu, ka habe, Ca ot; he thö ka ânyâ helâ me hnâm hna ha: ke me bâm ka ânyâ hobi könya ke ong areto, me hom könya, ke hwaban dö e, me u me he ka ânyâ hnân hobi köbu bi a liamokon. 14 Ke walang hna ha bnö Iehova Khongu Isaraela, ka habe, Ame ca he ka aû tap falawa, ke ame ca he ka hme tap wakaco, ke ne o but ka hnyi bong ame he Iehova ka kunâ we ka hnyi hon kânâ. 15 Me ame he momo me ânyâ hoton hofuc ho Elia: me haba momo, me e, me lap anyin momo ödrin e han hnyi je bong ae se hia. 16 K' ame ca at bi tap falawa, k' ame ca hme tap wakaco, helâ me hofuc ho Iehova, wale e ame ha deny Elia. 17 Ke hwaban ta je ûnyi eling, me hu mok ge nokon momo at a umen uma; ke e ti gan hmâ imekiny, k' ame ca mena hmetu bi. 18 Me haba momo ame ha kö Elia, ka habe, Aten Khong lö. ieû gak köu? u je o könya he ka oûnykûmi nya ge anyik hulö, me he ka hlingâ nökuk! 19 Ke haingen ka momo, ka habe, Hom but jem könya nokom. Me e ame kap ûnyi hnyi ûlainy momo, me oliâ e ka hnyi hnyeule wale e ame laba hnyin, me ip ju hon hnen hna mokut. 20 Me e ame hongot kö Iehova me ha, ka habe, Iehova lö a Khonguk, hawa, u je oâ monu minya hon safac wale at oge me laba unyin, he ka hlingå nokon? 21 Me e ame okun mokut hon wanakat me hongot kö Iehova, me ha, ka habe, Iehova lö, a Khonguk, ö u ohmeto ju hanon wanakat ang kâu. 22 Ke Iehova ame löng hofuc ho Elia, me ame hmetu bi hanon wanakat kâu, me e ame möt dö. 23 Haba Elia ame hom wanakat me oliâ hmeto e ûnyi hnyi hnyeule ka hnyi uma, me ham e ka hinyen: ke Elia ame ha, ka habe, Wâ bi a möt ut nokom. 24 Ke haingen momo kö Elia, ka habe, Walang e khanö nya a u aten Khong, ke e hnathu hofuc ho Iehova hnyi hnyimâm.

Digitized by Google

L

HNYIMAKAN 18.

K E hwaban je bong ae se, ame o but hofuc ho Iehova kö Elia, hnyi huna a kuniny, me ha, ka habe, He thö, ka omanenö u bi kö Ahaba; ke oge me he ka kunâ we ka hnyi kânâ. 2 Ke Elia ame he he ka omanenâ e bi kö Ahaba. gan hmiâ hnyi Samaria. 3 Ke haba Ahaba ame hao Obadia, at ame tuö hnyaban. (Ke haba Obadia ame ot gan hmâ ga Iehova: 4 ke haba hnyi ûen Jezebela ame subâ degecâ je perofeta anyi Iehova, haba Obadia ame hom je perofeta a wan haded, me ikhöl' ödrin ûsa fifte hnyi li op, me haödrin me 5 Ke Ahaba ame ha kö habeledrin.) Obadia, ka habe, Vheno thö hnyei ka hnyi je pupuainy köiö hia, me je wagewe hia: ötin e ne he ka wâ hnaönying me hnân omelö je hors me miul, wâ e nye hia but je meno. 6 Ke ödru me khenâ hnyei me vheno e: he haba Ahaba ame hake he hnyi ke gethen, ke Obadia ame hake he hnyi ke gethen. 7 Ke e tiga e Obadia eû hnyi gethen, me wâ bi, ame ûkhanö mē Elia: ke e ame wâhmakhmeto e, me ta hnyikânâi me ha, ka habe, Hawa, u Elia than? 8 Ke haingen kâu, ka habe, Inya ang: he thö ka ha ka tuhâm, Wâ bi, wale but ang Elia. 9 Ke haingen, ka habe, Ieû anyik hulö, m' u me hnö nya a athnyabaem ka hnyi hnyamö Ahaba he ka hlingö nya? 10 Kia inya Iehova Khongom, ae ba hnyei me dökhu, wale a ca ûkhûnöng than ka hnyin he ka elöm u: ke ödrin e ha, ka habe, E hia, me e ame khemanyin me dökhu me hnyei, a ödrin e ca ō u hnyin. 11 Ke walang ang u me ha, ka habe, He thö ka ha ka tuhâm, ka habe, Wâ bi, walang Elia. 12 Ke oge me ne he eâu ka he gam, me ame he Hanu Iehova ka hum u ka hnyi dok ae ca khanö nya; ke iny ka he but me thumetu Ahaba, | ke e ame ca ō u, me e ame he bi ka hlingö nya: ke inya athnyabaem oge me outö ngubun, ke so bi ca he ka vâc. 26 Ke Iehova hwân k'iny tiga wanakat. 13 Hawa, ödrin e hom bolok adre ham ködrin, me a ca thumetu u than waleji ge hnök hna penapena, me hawâ iö Baala hwân hnyi ânyâ hnyi ûen ame hlingâ je perofeta anyi hnyomakatu ke ne o but jebigö, me ha, ka Iehova ga Jezebela, a oge me ikhâlâ ta je habe, Baala lö, löng ju köhmun. Ke ba perofeta anyi Iehova a wan haded, ûsa fifte hwan, me ba at ame thu. hnyi li op, me haödrin, me habelidrin i hon taben hut adre hia but ânyâ. 14 Ke walang ang u me ha, ka habe, He haba hnyi jebigo Elia ame hlum' odrin me thö ka ha ka tuhâm, ka habe, Wâ bi, walang ha ködrin, ka habe, Hongot hwege thö: Elia: me e ame he ka hlingö nya. 15 Me anyin a e khong; ame ne hu ûnykûmânen haingö Elia, ka habe, Kia inya Iehova tuhan e, ke ame ne saû, ke ame ne he but, ke ame sabaoth, a at oge me tot hnyi hnyimakan, ne mokut, me so he ka ohmâkâ. 28 Ke

a oge me he ju ka omanenö nya kâu hnyi bong ang. 16 Me ame he Obadia ka ûkhanö me Ahaba, me thumeto e: me ame he Ahaba he ka ûkhanö me Elia. 17 Me Ahaba ame ō Elia, me haba Ahaba ame ha kâu, ka habe, Awe, u bi; a u at ame omonoâ at Isaraela! 18 Ke e ame thu, ka habe, Oge me ca omonoâ at Isaraela, ke so bi ûnyi gam me lap anyin kâmâm, waleji hnyi hnöbun hna hna degecâ je hnanyibu anyi Iehova me hnu hoton bi je Baala. haba walang ang u me he ka ûkhûnöng me ûkhacaköuâ könya at Isaraela hia ka hnyi bucen Karemela, me je perofeta anyi Baala a foa haded ke fifte, me je perofeta anyi Aseira a ödrin foa haded a hnyat adre me hnyi han hnyi laulau anyi Jezabela. 20 Me Ahaba ame ûkhûnöng ka lakon Isaraela hia, me ûkhacaköuâ je perofeta ka hnyi bucen Karemela. 21 Ke haba Elia ame hakekeny ka tavat hia, me ha, ka habe, Ke ne o but kehö öbun e he ka lolo hnyi li hna ûnykûme a lo? Ame ne Khong Iehova, awe hnu thö e: ke ame ne Baala, awe hnu Ke ame ca thu kâu tavat ge hofuc a 22 Ke haba Elia ame ha ka tavat, ka habe, Inya thiju kolon ta je perofeta anyi Iehova; ke haba je perofeta anyi Baala, me ödrin foa haded ke fifte tavat. 23 Anyin a wale hamödrin he ka ham köhmun lo li bolok; me ödrin e he ka ûca ke bolok hnân hobi ködrin, me susubâ, me ip e hon je utö, ke adre me ca he ka våc: ke oge me he bi nya ka penapena ke bolok, me ip e hon je utö, ke adre me ca he bi ka vâc. 24 Ke öbun e he ka hawâ ien khongubun, ke oge me he bi nya ka hawâ iö Iehova: ke haba Khong at ame he ka thu ge meie, me wale thibi Khong. Haba tavat hia thithö adre me thu, ka habe, E so hna ha e. 25 Ke haba Elia ame ha ka je perofeta anyi Baala, ka habe, Cca thö ke bolok hobi köbun, me penapena ama böbun; anyin a öbun se hia; ke hawâ thö ien kho-Me ödrin e gâ

me ame hakekeny kâu tavat hia thithö. kau, ka habe, adre me he ka hwenyi iâm ke ne o but hnyi homagouleny Jezerela. me Isaraela. 32 Haba e ame khon je veto hnân taben hut hnyi iö Iehova; ke e ame hiny thop igigilö taben hut, haba kahmen thop wale ae ûcû ka ip eû hnyin lo li sea hwit. 33 Me e ame ip gaga utö, me susubâ bolok, me ip hon utö. Ke e ame ha, ka habe, Öunöngötâ thö vak ta kask ge köiö, me hingâlâ hon hudiny leû, me hon utöiny. 34 Ke e ame ha, ka haba, Anyâ hmetu ju, me ödrin e olo ânyâ. Ke e ame ha, ka habe, Ânyâ hmetu ju; me ödrin e okun ânyâ. 35 Ke ame di köiö igigilö taben hut; ke e ame öunöngötâ minya thop ge köiö. 36 Ke haba hnyi ûen hudo hudiny sahac, haba Elia perofeta ame hakekeny me ha, ka habe, Iehova lö, Khongu Aberahama, me Isaaka, me Isaraela, omanenâ thö hnyi bong ang a u Khongu Isaraela, me inya ang athnyabaem, me oge hia but anya ta je ûnyi hia thithö ang ûnyi hnyi hofuc a hwâm. 37 Löng ju könya Iehova, | ha, ka habe, Iehova, Khong. 40 Me haba anyi Baala, ca hna ke at a khaca he ka kec. Me ödrin e köt ödrin; ke Elia ame hum idrin ka hnyi wagewe Kisona, me hling' ödrin eling. 41 Me Elia ame ha kö Ahaba, ka habe, Todrö, han ju me ic; anyin ae hu hwan we ae gan. 42 Me Ahaba ame he me han me ic. Ke Elia ame ölö ka hnyi ban Karemela; ke e ame ta ju hnyikânâi, walang ang, me bwele ka hnyi köiö. Me hlingâ ânyâm je perofeta ge hele vat: ke e ame ölö, me wâ, me ha, ka habe, E ba hake inya thiju kolon; ke ödrin e elâm

ödrin e hongot hwege me ve kavi ödrin bi jûnyi, He thö hmetu ke ne o but ka hnyi helâ me hwakecidrin ge je hele, me je ö, seven ta ûhem. 44 Ke haba hnyi ûen a ke ne o but ame hingölö drödrin hudrin bi. seveniny e ame ha, ka habe, Wâ bi ame o 29 Ke ame haû but seûnö ödrin e perofeta thö ûheny û hnyi köiö ûlâ ae ûhnyûkong ke ne o but adre me hudo hut hnyi sahac; helâ me hnyamen at. Ke haingen, ka habe, ke ba hwan, ke ba at hnân thu, ke ba at He thö ka ha kö Ahaba, ka habe, Penapena ame löng. 30 Haba Elia ame ha ka tavat tho ânyâm kariota, me he ju me me ca hia thithö, ka habe, Hakekeny dö könya; ovheli u bi we. 45 Me ame ie khömet ut drany ge je ûlâ me ang, ke gan hmâ we. Ke e ame ânyâwia taben hut anyi Iehova Ke haba Ahaba ame tabâ anyin kariota adre hagutâ hnyikânâi. 31 Haba Elia ame me he Jezerela ai. 46 Ke e unyi Elia hom je veto a twelv hoton je tribuiny laku hnyamen Khong; me e ame oweikâ hnye-Jekob, me wale ame o hofuc ho Iehova kon, me wâdring hnyi hnyimakö Ahaba

HNYIMAKAN 19.

K Ahaba ame thumetu Jezebela ge ta je ûnyi hia thithö ame ânvâ 🕫 Elia me hnen hna hlingâ ta je perofeta hia ge hele vat. 2 Me haba Jezebela ame kunâ ûthumetu kö Elia, me ha, ka habe, Ame he je khong ka ânyâ helâe könya me bi hanen minya, oge ne ca ânyâ ânyâm möt me me tha ûcû me möt anyin ke at gadrin, ame ne bong nyi hnyi awa eang. 3 Ke e ame löng e, me todrö, me ie kec anyin ae be möt bi, me e ame o hnyi Bere-seba hnyi hnyei Juda, me ip eling athnyabainy. 4 Ke e ame he ka hnyi hnyebuba, a khaca bongon ka he; ke e ame o but me laba ju hmelen ûö ratami : ke e ame sumâtâ me me he ka mokcu ; haingen, ka habe, Soju ; walang ang, Iehova lö, hom dö anyik möt; anyin a iny ca so hon lakamök. 5 Ke e ame hlöhlöu me molöng ju könya, me me wâhmakhmeto tavat kut hmelen ûö ratami ; ke wâ bi, angela ang a u Iehova Khong, me u je ohmeto ame bwebwelâ e me ha kâu, ka habe, Todrö hnyekudrin. 38 Me ame kölu but meic me han. 6 Ke e ame bwele, me wâ bi, blögu Iehova, me thong hudiny leû, me je hnyi ban ong areto adre le hon walep, me uto me veto, me kânâ, me ame cem degeca utköiö. Me e ame han, me ic me hlöhlöu minya köiö hnyi thop. 39 Ke ame wâ e hmetu ju. 7 Ke ame olo o angela anyi hnen tavat, me ödrin e ta hnyikânâi, me Iehova me bwebwelâ e, me ha, ka habe, Todro me han; anyin ae ti sâkâû dem Elia ame ha, ka habe, Kât ju je perofeta gethen. 8 Me e ame todro me han me ic, me e ame he fâte je bong ke fâte je lit ge troban han eling, ke ne o but hnyi Horeba bucen anyin Khong. 9 Ke e ame o but ka hnyi op, me laba eling; ke wâ bi, ame o but kâu hofuc ho Iehova, me e ame ha kâu, ka habe, Elia lö, ieû u me ânyâ ang? 10 Haingen, ka habe, Inya oge ciâ ga Iehova, Khongon sabaoth; anyin a lakon Isaraela me hnyimakan ka hnyi li boucan. 43 Ke ödrin e hna degecâ ânyâm ûhihinyköu, me e ame ha ka athnyabainy, ka habe, Ölö thö hagutâ hnyikânâi ânyâm taben hut, me

anyik möt he ka ohia e. 11 Haba e ame ha, ka habe, He thö ka tot hon bucen hnyi hnyimakö Iehova. Ke wâ bi Iehova ame he, ke haba ang ae gan ke hwege ame ohmouca je bucen, me tho je kic hnyi hnyimakö Iehova; ke e hiö Iehova hnyin ang: ke hwiöi hwaban ang, ke e hiö Iehova hnyin hwiöi: 12 ke meic hwaban hwiöi, ke e hiö Iehova hnyin meic: ke haba hwaban meic ke ifucin ae menyik me ûhnyûkong. 13 Ke a löng ut e Elia me e ame lan hnyimakan ge anyin ûkhaû, me he me tot hnyi hwan-Ke wâ bi ame o but kâu hofuc, umen op. ka habe, Elia lö, ieû u me ânyâ ang? 14 Haingen, ka habe, Inya oge me ciâ ga Iehova Khongon sabaoth; anyin a lakon Isaraela ödrin e hna degecâ ânyâm ûhihinyköu, me hagutâ degecâ ânyâm je taben hut, me hlingâ ânyâm je perofeta ge hele vat; ke haba inya thiju kolon; ke ödrin e elâm anyik möt he ka ohiâ e. 15 Haba Iehova ame ha kâu, ka habe, He hmetu thö hnyi dem gethen ka hnyi hnyebuba Damaseko : ke u ka o but u me he ka hû Hazaela hnân than Suria: 16 ke u me he ka hû Jehu nöku Nimesi hnân than Isaraela: ke u me he ka hû Elisaia nöku Safata, ûheny Abela-mehola me perofeta hwabâm. 17 Ke haba at ame he ka kec ge hele vat anyi Hazaela, me ame he Jehu ka hlingâ: ke haba at ama kec ge hele vat anyi Jehu, me ame he Elisaia ka hlingâ. 18 Ke so bi oge me he ka hna biju gak hnyi Isaraela seven thauzan tavat adre me ca cibouca kö Baala, me je hnyem hia adre ca ûcimhnyimak mē. 19 Me e ame he ûheny e, me ō Elisaia nöku Safata ame wia kânâ me twelv je ûcû lo li bolok hnyi hnyimakan, k' ame tot me at a twelviny: me Elia ame he kâu me khûâ anyin ûkhaû ka hnyi hon. 20 Ke e botuk. 11 Haba than Isaraela ame thu ame hna li bolok, me wadring hotu Elia, me ha, ka habe, E ca so he ka hobelöu hnen me ha, ka habe, Ö u hnö nya but he ka at ame khavâ je ûkhaûen vat, helâ me at ûcimhnyimak me cica me bai, m' inye he ame uny. 12 Ke ame löng hofuc eling, ke ka he hotom. Ke e ame ha kâu, ka habe, ame tiga ic me je than, hnyi anyin je uma He hmetu thö, ieû oge ânyâ köu? 21 Me menâ, me e ame ha ka lakeiny, ka habe, e ame hmetu ûheny unyin, me hom ûcû lo Penapena thö. Me ödrin e tot metâ cico li bolok, me hlingâ, me thân utioiny ge taun. 13 Ke wâ bi, ame o but ke perofeta omjehen li bolok, me ham ka tavat, me kö Ahaba than Isaraela me ha, ka habe, ödrin e han. Me e ame todrö me he hotu walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Hawa, Elia, me bi athnyabainy.

HNYIMAKAN 20.

hors me kariota : me e ame ölö Samaria ai me thelöng, me vat mē. 2 Ke e ame kunâ je ûthumetu kö Ahaba than Isaraela ka hnyi taun, me ha kâu, ka habe, Walang hofuc ho Ben-adada, ka habe, 3 Anyik bi anyam sileva me gol; ke anyik bi minya laâiâm me lakom, a tavat ae so unyidrin. 4 Me haba than Isaraela ame thu me ha, ka habe, Than lö, a tuhök, haba inya me anyik ta je ûnyi, me ânyâm bi helâ me hnâm hna ha. 5 Ke ame o hmetu je ûthumetu, me ha, ka habe, Walang hofuc ho Ben-adada, ka habe, Oge hia but ûkhûnöng köu, me ha, ka habe, U me he ka hna könya ânyâm sileva, me ânyâm gol, me laâiâm me lakom; 6 ke haba nyi cico ûen ang oge me he ka kunâ köu lathnyabaik, me ödrin e he ka elâm hnyin umâm uma, me je uma umen lakem; ke haba ta je ûnyi hia thithö ae wem, ödrin e he ka ip hnyi je hnyamödrin, me hom. 7 Haba than Isaraela ame hawa wahingatiny hia hnyei me ha, ka habe, Wâhmakhmeto th' öbun, a g' ame elâm hna okongoâ hnen at e : anyin a e ame ûkhûnöng he ka hom laöiök, me lakuk, me anyik je sileva, me anyik gol, ke oge ca behânâ 8 Haba wahingat hia me tavat his ödrin e ha kâu, ka habe, Ca löng, ke ca ogâ. 9 Anyin a wale e ame ha ka je ûthumetu anyi Ben-adada, ka habe, Ha thö ka than a tuhök, ka habe, Haba ta je ûnyi hia u je ha könya athnyabaem a bân oge me he ka ânyâ: ke haba ûnyi ang e ca khanö' nya he ka ânyâ. Me ame he je ûthumetu, me thumeto e. 10 Haba Ben-adada ame ukhunöng kâu me ha, ka habe, Ame he je khong ka ânyâ helâe könya me bi hanen minya,ame ne ûcû kânâiny Samaria, me me ûsa khacs hna auk hobi kâu tavat adre me he ka hnu u je wâ but köien at ang ? wâ bi, oge me he ka hna e ka hnyi hnyamâm hnyi bong ang; ke u me he ka wâhmakhmeto a inya Iehova. 14 Haba Ahaba ame ha, ka habe, Hamö ia! TE haba Ben-adada than Suria ame Ke haingen, ka habe, Walang hna ha hnö ûkuacaköuâ aten wat hia unyin; Iehova, ka habe, Hanymen wahidröuiny je me e bi unyin je than a thöte tu, me je thaniny je ke keihen hnyei. Ke haingen

bi, ka habe, Hamö ia he ka ibi hwân vat? e he ka wâhmakhmeto a inya Iehova. Haingen, ka habe, Hamâm. 15 Me e ame hawâ wahidröuiny je thaniny je ke keihen hnyei, ödrin tu haded ke thöte tu: ke hwabödrin dö e ame hawâ tavat hia, wale lakon Isaraela hia, ödrin seven thauzan. 16 Ke ödrin e he hnyi jebigö. Ke haba Ben-adada ame ic me ka omonoâ e hnyi je uma menâ, e me je than, wale je than a thöte tu ödrin e hadruâ e. 17 Me ame bân ka didrut je hidrouiny je thaniny je ke keihen hnyei; ke haba Ben-adada ame ûkhûnöng thö, me ödrin e thumeto e, ka habe, E hu tavat adre didrut ûheny Samaria. 18 Ke haingen, ka habe, ödrin e ne he so, hom melö thö, ke ödrin e ne he ka vat, hom melö thö. Me ame didrut ûheny hnyi taun wahidröuiny je thaniny je ke keihen hnyei, k' ame hnu hotudrin utbavat. 20 Ke ödrin e ve hlingâ at ; k' ame kec at Suria, k' ame hnu ödrin Isaraela: ke ame kec bemöt Ben-adada hon hors tha e me tavat tabö hors. 21 Ke haba than Isaraela ame he me kât je hors me kariota, me hlingå at Suria ke se hia hna hlingâ. 22 Ke ame he hakekeny but perofeta ka than Isaraela me ha kâu, ka habe, He thö, hwege thö, ke wâhmakhmeto thö ûnyi u me ânyâ: anyin a e ka huna but me ame he ka o hmetu köu than Suria.

23 Ke haba lakeiny than Suria ödrin e ha kâu, ka habe, haba khongudrin, me, khongon je hnyei ae hut; waleling mödrin e hwege hutin : ke ötin ka he ka vat mödrin hnyi hnyebuba, me ötin e he bi ka hwege hudrin. 24 Ke walang ûnyi he ka ânyâ, hom dö je than ûnyi hnyi je hanymödrin, me ip je taben vat hwabödrin: 25 ke u me he ka aû ke utbavat hobi köu, helâji me utbavat a ta but unyâm, a je hors hwaban je hors, me je kariota hwaban je kariota: me ötin e he ka vat mödrin hnyi hnyebuba, me ate me he ka hwege hudrin. Me e ame löng hodrin, me ânyâ helâe. 26 Ke a huna but, me haba Ben-adada ame hawâ at Suria, me be Afeka ai he ka vat me at Isaraela. 27 Ke adre me hawâ lakon Isaraela, me ha ödrin, me he ka vat mödrin: ke haba lakon Isaraela ödrin e laba cici ödra helâke li hnahat got ae wakhalet, ke unöngötö hnyei ge at Suria. 28 Ke ame o but ke aten Khong me ha ka than Isaraela, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Anyin ame ha at Suria, ka habe, haba Iehova me

Ke ödrin e hunuma ûciciödraköu hnyi seven ta bong. Ke haba hnyi bong a seveniny ame ûkhanö li vat, ke haba lakon Isaraela ödrin e hlingå at Suria a wan haded thauzan tavat adre me he hon kânâ hnyi bong a 30 Ke ame kec dö je kolon Afeka ai ka hnyi taun ; me ame ta takoû je kolon ge hak veto, a ödrin twente seven thauzan. Ke ame kec dö Ben-adada ka hnyi taun ka hnyeule eiö hnyin. 31 Haba lathnyabainy ödrin e ha kâu, ka habe, Wâ bi öhmun e löng ut a je than ae betenge je thaniny lap anyi Isaraela ; Ö u hn' öhmun he ka khavâ je ecmano ae gan nân hnyi je hnyihmun, me je tö ae gan kahmen hon je böhmun, me he ka than Isaraela: ame ne he ka omeli u. 32 Me ödrin e weikâ je ecmano ae gan nân hnyi je hnyidrin, me je tö hnyi je bödrin, me he ka than Isaraela me ha, ka habe, Haingö Ben-adada athnyabaem, ka habe, Ö u hnö nya he ka möt. Me haingen, ka habe, Hawa e möt? keik e. 33 Haba tavat adre me wâhmakhmeto, me ie belöng ame ne ûnykûmânen e; ke ödrin e ha, ka habe, Kem Ben-adada. Ke haingen, ka habe, He th' öbun ka hawâ. Ke Ben adada ame he kâu; me e ame hawâ e ka hnyi anyin kari-34 Haba Ben-adada ame ha kâu, ka habe, Haba je taun a hûgûnâ cica ge kâmâm, oge me he ka hna ; ke u me he ka ânyâ je gethen hnyi Damaseko hobi köu, helâ me hnö cica hna ânyâ hnyi Samaria. Ke haingö Ahaba, ka habe, Oge me he ka hnö u me ûhihinyköu ang. Me e ame ânyâ ûhihinyköu mē, me hna but e.

35 Ke haba ke at hanen lakon je perofeta ame ha ka hanen hnyi hofuc ho Iehova, ka habe, Ö u ku' nya. Ke höcö bi at he ka kot e. 36 Haba e ame ha kâu, ka habe, Anyin a u je ca löng hofuc ho Iehova, wâ bi, u ka he thö ûhem ang unyik, ame he bi liona ka hlingö u. Ke e ame tiga ibi he but ûheny unyin, me haba liona ame wâ e, me hlingâ. 37 Ke e ame wâ ke at me ha, ka habe, Ö u ku' nya. Me e ame kot e, ame kot me e ame āt. 38 Haba perofeta ame he, me tot halubahingen than eû hnyi gethen, me oiyongâ e bi ge hna tube li emakan ge manoiny ban. 39 Ke ame he ehele than, me e ame hawâ than : ke haingen, ka habe, Inya athnyabaem ame he wanben vat; ke wâ bi ke at ame saûâ könya ke at, me ha, Khongon je hnyei ae hut, ke ca Khongon je ka habe, Tuö ju at ang : ame ne he ka hia e, hnyigöulen bucen, awe, oge me he ka hna ame he ânyâm möt he ka bi hwaban anyin köien at ang hia ka hnyi hnyamâm, m' öbun möt, ke u je ne he ka bi hwaban khaca talan sileva. 40 Ke inya athnyabaem ame huliwa tot, me ame hia but e. Haba than Isaraela ame ha kâu, ka habe, Ame he ka helâ me hnâm hna owisa; u je hia but ha 41 Ke e ame ie uny jut manoiny ban hnyi hnyimakan; me than Isaraela ame wâ a e hanen je perofeta. 42 Me haingen kau, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Anyin a u je hna at oge me hangâ ûnyi hnyi hnyamâm, me ame he ânyâm möt ka bi hwaban anyin möt, me lakem ka bi hwaban lakeiny. 43 Me ame he than Isaraela ka hnyi umen uma me vec me hmönyin, me o hnyi Samaria.

HNYIMAKAN 21.

ZE hwaban ta je ûnyi e, haba e hu hnyei vine i Nabotha at Jezerela, wale hnyi Jezerela, baten uma umö Ahaba than Samaria. 2 Ke Ahaba ame fuc kö Nabotha me ha, ka habe, Ham dö könya em hnyei vine me me ik hnyei khölak, anyin ae hakekeny e ka hnyi umök uma; me oge me he ka ham köu ke hnyei vine ae ti so me hwaban, ke ame ne wem, me oge me ke ka ham köu mone me hwaban. 3 Haba Nabotha ame thu kö Ahaba, ka habe, Ohe, e kap ga Iehova a oge me he ka ham iny lakamök köu. 4 Ke a o but Ahaba ka hnyi umen uma me hmak me hmönyin can hofuc a ha kâu Nabotha at Jezerela; anyin a e ame ha, ka habe, Oge me ca he ka ham köu iny lakamök, Me e ame hlöhlöu hon hnen hna mokut me hwiö hnyimakan, k' ame ca han bi. 5 Ke ame o but kâu Jezebela a âiân, me ha kâu, ka habe, Can ieû ame hmak hnyekom, me hom me iny. 19 Ke u me he ka ha kau, u me ca hnyi han. momo, ka habe, Anyin a oge me fuc kö habe, Hawa, u je hia but ûhlingö me hu-Nabotha at Jezerela, me ha kâu, ka habe, Ham dö könya em hnyei vine hwaban mone; ke ame ne wem, me oge me he ka ham köu ke hnyei vine me hwaban : ke e ame thu, ka habe, Oge me ca he ka ham ya drâm, wale drâm bi. 20 Haba Ahaba köu ik hnyei vine. 7 Me haba Jezebela a ame ha kö Elia, ka habe, E, iwanaihmiâiân ame ha kâu, ka habe, Hawa u at ame jöny mönya, u je ō nya bi? Haingen, ka ju, ke so e senyin dö hnyekom : haba inya | Nabotha at Jezerela. 8 Me haba momo ama sihnalimen je tusi me ha iö Ahaba, me je tusi ka wahingat me je taben hnyi anyin

hnyi je tusi, ka habe, Öbun e he ka ha manenâ ca han, me ip Nabotha hnyi dok ae görany hon tavat: 10 ke ip ju li at a li at Belial hnyi hnyimakan, he ka bi fuco e, me ha, ka habe, U je bi gan ka Khong me than. Me hwaban thö e, hom dö e, me lûâ ge veto me me mokcu. 11 Haba tavat hnyi anyin taun, wale wahingat me je taben ödrin e laba hnyi anyin taun, ödrin e ânyâ helâ me hna kun' ödrin ga Jazebela, hoton hna sihnalimen hnyi je tusi, wale e ame kuna ködrin. 12 Ödrin e ha manenâ ca han, me ip Nabotha hnyi dok ae görany hon tavat. 13 Ke a o thö li at, a li at Belial, me laba hnyi hnyimakan : ke haba li at Belial ödru me bi fuco e, jia Nabotha, hnyi hnyimakan tavat, me ha, ka habe, A hia but Nabotha bi gan ka Khong me than. Me ödrin e hom e ka hnyi hoton taun, me lûâ e ge veto me e ame mokcu. 14 Me ödrin e ûkhûnöng kö Jezebela me ha, ka habe, Adre hia but lûö Nabotha, ke a 15 Ke a löng ut Jezebela a g' mokcu. adre hia but lûö Nabotha, me a mokcu, haba Jezebela ame ha ko Ahaba, ka habe, Todrö, hom dö hnyei vine i Nabotha at Jezerela me em, waleji a höcö ham köu hwaban mone: anyin ae ca möt bi Nabotha, ke e a mokcu. 16 Ke a löng ut Ahaba a ga mokcu Nabotha, haba Ahaba ame tot me he ka hnyi hnyei i Nabotha at Jezerela he ka hom e me iny bi.

17 Ke ame o but hofuc ho Iehova kö Elia at Tisebi, me ka, ka habe, 18 Tödrö he thö ka ûkhanö me Ahaba than Isaraela hnyi Samaria: wâ bi, e bi hnyi hnyei vine i Nabotha, wale e ame he ka hnyin he ka 6 Me haingen ka ka habe, Walang hna ha hnö Iehova, ka gûnâ minya? ke u me he ka ha kâu, ka habe, Walang hna ha ga Iehova, ka habe. Haba hnyi dok ame drem je kuli diö Nabotha me ame he je kuli ka drem minmusö dökhu hnyi Isaraela? Todrö, han habe, Oge hia but ō u: anyin a u je ûcû u bi he ka ânyâ hulö hnyi hnyimakö oge me he bi nya ka ham köu hnyei vine i lehova. 21 Wâ bi, oge me he ka oâ köu ûnyi ae kong, me aba degeci u, me subâ degecâ ga Ahaba je wainda hia, me at adre ohmâ ge haten anyin than, me e ame kunâ ca, me at ame he baû hnyi Isaraela: 22 ke oge me he ka wia ânyâm lap me me helâ taun, wale hnyat ödrin e tha laba me me lap anyi Joroboama nöku Nebata, ke 9 Ke momo ame sihnalimen helâ me lap anyi Baasa nöku Ahia, anyin a nokon.

HNYIMAKAN 22.

u je okûâ anyik hmönyin, me oâ hulö kö|minya? 8 Haba than Isaraela ame ha kö Isaraela. 23 Ke haingö Iehova ga Jeze- Jehosafata, ka habe, Khaca biju at jia bela, ka habe, Ame he je kuli ka ön Jeze- Mikaia nöku Imela, me e khan' ötin he ka bela hnyi hna up haginy Jezerela. 24 Ha- hnei Iehova a deny e: ke so bi hûkötiânök ba hanö Ahaba ame he ka mok hnyi taun, e; anyin a e ame ca perofeta ûnyi ae so me ame he je kuli ka an, ke haba at ame gak, ke ûnyi bi ae kong. Ke haingen he ka mok hnyi ta hnyei, me ame he je Jehosafata, ka habe, Than, ca ha helâe. meno ame gâ ethö ka an. 25 (Ke ba at 9 Haba than Isaraela ame hawâ ke eunuka, helâ me Ahaba, wale ame ka ûco e he ka me ha, ka habe, He thö ka ie hawo Mikaia ânyâ hulö hnyi hnyimakö Iehova, k'ame nöku Imela. 10 Ke baha than Isaraela ûjöngö e âiân jia Jezebela. 26 Ke e ame me Jehosafata than Juda ödru me ve laba ảnyâ ûnyi ae ikiki hnyi hnen hna hnu hon anyidru li theron, ödre khavâ je khaû-hoton je idola, helâ me hna ânyâ hia ge at ödru, hnyi dok ae ba ta ûnyi hnyin hnyi Amora, waleji ame ob' ödra Iehova hnyi hna didrö ka hnyi homagouleny Samaria; hnyimakan lakon Isaraela.) 27 Ke a löng ke haba ta je perofeta hia ödrin e perofeta ut Ahaba ta je hofuc eling, me e ame kia hnyi hnyimaködru. 11 Ke haba Zedekia anyin ûkhaû, me khavâ ecmano ae gan nöku Kenaana ame ânyâ li faoiny meno a nân, k'ame ca han, k'ame mokulec ec mano fao bi, me ha, ka habe, Walang hna ha hnö ae gan nân, me he menyöng. 28 Me ame Iehova, ka habe, U me he ka hagutâ at o but hofuc ho Iehova kö Elia at Tisebi, Suria ge li ûnyi ang, ke ne o but ame hi' ame ha, ka habe, 29 Hawa, u je wâ but a ödrin dut. 12 Ke haba ta je perofeta hia Ahaba ame oûhnyûkongo e bi hnyi hnyi-makök? awe, anyin a e ame oûhnyûkongo He thö Ramothe-gileada ai me hnahic: e hnyi hnyimakök, me oge me ca he bi nya anyin ame he Iehova ka hna e ka hnyi ka oà ûnyi ae kong hnyi bongon ta je hnyamen than. 13 Ke haba ûthumetu bong: ke o ge me he bi nya ka oâ ûnyi ae at a hawo Mikaia ame ha kâu, ka habe, kong ka anyin lap hnyi ta je bong bongon Wâ bi, walang ang, khaca thibi hofuc hwan je perofeta, ödrin e omanenâ so ka than: e na so minya ju hwâm e me helâ me hodrin, ke hnyi ha thö ûnyi ae so. 14 Ke haingö Mikaia, ka habe, Kia inya Iehova, KE adre me laba hnyi kun ta huna ke a haba ûnyi ame he Iehova ka ha, wale ba vat anvin at Suria me Isansala labili. ba vat anyin at Suria me Isaraela. thibi e oge me he ka ha. 15 K' ame o but 2 Ke haba hnyi huna a kuniny, haba ka than, me haingen than kâu, ka habe, Jehosafata tnan Juda ame o ka than Isara- Mikaia lö, hawa, öhmu ma he Ramotheela. 3 Ke haba than Isaraela ame ha ka gileada ai he ka vat, ke öhmu ma hna ju i lakeiny, ka habe, Hawa, e ca khan' öbun a Haingen kâu, ka habe, He thö me hnahic; itin Ramothe-gileada, ke ötin e laba hnyibu, ke ame he Iehova ka hna e ka hnyi hnyame ca hûgûnâ e ûnyi hnyi hnyamen at men than. 16 Ke haingen than kâu, ka Suria! 4 Me e ame ha kö Jehosafata, ka habe, U me he ka ove khemanyâm könya a habe, Hawa, u me he ka tha he mönya he u me ca he ka ha könya ke hofuc ke hna-ka vat hnyi Ramothe-gileada? Me haingö thu thibi hnyi iö Iehova? 17 Ke haingen, Jehosafata ka than Isaraela, ka habe, Iny ka habe, Oge wâ but Isaraela hia adre me ^{ûcû} möu, ke ûcû lakeik me lakem, ke ûcû tot monu hon je bucen, helâ me ta je halek je hors me halem je hors. 5 Ke mamoe ae ba at ame tuo : ke haingo Iehova, haba Jehosafata ame ha ka than Isaraela, ka habe, E ba tuhan tavat ang ; hamödrin ka habe, Ö u hnö thö hofuc ho Iehova hnyi he ka ve hmetu ka hnyi je hnyabadrin bong ang. 6 Me haba than Isaraela ame hnyi hnahic. 18 Haba than Isaraela ame ûkhacaköuâ ta je perofeta, helâ me foa ha kö Jehosafata, ka habe, Awe, oge ca ha haded, me ha ködrin, ka habe, Hawa, oge köu, a e ame ca he ka perofeta ûnyi ae so me he ka he Ramothe-gileada ai he ka vat, könya, ke ûnyi bi ae kong? 19 Ke Mikaia oge ma hna ju? Haingödrin, ka habe, He ame ha, ka habe, Anyin a wale löng ju u thö anyin a ame he Iehova ka hna e ka hofuc ho Iehova: oge me ō Iehova ame hnyi hnyamen than. 7 Ke haingö Jeho- tabâ anyin theron, k' ame ûtitilen unyin ta safata, ka habe, E ba minya but ke perofeta je dö hia hnyi drany hnyi ke keihen metâ anyi Iehova ang, me ötin e he ka hnö e me meny. 20 Ke haba Iehova ame ha, ka

habe, Ie at ame he ka iyawö Ahaba me me|tot vat hnyi bong eling; ke adre me otilâ he ka he me ta hnyi Ramothe-gileada? Ke ame ha helâng ke at, ke helâe ke at. 21 Ke ame o but ke hanu me tot hnyi hnyimakö Iehova, me ha, ka habe, Oge me he bi nya ka iyawâ e. 22 Ke haba Iehova ame ha kâu, ka habe, U ma he ka kâmâu? Me haingen, ka habe, Oge me he ka he but, ke oge me he bi nya a hanu ae thoi hnyi hnyimen anyin ta je perofeta hia. Haingen, ka habe, U me he ka iyawâ, me u me he minya ka tom: he thö, me ânyâ helâe. 23 Ke walang ang, wâ bi, a hia but Iehova ip hanu ae thoi hnyi hnyimen ânyâm ta je perofeta eang ; ke a hia but Iehova ha ûnyi ae kong gam. 24 Haba Zedekia nöku Kenaana ame hakekenyâ me khaû wahicö Mikaia, me ha, ka habe, A deny ua hanu Iehova ûheny unyik he ka ha bi köu? 25 Ke haba Mikaia ame thu, ka habe, Wâ bi, u me he ka wâ hnyi bong u me he ka didrö ka hnyi hnyeule eiö hnyin he ka 26 Me haba than Isaraela lubaduöng. ame ha, ka habe, Hum Mikaia thö, me hom e kö Amona at ame musö taun, me Joasa nokon than; 27 me ha, ka habe, Walang hna ha hnen than, ka habe, Ip dö at ang hnyi uma ceat, me hān ge aretoiny vec me köien vec, ke ne o but oge me o me hnahic. 28 Ke haba Mikaia ame ha, ka habe, U je ne he ka o hmetu me hnahic, awe, a ca ha Iehova a deny inya. Me haingen, ka habe, Löng ju öbun tavat hia thithö.

29 Ke haba than Isaraela me Jehosafata than Juda, ödru me he Ramothe-gileada ai. 30 Ke haingen than Isaraela kö Jehosafata, ka habe, Oge me he ka oiyongi nya bi, me hnyi vat: ke u me he ka khavâ ânyâm je ûkhaû. Me haba than Isaraela ame oiyongå e bi, me hnyi vat. 31 Ke haba than Suria ame hûna ka je taben anyin je kariota a thöte tu, me ha, ka habe, ca he ka vat me tavat ae ûhnyûkong me gan, ke hake than Isaraela thibi. 32 Ke haba je taben kariota ödrin e ō Jehosafata, me ödrin e ha, ka habe, Wale but ang than Isaraela me ödrin e saû kâu he ka kot: ke haba Jehosafata ame hongot göranyai. 33 Ke haba je taben kariota ödrin e wâ a ca than Isaraela e, me ödrin e hna but e. 34 Ke haba ke at ame hlec mono fana, me ame aat dö than Isaraela hnyi wanben hna ûhûjâköuâ ûkhaûen vat: anyin a wale e hna vat; anyin oge aat dö. 35 Ke gan Jorama a nokon hwaban.

than hon anyin kariota cico at Suria me e ame mokcu hnyi sahac: ke ame hingölö dren ûnyi hnyi aat ka hnyi hnyin kariota. 36 Ke ame he ûthumetu hââng ka hnyi wanben je utbavat e ka he but ka dit seûnö, ka habe, Ve hmetu but ka hnyi anyibun je taun me je ibun. 37 Me ame mokcu than, ke adre me hom Samaria ai, me ödrin e konâm than hnyi an hnyi Samaria. 38 K' adre me hneû kariota hnyi an Samaria, ke haba je kuli ödrin e drem dren; (ke haba je momo hnyi gethen ödrin e soû eling;) helâ me hofuc ho Iehova waleji e ame ha. 39 Ke haba kolon je hna ânyâ hnö Ahaba, me anyin ta je huliwa, me uma nyon elefan waleji e ame op, me ta je taun hia e ame op, hawa adre ca sihnalimen hnyi tusi hnan ha je bong bongon je than Isaraela? 40 Ke ame mokut ut Ahaba tha e me lakamen, ke ame than biju Ahazia a nokon hwaban.

41 Ke haba Jehosafata nöku Asa ame hwân he ka thaniny Juda hnyi huna a vaki Ahaba thaniny at Isaraela. 42 Ke thöte faiv je hunai Jehosafata hnyi hna otila e ka than; ke e ame musi hnyi Jerusalema twente faiv je huna. Ke Azuba ien hniyen, momo nöku Silehi. 43 Ke e ame vheno gethen de Asa a kamen ; e ame ca saû ûnyi hnyin, ame ânyâ ûnyi ae wisa hnyi hnyimakö lehova : ke so bi adre me ca ohia je dok ae görany; ke haba tavat adre me bi hut bala me leû utö ae bo so hon je dok ae görany. 44 Ke haba Jehosafata ame anya ûsoköu me than Isaraela. 45 Ke haba kolon je hna ânyâ hnö Jehosafata, me tang hwegien wale a manen gan, me hnen minya hna vat, hawa, adre ca sihnalimen hnyi tusi hnân ha je bong bongon je than Juda? 46 Ke haba kolon tavat adre me hwen sodoma, a je kolon biju hnyi je bong bongu Asa a kamen, me e ame ohi' ödrin ünyi hnyi hnyei. 47 Ke ba than hnyi Edoma: ke haba ke at ame musi. 48 Ke haba Jehosafata ame tibet je huiny Tasesa, me me he Ofira ai he ka haudin gol: k' ame ca kec bi je hu, anyin a hmouca but je hu hnyi Eziona-gebera. 49 Ke haba Ahazia nöku Ahaba ame ha kö Jehosafata, ka habe, E so e tha he je lakeik me lakem hnyi je Ke ca we Jehosafata bi. 50 Ke ame hu. mokut ut Jehosafata tha e me lakamen, me ame ha ka at ame owisa anyin kariota, ka adre me konâm e me lakamen hnyi taun habe, Saû thö, me hum nyâ ûheny hnyi anyi Davita a kiben: ke ame than biju ae kong hnyi hnyimakö Iehova, me vheno hna ânyâ hia hnen kamen. gethen deny kamen, me gethen deny hin-

51 Ke haba hnyi huna a seventini Je-|yen, me hnyi gethen de Jeroboama nöku hosafata than Juda, ame hwân Ahazia Nebata, waleji hnyi hnen hna oâ hulö ka at nöku Ahaba he ka musö at Isaraela hnyi Isaraela. 53 Ke e ame bi athnyabai Baala, Samaria, ke e ame musi hnyi Isaraela hnyi k' ame khudrung kâu, me ame okûâ hmölo li huna. 52 Ke e ame ânyâ hwakecin nyin anyi Iehova, Khongu Isaraela, hoton

TUSINY JE THAN, TUSI A LOINY.

HNYIMAKAN 1.

ka at Isaraela hwaban dö a mokcu Ahaba. 2 Ke haba Ahazia ame kölu ûnyi hnyi hna pewanâ mamalama hnyi hnyeule-'ny ethö, hnyi Samaria, me e ame moko: ke degecâ e me tavat unyin a fifte. 11 Ke e e ame kunâ je ûthumetu, me ha ködrin, ka habe, He thö ka hnei Bele-sebuba kongon Ekerona me inye he ka möt ûnyi hnyi mok ang. 3 Ke haba angela anyi Iehova ame ha kö Elia at Tisebi, ka habe, he thö ka ûkhanö me je ûthumetu anyin than Samaria me ha ködrin, ka habe, Hawa, anyin ae ba Khong hnyi Isaraela me öbun e he ka hnei a wale, walang hna ha hnö Iehova, kâ habe, U me ca he ka ut ûnyi hnyi hna mokut u me mokut hon, ke e hnathu u me he ka mokcu. Haba Elia ame he but. 5 Ke ame hmetu ju kâu je ûthumetu, ke e ame ha ködrin, ka habe, Anyin a ieû öbun e hmetu? 6 Ke ödrin e ha kâû, ka habe, Haba ke at ame o me ûkhanö möhmun me ha köhmun, ka habe, He hmetu thö ka than at a kûn' u me he ka mokcu.

Khong lö, haingen than, Utut. haba Elia ame thu me ha ka taben tavat a E haba at Moaba ödrin e ûkhin fuc fifte, ka habe, Oge ne aten Khong, me hamen meic he ka gâ ûnyi hnyi drany me le degeci u me tavat a fifte unyâm. Me ame gâ but meic ûnyi hnyi drany me le ame kunâ hmetu kâu ke taben tavat a fifte me tavat a fifte unyin. Me e ame thu me ha kâu, ka habe, Aten Khong lö, walang hofuc hwan than, ka habe, Ie utut. 12 Ke Elia ame thu me ha ködrin, ka habe, Oge ne aten Khong, me hamen meic he ka gâ ûnyi hnyi drany me le degeci u me fifte Me ame gâ but meic hlogon unyâm. Bele-sebuba khongon Ekerona? 4 Anyin Khong ûnyi hnyi drany, me le degecâ e me anyin fifte. 13 Ke e ame kunâ hmetu ke taben tavat a fifte, at a kuniny, a tha e me anyin fifte. Me ame ölö thö taben tavat a fifte a kuniny, me o me ciboucâ hnyi hnyimakö Elia, me ame khöû kâu, me ha kâu, ka habe, Aten Khong lö, ö u oûnyihnathoâ anyik möt, me möt minya anyin tavat a fifte eang a lathnyabaem. 14 Wâ bi, ame gâ meic ûnyi hnyi drany me le degecâ lo li öbun, me ha kâu, ka habe, Walang hna ha taben tavat a fifte a tha ödru me anvidru li hno Iehova, ka habe, Hawa, anyin ae ba ve fifte: ke haba walang ang e so e ûnyi Khong hnyi Isaraela, me u me ûkhûnöng hnathu anyik möt hnyi hnyimâkâm. he ka hnei Bele-sebuba khongon Ekerona? 15 Haba angela anyi Iehova ame ha kö anyin a wale u me ca he ka ut ûnyi hnyi Elia, ka habe, Tha utut mē; ca outen e. hna mokut u me mokut hon, ke e hnathu Me e ame tot me tha utut mē ka than. 7 Me e ame ha 16 Keeame ha kâu ka habe, Walang hna ködrin, ka habe, Ieû bongon at ame o me ha hnö Iehova, ka habe, Anyin a u je kunâ úkhanö möbun, me ha köbun hofuc e? je ûthumetu he ka hnei Bele-sebuba khon-8 Ke ödrin e thu kâu, ka habe, At ae leûn gon Ekerona, hawa can ae ba Khong hnyi unyin, k'ame weikâ unen meno. Me e Isaraela he ka hnö hofuc a hwan? anyin a ame ha, ka habe, Elia e at Tisebi. 9 Haba wale u me ca he ka ut ûnyi hnyi hnâm hna than ame kunâ kâu taben tavat a fifte tha mokut, ke u me he bi ka mokcu. 17 Me e e me anyin tavat a fifte. Ke e ame ölö ame mokcu helâ me hofuc ho Iehova wale but kâu: ke wâ bi e ame laba hon ban dok a ha Elia. Ke ame hwân ka than Jorama ae hut. Ke e ame ha kâu, ka habe, Aten hwaban, hnyi huna a loi Jorama nöku

Digitized by Google

Jehosafata than Juda; anyin ae ba nokon dru; ke haba Elia ame ölö hnyi drany ai a 18 Ke haba kolon je hna ânyâ hnö Ahazia, waleji e ame ânyâ, hawa, adre me ca sihnalimen hnyi tusi hnân ha je bong bongon je than Isaraela?

HNYIMAKAN 2.

E haba hnyi ûen ame he Iehova ka dano. hum Elia hnyi drany ai a deny höu, me Elia ame tha he me Elisaia ûheny habe, Ewa Iehova Khongu Elia? ke a hia Gilegala. 2 Ke haingö Elia kö Elisaia, ka but kot wagewe me ame khekhe lo but, me habe, Ö u me laba ju ang; anyin a Iehova Elisaia ame he hanyâûâ. 15 Ke a wâ but Ke haingö ame kunö nya Beth-ela ai. Elisaia, ka habe, Kia inya Iehova, ke kia ödrin e tot cico e, me ödrin e ha, ka habe, inya u, a oge me ca he ka hnö u. Me ödru Ame ta hanu Elia ka hnyi hu Elisaia. Me me tha he Beth-ela ai. 3 Ke ame o kö ödrin e he me ûkhanö me, me nom ju hnyi-Elisaia lakon je perofeta hnyi Beth-ela me kânâi hnyi hnyimakan. 16 Ke ödrin e ha ha kâû, ka habe, Hawa, e khatö u a g' ame kâu, ka habe, Wâ bi, wale unyin lathnyahe Iehova ka hom at ame nö u ûnyi gam baem hnyat ae hwege a fifte; e so ödrin e hnyi bong ang? Me haingen, ka habe, E he me elâm at ame nö u : ame ne hom e ge kâu, ka habe Elisaia lö, ö u laba biju ang; bucen, ame ne hnyigöulen bucen. anyin a Iehova ame kunö nya Jeriko ai. haingen, ka habe, Ca he öbun ka ûkhûnöng. Haingen, ka haba, kia inya Iehova, ke kia 17 Ke ödrin e ûjengö e ke ne o but e ame me tha o hnyi Jeriko. 5 Me ame o kö Elisaia lakon je perofeta hnyi Jeriko, me ha kâu, ka habe, Hawa e, khatö u but a g' ame he Iehova ka hom at ame nö u ûnyi gam hnyi bong ang? Ke e ame thu, ka habe, E, e khanö nya but; ca ha bi. 6 Haba Elia ame ha kâu, ka habe, Ö u laba biju ang; anyin ame kunö nya Iehova Joridano ai. Ke haingen, ka habe, kia inya Iehova, ke kia inya u, a oge me ca he ka hnö u. Me ödru me tha he. 7 Ke haba fifte tavat hanen lakon je perofeta ödrin e he me ûtililen cici ödru ke ûsâkâûö; ke haba ödru, ödru me tot hnyi baten Joridano. 8 Haba Elia ame hom anyin ûkhaû me vhec, me wâdrâ wia, me kot wagewe, me ame khekhe lo but, me ödru 9 me he hanyâûâ hnyi dok ae mada. ame ha kö Elisaia, ka habe, Bethe ha ûnyi oge me he ka ânyâ hobi köu me adre me ha, ka habe, O u he ka olo ham könya je hors meic, wale ame oûsâkâûödruköuö- e Samaria ai.

deny höu. 12 Ke haba Elisaia ame wâ e. me e ame hongot, ka habe, Cica, cica, je kariota anyin at Isaraela me aten tabö hors! Ke ame ca wâ hmetu bi e: me ame kât anyin bi je ûkhaû me kia luâ. 13 Ke e ame hom minya ûkhaû anyi Elia wale a kölu gan, me he hmetu me tot hnyi baten Jori-14 Ke e ame hom ûkhaû anyi Elia, wale a kölu gan, me kot wagewe, me ha, ka e ge lakon je perofeta hnyi Jeriko, hnyat khanö nya, ca ha bi. 4 Haba Elia ame ha hanu Iehova, me khûâ ka hnyi hon ke iuya u, a oge me ca he ka hnö u. Me ödru hmehma, me e ame ha, ka habe, Ükhûnöng dö. Anyin a wale ödrin e kunâ hnyat a fifte; ke ödrin e elâm hnyi kun ta bong, ke ödrin e ca wâ bi. 18 Me ödrin e o hmetu thö kâu, ke e ame tiga laba hnyi Jeriko; me haingen ködrin, ka habe, Hawa, oge me ca ha köbun, ka habe, Ca he?

19 Ke ame ha kö Elisaia tavat aten taun, ka habe, Than lö, wâ bi, e so ûlabainy taun ang a u me wâ: ke kong bi je köiö, ke hnyei baga kânâiny. 20 Me haingen, ka habe, Hom but jem könya kaia ae teb ûnyi, ke bi sâltiny. Me ödrin e hom kâu. 21 Me e ame he ka hnyi hna pupuainy je köiö, me khûâ sâlt ka hnyin, me ha, ka habe, Walang hofuc ho Iehova, ka habe, Oge hia but osoâ je köiö ang; k' ame ca he ka o hmetu mok ûnyi gan, me hnyei baga. 22 Ke adre me osoâ köiö ke ne o but hnyi Ke ödre hia but he hanyâûâ, haba Elia bong ang, hoton hofuc ho Elisaia waleji e ame ha.

23 Ke e ame he ûheny e Beth-ela ai; tiga ca hum nya gam. Haba Elisaia ame ke ame he eû hnyi gethen, me ame o je wainda ûnyi hnyi taun, me hluma e, me ha, hanom. 10 Ke e ame ha, ka habe, Ûnyi ka habe, Hadroû, ölö thö; hadroû, ölö thö. e ae hmak u je sumâtâ: ke so bi, u je ne 24 Me e ame hwiö me ō 'drin, me hang' ō nya hnyi ûen adre me hum nya gam, ödrin hnyi iö Iehova. Me ame o li bea ame he ka helâe köu; ke ame ne ba, ame momo ûnyi hnyi hnyot me ki' ödrin je ca he ka helâe. 11 Ke ödru me tiga he, wainda a fate tu. 25 Ke e ame he ûheny me ûhnenamö, me wâ bi, kariota meic, me e ka hnyi bucen Karemela, me hmetu ûheny

HNYIMAKAN 3.

K E haba Jorama nöku A haba ame hwân ka musi hon Isaraela hnyi Samaria havi huna a citini Jehosafata than Juda, ke twelv but hunainy anyin musi. 2 Ke e ame ânyâ ûnyi ae kong hnyi hnyimakö Iehova; ke so bi ca helâ me kamen, me hinyen: anyin a e ame degec veto ame tot anyi Baala a ânyâ kamen. 3 Ke so bi e ame kece ka je hulö anyi Jeroboama nöku Nebata, wale ame okûâ je hwakecin ae kong anyin at Isaraela; e ame ca saû ûnyi hnyin.

4 Ke Mesa than Moaba at ae tren mamoe; ke e ame fâtâ ka than Isaraela leûnen je nokon mamoe a wan haded thauzan, me je mamoe baga a wan haded thauzan. 5 Ke hwaban dö mok anyi Ahaba, me ame ûkhin fuc than Moaba ka than Isaraela. 6 Ke haba Jorama than ame he ûheny hnyi Samaria hnyi ûen eling, me hawâ at Isaraela hia thithö. 7 Ke e ame he me ûkhûnöng kö Jehosafata than Juda, ka habe, A hia but than Moaba ûkhin fuc könya: hawa, ötu ma tha he Moaba ai he ka vat? Haingen, ka habe, Ötu ma tha he: inya ang helâ möu, me lakeik helâ me lakem, me halek je hors helâ me halem je hors. hnyi Edoma. ödrin e tha he mē. hnvamen at Moaba. men at Moaba. 14 Ke haingö Elisaia, ka ödrin e hna e me he ka hnyi idrin hnyei. habe, Kia inya Iehova tuhan sabaoth wale oge me tot hnyi hnyimakan, oge ne ca ogâ-

nâ hnyimakö Jehosafata than Juda, me oge me ca he bi nya ka bwele kou, me ō u. 15 Ke walang ang hom but könya ke at ame ânyâ ûnyi khumöng. Ke ame tiga ânyâ ûnyi khumöng, me ame o but kấu hnyamö Iehova. 16 Me e ame ha, ka habe. Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Hiny ju je thop ae se hnyi hnyegöulen bucen eang. 17 Anyin a walang hofuc ho Iehova, ka habe, Öbun e ca he ka wâ ang, me we, ke so bi ame he ka unöngöt hnyigöulen bucen eling ge köiö: m' öbun e he ka ic, a öbun, me je hnahat halebun, me omeno a halebun. 18 Ke ûnyi ae hâhâ e kö Iehova: ke e ame he bi ka hna tavat Moaba ka hnyi hnyamöbun. 19 Ke öbun e he ka kot je taun hia adre up haginy, me je taun hia ae so, me sö degecâ je ûö ae so hia, me hlöng je hna pupuainy je köiö, me okongoâ je utkânâ hia ae so ge veto. 20 Ke haba hnyi hnyomakatu hnyi ûen adre me hudo hudiny han, me wâ bi, ame o thö köiö hnyi gethen ûheny Edoma, me ame unöngötö hnyei ge köiö. 21 Ke a löng ut at Moaba a ga o thö je than he ka vat mödrin, me ödrin e hawâ ûkhacaköuâ tavat hia hnyat ae khan' ödrin he ka khavâ khaûen vat, ke ne o but ka wahingat minya, me ödrin e tot hnyi hnyigot. 22 Ke ödrin e vesâ hnyi hnyo-8 Ke haingen, ka habe, Ewa detu? Ke e makatu kong, ke ame hat dö seûnö hon köiö. ame thu, ka habe, Detu hnyi hnyebuba ke haba at Moaba ödrin e wâ köiö cici ödrin, 9 Me ame tha he than Isa- k' ame helâ me dra: 23 me haingödrin ka raela, me than Juda, me than Edoma: me kabe, Waleû dra; adre hia but kot je than, ödrin e he igigilö hnyi seven ta bong : ke k' ödrin e ivatköu : anyin a wale, at Moaba ba köiö hobi kâu je utbavat me je meno lö, ate me he bi walang ka sei. 24 Me 10 Ke haingen than ödrin e o but ka hnyi hunuma anyin at Isaraela, ka habe, Ekölö, Iehova ame ûkha-caköuâ kun ta than he ka hn' ödrin ka hnyi Moaba, m' ödrin e kec hnyi hnyimaködrin: 11 Haba Jehosafata ke ödrin e ûhnûhnû me kot tilâ at Moaba. ame ha, ka habe, Hawa, e ba perofeta anyi 25 Ke ödrin e hagutâ hnyikânâi ta je taun; lehova eang, m' ötin e he ka hnei Iehova a me ve khûö veto hon je utkânâ hia ae so, deny! Me ame thu ke athnyabainy than me ounöngötâ; ke ödrin e hlöng je hna Isaraela, ka habe, Waleû Elisaia nöku Sa- pupuainy köiö hia, me sö degecâ je ûö hia fata, at ame hingölö köien li hnyamö Elia. ae so: k'adre hnen biju hnyi Kira-haraseth 12 Ke haingö Jehosafata, ka habe, E unyin je vetoiny; k' ame he igigilö e tavat koloû, hofuc ho Iehova. Me ame he kâu than me kot e. 26 Ke a wâ but than Moaba a Isaraela, me Jehosafata, me than Edoma. g'ame hwege but vat hon, me e ame hom 13 Ke Elisaia ame ha ka than Isaraela, ka tavat a seven haded, tavat hok hele vat, me habe, Ieû gak köu? he bi thö ka je perofeta me thu vat ka than Edoma: ke ca khan' anyin kâmâm, me je perofeta anyin hinyâm. Ödra. 27 Me e ame hom nokon a atö, at Ke haingen than Isaraela kâu, ka habe, ame he ka than hwaban, me hudo e hnân Ohe, anyin a Iehova ame ûkhacaköuâ kun hudiny leû hon hna up haginy. Ke e gan ta than eang he ka hn' ödrin ka hnyi hnya hmâ anyidrin hmönyin ka at Isaraela: me

HNYIMAKAN 4.

K E ame tenge kö Elisaia ke momo âiân ke nokon je perofeta, me ha, ka habe, A mokcu öiök athnyabaem: ke u me wâ e at ame outö Iehova, athnyabaem : ke ame o but at waleji e ame hom gufa gan, he ka hom lakuk li baga he ka bi athnyaba. 2 Haba Elisaia ame ha ka momo, ka habe, Ieû oge me ânyâ hobi köu? ha thö könya; ie ûnyi unyâm hnyin umâm uma? Haingen momo, ka habe, E ba but ûnyi unyik a athnyabaem hnyin uma, ke tap wakaco thi-3 Ke e ame ha, ka habe, he thö ka me sumâtâ ke je kaia unyin tavat hia adre me laba hakekenyi u, je kaia ae ba önyen; ca owakhaletâ bi. 4 Ke u me he ka tha didrö me lakom me hlöng hwanumâm, me hingâlâ ka hnyi je kaia hia eling, me ip je kaia ae unöngöt. 5 Haba momo ame he but gan, me hlöng hwanumen me lakon; ke ödrin e hom je kaia kâu, me e ame hingâlâ. 6 K' ame unöngöt je kaia, haba momo ame ha ka nokon, ka habe, Hö jem ke kaia. haingen kâu ka habe, Ĕ ba hmetu kaia. Me ame todru wakaco. 7 Ke haba momo ame he me thumeto aten Khong. Ke haingen, ka habe, He thö ka ûco wakaco me bi hwaban hna hok gufa, ke u me he bi me lakom ka möt ge kolon.

8 Ke haba hnyi ke bong Elisaia ame he Sunema ai, ke wale ke momo ae ûnyi hnathu; ke e ame thawâ e he ka han. haba hnyi je ûen e ame vheno gethen, e ame labö saû kâe he ka han. 9 Ke momo ame ha ka âiân, ka habe, Wâ bi e khanö nya a aten Khong ae kap e, at ame labö he eang. 10 Ötu me he ka ânyâ hnyeule ae ûhnyûkong hon hna up haginy; ke ötu me he ka so. ip eling hobi kâu, hna mokut, me laulau, me tap, me taben lamepa: ke e ka o kötu, me ame he ka saû kâe. 11 Ke hnyi ke bong e ame o kâe, me saû ka hnyi hnyeule, me mokut eling. 12 Ke e ame ha kö Gehazi a athnyabainy, ka habe, Hawâ thö momo Sunema. Ke e a hia but hawâ, me e ame tot hnyi hnyimakan. 13 Ke e ame ha kâu, ka habe, Ha thö ka momo, ka habe, Wâ bi, u je kong hnyekuni öhmu ge ta je ûnyi hia eang adre penapena; ie ûnyi adre me he ka ânyâ hobi köu? hawa, u je wem adre me he ka haiö u ka than, ame ne taben utbavat? ke momo ame ha ka habe, Inya oge me laba thibi me je lahanök. 14 Ke haingen,

kâu momo? Haba Gehazi ame thu, ka habe, E ba nokon, ke hingat ut âiân. 15 Me haingen, ka habe, hawâ hmeto. Ke a hia but hawâ, me ame tot momo hnyi hwanuma. 16 Me ame ha, ka habe, Cicö ûen ang hnyi huna ame he ka o, me u ma he ka delû**â** ke Haingen momo, ka habe, Ohe, than a aten Khong u me ca he ka thoi ka athnya-17 Ke ame erkin dut momo me hnokoâ da huyi ûen eling hnyi huna ame o wale a ha Elisaia ka momo. 18 Ke ame gan dut da, me haba hnyi ke bong e ame he unyin kamen ka tavat subö hwit. 19 Ke haingen ka kamen, ka habe, Ekölö ge bök, ekölö ge bök. Me e ame ha ka athnyabainy, ka habe, Hom dö ka hinyen. 20 Ke e ame hom e, me hom ka hinyen, me e ame laba hon li jevan momo ke ne o but jebigö, k' ame mokcu. 21 Ke haba momo ame öliâ, me ip e hon hna mokut a hnen aten Khong, me hlöng hwanumen, me didrut. 22 Ke haba momo ame hawâ âiân me ha, ka habe, Ö u kunâ thö könya ke athnyaba me asina, m' inye he ka wadring ka aten Khong, me ie hmetu. 23 Me haingen, ka habe, Anyin a ieû u me he kâu hnyi bong ang? ke ca teb ûnyi tehi me sabath ang. Me haingen momo, ka habe, ame he ka so. 24 Ke haba momo ame hûkâlâ taben hon asina, me ha ka athnyabainy, ka habe, Alen logotâ me he ; ke ca obeci nya hnyi ûbek iny ka ca ha bi köu. 25 Ke ame he momo me o ka aten Khong hnyi bucen Karemela. Ke ame wâ, momo ke tiga sâkâû, me ame ha kö Gehazi a athnyabainy, ka habe, Wa bi, ame he jem momo Sunema: 26 ö u wadring dö walang ang he ka ûkhanö me, me hnö, ka habe, Hawa, u so? ke so âiâm? ke so wanakat? Me haingen momo, ka habe, E 27 Ke ame o but momo ka ateu Khong hnyi dok ae hut, me ame kât li can. haba Gehazi ame hakekeny he ka haguta momo; ke haingen aten Khong, ka habe, Ca ânyâ: anyin ae vec hnyekon momo; k' ame ikhâlâ gak Iehova a ca thumetu nya. 28 Ke haingen momo, ka habe, Hawa, than a tuhök lö, oge me sumâtâ gam da? Hawa, oge me ca ha köu, ka habe, Ca iyawö nya bi? 29 Me e ame ha kö Gehazi, ka habe, Hûkâlâ ju wen hnyekom, me hom anyik uci hnyi hnyamâm, me he: ame ne ûkhanö möu ke at, ca iouny mē; ke ame ne fuc köu ke at, ca fuc bi: ke u me he ka ip anyik uci hon hnyimakan wanakat. 30 Haba hinyen wanakat ame ha, ka habe, Kia inya ka habe, Ie ûnyi adre me he ka ânyâ hobi lehova, ke kia inya u, a oge me ca he ka

hnö u. Me e ame todrö me he hoton momo. 31 Ke ame bö Gehazi k' ame bilidru, me ip uci hon hnyimakan wanakat, ke ba hwan, ho Iehova. ke ame ca löng. Me e ame hmetu he ka ûkhanö mē, me ha kâu, ka habe, Ame ca hmak bi wanakat. 32 K' ame o but Elisaia ka hnyi uma, me wâ bi, a mokcu wanakat, ke adre ip hnyi hon hnen hna mokut. 33 Me e ame didrö me hlöng hwanumödru, me hic kö Iehova. 34 Me e ame he me mokut takoû wanakat, me ip hnyimen hon hnyimen wanakat, me li emakan hon li emakan wanakat, me li hnyamen hon li hnyamen wanakat: me e ame hlöhlöu hon, me ame mage unyin wanakat. 35 Ke e ame hmetu me okhaca ngenu hnyi hnyin uma; me e ame ölö me hlöhlöu hnyi hon wanakat: ke haba wanakat ame ibi oseven cingö, me ame bwela thö li emakan wanakat. 36 Me e ame hawo Gehazi, me ha, ka habe, Hawa thö at Sunema. Me e ame hawâ e. K' ame o but momo kâu, me e ame ha, ka habe, Hom dö nokom da. 37 Ke haba momo ame didrö me ta ju ka hnyi li can, me nom hnyikânâi; me e ame hom nokon da, me didrut.

38 Ke Elisaia ame hmetu Gilegala ai : ke ame hmiå thö hnyei; ke ame laba hnyi hnyimakan lakon je perofeta: me e ame ha ka athnyabainy, ka habe, Ip ju öt ae gan me öli jeû hobi kâu lakon je perofeta. 39 Me ame he ke at ka hnyi hnyot he ka uö khölak, me e ame wâ ke ûkaia hnyi hnyot me tau wan, me unöngötö ulainy me hom, me heleâ ka hnyi öt jeû; anyin adre ca wâhmakhmeto ûö e. 40 Ke ödrin e hingâlâ hobi kâu tavat he ka han. ödrin e tiga han hna öt jeû, me ödrin e kuku, me ha, ka habe, Aten Khong lö, e hu hnân mekiny hnyin öt. Ke ca khan' ödrin bi he ka han. 41 Haba e ame ha, ka habe, Hok falawa. Me e ame ip e hnyi öt; me haingen, ka habe, Hingâlâ but hobi kâu tavat, m' ödrin e han. Ke ba but kongon hnvin öt.

42 Ke ame o but ke at ûheny Baalasalisa, ke ame hom ka aten Khong aretoiny
je wan a bân, a twente je areto bali, me je
ban hwit ae hât hnyi tangen tang. Me
baingen, ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin
e ban. 43 Haba athnyabainy ame ha, ka
babe, Hawa, oge me he ka ip e hnyi hnyimakan tavat a wan haded? Me ame thu,
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;
ka habe, Ham dö ka tavat m' ödrin e han;

44 Me e ame ip hnyi hnyimaködrin, me ödrin e han me hu kolon bi, hoton hofuc ho Iehova.

HNYIMAKAN 5.

TABA Naamana a taben vat anyinthan Suria, me e at ae gan unyin tuhan, k' adre me ogânâ, anyin a Iehova ame omelo at Suria a deny e; ke e at ae hwege, ke lepera bi. 2 Ke haba at Suria ödrin e hia but he a ûnya vat, k' adre hûgûnâ ûnyi hnyi hnyei Isaraela ke in ae ûhnyûkong; k'ame bi athnyaba ka öiö Naamana. 3 Ke haba in ame ha ka momo at ame muso e, ka habe, E na laba ju tuhök unyin perofeta wale hnyi Samaria! anyin a e ame he ka omelö e ûnyi hnyi anyin lepera. 4 Me ame didrö ke at me thumeto tuhan, ka habe, Ame ha helang me helâe in ûheny hnyi hnyei Isaraela. 5 Me haba than Suria ame ha, ka habe, Awe, oge me he ka kunâ tusi ka than Isaraela. Me e ame he, k' ame tha hom me ta je talan sileva a ten, ke siks thauzan je sekel gol, ke ten ta hna khaû. 6 Ke e ame hom tusi ka than Isaraela, ame ha, ka habe, E ka o köu tusi ang, me wâ bi, oge me hia but kunö Naamana a athnyabaik köu, m' u me he ka omelö e hnyi anyin lepera. 7 Ke a hia but than Isaraela aû tusi, me e ame kia anyin ukhaû, me ha, ka habe, Hawa, iny Khong, he ka hlingâ me omelö, me me kunâ könya at ang he ka ohia lepera ge ke at? Ke wâhmakhmetoâ thö, me wâ, a e ame heleû can gak. 8 Ke a löng ut Elisaia aten Khong a g'ame kia anyin ûkhaû than Isaraela, me e ame ûkhûnöng ka than me ha, ka habe, Ieû gam u je kia ânyâm ûkhaû le so e ame he jem könya, me e ame he bi ka wâhmakhmeto ae hu perofeta hnyi Isaraela. 9 Me ame o Naamana tha e me haleny je hors me anyin kariota me tot hnyi hwanumen uma umö Elisaia. 10 Haba Elisaia ame kunâ ûthumetu kâu me ha, ka habe, He thö ka soû ama oseven hnyi Joridano, me ame he ka so hmetu unyâm me hât. 11 Ke ame hmönyi Naamana, me e ame he, me ha, ka habe, Wâ bi, oge me ûnykûme a e ame he ka didrut me tot me hawâ iö Iehova a Khongon, me aba dok eling ge hnyamen, me ohia lepe-12 Hawa, e ca beönua bi Abana me Farapa li wageweiny Damaseko hon ta je köiö hia thithö hnyi Isaraela? hawa, oge

lathnyabainy ödrin e hakekenyâ e me ha, | hom ta je ûnyi e gadru, me ip hnyin uma: ka habe, Cica, hawa, a ne ha perofeta köu me e ame kunâ li at, m' ödru me he. ûnyi ae gan hmâ, u me ca he ka ânyâ? ke Ke e ame didrö me tot hnyi hnyimakan ca hâhâ köu ûnyi e a ha, ka habe, Soû but me u me so? 14 Me e ame he me oseven khut hnyi Joridano helâ me hofuc hwan aten Khong: me ame hmetu utiöiny helâ me utiöiny wanakat ae ûhnyûkong, ke e ame so but. 15 Me e ame hmetu ka aten Khong, e me anyin bunyen hia, me o, me tot hnyi hnyimakan : ke e ame ha, ka habe, Wâ bi, oge me wâ ju walang ang, ae ba Khong hnyi hmeledrany hia, ke hnyi Isaraela thibi: ke walang ang ö u hom dö bwihlany gak a athnyabaem. 16 Ke haingen, ka habe, Kia inya Iehova at oge me tot hnyi hnyimakan, a oge me ca he ka hom ke ûnyi. Ke e ame ûjengö e he ka kap; ke e ame höcö. 17 Haba Naamana ame ha, ka habe, Hawa, a ne ca eling, ö u hn' ödrin he ka ham ka athnyabaem tang kânâ ame aijen li miul, anyin ame ca he hmetu athnyabaem ka hudo hudiny leû me ke hut bi ka ke je khong ke so bi kö Iehova thibi. 18 Ke haba hnyi ûnyi ang e so ame he Iehova ka betenge ka athnyabaem; e ka didrö tuhök hnyin uma umö Rimona he ka khudrung eling, ke e ame cimâ hnyamök, me oge me nom hnyi uma umö Rimona, haba iny ka nom hnyi uma umo Rimona, Ke haingen, ka habe, Ötin a tha he. me e so ame he Iehova ka betenge ge ame he gan, k' ame ca sâkâû ûheny.

Me Gehazi ame he hotu Naamana. Ke a hom e. wâ but Naamana a ga wâdring hoton ke at,

tuhan. Ke haba Elisaia ame ha kâu, ka habe, Gehazi lö u je mua? Me e ame thu, ka habe, E ba dok a mwi hnyin athnyabaem. 26 Ke haingen kâu, ka habe, Hawa, ame ca he unyâm hnyekuk k' ame hwiö thö at ûheny hon anyin kariota he ka ûkhanö möû? Hawa, e ûcû ûen ang he ka kap sileva, me je ûkhaû, me je hnyei elaio me vine, me je mamoe me bolok, me lathnyaba obaga me omomo? 27 Anyin a wale ame he ka kece köu me je mâtrânâm nyiele baluae lepera anyi Naamana. Me e ame didrut gan a e lepera but ke hau helâ me

HNYIMAKAN 6.

K E haba lakon je perofeta ödrin e ha kö Elisaia, ka habe. Wâ bi baba delöhmun e laba hnyin hnyi hnyimakâm, me ti hnek bi köhmun. 2 Ö u hn' öhmun dö he ka he Joridano ai me ve hok utö ûheny e, ke öhmun e he ka bi hnyaba eling, m' ötin e he ka laba eling. Me e ame thu, ka habe, He th' öbun. 3 Ke haba ke at ame ha, ka habe, Ö u tha he me lathnyabaem. e ame tha he mödrin. Ke ödrin e o but athnyabaem hnyi ûnyi eling. 19 Ke e hnyi Joridano, me ödrin e si utö. 5 K' ame ha, ka habe, He thö me hnahic. Me e ame tiga si utö ke at, ame kölu but gö ka hnyi köiö: me e ame kuku, ka habe, Ekölö 20 Ke haba Gehazi athnyabai Elisaia than! anyin a ûnyi adre hia but mē sumaten Khong ame ha, ka habe, Wâ bi tuhök i âtâ. 6 Ke haingen aten Khong, ka habe, ame betenge ga Naamana at Suria, k' ame A kölu ua? Me e ame omanenâ kâu dok. ca kap ûnyi hnyi li hnyamen ûnyi e ame | Me e ame sö ke ong utö me khûâ eû, me hom jem: kia inya Iehova a oge me he ka ame mat dö fao. 7 Ke e ame ha, ka habe, wâdring hoton me hom gan ke ûnyi. 21 Hom dö. Me e eme inâ but hnyamen me

8 Ke ame vat than Suria me Isaraela; me e ame utut ûheny hon kariota he ka me e ame ûhnenamö me lathnyabainy, me ûkhanö mē, me ha, ka habe, Hawa e so ha, ka habe, Oge me he ka hunuma hnyi 22 Haingen, ka habe, E so hia. Ke dok e me dok eling. 9 Haba aten Khong a kunö nya tuhök he ka ha, habe, Wâ bi ame ûkhûnöng ka than Isaraela me ha, ka ame o könya walang ang li hidröu ûhedru habe. Wâ eâu, ca he kâe ka hnyi ke dok; hnyi hnyei ae hut hnyi Eferaima, hanen anyin ame tiga he but at Suria ka hnyi lakon je perofeta; ö u ham ju ködru khaca dok eling. 10 Ke haba than Isaraela ame talan sileva, ke lo li hna khaû. 23 Haba ûkhûnöng ka hnyi dok wale a ha aten Naamana ame ha, ka habe, E so ka hom lo Khong me khû hnyiköny e, me e ame omel ö Ke e ame ûjengë e, me e ame ca e bi eling ca okhaca me olo. 11 Ke ame li talan sileva hnyi hnyin li tang, me li hna kong dö hnyekon than Suria can hofuc khaû, me ip hon li lathnyabainy, me ödru eling; me e ame hawâ lathnyabainy me ha me hom tilâ hnyi hnyimakan. 24 Ke e ködrin, ka habe, Hawa, öbun e ca he ka ame o but ka hnyi dok ae hut, me e ame thumetu nya a ie at gatin ame tha hien me

u me ha hnyin hnyeulem mokut. 13 Ke haingen, ka habe, He thö ka wâ dok e ame laba hnyin, m' oge me he ka ûkhûnöng he ka hom e. Me adre me thumeto e, ka habe, Wâ bi e but hnyi Dothana. 14 Anyin a wale e ame kuna kae je hors, me je kariota, me utbavat ae gan hmâ: ke ödrin e o but hnyi lit me tot igigilö taun. 15 Ke ame vesa hnyi hnyomakatu athnyabainy aten Khong, me he hnyöu ai, wâ bi, adre igigilö but taun hnen vat, je hors me je kariota. Haba athnyabainy ame ha kâu, ka habe, Ekölö tuhök! ötin e he ka hawa? 16 Ke haingen, ka habe, Ca ot bi: anyin a hnyat ödrin e laba unyitin ame se hia hon hnyat adre laba unyidrin. 17 Haba Elisaia ame hic me ha, ka habe, Iehova lö, ö u obwela but li emakan, me me wâ. Me Iehova ame obwela li emakan hidröu; ke e ame wâ: ke wâ bi, ame unöngötö bucen ge je hors me je kariota meic igigili Elisaia. 18 Ke ödrin e o but kâu, me haba Elisaia ame hic kö Iehova, me ha, ka habe, Ö u owadruâ but hnyat ang. Me e ame owadru' ödrin helà me hna ha ga Elisaia. 19 Ke Elisaia ame ha ködrin, ka habe, Ca gethen bi ang, ke ca taun bi e; ke hnu hotuk me oge me he ka hum öbun ka at öbun e elâm. Ke e ame hum ödrin Samaria ai. 20 Ke ödrin e o but hnyi Samaria, me haingö Elisaia, ka habe, Iehova lö, obwela but li emakan tavat ang, m' ödrin e wâ. Me Iehova ame obwela je emaködrin, me ödrin e wâ, ke wâ bi ödrin dut hnyi Samaria. 21 Ke ame ō 'drin than Isaraela me haingen kö Elisaia, ka habe, Cica lö, hawa, oge me he ka kuc ödrin? hamök he ka kuc ödrin? 22 Ke e ame thu, ka habe, U me ca he ka kuc ödrin: hawa, u me he ka kot je hna hwenbâ ge anyam hele vat me cafana? ha ödrin me habelidrin, me ödrin e he ka han me ic, me hmetu ka tuhödrin. 23 Ke e ame penapena gan hmâ höbi ködrin: ke ödrin e hia but han me ic, me e ame kun' ödrin, me ödrin e he hmetu ka tuhödrin. Ke a ca he hmetu bi je utbavat anyin at Suria ka hnyi hnyei Isaraela.

24 Ke hwaban ta je ûnyi eling haba Ben-adada than Suria ame ûkhacaköuâ Samaria: ke wâ bi ödrin e thelöng e me li emakâm k' u me ca he ka hnyi han.

than Isaraela! 12 Haba ke athnyabainy me eite je sileva hwaban ban asina, ke ame ha, ka habe, Than a tuhök, e ba: ke faiv je sileva hwaban ke keihen kabe a so bi Elisaia perofeta hnyi Isaraela, ame vakiny tatet tiny biny. 26 Ke ame ngenu labo thumeto than Isaraela ge ta je ûnyi than Isaraela hon hna up haginy, ke haba ke momo ame hongot kau, ka habe, Than a tuhök lö, hom hadruo nya. 27 Me e ame thu, ka habe, Ame ne ca he Iehova ka hadruo u, me oge me he bi nya ka kâmâu ka hadruo u i ame ne ûnyi hnyi hna huje hwit, ame ne ûnyi hnyi hna hlec wan vine? 28 Ke haingen than kâu, ka habe, Ieû gam bi? Ke haba momo ame thu, ka habe, Haba momo ang ame ha könya, ka habe, Hö jem nokom da k' ötin e he ka an hnyi bong ang, me ötin e he nyi ka an nökuk. 29 Me öhmun e ölâ nökuk, me an: me haba nyi oge me ha kâu, ka habe, Hö jem nokom da me ötin e he ka an: ke haba momo ame hia but ikhâlâ nokon. 30 Ke a löng ut than hofuc hwan momo, me e ame kia anyin ûkhaû; (ke e ame ngenu hon hna up haginy;) ke haba tavat adre me wâ, ke wâ bi, e ame khavâ unyin ge ecmano ae gan nân. 31 Ke e ame ha, ka habe, Ame he Khong ka ânyâ helâe könya me bi hanen dö minya, ame ne e bala bö Elisaia nöku Safata hnyi bong ang. 32 Ke Elisaia ame laba hynin umen uma, me wahingat ödrin e tha laba mē; haba than ame kunâ ke at ûheny unyin: ke e tiga ca o bi ûthumetu kâu, me e ame ha ka wahingat, ka habe, Hawa, öbun e wâ but hnen nokon at ûhlingö ang hna ûkhûnöng he ka hom bök? wâ bi, e ka o but ûthumetu hlöng ju hwanuma, ke kât ju hlingin kâu: hawa, ca e bi hoton hwan li can tuhan? 33 Ke e ame tiga ûhnenamö mödrin, wâ bi, ame o but kâu ûthumetu: me e ame ha, ka habe, Wâ bi, ûnyi ga Iehova kong ang; anyin a ieû oge me he ka halubahing Iehova hmetu?

HNYIMAKAN 7.

K E haba Elisaia ame ha, ka habe, Löng ju hofuc ho Iehova: walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Helâ nyi ang, ame he ka khaca sea falawa hwaban sekel, ke lo li sea bali hwaban sekel adre me he ka ûco hnyi homagöuleny Samaria. 2 Haba taben, waleji a he cimâ hnyamen than, ame thu ka aten Khong, ka habe, Wâ bi, ame ne he Iehova ka bi mamalama hnyi drany anyin utbavat hia, me he me thelöng ame ne he ka manen ûnyi e? Ka haingen, 25 Ke gan hmâ hmiâ hnyi ka habe, Wâ bi, u me he ka hnyi wâ e ge hnyi hwanumen homagöule, ke ödrin e ûhnenamököuâ me ha, ka habe, Anyin a ieû ötin e he ka laba eang ke ne o but ötin e mokcu? 4 Ötin e ne ha, ka habe, Ötin a he ka hnyi taun, ke e hmiâ hnyi taun, me ötin e he ka mok eling: ke ötin e ne laba bala eang, ötin e he ka mokcu minya. Ke walang ang ötin a kec ka hnyi utbavat anyin at Suria: ödrin e ne he ka omeli ötin, ötin e he ka möt; ke ödrin e me hling' ötin ötin e he bi ka mokcu. 5 Me ödrin e todrö ke hauhaotreng ut, he ka he ka hnyi hna hunuma anyin at Suria: ke ödrin e o but ka hnyi baten hna hunuma anyin at Suria, me wâ bi, a ba but at eling. 6 Anyin a hia but Iehova olöngâ je utbavat anyin at Suria ge medien je kariota, me medien je hors, wale medien je utbavat ae gan: me ödrin e ûhnenamököuâ, ka habe, Wâ bi, than Isaraela ame hia but bi hwaban je than Heth, me je than Aigupito, m' adre me vat mötin. 7 Anyin a wale ödrin e todrö me kec hnyi hauhaotreng, me hna degecâ umödrin je uma mano, me haledrin je hors me haledrin je asina, wale hna hunuma thiju, me ödrin e kec, anyin a ödrin bemöt. 8 K' ame o but je lepera eling ka hnyi baten hna hunuma, me ödrin e didrö hnyin ke uma mano me han me ic, ke ödrin e hom ûheny e sileva, me gol, me ûkhaû, me hom, me ikhâlâ; ke ödrin e hmetu me dit hnyin ke uma mano, me hom ûheny e minya, me he me ikhâlâ. 9 Ke ödrin e ûhnenamököuâ, ka habe, E ca so hnötin hna ânyâ: bonginy ûthumetu ae so bong ang, ke ötin e laba hnyibû: ötin e ne laba ke ne o but ame hmouca lany ötin e ne he ka wâ ûnyi ae kong: ötin e he walang ang ka thumeto lap anyin than. 10 Me ödrin e o me hongot ka hnyat tuö homagöuleny taun: me ödrin e thumetu ödrin me ha, ka habe, Öhmun e o hnyi hna hunuma anyin at Suria, ke wâ bi, e ba but at eling, ke ba hwan at, ke so bi je hors thibi adre noc, me je asina adre noc, me je uma mano thiju. 11 Haba tavat tuö homagöule ödrin e hongot; ke ödrin e thumeto lap anyin than eiö. 12 Haba than ame todrö hnyi hnyinghet me ha ka lathnyabainy, ka habe, Oge me he ka haimamenâ köbun walang ang hna ânyâ hnen at Suria kötin. E khan' ödrin but a ötin mekihnânem; anyin a wale ödrin e he but ûnyi hnyi hna hunuma he ka ikhölö hnyi hnyot, ke hai-

3 Ke e hu tavat a lepera a ödrin foa|hnyi taun, me ötin e he ka kât meliödrin, me dit ka hnyi taun. 13 Haba ke athnyabainy ame thu me ha, ka habe, E so he ka hom je hors a thabûng a ke je kolon biju hnyi taun, (wâ bi, ödrin helâ me ûseiny at Isaraela hia thithö je kolon hnyin; wâ bi ödrin helâ me ûseiny at Isaraela hia thithö a mokcu:) me otin e he ka ûkhûnöng me 14 Me ödrin e hom li kariota me je hors; ke haba than ame ûkhûnöng he ka he hoton utbavat anyin at Suria, haingen, ka habe, He thö ka wâ. 15 Me ödrin e he hotudrin ke ne o but Joridano: ke wâ bi, adre avâ gethen hia ge je ûkhaû me je kaia, wale a hna degecâ ju at Suria hnyi hnödrin hna kec logot. Ke haba je uthumetu ame he hmetu me thumeto than. 16 Me ame didrut tavat me sö hunuma anvin at Suria. Me adre me ûco khaca sea falawa hwaban sekel, ke lo li sea bali hwaban sekel, helâ me hofuc ho Iehova. 17 Ke haba than ame hûna taben, wale at e ame he cimâ hnyamen, he ka tuö homagöule, me haba tavat adre me utö e hnyi homagöule me e ame mokcu, helâ me hna ha hnen aten Khong, waleji a ha hnyi ûen a o kâu than. 18 Me ame hwâdâ thö helâ me hna ha hnen aten Khong ka than, ka habe, Ame he ka bi hwaban lo li sea bali ge sekel, ke khaca sea falawa hwaban sekel, helâ nyi ang, hnyi homagöule Samaria; 19 ke haba taben eling ame thu ka aten Khong, ka habe, Wâ bi, ame ne he Iehova ka bi mamalama hnyi drany ame ne he ka manen ûnyi e? Ke haingen, ka habe, Wâ bi, u me he ka hnyi wâ e gê li emakâm, ke u me ca he ka hnyi han: 20 me ame aat dö helâe kâu, anyin a tavat adre me utö e hnyi homagöule, me e ame mokcu.

HNYIMAKAN 8.

K a hia but Elisaia fuc ka momo waleji e ame omelö nokon, me ha, ka habe, Todrö, me u me he, me ânyâm lap, me laba kanyua hnyi hnâm hna he ka wâ: anyin a hia but hawâ hmiâ ga Iehova; k' ame he ka o minya hnyi hnyei ke ne o but hnyi seven je huna. 2 Me haba momo ame todrö, me ânyâ helâ me hna ha ge aten Khong: me e ame he me anyin lap me laba kanyua hnyi hnyei iny at Filisiti ke ne o but hnyi seven je huna. 3 Ke hwaban je huna a seven, haba momo ame hmetu ûheny hnyi hnyei iny at Filisiti: ke e ame ngödrin, ka habe, Ödrin ka he but ûnyi he me tenge ka than can umen uma me iny hnyei. 4 Ke haba than ame ûhnenamö me Gehazi a athnyabainy aten Khong me ha, ka habe, Me thumetu nya ge ta je ûnyi ae gan ame ânyâ Elisaia. 5 Ke e ame tiga omanenâ ka than hnen hna omelö at a mokcu, ke wâ bi, wale momo a omelö nokon ame tenge ka than can umen uma me iny hnyei. Me haba Gehazi ame ha, ka habe, Than a tuhök lö, wale but ang momo, ke wale but ang nokon waleji a omelö ga 6 Me haba than ame hnö momo, me e ame thumeto e. Me haba than ame kunâ ke athnyaba, me ha, ka habe, Ham hmetu thö ka momo anyin ta je ûnyi hia, me troban iny hnyei hia, hwân hnyi bong a hna hnyin momo hnyei ke ne o but walang ang.

7 Ke haba Elisaia ame he Damaseko ai; ke a mok Ben-adada than Suria; ke adre me thumeto e, ka habe, A o but ang aten Khong. 8 Haba than ame ha kö Hazaela, ka habe, He thö ka hom bwihlany me ûkhanö me aten Khong, me hnö unyi Iehova a deny, me ha, ka habe, Hawa oge me he ka möt ûnyi hnyi mok ang? 9 Me Hazaela ame he ka ûkhanö mē, me hom fâte, me e ame he me tot hnyi hnyimakan me ha, ka habe, A kunö nya köu Ben-adada a nokom, than Suria he ka ha, ka habe, Hawa, oge me he ka möt ûnyi hnyi mok ang! 10 Haba Elisaia ame ha kâu, ka habe, He thö ka ha kâu, ka habe, U me he ka möt; ke so bi a hia but Iehova omanenâ könya a e ame he ka mokcu. 11 Ke e ame wâ hmâ e ke ne o but e ame hmehma but; me haba aten Khong ame tenge. 12 Haba Hazaela ame ha, ka habe, Tuhök lö, ieû u me tenge gan? Me e ame thu, ka habe, Anyin ae khanö nya ûnyi ae kong u me he ka ânyâ ka lakon Isaraela: haba anyidrin ta je hnabâ u me he ka thong ge meic, me u me he ka hlingâ ge hele vat ta je hidröu unyidrin, me sa degecâ lakudrin je mendreng, me kave je erkin gadrin. 13 Me haba Hazaela ame ha, ka habe, Ie inya a athnyabaem, a kuli, m'oge me he ka ânyâ ûnyi e ae gan? Me Elisaia ame thu, ka habe, A hia but Iehova omanenâ 14 Ke e könya a u me he ka than Suria. ame he but ûnyi ga Elisaia me o unyin tuhan; me e ame hnö e, ka habe, Ieû a ha köu Elisaia? Me e ame thu, ka habe, E ame ha könya a u me he ka möt. 15 Ke haba nyi e ame hom mano tubwiny hna a e mok.

mokut, me hûlûlûâ hnyi köiö me lau e hon hnyimakan, me e ame mokcu: ke ame than biju Hazaela hwaban.

16 Ke haba hnyi huna a thabûngi Jorama nöku Ahaba than Isaraela, ke Jehosafata than hnyi Juda, me ame hwan Jorama nöku Jehosafata than Juda he ka than. 17 Ke e ame hwân he ka than, ke thöte tu je hunainy; ke e ame musi hnyi Jerusalema eit je huna. 18 Ke e ame vheno gethen deny je than Isaraela, helâ me hna ânyâ hnen lap anyi Ahaba: anyin a âiân momo nöku Ahaba: ke e ame ânyâ ûnyi ae kong hnyi hnyimakö Iehova. so bi e ca we Iehova bi he ka ohia Juda, ga Davita athnyabainy, helâ me hna ha bânâ kâu he ka ham lamepa kâu, hobi kâu bala lakon. 20 Ke haba hnyi bongon je bong Edoma ame hna degeci Juda, me otilö thanidrin bi. 21 Ke haba Jorama ame tha he Zaira ai me anyin te je kariota hia thithö: ke e ame todrö hnyi hnyinghet me kot at Edoma wale adre igigilö e, me je taben kariota, me ame kec tavat ka hnyi umödrin je uma mano. 22 Haba Edoma ame hna degeci Juda bala bi ke ne o but bwihlany, a ta je ûnyi ae so hia ûnyi hnyi hnyi bong ang. Ke Libena ame hna degecâ Damaseko, k' ame hijen ta je kamela a minya hnyi ûen a khaca. 23 Ke haba kolon je hna ânya hnö Jorama me anyin ta je huliwa hia, bawa, adre ca sihnalimen hnyi tusi hnân ha je bong bongon je than Juda? 24 Ke ame mokut ut Jorama tha e me lakamen, me adre me konâm e tha e me lakamen hnyi taun anyi Davita: ke ame than biju Ahazia a nokon hwaban.

25 Ke haba hnyi huna a twelvi Jorama nöku Ababa than Isaraela, ame hwân ka than Ahazia nöku Jorama than Juda. 26 Twente tu je hunai Ahazia me e ame hwân ka than; ke e ame than khaca huna hnyi Jerusalema. Ke haba ien hinyen jia Athalia, momo nöku Omeri than Isaraela. 27 Ke e ame vheno gethen deny lap anyi Ahaba, me ânyâ ûnyi ae kong hnyi hnyimakö Iehova, helâ me lap anyi Ahaba: anyin a e ûngon lap anyi Ahaba. 28 Ke e ame tha he me Jorama nöku Ahaba he ka vat me Hazaela than Suria hnyi Ramothe-gileada: ke ame aat dö Jorama ge at 29 Ke haba Jorama than ame hmetu Jezerela ai he ka bi anyin hnân aat ge at Suria hnyi Rama, hnyi hnen hna vat me Hazaela than Suria. Ke haba Ahazia nöku Jorama than Juda ame he he ka ō Jorama nöku Ahaba hnyi Jezerela, anyin

Digitized by Google

HNYIMAKAN 9.

kâu, ka habe, Hûkâlâ ju wen hnyâm, ke waleji hnân je aat ge at Suria, hnyi hnen hom tap wakaco eang hnyi hnyâmâm, me hna vat me Hazaela than Suria.) he Ramothi-Gileada ai. 2 Ke u ka o but, haba Jehu ame ha, ka habe, A ne webun e, me u me he ka elöm Jehu nöku Jehosafata awe ca hna ke at a khaca he ka kec ûnyi nöku Nimesi, me didrö, me otilâ e unyin je hnyi taun, he ka he me thumeto e hnyi liamekeiny mē, me hom dö e ka hnyi hny- Jezerela. 16 Haba Jehu ame tabâ ke eule eiö hnyin. 3 Me hom dö wakaco me kariota, me he Jezerela ai; anyin a Jorama hingâlâ hon ban me ha, ka habe, Walang ame mokut eling. Ke Ahazia than Juda hna ha hnö Iehova, ka habe, Oge hia but ame ûö Jorama. 17 Ke haba at ame tue hû u hnân than Isaraela. Ke u ma khöng ame tot hon ban hnabâ hnyi Jezerela, me e ut hwanuma me kec, ke ca bec bi. 4 Me ame wâ bunyen anyi Jehu, me e ame ha, ka ame he hidröu, a hidröu perofeta, Ramothi- habe, Oge me wâ bunyen. Haba Jorama gileada ai. 5 K' ame o but, me wâ bi, je ame ha, ka habe, Uca tho at tabo hors me taben vat ödrin e tha laba; me e ame ha, ka kunâ he ka ûkhanö mödrin, he ka ha, ka habe, Tuhök lö, e hu hofuc gak köu. Me habe, Hawa, ûsoköu? 18 Me ame he ke at haingö Jehu, ka habe, Kö ie at gahmun? tabö hors he ka ûkhanö mē, me ha, ka habe, Me e ame thu, ka habe, Köu a tuhök. Walang hna ha hnen than, Hawa, ûsoköu! 6 Me e ame todrö me dit ka hnyin uma ; Ke haingö Jehu, ka habe, Ieû ûsoköu gam! ke e ame hingâlâ wakaco hon ban me ha he but ka hnyi hotuk. Haba at ame tue ame kâu, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova, ûthumetu ködrin, ka babe, A o but ûthu-Khongu Isaraela, ka habe, Oge hia but hû metu ködrin ke e ame ca hmetu. 19 Me e u hnân tuhan lakei Iehova, wale Isaraela. ame kunâ at tabö hors a loiny, ke e ame o 7 Ke u me he ka kot lap anyi Ahaba a ködrin me ha, ka habe, Walang hna ha tuhâm, me inye he ka bi hwaban kö Jeze- hnen than, Hawa, ûsoköu? bela dra dren lathnyabaik a je perofeta, me Jehu, ka habe, Ieû ûsoköu gam? he thö ka dra dren lathnyabai Iehova hia thithö. hnyi hotuk. 20 Haba at ame tue ame 8 Anyin ame he ka hia but lap anyi Ahaba ûthumetu me ha, ka habe, A o but ködrin, hia: ke oge me he ka subâ degecâ ga ke e ame ca hmetu: ke haba hnen hna alen Ahaba je wainda hia, me hnyat adre me ca, me helâ me hna alen hnö Jehu nöku Nimeme hnyat adre he monu hnyi Isaraela. si; anyin a e ame alen hwegiâ. 21 Haba 9 Ke oge me he ka wia lap anyi Ahaba, Jorama ame ha, ka habe, Penapena thö. me me helâ me lap anyi Jeroboama nöku Me adre me penapena anyin kariota. Me Nebata, me helâ me lap anyi Baasa nöku ame didrut Jorama than Isaraela, me Ahia. 10 Ke ame he je kuli ka ön Jeze- Ahazia than Juda; me ve tabö kariota, ke bela hnyi ke keihen Jezerela, ke ba at ame ödru me he he ka ûkhanö me Jehu, me wa he ka konâm. Me e ame khöng ut hwanu- e hnyi hnyei i Nabotha at Jezerela. 22 K' ma me kec. 11 Ke haba Jehu ame he ka ame ō Jehu hnö Jorama, me e ame ha, ka lathnyabainy tuhan : ke haingen ke at kâu, habe, Hawa, ûsoköu Jehu? Ke e ame thu, ka habe, Hawa, e so i anyin a ieû ame o ka habe, Ieû ûsoköu, ke se hia bala je bi köu at e ae monu? Me haingen ködrin, ûnyi monu me bibihwakecin anyin hinyâm ka habe, E khan' öbun dut at, me hwan jia Jezebela? 23 Haba Jorama ame hwiö hofuc. 12 Me haingödrin, ka habe, E thoi me kec, me ha kö Ahazia, ka habe, E hu e; thumetu öhmun dö walang ang. Me iyawâ Ahazia. 24 Haba Jehu ame hlec haingen ködrin, ka habe, E ame ha könya cafana ge tang hwegien hia, me ame aat dö helâng me helâe, ke haingen, ka habe. Jorama hnyi wanben li benyin, me ame o Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Oge but fana hnyi oûnykûminy, me e ame ta hia but hû u hnân than Isaraela. 13 Me hweti hnyi anyin kariota. 25 Haba Jehu ödrin e ie he me ve hom anyidrin je ûkhaû, ame ha kö Bidekara a taben unyin, ka me ip hmelen hnyi hon wacuat, me tûâ habe, Hom dö, me khûâ but e hnyi hnyei i trutru me ha, ka habe, Than dö Jehu. Nabotha at Jezerela, anyin u me ûnykûme

Nimesi ame ûkhin fuc kö Jorama. (Ke Jorama ame tue hnyi Ramothi-gileada, e me Isaraela hia thithö, ga Hazaela than E haba Elisaia perofeta ame hawâ ke Suria: 15 ke ame hmetu but Jorama at hanen lakon je perofeta me ha than Jezerela ai, he ka bi anyin je aat 14 Ke haba Jehu nöku Jehosafata nöku ûen waleji ötu me tha tabö kariota hotu

dren lakon je baga ; me haingö Iehova, ka habe, Oge me he ka bi hwaban köu hnyi but e ka hnyi utkana, hela me hofuc ho Iehova. 27 Haba Ahazia than Juda ame wâ me e me kec hnyi getheniny uma umen lakamen hnyi taun anyi Davita.

29 Ke haba hnyi huna a eleveni Jorama hnyimâkâm. at Juda.

hnyikânâi, me ame fifile thö dren ka hnyi hon haginy veto, me hon je hors : me e ame uto momo ge li can. 34 Me e ame didrö me han me ic, me e ame ha, ka habe, Tuö momo ang adre ohnauhangoâ me konâm bi, anyin a e nokon than. 35 Me ödrin e he ka konâm; ke ödrin e ca wâ bi, ke so bi ibokomok thiju me li hnyeûca me li hnyam. 36 Me ödrin e hmetu me thumeto e. haingen, ka habe, Wale hofuc ho Iehova waleji e ame ha deny athnyabainy a Elia at Tisebi, ka habe, Ame he je kuli ka an unyi Jezebela hnyi hnyei Jezerela: 37 k' ame he unvi Jezebela ka helâ me tet hon kânâ hnyi hnyei Jezerela; m' adre me ca he ka ha, ka habe, Wale Jezebela.

HNYIMAKAN 10.

E sevente je laku Ahaba hnyi Samaria. Ke haba Jehu ame sihnali-

Ahaba a kamen, me Iehova ame ip hon hok hat je laku Ahaba, ka habe, 2 Ke ka o but eling ae hmak; 26 ke haingö Iehova, ka tusi ang köbun, ke e unyibun je lakon habe, Haba et oge me wâ dro Nabotha, me tuhöbun, ke e unyibun je kariota me je hors, me taun adre up veten, me je omjehen vat; 3 öbun e he ka ûca ke nokon tuhöbun dok ang. Ke walang ang hom dö me khûâ ae so me ûcû, me ip e hon theron anyin kamen, me vat hobi kâu lap anyin tuhöbun. 4 Ke ti gan anyidrin ot, me ödrin e ha, ka habe, Wâ bi, a ca tot li than hnyi hnyihna belök. Ke haba Jehu ame hnu e, me makan: ke ötin e he ka hawa ka tot? 5 Ha-ha, ka habe, Kot e hnyi kariota: me adre ba at ame musö hnyaba, me at ame musö me kot e hnyi gethen ûheny Gura hnyi taun, me wahingat, me tavat ödrin e hat je Ke e ame kec Megido ai, me e wanakat, ödrin e úkhûnöng kö Jehu, ka ame mokcu eling. 28 Ke haba lathnya- habe, Öhmun ang lathnyabaem, me öhmun bainy ödrin e hom e Jerusalema ai hon e he ka ânyâ ta je ûnyi hia u me he ka kariota, me konâm hnyi erkemok tha e me hunâ köhmun; öhmun e ca he ka otilâ ke at hnân than: ânyâ thö ûnyi ae so hnyi 6 Me e ame sihnalimen nöku Ahaba, me hwân Ahazia ka musi hon ködrin tusi a loiny, me ha, ka habe, A ne tha hiöbun mönya ke öbun e ne he ka löng 30 Ke ame o but Jehu hnyi Jezerela, me hok hofuc, me hom but ban tavat a je lakon haba Jezebela ame löng; me e ame bi tuhöbun, me hom but jem könya hnyi haalimen li emakan, me omecâ ban, me selat | Jezerela helâ nyi ang. Ke ödrin sevente je hnyi mamalama. 31 Ke haba Jehu ame lakon than ödrin e laba unyin je at hnatiga didrö hnyi homagöule, me momo ame thuiny taun tavat adre me hat ödrin. 7 K' ha ka habe, Hawa, Zimeri lö, at ûhlingâ ame o but tusi ködrin, me ödrin e hom je tuhâm, u je o hnyi ûsoköu? 32 Me e ame lakon than, me hling' ödrin a ödrin sevente, hngele hnyidranyai ka hnyi mamalama, me me hitangen je bödrin me kunâ kâu Jezeba, ka habe, Ia ame tha hien mönya? ia? rela ai. 8 Ke ame o but at me thumeto e me ame selata e li at a lo ame ne kun a je me ha, ka habe, Ödrin e o but me ban je 33 Me e ame ha, ka habe, Khûâ lakon than. Ke haingen, ka habe, Khon but momo hnyikânâi. Me ödrin e khûâ ju me me lo li hna khon hnyi homagöule ke ne o but nyi. 9 Ke hnyi hnyomakatu e ame didrut, me tot, me ha ka tavat hia, ka habe, Wisa but öbun: wâ bi oge ûhûgûnö than me tuhök, me hlingâ e: ke ia hlingâ tavat hia eang? 10 Khan' öbun dö walang ang a ame ca he ka kölu hnyikânâi ke uthofuc ho Iehova, wale ame ha Iehova ge lap anyi Ahaba: anyin a hia but Iehova ânyâ ûnyi e ame ha a deny Elia athnya-11 Ke wale Jehu ame kot kolon hia lap anyi Ahaba hnyi Jezerela, me anyin je at hnathu hia, me je waeny, me anyin tavat bihut, ke ne o but ame ba but kolon. 12 Me e ame todrö me he, me he Samaria ai. Ke e eû hnyi gethen hnyi uma hnân subâ leûnen mamoe umen tavat tuö mamoe, 13 haba Jehu ame ûkhanö me je liamekeiny me Ahazia than Juda, me ha, ka habe, Öbun ie hnyat? Ke ödrin e thu, ka habe, Öhmun je liamekeiny me Ahazia; k' öhmun e he he ka iouny me lakon than, me lakon momo than. 14 Me e ame ha, men je tusi me ûkhûnöng Samaria ai ka je ka habe, Hom meliödrin dö, me ödrin e hom than Jezerela, wale wahingat, me ka tavat meliödrin hnyi thopiny uma adre sö leûnen mamoe hnyin, a ödrin fâte tu, k' ame ca Baala. hna but kolon.

15 Ke e ame he but ûheny e, me e ame ka iouny mē: ke e ame iouny, me ha kâu, ka habe, Hawa e wisa hnyekom helâ me habe, Eke. A ne helâe, awe, ho jem hnyahom e kâu ka hnyi hon kariota. 16 Ke haingen, ka habe, Ötu ma tha he, me u me he ka wâ tang hwegiök hobi kö Iehova. ame o hnyi Samaria, me e ame kot hia je kolon lap anyi Ahaba hnyi Samaria, ke ne o but e ame ohia, hoton hofuc ho Iehova, Baala hia thithö, me lathnyabainy hia, me anyin at Isaraela. tavat bi hut hia kâu; e so e he ka ca hia memenâ. 21 Ke Jehu ame ûkhûnöng ka wale Gileada me Basana. Jehu me Jonadab nöku Rekaba ödru me huna a twente eit. didrö eiö hnyin uma umö Baala; me e ame ha ka lathnyabai Baala, ka habe, Elâm dö, 24 Ke ödrin e didrut he ka hudo ta je hut me je hudiny leû. Ke a his but Talin ga mokcû nokon, me a ama tada a tavat tue me je taben ödrin e khû' ödrin Athalia hnyi hnyei. kâû, me he but ka hnyi tauniny uma umö | 4 Ke haba hnyi huna a seven, haba

26 Ke ödrin e hom kâû je veto ame tot ûnyi hnyi uma umö Baala, me le degecâ e. 27 Ke ödrin e hagutâ degecâ ûkhanö me Jonadab, nöku Rekaba ame he hnatheati Baala, me kia degecâ uma umö Baala, me wia hnân uma digic thatûnyi, ke ne o but hnyi bong ang. 28 Helâe hnö hnyekuk köu? Me haingö Jonadab, ka Jehu hna ohiö Baala ûnyi hnyi Isaraela. 29 Ke so bi Jehu ame ca saû ûnyi hnyi je Ke e ame inâ hnyamen ; me e ame hulö anyi Jeroboama nöku Nebata, at ame okûâ je hwakecin ae kong anyin at Isaraela, ge li nokon kau gol waleji hnyi Beth-ela, me Dana. 30 Haba Iehova ame ha kö Jehu, Me adre me olaba e hon kariota. 17 Ke ka habe, Anyin ae so hnâm hna ânyâ, wale u je ânyâ wisa hnyi hnyimakök, me ânyâ ka lap anyi Ahaba helâ hia me hnyekuk, anyin a wale ame he je mâtrânâm ka tabâ waleji e ame ha ko Elia. 18 Ke haba Jehu theron hnyi Isaraela ke ne o but hnyi do a ame ûkhacaköuâ tavat hia thithö, me ha vakiny. 31 Ke ame ca wâ wia Jehu he ködra, ka habe, E ûhnyûkong hnö Ahaba hna ka vheno hnanyibu anyi Iehova Khongu bi athnyaba kö Baala; ke gan bi hnö Jehu Isaraela, me hnyekon a khaca: e ame ca hna he ka bi athnyaba kâu. 19 Anyin a saû ûnyi hnyi ta je hulö anyi Jeroboama, wale, hawâ thö könya je perofeta anyi wale ame okûâ je hwakecin ae khong

32 Ke haba hnyi ûen eling Iehova ame ke at a khaca, anyin ae hu gak hut ae gan hwân he ka hom ûhnyûkongo at Isaraela: kö Baala ; ame ca he ka möt bi at ame hia. ke haba Hazaela ame kuc ödrin hnyi ta je Haba Jehu ame ânyâ iyawâ e, me me he hnyigöulen Isaraela hia; 33 me hwân hnyi ka ohia lathnyabai Baala. 20 Ke haingö Joridano e deiö, hnyei Gileada hia, me at Jehu ka habe, Okabâ ju ûkhacaköu ae Gada, me Rheubena, me Manase, hwân ûnyi hnathu kö Baala. Me adre me hai- Aroera hnyi hnyigöulen bucen e Arenona, 34 Ke haba hnyi Isaraela hia thithö: me ame o je kolon je hna ânyâ hnö Jehu, me anyin je lathnyabai Baala hia, ke ba at ae hia. Ke huliwa, me tang hwegien, hawa, adre ca ödrin e o ka hnyi uma umö Baala ; k' ame sihnalimen hnyi tusi hnân ha je bong unöngöt uma umö Baala hnyi je ke keihen bongon je than Isaraela? 35 Ke a mokut 22 Me e ame ha ka at ame tuö hnye- ut Jehu tha e me lakamen; me ödrin e uleny je ûkhaû, ka habe, Hom jem je ûkhaû konâm e hnyi Samaria. Ke ame than biju me oûco lathnyabai Baala hia. Me e ame Jehoaza a nokon hwaban. 36 Haba Jehu hom je ûkhaû hobi ködrin. 23 Ke haba ame musi at Isaraela hnyi Samaria bnyi je

HNYIMAKAN 11.

tavat a eite hnyöu, me ha ködrin, ka habe, haba Joseba, hlu nokon than a Jorama, Haba at ame he ka möt ûnyi hnyi tavat oge hani Ahazia ame hum Joasa nöku Ahazia, me he ka hom ka hnyi hnyamöbun, ame he me hom duöngâ ûnyi hnyi lakon than adre ka hwaban e unyibun. 25 K' a hia but hlinga, a tha e me momo ame hat e, me tuo hudo hudiny leû me haba Jehu ame ha ka hnyi hnyeule mokut ; k'adre me ikhâlâ e ga tavat tue, me je taben, ka habe, Didrö, me Athalia, me me ca hlingâ e. 3 K'adre tha hling' ödrin; ame ca he ka didrut ke at. ikhâlâ e me momo hnyi uma umö Iehova Me ödrin e kuc ödrin ge hele vat; ke haba hnyi je huna a siks: ke ame than dö

Jehoiada ame ûkhûnöng he ka hawâ je taben haded, me at Keri, me tavat tue, me hum ödrin kâu ka hnyi uma umö Iehova; me e ame ûhihinyköu mödrin, me kun' ödrin he ka khemanyin hnyi uma umo Iehova, me omanenâ ködrin nokon than. 5 Ke e ame ha ködrin, ka habe, Walang ûnyi öbun e he ka ânyâ: haba ke keihen gabun a kuniny, tavat adre me didrö hnyin hnyi sabath, adre me he ka tuö hna hmak hnyi uma umen than; 6 ke haba ke keihen a kuniny adre me he ka laba hnyi homagoule Sura; ke haba ke keihen a kuniny hnyi homagöule hoton tavat tue: me öbun e he helâe ka tuö hna hmakiny uma, m' öbun e helâ me hak bi. 7 Ke haba lo li ke keihen gabun tavat adremedidrut hnyi sabath, adre me he ka tuö uma umö Iehova singiny than. 8 Ke öbun e he hia ka lan than, me ve kât anyibun je omjehen vat hnyi je hnyamöbun; ke haba at ame he ka dit hnyin anyibun je deö vat, me adre me he ka hlingå: ke öbun e he ka tha e me than e ka didrö me didrut. 9 Ke haba je taben haded ödrin e ânyâ helâ me hofuc hia a ha Jehoiada at bihut; me ödrin e ve hom je atödrin, tavat adre me he ka didrö hnyi sabath, tha ödrin me tavat adre me he ka didrut hnyi sabath, me o kö Jehoiada at bihut. 10 Ke haba at bi hut ame ham ka je taben haded je ö me je bec waleji anyi Davita a than a e hnyi uma umö Iehova. 11 Ke haba tavat tue ödrin e ve tot me je omjehen vat hnyi je hnyamödrin, igigilö than, hwân hnyi ke keihen metâiny uma ke ne o but hnyi ke keihen meny uma, hnyi baten taben hut me uma. 12 Ke e ame hom but nokon than, me obicâ e ge korona, me ham kâu ûnyi hnân ohnatho; ke ödrin e otilâ e me me than, me hû e; me ödrin e khöûkhöû hnyam me ha, ka habe, Khong lö omelö than. 13 Ke a löng ut Athalia medien hnyat tue me tavat, me e ame he ka tavat hnyi uma umo Iehova: 14 me haba momo ame wâ, ke wâ bi, ame tot than hnyi tap, helâ me hwakecin, me tha e me than ta je taben me ta je trutru; ke ame senyin tavat hia hnyi hnyei me tuö trutru. Ke haba Athalia ame kia anyin je ûkhaû, me hongot, ka habe, Ühûgûnö than, ûhûgûnö than dut ang. 15 Haba Jehoiada at bihut ame hûna ka je taben haded tavat musö uttavat me ha ködrin, ka habe, Hom but momo ka hnyi wanben li deö vat; ke haba at ame he

momo hnyi uma umö Iehova. ödrin e hna deny hobi kâu momo; me momo ame vheno gethen deny je hors ka hnyi uma umen than: me adre me hlingâ momo

17 Haba Jehoiada ame ânyâ ke ûhihinyköu wanbö Iehova me than me tavat, me me lakei Iehova ödrin; wanben than me tavat minya. 18 Haba tavat hnyi hnyei hia adre me didrö ka hnyi uma umö Baala me kia but e; ke ödrin e thu omomono anyin je taben hut, me je hna theatâ e bi, me hlingö Matana at bihut kö Baala cicö je taben hut. Ke haba at bihut ame otilâ tavat tuö uma umö Iehova. 19 Ke e ame hom je taben haded, me tavat Keri me tavat tue, me aten hia hnyei; me ödrin e utut me than ûnyi hnyi uma umö Iehova, me he hnyi gethen homagöuleny tavat tue ka hnyi uma umen than. Ke e ame tabâ theroniny je than. 20 Me ame senyin tavat hia hnyi hnyei, ke ame laba wia taun: ke ödrin e hlingö Athalia ge hele vat hnyi umen than.

21 Ke seven ta hunai Joasa hnyi ûen e ame hwân ka than.

HNYIMAKAN 12.

ME hwân Joasa ka than hnyi hunainy musi a seveni Jehu: k' ame musi hnyi Jerusalema hnyi je huna a fâte; haba ien hinyen me Zibia momo Bere-seba. 2 Ke haba Joasa ame ânyâ ûnyi ae so hnyi hnyimakö Iehova hnyi bongon ta je bong hia; wale hnö Jehoiada at bihut hna nå e. 3 Ke so bi adre me ca ohia je dok ae görany: ke haba tavat adre me bi hut bala me leû utö ae bo so hnyi je dok ae gorany.

4 Ke haba Joasa ame ha ka tavat bihut, ka habe, Haba je mone hia ae kap wale adre me labö hom ka hnyi uma umö Iehova, a mone cici, wale mone anyin tavat adre ve ûcû, me mone hia a ûnykûme tavat he ka hom ka hnyi uma umö Iehova, 5 me hamen tavat bihut he ka ve kap ûnyi ge je lahanödrin: me adre me he ka okhötâ je dok ae hmouca hnyi uma, wale je dok ae hmouca adre me he bi ka wâ. 6 Ke haba hnyi huna a twente theri anyi Joasa a than me haba tavat bihut ödrin e tiga (a okhötå je dok ae hmouca hnyi uma. haba Joasa than ame hawo Jehoiada at bihut, me tavat bihut, me ha ködrin, ka hoton, hlingâ ju ge hele vat : anyin a at habe, Ieû gabun öbun e ca okhötâ je dok a bihut ame ha, ka habe, ca he ka hlingâ hmouca hnyi uma? ke walang ang ca kap

hmetu bi je mone ûnyi ge je lahanöbun, ke j so bi ham but e hnân hobi kâu je dok ae hmouca hnyi uma. 8 Me haba tavat bihut ödrin e ogâ a ödrin e ca he hmetu ka kap mone ûnyi ge tavat, ke haba khaca ödrin e ca he ka okhötâ je dok ae hmouca hnyi 9 Me haba Jehoiada at bihut ame hom ke tang me koû moko hlinginy, me ip e hnyi baten taben hut, hnyi ke keihen a metân at ame he ka hnyi uma umö Iehova: ke haba tavat bihut a tavat tuö homagöule ödrin e hitangen eling ta je mone hia adre me hom ka hnyi uma umo Iehova. 10 Ke hnyi ûen ödrin e wâ a e gan mone hnyin tang, me ame o but at sihnalimen anyin than, tha e me at bihut ae beönua, me ödru me hitangen me aû je mone adre me wâ hnyi uma umo Iehova. 11 Ke odru me ham mone wale adre hia but tuluto ka hnyi hnyamen tavat ödrin e ânyâ huliwa, tavat tuö uma umö Iehova : me ödrin e bi hwaban tavat tretrau utö, me tavat up uma, tavat adre me huliwan uma umö Iehova; 12 me hobi kâû minya tavat up veto, me tavat tretrau veto, me hnân ûcû utö, me je veto adre tretrao he ka okhötâ je dok ae hmouca hnyi uma umö Iehova, me hobi kâu ta je ûnyi hia adre ûco hobi kâu uma he ka ânyâwia e. 13 Ke adre ca ânyâ hobi kâu uma umo Iehova je utkaja sileva, me uthesiûn, me je kaia me je trutru, me je kaia gol, me je kaia sileva, ûnyi hnyi mone adre hom ka hnyi uma umö Iehova: 14 anyin a ödru me ham e ka tavat ânyâ huliwa: ke ödrin e ânyâwia uma umö Iehova ge mone eling. 15 Ke haba khaca ödru me ca tuluto ka tavat, wale ödru me ham ködrin mone he ka ham ka tavat huliwa: anyin a ödrin e khenâ hnathoâ. 16 Haba moneiny je hudiny hulö, me moneiny je hudiny monu, adre ca hom ka hnyi uma umö Iehova : ke hobi kâu tavat bihut e.

17 Ke haba Hazaela than Suria ame he me vat hnyi Gatha, me hûgûna e : ke Hazaela ame hnyimakan he ka he Jerusalema ai. 18 Haba Joasa than Juda ame hom ta je ûnyi hia ae kap, wale a okabâ Jehosafata, me Jorama, me Ahazia, a lakamen, je than Juda, me anyin bi ta je ûnyi ae kap, me ta je gol hia adre me wâ hnyi hna ip omjeû hnyi uma umo Iehova, me uma umen than, me kunâ kö Hazaela than Suria: me e ame he but ûheny Jerusalema. 19 Ke haba kolon je hna anya hnö Joasa, me anyin ta je huliwa, hawa, adre ca sihnalimen hnyi hnyi Samaria, ke ne o but hnyi je huna a

20 Ke ame todrö lathnyabai Joasa, me sibnân, me hlingâ hnyi uma hnyi Milo, gethen ûheny Sila. 21 Ke haba Jozakara nöku Simeatha me Jehozabada nöku Somera, a li athnyabainy, ödru me kot e, me e ame mokcu: ke adre me konâm e tha e me lakamen hnyi taun anyi Davita: k'ame than biju Amazia a nokon hwaban.

HNYIMAKAN 13.

K E haba hnyi huna a twente theri anyi Joasa nöku Ahazia, than Juda, ame hwân dö Jehoaza nöku Jehu he ka than hon Isaraela hnyi Samaria, ke ame musi hnyi je huna a seventin. ame ânyâ ûnyi ae kong hnyi hnyimakö Iehova, k' ame hnu hoton je hulö anyi Jeroboama noku Nebata, at ame okûâ hwakecin ae kong hnyi Isaraela; e ame ca saû ûnyi hnyin. 3 Me ame ubâhlâ thö hmönyin anyi Iehova ka at Isaraela, me e ame hn' ödra ka hnyi hnyamö Hazaela than Suria, me ka hnyi hnyamö Ben-adada nöku Hazaela hnyi je bong hia. haba Jehoaza ame khöû kö Iehova, me Iehova ame löng kâu; anyin a e ame wâ hnödra hna okongoå at Isaraela: anyin a than Suria ame okongu ödrin. 5 (Me haba Iehova ame ham ka at Isaraela at ûhömeli, m' ödrin e didrut ûnyi hnyi hmelen hnyamen at Suria: k'ame laba hnyi umodrin je uma mano lakon Isaraela helâji me ehac. 6 Ke so bi ödrin e ca saú but ûnyi hnyi ta je hulö anyin lap anyi Jeroboama, at ame okûâ hwakecin ae kong hnyi Isaraela, ke ödrin e vheno e: k' ame tot bala bi Aseira hnyi Samaria.) 7 Ke e ame ca hna tavat kö Johoaza, ke so bi ödrin fifte thibi a tavat tabö hors, ke ten je kariota, ke ten thauzan tavat he hon kana; anyin a than Suria ame ohi' ödrin, me wi' ödrin me me helâ me sesâ adre me uto. 8 Ke haba kolon je hna ânyâ hnö Jehoaza, me ta je únyi hia e ame ânyâ, me tang hwegien, hawa, adre me ca sihnalimen hnyi tusi hnân ha je bong bongon je than Isaraela? 9 Ke ame mokut ut Jehoaza tha e me lakamen, me adre me konâm e hnyi Samaria: k'ame than biju Joasa a nokon hwaban.

10 Ke haba hnyi huna a thöte seven anyi Joasa than Juda me ame hwan dö Joasa nöku Jehoaza ka than hon Isaraela tusi hnân ha je bong bongon je than Juda? sikstin. 11 Ke e ame ânyâ ûnyi ae kong

hnyi hnyimakö Iehova; k' ame ca saû ûnyi | hnyimakan. anyin ta je huliwa, me tang hwegien, wale e ame vat me Amazia than Juda, hawa, adre ca sihnalimen hnyi tusi hnân ha je bong 13 Ke ame bongon je than Isaraela? mokut ut Joasa tha e me lakamen; ke ame tabâ biju Jeroboama anyin theron: ke adre me könim Joasa hnyi Samaria tha e me je than Isaraela.

14 Ke ame takû Elisaia mok wale e ame he ka mokcu hnyin : ke Joasa than Isaraela sme he kâu me tenge gan, me ha, ka habe, cica, cica, kariota anyi Isaraela, me anyin tavat tabö hors! 15 Haba Elisaia ame ha kàu, ka habe, Hom dö cafana me thi fana. Me e ame hom cafana me thi fana. 16 Ke e ame ba ka than Isaraela, ka habe, Ip dö hnyamâm hon cafana: me e ame ip hnyamen. Ke haba Elisaia bi ame ip li hnyamen hon li hnyamen than. 17 Ke haingen ka habe, Khöng ut mamalama eiö: ke e ame khöng ut. Ke haingö Elisaia, ka habe, Hlec ut: me e ame hlec. Haingen, ka habe, Fana hnân ûhömeli anyi Iehova, wale fana ûhömeli ga Suria: anyin a u me he ka kot at Suria hnyi Afeka, ke ne o but u je hia but ohi' ödrin. 18 Ke haingen, ka babe, Hom dö thi fana: me e ame hom. Ke haingen ka than Isaraela, ka habe, Kot ju kânâ: ke e ame kot a ga okun hna, me soju. 19 Haba aten Khong ame hmönyin kiu, me ha, ka habe, Hamâm eja he ka kot, ame ne faiv, ame ne siks hna hna; ke wale u ma kuc Suria ke ne o but ame ba but: ke haba walang ang u me he ka kot Suria ama okun thibi.

20 Ke ame mokcu Elisaia me ödrin e konâm e. Ke haba hnyi ioiny huna me ame o but je deö vat anyin at Moaba hon hnyei. 21 Ke hnyi ke bong, ödrin e tiga konâm ke komok, ke wâ bi, ödrin e wâ ke deö vat; me ödrin e khûâ komok ka hnyi hu Elisaia: ke ame mâdrâ hnen komok je jeiö Elisaia, me e ame möt hmetu thö, me

22 Ke haba Hazaela than Suria ame okongoâ at Isaraela hnyi ta je bong hia thithö bongu Jehoaza. 23 Ke haba Iehova ame betenge gadrin, me hmak gadrin, me ō drin, can anyin ûhihinyköu me Aberahama, ohi' ödrin, me digic ödrin bala ûnyi hnyi jödru me ûhnyimaködruköu hnyi Bethese-

24 Ke ame mokcu Hazaela hnyi ta je hulö hia anyi Jeroboama nöku than Suria; k' ame than biju Ben-adada Nebata, at ame okûâ hwakecin ae kong a nokon hwaban. 25 Haba Joasa nöku hnyi Isaraela: ke e ame vheno e. 12 Ke Jehoaza ame hûgûnâ hmetu je taun ûnyi ga haba kolon je hna ânyâ hnö Joasa, me Ben-adada nöku Hazaela, waleji a hûgûnâ ûnyi ga Jehoaza a kamen hnen vat. Joasa ame okun kot e, me hûgûnâ hmeto je taun anyin at Isaraela.

HNYIMAKAN 14.

K^E haba hnyi huna a loi Joasa nöku Jehoaza than Isaraela, me ame hwân Amazia nöku Joasa than Juda he ka than. 2 Twente faiv je hunainy hnyi ûen e ame hwân ka than; ke e ame musi hnyi Jerusalema twente nain ta je huna: ke haba ien hinyen, me, Jehoadana a momo Jerusalema. 3 Ke e ame ânyâ ûnyi ae so hnyi hnyimakö Iehova, he so bi a ca helâ me Davita a kiben: k' ame ânyâ hia hoton hna ânyâ hnö Joasa a kamen. 4 Ke so bi adre me ca ohia je dok ae görany: ke haba tavat adre me bi hudo bala bi je hut me leú utö ae bo so hnyi je dok ae görany. 5 Ke adre hia but ohmâ dökhu hnyi hnyamen, me e ame hlingâ li athnyabainy a li at ödre hlingâ than a kamen: 6 ke e ame ca hlingâ lakon li at ûhlingö: helâ me hna sihnalimen hnyi tusi hnanyibu anyi Mose, waleji a hûna Iehova, ka habe, Adre me ca he ka hlingâ je kamen can je nokon, ke haba khaca adre me ca he ka hlingâ je lakon can je kamen; ke adre me he ka ve hlingâ at can anyin bi 7 Ke e ame kot at Edoma hnyi thopiny sâlt, a ödrin ten thauzan, me hûgûnâ Sela hnyi vat, me hwenyi ien me Joketheela ke ne o but hnyi bong ang.

8 Ke haba Amazia ame kunâ je ûthumetu kö Joasa nöku Jehoaza, nöku Jehu, than Isaraela, me ha, ka habe, Ötu me he ka ûhnyimakötuköu. 9 Me Joasa than Isaraela ame ûkhûnöng kö Amazia than Juda me ha, ka habe, Haba iwadekonginy Lebanona ame ûkhûnöng ka arasiny Lebanona, me ha, ka habe, Ham dö nokom hlu me me âiân nökuk: he haba ke menoiny hnyeuten Lebanona ame he ehele me ututo iwadekong. 10 E hnathu u je kot at Edoma, k' ame ogöranyi u ge hnyekom bi : senyin dö, ke laba ju hnyi hnyabam; anyin a ieû u me he ka okûâ monu, me u me he ka ta me at Juda a tha ödrin möu? 11 Ke Amazia ame höcö löng. Me haba Joasa than Isame Isaaka, me Jekob; ke ca weny bi he ka raela ame he; ke e me Amazia than Juda

mes hanen hnyei Juda. 12 Ke Juda ame anyin at Isaraela ae ti gan: anyin ae ba ngâ but hnyi hnyimakan Isaraela; me at adre ca, ke ba at he monu, ke ba ödrin e ve kec ka hnyi umödrin je uma ma- ûhadruo hnyi Isaraela. hum Amazia than Juda, nöku Joasa, nöku Isaraela ûnyi eang hmeledrany: me e ame Ahazia, hnyi Bethe-semes, me o hnyi Jeru- omeli ödra ge hnyamö Jeroboama nöku salema, me kia hna up haginy veto hnyi Joasa. 28 Ke haba kolon je hna ânyâ hnö Jerusalema hwân hnyi homagöuleny Eferai-| Jeroboama, me anyin ta je huliwa hia, me ma ke ne o but hnyi homagouleny obiny bahebet, foa haded je kubit. 14 Ke e ame hom gol hia, me sileva, me ta je kaia hia adre me wâ hnyi uma umö Iehova, me hnyi | hnyeuleny omjeû hnyi uma umen than, me tavat adre hûgûnâ me hnân hwaban hnyei, 15 Ke me adre me hmetu Samaria ai. haba kolon je hna ânyâ hnö Joasa, me anyin ta je huliwa hia, me tang hwegien, me hnen hna vat me Amazia than Juda, hawa, adre ca sihnalimen hnyi tusi hnan ha je bong bongon je than Isaraela? 16 Ke ame mokut ut Joasa tha e me lakamen, me adre me konâm e hnyi Samaria tha e me je than Isaraela; ke ame than biju Jeroboama a nokon hwaban.

17 Ke ame möt Amazia nöku Joasa than Juda hwaban dö a mokcu Joasa nöku Jehoaza than Isaraela, hnyi fiftin je huna. 18 Ke haba kolon je hna ânyâ hnö Amazia, hawa, adre ca sihnalimen hnyi tusi hnan ha je bong bongon je than Juda? 19 Ke ödrin e sihnan e hnyi Jerusalema; ke e ame kec Lakisa ai : ke ödrin e ûkhûnöng hoton Laödrin e hom e hon je hors : ke adre konâm | uma uö komok. Ke Jotham nokon than e hnyi Jerusalema tha e me lakamen hnyi ame musö hnyaba, me owisa tavat a aten taun anyi Davita. hia ödrin e hum Azaria, wale a sikstin dut Azaria, me anyin ta je huliwa hia, hawa, Amazia a kamen. 22 Haba e ame op bong bongon je than Juda? 7 Ke ame Elath me ham hmetu e ka at Juda, hwaban mokut ut Azaria tha e me lakamen; me dö a mokut ut than tha e me lakamen.

23 Ke haba hnyi huna a fiftini Amazia nöku Joasa than Juda, me ame hwân ka than Jeroboama nöku Joasa than Isaraela hnyi Samaria, ke ne o but hnyi fâti wan je 24 Ke e ame ânyâ ûnyi ae kong hnyi hnyimakö Ieheva: k' ame ca saû ûnyi hnyi ta je hulö hia anyi Jeroboama nöku Nebata, at ame okûâ monu hnyi Isaraela. 25 Ke ame hom hmeto hnyigöulen Isaraela hwân hnyi gethen ûheny Hamath ke ne o but hnyi köiöiny hnyei ae tha hon, helâ me hofuc ho Iehova Khongu Isaraela, waleji e ame ha a deny athnyabainy a Jona nöku Amitai, perofeta, ûheny Gatha-

27 Ke Iehova, 13 Ke haba Joasa than Isaraela ame lame ca ha a g' ame he ka kot degecâ but iö tang hwegien, me hnen hna vat, me hom hmetu Damaseko, me Hamath hnyi Juda, hobi kâu Isaraela, hawa adre ca sihnalimen hnyi tusi hnân ha je bong bongon je than Isaraela? 29 Ke ame mokut ut Jeroboama tha e me lakamen je than Isaraela; ke ame than biju Zakaria a nokon hwaban.

HNYIMAKAN 15.

K E haba hnyi huna a twente seveni Jeroboama than Isaraela, me ame hwân Azaria nöku Amazia than Juda he ka 2 Sikstin dut je hunainy hnyi ûen e ame hwân ka than; ke e ame musi hnyi Jerusalema fifte tu je huna: haba ien hinyen, me, Jekolia momo Jerusalema. 3 Ke e ame ânyâ ûnyi ae so hnyi hnyimakö Iehova, helâ me ta je ûnyi hia a ânyâ Amazia a kamen. 4 Ke so bi adre me ca ohia je dok ae görany: ke haba tavat adre me bi hut bala, me leû utö ae bo so hnyi je dok ae görany. 5 Ke haba Iehova ame kot than, ke a lepera bala bi, ke ne o but hnyi bong kisa ai, me ödrin e hlingâ eling. 20 Ke e ame mokcu hnyin, ke e ame laba hnyi 21 Haba tavat Juda hnyei. 6 Ke haba kolon je hna ânyâ hnö je hunainy, me otilâ e ka than hnân hwabö adre me ca sihnalimen hnyi tusi hnân ha je ödrin e konâm e tha e me lakamen hnyi taun anyi Davita: ke ame than biju Jotham a nokon hwaban.

8 Ke haba hnyi huna a thöte eit anyi Azaria than Juda, me ame than dut Zakaria nöku Jeroboama hon Isaraela hnyi Samaria hnyi siks je tehi. 9 Ke e ame ânyâ ûnyi ae kong hnyi hnyimakö Iehova, helâ me hna ânyâ hnen lakamen : e ame ca saû ûnyi hnyi ta je hulö anyi Jeroboama, nöku Nebata, at ame okûâ monu hnyi Isaraela. 10 Ke haba Saluma nöku Jabese ame sihnân e, me kot e hnyi hnyimakan tavat, me hlingâ, me e ame than biju hwaban. 11 Ke haba kolon je hna ânyâ hnö Zakaria, wâ bi, adre hefera. 26 Anyin a Iehova ame wâ vec hia but sihnalimen hnyi tusi hnân ha je

13 Ke ame hwân Saluma nöku Jabese he

kong hnyi hnyimakö Iehova: e ame ca saû, bong bongon je than Isaraela. hia a nokon hwaban.

23 Ke haba hnyi huna a fiftei Azaria than Juda, me ame hwân Pekahia nöku Menahema ka than hon Isaraela hnyi Saca saú but ûnyi hnyi je hulö anyi Jeroboama, nöku Nebata, at ame okûâ monu hnyi Isaraela. 25 Ke haba Peka, nöku Remalia, taben anyin vat ame sihnân e, me kot e hnyi Samaria, hnyi uma umen than, tha e me Aregoba me Arie; ke tha e më at Gileada a ödrin fifte: ke ame hlingå e me

bong bongon je than Isaraela. 12 Wale ame than ju hwaban. 26 Ke haba kolon hofuc ho Iehova a ha kö Jehu, ka habe, je hna ânyâ hnö Pekahia, me anyin ta je Ame he je mâtrânâm ka tabâ theron hnyi huliwa hia, wâ bi, adre hia but sihnalimen Isaraela ke ne o but hnyi dö a vakiny. Me hnyi tusi hnân ha je bong bongon je than Isaraela.

27 Ke haba hnyi huna a fifte tui Azaria ka than hnyi huna a thöte naini Uzia than than Juda, me ame hwân Peka nöku Rema-Juda; ke e ame musi hnyi Samaria hnyi lia ka than hon Isaraela hnyi Samaria, khaca tehi. 14 Ke ame he tho Menahema twente je huna. 28 Ke e ame ânyâ unyi nöku Gadi ûheny Tireza, me o hnyi Samaria, | ae kong hnyi hnyimakö Iehova : k' ame ca me kuc Saluma nöku Jabese hnyi Samaria, saû but ûnyi hnyi je hulö anyi Jeroboama me hlingâ e, me e ame than biju hwaban. nöku Nebata, at ame okûâ monu hnyi Isa-15 Ke haba kolon je hna ânyâ hnö Saluma, raela. 29 Ke haba hnyi je bong bongu me hnen hna sihnân wale e ame ânyâ, wâ Peka than Isaraela ame o but Tigelathebi, adre hia but sihnalimen hnyi tusi hnân pilesera than Asuria, me hûgûnâ Ijon, me ha je bong bongon je than Isaraela. 16 Ke Abela-bethemaka, me Janoa, me Kadesi, me haba Menahema ame kot Tifesa me tavat Hazora, me Gileada, me Galilaia, hnyei hia hia hnyin, me hnyi hnyigöulen e, hwân Nafatali ; me e ame hum ödrin hia a je Tîreza : anyin a ödrin e ca khöng homa- hwenbâ Asuria ai. 30 Ke haba Hosea göule kâu, me e ame kot e; me e ame kave nöku Ela ame sihnö Peka nöku Remalia, me kot e, me hlingâ, me e ame than biju 17 Ke haba hnyi huna a thöte naini hwaban, hnyi huna twentei Jotham nöku Azaria than Juda, ame hwân Menahema Uzia. 31 Ke haba kolon je hna ânyâ hnö nöku Gadi ka than hon Isaraela ten je huna Peka, me anyin ta je huliwa hia, wâ bi, adre hnyi Samaria. 18 Ke e ame ânyâ ûnyi ae hia but sihnalimen hnyi tusi hnân ha je

hnyi bongon je bong hia, ûnyi hnyi ta je dhulö anyi Jeroboama, nöku Nebata, at ame Remalia than Isaraela, me ame hwân Jookûâ monu hnyi Isaraela. 19 Ke ame o tham nöku Uzia than Juda, he ka than. but Pula than Asuria he ka vat me hnyei; 33 Twente faiv je hunainy hnyi ûen e ame ke haba Menahema ame ham kö Pula khaca hwân ka than; ke e ame musi hnyi Jerusathauzan talan sileva, me me hadruâ e he ka lema sikstin je huna: ke haba ien hinyen, ohmâ dökhu unyin. 20 Ke Menahema ame me, Jerusa momo nöku Zadoka. 34 Ke e hom mone hnyi Isaraela, gadrin hia tavat ame ânyâ ûnyi ae wisa hnyi hnyimakö ae tren omjeû, ûsa fifte je sekel sileva, he Iehova: e ame ânyâ helâ me ta je ûnyi hia ka ham ka than Asuria. Ke haba than a ânyâ hnö Uzia a kamen. 35 Ke so bi Asuria ame he hmetu, ke ame ca laba bi adre ca ohia je dok ae görany: haba tavat eling hnyi hnyei. 21 Ke haba kolon je ödrin e bi hut bala bi me leû utö ae bo so hna ânya hnö Menahema, me anyin ta je hnyi je dok ae görany. E ame op homahuliwa hia, hawa adre me ca sihnalimen göule walethö hnyi uma umö Iehova. 36 Ke hnyi tusi hnan ha je bong bongon je than haba kolon je hna anya hnö Jotham, me Isaraela? 22 Ke ame mokut ut Menahema anyin ta je huliwa hia, hawa, adre ca sihnatha e me lakamen ; k' ame than biju Peka- limen hnyi je tusi hnân ha je bong bongon je than Juda? 37 Hnyi je bong eling Iehova ame hwân he ka kunö Rezina than Suria, me Peka nöku Remalia, he ka vat me Juda. 38 Ke ame mokut ut Jotham maria hnyi lo li huna. 24 Ke e ame ânyâ tha e me lakamen, me adre me konâm e unyi ae kong hnyi hnyimakö Iehova: k'ame | tha e me lakamen hnyi taun anyi Davita a kiben: ke ame than biju Ahaza a nokon hwaban.

HNYIMAKAN 16.

me Davita a kiben. 4 Ke e ame bi hut me leû utö ae bo hnei hnyin. Ahaza, ke ca tudrin bi. 6 Haba hnyi ûen eling Rezina than Suria ame hûgûnâ hmetu Elath hobi kâu Suria, me obâ at Juda ûheny Elath: ke ame o at Suria Elath ai me laba eling, ke ne o but hnyi bong ang. 7 Haba Ahaza ame kunâ je ûthumetu kö Tigelathi-pilesera than Asuria, me ha, ka habe, Inya ang athnyabaem me nokom : aiö u, me omeli nya ûnyi hnyi hnyamen than Suria, me únyi hnyi hnyamen than Isaraela, hnyat adre me tot könya. 8 Ke haba Ahaza ame hom sileva me gol adre me wâ nokon hwaban. hnyi uma umö Iehova, me hnyi hna ip omjeû hnyi uma umen than, me kunâ e hnân bwihlany ka than Asuria. 9 Me haba

hut a bras wale ame tot hnyi hnyimakö Iehova, ûnyi hnyi hnyimakan uma, wale ûnvi hnyi wanben anyin taben hut me uma E haba hnyi huna a seventini Peka umo Iehova, me ip bi hnyi ke keihen anyin nöku Remalia me ame hwân ka than taben hut ka hnyi hwadrö. 15 Ke haba Ahaza nöku Jotham than Juda. 2 Twente Ahaza than ame hûna kö Uria at bihut me. but hunai Ahaza hnyi ûen e ame hwân ka ha, ka habe, Adre me he ka le hon taben than; ke e ame musi hnyi Jerusalema hut ae gan hudiny leû anyin hnyomakatu, sikstin je huna: ke e ame ca ânyâ ûnyi ae me hudiny han anvin sahac, me hudiny leû wisa hnyi hnyimakö Iehova a Khongon, helâ anyin than, me anyin hudiny han, me hu-3 Ke e ame vheno diny leû anyin tavat hia hnyi hnyei, me gethen deny je than Isaraela, eke, me kuna anyidrin hudiny han, me anyidrin hudiny nokon he ka he hnyi wanben meic, helâ me ic; me dukâiâ hon e dra hia dren hudiny hwakecin ae ikiki anyin ke je hnyei, waleji leû, me dra hia dren hut: ke haba taben a obâ Iehova hnyi hnyimakan lakon Isara- hut a bras me hnân hobi könya bi hnân 16 Me Uria at bihut ame so hnyi je dok ae görany, me hon je dok ae anva hia hela me hna hûna hnö Ahaza than. hut, me hmelen je ûö hia ae hât. 5 Ke 17 Ke haba Ahaza ame subâ degecâ je baten haba Rezina than Suria, me Peka nöku je taben, me oc ûnyi hnyi hon je taben soû; Remalia than Isaraela, ödru me he Jerusa- me oc kâû taben köiö ûnyi huyi hon je bolok lema ai he ka vat: me ödru me theling a bras eû hmelen, me ip bi hon hna bi dek veto. 18 Ke haba gethen adre bi ban ethö hon hobi kâu bong sabath, wale adre me ânyâ hnyi uma, me gethen deny than hnyön, me e ame wia ûnyi hnyi uma umö Iehova, can than Asuria. 19 Ke haba kolon je hna ânyâ hnö Ahaza wale e ame ânyâ, hawa, adre ca sihnalimen hnyi tusi hnân ha je bong bongon je than Juda? 20 Ke ame mokut ut Ahaza tha e me lakamen, me adre me konâm e tha e me lakamen hnyi taun anyi Davita: ke ame than biju Hezekia a

HNYIMAKAN 17.

than Asuria ame löng kâu: me ame he than K haba hnyi huna a twelvi Ahaza than Asuria Damaseko ai, me hûgûnâ e, me hom Juda, me ame hwân Hosea nöku Ela tavat adre hom bâ Kira ai, me hlingö ka than hnyi Samaria hon Isaraela, nain je Rezina. 10 Ke ame he Ahaza than Dama-huna. 2 Ke e ame ânyâ ûnyi ae kong hnyi seko ai he ka ûkhanö me Tigelathi-pilesera hnyimakö Iehova, ke so bi e ca helâ me je than Asuria, ke e ame wâ taben hut hnyi than Isaraela a bân. 3 Ke ame o kâu vat Damaseko: me Ahaza a than ame kuna ga Salemanesa than Asuria; ke haba Hosea uthumetu kö Uria at bihut he ka ha bongon ame bi athnyaba kâu, me ham kâu je bwie, me tulutiny, hoton hia hna huliwan. hlany. 4 Ke a wâ but than Asuria hna 11 Me haba Uria at bihut ame otilâ taben sihnân ga Hosea; anyin a e ame hia but hut: hoton hia hna kunâ hnö Ahaza than kunâ je ûthumetu kö So than Aigupito, me ûheny Damaseko, me Uria at bihût ame ca kunâ ke bwihlany ka than Asuria, helâ ânyâ helâe hobi kâu e ka o hmetu Ahaza me hnen hna labö ânyâ hnyi ke huna me ke than ûheny Damaseko. 12 Ke ame o but huna: anyin a wale haba than Asuria ame than ûheny Damaseko, me e ame wâ taben hlöng hwanuma kâu, me ca e huyi uma ceat. hut: me haba than ame hakekenyâ taben 5 Haba than Asuria ame vheno hnyei hia. hut, me hudo hut hon. 13 Me e ame le me he Samaria ai, me thelöng e hnyi kun ta hudiny leû, me hudiny han, k' ame hingâlâ huna. 6 Ke hnyi huna a naini Hosea, haba hudiny ic, me e ame dukâiâ dra dren hudiny | than Asuria ame hûgûnâ Samaria, me hom ole hon taben hut. 14 Ke e ame oc taben Isaraela Asuria ai, me ip ödrin hnyi Hala,

je bucen hia, me hmelen je ûö hia ae hât: oc degecâ Iehova hnyi hnyimaködrin; ke bong ang. ödrin e ânyâ je ûnyi ae kong he ka ohmönyini Iehova: 12 ke ödrin e bi athnyaba ka je idola; waleji a ha Iehova ködrin, ka habe, Ca he öbun ka ânyâ ûnyi e. 13 Ke so bi haba Iehova ame haimemenâ ka Isaraela, me Juda, a deny je perofeta hia, me tavat me laba hnyi je tauniny.

me Habora, hnyi wagewe Gozana, me je 19 Ke haba Juda minya ame ca tuö je hnataun anyin at Madai. 7 Ke helâe anyin a nyibu anyi Iehova Khongudrin, ke odrin e je lakon Isaraela ame kong hwakecidrin kö vheno je hnanyibu anyin je than Isaraela Iehova Khongudrin, at a hum ödrin ûnyi waleji ödrin e otilâ. 20 Haba Iehova ame hnyi hnyei Aigupito ûnyi hnyi hmelen hna degecâ je mâtrâni Isaraela hia, me oveci hnyamö Farao than Aigupito, me outen je ödrin, me hn' ödrin ka hnyi hnyamen tavat khong, 8 me vheno je hnanyibu anyin je sei, ke ne o but e ame ob' ödrin ûnyi hnyi hnyei, wale a obâ Iehova hnyi hnyimakan hnyimakan. 21 Anyin a e ame kia Isaralakon Isaraela, me je hnanyibuiny je than ela ûnyi hnyi lap anyi Davita ; ke ödrin e Isaraela, wale ödrin e otila. 9 Ke haba othani Jeroboama nöku Nebata : ke haba lakon Isaraela ödrin e ânyâ duöngâ je ûnyi Jeroboama ame lili Isaraela me me ca hnu ae ca wisa bi kö Iehova Khongudrin; ke hotu Iehova, me kun' ödrin he ka ânyâ hulö ödrin e otilâ hobi ködrin bi je dok ae görany ae gan hmâ. 22 Ke haba lakon Isaraela hnyi anyidrin je taun hia, hwan hnyi tap ödrin e vheno ta je hulö hia anyi Jeroboama anyin tavat hmâkâ, ke ne o but hnyi taun e ame ânyâ; ödrin e ca saû but ûnyi hnyin; adre up veten. 10 Ke ödrin e otilâ hobi 23 ke ne o but Iehova ame hom Isaraela ködrin bi je veto ame tot, me je Aseira hon but ûnyi hnyi hnyimakan, helâ me hnen hna ha a deny je athnyabainy hia a ta je ll ke ödrin e leû utö ae bo so eling hnyi je perofeta. Me adre me hom at Isaraela ûnyi dok ae görany hia helâ me je hnyei wale a hnyi idrin hnyei Asuria ai, ke ne o but hnyi

24 Ke haba than Asuria ame hom tavat ûheny Babulona, me Kutha, me Ava, me ûheny Hamath me Sefaravaima, me ip ödrin hnyi je tauniny Samaria hwaban lakon Isaraela: me ödrin e labā Samaria, 25 Ke haba wa hia, me ha, ka habe, Hwiö thö ûnyi hnyi ibi laba a ödrin e, me ödrin e ca outö hnyi debun ta je gethen ae kong, ke tuö ju Iehova: waleling me me kunâ je liona hnö hnök je hna hûna, me anyik je hnanyibu, Iehova, me hlingâ keihen gadrin. 26 Me helâ me je hnanyibu hia waleji oge hûna ödrin e fuc ka than Asuria, me ha, ka habe, ka lakamöbun, me kunâ köbun a deny je Haba tavat u je hia but hom me ip hnyi je athnyabaik a je perofeta. 14 Ke so bi tauniny Samaria, me ca khan' ödrin bongon ödrin e höcö löng, me ohwegiâ je nyidrin, Khongon hnyei: anyin a wale e ame kunâ helâ me nyin je lakamödrin, tavat adre me ködrin je liona, me wâ bi, ödrin e hling' ca labageju bi kö Iehova Khongudrin. ödrin, anyin ae ca khan' ödrin bi bongon 15 Ke ödrin e hna degecâ anyin je hna- Khongon hnyei. 27 Me haba than Asuria nyibu, me anyin ûhihinyköu waleji e ame ame hûna me ha, ka habe, Adre me he ka ânyâ me lakamödrin, me hnen je hna ohna- kunâ eling ke at bihut, waleji at öbun e thoâ ködrin; ke ödrin e hnu hoton ûnyi ae hom ûheny e; ke ödrin e he ka he me laba únyi baû, me ödrin e hop bi, me hnu hoton eling, ke hamen he ka n' ödrin bi ge bongon je hnyei igigili ödrin, waleji a ha Iehova Khongon hnyei. 28 Me haba ke at bihut a ödrin e ca he ka ânyâ e ûcû mödrin. waleji ödrin e hom ûheny Samaria ame o 16 Ke ödrin e hna degecâ je hna hûna hnö me laba hnyi Beth-ela me n' ödrin ge bongon Iehova Khongudrin, me ânyâ hobi ködrin he ka outö Iehova. 29 Ke so bi haba aten je idola adre oköiâ, a li nokon kau, me ânyâ je hnyei ödrin e ve ânyâ je khongudrin bi, Aseira me khudrung ka je ûnyi hia hnyi me ip hnyin je uma hnyi je dok ae görany drany, me bi athnyaba kö Baala. 17 Ke waleji a ânyâ at Samaria, a ta je hnyei hia ödrin e kunâ lakudrin je baga me hlu he ka hnyi anyidrin je taun wale ödrin e labā. he hnyi wanben meic, me bi khong, me 30 Ke haba at Babulona ödrin e ânyâ biobotkong, me ûcû ödrin bi he ka ânyâ Sukotha-benotha, ke haba at Kutha ödrin hulö hnyi hnyimakö Iehova, he ka ohmö- e ânyâ Neregala, ke haba at Hamath ödrin nyinâ e. 18 Anyin a wale Iehova ame e ânyâ Asima, 31 ke haba at Avi ödrin e hmönyin gan hmâ kö Isaraela me kun' ânyâ Nibehaza me Taretaka, ke haba at ödrin dut ûnyi hnyi hnyimakan: e ba Sefaravaima ödrin e thong lakudrin ge meic köluidrin, ke hake so thiju tribu anyi Juda. kö Aderameleke me Anameleke a li khongon

me bi athnyabainy je khongudrin, hoton hwakecin je hnyei adre hia but hum ödrin Jekob, a hnyat e ame hwenyi iödrin me hnyi taun adre up haginy veto. Isaraela; 35 at eji Iehova ame ûhihinyköu e he ka outö Iehova Khongubun; k'ame me ânyâ. he ka omeli öbun ûnyi hnyi hnyamen je hnyi bong ang.

HNYIMAKAN 18.

Ela than Isaraela me ame hwân omjeû hnyi uma umen than.

32 Me ödrin e outö Iehova, eling; ke e ame hwenyi ien me Nehusetana. me otilâ hobi ködrin ke ûnyi gadrin, hnyat 5 Ke ame labageju kö Iehova Khongu bihut hnyi je dok se görany, a hnyat ödrin Isaraela; ke ba at a biliny se ûcû mê unyin e bi hut hobi ködrin hnyi je uma umen je je than Juda hia, ke ba ehac. 6 Anyin a dok ae görany. 33 Ödrin e outö Iehova e ame kece hmâ kö Iehova, k' ame ca saû but gan, ke e ame tuö anvin ta je hnanyibu, waleji a hûna Iehova kö Mose. 7 Ke haba ûnyi hnyin. 34 Ke ödrin e ânyâ hoton lehova ame tha e mē; haba hnyi je dok hwakecidrin ehac ke ne o but hnyi bong hia e ame he ka hnyin e ame hnahic, ke e ang: ödrin e ca outö Iehova, ke haba khaca ame hota degecâ than Asuria, me ca bi ödrin e ca ânyâ hoton anyidrin je hnanyibu, athnyabainy. 8 E ame kot at Filisiti ke me anyidrin tulut, me hoton hnanyibu me ne o but hnyi Gaza, me hnyigöulen e, hwân hna hûna waleji a hûna Iehova ka lakon hnyi tap anyin tavat hmâkâ, ke ne o but

9 Ke haba hnyi huna a vaki Hezekia mē, me hûna ködrin, ka habe, Ca he öbun than, wale huna a seveni Hosea nöku Ela ka outen je khong, me nom ködrin, me bi than Isaraela, me ame o Salemanesa than athnyabaidrin, me bi hut ködrin: 36 Ke Asuria Samaria ai, me thelöng e. 10 Ke haba Iehova at ame hum öbun ûnyi hnyi ödrin e hûgûnâ e hnyi obiny kun ta huna: hnyei Aigupito ge man ae gan me benyin wale hnyi huna a siksi Hezekia, wale huna ame hai, öbun e he ka outen, me khudrung a naini Hosea than Isaraela, adre hûgûnâ kâu, me bi hut kâu: 37 ke haba je hna Samaria. 11 Ke haba than Asuria ame ohmâ, me je hna otilâ, me hnanyibu, me hom at Isaraela Asuria ai, me ip ödrin hna hûna, waleji e ame sihnalimen hobi hnyi Hala, me Habora hnyi wageweiny köbun, me öbun e he ka tuö me ânyâ hnyi Gozana, me je taun anyin at Madai: taogo bong hia; ke ca he öbun ka outen ta 12 anyin a ödrin e ca löng hofuc ho Iehova je khong bi: 38 ke ca he öbun ka hnying Khongudrin, ke ödrin e hanyâûâ anyin hnök hna ûhihinyköu möbun; ke ca he ûhihinyköu, wale hna hûna hia hnö Mose öbun ka outen je khong: 39 ke so bi öbun athnyabai Iehova, ke ödrin e höcö bi löng

13 Ke haba hnyi huna a fotini Hezekia iwahnaihmiöny möbun hia. 40 Ke ödrin than, ame o but Saneribi than Asuria he e ca löng, ke ödrin e ânyâ helâ me hwa- ka vat me je taun hia adre up haginy veto kecidrin ehac. 41 Ke haba je hnyei eling hnyi Juda, me hûgûnâ. 14 Haba.Hezekia ödrin e outö Iehova, me bi athnyaba ka than Juda ame ûkhûnöng Lakisa ai ka anyidrin je hnatheat ; helâe minya lakudrin, 'than Asuria, me ha, ka habe, Oge hia but me lakon lakudrin, ödrin e ânyâ helâ me monu; hmetu ju gak: haba ta je ûnyi hia hna ânyâ hnen lakamödrin ke ne o but u me he ka ip huk me oge me he ka hom. Haba than Asuria ame bi hwaban kö Hezekia than Juda a kun ta haded talan sileva ke thöte je talan gol. 15 Ke haba Hezekia ame ham kâu ta je sileva hia adre E haba hnyi huna a kuni Hosea nöku wa hnyi uma umo Iehova, me hnyi hna ip 16 Haba Hezekia nöku Ahaza than Juda he ka than. hnyi ûen eling Hezekia ame subâ muâ gol 2 Twente faiv but hunainy hnyi ûen e ame hnyi je hlinginy hwanumen uma umö hwân ka than; ke e ame musi hnyi Jerusa- Iehova, me hnyi je hmolom wale a tube lema twente nain je huna: haba ien hinyen Hezekia than Juda, me ham ka than Asuria. me, Abi a nöku Zakaria. 3 Ke e ame 17 Ke haba than Asuria ame kunö Tareânyâ wisa hnyi hnyimakö Iehova, helâ me tana, me Rabesarisa, me Rabesake ûheny hna ânyâ hia hnö Davita a kiben. 4 Haba Lakisa Jerusalema ai kö Hesekia than, me e ame ohia je dok ae görany, me tho je utbavat ae gan. Ke ödrin e he me o hnyi veto ame tot, me sö degecâ je Aseira: ke Jerusalema. Ke ödrin e hia but ölö, me e ame kot amamâ on bras waleji a ânyâ ödrin e tot hnyi deny köioiny an ethö, wale Mose; anyin a lakon Isaraela ödrin e leû hnyi gethen ame he ka hnyi utkânâ anyin utö ae bo so kâu, ke ne o but hnyi bong at hnû mano. 18 Ke ödrin e hia but haw â

Hilekia, at ame musö hnyaba, me Sibena at sihnalimen, me Joa nöku Asafa at ame oûnvkûmeâ. 19 Haba Rabesake ame ha ködrin, ka habe, Ha thö walang ang kö Hezekia, ka habe, Walang hna ha hnen than ae gan, wale than Asuria, ka habe, Ie ûnyi eang u me labageju kâu? 20 Haingâm, ka habe, E hu metâ me tang hwege hobi kâu vat; ke so bi hofuc baû e thibi. Ke u me labageju kö ia anyin a u me bi gan könya? 21 Wâ bi, u me bi cem ka uci hlowe ae hmetru, a Aigupito; ke e ka hlec hnyiban e ge at me ame he ka dâ oâ hnyamen: helâe Faroa than Aigupito ködrin hia adre me labageju kâu. 22 Ke öbun e ne ha könya, ka habe, Öhmun e labageju kö Iehova Khonguhmun; hawa, ame ca ohia ga Hezekia anyin je dok ae görany me je taben hut, me ha ka at Juda me Jerusalema, ka habe, Walang taben hut hnvi Jerusalema öbun e he ka khudrung hnyi hnyimakan? 23 Ke walang ang u me he ka ham je haten ka tuhök than Asuria, me oge me he bi nya ka ham köu lo li thauzan je hors, a ne khanö u he ka ve otabâ ge tavat. 24 Ke ieû gam me u me ohmeto ke taben vat ae ûhnyûkong hmönyin anyin tuhök, m' u me labageju ka Aigupito ge je kariota me tavat tabo hors? 25 Ke hawa, oge me o but ka hnyi taun ang, ke ba Iehova unyik, he ka ohia e? Haba Iehova ame ha könya, ka habe, He thö ka hnyi hnyei ang me ohia e. 26 Me haba Eliakima nöku Hilekia, me Sebena, me Joa, ödrin e ha kö Rabesake, ka habe, Ö u fuc köhmun a lathnyabaem hnyi hwen Suria; anyin ae khan' öhmun e; ke ca fuc köhmun hnyi hwen Juda wâ e nye löng dö tavat hon hna up haginy. 27 Me haba Rabesake ame thu ködrin, ka habe, Hawa, a kunö nya tuhök ka tuhâm, möu minya, he ka ha hofuc ang? hawa, e ame ca kunö nya ka tavat adre me laba hon hna up haginy, m' adre me han tidrin me ijem hnödrin hna hwen hingat a tha ödrin möbun? 28 Ke haba Rabesake ame tot me hongot hwege hnyi hwen Juda, ka habe, Löng ju öbun hofuc hwan than ae gan, a than Asuria. 29 Walang hna ha hnen than, ka habe, Ca he ka iyaw' öbun ga Hezekia; anyin a e ame ca he ka omeli öbun ûnyi hnyi hnyamen: 30 ke haba

than, me ame o but ködrin Eliakima nöku | ka hna taun ang ka hnyi hnyamen than Asuria. 31 Ca he öbun ka ling Hezekia: anyin a walang hna ha hnen than Asuria, ka habe, Öbun e he ka ûsoköu mönya, me he könya; m' öbun e he ka ve ijem wan anyibun je vine, me wan anyibun je meta, me ve ijem je an öbun e koû; 32 ke ne o but oge me o me hum öbun ka hnyi ke hnyei helâ me ibun, a hnyei ae hu hwit me waina, hnyei ae hu areto me je hnyei vine, hnyei ae hu wakaco elaio me hani, m' öbun e ka möt, me ca he ka mokcu: ke ca he öbun ka ling Hezekia, e ka cubic öbun me ha, ka habe, Iehova ame he ka omeli ötin. 33 Hawa, e hu hna omelö tavat ge je khongon je hnyei ûnyi hnyi hnyamen than Asuria? 34 Ewa je khongon Hamath, me Arepada? ewa je khongon Sefaravaima, me Ĥena, me Ival hawa, ödrin e hia but omeli Samaria ûnyi hnyi hnyamök? 35 Ia unyin je khongon je hnyei a omelö je idrin ûnyi hnyi hnyamök, me me he Iehova ka omelö Jerusalema ûnyi hnyi hnyamök? 36 Ke haba tavat ödrin e laba hnyibû, me ca thu kâu ge ke hofuc: anyin a hûna than, ka habe, Ca he bi ka thu kâu. 37 Haba Eliakima nöku Hilekia, at ame musö hnyaba, me Sebena at sihnalimen, me Joa nöku Asafa at ame oûnykûmeâ, ödrin e o kö Hezekia me je ûkhâûdrin adre kia, me thumeto e ge hofuc ho Rabesake.

HNYIMAKAN 19.

K'a löng ut Hezekia than, me e ame kia gan nân, me he ka hnyi uma umo Iehova. 2 Ke e ame kunö Eliakima at ame musö hnyaba, me Sebena at sihnalimen, me je hingat bihut, ödrin e ve khavâ mano ae gan nân, kö Isaia perofeta nöku Amosa. 3 Ke ödrin e ha kâu, ka habe, Walang hna ha hnö Hezekia, ka habe, Haba bong ang bonginy vec, me û, me ûhaikonguny: anyin a o ûen o a je wanakat, ke ba tang hwegien he ka hnokoâ. 4 Ame ne he Iehova Khongom ka löng la je hofuc hia ho Rabesake, wale a kunâ than Asuria a tuhan he ka haikongoâ Khong ae möt, ke e ame he ka thawâ je hofuc a löng Iehova Khongom: anyin a wale hic dö hobi kâu je kolon. 5. Me ame he je athnyabai Hezekia than kö Isaia. 6 Ke haba Isaia ame ha ködrin, ka habe, khaca ca he Hezekia ka kun' öbun he ka Öbun e he ka ha helâng ka tuhöbun, ka labageju kö Iehova, haingen, ka habe, Ame habe, Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, he Iehova ka omeli ötin, k' adre me ca he Ca he bi ka outen je hofuc u je löng waleji

hnen lathnyabainy, than Asuria hna hai- gan, ka habe, Haba hlu baû a nöku Ziona kongu nya. 7 Wâ bi, oge me he ka ip ame hukötiö u, k' ame hlumö u ; k' ame hnyî hnyekon ke hanu, ke e ame he ka nyinyikâ ban köu hnen hlu nöku Jerusalöng ke ûthumetu, me me hmetu ka hnyi lema. 22 U je ûhaikonguny me bi gan kö iny hnyei; ke oge me he ka ota e ge hele ia? u je ha kö ia hofuc ae hwege me bi vat hnyi iny hnyei

ka hnyi hnyamen than Asuria. 11 Wâ bi, Asuria ka je hnyei hia, k'ame ohi'ödrin hia: me hawa, adre me he ka omeli u? 12 Hawa, a hia but je khongon je hnyei omeli ödrin, waleji a ohia ge lakamök, a Gozana, me Karan, me Rezef, me laku Edena hnyi Thelasa? 13 Ewa thaniny Hamath, me thaniny Arepada, me thaniny taun Safaravaima, me Hena, me Iva? 14 Me haba Hezekia ame kap tusi ûnyi hnyi hnyamen uthumetu, me aû: me ame he Hezekia ka hnyi uma umo Iehova, me ame ulolo e hnyi hnyimakö Iehova. 15 Ke haba Hezekia ame hic hnyi hnyimakö Iehova, me ha, ka habe, Iehova lö, Khongu Isaraela, at ame laba hnyi wanben li kerubi, u thibi Khong hnyi ta je dökhu hia eang hmeledrany; u je op drany me hmeledrany. 16 Iehova lö, tevehlöng ju, me löng; ngele thö me wâ: me löng hofuc ho Saneribi, wale e ame kunâ he ka haikongoâ Khong ae möt. 17 Iehova lö, e hnathu a g' ame öba wan je hnyei me je idrin hnen je than Asuria, 18 me khûâ je khongudrin ka hnyi meic: anyin a ödrin ca je khong, ke so bi huliwa anyin li hnyamen at, a je utö me veto; waleling m' adre me ohi' ödrin. 19 Iehova lö, Khonguhmun, thibi.

ûkhûnöng kö Hezekia, me ha, ka habe, oge me he ka söng taun ang he ka omelö e, Walang hna ha hnö Iehova, Khongu Isaraela, ka habe, Haba hnyi hnâm hna hic 35 Ke haba hnyi lit eling ame he but könya ga Sanerebi than Asuria, me oge hia ¦angela anyi Iehova me kot tavat a wan

gan i ka At ae Kap anyi Isaraela. 23 U 8 Me ame hmetu but Rabesake me wâ je hia but haikongo Than a deny ân yâm je than Asuria hnyi Lebena ame vat eling: ûthumetu me ha, ka habe, Oge ölö hon ke e ame löng a ga he but ûheny Lakisa. bucen, ka hnyin je ke keihen Lebanona, 9 Ke e ame long ga Tiraka than Aithiop, tha e me anyik je kariota ae se hia; ke oge ka habe, Wâ bi, e but ang, k' ame he ka me he ka sö je arasinyae beû, me je köpiny vat möu; me e ame kunâ hmetu je ûthu-metu kö Hezekia he ka ha, ka habe, baga hnyi obiny e, hnyi hnyeuten hna belök. 10 Walang hofuc öbun e he ka ha kö 24 Oge hia but khû an ikanyua me ic, ke Hezekia than Juda, ka habe, Ca he bi ka haba li hnyeûcak ame he ka ohmö je wageiyawo u ge Khongom at u je labageju kâu, weiny hia Aigupito. 25 Hawa, u me ca ka habe, Adre me ca he ka hna Jerusalema löng ge hnök hna ânyâ e ehac, me op e hnyi je bong a bân? walang ang oge hia u je hia but löng hna ânyâ hnen je than but ohwâdâ a g' ame he ka ba wan je taun adre up veten, me me je hudrei 26 Anyin ae ba maniny tavat adre me labā e, ödrin ot me hmehma; ödrin helâ me hna önying, me ûö ae ometu ae hât, me hna önying hon uma, me hwit ae meleca ae tiga ca metu bi. 27 Ke oge wâ but hnâm hna laba me hnâm hna didrut me didrö, me hnâm hna ohmönyini nya. 28 Can anyin a o but ka hnyi hnyikönyök hnâm hna ohmönyini nya, me hnâm hna bi gan könya, oge me he ka inâ anyik otru hnyi hnyingöiâm, me anyik fao hnyi hnyimâm, ke oge me he ka ohmetu u hnyi gethen u je o hnyin. 29 Ke walang haten köu: a öbun e he ka han ûnyi ame ku hwege hnyi huna ang, ke haba hnyi huna a loiny ûnyi ame ku hwege minya hwaban; ke haba hnyi huna a kuniny öbun e he ka belök, me menu, me ta ta je hnyei vine me ijem wan. 30 Ke haba je kolon lap anyi Juda ae möt, ame he ka kû thö eû me wa göranyai. 31 Anyin ame he ka he ûheny Jerusalema je kolon, me ûheny hnyi bucen Ziona je hnyat adre me he ka möt: adre me he ka ânyâ e hnen we Iehova ae gan hmâ. 32 Anyin a wale, walang hna ha hnö Iehova ge than Asuria, ka habe, E ame ca he ka o ka hnyi taun ang, me blec ö u omeli öhmun walang ang ûnyi hnyi fana ka hnyin, me e ame ca he ka o hnyi hnyamen, me me khana ge je dokhu hia hnyimakan, tha e me je bec, me khon kana eang hmeledrany a u Iehova Khong, a u kâu. 33 Ke e ame he ka hmetu hnyi gethen a o hnyin, ke e ame ca he ka o ka 20 Ke haba Isaia nöku Amosa ame hnyi taun ang haingö Iehova. 34 Anyin gak bi, me ga Davita athnyabaik.

but long. 21 Ke walang hofuc a ha Iehova haded ke eite faiv thauzan hnyi hna hu-

komok a mokcu hia. 36 Me ame todrö haten seûnö anyi Ahaza. Saneribi than Asuria, me he, me laba hnyi uma umo Niseroka a khongon, me haba Aderameleke me Sarezera ödru me kot e ge hele vat, me ödru me kec ka hnyi hnyei Ararata. Ke ame than biju Esar-adon a nokon hwaban.

HNYIMAKAN 20.

but löng hijâm hic, me wâ deköiâm: me wi bi, oge me he bi nya ka omeli u: haba hnyi bong a kuniny u me he ka he ka hnyi uma umo Iehova. 6 Me oge me he bi nya ka bi hanen bongom je bong ama fiftin je huna; me oge me he ka omeli u me taun eang ûnyi hnyi hnyamen than Asuria, ke oge me he ka söng taun ang gak bi, me ga Davita athnyabaik. 7 Ke haba Isaia ame ha, ka habe, Hom dö u wan meta. Me ödrin e hom ûnyi eling me ip hon ohuc, me e ame möt hmetu. 8 Me haba Hezekia ame ha kö Isaia, ka habe, Ieû haten a g' ame he Iehova ka omeli nya, k' oge me he ka dit ka hnyi uma umö Iehova hnyi bong a kuniny? 9 Me haingö Isaia, ka habe, Walang haten köu ûnyi ga Jehova, a g' ame he Iehova ka ânyâ ûnyi a ha: hawa, ame he ka he bala hmenon seûnö hnyi ten je haten, ame ne he ka he hmetu hnyi ten je haten? 10 Haba Hezekia ame ha, ka habe, Unyi ae hâhâ he ka he bala hmenon

numa anyin at Asuria: ke ame vesâ tavat Iehova: ke e ame ohmeto hmenon ten je hnyi hnyomakatu, me wâ bi, ödrin je haten, wale je haten adre me vheno hnyi

12 Ke haba hnyi ûen eling Berodaka-Nineve. 37 Ke e ame laba he ka hmi hnyi baladana nöku Baladana, than Babulona, ame kunâ je tusi me bwihlany kö Hezekia: anyin a e ame löng ae gan imeki Hezekia. 13 Ke Hezekia ame ling ödrin, me omanenâ ködrin uma omjeûiny hia, a sileva me gol, me je utö ae bo so, me wakaco ae gan hwaban, me umen je omjehen vat, me ta je ûnyi hia ae hnyi uma omjeûiny: e ba ûnyi hnyi umen uma, me dokhon dökhu hia a ca K E haba hnyi ûen eling ame he but omanenâ Hezekia ködrin. 14 Haba Isaia Hezekia ka mokcu. Me ame o kâu perofeta ame he kö Hezekia than, me ha Isaia perofeta nöku Amosa, me ha kâu, ka kâu, ha habe, Ieû hna ha hnen tavat eling? habe, Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, ke ûhedrin ua köu? Haba Hezekia ame thine thö me ânyâm lap; anyin a u me ha, ka habe, thedrin hnyi hnyei ae sâkâû, he ka mokcu, m' u ca he ka mot bi. 2 Me wale Babulona. 15 Ke haingen, ka habe, haba Hezekia ame hwiö hnyimakan ka leû ödrin e hamâ hnyi umâm uma? Haba hnyeige uma, me hic kö Iehova, me ha, ka Hezekia ame thu, ka habe, Ödrin e hia but habe, 3 Iehova lö, oge me khöû köu, Ö u wâ ta je ûnyi hia hnyi umök uma: e ba ke unykûme ju walang ang hnök hna he hna- ûnyi hnyi omjehek oge ca omanenâ ködrin. thu hnyi hnyimâkâm, me hnyok ae wisa, 16 Haba Isaia ame ha kö Hezekia, ka habe, me anyâ ûnyi ae so hnyi hnyimâkâm. Ke Löng ju hofuc ho Iehova. 17 Wâ bi, ame Hezekia ame tenge hwege. 4 Ke tiga ca he ka o je bong me adre me he ka tha hom o Isaia ka hnyi wanben taun, me ame o kâu Babulona ai ta je ûnyi hia hnyi umâm uma, hofuc ho Iehova, me ha, ka habe, 5 Hwiö me je ûnyi a ip lakâmâm ke ne o but hnyi hmetu thö, me ha kö Hezekia, a taben bong ang: ke ame he ka ba kolon, haingö lakeik, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova. 18 Ke haba ke je lakom ame he Khongu Davita a kibâm, ka habe, Oge hia ka o ûnyi gam, a je mâtrânâm, adre me he ka hom dö; me me je eunuka hnyi hnya-19 Haba Hezekia ban than Babulona. ame ha kö Isaia, ka habe, E so hofuc ho Iehova wale u me ha. Ke haingen minya, ka habe, Hawa, e ca so eling, ame ne hu ûsoköu me hnathu hnyi bonguk je bong? 20 Ke haba kolon je hna ânyâ hnö Hezekia, me tang hwegien hia, me hnen hna ânyâ an, me bi deny köien, me oâ köiö ka hnyi taun, hawa adre ca sihnalimen hnyi tusi hnân ha je bong bongon ta je than Juda? 21 Ke ame mokut ut Hezekia tha e me lakamen: ke ame than biju Manase a nokon hwaban.

HNYIMAKAN 21.

WELV ta hunai Manase hnyi ûen e ame hwân ka than; ke ame musi hnyi Jerusalema hnyi fifte faiv je huna: haba ien hinyen me, Hefeziba. ame ânyâ unyi ae khong hnyi hnyimakö seuno ke ne o but hnyi ten je haten: ohe, Iehova, hoton hwakecin ae ikiki anyin ke e so e hmetu hmenon hnyi ten je haten. je hnyei, waleji Iehova ame obâ hnyi hnyill Haba Isaia perofeta ame hongot kö makan lakon Isaraela. 3 Anyin a e ame

otilâ hmetu je dok ae görany waleji a ohia ga Hezekia a kamen; ke e ame otilâ je taben hut kö Baala, me ânyâ ke Aseira, helâ me hna ânyâ hnö Ahaba than Isaraela, me khudrung ka ta je ûnyi hia hnyi drany, me bi athnyabaidrin. 4 Ke e ame op je taben hut hnyi uma umo Iehova, wale a ha gan Iehova, ka habe, Oge me he ka ip iök hnyi Jerusalema. 5 Ke e ame op je taben hut hobi kâu ta je ûnyi hia hnyi drany hnyi li hnyeuleny uma umö Iehova. 6 Ke e ame kunâ nokon baga he ka he hnyi wanben meic, ke e ame bibihwakecin, me bi biobotkong, me tha laba unyin tavat tren hanu ae kong, me tavat bi khong: e gan hmâ hulo e ame ânyâ hnyi hnyimakö Iehova, me 7 Ke e ame otilâ Aseira, me ohmönyinå e. wale e ame ânyâ, hnyi uma a ha gan Iehova kö Davita me Solomona a nokon, ka habe, Haba hnyi uma ang, me hnyi Jerusalema, wale oge me ûca ûnyi hnyi je tribu Isaraela hia, me oge me he ka ip iök hnyin nyiele balua: 8 ke oge me ca he ka hom li can at Isaraela he ka he ûnyi hnyei oge me ham ka lakamödrin; ödrin e ne wâ wia he ka ânyâ hia hoton hnök hna hûna ködrin, me helâ me hnanyibu hia waleji a hûna ködrin Mose a athnyabaik. 9 Ke so bi ödrin e ca löng bi : ke haba Manase ame omonu ödrin he ka ânyâ ûnyi ae kong hon ta je hnyei hia, waleji a obâ Iehova hnyi hnyimakan lakon Isaraela. 10 Ke haba Iehova ame fuc a deny je perofeta a je athnyabainy, ka habe, 11 Anyin a Manase than Juda ame ae kong hon ta je ûnyi a ânyâ at Amora, tavat a bân, me okûâ hwakecin ae kong anyin at Juda ge anyin ta je idola: 12 anyin a wale, walang hofuc ho Iehova, Khongu Isaraela, ka habe, Wâ bi, oge me he bi nya ka oâ ûokonguny hnyi Jerusalema me Juda, me me he ka umet hnyikönyen tavat, ödrin ka löng. 13 Ke oge me he ka lelö hon Jerusalema tulutiny Samaria, me tulut adre otilâ anyin lap anyi Ahaba: ke oge me he ka kot Jerusalema helâ me at ame khut kaia, ame kot e me wia hnyimen hnyikânâi. 14 Ke oge me he ka hna degecâ kolon ik, me hn' ödrin ka hnyi hnyamen je iwhnaihmiöny mödrin ; ke ödrin e he ka je bâ me hna sei hnen je iwhnaihmiöny mödrin; 15 Anyin a ödrin e hia but ânyâ ûnyi ae kong hnyi hnyimakök, me ohmönyini nya, hwân hnyi bong a o hnyin lakamödrin

dra ae ba hnyikongon e ti gan, ke ne o but ame ti unöngötö Jerusalema gan hnyi je ke keihen hia; me anyin minya hulö wale ame okûâ hwakecin ae kong anyin at Juda, wale he ka ânyâ ûnyi ae kong hnyi hnyimakö Iehova. 17 Ke haba kolon je hna anya hnö Manase me anyin ta je huliwa, me anyin hulö e ame ânyâ, hawa, adre ca sihnalimen hnyi tusi hnan ha je bong bongon je than Juda? 18 Ke ame mokut ut Manase tha e me lakamen, me adre me konâm e hnyi utkânâ hnyi umen uma, wale utkânâ anyi Uza: ke ame than biju Amona a nokon hwaban.

19 Twente tu but hunai Amona hnyi ûen e ame hwân ka than; ke e ame musi hnyi Jerusalema lo li huna: ke haba ien hinyen me Mesulemeth, momo nöku Haruza ûheny Jotebath. 20 Ke e ame ânyâ ûnyi ae kong hnyi hnyimakö Iehova, helâ me hna ânyâ hnö Manase a kamen. 21 Ke e ame vheno ta je gethen hia a vheno kamen, me bi athnyabainy je idola wale a bi athnyabainy kamen, me khudrung ködrin: 22 ke e ame hna degeci Iehova Khongon lakamen, me ca vheno bi gethen de Iehova. 23 Ke haba lathnyabai Amona ödrin e sihnân e, me hlingâ than hnyi umen uma. haba aten hnyei ödrin e hlingâ hia tavat adre sihnö Amona than; ke haba tavat aten hnyei ödrin e otilö Josea a nokon ka than 25 Ke haba kolon je hna ânyâ hwaban. hnö Amona waleji e ame ânyâ, hawa, adre ca sihnalimen hnyi tusi hnân ha je bong ânyâ ta je ûnyi eling ae ikiki, me ânyâ ûnyi bongon je than Juda? 26 Ke adre me konâm e hnyi erkemok hnyi utkânâ anvi Uza: ke ame than biju Josea a nokon hwaban.

HNYIMAKAN 22.

II ta hunai Josea hnyi ûen e ame hwân ka than, ke e ame musi hnyi Jerusalema thöte wan je huna: haba ien hinyen me Jedida, nöku Adaia ûheny Bozekath. 2 Ke ame ânyâ ûnyi ae so hnyi hnyimakö Iehova, me vheno gethen hia de Davita a kiben, k' ame ca saû ka hnyi ke keihen metâ me me.

3 Ke haba hnyi huna a citini Josca than, me haba than ame kunö Safana nöku Azalia nöku Mesulama, at sihnalimen, ka hnyi uma umo Iehova, me ha, ka habe, 4 He thö kö Hilekia at bihut ae nua, me me aû ûheny Aigupito, ke ne o but hnyi bong ang. je mone adre hom ka hnyi uma umö Iehova, 16 Ke haba khaca, Manase ame hingâlâ wale a kap hnen tavat tuö hwanuma ûnyi

6 hobi kâu hnyat tretrau utö, me hnyat up uma, me hnyat up veto; me hnân bi hwa-7 Ke so bi adre me ca tuluto ködrin mone adre ham ködrin; anyin a ödrin e men, ka habe, Oge me wâ tusiny hnanyibu erkemok k' u hnahic, ke ame ca he li emâhnvi uma umo Iehova. Ke Hilekia ame kâm ka wâ ta je ûnyi hia ae kong oge me haba Safana at sihnalimen ame o ka than, me thumeto than, me ha, ka habe, A hia but lathnyabaem hingâlâ je mone a e hnyin uma, me ham e ka tavat bi huliwa, tavat adre me tuö uma umö Iehova. 10 Ke haba Safana at sihnalimen ame thumeto than, me ha, ka habe, Haba Hilekia ame ham könya ke tusi. Me Safana ame aû e hnyi hnyimakan than. 11 Ke a löng ut than ta je hofuc hnyi tusiny hnanyibu, me e ame kia anyin je ûkhaû. 12 Me haba than ame hûnö Hilekia at bihut, me Ahikama nöku Safana, me Akebora nöku Mikaia, me Safana at sihnalimen, me Asaia athnyabainy than, me ha, ka habe, 13 He th' öbun, me elâm unyi Iehova hnân hobi könya, me tavat, me Juda hia thithö ge önyen tusi ang adre wâ: anyin ae gan hmâ hmönyin anvi Iehova kötin, can a ca löng hnen lakamötin hoton je hofuc hnyi tusi ang, he ka ânyâ hia hna sihnalimen gatin. 14 Me haba Hilekia at bihut, me Ahikama, me Akebora, me Safana me Asaia, ödrin e he kö Huleda perofeta momo, öiö Saluma nöku Tikeva, nöku Hasera, at tuö khaû ; (ke haba momo ame laba hnyi Jerusalema hnyi ke keihen a loiny); me ödrin e ûhnenamö me 15 Ke haba momo ame ha ködrin, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova Khongu Isaraela, ka habe, Ha th' öbun ka at wale a kun' öbun könya, ka habe, 16 Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Wâ bi, oge me he ka oâ monu ka taun ang me tavat adre me labā e, wale ta je ûnyi hia hnyin tusi a aû than Juda: 17 can ödrin e hia but hna degeci nya, me leû utö ae bo so ka je khong, me ohmonyini nya ge ta je huliwa hia anyin je hnyamödrin, anyin a wale ame ubâhlâ thö anyik hmönyin ka dok ang, ke adre me ca he ka omoko. 18 Ke haba than Juda

ge tavat : 5 k' ödrin e he ka ham e ka he ka ha helâng kâu, ka habe, Walang hna tavat adre me ânyâ huliwa k' adre me tuö ha hnö Iehova Khongu Isaraela: haba ge uma umo Iehova; odrin e he ka bam e ka ta je hofuc u je long, 19 anyin ae menyik tavat adre me huliwan uma umö Iehova, he hnyekom, ke u je ohnyikânâi u bi hnyi ka okhötâ je dok ae hmouca hnyin uma; hnyimakö Iehova, hnyi ûen u me löng hnök hna ha ge dok ang, me tavat adre me labā e, m' ödrin e he ka ba at ke hnaûhangö, ke ban utö me je veto adre kave he ka ânyâwia u je kia ânyâm je ûkhaû, me tenge hnyi hnyimakök; awe, haingö Iehova, Öge hia but ling u. 20 Wâ bi, anyin a wale, oge khenâ hnathoâ. 8 Ke haba Hilekia at me he ka ûkhacaköuö u tha e me lakâmâm. bihut ae nua ame ha kö Safana at sihnali- ke adre me he ka ûkhacaköuö u ka hnyi ham tusi kö Safana, me e ame aû. 9 Ke he ka oâ ka hnyi dok ang. Me ödrin e hmeto je hofuc eling ka than.

HNYIMAKAN 23.

E haba than ame ûkhûnöng, me ödrin e ûkhacaköu kâu wahingatiny hia e ûkhacaköu kâu wahingatiny hia Juda me Jerusalema. 2 Haba than ame he ka hnyi uma umo Iehova, tha e me tavat Juda hia, me aten Jerusalema hia, me tavat bihut, me ta je perofeta, me tavat hia ae ûhnyûkong me gan: ke e ame aû hnyi je hnyikönyidrin ta je hofuc hnyi tusiny ûhihinyköu adre wâ hnyi uma umö Iehova. 3 K' ame tot than hnyi tap me ânyâ ûhihinyköu hnyi hnyimakö Iehova, he ka he hotu Iehova, me tuö anyin ta je hnanyibu, me hnen ta je hna ohnatho, me hnen je hna otilâ, ge hnyekon ae bekhöt me hanon ae bekhöt, he ka ânyâ je hofuc hnyi ûhihinyköu ang, adre me sihnalimen hnyi tusi ang: me haba tavat hia adre me tot hwege ka hnyi ûhihinyköu. 4 Me haba than ame hûnö Hilekia at bihut ae nua, me tavat bihut a loiny, me tavat tuö hwanuma, he ka hom ûnyi hnyi hnyin uma umö Iehova je kaia hia adre ânyâ hobi kö Baala, me Aseira, me hobi kâu ta je ûnyi hia hnyi drany: me e ame thong degecâ hnyi hoton Jerusalema hnyi je utkânâ hnyi Kederon, me hom je dron Beth-ela ai. 5 Me e ame obâ hnyat bihut anyin je idola, wale a otilâ je than Juda he ka leû utö ae bo so hnyi je dok ae görany hnyi je taun hnyi Juda, me je dok a igigilö Jerusalema; me tavat leû utö ae bo so kö Baala, me seûnö, me tehi, me je okhû, me ta je ûnyi hia hnyi drany. ame hom but Aseira ûnyi hnyi hnyin uma umö Iehova hoton Jerusalema ai ka hnyi wagewe Kederon, me thong degeci ödrin hnyi wagewe Kederon, me omomono e, me at a kun' öbun he ka elöm Iehova, öbun e khûâ but dröuiny hon je erkemok anyin

Digitized by Google

uma umen tavat adre me hwen Sodoma wale ka habe, Wale erkemok hon aten Khong, hnyi uma umo Iehova, a hwâwâ hnyin je at a o ûheny Juda, me ha ta je ûnyi e wale mano singiny Aseira hnen omomo. 8 Ke u je hia but ânyâ ka taben hut hnyi Bethe ame hom tavat bihut ûnyi hnyi je taun Juda hia, me oikikiâ je dok ae görany ame leû hnyin utö ae bo so ge tavat bihut, hwân hnyi Geba ke ne o but hnyi Bere-seba; ke e ame tho degecâ je dok ae görany hnyi je homagöule wale hnyi homagöule Josua at ame musö taun, wale hnyi ke keihen a meny homagouleny taun. 9 Ke so bi, haba tavat bihut hnyi je dok ae görany ödrin e ca hnyi he ka hnyi taben hut kö lehova hnyi Jerusalema, ke ödrin e hnyi an areto adre ca levenâ bi, tha ödrin me je liamekeiny mö-10 Ke e ame oikikiâ Tofet a e hnyi hnyigöulen bucen iny laku Hinom, me me ca he ke at ka kunâ nokon baga ame ne hlu he ka he hnyi wanben meic kö Moleka. 11 Ke e ame hom je hors waleji a ham je than Juda ka seûnö, hnyi hwanuma uma umö Iehova, hnyi baten hnyeule Nathanameleka, at tuö umen omjeû, wale eio hnyin haginy; ke e ame thong degecâ je kariota anyin seûnö ge meic. 12 Ke haba je taben hut walethö hnyi hon ban hnyeule Ahaza, a ânyâ ge je than Juda, me je taben hut a ânyâ Manase hnyi li hnyeuleny uma umö Iehova, me haba than ame kia but, me hagutâ hnyikânâi ûheny e, me khûâ dron ka hnyi wagewe Kederon. 13 Ke haba je dok ae görany cicö Jerusalema hnyi ke keihen metân buceniny hnaûhangö, waleji a ânyâ Solomona than Isaraela hobi kö Aseira ûnyi ae ikiki anyin at Zidona, me hobi kö Kemosa ûnyi ae ikiki anyin at Moaba, me hobi kö Milekoma ûnyi ae ikiki anyin je laku Amona, me haba than ame oikikiâ. 14 Ke e ame kot omomono je veto ame tot, me so degecâ je Aseira, me ounöngötâ hnödrin je hna tot hnyin ge je jeien je komok. 15 Ke haba taben hut minya hnyi Beth-ela, me dok ae görany waleji a ânyâ Jeroboama nöku Nebata, at a okûâ hwakecin ae monu anyin at Isaraela, haba taben hut me dok minya ae görany, e ame hagutâ hnyikânâi; ke e ame thong degecâ dok ae görany me oamamâ e, me thong degecâ Aseira. 16 Ke haba Josea ame hwiö me wâ je erkemok ae hnyi bucen ; me e ame ûkhûnöng he ka hom je jeien komok ûnvi hnyi je erkemok me thong degecâ hon taben hut me oikikiâ e hoton hofuc ho Iehova, waleji a ha aten Khong, wale at a ha je hofuc ang. 17 Ke e ame ha, ka habe, Ie ûnyi hnân ûnykûme eling he he ka vat mē; ke ödru me iouny dö, me

houmonu. 7 Ke e ame tho hnyikânâi je oge me wâ? Ke ame thu kâu aten taun, ela. 18 Ke haingen, ka habe, Hnen biju e; ca he ke at ka hom but je jeien. Me ame hnen ju je jeien tha e me jeien perofeta at ame o ûheny Samaria. 19 Haba Josea ame hom but je uma hia hnyi je dok ae görany hnyi je tauniny Samaria waleji a ânyâ je than Isaraela he ka okûâ hmönyin anyi Iehova, me ânyâ ködrin helâ me hnen hna ânyâ hnyi Beth-ela. 20 Ke e ame hlingâ je at bihut hia anyin je dok ae görany eling, hon je taben hut, me thong je jeien ta je komok hon; me e ame hmetu Jerusalema ai.

> 21 Haba than ame hûna ka tavat hia me ha, ka habe, He th' öbun ka tuö paseka kö Iehova Khongubun, helâ me hna sihnalimen hnyi tusiny ûhihinyköu eang. 22 Ke ba ke paseka adre tuö helâe, hwân huyi je bong bongon je hnyat owisa wale adre owisa Isaraela, me hnyi je bong hia bongon je than Isaraela, me je than Juda; 23 ke so bi hnyi huna a eitini Josea than adre me ânyâ paseka ang kö Iehova hnyi Jerusalema. 24 Ke haba tavat a ödra tren biobotkong, me bi khong, me je terafi, me je idola, me je ûnyi hia ae ikiki adre me wâ hnyi hnyei Juda, me hnyi Jerusalema, me, Josea ame ohia, me me he ka ohwada je hofucin hnanyibu adre sihnalimen hnyi tusi a wâ Hilekia at bihut hnvi uma umö Iehova. 25 Ke ba than a helâ mē ehac, ame hwiö kö Iehova me hnyekon ae bekhöt, me hanon ae bekhöt, me hwegien ae bekhöt, hoton ta je hnanyibu hia anyi Mose; ke a ca o bi ke at ae ûcû hwaban. 26 Ke so bi Iehova ame ca hwiö ûnyi hnyi anyin hmönyin ae gan wale e ame hmönyin ka Juda, can ta je hwakecin hia a anya Manase he ka ohmönyina e. 27 Ke haba Iehova ame ha, ka habe, Oge me he ka hom Juda ûnyi hnyi hnyimakök, helâ me hnök hna hom Isaraela, ke oge me he ka degec taun ang oge ûca wale Jerusalema, me uma wale oge ha gan, ka habe, Ame he ka hnen e iök. 28 Ke haba kolon je hna ânyâ hnö Josea, me anyin ta je huliwa, hawa, adre ca sihnalimen hnyi tusi hnan ha je bong bongon je than Juda? 29 Hnyi bongon je bong ame o but Farao-neko than Aigupito he ka vat me than Asuria hnyi wagewe Euferate: ke haba Josea than ame

e ame hlingâ e hnyi Megido. lathnyabainy ödrin e hom unyin a mokcu hon kariota ûheny Megido, me hom e Jerusalema ai, me konâm e hnyi hon erkemok. Haba tavat aten hnyei ödrin e hum Jehoaza nöku Josea, me hû e, me otilà e ka than hwaban kamen.

31 Twente theri but je hunai Jehoaza hnvi ûen e ame hwân ka than; ke e ame musi hnyi Jerusalema kun ta tehi: ke haba ien hinyen me Hamutala momo nöku Jeremia at Libena. 32 Ke e ame ânyâ únyi ae kong hnyi hnyimakö Iehova, helâ me hna ânyâ hia ge lakamen. 33 Ke haba Farao-neko ame ca e hnyi Ribela hnyi hnyei Hamath, me me ca he ka musi hnyi Jerusalema; me e ame kunâ tavat he ka fat khaca haded je talan sileva, ke khaca 34 Ke haba Farao-neko ame otilö Eliakima ka than, a ke nöku Josea, me hwabö Josea a kamen, me hwenyi ien Jehoiakima; ke e ame hum Jehoaza but; ke e ame o but hnyi Aigupito me e ame moken eling. 35 Ke haba Jekoiakima ame ham je sileva me gol kö Farao; ke e ame kunâ tavat he ka fat me ham mone helâ me hnanyibu anyi Farao: k' ame hawâ ûjengö sileva me gol ûnyi ge tavat aten hnyei, hoton hnen hna ve hawâ fat, he ka ham e kö Farao-neko.

hia ge lakamen.

HNYIMAKAN 24.

me hofuc ho Iehova waleji e ame ha a deny ame hom Babulona ai a je hwenbâ. unyi eling ka hnyi hon at Juda, he ka hum hwaban, me hwenyi ien e me Zedekia. ödrin ûnyi hnyi hnyimakan, can je hulö | 18 Twente wan dut je hunai Zedekia

30 Haba ame hingâlâ; anyin a e ame ounöngötâ Jerusalema ge dra ae ba hnyikongon : ke ame höcö Iehova he ka hna degecâ. 5 Ke haba kolon je hna ânyâ hnö Jehoiakima me anyin ta je huliwa hia thithö, hawa, adre me ca sihnalimen hnyi tusi hnân ha je bong bongon je than Juda? 6 Ke ame mokut ut Jehoiakima tha e me lakamen, ke ame than biju Jehoiakin a nokon hwaban. 7 Ke ame ca o hmetu bi than Aigupito ûheny hnyi iny hnyei: anyin a than Babulona ame hia but hûgûnâ hia je hanymen than Aigupito, hwân hnyi wagewe Aigupito ke ne o but hnyi wagewe Euferati.

8 Eitin je hunai Jehoiakin hnyi ûen e ame hwân ka than; ke e ame musi hnyi Jerusalema hnyi kun ta tehi: ke haba ien hinyen me Nehuseta, nöku Elenathana at Jerusalema. 9 Ke e ame ânyâ ûnyi ae kong hnyi hnyimakö Iehova, helâ me hna ânyâ hia ge lakamen. 10 Ke hnyi ûen e, ame o but lakei Nebukaneza than Babulona ka hnyi Jerusalema, me adre me thelöng taun. 11 Ke haba Nebukaneza than Babulona ame o ka hnyi taun, ke ame tiga thelöng e ge lakeiny; 12 me ame he but Jehoiakin, me hinyen, me anyin je taben, me anyin je eunuka ka than Babulona: ke than Babulona ame hom e hnyi hunainy ka musi a eit. 13 Ke e ame hom but ûheny 36 Twente faiv but je hunai Jehoiakima e ta je omjeûiny hia uma umo Iehova, me hnyi ûen e ame hwân ka than ; ke e ame je omjeûiny uma umen than, me susubâ je musi hnyi Jerusalema hnyi eleven ta huna: kaia gol hia waleji a ânyâ Solomona than haba ien hinyin, me, Zebuda, nöku Pedaia Isaraela hnyi uma umö Iehova, helâ me at Ruma. 37 Ke e ame ânyâ ûnyi ae kong Iehova ame ha. 14 Ke e ame hom Jeruhnyi hnyimako Iehova, helâ me hna ânya salema hia, me je than hia, me tavat hwege vat hia, a ödrin ten thauzan je bâ, me tavat ae metâ hia hnyi ta je huliwa, me tavat huliwan fao; e ba but kolon, ke so bi tavat thiju ae theduoc hnyi hnyei. 15 Ke e ame 「ABA hnyi bongon je bong ame o hum Jehoiakin Babulona ai; tha e me but Nebukaneza than Babulona, hinyen than, me laâiân than, me anyin je me haba Jehoiakima ame bi athnyabainy eunuka, me je homakan hnyei, e ame hum hnyi kun ta huna: ke e ame tot me hna ödrin a je hwenbâ Babulona ai ûheny degecâ e. 2 Ka haba Iehova ame kunâ Jerusalema. 16 Ke haba tavat hwege hia kâu je deö vat anyin at Kaledaia, me je ödrin seven thauzan, me haba je hnyat ae deö vat anyin at Suria, me je deö vat anyin metâ huliwa, me hnyat huliwa fao ödrin at Moaba, me je deö vat anyin laku Amona, wan thauzan, a tavat hwege hia me khan' me kun' ödrin Juda ai he ka ohia e, helâ ödrin vat, haba tavat eling than Babulona lathnyabainy a je perofeta. 3 E hnathu a haba than Babulona ame otilö Matania ka ûnyi ge hna hûna hnö Iehova, me me o than, a liamekeiny me kamen, me hnân

anyi Manase, hoton hnen hna ânyâ; 4 me hnyi ûen e ame hwân ka than; ke e ame can minya dra ae ba hnyikongon, waleji e musi hnyi Jerusalema hnyi eleven je huna:

ke haba ien hinyen me Hamutala nöku Iehova, me je taben, me taben köiö bras Jeremia at Libena. 19 Ke e ame ânyâ hnyi uma umo Iehova, haba at Kaledaja ûnyi ae kong hnyi hnyimakö Iehova, helâ ödrin e susubâ me hom brasiny Babulona me hna ânyâ hia hnö Jehoiakima. 20 Ke ai. 14 Ke haba je öt, me je soi, me je haba Iehova ame hmönyin ka Jerusalema uthesiûn, me je spun, me je kaia bras hia me Juda ke ne o but e ame digic ödrin hnyi waleji adre huliwan, ödrin e hom. 15 Ke hnyimakan bi: ke haba Zedekia ame hna degecâ than Babulona.

HNYIMAKAN 25.

E haba hnyi huna a naininy anyin musi, hnyi tehi a teniny, hnyi bong a teniny tehi, ame o but Nebukaneza than Babulona, me anyin je utbavat hia, ka Jerusalema, me hunuma cico e; me odrin e otilâ igigilö e je tap hnân vat. 2 Me adre me thelong taun ke ne o but hnyi huna a eleveni Zedekia than. 3 Ke haba hnyi bong a naininy tehi a vakiny e gan hmâ hmiâ hnyi taun, me ba jeû hobi kâu aten 4 Ke adre me kia taun, me ame kec tavat vat hia hnyi hnyinghet, ödrin e gethen hnyi homagoule wanben li hak veto, hnyi utkânâ iny than : (ke e bi at Kaledaia cicö taun igigilö:) ke haba than ame kec hnyi getheniny dok ae tha hon. 5 Me haba utbavat anyin at Kaledaia adre me hnu than, me khaû ju e hnyi dok ae tha hon hnyi Jeriko: ke ame ve kec ut anyin utbavat hia gan. 6 Ke ödrin e kât than ödrin e owisa kâu. 7 Me ödrin e hlingâ je laku Zedekia hnyi hnyimakan, me ûâ li emakö Zedekia, me ca e ge fao me hom e Babulona ai.

8 Ke haba hnyi tehi a thabûnginy, hnyi bong a seveniny tehi, wale huna a naintini nöku Safana hudrin. Nebukaneza than, wale than Babulona, me ame o but Nebuzaradana taben tavat tue, thong degecâ ge meic. 10 Ke haba utbavat Maaka, ödrin me je atödrin. adre me kec waleji adre kec ka than Babu- Babulona, me ame he ka so köbun.

haba je taben wahleûhleû, me je kaia, e ka gol me adre me hom goliny, ke e ka sileva, me adre me hom silevainy, hnen taben tavat tue. 16 Lo li hmolom, ke khaca taben köiö, me je taben waleji a ânyâ Solomona hobi kâu uma umo Iehova; ca hnân tuluto bi bras hnyin je ûnyi hia eling. 17 Eitin kubit ibeûen göranyai ke hmolom, ke e hu ovejien hon ban e: ke haba ibeûen göranyai ovejien kun ta kubit; me hna huliwan boert me rimona igigilö ovejien, bras hia: ke helâe minya hmolom a loiny, me ûnyi a boert. 18 Ke haba taben tavat tue ame hum Seraia at bihut ae beönua, me Zefania at bihut a loiny, me kun ta hnyat tuö hwanuma: 19 Ke ûnyi hnyi taun e ame hom ke eunuka at ame musö tavat vat; ke ödrin thabûng tavat bwele ka wâ hnyimakan than, adre wâ hnyi taun; me at sihnalimen anyin taben utbavat, at ame ûkhacaköuâ tavat aten hnyei; me ödrin sikste tavat aten hnyei, adre wâ hnyi taun. 20 Ke haba Nebuzaredana taben tavat tue ame hum ödrin, me hom Ribela ai ka than Babulona. 21 Ke haba than me hom e ka than Babulona Ribela ai; ke Babulona ame hling' ödrin hnyi Ribela, hnyi hnyei Hamath. Me adre me hom hwenbâ Juda ûnyi hnyi idrin hnyei. 22 Ke haba tavat a je kolon hnyi hnyei Juda, waleji a ip biju Nebukaneza than Babulona, e ame otilö Gedalia nöku Ahikama

23 K' a löng ut je taben vat hia, ödrin me je atödrin a haba than Babulona ame athnyabainy than Babulona, Jerusalema ai : otilö Gedalia, me ödrin e o kö Gedalia hnyi 9 me e ame thong degecâ uma umö Iehova, Mizepa, wale Isamaela nöku Nethania, me me uma umen than; me je uma hia hnyi Johanana nöku Karea, me Seraia nöku Jerusalema, wale je uma ae gan, e ame Tanumeth at Netofa, me Jazania nokon at 24 Haba hia anyin at Kaledaia, unyin taben tavat Gedalia ame khemanyin ködrin me je tue, ödrin e hagutâ hnyikânâi hna up haginy atödrin, me ha ködrin, ka habe, Ca he öbun Jerusalema igigilö. 11 Ke haba je kolon ka outen lathnyabainy at Kaledaia: laba tavat hia a hnen biju hnyi taun, me tavat ju hnyi hnyei me bi athnyaba ka than lona, me kolon tavat ae se, haba Nebuza- haba hnyi tehi a seveniny ame o but Isaredana taben tavat tue ame hom bâ. 12 Ke maela nöku Nethania nöku Elisama, hanen haba taben tavat tue ame ip biju ke je je matrâniny than, ke ödrin ten tavat hnyat ae theduoc hnyi hnyei, me hnân unyin, me e ame kuc Gedalia, me e ame hnyat tuö je hnyei vine, me tavat belök. mokcu, me at Juda me at Kaledaia tavat 13 Ke haba li hmolom bras hnyi uma umö a tha e mē hnyi Mizepa. 26 Me ame todrö

I. MAN ÛLABAINY JE THAN 1.

ödrin e outen at Kaledaia.

27 Ke haba hnyi huna a thöte seveniny bâ a Jehoakin than Juda, hnyi tehi a twelviny, hnyi bong a twente seveniny tehi, me ka musi; 28 me e ame ha kâu hofuc ae bonginy hia anyin möt.

tavat hia thithö ae ûhnyûkong me gan, me menyik, me e ame ogöranyâ anyin theron je taben vat, me o hnyi Aigupito: anyin a hon je theron anyin ta je than a hnyat ödrin e tha laba me hnyi Babulona. 29 Ke e ame ham kâu je ûkhaû a hwaban je ûkhaûen uma ceat, ke e ame hnyi han hnyi hnyimakan bala hnyi ta je bong hia bongon haba Evile-merodak than Babulona ame möt. 30 Ke haba jekhon adre me labö ogöranyâ bö Jehoiakin than Juda ûnyi ham kâu, me jekhon ûnyi ge than, hnyi ke hnyi uma ceat hnyi huna a hwan hnyin he bong me ke bong ke jekhon, hnyi ta je

TUSI A BAN

MAN ÛLABAINY JE THAN.

HNYIMAKAN 1.

A DAMU, Setha, Enosa; 2 Kainana, Mahalaleel, Jareda; 3 Enoka, Methusela, Lameka; 4 Noa, Sema, Hama, Jafeta.

5 Je baga laku Jafeta; Gomera, me Magog, me Madai, me Javana, me Tubala, me Meseka, me Tirasa. 6 Ke haba je baga laku Gomera; Asekenaza, me Rifatha, me Togarema. 7 Ke haba je baga laku Javana; Elisa, me Tasesa, me Kitim, me Dodanima.

8 Haba je baga laku Hama; Kuza, me Mizeraima, me Futa, me Kanana. 9 Ke haba je baga laku Kuza; Saba, me Havila, me Sabeta, me Rama, me Sabeteka. Ke lo li baga laku Rama; Sheba, me Dedana. 10 Haba Kuza ame hnöku Nimeroda: wale at ame ibi hwân he ka hwege eang hmelen. 11 Ke haba Mizeraima ame hnöku Luda, me Anami, me Lehabi, me Nafetui, 12 me Patherusi me Kaselui (únyi gan at Filisiti), me Kafetori. 13 Ke haba Kanana ame hnöku Zidona atö, me Heth; 14 me at Jebusi, me Amora, me Girigasa; 15 me Hivi, me Areki, me Sini; 16 me at Arevadi, me Zimari, me Hamath.

17 Haba je baga laku Sema; me, Elama, me Asura, me Afasada, me Luda, me Arama, me Uza, me Huli, me Gethera, me Meseka. 18 Ke haba Afasada ame hnöku Sala, he haba Sala ame hnöku Heberu. 19 Ke adre me hnokoâ li baga laku Heberu ;

khenâ hmeledrany hnyi bongon ta je bong; ke Joketana ien liamekeiny mē. haba Joketana ame hnöku Alemodada, me Salefa, me Hazemaveta, me Jara; 21 me Hadorama, me Uzala, me Dikela; 22 me Ebala, me Abimaela, me Sheba; 23 me Ofira, me Havila, me Jobab. Wale je baga laku Johetana hia.

24 Sema, Afasada, Sala; 25 Heberu, Pelege, Reu; 26 Serugo, Nahora, Tera; 27 Aberama (wale Aberahama). 28 Haba li baga laku Aberahama; jia Isaaka, me Ismaela. 29 Walang anyidrin je dö: Nebaioth, baga nöku Isamaela a bân; hwaban dö e Kedara, me Adebeela, me Mibesam, 30 Misema, me Duma, me Masa; me Hadara, me Tema, 31 me Jetura, me Nafiso, me Kedema. Wale je baga laku Isamaela.

32 Ke haba je baga laku Ketura momo anyi Aberahama: e ame hnöku Zimeran, me Jokesana, me Medana, me Midiana, me Isebak, me Sua. Ke lo li baga laku Jokesana; jia Sheba, me Dedana. 33 Ke haba je baga laku Midiana; me Efa, me Efera, me Enoka, me Abida, me Eledaa. Je baga laku Ketura tavat hia e.

34 Haba Aberahama ame hnöku Isaaka. Lo li baga laku Isaaka; jia Esau, me Isaraela.

35 Haba je baga laku Esau; me Elifaza, me Reuela, me Jeuso, me Jalama, me Kora. 36 Je bâga laku Elifaza; jia Temana, me Omar, me Zefo, me Gatama, me Kenaza, haba ien ke at, me, Pelege; anyin adre me me Timena, me Amaleka. 37 Je baga

laku Reuela; jia Nakath, me Zera, me|nöku Juda a bân, me, at ae kong hnyi Sama, me Miza. 38 Ke haba je baga laku | hnyimakö Iehova; me e ame hlingâ. 4 Ke Seira; jia Lotana, me Sobala, me Zibeona, haba Tamara a ûngon ame hnokoâ kâu me Ana, me Disona, me Ezera, me Disana. Farez me Zera. Ke ödrin thabûng je baga 39 Ke lo li baga laku Lotana; jia Hori, laku Juda hia. 5 Ke lo li baga laku Farez; me Homama: ke haba Timena wale hani Hezerona, me Hamula. 6 Ke haba je baga Alevana, me Manakatha, me Ebala, me man, me Kalekol, me Dara: ödrin thabûng Sefo, me Onama. Ke li baga laku Zibeona; hia hnyat e. 7 Ke haba je baga laku jia Aia, me Ana. 41 Baga nöku Ana; jia Karemi; jia Akara at ame ovecâ at Isara-Disona. Ke haba je baga laku Disona; ela, waleji ame ânyâ hwakecin ae kong ge jia Hemedan, me Eseban, me Itheran, me jûnyi adre okabâ. 8 Ke haba je baga laku hana, me Zaavana. me Akana. Li baga laku Hezerona, wale adre hnokoâ kâu; me laku Disona; jia Uza, me Arama. 43 Ke Jeramela, me Ram, me Kaleba. 10 Ke walang je than ödrin e musi hnyi hnyei haba Ram ame hnöku Aminadaba; ke Edoma, ke tiga ba than ame musö lakon Aminadaba ame hnöku Nasona, taben laku Isaraela : Bela nöku Beora ; ke Dinaba ien Juda. 11 Ke haba Nasona ame hnöku anyin taun. 44 Ke ame mokcu Bela, ke haba at ame musi hwaban, jia Jobab baga nöku Zera ûheny Bozera. 45 Ke ame mokcu Jobab, haba at ame musi hwaban, jia Husama ûnyi hnyi hnyei iny at 46 Ke ame mokcu Husama, haba at ame musi hwaban, jia Hadada, nöku Bedada, wale at a kuc Midiana, hnyi utkânâ i Moaba: ke Avitha ien anyin 47 Ke ame mokcu Hadada, haba at ame musi hwaban, jia Samela ûheny Masereka. 48 Ke ame mokcu Samela, haba at ame musi hwaban, jia Saulo ûheny Rehobath hnyi Wagewe. 49 Ke ame mokcu Saulo, me haba at ame musi hwaban, jia Baala-hanana nöku Akebora. 50 Ke ame mokcu Baala-hanana, k' ame musi hwaban Hadada; ke Pau ien anyin taun: ke haba ien âiân me Mehetabela nöku Matereda a momo nöku Me-za-51 Ke ame mokcu Hadada. Ke haba. walang ien je taben Edoma; jia Timena taben; me Aleva taben, me Jethetha taben; 52 Aholibama taben, me Ela taben, me Pinono taben; 53 Kenaza taben me Temana taben, me Mibezara taben; 54 me Megediela taben, me Irama taben. Wale je taben Edoma.

HNYIMAKAN 2.

TALANG je baga laku Isaraela; Reubena, Simeona, Levi, Juda, Isakara, Zebulona; 2 Dana, Josefa, Beniamina, Nafatali, Gada, Asera.

3 Haba je baga laku Juda; me Era, me Onana, me Sela: ödrin kun a hnokoâ kâu me Ozema, me Ahia.

40 Je baga laku Sobala; jia laku Zera; me Zimeri, me Ethana, me He-42 Je baga laku Ezera; jia Bile-Ethana; me Azaria. 9 Ke haba je baga Salema; ke Salema ame hnöku Boaza; 12 ke Boaza ame hnöku Obed, ke Obed ame hnöku Jese; 13 ke Jese ame hnokoa nokon a bân jia Eliaba, me Abinadab a loiny, me Simea a kuniny; 14 me Nathaniela a vakiny, me Radai a thabûnginy; 15 me Ozema a siksiny, me Davita a seveniny: 16 ke haba li lahanidrin, jia Zeruia, me Abigaila. Ke haba je baga laku Zeruia; me Abisai, me Joab, me Asael, ödrin kun. 17 Ke Abigaila ame hnöku Amasa; ke haba kamö Amasa, me Jethero at Isamaela. 18 Ke haba Kaleba baga nöku Hezerona, e hu nokon ga Azuba a âiân me Jeriotha: ke walang je baga lakon momo e: jia Jesera, me Sobab, me 19 Ke ame mokcu Azuba, me Aredon. Kaleba ame hum Eferatha me âiân, at a hnöku Huro kâu. 20 Ke haba Huro ame hnöku Uri, ke Uri ame hnöku Bezalele. 21 Ke hwaban e haba Hezerona ame didrö ka hlu nöku Makir kamö Gileada; wale e ame hom me âiân ke sikste but je hunainy; ke e ame hnöku Seguba kâu. 22 Ke Seguba ame hnöku Jaira, at ae hu je taun a twente theri hnyi hnyei Gileada. 23 Ke haba Gesuri me Arama ödru me hûgûnâ je taun anyi Jaira ûnyi gadrin, tha e me Kenath, me je tauniny ae ûhnyûkong, sikste je taun. Ödrin hia je baga laku Makir kamö Gileada. 24 Ke hwaban dö a mokcu Hezerona hnyi Kaleba-eferatha. haba Abia öiö Hezerona ame hnokoâ nokon jia Asura kamö Tekoa. 25 Ke haba je baga laku Jeramela nöku Hezerona a ban: jia Ram, nokon a bân, me Buna, me Oren, 26 Ke haba Jerahnö Bathe-sua momo Kanana. Haba Era|mela, me, hu ke âiân minya, haba ien jia

I. MAN CLABAINY JE THAN 3.

30 Ke li baga laku Nadaba, jia Seled, me men adre me laba hnyi Jabez; at Tira, me Apaim: ke ame mokcu Seled ke ba nokon.
31 Ke haba baga nöku Apaim; jia Ishi.
32 Ke haba baga nöku Apaim; jia Ishi. Ke haba baga nöku Ishi; jia Sesan. Ke Rekaba. haba baga nöku Sesan; jia Ahelai. 32 Ke lo li baga laku Jada kei Samai ; jia Jethero me Jonathana: ke ame mokcu Jethero ke ba nokon. 33 Ke lo li baga laku Jonathana; jia Peleth, me Zaza. Wale je laku Ke me hnokoâ kâu hnyi Heberona; Sobala kamo Kiriatha-jarim; jia Haroe, Jekamia, me Hosama, me Nedabia. 19 Ke

Atara; me e hinyö Onama. 27 Ke haba me hafiny at Manakatha. 53 Ke haba je je baga laku Ram, wale nöku Jeramela a lap anyi Kiriatha-jarim; me, at Iethero, me ban, jia Maaz, me Jamina, me Ekera. at Puth, me at Suma, me at Misera; k'ame 28 Ke haba li baga laku Onama, jia Samai, o at Zorea, me at Esetaol ûnyi gadrin. me Jada; ke haba li baga laku Samai, jia 54 Haba je baga laku Salema; me Bethe-Nadaba, me Abisura. 29 Ke haba ien leema, me at Netofa, me Ataroth-bethe-momo öiö Abisura, jia Abihaila; ke e ame joaba, me hafiny at Manakatha, me at hnokoa li lakon jia Aheban, me Molid. Zorea. 55 Me je lap anyin tavat sihnali-

HNYIMAKAN 3.

Jeramela. 34 Ke ba baga nöku Sesan, ke je jia Aminona nokon a bân, nöku Ahinoam in thibi. Ke e hu athnyabi Sesan, Jara momo Jezerela; me Daniela a loiny nöku ien, at Aigupito. 35 Haba Sesan ame Abigaila momo Karemela; 2 me Abasoloma ham nokon hlu kö Jara athnyabainy me a kuniny, nöku Maaka momo nöku Talemai, áian; ke e ame hnokoá kâu jia Atai, than Gesuri; ke Adonia a vakiny, nöku 36 Ke haba Atai ame hnöku Nathana, ke Hagitha; 3 Sefatia a thabûnginy nöku Nathana ame hnöku Zabad ; 37 ke Zabad Abitalia ; Itherama a siksiny nöku Egela ame hnöku Efelal ; ke Efelal ame hnöku a âiân. 4 Wale ödrin siks adre hnokoâ Obed; 38 ke Obed ame hnöku Jehu; ke kâu hnyi Heberona; ke e ame musi eling Jehu ame hnöku Azaria; 39 ke Azaria hnyi seven ta huna me siks ta tehi: ke e ame hnöku Helez, ke Helez ame hnöku ame musi hnyi Jerusalema hnyi je huna Elasa; 40 ke Elasa ame hnöku Sisemai, ke a thöte theri. 5 Ke walang lakon adre Sisemai ame hnöku Saluma; 41 ke Saluma hnokoâ kâu hnyi Jerusalema: jia Simea, ame hnöku Jekamia. ke Jekamia ame me Sobab, me Nathana, me Solomona, ödrin hnöku Elisama. 42 Ke haba je baga laku vak je laku Bathe-sua momo nöku Amiela: Kaleba liamekeiny me Jeramela; jia Misa 6 ke Ibara, me Elifelet; 7 nokon a bân, kamö Zif; me je baga laku me Noga, me Nefega, me Jafia; 8 me Maresa kamö Heberona. 43 Ke haba je Elisama, me Eliada, me Elifelet, ödrin nain. baga laku Heberona; jia Kora, me Tapua, 9 Wale je baga laku Davita hia, ke ca me Rekem, me Sema. 44 Ke haba Sema ha bi je baga lakon anyin je momo; ke ame hnöku Rahama, kamö Jorekeam; ke haba hanidrin, jia Tamara. 10 Ke haba Rekem ame hnöku Samai. 45 Ke haba nöku Solomona, me Reoboama, ke haba baga nöku Samai, jia Maon ; ke haba Maon nokon bi, jia Abia, ke nokon bi e Asa, ke me kamö Bethe-zur. 46 Ke haba Efa, nokon bi e Jehosafata; 11 ke nokon bi e momo anyi Kaleba, ame hnöku Karan, me Jorama. ke nokon bi e Ahazia, ke nokon Moza, me Gazez: ke Karan ame hnöku bi e Joasa; 12 ke nokon bi e Amazia, Gazez. 47 Ke haba je baga laku Jadai; ke nokon bi e Azaria, ke nokon bi e jia Regem, me Jotham, me Gesam, me Jotham; 13 ke nokon bi e Ahaza, ke Pelet, me Efa, me Saaf. 48 Haba Maaka, nokon bi e Hezekia, ke nokon bi e Manase; momo anyi Kaleba, ame hnöku Saber, me 14 ke nokon bi e Amona, ke nokon bi e Tirehana. 49 Ke haba momo eling ame Josea. 15 Ke haba je baga laku Josea; hnöku Saaf, kamö Mademan, me Seva kamö Johanana nokon a bân, Jehoiakima a loiny, Makebena, me kamö Gibea; haba hlu nöku Zedekia a kuniny, Saluma a vakiny. 16 Kaleba, jia Akesa. 50 Wale je baga laku Ke haba li laku Jehoiakima: me haba Kaleba; nöku Huro, nöku Eferatha a atö, nokon bi, jia Jekonia, ke haba nokon bi e, me Sobala kamö Kiriatha-jarim; 51 me Zedekia. 17 Ke haba je baga laku Jekonia, Solema kamö Bethe-leema, me Haref kamö at a bâ; jia Sealetiela a nokon, 18 me 52 Ke hu je baga laku Malekiram, me Pedaia, me Senazara, me

haba li baga laku Pedaia; jia Zerubabela, Otheniela; me Hathath. me Simei; ke haba li baga laku Zerubabela; Meonothai ame hnöku Ofera: ke haba jia Mesulama, me Hanania; ke hanidru jia Seraia ame hnöku Joaba kamö Ge Selomith; 20 me Hasuba, me Ohel, me harashim; ke ödrin hnyat metâ huliwa. Berekia, me Hasadia, me Jusabe-hesed, 15 Ke haba je baga laku Kaleba nöku ödrin thabûng. 21 Ke haba li baga laku Jefune; me, Iru, me Ela, me Naam: ke je Hanania; jia Pelatia, me Jisaia: ta je baga laku Ela; me Kenaza. 16 Ke haba baga laku Refaia, me je baga laku Arenan, me je baga laku Obadia, me je baga laku me Tiria, me Asareel. 17 Ke haba je baga Sekania. 22 Ke haba baga noku Sekania; laku Ezera; me, Jethero, me Mered, me jia Semaia: me haba laku Semaia; Hatusa, me Igala, me Baria, me Nearia, me Safaat, ödrin siks. Nearia; jia Elioenai, me Hezekia, me Azerikam, ödrin kun. 24 Ke haba je baga laku Elioenai; jia Hodaia, me Eliasiba, me Pelaia, me Akub, me Johanana, waleji at a hom ga Mered. 19 Ke haba li me Delaia, me Anani, ödrin seven.

HNYIMAKAN 4.

TABA je baga laku Juda; jia Farez, me Sobala. 2 Ke haba Reaia nöku Sobala baga laku Sela nöku Juda; me, Era kamö ame hnöku Jahath; ke Jahath ame hnöku Leka, me Laada kamö Maresa, me je aten Ahumai me Lahad. Wale ta je lap anyin lap anyin tavat huliwan mano lino, hanen at Zorea. kamö Etama; jia Jezerela, me Isema, me aten Kozeba, me Joasa, me Saraf, ödrin e Idebas: ke haba ien hanidrin, jia Hazele- musi hnyi Moaba me Jasubi-leem. Ke ta poni: 4 me Penuela kamö Gedor, me je hofuc but ehac ling. 23 Ödrin ling Ezera kamö Husa. Wale je baga laku tavat up kaia kânâ, me tavat ödrin e laba Huro, nokon a bân nöku Eferatha, kamö hnyi Netaim me Gedera: ödrin e tha laba Bethe-leema. 5 Ke hu lo li öiö Asura eling me than ge anyin huliwa. kamö Tekoa, jia Hela, me Naara. 6 Ke haba Naara ame hnokoâ kâu Ahuzama, me Nemuela, me Jamina, me Jarib, me Zera, Hefera, me Temana, me Hahasetari. Wale me Saulo: 25 ke nokon baga bi Saluma, je baga laku Naara. 7 Ke haba je baga laku Hela, jia Zereth, me Zoara, me 8 Ke haba Koz ame hnöku Ethenan. Anuba, me Zobela, me je lap anyi Aharehel baga nöku Harum. 9 Ke ame lung so 27 Ke ödrin sikstin je laku Simei baga ke Jabez hon je liamekeiny mě: ke haba hinyen ame hwenyi ien, me ha, ka habe, liamekeiny me, ke ca se bi anyidrin lap hia Anyin a oge me hnokoâ ke hmak hnyekuk. 10 Ke haba Jabez ame hongot ka Khongu laba hnyi Bere-seba, me Molada, me Hazara-Isaraela me ha, ka habe, O u he ka ti sual; 29 me hnyi Bila, me Azem, me ohnahici nya, me ogânâ ik, ke e na tha e ju Tolad; 30 me Bethuela, me Horema, me mönya hnyamâm, me me tuö nya ge hulö, Zikelag; 31 me Bethe-marekaboth, me me inye ca vec bi gan! Me haba Khong | Hazarasusa me Bethe-birei, me Saraim. ame ham kâu ûnyi e ame sumâtâ. 11 Ke Wale anyidrin je taun ke ne o but hnyi haba Kelubo liamekeiny me Sua ame hnöku musi anyi Davita. 32 Ke haba anyidrin Mehir, kamö Eseton. 12 Ke Eseton ame je taun ae ûhnyûkong, Etama, me Aina, hnöku Bethe-rafa, me Pasea, me Tehina me Rimona, me Token, me Asan, thabûng kamö Ire-nahasa. Wale je aten Reka. je taun: 33 me anyidrin je taun his se 13 Ke haba li baga laku Kenaza; me Otheniela, me Seraia: ke haba baga nöku but hnyi Baala. Wale je hnyabadrin, ke

14 Ke haba je baga laku Jehaleela; me, Zif, me Zifa, Efera, me Jalon: ke e ame hnöku Miriama, me Samai, me Iseba kamö Esetemoa. 18 23 Ke haba je baga laku Ke haba âiân a momo Juda ame hnöku Jareda, kamö Gedor, me Heberu kamö Soko, me Jekuthiel kamö Zanoa. Ke wale je baga laku Bithia momo nöku Farao, baga lakon momo öiö Hodia hani Nahama, kamö Kiela at Garemi, me Esetemoa at 20 Ke haba je baga laku Simon; jia Aminona, me Rina, me Beni-hanan, me Tilon. Ke haba li baga laku Ishi; me me Hezerona, me Karemi, me Huro, Zoheth, me Beni-zoheth. 21 Ke haba je 3 Ke walang je baga lakon lap anyi Asebea; 22 ke Jokima, me tavat

24 Haba je baga laku Simeona; jia me nokon baga bi Mibesam, me nokon baga bi Misema. 26 Ke haba je matrani Misima; nokon baga bi Hamuel, nokon. baga bi Zakuri, nokon baga bi Simei ödrin siks je hlu; ke ca se hia bi lakon je helâ me lap anyi Juda. 28. Ke ödrin e

I. MAN ÛLABAINY JE THAN 5.

Jesimiela, me Benaia; 37 me Ziza baga nöku Sefi, baga nöku Alona, baga nöku Jedaia, baga nöku Simeri, baga nöku Semaia; 38 tavat e ae ûtangköu hoton je ien, wale je taben anyidrin je lap. K'ame si gan hmâ je lap anyin je lakamödrin. 39 Ke ödrin e he ka hnyi gethen ame didrö Gedor ai, ka hnyi ke keihen e deiö thop, he ka heleû an je hnahat haledrin. 40 Ke ödrin e wâ hna önying ae hlau me so, ke anyin a haba ehac ame laba eling ke je sihnalimen je iödrin hnyi ûö Hezekia than Juda, me sö umödrin je uma mano, me kot at Maon adre wå eling, me ti ohi' ödrin, ke ne o but hnyi bong ang, me laba je hnödrin: anyin ae hu an eling haledrin je meno. 42 Ke haba keihen gadrin, wale je laku Simeona, a faiv haded obaga ödrin e he ka hnyi bucin Seira, ke haba anyidrin je taben, jia Pelatia, me Nearia, me Refaia, me Uziela, je baga laku Ishi. 43 Ke ödrin e kot je kolon at Amaleka a je wan biju, me laba ju eling ke ne o but hnyi bong

HNYIMAKAN 5.

🍞 E haba je baga laku Reubena nöku Isaraela a bân, (anyin a e atö; ke so bi e ame okongoâ hna mokut waleji a hnen kamen, me adre me ham bi jekhon a atö ka li laku Josefa nöku Isaraela; ke adre me ca sihnalimen je dö hoton je utangköu. 2 Ke haba Juda me at ae hwege hon je liamekeiny mē, ke a deny e than; he e hu ga Josefa hanymen ato:) 3 haba je baga laku Reubena nöku Isaraela a bân ; me, Enoka, me Palu, me Hezerona, nokon; 6 me Beera a nokon, waleji a hom ke ne o but ödrin e bâ but. hwenbâ ga Tigelathe-pilesera than Asuria: e tuhan at Reubena.

e hu gadrin je hna sihnalimen gagai ödrin. | at ame laba hnyi Aroera, ke ne o but hnyi 34 Ke Mesobab, me Jamelek, me Josa Nebo me Baala-meon: 9 ke e ame laba baga nöku Amazia; 35 me Joela, me Jehu e deiö ke ne o but hnyi gethen ame he baga nöku Josibia, baga nöku Seraia, baga ka hnyi hnyebuba hnyi wagewe Euferati: nöku Asiela; 36 me Elioenai, me Jaakoba, anyin ame si but haledrin je meno hnyi me Jesohaia, me Asaia, me Adiela, me hnyei Gileada. 10 Ke haba hnyi ûö Saulo me ödrin e vat me at Hagara, me kuc ödrin: me ödrin e laba bi hnyi umödrin je uma mano hnyi ke keihen e deiö Gileada

11 Ke haba je baga laku Gada ödrin e laba cici ödrin, hnyi hnyei Basana ke ne o but hnyi Saleka: 12 Joela a tuhan, me Sefama a loiny, me Janai, me Safata hnvi Basana: 13 ke je liamekeiny mödrin hanen je lap anyin je lakamödrin; jia Mikaela, hnyei ae lau, me laba wia, me hnahic; me Mesulama, me Sheba, me Jorai, me Jakan, me Zia, me Heberu, ödrin seven. atö Hama. 41 Ke ame o but tavat adre 14 Wale je baga laku Abihaila, baga nöku Huri, baga nöku Jaroa, baga nöku Gileada, baga nöku Mikaela, baga nöku Jesisai, baga nöku Jado, baga nöku Buza; 15 Ahi baga nöku Abediela, baga nöku Guni, taben je lap anyin lakamödrin. 16 Ke ödrin e laba hnyi Gileada hnyi Basana, me je tauniny, me hnyi je utkânâ igigilö Sarona, ke ne o but hnyi je hnyigöulödrin. Adre sihnalimen hia anyidrin je dö hnyi je bong bongu Jotham than Juda, me hnyi je bong bongu Jeroboama than Isaraela.

18 Haba je baga laku Reubena, me at Gada, me hafiny tribu Manase, tavat ae hwege, ae khan' ödrin hok bec me hele vat, me hlic fana, me metâ hnyi vat, ödrin fâte foa thauzan seven haded ke sikste tavat, ae khan' ödrin he ka hnyi vat. 19 Ke ödrin e vat me at Hagara, me Jetura, me Nafiso, me Nodab. 20 Ke adre hadru' ödrin he ka vat mödrin, ke adre hna ködrin at Hagara, me je lahiödrin hia: anyin a ödrin e hongot kö Iehova hnyi vat, me e ame ling ödrin; anyin a ödrin e labageju kâu. 21 Ke ödrin e söâ haledrin je meno; a fifte thauzan haledrin je kamela, ke tu haded me fifte thauzan haledrin je me Karemi. 4 Ke haba je baga matrani mamoe, me tu thauzan je asina, ke wan Joela; me, Semaia a nokon, me Goge a haded thauzan tavat. 22 Ke se hia tavat nokon, me Simei a nokon, 5 me Mika a adre ta a g' adre mokcu, anyin a ûnyi ge nokon, me Reaia a nokon, me Baala a Khong vat. Me ödrin e laba hwabödrin

23 Ke haba lakon hafiny tribu Manase 7 Ke haba je liame- odrin e labā hnyei: odrin e ogânâ idrin keiny me hoton anyidrin je lap at ka aû lûheny Basana ke ne o but hnyi Baalahna sihnalimen anyidrin ta je dö; Jeiela a heremona me Senir me bucen Heremona. tuhan, me Zakaria, 8 me Bela baga nöku 24 Ke walang je taben je lap anyin laka-Azaz, baga nöku Sema, baga nöku Joela, mödrin ; jia Efera, me Ishi, me Eliela, me

Digitized by Google

Azeriela, me Jeremia, me Hodavia, me Jadiela, tavat ae ti hwege, me lung, je

taben je lap anyin lakamödrin.

25 Ke ödrin e ânyâ monu ka Khongon lakamödrin, me bi ûnyi monu me je khongon tavat aten hnyei, waleji a ohia Khong hnyi hnyimaködrin. 26 Ke haba Khongon at Isaraela ame bwebwelâ hnyeku Pula than Asuria, me hnyeku Tigelathepilesera than Asuria, me e ame hum ödrin but, wale at Reubena, me Gada, me hafiny tribu Manase, me hum ödrin Hala ai, me Habora, me Hara, me ka hnyi wagewe hnyi Gozana, ke ne o but hnyi bong ang.

HNYIMAKAN 6.

ABA je baga laku Levi; me, Geresoma, me Kohatha, me Merari. 2 Ke haba je baga laku Kohatha; me, Amerama, me Izara, me Heberona, me Uziela. 3 Ke haba je laku Amerama; me Arona, me Mose, me Miriama. Ke haba je baga laku Arona; me, Nadaba, me Abiu, me Eleazora, me Ithamara. 4 Ke haba Eleazara ame hnöku Fineasa, ke Fineasa ame hnöku Abisua; 5 ke Abisua ame hnöku Buki, ke Buki ame hnöku Uzi; 6 ke Uzi ame hnöku Zeraia, ke Zeraia ame hnöku Meraioth: 7 ke Meraioth ame hnöku Amaria, ke Amaria ame hnöku Ahituba; 8 ke Ahituba ame hnöku Zadoka, ke Zadoka ame hnöku Ahimaza; 9 ke Ahimaza ame hnöku Azaria, ke Azaria ame hnöku Johanana; 10 ke Johanana ame hnöku Azaria, (wale at a hom hanymen at bihut hnyi uma ame otilâ Solomona hnyi Jerusalema:) 11 ke Azaria ame hnöku Amaria, ke Amaria ame hnöku Ahituba; 12 ke Ahituba ame hnöku Zadoka, ke Zadoka ame hnöku Saluma; 13 ke Saluma ame hnöku Hilekia, ke Hilekia ame hnöku Azaria; 14 ke Azaria ame hnöku Seraia, ke Seraia ame hnöku Jozadaka; 15 ke ame hnyi he Jozadaka hnyi ûen Iehova ame hom bâ Juda me Jerusalema a ânyâ ge hnyamö Nebukaneza.

16 Haba je baga laku Levi; me, Geresoma, me Kohatha, me Merari. 17 Ke walang li ien li baga laku Gerosoma; jia Libeni me Simei. 18 Ke haba je baga laku Kohatha, me Amerama, me Izara, me Heberona, me Uziela. 19 Ke haba li baga Levi. 44 Ke haba hnyi ke keihen a meny laku Merari; me Maheli me Musi. Ke je liamekeiny mödrin je baga måtråni walang je lap anyin at Levi hoton ta je Merari; jia Ethana baga nöku Kisi, baga lap anyin lakamödrin. 20 Haba ûnyi ga nöku Abedi, baga nöku Maluka; 45 baga

a nokon baga, Zima a nokon baga; 21 Joa a nokon baga, Ido a nokon baga, Zera a nokon baga, Jeaterai a nokon baga. Ke haba mâtrâni Kohatha; Aminadaba a nokon baga, Kora a nokon baga, Asiro a nokon baga; 23 Elekana a nokon baga, Ebiasafa a nokon baga, Asiro a nokon baga; 24 Tahath a nokon baga, Uriela a nokon baga, Uzia a nokon baga, Saulo a nokon baga. 25 Ke haba li baga laku Elekana; me, Amasai, me Ahimoth. Haba Elekana; me je mâtrâni Elekana; jia Zofai a nokon baga, me Nakath a nokon baga; 27 Eliaba a nokon baga, Jerohama a nokon baga, Elekana a nokon baga. Ke haba li baga laku Samuela; jia Joela a atö, me Abia ûtangköu mē. 29 Haba je mâtrâni Merari; Maheli, Libeni a nokon baga, Simei a nokon baga, Uza a nokon baga; 30 Simea a nokon baga, Hagia a nokon baga, Asaia a nokon baga.

31 Ke walang je hnyat ame otilâ Davita hon hanymen khumong hnyi uma umo Iehova, k' ame laba hmâ tang. ödrin e hnyi khumöng hnyi hnyimakan uma manoiny uma hnân ûkhacaköu, ke ne o but a hia but Solomona otilâ uma umö Iehova hnyi Jeruselema: ke ödrin e tot gaga hnyi je hanymödrin. 33 Ke walang je hnyat tot, me je mâtrânidrin je baga. Haba keihen ûnyi ge at Kohatha: jia Heman at khumöng, baga nöku Joela, baga nöku Samuela; 34 baga nöku Elekana, baga nöku Jerohama, baga nöku Eliela, baga nöku Toa; 35 baga nöku Zuf, baga nöku Elekana, baga nöku Mahatha, baga nöku Amasai; 36 baga nöku Elekana, baga nöku Joela, baga nöku Azaria, baga nöku Zefania; 37 baga nöku Tahath, baga nöku Asiro, baga nöku Abiasafa, baga nöku Kora; 38 baga nöku Izara, baga nöku Kohatha, baga nöku Levi, baga nöku Isaraela. 39 Ke liamekeiny mē, jia Asafa, at ame tot hnyi ke keihen a metân, wale Asafa baga nöku Berekia, baga nöku Simea; 40 baga nöku Mikaela, baga nöku Baaseia, baga nöku Malekia; 41 baga nöku Etheni, baga nöku Zera, baga nöku Adaia; 42 baga nöku Ethana, baga nöku Zima, baga nöku Simei; 43 baga nöku Jahath, baga nöku Geresoma, baga nöku Geresoma; me, Libeni a nokon baga, Jahath | nöku Hasabia, baga nöku Amazia, baga

I. MAN ÛLABAINY JE THAN 7.

je hanvmen hia hnyi uma umen Khong.

Buki a nokon baga, Uzi a nokon baga, baga, Amaria a nokon baga, Ahituba a nokon baga; 53 Zadoka a nokon baga, Ahimaza a nokon baga.

54 Ke walang je hnyabadrin hoton hnödrin hna hunuma hnyi je hnyigöulödrin: 55 adre me ham ka laku Arona hanen lap anyin at Kohatha, haba leköp a ban hobi ködrin, Heberona hnyi hnyei Juda, me je hnyaban igigilö e; 56 ke haba je utkânâiny taun, me je tauniny ae ûhnyûkong, adae me ham kö Kaleba nöku Jefune. 57 Ke adre me ham ka laku Arona je taun hnan laba duong hnyin, a Heberona; me Libena me je hnyaban igigilö, me Jatira, me Esetemoa me je hnyaban igigilö; 58 me Holon me je hnyaban igigilö, me Debira me je hnyaban igigilö; 59 me Asan me je hnyaban igigilö, me Bethe-semes me je hnyaban igigilö: 60 ke ûnyi hnyi tribu anyi Beniamina; Geba me je hnyaban igigilö, me Alemeth me je hnyaban igigilö, me Anathoth me je hnyaban igigilö. Haba anyidrin je taun hia hnyi anyidrin je lap, a, thötin je taun. 61 Ke adre me ham ka kolon laku Kohatha ge leköp, ûnyi hnyi lapanyin tribu, ûnyi hnyi hafiny tribu, a hafiny Manase, a ten ta taun. 62 Ke hobi kâu laku Geresoma hoton anyidrin je lap, ûnyi hnyi tribu Isakara, me ûnyi hnyi tribu Asera, me ûnyi hnyi tribu Nafatali, me ûnyi hnyi tribu Manase hnyi Basana, a thötin je taun. 63 Ke haba hnân hobi kiu laku Merari hoton anyidrin je lap, adre ham ge leköp ûnyi hnyi tribu Reubena, me ûnyi hnyi tribu Gada, me ûnyi hnyi tribu Zebulona, a twelv je taun. 64 Haba

nöku Hilekia; 46 baga noku Amezi, baga Juda, me ûnyi hnyi tribu anyin laku Sime nöku Bani, baga nöku Semeri ; 47 baga ona, me ûnyi hnyi tribu anyin laku Benia nöku Maheli, baga nöku Musi, baga nöku mina. 66 Ke haba ke je lap anyin je laku Merari, baga nöku Levi. 48 Ke adre ip Kohatha ae hu je taun hnyi idrin ûnyi hnyi at Levi a je liamekeiny mödrin hobi kâu tribu Eferaima. 67 Ke adre ham ködrin je taun hnân lubaduöng hnyin, wale Seke-49 Ke haba Arona me lakon ödrin e ma hnyi hnyei ae hut hnyi Eferaima me je hudö hon taben leû hut, me hon taben le!hnyaban igigilö; me Gezera me je hnyaban uto ae bo so, me ânyâ huliwainy dok ae ti igigilo; 68 me Jokameama me je hnyaban kap me bi hwaban möt anyin at Isaraela, igigilö, me Bethe-horona me je hnyaban hela me Mose athnyabainy Khong ame igigilo; 69 me Ajalona me je hnyaban 50 Ke walang je baga mâtrâni igigilö, me Gatha-rimona me je hnyaban Arona: Eleazara a nokon baga, Fineasa a igigilö: 70 ke ûnyi hnyi hafiny tribu nokon baga, Abisua a nokon baga; 51 Manase; Anere me je hnyaban igigilö, me Bileam me je hnyaban igigilö, hobi kâu Zeraia a nokon baga; 52 Meraioth a nokon kolon lap anyin laku Kohatha. 71 Hobi kâu laku Geresoma adre ham, ûnyi hnyi lap anyin hafiny tribu Manase, Golana hnyi Basana, me je hnyaban igigilö, me Aseterotha me je hnyaban igigilö: 72 ke ûnyi hnyi tribu Isakara; Kadesi me je hnyaban igigilö, me Daberath me je hnyaban igigilö; 73 me Ramotha me je hnyaban igigilö, me Anem me je hnyaban igigilö: 74 ke ûnyi hnyi tribu Aser; Miseal me je hnyaban igigilö, me Abedon me je hnyaban igigilö; 75 me Hukok me je hnyaban igigilö, me Rehoba me je hnyaban igigilö: 76 ke ûnyi hnyi tribu Nafatali; Kadesi hnyi Galilaia me je hnyaban igigilö, me Hamona me je hnyaban igigilö, me Kiriathaima me je hnyaban igigilö. 77 Ke hobi kâu kolon at Levi, laku Merari, adre ham, ûnyi hnyi tribu Zebulona, Rimona me je hnyaban igigilö, me Tabora me je hnyaban igigilö: 78 ke haba hoton Joridano hnyi Jeriko, wale ke keihen Joridano e deiö adre ham ködrin ûnyi hnyi tribu Reubena, Bezeri hnyi hnyebuba me je hnyaban igigilö, me Jahaza me je hnyaban igigilö, 79 me Kademotha me je hnyaban igigilö, me Mefath me je hnyaban igigilö: 80 ke ûnyi hnyi tribu Gada; adre ham, Ramotha hnyi Gileada me je hnyaban igigilö, me Mahanaima me je hnyaban igigilö, 81 me Hesebona me je hnyaban igigilö, me Jazera me je hnyaban igigilö.

HNYIMAKAN 7.

🍞 E haba je baga laku Isakara; me, Tola, me Pua, me Jasuba, me Simelakon Isaraela ödrin e ham ka at Levi ta rona, ödrin vak. 2 Ke haba je baga laku je taun me je hnyaban je taun a igigilö. Tola; me, Uzi, me Refais, me Jeriela, me 65 Ke ödrin e ham ge leköp je taun eling Jakemai, me Ibesam, me Samuela, je taben adre me ha ien, ûnyî hnyi tribu anyin laku je lap anyin lakamödrin, wale Tola ; tavat ae hwege hnyi anyidrin je dö: haba ûsei- nöku Manase. drin hnyi ûö Davita, ödrin twente tu thau- a haniny ame hnöku Isod, me Abiezera, zan ke siks haded. 3 Ke haba baga nöku me Mala. 19 Ke haba je baga laku Uzi ; me Iezeraia ; ke haba je baga laku Semida ; me, Ahian, me Sekema, me Liki, Iezeraia; me, Mikaela, me Obadia, me Joela, me Isia, ödrin thabûng: ödrin je taben hia. 4 Ke unyidrin je deö vat a thöte siks thauzan, hnyi anyidrin je dö hoton je lap anyin lakamödrin: anyin ae se hia laöiödrin me lakudrin je baga. 5 | Ke haba je liamekeiny mödrin unyin je lap anyi Isakara, a ödrin tavat hwege, ödrin eite seven thauzan, adre öû ödrin hia hnyi anyidrin je dö.

6 Haba je baga laku Beniamina; me, Bela, me Bekera, me Jediaela, ödin kun. 7 Ke haba je baga laku Bela; me, Ezebona, me Uzi, me Uziela, me Jerimoth, me Iri, ödrin faiv; je taben lap anyin lakamödrin, tavat hwege; ödrin twente tu thauzan ke thöte foa tavat, adre me öû ödrin hnyi anyidrin je dö. 8 Ke haba je baga laku Bekera; me, Zemira, me Joasa, me Eliezera, me Elioenai, me Omeri, me Jeremoth, me Abia, me Anathoth, me Alemeth. Ödrin hia je baga laku Bekera. 9 Ke adre me öû ödrin hnyi je dö, hoton anyidrin je dö, je taben je lap anyin lakamödrin, hnyat ae hwege, ödrin twente thauzan ke tu haded. 10 Ke haba baga nöku Jediaela; me Bilehana: ke haba je baga laku Bilehana; me, Jeuso, me Beniamina, me Ehuda, me Kenaana, me Zethan, me Tasesa, me Ahisahara. 11 Ödrin hia e je baga laku Jediaela, hoton je taben je lap anyin je lakamödrin, hnyat ae hwege, ödrin seventin thauzan ke tu haded, tavat ae khan' ödrin he ka hnyi he hnyi utbavat he ka vat. 12 Ke Supima me Hupima li baga laku Iri, ke Husima, baga nöku Ahere.

13 Haba je baga laku Nafatali; me, Jazela, me Guni, me Jezera, me Saluma; a laöbi Bila.

14 Haba je baga laku Manase; me Aseriela, wale a hnokoâ âiân: (ke haba anyin momo, a momo Arama ame hnöku Makir kamö Gileada: 15 ke haba Makir ame hok âiân ga Hupima me Supima, haba ien hanidru, jia Maaka;) ke Zelofeada ien a loiny: ke e hu lakon je hlu ga Zelofeada.

18 Ke haba Hamoleketh me Aniam.

20 Ke haba je mâtrani Eferaima; me, Suthela, ke Barida a nokon baga, me Tahath a nokon baga, me Elada a nokon baga, me Tahath a nokon baga, 21 me Zabad a nokon baga, me Suthela a nokon baga, me Ezera, me Elead, waleji a hling' ödru at Gatha tavat adre hnokoâ hnyi hnyei, anyin a ödrin e o but he ka venâu haledrin je meno. 22 Ke ame tenge gadru Eferaima a kamödru hnyi je bong ae se, ke ame o but je liamakeiny mē he ka otubwelâ e. 23 Ke e ame didrö ka âiân, me ame erkin dut momo, me hnokoâ da, me hwenyi ien Beria, anyin ame o je okongon hnyaban. 24 Ke haba nokon hlu, jia Seera, wale at ame otilâ Bethehorona eû me ethö, me Uzen-seera. 25 Ke haba nokon baga, Refa, me Resef, me Tela a nokon baga, me Thana a nokon baga; 26 me Laadan a nokon baga, me Amihuda a nokon baga, me Elisama a nokon baga; 27 me Nuna a nokon baga, me Josua a nokon baga. 28 Ke haba je idrin me je hnyabadrin, Beth-ela me je tauniny, ke e deiö Naara, ke e jio Gezera me je tauniny; Sekema minya me je tauniny ke ne o but hnyi Aza me je tauniny: 29 ke haba hnyi hnyigöulen je laku Manase, Bethe-seana me je tauniny, Megido me je tauniny, Dora me je tauniny. Adre labā e hnen laku Josefa nöku Isaraela.

30 Ke haba je baga laku Asera; me Iemina, me Ieseva, me Isevi, me Beria, me Sara a hanidrin. 31 Ke haba li baga laku Beria; me Heberu, me Malekiela, wale at a ibi hwân laba hnyi Birezavith. haba Heberu ame hnöku Jafelet, me Somera, me Hotham, me Sua a hanidrin. haba je baga laku Jafelet; me Pasak, me Bimeal, me Asevath. Wale laku Jafelet. 34 Ke haba je baga laku Simeri; me, Ahi, me Roga, me Jehuba, me Arama. 35 Ke haba je baga laku Helem a liamekeiny mě: me Zofa, me Iemina, me Seles, me Amal. 36 Ke haba je baga laku Zofa; me, Sua, me Harenefa, me Sual, me Beri, me Imera; 37 16 Ke me Bezeri, me Hodi, me Sama, me Silesa, haba Maaka öiö Makir ame hnokoâ da, me me Itheran, me Bera. 38 Ke haba je baga hwenyi ien Peres; ke Seres ien liamekeiny laku Jethero, me, Jefune, me Pisepa, me më; ke li lakon jia Ulam me Rekem. 17 Ara. 39 Ke haba je baga laku Ula, me Ke haba baga nöku Ulum; jia Bedan. Ara, me Haniela, me Risea. 40 Ödrin hia Wale je mâtrâni Gileada, nöku Makir, ling je mâtrâm Asera, je ban je lap anyin

I. MAN ÛLABAINY JE THAN 8, 9.

lakamen, tavat adre ûca ae ti hwege, je ban | je taben. Ke haba ûseidrin adre me aû he ka hnyi vat, me, twente siks thauzan tavat.

HNYIMAKAN 8.

K E haba Beniamina ame hnöku Bela nokon a bân, me Asebala a loiny, me Ahara a kuniny; 2 me Noa a vakiny, me Rafa a thabûnginy. 3 Ke e hu je baga laku Bela; jia Adara, me Gera, me Abihuda; 4 me Abisua, me Naamana, me Ahoa; 5 me Gera, me Supima, me Hirama. 6 Ke walang je baga laku Ehuda; ödrin je ban je lap anyin lakamen a aten Geba, ke adre me hom hwenb' ödrin Manakatha ai: 7 ke e ame hom hwenbâ minya Naamana, me Ahia, me Gera; ke e ame hnöku Uza, me Ahihuda. 8 Ke haba Saha-raim ame hnokoa je lakon hnyi utkanainy Moaba, hwaban hnen hna hn' ödrin dut; Husima me Baara ien laâiân. 9 Ke e ame hnokoâ ga Hodes a âiân, Jobab, me Zibia, me Mesa, me Malekam; 10 me Jeuz, me Sabia, me Mirema. Wale lakon, je ban je lap anyin lalamen. 11 Ke e ame hnokoà ga Husima, Ahituba, me Elepaala. 12 Ke haba je baga laku Elepaala; me, Heberu, me Misam, me Semeri, at ame otilà Ono me Lod, me je tauniny: 13 me Beria, me Sema, wale li ban je lap anyin lakamen aten Ajalona, tavat ödrin e obà aten Gatha; 14 me Ahio, me Sasak, me Jeremoth; 15 me Zebadia, me Arada, me Eder; 16 me Mikaela, me Isepa, me Joha, a je baga laku Beria; 17 me Zebadia, me Mesulama, me Hezeki, me Heberu; 18 me Isemerai, me Izelia, me Jobab, je baga laku Elepaala; 19 me Jakim, me Zikeri, me Zabedi; 20 me Elienai, me Zilethai, me Eliela; 21 me Adaia, me Beraia, me Simerath, je baga laku Sema; 22 me Isepana, me Heberu, me Eliela; 23 me Abedon, me Zikeri, me Hanan; 24 me Hanania, me Elama, me Anetothia; 25 me Ifedia, me Penuela, je baga laku Sasak; 26 me Sameserai, me Searia, me Athalia; 27 me Jaresia, me Elia, me Zikeri, je baga laku Jerohama. 28 Ödrin je ban je lap anyin je lakamen, a je taben : ödrin e laba hnyi Jerusalema. 29 Ke ame laba hnyi Gibeona at ame ibi hwan Gibeona, (jia Jeiela) Kiso, me Baala, me Nadaba; 31 me Gedor, modrin, hoton anyidrin je lap, odrin nain

me Ahio, me Zaker. 32 Ke haba Mikeloth ame hnöku Sema. Ke ödrin minya ödrin e tha laba me je liamekeiny mödrin hnyi Jerusalema, cicö je liamekeiny mödrin. 33 Ke haba Neri ame hnöku Kiso; ke Kiso ame hnöku Saulo; ke Saulo ame hnöku Jonathana, me Maleki-sua, me Abinadab, me Esibaala. 34 Ke haba baga nöku Jonathana, me, Meri-baala; ke haba Meri-baala ame hnöku Mika. haba je baga laku Mika; jia Pithon, me Melek, me Tarea, me Ahaza. 36 Ke Ahaza ame hnöku Jehoada; ke Jehoada ame hnöku Alemeth, me Azemaveth, me Zimeri; ke Zimeri ame hnöku Moza: 37 ke Moza ame hnöku Binea; ke Rafa a nokon baga, me Elasa a nokon baga, me Azela a nokon baga; 38 ke ödrin siks je baga laku Azela, walang je iödrin; jia Azerikam, me Bokeru, me Isamaela, me Searia, me Obadia, me Hanan; ödrin hia e laku Azela. 39 Ke haba je baga laku Eseka a liamekeiny mē; me, Ulam nokon a bân, me Jeuso a loiny, me Elefelet a kuniny. 40 Ke haba laku Ulam ödrin je hnyat ae ti whege, tavat fana, ke se hia je lakudrin, me je öbidrin, ödrin wan haded ke fifte. Ödrin hia e je mâtrâni Beniamina.

HNYIMAKAN 9.

E helâe adre aû je dö anyin at Isara-ela hia: ke wâ bi adra - '' drin hnyi tusi anyin je than Isaraela: ke adre me hom at Juda Babulona ai can hnödrin hna hanyâûâ. 2 Ke haba tavat a bân ka laba hnyi idrin hnyi anyidrin je taun, me, at Isaraela, me tavat bihut, me at Levi, me at Nethini. 3 Ke ame laba hnyi Jerusalema ke je laku Juda, me ke je laku Beniamina, me ke je laku Eferaima me Manase; 4 wale Uthai baga a nöku Amihuda, baga nöku Omeri, baga nöku Imeri, baga nöku Bani, wale ke je mâtrâni Farez nöku Juda. 5 Ke haba keihen at Silo; me Asaia a atö, me je lakon. 6 Ke haba ke je baga laku Zera; me Jeuela, me je liamekeiny mödrin, ödrin siks haded me nainte. 7 Ke ke je baga laku Beniamina; jia Salu nöku Mesulama, me baga nöku Hodavia, me baga nöku Hasenua; 8 me Ibeneia baga nöku Jerohama, me Ela baga nöku Uzi, me baga nöku Mikeri, me Mesuke Maaka ien âiân: 30 ke haba baga lama baga nöku Sefatia, baga nöku Reuela, nokon a bân me, Abedon; me Zura, me baga noku Ibeneja? 9 me je liamekeiny haded ke fifte siks. Ödrin hia je ban je lap anyin lakamen hoton je lap anyin lakamödrin. mödrin, hnyi anyidrin je taun, he ka tha o mödrin hwaban je bong a seven, hnyi ke üdrin. 26 anyin a haba tavat tuö

10 Ke haba ke je at bihut; wale Jedaia, me Jehoiarib, me Jakina; 11 me Azaria baga nöku Hilekia, baga nöku Mesulama, baga nöku Zadoka, baga nöku Meraioth, baga nöku Ahituba, at ame musö uma umen Khong; 12 me Adaia baga nöku Jerohama, baga nöku Pasur, baga nöku Malekia, me Maseia baga nöku Adiela, baga nöku Jazera, baga nöku Mesulama, baga nöku Mesilemoth, baga nöku Imer; 13 me je liamekeiny mödrin je ban je lap anyin je lakamödrin wan thauzan ke seven haded ke sikste; tavat ae ti khana he ka huliwa hnyi uma umen Khong. 14 Ke ke je at Levi; wale Semaia baga nöku Hasuba, baga nöku Azerikam, baga nöku Hasabia, hanen je baga laku Merari; 15 me Bakebakara, me Heres, me Galal, me Matania baga nöku Mika, baga nöku Zikeri, baga nöku Asafa; 16 me Obadia baga nöku Semaia, baga nöku Galal, baga nöku Jeduthun, me Berekia baga nöku Asa, baga nöku Elekana, tavat adre me labā je taun ae ûhnyûkong 17 Ke haba tavat anyin at Netofa. tuö hwanuma; me Saluma, me Akub, me Talemon, me Ahiman, me je liamekeiny mödrin; haba at ae nua me Saluma; 18 ke haba hanymen, me, homagouleiny than e jemeiö hwân ehac: ödrin tavat tuö homagöule hobi kâu hna hunuma anyin laku 19 Ke Saluma baga nöku Kore, baga nöku Ebiasafa, baga nöku Kora, me je liamekeiny mē, hanen lap anyin kamen, tavat Kora, haba ödrin homakan je huliwa, je hnyat tuö je homagöuleiny uma mano: ke je kamödrin waleji ödrin e musö je hna hunuma anyi Iehova, tavat tuö hwanumen ; 20 ke Fineasa nöku Eleazara at ame musi ödrin ehac, ke tha Iehova mê. 21 Haba Zakaria baga nöku Meselemia ame tuö hwanumen uma hnân ûkhacaköu. 22 Ödrin hia e tavat adre ûca he ka tuö hwanuma, ödrin tu hadad ke twelv. Adre öû ödrin hoton anyidrin je dö hnyi anyidrin je taun, waleji hnö Davita me Samuela at wâ hna otilâ ka hnyi je hanymödrin adre thu. 23 Ke hanymödrin me je lakudrin, je hwanumen uma umö Iehova, wale umen uma mano he ka tuö hnyi je deö hmak.

mödrin hwaban je bong a seven, hnyi ke ûen me ke ûen : 26 anyin a haba tavat tuö hwanuma a foa, wale ae beönua, ödrin at Levi, e hu hanymen adre thu, ke ödrin e tuö je hnyeule me je uma omjeû hnyi uma umen Khong. 27 Ke ödrin e laba igigilö uma umen Khong, anyin a hamödrin he ka tuö, ke hamödrin he ka khöing hwanuma hnyi je hnyomakatu thibut. 28 Ke hanymen keihen gadrin je kaiainy huliwa; anyin a ödrin e tuluto e ka odila thö, me ödrin e tuluto e ka odilâ but. haba keihen minya gadrin adre ip hnân tuö je omjehen, me je kaiainy hia dok ae kap, me falawa ae so, me waina, me wakaco, me libanu, me je ûnyi ae bo so. 30 Ke haba ke je lakon hnyat bihut ödrin e penapena je wakaco adre obosoâ. 31 Ke hamö Matathia, ke at Levi, nöku Saluma at Kora a atö, he ka musö je ûnyi adre le hnyin je öt. 32 Ke hanymen ke je laku Kohatha a je liamekeiny mödrin, areto adre omanenâ, he ka penapena e hnyi je sabath thibut. 33 Ke wale tavat khumöng, je ban je lap anyin je lakamen at Levi, adre me laba hnyi je hnyeule, me ba ju ke huliwa; anyin a ödrin e tot hnyi je hanymödrin hnyi lany me lit. 34 Odrin je ban je lap anyin je lakamen at Levi, hnyi anyidrin ta je dö hia, je hnyat ae beönua: haba tavat eling ödrin e laba hnyi Jerusa-

35 Ke ame laba hnyi Gibeona at ame ibi hwân Gibeona, wale Jeiela, ke Maaka ien âiân: 36 ke haba baga nokon a bân, me Abedon, me Zura, me Kiso, me Baala, me Neri, me Nadaba; 37 me Gedor, me Ahio, me Zakaria, me Mikeloth. haba Mikeloth ame hnöku Semama. ödrin e tha laba me je liamekeiny mödrin hnyi Jerusalema, cicö je liamekeiny mödrin. 39 Ke haba Neri ame hnöku Kiso; ke Kiso ame hnöku Saulo ; ke Saulo ame hnöku Jonathana, me Maleki-sua, me Abinadab, 40 Ke haba baga nöku me Esebaala. Jonathana, me, Meri-baala; ke Meri-baala ame hnöku Mika. 41 Ke haba je bagu laku Mika: me Pithon, me Melek, me Tarea, me Ahaza. 42 Haba Ahaza ame hnöku Jara; ke Jara ame hnöku Alemeth, me Azemaveth, me Zimeri; ke Zimeri ame hnöku Moza; 43 ke Moza ame hnöku 24 E hu tavat tuö hwanuma hnyi je ke Binea; ke Refai a nokon baga, me Elasa a keihen a vak, jimeiö, me jimeû, me hwadrö, nokon baga, me Azela a nokon baga. 44 me hwaiöu. 25 Ke hamen je liamekiny Ke ödrin siks je baga laku Azela, haba je iödrin, me, Azerikam, me Bokeru, me Isamaela, me Searia, me Obadia, me Hanan: wale je baga laku Azela.

HNYIMAKAN 10.

K E haba at Filisite ödrin e vat me at Isaraela : me ama la Isaraela: me ame kec at Isaraela ge at Filisiti, k' ame ta hnyat adre hlingâ hnyi bucen Gileboa. 2 Ke ame hnu hwegiö Saulo me lakon ge at Filisiti ; me haba at Filisiti ödrin e kuc Jonathana, me Abinadab, me Maleki-sua, laku Saulo a kun. 3 Ke hwege vat kö Saulo, me ame khaû ju e ge tavat fana; k' ame hmak ge tavat hlec fana. 4 Me haba Saulo ame ha ka at ame hom tilâ anyin ta je omjehen vat, ka habe, Oc ut ânyâm hele vat me dâoi nya kâu; wâ e nye o but tavat eling adre ca peretomonâ me oveci nya. Ke höcö bi at ame hom tilâ anyin je omjehen vat; anyin ae gan hmâ anyin ot. Anyin a wale Saulo ame hom anyin hele vat me ta takoû. 5 Ke a wâ but at ame hom tilâ anyin je omjehen vat a ga mokcu Saulo, me e ame ka ta takoû bi anyin hele vat me mokcu. 6 Waleling me me mokcu Saulo me ta lakon a kun ; k' ame tha mokcu hia anyin lap. 7 Ke haba at Isaraela hnyi hnyigöulen bucen ödrin e wâ a g' adre kec, ke a mokcu Saulo me ta lakon a kun, me ödrin e hna but je taun me kec; ke ame o but at Filisiti me labā e.

8 Ke haba nyi me ame o at Filisiti he ka uny je ûkhaûen je komok, me ödrin e ō Saulo me lakon ödrin e ta but hnyi bucen Gileboa. 9 Ke ödrin e uny anyin ûkhaû, me ödrin e hom ban, me omjehen vat me kuna ka hnyi hnyei iny at Filisiti igigilö, he ka thumeto anyidrin je idola, me tavat. 10 Ke ödrin e ip anyin je omjehen vat hnyi uma umen anyidrin je khong, me uhno ban hnyin uma umö Dagona. 11 K'a löng ut at Jabesi-gileada wale ge hnen at Filisiti hna ânyâ kö Saulo, 12 me ame todrö tavat hwege hia me hom unyi Saulo, me unyin je lakon, me hom Jabese ai, me konâm je jeiödrin hmelen iwajo hnyi Jabesi, k' ödrin e ca han hnyi seven je bong. 13 Helâe ame mokcu Saulo can anyin monu wale a ânyâ kö Iehova, waleji a ca löng hoton hofuc ho Iehova; ke khaca, anyin a e ame elâm unyin at ae tren biobotkong, me hnei; nöku Jese.

HNYIMAKAN 11.

E ame ûkhacaköu thö Isaraela hia unyi Davita hnyi Heberona me ha, ka habe, Wâ bi, öhmun ang je jeiâm me je utioiâm. 2 Hnyi je ûen ehac ke tiga than bi Saulo u je lelö ehele me lelö jem at Isaraela: ke haba Iehova Khongom ame ha köu, ka habe, U at ame he ka hān lakeik a Isaraela, ke u me he ka taben lakeik a Isaraela. 3 Me ame o but wahingatiny Isaraela hia thithö ka than hnyi Heberona; ke Davita ame ûhihinykou mödrin hnyi Heberona hnyi hnyimakö Iehova; ke ödrin e hû Davita me hnân thaniny Isaraela, hoton hofuc ho Iehova a deny Samuela. 4 Ke haba Davita me Isaraela hia ödrin e he Jerusalema ai (wale Jebusi); e eling at Jebusi tavat a idrin hnyei. 5 Ke haba aten Jebusi ödrin e ha kö Davita, ka habe, U me ca he ka didrö ang. Ke so bi Davita ame hûgûnâ hnabâ hnyi Ziona; wale taun anyi Davita. 6 Ke haingö Davita, ka habe, Haba at ame he ka bân ka kot at Jebusi, e ame he ka homakan me taben. Me ame bö Joab nöku Zeruia, me e ame homakan. 7 Ke ame laba Davita hnyi hnabâ; anyin a wale adre me hwenyi ien e taun anyi Davita. 8 Ke e ame op taun igigilö hwân hnyi Milo igigilö: ke haba Joab ame ânyâwia ke keihen taun. 9 K'ame görany tot Davita, ke e bi unyin Iehova Khongon sabaoth.

10 Ke walang tavat ae beönua ge tavat ae hwege unyi Davita, tavat a tha hwege mē hnyi dokhon dökhu, tha ödrin me Isaraela hia, he ka otilâ e me than, hoton hofuc ho Iehova ga Isaraela. 11 Ke walang ûseiny tavat hwege unyi Davita: Jasobeam nokon at Hakemoni, taben hnyat a thöte; e ame hai dân ö me hlingâ kun ta haded hnyi ûen a khaca. 12 Ke hwaban e, Eleazara nöku Dodo, at Aohi, hanen hnyat a kun ae hwege. 13 Habe e me unyi Davita waleji hnyi Efesi-damim, k' ame ûkhacaköu eling at Filisiti he ka vat, wale hnyi ke utkânâ, dok ae si hnyin bali; ke ame kec tavat ge at Filisiti. 14 Ke ödrin e tot hnyi wanben utkânâ, me tuö wia e, me hlingâ at Filisiti; ke Iehova ame omeli ödrin ge ûhömeli ae gan hmâ. 15 Ke ame he hnyat a kun hanen je taben a thöte kö Davita 14 ke a ca hnei bi ga Iehova: wale me e hnyi op Adulama, hnyi kic; ke haba at ame hlinga e, me wia dökhu kö Davita Filisiti ödrin e hunuma hnyi hnyigöulen bucen e Refai. 16 Ke e bi Davita hnyi

I. MAN ÛLABAINY JE THAN 12.

hnabâ, ke e but hnyi Bethe-leema lap tue | Sage at Harari; 35 me Ahiam baga nöku anyin at Filisiti. 17 Ke Davita ame weny Sakari at Harari, me Elifal baga nöku ke ûnyi, me haingen, ka habe, E na he bi Uri; 36 me Hefera at Mekerathi, me Ahia ke at ka habelik ge an ûheny Bethe-leema at Pelone; 37 me Hezero at Karemela, me wale hnyi homagöule! 18 Ke haba ödrin Naarai baga nöku Ezebai; 38 me Joela kun ödrin e thu vat anyin at Filisiti, me se liamekeiny me Nathana, me Mibeka baga köiö hnyi an hnyi Bethe-leema hnyi homa- nöku Hagara; 39 me Zelek at Amona, göule, me hom, me hom kö Davita: ke so me Nahari at Berotha, at ame hom tilâ je bi Davita ame höcö he ka ic, ke e ame omjehen vat anyi Joab nöku Zeruia; 40 hingâlâ e kö Iehova, 19 me ha, ka habe, me Ira at Iethero, me Gareb at Iethero; Ohe, Khonguk lö, oge me ca he bi nya ka 41 me Uria at Heth, me Zabad nöku ânyâ ûnyi eling : hawa, oge me he ka ijem Ahelai ; 42 me Adina nöku Siza at dren tavat eang ödrin e ne mokcu? anyin Reubena, ke taben at Reubena, ke tha e a ödrin e hom e, ke ödrin e ne mokcu. me tavat a thöte; 43 me Hanan baga Anyin a wale e ame höcö he ka ijem. Wale nöku Maaka, me Josafata at Mitheni; hna ânyâ hnen hnyat eling a kun ae hwege. 44 me Uzia at Aseterotha, me Sama me 20 Ke haba Abisai liamekiny me Joab, me, Jehiela li baga laku Hotham at Aroera; e beönua ge hnyat a kun: anyin a e ame 45 me Jediaela nöku Simeri, me Joha hai dân ö hon tavat a theri haded me hling' liamekeiny mē, at Tizi; 46 me Eliela at ödrin, me me tha e ien bi me ke li at a lo. Mahavi, me Jeribai me Josavia li laku 21 Haba ödrin kun, ke e ame lung hon li Elenaama, me Ithema at Moaba; 47 me at a lo, ke adre me otilâ e hnân taben Eliela, me Obeda, me Jaasiela at Mezoba. ködru: ke so bi adre ca otilâ e hnyi kuniny a bân. 22 Haba Benaia nöku Jehoiada nokon at ae hwege hnyi Kabezeela, at ame ânyâ je ûnyi ae gan, me e ame kot li laku Ariel a li at Moaba; ke e ame ut ka hnyi op me hlingâ ke liona eû hnyi wanben, wale hnyi ûen ae hu kiona. 23 Ke e ame hlingâ ke at Aigupito, at ae beû hmâ, faiv kubit ibeûen; ke e hu hnyi hnyamen at Aigupito, ö helâ me man utöiny ûnyi hnân hwâwâ mano; me e ame he kâu me uci, me oc ut ö ûnyi hnyi hnyamen at Aigupito, me hlingâ e bi ge dân ö. 24 Wale ta je únyi a ânyâ Benaia nöku Jehoiada, me me hu ien unyin hnyat a kun ae hwege 25 Wâ bi, e ame lung hon hnyat a thöte, ke so bi adre ca otilâ e hnyi kuniny a bân : ke Davita ame otilâ e hnân taben tavat tue.

26 Me je aten je deö vat minya ae hwege; Asael liamekeiny me Joab, me Eleanana baga nöku Dodo at Bethe-leema; 27 me Sama at Harari, me Helez at Pelone; 28 me Ira baga nöku Ikez at Tekoa, me Abiezera at Anathoth; 29 me Sibekai at Husa, me Itai at Aohi; 30 me Maharai at Netofa, me Heled baga nöku Baana at Netofa; 31 me Itai baga nöku Ribai ûheny Gibea anyin laku Beniamina, me Benaia at Pirathon; 32 me Hurai ûheny hnyi je wagewe hnyi Gasa, me Abiela at Araba; 33 me Azemaveth at Bahurim, me Eliaba at Salabon; 34 me je baga laku Eliela a seveniny; 12 me Johanana a

HNYIMAKAN 12.

K walang tavat adre me o kö Davita hnyi Zikelag, hnyi ûen e ame tiga lubaduöng ga Saulo nöku Kiso: ke ödrin c hanen je hnyat ae ti hwege, ödrin e hadruž hnyi vat. 2 Ke ödrin e hok cafana, ke tha metâ hia je li hnyamödrin he ka kûlûâ veto, me hlec fana; haba ödrin je liamekeiny me Saulo at Beniamina. 3 Ahiezera at a bân, ke Joasa a loiny, a li laku Sema at Gibea; me Jeziela, me Pelet, li laku Azemaveth; me Beraka, me Jehu at Anathoth; 4 me Isemaia at Gibeona at ae ti hwege unyin tavat a thöte k' ame musö hnyat a thöte; me Jeremia, me Jaziela, me Johanana, me Jozabada at Gedera; 5 me Eluzi, me Jeremoth, me Bealia, me Semaria, me Sefatia at Harufi; 6 me Elekana, me Iesia, me Azareela, me Joezer, me Jasobeam, tavat Kora; 7 me Joela me Zebadia, li laku Jerohama at Gedor. 8 Ke ame ut minya ke je at Gada kö Davita hnyi hnabâ hnyi hnyebuba, tavat ae ti hwege, tavat ae khana vat, hnyat hok bec me ö; ke haba je hnyimaködrin me helà me je liona, ke hâhâ je cadrin helâ me je zebi hon je bucen; 9 Ezera at a bân, me Obadia a loiny, me Eliaba a kuniny; 10 me Misemana a vakiny, me Jeremia a thabûnginy; 11 me Atai a siksiny, me Hasem at Gizon, wale Jonathana noku eitiny, me Elezabad a naininy; 13 me

I. MAN ÛLABAINY JE THAN 13.

e ca hadru' ödrin : anyin a je than Filisiti | tot metâ, a ödrin fâte thauzan. vat adre sei: anyin a ödrin tavat hwege hia, ke je taben vat ut ödrin. 22 Anyin a hnyi ke bong me ke bong adre me labö o kö Davita he ka hadruâ e, ke ne o but ödrin e se hia hmönyin, helâ me utbavat anyin Khong.

23 Ke walang ûseiny je taben hnyat adre me penapena hobi kâu vat, tavat adre utut kö Davita hnyi Heberona, he ka wia kàu dökhu dökhu Saulo, hoton hofuc ho Iehova. 24 Haba laku Juda tavat hok bec me ö, ödrin siks thauzan ke eit haded, tavat adre penapena hobi kâu vat. 25 Ke laku Simeona tavat hwege he ka vat, ödrin seven thauzan ke wan haded. 26 Ke laku Levi ödrin foa thauzan ke siks haded. 27 Ke Jehoiada at ame musö lap anyi

Jeremia a teniny, me Makebanai a eleveniny. seven haded; 28 ke Zadoka hidröu ae 14 Wale ke je taben vat a laku Gada: hwege, ke ûnyi hnyi lap anyin kamen haba at ae ûhnyûkong gadrin, me, tha ûcû twente tu je taben. 29 Ke haba ke je me wan haded, ke haba at ae gan, me, tha laku Beniamina, je liamekeiny me Saulo, ucu me wan thauzan. 15 Ke wale hnyat ödrin theri thauzan; ke haba ehac ödrin ödrin e he hanyâûâ Joridano hnyi tehi a se hia gadrin ödrin e tha hien me lap anyi bân, k' ame bahihingölö je baten wagewe Saulo. 30 Ke haba ke laku Eferaima, hia; k' ödrin e hnu aten je hnyigöulen ödrin twente thauzan ke eit haded, tavat bucen hia e deiö me jio. 16 Ke ame o but hwege, tavat ae lung hnyi je lap anyin ke je laku Beniamina me Juda ko Davita lakamodrin. 31 Ke haba keihen unyi hnyi hnyi hnabâ. 17 Ke Davita ame didrut he hafiny tribu Manase, ödrin eitin thauzan, ka ûkhanö mödrin, me ha ködrin, ka habe, tavat adre ha ien, he ka he me otilö Davita Obun e ne o könya hnyi ûsoköu he ka ka than. 32 Ke haba ke je laku Isakara, hadruö nya, awe, oge me he ka tha hnyok tavat ae metâ he ka wâhmakhmetoâ je ûen, möbun: ke so bi öbun e ne he ka alecuo me je ûnyi ae ûcû he ka ânyâ hnen at nya ka je iwahnaihmiöny mönya, ke ba Isaraela, ödrin tu haded je taben, ke haba kongik, awe, e so ame he Khongon laka- je liamekeiny mödrin hia ödrin e ling ödrin. mötin ka wâ, me thawâ. 18 Me haba 33 Keihen at Zebulona tavat adre hnyi vat, hanu ame o kö Amasai wale taben thöte, tavat ae khana he ka vat me je omjehen haingen, ka habe, Davita lö, öhmun je vat hia ae ve bongon, ödrin fifte thauzan, atâm, me je lahiâm, nöku Jese lö: ûso- tavat adre me tot metâ hnyi vat, ke ca köu, ûsoköu köu, me ûsoköu ka tavat adre lolo bi hnyok. 34 Me keihen at Nafatali, me hadruö u, anyin a Khongom ame ödrin wan thauzan je taben, ke tha e hadruö u. Haba Davita ame köp ödrin mödrin seventin thauzan tavat hok bec me otil' ödrin hnân je taben vat. 19 Ke me ö. 35 Me keihen at Dana, ae khan' haba keihen je laku Manase adre me utut ödrin he ka hnyi vat, ödrin twente eit kö Davita, waleji hnyi ûen e ame tha he thauzan ke siks haded. 36 Me keihen me at Filisiti he ka vat me Saulo, ke ödrin Asera, ae khan' ödra he ka hnyi vat, me ödrin e ûhnenamö me kunâ hmetu e, ûheny hnyi hoton Joridano keihen at haingödrin, ka habe, E ame he ka kec Reubena, me Gada, me hafiny tribu Manase, hmetu kö Saulo a tuhan me je bötin. me je omjehen vat ae ve bongon hia, ödrin 20 Ke e ame tiga he Zikelag ai, me ame wan haded ke twente thauzan. 38 Ödrin utut kâu ke je laku Manase, jia Adena, hia e tavat vat, tavat tot metâ, k' adre me me Jozabada, me Jediaela, me Mikaela, he Heberona ai me hnyok ae bekhöt he ka me Jozabada, me Elihu, me Zilethai, je otilö Davita ka than hon Isaraela hia: ke taben thauzan anyin at Manase. 21 Ke haba khaca, e tha hnyekon bi je kolon at ödrin e hadruö Davita he ka vat me deö Isaraela he ka otilö Davita ka than. 39 Ke tha ödrin ling me Davita hnyi je bong a kun, k' ödrin e tha han me ic: anyin a bia but penapena hobi ködrin ge je liamekekeiny mödrin. 40 Ke haba khaca, haba tavat ae hakekeny ködrin, ke ne o but Isakara, me Zebulona, me Nafatali, me ödrin e hok areto hon je asina, me kamela, me miul, me bolok, a jeû falawa, me je ū wan meta, me je de wan vine adre hlec meleca, me waina, me wakaco, me bolok, me je mamoe ae ti se hia: anyin ae hu senyin hnyi Isaraela.

HNYIMAKAN 13.

K E haba Davita ame ûhnenamö me je taben thauzan me je taben haded, Arona, ke tha e më theri thauzan me a je homakan hia. 2 Ke haingö Davita

ka ûkhacaköu hia anyin at Isaraela, ka habe, Ame ne so köbun, ke ame ne ûnyi ga Iehova Khongutin, me ötin e he ka ûkhûnöng ka ta je liamekeiny mötin ehele, K haba Hirama than Turo ame kuna je kolon hnyi hnyei hia iny at Isaraela, k je ûthumetu kö Davita, me je ûö wale a tha e mödrin je at bihut me at Levi arasi, me tavat huliwan veto, me tavat hnyi anyidrin je taun ae hu je hnyaba tretrau utö, m' adre me op umen uma. igigilö, m'ödrin e he ka ûkhacaköu kötin: | 2 Ke Davita ame wâhmakhmeto a Iehova 3 me ötin e he ka hom hmetu tang tangen ame ohmâ e hnân than Isaraela, anyin a Khongutin kötin bi : anyin a ötin e ca adre ogöranyâ dokhon dökhu ûnyi ge hnei hnyin hnyi je bong bongu Saulo. lakeiny a at Isaraela. 4 Me haingen ûkhacaköu hia, ka habe, adre me he ka ânyâ helâe; anyin a hofuc hnyi Jerusalema: ke haba Davita ame ae so e hnyi hnyimakan tavat hia thithö. 5 Me haba Davita ame ûkhacaköuâ Isaraela hia, hwân hnyi Sihora (wageweiny) me Sobab, me Nathana, me Solomona; Aigupito, ke ne o but ka hnyi hna didrö ka hnyi Hamath, he ka hom tang tangen Khong, ûheny Kiriatha-jarim. 6 Haba Davita me at Isaraela hia ödrin e tha he Baala ai, wale, Kiriatha-jarim, hanen Juda, but hû Davita me me tuhan at Isaraela he ka hom ûheny e tang tangen Khong a hia, me ame he but at Filisiti hia he ka Iehova at ame laba hon li kerubi, wale elöm Davita; k' ame löng ut Davita me e adre hwenyi ien e me Ien. 7 Ke ödrin e hauden tang tangen Khong hon kat ae teb ûnyi ûheny hnyi hnyin uma umö Davita ame hnö unyin Khong, ka habe, Abinadab: ke haba Uza me Ahio ödru me alen kat. 8 Ke haba Davita me at Isaraela hia ödrin e khumöng hnyi hnyimakan Khong me tang hwegiödrin hia: ge je khumöng, me je kitara, me nabeli, me bwinybet, me simebalo, me trutru. 9 Ke ödrin e o but ka hnyi hna huje hwit hnyi Kidon, haba Uza ame inâ benyin he ka kât tang; anyin a haû li bolok. 10 Me ame ubâhlâ hmönyin anyi Iehova kö Uza, me e ame kot e, can e ame hinöbeny ka hnyi tang: me e ame mokcu eling hnyi hnyimakan Khong. 11 Haba Davita ame vec can anyin a Iehova ame gâ kö Uza: me e ame hwenyi ien hnyei eling Farez-uza, ke ne o but hnyi bong ang. 12 Ke haba Davita ame outen Khong hnyi bong eling me ha, ka habe, Oge me he ka kâmâu ka hom könya tang tangen Khong? 13 Me Davita ame ca hom kâu tang ka hnyi taun anyi Davita, ke e ame saûâ ka hnyi uma umö Obed-edoma at Gatha. 14 Ke ame hnen tang tangen Khong unyin lap anyi Obed-edoma eiö hnyi uma hnyi kun ta tehi: ke haba Iehova ame ohnahicâ lap anyi Obed-edoma, me anyin ta je ûnyi hia.

HNYIMAKAN 14.

3 Haba Davita ame hok hanen laâiân hnokoâ ke je da me in. 4 Ke walang ien je lakon a o hnyi Jerusalema; jia Samua, 5 me Ibara, me Elisua me Elipelet; 6 me. Noga, me Nefega, me Jafia; 7 me Elisama,

me Beeliada, me Elifelet.

8 Ke a löng ut at Filisiti a g' adre hia ame he but ködra. 9 Ke a o at Filisiti me sö hnyigöulen bucen e Refai. 10 Me Hawa, oge me he ka he ka vat me at Filisiti? ke hawa, u me he ka hn' ödrin ka hnyi hnyamök? Me haingö Iehova kau, ka habe, He thö; anyin a oge me he ka hn' ödrin ka hnyi hnyâmâm. 11 Ke ödrin e o but hnyi Baala-farez, me Davita ame kuc ödrin eling; me haingö Davita, ka habe, A hia but Khong okhuto je iwahnaihmiöny mönya ge hnyamök helâ me ûkhutuiny köiö. Anyin a wale adre me hwenyi ien dok eling, me, Baala-farez. 12 Ke ödrin e ip biju eling je khongudrin; ke haba Davita ame hûna he ka thong degeci ödrin ge meic. 13 Ke haba at Filisiti ödrin e sö hmetu hnyigöulen bucen. 14 Ke haba Davita hmetu ame hnei unyin Khong, me haba Khong ame ha kâu, ka habe, U ma ca he bi ka ölö ködrin: ke u me saû but gadrin, me u me he ka o ködrin cicö je sa baka. 15 Ke walang bongon bi, haba u ka löng do hwa he hwan tavat ethö hon sa baka, awe u me he ka didrut he ka vat: anyin a hia but he bân Khong hnyi hnyimakâm he ka kot je utbavat anyin at Filisiti. 16 Me haba Davita ame ânyà helâ me Khong ame hûna kâu: me ödrin e kot je utbavat anyin tavat Filisiti, hwan hnyi Gibeona ke ne o but ka hnyi Gezera. 17 Me ame he but ehele ûlungi Davita ka hnyi ta je hnyei hia; ke Iehova ame

I. MAN ĈLABAINY JE THAN 15, 16.

ányâ me me he ka outen e ge ta je hnyei∣keiny mödrin, Ethana baga nöku Kusaia ; hia.

HNYIMAKAN 15.

K E haba Davita ame ânyâ umen je ame penapena hnen tang tangen Khong, me otilà uma manoiny. 2 Ke haingö Davita, ka habe, Ca hamen ke at he ka vadren tang tangen Khong, ke so thibi at Levi: anyin a Iehova ame hia but uc' ödrin he ka vadren tang tangen Khong, me huliwa kiu nyiele balua. 3 Ke haba Davita ame úkhacaköuâ Isaraela hia hnyi Jerusalema, he ka hom tang tangö Iehova, ka hnyi hnen, waleji e ame penapena hobi káu. 4 Ke Davita ame ûkhacaköuâ laku Arona, me at Levi: 5 laku Kohatha; wale Uriela at ae beönua, me je liamekeiny mē a wan haded ke twente: 6 laku Merari; wale Asaia at ae beönua, me je liamekeiny mē a tu haded ke twente: 7 laku Geresoma; wale Joela at ae beönua, me je liamekeinv mē a wan haded ke thöte: 8 laku Elizafana; wale Semaia at ae beönua, me je liamekeiny mē a tu haded: 9 laku Heberona; wale Eliela at ae beönua, me wale Aminadaba at ae beönua, me je liamekeiny mē, a wan haded ke twelv. ll Ke haba Davita ame hawö Zadoka me Abiathara li at bihut, me at Levi, wale Uriela, me Asaia, me Joela, me Semaia, me Eliela, me Aminadaba, 12 me ha ködrin, ka habe, Öbun je kamen ae beönua ge at Levi: okabi öbun ju me je liamekeiny möbun, m' öbun e hom tang tangö Iehova Khongon at Isaraela ka hnyi dok oge penapena hobi kâu. 13 Anyin a öbun e ca hom e hnyi hwân, haba Iehova Khongutin ame gå but kötin, anyin a ötin e ca hnö e hoton hnanyibu. 14 Haba tavat bihut me at Levi ödrin e ka okabi ödrin bi he ka hom i tang tangö Iehova Khongon Isaraela. 15 Ke haba lakon at Levi ödrin e vadren tang tangen Khong hon je bajebenyidrin ge li venyáiny, helâ me hna hûna hnö Mose hoton hofuc ho Iehova. 16 Haba Davita ame ha ka je tuhan at Levi he ka otilâ je liamekeiny mödrin, je aten khumöng, me je ûnyi khumöng, je nabeli, me kitara, me simebalo, ödrin e khumöng hwege göranyai me senyin. 17 Ke haba at Levi ödrin e KE ödrin e odilâ thö tang tangen otilö Heman baga nöku Joela; me ke je Khong, me ip hnyi wanben uma

18 Ke tha e mödrin je liamekeiny mödrin tavat a loiny, wale Zakaria, me Ben, me Jaziela, me Semiramoth, me Jehiela, me Uni, me Eliaba, me Benaia, me Maseia, me Matathia, me Elifelu, me Mikeneia, me Obed-edoma me Jeiela, hnyat tuö hwanuma. 19 Haba tavat khumöng, wale Heman, me Asafa, me Ethana, me, hamödrin he ka ofuco je simebalo bras; 20 ke haba Zakaria, me Aziela, me Semiramoth, me Jehiela, me Uni, me Eliaba, me Maseia, me Benaia me, hanymödrin je nabeli hnyi Alamoth; 21 ke haba Matathia, me Elifelu, me Mikeneia, me Obed-edoma, me Jeila, me Azazia me, hanymödrin je kitara hnyi Seminithi, he ka vhik. 22 Ke haba Kenania tuhan at Levi, ame musö khumöng: e ame nâ khumöng, anyin a e metâ. 23 Ke haba Berekia me Elekana li at tuö hwanuma me hobi kâu tang. 24 Ke haba Sebania, me Jehosafata, me Nathaniela, me Amasai, me Zakaria, me Benaia, me Eliezera, a tavat bihut, me, hamödrin he ka tûö trutru tot hnyi hnyimakan tang tangen Khong: ke Obed-edoma, me Jeila, li at tuö hwanuma hobi kâu tang. 25 Me Davita me je liamekeiny mē a eite: 10 laku Uziela; wahingatiny Isaraela, me je taben thauzan, ödrin e he me hom senyinâ tangen ûhihinyköu anyi Iehova ûnyi hnyi hnyin uma umö Obed-edoma: 26 ke ame hadruâ at Levi hnen Khong hnyat vadren tangen ûhihinyköu anyi Iehova, me ödrin e hudo je bolok a seven, me je mamoe baga a seven. 27 Ke haba Davita me at Levi hnyat vadren tang, me hnyat khumöng, me Kenania at vhik khumöng ka tavat khumöng me, ödrin e khavâ ûkhaû a mano lino: ke Davita ame khavâ iefoda lino. 28 Ke haba at Isaraela hia ödrin e hom tangen ûhihinyköu anyi Iehova, me kuku tot, me tûö sofara, me je trutru, me simebalo, ödrin e ofucâ ta je nabeli me kitara. 29 Ke adre me odilâ thö tangen ûhihinköu anyi Iehova hnyi taun anyi Davita, me haba Mikala momo nöku Saulo ame selat hnyi mamalama me ō Davita than ame biâ me khumöng ; me e ame hûkotiâ e eû hnyi hnyekon.

HNYIMAKAN 16.

liamekeiny mē, wale Asafa baga nöku mano a otilâ Davita: ke ödrin e hudo je Berekia; me ke baga nöku Merari liame- hudiny leû, me ole hnyi hnyimakan Khong.

I. MAN ÛLABAINY JE THAN 16.

2 Ke a hia but Davita hudo je hudiny leû me ole, me e ame hahnahicâ tavat hnyi iö Iehova. 3 Ke e ame khenâ oûco ka tavat hia hnyi Isaraela, obaga me omomo, a ûsa khaca areto, me khaca uthmeno, me khaca ū wan vine.

4 Ke e ame otilâ keihen at Levi he ka huliwa hnyi hnyimakan tang tangö Iehova, me he ka oûnykûmeâ, me ole, me oganö Iehova Khongu Isaraela: 5 haba Asafa at ae beönua, me Zakaria tang hoton, me Jeiela, me Semiramoth, me Jehiela, me Matathia, me Eliaba, me Benaia, me Obededoma, me Jiela, a tha ödrin me je nabeli, me kitara; ke Asafa me je simebalo ame ofucâ göranyai; 6 me Benaia me Jaziela a li at bihut ödru me tot me li trutru bala hnyi hnyimakan tangen ûhihinyköu anyin Khong.

7 Ke haba hnyi bong eling Davita ame ibi otilö Asafa me je liamekeiny mē he ka

ole kö Iehova.

8 E na ole thö kö Iehova, hawâ thö ien; Haimemenâ anyin ta je huliwa hnyi wanben ta je hnyei.

9 Khumöng dö kâu, hai thö je khumöng

Uhnenamö thö anyin ta je huliwa hia hnân lâiâ.

10 Ohobeluâ ju öbun hnyi ien ae kap: Ame he ka hobâ hnyekon tavat adre me elöm Iehova.

Elâm dö hnyimakan nyiele balua.

12 Ünykûme thö je ûnyi hnân lâiâ e ame ânyâ;

hnyi hnyimen;

13 Öbun je mâtrâni Isaraela a lathnyabainy,

Obun laku Jekob tavat adre ûca. 14 E thibi Iehova Khonguta:

Ke e thibut hnyi hmeledrany hia thithö hnen je hna owisa.

15 Ünykûme bala ju öbun anyin ûhihinyköu,

Waleji hofuc e ame hûna ke ne o but hnyi je dö a thauzan;

16 Waleji e ame ânyâ me Aberahama, Me hnen hna khemanyin kö Isaaka;

17 Me otethmâ e kö Jekob me hnân hnanyibu,

balua:

18 Ka habe, Oge me he ka ham köu hnyei Kanana,

A hwajeköû me hnân ibun:

19 Waleji e tiga wakhalet ûseibun, Eke, e ti wakhalet, k' öbun je atkanyua

hnyin;

20 K' ödrin e he baû hnyi ke hnyei me ke hnyei

Cheny hnyi ke dokhu ka hnyi ke hnyei.

21 E ame ca hna ke at he ka okongu ödrin:

Eke, e ame oû je than cadrin;

22 Ke haingen, ka habe, Ca kâlâ bi hnök je hna hû,

Ke ca okongo anyik je perofeta. 23 Hmeledrany hia thithö lö, khumöng dö

kö Iehova; Omanenâ thö hnyi ke bong me ke bong

anyin ûhömeli.

24 Ha gaga thö anyin hmanenang hnyi wanben ta je hnyei,

Me anyin je huliwa hnân lâiâ, hnyi wanben je hnyei hia.

25 Anyin ae gan hmâ Iehova, me hnân he ka ti ogânâ:

Ke hnân minya outen hon ta je khong

26 Anyin a je idola thibi je khongon ta je hnyei:

Anyin a Iehova ame op je drany

27 E bi hnyi hnyimakan hna ogânâ me hmanenang:

Tang hwege me senyin hnyi hnyaban.

11 Elöm Iehova ju öbun me tang hwegien ; 28 Öbun je lap anyin je hnyei lö, ham dö kö Iehova,

> Ham kö Iehova hmanenang me tang hwege.

Wale je ûöman, me je hna owisa ûnyi 29 Ham dö kö Iehova hmanenang ae ûcû ka hnyi ien:

Hom dö ke hut, me o ka hnyi hnyi-

Khudrung kö Iehova hnyi mec ae kap. 30 Hmeledrany hia thithö lö, öbubuny ju

hnyi hnyimakan:

K' adre ohmâ hmeledrany, me me ca khana he ka bwebwet.

31 Senyin dö je drany, ke hobâ thö hmeledrany;

Me ha hnyi wanben je hnyei, ka habe, Iehova at ame musi.

32 U thö köiö ae gan, me unöngötiny; E so e hobâ ta hnyei, me ta je ûnyi hia hnyin e;

Me ûhihinyköu me Isaraela nyiele 33 Ke ame he ka khumöng senyin dö je ûöiny hnyot hnyi hnyimakö Iehova.

Anyin a e ame he jem he ka owisa hmeledrany.

I. MAN ULABAINY JE THAN 17.

34 Ö e ole thö kö Iehova; anyin ae so: Anyin a nyiele balua anyin ibetengiö.

35 Ke ha thö, ka habe, Khongon hna omeli öhmun lö, omeli öhmun ju,

Me ûkhacaköu öhmun, me hn' öhmun ûnyi hnyi je hnyei.

He ka oleâ iâm ae kap, Me hobâ ge hna oganö u.

36 E so he ka haisoi Iehova, Khongu Isaraela.

Hwan ehac balu ke ne o but nyiele balua.

Ke haba tavat hia ödrin e ha, ka habe, Amen, me ogânâ Iehova.

37 'Ke e ame ip Asafa eling me je liamekeiny mē, hnyi hnyimakan tangen ûhihinyköu anyi Iehova, hoton huliwa hnyi ke bong me ke bong: 38 me Obed-edoma me je liamekeiny mödrin, a ödrin sikste eit: me Obed-edoma nöku Jeduthun, me Hosea, he ka tuö hwanuma: 39 me Zadoka at bihut, me je liamekeiny mē a je at bihut, hnyi hnyimakan uma mano umo Iehova, hnyi dok ae görany hnyi Gibeona, 40 he ka hudo je hudiny leû bala kö Iehova hon taben hut hnyi hnyomakatu me sahac, hoton hna sihnalimen hia hnyi hnanyibu anyi Iehova, waleji e ame hûna ka Isaraea; 41 ke tha ödrin me Heman me Jeduthun, me je kolon adre ûca, wale adre ha iödrin, he ka ole kö Iehova, anyin a nyiele balua anvin ibetengiö; 42 ke tha ödrin me Heman me Jeduthun me je trutru me simebalo hobi kâu tavat adre me he ka ofucá e, me je únyi khumöng hnân je khumöng anyin Khong: me laku Jeduthun he ka tot hnyi homagoule. 43 Ke ame vese out tavat hia ka hnyi je hnyabadrin: ke Davita ame hmetu he ka hahnahicâ umen bi uma.

HNYIMAKAN 17.

TE ame laba Davita hnyi umen uma, me Davita ame ha kö Nathana, a perofeta, ka habe, Wâ bi inya but ang oge me laba hnyi uma arasi, ke e hmelen je mano tangen ûhihinyköu anyi Iehova. 2 Me haingo Nathana perofeta kö Davita, ka habe, Ânyâ thö ta je ûnyi ae eû hnyi huvekom; anyin a tha e möu Khong. 3 Ke haba hnyi hnyinghet eling, ame o but hofuc hwan Khong kö Nathana, ame ha, ka habe, 4 He thö ka ha kö Davita athnyabaik, ka habe, Walang hofuc ho Iehova,

hnyabak: 5 anyin a oge me ca laba hnyin uma hwân hnyi bong waleji oge me hom jem hnyin at Isaraela ke ne o but hnyi bong ang; ke oge me ngenu ûhek hnyi ke uma mano ka hnyi ke uma mano, me ûhek ke uma menâ ka hnyi ke uma menâ. 6 Ke haba hnyi ta je dok hia waleji oge me tha he hnyin me at Isaraela hia, hawa, e hu hofuc oge me ha ka hnyat owisa Isaraela, a hnyat oge me kunâ he ka han lakeik, ka habe, Ieû gabun öbun e ca up umök uma arasi? 7 Anyin a wale, u me he ka ha walang ang kö Davita athnyabaik, ka habe, Walang hofuc ho Iehova tuhan sabaoth, ka habe, Oge me hum u hnyi haginy mamoe, ûhem hnyi hna hnu hoton je mamoe, m'u me taben lakeik a at Isaraela: 8 ke oge me laba unyâm hnyi je dok hia u je he ka hnyin, me subâ degecâ je iwahnaihmiöny möu hnyi hnyimâkâm ; ke oge me he ka ogânâ iâm helâ me ien tavat ae gan eang hmeledrany. 9 Ke oge me he ka ûca ke dok hobi kâu lakeik a Isaraela, me t' ödrin eling, m' ödrin e he ka laba hnyi idrin bi, me ca bwebwelâ hmetu bala bi ; k' ame ca he hmetu bi tavat a lakon hulö ka öba wan gadrin helâ me ehac, 10 ke helâ me hnyi hnök hna hwân he ka otilâ tavat owisa ka lakeik a Isaraela; ke oge me he ka hom ûhnyûkongo ta je iwahnaihmiöny möu hia. Ke haba khaca, oge me thumetu u a g' ame he Iehova ka otilâ ke lap a ânyâm bi. 11 Ke e ka bekhöt ut bongom ta je bong me u me he ka he but ka tha e me lakâmâm. me oge me he bi nya ka otilâ mâtrânâm hwabam ûnyi hnyi lakom; ke oge me he ka otethmå dokhon dökhu. 12 E ame he ka op uma hobi könya, ke oge me he ka otethmâ anyin theron nyiele balua. 13 Oge me he ka kamen, k'ame he ka nökuk : ke oge me ca he ka hom hmetu anyik ibetengiö gan helâji me hnök hna hom hmetu ge at a bân : 14 ke oge me he ka ohmâ e hnyi umök uma me dökhuk dökhu nyiele balua: ke adre me he ka otethmâ anyin theron nyiele balua. 15 Helâ me je hofuc hia eling, me hna omanenâ hia eling a ha Nathana kö Davita.

16 Haba Davita than ame didrö, me laba ju hnyi hnyimakö Iehova me ha, ka habe, Iny ia, Iehova Khong, ke ieû ge anyik lap wale u je hum nya ke ne o but hnyi bong ang i 17 Ke ûnyi e ae ûhnyûkong hnyi hnyimâkâm Khong lö; ke so bi u je hia but ha minya ge lap anyin athnyaka habe, U ma ca he ka otilâ uma me baem hobi kâu nyiele, ke u je hia but ō nya,

I. MAN ÛLABAINY JE THAN 18, 19.

Iehova Khong, helâ me at ae ûnyi hnathu. | hors anyin je kariota, ke e ame ip biju 18 Ke ieû hmetu bi ae khanö Davita he keihen hobi kâu je kariota a wan hadel. ka ha köu ge hnâm hna ogânâ athnyabaem ? | 5 Ke ame o but at Suria ûheny Damaseko anyin a u je wâhmakhmetoâ athnyabaem. he ka hadruo Hadadeza than Zoba, me 19 Iehova lö, ûnyi ge athnyabaem, me Davita ame kot twente tu thauzan at Suria. hoton weny hnyekom, u je hia but ânyâ 6 Ke haba Davita ame ip je lap tue hnyi ta je ûnyi hia eling ae gan, he ka omanenâ Suria hanen Damaseko: ke lakei Davita ta je ûnyi hia eling ae gan. 20 Iehova lö, but at Suria, me ödrin e fat. Ke haba e ba ke at ae ûcû möu, ke ba ju ke Khong Iehova ame ham dökhu kö Davita hnyi je ke hake u thibi, helâ me hnöhmun hna dok hia e ame he ka hnyin. 7 Ke haba löng hia ge je hnyikönyöhmun. ewa ke hnyei eang hmeledrany ae ûcû me lakei Hadadeza, me hom Jerusalema ai. em hnyei wale a Isaraela, waleji a he but Khong he ka omelö kâu bi me hnân lakeiny, me he ka hu iâm, ge je ûnyi ae gan, me hnân outen, ge hna obâ je hnyei hnyi kâu taben köiö bras, me li hmolom, me je hnyimakan lakem, waleji u je omelö ûheny kaia bras ûnyi hnyin. 9 Ke a löng ut Toi Aigupito? 22 Anyin a u je wia lakem a thaniny Hamath a Davita ame kot hia je Isaraela me me em hnyei nyiele balua; ke utbavat anyi Hadadeza than Zoba, 10 me u thibi, Iehova, u je bi Khong ködrin. e ame kunö Hadorama a nokon kö Davita 23 Ke walang ang, Iehova lö, e so adre than he ka talofa mē, me hahnahicâ, anyin me anyin lap, nyele balua, me ânyâ thö a iwahnaihmiöny Hadadeza me Toi, ke e he ka otilâ anyin lap: anyin a wale haba bucen Sâlt ödrin eitin thauzan. eang ae so ka athnyabaem: 27 ke walang hnyi je dok hia e ame he ka hnyin. ang ame o ûnyi hnyi hnyekom he ka ohnabi nyiele balua.

HNYIMAKAN 18.

Filisiti, me hom ûhnyûkongu ödrin, Davita ödrin e musi unyin than. me hûgûnâ Gatha me je tauniny ûnyi ge at 2 Ke e ame kot Moaba; me lakei Davita but at Moaba, m' ödrin e fat.

3 Ke haba Davita ame kot tilö Hadadeza than Zoba ke ne o but Hamath, k' ame

Ke haba Davita ame kot tilö Hadadeza kon Amona, me haba nokon ame

21 Ke Davita ame hûgûnâ je bec gol ûnyi ge 8 Ke Davita ame hûgûnâ bras ae ti gan ûnyi hnyi Tibath me Kuni a li taun anyi Hadadeza, wale hnö Solomona hna ânyâ ohmâ hofuc waleji u je ha ge athnyabaem, a e ame vat me Hadadeza me kot e ; anyin helâ me hnâm hna ha. 24 Ke so ama teth- unyin je kaia gol me sileva me bras ae ve mâ iâm me hnân ogânâ nyiele balua, madre bongon. 11 Ke haba Davita than ame me ha, ka habe, Haba Iehova tuhan saba- okabâ je ûnyi e kö Iehova, a tha e me je oth, e bi Khongon Isaraela, wale Khong sileva me gol, waleji e ame hûgûnâ ûnyi ka at Isaraela : ke haba lap anyi Davita a hnyi ta je hnyei ; ûnyi hnyi Edoma, me athnyabaem adre hia but otethmâ hnyi Moaba, me lakon Amona, me at Filisiti, me hnyimâkâm. 25 Anyin a u Khonguk lö, at Amaleka. 12 Ke haba Abisai nöku u je hia but thumeto athnyabaem a u me Zeruia ame kot at Edoma hnyi Hnyigöulen athnyabaem ame wâ he ka hic hnyi hnyi- ame ip je lap tue hnyi Edoma; ke haba at 26 Ke walang ang, Iehova, u Edoma hia ödrin e athnyabai Davita. Ke thibi Khong, ke u je hia but ha bânâ ûnyi haba Iehova ame ham dökhu kö Davita

14 Ke haba Davita ame musö at Isarahicâ lap anyin athnyabaem, me me e bala ela hia; ke e ame ûhnei me ânyâ wisa bi hnyi hnyimâkâm : anyin a u Iehova, u ka lakeiny hia. 15 Ke haba Joab nöku je hia but hahnahicâ, k' ame he ka hnahic Zeruia, me taben je utbavat ; ke Jehosafata nöku Ahiluda at ame oûnykûmeâ. Zadoka nöku Ahituba me Abimeleke nöku Abiathara li at bihut; ke Savesa at sihnalimen; 17 ke Benaia nöku Jehoiada ban E hwaban dö e Davita ame kot at ka at Kerethi me Pelethi; ke je laku

HNYIMAKAN 19.

tiga he ka ohmâ anyin musi hnyi wagewe musi biju hwaban. 2 Haba Davita ame Euferate. 4 Ke Davita ame hûgûnâ gan ha, ka habe, Oge me he ka betenge ga wan thauzan je kariota, ke seven thauzan Hanuna nöku Nahasa, anyin ame betenge tavat tabö hors, ke twente thauzan tavat k nya kamen. Me Davita ame kunâ je he hon kânâ: ke Davita ame subâ can je ûthumetu he ka otubwelâ e ge kamen. Ke

I. MAN ÜLABAINY JE THAN 20.

4 Haba Hanuna ame hom lathnyabai otilâ metâ vat cici ödrin. adre ka oboni ödrin bi kö Davita, me ka hadruâ hmetu lakon Amona nyiele. haba Hanuna me lakon Amona ödrin e kunî wan thauzan je talan sileva he ka mē ûco je kariota me tavat tabö hors inyi hnyi Mesopotamia, me Arama-maaka, me Zoba. 7 Ke ödrin e bi hwabah je kariota a thöte tu thauzan, me than Maaka me lakeiny: me ödrin e o but me laba cico Medeba. Ke ame ûkhacakou lakon Amona ûnyi hnyi anyidrin je taun me he ka hnyi vat. 8 Ke a löng ut e ga Davita, me eame kunö Joab me je utbavat hia tavat ae hwege. 9 Ke ame o but lakon Amona me tot metâ he ka vat hnyi homagöuleny taun: ke haba je than hnyat odrin e o me odrin e hake laba hnyi ke keihen utkânâ. 10 Ke a wâ Joab a g' adre tot metâ ka vat mē hnyi hnyimakan me hoton, me e ame ûca tavat adre me ûca ge at Isaraela hia, me otil' ödrin metâ cicö at Suria. 11 Ke e ame hna kolon tavat kö Abisai liamekeiny mē, ke ödrin e otil' odrin metâ bi cico lakon Amona. 12 Ke e ame ha, ka habe, A ne hwege huk at Suria, me u me he ka hadruö nya: ke ame ne hwege hom lakon Amona, me oge me he bi nya ka hadruö u. 13 Hwege ju, ke hnyok baga but hobi kâu itin hnyei, me hobi kâu je taun anyin Khongutin : ke hamö Iehova bi he ka ânyâ ûnyi ae so hnyi hnyimakan. 14 Ke haba Joab me tavat unyin ödrin e bakekenyâ at Suria me vat; ke adre me

ame e but je athnyabai Davita hnyi hnyei salema ai. 16 Ke a wâ but at Suria a ga iny lakon Amona unyi Hanuna he ka kuc ödrin dut hnen at Isaraela, me adre otubwelâ e. 3 Ke haba je tuhan lakon me kunâ je uthumetu, me hawâ at Suria Amona ödrin e ha kö Hanuna, ka habe, ûnyi hnyi ke keihen Wagewe, tha ödrin Hawa, u me ûnykûme a Davita ame ogânâ me Sobaka taben je utbavat anyi Hadakimâm, me me ûkhûnöng köu he ka deza. 17 Ke adre me thumetu Davita; otubwelâ? hawa, a ca o je athnyabainy he me e ame ûkhacaköuâ Isaraela hia, me ka elâm, me hagutâ, me ecmâkâ hnyei? he hanyâûâ Joridano, me o ködrin me Davita, me gi' ödrin, me subâ but je Davita otilâ metâ vat cicö at Suria, me khaudrin hnyi wanben ke ne o but hnyi adre me vat mē. 18 Ke ame kec ut at hon je hujiödrin me kun'ödrin dut. 5 Me Suria hnyi hnyimakan at Isaraela; ke ame he keihen me thumetu Davita ge hna Davita ame hlingå at Suria, a seven thauanya ka tavat. Me e ame ûkhûnöng he zan je aten kariota, ke fâte thauzan tavat ka ûkhanö mödrin; anyin ae hmehma gan adre me he hon kânâ, k'ame hlingö Sobaka hma tavat. Ke haingen than, ka habe, taben vat. 19 Ke a wâ but lakei Hada-Laba ju öbun hnyi Jeriko ke ne o but deza a ga kuc ödrin hnen at Isaraela, me ame kû thö je waibun, me he but jem hnyi ödrin e ûsoköu me Davita, me bi lathnya-6 K' a wâ but lakon Amona, a bainy: me ame höcö bala but at Suria he

HNYIMAKAN 20.

K ame o hmetu but huna, ûen he ka he but je than ka vat, me haba Joab ame lelö maniny utbavat, me oba wan hnyei iny lakon Amona, me o me igigilö Raba. Ke Davita ame laba biju hnyi Jerusalema. Ke haba Joab ame kot Roba me ohia e. 2 Ke Davita ame hom korona anyin tuhödrin ûnyi hnyi hon ban, ke adre wâ tuluto ihmakiny khaca talan gol, me je veto ae ûnyi hnathu hnyin; ke adre me ip hon bö Davita: ke e ame hom ûnyi hnyi taun je ûnyi adre sö ae se hia. 3 Ke e ame hom but tavat ûnyi hnyin, me ip ödrin hmelen je gili, me je fao ae ûdö, me je nganga. Ke Davita ame ânyâ helâe ka je taun hia anyin lakon Amona. Ke haba Davita me tavat hia ödrin e hmetu Jerusalema ai.

4 Ke hwaban e, ame kû thö ke vat me at Filisiti hnyi Gezera: me Sibekai at Husa ame hlingö Saf, hanen lakon at ae beû: me ödrin e ngâ but. 5 Ke e hu hmetu vat me at Filisiti; me haba Eleanana nöku Jaira ame hlingö Lahmi liamekeiny me Goliatha at Gatha, ke haba taben dân ö helâ me utöiny ûnyi hnân hwâwâ mano. 6 Ke e hu hmetu vat hnyi Gatha ke eling at ae ti beû, ke ûsa siks je banyen kec hnyi hnyimaködrin. 15 Ke a wâ me je bacan, a twente foa hia; ke e nokon but lakon Amona a ga kec dö at Suria, at ae beû. 7 Ke e ame humbasö at Isarame adre me kec minya hnyi hnyimakö ela, me haba Jonathana nöku Simea liame-Abisai liamekeiny mē, me dit ka hnyi keiny me Davita ame hlingâ e. 8 Wale taun. Ke haba Joab ame hmetu Jeru- je hnyat adre hnokoa ka at ae beû hnyi Gatha; ke ödrin e ta but ge hnyamö sevente thauzan. Davita, me hnyamen lakeiny.

HNYIMAKAN 21.

ABA Satana ame todrö ka at Isaraela, me cubic Davita he ka aû at Isaraela. 2 Ke haingö Davita kö Joab me je taben hnyei, ka habe, He thö ka aû at Isaraela hwân Bere-seba ke ne o but hnyi Dana; ke thumetu uya thö me me khanö nya ûseidrin. 3 Ke haingö Joab, ka habe, E na he Iehova ka osehia lakem ge haded: ke so bi, than a tuhök, hawa, ca lakeiny tûhök ödrin hia? anyin a ieû ame weny ûnyi e hnen tuhök ? anyin a ieû u me he ka bi jöniny at Isaraela? 4 Ke so bi e hwege ifucin than hu Joab. Me haba Joab ame he me vheno Isaraela hia, me o hnyi Jerusalema. 5 Ke Joab ame ham kö Davita kahmen ûseiny tavat. Ke haba at Isaraela hia, ödra eleven haded thauzan tavat hok hele vat: ke haba at Juda, me, foa haded ke sevente thauzan tavat hok hele vat. 6 Ke e ame ca aû at Levi me Beniamina unyidrin: anyin ae ikiki kö Joab hofuc hwan than. 7 Ke monu ka Khong ûnyi eling; anyin a wale e ame kot at Isaraela. 8 Me Davita ame ha ka Khong, ka habe, Oge me ânyâ hulö ae ti gan, hnyi ûnyi e oge me ânyâ: ke inya oge me khöû köu, ö u hna but hulö anyin athnyabaem, anyin a oge me hia but ânyâ monu ae ti gan. 9 Me haingö Iehova kö Gada at wâ anyi Davita, ka habe, 10 He thö ka ha kö Davita, ka habe, Walang hofuc ho Iehova, ka habe, Oge me he ka omanenâ köu kun ta unyi: ûca thö khaca me inye he ka ânyâ köu. 11 Me ame o Gada kö Davita me ha kâu, ka habe, Walang han ha hnö Iehova, Uca thö hobi köu bi; 12 ame ne kun ta hunainy hmiå; k' ame ne kun ta tehi kec a u ge iwahnaihmiöny möu, k' ame hom tilö u ge hele vat anyin je iwahaihmiöny; k' ame ne kun bongon hele vat anyi Iehova, wale mok ae cap hnyi hnyei, k' ame he angela anyi Iehova ka hlingâ tavat hnyi Isaraela hia. Anyin a wale ûnykûme wia ju hofuc oge me he ka ha hmetu kâu at a kunö nya. 13 Me haingö Davita kö Gada, ka habe, E gan hmâ anyik hmak: ke walang oge me he bi nya ka ta ka hnyi hnyamö Iehova; anyin ae ti gan hmâ anyin ibetengiö, me oge me ca he ka ta ka hnyi hnyamen at. 14 Me haba Iehova ame kunâ mok ae cap ka hnyi ame hûna ka angela; me e ame inâ hmetu hon Isaraela: me ame mokcu at Isaraela a anyin hele vat ka hnyi tangen.

15 Ke Khong ame kunâ angela Jerusalema ai he ka ohia e : k' ame tiga he ka ohia, me haba Iehova ame wâ, me ietra ûnyi ae kong, me ha ka angela at ame ohia, ka habe, Soju, thu hmetu ju benyâm. Ke ame tot angela anyi Iehova hnyi hna huje hwit anyi Aruna at Jebusi. 16 Ke Davita ame bwele göranyai me wa angela anyi Iehova ame tot hnyi wanben hmeledrany me drany, ke e hnyi hnyamen hele vat adre oc me hai hon Jerusalem. Me ame ta hnyikânâi Davita me wahingat k' ödrin e khavâ mano ae gan nân. 17 Ke haba Davita ame ha ka Khong, ka habe, Hawa, ca ûnyi gak hnödra hna aû tavat? ke haba inya at ae monu ke at ânyâ hulö ae gan hmâ; ke ieû a ânyâ ta je mamoe ang! Iehova Khonguk lö, ö u ip hnyamâm huk me lap anyi cica, ke ca he ka ip hon lakem me hling' ödrin. 18 Haba angela anyi Iehova ame hûna kö Gada he ka ha kö Davita, me me ölö he ka otilâ taben hut kö Iehova hnyi hna huje hwit anyi Aruna at Jebusi. 19 Haba Davita ame ölö hoton hofuc ho Gada, wale e ame ha hnyi iö Iehova. 20 Ke haba Aruna ame hwiö me wâ angela; me ame lubaduöng lakon a vak unyin. Aruna ame huje hwit. 21 K' ame tiga he Davita ko Aruna, me Aruna ame bwele me ō Davita; me e ame he ûheny hnyi hna huje hwit, me iyâû hnyikânâi kö Davita. 22 Haba Davita ame ha kö Aruna, ka habe, Ham dö könya hna huje hwit, me oge me he ka op eling taben hut hobi kö Iehova: u me he ka ham e könya hwaban mone ae ûcû, me me hia but mok ae cap unyin tavat. 23 Ke haingö Aruna kö Davita, ka habe, Hom dö, ke hamen than a tuhök ka ânyâ ûnyi ae so köu: wâ bi, inya oge me ham je bolok hnân bi hut, me je omjehen huje hwit hnân hlogon, me hwit hnân hudiny han ; oge me ham hia. 24 Ke haingö Davita than kö Aruna, ka habe, Ohe; ke so bi oge me he ka ûco e hw ban mone ae ûcû : anyin a oge me ca he ka hom ânyâm ta je ûnyi hobi kö Iehova, ke oge me ca he ka hudo hudiny leû ae ba hwaban. 25 Ke haba Davita ame ham kö Aruna hwaban dok eling siks haded je sekel gol adre tuluto. 26 Haba Davita ame otilâ eling taben hut kö Iehova, me hudo je hudiny leû, me je hudiny ole, me hongot kö Iehova; ke e ame thu kâu ge meic ûnyî hnyi drany hon taben hut. 27 Ke Iehova

I. MAN CLABAINY JE THAN 22, 23.

bi hut eling. 29 Anyin a haba uma mano umo Iehova, waleji a ânyâ Mose hnyi hnyebuba, me taben hudiny leû, e but hnyi dok se görany hnyi Gibeona hnyi ûen eling. 30 Ke ca khanö Davita bi he ka he ka bnyi hnyimakan e he ka ka elâm ûnyi ga lehova: anyin a e ame ot ge hele vat anyin angela anyi Iehova.

HNYIMAKAN 22.

K E haingö Davita, ka habe, Walang uma umö Iehova Khong ka walang uma umö Iehova Khong, ke walang taben hudiny leû hobi kâu at Isaraela.

2 Ke Davita ame hûna he ka ûkhacaköuž je atkanyua hnyi hnyei Isaraela; me e ame otilà tavat tretrau veto he ka tretrao me anyawia je veto hnan op uma umen 3 Ke Davita ame penapena gânâ iao hnan faoiny je hlinginy homagöule, me je hna hûjö ; ke gan hmâ minya bras adre me ca tuluto; 4 me je ûö arasi adre me ca aû, anvin a at Sidona me Turo ödrin e hom kö Davita je ûö arasi ae se hia. 5 Ke haingö Davita, ka habe, E tiga wanakat me but Solomona a nökuk, ke haba uma adre me he ka op hobi kö Iehova me ame he ka ti beönua mecin, me lung, me hmanenang hnyi ta je hnyei: anyin a wale oge me he ka penapena hobi kâu. Ke Davita ame penapena gan hmâ e me tiga ca mok.

6 Ke e ame hawo Solomona a nokon, me hūna kàu he ka op uma hobi kö Iehova, Khongu Isaraela. 7 Ke haingö Davita kö Solomona a nokon, ka habe, Haba inya, me, waleû hnyi hnyekuk he ka op uma hobi kin iö Iehova a Khonguk. 8 Ke so bi ame o könya hofuc ho Iehova, ka habe, E gan hmâ dra u je hingâlâ, ke gan hmâ hnam hna vat : ke u me ca he ka op uma hobi kâu iök, anyin ae gan hmâ dra u je hingâlâ hon kânâ hnyi hnyimakök: 9 wâ bi, adre me he ka hnokoa nokom, at ame laba ûsoköu, anyin a oge me he ka oûsoköui e me je iwahnaihmiöny mē igigilö: anyin a adre me he ka hwenyi ien Solomona, ke oge me ke ka ham ûsoköu me me laba wia at Isaraela hnyi bongon je bong hia: 10 hamen bi he ka op uma hobi kâu iök, k' ame be ka nökuk, ke oge me he bi nya ka kamen ; ke oge me he ka otethmâ thebalua.

28 Haba hnvi ûen eling, a wâ but lehova ame tha e möu; m'u me hnahic bi, Davita a Iehova ame thu kâu hnyi hna ke op dö uma umö Iehova a Khongom, huji hwit anyi Aruna at Jebusi, me e ame helâ me hnen hna ha gam. 12 E na he ju Iehova ka ham köu metà me wâhmakhmeto, me hûna köu ge at Isaraela ; me u me he ka tuö hnanyibu anyi Iehova Khongom. 13 Me u me he ka hnahic u je ne kong hnyekunâ he ka ânyâ je hna otilâ me je hna owisa waleji a hûna Iehova kö Mose ge at Isaraela: hwege thö, me hnyok baga but; ca ot bi me öbubuny. 14 Me wâ bi oge hia but penapena hnyi anyik vec wan haded thauzan je talan gol, me wan thauzan thauzan je talan sileva; me bras me fao adre ca tuluto, anyin ae ti se hia; ke oge hia but penapena minya je utö me veto; ke e khatë u he ka bi hanen. 15 Ke haba khaca e unyâm tavat huliwa ae se hia, tavat tretrau me huliwan veto, me utö, me tavat ae metâ hobi kâu je huliwa hia; 16 wale ge gol, me sileva, me bras, me fao, ca hnân aû bi ; todrö, ânyâ thö, ke ame he Iehova ka tha e möu. 17 Ke haba Davita ame hûna minya ka je than hia hnyi Isaraela he ka hadruö Solomona a nokon; 18 ka habe, Hawa, ca tha e Iehova a Khongubun möbun? ke a ca omen' öbun hnyi je ke keihen hia? anyin a hia but hna könya tavat a idrin hnyei; ke a hia but hom ûhnyûkongo hnyei hnyi hnyimakö Iehova, me hnyi hnyimakan lakeiny. 19 Walang ang ham but je hnyekubun he ka elöm Iehova Khongubun; anyin a wale todrö, me op dok ae kap anyi Iehova Khong, m' adre me hom tangen ûhihinyköu anyi Iehova, me je kaia ae kap anyin Khong, ka hnyi uma adre me he ka otilâ hobi kâu iö Iehova.

HNYIMAKAN 23.

K^E hingat ut Davita me se hia je hunainy; me e ame otilö Solomona a nokon ka than hon at Isaraela. 2 Ke e ame ûkhacaköuâ je than Isaraela hia, me tavat bihut me at Levi. 3 Ke adre aû at Levi hwân ge tavat a thôte huna me gan hon e: ke haba ûseidrin adre aû ke baga me ke baga, ödrin thöte eit thauzan. 4 Ke hanymen tavat a twente foa thauzan gadrin he ka tuö huliwa hnyi uma umö Iehova; ke haba siks thauzan wale je homakan me tavat owisa: 5 ke ödrin foa thauzan tavat tuö hwanuma; ke foa thauzan tavat oganö roniny dokhon dökhu hon at Isaraela nyiele | Iehova ge je ûnyi khumöng oge ânyâ hnân 11 Ke walang ang nökuk, e so ogana. 6 Ke haba Davita ame khene

I. MAN CLABAINY JE THAN 24.

ge at Geresoma ; Laadan, me Simei. 8 Ha- lakû Arona hobi kâu huliwa hnyi uma ba laku Laadan; me Jehiela at ae beönua, umö Iehova, hnyi je hnyeule, me eio hnyi me Zetham, me Joela, ödrin kun. 9 Haba uma, me obosoâ ta je ûnyi hia ae kap, wale laku Simei; me Selomith, me Haziela, me je huliwa adre me ânyâ hnyi uma umen Harana, ödrin kun. Wale je at a ban ge Khong; 29 me areto minya hnân omanenâ, lakamen je lap anyi Laadan. laku Simei ; me, Jahath, me Ziza, me Jeuso, ne je ong areto ae halelöù adre ca levena me Beraia. Wale ta laku Simei a vak. bi, ame ne ûnyi adre ölâ, me hna op, me je 11 Ke Jahath at a ban, ke Ziza ûtangköu tulutiny ta je ûnyi, me kahmen je ûnvi mē: ke ca se hia laku Jeuso me Beria; anyin wale ae ve bongon; 30 me he ka tot hnyi a wale adre öû ödru helâ me lap anyin laka- ta je hnyomakatu he ka ole me olungi men a khaca. 12 Haba laku Kohatha; me, Iehova, helâe minya hnyi je sahac; 31 me Amerama, me Izara, me Heberona, me he ka hudo kö Iehova ta je hut hia hnyi Uziela, ödrin vak. 13 Haba li laku Ame- je sabath, me je tehi ae teb ûnyi, me hnyi rama; me, Arona, me Mose; ke adre me je bijeû adre thu, hoton ûseiny helâe thibut hake ip Arona me me he ka okabâ ta je hna owisa gadrin hnyi hnyimakö Iehova ûnyi ae ti kap, a e me lakon nyiele balua, bala: 32 ke ödrin e he ka tuö je hanymen he ka leû utö ae bo so hnyi hnyimakö hnyi uma hnân ûkhacaköu, me je hany-Iehova, me huliwa kâu, me hahnahicâ ta- men hnyi dok ae kap, me je hanymen laku vat hnyi ien nyiele balua. 14 Ke haba Arona je liamekeiny mödrin, hobi kau Mose aten Khong, me, adre me tha aû huliwainy uma umö Iehova. lakon unyin tribu Levi. 15 Ke lo li laku Mose; wale Geresoma me Eliezera. 16 Haba nöku Geresoma; me Sebuela at ae 17 Haba nöku Eliezera; me, Ke ba hmetu Rehabia at ae beönua. bi baga nöku Eliezera; ke se hia je laku Rehabia. 18 Haba nöku Izara; me, Selomithat ae beönua. 19 Haba laku Heberona; me Jeria at ae beönua, me Amaria a loiny, me Jaziela a kuniny, me Jekameama a vakiny. 20 Haba li laku Uziela; me, Mika at ae beönua, me Iesia a loiny. 21 Haba li laku Merari; me Maheli me Musi. Haba li laku Maheli; me, Eleazara, me Kiso. 22 Ke ame mokcu Eliazara, ke ba nokon baga, ke lakon je hlu thibi: k'ame hum ödrin laku Kiso a je liamekeiny mödrin. 23 Haba laku Musi; me, Maheli, me Edera, me Jeremoth, ödrin kun. 24 Wale laku Levi hoton je lap anyin lakamödrin, wale je ban je lap anyin je lakamen a tavat adre me aû me ha ûseidrin ke at me ke at, tavat ödrin e ânyâ huliwa me bi athnyaba hnyi uma umö Iehova, hwân ge hnyat a twente hunaidrin me gan hon e. 25 Anyin a haingö Davita, ka habe, Haba Iehova, Khongu Isaraela ame hia but omenâ lakeiny; ke e ame laba hnyi Jerusalema nyiele balua: 26 me haba at Levi ödrin e ca he hmetu hut, me at Levi: khaca thibi lap anyin ka vadren uma mano me ta je omjeûiny lakamen adre hom hobi kö Eleazara, me hia hnân huliwan. 27 Ke adre me aû laku | khaca adre hom hobi kö Ithamara. 7 Ke Levi hwân ge tavat a twente hunaidrin me ame aat dö Jehoiarib ge leköp a bân, me

ödrin hnyi je dö hoton je laku Levi; wale gan hon e, hoton hofuc a biliny ho Davita. Geresoma, me Kohatha, me Merari. 7 Unyi 28 Ke hanymödrin he ka bi athnyabainy 10 Haba me falawa ae so hobi kâu hudiny han, ame

HNYIMAKAN 24.

K E adre khenâ laku Arona helâng. Je laku Arona; wale Nadaba, me Abihu, me Eleazara, me Ithamara. 2 Ke a bö Nadaba me Abihu ka mokcu ke tiga möt bi kamödru, ke ba nökudru: anyin a wale Eleazara me Ithamara ödru me tuö hanymen at bihut. 3 Ke haba Davita tha e me Zadoka nöku Eleazara me Abimelek nöku Ithamara, ödrin e khene ödrin hoton hanymödrin hnyi anyidrin huliwa. se hia je at ae beönua adre wâ unyin laku Eleazara, ke e wakhalet bi unyin je laku Ithamara; ke adre khene ödrin helang: haba ge laku Eleazara ödrin sikstin, je ban je lap anyin je lakamen; ke eit ge je laku Ithamara, hoton je lap anyin lakamödrin. 5 Helâe adre khene ödrin hoton ugleköp, hnyat ang me hnyat e; anyin ae hu tavat musö dok ae kap, me tavat musö uma umen Khong, je laku Eleazara me je laku Ithamara minya. 6 Ke haba Semaia nöku Nathaniela at sihnalimen, hanen je at Levi, ame sihnalimidrin hnyi hnyimakan than, me ta je than, me Zadoka at bihut, me Ahimeleke nöku Abiathara, me je ban je lap anyin lakamen at bi-

I. MAN CLABAINY JE THAN 25.

Seorim a vakiny; 9 me Malakia a thabûnginy, me Miamin a siksiny; 10 me Koz a seveniny, me Abia a eitiny; 11 me Jesua a naininy, me Sekania a teniny; 12 me Eliasiba a eleveniny, me Jakim a twelviny; 13 me Hupa a thötininy, me Jesebeab a foatininy; 14 me Bilega a fiftininy, me Imer a sikstininy; 15 me Hezir a seventininy, me Hafezez a eitininy; 16 me Pethaia a naintininy, me Ezekiela a twenteiny; 17 me Jakina a twente waniny, me Gamuel a twente tuiny; 18 me Delaia a twente theriiny, me Maazia a twente foainy. 19 Wale je ûtangköu hnyi je hanymödrin, he ka o ka hnyi uma umo Iehova, hoton hna hûna gadrin a deny Arona a kibidrin, helâ me Iehova, Khongu Isaraela ame hûna

20 Ke haba ge kolon laku Levi: haba ge laku Amerama; Sebuela; ge laku Sebeula; Jehedia. 21 Ke haba ga Rehage laku Selomith; me, Jahath. lap anyin je lakamödrin. 31 Haba tavat eling ödrin e ugleköb minya helâ me je liamekeiny mödrin a laku Arona, hnyi hnyimako Davita than, me Zadoka, me Ahimelek, me je ban je lap anvin lakamen tavat bihut me at Levi; je lap anyin lakamen a je taben helâ me je liamekeiny mödrin ae ûhnyûkong.

HNYIMAKAN 25.

K E haba Davita me je taben vat ödrin e bake ip keihen ge laku Asafa, me Heman, me Jeduthun hobi kâu huliwa, he ka perofeta me je kitara, me nabeli, me

Jedaia a loiny; 8 ke Harim a kuniny, me | Asafa, me, Zakuri, me Josefa, me Nethania, me Asarala; wale laku Asafa; k'ame musi ödrin Asafa, ödrin e perofeta hoton musi anyin than. 3 Ga Jeduthun: haba laku Jeduthun; wale Gedalia, me Zeri, me Isaia, me Hasabia, me Matathia, ödrin siks; ame musi ödrin Jeduthun a kamödrin, at perofeta me kitara, me ole me oganö Iehova. 4 Ga Heman: haba laku Heman; wale Bukia, me Matania, me Uziela, me Sebuela, me Jeremoth, me Hanania, me Hanani, me Eliatha, me Gidaleti, me Romameti-ezerā, me Josebekasa, me Malathi, me Hothir, me Mabazioth: 5 ödrin hia laku Heman at wâ anyin than, hnyi hofuc hwan Khong he ka ogörânyâ faoiny meno. Ke baba Khong ame ham kö Heman lakon je baga a fotin ke kun lakon ta hlu. 6 Haba hnyat hia eling ame musi ödrin kamödrin hobi kâu khumöng hnyi uma umö Iehova, me je simebalo, me nabeli, me kitara, hobi bia: haba ge laku Rehabia; me, Isia at ae kâu huliwa hnyi uma umen Khong; ke beönua. 22 Ge at Izara; me Selomith; haba Asafa, me Jeduthun, me Heman ame 23 Ke musi ödrin than. 7 Ke haba ûseidrin tha haba laku Heberona; me, Jeria, me | ödrin me je liamekeiny mödrin tavat adre Amaria a loiny, me Jaziela a kuniny, me nâ he ka khumöng kö Iehova, tavat hia ae Jekameama a vakiny. 24 Ke nöku metâ, ödrin tu haded ke eite eit. 8 Ke Uziela; me, Mika; ge laku Mika; me, ödrin e ugleköb ge je hanymödrin, wale Samira. 25 Ke liamekeiny me Mika; me, tavat ae gan me tavat ae ûhnyûkong, at Isia: ge laku Isia; me, Zakaria. 26 Li ûne me at adre nâ. 9 Ke ame aat dö kö laku Merari; me Maheli me Musi; ke Josefa hobi kö Asafa ge leköb a bân: ke nöku Jaazia; me, Beno. 27 Haba je laku Gedalia a loiny; e me je liamekeiny me Merari; ga Jaazia; me, Beno, me Sohama, me je lakon ödrin twelv: 10 Zakuri a me Zakuri, me Iberi. 28 Ga Maheli; kuniny, e me je lakon me je liamekeiny me, Eleazara, ke ba nokon. 29 Ga Kiso; më a twelv: 11 Iezera a vakiny, e me haba nöku Kiso; me, Jeramela. 30 Haba je lakon me je liamekeiny me a twelv: laku Musi; me, Maheli, me Edera, me 12 Nethania a thabûnginy e me je lakon Jeremoth. Wale lakon at Levi hoton je me je liamekeiny mē a twelv: 13 Bukia a siksiny, e me je lakon me je liamekeiny mē a twelv: 14 Jesarela a seveniny, e me je lakon me je liamekeiny mē a twelv: 15 Isaia a eitiny, e me je lakon me je liamekeiny mē a twelv: 16 Matania a naininy, e me je lakon me je liameheiny mē a twelv: 17 Simei a teniny, e me je lakon me je liamekeiny mē a twelv: 18 Azareela a eleveniny, e me je lakon me je liamekeiny mē a twelv: 19 Hasabia a twelviny, e me je lakon me je liamekeiny më a twelv: 20 Sebuela a thötininy, e me je lakon me je liamekeiny mē a twelv: 21 Matathia a foatininy, e me je lakon me je liamekeiny mē a twelv: 22 Jeremoth a fiftininy, e me simebalo: ke haba ûseidrin ödrin e ve ânyâ je lakon me je liamekeiny me a twelv: huliwa hoton je hanymödrin, 2 haba ge laku | 23 Hanania a sikstininy, e me je lakon me

I. MAN ÛLABAINY JE THAN 26.

je liamekeiny mē a twelv: 24 Josebekasa a lap anyin lakamödrin, hobi kâu je homaseventininy, e me je lakon me je liamekeiny mē a twelv: 25 Hanani a citininy, e me je lakon me je liamekeiny mē a twelv: 26 Malothi a naintininy, e me je lakon me je liamekeiny mě a twely: 27 Eliatha a twenteiny, e me je lakon me je liamekeiny mē a twelv: 28 Hothir a twente waniny, e me je lakon me je liamekeiny me a twelv: 29 Gedaleti a twente tuiny, e me je lakon me je liamekeiny mē a twelv: 30 Mahazioth a twente theriny, e me je lakon me je liamekeiny mē a twelv: 31 Romameti-ezera a twente foainy, e me je lakon me je liamekeiny mē a twelv.

HNYIMAKAN 26.

E haba je deö hnyat tuö hwanuma: _ ge at Kora; me, Meselemia nöku Kore hanen laku Asafa. 2 Ke e hu laku Meselemia; wale Zakaria a atö, me Jediaela a loiny, me Zebadia a kuniny, me Jatheniela a vakiny; 3 me Elama a thabûnginy, me Johanana a siksiny, me Elioenai a seveniny. 4 Ke e hu laku Obededoma, wale Semaia a atö, me Jehozabada a loiny, me Joa a kuniny, me Sakari a vakiny, me Nathaniela a thabûnginy; 5 me Amiela a siksiny, me Isakara a seveniny, me Peulethai a eitiny: anyin a Khong ame ohnahicâ e. 6 K' adre hnokoâ minya kö Semaia a nokon, lakon baga, ödrin e musö lap anyin kamödrin: anyin a ödrin tavat ae hwege hmönyin. 7 Haba laku Semaia; me, Otheni, me Refaela, me Obed, me Elezabad, ke hnyat ae hwege je liamekeiny mē, me Elihu, me Semakia. 8 Haba hnyat hia eling hanen laku Obed-edoma; a ödrin me lakudrin me je liamekeiny mödrin, hnyat ae hwege unyidrin hnân hobi kâu huliwa; ödrin sikste tu ûnyi ga Obed-edoma. 9 Ke e hu laku Meselemia me je liamekeiny mē, hnyat ae hwege, k' ödrin eitin. 10 Ke Hosa minya hanen laku Merari; wale Simeri at ae beönua, (e ca atö, ke so bi kamen ame wia e he ka ban;) 11 me Hilekia a loiny, me Tebalia a kuniny, me Zakaria a vakiny: haba laku | Hosa me je liamekeiny mē hia, ödrin thötin. 12 Ûnyi ge hnyat eling je deö hnyat tuö hwanuma, wale ge hnyat ae beönua, hnyat anyi Iehova me ta je huliwa anyin than ae ve hu hanymödrin helâ me je liamekeiny mödrin, he ka huliwa hnyi uma umö | beönua, wale ge at Heberona hoton je dö Iehova. 13 Ke ödrin e ugleköb, a tavat anyin je lap anyin lakamen. Haba hnyi ae ûhnyûkong me tavat ae gan, hoton je huna a fâteiny musi anyi Davita adre me

göule hia. 14 Ke ame aat dö Selemia ge leköb e deiö. Me ödrin e ugleköb hobi kö Zakaria a nokon, at ae metà hnyi ûhnenamö; ke ame aat dö e ge leköb ka hnyi hwadrö. 15 Ke hobi kö Obed-edoma ka hnyi hwaiöu; me hobi kâu lakon uma omjeû. 16 Hobi kö Supima me Hosa e jio hnyi homagoule hnyi Saleketh hnyi getheniny hna ölö, ke tavat tue cicö ke tavat tue. 17 Haba e deiö, ödrin siks at Levi, ka hnyi hwadrö, foa hyni je bong, ke foa ka hnyi hwaiöu hyni je bong, ke ûsa lo hnyi uma omjeû. 18 Hobi kâu Parebara e jio ödrin vak hnyi gethen, ke ödru lo 19 Wale je hanymen hnyi Parebara. tavat tue, a laku Kora me laku Merari.

20 Ke haba ge at Levi, jia Ahia at ame tuö tang omjeûiny uma umen Khong, me je omjeû ae kap. 21 Haba laku Laadan; lakon hnyat Geresoma ûnyi ga Laadan, ta je ban je lap anyin lakamen ûnyi ga Laadan at Geresoma; jia Jehiela. 22 Lo li laku Jehiela; wâle Zetham, me Joela a liamekeiny mē, li at tuö tang omjeû hnyi uma umo Iehova. 23 Ge at Amerama, me at Izara, me at Heberona, me at Uziela: 24 ke Sebuela nöku Geresoma, nöku Mose, wale at ame musö tang omjeû. 25 Me je liamekeiny mē; ûnyi ga Eliezera, Rehabia a nokon, me Jesaia a nokon, me Jorama a nokon me Zikeri a nokon, me Selomith a nokon. 26 Ke haba Selomith me je liamekeiny mē wale tavat tuö hia tang omjeù ae kap, waleji hnö Davita than, me je ban je lap anyin lakamen, me je taben thauzan me haded, me je taben vat hna okaba. 27 Ödrin e okabâ ta je ûnyi adre söà hnyi je vat hnân ânyàwia uma umö Iehova. 28 Me je ûnyi hia hnö Samuela at wâ, me Saulo nöku Kiso, me Abinera nöku Neri, me Joab nöku Zeruia hna okabâ; ke ame ne ke at ame okabâ ke ûnyi, ame tuö Selomith, me je liamekeiny mē. 29 Unyi ge at Izara, hamö Kenania me lakon he ka huliwa ehele hon hnyei Isaraela, hnân je homakan me tavat owisa. 30 Unyi ge at Heberona, Hasabia me je liamekeiny mē, je hnyat ae hwege, ödrin wan thauzan ke seven haded. tavat musi hnyi Isaraela ke keihen Joridano e jio; hobi kâu ta je huliwa hia 31 Unyi ge at Heberona jia Jeria at ae

I. MAN CLABAINY JE THAN 27.

hwege hnyi Jezera hnyi Gileada. 32 Ke haba je liamekeiny mē a tavat ae hwege, me, ödrin tu thauzan ke seven haded, je ban je lap anyin lakamen, wale Davita than ame otila he ka musö at Reubena, me Gada, me hafiny tribu Manase, hnyi ta je ûnyi hia anyin Khong, me ta je ûnyi anyin than.

HNYIMAKAN 27.

K E haba lakon Isaraela hoton úseidrin, wale je ban je lap anyin lakamen, me je taben thauzan me haded, me je homakan tavat adre me bi athnyabainy than hnyi ke huliwa adre hhenâ, hnyat adre me didrö me didrut hnyi ke tehi me ke tehi a je tehiny hia huna, me, ödrin twente foa thauzan hnyi je dö. 2 Haba at ame musö dö a bân hnyi tehi a bân, me, Jasobeam nöku Zabediela: haba ûseiny aten deö hanymen, me twente foa thauzan. 3 E hanen laku Farez, at ae beönua hnyi ta je taben vat hia hnyi tehi a bân. 4 Ke hanymö Dodai at Aohi hon dö hnyi tehi a loiny, me deö hanymen; ke Mikeloth at musi; ke haba tavat aten deö hanymen, me, ödrin twente foa thauzan. 5 Haba at musi tavat, at a kuniny ke hobi kâu tehi a kuniny, me, Benaia nöku Jehoiada at bihut, wale taben: ke ödrin twente foa thauzan tavat aten deö hanymen. 6 Haba Benaia ling at ae hwege unyin tavat a thöte, ke hon tavat a thöte: ke Amizabada a nokon hanen deö hanymen. 7 Haba taben a vakiny hobi kâu tehi a vakiny, me, Asaela liamekeiny me Joab, ke Zebadia a nokon hwaban; ke ödrin twente foa thauzan tavat aten deö hanymen. 8 Haba taben a thabûnginy hobi kâu tehi a thabûnginy, me, Sama at Izara; ke ödrin twente foa thauzan tavat aten deö hanymen. 9 Haba taben a siksiny hobi kâu tehi a siksiny, me, Ira nöku Ikes at Tekoa; ke ödrin twente foa thauzan tavat aten deö hanymen. 10 Haba taben a seveniny hobi kau tehi a seveniny, me, Helez at Pelone hanen laku Eferaima: ke ödrin twente foa thauzan tavat aten deö hanymen. 11 Haba taben e eitiny hobi kâu tehi a eitiny, me twente foa thauzan tavat aten deö han-

elöm ödrin, k' adre wâ unyidrin hnyat ae | taben a teniny hobi kâu tehi a teniny, me, Maharai at Netofa, hanen at Zera: ke twente foa thauzan tavat aten deö hanymen. 14 Haba taben a eleveniny hobi kâu tehi a eleveniny, me Benaia at Pirathon, hanen laku Eferaima: ke twente foa thauzan tavat aten deö hanymen. 15 Haba taben a twelviny hobi kâu tehi a twelviny me Heledai at Netofa, hanö Otheniela: ke twente foa thauzan tavat aten deö hanymen.

16 Ke walang ang minya hon je tribu Isaraela: haba, hanen at Reubena, me, Eliezera nöku Zikeri, at musi; hanen at Simeona, me, Sefata nöku Maaka: 17 hanö Levi, me, Hasabia nöku Kemuela: hanö Arona; Zadoka: 18 hanö Juda; Elihu, wale hanen je liamekeiny me Davita: hanö Isakara; Omeri, nöku Mikaela: 19 hanö Zebulona; Isemaia, nöku Obadia: hanö Nafatali; Azeriela: 20 hanö Eferaima; Hosea nöku Azazia: hanen hafiny tribu Manase; Joela, nöku Pedaia: 21 hanen hafiny tribu Manase hnyi Gileada; Idonöku Zakaria: hanö Beniamina; Jaasiela, nöku Abinera: 22 hanö Dana; Azareela nöku Jerohama. Wale je taben je tribu hnyi Isaraela. 23 Ke a ca öû ödrin Davita tavat a twente huna me ûhnyûkong hon e: anyin a ga ha Iehova a e ame he ka osehia at Isaraela me me he ka helâ me je okhûiny drany. 24 Ke haba Joab nöku Zeruia ame ibi hwân he ka aû, ke a ca umo bi; anyin a can e, ame o but hmönyin ka at Isaraela; ke haba khaca adre ca sihnalimen ûseiny hnyi tusi hnân ha je bong bongu Davita

25 Ke Azemaveth nöku Adiela me waleat ame musö je uma omjeû anyin than: ke Jonathana nöku Uzia at ame musö je tang omjeû hnyi ta hnyei, me je taun, me je taun ae ûhuyûkong, me je hnabâ: 26 ke Ezeri nöku Kelubo at ame musö tavat adre me huliwa hnyi ta hnyei he ka belökâ kânâ: 27 ke Simei at Rama at ame musö je hnyei vine: ke Zabedi at Sefama at ame musö wan je hnyei vine hobi kâu je uma waina: 28 ke Baala-hanana at Gedera at ame musö je ûö elaio me sukamore wale hnyi hnyei ae hnyikânâ: ke Joasa at ame Sibekai at Husa, hanen at Zera: ke ödrin musö je uma wakaco: 29 ke Setari at Sarona at ame musö je hnahat kau ödrin ymen. 12 Ke haba taben a naininy hobi e han tot hnyi Sarona: ke Safata nöku kâu tehi a naininy, me, Abiezera at Ana- Adelai at ame musö je kau wale hnyi hnyithoth, hanen at Beniamina: ke twente foa | göulen je bucen: 30 ke Obeli at Isamaela thauzan tavat aten deö hanymen. 13 Haba at ame musö je kamela: ke Jehedeia at at Hagara at ame musö je mamoe. Ödrin Khongon kâmâm, me bi athnyaba kâu ge hia ling hnyat musö ta je ûnyi anyi Davita hnyok ae bekhöt me hanu ae weny: anyin

me, at ûhnenamö, me at wâhmakhmeto, hnyi hnyok: u je ne elâm e, me u me he me at sihnalimen: k' ame tha e me lakon ka wâ e; ke u je ne hna degecâ e, me ame than Jehiela nöku Hakemoni: 33 ke Ahi-, he ka digic u nyiele balua. 10 Wâ wia thofela at ûhnenamö hobi kâu than: ke walang ang, anyin a Iehova ame ûcö u he Husai at Areki lahanen than: 34 ke hwabo ka op uma hnân dok ae kap: hwege thö, Ahithofela, me, Jehoiada nöku Benaia, me me ânyâ thö. Abiathara: ke Joab taben vat anyin than.

HNYIMAKAN 28.

🖊 E haba Davita ame ûkhacaköuâ ta je taben at Isaraela hia hnyi Jerusalema, a je taben je tribu, me je taben tavat bi huliwa ka than adre ve khenâ, me | hnyeule hia igigilö, hnân uma omjeuiny je taben thauzan, me je taben haded, me uma umen Khong, me uma omjeû ae kap: hnyat musö je ûnyi me omjehen than me 13 me hobi kâu je at bihut me at Levi, me lakon, tha ödrin me je eunuka, me tavat hobi kâu ta je huliwa m'adre me bi huliwa ae hwege, wale je hnyat hia ae hwege. hnyi uma umö Iehova, me hobi kâu je 2 Me ame tot Davita than, me ha, ka habe, kaiainy hia huliwa hnyi uma umo Iehova: Ling nya ju le liamekeiny monya me la-14 e ame ham gol adre tuluto hnân je kaia keik: haba inya oge me unykume he ka gol, hobi kau je kaiainy je ve huliwa hia; op uma umen tang ûhihinyköu anyi Iehova, me sileva adre tuluto hnân je kaia sileva me taben hnyeûcan Khongutin; ke oge hia hia hnân je ve huliwa hia: 15 ke adre ame ha könya, ka habe, U me ca he ka op me je lamepainy, adre ve tuluto goliny je hingâlâ dra. lap anyi Juda; k' ame senyin gak unyin laku cica, m' inye than Isaraela hia: 5 ke e ame hia but ûcö Solomona nökuk unyin lakuk (anyin ae se lakuk a ham könya Iehova) he ka laba hon theroniny dökhu dökhu Iehova hnyi Isaraela. 6 Ke e ame ha könya, ka habe, Hamö Solomona nokom he ka op umök uma me je hnyeulek : anyin a oge me hia but ûca e me me nökuk, k' oge me he bi nya ka kamen. 7 Ke oge me he ka otilâ hmâ dokhon dökhu nyiele balua, ame ne tethmâ he ka ânyâ anyik ta je hnanyibu, me hnök je hna owisa, helâ me hnyi bong ang. 8 Ke walang ang, inya oge me ha hnyi hnyimakan at Isaraela hia, a ûkhacaköu anyi Iehova, ke ame löng minya

Merono at ame musö je asina: 31 ke Jaziz haba u, Solomona nökuk, khanö u thö a Iehova ame elâm ta je hnyok hia me 32 Ke Jonathana a ke kamö Davita, wâhmakhmeto ta je hna ûnykûme hia eû

11 Ke haba Davita ame ham kö Solomona a nokon tulutiny poretiko, me li umainy, me je uma omjeûiny, me je hnyeuleny ethö, me je hnyeuleny eû hnyin, me dok hnân taben ibetengiö: 12 me tulutiny ta je ûnyi hia ac hu gan ge hanu, hobi kâu je hnyeuleny uma umö Iehova, me je but penapena he ka op e. 3 Ke so bi Khong tuluto gol minya hnân je taben lamepa gol uma hobi kâu iök, anyin a u at vat me taben lamepa me je lamepainy: ke adre 4 Ke so bi haba Iehova, tuluto sileva hnân je taben lamepa sileva Khongu Isaraela, ame ûco nya ûnyi hnyi hnân je taben lamepa me je lamepainy, lap hia anyi cica m' inye than Isaraela hoton je huliwainy je taben lamepa: 16 me nyiele balua; anyin a e ame ûcö Juda me gol adre tuluto hnân je laulau taben areto hnân at musi; me lap anyi cica ûnyi hnyi hnân omanenâ, ke laulau me ke laulau; me sileva hnân je laulau sileva: 17 me gol hnân je bâletiny utiö, me je kaia, me je utkaiâ: ke adre tuluto gol hnân je kaia gol hia, ke kaia me ke kaia; me sileva hnân je kaia sileva, ke kaia me ke kaia: 18 ke adre tuluto gol adre ânyâwia, hnân taben leû utö ae bo so; me gol hnân tulutiny kariota, li kerubi ödru me lau li labenyidru, me tube tangen ûhihinyköu anyi Iehova. 19 Haingö Davita, ka habe, Adre omanenâ könya hnyi tusi ta je ûnyi hia eling ge hnyamö Iehova wale ta je huliwainy hia tulut eang. 20 Ke Davita ame ha kö Solomona a nokon, ka habe, Hwege thö, me hnyok baga but, me ânyâ thö; ca ot bi, ke ca öbubuny bi: anyin ame be Khongutin, ka habe, Wâ wia ju, me elâm Iehova Khong, a Khonguk, ka tha e möu; dö ta je hnanyibu anyi Iehova Khongubun ; e ame ca he ka hia unyâm, me hna degeci me me hu gabun hnyei ang ae so, me hnân u, ke ne o but adre umo ta je ûnyi hia iny lakubun hwaböbun nyiele balua. 9 Ke hnân huliwainy uma umö Iehova. 21 Ke

I. MAN ÛLABAINY JE THAN 29.

ke ame he ka e unyâm tavat ae weny, tavat ae metâ hobi kâu ta je huliwa hia ke ame he ta je than me tavat hia ka löng ifucâm.

HNYIMAKAN 29.

K E haingo Davita than ka ûkhacakou hia, ka habe, Wanakat ae tiga but, Solomona a nökuk, e thibi ûcanen Khong, ke ti gan hmâ huliwa: anyin a ca hobi kâu at uma, ke hobi kö Iehova Khong. iny ti hwege penapena hobi kâu uma umen Khonguk gol hnân je ûnyi gol, me sileva hnân je ûnyi sileva, me bras hnân je ûnyi bras, me fao hnân je ûnyi fao, me utö hnân je ûnyi utö; me je veto soama, me je veto hnan ohma, me je veto hnan omeca, ae se makan, me je veto hia ae ûnyi hnathu, me je oût ae hau ae se hia. 3 Ke anyin a inya oge me hnyok ka hnyi uma umen Khonguk, me hu gak omjehek gol me sileva, me oge me ham e hobi kâu uma umen Khonguk, ca ha bi hnök hna penapena hobi kau uma ae kap; 4 wale kun ta thauzan talan gol, goliny Ofira, ke seven thauzan je talan sileva adre ânyâwia, hnân tube je hnyeige uma: 5 gol hnân je ûnyi gol, me sileva hnân je ûnyi sileva, me hnân ta je ûnyi hia he ka huliwan. Ke ewa at ame weny he ka okabâ e bi hnyi bong ang kö Iehova? 6 Haba je taben je lap anyin lakamen, me je taben je tribu anyi Isaraela, me je taben thauzan me haded, me je taben huliwa anyin than ödrin e ka ham thibut; 7 me ham hobi kâu huliwainy uma umen Khong faiv thauzan je talan ke ten thauzan je dareke gol, me ten thauzan je talan sileva, me eitin thauzan je talan bras, me wan haded thauzan je talan fao. 8 Ke haba tavat ae hu veto ae ûnyi hnathu, ödrin e ham kö Jehiela at Geresoma, hobi kâu tang omjeûiny uma umö Iehova. 9 Ke haba tavat ödrin e senyin he ka ham baûâ, anyin a ödrin e ham baûâ me hnyok ae bekhöt kö Iehova: ke haba Davita than ame senyin 10 Anyin a wale Davita ame gan hmâ. ole kö Iehova hnyi hnyimakan ûkhacaköu hia: haingö Davita, ka habe, Ole köu Iehova lö, Khongu Isaraela a kamöhmun, nyiele nyiele balua. 11 E unyâm, Iehova lö, ûganiny, me man, me hmanenang, me hwege, me musi: anyin a ânyâm ta je ûnyi e unyâm dökhu, Iehova lö, ke adre oganö u than, ke ca helâe ke than Isaraela ehac.

wà bi wale tavat bi hut me at Levi, ödrin me me ban ta je ûnyi hia thithö. 12 Ûnyi e he ka ânyâ huliwainy uma umen Khong: gam ta je omjeû, me hmanenang, ke u je musö hia; ke e unyâm man me hwege, ke hamâm he ka oganâ me ha hwegien hia. 13 Ke walang ang Khonguhmun lö, öhmun e oleâ köu, me olungâ iâm ae hmanenang. 14 Ke iny ia, ke ia lakeik me me khan' öhmun he ka labö ham me wehmun helâng? anyin a ûnyi gam ta je ûnyi hia, ke öhmun e ham köu ta je ûnyi a ânyâm. 15 Anyin a je atkanyua öhmun hnyi hnyimâkâm, me tavat hunuma tot, helâ je lakamöhmun hia: haba bonguhmun je bong eang hmelen helâ me hmenon, ke ba tethmâ. 16 Iehova Khonguhmun lö, ûnyi gam ta je omjeû hia eang, wale öhmun e penapena hnân op uma hobi kâu iâm ae kap, me hing ânyâm. 17 E khanë nya, Khonguk lë, a u at ame elâm hnyok, me senyin hnyi hwakecin ae wisa. Inya oge hia but ham ta je ûnyi hia ang ge wisainy hnyekuk: ke walang ang oge me wâ lakem ang me senyin, k' adre me ka hamödra hna köu. 18 Iehova lö, Khongu Aberahama, me Isaaka, me Isaraela a lakamöhmun, tuö ju hnyi ûnykûme me weny je hnyekon lakem nyiele balua, ke ohmâ je hnyekudrin köu bi: 19 ke ham kö Solomona a nökuk hnyok ae bekhöt, he ka tuö hnâm je hna hûna, me hna ohnathoâ, me hnâm je hnanyibu, me he ka ânyâ ta je ûnyi hia eling, me otilâ uma, wale oge me penapena kâu. 20 Ke haba Davita ame ha ka ûkhacaköu hia, ka habe, Walang ang, oleâ thö kö Iehova Khongubun. haba ûkhacaköu hia adre me ole kö Iehova Khongon lakamödrin, me nom ju, me khudrung kö Iehova, me than. 21 Ke haba nyi ödrin e hudo je hut kö Iehova, me hudo je hudiny leû kö Iehova, wan thauzan je bolok, ke wan thauzan je mamoe baga, ke wan thauzan je nokon mamoe, tha e me je hudiny ic, me je hut ae se hobi kâu Isaraela hia; 22 ke ödrin e han me ic hnyi hnyimakö Iehova hnyi bong eling me senyin gan hmâ. Ke ödrin e olo otilö Solomona nöku Davita ka than, me hû e kö Iehova hnân at musi, me Zadoka he ka at bihut. 23 Ke Solomona ame tabâ theron anyi Iehova me me than hwabö Davita a kamen, k' ame sot bi ; ke ame löng kâu Isaraela hia. 24 Ke haba ta je taben hia, me tavat hwege, me laku Davita minya, ödrin e nom ju kö Solomona than. 25 Ke haba Iehova ame ti oganö Solomona hnyi hnyimakan at hia ethö hnyi drany me eang hmeledrany; Isaraela hia, me ham kâu hmanenanginy

II. MAN ÛLABAINY JE THAN 1.

26 Haba Davita nöku Jese ame musö at Isaraela hia. 27 Ke haba ûen e ame musi hnyi Isaraela, me, fâte huna; e ame musi hnyi Heberona seven je huna, ke e ame musi hnyi Jerusalema hnyi thöte theri ta je huna. 28 Ke e ame mokcu k' ame ti hingat ut, ke se hia bongon je bong, me omjeû, me hmanenanginy: ke ame than biju Solomona a nokon. 29 Ke haba ta je

ûnyi ame ânyâ Davita a bân me biliny, wâ bi, adre hia but sihnalimen hnyi tusi Samuela at wâ, me hnyi tusi anyi Nathana perofeta, me hnyi tusi anyi Gada at wa; 30 tha e me anyin musi hia, me tang hwegien, me ta je ûen ame o kâu, me ka at Isaraela, me je dökhu hia dokhon ta je hnyei.

TUSI A LOINY

MAN ÛLABAINY JE THAN.

HNYIMAKAN 1.

Iehova a Khongon mē, k' ame ogânâ e. 2 Ke haba Solomona ame fuc ka at Isaraela Khong ame ha kö Solomona, ka habe. hia, ka je taben thauzan me haded, me Anyin a e hnyi hnyekom ûnyi e, ke u je tavat owisa, me je taben Isaraela hia, je ca sumatö omjeû, me ta je ûnyi, me hna a ânyâ Mose athnyabainy Khong hnyi hnyebuba. 4 Ke Davita ame hia but hom tang tangen Khong ûheny Kiriatha-jarim ka hnyi dok ame penapena ga Davita hobi kâu: anyin a bia but otilâ uma mano hnyi Jerusalema hobi kâu. 5 Ke haba taben hut a bras, waleji hnö Bezaleli nöku Uri, nöku Huro, hna ânyâ, e but ling hnyi hnyi makan uma mano umö Iehova: ke haba Solomona me ûkhacaköu hia ödrin e elâm hnyin e. 6 Ke haba Solomona ame ölö kâe ka hnyi taben hut bras hnyi hnyimakö Iehova, hnyi uma ûkhacaköu, me hudo hon e je hudiny leû a wan thauzan.

7 Ke haba Khong ame manen hnyi lit eling kö Solomona, me ha kâu, ka habe, Sumâtâ thö ûnyi oge me he ka ham köu. 8 Me haingö Solomona ka Khong, ka habe, U je betenge gan hmâ ga cica Davita, me otilö nya ka than hwaban. 9 Ke walang,

hmeledrany ûseidrin. 10 Ö u ham könya walang metâ me wâhmakhmeto, m' inye K adre me ohwegiö Solomona nöku he ka didrut me didrö hnyi hnyimakan Davita hnyi dokhon dökhu, ke tha tavat eang: anyin a ie at ae khana he ka owisa ka lakem eang ae gan? 11 Haba ban je lap anyin lakamen. 3 Ke haba ogânâ, me he ka kot je iwahnaihmiöny möu, Solomona me ûkhacaköu hia, ödrin e tha ke u je ca sumâtâ minya he ka möt beû: he ka hnyi dok ae görany hnyi Gibeona; ke u je sumâtâ he ka metâ me wâhmaanyin a eling uma ûkhacaköu umen Khong, khmeto, m' u me owisa ka lakeik a hnyat oge me otilö u he ka than hon: 12 awe. adre ma ham köu metâ me wâkmakhmeto; ke oge me he ka ham köu omjeû, me ta ûnyi, me hna ogânâ ae ca hu helâe je than a bân, ke ame ca he ka helâe hwabam. 13 Ke haba Solomona ame he Jerusalema ai ûheny hnyi dok ae görany hnyi Gibeona, hnyi hnyimakan uma ûkhacaköu ; ke e ame musi hnyi Isaraela.

14 Ke Solomona ame ûkhacaköuâ je kariota, me tavat tabö hors: ke hu gan wan thauzan ke foa haded anyin je kariota, ke twelv thauzan tavat tabö hors, wale e ame ip ödrin hnyi je tauniny je kariota, me e unyin than hnyi Jerusalema. 15 Ke haba than ame osehia sileva me gol hnyi Jerusalema helâ me je veto, me je arasi helâ me je sukamore hnyi hnyigöulen bucen. 16 Ke haba je hors hale Solomona me adre hom ûheny Aigupito; ke haba tavat ûcû Iehova Khong lö, ö u ohmâ ju hwâm hofuc anyin than, me ödrin e kap je deö hors ge kö cica Davita: anyin a u je otilö nya he hwaban. 17 Ke ödrine hom me hom ûheny ka than hon tavat ae se helâ me sesâiny Aigupito kariota hwaban sileva a siks haded

II. MAN ÛLABAINY JE THAN 2, 3.

kâu je thaniny at Heth me Suria.

HNYIMAKAN 2.

káu, me he ka leû utö ae bo so hnyi hnyimakan, me hnân hobi kâu bala thibut areto ka hom Jerusalema ai. hnân omanenâ me je hudiny leû hnyi je hnyomakatu me sahac, hnyi je sabath, me je tehi ae teb ûnyi, me je bijeû adre thu anyi Iehova Khonguhmun. Wale hna otilâ ka at Isaraela nyiele balua. 5 Ke e gan hmâ uma oge me op, anyin ae beönua Iehova at ae khana he ka op uma hobi kâu, anyin ae ca ûcû kâu drany me draniny ta je drany! ke iny ia, me inye he ka op uma hobi kâu, ke so bi he ka leû utö ae bo so thibi hnyi hnyimakan? 7 Walang ang kuna thö könya at ae meta he ka huliwan hlit, me dra vec, me udrudrâ, me at ae

je sekel, ke wan haded ke fifte je sekel drany, at a ham nokon ae metâ kö Davita hwaban hors: me ödrin e hom helâe hobi than, at wâhmakhmeto, me wâ ûnykûme, me me op uma hobi kö Iehova, me uma hobi kâu dokhon dökhu. 13 Ke walang ang oge me kunâ ke at a aten cica Hirama, at ae metâ, me wâhmakhmeto, 14 nokon 🖊 E haba Solomona ame ûnykûme he ka l momo Dana, ke at Turo kamen, at ae khana op uma hobi kâu iö Iehova, me ke he ka huliwan gol, me sileva, me bras, me uma hnân dokhon dökhu. 2 Ke Solomona fao, me veto, me utö, me udrudrâ hlit, me ame aû tavat a ödrin sevente thauzan tavat udrudrâ, me lino ae ûhnyûkong nân, me sukhöùnâ, ke eite thauzan tavat si utö hnyi dra vec; me he ka khavi hnalimen, me je bucen, ke theri thauzan ke siks haded ûnvkûme wia ta je ûnvi adre me hna kâu: tavat tu' ödrin. 3 Ke haba Solomona ame me ame he ka tha e me lakem ae metâ, me ùkhûnöng kö Hirama thaniny Turo, he ka hnyat ae metâ lakei Davita than a kamâm. ha, ka habe, U me he ka ânyâ könya, helâ 15 Ke walang ang tuhök lö, e so u ma me hnâm hna ânyâ kö cica Davita, me kunâ jem ka lathnyabaem hwit, me bale, kunâ kâu je arasi hnân op umen uma hnân me wakaco, me waina, waleji u je ha: laba hnyin. 4 Wâ bi, inya oge me op uma 16 ke öhmun e he ka si utö hnyi Lebanona hobi kâu iö Iehova Khonguk, he ka okabâ hoton wem: k' öhmun e he ka mâtâ eû hnyi köiö Jopa ai köu bi; ke u me he ka hom Jerusalema ai. 17 Ke Solomona ame aû ta je atkanyua hia hnyi hnyei Isaraela, hwaban hna öû ödrin ga Davita a kamen; k' adre ō ödrin a wan haded ke fifte theri thauzan siks haded tavat. 18 Ke ame otilâ sevente thauzan gadrin he ka sukhöûnö ûnyi, ke eite thauzan he ka si Khonguhmun hon ta je khong. 6 Ke ie utö hnyi je bucen, ke theri thauzan ke siks haded he ka musö tavat huliwa.

HNYIMAKAN 3.

ME haba Solomona ame hwân he ka op uma umö Iehova hnyi Jerusagol me sileva, me bras, me fao, me udrudrâ lema hnyi bucen Moria, waleji a manen hnyin Iehova kö Davita a kamen, wale e khana he ka khavi hnalimen, he ka tha e ame penapena hnyi dok ame kû Davita me tavat ae metá eang unyik hnyi Juda hnyi hna huje hwit anyi Aruna at Jebusi. me Jerusalema, waleji a penapena ga cica 2 Ke e ame hwân he ka op uma hnyi bong Davita. 8 Kuna minya ju könya je ûö a loiny tehi a loiny, hnyi huna a vakiny arasi, me köp, me alemuga, ûheny Leba- anyin musi. 3 Ke walang hnö Solomona nona; ke wa bi ame he ka tha he lathnya- hna bi taben, me me op uma umen Khong. baik me lathnyabaem, 9 wale he ka pena- Haba ibeûen hoton tulut a bân, sikste je pena hobi könya je utö ae se: anyin ae ti kubit, ke haba ùlaûen, twente je kugan hmâ uma oge me he ka op. 10 Ke bit, 4 Ke haba poretiko hnyi hnyimakan wà bị, oge me he ka ham ka lathnyabaem uma, e tha ûcû ibeûen me ûlauen uma, a hnyat si utö je tulut hwit adre kokot a twente je kubit, ke ibeûen göranyai, wan twente thauzan, ke twente thauzan je tulut haded me twente: ke e ame tube hnyin ge bali, ke twente thauzan je bath waina, ke gol ae so. 5 Ke e ame bi esö ethö hon twente thauzan je bath wakaco. 11 Me uma ae gan ge köp, me tube ge gol ae so, haba Hirama than Turo ame thu hnyi tusi me op hon je pama me je cen. 6 Ke e ame a kuna kö Solomona, ka habe, Anyin a omeca uma ge je veto ae ûnyi hnathu me Ichova ame betenge ge lakeiny, me ame me hmanenang: ke haba gol, me goliny otilo u he ka tuhodrin. 12 Haingo Hirama Parevaima. 7 E ame tube goliny minya minya, ka habe, E so adre me ole kö Iehova, ka h

Digitized by Google

e ame tube goliny je hnyeule ethö. 10 Ke diny leû: ke haba taben köiö, me, hnan e ame ânyâ hnyi hnyin uma ae ti kap li sûen tavat bihut. kerubi adre theâtâ, ke ödrin e tubi ödru ge taben lamepa gol a ten hoton tulut adre kerubi twente je kubit: faiv kubit ke hnyi metâ, ke thabûng hnyi me. 8 Ke labenyin, ame kâlâ baten uma; ke faiv e ame ânyâ minya je laulau a ten, k' ame kubit minya ke labenyin ame kâlâ labenyin ip hnyin uma kap, thabûng hnyi ke keike kerubi. 12 Ke haba labenyin ke kerubi hen metâ, ke ke thabung huyi ke keihen faiv kubit, ame kâlâ baten uma ; ke haba me. Ke e ame ânyâ je kaia gol a wan ke labenyin faiv kubit minya ame kâlâ la- haded. 9 Ke haba khaca, e ame ânya benyin ke kerubi. 13 Adre lau je laben- hnyeuleny tavat bihut, me hnyeule ae gan, yin li kerubi eling ke ne o but twente je me je hlinginy hnyeule, me tube je hlinginy kubit: ke ödru me tot ge li cadru, me ge bras. 10 Ke haba taben köiö, e ame ip e hnyimaködru ka hnyi uma. 14 Ke e ame hnyi ke keihen metâ e deiö ke ka hnyi ânyâ singiny ae udrudrâ, me udrudrâ hlit, hwaiöu. 11 Ke haba Hirama ame ânyà je me dra vec, me lino ae ûhnyûkong nân, me öt, me je soi, me ta je kaia. Me haba Hiratibet je kerubi hnyin e. 15 Ke e ame ma ame umo ta je huliwa e ame ânyâ hobi ânyâ minya hnyi hnyimakan uma li hmolom kö Solomona than hnân hobi kâu uma ûsa thöte faiv kubit ibeûen göranyai, ke umen Khong: 12 waleling li hmolom me je haba li ovejien waletho hon li ban ûsa faiv ûnyi ae wathelaba, me li ovejien hon ban kubit. 16 Ke e ame ânyâ je cen hnyi li hmolom; me li boert hnân tube li ûnyi umen hofuc, me ip hnyi ban li hmolom; ke ae wathelaba anyin li ovejien walethö hnyi e ame ânyâ je wan rimona a wan haded, i hon ban li hmolom; 13 ke foa haded je me ip hon je cen. 17 Ke e ame otilâ li wan rimona hobi kâu li boert ; ke lo li de hmolom hnyi hnyimakan uma, khaca hnyi wan rimona hobi kâu ke boert, hnân tube ke keihen metâ, ke khaca hnyi ke keihen li ûnyi ae wathelaba anyin li ovejien eth me; me hwenyi ien khaca hnyi ke keihen hon ban li hmolom. 14 K' ame ânyâ minya metâ Jakina, ke ien khaca hnyi ke keihen je taben, k' ame ânyâ minya je taben sou me, Boaza.

HNYIMAKAN 4.

E e ame ânyâ ke taben hut bras minya a twente je kubit ibeûen, ke twente je kubit ûlauen, ke ten kubit 17 Ame okoiâ e hnen than hnvi dok ae ibeûen göranyai. 2 Ke e ame ânyâ minya taben köiö adre oköiâ a ten kubit ûnyi wale wanben Sukotha me Zaretana. 18 Ke hnyi ke baten ka hnyi ke baten, ke wathelaba, ke faiv kubit ibeûen göranyai ; ke eling ae ti se hia : ke adre me ca wâ bi thöte kubit tulutiny igigilö. 3 Ke eû hmelen adre me theâtâ je bolok adre wadrâ ame ânyâ ta je ûnyi wale eiö hnyin uma igigilö, hnyi ten kubit, igigilö taben köiö. Adre me ânyâ je bolok hnyi li deö hnyi me je laulau taben je areto hnân omanenâ; ûen adre okoiâ. 4 K' adre bi taben e hon 20 me je taben lamepa me je lamepainy, je bolok a twelv, kun ame tot me hnyimakan ka hnyi hwadrö, kun ame hnyimakan jio, kun ame hnyimakan ka hnyi hwaiöu, kun ame hnyimakan deiö: k'ame tab' ödrin gol ae so; 22 me je uthesiûn, me je kaia. taben köiö, k' ödrin e iobinyköu eû hmelen. me je spun, me je taben meic, gol as so: 5 Ke khaca hnyam ûhakiny; k' adre ânyâ ke haba hwanumen uma, je hlinginy eiö

kerubi hnyi baten uma. 8 Ke e ame ânyâ! baten helâ me baten kaia, helâ me obeuma ae ti kap; haba ibeûen e ûcû me dila: e khana he ka hu hnyin kun ta ûlauen uma, twente je kubit, ke haba ûla- thauzan bath. 6 Ke e ame ânyâ je taben ûen twente je kubit: ke e ame tube ge gol soû a ten, k' ame ip thabûng hnyi metá, ae so ke ne o but siks haded je talan. 9 Ke ke thabung hnyi me, hnân soû hnyin haba ihmakiny je fao fifte je sekel gol. Ke k' adre me hneû eling je ûnyi hnân hu 7 Ke ame ânyâ je 11 Ke haba ibeûen je labenyin li ha, k' ame ip eiö hnyin uma kap, thabung hon je taben; 15 me khaca taben köiö ke twelv ta bolok eû hmelen. 16 Ke habe je öt, me je soi, me je bâletiny utiö, me je omjehen hia, wale ame ânyâ Hirama a kamen hobi kö Solomona than, hnân hobi kâu uma umö Iehova ge bras ae hadröngöc. tha hon hnyi Joridano, hnyi kânâ ae kece haba Solomona ame ânyâ ta je ûnyi hia ihmakiny bras. 19 Ke haba Solomona umen Khong, me taben hut minya a gol, me me möt hoton tulut hnyi hnyimakan umen hofuc, gol ae so; 21 me je vongon ûö, me je lamepa, me je akofi, gol, wale

II. MAN ÛLABAINY JE THAN 5, 6.

giny uma, wale uma kap, gol.

HNYIMAKAN 5.

niny uma umen Khong.

2 Haba Solomona ame ûkhacaköuâ wahingatiny Isaraela, me je ban hia anyin je tribu, kamen ae beönua ge lakon Isaraela, tang, ke haba li kerubi ödru me tube Iehova, Khongu Isaraela. me Jeduthun, me je lakudrin, me je liame- wale e ame ânyâ me lakon Isaraela.

hnyin hobi kâû dok ae ti kap, me je hlin- helâ me khaca thibi hofuc he ka ogânâ me ole kö Iehova; ke ödrin e fuc göranyai ge je trutru me simebalo me je ûnyi khumong' me oganö Iehova, me ha, ka habe, Anyin ae so e, anyin a nyiele balua anyin ibeten-K E helâe adre umo ta je huliwa a ânyâ giö; me haba hnyi ûen eling ame unöngötö Solomona hobi kân uma umii la Solomona hobi kâu uma umö Ie- uma ge ulâ, wale uma umö Iehova, 14 me Me Solomona ame odilâ thö je ûnyi me ca khana bi tavat bihut he ka tot me a okabâ Davita a kamen; wale sileva me ânyâ hudrudrin, can ûlâ : anyin a unöngötö gol me je unyi hia, me ip hnyi uma omje- uma umen Khong ge hmanenangi Iehova.

HNYIMAKAN 6.

M E haba Solomona ame ha, ka habe, A hia but ha Iehova a g' ame he ka Jerusalema ai, he ka hom tangen ûhihiny-ka hom Iehova ûn g'ame he ka ka anyi Iehova ûn gi hnyi taun anyi Davita, laba hnyi menekholom. 2 Ke oge me hia 3 Ke ame ûkhacaköu thö but op uma hnân hnyabam, a dok u me he tavat Isaraela hia ka than hnyi bijeû, wale ka laba hnyin nyiele balua. 3 Me haba hnyi tehi a seveniny. 4 Ke ame o but than ame hwiö me hahnahicâ ûkhacaköu wahingatiny Isaraela hia, me at Levi ödrin hia anyin Isaraela: k' ame todro ûkhacaevadren tang. 5 Ke ödrin e hom tang me köu anyin Isaraela hia. 4 Me e ame ha, ka uma hnân ûkhacaköu, me ta je ûnyi ae kap habe, Ole kö Iehova, Khongu Isaraela, at hia hnyi uma hnân ûkhacaköu; wale je ame fuc ge hnyimen kö cica Davita, me inyi a hom tavat bihut a at Levi. 6 Ke ohwâdâ ge li hnyamen, ke haingen, ka haba Solomona than, me ûkhacaköu hia habe, 5 Hwân huyi bong oge me hom anyin Isaraela, tavat adre tha ûkhacaköu lakeik ûhedrin Aigupito, me oge me ca kau hnyi hnyimakan tang, me, ödrin e ûca ke taun hnyi je tribu Isaraela hia, he hudo je mamoe me bolok a ca hnân aû ka op uma hnyin, me me laba eling iök ; ke useiny anyin ae se hia. 7 Ke haba tavat oge me ca ûca ke at me me tuhan lakeik bihat ödrin e hom tangen ûhihinyköu anyi Isaraela: 6 ke oge me ûca Jerusalema, lehova ka hnyi hnen, ka hnyi umen hofuc m' adre me ip eling iök; ke oge me ûcö hnyi hnyin uma, wale dok ae ti kap, eû Davita he ka musi hon lakeik a Isaraela. hmelen je labenyin li kerubi. 8 Anyin a 7 Ke e hu eû hnyi hnyeku cica Davita li kerubi ödru me lau li labenyidru hon weny he ka op uma hnân hobi kâu iö 8 Ke haba ethö tang me li venyâiny. 9 Ke ame beû Iehova ame ha kö cica Davita, ka habe, li venyâ me me manen li hnyiban li venyâ Anyin a eû hnyi hnyekom he ka op uma hnyi tang cicö umen hofuc, ke ca manen bi hobi kâu iök, me so hnâm hna hnyok: 9 ke eu. Ke ka eling ke ne o but hnyi bong so bi, u me ca he ka op uma, ke hamen ang. 10 Ke ba ûnyi hnyin tang ke li veto nokom bi at ame he ka o ûnyi gam, e bi 'hibi ae lau waleji a ip Mose hnyin hnyi ame he ka op uma hobi kâu iök. 10 Ke Horeba, waleji hnyi ûen Iehova ame ûhi-ta hia but Iehova ohwâdâ hwan hofuc a ha; hinyköu me lakon Isaraela, hnyi ûhedrin anyin a oge me o but hwabö cica Davita, Aigupito. 11 Ke ame didrut tavat bihut me tabâ theroniny Isaraela, helâ me hna ha inyi hnyi dok ae kap, (anyin adre me okabâ bânâ hnö Iehova, ke oge me hia but op tavat bihut hia ae ling, k' ödrin e ca huliwa uma hobi kâu iö Iehova, Khongu Isaraela. 24ga: 12 me at Levi minya hnyat khu- 11 Ke oge hia but ip eling tang, wale adre möng, ödrin hia, wale Asafa, me Heman, hitangen hnyin ûhihinyköu anyi Iehova,

keiny mödrin, adre khavâ mano lino, 12 Ke e ame tot cicë taben hut anyi k' ödrin e hom je simebalo, me je nabeli, Iehova, hnyi hnyimakan ûkhacaköu hia me je kitara hnyi ke keihen taben hut e|anyin Isaraela, me lau li hnyamen: 13 (ke deiö. ke tha ödrin me tavat bihut a wan a hia but Solomona ânyâ ke tap a bras, faiv baded ke twente ödrin e tûö trutru :) 13 ke kubit ibeûen, ke faiv kubit ûlauen, ke kun haba tavat tûö trutru me tavat khumöng, ta kubit göranyai, me ip e hnyi wanben me, helâ me at a khaca, he ka hai khumöng hnyeule; ke e ame tot hon, me cibouca

II. MAN ÛLABAINY JE THAN 6.

raela, me hai hnyi dranyai li hnyamen :) ka hic cico dok ang, me ha iâm, me hwio 14 ke e ame ha, ka habe, Iehova lö, Khon- ûnyi hnyi anyidrin monu, u ka oveci ödrin: gu Isaraela, e ba ke Khong ae ûcû möu, 27 awe, ö u löng ju hnyi drany, me hna ethö hnyi drany me eang hmeledrany; at hwakecin ae kong anyin lathnyabaem, me ame tuö ûhihinyköu me ibetengiö ka lath- lakem a Isaraela, u ka n' ödrin ge gethen nyabaem, tavat adre me vheno hnyi hnyi- ae so ködrin he ka vheno; me kunâ but we makâm me je hnyekudrin ae bekhöt: 15 at ka hnyi em hnyei, wale u je ham ka lakem ame tuö hobi kâu athnyabaem a cica Davita me me idrin. 28 Ke a ne hu hmiâ hnyi waleji ge hnâm hna ha bânâ kâu: eke, u hnyei, k' ame ne mok ae cap, k' ame ne ut, je fuc ge hnyimâm, me ohwâdâ ge hnya- me löhau, me wahamon, me ihmâ; k'ame ne mâm, helâ me hnyi bong ang. 16 Anyin theling ödrin iwahnaihmiöny mödrin hnyi a wale, Iehova lö, Khongu Isaraela, tuö hnyei adre me bi anyidrin je taun hnyin; thö hobi kâu athnyabaem a cica Davita ame ne ke je vec ame ne ke je mok; waleji u je ha bânâ kâu, ka habe, Ame ca 29 k' ame ne he ke at ka hic me sumâtâ, he ka ba hwabâm hnyi hnyimakök, he ka k' ame ne lakem hia a Isaraela, tavat adre tabâ theron hnyi Isaraela; ame ne he thibi me ve wâhmakhmeto vec me anyidrin lakom ka tuö dedrin je gethen, he ka vheno hmak, m'ödrin e hai li benyidrin cicö uma anyik hnanyibu helâ me hnâm hna hia but ang: 30 awe, ö u löng ju hnyi drany a vheno hnyi hnyimakök. 17 Ke walang hnyabam, me hna, me ham ka tavat hia ang, Iehova lö, Khongu Isaraela, e so adre thithö helâ me dedrin je gethen, ke u je me ohnatho hwâm hofuc, waleji u je ha ka wâhmakhmeto je hnyekudrin; (anyin a athnyabaem a Davita. 18 Ke hawa, e hake u ke thibi at ame wâhmakhmeto hnyehnathu ame he Khong ka tha laba me kon tavat;) 31 m' adre me ka outö u, me tavat eang hmeledrany? wâ bi, e ca ûcû vheno dem ta je gethen hnyi ta je bong hia köu drany me draniny ta je drany; ke ti bongon anyidrin möt hon kânâ, waleji u je ca ûcû köu uma ang oge hia but op! 19 Ke ham ka lakamöhmun. 32 Ke haba atkaso bi Iehova Khonguk lö, ö u wâ ju hic nyua a ca hanen bi lakem a Isaraela, ke e hijin athnyabaem me anyin sumat, me ka o ûnyi hnyei ae sâkâû ge iâm ae löng hwatenge me hic hijin athnyabaem gan, me hnyamâm ac hwege, me benyâm hnyi hnyimâkâm: 20 me me bwelâ but adre hai; ke ödrin ka o but me hic cico li emakâm cicö uma eang hnyi lany me uma ang; 33 awe, ö u löng ju ethö hnyi lit, wale cico dok waleji u je ha gan a drany wale hnyabam, me ânyâ helâ me ta hijin athnyabaem cico dok ang. 21 Ö u me me khana iâm ge ta je hnyei hia thithe long ju hic hijin athnyabaem me lakem a eang hmeledrany, me outö u helâ me hnen Isaraela, ödrin ka he ka hic cicö dok ang: lakem a Isaraela, me me khan' ödrin a g ela, me ohmetu ödrin ka hnyi hnyei waleji hnyi hnyei ödrin e laba hwenbâ hnyin, me

hnyi hnyimakan ûkhacaköu hia anyin Isa- hwakecidrin ae köng köu ; ke ödrin e ne he u je he ka ip iâm eling; me löng hic je hofuc hia ame hawo u hnyin atkanyua; eke, ö u löng ju hnyi hnyabam ethö hnyi adre hwenyi ien uma ang, wale oge ânya. drany; ke u ka löng ut, ö u hna but. ge iâm. 34 Ame ne he but lakem he ka 22 Ame ne monu ke at ka ke at bi, k' adre vat me je iwahnaihmiöny mödrin, hnyi je me kunâ e he ka khemanyin, ke ka o but gethen hia u me he ka kun' ödrin hnyin, me khemanyin cicö ânyâm taben hut hnyi ke ödrin e he ka hic köu cicö taun ang wale uma ang: 23 awe, ö u löng ju hnyi drany, u je ûca, me uma oge hia but op hobi kan me ânyâ, me owisa ka lathnyabaem, me bi iâm: 35 awe, ö u löng ju ethö hnyi dranv hwaban ka at ae kong, me oâ ka hnyi hon hijidrin hic me anyidrin sumat, me owisa ban hwakecin ae kong; me owisa ka at ae ködrin. 36 Ödrin e ne ânyâ hulö köu. wisa, me hna kâu hoton hwakecin ae wisa. (anyin ae ba at ame ca ânyâ monu,) me u 24 Ke adre me ne kot lakem a Isaraela me hmönyâm ködrin, me hu' ödrin ka je hnyi hnyimakan iwahnaihmiöny can anyi- iwahnaihmiöny, me adre me lili ödrin a je drin monu köu; k' ödrin e ne he ka hmetu hwenbâ ka hnyi ke hnyei ame ne sâkaŭ me ha iâm, me hic me khôû hnyi hnyimâ- ame ne hakekeny; 37 ke so bi ödrin e ne kâm hnyi uma ang: 25 awe, ö u löng ju ûnykûme hmetu hnyi hnyei ödrin e laba hnyi drany me hna konginy lakem a Isara- hwenbâ hnyin, me hwiö thö, me khöû köü u je ham ködrin me lakamödrin. 26 Ke ha, ka habe, Öhmun e hia but ânyâ hwakeadre me ne hlöng drany, me ba we, can cin ae kong, me hwali, me monu; 38 ödrin

laba hwenbâ hnyin, wale adre lili ödrin me hwenbâ ka hnyin, me hic cicö idrin hnyei, gen hwegiam: Iehova Khong lö, e so adre a lakeiny. me khavâ ge ûhömeli ânyâm tavat bihut,

HNYIMAKAN 7.

hudiny leû me je hut; ke ame unöngötö uma ge hmanenangi Iehova. 2 Ke ca ke ödrin e nom hnyikânâi ka hnyi dek veto, me khudrung, me ole kö Iehova, me ha, ka anyin ibetengiö. 4 Ke haba than me tavat hia ödrin e hudo je hut hnyi hnyimakö than me tavat hia ödrin e okabâ uma umen a ânyâ Solomona, me ca ûcû hnân ta je iök me oge me he ka degec ûnyi hnyi-

e ne hmetu köu ge hnyekudrin ae bekhöt hudiny leû, me je hudiny han, me pipime hanudrin ae bekhöt hnyi hnyei ödrin e khenya. 8 Ke haba hnyi ûen eling haba Solomona ame ânyâ bijeû hnyi seven ta bong, tha e me Isaraela hia, ûkhacaköu ae waleji u je ham ka lakamödrin, me taun u gan hmâ hmönyin, hwân hnyi homagöuleny je ûca, me uma wale o ge ânyâ hobi kâu Hamath ke ne o but wageweiny Aigupito. gan hmâ hmönyin, hwân hnyi homagöuleny iam: 39 awe, ö u löng ju hnyi drany, wale 9 Ke haba hnyi bong a citiny, me ödrin c hnyabam, hijidrin hic me hnödrin je hna anya ûkhacaköu ac ûnyi hnathu: ke ödrin sumat, me owisa ködrin; me hna monu e okabâ taben hut hnyi seven ta bong, me anvin lakem wale ödrin e monu köu. bijeû hnyi seven ta bong. 10 Ke haba 40 Walang ang, Khonguk lö, inya o ge me hnyi bong a twente theriny tehi a seveniny, sumato u, o u bwela ge li emâkâm, me teve- me, e ame kunâ tavat ka hnyi umodrin je hlöng ge li hnyikönyâm, hic adre hic hnyi uma mano, me senyin me hobâ hnyi je 41 Ke walang, Iehova Khong lö, hnyekudrin ge ta je so Iehova ame ânyâ todrö ka hnyi hnâm hna mokut, u me tan- hobi kö Davita, me Solomona, me Isaraela

11 Helâling Solomona ame umo uma umö me senyina hwakecin ae so anyam tavat ae Iehova, me uma umen than: ke haba ta je kap. 42 Iehova Khong lö, ca he ka wia ûnyi hia a o ka hnyi hnyeku Solomona he degecâ hnyimakan hnâm hna hû : ûnykûme ka ânyâ hnyi uma umö Iehova, me hnyi thö je ibetengiö anyi Davita a athnyabaem. Jumen uma, me e ame umo hnyi hnahic. 12 Ke Iehova ame manen kö Solomona hnyi ke hnyinghet, me ha kâu, ka habe, K'a um dö Solomona hic, me ame kölu ang hnân hobi könya bi ke hnân umen bi but meic ûnvi hnvi drang me an hot la O but meic ûnyi hnyi drany, me an hut. 13 Oge ne hlöng drany me me ba we, ke oge ne kunâ wahamon he ka an hnyei, ke oge ne kunâ mok ae cap ka lakhana bi tavat bihut he ka didrö ka hnyin keik; 14 ke e ka he lakeik, hnyat adre ip uma umö Iehova, anyin a unöngötö uma iök hudrin, ka oûhnyûkongu ödrin bi, me umö Iehova ge hmanenangi Iehova. 3 Ke hic, me elâm hnyimakök, me hmetu ûnyi haba lakon Isaraela hia ödrin e wâ meic hnyi dedrin je gethen ae kong; awe, oge ame kölu me hmanenangi Iehova hon uma ; me he ka löng hnyi drany, me hna anyidrin monu, me osoâ idrin hnyei. 15 Ke walang ang, oge me he ka bwela, me tevehlöng hic habe, Anyin ae so; anyin a nyiele balua adre me hijö hnyi dok eang. 16 Ke walang oge hia but ûca me okabâ uma ang, me me eling iök nyiele balua: ke ame he ka eling Iehova. 5 Ke Solomona than ame hudo li emakök me hnyekuk hnyi je bong hia ie bolok a twente tu thauzan, ke wan haded thibut. 17 Ke haba u, u je ne he ka he ke twente thauzan je mamoe. Me haba hnyi hnyimakök helâ me hna vheno hnö Davita a kâmâm, me ânyâ koton hnök hna Khong. 6 Ke haba tavat bihut ödrin e ve hûna köu, me tuö anyik je hnanyibu, me tot hnyi je hanymödrin; me tavat Levi me hnök je hna owisa; 18 awe, oge me he ka ta je ûnyi khumöng anyi Iehova, waleji a otethmâ theroniny dokhom dökhu, helâ me anya Davita than hnân ole kö Iehova, hnök hna ûhihinyköu me Davita a kâmâm, anvin a nviele balua anvin ibetengiö, waleji ka habe, Ame ca he ka ba hwabâm hnân hnyi ûen Davita ame ogânâ hnen ta je ûnyi musi hnyi Isaraela. 19 Ke öbun e ne eling: ke haba tavat bihut ödrin e tüö tru- hwiö me hna degecâ anyik je hnanyibu, me tra hnyi hnyimaködrin; k' ame tödrö at hnök je hna hûna wale oge ip hnyi hnyi-Isaraela hia. 7 Ke Solomona ame okabâ maköbun, me he me bi athnyaba ka ke je wanben hnyeule wale hnyi hnyimakan uma khong, me khudrung ködrin: 20 me oge umo Iehova; anyin a e ame hudo je hudiny me he bi nya ka oc degeci odrin ûnyi hnyi leû hnyi dok e. me pipikhenyainy je hudiny ik hnyei wale oge ham ködrin; ke haba ole: anyin a haba taben hut a bras, wale uma ang wale o ge hia but okabâ hobi kâu

makök, me oge me he ka wia e hnân ûhöûcû; kö Iehova hon taben hut anyi Iehova, wale me hluma hnyi ta je hnyei hia. 21 Ke e ame ânyâ cicö poretiko, 13 k' ame bi hahaba uma eang ae beû görany ai, ame he nymen adre me thu hnyi ke bong me ke ka hnân láiâ ka tavat adre me he, me ha, bong, k' ame hudo hoton hnanyibu anyi ka habe, Anyin a ieû Iehova ame ânyâ Mose, hnyi je sabath, me je tehi a teb ûnyi, helâe ka hnyei ang me uma eang? 22 Ke me hnyi je bijeû adre me thu, wale kun hnyi adre me he ka thu, ka habe, Can ödrin e huna, wale bijeûiny areto adre me ca levena, hna degeci Iehova Khongon je lakamödrin, at ame hum ödrin ûnyi hnyi hnyei Aigupito, me hom ke je khong bi, me khudrung ködrin, me bi athnyaba ködrin: anyin a wale e ame oâ ködrin ta je ûnyi eang ae kong.

HNYIMAKAN 8.

K A um dö je huna a twente, wale hnö Solomona hna op uma umö Iehova hnyin, me umen bi uma, 2 me haba je taun a hia but ham hnö Hiram kö Solomona, me' pena anyin ta je huliwa ke ne o but hnyi Solomona ame up ödrin me olabā lakon bong adre me bi taben hnyin uma umö Isaraela hnyin.

3 Ke haba Solomona ame he Hamathe- uma umö Iehova helâe. zoba ai, me hom ûhnyûkongo. 4 Me e ame 17 Ke haba Solomon op Tademora hnyi hnyebuba, me je taun gibera ai, me Eloth ai, hnyi hobat köiöinv hia hnân ip omjeû, waleji e ame otilâ hnyi hnyei Edoma. 18 Ke haba Hirama ame Hamath. 5 Ke e ame op Bethe-horona kunâ kâu je hu a deny lathnyabainy, me ethö, me Bethe-horona eû, li taun adre up lathnyabainy a hnyat wâhmakhmeto köiö; haginy, me je hak veto, me je homagöule, k' ödrin e tha he me lathnyabai Solomona me je ohmâiny; 6 me Baalath, me je taun Ofira ai, me hom gol ûheny e a foa haded hnân ip omjeû anyi Solomona, me je taun ke fifte je talan, me hom e kö Solomona hobi kâu je kariota, me je tauniny anyin than. tavat tabo hors, me je ûnyi hia ame we Solomona he ka op hnyi Jerusalema, me Lebanona, me je ke keihen hia hnyei e ame oâ tang tangö Iehova kâu.

me bijeûiny je wik, me bijeûiny uma hunuma. 14 Ke e ame hûna hoton hna otila ga Davita a kamen je deö hanymen tavat bihut, me at Levi ka je hanymödrin, he ka ogânâ, me huliwa hnyi hnyimakan tavat bi hut hoton huliwa hnyi ke bong me ke bong: me tavat tuö hwanuma hoton je dö hnyi je homagöule: anyin a hia but hûna helâe Davita aten Khong. 15 K' ödrin e ca ohavâ hnanyibu anyin than ka tavat bi hut, me at Levi, ge ta je ûnyi hia, me ta je omjeû. 16 Ke a hia but Solomona pena-Iehova, ke ne o but a um dö. K' adre umo

17 Ke haba Solomona ame he Eziona-

HNYIMAKAN 9.

musi hnyin. 7 Ke haba tavat hia a kolon a at Heth, me Amora, me Perizi, me Hivi, X anyi Solomona, me e ame o ka cubic me Jebusi, wale a ca at Isaraela; 8 ke Solomona ge ta je hofuc hnei ae hmak hnyi lakudrin a je wan hwabödrin hnyi hnyei, Jerusalema, tha e me bunyen ae se hia, me waleji a ca ohia hnen lakon Isaraela, me je kamela ödrin e hijen je utö ae bo so, me haba Solomona ame wia keihen gadrin he gol ae gan, me je veto ae ûnyi hnathu: k' ka bi athnyaba, ke ne o but hnyi bong ang. ame o but momo kö Solomona me e ame 9 Haba Solomona ame ca kunâ lakon Isa- ûhnenamö mē ge ta je ûnyi hia eû hnyi raela he ka bi athnyaba hnyi anyin huliwa; hnyekon. 2 Ke haba Solomona ame omake ödrin tavat vat, me je taben ae beönua, nenâ ka momo anyin ta je hofuc hia : e ba me taben anyin je kariota, me tavat tabö ke ûnyi adre ikhâlâ kö Solomona wale a ca 10 Wale je taben ae beönua unyi omanenâ ka momo. 3 Ke a hia but momo Solomona than, ödrin tu haded ke fifte, than Sheba wâ metâ anyi Solomona, me hnyat musö tavat. 11 Ke haba Solomona uma e ame op, 4 me jeû hon anyin laulau. ame hom but momo nöku Farao ûnyi hnyi me ûlabainy lathnyabainy, me ûtilen hnyat taun anyi Davita ka hnyi uma e ame op huliwa kâu, me je khaûödrin; me tavat hobi kâu: anyin a haingen, ka habe, Ame hok utkaia hnân belen, me khaûödrin; me ca he öiök ka laba hnyi uma umö Davita gethen ame ölö ka hnyi uma umö Iehova: than Isaraela, anyin ae kap je dok adre me me ame gâ ön momo. 5 Me haba momo ame ha ka than, ka habe, E hnathu úthu-12 Ke haba Solomona ame hudo je hut metu oge löng hnyi ik hnyei ge hnâm hna

ânyâ, me ânyâm metâ. 6 Ke so bi oge ca | hon je utöiny je wacûat a siks: e ba ûnyi thnyabai Solomona, tavat adre hom gol üheny Ofira, ödrin e hom je ûö alemuga me je veto ae ûnyi hnathu. 11 Ke haba than ame huliwan je ûö alemuga hnân gethen he ka ölö ka hnyi uma umö Iehova, me uma umen than, me hnân je kitara me je nabeli hobi kâu tavat khumöng: ke adre ca wâ ehac a helâe hnyi hnyei Juda. 12 Ke haba Solomona than ame ham ka momo than Sheba ta je ûnyi hia ae weny, e ame sumata, ca ha bi hnen momo hna hom ka than. Me haba momo ame hwiö thö me he ka hnyi iny hnyei, tha e me lathnya-

13 Haba ihmakiny gol adre me hom kö Solomona hnyi huna a khaca, me, siks haded ke sikste siks je talan gol; 14 me gol minya a hom hnen tavat ûcû, me tavat ůců tot: ke haba je than Arabia me latuhan hnyei ödrin e hom gol me sileva kö Solomona. 15 Ke Solomona than ame ânyâ je ûnyi adre vakha a gol adre me kokot a bec a khaca me theri haded sekel: k' ame nokon hwaban. ip hnyin uma utöiny Lebanona hnen than. 17 Ke haba than ame ânyâ ke theron ae gan a nyon elefan, me tube ge gol ae so. 18 Ke e hu wacûat hnân ölö ka hnyi theron siks je utöiny wacûat, me taben can a gol adre me ohmâ ka hnyi theron, ke e hu ci hnyi li ke keihen hnyi hna lap, ke lo li twelv je liona eling hnyi lo li ke keihen Solomona than) me haba Jeroboama ame o

kap hnödrin je hna ha, ke ne o but oge me adre ânyâ helâe hnyi je dökhu hia thithö. o me wâ ge li emakök: ke wâ bi adre ca 20 Ke haba je kaia hnân ic anyi Solomona hia but thumetu nya hafiny ânyâm metâ: than, me gol, ke ta je kaiainy uma utöiny u beönua hon metâ oge me löng. 7 E hna- Lebanona, me, gol ae so hia: ke adre me hic tavat unyâm, me hnahic lathnyabaem, ca oûnyihnatho sileva hnyi ûö Solomona. tavat adre me utitilen hnyi hnyimâkâm 21 Anyin e hu ta je hu hon than ame labö hnyi je bong, me löng ânyâm metâ. 8 Ole he Tasesa ai me lathnyabai Hirama: k'ame kö Iehova a Khongom, at ame senyin gam labö khöp je huiny Tasesa hnyi obiny je he ka olabo u hon anyin theron, he ka than huna a kun, me hom gol, me sileva, me hobi kö Iehova a Khongom: anyin a Kho- nyon elefan, me je cako, me je pikâk. ngom ame betenge ge at Isaraela he ka 22 Ke beönua Solomona than hon je than otethm' ödrin nyiele balua, anyin a wale e hia eang hmeledrany hnyi omjeû me metâ. ame otilö u he ka than hudrin, he ka ânyâ 23 K' ame elöm Solomona ge ta je than wisa, me ûnyi ae ûcû. 9 Me haba momo hia eang hmelen he ka löng anyin metâ ame ham ka than gol a wan haded ke wale a ip Khong eû hnyi hnyekon. 24 Ke twente je talan, me je utö ae bo so ae ti jödrin e ve hom anyidrin je bwihlany, a je gan, me je veto ae ûnyi hnathu: ke ba kaia sileva, me je kaia gol, me je ûkhaû, hmetu uto ae bo so helâ me hnen momo me je ûnyi hnân vat, me uto ae bo so, me than Sheba hna ham kö Solomona than. je hors, me je miul, adre me fatâ hnyi ke 10 Ke haba lathnyabai Hirama, me la-huna me ke huna. 25 Ke hu ga Solomona je hors, me je miul, adre me fatâ hnyi ke foa thauzan je hnyeuleny je horse me je kariota, ke twelv thauzan tavat tabö horse, wale e ame ip hnyi je tauniny kariota, me keihen unyin than hnyi Jerusalema. 26 Ke e ame musi hon ta je than hia thithö hwân hnyi Wagewe ke ne o but hnyi hnyei iny at Filisiti, me ke ne o but hnyi hnyigöulen Aigupito. 27 Ke haba than ame osehia sileva hnyi Jerusalema me me helâ me je veto, k' ame osehia minya je ûö arasi me me helâ me je sukamore hnyi je hnyei ae hnyikânâi. 28 K' adre me hom kö Solomona je hors ûheny Aigupito me ta je hnyei hia.

29 Ke haba kolon je hna ânyâ hnö Solomona a bân me biliny, hawa, adre ca sihnalimen hnyi tusi anyi Nathana perofeta, me hnyi hna perofeta hnö Ahia at Silo, me hnyi hna omanenâ kö Ido at wâ ga Jeroboama nöku Nebata? 30 Ke haba Solomona ame musi hnyi Jerusalema hon at Isaraela hia fâte je huna. 31 Ke Solotu haded: haba khaca ûnyi adre vakha, me mona ame tha mokut ut me lakamen, me siks haded je sekel gol adre kokot. 16 Me¦adre me konâm e hnyi taun anyi Davita a theri haded je bec gol adre kokot; haba kamen: ke ame than biju Reoboama a

HNYIMAKAN 10.

K E Reoboama ame he Sekema ai: anyin ame o but hnyi Sekema Isaraela hia ame o but hnyi Sekema Isaraela hia he ka otilâ e ka than. 2 K' a löng ut e Jeroboama nöku Nebata, (anyin a e hnyi liona ame tot hnyi li ci. 19 K' ame tot Aigupito waleji e ame kec ka hnyin ga

II. MAN ÛLABAINY JE THAN 11.

hmetu ûheny Aigupito. ûkhûnöng me hawâ e; ke haba Jeroboama me ame thu tavat ka than me ha, ka habe, ame tha o me at Isaraela hia, me ödrin e Ewa ke keihöhmun unyi Davita? ke ba ha kö Reoboama, ka habe, 4 Haba kâmâm jekhöûhmun unyin nöku Jese: Isaraela lö ame ohmâkâ ûnyi hnân ûhûkâlâköuâ hu-vese th' öbun ka hnyi umöbun je uma mun: ke walang ang, e so u me he ka mano: Davita lö, wâ biju ânyâm lap. Me ohâhâ huliwa anyin kâmâm ae vec, me ûnyi ame vese thö Isaraela hia ka hnyi umödrin hnân ûhûkâlâköuâ ae hmak e ame ip huh- je uma mano. 17 Ke haba je lakon Isamun, me öhmun e he ka bi athnyabaem. raela hnyat adre me labā je tauniny Juda, 5 Haba e ame ha ködrin, ka habe, Hmetu me, ame musi ködrin Reoboama. 18 Ke thö könya hwaban kun ta bong. Me ame haba Reoboama ame kunö Hadorama at vese thö tavat. 6 Haba Reoboama ame ame o fat; ke haba lakon Isaraela ödrin e ûhnenamö me je hingat, tavat adre me tot lûâ ge veto me ame mokcu. Ke haba hnyi bnyimakö Solomona a kamen ke tiga Rehoboama ame ie he logot me ölö ka hnyi möt, me ha, ka habe, Ie hofuc öbun e ûny- anyin kariota he ka kec Jerusalema ai. kûme he ka thu ka tavat ang? 7 Ke hain- 19 Waleling me adre me degec lap anyi gödrin kâu, ka habe, U je ne he ka menyik Davita ke ne o but hnyi bong ang. ka tavat ang, me osenyini ödrin, me ha ködrin je hofuc ae so, ödrin e ne ka bi athnyabaem hnyi je bong hia thibut. Ke e ame degec hofuc hwan wahingat Ke a o but Reoboama hnyi Jerusalema, ödrin e ûhnenamö, me e ame ûhnenamö me me e ame ûkhacaköuâ lap anyi Juda je hidröu tavat a tha dö mē, ödrin e tot me Beniamina, ödrin wan haded ke eite hnyi hnyimakan. 9 Ke haingen ködrin, thauzan tavat adre ûca, a tavat vat, he ka ka habe, Ieû anyibun ûhnenamö, m' adre vat me Isaraela, he ka ohmeto dökhu kö me he ka thu ka tavat ang, ödrin e fuc Reoboama. 2 Ke ame o but hofuc ho könya, ka habe, Ohâhâ thö ûnvi hnân ûhû- Jehova kö Semaia aten Khong, ame ha, kâlâköuâ waleji a ip kâmâm huhmun? 10 ka habe, 3 Ha thö kö Reoboama, nöku ame fuc ködrin hoton hofuc hwan wahidröu je jeû, me wakaco me waina.

3 Me ödrin e Isaraela hia a g'ame ca löng ködrin than.

HNYIMAKAN 11.

Me ame ha kâu je hidröu tavat a tha dö Solomona, than Juda, me ka at Isaraela mē, ka habe, Walang hofuc u me he ka ha hia hnyi Juda me Beniamina, ka habe, ka tavat ang, ödrin e fuc köu, ka habe, 4 Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Haba kâmâm ame ohmâkâ ûnyi hnân ûhû- Öbun e ca he ka he, k' öbun e ca he ka vat me kâlâköuâ huhmun, ke u me he ka ohâhâ e je liamekeiny m' öbun: ve hmetu ju öbun huhmun; walang u me he ka ha ködrin, ka ka hnyi umöbun je uma; anyin a ûnyi habe, Haba bakevicik ame he ka hake hon gak ûnyi ang. Me ödrin e löng hofuc ho hnyi cica. 11 Haba cica ame ip hubun Iehova, me hmetu me ca he ka vat me ûnyi hnân ûhûkâlâköuâ ae hmak, ke oge Jeroboama. 5 Ke haba Reoboama ame me he bi nya ka bi hanen e hubun : haba laba hnyi Jerusalema, me op je taun tue cica ame kuc öbun ge je osö, ke oge me he hnyi Juda. 6 E ame op Bethe-leema, me bi nya ka kuc öbun ge je sekopio. 12 Ke Etama, me Tekoa, 7 me Bethe-zur, me Soko, haba Jeroboama me tavat hia ödrin e o kö me Adulama, 8 me Gatha, me Maresa, me Reoboama hnyi bong a kuniny, helâ me Zif, 9 me Adoraima, me Lakisa, me Azeka, hna ha ge than, ka habe, Hmetu thö könya, 10 me Zorea, me Ajalona, me Heberona, hnyi bong a kuniny. 13 Me haba than wale hnyi Juda me Beniamina, je taun ame thu hwegia ködrin; ke haba Reoboama adre up haginy. 11 Ke e ame ohwegia je ame degec hofuc hwan wahingat, 14 k' hnabâ, ma ip hnyin je taben, me ûkhöùnà me ha, ka habe, Haba cica ame ohmâkâ ame ve ip je bec me je ö hnyi je taun hia, ûnyi hnân ûhûkâlâköuâ hubun, ke oge me me ti ohwegia. Ke tha hien mē Juda me he bi nya ka bi hanen kâe: haba cica ame Beniamina. 13 Ke haba tavat bihut me kuc öbun ge je osö, ke oge me he bi nya at Levi a e hnyi Isaraela hia ödrin e ukhaka kuc öbun ge je sekopio. 15 Ke ame ca caköu kâu ûnyi hnyi ta je ke keihen idrin löng bi than ka tavat; anyin a ûnyi ge hnyei. 14 Anyin a haba at Levi ödrin e Khong, me me he Iehova ka ohwada hwan kec hota je hnyabadrin igigilo je taun, me hofuc waleji e ame ha kö Jeroboama nöku je idrin, me he Juda ai me Jerusalema: Nebata deny Ahia at Silo. 16 Ke a wâ but anyin a Jeroboama me je lakon ödrin e ob'

15 ke e bi ame ka otilâ je at bihut hobi kàu je dok ae görany, me je got baga, me li lakon kau e ame hia but ânyâ. 16 Ke hwabödrin dö, ûnyi hnyi je tribu Isaraela elöm Jehova Khongon at Isaraela, ödrin e he Jerusalema ai he ka bi hut kö Iehova Khongon lakamödrin. 17 Ke ödrin e otethmâ dökhu hnyi Juda, me otethmö Reoboama nöku Solomona ke ne o but hnyi kun ta huna: anyin a ödrin e vheno gethen de Davita me Solomona ke ne o but hnyi kun ta huna. 18 Ke haba Reoboama ame hum Maalatha nöku Jeremoth, nöku Davita, me Abihaila nöku Eliaba nöku Jese; 19 wale at a hnokoâ je lakon baga a kun; a Jeuso, me Semaria, me Zaham. jia Abia, me Atai, me Ziza, me Selomith 21 Ke Reoboama ame betenge ga Maaka momo nöku Abasoloma hon je laâiân hia, me anyin je momo: (anyin a ödrin eitin hnyi je ûen ame didrö than ka hnyi uma laaian, me sikste anyin je momo, ke twente eit lakon je baga, me sikste je in.) 22 Ke haba Reoboama ame otilö Abia nöku Maaka hoân taben, me me musö je liamekeiny mē: anyin a e ame ûnykûme he ka otilâ e hnân than. 23 Ke e ame metâ me khenâ je lakon hia ka hnyi je ke keihen hia hnyei Juda me Beniamina, ka hnyi je taun adre up haginy: ke e ame ham ködrin jeû ae gan. Ke e ame elâm hobi ködrin je momo ae se hia.

HNYIMAKAN 12.

ZE adre hia but ohmâ dokhon dökhu j Reoboama k' ame hwege but, me e ame hna degecâ hnanyibu anyi Jehova tha e me Isaraela hia. 2 Ke haba hnyi huna a thabûngi Reoboama than, me ame o but Sisaka than Aigupito Jerusalema ai he ka vat, anyin ödrin e ânyâ hwakecin ae kong kö Jehova, 3 me je kariota a twelv haded, me tavat tabö horse a sikste thauzan: ke ca hnân bi aú tavat adre me tha he më uheny Aigupito; a at Lubi, me Suki, me Aithiop. 4 Ke e ame hûgûnâ je taun adre up haginy anyin at Juda, me o hnyi Jerusalema. 5 Haba Semaia a perofeta ame o kö Reoboama, me je taben hnyi Juda a hnyat ûkhacaköu hnyi Jerusalema ga Sisaka, me ha ködrin, ka habe, Walang hna

ödrin ûnyi hnyi hanymödrin ga Jehova: digic nya, anyin a wale oge hia but hna degeci öbun bi ka hnyi hnyamö Sisaka. 6 Me ame oûhnyûkongu ödrin bi je taben hnyi Isaraela me je than, me haingödrin, ka habe, E wisa Jehova. 7 Ke a wâ but hia, je hnyat ae mou hnyekudrin he ka Iehova a ödrin e oûhnyûkongi ödrin bi, me ame o but hofuc ho Iehova kö Semaia, ka habe, Ödrin e oûhnyûkongi ödrin; awe, oge me ca he bi nya ka ohi' ödrin: ke so bi oge me he ka omi omeli ödrin, k' adre me ca he ka hingâlâ anyik hmönyin ka hnyi hon Jerusalema a deny Sisaka. 8 Ke so bi ödrin e he ka bi lathnyabainy; me me khan' ödrin bi anyik huliwa, me huliwainy je dökhuiny ta je hnyei. 9 Ke ame o but Sisaka than Aigupito ka Jerusalema, me hom je omjeûiny uma umö Iehova, me uma umen than; e ame hom hia thibut: 20 Ke e ame hok hwaban e Maaka momo k'ame hom minya je bec gol waleji a ânyâ nöku Abasoloma; ke e ame hnokoâ lakon Solomona. 10 Haba Reoboama than ame ânyâ je bec bras me hwaban, me hna but e ka taben tavat tue, tavat adre me tuö hwanumen uma umen than. 11 Ke haba umö Iehova, me ame o but tavat tue me hom je bec, ke ödrin e hom hmetu bi ka hnyi hnyeuleny tavat tue. 12 Ke e ame ka oûhnyûkongo e bi, me ame hwiö ûnyi gan hmönyin anyi Iehova, me e ame ca ti ohia e: ke haba khaca e hu ta je ûnyi ae so adre me wâ hnyi Juda. 13 Ke haba Reoboama than ame ohwegiâ e bi hnyi Jerusalema, k' ame musi bi: ke fâti wan je hunai Reoboama hnyi ûen e ame hwân ka musi, ke seventiny je huna e ame musi hnyi Jerusalema, wale taun a ûca ga Iehova ûnyi hnyi ta je tribu hia hnyi Isaraela, he ka ip hnyin ien: ke haba ien hinyen, me, Naama momo Amona. 14 Ke e ame ânyâ hulö, anyin a e ame ca penapena hnyekon ke ka elöm Iehova. 15 Ke haba je hna ânyâ hnö Reoboama a bân me biliny, hawa, adre ca sihnalimen hnyi tusi anyi Semaia a perofeta, me Ido at wâ, hoton bongon je dö? Ke haba Reoboama me Jeroboama ödru me labö vat hnyi je bong. 16 Ke ame tha mokut ut Reoboama me lakamen, me adre me konâm e hnyi taun anyi Davita: ke ame than biju Abia a nokon hwaban.

HNYIMAKAN 13.

K E haba hnyi huna a citini Jeroboama than, me ame hwân Abia ka than ha hnö Jehova, ka habe, Öbun e hia but hnyi Juda. 2 E ame musi hnyi Jerusa-

Digitized by Google

N 2

hinyen, me, Mikaia momo nöku Uriela at Gibea. Ke ame vat Abia me Jeroboama. 3 Ke haba Abia ame hnyi vat tha e me haba tavat bihut ödrin e tûâ je trutru. anyin deö vat wale tavat vat ae hwege, ödrin foa haded thauzan tavat adre ûca: ke Jeroboama ame otilá metá vat m' adre me vat më haba lahien ödrin eit haded thauzan tavat adre ûca, tavat hwege. Haba Abia ame tot hon bucen Zimeri, wale hnyi hnyei ae hut hnyi Eferaima me ha, ka habe, Jeroboama lö, me Isaraela hia, löng ju könya; 5 hawa, adre ca omanenâ köbun a haba Jehova Khongu Isaraela ame ham dökhuiny Isaraela kö Davita nyiele balua, kâu me je mâtrâniny ge ûhihinyköuiny sâlt? 6 Ke so bi a hia but Jeroboama nöku Nebata athnyabai Solomona nöku Davita tot me ûkhin fuc ka tuhan. 7 Ke a hia but ûkhacaköu kâu tavat ae monu, je atö Belial, wale ödrin e ohwegi' ödrin bi kö Reoboama nöku Solomona, ke tiga hidrou Reoboama, me tiga Jeroboama hnvi ta je bong bongu Abia: but hnyekon, ke ca khana bi he ka hlic ödrin. 8 Ke walang ang öbun e ûnykûme Ke ame hwege tot Abia, me e ame hok je he ka hlec dökhu dökhu Iehova unyin je momo a fotin me laâiân, me hnokoâ twente laku Davita; ke öbun se hia hmönyin, ke tu lakon je baga, ke sikstin lakon je in. e unyibun li nokon kau gol wale a ânyâ Jeroboama hobi köbun hnân li khong. 9 Hawa öbun e ca hia but obâ tavat bihut adre hia but sihnalimen hnyi tusiny hna kö Iehova, je mâtrâni Arona, me at Levi, me otilâ tavat bihut hobi köbun hoton hwakecin aten ke je hnyei? me me a ne he ke at ka tha e me nak bolok me seven ta je mamoe baga hnân okabâ e bi, me e ame he ka at bihut ka at a ca khong bi. 10 Ke haba öhmun, me, Khonguhmun Iehova, bihut ödrin e huliwa kö Iehova unyihmun,

lema hnyi kun ta huna: ke haba ien 14 K'ame bwele hotudrin ai at Juda, me wâ bi, e but vat hnyi hnyimaködrin me hotudrin: me ödrin e tenge kö Iehova, ke 15 Me haba at Juda ödrin e hongot hwege: ke ame tiga hongot at Juda, me haba Khong ame kuc Jeroboama me Isaraela hia hnyi hnyimakö Abia me Juda. 16 Ke haba lakon Isaraela ödrin e kec ge at Juda: ke Khong ame hn' ödrin ka hnyi hnyamödrin. 17 Ke haba Abia me lakeiny ödrin e kuc ödrin, ke gan hmâ hna hling' ödrin: ke ame ta but a mokcu hnyat a faiv haded thauzan at Isaraela, hnvat adre ûca. 18 Me adre me hom ûhnvûkongo at Isaraela hnyi ûen eling, ke hwege but at Juda, anyin a ödrin e labageju kö Jehova Khongon lakamödrin. 19 Ke Abia ame hnu Jeroboama, me hûgûnâ gan je taun, wale Beth-ela me je tauniny, me Jesana me je tauniny, me Eferona me je tauniny. 20 K' ame ca hwege hmetu bi ke Jehova ame kot e me ame mokcu. 21 22 Ke haba kolon je hna ânyâ hnö Abia, me ta je hwakecin, me hwan ta je hofuc, me, omanenâ ta je ûnyi a set hnö Ido a perofeta.

HNYIMAKAN 14.

TE ame tha mokut ut Abia me lakamen me adre me konâm e hnyi ke öhmun e ca hna degecâ; ke haba tavat taun anyi Davita, ke ame than biju Asa a nokon hwaban. Ke ame laba wia hnyei me, ödrin je mâtrâni Arona, me at Levi hnyi bongon je bong, ten je huna. 2 Ke hnyi je hanymödrin: 11 ke ödrin e le kö haba Asa ame ânyâ so me wisa hnyi hnyi Jehova je hut me je utö ae bo so hnyi je makö Iehova a khongon: 3 anyin a e ame hnyomaktu me sahac: ke ödrin e ip gaga ohia je taben hut kanyua, me je dok ae areto hnan omanenâ hon laulau gol ae so ; | görany, me sö degecâ je Aseira; 4 me hûna me taben lamepa gol me je lamepainy he ka at Juda he ka elom Iehova, Khongon ka möt hnyi je sahac: anyin a öhmun e lakamödrin, me ânyâ hnanyibu me hna tuö huliwa anyi Iehova Khonguhmun; ke hûna. 5 Ke e ame ohia minya je dok ae öbun e hia but hna degecâ. 12 Ke wâ bi görany me je hna theati seûnö ûnyi hnyi e unyihmun Khong me ban köhmun, me je tauniny Juda: ke ame laba wia dökhu anyin tavat bihut me je trutru ame fuc hnyi hnyimakan. 6 Ke e ame op je taun haten ot, he ka tûâ haten ot gabun. Lakon adre up haginy hnyi Juda: anyin ame laba Isaraela lö, ca vat bi me Iehova Khongon wia hnyei, ke ba anyin vat hnyi ta je huna lakamöbun; anyin öbun e ca he ka hnahic. eling; anyin a Iehova ame omenâ e. 7 Ke 13 Ke haba Jeroboama ame ikhâlâ ke vat haingen ka at Iuda, ka habe, E so ötin e hotudrin ; ke haba ödrin e tot hnyi hnyi- op je taun eling, me ânyâ je haginy igigilo. makan at Juda, ke vat adre ikhâlâ hotudrin. me je hnabâ, me homagoule, me ohmainy:

a ötin e elöm Iehova Khongutin; ötin e his but elâm e, me e ame hia but omen' ötin igigilö. Me ödrin e op me ame hnahic ut. 8 Ke e hu utbavat anyi Asa tavat hok bec me ö, ûnyi ge at Juda theri haded thauzan, me ûnyi ge at Beniamina, tavat hok bec me hlic fana ödrin tu haded ke eite thauzan: haba ödrin hia eling tavat se hwege. 9 Ke ame o but ködrin he ka vat Zera at Aithiope, me utbavat a wan thauzan je thauzan, ke theri haded je kariota; ke e ame o but hnyi Maresa. 10 Ke haba Asa ame he but he ka ûkhanö mē, me ödrin e otilâ metâ vat hnyi hnyigöulen bucen Zefatha hnyi Maresa. 11 Haba Asa ame tenge kö Iehova Khongon me ha, ka habe, Iehova lö, e ba at ke u thibi he ka hadruâ, wanben at ae hwege, me at ae ba maniny: Iehova lö, Khonguhmun, hadru' öhmun; anyin öhmun e labageju köu, ke ünyi hnyi iâm öhmun e hia but o ka tavat ang ae se. Iehova lö, u thibi Khonguhmun; e so e ca he at ka hwege hom. 12 Me haba Iehova ame kot at Aithiope hnyi hnyimako Asa, me Juda; me ame kec dö at Aithiope. 13 Ke haba Asa me tavat unyin ödrin e hnu ödrin ke ne o but hnyi Gerara: me ame ta but at Aithiope se se hia me me ba hmetu manidrin; anyin adre ohi 'ödrin hnyi hnyimakö Iehova, me anvin utbavat; ke ti gan ta je ûnvi adre ső. 14 Ke ödrin e kot je taun hia igigilö Gerara, anyin a ödrin e outö Iehova: me ödrin e sö je taun hia; anyin ae se hia ta je únyi hnyin. 15 K' ödrin e sö minya je umen kau, me hom je mamoe me kamela se se, me hmeto Jerusalema ai.

HNYIMAKAN 15.

KE ame o but hanon Khong kö Azaria nöku Obed: 2 me e ame he ka ukhanö me Asa, me ha kâu, ka habe, Asa lő, löng ju öbun könya, Juda me Beniamina hia: e bala bi Iehova unyibun hnyi uen öbun e tha öbun mē; ke öbun e ne elâm me öbun e he ka wâ e ; ke öbun e ne degec, me e ame he ka digic öbun minya. 3 Ke se hia je bong ae ca hu Khong ae hnathu unyin at Isaraela, ke ba at ûne a at bihut, ke ba hnanyibu: 4 ke so bi hnyi uen ödrin e hmetu kö Iehova, Khongu Isaraela hnyi anyidrin vec, me elâm e, awe ödrin e wâ e. 5 Ke haba hnyi je

e tiga e bi hnyei hnyi hnyimakötin, anyin | bong eling me ba hnahic ka tavat adre me didrut me didrö, ke gan hmâ vec ködrin hia a aten ta je hnyei. 6 Ke ödrin e hmouca but, k' ame iwahnaihmiöny ke hnyei me ke hnyei, me ke taun me ke taun: anyin a Khong ame bwebweli ödrin ge ta je vec hia. 7 Ke hwege th' öbun, ke ca ohimö je hnyamöbun; anyin adre me he ka bi hwaban anyibun huliwa. 8 Ke a hia but Asa long je hofuc eling, me hna perofeta hnö Oded a perofeta, me e ame hwege me ohia ta je ûnyi ae ikiki ûnyi hnyi hnyei Juda me Beniamina hia, me je taun e ame hûgûnâ hnyi hnyei ae hut hnyi Eferaima; ke a ame ânyâwia taben hut anyi Iehova, cicö poretiko anyi Iehova. 9 Ke e ame ûkhacaköuâ at Juda me Beniamina hia, me je atkanyua unyidrin ûhedrin Eferaima, me Manase, me Simeona: anyin ae se hia at Isaraela adre me utut unyin, hnyi ûen ödrin e wâ a Iehova Khongon ame tha e mē. 10 Me ödrin e ûkhacaköu hnyi Jerusalema hnyi tehi a kuniny, hnyi huna a fiftininy musi anyi Asa. 11 Ke ödrin e hudo kö Iehova hnyi bong eling ke je ûnyi adre me sö, wale ödrin e hom, seven haded je bolok, ke seven thauzan je mamoe. 12 Ke ödrin e ûhihinyköu he ka elöm Iehova Khongon lakamödrin ge hnyekudrin ae bekhöt me hanudrin ae bekhöt; 13 ke haba at ama höcö elöm Iehova Khongon Isaraela me adre me he ka hlingâ, ame ne ûhnyûkong ame ne gan, ame ne baga ame ne momo. 14 Ke ödrin e khemanyin kö Iehova ge hwan ae gan, me hongot, tha e me je trutru me sofara. 15 Ke haba at Juda hia ödrin e senyinâ hna khemanyin: anyin ödrin e khemanyin ge hnyekudrin ae bekhöt, me elâm e ge wedrin ae bekhöt; me ödrin e wâ e: ke haba Iehova ame omen' ödrin igigilö. 16 Ke haba Maaka hinyö Asa than, me e ame wia degecâ e me me ca momo than hmetu, anyin a e ame ânyâ hna theati Aseira; ke Asa ame sö degecâ idola anyin momo, me oamamâ e, me thong degecâ hnyi wagewe Kederon. 17 Ke adre ca hom degecâ je dok ae görany hnyi Isaraela: ke so bi, e wisa hnyeku Asa, hnyi bongon je bong hia. 18 Ke e ame odilâ ka hnyi uma umen Khong ta je ûnyi a okabâ kamen, me ta je ûnyi a ka okabâ, sileva, me gol, me ta je kaia. 19 Ke ba hmetu vat ke ne o but hnyi huna a thöte faiviny musi anyi Asa.

HNYIMAKAN 16.

ABA hnyi huna a thöte siksiny musi anyi Asa, haba Baasa than Isaraela ame he but ka vat me Juda, me op Rama, me me ca khana ke at he ka didrut me didrö kö Asa than Juda. 2 Haba Asa ame hom sileva me gol ûnyi hnyi uma omjeû hnyi uma umö Iehova me uma umen than, me kunâ kö Ben-adada than Suria, at ame laba hnyi Damaseko, me ha, ka Ka ame than biju Johosafata a nokon habe, 3 E hu anyitu ûhihinyköu, ke helâ kwaban, ke e ame penapena hwege minya lakamötu: wâ bi, inya oge me kunâ ûcon at Isaraela. 2 Me a ame ip vat hnyi ling Asa, me kuna anyin je taben vat ka kamen. 3 Ke Iehova ame tha e me Jeholöng ut Baasa, me e ame hna degecâ he ka kamen, me vheno anyin je hnanyibu, k' ûen eling ame o but Hanani at wâ kö Asa than Juda me ha kâu, ka habe, Anyin a u hia hmönyin je kariota me tavat tabö hors? ke so bi anyin a u je labageju kö Iehova, ame ovecâ keihen tavat hnyi ûen eling. me Jehosafata.

adre me konâm hnyi anyin hing erkemok waleji e ame hia but thu hnân hobi kâu e bi hnyi taun anyi Davita, me ip ju e hnyi hnen hna mokut dok adre öunongöta ge basama, me ke je ûnyi adre me ûhaniken hoton metâiny at ame huliwan je bubuny: ke gan hmâ hnödra hna leû utö ae bo so hobi kâu.

HNYIMAKAN 17.

köu sileva me gol; he thö ka subâ degecâ ta je tauniny Juda adre me up haginy, me ûhihinyköu me Baasa than Isaraela, me ip je lap tue hnyi hnyei Juda, me je taume he but gak. 4 Haba Ben-adada ame niny Eferaima, waleji a hûgûnâ Asa a vat me je tauniny Isaraela; me ödrin e safata, anyin a e ame vheno je de Davita a kot Ijon me Dana me Abel-maima, me je bân a kiben, ke e ame ca elâm unyin je tauniny ip omjeû hnyi Nafatali. 5 K'a Baala; 4 ke e ame elâm unyin Khongon op Rama, ke e ame umo ju anyin huliwa. ame ca hnu hoton hwakecin Isaraela. 6 Ke haba Asa than ame oc at Juda hia; 5 Anyin a wale Iehova ame otethmâ me ödrin e sukhöûnâ je veto me utö hnyi dökhu hnyi hnyamen; ke haba at Juda Rama, waleji a op Baasa; ke e ame hom hia ödrin e hom kö Jehosafata je bwihlany; hnân op Geba me Mizepa. 7 Haba hnyi ke e gan hmâ anyin omjeû me hmanenanginy. 6 Ke görany hnyekon hnyi ta je hwakeci Iehova: me e ame ohia je dok ae je hia but labageju ka than Suria, me ca görany, me je Aseira hnyi Juda. 7 Ke labageju kö Iehova Khongom, anyin a haba hnyi huna a kuniny anyin musi, me wale a haûhaû but gam utbavat anyin e ame kunâ anyin je taben, wale Benaila, than Suria. 8 Hawa, e ca utbavat ae gan me Obadaia, me Zakaria, me Nathaniela, hmâ hmönyin at Aithiope, me Lubi, me se me Mikaia he ka ûne hnyi je tauniny Juda; 8 me tha e mödrin at Levi, wale Semaia, me Nethania, me Zebadia, me me e ame hn' ödrin ka hnyi hnyamâm. Asael, me Semiramoth, me Jonathana, me 9 Anyin ame labö ngele mweimwei li ema- Adonia, me Tobia, me Tobadonia, tavat kö Iehova hnyi hmeledrany hia, he ka ha-Levi; ke tha e mödrin Elisama, me Joradruâ tavat ae bekhöt ut je hnyekudrin ma, li at bihut. 9 Me ödrin e ûne hnyi kâu. U je hwen monu hnyi ûnyi ang; Juda, ke unyidrin tusi hnanyibu anyi anyin a hwân hnyi ûen ang u me he bala Iehova; ke ödrin e ngenu hnyi je tauniny ka labö vat. 10 Me ame hmönyin Asa ka Juda, me ûne unyin tavat. 10 Ke ame ta at wâ, me ip hnyi uma ceat; anyin a e but hna outö Iehova hon je dökhuiny hia ame hmönyin kâu can hofuc e. Ke Asa je hnyei igigilö Juda, me ödrin e ca vat 11 Ke haba keihen at 11 Ke wâ bi, haba ta je ûnyi a ânyâ Asa, Filisiti ödrin e hom kö Jehosafata je a bân me a biliny, wâ bi, adre hia but bwihlany, me fâtâ sileva; ke at Arabia sihnalimen hnyi tusiny je than Juda me ödrin e hom kâu je meno, a seven thauzan 12 Ke haba hnyi huna a thöte ke seven haded je mamoe baga, me seven naininy musi anyi Asa, me, e ame moko thauzan ke seven haded je got baga. li can; ke ti gan anyin mok: ke so bi e 12 Ke ame ti gan tot Jehosafata; ke e ame ca elöm Iehova hnyi anyin mok, ke je ame otilâ hnyi Juda je hnabâ me je taun at bi tren bubuny. 13 Ke a mokut ut hnân ip omjeû. 13 Ke se hia anyin je Asa tha e me lakamen, k' ame mok hnyi huliwa hnyi je tauniny Juda; ke e hnyi huna a fâte waniny anyin musi. 14 Me Jerusalema tavat vat, a tavat ae hwege.

Juda; Adena taben, ke tha e me tavat ae hwege ödrin theri haded thauzan: 15 ke haba utangköu mē Johanana taben, ke tha e me tu haded ke eite thauzan: 16 me útangköu mē, jia Amasia nöku Zikeri, at a ka hamen hna e kö Iehova; ke tha e me tavat ae hwege, ödrin tu haded thauzan: haded me eite thauzan. up haginy hnyi hnyei Juda hia.

HNYIMAKAN 18.

afata ka than Isaraela, ka habe, Me hnö ka hnyi je hnyabadrin me hnahic.

14 Ke walang ûseidrin hoton je lap anyin | hnyi hna didrö ka hnyi homagöuleny Saje lakamödrin; je taben thauzan hnyi maria; ke haba ta je perofeta hia ödrin e perofeta hnyi hnyimaködru. 10 Ke haba Zedekia nöku Kenaana ame ânyâ li faoiny meno a fao bi, me ha, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, U me he ka hagutâ at Suria ge li ûnyi ang ke ne o but ame hi' ödra bi. 11 Ke haba ta je perofeta hia ödrin e perofeta helâe, me ha, ka 17 Me ûnyi ga Beniamina; Eliada at ae habe, He thö Ramothe-gileada ai, me hnahwege, ke tha e më tavat hok fana me bec, hic: anyin ame he Iehova ka hna e ka ödrin tu thauzan: 18 Ke haba ûtangköu hnyi hnyamen than. 12 Ke haba ûthumē, Jehozabada, ke tha e mē tavat adre metu at a he ka hawo Mikaia ame ha kâu, hia but penapena he ka vat, ödrin wan ka habe, Wâ bi, haba ifucin je perofeta 19 Haba tavat ödrin e omanenâ so ka than ge hnyem a eling ödrin e bi athnyabainy than, ke ca khaca: e na so minya ju hwâm hofuc helâ ha minya tavat a ip than hnyi je taun adre me hodrin, me u ma he ka fuc so. 13 Me haingö Mikaia, ka habe, Kia inya Iehova, ke haba hofuc ame he Khonguk ka ha, me oge me he bi nya ka ha. 14 K' ame o but KE e gan hmâ omjeû me hmanenangi Mikaia lö, hawa, öhmu me he ka he Ra-Jehosafata; ke e ame liameûngen metha rila li e ka than, me than ame ha, ka habe, Jehosafata; ke e ame liameûngon mothe-gileada ai he ka vat, ame ne ba? 2 Ke hwaban ke je huna, me Ke haingen, ka habe, He th' öbu, me hnae ame he Samaria ai kö Ahaba. Ke Ahaba hic; k'adre me he ka hnödrin ka hnyi li ame hlingâ ta je mamoe me kau ae se hobi hnyamöbu. 15 Ke haingen kâu than, ka kâu me anyin bunyen, me siwhegiâ e he ka habe, Hawa oge me he ka ibi ove ha köu a tha he Ramothe-gileada ai. 3 Ke haba u ma ca ha konya ke hofuc ke hnathu thibi Ahaba than Isaraela ame ha kö Jehosafata hnyi iö Iehova ? 16 Ke haingen, ka habe, than Juda, ka habe, Hawa, ötu ma tha he Oge me wâ but at Isaraela hia adre me ve Ramothe-gileada ai? Haingen, ka habe, avâ but hon je bucen helâ me je mamoe ae Iny ûcû möu, ke ûcû lakeik me lakem; ba at ame tuö: ke haingö Iehova, ka habe, ötin a tha he ka vat. 4 Ke haingö Jehos- E ba tuhan tavat eang; ve hmetu ju ödrin unyi Iehova hnyi bong ang. 5 Me haba ba than Isaraela ame ha kö Jehosafata, ka than Isaraela ame ûkhacaköuâ ta je pero-habe, Awe, oge ca ha köu a e ame ca he ka feta a ödrin foa haded, me ha ködrin, ka habe, Hawa, öhmun e he ka he Ramothe-haingö Mikaia, ka habe, Anyin a wale gileada ai he ka vat, ame ne ba? Me ödrin löng ju hofuc ho Iehova: oge ō Iehova e ha, ka habe, He thö; k'ame he Khong but ame laba hon anyin theron, ke ame ka hna e ka hnyi hnyamen than. 6 Me ûtitilen je dö hnyi drany hnyi ke keihen haingö Jehosafata, ka habe, E ba hmetu ke metâ me meny. 19 Ke haba Iehova ame perofeta eang anyi Iehova, m' ötin e he ka ha, ka habe, Ie at ame he ka cubic Ahaba hnö minya e? 7 Ke haingen than Isara- than Isaraela, me me he ka hnyi Ramothe-ela kö Jehosafata, ka habe, Khaca biju at gileada? Me ame ha helâng ke at, ke ötin e he ka hnei Iehova a deny e: ke helâe ke at. 20 Me ame he but ke hanu hûkötianök e; anyin a e ame ca labö perome tot hnyi hnyimakö Iehova, me ha, ka feta so gak bala, ke kong bi: wale jia habe, Oge me he ka cubec e. Ke haingö Mikaia nöku Imela. Me haingö Jehosa- lehova kâu, ka habe, Ame he ka kâmâu? fata, ka habe, Than lö, ca ha helâe. 8 Me 21 Haingen, ka habe, Oge me he ka he than Isaraela ame hawâ ke eunuka, me ha, but, ke oge me he ka bi hanu ae thoi hnyi ka habe, Ie he thö ka hawo Mikaia nöku hnyimen ta je perofeta hia. Haingen, ka Imela. 9 Ke haba than Isaraela me Je- habe, U me he ka cubec e, k' u me he ka hosafata than Juda ödru me ve laba hon anyidru li theron, adre khavâ je ûkhaû, ke ang, wâ bi, a hia but Iehova ip hanu ae ödru me laba hnyi dok ae ba ûnyi hnyin thoi hnyi hnyimen ânyâm ta je perofeta

eang ; ke a hia but Iehova ha ûnyi ae kong | betenge gadrin adre me hûkötiö Iehova | 23 Haba Zedekia nöku Kenaana ame hakekenyâ, me khaû wahicö Mikaia me ha, ka habe, A deny ua hanu Iehova ûheny unyik he ka ha bi köu? 24 Ke haba Mikaia ame thu, ka habe, Wâ bi, u me he ka wâ hnyi bong u me he ka kec ka hnyeule eiö hnyin he ka lubaduöng. 25 Haba than Isaraela ame ha, ka habe, Hum Mikaia thö, me hom e kö Amona at ame musö taun, me Joasa nokon than; 26 me ha, ka habe, Walang hna ha hnen than, ka habe, Ip ju e hnyi uma ceat, me han ge aretoiny vec, me köiöiny vec, ke ne o but oge me o me hnahic. 27 Haba Mikaia ame ha, ka habe, U je ne he ka o me hnahic awe, a ca ha Iehova a deny inya. Ke haingen, ka habe, Löng ju öbun tavat hia.

28 Haba than Isaraela me Jehosafata than Juda ödru me he Ramothe-gileada ai. 29 Me haingen than Isaraela kö Jehosafata, ka habe, Oge me he ka oiyongi nya bi, me hnyi vat; ke u me he ka khavâ ânyâm je ûkhaû. Me than Isaraela ame oiyongâ e bi, me e ame hnyi vat. 30 Ke haba than Suria ame hûna ka je taben anyin je kariota, ka habe, ca he bi ka vat me tavat ae ûhnûykong me gan, ke hake than Isaraela thibi. 31 Ke haba je taben kariota ödrin e ö Jehosafata, me ödrin e ha, ka habe, Wale but ang than Isaraela. Anyin a wale ödrin e saû kâu he ka kot: ke haba Jehosafata ame hongot göranyai, me Iehova ame hadruâ e; ke Khong ame ohmetu ödrin gan. 32 Ke ame wâ ge je taben kariota a ca than Isaraela, me ödrin 33 Ke haba ke at ame hlec e hna but. mono anyin fana, me ame aat dö than Isaraela hnyi wanben hna hûjâ ûkhaûen vat: me e ame ha ka at ame owisa anyin kariota, ka habe, Saû but, me hum nya ûhek hnyi vat, anyin a oge aat dö. 34 Ke e gan tot vat hnyi bong eling : ke so bi haba than Isaraela ame otilà e bi hon kariota cico at Suria ke ne o but sahac: me ame mokcu hnyi ûen ame dit seûnö.

HNYIMAKAN 19.

E haba Jehosafata than Juda ame hmetu ka hnyin umen uma hnyi Jerusalema me hnahic. 2 Ke haba Jehu nöku Hanani at wâ ame he me ûkhanö mē, me ha kö Jehosafata than, ka habe, Hawa,

anyin a wale e hu hmönyin anyi Iehova köu. 3 Ke so bi, e hu so adre wâ gam, anyin a u je hia but ohia je Aseira hnyi hnyei me penapena hnyekom he ka elâm Khong.

4 Ke Jehosafata ame laba hnyi Jerusalema: ke e ame vheno hmetu hnyei, hwan hnyi Bere-seba ke ne o but hnyei ae hut hnyi Eferaima, me ohmetu ödrin kö Iehova Khongon lakamödrin. 5 Me e ame otilà tavat owisa hnyei hnyi je tauniny Juda adre up haginy, hnyi ke taun me ke taun. 6 me ha ka tavat owisa, ka habe, Ûnykûme wia hnöbun hna ânya: anyin a öbun e ca owisa hobi kâu at, ke Iehova bi ; ke e bi unyibun öbun ka owisa. 7 Anyin a wale outö Iehova ju öbun : wâ eaû ke ânyâ thö : anyin ae ba monu unyi Iehova Khongutin, ke e ame ca wâhmakhmetoâ at, k' ame ca kap hwaban. 8 Ke Jehosafata ame otilà hnyi Jerusalema ke je at Levi, me hnyat bihut, me je kamen ae beönua hnyi Isaraela. he ka owisa hobi kö Iehova, me hnyi je iwatretra. Ke ödrin e hmetu Jerusalema 9 Me e ame ha wia ködrin, ka habe, Obun e he ka ânyâ helâe me outö Iehova hnyi hnathu me hnyok ae wisa. 10 Ke ka o köbun ke iwatretra ûnyi ge je liamekeiny möbun a hnyat labā anyidrin je taun, ge dra, ame ne hnanyibu, me hna hûna, me hna otilâ, me hna owisa, me öbun e he ka koû ködrin, m' ödrin e ca he ka kong kö Iehova, wâ e nye o hmönyin köbun me je liamekeiny möbun: ânyâ thö helâe me öbun e ca monu. 11 Ke, wâ bi, Amaria, at bihut ae beönua, e bi at musi öbun hnyi ta je ûnyi anyi Iehova; me Zebedia nöku Isamaela, at ame musö lap anyin Juda, ge ta je ûnyi anyin than: me at Levi a je homakan hnyi hnyimaköbun. Hwege thö, me ânyâ thö, k' ame he Iehova ka tha e me at ae so.

HNYIMAKAN 20.

K E hwaban ûnyi eling ame o but lakon Moaba, me lakon Amona, ke tha ödrin mē ke je at Amona, he ka vat me Jehosafata. 2 Me ame o keihen me thumetu Jehosafata, ka habe, Ame o but köu tavat ae se hia hmönyin ûnyi hnyi ke keihen köiö ûhedra Suria; ke wâ bi, ödrin dut hnyi Hazazo-tamara (wale Eni-gedi). 3 Ke haba Jehosafata ame ot me hwân he e so köu he ka hadruâ at ae kong, me he ka elâm unyi Iehova: me otilâ he ka ca

II. MAN ÛLABAINY JE THAN 20.

je tauniny Juda hia he ka elâm unyi Iehova. 5 Ke haba Jehosafata ame tot hnyi ukhacakou anyin at Juda me Jerusalema, hnyi uma umö Iehova, cicö hnyeule ae teb ûnyi; 6 me e ame ha, ka habe, Iehova lö, Khongon lakamöhmun, hawa, ca u Khongon drany, me at ame musö ta je dökhuiny hia je hnyei? hawa, e ca hwege me man hnyamâm, me me ca khana ke at he ka hwege hom? 7 Hawa Khonguhmun lö, ca u at ame obâ tavat adre me labā hnyei ang hnyi hnyimakan lakem a at Isaraela, me ham e ka mâtrâni Aberahama a hanam nyiele balua? 8 Me ödrin e labā e me op hnyin e uma hobi kâu iâm, me ha, ka habe, 9 A ne o köhmun ûnyi ae kong, ame ne hele vat, ame ne hna owisa, ame ne mok ae cap, me hmiâ, öhmun e he ka tot cico uma ang, me hnyi hnyimâkâm, (anyin ae bi iâm hnyi uma ang,) me tenge köu anyi anyihmun vec, me u me he ka löng me omelü. 10 Ke walang ang wâ ju lakon Amona, me Moaba, me bucen Seira, waleji u je ca hna at Isaraela he ka vat mödrin, hnyi ioidrin ûheny Aigupito, ke so bi odrin e hwiö ûheny unyidrin, me ca ohi' drin; 11 wâ bi, hnödrin hna bi hwaban köhmun, me o but ang he ka ob' öhmu ûnyi myi em hnyei waleji u je ham köhmun. 12 Khonguhmun lö, u me ca he ka owisa kodrin? anyin ae ba manihmun he ka tot ka tavat ae se hia hmönyin adre me o köhmun; ke ca khan' öhmun ke ûnyi he ka ınyà: me öhmun e wâ hmö u. 13 Ke haba Juda hia ödrin e tot hnyi hnyimakö lehova, tha ödrin me tavat ae ûhnyûkong gadrin, me laöiödrin, me lakudrin. 14 K'ame ta hanu Iehova hu Jaziela, nöku Zakaria, nöku Benaia, nöku Jeiela, nöku Matania, at Levi, hanen laku Asafa, hnyi wanben ikhacaköu; 15 ke haingen, ka habe, Löng ju öbun at Juda hia, me öbun aten Jerusalema, me u Jehosafata than: walang hna ha köbun hnö, Iehova, ka habe, Ca ot bi, me ca öbubuny can tavat ang ae se hia hmönyin; anyin a ca anyibun vat ang, ke vat bi anyin Khong. 16 Haba nyi he th' öbun ködrin: wâ bi ödrin e ölö jem deny Ziz; k' öbun e he ka ō 'drin hnyi obiny hnyigöuleny bucen, cicö hnyebubainy Jeruela. 17 E ca ûnyi hnathu köbun he ka uhomeli anyi Iehova hobi kobun a at khan'odrin a Iehova ame vat e tha hien

han ehe e hnyi Juda hia. 4 Me ame ûkha- | Juda me Jerusalema: ca ot bi, me ca caköu thö at Juda hia, he ka elâm ûhadruo | öbubuny : he th' öbun ködrin nyi : anyin a unyi Iehova: ödrin e o but ûnyi hnyi ta tha Iehova möbun. 18 Ke haba Jehosafata ame nom hnyikânâi: ke haba Juda hia me aten Jerusalema ödrin e ta ju hnyi hnyimakö Iehova, me khudrung kö Iehova. 19 Ke haba at Levi, hanen lakon at Kohatha, me lakon at Kora, ödrin e tot he ka ogânö Iehova Khongon at Isaraela, me fuc hwege göranyai. 20 Ke ödrin e vesâ hnyi hnyomakatu me he ka hnyi hnyebuba hnyi Tekoa: ke ödrin e tiga he, me haba Jehosafata ame tot me ha, ka habe, Juda lö me aten Jerusalema, löng ju könya: labageju kö Iehova Khongubun, m' öbun e he ka tethmâ; labageju ka anyin je perofeta me öbun e he ka hnahic. 21 Me e ame ûhnenamö me tavat, me otilâ tavat khumöng kö Iehova, me olungâ meciny hwakecin ae kap, ödrin ka he hnyi hnyimakan utbavat, me ha, ka habe, Ole thö kö Iehova, anyin a nyiele balua anyin ibeten-22 Me ödrin e hwân he ka khumöng, me olungâ, me haba Iehova ame ip tavat lubaduöng ûcon lakon Amona me Moaba, me bucen Seira, tavat a o he ka vat me Juda; ke adre kuc ödrin. 23 Anyin a haba lakon Amona me Moaba ödrin e tot ûcon aten bucen Seira he ka hlingâ me ohi' ödrin: ke ödrin e hia but hlingâ aten Seira, me ödrin e ka ûhlingödrinköu ju. 24 Ke a o but at Juda ka hnyi hnabâ hnyi hnyebuba, me ödrin e wâ tavat ae se hia; me wâ bi, ödrin je komok a ta but, me ba at ame kec möt. 25 K' a o but Jehosafata me lakeiny he ka sö anyidrin ta je ûnyi, ödrin e wâ unyidrin je omjeû ae se hia tha e me je komok, me je omjeû ae so, wale ödrin e uny jut hobi ködrin bi, me ba hmetu hmai he ka hom: ke kun bongudrin ka labö sukhöûnâ ta je ûnyi, anyin ae ti 26 Ke haba hnyi bong a vakiny ödrin e ûkhacaköu hnyi hnyigöulen bucen Beraka; anyin a ödrin e ole eling kö Iehova: anyin a wale adre me hwenyi ien dok eling Hnyigöulen bucen Beraka ke ne o but hnyi bong ang. 27 Ke ame hmetu but at Juda me Jerusalema hia, me Jehosafata hnyi hnyimaködrin, he ka he hmetu Jerusalema ai me senyin; anyin a Iehova ame osenyini ödrin hon je iwahnaihmiöny mödrin. 28 Me ödrin e o Jerusalema ai me je nabeli me kitara me trutru ka hnyi uma umo Iehova. 29 Ke ame outen vat eling: tot metâ ju, me todru, me wâ Khong hnen je dokhuiny je hnyei, e ka

me Isaraela. 30 Ke ame laba wia dökhu hnyimakö Iehova. Jehosafata: anyin a Khongon ame omenâ j e ehele.

31 Ke haba Jehosafata ame musi hnyi Juda: ke thöte faiv je hunainy hnyi ûen e ame hwân he ka than; ke e ame musi hnyi Jerusalema twente faiv je huna: ke haba ien hinyen me Azuba momo nöku Silehi. 32 Ke e ame vheno gethen de Asa a kamen, me ca saû ûnyi hnyin, k' ame ânyâ wisa hnyi hnyimako Iehova. 33 Ke so bi adre ca ohia je dok ae görany; ke haba khaca e tiga ca um tavat penapena je hnyekudrin ka Khongon lakamödrin. 34 Ke haba kolon je hna ânyâ hnö Jehosafata a bân me biliny, wâ bi, adre hia but sihnalimen hnyi hofuc ho Jehu nöku Hanani, waleji ndre ha bnyi tusiny je than Isaraela.

35 Ke hwaban e Jehosafata than Juda ame tha e me Ahazia than Isaraela; ke haba at eling ame ânyâ hwakecin ae kong: 36 ke e ame tha e më he ka tibet je hu hnân kec Tasesa ai: ke adre tibet je hu hnyi Eziona-gebera. 37 Ke haba Eliezera nöku Dodava ûheny Maresa ame perofeta kö Jehosafata, me ha, ka habe, Anyin a u je hia but tha e me Ahazia, a hia but Iehova ohia ânyâm ta je huliwa. Ke ame hmouca but ta je hu me me ca khan' ödrin he ka kec Tasesa ai.

HNYIMAKAN 21.

E ame mokut ut Jehosafata tha e me _ lakamen, me adre me konâm e unyin lakamen hnyi taun anyi Davita: mok hnyi je bong. 16 Ke haba Iehova k'ame than biju Jorama a nokon hwaban. ame okhûâ hnyekon at Filisiti, me at 2 Ke hu je liamekeiny mē a laku Jehosa- Arabia tavat adre me hakekenyâ at Aithifata, wale Azaria, me Jehiela, me Zakaria, ope, kö Jorama: 17 me ödrin e o hnyi me Azaria, me Mikaela, me Sefata: ödrin Juda, me kot e, me hom je tang omjeû his bwihlany ae se hia, sileva, me gol, me omjeû ke Jehoaza thiju a wakeiat hmönyin. ae ûnyi hnathu, tha e me je taun adre up 18 Ke hwaban ta je ûnyi hia eling, Iehova je liamekeiny mē, me ke je than minya Ke ödrin e ca leû utö ae bo so hobi kâu, Ahaba: ke e ame ânyâ ûnyi ae kong hnyi erkemok anyin je than.

7 Ke so bi e ca we Iehova bi he ka ohia lap anyi Davita, can ûhihinyköu waleji e ame ânyâ me Davita, me helâ me hnen hna ha bânâ he ka ham lamepa kâu me je mâtrâniny nyiele balua. 8 Ke haba hnyi bongon je bong me haba at Edoma ödrin e hûgûnâ musi ûnyi hnyi hnyamen at Juda, me otilâ ke than hudrin bi. 9 Me ame he Jorama me anyin je taben vat, tha e me anyin je kariota hia: ke e ame todru hnyi hnyinghet, me kot at Edoma tavat adre me igigilö e, me je taben kariota 10 Me haba at Edoma ödrin e hna degecâ at Juda ke ne o but hnyi bong ang : ke haba at Libena ödrin e hna degecâ e hnyi ûen minya e : anyin a e ame digic Iehova Khongon lakamen. 11 Ke haba khaca e ame ânyâ je dok ae görany hnyi je bucen Juda, me kunâ aten Jerusalema he ka bi ûnyi monu, me cubec at Juda. 12 Ke ame o kâu ke tusi ûnyi ga Elia perofeta ame ha, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova Khongu Davita a kibâm, ka habe, Anyin a u je ca vheno gethen de Jehosafata a kâmâm, me je gethen de Asa than Juda; 13 ke u je vheno gethen deny je than Isaraela obiûnyimono at Juda me aten Jerusalema, helâ me hnâ ânvâ ge lap anvi Ahaba; ke haba khaca u je hia but hlinga je liamekeiny möu wale lap anyin kâmâm, tavat ae so hom; 14 wâ bi, ame he Iehova ka kot lakem ge vec ae gan hmâ, me je lakom, me laâiâm, me ânyâm ta je ûnyi hia: 15 ke u me he ka mok gan hmå ge tangtem, ke ne o but ame he ka hingölö tangtem ge hia e je baga laku Jehosafata than Isaraela. adre wâ hnyi uma umen than, me lakon 3 Ke haba kamödrin ame ham ködrin je minya, me laâiân; me ame ba but nokon haginy hnyi Juda: ke e ame ham dokhon ame kot e me e ame moko tangtiny, me ca kö Jorama, anyin a e atö. 4 Ke adre me khana he ka möt. 19 Ke hnyi ke ûen otilo Jorama hnyi dokhu dokhon kamen, hwaban lo li huna, ame hingolo tangtiny k' ame ohwegiâ e bi, me e ame tha hlingâ ge mok, me e ame mokcu ge mok ae kong. hnyi Isaraela ge hele vat. 5 Thöte tu je helâ me hna leû utö ae bo so hobi kâu hunai Jorama hnyi ûen e ame hwân ka lakamen. 20 Thöte tu je hunainy hnyi than; ke e ame musi hnyi Jerusalema eit ûen e ame hwân ka than, ke e ame musi je huna. 6 Ke e ame vheno gethen deny hnyi Jerusalema eit je huna: ke e ame he je than Isaraela, helâ me hna ânyâ ge lap but k' adre ca tengiâ; me ödrin e konâm anyi Ahaba: anyin a âiân momo nöku e hnyi taun anyi Davita, ke ca hnyi je

HNYIMAKAN 22.

KE haba aten Jerusalema adre me otilö Ahazia a nokon a wakeiat hmönyin ka than hwaban : anyin a hia but hlingå je tuhan hia hnen deö vat adre tha o me at Arabia ka hnyi hna hunuma. Me Ahazia nöku Jorama than Juda ame musi. 2 Fâte tu je hunai Ahazia hnyi ûen e ame hwan ka than : ke e ame musi hnyi Jerusalema khaca huna: ke haba ien hinven, me, Athalia momo nöku Omeri. 3 Ke e ame vheno minya gethen deny lap anyi Ahaba: anyin a hinyen ame labö ûsabö mē he ka ânyâ ûnyi ae kong. 4 Ke e ame ányá hulö hnyi hnyimakö Iehova, helâ me lap anyi Ahaba: anyin a ödrin je hnyat isabö më hwaban mok anyin kamen, me e 5 E ame vheno minya ame kong ut. anyidrin ûhnenamö, me tha he me Jorama nöku Ahaba than Isaraela he ka vat me Hazaela than Suria hnyi Ramothe-gileada: ke ame aat dö Jorama ge at Suria. 6 Ke e ame hmetu Jezerela ai he ka bi anyin je aat, wale hnân je aat hnyi Rama waleji e Ahazia nöku Jorama than Juda ame he he anyi Ahaba. Juda me lakon je liamekeiny me Ahazia, me e ame hling' ödrin. 9 Me e ame elöm Ahazia, ke ödrin e kât e, (ke e ame ikhölö hnyi Samaria), me adre me hom e kö Jehu, me hlingâ e ; ke ödrin e konâm e, anyin a haingödrin, ka habe, E nöku Jehosafata, at ame elöm Iehova ge hnyekon ae bekhöt. Ke bahmetu bi maniny lap anyi Ahazia he ka kât dökhu.

10 Ke a wâ but Athalia hinyö Ahazia a ga mokcu nokon, me e ame todrö me hlingâ je mâtrâniny lap hia anyin than Juda. Il Ke haba Joseba momo nokon than, ame hum Joasa nöku Ahazia, me hom duöngâ ûnyi hnyi lakon than adre me hlingâ, me tha ip e me at ame hat hnyi hnyeule mokut. Me Joseba momo nöku Jorama than, öiö Jehoiada at bihut, (anyin a e hani Ahazia) ame ikhâlâ e ga Athalia, me me ca hlingâ nokon than, me obicâ e ge korona, me ham

e hnen momo e. 12 Ke e ame laba unvidrin hnyi uma umen Khong, k' ame lubaduöng hnyi siks ta huna: ke Athalia ame musi hnyi hnyei.

HNYIMAKAN 23.

K haba Jehoiada ame ohwegiâ e hnyi huna a seveniny, me hom je taben haded, wale Azaria nöku Jerohama, me Isamaela nöku Johanana, me Azaria nöku Obed, me Maseia nöku Adaia, me Elisafata nöku Zikeri, me ûhihinyköu mödrin. 2 Keödrin e ngenu hnyi Juda, me ûkhacaköuâ at Levi hnyi je taun hia hnyi Juda, me je kamen ae beönua hnyi Isaraela, me ödrin e tha o hnyi Jerusalema. 3 Ke baba ûkhacaköu hia ödrin e ûhihinyköu me than hnyi uma umen Khong. Me e ame ha ködrin, ka habe, Wâ bi, ame he nokon than ka musi helâji me hnö Iehova hna ha ge laku Davita. 4 Walang ûnyi öbun e he ka ânyâ: ke haba ke keihen gabun a kuniny hnyat adre me didrö hnyi sabath, tavat bihut me at Levi, me hamöbun he ka tuö je hwanuma; 5 ke hamen ke keihen ame vat me Hazaela than Suria. Ke haba a kuniny ka laba hnyi uma umen than; me ke ke keihen a kuniny biju hnyi homaka ō Jorama nöku Ahaba hnyi Jezerela, göuleny taben: ke ame he ka hnen hnyi anyin a e mok. 7 Ke ûnyî ge Khong hnyeuleny uma umö Iehova tavat hia mok anyi Ahazia, can e ame he kö Jorama: thithö. 6 Ke ba at ame he ka dit hnyi anvin a e ame o but, me e ame tha he me uma umo Iehova, e so thibi tavat bihut, Jorama ka vat me Jehu, nöku Nimesi, at me tavat huliwa a at Levi; hamödrin he ame hû ga Iehova he ka subâ degecâ lap ka dit, anyin a ödrin tavat ae kap: ke 8 Ke haba Jehu ame tiga bi hamen tavat hia he ka tuo huliwa anyi hwaban lap anyi Ahaba, me e ame wâ a lehova. 7 Ke hamen at Levi he ka walö g'ame bi athnyabai Ahazia hnen je tuhan igigilö than, ödrin e ve hom je ûnyi hnân vat; ke ame ne he ke at bi he ka dit ka hnyi uma umö Iehova, me adre me he ka hlingå: ke öbun e he ka tha e me than e ka didrö me didrut. 8 Me haba at Levi me Juda hia ödrin e anyâ helâ me hna hûna ga Jehoiada at bihut: ke ödrin e ve hom tavat gadrin, wale tavat adre me he ka didrö hnyi sabath, tha ödrin me tavat adre me he ka didrut hnyi sabath; anyin a ca oveseâ je dö hnö Jehoiada. 9 Ke haba Jehoiada at bihut ame ham ka je taben haded je ö, me je bec, me je bec ae gan anyi Davita than a e hnyi uma umen Khong. 10 Me e ame otilâ tavat hia unyin than igigilö, ke ve hu ûnyi vat hnyi hnyamödrin, hwân hnyi ke keihen metân uma ke ne o but hnyi ke keihen meny uma, me baten taben hut. 11 Me ödrin e hom

kâu ûnyi hnân ohnatho, me otilâ e ka than : | ke haba Jehoiada me lakon ödrin e hû e; me ödrin e ha, ka habe, E so e möt than. 12 K' a löng ut Athalia hwan tavat adre me wadring me oganâ than, me e ame he ka tavat hnyi uma umö Iehova: 13 me e ame bwele, me wâ bi, ame tot than hnyi anyin tap hnyi hwanuma, ke tha e me than je taben me je trutru; ke ame senyin tavat hia aten hnyei, me tûö je trutru; ke tavat khumöng ödrin e ânyâ je ûnyi khumöng, me hai je khumöng hnân oganâ. Me haba Athalia ame kia anyin je ûkhaû, me ha, ka habe, Uhûgûnö dökhu, ûhûgûnö dökhu but ang. 14 Haba Jehoiada at bihut ame hom je taben haded, tavat musö utbavat, me ha ködrin, ka habe, Hom but momo wanben li deö at; ke haba at ame he ka he hoton, adre me he ka hlingâ ge hele vat: anyin ame ha at bihut, ka habe, Ca he ka hlingâ momo hnyi uma umö Iehova. 15 Me ödrin e hne deny momo; me e ame he ka hnyi uma umen than hnyi gethen deny homagouleny je hors: ke odrin e hlingå momo eling.

16 Haba Jehoiada ame ânyâ anyin ûhihinyköu me tavat hia me than, m' ödrin e lakei Iehova bi. 17 Ke haba tavat hia ödrin e he ka hnyi uma umö Baala, me kia e, me tho omomono je taben hut kâu, me je hna theatâ, me hlingö Matana at bihut anyi Baala cicö je taben hut. 18 Ke haba Jehoiada ame khenâ huliwainy uma umö Iehova ka tavat bihut a at Levi, waleji Davita ame ve ip hnyi uma umö Iehova he ka hudo je hudiny leû kö Iehova, helâ me hna sihnalimen hnyi tusiny hnanyibu anyi Mose, adre me senyin me khumong, helâ me Davita ame hûna. 19 Me e ame ip tavat tuö hwanuma hnyi je homagöulenv uma umö Iehova, wâ e nye didrö at a bo kong ge ke ûnyi. 20 Ke e ame hom je taben haded, me je than, me tavat musö tavat, me aten hnyei hia, me hom than ûnyi hnyi uma umö Iehova: ke ödrin e gethen ûnyi hnyi homagöule ethö ka hnyi uma umen than, me ip than hon theroniny dökhu. 21 Me ame senyin tavat hia aten hnyei, me ame laba wia taun; k' adre hlingö Athalia ge hele vat.

HNYIMAKAN 24.

EVEN dut ta hunai Joasa hnyi ûen e

haba Joasa ame ânyâ ûnyi ae wisa hayi hnyimako Iehova, hnyi je bong hia bongu Jehoiada at bihut. 3 Ke haba Jehoiada ame hok li momo hobi kâu than, me e ame hnokoâ lakon je baga me hlu. 4 Ke hwaban e Joasa ame ûnykûme hnyi hnyekon he ka ânyâwia uma umö Iehova. 5 Me e ame ûkhacaköuâ tavat bihut me at Levi, me ha ködrin, ka habe, He th' öbun ka hnyi je tauniny Juda me ûhnöhnö ûnyi ge at Isaraela hia mone hnân ânyawia uma umen Khongubun hnyi ke huna me ke huna, ke so öbun e he but ka omweimweiâ ûnyi e. Ke so bi ame ca omweimweiâ hnen at Levi. 6 Me than ame hawo Jehoiada at ae beönua, me ha kâu, ka habe, Ieû gam u me ca hûna at Levi he ka hom je bwihlany ûnyi ge at Juda me Jerusalema waleji a hûna ga Mose athnyabai Iehova, me ûnyi ge ûkhacaköu anyin at Isaraela, hobi kâu uma hnan ohnatho? 7 Anyin a haba laku Athalia, momo ae kong, ödrin e hia but tho degecà uma umen Khong; ke haba khaca ödrin e hia but ham hia ta je ûnyi a kapiny uma umö Iehova kö Baala. 8 Ke ame hûna than, me ödrin e tibet ke tang, me ip eù hnyi homagöuleny uma umö Iehova. 9 Me ödrin e omanenâ hnyi Juda me Jerusalema hia, a g' adre me he ka hom kö Iehova ta je bwihlany a hûna Mose athnyabainy Khong ka at Isaraela hnyi hnyebuba. 10 Ke haba je than me tavat hia ödrin e tha senyin, me hom je bwihlany, me khûâ ka hnyi tang, ke ne o but ödrin e um dö. haba hnyi ta je ûen hia ame oâ but at Levi tang ka tavat tuö ta je ûnyi anyin than, ke ödrin ka wâ but ae gan hmâ mone, me ame o but at sihnalimen hobi kâu than me at tuö ta je ûnyi anyin at bihut ae beönua, me hingâlâ tang, me hom, me hmeto e ka hnyi hnen. Odrin e ânyâ helâe hnyi ke bong me ke bong, ke e gan hmâ mone ödrin 12 Haba than me Jehoiada e ûhnöhnö. ödru me ham ka tavat bi huliwa hnyi uma umö Iehova; ke ödrin e bi hwaban tavat up veto me tretrau utö he ka ânyâwia uma umö Iehova. 13 Ke haba tavat huliwa ödrin e huliwa me ödrin e umo huliwa, ke ödrin e ânyâ uma umen Khong me me helà me ehac, me ohmâ e. 14 Ke ame um dö huliwa, me ödrin e hom ka than me Jehoiada je kolon mone, ke adre tibet kau je ame hwân ka than; ke ame musi kaia hobi kâu uma umö Iehova, wale je hnyi Jerusalema fâte je huna: haba ien kaiainy huliwa, me hnân bi hut, me je spun, hinyen, me Zibia momo Bere-seba. 2 Ke me je kaia gol me sileva. Ke ödrin e bi

hut bala hnyi uma umö Iehova hnyi ta je l bong hia bongu Jehoiada. 15 Ke hingat ut Jehoiada ke se hia je bongon, me e ame mokcu; ke wan haded ke thöte je hunainy me e ame mokcu. 16 Me ödrin e konâm e hnyi taun anyi Davita tha e me je than, anyin a e ame ânyâ so hnyi Isaraela, me ka Khong minya me umen uma. 17 Ke hwaban mok a Jehoiada, me ame o je taben 18 Me ödrin e hna degecâ uma tot hon tavat me ha ködrin, ka habe, Walang ina ha hnen Khong, ka habe, Anyin a ieû me ca khan' öbun he ka hnahic? anyin a 21 Me ödrin e hia but hna digic öbun. uma umo Iehova hoton musi anyin than. 22 Haba Joasa than ame ca ûnykûme ibetengiö anyi Jehoiada a kamen, k' ame hlingâ Ke ame tiga he but ka mokcu, 23 Me haba hnyi obiny me bi hwaban. huna ame o but kâu deö vat anyin at Suria: ke ödrin e o but hnyi Juda me Jerusalema, Khongon lakamödrin. me Jehozabada nöku Simerith momo Moaba. than biju Amazia a nokon hwaban.

HNYIMAKAN 25.

WENTE faiv but je hunai Amazia hnyi ûen e ame hwân ka than: ke e ame musi hnyi Jerusalema twente nain je huna: ke haba ien hinyen, me, Jehoadana momo Jerusalema. 2 Ke e ame ânyâ wisa hnyi hnyimakö Iehova, ke so bi e ca bekhöt Juda, me nom ka than. Me than ame löng ut hnyekon. 3 Ke hnyi ûen adre hia but ohmâ dökhu unyin, me e ame hlingâ li umen Khongon lakamödrin, me bi athnyaba lathnyabiny, waleji ödre hlingâ than a ke je Aseira me je idola: me ame o but kamen. 4 Ke so bi e ame ca hlingå lakuhmönyin ka at Juda me Jerusalema can dru, ke e ame ânyâ hoton hna sihnalimen hulö eling. 19 Ke so bi e ame kunâ ködrin hnyi tusi hnanyibu anyi Mose, waleji a je perofeta, he ka ohmetu ödrin kö Iehova; hûna Iehova, ka habe, Ame ca he ka mok me ödrin e siwhegi ödrin, ke ödrin e ca löng je kamen can lakon, k'ame ca he ka mok bi. 20 Ke ame o but hanon Khong kö je nokon can je kamen; k'ame he tavat Zakaria nöku Jehoiada at bihut; me e ame hia ka ve moko anyidrin bi hulö. 5 Ke haba Amazia ame ûkhacaköuâ at Juda, me khen' ödrin hoton je lap anyin je lakamen, bun e hanyâûâ hnanyibu anyi Iehova me | hmelen je taben thauzan me je taben haded, wale Juda me Beniamina hia: me e ame bun e hia but hna degeci Iehova, me e ame | öû ödrin hwân ge tavat a twente huna me gan hon e, me ō ödrin a ödrin theri haded sihnan, me lûâ e ge veto hnyi hnyeuleny thauzan tavat adre ûca, ae ûcû ka hnyi vat, tavat hok ö me bec. 6 Ke e ame bi hwaban minya wan haded thauzan tavat ae hwege ûhedrin Isaraela, a ham hwaban wan haded je talan sileva. 7 Ke ame o me haingen, ka habe, E na wâ ju Iehova but kâu ke aten Khong, me ha, ka habe, Than lö, e so ame ca tha he möu deö vat anyin at Isaraela; anyin a ca tha Iehova me at Isaraela, a je laku Eferaima hia. me kot je taben tavat hia, me kunâ ta je u je ne behe, he thö, hwege thö hnân vat : unyi hia adre me sö ka than Damaseko. ke ame he Khong ka otö u hnyi hnyimakan 24 Anyin ame o but utbavat anyin at Suria iwahnaihmiöny; anyin ae hu maniny Khong a deö vat ae ûhnyûkong ; me haba Iehova he ka ûhadruö, me he ka ota. 9 Me haingö ame hna utbavat ae gan hmâ ka hnyi hnya- Amazia ka aten Khong, ka habe, Ötin e mödrin, can ödrin e hna degeci Iehova he ka kâmâu ta je talan a wan haded waleji Me adre me owisa o ge ham ka deö vat anyin Isaraela? Ke helae kö Joasa. 25 Ke ödrin e he but gan haingen aten Khong, ka habe, E khanö tanyin a ödrin e hna e ke gan je imekiny) Iehova he ka ham gânâ köu hon e. 10 Haba me ame sihnân e hnen lathnyabainy, can Amazia ame hake ip ödrin, wale deö vat a dra dren laku Jehoiada at bihut, me hlingâ o kâu ûhedrin Eferaima, he ka he hmetu bon hnen hna mokut, me e ame mokcu: ka hnyi hnödrin: anyin a wale ame ubahla me ödrin e konâm e hnyi taun anyi Davita, anyidrin hmönyin ka at Juda, me ödrin e k'adre me ca konâm e hnyi erkemok anyin he hmetu ka hnyi hnödrin me hmönyin ae je than. 26 Ke haba li at ödru me sihnân, gan hmâ. 11 Ke haba Amazia ame hnyok me Zabad nöku Simeatha momo Amona, baga, me hom lakeiny ka hnyi Hnyigöulen bucen Sâlt, me kot je laku Seira a ten 27 Ke haba ge lakon, me je hok ae hmak thauzan gadrin. 12 Ke haba ke ten thaukżu, me hna ânyâwia uma umen Khong, zan minya tavat ae möt a hom je laku Juda, wa bi, adre hia but sihnalimen hnyi tusi me hum ödrin ka hnyi ban kic, me hagut' ame ha bongon tusiny je than. Ke ame ödrin ûnyi ethö hnyi kic, me ödrin e amam lhia. 13 Ke haba aten deö vat waleji a

kunâ hmetu Amazia, m' adre me ca tha he je kubit. mē ka hnyi vat, me, ödrin e utut ka hnyi je tauniny Juda, hwân hnyi Samaria ke ne o but hnyi Bethe-horona, me hlingâ kun ta thauzan gadrin, me sö gan hmâ.

14 Ke haba hnyi ûen ame o hmetu thö Amazia ûheny hnyi hna kot at Edoma, me e ame hom je khongon je laku Seira, me otil' ödrin hnån je khongon, me nom ködrin, me leû utö ae bo so ködrin. 15 Me ame ubâhlâ thö hmönyin anyi lehova kö Amazia, me e ame kunâ kâu ke perofeta, at ame ha kâu, ka habe, Anyin a ieû u je elâm unyin je khongon tavat, wale ödrin e ca hia but omelö je atödrin ûnyi hnyi hnyamâm? 16 Ke e ame tiga fuc kâu, me haingen than kâu, ka habe, Hawa, öhmun e hia but otilö u he ka hnyi hanen ûhnenamö anyin than I soju anyin a ieû adre me he ka hlingö u? Me haba perofeta ame um ju, me ha, ka habe, Oge me wâ but a Khong ame ûnykûme he ka ohiö u, can u je hia but ânyâ ûnyi eling, me ca löng hnök hna nö u.

17 Me haba Amazia than Juda ame ûsabö, me e ame ûkhûnöng kö Joasa nöku Jehoaza, nöku Jehu, than Isaraela, me ha, ka habe, Otu me he ka ûhnyimakötuköu. 18 Me haba Joasa than Isaraela ame ûkhûnöng kö Amazia than Juda me ha, ka habe, Haba iwadekonginy Lebanona ame ûkhûnöng ka arasiny Lebanona, me ha, ka habe, Ham dö nokom hlu me me âiân nökuk : ke haba ke meno hnyeuten Lebanona ame he, k' ame uto iwadekong. 19 Ke haingâm, ka habe, Wâ bi, u je hia but kot at Edoma; k'ame kap göranyi u ge hnyekom he ka hobelöu: laba ju hnyi hnyabam; ieû gam u me he ka okûâ ûnyi ae kong m' u me he ka ta, u, me Juda a tha ödrin möu? 20 Ke ame ca löng bi Amazia; anyin a ûnyi ga Iehova m' adre me he ka hn' ödrin ka hnyi hnyamen ta je iwahnaihmiöny mödrin, anyin a ödrin e hia but elâm unyin je khongon j ödru me ûhnyimaködruköu hnyi Bethe-

24 Ke e ame hom hia gol me sileva, me ta je kaja adre me wa hnyi uma umen Khong unyi Obed-edoma, me je omjeŭ hnyi uma umen than, me je hnyat hnan hwaban, me adre me hmetu Samaria ai.

25 Ke e möt Amazia nöku Joasa than Juda hwaban a mokcu Joasa nöku Jehoaza than Isaraela, fiftin je huna. 26 Ke haba kolon je hna ânyâ hnö Amazia, a bân me biliny, wâ bi, adre ca sihnalimen e hnvi tusi anyin je than Juda me Isaraela? 27 Ke hwân hnyi ûen ame hwiö Amazia ga Iehova, me ödrin e sihnân e hnyi Jerusalema; me e ame kec Lakisa ai: me ödrin e ûkhûnöng Lakisa ai me hlingâ eling. 28 Me ödrin e hom e hon je hors, me konâm e tha e me lakamen hnyi taun anyi Davita.

HNYIMAKAN 26.

K E haba tavat Juda hia ödrin e hum otilâ e ka than hnân hwaban kamen a 2 E ame op Elath, me ham hmetu e ka at Juda, hwaban dö a mokut ut than tha e me lakamen. 3 Sikstin dut hunai Uzia, me e ame hwân ka musi; ke e ame musi hnyi Jerusalema fifte tu je huna: ke haba ien hinyen me Jekolia momo Jerusalema. 4 Me e ame ânyâ wisa hnyi hnyimakö Iehova, hoton hna ânyâ hnö Amazia a kamen. 5 Ke e ame penapena hnyekon he ka elâm Khong hnyi je bong bongu Zakaria, at a hu metâ hnyi je hna omanenâ hnen Khong: ke haba hnyi ta je bong e ame elöm Iehova me haba Khong ame ohnahica e. 6 Me e ame he but me vat me at Filisiti, me tho degecâ hna up haginy hnyi Gatha, me hna up haginy hnyi Jabene. me hna up haginy hnyi Asedoda; me e ame op je taun hnyi hnyei Asedoda, me Filisiti. 7 Ke haba Khong ame hadruâ e he ka vat me at Filisiti, me at Arabia ödrin e laba hnyi Gure-baala, me at Maon. Edoma. 21 Me haba Joasa than Isaraela 8 Ke haba at Amona ödrin e ham je ame he; ke haba e me Amazia than Juda bwihlany kö Uzia: me ame lung ut ien ke ne o but hnyi gethen ame dit ka hnyi semes hnyi Juda. 22 Me ame kong ut at Aigupito; anyin a e ame hwege tot gan Juda ge at Isaraela; m' ödrin e ve kec ka hmâ. 9 Ke haba Uzia ame op je tap ae hnyi umödrin je uma mano. 23 Ke haba beû göranyai hnyi Jerusalema hnyi homa-Joasa than Isaraela ame köt Amazia than göuleny kopiny, me homagöuleny thop, me Juda, nöku Joasa, nöku Jehoaza, hnyi hnyi hna hwali hnen haginy, me bi aten. 10 Bethe-semes, me hom e Jerusalema ai, me Ke e ame op je tap ae beû göranyai hnyi kia hna up haginy veto hnyi Jerusalema, hnyebuba, me khû je an ae se hia, anyin an hnyi homagoule Eferaima ke ne o ae se hia haleny je meno; helâe minya nyi homagouleny kopiny, foa haded hnyi hnyei ae hnyikana, me dok ae tha

II. MAN ÛLABAINY JE THAN 27,.28.

vine hnyi je bucen, me hnyi Karemela; anyin a e at ae bebelök. 11 Ke e hu utbavat anyi Uzia, k' ödrin e ve he but ka vat ke deö me ke deö, hoton ûseidrin hna öu ödrin hnö Jeiela at sihnalimen me Maseia a taben vat, hmeli Hanania a taben vat anyin than. 12 Haba ûseiny je kamen ae beönua, hnyat ae hwege, me odrin tu thauzan ke siks haded. 13 Ke e hu gadrin ke deö vat adre hia but ûne, a theri haded ke seven thauzan ke faiv haded, tavat ödrin e vat ge man ae gan, he ka hom hadruâ than k' ame vat me je iwahnaihmiöny. 14 Ke haba Uzia ame penapena hobi ködrin a utbavat hia, je bec, me ö, me hnabinybak, me je ûkhaûen vat, me cafana, me je veto hnân koloû. 15 Ke e ame ányá hnyi Jerusalema le baliseta a ányá ge tavat ae metâ, hnân ip hon je tap ae beû goranyai, me je tap taben vat, he ka hlic fana me khuâ je veto ae gan. ame lung ehele; anyin ae ti gan hnödra hna hadruâ, ke ne o but e ame hwege.

16 K' a hwege but e, me ame bi gan hnyekon, me e ame ânyâ ûnyi ae kong, anyin a e ame hanyâûâ hnanyibu anyi lehova Khongon; anyin a e ame dit ka hnyi uma umo Iehova he ka leû uto ae bo so hon taben leû utö ae bo so. 17 Ke haba Azaria at bihut ame dit hoton, tha e me tavat bihut kö Iehova a ödrin eite, hnyat ae hwege: 18 me ödrin e tot kö Uzia than, me ha kâu, ka habe, Uzia lö, ca hanymâm bi e, wale he ka leû utö ae bo so kö Iehova, ke so bi hanymen tavat bihut a je mâtrâni Arona, tavat adre okabâ he ka leû utö ae bo so: didrut unyi hnyi dok ae kap; anyin a u je hia but hanyâûâ; ke ca hnân e oganö u ûnyi ga Iehova Khong. 19 Haba Uzia ame hmönyin; ke hu hnyi hnyamen taben meic he ka leû utö ae bo so; ke ame tiga hmönyin ka tavat bihut, me ame o but lepera hnyi bariny hnyi hnyimakan tavat bihut hnyi uma umö Iehova, hnyi baten taben leû utö ae bo so. 20 Ke haba Azaria at bihut ae beönua, me tavat bihut hia ödrin e wå e, me wâ bi a tabâ thö bariny lepera, me ödrin e logotà obâ e ûheny dok e; eke, me e ame ie didrut bi, anyin a Iehova ame hia but kot e. 21 Me haba Uzia than ame lepera balua ke ne o but hnyi bong e ame mokcu hnyin, k' ame laba hnyi ke uma bi adre hake ip, anyin a e lepera; anyin adre

hon: ke e hu gan tavat belök me ânyâwia ke Jotham a nokon ame musö biju hnyavine hnyi je bucen, me hnyi Karemela; anyin a e at ae bebelök. 11 Ke e hu utbavat anyi Uzia, k' ödrin e ve he but ka vat ke deö me ke deö, hoton ûseidrin hna öu ödrin hnö Jeiela at sihnalimen me Maseia a taben vat, hmeli Hanania a taben vat anyin than. 12 Haba ûseiny je kamen ae beönua, hnyat ae hwege, me odrin tu than; anyin a haingödrin, ka habe, E lepera: ke ame than biju Jotham a nokon hwaban.

HNYIMAKAN 27.

WENTE faiv je hunai Jotham hnyi ûen e ame hwân ka than ka ama ûen e ame hwân ka than; ke e ame musi hnyi Jerusalema sikstin je huna: ke haba ien hinyen me Jerusa momo nöku 2 Ke e ame ânyâ wisa hnyi Zadoka. hnyimakö Iehova helâ me hna ânyâ hia hnö Uzia a kamen; ke e ame ca hnyi dit ka hnyi uma umo Iehova. Ke haba tavat ödrin e tiga ânyâ monu. 3 E ame op homagöule ethö hnyi uma umö Iehova, ke e ame bi hanen hak veto hnyi Ofela. 4 Me e ame op minya ke je taun hnyi hnyei ae hutiny Juda, me op je hnabâ me je tap ae beû göranyai hnyi hnyot. 5 E ame vat minya me thaniny je lakon Amona, me Ke haba lakon Amona hwege hudrin. ödrin e ham kâu hnyi huna eling wan haded je talan sileva, me ten thauzan je tulut hwit, me ke ten thauzan bali. Ke helâe hnen lakon Amona hna ham kâu hnyi huna a loiny me kuniny. 6 Ke hwege but Jotham, anyin a e ame tuö wia je hwakecin hnyi hnyimakö Iehova Khongon. 7 Ke haba kolon je hna ânyâ hnö Jotham, me anyin je vat hia, me je hwakecin, wâ bi, adre hia but sihnalimen hnyi tusi anyin je than Isaraela me Juda. 8 Twente faiv je hunainy hnyi ûen e ame hwân he ka than, me e ame musi hnyi Jerusalema sikstin je huna. 9 Ke haba Jotham ame tha mokut me je lakamen, me ödrin e konâm e hnyi taun anyi Davita: ke ame than biju Ahaza a nokon hwaban.

HNYIMAKAN 28.

e logotà obâ e ûheny dok e; eke, me e ame ie didrut bi, anyin a Iehova ame hia but kot e. 21 Me haba Uzia than ame lepera balua ke ne o but hnyi bong e ame hwan ka musi; ke ame musi hnyi Jerusalema sikstin je huna: ke e ame ca ânyâ wisa hnyi hnyimakö Iehova helâ mokcu hnyin, k' ame laba hnyi ke uma bi adre hake ip, anyin a e lepera; anyin adre subâ degecâ e ûnyi hnyi uma umö Iehova: idola adre oköiâ hobi kâu Baala. 3 Ke

II. MAN ÚLABAINY JE THAN 28.

haba khaca e ame leû utö ae bo so hnyi haba tavat vat ödrin e hna je bâ me je hnyigöulen bucen anyin lakon Hinom, k' ame thong lakon bi ge meic, hoton je hwakecin ae ikiki anyin je wanaithila waleji a obâ Iehova hnyi hnyimakan lakon Isaraela. 4 Ke e ame bi hut me leû utö ae bo so hnyi je dok ae görany, me hon ta je hut, me hmelen ta je ûö hia ae hât. 5 Anyin a wale haba Iehova Khongon ame hna e ka hnyi hnyamen than Suria; m' adre me kot e, me hom hwenbâ je hnyat ae se hia a lakeiny, me hum odrin Damaseko ai. Ke adre me hna e minya ka hnyi hnyamen than Isaraela, at a kot e, me gan hmâ hna hlingâ. 6 Anyin a haba Peka nöku Remalia ame hlingâ hnyi Juda tavat a wan haded ke twente thauzan hnyi bong a khaca, ödrin hnyat ae hwege hia; anyin a ödrin e hia but hna degeci Jehova Khongon lakamödrin. 7 Ke haba Zikeri at ae hwege a at Eferaima ame hlingö Maseia nokon than, me Azerikam at ame musö hnyaba, me Elekana utangköu me than. 8 Ke haba lakon Isaraela ödrin e hom je liamekeiny mödrin adre hom hwenbödrin, a tu haded thauzan, wale omomo, me je thöth, me je in, ke haba khaca adre me sö gânâ | Ke ame o but kâu Tigelathe-pilesera than anyidrin ta je ûnyi, me hom ta je ûnyi adre sö Samaria ai. 9 Ke e hu eling ke perofeta anyi Iehova, Obed ien: ke e ame he me ûkhanö me je utbavat adre me o hnyi Samaria, me ha kodrin, ka habe, Wâ bi, anyin a Iehova Khongon lakamöbun ame hmönyin ka at Juda, me ame hn' anyâ hmetu hwakecin ae kong kö Iehova, ödrin ka hnyi hnyamöbun, m' öbun e hia wale than Ahaza. 23 Anyin a e ame bi but hling' ödrin k' ame sâ thö hnyi drany hut ka je khongon Damaseko, tavat adre ai anyibun hmönyin. 10 Ke walang ang kot e: haingen ka habe, Anyin a je khonöbun e ûnykûme he ka hom ûhnyûkongo gon je than Suria ödrin e hadru' ödrin, ke je lakon Juda me Jerusalema m' ödrin e oge me he ka bi hut ködrin, m' ödrin e he lathnyabaibun obaga me omomo: ke hawa, ka hadruö nya. Ke so bi ödrin e hanga e e ba hnöbun hna hanvâûâ ga Iehova Khon- me at Isaraela hia a tha ödrin mē. gubun? 11 Ke walang ang, ling nya ju, haba Ahaza ame ûkhacaköuâ je kaiainy me hna hmetu but je ba waleji obun e hom uma umen Khong, k'ame susubâ je kaiainy ge je liamekeiny möbun: anyin a e but uma umen Khong, k' ame hlöng je hwanuhubun hmönyin ae gan anyi Iehova. 12 men uma umö Iehova; ke e ame ânya je Ke haba ke je taben lakon Eferaima, wale taben hut hnyi je ke keihen Jerusalema Azaria nöku Johanana, me Berekia, nöku hia. 25 Ke e ame ânyâ hnyi ta je tauniny Mesilemoth, me Jezikia nöku Saluma, me Juda hia je dok ae görany hnân leû ut Amasa nöku Hadelai, ödrin e todrö ka tavat ae bo so ka ke je khong, me ohmönyini adre o ûheny hnyi hna vat, 13 me ha ködrin, Iehova, Khongon lakamen. 26 Ke haba ka habe, Öbun e ca he ka hom jem je bâ: kolon hnen je hna ânyâ, me je hwakecin a anyin a öbun e beânyâ ûnyi ame he ka oâ bân me biliny, wâ bi, adre hia but sihnalimonu kötin ga Iehova, he ka bi hanen men hnyi tusi anyin je than Juda me kongitin, me hwakecitin ae monu: anyin Isaraela. 27 Ke ame tha mokut ut Ahaza ae gan hmâ anyitin monu, ke gan hmâ me lakamen, me ödrin e konâm e hnyi taun.

ûnyi adre so hnyi hnyimakan je than, me ûkhacaköu hia. 15 Ke haba tavat waleji adre ve ha iödrin, ödrin e todrö me hom je bâ, me okhavâ tavat hia ae ba ûkhaû ge je ûnyi adre sö, me khavâ, me inâ taben hnyeûcadrin, me haödrin, me habelidrin, me osû' ödrin, me otabâ je at ae senyin gadrin hon je asina, me hum ödrin Jeriko ai, tauniny pama, ka je liamekeiny mödrin: ke ödrin e hmetu Samaria ai.

16 Ke haba hnyi ûen eling Ahaza than ame ûkhûnöng ka je than Asuria he ka hadruâ e. 17 Anyin ame o hmetu but at Edoma, me kot at Juda, me hom je hna hwenbâ. 18 Ke haba khaca a hia but utut at Filisiti ka hnyi je tauniny dok ae hnyikana, me ke keihen ka hnyi Whaiöiny Juda, me hûgûnâ Bethe-semes, me Aijalona, me Gederoth, me Soko me je tauniny, me Timena me je tauniny, me Gimezo me je tauniny: me ödrin bi, ödrin e ka labā. 19 Anyin a Iehova ame hom ûhnyûkongo at Juda ga Ahaza. than Isaraela; anyin a e ame hia but ânya hwakecin ae khâlânden hnyi Juda, me ti kong hmönyin hwakecin kö Iehova. 20 Asuria, me ovecâ e, me ca hadruâ e bi. 21 Anyin a haba Ahaza ame hom ke je ûnyi ûnyi hnyi uma umö Iehova, me uma umen than, me je taben, me ham ka than Asuria: ke ame ca hadruâ e ûnyi eling. 22 Ke haba hnvi ûen anyin vec, e ame minya hmönyin ka at Isaraela. 14 Me wale hnyi Jerusalema; anyin a ödrin e ca

Isaraela: ke ame than biju Hezekia a nokon hwaban.

HNYIMAKAN 29.

ánvà hnö Davita a kiben. dok ae kap. ödrin e hia but ânyâ hwakecin ae monu, Jehova, me hwiö hotudrin kâu. ödrin e hia but hlöng je hwanumen poretiko, me omokâ ta je lamepa, k' ödrin e ca leu utö ae bo so, me ca hudo je hudiny leû ka Khongon Isaraela hnyi dok ae kap. 8 Anyin a wale e but hon at Juda me Jerusalema hmönyin anyi Iehova, me e ame hia but hn' ödrin he ka bwebwet, me hnán lâiâ, me jû, helâ me öbun e wâ ge je 9 Anyin a hia but ta but je li e**mak**öbun. lakamötin ge hele vat, ke adre hom hwenbâ minya, je lakutin baga, me in, me je laâöitin can e. 10 Ke walang ang ame mokut eû hnyi hnyekuk he ka ânyâ ke ûhihinyköu me Iehova, Khongon Isaraela, me me he ka hia but gatin anyin hmönyin ae gan 11 Lakuk lö, ca oûnyibauâ walang ang ûnyi ang: anyin a Jehova ame ûc' öbun he ka tot hnyi hnyimakan, he ka bi athuyabainy, m' öbun e he ka huliwa kâu, me leû utö ae bo so.

12 Haba at Levi ödrin e todrö, wale Mahatha, nöku Amasai, me Joela nöku Azaria, li mâtrâni Kohatha: ke haba li mátráni Merari, wale Kiso, nöku Abedi, me Azaria, nöku Jehaleela: ke haba li thithö: anyin a than ame ha a adre me Mátrâni Geresoma, wale Joa nöku Zima,

home ka hnyi je erkemok anyin je than¦ke haba li mâtrâni Asafa, wale Zakaria me Matania: 14 ke haba li mâtrâni Heman, wale Jehiela me Simei : ke haba li mâtrâni Jeduthun, wale Semaia me Uziela. 15 Me ödrin e ûkhacaköuâ je liamekeiny mödrin, me okabi ödrin bi, me didrö, hoton hna WENTE faiv but je hunai Hezekia hûna hnen than hnyi je hofuc ho Iehova, hnyi ûen e ame hwân he ka than; he ka ânyâwia uma umö Iehova. 16 Ke ke e ame musi hnyi Jerusalema twente nain haba tavat bihut ödrin e dit ka hnyi hnyin je huna: ke haba ien hinyen me Abia momo | uma umö Iehova, he ka ânyâwia, me degec nöku Zakaria. 2 Ke e ame ânyâ ûnyi ae ta je ûnyi hia ae kong ödrin e wâ hnyi wisa hnyi hnyimakö Iehova, hoton hna uma umö Iehova ka hnyi hnyeuleny uma 3 Ke haba umö Iehova. Ke haba at Levi ödrin e hıyi huna a bâniny anyin musi, ke hnyi hom kâû ka hnyi wagewe Kederon. 17 Me tehi a bân, me e ame khöng je hwanumen ödrin e ibi hwân he ka okabâ hnyi bong uma umö Iehova, k' ame ânyâwia e. 4 Ke a bân, hnyi tehi a bân, ke haba hnyi bong e ame hawâ tavat bihut me at Levi, k' a eitiny tehi ödrin e o but ka hnyi poretiko ame ûkhacaköu ödrin hnyi dok ae laû e anyi Iehova; me ödrin e okabâ uma umö jimeyö, 5 me ha ködrin, ka habe, At Levi Iehova hnyi je bong a eit: ke haba hnyi li. ling nya ju; okabi öbun ju, ke okaba bong a sikstininy tehi a ban ödrin e umo. thö uma umö Iehova Khongon lakamöbun, 18 Me ödrin e didrö kö Hezekia than, me me hom degecâ ta je ûnyi ae ikiki ûnyi hnyi ha, ka habe, Öhmun e hia but ânyâwia 6 Anyin a haba lakamötin uma umö Iehova, me taben leû hut, me je omjehen, me laulau taben je areto, me je k ödrin e ânyâ ûnyi ae kong hnyi hnyimakö omjehen hia. 19 Ke haba khaca, haba ta lehova Khongutin, me hna degecâ e, me je kaia hia a degec Ahaza than hnyi anyin wia je hnyimaködrin ûnyi hnyi hnyaba musi hnyi ûen e ame ânyâ hwakecin ae 7 Ke kong, me, öhmun e hia but penapena me okabâ; me wâ bi, adre ip cicö taben leû hut kö Iehova.

20 Me haba Hezekia than ame vesâ hnyi hnyomakatu, me ûkhacaköuâ tavat musö taun, me he ka hnyi uma umö Iehova. 21 Ke adre me hom je bolok a seven, me je mamoe baga a seven, me je nokon mamoe a seven, me je got baga a seven, hnân hudiny hulö hobi kâu dökhu, me dok ae kap, me at Juda. Ke e ame ha ka tavat bihut a je mâtrâni Arona he ka hudi ödrin hon taben hut kö Iehova. 22. Me ödrin e hlingâ je bolok, ke haba tavat bihut ödrin e hom dra, me dukâiâ taben hut: k' ödrin e hlingâ je mamoe baga, me dukâiâ taben hut ge drödrin: k' ödrin e hlingâ minya je nokon mamoe, me dukâiâ taben hut ge drödrin. 23 Ke ödrin e hom je got baga hnân hudiny hulö ka hnyi hnyimakan than me ûkhacaköu; me ödrin e ip je hnyamödrin hudrin: 24 ke haba tavat bihut ödrin e hling' ödrin, m' ödrin e bi hudriny hulö ge drödrin, hnân he ka bi hwaban möt hobi kâu at Isaraela hia he ka bi hudiny leû me hudiny hulö hobi me Edena, nöku Joa: 13 ke haba li kâu Isaraela hia thithö. 25 Ke e ame mátrâni Elizafana, wale Simeri me Jeiela: otilâ at Levi hnyi uma umö Iehova me je

simebalo, me nabeli, me kitara, hoton hnanyibu anyi Davita, me Gada at wâ unyin than, me Nathana a perofeta: anyin a ûnyi ga Iehova hnanyibu eling a deny Ke haba Hezekia ame ûkhûnöng ka at anyin je perofeta. 26 Ke haba at Levi Isaraela me Juda hia, me sihnalimen ödrin e tot me je ûnyi khumöng anyi minya je tusi ka at Eferaima me Manase, Davita, k' ame tot tavat bihut me je m' ödrin e he ka o ka hnyi uma umo trutru. 27 Ke haba Hezekia ame hûna Iehova hnyi Jerusalema, he ka hnyi ânyâ he ka hudo hudiny leû hon taben hut. paseka kö Iehova, Khongon Isaraela. 2 Ke hnyi ûen adre me hwân he ka hudo, Anyin a hia but than ûhnenamö, me anyin me adre me hwân minya ka khumöng kö je taben, me ûkhacaköu hia hnyi Jeru-Iehova me hwan je trutru me ta je ûnyi salema, he ka tuö paseka hnyi tehi a loiny. khumöng anyi Davita than Isaraela. 28 3 Anyin ae ca khan' ödrin tuö e hnyi ûen Ke haba ûkhacaköu hia ödrin e khudrung, eling, anyin ae tiga ca ûcû ûseiny tavat k'ame khumöng tavat khumöng, k' ame tûö bihut ödrin e hia but okabi ödrin, ke ödra trutru hnen tavat tûö trutru; k' adre me tiga ca ûkhacaköu bi tavat hnyi Jerusalema. leû. 29 Ke ödrin e hia but um dö le je than me ûkhacaköu hia. 5 Me ödrin e hut, me haba than me tavat hia unyin otilâ hofuc he ka omanenâ hnyi Isaraela ödrin e nom me khudrung. 30 Me haba hia, hwân hnyi Bere-seba ke ne o but hnyi Hezekia than me je taben ödrin e hûna Dana, m' ödrin e he ka o ka hnyi paseka ka at Levi he ka khumöng me oganö kö Iehova, Khongon Isaraela, hnyi Jeru-Iehova ge hofuc ho Davita me Asafa at wâ. salema: anyin adre me ca tuö ge tavat ae Me ödrin e khumöngö je hna oganâ, me se helâji me hna sihnalimen. 6 Me ame senyin, me ödrin e nom ju me khudrung. he but tavat, k' ödrin e ve hom je tusi 31 Haba Hezekia ame ha, ka habe, Walang unyi ge than me anyin je taben ka hnyi öbun e hia but okabi öbun bi kö Iehova, je ke keihen Isaraela hia me Juda, k hok ju jem me hom je hut me je hudiny ole ödrin e ha hoton hnanyibu anyin than, ka ka hnyi uma umo Iehova. Haba ûkhacakou habe, Öbun lakon Isaraela lö, hwiö hmetu ödrin e hom je hut me je hudiny ole ; me ju öbun kö Iehova, Khongu Aberahama, tavat ödrin e weny hnyi hnyekudrin ödrin me Isaaka, me Isaraela, me e ame he bi ka e hom je hudiny leû. 32 Ke haba ûseiny hmetu köbun je kolon tavat adre me kec je hudiny leû, wale a hom hnen ûkhacaköu, möt ûnyi ge than Asuria. 7 E so öbun me sevente je bolok, me wan haded je mamoe e ca he ka helâ me lakamöbun. me je baga, me tu haded je nokon mamoe: ödrin liamekeiny möbun, tavat adre me ânyà hia e hnân hudiny leû kö Iehova. 33 Ke hwakecin ae kong kö Iehova, Khongon haba ta je ûnyi adre okabâ, me, siks haded lakamödrin, me e ame hn' ödrin he ka ba je bolok, me theri thauzan je mamoe, wan, helâ me hnöbun hna wâ. 8 Ke ca 34 Ke e wakhalet tavat bihut, ke ca he th' öbun walang ang ka ohwegiâ je khan' ödrin bi he ka uja ta je hudiny nyibun, helâji me lakamöbun ; ke so bi hn' hia leû: anyin a wale ame hadru' ödrin öbun dut kö Iehova, me didrö ka hnyi je liamekeiny modrin a je at Levi, ke ne o anyin dok ae kap, wale e ame hia but but ame um do huliwa, ke ne o but ame okabâ nyiele balua, me bi athnyabai Iehova um dö keihen at bihut okabi ödrin bi: anyin ame kong hnyekunâ at Levi hon tavat bihut he ka okabi ödrin bi. Ke se hia minya je hudiny leû, me pipikhenyainy je hudiny ole, me je hudiny ic hobi kâu je hudiny leû. Ke adre helâe hna penapena ta je huliwainy uma umo Iehova. 36 Ke ame senyin Hezekia, me tavat hia, can ûnyi ame penapena Khong hobi kâu tavat : anyin ae logot ûnyi eling.

HNYIMAKAN 30.

ânyâ helâe ke ne o but a um do hudiny 4 Ke e wisa ûnyi eling hnyi hnyimakan a Khongubun, me me hwiö ûnyi gabun anyin hmönyin ae gan hmâ. 9 Anyin a öbun e ne hwiö hmetu ju kö Iehova, me ame he je liamekeiny möbun me lakubun ka wâ betenge hnyi hnyimakan tavat adre me hum ödrin a je hwenbâ, me ödrin e he ka hmetuhmetu ka hnyi hnyei ang: anyin a haba Iehova, me, at ae so me at betenge, at ame ca he ka hwiö hnyimakan gabun öbun e ne hmetu kâu. 10 Ke haba je hnyat hom tusi, me ödrin e ve he ka hnyi ke taun me ke taun hnyi hnyei Eferaima me Manase ke ne o but hnyi Zebulona:

II. MAN ÛLABAINY JE THAN 31.

11 Ke so bi haba keihen at Asera, me Manase, me Zebulona, me, ödrin e oûhnyûkongi ödrin bi, me hnyi he Jerusalema ai. 12 Ke e hnyi Juda hnyamen Khong he ka ham ködrin hnyök a khaca, he ka ânyâ hnanyibu anyin than, me je taben, hoton hofuc ho Iehova. 13 Ke se hia tavat adre me ûkhacaköu hnyi Jerusalema he ka bijeûâ areto adre ca levenâ hnyi tehi a loiny, e se hia hmönyin tavat adre me úkhacaköu. 14 Ke ödrin e todrö me hom je taben hut wale hnyi Jerusalema, k' ödrin e hom minya ta je taben leû utö ae bo so, me ödrin e khûâ ka hnyi wagewe Kederon. 15 Me ödrin e hlingâ paseka hnyi bong a fotininy tehi a loiny: ke haba tavat bihut me at Levi ödrin e hmehma, me okabi ödrin bi, me hom je hudiny leû ka hnyi uma umö Iehova. 16 Me ödrin e ve tot hnyi je hnödrin helâ me hwakecidrin, hoton hnanyibu anyi Mose aten Khong: ke haba tavat bihut ödrin e dukâiâ ge dra wale adre me kap ûnyi ge at Levi. 17 Anyin ae se hia tavat hnyi ûkhacaköu adre ca okabi ödrin bi: anyin a wale hamen at Levi he ka hlingâ je paseka hobi ködrin his tavat ae ca bo so, he ka okabi ödrin kö Iehova. 18 Anyin ae se hia tavat, wale se hia at Eferaima, me Manase, me Isakara, me Zebulona, adre ca obosoi ödrin bi, ke so bi ödrin e hnyi han paseka ke ca helâ me hna sihnalimen. Anyin a hia but Hezekia hic hobi ködrin, me ha, ka habe, Iehova at ae so, hna but hulö 19 anyin tavat hia, at a penapena hnyekon he ka elâm Khong, Iehova, Khongon lakamen, eja ke ne adre ne ca obosoi ödrin hoton hwakecin hna obosoâiny uma kap. 20 Ke haba Iehova ame ling Hezekia, me osoâ tavat. 21 Ke haba lakon Isaraela tavat adre me laba hnyi Jerusalema ödrin e ânyâ bijeûiny areto adre ca levenâ hnyi seven je bong me senyin gan hmâ: ke haba at Levi me tavat bihut ödrin e oganö Iehova hnyi ke bong me ke bong ge je ûnyi khumöng ae gan hwan kö Iehova. 22 Ke Hezekia ame fuc wia ka at Levi hia tavat ae metâ hnyi huliwa anyi Iehova. Me ödrin e bijeûâ hnyi seven je bongon, me hudo je hudiny ole, me omanenö hulö kö Iehova Khongon a seven, me ödrin e tuö ke je bong a seven 24 Anyin a Hezekia than

me ödrin e hlum' ödrin me hi' ödrin. | wan thauzan je bolok me seven thauzan je mamoe; ke haba je taben ödrin e ham ka ûkhacaköu wan thauzan je bolok me ten thauzan je mamoe: me se hia tavat bihut ödrin e okabi ödrin bi. 25 Ke ame tha senyin ûkhacaköu hia anyin at Juda, me tavat bihut me at Levi, me ûkhacaköu hia tavat adre me o ûheny Isaraela, me je atkanyua tavat adre me o ûheny hnyi hnyei Isaraela, me tavat adre me laba hnyi 26 Me gan hmâ senyin huyi Jeru-Juda. salema: anyin a hwân hnyi ûö Solomona nöku Davita than Isaraela me ba helâe hnyi Jerusalema. 27 Me ame todrö tavat bihut a at Levi, me hahnahicâ tavat : k' adre me löng hodrin, k' ame o but hijidrin hic ka hnyi hnyaban ae kap, waletho hnyi drany.

HNYIMAKAN 31.

K E a um dö ûnyi hia eling, me ame he Isaraela hia, wale tavat adre me mwi e, ka hnyi je tauniny Juda, me oamamâ je veto ame tot, me sö degecâ je Aseira, me hagutâ je dok ae görany, me je taben hut hnyi hnyei Juda hia, me Beniamina, me Eferaima, me Manase, ke ne o but adre me ohia hia thithö. Me haba lakon Isaraela hia adre me ve he ka hnyi je idrin hnyi anyidrin je taun. 2 Ke haba Hezekia ame otilâ tavat bihut me at Levi hoton anyidrin je dö, hoton je ve hanymödrin, wale tavat bihut me at Levi, hobi kâu je hudiny leû, me je hudiny ole, he ka huliwa, me ole, me oganâ hnyi je homagöuleny uma umö Iehova. ame otilâ minya jekhon than ûnyi hnyi anyin ta je ûnyi, hobi kâu je hudiny leû, wale hobi kâu je hudiny leû hnyi hnyomakatu me sahac, me je hudiny leû hnyi je sabath, me hobi kâu je tehi ae teb ûnyi, me je bijeû adre me thu, helâ me hna sihualimen hnyi hnanyibu anyi Iehova. 4 Ke haba khaca e ame hûna ka tavat adre me laba hnyi Jerusalema he ka ham jekhon tavat bihut me at Levi, m' ödrin e he ka hwege hnyi hnanyibu anyi Iehova. 5 Ke ame hap o ju ehele hnanyibu, me haba lakon Isaraela ödrin e ham gânâ je wan hwit a bân, me waina, me wakaco, 23 Ke haba ûkhacaköu hia me hani, me troban kânâ hia thithö; ke adre me ûhnenamö he ka tuö ke je bong ödrin e hom gânâ a je ke keihen a libenyitainy ta je ûnyi hia. 6 Ke haba lakon Isaraela me Juda, tavat adre me labā je Juda ame ham ka ûkhacaköu hnân bi hut tauniny Juda, me, ödrin e hom minya je

mamoe, me je ke keihen a libenyitainy je mâtrâni Arona a tavat bihut, hnyi je ûnyi ae kap wale adre me okabâ kö Iehova utkânâiny je hnyaba igigilö je taun, hnyi Khongudrin, me khon. 7 Ke haba hnyi je taun hia, me hu tavat adre me ha iödrin, tehi a kuniny ödrin e hwân ka bi taben he ka ham je jekhoû ka ta je baga hia je hna khon, me umo hnyi tehi a ten. a tavat bihut, me ka tavat adre hia but au 8 K' ame o but Hezekia me je taben me unyin at Levi. 20 Ke haba Hezekia ame wâ je hna khon, me ödrin e haisoi Iehova, ânyâ helâe hnyi Juda hia; ke e ame ânyâ me lakeiny a Isaraela. 9 Ke wale Hezekia ûnyi ae so, me wisa, me hnathu hnyi hnyiame hnö tavat bihut me at Levi ge je hna makö Iehova a Khongon. 21 Ke haba je beönua hanen lap anyi Zadoka ame thu uma umen Khong, me hnanyibu, me je kâu, me ha, ka habe, Hwân hnyi ûen adre hna hûna, he ka elâm Khongon, me e ame hwân ka hom jem je hut ka hnyi uma umo lânyâ ge hnyekon ae bekhot, me e ame Iehova, öhmun e han me sekuhmun dö, ke hnahic ut. gan hmâ bala biju: anyin a Iehova ame hia but ohnahicâ lakeiny; ke haba kolon, wale ta je ûnyi ang ae gan. 11 Haba Hezekia ame ha he ka penapena je hnyeule hnyi uma umo Iehova; me odrin e penapena. 12 Ke ödrin e odilâ hnyi hnathu thö Saneribi than Asuria, k' ame o hnyi je bwihlany, me je ke keihen a libenyitainy, me je hna okabâ: me ame musö ta je ûnyi e hnö Konania at Levi, me Simei liamekeiny mē ame ûtangköu mē. 13 Ke haba Jehiela, me Azazia, me Nakath, me Asael, me Jeremoth, me Jozabada, me Eliela, me Isemakia, me Mahatha, me Benaia, me ödrin je homakan minya hmeli Konania me Simei a liamekeiny mē, hoton musi anyi Hezekia than, me Azaria at ame musö uma umen Khong. 14 Ke Kore nöku Iemina at Levi at ame tuö homagöule e jimeyö, e ame tuö je hut ae betenge ka Khong, he ka khenâ je bwihlany kö Ieĥova, me op haginy veto hia a ū, me obeûâ görame je ûnyi ae ti kap. 15 Ke ûtangköu nyai ke ne o but ka hnyi je tap ae beu mē, Edena me Miniamin, me Jesua, me göranyai, me ke haginy waleû hoton, k' Semaia, me Amaria, me Sekania, hnyi ta ame ohwegia Milo hnyi taun anyi Davita, he ka ham ka je liamekeiny mödrin, hoton se hia. 6 Ke e ame otilâ je taben vat hon je dö, e ûcû ka tavat ae gan me ûhnyûkong : tavat me ûkhacaköu ödrin kâu hnyi dok ac gan hon e, wale tavat adre labö] didrö ka th' öbun, me hnyok baga but, ca ot bi, ke je dö anyin tavat bihut hoton je lap anyin he ka hadru' ötin, me vatâ anyitin je vat. je lakamödrin, me at Levi hwân ge tavat Ke haba tavat me adre me labageju ka a twente hunaidrin me gan hon e, hnyi je hofuc ho Hezekia than Juda. hanymödrin hoton anyidrin je dö; 18 me

ke keihen a libenyitainy je bolok me ödrin e ka okabi ödrin bi: 19 me ka je 10 Ke haba Azaria at bihut ae huliwa hia e ame ibi hwan hnyi huliwainy

HNYIMAKAN 32.

WABAN ta je ûnyi eling, me hwakecin ae hnathu eling, me ame o Juda, me hunuma cico je taun adre up haginy, k' ame ûnykûme he ka hûgûnâ me me anyin bi. 2 Ke a wâ but Hezekia a ga o thö Saneribi, k' ame he ka vat me Jerusalema, 3 me e ame ûhnenamö me anyin je taben me anyin tavat ae hwege he ka hlöng je köien je hna pupua wale hotou taun; me ödrin e hadruâ e. 4 Ke adre me ûkhacaköuâ tavat ae se hia, me ödrin e hlöng je hna pupua hia, me wagewe wale ame hingâlö hnyi wanben hnyei, me ha, ka habe, Hnâneû ame he ka o je than Asuria me wâ köiö ae gan? 5 Ke e ame hwege je tauniny tavat bihut, hnyi je hanymödrin, k' ame ânyâ je ûnyi hnân vat me je bec ae 16 ca hâiâ bi tavat adre sihnalimen a je laû hnyi homagouleny taun, me e ame baga, hwân ge tavat a kun hunaidrin me sihwegi ödrin me ha, ka habe, 7 Hwege hnyi uma umo Iehova, hoton huliwainy ca obubuny bi ge than Asuria, me tavat ae ke bong me ke bong, hobi kâu anyidrin|se hia unyin: anyin ae se hia gatin, ke huliwa hnyi hanymödrin, hoton anyidrin wakhalet bi unyin: 8 haba e unyin, me je dö; 17 me tavat adre sihnalimen hnyi benyin at; ke unyitin Iehova Khongutin

9 Ke hwaban e haba Saneribi than tavat adre sihnalimen tavat hia ae ûhnyû- Asuria ame kunâ lakeiny Jerusalema ai. kong gadrin, me laöiödrin, me lakudrin (ke e but hnyi Lakisi ke tha e me maniny obaga me wahlu, hnyi ûkhacakou hia: man hia,) ko Hezekia than Juda, me at anyin a haba hnyi je hanymödrin, me, Juda hia hnyi Jerusalema, he ka ha, ka

Asuria, ka habe, Öbun e labageju ia; me ame ogânâ e nyiele hnen ta je hnyei hia. öbun e laba bala bi hnyi Jerusalema? ka hûgûnâ taun. 21 Ke haba Iehova ame kunâ angela, he homakan, me je taben, hnyi hna hunuma anyin than Asuria. Me e ame hmehma me hmetu ka hnyi iny hnyei. Ke e ame o but ka hnyin uma umen khongon, me haba li hing lakon ödru me hlingâ e ge hele vat. 22 Helâe Iehova ame omeli Hezekia me ribi than Asuria, me ûnyi hnyi hnyamen

habe, 10 Walang hna ha hnö Saneribi than | je omjeû minya kö Hezekia than Juda: k'

24 Haba hnyi je bong eling ame he but 11 Hawa a ca cubic öbun Hezekia m' adre Hezekia ka mokcu: ke e ame hic kö me hn' öbun he ka mok ge hmiâ me beic, Iehova; me e ame ûhnenamö mē me ham me ha, ka habo, Hamö Iehova Khongutin kâu ke haten. 25 Ke haba Hezekia ame he ka omeli ötin ûnyi hnyamen than ca bi hwaban hmetu helâ me hna betenge 12 Hawa, a ca hom Hezekia gan; ke bi gan hnyekon: anyin a wale anyin je dok ae görany, me anyin je taben ame o but hmönyin kâu me at Juda me hut, me hûna ka at Juda me Jerusalema, Jerusalema. 26 Ke so bi haba Hezekia ka habe, Öbun e he ka hic cicö taben hut a ame ka oûhnyûkongoâ e bi hnyi bi ganiny khaca, me leû utö ae bo so hon e? 13 Hawa, hnyekon, a e me tavat adre me laba hnyi e ca khan' öbun waleji ge hnök me laka- Jerusalema, me me ca aat bi ködrin hmömök hna ânyâ ka aten je hnyei? Hawa, e nyin anyi Iehova hnyi je bong bongu Hezekhana je khongon tavat aten je hnyei he kia. 27 Ke ti gan hmâ omjeû me hmaneka omelő je atödrin gak? 14 Ewa khongon nangi Hezekia: me e ame ányâ hobi kâu je hnyei eling waleji hnen lakamök hna bi je uma hnân ip sileva me gol, me je ohia, ae khana he ka omelö je aten gak, me veto ae ûnyi hnathu, me je utö ae bo so, me khana Khongubun he ka omeli obun me je bec, me je kaia ae so ae ve hwaunyi hnyi hnyamök? 15 Ke walang ang kecin; 28 me je uma hnân ip hwit hnyin, ca e Hezekia ka iyau' öbun, me cubic öbun me waina, me wakaco; me je hnyeule hobi helâe, ke ca labageju kâu: anyin ae ba kâu je meno ae gan, me je hnahat meno khongon ke hnyei me ke dökhu ae khana hnyi je haginy. 29 Ke haba khaca, e ame he ka omelö je aten gak, me lakamök: awe, 'ânyâ hobi kâu e bi je taun, me je hnahat ama kâmâu ka he bi Khongubun ka omeli mamoe me kau ae se hia: anyin a Khong öbun gak? 16 Me haba je lakeiny ödrin ame ham kâu ta je ûnyi ae se hia hmöne haikongu Iehova Khong, me Hezekia a yin. 30 Ke haba Hezekia ling me wale at athnyabainy. 17 Me e ame sihnalimen ame hlöng deny köiö hnyi Gihona ethö, me je tusi minya, hnân bifuci Iehova Khongon owisa e ka hnyi ke keihen jimeûiny taun at Isaraela, me he ka haikongoâ e, ka habe, anyi Davita. Ke sot Hezekia hnyi anyin Haba khongon aten je hnyei ödrin e ca ta je huliwa hia. 31 Ke so bi haba hnyi omelö je atödrin ûnyi hnyi hnyamök, me hwakecin ge je ûthumetu anyin je than helâe ame ca he Khongu Hezekia ka omelö Babulona, waleji adre me ûkhûnöng kâu je sten ûnyi hnyi hnyamök. 18 Me ödrin he ka hnö e ge ûnyi hnân lâiâ adre ânyâ e hongot hwege hnyi hwen Juda ka at hnyi hnyei, me haba Khong ame hna e, he Jerusalema hon je haginy veto, he ka oot ka cubec e, me me wâ bongon hia hnyekon. ödrin me ohmaki ödrin : m' ödrin e he bi 32 Ke haba kolon je hna ânyâ hnö Heze-19 Ke ödrin e hâiâ kia, me hwakecin ae so, wâ bi, adre hia Khongon Jerusalema helâ me hna hâiâ je but sihnalimen e linyi hna wâ hnö Isaia a khongon aten je hnyei, waleji adre ânyâ perofeta nöku Amosa hnyi tusi anyin je ge hnyamen at. 20 Anyin a wale haba than Juda me Isaraela. 33 Ke haba Heze-Hezekia than, me Isaia nöku Amosa pero- kia ame tha mokut ut me lakamen, me feta, ödru me hic me tenge hnyi dranyai. Ödrin e konâm e hnyi dok adre me ölö hnyin ka hnyi erkemok anyin je laku ka subâ degecâ tavat ae hwege, me je Davita: ke haba at Juda hia me tavat adre me laba hnyi Jerusalema ödrin e oganâ e hnyi anyin mok. Ke ame musi biju Manase a nokon hwaban.

HNYIMAKAN 33.

aten Jerusalema ûnyi hnyi hnyamö Saneribi than Asuria, me ûnyi hnyi hnyamen e ame hwân ka than; ke e ame tavat hia, me su ödrin ka hnyi je ke keihen musi hnyi Jerusalema fifte faiv je huna. hia. 23 Ke se hia tavat adre me hok 2 Ke e ame ânyâ ûnyi ae monu hnyi hnyibwihlany kö Iehova hnyi Jerusalema, me makö Iehova, helâ me hwakecin ae ikiki

anyin je wanaithila waleji a obâ Iehova haginy hnyi Juda. hnyi hnyimakan lakon Isaraela. 3 Anyin a e ame op hmetu je dok ae görany waleji a ohia Hezekia a kamen; ke e ame otilâ je taben hut kö Baala, me theati Aseira, me khudrung ka ta je ûnyi hia hnyi drany, me bi athnyabaidrin. 4 Ke e ame op je taben hut hnyi uma umo Iehova, waleji a ha Iehova, ka habe, adre me he ka ip iök hnyi Jerusalema nyiele balua. 5 E ame op minya je taben hut hobi kâu ta je ûnyi hia hnyi drany hnyi li hnyeuleny uma umö Iehova. 6 Ke e ame kunâ minya lakon he ka he hnyi wanben meic hnyi hnyigöulen bucen anyin nöku Hinom, me e ame bibihwakecin, me biobotkong, me bi khong, me elâm unyin tavat ae tren biobotkong, me tavat bi khong: e gan hmâ hulö e ame ânyâ hnyi hnyimakö Iehova, me ohmönyinâ e. 7 Ke haba idola adre theatâ wale e ame ânvâ, me e ame otilâ hnyi uma umen Khong, waleji a ha gan Khong kö Davita me Solomona a nokon, ka habe, Haba hnyi uma eang me hnyi Jerusalema wale o ge ûca ûnyi hnyi ta je tribu hia anyin at Isaraela, oge me he ka ip iök hnyin nyiele balua: 8 ke haba khaca, oge me ca he hmetu ka khöbe at Isaraela ûnyi hnyi hnyei waleji oge ham ka je lakamöbun; ödrin e ne he ka wâ wia thibi he ka ânyâ hia hnök hna hûna ködrin, wale hnanyibu hia, me je hna otilâ, me je hna owisa a deny Mose. 9 Ke haba Manase ame omono at Juda me tavat adre me laba hnyi Jerusalema, me ödrin e ânyâ hulö ae gan hon ta je hnyei, waleji a ohia ga Iehova hnyi hnyimakan lakon Isa-10 Ke haba Iehova ame fuc kö Manase me lakeiny: k' ödrin e ca löng bi. so bi, e ame ca oûhnyûkongoâ e bi hnyi je taben vat anyin than Asuria, me ödrin kamen hna oûhnyûkongoâ e bi ; ke haba e hum Manase ge je cen, me ca e ge fao, Amona ame ânyâ hwakecin ae kong hm me hom Babulona ai. 12 Ke e ame vec, nyin. 24 Ke haba lathnyabainy ödrin e me ame elöm Iehova Khongon, me ti oû-|sihnân e, me hlingâ e hnyi umen bi uma. hnyûkongoâ e hnyi hnyimakan Khongon 25 Ke haba tavat aten hnyei ödrin e hlingâ lakamen. 13 Ke e ame hic kâu; me e hia tavat ödrin e sihnö Amona than; me ame betenge gan, me löng hwan hwakhöû, haba tavat aten hnyei ödrin e otilö Josea me ohmeto e Jerusalema ai ka hnyi dokhon a nokon he ka than hwaban. Me haba Manase ame wahmadökhu. khmeto a Iehova thibi Khong.

14 Ke hwaban, e me ame op ke hak veto hoton eû taun anyi Davita, hnyi ke keihen e jio Gihona, hnyi hnyigöulen bucen, ke

15 Ke e ame hom degecâ je khong kanyua, me idola ûnyi hnyi uma umo Iehova, me je taben hut hia waleji e ame op hnyi buceniny uma umö Iehova, me hnyi Jerusalema, me khû' ödrin ka hnyi hoton taun. 16 Ke e ame ânyâwia taben hut anyi Iehova, me hudo hon e je hudiny ûsoköu me je hudiny ole, me ha ka at Juda he ka bi athnyabai Iehova Khongon at Isaraela. 17 Ke so bi haba tavat me ödrin e bi hut bala bi hnyi je dok ae görany, ke ödrin e ânyâ thibi eling kö Iehova Khongudrin. 18 Ke haba kolon je hna ânyâ hnö Manase, me hijin hic ka Khongon, me ta je hofuc hwan tavat wa, ödrin e fuc kâu hnyi iö Iehova, Khongon Isaraela, wâ bi, adre hia but sihnalimen unyin je hna ânyâ hnen je than Isaraela. 19 Me hijin hic minya, me hwakecin hna betenge kâu hnen Khong ge anvin khöû. me anyin hulö hia, me hnen hna he hwali, me je ke keihen e ame op je dok ae görany hnyin, me otilâ je Aseira me je hnatheat hnyin, waleji ke tiga ca oûhnyûkongoà e: wâ bi, adre hia but sihnalimen hnyi hofuc hwan tavat wâ. 20 Ke haba Manase ame tha mokut me lakamen, me ödrin e konim e hnyi umen uma : ke ame musi biju Amona a nokon hwaban.

21 Twente tu but je hunai Amona hnyi ûen e ame hwân he ka than; ke e ame musi lo li huna hnyi Jerusalema. e ame ânyâ ûnyi ae kong hnyi hnyimakö Iehova, helâ me hna ânyâ hnö Manase a kamen: ke haba Amona ame bi hut ka ta je hnatheat, waleji a ânyâ Manase a kamen, me bi athnyaba ködrin. 11 Anyina wale haba Iehova ame oâ ködrin hnyimakö Iehova helâ me hnö Manase a

HNYIMAKAN 34.

II but je hunai Josea hnyi ûen e ame hwân ka than; ke e ame musi hnyi ne o but hnyi gethen ame dit hnyi homa. Jerusalema thöte wan je huna. 2 Ke e göuleny je wâ; k' ame khenyi ka hnyi ame ânyâ wisa hnyi hnyimakö Iehova, me Ofela, me ti op göranyai: ke e ame ip je vheno hia je gethen de Davita a kiben, me taben vat hnyi ta je taun hia adre up e ame ca saû ka hnyi ke keihen metâ me

musi, ke tiga ûhnyûkong, e ame ibi hwân he ka elâm Khongu Davita a kiben: ke haba hnyi huna a twelv e ame hwân ka ohia je dok ae görany hnyi Juda me Jerusalema, me je Aseira, me je hnatheat, me je hna oköiâ. 4 Ke ödrin e tho degecâ hnyi hnyimakan je taben hut anyi Baala; ke e ame sö degecâ je hna theati seûnö ethö hudrin; ke e ame oamamâ je Aseira, me je hnatheat adre kave, me hna oköiâ, me omomono, me khûâ ka hnyi hon je erkemok anyin tavat bihut ködrin. 5 Ke e ame thong degecâ je jeien tavat bihut hon anyidrin je taben hut, me anyawia Juda me Jerusalema. 6 Ke e ame ânyâ helâe hnyi je tauniny Manase me Eferaima, me Simeona, ke ne o but hnyi Nafatali, hnvi je hnvaba ae ba at hnvin 7 Me e ame tho degecâ je taben hut me kot omomono je Aseira me je hnatheat, me sö degecâ je hna theati seûnö hia hnyi je ke keihen hnyei Isaraela hia, me e ame hmetu Jerusalema ai.

8 Ke haba hnyi huna a citininy anyin musi, k' ame hia but ânyâwia hnyei, me uma, me e ame kunö Safana nöku Azalia, me Maseia at ame musö taun, me Joa nöku Jehoaza at ame oûnykûmeâ, he ka anyawia uma umö Iehova a Khongon. 9 Ke ödrin e o but kö Hilekia at bihut ae beönua, me ham mone waleji adre me hom ka hnyi uma umen Khong, wale a ûkhoûnâ at Levi tavat tuö hwanuma ûnyi ge at Manase me Eferaima, me je kolon at Isaraela, me at Juda me Beniamina hia, me tavat adre me laba hnyi Jerusalema.

3 Ke haba bnyi huna a citiny anyin | hwanuma. 14 Ke haba hnyi ûcn ödrin c hom mone waleji adre me hom ka hnyi uma umö Iehova, me haba Hilekia at bihut ame wâ tusiny hnanyibu anyi Iehova a ham ga Mose. 15 Me ame ha Hilekia kö Safana at sihnalimen, ka habe, Oge me wâ tusiny hnanyibu hnyi uma umo Iehova. Ke Hilekia ame ham tusi kö Safana. 16 Ke haba Safana ame hom tusi ka than, ke haba khaca e ame thumeto e me ha, ka habe, Haba ta je ûnyi hia adre me hna ka lathnyabaem, me, ödrin e ânyâ. ödrin e hia but hingâlâ mone adre me wâ hnyi uma umö Iehova, me ham ka tavat tuö me tavat huliwa. 18 Ke haba Safana at sinnalimen ame thumeto than, me ha, . ka habe, A hia but Hilekia at bihut ham könya ke tusi. Me Safana ame aû ke hofuc hnyin, ka than. 19 K' a löng ut than ta je hofuciny hnanyibu, me e ame kia anyin je ûkhaû. 20 Haba than ame hûna kö Hilekia, me Ahikama nöku Safana. me Abedon nöku Mika, me Safana at sihnalimen, me Asaia athnyabainy than, me ha, ka habe, 21 He th' öbun ka elâm unyi Iehova hobi könya, me je kolon hnyi Isaraela me Juda, ge hofuciny tusi adre wâ: ânyin ae gan hmâ hmönyin anyi Iehova adre hingâlâ kötin, can a ca vheno lakamötin hofuc ho Iehova, he ka ânyâ hia helâ me hna sihnalimen hnyi tusi ang. 22 Haba Hilekia me tavat a kunâ than, ödrin e he kö Huleda perofeta momo, öiö Saluma, nöku Tikeva, nöku Hasera at tuö je ûkhaû; (haba momo eling ame laba hnyi Jerusalema, hnyi ke keihen a loiny;) me 10 Ke ödrin e ödrin e ûhnenamö me momo ûnyi eling. ham ka hnyi hnyamen tavat huliwa wale 23 Ke haba momo ame ha ködrin, ka habe, tavat tuö uma umö Iehova; ke haba tavat Walang hna ha hnö Iehova Khongon huliwa hnyi uma umö Iehova, me ödrin e Isaraela, ka habe, Ha th' öbun ka at a kun' ham e hnân he ka op hmetu me ânyâwia öbun könya, 24 Walang hna ha hnö uma; 11 wale ödrin e ham e ka tavat Iehova, ka habe, Wâ bi, oge me he ka câ tretrau utö me op veto, hnân ûcû veto ûnyi ae kong hon dok ang, me tavat adre adre sö, me je utö hnân wangöningön, me me labā e, wale ta je hnaûhangö adre sihnahnân je venyâiny je uma waleji a okongo limen hnyi tusi ödrin e aû ka than Juda: ge je than Juda. 12 Me haba tavat ödrin 25 can ödrin e hna degeci nya, me leû utö e ânyâ hnathoâ huliwa : ke haba tavat ame ae bo so ka ke je khong, m' ödrin e ohmömusi ödrin, me, Jahath, me Obadia, a li at nyini nya ge ta je huliwa hia anyin je Levi, ke li laku Merari; me Zakaria me hnyamödrin; anyin a wale ame ubâhla thö Mesulama, ke li laku Kohatha, he ka hnyi anyik hmönyin ka dok ang, ke adre me ca musö huliwa: me ke je at Levi tavat ae he ka ume. 26 Ke haba than Juda at ame metâ ge je ûnyi khumöng. 13 Ke ödrin e kun' öbun ke ka elöm Iehova, öbun e he musö bi minya hnyat sukhöûnâ ta je ûnyi, ka ha helâng kâu, ka habe, Walang hna ha metavat tuö aten huliwa hnyi ta je huliwa: hnö Iehova Khongon Isaraela hnyi ta je ke haba keihen at Levi, me, ödrin hnyat hofuc u je löng, 27 anyin ae menyik hnysihnalimen, me je homakan, me hnyat tuö ekom, ke u je oûhnyûkongu u bi hnyi

hnyimakan Khong, hnyi hnâm hna löng 4 Ke penapena thö hoton je lap anyin hwan hofuc ge dok ang, me tavat adre me lakamöbun me anyibun je dö, helâ me hna labā e, ke u je oûhnyûkongu u bi hnyi sihnalimen hnö Davita than Isaraela me hnyimakök, me kia ânyâm je ûkhaû, me hna sihnalimen hnö Solomona a nokon. tenge hnyi hnyimakök ; anyin a wale oge 5 Ke ve todr' öbun hnyi dok ac kap hoton me he bi nya ka ling u, haingö Iehova. je hna khena je lap anyin je lakamöbun ge 28 Wâ bi oge me he ka ûkhacaköuö u tha je liamekeiny möbun a tavat aten hnyei, e me lakâmâm, ke adre me he ka ûkhaca- me e so c ve hu jekhon lap anyin lakamen köu u ka hnyi erkemok me hnahic, ke ame a at Levi. 6 Ke hlingå ju paseka, me ca he li emâkâm ka wâ ta je ûnyi hia ae okabi öbun bi, me penapena thö hnân je kong, oge me he ka oâ ka hnyi hon dok liamekeiny möbun, me ânvâ hoton hofuc ang, me tavat adre me labā e. Me ödrin e ho Iehova a deny Mose. 7 Ke haba Josea hmeto hofuc ka than.

ûkhacaköuâ unyin bi wahingatiny Juda hia, hobi kâu tavat hia adre me hnyi hanen, me Jerusalema hia. 30 K' ame he than ka ödrin thöte thauzan, ke theri thauzan je hnyi uma umö Iehova, tha e me at Juda bolok: ûnyi ge than je meno eling. 8 Ke hia, me tavat adre me laba hnyi Jerusalema, haba anyin je taben ödrin e ham ke hut ae me tavat bihut, me at Levi, me tavat hia, betenge ka tavat, me tavat bihut, me ka tavat ae gan me ûhnyûkong: ke e ame aû at Levi. Haba Hilekia me Zakaria me ka hnyi je hnyekönyödrin ta je hofuciny Jehiela tavat musö uma umen Khong me, tusi ûhihinyköu hia, wale adre me wâ hnyi ödrin e ham ka tavat bihut hnân je hudiny uma umö Iehova. hnyi hnen, me ânyâ ûhihinyköu hnyi hnyi- ae ûhnyûkong, me theri haded je bolok. makö Iehova; he ka hnu hotu Iehova, me 9 Ke haba Konania, me Semaia, me tuö anyin je hnanyibu me hnen je hna Nathaniela li liamekeiny me, me Hasabia, ohnathoâ, me huen je hna otilâ, ge hnyekon me Jehiela, me Jozabada, je taben at Levi, hnyi tusi ang. tavat hia kâe, wale tavat adre me wâ me penapena je huliwa, haba tavat bihut a Khongon lakamödrin. 33 Ke haba Josea tavat bihut ödrin e dukâiâ ge je hpyamë hnu hotu Iehova, Khongon lakamödrin.

HNYIMAKAN 35.

e hlingâ paseka hnyi bong a fotininy tehi a bân. 2 Me e ame otilâ tavat bihut hnyi hanymödrin, me sihwegi ödrin he ka huliwan uma umö Iehova. 3 Me e ame ha ka at Levi tavat ûne ka at Isaraela hia, tavat ae kapanyi Iehova, ka habe, Ip ju tang ae kap hnyi uma a op Solomona nöku Davita

ame ham ka tavat je lakon mamoe me got, 29 Ke haba than ame ûkhûnöng me ûnyi hayi hna hat, hnân je hudiny paseka 31 Ke ame tot than paseka tu thauzan ke siks haded je meno ae bekhöt, me hanon ae bekhöt, he ka ânyâ ödrin e ham ka at Levi hnân je hudiny je hofuciny ûhihinyköu adre me sihnalimen | paseka faiv thauzan je meno ae ûhnyû-32 Me e ame sihwegiâ kong, me faiv haded je bolok. 10 Me adre hnyi Jerusalema me Beniamina. Ke haba odrin e tot hnyi hnodrin, me at Levi hnyi tavat adre me laba hnyi Jerusalema, me anyidrin je dö, hoton musi anyin than. ödrin e ânyâ hoton hnanyibu anyin Khong, 11 Ke ödrin e hlingâ paseka, ke haba ame ohia ta je ûnyi ae ikiki hnyi ta je drin, ke haba at Levi ödrin e uja. 12 Me hnyei iny lakon Isaraela, k' ame musi ödrin e hom je hudiny leû me ham hoton ödrin hia adre me wâ hnyi Isaraela he ka jekhon je lap anyin je lakamen tavat, he bi athnyaba, wale he ka bi athnyabai ka hudo ko lehova, hoton hna sihnalimen Iehova Khongudrin. Ke haba hnyi bon- hnyi tusi anyi Mose. Ke ödrin e anya gon je bong hia ödrin e ca saû, k' ödrin e helâe minya ka je bolok. 13 Me ödrin e omesikâ ge meic paseka hoton bongon e; Ke ödrin e omesikâ ke je hut ae kap hnyi je öt, me je öt ae gan, me je öt ae lau, me E naba Josea ame ânyâ paseka kö ie hom ka tavat hia. 14 Ke hwaban e Iehova hnyi Jerusalema: ke ödrin ödrin e penapena hobi ködrin bi me tavat bihut; anyin a haba tavat bihut je måtrâni Arona ödrin e hudo je hudiny leû me pipikhenya ke ne o but hnyi hnyinghet: anyin a wale at Levi ödrin e penapena hobi ködrin bi me tavat bihut a je matrani Arona. 15 Ke haba tavat khumöng a je mâtrâni Asafa ödrin e tot hnyi hnödrin than Isaraela; k' öbun e ca he hmetu ka hoton musi anyi Davita, me Asafa; me vadren: ke walang ang bi athnyabai Ie-Heman, me Jeduthun at wa anyin than; ke hova Khongubun, me lakeiny a at Isaraela. haba tavat tuo hwanuma ödrin e tot hnyi

je hwanuma: ödrin e ca he ûhedrin hnyi hanymödrin, anyin a haba at Levi a je liamekeiny mödrin ödrin e penapena hobi ködrin. 16 Ke adre hia but penapena ta je huliwa hia anyi Iehova hnyi bong eling, ne ka ânyà paseka, me hudo je hudiny leû hon taben hut anyi Iehova hoton musi anyi Josea than. 17 Ke haba lakon Isaraela eling, ödrin e ânyâ paseka hnyi ûen e, me bijeûâ areto adre me ca levenâ hnyi seven ta bong. 18 Ke ba paseka helâe hnyi Isaraela hwan hnyi ûö Samuela a perofeta; me haba khaca e ba paseka anyin je than Isaraela hia adre me ânyâ helâ me hna anya hnö Josea, me tavat bihut, me at Levi, me at Juda me Isaraela hia ling, me aten Jerusalema. 19 Adre me ânyâ paseka e hnyi huna a eitininy musi anyi Josea.

20 Hwaban ta je ûnyi hia eling, k' ame his but Josea penapena uma kap, me ame he but Neko than Aigupito ke ka vat me Kakemis hnyi Euferati: ke haba Josea ame he but he ka vat mē. 21 Me e ame kuna je uthumetu kau, me ha, ka habe, Ieû zak köu than Juda? oge me ca o he ka vat mön hnyi bong ang, ke so bi me lap a iwahnaihmiöny mönya; ke Khong ame ha könya he ka ânyâ logotâ: soju u ihwegiökön me Khong, at ame tha hien mönya, wie nye obio u. 22 Ke so bi ame ca hwiö bi Josea gan, ke e ame oiyongâ e bi, me me he ka vat mē, k' ame ca löng bi hofuc ho Neko ûnyi ge Khong, me e ame oka hnvi vat hnvi hinyigöulen bucen e Megido. 23 Ke haba tavat hlic fana, me, ödrin fanö Josea than; me haingen than ka lathnyabainy, ka habe, Ie hum nya thö; anyin a oge me aat kong ut. 24 Me lathnyabainy ödrin e hom e ûnyi hnyi kariota e, me ip e hon anyin kariota a loiny, me hom e Jerusalema ai; me ame mokcu, me adre me konâm e hnyi je erkemok anyin lakamen. Me ame hnyamok Juda me Jerusalema hia ga Josea. 25 Ke haba Jeremia ame khumöngö tenge ca Josea: ke haba tavat khumöng obaga me omomo hia, me, ödrin e haiö Josea hnyi anyidrin tenge ke ne o but hnyi bong ang; ke adre me otilâ hmâ bongon e hnyi Isaraela: me wâ bi, adre hia but sihnalimen hnyi je khumönginy tenge. 26 Ke haba kolon je hna ânyâ hnö Josea, me hwakecin ae so hoton hna sihnalimen hnyi hnanyibu

HNYIMAKAN 36.

ABA tavat aten hnyei ödrin e hum Jehoaza nöku Josea, me otilâ e ka than hnyi Jerusalema hwaban kamen. 2 Twente theri but je hunai Jehoaza, hnyi ûen e ame hwân ka than; ke e ame musi hnyi Jerusalema hnyi kun ta tehi. haba than Aigupito ame hlec e hnyi Jerusalema, me kunâ tavat he ka bi hwaban wan haded je talan sileva me kkaca talan 4 Ke haba than Aigupito ame otilö Eliakima ka than, liamekeiny me Jehoaza, . hnyi Juda, me Jerusalema, me wia ien me me Jehoiakima bi. Ke haba Neko ame hum Jehoaza liamekeiny mē me hom e Aigupito ai.

5 Twente faiv but je hunai Jehoiakima hnyi ûen e ame hwân ka than; ke e ame musi hnyi Jerusalema eleven je huna; ke e ame ânyâ ûnyi ae kong hnyi hnyimakö Iehova Khongon. 6 Ke ame o but Nebukaneza than Babulona, me ca e ge je fao, he ka hom e Babulona ai. 7 Ke haba Nebukaneza ame hom minya Babulona ai ke je kaiainy uma umo Iehova, me ip hnyin umen uma hnyi Babulona. 8 Ke haba kolon je hna ânyâ hnö Jehoiakima, me hwakecin ae kong e ame ânyâ, me adre me wâ gan, wâ bi, adre hia but sihnalimen hnyi tusi anyin je than Isaraela me Juda: ke ame musi biju Jehoiakin a nokon hwaban.

9 Eit but je hunai Jehoiakin hnyi ûen e ame hwân ka than; ke e ame musi hnyi Jerusalema hnyi kun ta tehi me ten je bong: ke e ame ânyâ ûnyi ae kong hnyi hnyimakö Iehova. 10 K' a o hmetu huna, haba Nebukaneza a than ame ûkhûnöng, me adre me hom e Babulona ai, tha e me ta je kaiainy uma umö Iehova, me otilö Zedekia, liamekeiny me Jehoiakin hnân thaniny Juda me Jerusalema.

haba Jeremia ame khumöngö tenge ca Josea: ke haba tavat khumöng obaga me omomo hia, me, ödrin e haiö Josea hnyi anyidrin tenge ke ne o but hnyi bong ang; he adre me otilâ hmâ bongon e hnyi Isara-la: me wâ bi, adre hia but sihnalimen hnyi je khumönginy tenge. 26 Ke haba kolon je hna ânyâ hnö Josea, me hwakecin ae so hoton hna sihnalimen hnyi hnanyibu anyi Iehova, 27 me anyin ta je huliwa a ban me biliny, wâ bi, adre hia but sihnalimen hnyi tusiny je than Isaraela me Juda.

11 Twente wan but je hunai Zedekia hnyi ûen e ame hwân ka than; ke e ame musi hnyi Jerusalema hnyi ae kong hnyi hnyimakö Iehova Khongon; e ame ca oûhnyû-kongo e bi hnyi hnyimakö Jeremia a perofeta at ame fuc ûnyi ga Iehova. 13 Ke haba khaca e ame ûkhin fuc kö Nebukaneza than, at a hia but kunâ e he ka khemanyin kö Iehova: me e ame hwegiâ nyin, me okhötâ hnyekon me me ca hmetu kö Iehova Khongon Isaraela. 14 Khaca

haba ta je taben tavat bihut hia, me tavat, | rusalema, me thong degecâ ge meic je uma ödrin e ânyâ hwegiâ monu, hoton hwakecin ae ikiki anyin je wanaithila; me ödrin e oikikiâ uma umö Iehova waleji e ame hia but okabâ hnyi Jerusalema. 15 Ke haba Iehova Khongon je lakamödrin, ame ûkhûnöng ködrin a deny anyin je ûthumetu, ame vesâkong me ûkhûnöng; anyin a e ame betenge ge lakeiny, me hnyaban: 16 Ke so bi ödrin e hluma je uthumetu anyin Khong, me hûkötiâ hwan hofuc, me hiâ anyin je perofeta, ke ne o but ame okuâ hmönyin anyi Iehova ka lakeiny, ke ne o than Peresi, me haba Iehova ame bwebwebut ae ba ûnyi hnân omelö. 17 Anyin a wale e ame oâ ködrin thaniny at Kaledaia, at ame hlingå je hidröuidrin ge hele vat hnyi uma dok a kabidrin, ke adre ca ehele, me sihnalimen minya, ka habe, 23 betenge ka ke hidröu, me hlu, me hingat Walang hna ha hnö Koreso than Peresi, me hûen: e ame hn' ödrin hia ka hnyi ka habe, Haba Iehova Khongon drany hnyamen. 18 Ke haba ta je kaia hia anyin ame hia but ham könya ta je dökhu hia uma umen Khong ae gan me ûhnyûkong, thithö eang hmeledrany; ke e ame hia but me ta je omjeûiny uma umö Iehova, me ta hûna könya he ka op ke uma hobi kâu hnyi je omjeûiny than me anyin je taben; haba Jerusalema, wale hnyi hnyei Juda. Haba ta je ûnyi hia eling e ame hom Babulona tavat hia unyibun a hanen je lakeiny hia, ai. 19 Me ödrin e thong degecâ uma umen e so e ame he thö kâe, me ame he Iehova a Khong, me tho degecâ hak veto hnyi Je- Khongon ka tha e mē.

umen than, me okongoâ hia je kaiainy ae 80. 20 Ke e ame hom je kolon adre ca hlinga ge hele vat Babulona ai; me ödrin e bi athnyabainy me je lakon eling, ke ne o but hnyi ûen ame musö ge dökhu at Peresi: 21 me me hwâdâ hofuc ho Iehova a deny Jeremia, ke ne o but ame bekhöt ut ta je sabathiny kânâ: anyin a haba hnyi ta je bong ae ba aten hnyei, me wale bi e sabath, ke ne o but hnyi je huna a sevente.

22 Ke haba hnyi huna a bani Koreso lâ hnyeku Koreso than Peresi, me me hwâdâ hofuc ho Iehova a deny Jeremia. me e ame kunâ metâ ka hnyi dokhon dökhu

TUSI EZERA.

HNYIMAKAN 1.

NYI huna a bâniny musi anyi Koreso tuhan Peresi, me haba Iehova ame bwebwelâ hnyeku Koreso than Peresi, me me hwâdâ hofuc ho Iehova a ha Jeremia, hia, k' ame sihnalimen minya, ka habe, Iehova hnyi Jerusalema. 2 Walang hna ha hnö Koreso than Peresi, ka habe, A hia but ham könya ga Iehova Khongon dran ta je dökhu hia eang hnyin, me so e he tavat aten je hnyabadrin je kaia gol, ke wan thauzan je kaia sileva,

he ka hadru' ödrin ge sileva, me gol, me omjeû, me omeno, me ta je bwihlany minya ae betenge hobi kâu uma umen Khong wale hnyi Jerusalema. 5 Me ame todro je kamen ae beönua ge at Juda me Beniamina, me tavat bihut me at Levi. a ödrin hia hnyat a bwebwelâ je hnyeme e ame haimemenâ hnyi dokhon dökhu kudrin ge Khong he ka he me op uma um 6 Ke haba hnyat hia a igigilö, me, ödrin e hadru ödrin ge je kaia sileva, me gol, me omjeu, me omeno, me je ûnyi ae ûnyi hnathu, ke hmelen; ke a hia but hûna könya he ka ca ha bi je bwihlany hia adre me ham hnyi op umen uma hnyi Jerusalema, wale hnyi betenge. 7 Ke haba Koreso a than ame hnyei Juda. 3 Haba at unyibun a hanen hom minya but je kaiainy uma umo Iebova. lakeiny hia, ke so e he Khong ka tha e waleji a hom Nebukaneza ûnyi Jerusalema mē, ke so e ame he tho Jerusalema ai, me ip hnyi uma umen khongon je khong: wale hnyi hnyei Juda, me me hnyi op uma | 8 me haba Koreso than Peresi ame hom umö Iehova, Khongu Isaraela, hnyi Jeruta je ûnyi e a deny hnyamö Mitheredath salema, (e thibi Khong). 4 Ke haba kolon at ame tuö omjeû, me aû kö Sesebaza ke tavat hia hnyi je hnyaba hia ödrin e laba than Juda. 9 Ke walang ûseiny: thôte

ke twente nain je hele; 10 ke thöte je laku Nebo, ödrin fifte tu. 30 Je laku utkaia gol, ke foa haded ke ten je utkaia sileva a loiny, ke wan thauzan ke je kaia. 11 Haba ûseiny je kaia gol me sileva hia, me, faiv thauzan ke foa haded Ke haba Sesebaza ame hom but ta je ûnyi hia eling hnyi ûen adre hom je aten hwenbâ ûhedrin Babulona, Jerusalema ai.

HNYIMAKAN 2.

K walang tavat aten hnyei, ödrin e he ûhedrin hnyi hnabâ tavat waleji adre me hom, waleji hnö Nebukaneza than Babulona hna hom Babulona ai, me ödrin e he hmetu Jerusalema me Juda ai, ka hnyi anyidrin je taun; 2 tavat adre me tha o me Zerubabela, a Jesua, me Nehemia, me Seraia, me Reelaia, me Modikai, me Bilesan, me Misepa, me Bigevai, me Rehum, me Baana. Haba ûseiny tavat aten Isaraela: 3 je laku Paros, tu thauzan ke wan haded ke sevente tu. 4 Je laku Sefata, ödrin theri haded ke sevente tu. 5 Je laku Ara, ödrin seven haded ke sevenfe faiv. 6 Je laku Pahatha-moaba, je laku Jesua me Joab, ödrin tu thauzan ke eit haded me twelv. 7 Je laku Elama, ödrin wan thauzan ke tu haded ke fifte foa. 8 Je laku Zatu, ödrin nain haded ke fåte faiv. 9 Je laku Zakai, ödrin seven haded ke sikste. 10 Je laku Binui, ödrin siks haded ke fâte tu. 11 Je laku Bebai, ödrin siks haded ke twente theri. 12 Je laku Azegada, ödrin wan thauzan ke tu haded ke twente tu. 13 Je laku Adonikama, ödrin siks haded ke sikste siks. 14 Je laku Bigevai, ödrin tu thauzan ke 15 Je laku Adin, ödrin foa haded ke fifte foa. 16 Je laku Atera, ûnyi ga Hezekia, ödrin nainte eit. 17 Je laku Bezai, ödrin theri haded ke twente theri. 18 Je laku Jora, ödrin wan haded ke twelv. 19 Je laku Hasum, ödrin tu haded ke twente theri. 20 Je laku Giba, ödrin 21 Je laku Bethe-leema, nainte faiv. ödrin wan haded ke twente theri. 22 At Netofa, ödrin fifte siks. 23 At Anathoth, ödrin wan haded ke twente eit. 24 Je laku Azemaveth, ödrin fâte tu. laku Kiriatha-jarim, Kefira, me Berotha,

Magebis, ödrin wan haded ke fifte siks. 31 Je lakon ke Elama, ödrin wan thauzan ke tu haded ke fifte foa. 32 Je laku Harim, ödrin theri haded ke twente. 33 Je laku Lod, me Hadid, me Ono, ödrin seven haded ke twente faiv. 34 Je laku Jeriko, ödrin theri haded ke fâte faiv. 35 Je laku Senaa, ödrin theri thauzan ke siks haded ke thöte. 36 Ke tavat bihut: haba laku Jedaia, je hanen lap anyi Jesua, ödrin nain håded ke sevente theri. 37 Je laku Imer, ödrin wan thauzan ke fifte tu. 38 Je laku Pasur, ödrin wan thauzan ke tu haded ke fåte seven. 39 Je laku Harim, ödrin wan thauzan ke seventin. 40 Ke at Levi: je laku Jesua me Kademiel, ûnyi ge laku Hodavia, ödrin sevente foa. 41 Ke tavat khumöng: je laku Asafa, ödrin wan haded ke twente eit. 42 Je lakon tavat tuo hwanuma: je laku Saluma, je laku Atera, je laku Talemon, je laku Akub, je laku Atila, je laku Sobai, haba ödrin hia, wan haded ke thöte nain. Nethini: je laku Ziha, je laku Hasufa, je laku Tabaoth ; 44 je laku Keros, je laku Sia, je laku Padona ; 45 je laku Lebana, je laku Hagaba; je laku Akub; 46 je laku Hagab, je laku Salemai, je laku Hanan; 47 je laku Gidel, je laku Gaha, je laku Reaia; 48 je laku Rezina, je laku Nekoda, je laku Gazam; 49 je laku Uza, je laku Pasea, je laku Besai; 50 je laku Asena, je laku Meunim, je laku Nefusim; 51 je laku Bakebuk, je laku Hakufa, je laku Harehur; 52 je laku Bazeluth, je laku Mehida, je laku Haresa; 53 je laku Barekos, je laku Sisera, je laku Tama; 54 je laku Nezia, je laku Hatifa. 55 Je lakon lathnyabai Solomona: je laku Sotai, je laku Sofereth, je laku Feruda, 56 je laku Jaala, je laku Darekon, je laku Gidel; 57 je laku Sefata, je laku Hatil, je laku Pokereth-zebaim, je laku Ami. 58 Haba at Nethini hia me lakon lathnyabai Solomona, me, ödrin theri haded ke nainte tu. 59 Ke walang tavat adre me o ûheny Tele-mela, me Tele-haresa, me Kerubi, me Adan, me Imer: ke ca khan' ödrin he ka 25 Je omanena je lap anyin lakamödrin bi, me anyidrin dö, ödrin e ne at Isaraela la: odrin seven haded ke fâte theri. 26 Je 60 je laku Delaia, je laku Tobia, je laku laku Rama me Geba, ödrin siks haded me Nekoda, ödrin siks haded ke fifte tu. twente wan. 27 At Mikemas, ödrin wan 61 Me ke je lakon tavat bihut: je laku haded ke twente tu. 28 At Beth-ela me Habaia, je laku Koz, je laku Bazilai at Ai, ödrin tu haded ke twente theri. 29 Je ame hok âiân ûnyi ge je laku Bazilai at

Digitized by Google

Gileada, m' adre me hawâ e hoton iödrin. leû, me je tehi a teb ûnyi, me je bijeu 62 Hnyat eling ödrin e elâm hna sihnali- ae kap adre thu anyi Iehova hia me je midrin hnyi hna sihnalimen je dö, ke so bi hut adre ka hamödra hudo kö Iehova. adre ca wâ je iödrin: anyin a wale adre 6 Ödrin e ibi hwân he ka hudo je hudiny me haikongu ödrin me ob' ödrin me me leû kö Iehova hnyi bong a bâniny tehi a ca at bihut. 63 Ke haba at ame musi seveniny: k' ödra tiga ca umo bi taben ame ha ködrin m' ödrin e ca he ka hnyi uma umö Iehova. an je ûnyi ae ti kap, ke ne o but ame mone ka tavat up veto, me tavat tretot ke at bihut me Urim me Thumim. 64 Haba ûkhacaköu hia ödrin fâte tu thauzan ke theri haded ke sikste, 65 me lathnyabaidrin minya obaga me omomo; ödrin seven thauzan ke theri haded ke thöte seven: ke e hu gadrin tavat khumöng obaga me omomo a ödrin tu haded. 66 E|hna o ka hnyi uma umen Khong hnyi hu haledrin je hors, seven haded ke thöte Jerusalema, hnyi tehi a loiny, me ame hwân siks; ke haledrin je miul a tu haded ke Zerubabela nöku Sealetiela, me Jesua nöku fâte faiv; 67 haledrin je kamela a foa Jozadaka, me je kolon a je liamekeiny haded ke thöte faiv; je asina, siks thauzan seven haded ke twente. 68 Ke haba ke hia adre me he Jerusalema ai ûhedrin hnyi je kamen ae beönua ödrin e o but ka hnyi uma umö Iehova hnyi Jerusalema, m' ödrin e ka hamödrin ham hobi kâu uma umen khong he ka otilâ e hnyi hnen: 69 ödrin e ham hoton hna ve hu ka hnyi tang omjeûiny huliwa, sikste wan thauzan je dareki gol, ke faiv thauzan je mina sileva, ke wan haded je ûkhaûen tavat bihut. 70 Ke haba tavat bihut, me at Levi, me ke je hnyat, me tavat khumöng, me tavat tuö hwanuma, me at Nethini, adre me ve labā anyidrin je taun, me at Isaraela hia hnyi anyidrin bi je taun.

HNYIMAKAN 3.

E ame o but tehi a seveniny, ke e but lakon Isaraela hnyi anyidrin je taun, me haba tavat adre me ûkhacaköu hnyi Jerusalema helâ me at a khaca. 2 Me ame todro Jesua noku Jozadaka me je liamekeiny mē a tavat bihut, me Zerubabela nöku Sealetiela, me je liamekeiny mē, me otilâ taben hut anyin Khongon Isaraela, hnân hudo je hudiny leû hon e, helâ me hna sihnalimen hnyi hnanyibu anyi Mose aten Khong. 3 Ke ödrin e otilâ taben hut hnyi ka hnen bi ; anyin a ödrin e outen | tavat aten je hnyei: me ödrin e hudo hon e je hudiny leû kö Iehova, je hudiny leû hnyi hnyomakatu me sahac. 4 Ke ödrin e anyâ bijeûiny uma hunuma, helâ me hna sihnalimen, me hudo je hudiny leû hnyi je bong hia thibut hoton numera, helâ me ke bong; 5 ke hwaban e, e bala bi hudiny gon at Isaraela; 2 me ödrin e he but 🕍

7 Ke ödrin e ham trau utö; me ham jeû me köiö, me wakaco, ka at Zidona me Turo he ka hom je utö arasi ûnyi Lebanona ka hnyi köiö, Jopa ai, hoton hna hna ködrin ga Koreso than Peresi.

8 Ke haba hnyi huna a loiny hnödrin mödrin a tavat bihut, me at Levi, me hnyat hna bâ; he ka otilâ at Levi, hnyat a twente huna me gan hon e, he ka musö huliwa hnyi uma umö Iehova. 9 Me ame todrö Jesua tha e me lakon me je liamekeiny mē, me Kademiel me lakon, je laku Juda, helá me at a khaca, he ka musö tavat bi huliwa hnyi uma umen Khong: me laku Henadada, je lakudrin, me je liamekeiny mödrin a je at Levi. 10 Ke haba hnyat op uma umö Iehova me adre me otilâ tavat bihut adre khaû, ke je trutru hnyi hnyamödrin, ke haba at Levi a laku Asafa ödrin e tot me je simebalo he ka ogano Iehova hoton musi anyi Davita than Isaraela. 11 Ke ödrin e khumöng oganå me ole kö Iehova, anyin a e at ae so, anyin a nyiele balua anyin ibetengiö ka at Isaraela. Ke haba tavat hia ödrin e hongot hwege göranyai me oganö Iehova, anyin adre me bi taben uma umo Iehova. 12 Ke se hia tavat bihut, me at Levi, me je kamen ae beönua, a wahingat ödrin e wâ uma a ban, ke adre me bi taben uma eang hnyi hnyimaködrin, me ödrin e tenge hwege göranyai; ke se hia tavat adre me hongot hwege göranyai hnyi senyin: 13 me ca manen bi ka tavat hwakuku senyin me hwatenge: anyin a tavat adre me hongot hwege göranyai, ke adre me löng medien hnyi dok ae sâkâû.

HNYIMAKAN 4.

🍸 E ame löng je iwahnaihmiöny me ଣ Juda me Beniamina a g'ame he bu hna hûna, me hoton hanymen ke bong me je lakon bâ ka op uma umö Iehova, Khon

ködrin, ka habe, Hn' öhmun dut he ka tha op möbun: anyin a öhmun e elâm Khongubun e ûcû möbun ; ke öhmun e labö bi hut kiu hwân hnyi je bong bongu Esar-adona than Asuria, at a hum öhmun kåång. 3 Me ame ha ködrin Zerubabela, me Jesua, me je kolon je kamen ae beönua hnyi Isaraela, ka habe, E ca hu hanymöbun unyihmun he ka op uma hobi kâu Khonguhmun; ke öhmun e he ka hake op hobi kö Iehova Khongon at Isaraela, helâ me hna hûna köhmun ga Koreso a than, tuhan at Peresi. 4 Me haba tavat aten hnyei ödrin e osēnyinâ je hnyamen at Juda, me oti ödrin hnyi hna up uma, 5 me bi omjeû ka tavat ha bongon m' adre me ovhela ûnykûmenödrin hnyi ta je bong hia bongu Koreso than Peresi. 6 Ke haba hnyi musi anyi Asueru, hnyi ûen e ame hwân ka musi, ödrin e sihnalimen kâu he ka haikongoâ aten Juda me Jerusalema.

7 Ke haba hnyi je bong bongu Aretaseta, haba Biselama, me Mitheredath, me Tabeela, me je kolon a je hanödrin, ödrin e set kö Aretaseta than Peresi; ke haba hna sihnalimen tusi me mataitusi Suria, me adre set hnyi hwen Suria. 8 Haba Rehum at owisa, me Simesai at sihnalimen, ödru me sihnalimen tusi kö Aretaseta than, me haiö Jerusalema helâng: 9 ame sihnalimen Rehum at owisa, me Simesai at sihnalimen, me je kolon a je lahanödru; at Dinai, me at Afareseka, me at Tarepelai, me at Aferesai, me at Areka, me at Babulona, me at Susana, me at Deave, me at Elama, 10 me je ke keihen je hnyei waleji hnö Asenapa ae gan me ûnyi hnathu, hna hom but, me ip ödrin hnyi taun Samaria, me hnyi ke keihen hnyei hoton wagewe, me tavat a helâe. 11 Walang hna set hnyi tusi waleji ödrin e kunâ kö Aretaseta than, ka habe, Öhmun je athnyabaem tavat hoton wagewe, me 12 Khanö u thö than, a tavat a helâe. haba at Juda tavat ödrin e he but köhmun ühedrin unyâm, ödrin e o but hnyi Jerusalema; ke ödrin e op taun ame thu musi me kong, k' adre hia but umo je hna up haginy, me okhötâ je taben. 13 Khanö u thö walang ang than a g'adre me ne op hmetu taun ang, me umo je hna up haginy, me ödrin e ca he ka bi fâtâ omjeû me jeû, me bi öhnyei, k' adre me he ka okongoâ je than nyiele. 14 Ke walang ang, anyin a öhmun e an jeû ûnyi hnyi uma umen than,

Zerubabela, me je kamen ae bečnua, me ha than, anyin a wale öhmun e ûkhûnöng he ka thumeto than; 15 m' adre me he ka elâm hnyi tusi hnân oûnykûmeâ anyin lakâmâm: m'u me he wâ hnyi tusi hnân oûnykûmeâ me khana a g'ame thu musi taun ang, k' ame okongoâ ta je than m∈ ta je hnyei, ke haba ehac ödrin e ûhûgûnö musi anyin than hnyin: ke wale can adre me ohia taun ang ehac. 16 Ke öhmun e thumeto than a g'adre me ne he ka op hmetu taun ang, me umo je hna up haginy, awe, ame he ka ba hmetu ânyâm musi 17 Me haba than ame hoton wagewe. ûkhûnöng he ka thu kö Rehum at owisa, me Simesai at sihnalimen, me je kolon je lahanödru hnyat adre me laba hnyi Samaria, me je kolon hnyi ke keihen hoton wagewe, ka habe, Hnahic ut, me hofuc helâe. 18 Haba tusi öbun e kunâ köhmun, me adre me hia but aû manenâ hnyi hnyi-19 Ke oge me hûna he ka elâm, makök. me adre me wâ a g' ame bi gan taun eling ehac ka ta je than, k' ame kû hnyin ukhin fuc me ûhûgûnö than. 20 Ke haba ehac e hu je than ae hwege hnyi Jerusalema, k' ödrin e musö je hnyei hia thithö hoton wagewe; k' adre me labö fâtâ omjeû, me jeû, me bi öhnyei ködrin. 21 Ke haba walang ang e so öbun e he ka nyibo me thawâ tavat eling, m' adre me ca he ka op taun eling ke ne o but oge me he ka otilâ hnanyibu. 22 Ke wâ wia ju me ca ânyâ becâ: anyin a ieû ame he ka kû ûnyi ae kong me oûhnyûkongoâ je ûnyi anyin je than ? 23 Ke haba hnyi ûen adre me aû tusi anyi Aretaseta than hnyi hnyimakö Rehum me Simesai at sihnalimen, me je lahanödru, me ödrin e ie he Jerusalema ai ka at Juda me thaw' ödrin ge tang hwege me man. 24 Me adre me ip ju huliwainy uma umen Khong hnyi Jerusalema; ki adre me hna huliwa bala ke ne o but hny' huna a loiny musi anyi Dariu than Peresi,

HNYIMAKAN 5.

K E haba li perofeta, wale Hagai perofeta, me Zakania zaka perofeta ka at Juda me Jerusalema, hnyi ien Khongu Isaraela ödru me perofeta ködrin. 2 Me ame todrö Zerubabela nöku Sealetiela, me Jesua nöku Jozadaka, me hwân he ka op uma umen Khong hnyi Jerusalema; ke e unyidru je perofeta anyin Khong he ka hadru' ödru. 3 Haba hnyi ûen eling ame ke ca ûcû köhmun he ka wâ hna oûnyibâuâ o but ködrin Tatenai at ame musi hoton wagewe, me Setara-bozenai, me je lahanödru, i me ha ködrin ka habe, Ie at ame hn' öbun he ka op uma ang, me umo hna up hak ang? 4 Ke öhmun e ha helâng ködrin, ka habe, Ia ien je hnyat ödrin e op uma ang? 5 Ke e but emakan Khongudrin hon wahingatiny at Juda, me adre me ca thaw' ödrin, me me o but hofuc kö Dariu, me adre me he ka thu hmetu hofuc eling hnyi tusi.

6 Haba tusi ame kunâ kö Dariu than hnö Tatenai at ame musi hnyi ke keihen hoton wagewe, me Setara-bozenai, me lahanen a at Afareseka, wale hnyi ke keihen hoton wagewe: 7 ödrin e kunâ tusi kâu, ke adre sihnalimen hnyin helâng, ka habe, Kö Dariu than, hnahic hia but. 8 Khanö u thö than, a öhmun e he ka hnyi hnyei Juda, ka hnyi uma umen Khong ae gan, wale adre op je veto ae gan hnyin, ke adre kha je utö hnyi hna up uma, ke e logot huliwa eang, ke e hnahic ut e hnyi je hnyamödrin. 9 Me öhmun e hnö wahingat eling, me ha ködrin, ka habe, Ia ame hna köbun he ka op uma eang, me umo hak veto ang? 10 Ke öhmun e hnö minya je iödrin, me hnân thumetu u, me me khan' öhmun he ka sihnalimen ien je athnathui-11 Ke ödrin e thu köhmun helang, ka habe, Öhmun je athnyabainy Khongon drany me hmeledrany me öhmun e op uma waleji adre op ehac ae se hia je hunainy, waleji hnen ke than Isaraela ae gan hmâ hna op me umo. 12 Ke haba hwaban dö e a hia but lakamöhmun ohmönyinâ Khongon drany, me e ame hn' ödrin ka hnyi hnyamö Nebukaneza than Babulona at Kaledaia, at ame ohia uma eang, me hom tavat Babulona ai. 13 Ke haba hnyi huna a bân a than hnyin Koreso than Babulona, me Koreso than ame hûna he ka op uma eang umen Khong. 14 Ke haba je kaia gol me silevainy uma umen Khong, waleji a hom Nebukaneza ûnyi hnyi uma e Jerusalema, k' ame hom Babulona ai ka hnyi uma hmi; me haba Koreso ame hom ta je ûnyi e ûnyi hnyi uma hmi e Babulona, k' ame ham ka ke at Sesebazara ien, at e ame hia but otilâ me gavena; 15 me e ame ha kau, ka habe, Hom dö je kaia ang, me he thö, me ip ka hnyi uma kap hnyi Jerusalema, k' adre me he ka op uma umen Khong hnyi hnen. 16 Me ame o but Sesebazara at eling, me bi taben uma umen Khong hnyi Jerusalema: ke hwan hnyi

labö op, k' adre me tiga ca umo bala. 17 Ke walang ang ame ne so ka than, awe, adre me he ka elâm hnyi uma umen omjeû anyin than hnyi Babulona, ame ne hnathu a g' ame hûna ga Koreso than he ka op uma umen Khong eling hnyi Jerusalema, ke so ame he than ka kunâ köhmun weny hnyi bongon eling.

HNYIMAKAN 6.

ME haba Dariu than ame ûkhûnöng m'adre me elâm hnyi uma umen je tusi, dok adre me hip omjet hnyin hnyi Babulona. 2 Me adre me wâ hnyi Akemetha, hnyi uma umen than hnyi hnyei Madai, tusi adre vhec, k' adre me hia but sihnalimen hnyin hofuc hnan ounykames, ka habe, 3 Haba hnyi huna a bân a than hnyin Koreso, me haba Koreso than ame hûna, ka habe, Haba ge uma umen Khong hnyi Jerusalema, me adre me he ka op uma, waleji adre me bi hut hnyin, ke adre me he ka ip hwegiâ je taben; k' ame he ka beû göranyai sikste kubit, ke sikste kubit ûlauen; 4 kun ta deö veto ae gan, ke khaca deö utö ae teb unvi: k' adre me he ka bi hwaban e ûnyi hnyi uma umen than: 5 ke haba je kaia gol me sileva anyin uma umen Khong, waleji a hom Nebukaneza ûnyi hnyi uma kap hnyi Jerusalema, me hom Babulona ai, adre me he ka ham hmetu, me hom hmetu ka hnyi uma kap hnyi Jerusalema, ke ûnyi me ke ûnyi ka hnyi hnen, ke u me he ka ip hnyi uma umen Khong. 6 Ke walang ang, Tatenai lö, at musi hnyi ke keihen hoton wagewe, me Setara-bozenai, me je lahanöbu a at Afareseka hnyi ke keihen hoton wagewe oûsâkâû öbun dut me ûnyi e: 7 ca he ka ovhelö huliwa hnyi uma umen Khong; hamen at ame musö at Juda me wahingatiny at Juda op uma umen Khong eling hnyi hnen. 8 Ke haba khaca inya oge me hûna ge hnöbun hna he ka ânyâ ka wahingatiny at Juda hobi kâu hna op uma umen Khong eling: a haba ke je omjeû, wale ûnyi hnyi fat hnyi ke keihen hoton wagewe, adre me he ka ie ham ka tavat ang huan hwaban huliwa, m' adre me ca ovheli ödrin bi. 9 Ke haba je ûnyi ae ûcû ködrin, wale je nokon kau, me je mamoe baga, me je nokon mamoe, hnân hudiny leû ka Khongon drany, me hwit, me sâlt, me waina, me wakaco, hoton hofuc hwan tavat bihut hnyi ûen e ke ne o but walang ang, adre me Jerusalema, me, adre me he ka ham ködrin

hnyi ke bong me ke bong k' adre me ca he | ka önua: 10 m' ödrin e he ka hudo je hut se bo so ka Khongon drany, me hic me me möt than, me lakon. 11 Ke oge me hia but hûna minya, a haba tavat hia thithö adre me he ka wia hofuc ang, adre me he ka oc ut ke utö ûnyi hnyi umen uma, me adre me he ka ogöranyâ e me ca e hon; me ame he umen uma ka hnân hna digic thatunyi can e: 12 ke so ame he Khong at ame ip ien eling ka ohia ta je than me ta je hnyei hia thithö, ödrin e he ka inâ je hnyamödrin he ka wia ûnyi e, he ka ohia uma umen Khong eling wale hnyi Jerusalema. Oge me hia but hûna, inya Dariu, ie ânyâ thö.

13 Ke haba Tatenai at ame musi hnyi ke keihen hoton wagewe, me Satara-bozenai, me je lahanödru, ödrin e ie ânyâ, can hna ukhunöng hnö Dariu than ködrin. 14 Ke haba wahingatiny at Juda adre me op uma me hnahic ut, ûnyi ge hna perofeta hnö Hagai a perofeta me Zakaria nöku Ido. Ke ödrin e op me umo e, hoton musi anyin Khongu Isaraela, me hoton hna hûna hnö Koreso, me Dariu, me Aretaseta thaniny Peresi. 15 Ke adre me umo uma eling hnyi bong a kuniny tehi Adara, wale hnyi huna a siksiny musi anyi Dariu a than. 16 Ke haba lakon Isaraela, me tavat bihut, me at Levi, me je kolon a je bâ, me adre me delec uma umen Khong me senyin. 17 Ke haba hnyi hnödra hna delec uma umen Khong, me ödrin e hudo wan haded je bolok, ke tu haded je mamoe baga, ke foa haded je nokon mamoe; ke twelv ta got baga hnân hudiny hulö tavat Isaraela hia, öûco ûseiny je tribu Isaraela. 18 Ke ödrin e otilâ tavat bihut ka hnyi je hanymödrin, me at Levi hnyi anyidrin je dö, hobi kâu huliwa anyin Khong, wale hnyi Jerusalema; hoton hna sihnalimen hnyi tusi anyi Mose.

19 Ke haba je lakon bâ adre me ânyâ paseka hnyi bong a fotininy tehi a bân. 20 Anyin a haba tavat bihut me at Levi ödrin e hia but tha obosoi ödrin; ke ödrin e bo so but hia thithö: ke ödrin e hlingâ paseka hobi kâu je lakon bâ hia thithö, me je liamekeiny mödrin a tavat bihut, me hobi ködrin bi. 21 Ke haba lakon Isaraela, hnyat adre me hmetu ûhedrin hnyi hna bâ, me hnyat ödrin e laba unyidrin

22 me ânyâ senyinâ hnyi seven je bong bijeûiny areto adre ca levenâ: anyin a Iehova ame osenyini ödrin, me wia ködrin hnyekon than Asuria, me ohwegiâ je hnyamödrin hnyi huliwainy uma umen Khong, wale Khongon at Isaraela.

HNYIMAKAN 7.

K E hwaban ta je ûnyi eling hnyi musi he Ezera nöku Seraia, nöku Azaria, nöku Hilekia, 2 nöku Saluma, nöku Zadoka, nöku Ahituba, 3 nöku Amaria, nöku Azaria, nöku Meraioth, 4 nöku Zeraia, nöku Uzi, nöku Buki, 5 nöku Abisua, nöku Fineasa, nöku Eleazara, nöku Arona at bihut ae beönua: 6 haba at eling a Ezera ame he but ûheny Babulona; ke e at ae ti khana sihnalimen hnyi hnanyibu anyi Mose, waleji a ham Iehova Khongu Isaraela: ke haba than ame ham hia kâu hnen hna sumâtâ, helâ me hnyamö Iehova a Khongon hon. 7 Ke ame he but ke je lakon Isaraela, me ke je at bihut, me at Levi, me tavat khumöng, me tavat tuö hwanuma, me at Nethini, Jerusalema ai hnyi huna a seveni Aretaseta than. 8 Ke e ame o but hnyi Jerusalema hnyi tehi a thabûnginy wale huna a seveniny than. 9 Anyin a haba hnyi bong a bâniny tehi a bân e ame ibi hwân he ka he ûheny Babulona, ke haba hnyi bong a bâniny tehi a thabûnginy, e ame o but hnyi Jerusalema, helâ me hnyamen Khongon ae so hon. 10 Anyin a Ezera ame penapena hnyekon he ka elâm hnanyibu anyi Iehova, me ânyâ, me he ka ûnö hnyi Isaraela je hnanyibu me je hna owisa.

11 Ke walang je hofuc hnyi tusi wale a ham Aretaseta than kö Ezera at bihut, me at sihnalimen, at ame sihnalimen je hofuc hnyi je hnanyibu anyi Iehova me hnen je hna hûna ka at Isaraela. 12 Aretaseta, thaniny ta je than, kö Ezera at bihut, at ame sihnalimen hnanyibu anyin Khongon drany, ae bekhöt, me helâe. 13 Inya oge me hûna, a haba at Isaraela hia, me anyidrin tavat bihut, me at Levi, hnyi dökhuk dökhu, ödrin e ka hamödra weny he ka he Jerusalema ai, awe, adre me he ka tha he möu. 14 Anyin a inya than oge me kunö u me je obotkongik a seven he ka elâm ge uhedrin hnyi ta je ûnyi ac ikiki anyin je Juda me Jerusalema, hoton hnanyibu anyin wanaithila hnyi hnyei he ka elöm Iehova Khongom a e hnyi hnyamam; 15 me he Khongu Isaraela, me, ödrin e hnyi han, ka hom sileva me gol, waleji a ka ûnyi gak me je obotkongik hna ham ka Khongon Isaraela, at ame laba hnyi Jerusalema, 16 me sileva me gol hia u me he ka wâ hnyi hnyei Babulona hia, tha e me hna ham bâûâ hnen tavat, me tavat bihut, ödrin e ka hamödrin ham ka hnyi uma umen Khongudrin hnyi Jerusalema; 17 anyin a wale u me he ka ie ûco hwaban je mone eling je bolok, me je mamoe baga, me je nokon mamoe, me je hudiny han, me je hudiny ic, me hudo hon taben hut hnyi uma umen Khongubun hnyi Jerusalema. 18 Ke haba ûnyi ae so köu me je liamekeiny möu he ka ânyâ ge je kolon je sileva me gol, ânyâ thö helâ me weny Khongubun. 19 Ke haba je kaia adre ham köu hobi kâu huliwa hnyi uma umen Khongom, ip ju hnyi hnyimakan Khongon Jerusalema. 20 Ke haba ke je ûnyi ae ûcû hobi kâu uma umen Khongom a u me wem he ka ham, me ham dö ûnyi hnyi uma omjeû anyin than. 21 Ke haba inya, Aretaseta than, me oge me hûna ka tavat tuö omjeû hia thithö hnyi ke keihen hoton wagewe, a haba ta je ûnyi hia ame he Ezera at bihut, at a sihnalimen hnanyibu anyin Khongon drany, ka sumata unyibun, me, adre me he ka ie ânyâ, 22 ke ne o but hnyi wan haded je talan sileva, ke wan haded je tulut hwit, ke wan haded je bath waina, ke wan haded je bath wakaco, ke sâlt adre me ca he ka ha tulutiny. 23 Haba ta je ûnyi hia a hûna Khongon drany, me ânyâ wisa thö hobi kâu uma umen Khongon drany; anyin a ieû ame he ka hu hmönyin ka dökhu dokhon than me 24 Ke öhmun e ha minya köbun, a haba tavat bihut, me at Levi, me tavat khumöng, me tavat tuö hwanuma, me at Nethini, me lathnyabainy uma eling umen Khong, me adre me ca he bi ka kun' ödrin ka fâtâ omjeû, me jeû, me bi öhnyei. 25 He haba u Ezera, me u ma he ka otilâ tavat ûhnei me tavat owisa, hoton metâiny Khongom wale unyâm, he ka owisa ka tavat hia thithö hnyi ke keihen hoton wagewe, tavat hia ae khan' ödra hnanyibu anyin Khongom; ke nâ thö tavat ae ca khan' ödra. 26 Ke haba tavat hia adre me ca hnyi ânyâ hnanyibu anyin Khongom me hnanyibu anyin than, me adre me he ka ie bi hwabödra, ame ne he ka mok, ame ne he ka obâ, ame ne he ka hûgûnâ anyin ta je ûnyi, ame ne he ka ca.

27 Ole kö Iehova Khongon lakamötin,

ohmanenangå uma umö Iehova hnyi Jerusalema; 28 me at ame okúâ könya ibetengiö hnyi hnyimakan than me anyin je obotkong, me hnyi hnyimakan je taben ae gan hia thithö anyin than. Ke adre me ohwegiö nya hoton hnyamö Iehova Khonguk huk, me oge me ûkhacaköuâ ke je at ae ûnyi hnathu ûhedrin hnyi Isaraela he ka tha he mönya.

HNYIMAKAN 8.

XXALE je lakamödrin ae beönua, ke walang je dö anyin tavat adre tha he mönya ûhedrin Babulona, hnyi ûen musi anyi Aretaseta than. 2 Hanen je laku Fineasa, Geresoma: hanen je laku Ithamara, Daniela: hanen je laku Davita, Hatusa. 3 Hanen je laku Sekania; hanen je laku Paros, Zakaria: ke adre tha aû gaga mē obaga a wan haded ke fifte. 4 Hanen je laku Pahatha-moaba, Elioenai nöku Zeraia; ke tha e me obaga a ödrin tu haded. 5 Hanen je laku Sekania nöku Jaziela, ke tha e mē obaga a theri haded. 6 Hanen je laku Adin, Ebed nöku Jonathana; ke tha e me obaga a fifte. 7 Ke hanen je laku Elama, Jesaia nöku Athalia; ke tha e më obaga a sevente. 8 Ke hanen je laku Sefata, Zebadia, nöku Mikaela, ke tha e më obaga a eite. 9 Hanen je laku Joab, Obadia nöku Jehiela; ke tha e mē 10 Ke obaga a ödrin tu haded ke eitin. hanen je laku Selomith, nöku Josefia; ke tha e më obaga a wan haded ke sikste. 11 Ke haba hanen je laku Bebai, Zakaria nöku Bebai; ke tha e mē obaga a twente 12 Ke hanen je laku Azegada, Johanana nöku Hakatan; ke tha e me obaga a wan haded ke ten. 13 Ke hanen je laku Adonikama, tavat a bilidrin ; ke walang je iödrin, Elifelet, me Jeiela, me Semai, ke tha e mödrin obaga a sikste. 14 Ke lo li hanen je laku Rigevai, Uthai me Zabud; ke tha e mödru obaga a sevente.

15 Ke o ge me ûkhacaköu ödrin hnyi wagewe ame hingölö Ahava ai ; ke öhmun e hunuma eling hnyi kun ta bong: ke oge me wâ gaga tavat, me tavat bihut, ke oge me ca wâ bi eling je laku Levi. 16 Ke oge me hawo Eliezara, me Ariela, me Semaria, me Elenathana, me Jarib, me Elenathana, me Nathana, me Zakaria, me Mesulama, je at ae ûnyi hnathu; me Joiarib minya, me Elenathana li at ûne. 17 Me at ame ip ûnyi e hnyi hnyekon than, he ka oge me kun' ödrin kö Ido tuhan hnye

thini, hnyi hnyei Kasifia, m' ödrin e he ka hom köhmun ke je lathnyaba hobi kâu uma umen Khonguhmun. 18 Ke helâ me hnyamen Khonguhmun ae so huhmun me ödrin e hom ke at ae metâ köhmun, hanen je laku Maheli nöku Levi, nöku Isaraela ; me Serebia, me lakon me je liamekeiny mē a ödrin eitin ; 19 me Hasabia, ke tha e mē Jesaia nöku Merari, me je liamekeiny mē me je lakudrin, a twente; 20 me ke je Nethini, hnyat eji a ham ga Davita me je than hobi kâu huliwa anyin at Levi, a tu haded ke twente at Nethini: k' adre me ve ha je ödrin. 21 Ke oge me haimemenâ uen he ka ca han eling hnyi wagewe Ahava, me hom ûhnyûkongi öhmun bi hnyi hnyimakan Khonguhmun, he ka elâm gan dehmun gethen ae wisa, me je wanakat gahmun, me anyihmun ta je ûnyi hia thithö. 22 Anyin a iny hmehma he ka sumîtî ge than je soje me tavat tabö hors he ka hadru' öhmun can je iwahnaihmiöny eû hnyi gethen: anyin a öhmun e hia but ha ka than, ka habe, E bala bi hnyamen Khonguhmun hnân so ködrin a hnyat adre me elame; ke haba maniny man me anyin hmönyin me e bala bi hudrin hia thithö tavat adre me hna degeca. 23 Me öhmun e ca han k' öhmun e sumâtâ bi Khonguhmun ge ûnyi eling; me e ame ling öhmun. 24 Me oge me ip ke je at bihut ae beönua a ödrin twelv, wale Serebia me Hasabia ke tha mödru ke je liamekeiny mödru a ödrin ten, 25 me oge me tuluto ködrin sileva, me gol, me je kaia, adre me ham hnân hobi kau uma umen Khong, waleji a ham than me je obotkonginy, me anyin je taben, me at Isaraela hia thithö eling: 26 haba sileva oge me tuluto ka hnyi hnyamödrin, me, siks haded ke fifte je talan, me je kaia sileva a wan haded je talan; ke wan haded je talan gol; 27 ke twente je utkaja gol, a wan thauzan je dareki ihmakiny, ke lo li kaia bras ae so ae hadröngöc ae ûnyi hnathu helâ me gol. 28 Ke oge me ha ködrin, ka habe, Öbun e kap ut kö Iehova, ke kap ut je kaia; ke haba sileva me gol, adre me ka hamödra ham kö Iehova Khongon laka-29 Wâ wia, me tuö, ke ne o but öbun e he bi ka tuluto hnyi hnyimakan tavat bihut ae beönua, me at Levi, me je taben je kamen ae beönua hnyi Isaraela,

Kasifia, ke oge me bi hodrin hofuc hnân ödrin e tuluto ihmakiny sileva me gol, me ha kö Ido, me je liamekeiny me a at Ne- je kaia, he ka hom Jerusalema ai ka hnyi thini, hnyi hnyei Kasifia, m' ödrin e he uma umen Khonguhmun.

31 Me öhmun e he ûheny hnyi wagewe Ahava hnyi bong a twelviny tehi a bân, he ka he Jerusalema ai : ke ka e huhmun hnyamen Khonguhmun, me e ame omeli öhmun ûnyi hnyi hnyamen je iwahnaihmiöny, me at ame laba duöng eû hnyi gethen. 32 Ke öhmun e o but hnyi Jerusalema, me laba eling hnyi kun ta bong. 33 Ke haba hnyi bong a vakiny adre me tuluto sileva, me gol, me je kaia, ka hnyi hnyamö Meremoth nöku Uria at bihut, hnyi uma umen Khonguhmun; ke tha e mē Eleazara nöku Fineasa; ke tha e mödru Jozabada nöku Jesua, me Noadia nöku Binui, li at Levi; 34 ta je ûnyi hia ge ûseiny me ihmakiny; ke adre sihnalimen ihmakiny hia hnyi 35 Ke haba lakon je bâ, ûen eling. tavat adre me o ûhedrin hnyi hna bâ, ödrin e hudo je hudiny leû ka Khongon Isaraela, twelv je bolok hobi kâu Isaraela hia, ke nainte siks je mamoe baga, ke sevente seven je nokon mamoe, ke twelv je got baga hnån hudiny hulö: wale hia e je hudiny leû kö Iehova. 36 Ke ödrin e ha hofuc hwan than ka tavat musi ae beönua anyin than, me je gavena hnyi ke keihen hoton wagewe, me ödrin e hadruâ tavat, me uma minya umen Khong.

HNYIMAKAN 9.

K' AME um dö ta je ûnyi eling, me ame hakekeny könya je than hia, haingödrin, ka habe, Haba tavat Isaraela, me tavat bihut, me at Levi, ödrin e ca hia but oûsâkâûöâ me tavat aten je hnyei, ge anyidrin je hwakecin ae ikiki, wale at Kanana, me Heth, me Perizi, me Jebusi, me Amona, me Moaba, me Aigupito, me Amora. 2 Anyin a ödrin e hia but hom lakudrin je hlu hobi ködrin me lakudrin je baga; m' adre me hia but ûhaniken wan ae kap me tavat aten je hnyei: eke, ame bân je than me tavat musi ka hnyi hulö eling. 3 Ke oge me löng hofuc eling, me kia but anyik ûkhaû, me anyik ûkot, me hnimö leûnen bök me waik, me laba ot. 4 Me ödrin e ûkhacaköu hia thithö könya hnyat adre me öbubuny ge hofuc hwan Khongu Isaraela, can hulö anyin je aten bâ; ke oge me laba ot ke ne o but adre me hnyi Jerusalema, hnyi je hnyeuleny umö|hudo hnyi sahac. 5 Ke hnyi ûen adre me Iehova. 30 Me haba at bihut, me at Levi, hudo hnyi sahac, me oge me todro ûhek

hnyi anyik hmak, k' ame khekhe but ûkhaûik me anyik ûkot; me oge me cibouca, me hai li hnyamök kö Iehova Khonguk; 6 me oge me ha, ka habe, Khonguk lö, iny hmehma but me hmak he ka hngele hnyidranyai köu Khonguk: anyin ae gan hmâ hnyikonguhmun hnyi hon je böhmun, ke gan hmâ anyihmun hulö ke ne o but hnyi 7 E gan anyihmun hulö hwan hnyi ûen lakamöhmun ke ne o but hnyi, bong ang; ke can anyihmun je monu, me adre me hn' öhmun, me latuhömun, me tavat bihut unyihmun, ka hnyi hnyamen je thaniny je hnyei, ka hnyi hele vat, me ka hnyi hwenbâ, me ka tavat söh, me he ka hmehma, helâ me hnyi bong ang. 8 Ke walang ang e okhulit thibi ûen ae hu gahmun betenge ûnyi ga Iehova Khonguhmun, he ka bi kolon köhmun möhmun e möt, me ham köhmun ke fao hnyi anyin dok ae kap, me me he Khonguhmun ka omelamå je emaköhmun, me ham köhmun ûhömeli ae ûhnyûkong köhmun a je bâ. 9 Anyin a öhmun hoûbâ; ke so bi Khonguhmun ame ca hnying öhmun hoûbâ, ke e ame okûâ ibetengiö hnyi hnyimakan than Peresi he ka ham köhmun ûhömeli, m'adre me otilâ uma umen Khonguhmun, me ânyâwia dok adre me tho, me he ka hna köhmun ke hak hnyi Jerusalema me Juda. 10 Ke walang ang, Khonguhmun lö, hwaban e, ie hofuc öhmun e he ka ha? anyin a öhmun e hia but hna degecâ ânyâm je hnanyibu, 11 waleji u je hûna a deny lathnyabaem a je perofeta, ka habe, Haba hnyei öbun e he ka he ka hnyin me hu, hnyei ae bo kong ge bokonginy aten je hnyei, hnen je hwakecidrin ae ikiki wale ame öunöngötâ je ke keihen hnyei ge hwakecidrin ae ikiki. 12 Ke walang ang ca he ka ham lakubun wahlu ka lakudrin obaga, ke ca hok lakudrin wahlu hobi kâu lakubun obaga, ke ca he ka elâm anyidrin hnahic me so nyiele balua: m' öbun hwege bi, me an soiny kânâ, me ûjelabā ge lakubun nyiele balua. 13 Ke hwaban ta je ûnyi hia ame o köhmun can hwakecihmun ae kong, me anyihmun hulö ae gan, anyin a u Khonguhmun u je bi hwaban ûhnyûkongo köhmun ke ca gan hmâ hoton anyihmun monu, ke u je ham köhmun ûhömeli helâng, 14 hawa öhmun e ne he ka he hmetu ka hanyâûâ ânyâm je hnanyibu, me ûhamtamomo me tavat adre me ânyâ je ûnyi ae ikiki eling? hawa, u me ca he ka hmönyâm köhmun ke kanyua, he ka bi hanen ka hulö anyin Isane o but adre me ohi' öhmun, me ba ju raela. 11 Ke walang ang omanena thö

kolon, me at ae möt? 15 Iehova lö, Khongu Isaraela, u wisa; anyin a öhmun thiju ang je kolon ae möt, helâ me hnyi bong ang: wâ ju, öhmun dut ang hnyi hnyimâkâm me hnyikonguhmun; anyin a can e e ca khana ke at he ka tot hnyi hnyimakam.

HNYIMAKAN 10.

🖊 ' AME tiga hic Ezera, me omanenö hulö, me tenge, me ta hnyikânâi hnyi hnyimakan uma umen Khong, me ame ûkhacaköu kâu tavat ae ti se hia ûhedrin Isaraela, obaga me omomo me je wanakat: anyin ame tenge hwege tavat. 2 Ke haba Sekhania nöku Jehiela, ke nöku Elama, ame thu me ha kö Ezera, ka habe, Öhmun e hia but ânyâ hulö ka Khonguhmun, me hok laöiöhmun kanyua unyin aten je hnyei: ke so bi, walang ang, e hu hna gejon hnyi Isaraela hnyi ûnyi eling. 3 Ke walang ang, ötin e he ka ânyâ ûhihinyköu me Khongutin he ka degec laôiöhmun me je lakudrin, helâ me hwâm hofuc than, me tavat adre me öbubuny ge hnanyibu anyin Khongutin; ke adre me he ka ânyâ hoton hnanyibu. 4 Todrö: anyin a hanymam ûnyi ang, ke öhmun e he ka tha hiöhmun möu: hwege thö me ânyâ thö. 5 Me Ezera ame todrö me kunâ tavat bihut se beönua, me at Levi, me at Isaraela hia, he ka khemanyin a ödrin e he ka ânyâ hoton hofuc ang. Me ödrin e khemanyin. 6 Me Ezera ame todrö hnyi hnyimakan uma umen Khong, me he ka hnyi hnyeule anyi Johanana nöku Eliasiba, ke hnyi ûen e ame o but, e ame ca han me ic: anvin a e ame tenge gadrin ge hulö anyin je bâ. 7 Ke ödrin e haimenenâ ka lakon je bâ hia thithö hnyi Juda me Jerusalema hia, he ka ûkhacaköu hnyi Jerusalema; 8 ke haba ödrin hia tavat adre me ne ca o hnyi kun ta bong, hoton hofuc hwan than me wahingat, adre me he ka ohia anyidrin ta je ûnyi hia, me oûsakâû ödrin me ûkhacaköu anyin hoûbâ. 9 Me haba at Juda me Beniamina hia ödrin e ûkhacaköu hnyi Jerusalema hnyi kun ta bong; ke tehi e a naininy, ke bong twenteiny tehi: ke haba tavat hia ödrin e laba hnyi dok ae lau hnyi hnyimakan uma umen Khong, me öbubuny can ûnyi eling, me can we ae gan. ba Ezera at bihut ame todrö me ha ködrin ka habe, Öbun e hia but monu, me hok momo

NEHEMIA 1.

anyibûn hulö kö Iehova, Khongon lakamöbun, me ânyâ weny: me ûsâkâû' öbun me tavat aten hnyei, me je momo kanyua. 12 Me ame thu ûkhacaköu hia me ha hwegiâ, ka habe, Helâ me hnâm hna ha gahmun hamöhmun he ka ânyâ helâe. 13 Ke se hia tavat, ke ûen we ae gan, ke ca khan' öhmun he ka tot eû hnyöu, ke ca huliwa hnân khaca bong ame ne lo li bong: anyin ae gan hmâ hnyikonguhmun hnyi ûnvi ang. 14 E so adre me otilâ je tuhöhmun hobi kâu ûkhacaköu hia, ke ödrin e he hia thithö tavat adre hok momo kanyua hnyi anyihmun je lap ka he but hnyi ûen adre thu, ke tha e mödrin wahingatiny je taun, me tavat owisa, ke ne o but adre wia hmönyin anyin Khonguhmun gahmun hnyi ûnyi eling. 15 Ke haba Jonathana nöku Asael me Jahazia nöku Tikeva, ödru hwege hnyimaködru hnyi ûnyi eling: ke haba Mesulama me Sabethai a at Levi, ödru me tha hien mödru. hoûbâ adre me ânyâ helâ me hna ha. Ke adre oûsâkâûö Ezera at bihut, tha e me ke bân. 18 Ke ödrin e wâ ke je lakon tavat bihut, tavat hok momo kanyua: wale ke je laku Jesua noku Jozadaka, me je liamekeiny mē, jia Maseia, me Eliezera, me Jarib, me Gedelia. 19 Ke ödrin e hai hnyamödrin a ödrin e he ka degec laöiödrin; k' baga ûnyi hnyi hna hat meno, can anyidrin monu. 20 Ke lo li laku Imer; wale Hanani me Zebadia. 21 Ke laku Harim; Maseia, me Elia, me Semaia, me Jehiela, me

Uzia. 22 Ke laku Pasur: Elioenai, me Maseia, me Isamaela, me Nethaniela, me Jozabada, me Elasa. 23 Ke haba at Levi; Jozabada, me Simei, me Kelaia (wale Kelita) me Pethaia, me Juda, me Eliezera. 24 Ke haba at khumöng; Eliasiba: ke tavat tuö hwanuma; Saluma, me Telem, me Uri. 25 Ke at Isaraela: haba laku Paros; Ramaia, me Iezia, me Malekia, me Miamin, me Eleazara, me Malekia, me Benaia. laku Elama; Matania, me Zakaria, me Jehiela, me Abedi, me Jeremoth, me Elia. 27 Ke laku Zatu; Elioenai, me Eliasiba, me Matania, me Jeremoth, me Zabad, me Aziza. 28 Ke laku Bebai; Johanana, me Hanania, me Zabai, me Athelai. 29 Ke haba laku Bani; Mesulama, me Maluka, me Adaia, me Jasuba, me Seal, me Ramoth. haba laku Patha-moaba; Adena, me Kelal, me Benaia, me Maseia, me Matania, me Bezaleli, me Binui, me Manase. 31 Ke 16 Ke haba je lakon haba laku Harim; Eliezera, me Isia, me Malekia, me Samaia, me Simeona; 32 me Beniamina, me Maluka, me Semaria. 33 Ke je kamen ae beönua, hoton je lap anyin je haba laku Hasum ; Matenai, me Matathia, lakamödrin, ke adre hâiâ iödrin hia; ke me Zabad, me Elifelet, me Jeremai, me ödrin e laba hnyi bong a bâniny tehi a Manase, me Simei. 34 Ke haba laku Bani, teniny he ka elâm ûnyi eling. 17 Ke ödrin Maadai, me Amerama, me Uel; 35 me e umo ûhnö tavat hia thithö, tavat hoc Benaia, me Bedeia, me Kelu; 36 me Vania, momo kanyua hnyi bong a bâniny tehi a me Meremoth, me Eliasiba; 37 me Matania, me Matenai, me Jasau; 38 me Bani, me Binui, me Simei; 39 me Selemia, me Nathana, me Adaia; 40 me Makenadebai, me Sasai, me Sarai; 41 me Azareela, me Selemia, me Semaria; 42 me Saluma, me Amaria, me Josefa. 43 Ke haba laku ödrin e hulö but, me ödrin e hudo mamoe Nebo; Jeiela, me Matathia, me Zabad, me Zebina, me Jadau, me Joela, me Benaia. 44 Haba ödrin hia thithö ödrin e hok ta momo kanyua: ke hu lakon ke je momo.

TUSI NEHEMIA.

HNYIMAKAN 1.

OFUC ho Nehemia nöku Hakalia. Haba hnyi tehi Kiselu, hnyi huna a twenteiny, ke inya hnyi Susani hnyaban

hnei ödrin ge at Juda tavat ae möt je kolon a hoûbâ, me ge Jerusalema. 3 Ke haingödrin könya, ka habe, Haba je kolon adre me möt ûhedrin hnyi hna bâ hnyi ke keihen hnyei eling, me gan hmâ vec me hna haithan, 2 me ame o könya Hanani ke liame- kongu ödrin: ke adre hia but kia hna up keiny mönya me ke je at Juda; me oge me haginy Jerusalema, k' adre thong degecâ

Digitized by Google

je hlinginy homagöuleny. 4 Ke hnyi ûen oge me löng hofuc e, me oge me laba but me tenge, me hmak hnyekuk hnyi ke je bong, me ca han, ke oge me hic hnyi hnyimakan Khongon drany, 5 me ha, ka habe, Inya oge me khöû köu, Iehova, Khongon drany, Khong ae gan hmâ me hnân outen, at ame tuö ûhihinyköu me ibetengiö ködrin tavat adre me hnyok kâu me tuö anyin je hnanyibu: 6 ö u tevehlöng ju ge li hnyikönyâm, me wâ ge li emâkâm, me löng hic hijin athnyabaem, wale oge me hic köu hnyi ûen ang hnyi lany me lit, hobi kâu lakon Isaraela a lathnyabaem, ke oge me haimemenâ je hulö anyin lakon Isaraela, waleji öhmun e hia but ânyâ köu: eke, oge me hia but hnyi ânyâ hulö me lap anyi cica. 7 Öhmun e hia but ânyâ hwakecin ae kong hmönyin köu, me ca tuö je hnanyibu, me je hna hûna, me je hna owisa, waleji u je hûna kö Mose a athnyabaem. 8 Ö u ûnykûme thö hofuc waleji u je hûna kö Mose a athnyabaem, ka habe, Öbun, ka he ka ânyâ hwakecin ae kong, me oge me he bi nya ka ovesei öbun ka hnyi je hnyei: 9 ke öbun ka he ka hwiö könya me tuö anyik je hnanyibu me ânyâ, eja ke ne adre ne ob' öbun ka hnyi je can hmeledrany, me oge me he ka ûkhacaköu öbun ûhebun e, me hum öbun ka hnyi dok waleji oge me ûca he ka ip iök hnyin. 10 Ke walang ang lathnyabaem me lakem, waleji u je omelö ge manâm man ae gan, me hnyamâm ae hwege. 11 Than lö, ö u tevehlöng ju ge li hnyikönyâm ka hic hijin athnyabaem, me je hic hijin lathnyabaem, tavat adre me wedrin he ka outen iâm : ke ö u ohnahicâ but athnyabaem hnyi bong ang, me ham kâu me me betenge gan at ang. (Ke inya ke ji at ame khöp utköiö belen than.)

HNYIMAKAN 2.

E haba hnyi tehi Nisan, hnyi huna a twentei Aretaseta than, ke e hnyi hnyimakan waina, ke oge me kât waina, me ham ka than. Ke ca bonguk ehac he ka hmak hnyi hnyimakan. 2 Me haba than ame ha könya, ka habe, Ieû ame hmak gan hnyimâkâm, ke u me ca mok bi? wale ae hlöuhlöu hnyekom. Me oge me ot gan hmå. 3 Me oge me ha ka than, ka habe, E na möt ju than nyiele balua: anyin a ieû ame ca he ka hmak hnyimakök, ke hnyot adre me huliwa. 17 Me oge me ha ködrin

than ame ha könya, ka habe, Ieû wem! Me oge me hic ka Khongon drany. 5 Ke haingök ka than, ka habe, Ame ne so ka than, ke u je ne he ka betenge ge athnyabaem, me u me he ka kunö nya Juda ai ka hnyi tanniny je hon lakamök, m' inye he ka op. 6 Haba than ame ha könya, (ke ame tha laba më momo than,) ka habe, Ve ta bonginy ûhem? ke ie ûen u me he ka o hmetu? Ke so ka than he ka kunö nya; ke oge me thu bonguk kâu. 7 Ke haingök minya ka than, ka habe, Ame ne so ka than, e so he ka ham könya je tusi ka je gavena hnyi ke keihen hoton wagewe, m' ödrin e he ka hnö nya ka he ke ne o but oge me o hnyi Juda ; 8 me ke tusi kö Asafa at ame tuö hnyot anyin than, me me he ka ham könya je ûö hnân je venyâiny je homagöuleny uma, me hobi kâu haginy taun, me uma minya oge me he ka dit ka hnyin. Ke haba than ame ham könya, helâ me hnyamen Khong ae so könya. 9 Ke oge me o but ka je gavena hnyi ke keihen hoton wagewe, me ham ködrin je tusi anyin than. Ke haba than ame hia hut tha kunö nya me je taben vat me tavat tabö hors. 10 Ke a löng ut Sanebalata at Horono, me Tobia a athnyaba, a at Amona, me ödru me vec gan hmâ anyin ame o but at he ka elâm so hobi kâu lakon Isaraela. 11 Ke oge me o but hnyi Jerusalema me laba eling hnyi kun ta bong. 12 Ke öhmun e todrö hnyi hnyinghet, tha inya me keihen; ke oge me ca thumeto ke at ge ûnyi a ip Khong eû hnyekuk he ka ânyâ hobi kâu Jerusalema: ke ba meno unyik, ke so bi meno thibi oge me tabâ. 13 Ke oge me he but hnyi hnyinghet, k' oge me gethen hnyi homagöuleny e hnyi hnyigöulen bucen cico pupuainy köiö tanimo, me homagouleny ta tet, me wâ hna up veto hnyi Jerusalema adre kia, me je hlinginy homagöuleny a aû but ge meic. 14 Ke oge me he ka hnyi homagouleny pupua me an belen than: ke ba gethen deny meno oge me taba. 15 Me oge me ölö hnyi hnyinghet hnyi wagewe, me wâ hna up hak; ke oge me hwiö, me dit hnyi getheniny homagöuleny e hnyi hnyigöulen bucen, me hmetu eling. 16 Ke ca khana tavat musi dok oge mwi hnyin, me hnök hna ânyâ; ke oge me tiga ca thumeto at Juda me tavat bihut, me je than, me tavat musi, me je kolon tavat ut taun ae hnyin je hon lakamök, ke a an ka habe, Öbun e wâ but anyitin hlöuhlöu, dö je homagöuleny ge meic? 4 Me haba wale bi ang a hnyot ut Jerusalema, k' adre thong ge meic je hlinginy homagöuleny: ai | öbun, m'ate me he ka op haginy Jerusalema, m' adre me ca haikongu ötin hmetu bi. 18 Ke oge me thumetu ödrin ge hnyamen Khonguk ae so huk; helâe minya ge je hofuc hwan than waleji e ame ha könya. Me ödrin e ha, ka habe, H' ötin ka op. Me ödrin e sihwegiâ je hnyamödrin ka hnyi huliwa eling ae so. 19 Ke a löng ut Sanebalata at Horono, me Tobia a sthnyaba, a at Amona, me Gesem, a at Arabia, me ödrin e hlum' öhmun, me hûköti öhmun, me haingödrin, ka habe, Ie inyi ang öbun e ânyâ? hawa öbun e thu musi anyin than? 20 Me oge me thu ködrin, me ha, ka habe, Ame he Khongon drany ka ohnahici öhmun; anyin a wale öhmun e he, a lathnyabainy, ka todrö me op: ke ba jekhöûbun, me musi, me hnân oánykůmeá hnyi Jerusalema.

HNYIMAKAN 3.

ME haba Eliasiba at bihut ae beönua me ie liamekaina ödrin e todrö me op homagöuleny mamoe; me ödrin e okabâ e, me otilâ je hlinginy, ke ne o but ka hnyi hnabâ hnyi Mea ödrin e okabâ e, me ke ne o but hnyi hnabâ hnyi Hananel. 2 Ke haba at Jeriko ödrin e op utangkou mē. Ke haba Zakuri noku Imeri ame op útangköu mödrin. 3 Ke haba je ku Hasenaa ödrin e op homagöuleny je wa; ödrin e ip je venyainy, me otila je blinginy hwanumen, me je låkiny, me je ohmainy. 4 Ke haba Meremoth, nöku Cria, nöku Koz, ame op ûtangköu mödrin. Ke haba Mesulama, nöku Berekia, nöku Mesezabel ame op ûtangköu mödrin. haba Zadoka nöku Baana ame op ûtangköu mödrin. 5 Ke haba at Tekoa ödrin e op utangkou modrin; ke ame ca hadru' odrin je tuhödrin ge huliwa anyin tuhödrin. 6 Ke haba Jehoiada nöku Pasea, me Mesulama nöku Besodeia, ödru me ânyâ homagoule a ûnyi but ehac; ödru me ip je venyáiny, me otilá je hlinginy hwanumen, me je lâkiny, me je ohmâiny. 7 Ke haba Melatia at Gibeona, me Jadon at Merono, me at Gibeona, me Mizepa, wale hanen

owhegiâ Jerusalema ke ne o but hnyi hna up veto ae lau. 9 Ke haba Refaia nöku Huro at ame musö ke keihen a hafiny Jerusalema, ame op útangköu mödrin. 10 Ke haba Jedaia nöku Harumaf, ame op ûtangköu mödrin cicö umen uma. Ke haba Hatusa nöku Hasabenia ame op ûtangköu 11 Haba Malekia nöku Harim, me Hasuba nöku Pahatha-moaba, ödru me op ke keihen, me tap ae beû göranyai, hnen je meic. 12 Ke haba Saluma nöku Halohes, at ame musö ke keihen a hafiny Jerusalema, ame op ûtangköu mē e me lakon je hlu. 13 Ke haba Hanuma me tavat adre me laba hnyi Zanoa, ödrin e op homagöuleny hnyi hnyigöulen bucen; ödrin e op e, me otilâ je hlinginy hwanumen, me je lâkiny, me je ohmâiny, me wan thauzan je kubit hna up veto, ke ne o but hnyi homagouleny ta tet. 14 Ke haba Malekia nöku Rekaba, at ame musö ke keihen hnyei wale Bethakerem, e ame op homagöuleny ta tet; e ame op e, me otilå je hlinginy hwanumen, me je lâkiny, me je ohmâiny. 15 Ke haba Saluma nöku Kole-hoz, at ame musö ke keihen hnyei a Mizepa, e ame op homagöuleny köiö ame pupua; e ame op e, me tube, me otilâ hlinginy hwanumen, me je lâkiny, me je ohmâiny, me hak vetoiny an Siloa hnyi utkânâ iny than, ke ne o but wacûat gethen ka hnyi taun anyi Davita. 16 **K**e hwaban dö e, Nehemia nöku Azebuk, at ame musö ke keihen a hafiny Bethe-zur, e ame op ke ne o but hnyi cicö je erkemok anyi Davita, me ke ne o but hnyi uma umen hnyat ae hwege. 17 Ke hwaban dö e at Levi ödrin e op, a Rehum nöku Bani. Ke haba Hasabia at ame musö ke keihen a hafiny Keila, wale hanymen, e ame op ûtangköu mē. 18 Ke hwaban e je liamekeiny mē ödrin e op, a Bavai nöku Henadada, at ame musö ke hafiny Keila. 19 Ke Ezera nöku Jesua at ame musi hnyi Mizepa ame op ûtangköu mē, a ke keihen e, cicö gethen ka hnyi uma adre hip omjehen vat hnyin, hnyi kopiny. 20 Ke hwaban e, Baruka nöku Zabai, e ame hwege op ke ke keihen, hwân hnyi kop ke ne o but ka hnyi hwanumen uma umö Eliasiba at bihut ae beönua. 21 Ke hwaban e, Meremoth, nötheron anyin gavena hnyi ke keihen hoton ku Uria, nöku Koz, ame op ke ke keihen, wagewe, ödrin e op ûtangköu mödrin. hwân hnyi hwanumen uma umö Eliasiba 8 Ke haba Uziela nöku Haraia hanen tavat ke ne o but ame önua but ge uma umö huliwan gol, ame op ûtangköu mē. Ke Eliasiba. 22 Ke hwaban e me tavat bihut haba Hanania nokon ke at huliwan ûnyi a aten Dok ae Tha Hon, ödrin e op. 23 Ke ae bo so, ame op ûtangköu mē, ke ödrin e hwaban e, Beniamina me Hasuba, ödru me

op cicö umödru uma. Ke hwaban e Azaria nöku Maseia, nöku Anania ame op baten umen uma. 24 Ke hwaban e, Binui nöku Henadada ame op ke keihen, hwan hnyi uma umo Azaria ke ne o but hnyi kopiny, me ke ne o but hnyi bahebet. 25 Haba Palala nöku Uzai ame op, hwân hnyi cicö kopiny, me hnabâ ae silöû hnyi uma ethö umen than, ae hnyi hnyeuleny uma ûceat. Ke hwaban e ame op Pedaia nöku Paros. 26 (Ke haba at Nethini me ödrin e laba hnyi Ofela, ke ne o but dok cico homagouleny köiö hnyi hnyimakan e deiö, me hnabâ ame silöû.) 27 Hwaban e, at Tekoa ödrin e op ke keihen, cicö hnabâ ae gan ame silöû ke ne o but hnyi hna up veto hnyi Ofela. 28 Haba tavat bihut ödrin e ve op cicö umödrin je uma hwân hnyi hon homagöuleny hors. 29 Hwabödrin dö, me ame op Zadoka nöku Imer, cicö umen uma. hwaban e, ame op Semaia nöku Sekania, at ame tuö homagöule e deiö. 30 Ke hwaban e, ame op Hanania nöku Selemia, me Hanuna nöku Zalafa a siksiny, ke ke keihen. Hwaban e ame op Mesulama nöku Berekia cico hnyeuleny. 31 Hwaban e, Malekia, hanen hnyat huliwan gol, ame op ke ne o but hnyi uma umen at Nethini, me tavat ûcû, cicö homagöulei Mifekad, me ke ne o but hnyi gethen ame he ka hnyi bahebet. 32 Ke haba hnyi wanben gethen ame he ka hnyi bahebet me homagöuleny mamoe ame op hnyat huliwan gol; me hnyat ûcû.

HNYIMAKAN 4.

KE a löng ut Sanebalata a öhmun e op hak, me e ame hmönyin, me hmönyin gan hmâ, me hluma at Juda. 2 Me e ame fuc hnyi hnyimakan je liamekeiny mē, me utbavat anyin at Samaria, me ha, ka habe, Ieu, ame ânyâ at Juda ang a ödrin mat i hawa ödrin e he ka ohwegi ödrin bi i ödrin e he ka bi hut i ödrin e he ka umo hnyi bong a khaca? hawa ödrin e he ka oâ je veto ûnyi hnyi je hna khöû ve ta ûnyi waleji adre thong? 3 Ke e unyin Tobia, at Amona, me e ame ha, ka habe, Haba hnödrin hna op ame ne ölö thö alope, me ame he ka kölu but anyidrin hak veto. 4 Khonguhmun lö, löng ju, anyin adre me höci öhmun: ke ohmeto ju hnödrin hna ûhaikonguny ka hnyi hon je bödrin bi, me hn' ödrin m' adre me sei ödrin hnyi ke hnyei adre me hom hwenbödrin: 5 ke ca he ka ame tûö trutru ame laba unyik.

anyidrin hulö hnyi hnyimakam: anyin a ödrin e ohmönyini u hnyi hnyimakan tavat adre op veto. 6 Me öhmun e op hak; ke adre ûhûjâköuâ hna up haginy hia ke ne o but hnyi hafiny ibeûen görany: anyin a tavat ödrin e huliwa ûnyi eû hnyi hnyok.

7 Ke a löng ut Sanebalata, me Tobia, me at Arabia, me Amona, me Asedoda, a e görany jut hna up haginy Jerusalema, ke adre okhötâ je dok ae hmouca, me ödrin e hmönyidrin gan hmå; 8 me ödrin e tha ip hnân, ödrin hia he ka vat hnyi Jerusalema, m' adre me ovheli ödrin eling. 9 Ke öhmun e hic ka Khonguhmum me otilâ tavat ka tu' ödrin hnyi lany me lit, gadrin. haba at Juda ödrin e ha, ka habe, E ûhnyûkong biju hwegien tavat sukhöûnâ ta je ûnyi, ke gan hmâ thatûnyi ; me me ca khan' ötin he ka op hak. 11 Ke haba je iwahnaihmiöny möhmun ödrin e ha, ka habe, Ame ca he ka khan' ödrin me wâ, ke ne o but ötin e o hnyi wanbödrin, me hling' ödrin, me bi obiny huliwa. 12 Ke ame o but at Juda hnyat adre me laba hakekenyi ödrin, me olibenyita ha köhmun hnyi je dok hia, ka habe, Hamöbun he ka hmetu köhmun. 13 Waleling me oge me ip tavat hnyi je dok ae hnyikânâ hoton hak, me hnyi je dok ae lau, oge me ip ödrin hoton anyidrin je lap, a tha ödrin me anyidrin je hele vat, me je ö, me je cafana. 14 Me oge me wâ, me tot, me ha ka je than me hnyat musi, me je kolon tavat, ka habe, Ca he öbun ka out' odrin : ûnykûme ju ka Than, at ae gan me hnân outen, ke he th' öbun ka vat hobi kâu je liamekeiny möbun, me lakubun obaga me wahlu, me laöiöbun me umöbun je uma. 15 Ke a löng ut ta je iwahnaihmiöny möhmun a ga khan' öhmun dut, ke a g' ame hia but Khong oûnyibaûâ anyidrin ûhnenamö, me öhmun e ve hmetu hia ka hnyi hna up hak ka hnyi anyihmun 16 Ke hwân hnyi bong eling, me huliwa. haba hafiny lathnyabaik ödrin e hnyi ânyâ huliwa, ke haba ke haf ödrin e hom je ö, me je bec, me je cafana, me je ûkhaûen vat; k'ame laba hnyat musi hnyi hoton lap anyi Juda hia. 17 Haba je hnyat ödrin e op hak me tavat sukhöûnâ ta je ûnyi ödrin ka ve kap he ka vadren, me ödrin e ve ânyâ huliwa ge hnyam a khaca, me hom omjehen vat ge ke hnyam; 18 ke ödrin e ve op, k' adre ve ohmâ anyidrin je hele vat hnyi je jevadrin, k' ödrin e op helâe. Ke haba at tube anyidrin monu, ke ca he ka kot degecâ oge me ha ka je than, me tavat musi, me je

huliwa, k' ötin e ûsâkâûö hon hak, ke at me ke at: 20 ke haba hnyi je dok hia öbun ka he ka löng hwan trutru hnyin, me öbun e he ka he but köhmun kâ ling; ame he Khongutin ka vat hobi kötin. 21 Helâe öhmun e ânyâ huliwa: haba haf gadrin ödrin e hom je ö hwân hnyi haolany ke ne o but ame manen je okhû. 22 Ke haba khaca, oge me ha ka tavat, ka habe, Hamen tavat hia me lathnyabaidrin he ka mokut hnyin Jerusalema, me tu' ötin hnyi hnyinghet, k' adre me he ka huliwa hnyi lany. 23 Ke haba inya me je liamekeiny mönya, me lathnyabaik, me tavat tue, tavat adre me he hotuk, me öhmun e ca hnyi uny anyihmun je ûkhaû, k' ödrin hia ödrin e seköiö me je omjehen vat.

HNYIMAKAN 5.

KE ame kû gan hmâ ûtengien tavat, me je laöiödrin ge ie liamekainy mödrin a at Juda. 2 Anyin ae hu gadrin tavat ödrin e ha, ka habe, Öhmun se hia öhmun me je lakuhmun obaga me wahlu, hn' öhmun ju he ka hom hwit, m' öhmun e han me möt. 3 Ke haingen keihen, ka habe, Öhmun e tiga böhmun ka ûco je ihmun, me ihmun je hnyei vine, me umöhmun je uma : e so öhmun e hom hwit, can hmiå. 4 Ke haingen keihen, ka habe, Ohmun e hia but më sumâtâ mone hnân bi fat ka than hwaban ihmun je utkânâ me ihmun je hnyei vine. 5 Ke walang ang haba je unyihmun e ûcû me unyin je liamekeiny möhmun, me je lakuhmun e ûcû me je kudrin : ke wâ bi öhmun e ham lakuhmun obaga me wahlu hnân lathnyaba, ke adre hia but hom keihen lakuhmun je hlu hnân bi athnyaba: ke ba manihmun he ka thawa; anyin ae unyin keihen bi ihmun je utkânâ, me ihmun je hnyei vine. 6 Ke e gan hmâ anyik hmönyin, hnyi ûen oge me löng ûtengiödrin me hofuc eling. 7 Me oge me ûsabö eû hnyi hnyekuk, me où je than, me tavat musi, me ha ködrin, ka habe, Obun e më ve ham ûnyi ka je liamekeiny möbun hnân heleû troban. oge me otilâ ûkhacaköu ae gan hmâ ködrin. 8 Me oge me ha ködrin, ka habe, Öhmun e ûco hmetu je liamekeiny möhmun a at Juda, tavat adre ûco ka aten ke je hnyei, hoton hnöhmun hna hu; hawa, öbun e ka waina ae ve bongon; ke so bi hnyi ta je he bi ka ûco je liamekeiny möbun, ke adre | ûnyi hia eling oge me ca ûkhûnöng he ka

kolon tavat, ka habe, E gan hmâ me lau laba hnyibû, me ca wâ ke ûnyi hnân thu. 9 Haingök minya, ka habe, E ca so ûnyi e öbun e ânyâ; hawa, öbun e ca he ka he me outen Khongutin, wâ e nye haikongoâ hnen je wanaithila a je iwahnaihmiöny mötin? 10 Ke inya minya, me je liamekeiny mönya me lathnyabaik, öhmun e mē ham ködrin mone me hwit hnân heleû troban, O ötin a degec ut ling he ka më ham hnan heleû 11 Öbun na ham hmeto ködrin troban. hnyi bong ang idrin je utkânâ, me idrin je hnyei vine, me idrin je hnyei elaio, me umödrin je uma, me ke keihen a hadediny mone, me hwit, me waina, me wakaco, waleji öbun e hom gadrin. 12 Me ödrin e ha, ka habe, Öhmun e he ka ham hmetu ke adre me ca he ka hnei hwaban gadrin; öhmun e he ka ânyâ helâ me hnâm hna ha. Me oge me hawâ tavat bihut, me kun' ödrin he ha khemanyin a ödrin e he ka ânyâ helâ me hofuc eling. 13 Ke oge me jijingâ manoiny ûkhaûk, me ha, ka habe, Ame he Khong ka jijingâ degecâ tavat hia adre me ca ohwâdâ hofuc ang, ûnyi hnyi umödrin je uma, me anyidrin je huliwa; e so adre me he ka jijing' ödrin helåe, me otheduoca. Me ame ha ûkhacaköu hia, ka habe, Amen, k' adre me oganö Iehova. Me haba tavat ödrin e ânyâ hoton hofuc eling. 14 Ke haba khaca, hwân hnyi ûen adre me otilö nya he ka gavena ködrin hnyi hnyei Juda, hwân hnyi huna a twente ke ne o but hnyi huna a thöte tui Aretaseta than, wale twelv je huna, me haba inya me je liamekeiny mönya öhmun e ca an an gavena. 15 Ke haba je gavena ehac, ödrin e ohmakâ tavat, k' ödrin e hom ûnyi gadrin jeû me waina, me fâte je sekel sileva; eke, ke lathnyabaidrin minya ödrin e muso tavat: ke oge me ca ânyâ helâe, anyin a iny outen Khong: 16 Eke, oge me hnyi hanen huliwan hak veto ang, ke öhmun e ca ûcû hnyei: k'ame ûkhacaköu eling lathnyabaik hia ka hnyi huliwa. 17 Ke haba khaca ame labö han hnyi anyik laulau at Juda me hnyat musi a wan haded ke fifte, ke ca ha bi ge aten ke je hnyei adre me he köhmun ûhedrin hnyi je hnyei igigili öhmun. Ke haba ta je ûnyi adre me penapena hnyi ke bong me ke bong, me, khaca bolok, ke siks ta mamoe adre me ûca; ke adre me penapena hobi könya minya je meno ame gå, ke haba hnyi je bong a ten adre me hip me he ka ûcû ödrin köhmun? Me ödrin e hom an gavena, anyin adre me ohmakâ

tavat ang ge huliwa. 19 Khonguk lö, | ûnykûmi nya ju m' inya hnahic, e ûcû me ta je ûnyi hia wale oge me ânyâ ka tavat ang.

HNYIMAKAN 6.

K a löng ut Sanebalata, me Tobia, me Gesem, at Arabia, me je kolon a je iwahnaihmiöny a oge hia but op hak, ke ba hmetu dok ae hmouca hnyin; (ke haba hnyi ûen eling iny tiga ca otilâ le hlinginy hnyi je homagoule;) 2 haba Sanebalata me Gesem ödru me úkhûnöng könya me ha, ka habe, Ötin e he ka iouny hnyi ke taun hnyi hnyigöulen bucen Ono. Ke ödrin e ûnykûme he ka okongu nya. 3 Me oge me kunâ ködrin ûthumetu he ka ha, ka habe, Inya oge me ânyâ huliwa ae gan hmâ, ke ca khanö nya he ka he: anyin a ieû adre me he ka ip huliwa, me hna degecâ, me inye he but köbun? 4 Ke ödrin e ovak ûkhûnöng könya helâe; ke oge me thu bala ködrin helâe. 5 Me ame othabûng Sanebalata kunâ bala könya helâe lathnyabainy, me tusi adre ca ohmâ hnyi hnyamen ; kâu, anyin a e ûngu Sekania nöku Ara ; ke 6 adre sihnalimen hnyin, ka kabe, Adre me löng ut hnyi ta je hnyei, ke haba khaca! ame ha Gesem a u me ûnykûme me at hnyi hnyimakök me ödrin e ha hwakecin se Juda he ka thu musi; anyin a wale u me so, me hom kâu hok je hofuc. Ke haba op hak: ke u me bewem he ka tuhödrin Tobia ame kunâ je tusi he ka ooti nya. helâ me hna ha. 7 Ke u je hia but otilâ je perofeta he ka khetâ hofuc gam hnyi Jerusalema, me ha, ka habe, E hu than dut hnyi Juda: ke walang adre me he ka thumeto than helâ me hna ha. Ke walang aiö u me ötin e he ka ühnenamö. oge me ûkhûnöng kâu me ha, ka habe, E ba ûnyi helâ me hnâm hna ha, ke u je sit hofuc ûnyi hnyi hnyekom bi. 9 Anyin a ödrin hia thithö ödrin e beöti öhmun haingödrin ka habe, Ame he ka mat je hnyamödrin hnyi huliwa, m' adre me ca ânyâ Ke walang Khong lö, owhegiâ thö li hnyamök.

10 Ke o ge me he ka hnyi uma umö Semaia, nöku Delaia, nöku Mehetabela, wale at adre thelöng hwanumen; me e ame ha, ka habe, Ötu he ka ûkhacaköu hnyi uma umen Khong, hnyin uma kap, me hlöng je hwanumen uma kap: anyin a ödrin e he ka he jem he ka hlingö u; eke, hnyi hnyinget ödrin e he ka he jem he ka hlingö u. 11 Ke haingök, ka habe, Ame he at a helâ mönya ka kec? ke ewa at ae

kap he ka omelö e bi? Oge me ca he 12 Ke wâ bi, oge me ka kec ka hnyin. wâhmakhmetoâ a ga ca kunâ e Khong: ke e ame ha baûâ hofuc hwan perofeta e gak : anyin a Tobia, me Sanebalata ödru me bi hwaban kâu. 13 Anyin a wale adre me bi hwaban kâu me inye ot ju, me ânyâ helâe, me inye kong dö, me me hu gadrin ûnyi hnân haikongu nya, m' adre me he ka oûhnyûkongu nya. 14 Khong lö, ûnykûme ju kö Tobia, me Sanebalata helâ me anyidru je huliwa ang, me kö Noadia perofeta momo, me je kolon je perofeta hnyat ödrin e besoti nya.

15 Ke adre me umo up haginy hnyi bong a twente faiviny tehi Elul, hnyi je bong a fifte tu. 16 Ke a long ut je iwahnaihmiöny möhmun hia, haba ta je hnyei hia igigili öhmun adre me ot me hmak hmönyin: anyin adre me wâhmakhmeto a g'adre ânyâ huliwa e ge Khongutin. 17 Ke hnyi ûen e haba je than Juda ödrin e kunâ anyidrin je tusi ae se kö Tobia, ke haba Tobia ame kunâ je tusi ae se ködrin. 18 Anyin ae se hia tavat hnyi Juda adre me khemanyin haba Johanana a nokon ame hom hlu nöku Mesulama nöku Berekia.

HNYIMAKAN 7.

E haba hnyi ûen adre hia but op hak, ke oge hia hut otile ia blinging ke oge hia but otila je hlinginy hwanuma, k' adre hia but otilâ tavat khumöng me at Levi, 2 me oge me kû Hanani liamekeiny mönya, me Hanania at ame muso hnabâ, he ka musi hnyi Jerusalema: anyin a e at ae wisa, k' ame ti outen Khong hon tavat ae se hia. 3 Ke oge me ha ködru, ka habe, Ca he öbu ka khöng je homagöuleny Jerusalema ke ne o but ame kahwa but seûnö; ke adre me he ka hlöng je hwanuma me ohmâ hmetu k' ödrin e tiga hmâkâ: me otilâ tavat adre me laba hnyi Jerusalema hnân tavat tue hnyi anyidrin je hmak, ve cicö umödrin je uma. 4 Ke ame lau me gan hmâ taun: ke wakhalet ut tavat hnyin, ke adre me tiga ca op je uma. 5 Ke haba Khonguk ame ip eû hnyi hnyekuk he ka ûkhacaköuâ ta je than, me tavat musi, me tavat, m' adre me he ka sihnalimidrin gaga. Ke oge me wâ tusi at ûcû mönya ame he ka kec ka hnyin uma|ame omanenâ döiny tavat adre me bödra ka

ka habe; 6 walang tavat aten hnyei, tavat than Babulona, ke adre me hmetu Jerusa-7 tavat adre me tha o me Zerubabela, Jesua, Nehemia, Azaria, Raamia, Nahamani, Modikai, Bilesan, Misepereth, Bigevai, Nehum, Baana. Haba ûseiny at Isaraela: 8 je laku Paros, ödrin tu thauzan wan haded ke sevente tu. 9 Je laku Sefata, ödrin theri haded ke sevente tu. 10 Je laku Ara, ödrin siks haded ke fifte tu. Je laku Pahatha-moaba, je laku Jesua me Josb, ödrin tu thauzan eit haded ke eitin. 12 Je laku Elama, ödrin wan thauzan tu haded ke fifte foa. 13 Je laku Zatu, ödrin eit haded ke fâte faiv. 14 Je laku Zakai, ödrin seven haded ke sikste. 15 Je laku Binui, ödrin siks haded ke fâte eit. 16 Je aku Bebai, ödrin siks haded ke twente eit. 17 Je laku Azegada, ödrin tu thauzan theri haded ke twente tu. 18 Je laku Adonikama, ödrin siks haded ke sikste seven. 19 Je laku Bigevai, ödrin tu thauzan ke sikste seven. 20 Je laku Adin, ödrin siks haded ke fifte faiv. 21 Je laku Atera, ûnyi ga Hezekia, ödrin nainte eit. 22 Je laku Hasum, ödrin theri haded ke twente eit. 23 Je laku Bezai, ödrin theri haded ke twente foa. 24 Je laku Harif, ödrin wan haded ke twelv. 25 Je laku Gibeona ödrin nainte faiv. 26 At Betheleema me Netofa, ödrin wan haded ke eite 27 At Anathoth, ödrin wan haded ke twente eit. 28 At Beth-azemaveth, ödrin 29 At Kiriatha-jarim, me Kefira, me Berotha, ödrin seven haded ke fâte theri. 30 At Rama me Geba, ödrin siks haded ke twente wan. 31 At Mikemas, ödrin wan haded ke twente tu. Beth-ela me Ai, ödrin wan haded ke twente theri. 33 Je aten ke Nebo, ödrin fifte tu. 34 Je lakon ke Elama, ödrin wan thauzan tu haded ke fifte foa. 35 Je laku Harim, ödrin theri haded ke twente. Je laku Jeriko, ödrin theri haded ke fâte faiv. 37 Je laku Lod, me Hadid, me Ono, ödrin seven haded ke twente wan. 38 Je laku Senaa, ödrin theri thauzan nain haded ke thöte. 39 Tavat bihut: je laku Je laku Pasur, ödrin wan thauzan tu haded | je miul, tu haded ke fâte faiv ; 69 haledrin

o ang, ke oge me wâ hna sihnalimen hnyin, ke fâte seven. 42 Je laku Harim, ödrin wan thauzan ke seventin. 43 At Levi: adre me he but ûhedrin hnyi hna bâ, tavat je laku Jesua, me Kademiel je laku Hodaadre me hom, waleji a hom Nebukaneza via, ödrin sevente foa. 44 Tavat khumöng: je laku Asafa, ödrin wan haded ke fâte eit. lema ai me Juda, ka hnyi anyidrin je taun ; 45 Tavat tuö hwanuma : je laku Saluma, je laku Atera, je laku Talemon, je laku Akub, je laku Hatita, je laku Sobai, ödrin wan haded ke thöte eit. 46 At Nethini: je laku Ziha, je laku Hasufa, je laku Tabaoth ; 47 je laku Keros, je laku Sia, je laku Padona; 48 je laku Lebana, je laku Hagaba, je laku Salemai; 49 je laku Hanan, je laku Gidel, je laku Gaha; 50 je laku Reaia, je laku Rezina, je laku Nekoda; 51 je laku Gozam, je laku Uza, je laku Pasea; 52 je laku Besai, je laku Meunim, je laku Nefusim; 53 je laku Bakebuk, je laku Hakufa, je laku Harehur; 54 je laku Bazeluth, je laku Mehida, je laku Haresa; 55 je laku Barekos, je laku Sisera, je laku Tama; 56 je laku Nezia, je laku Hatifa. 57 Je lakon lathnyabai Solomona: je laku Sotai, je laku Sofereth; je laku Perida; 58 je laku Jaala, je laku Dare-kon, je laku Gidel; 59 je laku Sefata, je laku Hatil, je laku Pokerethe hazebaim, je laku Amona. 60 At Nethini hia, me je lakon lathnyabai Solomona, ödrin theri haded ke nainte tu. 61 Ke walang tavat adre me he ûhedrin Tele-mela, me Teleharesa, me Kerubi, me Adan, me Imer: ke ca khan' ödrin bi he ka omanenâ lap anyin lakamödrin, me mâtrânidrin, ödrin e ne at Isaraela la: 62 je laku Delaia, je laku Tobia, je laku Nekoda, ödrin siks haded ke fâte tu. 63 Me keihen tavat bihut: je laku Habaia, je laku Koz, je laku Bazilai, at ame hom ke momo nöku Bazilai at Gileada, me adre me hawâ e hoton iödrin. 64 Haba tavat eling ödrin e elâm hna sihnalimidrin unyin je hnyat adre sihnalimen anyidrin je dö, ke hia bi: anyin a wale adre me haikongu ödrin, me ob' ödrin hnyi hanymen bi hut. 65 Ke haba at musi ame ha ködrin, a ödrin e ca he ka hnyi an je ûnyi ae ti kap, ke ne o but ame tot at bihut me Urim me Thumim. 66 Haba ûkhacaköu hia, ödrin fâte tu thuzan theri haded ke sikste. 67 me lathnyabaidrin obaga me omomo, ödrin seven thauzan theri haded ke thöte seven: ke e unyidrin Jedaia, tavat hanen lap anyi Jesua, ödrin tavat khumöng obaga me omomo, ödrin tu nain haded ke sevente theri. 40 Je laku haded ke fate faiv. 68 Ke haledrin ta je Imer, ödrin wan thauzan ke fifte tu. 41 hors, seven haded ke thöte siks; haledrin

je kamela, foa haded ke thöte faiv; je asina, | siks thauzan seven haded ke twente. 70 Ke haba ke je kamen ae beönua ödrin e ham hobi kâu huliwa. Haba gavena ame ham ka hnyi tang omjeû wan thauzan je dareki gol, ke fifte je kaia, ke faiv haded ke thöte je ûkhaûen bi hut. 71 Ke haba ke je kamen ae beönua, ödrin e ham ka hnyi tang omjeû hnân huliwa, twente thauzan je dareki gol, ke tu thauzan tu haded je mina sileva. 72 Ke haba hna ham hnen kolon tavat, me, twente thauzan je dareki gol, ke tu thauzan je mina sileva, ' ke sikste seven je ûkhaûen bi hut. 73 Ke haba tavat bihut, me at Levi, me tavat tuö hwanuma, me tavat khumöng, me keihen tavat, me at Nethini, me at Isaraela hia, me, ödrin e ve labā anyidrin je taun.

Ke ame o but tehi a seveniny, me haba at Isaraela ödrin e laba hnyi anyidrin ta

je taun.

HNYIMAKAN 8.

E haba tavat hia thithö ödrin e ûkhacaköu helâ me at a khaca hnyi dok ae lau cicö homagöuleny an; ke ödrin e ha kö Ezera at sihnalimen he ka hom tusiny hnanyibu anyi Mose, waleji a hûna Iehova ka at Isaraela. 2 Me haba Ezera at bihut ame hom hnanyibu ka hnyi hnyimakan ûkhacaköu obaga me omomo, me tavat hia ae khan' ödra he ka lönghmakhmeto, hnyi bong a bâniny tehi a seveniny. 3 Me e ame aû tusi e, hnyi dok ae lau cicö homagöuleny an, hwân hnyi haolany ke ne o but hnyi jebigö, hnyi hnyimakan obaga me omomo, me tavat ae khan' ödra he ka lönghmakhmeto; ke ame tevehlöng je hnyikönyen tavat ka hnyi tusiny hnanyibu. 4 Ke haba Ezera at sihnalimen ame tot hon tap utö, waleji adre me tibet hobi kâu huliwa eling; ke haba Matathia ame tot unyin, me Sema, me Anaia, me Uria, me Hilekia, me Maseia, hnyi ke keihen a metân; ke ödrin bi hnyi ke keihen a meny, me Pedaia, me Misaela, me Malekia, me Hasum, me Hasebadana, me Zakaria, me Mesulama. 5 Ke haba Ezera ame ulolo tusi hnyi hnyimakan tavat hia; (anyin a e ethö hon tavat hia;) ke a hia but ulolo e, me ame tha todrö tavat hia: 6 ke Ezera homagöule Eferaima. 17 Haba ûkhacaköu ame haisoi Iehova Khong ae gan. haingen tavat hia, ka habe, Amen, Amen, bâ, adre me ânyâ je uma menâ, me labā je me hai göranyai je hnyamödrin ; ke ödrin uma menâ: anyin a lakon Isaraela ödrin e

Iehova, me hnyimaködrin hnyikânâi. 7 Ke haba Jesua, me Bani, me Serebia, me Jamina, me Akub, me Sebethai, me Hodia. me Maseia, me Kelita, me Azaria, me Jozabada, me Hanan, me Pelaia, me at Levi, me ödrin e ometâ tavat hnyi hnanyibu: ke ame ve tot tavat hnyi je hnödrin. 8 Ke ödrin e aû manenâ tusi hnanyibu anyin Khong; me ödrin e ha bongon, m' adre me he ka wâ tremângâ hna aû. 9 Ke haba Nehemia a gavena, me Ezera at bihut ke at sihnalimen, me at Levi tavat adre me nâ tavat, me ödrin e ha ka tavat hia, ka habe, Bong ang me kap kö Iehova Khongubun; ca hmak me tenge. Anyin ame tenge tavat hnyi ûen adre me löng hofucin hnanyibu. 10 Ke e ame ha ködrin, ka habe, He th' öbun, an ju pipikhenya me ijem ûnyi ae senem, me kunâ je jekhöû ka tavat adre me ca penapena hobi kâu: anyin ae kap ka Tuhötin bong ang: ke ca he öbun ka hmak; anyin a haba tang hwegiöbun me senyin kö Iehova. 11 Me at Levi ödrin e otubwelâ tavat hia, me ha ködrin, ka habe, Laba hnyibû, anyin ae kap bong ang; ca hmak bi öbun. 12 Ke ame he tavat hia he ka han me ic, me kunâ je jekhöu, me ti senyin, anyin a ödrin e wâhmakhmetoâ je hofuc adre me omanenâ ködrin.

13 Ke haba hnyi bong a loiny ame ûkhacaköu je kamen ae beönua ge tavat hia, me tavat bihut, me at Levi, kö Ezera at sihnalimen, m' adre me he ka tevehlöng hofucin hnanyibu. 14 Ke ödrin e wâ but hna sihnalimen hnyi hnanyibu waleji a hûna Iehova a deny Mose a g' ame he lakon Isaraela ka laba hunuma hnyi bijeû hnyi tehi a seveniny: 15 me hamödrin he ka omanenâ hnyi anyidrin je taun hia thithö, me Jerusalema, ka habe, He thö ka hnyi bucen, me hom je vheiny elaio, me je vheiny elaioiny hnyot, me je vheiny adasi, me je lan pama, me vheiny je uö ae gan, hnân he ka ânyâ je uma menâ, helâ me hna sihnalimen. 16 Me ame he but tavat, me hom, me ve ânyâ hobi ködrin bi je uma menâ ethö hon ban umödrin je uma, me hnyi je hnyabadrin, me je hnyaban uma umen Khong, me hnyi dok ae lau hnyi homagöuleny an, me hnyi dok ae lau hnyi Me hia tavat adre me hmetu ûheny hnyi hna e nom ju hnyikânâi me khudrung kö ca ânyâ helâe hwân hnyi bong bongu Josua nöku Nuna ke ne o but hnyi bong ang.] Ke e ti gan senyin. 18 Me e ame aû tusi hnanyibu anyin Khong hnyi ke bong me ke bong, hwân hnyi bong a bân ke ne o but hnyi bong a biliny. Me ödrin e tuö bijeû hnyi je bong a seven; ke haba hnyi bong a eitiny e hu ûkhacaköu ae ûnyi hnathu, hoton hna hûna.

HNYIMAKAN 9.

K E haba hnyi bong a twente foainy tehi ang ama ûbbasahu in sainy tehi ang ame ûkhacaköu thö lakon laraela me ca han, me mano ae gan nân, me konâm je bödrin ge kânâ. 2 Ke haba lakon Isaraela ödrin e ûsâkâûö me je atkanyva hia, me ûtitilen me haimemenâ anyidrin je hulö, me je monu anyin lakamödrin. 3 Ke ödrin e todrö hnyi je hnödrin, me aû tusi hnanyibu anyi Iehova Khongudrin hnyi ke keihen a vakiny bong; ke haba hnyi ke ke keihen ödrin e omanenö hulö, mekhudrung kö Iehova Khongudrin. 4 Ke baba Jesua, me Bani, me Kademiel, me Sebania, me Buni, me Serebia, me Bani, me Kenani, ödrin e tot hon wacûat anyin at Levi, me hongot göranyai kö Iehova 5 Me ame ha at Levi, jia Khongudrin. Jesua, me Kademiel, me Bani, me Hasabenia, me Serebia, me Hodia, me Sebania, me Pethaia, ka habe, Todr' öbun me oganö lehova Khongubun nyiele balua: me so adre me haisoâ iâm ae hmanenang, waleji adre obeönua hon hna haisoâ me oganâ hia. 6 U thibi Iehova, a hake u; u je op drany, wale dranyin ta je drany, me je ûnyi hia hnyin, me hmeledrany me ta je ûnyi hia hnyin, je köiö hia me ta je ûnyi hia hnyin, te u me tuö hia; ke ame khudrung köu ta je unyi hia hnyi drany. 7 U thibi Iehova Khong, wale at ame ûcö Aberama, me hom e theny Ure hnyi Kaledaia, me hwenyi ien Aberahama ; 8 ke u je wâ hnyekon ae wisa but hnyi hnyimakâm, me u je ûhihinyköu mē he ka ham kâu hnyei iny at Kanana, me Heth, me Amora, me Perizi, me Jebusi, me Girigasa, he ka ham ka je mâtrâniny, me ohwâdâ hwâm hofuc; anyin a u wisa. 9 Ke u je wâ vec anyin lakamöhmun hnyi Aigupito, me löng ûtengiödrin hnyi Köiö ²⁶ Dra; 10 me omanenâ je haten me je inyi hnân lâiâ kö Farao me lathnyabainy hia, me aten iny hnyei hia; anyin ae khanö ua ödrin e bi gan ködrin; me u je ogânâ | iam bi, helâ me hnyi bong ang. 11 Ke

ödrin e he hnyi wanben köiö hnyi dok ae mada; ke u je khûâ je iwahnaihmiöny mödrin ka hnyi dok ae dit, helâ me veto hnyi köiö ae gan. 12 Ke u je lili ödrin hnyi lany ge ûlâ ame tot wisa; ke hnyi hnyinghet ge mec ame tot wisa, me me omelami ödrin hnyi gethen ödrin e he ka vheno. 13 Ke u je utut ka hnyi hon bucen Sinai, me ûhnenamö mödrin ûnyi hnyi drany, me ham ködrin je hna owisa ae ûcû, me je hnanyibu ae hnathu, me je hna otilâ me hna hûna ae so: 14 me omanenâ ködrin ânyâm sabath ae kap, me ha ködrin je hna hûna, me je hna otilâ, me hnanyibu a deny Mose athnyabaem: 15 me haödrin ûnyi hnyi drany anyin ödrin e mekihnânem, me oâ köiö ûnyi hnyi kic anyin ödrin e beic, me hûna ködrin he ka he m' ödrin e he ka hu hnyei waleji u je khemanyin he ka ham ködrin. 16 Ke ödrin e bi gan me lakamödrin, me ohwegiâ je nyidrin, me ca löng bi ânyâm je hnanyibu, 17 me höcö löng, me ca ûnykûme ânyâm je ûnyi hnân lâiâ, waleji u je ânyâ hnyi wanbödrin; ke ödrin e ohwegiâ je nyidrin, me thu musi me otilâ taben he ka hmetu ka hnyi dok ae uthaluö: ke u thibi Khong at ame beohia hulö, at ae menyik me unöngöt ge ibetengiö, e bec he ka hmönyin, ke gan hmâ ânyâm ibetengiö, me u je ca hna degeci ödrin. 18 Eke, ödrin e ânyâ hobi ködrin nokon kau adre me oköiâ, me ha, ka habe, Walang Khongom, at ame hum u ûhem Aigupito, ke ödrin e ânyâ je ûnyi ae gan hnân ohmönyinâ; 19 ke so bi u je ca hna degeci ödrin hnyi hnyebuba can ânyâm ibetengiö ae gan hmâ: ke ca hia unyidrin ûlâ ame tot wisa hnyi lany, he ka lili ödrin eû hnyi gethen; me meic ame tot wisa hnyi hnyinghet he ka omelami ödrin, me omanenâ gethen ödrin e he ka vheno. 20 U je ham ködrin minya hanom ae so he ka n' ödrin, ke u je ca behânâ ânyâm mana ka hnyi je hnyimödrin, ke u je habelidrin, anyin a ödrin beic. 21 Eke, fâte je huna u je hat ödrin hnyin hnyi hnyebuba, e ba ke ûnyi ae hia gadrin; a ca amam bi anyidrin je ûkhaû, ke a ca khibi je cadrin. 22 Ke u je ham ködrin je dökhu, me je hnyei, waleji u je khenâ hoton je jekhöûdrin: me ödrin e hu hnyei i Sihona, me hnyei iny than Hesebona, me hnyei i Oga than Basana. 23 Ke u je osehia je lakudrin helâ me je okhûiny drany, me hum ödrin ka hnyi hnyei, waleji u je ha ka lakamödrin, m' ödrin e he ka he u je kia luâ köiö hnyi hnyimaködrin, m'ka hnyin he ka hu. 24 Me ame he ka ûhnyûkongoâ hnyi hnyimaködrin at Kanana tavat a idrin hnyei, me hn' ödrin ka hnyi hnyamödrin, tha ödrin me je tuhödrin, me tavat aten hnyei, m' ödrin e he ka ânyâ wedrin ködrin. 25 Me ödrin e hûgûnâ je taun adre bi haginy, me hnyei ae pipikhenya, me hu je uma ae unöngöt ge ta je ûnyi ae so hia, me je hna khû an, me je hnyei vine, me je hnyei elaio, me je ûö ame wa wan ae se hia: me ödrin e han me sekudrin, me ödrin e pipikhenya, me senyinâ ânyàm so ae gan hmâ. 26 Ke so bi ödrin e ca ûling, ke ödrin e hna degeci u, me hna hotudrin ai ânyâm hnanyibu, me hlingâ ânyâm je perofeta tavat adre me thaw' ödrin, he ka ohmetu ödrin köu, ke ödrin e oâ hmönyin ae gan hmâ. 27 Anyin a wale u je hn' ödrin ka hnyi hnyamen je iwahnaihmiöny mödrin, tavat adre me oveci ödrin: ke haba hnyi ûen vec ödrin e tenge köu, me u me löng hnyi drany; ke ûnyi hnyi ânyâm betenge ae gan hmâ, me u me ham ködrin tavat he ka omeli ödrin ûnyi hnyi hnyamen je iwahnaihmiöny mödrin. 28 Ke hwaban hnödrin hna laba hnahic ut, me ödrin e ânyâ hmeto hulö hnyi hnyimâkâm: anyin a wale u je hna degeci ödrin ka je iwahnaihmiöny mödrin, me me hu musi hudrin: ke so bi hnyi ûen ödrin e hmetu, me tenge köu, me u me ling ödrin hnyi drany; ke u je osehia omeli ödrin hoton ânyâm betenge; 29 ke u je thaw' ödrin, m' u me he ka ohmetu ödrin ka hnyi ânyâm hnanyibu: ke so bi ödrin e bi gan me ca löng bi hnâm je hna hûna, ke ödrin e monu hnyi hnâm je hna owisa, (wale a ne ânyâ e ke at, me ame he ka möt hnen e,) ke ödrin e behânâ li abenyidrin, me ohwegiâ je nyidrin, me ca löng bi. 30 Ke se hia je huna u je hokhnyoki ödrin, me thaw' ödrin hnen hanom a deny ânyâm je perofeta: ke ödrin e ca belöng: anyin a wale u je hn' ödrin ka tavat aten je hnyei. 31 Ke so bi can ânyâm ibetengiö ae gan, u je ca ti ohi' ödrin, me hna degeci ödrin; anyin a u Khong ame betenge me menyik. 32 Ke walang ang Khonguhmun lö, at ae gan, ke at ae hwege, a Khong hnân outen, at ame tuö ûhihinyköu me ibetengiö, e na ca he ka ûnyi bau hnyi hnyimâkâm ta je vec hia ame | o köhmun, ka latuhöhmun, me anyihmun je than, me tavat bihut unyihmun, me anyi-

hnyin je lakon me hu hnyei, ke u je hom | so bi u wisa hnyi ta je ûnyi hia thithö ame o köhmun ; anyin ae wisa hnâm hna ânyâ, ke kong hnöhmun hna ânyâ: 34 ke haba latuhöhmun, me anyihmun je than, me tavat bihut unyihmun, me lakamöhmun, me ödrin e ca ânyâ ânyâm hnanyibu, me ödrin e ca löng hnâm je hna hûna, me hnâm je hna ohnathoâ, waleji u je thaw' ödrin hnyin. 35 Anyin a ödrin e ca hia but bi athnyabaem hnyi dökhudrin dökhu, me ânyâm so ae gan hmâ, waleji u je ham ködrin, me hnyi hnyei ae gan me pipikhenya u je ham hnyi hnyimaködrin, ke ödrin e ca hwiö ûnyi hnyi anyidrin je hna ânyâ ae kong. 36 Wâ ju, öhmun ang lathnyabaem hnyi bong ang, ke haba hnyei waleji u je ham ka lakamöhmun he ka an wan, me soiny, wâ bi, öhmun ang a lathnyaba hnyin. 37 Ke ame hwenying gan hmâ hobi kâu je than waleji u je otilâ huhmun can anyihmun je hulö: ke ödrin e musö je unyihmun, me halehmun omeno, hoton wedrin, ke gan hmå vec köhmun. 38 Ke so bi ûnyi hnyi ta je ûnyi hia eling öhmun e ânyâ ûhihinyköu ae hnathu, me sihnalimen; ke haba tuhöhmun, me at Levi unyihmun, me tavat bihut unyihmun, me ödrin e ohmâ haten.

HNYIMAKAN 10.

K^E walang tavat adre me ohmâ haten gadrin, Nehemia gavena nöku Hakalia, me Zedekia; 2 ke Seraia, Azaria, Jeremia; 3 Pasur, Amaria, Malekia; 4 Hatusa, Sebania, Maluka; 5 Harim, Meremoth, Obadia; 6 Daniela, Ginethon, Baruka; 7 Mesulama, Abia, Miâmin; 8 Maazia, Bilegai, Semaia; wale tavat bihut. 9 Me at Levi: Jesua, nöku Azania, Binui, hanen je Laku Henadada, Kademiel; 10 me je liamekeiny mödrin, Sebania, Hodia. Kelita, Pelaia, Hanan; 11 Mika, Rehoba, Hasabia; 12 Zakuri, Serebia, Sebania; 13 Hodia, Bani, Beninu; 14 Je taben ka tavat : Paros, Pahatha-moaba, Elama, Zatu, Bani; 15 Buni, Azegada, Bebai; 16 Adonia, Bigevai, Adin; 17 Atera, Hezekia, Azura; 18 Hodia, Hasum, Bezai; 19 Harif, Anathoth, Nebai; 20 Magepias, Mesulama, Hezir; 21 Mesezabel, Zadoka, Jadua; 22 Pelatia, Hanan, Anaia; 23 Hosea, Hanania, Hasuba; 24 Halohes, Pilea, Sobek; hmun je perofeta, me lakamöhmun, me 25 Rehum, Hasabena, Maseia; 26 Ahia, lakem hia, hwan hnyi bong bongon je than | Hanan, Anan; 27 Maluka, Harim, Baana. Asuria ke ne o but hnyi bong ang. 33 Ke | 28 Me je kolon tavat, tavat bihut, me at

Levi, me tavat tuö hwanuma, me tavat khumöng, me at Nethini, me tavat hia ödrin e hia but ûsâkâû ödrin bi me tavat aten je hnyei ka hnyi hnanyibu anyin Khong, me je laöiödrin, me lakudrin obaga me wahlu, tavat wâhmakhmeto hia, me tavat ae metâ; 29 ke ödrin e kece hmâ ka je liamekeiny mödrin, me anyidrin je taben, me ödrin e tha ânyâ hna khemanyin me ha je manyidrin, he ka vheno hnanyibu anyin Khong, waleji a ham a deny Mose athnyabainy Khong, me he ka tuö me ânyâ je hna hûna hia anyi Iehova a Tuhötin, me hnen jehna owisa me hna otilâ; 30 me öhmun eca he ka ham lakuhmun wahlu ka tavat aten hnyei, me ca he ka hom lakudrin wahlu hobi kâu lakuhmun obaga: 31 me a ne hom tavat aten hnyei je omjeû me jeû hia hnyi bong sabath hnân ûcû, öhmun e ca he ka ûcû mödrin hnyi sabath, me ke bong adre okabâ: me öhmun e he ka hna degecâ hnyi huna a seveniny, me ca hnö je hna hok gufa hia. 32 Ke öhmun e otilâ hobi köhmun je hnanyibu, a hamöhmun he ka ve ham ke keihen a kuniny sekel hnyi ke huna me ke huna hobi kâu huliwa hnyi uma umen Khongutin; 33 hobi kâu areto hnân omanenâ, me hudiny han ae bala bi, me hudiny leú ae bala bi, me je sabath, me je tehi se teb ûnyi, me je bijeû adre thu, me je inyi ae kap, me je hudiny hulö hnân bi hwaban möt anyin at Isaraela, me hobi kâu huliwa hia hnyi uma umen Khongutin. 34 Ke öhmun e ugleköbå, wale tavat bihut, me at Levi, me tavat, ûnyi ge hudiny utö he ka hom ka hnyi uma umen Khongutin, hoton je lap anyin lakamöhmun, hnyi je uen adre me thu, hnyi ke huna me ke huna, hnân le hon taben hut kö Iehova Khongutin, helâ me hna sihnalimen hnyi hnanyibu: 35 me he ka hom ka hnyi uma umö Iehova wan a bân hnyi kânâ, me je wan ûö hia a bân hnyi ke huna me ke huna: 36 helâe minya lakutin je baga a bân, me haletin omeno, helâ me hna sihnalimen hnyi hnanyibu, me je nokon kau a bân, me haletin je mamoe, he ka hom ka hnyi uma umen Khongutin, ka tavat bihut, tavat adre me huliwa hnyi uma umen Khongutin: 37 me ötin e he ka hom anyitin je falawa a bân, me anyitin je hut adre kap göranyai me wan haletin je ûö, me waina me wakaco, ka tavat bihut, ka hnyi je hnyeuleny uma umen Khongutin; me je ke keihen a libenyitainy jeûiny könötin kânâ ka at Levi; ame musö uma umen Khong, 12 me je

keihen a libenyitainy hnyi ta je taun hia ötin e belök hnyin. 38 Ke ame he at bihut a mâtrâni Arona ka tha e me at Levi, e ka he at Levi ka hom je ke keihen a libenyitainy: k' ame he at Levi ka hom ke keihen a libenyitainy ûnyi hnyi je ke keihen a libenyitainy ka hnyi uma umen Khongutin, ka hnyi je hnyeule ka hnyin uma omjeû. 39 Ke hamen lakon Isaraela me lakon at Levi he ka hom ka hnyi je hnyeule hudiny hwit, me waina, me wakaco, a eling je kaiainy dok ae kap, me tavat bihut a hnyat bi huliwa, me tavat tuö hwanuma me tavat khumöng: ke ötin e ca he ka degec uma umen Khongutin.

HNYIMAKAN 11.

K E haba je thaniny tavat, me, ödrin e laba hnyi Jerusalema : me haba kolon tavat, me, ödrin e ugleköbâ, he ka hom khaca ûnyi hnyi je libenyitainy tavat he ka laba hnyi Jerusalema, taun ae kap, k' ame hnen bi je hnyat a nain hnyi ke je 2 Ke ame hahnahicâ je hnyat ödrin e ka hamödrin hmehmela he ka laba hnyi Jerusalema hnen ûkhacaköu. 3 Ke walang je homakan je ke keihen hnyei, tavat adre me laba hnyi Jerusalema: ke haba hnyi je taun anyin at Juda ödrin e ve laba hnyi idrin je hnyei hnyi anyidrin je taun, at Isaraela, me tavat bihut, me at Levi, me at Nethini, me je lakon lathnyabai Solo-4 Ke adre me laba hnyi Jerusalema ke je lakon Juda, me ke je lakon Beniamina. Je laku Juda: Athaia, nöku Uzia, nöku Zakaria, nöku Amaria, nöku Sefata, nöku Mahalaleel, ke je laku Farez; 5 me Maseia, nöku Baruka, nöku Kole-hoz, nöku Hazaia, nöku Adaia, nöku Joiarib, nöku Zakaria, nokon at Siloni. 6 Haba je laku Farez hia, tavat adre me laba hnyi Jerusalema ödrin foa haded ke sikste eit tavat ae hwege. 7 Ke walang je lakon Beniamina: Salu nöku Mesulama, nöku Joed, nöku Pedaia, nöku Kolaia, nöku Maseia, nöku Ithiela, nöku Jesaia. 8 Ke hwaban dö e, Gebai, Salai, ödrin nain haded ke twente eit. 9 Ke Joela nöku Zikeri at ame tu' ödrin: ke Juda nöku Senua at a loiny hon taun. 10 Ke je at bihut: Jedaia nöku Joiarib, Jakina, 11 Seraia. nöku Hilekia, nöku Mesulama, nöku Zadoka, nöku Meraioth, nöku Ahituba at anyin a haba at Levi ödrin e hom je ke liamekeiny a hnyat adre me ânyâ huliwa

me Adaia, nöku Jerohama, nöku Pelalia, me Zeboim, me Nebalat ; 35 me Lod, me nöku Amezi, nöku Zakaria, nöku Pasur, Ono, me hnyigöulen bucen tavat ae metá nöku Malekia, 13 me je liamekeiny mē, je huliwa. kamen ae beönua ödrin tu haded ke fâte tu: hnyi Juda me Beniamina. me Amasai, nöku Azareela, nöku Ahazi, nöku Mesilemoth, nöku Imer, 14 me je liamekeiny mödrin tavat ae hwege, ödrin wan haded ke twente eit: ke Zabediela, nöku Hagedolima at ame tu' ödrin. 15 Me bela, nöku Sealetiela, me Jesua ; wale Se ke je at Levi minya: Semaia, nöku Hasuba, nöku Azerikam, nöku Hasabia, nöku Buni; 16 me Sabetai, me Jozabada, ke li tuhan at Levi, hamödru he ka tuö huliwa hnyi hoton uma umen Khong; 17 me Matania nöku Mika, nöku Zabedi, nöku Asafa, taben at ame hwân ogânâ hnyi hmi, me Babebukia, at a loiny unyin je liamekeiny mē; me Abeda nöku Samua, nöku Galal, nöku Jeduthun. 18 Haba at Levi hia hnyi taun ae kap, ödrin tu haded ke eite 19 Ke haba tavat tuö hwanuma, Akub, me Talemon, me je liamekeiny mödru, tavat tuö homagöule, ödrin wan haded ke sevente tu. 20 Ke haba je kolon at Isaraela, tavat bihut, me at Levi, hnyi je taun hia anyin at Juda, hnyi je ve idrin. 21 Ke haba at Nethini, ödrin e laba hnyi Ofela: ke haba Ziha me Gisepa ödru me tuö at Methini. 22 Ke haba homakan at Levi hnyi Jerusalema, me, Uzi, nöku Bani, nöku Hasabia, nöku Matania, nöku Mika, ke je laku Asafa, a tavat khumöng, ke hamödrin he ka tuö huliwa hnyi uma umen Khong. 23 Anyin ae hu hnanyibu hnen than gadrin, a e bala bi jekhon tavat khumöng hnyi ke bong me ke bong. 24 Ke haba Pethaia nöku Mesezabel, hanen laku Zera, nöku Juda, e unyin than hnyi ta je ûnyi hia hnyi hnyei. 25 Ke haba ge je taun ae ûhnyûkong me je utkânâiny, me ame laba ke je laku Juda hnyi Kiriath-areba, me je tauniny, me Dibona me je tauniny, me Jekabezel me je tauniny; 26 me Jesua, me Molada, me Bethe-palet; 27 me Hazarasual, me Bere-seba, me je tauniny, 28 me Zikelag, me Mekona, me je tauniny, 29 me Ene-rimon, me Zorea, me Jamuth; 30 me Zanoa, me Adulama, me je tauniny, me hnân ha je bong, ke ne o but hnyi je bong Lakisa, me je tauniny, me Azeka me je tau- bongu Johanana, nöku Eliasiba. niny. Me ödrin e laba, hwân hnyi Bereseba haba je taben at Levi; Hasabia, me Se ke ne o but hnyi hnyigöulen bucen Hinon. rebia, me Jesua nöku Hademiel, me je 31 Ke haba laku Beniamina, ödrin e laba liamekeiny mödrin cici ödrin, he ka oganà hwân hnyi Geba, ke ne o but Mikemas, me me ole, hoton hna hûna ga Davita aten Aia, me Beth-ela, me je tauniny; 32 me Khong ke dö cicö ke dö. 25 Haba Ma-

hnyi uma, ödrin eit haded ke twente tu: Hazora, me Rama, me Gitaim; 34 me Hadid, 36 K' adre me khenâ at Levi

HNYIMAKAN 12.

ALANG tavat bihut me at Levi, hnyat adre me tha he me Zerubaraia, Jeremia, Ezera; 2 Amaria, Maluka, Hatusa; 3 Sekania, Rehum, Meremoth; 4 Ido, Ginetho, Abia; 5 Miamin, Maadai, Bilega; 6 Semaia, Joiarib, Jedaia; 7 Salu, Amok, Hilekia, Jedaia. Wale je taben tavat bihut me je liamekeiny mödrin hnyi je bong bongu Jesua. 8 Me at Levi minya, wale Jesua, Binui, Kademiel, Serebia, Juda, Matania, at ame vhik khumöng, e me je liamekeiny mē. 9 Ke haba Bakebukia, me Uni, li liamekeiny mödrin, ödru e laba, cici ödrin hnyi je hanymen. 10 Ke haba Jesua ame hnöku Joiakim, me Joiakim ame hnöku Eliasiba, ke Eliasiba ame hnöku Jehoiada, 11 ke Jehoiada ame hnöku Jonathana, ke Jonathana ame hnöku Jadus. 12 Ke haba hnyi je bong bongu Joiakim e hu tavat bihut, je kamen ae beönua: ûnyi ga Seraia, Meraia; ûnyi ga Jeremia, Hanania; 13 ûnyi ga Ezera, Mesulama; ûnyi ga Amaria, Johanana; 14 ûnyi ga Meliko, Jonathana: ûnyi ga Sebania, Josefa; 15 ûnyi ga Harim, Adena; ûnyi ga Meraioth, Halekia; 16 ûnyi ga Ido, Zakaria; ûnyi ga Ginethon, Mesulama; 17 ûnyi ga Abia, Zikeri; ûnya gâ Miamin, ûnyi ga Moadia, Piletai; 18 ûnyi ga Bilega, Samua; ûnyi ga Semaia, Jonathana; 19 ûnyi ga Joiarib, Matenai; ûnya ga Jedaia, Uzi; 20 ûnyi ga Salai, Kolai; ûnyi ga Amok, Heberu; 21 ûnyi ga Hilekia, Hasabia; ûnyi ga Jedaia, Nathaniela. 22 Ke haba at Bevi hnyi je bong bongu Eliasiba, Jehoiada, me Johanana, me Jadua, wale adre sihnalimidrin a je kamen ae beönua: me tavat bihut minya hnyi musi anyi Dariu than Peresi. 23 Je laku Levi, je kamen ae beönua, adre me sihnalimidrin hnyi tusi hnyi Anathoth, me Nob, me Anania; 33 me tania, me Bakebukia, me Obadia, me Mesulama, me Talemon, me Akub, tavat tuö hwanuma, ödrin e tuö homagöuleny uma omjeû. 26 Ke tavat eling hnyi je bong bongu Joakim nöku Jesua, nöku Jozadaka, me hnyi ûö Nehemia, at ame musi, me Ezera, at bihut a at sihnalimen.

27 Ke haba hnyi hna okabâ hna up haginy Jerusalema, ödrin e elâm at Levi hnyi anyidrin je taun hia, he ka hum ödrin Jerusalema ai, he ka hnyi okabâ hak me senvin, me ole, me khumöng, ge je simebalo, me je nabeli, me je kitara. 28 Ke haba lakon tavat khumöng ödrin e ûkhacaköu inyi hnyi dok ae tha hon igigilö Jerusalema, me je taun anyin at Netofa; 29 me ûnyi hnyi Bethe-gilegala, me ûnyi hnyi je utkânâ anyi Geba, me Azemaveth; anyin a haba at khumöng ödrin e hia but otilâ anyidrin je taun ae ûhnyûkong igigilö Jerusalema. 30 Ke haba tavat bihut me at Levi, ödrin e obosi ödrin bi ; k' ödrin e obosoâ tavat, me je homagöule, me hna up hak veto. 31 Ke oge me hom je than Juda kå thö ka hnyi hon hna op hak veto hnyi ke keihen metå, ke ne o but ka hnyi homagouleny ta tet: 32 ke hwabödrin dö ame he but Hosaia me hafiny je than Juda, 33 Azaria, Ezera, Mesulama, 34 Juda, Beniamina, Semaia, Jeremia, 35 me ke je lakon tavat bihut a je baga, k' ödrin e hok trutru: Zakaria nöku Jonathana, nöku Semaia, nöku Matania, nöku Mikaia, nöku Zakuri, nöku Asafa; 36 me je liamekeiny mē, a Semaia, me Azareela, me Milalai, me Gilalai, me Maai, me Nathaniela, me Juda, me Hanani, tavat adre me hom je ûnyikhumöng anyi Davita aten Khong; me Ezera at sihnalimen ame hnyimakan anyidrin bunyen; 37 ke haba hnyi homagöuleny köiö ame pupua, me gethen hnyi hnyimaködrin, ödrin e öliå wacûatiny taun anyi Davita, hnyi hna öliâ ka hnyi hon hak veto, walethö hon uma umö Davita, ke ne o but ka hnyi homagöuleny köiö e deiö. 38 Ke haba dö a kiny tavat ole, me ödrin e he bi he ka úkhanö mödrin, ke inya bi hotudrin tha inya me hafiny tavat ka hnyi hon hak veto, walethö hon tap ae beû göranyai a hnen je meic, ke ne o but hnyi hna up hak veto ae lau: 39 me ethö hon homagöulei Eferaima me homagöule kâû adrem, me homagöuleny ta je wâ, me tap ae beû göranyai anyi Hananel, me tap ae beû göranyai anyi Mea, ke ne o but hnyi homagouleny mamoe : me ödrin e todrö hnyi homagöuleny uma ceat.

hafiny hnyat musi unyik: 41 ke haba tavat bihut, Eliakima, me Maseia, me Miamin, me Mikaia, me Elioenai, me Zakaria, me Hanania, hnyat hok trutru; 42 me Maseia, me Semaia, me Eleazara, me Uzi, me Johanana, me Malekia, me Elama, me Ezer. Ke haba tavat khumöng adre me khumöng göranyai tha ödrin e Jezeraia at ame tu' ödrin. 43 Ke ödrin e hudo je hut ae gan hnyi bong eling me senyin; anyin a Khong ame osenyini ödrin ge senyin; me je momo me je wanakat minya ödrin e hnyi senyin: me adre me löng hnyi dok ae sâkâû hwan senyin hnyi Jerusalema.

44 Ke adre me otilâ hnyi bong eling tavat hon je hnyeuleny omjeû, me je hut adre kap göranyai, me je wan a bân, me je ke keihen a libenyitainy, m' adre me ûkhacaköu kâu ûnyi hnyi je utkânâiny je taun, je jekhöû hoton hnanyibu hobi kâu tavat bihut me at Levi: anyin a at Juda ödrin e senyin ka tavat bihut me at Levi, tavat huliwa. 45 Ke ödrin e tuö hanymen ûnyi ge Khongudrin, me hanymen ge hna obosoâ, helâe minya tavat khumöng me tavat tuö hwanuma, hoton hnanyibu anyi Davita me Solomona a nokon. 46 Anyin a hnyi ûö Davita ehac me Asafa e hu homakan ka tavat khumöng, me je khumöng hnân oganâ me hnân ole ka Khong. 47 Ke haba hnyi ûö Zerubabela, me ũö Nehemia, haba at Isaraela hia ödrin e ham je jekhon tavat khumöng me tavat tuö hwanuma, ke jekhöû hnyi ke bong: ke ödrin e okabâ ta je ûnyi hobi kâu at Levi ; ke haba at Levi ödrin e okâbâ hobi kâu laku Arona.

HNYIMAKAN 13.

E haba hnyi bong e adre me aû hnyi tusi anyi Mose, ke haba tavat adre me löng; ke adre me wâ hna sihnalimen hnyin, a ame ca he at Amona me Moaba ka hnyi dit hnyi ûkhacaköu anyin Khong nyiele balua; 2 can ödrin e ca ûkhanö me lakon Isaraela me je areto me köiö, ke ödrin e ham bak kö Balaama me me he ka hang' ödrin: ke so bi haba Khongutin ame wia hna hangâ me me hnahic bi. 3 Ke ödrin e löng ut hnanyibu, me ödrin e öûsâkâûôâ tavat ae se hia ae ve bongon bi ûnyi ge at Isaraela.

nanel, me tap ae beû göranyai anyi Mea, ke ne o but hnyi homagöuleny mamoe: me ödrin e todrö hnyi homagöuleny uma ceat. Khongutin, ke iatre Tobia mē, 5 me e ame 40 K' ame tot helâe li döiny hnyat ole hia but penapena hobi kâu hnyeule ae gan, hnyi uma umen Khong, k' inya minya, me waleji adre me ip hnyin je hudiny han, me

libanu, me je kaia, me je ke keihen a libe-| möbun, me haba Khongutin ame oâ ta je nyitainy hwit, me waina, me wakaco, waleji adre hunâ hobi kâu at Levi, me at khumöng, me at tuö hwanuma; me je hut adre kap göranyai, hobi kâu tavat bihut. 6 Ke haba hnyi ûen hia eling, me hiö nya hnyi Jerusalema: anyin a haba hnyi huna a thöte tui Aretaseta than Babulona, me oge me he ka than, ke hwaban dö ke je bong oge me sumâtâ than: 7 me oge me o but hnyi Jerusalema, me wâ hulö a ânyâ Eliasiba ga Tobia, a e ame penapena hobi kâu hnyeule hnyi je hnyeuleny uma umen Khong. 8 Me gan hmâ anyik vec: waleling me oge me dedegec je thatûnyi anyi Tobia ûnyi hnyi hnyeule. 9 Me oge me hûna m' ödrin e ânyâwia je hnyeule: ke oge me odilâ hmetu kâe je kaiainy uma umen Khong, tha eling me je hudiny han, me libanu. 10 Ke oge me wâ but a g' adre me ca ham bi je jekhon at Levi; me haba at Levi, me tavat khumöng, a tavat ânyâ huliwa, adre me ve kec ka hnyi idrin je hnyei. 11 Me oge me iwatretra me tavat musi me ha, ka habe, Anyin a ieû adre me hna degecâ uma umen Khong? Me oge me ukhacaköu ödrin, me otil' ödrin hnyi hanymödrin. 12 Me haba at Juda hia ödrin e hom ke keihen a libenyitainy hwit, me waina, me wakaco ka hnyi je uma omjeû. 13 Me oge me otilâ tavat tuö uma omjeû, wale Selemia at bihut, me Zadoka at sihnalimen, me Pedaia a hanen at Levi: ke ûtangköu mödrin Hanan nöku Zakuri, nöku Matania: anyin adre me haiwisai ödrin, ke hamödrin he ka khenâ ka je liamekeiny mödrin. 14 Khonguk lö, ûnykûmi nya ju hnyi ûnyi ang, ke ca he ka kot degecâ anyik je huliwa ae betenge waleji oge me ânyâ ka hnyi uma umen | Khonguk, me je huliwainy.

15 Haba hnyi ûen eling oge me wâ hnyi Juda keihen adre me hlec wan vine hnyi sabath, me hok je bwiny hwit, me ohijena je asina ; me waina minya, me je wan vine, me je wan meta, me je hok hia wale adre me sukhöûnâ Jerusalema ai hnyi bong sabath: ke oge me thaw' ödrin hnyi bong ödrin e ûcû jeû hnyin. 16 Ke hu minya ke je at Turo adre me laba eling, hnyat adre me hom je wâ, me ta je ûnyi hia hnân ûcû, m' adre me ûco hnyi sabath me lakon Juda hnyi Jerusalema. 17 Me oge me iwatretra me je taben hnyi Juda, me ha ködrin, ka habe, Ieû ang gabun, öbun e ânyâ ûnyi e ae kong, me okongoâ bong owisa, me wan a bân. Khonguk lö, ûnykûsabath? 18 Hawa a ca ânyâ helâe laka- mi nya ju, me ohnabici nya.

ûnyi hia eang ae kong kötin, me hon taun ang? ke öbun e bi hanen hmönyin kö Isaraela hnyi hna okongoa sabath. 19 Ke ame hauhaotreng ut hnyi je homagöuleny Jerusalema ke tiga hia bi sabath, me oge me ûkhûnöng he ka hlöng je homagöule, ke oge me hûna a g' adre me ca he hmetu bi ka khöng ke ne o but a um dö sabath: ke oge me otilâ ke lathnyabaik hnyi je homagöule, m' adre me ca he ka dit me je hok hnyi sabath. 20 Ke ame mokut tavat tren omjeû me ûcû omjeû hnyi hoton Jerusalema, ame ne khaca ûen ame ne lo. 21 Ke oge me û ödrin, me ha ködrin, ka habe, Ieû ang gabun öbun e mokut hmelen hna up hak? öbun e ne helâe hmetu me oge me he ka köt öbun. Ke hwân e, ödrin e ca o hmetu bi hnyi sabath. 22 Me oge me kuna at Levi he ka obosoi ödrin bi, m'adre me he ka tuö je homagöule, me okabâ bong sabath. Khong lö, ûnykûmi nya ju hnyi ûnyi eang minya, me betenge gak helâ me ûganiny ânyâm ibetengiö.

23 Ke hnyi ûen eling oge me wâ at Juda tavat adre me hok momo hnyi Asedoda, me Amona, me Moaba: 24 ke haba je lakudrin adre me hom hanen hwen Asedoda, ke ca khan' ödrin fuc wia bi hwen Juda, ke hoton hwan ke hnyei me ke hnyei. 25 Ke oge me û ödrin, me haikongu ödrin, me kot keihen me hnimö je bödrin, me kun' ödrin he ka hâiâ Khong, me ha, ka habe, Öbun e ca he ka ham lakubun wahlu ka lakudrin obaga, me hom lakudrin wahlu hobi kâu lakubun obaga, me hobi köbun bi. 26 Hawa, a ca monu Solomona tuhan Isaraela hnen ûnyi e? ke so bi e ba than a helâ mē hnyi je hnyei ae se hia, ke haba Khongon ame betenge gan, ke Khong ame otilâ e he ka than hon at Isaraela hia; ke so bi je momo kanyua ödrin e omono e. 27 Hawa, öhmun e he ka ling öbun he ka ânyâ hia hulö e ae gan, he ka hanyâuâ weny Khong wale he ka hoktamomo kanyua? 28 Ke haba ke nöku Jehoiada, nöku Eliasiba at bihut ae beönua ame hom nöku Sanebalata at Horono: me oge me obâ e gak. 29 Khonguk lö, ûnykûmi ödrin ju, anyin ödrin e okongoâ hanymen tavat bihut, me ûhihinyköu anyin tavat bihut, me at Levi. 30 Helâe oge me obosoi ödrin ge je atkanyua hia, me owisa hanymen tavat bihut, me at Levi hnyi je ve hanymödrin: 31 me hobi kâu hudiny utö, hnyi úen adre

TUSI ESETERA.

HNYIMAKAN 1.

HABA hnyi je bong bongu Asueru (haba Asueru ling ame musi hwân hnyi India ke ne o but hnyi Aithiope, ke hnyi je ke keihen hnyei a wan haded ke twente seven :) 2 haba hnyi ûen eling ame laba Asueru than hon theroniny dokhon dökhu, hnyi Susani hnyaban than, 3 hnyi huna a kuniny anyin musi, me e ame ânyâ bijeû ka anyin je taben, me lathnyabainy; kee unyin hmanenanginy Peresi me Madai, je taben me latuhan ta je hnyei: 4 me e ame omanenâ tang omjeûiny dokhon dökhu se hmanenang, me meciny anyin musi ae so, hnyi je bong ae se, a wan haded ke eite je bong. 5 Ke ame um dö je bong eling, me haba than ame ânyâ ke bijeû ka tavat hia a ödra hnyi Susani hnyaban than, ka tavat ae gan me tavat ae ûhnyûkong, hnyi seven ta bong, hnyi hnyeuleny utkânâhnyi uma umen than; 6 adre me uhno mano se hau, me udrudrâ löhau, me udrudrâ, me ohmá ge je tö ae hau a lino ae ûhnyû kong nan me udrudra hlit ka hnyi je otru sileva, me je hmolom veto oût ae hau; ke gol me sileva je hna mokut ame tot hon hna bi dek veto ae dra, me hau, me mat, me hlit. 7 Ke adre me habelidrin hnyi je kaia gol, (ke ve bongon je kaia,) me waina ae gan anyin than, hoton ibetengiö anyin than. 8 Ke adre me ic bi hoton hnanyibu; a g' adre me ca ûjengö: anyin a helâe hna owisa hnen than ka hnyat musi hnyi umen uma, a ödrin e he ka ve ânyâ helâ me weny ke at me ke at. 9 Ke haba momo than a Vaseti ame ânyâ bijeû anyin omomo hnyi uma umo Asueru than. 10 Ke haba hnyi bong a seveniny, k' ame senyin hnyekon than ge waina, me e ame ha kö Meuman, me Bizetha, me Harebona, me Bigetha, me Abagatha, me Zethar, me Karekas je eunuka a seven, hnyat ödrin e huliwa hnyi hnyimakö Asueru than, 11 he ka hum Vaseti momo than ka hnyi hnyimakan than ame bicâ korona anyin than, he ka omanenâ

hofuc hwan than a deny anyin je eunuka: anyin a wale ame hmönyin than, k' ame ubâhlâ anyin hmönyin. 13 Me haba than ame ha ka tavat ae metâ, tavat adre me wâhmakhmetoâ je ûen, (anyin a wale hwakecin than ködrin hia thithö tavat adre me wâhmakhmetoâ hnanyibu, me hna owisa; 14 ke haba ûtangköu mē, Karesena, me Sethar, me Adematha, me Tasesa, me Meres, me Maresena, me Memukan je taben anyin at Peresi me Madai a ödrin seven, tavat adre me wâ hnyimakan than, me laba beönua hnyi dökhu:) 15 Ieû ötin e he ka ânyâ kö Vaseti momo than hoton hnanyibu, anyin a ca ânyâ helâ me hna hûna hnö Asueru than a deny anyin je eunuka? 16 Haba Memukan ame thu hnyi hnyimakan than me anyin je taben, ka habe, a ca monu Vaseti momo than ka than thibi, ke so bi ka je taben hia, me tavat hia ae hnyi je ke keihen hnyei hia i Asueru than. 17 Anyin ame he omomo hia ka löng hwakecin momo than, me ödrin e he ka hûkötiâ laöiödrin obaga, ödrin ka löng a Asueru than ame ûkhûnöng he ka hawö Vaseti momo than ka hnyi hnyimakan, ke ame ca he bi. 18 Me ame he je momo than hnyi Peresi me Madai, adre me löng hna ânyâ hnen momo than he ka ha helâe ka je taben hia anyin than. Me ame he ka gan ûhöciö me hmönyin. 19 Ame ne so ka than, e so he ka kunâ hofuc hwan than ûnyi gam, me sihnalimen e hnyi je hnanyibu anyin at Peresi me Madai, me me ca wia bi, a g' ame ca he hmetu bi Vaseti ka o hnyi hnyimakö Asueru than; ke ame he than ka ham hanymen momo than ka ke at ae so hon. 20 Ke hnyi ûen adre me he ka omanenâ hofuc hwan than wale e ame he ka ha hnyi dokhon dökhu hia, (anyin ae gan hmâ,) me ame he omomo hia ka oganâ laöiödra, tavat ae gan me tavat ae ûhnyûkong. 21 Ke so hofuc eling ka than me je taben; ke haba than ame ânyâ helâ me hofuc ho Memukan: 22 anyin a e ame kunâ je tusi ka hnyi je ke keihen hnyei hia iny than, hnyi ke keihmanenanginy momo ka tavat, me je taben: hen me ke keihen, hoton hna sihnalimen, anyin ae so hmainy momo. 12 Ke haba me ke hnyei me ke hnyei hoton hwan Vaseti momo than ame höcö he ka he hoton hnyei, m'adre me ve musi obaga hnyi umödra je uma, me omanenâ e hoton hwan ke siks ta tehi ge je ûnyi ae bo so, me ke idrin je hnyei.

HNYIMAKAN 2.

WABAN ta je ûnyi eling k' ame hia but hmönyin anyi Asueru than, me e ame ûnykûmi Vaseti, me ûnyi e ame ânyâ, me hna owisa kâu. 2 Me haingen lathnyabainy than, a hnyat huliwa kâu, ka habe, E so adre me elâm hobi kâu than wahlu ae hmanenang: 3 ke so ame he than ka otilâ je taben hnyi je ke keihen hia dokhon dökhu, m' adre me ûkhacaköua wahlu ae hmanenang hnyi Susani hnyaban than, hnyi uma umen omomo, unyi Hege eunuka anyin than, at ame tuö omomo; k' adre ma ham ködrin ta je ûnyi hnân obosoâ: 4 me haba hlu ae so ka than ame he ka momo than hwabö Vaseti. Ke so hofuc e ka than; me ame ânvâ helâe.

5 Ke wale ke at Juda hnyi Susani hnyaban than, Modikai ien, nöku Jaira, nöku Simei, nöku Kiso, at Beniamina; 6 a at adre me hom ûheny Jerusalema tha e me je bâ, waleji adre tha hom me Jekonia than Juda, a hom Nebukaneza than Babulona. 7 Ke e ame hat Hadasa, wale Esetera, a nokon liamekeiny me kamen; anyin ae ba kamen me hinyen, ke hlu ae so hnyimakan ke hmanenang; haba Modikai ame hom e me me nokon bi hnyi ûen ame mokcu kamen me hinyen. 8 Ke adre me löng hofuc hwan than me anyin hnanyibu, k' adre me ûkhacaköuâ wahlu ae se hia hnyi Susani hnyaban than unyi Hege, me adre me hum Esetera minya ka hnyi uma umen than, unyi Hege, at ame tuö omomo. 9 K' ame so hlu eling, me e ame betenge gan; ke e ame ie ham kâu ta je ûnyi hnân obosoâ, me je jekhon, me seven ta hlu adre me ûca hnẫn hobi kâu bi, ûnyi hnyi uma umen than: k' ame hna e me anyin je hlu ka hnyi dok ae so hnyi uma umen omomo. 10 Ke haba Esetera ame ca omanenâ ge iny hnyei me je lahanen, anyin a Modikai ame hûna kâu a e ame ca he ka omanenâ. ll Ke haba Modikai ame ngenu hnyi je bong hia hnyi hnyimakan hnyeuleny uma umen omomo, he ka wâ hawa ga Esetera, ke ieû adre me he ka ânyâ kâu. 12 Ke a o but ûen je hlu he ka ve he kö Asueru than, hwaban twelv ta tehi adre me ânyâ kâu hnyin hoton hnanyibu ge omomo, (anyin adre me ohwâdâ ta je bong bongon obosoi ödrin, a siks ta tehi ge wakaco muro,

je ûnyi hnân obosoâ omomo,) 13 ke walang bongon ame he je hlu ka than, adre me ham ködrin ta je ûnyi hia a wedrin he ka hom ûnyi hnyi uma umen than. 14 Ödrin e he hnyi sahac me hmetu hnyi hnyomakatu ka hnyi uma umen je momo a loiny, unyi Sasegaz eunuka anyin than, at ame tuö anyin omomo: ödrin e ca he ka hmetu ka than ame ne ca senyin ködrin than, me haw' ödrin ge iödrin bi. 15 Ke ame o but ûö Esetera, nöku Abihaila, liamekeiny me kamö Modikai, at a hom e me me nokon, he ka he ka than, me haba hlu eling ame ca weny bi ke ûnyi, ke so bi hna ha thibi hnö Hege eunuka anyin than, at ame tuö je momo. Ke ame so Esetera hnyi hnyimakan tavat hia adre me wâ e. adre me hum Esetera kö Asueru than ka hnyi uma umen than hnyi tehi a teniny, wale tehi Tebeth, hnyi huna a seveniny anyin musi. 17 Ke haba than ame weny Esetera hon je momo hia, ke e gan hmå hnen hna betenge gan, ke e ame weny e hon je hlu hia thithö; me e ame obicâ e ge korona anyin than, me hom e hnân momo than hwabö Vaseti. 18 Me haba than ame ânyâ bijeû ae gan hmâ hobi kâu anyin je taben, me lathnyabainy, bijeû e anyi Esetera; ke e ame hna he ka menâ, hnyi je ke keihen hnyei, me ham je bwihlany, hoton betenge anyin than. 19 Ke haba Modikai ame laba hnyi homagouleny than hnyi ûen a loiny adre ûkhacaköuâ wahlu. 20 E tiga ca um bi Esetera omanenâ je lahanen me iny hnyei; helâ me hna hûna kâu ga Modikai: anyin a Esetera ame ânyà hna ha hnö Modikai helâ me ûen adre me hat hnyin. 21 Ke haba hnyi je bong e waleji ame laba Modikai hnyi homagöuleny than, me ame hmönyi Bigethan me Teres li eunuka anyin than hanen tavat tuö hwanuma, me ödru me heleû deny he ka hlingö Asueru than. 22 Ke ame manen dut ûnyi eling kö Modikai, me e ame thumetu Esetera, momo than; ke haba Esetera ame thumeto than ûnyi hnyi iö Modikai. 23 Ke haba hnyi ûen adre me uhnö ûnyi eling, ke adre me wâhmakhmeto ae hnathu, me adre me tha uhni ödru hnyi ke ûö: me adre me sihnalimen e hnyi tusi hnân ha je bong hnyi hnyimakan than.

HNYIMAKAN 3.

K E hwaban ta je ûnyi e haba Asueru than ame oganö Hamana nöku Hamedatha at Agaga, me ogöranyâ e, me ip taben tap hon taben je than hia unyin. 2 Ke haba lathnyabainy than a ödrin hnyi homagöuleny than, me ödrin e labö nom, me iyaû kö Hamana; anyin a than ame hûna helâe gan. Ke haba Modikai ame ca nom me iyaû kâu. 3 Ke haba lathnyabainy than a ödrin hnyi homagöuleny than, ödrin e ha kö Modikai, ka habe, Ieû gam u me hanyâûâ hnanyibu anyin than? 4 Ke ödrin e ha kâu hnyi ke bong me ke bong, ke ame a ling ödrin, m' ödrin e thumetu Hamana, me me manen bi a g' ame tethmâ la bongu Modikai: anvin a e ame thumetu ödrin a e at Juda. 5 Ke a wâ Hamana a Modikai ame ca nom, me iyâû kâu, me Hamana ame unöngöt ge hmönyin. 6 Ke ame höcö he ka bake hlingö Modikai; anyin adre hia but omanenâ kâu hnyei i Modikai : anyin a wale Hamana ame heleû deny he ka ohia at Juda hia thithö a ödrin hnyi je ke keihen hia dökhu dökhu Asueru, wale hnyei i Modikai. 7 Haba hnyi tehi a bân, wale tehi Nisan, hnyi huna a twelviny musi anyi Asueru, me ödrin e ânyâ Puro, wale ugleköb, hnyi hnyimakö Hamana hnyi ke bong me ke bong, me ke tehi me ke tehi, ke ne o but hnyi tehi a twelviny, wale tehi Adara. 8 Ke haba Hamana ame ha kö Asueru than, ka habe, E hu tavat adre me vese me ve laba hnyi je hnyei a je ke keihen hia hnyi dokhom dökhu; ke e ke anyidrin je hnanyibu me ta ogo hnyei hia thithö; ke ödrin e ca ânyâ je hnanyibu anyin than : anyin a wale e ca ûcû bi ka than he ka hokhnyoki ödrin. 9 Awe, ame ne so ka than, me so adre me sihnalimen m' adre me ohi' ödrin; ke hamök bi he ka ham ten thauzan je talan sileva ka hnyat adre me ânyâ huliwa anyin than, m' adre me hom e ka hnyi tang omjehen than. 10 Ke haba than ame uny jut wen banyen me ham e kö Hamana nöku Hamedatha at Agaga, at ame bi iwahnaihmiöny me at Juda. 11 Ke haba than ame ha kö Hamana, ka habe, Adre hia but ham köu sileva, me tavat minya, m' u me ânyâ ködrin helâ me wem. 12 Me adre me hawâ tavat sihnalimen anyin than hnyi bong a

hnyi je ke keihen hnyei, me tavat musö je hnyei; ka ke ke keihen me ke ke keihen hnyei helâ me hna sihnalimen, me ka ke hnyei me ke hnyei hoton hwan je hnyei; ke adre me sihnalimen hnyi iö Asueru than, ke adre me ohmâ haten hnen wen banyen than. 13 Ke adre me kunâ tavat wadringâ je tusi ka hnyi je ke keihen hnyei iny than, he ka ohia me hlingâ, me öba at Juda hia thithö, tavat ae ûhnyûkong me wahingat, me ta je wanakat me omomo, hnyi bong a khaca, wale hnyi bong a thötininy tehi a twelviny, wale tehi Adara, ke adre me he ka söh anyidrin ta je ûnyi. 14 Ke haba hna oc önyen tusi, adre me kunâ ka hnyi je hnyei, m' adre me he ka omanenâ hnanyibu hnyi je ke keihen hnyei, m' adre me he ka laba penapena hobi kâu bong eling. 15 Ke ame ie he but tavat wadring ge hna hûna hnen than, ke adre me omanenâ hnanyibu hnyi Susani hnyaban than: ke haba than me Hamana ödru me tha laba he ka ic: ke ame hlohlo but taun Susani.

HNYIMAKAN 4.

KE a wâ but Modikai ta je ûnyi hia kia anyin je ûkhaû, me khavâ ec mano ae gan nân, me botru dröu, me he hnyi wanben taun, me fuc hwege göranyai me tenge: 2 ke e ame o but hnyi hnyimakan homagöuleny than: anyin ame ca he ka delec homagöuleny than at ame khavâ ec mano ae gan nân. 3 Ke haba hnyi je ke keihen hnyei hia waleji a o hnyin hofuc hwan than me anyin hnanyibu, wale hnyok ae hmak gan hmâ ka at Juda, me ca han, me tenge ae gan ; ke haba tavat ae se hia adre me mokulec ec mano ae gan nân, me hnabadröu. 4 Haba je hlu anyi Esetera me anyin je eunuka ödrin e o me thumeto e; me ame hlöuhlöu gan hmâ momo than; me e ame ûkhûnöngâ je ûkhaû he ka khaûö Modikai, me hom ûnyi gan mano ae gan 'nân: ke e ame ca kap. 5 Me Esetera ame hawo Hatak, ke eunuka anyin than, wale e ame otilâ hobi kâu, me bi hofuc kö Modikai he ka wâ ieû ang, ke ieû bongon. Hatak ame he kö Modikai ka hnyi dok ae lau hnyi taun, cicö homagöuleny than. 7 Me Modikai ame thumeto e ge ta je ûnyi hia ame o kâu, me ûganiny mone a ha Hathötininy tehi a bân, me adre me sihnalimen mana he ka ip hnyi uma omjeû anyin than helâ me hnö Hamana hna hûna ka tavat | ûnyi ge at Juda, he ka ohi' ödrin. 8 Ke e musi ae beönua anyin than, me je gavena ame ham kâu tusi hnanyibu adre me oc,

wale adre me omanena hnyi Susani, he ka Esetera ame thu, ka habe, Ame ne so ka ohi' ödrin, m' adre me omanenâ kö Esetera, than, ame he than me Hamana ka hnyi me thumeto e ; me hûna kâu he ka he ka! hanen bijeû oge hia but penapena hobi kâu, than he ka khöû kâu me sumâtâ aten iny hnyi bong ang. 5 Haba than ame ha ka hnyei hnyi hnyimakan. 9 Ke haba Hatak habe, Ûjöngi Hamana thö me me ânyâ helâ ame he me thumetu Esetera ge hofuc ho me hofuc ho Esetera. Me haba than me Hatak, me bi hofuc kö Modikai, ka habe ; penapena Esetera. 6 Ke haba than ame 11 E khana but lathnyabainy than, me aten | ha kö Esetera, hnyi ûen ame ic waina, ka je ke keihen hnyei iny than, a haba hnyat habe, Ieû wem! ke adre me he ka ham hia obaga me omomo, adre me ne he ka köu: ke ie ûnyi u me he ka sumâtâ! ke than hnyi hnyeule eiö, k' adre me ca hawâ, adre me he ka ânyâ ke ne o but hnyi hafiny me khaca thibi hnanyibu ködrin a gʻadre dökhu. 7 Me haba Esetera ame thu me me he ka hling' ödrin ke so at ame he than ha, ka habe, Walang wek me ûnyi oge me ka inâ kâu uci gol, me me möt bi : ke adre he ka sumâtâ ; 8 oge ne hia but wâ ibeteme ca hawo nya he ka he ka than hnyi je ngiö hnyi hnyimakan than, ke ame ne so bong a thöte. 12 Me adre me thumetu ka than he ka ham wek, me ânyâ ûnyi oge Modikai ge hofuc ho Esetera. 13 Me Modikai ame ha he ka thu kö Esetera, ka habe, l Ca he ka ûnykûme hnyi hnyekom a g' ame he ka mok hia at Juda, ke u ma he biju ka möt hnyi uma umen than. 14 Anyin a u je ne laba hnyibû hnyi ûen ang, me ame he ka hu menâ me möt ka at Juda ûnyi hnyi ke dok bi, ke haba u, me lap anyin kâmâm, me, adre me he ka ohia hia: ke khanö ia, hawa, ame ne o but köu dökhu hnân hobi kâu ûen helâng i 15 Me haba Esetera ame ha he ka thu kö Modikai, ka habe, 16 He thö ka ûkhacaköuâ at Juda hia adre me wâ hnyi Susani, ke he th' öbun ka ca han, cak, ca he ka han me ic hnyi kun ta bong, hnyi lakon, me ta je ûnyi hia than ame oganà lit me lany: ke oge me he bi nya me anyik hnyin, me hnen hna ogöranyâ e hon je je hlu he ka ca han minya; ke helâe oge than me lathnyabainy than. 12 Haingö me he ka he ka than, wale a ca ûcû me Hamana minya, ka habe, Haba Esetera hnanyibu: ke eja ke ne oge ne mokcu, awe, momo than ame ca tha hawâ ke at me oge me he ka mokcu. 17 Ke haba Modi-than ka hnyi bijeû wale ame ânyâ, ke hake kai ame he but, me ânyâ hia helâ me hna inya thibi; ke e ame he ka hawo nya nyi hûna hnö Esetera.

HNYIMAKAN 5.

ke e ame hnyok kâu: me haba than ame inâ tap utö. kö Esetera uci gol ae hnyi hnyamen. Me Esetera ame hakekeny dö, me kâlâ hnyiban 3 Haba than ame ha kâu, ka habe, Ieû wem Esetera lö, momo than? ke ieû! hnâm hna sumat? adre me he ka ham köu

10 Me haba Esetera ame ha kö Hamana ödru me he me hnyi hanen bijeû a me he ka sumâtâ, ame he than me Hamana ka hnyi hanen bijeû oge me he ka penapena hobi ködru, ke nyi oge me he ka ânyâ helâ me hofuc hwan than. 9 Haba Hamana ame he me senyin hnyi bong eling me hobà hnyi hnyekon : ke Hamana ame ō Modikai hnyi homagouleny than, ke ame ca tot, me ca bwebwet gan, me ame unöngötö Hamana ge hmönyin ga Modikai. 10 Ke so bi Hamana ame hokhnyok, me he but ka hnyi umen uma; me e ame ûkhûnöng he ka hawâ je lahanen me Zeres a âiân. 11 Ke haba Hamana ame omanenâ ködrin hmanenanginy anyin tang omjeû, me ûseiny je tha inya me than. 13 Ke ca ûnyi hnathu könya ta je ûnyi hia thithö e, hnyi ûen oge me ō Modikai at Juda ame laba hnyi homagöuleny than. 14 Me ame ha kâu Zeres a TE haba hnyi bong a kuniny, haba aian me je lahanen hia, ka habe, E so he Esetera ame khavâ je ûkhaûen than, ka penapena tap utö a fifte je kubit ibeûen me tot hnyi hnyeule eiö hnyin uma umen göranyai, me nyi u me he ka ûhuenamö me than, cicö uma umen than: ke haba than than, m'adre me he ka uhni Modikai hnyi ame laba hon anyin theron hnyi uma umen hon: ke hwaban e, he senyin dö ka hnyi than, cico hwânuma. 2 Ke than ame o tha han me than. Ke so hofuc eling ko Esetera momo than ame tot hnyi hnyeule, Hamana; me ame ûkhûnöng he ka ânyâ

HNYIMAKAN 6.

TABA hnyi lit eling ame ca mokut bi hia ke ne o but hafiny dökhu. 4 Haba hom tusi hnân oûnykûmeâ ka hnyi ta je

ga Bigethan, me Teres, ke li eunuka anyin a penapena Esetera. than, a li at hanen hnyat tuö hwanuma, a li at ödru me heleû deny he ka hlingö Asueru than. 3 Me haingen than, ka habe, Ieû hnödra hna ogânâ me ogöranyi Modikai 🛚 hnyi ûnyi ang? Me haingen lathnyabainy than a hnyat adre me huliwa kâu, ka habe, E ba ûnyi adre me ânyâ kâu. 4 Haba than ame ha, ka habe, Ie at hnyi hnyeule? Anyin ame o but Hamana hnyi hnyeuleny uma umen than eiö, he ka ha ka than he ka penapena hnân hobi kâu. 5 Me haingen lathnyabainy than kâu, ka habe, Wa bi, wale Hamana ame tot hnyi hnyeule. haingen than, ka habe, E so e ame he jem. 6 Me ame didro Hamana. Me haba than ame ha kâu, ka habe, Ieû adre me he ka ânyâ ka at hnen than hna beogânâ? Ke haingö Hamana eû hnyi hnyekon, ka habe, Ame he than ka beogano ia, hawa ca inya la! 7 Me Hamana ame thu ka than ka habe, Haba at hnen than hna beoganâ, 8 me so adre me hom but ûkhaûen than waleji ame labö khavâ kâu than, me hors waleji ame labö tabâ than, me bicâ korona anyin than: 9 ke adre me he ka hna ûkhaû me hors ka hnyi hnyamen ke taben ae ûnyi hnathu, me me khavâ at hnen than hna beogânâ, me otabâ hon hors me me vheno getheniny taun, me kuku tot hnyi hnyimakan, ka habe, Adre me he ka ânyâ helâe ka at wale hnen than hna beogânâ. 10 Haba than ame ha kö Hamana, ka habe, Logötö, hom but ûkhaû me hors helâ me hnâm hna ha, me ânyâ helâe kö Modikai at Juda, at ame laba hnyi homagouleny than: ca he ka degec ke ûnyi wale u je ha. 11 Haba Hamana ame hom ûkhaû me hors, me khaûö Modikai, me otabâ e me me he hnyi wanben taun, me kuku tot hnyi hnyimakan, ka habe, Adre me he ka ânyâ helâe ka at hnen than hna beoganâ. 12 Ke haba Modikai ame hmetu ka hnyi homagouleny Ke haba Hamana ame he logot ka hnyi umen uma, ame hmak hnyekon me tube ban. 13 Ke Hamana ame thumetu hwân he ka ta hnyi hnyimakan, u me ca he anyin than. ka hwege hon, ke u me he bala bi ka ta

bong eji, me adre me aû e hnyi hnyimakan hnyi hnyimakan. 14 Me ödrin e tiga ûhnethan. 2 Ke adre me wâ hna sihnalimen namö mē, me ame o but je eunuka anyin hnyin waleji a omanenâ hwakeci Modikai than he ka ie hawo Hamana ka hnyi bijeû

HNYIMAKAN 7.

/E ame o but than me Hamana he ka ic unyi Esetera momo than. 2 Ke haba than ame ha hmetu kö Esetera hnyi bong a loiny hnyi ûen ic waina, ka habe, Ie ûnyi u me he ka sumâtâ, Esetera, momo than? m' adre me he ka ham köu: ke ieû wem ? m' adre me he ka ânyâ ke ne o but uhni Modikai hon tap utö wale ame hia but lhnyi hafiny dökhu. 3 Haba Esetera momo than ame thu me ha, ka habe, Than lö, oge ne hia but wâ ibetengiö hnyi hnyimakâm, ke ame ne so ka than, e so he ka omeli nya hoton hnök hna khöû, me ik hnyei hoton hnök hna sumat: 4 ânyin a adre hia but ûcû öhmun, inya me ik hnyei, he ka ohia, me hlingâ, me öba. Ke adre ne hia but ûcû öhmun hnân lathnyaba obaga me omomo, me oge me ne he ka laba hnyibû, ke so bi, ae ca ûcû iwahnaihmiöny, me je omjeû anyin than ame he ka hia. 5 Haba Asueru than ame ha kö Esetera momo than, ka habe, Ie at, ke ewa, at ame bi gan hnyi hnyekon he ka ânyâ helâe? 6 Haba Esetera ame ha, ka habe, Haba at beûkûc, me iwahnaihmiöny, wale Hamana at ang ae Me ame ot Hamana hnyi hnyimakong. kan than me momo than. 7 Me ame todrö than hnyi hmönyin ûheny hnyi hna ic waina me he ka hnyi utkânâiny umen than : ke haba Hamana ame tot me khöûâ e bi kö Esetera momo than ; anyin a ga wâ but a ga kong ut ge than. 8 Ke ame hmetu than ûheny hnyi utkânâiny umen than ka hnyi dok adre ic waina hnyin; ke wale Hamana ame ta hon hna mokut hnen Esetera. haingen than, ka habe, E ame he minya ka lelö momo than unyik hnyi uma? K' ame tiga he but hofuc ûnyi hnyi hnyimen than, me adre me tube hnyimakö Hamana. 9 Me haingö Harebona a eunuka hnyi hnyi makan than, ka habe, Wâ bi minya tap utö a ânyâ ga Hamana hobi kö Modikai, at ame ha so hobi kâu than, k' ame tot bi hnyi uma umö Hamana, ke fifte kubit ibeûen Zeres a âiân me je lahanen hia ge ta je goranyai. Me haba than ame ha, ka habe, ûnyi hia a o kâu. Ke ame ha kâu hnen Uhno thö e hnyin. 10 Me ödrin e uhni tavat unyin ae metâ me Zeres a âiân, ka Hamana hnyi tap utö waleji e ame penapena habe, Ame ne at Juda Modikai waleji u je hobi kö Modikai. Me ame hia ju hmönyin

HNYIMAKAN 8.

ABA hnyi bong eling Asueru than ame ham kö Esetera momo than uma umo Hamana, iwahnaihmiony me at Juda. Ke Modikai ame o hnyi hnyimakan than; anyin a Esetera ame ha kâu a ödru tha at. 2 Ke haba than ame uny jut wen banyen, wale e ame hom ûnyi ga Hamana, me ham bi kö Modikai. Ke haba Esetera ame otilö Modikai hon hnyaba Hamana. 3 Ke haba Esetera ame fuc hmetu hnyi hnyimakan than, k' ame ta hnyi li can, me tenge me khöû kâu he ka ohia hna he ka okongoâ ga Hamana at Agaga, me anyin bibihwakecin e ame ûnykûme ka at Juda. 4 Me haba than ame inâ kö Esetera uci gol. Me Esetera ame höhöi thö me tot hnyi hnyimakan than. 5 Ke haingen momo than ka habe, Ame ne so ka than, ke oge ne hia but wâ ibetengiö hnyi hnyimâkâm, ke ame ne wisa ûnyi e hnyi hnyimakan than, ke ame ne senyin könya, awe, e so adre me he ka sihnalimen m' adre me he ka thawâ je tusi wale a ûnykûme Hamana nöku Hamedatha at Agaga, waleji e ame sihnalimen he ka ohia at Juda hnyi je ke keihen hnyei hia iny than: 6 anyin oge me he ka kâmâu ka wâ hna okongoâ ame o ka hnyi hon ik hnyei? ke oge me he ka kâmâu ka wâ hnödra hna he ka ohia lahanök? 7 Me haba than ame ha kö Esetera momo than, me Modikai at Juda, ka habe, Wâ bi, oge hia but ham uma umö Hamana kö Esetera ke adre hia but uhno e hnyi tap utö, can e ame ina hnyamen ka at Juda. 8 Ke öbu me he ka sihnalimen ka at Juda helâ me ûnyi ae so köbu, hnyi ien than, me ohmâ haten ge wen banyen than: anyin a haba tusi adre sihnalimen hnyi ien than, me ohmâ haten ge wen banyen than, e ca khana ke at he ka wia hmetu. 9 Me adre me hawâ tavat sihnalimen anyin than hnyi ûen eling, hnyi tehi a kuniny wale tehi Sivan, hnyi bong a twente theriny; ke adre me sihnalimen helâ me hna hûna hia ga Modikai ka at Juda, me tavat musi ae

tavat ae logot adre me tabo hors, me je tusi, wale adre tabö hors ae logot wadring hanen je hors haleny than, adre hnokoå unyin: 11 haingen tusi, ka habe, haba than ame hna ka at Juda hnyi ke taun me ke taun, he ka ûkhacaköu m'adre me tu' ödrin bi, he ka okongoâ, me hlingâ, me ohia man maniny tavat hia, me ke keihen hnyei adre me he ka kuc ödrin, me anyidrin tavat ae ûhnyûkong me omomo, me he ka söh anyidrin ta je ûnyi, 12 hnyi bong a khaca hnyi je ke keihen hnyei hia i Asueru than, wale hnyi bong a thötininy tehi a twelv, wale tehi Adara. 13 Haba hna oc hna sihnalimen, adre me omanenâ ka hnyi je hnyei hia, m' adre me he ka ham hnân hnanyibu hnyi je ke keihen hnyei hia me me laba penapena at Juda hnyi boug eling he ka bi hwaban ka je iwahnaihmiöny mödrin. 14 Me ame he but tavat ae logot adre tabö hors ae legot wadring adre me labö he hnyi huliwa anyin than, adre ûjengö me ologotâ hnen hofuc hwan than; ke adre me ânyâ hnanyibu hnyi Susaui hnyaban than. 15 Ke haba Modikai ame he ûheny unyin than k' ame khavâ ûkhaûen than ae udrudrâ me hau, me korona gol se gan, me ûkhaû a mano lino ae udrudrâ hlit: k' adre me senyin me hobâ hnyi taun 16 Ke e unyin at Juda hnyi Susani. melam, me senyin, me hobâ, me oganâ. 17 Ke haba hnyi je ke keihen hnyei hia, me je taun hia a o ka hnyin hnanyibu me hofuc hwan than, me ame senyin me hobâ at Juda, ke e hu bijeû me bong ae so. Ke se hia tavat aten hnyei adre me hnyi hanen hmi Juda; k' adre me outen at Juda.

HNYIMAKAN 9.

TE haba hnyi tehi a twelv, wale tehi Adara, hnyi bong a thötininy, k'ame hakekeny dö he ûen he ka ohwâda hnanyibu me hna hûna hnen than, k' ame ûnykûme je iwahnaihmiöny me at Juda he ka hu man hudrin; ke so bi adre me wia hmetu bi me me he ka hu man ge at Juda hon tavat adre me hûköti' ödrin ; 2 me haba at Juda ödrin e ûkhacaköu hnyi anyidrin je taun, hnyi beönua, me je gavena, me je taben hnyi je je ke keihen hnyei hia i Asueru than, ke keihen hnyei, hwân hnyi India ke ne o m' ödrin e hinöbeny ködrin a hnyat adre but Aithiope, wan haded ke twente seven me beokongu ödrin: ke ba at ame tot je ke keihen hnyei, ka hnyi je ke keihen hnyi hnyimaködrin; anyin adre me out hia hoton hna sihnalimen me ka at Juda ödrin hnyi ta ogo hnyei hia thithö. 3 Ke hoton hna sihnalimen, me ifucidrin. 10 haba tavat musö je ke keihen hnyei, me Ke e ame sihnalimen hnyi io Asueru than, tavat musi ae beonua, me je gavena, me me ohmâ ge wen banyen than, me kunâ tavat adre me ânyâ je huliwa anyin than,

me ödrin e hadruâ at Juda; anyin ame ta | hudrin ot ga Modikai. 4 Anyin ae gan hmå Modikai hnyi uma umen than, k' ame lung hnyi je ke keihen hnyei hia thithö: anyin ame gan tot at eling, wale Modikai. 5 Ke haba at Juda ödrin e kot je iwahnaihmiöny mödrin hia thithö ge hele vat, k' adre me hlingâ, me ohia, me ânyâ wedrin bi ka tavat adre me hûköti' ödrin. 6 Ke baba at Juda ödrin e hlingâ hnyi Susani hnyaban than me ohia je hnyat a faiv haded. 7 Me Pasanedata, me Dalefona, me Asepatha, 8 me Poratha, me Adalia, me Aridatha, 9 me Pamaseta, me Arisai, me Aridai, me Vaezatha, 10 je laku Hamana, nöku Hamedatha, iwahnaihmiöny me at Juda, ödrin ten, adre hlingâ; ke so bi ödrin e ca söh bi anyidrin ta je ûnyi. 11 Haba hnyi bong eling adre me hom ka than iseiny tavat adre hlingâ hnyi Susani hnyaban than. 12 Haba than ame ha kö Esetera momo than, ka habe, A hia but at Juda hlingâ me ohia hnyi Susani hnyaban than ödrin faiv haded tavat, me je laku Hamana a ten ; ke ieû la hnödrin hna ânyâ hnyi je ke keihen hnyei iny than! Ke ieû u me he ka sumâtâ? m'adre me he ka ham köu: ke ieû hmetu wem? m' adre me he ka ânyâ. 13 Ke haingö Esetera, ka habe, Ame ne so ka than, e so he ka hna nyi ka at Juda hnyi Susani he ka ânyâ minya helâ me hnyi bong ang, ke adre me he ka uhno je laku Hamana a ten hnyi tap utö. Haba than ame ha he ka ânyâ helâe: ke adre me otilâ hnanyibu hnyi Susani; me ölrin e uhno je laku Hamana a ten. Kehaba at Juda ae hnyi Susani, ödrin e ukhacaköu hmetu hnyi bong a fotininy tehi Adara, me hlingâ hnyi Susani ödrin theri baded tavat; ke so bi ödrin e ca söh bi anyidrin ta je ûnyi. 16 Ke haba ke keihen at Juda hnyi je ke keihen hnyei iny than, adre me ûkhacaköu, me tu' ödrin bi, me adre me menâ ju ge je iwahnaihmiöny mödrin, me hlingâ tavat adre me ikiki ödra a ödrin sevente faiv thauzan; ke so bi adre me ca söh bi anyidrin ta je ûnyi. Adre me ânyâ ûnyi e hnyi bong a thötininy tehi Adara ; ke ödrin e menâ hnyi bong a fotininy, me wia e hnân bijeû me senyin. 18 Ke haba at Juda a ödra hnyi Susani adre me ûkhacaköu hnyi bong a thötininy, me bong a fotininy; ke haba hnyi bong a fiftininy ödrin e menâ, me wia e hnân bijeû

laba hnyi je taun ae ba haginy, adre me wia bong a fotininy tehi Adara hnân bong senyin me bijeû, me bong ae so, me hnân ûhamköuâ je jekhöû.

20 Haba Modikai ame sihnalimen ta je ûnyi eling me kunâ je tusi ka at Juda hia a ödma hnyi je ke keihen hnyei hia i Asuera than, dok ae hakekeny me dok ae sâkâû, 21 he ka ha ködrin, m'adre me he ka wia bong a fotininy tehi Adara, me bong a fiftininy minya, hnyi ke huna me ke huna, 22 wale li bong waleji hnen at Juda hna menâ ge je iwahnaihmiöny mödrin, me tehi waleji adre me wia hmutu ködrin ûheny hnyi hna hmak hnyekon, me me senyin bi, ke ûheny hnyi hna tenge, me me bong bi ae so; m' adre me he ka ânyâ hnân li bong bijeû me senyin, me hnân ûhamköuâ je jekhöû, me ham je bwihlany ka tavat ae 23 Ke haba at Juda adre me theduoc. ogâ he ka ânyâ waleji hoton hnödrin hna bi hwân, me hoton hna sihnalimen ködrin hnö Modikai; 24 anyin a haba Hamana nöku Hamedatha, at Agaga, iwahnaihmiöny me at Juda, ame ûnykûme ka at Juda he ka ohi' ödrin, me e ame khûâ Puro, wale ugleköb, he ka hling' ödrin me ohi' ödrin; 25 ke ame o but ûnyi e ka hnyi hnyimakan than, me e ame hûna hnyi je tusi, me me hmetu ka hnyi hon ban anyin bibiwhakecin ae kong, waleji e ame ûnykûme ka at Juda; me adre me he ka uhno e me je lakon hnyi tap utö. 26 Anyin a wale ödrin e hwenyi ien je bong eling, me je Puro, hoton ien Puro. Anyina wale can ta je hofuciny tusi ang, me hnödrin hna wâ hnyi ûnyi ang, me ûnyi a o ködrin, 27 haba at Juda, ödrin e owisa, ke ödrin e ogâ, me je mâtrânidrin, me tavat ûkhacaköu mödrin hia, me me ca he ka önua bi, mödrin e he ka tuö li bong eling helâ me hna sihnalimen, me helâ me ûen adre hia but thu, hnyi ke huna me ke huna; 28 me ödrin e he ka ûnykûme li bong eling me tuö hnyi ta je dö hia thithö, ge ta je lap hia, me ta je ke keihen hnyei hia, me ta je taun hia; me me ca he ka hia je bonginy Puro eling unyin at Juda, ke adre me ca he ka bi obiny ûnykûme e unyin je mâtrânidrin. 29 Me haba Esetera momo than, nöku Abihaila me Modikai at Juda, ödru me sihnalimen hwegiå he ka otilâ hmâ tusi Puro eang a loiny. 30 Ke e ame kunâ je tusi ka at Juda hia thithö hnyi je ke keihen hnyeiny hia dökhu 19 Anyin a wale haba at Juda dökhu Asueru a wan haded ke twente hnyi je taun ae ûhnyûkong, tavat adre me|seven, me je hofuc ae menyik me hnathu, 31 me me tot hmâ li bonginy Puro ang, hnyi li ûen adre me thu, helâ me Modikai at Juda me Esetera momo than ame hûna ködrin, ke haba khaca helâ me hnödrin hna owisa hnân hobi ködrin bi me ta je mâtrânidriu, a ta je ûnyi ge ca han me 32 Ke haba hnanyibu anyidrin tenge. hnö Esetera ame otilâ hmâ ta je finyi ge Puro ; ke adre me sihnalimen hnyi ke tusi.

HNYIMAKAN 10.

K E haba Asueru than ame hûna ka ta je havei me to je l je hnyei me ta je bomeneiny köiö |

he ka fat. 2 Ke haba ta je ûnyi e ame ânyâ ge tang hwegien me maniny man, me hna omanenâ ûgani Modikai, wale hnen than hna ogöranyâ, hawa, adre me ca sihnalimen hnyi tusi hnân ha je bong bongon je than Madai me Peresi! 3 Anyin a haba Modikai at Juda me ûtangköu me Asueru than, ke at ae gan hmà unyin at Juda, ke haba je liamekeiny më ae se hia me adre me kap soâ; k'adre me elâm soiny iny hnyei, me ha hnahicâ je mâtrâniny hia thithö.

TUSI JOBU.

HNYIMAKAN 1.

HU ke at hnyi hnyei Uza, Jobu ien ; ame outen Khong me ûsâkâûö me hulö. Ke adre me hnokoâ lakon ta baga a seven, ke kun ta hlu. 3 Ke haba haleny omeno me seven thauzan je mamoe, ke theri thauzan je kamela, ke faiv haded je ûcû lo bolok, ke faiv haded je asina momo, ke ti se hia lathnyabainy; me me beönua at eling hon tavat hia aten e deiö. 4 Ke ame labö he lakon je baga he ka ve bijeûâ hnyi umödrin bi je uma hnyi bongudrin je ve bong ; k' ödrin e hawâ ta lahanidrin a kun he ka hnyi han me ic. 5 Ke ame um dö je bonginy tha han, me haba Jobu ame ûkhûnöng he ka okabi ödrin, ke e ame vesâ hnyi hnyomakatu, me hudo je hudiny leû hoton ûseidrin: anyin a haingö Jobu, ka habe, Ame ne ânyâ hulö ge lakuk, me haikongoâ Khong eû hnyi je hnyekudrin. Haba Jobu ame ânyâ helâe bala.

6 Ke ame o but ke bong wale ame o hnyin lakon Khong he ka tot hnyi hnyimakö Iehova, k'ame tha o but Satana 7 Ke haba Iehova ame ha kö Satana, ka habe, Uhem ua? Me Satana ame thu kö Iehova, ka habe, Chek hnyi hna ngeno hmeledrany, me vheno e. Haba Iehova ame ha kö Satana, ka habe, Hawa, u je wâ ûnykûme athnyabaik a

at ame outen Khong, me ûsâkâûö me hulö. 9 Me Satana ame thu kö Iehova, ka habe, Hawa, e ba troban hna outen Khong ga Jobu? 10 Hawa, u je ca hwö hak igigilö e, ke igigilö hnyaban, ke igigilö anyin ta je ûnyi hia hnyi je ke keihen hia! u je hia but ohnahicâ anyin huliwa, me osehia haleny je meno hnyi hnyei. 11 Ke so bi hai thö benyâm walang ang, me mâdrâ anyin ta je ûnyi hia, me e ame he ka haikongu u hnyi hnyimâkâm. 12 Me haba Iehova ame ha kö Satana, ka habe, Wâ bi, e but anyin ta je ûnyi hia thithö hnyi hnyamâm, ke so bi u ma ca he ka hai hnyamâm ka hnyi hon unyin bi. Me haba Satana ame he but ûheny hnyi hnyimakö Iehova.

13 Ke hnyi ke bong hnyi ûen ame han me ic waina lakon je baga me lakon je hlu hnyi uma umen tuhödrin, 14 me ame o but ûthumetu kö Jobu, me ha, ka habe, Ame hwiö kânâ hnen je bolok, ke e hakekeny ködrin je asina momo ödrin e han : 15 me haba at Sheba ödrin e utut, me hûgûn' ödrin; eke, ödrin e hia but kot je athnyaba ge hele vat ; ke inya thiju ang kolon oge me thumetu u. 16 Ke e ame tiga fuc, me ame o but ke at me ha, ka habe, Ame kölu but meic hlogon Khong ûnyi hnyi drany, me thong degecâ je mamoe, me je athnyaba, me ohi' ödrin; ke inya thiju ang kolon oge me thumetu u. 17 Ke e ame tiga fuc, me ame o but ke at me ha, ka habe, Haba at Jobu, anyin ae ba ke at ae ûcû mē eang Kaledaia ödrin e vesâ me me kun ta deö hmeledrany, at ac ti so hwakecin ke wisa, | vat, me utut ka ta je kamela, me hûgûn'

ödrin, eke, me kot ta je athnyaba ge hele! vat; ke inya thiju ang kolon oge me thumetu u. 18 Ke e ame tiga fuc, me ame o but ke at me ha, ka habe, Adre me han me ic waina lakom je baga me lakom je hlu hnyi uma umen tuhödrin: 19 ke wâ bi, ame o but ang ae gan hmâ ûnyi hnyi hnyebuba, me tûâ vak ta kopiny uma, me ame ū takoû je hidröu, me ödrin e mokcu; ke inya thiju ang kolon oge me thumotu u. 20 Haba Jobu ame todrö me kia but anyin ûkhaû, me giâ ban, me ta ju hnyikânâi me khudrung; 21 me haingen, ka habe, Oge o thu ûnyi hnyi hnyeku bai, ke oge me he ka he thu hmetu kâ e: a ham Iehova, k' ame he Iehova ka hom hmetu; e so he ka haisoâ iö Iehova. 22 A ca ânyâ hulö Jobu hnyi ta je ûnyi hia eling, ke e ame ca haimonoâ Khong.

HNYIMAKAN 2.

ZE ame o but hmetu ke bong ame o hnyin lakon Khong he ka tot hnyi hnyimakö Iehova, me ame tha o mödrin Satana he ka tot hnyi hnyimakö Iehova. 2 Haba Iehova ame ha kö Satana, ka habe, Chem ua? Me Satana ame thu kö Iehova, ka habe, Ühek hnyi hna ngeno hmeledrany me vheno e. 3 Haba Iehova ame ha kö Satana, ka habe, Hawa u me wâ ûnykûme athnyabaik a Jobu? anyin ae ba ke at ae úců mě eang hmeledrany, at ae ti so hwakecin, ke wisa, ke e at ame outen Khong, me úsákâûö me hulö : ke e hwege bala bi hnyi anyin wisa, ke u me cubic nya he ka ohia e, ke ba can. 4 Haba Satana ame thu kö Iehova, ka habe, Unen, hwaban unen, eke, haba ta je ûnyi hia hnen at hna hu, me e ame he ka ham hwaban anyin möt. 5 Ke so bi hai thö walang ang hnyamâm, me kot je jeien me viny, me e ame he ka haikongu u hnyi hnyimâkâm. 6 Haba Iehova ame ha kö Satana, ka habe, Wâ bi, e but e hnyi hnyamâm, ke wâ thibi anyin möt. 7 Haba Satana ame he but ûheny hnyi hnyimakö lehova, me kuc Jobu ge je ohuc ae kong, hwân hnyi li hnyeûcan ke ne o but hnyi 8 Ke e ame hom ke watagi wanben ban. kaia me khudreû unyin; ke e ame laba hnyi hnabadröu. 9 Haba âiân ame ha kâu, ka habe, Hawa, u me he bala ka hwege hnyi ânyâm wisa? haikongoâ thö Khong, ke mokcu. 10 Me haingen ka momo, ka monu. Hawa? ate me he ka kap so ûnyi

ge Khong, ke ate me ca he minya bi he ka kap ûnyi ae kong? Haba hnyi ta je ûnyi hia thithö eling a ca monu bi Jobu hnen li esongodiny.

11 Ke a löng ut je lahanö Jobu a kun ta ûnyi eling ae kong ame o but kâu, me ödrin e ve o ûnyi hnyi je idrin; wale Elifaza at Temana, me Biledad at Sua, me Zofar at Naamathi: me ödrin e tha thu ûen he ka he me tha tenge mē me otubwelâ e. 12 Ke tiga sâkâû me ödrin e wâ, ke ödrin e ca wâhmakhmeto e bi, me ödrin e tenge hwege goranyai; ke ödrin e ve kia anyidrin je ûkhaû, me iâ kânâ ka hnyi hon je bödrin. 13 Me ödrin e tha laba mē hnyi kânâ seven je lany ke seven je lit, ke ödrin e ca fuc kâu: anyin a ödrin e wâ ae tî gan anyin vec.

HNYIMAKAN 3.

HWABAN e haba Jobu ame fuc dö me hangâ bongon bong.

2 Ke haba Jobu ame fuc me ha, ka habe: 3 E so he ka mok bong adre hnöku nya

hnyin, Me lit adre ha hnyin, ka habe, Adre erkinâ da.

4 E so e hnyinghet ut bong eling; Ca he bi Khong ka elâm e ûnyi ethö, Ke ca he ka omelamâ e ge melam.

5 E so ame he lit me hanon mok ka hom e: E so he ka tube e ge ûlâ;

Me ootâ e ge menekholom hnyi jebigö.

6 Haba lit eling, me so he ka kât e hnen menekholom ae gan :

Me me ca he ka hnyi senyin me ta je bonginy huna;

M' adre me ca he ka tha aû e me ta je tehi.

7 Wâ bi, e so he ka ba wan lit eling; M'adre me ca he ka löng hwan senyin hnyin.

8 E so he ka hangâ e hnen tavat adre me hangâ bong,

Tavat ae khan' ödra he ka bwebwelâ leviathana.

9 E so e he ka udrem je okhûiny okubelit : Me elâm lany, ke ba bi ;

Ke ame ca he ka wâ li emakan hnyomakatu:

10 Anyin a e ame ca theling nya hnyi hnyeku bai, Me ikhâlâ vec ge li emakök.

habe, E ûcû ifucâm me ifucin ke momo ae 11 Ieû oge me ca mok gan ûnyi hnyi monu. Hawa? ate me he ka kap so ûnyi hnyeku bai?

Ke ieû oge me ca mok gan hnyi bong oge me o ûnyi hnyi hnyeku bai?

12 K' ame köp nya hnen li jevan, geû? Me li basin, m' inye he ka ijem?

13 Ame ne helâng, me oge me ne mokut me ca bwebwet;
• Me oge me ne mokut hnying, m' inye

menâ:

14 Tha inya me je than me je obotkonginy hmeledrany,

Tavat adre me op je dok ae ba hnyin at, hnân höbi ködrin bi;

15 Ke je than a ödra tren gol,

K' ödrin e öunöngötâ umödrin je uma ge sileva:

16 K' ame ne hiö nya helâ me da a köluhabu, k' adre ikhâlâ bi ;

Helâ me je mendring adre me ca wâ bi lany.

17 K' ame ca he hmetu ka ovec' ödra eling ge tavat ae kong;

K' ame menâ bi eling tavat adre me

sënyin.

18 K' ame laba wia eling tavat adre me

K' adre me ca löng hmetu hwan at khene huliwa.

19 Houmonu eling tha e me at ae ûnyi hnathu;

K' ame gufa bi athnyaba ge tuhan. 20 Hnân eû adre me ham melam ka at

ame vec, Me möt ka at ae hlöuhlöu hnyok:

21 A hnyat adre me bemok, k' ame ca o bi ködrin:

K' adre me hiny me elâm ka wâ, hon je omjeû ae iyong;

22 A hnyat adre me ti senyin, Me hobâ, ödrin ka wâ erkemok?

23 Ieû gadra adre me ham melam ka at, k' adre me oiyongâ deny gethen,

At ame thelöng hnen Khong?

24 Anyin a inya oge me mång helå me oge me han,

K' ame hingâlâ anyik tenge helâ me köiö.

25 Anyin ame o but könya ûnyi oge me ti outen,

K' ame o but könya ûnyi oge me öbubuny gan.

26 Oge me ca laba wia, me ta hau, k' oge me ca menâ bi;

Ke ame o thö hlohlo.

HNYIMAKAN 4.

HABA Elifaza at Temana ame thu, me ha, ka habe,

2 Hawa, u me he ka vec ame ne he ke at ka me ûhnenamö möu ?

Ke ia ae khana he ka laba hnyibû!

3 Wâ bi, u je hia but nâ tavat ae se hia, K' u je hia but ohwegiâ je hnyam ae sēnyin.

4 U je hia but kât tavat adre me he but ka ta hnen hwâm ta je hofuc,

Ke u je hia but sihwegiâ je boucan se mat.

5 K' ame o thö köu walang ang, me u me
ta;

K' ame kuc u, me u me hlohlo but.
6 Hawa ge hnâm hna outen Khong, ca wale ânyâm labageju,

Ke hnâm hna he wisa, ca wale bi hnâm hna gejon ?

7 Me ûnykûme ju, Ie at ame mok ke ba hnyikongon?

Ke ewa dok adre me subâ degecâ at ae wisa hwakecin hnyin?

8 Wânök, a g' ame he tavat adre me belökâ ûnyi ae kong,

Me ta ûokonguny, he ka hnyi meno e. 9 A hi' ödrin dut ûnyi ge imenâiny

Khong Ke ödrin e aû but ge imenâiny anyin

hmönyin. 10 Haba hmuhmuiny liona, me hwan liona

ae beûkûc, Me je nyon je nak liona, me, adre hia

but thu.

11 A mokeu liona hingat, anyin ae ba but haniny.

Ke adre me vese thö je lakon liona.

12 Adre oâ duöngâ könya ke ûnyi, Ke haba hnyikönyök ame löng hwan hwaulit.

13 Hnyi ta je hna ûnykûme hnyi je hna omanenâ hnyi hnyinghet,

Hnyi ûen ame ta but mokut hnying hon tavat,

14 Ame o but könya ot me öbubuny,

Me me bwebwet je jeiök hia thithö. 15 Me ame he but hnyi hnyimakök ke hanu;

K' ame todrö dinen unyik.

16 E ame tot, ke oge me ca wâ wia unyin;
Ke e hnyi hnyimakök helâ ke unyin:
E ba hwan, ke so bi oge me löng hofue,

ka habe,

ka beönua hon Khong hnyi hwakecin ae wisa?

ge ba hnyikongon ?

18 Wâ bi e ame ca labageju ka je athnyabainy;

angela:

19 Awe, ame ca helâe ge tavat adre me labā je uma kânâ ae kece,

Ke kânâ dok adre hwân hnyin,

Ke adre bödra ka hlic ödrin, ke biliny bi walelaba!

20 Adre ohi' ödrin hnyi wanben hnyomakatu me sahac:

Ame hi' ödra balua but, ke ba at ame wâhmakhmeto.

21 Hawa, adre ca oc ut töiny umödrin uma eû hnyidrin? Odrin e mokcu, ke ba metâ gadrin.

HNYIMAKAN 5.

ETHE hongot, hawa, e hu at ame he ka thu köû?

Ke ewa at ae kap u me he ka hwiö kâu ? 2 Anyin a haba hmönyin ame hlingå at

ae monu, Ke haba ciâ ame hlingâ at ame hop.

3 Oge hia but wâ at ae monu k' ame bi hweciny:

Ke oge me ie hangâ hnyaban.

4 E sâkâû but lakon ge khötkic K' adre me ûhlic ödrin hnyi homagöule, Ke ba at he ka omeli ödrin.

5 Ke ame han hnödrin hna menu hnen at ae mekihnanem.

Eame hûgûnâ e ûnyi hnyi je ûö ae ûdö, A memang ut hnewe hobi kâu anyidrin ta je ûnyi.

6 Anyin ame ca o but vec ûnyi hnyi sesâiny kânâ,

K' ame ca kû hlöuhlöu ûnyi eû hnyi

7 Ke adre me hnokoâ at ka hnyi hlöuhlöu Helâ me je wahleûhleûiny meic ame gâ göranyai.

8 Ke oge me behe bi nya ka elâm Khong.

K' oge me behna but ka Khong hnök hna ûhnenamö:

9 Wale at ame ânyâ ta je ûnyi ae gan, ke | ca hnân bi elâm;

Ke ta je ûnyi hnân lâiâ, ke ca hnân bi aû:

17 Hawa, ame he at ame he ka hu obiny 10 Wale at ame ham we ka hnyi hmeledrany,

Me kunâ köiö ka hnyi hon ta je utkânâ:

Ke ame he at ka beënua hon At a op e 11 Haba e at ame ip tavat ae hnyikânâ ka hnyi dok ae görany ;

Me ogöranyâ tavat adre me tenge m' adre me he ka laba khötkic.

Ke e ame ha hnyikongon anyin je 12 E ame odilâ je ûnykûmânen tavat bibihwakecin,

> Me me ba ûnyi adre me he ka ânyâ ge je hnyamödrin.

13 E ame ohnokâ tavat ae metâ hnyi anyidrin je bibihwakecin:

Me ologotâ ûhnenamö anyin tavat adre me bigan.

14 Adre me ûkhanö me menekholom hnyi

Me khaûteta hnyi jebigö helâke me hnyinghet.

15 Ke e ame omelo ûnyi ge hele vatiny hnyimödrin,

Wale je at ae theduoc ûnyi ge hnyamen at ae hwege.

16 Me me hu gejon ge at ae theduoc, Ke hulö ame kât hnyi men bi.

17 Wâ bi, e hnahic at Khong ame nâ; Anyin a wale, u ma ca höciâ hna nâ hnen Ataekhanahia.

18 Anyin a e at ame ovecâ me lan minya; E at ame bi aat me ometo minya ge li hnyamen.

19 E ame he ka omeli u hnyi je vec a siks; Eke, ame ca he ka kalö u hnen hulö hnyi seveniny.

20 E ame he ka omeli u hnyi hmiâ m' u me ca mok;

Me hnyi vat, ûnyi ge maniny hele vat. 21 Adre me he ka ikhölö u ûnyi ge hinyin

je bohmen ;

Ke u me ca he ka outen hnaûhangö e ka o.

22 U me he ka hluma ûohiö me hmiâ;

Ke u me ca he ka outen je menoiny hnyot.

23 Ke ame he je vetoiny hnyei ka tha hien möu;

Ke ame he ka ûsoköu möu ta je menoiny hnyot.

24 Ke u me he ka wâ a g' ame hnahic ut umâm uma mano;

Ke u me he ka wâ hmetu hnyabam, ke ba ke ûnyi ame he ka hia.

25 Ke u me he ka wâ a g' ame he ka gan mâtrânâm ;

Ke ame he je sem ka helâ me ajilatiny hmeledrany.

26 U me he ka o ka hnyi erkemok ke u | 14 A ne he but at ka mok, me so ame he hingat ut;

Helâ me thi hwit adre me hom hnyi

27 Wâ bi ûnyi e, wale hnöhmun hna elâm, | 15 A hia but iyawö ge je liamekeiny ke e ke ;

Löng ju e, me wâhmakhmetoâ hobi köu bi.

HNYIMAKAN 6.

ABA Jobu ame thu me ha, ka habe, 2 Ödra na he ju ka tuluto ihmakiny anyik hmak,

Me tha ip anyik vec hnyi ûnyi hnân

3 Anyin a walang ang ame he ka hmak ut hon önyin köiö:

Anyin a wale e monu but hok je hofuc.

4 Anyin a eû hnyi hnyekuk je fana anyin Ataekhanahia, Haba hanuk ame ijem ûnyi imekiny: K' ame tot metâ könya je hna ootâ

anyin Khong.

5 Hawa, ame he asinainy hnyot ka kuku ame ne hu önying? K' ame he bolok ka kuku hon an jeû?

6 Hawa, adre me he ka han ûnyi ae bokânâ he ka ba bi sâlt?

Ke hu hnamen waehenuiny wakunyin khoto?

7 E höcö bi hanuk he ka kâlâ;

Ke helâ me jeû ame bokong könya.

8 Iny na he ju ka kap hnök hna sumâtâ; E na he ju Khong ka ham könya hnök hna gejon!

9 Waleling me me beweny Khong ka hlic

Me bethang hnyamen he ka subâ degeci nya!

10 M' oge me he ka laba wia,

Eke, oge me he ka senyinâ vec, a at ame ca betenge:

Anyin oge me ca ivinöå hofuc hwan At 27 Eke, öbun e beugleköbå nakahme, ae Kap.

11 Ieû tang hwegiök me inye he ka halubahingen?

Ke ieû obiny gak, m' inye he ha hokhnyokâ?

12 Hawa, ame helâ me ihwegien veto tang hwegiök ? Ke bras bi vik i

13 Hawa, e ca hnathu ae ba ûhadruo unyik,

K' adre me ohia gak he ka ânyâ ke ûnyi ae hu troban?

hanen ka betenge gan; Wâ e nye he ka hna degecâ outen Atae

khanahia.

mönya helâ me wagewe; Ke helâ me deny je wagewe a hingölö

but ?

16 Wale a hlit ut hnen köiö ae wahma, K' ame laba duöng ut kiona eû hnyin: 17 Haba hnyi ûen mage, me, ame hia but:

Ke hnyi ûen hlöng, me, ame aû bût hnyi hnen.

18 K' ame saû but je bunyen adre me gethen eling

Adre me ölö but ka hnyi hnyebuba, me mokcu.

19 Adre me wâ e hnen je bunyen anyi Tema, K' adre me halubahingen hnen je bunyeniny Sheba.

20 Ödrin e hmehma anyin a ödrin e laba-

gejon;

Ödrin e o but kâe me ame gâ udrin.

21 Anyin a walang öbun e gufa but; Öbun e wâ ûnyi hnân öbubuny gan, me öbun e ot.

22 Hawa, oge me ha, ka habe, Hö jem könya i

Ke, ha omjehek ûnyi hnyi tang omjehebun ?

23 Ke, omeli nya ûnyi hnyi hnyamen iwahnaihmiöny 🖡

Ke, ûcû melik ju unyin tavat seda?

24 Nö nya thö, ke oge me he ka laba hnyibû:

Ke owâhmakhmetu nya thö ge hnök

hna monu hnyin.

25 Shaiba ge maniny hofuc ae wisa! Ke ieû troban fuc a öbun?

26 Hawa, öbun e ûnykûme he ka ûo je hofuc?

Ke hofuc hwan at ame ti hmönyin. helâ me ang.

Me ânyâ ka hanöbun, helâ me omjed adre ûco.

28 Ke walang ang, öbun na ō nya thö; Anyin oge me ca he ka thoi hnyi hnyimaköbun.

29 Obun na hmetu ju, me me ba ûnyi ae

E ke, hmetu ju, ame wisa anyik ûhnen-

30 Hawa, e hu hwali hnyi bohmök? E ca khana hnyimök he ka demhmakhmetoâ ta je ûnyi ae kong?

HNYIMAKAN 7.

HAWA, e ca hamen at he ka vat eang hmeledrany?

Ke, ca ûcû anyin ta je bong me je bong bongon at ame hok hwaban?

2 Helâ me athnyaba ame weny hmönyinâ hmenu,

Ke helâ me at ame hok hwaban ame halubahingen hwaban anyin huliwa:

3 Helâe adre kunö nya he ka hu gak je tehi ae ûnyi baû,

Ke adre me ham könya je litiny vec.

4 Oge ne he ka mokut haingök, ka habe, Ieû ûen oge me he ka höhöi huyin? ke e beû hmâ lit;

Ke oge me labö seset ke ne o but haolany.

5 Adre me khavâ unyik ge je wahnyöng me je tap kânâ;

Ame metu but unen unyik, k' ame han hmetu but.

6 E logot bonguk je bong hon jebû anyin at ame hwâwâ mano,

Adre me he but, ke ba gejon.

7 Öbun na ûnykûme ju a haba melik me helâ me ang:

K' ame ca he hmetu emakök ka wâ so. 8 Haba emakan at ame ō nya, me ame ca

he hmetu ka ō nya:

Ame he ka e but huk li emâkâm, k'
ame hiö nya but.

9 Helâke ûlâ ame aû, k' ame hia but, Me helâe at ame dit ka hnyi erkemok, e ame ca he hmetu ka ölö göranyai.

10 E ame ca he ka hmetu ka hnyi hnyaban, K'ame ca he hnen bi ka wahmakhmeto hmetu e.

11 Anyin a wale oge me ca he ka kât hnyimök

Oge me he ka fuc ûnyi hnyi vecin hanuk;

K'oge me he ka tenge hnyi hlöuhlöuiny hnyekuk.

12 Hawa, iny köiö ae gan, ame ne tanimo, M' u me otilâ at he ka tuö nya?

13 Oge ne ha, ka habe, Ame he hnök hna mokut ka otubweli nya,

K'ame he hnök hna mokut ka ohâhâ anyik tenge;

14 Awe, u je oti nya ge je bwi,

Me öbubunyi nya ge je hna omanenâ:

15 Waleling m' oge me wek bi he ka hnok, Me he ka mokcu, ke kong bi vecin je jeiök ang.

16 Oge me ikikiâ anyik möt; ca wek bi he ka he bala ka möt:

Hnö nya but, anyin ae ûnyi baû but bonguk je bong.

17 E hö at, m' u me he ka ogânâ e,

M' u me hnyok kâu,

18 Me u me he ka wa e hnyi je hnyomakatu,

Me labo cubec e hnyi je ong ûen hia?

19 U ma ca he ka hwiö ûnyi gak ke ne o but kehö,

Me hnö nya but hnyi ong ûen oge me utâ hangöjik hnyin?

20 Oge ne hia but monu, ieû hnök hna ânyâ köu, a at tuö tavat?

Anyin a ieû u je otilö nya hnân ânyâm aat,

Me inye hmak gak bi?

21 Ke ieû u je ca hna degecâ gan anyik hulö, me hom degecâ anyik monu?

Anyin a walang ang oge me he ka mokut eû hnyi kânâ;

Ke u me he ka elöm nya wia, ke hiö nya bi.

HNYIMAKAN 8.

KE haba Biledad at Sua ame thu me ha, ka habe,

2 Ke ne o but kehö u me he ka ha je hofuc ang?

Ke ne o but kehö ame he hwâm je hofuc ka helâ me ang ae hwege?

3 Hawa, ame he Khong ka önua hna owisa?

Ke ame he Ataekhanahia ka önua wisa? 4 A ne hia but ânyâ monu kâu hnen lakom,

Me e ame hia but hn' ödrin ka hnyi hnyamen anyidrin hulö:

5 U je ne he ka elâm wia ka Khong, Ke khôû ka Ataekhanahia;

6 Ke u me ne at ae ba hnyikongon me wisa whakecâm;

Awe e ame he ka hmâkâ walang ang hobi köu,

Me ham sot ka hnyi umen hwakecâm ae wisa.

7 Eja ke ne a ne ûhnyûkong hnâm hna hwân ehac,

Ame he ka he bi ka ti se hia obiny köu.

8 Ö u hnö thö ge dö a bân,

Ke wâ wia ta je ûnyi waleji hnen lakamödrin hna elâm bongon:

9 (Anyin a ötin je hnyat et thibi, me tavat ae ca khana, Anyin a bongutin ta je bong eang hmeledrany helâ me hmenon :)

10 Hawa, ödrin e ca he ka nö u, me thu köu,

Me ha je hofuc ûnyi eû hnyi je hnyekudrin ?

11 Hawa, ame he ka kû hage he ba hmudra ?

Ke ame he ka kû amun, ke ba köiö? 12 E ka tiga hât, k' adre tiga ca suba

Me ame he ka bân ka meleca, ke biliny

bi ta je hnyot hia.

13 Helâe minya je gethen deny tavat hia adre me hnying Khong;

K' ame he ka hia hna gejon ge at ame ca outen bi Khong:

14 Adre me he ka subâ degecâ hnen hna gejon,

K' ame helâke umen wahaihna hnen hna labageju.

15 E ame he ka ci ka hnyi umen uma, k' ame ca he bi ka tot:

K' ame he ka kât hmâ e, k' ame ca he ka tethmâ.

16 E hât, ke tiga ca o bi seûnö,

K' ame he ka iyâû je vheiny hon hnen hna belökå.

17 A dit ut je wân hnyin hna digic thatûnyi,

E ame wâ dok ae hu veto hnyin.

18 Adre me ne ohia e ûnyi hnyi hnen, me ca ō u.

19 Wâ bi, wale senyin hnyi deny gethen, K'ame he bi keihen ka kû ûnyi eû hnyi

20 Wâ bi, ame ca he Khong ka hota degecâ at ae wisa,

ânyâ hulö.

21 E ame he bi ka ounöngötâ hnyimâm ge hluma,

Ke li esongodâm ge hongot senyin.

22 Adre me khavâ ge hmehma tavat adre me hûkötiö u ;

K' ame he ka hia but uma mano umen tavat ae kong.

HNYIMAKAN 9.

E haba Jobu ame thu me ha, ka habe,

2 E hnathu e khanö nya wia e:

K' ame he ka kâmâu at ka wisa unyin Khong?

3 Ame ne weny he ka ivinö mē,

E ca khana he ka thu ka ke ûnyi a khaca hnyi wan thauzan.

4 E at ae metâ hnyekon, ke gan hmâ man:

Ewa at ae hwege hnyimakan kâu, me me ton?

5 E thibi at ame oc je bucen, ke ca khan'

Hnyi ûen e ame wi' ödrin hnyi anyin hmönyin.

6 E ame bwebwelâ hmeledrany ûnyi hnyi

Me ame öbubuny je hmolominy.

7 E ame hûna ka seûnö, me me ca he

Ke e ame okeceâ khötâ je okhû.

8 Hake e ke thibi at ame lau drany, Me uto hon je waköiöiny köiö

9 E thibi at ame ânyâ Uresa me Oriona me Kukuûnyi

Me je hnyeule ka hnyi hwaiöu.

10 At ame ânyâ ta je ûnyi ae gan ke ca hnân wâhmakhmeto;

Eke, ta je ûnyi hnân lâiâ ke ca hnân aû. 11 Wâ bi, e ame he batök, ke oge me ca

wâe: E ame he bala, ke ca khanö nya e.

12 Wâ bi, e ame hûgûnâ, ke hamö ia he ka thawâ i

Ia ame he ka ha kâu, ka habe, Ieû e u me ânyâ?

Me e ame he ka ivinoa e, ka habe, Oge 13 Khong ame ca he ka ohmeto anyin hmönyin;

Ame he ta je hnyok bi gan hia ka khudrung kâu.

14 Ke haba inya me ti ûhnyûkong hnök hna khana he ka thu kâu.

Ke ca ûca hok je hofuc he ka ivinöå mē. K'ame ca he ka otethmâ tavat adre me 15 Oge ne wisa, me oge me ca he ka thu kâu ;

Ke oge me he ka khöû ka at ame owisö

16 Oge ne hia but hongot, ke e ame thu könya ;

Me oge me ca he ka ûnykûme a e ame löng hok.

17 Anyin a e ame ohmetru nya ge weneû, Me osehia hnök je aat, ke ba can.

18 E ame ca he ka hnö nya he ka menâ, E ame ounöngöti nya ge je ûnyi ae hiny.

19 Adre ne ha ge maniny tavat ae hwege, wâ bi, e bi e!

Ke adre me ne ha ge hna owisa, ie ame he ka thu ûen könya?

20 Oge ne he ka haiwisai nya, ame he hnyimök ka haikongu nya:

Oge ne ha, ka habe, iny wisa, e ame he ka haihwali nya.

21 Oge ne wisa; me oge me ca wâhmakhmetu nya bi ; iny höciâ anyik möt.

22 E khaca thibi bongon; anyin a wale hnök hna ha, ka habe,

E ame ohia at ae wisa, me at ae kong.

23 Adre me ne ie hlingâ ge osö,

Me ame he ka hluma hna cubec at ae ba hnyikongon.

24 Adre me hna hmeledrany ka hnyi hnyamen at ae kong:

E ame tube je hnyimakan tavat owisa e; K' ame ne ca at eling, awe, ia bi?

25 E logot bonguk je bong hon at ae hâhâ li can:

K' ame kec ut, k' ame ca wâ so.

26 Ame hia but, helâ me hu ae logot kec: Ke helâ me aeto ame gâ ka hnyi haniny.

27 Oge ne ha, ka habe, Oge me he ka hnying anyik tenge,

K' oge me he ka wia hnyimakök ae hmak me me menyik bi:

28 Me oge me outen anyik je vec hia, Ke khanö nya a u me ca he ka ha ae ba kongik.

29 Adre me he ka haikongu nya;

30 Oge ne he ka ösûö nya ge köien kiona,

Ke hinyem ge oiöâ;

31 Me u me he bi ka odili nya eû hnyi thop as hmudra,

Me me he ka ikiki nya hnen hing ûkhaûk.

32 Anyin a e ca at helâ mönya, me inye he ka thu kâu,

M'öhmu me he ka ühnyimaköhmuköu hnyi hna owisa.

33 Ke ba at he ka owisa köhmu,

Me ip li hnyamen buhmu. 34 E so e ame he ka hom anyin osö ûnyi

Ke ca oti nya ge anyin ta je ûnyi hnân outen:

³⁵ Me oge me he bi nya ka fuc me ca outen;

Anyin e ca hwakecik he ka helâe.

HNYIMAKAN 10.

GE me sēnyin dut ge melik ; Oge me ca he bi ka thawâ anyik tenge;

K' oge me he ka fuc hnyi hinyin hanuk. 2 K' oge me he ka ha ka Khong, ka habe,

Ca he ka haikongu nya;

Omanenâ thö könya can u me û nya gan.

3 Hawa e so köu m' u me he ka seda, M' u me he ka hûkötiâ huliwa anyin li hnyamâm,

Me ohnahicâ ûhnenamö anyin tavat ae kong?

4 Hawa, li emakan at li emâkâm, Ke u me wâ helâ me ibwelien at?

5 Hawa, e ûcû bongom je bong me je bong bongon at,

Ke e ûcû hunaiâm me je bong bongon at,

6 Me u me hnö anyik hulö Me elâm anyik monu ;

7 Ke so bi e khanë u a iny' ca at ao kong;

Ke ba at ame he ka hûgûnâ ûnyi hnyi hnyamâm ?

8 Haba li hnyamâm a huliwön nya, me up nya,

Hnyi je ke keihök hia; ke so bi u me he ka ohiö nya.

9 Ö u ûnykûme ju a u je up nya helâ me kânâ ae kece ;

Ke hawa, u me he ka ohmetu nya ka hnyi kânâ?

Ke hnân eû me oge me he ka huliwa 10 Hawa, u je ca hingölö nya helâ me dân

Me owahmai nya helâ me fromage?

11 U je okhaûö nya ge unen me viny, Me ûöhmâköuönya ge je jö me töiny.

| 12 U je hia but ham könya möt me ibe-

Ke u je tuö hanuk ge hnâm hna senö

13 Ke u je ikhâlâ ta je ûnyi e eû hnyi hnyekom;

Ke e khanë nya a ka e bi e unyam: 14 Oge ne ânyâ hulö, u me bi hatök Ke u me ca he ka hnö nya but ge anyik

hulö. 15 Og ne at ae kong, ekölö gak! Ke oge ne at ae wisa hwakecin, me oge me ca he ka ogöranyâ bök ;

E gan hmâ anyik hmehma, Me oge me wâ anyik vec.

16 A ne hamen bök he ka ogöranyâ e bi, u je hnu nya helâ me liona:

Ke u me he ka ânyâ hmetu könya je ûnyi hnân lâiâ.

17 U je hom gaga je hnyat gam, ödrin e haikongu nya,

Me bi hanen ânyâm hmönyin könya;

K' ame o but könya je ûnyi ae ve bongon me vat.

18 Ieû u je oi nya gan ûnyi hnyi hnyeku bai?

Iny na mokcu ehac, k' adre ca ō nya!

19 Me inye ba, me ca möt bi;

K' adre me köp nya ûnyi hnyi hnyeku bai ka hnyi erkemok.

20 Hawa, e ca wakhalet biju bonguk ta je 12 Ke e ca hu metâ ge at ae hop, bong? awe, soju,

Mē hnö nya but, me inye menâ thö hnyi

ong ûen,

21 K' inye tiga ca he ka hnyi dok adre me ca hmetu ûnyi hnyin,

Wale hnyei ae menekholom me hmenon mok;

22 A hnyei ae ti menekholom hmönyin, helâ me menekholom cici;

A hnyei iny hmenon mok, ae ba hwenöniny,

K' ame helâ me menekholom bi lany.

HNYIMAKAN 11.

E haba Zofar at Naamathi ame thu me ha, ka habe,

2 Hawa, adre me ca he ka thu hmetu ta je hofuc ae se hia?

Adre me he bi ka hawisa at ame unöngöt ge je hofuc?

3 Ame he hwâm je hofuc gufa ka ohnyibö tavat ?

U me he ka ûhiö, ke ba at ame he ka oihmehmö u i

4 Anyin a u je ha, ka habe, E hau hnök hna ûne,

Ke ba kongik hnyi hnyimâkâm.

5 Ke, E na he ju Khong ka fuc, Me khöng li esongodiny he ka ivinö

6 Me omanenâ köu ta je ûnyi ae iyong hnyi metâ,

A g' ame huliwa so hnyi je ve bongon ae se!

Anyin a wale me khano u tho, a Khong ame ca ûnykûme ânyâm ke je hulö.

7 Hawa, u je ne elâm Khong, e khatö u he ka wâ?

E khatö u he ka ti wâhmakhmeto Ataekhanabia ?

8 E görany hmönyin helâ me drany; ieû u me he ka ânyâ?

E hnyikânâ hmönyin hmelen hedis; ieû ae khanö u bi i

9 Haba tulutiny, me beû hmâ hon hmeledrany,

Me lau hon köiö ae gan.

10 Ame ne he ka dit, me hlöng,

Me hawâ tavat ka hnyi hna owisa, ie at ame he ka thawâ?

11 Anyin a e ame wâhmakhmeto tavat ae ûnyi baû:

E ame wâ hulð minya, ame ne ca ûnykûme wia gan.

Eke, adre hnokoa at helâ me nokon asinainy hnyot.

13 U je ne penapena hnyekom, Me hinöbeny kâu;

14 Ame ne hu hulö hnyi hnyamâm, degec ut e sâkâu ai,

Ke ca hna hulö ka mokut hnyi umam je uma manö:

15 Ke helâe u me he ka bwele thö göranyai me ba hnyikongom;

Eke, u me he ka hwege, me ca ot bi:

16 Anyin a u me he ka hnying ânyâm vec;

> U me he ka ûnykûme gan helâ me je di a hia but:

17 Ke ame he ka görany ânyâm möt hon jebigö;

A ne menekholom, ame he ka helâ me hnyomakatu.

18 Ke u me he ka laba hmâ, anyin ame be ka hu gejon;

Eke, u me he ka elâm, me he ka mokut hnyi hnahic.

19 U me he minya ka mokut, me ba at ame he ka ooti u;

Eke, ame he ka weny gam tavat ae se hia.

20 Ke ame he ka dit ut li emakan tavat se

Ke ba gethen adre me he ka kec ka hnyin,

Ke ödrin e he ka labageju ka hnyi ûen mokcu.

HNYIMAKAN 12.

ABA Jobu ame thu me ha, ka habe, 2 E hnathu öbun thibi tavat,

Me ame he ka tha mokcu metâ möbun. 3 Ke so bi e hu ûnykûmânök minya beli möbun ;

Ca inya bi hnyi hmelibun:

Eke, ke ewa at ae ca khana ta je ûnyl helâng ?

4 Oge me ûcû me at ame hluma gan hnen waeny,

Waleji at ame hongot ka Khong, me e ame thu;

hwakecin.

5 Haba at ame laba sot, me wale at ame hûkötiâ at ae hmak, eû hnyi hnyekon;

he ka haû li can. 6 Ame mokut so je uma mano umen tavat

Adre me laba hmâ, tavat adre me ohmönyinâ Khong;

He haba Khong ame ham gânâ ka hnyi

je hnyamödra.

hnyot, m' ödrin e he bi ka nö u;

Me je meno ame gå ethö, m' ödrin e he ka thumetu u:

8 Fuc dö ka kânâ, me ame he ka nö u ; K'ame he je wâ eû hnyi köiö ka omanenâ köu.

9 le at ame ca wâ tremângâ ta je ûnyi hia eling,

A g' ame ânyâ e hnyamö Iehova?

10 Haba e hnyi hnyamen hanon ta je ûnyi hia ae möt,

Me homenâ anyin tavat hia thithö.

Il Hawa, ca hamen hnyiköny he ka cubec ta je hofuc,

Helâ me hnyem ame dem cubecâ jeû ?

12 E unyin wahingat metâ,

Ke unyin tavat ae se hia, bongon wâhmâkhmeto.

13 E unyin bi metâ me tang hwege; E unyin bi uhnenamö me wâhmakhmeto.

14 Wa bi, e ame haguta, ke ca khana ke at he ka op hmetu;

E ame thelöng at, ke ca khana ke at he ka khöng hmetu.

15 Wâ bi, e ame behânâ köiö, me ame hme thö:

Ke ame kunâ hmetu, me me wia hnyei.

16 E unyin hwege me metâ ae hnathu; E ame tren at omono, tha e me at adre omono.

17 E ame lelö but ta je obotkong, hnyat adre hia but söh,

K' ame omono tavat owisa.

18 E ame thang je than adre ca,

K'ame hûkâlâ bi wen hnyok hnyi je hnyidrin.

19 E ame lelö but tavat bihut adre hia but

K' ame hagutâ tavat ae hwege.

20 E ame hom hofuc ûnyi ge at ae hnathu,

K' ame hom wâhmakhmeto ûnyi ge wahingat.

Adre me hluma ge at ae wisa, me so 21 E ame hingâlâ but ûöhûköti hon je

K' ame thang wen hnyekon tavat ae hwege.

Adre me penapena e hobi kâu at ame 22 E ame omanenâ ta je ûnyi ae iyong ûnyi hnyi menekholom,

K' ame hom dö hmenon mok ka hnyi

23 E ame osehia ta je hnyei, me ohi' ödrin hmetu:

E ame olauâ ta je hnyei me odili ödrin

7 Ke he thö walang ang ka hnö omenoiny 24 E ame hom je hnyekon tavat ae beönua hnyi hmeledrany,

Me kun' ödrin he ka vheno hnyebuba ae ba getheniny.

25 Ödrin e khaûteta hnyi menekholom me ba hnân omelamâ.

K' ame omonu ödrin helâ me at ame monu ge grâg.

HNYIMAKAN 13.

"Â bi, a wâ but emakök ta je ûnyi hia eling,

A löng ut hnyikönyök me wâ ûnykû-

2 Haba ûnyi ae khan' öbun, e khanö nya minya:

Iny ca ûhnyûkong hmelibun.

3 Iny na he ju ka fuc ka Ataekhanahia, Iny bewek he ka ûhnenamö me Khong.

4 Ke öbun tavat sit hofuc thoi,

Ke öbun tavat tren bubun hia ae ûnyi baû.

5 Obun na he ju ka laba hnyibû! Me me manen dut anyibun metâ.

6 Löng ju walang ang anyik ûhnenamö, Ke tevehlöng ju ûivinöik.

7 Hawa, öbun e he ka ha ûnyi ae kong he ka bi hien Khong,

Öbun e he ka fuc thoi he ka bi hien?

8 Öbun e he ka bi so kâu? Öbun e he ka ivinö hobi kâu Khong?

9 Hawa, e so e he ka elâm bongubun i Ke hawa, öbun e he ka iyawâ e, helâ me hna iyawâ at?

10 E hnathu e ame he ka thaw' öbun, Öbun e ne wâhmakhmeto duöngâ tavat.

11 Hawa, ame ca he hmanenanginy ka oti öbun,

Ke ame ca he ka o köbun hna outen e? 12 Haba hobun je hofuc hnân ûnykûme,

me helâ me vejeciny hnabadröu,

kânâ ae kece.

13 Laba hnyibû ju öbun gak, m' inye he ka

Eja ke ne a ne o but könya ke je ûnyi bi.

14 Anyin a ieû oge me he ka oloû vik ge je nyuk,

Me ip ju melik hnyi hnyamök?

15 Eja ke ne a ne hlingö nya, oge me he ka halubahingen:

Ke so bi oge me he ka haisoâ dek je gethen hnyi hnyimakan.

16 Haba ûnyi e, me ame he ka omeli nya; Anyin a haba at ame ca ot, me ame ca he ka o ka hnyi hnyimakan.

17 Tevehlöng wia ju ifucik,

Ke so ame dit ka hnyi je hnyikönyöbun hnök hna omanenâ.

18 Wâ bi, oge hia but penapena anyik ûhnenamö,

E khanö nya a g' adre me he ka haiwisö

19 Ie at ame he ka ivinö mönya?

Anyin a oge ne laba hnyibû, me oge me he bi ka mok.

20 Haba lo thibi li ûnyi u me ca he ka ânyâ

M' oge me ca he ka ikhölö nya bi hnyi hnyimâkâm:

21 Hom dö hnyamâm gak,

M' oge me ca he ka outen ânyâm ta je ûnyi hnân outen.

22 Me u ma hongot, me oge me he bi nya

Ke hnö nya bi he ka fuc, me u me he ka thu könya.

23 Ve ûseiny anyik ta je monu me anyik ta je hulö?

Omanenâ thö könya hnök hna hanyâûâ me anyik hulö.

24 Anyin a ieû u me ikhâlâ hnyimâkâm,

Me ûnykûme a iny iwahnaihmiöny dut

25 U me he ka hwege ka lan ûö ame tûâ ge

Ke u me he ka hnu tilâ thatûnyin hwit ae meleca?

26 Anyin a u me sihnalimen ta je ûnyi ae hmak gak,

Me oâ könya anyik ta je hulö, waleji k' iny tiga wanakat:

27 U je ohmâ li cak hnyi ûö, me bi haten dek je gethen hia;

U je bi haten ka hnyi li hnyeûcak:

Ke haba anyibun je hnabâ, me je hnabâ | 28 Ke iny helâ me ûnyi ae bobot ame aû

Helâ me ûkhaû ame an hnen nokon walelaba.

HNYIMAKAN 14.

TABA at a hnokoâ hnen momo Me wakhalet thibi je bongon, me unöngöt ge hlohlo.

2 E ame o but helâ me vongon, me adre

me subâ but:

E ame he helâ me hmenon, k' ame ca tethmâ bi.

3 Ke hawa, u me bwela ka at a helâe, Me hawo nya he ka ûhnei möu?

4 Ie at ae khana hom ke ûnyi ae kalaöt ûnyi hnyi ûnyi ae ca kalaöt! e ba

5 Anyin adre hia but omuâ anyin je bong, e unyam ûseiny je tehiny,

Me u je hia but bi hnyigöulen e, me e ame ca he ka hanyâûâ;

6 Hwiö thö gan, me me menâ ju,

Ke ne o but e ame he ka ohwada bongon bong, helâ me athnyaba ame hok hwaban.

7 Anyin ae hu geju ka ûö adre sö, a e ame he ka kû hmetu,

K' ame ca he ka ba je khûen.

8 Eja ke ne ka kueny ju wân eû hnyi kânâ.

Ke a bobot dö hnyiban eû hnyi kânâ;

9 Ke ame he ka kû hmetu e ka löng köiö, Me khû helâ me ûö adre teb ta.

10 Ke haba at ame mokcu, me aû but: Eke, ame mokcu at, me ewa hmetu!

11 A hme thö je köien köiö ae gan, K' ame kong ut je wagewe, me hme thö;

12 Helâe minya at, e ame mokut, k' ame ca höhöi hmetu:

E ame ca he ka hmak ke ne o but ame hia but drany,

K' adre me ca he ka bwebwelâ hnyi hnen hna mokut.

13 U na he ju ka ikhölö nya hnyi erkemok, Ke oiyongi nya ke ne o but ame his ânyâm hmönyin,

U na he ju ka thu bonguk, me ûnykûme könya!

14 Ame ne mokcu at, hawa ame he bi ka möt hmetu?

Oge me halubahingen hnyi je bong bongon anyik vat hia,

Ke ne o but adre me he ka hnö nya.

15 U ma he ka hongot, me oge me he bi nya ka ieû köu :

U ma he ka hnyok ka huliwa anyin li hnyamâm.

16 Ke u je aû walang ang hnök je hna 12 Ieû ame hom monu u gan hnyekom? okca:

Hawa, u je ca tuö wia anyik hulö?

17 Adre me okeceâ hmâ hnök je hna hanyâûâ hnyin tang,

Ke u me thelö anyik monu.

18 E hnathu ame ū but bucen me hia but, K' adre me oc ut kic ûnyi hnyi hnen.

19 Ame aû tot je veto ge köiö;

Ke haba babihingölöiny ame kot degecâ kânâiny hmeledrany:

Ke u je ohia hna gejon hnen at.

20 U je tom bi, me ame hia but; U je wia hnyimakan, me obâ.

21 Adre me ogânâ lakon, ke e ame ca wâ 17 Oge me he ka haimemenâ köu; ling

Adre me hom ûhnyûkongu ödrin, ke e ca khana bi.

22 Ke ame ka vec thibi unvin, K' ame tenge hnyekon bi, kâ ûnyi gan.

HNYIMAKAN 15.

TABA Elifaza at Temana ame thu me ha, ka habe,

2 Hawa, ame he at ae metâ ka thu ge metâ ae ûnyi baû,

Me ounöngötâ hnyekon ge ang hwei?

ae gufa,

Me je hofuc ae ca so troban?

4 Eke, u je hota degecâ ot,

makan Khong.

5 Anyin a haba hnyimâm ame omanenâ hwakecâm ae kong,

Ke u je ûca bohmen at bibihwakecin.

6 Haba hnyimâm bi ame haikongu u, ke ca hnök bi;

Eke, ame haikongu u li esongodâm.

7 Hawa u at adre bödra ka hnokoâ? Ke adre bödra ka hnöku u, ke biliny bi je ong bucen?

8 Hawa u je hia but löng ûhnenamö ae nuöng anyin Khong?

Ke u je behânâ metâ hobi köu bi?

9 Ie ûnyi ae khanö u, ke ca khan' öhmun bi ?

Ke ieû e u me wâ ûnykûme, ke ca e bi unyihmun ?

10 Haba e unyihmun tavat ae hûen ban me wahingat,

Ae ti se hia hunaihmun hon kâmâm,

11 Hawa, e ti ûhnyûkong köu je ûnyi hnân okahwa ûnyi ge Khong,

Me hofuc ae menyik köu? Ke ieû ame bi gan gan li emâkâm?

13 M' u me wia hanom he ka degec Khong, Me oâ je hofuc helâe ûnyi hnyi hnyimâm.

14 Ehö at me me hau bi? Ke hna hnokoâ hnen momo, me me

15 Wâ bi e ame ca labageju ka anyin tavat ae kap;

Eke, e ca kalaöt bi drany hnyi hnyimakan.

16 Ke e ti ikiki me bokong at,

Wale ame ijem hulö helâ me köiö!

nya ju;

Ke haba ûnyi oge hia but wâ, me oge me he ka ha:

18 (Hofuc ame omanenâ hnen tavat ae

A ûnyi ge lakamödra, k' adre me ca ikhâlâ;

19 Waleji hnyat adre ham ködrin hnyei Ke ba atkanyua amehehnyi wanbödrin:)

20 Haba at ae kong ame vec bala hnyi bongon je bong hia,

Wale hnyi ûseiny je huna adre me thu ka at ûöveci.

3 Hawa, e ame he ka iwatretra ge hofuc 21 E bala bi hnyi li hnyikönyen hwan je ûnyi hnân outen ;

K' ame he ka o kâu at sei hnyi ûen ae

Me oûhnyûkongoâ khudrung hnyi hnyi- 22 E ame ca geju a g' ame he ka hmetu ûnyi hnyi menekholom

> Ke haba hele vat ame halubahingen. 23 E ame ngenu he ka heleû han me ha, ka habe, Ewa?

E khana a e ûhakekenyi mē bong ae menekholom:

24 Adre me ootâ a ge hlöuhlöu me hlohlo; Odra hwege hon, helâ me than, at ame penapena he ka vat.

25 Anyin a e ame hia but hai hnyamen ka Khong,

K' ame tot bi gan ka Ataekhanahia;

26 E ame utut kâu ke hwege nyin, E haki me khibi anyin je bec:

27 Anyin ame tube hnyimakan ge pipikhenyainy,

Ke ti gan dut li halelöûen;

28 K' ame hia but labā je taun ae ba wan, Me je uma ae ba aten,

Wale adre me he ka ie wia me ve ta!

29 E ame ca he ka tren omjeû, k' ame ca he ka tethmâ tang omjehen,

K'ame ca he ka khulelau ehele batungen ta je hatong

30 E ame ca he ka he but ûnyi hnyi menekholom;

K' ame he anyin je khûen ka meleca ge

bâhlân meic, Ke haba homenâ ûnyi hnyi hnyimen

Khong ame he ka ohia e.

labageju ka hnyi ûnyi ae ûnyi baû Anyin adre me he ka bi hwaban ge ûnyi ae ûnyi baû.

32 Adre me he ka ohwâdâ ke tiga ca ûen bi,

Ke ame ca he ka hât anyin vheiny. 33 E ame he ka jijîngâ degecâ anyin je wan ae but helâ me vine,

me elaio.

34 Anyin a haba bunyen anyin at ame ca ot, me ame he ka ba wan,

Ke meic ame he ka han je uma mano umen tavat adre me kap hwaban ae

35 Ödrin e erkinâ ûokonguny, me hnokoâ but hulö,

Ke ödrin e penapena iyawö eû hnyi je hnyekudrin.

HNYIMAKAN 16.

ABA Jobu ame thu me ha, ka habe, 2 E se hia je ûnyi a helâe, oge hia but löng:

Öbun hia tavat ûötubweli ae monu.

3 Hawa, ame he ka hu obiny ta je hofuc baû ?

Ke ie ûnyi ame ûjengi u he ka thu?

4 E khanö nya minya he ka fuc helâ möbun ;

A ne laba hanubun hnyi hnen hanuk,

E khanö nya he ka ûhûjâköuâ je hofuc köbun,

Me nyinyikâ bök köbun.

5 Ke so bi oge me he ka ha hwegi öbun ge hnyimök,

anyin li esongodik.

6 Oge ne fuc, ame ca he bi ka katebu anyik vec:

Ke oge ne laba hnyibû ame he ka kâmâu ka hia anyik vec?

7 Ke walang ang e ame hia but osēnyini

U je hia but öba aten anyik bunyen.

8 U je hia but kât hmö nya, wale ûnyi hnân haikongu nya :

Ke haba unyik ae delâ ame tot könya me bi fuci nya hnyi hnyimakök.

9 E ame kiö nya hnyi anyin hmönyin, me sedö nya;

E ame höc hnyu könya:

Ke iwahnaihmiöny mönya ame wâ hmö

31 E so e ame ca hamen iyawâ e bi, me 10 Ödrin e hia but memang könya ge hnyimödrin;

Ödrin e hia but khaû wahicök me haikongu nya:

Odrin e tha sihnök.

11 Haba Khong ame hia but hnö nya ka at ae hwali hwakecin,

K' ame digic nya ka hnyi hnyamen tavat ae kong.

K' ame he ka kölu anyin je vongon helâ | 12 Oge me laba sot me e ame thu hweti nya;

Eke, e ame hia but kât nyik me sa omomonu nya:

E ame otilö nya hnân anyin ûnyi adre me vakha.

13 Haba anyin tavat hlic fana, ödrin e igigili nya,

E ame dâ li jebalainuk me ca betenge

E ame hingâlâ waadaik hnyikânâi.

14 E ame kiö nya me osehia ohmoucö nya;

E ame gå thö huk helâ me at hwege. 15 Oge hia but tibet hon unyik mano ae gan nân,

Ke oge hia but ip anyik faoiny meno eû hnyi kânâ.

16 Ame kong ut hnyimakök ge tenge, Ke e hon li bademakök hmenon mok;

17 Ke so bi e ba ûkonguny hnyi li hnyamök,

Ke ba hnyikongon hijic hic. 18 Kânâ lö, ca ikhâlâ bi drök,

E na ca he ju anyik khöû ka laba.

19 Ke walang ang, wâ bi, e hnyi drany at ame ohnathu nya,

Ke e hnyi dok ae görany at ame haiwisö

Me otubweli öbun ge hofuc betenge 20 Haba lahanök ödrin e hlumö nya,

Ame khukhula deköien li emakök ka Khong;

21 Me me he ka otilâ wisainy at hnyi hnyimakan Khong, Ke nokon at hnyi hnyimakan hanen!

Digitized by Google

22 Anyin a hwaban ke je huna ae wakhalet, Me oge me he ka vheno gethen, wale oge 16 E ame he ka utut ka hnyi je ohmâiny me ca he bi ka hmetu.

HNYIMAKAN 17.

ME aû but hanuk, ame um dö bonguk je bong,

Ame laba penapena erkemok hobi kö-

2 E hnathu, e unyik tavat hluma at, K' ame laba bala emakök hnyi anyidrin iwatretra.

3 Ip ju haten walang ang, u ma he bi ka ha hnathu nya ;

Ie at ame he ka ûkhöûhnyam mönya?

4 Anyin a u je okhötâ je hnyekudra he ka ca wâhmakhmeto:

Anyin a wale u me ca he ka ogöranyi ödrin ;

5 Haba at ame hâiâ je lahanen m' adre me sei ödrin,

Me ame he ka hanenak je li emakan je

6 E ame wiö nya hnân taben hluma ka

Ke inya ang at ae ikiki hnyi hnyimaködrin.

7 E håe but emakök ge vec,

Ke haba je outhunyik hia me helâ me hmenon.

8 Ame he ka uthmâhmâ tavat ae wisa

Ke ame he at ae ba hnyikongon ka höhöi ka at ame ca ot bi,

9 Ke so bi ame he at ae wisa ka vheno balua deny gethen,

Ke ame he ka hwege tot at ae tren li hnyam ae kalaöt.

10 Ke haba öbun hia thithö, ö öbun hmetu ju, ke ai öbun:

Ke oge me ca he bi ka wâ ke at ae metâ unyibun.

11 A hia but bonguk je bong, a thu degecâ but hnök je hna ûnykûme. Wale önyen hnyekuk.

12 Odrin e wia hnyinghet me me lany: Ke ûhakekenyi lany me menekholom.

13 Oge ne elâm erkemok helâ me umök uma;

Oge ne hia but ulolo hnök hna mokut hnyi menekholom;

14 Oge ne hia but ha ka bobot, ka habe, U kamök ;

Me ka wahnyöng, U hinyök me hanik ;

15 Awe, ewa walang ang anyik labageju?

Ke haba anyik geju, ia ame he ka wâ e?

Me tha menâ eû hnyi kânâ.

erkemok,

HNYIMAKAN 18.

TE haba Biledad at Sua ame thu me ha, ka habe,

2 Ke ne o but kehö öbun e he ka laba ip je hnewe hnân hofuc?

Mē ûnykûme ju, ke hwaban e öhmun e he ka fuc.

3 Anyin a ieû adre me tha öû öhmun me je meno,

Ke öhmun kong bi hnyi hnyimaköbun?

4 Hawa, at lö, u je kiö u hnyi ânyâm hmönyin,

Adre me he ka hna but hmeledrany hnân hobi köu?

Me oc dö kic ûnyi hnyi hnen?

5 Eke, adre me he ka ume melaminy tavat ae kong,

K' ame ca he ka melam bâhlân hlogon

6 Ame he lany ka lit bi hnyi umen uma mano,

K' adre me he ka omoko anyin lamepa ethö hon.

7 Ame he ka ûhnyûkong hnen je hna okca ae hwege,

K' ame he ka hagutâ e ge ûnykûmânen

8 Haba li can ame hom e me me hnok hnyi ert,

Ke e ame uto hnewe.

Adre me he ka noc ohmâiny can, K' ame he ofific ka det hmâ e.

10 Adre me ikhâlâ hnewe eû hnyi kânâ hobi kâu,

Ke eû hnyi gethen e hu hnewe hobi kâu e.

11 E ame he ka gâon ge ta je ûnyi hnân outen igigilö,

K' ame he ka wadring hoton li ohmâiny

12 Ame he mekihnânem ka oloû tang hwegien,

Ke haba ûkonguny ame laba penapena hobi kâu e ka tot.

13 K' ame he ka an je ong outhunyin,

Ame he ka an je ong outhunyin hia ge watöiny mok.

14 Adre me he ka oc e me iwân ûnyi hnyi umen uma mano, waleji e ame labageju kâu;

Ke adre me he ka hom e ka tuhan ta je | 11 E ame hia but öubâhlâ anyin hmönyin ûnyi hnân outen.

15 Ame he ka labā umen uma mano me me ca he ka umen hmetu:

K' adre me he ka jijingâ teiö ka hnyi hon hnyaban.

16 Ame he ka meleca anyin je iwân eû, K' adre me he ka subâ degecâ je vheiny

17 Adre me ca he hmetu ka ûnykûme kâu eang hmelen,

Ke ba hmetu ien bi eû hnyi gethen.

18 Adre me he ka kunâ e ûnyi hnyi lany ka hnyi menekholom, Me hnu e ûheny ang hmeledrany.

19 E ame ca he ka hu nokon me öbiny unyin iny hnyei,

Ke ame he ka ba wan hnyi dok e ame laba hnyin.

20 Ame he tavat adre me o hwaban ka uthmåhmå ge bongon bong, Ke haba dö a bân ödrin e ti ot.

21 Wale bongon je hnyaban at ae kong, Ke wale hnen at ae ca khana Khong.

HNYIMAKAN 19.

TABA Jobu ame thu me ha, ka habe, 2 Ke ne o but kehö öbun e he ka ovecá hnyekuk,

Me thu omomonu nya ge je hofuc?

3 Öbun e hia but olibenyita but û nya kongu nya:

Obun e ca hmehma ge hnöbun hna omonumonu nya.

4 Ke ame ne hnathu hnök hna monu, Awe, ame laba unyik anyik monu.

5 Ame ne hnathu öbun e bi gan könya, Me ha hwegiâ könya hna û nya hnyin:

6 Khan' öbun dö walang ang a hnen 22 Ieû gabun öbun e oveci nya helâji me Khong hna ton huk,

Me igigili nya ge anyin ert.

adre me ca ling nya :

Oge me hongot hnån ûhadruo, ke adre ca owisa bi.

8 E ame hia but hwö hak hnyi dek gethen, me me ca khanö nya bi he ka vheno.

Me omenekhulumâ dek je gethen.

9 E ame uny jut gak anyik hmanenang, Me hom korona ûnyi hnyi hon bök.

10 E ame hia but kia igigili nya, me hiö 26 Ke hwaban dö hna ohia unök helâng nya but:

Ke e ame hia but oc ut hnök hna geju helâ me ûö.

könya, Ke e ame ûnykûme könya helâ me

iwahnaihmiöny mē.

12 Adre me tha o könya anyin je deö vat, ödrin e otilâ göranyai dedrin je gethen könya,

Me hunuma igigilö umök uma mano.

13 E ame hia but öû sâkâûöâ mönya'ie liamekeiny mönya,

Ke adre atkanyaua but gak je liamewaeny mönya.

14 A hia but gak aten anyik lap,

Ke adre hnying nya tavat ae khenen könya ehac.

15 Tavat adre me laba hnyi umök uma, me je athnyabaik a je hlu ödrin e ûnykûme a iny atkanyua:

Helâke iny aten ke huyei hnyi hnyima-

ködrin.

16 Oge me hawâ athnyabaik, ke e ame ca ieû bi,

Eja ke ne oge ne khöû kâu ge hnyimök. 17 E ke bongon bi ka öiök homenök

Me hnök hna khöû ka laku bai.

18 Je wanakat ae ûhnyûköng ödrin e hûkötiö nya ;

Oge ne tot ödrin e fuc könya.

19 Haba je hing labanök hia ödrin e hûkötiö nya;

Ödrin e wia gak tavat waleji oge me betenge gadrin.

20 Ame kece je jeiök ka hnyi unök, me

Ke oge ka möt thiju ge unen nyuk.

21 Betenge ju gak, betenge ju gak, öbun je lahanök;

Anyin ame hia but kalö nya hnen hnyamen Khong.

Khong,

Ke öbun e ca sekunâ hnyi vik ?

7 Wâ bi, oge me kukak ge ûokonguny ke 23 Ödra na he ju ka sihnalimen walang ang hok hofuc!

Odra na he ju ka set hnyi tusi!

24 Ödra na he ju ka kave ge pen fao me

Me khavi hnalimen hnyi kic nyiele balua!

25 Ke oge me wâhmakhmetoâ ae möt at ame ûcû melik,

Ke e ame he ka todrö hon kânâ nyiele:

Me oge me he bi nya ka wâ Khong hnvi vik:

27 Oge me he ka wâ e hnök bi,

Me ame he ka wâ ge li hing emakök, ke ca ke at bi.

hnyekuk.

28 Öbun e ne ha, ka habe, öhmun e kâmâu he ka oveca e !

Ke e bi eû hnyi hnyekuk iwâniny bongon e;

29 Ot ju öbun ge hele vat;

Anyin adre me bi hwaban hmönyin ge hele vat,

Me me khan' öbun thö a ga hu hna owisa.

HNYIMAKAN 20.

ABA Zofar at Naamathi ame thu me ha, ka habe

2 Anyin a wale, ame thu könya bi hnök je hna ûnykûme,

Unyi ge belogot wale eû hnyi hnyekuk,

nya bi,

K' ame thu könya hanon ûnykûmâ.

Hwân hnyi hna ip at eang hmeledrany, 5 A e okhulit thibi hna hobâ hnen tavat

ae kong, Ke thuthubademak senyin anyin tavat adre me ca ot?

nang ke ne o thö hnyi drany,

Me kâlâ je ûlâ ge ban ;

7 E ame he ka hia balua but helâ me tiny bi tatet:

K' ame he tavat waleji adre me wâ e ka ha, ka habe, Ewa?

8 E ame he ka hia helâ me bwi, m'adre me ca he hmetu ka wâ e:

Eke, adre me he ka hnu degecâ e helâ me hna omanenâ hnyi hnyinghet.

9 Haba emakan at waleji ame wâ e, m'ame j ca he hmetu ka wâ e :

K'ame ca he hmetu hnen hna mokut ka

10 Ame he lakon ka heleû so unyin tavat ae theduoc,

K'ame he li hnyamen ka ham hmetu tang omjehen.

11 E unöngötö je jeien ge anyin hidröu, Ke so bi ame he ka tha mokut më eû hnyi kânâ.

hnyimen,

Eja ke ne a ne oiyongâ e hmelen bohmen;

Ame aû but li jabalainuk eû hnyi 13 Eja ke ne a ne betenge gan, k' ame ca he ka degec e,

K'ame ne behânâ e balua hnyi hnyimen ;

14 Ke so bi ame he an jeû ka wia eû hnyi hnyekon,

Me me dân je asip bi eû hnyin.

15 E ame hia but utâ je omjeû, k' ame he bi ka hmita hmetu:

K' ame he Khong ka degecâ ûnyi eû hnyi hnyekon.

16 E ame he ka cem ûnyi hnân mekiny anyin je asip:

K' ame he bohmen vaipa ka hlingâ e.

17 E ame ca he ka wâ je wagewe, Wale hani me bata ame hingölö.

18 E ame he ka ham hmetu ûnyi a huliwan, k' ame ca he bi ka utâ;

K' ame ca he bi ka senyin hoton anyin

3 Oge hia but löng û, k'ame ohmehmö 19 Anyin a e ame hia but okongoâ me hna degecâ tavat ae theduoc;

K' ame hia but hûgûnâ uma a ca otilânen.

4 Hawa, e ca manen köu ûnyi ang, hwân 20 Anyin a e ame ca menâ ge monu eû hnyi hnyekon

K' ame ca he ka hip kolon ta ûnyi e ame hnyok kâu.

21 E ba kolon waleji e ame ca han dö;

Anyin a wale ame ca he ka tethmâ anyin sot.

6 Eja ke ne a ne görany anyin hmane- 22 E ame he ka theduoc, hnyi ûen e ame unöngötö ge omjeû :

> K' ame he tavât ae hlöuhlöu ka hai hnyamödrin kâu.

23 E ka tiga he ka sekon,

K' ame he Khong ka kunâ kaû anyin hmönyin ae hwege,

Me hingölâ ka hnyi hon, e ka tiga han.

24 E ame he ka kec ge ûnyi hnân vat a

K' adre me he ka fana e ge cafana bras.

25 E ame oc ut, me ok ut ûnyi hnyi unyin:

Eke, e ame ok ut homakan ae hadröngöc ûnyi hnyi waadainy;

K' ame tabâ e hnen ta je ûnyi hnân

26 Adre me hip menekholom hia hobi kau tang omjehen:

Ame he meic ka aû e, a ca ûnyi ge at ;

K' ame he ka an je kolon hnyin umen uma mano.

12 Eja ke ne a ne hnebwia hulö hnyi 27 Ame he drany ka omanenâ hwakecin ae kong,

28 Ame he ka hia tang omjehen umen uma, K' ame he ka hingölâ degecâ hnyi

bonginy anyin hmönyin

29 Wale jekhon at ae kong ûnyi ge Khong, Me hna khenâ kâu hnen Khong.

HNYIMAKAN 21.

TABA Jobu ame thu me ha, ka habe, 2 Löng wia ju öbun hok hofuc; Ke wale hnân okaukahwö nya gabun.

3 Hokhnyoki nya ju, ke oge me he minya ka ha;

Ke hwaban hnök hna ha, hluma bala

4 Haba inya, hawa, oge me tenge ka at? Ke hnân eû oge me he ka hokhnyok?

5 Walö nya ang, lâiâ thö, Ke kât ju je hnyimöbun.

6 Haba hnyi je ûen oge me ûnykûme, me ame kong hnyekuk,

Ke öbubuny ame kât ju unyik.

7 Anyin a ieû ae möt bi tavat ae kong, Me hingat ut, eke, ke gan tot manidrin

8 Adre me tha otilâ je mâtrânidrin mödrin hnyi hnyimaködrin,

Me je lakudrin cici ödrin.

9 E hnahic ut umödrin je uma, ke ba ot, Ke ca e bi hnyi hudrin ösö anyin Khong.

10 Ame ûtakû haledrin bolok, ke ca gufa

Ame hnöku haledrin kau, k' adre ca kölu habû.

11 Ödrin e kunâ je lakudrin helâ me hnahat mamoe,

Ke je lakudrin ödrin e biâ.

12 Odrin e khumöng tha ödrin me bwinybet me kitara,

Me senyinâ ifucin utköwi.

13 Odrin e laba sot hnyi bongudrin je bong, Me utut ka hnyi erkemok helâ me thuthubademak.

14 Ke so bi ödrin e ha ka Khong, ka habe, Usâkâûö but möhmun ;

E ca bewehmun he ka khana dem je gethen.

15 Ia Ataekhanahia m' öhmun e he ka bi athnyabainy?

ka hic kâu?

16 Wâ bi, ca he bi hnyi hnyamödrin anyidrin sot:

anyin tavat ae kong.

Ke ame he hmeledrany ka tot metâ kâu. 17 Adre me ove ume lamepa anyin tavat ae kong?

> K' ame o but ka hnyi hudrin anyidrin ûokonguny ?

K' ame ve khena je hlöuhlöu hnen Khong hnyi anyin hmönyin?

18 M' ödrin e tha ûcû me thatûnyin hwit ame tûâ ang,

Ke helâ me unen hwit ame tûâ degecâ höu ?

19 Obun e ha, ka habe, Khong ame hip anyin je hulö hobi kâu lakon.

E so e ame bi hwaban kâu bi, me me khana e.

20 E so ame he li hing emakan ka wa ûkonguny,

E so e ame ijem hmönyin anyin Ataekhanahia.

21 Anyin a ewa anyin senyin ka anyin lap hwaban e,

Hnyi ûen adre hia but subâ degecâ useiny je tehiny hnyi wanben !

22 Ewa at ame he ka ometâ Khong? Anyin a e ame owisa ka tavat ae beönua.

23 Ame mokcu ke at hnyi tang hwegien ae bekhöt,

Ke ti hnahic k' ame laba so :

24 E lup hmönyin li basin ge dân K' ame menyik onyen je jeien.

25 Ke ame mokcu ke at bi hnyi vecin hnyekon,

K' ame ca han ûnyi ae so.

26 Odru me tha mokut eû hnyi kânâ,

K'ödru tha iyong ut ge je wahnyöng. 27 Wâ bi, e khanö nya hnöbun je hna ûnykûme,

Me anyibun je bibihwakecin hnan okongu nya.

28 Anyin a haingöbun, Ewa uma umen than?

Ke ewa uma mano waleji ame laba hnyin tavat ae kong?

29 Hawa, öbun e ca hnö tavat adre me vheno gethen?

Ke e ca khan' öbun je hatödrin i

30 A g' adre ip at ae kong hobi kau bonginy hlöuhlöu?

Me adre me hom e hnyi bonginy hmönyin.

Ke ieû troban köhmun, öhmun ka he 31 Ia ame he ka haimemena deny gethen hnyi hnyimakan ?

> Ke ia ame he ka bi hwaban kau hnen hna ânyâ?

Ke ûsâkâû mönya je hna ûnykûme 32 Ke so bi adre me he ka hom e ka hnyi erkemok,

Me tuö e hnyi hon,

33 Ame he ka hnebwia kâu kânâiny thop, Ame he tavat hia ka he hoton, Ke ca hnân bi aû tavat adre bödra,

34 Obun a kâmâu ka otubweli nya, ke ûnyi baû,

Ke haba hnöbun hna thu hawa, ca wale thibi je thoi?

HNYIMAKAN 22.

ABA Elifaza at Temana ame thu me ha, ka habe

2 Hawa, e khana ke at he ka bi troban hobi kâu Khong?

E hnathu, ame he at ae metâ ka bi troban hobi kâu e bi.

3 Hawa hnân osenyinâ Ataekhanahia a u at ae wisa hwakecâm?

Ke ame he ka bi troban kâu a u je öba hnyikongon hwakecâm?

4 Hawa, e ame û u can hnâm hna outen, Me e ame tha he möu ka hnyi hna owisa?

5 Hawa, e ca gan ânyâm hulö? Ke e ca hu obiny ge ânyâm je monu.

6 Anyin a u je hia but hom je haten ûnyi ge liamekeiny möu, ke ba can, Me uny je ûkhaûen tavat ae theduoc.

7 U je ca habelen ge köiö at ae sēnyin, Ke u je behânâ jeû ge at ae mekihnânem.

8 Ke haba at ae hwege, me waleji at ae tren kânâ;

at ame labă e.

9 U je hia but kunâ je safac me ba ke

nakahme.

10 Anyin a wale e but je hnewe igigili u, K' ame ie hlohlo thö hnyekom ge ot,

11 K' ame ne menekholom, me u me ca wâ

K' ame hûlûlûö u hnen je köiö ae gan hmâ.

12 Hawa, ame ca laba Khong ethö hnyi göranyin drany i

Ke wâ bi ûgöranyin je okhû, e ti görany hmönyin!

13 Me haingâm, ka habe, Khong ame wâ

Hawa, e khana he ka owisa ûnyi hnyi menekholom?

me ca wâ bi;

Ke e ame vheno wathelabainy drany.

15 Hawa, u me he bala ka laba hnyi gethen ehac

Waleji a vheno hnen tavat ae kong ?

16 Waleji adre hom buli ödrin hnyin, K' adre me hingölö tabödrin helâ me wagewe:

17 Wale hnyat adre me ha, ka habe, Usâkâûö but möhmun;

Ke, Ieû ae khana Ataekhanahia he ka ânyâ hnân hobi köhmun f

18 Ke so bi e ame öunöngötâ umödrin je uma ge ta je ûnyi ae so ;

Ke haba je hna ûnykûme hnen tavat ae kong, me, ûsâkâû mönya.

19 A wâ e hnen tavat ae wisa, m' ödrin e senyin;

K' ame hlum' ödrin hnen tavat ae ba hnyikongudrin:

20 Haingödrin, ka habe, E hnathu adre me suba degecâ ta je iwahnaihmiöny möhmun;

K' ame aû koluidrin ge meic.

21 Imetenyimwi thö me walang ang, m' u me hnahic ut:

Me ame he ka o köu ûnyi ae so.

22 O u kap ju walang ang hnanyibu ûnyi hnyi hnyimen,

Me ip hmâ ju hwan hofuc eû hnyi hnyekom.

23 U je ne hmetu but ka Ataekhanahia, me adre me he bi ka up u göranyai; Ke u je ne degec ut hwakecin ae ca wisa ûnyi hnyi umam je uma mano.

Ke haba at ae ûnyi hnathu, me waleji 24 Ke so u ma ip ju tang omjehem eû hnyi kânâ,

> Ke goliny Ofira hnyi je vetoiny je wagewe;

Ke adre hia but thu je benyin je 25 Ke ame he ka hing tang omjehem Ataekhanahia,

Me ânyâm sileva ae ûnyi hnathu.

26 Ke u me he ka senyin ka Ataekhanahia, Me bwele göranyai ka Khong.

27 U me he ka hic kâu, ke e ame he ka

Ke u me he ka hwâdâ ânyâm je hna bi khöbi.

28 U me he ka thamuâ ke ûnyi hnyi hnyekom, me ame he ka aat köu ;

Ke ame he lany ka omelamâ dem je gethen.

29 Ödra ka ohnyikânâi u, u me he ka ha, ka habe, Todrö;

Ke e ame he ka omelö at ae hnyikânâ.

14 K' ame oiyongâ e ge je ulâ ae haki, me 30 E ame he ka omelö at minya ae tren jöniny :

Eke, e ame he ka möt hnen li hnyamâm ae ba hnyikongon.

Me oiyongâ hnyimakök ge menekholom ae khöt.

HNYIMAKAN 23.

E haba Jobu ame thu me ha, ka habe, 2 Haba hnyi bong ang me hiny bnök hna tenge :

E hmak hna kuc nya hon imângik.

3 E na khanö nya ju dok oge me he ka wâ e hnyin,

Me inye he ka he ka hnyi taben tap!

4 Oge me he ka penapena hok hofuc hnyi hnyimakan,

Me ounöngötâ hnyimök ge je hofuc hnân ohnatho.

5 Ame he ka khanö nya hofuc e ame he ka thu könya,

Me wâ ûnykûme a e ame he ka fuc könya.

6 Hawa, e ame he ka ivinö mönya ge man ae gan?

Ohe; e ame he ka ling nya.

7 E khana at ae wisa ka ivinö mē eling; Me oge me he balua ka möt ûnyi ge at ame owisa könya.

8 Wâ bi, inya oge me he deiö, ke hia e eling;

Me jio, ke oge me ca wâ e :

9 Me ka hnyi hwadrö waleji e ame huliwa, ke oge me ca wâ e:

E ame oiyongâ e hnyi hwaiöu, me oge me ca wâ e.

10 Ke so bi e ame wâ dek gethen;

E ka hia but cubic nya me oge me he ka o helâ me gol.

11 E hwege cak ka hnyi hnen je hna okca; Oge me hia but tuö deny gethen, ke oge me ca saû bi.

12 Oge ca hia but saûâ degecâ hnanyibu ûnyi hnyi li esongodiny ;

hon ök jeû.

13 Ke khaca thibi ûnykûmânen, ke ewa at ame he bi ka wia e?

14 Anyin a e ame ohwâdâ ûnyi adre ip hobi könya :

Ke se hia je ûnyi a helâe unyin.

15 Anyin a wale iny hlohlo but hnyi hnyimakan;

Iny ka ûnykûme, me oge me outen e. 16 Ke a hia but Khong osenyinâ hnyekuk,

17 Anyin adre me ca subâ degeci nya ke tiga ca o bi menekholom,

HNYIMAKAN 24.

EÜ can ame ca he Ataekhanahia ka thu je ûen?

Ke hawa a g' ame ca wâ bongon je bong hnen tavat ae khan' ödra e ?

2 E hu keihen ödrin e oc je hnyigot; Ödrin e hûgûnâ je hnahat meno, me hnödrin.

3 Ödrin e alen asina haleny nakahme, Me hom bolok haleny safac hnân haten.

4 Ödrin e osaûâ tavat ae theduoc ûnyi hnyi gethen:

Haba tavat ae hnyikânâ eang hmelen me ödrin e lubaduöng.

5 Wâ bi, helâ me man je asinainy hnyebuba

Ödrin e he but ka hnyi anyidrin je huliwa, me heleû ö 'drin ;

Haba hnyebuba ame oâ han hobi kâu lakudrin.

6 Ödrin e thu boh a ö 'drin hnyi hnyei, K' ödrin e hlo je hnyei vine iny tavat ae monu.

7 Ödrin e mokut thu hnyi hnyinghet hia, e ba ûkhaûidrin,

Ke ba tubidrin hnyi megic.

8 Odrin e khubet ut ge we ûnyi hnyi hon bucen,

K' ödrin e deluâ kic anyin ae ba tungudrin.

9 E hu keihen tavat ödrin e hûgûnâ nakahme ûnyi hnyi ûlainy at,

Me hom hnân haten ûnyi hnyi unyin at ae theduoc:

10 Me ödrin e he thu me ba ûkhaû, Ke ödrin e hom tilâ je thi hwit ge mekihnânem;

Oge hia but oûnyihnatho hofuc a hwan, 11 Ödrin e owo wakaco hnyi hnyeuleny tavat eling;

> Ödrin e hlec je wan vine, ke odrin e beic bi.

Ke e ame ânyâ ûnyi e ame hnyok kâu. | 12 Tavat adre me mâng hnyi taun ae gan, Ke tavat ae aat adre me tenge: Ke Khong ame ca haiwisa a e monu

13 Tavat eling ödrin hanen je hnyat degec melam ;

E ca khan' ödrin je getheniny,

Ke ca vheno je deny.

Ke a hia but Ataekhanahia ohlohloinya: | 14 Ame vesâ hnyi hnyomakatu at uhlingö, me hlingå at ae theduoc me at ae ba omjeû;

Ke haba hnyi hnyinghet e ûcû e me at venöu.

15 K'ame halubahingen hauhaotreng hnen emakan at bi ûnyi monu,

Haingen, ka habe, e ba ecmak ame he ka ō nya :

Ke e ame ikhölö hnyimak.

16 Hnyi lit ödrin e tho je uma:

Hnyi lany ödrin e thelöng bi je hwanumödrin;

Ecakhan' ödrin bi lany.

17 Anyin ae ûcû ködrin hia haolany me hmenon mok;

Anyin ae khan' ödrin je öbubunyin hmenon mok.

18 E ame logot hon je köiö ;

A hnaûhangö but jekhöûdrin hnyi hnyei:

E ame ca vheno hmetu bi gethen ka hnyi je hnyei vine.

19 Ame hia köien kiona anyin ae ba we ke hlöng bi:

Helâe minya tavat ae kong ge erkemok. Mame he hinyen ka hnying ut e; e

hnebwia but e ka wahnyöng; Adre me ca he hmetu ka ûnykûme e: Adre me he ka thu hwakecin ae ca wisa helâ me ûö.

21 E ame ohia omjeû anyin momo ae toûnyi wale ame ca hnöku bi ;

E ame ca ânyâ bi so ka safac.

22 E ame lelö tavat ae hwege minya ge maniny man:

E ame todrö, me ba at ame gejon möt. ²³ Khong ame hna ködrin he ka laba hnahic, me me cidrin ling;

Ke e bi li emakan hon dedrin je gethen.

Adre me ogöranyi odrin; ke meokhaca

me hi' ödrin bi ; Eke. adre me ohnvikâ:

Eke, adre me ohnyïkân' ödrin, adre me hom degeci ödrin helâ me tavat hia, Me sub' ödrin helâ me hwit.

25 Ame ne ca hnathu e, me ewa at ame he ka ohwâdâ a iny at thoi, Me oûnyibaûâ hok hofuc?

HNYIMAKAN 25.

ME haba Biledad at Sua ame thu me ha, ka habe,

2 E unyin musi me hna outen;

E ame ohnahicâ anyin je dok ae görany.

Hawa, e hu numerainy anyin je deö vat?

Keewaat ame ca he ka wâ anyin melam.

4 Anyin a wale ame he ka kâmâu at me
me wisa unyin Khong?

Ke ama hawa he ka ba hnyikongon at adre me hnokoâ hnen momo?

5 Wâ bi, ame ca hadröngöc tehi

Ke ca kalaöt je okhû hnyi hnyimakan:

6 Ke ama kâmâu at he ka so, a biget bi! Me nokon at, a wahnyöng!

HNYIMAKAN 26.

ABA Jobu ame thu me ha, ka habe, 2 U je hawa he ka hadruâ at ae ba maniny!

Me omelö hnyam ae ba hwegien!

3 U je hawa he ka ûne ka at ae ba metâ Me haimemenâ gânâ metâ ae wisa!

4 U je hia but ha hofuc kö ia ! Ke hanu ia waleji ame o ûnyi gam ?

5 Ame öbubuny je komok

Hmelen je köiö me tavat adre me labā e.

6 Ame he thu erkemok hnyi hnyimakan, Ke ba ûkhaûen hnaûhangö.

7 E ame ulolo ke keihen ka hnyi hwadrö hon ba önyen,

Me uhno hmeledrany ka hnyi hon ba.

8 E ame lan köiö hnyi anyin je ûlâ ae khöt;

Ke ame ca mou bi ûlâ.

9 E ame bi haginy hnyimakan anyin theron,

Me ulolo anyin ûlâ hon e.

10 E ame bi hnyigot hon köiö, Ke ne o but hnyigöulen lany me menekholom.

11 Ame öbubuny je hmolominy drany Me uthmâhmâ ge ifucin.

12 E ame omunâ köiö ge maniny man, Me kot hagutö Rahab ge anyin metâ.

13 E ame osoâ drany ge hanon ; Ke hnyamen ame dâ on ame kec.

14 Wâ bi, wale je baten thibi deny je gethen:

Ke ötin e löng hwan hwaulit ae ûhnyûköng!

Ke ia ame wâ ûnykûme hwan thaniny maniny man.

HNYIMAKAN 27.

K I Jobu ame fuc hmetu hnyi anyin uhöûcû me ha, ka habe,

2 Kia inya Khong, at ame hom degecâ anyik wisa;

Me Ataekhanahia, waleji ame ovecâ hnyekuk;

3 (Anyin ae bala bi hanuk unyik,

Me homenâ anyin Khong hnyi li hnyingöik;)

4 E hnathu ame ca he li esongodik ka ha ûnyi ae kong,

Ke ame ca he bohmök ka ha iyawö.

5 Kia inya Khong, oge me ca he ka haiwisai öbun:

Oge me ca he ka degec ha hwakecik ae ba hnyikongon ke ne o but oge me mokcu.

6 Inya oge me kât hmâ hwakecik ae wisa, ke oge me ca he ka hna but:

Ame ca he hnyekuk ka haikongu nya iny ka tiga möt.

7 E so he ka ûcû iwahnaihmiöny mönya me at ae kong,

Ke at ame tot könya, me helâ me at ae ca wisa bi.

8 Eja ke ne a ne hom troban ge at ame ca ot, me ewa gejon bi

E ka he Khong ka hom hanon?

9 Hawa, ame he Khong ka löng hwakhöû E ka o kâu vec.

10 Hawa, e ame he ka senyin ka Ataekhanahia,

Me hongot ka Khong hnyi je ûen hia? 11 Oge me he ka n' öbun ge hwakecin

hnyamen Khong;

Oge me ca he bi nya ka ikhâlâ je bongon Ataekhanahia.

12 Wâ bi, öbun hia öbun e hia but wâ e; Ke ieû gabun a öbun e tha hop bi?

13 Walang jekhon at ae kong ûnyi ge Khong,

Me hwajekhon tavat seda, ödrin e he ka kap ûnyi ge Ataekhana hia.

14 Adre me ne osehia lakon, me walödrin hobi kâu hele vat ;

Ke ame ca he je mâtrâniny ka sekudrin ge jeû.

15 Ke haba kolon gan me adre me he ka konâm hnyi mok,

Ke ame ca he je safac gan ka tenge thungaû.

16 Eja ke ne a ne ûkhöûnâ sileva helâ me kânâ,

Me penapena je ûkhaû helâ me kânâ ae kece ;

17 Awe e ame penapena, k' ame he at ae wisa ka khavâ,

K' ame he hnyat ae ba hnyikongon ka khena sileva.

18 E ame op umen uma helâ me walelaba, Helâ me uma menâ a ânyâ at tue.

19 E ame mokut ke tren omjeû, ke so bi adre me ca he ka konâm e, E ame bwele ge li emakan, me ame hia but.

20 Ame o but kâu je öbubuny helâ me köiö;

Ke höu ame venau e hnyi hnyinghet.

21 Haba ang hwei ame tûâ degecâ, me ame hia ju;

K' ame aba degecâ e ûnyi hnyi hnen.

22 Ke ame he Khong ka lûâ e me ca betenge:

K' ame bekec ut ûnyi hnyi hnyamen.

23 Ame he tavat ka khöûkhöû hnyamâ, Me bwec degecâ e ûnyi hnyi hnen.

HNYIMAKAN 28.

H hu thopiny sileva,
Me hnen gol adre me ânyâwia.

2 Adre hom fao ûnyi eû hnyi kânâ, Ke adre me oköiâ bras ûnyi hnyi veto.

3 Ame bi obiny menekholom hnen at,
Me elâm wia hnyi je hnyegöulen se ti

Je veto, hnyi menekholom, me hmenon mok,

4 E ame hiny dilâ thop ae ûsâkâûö me je hnyaba;

Adre me hnying e hnen can at ame ngenu;

Ödrin e him hnyihnyikä, ke ûsâkâûö me tavat.

5 Ame kû jeû ûnyi hnyi kânâ; Ke adre me seû tilâ e eû hmelen helâ me hnen meic.

6 Haba je veten e, wale hnen je safairo, Ke eling kânâ gol.

7 Haba gethen e ae ca khana hnen meno ame gâ,

Ke ame ca wâ e hnen emakan dring:

8 Ame ca uto e hnen je meno ae hiny, Ke ame ca vheno e hnen je liona ae ûkûc.

9 E ame hai hnyamen ka hnyi je veto oût,

E ame oamamâ je bucen ûnyi hnyi hwecin.

10 E ame si deny köiö hnyi kic;

Ke a wâ but emakan je ûnyi hnathu hia.

11 E ame thelöng je ong wagewe me me ca khulu bi;

Me oâ ka hnyi lany ûnyi ae iyong. 12 Ke adre me he ka wâ metâ ua?

Ke ewa hnen wâ ûnykûme!

13 E ca khana hwaban e ge tavat ; Ke adre me ca wâ e hnyi hnyei iny tavat ae möt. 14 Haingen dok ae dit, Ame ca laba unyik; Ke haingen köiö ae gan, E ba minya bi

15 Ca hnân ûco ge gol,

Ke adre me ca he ka tuluto sileva hnân hwaban e.

16 E ca hnân ûco bi e goliny Ofira, Me soama ae ûnyi hnathu, me safairo

17 Haba gol ke uselat me ca so helâ:: K' adre me ca he ka bihwaban e ge je hmanenanginy gol.

18 Adre me ca he ka ha ramothe, me gi-

Eke, e beönua metâ hon je penina.

19 E ca ûcû mē topazioiny Aithiope, gol ae so.

20 Awe, ame o ûheny ua metâ? Ke ewa hnen wâ ûnykûme?

21 Ame iyong e ge li emakan tavat hia ae

K' adre me ikhâlâ e me me iyong ka omeno ame gå ethö.

22 Haingen hnaûhangö me mok, ka habe, Ohme löng ut uthumetu gan ge je hnyikönyöhmu.

23 Khong ame wâ ûnykûme deny e, Ke e khana hnen bi.

24 Anyin a e ame wâ je can hmeledrany, E ame bwele eû hnyi hmelen hia drany ;

25 He ka ânyâ tulut hnân ihmakiny ang; Eke, e ame tuluto je köiö ge tulut.

26 Hnyi ûen e ame ânyâ hnanyibu hobi 15 Inya ji hing li emakan wadröu, kâu we.

Me bi deny hucuceiny hwan than:

27 Me e ame wâ e, me omanenâ e ; E ame otilâ e, eke, e ame elâm e.

28 Ke e ame ha ka at, ka habe, Wâ bi, haba hna outen Than, me wale

ûnykûme.

HNYIMAKAN 29.

TE Jobu ame fuc hmetu hnyi anyin ûhöûcû, me ha, ka habe,

2 Ekölö ge je tehi ehac,

Waleji je bong a tuö nya hnyin Khong; 3 K' ame umumelam anyin lamepa hon

bok,

Ke oge me vheno menekholom hnyi anyin lany;

4 Helâji me je bong a iny hmai hnyin, Hnyi ûen ame tha e mönya Khong hnyi umök uma mano;

5 Waleji a tiga e unyik Ataekhanahia, Ke ame laba igigili nya je lakuk;

6 Hnyi ûen adre hneû hnök hna okca ge bata,

Ke haba kic ame hingâlâ könya je wageweiny wakaco!

7 Haba hnyi ûen eji oge me he ka hnyi homagöuleny taun,

Ke penapena tabök tap hnyi hna cit gethen,

8 Me ame ō nya je hidröu me ödrin e luba-

Me ame höhöi je hingat me tot;

9 A hnyibû but je than, Ke ödrin e kât je hnyimödrin.

K' adre me ca he ka ûco e hwaban 10 Ame ca fuc hmetu tavat ae ûnyi hnathu, Ke ame kece je bohmödrin ka hnyi je ecngödidrin.

11 Anyin a hnyi ûen ame ling nya hnyiköny, me e ame haisoi nya ;

Ke hnyi ûen ame ō nya hnen ecmak, me e ame ohnathu nya:

12 Anyin a oge me omelö at a theduocame tenge,

Me nakahme minya, waleji ae ba at ame hadruâ.

13 Ame o but könya hofuc hnahic ûnyi. ge at ame he ka mokcu:

Ke oge me osenyinâ hnyekon safac. 14 Oge me khavâ wisa huân anyik ûkhaû :

Ke haba hnök hna owisa, e ûcû me ûkhaû me hnabinybak.

Ke inya ji li can at ae mat can.

16 Inya ji kamen ka at ae theduoc: Ke haba ivinö ae ca khanö nya, oge me thang.

17 Ke oge me thu jeien wainy at ae kong, Me oc ut hnen hna hûgûnâ ûnyi hnyi je

Ke adre me ne degec hulö, me wale wâ; 18 Ke oge me ha, ka habe, Oge me he ka mok hnyi hnök hna thu hâû,

Ke oge me he ka osehia bonguk je bong helâ me öny.

19 Ame iyâû anyik je wân ka hnyi köiö, Ke ame mokut dân hau hon vheik hnyi hnyinghet hia:

20 E hât bi soik unyik,

Ke hmâ bala bi anyik cafana hnyi hnyamök.

21 Tavat adre me ling nya, me halubahingen,

Me laba hnyibû hobi kâu hnök hna ûne.

22 Hwaban ifucik me adre me ca fuc hmetu;

E menyik hoc hofuc ködrin.

23 K' adre me halubahing nya helâ me we ; 14 Odrin e o hnyi wanben hna kia vat ae K' adre me memang helâke adre me halubahingen we a biliny.

24 Oge ne hluma ködrin, me ödrin e ca

K' ödrin e ca hna degecâ hnyimakök ae hna menyik.

25 Oge me ûca dedrin je gethen me laba unyidrin helâ me ban,

Me laba helâ me than hnyi utbavat, Helâ me at ame otubwelâ tavat tenge

thungaû.

HNYIMAKAN 30.

TE walang ang ame hlumö nya dö a biliny,

Hnyat oge me höcö ip lakamödrin unyin je kuli a hanen halek je hnahat mamoe.

2 Eke, ewa troban könya ûnyi hnyi tang hwegien je hnyamödrin?

Ame hia but je hmaidrin.

3 Odrin delâ ge theduoc me hmiâ; Ödrin e âc kânâ ae mada ge nyudrin hnyi hnyebuba dok ae ba wan, ke ba 21 U me hwan he ka oveci nya: aten.

4 Odrin e oc je hwi hnyi hnyot, Ke hicödrin waiau.

5 Adre me ob' ödrin unyin tavat;

6 Hamödrin he ka laba hnyi je hokong, Me je hmonopiny kânâ me kic.

7 Odrin e kuku hnyi hnyot,

Ödrin e ûkhacaköu hmelen iokhukhun.

8 Ödrin lakon tavat ae monu, eke, lakon tavat ae kong;

Adre me kot degeci ödrin ûnyi hnyi hnyei.

9 Ke walang ang ödrin e sit hwahnök, Eke, inya ang taben ûhiö ködrin;

10 Ödrin e ikiki nya, me ûsâkâûö mönya, Ödrin e ca ot he ka hangöjâ hnyimakök.

Il Anyin a e ame hia but thang weiken, me oveci nya,

Ke ödrin e hia but degec töiny hnyem hnyi hnyimakök.

12 Hnyi ke keihen metök ame tot dö kong hnyimakan ;

Odrin e hagutâ li cak,

Ke ödrin e okhibö göranyai je dedrin he ka ohiö nya.

13 Ödrin e okongoâ dek gethen,

hloûhloû,

Odrin tavat ae ba at hnân hadru' ödrin.

gan hmâ:

Ödrin e tetebulo huk hnyi wanben hna okongoâ.

15 Adre me wia könya ta je ûnyi hnân öbubuny gan,

Ödrin e hnu anyik hmanenang helâ me

Ke ame dit ut anyik hnahic helâ me

16 Ke walang ang ame hlohlo but hanuk eû hnyi hnyekuk ;

Ame köt nya je bonginy vec.

17 Hnyi je hnyinghet adre me labö dâ oâ je jeiök

Je vec ame öc nya me ca menâ bi.

18 Ame kong ut ûkhaûök ge hwegien anyik mok: E ame cö nya helâ me nyin anyik ûkhaû.

19 E ame hia but khuö nya ka hnyi hmudra, K' iny ûcû but me sesâiny kânâ me hnabadröu.

20 Inya oge me khöû köu, ke u me ca ling nya bi:

Oge me tot, ke u je bwele thibi könya.

U me sedö nya ge hwegien hnyamâm.

22 U je köp nya göranyai ka hnyi ang, u je kunö nya he ka tabâ e ;

U je öû nya hnyi höu.

K' adre me kuku ödrin helâke at venöu. 23 Anyin ae khanö nya a u me he ka lili nya ka hnyi mok,

Me uma adre penapena hobi kau tavat hia ae möt.

24 Ke hawa ame he ka inâ hnyamen ka hnyi vetaûnyi!

E ûcû at he ka tenge ge ta je ûnyi eling, eja ke ne adre ne ohia e.

25 Hawa, oge me ca tenge can at waleji ame vec?

A ca tenge hnyekuk can at ae ba ta ûnyi }

26 Haba hnyi ûen oge me halubahingen so. me ame o bi könya ûnyi ae kong ;

K' oge me labagejoâ lany, me ame o bi könya menekholom.

27 A citrou hnyekuk, k' ame ca menâ bi; Ame o but je bonginy vec könya.

28 Oge me ngenu tenge ke ba seûnö: Oge me tot hnyi ûkhacaköu, me tenge hnân ûhadruo.

29 Iny liamekeiny me je tanimo, Ke liamekeiny me je iaena.

Ödrin e ip hnyi hnyimaködrin anyik 30 Ame lit ut unen unyik, k'ame kölu but

K'adre hlöng ut je jeiok ge kahwa.

31 Anyin a wale adre me wia anyik kitara | 15 Hawa, ame ca op e, waleji hnen at ame me me tenge bi,

Ke anyik utkowi me me tenge thungaû

HNYIMAKAN 31.

GE me ûhihinyköu me li emakök ; Me oge ma kâmâu ka wâ hmâ hlu?

2 Anyin a ieû jekhöû ûnyi ge Khong ethö.

Me hwajeköû ûnyi ge Ataekhanahia

3 Hawa, ca hloûhloû bi hobi kâu at ae kong,

Ke hnaûhangö hobi kâu tavat adre me ânyâ hulö ?

4 Hawa, e ame ca wâ dek je gethen, Me aû hia hnök hna okca?

5 Oge ne hia but tha he me ûnyi baû, Ke logot li cak ka hnyi iyawö;

6 (Ke so adre me tuluti nya hnyi tulut ae wisa.

Me me he Khong ka wâ hwakecik ae hnathu;)

7 Ame ne hia but saû li cak ûnyi hnyi gethen,

K' ame ne hnu hoton li emakök hnen hnyekuk,

K' ame ne kece ong hnyikongon ka hnyi li hnyamök:

8 Awe, e so oge me belök, k'ame he ke at ka han troban;

Eke, e so adre me he ka oc degecâ ha-

9 A ne hia but iyawâ hnyekuk hnen ke momo,

Ke oge ne hia but tuö hnyi hwanumen

10 Awe, e so ame he öiök ka oamemâ hobi kâu ke at,

Me ame he keihen ka nom ju ka hnyi

11 Anyin a hulö e ae gan hmâ hmönyin; E ke, monu ae ûcû ka tavat owisa he ka bi hwaban :

12 Anyin a e bi meic ame han ke ne o but Hnaûhangö,

Me ame he ka oc degecâ hia hanen ik. 13 Oge ne hia but hûkötiâ hofuc hmak anyin athnyabaik baga me momo, Hnyi ûen ödrin e ivino mönya:

14 Ieû oge me he ka ânyâ e ka he Khong

kâu ?

up nya eû hnyi hnyok?

Khaca thibi at a up öhmu eû hnyi hnyok ?

16 Oge ne hia but behânâ weny at ae the-

Me ohmakâ li emakan safac ;

17 Me hake han,

Me ca tha han mönya je nakahme;

18 (Ohe, oge me hat e hwân k' iny tiga wanakat, helâke me hnen kamen,

Ke oge tuö safac hwân hnyi hna hmöku nya;)

19 Oge ne hia but wâ at ame he ka mok anyin ae ba ûkhaû,

Me at ae theduoc anyin ae ba hnân khavâ e ;

20 Ame ne ca hia but haisoi nya hnen li jebalainon,

Ke adre ne ca omageâ e ge leûnen halek mamoe;

21 Oge ne hia but hai hnyamök ka nakahme,

Hnyi ûen oge wâ hiök hnyi homagöule:

22 Awe, e so he ka kölu but benyik ûnyi hnyi bajebenyik

Me thu benyik ke ne o but hnyi jeien. 23 Haba hlöûhlöû ûnyi ge Khong waleji hnân öbubuny könya,

Ke ca khanö nya he ka ânyâ ke ûnyi ge ibeönuainy.

24 Oge ne labegejon gol,

Me ha ka gol, ka habe, U hnök hna geju kâu ;

25 Oge ne senyin can ae gan hmâ tang omjehek,

Ke can oge hia but hom gânâ ge li hnyamök;

26 Oge ne wâ seûnö hnyi ûen e ame manen,

Me tehi ame he hnyi melaminy;

27 K' adre omono duöngâ hnyekuk,

K' ame ne ûcimhnyimak me hnyamök:

28 Me wale minya ka monu hnân bi hwaban ge tavat owisa:

Ke waleling thoi hnyi hnyimakan Khong ethö.

29 Oge ne hia but senyinâ hna ohia at ame ikiki nya,

Me hobâ, hnyi ûen hulö ame wâ e;

30 (Eke, oge me ca hna hnyimök he ka monu,

Waleji he ka sumâtâ anyin möt me hofuc ûhangö;)

E ka he ka senâ, ieû oge me he ka thu 31 A ne ca ha tavat adre me tha laba mönya, ka habe,

Ewa at ae khana he ka wâ at a ca hnyi sekon unvin?

32 Haba atkanyua ame ca mokut hnyi gethen;

Ke oge me khöng je hwanumök ka at ame he :

33 Oge ne ikhâlâ hnök je hna hanyâûâ helâji me Adamu,

Ke oiyongâ anyik monu hnyi ûlaik;

34 Anyin a iny outen tavat ae se hia, K' ame ne outhmoki nya hnen hûkötiö nya ge je lap,

M' oge me laba hnyibû, me ca he bi

35 E na he ju ke at ka ling nya!

(Wâ bi, walang hatök, e so ame he Ataekhanahia ka thu könya;)

E na hu gak lina sibnalimen hnen at ame iwahnaihmiöny mönya!

bajebenyik; Me obicâ nya kâu, e me anyik ko-

37 Ke oge me he ka aû kâu ûseiny hnök 12 Ke oge me tevehlöng köbun, hna okca ;

Oge me he ka ûhakekenyâ helâke iny than.

38 Ame ne he ik hnyei ka kuku gak,

K' ame ne tha tenge je hna belökâ e ; 39 Oge ne hia hut an wan e, me ca bi hwaban,

Ke kunâ tavat a idra hnyei he ka mok: 40 Awe, e so he ka kû iwadekong hwaban hwit,

Me je watetaföcö hwaban bali.

A um dö je hofuc ho Jobu.

HNYIMAKAN 32.

🖊 E ame ca thu hmetu bi kö Jobu hnen je hnyat eling a kun,anyin a ka wisa e hnyi hnyimakan bi. 2 Ke ame ubâhlâ thö hmönyin anyi Elihu nöku Barakhela at Buza, hanen lap anyi Ram: ame ubâhlâ thö anyin hmönyin kö Jobu, anyin a e ame | 18 Anyin a iny unöngötö ge je hofuc; haiwisa e bi me ca haiwisa bi Khong. 3 Ke ame ubâhlâ thö anyin hmönyin minya ka je lahanen a kun, anyin a ödrin e ca wâ ûnyi hnân thu, ke so bi ödrin e hia but haikongu Jobu. 4 Ke haba Elihu ame hia but halubahing Jobu ge hofuc, anyin a ödrin dö a bân, ke e bi a biliny. 5 Ke a wâ but Elihu ae ba hofuc hnân thu hnyi je hnyimen ta hnyat a kun, me ame ubâhlâ anyin hmönyin.

6 Mehaba Elihu nöku Barakhela at Buza ame thu me ha, ka habe.

E wakhalet thibi je hunaik, ke öbun je hingat hnathu but;

Anyin a wale iny hlohlo, me ot he ka omanenâ ûnykûmenök köbun.

7 Haingök, Hamen at ae se hia bongon ka fuc,

Me hamen je huna ae se hia he ka ûnö metâ.

8 Ke e hu hanu eû hnyin at, Ke haba homenân Ataekhanahia ame

ham ködrin wâ ûnykûme. 9 Ca e unyin at ae beönua thibi metâ,

Me he ka wâhmakhmetoâ hna owisa, unyin wahingat.

10 Anyin a wale, haingök, Ling nya ju; Oge me he ka omanenâ minya hnök hna ûnykûme.

36 Me oge me he bi nya ka vadren e hon 11 Wâ bi, oge me halubahingen hobun je hofuc,

Oge me tevehlöng hnöbun hna ha can, Öbun ka tiga elâm he ka ha.

Me wâ bi, e ba at gabun a ngö Jobu, Ke ba at unyibun ame thu hwan je hofuc.

13 Wâ eâu, wâ öbun nye ha, ka habe, Ohmun e wâ but metâ;

E khana Khong he ka hwege hon, ke ca at bi:

14 Anyin a e ame ca penapena ifuciny hobi könya;

Ke oge me ca he bi nya ka ha hobun hofuc iny ka thu kâu.

15 Ödrin e lâiâ, k' ödrin e ca thu hmetu

E ba but hodrin hofuc.

16 Hawa, oge me he ka halubahingen anyin a ödrin e ca fuc bi,

Anyin a ödrin e tot me ca fuc hmetu! 17 Oge me he bi nya ka thu hnyi ha-

nymök,

K'oge me he ka omanenâ hnök hna ûnykûme.

K'ame musi nya hnen hanu eû hnyi hnyekuk.

19 Wâ bi, e ûcû hnyekuk me waina adre ca oc hlinginy;

K' ame he but ka hmouca helâ me je tang ae teb ûnyi.

20 Oge me he ka fuc m' inye menâ ju; Oge me he ka khöng li esongodik me

21 Iny na ca he ju ka wâhmakhmetoâ at;

K' oge me ca he bi nya ka ham baûâ ien ae gan hnân ogânâ at.

22 Anyin ae ca khanö nya he ka ogânâ at ge je ien baû;

Wâ e nye he At a Up nya he ka logot hum nya.

HNYIMAKAN 33.

A WE, Jobu lö, u na he ju ka löng hok hofuc,

Me tevehlöng ju hnök je hna ha hia. 2 Wâ bi, walang ang oge hia but khöng

hnyimök,

Ame fuc bohmök hnyi hnyimök.

3 Ame he ka o hok hofuc ûheny eû hnyi hnyekuk ae wisa :

K' ame he li esongodik ka ha hnyi hnathu hnök hna wå.

4 Haba hanon Khong ame up nya, Kea omeli nya homenan Ataekhanahia.

5 Ame ne khanö u, thu thö könya; Ipgaga hwâm je hofuc hnyi hnyimakök, todrö.

6 Wâ bi, oge me hnyimakök ka Khong helâ me u:

Adre up nya minya ûnyi hnyi kânâ ae kece.

7 Wà bi, adre me ca he ka ooti u ge ûnyi hnân ootâ gak,

K' ame ca he hnyamök ka hmak hom.

8 E hnathu u je hia but fuc hnyi hnyikönyök,

Ke oge hia but löng ifucâm, ka habe, ⁹ Iny kalaöt, anyin ae ba hnök hna hanyâûâ;

E ba hnyikonguk, ke ba hulö eû hnyi hnyekuk:

Wâ bi, e ame heleû je can könya, E ame öû nya me iwahnaihmiöny mē.

Il E ame ohmâ bi cak hnyi utö, E ame bi haten dek je gethen hia.

12 Wa bi, oge me he ka thu köu, a u je ca wisa hnyi ûnyi e;

Anyin ae gan hmâ Khong hon at. 13 leû gam u me ivinö mē?

Anyin a e ame ca ha bi bongon anyin ta je ûnyi.

14 E okhaca fuc Khong,

Me olo, ke a ca löng bi at.

15 Hnyi bwi, me hna omanenâ hnyi hnyi-

Hnyi ûen ame mokut hnying tavat, Me leleû hon hna mokut ;

16 Hnyi ûen eling e ame olöngâ je hnyikönyen tavat, Me okeceâ hmâ hna ûne ködrin.

17 Me me he ka lelö at ûnyi ge hnen hna weny,

Me ikhâlâ bi gan ge at.

18 E ame behânâ hanon ge thop, Me anyin möt wâ e nye hia ge hele vat.

19 Adre me siwhegiâ e minya hnen vec hon hnen hna mokut,

Me ivinö bala eû hnyi je jeien:

20 Me me höcö jeû ge anyin möt, Me jeû ae hnebwia ge hanon.

21 A aû but viny me me ca manen bi ; Ke manen dut je jeien adre me ca wâ ehac.

22 Eke, ame hakekeny hanon ka hnyi erkemok,

Ke anyin möt ka tavat ohia,

23 Ame ne tha he më ke angela, At omanena bongon, a e beönua hon tavat a wan thauzan,

He ka omanenâ ka at hanymen ae wisa;

24 Awe, e ame he ka betenge gan me ha, ka habe,

Omelö e me me ca ut kâû ka hnyi thop, Anyin a oge me wâ but hwaban möt.

25 K'ame he ka habubut unyin hon unyin wanakat;

E ame he hmetu ka je bongon anyin hidröu:

26 E ame hic ka Khong me e ame betenge gan;

Me e ame wâ hnyimakan me senyin:

Ke ame ohmeto ka at hwakecin ae wisa.

27 E ame khumöng hnyi hnyimakan tavat, ka habe,

Oge hia but ânyâ hulö, me hanyâûâ ûnyi ae wisa,

Ke ba troban könya:

28 E ame hia but omelö hanuk me me ca ut ka hnyi thop,

K'ame he anyik möt ka wâ melam.

29 Wâ bi, Khong ame huliwan ta je ûnyi eling,

A ibi olo, ke ibi okun, ka at,

30 He ka hom hmetu hanon ûnyi hnyi thop,

M' adre me omelamâ e ge melaminy tavat ae möt.

31 Jobu lö, tevehlöng ju, ling nya ju : Laba hnyibû ju, me oge me he ka fuc.

32 Ame ne hu hofuc gam thu thö könya : Fuc dö, anyin ae wek he ka haiwisai u.

33 Ame ne ba, ling nya ju:

Laba hnyibu, me oge me he ka nö u ge metâ.

HNYIMAKAN 34.

ABA Elihu bala ame thu, me ha, ka

2 Öbun tavat ae metâ löng ju hok je hofuc;

nya ju.

3 Anyin a hanymen hnyiköny he ka lönghmakhmeto hofuc,

Helâ me hnyem ame drem cubecâ jeû.

4 E so ötin e he ka ûca wisa hobi kötin; E so ötin e tha wâhmakhmeto so.

5 Anyin a hia but Jobu ha, ka habe, Iny wisa but,

Ke a hia but Khong hûgûnâ anyik wisa:

6 Eja ke ne a ne hu gak wisa, me iny at thoi köbun ;

Ca hnân so hnök aat, eja ke ne a ne ba hnök hna hanyâûâ.

7 Ie at ae ûcû me Jobu,

Wale ame ijem ûhiö helâ me köiö l

8 At ame tha he me tavat adre me ânyâ

Me tha vheno me tavat ae kong.

9 Anyin a haingen, ka habe, E ba troban ka at,

E ka he ka senyin ka Khong.

10 Anyin a wale, ling nya ju, öbun tavat wâhmakhmeto:

E so e ûsâkâûö hulö me Khong;

Ke hwakecin ae kong me Ataekhanahia.

11 Anyin a e ame he ka bi hwaban huliwa anyin at,

Me ve oâ ka tavat hoton hwakecidrin.

12 E hnathu ame ca he Khong ka ânyâ 29 E ka omenâ, me ie ame he ka haikohulö,

 Ke ame ca he Ataekhanahia ka owhalö hna owisa.

13 Ie at a ham kâu musi hon hmeledrany? Ke ia ip gan hmeledrany hia?

14 Ame ne he ka hnyok ka at,

Ame ne he ka ohmeto kâu bi hanon me homenân;

15 Ame he ka tha mok tavat hia, Ke ame he at ka hmetu ka hnyi kânâ.

16 U je ne wâûnykûme, löng ju ang: Tevehlöng ju ifucik.

17 Hawa, ame he at ame höciâ wisa ka musi ?

Ke u me he ka haikongoâ e wale ae wisa me gan ?

18 Hawa, e ûcû he ka ha ka than, ka habe, U at ae ikiki?

Ke ka je taben, Öbun tavat ae kong!

19 Awe, hawa ge at ame ca wâhmakhmetoâ je than,

Me ca oûnyihnatho at ae tren omjeû hon at ae theduoc;

Anyin a huliwa anyin li hnyamen ödra hia.

Ke öbun tavat wâ ûnykûme, tevehling 20 Ödra logot mokcu, wale hnyi wanbenset; Adre me obwebwelâ tavat me ame hi' ödra but.

> Ke adre me hom tavat hwege a ca hnen hnyam.

21 Anyin a li emakan ame wâ je gethen deny at,

Ke e ame wâ wia hnen hna okca.

22 E ba menekholom, ke ba hmenon mok, Me me lubaduöng hnyin tavat adre me ânyâ hulö.

23 Anyin ae ca ûnyi hnathu kâu he ka olo ûnykûme ka at,

Me me he hnyi hnyimakan Khong be ka ûh**nei.**

24 E ame kot omomono tavat hwege hnyi je deny a ca hnân elâ**m,**

Me otilâ keihen me hwabödrin.

25 Anyin a wale e ame wâhmakhmetoâ anyidrin je huliwa;

K' ame wi' ödra hnyikânâi hnyi hnyinghet, me ohi' ödra but,

26 E ame kuc ödra helâ me tavat ae kong Hnyi hnyimakan tavat adre me wâ;

27 Anyin a ödrin e degec hmeto e, Me ca ûnykûme bi deny je gethen:

28 M' ödrin e oâ kâu hwa tenge anyin tavat ae theduoc,

Ke e ame löng tenge anyin tavat adre

ngoâ î

Ke e ka ikhâlâ hnyimakan, me ie ame he ka wâ e i

Adre me ne ânyâ ka hnyei, k' adre me ne ânyâ ka at, me, khaca thibi:

30 Me me ca he bi at ame ca ot ka musi, Me me ca he ka hu at he ka omono a tavat.

31 Hawa, ame his but ha ke at ka Khong, ka habe,

Oge hia but kap vec, k' oge me ca he hmetu ka monu:

32 Ke haba ûnyi oge me ca wâ, me u me he ka nö nya:

Oge ne ânyâ hulö, awe, oge me ca he hmetu ka ânyâ?

33 Hawa, adre me he ka bi hwaban e hotor hnâm hna ûnykûme, me u me he ka höciâ?

Anyin a hamâm he ka ûca, ke ca hamök bi:

34 Ame he ka he tavat wâhmakhmeto ka ha könya,

Me tavat ae metâ hia ödrin e löng könya, ka habe,

35 Haba Jobu ame fuc ke ba wâhmakhmeto,

Ke ba metâ hnyi hwan hofuc.

36 Ödra na he ka cubic Jobu ke ne o but obiny,

Anyin e ame thu helâ me tavat ae kong. 37 Anyin a e ame bi hanen bi gan ka anyin

E ame khaû li hnyamen unyihmun, Me osehia hwan je hofuc ka Khong.

HNYIMAKAN 35.

ZE Elihu bala ame thu me ha, ka habe, K E Hawa, u me ûnykûme ae wisa

Haingâm, ke habe, Iny wisa hon

Khong,

3 M' u me ha, ka habe, Ieû troban köu! Ke ieû troban könya hon hnök hna ânyâ hulö ?

4 Oge me he ka thu köu, Me je lahanâm unyâm.

5 Bwele thö ka hnyi drany me wâ; Ke wâ bi je ûlâ ae görany hom.

6 U je ne hia but ânyâ hulö, ieû hnâm hna ânyâ kâu ?

Ke ame ne se hia hnâm je hna hanyâûâ, ieû e u me ânyâ kâu?

7 U je ne at ae wisa hwakecin, ie ûnyi e u me ham kâu?

Ke ieû e ame kap ûnyi hnyi hnyamâm? 8 E khana ânyâm monu ka okongo tavat

ae úců möu;

Ke e khana ânyâm hwakecin ae wisa he ka osoâ tavat.

9 Tavat adre me tenge ge je ûokonguny ae se hia;

10 Ke ba at ame ha, ka habe, Ewa Khong

at a up nya, At ame ham je khumöng hnyi hnyinghet;

11 At ame n' öta hon omenoiny kânâ, Me omet' öta hon je meno ame gâ !

12 Adre me tenge eling, ke ba at ame thu, Can bi gan anyin tavat ae kong.

hofuc baû,

K' ame ca he Ataekhanahia ka oûnyihnatho e.

Anyin a wale, ha thö hnâm hna khana. | 14 Ke ti ca ûcû eling, u je ne ha, ka habe, u je ca wâe,

> E bi hna owisa unyin, ke u je halubahingen!

· 15 Ke walang ang, anyin a e ame ca hia but senâ hnyi anyin hmönyin,

Ke e ame ti wâ hmâ bi gan ;

16 Anyin a wale, haba Jobu ame fuc baû : E ame osehia je hofuc ke ba wâhmakhmeto.

HNYIMAKAN 36.

'E ame fuc bala Elihu me ha, ka habe,

2 Mē na hokhnyok ju, me oge me he ka omanená köu ;

Anyin ae tiga hu hok hofuc bi he ka ha ge Khong.

3 Oge me he ka hok anyik metâ ûnyi hnyi dok ae sâkâû,

Me haiwisa At a Up nya.

4 Anyin ae hnathu ame ca thoi hok hofuc:

E bi unyâm at ae tren wâûnykûme ae bekhöt.

5 Wâ bi, e man Khong, ke ame ca hûkötiâ at:

E at ae man hnyi hwegien oûnykûma-

6 E at ame omelö at ae kong:

Ke e ame ham wisa ka at adre me

7 Eame ca ikhâlâ li emakan ge at ae wisa : Ke haba je than hon theron

Me e ame otil' ödra hmâ bala, m' adre me görany dö.

8 Ke adre me ne c' ödra ge je fao, Ke nuc ödra ge je tö ae vec;

9 Awe, e ame omanenâ ködra anyidra je huliwa,

Me hnödra hna hanyâûâ, a g' adre hia but ti ânyâ hwakecin bi gan.

Adremekhöû ge benyin tavat se hwege. 10 Ke ame olöngâ je hnyikonyödra ka hnyi hna ûne,

Me hûna ködra he ka hmetu ûnyi hnyi

11 Adre me ne he ka löng me bi athnyabainy,

Me adre me he ka laba sot hnyi bongudrin je bong,

Me senyin hnyi je hunaidrin.

13 E hnathu ame ca he Khong ka löng 12 Ke adre me ne ca löng bi, me ame he ka hi' ödra ge hele vat,

Adre me he ka mok ke ca khan' ödra bongon.

13 Ke haba tavat ame ca ot bi je hnyekudra, me adre me ûkhöûnâ hmönyin: Adre me ca khöû hnyi ûen e ame c' ödra.

14 Adre me mokcu k' ödra tiga je hidröu

E tha obiny melidrin me tavat ae ikiki.

15 E ame omelö at ae vec hnen anyin vec. E ame olöngâ je hnyikönyödrin ge hna ûöveci.

16 Eke, e ame belili u ûnyi hnyi dok ae kong

Ka hnyi dok ae lau, dok ae ca hnek bi;

Ke haba hnödra hna ip hon ânyâm laulau ame he ka ti pipikhenya.

17 Ke u je ounöngöt ge je hna owisa ka at ae kong,

Ame köt u ge hna owisa me wisa.

18 Ke haba khaca, e hu hmönyin, wâ eâu, wâ adre nye he ka hum u ge hnâm hna sekunâ;

Ke so ame ca he ûganiny hna omeli he ka osaûö u.

19 Hawa, ame he ka ûcû tang omjehem, m' u me ca he ka kong ut,

Ame ne je hwegien hia manom man?

20 Ca he ka weny hnyinghet,

Wale ûen adre me subâ degecâ tavat hnyi je hnödra.

21 Wâ eâu, ca he ka huyok ka hwakecin ae kong:

Anyin a wale hnâm hna hia but ûca hon vec.

22 Wâ bi, Khong ame ânyâ huliwa ae beönua hnyi maniny man: Ewa at ûne a helâ mē?

23 Ia kû kâu deny gethen? Ke ia ame he ka ha, ka habe, U je hia but ânyâ hwakecin ae ca wisa?

24 Unykûme ju he ka oganâ anyin huliwa, Waleji ame khumöngö hnen tavat.

25 A hia but wâ e hnen tavat hia thithö; Tavat adre me wâ sâkâûâ e.

26 Wâ bi, e gan hmâ Khong, k' ate me ca wâhmakhmeto e;

Ke ca hnân elâm ûseiny je hunainy.

27 Anyin a e ame lelö göranyai je köiö, K' ame ta but hmetu hnyi we ûnyi hnyi khömetiny:

28 Wale ame hingölö hnen je ûlâ K' ame hingölö gan hmâ hon at.

je ûlâ,

Ke hwan than ûnyi hnyi umen uma menâ?

30 Wâ bi, e ame ulolo anyin lany igigilöe; Me khavâ taben köiö ae gan.

31 Anyin a e ame owisa tavat ge ta je ûnyi eling;

Me hān gânâ.

32 E ame tube li hnyamen ge hucuce; K'ame hûna kâu me me aat dö ûnyi e ame kû.

33 Haba ûlunginy e, me wale at ame haimemenâ e.

K' ame ha omeno ge weneû ame o thö.

HNYIMAKAN 37.

NYI ûnyi eling ame öbubuny oûnykûmik,

Me utut ûnyi hnyi hnen.

2 Löng wia ju öbun hwan ifucin, Ke ûlunginy ame he but ûnyi hnyi hnyimen.

3 E ame kunâ e kâû ka hnyi hmeledrany

Ke anyin hucuce ke ne o but hnyi je can hmeledrany.

4 Hwaban dö e, me ame hmuhmu hwan; K'ame hwan than ge ifucin ae beönua: K' ame ca behânâ, ödra ka löng ifucin.

5 Hnân lâiâ hwan than anyin Khong; E ame ânyâ je ûnyi ae gan, k'ate me ca wâhmakhmeto.

6 Anyin a e ame ha ka kiona, ka habe, Ta but u ka hnyi hmeledrany;

Ke helâe minya ka we ae ûhnyûkong, Me anyin we ae gan.

7 E ame okeceâ hmâ je hnyamen tavat hia thithö;

Me me khana e linen tavat hia e ame op.

8 Ke je menoiny hnyot adre me didrö ka hnyi je dok ae nedrong, Me laba hnyi umödra je uma.

9 Ame o but höu ûheny hnyi hwaiöu, Me megic ûheny hnyi hwadrö.

10 Adre ham köiö ae wahma ge homena anyin Khong:

Me hom ûhnyûkongo je köiö ae lau.

11 Eke, e ame ip khömetiny hon ûlâ ae khöt;

E ame olauâ ûlâiny anyin hucuce,

12 Ke adre me hom tilâ e hnen anyin

Me me aat hia hnen hna hûna

Ka hnyi hon hmeledrany hia ae hu aten;

29 Eke, ie at ame wâûnykûme hna ulolo 13 Ame ne hnân ûnö, ame ne hobi kâu iny hnyei,

Ame ne betenge, me e ame oâ e.

14 Jobu lö, tevehlöng ju ang:

Todru, me wâ ûnykûme je huliwa hoân lâiâ anyin Khong.

15 Hawa, e khanö u hwakecin hna hûna ka je ûnyi eling hnen Khong,

Me omanenâ imelaminy hucuce hnyi anyin ûlâ ?

16 Hawa, e khanö u bongon hna tuluto je ûlâ.

Je huliwa hnân lâiâ gan at ae tren metâ ae bekhöt?

17 A kâmâu ka mage ânyâm je ûkhaû.

Hnyi ûen ame ta hau hon hmeledrany can ang hnyi hwaiöu ?

18 Hawa, e khanö u he ka tha ulolo mē drany,

Waleji ae hmâ helâ me uselat bras adre oköiâ ?

19 N' öhmun dö ge ûnyi hnân ha kâu; Anyin ae ca khan' öhmun he ka pena-

pena ifucihmun can menekholom.

20 Adre me he ka ha kâu a iny befuc?

Ke ame he at ka beweny m' adre me
utâ e?

21 Ke walang ame ca wâ but tavat lany ae hadröngöc hnyi je ûlâ:

Ke ame o ang, me ânyâwia.

22 Ame o but ûheny hnyi hwadrö drany ae so helâ me gol:

E unyin Khong hmanenang hnân outen. 23 Haba Ataekhanahia, me ca khan' öta

he ka wâ wia; e nua man:

Ke haba hnyi hna owisa me ûhnei, me ame ca he ka ûokonguny.

24 Anyin a wale ame outen e ge tavat: Ke ame ca wâ hmâ tavat adre me hnyokâ wisa.

HNYIMAKAN 38.

E haba Iehova ame thu kö Jobu ûnyi hnyi weneû, k' ame ha, ka habe, ² Ia olidrâ ûhnenamö

Ge ta je hofuc ae ba wâhmakhmeto hnyin?

3 Hûkâlâ ju walang ang wen hnyekom me bi baga ju;

Anyin a oge me he ka hnei u, ke u ma omanena könya.

4 U uaji hnyi ûen oge me ip taben hmeledrany?

U je ne wâhmakhmetoâ, awe ha thö.

5 Ia tuluto e, ame ne manen köu? Ke ia lau tö hon e?

6 Adre me ohmâ je taben hon ieû?

Ke ia ip veto hnân bahebetiny;

7 Hnyi ûen ame tha khumöng je okhû lany,

K' ame hongot senyin lakon Khong hia?

8 Ke ia hlöng hwanumen köiö ae gan, Hnyi ûen e ame patrutrua helâke ûheny eû hnyi hnyok;

9 Waleji hnyi hnök hna wia ûlâ hnân ûkhaûen bi,

Ke menekholom hnân hlanyin,

10 Me kû hnyigöulen e,

Me ip je venyâ me je hlinginy,

11 Me ha, ka habe, Walang dok u ma o kâu, ke ca hanyâûâ bi ;

Ke wale bi ang adre me he ka thawâ ânyâm waköiö ae hmanenang?

12 Hawa, u je hia but musö hnyomakatu hwân hnyi hna hnöku u,

Me kû hnen ka haolany;

13 Me me he ka kât je can hmeledrany, Me jijingâ degecâ ûnyi hnyin e tavat ae kong?

14 Adre wia e helâ me kânâ ae kece adre bi haten hnyin ;

Me ame manen dut ta je ûnyi helâ me ûkhaû:

15 Me ame hia but ge tavat ae kong melamidra,

Ke ame hmetru thö benyin ae bi gan.

16 Hawa, u je mwi eû hnyin je pupuainy köiö ae gan?

Me vheno je dok ae lau ae owa?

17 Hawa, adre omanenâ köu je homagöuleny mok?

Ke u je hia but wâ je homagöuleny hmenon mok?

18 U je wâhmakhmetoâ but ûlauen hmeledrany?

Ha thö, ame ne khanö u hia eling.

19 Ewa gethen ka hnyi hnyaban melam, Ke haba menekholom, me ewa hnen;

20 Me u me he ka hom e ka hnyi hnyigöulen e,

Me wâhmakhmeto je gethen ka hnyi umen uma?

21 Hawa, adre bödra ka hnöku u, me me khanö u e,

Ke se hia hmönyin bongom je bong?

22 U je mwi bi hnyi uma omjehen kiona, Me wâ je omjehen we ae wahma,

23 Waleji hnök hna ip hobi kâu ûen vec, Me bong bongon ûkuc me vat?

24 Adre ma kâmâu ka khenâ lany,

Me oveseå ang hwei hon hmeledrany?

25 Ia hiny thop hobi kâu je di,

475

Me bi deny hucuce me hwan than;

26 Me me he ka ta we ka hnyi kânâ dok ae ba aten;

Me hnyebuba wale ae ba at hnyin;

27 Me me he ka habelen kânâ ae ûnyi baû me hnyei baga;

Me okûâ hnaönying ae moumou?

28 E hu kamen we?

Ke ia hnokoâ je dân hau?

29 Ame o but ûheny eû hnyi hnyeku ia köiö ae wahma?

Ke ia op dân hauiny drany ae wahma?

30 Adre ohia köiö helâ me hnen veto, Ke ame wahma thö hon köiö ae dit.

31 Hawa, e khanö u he ka úhûkâlaköuâ je nyingen Kukuûnyi, Me thang je wen Oriona?

32 E khanö u he ka hom je Mazarothe hnyi ûen e?

Ke khanö u he ka tha lili Uresa me anyin bunyen?

33 E khanö u but je hnanyibuiny drany? Ke khanö u he ka otilâ musiny e hon hmeledrany?

34 E khanö u he ka ogöranyâ hwâm ka 12 U me he ka labageju kâu a e ame he ka hnyi je ûlâ,

Me me o we ae gan he ka tubi u?

35 E khanë u he ka kuna je hucuce me me hia but,

Me thu köu, ka habe, Walöhmun ang?

- 36 Ia ip metå eû hnyi hnyekon at? Ke ia ham hna ûnykûme ka hnyi oûnykumânen at ?
- 37 E khanë ia he ka aû je ûlâ ge metâ? Ke khanö ia he ka hingâlâ je kaiainy drany,

38 Me me hmudra but sesâiny kânâ, K' ame ûkeceköu kânâ?

39 Hawa, u me he ka hnu meno me me an

Me osekunâ je nak liona,

40 Adre me laba iyâû hnyi je op, K' adre me laba hnyi dok ae nedrong

he ka mokut duöng?

41 Ia penapena jeû hobi kâu oreba, E ka tenge lakon ka Khong, Me gâ monu ae ba an?

HNYIMAKAN 39.

NHANÖ u ûen ame he je gotiny kic ka hnokoâ?

Me wâ haten vec a hnyekon je aila?

2 E khanö u he ka aû je tehiny erkin a ödra ?

Me wâ ûen adre me he ka hnokoâ?

3 Adre me tot hwali me hnokoå je lakudra,

Me ame hia but anyidra je vec.

· 4 K' ame hwege lakudra, me gan tot hnyi hnyebuba;

5 Ia hna asinainy hnyot he ka he monu? Ke ia thang je wen asinainy hnyot?

6 Oge me ham hnyebuba hnân umen uma, Me hnyei baga hnân hnyaban.

7 E ame hluma medien taun,

Ke e ame ca löng hwahongot hwan at ame alin meno.

8 Haba hna wâ hon je bucen, wale an

Ke e ame elâm je ûnyi hia ae hât.

9 Hawa, ame weny bolokiny hnyot he ka bi athnyabaem?

Me mokulec uma umen halem kau?

10 E khanö u he ka ca bolokiny hnyot ge wen hnyi hna belök?

Me ame he ka tha seû tilâ kânâ möu! 11 U me he ka labageju kâu anyin ae gan

hmâ hwegien?

Ke u me he ka hna ânyâm huliwa kâu?

hom ânyâm hwit, Me hlo hwit hobi kâu umâm uma hnân huje hwit?

13 Ame lau senyina labenyin renani; Ke hawa, ame hmanenang taben labeyin me je leûnen ?

14 Anyin a e ame ip wakuny hnyi kânâ, Me omagei ödra hnyi sesâ,

15 Ke e ame hnying ut a ame ne he can ka uto hmoucai ödra,

Me ke menoiny hnyot ka uto veseå.

16 E khöt hnyekon ka lakon, helâ ke ca lakon bi:

Ame ne ûnyi baû anyin huliwa e ame ca hlohlo bi;

17 Anyin a Khong ame hia but behânâ e ge metâ,

Ke e ame ca ham kâu wâhmakhmeto.

18 Hnyi je ûen e ame höhöi thö göranyai, E ame hluma hors me at ame tabâ e.

19 Hawa, u je ham tang hwege ka hors? Me khavâ nyin e ge leûnen ame jijing i

20 U je kunâ e he ka gâ helâ me wahamon! Hnån outen hnen imenåiny ac hwege.

21 E ame khinö ca hnyi thop me senyina tang hwege:

E ame he me ûkhanö me vat.

22 E ame hlumâ ûnyi hnân outen, ke ca öb**ubuny** bi ;

Ke e ame ca hwiö hmetu ge hele vat.

23 Ame kitenge gan tangen fana,

Me ö ae hadröngöc me uthö.

24 E ame utâ kânâ hnyi wathethöt me anyin hmönyin;

Ke ame ca ûnykûme a wale hwan trutru. 25 Ame ne fuc dö trutru, me haingen, ka

habe, Awe!

K'ame löng bunen vat ke tiga sâkâû, A hwan thaniny je taben vat, me huo.

- 26 Hawa, ame nap dring ge ânyâm metâ, Me lau li labenyin ka hnyi hwaiöu?
- 27 Ame gâ göranyai aeto hnyi hnâm hna hûna,

Me bi haûen ethö görany?

- 28 E ame labā kic, me bi hnyaban Hon ban kic, me je hnabā.
- 29 E ame selâdrâ eling haniny; Me wâ e hnyi dok ae sâkâû ge li emakan.
- 30 Haba lakon me adre me ijem dra: Ke haba hnen je komok, me wale hnen bi minya.

HNYIMAKAN 40.

K I Iehova ame thu bala kö Jobu me ha, ka habe,

² Ame he at ae hwege hnyimen ka ivinö me Ataekhanahia ³

Haba at ame ivinö me Khong, me so e ame thu.

- 3 Me haba Jobu ame thu kö Iehova, me ha, ka habe,
- 4 Wâ bi, iny thatûnyi : ieû oge me he ka thu köu ?

Oge me kåt hnyimök.

5 Iny okhaca but fuc ehac, ke oge me ca he ka thu;

Ke olo, me oge me ca he ka bi hanen.

6 Haba Iehova ame thu kö Jobu ûnyi hnyi weneû, me ha, ka habe,

7 Hûkâlâ ju wen hnyekom walang ang me bi baga :

Me oge me he ka hnei u, m' u ma omanenâ könya.

8 Hawa, u me he ka oûnyibaûâ hnök hna owisa?

U me he ka haikongu nya, m' u me wisa bi?

- 9 E hu gam hnyam helâ me Khong? Ke e khanö u he ka bi hwan than helâ me hwan hofuc?
- 10 Bethe theibi u thö ge beönua me oganâ; Ke khaûö u ju ge hmanenang me hwakecin than.

11 Hingâlâ but je bahihingölöiny ânyâm hmönyin:

Bwele ju ka wâ tavat ae bi gan hia, me hom ûhnyûkongo ju.

12 O'dra ju tavat bi gan hia, me ohnyikânâ ju;

Me uto ju tavat ae kong hnyi je hnödra.

13 Tha ikhöl' ödra ju eû hnyi kânâ;

Ca ju je hnyimaködra hnyi dok ae iyong.

14 Me oge me he ka ogâ gam

A ae khana hnyamâm a metâm he ka omeli u bi,

15 Wâ bi walang behemoth, waleji hnök hna op möu;

E ame han önying helâ me bolok.

16 Wâ bi, e tang hwegien hnyi li jebalainon, Me maniny man hnyi je töiny hnyekon.

17 E ame bwebwelâ obiny helâ me arasi : Adre oûdilâköuâ je töiny li jevan.

18 Helâ me bras ae moku je jeien ; Ke ûcû me je venyâ fao je vhaken.

19 E beönua hnyi ta je ûnyi a ânyâ Khong: E khana thibi at a op e he ka hakekenyâ kâu hele vat.

20 E hnathu ame okûâ an jeû hnen je bucen;

Ame walak eling ta je menoiny hnyot hia.

21 E ame mokut hmelen je ûö ae hlau, Me sa hlowe, me hnyei ae lup.

22 Ame tube é hnen hmenon je ûö ae hlau;

Je garabainy di ame tot igigilö e.

23 Wâ bi, e ka he wagewe ka bahihingölö, e ame ca öbubuny bi:

E hwege hnyekon e ka di Joridano ke ne o but hnyi hnyimen.

24 Ia noc e k' ame bwele thibi, Me koû hnyingöiny ge fao?

HNYIMAKAN 41.

KHANÖ u he ka lelö leviathana ge

Me ca bohmen ge tö?

2 E khanö u he ka hûkâlâ tö hnyi hnyingöiny?

Me koû wainy ge fao i

- 3 E ame he ka osehia khöû köu? K' ame he ka ha je hofuc ae menyik köu?
- 4 Hawa, ame he ka ânyâ ûhihinyköu möu,

M'u ma hom me athnyabaem bala bi?

5 U me he ka walak më helâ me meno ame gâ?

Me noc e me me haleny ânyâm je hlu?

6 Ame he tavat thud ka ûco e? Me kave ka tavat ûcû?

7 E khanö u he ka öunöngötâ unen ge je öa telat,

Ke ban ge ta je ûde?

8 Ip ju hnyamâm hon;

Unykûme ju vat, ke ca ânyâ hmetu

9 Wâ bi e ûnyi baû bi labageju he ka hom e:

Hawa, ame ca he at ka ta but e ka

10 E ba at ae hwege hnyekon me me bwebwelâ e :

makök?

11 Ke, ewa at ame bân ka ham könya, m' inye he ka bi hwaban?

Anyin a anyik ta je ûnyi hia eang hmeledrany.

12 Oge me ca he ka laba hnyibû ge je ong outhunyin,

Me tang hwegien, me manenanginy unyin.

13 Ie at ae khana he ka uny anyin ûkhaû? Ie at ame he ka dit ka hnyi wanben li ganyon?

14 Ie at ae khana he ka khöng li hlingen hnyimakan i

E hu ûnyi hnân outen igigilö je nyon.

15 E ame senyinâ anyin je unö,

K' adre ûohmâköuâ helâ me ûnyi hnân okeceâ.

16 Adre me oûkeceâ ke at me ke at, Me me ca khana ang he ka delec.

17 Adre me oûkeceâköuâ khaca me khaca, Adre ûkhötköu, me me ca hpân ûsâkâûö bi.

18 Hnyi hnen hna cihngö ame gâ thö lany, Ke tha ûcû li emakan me li emakan hnyomakatu.

19 Ame o ûnyi hnyi hnyimen je thi okûnû, Ke je wahleûhleûiny meic ame gâ.

20 Ame o ûnyi hnyi li hnyingöiny hai, Helâke ûnyi hnyi öt me bö adre thong.

21 Adre omelö je walep ge homenâiny, Ke bâhlân ame o ûnyi hnyi hnyimen.

22 E bi hnyi nyin tang hwegien, Ke öbubuny ame biâ hnyi hnyima-

23 Adre oûkeceâköuâ je ke keihen viny: Ke e hwege e, ca hnân bwebwelâ.

24 E hwege oûnykûminy helâ me veto;

Eke, e hwege helâ veto eû hmelen ûnyi hnán omomono.

25 E ka todrö, me haba tavat hwege adre

Ame gâudrin ge hnödra hna öbubuny.

26 A ne he ke at ka kot e ge hele vat, me ûnyi baû ;

Helâe minya ge ö, me ûde, me fana.

27 E ame ûnykûme fao helâ me thatûnyin hwit,

Me bras helâ me utö bobot.

28 E ame ca he ka kec ge fana:

Ke e ame wia je veten köloû me me thatûnyin hwit.

29 E ame ûnykûme e ûcû je utöhmu me je thatûnyin hwit:

E ame hluma ûgâiny ö.

Awe, ewa at ae khana tot hnyi hnyi-|30 Eû hnyi hmelen helâ me je ec watagi ae so homakan:

> E ame lau helâ me ûnyi hnân kokot hwit hnyi hon hmudra.

31 E ame ocitrouâ köiö ae gan helâ me öt: E ame wia köiö me me helâ me wakaco.

32 E ame ohauâ hwaban deny gethen; Me me he at ka ûnykûme ae hûen dut köiö ae gan.

33 E ba at ae ûcû mē eang hmeledrany,

Adre op he ka ca ot.

34 E ame wâ ta je ûnyi hia ae görany: E thibi than hon je lakon bi gan.

HNYIMAKAN 42.

E haba Jobu ame thu kö Iehova me ha, ka habe,

2 E khanö nya but ae khanö u he ka ânya ta je ûnyi hia,

Ke haba hnâm hna ûnykûme me pason he ka thawâ.

3 Ie at ame ikhâlâ ûhnenamö me ba waunykûme?

Anyin a wale oge hia but ha ûnyi oge me ca wâhmakhmeto,

Je ûnyi ae beönua huk waleji ae ca khanö nya.

4 O u löng ju, ke oge me he ka fuc; Oge me he ka hnei u, ke nö nya ju.

5 Oge hia but löng gam ge li hnyikönyök; Ke walang ang ame ō u hnen li emakök,

6 Anyin a wale, oge me ikiki nya bi me ietra

Hnyi sesâ me hnabadröu.

7 Ke hwaban hna ha je hofuc eling kö Jobu hnö Iehova, haba Iehova ame ha kö Elifaza at Temana, ka habe, Ame ubahla Biledad at Sua, me Zofar at Naamathi Keren-apuka ien at a kuniny. hnyi hna bâ, e ka hijö je lahanen: ke helâ me je lahanidrin. më ehac, me ödrin e tha han më eiö hnyin se hia bongon ta je bong. umen uma; me ödrin e tenge kâu, me otu-

thö anyik hmönyin köu me li lahânâm: bwelâ e hnyi ta je ûnyi hia ae kong walej anyin a öbun e ca hia but ha gak ûnyi ae a oâ kâu Iehova : ke ödrin e ve ham minya wisa helâ me Jobu athnyabaik. 8 Ke kâu ke mone, ke ûsa khaca otru gol. 12 Me walang ang hom dö hobi köbun bi je bolok Iehova ame gan hmâ oganö Jobu hnyi a seven, me je mamoe baga a seven, ke he bongon je bong a biliny hon je bongon a thö kö Jobu athnyabaik, me hudo hobi bân: ke e hu gan ta je mamoe a fotin köbun hudiny leû; ke ame he Jobu athnya-baik ka hic hobi köbun; anyin a oge me wan thauzan je ûcû lo bolok, ke wan thauheka kap e, m' oge me ca he ka ânyâ köbun zan je asina momo. 13 Ke e hu minya hoton anyibun monu; anyin a öbun e ca gan lakon baga a seven, ke kun ta lakon bagak ûnyi ae wisa helâ me Jobu athnya- hlu. 14 Ke e ame hwenyi ien at a bân, baik. 9 Me haba Elifaza at Temana, me me, Jemima; ke Kezia ien at a loiny, ke odrin e he me ânyâ helâ me hna hûna ga haba hnyi hnyei hia me ba je momo ae lebova ködrin: me Iehova ame köp Jobu. hmanenang ka wâ, helâju me ta hlu laku 10 Ke Iehova ame ohmetu Jobu ûheny Jobu: ke haba kamödrin ame bi jekhöûdrin 16 Ke hwaban dö lehova ame ibi olo ham kö Jobu ta je ûnyi e, me möt bala bi Jobu hnyi wan haded ke waleji ae hu gan ehac a bân. 11 Me ame fâte ta je huna, k' ame wâ lakon, me je o kâu je liamekeiny mē hia, me je lahaniny laöbiny ke ne o but hnyi dö a vakiny. hia, me je hnyat hia a je liamewaeny hia 17 Me ame mokcu Jobu, ke hingat ut, ke

TA JE SALAMO.

TUSI I.

SALAMO 1.

NAHIC hnen at ame ca vheno ûhnenamö anyin tavat ae monu,

K' ame ca tot hnyi gethen deny tavat adre me ânyâ hulö,

K'ame ca laba hnyi tap taben at ame úhiö.

2 Ke haba hnanyibu anyi Iehova, me wale anyin senyin;

K' ame labö ûnykûme ge anyin hnanyibu hnyi lany me lit.

3 Me e ame he ka ûcû me ûö adre ta hnyi baten ta je wagewe,

K' ame wa but wan hnyi huna,

K' ame ca meleca thö lan;

K' ame he bi ka hnahic ta je ûnyi hia e ame ânyâ.

4 E ca helâe ge tavat ae kong;

Ke ödra tha ûcû me unen hwit ame oû

5 Anyin a wale ame ca he bi tavat ae monu ka tot hnyi ûhnei,

Ke tavat adre me ânyâ hulö bi, ka tot hnyi ûkhacaköu anyin tavat ae wisa.

6 Anyin a haba Iehova ame wâ gethen deny tavat ae wisa:

Ke haba gethen deny tavat ae monu, me ame he ka ba but.

SALAMO 2.

TEÜ can ame imonumonunyköu ta je hnyei,

K'ame ûnykûme ûnyi ae ba troban ge aten ta je hnyei?

2 Haba je tuhan hmeledrany adre me tet

Ke ame tha ûsabö je taben,

He ka hagutö Iehova me at e ame hû me haingödra, ka habe,

3 E so ate me thamuâ hnödru je hna ca, Me degec gata hnödru je hna hûkâlâ.

4 Ame he at ame laba ethö hnyi drany ka hluma:

Ke ame he than ka hi' ödra.

5 Me e ame he ka fuc ködra hnyi anyin hmönyin,

Me ohmaki ödra hnyi anyin wathe-

- 6 Ke so bi oge hia but otilâ anyik than Hon Ziona, anyik bucen ac kap.
- 7 Oge me he ka omanenâ hnanyibu: Haingö Iehova könya, ka habe, U thibi nökuk;

Oge hnöku u hnyi bong ang.

8 Sumatö nya thö, me oge me he ka ham köu je hnyei hnân hwajekhom, Me je can hmeledrany hnân em hnyei.

9 U ma he ka thamû' ödra ge uci a

fao;

Me sa omomonu ödra helâ me utkaia adre op.

10 Anyin a wale metâ th' öbun je than: Ke haba öbun hnyat owisa eang hmeledrany, hitangen ju hna ûne.

11 Bi athnyaba ju kö Iehova me ot,

Ke senyin dö me öbubuny.

12 Ccimhnyimak dö öbun me nokon, wâ e nye he ka hmönyin, me hi' öbun dut eû hnyi gethen,

Anyin ame he ka ie kû anyin hmönyin. Hnödra hnahic ödra hia adre me labageju kâu.

SALAMO 3.

Salamo anyi Davita, hnyi den e ame kec ga Abasaloma nokon.

TEHOVA lö, adre me osehia je iwahnaihmiönv könya!

Ödra se hia tavat adre me tot könya.

- 2 E hu tavat ae se adre me ha ge hanuk, ka habe.
 - E ba ûhadruö hobi kâu unyin Khong.
- 3 Ke haba u, Iehova lö, u thibi bec igigili nva:

Ke hmanenangik, me at ame ogöranyâ

4 Oge me hongot kö Iehova ge ifucik, Me e ame thû könya ûnyi hnyi anyin bucen ae kap. [Sela.

5 Oge me hlöhlöu me mokut; Ke oge me hmak hmetu; anyin a Iehova ame ohwegiö nya.

6 Oge me ca he ka outen tavat a ten thuzan,

Tavat adre me tot metâ könya igigilö.

7 Iehova lö, todrö; Khonguk lö omeli nya thö:

Anyin a u je hia but kot wahicen je iwahnaihmiöny mönya;

Ke u je thu hmetro ga nyon tavat se monu.

8 E unyi Iehova ûhomeli:

E na e ju ânyâm hnahic ka hnyi hon lakem. [Sela.

SALAMO 4

Hobi kau At vhik khumöng; hnyi Neginoth. Salamo anyi Davita.

HONGON hwakecik ac wisa lö,
ling nya ju, iny ka hawo u;
U je hia but thöng nya ûnyi hnyi
anyik vec,

Betenge ju könya, me löng hijik hic.

2 Lakon at lö, öbun e he ka wia soik me me hnân hmehmâ ke ne o but kehö?

K' öbun e he ka hnyokâ ûnyi ae ûnyi baû, me elâm thoi, ke ne o but kehö! [Sela.

3 Mē khan' öbun dö a Iehova ame hia but hake ip at ae kap hobi kau e bi:

Ame he Iehova ka löng iny ka hawa.

4 Ot ju, ke ca ânyâ bi bulö:

Ühnenamö thö me je hnyekubun hon hnöbun hna mokut, ke ca bwebwet bi. Sela.

5 Hudö thö ta je hudiny hwakecin se wisa.

Ke labageju thö kö Iehova.

6 E hu tavat ae se hia adre me ha, ka habe, Ie at ame he ka omanena köta so?

Iehova lö, ogöranyâ thö humun melaminy hnyimâkâm.

7 U je hia but ip hnyi hnyekuk senyin Ae gan hon ûen adre osehia anyidra hwit me waina.

8 Oge me he ka hlöhlöu me mokut minya hnyi hnahic:

Anyin a u thibi Iehova ame olabö nya, khötkici nya.

SALAMO 5.

Hobi kau at vhik khumöng; ge Nehilot. Salamo anyi Davita.

TEHOVA lö, löng ju ka ta je ifucik, Unykûme ju mekhunen hnyekuk.

2 Tuhök me Khonguk lö, tevehlöng ju ka hok hwatenge:

Anyin a oge me hic köu.

3 Iehova lö, hnyi hnyomakatu u ma he ka löng hok ;

Hnyi hnyomakatu oge me he ka ha gaga hijik hic köu me hmâkâ.

4 Anyin a u ca Khong at ame senyin ka hwakecin ae kong:

Ke ame ca he hulö ka laba unyâm.

5 Ame ca he ka tot hnyi hnyimâkâm tavat bi gan:

U me ikiki gadra hia adre me ânyâ hwakecin ae kong.

6 U ma he ka chi' ödra adre me ha je thoi:

Ke Iehova ame ikikiâ at ame hingâlâ dra me iyawâ.

7 Ke haba inya, oge me he ka didrö ka hnyin umâm uma hnyi ânyâm je ibetengiö ae se hia :

Ke oge me he ka khudrung ka hnyi umam uma ae kap me ot köu.

8 Iehova lö, lili nya ju ge hwakecâm ae wisa, can je iwahnaihmiöny mönya; Owisa thö dem gethen hnyi hnyimakök.

9 Anyin ae ba ke hnathu hnyi je hnyimödra;

E kong hmönyin hnyekudra:

Haba je jeköwidra, me helâ me erkemok ae memang;

Ke adre me ûtakû ge bohmödra.

10 Khong lö, haikongu ödra but;

E so adre me ta ûnyi ge anyidra bi je ûhnenamö:

Ob' ödra but can adre osehia hanyâûâ Anyin adre me ûkhin fuc möu.

11 Ke so ame he ka senyin tavat hia adre me labageju köu,

E so adre me he bala ka hongot senyin, anyin a u thibi at ame sing ödra:

E so ame he ka senyin köu minya tavat adre me hnyokâ iâm.

12 Anyin a u me he ka ohnahicâ at ae wisa; Iehova lö, u me he ka söng igigilöâ ge ibetengiö helâ me bec.

SALAMO 6.

Hobi ku at vhik khumong; ge Neginoth, adre hai hnyi citiny. Salamo anyi Davita.

TEHOVA lö, ca he ka û nya hnyi ânyâm hmönyin,

Ke ca he minya ka nö nya hnyi ânyâm wathethöt.

2 Iehova lö, betenge ju gak; anyin a meleca thö unyik;

Iehova lö, ometu nya, anyin ame öbubuny je jeien unyik. 3 K' ame ot gan hmâ hanuk:

Ke haba u Iehova, me ieû ûen gam? 4 Iehova lö hmetu jem, me omelö hanuk: Omeli nya ûnyi ge ânyâm ibetengiö.

5 Anyin a haba ödra ka mokcu, me adre me ca he bi ka ûnykûmi u :

Ie at ame he ka ole köu eû hnyi erkemok?

6 Iny sēnyin dut ge anyik mâng;

Ame uoû hnök hna mokut ge tenge hnyi je lit hia;

Oge me okhubetâ hnok hna mokut ge deköien li emakök.

7 Ame jok ut li emakök ge hlöuhlöu; Ke hadedak ûnyi ge je iwahnaihmiöny

mönya hia thithö.

8 Ûsâkâûö but mönya, öbun hia th hö hnyat öbun e ânyâ hulö;

Anyin a hia but Iehova löng hok hwatenge.

9 Iehova ame hia but löng hnök hna sumâtâ;

Ame he Iehova ka kap hijik hic.

10 Ame he ka hmehma me ot gan hmâ ta je iwahnaihmiöny hia thithö mönya:

Adre me ne ka hmetuhmetu, k' adre me he ka ie hmehma.

SALAMO 7.

Salamo anyi Davita e ame khumëngë kë Iehova anyi geta je hofuc ho Kusa at Beniamina.

TEHOVA Khonguk lö, oge me labageju köu:

Omeli nya ju gadra hia thithö adre me hnu nya, ke hûgûnö nya but:

2 Wâ e nye he ka kia hanuk helâ me man liona,

Me kia omomono e, ke ba at he ka omeli nya.

3 Iehova Khonguk lö, oge ne hia but ânyâ ûnyi ang;

Ke ame ne e bi hulö hnyi li hnyamök;

4 Ke oge ne hia but bi hwaban kong ka at ae ûsoköu mönya;

(Eke, oge hia but hna but at ae iwahnaihmiony monya ke ba can:)

5 E so e he iwahnaihmiöny ka hnu hanuk, me kât e;

Eke, e so e ame he ka uto ju anyik möt ka hnyi kânâ,

Me ip hmanenangik eû hnyi sesâ. [Sela.

6 Iehova lö, todrö hnyi ânyâm hmönyin, Höhöi thö ge hmönyin anyin je iwahnaihmiöny mönya: Ke hmákâ thö hobi könya: u je hia but otilâ hna owisa.

7 Ke so ame igigili u ûkhacaköuiny ta je hnyei :

Ke hmetu ju hudrin ka hnyi dok ae görany.

8 Iehova ame owisa ka ta je hnyei:

Iehova lö, owisö nya ju helâ me hwakecik ae wisa, me hwakecik ae ba hnyikongon.

9 E na hu obiny ju monu anyin tavat ae kong, ke otethmâ ju at ae wisa:

Anyin a Khong at ae wisa ame elâm ta je hnyok me ta je ûnykûme.

10 E unyin Khong singik,

At ame omelö tavat ae wisa hnyekudra.

11 Haba Khong at owisa ae wisa,

Eke, e Khong at ae hmak ge monu hnyi je bong hia.

12 Ke ne a ne ca hwiö hmetu at, me ame he ka khet anyin hele vat ;

E ame hia but oto anyin cafana me penapena e.

13 Ke ame hia but penapena hobi kâu minya ta je ûnyi hnân hlingâ; E ame he ka vâc anyin je fana.

14 Wâ bi, ame vec hnyekon ge hulö; Eke, e ame erkinâ but ûokonguny, me hnokoâ thoi.

15 E ame hia but hiny thop, k' ame hiny dilâ.

Me ame ka kölu but ka hnyi thop waleji e ame ânyâ.

16 Ame he anyin monu ka hmetuhmetu ka hnyi hon ban,

K'ame he hnen hna sihnân ka ta hmetu ka hnyi wanben ban.

17 Oge me he ka ole kö Iehova hoton hwakecin ae wisa:

K' oge me he ka khumöng olungâ iö Iehova ae Beönua.

SALAMO 8.

Hobi kau at vhik khumöng; adre me hai hnyi Gitith. Salamo anyi Davita.

TEHOVA lö, Tuhöhmun,

E ti so iâm hnyi hmeledrany hia thithö!

U je hia but ip ânyâm hmanenang ethö hon drany.

2 Ûnyi hnyi hnyimen ta je mendring me ta je inma u je otilâ tang hwege, Can ta je iwahnaihmiöny möu,

M' u me he ka olaba wia iwahnaihmiöny, me at ame bi hwaban hmetu. 3 Oge me wâ hmá ânyâm drany a huliwan ge ta je banyâm,

Wale tehi me ta je okhû u je hia but otilâ;

4 Ehö at bi, m' u me ke ka ûnykûme gan?

Me nokon at, m' u me he ka senâ?

5 Anyin a u je op e me me omi ûhnyûkong bi hnyi hmelen Khong, Me obicâ e ge mec me ûoganö.

6 U je otilâ e he ka musö ta je huliwa anyin li hnyamâm;

U je hia but ip ta je ûnyi hia thithö eù hmelen li can:

7 Ta je mamoe me ta je bolok hia, Eke, me ta je menoiny hnyot:

8 Ta je meno ame gâ ethö, me ta je wâ eû hnyi köiö,

Me ta ûnyi hia adre me ka ve vheno dedra je gethen hnyi köiö.

9 Iehova a Tuhöhmun lö,

Shaiba ge ûnuainy iâm hnyi hmeledrany hia thithö!

SALAMO 9.

Hobi kûu at vhik khumöng ; adre hai hnyi Muthlaben. Salamo anyi Davita.

GE me he ka oleâ kö Iehova ge hnyekuk ae bekhöt;

Oge me he ka haimemenâ ânyâm ta je huliwa hnân lâiâ.

2 Oge me he ka senyin me hobâ köu: Ataebeönua lö, oge me he ka khumöng olungâ iâm.

3 E ka hmetu je iwahnaihmiöny mönya, Adre me haû me hi' ödra hnyi hnyimâkâm.

4 Anyin a u je hia but ci' nya hnyi anyik wisa me hnök hna ivinö;

U je laba hon theron me owisa hnyi wisa.

5 U je hia but hijingâ je hnyei, u je ohia tavat ae kong,

U je kot degecâ je iödra ke ne o but nyiele balua.

6 Haba iwahnaihmiöny adre me oum' ödra bi, e ba wan gadra balua;

Me je taun u je hia but oc degecâ, A aû but minya hna ûnykûme ködra.

7 Ke ame laba Iehova a than nyiele balua:

E ame hia but penapena anyin theron hnân ûhnei.

8 Ke e ame he ka owisa hmeledrany hnyi wisa,

E ame he ka owisa soâ tavat.

9 Ame he Iehova ka bi hnabâ hobi kâu tavat adre me sed' ödra,

Hnabâ hnyi je bonginy vec;

10 Ke haba tavat ae khan' ödra iâm, me adre me he ka labageju köu;

Anyin a haba u, Iehova, u je ca hna degecâ tavat waleji adre me elöm u.

11 Khumöng olungi Iehova, at ame labā Ziona:

Omanenâ thö hnyi wanben ta je hnyei hnen je hna ânyâ.

12 Anyin a haba at ame hnei can dra ame ûnykûmi ödra:

K'ame ca hnying hwatenge hwan tavat ae theduoc.

13 Iehova lö, betenge ju gak;

Wâ ju anyik vec ûnyi ge tavat adre me hûkötiö nya,

U at ame köp nya göranyai ûnyi hnyi homagöuleny mok ;

14 Me inye he ka haimemenâ je hofuc hia hnân oganö u :

Ke oge me he ka senyinâ ûhömeli gam, Hnyi je homagöuleny hlu nöku Ziona.

15 Haba ta je hnyei adre me û but hnyi thop adre hia but ânyâ:

K' ame hnok dö je cadra hnyi ert adre me ikhâlâ.

16 Ke haba Iehova ame omanenâ e bi, k' ame owisa:

K'ame hnok dö at ae kong ge huliwa anyin li hnyamen. [Higaiona. Sela.

17 Ame he tavat ae kong ka hmetu ka hnyi hedis,

Wale ta je hnyei hia adre me hnying Khong.

18 Anyin adre me ca he balua ka hnying tavat ae theduoc,

K'ame ca he balua ka hia labageju anyin tavat ae ba ta ûnyi.

19 Iehova lö, todrö; e so ame ca he at ka

E so adre me owisa ta je hnyei hnyi hnyimâkâm.

·20 Iehova lö, ooti ödra ju;

Omanena tho ka aten ta je hnyei a ödra tavat bi.

SALAMO 10.

EHOVA lö, ieû gam a u me tot sâ-

Me lubaduöng hnyi je ûen ae vec?

2 Adre me hwege hnu tavat ae theduoc | 15 Ohmetro but benyin at ae monu; hnen tavat ae kong ke bi gan;

E so adre me nuc ödra hnen je bibihwakecin adre me ûnykûme.

3 Haba at ae kong ame ohobeluâ weny hnyekon,

K' ame hota degecâ hnen at ae behnyekon, me hmiö Iehova.

4 Haba at ae kong, ûnyi hnyi bi ganiny hnyimakan, ame ha, ka habe, E ame ca he ka elâm e.

Ke haba hnen je hna ûnykûme hia, ka habe, E ba bi Khong.

5 E hmâ balua deny je gethen;

E sâkâû balua gan ânyâm je hna owisa: Ke haba je iwahnaihmiöny hia mē, e

ame tû' ödra.

6 Haingen eû hnyi hnyekon, ka habe, Oge me ca he ka bwebwet:

Hnyi je dö hia oge me ca he balua ka

7 A unöngötö hnyimen ge ûhangö, me iyawö, me seda:

Eû hnyi hmelen bohmen ûokonguny me

8 E ame laba tue hnyi je dok ae iyong hnyi je taun:

E ame hlingâ tavat ae ba hnyikongon hnyi ta je dok ae nuong:

Haba li emakan ame ecmâkâ tavat adre me okongoâ.

9 E ame laba hnyi dok ae nuong helâ me liona hnyi umen op:

E ame mokut duöng he ka kât at adre ovecâ:

E ame kât at adre ovecâ, me lelö e hnyi ûten ert.

10 E ame iyâû, me nom,

Me ame ta but tavat adre ovecâ hnen anyin tavat ae hwege.

11 Haingen eû hnyi hnyekon, ka habe, A hnying ut Khong:

E ame ikhâlâ hnyimakan; e ame ca he balua ka wâ.

12 Iehova lö, todrö; Khong lö hai thö hnyamâm :

Ca he ka hnying tavat adre ovecâ.

13 Geû ame hmiân Khong hnen at ae kong, Me ha eû hnyi hnyekon, ka habe, U me ca he ka hnei can?

14 U je hia but wâ e; anyin a u me wâ ûöveci me vec, he ka hom e hnyi hnyamâm:

Ke haba at ae theducc ame hna but e bi

U thibi at ame hadruâ nakahme.

Ke haba at ae kong, e so u ma elâm

hwakecin ae kong me me ba hmetu hnâm hna wâ.

16 Iehova thibi Than nyiele nyiele balua:
A hia but je hnyei ûnyi hnyi iny hnyei.

17 Iehova lö, u je hia but löng weny tavat ae hnyikânâ:

U me he ka otilâ hmâ je hnyekudra, u me he ka tevehlöng:

18 He ka owisa ka nakahme me tavat adre ovecâ.

Me me ca he hmetu bi at a aten hmeledrany ka hwege hnyimakan.

SALAMO 11.

Hobi kau at vhik khumong. Salamo anyi Davita.

Inya oge me labageju kö Iehova:
Anyin a ieû öbun e ha ka hanuk, ka
habe,

Kec dö helâ me meno ame gâ ka hnyi anyibun bucen?

2 Anyin a wâ bi, ame lau cafana hnen tavat ae kong,

K' adre me ip anyidra fana hnyi tö, M' adre me he ka fana hnyi menekholom tavat ae wisa hnyekudra.

3 Adre me ne ohia ta je taben, Ieû ame he tavat ae wisa ka ânyâ?

4 E bi Iehova hnyi umen uma ae kap, Wale Iehova, ethö hnyi drany anyin theron;

Haba li emakan ame wâ, k' ame cubec lakon at hnen li bademakan.

5 Iehova ame cubec at ae wisa:

Ke e ame hûkötiâ at ae kong, me at ame beûokonguny eû hnyi hnyekon.

6 E ame he ka öta helâ me we ta je hnewe hon at ae kong;

Haba meic, me teio, me ang ame hlâ, me wale kaia a jekhöûdra.

7 Anyin ae wisa Iehova; k' ame hnyokâ hwakecin ae wisa;

E ame he ka wâ hnyimakan at ae wisa.

SALAMO 12.

Hobi kau at vhik khumöng; adre me hai hnyi Seminith. Salamo anyi Davita.

TEHOVA lö, omelö thö; anyin ae ba at ae wisa hwakecin;

K' ame hia but tavat ae hnathu unyin lakon tavat.

2 Adre me ve ha thoi ka at ame laba hakekenyi ödra : Adre me fuc ge je esongodidra ae ûtakû, me hnyok lo.

3 Ame he Iehova ka subâ degecâ ta je esongot hia ae ûtakû,

Me bohmen minya ame fuc bi gan:

4 Waleji tavat adre me ha, ka habe, Ame he ka tuhmun ge je bohmöhmun;

E unyihmun bi je esongodihmun; ia tuhöhmun?

5 Can adre okongoâ tavat vec, can mâng anyin tavat ae theduoc,

Oge me he ka todrâ walang ang, haingö Iehova;

Oge me he ka ip wia at wale adre me tûâ.

6 Hofuc ae kalaöt je hofuc ho Iehova; Helâ me sileva adre le hnyi meic eû hnyi kânâ Wale adre oseven le.

7 Iehova lo, u me he ka tu' ödra,

U me he ka tu ödra ûnyi ge dö ang nyiele balua.

8 Ame vheno je ke keihen hia hnen tavat ae kong,

Ödra ka ogöranyâ hwakecin ae ikiki unyin lakon tavat.

SALAMO 13.

Hobi kau at vhik khumöng. Salamo anyi Davila.

TEHOVA lö, u me he ka hnying nya ke ne o but kehö i ke ne o but nyiele balua i

U me he ka ikhâlâ hnyimâkâm gak ke ne o but kehö?

2 Ke ne o but kehö oge me he ka ûhnenamö eû hnyi hanuk,

Me hmak ut hnyekuk hnyi lany hia? Ke ne o but kehö ame he iwahnaihmiöny mönya ka beönua huk?

3 Iehova lö, Khonguk, ûnykûmi nya me ling nya:

Omelamâ li emakök, wâ oge nye mokut me mokcu;

4 Wâ e nye he iwahnaihmiöny mönya ka ha, ka habe, A tuk ut hon ;

Ke wâ e nye he tavat adre me oveci nya ka senyin iny ka bwebwet.

5 Ke oge hia but labageju hnyi ânyàm ibetengiö,

Ame he hnyekuk ka senyinâ ânyâm ûhömeli:

6 Oge me he ka khumöng kö Iehova, Auyin a e ama hia but betenge gan hmâ könya.

SALAMO 14.

Hobi kau at vhik khumöng. Salamo anyi Davita.

AINGEN at ae monu eû hnyi hnyekon, kahabe, E ba Khong. Odra bo kong, adre me ânyâ ta je hu-

liwa ae ikiki ;

E ba at ame mâdrâ so.

2 Iehova ame bwele jem ethö hnyi drany ka wâ lakon at,

Me me wâ thö, hawa, e hu at ame wâ ûnykûme,

A at ame elâm Khong.

3 Ödra hia adre me saû; k' adre me tha kong ut;

E ba at ame mâdrâ so, e ba hmönyin

me khaca.

4 Hawa, e ba hnyekudra tavat hia adre ânyâ hulö?

A tavat adre me an lakeik helâke me hna an jeû,

K' adre me ca hongot bi kö Iehova.

5 Haba hnyi dok eling adre me ot gan hmâ:

Anyin a e Khong unyin tavat ae wisa. 6 Öbun e ohmehma ûhnenamö anyin tavat

adre me vec, Anyin a Iehova bi hnen hna lubaduöng.

7 E na he ju möt kö Isaraela ûheny Ziona!

E ka he Iehova ka ohmetö lakeiny ûhedra hnyi hnabâ.

Me ame he Jekob ka senyin, k' ame he Isaraela ka hobâ.

SALAMO 15.

Salamo anyi Davita.

TEHOVA lö, ie at ame he ka mē laba hnyin umâm uma menâ?

Ie at ame he ka laba hon ânyâm bucen

ae kap?

2 E so thibi at ame he wisa, me ânyâ wisa, K'ame ha hnathu ûnyi eû hnyi hnyekon.

3 A at ame ca bi fuc ge bohmen,

K' ame ca okongoâ liamewaeny mē, Me ca kap bi hna haikongoâ at ame laba hakekenyâ e.

4 E hûkötö li emakan at ae ikiki ;

Ke e ame oganâ tavat adre me outö Iehova.

E ame khemanyin me okongoâ e bi, k' ame ca hwiö bi.

5 At ame ca më ham anyin mone ge hwaban, Me ca kap hwaban hnân okongoâ at ae ba hnyikongon.

Ame ca he balua ka bwebwet at ame mâdrâ ta je ûnyi e.

SALAMO 16.

Salamo anyi Davita.

K HONG lö, tuö nya ju: anyin a inya oge me labageju köu.

2 Oge hia but ha kö Iehova, ka habe, U

thibi Tuhök:

E ba soik ke unyâm thibi.

3 Ke haba tavat ae kap eang hmeledrany, Ödra tavat ae beönua soidra, wale oge me ti senyin ködra.

4 Ame he ka se hia vec ka tavat adre me

hwiö ka ke khong:

Oge me ca he ka hudo anyidrin je hudiny dra huân ic,

Ke hom ta je iödrin ge li esongodik. 5 Iehova thibi jekhöük me anyik kaia;

U thibi at ame otethmâ jekhöûk.

6 A aat dö könya je tulut hnyi dok ae so hmönyin;

Eke, e so könya ik.

7 Oge me he ka oganö Iehova at ame nö nya:

Eke, ame siwhegiö nya hnen hnyekuk hnyi je lit.

8 Oge hia but ip Iehova bala hnyi hnyimakök:

Oge me ca he ka bwebwet, anyin a e bi hnyi ke keihök a metök.

9 Anyin a wale ame senyin hnyekuk, me hobâ anyik mec :

Ame he but minya unyik ka laba hnyi

10 Anyin a u me ca he ka hna but hanuk ka hnyī hedis;

Ke u me ca he ka hna degecâ atâm ae kap he ka wâ hna bobot.

11 U me he ka omamenâ könya gethen deny möt:

E unöngötö senyin hnyi hnyimâkâm;

Ke e hnyi hnyamâm a metâm ta je ûnyi hnân osenyinâ nyiele balua.

SALAMO 17.

Hic hiji Davita.

EHOVA lö, löng ju ûnyi ae wisa, hwiö jem ka anyik tenge;

Tevehlöng ju hijik hic, ame ca o ûnyi hnyi li esongot ae thoi. · 2 E so ame he ka o ûnyi hnyi hnyimâkâm | 15 Ke haba inya oge me he ka wâ hnyihna owisa gak ;

E so ame he li emâkâm ka wâ ûnyi ae

3 U je hia but cubec hnyekuk; me senö nya hnyi lit;

U je hia but cubic nya, ke ba wânâm; Oge me ip hmâ eû hnyi hnyekuk a g' ame ca he hnyimök ka hanyâûâ.

4 Haba ta je huliwa anyin tavat, me, ûnyi ge ifuciny li esongodâm Oge hia but tuö nya m' inye ca he hnyi

je gethen deny tavat ûkuc.

5 Ame he hmâ hnök je hna okca hnyi dem je gethen,

K' ame ca haû bi li cak.

6 Khong lö, oge hia but hao u, anyin a u me he ka ling nya:

Tevehling nya ju, me löng ju hok hofuc.

7 Omanenâ thö ânyâm ibetengiö ae gan hmâ, u thibi at ame omelö tavat adre me labageju köu

Ge hnyamâm a metâm, unyin tavat

adre me tot ködra.

8 Tuö nya ju helâ me wahlidriny ecmak, Ikhölö nya ju hnyi hmenon li labenyâm,

9 Unyi ge tavat ae kong tavat adre me oaûö nya,

Wale ta je iwabnaihmiöny hmönyin könya, hnyat adre me igigili nya.

10 Adre me lan ödra bi ge anyidra pipikhenya,

K' adre me hobelu' ödra ge je hnyimödra bi.

11 Walang ang adre me igigilö hnöhmun je hna okca:

Adre me iwahmö he ka otai öhmun hnyikânâi.

12 Haba at e, me helâ me liona ame bekia he ka han,

Ke helâ me nak liona at ame laba tue hnyi je dok ae iyong.

13 Iehova lö, tödro,

Tot metâ kâu, me hagutâ e:

Omelö thö hanuk ünyi ge at ae kong ge ânyâm hele vat ;

14 Iehova lö, omeli nya thö ûnyi ge tavat hnen hnyamâm,

Unyi ge aten hmeledrany, tavat tren jekhöû hnyi möt ang,

U je öunöngötâ je tang tidra ge tang omjehem:

Adre sekudra but je lakudrin,

ûnyi ka lakudrin je mendring.

mâkâm hnyi hwakecin ae wisa:

Ame he ka sekuk, iny ka hmak dö a tha helâ möu.

SALAMO 18.

Hobi kau at vhik khumöng. Salamo anyi Davia athnyabai Ichora, waleji at ame ha kö Ichora je ifuciny khumong ang hnyi bong Ichova ame omelö e Anyi hnyi hnyamen je iwahnaihmieny mē hia, me anyi hnyi hnyamö Saulo : ke haingen,

EHOVA lö, tang hwegiök, oge me hnyok

2 Iehova thibi kicik, me hnök hnabå, me at ame omeli nya;

Khonguk, kicik ae hmâ, oge me he ka labageju kâu;

Becik, me faoiny meno hnân omeli nya. me anyik tap ae beû göranyai.

3 Oge me he ka hongot kö Iehova, at ae ûcû hnân oganâ :

Me ame he ka omeli nya ûnyi ge je iwahnaihmiöny mönya.

4 Adre wadrö nya ge ta je tö hnân mekiny,

K' ame ooti nya hnen je uoûiny hwakecin ae kong.

5 Adre igigili nya ge je töiny erkemok: Ame o but könya ta je hnewe hnan mekiny.

6 Oge me hongot kö Iehova hnyi anyik vec,

Me khöû ka Khonguk:

Ke e ame löng hok hofuc hnyi umen uma ae kap,

Ke hok hwatenge hnyi hnyimakan ame o but ka hnyi li hnyikönyen.

7 Ke ame bwebwet me öbubuny hmeledrany,

Ke memeny dö minya taben je bucen, Ke okokok ut, anyin a e hmönyin.

8 Ame sâ hai ûnyi hnyi li hnyingöiny, Ke meic ame han ûnyi hnyi hnyimen: K' ame möt dö gan ta je walep.

9 E ame oto minya drany, me utut; Ke eû hmelen li can bi mene**kholom** se khöt.

10 Ke e ame laba hon kerubi, me gâ: Eke, e ame gâ mweimwei hon li labenyin ang.

11 E ame lubaduöng hnyi menekholom, wale umen uma menâ igigilö e ;

Wale angwe, a je ûlâiny drany ae haki Ke adre me hna kolon ge anyidrin ta je | 12 K' ame aû but anyin je ûlâ ûnyi ge melaminy hnyimakan,

We ae wahma me je walepiny meic.

13 Iehova ame bi hwan than minya hnyi drany,

K' ame fuc dö Beönua;

We ae wahma me je walepiny meic.

14 Ke e ame fana anyin je fana me ovesei ödra;

Eke, je hucuce ae se, me omomonu ödra.

15 Ke manen dut je deny je di,

K' adre me omanenâ ta je taben hmeledrany,

Ge hnâm hna thawâ, Iehova,

hwege.

16 E ame ûkhûnöng ûheny thö, e ame hum

E ame lili nya ûnyi hnyi je köiö ae se. 17 E ame omeli nya ûnyi ge iwahnaihmiöny mönya ae hwege,

Me tavat adre me hûkötiö nya, anyin a ödra hwege huk.

18 Adre me o könya hnyi bonginy anyik

Ke Iehova cik.

19 E ame su nya minya ka hnyi dok ae lau; E ame omeli nya anyin a e ame senyin könya.

20 Haba Iehova ame bi hwaban könya hoton hwakecik ae wisa;

E ame bi hwaban könya eûcû me li hnyamök ae kalaöt.

21 Anyin oge hia but vheno je gethen de Iehova,

Ke oge me ca saû degec monoâ Khonguk.

22 Anyin a eû bi hnyi hnyimakök hnen je hna owisa hia,

hnanyibu.

23 Ke ba hnyikonguk minya gan,

Ke oge me tuö nya bi ge anyik hulö.

24 Anyin a wale a hia but Iehova bi hwaban könya hoton hwakecik ae wisa, Me kalaötiny li hnyamök hnyi hnyimakan.

25 U me he ka betenge ka at ame betenge; U me he ka wisa ka at ae wisa;

26 U me he ka hwakecin ae kalaöt, ka at 43 U je omeli nya ûnyi hnyi je iwatretra ae kalaöt hwakecin ;

Ke u me he ka ânyâ hwali ka at ae hwali hwakecin.

27 Anyin a u me he ka omelö tavat ae vec ;

28 Anyin a u me he ka omelö anyik lamepa: Ame he Iehova Khonguk ka omelamâ anyik menekholom.

' 29 Anyin a ûnyi gam oge me utut ka hnyi hon deö vat;

Ke ûnyi ge Khonguk oge me gâ hanyâûâ hna up hak.

30 Ke haba Khong, e wisa deny gethen: Haba hofuc ho Iehova adre me cubec; E thibi bec anyin tavat hia adre me labageju kâu.

31 Anyin a ia Khong, e ka ca Iehova? Ke ia bi kic, e ka ca Khonguta?

32 Wale Khong at ame oweikö nya ge man, Me owisa dek gethen.

Ûnyi ge homenâiny li hnyingöiâm ae 33 E ame ânyâ li cak me me helâ me je

Me ip nya hon anyik je dok ae görany.

34 E ame nâ li hnyamök he ka vat;

Me ame oto cafana bras ge li hnyamök. 35 U je hia but ham minya könya becin

ânyâm ûhömeli : K' ame köp nya göranyai hnyamâm a

K'ame oganö nya hwakecâm ae menyik.

36 U je ogânâ hnök je hna okca hmelik, K' ame ca haûhaû li hnyeûcak.

37 Oge me he ka hnu hoton je iwahnaihmiöny mönya me khöû ödra:

K' oge me ca he ka hmetu ke ne o but adre ohi' ödra.

38 Oge me he ka kot mou ödra m' adre me ca he ka tot hmetn:

K' adre me he ka ta but eû hmelen li

39 Anyin a u je oweikö nya ge man ae gan hobi kâu vat:

U je hom ûhnyûkongu ödra eû hmelek, tavat adre me tot könya.

Ke oge me ca hota but gak anyin je 40 U je wia hoton je iwahnaihmiöny mönya könya nya bi,

Me inye he ka subâ degecâ tavat adre me hûkötiö nya.

41 Adre me khöû ke ba at ûhömeli:

Wale kö Iehova, ke e ame ca fuc ködra.

42 Me oge me kot omomonu ödra helâ me sesâ hnyi hnyimakan ang:

Oge me kot degeci ödra helâ me hmudrainy gethen.

anyin tavat;

U je wiö nya me hnân ban ta je hnyei: Ame he ka bi athnyabaik tavat ae ca khanö nya.

Ke u me he ka ohnyikânâ je ecmak ae 44 Adre me he ka löng me ie löng hotuk: K'ame he je atkanyua ka nom könya.

45 Ame he je atkanyua ka aû tot,

Me o ûnyi hnyi anyidrin je dok ae 'nuong me öbubuny.

46 E möt Iehova; e so he ka olongo kicik; Ke so adre me ogöranyâ Khongon melik:

47 Wale Khong at ame bi nya,

K' ame hom ûhnyûkongoâ ta je hnyei hnyi hmelik.

48 E ame omeli nya ûnyi ge je iwahnaihmiöny mönya:

Eke, u je ogöranyi nya hon tavat adre me tot könya:

U je omeli nya ûnyi ge at ûokonguny.

49 Anyin a wale oge me he ka oleâ köu Iehova, hnyi wanben ta je hnyei, Me khumöng olungo iâm.

50 E gan hmâ hnen hna oâ ûhömeli hobi kâu than a aten;

Me e ame omanenâ ibetengiö ka hnen hna hû,

A Davita me je mâtrâniny nyiele balua.

SALAMO 19.

Hobi kau at vhik khumöng. Salamo anyi Davita.

A ME omanenâ je drany mec anyin Khong;

Ke haba hnen ang ethö ame omanenâ huliwa anyin li hnyamen.

2 Ame fuc ke bong ka ke bong,

Ke ke lit ame omanenâ metâ ka ke lit.

3 E ba bi hwan me ba hofuc; Ke adre me ca löng bi hodra.

4 Ame he but anyidrin tö tutut ka hnyi

hmeledrany hia, Me hodrin je hofuc ke ne o but ka hnyi

je can hmeledrany. E ame hia but otilâ hnyin uma menâ

hobi kâu seûnö,

5 Wale ae ûcû me at a tep faipoipo ame
he but ûbeny hayi hayenlang

he but ûheny hnyi hnyeuleny, Ke e ame senyin helâ me at ac hwege

he ka wadringâ deny gethen.

6 Eame o but ûheny hnyi can hmeledrany.

Ke haba deny gethen ame he ke ne o

but ka hnyi ke je can: Ke ba ke ûnyi adre ikhâlâ ûnyi ge kahwainy.

7 E bekhöt ut hnanyibu anyi Iehova, ame ohâtâ hanu :

Ke e hmâ hnö Iehova hna ohnathoâ, ame ometâ at ae ba oûnykuminy.

8 E wisa ta je hna hûna hnö Iehova, ame osenyinâ hnyok:

E alai hnanyibu anyi Iehova, ame omelamâ je ecmak.

9 E kalaüt ot kö Iehova, ame tethmâ nyiele balua: E hnathu ta je hna owisa hnö Iehova, me wisa hia thithö.

10 Ame beönua hon gol, eke, me gol ae so: E hnebwia hon hani minya, me haui adre ca hlec.

11 K'adre me khû hnyekon athnyabaem ge ta je ûnyi e:

Ke gan hmå troban ködra tavat adre me löng hoton.

12 Ie at ae khana he ka wâ monu unyin? Ö u degecâ but anyik ta je monu ae iyong.

13 Ö u thawâ ju athnyabaem m' oge me ca bi gan ;

K' ame ca he ûnyi eling ka musi nya: me me wisa hwakecik,

Ké ba hnyikonguk ûnyi ge hna hanyâûâ ae gan hmâ.

14 E so e me he je hofuc hnyi hnyimök me je hna ûnykûme eû hnyi hnyekuk ka ûcû but hnyi hnyimâkâm,

Iehova, kicik, at ame omeli nya.

SALAMO 20.

Hobi kau at vhik khumöng. Salamo anyi Davita.

na he ju Iehova ka löng köu hnyi bonginy vec;

Me ogöranyi u ge ien Khongu Jekob; 2 Me kunâ ûhadruo köu ûnyi bnyi dok ae kap,

Me ci u ûnyi hnyi Ziona;

3 Me ûnykûme ânyâm ta je bwihlany hia. Me kap ânyâm je hut adre me le ;

[Sela

4 Me ham köu weny hnyekom,

Me ohwâdâ ânyâm je ûhnenamö hia.

5 Öhmun e he bi ka hobâ hnyi ûhömeli gam,

Me otilâ anyihmun je boûdila hnyi ien Khongutin:

E na he ju Iehova ka ohwâdâ hia huâm je hna sumâtâ.

6 E khanö nya walang ang a Iehova ame omelö at waleji e ame hû;

E ame he ka löng kâu ûnyi huyi anyin drany ae kap

Ge hnyamen a metân ac hwege he ka omelö at.

7 Haba keihen adre me labageju ka ta je kariota, ke haba keihen ka ta je hors:

Ke ate me he bi ka ha iö Iehova Khonguta.

8 Adre me nom ju me ta but: Ke ate me köûö thö me tot wisa. 9 Iehova lö, omelö thö:

E na he ju Than ka löng köhmun hnyi ûen öhmun e hongot hnyin.

SALAMO 21.

Hobi kau at vhik khumöng. Salamo anyi Davita.

EHOVA lö, ame he than ka senyinâ hwegiâm;

Ke haba ânyâm ûhömeli, shaiba ge hnen

hna senyinâ!

2 U je hia but ham kâu weny hnyekon, Me ca behânâ bi hna sumâtâ hnen li esongodiny. Sela.

3 Anyin a u je outhmoko e ge ta je hnahicin betenge:

U je obica e ge korona gol ae so.

4 E ame sumatö möt gam, me u je ham kâu ;

Wale ta je bong ae beû ke ne o but nyiele balua.

5 E gan anyin mec ûnyi hnyi ânyâm ûhömeli :

U je ip hon, hmanenang me ogânâ.

6 Anyin a u me wia e me me ti hnahic nyiele balua:

U je osenyinâ e ge senyin hnyi hnyimâkâm.

7 Anyin ame labageju but than kö Iehova, Ke ûnyi ge ibetengiö anyi Beönua e ame ca he ka bwebwet.

8 Ame he hnyâmâm ka wâ hia ta je iwahnaihmiöny möu:

Ame he hnyâmâm a metâm ka wâ tavat adre me hûkötiö u.

bonginy ânyâm hmönyin.

Ame he Iehova ka ut' ödra hnyi anyin hmönyin,

Ke adre me he ka aû but ge meic.

10 U me he ka ohia wan gadra ûnyi eang hmeledrany,

Me je mâtrânidra unyin lakon tavat.

ll Anyin adre me ûnykûme ûnyi ae kong köu:

Adre me sihnân, ke ca khan' ödra bi ânyâ.

12 Anyin a u me he ka hwiö hotudra, U me he ka penapena töiny ânyâm cafana ka hnyi hnyimaködra.

13 Iehova lö, e so u ma beönua hnyi manâm man:

Me öhmun e he ka khumöng me oganâ manâm man.

SALAMO 22.

Hobi kau at vhik khumöng; adre me hai hnyi ailainy hnyomakatu. Salamo anyi Davita.

THONGUK lö, Khonguk lö, ieû gam u me hnö nya l

Ke sâkâu he ka hadruo nya hnyi hok hwatenge?

2 Khonguk lö, oge me hongot köu hnyi lany, k' u me ca löng könya;

Ke oge me ca laba hnyibû hnyi hnyinghet.

3 U at ae kap,

At ame laba hnyi hna ûoganö hnö Isaraela.

4 Haba lakamöhmun adre me labageju köu:

Adre me labageju, me u je omeli ödra. 5 Adre me tenge köu, me adre me möt ut: Adre me labageju köu, k' adre me ca hmehma bi.

6 Iny biget thibi, ke ca at bi;

Wale hna haikongoâ hnen tavat, ke hna hmiân hnen tavat.

7 Haba tavat hia adre me ō nya, me adre me hlumö nya:

Adre me obeûâ je esongodidra, me nyinyikâ je bödra, me haingödra, ka habe,

8 Hnö u thö kö Iehova; hamen bi he ka omelö e :

Hamen he ka omelö e, anyin a e ame senyin kâu.

9 Ke u thibi at ame hum nya ûnyi hnyi hnyok:

Me olabageju nya ûnyi hnyi li basi bai. 9 U me he ka öûcû ödra me ûgimön hnyi 10 Adre me hnö nya köu hwân ge hna

hnokoå:

U thibi Khonguk hwân a inya hnyi hnyeku bai.

11 U me ca he ka ûsâkâûö mönya; anyin ae hakekeny vec;

Anyin ae ba at he ka hadruö.

12 E se hia je bolok adre me igigili nya: K' ame tot igigili nya ta je bolokiny Basana hnyat ae hwege.

13 Adre me memang könya, Helâ me liona ame beoloû usukia k' ame kuku.

14 Adre me hingâlâ degeci nya helâ me

Ke ame ok ut je jeiök hia:

Haba qûnykûmik me helâ me wasu;

Ame oköiâ but eû hnyi hnyekuk.

15 E atgec dö tang hwegiök helâ me wataginy kaja;

Q 2

Ke ame kece bohmök ka hnyi wahicok; Ke u je bia but hum nya ka hnyi sesâiny kânâiny mok.

16 Anyin a hia but igigili nya hnen ta je kuli;

A hia but theling nya hnen je deö at ae kong :

Me dâ li hnyamök me li hnyeûcak.

17 E khanö nya he ka aû je jeiök hia; Wale adre me ō nya me wâ hmö nya:

18 Adre me khenâ anyik je ûkhaû unyidrin bi,

Me ugleköbâ anyik ûkot.

19 Ke so bi Iehova lö, u me ca he ka ûsâkâúö mönya:

Tang hwegiök lö, logotö he ka hadruo

20 Omelö ju hanuk ûnyi ge hele vat; Me hnök hna betenge gan ûnyi hnyi

hwegien kuli. 21 Omeli nya thö hnyi hnyimen liona;

Eke, u je hia but löng könya ûnyi hnyi li faoiny bolokiny hnyot.

22 Oge me he ka omanenâ iâm ka je liamekeiny mönya:

Oge me he ka oganö u hnyi wanben ûkbacaköu.

23 Öbun tavat öbun e outö Iehova, oganâ thö e;

Haisoâ thö e öbun je mâtrâni Jekob; Ke outen ju e öbun je mâtrâni Isaraela hia thithö.

24 Anyin a e ame ca hmiân me hûkötö ge vec anyin tavat ae vec;

Ke khaca e ame ca ikbâlâ hnyimakan gan;

Ke hnyi ûen e ame tenge kâu, ame löng. 25 Unyi thibi gam hna ogano nya hnyi ûkbacaköu ae gan hmâ:

Oge me he ka subâ anyik je khöbi hnyi hnyimakan tavat adre me outen e.

26 Haba at ae ilemuk, me, e ame he ka han me sekon:

Ame he ka oganö Iehova hnen tavat adre me elâm e:

E so ame he je hnyekubun ka möt nyiele balua.

27 Ame he je can hnieledrany hia ka ûnykûme me hwiö kö Iehova:

Ke ame he ta je lap anyin ta je hnyei ka khudrung hnyi hnyimakan.

28 Anyin a unyi lehova dökhu:

Ke e at ame musö ta je hnyei: 29 Ame he hia tavat ae pipikhenya eang hmeledrany ka han me khudrung:

K' ame he ka nom kâu tavat hia adre me he ka hnyi kânâ,

Wale at ae ca khana he ka omelö e bi.

30 Ame be ke mâtrân ka bi athnyabainy; K' adre me he ka ha dö a biliny ûnyi ge Than.

31 Adre me he ka o but me omanenà hwakecin ae wisa

Ka tavat adre me he ka hnokoâ, a g' ame ânyâ e.

SALAMO 23.

Salamo anyi Davita.

ABA Iehova at ame tuö helâ me at tuö mamoe, ame ca he ka ba ta ûnyi

2 E ame omokuli nya hnyi hna önying se

E ame su nya thö ka hnyi je wagewe ame omise.

3 E ame ohmeto hanuk:

E ame su nya hnyi je gethen deny hwakecin ae wisa ûnyi ge ien.

4 Eke, oge ne vheno hnyigöulen bucen a hmenon mok,

Me oge me ca he ka outen ûnyi ae kong; anyin a tha u mönya:

K' ame okahwö nya ânyâm utömhu me cem uci.

5 U je penapena laulau hobi könya hnyi hnyimakan je iwahnaihmiöny mönya: U je hia but hû bök ge wakaco; ame

babihingölö thö anyik kaia.

6 Ame he thibi so me ibetengiö ka hnu hotuk hnyi bonguk ta je bong hia:

Ke oge me he bala ka laba hnyi uma umö Iehova nyiele balua.

SALAMO 24.

Salamo anyi Davita.

NYI Iehova hmeledrany me ta je ûnyi ae unöngötiny;

Me ta ogö hnyei, me tavat adre me laba hnyin.

 Anyin a e ame bi taben e hon köiö, Me otilâ hmâ e hon je di.

3 Ie at ame he ka öliâ bucen anyi Iehova? Ke ie at ame he ka tot hnyi anyin dok ae kap?

4 At thibi ae kalaöt li hnyamen, me hnyekon ae ba hnyikongon;

At ame ca ogöranyâ bi hnyekon ka hnyi ûnyi ae ûnyi baû,

Me ca khemanyin thoi.

- 5 Eame he ka kap hnahic ûnyi ga Iehova, Me hwakecin ae wisa ûnyi ge Khong at ame omelö e.
- 6 Wale thibi döiny tavat adre me elâm hoton e,

Tavat adre me elöm u, Khongu Jekob. [Sela.

7 Je hlinginy homagöule lö, ogöranyâ thö je böbun;

Ke görany dö öbun je hlinginy hwanuma ae balua bi: Hna but anyik hulö, anyi

Me me he ka didrö Thaniny hmanenang.

8 Ie Thaniny hmanenang? Iehova at ae hwege me man, Iehova at ae hwege hnyi vat.

9 Je hlinginy homagöule lö, ogöranyâ thö je böbun;

Eke, ogöranyâ thö, öbun je hlinginy hwanuma ae balua bi:

Me me he ka didrö Thaniny hmanenang.

10 Ie Thaniny hmanenang e? Iehova tnhan sabaoth, E thibi Thaniny hmanenang.

SALAMO 25.

Salamo anyi Davita.

TEHOVA lö, inya oge me ogöranyâ hanuk köu.

2 Khonguk lö, oge me labageju köu, Iny na ca he ju ka hmehma; U na ca hna ju je iwahnaihmiöny mönya he ka ngö nya.

3 Eke, ame ca he ka hmehma at ame halubahingâm:

Ke ame he ka hmehma tavat adre me iyawö ke ba can.

4 Iehova lö, omanenâ thö könya dem je gethen;

Nö nya thö ge dem je gethen.

5 Su nya thö hnyi hnathu gam, ke nö nya thö;

Anyin a u thibi Khong at ame omeli nya;

Inya oge me halubahing u hnyi je bong hia.

6 Iehova lö, ûnykûme ju ibetengiö me tang betenge gam,

Anyin a kueny dut e.

7 Ca he ka ûnykûme ta je hulöiny anyik hidröu, me ta je hanyâûâ gak:

Ûnykûmi nya ju hoton ânyâm ibetengiö, Ûnyi ge hwakecâm ae so, Iehova.

8 Haba Iehova me so me wisa:

- Anyin a wale e ame he ka ûnö gethen ka tavat ae monu.
- 9 E ame he ka su tavat ae ilemuk hnyi hwakecin ae wisa.

Me nâ deny gethen ka tavat ae hnyikânâ.

10 Haba je gethen hia de Iehova, me, ibetengiö me hnathu

Ka tavat adre me tuö hna ûhihinyköu mē, me hnen je hna ohnathoâ.

11 Iehova lö, ûnyi hnyi iâm bi, Hna but anyik hulö, anyin ae gan hmâ e.

12 Ie at ame outö Iehova? Me e ame he ka nâ e ge gethen e ame he ka ûca.

13 Ame ne ka laba so hanon; Ke ame he je mâtrâniny ka hu ködra hnyei.

14 Haba ûhnenamö duöng ûnyi ga Iehova me wale unyin tavat adre me outen e; Ke e ame he ka omanenâ ködra anyin ûhihinyköu.

15 E bala li emakök thibi kö Iehova; Anyin a e ame he ka uny li cak ûnyi hnyi ert.

16 Hwiö thö könya, me betenge ju gak; Anyin a hake inya, ke oge me hom vec.

17 Adre osehia ta je vecin hnyekuk: U na hum nya ûnyi hnyi anyik ta je vec.

18 Ûnykûme ju anyik hmak me anyik vec; Me thang degecâ but anyik ta je hulö

hia.

19 Ünykûme ju ge je iwahnaihmiöny mönya, anyin a ödra se hia; Ke e gan hmâ hnödrin hna hûkötiö nya.

20 U na tuö ju hanuk, me omeli nya thö: Iny na ca he ju ka hmehma, anyin a inya oge me labageju köu.

21 E so he ka otilö nya hmâ hnen hwakecin ae ba hnyikongon me wisa, Anyin a inya oge me laba halubahingâm.

22 Khong lö, omeli Isaraela thö Ünyi hnyi anyin ta je vec hia thithö.

SALAMO 26.

Salamo anyi Davita.

EHOVA lö, owisö nya thö, anyin a oge hia but vheno anyik wisa : Ke oge hia but labageju kö Iehova, me ca bwebwet. 2 Iehova lö, elöm nya thö, me ohnathu nya;

Elâm dö ûnykûmenök me hnyekuk.

3 Anyin ame laba bala cicö li emakök ånyâm ibetengiö; Ka aza bia but ybana ânyâm bnathu

Ke oge hia but vheno ânyâm hnathu.

- 4 Oge me ca tha laba me tavat ae monu; Ke oge me ca he ka thâ he me tavat iyawö.
- 5 Hûkötiânök ûkhacaköu anyin tavat adre me ânyâ hulö,
 - Ke oge me ca he ka tha laba me tavat ae kong.
- 6 Oge me he ka hinyem hnyi hwakecin ae ba hnyikongon;
 - Ke helâe oge me he ka igigilö ânyâm taben hut, Iehova:
- 7 M' oge me he ka olungâ hwan ole, Me ha gaga ânyâm ta je huliwa hia hnân lâiâ.
- 8 Iehova lö, oge me hnyokâ hnyaban umâm uma,
 - Me dok ame laba hnyin ânyâm hmanenang.
- 9 Ca he ka tha hom hanuk me tavat ae kong.

Me melik unyin tavat ûhlingö:

- .10 Ae hu ûokonguny eû hnyin je hnyamödra,
 - Ke unöngötö hnyamödra a metâ ge hok hwaban ae hwali.
- 11 Ke oge me he bi nya ka vheno hwakecin ae wisa:

Omeli nya ju, me betenge ju gak.

12 Ame tot li cak hnyi dok ae wisa hon: K' oge me he ka haisoi Iehova hnyi jo ûkhacaköu.

SALAMO 27.

Salamo anyi Davita.

EHOVA melamik me at ame omeli nya; oge ma outö ia ?

Iehova tang hwegien anyik möt; ia oge ma outen?

- 2 Hnyi ûen ame o but könya tavat ae kong he ka an vik,
 - Waleji ae hmönyidra könya ke iwahnaihmiöny mönya, me adre me haû but me ta.
- 3 Eja ke ne a ne hunuma cici nya utbavat. Me ame ca he bi huyekuk ka ot: K' ame ne kû thö vat könya, Me oge me he bala ka labageju.
- 4 Khaca thibi ûnyi oge hia but sumâtâ

- ga Iehova, k' oge me he bala ka elâm e;
- A oge me he bala ka laba hnyin uma umo Iehova hnyi je bongon hia anyik mot.
- He ka wâ hmanenangi Iehova, me hnö hnyi umen uma ae kap,
- 5 Anyin a haba hnyi ûen vec e ame he ka ikhölö nya hnyi umen uma menâ:
 - E ame he ka tubi nya hnyi dok ae iyong hnyi umen uma mano;
 - E ame he ka ip nya hon kic.
- 6 Ke walang ame he ka görany bök hon ta je iwahnaihmiöny mönya hia igigili nya;
 - Ke oge me he ka hudo je hudiny senyin hnyi umen uma mano;
 - Oge me he ka khumöng, eke, oge me he ka khumöng olungi Iehova.
- 7 Iehova lö, löng ju, iny ka hongot ge ifucik:
 - Betenge ju minya gak, me thu thö könya.
- 8 Hnyi ûen u je ha, ka habe, Elâm d' öbun hnyimakök; me ame ha hnyekuk, ka habe,
 - Iehova lö, oge me he ka elâm hnyimâkâm.
- 9 U na ca he ju ka ikhâlâ hnyimâkâm gak;
 - Ca he ka obâ athnyabaem hnyi hmönyin:
 - U thibi at ame labo hadruo nya;
 - Khong lö, at ame omeli nya, ca he ka hota degeci nya, me hnö nya but.
- 10 Anyin a cica me bai ödru me hna degeci nya,
 - Ke ame he Iehova ka köp nya.
- 11 Iehova lö, nö nya thö ge dem gethen; Ke su nya eû hnyi gethen ae wisa hon.
 - Can je iwahnaihmiöny mönya.
- 12 Ca hnö nya bi ka hnyi weny je iwahnaihmiöny mönya:
 - Anyin adre me tot könya tavat adre me bifuci nya, me tavat adre me memenâ ûokonguny.
- 13 Oge me monumonu, oge ne ca gejon he ka wâ so ûnyi ga Iehova
 - Hnyi hnyei iny tavat ae möt.
- 14 Halubahing Iehova ju:
 - Hwege ju, ke so ame he hnyekom he ka hwege;
 - Eke, e so u ma halubahing Iehova.

SALAMO 28.

Salamo anyi Davita.

TEHOVA lö, oge me he ka hongot köu; Kicik lö, ca he ka wejiji gak:

Wâ u nye laba hnyibû gak,

M' inye he ka hela me tavat adre me utut ka hnyi thop.

2 Löng ju hwan anyik sumat, iny ka hawo u,

Iny ka hai thö li hnyamök ka hnyi dok ae kap u me fuc hnyin.

3 Ca tha lili nya me tavat ae kong, Me tavat adre me ânyâ hulö;

Adre me ha je hofuc iny ûsoköu ka je liamewaeny mödra,

Ke haba ûokonguny eû hnyi hnyidrin.

4 Ham but ködra e ûcû me hwakecidra, me anyidra je huliwa ae kong:

Ham but ködra hoton huliwa anyin li hnyamödra;

Ke bi hwaban hwakecidra.

5 Adre me ca ûnykûme ta je huliwa anyi Iehova,

Me hna ânyâ hnen li hnyamen,

Anyin a wale, e ame he ka hagut' ödra but, k' ame ca he ka otil' ödra hmetu.

6 E so he ka haisoi Iehova,

Anyin a e ame hia but long hwan anyik je sumat.

7 Iehova tang hwegiök me becik;

Haba hnyekuk ame labageju kâu, k' ame hadruo nya:

Anyin a wale ame ti senyin hnyekuk; Ke oge me he ka ogânâ e ge anyik khumöng.

8 Haba Iehova tang hwegien lakeiny, Ke e hnabâ hnân ûhömeli hobi kâu at e ame hû.

9 Omelö thö lakem, ke ohnahicâ ju jekhom:

Ha ö'dra ju minya, ke kap til' ödra ju ke ne o but nyiele balua.

SALAMO 29.

Salamo anyi Davita.

ÖBUN lakon tavat hwege lö, ham dö kö Iehova,

Ham dö kö Iehova hmanenang me hwege.

2 Ham dö kö Iehova hmanenang ae ûcû me ien;

Khudrung ju kö Iehova hnyi mec ae kap.

3 E hon je köiö hofuc ho Iehova: Khongon hmanenang ame bi hwan than, Wale Iehova hon je köiö ae se hia.

4 E hwege ifuci Iehova;

Ame unöngötö ifuci Iehova ge bongon than.

5 Ame hmetru je arasi hnen ifuci Iehova; Eke, Iehova ame thu je arasiny Lebanona.

6 E ame oututi ödra helâ me nokon kau; Lebanona me Siriona helâ me nak bolokiny hnyot.

7 Ame ovheivheiâ je bâhlân meic hnen

ifuci Iehova.

8 Ame bwebwet hnyebuba hnen ifuci Iehova;

Iehova ame obwebwelâ hnyebuba hnyi Kadesi.

9 Ame kölu habû je lakon aila ge ifuci Iehova,

Me okolo but ta je lan hnyot:

Ke haba hnyin umen uma kap me ame ha ta je ûnyi hia, ka habe, Hmanenang.

10 Iehova ame laba me than hnyi ûen Uoû;

Eke, Iehova ame laba a than nyiele balua.

11 Ame he Iehova ka ham hwege ka lakeiny;

Ame he Iehova ka ohnahicâ lakeiny ge ûsoköu.

SALAMO 30.

Salamo anyi Davita. Khumöng hnyi dilic uma.

TEHOVA lö, oge me he ka oganö u, any in a u je hia but ogöranyi nya,

Me ca hna je iwahnaihmiöny mönya he ka manhic könya.

2 Iehova Khonguk lö,

Oge me hougot köu, me u je hia but ometu nya.

3 Iehova lö, u je hia but hai göranyai hanuk ûnyi hnyi hedis:

U je labö omeli nya m' inye ca hnyi utut ka hnyi thop.

4 Öbun anyin wakap lö, e so öbun e olungâ kö lehova,

Ke oleâ ka ien ae kap.

5 Anyin ae ti okhulit anyin hmönyin; E hu möt bi hnyi anyin ibetengiö baû Adre me ne tenge hnyi sahac,

Me ame o thö senyin hnyi huyomakatu.

6 Haba inya, hnyi ûen oge me labö sot, me oge me ha, ka habe,

Oge me ca he bala bi ka bwebwet.

7 Iehova lö, ûnyi ge ânyâm ibetengiö baû u je otethmâ anyik bucen;

U je ikhâlâ hnyimâkâm; me oge me hlohlo.

8 Iehova lö, oge me hongot köu ; Ke oge me khöû kö Iehova.

9 Ieû troban drök iny ka utut ka hnyi thop?

Hawa, ame he sesâiny kânâ ka oganö u î k' ame he ka haimemenâ ânyâm hnathu î

10 Iehova lö, löng ju, me betenge ju gak: Iehova lö, u na he ju ka hadruo nya.

11 U je hia but wia anyik hlöuhlöu ka hnyi biâ;

U je hia but uny anyik ûkhaû ae gan nân, me oweikö nya bi ge senyin:

12 Me me he ka khumöng oganö u hnen anyik mec, k' ame ca he ka laba hnyibû.

Iehova lö Khonguk, oge me he ka oganö u nyiele balua.

SALAMO 31.

Hobi kau at vhik khumöng. Salamo anyi Davita.

EHOVA lö, inya oge me labageju köu; iny na ca he ju ka hmehma:

Omeli nya thö ge hwakecâm ae wisa. 2 Ta ju li hnyikönyâm könya; ie omeli

nya thö:

U na he ju ka kicik ae hwege, me hnabâ hnân omeli nya.

3 Anyin a u thibi kicik, me hnök hnabâ; Anyin a wale lili nya thö me su nya ûnyi ge iâm.

4 Uny nya but ûnyi hnyi ert adre me thong duöngâ gak;

Anyin a u thibi hnök hnabâ.

5 Inya oge me hna hanuk ka hnyi hnyamâm:

Iehova lö, Khongon hnathu, u je hia but bi hwaban anyik möt.

6 Hûkötiânök tavat adre me hnyok ka ta je ûnyi baû me thoi:

Ke oge me labageju kö Iehova.

7 Oge me he ka hobâ me senyin ge ânyâm tang betenge:

Anyin a u je hia but wâ anyik vec; U je hia but wâ ûnykûme hanuk hnyi ta je ûöveci: 8 Ke u je ca hia but theling nya hnyin hnyamen iwahnaihmiöny;

U je hia but ip li cak hnyi dok ae gan.

9 Iehova lö, betenge ju gak, anyin oge me vec:

A jok ut li emakök ge hlöuhlöu, eke, me hanuk me unyik minya.

10 Anyin ame kec dö bonguk je bong hnyi tenge, me je hunaik hnyi mang:

E mita but tang hwegiök can anyik hulö, ke ame aŭ but je jeiök.

11 Can je iwahnaihmiöny mönya, adre me haikongu nya;

Eke, iny ti kong ut hnyi hnyimakan je liamewaeny mönya, ke at ootâ lahanök:

Adre me kec gak tavat adre me ō nya eû hnyi gethen.

12 Adre me hnying nya but eû hnyi je hnyekudra helâ me komok :

Iny helâ me kaia ae hmouca but.

13 Anyin oge hia but löng hna bifuco hnen tavat ae se,

K' adre me öbubuny hnyi je ke keihen hia:

Ke adre me tiga tha fakatau nya,

Me adre me sihnök he ka ohia anyik möt.

14 Ke so bi, Iehova lö, oge me labageju köu, Haingök, ka habe, U thibi Khonguk.

15 Haba bonguk ta je bong me eû hnyi hnyamâm:

Ö u omeli nya ûnyi hnyi hnyamen ta je iwahnaihmiöny mönya, me tavat adre me sedö nya.

16 Oumumelama thö hnyimakam ka athnyabaem;

Omeli nya thö hnen tang betenge gam.

17 Iehova lö, iny na ca he ju ka hmehma; anyin a oge hia but hao u:

E so e he tavat ae monu ka hmehma, me laba hnyibû hnyi hedis.

18 E so he ka hum je esongot ae thoi; Wale adre me bifuco at ae wisa, Hnyi hop me bi gan.

19 Shaiba ge ûganiny ânyâm so, wale u je hitangen hobi kâu tavat adre me outö u,

Waleji u me ânyâ hobi ködra adre me labageju köu, hnyi hnyimakan tavat!

20 U me he ka olubaduongi ödra hnyi dok ae nuong unyâm ûnyi ge fakatau anyin tavat.

U me he ka ikhol' ödra hnyi uma menâ ûnyi hnyi iwatretra anyin ta je bohmen. 21 Haisoi Iehova thö:

Anyin a e ame hia but omanenâ könya anyin ibetengiö hnân lâiâ hnyi taun ae hwege.

22 Ke haba inya hnyi anyik uthmâhmâ, oge me ha, ka habe, Adre subâ degeci nya ûnyi hnyi hnyimâkâm:

Ke so bi u je löng hwan anyik je sumat

waleji oge me hao u.

23 Hnyok ju kö Iehova, öbun laten ae kap hia:

Iehova ame tuö tavat ae hnathu.

Me bi hwaban ganâ ka at ame ânyâ hwakecin bi gan.

24 Hwege thö, ke so ame he je hnyekubun ka hwege,

Obun tavat hia öbun e halubahing Iehova.

SALAMO 32.

Salamo anyi Davita. Hnan anö.

NAHIC hnen at adre hia but ohia hnen hna hanyâûâ, me tube anyin hulö.

2 Hnahic hnen at wale Iehova ame ca ha anyin hulö,

Ke ba iyawö hnyi banon.

3 Hnyi ûen oge me laba hnyibû, me ame bobot je jeiök

Can anyik tenge ae gan hnyi je bong. 4 Anyin ae hmak hnyamâm huk hnyi

lany me lit: Adre wia khubetiny unyik me me helâ

me kahwa hnyi hnyeun. 5 Oge me ogâ anyik monu köu, ke oge me

ca ikhâlâ anyik hulö: Haingök, ka habe, Oge me he ka oma-

nenâ kö Iehova hnök je hna hanyâûâ;

Me u je hna degecâ anyik hulö ae gan. Sela.

6 Can e, e so ame he tavat ae so ka hic köu hnyi ûen ae khan' ödra he ka ō u:

E hnathu e ka o but wadutö ae gan, me i ame ca he ka hakekenyâ c.

ka tuö nya ge vec ;

U me he ka igigili nya ge je khumön- 13 Iehova ame bwele ûnyi hnyi drany; giny ûhömeli. Sela.

u me he ka vheno:

Oge me he ka ûhnenamö möu me ecmakö u.

9 Ca he öbun ka helâ me hors, me miul, ae ba hnyekon:

Ke hamen fao me töiny he ka hom thaw' ödra,

Wâ ödra nye ca ûhakekenyi u.

10 E se hia ta je vec unyin at ae kong: Ke haba at ame labageju kö Iehova, me ame he tang betenge ka igigilöå.

11 Hobâ thö kö Iehova, me senyin dö, öbun tavat ae wisa:

> Ke hongot senyin dö, öbun tavat hnyok wisa.

SALAMO 33.

CENYIN dö kö Iehova, öbun tavat ae wisa:

E ûcû ka tavat ae wisa he ka oganâ.

2 Ole thö kö Iehova ge kitara:

Khumöng olungâ e ge nabeli a hu töiny

3 Khumöngö kâu khumöng ae teb ûnyi; Kokot metâ thö me hwan ae gan.

4 Anyin ae wisa hofuc ho Iehova;

K' ame hnathu anyin ta je huliwa hia. 5 E ame hnyokâ hwakecin ae wisa me

hna owisa: E unöngötö hmeledrany ge ibetengiö anyi Iehova.

6 Adre me op drany ge hofuc ho Iehova; Ke ta je ûnyi hia hnyin ge homenâiny hnyimen.

7 E ame ûkhacaköuâ köien köiö helâ me dok ae hut:

E ame hip je waköiö hnyi je uma om jeû.

8 E so ame he hmeledrany hia ka outö Iehova:

Me aten hmeledrany hia ka tet ot ju

9 Anyin a e ame fuc, me ame aat: E ame hûna, me ame tethmâ.

10 Iehova ame oûnyibâûâ je ûhnenamö anyin ta je hnyei:

Eame öba troban je ûnykûmenen tavat.

ll Ame he ka tethmâ nyiele balua we Iehova,

Ke je ûnykûmenen hnyekon ka ta je dö hia.

⁷ U thibi hnök hna lubaduöng; u me he 12 Hnahic hnen hnyei a Iehova Khongon; A tavat e ame ûca hnân hing jekhon.

E ame wâ lakon tavat hia thithö.

8 Oge me he ka nö u, me ku köu gethen 14 Unyi hnyi hnyaban e ame bwele hnyikânâi

Ka wâ aten hmeledrany hia thithö;

15 Wale at ame op ta je hnyekudra hia, Ame ûnykûme anyidra ta je huliwa hia.

16 E ba than ame möt ge utbavat ae gan | 10 E ba an, ke mekihnânem bi je nak hmâ:

Ame ca möt at ac hwege ge tang hwege ae gan.

17 E ûnyi baû hors hnân omelö:

Ke e ame ca he ka omelö at ge tang hwegien ae gan.

18 Wâ bi, e bi emakö Iehova hon tavat adre me outen e,

Wale tavat adre me halubahingen anyin tang betenge;

19 He ka hûgûnâ je hanudra ûnyi hnyi mok,

Me omeli ödra hnyi ûen hmiâ.

- 20 A hia but je hanuta lubahing Ichova: E thibi at hadru' öta me becita.
- 21 Ame he je hnyekuta ka senyin kâu,
- Anyin a ötin e labageju ka ien ae kap. 22 Iehova lö, e so e e huhmun ânyâm tang betenge,

Hoton hnöhmun hna hia but labageju köu.

SALAMO 34.

Salamo anyi Darita; hnyi den e ame wia bi hwakecin hnyi hnyimakö Abimelek, ke e ume oba e me me he but.

GE me he bala ka haisoi Iehova hnyi je ûen hia;

Ame he bala hnyimök ka oganâ e.

2 Ame he hanuk ka hobeluö Iehova: Ame he tavat ae ilemuk ka löng me senyin.

3 Öbun na tha he ju mönya he ka oganö Ichova,

Ke so ötin e he ka tha ogöranyâ ien.

4 Oge me elöm Iehova, me e ame ling nya, Me omeli nya ûnyi hnyi anyik je ot hia.

5 Adre me wâ e, me adre me melam but: Ke ame ca he bi je hnyimaködra ka hmehma.

6 Ame hongot dö at eang ame hom vec, k' ame löng ut Iehova,

Me omelö e ûnyi hnyi anyin ta je vec hia thithö.

7 Ame hunuma angela anyi Iehova igigilö tavat adre me outen e, Me omeli ödra.

8 Obun na drem cubecâ ju me wâ a at ibetengiö Iehova:

Hnahic hnen at ame labageju kâu.

9 Obun na he ju ka ot kö Iehova, öbun laten ae kap:

Anyin ae ba ke ûnyi ae ba gadra adre me outen.

liona:

Ke haba tavat adre me elöm Iehova, me ba ke ûnyi ae so ame he ka hia gadra.

11 Ai öbun je wanakat, ling nya ju: Me oge me he ka n' öbun ge bongon he

ka outö Iehova.

12 Ie at ae bemöt, Ke weny ta je bong, me me wâ tho so!

13 Kât je bohmâm me me ca hulö bi, Ke li esongodâm wâ e nye fuc thoi.

14 Hota ju hulö, ke mâdrâ so; Elâm hnahic, ke hnu hoton.

15 E bala li emakö Iehova hon tavat se wisa,

Ke haba li hnyikönyen ame löng hodrin hwahongot.

16 K' ame khöt bi hnyimakö Iehova ka tavat adre me ânyâ hulö,

He ka subâ degecâ but nyingen has ûnykûme ködra ûnyi ge aten bmeledrany.

17 Ame hongot tavat ae wisa ke Iehova ame löng.

Me omeli ödra ûnyi hnyi anyidra ta je vec hia thithö.

18 E hakekeny Iehova ka tavat ae hmak je hnyekudra,

K' ame omelö tavat ame vec hanudra. 19 E se hia ta je vec anyin at ae wisa:

Ke Iehova ame omelö e ûnyi hnyi ta je ûnyi hia.

20 E ame tuö ta je jeien hia thithö:

E ba me khaca ame he ka hmetru.

21 Ame he monu ka hlingâ at ae monu: Ke haba tavat adre me hûköti**â a**t ae wisa me adre me he ka hang' ödra bi.

22 Iehova ame omelö hanon lathnyabainy; Ke adre me ca he ka hangâ ke at unyin tavat adre me labageju kâu.

SALAMO 35.

Salamo anyi Davita.

EHOVA lö, u ma he ka ivinö me tavat adre me ivinö mönya:

Vat dö me tavat adre me vat mönya.

2 Hom dö bec, me bec ae gan, Ke todrö ka hadruo nya.

3 Oc dö minya ö, me thelöng ju gethen deny tavat adre hnu hotuk :

Ha thö ka hanuk, ka habe, Inya ang at ame omeli u.

4 Eso he ka hmehma me laba ûhnyûkong tavat adre me elâm hanuk:

E so he ka ohmetuhmeto me omonumonu ödra adre me beokongu nya.

hnyi hnyimakan ang,

Ke angela anyi Iehova ame alin ödra.

6 E so e lit me haûbaû dedra je gethen, Ke angela anyi Iehova ame hnu ödra.

7 Anyin adre hia but ikhâlâ anyidra ta je | 20 Anyin adre me ca ûsabö ûsoköu: hnewe gak ke ba can,

Ke adre hia but hiny thop hobi kau hanuk, ke ba can.

8 E so ame ie utut kâu hnaûhangö;

Ke so e he ka hnok hnen hnewe e ame ikhâlâ:

E so e ame ta ka hnyi hnaûhangö eling.

9 K'ame he hanuk ka senyin kö Iehova: Eame he ka senyin hnyi anyin ûhö-

meli. 10 Ame he je jeiök hia ka ha, ka habe,

Iehova lö, ie at ae ûcû möu, At ame omelö at ae vec ûnyi ge at ae

hwege hon,

Eke, me at ae vec me theduoc ûnyi ge at ame söh e.

ll Adre me todrö je at ohnathoâ ae ca wisa;

Adre me hnei nya ge je ûnyi ae ca khanö nya.

12 Adre me bi hwaban anyik so ge kong, Me me hlöuhlöu banuk.

13 Ke haba inya, me oge me khavâ ûkhaû ae gan nân hnyi ûen mok a ödra:

K' oge me hom ûhnyûkongo hanuk me ca han;

Ke ame hmetu hijik hic ka hnyi ûlaik.

14 Ke haba hwakecik kâu, me helâ me liamewaeny k' ame ne liamekeiny

K' oge me nom me tenge helâ me at ame tenge thungaû ge hinyen.

15 Ke hnyi ûen vec a inya, me adre me senyin me ûkhacaköu:

Ame ûkhacaköu hoûmonu könya, ke ca khanö nya ;

Adre me kiö nya, me ca menâ bi.

16 Helâ me man tavat ae monu, a hnyat ûhiö hnyi je bijeû,

Adre me höc nyu könya.

17 Than lö, u me he ka wâ ke ne o but kehö ?

Omelö thö hanuk ûnyi hnyi anyidra je

ûokonguny, A hnök hna betenge gan ûnyi hnyi wanben je liona.

18 Oge me he ka ole köu hnyi ûkhacaköu ae gan:

K' oge me he ka oganö u hnyi wanben tavat ae se hia.

5 Eso adre me he ka helâ me unen hwit 19 U na ca he ju ka hna ta je iwahnaihmiöny mönya ka senyin huk hnyi

> Ke ca hn' ödra a tavat adre me hûkötiö nya ke ba can, he ka hinoutmhak bi.

K' adre me penapena je hofuc iyawö ka tavat adre me laba so hnyi hnvei.

21 Eke, adre me memang gan hmâ könya; Haingödra, ka habe, Awe! Awe! öhmun e wâ but.

22 Iehova lö, u je hia but wâ e; ö u ca laba hnyibû:

Than lö, ca laba ûsâkâûö mönya.

23 Bwebwet dö, ke todrö he ka owisö nya, Hnyi hnök hna ivinö, Khonguk me Tuhök.

24 Iehova, Khonguk lö, owisö nya thö hoton hwekecâm ae wisa;

Me ca hn' ödra bi he ka senyin huk.

25 Ca hn' ödra bi he ka ha eû hnyi je hnyekudra, ka habe, Awe, a so but:

Ca hn' ödra he ka ha, ka habe, Ötin e hia but utâ e.

26 E so e tha hmehma me lolo tavat adre me senyinâ hna okongu nya:

E so e he hmehma me haikongoâ ka khavâ tavat adre me bi gan könya.

27 E so e hongot senyin me hobâ tavat adre me senyin ge hwakecik ae wisa:

E ke, e so adre me ha bala bi, ka habe, Oganö Iehova thö,

Wale at ame senyina hnahic anyin athnyabainy.

28 Ke ame he bohmök ka ha hwakecâm ae

Me hna oganö u hnyi je bong.

SALAMO 36.

Hobi kau at vhik khumöng. Salamo anyi Davita athnyabai Iehova.

ME ha eû hnyi hnyekuk ge hna hanyâûâ hnen at ae kong, ka habe,

E ca hu hnyi li emakan, hna outen Khong.

2 Anyin a e ame haisoâ e bi hnyi ka hnyimakan bi,

A adre me ca he ka wâ anyin hulö, me ikikiâ e.

3 E kong me iyawö ta je hofuc ûnyi hnyi hnyimen:

E ame ca metâ hmetu me ânyâ so.

4 E ame ûnykûme ûokonguny hon hnen hna mokut;

E ame labo vheno gethen ae ca so;

E ame ca ikiki ge monu.

5 Iehova lö, ethö hnyi drany ânyâm ibetengiö;

Ke ne o but hnyi je ûlâ ânyâm hnathu.

6 Haba ânyâm wisa, me helâ me je bucen anyin Khong;

E dit hmönyin hnâm je hna owisa:

Iehova lö, u thibi at ame tuö möt anyin at me meno.

7 Khonguk lö, shaiba ge iûnyihnathuiny ânyâm betenge!

K' ame labageju lakon tavat hnyi hme-

non li labenyâm.

je ûnyi ae pipikhenya hnyi umâm uma;

Ke u me he ka habelidra ge wageweiny

ânyâm senyin.

9 Anyin a e bi unyâm pupuainy möt: Ohmun e he bi ka wâ melam hnen ânyâm melam.

10 U na he bala ju ka betenge ge tavat ae 12 Haba at ae kong ame sihuân at ae wisa, khan' ödra u ;

Ka ânyâ hwakeçâm ae wisa ka tavat 13 Ame he Than ka hlumā e: adre me hnyok wisa.

11 Ca he bi ka hna hnyeûcan at ae bi gan he ka tot könya,

Ke ca hna je hnyamen tavat ae kong he ka obö nya.

12 Waleling ame ta but tavat adre me ânyâ ûnyi ae kong:

Adre me hagut 'ödra, ke ca khan' ödra hmetu bi he ka tot.

SALAMO 37.

Salamo anyi Davita.

MA ca vec bi ge tavat adre me ânyâ ûnyi ae kong,

Ke u me ca he ka huhnyinyâ tavat adre me ânya ûnyi ae ca wisa.

2 Anyin adre me he ka ie subâ degeci ödra helâ me hnaönying,

Me meleca helâ me hnyot ae hât.

3 Geju thö kö Iehova, ke mâdrâ so; Labā hnyei, ke hnu hoton hnathu.

4 Senyin dö minya kö Iehova; Me e ame he ka ham köu je hna sumâtâ hnen hnyekom.

5 Hna but dem gethen kö Iehova; Geju thö minya kâu, me e ame he ka ânyâ.

6 Me e ame he ka oâ hwakecâm ae wisa hela me melam,

Ke je hna owisa u helâ me jebigö.

7 Laba wia ju unyi Iehova, ke halubahingen ju:

Ca he ka hmak ge at ae sot hnyi deny gethen.

Wale at ame bibihwakecin he ka okongoâ.

8 Soju hmönyin, ke oumo thö wathe-

U ma ca he ka hmak, ke wale gethen deny hulö.

9 Anyin adre me he ka subâ degecâ tavat adre me ânyâ hulö :

K' ame he ka hu hnyei ka tavat adre me halubahing Iehova.

8 Adre me he ka sekudra gan hmâ ge ta 10 Anyin a meokhaca, me ame he ka hia but at ae kong:

> Eke, u me he ka ti wâ wia hnen, ka hia but e.

11 K' adre me he tavat ae ilemuk ka hu hnyei;

Ke adre me he ka senyinâ ûsoköu ae gan hmâ.

Me höc nyu kâu.

Anyin a e ame wâ ae hakekeny jut bongon bong.

14 Haba tavat ae kong adre hia but oc hele vat, me oto cafana;

M' adre me he ka hagutâ at ae vec me at ae theduoc.

Me hlingâ tavat adre me he wisa hnyi gethen.

15 Ame he anyidra je hele vat ka dit ka hnyi je hnyekudra bi,

Ke adre me he ka thu anyidra je cafana. 16 E nua ûhnyûkong hna hu hnen at se

wisa hwakecin Hon tang omjehen tavat ae kong.

17 Anyin adre me he ka thu je benyin tavat ae kong:

Ke haba Iehova ame cö tavat ae wisa.

18 E khanö Iehova bi ta je bong bongon tavat ae wisa:

Ke ka e bala bi jekhöûdra nyiele balua. 19 Adre me ca he bi ka hmehma hnyi ûen ae kong:

Ke adre me he ka sekudra hnyi je bonginy hmiâ.

20 Ke ame he ka hia tavat ae kong,

Ke ame he je iwahnaihmiöny me Iehova ka helâ me pipikhenyainy lakon mamoe:

Adre me he ka aû but, me hi ödra but hnyi hainy meic.

ham hmetu bi:

Ke haba at ae wisa ame betenge me

22 Ame he tavat, wale e ame ohnahicâ, ka 37 Bi haten ju at ae wisa, ke wâ ju at ae hu hnyei ;

Ke e ame he ka subâ degecâ tavat ae hnaûhangö.

Ke e ame senyin ge deny gethen

24 K' ame ne he bi ka ta, me ame ca he ka ta kong:

Anyin a Iehova ame kât ge hnyamen. 25 Iny wanakat ehac, k' iny hingat ut

walang ang;

Ke so bi oge me ca wâ at ae wisa adre me degec,

Me je mâtrâniny adre me sumâtâ jeû. 26 Haba at eling ame betenge hnyi je bong, k' ame mē ham;

K' ame hnahic ut je mâtrâniny.

27 Usákáûö but me hulö, ke mádrá so; M' u ma laba hmâ nyiele balua.

28 Anyin a Iehova ame weny hna owisa, Ke e ame ca degec bi anyin wakap. K' adre me tu' ödra balua bi : Ke adre me he ka subâ degecâ je mâtrân tavat ae kong.

29 Ame he ka tren hnyei hnen tavat ae wisa.

Me labā balua.

30 Haba hnyimen at ae wisa me ame ûsabö

K' ame fuc bohmen ge hna owisa.

31 E bi eû hnyi hnyekon hnanyibu anyin Khongon;

K'ame ca he ka haûhaû hnen je hna

32 Haba at ae kong ame ecmâkâ at ae wisa

Me elâm he ka hlingâ e.

33 K' ame ca he Iehova ka hna e ka hnyi hnyamen,

K'ame ca he ka ohnaûhangöâ e hnyi ûen adre me owisa gan.

34 Halubahing Iehova ju, ke vheno deny gethen,

Me e ame he ka ogöranyi u m' u me he ka hu hnyei:

Odra ka subâ degecâ tavat ae kong, me u me he ka wâ.

35 Oge me hia but wâ at ae kong hnyi maniny man ae gan,

K' ame okhulelauâ helâ me ûö ae hât hnyi kânân kânâ.

21 Haba at ae kong ame mē sumat, me ca 36 K' ame he ke at hnyi hnyimakan, me wâ bi, e hia but e:

Eke, oge me elâm e, k' oge me ca wâ bi.

fofâ :

Anyin ame he ka hnahic ut obiny at eling.

23 Iehova ame otilâ hmâ je hna okca hnen 38 Ke haba tavat hanyâûâ, adre me he ka tha ohi' ödra bi:

Haba obiny tavat ae kong adre me he ka subâ degecâ.

39 Ke haba ûhömeli anyin tavat ae wisa, me ûnyi ga Iehova;

E thibi tang hwegiödra hnyi ûen vec.

40 Ke Iehova ame hadru' ödra, me hûgûn'

E ame hûgûn' ödra ûnyi ge tavat ae kong, me omeli ödra,

Anyin adre me lubaduöng unyin.

SALAMO 38.

Salamo anyi Davita hnan oanykamed.

EHOVA lö, ca he ka û nya hnyi ânyâm hmönyin:

Ke ca he bi ka nö nya hnyi hnâm hna wathethöt.

2 Anyin ame aat dö ânyâm je fana könya, Ke u je hlic nya hwegiö nya ge hnya-

3 E ba ong dok ae so hnyi vik, can ânyâm hmönyin;

Ke haba khaca, e ba hwegien je jeiök can anyik hulö.

4 Anyin ame ölö thö hon bök anyik je hulö:

Helâ me mān hok ae pason ge ihmakiny.

5 E bon dut me bobot hnök je aat, Can hwakecik ae monu.

6 Oge me seset me ti nom hnyikânâi; Oge me tenge tot hnyi je bong.

7 E unöngötö li jebalainuk hnen iei, Ke ba ong dok ae so hnyi vik.

8 Iny sēnyin k' adre kot hwegiâ unyik: Oge me kuku can ame hlohlo but hnye-

9 Than lö, e bi hnyi hnyimâkâm ta je wek hia thithö;

Ke ca iyong bi köu anyik mâng.

10 Ame utmomokhon hnyekuk, ke hia but hwegiök:

Ke hia minya but melaminy li emokök.

11 Adre me tot sâkâû laihumik me je lahanök ge anyik mok.

Ke ame tot sâkâû gak je liamekeiny mönya.

12 Adre me töu hnewek tavat adre me elâm hanuk.

K' ame haiö nya hnen tavat adre me bekuc nya,

K' adre me ûnykûme tang iyawö hnyi je bong.

13 Ke oge me ca he bi nya ka löng, iny helâ me at ae wejiji;

K' iny helâ me hum, a at ame ca khöng hnyimen.

14 Eke, iny ûcû me at ame ca löng bi, Ae ba hnan ivinö hnyi hnyimen.

15 Anyin a oge me geju u, Iehova:

Than lö a Khonguk, u me he ka thu könya.

16 Anyin a haingök, ka hahe, wâ adre nye he ka manhic huk:

E ka haûhaû cak, m' adre me he ka ogan' ödra bi huk.

17 Anyin a helâke oge me he ka ta but

Ke haba anyik hlöuhlöu ka e bala bi hnyi hnyimakök.

18 Anyin a oge me he ka haimemenâ anyik hulö ;

Oge me he ka hmak can anyik monu.

19 Ke ame tot je iwahnaihmiöny mönya, k' ödra hwege:

baûö nya.

20 Ke haba tavat adre me bi hwaban so ge kong,

Me adre me bi iwahnaihmiöny mönya, can oge me hnu hoton ûnyi ae so.

21 Iehova lö, ca hna degeci nya bi:

Khonguk lö, ca he ka ûsâkâûö mönya.

22 Than lö, at ame omeli nya, Logotö he ka hadruo nya.

SALAMO 39.

Hobi kan at vhik khumöng, wale Jeduthun. Salamo anyi Davita.

TAINGÖK, Oge me he bi nya ka tuö dek je gethen,

M' oge me ca he ka monu ge bohmök: Oge me he ka tuö hnyimök ge ûnyi hnân ohnyibö,

E ka tiga laba hnyi hnyimakök tavat ae kong.

2 Oge me laba hum ke hnyibû, eke, hnyi ûnyi ae so;

Ke ame bwebwet anyik hlöuhlöu.

3 E kahwa hnyekuk eû hnyik;

Inya oge me tiga ûnykûme, me ame ubâhlâ bala thö meic.

Me oge me fuc dö ge bohmök;

4 Iehova lö, omanenâ thö könya obiny

Me tulutiny bonguk je bong, me bongon e;

Omanenâ thö könya ae okhulit bonguk je bong.

5 Wâ bi, u je hia but oâ bonguk je bong helâ me je tulutiny hnyam;

Ke helâke e ca ûnyi hnathu je hunaik hnyi hnyimâkâm:

Awe, thatûnyî tavat hia thithö adre op.

6 Ame labö vheno tavat hia hnyi hmenon thibi:

E ûnyibaû anyidra ûtuböny:

E ame khon, ke ca khana ewa at ame he ka hlo.

7 Ke walang ang, Than, ieû oge me halubahingen ?

Ke u thibi hnök hna gejon.

8 Thöng nya but ûnyi hnyi hnök je hna hanyâúâ hia:

Ca hna but at ae monu he ka haiö nya.

9 Oge me hum but, oge me ca khöng hnyimök;

Anyin a u thibi at a ânyâ.

10 Hom but gak hna kuc nya gam: Oge me aû hut ge hna ûkûc hnen benyâm.

Ke se hia tavat adre me hûkhötiö nya 11 Hnyi ûen u je nâ at wale he ka thawa hulö,

> M' u me ohia anyin hmanenang helâ me walelaba: Sela

Awe, thatûnyi tavat hia thithö.

12 Iehova lö, löng ju hijik hic, tevehlöng ju anyik tenge;

Ca laba hnyibû ge deköiök:

Anyin a iny atkanyua unyâm,

Me at ame më laba, helâ me lakamök hia thithö.

13 () u hwiö thö gak, m' inye he ka hwege hmetu,

Inye tiga ca he but, me hia but.

SALAMO 40.

Hobi kau at vhik khumöng. Salamo anyi Davita.

GE me labö halubahing Iehova; Me e ame tevehling nya, me löng anyik tenge.

2 E ame öû nya minya göranyai ûnyi hnyi thop ae lulung, me ûnyi hnyi kânâ ae kece;

Digitized by Google

Me e ame otilâ li cak hon kic, me otethmâ hnök je hna okca.

3 E ame ip hnyi hnyimök khumöng ae teb ûnyi, wale he ka ogânâ Khonguta:

Ame he tavat ae se ka wâ, me ot, Me geju kö Iehova.

4 Hnahic hnen at ame hum Iehova me hnân gejon,

K' ame ca ûnykûme ka at ame hnyok bi gan, me tavat adre me saû ka hnyi thoi.

5 Iehova Khonguk lö, e se hia ânyâm ta je huliwa hnân lâiâ u je ânyâ,

Me hnâm ta je hna ûnykûme köhmun: Ca hnân he ka ha gaga köu; Oge ne beomanenâ me ha,

Me ti se hia hmönyin a ca hnân bi aû. 6 E ca wem hut adre me hlingâ me bwi-

hlany ;

U je koû li hnyikönyök:

U je ca hawâ hudiny leu me hudiny hulö.

7 Ke haingök, Wâ ju, inya ang:

Adre me sihnalimen gak hnyi tusi adre vhec:

8 Khonguk lö, oge me senyin he ka ânyâ wem;

Eke, eû hnyi hnyekuk ânyâm hnanyibu. 9 Oge hia but khetâ hwakecin ae wisa hnyi ûkhacaköu ae gan;

Wâ bi, oge me ca he ka behânâ li esöngodik,

E manen köu e, Iehova.

10 Oge ca hia but ikhâlâ eû hnyi hnyekuk hwakecâm ae wisa;

Ke oge hia but omanenâ ânyâm hnathu me ûhömeli gam:

Oge ca hia but ikhâlâ ânyâm ibetengiö me hnathu ka ûkhacaköu ae gan.

11 Iehova lö, ca behânâ bi gak ânyâm je tang betenge:

E so ame he bala ânyâm ibetengiö me hnathu he ka tuö nya.

12 Anyin ame igigili nya hnen ta je hulö a ca hnân bi aû,

Ame hia but hom tilö nya hnen anyik je hulö, me ma ca khanö nya he ka bwele göranyai;

Ae se hia hon ûseiny leûnen bök, me ame gâuk.

13 Iehova lö, ö u he ju ka omeli nya; Iehova lö, logotö he ka hadruo nya.

14 E so adre me he ka hmehma me tha monumonu

Tavat adre me elâm hanuk he ka ohia e:

E so adre me he ka ohmetuhmeto me ohmehma

Tavat adre me senyin ge hna okongu nya.

15 E so adre me he ka ba wan hwaban hwakecidrin hnân ohmehma,

Tavat adre me ha könya, ka habe, Ohö, Ohö.

16 E so adre me he hia tavat adre me elöm u ka hobâ me senyin köu:

E so adre me labö ha hnen tavat adre me hnyok ka ânyâm ûhömeli, ka habe,

Oganö Iehova thö.

17 Ke iny vec me theduoc;

Ke so bi Than ame ûnykûmi nya:

U thibi at ame hadruo nya me omeli nya;

Khonguk lö, ca he ka bec.

SALAMO 41.

Hobi kau at vhik khumöng. Salamo anyi Davita.

MAHIC hnen at ame ûnykûme ka at ae sënyin:

Ame he Iehova ka omelö e hnyi bong ae kong.

2 Ame he Iehova ka tuö e, me obeûâ anyin möt, ke adre me he ka ohnahicâ e hnyi hnyei;

Ke u me ca he bi ka hna e ka hnyi weny je iwahnaihmiöny mē.

3 Iehova ame he ka kap e hnyi hna ûâ: U je ânyâwia hia hnen hna mokut hnyi anyin mok.

4 Haingök dö, Iehova lö, betenge ju gak: Ometo thö hanuk; anyin oge hia but monu köu.

5 Haba je iwahnaihmiöny mönya me adre me haikongu nya, ka habe,

Ie ûen e ame he ka mokcu hnyin, me hia bi ien?

6 K' ame ne o ka ō nya, me e ame ha thoi:

Haba hnyekon ame ûkhöûnâ hulö eû hnyin:

Me e ame didrut me ha e.

7 Haba tavat hia adre me hûkötiö nya, me adre me ulidri nya:

Adre me vak he ka okongu nya.

8 Haingödra, E kece but kâu mok ae kong:

E ame mokut walang ang, k' ame ca he hmetu ka tot.

9 Eke, haba ihumik, waleji at oge me geju kâu, at ame an ök jeû Ame hia but hûki nya ge ohmâiny can.

10 Ke haba u, Iehova lö, u ma betenge gak, me otilö nya thö,

Me inye he ka bi hwaban ködra.

11 Walang haten könya a u me senyin könya,

Anyin a ame ca ohobeluâ huk hnen iwahnaihmiöny mönya.

12 Ke haba inya, me u je ci nya hnyi hwakecik ae hnathu,

Me otilö nya hnyi hnyimâkâm nyiele balua.

13 E so he ka haisoi Iehova, Khongu Isaraela,

Hwân ehac balua ke ne o but nyiele balua.

Amen, me Amen.

TUSI II.

SALAMO 42.

Hobi kau at vhik khumöng. Hnan anö. Anyin laku Kora.

ELA me aila ame he momokhon ka hnyi ta je wagewe,

Helâe minya hanuk ame mokhon köu, Khong.

2 E beic hanuk ka Khong, ka Khong ae

Ie ûen oge me he ka o me manen hnyin hnyi hnyimakan Khong?

3 Haba hing ök jeû hnyi lany me lit me deköien li emakök,

Waleji adre me labö ha könya hnyi je bong, ka habe, Ewa Khongom?

4 Oge me ûnykûme ta je ûnyi eling, me hingâlâ hanuk eû hnyi hnyekuk,

Waleji ge hnök hna tha he me bunyen, me hum ödra ka hnyi uma umen Khong,

Tha öhmun me hwan senyin me oganâ, at se hia adre me tuö bong ae kap.

5 Hanuk lö, ieû gam u me ilitmak?

Ke ieû u me hmak gan eû hnyi hnyekuk?

Lubahingen ju Khong: anyin oge me he ka oleâ kâu

Ge möt ûnyi hnyi hnyimakan.

6 Khonguk lö, e hmak ut hanuk eû hnyi hnyekuk:

Anyin a wale oge me ûnykûmi u hnyi hnyei Joridano,

Me je Heremona, ûheny hnyi bucen Mizar.

7 Ame hongot ke dok ae dit ka ke dok ae dit hnen hwan ânyâm je boûdet:

A hia but khutukhaûö nya ânyâm ta je waköiö me ânyâm je wabulu.

8 Ke ame he Iehova ka hûna anyin betenge hnyi lany,

Ke haba hnyi lit ame he ka tha e mönya anyin khumöng,

Wale hic ka Khongon melik.

9 Oge me he ka ha ka Khong a kicik, ka habe, Ieû gam u me hnying nya?

Geû oge me tenge tot ge hna okongu nya linen je iwahnaihmiöny?

10 Je iwahnaihmiöny mönya adre me hiö nya, helâke e hu hele vat eû hnyi je jeieök;

Me labo ha konya hnyi je bong, ka habe, Ewa Khongom?

11 Hanuk lö, ieû gam u me ilitmak ? Ke ieû u me hmak gan eû hnyi hnyekuk ?

Lubahingen ju Khong: anyin oge me he ka oleâ kâu bi,

Wale melen hnyimakök, me Khonguk.

SALAMO 43.

THONGUK lö, owisö nya, ke ivinö ju hobi könya ka hnyei ame ca ot:

Ö u omeli nya thö ûnyi ge at iyawö me at ae ca wisa.

2 Anyin a u Khongon tang hwegiök; can ieû u me digic nya?

Can ieû oge me tenge tot ge hna okongu nya hnen ta je iwahnaihmiöny i

3 Ö u kunâ but ânyâm melam me ânyâm hnathu; hnân he ka su nya:

Me hum nya ka hnyi ânyâm bucen se kap,

Me ka hnyi umâm je uma menâ.

4 Me oge me he ka didrö ka taben hut anyin Khong,

Wale ka Khong hnök hna senyinâ gan

Khong a Khonguk lö, oge me he ka oganö u ge kitara.

5 Hanuk lö, ieû u me ilitmak gan ? Ke ieû gam u me hmak eû hnyi hnyekuk?

Lubahingen ju Khong: anyin a oge me he ka oleâ kâu,

A melen hnyimakök, me Khonguk.

SALAMO 44.

Hobi kan at vhik khumöng. Salamo anyin laku Kora. Hnan anö.

könyöhmun, k' ame ha gaga köhmun hnen je lakamöhmun.

Waleji ge huliwa u je ânyâ hnyi bongu-

2 U je obâ aten je hnyei ge hnyamâm, me te hwabödra:

3 Anyin a adre me ca hu hnyei hnen bi anvidra ta je hele vat,

Ke adre me ca mot hnen je hing hnyamödra bi:

Ke so bi hnen hnyamâm, me benyâm, me melaminy hnyimâkâm, Anyin a u me betenge baû gadra.

4 Khonguk lö, u thibi Tuhök: Hûna ju möt hobi kö Jekob.

5 0hmun e he ka hagutâ je iwahnaihmiöny möhmun ûnyi gam:

Unyi hnyi iâm öhmun e he ka uto ju tavat adre me tot köhmun.

6 Anyin oge me ca he ka gejoå anyik cafana,

Keame ca he ka omeli nya anyik hele vat. 7 Ke u je hia but omeli öhmun ûnyi ge

je iwahnaihmiöny möhmun, Me ohmehma tavat adre me hûköti

8 Öhmun e hia but ohobeluâ Khong hnyi je bong,

Me öhmun e he ka oleâ iâm ke ne o but Sela. nyiele balua.

9 Ke walang ang u je hia but digic öhmun, me oûhnyûkongu öhmun ; Me ca tha he hele me anyihmun je utbavat.

10 U je ohmetuhmetu öhmun ûnyi ge je iwahnaihmiöny,

Me ame he tavat adre me hûköti öhmun ka söh hobi ködra bi.

ll U je hia but hn' öhmun helâ me je mamoe hnân han;

Me ovesei öhmun dut hnyi wanben ta je hnyei.

12 U je úco lâtâm ke ba troban,

Me u je ca bi hanen ka omjehem ge hwabödra.

13 U me wi' öhmun m' adre me he ka

haikongu öhmun, tavat adre me laba hakekenyi öhmun,

Me hnân hi öhmun me hlum' öhmun hnen tavat adre me laba igigili öhmun.

rHONG lö, öhmun e löng ge je hnyi- 14 U me wi' öhmun me hnân taben ûhiö anyin aten ke je hnyei,

Me hnân nyinyikâ ban hnyi wanben je

hnyei.

dra ta je bong, waleji hnyi ta je bong 15 Haba hna hom ûhnyûkongu nya, e bala bi hnyi hnyimakök hnyi je bong hia, K' ame tubi nya hnen hmehmainy li emakök :

U je okongoâ je hnyei, me obâ degeci | 16 Ûnyi hnyi hwan at ame ûhaiö me fuc bi gan ka Khong;

Ke ûnyi hnyi iwahnaihmiöny me at ame bi hwaban hmeto.

17 Ame o but ta je ûnyi hia e köhmun; ke so bi öhmun e ca hnying u bi, Ke öhmun e ca hia but thoi hnyi ânyâm

ûhihinyköu.

18 Ame ca hmetu je hnyekuhmun, K' ame ca saû bi hnöhmun je hna okca ûnyi hnyi dem gethen;

19 Ke so bi u je hia but kuc öhmun hnyi hnen je tanimo,

Me tubi öhmun ge hmenon mok.

20 Ohmun e ne hia but hnying ien Khonguhmun,

Me hinöbeny ka ke Khong bi;

21 Hawa, ame ca he Khong ka elâm e? Anyin ae khana ta je ûnyi ae iyong eû hnyi hnyok.

22 Eke, can iâm adre me hling' öhmun hnyi je bong hia;

K' âdre me öû öhmun helâ me je mamoe hnân hlingâ.

23 Than lö, hmak dö, ieû gam u me mokut? Todrö, ca digic öhmun bala bi.

24 Ieû gam u me ikhâlâ hnyimâkâm, Me hnying anyihmun vec me hra sed' öhmun.

25 Anyin adre hia but oto hanuhmun ka hnyi sesa:

K' ame kece but je hnyekuhmun ka hnyi kânâ.

26 Todrö he ka hadru' öhmun, Me bi hwaban anyihmun möt ûnyi hnyi ânyâm ibetengiö.

SALAMO 45.

Hobi kau at rhik khumöng; adre hai huyi Sosani. Salamo anyin laku Kora. Hnan anö. Khumöng ibetengiö.

ME bahihingölö thö hnyekuk ge ûnyi ae so:

Oge me ha anyik ta je huliwa hobi kâu

Haba bohmök, me pen anyin at ame sisit mweimwei.

2 E nua hmönyin soâm hon lakon tavat; Adre hia but hingâlâ ibetengiö ka hnyi hnyimâm:

Anyin a wale a hia but Khong ohnahici 16 Ame he je lakom ka hwö hwaban u nyiele balua.

3 At ae hwege lö, weikâ ju ânyâm hele vat hon jevam.

Wale ânyâm hmanenang me bongon 17 Oge me he ka oûnykûmeâ iâm hnyi je than gam.

4 He thö me hnahic hnyi bongon than

Unyi ge hnathu, me menyik, me wisa: Ke ame he hnyam a metâm ka no u ge je huliwa hnân outen.

5 E so hmönyin homakan ânyâm je fana; A ta but je hnyei eû hmelâm ;

A hia but dit hnyi hnyekon je iwahnaihmiöny me than.

6 Khong lö, e bi ânyâm theron nyiele balua:

Uci ae wisa uciny dokhom dökhu.

7 U je hia but hnyok ka hwakecin ae wisa, me ikiki ge hwakecin ae kong:

Anyin a wale Khong a Khongom ame hia but hû u

Ge wakacoiny senyin hon je lahanâm bi.

8 E bo so je ûkhaûâm hia ge muro, me aloe, me kesia;

Adre hia but osenyini u ge je ûnyikhumöng, ûnyi hnyi je uma nyon elefan.

9 E hu bi je hlu lakon je than hanen je athnyabaem a je momo unyâm:

Ame tot hnyi hnyamâm a metâm momo than ame theibâ goliny Ofira.

10 Nökuk hlu lö, löng ju, me ûnykûme ju, me tevehlöng ju;

E so u ma hnying ut em hnyei me hnyaban kâmâm;

11 Be me he than ka weny soâm:

Anyin a e thibi Tuhâm; ke nom ju kâu.

12 Ke ame he ka e bi nöku Turo tha e me bwihlany;

Ke ame he tavat tren omjeû hnyi hnyei ka sumātā ibetengiö gam.

13 E hmanenang hia, eû hnyin uma, hlu nokon than:

Adre me tha hwâwâ gol hnyi ûkhaûen.

14 Adre me he ka su e ka than, a khavâ ûkhaû adre tibet mecâ:

Haba wahlu a je lahanen adre me hnu hoton

Me adre me he ka hum ödrin köu.

15 Adre me he ka hum ödrin me senyin me hobâ;

Odrin e he ka didrö ka hnyi uma umen than.

lakâmâm.

M' u me he ka otil' ödrin, m' ödrin je than eang hmelen hia.

dö hia:

Anyin a wale, ame he tavat ka oleâ köu nyiele nyiele balua.

SALAMO 46.

Hobi kau at vhik khumöng; Salamo anyin laku Kora; Adre me hai hnyi Alamotha. Khumong.

K HONG thibi hnöta hnabâ me tang hwegiöta,

E ûhadruo ae hakekeny hmönyin hnyi

2 Anyin a wale ate me ca he ka ot, eja ke ne adre ne okebongonâ hmeledrany,

Me hom je bucen ka hnyi wanben je köiö ;

3 Eja ke ne a ne ū me ûkhutukhaûâ je waköien,

Me bwebwet je bucen ge ukhibiny Sela.

4 E hu wagewe, k' ame osenyinâ taun anyin Khong ge je wadutö a ûnyi gau, Wale dok ae kap a hnen je uma mano umen Beönua.

5 E but Khong hnyi wanben e; k' ame ca he ka bwebwet:

Ame ie he Khong ka hadruâ e, wale hnyi okubelit.

6 Ame imemedien ta je hnyei, k' ame bwebwet ta je dökhu:

E ame fuc ge hwan, me ame köiö but hmeledrany.

7 Iehova tuhan sabaoth ame laba unyita! Khongu Jekob hnöta hnabâ |Sela.

8 Ai öbun, wâ ju ta je huliwa anyi Iehova,

A at ame hia but oba wan hmeledrany.

9 E ame bi obiny je vat ke ne o but can hmeledrany;

E ame ohmetro cafana, me subà luâ ö; E ame thong degeca je kariota ge meic. 10 Mē soju, ke khan' öbun dö a inya thibi Khong:

Oge me he ka beönua hnyi ta je hnyei, oge me he ka beönua eang hmeledrany.

11 Tha e möta Iehova tuhan sabaoth; Hnöta hnabâ Khongu Jekob. [Sela.

SALAMO 47.

Hobi kau at vhik khumöng: Salamo anyin laku Kora.

TA je hnyei hia thithö lö, khaûkhaû ju je hnyamöbun;

Hongot ka Khong ge hwan manhic.

- 2 Anyin a Iehova Beönua at hnân outen; E than ae gan hmâ hon hmeledrany hia thithö.
- 3 E ame he ka hom ûhnyûkongo ta je hnyei eû hnyi hmelita,

Me tavat minya eû hnyi hmelen hnyeûcata.

nnyeucata.

4 E ame he ka ûca jekhöû hobi köta, Waleji ame oûnyihnatho Jekob at e ame betenge gan. [Sela.

5 Ame ölö thö Khong tha e me hwahongot hwege,

Wale Iehova me ifucin trutru.

6 Khumöng oganâ thö Khong, khumöng oganâ thö:

Khumöng oganâ thö Tuhöta, khumöng oganâ thö.

7 Anyin a Khong Tuhan hmeledrany hia thithö:

Khumöng oganâ thö, tha e me wâ ûnykûme.

8 Khong ame musö hon je hnyei:

Khong ame laba hon anyin theron ae kap.

9 Ame ûkhacaköu thö ta je tuhan je hnyei.

Me me lakeiny Khongu Aberahama: Anyin a anyin Khong ta je becin hmeledrany;

Ke e ti beönua.

SALAMO 48.

Khumöng; Salamo anyin laku Kora.

E GAN hmâ Iehova, a hnân ti ogânâ, Hnyi taun anyin Khonguta, a anyin bucen ae kap.

2 E hmanenang utilen ethö, ke hnân osenyinâ hmeledrany hia thithö,

A bucen Ziona, hnyi je ke keihen ka hnyi hwadrö, Taun anyin than ae gan.

3 A hia but Khong omanenâ e bi me hnân hnabâ hnyi je uma umen than eling.

4 Anyin a wâ bi, ame ûkhacaköu thö ta

je than,

Ke adre me tha vheno dok eling.

5 Adre me wâ, m' adre me lâiâ; Adre me gâ thö udrin me ie kec.

6 Ame khöû ödra ju eling ge öbubuny; Me vec, helâ me momo ame vec hnyin.

7 U je ohmouca je huiny Tasesa. Unyi ge ang hwei.

8 Helâji me hnöta hna löng, me helâe hnöta hna wâ

Hnyi taun anyi Iehova tuhan sabaoth, hnyi taun anyin Khonguta:

Ame he Khong ka otethmâ e nyiele balua | Sela.

9 Khong lö, öhmun e hia but ûnykûme ânyâm ibetengiö.

Hnyin umâm uma kap.

10 Khong lö, e ûcû iâm, Me hna oganö u, ke ne o but je can hmeledrany:

E unöngötö hnyamâm a metâm ge hwa-

kecin ae wisa.

11 E so ame he bucen Ziona ka senyin, Me wahlu laku Juda ka hobâ, Can hnâm je hna owisa.

12 Vheno thö Ziona, me he igigilö e: Aû thö ûseiny anyin je hnabâ ae beû göranyai.

13 Ûnykûme wia ju öbun je haginy e, Wâ gaga ju je uma umen je than eling; M' öbun e he ka ha gaga e ka dö a biliny.

14 Anyin a haba Khong ang me Khonguta nyiele nyiele balua:

E ame he ka su öta ke ne o but hnyi mok.

SALAMO 49.

Hobi kau at vhik hhumöng: Salamo anyin laku Kora.

TA je hnyei hia thithö lö, löng ju ang;

Tevehlöng ju öbun hia thithö je aten hmeledrany:

2 Tavat ae hnyikânâ me tavat ae görany, Me tavat ae tren omjeû me tavat ae ba ta ûnyi.

3 Ame he hnyimök ka ha metâ:

Ke ame he hnyekuk ka ûnykûme me wâhmakhmeto.

4 Oge me he ka tā hnyikönyök ka hna

Oge me he ka hwân hnök je hna ha ae iyong tha e me kitara.

5 Hnân eû oge me he ka ot hnyi je bong ae kong,

E ka igigili nya hnen hulö wale at ame beweny he ka hwö hwabök?

6 Haba tavat adre me gejon tang mone

Me hobeluâ tang omjehedra ae gan

7 E ca khana bi ke at gadra he ka bi hwaban möt anyin ke liamekeiny

Ke ca khana bi he ka ham ka Khong hwaban at eling:

8 (Anyin a omjeû ae gan hmâ wale hnân bi hwaban je hanudra,

Ke pason e nyiele balua:)

9 Me me möt balua e, Me ca he ka wâ bobot.

10 Anyin a e ame wâ a g' ame labö mokcu tavat ae metâ,

Ke ame tha hia but at ae monu me at ae ba oûnykûminy,

Me hna but je omjehedrin ka keihen.

11 Adre me ûnykûme eû hnyi je hnyekudra a g' ame he ka tethmâ umödra je uma nyiele balua,

Ke je hnyabadra ka hnyi je dö hia; K' adre me hwenyi ien je idra ge iödra

12 Haba at, me ame ca laba hnyi hmanenang:

K'ame helâ me omeno wale ame he ka hia.

13 Haba hwakecidra eling me wale anyidra monu:

K' ame he bi tavat a bilidra ka haisoâ hnödra hna ha. Sela.

14 Adre me ip ödra a hnahat hobi kâu hedis;

K' ame tu' ödra ge mok, helâke at tuö

Ame he tavat ae wisa ka musi ödra hnyi haolany;

K' ame he anyidra hmanenang ka bi obiny hnyi hedis, me me ba umen

15 Ke ame he Khong ka omelö hanuk ûnyi hnyi man maniny hedis:

Anyin a e ame he ka köp nya. Sela. 16 Ca he ka ot bi a ne he ke at ka hu 10 Anyin a halek bi ta je menoiny hnyot

omjeû,

K' ame ne khulelau hmanenanginy anyin lap:

17 Anyin a e ka mokcu, me ba ke ûnyi e ame he ka hom;

K' ame ca he anyin mec ka ke hoton.

18 Eja ke ne a ne hahnahicâ hing hanon ke tiga möt,

K' ame he keihen ka haisoi u, can u je ka ohmanenangi u bi,

19 Ke so bi e ame he ka he ka ta je döiny lakamen ;

K' adre me ca he bala bi ka wâ melam. 20 Haba at adre me ogânâ, k' ame ca wâ

ûnykûme bi, Me ûcû me omeno ame he ka hia.

SALAMO 50.

Salamo anyi Asrfa.

ABA Khong, a Khong Iehova ame hia but fuc,

Me hawâ hmeledrany ûnyi hnyi hna o hnen seûnö ke ne o but hnyi hnen hna dit.

2 A hia but umumelam Khong,

Uheny Ziona, wale ae ti hmanenang. 3 Ame he ka o but Khonguta, k' ame ca

he ka laba hnyibû: Ame he meic ka han hnyi hnyimakan,

Ame he ka igigilö e weneû ae gan

4 E ame he ka hongot ka drany ethö, Me hmeledrany, me me he ka owisa lakeiny:

5 Ükhacaköu thö könya ta je latök se kap;

Waleji tavat adre hia but ûhhiinyköu mönya ûnyi ge hut.

6 Ke ame he je drany ka omanená hwakecin ae wisa;

Anyin a Khong thibi at ame owisa.

7 Lakeik lö, löng ju me inye he ka ha; Isaraela lö, löng ju, me oge me he ka ha hnyikongom.

Inya thibi Khong, wale Khongom. 8 Oge me ca he ka nö u ge hnâm hna bi

hut; Ke e bala bi hnyi hnyimakök ânyâm ta je hut adre le.

9 Oge me ca he ka hom ke bolok ûnyi hnyi umâm uma,

Me ta je got baga ûnyi hnyi hnyin hagâm je hak.

hia thithö

Me ta je meno wale hon je bucen a wan thauzan.

11 E khanö nya ta je meno hia thithö ame gâ hnyi je bucen;

Ke halek bi ta je meno hnyi ta hnyei.

12 Oge ne mekihnânem, me oge me ca he ka ha köu:

Anyin a anyik hmeledrany me unöngötiny.

13 Hawa, oge me he ka an utiöiny ta je bolok,

Me ijem dren ta je got?

14 Hudo thö ole ka Khong;

Ke ham but ka Beönua hnâm je hna khemanyin:

15 Ke hao nya thö hnyi bonginy vec; Oge me he ka omeli u, ke ume he ka oganö nya.

16 Ke haingen Khong ka tavat ae kong, ka habe,

Ieû hanymâm a ume haimemenâ anyik ta je hnanyibu,

Me u me ha anyik ûhihinyköu ge hnyimâm ?

17 Anyin a u me höciâ hna ûne, Me degec hotom ai hok ta je hofuc.

18 U je wâat ae venöu, me u je tha hnyok mē.

Ke u je hia but hom jekhom unyin tavat bi ûnyi monu.

19 U je hna hnyimâm ka hulö, K' ame sisit iyawö bohmâm.

20 U je laba ju me haikongoâ liamekiny möu;

U je sit hofuc thoi ka nokon hinyâm.

21 U je ânyâ ta je ûnyi eling ke oge me laba hnyibû;

U je ûnykûme a iny tha ûcû möu:

Ke so bi oge me he ka nö u, me ip gaga ta je ûnyi e hnyi hnyimâkâm.

22 Tavat öbun e hnying Khong lö, ûnykûme ju öbun ang,

Wâ oge nye he ka ki' öbun, ke ba at he ka omelö:

23 Haba tavat hia adre me hudo ole, me adre me oganö nya;

Ke oge me he ka omanenâ ûhomeli anyin Khong

Ka at ame penapena deny gethen.

SALAMO 51.

Hobi kan at vhik khumöng. Salamo anyi Davita: hnyi den ame o kan Nathana perofeta, hwaban dö hnen hna he kö Batheseba.

KHONG lö, betenge ju gak hoton ânyâm ibetengiö:

Kot degecâ but hnök ta je hna hanyâûâ hoton ûganiny ânyâm tang betenge.

2 Ti ösûö nya but ûnyi hnyi anyik monu, Me ânyâwiö nya thö ûnyi hnyi anyik hulö.

3 Anyin a oge me ogâ hnök je hna hanyâûâ:

Ke e bala bi hnyi hnyimakök anyik hulö.

4 Oge hia but monu köu, köu thibi, Me ânyâ ûnyi ae kong hnyi hnyimâkâm, M'u me he ka wisa u ka ha, Ke so hnyi hnâm hna owisa.

5 Wâ bi, adre me hnöku nya hnyi monu; Ke a erkin mönya bai hnyi hulö.

6 Wâ bi, e bewem hnathu eû hnyi hnyok. Ke u me he ka okhanö nya ge metâ hnyi dok ae iyong.

7 U me he ka ânyâwiö nya ge hisop, me inve he ka kalaöt ut:

Ösûö nya ju, me inye he ka hau but hon kiona.

8 Olöngi nya ju ge senyin me hobâ;

Me me senyin dö je jeien waleji u je thuthu.

9 Ikhâlâ ju hnyimâkâm ge anyik ta je hulö,

Ke kot degecâ but anyik ta je monu hia thithö.

10 Khong lö, op dö hobi könya hnyok ae kalaöt;

Ke mâdrâ hmeto thö hanu ae wisa eû hnyi hnyik.

11 Ca digic nya bi hnyi hnyimâkâm; Ke ca hom bi gak hanom ae kap.

12 Ohmeto ju könya senyininy ânyâm ûhömeli:

Ke ci nya thö ge hanu ame ie ûling.

13 Me inye he ka nâ dem je gethen ka tavat adre me hanyâûâ;

Ke ame he ka hmetuhmetu köu tavat ae kong.

14 Khöng lö, Khongon melik, hnö nya but ûnyi hnyi dra a jönik;

Me ame he bohmök ka khumöng ogânâ hwakecâm ae wisa.

15 Than lö, u me he ka khöng li esongodik; K' ame he hnyimök ka omanenâ hnân oganö u.

16 Anyin ae ca wem hut; me inye he ka ham e:

E ca senem köu je hudiny leû.

17 Haba ta je hut ka Khong me wale thibi hanu ae mita:

Khong lö, u me ca he ka oûnyibaûâ hnyok adre omomono ae bewisa.

18 Ânyâ thö so kö Ziona hoton hnyekom ae betenge:

Otilâ thö hak veto Jerusalema.

19 Me u me he ka senyinâ ta je hut ae wisa, wale hut adre me le, me hudiny leu ae bekhöt:

M' adre me he ka hudo je bolok hon ânyâm taben hut.

SALAMO 52.

Hobi kau at vhik khumöng. Salamo anyi Davita hnan anö: hnyi aen waleji ame o hnyin Doega at Edomo he ka ha kö Saulo, a g' ame he but Davita ka hnyi uma umö Abimelek.

A T ae hwege lö, ieû gam u me ohobeluâ ûokonguny?

E bala bi ibetengiö anyin Khong.

2 Haba bohmâm ame penapena hwakecin ae ti kong,

Helâ me heleûgi ae so hwan, k' ame huliwa iyawâ.

3 U je hnyokâ monu hon so;

Ke thoi, hon he ka ha hofuc ae wisa.

[Sela.

4 Bohmen lö, at thoi,

U je hnyokâ hofuciny hutö hia.

5 K' ame he Khong ka hagutâ degeci u ke ne o but nyiele balua, E ame he ka köt u, me oc degeci u

ûnyi hnyi umâm uma mano,

Me uk u ûnyi hnyi hnyeiny tavat ae möt Sela.

6 K' ame he bi tavat ae wisa ka wâ e, me

Me hlumā e, ka habe,

7 Wâ ju at ame ca oûnyihnatho bi Khong me me hnabâ bi kâu;

K' ame gejoâ ûganiny tang omjehen, Me ohwegiâ e bi hnyi anyin hulö.

8 Ke iny ûcû me elaio ame kû khulelau hnyi uma umen Khong:

Oge me labageju ka ihetengiö anyi

Khong nyiele nyiele balua.

9 Oge me he ka ole köu ke ne o but

nyiele balua, anyin a u je hia but: ânyâ e: Ke oge me he ka labageju ka iâm hnyi hnyimakan ânyâm wakap, anyin ae so e.

SALAMO 53.

Hobi kau at vhik khumöng; adre hai hnyi Mahalath. Salamo anyi Davita hnan anö.

HAINGEN at ae monu eû hnyi hnyekon, ka habe, E ba Khong.

Adre me bo kong ut, ke adre hia but ânyâ huliwa ae ikiki ;

E ba at ame mâdrâ so.

2 Haba Khong ethö hnyi drany ame wa lakon tavat,

Me me wâ thö, hawa, e hu at ame wâ ûnykûme,

Me elâm Khong.

3 Adre me saû hia but; adre me tha kong ut;

E ba at ame madra so, e ba hmönyin me khaca.

4 Hawa, e ba hnyekudra tavat adre me ânyâ hulö ?

Wale tavat adre me an lakeik helâ me hna an jeû,

Me ca hongot bi ka Khong.

5 Adre me ot gan hmâ eling, ke ba ûnyi hnân outen bi :

Anyin a hia but Khong khúâ degecâ je jeien tavat waleji adre me hunumâ cici u;

U je hia but ohmehm' ödra, anyin a hia but Khong digic ödra.

6 E na o but ûhömeli anyi Isaraela ûheny Ziona!

E ka he Khong ka ohmeto lakeiny tavat adre bâ,

Me me he Jekob ka senyin, k' ame he Isaraela ka hobâ.

SALAMO 54.

Hobi kau at vhik khumöng; hnyi Neginoth. Salamo anyi Davita hnan anö: hnyi den a o hnyin at Zif, me ha kö Saulo, ka habe, Hawa ame ca lubaduöng bi Davita unyihmun!

KHONG lö, omeli nya thö ûnyi hnyi iâm,

Ke owisö nya thö hnen tang hwegiam.

2 Khong lö, löng ju hijik hic; Tevehlöng ju ifucin hnyimök.

3 Anyin ame todrö könya ta je atkanyua, K' adre me elâm hanuk tavat ûokon-

Adre me ca ip Khong hnyi hnyimaködra. | Sela.

- 4 Wâ bi Khong thibi at ame hadruo nya: Haba Than ame tha e me tavat adre me cö hanuk.
- 5 E ame he ka bi hwaban monu anyin je iwahnaihmiöny mönya :

Ohi' ödra but hnyi ânyâm hnathu.

- 6 Oge me he ka hudö köu hut ae betenge: Iehova lö, oge me he ka oleâ iâm, anyin ae so.
- 7 Anyin a e ame hia but omeli nya hnyi je vec hia thithö;
 - Ke a hia but wâ hnen li emakök ûnyi oge me wek ka ta je iwahnaihmiöny mönya.

SALAMO 55.

Hobi khu at vhik khumöng ; hnyi Neginoth. Salamo anyi Davita, hnhn hnö.

Ke ca he bi ka ikhâlö u iny ka sumat.

2 Ling nya ju, me thu thö könya: Oge me seset hnyi vec me mång;

3 Can ifucin iwahnaihmiöny, Ke can ûöveci anyin at ae kong Anyin adre me hna hulö könya, K' adre me sedö nya hnyi anyidra

hmönyin.

- 4 Ame vec gan hmâ hnyekuk eû hnyik: K' ame ta but huk je ot adre me mekiny.
- 5 Ame o but könya ot me öbubuny, K' ame hûlûlûö nya hnen gâōn.
- 6 Ke haingök, ka habe, E na hu ju gak li labenyik helâ me biny!

Me oge me he ka gâ thö, me menâ but.

- 7 Wâ bi, oge me he ka ngenu sâkâû ai, Oge me he ka laba hnyi hnyebuba.
 [Sela.
- 8 Oge me he ka logot ka tung Ûnyi ge ang ae gan me weneû.

9 Than lö, ohi' ödra but, ovehwanâ but je bohmödra:

Anyin oge hia but wâ ûokonguny me iwatretra hnyi taun.

10 Adre me he igigilö hon hak vetoiny hnyi lany me lit:

Ke eấ hnyi hnyin e hulö me ûokonguny. 11 E bi eû hnyi wanben e hwakecin ae kong:

Ke ame ca he but iyawö me thoi ûheny hnyi je gethen.

12 Anyin a ca iwahnaihmiöny bi at ame haikongu nya; Ame ne eling, me oge hia but hokhnvokâ:

Ke ame ca hûkötiö nya at eji ame bi gan könga;

Ame ne eling, me oge hia but ikhölö gan:

13 Ke ûnyi gam, at ae ûcû mönya, A liamewaeny mönya, me ihumik.

14 Ötuji li at ötu me ühnenamö so, Me tha he me bunyen ka hnyi uma umen Khong.

15 E so e ie o but ködra mok, Me tha utut ka hnyi thop k' ödra tiga möt:

Anyin a e bi monu hnyi hnyabadra, eû hnyi wanbödra.

16 Ke haba inya, oge me he ka hongot ka Khong;

K' ame he Iehova ka omeli nya.

17 Oge me he ka tenge me mâng, hnyi sahac me hnyomakatu, me jebigö : Me e ame he ka löng ifucik.

18 E ame hia but omelö hanuk hnyi hnahic ûnyi hnyi hnödra hna vat mönya: Anyin a ödra se hia unyik.

19 Ame he Khong ka löng me thu ködra, Wale at ame laba kâû adrem, [Sela. Tavat adre me ca wia bi, Me ca ot bi ka Khong.

20 E ame hia but hinöbeny he ka kot tavat adre me ûsoköu mē;

Me degec hnen hna ûhihinyköu.

21 E haûhaû hnyimen helâ me bata, Ke vat bi hnyekon: E menyik hwan je hofuc hon wakaco,

Ke je hele vat bi ling adre oc.

22 Khûâ but kö Iehova ûnyi u me hmak gan, ke e ame he ka ci u ;

E ame ca he balua ka hna at ae wisa he ka bwebwet.

23 Khong lö, u ma he ka hagut' ödra ka hnyi thopiny bobot:

Haba tavat behingâlâ dra me tavat iyawo me adre me ca he bi ka möt hnyi hafiny bongudra je bong;

Ke oge me he ka labageju köu.

SALAMO 56.

Hobi kau at vhik khumöng; adre hai hnyi Jonath elem rehokim. Salamo anyi Davita: Mectam: hnyi aen adre me hom e hnen at Filisiti hnyi Gatha.

K HONG lö, betenge ju gak ; anyin a beutâ unyik hnen at :

E ame vat mönya me oveci nya hnyi je bong.

2 Ame beweny he ka utâ unyik hnen je iwahnaihmiöny mönya hnyi je bong: Anyin a ödra se hia adre me vat mönya me bi gan.

3 Haba bong oge me ot hnyin, Me oge me he ka labageju köu.

4 Ge Khong oge me he bi ka ogânâ hwan hofuc:

Ge Khong oge hia but labageju, k' oge me ca he ka ot;

me ca he ka ot ; Ie ûnyi ae khana at he ka ânyâ könya?

5 Adre me labö wia hok hofuc hnyi je bong hia:

Hnân okongu nya je ûnykûmenödra hia. 6 Adre me ûkhacaköu, adre me laba

duöng,

Adre me bi haten hnök je hna okca, Helâji me hnödra hna halubahingen hanuk.

7 Hawa, adre me he ka kec möt a deny hulö ?

Khong lö, hagutâ but ta je hnyei hnen anyâm bi hmönyin.

8 U je aû hnök je hna ngenu:

Hingâlâ but je deköiök ka hnyi ânyâm kaia;

Hawa, ca e bi hnyi anyam tusi?

9 Me ame he ka hmetuhmetu je iwahnaihmiöny mönya hnyi bong oge me hawâ hnyin:

Walang hnök hua khana, ka habe, hiök

Khong.

10 Ge Khong, oge me he ka ogânâ hwan hofuc:

Ga Iehova, oge me he ka ogânâ hwan hofuc.

11 Ge Khong, oge hia but labageju, oge me ca he ka ot ; Ie ûnyi ae khana at he ka ânyâ könya?

12 Khong lö, e unyik anyik je khöbi gam:

Oge me he ka hudo je ole köu.

13 Anyin a u je hia but omelö hanuk ûnyi hnyi mok:

Hawa, u je ca omelö li cak, ödra ka waifilica?

Me inye he ka he hnyi hnyimakan Khong

Hnyi melaminy tavat ae möt.

SALAMO 57.

Hobi k**du at** vhik khumöng : adre hai hnyi Al-tasheth. Salamo anyi Davita ; hnyi den e ame kee ga Saulo, ka hnyi op.

K HONG lö, betenge ju gak, betenge ju gak;

Anyin ame kic gam hanuk:

Eke, oge me he ka ikhölö hnyi hmenon li labenyâm,

2 Oge me he ka hongot ka Khong ae Beönua;

A Khong, at ame ânyâ ta je ûnyi bia hobi könya.

3 E ame he ka ûkhûnöng ûnyi hnyi drany me omeli nya,

Eka haikongu nya hnen at ame memang könya. [Sela.

Ame he Khong ka kunâ anyin betenge me hnathu.

4 E 'û hanuk hnyi wanben ta je liona; Oge me mokut unyin tavat adre me hlå, Wale lakon tavat a je ö me fana ta je nyudra.

Ke haba bohmödra me hele vat ae so

5 Khong lö, e so u he ka görany hon ta je drany;

Me ânyâm hmanenang hon hmeledrany hia thithö.

6 Adre hia but penapena hnewe hobi kiu li cak;

Ame hlec hnyikânâi hanuk :

Adre hia but hiny thop hnyi hnyimakök; Adre me ka ta hmetu but eu hnyi hnyin e. [Sela.

7 Khong lö, e hmâ but hnyekuk, e hmi bala but hnyekuk:

Oge me he ka khumöng, eke, oge me he ka khumöng olungö.

8 Hmanenangik lö, hmak dö; nabela me kitara lö, hmak dö:

Ke oge me he bi nya ka hmâkâ hnyi haolany.

9 Than lö, oge me he ka ole köu hnyi wanben ta je hnyei:

Oge me he ka khumöng olungi u hnyi wanben tavat.

10 Anyin ae gan hmâ ânyâm ibetengiö ke ne o but ka hnyi ta je drany;

Ke ânyâm hnathu ke ne o but hnyi ta je ûlâ.

11 Khong lö, e so adre me ogöranyi u bon ta je drany;

Ke ânyâm hmanenang hon hmeledrany hia thithö.

SALAMO 58.

Hobi kau at rhik khumöng; adre hai hnyi Aitasheth. Salamo anyi Davita.

Hawa, e fofâ hnöbun je hna owisa, öbun lakon tavat ?

2 Eke, öbun e ânyâ ûnyi ae hwali eû hnyi hnyok;

Öbun e tuluto hnyi hnyei ûokongûny anyin je hnyamöbun.

3 Adre me oatkanyua tavat ae kong hwân ge hna hnokoâ:

Adre me he hwali hwân eû hnyi hnyok, me ha je thoi.

4 Haba anyidra pâizon me helâ me pâizoniny on:

Ödra ûcû me asipi ae wejiji, at ame hlöng hnyikönyen;

5 K' ame ca löng ifucin tavat bibihwakecin,

Eja ke ne a ne metâ hmönyin hnödra hna bibihwakecin.

6 Khong lö, kot hmetro but je nyudra hnyi hnyin ta je hnyimödra:

Iehova lö, tho degecâ but ta je wehûlûsinainy je nak liona.

7 E so adre me oköi' ödra but helâ me köiö ame hingölö wia:

E ka lau anyin cafana, me so ame he je fana ka helâke ûnyi adre subâ degecâ.

8 E so adre ohi' ödra helâ me wasua ame köiö but:

Helâ me erkin ame köluhabû, a ca hnyi wâ bi seûnö.

9 E tiga ca löng bi hnen anyibun je öt je angö,

Me e ame he ka tûâ degecâ e ge höu, ame ne hât ame ne möt.

10 Ame he at wisa ka senyin, e ka wâ hna bi hwaban:

E ame he ka hneû li can hnyi dren at ae

ll Me me he bi tavat ka ha, ka habe, E 12 Can hnödra hna hulö ge hnyimödra, hnathu e hu troban hobi kâu at ae

E hnathu e hu Khong at ame owisa eang hmeledrany.

SALAMO 59.

Hobi kau at vhik khumöng; adre hai hnyi Altasheth. Salamo anyi Davita : hnyi hna akhanöng hnö Saulo he ka tuö uma m'adre me he ka blingå e.

THONG lö, omeli nya but ûnyi ge je iwahnaihmiöny mönya;

Ogöranyi nya thö ûnyi ge tavat adre me tot könya.

2 Omeli nya but ûnyi ge tavat adre me ânyâ ûnyi ae kong,

Ke omeli nya thö ûnyi ge tavat adre me | 16 Ke oge me he ka khumöngö tang hwebehingálá dra.

3 Anyin a wâ bi, adre me mokut duöng ka hanuk ;

Tavat hwege adre me ûkhacaköu könya: Iehova lö, ca can hnök hna hanyâûâ, me monu.

4 Adre me wadring me penapen' ö dra bi ke ba bi anyik monu:

Hmak dö he ka hadruo nya, me wâ.

5 Haba u Iehova lö Khongon sabaoth, Khongu Isaraela,

Todrö he ka senâ ta je hnyei hia thithö: Ca he ka betenge bi ge tavat ae kong adre hanyâûâ.

6 Adre me hmetuhmetu hnyi sahac, adre me tenge kukāk helâ me kuli,

Me he igigilö taun.

7 Wâ bi, adre me khöimage but ae je hnyimödra;

E bi ta je hele vat hnyi je esongodidra: Anyin a haingödra, ka habe, Ie at ame

8 Iehova lö, u me he ka hlum' ödra; U me he ka hiâ ta je hnyei hia thithö.

9 Tang hwegiök lö, oge me he ka lubahing u:

Anyin a Khong thibi anyik hnabâ ae beû göranyai.

10 Ame he Khongon anyik betenge ka ûkhanö mönya

Khong ame he ka hna könya ka wâ wek ge je iwahnaihmiöny mönya.

11 Ca hling' ödra bi, wâ e nye he lakeik ka hnying:

Than lö, a becihmun,

Ovesei ödra but ge manâm man, ke hagut' ödra but.

me hofuciny je esongodidra,

E so adre me he ka nuc ödra hnyi anyidra bi gan,

Ke can ûhangö me thoi adre me ha. 13 Öaû' ödra but ge hmönyin, öaû' ödra but.

me me hi' ödra but : Ke okhan' odra thö a g' ame musi

Khong hnyi wanbö Jekob, Ke ne o but hnyi je can hmeledrany.

14 Ke hn' ödra he ka hmetuhmetu hnyi sahac, hn' ödra he ka tenge kukāk helâ me kuli,

Me he igigilö taun.

15 Adre me he ka he monu he ka heleû

Me bec thibi hnyi hnyinghet hia a ne ca sekudra bi.

giâm ;

ânyâm ibetengiö hnyi hnyomakatu:

Anyin a u thibi anyik tap ae beû göra-

hnyin.

17 Tang hwegiök lö, oge me he ka khumöng olungi u:

Anyin a khong thibi anyik tap ae beû göranyai, me Khongon ibetengiö gak.

SALAMO 60.

Hobi kau at vhik khumöng : adre me hai hnyi Susani Edutha: Salamo anyi Davita, hnân ânö: hnyi Acn e ame vat me Arama-naharaimi me Aramazoba, walegi hnyi ten ame hmetuhmetu Joab me kot tavat a twelv thauzan at Edoma hnyi hnyigöulen bucen Salt.

THONG lö, u je hia but hna degeci öhmun, me tho hagut' öhmun;

U je hia but hmönyâm; u na he ju ka otil' öhmun hmetu.

2 U je hia but bwebwelâ hmeledrany; u je hia but kia e:

Tibet hmetoâ thö je hmoucainy; anyin ame bwebwet.

3 U je hia but omanenâ ka lakem ta je ûnyi ae hmak:

U je hia but kun' öhmun he ka ijem waina ame omonumonu at.

4 U je hia but ham boûdila ka tavat adre me outö u,

Me me he ka manen can hnathu. Sela.

5 E so u ma omelö ge hnyamâm a metâm, me ling öhmun ju.

Me me mot ut tavat u me betenge gadra,

6 A hia but Khong fuc hnyi hwakecin ae kap ; oge me he ka ohobeluâ :

Oge me he ka khenâ Sekema, me tuluto hnyigöulen bucen Sukotha.

7 Anyik bi Gileada, ke anyik Manase; Ke singiny bök Eferaima; Ke Juda anyik uciny musi.

8 Moab anyik utkaia hnân soû; Oge me he ka khûâ hnyi Edoma tangen hnyeûcak:

Filisiti lö, hongot dö göranyai can inya. 9 Ie at ame he ka hum nya ka hnyi taun

ae hwege? Ia hia but lili nya Edoma ai?

10 Khong lö, hawa, ca u thibi at ame hna degeci öhmun ?

Khong lö, u je ca tha he me anyihmun je utbavat.

Eke, oge me he ka khumöng ogânâ | 11 Hadru' öhmun dö ûnyi ge iwahnaihmiöny:

Anyin ae ûnyi baû bi hna hadruâ hnen

Me hnök hnabâ hnyi ûen oge me vec 12 Ûnyi ge Khong, ate me he ka hwege: Anyin a e thibi at ame he ka uto ta je iwahnaihmiöny möta,

SALAMO 61.

Hobi kau at vhik khumöng; hnyi Negina. Salum anyi Davita.

THONG lö, löng ju hok hwatenge; Tevehlöng ju hijik hic.

2 Oge me he ka hongot köu ûnyi hnyi can hmeledrany, e ka hlöuhlöu hnyekuk: Lili nya ju ka hnyi kic görany huk.

3 Anyin a u thibi hnök hna lubaduöng hnyin,

Me hnabâ ae hwege hnyi hnyimakan iwahnaihmiöny.

4 Oge me he ka laba hnyin umam uma menâ nyiele balua :

Oge me he ka lubaduöng hnyi hmenon [Sela. li labenvâm.

5 Anyin a haba u Khong lö, u je hia but löng anyik je khöbi :

U je hia but ham könya jekhöû e úcü ködra adre me outen iâm.

6 U me he ka bi hanen ta je bong ka je bong bongon than:

K' ame helâ me ta je dö ae se ta je hunainy.

7 E ame he ka laba hnyi hnyimakan Khong nyiele balua:

U na penapena thö ibetengiö me hnathu, hnân he ka tuö e.

8 Me oge me he ka khumöng ogana iam nyiele balua,

M' inye he ka vheno thö anyik je khöbi hnyi je bong.

SALAMO 62.

Hobi kan at vhik khumöng; hoton hvakeci Jakthun Salamo anyi Davita.

ME laba hnyibû hanuk ka Khong thibi:

Unyi gan anyik möt.

2 E thibi kicik me at ame omeli nya:

E thibi anyik tap ae beû göranyai; adre me ca he ka ti bwebweli nya.

3 Ke ne o but kehö öbun e he ka utut ha

M' öbun e he ka hlingâ e, wale öbun hia,

SALAMO 63, 64.

Helâ me hak veto ame ihnyöng, ke hak ae memeny?

4 Adre me vhök ûhnenamö he ka hagutâ e ûnyi hnyi anyin so ;

Adre me senyinâ je thoi:

Adre me haisoâ ge je hnyimödra, ke ûhangö bi eû hnyi hnyok.

5 Hanuk lö, e so u me he ka laba hnyibû ka Khong thibi;

Anyin a ûnyi gan hnök hna gejon.

6 E thibi kicik, me at ame omeli nya: E thibi anyik tap ae beû göranyai ; adre me ca he ka bwebweli nya.

7 E bi unyin Khong melik me hmanenangik:

Kicik ae hwege me hnök hnabâ unyin Khong.

8 Tavat lö, labageju thö kâu hnyi je bong; Hingâlâ but je hnyekubun hnyi hnyimakan:

Khong thibi hnöta hnabâ.

9 Ta je thatûnyi bi houmonu, ke thoi bi tavat ae ûnyi hnathu:

Ödra hâhâ hnyi tulut;

Ödra tha hâhâ hon thatûnyi.

10 Ca geju bi ka hwakecin sedâ, Ke ca hobelöu bi ka hnyi hwakecin

E ka osehia tot omejeû, ca hnyok kâu.

Il Khaca thibi hofuc ame ha Khong, Lo li hofuc oge me löng, ka habe, E unyin thibi Khong tang hwege.

12 Than lö, e unyâm thibi minya ibetengiö: Anyin a u je bi hwaban ka tavat hia e ûcû me anyidra huliwa.

SALAMO 63.

Salamo anyi Davita, ke tiga e hnyi hnyebuba Juda.

HONG lö, u thibi Khonguk, o ge me he ka elöm u hnyi haolany:

E beic hanuk unyâm, e gan hmâ weny unyik köu,

Hnyi hnyei ae mada me sënyin, dok ae ba köiö hnyin.

2 Oge hia but ō u hnyi umâm uma ae kap, M' inye he ka wâ manâm man me ânyâm hmanenaug.

3 Anyin ae so ânyâm ibetengiö hon möt ; Ame he li esongodik ka oganö u.

4 Helâe oge me he ka haisoi u inye tiga möt:

Ûnyi hnyi iâm oge me he ka hai göranyai li hnyamök.

5 Ame he ka sekon hanuk helâ me hnen onyen je jö me pipikhenya;

Ke ame he hnyimök ka oganö u hnen li esongodiny senyin;

6 Iny ka ûnykûmi u hon hnök hna mokut,

Me wâ ûnykûme gam hnyi je hmak hnyi hnyinghet.

7 Anyin a u je hadruo nya ehac,

Me oge me he ka senyin hnyi hmenon li labenyâm.

8 Ame hwege he hanuk hotom:

Haba at ame ci nya, me, hnyamâm a

9 Ke haba ödra adre me elâm hanuk, he ka ohia e,

Me adre me he ka utut ka hnyi je uthankonginy hmeledrany.

10 K' adre me he ka hn' ödra but ka hnyi maniny hele vat:

Adre me he ka hnân an je alope.

11 Ke ame he than ka senyin ka Khong: Adre me he hia ka hobeluâ, wale tavat adre me khemanyin gan;

Anyin adre me he ka hlöng hnyimen tavat adre me thoi.

SALAMO 64.

Hobi kau at vhik khumöng. Salamo anyi Davita.

HONG lö, löng ju hok hwatenge iny ka khöû:

U me he ka tuö anyik möt e ka outen iwahnaihmiöny.

2 U me he ka ikhölö nya hnyi ûhnenamö duöng anyin tavat adre me ânyâ

Me imonumonuiny tavat adre me ânyâ

3 Hnyat adre me khet je bohmödra helâke hele vat,

Me lau cafana me hlec anyidra je fana, wale je hofuc ae hiny :

4 M' adre me he ka fana at ae wisa hnyi je dok ae iyong:

Adre me ie fana e, ke ca ot bi.

5 Adre me sihwegi ödra bi hnyi ûnyi ae

Adre me vak he ka töu hnewe hnyi dok ae iyong;

Haingodra, ka habe, Ie at ame he ka

6 Adre me elâm ta je ûnyi ae kong, haingödra, ka habe, Ate hia but elâm wia:

Ke ve dit je hna ûnykûme, me je hnyekudra.

7 Ke Khong ame he ka fan' ödra;

Adre me he ka ie aat dö ge fana.

8 Helâe adre me he ka ta, ke e kong bi je bohmödra bi ködra.

Adre me he tavat hia adre me ō 'dra ka nyinyikâ je bödra.

9 Ke ame he tavat hia thithö ka ot;

Ke adre me he ka haimemenâ huliwa anyin Khong.

Me wâ ûnykûme hnyi metâ hnen hna

ânyâ.

10 Ame he tavat ae wisa ka senyin kö Iehova, me labageju kâu;

K' adre me he hia tavat adre me hnyok wisa ka hobeluâ.

SALAMO 65.

Hobi k**d**u at vhik khumöng. Salamo wale khumöng anyi Ďavita.

HONG lö, adre me he ka laba hnyibû, me oganö u hnyi Ziona: Adre me he ka subâ köu ta je khöbi.

2 At ame löng hic lö,

Ame he tavat hia thithö ka o but köu.

3 E hwege huk ta je ûnyi ae kong:

Haba hnöhmun ta je hna hanyâûâ u me he ka kot degecâ.

4 Hnahic hnen at u je ûca, me ohakeke-

nyi u,

Me me he ka laba hnyin je hnyeulem:
Ame he ka sekuhmun ge soiny umâm
uma,

Wale dok ae kap a umâm uma.

5 Khong lö, at ame omeli öhmun, U me he ka thu köhmun ge ta je ûnyi

hnân outen hnyi hwakecin ae wisa. U thibi at adre me labageju kâu ke ne o but hnyi je can hmeledrany,

Me hnyi köiö hnyi dok ae sâkâû:

6 Wale at ame otethmâ je bucen hnen maniny man;

Ke ame weikâ hwege:

7 Wale at ame ohnyibö iūiny je köiö, a iūiny je wabuluiny,

Me imonumonuiny ta je hnyei.

8 Adre me outen minya ânyâm ta je haten tavat adre me labā je can hmeledrany;

U me wia hanymen hnyomakatu me sahac he ka senyin.

9 U je senâ hmeledrany, me ödiâ e,

U je ohosoâ e;

A unöngötö ge köiö wagewe anyin Khong:

U je penapena hwit hobi ködra, u je penapena bânâ kânâ.

10 U je hneû gânâ je ogoweiny,

K' u je ânyâwia je khölökiny:

U je omitâ e ge we ae hwege;

U je ohnahicâ e k' ame kû.

11 U je obicâ huna ge hwakecâm ae so; K' ame khukhula dem je gethen ge pipikhenya.

12 Ame khukhula ka hnyi hon ta hnyei hnyi hnyebuba:

K' adre me oweikâ je dok ae hut ge senyin.

13 Adre me khavâ ta hnyei ge je hnahat mamoe;

Ke adre me tube je hnyigöuleny bucen ge hwit;

Adre me hongot senyin, k' adre me khumöng dö.

SALAMO 66.

Hobi kau at vhik khumöng. Salamo anyi Davia, a khumöng.

HMELEDRANY hia thithö lö, hongot senyin ka Khong:

2 Khumöngö hmanenanginy ien; Omeca thö hna ogânâ e.

3 Ha thö ka Khong, ka habe, Hnân öbubuny ge hnâm je hna ânyâ!

Cnyi hnyi ûganiny tang hwegi**âm a**me he je iwahnaihmiöny möu ka nom ju

4 Ame he hmeledrany hia thithö ka khudrung ju köu,

Me khumöng köu;

Adre me he ka khumöngö iâm. [Sela. 5 Ai öbun ka wâ ta je huliwa anyin

Khong; Hnân öbubuny gan hnyi hnen hna ânya

hon ta je lakon at

6 E ame wia köiö me me hnyei ae mada: Adre me he hanyâûâ wagewe ge ta je cadra:

Waleling ate me senyin kâu.

7 E ame musi nyiele balua hnen hwegien; Ke haba li emakan ame tuö ta je hnyei; Ca he tavat ûkhin fuc ka bi gan. [Sela.

8 Obun ta je hnyei lö, haisoâ thö Kho-... nguta,

Olungâ thö hna ogânâ e;

9 Wale at ame omeli öta tot,

K' ame ca hna but ta je cata he b bwebwet.

10 Khonguhmun lö, u je hia but cubi öhmun:

U je hia but cubic öhmun helâ me man hna cubec sileva.

- 11 U je hum öhmun ka hnyi ert; U je ip hok ae hmak hon li jebalainu-
- 12 U je kunâ tavat he ka tabâ je böhmun; Öhmun e vheno meic me köiö;

Ke so bi u je oi öhmun ka hnyi dok ae widrany.

13 Oge me he ka o ka hnyin umâm uma me je hudiny leu,

Oge me he ka thamuâ köu anyik je khöbi,

14 Waleji hna ha hnen li esongodik,

Me ûsabö ge hnyimök, hnyi anyik vec.

15 Oge me he ka hudo köu je hudiny leû ae pipikhenya,

Me ûnyi ae bo so hanen je mamoe baga; Oge me he ka tha hudo je bolok me je Sela.

16 Ai öbun, löng ju öbun hia öbun e outen Khong,

Me oge me he ka aû gaga hnen hna mâdrâ hobi kâu hanuk.

17 Oge me hongot kâu ge hnyimök, K' ame ogânâ e hnen bohmök.

18 Oge ne ûnykûme hulö eû hnyi bnyekuk, Ame ca he Than ka ling nya:

19 Ke e hnathu a hia but Khong löng; Ke a hia but tevehlöng hwan hijik hic.

20 E so he ka haisoâ Khong,

At ame ca degec hijik hic, me anyin ibetengiö gak.

SALAMO 67.

Hobi kan at vhik khumöng. Hnyi Neginoth Salamo, a Khumöng.

NA he ju Khong ka betenge gahmun, me ohnahici öhmun,

Me oumumelamâ hnyimakan huhmun ;

2 M' adre me he ka wâ dem gethen eang hmeledrany,

Me ânyâm ûhömeli hnyi ta je hnyei hia thithö.

- 3 Khong lö, e so ame he tavat ka ole köu. E so ame he tavat hia thithö ka ole
- 4 E na he ju ta je hnyei ka senyin me hobâ:

Anyin a u me he ka owisa tavat hnyi

Me muso ta je hnyei eang hmeledrany. Sela.

5 Khong lö, e so ame he tavat ka ole köu; E so ame he tavat hia thithö ka ole köu.

6 Haba hmeledrany ame wa:

K' ame he Khong, a hing Khonguta ka ohnahici öta.

7 Ame he Khong ka ohnahici öta;

K'ame he je can hmeledrany hia thithö ka outen e.

SALAMO 68.

Hobi kau at vhik khumöng. Salamo anyi Davita, a Khumöng.

SO Khong ame todrö, me me vese but ie iwahnaihmikan sa je iwahnaihmiöny mē;

E so ame he tavat adre me hûkötiâ e ka kec hnyi hnyimakan.

2 Ob' ödra ju, helâ me ûohiöiny hainy meic:

E so ame he ka hia tavat ae kong hnyi hnyimakan Khong,

Helâ me wasu ame köiö ge meic.

3 Ke so ame he tavat ae wisa ka senyin me hongot senyin hnyi hnyimakan Khong:

Eke, e so adre me hobâ gan hmâ.

4 Khumöng dö ka Khong, ogânâ thö ien: Khaû thö gethen hobi kâu at ame he hnyi wanben je hnyebuba;

Ien bi Ja; ke senyin dö hnyi hnima-

5 Haba Khong hnyi hnyaban ae kap, E thibi kamen ta je nakahme, me at owisa ka ta je safac.

6 Khong ame oji hmâ tavat adre me hake laba:

E ame hom je hna ca ka hnyi je dok hnân senyin:

Ke haba tavat ûkhin fuc, me adre me laba hnyi dok ae atgec.

7 Khong lö, hnyi ûen u je he hnyi hnyimakan lakem,

Me vheno hnyi wanben hnyebuba; Sela.

8 Ame öbubuny hmeledrany,

Ame ta but minya drany hnyi hnyimakan Khong:

Waleling Sinai hnyi hnyimakan Khong, Khongu Isaraela.

9 Khong lö, u je öta we ae gan hmâ, U je hwegiâ hmeto jekhom e ka sēnyin dut e.

10 Ame laba hnyin e ânyâm ûkhacaköu : Khong lö, hnyi ânyâm ibetengiö u me penapena hobi kâu tavat ae ba ta ûnyi.

11 Than ame ha hofuc:

E ti se hia je momo adre me kheta je j uthumetu.

12 Ame kec je tuhan je utbavat, adre me 25 Ame bân tavat khumöng, k' ame bilikec dö:

Ke haba momo ame laba eiö hnyin uma ame khenâ omjeû adre söh.

13 Hawa, öbun e he ka mokut hnyi je haginy mamoe,

Helâ me li labenyin biny adre tube ge

Me je leûnen unyin ge gol ae hadröngöc. 14 Hnyi ûen Ataekhanahia ame oveseâ je

than hnyin e, Waleji ame helâ me ûtainy kiona hnyi Zalemon.

15 Bucen anyin Khong, bucen Basana; Bucen ae beû göranyai, bucen Basana.

16 Ieû gabun öbun je bucen ae beû göranyai, öbun e wâ ciâ,

Ge bucen waleji ame weny Khong he ka labā?

E ke, ame he Iehova ka labā e nyiele balua.

17 Lo li miriad, ke se hia hmönyin je thauzan, je kariota anyin Khong:

E bi unyidra Than, helâe hnyi Sinai hnyi dok ae kap.

18 U je hia but ölö ka hnyi dok ae görany, u je hia but hom bâ ânyâm je bâ; U je hia but hom je bwihlany hnyi

wanben tavat.

Eke, hnyi wanben tavat ûkhin fuc, me me he Iehova a Khong ka laba unyidra.

19 E so he ka haisoâ Than, at ame hijen 33 At ame tabâ draniny ta je drany, a honöta hok hnyi je bong,

Wale Khong at ame omeli öta. Sela. 20 Haba Khong, me Khongon ûhömeli

hobi köta; Ke e unyi IEHOVA Than je deny he

ka kec ge mok. 21 K' ame he Khong ka tho ban je iwahnai-

hmiöny mē, Wale wakaian ban ame kû leûnen at ame vheno bala hnyi anyin hulö.

22 Haingen Than, ka habe, Oge me he ka hom hmetu ûnyi hnyi Basana, Oge me he ka hum ödra hmetu ûnyi

hnyi ta je diliny köiö:

23 M' u me he ka hneû cam hnyi dra, Me me he bohmen halem je kuli ka hu jekhöû ûnyi ge je iwahnaihmiöny

24 Khong lö, adre hia but wâ hnâm je hna vheno,

Waleji je hna he hnen Khonguk a Tuhök ka hnyi uma kap.

drin tavat hai ta je ûnyikhumöng,

Hnyi wanben wahlu adre me khaûkhaû je bwinybet.

26 E so öbun e haisoâ Khong hnyi je ûkhacaköu,

Wale Than, öbun hanen hna pupuainy Isaraela.

27 Wale Beniamina a wakeiat ame musi ödra,

Me je taben at Juda me anyidrin dö,

Me je taben at Zebulona, me je taben at Nafatali minya.

28 Haba Khongom ame musö tang hwegiâm :

Khong lö, owhegiâ thö hnâm hna ânyâ hobi köhmun.

29 Can umâm uma kap hnyi Jerusalema Ame he je than ka ham je bwihlany

30 Thawâ ju je menoiny ta saamun, Me je bolok ae se hia, tha ödra me je

nokon kau halen tavat, Adre me uto ge je cadra je ong sileva ;

E ame hia but oveseâ tavat adre me senyinâ vat.

31 Ame he ka o but je than ûhedra Aigu-Ame he Aithiope ka ie inâ li hnyamen

ka Khong.

32 Obun ta je dökhuiny hmeledrany lö, khumöng dö ka Khong;

O öbun e oganâ Than ; Sela.

ûnyi adrem; Wâ bi, e ame ha hofuc ge hwan ae

hwege.

34 Ha thö hwegien Khong: E bi anyin hmanenang hu Isaraela. Me hwegien hnyi ta je ûlâ.

35 Khong lö, u at hnân outen ûnyi hnyi ânyâm je dok ae kap:

Haba Khongu Isaraela, e ame ham wege me man ka je lakeiny.

Haisoâ thö Khong.

SALAMO 69.

Hobi kau at vhik khumöng: adre hai hniri je Sosani. Salamo anyi Davita.

HONG lö, omeli nya thö, Anyin ame o but ta je di ka hanuk. 2 Oge me cûlûlû hnyi hmudra ae dit, ke ba dok he ka tot hnyin:

Oge me o but ka hnyi je köiö ae dit, me ame hûlûlûö nya hnen je wadutö.

3 Oge sënyin dut ge anyik tenge; e atgec dö jeköwik:

A jok ut li emakök ke oge me halubahingen Khonguk.

4 Odra se hia but hon leûnen bök tavat adre me hmiödra inya ke ba can:

E hwege tavat adre me behlingö nya, wale je iwahnaihmiöny mönya ge can ae ca hnathu:

Waleling m' oge me ham hmetu ûnyi oge me ca hûgûnâ.

5 Khong lö, e khanö u anyik monu;

K' adre ca ikhâlâ gam hnök je hna ânyâ hulö.

6 Than lö, Iehova tuhan sabaoth, ca he ka hna tavat adre me halubahingâm ke ka hmehma ûnyi gak:

Khongu Isaraela lö, ca he ka hna tavat adre me elöm u he ka hmehma ûnyi gak.

uny can u;

A hia but tube hnyimakök ge hmehma. 8 Iny atkanyua but unyin je liamekeiny

mönya, Iny helâ me aten ke hnyei ka lakon

hinyök. 9 Anyin a hia but utö nya hnen weny ae gan ka hnyi umâm uma ;

K' ame ta but huk ta je ûhiö anyin

tavat adre me hiö u. 10 Hnyi ûen oge me tenge, k' ame vec hanuk ge ca han,

Me adre me hiö nya can e.

ll Hnyi ûen oge me khavâ ûkhaû ae gan

Me adre me wiö nya bi hnân taben ûhiö ködra.

12 Adre me ûhnenamö gak tavat adre me laba hnyi homagöule;

K' adre sit hwanök hnen tavat ic grâg.

13 Ke haba inya, Iehova lö, oge me hic köu hnyi ûen ae ûcû:

Khong lö, ûnyi hnyi ûganiny ânyâm ibetengiö

Thu thö könya hnyi hnathuiny ânyâm ûhömeli.

14 Omeli nya thö ûnyi hnyi hmudra, ke ca hnö nya but he ka cûlûlû:

E so adre me omeli nya ûnyi ge tavat adre me hûkötiö nya, ke ûnyi hnyi je köiö ae dit:

15 Ca bna uoû he ka hûlûlûö nya,

Ke ca hna bi dok ae dit he ka utö nya; Ke ca hna bi thop he ka hlöng hnyimen huk.

16 Iehova lö, thu thö könya, anyin ae so ânyâm ibetengiö:

Hwiö thö konya hoton ânyâm je betenge ae se hia.

17 Ke ca ikhâlâ bi hnyimâkâm ka athnyabaem;

Anyin a iny vec; ie thu thö könya.

18 Hakekeny ju ka hanuk, me omelö e; Bi hwaban dö anyik möt can je iwahnaihmiöny mönya.

19 E khanö u hna haikongu nya, me anyik hmehma, me anyik hlöuhlöu:

E hnyi hnyimâkâm ta je iwahnaihmiöny hia thithö mönya.

20 E vec hnyekuk ge hna haikongu nya; ke iny unöngötö ge hmak:

Ke oge me halubahingen ibetengiö, ke ba bi;

Me ûötubweli, ke oge me ca wâ bi.

7 Anyin a oge hia but hokhnyokâ ûokong- 21 Ke adre ham könya waada hnân ök

Ke hnyi hnök hna beic adre me ham könya vinega he ka ijem.

22 E so e hnân hnewe anyidra laulau hnyi hnyimaködra;

Ke ödra ka laba khötkic, e so ame ofific ûnyi eling.

23 E so e wadrou but ta je emakodra, m' adre me ca wâ bi;

Me öbubuny bala bi je jebalainudra.

24 Hingâlâ but hudra ânyâm hmönyin, Ke so he ka khöû ödra hwegien ânyâm wathethöt.

25 E so e he ka ba wan anyidra je lap; Ke ca he ke at ka laba hnyi umödra je uma mano.

26 Anyin adre me ovecâ at u je hia but kot;

Ke adre me ûhnenamö ge tenge anyin tavat u je hia but oaatâ.

27 Bi hanen ju hulö hon anyidra hulö: Ke so adre me ca o ka hnyi hwakecâm ae wisa.

28 E so adre me kot degeci ödra ûnyi hnyi tusiny möt,

Ke ca tha sihnalimidra bi me tavat ae wisa.

29 Ke iny vec me hlöuhlöu:

Khong lö, e so he ka ogöranyi nya thö ge ânyâm ûhömeli.

30 Oge me he ka oganâ ien Khong hnyi khumöng.

Me olungâ e ge ole.

31 Anyin a wale thibi ae so kö Iehova hon bolok,

Wale ae hu faoiny me boûjimen bacan.

- 32 Adre hia but wâ hnen tavat ae menyik: Haba öbun tavat öbun e elâm Khong, e so e he ka möt je hnyekubun.
- 33 Anyin a Iehova ame löng tavat ae theduoc,

K' ame ca hûkötiâ hnyat e ame ca.

34 E so e he drany me hmeledrany ka ogânâ e,

Me köjö, me ta je ûnyi hia adre me he

hnyin.

35 Anyin ame he Khong ka omeli Ziona, me otilâ je taun anyi Juda;

K' adre me he ka labā e, me hu e.

36 K' ame he ka hu e hnen mâtrâniny lathnyabainy;

K' ame he tavat adre me hnyokâ ien ka

labā e.

SALAMO 70.

Hobi kau at vhik khumöng. Salamo anyi Davita; huan oanykamea.

HONG lö, logotö he ka omeli nya; Iehova lö, logotö he ka hadruo nya.

2 E so adre me hmehma me monumonu Tavat adre me elâm hanuk:

E so adre me ohmetuhmetu ödra me ohmehm' ödra

Tavat adre me senyin he ka okongu nya.

3 E so adre me ohmetuhmetu ödra can hwakecidra hnân hmehma gan,

Tavat adre me ha, ka habe, Ohö, öhö.

4 Ke so ame he ka senyin me hoba gam

tavat hia thithö adre me elöm u; Ke so ame he bala tavat adre me hnyokâ ânyâm ûhömeli ka ha, ka habe,

Ogânâ thö Khong.

5 Khong lö, mweimwei thö könya; K' inye at ae vec me theduoc:

U thibi at ame hadruo nya me omeli nya;

Iehova lö, ca he ka bec.

SALAMO 71.

TEHOVA lö, oge me labageju köu:
Iny na ca he bala ju ka hmehma.

2 Omeli nya ûnyi ge hwakecâm ae wisa,
me uny nya:
Tevehling nya ju, me omeli nya.

3 Hamâm bi he ka kicik hnân laba hnyin, me inye labö he bala ka hnyin:

U je hia but hûna he ka omeli nya; Anyin a u thibi kicik me hnök hnabà.

4 Khonguk lö, uny nya but ûnyi hnyi hnyamen at ae kong,

Unyi hnyi hnyamen at ae ca wisa me at ûokonguny.

at uokonguny.

5 Iehova lö, Than, u thibi hnök hna labagejon;

Oge me labageju köu, hwân k' iny tiga hidröu.

6 Ame kap tilö nya ûnyi gam hwân hnyi hna hnöku nya:

U thibi at u je hum nya but ûryi hnyeku bai:

Oge me he bala ka oganö u.

7 Iny ûcû me ûnyi hnân lâiâ gan ka tavat ae se hia ;

Ke u thibi hnök hnabå ae hwege.

8 Ame he ka unöngötö hnyimök ge hna oganö u,

Me ge hmanenangâm hnyi je bong hia.

9 Ca he ka hna degeci nya hnyi ûen a iny hingat;

Ca hna degeci nya bi e ka hia but hwegiök.

10 Anyin ame ûsabö gak je iwahnaihmiöny mönya;

Ke haba tavat tuö hanuk adre me vhök ühnenamö,

11 Haingödra, ka habe, A hia but Khong hna degecâ e:

Wadring dö hoton me kât e; anyin se ba at ame he ka omelö.

12 Khong lö, ca ûsâkâûö mönya; Khonguk lö, logotö he ka hadruo nya.

13 E so adre me he ka hmehma me hi' ödra but je iwahnaihmiöny me banuk;

E so e he ka khaû' ödra adre me elâm he ka okongu nya ge ûhaikonguny me hlöuhlöu.

14 Ke ogo me he ka geju bala bi, Me bi hanen tilâ ka hnyi hnök hna

oganö u.

15 Ame he hnyimök ka ha gaga hwakecim ae wisa.

Me ânyâm ûhömeli hnyi ta ogö bong; Anyin ae ca khanö nya ûseiny e.

16 Oge me ka o hnyi man mani Iehova Than:

Oge me he ka ha thibi hwakecâm ** wisa, a hwakecâm thibi.

17 Khong lö, u je hia but nö nya hwan k' iny tiga hidröu;

Ke oge hia but omanenâ ke ne o but walang ang ânyâm ta je huliwa hnân

18 Eke, Khong lö, ca he ka hnö nya hnyi anyik hingat me hûen ;

M' inye më he ka omanena tang hwegiâm ka ke dö,

Ke manâm man ka tavat adre me he

19 Khong lö, e ti beönua hwakecâm ae

U at ame hia but ânyâ ta je ûnyi ae gan hmâ,

Khong lö, ie at ae ûcû möu?

20 Haba u at ame omanenâ köhmun je vec ae hwege ke se hia,

Me u me he ka hmetu ka omeli öhmun, Me hum öhmun hmetu göranyai ûnyi hnyi je dok a diliny hmeledrany.

21 Bi hanen ju ka hmanenangik, Ke hmetu bi me okahwö nya.

22 Khonguk lö, oge me he ka oganö u ge nabeli,

Wale ânyâm hnathu:

At ae Kap anyi Isaraela lö

Oge me he ka khumöng olungi u ge kitara.

23 Iny ka khumöngi u, me ame he li esongodik ka senyin gan hmâ; Me hanuk minya, waleji u je omelö.

24 Ame he bohmök ka ha hnyi je bong ge hwakecâm ae wisa:

Anyin a ödra hmehma me monumonu tavat adre me elâm he ka okongu nya.

SALAMO 72.

Salamo anyi Solomona.

owisa ûnyi gam,

Ke ham hwakecâm ae wisa ka nokon

2 E ame he ka owisa lakem ge hwakecin ae wisa,

Me latâm ae vec hoton wisa.

3 Ame he ta je bucen ka ökûâ ûsoköu hobi kâu tavat,

Me je dok minya ae hut, hnen hwakecin

4 E ame he ka owisa tavat ae vec hnyi hnyei,

E ame he ka omelö lakon tavat ae ba ta ûnyi,

Me thu omomono at ame ûokonguny.

5 Adre me he ka outö u ke tiga e bi seûnö,

Ke tiga e bi tehi, ke ne o but hnyi ta je dö hia.

6 E ame he ka ta helâ me we hon ta hnaönying adre sö:

E ûcû me we ame ta but ka hnyi ta hnyei.

7 Hnyi bonginy ta je bong ame he at ae wisa ka kû khulelau;

K' ame he ka gan hmâ ûsoköu ke ne o but ame aû but tehi.

8 E ame he ka musi minya ûnyi hnyi ke köiö ke ne o but ka hnyi ke köiö,

Ke ûnyi hnyi Wagewe ke ne o but ka hnyi je can hmeledrany.

9 Ame he ka nom kâu tavat adre me laba hnyi hnyebuba;

Ke ame he je iwahnaihmiöny mē ka drem kânâ.

10 Ame he je than Tasesa me je bomene ka ham ta je bwihlany;

K' ame he je than Sheba me Seba ka ham ta je fat.

11 E ke, ame he je than hia thithö ka ta ju hnyikânâi kâu:

K'ame he ta je hnyei hia ka bi athnya-

12 Anyin a e ame he ka omelö at ae ba ta ûnyi e ka tenge;

Me at ae vec waleji ae ba at he ka hadruâ,

13 Ke e ame he ka betenge ge at ae vec me at ae theduoc.

K' ame he ka omelö je hanon tavat ae ba ta ûnyi.

14 E ame he ka omelö je hanudra ûnyi hnyi hwakecin ûsedö me hna okongoâ;

K' ame he ka ûnyi hnathu drödra hnyi hnyimakan:

HONG lö, ham dö ka than he ka 15 M' adre me he ka möt: k' adre me he ka ham kâu goliny Sheba:

> K' ame he tavat ka hic bala hobi kâu; K' adre me he ka haisoâ e hnyi je bong hia.

16 Ame he ka hu hnyi hnyei hwit ae gan hmâ hon ban je bucen;

K' ame he ta je waniny ka bwebwet helâ me Lebanona :

K' ame he ka sot aten je taun helâ me hnaönyinginy hmeledrany.

17 Amo he ka tethmâ ien nyiele balua;

K' ame he ka e bala bi e ka tiga hu seûnö ethö:

Ke ame he ka hnahic tavat ûnyi gan; Ame he ta ogö hnyei hia ka ha a e ame senyin.

18 E so adre me haisoi Iehova a Khong, wale Khongu Isaraela,

lâiâ:

19 Ke so adre haisoâ ien ae hmanenang nyiele balua;

Ke so e unöngöt hmeledrany hia thithö ge anyin hmanenang.

Amen me Amen.

20 A um dö ta je hic hiji Davita a nöku

TUSI III.

SALAMO 73.

Salamo anyi Asafa.

HNATHU e so hwakecin Khong kö Isaraela,

A tavat ae kalaöt hnyekudra.

2 Ke haba inya, me oge me thöthö, A ne haûhaû but li cak.

- 3 Anyin oge me ciâ ge tavat bi gan, Hnyi ûen oge me wâ hnahic anyin tavat ae kong.
- 4 Anyin ae ba vec hnyi anyidra mok: Ke hwenying ut hwegiödra.
- 5 Adre me ca hnyi vec helâ me ke je hnyat,
 - K' adre me ca okongu ödra helâ me
- 6 Anyin a wale adre ovhekinyi ödra ge bi

Adre me khavâ ûkhaûen a ûokonguny.

- 7 A didrut li emaködra hnen pipikhenya: A bahihingölö je ûnykûmânen ta je hnyekudra.
- 8 Adre me ûhiö, me ha ûkonguny hnyi anyidra hulö:

Adre me ha biganâ.

- 9 Adre me fuc göranyai ka hnyi drany, K'ame ngenu eang hmeledran je bohmö-
- 10 Anyin a wale, ame hmetuhmetu jem lakeiny:
 - Adre me ijem je köiö hnyin utkaia ae unöngöt.
- 11 Haingödra, ka habe, Ame he Khong ka kâmâu ka khana?
 - Ke hawa, e hu wâhmakhmetoâ unyi Beönua?
- 12 Wâ bi, wale bi eling tavat ae kong;

Adre me laba khötkic bala bi, me se hia tot je omjehedra.

E thibi at ame ânyâ ta je ûnyi hnân 13 E hnathu, e ûnyi baû hnök hna okhala ötâ hnyekuk,

Me hinyem hnyi hwakecin ae ba hnyikongon;

- 14 Anyin adre me oveci nya hnyi je bong, Me osöi nya hnyi je hnyomakatu hia.
- 15 Oge ne hia but ha, ka habe, Oge me he ka ha helâe ;
- Wâ bi, inva at ame omonoâ ta je lakom.
- 16 Oge ne ûnykûme deny me inye he ka khana e,

Unyi e ae vec könya;

- 17 Ke ne o but oge me o ka hnyi uma umen Khong, Me ûnykûme thö obiny ködra.
- 18 E hnathu u je ip ödra hnyi je dok se haûhaû:
 - U je hagut' ödra hnyikânâi ka hnyi hnaûhangö.
- 19 Eke, ame ie logöt ka ohi' ödra! Adre me aû but hnen je ûnyi hnân ootâ.
- 20 Helâ me man bwi e ka hmak dö at, Helaê, Than lö, u ka hmak dö, u me be ka ikiki ge hmenudra.
- 21 Anyin ame hiny dut hnyekuk, K' adre me dâ li jebalainuk:
- 22 Iny monu ke ca khanö nya; Iny helâ me meno hnyi hnyimâkâm.
- 23 Ke so bi inya bala bi unyâm: U je kât hnyamök a metök.
- 24 U me he ka su nya ge hnâm hna ûhnenamö,
 - Ke hwaban dö e u me he ka hum nya ka hnyi hmanenang.
- 25 Anyin a ca hobi könya hnyi drany ethö?
 - Ke ba wek ge at eang hmelen ke hake
- 26 E sēnyin dut unyik me hnyekuk: Khong thibi kicin hnyekuk me jekhöûk
 - nyiele balua.
- 27 Anyin a wâ bi, ame he ka hia but tavat adre me ûsâkâûö möu;
 - U je hia but ohi' ödra hia adre me bi ûnyi monu digic u,
- 28 Ke haba inya, e so könya he ka hakekeny ka Khong:
 - Oge me hia but wia Than Iehova me me hnök hna lubaduöng,
 - M' oge me he ka omanenâ ânyâm ta je huliwa hia thithö.

SALAMO 74.

Salamo anyi Asafa, hnan anö.

THONG lö, ieû gam u me údigic balua but ?

Ieû ame sâ gan ânyâm hmönyin ka hnahat mamoe a em?

2 Unykûme ju ânyâm ûkhacaköu waleji u je ûco ehac,

Waleji u je bi hwaban me me tribu a jekhom ;

Me bucen Ziona, dok u je laba hnyin.

3 Ogöranyâ thö li cam hon ta je uma ae ûnyi baû bala but,

Wale ta je ûnyi ae kong hia ame ânyâ hnen iwahnaihmiöny hnyi dok ae kap.

4 Haba ta je iwahnaihmiöny me adre me hmuhmu hnyi wanben ânyâm ûkhacaköu;

Adre me hai thö anyidra je boûdila me hnån je haten.

5 E manen dut e helâ me at ame hai thö Ta je giwa hnyi hnyot ae wanenec.

6 Ke walang haba ta je ûnyi adre kave

Adre me tha kot degecâ ge je gö me je

7 Adre hia but thong degecâ umâm uma 23 Ca he ka hnying ifucin je iwahnaikap;

Adre hia but okongoâ hnyaban iâm ke

ne o but ka hnyi kânâ.

8 Haingödra eû hnyi je hnyekudra, ka habe, Otin e he ka tha walak' ödra: Adre hia but thong degecâ je uma hnyei.

9 Ate me ca wâ ta je hatöta: E ba hmetu bi perofeta;

Ke ba at gata ame wâ ûen ame he ka bi obiny hnyin.

10 Khong lö, ke ne o but kehö ame he je iwahnaihmiöny ka ûhaikonguny? Hawa, ame he bala bi iwahnaihmiöny

ka hmi ödra iâm ? ll Hnân eû u je hom hmetu hnyamâm, wale hnyamâm a metâm ? Lau but ûnyi hnyi ûlaiâm me ohi' ödra.

12 Ke Khong thibi Tuhök kâû adrem, At ame huliwan hna ûhömeli hnyi wanben hmeledrany.

13 U je hia but subâ luâ köiö ge tang hwegiâm:

U je tho ban ta je tanimo hnyi je köiö.

14 U je kot omomono ta je ban leviathana, U je ham e hnân han ka tavat adre labā hnyebuba.

15 U je khenâ luâ pupua me wadutö : U je ohmö ta je wagewe ae gan hmâ.

16 Ânyâm bi lany ânyâm minya bi lit: U je hia but penapena melam me seûnö.

17 U je hia but ip je hnyigöulen hmeledrany hia:

 ${f U}$ je hia but op honivakeny me hnyeun.

18 Iehova lö, ûnykûme thö ûnyi ang, a ga hia but iwahnaihmiöny ûhaikonguny, Ke adre hia but hmiödra iâm hnen tavat ae monu.

19 U na ca he ju ka hna halem biny ka menoiny hnyot:

Ca he bala ka hnying möt anyin lakem adre me vec.

20 Unykûme ju ânyâm ûhihinyköu:

Anyin ae unöngötö je dok ae menekholom eang hmeledrany ge hnyaban ûkonguny.

21 E na ca he ju ka hmetuhmetu me hmehma tavat adre me okongoå:

E so e he ka ogânâ iâm hnen at ame vec me at ae ba ta ûnyi.

22 Khong lö, todrö, ivinö thö hobi köu bi: Unykûme ju hna haikongu u hnen at ae monu hnyi ta je bong.

hmiöny möu:

Ame ölö bala göranyai imedien tavat adre me tot köu.

SALAMO 75.

ûkhacakou hia umen Khong hnyi Hobi kau at vhik khumong; adre hai hnyi Al-taseth Salamo anyi Asafa, a Kkumong.

> HONG lö, öhmun e ole köu ; Öhmun e ole, anyin a hakekeny dut iâm :

Ame ûsabö tavat ge ânyâm ta je huliwa hnân lâiâ.

2 Iny ka he ka wâ ûen adre thu, Me oge me he ka owisa hnyi wisa.

3 Adre me oköiâ hmeledrany me tavat hia thithö adre me labā e: Ke oge hia but otilâ je hmolominy

Sela. 4 Haingök dö ka tavat bi gan, ka habe, Ca bi gan bi:

Me ka tavat ae kong, ka habe, Ca hai bi göranyai faoiny meno:

5 Ca ogöranyâ bi anyibun faoiny meno; Ke ca fuc bi ke hwege nyibun.

6 Anyin a ca ûheny jimeio me jimeû,

Ke ca ûheny hwaiöu ame o but hna ogöranyâ.

7 Ke Khong thibi at owisa:

8 Anyin a e hnyi hnyamö Iehova kaia, ke ame hûlûlû hangoc dö waina;

Ke unöngötö ge hna ûthueniken, ke e ame hingâlâ ûnyi hnyi hnyin e:

E hnathu ame he tavat hia ae kong hnyi hmeledrany ka drem e, me ijem kânâiny.

9 Ke oge me he ka haimanenâ nyiele balua,

Oge me he ka khumöng ogânâ Khongu Jekob.

10 Oge me he ka subâ degecâ ta je faoiny meno hia anyin tavat ae kong;

K' adre me he ka ogöranyâ li faoiny at ame ânyâ hwakecin ae wisa.

SALAMO 76.

Hobi kau at vhik khumöng; hnyi Neginoth. Salamo anyi Asafa, a Khumong.

KHAN' ödra but Khong hnyi Juda: E gan hmâ ien hnyi Isaraela.

2 Ke e bi hnyi Salema umen uma menâ, Ke e hnyi Ziona hnyaban.

3 E ame thu degecâ eling je fanainy cafana;

Me bec, me hele vat, me vat. Sela.

4 U hmanenang me so ûheny hnyi je bucen adre sei hnyin.

5 Adre hia but söh tavat hwege adre me mokut balua but;

Ke adre me ca wâ hmetu ta je hnyamödra hnen tavat hwege hia.

6 Khongu Jekob lö, ûnyi ge hnâm hna thawâ,

Ame tha mokut hnying kariota me hors.

7 U thibi hnân outen, wale a u: Ke ie at ame he ka tot hnyi hnyimâkâm

u ka hmönyin dö? 8 Ûnyi hnyi drany u je olöngâ hnâm hna

owisa:

Ame ot bi hmeledrany me ca bwebwet, 9 Waleji hnyi hna tot hnen Khong he ka

Me omelö tavat ae hnyikânâ eang Sela. hmeledrany hia

10 E hnathu ame he ka oganö u hnen hmönyin anyin tavat:

Ke u me he ka thawâ kolon je wathethöt. 11 Hûkölö khöbi ju, me thamuâ kö Iehova

Khongubun:

E so ame he tavat hia adre me laba igigilö e ka ham je bwihlany ka at ae ûcû ke ka outen.

E ame ohnyikânâ ke at me ogöranyâ 12 E ame he ka sö degecâ but hanon ta je

E at hnân outen ka ta je thaniny hmeledrany.

SALAMO 77.

Hobi kau at vhik khumöng; hoton hvakeci Jeduthun. Salamo anyi Asafa.

GE me he ka tenge ka Khong ge ifucik;

Wale ka Khong ge hok hofuc, me e ame he ka tevehling nya.

2 Oge me elâm Khong hnyi bonginy anyik vec:

Oge me inâ hnyamök hnyi lit, me ca menâ bi;

E höcö hanuk he ka kap ûnyi hnân otubwelâ.

3 Oge me ûnykûme ge Khong, ke inv hlohlo:

Oge me ha gaga anyik vec, k' ame bahihingölö hanuk. Sela.

4 U je ci li emakök inye hmâkâ:

Iny hlouhlou but, ke ca khano nya hmetu bi he ka fuc.

5 Oge hia but ûnykûme ta je bong kâû adrem.

Wale ta je huna adrem balua.

6 Oge me ûnykûme ge anyik khumöng hnyi hnyinghet:

Oge me ûhnenamö me hnyekuk bi; Ke haba hanuk ame ti elâm wia.

7 Hawa, ame he bala Than ka ûdigic! K' ame ca he hmetu bi ka betenge!

8 Hawa ame hia anyin ibetengiö nyiele balua?

Hawa, ame he ka önua hnen hna ha bânâ nyiele balua?

9 Hawa, a hnying ut Khong he ka betenge?

Ke hawa, e ame hlöng ut anvin tang betenge ae menyik hnyi anyin hmönyin ? Sels.

10 Ke haingök, ka habe, Walang anyik sēnyin;

Ke oge me he ka ûnykûme ta je hunainy hnyam bi a metan Beönus.

11 Oge me he ka ha gaga ta je huliwa anyi Ja;

Anyin oge me he ka ûnykûme ânyâm ta je ûnyi hnân lâiâ ûnyi adrem.

12 Ke oge me he ka ûnykûme ânyâm ta je huliwa hia,

Me ûnykûme gaga ge hnâm ta je hna ânyâ.

13 Khong lö, e bi dem gethen hnyi dok ae kap;

Ie ke khong ae gan ae ûcû me Khong? 14 U thibi Khong at ame ânyâ ta je ûnyi hnân lâiâ:

U je hia but omanenâ tang hwegiâm hnyi wanben ta je hnyei.

15 U je hia but omelö lakem ge benyâm a metâm,

Wale je mâtrâni Jekob me Josefa.

Selâ.

16 Khong lö, a ō u but köiö; A ō u but köiö, me ot ju.

Ame öbubuny minya je dok ae dit.

17 Ame hingölö but köiö hnen je ûlâ; Ame lung drany: Ame gâ thö minya ânyâm je fana.

18 E hnyi höu hwan ânyâm than; Je hucuce adre me öumumelamâ hmeledrany:

Ke hmeledrany ame öbubuny me bwebwet.

19 E bi hnyi köiö dem gethen, Ke eû hnyi köiö ae gan deny hnâm hna

Ke eû hnyî köiö ae gan deny hnâm hna he,

Ke ca manen bi je deny je hnyeûcam. 20 U je su lakem helâ me hnahat mamoe, Ge hnyamö Mose me Arona.

SALAMO 78.

Salamo anyi Asafa, hnan anö.

AKEIK lö, tevehlöng ju hnök hnanyibu:

Ta ju je hnyikönyöbun ka ta je ifucin hnyimök.

2 Oge me he ka khöng hnyimök me ûhöûcû;

Oge me he ka ha ta je hofuc ae iyong kâû adrem:

3 Waleji ta je ûnyi ate me löng me khan' öta,

Ke haba lakamöta adre me ha gaga köta.

4 Ate me ca he ka ikhâlâ ge ta je mâtrânidra,

K' adre me he ka ha gaga je hna oganö Iehova ka dö ame he ka o but,

Ke tang hwegien, me ta je ûnyi hnân lâiâ gan waleji e ame ânyâ.

5 Anyin a e ame otilâ unyi Jekob ûnyi hnân ohnatho, K' ame omanenâhnanyibu unyi Isaraela, Waleji e ame hûna ka lakamöta,

M' adre me he bi ka omanenâ ka lakudra:

6 Me me khana thö hnen dö ame he ka o, a lakudra adre me he ka hnokoâ;

M' adre me he bi minya ka todrö me ha gaga ka lakudra:

7 M' adre me he ka geju ka Khong, Me ca hnying je huliwa anyin Khong, M' adre me he ka tuö anyin je hnanyibu:

8 M' adre me ca he ka tha ûcû me lakamödra,

Waleji dö ae ûjöng me ûkhin fuc;

Wale tavat adre me ca penapena ta je hnyekudra,

Ke ca hnathu ta je hanudra ka Khong.

9 Adre me kec dö hnyi bonginy vat Lakon Eferaima adre penapena me hom je cafana.

10 Adre me ca vheno hna ûhihinyköu me Khong,

K' adre höcö he ka vheno anyin hnanyibu;

11 K' adre me hnying anyin ta je huliwa, Me hnen je hna ânyâ hnân lâiâ, waleji e ame omanenâ ködra.

12 E ame ânyâ ta je ûnyi hnân lâiâ hnyi hnyimakan lakamödra, Hnyi hnyei Aigupito, hnyi ta hnyei

hnyi Zoana.

13 E ame subâ luâ köiö, me bi dedra; Ke e ame otilâ köiö helâ me li khölöki.

14 Haba hnyi lany e ame su ödra ge ûlâ,

Ke melaminy meic hnyi je hnyinghet hia.

15 E ame tho luâ je kic hnyi hnyebuba, Me habelidra helâke me ûnyi hnyi je dok ae dit.

16 E ame oâ minya ûnyi hnyi kic je wadutö ame hingölö

Me hingâlâ köiö helâ me je wagewe.

17 Ke so bi adre me monu bala bi kâu, He ka thu musi anyi Beönua hnyi hnyebuba.

18 Ke adre me cubec Khong ge je hnyekudra

Hnyi hnödra hna sumatö ö 'dra meno.

19 Eke, adre me ulidro Khong;

Haingödra, ka habe, Hawa, e khana Khong he ka laulau hnyi hnyebuba?

20 Me wâ bi, e ame kot kic, me ame hingölö but köiö,

Ame bahihingölö ta je wadutö ;

Ke hawa, e khana he ka ham jeû minya?

Hawa, e ame he ka penapena utio hobi kâu lakeiny?

21 Anyin a wale Iehova ame löng, me ame wathethöt dö:

Ke adre hû meic unyi Jekob,

K' ame ölö bi minya hmönyin kö Isaraela;

22 Anyin adre me ca labageju ka Khong, Me gejon anyin ûhömeli.

23 Ke so bi e ame hûna ka ta je ûlâ ethö, Me khöng ut ta je hwanumen drany;

24 Ke e ame hingâlâ ûnyi ethö mana he ka ha ö 'dra,

Me ham ködra jeû ûnyi hnyi drany.

25 Haba tavat, adre me ve an jeû an tavat ae hwege: E ame kûna ködra jeû a sekudra.

26 E ame okûâ thö ang hwei ûnyi hnyi drany:

Me lelö hwaiöu ge maniny man.

27 Ke e ame hingâlâ ködra ûnyi ethö minya utiö helâ me sesâ,

Me je meno ame gå helâ me önyin köiö:

28 Ke e ame okoloâ hnyi wanben hnödra 45 E ame kunâ ködra ta je nöng he ka hna hunuma, Igigilö ta je hnyabadra.

29 Me adre me han me sekudra hmönyin; 46 Ke e ame ham troban ta idra ka ta je Ke e ame hna but ködra wedra

30 Ke adre me ca thawâ bala bi hnödra hna weny,

Ke tiga e bi utiö hnyi je hnyimödra, 31 Me ame kû thö hmönyin anyin Khong

ködra, Me hlingâ ta je pipikhenya unyidra,

Me kot degecâ wahidrou hnyi Isaraela,

32 Ke so bi adre me tiga ânyâ hulö, K' adre ca labageju bi hnyi anyin ta je huliwa hnân lâiâ.

33 Anyin a wale e ame ohia bongudra je bong hnyi ûnyi baû, Ke je hunaidra hnyi ot.

34 Hnyi ûen e ame hling' ödra, me adre me elâm dö e:

Adre me hmetuhmetu, me hwege hnö 51 Me hlingâ watö hnyi Aigupito, Khong.

35 Ke adre me ûnykûme a Khong thibi kicidra.

Me Khong ae Beönua at ame omoli ödra.

36 Ke adre me ûtakû ge hnyimödra kâu, Ke thoi kâu ge je bohmödra.

37 Anyin ae ca wisa hnyekudra kâu, K'adre me ca hnathu bi ka hnyi hna ûhihinyköu mē.

38 Ke e at ae unöngöt ge ibetengiö, me e

ame thang anyidra hulö, k'ame ca ohi' ödra bi :

Eke, e ame osehia ohmeto anyin hmönyin,

Ke ame ca oubâhlâ anyin wathethöt.

39 Ke e ame ûnykûme a ödra tavat bi j A ang ame he but, k' ame ca hmetu but.

40 Ke ti se hia hnödra hna ukhin fuc mâu hnyi hnyebuba,

Me ojâtâ hnyekon hnyi hnyot!

41 Ke adre me hmetuhmetu me cubec Khong,

Me haiûhnyûkongoâ At ae Kap anyi Isaraela.

42 Adre me ca ûnykûme bi hnyamen, Me bong waleji e ame omeli ödra hnyin

ûnyi ge iwahnaihmiöny. 43 Me hnen hna otilâ hnyi Aigupito anyin ta je haten,

Me anyin ta je ûnyi hnân lâiâ hnyi ta hnyei hnyi Zoana;

44 Me wia anyidra je wagewe, me me dra

Me anyidra ta je di, m' adre me ca he hmetu ka ic.

ûlû' ödra ;

Me je rana he ka obi' ödra.

ihmâ

Me anyidra huliwa ka ta je wahamon.

47 E ame omoko haledra je vine ge we se wahma.

Me haledra ta je ûö sukamore ge megic.

48 E ame hna but minya haledra ta je meno ka we ae wahma,

Me je hnahat haledra ka ta je hucuce.

49 E ame kunâ ködra hlönginy anyin wathethöt,

A hmönyin, me wathethöt, me vec, A je hna kunâ ae kong.

50 E ame bi gethen deny anyin hmönyin; E ame ca hom behânâ hanudra ge mok, E ame hna but anyidra möt ka mok se

Je wahwege ae nua hnyi je uma mano

umö Hama: 52 Ke e ame lelö lakeiny helâ me je ma-

Me su ödra hnyi hnyebuba helâ me hnahat meno.

53 Ke e ame su ödra til' ödra wia, m'adre me ca ot bi:

Ke ame hûlûlûâ je iwa hnaihmiöny mödra hnen köiö.

54 Kee ame hum ödra ka hnyi baten anyin dok ae kap,

metân.

55 E ame obâ aten ke je hnyei hnyi hnyimaködra,

Me ve khene idra hnen tulut,

Me olabā je tribu Isaraela hnyi umödra je uma mano,

56 Ke so bi adre me cubec me ûkhin fuc me Khong ae Beönua,

Me ca vheno bi hnen je hna ohnatho. 57 Ke adre me hmetuhmetu me iyâwâ helâ me lakamödra:

Adre me saû but helâ me cafana ame

58 Anyin a adre me ohmönyinâ e ge anyidra je dok ae görany, Me ociâ e ge anyidra je hnatheat,

59 Ke haba Khong ame löng, me e ame hmönyin,

Me ame ti ikikiâ at Isaraela :

60 Me e ame hna degecâ uma hnyi Silo, Waleji uma mano e ame otilâ unyin tavat;

61 Me hna anyin hwege ka hnyi hwenbâ, Ke hmanenanginy ka hnyi hnyamen iwahnaihmiöny.

62 E ame hna but minya lakeiny ka hnyi hele vat:

Ke e ame hmönyin ka jekhon.

63 Haba meic ame an wahidröu unyidra; Ke ba khumönginy faipoipo ge wahlu.

64 Ame ta but anyidra tavat bihut ge hele K' ame ca tengi' ödra hnen anyidrin ta

je safac. 65 Waleling me me hmak dö Than helâ me

at ame mokut, Helâ me at ae hwege ame kuku can ame ic waina.

66 Ke e ame kot tilâ ta je iwahnaihmiöny mē hnyi kec a ödra:

Me hn' ödra hnân taben ûhiö nyiele balua.

67 Ke haba khaca, e ame hom behânâ uma mano umo Josefa,

K' ame ca ûca bi tribu Eferaima;

68 Ke e ame ûca tribu Juda, Wale bucen Ziona e ame hnyok kâu.

69 Ke e ame op umen uma kap helâ me je dok ae görany,

Helâ me hmeledrany waleji e ame otethmâ nyiele balua.

70 E ame ûca minya Davita me me athnyabainy,

K' ame hom but e ûnyi hnyi je haginy mamoe:

Wale becen ang, a ûco hnen hnyamen a 71 E ame hom e ûnyi hnyi hnen hna he hoton je mamoe ame ûasin,

> Me me haö Jekob a lakeiny, me Isaraela wale jekhon.

72 Me e ame haödra hoton wisainy hnyekon:

Me su ödra hnen metâiny li hnya-

SALAMO 79.

Salamo anyi Asafa.

HONG lö, ame o but aten ke je hnyei ka hnyi em ;

Adre hia but okongoâ umâm uma ae kap;

Adre hia but tho Jerusalema me me vetaûnyi but.

2 Adre hia but ham ta je unyin lathnyabaem me hnân an ta je meno ame gâ

Wale viny ânyâm wakap ka ta je menoiny hmeledrany.

3 Adre hia but hingâlâ drödra helâ me köiö igigilö Jerusalema;

Ke ba at he ka konim ödra.

4 Adre haikongu öhmun tavat adre me laba kakekenyi öhmun,

Adre me ûtuböny me hluma hnen tavat adre me laba igigili öhmun.

5 Iehova lö, ke ne o but kehö, u me he bala ka hmönyin?

Ame he ânyâm ciâ ka ubâhlâ helâ me meic ?

6 Hingâlâ but ânyâm wathethöt ka tavat ae ca khan' ödra u,

Me ka ta je dokhu waleji adre me ca hawâ iâm.

7 Anyin adre hia but ön Jekob, Me kia degecâ bi hnyaban.

8 Ca ûnykûme köhmun can ta je hulö anyin lakamöhmun :

E so e ie he ânyâm je tang betenge ka outhmoki öhmun,

Anyin adre me hom ûhnyûkongo hwegiöhmun.

9 Khongon melihmuu lö, hadru' öhmun dö can hmanenanginy iâm:

Ke thöng öhmun dö, me ohia anyihmun je hulö ge iâm,

10 Hnân củ ame he ta je hnyei ka ha, ka habe, Ewa Khongudrin?

E so e ka manen dut hnyi ta je hnyei hnyi hnyimaköhmun.

Hna bi hwaban dra dren lathnyabaem adre hingâlâ.

11 E so e ame o but ka hnyi hnyimâkâm mâng anyin tavat adre ca;

hoton ûganiny manâm man;

12 Ke bi hwaban ju a oseven ka hnyi ûlainy tavat adre me laba hakekenyi

Hnödra hna haikongoâ, adre me haikongu u gan Than.

13 Me haba öhmun je lakem, me je mamoeiny em hnyei,

Öhmun e he ka ole köu nyiele balua: K' öhmun e he ka haimemenâ hnân oganö u ka ta je dö.

SALAMO 80.

Hobi kau at vhik khumöng: adre hai hnyi Sosani-Edutha. Salamo anyi Asafa.

T tue mamoe a Isaraela lö, loug ju, At ame su Josefa helâ me hnahat mamoe:

At ame laba hon li kerubi, öumumelamâ

2 Bwebwelâ thö tang hwegiâm hnyi hnyimakö Eferaima, me Beniamina, me Manase,

Me o but jem he ka omeli öhmun.

3 Khong lö, ohmetu öhmun ju;

Me öumumelamâ thö hnyimâkâm, m' öhmun e he ka möt.

4 Iehova lö, Khongon sabaoth, U me he ka hmönyin ke ne o but kehö ge hic hijin lakem?

5 U je hia but haödra ge jeûiny tenge Me habelidra gan hmâ ge deköien ecmak.

6 U je otil' öhmun hnån iwatretra ka tavat adre me laba hakekenyi öhmun: K' ame hluma je iwahnaihmiöny möhmun.

7 Khongon sabaoth lö, ohmetu öhmun ju; Ke omelamâ thö hnyimâkâm me öhmun e he ka möt.

8 U je hom vine ûnyi Aigupito: U je obâ je hnyei, me ta ju e hnyin.

9 U je bi hnyimakan e,

Me ame hwân dut me öunöngötâ hnyei.

10 Ame khavâ je bucen hnen hmenon, Ke je vheiny e, helâ me je arasi anyin : Khong.

11 Ame hlau ta je anginy ke ne o but hnyi köiö,

Me je vheiny ke ne o but hnyi Wagewe.

12 Ieû gam u je kia degecâ haginy je hak, Me adre me tau e hnen tavat hia adre me gethen eling?

Omelö tavat adre me kunâ he ka mok 13 Ame oloû usukia e hnen buakainy hnyot,

Me an e hnen menoiny hnyot.

14 Khongon sabaoth lö, O u hmetu ju: Wâ ju ûnyi hnyi drany, me wâ me senâ vine ang,

15 Ke tuö ju hna ta hnen hnyamâm a

metâm,

Me anginy u je hat hobi köu bi.

16 Adre thong degecâ e ge meic, ke adre sö degecâ:

A hi' ödra but ge hna û ödra hnen hnyimâkâm.

17 E so e bala bi hnyamâm hon aten a hnyamâm a metâm

Hon lakon at waleji u je hat hobi köu

18 Me öhmun e ca he ka hmetu gam: Omeli öhmun ju, m' öhmun e he ka hawâ iâm.

19 Iehova lö, Khongon sabaoth, ohmetu öhmun ju ;

Omelamâ thö hnyimâkâm, m' öhmun e möt ut.

SALAMO 81.

Hobi kau at vhik khumöng: adre hai hnyi Gitith. Salamo anyi Asafa.

THUMÖNG hwege thö ka Khongon tang hwegiöta:

Hongot senyin dö ka Khongu Jekob.

2 Vec dö salamo, ke hom jem bwinybet, Me kitara a adre me belöng, me nabela minya.

3 Tûâ thö trutru hnyi ûlabainy tehi, Hnyi tehi a bekhot hnyi bongon anyita bijeu ac ûnyi hnathu.

4 Anyin a hnanyibu ling kö Isaraela, Hna hûna hnen Khongu Jekob.

5 E ame otilâ e unyi Josefa hnân ohnathoâ,

Hnyi ûheny dut hnyi hnyei Aigupito: Waleji hnyi ûen oge me löng hwan hnyei ae ca khanö nya.

6 Oge me uny jut hok ûnyi hnyi li abenyin:

Adrethang li hnyamen ûnyi hnyi tang.

7 U je khöû hnyi vec, me oge me omeli u; Oge me thu köu ûnyi hnyi dok ae iyong, a umen hwan than;

Oge me cubic u hnyi je köien Meriba. Sela. 8 Lakeik lö, löng ju, me oge me he ka ha cicö köu: Isaraela lö, u na he ju ang ka löng könya!

9 Ame ca he ka e unyâm ke khong

kanyua ;

Ke u me ca he ka khudrung ka khongon ke hnyei.

10 Inya thibi Iehova Khongom,

At ame hum u but ûnyi hnyi hnyei Aigupito:

Memang gan hmâ but hnyimâm, me oge me he bi ka öunöngötâ e.

11 Ke haba lakeik adre me ca löng ifucik; K' ame ca ogö nya bi Isaraela.

12 Me oge me hn' ödra but ka hnyi ikikiny ta je hnyekudra bi,

M'adre me he ka vheno bala bi ta je ûnykûmenödra.

13 E na he ju lakeik ha ling nya,

Me vheno dek je gethen hnen at Isaraela!

14 Oge me he ka ie ngâ je iwahnaihmiöny mödra,

Me wia ju hnyamök ka tavat adre me oveci ödra.

15 Ame he tavat adre me hûkötiö Iehova he ka iyâu kâu;

K'ame he ka tethmâ balua bi bongudra je bong.

16 Ke e ame he ka haödra ge hwit ae ti

Me osekuni u ge hani ûnyi hnyi kic.

SALAMO 82.

Salamo anyi Asafa.

KHONG ame tot hnyi ûkhacaköu anyin Khong ;

E ame owisa hnyi wanben ta je khong. ² Ke ne o but kehö öbun e he ka owisa hwalö,

Me bi haten tavat ae monu? [Sela. 3 Owisa thö ka at ae sēnyin me nakahme: Ânyâ thö wisa ka at ae vec me at ae theduoc.

4 Omelö at ae sēnyin me ba ta ûnyi: Thöng ödra bi ûnyi hnyi hnyamen tavat ae kong.

5 E ca khan' ödra, ke ca wâhmakhmeto bi; Adre me ngenu hnyi menekholom: Ame bwebwet hia thö je taben hmeledrany.

6 Haingök, ka habe, Öbun je khong, Ke öbun hia je lakon Beönua.

7 Ke so bi öbun e he ka mok helâ me tavat,

Me ta helâ me ta je than.

8 Khong lö, todrö, owisa thö hmeledrany: Anyin ame he ka hu gam ta je hnyei hia thithö.

SALAMO 83.

Khumöng walc Salamo anyi Asafa.

Khong lö, ca laba hnyibû bi:

Khong lö, ca hum bi, ke ca laba
hmâ bi.

2 Anyin a wâ ju, a imonumonuny je iwahnaihmiöny möu:

Ke haba tavat adre me hûkötiö u adre hia but ogöranyâ je bödra.

3 Adre me vak wia he ka okongoâ lakem, Me ûhanyinyâ ge tavat u je ikhâlâ.

4 Adre hia but ha, ka habe, Ötin e he ka ohi' ödra me me ca hnyei hmetu bi;

M' adre me ca he hmetu ka ûnykûme iö Isaraela.

5 Anyin adre hia but tha ûhanyinyâ hwegeâ;

Ke adre me ohmâ ûhihinyköu ûö bi ûnyi möu:

6 Je uma mano umö Edoma, me at Isamaela;

Me Moaba, me at Hagara;

7 Me Gebal, me Amona, me Amaleka; Me Filisiti, tha e me tavat aten Turo:

8 Ke ame ûkhacaköu mödra Asuria; K' adre hia but hom hadruâ laku Lota. Sela.

9 Ânyâ thö ködra helâji me hna ânyâ kö Midiana;

Me Sisera, me Jabin, hnyi wagewe Kisona:

10 Waleji adre ohi' ödra hnyi Eni-dora; Adre me wi' ödra me me helâ me tatet hobi kâu kânâ.

11 Öûco ju ta je tuhödra me Oreba me Zeeba;

Eke, öûco ju je tuhödra hia me Zeba me Zalemuna:

12 Waleji tavat adre me ha, ka habe, E so ate me hûgûnâ

Je hnyei iny Khong.

13 Khonguk lö, oûcû ödra me sesâ ame khenyi ge ang;

Me thatûnyin hwit ame oû ang dö.

14 Me meic at ame thong hnyot, Me bâhlân meic at ame thong je bucen;

15 Helâe u me he ka hnu ödra til' ödra ge ânyâm höu,

Me ooti ödra ge ânyâm weneû.

16 Iehova lö, tube ju je hnyimaködra ge hmehma;

M' adre me he ka elâm iâm.

17 E so adre me he bala ka hmehma me ot;

Eke, e so adre me he ka hmak, me hia but:

18 Me me khan' ödra a u thibi, wale a iâm Irhova,

At ae Beönua hon hmeledrany hia thithö.

SALAMO 84.

Hobi kau at vhik khumöng; adre hai hnyi Gitith. Salamo anyin laku Kora.

TEHOVA tuhan sabaoth lö,

Shaiba ge soiny umâm je uma menâ!

2 Ame ti weny hanuk, eke, ame mokhon ae behe ka hnyi je hnyeule Iehova; Ame khumöng senyin hnyekuk me vik ka Khong ae möt.

3 Eke, a wâ but wahelö hâûen,

Ke wahalep ame wâ dok he ka hnokoâ hnvin.

Wale ânyâm je taben hut, Iehova tuhan sabaoth,

Tuhök me Khonguk.

4 Hnahic hnen tavat adre me laba hnyin umâm uma:

Adre me he ka oganö u bala. [Sela.

5 Hnahic hnen at at ae hwege gam;

Eû bi hnyi hnyekon hna cit gethen ame he Ziona ai.

6 Ame he hnyi wanben thopiny Tenge, adre me ânyâ e me hnân je hna pupuainy köiö;

Eke, haba we a bân ame tube e ge je hnahic.

7 Adre me he ka hwege tot,

Adre me ve manen dut hnyi hnyimakan Khong hnyi Ziona.

8 Iehova lö, Khongon sabaoth, löng ju hijik hic:

Khongu Jekob lö, tevehlöng ju. [Sela.

9 Khong a becihmun lö, bwele but, Me wâ hnyimakan at u je hû.

10 Anyin ae so bong a khaca hnyin je hnyeulem, hon je bong a wan thauzan. E beönua soiny könya he ka tuö hwanumen uma umen Khonguk,

Hou he ka laba eiö hnyin je uma mano

umen tavat ae kong.

11 Anyin a Iehova Khong seûnö me bec:
Ame he Iehova ka ham betenge me
hmanenang:

E ame ca he ka behânâ ke ûnyi ae so ge tavat adre me vheno wisa.

12 Iehova tuhan sabaoth lö,

Hnahic hnen at ame labageju köu.

SALAMO 85.

Hobi kau at vhik khumöng. Salamo anyin laku Kora.

EHOVA lö, u je hia but betenge ka em hnyei:

U je hia but ohmetuhmetu Jekob ûheny hnyi hna bâ.

2 U je hia but thang degecâ hulö anyin lakem,

U je hia but tube hia anyidra ta je monu. [Sela.

3 U je hia but hom degecâ hia ânyâm wathethöt:

U je hia but hwiö ûnyi hnyi ânyâm hmönyin ae hlöng.

4 Khong at ame omeli öhmun lö, hwi' öhmun ju,

Ke oumo ânyâm hmönyin köhmun,

5 Hawa, u me he bala ka hmönyâm köhmun?

U me he ka obeûâ ânyâm hmönyin ka ta je dö hia?

6 Hawa, u me ca he hmetu bi ka omeli öhmun:

Me me he bi lakem ka senyin gam?

7 Iehova lö, omanenâ thö köhmun ânyâm ibetengiö,

Me ham köhmun ânyâm ûhömeli.

8 Oge me he ka löng hna ha hnen Khong ae Iehova:

Anyin a e ame he ka ha ûsoköu ka lakeiny me anyin wakap:

Ke so adre me ca he hmetu bi ka hwakecidra ae monu.

9 E hnathu e hakekeny ka tavat adre me outen e anyin ûhömeli ;

Me me he hmanenang ka labā ita hnyei.

10 A ûkhanö thö ibetengiö me hnathu; A ûcimhnyimak dö wisa me ûsoköu.

11 Ame kû thö hnathu ûnyi hnyi hmeledrany;

Ke haba wisa ame selat jem ethö hnyi drany.

12 Eke, Iehova ame he ka ham ûnyi ae so;

K' ame he ita hnyei ka widrany.

13 Ame he hwakecin ae wisa ka he hnyi hnyimakan;

Me ame he ka ânyâ deny li hnyeûcan me me gethen he ka he hnyin.

SALAMO 86.

Hic hiji Davita.

TEHOVA lö, ta jem hnyikönyâm, me 17 Omanenâ thö könya haten ae so; thu könya; Me me he ka wâ me hmehma bi

Anyin a iny vec me theduoc.

2 Tuổ ju hanuk; anyin a inya ang at ot köu:

Khonguk lö, ö u omelö thö athnyabaem, at ame labageju köu.

3 Than lö, betenge ju gak;

Anyin oge me hongot bala köu hnyi je

bong.

4 Osenyinâ thö hanon athnyabaem; Anyin oge me ogöranyâ hanuk köu Than.

5 Anyin a Than lö, u thibi at ae so, me at ame thang,

Me se hia ibetengiö ködra hia adre me hongot köu.

6 Iehova lö, tevehlöng ju hijik hic;

Me löng ju hok hwakhöû.

7 Hnyi bonginy anyik vec, oge me he ka hongot köu;

Anyin a u me he ka thu könya.

8 Than lö, e ba at ae ûcû möu ge ta je khong;

Ke ba je huliwa ae ûcû me ânyâm ta je huliwa.

9 Than lö, ame he ta je hnyei hia thithö u je op ka o me khudrung ju hnyi hnyimâkâm,

Me adre me he ka ogânâ iâm.

10 Anyin a u gan, me at ame ânyâ je ûnyi hnân lâiâ:

U thibi Khong a khaca.

11 Iehova lö, nö nya thö ge dem gethen; oge me he ka vheno ânyâm hnathu: Othabongonâ ju hnyekuk me inye ot ge iân.

12 Than a Khonguk lö, oge me be ka oganö u ge hnyekuk ae bekhöt;

Ke oge me he bala ka olungâ iâm.

13 Anyin ae gan lımâ ânyâm betenge könya:

Ke u je hia but thang hanuk ûnyi hnyi erkemok ae dit hmönyin.

14 Khong lö, ame tot könya tavat bi gan, Ke ame elâm hanuk hnen ûkhacaköu anyin tavat ûokonguny,

K' adre me ca ip u hnyi hnyimaködra. 15 Than lö, u thibi Khongon ibetengiö me

betenge baû,

At ame ca ie hmönyin bi, ke ti hu gam ibetengiö me hnathu.

16 Ö u hwiö thö könya me betenge gak: Hna but hwegiâm ka athnyabaem, Me omelö nokon baga athnyabaem a momo.

17 Omanenā thö könya haten ae so; Me me he ka wâ me hmehma bi hnen tavat adre me hûkötiö nya,

Anyin a u Iehova at ame hadruo nya, me otubweli nya.

SALAMO 87.

Salamo anyin laku Kora, a Khumöng.

THÖ hnyi je bucen ae kap taben.

2 Iehova ame ti beweny je homagöuleny Ziona,

Hon ta je hnyaba Jekob hia thithö.

3 Taun anyin Khong lö,

Adre me ha ta je hofuc ae hmanenang gam. [Sela.

4 Oge me he ka haiö Rahaba, me Babulona a unyin tavat ae khan' ödra inya:

Wâ bi Filisiti me Turo, tha ödru me Aithiop;

Walang at adre hnokoâ eling.

5 Eke, adre me he ka ha ga Ziona, ka habe, Adre me hnokoa eling at ang ame ne at e;

Ke ame he ka otethmâ e hnö Beönua.

6 Ame he Iehova ka aû, e ka sihnalimen ta je hnyei, ka habe,

Walang at adre me hnokoa eling. [Sela. 7 Ke haba tavat khumong, me tavat

minya biâ, adre me he ka ha, ka habe, E unyâm anyik je pupua hia thithö.

SALAMO 88.

Khumöng wale Salamo anyin je laku Kora; hobi kdu at vhik khumöng: adre hai hnyi Mahalatha Leanotha. Salamo hndn unö anyi Hemana at Ezera.

EHOVA lö, Khongon melik,
Oge hia but hongot köu hnyi lany me
lit:

2 E so e ölö thö hijik hic hnyi hnyimâkâm;
Ta ju hnyikonyâm ka hok hwatenge:

3 Anyin ae unöngötö hanuk ge je vec: Ke ame hakekeny anyik möt erkemok ai.

4 Adre me tha öû nya me tavat adre me utut ka hnyi thop;

Iny ûcû me at ae ba at huân hadruâ e:

5 Wale at adre hna baûâ unyin je komok, Helâ me tavat adre hia but hlingâ adre me mokut hnyin erkemok,

Waleji u me ca ûnykûme hmetu bi; K' adre subâ degecâ bi ûnyi hnyi hnyamâm.

6 U je hia but ip nya hnyi thop ae dit hmönyin,

Hnyi je dok ae menkholom, hnyi je dok ae dit.

7 E hmak hmönyin huk ânyâm hmönyin, Ke u je hia but oveci nya ge ânyâm ta je waköiö hia thithö. Sela.

8 U je hia but öûsâkâûöâ je liamewainy mönya;

Ke u je hia but okûâ ködra he ka ikiki nya:

Adre hia but theling nya, ke ca khanö nya hmetu he ka dit ut.

9 A jok ut li emakök can vec:

Iehova lö, oge hia but hawo u hnyi je bong,

Oge hia but inâ li hnyamök köu.

10 Hawa, u me he ka omanenâ ta je ûnyi hnân lâiâ ka tavat a mokcu?

Hawa, ame he ta je komok ka tot me oganö u? Sela.

11 Hawa, adre me he ka ha ânyâm ibetengiö eû hnyi erkemok?

Me ânyâm hnathu hnyi Hnaûhangö? 12 Hawa, adre me he ka wâ ânyâm ta je

ûnyi hnân lâiâ hnyi menekolom ? Me ânyâm wisa hnyi hnyei adre me hnying hnyin?

13 Iehova lö, oge hia but tenge köu, Ke ame he ka ölö ka hnyi hnyimâkâm hnyi je hnyomakatu hijic hic.

14 Iehova lö, ieû gam u me degec hanuk? Ieû gam u me ikhâlâ hnyimâkâm gak?

15 Iny vec ut me mok hwân k' iny tiga wanakat:

K'ame gâuk hnyi ûen oge vheno ânyâm ta je ûnyi hnân outen.

16 A hia but hûlûlûö nya hnen ânyâm wathethöt ae gan hmâ;

Ame subâ degeci nya ge je ûnyi hnân ootâ ûnyi gam.

17 Adre me igigili nya hnyi je bong helâ me köiö ;

Adre me tha ûtitilen könya.

18 U je hia but öûsâkâûöâ at ame betenge 14 Haba taben ânyâm theron me wisa me gak me hanök,

Ke u je ip hnyi menekholom liamewaeny mönya.

SALAMO 89.

Salamo hnân ûnö anyi Ethana at Ezera.

GE me he bi nya ka khumöngö ibetengio anyi Iehova nyiele balua:

Oge me he ka omanenâ ânyâm hnathu ge hnyimök ka ta je dö hia.

2 Anyin a oge hia but ha, ka habe, Adre me he ka op göranyai Betenge baû nyiele balua;

U me he ka otethmâ ânyâm hnathu hnyi je drany.

3 Oge hia but ûhihinyköu me hnök hna

Oge hia but khemanyin kö Davita athnyabaik, ka habe,

4 Oge me he ka otethmâ je mâtranâm nyiele balua,

Me otilâ ânyâm theron ke ne o but hnyi ta je dö hia. Sela.

5 Iehova lö, ame he ta je drany ka olungâ ânyâm ta je ûnyi hnân lâiâ;

Me ânyâm hnathu minya hnyi ûkhacaköu anyin wakap.

6 Anyin a ie ke at ethö hnyi drany ae ûcû me Iehova?

Ie ke at unyin lakon tavat ae hwege ae ûcû me Iehova,

7 Wale Khong adre outen hnyi ûkhacaköu anyin wakap,

Me hnân outen hudra hia adre me labaigigilö e ?

8 Iehova lö, Khongon sabaoth, Ja lö, ie at ae ûcû möu, at ae man ? Ke ame igigili u ânyâm hnathu.

9 U je musö hmanenanginy köiö: E ka o thö ta je waköiöiny, u thibi at

ame otahauâ. 10 U je hia but thuthu omomonu Rahaba, helâ me at adre hia but hlingâ;

U je hia but oveseå je iwahnaihmiöny

möu ge hnyamâm ae hwege. 11 Ânyâm drany me hmeledrany minya; Me hon kânâ me unöngötiny, u je bi taben e.

12 Haba hwadrö me hwaiöu me u je up li dok e:

Tabora me Heremona ame senyinâ iâm.

13 E hwege hmönyin hnyamâm:

E man benyâm, ke görany hnyamâm a metâm.

hna owisa:

Ame he ibetengiö me hnathu ka bân hnyi hnyimâkâm.

15 Hnahic hnen hnyei a löng ut hwan senvin:

Iehova lö, adre me he hnyi melaminy hnyimâkâm.

16 Adre me senyin hnyi je bong hia ge iâm :

Ke adre me ogöranyi ödra hnyi hwakecin ae wisa ûnyi gam.

17 Anyin a u thibi hmanenanginy hwegiodra:

Ke adre me he ka ogöranyâ anyihmun faoiny meno hnyi ânyâm ibetengiö.

18 Anyin a e unyi Iehova becihmun

Ke tuhöhmun unyin At ae Kap anyi Isaraela.

19 U je ha eji ka latâm ae kap deny hna omanenâ,

Haingâm, ka habe, Oge hia but ip ûhadruo unyin at ae hwege;

Oge hia but ogöranyâ hna ûca unyin tavat.

20 Oge hia but ō Davita athnyabaik; Me hû e ge anyik wakaco ae kap:

21 Ame he bala hnyamök ka tha e mē; K' ame he benyik ka ohwegiâ e.

22 Ame ca he iwahnaihmiöny ka okongoâ e;

K'ame ca he nokon at ae kong ka ovecâ e.

23 Ke oge me he ka kot omomono hnyi hnyimakan ta je iwahnaihmiöny mē, Me kot tavat adre me hûkötiâ e.

24 Ke ame he ka tha e me anyik hnathu me anyik ibetengiö;

K' adre me he ka ogöranyâ anyin faoiny meno hnyi iök.

25 Oge me he ka otilâ minya hnyamen hon köiö

Me hnyamen a metân hon je wagewe.

26 E ame he ka hawo nya, ka habe, U thibi kamök,

Me Khonguk, me kiciny melik.

27 Ke oge me he ka wia e me me nökuk a bân,

At ae beönua hon je than eang hmeledrany.

28 Oge me he bala ka tuö anyik ibetengiö hobi kâu e,

K'ame he ka tethmâ anyik ûhihinyköu unyin.

29 Ke oge me he ka otethmâ je mâtrâniny nyiele balua,

Me anyin theron helâ me ta je bong hnyi drany.

30 A ne he lakon ka hna degecâ anyik hnanyibu,

Ke ca vheno hnök je hna owisa;

31 Adre me ne hanyâûâ hnök je hna otilâ, Me ca tuö anyik ta je hnanyibu;

32 Awe, oge me he bi nya ka bi hwaban hnödra ta je hna hanyâûâ ge osö, Me anyidrin ta je hulö ge ta je hna hmatā.

33 Ke so bi, oge me ca he ka hom anyik betenge hia ûnyi gan,

Me ohaûâ anyik hnathu.

34 Oge me ca he ka oûnyibaûâ anyik ûhihinyköu,

Ke oge me ca he ka wia hofuc ame he but ûnyi hnyi li esongodik.

35 Oge hia but okhaca khemanyin hnyi hwakecik ae kap;

Oge me ca he ka thoi kö Davita;

36 Ame he ka tethmâ je mâtrâniny nyiele balua,

Me anyin theron helâ me seûnö hnyi hnyimakök.

37 Ame he ka tethmâ balua e bi helâ me tehi,

Me helâ me ûnyi hnân ohnathoâ ae hnathu hnyi drany. [Sela.

38 Ke u je hia but hna degecâ me ounyibaûâ.

Ke u je hia but hmönyin ka at u je hû.

39 U je hia but hûkötiâ hna ûhihinyköu me athnyabaem;

U je hia but okongoâ anyin korona hnyikânâi.

40 U je hia but kia haginy je hak hia; U je hia but okongoà anyin je hnabà.

41 Adre me söh e hnen tavat, hia adre me vheno gethen:

Adre me hiâ e hnen tavat adre me laba hakekenyâ e.

42 U je hia but ogöranyâ hnyamen a metân tavat adre me ovecâ e ;

U je hia but osenyina ta je iwahmaihmiöny hia mē.

43 Eke, u je öönua homakan anyin hele vat,

Me ca otethmâ e hnyi vat.

44 U je hia but ohia anyin hmanenang, Me hagutâ hnyikânâi anyin theron.

45 U je hia but owakhaletâ je bonginy hidröu a e:

U je hia but tube e ge hmehma. [Sela. 46 Iehova lö, ke ne o but kehö, hawa u

6 Iehova lö, ke ne o but kehö, hawa u me he ka ikhölö u nyiele balua? Ke ne o but kehö ame he ânyâm hmö-

nyin ka ubâhlâ helâ me meic? Ö u ûnykûme ju ae okhulit bonguk ta

47 Ö u ûnykûme ju ae okhulit bonguk ta je bong:

Ieû gam u je hia but op gufa lakon tavat hia thithö!

48 Ie at ame he ka möt, k' ame ca he ka wâ mok bi,

SALAMO 90, 91.

hnyamen erkemok? Sela.

49 Than lö, ewa ânyâm tang betenge ehac, Waleji u je khemanyin kö Davita hnyi anyâm hnathu?

50 Than lö, ûnykûme ju hnödra hna hiâ

lathnyabaem;

Me hnök hna kap tilâ hnyi ûlaik hna ûhiö hnen ta ogö hnyei hia;

51 Iehova lö, ânyâm ta je iwahnaihmiöny adre me ûhiö,

okca anyin at u je hû.

52 E so he ka haisoi Iehova thö nyiele balua. Amen, me Amen.

TUSI IV.

SALAMO 90.

Hic hiji Mose a athnyabainy Khong.

THAN lö, u thibi hnyabahmun Hnyi je dö hia.

2 Adre me tiga ca hnokoâ ta je bucen,

kânâ, Waleji hwân adrem balua ke ne o but

nyiele balua, u thibi Khong. 3 U je wia at me me sesâiny kânâ;

Me ha, ka habe, Hmetuhmetu ju öbun lakon tavat.

4 Anyin ae ûcû hnyi hnyimâkâm ta je huna a wan thauzan,

Me bong et waleji a hia but,

Me helâ me ke hna hmak hnyi lit.

5 U je hom degeci ödra helâ me hnen di ; ödra ûcû me at ame mokut:

Hnyi hnyomakatu ödra ûcû me hnaönying ame kû wia.

6 Haba hnyi hnyomakatu e ame kû hlau, me kû wia;

Ke haba hnyi sahac adre me subâ e, me ame meleca thö.

7 Anyin a adre oû öhmun hnyi ânyâm hmönyin,

Ke adre oveci öhmun hnyi ânyâm wathethöt.

8 U je hia but ip anyihmun ta je monu hnyi hnyimâkâm,

Me ta je monu gahmun ae iyong hnyi melaminy hnyimâkâm.

9 Ame hia gaga bonguhmun ta je bong hia hnyi ânyâm hmönyin:

Amo hia tot ta je hunaihmun helâ me hna ha hofuc.

At ame he bi ka omelö hanon ûnyi hnyi | 10 Haba ta je bonginy ta je hunaihmun, me sevente ta je huna,

> K' ame ne eite ta je huna, e ka hwege at ; Ke so bi e huliwa me hlöuhlöu hmanenangidra;

> Anyin a ame ie hia but, me öhmun e did ut.

11 Ie at ame wâhmakhmetoâ hwegien hmönyin gam,

Me ânyâm wathethöt, hoton hna outö u hnyi tulut ae ûcû köu l

Waleji hnyi hnödra hna ûhiö ta je hna 12 Ö u he ju ka n' öhmun he ka aû bonguhmun ta je bong,

Me me he ka ve hu gahmun hnyok ae metâ.

13 Iehova lö, metu ju ; ke ne o but kehö! E so u ma ietra ge ta je lathnyabaem.

14 O u osekuni öhmun dö hnyi je hnomakatu ge ânyâm ibetengiö;

M' öhmun e he ka senyin me hobâ hnyi bonguhmun ta je bong hia.

15 Osenyini öhmun dö hoton ûseiny je bong waleji u je oveci öhmun hnyin,

Waleji ta je huna öhmun e wâ monu

K' u tiga ca op hmeleledrany me hon 16 E so e manen ka lathnyabaem ânyâm huliwa,

Me ânyâm hmanenang ka lakudra.

17 Ke so e he ka e huhmun hmanenangi Iehova a Khonguhmun:

Ke otethmâ ju huhmun huliwa anyin je hnyamöhmun ;

Eke, haba huliwa anyin ta je hnyamöhmun, ö u otethma ju e.

SALAMO 91.

TABA at ame laba hnyi hna lubaduöng anyi Beönua,

Me ame he ka laba bala huyi hmenon Ataekhanahia.

2 Oge me he ka ha kö Iehova, ka habe, E thibi hnök hna lubaduöng me hnök hnabâ ;

Me Khonguk, a at oge me labageju kâu.

3 Anyin a e ame he ka uny u ûnyi hnyi hnewe anyin at ame tou hnewe,

Me ûnyi hnyi mok cap at ame okongoâ.

4 E ame he ka tubi u ge leûnen,

Ke u me he ka lubaduöng hmelen li labenyin:

Haba anyin hnathu, me, hnân bec me bec ae gan.

5 U me ca he ka outen ûnyi adre me outen hnyi hnyinghet,

Ke fana at ame gâ hnyi lany;

6 Ke mok cap at ame ngenu hnyi menekholom.

Ke mok hnân mekiny at ame ûhohiö hnyi jebigö.

7 Ame he khaca thauzan ka ta hnyi ke keihâm;

Ke ten je thauzan hnyi hnyamâm a metâm;

K' ame ca he bi ka hakekenyi u.

8 Ame he ka wâ e thibi hnen li emâkâm, Me wâ hwaban ka tavat ae kong.

9 Anyin a u thibi Iehova hnök hnabâ! U je hia but wiö Beönua me hnân hnyabam;

10 Ame ca he ka o köu ke ûnyi ae kong, K' ame ca he mok ka dit ka hnyi umâm uma mano.

11 Anyin a e ame he ka hûna anyin ta je angela gam,

He ka tuổ u hnyi dem ta je gethen hia, 12 Adre me he ka kap tilö u ge ta je hnya-

mödra,

Wâ u nye he ka thö hnyeûcam hnyi veto.

13 U me he ka uto liona me asip:

U me he ka uto nak liona me on ge li cam.

14 Can e ame hnyok könya, me oge me he ka omelö e :

Oge me he ka otilâ e göranyai anyin a e khana but iök.

15 E ame he ka hawo nya, me oge me he ka thu kâu;

Oge me he ka tha inya më hnyi vec : Oge me he ka omelö e, me ogana e.

16 Oge me he ka osekunâ hnyekon ge möt ae beû,

Me omanenâ kâu anyik ûhömeli.

SALAMO 92.

Salamo, wale khumöng hobi kau bong sabath.

HULIWA ae so he ka ole kö Iehova, Me khumöngö iâm, Beönua :

2 He ka omanenâ ânyâm ibetengiö hnyi hnyomakatu,

Me ânyâm hnathu hnyi je lit;

3 Hnen ûnyi khumöng ae hu je töiny a ten, me nabeli;

Me hwan kitara ae ûnyi hnathu.

4 Anyin a u thibi Iehova at ame osenyini nya ge ânyâm huliwa:

Oge me he ka ohobeluâ hnyi ta je huliwa anyin li hnyamâm.

5 Iehova lö, shaiba ge ûganiny ânyâm ta je huliwa! E dit hmönyin hnâm ta je hna ûnykûme.

6 E ca khana bi at ae ba hnyekon;

K' ame ca wâhmakhmeto e hnen at ae monu.

7 E ka kû thö helâ me hnaönying tavat ae kong,

Ke hu sot ge tavat hia adre me ânyâ hulö:

Me haba obiny ködra a g' adre me he ka ohi' odra balua.

8 Ke haba u Iehova, u je laba ethö görany nyiele balua.

9 Anyin a wâ bi, Iehova, ta je iwahnaihmiöny möu,

Wâ bi, ame he ka hia ta je iwahnaihmiöny möu;

Adre me he ka oveseâ hia tavat adre me ânyâ hulö.

10 Anyin a u je hia but ogöranyâ anyik faoiny meno helâ me faoiny rema:

Adre me hû nya ge wakaco ae teb ûnyi. 11 A hia but wâ minya hnen li emakök

hnök hna wek ka ta je iwahnaihmiöny mönya.

A hia but löng hnen li hnyikönyök hnök hna wek ka tavat ânyâ hulö adre totkönya.

12 Ame he at ae wisa ka kû wia helâ me pama:

E ame he ka kû gan hmâ helâ me arasi Lebanona.

13 Haba ödra adre me t' ödra hnyin uma umö Iehova,

Me adre me he ka kû wia hnyi je hnyeuleny Khonguta.

14 Adre me he bala ka wa k' ödra hingatut;
Adre me he ka pipikhenya me hât.

15 He ka omanenâ a e wisa Iehova; E thibi kicik, ke ba balua hwali gan.

SALAMO 93.

EHOVA ame musi; e ame khavâ ge hmanenang;

Iehova ame khavâ, e ame öweikâ e ge hwege:

Adre otethmâ minya hmeledrany, me ma ca khana he ka bwebwet.

2 E tethmâ ânyâm theron hwân adrem: U ûnyi kâû adrem balua.

3 Iehova lö, ame hai göranyai hnen ta je

Haba ta je di adre me hai göranyai ifucidra;

Haba ta je di adre me ogöranyâ meaidra.

4 E hwege Iehova hnyi dok ae görany Hon hwan je köiö ae se hia, Me je wabuluiny köiö ae hwege.

5 E hnathu hmönyin hnâm ta je hna ohnatho:

E ûcû hwakecin ae kap ka hnyi umâm uma.

Ke ne o but nyiele balua, Iehova.

SALAMO 94.

TEHOVA lö, wale Khong at ame bi hwaban hulö,

Khong lö, at ame bi hwaban, umumelam but.

2 At ame owisa hmeledrany lö, todrö: Bi hwaban dö ka tavat adre me hnyok bi gan.

3 Iehova lö, ke ne o but kehö ame he tavat ae kong,

Ke ne o but kehö ame he tavat ae kong ka ton ?

4 Adre me fuc, adre me ha bi gan : Adre me hai ödra bi hnödra hia tavat

adre me ânyâ hulö † 5 Iehova lö, adre me kot omomono lakem,

Me ovecâ jekhom.
6 Adre me hlingâ safac me atkanyua,

Me hlingå ta je nakahme.

7 Hningödra, ka habe, Ame ca he Ja ka wâ,
K' ame ca he Khongu Jekob ka wâhmakhmetoâ.

8 Ûnykûme ju öbun tavat ae ba hnyekubun unyin tavat:

Ke haba öbun tavat ae monu, ie ûen öbun e he ka meta hnyin?

9 Hawa ge at ame op hnyiköny, e ame ca he ka löng ?

Haba at ame op ecmak, e ame ca he ka wâ?

10 Haba at ame osöâ ta je hnyei, e ame ca he ka bi obiny,

Wale at ame nâ tavat m' adre me metâ? 11 Iehova ame wâ ta je ûnykûmenen tavat, Ae ûnyi baû bi.

12 Ja lö, hnahic hnen at u je osöâ, Me nâ e ûnyi hnyi ânyâm hnanyibu ;

13 Me u me he ka omenâ e ûnyi hnyi je bong ae kong,

Ke ne o but hnyi hna hiny thop hobi kau at ae kong.

14 Anyin ame ca he bi Iehova ka hna degecâ lakeiny,

K' ame ca he ka hna but hwajekhon.

15 Anyin ame he ka hmetu thö hna owisa ka hwakecin ae wisa K' ame he tavat adre me hnyok wisa hia ka hnu hoton e.

16 Ie at ame he ka tot hobi könya ka tavat adre ânyâ hulö?

Ie at ame he ka tot hobi könya ka tavat adre me ânyâ ûnyi ae kong?

17 A ne ca hadruo nya Iehova,

Me logota laba hanuk hnyi dok adre laba hnyibû hnyin.

18 Hnyi ûen eji oge me ha, ka habe, Ame haûhaû but cak;

Haba ânyâm ibetengiö, Iehova, ame köp nya göranyai,

19 Ame okahwa hnyekuk ge ta je ûnyi hnân otubwelâ unyi gam,

Hnyi hnök ta je hna ûnykûme se se his eû hnyik.

20 Hawa, ame he ka tha e möu taben lap anyin hwakecin ae kong,

Waleji at ame tretrao ûkonguny me hnân hnanyibu?

21 Adre me tha ûkhacaköu he ka okongoa hanon at ae wisa hwakecin, Me ohnaûhangöâ dra ae ba hnyikongon.

22 Ke Iehova thibi hnök hnabâ ae beû göranyai;

Ke Khonguk thibi kicin hnök hna lubaduöng hnyin.

23 Ke e ame hia but bi hwaban ködra bi hwakecidra aa monu,

Ke e ame he ka subâ degeci ödra hnyi anyidra monu bi ;

K' ame he Iehova a Khonguta ka ohi' ödra.

SALAMO 95.

A I öbun ate me he ka khumöng kö Iehova:

Ate me he ka hongot senyin ka kic at ame omeli öta.

2 E so ate me o but ka hnyi hnyimakan me ole,

E so ate me hongot senyin kâu ge je salamo,

3 Anyin a Khong ae gan hmâ Iehova, Ke Than ae gan hmâ hon ta je khong hia thithö.

4 E bi hnyi hnyamen ta je diliny hmeledrany;

Anyin bi minya je ban ta je bucen etho.

5 Anyin köiö, e bi at a op e; E ame mâdrâ minya kânâ ge li hnyamen.

6 Ai öbun, e so ate me he ka khudrung ju me nom;

SALAMO 96, 97.

Ate me he ka cibouca hnyi hnyimakö Iehova at a up öta:

7 Anyin a e thibi Khonguta,

Ke öta tavat aten iny hnyei, me haleny ta je mamoe hnyi hnyamen.

Hnyi bong ang, öbun na he ju ka löng hwan hofuc!

8 Ca okhötâ bi je hnyekubun helâ me eji hnyi Meriba,

Ke helâji me bonginy Masa hnyi hnyehuba:

9 Waleji a cubic nya hnyin ta je lakamöbun,

Me nö nya, me wâ anyik huliwa.

10 Hyni ta je huna a fâte oge me wâ dö ang me iny vec gadrin,

Me haingök dö, ka habe, Hnyei ang ame he monu ta je hnyekudra;

Ke ca khan' ödra dek ta je gethen:

11 Anyin a waleji oge me khemanyin hnyi anyik wathethöt, ka habe,

Adre me ca he ka dit ka hnyi hnök hna menâ.

SALAMO 96.

 $K^{
m HUM\ddot{O}NG\ddot{O}}$ thö kö Iehova khumöng a teb ûnyi:

Hmeledrany hia thithö lö, khumöng dö kö Iehova.

2 Khumöng dö kö Iehova, ogânâ thö ien; Omanenâ thö anyin ûhömeli hnyi ke bong me ke bong.

3 Aû gaga thö anyin hmanenang hnyi wanben aten ke je hnyei,

Me anyin ta je huliwa hnan laia hnyi wanben tavat hia.

4 Anyin ae gan hmâ Iehova, me hnân olungâ göranyai;

E bi hnân outen hon ta je khong hia thithö.

5 Anyin a haba je khongon ta je hnyei hia thithö wale, a je hnatheat;

Ke haba Iehova ame op ta je drany.

6 E bi hnyi hnyimakan hna ogana me hmanenanginy than:

Eiö hnyi umen uma ae kap tang hwege me hmanenang.

7 Obun je döiny ta je hnyei lö, ham but kö Iehova,

Ham but kö Iehova hmanenang me hwege.

8 Ham dö kö Iehova hmanenang ae ûcû ka hnyi ien :

Hom dö hut, me hom dö ka hnyi je hnyeuleny. 9 Öbun na he ju ka khudrung kö Iehova hnyi hmanenang ae kap:

Hmeledrany hia thithö lö, öbubuny ju

hnyi hnyimakan. Ua th' shun bawi wanba

10 Ha th' öbun hnyi wanben ta je hnyei, ka habe, Ame musi Iehova:

Ke tethmâ minya hmeledrany, k' ame ca he bi ka bwebwet:

E ame he ka owisa ta je hnyei hnyi wisa.

11 E so ame he je drany he ka senyin, me hmeledrany he ka hobâ;

E so he ka ū köiö me unöngötiny;

12 E so e hobâ ta hnyei, me ta je ûnyi hia hnyin;

Me ame he ka khumöng senyin dö ta je üöiny hnyot hia thithö;

13 Hnyi hnyimakö Iehova, anyin a e ame he jem;

Anyin a e ame he jem he ka owisa hmeledrany:

E ame he ka owisa hmeledrany hnyi wisa;

Me ta je hnyei hia hnyi anyin hnathu.

SALAMO 97.

TEHOVA ame musi; e so e hobâ hmeledrany;

E so e senyin ta je bomene ae se hia.

2 E igigilö e je ûlâ me menekholom : Haba taben anyin theron, me, hwakecin ae wisa me hna owisa.

3 Ame he but meic hnyi hnyimakan, Me thong degecâ igigilö ta je iwahnaihmiöny mē.

4 Ame umumelam hmeledrany ge anyin ta je hucuce:

A wấ but hnen hmeledrany me öbubuny bi.

5 Ame köiö but je ong bucen hnyi hnyimakö Iehova helâ me wasu,

Hnyi hnyimakan Tuhan hmeledrany hia thithö.

6 Ame omaneuâ hwakecin ae wisa hnen ta je drany,

Ke a hia but wâ hnen ta je hnyei anyin hmanenang.

7 E so e hmehma but hia thithö tavat adre me bi athnyabainy je hnatheat, Me hobelu' ödra bi ge ta je idola:

Khudrung ju kâu, öbun ta je khong hia thithö.

8 A löng ut Ziona me senyin,

K' adre me hobâ wahlu laku Juda; Can hnâm ta je hna owisa, Iehova. 9 Anyin a u beönua hmönyin Iehova hon hmeledrany hia thithö:

Adre ti ogöranyi u hon ta je khong hia thithö.

10 Obun tavat öbun e hnyok kö Iehova lö, ikikiâ thö monu :

E ame tuö ta je hanon anyin wa kap;

E ame hûgûn' ödra ûnyi hnyi hnyamen tavat ae kong.

11 Adre tā melam hobi kâu at ae wisa hwakecin.

Me senyin hobi kâu tavat hnyok wisa.

12 Öbun tavat ae wisa lö, senyin dö kö Iehova;

Ke ole thö ka ien ae kap.

SALAMO 98.

Salamo.

KHUMÖNGÖ thö kö Iehova khumöng a teb ûnyi;

Anyin a e-ame hia but ânyâ ta je ûnyi hnân lâiâ:

Haba hnyamen a metân, me benyin ae kap ödru me hia but ânyâ ûhömeli hobi kâu e.

2 A hia but Iehova omanenâ anyin ûhömeli :

E ame hia but omanenâ hwakecin ae wisa hnyi hnyimakan ta je hnyei.

3 E ame hia but ûnykûme anyin ibetengiö me anyin hnathu ka lap anyi Isaraela:

A hia but wâ hnen je can hmeledrany hia ûhömeli anyin Khonguta.

4 Hmeledrany hia thithö lö, hongot senyin kö Iehova:

Hai thö me khumöng senyin, eke khumöng ogånå.

5 Khumöng olungi Iehova ge kitara; Ge kitara me hwan khumöng,

6 Bi hwan dö senyin kö Iehova Ge je trutru me hwan sofara.

7 E so he ka mea köiö me unöngötiny; Me kânâ me tavat adre me laba hon;

8 E so ame he je wadutö ka khöûkhöû hnyam;

Me ta je ong bucen he ka khumöng senyin.

9 Hnyi hnyimakö Iehova, anyin a e ame he ka o ka owisa hmeledrany;

E ame he ka owisa hmeledrany hnyi wisa,

Me ta je hnyei hnyi hnathu.

SALAMO 99.

EHOVA ame musi; e so he ka öbubuny ta je hnyei:

E ame laba hon li kerubi; e so e he hmeledrany ka bwebwet.

2 E gan hmâ Iehova hnyi Ziona;

Eke, e ame laba görany hon ta je hnyei hia thithö.

3 E so adre me he ka ogânâ iâm ae gan me hnân outen:

E kap thibi e.

4 Ke haba hwegien than me ame hnyok ka hna owisa;

U je otethmå hnathu,

U je mådrå hna owisa me wisa unyi Jekob.

5 Ogöranyi Iehova thö a Khonguta,

Ke khudrung ju hnyi taben li hnyeûcan:

E kap thibi e.

6 E bi Mose me Arona unyin anyin tavat bi hut,

Me Samuela unyin tavat adre me hawâ ien;

Ödrin e hongot kö Iehova, ke e ame thu ködrin.

7 E ame ha ködrin hnyi ûlâ ame tot wisa : Ödrin e vheno hnen je ohnatho, me hnanyibu waleji e ame ham ködrin.

8 Iehova a Khonguhmun lö, u je thu ködrin:

U thibi Khong waleji at ame thang anyidrin je hulö,

Ke so bi u je bi hwaban hnödrin je hna anva.

9 Ogöranyi Iehova thö a Khonguta,

Ke khudrung ju hnyi anyin ong bucen ae kap:

Anyin ae kap Iehova a Khonguta.

SALAMO 100.

Salamo hnân olc.

E hnyei hia thithö lö, hongot senyin dö kö Iehova.

2 Bi athnyabai Iehova thö me senyin: He thö ka hnyi hnyimakan me khumöng.

3 Khan' öbun dö a Iehova thibi Khong: E thibi at a up öta, ke öta bi laten; Öta ta je lakeiny, me mamoeiny iny ta hnyei.

4 Didrö ka hnyi homagöuleny me ole,

Me ka hnyi je hnyeuleny me ogânâ: Oleâ ju kâu, me haisoâ thö ien.

5 Anyin ae so Iehova; e tethmâ balua bi anyin ibetengiö;

Me anyin hnathu ke ne o but ta je dö hia thithö.

SALAMO 101.

Salamo anyi Davita.

GE me he ka khamöngö ibetengiö me hna owisa:

Iehova lö, oge me he ka khumöng köu. 2 Oge me he ka metâ hnyi gethen ae

wisa:

Ie ûen u me he ka o hnyin könya? Oge me he ka he hnyin umök uma me hnyok ae wisa.

3 Oge me ca he ka ip ke ûnyi ae kong hnyi hnyimakök :

Hûkötiânök hwakecin tavat adre me saû;

K'ame ca he ka kece könya.

4 Ame he ka ûsâkâûö mönya hnyok ae hwali:

Oge me ca he ka khana ûnyi ae kong.

5 Haba at ame hâiâ duöngâ liamewaeny mē, me oge me he bi nya ka ohia:

Oge me ca he ka hokhnyokâ at ae hwege hnyimakan, me at ame hnyok bi gan.

hnyi hnyei, m' adre me he ka tha laba mönya:

Haba at ame vheno gethen ae wisa, me e ame he ka bi athnyabaik.

7 Ame ca he ka laba eiö hnyin umök uma at ame iyawâ;

Haba at ame ha thoi ame ca he ka tethmâ hnyi hnyimakök.

8 Haba hnyi je hnyomakatu me oge me he ka ohia tavat hia thithö ae kong hnyi hnyei;

He ka subâ degecâ ûnyi hnyi taun anyi Iehova tavat hia adre me ânyâ hulö.

SALAMO 102.

Hic hijin at ae vec, hnyi hua halalad e, k' ame hingålå anyin tenge hnyi hnyimakö Iehova.

FEHOVA lö, löng ju hijic hic, Ke so e o but köu hok hwatenge.

2 Ca ikhâlâ gak hnyimâkâm hnyi bonginy anyik vec:

Tevehlöng ju könya ;

Ie thu thö könya hnyi bong oge me hongot hnyin.

3 Anyin a aû but bonguk ta je bong helâ me hainy meic,

K' ame hlâ thö je jeiök helâke uthmeic. 4 Ame kot ut me meleca hnyekuk helâ me

hnaönying;

Ke oge me hnying ut he ka an ök jeû.

5 E ûkeceköu thö je jeiök me vik Can hwan anyik ta je mâng.

6 Iny ûcû me kati hnyi hnyebuba; Iny helâ me mun at ame laba hnyi hwaban je hnyaba.

7 Oge me hmâkâ, ke haba iny

Úcû me wahelö ame hake laba hon uma.

8 Adre me labö hiö nya ta je iwahnaihmiöny mönya;

Haba ödra adre me wathethöt könya adre me hahnaûhangö nya.

9 Anyin oge hia but an dröu helâ me jeû, Me ûthueniken belik me dân ecmak.

10 Can ânyâm hmönyin me wathethöt; Anyin u je hia but köp nya göranyai me hna degeci nya hmetu,

11 Haba bonguk ta je bong me helâ me hmenu ae beû;

Ke iny meleca helâ me hnaönying.

12 Ke haba u Iehova lö, u me he ka laba nyiele balua;

Me hna ûnykûme köu, ke ne o but ka hnyi je dö hia.

6 Oge me he ka ngele ka tavat ae hnathu 13 U me he ka tot me betenge ge Ziona: Anyin a ûen dut he ka betenge gan, eke, a o but ûen adre thu.

> 14 Anyin a lathnyabaem adre hnyok ka ta je vetoiny,

Me betenge ge sesâiny.

15 Ke ame he ta je hnyei ka outen iö Iehova,

Me ânyâm hmanenang minya hnen ta je tuhan hmeledrany hia thithö;

16 Anyin a hia but Iehova up Ziona, E manen dut e hnyi anyin hmanenang.

17 E ame hia but hwiö ka hic hijin at ae ba ta ûnyi,

Me ca hûkötiâ bi hijidrin je hic.

18 Adre me he ka sihnalimen ûnyi ang hobi kâu dö ame he ka o:

Ke ame he ka oganë Ja hnen tavat adre me he ka op,

19 Anyin a e ame hia but selâdrâ jem ethö hnyi anyin dok ae kap;

Iehova hnyi drany ethö ame wâ hmeledrany;

20 He ka löng mâng anyin at adre ca; He ka thang tavat adre me he ka hlingâ;

21 Me me he tavat ka ha iö Iehova hnyi Ziona.

Me hnân ogânâ e hnyi Jerusalema;

- 22 Hnyi hna ükhacaköu hnen ta je hnyei, Me ta je dökhu, he ka athnyabai Iehova.
- 23 E ame oûhnyûkongoâ hwegiök hnyi gethen;

E ame owakhaletâ bonguk ta je bong. 24 Haingök, ka habe, Khonguk lö, ca he ka hum nya hnyi wanben bonguk ta je bong:

Haba je hunaiâm, me, wale hnyi ta je

dö hia.

25 U je hia but bi taben hmeledrany kâû adrem;

Ke haba ta je drany me wale huliwa anyin li hnyamâm.

26 Ame he ka hia ta je ûnyi e, ke u tethmâ balua bi ;

Eke, ame he ta je ûnyi e hia ka amam helâ me ûkhaû;

U me he ka wia e helâ me ûkhaû, m' adre me ke bongon bi:

27 Ke tha ûcû bala bi hwakecâm, Ke ba obiny ta je hunaiâm;

28 Haba lakon lathnyabaem, me, adre me he ka laba hmâ,

K' adre me he ka otethmâ je mâtrânidra hnyi hnyimâkâm.

SALAMO 103.

Salamo anyi Davita.

ANUK lö, haisoi Iehova thö; Ke so he ka haisoâ ien ae kap ge ta je ûnyi hia eû hnyi hnyekuk.

2 Hanuk lö, haisoi Iehova thö,

Ke ca he bi ka hnying anyin ta je betenge;

3 Wale at ame hna degecâ ânyâm ta je hulö hia;

Me ometo hnâm je mok hia;

4 Wale at ame omeli u ûnyi hnyi ûohiö; Me obicö u ge ibetengiö me betenge ae menyik:

5 Wale at ame osekuni u ge ta je ûnyi ae so;

Me ame hât ânyâm hidröu helâ me aeto.

6 E wisa ta je hna ânyâ hnö Iehova, Me hnen ta je hna owisa hobi kâu tavat hia adre me okongu ödra.

7 E ame omanenâ deny ta je gethen kö Mose, Me anyin ta je huliwa ka lakon Isaraela.

8 E unöngötö Iehova ge ibetengiö me betenge ae menyik,

Ke bec he ka hmönyin, ke gan hmå anyin betenge.

9 E ame ca he balua ka labo thawa;

Ke haba khaca, e ame ca he ka kât hmâ anyin hmönyin nyiele balua.

10 E ame ca hia but ânyâ köta e ûcû me anyita ta je hulö,

K' ame ca bi hwaban köta e ûcû me anyita ta je monu.

11 Anyin ae gan hmâ anyin ibetengiö ka tavat adre me outen e,

Helâ me ûgöranyin je drany hon hmeledrany.

12 E ame öûsâkâûöâ möta anyita ta je hulö,

Helâ me ûsâkâûen jimeiö me jimeû.

13 Iehova ame betenge ge tavat adre me outen e,

Helâ me kamen ame betenge ge lakon.

14 Anyin ae khana bongon hna tretrau öta; E ame labö ûnykûme a öta sesâiny kânâ.

15 Haba at, helâ me hnaönying bongon je bong;

Ke e ame kû so helâ me hnyot ame vhöng.

16 Anyin ame tûâ e hnen ang, me ame hia ju e;

K' ame ca he hmetu hnen e ka wâhmakhmetoâ e.

17 Ke hwân adrem balua ke ne o but nyiele balua ibetengiö anyi Iehova ka tavat adre me outen e,

Ke e bi hwakecin ae wisa ka lakon ta je lakon;

18 Ka tavat adre me vheno anyin ûhihinyköu,

Me tavat adre me ûnykûme anyin je hna hûna he ka ânyâ.

19 A hia but Iehova ip hmâ anyin theron hnyi drany;

Ke haba dokhon dökhu me ame musö hon ta je ûnyi hia thithö.

20 Haisoi Iehova ju, öbun ta je angela unyin:

Öbun hnyat ae man hnyi tang hwege, a hnyat ânyâ hwan hofuc,

Me tevehlöng ifucin.

21 Haisoi Iehova ju, öbun hia ta je ûnyi e ame op :

Öbun lathnyabainy, hnyat öbun e labö ânyâ weny.

22 Haisoi Iehova ju, öbun hia a anyin ta | 15 Me waina minya hnân osenyinâ hnyeje huliwa,

Hnyi je ke keihen hia hnyi dokhon dökhu:

Hanuk lö, haisoi Iehova thö.

SALAMO 104.

"ANUK lö, haisoi Iehova thö. Iehova Khonguk lö, u gan hmâ hmönyin;

Adre me khaûö u ge hna ogânâ me

mecin than.

2 U je tubi u ge melam helâ me ûkhaû; Me ulolo drany helâ me imano:

3 Wale at ame bi taben je hnyeuleny hnyi köiö;

K' ame wia je ûlâ me hnân anyin kariota;

Me gâ hnyi li labenyin ang:

4 E ame wia je ang me me anyin je ûthumetu;

Ke haba lathnyabainy, me, meic ame ubâhlâ:

5 At ame bi taben hmeledrany,

Me me ca he ka bwebwet nyiele balua.

6 U je tube e ge köiö ae dit helâ me ûkhaû;

K' ame bongon dö köiö hon ta je bucen.

7 U je hûna me ame kec ut;

K' ame kec mweimwei ge hwan ânyâm than.

8 Ame öliå je bucen me utut ka hnyi je hnyigöulen bucen,

Ka hnyi dok u je penapena hobi kâu.

9 U je hia but bi hnyigöulen, me me ca be bi ka hanyâûâ;

Me he hmetu he ka tube hmeledrany,

10 E ame kunâ ta je pupua ka hnyi je hnyigöulen bucen;

K' ame hingölö wanben je bucen.

11 Ame ijem e hnen ta je menoiny hnyot

Ke sekon do ta je asinainy hnyot adre

12 Ame bi hâûen ta je meno ame gâ ethö hnyi baten,

Adre me fuc hon ta je anginy.

13 E ame hneû je bucen ûnyi hnyi je hnyeuleny ethö:

A unöngötö hmeledrany ge wan ânyâm ta je huliwa.

14 E ame okûâ hnaönying hobi kâu ta je

Me ta je hatong hobi kâu at;

Me me he ka oâ jeû ûnyi hnyi kânâ:

kon at,

Me wakaco hnân hmanâ hnyimakan, Me jeû hnân sihwegiâ hnyekon at.

16 E sekon dut ta je ûö anyi Iehova ; Je arasiny Lebanona waleji e ame tā;

17 Waleji hnen je meno ame gâ hna bi hâûödra hnyin:

Haba kasida ame bi umen hnyi ta je

18 Haba je bucen ae beû göranyai me hobi kâu je gotiny hnyot;

Me je kic hobi kâu je shefani hnân lubaduöng hnyin.

19 E ame op tehi hobi kâu je ûen:

E khana but seûnö ûen ame he ka dit hnyin.

20 U je anya menekholom me ame hnyinghet ut;

Wale ûen ame ibi hwân je menoiny hnyot he ka ngenu.

21 Je nak liona adre me kuku me bi ö'dra, Me heleû ö 'dra ûnyi ge Khong.

22 Ame o but seûnö adre me he but, Me ve mokut hnyi je hnödra.

23 Ame he but at he ka huliwa Me ânyâ hudrân ke ne o but sahac.

24 Iehova lö, shaiba ge ûsehiainy ânyâm ta je huliwa!

U je hia but huliwan hia thithö ge metâ:

A unöngötö hmeledrany ge tang omjehem.

25 Wale köiö, e gan hmâ me lau,

Ae eû hnyin ta ûnyi ame bwebwet ke ca hnân aû,

A je meno ae ûhnyûkong me gan hmâ.

26 Ame kec eling ta je hu;

Ke wale leviathana at u je op he ka walak hnyin.

27 Odra hia thithö adre me halubahingâm, M' u me he ka ha ödra hnyi ûen ae ûcû.

28 Adre me hlo ûnyi u je ham ködra; U je lau hnyamâm me ame sekudra

but ge jeû.

29 U je ikhâlâ hnyimâkâm me adre me hlohlo;

U je hom hmetu homenâ gadra, me adre me mokcu,

K' adre me hmetuhmetu ka hnyi seså.

30 U je kunâ hanom, me adre me up ödra; Ke u je ohâtâ hnyimakan kânâ.

31 E so e tethmâ hmanenangi Iehova nyiele balua:

E so Iehova ame senyinâ anyin ta je huliwa:

SALAMO 105.

32 Haba e at ame bwele ka wâ hmeledrany, 13 Me adre me ngenu û hedra hnyi ke me ame bwebwet bi;

E ame kâlâ je bucen, me ame sâ thö.

33 Oge me he ka khumöng kö Iehova ke ne o but obiny anyik möt: Oge me he ka khumöng ogånå Khonguk

e ka tiga hu möt gak.

34 E so ame hnebwia mekhunen hnyekuk 15 Haingen, ka habe, Ca he ka kâlâ hnök kâu:

Oge me he ka senyin kö Iehova.

35 E so adre me he ka ohia tavat ae kong 16 Ke e ame hawâ hmiâ ka hnyi hnyei; ûnyi eang hmeledrany, Me me ba but balua tavat ae monu.

Hanuk lö, haisoi Iehova.

Oganö Ja th' öbun.

SALAMO 105.

LEA thö kö Iehova, hawâ thö ien : Omanena thö hnyi wanben ta je hnyei anyin ta je huliwa.

2 Khumöng dö kâu, khumöng ogânâ e; Uhnenamö ju öbun ge anyin ta je huliwa hnân lâiâ hia.

3 Ohobeluâ thö hnyi ien ae kap:

E so ame he hnyekon tavat adre me elöm Iehova ka hobâ,

4 Elöm Iehova thö me hwegien: Elâm balu thö hnyimakan.

5 Unykûme ju ta je ûnyi hnân lâiâ waleji e ame hia but ânyâ ;

Anyin ta je ûöman, me ta je hna owisa hnen hnyimen;

6 Öbun ta je mâtrâni Aberahama a athnyabainy,

Öbun je mâtrâni Jekob wale tavat a

7 E thibi Iehova a Khonguta:

E but hnyi hmeledrany hia hnen ta je hna owisa.

8 E ame hia but ûnykûme bala anyin ûhihinyköu,

Waleji hofuc e ame hûna ka ta je dö a khaca thauzan,

9 Waleji e ame ohmâ kö Aberahama, Me hnen hna khemanyin kö Isaaka;

10 E ame otethmâ kö Jekob me hnân hnanyibu,

Kö Isaraela hnân ûhihinyköu a nyiele balua :

11 Haingen, ka habe, Oge me he ka ham köu hnyei Kanana,

Wale hna ugleköp a hwajekhöubun:

12 Waleji ae tiga wakhalet tavat; Eke, ädre ti wakhalet, me je atkanyua bi hnyin;

hnyei ka hnyi ke hnyei,

Uhedra hnyi ke dökhu ka hnyi ke hnyei.

14 E ame ca hna ke at he ka okongu ödra ;

Eke, e ame thawâ ta je than gadra;

ta je hna hû,

Ke ca okongo anyik ta je perofeta.

E ame thu uciny jeû hia thithö

17 E ame kunâ bânâ at;

Wale Josefa at adre ûco me me athnya-

18 Adre me ovecâ li can ge fao ûceat; K' adre me ca e ge cen a fao:

19 Ke ne o but ûen adre me ohwâdâ hwan hofuc:

Haba hofuc ho Iehova ame cubec e.

20 Haba than ame ûkhûnöng he ka thang

Waleji at ame muso ta je hnyei, me hna baûâ but e.

21 E ame otilâ e hnân tuhan hnyaban, He ka musö tang omjehen hia:

22 He ka ca je taben hoton weny, Me ometâ wahingatiny.

23 K' ame o but minya Isaraela hnyi Aigupito;

Haba Jekob ame laba atkanyua hnyi hnyei i Hama.

24 Me e ame ti osehia lakeiny,

Me ohwegi ödra hon ta je iwahnaihmiöny mödra.

25 E ame wia hnyekudra he ka hûkötiâ lakeiny,

He ka iyawâ lathnyabainy. 26 E ame kunö Mose a athnyabainy,

Me Arona wale hnen hna ûca.

27 Odru me omanenâ hnyi wanbödra anyin ta je baten, Me ta je ûnyi hnân lâiâ hnyi hnyei i

Hama. 28 E ame kunâ lit, me ame menekholom

but; Ke ödru me ca hna degecâ hwan hofuc.

29 E ame wia belidra je an me me dra, Me hlingö haledra ta je wâ.

30 A öunöngötâ idra hnyei ge ta je rama, Wale hnyi je hnyeuleny latuhödra.

31 E ame ha, me ame o but ta je nöng, Me je outo hnyi idra hnyei hia.

32 E ame ham ködra we ae wahma me hwaban we, Me meic ame ubâhlâ hnyi idra hnyei.

33 E ame kot minya haledra ta je vine, me haledra te je imeta;

Me thu omomono ta je ûö hnyi idra hnyei hia.

34 E ame ha, me ame o but ta je wahamon, Me ta je wanyilö ke ca hnân bi aû,

35 Me adre me an hia ta je khölakiny idra hnyei

Me an minya troban ta idra.

36 E ame kot minya ta je lakudra a bân hia thithö hnyi idra hnyei,

Je wan a bân hwegiödra hia.

37 Ke e ame hum ödra but me sileva me gol:

Ke ba ke at ae sënyin ge anyidra ta je tribu.

38 Ame senyin Aigupito hnyi ûen adre he but;

Anyin ame hia but ta hudra hna out' ödra.

39 E ame ulolo ûlâ hnân tube,

Me meic he ka hûnû ödra hnyi hnyinghet.

40 Adre me sumat me e ame oâ ta je

Me sekudra ge jeû ûnyi hnyi drany. 41 E ame khöng ut kic, me ame badedö but köiö;

Me di ka hnyi je dok ae atgec helâ me wagewe.

42 Anyin a e ame ûnykûme hwan hofuc ae kap,

Me Aberahama athnyabainy.

43 Me e ame hom but lakeiny me senyin, Me tavat e ame ûca me hobâ.

44 Me e ame ham ködra ta je hnyei iny aten ke je hnyei;

huliwa hnen aten ke je hnyei:

45 M' adre me he ka vheno hnen ta je hna otilâ,

Me löng hoton anyin ta je hnanyibu. Oganö Ja th' öbun.

SALAMO 106.

GANO Ja th' öbun.

Oleâ ju kö Iehova, anyin ae at ae so: Anyin a nyiele balua anyin ibetengiö.

2 Ie at ae khana he ka ha ta je huliwa ae man anyi Iehova,

3 Hnahic hnen tavat adre me vheno hna 20 Helâe adre me wia but anyidra hmaneowisa.

Ke at ame ânyâ bala hwakecin ae wisa.

4 Iehova lö ûnykûmi nya ju hel hnâm hna labö betenge ka lakem;

U na senö nya ju ge ânyâm ûhömeli:

5 M' oge me he so but helâ me tavat u je ûca,

M' inye he ka tha senyin me lakem, Me tha ohobeluâ me jekhom.

6 Ohmun e hia but ânyâ hwakecin ae kong helâ me lakamöhmun,

Ohmun e hia but he hwali, me ânyâ hulö.

7 Ame ca wâhmakhmeto ânyâm ta je ûnyi hnân lâiâ hnen lakamöhmun hnyi Aigupito;

K' adre me ca ûnykûme bi ûganiny ânyâm ta je betenge;

K' adre me ûkhin fuc hnyi köiö, wale Köiö ae Dra.

8 Ke so bi e ame omeli ödra can ien bi, Me me he ka omanenâ maniny man.

9 E ame thawâ Köiö ae Dra, me ame mada:

Me e ame hum ödra hnyi je dok ae dit helâ me hnyebuba.

10 Ke e ame omeli ödra ûnyi hnyi hnyamen at ame hûköti' ödra,

Me omeli ödra ûnyi hnyi hnyamen iwahnaihmiöny.

11 Ke haba köiö ame hûlûlûâ ta je iwahnaihmiöny mödra:

Ke ba ju kolon me khaca.

12 Me adre me kap hwan hofuc; Me khumöng ogânâ e.

13 K' adre me ie hnying ut hnen je hna ânyâ;

K' adre me ca lubahingen bi anyin ûhnenamö:

M' adre me he ka hu hobi ködra bi 14 K' adre me behnyekon gan hma hnyi hnyebuba,

Me cubec Khong hnyi hnyebuba.

15 Me e ame ham hnödra hna sumâtâ; Ke so bi e ame kunâ delâ ka ta je hanudra.

16 Ke adre me ciâ ga Mose hnyi hna hunuma,

Me Arona at ae kap anyi Jehova.

17 Ame memang ut kânâ me utö Dathana, Me hûlûlûâ but dö anyi Abirama.

18 Ke haba meic ame an hnyi anyidrin dö Haba bâlhân meic ame thong degecâ tavat ae kong.

Me omanenâ hia ta je ûnyi hnân ogânâ 19 Adre me ânyâ nokon kau hnyi Horeba, Me khudrung ka hnatheat adre oköiâ.

> nang Me me ûcû me bolok ame han önying.

21 Adre me hnying Khong wale at ame omeli ödra,

At ame ânyâ ta je ûnyi ae gan hnyi Aigupito:

22 Wale ta je ûnyi hnân lâiâ hnyi hnyei i

Me ta je ûnyi hnân outen hnyi köiö ae

23 Anyin a wale e ame ha he ka ohi' ödra, Ke so bi hnö Mose, waleji e ame ûca, hna tot hnyi iwatretra hnyi hnyima-

He ka ohmeto anyin hmönyin, wâ e nye ohi' ödra but,

24 Eke, adre me hmiödra hnyei ae hmanenang,

K' adre me ca kap bi hwan hofuc:

25 Me adre me ulit hnyi umödra je uma mano.

Me ca löng ifuci Iehova..

26 Anyin a wale e ame ogöranyâ hnyamen

A e ame he ka hagut' ödra hnyi hnye-

27 Me hagutâ ta je mâtrânidra unyin aten ta je hnyej,

Me ovesei ödra ka hnyi ta je hnyei.

28 Me adre me ûkhacaköu ko Baala-

Me an ta je hut ka ta je komok.

29 Helâe adre me ohmönyinâ e ge anyidra ta je hulö;

Me ame utut mok ae cap ködra.

30 Ke haba Fineasa ame tot me ânyâ

Me ame todru mok ae cap.

31 Ke adre me aû e kâu hnân hwakecin ae wisa,

Ke ne o but ta je dö hia nyiele balua.

32 Adre me ohmönyinâ e hnyi an Meriba, Me ame o but kong kö Mose ûnyi gadra:

33 Anyin adre me ovecâ hanon,

Me e ame fuc monu ge li esongodiny.

34 Adre me ca ohia ta je hnyei, Helâ me Iehova ame hûna ködra;

35 K' adre me ûthuenikeni ödra me ta je hnyei,

Me nå ta je hwakecidra: 36 Ke adre me bi athnyaba ka anyidra je hnatheat;

Wale me hnân hnewe ködra:

37 Eke, adre me hudo lakudra obaga me wahlu ka je demoni,

38 Me hingâlâ dra ae ba hnyikongon wale dren lakudra obaga me wahlu,

Waleji adre hudo ka ta je idolainy hnyei Kanana;

Me ame kong ut hnyei ge dra,

39 Waleling m' ödra kong bi ûnyi ge anyidra ta je huliwa,

Me bi ûnyi monu ge hnödra hna ânyâ.

40 Anyin a wale, ame ubâhlâ thö hmönyin anyi Iehova ka lakeiny,

Me e ame hûkötiâ jekhon.

41 Me e ame hn' ödra but ka hnyi hnyamen ta je hnyei;

Me ame musi ödra bi hnen tavat adre me hûköti' ödra.

42 K'ame sed' ödra hnen je iwahnaihmiöny mödra,

M' adre me oûhnyûkongoi ödra hnyi hmelen ta je hnyamödra.

43 E ame omeli ödra hnyi ta je ûen ae se; Ke adre me ûkhin fuc hnyi anyidra ûhnenamö,

K' ame ohnyikön' ödra hnen hwakecidra ae monu.

44 Ke so bi e ame löng hnödra hna vec, Hnyi ûen e ame wâ anyidra tenge:

45 Ke e ame ûnykûme hnân hobi ködra anyin ûhikinyköu,

Me ame ietra hoton ûganiny anyin betenge.

46 E ame ökûâ betenge minya ködra Unyin tavat adre me hwenb' ödra.

47 Iehova Khonguhmun lö, omeli öhmun, Me ûkhacaköu' öhmun dö ûnyi hnyi ta je hnyei,

He ka oleâ iâm ae kap, Me ohobeluâ hnyi hna oganö u.

48 Eso he ka haisoi Iehova, Khongu Isaraela,

Hwân ehac balua ke ne o but nyiele

Ke so ame he tavat hia ka ha, ka habe, $\mathbf{A}\mathbf{men}.$

Oganö Ja th' öbun.

TUSI V.

SALAMO 107.

LEÂ ju kö Iehova; anyin ae at ae so: Anyin a nyiele balua anyin betenge. 2 E so he ka ha helâe tavat a omeli ödra

Iehova.

Waleji e ame omelö ûnyi hnyi hnyamen iwahnaihmiöny;

SALAMO 107.

3 Me ûkhacaköu ödra ûnyi hnyi ta je hnyei, Ûhedra jimeiö me jimeû, Chedra hnyi hwadrö me hwaiöu.

4 Adre me ngenu monu hnyi hnyebuba ae ba getheniny;

Adre me ca wâ taun bnân labā.

5 Adre me mekihnânem me beic, Me e hlohlo ta je hanudra eû hnyidra.

6 Me adre me tenge kö Iehova hnyi anyidra hlöuhlöu,

Me e ame omeli ödra ûnyi hnyi anyidra ta je vec.

7 E ame su ödra minya eû hnyi gethen ae

M'adre me he ka he ka hnyi taun hnân

8 E na he ju tavat ka oleâ kö Iehova can anyin betenge,

Me anyin ta je huliwa hnân lâiâ gan ka lakon tavat!

9 Anyin a e ame osekunâ hanon at ame behu.

Me öunöngötâ ge so hanon at ae mekihnânem.

10 Haba tavat adre me laba hnyi menekholom me hmenon mok,

Wale adre me c' ödra hnen vec me fao; ll Anyin adre me hna degecâ hofuc hwan Khong,

Ke hmiödra ta je hofuc ho Beönua:

12 Anyin a wale e ame hom ûhnyûkongoâ je hnyekudra ge vec;

Adre me ta but ke ba at he ka ûhadruo.

13 Ke adre me tenge kö Iehova hnyi anyidra hlöuhlöu,

Me e ame omeli ödra ûnyi hnyi anyidra ta jo vec.

14 E ame hum ödra ûnyi hnyi menekholom me hmenon mok,

Me thu je hna c' ödra.

15 E na be ju tavat ka oleâ kö Iehova can anyin betenge,

Me can anyin ta je huliwa hnân lâiâ gan ka lakon tavat!

16 Anyin a e ame hia but thu je homagöule

Me subâ degecâ ta je venyâ fao.

17 Adre me ovecâ tavat ae monu can hnödra hna hanyâûâ, Me can anyidra ta je monu.

thithö;

K' adre me hakekeny ka hnyi homagouleny mok.

19 Ke adre me tenge kö Iehova hnyi anyidra hlöuhlöu,

Me e ame omeli ödra ûnyi hnyi anyidra ta je vec.

20 E ame kunâ hwan hofuc, me ohmetu

Me omeli ödra ûnyi hnyi anyidra ta je thop.

21 E na he ju tavat ka oleâ kö Iehova can anyin betenge,

Me can anyin ta je huliwa hnân lâiâ gan ka lakon tavat!

22 Ke so adre me he ka hudo je hudiny

Me ha anyin ta je huliwa me khumöngö.

23 Haba tavat adre me utut ka hnyi ta je hu hnyi köiö,

Wale adre me bi huliwa hnyi köiö ae

24 Me adre me wâ ta je huliwa anyi Iehova, Me anyin ta je huliwa hnân lâiâ gan hnyi dok ae dit.

25 Anyin a e ame hûna, me okûâ ang ae hwege,

Wale ame vhik dö ta je waköiö.

26 Ame ölö thö göranyai, me ut hnyikânâi ka hnyi dok ae dit:

Ke ame köiö but ta je hanudra ge vec.

27 Adre me thöthö me hwalihwali helâ me at ame monu ge grâg,

Ke monumonu hia anyidra metâ.

28 Ke adre me tenge kö Iehova hnyi anyidra hlöuhlöu,

Me e ame hum ödra but ûnyi hnyi anyidra ta je vec.

29 E ame wia thö weneû me me ta but

Me ame hnyibi ju ta je waköiö.

30 Ke adre me senyin anyin a ta but hau ködra ;

Me e ame su ödra ka hnyi wasaû adre bekec ka hnyin.

31 E na he ju tavat he ka oleâ kö Iehova can anyin betenge.

Me can anyin ta je huliwa hnân lâiâ gan ka lakon tavat!

32 E so minya adre me he ka ogöranyâ e hnyi ûkhacaköu anyin tavat,

Me ogânâ e hnyi taben lap anyin wahingat.

18 Haba hanudra ame höciâ ta je jeû hia 33 E ame wia ta je wagewe me me hnyebuba but,

SALAMO 108, 109.

Me je pupuainy köiö me me kânâ ae mada:

34 Me kânâ ae wa me me hnyebubainy

Can hulö anyin tavat adre me labā e.

35 E ame wia hnyebuba me me an,

Me kânâ ae mada me me je pupuainy

36 Ke e ame olabā eling tavat ae mekihnânem,

M' adre me he ka penapena taun hnân

37 Me belökâ ta hnyei, me tā ta je vine, Me hom bi hobi ködra troban.

38 E ame ohnahici ödra minya, m' adre me ti se hia;

K' ame ca hna haledra omeno he ka wakhalet.

ohnyikön' ödra hmetu,

Can hna okongoâ, me vec, me tenge.

ta je tuhan,

Me kun' ödra he ka he monu hnyi hnyebuba ae ba getheniny.

41 Ke so bi e ame ogöranyâ at ae vec ûnyi 12 Hadru' öhmun dö ûnyi ge iwahnaihmihnyi vec.

Me osehiâ anyin lap helâ me hnahat mamoe.

42 Ame he tavat ae wisa ka wâ e me senyin;

K' ame he hia hulö ka kât hnyimen bi.

43 Haba at ae metâ ame he ka wâ wia ta je ûnyi eling,

K' adre me he ka ûnykûme wia tang betenge anyi Iehova.

SALAMO 108.

Salamo anyi Davita, a Khumöng.

THONG lö, e mou but hnyekuk ; Oge me he ka khumong, eke, oge me he ka khumöng ogânâ me hmanenangik.

2 Nabela me kitara lö, hmak dö!

Oge me he bi nya ka hmak hnyi haolany.

3 Iehova lö, oge me he ka ole köu hnyi wanben ta je hnyei :

Ke oge me he ka khumöng oganö u hnyi wanben tavat.

4 Anyin ae gan hmâ ânyâm ibetengiö hon drany,

Ke haba ânyâm hnathu ke ne o but ka hnyi ta je ûlâ.

5 Khong lö, e so adre me ogöranyi u hon ta je drany:

Me ânyâm hmanenang hon hmeledrany hia.

6 Ö u omelö ju ge hnyamâm a metâm me ling öhmun ju,

Me me möt tavat a laoûnykûmâm.

7 A hia but Khong ha hnyi hwakecin ae kap; oge me he ka ohobeluå:

Oge me he ka khenâ Sekema, me tuluto hnyigöulen bucen Sukotha.

8 Anyik bi Gileada; ke anyik minya Manase;

Ke haba Eferaima wale hwegien bök: Ke Juda at ame ham hnök huanyibu.

9 Moab anyik utkaia hnân soû;

Oge me he ka khûâ hnyi Edoma taben hnyeûcak :

Oge me he ka hongot göranyai hon Filisiti.

39 Ke hnyi ke ûen adre me owakhaletâ me 10 Hawa, ie at ame he ka hum nya ka hnyi taun adre up haginy? Ie at a hia but su nya Edoma ai?

40 Eame hingâlâ hna hûkötiâ ka hnyi hon 11 Khong lö, hawa, u je ca hna degeci öhmun ?

Ke u je ca tha he möhmun, Khong, me anyihmun je utbavat.

öny :

Anyin ae ûnyi baû bi ûhadruo anyin

Unyi ge Khong ate me he ka hwege: Anyin a e bi at ame he ka uto ta je iwahnaihmiöny möta.

SALAMO 109.

Hobi kau at vhik khumöng. Salamo anyi Davita.

THONGON hnök hna ogânâ lö, ca laba hnyibû bi.

2 Anyin adre hia but khöng hnyem ae kong me hnyem ae iyawö könya :

Adre hia but bi fuc könya ge bohmen

3 Adre me igigili nya minya me ta je hofuc ae hiny,

Me vat mönya ke ba can.

4 Adre me iwahnaihmiöny mönya hwaban anyik betenge:

Ke haba inya oge me hic.

5 Ke adre hia but bi hwaban könya so ge kong

Me anyik betenge ge hûkötö.

6 Utilâ thö hon e at ae kong:

Ke so e tot iwahnaihmiöny hnyi hnyamen a metân.

7 Odra ka owisa kâu, e so e ame he but ke hu jonin dut;

SALAMO 110.

Ke so adre wia anyin khöû me me hulö | 22 Anyin a iny vec me theduoc,

8 E so e he ka wakhalet bongon je beng; 23 lnya oge me hia helâ me hmenon ae E so e he ke at ka hom hanymen.

9 E so he ka wia lakon me me je nakahme,

Me he ka safac âiân.

10 E so e he monu bala bi lakon, me sumat:

Me so adre me heleû jeû hnyi hwaban hnödra je hna laba.

11 E so ame hûgûnâ anyin ta je ûnyi hia hnen at ame bibihwakecin;

Ke so ame he je atkanyua ka venâu hnen hna huliwan.

12 E so e ba at ama betenge gan;

Ke so e ba at ame he ka betenge ge lakon a je nakahme.

13 E so he ka subâ degecâ ta je mâtrâniny ; E so he ka kot degecâ iödra hnyi dö a biliny.

14 E so e he Iehova ka ûnykûme jönin lakamen;

Ke so he ka ca kot degecâ monu anyin hinyen.

15 E so e he ka e bala ta je ûnyi e hnyi hnyimakö Iehova,

Me me he ka subâ degecâ ûnyi eang hmeledrany hna ûnykûme ködra.

16 Anyin a e ame ca ûnykûme he ka betenge,

Ke e ame seda at ae vec me at ae the-

Me hlingå at ae hlöuhlöu hnyekon.

17 Eke, e ame weny he ka hahnauhangöâ, me ame o but e kâu;

Ke e ame ca senyin he ka ohnahicâ, me ame sâkâû balua but gan ûnyi eling.

18 E ame khavâ ûhangö minya helâ me ûkhaûen,

Me ame dit e eû hnyi hnyekon helâ me köiö,

Me hnyi hnyin je jeien helâ me wa-

19 Eso e he ka e bi kâu helâ me ûkhaû e ame khavâ.

E so he ka e bi kâu helâ me weiken e ame weikâ,

20 Walang hwaban ka ta je iwahnaihmiöny mönya ûnyi ga Iehova,

Me ka tavat adre me haikongoâ hanuk.

21 Iehova lö, Than, e so u ma ânyâ hobi könya ûnyi hnyi iâm:

Thöng nya but, anyin ae so ânyâm ibetengiö,

K' ame hwadâ but eû hnyi hnyekuk.

beû:

K' adre me tûö nya helâ me wahamon.

24 E sēnyin dut li boucak anyin oge me ca

K' ame aû tot pipikhenyainy vik.

25 Ke iny' taben ûhiö ködra:

Adre me ō nya me adre me hnyihnyikâ je bödra.

26 Iehova Khonguk lö, hadruo nya;

Ö u omeli nya ju hoton ânyâm ibeten-

27 Me me khan' ödra a walang hnyamam; Ke u thibi Iehova at ame ânyâ e.

28 E so adre me he ka hahnaûhangö, ke so u ma he bi ka ohnahicâ:

Ödra ka tot, me adre me he ka hmehma, ke ame he athnyabaem ka senyin.

29 E so he ka khavâ te je iwahnaihmiöny mönya ge hmehma,

Ke so adre me tubi ödra bi ge ilitmak helâ me ûkhaû.

30 Oge me he ka ole oganö Iehova ge hnyi-

Eke, oge me he ka ogânâ e hnyi wanben tavat ae se hia.

31 Anyin a e ame he ka tot hnyi hnyamen a metân at ae ba ta ûnyi,

He ka omelö e ûnyi ge tavat adre me he ka owisa hanon.

SALAMO 110.

Salamo anyi Davita,

AINGÖ Iehova ka tuhök, ka habe, Laba ju hnyi ke keihök a metök,

Ke ne o but oge me he ka wia ta je iwahnaihmiöny möu me hnân taben li cam.

2 Ame he Iehova ka kunâ uciny tang hwegiam ûheny Ziona:

U ma musö bi hnyi wanben ta je iwahnaihmiöny möu.

3 Haba lakem adre me he ka hudo me hnyekudra bi hnyi bonginy manâm man:

Hnyi ta je hmanenang ae kap ûnyi hnyi tangen hnökuiny haolany,

E bi unyâm dân hauiny ânyâm hidröu,

4 Iehova a hia but khemanyin, k' ame ca he bi ka ictra, ka habe,

U thibi at bihut nyiele balua helâ me hwakeci Melekisedek.

| 5 Haba Than hnyi hnyamâm a metâm,

Ame he ka kot muâ ta je than hnyi bonginy anyin hmönyin.

6 E ame he ka owisa hnyi wanben ta je hnyei,

E ame he ka öunöngötâ ta je dok ge je komok;

E ame he ka kot muâ ban ta je hnyei

7 E ame he ka ijem wagewe eû hnyi gethen:

Anyin a wale, e ame he ka ogöranyâ

SALAMO 111.

Oge me he ka ole kö Iehova ge hnyok ae bekhöt.

Hnyi ûhnenamö anyin tavat ae wisa me hnyi ûkhacaköu.

2 E gan hmâ ta je huliwa anyi Iehova, Adre me elâm wia e hnen tavat hia thithö adre me senyin gan.

3 E mec me hmanenang anyin huliwa: Ke ame tethmâ bala bi hwakecin ae wisa.

4 E ame hia but wia me hnân ûnykûme anyin ta je huliwa hnân lâiâ:

E menyik Iehova me unöngöt ge ibetengiö.

5 E ame hia but ham jeû ka tavat adre me outen e:

E ame he ka ûnykûme anyin ûhihinyköu nyiele balua.

6 E ame hia but omanenâ maniny anyin huliwa ka lakeiny,

Hnyi hnen hna ham ködra jekhon ta je hnyei.

7 Haba huliwa anyin li hnyamen, me, hnathu me wisa;

E hmâ hnen ta je hna hûna.

8 E tethmâ e ke ne o but nyiele nyiele balua,

Ke ame ânyâ hoton hnathu me wisa.

9 E ame hia but kunâ ûhömeli ka lakeinv:

E ame hia but hûna anyin ûhihinyköu ke ne o but nyiele balua:

E kap me hnân okabâ ien.

10 Haba hwân metâ wale he ka ot kö Iehova;

Ke adre me wâhmakhmeto wia hnen tavat hia adre me ânyâ hoton e:

Ame tethmâ hna ogânâ e nyiele balua.

SALAMO 112.

GANÖ Ja th' öbun.

 Hnahic hnen at ame outö Iehova, At ame senyin gan hmâ ge anyin ta je hnanyibu.

2 Ame he ta je mâtrâniny ka hu man

eang hmelen:

Ame he ka hnahic döiny tavat ae wisa.

3 E bi hnyi umen uma ta je möne me omjeû:

Ke e tethmâ nyiele balua hwakecin ae wisa.

4 Ame o but melam hnyi menekholom ka tavat ae wisa :

E menyik, me betenge vec, me wisa.

5 Hnahic hnen at ame menyik, me mē ham;

E ame he ka tuö anyin te je ûnyi hnyi hna owisa.

6 Anyin a e ame ca he bala ka bwebwet; Adre me he ka ûnykûme nyiele balua at ae wisa hwakecin.

7 E ame ca he ka outen te je ûthumetu ae kong:

E mou but hnyekon, k' ame labageju kö Iehova.

8 Ame tethmâ hnyekon, e ame ca he ka ot,

Anyin a e ame he ka wâ weny ka ta je iwahnaihmiöny me.

9 E ame hia but kuia, me ham ka tavat ae theduoc;

K' ame tethmâ nyiele balua hwakecin ae wisa:

Ame he ka görany anyin faoiny meno ge ogânâ.

10 Ame he tavat ae kong ka wâ e, me hmak bi ;

Me ame he ka hoc nyu, me aû but : Ame he ka hia weny tavat ae kong.

SALAMO 113.

GANÖ Ja th' öbun Lathnyabai Iehova lö, ogânâ thö, Ogânâ thö iö Iehova.

2 E so he ka haisoâ iö Iehova,

Hwân walang ang ke ne o but nyiele balua.

3 E so adre me ogânâ iö Iehova,

Hwân hnyi hna o thö seûnö ke ne o but hnyi hna ûdiliny.

4 E beönua Iehova hon ta je hnyei hia thithö,

SALAMO 114-116.

Me anyin hmanenang hon ta je drany.

5 Ie at ae ûcû me Iehova Khonguta, Wale at ame laba ethö,

6 Wale at ame oûhnyûkongo e bi me me wâ Ta je ûnyi hnyi drany me hmeledrany?

7 E ame ogöranyâ at ae theduoc ûnyi hnyi sesâ.

Me kap göranyai at ae ba ta ûnyi, ûnyi hnyi hna khûö thatûnyi:

8 Me me he ka tha ölaba e me ta je than, Wale ta je tuhan lakeiny.

9 E ame wia momo ae toûnyi he ka tuö uma,

Me me hnokoâ je lakon hnyi senyin. Oganö Ja th' öbun.

SALAMO 114.

NYI ûheny but Isaraela ûheny Aigu-

ae atkanyua hwan kâu;

2 E bi Juda umen uma ae kap, Ke Isaraela dokhon dökhu.

3 A wâ but hnen köiö, me ame kec ut; Ame ohmetu thö Joridano.

4 Ame ututut ta je bucen helâ me je mamoe baga,

Me ta je ong hut helâ me je lakon mamoe.

5 Köiö lö, ieû can gam, me u me kec ut? Me u Joridano, a u je hmetu ju?

6 Me öbun je bucen a öbun e ututut helâ me ta je mamoe baga;

Me öbun ta je ong hut, a helâ me je lakon mamoe?

7 Hmeledrany lö, öbubuny ju hnyi hnyimakan Than,

Hnyi hnyimakan Khongu Jekob;

8 Waleji at ame wia kic me me an, Me oût me me hna pupua hnen je köiö.

SALAMO 115.

EHOVA lö, ca köhmun bi, ca köhmun bi,

E so bi he ka hna hna olungâ ka iâm, Unyi hnyi ânyâm betenge me ânyâm hnathu.

2 Hnan eû ame he ka ha ke je hnyei, ka habe,

Ewa walang ang Khongudrin?

3 Ke ethö hnyi drany Khonguta: A hia but ânyâ hia hnen hna weny.

4 Haba anyidra ta je idola, me sileva me gol,

A huliwan ta je hnyamen at.

5 E ve hu hnyimödra, k' adre me ca fuc

E ve hu li emaködra, k' adre me ca wâ

6 E ve hu li hnyikönyödra, k' adre me ca löng bi;

E ve hu hnyingoidra, k 'adre me ca bubune bi;

7 E ve hu li hnyamödra, k' adre me ca mâdrâ bi ;

E ve hu li cadra, k' adre me ca he bi;

K' adre me ca fuc bi a deny je jeköwi-

8 Ame he tavat adre me up ödra ka helâ mödra;

Eke, ödra hia hnyat adre me labageju ködra.

9 Isaraela lö, labageju thö kö Iehova: E thibi at ame hadru' ödra me becidra.

Wale lap anyi Jekob ûnyi hnyi hnyei 10 Lap anyi Arona lö, labageju th' öbun

kö Iehova: E thibi at ame hadru' ödra me becidra.

11 Obun tavat outö Iehova lö, labageju thö kö Iehova:

E thibi at ame hadru' ödra me becidra.

12 Iehova ame hia but ûnykûmi öta; ke ame he ka ohnahici öta:

E ame he ka ohnahicâ lap anyi Isaraela; E ame he ka ohnahicâ lap anyi Arona.

13 E ame he ka ohnahicâ tavat adre me outö Iehova,

Tavat ae ûhnyûkong me tavat ae gan.

14 E na he ju Iehova ka osehiai öbun til' öbun,

Wal' öbun me lakubun.

15 Obun e hnahic ut ga Iehova, At ame op drany me hmeledrany.

16 Haba ta je drany, me je drany anyi Iehova;

Ke e ame ham hmeledrany ka ta je lakon at.

17 Haba tavat ae mokcu, me adre me ca oganö Ja,

Me tavat hia adre me utut ka hnyi dok adre me laba hnyibu hnyin.

18 Ke so bi ate me he ka haisoi Ja

Hwân walang ang, ke ne o but nyiele balua.

Ogânâ Ja th' öbun.

SALAMO 116.

GE me hnyok kö Iehova anyin a e ame hia but löng Hok hofuc me anyik khöû.

2 Anyin a e ame hia but ta hnyikönyen könya.

Me oge me he ka hawâ e hnyi bonguk ta je bong hia.

3 Ame wadrö nya hnen ta je toiny mok, Me ame köt nya hnen ta je vecin erkemok:

Oge me wâ vec me tenge.

4 Me oge me hawâ iö Iehova, ka habe, Iehova lö, ö u omelö thö hanuk.

5 E betenge me wisa Iehova; Eke, at ame betenge baû Khonguta.

6 Iehova ame tuö tavat ae ba hnyeku-

· Adre me hom ûhnyûkongu nya, me e ame omeli nya.

7 Hanuk lö, hmetu ju ka hnyi hnâm hna menå ;

Anyin a hia but Iehova ânyâ köu so.

8 Anyin a u je hia but omelö hanuk me me ca mok,

Me li emakök me me ca tenge, Me li cak me me ca ta.

9 Oge me he ka he hnyi hnyimakö Iehova Hnyi hnyei iny tavat ae möt.

10 Oge me labageju, wale me inye fuc dö: E gan hmå anyik vec:

11 Oge me ha hnyi hnök hna uthmâhmâ, ka habe.

E thoi tavat hia thithö.

12 Oge me he ka bi hwaban ge ieû kö Iehova

Anyin ta je so hia könya ?

13 Oge me he ka hom utkaia anyin ûhöme-

14 Me hawâ iö Iehova.

Oge me he ka thamuâ anyik ta je khöbi kö Iehova,

Eke, hnyi hnyimakan lakeiny hia thithö.

15 E ûnyi hnathu kö Iehova Mok anyin anyin wakap.

16 Than lö, e hnathu inya athnyabaem: Iny' athnyabaem a nokon athnyabaem a momo;

U je hia but thang hna cö nya.

17 Oge me he ka hudö köu hudiny ole, Me hawa iö Iehova.

18 Oge me he ka thamuâ kö Iehova anyik | 12 Adre me igigili nya helâ me ta je bi ; ta je khöbi,

Eke, hnyi hnyimakan lakein hia thithö:

19 Hnyi je hnyeuleny uma umo Iehova, Ke hnyi wanbâm Jerusalema. Oganö Ja th' öbun.

SALAMO 117.

GANO Iehova th' öbun ta je hnyei hia;

Olungâ thö e öbun tavat hia thithö.

2 Anyin ae gan hmâ anyin betenge köta: K' ame tethmâ nyiele balua hnathu anyi Iehova.

Oganö Ja th' öbun.

SALAMO 118.

LEA ju kö Iehova; anyin a e at ae

Anyin a nyiele balua anyin ibetengiö.

E na he ju Isaraela ka ha, ka habe,

2 Nyiele balua anyin ibetengiö.

3 E na he ju lap anyi Arona ka ha, ka habe,

Nyiele balua anyin ibetengiö.

4 E na he ju tavat adre me outö Iehova ka ha, ka habe,

Nyiele balua anyin ibetengiö.

5 Hnyi anyik vec oge me hongot kö Ja: Me ame löng könya hnö Ja, me e ame ip nya hnyi dok ae gan.

6 Hiök Iehova: oge me ca he bi nya ka

ot:

Ieû ke ûnyi ame he at ka ânyâ könya ? 7 Hiök Iehova e unyin tavat adre me hadruo nya:

Anyin a wale oge me he ka wâ wek ge tavat adre hûkötiö nya.

8 E ûnyi hnathu he ka labageju kö **Tehova**

Hon he ka labageju ka at.

9 E ûnyi hnathu he ka labageju kö Iehova

Hon he ka labageju ka ta je than.

10 Adre me igigili nya ta je hnyei hia thithö:

Hnyi iö Iehova oge me he ka subâ degeci ödra.

11 Adre me igigili nya, eke, adre me igigili nya:

Hnyi iö Iehova oge me he ka subâ degeci ödra.

adre me aû but helâ me ta je angö hnyi meic;

Hnyi iö Iehova oge me he ka subâ degeci ödra.

13 U je hagutö nya hwegiö nya, me inye he ka ta:

Ke haba Iehova ame hadruo nya.

SALAMO 119.

14 Tang hwegiök Ja, me anyik khumöng; Ke e thibi at ame omeli nya.

15 E bi hnyi je uma mano umen tavat ae wisa hwan senyin, me ûhömeli:

Ame ânyâ hwegiâ hnen hnyam a metö Iehova.

- 16 Ame görany dut hnyam a metö Iehova: Ame ânyâ hwegiâ hnen hnyam a metö Iehova.
- 17 Oge me ca he ka mok, ke oge me he ka möt,

Me omanenâ ta je huliwa anyi Ja.

- 18 Haba Ja ame hia but osöi nya hwegiö nya:
- K'ame ca hia but hnö nya bi he ka mok.

 19 Khöng ut könya ta je homagöuleny
 hwakecin ae wisa:
 - Oge me he ka didrö hnyin, oge me he ka ole kö Ja.
- 20 Walang thibi homagöule Iehova; Ame he tavat ae wisa ka dit hnyin.
- 21 Oge me he ka ole köu, anyin a u je hia but thu könya,

Ke u thibi at ame omeli nya.

- 22 Haba veto waleji a degec hnen tavat up uma,
- Wale thibi e hnân ban bahebet. 23 Haba ûnyi eling ûnyi ga Iehova; Ke hnân lâiâ köta.
- 24 Walang thibi bong ame ânyâ Iehova; Ate me he ka senyin me hobâ hnyin.
- 25 Iehova lö, ö u omelö ju:
 Than lö, öhmun e khöû köu, ohnahici
- öhmun. 26 Hnahic hnen at ame o hnyi iö Iehova: Öhmun e hia but ha hnahici öbun ûnyi
- hnyi uma umö Iehova. 27 Iehova Khong, ke e ame hia but ome
 - lami öta: Ca ju je hut ge je tö, wale ka hnyi je baitoiny taben hut.
- 28 U thibi Khonguk, ke oge me he ka ole köu:
 - U thibi Khonguk, oge me he ka ogöranyi u.
- 29 Oleâ ju kö Iehova; anyin a e at ae so: Anyin a nyiele balua anyin ibetengiö.

SALAMO 119.

N ALEF.

INAHIC hnen tavat adre me fofâ hnyi gethen,
Tavat adre me vheno hnanyibu anyi Iehova.

2 Hnahic hnen tavat adre me vheno hnen ta je hna ohnathoâ,

Tavat adre me elâm e hnen hnyok ae bekhöt.

3 Eke, adre me ca hnyi ânyâ hwakecin ae hwali;

K' adre me vheno deny ta je gethen.

4 U je hia but hunâ ânyâm ta je hnanyibu,

M' öhmun e he ka tuö wia.

- 5 E na tethmâ ju dek ta je gethen He ka vheno ânyâm ta je hnanyibu!
- 6 Oge me ca he ka hmehma, Iny ka wâ wia ânyâm ta je hnanyibu hia.
- 7 Oge me he ka ole köu ge hnyekuk ae wisa,
 - E ka khanö nya thö hnâm je hna owisa ae wisa.
- 8 Oge me he ka tuö ânyâm ta je hnanyibu:

U na ca he ju ka hna degeci nya.

⊇ ветн.

9 Ame he ka kâmâu hidröu ka ânyâwia deny gethen?

Hamen he ka wâ wia e hoton hwâm hofuc.

- 10 Oge me hia but elöm u ge hnyekuk ae bekhöt:
 - Ö u ca hnö nya but he ka he monu ûnyi hnyi ânyâm ta je hnanyibu.

11 Oge hia but hitangen hwâm hofuc eû hnyi hnyekuk,

Me inye ca he ka ânyâ hulö köu.

- 12 Iehova lö, e so adre me haisoi u : Nö nya thö ge ânyâm ta je hnanyibu.
- 13 Oge hia but omanenâ ge li esongodik Ta je hna owisa hia ûnyi hnyi hnyimâm
- 14 Oge hia but senyinâ deny hnâm je hna ohnathoâ,
 - Helâ me hnök hna senyinâ ta je omjeû hia thithö.
- 15 Oge me he ka ûnykûme wia ka ânyâm je hnanyibu, Me wâ wia dem je gethen.
- 16 Oge me he ka hobâ ge hnâm ta je hna otilâ:

Oge me ca he ka hnying hwâm hofuc.

I GIMEL.

17 Ânyâ thö so ka athnyabaem, me inye he ka möt; Me oge me he ka tuö hwâm hofuc.

SALAMO 119.

18 Obwela but li emakök, me inye he ka

hnanyibu.

19 Iny atkanyua eang hmeledrany:

20 Ame hmouca but hanuk hnen weny ae gan hmâ

Hnyi je bong hia ka hnyi hnâm ta je 37 Wia ju li emakök, me inye ca he ka hna owisa.

21 U je hia but oû tavat bi gan a tavat hnaûhangö,

Tavat adre me he monu ûnyi hnyi ânyâm ta je hnanyibu.

22 Ohia but gak ûhiö me hna ûhûkötiö; Anyin a oge hia but tuö hnâm ta je hna ohnatho.

23 Ame tha laba je than me bifuci nya: Ke inya athnyabaem oge me ûnykûme ka ânyâm je hnanyibu.

24 Hnân osenyini nya hnâm ta je hna ohnatho.

K' ame nö nya hnyi anyik ûhnenamö.

7 DALETH.

25 Ame kece hanuk ka hnyi sesâ: Omeli nya thö hoton hwâm hofuc.

26 Oge me haimemenâ dek ta je gethen, me u je thu könya:

Nö nya thö ge ânyâm ta je hnanyibu.

27 Okhanö nya thö ge deny ânyâm ta je hnanyibu:

M' oge me he ka ûnykûme ânyâm ta je huliwa hnân lâiâ.

28 Ame tenge hanuk ge hmak: Sihwegiö nya thö hoton hwâm hofuc.

29 Oûsâkâûöâ but mönya deny thoi: Me ham baûâ könya ânyâm hnanyibu.

30 Oge hia but ûca gethen deny hnathu: Oge hia but ip hnyi hnyimakök hnâm ta je hna owisa.

31 Oge me kece ka hnâm ta je hna ohnathoâ:

Iehova lö, ca ohmehmai nya but.

32 Oge me he ka wadringâ deny ânyâm ta je hnanyibu.

U ka he ka ogânâ hnyekuk.

THE.

33 Iehova lö, nö nya thö ge deny ânyâm ta je hnanyibu;

Me oge me he ka vheno e ke ne o but

34 Ham könya metâ, me oge me he ka tuö | 49 Ünykûme ju je hofuc ka athnyabaem, ânyâm hnanyibu;

Eke, oge me he ka tuö e ge hnyekuk ae bekhöt.

Ta je ûnyi hnân lâiâ ûnyi hnyi ânyâm | 35 Su nya thö hnyi gethen deny ânyâm ta je hnanyibu;

Anyin oge me senyinâ e.

Ca ikhâlâ bi gak ânyâm ta je hnanyibu. 36 Ohmehmela thö hnyekuk ka hnyi hnâm ta je hna ohnathoå,

Ke ca he ka behnyokâ omjeû bi.

wâ ûnyi ae ûnyi baû, Me omeli nya tho hnyi dem je gethen.

38 Ohwâdâ ju hwâm hofuc ka athnyabaem,

Wale at ame outö u.

39 Wia degecâ but hna hiö nya wale oge me outen;

Anyin ae so hnâm je hna owisa.

40 Bethe wâ bi, oge me wek hwegiâ ânyâm ta je hnanyibu:

Omeli nya thö hnyi ânyâm wisa.

I VAU.

41 Iehova lö, e so e o but könya ânyâm betenge,

Wale ânyâm ûhömeli hoton hwâm hofuc.

42 Me oge me he ka hu hnân thu ka at ame hiö nya;

Anyin a inya oge me labagejon hwâm

43 Ke ca he ka hom hia ûnyi hnyi hnyimök hofuc ae hnathu;

Anyin a oge hia but gejon hnâm je hna

44 Me oge me he bala ka tuö ânyânı hnanyibu

Ke ne o but nyiele balua.

45 Ke oge me he ka vheno dok ae gan; Anyin a oge hia but elâm ânyâm ta je hnanyibu.

46 Oge me he minya ka ûhnenamö hnyi hnyimakan je than hnâm ta je hna ohnathoå,

Ke oge me ca he ka hmehma.

47 Ke oge me he ka hobâ ânyâm ta je hnan yibu.

Waleji oge me hnyok kâu.

48 Oge me he minya ka ogöranyâ li hnyamök ka hnyi ânyâm ta je hnanyibu, waleji oge me hnyok kâu;

Ke oge ma he ka ûnykûme wia ânyâm

ta je hnanyibu.

ZAIN.

Waleji u je kunö nya he ka gejon.

Anyin a hia but omeli nya hwâm

51 E gan hmâ hna hlumö nya ge tavat bi gan: Ke so bi oge me ca hia but saû ûnyi

hnyi ânyâm hnanyibu.

52 Iehova lö, oge hia but ûnykûme hnâm je hna owisa kâû adrem,

Me oge me otubweli nya bi.

53 Ame hia but o könya hmönyin ae gan hmâ.

Can tavat ae kong adre me degec ânyâm hnanyibu.

54 Haba ânyâm je hnanyibu me wale hwanyik je khumong

Hnyi uma oge me laba kanyua hnyin. 55 Iehova lö, oge hia but ûnykûme iâm hnyi hnyinghet,

Me tuö ânyâm hnanyibu.

56 Ka hia but helâe könya, Anyin oge me ânyâ ânyâm ta je hnanyibu.

T KHETH.

57 Iehova thibi jekhöûk:

Oge hia but ha a oge me he ka vheno hwâm je hofuc

58 Oge hia but sumatâ ânyâm ibetengiö ge hnyekuk ae bekhöt:

Betenge ju gak hoton hwâm hofuc.

59 Oge hia but ûnykûme dek je gethen, Ke oge me wia li cak ka hnyi hnâm ta je hna ohnathoå.

60 Oge me mweimwei me ca bec bi, He ka tuö ânyâm ta je hnanyibu.

61 Ame hia but wâdrö nya ge ta je tö anyin tavat ae kong;

Ke oge me ca hnying ânyâm ta je

hnanyibu.

62 Oge me he ka todrö hnyi wanbenset he ka oleâ köu

Can hnâm ta je hna owisa ae wisa.

63 Iny liamewaeny mödra hia thithö adre me outö u,

Me tavat adre me tuö ânyâm ta je hnanyibu.

64 Iehova lö, e unöngötö hmeledrany ge ânyâm tang betenge:

Nö nya thö ge anyâm je hnanyibu.

D SETH.

65 Iehova lö, u je hia but mådrå so ka athnyabaem, Hoton hwâm hofuc.

50 Wale at ame otubweli nya hnyi anyik | 66 Nö nya thö ge hna owisa ae so me metâ; Anyin a inya oge me kap ânyâm ta je hnanyibu.

> 67 Oge me he monu waleji hnyi ûen a iny tiga ca vec ;

Ke walang ang inya oge me vheno hwâm hofuc.

68 U thibi at ae so, me at ame ânyâ so;

Nö nya thö ge ânyâm ta je hnanyibu. 69 A hia bnt sit hofuc thoi könya tavat

bi gan: Oge me he ka tuö ânyâm ta je hnanyibu

ge hnyekuk ae bekhöt. 70 A khöt ut ta je hnyekudra ge pipi-

khenya;

Ke inya oge me hobâ ânyâm hnanyibu.

71 E hu soik ûnyi hnyi hna oveci nya; Me inye he ka nâ ânyâm ta je hnanyibu.

72 E beönua soiny könya hnanyibuiny hnyimâm

Hon je thauzan gol me sileva.

73 Ame up nya me tretrau nya ge li hnya-

Okhanö nya thö, me me khanö nya ânyâm ta je hnanyibu.

74 Adre me he tavat adre me outö u ka ō nya me senyin;

Anyin a oge me gejon hwâm hofuc.

75 Iehova lö, e khanö nya but ae wisa hnâm ta je hna owisa.

Me u je hia but oveci nya hnyi hnathu. 76 E na he ju ânyâm betenge ka otubweli

Helâ me hwâm hofuc ka athnyabaem.

77 E so e he ka o but könya ânyâm ibetengiö, m' inye he ka möt:

Anyin a inya oge me senyinâ ânyâm hnanyibu.

78 E so e hmehma tavat bi gan: anyin adre hia but hagutö nya ge thoi:

Ke oge me he bi nya ka ûnykûme wia ge ânyâm ta je hnanyibu.

79 E so e hwiö thö könya tavat adre me outö u,

M' adre me he ka khana hnâm ta je hna ohnathoâ.

80 E so e ba hnyikongon hnyekuk hnyi ânyâm ta je hnanyibu; Me inye ca he ka hmehma.

D KAF.

81 Ame mokhon hanuk hnyi wek ka ânyâm ûhömeli:

Ke oge me gejon hwâm hofuc.

82 A jok ut li emakök can hwâm hofuc, Wale me inya ha thö, ka habe, Ieû ûen u me he ka okhahwö nya hnyin?

83 Iny ûcû me tangen köiö hnyi hainy meic:

Ke oge me ca hnying bi ânyâm ta je hnanyibu.

84 Ve ta bong bonginy athnyabaem?

Ieû ûen u me he ka bi hwaban ka tavat adre me oveci nya?

85 A hia but hiny je thop hobi könya hnen tavat bi gan,

Ke ca tha ûcû ödra me ânyâm hnanyibu. 86 E hnathu hia ânyâm ta je hnanyibu:

Adre me oveci nya ge thoi; hadruo nya thö.

87 K' adre me ne ohiö nya but hnyi hnyei; Ke inya oge me ca hna degecâ ânyâm ta je hnanyibu.

88 Omeli nya thö hoton ânyâm ibetengiö; Me oge me he ka vheno hnâm hna ohnathoâ ge hnyimâm.

D LAMED.

89 Iehova lö, adre otethmå nyiele balua Ethö hnyi drany hwâm hofuc.

90 Ke ne o but hnyi ta je dö hia ânyâm hnathu:

U je hia but otethmå hmeledrany, me ame hmâ e.

91 Ame hmâ hnyi bong ang hoton hnâm je hna otilâ;

Anyin a lathnyabaem ta je ûnyi hia thithö.

92 Oge ne ca senyinâ ânyâm hnanyibu, Ma hiö nya but hnyi anyik vec.

93 Oge me ca he ka hnying bala ânyâm ta je hnanyibu;

Anyin a u je hia but omeli nya a deny e.

94 Ânyâm inya, omeli nya;

Anyin a o ge me elâm ânyâm ta je hnanyibu.

95 A hia but tavat as kong halubuhing' nya he ka hlingö nya ;

Ke inya oge me he ka ûnykûme hnâm ta je ohnathoå.

96 Oge hia but wâ obiny ta je ûnyi hia ae bekhöt soiny;

Ke laû hmönyin ânyâm hnanyibu.

В мем.

97 Shaiba ge hnök hna hnyok ka ânyâm hnanyibu!

E bi mekhunen hnyekuk hnyi je bong 113 Hûkötiânök tavat adre me hnyok lo; hia.

98 Haba ânyâm hnanyibu ame ometö nya hon ta je iwahnaihmiöny mönya; Anyin a ödra bala but unyik.

99 Iny metâ hon tavat hia adre me nö

Anyin a inya oge me ûnykûme wia hnâm ta je hna ohnathoâ.

100 E nua hnök hna wâhmakhmeto hon wahingat,

Anyin oge hia but vheno anyam ta je hnanyibu.

101 Oge hia but behânâ li cak ge ta je gethen hia ae kong,

Me inye he ka tuö hwâm hofuc. 102 Oge me ca hia but saû ûnyi hnyi hnâm ta je hna ohnathoâ;

103 Shaiba ge hnebwiainy hwâm ta je hofuc hnyi ecngodik!

Eke, e hnebwia hon hani hnyi hnyimök.

104 Oge me wâhmakhmeto a deny ânyâm ta je hnanyibu:

Anyin a wale hûkötiânök ta je gethen hia ae thoi.

J NUN.

105 Haba hwâm hofuc, me, lamepainy li

Me melaminy dek gethen.

106 Oge hia but khemanyik, me ohmâ e, A oge me he ka vheno hnâm ta je hna owisa ae wisa.

107 E gan hmâ anyik vec: Iehova lö, omeli nya thö helâ me

hwâm hofuc. 108 Iehova lö, ö u kap ju je hut ae betenge ûnyi hnyi hnyimök,

Ke nö nya thö ge hnâm je hna owisa.

109 E bala bi hanuk hnyi hnyamök; Ke oge me ca hnying bi ânyâm hnanyibu.

110 A hia but tavat ae kong töu hnewei

Ke oge me ca he monu ûnyi hayi ânyâm ta je hnanyibu.

111 Oge hia but hom hnâm ta je hna ohnathoâ hnân jekhöûk nyiele balua;

Anyin ame osenyinâ hnyekuk.

112 E hmehmela hnyekuk he ka inyi ânyâm ta je hnanyibu, Nyiele balua, ke ne o but obiny.

D SAMEK.

Ke oge me hnyokâ ânyâm hnanyibu.

114 U thibi hnök hna lubaduöng me becik:

Oge me gejon hwâm hofuc.

115 Úsákáûö but mönya öbun tavat ânyâ

Me oge me he ka vheno ta je hnanyibu

anyin Khonguk.

116 Ci nya thö e ûcû me hwâm hofuc, m' oge me he ka möt:

> Ke ca hnö nya bi he ka hmehma ge hnök hna gejon.

117 Ci nya thö, me oge me he ka möt, Ke oge me he bala bi ka wâ wia

ânyâm ta je hnanyibu.

118 U je hia but wâ öûnyibaû' ödra hia adre he monu ûnyi hnyi ânyâm ta je hnanyibu;

Anyin a ödra thoi me iyawö.

119 U je ohia hia tavat ae monu eang hmeledrany helâ me dron fao:

Anyin a wale inya oge me hnyok ka hnâm ta je hna ohnathoâ.

120 Ame öbubuny vik ge hnök hna outö u; Ke iny ot ge hnâm ta je hna owisa.

J AIN.

121 Oge hia but ânyâ hna owisa me hwa- 136 Ta je di ame hingölö hnyi li emakök, kecin ae ûcû;

Ca hnö nya bi ka tavat adre me oko-

ngu nya.

122 Bi singiny ju athnyabaem, me me

Ca hna but tavat ae bi gan he ka okongu nya.

123 A jok ut li emakök anyin hna lubahingen ânyâm ûhômeli,

Me hwâm hofuc ae wisa. 124 Mådrå thö ka athnyabaem ânyâm betenge,

Ke nö nya thö ge ânyâm ta je hnanyibu,

125 Inya ang athnyabaem, okhanö nya

Me me khanö nya thö hnâm ta je hna 141 Iny ûhnyûkong me hmiödra: ohnathoâ.

126 Cen dut ang kö Iehova he ka huliwa; Anyin adre hia but oûnyibaûâ ânyâm 142 E wisa balua but hwakecâm ae wisa, hnanyibu.

127 Anyin a wale inya oge me hnyok ka 143 Ame hia but o könya vec me hmak: ânyâm ta je hnanyibu

Hon gol, eke, hon gol ae so.

128 Anyin a wale oge me haiwisa hia 144 E wisa balua bi hnâm ta je hna ohnaânyâm ta je hnanyibu ge ta je ûnyi hia:

Hmiök ta je gethen hia ae thoi.

PE.

129 Hnân lâiâ hnâm ta je hna ohnathoâ: Anyin a wale ame tuö hnen hanuk.

130 Haba hna omanenâ bongon hwâm ta je hofuc, me wale hnân omelamâ;

> Ame owâhmakhmeto tavat ae ba hnyekudra.

131 Inya oge me memang, me mokhon hwege;

Anyin oge me wek gan hmâ ka ânyâm ta je hnanyibu.

132 Hwiö thö könya, me betenge ju

Helâ me hwakecâm ka tavat adre me hnyokâ iâm.

133 Lelö ju li cak ka hnyi hwâm hofuc; Ke ca hna but hulö he ka musi nya.

134 Hûgûnö nya but ûnyi hnyi ûokonguny anyin at:

Me oge me he ka tuö ânyâm ta je hnanyibu.

135 Oumumelamâ thö hnyimâkâm hon athnyabaem;

Ke nö nya thö ge ânyâm ta je hna-

nyibu.

Can adre me ca tuö ânyâm ta je hnanyibu.

TZADE.

137 Jehova lö, u wisa,

Ke wisa minya hnâm ta je hna owisa.

138 U je hia but hûna hnâm ta je hna ohnathoâ hnyi hwakecin ae wisa, Me hwakecin ae hnathu hmönyin.

139 Ame hia but oaûö nya hnen wek ae gan hmâ,

Anyin ame hnying ut hwâm hofuc hnen ta je iwahnaihmiöny mönya.

140 E kalaöt hmönyin hwâm hofuc;

Anyin a wale a hia but athnyabaem hnyok kâu.

Ke oge me ca hnying hnâm ta je hnanyibu.

Ke hnathu ânyâm hnanyibu.

Ke inya oge me senyin ge ânyâm ta je hnanyibu.

Okhanö nya thö, me oge me he ka möt.

S 2

KOF.

145 Oge hia but hongot ge hnyekuk ae bekhöt; Iehova lö thu thö könya: Oge me he ka vheno anyam ta je hna-

nyibu.

146 Oge hia but hongot köu; omeli nya Me oge me he ka wâ wia hnâm ta je

hna ohnathoâ.

147 Oge me khaletâ haolany, me tenge; Oge me gejon hwâm hofuc.

148 Ame khaletâ je ûen hmak hnyi hnyinghet hnen li emakök;

Me inye he ka ûnykûme wia hwâm

149 Iehova lö, löng ju ifucik hoton ânyâm ibetengiö;

Omeli nya thö, hoton hnâm ta je hna owisa.

150 E hakekeny jut tavat ûokonguny; Odra ûsâkâûö but me ânyâm hnanyibu.

151 Iehova lö, u hakekeny thibi;

Ke hnathu hia ânyâm ta je hnanyibu.

152 E khanö nya but adrem ûnyi hnyi hnâm ta je hna ohnathoâ,

A u je hia but bi taben e ke ne o but nyiele balua.

¬ RESH.

153 Ûnykûme ju ge anyik vec, me omeli Anyin oge me ca hnying ânyâm ta je

hnanyibu.

154 Ivinö thö hobi könya, me bi hwaban anyik möt: Omeli nya thö hoton hwâm hofuc.

155 E sâkâû but ûhömeli ka tavat ae

Anyin adre me ca elâm ânyâm ta je

hnanyibu. 156 Iehova lö, e gan hmâ ânyâm ta je ibe-

tengiö: Omeli nya thö hoton hnâm ta je hna

owisa. 157 E se hia tavat adre me sedö nya me bi | 173 E so e penapena hnyamâm ka hadruo iwahnaihmiöny mönya;

Ke oge me ca hia but saû ûnyi hnyi hnâm ta je hna ohnathoâ.

158 Oge me wâ but tavat ûalecuo, me oge me hmak dö;

Anyin adre me ca vheno hwâm hofuc. 159 Iehova lö, ûnykûme ju ge hnök hna hnyok ka ânyâm ta je hnanyibu.

Omeli nya thö, hoton ânyâm ibetengiö. 160 Haba önyen hwâm hofuc, me, hnathu; K' ame ve tethmâ nyiele balua hnâm ta je hna owisa hia.

B SHIN.

161 A hia but sedö nya hnen ta je than, ke ba can; Ke haba hnyekuk ame outen hwâm

hofuc.

162 Oge me senyinâ hwâm hofuc, Helâ me at ame hlo omjeû ae gan hmâ adre söh.

163 Oge me hûkötiâ me ikikiâ thoi;

Ke oge me hnyok ka ânyâm hnanyibu. 164 Iny oseven ogano u hnyi bong a khaca,

Can hnâm je hna owisa ae wisa.

165 E gan hmå hnahic hnen tavat adre me hnyokâ ânyâm hnanyibu; Ke ba ûnyi hnân ohaû' ödra.

166 Iehova lö, inya oge hia but gejon ânyâm ûhömeli,

Me ânyâ hnâm ta je hna hûna.

167 Haba hanuk, me, ame hia but vheno hnâm ta je hna ohnatho;

Ke oge me hnyok gan hmâ kâu. 168 Inya oge hia but vheno hnâm ta je

hnanyibu me hnâm ta je hna ohnathoâ;

Anyin a eû hnyi hnyimâkâm dek ta je gethen hia.

TAU.

169 Iehova lö, e so e ka o but ka hnyi hnyimâkâm anyik tenge:

Okhanö nya thö hoton hwâm hofuc.

170 E so e he ka o but hnyi hnyimâkâm hok hwakhöû:

Omeli nya thö hoton, hwâm hofuc.

171 E so ame he li esongodik ka ha hna ogânâ ; Anyin a u me nö nya ge ânyâm ta je

hnanyibu.

172 E so ame he bohmök ka khumöngö hwâm hofuc;

Anyin ae wisa ânyâm ta je hnanyibu hia.

Anyin oge hia but ûca ânyâm ta je hnanyibu.

174 lehova lö, oge me ti wek hmönyini ânyâm ûhömeli;

Ke oge me senyin ge ânyâm hnanyibu. 175 E so e he hanuk ka möt, me e ame he

ka oganö u ; Ke so e he hnâm je hna owisa ka ha-

druo nya. 🗠

176 Oge hia but he monu helâ me mamoe a hia; ö u elom nya,

Anyin oge me ca hnying ânyâm ta je hnanyibu.

SALAMO 120.

Khumöng ölö.

HNYI anyik vec oge me hongot kö Iehova,

Me e ame thu könya.

2 Iehova lö, omelö thö hanuk ûnyi ge li esongot ae thoi,

Me ûnyi hnyi bohmen ae thoi.

3 Bohmen ae iyawö lö,

Ieû adre me he ka ham köu, ke ie ke ûnyi minya adre me he ka ânyâ köu?

4 Je fana anyin at hwege ae so homakan, Me je walepiny sâ.

5 E kölö gak anyin a inya oge me laba kanyua hnyi Meseka,

Ke unyin je uma mano hnyi Kedara!

6 E kueny dut tha laba hanuk Me at ame hûkötiâ ûsoköu,

7 Iny at ae beûsoköu:

Ke iny ka fuc, me adre me bi vat.

SALAMO 121.

Khumöng ölö.

OE me he ka hngele göranyai ka hnyi je bucen:

Ama he ka o ûheny ua hna hadruo nya? 2 Haba ûhadruo nya me ûnyi ga Iehova, At ame op drany me hmeledrany.

- 3 E ame ca he ka hna li cam he ka bwebwet:
 - Ame ca he ka ta mokut bi at ame
- 4 Wâ bi, haba at ame tuö Isaraela

Ame ca he ka ta mokut me mokut hnying.

5 Iehova thibi at ame tuö u:

Iehova thibi hmenom hnyi hnyamâm a metâm.

- 6 Ame ca he bi seûnö ka li u hnyi lany, Ke tehi hnyi lit.
- 7 Ame he Iehova ka tuö u hnyi ta je ûnyi hia ae kong;

E ame he ka tuö hanom.

8 Ame he Iehova ka tuö u, u ka dit ut, ke u ka didrö hmetu,

Hwân walang ang ke ne o but nyiele balua.

SALAMO 122.

Khumöng ölö: anyi Davita.

INYA oge me senyin hnyi ûen ödrin e ha könya, ka habe,

E so ötin e he ka hnyi uma umö Iehova.

2 Jerusalema lö, ame tot je li cahmun

Hnyi ta je homagöulem; 3 Wale Jerusalema adre op

Helâ me taun adre ûhûjâköuâ wia:

4 K' ame ölö ka hnyin hnen ta je tribu, a ta je tribu anyi Ja,

Hnân ûnyi hnân ohnathoâ kö Isaraela, M' adre me he ka oleâ iö Iehova.

5 Anyin a eling ta je theron hnân awisa, Je theroniny lap anyi Davita.

6 Hic ju, me me hnahic Jerusalema: Ame he ka hu sot ka tavat adre me hnyok köu.

7 E so e eû hnyi hagâm hak hnahic, Me sot hnyin umâm ta je uma.

8 Ge ta je liamekeiny mönya me ta je lahanök,

Oge me he ka ha hnahici u.

9 Ûnyi ge uma umö Iehova a Khonguta Oge me he ka elâm ânyâm so.

SALAMO 123.

Khumöng ölö.

NYA oge me bwele göranyai köu, At ame laba hnyi drany.

2 Wâ bi, je li emakan ta je athnyaba ame hngele ka hnyi hnyamen ta je tuhödra.

Ke li emakan in ame hngele ka hnyi hnyamen tuhan a momo;

Helâe minya je li emaköta kö Iehova a Khonguta,

Ke ne o but e ame he ka betenge gata.

3 Iehova lö, betenge ju gahmun, betenge ju gahmun:

Anyin adre me haikongu öhmun gan hmå.

4 Ame ti unöngöt hanuhmun

Ge hna hmiân hnen tavat adre me laba khötkic.

Me hna ûhiö hnen tavat bi gan.

SALAMO 124.

Khumöng ölö; anyi Davita.

SO ame he Isaraela ka ha, ka habe Ame ne ca tha hiö Iehova möta;

SALAMO 125-128.

2 A ne ca Iehova bi at ame tha hien möta,

Hnyi ûen waleji ame todrö köta tavat: 3 Awe, ma hia but ut' öta k' öta tiga

möt bi.

Waleji hnyi iubâhlâiny hmönyin anyin tavat köta.

- 4 Ma hia but hûlûlû' öta hnen ta je köiö, Me khutukhaûâ je hanuta hnen di:
- 5 A ne helâe me a hia but khutukhaûâ ta je hanuta ge ta je köiö ae bi gan.

6 Haisoi Iehova thö,

Wale at ame ca hn' öta ka ta je nyudra me hnân han.

7 A möt ut hanuta helâ me meno ame gâ unyi hnyi hnewe anyin tavat töu hnewe:

A mou thö hnewe, m' ate me möt ut.

8 Haba iö Iehova ame hadru' öta, At ame op drany me hmeledrany.

SALAMO 125.

Khumöng ölö.

H ABA tavat adre me labageju kö Iehova,

Ödra ûcû me bucen Ziona, wale at ame ca bwebwet, k' ame tethmâ nyiele balua.

2 Ame igigili Jerusalema hnen ta je bucen,

Me helâe ame igigilö lakeiny hnö Iehova,

Hwân walang ang ke ne o but nyiele balua.

3 Anyin ame ca he uciny musi anyin tavat ae kong ka laba hon hwajekhon tavat ae wisa;

Me me ca he tavat ae wisa ka hinöbeny ka hulö.

4 Iehova lö, ânyâ thö sö ka tavat ae so, Me ka tavat adre me hnyok wisa.

5 Ke haba tavat adre me saû ka hnyi ta je gethen ac hwali,

Ame he Iehova ka hum ödra he ka tha he me tavat adre me ânyâ hulö.

E so e e hon Isaraela hnahic.

SALAMO 126.

Khumöng ölö.

NYI hna ohmetu Ziona ga Iehova ûheny hnyi hna bâ,

Öta ûcû me tavat adre me bwi.

2 Me ame unöngötö ta je hnyimöta ge behluma, Me ta je bohmöta ge khumöng: Me ame ha thö ta je hnyei, ka habe, Iehova ame hia but ânyâ ta je ûnyi ae gan ka tavat ang.

3 A hia but Iehova ânyâ ta je ûnyi ae

gan köta;

Waleji ate me senyin gan.

4 Iehova lö, hmetu ju köhmun ta je bâ, Helâ me ta je wekhet hnyi Hwaiöu.

5 Haba tavat adre me ta tengiâ, adre me he ka meno hnyi senyin.

6 Eja ke ne a ne tenge tot me tang hatong:

E ame he ka hmetuhmetu hnyi senyin me ta je thi hwit.

SALAMO 127.

Khumöng ölö; anyi Solomona.

A NE ca op Iehova uma,
Me me he tavat ka okhot ka op e:
Ame ne ca tuö bi taun Iehova,

Ma me he ka hmak baû at ame tue.

2 E ûnyi baû hnöbun hna vesâkong, me bec he ka mokut,

Me an jeûiny huliwa ae hmak:

Anyin a helâe e ame ham mokut ka laoûnykûminy.

3 Wâ bi, jekhöûta ûnyi ga Iehova ta je wanakat:

Ke hwaban ûnyi gan, wale wan tangen hnöku.

4 Haba lakon hidröu,

Helâ me thi fana hnyi hnyamen at ae hwege.

5 Hnahic hnen at ae hu tangen fana ae unöngöt gadrin:

Adre me ca he ka hmehma,

Ödra ka ûhnenamö me ta je iwahnaihmiöny mödra hnyi homagöule.

SALAMO 128.

Khumöng ölö.

HNAHIC hnen at ame outö Iehova, A at ame vheno deny ta je gethen.

2 U me he ka senyin me hnahic;

Anyin a u me he ka an troban huliwa anyin li hnyamâm.

3 Haba âiâm ame he ka helâ me vine ame wa, hnyi je ke keihen umâm uma eiö hnyin :

Ke lakom helâ me khûen elaio igigilö ânyâm laulau.

4 Wâ bi, helâe mān hnahic anyin at Ame outö Iehova,

SALAMO 129-132.

5 Ame he Iehova ka ohnahici u ûheny Ziona:

Ke u me he ka wâ so ka Jerusalema hnyi je bong hia bongon ânyâm möt.

6 Eke, u me he ka wâ lakon ta je lakâm. E so e hon Isaraela hnahic.

SALAMO 129.

Khumöng ölö.

SO ame he Isaraela ka ha, ka habe, Adre hia but osehia oveci nya, hwan k' iny tiga hidrou;

2 Adre hia but osehia oveci nya hwân k' iny tiga hidröu;

K' ödra ca hwege bi huk.

3 Haba tavat adre me hwiö kânâ, me, adre me trohnen hon juk;

Adre me obeûâ anyidra je ogowe. 4 E wisa Iehova:

E ame hia but subâ degecâ tö anyin tavat ae kong.

5 E so adre me he ka hmehma, me ohmetuhmetu ödra hia

Wale ame hmiödra Ziona.

6 E so adre me he ka helâ me hnaönying hon ban je uma,

A meleca thö ke tiga ca kû wia:

7 Wale ae ca ûco benyin at ame subö hwit,

Me ûlainy at ame ce hwit.

8 Ke ame ca ha bi tavat adre me gethen hnyin, ka habe,

E so e e unyibun hnahic anyi Iehova; Öhmun e ha hnahici öbun hnyi iö Iehova.

SALAMO 130.

Khumöng ölö.

TEHOVA lö, inya oge me hia but hongot köu ûnyi hnyi je dok ae dit.

2 Than lö, löng ju itucik:

E so u ma tevehlöng Hok ta je hwatenge.

3 Ja a Than lö, u je ne he ka bi haten je hulö,

Ie at ame he ka tot?

4 Ke u thibi at ame thang degecâ, M' adre me he ka outö u.

5 Inya oge me halubahing Iehova, ame ûlubahing hanuk,

Ke inya oge me gejon hwan hofuc.

6 Ame halubahingen Than hnen hanuk, E nua hon tavat tue adre me boulany; Eke, hon tavat tue adre me boulany. 7 Isaraela lö, geju Iehova ju; Anyin ae unyi Iehova ibetengiö, Ke gan hmâ ûhömeli unyin.

8 Ke e ame he ka omeli Isaraela Ûnyi hnyi anyin ta je monu hia thithö.

SALAMO 131.

Khumöng ölö ; anyi Davita.

EHOVA lö, e ca bi gan hnyekuk, k' ame ca hop li emakök ;

Ke oge me ca vheno ta je ûnyi ae gan hmâ,

Me ta je ûnyi ae iyong huk.

2 E hnathu oge hia but otubwelâ me ohnyibö hanuk;

Helâ me mendreng adre hia but hnebaio unyin hinyen;

Haba hanuk me e bi unyik helâ me mendreng adre hnebaiö.

3 Isaraela lö, geju Iehova ju

Hwan walang ang, ke ne o but nyiele balua.

SALAMO 132.

Khumöng ölö.

EHOVA lö, ûnykûme ju kö Davita Anyin ta je vec hia ;

2 A g' ame khemanyin kö Iehova, Me bi khöbi ka Mani Jekob:

3 E hnathu oge me ca he ka dit ka hnyi uma mena a umök uma,

Me ölö ka hnyi hon hnok hna mokut; 4 Oge me ca he ka hna li emakök he ka mokut,

Me li bademakök he ka ta mokut;

5 Ke ne o but oge me he ka wâ dok hobi kö Iehova,

Wale uma menâ hobi kâu Mani Jekob.

6 Wâ bi ate me löng ûnyi eling hnyi Eferatha:

Ate me wâ but e hnyi ta hnyei hnyi hnyot.

7 Öta he ka dit ka hnyi umen je uma menâ;

Ate me he ka khudrung ka hnyi taben li hnyeûcan.

8 Iehova lö, todrö ka hnyi dok u je menâ hnyin,

U, me tangen manâm man.

9 E so e khavâ hwakecin ae wisa hnen tavat bi hut köu,

Ke so ame khumong senyin hnen anyam wakap.

SALAMO 133-135.

10 Ca wia degecâ bi hnyimakan at u je hû. Can athnyabaem a Davita.

11 A hia but Iehova khemanyin kö Davita hnyi hnathu;

E ame ca he ka hwiö gan, ka habe, Ûnyi hnyi mâtrân unyâm oge me he ka ctilâ hon ânyâm theron.

12 Ame ne he lakom ka vheno anyik ûhihinyköu,

Me je ûnyi hnân ohnathu nya wale oge me he ka n' ödra gan,

Awe, ame he balua ta je lakudra ka tabâ ânyâm theron.

13 Anyin a hia but Iehova ûca Ziona; E ame weny e hnân hnyaban.

14 Wale thibi e hnök hna menâ nyiele balua:

Oge me he ka labā e; anyin oge wek e. 15 Oge me he ka ti ohnahicâ jeûiny:

Oge me he ka osekunâ ge jeû ta je aten ae ba ta ûnyi.

16 Oge me he ka khavâ minya anyin tavat bihut ge ûhömeli :

K' ame he anyin wakap ka khumöng senyin.

17 Oge me he ka vhöng eling faoiny meno anyi Davita:

Oge hia but penapena lamepa hobi kâu hnök hna hû.

18 Oge me he ka khavâ ta je iwahnaihmiöny mē ga hmehma:

K' ame he ka khulelau hon e anyin korona.

SALAMO 133.

Khumöng ölö ; anyi Davita.

MÂ bi, e ti so me kese hmönyin He ka tha laba je liamekeiny me ûhnyoköu!

2 E ûcû me wakaco ae ûnyi hnathu hon

Ame khukhula ka hnyi wainy, Waleji a wai Arona :

Waleji a wai Arona;

Ame khukhula ka hnyi baten khâûen.

3 E ûcû me dân hau hnyi Heberona, Ame ta hon je bucen Ziona:

Anyin a Iehova ame hûna eling hnahic,

A möt nyiele balua.

SALAMO 134.

Khumöng ölö.

W Â bi, haisoi Iehova th' öbun, öbun lathnyabai Iehova hia.

Tavat öbun e labö tot hnyi uma umö Iehova hnyi je hnyinghet.

2 Hai thö hnyamöbun ka hnyi dok se kap,

Me haisoi Iehova.

3 E so he ka hahnahici u ûheny Ziona hnö Iehova;

Wale at ame op drany me hmeledrany.

SALAMO 135.

Oganâ th' öbun. Oganâ thö iö Iehova;

Öbun lathnyabai Iehova lö, ogânâ e:

2 Öbun tavat öbun e labö tot hnyi uma umö Iehova,

Hnyi je hnyeuleny uma umen Khonguta.

3 Oganö Ja th' öbun; anyin ae so lehova:

Khumöng ogånå thö ien; anyin ae so e.

4 Anyin a Ja ame hia but ûcû Jekob hnân hobi kâu,

Me Isaraela hnân tang omjehen ae ûnyi hnathu.

5 Anyin ae khanö nya a e gan hmi Iehova,

K' ame beönua Tuhöta hon ta je khong hia.

6 Haba ta je ûnyi hia ame we Iehova, me ame hia but ânyâ,

Hnyi drany ethö, me hmeledrany, me eû hnyi köiö, me je dok hia ae dit.

7 E ame öliâ thö hai ûnyi hnyi je can hmeledrany;

E ame bi hucuce hobi kâu we;

E ame hom but ang ûnyi hnyi tang omjehen.

S Waleji at ame kot watö hnyi Aigupito, Tavat me omeno.

9 Aigupito lö, e ame kunâ köu ta je haten, me ta je ûnyi hnân lâiâ,

Hu Farao, me lathnyabainy hia thithö. 10 Waleji at ame kot ta je hnyei se se

hia,

Me hlingâ ta je than ae man;

11 Wale Sihona tuhan at Amora,

Me Oga tuhan Basana, Me je dökhu hia hnyi Kanana:

12 Me ham but idra hnyei hnân hwaje khôû,

Hwajekhon Isaraela a lakeiny.

13 Iehova lö, ke ne o but nyiele balua iâm; Iehova lö, ke ne o but hnyi ta je dö hia hna ûnykûmi u.

SALAMO 136, 137.

- 14 Anyin ame he Iehova ka owisa lakeiny, Me ietra ge lathnyabainy.
- 15 Haba ta je idola anyin ta je hnyei me 14 Me ohei Isaraela hnyi wanben e: sileva me gol,

A huliwan ta je hnyamen at.

16 E hu hnyimödra, k' adre me ca fuc bi; E hu li emaködra, k' adre me ca wâ bi;

17 E hu li hnyikönyödra, k' adre me ca löng bi ;

Ke ba homenâ hnyi je hnyimödra.

18 Ame he tavat adre up ödra ka helâ 17 Kâu at ame kot ta je than ae gan : mödra;

Eke, tavat hia adre me labageju ködra. 19 Lap anyi Isaraela lö, oganö Iehova th'

öbun: Lap anyi Arona lö, oganö Iehova th'

20 Lap anyi Levi lö, oganö Iehova th' öbun :

Obun tavat öbun e outö Iehova lö, oganö Iehova th' öbun.

21 E so adre haisoi Iehova ûheny Ziona, At ame laba hnyi Jerusalema. Oganö Ja th' öbun.

SALAMO 136

LEA ju kö Iehova; anyin a e at ae so: Anyin a nyiele balua anyin ibeten-

2 Oleâ ju ka Khongon ta je khong: Anyin a nyiele balua anyin ibetengiö.

3 Oleâ ju ka Tuhan ta je than:

Anyin a nyiele balua anyin ibetengiö.

4 Kâu at ame hake ânyâ ta je ûnyi hnân lâiâ gan hmâ:

Anyin a nyiele balua anyin ibetengiö. 5 Kâu at ame op drany hnyi metâ:

Anyin a nyiele balua anyin ibetengiö,

6 Kâu at ame olauâ kânâ hon köiö: Anyin a nyiele balua anyin ibetengiö:

7 Kau at ame op ta je melam ae gan hmâ:

Anyin a nyiele balua anyin ibetengiö.

8 Wale seûnö he ka musö selany: Anyin a nyiele balua anyin ibetengiö.

9 Tehi me ta je okhû he ka musö lit: Anyin a nyiele balua anyin ibetengiö.

10 Kâu at ame kot Aigupito wale ta je lakudra a bân :

Anyin a nyiele balua anyin ibetengiö:

11 Me hum Isaraela ûnyi hnyi wanbödra: Anyin a nyiele balua anyin ibetengiö:

12 Hnen hnyamen ae hwege, me benyin ame hai:

Anyin a nyiele balua anyin ibetengiö.

13 Kâu at ame subâ luâ Köiö ae Dra: Anyin a nyiele balua anyin ibetengiö:

Anyin a nyiele balua anyin ibetengiö:

15 Me khûö Farao me anyin utbavat ka hnyi Köiö ae Dra:

Anyin a nyiele balua anyin ibetengiö.

16 Kâu at ame su tilâ lakeiny hnyi hnyebuba:

Anyin a nyiele balua anyin ibetengiö.

Anyin a nyiele balua anyin ibetengiö:

18 Me hlingâ ta je than ae lung: Anyin a nyiele balua anyin ibetengiö:

19 A Sihona tuhan at Amora : Anyin a nyiele balua anyin ibetengiö:

20 Me Oga tuhan Basana:

Anyin a nyiele balua anyin ibetengiö:

21 K'ame ham idra hnyei hnân hwajekhöû. Anyin a nyiele balua anyin ibetengiö:

22 Wale a hnân jekhöû Isaraela a athnyabainy:

Anyin a nyiele balua anyin ibetengiö.

23 At ame ûnykûmi öta hnyi hna ohnyikânâi öta :

Anyin a nyiele balua anyin ibetengiö

24 K' ame hia but omeli öta ûnyi ge ta je iwahnaihmiöny möta:

Anyin a nyiele balua anyin ibetengiö. 25 E ame hia but ham han ka ta je ûnyi

hia ae möt:

Anyin a nyiele balua anyin ibetengiö.

26 Oleâ ju ka Khongon drany: Anyin a nyiele balua anyin ibetengiö.

SALAMO 137.

ABA hnyi je wagewe hnyi Babulona, Me ate me laba ju eling, eke k' ate me tenge,

Ota ate me ûnykûme Ziona.

2 Ate me uhno anyita je kitara Hnyi je ûö garaba hnyi wanben e.

3 Anyin a tavat adre hwenböta ödrin e kun' öta eling he ka khumöng,

Ke tavat sed' öta adre me kun' ota he ka senyin, haingödra, ka habe,

Hai thö köhmun ke khumönginy Ziona. 4 Ohmun e he ka kâmâû ka hai khumöng anyi Iehova.

Hnyi ke hnyei bi?

5 Jerusalema lö, oge ne he bi ka hny

Me so e he hnyamök a metök ka hnying metainy.

6 E so e he ka kece bohmök ka hnyi ecngödik,

Oge ne ca ûnykûmi u ;

Ke oge ne ca ogöranvi Jerusalema, Hon anyik je senyin hia.

7 Iehova lö, ûnykûme ju ka laku Edoma Ge bong bongon Jerusalema;

Waleji adre me ha, ka habe, Thö degecâ but, thö degecâ but,

Ke ne o but ka hnyi taben.

8 Hlu nöku Babulona lö, adre me he ka ohiö u,

Ame he ka hnahic ut at ame bi hwaban köu,

Hnâm hna ânyâ kohmun.

9 Ame he ka hnahic at ame kât me sa degecâ lakom ta je inma Hnyei ge kic.

SALAMO 138.

Salamo anyi Davita.

GE me he ka ole köu ge hnyekuk ae bekhöt:

Oge me he ka khumöng oganö u hnyi hnyimakan ta je khong.

2 Oge me he ka khudrung ka hnyi umâm uma ae kap,

Me oleâ iâm can ânyâm ibetengiö, me ânyâm hnathu:

Anyin a u je hia but ogânâ hwâm hofuc hon iâm hia.

3 U je thu könya hnyi bong oge me hongot,

U je sihwegiö nya ge tang hwege ka hnyi hanuk.

4 Iehova lö, ame he je tuhan hmeledrany | 12 Ke so bi ca hnân olidrâ bi köu menekhia ka oleâ köu,

Anyin adre hia but löng hofuc ûnyi hnyi hnyimâm.

5 Eke, adre me he ka khumöngö je gethen de Iehova;

Anyin ae gan hmâ hmanenangi Iehova.

6 Eja ke ne a ne görany Iehova, e ame he ka wâ tavat ae hnyikânâ:

Ke e ame wâhmakhmetoâ tavat bi gan hnyi dok ae sâkâû.

7 Eja ke ne oge ne he hnyi wanben vec, u me he ka omeli nya:

U me he ka hai hnyamâm hon hmönyin anyin je iwahnaihmiöny mönya,

K' ame he hnyamâm a metâm ka omeli |

8 Ame he Iehova ka obekhötâ hobi könya: Iehova lö, nyiele balua ânyâm ibetengiö; Ca hna degecâ bi ta je huliwa anyin li hnyamâm.

SALAMO 139.

Hobi kau at vhik khumöng. Salamo anyi Davita.

EHOVA lö, u je hia but elölöm nya, me wâhmakhmetu nya.

2 U je wâhmakhmeto ûlabaik me ûtilök, U je wâ ûnykûme ûnykûmenök hnyi dok ae sâkâû.

3 U je elâm wia dek gethen me hnök hna mokut,

Me khenenâ dek ta je gethen hia.

4 Iehova lö, e ba bi ke hofuc hnyi bohmök, Ke wâ bi, u je wâhmakhmeto hia.

5 U je hia but theling nya hnyi hotuk me hnyimakök,

Me ip hnyamâm huk.

6' E iyöng huk metâ eling;

E görany e, ke ca khanö nya he ka ölö kâu.

7 Oge me he ka he kâ ûhek unyin hanom ? Ke oge me he ka kec kâ ge hnyimâkâm !

8 Oge ne he ka ölö ka hnyi drany, me u

Ke oge ne ulolo hnök hna mokut hnyi hedis me wâ bi, u bi ling.

9 Oge ne he ka hom li labenyin hnyomakatu,

Me laba hnyi can je köiö;

10 Me ame he hnyamâm ka su nya eling, K' ame he benyâm a metâm ka köt nya.

11 Oge ne ha, ka habe, E hnathu ame he menekholom ka hûlûlûö nya, K' ame he melam igigili nya ka lit;

holom. Me ame umumelam lit helâ me lany :

E tha ûcû menekholom me melam köu.

13 Anyin a ânyâm li jebalainuk: U je tubi nya hnyi hnyeku bai.

14 Oge me he ka oleâ köu; anyin a hnân ot me lâiâ ge hnödra hna tretrau nya: Hoân lâiâ ânyâm ta je huliwa;

Ke a wâ wia but e hnen hanuk.

15 E ca iyong köu unyik,

Waleji hnyi hna up nya hnyi dok ae iyong,

Ke hna huliwan hnyi je dok a diliny hmeledrany.

16 A wâ but unyik hnen li emâkâm k' iny tiga ca bekhöt ut,

Ke u je sihnalimen hnyi ânyâm tusi je ong outhunyik hia,

SALAMO 140, 141.

Waleji adre me tretrao hnyi ke bong me ke bong,

Ke tiga ba ke ûnyi ae bekhöt.

17 Khong lö, shaiba ge soiny könya hnâm ta je hna ûnykûme!

Shaiba ge ûseiny ae ti se hia!

18 Oge ne aû, me ti se hia hmönyin hon ta je waöny:

Inya oge me hmak dö ke inya bala bi unyâm.

19 Khong lö, e hnathu u me he ka hlingâ at ae kong:

Anyin a wale, ûsâkâûö but mönya öbun tavat öbun e mâdrâ dra.

20 Anyin adre me ûhnenamöi u kongu u, Adre me ha baûâ iâm, ta je iwahnaihmiöny möu.

21 Iehova lö, hawa oge me ca hûkötiâ tavat adre me ikiki u i

Me vec minya ge tavat adre me bi tot

22 Oge me ti hmiök hmönyin ödra: Oge me öû ödra a je iwahnaihmiöny.

23 Khong lö, elölöm nya thö, me wâ thö hnyekuk:

Cubic nya ju, me wâ thö je ûnykûme-

nök:

24 Me wâ ju ame ne eû hnyi hnyekuk gethen deny monu,

Ke su nya tho hnyi gethen a nyiele balua.

SALAMO 140.

Hobi kau at vhik khumöng. Salamo anyi Davita.

EHOVA lö, hûgûnö nya but unyin at ae kong;

Tuö nya ju ge at ûokonguny:

2 Waleji adre me ûnykûme ta je ûokonguny eû hnyi je hnyekudra;

Adre me labö ûkhacaköu he ka vat. 3 Adre hia but khet homakan ta je bo-

hmödra helâ me on:

Eû hnyi hmelen je esongodidra pâizoniny asip.

4 Iehova lö, tuö nya ju ge li hnyamen at ae kong;

Tuö nya ju ge at ûokonguny :

Waleji tavat adre me ûnykûme he ka ötö nya.

5 Haba tavat bi gan adre hia but töu hnewe duöng, me ta je tö me hnok; Adre hia but thong ert eû hnyi baten

Adre hia but ta je offic me hnok.

Sela.

6 Oge me ha kö Iehova, ka habe, U thibi Khonguk:

Iehova lö, löng ju hok hwatenge.

7 Iehova a Than lö, tang hwegien melik, U je hia but tube bök hnyi bonginy vat.

8 Iekova lö, ca ham bi ta je weny at ae kong;

Ca ohwâdâ anyin bibihwakecin; wâ Sela. adre nye görany dö.

9 Haba je bodra adre me igigili nya, Me so ame tubi ödra ge ûokongunyin je esongodidra.

10 E so ame ta ta je walep ae möt hudra: E so adre me khû' ödra ka hnyi meic: Me je thop ae dit, m' adre me ca he

hmetu ka tot.

11 Ame ca be at ame ha monu ka tethmâ hnyi hnyei:

K' ame he hulö ka hnu at ûokonguny he ka hagutâ e.

12 E khanë nya but a g' ame he Iehova ka ânyâ wisa ka at ae vec, Me owisa ka at ae theduoc.

13 E hnathu ame he tavat ae wisa hwakecidra ka oleâ iâm:

K' ame he tavat ae wisa ka laba hnyi hnyimâkâm.

SALAMO 141.

Salamo anyi Davita.

EHOVA lö, oge hia but hongot köu, mweimwei thö könya:

Löng ju ifucik, iny ka hongot köu.

2 E so e tethmâ hijik hic hnyi hnyimâkâm helâ me utö ae bo so;

Ke hna ogöranyâ li hnyamök, helâ me hut adre me hudo hnyi je sahac.

3 Iehova lö, otilâ thö at he ka tuö hnyi-

Tuö ju hwanumen li esongodik.

4 Ca ohmehmela hnyekuk ka hofuc ae

He ka tha ânyâ hwakecin ae kong

Me tavat adre me ânyâ hulö :

Ke ca hnö nya he ka an ö 'dra jeû ae

5 E so he ka kuc nya hnen at ae wisa hwakecin, wale a betenge;

Ke thawo nya, wale helâke wakaco hobi kâu ban;

E so ame ca he bök ka höcö:

Anyin oge me he bala ka hic, ödra ka ûokonguny.

6 Ame hugutâ anyidra tavat owisa ka hnyi ta je kic;

SALAMO 142-144.

Me adre me he ka löng hok ta je hofuc anyin aa hnebwia.

7 Ame oveseâ ta je jeiöhmun hnyi hwanumen erkemok,

Helâ me hnyi ûen at ame wia kana me seûtila e.

8 Anyin a e bi köu, Iehova a than, li emakök:

Oge me labageju köu; ca hingâlâ bi melik.

9 Tuö nya ju ûnyi hnyi hnyimen hnewe adre hia but ip me hnok,

Me je ofific anyin tavat adre me ânyâ

hulö. 10 E so e he ka hnok tavat ae kong hnyi ûtödra je ert,

Ke inya bi oge me he ka möt.

SALAMO 142.

Salamo anyi Davita; hudu anc, hnyi acu e ame laba hnyi op; Hic.

GE me tenge kö Iehova ge ifucik ; Ge ifucik oge me tenge khöû kö Iehova.

2 Inya oge me hingâlâ hnyi hnyimakan je ûnykûmenök;

Oge me ha anyik vec hnyi hnyimakan.

3 Hnyi hna hûlûlûâ hanuk eû hnyi hnyekuk, e khanö u dek gethen.

Hnyi dek gethen adre hia but töu hnewe hobi könya.

4 Wâ ju hnyi ke keihök a metök, me wâ; anyin ae ba at ae khana inya:

E ba but hnyeutök; ke ba at ame ûnykûme hanuk.

5 Iehova lö, oge me tenge köu; Haingök, ka habe, U thibi hnyeutök, Me jekhöñk hnyi hnyei iny tavat ae möt.

6 Löng ju anyik tenge; anyin ae gan hmâ hna hom ûhnyûkongu nya; Hûgûnö nya but ge tavat adre me
Overi nya anyin a ödre hwoga huk

oveci nya, anyin a ödra hwege huk.
7 Hom but hanuk ûnyi hnyi uma ceat,
m' oge me he ka oleâ iâm :

Ame he tavat ae wisa ka igigili nya; Anyin a u me he ka mâdrâ so könya.

SALAMO 143.

Salamo anyi Davita.

EHOVA lö, löng ju hijik hic; tevehlöng ju anyik je hwakhöû: Thu thö könya hnyi ânyâm hnathu, me hwakecâm ae wisa. 2 Ke u me ca he ka ûhnei me athnyabaem;

Anyin ae ba at ae möt ae wisa hnyi hnyimâkâm.

3 Anyin a hia but ovecâ hanuk hnen iwahnaihmiöny;

E ame hia but hagutâ melik hnyikânâi: E ame hia but olabö nya hnyi je dok ae

lit, helâ me tavat a kueny mok.
4 Anyin a wale, ame hûlûlûâ hanuk eû
hnyi hnyekuk.

K' ame ba wan hnyekuk.

5 Inya oge me ûnykûme je bong kâû adrem;

Oge me labö ûnykûme ânyâm ta je huliwa hia:

Oge me ûnykûme hna mâdrâ hnen li hnyamâm.

6 Oge me lau li hnyamök köu:

E beic hanuk unyam helâ me kânâ ae atgec. [Sela.

7 Iehova lö, mweimwei thö he ka thu könya; ame sēnyin hanuk;

Ca ikhâlâ bi gak hnyimâkâm;

Wâ oge nye ûcû me tavat adre me utut ka hnyi erkemok.

8 Hnö nya he ka löng ânyâm ibetengiö hnyi hnyomakatu;

Anyin a inya oge me labageju köu: Okhanö nya thö gethen deny hanymök; Anyin oge me ogöranyâ hanuk köu.

9 Iehova lö, hûgûnö nya but unyin ta je iwahnaihmiöny mönya:

Oge hia but lubaduöng unyâm. 10 Nö nya thö he ka ânyâ wem ; anyin a u

thibi Khonguk:
E so hanom; su nya ju ka hnyi hnyei
iny hwakecin ae wisa.

11 Iehova lö, omeli nya thö, ûnyi hnyi iâm: Hnyi hwakecâm ae wisa hum nya but

ûnyi hnyi vec.

12 Ke hnyi ânyâm ibetengiö subâ degecâ
but ta je iwahnaihmiöny mönya,

Me ohia tavat hia adre me ovecâ hanuk ; Anyin a inya athnyabaem.

SALAMO 144.

Salamo anyi Davita.

SO he ka haisoi Iehova a kicik, At ame nâ li hnyamök he ka vat, Me je banyök he ka ûkûc:

2 At ame betenge gak, ke hnök hnabå, Anyik tap ae beû görany, me at ame omeli nya;

Becik, me at oge me labageju kâu;

At ame hom ûhnyûkongoâ lakeik eû hnyi hmelik.

3 Iehova lö, ehö at, me u me wâhmakhmeto e?

Me nokon at, me u me he ka wâ ûnykûme e?

4 E ûcû at me ûnyi ae ûnyi baû: Ke bonginy ta je bong e ûcû me hmenu ame hia but.

5 Iehova lö, ken dut ânyâm drany me ölö ju:

Kala ju ta je bucen me me he ka sa.

6 Jijingâ but hucuce, me ovesei ödra; Fana but ânyâm ta je fana me omonumonu ödra.

7 Hinöbeny dut ûheny thö;
Omeli nya but, me hûgûnö nya ûnyi hnyi je köiö ae gan,

Me hnyamen ta je atkanyua;

8 Hnyat adre me fuc baû ge je hnyimödra,

Ke haba je hnyamödra a metödra, me, ûthumetu ae thoi.

9 Khong lö, oge me he ka hai köu khumöng ae teb ûnyi:

Oge me he ka khumöng köu ge nabeli ae hu töiny a ten.

10 E thibi at ame ham möt ka ta je than: At ame omeli Davita a athnyabainy ûnvi hnyi hele vat hnân mekiny.

11 Omeli nya me hûgûnö nya ûnyi hnyi hnyamen ta je atkanyua,

Hnyat adre me fuc baû ge je hnyimödra.

Ke haba je hnyamödra a metödra, me, uthumetu ae thoi.

12 E ka helâ me je ûö ame kû so lakuta obaga hnyi anyidra hidröu;

Ke lakuta wahlu helâ me vetoiny bahebet adre me tretrao hnân uma umen than;

13 E ka unöngötö umöta ta je omhani ge ta je jeû ae ve bongon hia;

K' ame he haleta ta je mamoe ka hnokoâ je thauzan me je ten thauzan hnyi ta ita;

14 Hnyi ûen adre me hijen je hok ae gan haleta je bolok;

Ke ba hmetu ûhagutö ka hnyi taun me hna utut hnyöu ai,

Ke ba hwatenge hnyi deta ta je gethen;

15 Awe, hnahic hnen hnyei a helâe; Eke, hnahic hnen hnyei a Iehova Khongudrin.

SALAMO 145.

Salamo hudu ogdud ; anyi Davita.

KHONGUK lö, Than, oge me he ka oganö u:

Ke oge me he ka haisoâ iâm nyiele nyiele balua.

2 Oge me he ka haisoi u huyi je bong; Ke o ge me he ka ogânâ iâm nyiele nyiele balua.

3 E gan hmâ Iehova, me hnân ti ogânâ; Ke ca hnân elâm ûganiny.

4 Ame he ke dö ka ogânâ ânyâm ta je huliwa ka ke dö,

Me omanenâ hnâm ta je hna ânyâ ae man.

5 Oge me he ka ûnykûme hmanenanginy ûganâm ae mec,

Me hnâm ta je hna ânyâ hnân lâiâ.

6 Ke ame he tavat ka ha ge man maniny ânyâm ta je huliwa hnân outen; Ke oge me he ka haimemenâ ûganâm.

7 Adre me he ka ha hnödra hna ûnykûme ge ânyâm so ae gan hmâ,

Me khumöngö hwakecâm ae wisa.

8 E betenge baû me betenge vec Iehova; E bec he ka hmönyin, ke betenge gan hmâ.

9 E so Iehova ka ta je ûnyi hia; Ke e hon anyin ta je huliwa hia anyin ibetengiö

10 Iehova lö, ame he ka oleâ köu ânyâm ta je huliwa hia thithö;

Ke ame he ânyâm wakap ka haisoi u. 11 Adreme heka ha hmanenanginy dokhom dökhu,

Me ûhnenamö manâm man;

12 M' adre me he ka haimemenâ ka lakon tavat anyin ta je huliwa ae man, Me hmanenanginy dokhon dökhu ae

13 Haba dokhom dökhu, dökhu a nyiele balua,

Me ka ta je dö hia thithö ânyâm musi.

14 Iehova ame cö tavat hia adre me ta, Me otilâ wisa tavat hia adre me iyâû.

15 Ame hngele but köu je emaködra hia : Me u je ha ödra hnyi ûen ae ûcû.

16 U je lau hnyamâm, Me osekunâ ta je ûnyi hia thithö ae möt.

17 E wisa Iehova hnyi deny ta je gethen hia,

K'ame betenge hnyi anyin ta je huliwa

18 E hakekeny Iehova ködra hia adre me hawâ e,

A tavat hia adre me hawâ e hnyi hnathu.

19 E ame he ka ânyâ weny tavat adre me outen e;

E ame he minya ka löng hodra hwatenge me omeli odra.

'20 Iehova ame tu' ödra hia adre me hnyok

K' ame he ka ohia tavat hia ae kong. 21 Ame he hnyimök ka ha hnân oganö

Iehova; Ke so ame he tavat hia ka haisoâ ien ae kap nyiele nyiele balua.

SALAMO 146.

GANÖ Ja th' öbun.

Hanuk lö, oganö Iehova thö.

2 Oge me he ka oganö Iehova inye tiga

Oge me he ka khumöng oganâ Khonguk e me tiga inya ang.

3 Ca geju öbun ka ta je than,

Ke nokon at bi, wale ae ba hna ûhadruo unyidrin.

4 Ame he but homenâiny, me e ame 10 E ame ca senyin bi ka hwegien hors: hmetuhmetu ka hnyi kânâiny;

hmetu bi. 5 Hnahic hnen at ame hadruâ e hnen Khongu Jekob,

At ame labageju kö Iehova a Khongon:

6 Waleji ame op drany me hmeledrany, Me köiö me ta je ûnyi hia thithö hnyin; At ame tuö hnathu nyiele balua:

7 At ame ânyâ wisa ka tavat adre me oveci ödra ;

K' ame ham jeû ka tavat a ödra mekihnânem:

Iehova ame thang tavat adre c' ödra;

8 Iehova ame obwela ta je wadröu; iyau :

Iehova ame betenge ka tavat ae wisa;

9 Iehova ame tuö ta je atkanyua : E ame cö je nakahme, me je safac; Ke e ame ohnyimenâ hnyikânâi gethen : deny tavat ae kong.

10 Ame he Iehova ka musi nyiele balua, ta je dö.

Oganö Ja th' öbun.

SALAMO 147.

GANÖ Ja th' öbun ;

Anyin ae so he ka khumöng ogânâ Khonguta;

Anyin ae kese, me ûcû he ka ogânâ.

2 Iehova ame op Jerusalema ;

E ame ûkhacakouâ hmetu at Isaraela adre obâ,

3 E ame ometo tavat ae vec hnyekudra, Me lan hnödra ta je aat.

4 E ame aû ta je okhû;

Me hwenyi ien hia.

5 E gan hma Tuhöta, ke ti tren man; Ke ca hnân bi ha hnen hna wâhmakhmeto.

6 Iehova ame cö tavat ae hnyikânâ: E ame hagutâ hnyikânâi tavat ae kong.

7 Khumöng thö kö Iehova me ole ; Khumöng ogânâ Khonguta ge kitara:

8 At ame tube drany ge ta je ûlâ, Me penapena we hobi kâu hmeledrany, Me okûâ önying hon ta je bucen.

9 E ame ham ka ta je meno ö 'dra jeû, Me ka je lakou oreba ame kuku.

E ame ca senyin ge li can at.

Hnyi bong eling e ame ca ûnykûme 11 Iehova ame senyin ka tavat adre me outen e,

Tavat adre me gejon anyin ibetengiö.

12 Jerusalema lö, oganö Iehova thö: Ziona lö, ogânâ thö Khongom.

13 Anyin a e ame hia but ohwegiâ je venyainy ta je homagöulem;

E ame hia but ohnahicâ lakom hnyi wanbâm.

14 E ame ham ûsoköu hnyi je ke keihâm ; E ame ounöngöti u ge hwit ae ti so.

15 E ame kunâ anyin hnanyibu ka hnyi hmeledrany;

K' ame wadring logot hwan hofuc.

Iehova ame otilâ wisa tavat adre me 16 E ame ham kiona helâ me leûnen mamoe;

> E ame jijingâ dân hau ae wahma helâ me hnabadröu.

17 E ame khûâ köien köiö ae wahma helâ me je atmen:

Ie at ae khana he ka tot hnyi hnyimakan anyin megic?

Ziona lö, ame he Khongom ka musi ka 18 E ame kunâ hwan hofuc me oköiö but ta je ûnyi e:

E ame kunâ anyin ang he ka tûâ, me ame hingölö but ta je köiö.

19 E ame omanená hwan hofuc kö Jekob,

Ke anyin ta je hnanyibu me hna owisa kö İsaraela.

20 E ame ca ânyâ helâe ka ke hnyei : Ke haba hnen je hna owisa, me ca manen bi ködra. Oganö Ja th' öbun.

SALAMO 148.

Oganö Iehova ju öbun ûnyi ethö hnyi drany:

Ogânâ thö e hnyi je dok ae görany.

2 Ogânâ thö e öbun anyin ta je angela hia thithö:

Ogânâ thö e öbun tavat hia e ame op.

3 Ogânâ thö e öbu seûnö me tehi: Ogânâ thö e öbun hia ta je okhû ae umumelam.

4 Ogânâ thö e öbun je draniny drany, Me öbun ta je köiö ethö hon drany.

5 E so adre me he ka ogânâ iö Iehova: Anyin a e ame hûna, me up ödra.

6 E ame hia but otetm' ödra minya nyiele nyiele balua :

E ame hia but ip hnanyibu wale ame ca he ka hia but.

7 Oganö Iehova thö eang hmeledrany, Obun ta je tanimo me ta je dok hia ae dit:

8 Meic me we wahma, kiona me hai; Ang ae hwege, at ame hwâdâ hwan hofuc:

9 Je bucen me je hut hia; Je ûö ae wa me je arasi hia:

10 Je meno ae hiny me je meno hia ae hnam;

Je ûnyi ame iyâû me ta je meno ame

11 Je tuhan hmeledrany me ta je hnyei hia:

Je taben me tavat owisa hmeledrany hia:

12 Je wahidröu me wahlu minya; Wahingat me je wanakat:

13 E so adre me he ka ogânâ iö Iehova; Anyin ae hake görany thibi ien: Ethö hon hmeledrany me drany anyin hmanenang.

14 Ke e ame hia but ogöranyâ faoiny meno

anyin lakeiny,

Wale hna ogânâ hnen anyin wakap. A hnen laku Isaraela, hnyei ae hakekeny kâu.

Oganö Ja th' öbun.

SALAMO 149.

∩GANÖ Ja th' öbun.

Hai thö kö Iehova khumöng a teb ûnvi.

Me hna ogânâ e hnyi ûkhacaköu anyin

wakap.

2 E so e he Isaraela ka senyin ka at a

E so e hobâ je laku Ziona ka Tuhödra.

3 E so adre me he ka ogânâ ien ge bibiâ : E so adre me he ka khumöng olungâ e ge bwinybet me kitara.

4 Anyin a Iehova ame senyin ka lakeiny: E ame he ka ohmanenangâ tavat ae

hnyikânâ ge ûhömeli.

5 E so ame he wakap ka hobâ ge hmanenang:

.E so adre me he ka khumöng senyin hon hnödra ta je hna mokut.

6 E so e he ka e bi hnyi je hnyimödra hnân ogânâ hmönyin Khong,

Me hnyi ta je hnyamödra hele vat a lo li homakan ;

7 Hnân he ka bi hwaban ka ta je hnyei hia,

Me bi hwaban ka tavat hia;

8 He ka ca ta je tuhödra ge je cen, Me anyidra je taben ge je tö a fao ;

9 He ka ânyâ hnyi wanbödra hna owisa adre sihnalimen :

Wale hna ogânâ hobi kâu anyin wakap hia thithö.

Oganö Ja th' öbun.

SALAMO 150.

GANO Ja th' öbun.
Ogânâ thö Khong hnyi umen uma
ae kap:

Ogânâ thö e hnyi drany ethö a hnyaban maniny man.

2 Ogânâ thö e can anyin ta je huliwa ae man :

Ogânâ thö e hoton soiny ûganiny.

3 Ogânâ thö e ge hwan ifucin trutru: Ogânâ thö e ge nabela me kitara.

4 Ogânâ thö e ge bwinybet me bibiâ: Ogânâ thö e ge ûnyi khumöng ae hu töiny, me utköwi.

5 Ogânâ thö e ge simebalo ae mea hwege: Ogânâ thö e ge simebalo wale at ame mea hwege göranyai.

6 E so ame he ka oganö Ja hnen ta je ûnyi hia thithö ae hu homenân.

Oganö Ja th' öbun.

TA JE VEJEC.

HNYIMAKAN 1.

📆 A je vejec anyi Solomona nöku Davita tuhan Isaraela:

2 Me me khana metâ me hna ûnö: Me wâhmakhmetoâ je hofucin wâ tremângâ;

3 Me kap hna ûne hnyi hwakecin ae metâ,

Me wisa, me hna owisa, me hwakecin ae ûcû ;

4 Me me ometâ tavat ae ba hnyekudra, Me ham ka wahidröu hna ûne me lına ûnykûme :

5 Me me löng hnen at ae metâ, me bi hanen anyin metâ;

Me me he at wâhmakhmeto ka hu metâ hnân ûhnenamö:

6 Me me wâhmakhmetoâ vejec me ûhöû-

A ta je hofuc hwan tavat ae metâ, me hodra ta je hofuc ae vhet.

7 Haba hwakecin he ka ot kö Iehova, me wale hwân he ka wâhmakhmeto;

Haba tavat ae monu me adre me hmiôdra meta me hna ûne.

8 Nökuk lö, löng ju hna nö u hnen kâmâm,

Ke ca degec bi hna ûne hnen hinyâm:

9 Anyin ame he ka helâ me korona ae hmanenang hon bâm, Ke sawakiny hnyi nyem.

10 Nökuk lö, a ne cubic u tavat ae kong, Ca hmehmela bi.

11 Adre me ne ha, ka habe, Ota he, Ate me mokulec at,

Ate me he ka tuö at ae ba hnyikongon, ke ba can;

12 Ate me he ka ut' ödra meli ödra helâ me hedis,

Ke tiga bekhöt, helâ me tavat adre me utut ka hnyi thop;

13 Ate me he ka wâ je wakomjeû hia Ate me he ka ounöngötâ umöta je uma ge ta je ûnyi adre söh;

14 U ma tha ugleköbâ möhmun; K' ame he minya ka tha tangöta tang hia:

15 Nökuk lö, ca tha he hnyi gethen mödra; Behânâ ju cam ge dedra je gethen:

16 Anyin ame wadring je cadra ka hnyi hulö.

Ke adre he mweimwei he ka hingâlâ

17 Anyin e ûnyi baû he ka lau hnewe, E ka wâ but e hnen meno ame gâ:

18 Ke haba je hnyat eling adre me khöu mokut ködra bi,

Adre me mokut duöng ködra bi.

19 Helâe dedra ta je gethen hia tavat adre me behnyekudra omjeû; Ame ohia möt anyin tavat ae tren e.

20 Metâ ame kuku eû hnyi gethen, E ame hongot ge hwan hnyi je hnau-

21 E ame kuku hnyi je dok ae ûnyi hnathu adre laba ûkhacaköu hnyin;

Hnyi hna dit hnyi je homagöule,

E ame ha hwan je hofuc hnyi taun ; ka habe;

22 Tavat ae ba hnyekudra lö, öbun e he ka hnyok ka hwakecin ba hnyekon ke ne o but kehö?

Me tavat ûhiö he ka hiâ ke ne o but

Me tavat ae monu ha hmiödra wâhmakhmeto?

23 Hwiö th' öbun ge hnök hna ûne:

Wâ bi, oge me he ka hingâlâ köbun hanuk.

Oge me he ka omanenâ köbun hok ta je hofuc.

24 Can oge me hongot, ke öbun höcö; Oge me hinöbeny, ke ba at ame löng;

25 Ke öbun e öûnyibâûâ hia anyik ûhnenamö,

Me ca weny bi hnök hna ûnö;

26 Oge me he bi inya ka hlumā anyibun vec;

Me ûhiö e ka o köbun ot;

27 E ka o köbun ot helâ me weneû, E ka o köbun vec helâ me höu; E ka o köbun vec me hmak.

28 Me adre me he ka tenge könya, ke oge me ca he bi nya ka thu;

Adre me he ka elölöm nya, k' adre me ca he ka o nya:

29 Anyin adre me hûkötö he ka wâhmak-|13 Tavat adre me hna degecâ je gethen hmeto,

K' adre me ca ûca he ka outö Iehova:

30 Ke adre me ca wedra anyik musi;

K' adre me hmiödra hia hnok hna ûnö ;

31 Anyin a wale adre me he ka an wan hwakecidra bi,

K' ame he ka sekudra hnen anyidra bi bibihwakecin.

32 Anyin adre me he ka hling' ödra hnen ihwiöiny tavat ae ba hnyekudra bi,

Ke ame he ka hi' ödra hnen sot anyin tavat ae monu.

33 Ke haba at ame ling nya me ame he ka laba khötkic,

Me laba wia, me ca outen ûnyi ae kong.

HNYIMAKAN 2.

TÖKUK lö, u je ne he ka kap hok ta je hofuc,

Me ip unyâm anyik ta je hnanyibu;

2 M' u ma tevehlöng metâ,

Me hnyokâ he ka wâhmakhmeto;

3 Eke, u je ne hawâ metâ, Me hongot ka wâ ûnykûme;

4 U je ne elâm e helâ me sileva, Me elâm e helâ me tang omjeû adre ikhâlâ;

5 Awe, u me he ka wâhmakhmetoâ hwakecin ot kö Iehova,

Me khanö u bi Khong.

6 Anyin a Iehova ame ham metâ;

Ke ûnyi hnyi hnyimen ame o wâhmakhmeto me wâ ûnykûme:

7 E ame ip metâ ae so hobi kâu tavat ae wisa,

E thibi becin tavat adre me he, ke ba hnyikongudra;

8 Me me he ka wâ je gethen deny hna owisa,

Me tuö gethen deny anyin wakap.

9 Me u me he ka wâ ûnykûme wisa, me hna owisa,

Me ûnyi ae ûcû, me je gethen hia ae so. 10 Anyin ame he metâ ka dit eû hnyi

hnyekom, K' ame he ka senem bi ka hanom wâhmakhmeto;

ll Ame he ka ō u hnen ûnykûme,

K' ame he ka tuö u hnen wâ ûnykûme :

12 Me me omeli u ûnyi hnyi gethen ae

Unyi ge at ame ûkhin fuc;

deny wisa,

Me vheno bi je gethen deny menekho-

14 Tavat adre me senyin he ka ânyâ hulö, Me hobâ hwegien hwakecin ae kong;

15 E hâu dedra ta je gethen,

Ke ödra hwali hnyi anyidra je gethen: 16 Me he ka tuö u ge momo kanyua,

Wale momo kanyua, at ame fuc ûtakû;

17 At ame hna degecâ at ûne kâu ke tiga

Me hnying hna ûhihinyköu me Khon-

18 Anyin ame ihnyöng ka hnyi mok umen bi uma,

Me deny ta je gethen ka ta je komok:

19 Ame ca hmetu ke at ge tavat adre me he kâu.

K' adre' me ca he ka o hmetu ka hnyi je gethen deny möt:

20 Me u me he ka vheno je gethen deny tavat ae so.

Me tuö je gethen deny tavat ae wisa.

21 Anyin ame he tavat ae wisa ka labā

K' ame he tavat ae ba hnyikongudra ka

22 Ke adre me he ka subâ degecâ tavat ae kong ûnyi hnyi hnyei,

Ke adre me he ka ve degecâ tavat iyawö ûnyi hnyin.

HNYIMAKAN 3.

TÖKUK lö, ca he ka hnying anyik hnanyibu;

Ke hna bi hnyekom he ka tuö hnök je hna hûna :

2 Anyin ame he ka oû kâu hnabic, Me je bong ae se hia, me möt ae beû.

3 E so e ca hia gam ibetengiö me hnathu: Vekiny ju li ûnyi e hnyi nyem ;

Ke sihnalimen ju hnyi laulauiny hnye-

4 Me u me he bi ka wâ ibetengiö me laba

Hnyi hnyimakan Khong me at.

5 Labageju thö kö Iehova ge hnyekom ae bekhöt,

Ke ca labageju bi ka hnâm hna wâ ûnykûme :

6 Unykûme ju kâu hnyi dem ta je gethen

Me e ame he ka owisa dem ta je gethen. 7 Ca oûnyihnathoâ ânyâm bi metâ;

Ot ju ga Iehova, me kec dö ge hulö:

8 K'ame he ka hnân tang hwegien bibikâm,

Me önyen bi ka je jeiâm.

9 Oganö Iehova thö ge je omjehem,

Me wan a bân hnyi em ta hnyei hia:

10 Me me he ka ti unöngöt umâm je uma
jeû,

K' ame he ka bahihingölö ge waina ânyâm je hna hlic vine.

11 Nökuk lö, ca hûkötiâ bi je hna nö u ga Iehova;

Ke u ma ca sënyin e ka fuc:

12 Anyin a Iehova ame nâ at wale e ame betenge gan ;

Helâ me mān kamen ame nâ nokon e ame senyin kâu.

13 Hnahic hnen at ame wâ metâ, Me at ame hom wâhmakhmeto.

14 Anyin ae gan hmâ hwaban e hon hwaban sileva,

Ke troban e hon gol.

15 E ûnyi hnathu e hon je penina; Ke haba ta je omjeû u je ne bewem hia e ca ûcû mē.

16 E se hia ta je bong hnyi benyin a metân;

Ke tang omjeû, me hna ogânâ hnyi benyin a meny.

17 Je gethen ae hmanenang deny ta je gethen,

Ke hnahic deny ta je gethen hia.

18 Cöiny möt e, ka tavat hia adre me kât e:

Ke hnahic tavat adre me kât hmâ e.

19 Iehova ame bi taben hmeledrany hnen metá;

M otilâ drany hnen wâ ûnykûme.

20 Ame hmetruhmetru je dok ae dit ge hnen hna wâ tremângâ, Ke je ûlâ ame ota but ûnya hau.

21 Nökuk lö, e so e me ca he ta je ûnyi e ka hia hnyi hnyimâkâm ;

Kât hmâ ju metâ me hna ûnykûme;

22 K' ame he ka hnân melen hanom, Me theibiny nyem.

23 Me u me he ka he khötkic hnyi dem gethen,

K' ame ca he ka haû cam.

24 Hnyi ûen u me he ka mokut u me ca he ka ot :

Eke, u me he ka mokut, k' ame he ka hnebwia hnâm hna mokut hnying.

25 Ca he bi ka outen ûnyi hnân ie outen,

Me hna okongoâ anyin tavat ae kong e ka o but:

26 Anyin a Iehova ânyâm hna gejon,

Ke e ame he ka tuö li cam wâ e nye hnok.

27 Ca behânâ so ge tavat ae ûcû he ka kap e,

A ne khanö u he ka ânyâ.

28 Câ ha bi ka waem, ka habe, Mē he thö, ke u hmetu thö,

Ke nyi oge me he ka ham ; Ke ka e bi ûnyi unyâm.

29 Ca vak ûnyi ae kong ka waem, Anyin a e ame laba hnahic unyâm.

30 Ca iwatretra baû me waem, E ka ba ûnyi ae kong e ame ânyâ köu.

31 Ca behnyökâ bi at ûokonguny, Ke ca ûca bi deny ke gethen.

32 Anyin ae ikiki Iehova ge at ae hwali hwakecin:

Ke e unyin tavat ae wisa anyin usabi ae iyong.

33 E bi hnyi uma umen at ae kong hnaihangö ûnyi ga Iehova;

Ke e ame ohnahicâ uma umen at ae wisa.

34 E hnathu, e ame hlumā tavat ûhlumöny,

Ke e ame ham betenge baû ka tavat ae ûhnyûkong.

35 K' ame he tavat ae metâ ka hu hmane nang ;

Ke haba tavat ae monu adre me he ka hom bi hmehma.

HNYIMAKAN 4.

AKUK lö, löng ju hna ûne hnen at ae hu lakon,

Tevehlöng ju me wähmakhmetoå.

2 Anyin a inya oge me nâ soi öbun; Ca hna dogecâ bi anyik hnanyibu.

3 Anyin a inya nöku cica ehac, Iny mita me oûnykûm a khaca kö bai,

4 Ke e ame nö nya, me ha könya, ka habe,

Kât ju hok ta je hofuc ge hnyekom; Tuö ju anyik ta je hnanyibu me u me mot:

5 Bi metâ thö, bi wâhmakhmeto thö; Ca hnying bi, ke ca saû bi ge ta je hofuc ûnyi hnyi hnyimök;

6 Ca hna degecâ bi, me e ame he ka tuö u;

Betenge ju gan, me e ame he ka omeli u. 7 E beönua metâ : bi metâ thö : Eke, bi wâhmakhmeto thö, tha e me ta | 26 Okhabalavâ deny li cam, je ûnyi u je hom.

ogöranyi u :

K'ame he ka oganö u, u ka he ka deluâ e.

9 E ame he ka obicë u ge korona ae hma-

Me ham köu hnabinybak ae mec.

10 Nökuk lö, löng ju, me kap ju hok ta je

Me me se hia ta je hunainy ânyâm möt.

ll Oge nö u hnyi deny metâ;

Oge me su u hnyi je gethen deny wisa. 12 U ka he, ame ca he ka hnek hnâm ta je

hna okca;

Ke u je ne wadring u me ca he ka haû.

13 Kất hmâ ju hna ûnö; ca hna: Tuö ju e ; anyin a wale melâm.

14 Ca dit ka hnyi gethen deny tavat ae

Ke ca he hnyi gethen deny tavat ae kong.

15 Sâkâû but gan, ca vheno e;

Hwiö thö ûnyi hnyin, ke ie he thö.

16 Anyin adre me ca mokut ödra ka ca ânyâ hulö ;

Ame hia but hnödra bemokut ödra ka ca othöå keihen.

17 Anyin adre me han aretoiny hulö, Me ijem wainainy ûokonguny.

18 Ke haba gethen deny tavat ae wisa me helâ me melam ae hadröngöc, Ame melam tot ke ne o but jebigö.

19 Haba gethen deny tavat ae monu me helâ me menekholom:

Adre me ca wâ bi ûnyi adre thö hnyin.

20 Nökuk lö, löng ju hok ta je hofuc; Ta ju hnyikönyâm ka hok ta je uthofuc.

21 E so e me ca he ka hia hnyi hnyimâ-

Tuö ju ta je ûnyi e eû hnyi wanben hnyekom.

22 Anyin a wale melen tavat adre me wâ ta je ûnyi e,

Me tang hwegien unyin hia.

23 Ti tuo wia ju hnyekom; Anyin ame o but möt ûnyi e.

24 Degec ut hwali ûnyi hnyi hnyimâm, Ke ûsâkâûöâ but möu li esongot ae ûkhin fuc.

25 Bwele wisa ju li emâkâm,

Ke so ame he wan li emâkâm ka bwele cici u.

Me me tethmâ dem ta je gethen hia.

8 Oûnyihnathoâ thö e, me e ame he ka 27 Ca saû bi ka hnyi ke keihen metâ me

Oc ut cam ûnyi hnyi hulö.

HNYIMAKAN 5.

TOKUK lö, löng ju ka anyik metâ ; Ta ju hnyikönyâm ka hnök hna wâhmakhmeto:

2 Me me he ka hu gam hna ûnykûme, K' ame he li esongodâm ka tuö wâ

ûnykûme.

3 Anyin ame khukhula hani ûnyi hnyi esongodiny momo kanyua,

Ke menyik hnyimen hon wakaco:

4 Ke haba obiny gan, me hiny helâ me khöhlöng,

Ke so hwan helâ me hele vat a lo homa-

5 Ke ame utut li can ka hnyi mok; K' ame kât hmâ hedis hnen je hna

6 Waleling me me ca wâ bi dok ae tha hon hnen momo eling, hnyi gethen deny möt:

K' ame hwihwiö deny je gethen, ke ca khana bi.

7 Ke walang ang, lakuk lö, ling nya ju, Ke ca saû bi ge ta je hofuc ûnyi hnyi hnyimök.

8 Oûsâkâûöâ but me, dem gethen, Ke ca hakekenyâ hwanumen uma:

9 Wâ u nye ham hmaem ka ke je hnyat, Me ta je hunaiâm ka tavat adre beove-

10 Wâ e nye he ta je atkanyua ka unöngöt ge tang hwegiâm ;

Ke e biju hnyi uma umen ke at bi hnâm hna huliwa;

11 Ke u je mång hnyi obiny jut,

Hnyi ûen ame aû but utiöiâm me unyâm,

12 Ke u me he ka ha, ka habe, Nakaik ge hna ûne oge hmiök,

Me hna unö a höciâ ge hnyekuk ;

13 Ke oge me ca löng ifuciny tavat adre me nö nya,

Me ca tevehlöng tavat adre me ûne könya!

14 Oge ne he but hnyi ta je monu hia, Unyin tavat adre tha laba, me ûkhacaköu.

15 Ijem dö an u je ka hiny, Me köiö ame di ûnyi hnyi belâm bi an.

16 Hawa, e so e ve di ehē ânyâm ta je pupua,

Me ânyâm je wagewe eû hnyi ta je

Ke ca hobi kâu bi ta je atkanyua a

gethen? 17 E so e hake hobi köu bi ta je ûnyi e,

tha ödra möu. 18 E so e hnahic ânyâm pupua, Ke tha senyin do me âiân ânyâm

hidröu. 19 Helâ me aila wale amo hnyok so, me gotiny hnyot ae kese,

Ke u me he ka senyin gan hmâ bala ge

hna betenge gan.

20 Anyin a ieû, nökuk, u me he ka senyin ge momo kanyua,

Me deluâ ûlainy ke momo kanyua? 21 Anyin ae cicö li emakö Iehova ta je gethen deny at,

Ke e ame tuluto deny ta je gethen hia.

22 Ame he ka hnok at ae kong hnen hwakecin bi ae kong, Ke adre me he ka noc e ge je töiny bi

anyin hulö.

23 E ame he ka mok can ae ba ûne gan; Ke e ame he ka he monu hnen anyin hwen monu ae gan.

HNYIMAKAN 6.

OKUK, u je ne tot me hwaban hâ-

Ke u je ne ûkhöû hnyam hobi kâu atkanyua,

2 Wale u je nuc u hnen ta je hofuc ûnyi hnyi hnyimâm,

Me hnok ut hnen ta je hofuc ûnyi hnyi

hnyimâm.

3 Walang ûnyi u me he ka ânyâ, nökuk, me omeli u bi,

Anyin a u je o ka hnyi hnyamen hânâm;

He thö, oûhnyûkongi u bi, ke ûjengö thö hånåm.

4 Ca he ka mokut, Me ta mokut.

5 Okhulu u but helâ me zebi hnyi hnyamen at hnuk meno,

Ke meno ame gâ ûnyi hnyi hnyamen at ame töu hnewe.

6 Usēnyin lö, he thö ka wahajö; Wâ ju ta je hwakecin, m' u ma metâ but:

7 Ke ba at owisa kâu,

Ke ba homakan, ke ba at ame musö,

8 Ke ame penapena an jeû hnyi honiva-

K' ame sukhöûnö an jeû hnyi ûen

9 Usēnyin lö, u me he ka mokut ke ne o but kehö?

Ie ûen u me he ka höhöi thö ûhem hnyi hna mokut?

10 Mē na mokut ju, mē na ta mokut,

Mē na hûkâlâ li hnyamâm me mokut

E so e sekom ge li basin hnyi je ûen hia; 11 Waleling me me o köu theduoc helâ me ioiny at hûgûnâ,

Ke ba jeu, helâ me at ame hom omjehen

12 Haba at ae ûnyi baû, a at ânyâ hulö; Me e ame hwege hnyimen;

13 E ame atmemâkâ, k' ame fuc hnen li

E ame kû hnen je banyen;

14 Eû hnyi hnyekon hwali, k' ame labö vak ûnyi ae kong;

E ame okûâ iwatretra.

15 Anyin a wale ame he ka ie o ûokonguny kâu;

E ame he ka ie oamamâ but, ke ba eny. 16 Walang ta je ûnyi a siks ame ikiki gan Iehova;

Eke, e hu seven e ame hmiân, ka habe,

17 Bi gan, me bohmen at ame thoi, Me li hnyam ame hingâlâ dra ae ba hnyikongon ;

18 Me hnyok ame ûnykûme bibihwakecin ae kong,

Me li can ame wadring ka hnyi hulö;

19 Me at bi fuco wale at ame ha je thoi, Me at ame okûâ iwatretra ka hnyat me lakeiny.

20 Nökuk lö, tuö ju hna hûna hnen kâ-

Ke ca degec bi hna ûne hnen hinyâm:

21 Ca bala ju hnyi hnyekom, Kinyâ ju hnyi nyem.

22 U je ne he, e ame he ka su u; U je ne mokut, e ame he ka tuö u;

U je ne hmak hmetu, e ame he ka ûhnenamö möu.

23 Anyin a haba hna hûna, me wale lamepa; ke haba hnanyibu, me wale melam ;

Ke haba hna nâ me me metâ, me wale gethen deny möt:

| 24 He ka tuö u ge momo ae kong,

Unyi ge ûtakûiny bohmen momo kanvua.

25 Ca behnyekom eû hnyi hnyekom anyin hmanenang;

Ke so ame ca omonu u hnen bademakan. 26 Anyin a ong jeû thibi âu ka at, can

momo hnyi gethen:

Ke haba âiân ke baga wale at ame bi ûnyi monu, ame noc hanu ae ûnyi

27 Hawa, e khana at he ka hok meic ka hnyi ûlainy,

K' ame ca he ka hlâ anyin ûkhaû?

28 Hawa, e khana at ka uto je walep ae

K' ame ca he ka hlâ li hnyeûcan ?

29 Ke helâe at ame he ka âiân ke at; Ame ca he ka ba hwaban ka at ame kâlâ momo e.

30 Adre me ca labo hmiodra at venou, 11 A momo ae fuc bebehu, ke beânyâ ame ne venöu bi

Me me sekon hnyekon, anyin ae meki-

31 Ke ödra ka kât e, e ame he ka oseven bi hwaban ;

32 Ke haba at ame bi ûnyi monu me

momo, e at ae ba hnyekon;

E ame ânyâ ke ûnyi wale ame he ka ohia hanon bi.

33 E ame he ka hu aat, me hmehma; Ke adre me ca he ka kot degecâ hna haikongoâ e.

34 Anyin u haba ciâ, wale at ame ohmönyina at;

Ke e ame ca he ka betenge hnyi bong bi hwaban.

35 E ba hwaban e ame he ka kap,

Ke u je ne ham kâu ta je bwihlany ae se hia, me e ame ca he ka so hmetu bi.

HNYIMAKAN 7.

TOKUK lö, tuö ju hok ta je hofuc, Ke ip ju unyâm hnök ta je hna

2 Tuö ju hnök je hna hûna, m' u me möt bi;

Ke anyik hnanyibu helâ me wan li emâkâm.

3 Ca ju ka hnyi je banyâm ;

Sihnalimen ju hnyi laulauiny hnyekom.

4 Ha thö ka metâ, ka habe, Hanik u ; Ke hawâ thö wâhmakhmeto me ha, ka habe, Waek:

- 5 Me me tuö u ge momo kanyua, A atkanyua ame ûtakû ge hwan ta je
- 6 Anyin a oge me selat hnyi hna pewan, Hnyi mamalaminy umök uma;
- 7 Me oge me wâ unyin tavat ae ba hnyekudra,

Ke wâ bi eû unyin je thöth Ke hidröu ae ba hnyekon,

8 K' ame he hnyi gethen hakekeny hnyckhutuiny momo,

Me e ame vheno gethen ka hnyi umen

9 Wale hnyi hauhaotreng, hnyi sahac, Hnyi hnyinghet ae lit, ke menekholom

hmönyin. 10 Me wâ bi, ke momo ame ukhanö me, K' ame khavâ khaûen momo hnyi gethen, ke hnyok thoi.

weny;

K' ame ca laba li can hnyi hnyaban: 12 Haba ûen ang, me eû hnyi gethen, haba eâu me eû hnyi je hnaudrâ, K' ame tue hnyi ta je hnyekhutiny,

E ame he ka ham bia önyen umen uma. 13 Me haba momo ame kât e, me ûcimbnyimak mē,

K' ame ca hmehma bi hnyimakan, k' ame ha kâu, ka habe,

14 E bi unyik je hudiny ole;

Oge hia but thamuâ anyik ta je khöbi hnyi bong ang.

15 Anyin a wale oge me o but he ka ûkhanö möu,

He ka elâm hnyimâkâm, me oge me ō

16 Oge hia but ulolo je kubö hon hnök hna mokut,

Mano ae se se hia hnalimen ûnyi Aigupito.

17 Oge hia but hû hnök hna mokut Ge muro, me aloe, me kinamo.

18 Aiö u, ame he ka sekutu ge ibetengiö ke ne o but ame lany dö, Otu me he ka hobâ ibetengiö.

19 Anyin ae hia but baga hnyi uma, E a he but ka hnyi dok ae sâkâû:

20 A hia but hom tang mone;

Ke e ame he ka hmetu e ka bekhöt ut tehi.

21 Ke haba momo ame osaûâ e hnen anyin ta je hofuc ae iyawâ,

E ame lelö e hnen ûtakûiny li esongodiny.

22 Me ame ie he hoton, Helâ me bolok adre me he ka hlingâ, ca, m' adre me nâ e:

23 Ke ne o but adre me dâoâ akiny ge fana;

hnewe,

Ke ca khana a g' adre me mekiny.

24 Ta je lakuk lö, ling nya ju walang ang, Ke tevehlöng ju ta je hofuc ûnyi hnyi hnyimök.

25 Ca saû bi hnyekom ka lınyi deny je

gethen,

Ca he monu bi hnyi deny ta je gethen.

26 Anyin a e ame othöâ tavat ae se hia adre me aat ut gan:

Eke, haba ta je haniny me utbavat ae

hwege.

27 Gethen ame he hedis ai umen uma, Ame ihnyöng ka hnyi je hnyeuleny mok.

HNYIMAKAN 8.

AWA, ame ca hongot bi metâ, Ke fuc göranyai wâhmakhmeto?

2 E ame tot hon je dok ae görany hnyi gethen,

Ke hnyi je dok ame iouny hnyin je gethen;

3 Hnyi je homagöule, hnyi hna dit ka hnyi taun,

Ke hnyi hna dit ka hnyi je hwanuma, e ame kuku, ka habe,

4 Tavat lö, inya oge me haw' öbun, Ke hobi kâu lakon at bi ifucik.

5 Öbun tavat ae ba hnyekubun lö, Wâhmakhmeto ju wâ wia;

Ke öbun tavat ae monu, wâ ûnykûme ju öbun.

6 Löng ju, anyin oge me he ka ha ta je hofuc ae beönua;

Oge me he ka khöng li esongodik he ka ha ta je hofuc ae wisa.

7 Anyin ame he hnyimök ka ha hnathu; Ke ikiki hulö ka li esongodik.

8 E wisa hia ta je hofuc ûnyi hnyi-

E ba ke ong hwali me monu hnyin.

9 E ti manen hia ka at wâhmakhmeto,

Ke wisa bi ka tavat adre me wâ metâ. 10 Kap ju hnök hna ûne ke ca kap sileva

bi ;

Ke metâ, hon gol ae so.

11 Anyin ae so metâ hon ta je penina; Ke ca ûcû me ta je ûnyi hia adre me wedra.

Ke helâ me at ame monu, wale adre | 12 Inya, a metâ, oge hia but ip wâ tremangâ hnân dok oge me laba hnyin,

> Oge me elâm wia wâhmakhmeto, ke hna ânyâ ae ûcû.

Helâ me meno ame logot ka hnyi 13 Haba ot kö Iehova, me wale he ka h**miån hu**lö :

Ke haba bi gan, ke begörany, ke gethen ae kong,

Ke hnyem ae hwali, me wale je hûkötiânök.

14 E unyik wâ bongon, me ûne ae wisa: Inya bi wâhmakhmeto; e hu manik.

15 Haba je than me adre me musi bi ûnyi

K' ame owisa hnen ta je taben.

16 Unyi gak ame musi je taben,

Me tavat ae beönua, me tavat owisa hia eang hmelen.

17 Inya oge me betenge gadra adre me hnyok könya;

K' adre me he ka ō nya tavat adre me

elâm hwegiö nya.

18 E unyik omejeû, me hmanenang; Eke, je omjeû ae tethmâ, me hwakecin ae wisa.

19 E so anyik wan hon gol, eke, hon gol

Me anyik troban, hon sileva ae so.

20 Inya oge me vheno gethen ae wisa, Hnyi wanben je getnen owisa:

21 M' oge me he ka otreni ödra ge omjeû adre me hnyok könya,

M' oge me he ka öunöngötâ umödra je uma omjeû.

22 Iehova ame tren inya, hnyi hwân deny je gethen,

Ke tiga ba anyin huliwa kâû adrem. 23 Adre otilö nya kâû adrem bala, hnyi

hwân, Hnyi ûen ae tiga ba bi hmeledrany.

24 Adre hnöku nya, ke tiga ba bi dok ae Hnyi ûen ae tiga ba pupua ae unöngöt

ge köiö.

25 Adre hnöku nya ke tiga ca otilâ ta je bucen, Ke tiga ba bi je dok ae hut:

26 Hnyi ûen ae tiga ca op kânâ, me hnyot, Me sesâiny kânâ a bân, eang hmelen.

27 Hnyi ûen e ame penapena drany, inya but ling:

Hnyi hnen hna tuluto wathelaba hon köiö:

28 Hnyi ûen e ame otethmâ ta je ûlâ ethö: Me hwegiâ je pupuainy dok ae dit:

29 Hnyi ûen e ame bi hnyigöulen köiö

TA JE VEJEC 9, 10.

Me me ca he je köiö ka hanyâûâ hnen hna hûna:

Hnyi ûen e ame bi taben hmeledrany: 30 Oge me laba unyin ling, inya ke taben

E ame senyin gak hnyi je bong,

huliwa:

Ke oge me hobâ bala hnyi hnyimakan; 31 Me hobâ hnyi hmeledrany adre me labā;

Ke haba anyik senyin ae gan wale unyin lakon tavat.

32 Anyin a wale, lakuk lö ling nya ju walang ang:

Anyin ae hnahic tavat adre me tuö dek ta je gethen.

33 Löng ju hna ûne, me metâ but, Ke ca höcö bi.

34 Hnahic hnen at ame hling nya, At ame hmâkâ hnyi je homagöulek hnyi ta ogö bong, At ame tue hnyi uthwanumök.

35 Anyin a haba at ame δ nya, me ame wâ möt,

K' ame he ka hu gan ibetengiö ûnyi ga Iehova.

36 Ke haba at ame haû bi gak, me e ame okongoâ hanon bi:

Ke haba tavat adre me hûkötiö nya, me adre me hnyok mok.

HNYIMAKAN 9.

HABA metâ ame hia but op umen uma.

A hia but delâ anyin je hmolom a seven:

2 A hia but hlingâ haleny ta je meno; a hia but ûhaniken anyin waina; A hia but laulau.

3 A hia but kuna anyin wahlu, k' ame hongot

Hon je dok ae görany hnyi taun, ka habe.

4 Ewa at ae ba hnyekon, saû ju ang: Ke haingen ka at ae ba ûnykûme, ka habe,

5 Ai öbun, me hnyi an ök jeû, Me ijem anyik waina oge me ûhaniken.

6 Soju, öbun tavat ae ba hnyekubun, m'
öbun e möt;

Me vheno gethen deny wâ ûnykûme.

7 Haba at ame thawâ at ame hlumö at, me ame he ka hmehma bi;

Ke haba at ame na at ae kong, me ame he ka hu monu. 8 Ca nå at ame hlumö at, wå e nye he ka hmiön u:

Nå thö at ae metå, me e ame he ka betenge gam.

9 Nå thö at ae metå, me e ame he ka metå tot:

Nå tho at ae wisa, me e ame he ka bihanen anyin ûne.

10 Haba ot kö Iehova, wale hwân metâ: Ke haba he ka khana At ae Kap, wale wâhmakhmeto.

11 Anyin ame he ka osehia bongom ta je bong ûnyi gak,

Me ame he ka bihanen je hunainy anyam möt.

12 U je ne metâ, hobi köu bi metâ:

U je ne hlumö at me, u me he ka hake wå troban.

13 Haba momo ae monu ame fuc bebehû; E at ae ba hnyekon, ke ca khana ta je ûnvi.

14 E ame laba hnyi hwanumen uman uma, Hon tap hnyi je dok ae görany hnyi taun,

15 He ka hawâ tavat adre me he, Wale adre me he wisa hnyi dedra je

gethen;
16 Ewa at ae ba hnyekon, hamen he ka

saû eang: Ke haingen ka at ae ba hnyekon, ka habe,

17 E hnebwia köiö adre venâu, Ke kese bi jeû adre an duöngâ.

18 Ke e ca khana a wale hnen ta je komok; Me haba tavat adre me më laba hnyi umen uma wal' ödra bi hnyi je dok a diliny hedis.

HNYIMAKAN 10.

A je vejec anyi Solomona.

Haba nokon ae metâ ame osenyinâ kamen:

Ke haba nokon ae monu ame ovecâ hinyen.

2 E ba troban uma omjeûiny hwakecin ae kong:

Ke haba hwakecin ae wisa, wale ûhömeli ûnyi hnyi hna mok.

3 Ame ca he Iehova ka omekihnânemâ at ae wisa hwakecin :

Ke e ame hna degecâ weny at ae kong.

4 Ame he ka ba ta ûnyi ge at ame huliwa me hnyam ae hwen höcö: Ke haba hnyamen at ae hwege huliwa ame he ka tren omjeû.

5 Nokon ae metâ at ame ûkhöûnâ hnyi honivakeny:

Ke haba at ame mokut hnyi ûen menu, me wale nokon at ame ohmehma.

6 Ame laba je hnahic hon ban at ae wisa:

Ke haba hnyimen at ae kong ame ikhâlâ ûkongun.

7 E so he ka ûnykûme ka at ae wisa: Ke ame he ka bobot ien at ae kong.

8 Ame he at ame hnyok metâ ka kap ta je hnanyibu:

K' ame he ka ta at ae monu ifucin.

9 Haba at ame vheno wisa, me ame he 26 Haba at ae hwen höcö ka at ame kunâe, khötkic:

Ke ame he ka manen at ame ohwalö deny ta je gethen.

10 Haba at ame ûatmemakö, me ame okûâ

K' ame he ka ta at ae monu ifucin.

11 Pupuainy möt hnyimen at ae wisa: Ke haba hnyimen at ae kong, me ame ikhâlâ ûkonguny.

12 Haba hmönyin, me wale at ame okûâ iwatretra:

Ke ibetengiö ame tube ta je hulö hia.

13 E manen dut metâ hnyi hnyimen at ame wâ ûnykûme:

Ke hu osö hobi kâu jon at ae ba hnye-

14 Haba tavat ae metâ, adre me hitangen wâhmakhmeto:

hakekenyâ ûokonguny.

15 Haba tang omjehen at ae tren omjeû, me, anyin taun ae hwege:

Ke haba uokonguny anyin at ae ba ta ûnyi, me ba anyidra omjeû.

16 Haba huliwa anyin at ae wisa, me ame oâ möt;

Ke haba troban at ae monu, me hulö.

17 Haba at ame tuö hna nâe, me ame laba hnyi gethen deny möt:

Ke haba at ame degec hna na e, me ame hâu bi.

18 Haba at ame oiyongâ ûöhûköti, me ame thoi hnyimen;

Ke haba at bifuco, me wale at ae monu. 19 E ka se hia hofuc, me ca ba hulö:

Ke metâ at ame noc bohmen.

20 Sileva ae so li esongodiny at ae wisa: Ke thatûnyi hnyekon tavat ae monu.

21 Haba li esongodiny at ae wisa me ame hān tavat ae se:

Ke a mok ut tavat ae monu anvin ae ba hnyekudra.

22 Haba hnahic ûnyi ga Iehova ame ohuâ omjeû,

Ke e ame ca vecâ.

23 Helâke walak ka at ae monu he ka ânyâ hulö :

Ke helâe minya metâ ka at ame wâ ûnykûme.

24 Haba hna outen hnen at ac kong, me ame he ka aat kâu:

Ke ame he ka ham weny at ae wisa.

25 E ka o höu, me ame he ka hia at se kong:

Ke hu taben nyiele balua at ae wisa.

Me ûcû me vinega ka nyu, me hai ka li ecmak.

27 Haba ot kö Iehova, ame osehia ta je

Ke adre me he ka owakhaletâ ta je hunainy tavat ae kong.

28 Hnân osenyinâ gejon anyin tavat se wisa:

Ke ame he ka hia geju anyin tavat se

29 Haba gethen de Iehova, wale hnabâ ka tavat ae wisa;

Ke ûokonguny bi ka tavat adre me ânyâ monu.

30 Adre me ca hom degecâ at ae wisa nyiele

Ke ame ca he bi tavat ae kong ka labi hnyei.

Ke haba huyimen at ae monu ame 31 Haba huyimen at ae wisa me ame os metâ:

> Ke adre me he ka subâ degecâ bohmen at ae hwali.

32 E khana but li esongodiny at ae wisa ûnyi ae ûcû ;

Ke haba hnyimen at ae kong me ame ha hwali.

HNYIMAKAN 11.

KIKI kö Iehova tulut uhni ae iyawö; Ke e ame senyinâ tulut ae ti wisa.

2 E ka o but bi gan, me ame o but hme-

Ke e unyin tavat ae hnyikânâ bi, metá. 3 Ame he hwakecidra ae ba hnyikongon

ka su tavat ae wisa: K' ame he hwakecin ae hwali ge tavat ae kong ka ohi' ödra.

4 E ca ûnyi hnathu omjeû hnyi ûen hmönyin:

Ke haba hwakecin ae wisa me wale ûhömeli ûnyi hnyi hna mok.

kongon ka kû deny gethen:

K'ame he at ae kong ka ta ge anyin bi

6 Ame he hwakecin ae ba hnyikongon anyin tavat ae wisa ka omeli ödra:

K' ame he ka hnok tavat adre me ânyâ iyawâ hnen hwakecidra ae hwali.

7 E ka mokcu at ae kong, me ame hia but hnen hna gejon:

K'ame he ka hia but gejon hwakecin ae kong.

8 Adre me omelö at ae wisa ûnyi hnyi

K'ame o but at ae kong ka hnyi hnen

9 Haba hnyimen at ame ca ot, me ame okongoâ waeny:

Ke adre me he ka omelö tavat ae wisa ûnyi ge wâhmakhmeto.

10 E ka sot at ae wisa, me ame senyin 25 Ame he ka pipikhenya at ame ham

Ke ka mok at ae kong, me adre me

ll Adre me ogöranyâ taun hnen hnahic anyin tavat ae wisa:

K'adre me hagutâ e ge hnyimen tavat ae kong.

12 Haba at ame hûkötiâ hanen, me ba metâ bi gan:

Ke ame laba hnyibû at ame wâ ûnykûme.

13 Haba at ame hok hofuc, me ame omanenâ ta je ûnyi ae iyong;

Ke haba at ae hnathu hnyekon me ame ikhölö hofuc.

14 E ka ba musi ae wisa ame he ka ta but aten hnyei:

Ke ame laba wia hnen tavat ha bongon

15 Ame he ka vec at ame tot me hwaban atkanyua:

ame laba khötkic.

16 Haba momo ae so me ame hom hmâ hna ogânâ:

Ke haba tavat hwege me adre me hok omjeû.

17 Haba at ame betenge, me ame ânyâ hwakecin ae so bi kâu:

Ke haba at beovecâ me ame ovecâ u**ny**in bi.

18 Ame bi huliwa iyawo hnen at ae kong:

Ke haba at ame tā hwakecin ae wisa me hu hwaban ae hnathu.

5 Ame he hwakecin at ae wisa ae ba hnyi- 19 Haba at ame tethmâ hnyi hwakecin ae wisa me ame he ka hu möt:

> Ke haba at ame hnu hoton hulö me ame hlingâ e bi.

20 Hmiö Iehova ta je hnyok ae hwali:

Ke e ame senyin ge tavat ae wisa hwakecidra.

21 Eja ke ne a ne ihok beny me ke at, ame ca he ka ba hwaban ka at ae kong:

Ke ame he ka möt ta je mâtrâniny tavat ae wisa.

22 Otru gol hnyi hnyingöiny buaka, Momo ae ba hna ûnykûme ae ûcû.

23 E hake so thibi weny tavat ae wisa:

·Ke haba ûlubahing anyin tavat ae kong me wale hmönyin.

24 E hu at ame oveseâ anyin ta ûnyi, me ame gan tot anyin ta ûnyi;

Ke e hu tavat adre behânâ ûnyi ae ûcû, ke adre me he bala ka theduoc.

baûâ:

Ke adre me he ka hû at ame ûöhûö.

26 Haba at ame behânâ hwit, ame he tavat ka hangâ e:

Ke ame he hnahic ka laba hon ban at ame ûco e ka tavat.

27 Haba at ame elâm hwegiâ so, me ame elâm ibetengiö:

Ke haba at ame elâm ûkonguny me ame he ka o kâu.

28 Haba at ame labageju ka tang omjeû me ame he ka ta:

Ke ame he tavat ae wisa ka hlau helâ me lan ûö ae hât.

29 Haba at ame bwebwelâ anyin lap, me ame he ka hu ang hnân jekhon:

K' ame he at ae monu ka bi athnyabainy at ame hnyok metâ.

30 Haba wan at ae wisa me ûöiny möt, Ke haba at ae metâ, me ame ohmehmela ta je hanu.

Ke haba at ame höcö ûkhöû hnyam me 31 Wâ bi adre me he ka bi hwaban eang hmeledrany ka at ae wisa:

> Ke hawa bi ge at ae monu me at ae kong!

HNYIMAKAN 12.

ABA at ame weny hna ûne, me ame hnyok wâhmakhmeto:

Ke hwakecin meno at ame hociâ hna nâ. 2 Haba at ae so, me ame he ka hu ibetengiö ga Iehova;

kong.

Ame ca he ka tethmâ at ge hulö:

K' adre me ca he ka oc degecâ iwân tavat ae wisa.

4 Haba momo ae so hwakecin, me korono anyin âiân:

Ke haba momo ame ohmehma, me helåke amam but ta je jeien.

5 Ame ûcû ta je hna ûnykûme hnen at ae wisa,

Ke tang iyawö je ûhnenamö anyin tavat ae kong.

6 Haba ta je hofuc hwan tavat ae kong, me ame ha ge dra adre me mokulec

K'ame he ka omeli ödra ge hnyimen tavat ae wisa.

7 Adre me hagutâ tavat ae kong, me ame hi' ödra but:

K' ame he ka tethmâ uma umen tavat

8 Adre me he ka haisoâ at hoton anyin metâ:

K' adre me he ka hûkötiâ at ae hwali hnyekon.

9 E so at adre me ca oûnyihnatho, k' ame hu athnyabainy,

Hon at ame ogânâ e bi, ke ba an jeû.

10 Haba at ae wisa, me ame betenge ge haleny meno:

Ke haba ibetengiö anyin at ae kong, me wale beovecâ.

11 Haba at ame belökâ kânân kânâ, me ame he ka sekon ge jeû:

Ke ba hnyekon at ame hnu hoton ta je ûnyi baû.

12 Haba tavat ae kong, me adre me weny ert ûten tavat ae monu:

Ke haba iwân tavat ae wisa me ame wa

13 Ame hnok dö at ae kong ge hna hanyâûâ ge li esongodiny:

Ke ame he at ae wisa ka khulu but ûnyi hnyi vec.

14 Ame he at ka sekon ge so hnen wan hnyimen bi:

Ke haba troban li hnyamen at, me ame he ka hmetu kâu.

15 Haba gethen deny at ae monu, me ka wisa bi kâu:

Ke metâ bi at ame löng hna une.

16 Ame ie manen hmönyin anyin at ae monu:

Ke ame tube hmehma hnen at ae metâ.

Ke e ame he ka ohnaûhangöå at ae 17 Haba at ame ha hnathu, me ame omanenâ wisa,

> Ke haba at ame ohnathoâ thoi, me ame omanenâ iyawö.

18 E hu tavat adre me ie fuc, helâke adre dâ ge hele vat:

Ke haba bohmen at ae metâ, me hnân ometo.

19 Haba esongot ae hnathu, me ame he ka tethmâ nyiele balua:

Ke helâ me hna thuthubademak bohmen ae thoi.

20 E hu iyawö eû hnyi hnyekon tavat adre me ûnykûme hulö ;

Ke ame senyin tavat adre me ûhnenamö me me hnahic.

21 E ba ûnyi ae kong ame he ka o ka at ae wisa:

Ke ame he ka unöngöt tavat ae monu ge hulö.

22 Hmiö Iehova ta je esongot ae thoi:

Ke e ame senyin ge tavat adre me mådrå hnathu.

23 Haba at ame wâ wia, me e ame ikhâlâ metâ:

Ke haba hnyekon tavat ae monu, me ame omanena hwen monu.

24 Ame he hnyamen tavat ae hwege huliwa ka musi:

Ke adre me he ka kunâ üsënyin he ka ânyâ je huliwa.

25 Haba hlöuhlöu eû hnyi hnyekon at, me ame okhudrungo at:

Ke ame osenyinâ e hofuc ae so.

26 Haba at ae wisa, me ame kû gethen ka lahanen:

Ke haba gethen deny tavat ae kong, me ame omonu ödra.

27 Haba üsënyin, me, ame ca le haniny: Ke haba wakomjeû anyin tavat, me hobi kâu bi at ae hwege huliwa.

28 E hu möt bi eû hnyi gethen deny hwakecin ae wisa;

Ke ba mok bi hnyi deny gethen.

HNYIMAKAN 13.

ABA nokon ae metâ me ame löng hna ûne hnen kamen:

Ke haba at ame ûhiö, me ame ca löng bi hna nâ.

2 Ame he at ka an so ûnyi hnyi wan hnyimen:

K' ame he tavat iyawö ka an ûokonguny.

3 Haba at ame tuö hnyimen, me ame tuö | 18 Ame he ka theduoc me hmehma at ame bi anyin möt.

Ke haba at ame fuc gânâ me ame he ka hu hnaûhangö.

K' ame he ka pipikhenya at ae hwege huliwa.

5 Haba at ae wisa me ame hûkötiâ hofuc ae thoi:

K' adre me ikiki at ae kong, me hnân ohmehma.

6 Hwakecin ae wisa ame tuö at ae ba hnyikongon eû hnyi gethen:

Ke hwakecin ae monu ame hagutâ at ae

7 E hu tavat adre me otreni ödra omjeû, me ba bi:

Ke hu tavat adre me otheduoci ödra, me gan bi omjeû gadra.

8 Haba hwaban möt anyin at, me ûnya tang omjehen:

Ke ame ca löng hna nâ hnen at ae theduoc.

9 Ame senvin melaminy tavat ae wisa: K' adre me he ka omoko lamepa anyin tavat ae kong.

10 Ame oâ iwatretra ge bigan

Ke hu metâ ge tavat adre me kap ûhnenamö ae so.

11 Haba omjeû adre me ie hom, me ame he ka hia tot bi:

K' ame he ka osehia hnen at ame ûkhöûnâ deny huliwa.

12 Haba geju adre bec ka ohwâdâ me ame omoko hnyok:

Ke adre me ne ohwâdâ weny, me helâke ûöiny möt.

13 Haba at ame hûkötiâ hofuc, me ame okongoâ e bi:

Ke ame he ka hu troban ge at ame outen hnanyibu.

14 Haba hnanyibu anyin at ae metâ, me wale pupuainy möt,

Me me kec ge je hnewe adre me mekiny.

15 Haba ûnykûme ae so, me ame okûâ ibetengiö:

Ke hokong gethen deny tavat iyawö.

16 Ame huliwa metâ hnen at ae so: Ke haba at ae monu me ame omanenâ anyin hwen monu.

17 Haba ûthumetu ae monu me ame ta ka hnvi hulö:

Ke haba ûthumetu ae hnathu me hnyi hwegien unyin.

höciâ hna ûne;

Ke adre me he ka ogânâ at ame löng hna nâ.

4 Ame weny hnen hnyekon üsenyin, ke 19 E hnebwia ka hnyi hnyok hna weny ae hwâdâ:

> Ke ikiki ka tavat ae monu he ka saû ûnyi hnyi hulö.

20 Tha he ju me tavat ae metâ, m' u me he ka meta:

Ke ame he ka iei at ame hanen tavat ae monu.

21 Ame he hulö ka he hoton tavat ae kong:

Ke adre me he ka bi hwaban so ka tavat ae wisa.

22 Haba at ae so me ame he ka ha jekhon je laöbiny;

Ke adre me ip hobi kâu tavat ae wisa omjehen at ae kong.

23 E gan hmâ jeû hnyi hnyei iny at ae theduoc:

Ke e hu minya hna ohia ge hna owisa ae hwali.

24 Haba at ame behânâ osö me ame hûkötiå nokon:

Ke haba at ame betenge ge nokon me e ame nå e hnyi ke je ûen.

25 Ame han me sekon at ae wisa:

Ke ame he ka ba önyen hnyekon tavat æe kong.

HNYIMAKAN 14.

M je momo ae metâ adre me ve ânyâwia ta je hnyabadra:

Ke haba momo ae monu ame thang degecâ hnen li hnyamen bi.

2 Haba at ame he hnyi anyin wisa me e ame outö Iehova;

Ke haba at ae hwali deny gethen, me ame hûkötiâ e.

3 E hnyi hnyimen at ae monu osöiny bigan:

K' ame he je hnyimen tavat ae metâ ka tu' ödra bi.

4 A ne ba bolok, me kalaöt taben han: Ke se hia jeû hwaban ihwegien bolok.

5 Ame ca he at ohnatho ae hnathu ka thoi bi;

K' ame he ka ha thoi hnen at ohnatho ae ca wisa bi.

6 Ame heleû metâ hnen at ame ûhiö, k' ame ca wâ bi:

Ke hâhâ he ka wâhmakhmeto hnen at ame wâ ûnykûme.

Digitized by Google

T

7 U je ne he hnyi hnyimakan at ae monu, Me u me ca he ka wâ unyin bi li esongot ae wâ ûnykûme.

8 Haba metâ anyin at e so, me wale he ka wâ ûnykûme deny gethen:

Ke haba hwen monu anyin tavat ae monu, me wale tang iyawö.

9 Ame hlumā hulö hnen tavat ae monu: Ke e unyin tavat ae wisa ibetengiö.

10 E khana hnyok anyin bi vec;

K' ame ca he atkanyua ka hnyi hanen anyin senyin.

11 Adre me he ka hagutâ uma umen tavat ae kong:

K' ame he ka hwege uma mano umen tavat ae wisa.

12 E hu gethen ae wisa hnyi hnyimakan

Ke haba obiny e, me gethen deny mok.

13 Ame hmak hnyok hnyi ûen adre me hluma ;

Ke haba obiny senyin, me hlöuhlöu.

14 Ame he at ame saû hnyekon ka sekon ge deny ta je gethen:

gan bi.

15 Haba at ae ba hnyekon me ame kap ta je hofuc hia:

Ke haba at wâ wia me ame wâ ûnykûme deny gethen.

16 Ame ot at ae metâ, me kec ge hulö: Ke haba at ae monu ame bi gan, me ka geju kâu bi.

17 Haba at ame ie hmönyin, me ame he ka ânyâ monu.

Ke adre me hûkötiâ at bibihwakecin ae

18 Haba hwajekhon tavat ae ba hnyekudra, me monu:

Ke haba tavat wâ wia me adre obicâ ge wâhmakhmeto.

19 Tavat ae kong adre me iyâû ka tavat

Ke tavat ae monu adre me iyâû bnyi je homagöuleny at ae wisa.

20 Ame hmiân at ae theduoc hnen hanen: Ke se hia tavat adre me betenge ge at ae tren omjeû.

21 At ae kong at ame hmiân hanen: Ke hnahic at ame betenge ge at ae ba ta ûnyi.

22 Hawa, e ca monu tavat adre me vak hulö i

Ke ame he ka hu betenge me hnathu ge tavat adre me vak so.

23 E hu troban hnyi ta je huliwa hia:

Ke haba ifucin li esongot me ame hake ûötheduoci.

24 Haba tang omjehen tavat ae wisa, me anyidra korona:

Ke haba hwen monu anyin tavat ae monu, me ka hwen monu bi.

25 Haba at ohnathoå hnathu me ame omelö tavat:

Ke haba at ame ha thoi ame okûâ iyawö.

26 E hnyi ot kö Iehova labageju ae hwege : K' ame he lakon ka hu dok hnân lubaduöng hnyin.

27 Haba ot kö Iehova, me wale pupuainy

M' adre me kec ge je hnewe hnân mekiny.

28 Haba hmanenanginy than, me tavat ae se hia:

Ke e ka wakhalet thibi, hnân e okongoâ

29 Haba at ae bec he ka hmönyin, me gan hmå wåhmakhmeto:

Ke haba at ame ie hmönyin, me ame ogânâ hwen monu.

K'ame he at ae so ka sekon a ka ûnyi 30 Haba hnyekon ae wisa me wale melen unyin:

Ke haba ciâ me wale bobot ka ta je

31 Haba at ame ovecâ at ae theduoc me ame baikongoâ At a op e:

He haba at ame betenge ge at ae theduoc, me ame ogânâ e.

32 Adre hagutâ hnyikânâi at ae kong hnyi anyin monu:

Ke haba at ae wisa, me hu gejon hnyi anyin mok.

33 Ame laba metâ hnyi hnyekon at ame wâ ûnykûme:

K' ame manen ta je ûnyi eû hnyi hnyekon tavat ae monu.

34 Haba at ame ogöranyâ hnyei, me hwakecin ae wisa:

Ke ame haikongoâ tavat hnen hwakecin bi ae kong.

35 Ame betenge than ge athnyaba ame huliwa metâ

K' ame he ka hmönyin ka at ame ohmehma.

HNYIMAKAN 15.

DRE me thu menyikâ, me adre me obâ hmönyin

Ke hofuc ae vec ame okûâ hmönyin.

2 Haba bohmen at ae metâ me ame ha wisa ge wâhmakhmetö:

ame hingâlâ hwen monu.

3 Ka e bi li emakö Iehova hnyi ta je dok

E ame wâ so me kong.

4 Haba bohmen ae wisa, me wale ûöiny

Ke haba he ka fuc hwali, me wale hnân oamamâ hnyok.

5 Haba at ae monu, me ame hmiân hna ûne hnen kamen:

Ke haba at ame kap hna nâ, me ame he ka wâ wia.

6 E gan hmâ omjeû hnyi uma umen at ae

Ke e hu vec ae gan hnyi troban at ae kong.

7 Haba li esongodiny at ae metâ, me ame khukhua wâhmakhmeto:

K' ame ca hnyi helâe hnyekon at ae

8 Hmiö Iehova hut anyin tavat ae kong; Ke e ame senyin ge hic hijin at ae

9 Hmiö Iehova gethen deny at ae kong: Ke e ame betenge ge tavat adre me vheno wisa.

10 E hu hna nâ ae vec hobi kâu at ame hna degecâ gethen :

K' ame he ka mok at ame hociâ hna nâ.

11 E bi hnyi hnyimakö Iehova hedis me hnaûhangö,

Awe, ame ca he ka helâe ge je hnyekon

12 Haba at ame ûhiö, me ame ca betenge 27 Haba at ame behnyekon omjeû, me ame bi ka at ame nâ e:

E ame ca he ka he ka at ae metâ.

13 Haba hnyok ame senyin, me ame osoâ hnyimak:

Ke haba hnyok ae hmak me ame ohlöuhlöuâ at.

14 Haba hnyekon at ame wâ ûnykûme, me ame elâm metâ:

Ke haba hnyimen tavat ae monu, me ame han hwen monu.

15 E kong ta je bong hia ka at ame vec: Ke haba hnyok ae hâhâ, me wale bijeû hnyi ta je bong.

16 E so e ûhnyûkong hna hu tha e me ot 31 Haba hnyiköny, me ame löng hna ûne kö Iehova,

Hon e ka se hia ta je ûnyi tha e me hlohlo.

17 E so jekhöû a tap khölak tha e me ibetengiö,

Hon ut bolok ame han eiö hnyuma, tha e me ûöhûköti.

Ke haba hnyimen tavat ae monu, me 18 Haba at ae hmönyin, me ame ohuâ iwatretra:

> Ke haba at ae bec he ka hmönyin, me ame thawâ ivinö.

19 Haba gethen deny ūsēnyin, me helâ me hak ûö ae udedö:

Ke adre ânyâ deny at ae wisa me me hna cit gethen.

20 Haba nokon ae metâ, me ame osenyinâ kamen:

Ke haba at ae monu, me ame hûkötiâ hinyen.

21 Haba hwen monu, me wale senyin ka at ae ba hnyekon:

Ke haba at ame wâhmakhmeto, me ame vheno wisa.

22 A ne ba ûhnenamö, ame ca he ka hwâdâ je weny:

Ke ame otilâ e, hnen tavat ûhnenamö ae se hia.

23 Ame senyin at ge hna thu hnen hnyi-

Shaiba ge soiny hofuc adre me ha hnyi ûen ae ûcû!

24 Ame ölö göranyai gethen deny möt, ka tavat ae metâ,

Me me kec ge hedis eû.

25 Ame he Iehova ka oc degecâ uma umen at ae bi gan :

Ke e ame he ka otethmâ hnyigöulen safac.

26 Hmiö Iehova ta je bibihwakecin ae kong:

Ke alai ta je hofuc ae kese.

omonumonoâ anyin bi lap:

Ke ame he ka möt at ame hûkötiâ ta je bwihlany.

28 Haba hnyekon at ae wisa, me ame ûnykûme hnen hna thu:

Ke haba hnyimen at ae kong, me ame wala hofuc ae kong.

29 Iehova ame ûsâkâûö me tavat ae kong: Ke e ame löng hic hijin tavat ae wisa.

30 Haba melaminy li ecmak, me ame osenyinâ hnyok:

Ke haba ûthumetu ae so ame opipikhenya je jö.

hnân melen,

Me ame he ka tha laba me tavat ae

32 Haba at ame hmiân hna ûne me ame ka hmiân e bi:

Ke haba at ame löng hna nâ, me ame he ka hu ûne gan.

hnen meta;

Ame bân hwakecin ae ûhnyûkong, me biliny bi hna ogânâ.

HNYIMAKAN 16.

NYI bi ge at hna penapena hnyok: Ke ûnyi ga Iehova bi he ka thu ge bohmen.

2 Haba ta je gethen hia deny at, me ka so bi kâu:

Ke haba Iehova ame tuluto ta je hanu.

3 Hna but ânyâm ta je huliwa kö Iehova, K' ame he ka tethmâ hnâm je hna ûnykûme.

4 Iehova ame op ta je ûnyi hia he ka ve hu hanymen:

Eke, me at minya ae kong hobi kâu bong ae kong.

5 Hmiö Iehova tavat hia adre me bi gan: A ne he ke at ka ihok beny me ke at, me ame ca he ka ba hwaban.

6 Ame he ka hneû degecâ hulö hnen ibetengiö me hnathu:

K' ame he tavat ka hota hulö ge ot kö Iehova.

7 Ame ne osenyini Iehova ge je gethen deny at

Me e ame oûsoköuâ e me je iwahnaihmiöny mē.

8 E so e ûhnyûkong hna tren, tha e me hwakecin ae wisa,

hwali bi.

9 Haba hnyekon at, me ame ûnykûme deny gethen:

Ke Iehova ame musö hnen ta je hna 25 E hu gethen ae wisa hnyi ûnykûmenen

10 E beönua hofuc hnyi hnyimen than:

hna owisa. 11 Haba tulut ke tulut uhni ae wisa, me li

ûnyi anyi Iehova: Anyin bi huliwa ta je fao hnân tulut eû

hnyin tang. 12 E ikiki hwakecin je than adre me ne 28 Haba at ae hwali, me ame tā iwatretra: ânyâ hulö :

Anyin ame tethmâ theron hnen wisa.

13 Ame senyinâ je esongot ae wisa hnen je 29 Haba at ûokonguny, me ame cubec

Ke adre me betenge ge at ame ha hofuc ae wisa.

14 Haba hmönyin anyin than, me helâ me je uthumetu adre me mekiny: Ke ame he at ae metâ ka omenyikâ e.

33 Haba at ot kö Iehova, me wale hna ûne | 15 E bi möt hnyi melaminy hnyimakan than;

Ke haba anyin betenge me helâ me ûlâiny we a biliny.

16 Shaiba ge soiny hom metâ hon gol! Eke, e so he ka hu wâhmakhmeto hon he ka hûce sileva.

17 Haba hna cit gethen deny at ae wisa, me ame saû ûnyi ge hulö:

Haba at ame tuö deny gethen, me ame omelö hanon.

18 Ame bân bi gan, ke biliny bi hnaûhangö,

Ke ame bân hnyok ae hop, ke biliny bi he ka ta.

19 E so he ka hnyok hnyikânâ tha e me tavat ae ilemuk,

Hon he ka tha khenâ je hna söh me tavat bi gan.

20 Haba at ame löng hoton hofuc me ame he ka wâ so:

Ke hnahic bi at ame labageju kö Iehova.

21 Haba tavat ae tren hnyok ae metâ, me adre me he ka ha me tavat wâ wia.

Ke haba hnebwiainy li esongot, me ame bi hanen metâ.

22 Haba wâhmakhmeto, me wale pupuainy möt ka at ac hu e:

Ke haba hwen monu anyin tavat ae monu, me ame n' ödra bi.

23 Haba hnyekon at ae metâ ame nâ hnyi-

Me bi hanen ûne ka li esongodiny.

Hon je troban ae gan hmâ, a tha e me 24 Haba hofuc ae kese, me helâ me hani adre tiga ca hlec,

> Ae hnebwia ka hnyi hanu, me möt ka hnyi je jeien.

Ke haba obiny e, me gethen deny mok.

Ame ca he hnyimen ka hanyâûâ hnyi 26 Haba behan jeû ge at huliwa me ame huliwa hobi kâu:

Anyin a hnyimen ame ûjengöâ e.

27 Haba at ae ûnyi baû, me ame vak ûkonguny:

Ke e hnyi hnyimen meic ame an.

Ke haba at ame ûhaiö me ame oûsâkâûöâ tavat me lawaedra.

waeny,

Me lelö e ka hnyi gethen ae ca so.

30 Haba at ame mook, me ame ûnykûme ta je ûnyi ae hwali:

Ke ame oâ hulö linen at ame obuhlumo li esengodiny.

31 Korona ae hmanenang ûhûen,

K' adre me he ka wâ e hnyi gethen deny wisa.

at ae hwege;

Ke nua at ame musö hnyekon hon at ame hûgûnâ taun.

Ke hamö Iehova he ka musö hia.

HNYIMAKAN 17.

SO ujeû ac atgec a tha e me laba wia, Hon bijeû hnyi uma hia a tha e me û.

2 Ame he athnyaba ae metâ ka musö wanakat ame ohmehma,

liamekeinv.

3 Hnân leû sileva öt, ke hnân leû gol meic: Ke Iehova bi at ame cubec ta je hnyok.

esongot ae thoi;

K' ame löng hoton bohmen ae ûokonguny bi hnen at thoi.

haikongoâ At a Op e:

K'ame ca he bi ka ba hwaban ka at ame senyinâ ûokonguny.

Ke haba hmanenanginy je wanakat, me ûnya lakamödra.

7 Hofuc ae hmanenang, ame ca ûcû ka 22 Haba hnyok ae hâhâ, me wale bubuny at ae monu:

Ke hawa ge li esongot ae thoi anyin ke

8 Veto ae gan hwaban, bwihlany ka at 23 Haba at ae kong, me ame oc ut bwiae hu e :

E so troban e hnyi hna wia e ka ke dok me ke dok.

9 Haba at ame tube hna hanyâûâ, me ame elâm ibetengiö:

Ke haba at ame haha ta je ûnyi, me ame öúsákáúöá tavat me lawaedra.

10 Ame nua dit hofuc nâ ka hnyi hnyekon at ae wâhmakhmeto

knyekon at ae monu.

Il Haba at ae kong, me ame elâm he ka! okûâ hna thu musi ;

Anyin a wale adre me he ka kunâ kâu ûthumetu ae beovecâ.

12 E so at ame he ka ûkhanö me bea adre hugunâ lakon,

Hon he ka ûkhanö me at ae monu hnyi anyin hwen monu.

13 Haba at ame bi hwaban so ge kong, Me ame ca he bi ka hia hulö hnyi hnyaban.

32 E nua at ame bec he ka hmönyin, hon 14 Haba hwân iwatretra, me helâ me adre si deny köiö:

Anyin a wale degec ut ivinö, ka tiga ca kû wathethöt.

33 Adre me khûâ leköp ka hnyi hon li | 15 Haba at ame haiwisa at ae kong, ke at ame haikongoâ at ae wisa,

Me tha hmiö Iehova hia ödru.

16 Hnân eû hwaban hnyi hnaymen at ae monu he ka ûcû metâ,

Ke ba hnyekon bi?

17 Haba waeny me ame betenge hnyi je

Ke adre hnökoâ liamakeiny hobi kau bong adre me vec hnyin.

K' ame he ka tha hu jekhöû unyin je 18 Haba at ae ba hnyekon, me ame ûkhöû hnyam,

> Me tot hnân hwaban hnyi bnyimakan waeny.

4 Haba at ae kong, me ame tevehlöng je 19 Haba at ame weny ka hanyâûâ, me ame weny iwatretra:

> Haba at ame ogöranyâ homagöuleny, me ame heleû hnaûhangö.

5 Haba at ame hiâ at ae theduoc, me ame 20 Haba at ame hnyok ae hwali me ame ca he ka wâ so:

Ke haba at ame hwihwiö ge bohmen, me ame he ka ta ka hnyi ûokonguny.

6 Korona anyin wahingat ta je laöbidra; 21 Haba at ame hnokoâ at ae monu, me e hmak kâu:

Ke ba senyin ge kamen at ae monu.

ae so:

Ke haba hnyok ame hlöuhlöu me ame ohwahwacitâ je jö.

hlang ûnyi hnyi ûlainy,

Hnân ohwalö deny hna owisa.

24 E bi metâ hnyi hnyimakan at ame wâhmakhmeto:

Ke e bi li emakan at ae monu hnyi je can hmeledrany.

25 Haba nokon ae monu, me ame ovecâ kamen,

Ke ûnyi ae hiny ka momo a hnokoâ e. Hon je hna kot a khaca haded hnyi 26 E ca so he ka bi hwaban ka at ae wisa,

Ke kot je than bi can anyidrin wisa.

27 Haba at ame takoû hwan ta je hofuc, me ame wâhmakhmeto:

Ke haba at ae menyik hnyekon, me at ame wâ ûnykûme.

28 Ame ne laba hnyibu at ae monu, me adre me ha me metâ bi :

K' ame ne obuhlumo li esongodiny, me adre me ûnykûme me at ame wâ wia.

HNYIMAKAN 18.

HABA at ame ka hake laba, me ame elâm bi weny,

K' ame hmönyin ge metâ hia ae so.

2 Haba at ae monu, me ame ca senyinâ wâhmakhmeto,

Ke so bi e ame omanenâ hnyekon.

3 E ka o at ae kong, me ame o but minya ikiki,

Ke haba û, me ame tha e me hmehma.

4 Helâ me köiö ae dit je hofuc hwan hnyimen at ;

Ke helâ me wagewe ame di pupuainy metâ.

5 E ca so he ka tha hien me at ae kong, Me ohaûâ at ae wisa hnyi hna owisa.

6 Haba li esongodiny at ae monu me ame he hnyi ivinö,

K' ame hawâ je hna kot ge hnyimen.

7 Haba hnyimen at ae monu, me ame ohnaûhangöâ e,

Ke haba hnyimen, me wale hnewe hobi kâu anyin möt.

8 Haba ta je hofuc hwan at ûhaiö, me helâ me je ong jeû ae hnebwia,

Ke adre me dit ka hnyi hnyin hnyekon.

9 Haba at ame bec hnyi anyin bi huliwa, E liamekeiny me at ame okongoâ.

10 Hnabâ ae hwege iö Iehova:

Ame kec ka hnyin at ae wisa me laba khötkic.

11 Haba tang omjehen at ae tren ta ûnyi, me wale anyin taun ae hwege,

Ke helâ me hak veto ae beû göranyai hnyi ûnykûmenen bi.

12 Ame bân ka bi gan hnyekon at, ke biliny bi he ka hia,

Ke ame bân hnyok ae hnyikânâ, ke biliny bi hna ogânâ.

13 Haba at ame thu ka hofuc, ke tiga ca löng wia,

Me wale anyin monu bi, me hnân hme-

14 Ame he hnyekon at ka hokhnyokâ anyin mok:

Ke haba hnyok ae hlöuhlöu bi, me ie at ame he ka hokhnyokâ e?

15 Haba hnyekon at ame wâ wia, me ame bi hanen wâhmakhmeto;

Ke haba hnyikönyen at ae metâ, me ame elâm he ka wâhmakhmeto.

16 Haba bwihlany anyin at, me ame bi hnen hobi kâu; Me hom e ka hnyi hnyimakan tavat ae beönua.

17 Helâke wisa at ame bân hnyi anyin ivinö;

Ke ame o but ke at me omanenâ e.

18 Haba ugleköp ame bi obiny ivinö, Me oveseâ tavat hwege.

19 E gan huliwa he ka ohmehmela liamekeiny e ka hu jöniny, hon taun ae hwege,

hwege, Ke haba je ivinö eling, me helâ me je

ohmâiny hnabâ.

20 Ame he ka sekon hnyekon at ge wan hnyimen bi;

E ame he ka sekon ge ûnyi hnyi li esongodiny.

21 Haba mok me möt, me ame musö hnen bohmen;

Ke haba tavat adre me betenge gan, me adre me he ka an wan.

22 Haba at ame wâ momo e me âiân bi, me ame wâ so,

Ke ame betenge gan Iehova.

23 Ame ha hofuc ae menyik ge tavat ae theduoc:

Ke hwege ifucin at ae tren omjeû.

24 Haba at ae se hia laihuminy, me ame okongoâ e bi:

Ke hu ihum a at betenge, k' ame kece hmâ hon je liamekeiny.

HNYIMAKAN 19.

E SO at ae ba ta ûnyi k' ame vheno anyin wisa,

Hon at ae hwali ifucin ke monu.

2 E ca so he ka ba wâhmakhmeto ge at ; Ke ame he ka monu at ame he logot ge li can.

3 Haba hwen monu anyin at, me ame ohwalö deny gethen;

Ke ame hmönyin hnyekon kö Iehova. 4 Adre me bi hanen je lawaeny ae se ge

omjeû:

K' adre öûsâkâûöâ lahanen ka at ae ba

ta ûnyi. 5 Ame ca he ka ba hwaban ka at ame sit

hofuc thoi:
K' ame ca he bi ka so at ame ha thoi.

6 E se hia adre me he ka sumat ge at ame ham gânâ:

Ke haba at ae kuia je bwihlany, me lawaeny thithö tavat hia.

 7 Adre me hûkötiâ at ae ba ta ûnyi hnen je liamekeiny mē:
 K' ame ti he je lawaeny ka ûsâkâûö mē,

Digitized by Google

E ame hnu hotudrin me je hofuc, ke hi' ödra bi.

8 Haba at ae hu hnyekon, me ame ka betenge bi gan:

Ke ame he ka wâ so at ame tuö wâ ûnykûme.

9 Ame ca he ka ba hwaban ka at ame sit hofuc thoi:

K' ame he bi ka hia at ame ha thoi.

10 E ca ûcû bi ka at ae monu he ka kap

Ke ti ca ûcû bi ka athnyaba he ka musö ta je than.

11 Haba hna wâ wia hnen at, me ame obecâ anyin hmönyin;

Ke hnân ohmanenangâ e, he ka onuâ hna hanyâûâ,

12 Haba wathethöt anyin than, me helâ me liona ame kuku ;

Ke haba anyin betenge, me helâ me dân hau hon hnaönying.

13 Haba nokon ae monu me wale hmakiny kamen:

Ke ame khukhula bala bi je iwatretra anyin momo.

14 Haba uma me omjeû, me wale jekhöû ûnyi ge lakamen :

Ke ûnyi ga Iehova âiân a momo wâ wia. 15 Haba hwakecin üsenyin me ame okûâ mokut hnying ae gan;

Ke ame he ka mekihnânem at ame höciâ huliwa.

16 Haba at ame tuö hnanyibu, me ame ka tuö hanon bi:

Ke haba at ame khâlânden hnyi deny gethen, me ame he ka mok.

17 Haba at ame betenge ge at ae theduoc, me ame mē ham kö Iehova,

Ke e ame he ka bi hwaban hnen hna ânyâ ae so.

18 Nâ tho nokom, e me tiga hu geju bi; Ke u me ca he ka ip hnyi hnyekom he ka ohia e.

19 Ame he ka hu hwaban ka at ae gan wathethöt:

Anyin a u je ne omelö e, me hamâm he ka ânyâ hmeto bala.

20 Löng ju ûhnenamö, me kap ju hna ûne, M' u me he ka metâ hnyi obiny.

21 E se hia ûnykûme eû hnyi hnyekon at; Ke ame he ka tethmâ musi anyi Iehova.

22 Haba weny at, me betenge:

Ke so at ae theduoc hon at ae thoi.

23 Haba ot kö Iehova, me wale hnân möt: K' ame he ka laba sekon wale at ae hu e ;

Ame ca he hulö ka senâ e.

24 Haba üsēnyin, me ame ödilâ hnyamen hnyin mini,

Ke ame höcö he ka ohmeto e ka hnyi hnyimen.

25 Kot dö at ame ûhiö, me ame he ka nâ wâ wia hnen at ae ba hnyekon:

Ke nâ thö at ame wâ ûnykûme, me e ame he ka wâhmakhmetoâ metâ.

26 Haba at ame fuc bebehu ka kamen, ke obâ degecâ hinyen,

Me wale nokon a at ame okûâ hmehma me haikongo.

Nökuk lö, soju löng hwa ûne

U ka he ka labö omono thibut je ifucin wâ ûnykûme.

28 Haba at ohnatho ke at ae ûnyi baû, me ame hlumā hna owisa:

K' ame utâ hulö ge hnyimen tavat ae kong.

29 Adre hia but penapena hna owisa hobi kâu tavat ûhiö,

Ke je hna kot hobi kâu jön tavat ae monu.

HNYIMAKAN 20.

ABA waina, me wale at hlumö at, ke haba grâg me wale at ame mede

Ke ca metâ bi at ame monu ge li ûnyi e. 2 Haba outen than, me helâ me liona ame kuku:

Haba at ame ohmönyinâ e, me ame ka okongoâ e bi.

3 Hnân ogânâ at ame ne tot sâkâû ge iwatretra:

K' ame he tavat hia ae monu ka beû.

4 Haba üsēnyin me ame höcö he ka seû kânâ can megic;

Anyin a wale e ame he ka sumat hnyi ûen menu, ke ba bi.

5 Haba hna ûnykûme eû hnyi hnyekon at, me helâ me köiö ae dit;

K' ame he at wâ ûnykûme ka sâû e.

6 E se hia tavat adre me ve ha hwakecidra bi ae betenge:

Ke ie at ae khana elâm at ae hnathu?

7 Haba at ae wisa, wale at ame he hnyi anyin wisa,

Me hnahic bi lakon hwaban.

8 Haba than ame tabâ theroniny owisa, Me ame oveseâ ta je hulö hia ge li emakan.

9 Ie at ame he ka ha, ka habe, Oge hia but okalaötâ hnyekuk,

Iny bo so but ûnyi ge hulö?

10 A ne ve ihmakiny bi tulut, k' ame ne ve tulut bi,

Me hmiö Iehova li ûnyi hia e.

11 E manen wanakat bi ge hnen hna ânyâ,

Ame ne so, ame ne wisa anyin huliwa.

12 Hnyiköny at ame löng, ke ecmak at ame bwele,

Ke Iehova ame tha up hia.

13 Ca hnyokâ bemokut, wâ u nye theduoc; Hmak ut, e me sekom ge jeû.

14 Haingen at ûco ke ûnyi, ka habe, Ûnyi baû, ûnyi baû:

Ke e ame he but, me e ame hobâ gan. 15 E hu gol, ke se hia ta je penina:

Ke haba li esongot ame wâhmakhmeto me wale omjeû ae ûnyi hnathu.

16 Hom dö ûkhaûen at ame tilö hwaban atkanyua;

Ke hok haten ûnyi ge at ame tot hnân hwaban je atkanyua.

17 E hnebwia ka at jeû hwaban thoi; Ke hnyi ke bong ame he ka unöngöt hnyimen ge kânâ.

18 Ame ohmâ ta je ûnykûme hnen ûhne-

Ke u ma vak dö vat hoton hna ûhnenamö wia.

19 Haba at ame hok ûsabû me ame omanenâ ta je ûnyi ae iyong:

Awe, ca tha e me at ame memang li esongodiny.

20 Haba at ame hangâ kamen me hinyen, Me adre me he ka ume anyin lamepa hnyi wanben menekholom.

21 Adre me ne ie hom tang omjeû hnyi hwân;

Ke ame ca he ka hnahic obiny.

22 Ca ha, ka habe, Oge me he ka bi hwaban monu:

Halubahing Iehova ju, ke e ame he ka omeli u.

23 E hmiö Iehova je tulut ae ve ihmakiny; Ke ca so tulut uhni ae iyawö.

Ke ame he at ka kâmâu ka wâ ûnykûme deny gethen?

ke ûnyi,

Ke e ka hia but bi khöbi, me ame he bi ka hnö.

26 Haba than ae metâ, me ame oveseâ ta 12 Haba at ae wisa, ame wâ ûnykûme je monu,

Me wiwia waengen hnyi hudrin.

27 Lamepa anyi Iehova, me hanon at,

Ame elâm ta je ke keihen hnyok hia.

28 Betenge me hnathu, li at tuö than: Ke haba ciny anyin theron me ibetengiö.

29 Haba mecin wahidröu, me tang hwege gadra :-- 🔹

Ke haba hmanenanginy wahingat, me

30 Adre me hneû degecâ hulö ge je hna kot ame aatâ:

K' ame dit ka hnyi hnyin hnyok ta je hna kot.

HNYIMAKAN 21.

HNYI hnyamö Iehova hnyekon than helâ me je deny köiö:

K' ame wia e ka hnyi hnen hna weny.

2 Haba je gethen hia deny at, me ka wisa bi kâu:

Ke Iehova ame tuluto je hnyok.

3 He ka ânyâ ûnyi ae ûcû me owisa, Me wale ûnyi ae so kö Iehova hon

4 Haba begörany ke hnyok bi gan,

Wale lamepa anyin tavat ae monu, me hwakecin ling ae kong.

5 Haba je hna ûnykûme hnen tavat hwege huliwa, me ame otrenâ omjeû:

Ke haba tavat adre me he logot, me adre me he logot ka theduoc.

6 Adre me ne bi hanen omjeû ge bohmen ae thoi,

Me wale hai ame tûâ, ke hnewe adre me mekiny.

7 Ame he ûkonguny anyin tavat ae kong ka ohi' ödra bi ;

Anyin a ödra höcö ânyâ hna owisa.

8 E ti hwali gethen deny at ame hijen monu:

Ke haba at ae kalaöt hnyekon, me wisa anyin huliwa.

9 E so he ka laba hnyi bahebetiny ban uma

Hon he ka laba eiö hnyi uma ae gan tha e me momo ae fuc bebehu.

24 Unyi ga Iehova ta je hna okca hnen at; 10 Haba hnyekon at ae kong me ame weny ûnyi ae kong:

Ke e ame ca betenge ka waeny.

25 Hnân hnewe ka at ame ie ha okabâ | 11 Ödra ka bi hwaban ka at ame ûhiö, me adre me ometâ at ae ba hnyekon :

Ke ödra ka nâ at ae metâ, me ame he ka wâhmakhmeto.

uma umen at ae kong;

A g' adre me hagutâ tavat ae monu me ohi' ödra bi.

13 Haba at ame hlöng hnyikonyen ge ûtengien at ae theduoc,

he ka löng kâu.

14 Haba bwihlany ae iyong ame omenyikâ hmönvin,

Me bwihlany hnyi ûlainy ame omenyikâ wathethöt ac hwege.

15 Hnân osenyinâ at ae wisa, he ka ânyâ wisa;

Ke ame he ka hnaûhangö tavat adre me mâdrâ hulö.

16 Haba at ame saû monoâ ûnyi hnyi gethen deny metâ,

Me ame he ka tha laba me tavat adre mokcu.

17 Haba at ame hnyok senyin baû me ame he ka ba ta ûnyi :

Haba at ame hnyok ka waina me wakaco, me ame ca he ka hu omjeû.

18 Haba at ae kong, me e bi hnân ûcû melen at ae wisa;

Ke haba tavat iyawo, me adre me he ka hwaban tavat ae fofâ.

19 E so he ka laba hnyi hnyebuba,

Hon he ka tha e me momo ae fuc bebehu me tenge monu.

20 E hu omjeû ae ûnyi hnathu, me wakaco hnyi hnyaban at ae metâ;

Ke haba at ae monu, me ame utâ hia.

21 Haba at ame hnu hoton wisa me ibetengiö

Me ame wâ möt, me wisa, me ogânâ.

22 Haba at metâ me ame öliâ haginy taun anyin tavat ae hwege,

Me öhnyikânâ tang hwege adre me geju kâu.

23 Haba at ame tuö hnyimen me bohmen, Me ame ka tuö e bi ge vec.

24 At ae began me begörany, me ûhiö ien bi,

E ame huliwa hnyi biganiny at ae hop.

25 Ame he weny ūsēnyin ka hlingâ e bi; Anyin ame höcö li hnyamen huliwa. 26 E hu tavat adre behnyekon gânâ hnyi

je bong: Ke at ae wisa ame kuia, me ca behanâ

27 Unyi ae ikiki hut anyin at ae kong: Ke beönua monuiny, e ka hom e me ûnykûmenen ae kong.

28 Ame he ka mok at ame ohnathoâ thoi: Ke haba at ame löng ame he bala bi ka ha hofuc.

29 Haba at ae monu, me ame öhûhnöhnökâ hnyimakan:

Ke haba at ae fofâ, me ame penapena deny gethen.

Me ame he bi ka tenge ke adre me ca 30 E ba metâ, ke ba wâhmakhmeto, Ke ba ûhnenamö, ame vak kö Iehova.

> 31 Adre me penapena hors hobi kâu bonginy vat:

> > Ke hamö Iehova he ka omelö.

HNYIMAKAN 22.

SO he ka weny ien ae lung so hon ta je omjeû ae se hia,

Me betenge hnyok hon sileva me gol.

2 Tavat tren omjeû me ta je theduoc adre me iouny:

Ame up ödra hia Iehova.

3 Haba at wâ wia, me ame wâ monu me ikhölö:

Ke haba tavat ae ba hnyekon me adre me he, ka hu vec bi.

4 Haba troban hwakecin ae hnyikânâ, me ot kö Iehova,

Wale omjeû, me hna ogânâ, me möt.

5 E bi ta je ûö ae ûdedö me ta je hnewe hnyi gethen deny at ae hwali:

Ke haba at ame ka tuö e bi, me ame he ka ûsâkâûö me je ûnyi e.

6 Nâ thö wanakat hnyi deny ae ûcû, Ke e ka hingat ut, me ame ca he bi ka sâû ûnyi hnyin.

7 Ame he at ae tren omjeû ka musö ta je theduoc,

K' ame he at ame mē sumâtâ ka bi athnyabainy at ame mē ham.

8 Haba at ame tā hulö, me ame he ka meno vec:

K' ame he ka hia uciny anyin wathethöt.

9 Ame he ka hnahic at ae hu li ecmak ae

Anyin a e ame he ka hān at ae theduoc.

10 Obâ but at ûhiö, me ame he ka hia minya û ;

Eke, ame he ka ba ivino me hmehma.

11 Haba at ame weny hnyok ae alai, Me ame he ka ihuminy than, can ibetengiö anyin li esongodiny.

12 Ame he li emakö Iehova ka tuö at wâ ûnykûme.

Ke e ame he ka hagutâ hofuc hwan at ae iyawö.

13 Haingen üsenyen, ka habe, Kabeû ge liona:

Ame he ka hlingö nya eû hnyi gethen.

14 Hmonop ae dit hnyimen momo kanyua: Ame he ka kölu kâu at ae ikiki kö Iehova.

T 2

15 Adre lan hwen monu hnyi hnyekon wanakat;

Ke osöiny hnân nâ ame he ka ûsâkâûöâ e mē.

16 Haba at ame ovecâ at ae theduoc he ka osehia anyin bi ta je ûnyi,

Ke at ame ham ka at ae tren omjeû me ödru me he ka ba ta ûnyi.

17 Tevehlöng ju, ke löng ju hofuc hwan at ae metâ,

Me hnyok ju ka hnök hna wâhmakhmeto.

18 Anyin a ûnyi ae kese, u ka he ka tuö ta je ûnyi e eû hnyi hnyekom, Adre ne otethmâ hnyi li esongodâm.

19 Oge hia but omanena e köu hnyi bong ang,

Me u me labageju kö Iehova.

20 Hawa, oge ca sihnalimen köu ehac ta je ûnyi ae so,

Je ûhnenamö me wâhmakhmeto;

21 He ka okhanö u hnathuiny je hofuc ae hnathu,

M' u me he ka hom hmetu ka tavat adre me kunö u ta je hofuc ae hnathu?

22 Ca söh at ae theduoc, can anyin e ame theduoc,

Ke ca seda at ae vec hnyi homagoule: 23 Anyin ame he Iehova ka ivino hobi

ködra, Mahûgûnê melan tayat adra masai ödra

Me hûgûnâ melen tavat adre me sei ödra.

24 Ca bi liamewaeny me at ae hmönyin; Ke ca tha he bi me at ae wathethöt:

25 Wâ u nye nâ je hwakecin, Me ame nuc u bi.

26 U ma ca hanen tavat adre me ûkhöû hnyam,

Me tavat adre me tot hnân hwaban ge hna hok gufa.

27 A ne ba gam ûnyi hnân bi hwaban, Hnân eû ame he ka hom hnâm hna mokut ûnyi eû hmelâm ?

28 Ca he ka oc je hnyigot kâû adrem, A konâm je lakibâm.

29 U je wâ but at ame ânyâ logotâ anyin huliwa? awe, e ame he ka tot hnyi hnyimakan je than;

E ame ca he bi ka tot hnyi hnyimakan hoûmonu.

KA he ka laba ka tha han me than, Ûnykûme wia ju at e hnyi hnyimâkâm;

HNYIMAKAN 23.

2 Ke u je ne at hutö,

Me ip ju hele hnyi hnyem. 3 Ca wem bi anyin ta je ujeû ac so;

Anyin ame iyawö ta je jeû e. 4 Ca osēnyini u bi he ka tren omjeû; Degec ut a ka hnâm bi hna wâ ûn

Degec ut a ka hnâm bi hna wâ ûnykûme.

5 Hawa, u me he ka wâ hmâ ûnyi ae ba önyen?

Anyin a haba je omjeû, me ame labö bi labenyin,

Helâ me aeto at ame gâ dranyai.

6 Ca he hnyi an jeû an at ac hmak li emakan,

Ke ca wem bi anyin je ujeû ae so:

7 Anyin ae ûcû e me ûnykûmânen hnyekon:

Haingen köu, ka habe, Han dö ke ic dö;

K' ame ca tha e bi möu hnyekon.

8 U me he ka hmita hmetoâ ujeû u je an,

Ke ûnyi baû hwâm ta je hofuc ae kese.

9 Ca fuc bi hnyi hnyikönyen at ae monu; Anyin a e ame he ka hûkötiâ hwâm je hofuc ae metâ.

10 Ca oc bi hnyigöulen kâû adrem ; Ke ca hnyi he ka hnyi hnyei iny nakahme :

11 Anyin ae hwege singidra;

E ame he ka ivinö hobi ködra möu.

12 Hna but hnyekom ka ûne,

Ke li hnyikönyâm ka ta je ifucin wâ ûnykûme.

13 Ca behânâ bi ka wanakat hna nâ: Anyin u je ne kot ge osö, e ame ca he ka mok.

14 U me he ka kot ge osö, Me omelö e ge hedis.

15 Nökuk lö, a ne metå but hnyekom Ame he hnyekuk ka senyin:

16 Eke, ame he ka hobâ ûnykûmânök, E ka ha ta je ûnyi ae wisa hnen li esongodâm.

17 Ca hna but hnyekom he ka behnyekon ge tavat ae kong:

Ke outo Iehova ju hnyi je bong hia thibut.

18 Anyin e hnathu ame he ka hu obiny; Ke adre me ca he ka subâ degecâ ânyâm geju.

19 Nökuk lö, löng ju, ke metå but, Ke tuö ju hnyekom eû hnyi gethen.

20 Ca tha e me tavat adre me hwen hmiâ waina:

Me tavat utâ uthmeno:

586

21 Anyin ame he ka theduoc at ame hwen hmiâ waina me utâ meno:

Ke ame he at bemokut ka khavâ ûkhaû ae ti khekhe.

22 Löng ju ka kâmâm at a hnöku u,

Ke ca hûkötö ge hinyâm e ka somaca

23 Uco thö hnathu, ke ca ûco degecâ hmetu

Eke, metâ, me ûne, me wâ ûnykûme.

24 Ame he ka hobâ gan hmâ kamen at ae

Ke haba at ame hnokoâ at ae metâ me ame he ka senyin gan.

25 Eso ame he kâmâm me hinyâm ka senyin,

Me so ame he momo at a hnöku u ka

hobâ.

26 Nökuk lö, hö jem hnyekom könya, Ke wâ thö dek je gethen ge li ema-

27 Anyin a hmonop ae dit momo hnyi gethen;

Ke op ae hnek momo kanyua.

28 Eke, e ame mokut duöng helâ me at venöu.

Me bihanen ka tavat iyawö, unyin tavat. 29 Ie at ame hlöuhlöu? ie at ame vec? ie

at ame iwatretra? Ie at ame fufuc? ie at ame aat baû? Ie at ae hngihngidra li emakan?

30 Walödra tavat adre me bec hnyi waina; Tavat adre me nå elâm waina adre ûhaniken.

31 Ca he ka wâ hmâ waina e ka ubâhlâ, E ka ke man bi hnyi utkaia Ke omi hingâlâ but:

32 Haba hnyi obiny, me e ame ûhûlû helâ me on,

Me dâ helâ me vaipa.

33 Ame he li emâkâm ka wâ je momo

K'ame he bi hnekom ka ha ta je ûnyi ae hwali.

34 Eke, u me he ka helâ me at ame mokut hnyi wanben köiö,

Ke helâ me at ame mokut hnyi ban aneunyainy hu.

35 U ma he ka ha, ka habe, Adre hia but kuc nya, ke oge me ca vec;

Adre hia but osöi nya ke oge me ca löng vecin.

Oge me he ka hmak dö kehö? oge me he hmetu ka elâm e.

HNYIMAKAN 24.

A he ka behnyekom tavat ae kong, Ke ca wem bi he ka tha u mödra:

2 Anyin a je hnyekudra adre me ûnykûme he ka oseda,

Ke je esongodidra ame ha ûkonguny.

3 Adre me op uma ûnyi ge metâ,

K' adre me otethmâ e ge wâ ûnykûme.

4 Ke ûnyi ge wâhmakhmeto adre me öunöngötâ je hnyeuleny

Ge ta je omjeû ae ûnyi hnathu me kese hia thithö.

5 E hwege at ae metâ;

Eke, haba at wâhmakhmeto e ame ohwegia man.

6 Anyin a u me he ka vak wia ânyâm vat hoton hna ûhnenamö wia:

Ke adre me he ka laba khötkic hnen tavat ûhnenamö ae se hia.

7 E ti görany hmönyin metâ ka at ae monu:

E ame ca hnyi ha hofuc hnyi homagöule.

8 Haba at ame vak monu,

Me ame he tavat ka hâiâ e me at ame ânyâ hwali.

9 Haba hna ûnykûme hnen at ae monu, me wale hulö:

Ke hûkötö tavat ge at ame ûhiö. 10 U ka sēnyin hnyi bonginy vec,

E ûhnûkong bi tang hewegiâm.

11 Omeli ödra thö tavat adre me hom he ka mok,

Ke behan' ödra ju tavat adre hia but penapena he ka hling' ödra.

12 U ka ha, ka habe, Wâ bi, e ca khan' öhmun e :

Hawa, ame ca he ka ûnykûme e ge at ame tululo hnyok?

Ke hawa, e ca khana e hnen at ame tuö hanom?

Ke hawa, ame ca he bi e ka bi hwaban ka at hoton anyin ta je huliwa?

13 Nökuk lö, han dö hani, anyin ae so e; Me hani adre tiga ca hlec ae hnebwia ka hnyi hnyimâm :

14 Helâe, u ma he ka wâ metâ ka hnyi hnyekom:

U je ne wâ e, awe, ame he ka hu hwaban,

Ke adre me ca he ka subâ degecâ ânyâm

15 At ae kong lö, ca mokulec ecmakâ hnyaban at ae wisa;

Ca ohia hnen hna menâ hnyin.

16 Anyin ame oseven ta ju at ae wisa, k' ame tot hmetu:

Ke ame he bi tavat ae monu ka hia hnen vec.

17 E ka ta iwahnaihmiöny möu, ca he ka senyin,

Ke adre ne hagutâ e, ca he ka hobâ hnyekom:

18 Wâ e nye wâ Iehova, me e ame hmönyin,

Me ame wia anyin wathethöt ûnyi gan. 19 Ca he ka hmak hnyekom ge tavat ânyâ

Ke ca behnyekom tavat ae kong:

20 Anyin ame ca he ka hu troban ka at ae

Adre me he ka ume lamepa anyin tavat ae monu.

21 Nökuk lö, outö Iehova ju me than: Ca tha e me tavat adre me hwihwiö:

22 Anyin ame he ka ie o ködra anyidra vec; Ke ie at ae khana ge ûhnaûhangöiny je hunaidra.

23 Walang ke je hofuc hwan tavat metâ.

E ca so he ka wâhmakhmetoâ at hnyi hna owisa.

24 Haba at ame ha ka at ae kong, ka habe, U wisa;

Me ame he je at ka hangâ e, me ikikiâ e hnen je hnyei:

25 Ke ame he ka hu senyin ge tavat adre me thawâ e,

Ke ame he ka o ködra hnahic ae ûnyi hnathu.

26 Haba at ame thu wisa

Helâke e ame ûcimhnyimak. 27 Penapena ju ânyâm huliwa eû,

Ke hnakânâ wia e hobi köu bi hnyi hnyot;

Ke hwaban e, u me he ka op umâm

28 U ma ca he ka hnyi ha a ga monu ke' 10 Wâ e nye haikongu u hnen at ame löng, at, ke ba can;

Ke u me ca he ka iyawö ge li esongodâm. 29 Ca ha bi, ka habe, Oge me he ka ânyâ | 11 Je ohköiö gol hnyi je tang sileva kâu helâ me hnen hna mâdrâ könya;

Ke oge me he ka bi hwaban ka at helâ 12 Otru gol, me omjeû gol ae so, me anyin huliwa.

30 Inya oge me he ka hnyi ta hnyei iny ūsēnyin,

Ke hnyi hnyei vine iny at ae ba hnyekon;

31 Ke wâ bi, i watetaföcö but e, K' ame kû takoû e ge vhat,

Ke kong ut hak vetoiny.

32 Me oge me wâ, me ûnykûme wia: Oge me wâ me kap hna ûne.

33 Mē na mokut, mē na ta mokut, Mē na hûkâlâ li hnyam me mokut leleú.

34 Me ame he ka o köu theduoc helâ me at ame venöu;

Me ba han, helâ me at ame khava ukhaûen vat.

HNYIMAKAN 25.

ALANG minya je vejec anyi Solomona, waleji hnen je atö Hezekia tuhan Juda hna uny.

2 Hmanenanginy Khong he ka oiyongi ke ûnyi:

Ke hmanenanginy je than he ka elelam ke ûnyi,

3 E görany drany, ke dit hmeledrany, Ke haba hnyekon je than, me ca hnan

4 Hom degecâ but kânâiny sileva, Me me manen dut kaia hobi kâu at ame

5 Hom degecâ but at ae kong unyin than, Me me hwege anyin theron hnyi wisa.

6 Ca he ka jöjön hnyi hnyimakan than, Ke ca tot bi hnyi hnen tavat ae beönua:

7 Anyin ae so he ka ha köu, ka habe, Aiö u kâ âng;

Ke kong bi he ka ohnyikönö u hnyi hnyimakan than,

U je wâ e hnen li emâkâm.

8 Ca ie he logot he ka ivinö

Wâ e nye ca khanö u ûnyi he ka ânyà hnyi obiny,

E ka hia but ohmehmö u hnen at ame laba hakekenyi u. 9 Ka ivinö thö hobi köu bi me at ame

laba hakekenyi u, Ke ca omanenâ ûnyi ae iyong ge ke at:

Ke ca wia hmetu bi gam hna haikongu u.

Hofuc adre me ha hnyi ûen ae ûcû.

Helâe at metâ ame na at ame löng ge hnyikönyen,

13 Haba ûthumetu ae hnathu, Me helâ me imegecin kiona hnyi uen menu, ka at a kunâ e,

Anyin a e ame omenyikâ hnyekon latuhan.

14 Je ûlâ, me ang, ke ba we,

At ame ka haisoâ e bi ge anyin je betenge, k' ame thoi bi.

15 Adre me ohmehmela than ge hok hnyok, K' ame ohmetro jö ge esongot ae menyik,

16 Hawa, u je wâ hani? an dö ûnyi ae ûcû köu:

Wâ e nye sekom me hmita hmetu.

17 E so cam ame owakhaletâ uto uma umen waem ;

Wâ e nye höcö thö gam, me hûkötiö u.

18 Hama, me hele vat, me fana ae so homakan

At ame ohnathoâ thoi ge ke at. 19 Nyu ae hmetru, ke ca a khikhin,

He ka geju ka at ae ca hnathu hnyi ûen vec.

20 Haba at ame hai je khumöng ka hnyok ae hlöuhlöu,

Me helâ me at ame uny dö ûkhaû hnyi bong megic, ke helâ me soda adre me hû ge vinega.

21 A ne mekihnänem iwahnaihmiöny möu, bethe hān ju;

K' ame ne beic, habelen ju ge köiö:

22 Anyin a u me he ka ûkhöûnâ je walep ae möt hon ban,

K' ame he Iehova ka bi hwaban köu.

23 Haba ang ûnyi hnyi hwadrö, me ame hom we:

Ke ame ökûâ hnyimak ae hmönyin hnen bohmen ame ûhaiö.

24 E so he ka laba hnyi bahebetiny ban uma,

Ke kong bi he ka tha uma hnyi uma ae gan me momo ame û.

25 Helâ me köiö ae katebu ka at ame beic, Helâe uthumetu ae so ûnyi hnyi hnyei ae sâkâû.

26 Pupua adre uto, ke köiö adre oikikiâ Helâe at ae wisa k' ame he hwahwali hnyi hnyimakan at ae monu.

27 E ca so he ka han gânâ hani:

Ke ca hmanenang ka tavat he ka ve elâm anyidrin hmanenang bi.

28 Haba at ame ca musö hnyekon bi,

Wale helâ me taun adre me hagutâ hnyikânâi he ba hak vetoiny.

HNYIMAKAN 26.

Helâe minya e ca ûcû hmanenang ka at ae monu.

2 Ame gâ monu meno, me gâ baû wahalep,

Ke helâe ame ca he bi ka man ûhangö

3 Hobi kâu hors ong utö, ke hobi kâu asina töiny hnyimen,

Ke hobi kâu unyin at ae monu osö.

4 Ca thu ka at ae monu hoton anyin hwen monu,

Wâ u nye ûcû thö mē.

5 Thu thổ ka at ae monu hoton anyin hwen monu,

Wâ e nye bemetâ hnyi ûnykûmenen.

6 Haba at ame kunâ at monu he ka bi ûthumetu

E ame ka subâ li can bi, me ijem monu.

7 Ame him li can at ae khikhin can:

Ke helâe vejec hnyi hnyimen tavat ae monu.

8 Helâ me tang veto ae gan hwaban hnyi ve veto,

At ame ogânâ at ae monu.

9 Helâ me makjöngöc ame dit hnyi hnyamen at ie monu,

Helâe vejec hnyi hnyimen at ae monu.

10 Haba at fana ame nat hia,

Helâe at ame hawâ at ae monu he ka huliwa kâu, me tavat adre me he baû bi.

11 Helâ me kuli ame hmetu ka hnyi hnen hna hmita,

Helâe at ae monu, wale ame hmetu ka hnyi anyin hwen monu.

12 U je wâ at ae metâ hnyi hnen bi hna ûnykûme?

E so geju ka at ae monu hon e bi.

13 Haingen ūsēnyin, ka habe, Kabeû ge liona;

Waleû liona hnyi gethen.

14 Helâ me ame hwihwiö hlingen hwanuma hnyi hinj,

Helâe üsēnyin hon hnen hna mokut. 15 Haba üsēnyin ame odilâ hnyamen hnyin

15 Haba usenyin ame odila hnyamen hnyin

Ke ti sënyin e he ka ohmeto e ka hnyi hnyimen.

16 E metâ ūsēnyin hnyi ka hnen hna ûnykûme

Hon tavat a seven adre me thu wisa.

17 Haba at ame he, k' ame saû he ka hnyi hanen ivinö anyin ke at,

E ûcû me at ame kât li hnyikönyen kuli.

ELA me kiona hnyi honivakeny, me 18 Helâ me at ae wiâkû ame khûâ ta je helâ me we hnyi ûen menu; okûnû,

Me je fana, me mok,

19 Helâe at ame iyawa ke at,

K' ame ha, ka habe, Hawa, oge me ca ûhiö?

20 E ka ba utö, me mok ut meic: Helâe, e ka ba at ame ûhaiö, me ba but û.

21 Helâ me walep hnyi wanben je uthmeic, ke utö hnyi meic,

Helâe minya at û, a hnân okûâ iwatretra.

22 Haba hofuc hwan at ame ûhaiö, me helâ me je ujeû ae hnebwia, Ame dit ka hnyi hnyin hnyekon.

23 Haba esongot ae kaukahwa, ke hnyok ae kong,

Me ûcû me kaia kânâ adre me tube ge drön sileva.

24 Haba at ame ûöhûköti, e ame iyawö hnen li esongodiny, Me ip tang iyawö hnyi hnyekon:

25 E ka ha hofuc ae wisa, ca kap bi; Anyin a eû hnyi hnyekon je ûnyi ae ikiki a seven.

26 Eja ke ne a ne khavâ anyin ûöhûkoti ge iyawö,

Ame he ka manen hwakecin ae kong hnyi ukhacaköu.

27 Haba at ame hiny thop me ame he ka ta kâû ka hnyin:

Ke haba at tetebulo veto, me ame ka tetebulo hmetu bi kâu.

28 Haba bohmen ae thoi, me ame hûkötiâ tavat e ame ovecâ;

Ke haba hnyem ae ûtakû, me ame okûâ ûokonguny.

HNYIMAKAN 27.

ma ca hobâ ge bong nyi, Anyin ae ca khanö u ûnyi ame he ka o hnyi bong.

2 E so ame he ke at he ka haisoi u, ke ca hing hnyimâm bi;

Ke hnen atkanyua, ke ca hnen esongodâm bi.

3 E hmak veto, ke hmak minya öny; Ke haba hmönyin anyin at ae monu, e ti hmak bi hon li ûnyi e.

4 Wathethöt ame beovecâ, ke hmönyin ame bahihingölö;

Ke ie at ame he ka tot hnyi hnyimakan ciâ ?

5 E so hwa ûne ae manen Hon betenge ae iyöng.

6 E hnathu je aat hnen at ibetengiö: Ke osehia ûcimhnyimak at iwahnaihmiöny.

7 Haba at ae sekon me ame höcö ge hani;

Ke hnebwia hia ta je ûnyi ae hiny ka at ae mekihnânem.

8 Helâ me meno ame gâ monu ûnyi hnyi

Helâe at ame he monu ûnyi hnyi hnen.

9 Wakaco me ûnyi ae bo so ame osenyinâ hnyok:

Ke hnebwia ûhnenamö ûnyi hnyi hnyekon ihuminy at.

10 Ca degec ihumâm me ihuminy kâmâm ; Ke ca dit bi ka hnyi uma umen liamekeiny möu hnyi bong u me vec hnyin:

E so at ame laba hakekeny, hon liame-

keiny ame laba sâkâû.

11 Nökuk lö, metâ but, me me senyin dö hnyekuk,

Me me hu hnân thu kâu at ame haikongu nya.

12 Haba at wâ wia, me ame wâ monu, me ikhölö :

Ke haba tavat monu adre me he, me hu vec gadra.

13 Hom dö ûkhaûen at, wale ame tot hnân hwaban atkanyua;

Ke hok haten dö ûnyi ge at ame tot hnân hwaban momo ae atkanyua.

14 Haba at ame vesâ hnyi haolany me haisoâ ihuminy ge hofuc ae gan, Me adre me he ka ha hofuc e, me hnân

hangâ. 15 E ûcû khukhula hnyi bong we

Me momo ae fuc bebehu.

16 Haba at ame thawâ momo e, e ame thawâ ang,

Ke haba hnyamen a metân ame kâlâ wakaco.

17 Adre khet homakan fao hnen fao; Helâe ame so hnyimakan at ûnyi ge ihuminy.

18 Haba at ame tuö imeta, me ame he ka an wan :

Ke haba at ame tuö tuhan, me adre me he ka ogânâ.

19 E ûcû hnyimak me hnyimak hnyi an, Helâe minya hnyekon ke at ka ke at :

20 Ame ca sekon hedis me hnaûhangö; Ke haba khaca, ame ca sekon li emakan at.

21 Hnân leû sileva öt, ke hnân leû gol meic.

Ke adre tuluto at ge hna ogânâ e.

22 U je ne oamemâ at ae monu ge utö tha e me hwit hnyi hnyin kumete,

Me ame ca he ka hia gan anyin hwen monu.

23 U ma labö ie wâhmakhmetoâ halem ta ja mamoe;

Me tuö wia ju je hnahat meno a halem:

24 Anyin ame ca tethmâ nyiele balua je

Ke hawa, e bi korona ke ne o but ke dö me ke dö?

25 Adre hom hna önying me ame manen dut je bâtân ae hât,

Ke adre ûkhacaköuâ je khölakiny ta je bucen.

26 Je nokon mamoe hnân ûkhaûâm,

Ke je nokon got hnân bi hwaban hnyei:

27 Ke ame he ka ûcû dân basin got hnân âm, me ânyâm lap;

Me hnân melen je athnyabaem a je hlu.

HNYIMAKAN 28.

Ke haba tavat ae wisa ödra helâ me liona ame ca ot.

2 E se hia je tuhan hnyei can ta je hna hanyâûâ:

Ke ame he ka beû musi hnen tavat wâ bongon me wâhmakhmeto.

3 Haba at ae ba ta ûnyi k' ame ovecâ tavat ae theduoc,

Me wale at ame helâ me we ame hom 17 Haba at ae hmak ut ge dren ke at

degecâ ta je jeû.

4 Haba tavat adre me degec hnanyibu, me adre me ogânâ tavat ae kong;

Ke haba tavat adre me tuö hnanyibu, me adre me ivinoâ mödra.

5 Haba tavat ae kong, me adre me ca wâhmakhmeto bi hna owisa:

Ke haba tavat adre me elöm Iehova me adre me wâ ûnykûme hia.

6 E so at ae theduoc k' ame vheno hwakecin ae wisa

Hon at ame he hwali hnyi deny gethen ke tren bi omjeû.

7 Haba at ame vheno hnanyibu, me wale nokon ae metâ :

Ke haba at ame hanen tavat hwen! hmiâ, me ame ohmehma kamen.

8 Haba at ame osehia anyin ta je ûnyi ge 22 Haba at ae khöt hnyimakan me ame ie hnen hna më ham hnân heleû troban me bi gânâ,

E ame ûkhöûnâ hobi kâu bi at ame

betenge ge ta je theduoc.

9 Haba at ame wia hnyikönyen me me ca löng bi hnanyibu,

Me ikiki bi hijin hic.

10 Haba at ame omono at ae fofâ ka hnyi gethen ae kong,

Me ame he ka kölu ka hnyi anyin bi hmonop:

K' ame he ka hu so ge tavat ae wisa hwakecidra.

11 Haba at tren ta ûnyi, me ame metâ hnyi ka hnen bi hna ûnykûme;

K' ame wâ bongon bi e hnen at ae theduoc a at ame wâ ûnykûme.

12 E ka senyin tavat ae wisa, me gan hmâ hmanenang:

Ke e ka todrö tavat ae kong, me ame he tavat ka ikhölö.

13 Haba at ame ikhâlâ hnen je hna hanyâûâ, me ame ca he ka sot :

Ke adre me he ka betenge ge at ame omanenâ me degecâ.

14 Hnahic hnen at ame labö ot:

Ke haba at ame onâkâ hnyekon me ame he ka ta ka hnyi vec.

ME kec at ae kong ke ba at ame hnu: 15 Haba at ae kong ame musö tavat ae theduoc,

Me liona ame kuku, ke bea ame he

16 Haba than ame ca wâ ûnykûme, me e at ame oveca:

Ke haba at ame hûkötiâ behnyokâ omjeû, me ame he ka osehia bongon ta je bong.

Me ame he ka kec ka hnyi hmonop; ke so ame ca he ke at ka thawâ e.

18 Haba at ame vheno wisa, me ame he ka

Ke haba at ae hwali a lo bongon, me ame he ka ie ta.

19 Ame he ka sekon ge jeû at ame belökâ kânân:

K' ame he ka sekon ge theduoc at ame he hoton tavat ae hop.

20 Haba at ae hnathu me ame he ka ti hu je hnahic:

Ke haba at ame ie behu omjeû me ame ca he ka ba hwaban.

21 E ca so he ka wahmakhmetoâ at:

Ke ca so he ka hanyâûâ hobi kâu ujeû.

hnu hoton omjeû,

Ke ca khana a g'ame he ka o kâu theduoc.

23 Haba at ame ûthao me ame he bi ka wâ ibetengiö

Hon at ame ûtakû ge bohmen.

24 Haba at ame venâu ta je ûnyi anyin kamen me hinyen, ke ha, ka habe, E ba monu;

Me e hanen at ame useda.

25 Haba at ame behu ta je ûnyi, me ame okûâ iwatretra:

Ke haba at ame labageju kö Iehova, me ame he ka pipikhenyâ.

26 E monu at ame ka labageju ka hnyi hnyekon bi:

Ke haba at ame vheno wisa, me ame he

27 Haba at ame ham omjeû ka at ae theûnyi:

Ke haba at ame tube li emakan me adre me he ka osehia hângâ.

28 E ka todrö tavat ae kong me ame he tavat hia ka lubaduöng:

Ke e ka hi' ödra but, me ame he ka se hia tavat ae wisa.

HNYIMAKAN 29.

TABA at adre me osehia nâ, k' ame ka ohwegiâ bi nyin,

Me adre me he ka ie oamâmâ, ke ba bi

2 E ka se hia tavat ae wisa, me ame senyin tavat:

Ke e ka musi at ae kong, me ame he ka mâng tavat.

3 Haba at ame hnyok ka metâ me ame osenyinâ kamen:

Ke haba at ame tha e me je momo hnyi gethen, me ame odilâ omjeû.

4 Haba than, me ame ohmâ hnyei ge hna owisa:

Ke haba at ame hnö je bwihlany, me ame hagutâ e.

5 Haba at ame ita hofuc ka ke at Me ame ka thong ert hobi kâu li can.

6 E hu hnewe hnyi hna hanyâûâ hnen at ae kong:

K' ame khumöng me senyin at ae

7 Haba at ae wisa, me ame ûnykûme he ka bi hien at ae theduoc:

Ke haba at ae kong, me ba wâhmakhmeto gan he ka khana thö.

8 Haba tavat ûhiö, me adre me thong taun:

öhaûâ bi hmönyin,

9 E ka he at ae metâ ka ivinö me at ae monu,

Ame ne hmönyin, ame ne hluma, me ba ta hau.

10 Haba at ame behingâlâ dra, me ame hmiân at ae wisa,

Ke haba at ae fofâ, me adre me elâm ke ka hlingå e.

11 Haba at ae monu, me ame ha hia anyin hmönyin:

Ke haba at ae metâ, me ame noc e, me omenâ e.

12 E ka he at musi ka löng hoton ta je hofuc thoi.

Me tavat ae kong hia je athnyabainy.

duoc, me ame ca he ka ba anyin ta je 13 Haba at ae theduoc ke at ûöveci, me ödru me iouny;

Iehova bi at ame omelamâ li emaködru

14 Haba than a at ame owisa hnathoâ ka tavat ae theduoc,

Me ame he bala bi ka tethmâ anyin theron.

15 Haba osö ke hwa ûne, me wale li at ûömetö ;

K' ame he ka ohmehma hinyen ge wanakat adre me hna.

16 E ka se hia tavat ae kong, me se hia minya hanyâûâ:

K' ame he tavat ae wisa ka wâ hnödra hna kölu. 17 Nå thö nokom, me u me he ka laba so;

Eke, e ame he ka osenyinâ hnyekom. 18 E ka ba hna omanenâ, me ame he tavat

ka hota degecâ hokhnyok : Ke hnahic hnen at ame tuö hnanyibu.

19 E ca khana bi ta je hofuc he ka thawâ athnyaba:

Eja ke ne a ne wâhmakhmeto, me ame ca he ka löng hoton.

20 U je wâ but at ame fuc bebehû?

E so geju ka at ae monu hon momo eling.

21 Haba at ame betenge ge athnyabainy hwân ke tiga wanakat,

Me ame he ka kap e me nokon hnyi obiny.

22 Ame okûâ iwatretra at ame hmönyin, K' ame osehia hanyâûâ ge at ae wathethöt.

23 Haba bigan anyin at, me ame ohnyikânâ e:

K' adre me he ka ogânâ at ame hnyok hnyikânâ.

Ke haba tavat ae metâ, me adre me 24 Haba at ame tha hien me at venöu, me e ame ka hmiân hanon bi:

> E ame löng ûhangö, k' ame ca omanenâ bi.

25 E ka ot at, me hnân e hnewe: geju kö Iehova.

26 E se hia tavat adre me elâm ibetengiö

ge at musi:

Ke ûnyi ga Iehova hna owisa ka at.

27 Hûkötiânen tavat ae wisa, at ae hwali hwekecin:

Ke hûkötiânen at ae kong, at ae fofâ hnyi gethen.

HNYIMAKAN 39.

E hofuc ho Agura nöku Jake: wale hofuc.

Haingen at kö Ithiela, wale Ithiela me Ukala, ka habe,

2 E hnathu iny monu hon tavat, Ke ba gak wâhmakhmeto anyin at:

3 Ke oge ca hia but ûne ge metâ, Ke oge me ca wâhmakhmeto At ae Kap.

4 Ie at ame ölö hnyi dranyai me ut hmetu

Ie at ame ûkhöûnâ ang hnyi li hnya-

Ie at ame lan köiö hnyi ûkhaûen ? Ie at ame otilâ hia je can hmeledrany? Ia ien ke ia ien nokon ame ne khanö u?

- 5 E kalaöt hia hofuc hwan Khong: E thibi becin tavat adre me labageju
- 6 Ca bi hanen bi ka hnyi hwan hofuc, Wâ e nye he ka nö u, k' u thoi bi.
- 7 Lo li ûnyi oge me sumâtâ gam ; Ca behana bi gak inye tiga ca mok;

8 U na öûsâkâûöâ but mönya ûnyi baû me thoi:

Ca otheduoci nya, me otreni nya; Ke haök ge ûnyi ae ûcû könya.

- 9 Wâ e nye sekuk dö, me ivinö u, me ha, ka habe, Ia Iehova? Ke wâ iny nye theduoc, me venöu, Me ha monoâ ien Khonguk.
- 10 Ca hai thoiâ athnyaba ka tuhan, Wâ e nye hangö u hnen e, ke adre me haikongu u.
- 11 E hu dö adre me hangâ kamödra, Me ca haisoâ hinyödra.
- 12 E hu dö ae ba hnyikongon hnyi hnödra hna ûnykûme bi.

Ke adre me ca hneû degecâ ikiki gadra.

K'ame he ka laba khötkic at ame laba- 13 E hu dö ae görany hmönyin je emakodra,

Ke ti görany dö je bademaködra.

14 E hu dö ke hele vat je nyudra, ke je hele vat je wehûlûsinaidra,

He ka an tavat ae theduoc hnyi hnyei, ke tavat ae ba ta unyi unyin tavat.

- 15 Lo li hlu laku Aluka, ödru me ha, ka habe, Hojem, hojem. Kun ta ûnyi ame ca hnyi sekon bala, Eke, vak ta ûnyi ame ca hnyi ha, ka habe, Soju:
- 16 Wale erkemok; me hnyok ae toûnyi; Me kânâ ame ca unöngöt ge köiö ; Me meic ame ca ha, ka habe, Soju
- 17 Haba ecmak at ame hlumā kamen, Ke höcö long hinyen, Me ame he je orebainy hnyigöulen bucen ka ûâ e, K' ame he je lakon aeto ka an e.
- 18 Kun ta ûnyi ae iyong könya, Eke, vak ta ûnyi ae ca khanö nya:
- 19 Wale deny acto hnyi drany; Me deny on hnyi kic; Me deny hu hnyi wanben köiö; Me deny baga me hlu.
- 20 Helae deny momo ame bi ûnyi monu; E ame han ke kot hnyimen, Me ha, ka habe, E ba monu oge me ânyâ.
- 21 Ame öbubuny hmeledrany can kun ta Ke ca khana he ka hokhnyokâ ta ûnyi
- a vak: 22 Wale athnyaba k' ame ne than bi; Me at ae monu ae sekon dut ge jeû
- 23 Can momo ae kong ae hu âiân dut; Me athnyaba a momo at ame he ka hwöhwaban at ame musö e.
- 24 Vak ta ûnyi ac ûhnyûkong cang hmeledrany,

Ke ödrin ti metâ gan hmâ bi:

- 25 Wale je wahajö a ödra ca hwege bi, Ke so bi adre me penapenö ö'dra hnyi honivakeny;
- 26 Je shefani a ödra ca man bi, Ke adre me bi umödra hnyi je kic;
- 27 E ba tuhan je wahamon, Ke so bi adre me he gaga hia hnyi je bunyen;

- 28 Je behölök ame iyaw ge li hnyamen, Ke e bi hnyin je uma umen than.
- 29 Kun ta ûnyi ae hmanenang hnyi hnö-| 13 A momo ame elâm je leûnen mamoe me drin hna he,

Eke, vak ta ûnyi ae mec ûhedrin.

- 30 Wale liona, at ae man hon je meno, K' ame ca whiö bi ge ke je meno hia;
- 31 Horsiny vat, me got baga minya; Me than, ae ca khan ödra tot metâ kâu.
- 32 U je ne hia but hwen monu me ka oganö u bi, Ke u je ne vak hulö,

Kât ju hnyimâm.

33 Ödra ka huliwan debai me ame manen dut bata,

Ke ödra ka ken böhöhiny, me ame hingölö but dra:

Helâe ödra ka hlec wathethöt, me ame o but iwatretra.

HNYIMAKAN 31.

- E hofuc ho Lemuela than; wale hofuc ame ûne kâu hnen hinyen.
- 2 Nökuk lö, ieû i nökuk lö, ûheny û hnyi hnyekuk, ieû ?

Nökuk lö, oge bi khöbi gan, ieû i 3 Ca ham hwegiâm ka ta je momo, Ke ca ânyâ ûnyi wale ame okongoâ je

4 Lemuela lö, e ca ûcû je than, e ca ûcû ka je than he ka ic waina;

Ke ca ûcû ka je taben he ka ha, ka habe, ewa grâg?

- 5 Wâ adre nye ic me hnying ut hnanyibu, Me omonoâ iwatretra anyin at ame
- 6 Ham bi grâg ka at ame he but ka mok, Me waina ka at ae vec hnyekon:
- 7 E ame he ka ic me hnying anyin theduoc,

Me ca ûnykûme hmetu bi anyin vec.

- 8 Fuc dö hobi kâu at ame laba hnyibû, Hnyi ivinö anyin tavat adre mok degecâ.
- 9 Fuc dö, owisa wia ju, Ivinöå thö hobi kåu at ae vec me theduoc.
- 10 Ie at ame wâ momo ae so hwakecin? E beönua hwaban e hon je penina.
- 11 Ame labageju kâu hnyekon âiân, K' ame ca he ka hia gan troban.

12 Ame ânyâ so kâu hnen momo, ke ca kong bi

Hnyi je bonginy hia anyin möt.

- lino,
- Me huliwa senyin ge li hnyamen.
- 14 Momo ame helâ me je hu ûcû ; E ame hok an jeû ûheny sâkâû.
- 15 E ame vesâ ke tiga hnyinghet, Me hān anyin lap, Me khene hanymen lathnyabainy a je

- 16 E ame ûnykûme utkânâ me ûco e: E ame te vine troban li hnyamen.
- 17 Momo ame weikâ e ge tang hwege, Me ohwegiâ li benyin bi.
- 18 E ame wâ ae so tang omjeû a ûco: K' ame ca mok anyin lamepa hnyi hnyinghet.

19 E ame ip hnyamen hon ûnyi hnân amu tö mano;

Me kât taben tö hnyi hnyamen.

20 E momo ame lau li hnyamen ka at ae

Eke, e ame hinobeny ka at ae theduoc. 21 E ame ca outen kiona ge anyin lap:

- Anyin ame khavâ ûkhaû ae dra vec anyin lap hia.
- 22 E ame hwâwâ je kubö me omeca: K' ame khavâ ûkhaû lino ae so ke udrudrå hlit.
- 23 E manen dut âiân hnyi homagöule, A ne tha laba me wahingatiny hnyei.
- 24 E momo ame tibet je ûkhaû lino me
- K' ame hna je wen hnyok ka at ûcû.
- 25 Tang hwege me hmanenang anyin
 - Ke ame hluma buhlumâ je bong ame he
- 26 E momo ame ha metâ;
 - Ke e hnyi bohmen hnanyibuiny ibete-
- 27 E ame tuö wia hwakecin anyin lap, K' ame ca an jeû ke laba baû bi.
- 28 Ame tot je lakon me haisoâ e; K' ame ogânâ e ge âiân, me ha, ka habe,
- 29 E se hia omomo ae so hwakecidra, Ke u beönua hudrin hia.
- 30 Ame thoi hmai, ke thatûnyi bi hmanenang:
 - Ke haba momo a at ame outo Iehova, me adre me he ka haisoâ momo e.
- 31 Ham but ka momo wan li hnyamen ; Ke hamen ta je huliwa anyin momo he ka ogânâ e hnyi je homagöule.

TUSI ANYIN AT KHET.

HNYIMAKAN 1.

TALANG hofuc hwan at Khet, a nöku Davita, tuhan Jerusalema. 2 Haingen at Khet, ka habe, E ti thatûnyi e ti thatûnyi ta je ûnyi hia. 3 Ieû troban ka at hnyi anyin ta je huliwa hia e ame mâdrâ hmelen seûnö? 4 Ame hia ke dö, k' ame o bi ke dö; ke haba hmeledrany, me tet hmâ bala bi, 5 Ame labö o seûnö, k' ame dit hmetu seûnö, me wadring ka hnyi hnen hna o hnyin. Ame he ang ka hnyi hwaiöu me hwiö ka so: ke wâ bi, wale ke thatûnyi. hnyi hwadrö; k' ame hwihwiö monu hnyi hnyi deny gethen e igigilö. ame hingâlâ je wagewe hnyin, me wale hwen monu, m' oge me he ka wâ ûnyi ae unöngöt ta je ûnyi hia ge sēnyin; e pason hnyi ta je bonginy anyidra möt. but ânyâ, me adre me he hmetu bi ka ânyâ: ke ba ûnyi ae teb ûnyi hmelen seûnö. 10 Hawa, e hu ke ûnyi wale adre me ha gan, ka habe, Wâ bi, ûnyi ae tebûnyi? me wale ûnyi a o ehac hnyi ûen ae tiga hi' öta. 11 E ba hna ûnykûme hmetu wale unyin tavat adre me he ka o nyiele.

12 Inya at Khet, tuhan Isaraela hnyi Jerusalema. 13 Ke oge me kong hnyekunâ he ka elâm me hnö a deny metâ, ta je ûnyi hia adre me ânyâ hnyi hmeledrany: e hmak hmönyin huliwa Khong ame ham ka lakon tavat he ka huliwan. 14 Oge hia but wâ ta je huliwa hia adre me ânyâ hmelen seûnö; ke wâ bi thatûnyi hia, k' adre me han ang. 15 E pason he ka owisa ûnyi ae hwali: ke pason he ka aû bi ta je ûnyi ae ba. 16 Oge me ûhnenamö me hnyekuk, haingök, ka habe, Wâ bi, oge hia but hom hobi könya metâ ae beönua hudra hia adre bödra hnyi Jerusalema: eke, a wâ but hnyekuk metâ me wâhmakhmeto ae seûnö. gan hmâ. 17 Ke oge me kong hnyekunâ

he ka metâ, me he ka khana hwen monu me hwakecin ae ûnyi baû: oge me wâ a g' ame han minya ang. 18 Anyin a e ka gan hmâ metâ, me gan minya bi hmak: ke e ka bi hanen wâhmakhmeto hnen at, me ame bi hanen minva vec.

HNYIMAKAN 2.

HAINGÖK eû hnyi hnyekuk, ka habe, Awe, oge me he ka cubic u ge 6 senyin; anyin a wale he thö vheno thö me ha ge hwen hluhluma, ka habe, Hwen deny gethen, k' ame he hmetu ang bi ka monu e: ke ge senyin, e ame hö? 3 Oge 7 Ame hi- me ûnykûme eû hnyi hnyekuk he ka osengâlâ ta je di ka hnyi köiö ae gan, ke so nyinâ unyik ge waina, ke ame tiga lelö bi ame ca unöngöt bi köiö ; ke haba dok hnyekuk hnen metâ, me he ka kât hmâ thibi e dok ame hmetu ka hnyin. 8 E ti so ka tavat he ka ânyâ hnyi hmeledrany he ka ha: ke ca sekon bi li ecmak ge hna me ânyâ je huliwa ae gan hmâ: oge me op wâ, k' ame ca unöngöt li hnyeköny ge hna umök je uma; o ge me tā je hnyei vine; 9 Haba ûnyi ame o ehac, me ame 5 ke oge me bi ik, me bi anyik je utkânâ, he hmetu bi ka o; ke haba ûnyi adre hia me tā eling ta je ûö hia ame ve wa wan: 6 oge me ânyâ anyik je köiö, hnân hû kânâ ame kû hnyin ta je ûö: 7 oge me úco je hlu baga me momo, ke e hu je athnyabaik adre hnökoâ hnyi hnyabak; e hu minya unyik ye hnahat kau me je mamoe, ae nua hudra hia adre bödra ka je dö ehac; he haba khaca, ame ca he ka laba hnyi Jerusalema: 8 oge me ûkhöûnâ hu hna ûnykûme minya je dö ame he ka o, minya sileva, me gol, me je omjehen je than, me je hnyei: e hu gak minya tavat khumöng obaga me omomo, me je weny tavat, wale omomo ae se hia. 9 Ke oge me gan dut me tren gânâ hudra hia tavat adre bödra ka laba hnyi Jerusalema: ke e bi minya unyik anyik metâ. 10 Ke oge me ca behânâ ta je ûnyi hia ame bewâ hnen li emakök: oge me ca thawâ hnyekuk ûnyi hnyi ta je senyin hia, anyin ame senyin hnyekuk ge anyik ta je huliwa hia; ke wale troban anyik ta je huliwa hia. 11 Me oge me wâ ta je ûnyi hia ame ânyâ hnen li hnyamök, me ta je huliwa oge me huliwan he ka ânyâ; ke wâ bi, thatûnyi hia, ke ame han ang, ke ba troban hmelen

12 Ke oge me hwiö he ka wâ metâ, me

hwen monu, me hwakecin ae ûnyi baû: anyin ae hö at ame he ka o hwaban than? me wale thibi e adre hia but ânyâ ehac. 13 Ke oge me wâ but ae ûnyi hnathu metâ HU bonginy ta je ûnyi hia, me ûen hon hwen monu, helâ me lany ae ûnyi hobi kâu ta je huliwa hia hnyi hme hnathu hon menekholom. 14 Haba at ae ledrany: 2 e hu ûen hna hnöku öta, me metâ me hu li emakan hnyi ban, ke ame ûen mok; ûen he ka tā, me ûen oc hmetu he at ae monu hnyi menekholom : ke so bi hna tā ; 3 ûen hlingâ, me ûen ometo ; ûen oge me wâ a g' ame o khaca thibi ûnyi ka hagutâ, me ûen otilâ; 4 ûen tenge, me tavat hia. 15 Ke haingök eû hnyi hnye- ûen hluma: ûen hnyamok, me ûen bibiâ; kuk, ka habe, Haba ûnyi ame he ka o ka 5 ûen khûâ degecâ je veto, me ûen ûkhöûni at ae monu, me ame he ka o minya könya; je veto; ûen údeluö, me ûen ca he ka awe, hnân eû a iny metâ gan hmâ? Me deluâ; 6 ûen hlo, me ûen okolo; ûen tuö, oge me ha eû hnyi hnyekuk, ka habe, Wale me ûen degec; 7 ûen kia, me ûen tibet; minya ke thatûnyi. 16 Anyin adre me ûen laba hnyibû, me ûen fuc; 8 ûen beca ûnykûme nyiele balua at ae metâ me at tenge, me ûen hûkötiâ; ûen vat, me ûen ae monu; anyin adre me he ka hnying hia jûsoköu. 9 Ieû troban ka at ame huliwa hnyi je bong ame he ka o. Ekölö ame he hnyi ta je ûnyi e ame ânyâ? 10 O ge wa ka mok at ae metâ helâ me at ae monu! but huliwa ae hmak wale a ham Khong ka 17 Me oge me höcö möt; anyin ae vec tavat he ka huliwan. 11 E ame hia but könya huliwa adre me ânyâ hmelen seûnö; ânyâ ta je ûnyi hia he ka hmanenang buyi anyin a thatûnyi hia, k' ame han ang.

hia wale oge me ânyâ hmelen seûnö: anyin ke so bi, at ame ca wâ huliwa ame ânyâ a hamök he ka hna e ka at ame he ka Khong ûnyi hnyi hwân, ke ne o but hnyi hwöhwabök. he ka at ae metâ ame ne at ae monu? ke e he ka senyin, me ânyâ so, ödra ka tiga ame he bi ka musö anyik ta je huliwa hia möt. 13 Ke haba khaca, ae ka han me ic wale oge me huliwan, me omanenâ hnyin tavat, me senyin so hnyi anyidra huliwa, metâ hnyi hmelen seûnö. Wale ke tha- wale bwihlany anyin Khong. 14 E khanö tûnyi. 20 Anyin a wale oge me hwihwiö nya a haba hna ânyâ hnen Khong ame he k' ame hmak hnyekuk ge ta je huliwa hia ka e nyiele balua: adre me ca he ka bi oge me ânyâ hmelen seûnö. 21 Ke waleû hanen ka hnyin, ke adre me ca he ka ohia at ame huliwa hnyi metâ, me wâhma- ûnyi hnyin: ke Khong ame ânyâ e me me khmeto, me ti khana; ke so bi e ame he ka ot at hnyi hnyimakan. 15 Haba ûnyi kau hna e ka at a ca hnyi huliwan bi me hnân adrem ka e bi walang ang; ke haba unyi weûhûneny. monu ae gan hmâ. 22 Anyin a ieû ame Khong ame elâm ûnyi ae hia. hu ke at ge anyin ta je huliwa hia, me ivecin hnyekon, waleji e ame huliwa hnyin ac hnyi umen owisa, a e bi ling hwakecin hmelen seûnö? thibi hnyi bongon taje bong, k'ame huli- wisa, wale bi e hwakecin ae kong. 17 wa hnyi hlöuhlöu; eke, ame ca mokut bi Haingök hnyi hnyekuk, ka habe, Hamen hnyekon hnyi je hnyinghet. Wale ke Khong he ka owisa ka at ae wisa me at ae thatûnyi.

ic me hna hnyekon he ka senyin so hnyi kuk, ka habe, Wale can tavat, me me he anyin huliwa. Oge me wâ minya e, a ûnyi Khong ka cubic ödra, me he ka omaneni ge Khong. 25 Ke ie at ae khana han, ke ködra a ödra ûcû me ta je meno. 19 Anyin ie at ae khana senyin, huk? 26 Anyin a a haba ûnyi ame o ka at, me ame o minya Khong ame ham metâ ka at k' ame ose ka meno; k' ame o ködru ûnyi a khaca; nyinâ e, ke wâhmakhmeto, ke senyin: ke haba mok anyin ke at, me helâ me mok e ame ham huliwa ae hmak ka at ae kong, anyin ke at ; eke, e tha ûcû homenödru; he ka ûkhacaköuâ me ûkhöûnâ, me me he ke ca beönua bi at hon meno: anyin a ka ham bi ka at ame osenyinâ Khong, thatûnyi hia. 20 K'ame he ödru lo hia Wale ke thatûnyi, ke ame han ang.

HNYIMAKAN 3.

je ûen ae ûcû: ke khaca, e ame ip ûny-18 Ke oge me höciâ anyik ta je huliwa kûme ka hmeledrany eû hnyi hnyekudra, 19 Ke e khanö ia ame ne obiny. 12 E khanö nya ae ba soidra, hon Wale minya thatûnyi, me ame he ka o, me ûnyi kâû adrem: ke

16 Ke oge me wâ hmetu hmelen seunö. 23 Anyin a e ame vec ae kong; ke e bi hnyi hnen hwakecin se kong: anyin ae hu ûen ta je ûnyi hia me 24 E ba nua soiny at hon he ka han me ta je huliwa hia. 18 Haingök hnyi hnye ka hnyi dok a khaca; ûhedru hia eû hnyi

he ka senyinâ anyin ta je huliwa; anyin a hnathu e thatûnyi e, k' ame han ang. wale jekhon: anyin a ie at ame he ka hom hmetu e, me me wâ ta je ûnyi hwaban?

HNYIMAKAN 4.

hmelen seûnö.

7 Me oge me hmetu me wâ ta je ûnyi ka outen Khong. huliwa ae kong. 9 E so li at a lö hon at a me bi an than ûnyi hnyi hnyei. ka mage: ke ame he ka kâmâu ka mage at a khaca, e khana li at a lo he ka tot kâu; ke ame ca ie mou tö a kun ta waamoiny.

13 E so hidröu ae theduoc ke at ae metâ mokut, can ae ti unöngöt hnyekon. bi, hon than a hingat at ae monu, wale

kânâ, k' ödru me he ka wia hmetu hia me but ta je ûnyi ae möt, adre me he hmelen 21 Ie at ae khana hanon at seûnö, a tha ödra me hidröu, wale at a ame ölö göranyai, me hanon meno ame loiny, at ame hwöhwaban. 16 Ca hnân utut kâû hnyikânâi? 22 Anyin a wale bi aû tavat e ame musö: ke so bi adre me oge me wâ but ae ba soiny at ae nua hon ca he ka senyin kâu hwaban dö e. E

HNYIMAKAN 5.

TUÖ ju li cam u ka he ka hnyi uma umen Khong; anyin ae so he ka E oge me hmetu me wâ je hna seda hakekeny dö he ka löng, hon he ka hudö bi hia hmelen seûnö: ke wâ bi je hut arriv hia hmelen seûnö: ke wâ bi je hut anyin at ae monu. 2 Ca he ka logot deköien tavat adre me oveci ödra, ke ba at hnyimâm, ke ca he ka logot hnyekom, he ka ame hadru' ödra; ke tren hwege tavat adre ha ke hofuc hnyi hnyimakan Khong; anyin me oveci ödra, ke ba at ame hadru' ödrin a ethö Khong hnyi drany, ke u ang hmelebi. 2 Ke oge me ha hnahicâ tavat ae mok drany: anyin a wale e so e wakhalet hwâm a g' adre mokcu e hac, hon tavat adre möt je hofuc. 3 Anyin ame kû bwi hnen ta je a g'adre me möt walang ang; 3 eke, ke huliwa ae se hia; me ifucin at ae monu hnahic hudru hia at ae tiga ca o, at ame hnen ta je hofuc ae se hia. 4 U ka he ka tiga ca wâ huliwa ae kong adre me ânyâ bi khöbi ka Khong, ca bec bi he ka ohwâdâ; anyin a e ame ca senyin ka tavat ae monu: 4 Me oge me wâ ta je huliwa hia, me ta owhâdâ thö hnâm hna bi khöbi. 5 E so he je unyi hia ae so adre me huliwan, a g'ame ka ca bi khöbi, ke kong he ka bi khöbi me behnyokâ at ge ke at bi can e. Wale ke ca ohwâdâ bi. 6 Ca hna hnyimâm he ka thatûnyi, ke adre me han ang. 5 At ae bijöniny unyâm; ke ca ha bi hnyi hnyimamonu ame hûkâlâ li hnyamen, me ka an bi kan angela, ka habe, e monu e: anyin a ieû viny. 6 E so e khaca hnyam ae unöngöt ame he Khong ka hmönyin ge ifucâm, me tha e me laba wia, hon li bnyam ae tha ohiâ huliwa anyin li hnyâmâm? 7 Anyin unöngöt bi tha e me huliwa me hna han ame he ka helâe can je bwi ae se hia, me je thatûnyi, me se hia je hofuc : ke u me he

baû hnyi hmelen seûnö. 8 E hu at a khaca, 8 U je ne wâ hna okongoâ at ae theduoc, a hake e bi ; eke, e ba nokon me liame- k' adre me ne hûgûnâ hwegiâ hna owisa keiny; ke so bi e ba obiny anyin ta je me ûnyi ae ûcû hnyi ke keihen hnyei, ca huliwa hia, ke ca sekon li emakan ge uthmâhmâ bi ge ûnyi eling: anyin ae hu omjeû. Haingen, ka habe, Inya oge me at ae gan hon tavat ae beönua ame wâ; ke huliwa hobi kö ia, me ka behano nya bi ge e hu bi ae beönua hudra. 9 Ke haba ta je ûnyi ae so? Wale ke thatûnyi, me jeûiny kânâ me hobi kâu tavat hia: k' adre

khaca; anyin ödru me he ka hu hwaban 10 Haba at ame hnyokâ sileva, me ame ae so anyidru huliwa. 10 Ame ne ta ke ca he ka sekon ge sileva; ke haba at ame at me hamen ke at he ka lelö hanen : ke e hnyokâ omjeû ae se hia, me ame ca he bi kölö ge at a khaca e ka ta but, ke ba hanen ka sekon ge hna osehia: Wale ke thatûnyi. he ka lelö hmetu e. 11 Walang khaca, 11 E ka se hia omjeû, me se hia minya ame ne tha mokut li at a lo, ödru me he ödra adre me an e: ke ieû troban ka at a anyin ta je ûnyi, k' ame wâ thibi ge li a khaca? 12 Ke ame ne ton ke at hon at ecmak? 12 E senem hna mokut ka at huliwa, k' ame ne han gan ame ne ûhnyûkong: ke ca khana at tren omjeû he ka

13 Walang ûnyi ae kong ae vec oge me at ame höcö löng, ödra ka he ka nâ. 14 wâ hmelen seûnö, je omjeû a tuö hnen ke Anyin a e ame dit ut ûnyi hnyi uma ceat at a omjehen, k' ame ka ovecâ e bi gan: he ka than; eke, adre me hnökoâ hnyi 14 ke ame hia ta je omjeû eling hnyi deny dokhon dokhu ke ba omjeû. 15 Oge wâ ae kong; ke ame ne hu nokon, me ba ke ûnyi hobi kâu bi. 15 Helâji me ioiny a ien ehac, ke manen dut ae at : ke ca khana g'ame he thu ûnyi hnyi hnyekon hinyen, bi he ka ivinö me at ae beönua hon e me helâe minya e ame he ka hmetuhmetu 11 E se hia ta je ûnyi ame bi hanen ka helâ me ûen a o hnyin, ke ba ûnyi e ame! ûnyi baû, anyin a wale ieû troban ka at! he ka hom ûnyi hnyi anyin ta je huliwa 12 Anyin ae khanö ia ûnyi ae so ka at me hom hnyi hnyamen bi. 16 Ke wale hnyi mot ang, hnyi ta je bonginy anyin monu ae vec, a g' ame he ka hmetuhmetu möt ae ûnyi baû, ame möt hnyin helâ me tha ûcû me ûen waleji e ame o hnyin: ke hmenu? ke ie at ame he ka omanenâ ka at ieû troban kâu a e ame huliwa ka ang l'ûnyi ame he ka o hwaban e hmelen seûnö! 17 Ke haba khaca, e ame han hnyi bongon je bong hia hnyi menekholom, me vec hmönyin, me mok, me wathethöt.

18 Wâ bi, e so wânök ke mec bi a g' ame he at ka han me ic, me senyina so hnyi anyin ta je huliwa hia, waleji e ame ânyâ hmelen seûnö hnyi je bong bongon anyin möt, wale a ham kâu Khong: anyin a wale jekhon. 19 Ke haba at ame ham kâu omjeû me ta je ûnyi hnen Khong, k' ame ham kâu minya man he ka han hnyi ta je ûnyi e, me hom jekhon, me senyinâ anyin huliwa; me wale bwihlany anyin Khong. 20 Anyin a e ame ca he ka ti ûnykûme ta je bong bongon anyin mot; anyin a Khong ame thu kâu me me senyin hnyekon.

HNYIMAKAN 6.

HU ke monu oge me wâ hmelen seûnö, ke e hmak e ka tavat: 2 wale at hnen Khong hna ham omjeû kâu, me ta je ûnyi, me ogânâ, ke ca hia bi gan ke ûnyi e ame weny, ke so bi Khong ame ca hna but kâu man he ka han hnyin, ke ame han hnen atkanyua; wale thatûnyi me mok ae kong. 3 A ne khaca haded je lakon ke at, ke se hia hunainy anyin möt, me me ti se hia je bonginy ta je hunainy, ke ame ca sekon bi ge so, ke adre ca konâm bi ; inya oge me ha, me so köluhabû hon e ; 4 anyin ame o hnyi ûnyi baû, me he hmetu hnyi menekholom, ke ame oiyongâ ien hnen menekholom; 5 ke haba khaca e ame ca wâ seûnö, ke ca khana bi; e nua menâiny at ang hon at eji: 6 eke, eja ke ne a ne möt hnyi lo li thauzan je huna, k' ame ca wâ bi so: hawa, me ca he ka he ka hnyi dok a khaca? 7 Haba ta je huliwa hia anyin at, hnân hobi kâu bi hnyimen, k' ame ca sekon bi weny. 8 Anyin a ieû troban ka at ae metâ hon at ae monu? ie ûnyi anyin at ae theduoc at ae khana he ka he hnyi hnyimakan tavat ae möt? 9 E so hna wâ hnen li ecmak, hon nna weny hnen hnyok; wale ke thatûnyi, ke ame han ang.

HNYIMAKAN 7.

CNYI hnathu ien ae lung so hon wa-kaco ae so; ke ûnyi hnathu bong mok, hon bong ate o hnyin. 2 E so he ka he ka hnyi uma ödra ka tenge hnyin, hon he ka he ka hnyi uma ödra ka bijeû hnyin: anyin a wale obiny tavat hia; ke ame he at ae möt ka ûnykûme e eû hnyi hnyekon. 3 E so hlöuhlöu hon hluma: anyin ae so but hnyok hnen hnyimak ae menyong. 4 E bi hnyekon at ae metâ hnyi uma adre me tenge hnyin, ke e bi hnyekon tavat ae monu hnyi uma adre me senyin hnyin. 5 E so he ka löng ûthaö hnen at ae metâ, hon he ka löng khumöng anyin tavat ae monu. 6 Anyin ame fifica je wahleûbleû hmelen öt, ke helâe ûhlumainy at ae monu: ke 7 Haba behom gânâ ame thatûnyi e. omonoâ at ae metâ; ke haba bwihlany ame okongoâ wâ ûnykûme. 8 E so obiny ke ûnyi hon hwân: ke so hokhnyok hon hnyok bi gan. 9 Ca logot hnyekom he ka hmönyin, anyin a haba hnyekon at ae monu, me wale hnyaban hmönyin. 10 Ca ha bi, ka habe, A hawa ae so je bong a bân hon je bong ang? anyin ae ca metâ bi hnam hna hnö e. 11 E so metâ, ae ûcû e me hwajekhöû: eke, e ti beönua e ka tavat adre me wâ seûnö. 12 Anyin a haba meti me hnân söng, helâ me mone bi me hnân söng: ke haba nuainy wâhmakhmeto a g' ame he metâ ka tuö möt anyin at ae tren 13 Unykûme ju huliwa anyin Khong: anyin a ie at ae khana he ka owisa hnen hna ohwalö? 14 Senyin dö hnyi bong sot, ke ûnykûme ju hnyi bonginy vec: Khong ame ânyâ khaca me me ûcon khaca, me me ca he bi at ka wâ ta je ûnyi ame he ka o hwaban e.

15 Wale hia wânök hnyi je bong bongon anyik hnyok baû: e hu at ae wisa ame mokcu hnyi hwakecin ae wisa, ke hu bi at ae kong ame möt beû hmâ hnyi hwakecin ae kong. 16 Ca he ka hwakecâm ae ti 10 Haba ûnyi ame o adre hia but hwenyi wisa; ke ca ogânâ hmönyinâ anyâm meta:

anyin a ieû u me he ka hamâm hlingö u bi?

17 U ma ca he ka ti kong, ke ca he bi ka monu: anyin a ieû u me he ka mok ke tiga ca ûâm bi? 18 E so u ma kât ûnyi ang; eke, ca hom hmetu hnyamâm ûnyi hnyin: anyin a haba at ame outen Khong, me ame he ka o ûnyi hnyi je ûnyi e hia.

19 E man hmönyin metå ka at ae metå hon tavat musi a ten hnyi taun. 20 Anyin ae ba at ae wisa eang hmeledrany, a at ame ânyâ so k' ame ca ânyâ hulö. 21 Ke haba khaca ca he ka hnyok bi ta je hofuc hia adre me ha; wâ u nye löng athnyabaem me hangö u but: 22 anyin e khanö u hnyi hnyekom minya a u je osehia hangâ keihen.

23 Oge hia but ohnathoâ ta je ûnyi hia e hnen metâ: haingök, Oge me he ka meta; ke e ame ûsâûkâûöā mönya. Haba ûnyi ae sâkâû but, me dit hmönyin; ie at ae khana he ka wâ e? 25 Oge me hwihwiö, me ûnykûme eû hnyi hnyekuk he ka khana, me elâm, me wâ metâ, me bongon ta je ûnyi, me khanö nya hnyikongon monu, me hwen monuiny monu: 26 ke oge me wâ ke ûnyi ae hiny hon mok, wale momo a haba hnyekon bi me je hnewe me je ert, ke je ûnyi hnân ûce at li hnyamen: haba at ae so hnyi hnyimakan Khong, me ame he ka kec gan; ke ame he ka hnok at ae kong gan. 27 Haingen at Khet, ka habe, Wâ bi, walang hnök hna wâ, iny ka tuluto ke ûnyi me ke ûnyi, me inve wâ bongon: 28 wale oge me tiga elâm bi, ke oge me ca wâ bi : oge wâ but baga a khaca ûnyi hnyi thauzan; ke oge me ca wâ bi momo unyidra hia. 29 Wâ bi, waleû ûnyi a khaca oge me wâ, a Khong ame op at he ka wisa; ke adre me elâm bi je biûnyi ae se hia.

HNYIMAKAN 8.

Le at ae ûcû me at ae metâ î ke ie at ae khana bongon ta je ûnyi? Haba metâ anyin at ame omelamâ hnyimakan, me wia thö hwegien hnyimakan. 2 Haingök, Vheno thö hnanyibu anyin than, ke ûnyi ge ûhihinyköu hnyi hnyimakan Khong. 3 Ca logot bi he ka he gan; ca hwege ka hnyi ûnyi ae kong: anyin ae ame ânyâ hia weny. 4 Anyin ae hu man maniny hofuc hwan than; ke ie at ame he ka ha kâu, ka habe, Ieû u me ânyâ? 5 Haba at ame vheno hnanyibu, me ame ca he ka wâ ûnyi ae kong; ke haba hnyeû-

kon at ae metâ ame wâhmakhmeto ûen me hna owisa: 6 anyin a haba ta je ûnyi hia, me e hu ûen me öwisa; anyin a haba okongon at, me hmak kâu: 7 anyin ae ca khana ûnyi ame he ka o; ke ie at ame he ka omanenâ kâu ge ûen ame he ka o? 8 E ba at ame tren musi hon hanu, he ka behânâ hanu; ke ba at ame musö bong mok; ke ba at adre me hna ûnyi hnyi vat eling: k' ame ca he hwakecin ae kong ka omelö tavat adre me mâdrâ e. 9 Oge hia but wâ ta je ûnyi hia eling, ke oge me ûnykûme eû hnyi hnyekuk ta je ûnyi hia adre me ânyâ hmelen seuno: e hu ûen adre me musö ke at ge ke at bi me me kong.

10 Me oge me wâ minya tavat ae kong adre konâm, k'adre me o but ka hnyi erkemok; ke haba tavat adre hia but ânyâ so me adre me he but ûnyi hnyi dok ae kap, k' adre me hnying ödra hnyi taun: wale ke thatûnyi. 11 Anyin adre me ca ie bi hwaban huliwa ae kong, anyin a wale e hwege hnyekon tavat he ka mâdrâ hulö. 12 Eja ke ne a ne khaca haded hna ânyâ hulö hnen at ae kong, k' adre osehia bongon je bong, ke so bi, oge me wâ but a g' ame he ka so ka tavat adre me outen Khong, a tavat ot hnyi hnyimakan: 13 ke ame ca he bi ka so at ae keng, k' adre me ca he ka osehia bongon je bong, ke helâ me hmenu; anyin a e ame ca ot hnyi hnyimakan Khong. 14 E hu thatûnyi adre me ânyâ eang hmeledrany; a g'ame aat ka tavat ae wisa helâ me hna ânyâ ka tavat ae kong: ke haba khaca, ame aat ka tavat ae kong helâ me hna ânyâ ka tavat ae wisa: haingök, Wale ke thatûnyi. 15 Me oge me haisoâ hna hobâ, anyin ae ba so ka at hmelen seûnö, ke so bi adre me he ka han me ic me senyin: anyin a wale ûnyi ame he ka tha e me at hnyi anyin huliwa hnyi bongon ta je bong hia wale a ham kâu Khong hmelen seûnö.

16 Hnyi ûen oge me ûnykûme eû hnyi hnyekuk he ka khana metâ, me wâ ta je ûnyi adre me ânyâ eang hmelen; (anyin ae hu at ame ca mokut hnyi lany me lit:) 17 me oge me wâ hia huliwa anyin Khong, ae ca khana bi at he ka wâ ta je huliwa adre me ânyâ hmelen seûnö: anyin ame ne he at ka huliwa me elâm e, me e ame ca he ka wâ; eke, ame ne ûnykûme ge at ae metâ he ka khana e, me ca khana bi he ka wâ.

HNYIMAKAN 9.

\GE me ûnykûme ta je ûn**y**i eling eû hnyi hnyekuk, he ka wâ wia ta je ûnyi e; a haba tavat ae wisa ke tavat ae metâ, ke anyidra ta je huliwa, me wale hnyi hnyamen Khong: ame ne ibetengiö, ame ne ûöhûköti, e ca khana tavat : e hnyi hnyimaködra ta je ûnyi e. 2 E tha ûcû thibi ta je ûnyi hia ame o ka tavat hia: khaca thibi ûnyi ame o ka at ae wisa me at ae kong; ka at ae so, me at ae bo so, me at ae bo kong; me ka at ame bi hut, me ka at ame ca bi hut : e ûcû at ae so me at ae kong ; e ûcû at ame ûhihinyköu me at ame ot ûhihinyköu. 3 Walang ûnyi ae kong hnyi ta je ûnyi adre ânyâ hmelen hwan hofuc. seûnö, a khaca thibi ûnyi ame o ka tavat hia: eke, e ûnöngöt minya thö hnyekon tavat ae metâ, hon hna ha hwegiâ hnen at tavat ge hulö, ke e bi hwen monu hnyi ta ame musi unyin tavat ae monu. 18 E so je hnyekudra, k' ödra tiga möt bi, ke metâ hon je omjehen vat; ke haba at hulö hwaban e adre me he ka tavat adre mokcu. i a khaca, me ame okongoa so ae gan hma. 4 Anyin a haba at ame tiga hanen tavat ae möt me hu geju bi unyin: anyin ae so kuli ae möt hon liona ae mok. 5 Anyin ae khana tavat ae möt a g' adre me he ka mok: ke ca khana bi tavat adre mokcu ke ûnyi, ke ba hmetu bi hwaban ködra; anyin so: helâe minya e hmak hnyi tulut monu adre hnying bi gadra. 6 A tha hia but walang ang anyidra ibetengiö, me anyidra ûöhûköti, me anyidra hmönyin; ke adre a metân, ke e bi hnyekon at ae monu hnyi me ca he hmetu ka hnyi hanen nyiele balua ke huliwa adre ânyâ hmelen seûnö.

7 He thö u, an ju âm jeû, me senyin me ûnykûmenen, ke e ame omanenâ ka tavat ijem ânyâm waina me hnyok ame hobâ; hia a e at ae monu. 4 A ne tot köu hmö anyin a hia but Khong walang ang kap! ânyâm ta je huliwa. 8 E so e hau bala je anyin a hwakecin ae menyik ame thawa ta khaûâm; ke ca he ka hia wakaco hnyi hon je monu ae gan. 5 E hu monu oge his me hnyok kâu hnyi je bonginy ânyâm möt ûnyi ge at musi: 6 a g' adre me otili ae ûnyi baû: anyin a wale jekhom hnyi hwen monu hnyi je dok ae görany, ke haba möt ang, me hnyi ânyâm huliwa u je tavat tren omjeû me adre me laba hnyihuliwan hmelen seûnö. 10 Haba hna wâ kânâi. 7 Oge hia but wâ ta je athnyaba hnen li hnyamâm he ka ânyâ, ânyâ thö adre me tabö hors, ke haba ta je than adre hnen hwegiâm; anyin ae ba huliwa, me|me he hon kânâ helâke ta je athnyaba. ûnykûme, me wâhmakhmeto, me metâ, hnyi erkemok, u me he ka hnyin.

11 Oge me hmetu me wâ hmelen seûnö, a g' ame ca bân ka o at ae hâhâ can, ke j haba khaca ame ca ton bi at ae hwege, ke haba khaca e ca tren jeû at ae metâ, ke | haba khaca ame ca o je omjeû ka at ame ca bân ka khet homakan e, me hamen at wâhmakhmeto, ke betenge baû, ka at ame he ka ti ham hwegien, ke so metâ bi hnân huliwa tremang; ke haba ûen, me ûnyi he ka owisa. 11 A ne ûhûlû on k'adre

a haba at, e ca khana bi ûen : helâ me ta je wâ adre me hnok hnyi ert, me ta je meno adre me hnok hnyi hnewe, ke ame hnok dö e ûcû mödra tavat hnyi ûen se kong, e ka ie o ködra.

13 Oge hia but wâ minya metâ helang hnyi hmelen seûnö, ke haingök, E gan hmâ: 14 wale a g' ame hu taun ae ûhnyûkong, ke wakhalet thibi aten; k' ame he than ae gan ûcon k'ame igigilö e, me op ta je tabiny vat cicö e: 15 ke adre me wa ke aten e ae metâ ae theduoc, ke e ame omelö taun ge anyin metâ; ke ba at ame ûnykûme ka at eling ae theduoc. 16 Me oge me ha, ka habe, E so metâ hon tang hwege: ke so bi adre me hûkötiâ meta anyin at ae theduoc, k' adre me ca long

17 Adre me löng hofuc ae menyik hwan

HNYIMAKAN 10.

TABA ta je nöng adre mokcu, me adre me obokongoà wakaco ae bo ae ûhnyûkong hon metâ me hna ogâna. 2 E bi hnyekon at ae metâ hnyi ke keihen ke keihen a meny. 3 Eke, ke haba khaca, e ka vheno gethen hnen at ae monu, me ba ûnykûmenen, ke e ame omanenâ ka tavat nyin anyin than, ca he thö hnyi hnám: 9 Möt senyin dö tha u me âiâm u but wâ hmelen seûnö, helâke monu ame o 8 Haba at ame hiny thop, me ame he ka kölu ka hnyin; ke haba at ame thu hak me ame he ka oloû on. 9 Haba at ame thu veto me ame he ka kong hnen e; ke haba at ame khû utö, me ame he ka sat 10 Ame ne kong hwan fao, k' adre kâu. ame o monu, ame o ködra hia. 12 Anyin me tiga ca ohnamâ, me ba troban ka at

ame ohnamâ. nge; ke haba li esongodiny at ae monu me Thatûnyi ta je ûnyi hia ame o. ame he ka utâ e bi. 13 Haba hofuc a bân me ti hwen monu. adre me ca wâ bi gethen ka he ka hnyi hmai. 16 Hnyei lö, e kölö gam, e ka wanakat tuhâm, ke ame han hnyi hnyomakatu ânyâm je taben! 17 Hnyei lö, hnâm hnahic e ka nokon than tuhâm, ke ânyâm je taben adre me han hnyi ûen ae ka monu ge grâg! 18 Can hwen höcö ame ū but ban uma; ke e ka ca huliwa li hnyam ame he ka khula uma. 19 Adre ányâ bijeû hnân hnyi hluma, ke waina ame osenyinâ möt: ke ûcû ta je ûnyi hia ka mone. 20 Ca hangâ bi than, ohe, ca ânyâ hnyi hnyekom; ke ca hangâ bi tavat adre tren omjeû eiö hnyi ânyâm hnyeule mokut: anyin ame he meno ame gâ ethö ka hom hwan, ke ame he at ae hu li labenyin ka omanenâ hna ha.

HNYIMAKAN 11.

HÛÂ but ânyâm areto ka hnyi hon du: anyin a u me he ka wâ hmetu hwaban je bong ae se hia. 2 Ve ha jekhon tavat a ödrin seven, eke, ame ne eit; anyin ae ca khanö u ûkonguny ame he ka o eang hmeledrany. 3 Ame ne unöngöt je ûlâ ge we, me ame ta we ka hnyi hon kânâ: ke ame ne ta ûö, ame ne ka hnyi hwaiöu, ame ne ka hnyi hwadrö, haba hna ta hnen uö, me ame he ka mokut hnyi dok eling. 4 Haba at ame tuö ang, e ame ca he ke belök; ke haba at ame tuö je ûlâ ame ca he ka menu. 5 E ca khanö u gethen deny ang, me ûkûen ta je jö hnyi hnyekon momo ae erkin; helâe e ca khanö u ta je huliwa anyin Khong at ame ânyâ hia. 6 Hnyi hnyomakatu tā ju hatungâm je hatong, ke hnyi sahac ca thawâ li hnyamâm: anyin se ca khanö u ûnyi ame he ka kû, ame ne eang ame ne e, ke ame ne he ka tha so hia. 7 E hnathu e kese lany, ke so ka li ecmak me se hia ta je hunainy, me so e ame senyinâ | hnathu.

12 Haba je hofuc hwan hia; ke so bi e so e ame ûnykûme je bong hnyimen at ac metâ, me wale tang bete- ac menekholom, anyin ame he ka se hia.

9 Hidrou lö, senyin dö, u ka tiga but; ûnyi hnyi hnyimen me wale hwen monu; ke hobâ thö hnyekom hnyi je bonginy ke haba hofuc a biliny ûnyi hnyi hnyimen, anyâm hidröu, ke vheno thö je gethen deny 14 Haba at ae monu hnyekom, me ta je ûnyi u je wâ hnen li e ame osehia hwan je hofuc: ke so bi e ca emâkâm: ke khanö u thö a ame he Khong khana at ûnyi ame he ka o; ke ie at ame ka hum u can ta je ûnyi hia e ka hnyi hna he ka omanenâ kâu ta je ûnyi ame he ka owisa. 10 Anyin a wale, degec ut vec o hwaban? 15 Haba huliwa anyin tavat ûnyi hnyi hnyekom, ke ûsâkâûö but me ae monu, me ame osēnyini ödra hia, anyin hulö: anyin ae thatûnyi ûen wanakat me

HNYIMAKAN 12.

K^E ûnykûme ju At a up u hnyi je bonginy ânyâm hidröu, e tiga ca o úců m' adre me hwege, ke ca hnân bi he ta je bong ae kong, me tiga ca hakekeny bi ta je huna wale u me he ka ha hnyin, ka habe, O ge me ca senyinâ hmetu e ; 2 e ka tiga ca menekholom bi seûnö, me lany, me tehi, me ta je okhû, k' ame ca hmetu ta je ûlâ hwaban ûtainy we: 3 hnyi bong adre me he ka öbubuny hnyin tavat tuö uma, ke haba tavat hwege adre me he ka iyâû, ke haba tavat khin hwit adre me ca huliwa hmetu bi, anyin a ödra wakhalet biju, ke menekholom but tavat selat hnyi je mamalama, 4 k' adre me he ka hlöng je hwanuma eû hnyi gethen; e ka ûhnyûkong ut hwan khin hwit, ke ame he ka tot bi at hnyi ifuciny meno ame gâ, k' ame he ka sēnyin hia omomo hia adre hnyok ka khumöng; 5 eke, adre me he ka outen ûnyi ae görany, ke e bi eû hnyi gethen ta je ûnyi hnân outen; k' ame he saked ka vhong, k' ame he ka hmak ge wahamon, ke ba hmetu hna weny: anyin ame he at ka hnyi umen uma a nyiele balua, k' ame vheno gethen hnen tavat adre me hnyamok: 6 e ka tiga ca mou bi tö sileva, ke tiga ca hmouca kaia gol, ke tiga ca hmouca kaia hnyi an, ke tiga ca ok waengen hnyi taben köiö; 7 ke ame hmetu sesâ hnyikânâi, helâ me ehac, ke ame he hmetu hanu ka Khong at ame ham e. 8 Awe, haingen at khet, ka habe, E ti thatûnyi ke thatûnyi ta je ûnyi hia.

9 Ke haba khaca, anyin ae metâ at Khet, me e ame nâ tavat ge metâ; eke, e ame ûnykûme, me elelâm, me ip gaga ta je vejec ae se hia. 10 Haba at Khet ame elâm ta je hofuc ae ûcû, ka ta je hofuc adre he ka wâ seûnö. 8 Eke, ame ne möt at, me sihnalimen hnyi wisa, wale je hofuc ae

KHUMÖNG HWANYI SOLOMONA 1, 2.

11 Haba je hofuc hwan at ae metâ, me helâ me ûnyi hnân dö bolok, ke haba ta je löng hia: outen ju Khong ke vheno anyin hofuc hwan je homakan ta je ûkhacaköu, ta je hnanyibu; anyin a wale hanymen ae me helâ me je fao adre me ti ohmâ, a ham bekhöt ge tavat hia. 14 Anyin ame he ge at a khaca a at tuö mamoe. 12 Ke Khong ka hom ta je huliwa hia ka hnyi walang khaca, nökuk lö, kap ju hna nâ: e hna owisa, ke ta je ûnyi hia ae iyong, ame ba obiny bi ka hnödra hna sihnalimen ta ne ta je ûnyi ae so, k' ame ne ta je ûnyi ae je tusi ae se hia; ke ödra ka unö gânâ tusi, kong. me ame sēnyin dut unyin.

13 Walang obiny ûnyi e; adre hia but

KHUMÖNG HWANYI SOLOMONA.

HNYIMAKAN 1.

HUMÖNG ae beönua hwanyi Solomona.

2 E so e ame ûcimhnyimak mönya ge je ûûcimhnyimakiny hnyimen:

Anyin ae so ânyâm ibetengiö hon waina. 3 E so bunen wakaco unyam;

hingâlâ;

Anyin a wale ame hnyok köu wahlu.

Than ame su nya ka hnyi je hnyeu-

Ohmun e he ka senyin me hobi u, Ohmun e he ka ha gânâ ge ânyâm ibetengiö hon waina:

Adre me hnyok köu hnyi wisa.

5 Ta je wahluiny Jerusalema lö, Iny hlit, k' iny huanenang bi, Helâ me je uma mano hnyi Kedara, Helâ me je mano singi Solomona

6 Ca ō nya öbun, anyin a iny hlit, Anyin ame li nya seûnö. Laku bai ödrin e hmönyidrin könya, Odrin e otilö nya he ka tuö je hnyei

Ke oge me ca tuö ik hnyei vine.

7 U na ha ju könya, u at oge me hnyok

Hnâm hna hān halem hnyin, ke dok u **je omen**â hnyin hnyi jebigo :

leû gak bi a oge me he ka helâ me ame tubi hnyimak

Hakekeny je hnahat meno halen je lawaem?

8 U at ae ti mec hon omomo lö, a ne ca khanö u bi,

Vheno thö je hna okca hnen je hnahat

Me hān je lakon halem je got hnyi hnyei iny tavat tuö mamoe.

9 Oûnykûmik lö, inya oge me oûcû u Me hors hnyi kariota anyi Farao.

Ke haba iâm, me helâ me wakaco adre 10 E hmanenang li wahicâm ge je leûnen adre hwâwâ,

Ke nyem ge sawakiny.

4 Lili nya thö; m' öhmun e he ka wadring 11 Öhmun e he ka ânyâ hobi köu je hna hwâwâ gol Ke je fao sileva.

> 12 Than ame tiga han, Me ame bo so anyik nardo.

13 Bwiny muro könya oûnykûmik At ame mokut hnyi ûlaik.

14 Vongon kofera könya oûnykûmik, Hnyi je hnyei vine Eni-gedi.

15 Wâ bi, u hmanenang oûnykûmik; wâ bi, u hmanenang; Li emakâm helâ me li biny.

16 Wâ bi, u hmanenang oûnykûmik, eke, me mec:

Ke hât hnötu hna mokut.

17 Je arasi je venyâiny umötu uma, Ke je köp je dâiny.

HNYIMAKAN 2.

TNYA ang obedilainy Sarona, Me sosaniny je hwatapkölu

2 Helâ me sosani hnyi je ûö ae ûdedö,

Digitized by Google

KHUMONG HWANYI SOLOMONA 3.

Helâe oûnykûmik unyin wahlu.

3 Helâ me i okhöiö hnyi je ûöiny hnyot, Helâe oûnykûmik unyin wahidröu.

Oge me laba ju hnyi hmenon me gan senvin,

Ke hnebwia anyin wan hnyi hnyimök.

4 E ame hum nya ka hnyi uma adre me bijeû hnyin,

Ke haba anyin boûdila huk, me ibetengiö.

5 Thawo nya ju ge je hmata a wan vine, okahwö nya ju ge je okhöiö: Anyin a oge me moko ibetengiö.

6 Hunen bök hnyamen a meny, K' ame köt nya ge hnyamen a metân.

7 Wahluiny Jerusalema lö, oge me khemanyin köbun,

Ge je zebi me je ailainy hnyot, M' öbun e ca he ka bwebwelâ me ohmakâ

ibetengiö, Ke ne o but e ame beweny.

8 Hwan oûnykûmik! wâ bi, e ame ho jem, E ame utut hon je bucen, me gâ hon je hut.

9 E ûcû oûnykûmik me zebi me nokon

aila:

Wâ bi, e ame tot hoton hagitin hak, E ame selat hnyi je mamalama,

E ame omanenâ e bi hnyi hna pewan.

10 Ame fuc dö oûnykûmik me ha könya, ka habe,

Todrö, oûnykûmik, hmanenangik, me he jem.

11 Anyin a wâ bi, e hia but hnyeun, A um dö we, ke hia but;

12 E manen dut je vongon ûö hnyi hnyei; K' ame o but ûen ame cûk hnyin je meno ame gâ,

K'adre me löng ûkukuiny biny hnyi ita hnyei;

13 Ame he but ka metu je wan meta ae

K' ame vhöng je vine,

Me obosoâ hnyei.

Todrö, oûnykûmik, hmanenangik me he

14 Biny a halek lö, u hnyi khekheiny kic, hnyi dok ae nedrong hnyi hwatap-

Iny na wâ ju hnyimâkâm, iny na löng ju ifucâm ;

Anyin ae kese hwâm, ke hmanenang hnyimâkâm.

15 Kât do hobi kötin ta je alope, wale je alope ae ûhnyûkong wale adre okongoâ je vine ;

Anyin ame vhöng anyitin je vine.

16 Anyik oûnykûmik, ke inye bi a anyin. E ame ûhalin hnyi je sosani.

17 Hwiö thö, oûnykûmik, me u me helâ me zebi me nokon aila

Hon je buceniny Bether,

Ke ne o but menyikiny bong, ke ame he but je hmenu.

HNYIMAKAN 3.

NYA hon hnök hna mokut hnyi hnyinghet oge me elâm at oge me hnyok kâu:

Oge me elâm, ke oge me ca wâ bi.

2 Oge me he ka tot walang ang me vheno taun,

Hnyi je gethen me je hna cit gethen, Oge me he ka elâm at oge me hnyok kâu:

Oge me elâm, ke oge me ca wâ bi.

3 Ame ō nya hnen tavat tue tavat adre me vheno taun :

Me haingök, ka habe, Öbun e wâ at oge hnyok kâu ?

4 Oge me he ûhek unyidra ke tiga ca sâkâû,

Me oge me wâ e at oge me hnyok kâu: Ke oge me kât e, me ca hna hmetu bi, Ke ne o but o ge me hom e ka hnyi uma umö bai,

Hnyi hnyeuleny at ame erkini nya.

5 Je wahluiny Jerusalema lö, o ge me khemanyin köbun,

Ge je zebi me je ailainy hnyot,

Ca he öbun ka bwebwelâ me ohmâkâ ibetengiö,

Ke ne o but e ame weny.

6 Ie at ang ame o ûnyi hnyi hnyebuba helâ me hai ame sâ göranyai, Adre me obosoâ ge muro me libano, Me je ûnyi adre me oamamâ anyin at

ûcû omjeû?

7 Wâ bi hna mokut hnö Solomona: Odrin sikste tavat hwege igigilö e, Hanen tavat hwege hnyi Isaraela.

8 Ödrin hia ödrin e hok hele vat, adre n' - ödrin he ka vat:

Adre ve weikâ anyidra je hele vat hnyi je jevadrin,

Can ot hnyi hnyinghet.

KHUMÖNG HWANYI SOLOMONA 4, 5.

9 Haba Solomona than, e ame ânyâ tap: 9 U je hia but venâû hnyekuk, waek, hnân sam

A utöiny Lebanona.

10 E ame ânyâ je can sileva,

Ke haba taben, me gol, ke taben lap mano ae udrudrâ,

K' adre omecâ e ge ibetengiö, Unyi ge wahluiny Jerusalema.

11 Wahluiny Ziona lö, he th' öbun ka ö Solomona than,

okorona e hnyi bonginy ûköcö,

Ke hnyi bong e ame senyin hnyi hnyekon.

HNYIMAKAN 4.

JA bi, u hmanenang oûnykûmik; wâ bi u hmanenang;

Helâ me li biny li emâkâm hnyi hnyin hna tube hnyimâkâm:

E ûcû leûnen bâm me hnahat got, Adre me mokut hnyi bucen Gileada.

2 E ûcû je nyom me hnahat mamoe adre 14 Nardo me keroko, me tep subâ leûnen,

Wale adre me o ûnyi hnyi hna soû; Ke hu gadra hia li lakon a li hûnye, Ke ba at ae hlöuhlöu unyidra.

3 E ûcû li esongodâm me tö ae dra, E hmanenang hnyimâm: E ûcû haleloûâm me ong rimona Hnyi hnyin hna tube hnyimâkâm.

4 E ûcû nyem me uma ae beû göranyai umö Davita waleji adre op hnân uma hip omjehen vat,

Adre me uhno je bec a wan thauzan. hnyin e

Je bec anyin tavat hwege hia.

5 E ûcû li bâsâm me li lakon zebi a li

Odru me tha han tot hnyi je sa sosani,

6 Oge me he ka he ka hnyi buceniny muro,

Me hutiny libano,

Ke ne o but hnyi sahac e ka beû but je hmenu.

7 Oûnykûmik lö, u hmanenang hia E ba hnyikongon hnyi unyâm.

8 Öiök lö, he thö jem mönya ûheny Lebanona, He jem mönya ûheny Lebanona: Selat dö ûnyi hnyi hon Amana, Unyi hnyi hon Senira me Heremona, Unyi hnyi je opiny je liona, Me je bucen anyin je lepat.

öiök ;

U je hia but venâû hnyekuk ge emâkâm a khaca,

Hnen kinyâm sawakiny a khaca hnyi

10 E ti mec ânyâm ibetengiö, waek, öiök ; E beönua ânyâm ibetengiö hon waina, Me bunen ânyâm wakaco hon ta je ûö hia ae bo so.

A bicâ korona wale hnen hinyen hna 11 Öiök lö, e lup esongodâm helâ me hani adre tiga ca hlec:

Hani me debai eû hnyi hmelen bohmâm;

Ke haba bunen ânyâm ûkhaû me helâ me bunen Lebanona.

12 Utkânâ adre hlöng homagöuleny, waek, öiök

An adre hlöng, pupua adre okeceâ haten.

13 Je rimona tha e me je wan ae ûnyi hnathu je khûâm ;

Kofera me je ûöiny nardo,

Kane me kinamo, tha e me je ûöiny hia libanu;

Muro me aloe, me je hing ûö ae bo so.

15 Pupuainy taun, Pupuainy köiö möt, Ke je di ûnyi Lebanona.

16 Ang hnyi hwadrö lö, hmak dö; ang hnyi hwaiöu lö, aiö u ;

Bwang ut ka hnyi ik hnyei, me me bon je ûö ae bo so.

E na o ju oûnykûmik ka hnyi iny hnyei,

Me me an wan haleny je ûö ae ûnyi hnathu.

HNYIMAKAN 5.

NYA oge me o ka hnyi ik hnyei, waek, öiök :

Oge hia but auk anyik muro, ke anyik je ûö ae bo so;

Oge me an anyik hani adre ca hlec tha e me hani;

Oge me ijem anyik waina me debai.

Je lahanök lö, han ju;

Öbun laoûnykûmik lö, ijem gânâ thö.

2 Inya oge me mokut, ke hmak bi hnye-

Wale ifucin oûnykûmik ame kokot, haingen, ka habe,

KHUMÜNG HWANYI SOLOMONA 6.

nuaik khöng ut könya:

Anyin a menyik ut bök ge hau, Ke leûnen bok ge dân hau hnyi lit.

- 3 Oge me uny anyik ukot; oge ma kâmâu | 15 Haba li can, me li hmolom a veto ae ka khâvâ hmetu?
 - Oge me hneû li cak ; oge ma kâmâu ka okongoâ hmetu?
- 4 Oûnykûmik ame inâ hnyamen hnyin 16 E hnebwia but hnyimen ; eke, e ti hmaomokuiny hwanuma,

Ke haba hnyekuk ame tenge gan.

- 5 Me oge me tot he ka khöng ka oûnykûmik;
 - K' ame khula but muro ûnyi hnyi hnyamök,

Ke muro ae lup ûnyi hnyi otbanyök, Ka hnyi hnyiban ohmâiny.

6 Oge me khöng ka oûnykûmik,

Ke oûnykûmik ame hia but hwiö me

E ame fuc eja ke ame sēnyin hnyekuk: Oge me elâm e, ke oge me ca wâ bi; Oge me hawâ e, ke e ame ca ieû könya.

7 Adre me ō nya tavat tue, tavat adre me vheno taun,

Adre me kuc nya, me oge me aat dö; Haba tavat tuö hna up haginy adre me hûgûnâ gak ûnyi hnân tube hnyimakök.

8 Je wahluiny Jerusalema lö, inya oge me ha hwegiâ köbun, ka habe, Öbun e ne wâ oûnykûmik,

Thumeto thö e, a oge me moko ibetengiö.

9 Momo ae hmanenang hon ta je momo hia lö.

Hawa, e nua oûnykûmâm hon ta je oûnykûminy at ?

Ieû oûnykûmâm hon ta je hna ûnykûme, Anyin a u me ha hwegiâ helâe köhmun?

10 E hau me dra oûnykûmik, E beönua hon ta je ten thauzan.

ll Haba ban me helâ me gol ae hmanenang,

Haba leûnen ban, me hlau, ke hlit helâ me oreba.

12 Haba li emakan me helâ me li biny hnyi baten wagewe;

Adre hneû ge debai, k' adre ohmâ wia.

13 Haba li wahicen me helâ me sa basama, me je ûö ae bo so:

Haba esongodiny me helâ me li sosani. ame khula muro ae hnebwia ûnyi hnyin.

Hanök lö, oûnykûmik, halek biny, beö- 14 Haba li hnyamen, me li ötru gol adre ohmå berulo hnyin:

Haba unyin, me nyon elefan adre huliwan, ke adre tube ge safairo.

hau adre otilâ hnyi taben gol ae so: Haba hmainy me helâ me Lebanona, e hmanenang helâ me arasi.

nenang hia.

Wahluiny Jerusalema lö,

Wale oûnykûmik, ke wale hanök.

HNYIMAKAN 6.

OMO ae hmanenang hon omomo hia

Ame he kâ oûnykûmâm? Ame saû kâ oûnykûmâm M' ötin e he ka tha elâm e?

2 A he but hâang oûnykûmik ka hnyi iny hnyei, ka hnyi ta sa basama

He ka ûhalin hnyi ta hnyei, me aoc je sa sosani.

3 Anyik oûnykûmik, ke inya bi anyin oûnykûmik:

E ame ûhalin hnyi je sa sosani.

4 Oûnykûmik lö, u hmanenang helâ me Tireza,

Ke mec helâ me Jerusalema.

Hnân outen helâ me utbavat k' adre hom je boûdila.

5 Wia thö li emâkâm gak, Anyin a oge me ngå but gadru. E ûcû leûnen bâm me hnahat got, Adre mokut hnyi baten bucen Gileada.

6 E ûcû nyom me hnahat mamoe momo, Adre me o ûnyi hnyi hna soû ; K' ödra hia adre me hnöku hûnye, Ke ba at ae hlöuhlöu gadra.

7 E ûcû li haleloûâm me ong rimona Hnyi hnyin ûnyi hnân tube hnyimâ kâm.

8 Odrin sikste ta je momo than, ke eite anyidrin je momo

Ke ca hnân bi aû wahlu.

9 Halek biny, a beönuaik, e khaca thibi E thibi hake nokon hinyen;

A oûnykûminy momo at a hnokoâ e.

Ame wâ e hnen wahlu, me adre me

Je momo than, me anyidra je momo adre me ogânâ e.

KHUMÖNG HWANYI SOLOMONA 7, 8.

10 Ie momo e, ame selat helâke me haolany,

Ke e hmanenang helâ me tehi,

Ke alai helâ me seûnö

Hnân outen helâ me utbavat adre hom je boûdila?

11 Oge me he ka hnyi ta sa egozi, He ka wâ ta je ûnyi ame kû hnyi hnyigöulen bucen,

Me he ka wâ ame ne kû hlau vine,

Me vhöng rimona.

12 Ketiga ca khanö nya bi, haba hnyekuk ame ip nya

Unyin je kariota anyin je aten ik hnyei

a je taben.

13 Hmetu ju, hmetu ju, at Sulami; Hmetu ju, hmetu ju, m' öhmun e he ka ō u.

Öbun e he ka wâ at Sulami geû, Helâ me li deö biâ?

HNYIMAKAN 7.

MO nokon than lö, shaiba ge hmanenanginy li cam hnyi li taben hnyeûca!

E ûcû hna hûjâ jevam me sawakiny ae

ûnyi hnathu,

Hna huliwan hnen at huliwa ae metâ.

2 Haba bibikâm me ûcû me ûnya kaia ae wathelaba,

Ae unöngöt ge waina adre ûhaniken: Haba hnyekom, me ûcû me thi hwit, Adre theibâ ge sosani.

3 E ûcû li bâsâm me li nokon zebi

A li hûnye.

4 E ûcû nyem me uma ae beû göranyai a nyon elefan ;

E ûcû li emâkâm me li köiöiny Hesebona, hnyi homagöuliny Bathe-rabim;

E ûcû hnyingöiâm me tap ae beû göranyai e Lebanona,

Wale a cicö Damaseko.

5 E ûcû bâm me Karemela,

Ke ûcû leûnen bâm me ûnyi ae udrudrâ;

A hnok ut than ge je leûnen.

6 Shaiba ge ânyâm hmanenang me mec Oûnykûmik, hnân senyinâ!

7 E ûcû ibeûâm me pama,

Ke ûcû li bâsâm me li de vine.

8 Haingök, Oge me he ka ölö hnyi pama, Oge me he ka kât je lan: Ke ame he li bâsâm ka helâ me li de vine,

Ke ûcû bunen homenâm me je okhöiö;

9 Ke helâ me waina ae so hnyimâm,

Wale adre me omi uto hobi kâu oûnykûmik,

K' ame ofuco li esongodiny at ame mokut.

10 Inya a anyin oûnykûmik, Ke e ame weny inya.

11 Oûnykûmik lö, aiö u, ötu me he ka hnyi utkânâ;

Ötu me he ka laba hnyi je taun ae

ûhnyûkong.

12 Ötu me he ka vesâ ka hnyi je hnyei vine;

Ma wa eme ne vhöng vine ke wa je

Me wâ ame ne vhöng vine, ke wa je ong vine,

Ke vhong rimona:

Oge me he ka betenge gam eling.

13 E so bunen je dudai,

Ke ta je wan ûö ae so hnyi homagöuleta, a teb ûnyi ke but ehac,

Waleji oge ip hobi köu, oûnykûmik.

HNYIMAKAN 8.

NA ûcû ju me hanik, At a ijem li basi bai!

Iny ka ō u thö ehele, me oge me he ka ucimhnyimak möu;

Eke, e ba at ame he ka hûkötiö nya.

2 Oge me he ka su u me hum u ka hnyi uma umö bai,

At ame he ka nö nya;

Oge me he ka habelâm ge waina ame bo so,

Dân anyik rimona.

3 Taben bök benyin a meny, Ke e ame he ka köt nya ge benyin a metân.

4 Ta je wahluiny Jerusalema lö, inya oge me ha hwegiâ köbun,

Ca he öbun ka bwebwelâ, me ohmâkâ ibetengiö,

Ke ne o but e ame weny.

5 Ie at e, ame o ûheny hnyi hnyebuba, Ame he cimâ oûnykûminy?

Oge ohmakö u hmelen okhöiö: Waleling a vec hnyin hnyekon hinyâm gam, Waleji e ame hnöku u, hnyi hnen hna vec hnyekon gam.

hna ohmâ haten, helâ me hna ohmâ haten hnyi benyâm:

Anyin ae hmâ ibetengiö helâ me mok ; Ke haba ciâ, e ame bevecâ helâ me

erkemok:

Haba bâhlân, me helâ me bâhlân meic, A bâhlân bi anyi Ja.

7 E ca khana köiö ae gau he ka ume ibetengiö,

Ke ca khana je wadutö he ka odilâ e: A ne he ke at ka ham ta je omjeûiny hia umen uma me hwaban ibetengiö, Me ame ca he bi ka ûcû.

8 E hu hanihmun ae ûhnyûkong, Ke ba bi haten li basin:

Ieû ate me he ka ânyâ hobi kâu hani-

Hnyi bong adre me he ka ûhnenamö

9 Ame ne hak veto adre op, hlu e Me ate me he ka op hon e bi hak sileva: Ke ame ne hlinginy hwanuma,

Me ate me he ka tube e ge je esciny arasi,

6 Ip nya ju eû hnyi hnyekom helâ me 10 Inya ang hna up veto, ke li basik helâ me li hnabâ hon

Ke iny ûcû kâu me at adre betenge gan.

11 E hu ga Solomona hnyei vine hnyi Baala-hamon;

E ame hna hnyei vine ka tavat tue; Hamödra he ka ve hom je ong sileva a wan thauzan hwaban je wan.

12 Haba ik hnyei vine, a ik hnyei, e bi hnyi hnyimakök:

Solomona lö, u ma he ka hom wan thauzan

Ke tu haded hobi kâu tavat tuö je wan.

13 At ame labā je hna belök lö, Haba je lawaem adre me tevehlöng ifucâm:

Ö u hnö nya he ka hnyi löng e.

14 Oûnykûmik lö, mweimwei thö, Ke u me he ka helâ me ziba me nokon aila

Hon je bucen, dok ae hu hnyin je utö ae bo so.

TUSI ISAIA A PEROFETA.

HNYIMAKAN 1.

NA wâ hnö Isaia nöku Amosa, waleji e ame wâ ge Juda me Jerusame Ahaza, me Hezekia, a je thaniny Juda.

2 Drany lö, löng ju, ke hmeledrany lö, tevehlöng ju, anyin a Iehova ame hia but anyibun je taun ge meic; ke haba könöbun fuc me ha, ka habe, Oge hia but hat me! tuö je wanakat, ke ödra bi adre me ûkhin fuc mönya. 3 E khana but bolok at a haleny e, ke e khana but asina taben han ûnyi ge tuhan: ke ca khana Isaraela bi, k'ame ca ûnykûme bi lakeik. 4 Ekölö gam hnyei ae kong hwakecin, tavat ae hmak ut ge hulö, mâtrâniny tavat adre ânyâ monu, je lakon adre he hwali: adre hia but hna degeci Iehova, me hûkötiâ Kapi Isaraela, adre me atkanyua but me hmetu hmetu but. 5 Anyin a ieû adre me

bala hnöbun hna ûkhin fuc? Ame mok hia ban, ke sēnyin bia hnyok. hnyi hnyeûca ke ne o but hnyi ban, e ba dok ae so hnyin; ke je aat, me je khibi, lema, hnyi je bong bongu Uzia, me Jotham, me je dok ae han : adre ca hia but ometo, me lan, me omenyikâ ge wakaco. 7 A ba but wan ibun hnyei; a hia but thong kânâ, me ame an e hnen ta je atkanyua hnyi hnyimaköbun, me ba wan, helâke adre hagutâ degecâ hnen je atkanyua. 8 Ke adre hna degecâ wahluiny Ziona, helâ me uma hwaelu hnyi hnyei vine, ke helâ me uma tue hnyi hnyin ta sa kokuma, ke helâ me taun adre thelöng ut. 9 Haba Iehova tuhan sabaoth, a ne ca hia but bi kolon ae ûhnyûkong thibi köta, me ate me he ka helâ me Sodoma, me ate me he ka ûcû me Gomora.

10 Öbun je taben hnyi Sodoma lö, löng he hmetu ka kuc öbun, me tiga bihanen ju hofuc ho Iehova; at Gomora lö, tevehlöng ju ka hnanyibu anyin Khonguta. dron fao: 26 ke oge me he ka ham hmetu 11 Haingö Iehova, ka habe, Hnân eû köu tavat owisa, helâji me ehac, me je at könya anyibun ta je hut ae se hia? oge ûhnenamö helâ me hnyi hwân : hwaban e unöngötö ge je hudiny leû a je mamoe adre me he ka hwenyi iâm, Taun ae wisa, baga, me pipikhenyainy je meno adre hat; me taun ae hnathu. 27 Adre me he ka ke oge me ca senyin ge dren ta je bolok, omeli Ziona ûnyi ge hna owisa, me je laten me lakon mamoe, me je got baga. 12 Ke adre hmetu kâu ûnyi ge hwakecin ae wisa. öbun ka he ka manen hnyi hnyimakök, 28 Ke ame he ka tha hnaûhangö tavat me ia kun' öbun he ka uto je hnyeulek ! hanyâûâ me tavat ae kong, k' ame be ka 13 Ca hom hmetu bi je hut ae ûnyi baû; hia but tavat adre me hna degeci Iehova. ke ikiki könya je utö ae bo so; ke haba je 29 Ke adre me he ka hmehma ge je iwajo tehi ae manen, me je sabath, me hna hawâ öbun e weny, ke öbun e he ka monumonu je ûkhacaköu, E ca khanö nya he ka hota can ta hnyei öbun e ûca. 30 Anyin a öbun hulö me ûkhacaköu ae ûnyi hnathu. 14 Ke e he ka helâ me iwajo ae meleca lan, me oge me ikikiâ je tehibun ame manen, me helâ me hnyei ae ba köiö hnyin. anyibun je bijeû adre thu: e hmak könya ame he at hwege ka helâ me wakunenu, je ûnyi e; ke oge me höcö bi ka hom. me anyin huliwa helâ me wahleûhleuiny 15 Ke öbun ka he ka hinöbeny, me oge meic; ke adre me he ka tha thong degeci me he ka ikhâlâ li emakök gabun: eke, ödru, ke ba at ame he ka ume. öbun ka he ka osehia hic, me oge me ca he ka löng: a unöngöt je hnyamöbun ge dra. 16 Soû but, okalaöti öbun; degec ut anyibun ta je huliwa ae kong hnyi hnyimakök; soju hna mâdrâ hulö: 17 nâ thö he ka ânyâ so; elâm dö hna owisa, betenge ge at adre ovecâ, owisa at ae ba kamen, ivinö thö ka otethmâ buceniny uma kap umö Iehova hobi kau safac.

18 Haingö Iehova, ka habe, Ai öbun walang ang, ate me he ka tha ûsabö: eja ke ne a ne helâ me dra vec anyibun ta je hulö, me ame he ka hau bi helâ me kiona ; ke ame ne dra helâ me dila, me ame he ka helâ me leûnen mamoe. 19 Öbun e ne hmehmela me löng, me öbun e he ka an so ûnyi hnyi kânâ: 20 ke öbun e ne höcö ke hele vat: anyin a hia but ha ge hnyimö Iehova.

21 Ekölö, momo hnyi gethen dut taun hnathu! waleji ae unöngöt ge wisa! ame laba ehac hnyi hwakecin ae wisa, ke walang ang bi tavat ûhlingö. 22 E kânâ but ânyâm sileva, k' adre me ûhaniken ânyâm waina me köiö. 23 Tavat ûkhin fuc je tuhâm, ke lahanen tavat venöu; ödra hia thithö adre me hnyok ta je bwihlany, ka hnu hoton je hwaban: adre me ca owisa hobi kâu at a mokcu kamen, ke adre me ca oâ ködra hna ivinö hobi kâu safac.

24 Anyin a wale ame ha Than, Iehova tuhan sabaoth, Maniny Isaraela, ka habe, Awe, oge me he ka omenë nya ge tavat hûkötiö nya, oge me he ka bi hwaban ka

HNYIMAKAN 2.

TOFUC ame wâ Isaia nöku Amosa ge Juda me Jerusalema.

2 Hnyi ta je bong a biliny adre me he hon ban je bucen, ke adre me he ka ogöranyâ hon je hut ; ke ame he ta je hnyei hia ka ok ut kâu. 3 Ke ame he ka o ta je hnyei ae se hia me ha, ka habe, Ai öbun me ötin e ölö thö ka hnyi bucen anyi Iehova, ka hnyi uma umen Khongu Jekob; ke e ame he ka n' öta ge deny je gethen, ke ate me he ka vheno je gethen ûnyi gan: anyin ame he ka he but hnanyibu ûheny ûkhin fuc, me adre me he ka ön öbun ge Ziona, me hofuc ho Iehova ûheny Jerusalema. 4 Ke e ame he ka owisa ge ta je hnyei, me nâ je hnyei ae se: ke adre me he ka kokot anyidra je hele vat, me me hnân bi hwiö kânâ, me dödra je ö hnân je bâlet adre dela kâu vine: ame ca he ke hnyei ka nang hele vat ka kot ke hnyei, ke adre me ca he hmetu bala he ka nâ vat.

5 Lap anyi Jekob lö, ai öbun, ate me he ka vheno melam anyi Iehova. 6 Anyin a u je degec lakem, a lap anyi Jekob, anyin a ödra unöngötö ge je hwakecin ûnyi jemeiö, ke ödra tavat bibihwakecin helâ me at Filisiti, k' adre me ûkhöû hnyam me lakon je atkanyua. 7 Ke unöngöt idra hnyei ge sileva me gol, ke ca hnân bi aû omjehedra ta je omjeû; ke unöngötö idra hnyei ge ta je hors, ke ca hnân bi aû anyidra je je iwahnaihmiöny mönya; 25 ke oge me kariota. 8 Ke unöngötö idra hnyei ge ta he ka wia hnyamök köu, me ti thong je idola; k' adre me khudrung ka huliwâ degecâ kânâm kânâ, me hom hia ânyâm anyin ta je hnyamödra, wale adre me ânyâ

ge je banyödra. 9 Ke ame nom ju hoûmo-|ka musi ödra. 5 Ke ame he tavat ka nu, ke ame hnyikânâ but at ae ûnyi hnathu: anyin a wale u me ca he ka kot degecâ anyidra hulö. 10 Didrö hnyi hnyin kic, ke ikölö u bi eû hnyi kânâ, ûnyi ge hna outö Iehova, ke ûnyi ge anyin hmanenang ae 11 Adre me he ka ohnyikânâ hnyimakan tavat adre me begörany, ke adre me he ka hom ûhnyûkongo tavat adre me bi gan, ke adre me he bi ka oganö Iehova thibi hnyi bong e. 12 Anyin ame he ka o ke bong bongu Iehova tuhan sabaoth, ka hnyi hon tavat begörany me bi gan hia, ke tavat his adre me ogân' ödra; me adre me he ka ohnyikön' ödra: 13 ke hon je arasiny hia Lebanona, ae görany ke beû; ke hon je iwajoiny hia Basana; 14 ke hon ta je bucen hia ae beû, ke hon je hut hia ae görany; 15 ke hon je hnabâ hia ae beû, adre ca ikhâlâ bi. Ekölö ge hanudrin ke hon je hna up hak veto; 16 ke hon je anyin adre me hia but bi hwaban hulö huiny hia Tasesa, ke hon ta je ûnyi adre ködra bi. 10 Ha thö ka at ae wisa hwatretrau hia ae kese. 17 Ke adre me he ka kecin, ka habe, ame he ka hu so gan ; anyin hom ûhnyûkongo tavat adre me begörany, adre me he ka an wan anyidra huliwa. 11 k' adre me he ka ohnyikânâ tavat ae bi Ekölö ge at ae monu! ame he ka hu kong gan : ke adre me he ka oganö Iehova thibi gan ; anyin adre me he ka ham kâu hwahnyi bong e. 18 Ke ame he ka hia hia ban li hnyamen. 12 Ke haba lakeik, ame but ta je idola. 19 K'ame he ka dit tavat sed' ödra hnen je wanakat, ke ame musi ka hnyi hnyin ta je op hnyi je kic, ke eû ödra hnen je momo. Lakeik lö, a omonu hnyi hnyin ta je uthankonginy kânâ ûnyi u hnen tavat adre me su u, me ohia dem ta ge hna outö Iehova, ke ûnyi ge anyin hma- je gethen. 13 Ame todrö Iehova he ka nenang ae mec, hnyi ûen e ame he ka ivinö, e ame tot he ka owisa ta je hnyei. todrö ka jijingâ hwegiâ hmeledrany. 20 14 Ame he Iehova ka he me owisa ka wa-Ke hnyi bong eling ame he tavat ka degec hingatiny lakeiny, me latuhödra; ka habe, anyidra je idola sileva, me anyidra je idola Öbun e hia but an hia hnyei vine; ke eiö gol, waleji adre me tibet hnan hic ködra, hnyi umöbun je uma ta je ûnyi adre hûgûnâ adre me he ka degec ka je afora, ke ta je ge tavat ae theduoc: 15 ke ieû gabun obûbû bi; 21 me me dit ka hnyin je eso- öbun e okongoâ lakeik, me omomono hnyipiny kic, ke je khekheiny je kic ae ûjejong, makan ta je theduoc? haingö Iehova tuhan ûnyi ge outö Iehova me anyin hmanenang sabaoth. ae mec, e ka todrö ka jijingâ hwegiâ hmeledrany. 22 Soju öbun labageju ka at, ame anyin ame hop wahluiny Ziona, k' adre me menâ ge li hnyingöiny: anyin a hnân eû he he me öbeûâ je nyidra, ke iyawö li ecmak, ka ûnykûme kaû?

HNYIMAKAN 3.

NYIN a wâ bi, haba Than Iehova A tuhan sabaoth, ame hom ûnyi Jerusalema me Juda ke ci me ke ci, wale je ci areto hia, me je ci köiö hia; 2 me at hwege, me at vat; me at owisa, me perofeta, me at bi khong, me hingat; 3 me taben ka fifte, me at lung so, me obongon, me at tretrau ae metâ, me at ae khana khet. Ke oge me he ka ham ta je wanakat me hnan hnyingoidra; 22 me je ûkhaû ae

ûöveciköu, ke at me ke at: ame he wanakat ka bi gan ka hingat, me hoûmonu ka je than. 6 Ke ame he at ka kât liamekeiny mē hnyi hnyaban kamen, me ha, ka habe, E hu ûkhaûâm, u me he ka tuhöhmun, ke u me he ka musö monu ang: 7 ke haba hnyi bong eling e ame he ka hongot göranyai, me ha, ka habe, Oge me ca he ka bi anyin, anyin ae ba jeû me ûkhaû hnyi umök uma; ca he öbun ka otilö nya bi hnân than thaniny hnyei. 8 Anyin ame hangâ but Jerusalema, ke Juda ame ū: anyin ae iwahnaihmiöny me Iehova je bohmödra me anyidra je huliwa, he ka ohinyâ li emakan ae hmanenang. 9 Ame omanen' ödra hnen ta je hnyimaködra; ke adre me omanenâ anyidra hulö helâ me Sodoma,

16 Ke ame ha Iehova, ka habe, Can ke he hop, ke ocuha je omakhmâiny cadra : 17 anyin a wale ame he Than ka kot wanben je bodra ge oholök, k' ame he Iehova ka omanenâ je unyidra. 18 Ke haba hnyi bong eling, me ame he than ka hûgûnâ je mecin je ohmakhnainy je cadra, me je boert, me je omjehedrin e ûcû me ong tehi; 19 me je ûnyi adre ohima, me je waen, me je ûnyi hnân tubi hnyimak; 20 me je hnabecin, me je omjehen li cadra, me je wen hnyok, me je kaia hnân hnulâ, me je ong khong; 21 me je wen banyen, me je otru hnân tuhödra, ke ame he ta je mendreng hmanenang, me je ûkot, me je mano hnân

Digitized by Google

tube, me je tang; 23 me je ong uselat, me j je lino ae ûhnyûkong nân, me telenuiny ban, me je ûkhaû ae halelöû. 24 Ke ame he ka hu bebong hwaban bo so; ke tö ae gan nân, hwaban wen hnyok; ke hadreû, hwaban hna theibâ ban; ke hnamöc a mano ae gan nân, hwaban ûkhaû ae laû; ke delâ, hwaban hmainy hnyimak. 25 Ke ame he je obaga unyâm ka ta ge hele vat, ke tavat hwege bi hnyi vat. 26 K' ame he je homagöuleny ka tenge me hlöuhlöu; ke e ame he ka laba eû hnyi kânâ ke ba at unyin.

HNYIMAKAN 4.

K E hnyi bong eling ame he ta momo a seven ka kat hare a l' ka habe. Ohmun e he ka an ö'hmun bi jeû, ke khavâ anyihmun bi je ûkhaû: haba wehmun thibi a u me ip iâm huhmun; m' u ma ohia but hna haikongu öhmun.

2 Hnyi bong eling ame he ka hmanenang me mec hanö Iehova, k' ame he ka so me kese wan kânâ ka at Isaraela tavat adre kec 3 Ke adre me he ka ha, me kap kolon hnyi Ziona, me at ame laba biju hnyi Jerusalema, wale tavat hia thithö adre tha sihnalimen me tavat ae möt hnyi Jerusalema: 4 e ka hia but Than hneû ikikiny wahluiny Ziona, me kot degecâ dren Jerusalema ûnyi hnyi wanben e hnen homenâiny owisa, me homenâiny kahwa. 5 K' ame he Iehova ka op hnyi ta je hnyaban hia hnyi bucen Ziona, me hnyi je ûkhacaköuiny e, ûlâ me hai hnyi lany, ke bâhlân me we.

HNYIMAKAN 5.

NY bekhumöngö ka ti oûnykûmik khumöng ge oûnykûmik ge iny hnyei E hu ge oûnykûmik ehac hnyei vine hnyi hutiny kânâ ae hoso: 2 ke e ame seû igigilö, me hlo je vetoiny, me tā vine soreka hnyin e, me otilö uma hnân belök wanben e, me si taben hlic vine hnyin minya: me e ame lubahingen he ka wa wan vine, ke ame wa bi wan vineiny hnyot. 3 Ke walang ang öbun tavat öbun e laba hnyi

könya me ik hnyei vine. 4 Ieû ae khan' ödra ânyâ hmetu hnyi ik hnyei vine a oge ca hia but ânyâ hnyin e? oge me halubahingen he ka wa wan vine, ke ieû ame wa wan vineiny hnyot gan? 5 Ke oge me he ka omanenâ walang ang köbun ûnyi oge me he ka ânyâ hnyi ik hnyei vine : oge me he ka hom degecâ haginy, m'adre me he ka an dö e ; oge me he ka hagutâ haginy, m' adre me he ka uto but e: 6 ke oge me he ka oûnyibauâ e; ke adre me ca he ka ânyâwia me jien ; ke ame he ka kû hnyin e je iwadekong me watetaföcö: ke oge me he ka hûna ka je ûlâ me me ca he ka ta we kâu. 7 Anyin a hnyei vine i Iehova tuhan sabaoth lap anyi Isaraela, ke haba tavat Juda haleny uö ae so: ke e ame elâm hna owisa, ke wâ bi hna ovecâ; k' ame elâm hwakecin ae wisa, ke wâ bi hwan tenge

8 Ekölö ge tavat adre me bi hanen ke uma ka ke uma, ke bi hanen ke utkânâ me ke utkânâ, ke ne o but ame ba dok hnân laba hnyin, m' öbun biju öbun e hake laba hnyi wanben hnyei! 9 Ame ha Iehova hnyi li hnyikönyök, ka habe, E hnathu ame he ka ba önyen ta je uma ae se, je uma ae gan me hmanenang, ke ba at ame he ka labā. 10 Anyin a ten ta ekeriny hnyei ame he ka wa thibi bath a khaca, ke khaca homer wan adre tā ame he ka wa khaca thibi efa.

11 Ekölö ge tavat adre me vesâkong hnyi hnyomakatu he ka hnu hoton grâg; ke adre me laba ke ne o but hnyi hnyinghet m' adre me monu ge waina! 12 Ke e bi meic ame ubâhlâ hnyi hnyinghet: anyin kitara me nabeli, me bwinybet, me utköwi, ame he ka hu ûnyi hnân tube hon hma- me waina, hnyi anyidra je bijeû: ke adre nenang hia. 6 Ke ame he ka hu ama me ca ûnykûme ge huliwa anyi Iehova, k' menâ hnân hwaelu hnyi lany can kahwa, adre ca hia but ûnykûme bi huliwa anyin me hnân lubaduöng me nedrong ge weneû li hnyamen. 13 Anyin a wale ame he lakeik ka bâ, can e ba ûnyi ae khan' ödra : k' ame mekihnânen tavat ae beönua gadra, ke mok ge beic hoûmonu gadra. 14 Anyin a wale a hia but hedis ogânâ weny bi, k' ame memang gan hmâ a ca hnân bi tuluto: me ame tha utut ka hnyin anyidra hmanenang, me hoûmonu, me tavat mede, me tavat hobâ. 15 Ke ame nom ju hoûmonu, ke adre me hom hnyikânâi je taben, k' adre me ohnyikânâ li emakan at ae begörany: 16 ke adre me oganö Iehova tuhan sabaoth ge hna owisa, k' adre me okabâ Khong at ae Kap ge hwakecin ae wisa. 17 Ke ame he lakon mamoe ka han hnyi hna alin ödra Jerusalema, me at Juda, öbun na owisa thö | ka hnyin, k' ame he ta je atkanyua ka han

ta je hnyei iny tavat ae pipikhenya adre

me hna degecâ.

18 Ekölö gadra adre me lelö monu ge je töiny thoi, ke lelö hulö ge töiny kat: 19 tavat adre me ha, ka habe, E so e ame logot, e so e ame mweimweiâ anyin huliwa, m' öhmun e he ka wâ e; ke ohakekenyâ thö, me o but musi anyin Kabiny Isaraela me me khan' öhmun dö!

20 Ekölö gadra adre me ha ûnyi ae kong, me so; ke haba so, me kong; me ip menekholom hnyi hnen lany, ke lany hnyi hnen menekholom; me ip hiny hnyi hnen hnebwia, ke hnebwia hnyi hnen hiny!

21 Ekölö ge tavat a ödra metâ hnyi hnödra hna ûnykûme bi, me ûnykûme a

ödra tavat wâ wia!

22 Ekölö ge tavat a ödra hwege ka ic waina, me tavat hwege he ka ûhaniken tap grâg: 23 adre haiwisa at ae monu ge hwaban, me hok wisa unyin at ae wisa! 24 Anyin a wale, helâ me bâhlân meic ame an thatûnyi, ke helâ me önying ae meleca ame ta hnyikânâi hnyi meic, helâe ame he ka bobot anyidra iwân, k' ame he ka sâ göranyai anyidra je vongon helâ me sesâiny kânâ: anyin adre me hna degecâ hnanyibu anyi Iehova tuhan sabaoth, me hûkötiâ hofuc hwan Kapi Isaraela.

25 Anyin a wale ame han hmönyin anyi Iehova ka lakeiny, ke e ame nang hnyamen hudra, me kuc ödra, me ame öbubuny je ong bucen, ke haba je unyidra a mokcu, me helâ me ûnyi ae ikiki eû hnyi gethen. Ke hnyi ta je ûnyi e, e ame ca wia bi anyin hmönyin, ke ame inå bala bi hnyamen. 26 Ke e ame he ka ogöranyâ boûdila ka hnyi ta je hnyei ae sâkâû, ke e ame he ka hûlûwhajû ködra ûnyi hnyi obiny hmeledrany: ke wâ bi adre me he ka ie o logot: 27 ame ca he ke at gadrin ka sënyin me haû; e ba at ame he ka tamokut me mokut; k' ame ca ok bi wen hnyekudra, k' ame ca mou bi hna hûkâlâ hnyeûcadra: 28 e so homakan anyidra je fana, ke oto anyidra je cafana hia, ke helâ me oût je boûjimen can haledra je hors, ke helâ me höu anyidra je waengen: 29 ke adre me he ka kuku helâ me liona, adre me he ka kuku helâ me je nak liona: eke, adre me he ka kip me oloû je hanidra, me hom ka hnyi dok ae iyöng, ke ame he ka ba at ka omelö. 30 Hnyi bong eling adre me he ka kuku gadra helâ me imeainy köiö: ke ödra ka wâ hnyei, wâ bi, e menekholom me hmak, me khömet ge je ûlâiny.

HNYIMAKAN 6.

TABA hnyi hunainy mok a Uzia than, me oge me wâ Than ame tabâ theron ae görany ke beönua, ke unöngötö uma ge obiny anyin ûkhaû. 2 K' ame tot ethö hon e je serafi ; ke ve hu labenyidra a siks; k' adre me tube je hnyimaködra ge li labenyidra, k' adre tube li cadra ge ke lo, k' adre me gâ ge ke lo hmetu. 3 Ke adre me ûkukoköu me ha, ka habe, E kap, e kap, e kap, Iehova tuhan sabaoth: e unöngötö hmeledrany hia ge anyin hmanenang. 4 Ke ame bwebwelâ je taben je hwanuma ge ifucin at ame hongot, k' ame unöngötö uma ge hai. 5 Me oge me ha, ka habe, Ekölö gak! anyin oge ngâ but; anyin a inya at ae kong esongodiny, ke inya oge me laba unyin tavat ae kong je esongodidra: anyin a li emakök ame wâ Than, a Iehova tuhan sabaoth. 6 Haba ke serafi ame gâ könya, ke e bi hnyi hnyamen walep ae möt, wale e ame hom ûnyi hnyi taben hut ge akofi: 7 me e ame kâlâ hnyimök kâu, me ha, ka habe, Wâ bi, ame kâlâ li esongodâm ge ûnyi e; ke adre ohia but ânyâm monu, k' adre me hneû degecâ ânyâm 8 Ke oge me löng ifuci Iehova ame ha, ka habe, Oge me he ka kunö ia, ke ie at ame he ka he hobi kötin? Me oge me ha, ka habe, Inya ang; kunö nya thö. 9 Me e ame ha, ka habe, He thö, me ha ka tavat ang, ka habe, Obun e labö löng, ke ca wâhmakhmeto bi ; ke öbun e labö wâ, ke ca wâ ûnykûme bi. 10 Opipikhenya ju hnyekon tavat eang, ke owejijö but ta je hnyikönyödra, ke omûko but ta je emaködra; wâ adre nye wâ ge ta je emaködra, me löng ge ta je hnyikönyödra, me khana ge je hnyekudra, me hwiö hmetu bi, me metu but. 11 Me oge me ha, ka habe, Than lö, ke ne o but kehö? Ke haingen, ka habe, Ke ne o but ame ba but wan je taun, ke ba at ame labā, ke ba but at hnyi je uma; ke ba but wan hnyei, 12 ke Iehova ame hom but sâkâû ai tavat, ke e gan hmâ hna hna degecâ hnyei. 13 Ke ame ne tiga hu ke keihen a libenyitainy biju hnyin e, adre me he ka han metoâ e : helâ me man ela me iwajo, wale ame tiga e bi önyen, ödra ka hia but öûo ; helâe ame he ka wan ae kap önyen.

HNYIMAKAN 7.

K E hnyi je bong bongu Ahaza nöku Jotham, nöku Uzia, than Juda,

Remalia, than Isaraela, ödru me o hnyi Jerusalema he ka vat mē ; ke ca khan' ödru he ka hwege hon e. 2 Ke adre thumeto lap anyi Davita, ka habe, Ame tha hien at Me ame bwebwet Eferaima me at Suria. ûö hnyi hnyot ame bwebwet ge ang.

3 Me haba Iehova ame ha kö Isaia ka habe, He thö walang ang ka ûkhanö me Ahaza, u me Sear-jasub a nokom, hnyi obiny gethen deny köiöiny an ethö, hnyi gethen wanben utkânâ anyin at hnû khaû; 4 me ha kâu, ka habe, Wâ ju, me mē laba ju; ca ot bi, ke ca sēnyin bi hnyekom, can li hnyiban utö eang ae hai, ke can hmönyin anyi Rezina, me Suria, me nöku 5 Anyin a Suria, me Eferaima, Remalia. me nöku Remalia, ödrin e si hnâm, me ha, ka habe, 6 Otin he Juda ai, me ovecâ, me bi detin ka hnyin, me otilö thaniny, wale nöku Tabeela; 7 walang hofuc hwan Than Iehova, ka habe, Ame ca he ka hmâ ûnyi e, ke ame ca he ka aat. 8 Anyin a Damaseko ban ka Suria, ke Rezina ban ka Damaseko: ke tiga ca um bi je huna a sikste faiv me adre me he ka bödra ka susubâ Eferaima, me me ca hnyei hmetu bi: 9 Ke Samaria ban ka Eferaima, ke nöku Remalia ban ka Samaria. Obun e ne ca labageju, e hnathu öbun e ca he ka tethmâ.

10 Ke Iehova ame ha hmetu kö Ahaza, ka habe, 11 U me he ka sumâtâ hobi köu haten ûnyi ga Iehova, a Khongom; sumâtâ thö ame ne ûnyi eû, ame ne ûnyi ethö. 12 Haba Ahaza ame ha, ka habe. Oge me ca he ka sumat, ke oge me ca he ka cubic 13 Ke e ame ha, ka habe, Lap anyi Davita lö, löng ju walang ang; hawa, ûnyi ae ûhnyûkong e öbun e ovecâ at, ke | öbun e he minya ka ovecâ Khong? 14 Anyin a wale, ame he Than ka ham köbun haten; wâ bi, ame he hlu ka erkin, me hnokoâ da, me hwenyi ien e Emanuela. 15 E ame he ka han bata me hani, e ka khana he ka höciâ hulö, me ûca so. 16 Anyin ae ka tiga ca khana e wanakat he ka höciâ hulö me ûca so, me adre me he ka hna degecâ hnyei iny li than u je hûkötiâ. 17 Ame he Iehova ka oâ köu, me em hnyei, me lap anyin kâmâm ta je bong adre tiga ca wâ, hwân hnyi bong ame he Eferaima ûheny Juda; wale than Asuria.

18 Ke haba hnyi bong eling me ame he Iehova ka hûlûwhajû ka je nöng ûnyi hnyi ame he ka di bala Juda ai; me bahihingölö

haba Rezina than Suria, me Peka nöku obiny je wageweiny Aigupito, me ta je bi minya ûnyi hnyi hnyei Asuria. 19 Ke adre me he ka o hia me tabâ je thop ae ba aten, me je esopiny kic, me je ûö oe ûdedö hia, me je hnaönying hia.

20 Ke haba hnyi bong eling ame he Than hnyekon, me hnyekon lakeiny, helâ me je ka ûgi ge heleûgi adre me me bi hwaban, a e bi hnyi ke keihen hoton wagewe, wale unyin than Asuria, ban me leûnen li can: k' ame he minya bi ka khudreû bi wainy.

> 21 Ke haba hnyi bong eling ame he at ka hat nak kau me li mamoe; 22 ke can ûganiny dân basidrin, e ame he ka han bata: anyin ame he ka han bata me hani ödra hia je kolon hnyei.

> 23 Ke haba hnyi bong eling, hnyi ta je hnyei hia ae hu vine hnyin a wan thauzan, a hwaban je ong sileva a wan thauzan, me wale ame he bi ka hnen ta je iwadekong me watetaföcö. 24 Adre me he ka o ang me je fana me je cafana; anyin ame he ka unöngötö hnyei hia ge je iwadekong me watetaföcö. 25 Ke haba hnyi je ong bucen hia waleji adre me labö trohnenâ ge unu, me u me ca he ka he ka hnyin, anyin a u ma outen je iwadekong me watetaföcö, ke hnân bi e kunâ je bolok ka hnyin, me hnân uto ge je mamoe.

HNYIMAKAN 8.

K E haba Iehova ame ha könya, ka habe, U ma he ka hom veto ae gan ae lau, me sihnalimen hnyin e ge pen anyin at, ka habe, Hobi kâu Mahera-salala-hasabaza; 2 ke oge me he ka hom könya li at ohnathoà ae hnathu he ka sihnalimen, wale Uria at bihut, me Zakaria nöku Jeberekia. 3 Ke oge me he but ka perofeta momo; ke e ame erkin me hnokoâ da. Iehova ame ha könya, ka habe, Hwenyi ien ju Mahera-salala-hasa-baza. 4 Anvin ae ka tiga ca khana wanakat he ka ha, ka habe, Cica ke bai, me adre me he ka hom je omjeûiny Damaseko me je hna söh hnyi Samaria hnyi hnyimakan than Asuria.

5 Ke haba Iehova ame ha hmetu könya, ka habe, 6 Anyin a hnen tavat hna höciâ je köiöiny Siloa, ame omi di, me senyin bi kö Rezina me nöku Remalia; 7 anyin a wale, wâ bi, ame he Than ka oâ ködra je köiö ûnyi hnyi Wagewe, wale ae hwege me gan, than Asuria me anyin hmanenang hia: ke e ame he ka o hnyi deny je gethen hia, me bahihingölö hon je baten; 8 ke e

me vheno e, me khibi ke ne o but hnyi nyin; me ame he ka unöngötö ûlauen em hnyei, Emanuela.

9 Ta je hnyei lö, hmönyin dö, ke öbun e he ka omomonu ; ke je hnyei hia ae sâkâû lö, tevehlöng ju: oweikâ ju je hnyekubun, ke öbun e he ka omomonu. 10 Tha ûhnenamö thö, ke ame he bi ka ûnyi baû; ha thö hofuc, ke ame ca he bi ka hwâdâ: anyin ae unyita Khong. 11 Anyin a walang hna ha hnö Iehova könya me man ae hwege, me nö nya m' inye ca he ka vheno gethen deny tavat ang, me ha, ka habe, 12 Ca he öbun ka hnyi ha, ka habe, Ame sihnân, hnyi ta je ûnyi hia thithö ame iotidra, ke ca öbubuny bi. 13 Öbun e he khenâ je hna söh. me amam, me hnok, me hom.

okeceâ hmâ ju hnanyibu unyin je latök. 17 Ke oge me he ka halubahing Iehova, at ame ikhâlâ hnyimakan ge lap anyi Jekob, ke oge me he ka elâm e. 18 Wâ bi, haba inya ke lakuk a ham könya Iehova, me hnân je haten ke hnân lâiâ hnyi Isaraela unyi ga Iehova tuhan sabaoth, at ame laba hnyi bucen Ziona.

19 Ke ödra ka ha köbun, ka habe, Elâm dö unyin tavat tren je khong, me tavat bi khong, tavat adre me cuk me fufuc : hawa, ca hamen hnyei he ka elâm unyin Khongudra i hawa, adre me he ka elâm hobi kâu tavat ae möt unyin ta je komok? 20 Kec do ka hnyi hnanyibu me hna ohnatho! adre me ne ca fuc hoton hwan hofuc eling me ame he ka ba hnyomakatu hobi ködra. 21 Ke adre me he ka vheno e hnyi vec me mekihnânem: ke ödra ka he ka mekihnânem, me adre me he ka vec hnyok, me hangâ hnyi ien tuhödra me Khongudrin, ke hngele bi hnyi dranyai: 22 ke adre me he ka wâ hmeledrany, ke wâ bi, vec me menekholom, k' ame he ka lit ge vec; ke adre me he ka ob' ödra ka hnyi menekholom ae khot.

HNYIMAKAN 9.

K E ame ca he bi ka lit at eji ame vec hnyok. Haba hnyi je bong ehac e ame ohûkötiâ hnyei Zebulona me hnyei Nafatali, ke haba hnyi ûen a biliny, me e ame ohmanenangâ, hnyi gethen hnyi hobat köiö, hoton Joridano, Galilaia iny ke ta je hnyei. 2 Haba tavat waleji adre me vheno menekholom, me adre me wâ melam ae gan: ke baba tavat adre me labā je hnyei a hanon mok, me ame umumelam hudra lany. 3 U je hia but osehia hnyei, ke u je ogânâ senyin: k' adre me senyin he tavat ang, ka ha hnyin ka habe, Ame hnyi hnyimâkâm helâ me senyin hnyi menu, sihnân; ke haba khaca, ca ot bi helâ me ke helâ me hna senyin ge tavat adre me 4 Anyin a u je hia but ka okabi Iehova tuhan sabaoth; ke so öbun thu anyin ûnyi hnân ûhûkâlâköuâ ae hmak, e he ka ot kâu, me öbubuny gan. 14 Ke me uciny abenyin, me oso anyin at ame e thibi hnân dok ae kap; ke veto hnân okongoâ e, helâke hnyi bong bongon Misetu me kic hnân öhûkötö ka li lap anyi diana. 5 Anyin a haba je omjehen vat Isaraela, hnân hnewe me ofific ka tavat hia anyin tavat penapena hnân vat, ke je adre me laba hnyi Jerusalema. 15 Ke se jûkhaû adre me kina hnyin dra, me adre me hia tavat adre me he ka haû hnyin, me ta, he ka ip hnân thong, ke hnân hlogon meic. 6 Anyin adre me hnokoâ hobi köta wana-16 Hûkâlâ ju ûnyi hnân ohnatho, ke kat, k'adre me ham köta da ; ke ame he ka e bi hon bajebenyin musi; ke adre me he ka hwenyi ien e, Hnân lâiâ, me At ame obongon, me Khong ae man, me Kamen a nyiele balua, me Thaniny ûsoköu. 7 Ame ca he ka hu obiny ûganiny anyin musi, me ûsoköu hon theron anyi Davita, me hon dokhon dökhu, he ka ohmâ e me cö e ge hna owisa me hwakecin ae wisa hwân walang ang ke ne o but nyiele balua. Ame he ka ânyâ e hnen weny ae gan hmâ anyi Iehova tuhan sabaoth.

> 8 Than ame kunâ hofuc kö Jekob, ke ame ta bi hon Isaraela. 9 Ke ame he ka khana hnen tavat hia, wale Eferaima, me tavat adre me laba hnyi Samaria, tavat adre me ha ge hnyok bi gan me begörany, ka habe, 10 A kölu but je veto kânâ, ke öhmun e he bi ka up uma ge je veto adre kave: adre sö but je sukamore, ke öhmun e he bi ka bi hnen ge je arasi. 11 Anyin a wale ame he Iehova ka otilâ görany kâu je iwahnaihmiöny me Rezina, me obwebwelâ anyin je iwahnaihmiöny; 12 at Suria hnyi hnyimaködra, me at Filisiti hotudra ai; ke adre me he ka utö Isaraela ge hnyem ae memang. Ke hnyi ta je ûnyi e hia, e ame ca hwiö hnyi anyin hmönyin, ke ame lau bala bi hnyamen.

13 Ke so bi ame ca hwiö tavat kâu at

lung so, me wale ban; ke haba obiny, me helâ me hmudra hnyi je gethen. 7 Ke so a haba tavat adre me su tavat ang, me ca ûnykûme hnyekon he ka helâe; ke e bi ödra a tavat he hotudrin. 17 Anyin a je hnyei ke ca wakhalet bi. 8 Anyin a e wale ame ca he Than ka senyin ge je hidrou ame ha, ka habe, Hawa, ca je hing than unyidra ke e ame ca he ka betenge ge tavat hia anyik je taben? 9 Hawa, e ca tha ae ba kamödra, me je safac: anyin a ödra hia thithö adre me ca ot, ke tavat bi ae kong, me je hnyem hia ame hwen monu. Hnyi ta je ûnyi e hia, ame ca hwiö anyin hmönyin, ke ame lau bala bi hnyamen.

me watetaföcö: eke, e ame möt hnyi je nedronginy hnyot, ke adre me så khekhenvi idolainy? göranyai hainy e. 19 Ame le degecâ hnyei ûnyi ge wathethöt anyi Iehova: ke haba tavat, me helâ me utö hnân hlâ hnyi meic; ke ba at ame betenge ge liamekeiny 20 Ame he ke at ka söh hnyi ke keihen a metâ, k' ame he ka mekihnânem bala bi; ke e ame he ka han hnyi ke keihen me, k' ame ca he ka sekon bi : k' adre me he ka ve an viny je benyidra bi : 21 Manase ame he ka ön Eferaima; ke Eferaima ame he ka ön Manase: k' ödru ma he ka tha hiödru ka vat me Juda. Ke hnyi ta je ûnyi e hia, e ame ca hwiö hnyi anyin hmönyin, k' ame lau bala bi hnyamen.

HNYIMAKAN 10.

E KÖLÖ ge tavat adre me otilö hna-nyibu ae ca wies nyibu ae ca wisa, me tavat adre me sihnalimen ûnyi ae hwali: 2 he ka wia at ae theduoc hnyi hna owisa, me ohia wisa ûnyi ge lakeik adre me vec, m' adre me söh ta je safac, me hûgûnâ ta je ûnyi anyin tavat ae ba kamödra! 3 Ke ieû öbun e he ka ânyâ hnyi bonginy sene, ke hnyi hnauhangö ame he ka o ûnyi hnyi dok ae sâkâu? öbun e he ka kec kö ia me me hadru' öbun? ke öbun e he ka ip ua anyibun hmanenang? 4 Adre me he bi ka tha iyâû thibi me ta je bâ, me tha ta me tavat adre me hlingâ. Ke hnyi ta je ûnyi e hia, e ame ca hwiö hnyi anyin hmönyin, k' ame lau bala bi hnyamen.

ame kuc ödra, ke haba khaca adre me ca nyin, ke utöhmu hnyi hnyamen anyik waelöm Iehova tuhan sabaoth. 14 Anyin a thethöt! 6 Oge me he ka kunâ e ka tavat wale ame he Iehova ka subâ degecâ hnyi|a adre ca ot, ke oge me he ka hûna kâu Isaraela ban me obiny, pama me amun, hnyei ae hmönyik ka hnyin, he ka hûgûnâ hnyi bong a khaca. 15 Haba hingat ae ta je omjeû, me söh ta je ûnyi, me uti ödra wale perofeta ame ûne thoi. 16 Anyin bi e ame ca weny bi he ka helâe, k' ame wale tavat omonu ödra; ke adre me ohi hnyi hnyekon he ka ohia me subâ degeca ûcû Kalene me Kakemis? ke ca ûcû Hamath me Arepada? ke ca ûcû Samaria me Damaseko? 10 Haba hnyamök ame hia but wâ ta je dökhu ae hu je idola, ke beönua hnödra hnatheat hudra hnyi Jerusa-18 Anyin a haba hwakecin ae kong ame lema me Samaria; 11 me hawa, oge me ca han helâ me meic ; ke ame an je iwadekong i he bi ka ânyâ ka Jerusalema me je idolainy helâ me hnök hna ânyâ ka Samaria me je

12 Anyin a wale e ka hia but Than umo anyin huliwa hia ka bucen Ziona me Jerusalema, me oge me he ka senâ wan hnyok bigan anyin than Asuria, me hmanenanginy li emakan ame begörany. 13 Anyin a haingen, ka habe, Oge hia but ânyâ e ge hnyamök as hwege, me anyik metâ; anyin a inya at wâ wia: ke oge hia but wia je hnyigöulen ta je hnyei, me hûgûnâ ta je tang omjehedra, me ohnyikânâ tavat adre me tabâ je theron helâ me at hwege: 14 ke hnen hnyamök hna wâ ta je omjeûiny je hnyei helâ me hâûen meno; ke helâ me at ame hlo je wakunyin meno adre de degec, helâe oge hia but hlo ta je hnyei hia: ke ba at ame bwebwet abenyin, me memang, me cûk. 15 Hawa, ame he gö ka ohobeleuâ hon at ame nang e ? ame he gili ka ogânâ e ka at ame obwebwelâ e? helâke hnen osö hna obwebwelâ at ame nang e, ke helâke hnen uci hna kap göranyai at a ca utö bi.

16 Anyin a wale ame he Than, Than tuhan sabaoth, ka'kunâ delâ ka anyin ta je pipikhenya; ke eû hnyi hmelen anyin hmanenang adre me he ka vâc hna hlâ helâ me hna hlâiny meic. 17 Ke haba melaminy Isaraela ame he ka hnân meic, ke haba anyin Kap hoân bâhlân : ke ame he ka thong me an anyin je iwatetaföcö me iwadekong hnyi bong a khaca. 18 Ke e ame he ka an hmanenanginy anyin hnyot, me iny hnyei ame wa wan, wale hanu me unyin : k' ame he ka helâke at kât boûdila ame ta ke mok. 5 Ekölö ge at Asuria, osöiny anyik hmö- 19 Ke haba kolon ta je úöiny anyin hnyot

ame he ka wakhalet, me me khana wanakat ka sihnalimidrin.

20 Hnyi bong eling ame ca he hmetu bi ka he je kolon hnyi Isaraela, me tavat adre kec möt hnyi lap anyi Jekob ka labageju ka at a kuc ödra: ke adre me he ka labageju, hnyi hnathu kö Iehova, wale Kabi Isaraela. 21 Ame he ka hmetu ke kolon, wale kolon unyi Jekob, ka Khong ae 22 Anyin a eja ke ne a ne helâ me öny eû hnyi köiö lakem Isaraela, ame he ka hmetu thibi koluidra: adre me ip hmâ he ka ohia, ke wale ame badedö but hwakecin ae wisa. 23 Anyin a haba ûohiö tuhan sabaoth ka ânyâ hnyi wanben hmeledrany hia.

Than, Iehova tuhan sabaoth, ka habe, Lakeik lö, tavat adre me laba hnyi Ziona, ca outen bi öbun at Asuria: eja ke ne a ne kuc u ge osö, me nang anyin uci köu helâji me hnyi Aigupito. 25 Anyin a mē okhaca, me ame he mokut me nokon got; ke ame he nokon ka hwâdâ wathethöt, me anyik hmönyin kau me nokon liona ka tha e me meno hnyi ûchi' odra bi. 26 Ke ame he Iehova adre opipikhenya; ke ame he wanakat tuhan sabaoth ka oâ kâu osö, helâ me hna ae ûhnyûkong ka su ödra. 7 Ke ame he kot at Midiana hnyi kic Oreba; k' ame he nak kau me bea ka tha han; k' ame he je anvin uci ka e hon köiö, ke e ame he ka lakudru ka tha mokut: k' ame he liona hai göranyai e helâ me hnyi Aigupito. ka han thatûnyin hwit helâ me bolok. 27 Ke hnyi bong eling adre me he ka hom 8 Ke ame he wanakat ame i ka walak honen hok ûnyi hnyi hon bajebenyâm, me hon hwanumen asip, k' ame he wanakat anyin bi hna ûhûkâlâköuâ ûnyi hnyi hon adre hnebaiö ka ip hnyamen hon hâûen nyem, ke adre me he ka ohia hna ûhûkâ- vaipa. 9 Adre me ca he ka ovecâ me lâköuâ, can wakaco hnân hû.

Mikemas: 29 adre me hanyâûâ gethen ae tube taben köiö ae gan. hnek; adre me mokut hnyi Geba; ame Laisi lö, löng ju! ekölö gam Anathoth! 31 Ame kekec ut at Mademana; anyin hlu Ziona, a hutiny Jerusalema.

sabaoth, ka sö degecâ ta je vheiny ge hna köiö. 12 Ke e ame he ka ogöranyâ boûouten: ke haba tavat ae beû göranyai, dila hobi kâu ta je hnyei, me ûkhacaköuâ me adre me he ka öūo, ke adre me he je hna degec ge at Isaraela, me ûkhacaköuâ ka ohnyikânâ tavat bi gan. 34 Ke e ame je hna oveseâ a at Juda ûnyi hnyi je can he ka sö hnyot ae khôt ge fao, k' ame he hmeledrany a vak. 13 Ke ame he ka hia Lebanona ka ta ge at ac hwege.

HNYIMAKAN 11.

K E ame he ka o khûen ûnyi hnyi iwan anyi Jese, ke ame he ka wa wan ke anyi Jese, ke ame he ka wa wan ke vheiny ûnyi hnyi anyin iwân: 2 ke ame he hanu Iehova he ka laba hon, a hanuiny metâ me wâhmakhmeto, hanuiny omanenâ bongon, hanuiny man, hanuiny wâ ûnykûme me outö Iehova; 3 ke haba anyin senyin, me wale he ka ot kö Iehova: ke e ame ca he ka owisa hoton hna wâ hnen li ecmak, me nâ hoton hna löng hnen li hnyiköny: 4 ke e ame he ka owisa ka ta je theduoc hnyi waleji adre ip hmâ, me ame he Than Iehova hwakecin ae wisa, me nâ hnyi tulut ae ûcû ka tavat ac menyik cang hmeledrany : ke c ame he ka kot hmeledrany ge osöiny hnyi-24 Anyin a wale, walang hna ha hnen men, me hlingâ tavat ae kong ge homenâ ûnyi hnyi hnyimen. 5 Ke wen hnyekon hwakecin bi ae wisa, ke wen fetriny hwakecin bi ae hnathu. 6 Ke ame he luko ka tha laba me nokon mamoe, ke ame he lepad ka tha okongoâ hnyi anyik bucen hia ae kap: 28 E ame o but hnyi Aiath, e ame vheno anyin ame he ka unöngötö hmeledrany ge Migeron ; e ame ip anyin bi thatûnyi hnyi wâ ûnykûme ga Iehova, helâ me köiö ame

10 Ke haba hnyi bong eling, haba iwân öbubuny Rama; Gibea anyi Saulo ame kec anyi Jese, at ame tot hnân haten ka ta je dö. 30 Hlu nöku Galim lö, hongot dö hnyei, me ame he ta je hnyei ka elâm e; ke ame he ka hmanenang hnen hna menâ.

11 Ke hnyi bong eling ame he hmetu k' ame ûkhacaköu aten Gebim, he ka kec. Iehova ka olo inâ hnyamen he ka hom 32 Hnyi bong ang e ame he ka laba hnyi kolon lakeiny, wale a tiga laba, ûheny Nob: k' ame jijingâ hnyamen ka bucen Asuria me Aigupito, me Patherusi, me Kuza, me Elama, me Sinara, me Ha-33 Wâ bi ame ke Than, Iehova tuhan math, me ûnyi hnyi ta je bomene hnyi ciâ anyi Eferaima, ke adre me he ka subâ degecâ tavat adre me oveci Juda: ame ca he Eferaima ka ciâ ga Juda, k' ame ca he Juda ka oveci Eferaima. 14 Ke adre me he

ka utut ka hnyi hon je bajebenyin at Filisiti e jimeû; adre me he ka tha söh tavat aten jimeiö: adre me he ka inâ hnyamödra hon Edoma me Moaba; ke ame he ka ling ödra je laku Amona. 15 Ke ame he Iehova ka ohia beduainy köiö hnyi Aigupito, ke jijingâ hnyamen hon Wagewe ge anyin ang ame hlâ, me kot e me me seven but ta je di, m' adre me he ka hanyâûâ ke mada bi tangen hnyeûcadra. 16 K' ame he ka hu hna cit gethen anyin kolon lakeiny, a kolon ûnyi Asuria; helâji ka Isaraela hnyi bong e ame he ûheny hnyi hnyei Aigupito.

HNYIMAKAN 12.

ZE haba hnyi bong eling, me u me he ka ha, ka haba, Iehova lö, oge me he ka oleâ köu; anyin a eja ke ne u je ne hmönyin könya, me ame hwiö but ânyâm hmönyin, me u je otubweli nya. 2 Wâ bi Khong thibi melik; ke oge me he ka labagejon, me ca he ka ot: anyin a haba Than Iehova, me wale tang hwegiök, me hwanyik khumöng: me e bi ang anyik ûhömeli. 3 Anyin a wale öbun e he ka se köiö me senyin ûnyi hnyi je pupuainy 4 Ke haba hnyi bong eling öbun e he ka ha, ka habe, Oleâ thö kö Iehova, hawâ thö ien; omanenâ thö unyin ta je hnyi bonginy anyin wathethöt ac kahwa. hnyei anyin ta je huliwa, ke thumeto 14 Ke adre me he ka ve hwiö ka hnyi idra thö ae beönua thibi ien. 5 Khumöng dö kö ta je hnyei, me ve kec ka hnyi ta je idra, Lehova; anyin a e ame ânyâ ta je ûnyi ae beönua: e so adre me omanenâ e hnyi hmeledrany hia. 6 At ame laba hnyi d' ödra hia tavat adre me wâ; ke ame he Ziona lö, hongot dö göranyai me kuku: ka ta ge hele vat tavat hia adre me hom. anyin ae gan hmâ Kabi Isaraela eû hnyi 16 Ke adre me he ka sa lakudra je me wanbâm.

HNYIMAKAN 13.

Isaia nöku Amosa.

2 Ogöranyâ thö boûdila hon bucen dok ae ba leûnen, hongot dö ködra, ûalû thö ge hnyam, m' adre me didrö hnyi je homagöuleny je than. 3 Oge hia but hûna ka anyik wakap, eke, oge hia but hawâ je me soiny mec anyin at Kaledaia, ka hela atök a tavat hwege he ka ohwâdâ anyik hmönyin, a je atök adre me hobâ me bi gan. 4 E hu hwan tavat ae se hia hnyi bala ka laba hnyin, k' adre me ca he ka je bucen helâ me tavat ae se hia hmönyin! hwan medien je dökhuiny je hnyei adre me k'ame ca he at Arabia ka otilâ umen uma tha ûkhacaköu! Iehova tuhan sabaoth ame | mano eling; k' ame ca he tavat tuö mamo

hnyei ae sâkâû, ûnyi hnyi je can drany, wale Iehova, a tha e me je omjehen anyin hmönyin, he ka ohia hia hnyei. 6 Tenge ju öbun; anyin a e but ang bong bongu Iehova; ame he ka o helâ me hna ohia hnen Ataekhanahia. 7 Anyin a wale ame he ka him but ta je beny hia, k' ame he ka köiö but hnyekon tavat hia thithö: 8 adre me he ka gâ udra; k' ame he ka o ködra vec me hlöuhlöu; adre me he ka hmak hela me momo ame vec hnyekon: adre me he ka ûlâiâköuâ; helâ me bâhlân meic hnyi ta je hnyimaködra. 9 Wâ bi, e but ang bong bongu Iehova, a hlâ thö ge wathethöt me hmönyin ae kahwa; he ka öba aten hnyei, me ohia tavat ae kong hnyin e. 10 Anyin a haba ta je okhúiny drany me ta je deö okhûiny, ame ca he ka manen melamidra, ke ame ca he tehi ka oumumelamâ. 11 Ke oge me he ka bi hwaban hulö ka hmeledrany, me hwakecin ae monu ka tavat ae kong; ke oge me he ka bi obiny bi gan anyin tavat hnyok bigan, me ohnyikânâ begörany ge tavat adre ootâ. 12 Oge me he ka owakhaletâ at hon gol ae so, ke ame he ka wakhalet tavat hon goliny Ofira. 13 Anyin a wale oge me he ka oöbubunâ je drany, ke ame he ka jijingâ hmeledrany ûnyi hnyi hnen e, hnen hmönyin ga Iehova tuhan sabaoth, me helâ me zebi adre hnu, me helâ me je mamoe ae ba at ame alen. 15 Adre me he ka ndreng hnyi hnyimaködra; ke adre me he ka söh umödra ta je uma, me okongoa laöiödra. 17 Wâ bi, oge me he ka bwe bwelâ at Madai ködra, tavat adre me ca OK honen Babulona, waleji a wâ ûnykûme sileva, ke haba gol, me adre me ca he ka senyinâ e. 18 Ke ame he anvidra je cafana ka öūo wahidröu; ke adre me 🖼 he ka betenge ge wan hnyok; ame ca he li emaködra ka hna baûâ je wanakat. 19 Ke ame he Babulona, hmanenanginy je dökhu. me Sodoma me Gomora hnyi ûen Khong ame hagut' ödru. 20 Adre me ca he labā e hnyi ke dö me ke dö nyiele balua: oc je utbavat he ka vat. 5 Chedra hnyi ka omokulec e je hnahat mamoe.

ame he ka mokut eling ta je menoiny u hnyikânâi. 13 Ke u je ha eû hnyi hnyot; k' ame he ka unöngöt umödra ta je uma ge ta je meno hnân outen, ke ame he ka laba eling je kasida, k' ame he je got baga ka walak eling. 22 Ke ame he je luko ka kuku hnyi je uma umen latubödra, me ta je iaena hnyi umodra je uma ae kese: ke hakekeny dut ûen he ka o, k' ame ca he ka bec bonginy je bong.

HNYIMAKAN 14.

NYIN ame he Iehova ka betenge ga Jekob, ke e ame he hmetu ka ûcö Isaraela, me ip ödra hnyi idra: k' ame he je atkanyua ka tha e mödra, k' adre me he ka kece ka lap anyi Jekob. 2 Ke ame he je hnyei ka hum ödra, me ip ödra hnyi hnödra: ke ame he lap anyi Isaraela ka tavat adre me sed' ödra.

omeno u ûnyi hnyi ânyâm vec, me ânyâm a u je okongoâ em hnyei, me hlingâ lakem; ot, me huliwa ae hmak adre me kuno u ka adre me ca he bi ka ha nyiele balua mâtrâhnyin, 4 me u me he ka hai ûhöûcû eang niny tavat ae kong. ge than Babulona, u me ka ha, ka habe, dok hnân hlingâ je lakon, can hulö anyin Ekölö ge hna bi obiny at ûsedö! ke adre me bi obiny taun gol! 5 A hia but Iehova thu uci anyin tavat ae kong, me haten musi anyin tavat musi; 6 waleji ame kot tavat ge wathethöt k' ame ca menâ bi nang, waleji ame musö hmönyina ta je hnyei, ge 7 A menâ hna seda ae ca hnân thawâ bi. hia thibut hmeledrany me laba wia: k' adre me ie hai khumöng. 8 Eke, ame senyin köu ta je köp, me je arasiny Lebanona, me ha, ka habe, Hwân hnyi hnödra hna omokuli u, me ba at si utö ame o 9 Ame bwebwet ut hedis eû gam he ka ûkhanö möu, u ka dit ka hnyin: e ame bwebwela je komok gam, a je taben hnyei hia; e ame otilâ je thaniny hia hmeledrany ûnyi hnyi anyidra je theron. 10 Adre me he hia thithö ka ha köu, ka habe, Hawa u je sēnyin dut helâ möhmun? hawa, u ûcû but möhmun. 11 Adre ohnyikânâ hedis ai ânyâm hmanenang, me hnyi hmelâm je biget, ke adre me okhoti u hai hon ta je hnyei hia. hnyei lö, ekölö ge hnödra hna si u hagutö itu e?

hnyekom, ka habe, Oge me he ka ölö hnyi dranyai, oge me he ka ogöranyâ anyik theron hon je okhû anyin Khong; ke oge me he ka laba hon buceniny ûkhacaköu hnyi ke keihen ka hnyi hwadrö: 14 oge me he ka ölö hon je ûlâ; oge me he ka helâ me Beönua. 15 Ke so bi adre me he ka ohnyikânâi u hedis ai, ka hnyi ûdiliny thop. 16 Haba tavat adre me ō u adre me he ka wâ wia, me wâ ûnykûme me ha, ka habe, Hawa, wale at ame jijingâ hmeledrany, at ame bwebwelâ je dökhu; 17 at ame wia hmeledrany me me helâ me hnyebuba, me hagutâ hnyikânâi je tauniny; at ame ca hna tavat hwenbâ ka hnyi ta je idra? 18 Haba je thaniny hia ta je hnyei, ödra hia thithö adre me ve mokut hnyi hmanenang hnyi umödra bi je uma. 19 Ke hum ödra ka hnyi hnyei i Iehova hnân je haba u, me adre digic u helâ me anginy ae athnyaba obaga me omomo: ke adre me ikiki ke ba erkemok gam, ke helâ ûkhaûen he ka hwenbödra bi, waleji tavat adre me komok, adre dâ ge hele vat, adre me utut ka bâ gadra; k'adre me he bi ka musi ka hnyita jeveten thop; ke helâ me komok adre me uto hmelen je cadrin. 20 U me ca he 3 Ke haba hnyi bong ame he Iehova ka ka ûkhacaköu mödra hnyi erkemok, anyin 21 Penapena thö je kamödra; m' ödra me ca he ka tot me me idra hnyei, me ounöngötâ kânâiny hmeledrany hnen ta je taun. 22 Ke haingö Iehova tuhan sabaoth, ka habe, oge me he ka höhöi ködra, me subâ degecâ ge Babulona ien me kolon, me nokon me öbiny, haingö Iehova. 23 Ke oge me he ka wia e hnân iny kifoda, me hnân je wadutö; ke oge me he ka aba e ge brum hnân mekiny, haingö Iehova tuhan sabaoth.

24 Haba Iehova tuhan sabaoth ame khemanyin, me ha, ka habe, E hnathu ame he ka helâji me hnök hna ûnykûme ; ke ame he ka tethmâ helâji me hnök hna ip hmâ hnyi hnyekuk: 25 Ke oge me he ka oamâmâ at Asuria hnyi ik hnyei, me uto e hmelen li cak hon anyik je bucen: me ame he ka hia hna ûhûkâlâköuâ ûnyi gadra, me honen hok ûnyi hnyi hon je bajebenyidra. Wale hna ûnykûme adre me ûnykûme hnyi meainy ânyâm je nabeli : adre me ulolo eû | hmeledrany hia : ke wale hnyam adre me 27 Anyin a hia ge waahnyöng. 12 Okhû lan lö, nokon but ûnykûme hnö Iehova tuhan sabaoth, hnyomakatu, ekölö ge hnâm hna ta ûnyi ke ie at bi ame he ka thawâ e? ke ame ethö hnyi drany! at ame ohnyikânâ ta je hai hnyamen, ke ie at ame he ka ohme-

Digitized by Google

o but hok eang.

29 Filisiti hia lö, ca senyin bi can adre me kec, me je kolon hnyei. thu uci waleji ame kuc u : anyin ame he ka o but vaipa ûnyi hnyi iwân anyin on, ke haba mâtrân e me on ame hlâ me gâ. 30 Ke ame he nokon a bân at ae theduoc ka han, k' ame he tavat ae ba ta ûnyi ka mokut khötkic: ke oge me he ka hlingâ ânyâm wân ge mekihnânem, ke adre me he ka hlingâ ânyâm je kolon. 31 Homagöule lö, kuku tenge thö; taun lö, tenge thö: Filisiti hia lö, u je aû hia but; anyin ame o hai ûnyi hnyi hwadrö, ke ba at ame he ka tot baû e ka o thö bonginy bong adre thu. 32 Ke ieû hnân thu ka je ûthumetuiny je hnyei? ame ha, ka habe, A hia but Iehova bi taben Ziona, ke ame he ta je aten adre me vec ka lubaduöng hnyin e.

HNYIMAKAN 15.

OK honen Moaba. Adre me söh Ara-moaba hnyi me söh Kira-moaba hnyi hnyinghet, k' adre oûnyibaûâ e. 2 Me e ame ölö ka hnyi uma kap, me Dibona, ka hnyi je dok ae ngötö je aniny Dimon ge dra; anyin a oge ca he bi ka ton.

28 Hnyi hunainy mok a Ahaza than ame i me he ka bi hanen monu kö Dimon, oge me he ka kunâ liona ka at Moaba tavat adre

HNYIMAKAN 16.

WNÂ tho je lakon mamoe hobi kâu at musö hnyei ûheny Sela wale cicö hnyebubu, ka hnyi bucen anyin hluiny Ziona. 2 Ke ame he wahluiny Moaba hnyi je hna utihai hnyi Arenona ka helâ me je meno ame gâ monu, ke helâ me hâûeu meno adre oveseâ. 3 Ha ju bongon, owisa thö; bi hmenom ju helâ me lit hnyi jebigö: ikhâlâ ju je hna obâ; ca he ka hâiâ tavat adre kec. 4 E na he ju ka laba unyâm ta je atök adre obâ; ke haba u Moaba eso u me he ka tubi ödra hnyi hnyimakan at sei : anyin ame he ka hia at ûöveci, a um do hwakecin sei, adre ohia tavat seda ûnyi hnyi hnyei. adre me he ka otilâ ke theron hnyi ibetengiö, k' ame he ka tabâ e ke at hnyi hnathu, hnyi uma mano umo Davita; he hnvinghet, k' adre me oûnyibaûâ e ; adre ka owisa, me elâm hna owisa, me logot he ka ânyâ wisa.

6 Ate hia but löng hnyok bi gan anyi Moaba, a e bi gan hmönyin; wale anyin bi görany he ka tenge: Moaba ame kuku gan, me begörany, me wathethöt; ke ûnyi tenge ge Nebo, me Medeba: ame hadreu baû bi anyin je bi gan. 7 Anyin a wale, je bödra hia, k'adre me sö degecâ je ame he Moaba ka tenge kuku ge Moaba, adre waidra hia thithö. 3 Hnyi dedra je ge-ime he hia ka tenge: öbun e he ka mâng then adre me weikâ ecmano ae gan nân: ge je taben Kira-haraseth, adre ti okongoâ. ödra hia adre me kuku tenge, me tenge 8 Anyin a ut ame kot je utkânâ iny Hesegan hmâ hon ban umödra je uma, ke hnyi bona, me vine hnyi Sibema; je thaniny je je hnaudrâ. 4 Ke Hesebona ame kuku, hnyei adre me hia but thu je uöiny ae so; me Eleala; k' adre me löng hodra ke ne adre me o ke ne o but Jazera, adre me o but hnyi Jahaza: anyin a wale haba vat vheno hnyebuba; ke ame hlau je vheiny, anyi Moaba adre me hongot göranyai; k' me hanyâûâ köiö. 9 Anyin a wale oge ame öbubuny je hnyekudra. 5 Ame tenge me he ka tenge helâ me ûtengien Jazera hynekuk ge Moaba; ame kec anyin je taben can vine hnyi Sibema: Hesebona me Eleala Zoara ai, wale Egelath-selisia: ke adre me lö, oge me he ka hû u ge je deköiök: anyin vheno gethen ûheny Luhith me tenge tot; ame o but hwan vat hon ânyâm je waniny anyin a haba hnyi gethen ûheny Horonaim hnyeun me ânyâm menu. 10 Ke adre me adre me hongot göranyai tenge ae imekiny. hom degecâ senyin me hobâ ûnyi hnyi 6 Anyin ame he ka mada thö je aniny hnyei ame wa wan; ke ame ca he ka hu Nimera: anyin a meleca thö önving; e ba hmetu khumong, me hongot senyin hnyi but hna önying ae mita, ke ba but hnyot ae je hnyei vine: ame ca he at ka uto waina hât. 7 Anyin a wale haba je omejeû gadrin hnyi je taben, a at ame ututo; oge hia but ae gan, me ta je omjehedra adre ip, adre me bi obiny kuku senyin. 11 Anyin a wale he ka hom ka hnyi wageweiny garaba, ame fuc hnyekuk helâ me kitara can Moaba, 8 Anyin ame hia but hwan tenge he igigilö k'ame fuc hnyekuk can Kira-heres. 12 Ke je hnyigöulen Moaba; me anyin kuku tenge e ka manen Moaba, ke e ame kong hnyeke ne o but Egelaim, me anyin kuku tenge kunâ e hon dok ae gorany, k' ame dit ka ke ne o but Beer-elima. 9 Anyin a unö- hnyi anyin dok ae kap he ka hic, me e ame

aba. 14 Ke a hia but fuc Iehova walang ang, me ha, ka habe, Hnyi ta huna a kun hoton je hunainy at ame hok hwaban, me adre me he ka hûkötiâ hmanenanginy Moaba, tha e me aten ae se hia hmönyin; k' ame he ka wakhalet hmönyin je kolon ke ca ûnyi hnathu hmetu.

HNYIMAKAN 17.

HOK honen Damaseko. Wâ bi, adre me he ka degec Damaseko me me ca taun hmetu bi, k' ame he biju ka hudrei. 2 Adre me he ka hna degecâ but je tauniny Aroera: ke hnân bi hobi kau je hnahat mamoe, k' adre me he ka mokut eling ke ba at ame he ka ootödra. 3 Ke ame he ka hia hnabâ hnyi Eferaima, me dökhu hnyi Damaseko, me je kolon hnyi Suria; k' adre me he ka helâ me hmanenanginy lakon Isaraela, haingö Iehova tuhan sabaoth.

4 Ke haba hnyi bong eling me adre me ke ka ohalelöûâ hmanenangi Jekob, k' ame he ka delâ unyin ae pipikhenya. 5 Ke ame he ka helâ me at subö hwit ame ûkhacaköuâ hwitame tot, k' ame subâ je wan ge benyin; eke, ame he ka helâ me hna hlo hwit hnyi hnyigöulen bucen e Refaima. 6 Ke so bi ame he ka hu kolon hnyin e hnân hlo, helâke hna jijingâ ûö elaio, ame ne lo ame ne kun thibi ta wan hnyi obiny vheiny ae görany, ame ne vak ame ne thabûng hnyi je vheiny ûö ae wa so wale hnyi je baten, 7 Hnyi ame ha Iehova Khongu Isaraela. bong eling ame he at ka bwela ka At a op e, ke ame he li emakan ka wâ Kabi Isaraela. 8 Ke e ame ca he ka bwela ka hnyi ta je taben hut, huliwa anyin li hnyamen, ke ame ca he ka wâ ta je ûnyi a ânyâ hnen je banyen, je Aseira, me je hna theati seûnö. 9 Hnyi bong eling ame he anyin je taun adre up veten ka helâ me je dok ae ba aten hnyi hnyot me bon ban bucen, waleji adre hna degecâ hnyi hnyimakan lakon Isaraela: k'ame he ka dok ae ba wan. 10 Anyin a u je hnying Khongon ânyâm ûöhmeli, ke u je ca ûnykûme kicin tang hwegiâm; anyin a wale u je tā je ûö ae hmanenang, me tā ta je hatong kanyua: 11 hnyi bong u je ta bnyin u je si haginy, ke hnyi hnyomakatu u je ovhonga anyam je hatong: ke ame he ka ba menu hnyi bonginy hlöuhlöu me vec ae gan hmâ.

12 Ekölö! hwan tavat ae se hia, adre

13 Walang hofuc ho Iehova ehac ge Mo-| me mede helâ me hwan köiö; me iwadringiny je hnyei, adre me wadring helâ me wekhetiny je köiö ae se hia! 13 Ame he je hnyei ka wadring helâ me wekhetiny je köiö ae se hia: ke e ame he ka thaw' ödra, m' adre me kec sâkâû ai, ke adre me he ka hnu ödra helâ me unen hwit hon je bucen ge ang, ke helâ me thatûnyi ge hön. 14 Ke e ka sahac ut, wâ bi adre me öbubuny; ke e tiga ca hnyomakatu bi, e hia ödra but. Wale jekhon tavat sei öta, me jekhon tavat adre me hûgûnâ anyita ta je ûnyi.

HNYIMAKAN 18.

KÖLÖ! hnyei ae hu hwan li labenyidra, a e bi hawi ha i weiny Aithiope: 2 at ame kunâ je ûthumetu a deny je köiö, wale adre me tabâ je hu gom hon köiö, me ha, ka habe, he th' öbun je ûthumetu ae logot, ka hnyi hnyei ae hwege me hnyok baga, ka hnyei adre outen hwân ehac me nyiele; wale a hnyei adre ham je tulut, me adre me ututo, hnyei a susubâ hnen je wagewe! 3 Öbun hia thithö tavat adre me laba hnyi hmeledrany, ke tavat laba hon kânâ hia, e ka kap göranyai boûdila hon je bucen, wâ thö ; ke e ka tûâ trutru löng ju öbun. 4 Anyin a walang hna ha hnö Iehova könya, ka habe, Oge me he ka laba wia, me wâ hnyi hnyabak; helâ me hlöng ae gan e ka o seunö, ke helâ me hauiny ûlâ e ka hlöng hnyi ûen menu. 5 Anyin a ödra tiga ca menu, e ka kölu vongon, k' ame wia bi vongon me me wan vine ame he ka metu but, me e ame he ka sö je vheiny ge hele si vine, m' adre me he ka hom je anginy ame iyâû me sö degecâ. 6 K' adre me he ka tha hna degecâ e ka ta je meno ame gâ adre me behan hon je bucen, me omenoiny hnyot: ke ame he ta je meno ame gâ adre me behan ka laba e hnyi honivakeny, k' ame he omenoiny hnyot hia ka laba e hnyi hnyeun. 7 Hnyi ûen eling adre me he ka ham bwihlany kö Iehova tuhan sabaoth ûnyi hnyi hnyei ae hwege me hnyok baga, wale hnyei adre me outen hwân ehac ke ne o but nyiele; a hnyei ame tuluto, k' ame ututo, a hnyei ame susubâ ge ta je wagewe, ka hnyi hnen iö Iehova tuhan sabaoth, wale bucen Ziona.

HNYIMAKAN 19.

OK honen Aigupito. Wâ bi Iehova ame tabâ ûlâ ae

ame he ka bwebwet je idolainy Aigupito hnyi hnyimakan, k' ame he ka köiö but hnyekon Aigupito eû hnyin e. 2 Ke oge me he ka obwebwelâ at Aigupitö ka tot metâ bi ka at Aigupito; k' adre me he ka ve vat, a ke at me liamekeiny mē, ke ke at me at ame laba hakekeny kâu; ke ke taun me ke taun, ke ke dökhu me ke dökhu. 3 K' ame he Aigupito ka gâon hnyin e; ke oge me he ka ohia ûhnenamöiny: ke adre me he ka elâlâm je idola, me tavat ulit, me tavat tren biobotkong, me tavat Aigupito ka hnyi hnyamen than ae beohwacit wagewe. 6 Ke ame he ka bo kong ödra, me e ame he ka kunâ ködra at ûhöönying hnyi wagewe Nail, hnyi baten Nail, pito ka khan' ödra Iehova hnyi bong eling ; 8 Ke ame he ka tenge tavat thut, ke adre me he ka hlöuhlöu hia tavat adre me hnahna wage ka hnyi Nail, ke adre me he ka hmak hnyok tavat adre thung ert eû hnyi köiö. 9 Ke adre me he ka hmehma tavat adre me huliwan lino, me tavat hwâwâ mano ae hau. 10 Ke adre me he ka kia je taben e, ke ame he ka hmak hnyekon tavat hia thithö adre me huliwa ge hwaban. 11 E ti monu but je thaniny Zoana; ke ûhnenamöiny tavat ae nua metâ he ka ha bongon unyi Farao ödrin e monu but : ieû gabun öbun e ha kö Farao, ka habe, Inya nokon at ae metâ, nokon je than kâû adrem? 12 Ewa bi ânyâm tavat ae metâ! hamödrin he ka thumetu u walang ang, me omanenâ; me so e khan' ödrin ûnyi ame ip hmâ Iehova ge Aigupito. 13 A monu but je thaniny Zoana, adre iyawâ je thaniny Nofi; haba je taben je tribuiny, adre hia but omonoâ Aigupito. 14 A hia but Iehova hingâlâ ka hnyi wanben e hanu ae hwali: ke adre omonoâ Aigupito hnyi anyin ta je huliwa hia, helâ me at ame monu ge grâg ame he monumonu hnyi hnen hna hmita. 15 Ke ame ca he ka hu huliwa anyin Aigupito he ka ânyâ hnen ban me hmokunen, me lan pama, me saköwi.

16 Hnyi bong eling ame he Aigupito ka helâ me omomo: ke ame he ka öbubuny habe, Helâ me hnö Isaia athnyabaik hna

logot, k' ame he ka o hnyi Aigupito: me|me ot can hna jijingâ hnyamo Iehova tuhan sabaoth, wale e ame jijingâ hudra. 17 Ke ame he ka hnân outen hnyei Juda ka Aigupito, ame he tavat hia thithö ka ot e ka ha ien bi ködra, can hna ûnykûme ga Iehova tuhan sabaoth, wale e ame ûnykûme gadra.

18 Hnyi bong eling adre me he ka ha hwen Kanana hnyi je tauniny Aigupito a thabûng, me khemanyin kö Iehova tuhan sabaoth; adre me he ka hwenyi ien khaca me taun ae hnaûhangö.

19 Hnyi bong eling ame he ka hu taben bi khong. 4 Ke oge me he ka hna at hut kö Iehova hnyi wanben hnyei Aigupito, me haten adre otilâ kö Iehova hnyi hnyivecâ; k' ame he bi ka musi ödra hnen göulen e. 20 Ke wale hnan haten me than ae hwege hnyimakan, ame ha Than, ohnathoâ kö Iehova tuhan sabaoth hnyi Iehova tuhan sabaoth. 5 Ke ame he ka hnyei Aigupito: anyin adre me he ka hme köiö, k' ame he ka mada me hwa- hongot kö Iehova can tavat adre me oveci ta je wagewe; k' ame he ka hme me hwa- meli, me at sing ödra, me e ame he ka hwacit ta je wadutöiny: ame he ka meleca omeli ödra. 21 Ke ame he Iehova ka je saköwi me je saamun. 7 Haba je hna manen bi hnyi Aigupito, k' ame he at Aigume ta je ûnyi hia adre tā hnyi baten Nail, eke, adre me he ka khudrung me je hut me ame he ka mada, me hia, me me ba but. je bwihlany, me bi khöbi kö Iehova, me ohwâdâ bi e. 22 Ke ame he bala bi Iehova ka kot Aigupito, me osoâ bi ; ke adre me he ka hmetu kö Iehova, me e ame he ka ling ödra, me osoi ödra.

> 23 Hnyi bong eling ame he ka hu hna cit gethen ûheny Aigupito Asuria ai, ke ame he at Asuria Aigupito ai, ke at Aigupito ame he ka he Asuria ai; k' ame he at Aigupito ka tha hmi me at Asuria.

> 24 Hnyi bong eling ame he Isaraela ka bi kuniny me Aigupito me Asuria, hnân hnahic hnyi wanben hmeledrany: 25 anyin ame hia but Iehova tuhan sabaoth hahnahici ödra me ha, ka habe, E so e hnahic Aigupito a lakeik, me Asuria troban li hnyamök, me Isaraela jekhöûk.

HNYIMAKAN 20.

NYI ûen waleji ame o Taretana Asedoda ai hnyin, wale hnyi ûen Saregon than Asuria ame kunâ e, k' ame vat me Asedoda k' ame hûgûnâ e ; 2 haba hnyi ûen eling, me ame ha Iehova a deny Isaia nöku Amosa, ka habe, He thö ka thang mano ae gan nân hnyi fetrem, ke uny jut tangen li hnyeûcam. ame ânyâ helâe, k' ame he thu ke ba tangen hnyeûca. 3 Ke haingö Iehova, ka

hnyeûcan hnan haten me hnân ûöman ka tuhan sabaoth, Khongu Isaraela. at Aigupito me Aithiope; 4 helâe minya ame he than Asuria ka lelö at Aigupito a je bâ me at Aithiope tavat adre me ca, wahidröu me wahingat ae ba ûkhaûidra me tangen hnyeucadra, k' adre ca tube je hûjiödra me me hmehma Aigupito. 5 Ke adre me he ka ot me hmehma can at Aithiope wale adre me geju ködra, me can at Aigupito wale adre me hobeluâ. ame he tavat adre laba hnyi hobat köiö ka tha ha hnyi bong eling, ka habe, Wâ bi, wale hnöta hna geju kâu, m' ate me kec kâu me me hadru' öta m' ate me möt ûnyi ge than Asuria: ke haba öta ate ma hawa ka kec?

HNYIMAKAN 21.

⁻OK honen hnyebubainy köiö. E ame o but ûheny hnyi hnyebuba, ûnyi hnyi hnyei adre outen, helâ me höu ame tûâ ûheny hnyi hwaiöu. 2 Adre thumetu nya ge hna omanenâ ae hmak ; at ânyâ hwakecin iyawâ ame iyawä, ke at sei ame söh. Elama lö, ölö thö; Madai lö, igigilö ju ; oge hia but umo je bongon mång 3 Anyin a wale a unongoto li fetrem ge vec ; ame hum nya hnen vec helâ me momo ame vec hnyekon ame he ka hnökoå: inya oge me vec me me ca khanö nya löng bi; inya oge me öbubuny me me ca khanö nya bwela bi. 4 Ame momokon hnyekuk, oge me öbubuny ge ot ae gan hmâ: haba hauhaotreng oge me wek, me adre hia but wia ka öbubuny könya. 5 Adre me penapena laulau, adre otilâ tavat tue, adre me han me ic: todr' öbun je than, botro ju je bec. 6 Anyin a walang hna ha hnö Iehova könya, ka habe, He thö ka otilâ at hmâkâ; hamen he ka omamenâ ûnyi e ame he ka wâ: 7 ke e ka wâ deö vat adre me tabö hors, a ûsa lo, me tavat tabö asina, me tavat tabö kamela, me hamen he ka löng wia me ti wâ wia. 8 Me e ame hongot helâ me liona, ka habe, Than lö, inya oge me tot bala hnyi je lany hon tap tue, ke oge me tuö hanymök hnyi lit hia: 9 ke wâ bi, waleû deö at ame o, tavat tabö hors a ödra ûsa lo. Ke e ame thu me ha, ka habe, A'ta but, a ta but Babulona; ke adre hia but sa hnyikânâi je idolainy je degec hna tube Juda; ke hnyi bong eling khongon. 10 Ekölö gam hnök hna kokot, u me ûnykûme ge ta je omjehen vat eiö me hwit hnyi anyik om hani: oge hia but hnyin uma hnyi wanben hnyot. 9 Ke

he thu hnyi kun ta huna, ke ba tangen omanenâ köbun hnök hna löng ga Iehova

11 Hok honen Duma.

Ame hongot könya ûheny Seira, ke at, me ha, ka habe, At hmâkâ lö, hawa ge lit? At hmâkâ lö, hawa ge lit? 12 Ke ame thu ge at hmâkâ me ha, ka habe, Ame o hnyomakatu, k' ame o minya lit : öbun e ne he ka hnö, hnö thö: hmetu ju öbun me he jem.

13 Hok honen Arabia.

Öbun je bunyen Dedana lö, öbun e he ka mokut hnyi hnyot hnyi Arabia. 14 Adre me hom köiö ka tavat beic; haba je aten hnyei Tema, me adre me hok areto me ûkhanö me tavat kec. 15 Anyin adre me kec ge je hele vat, a hele adre oc, me cafana adre lau, me vecin vat. 16 Anyin ame ha helâng könya Than, ka habe, Hnyi huna a khaca, hoton ta je hunainy at ame hok hwaban, me ame he ka ta but hia hmanenanginy Kedera: 17 ke haba kolon ûseiny tavat hlic fana, a tavat hwege unyin lakon Kedara, me adre me e ka wakhalet ut: anyin a hia but ha Iehova Khongu Isaraela.

HNYIMAKAN 22.

OK honen hnyigöulen bucen adre me omanenâ hnyin.

Ieû gam walang ang a u je tha ölö ka hnyi hon je ban uma me je âtâm hia? 2 U at ae unöngöt ge hwan kuku, taun ae mede, taun ae senyin; haba je kokâm me adre me ca hlingâ ge hele vat, k'adre me ca mok hnyi vat. 3 Adre tha kec hia latuhâm, adre c' ödra ge tavat hlic fana: adre tha c' ödra hia adre me wâ gam, adre kec sâkâû ai. 4 Anyin a wale, haingök, Hwiö thö gak, oge me he ka tenge hwege; ca huliwa bi he ka otubweli nya, can hna okongoâ hluiny ik hnyei. 5 Anyin a bonginy hmak eling, me iututi, me monumonu ûnyi ge Than, Iehova tuhan sabaoth, hnyi hnyigöulen bucen hna omanenâ; adre me kia je hak veto, me tenge ka je bucen. 6 Ke Elama ame hom thi fana, me je kariota me tavat tabö hors: ke Kira ame uny ju hna tube bec. 7 Ke ame unöngöt ge je kariota je hnyigöulen bucen ae ti so hnyi em hnyei, k' ame tot metâ tavat tabö hors hnyi homagoule. 8 Me e ame hom

öbun e wâ je dok a hmoucainy taun anyi Davita, ae se hia: ke öbun e ûkhacaköuâ je köiö hnyi an eû. 10 Ke öbun e aû je umainy Jerusalema, me kia je uma m' adre me op hmetu hak. 11 Öbun e op minya an wanben li hna up veto hobi kâu köiöiny an a kâû adrem: ke öbun e ca ûnykûme ge at a ânyâ, me ca ûnykûme wia ge at tibet e kâû adrem. 12 Ke hnyi bong eling Than, Iehova tuhan sabaoth ame hawâ he ka tenge, me tenge thungaû, me hadreû, me weikâ mano ae gan nân: 13 ke wâ bi, adre me senyin me hobâ, adre me khuc bolok, me hlingö mamoe, me han ûtiö, me ic waina: ate me he ka han me ic, anyin a nyi ate me he ka mok. 14 Ke haba Iehova tuhan sabaoth ame omamenâ ka hnyi li hnyikönyök, ka habe, E hnathu adre me ca he ka hna köbun hulö eang ke ne o but öbun e mokcu, ame ha Iehova tuhan sabaoth.

15 Walang hna ha ge Than, Iehova tuhan sabaoth, ka habe, He thö, didrö ka at tuö tang omjeû eang jia Sebena, at ame musö uma me ha, ka habe, 16 Ieû u je ânyâ eang? ke ie at e unyâm, anyin a u me thu op hnân erkemok i u je thu opiny erkemok ethö hobi kâu, me kave umen bi hnyi kic! 17 Wâ bi, ame he Iehova ka ti khûâ hwegiö u, helâ me at ae hwege; eke, e ame he ka lan hwegiö u. 18 E hnathu e ame he ka hwiö me khuö u ka hnyi hnyei ae gan helâ me wâthâ; u me he ka mokcu eling, ke ame he ka e eling je kariotainy ânyâm hmanenang, u at ame hi hmehma hnyaban tuhâm. 19 Ke oge me he ka obö u ûnyi hnyi hanymâm, me hagutö u ûnyi hnyi hnâm hna tot görany hnyin. 20 Ke hnyi bong eling oge me he ka hawâ athnyabaik jia Eliakima nöku Hilekia: 21 ke oge me he ka okhavâ e ge ânyâm ûkhaû, me ohwegiâ e ge wen hnyekom, ke oge me he ka hna ânyâm musi ka hnyi hnyamen: ke e ame he ka kamen ka tavat adre me laba hnyi Jerusalema, me lap anyi 22 Ke oge me he ka ip kiiny lap anyi Davita hon bajebenyin; ke e ame he ka khöng ke ba at ame he ka hlöng, ke e ame he ka hlöng ke ba bi at ame he ka 23 Ke oge me he ka ohmâ e helâ me fao hnyi dok ae hwege; ke e ame he ka hnân theron ae hmanenang hnyi lap anyin 24 Ke adre me he ka uhno hon

ne o but ta je kaia hia ae gan. 25 Ke haingö Iehova tuhan sabaoth, ka habe, Hnyi bong eling ame he ka kong ut fao adre ohmâ hnyi dok ae hwege; ke adre me he ka sö degecâ me me kölu but, k' adre me he ka subâ degecâ hok a honen; anyin ame ha Iehova.

HNYIMAKAN 23.

TOK honen Turo. Je huiny Tasesa lö, kuku tenge thö; anyin ae ba wan e, ke ba uma, ke ba hna dit: adre me omanenâ e ködra ûnyi hnyi Kitim. 2 Öbun tavat a aten bomene, laba hnyibû ju; a u at adre me ounöngötâ hnen tavat ûcû hnyi Zidona, tavat adre me hanyâûâ köiö. 3 Ke haba hon je köiö ae gan me wale wan Sihora, ke hu gan hna menu hnyi Nail; ke wale hnyaban ûcû anyin je hnyei. 4 Zidona lö, hmehma ju: anyin a hia but fuc hnen köiö, haingen hnabâiny köiö, ka habe, A ca vec hnyekuk, me hnokoâ, ke oge me ca hat je hidröu, me tuö wahlu. 5 E ka o ûthumetu Aigupito ai, me adre me he ka vec gan hmâ ge hna thumetu ge Turo. 6 He th' öbun Tasesa ai; kuku tenge thö, öbun tavat öbun e labā bomene. 7 Hawa, wale tauniny anyibun senyin, ae kâû adrem hwân, waleji ame labö hom e ge li can ka hnyi dok ae sâkâû he ka mē laba? 8 Ie at ame ûnvkûme he ka ânyâ e ka Turo, a at ame ham je korona, ke haba je tuhan, me tavat ûcû omjeû, k' ame ûcû omjeû hnyin je at hnathuiny hmeledrany? 9 Ame ûnykûme e hnö Iehova tuhan sabaoth, hnân he ka oûnyibaûâ bigan anyin tavat hia ae hmanenang, me ohûkötiâ je at hnathuiny hia hmeledrany. 10 Hluiny Tasesa lö, vheno thö em hnyei helâ me Nail; e ba hmetu bala wen hnyekom. 11 E ame hia but hai hnyamen hon köiö, e ame oöbubunyâ je dökhu: a hia but hûna Iehova ge Kanana, m' adre me he ka ohia je hnabâiny. 12 Ke e ame ha, ka habe, U me ca he hmetu ka hobelöu, u hluiny Ziona adre me okongu u: tödrö, he thö Kitim ai; ke ba bi hna menâ eling hobi köu. 13 Wâ bi, hnyei iny at Kaledaia; wale hnyei a hia but; haba at Asuria adre me ip e hobi kâu je menoiny hnyot: adre me otilâ je uma tue, adre me hagutâ je uma umen thaniny; e e hmanenanginy hia lapanyin kamen, wale ame öba wan e. 14 Je huiny Tasesa lö, ta je matran, me ta je wan, me ta je kaia kuku tenge tho: anyin a ba but wan anyihia ae ûhnyûkong, hwân ge je utkaia ke bun hnabâ. 15 Ke hnyi bong eling, adre

me he ka hnying Turo hnyi sevente je ijem e. 10 Adre me hagutâ taun ae monuhuna, helâ me je bong bongon ke than a khaca: ke hnyi obiny je huna a sevente√bi at ka dit. 11 Adre me tenge eû hnyi ame he Turo ka helâ me sit khumöng ka momo hnyi gethen. 16 Hom dö kitara, vheno thö taun, u momo hnyi gethen adre hnying; kokot me me hwan ae kese, khumöngö thö je khumöng ae se hia, m' adre me he ka ûnykûme köu. 17 Ke hnyi obiny je huna a sevente, ame he Iehova ka senâ Turo; ke e ame he ka hmetu ka hnyi hok hwaban, me bi ûnyi monu me je dökhuiny hia hmeledrany hnyi 18 Ke ame he ka hwakecin ae hon kânâ. kap kö Iehova ta je ûnyi gan hnân ûcö me hnen hna hok hwaban : adre me ca he ka ip me ûkhöûnâ; anyin a hobi kâu tavat adre me laba hnyi hnyimakö Iehova ta je ûnyi hnân ûcö gan, he ka han sekon, me ûkhaû ae nâk.

HNYIMAKAN 24.

A bi, Iehova ame öba ûnyi hnyi hmeledrany, me öba waniny, me ohnyimenâ e hnyikânâi, me oveseâ tavat adre me labā e. 2 Ke walang bongon ame he ka o, khaca thibi tulut ka tavat me at bi hut; khaca thibi tulut ka athnyaba me tuhan; khaca thibi tulut ka athnyaba momo me momo a tuhan; khaca thibi tulut ka at ûco ke ûnyi me at kap hwaban gan; khaca thibi tulut ka at ame mē ham ke ûnyi me at ame mē sumâtâ e; khaca tulut ka at ame mē ham mone ge hwaban me at ame më hom mone ge hnyei, me ti söh; anyin a hia but Iehova ha hofuc ang. me meleca, ame sēnyin hmeledrany me me hna tikhacaköu tavat adre c' ödra hnyi meleca, adre me sēnyin je tavat ae be-|thop, k'adre me he ka hlöng hwanuma hnyi önua hnyi hnyei. 5 E ikiki hnyei hme- uma ceat, ke hwaban ta je bong ae se hia, len tavat adre me labā e ; anyin adre me me adre me he ka sen' ödra. 23 Ke ame hanyâûâ ta je hnanyibu, me wia hna otilâ, he ka hmak tehi, me hmehma bi seûnö; me thu hna ûhihinyköu a nyiele balua. anyin ame he Iehova tuhan sabaoth ka 6 Anyin a wale ame an hnyei hnen hnaû- musi hnyi hmanenang hnyi bucen Ziona, hangö, ke adre wâ jöniny tavat adre me me hnyi Jerusalema, me hnyi hnyimakan laba e; anyin a wale adre me thong degeca anyin wahingat. tavat adre me labā hnyei, ke ödra wakhalet biju je kolon. 7 Ame tenge waina adre teb ânyâ, k' ame sēnyin vine, adre me mâng hia tavat ae hnyok senyin. 8 E hia the ka ogöranyi u, oge me he ka ogânâ tavat senyin, e hia but senyininy kitara. iâm; anyin a u je hia but ânyâ ta je 9 Adre me ca he ka ic waina me khumöng ; ûnyi hnân lâiâ, wale je hna musi ehac,

monu: adre hlöng je uma hia me me ca he gethen can waina; e lit ut senyin hia, e hia but hobâ anyin tavat. 12 E ba önyen hnyi taun, ke adre kot homagöule ge hnaûhangö. 13 Anyin ame he ka helâe bi hnyi hmeledrany unyin je hnyei, helâ me hna jijingâ ûö elaio, ke helâ me je wan vine adre me hlo, ödra ka hia but tau je wan. 14 Ame he tavat eling ka hongot göranyai me kuku; k' adre me hongot göranyai ûnyi hnyi köiö ge hmanenangi Iehova. 15 Anyin a wale, ogano Iehova thö hnyi jimeiö, ke hnyi je bomene hnyi köiö, wale iö Iehova, a Khongon Isaraela.

16 Ate me hia but löng je khumöng ûnyi hnyi can hmeledrany, hna ogânâ tavat ae wisa. Ke haingök, Oge me delâ tot, oge me delâ tot, ekölö gak! a hia but iyawö ge tavat iyawö; eke, ame iyawö gan hmâ hnen tavat iyawö. 17 Aten hmeledrany lö, e but unyâm ot, me thop, me hnewe. 18 Ke ame he ka ta ka hnyi thop at ame kec ge hwan ûnyi hnân ootâ; ke ame he ka hnok hnyi hnewe at ame ölö ûnyi hnyi thop: anyin adre me khöng ut je mamalamainy drany, me ame bwebwet do je taben hmeledrany. 19 A ti mou but hmeledrany, a aû but hia hmeledrany, a ti bwebwet hmeledrany. 20 Ame he ka he ta tot hmeledrany helâ me at ae monu ge grâg; me bwebwet helâ me uma menâ; k' ame he ka hmak hon e je hna hanyâûâ, me ame he ka ta, k' ame ca he hmetu bi ka tot.

21 Ke hnyi bong eling ame he Iehova 3 Ame he ka ti ba önyen ka bi hwaban ka tavat ae gorany ethö, ke je tuhan hmeledrany hnyi hmeledrany. 4 Ame hlöuhlöu tavat 22 Ke adre me he ka ûkhacaköu ödra helâ

HNYIMAKAN 25.

k' ame he ka hiny grâg ka tavat adre me hnyi hnathu, me wisa. 2 Anyin a u je

wia taun me me je hna digic thatûnyi bi; hnathu. ke taun adre up haginy me me ba wan: ae bekhöt at ame tethmâ hnyok unyâm: ke uma umen je atkanyua me me ca taun anyin a e ame labageju köu. 4 Labageju hmetu bi ; ke adre me ca he bala bi ka op thö kö Iehova nyiele balua : anyin a haba hnen hnyei ae hwege, ame he ka outö u yin a e ame hia but öuo tavat adre me hnen tauniny je hnyei ae hwege hnyima- laba ethö, wale taun ae görany: e ame ködra. 4 Anyin a u thibi hnabâ ka at ae ohnyikânâ e, me othahonâ e me sesi. vec, me hnabâ ka at ae theduoc hnyi anyin '6 K' adre me he ka ututo e ge ca; a je hmak, me hnedrong hnyi weneû, me hna can tavat ae theduoc, a je can tavat ae ba baelelu hnyi kahwa, e ka helâ me weneû ta ûnyi. 7 E wisa gethen deny tavat se anyin tavat ae hwege hnyimaködra ka wisa: u thibi at ae wisa ke u je okhahnyi hna up veto. 5 U me he ka hom balaûâ gethen deny tavat ae wisa. 8 Eke, ûhnyûkongo mede anyin je atkanyua, helâ Iehova lö, hnyi gethen deny hnâm je hna me kahwa hnyi dok ae hwahwacit; adre owisa, öhmun e hia but halubahingâm; ke me he ka hom ûnyûkongo khumöng anyin tavat ae hwege hnyimaködra helâ me kahwâ hnyi baten hmenon ûlâ. 6 Ke ame hnyi hnyinghet; eke, oge me he ka elelöm he Iehova tuhan sabaoth ka ânyâ hnyi bucen ang hobi kau ta je hnyei hia thithö bijeû ge ta je ûnyi ae pipikhenya, bijeû waina adre tha ip me kolon, ke adre ânyâ-7 Ke e ame he ka ohia hnyi bucen ang hnân tubiny at ame tube tavat hia thithö, me hnân tube, wale ame tube ta je hnyei hia thithö. 8 E ame hia but utâ mok me ohia e; ke ame he Than Iehova nangi Iehova. ka kot degecâ ta je deköiö ûnyi hnyi ta je hnyimak hia thithö; ke e ame he ka ohia hna haikongoà lakeiny ûnyi eang hmeledrany hia: anyin ame ha Iehova.

9 Ke adre me he ka ha hnyi bong eling, ka habe, Wâ bi, Khonguta ang; ate me halubahingen, ke e ame he ka omeli öta: Iehova ang; ate me halubahingen, ate me he ka senyin me hobâ anyin ûhömeli. 10 Anyin ame he ka laba hmâ hnyamö Iehova hon bucen ang, ke adre me he ka ututo Moaba hnyi hnen bi, helâ me hna ututo je thatûnyin hwit hnyi köien tatet. 11 Ke e ame he ka inâ li hnyamen hnyi wanben, helâ me at ame hai ame hinobeny: ke e ame he ka ohnyikânâ anyin bigan tha e me bibihwakecin anyin li hnyamen. 12 Ke e ame he ka öuo hnabá ae görany wale hnyi hagâm hak, me hagutâ me othahonâ me kânâ, wale ka hnyi sesâ.

HNYIMAKAN 26.

NYI bong eling adre me he ka sit khumöng ang hnyi hnyei Juda, ka habe, E hu but gata taun ae hwege; e ame he ka otilâ ûhömeli hnân hak me singiny. 2 Khöng ut je homagöule me he ka möt hmetu ta je kokâm; ame he ka

3 U ma he bi ka tuö hnyi hnahic 3 Anyin a wale ame he ka ogano u Than Iehova, me kic nyiele balua. 5 Anweny je hnyekuhmun ka iâm, ke he ka ûnykûmi u. 9 Ame weny u ge hnyekuk u ge hanuk eû hnyi hnyekuk ; ke wale but ang hnyi hmeledrany hnâm je hna owisa, waleling me me he tavat adre me laba hnyi hmeledrany ka nâ hwakecin ae wisa. 10 Eja ke ne adre ne betenge ge at ae kong, me ame ca he ka na wisa; k' ame he ka ânyâ hwakecin ae hwali hnyi hnyei se wisa, k' ame ca he bi ka wâ hmâ hmane-

11 Iehova lö, e görany hnyamân, k' adre me ca wâ bi: ke so bi adre me he ka wa wem ae gan hmâ ka tavat, m' adre me he ka hmehma bi ; eke, ame he meic ka an ta je iwahnaihmiöny möu. 12 Iehova lö, u me he ka otilâ ûsoköu hobi köhmun : anyin a u je hia but ânyâ hobi köhmun anyihmun ta je huliwa hia thithö. 13 Iehova Khonguhmun lö, adre hia but musi öhmun hnen ke je than minya; ke hake u ke thibi, m' öhmun e he ka ogânâ iâm. 14 Adre mokcu, adre me ca he bi ka möt; ödra ta je komok, adre me ca he ka tot hmetu: anyin a wale u je hia but sen' ödra me ohi' ödra, me tha ohia hna ûnykûme gadra. 15 Iehova lö, u je hia but osehiâ hnyei, u je osehia hnyei; adre hia but oganö u: u je oc ûsâkâûöâ je hnyigöuleny hnyei hia.

16 Iehova lö, hnyi ûen vec adre hia but senö u, adre me hingâlâ hic, u ka hom ûhnyûkongu ödra. 17 Haba momo ame he ka o erkin, me ame vec ke ame kuku ge vec; helâe gahmun Iehova lö, hnyi hnyimâkâm. 18 Öhmun e helâji me erkin, öhmun e vec, me oâ thibi ang; öhmun e ca bi melen tavat; ke adre me ca kölu bi tavat adre me labā hmeledrany. 19 Ame me didrö hnyei ae wisa, a at ame tuö tot hmetu ta je kokik. Hmak dö, me

khumöng d' öbun tavat öbun e laba hnyi | sesa: anyin a helâ me dân hau hon ûö ae ometu dân ânyâm hau, ke ame he kânâ ka oâ ta je komok.

20 Aiö u, ik hnyei, didrö ka hnyi je hnyeulem, ke hlöng ju hwanuma hwabâm: ke ikhölö ju helâ me thuthubadecmak ke ne o but ame hia but hmönyin, 21 Anyin a wâ bi, ame he Iehova ka he ûheny hnyi hnen hna laba, he ka bi hwaban hulo anyin tavat adre me labā hmeledrany: ke ame he hmeledrany ka omanenâ dren e, ke ame ca he hmetu ka tube ta je hna hlingâ.

HNYIMAKAN 27.

NYI bong eling ame he Iehova ka bi hwaban ge anyin hele vat ae nâk me gan hmâ me hwege kö leviathana, on ame kec logot, me leviathana on ame hwahwali; ke ame he ka hlingâ tanimo

wale hnyi köiö.

2 Hnyi bong eling: hnyei vine ae kese, khumöng dö kâu. 3 Inya Iehova at ame tuö e; oge me he ka labö hû e hnyi je ong ûen hia, oge me he ka tuö e hnyi lit me lany, wâ e nye okongoâ e hnen ke at. ba wathethöt unyik; e na tot metâ könya je iwadekong me watetaföcö hnyi vat! oge me he ka he ködra, oge me he ka tha thong degeci ödra. 5 Ke walang khaca, e so e ame kât tang hwegiök, me me ûso-6 Hnyi ûen ame he ka o me ame he Jekob ka hu iwân; k' ame he Isaraela ka vhei me vhöng: k' ödru me he ka ounöngötâ hon hmeledrany ge ta je wan ûö.

7 Hawa, e ame kot e bi helâji me hnen hna kot tavat adre me kot el ke hawa, adre me hlingå e bi helâ me hnen hna hlingå tavat adre hlingå e? 8 Hnyi tulut, ang hwei. 9 Anyin a wale adre me he ka wan hia hnyi hna ohia anyin hulö; e ka ânyâ je vetoiny hia taben hut, me me helâ me veten inyâ veto adre me oamâmâ, me me ca he hmetu ka tot je Aseira, me je hna theati seûnö. 10 Anyin ame hake laba taun adre up haginy, hnyaba ae ba wan k' adre degec ut, helâ me hnyebuba: ame he ka han tot eling nokon kau, k'

he bi, me thong ut ge meic: anyin a e hnyei ame ca wâhmakhmeto; anyin a wale ame ca he ka betenge gadra at ame up ödra, ke haba at ame otil' ödra, me ame ca he bi ka ânyâ so ködra.

12 Hnyi bong eling ame he Iehova ka tau wan, hwân hnyi wadutöiny Wagewe, ke ne o but hnyi wageweiny Aigupito, k' adre me he ka hlu öbun a ûsa khaca, öbun lakon Isaraela.

13 Ke haba hnyi bong eling, me adre me he ka tûâ trutru ae gan ; ke ame he ka he tavat wale adre me hakekeny ka mok hnyi hnyei Asuria, me tavat adre me hna degecâ hnyi hnyei Aigupito; me adre me he ka hmi kö Iehova hnyi bucen ae kap hnyi Jerusalema.

HNYIMAKAN 28.

KÖLÖ ge koronainy bigan anyin tavat adre me monu ge grâg hnyi hnyei Eferaima, me vongon ame meleca ge hmainy ae hmanenang, wale hnyi ban hnyigöulen bucen ae pipikhenya anyin tavat adre me ngâ ge waina. 2 Wâ bi, e unyin Than at 4 E ae hwege me hnyok baga; helâ me hna ta hnen we ae wahma, me höu ame okongoâ, helâ me je köiö ame di hwege me bahihingölö, adre me he ka sa hwegiâ hnyikânâi. 3 Adre me he ka ututo ge ta je hnyeûca koronainy biganiny tavat adre me monu ge grâg hnyi Eferaima: 4 ke haba vongon ame meleca ge hmainy ae hmanenang, wale hnyi ban hnyigöulen bucen ae pipikhenya, ame he ka helâ me wan meta a bân ke tiga ca honivakeny; e ka wâ e hnen ke at, ke tiga e bi hnyi hnyamen e ame ie han e. 5 Ke hnyi bong eling ame he Iehova tuhan sabaoth ka tot hnân korona ae hmanenang, me hnabinybak ae mec, hobi hnyi ûen u je obâ e, u je oû e ; e ame hia kâu je kolon lakeiny: 6 me hnân hanuiny but hom e ge ang ae hwege hnyi bonginy hna owisa ka at ame laba hnyi tap owisa, me hnån tang hwege ködra adre me ohmehneû degecâ hulö anyi Jekob, ke walang tuhmeto vat ûnyi hnyi homagöule. 7 Ke a hia but minya tavat ang he hwali ge waina, me he monu ge grâg; ame he hwali at bi hut me perofeta ge grâg, ame ut' ödra ge waina, ke adre me he monu ge grâg; adre me haû hnyi hnödra hna wâ, me ta tot hnyi hna owisa. 8 Anyin a unöngötö je laulau hia ge hna hmita me ikiki, e ba dok ae kalaöt. 9 E ame he ka ame he ka mokut eling, me an ta je anginy. nö ia ge metâ? ke ame he ka owâhmak-11 Ke e ka meleca ta je vheiny, me adre hmetu ia ge uthumetu? tavat adre hnebaiö, me he ka thu degecâ; ame he omomo ka me hom ûnyi hnyi li basin? 10 Anyin a

Digitized by Google

e bi hna ûnö, me ke hna ûnö; hna ûnö, me hia but löng ûnyi ge Than, Iehova tuhan ke hna ûnö; ke tulut, me ke tulut, tulut sabaoth, a g' ame ip hmâ he ka ohia hnyi me ke tulut; hnyiban ang ae ûhnyûkong, hmeledrany hia. me hnyiban e ae ûhnyûkong. 11 Ohe, ke e ame he ka ha ka tavat ang a deny tavat tevehlöng ju, ke löng hofuc oge me he ka adre ha hofuc hwen kanyua, me hwen ke ha. hnyei bi: 12 walegi e ame ha ködra, ka labö trohnen me me cekön? hawa e ame habe, Walang hna menâ, omenâ ju at ae he bala ka wia me omomono kânân kânâ! sēnyin; ke walang hnahic: ke so bi ödra 25 E ka thaohonâ e, hawa, ame ca he bi höcö bi löng. 13 Anyin a wale ama e bi ka khûkhûâ je kesaka, ke jijingâ but je ködra hofuc ho Iehova, a hna ûnö, me ke komina, me tā gaga hwit me bali hnyi hna ûnö, hna ûnö, me ke hna ûnö; tulut hnen, ke kesem hnyi baten e? 26 Anyin me ke tulut, tulut me ke tulut; hnyiban a Khongon ame ometa e hoton wisa, me na ang ae ûhnyûkong, me hnyiban e ae ûhnyû- e. 27 Anyin adre me ca uja kesaka ge kong; m' adre me he ka he me ta hnyi-men göranyai, me hmetru, me hnok, me ca. waengeniny kat hon komina; ke adre me

Iehova, öbun tavat hlumö at, tavat öbun e ge ong utö. 28 Adre me omomono hwit; musö tavat eang a e hnyi Jerusalema: anyin a e ame ca he bala ka kokot: ke 15 Anyin a öbun e ha, ka habe, Öhmun e ame ne jijingâ e hnen waengeniny kat me hia but ûhihinyköu me mok, ke öhmun e haleny je hors, me e ame ca omomono e tha hien me hedis; e ka o thö okongon ae 29 Ame o minya ûnyi ga Iehova tuhan bahihingölö, ame ca he ka o köhmun; sabaoth, at ae khana bongon hnân lâiâ, ke anyin a öhmun e hia but wia thoi me hnân e gan hmâ anyin metâ. anyihmun hnabâ, ke öhmun e hia but ikhölö hmelen iyawö: 16 anyin a wale ame ha Than Iehova, ka habe, Wâ bi, inya oge me ip hnyi Ziona veto hnân taben, a veto adre cubec, vetoiny ban kopiny ae gan hwaban hnân taben ae hmâ: k³ ame ca he hanen ke je huna ka ke je huna; ânyâ ka he mweimwei at ame labageju kâu. gaga je bijeû: 2 me oge me he ka oveca 17 Ke oge me he ka ânyâ hna owisa hnân Ariela, ke ame he ka hu hlöuhlöu me tulut, ke hwakecin ae wisa hnân tulut ûhni ; tenge : ke e ame he ka hing Ariela könya. k' ame he we wahma ka aba degecâ hnabâiny thoi, k' ame he ka bahihingölö ta je ge me he ka theling u ge je lap tue, me köiö ka hnyi dok adre me lubaduöng hnyin, otilâ je uma ae hwege cici u. 4 Ke u me 18 Ke ame he ka ûnyi baû hnöbun hna he ka hnyikânâ, me fuc eû hnyi kânâ, ke ûhihinyköu me mok, k' ame ca he ka ame he ka ûhnyûkong ifucâm eû hnyi tethmâ hnöbun hna tha hien me hedis; ke sesâ; ke ame he ifucâm ka helâ me hwan e ka o thö okongon ae bahihingölö, me adre at tren biobotkong, eû hnyi kânâ, ke ame me he ka utiti öbun. 19 Hnyi je ûen e he hnâm hna fuc ka ulit eû hnyi sesi. ame he ka o, me ame he ka hum öbun; 5 Ke ame he ka ûcû me sesâ ame gâ ûgaanyin a e ame he ka o hnyi je hnyomakatu, niny je iwahnaihmiöny möu, ke ame he ka me lany me lit: ke e thibi ot he ka helâ me unen hwit ame oû ang ûseinv wâhmakhmeto ûthumetu. okhulit hna mokut, me me ca khana bi at he ka ie o helâ me thuthubadecmak. he ka hlöhlöu hnyin; ke úhnyûkong aven 6 Ame he Iehova tuhan sabaoth ka seni e kubö, me ca ûcû bi e ka tube e. 21 Anyin tha e me hwan than, me hwiöi, me hwan ame he Iehova ka todrö helâji me hnyi ae gan hmâ, me höu, me weneû, me bâhlân bucen Farez, k' ame he ka hmönyin helâji meic ame han. 7 Ke ame he ka helâ me me hnyi hnyigöulen Gibeona; me me ânyâ bwi me hna omanenâ hnyi lit ûseiny je anyin huliwa, wale anyin huliwa ae ke hnyei hia, tavat adre me vat me Ariela. bongon bi, me oâ hnen hna ânyâ, wale tavat adre me vat mē me je singiny, me hnen hna ânyâ ae ke bongon bi. 22 Ke tavat adre me hlec e. 8 Ke ame he ka walang ang ca he öbun ka hlumö at, wâ helâ me at ae mekihnânem ame bwi, ke wa

23 Tevehlöng ju öbun, ke löng ifucik: 24 Hawa, ame he at trohnen ka 14 Anyin a wale löng ju hofuc ho kokot kesaka ge uci, k' adre kokot komina

HNYIMAKAN 29.

KÖLÖ ge Ariela, waleji Ariela a taun ame hunuma hnyin Davita! bi 20 Anyin ae tavat ae hwege hnyimaködra: eke, e ame adre nye ohmâ je hna c'öbun : anyin a oge bi, e ame han ; ke e ame hmak dö, ke

mekihnânem bi: ke helâ me at ae beic hwakecin ae kong: 21 a tavat adre me ame bwi, ke wâ bi e ame ic; ke e ame bijöniny at hnyi hna ivinö, me lau hnewe hmak dö, me wâ bi, e sēnyin bi, ke beic: hobi kâu at ame nâ hnyi homagöule, me ke ame he ka helâe ûseiny je hnyei hia tavat adre me vat me bucen Ziona.

9 Todru, ke lâiâ thö; hobâ thö ke wadröu but: adre monu but, ke ca ûnyi ge waina; adre me ta tot, ke ca ûnyi ge grâg. 10 Anyin a hia but Iehova hingâlâ hubun hanuiny mokut hnying, me ömûki öbun, wale ta je perofeta; ke ame tube je böbun, 11 Ke haba hnaomanenâ wale tavat wâ. hia köbun me helâ me hofuc hnyi tusi adre ohmâ, waleji adre ham ka at ae khana tusi, me ha, ka habe, Ö u aû thö ang; ke haingen, ka habe, E ca khanö nya, anyin adre okeceâ hmâ e: 12 ke adre ham tusi ka at ae ca khana tusi, me ha, ka habe, Ou aû thö ang: ke haingen, ka habe, E ca khanö nva tusi.

13 Ke haingö Iehova, ka habe, Anyin ame hakekenyi nya tavat ang ge je hnyimödra me oganö nya ge je esongodidra, k' adre me oûsâkâûö mönya je hnyekudra, ke hnödra hna outö nya, me wale thibi hna n'ödra ge hna une hnen at: 14 anyin a wale wâ bi, oge me he bala ka ânyâ ûnyi ae ke bongon bi ka tavat ang, a ûnyi hnân lâiâ me ûnyi a ûöman: ke ame he ka hia metâ anyin tavat ae metâ gadra, k' ame he ka iyong ûnykûmânen tavat wâ wia gadra.

15 Ekölö gadra tavat adre me elâm eû hnyin he ka ikhâlâ ga Iehova anyidra ta je ûhnenamö, ke e bi hnyi menekholom anyidra ta je huliwa, me ha, ka habe, Ia ame ō'ta ia ae khana öta! 16 Obun e ohnyimenâ hnyikânâi ta je ûnyi! Hawa, adre me he bi ka ûnykûme ka at up kaia, me helâ me kânâ ae kece; me me he bi ûnyi adre tibet ka ha ka at ânyâ, ka habe, E ame ca up nya; me he ûnyi adre me tretrao ka ha ka at ame tretrao, ka habe, E ba metâ gan? 17 Hawa, adre me ca he logot ka wia Lebanona me me utkânâ ae hoso, k' adre me he bi ka ûnykûme utkânâ ae hoso, me hnyot bi? 18 Ke hnyi bong eling ame he ta je wejiji ka löng hofuc hnyi tusi, k' ame he li emakan je wadrou ka bwela e ka ba but lit me menekholom. 19 Ke ame he tavat ae ilemuk ka ogânâ anyidra senyin ga Iehova, k' ame he tavat ae theduoc ka hobâ ge Kabi Isaraela. 20 Anyin adre me oûnyibaûâ at ûöveci, ke a obiny jut at hlumö at, ke adre me subâ

ohaûâ at ae wisa ke ba can. 22 Anyin a wale, walang hna ha hnö Iehova at ame omeli Aberahama, haingen ge lap anyi Jekob, ka habe, Ame ca he Jekob ka hmehma walang ang, k' ame ca he ka löhau hnyimakan. 23 Ke e ka wâ lakon, wale huliwa anyin li hnyamök hnyi wanben, me adre me he ka okabâ iök ; eke, adre me he ka okabâ Kabi Jekob, me outen Khongu Isaraela. 24 Me ame he tavat ae monu hnyekudra ka wâ metâ, k' ame he tavat ulit ka ûnö hna ûnö.

HNYIMAKAN 30.

KÖLÖ ge tavat adre me ukhin fuc, ame ha Iehova, tavat adre me elâm bongon, ke ca ûnyi bi gak; adre me tube hnen ûnyi hnân tube, ke ca ûnyi bi ge hanuk, m' adre me he ka bi hanen hulö ka hulö: 2 tavat adre me he but he ka he Aigupito ai, me ca elâm bi unyik; he ka ohwegi ödra ge tang hwegiö Farao, me labageju ka hmenon Aigupito! 3 Anyin a wale ame he tang hwegiö Farao ka hnân ohmehmai öbun, ke haba hna labageju ka hmenon Aigupito ame he ka hnân ohmaki 4 Anyin a e hnyi Zoana je tuhan, ke ame o but hnyi Hanes anvin ta je ûthumetu. 5 Ödra hia thithö adre me he ka hihmehma tavat ae ba troban ködra, ke ca hnân ûhadruo me troban, ke hnân hmehma me haikongoâ minya.

6 Hok honen je meno hnyi Hwaiöu.

Adre me he hnyi wanben hnyei ae vec me hlöuhlöu, wale ame o ûnyi hnyin liona momo me liona, vaipa me on ae hlâ ame gâ, adre me hom je omjehedra hnyi hon jon je asina, me tang omjehedra hon je jon ae khibi ge je kamela, ka tavat adre me ca he ka bi troban ködra. 7 Ke ca ûnyi hnathu, ke ûnyi baû ûhadruö ge Aigupito: anyin a wale oge me hwenyi ien e, Rahaba, at ame laba thibi. 8 Ke haba walang ang he thö, sihnalimen ju e hnyi taben hnyi hnyimaködra, me sihnalimen ju e hnyi tusi, me me e bi huân hobi kâu je bong nyiele nyiele balua. 9 Anyin a ödra tavat ûkhin fuc, tavat thoi, tavat höcö löng hnanyibu anyi Iehova: 10 tavat adre me ha ka tavat wâ, ka habe, Ca wâ ju; me ha ka ta je perofeta, ka habe, Ca omanenâ degeci ödra hia thithö adre me hmâkâ köhmun wisa, ha bi thö köhmun ûnyi ae menyik, perofeta thö tang iyawö: 11 kec je hatong, wale u me he ka tā hnyi kana; dö ûnyi hnyi gethen, saû but ûnyi hnyi me jeû minya a troban kânâ, k' ame he ka deny, ohia but ûnyi hnyi hnyimaköhmun pipikhenya me se hia: ke hnyi bong eling Kabi Isaraela. 12 Anyin a wale, walang ame he halem ta je meno ka han tot hnyi hna ha hnen Kabi Isaraela, ka habe, je hnyei ae gan. 24 Ke ame he je bolok Anyin a öbun e hna degecâ hofuc ang, me i me je asina wale adre me huliwan kânâ ka geju bi ka ûöveci me hwakecin ae hwali, an jeû ae senem, wale adre me ulec ge soi me labageju kâu; 13 anyin a wale ame he me ut. 25 Ke ame he ka e bi hnyi hon hulö ang ka helâ me hmouca köbun, ame ban ta je bucen hia ae beû göranyai, me je he ka ta, ae dua hnyi hna up veto ae beû hut hia ae görany, je wagewe me je köiö göranyai, ame he ka ie bobot helâ me thu- ame di, hnyi bonginy ûhlingö ae gan hmâ, thubadecmak. 14 Ke e ame he ka tho e e ka ta but je tap ae beû göranyai. 26 Ke helâ me hna tho kaia kânâ adre oamamâ ame he melaminy tehi ka helâ me melaminy me ca betenge gan; m'adre me ca he bi seûnö, k' ame he ka oseven melaminy ka wâ ong eckeihen ae ûcû he ka hok meic seûnö, helâ me melaminy je bong a seven, ûnyi hnyi hnabadröu, me seköiö ûnyi hnyi bong ame he Iehova ka lan aat ge taben köiö. 15 Anyin a walang hna ha lakeiny, me ometo aat a je hna d' ödra. hnen Than Iehova, Kabi Isaraela, ka habe, Adre me he ka omeli öbun, öbun ka hmetu dok ae sâkâû, ame ubâhlâ ge anyin hmönyin, ke so bi e ca webun. 16 Ke haingöbun, helâ me meic ame han bohmen: 28 ke hut. owisa Iehova; hnödra hnahic hia adre me oamamâ, me weneû, me we wahma. halubahingen e.

Walang gethen, vheno ju öbun hnyin e; homenö Iehova, helâ me wagewe teio. öbun ka saû ka hnyi ke keihen metâ, ke öbun ka saû ka hnyi keihen me. öbun e he ka oikikiâ sileva tubwiny anyibun je hnatheat, me gol adre oköiâ hmane-nanginy anyibun je idola: u me he ka pito ai, he ka hok ûhadruö, me laba-

27 Wâ bi, ame o but iö Iehova ûnyi hnyi me menâ; ke haba tang hwegiöbun, me ke khöt ge hai ame ölö göranyai: ame ame he ka e bi hnyi labawia me labageju: unöngötö li esongodiny ge wathethöt, ke ka habe, E ba, anyin öhmun e he ka tabö haba hnen hna menâ me helâ me wagewe hors me kec; awe, öbun e he ka kec: ke ame bahihingölö ke ne o but hnyi nyin, he haingöbun, Öhmun e he ka tabâ je meno ka cubec ta je hnyei ge ûcûbec ûnyi a ohia: ae logot; awe ame he bi ka logot tavat ke ame he ka e hnyi hnyimen je hnyei hnu öbun. 17 Ame he wan thauzan ka töiny hors wale at ame omonoâ. 29 Öbun kec ge ifucin at a khaca; öbun e he ka e he ka hu khumöng helâ me hnyi lit hnyi kec ge ifucin hnyat a thabûng: ke ne o hua ânyâ bijeû; ke ame he ka senyin but adre me hn' öbun dut helâ me aneunya hnyok, helâ me at ame hom utköwi he ka hon bucen, ke helâ me boûdila hon dok ae he ka hnyi bucen anyi Iehova, ka Kici 18 Anyin a wale ame he Iehova ka Isaraela. 30 Ke ame he Iehova ka olöngâ halubahingen me me betenge gabun, ke ifucin ae hmanenang, me omanenâ ûköluiny can e adre me he ka ogânâ e, me me he ka hnyamen, tha e me anyin hmönyin ae gan, betenge baû köbun; anyin a Khongon me bâhlân meic ame han, tha e me hna Anyin adre me he ka tho oamamâ Asuria 19 Anyin ame he tavat ka laba hnyi hnen ho Iehova, e ame he ka kot ge osö. Ziona wale Jerusalema: u me ca he ka 32 Ke haba je hna hna hia ge uci at a tenge hmetu; ke e ame he ka betenge gam hanymen, wale ame he Iehova ka ip hon, hnyi hnâm hna hongot; ke ka löng, me ame he ka tha e me je bwinybet me kiame he ka thu köu. 20 Ke ame he Than tara: ke e ame he ka vat më ge je vat ae ka ham köbun jeûiny vec me köien ûöveci, hwege. 33 Anyin adre hia but penapena ke so bi ame ca he hmetu tavat adre me nö Tofet kâû adrem; eke, adre hia but penau ka iyong, k' ame he li emâkâm ka wâ pena e hobi kâu than; e ame hia but ânyâ tavat adre me nö u: 21 ke ame he li hnyi- e ae dit me lau: haba hna khon e, wale könyâm ka löng hofuc hnyi hotom, ka habe, meic me utö ae se hia, ke ame vâc e ge

HNYIMAKAN 31.

degec helâ me ecmano ae ikiki; u me he geju ka ta je hors; me labageju ka ta je ka ha kâu, ka habe, Kec dö u. 23 Me e kariota, anyin ae se hia: me labageju ka ame he ka ham we hobi kâu hatungâm ta tavat tabö hors, anyin a ödra ti hwege ; ke

adre me ca bwela ka Kabi Isaraela, me ca ame he at ae monu ka ha hofuc ae monu, elöm Iehova! 2 Ke so bi e metâ, ke e at | k' ame he hnyekon ka ânyâ hulö, wale he ame oâ ûnyi ae kong, ke ame ca he ka ohmeto hwan je hofuc: ke e ame he ka tot metâ ka lap anyin tavat ae kong, me ka singiny tavat adre me ânyâ monu. 3 Ke ta je at thibi at Aigupito, ke ca Khong bi; ke je viny haledra je hors, ke ca je hanu bi; ke e ka he Iehova ka hai hnyamen, me ame he ka tha ta, a at ame hadruâ me at hok ûhadruö, m' ödru me he ka tha hia 4 Anyin a walang hna ha hnö Iehova könya, ka habe, Ame fuc hnyin liona me nak liona hon haniny adre me ne hawâ tavat tuö mamoe ae se hia ûcon, k' ame ca outen ifucidra, k' ame ca iyâû ge imediödra; ke helâe ame he Iehova tuhan sabaoth ka utut he ka vat hnyi hon bucen Ziona, ke hon hutiny eling. 5 Haba je meno adre me gâ, me helâe ame he Iehova tuhan sabaoth ka tuö Jerusalema; e ame he ka tuö, me hna e, k' ame he ka he me omelö e. 6 Lakon Isaraela lö, hmetu ju öbun kâu, waleji öbun e ti hna degecâ. Anyin a hnyi bong eling adre me he ka ve degec anyidra je idola sileva, me anyidra je idola gol, waleji ame tibet je hing hnyamöbun me me hulö bi. 8 Me ame he at Asuria ka ta ge hele vat, ca hele vat bi anyin at; ke ame he ka an e ge hele vat, a ca hele vat anvin at : ke e ame he ka kec ge hele vat, k' ame he wahidrou unyin ka bi fat. 9 Ke ame he ka hia hnen hna kic gan can e ame ti ot bi, k' ame he anyin je taben ka outen boûdila, ame ha Iehova, at a anyin bi meic hnyi Ziona, ke at a anyin bi inyâ ji hnyi Jerusalema.

HNYIMAKAN 32.

TÂ bi, ame he ke than ka musi hnyi hwakecin ae wisa, k' ame he je taben ka owisa hnyi hna owisa. 2 Ke ame he at ka helâ me hna lubaduöng ge ang, ke nedrong ge weneû; helâ me je di hnyi dok ae hwahwacit, helâ me dok ae hmenu hnyi kic ae gan hnyi hnyei ae sēnyin. 3 Ke ame ca he ka hadedak li emakan tavat adre me bwela, k' ame he ka tevehlöng li hnyikönyen tavat adre me löng. 4 Ke can ta je bolok me asina. ame he je hnyok ame tot bebehû ka nâ he ka wâhmakhmeto, ke ame he je esongodiny tavat ae teta ka ie fuc wisa. 5 Adre me ca he hmetu ka ha ge at ae monu, a e at

ka ânyâ hwakecin ae ca ûcû, me ha monu ga Iehova, me öba jeû ka at ae mekihnânem, me ohmö köiö belen at ae beic. 7 Ke e kong je bibihwakecin anyin at iyawö: e ame elâm je ûokonguny, me me ohia tavat ae ilemuk ge hofuc ae thoi, eja ke ne a ne wisa ifucin at ae ba ta ûnyi. 8 Ke haba at betenge e ame elâm deny betenge, ke e ame he ka tethmâ ûnyi ge hwakecin betenge.

9 Omomo lö, tavat adre me laba wia lö, todrö, löng ju ifucik; wahlu, tavat adre me laba monu lö, tevehlöng ju hok hofuc. 10 Obun e he ka öbubuny hnyi je bong ae se hia hon khaca huna, öbun je momo ae monu: anyin ame he ka ba wan vine, ame ca he ka o hna menu. 11 Öbun je momo adre me laba wia lö, öbubuny ju; tavat adre me laba monu lö, ot ju: uny jut me me ba ûkhaû, ke hûkölö hnamejibun ju mano ae gan nân. 12 Adre me he ka khaû ûlaidra can ta hnyei ae kese, me can vine 13 Ame he ka kû hnyi kânâ kâae wa. nân lakeik ta je iwadekong me je iwatetaföcö, eke, hon je umainy senyin hia hnyi tauniny senyin: 14 anyin adre me he ka hna bi uma ae mec, adre me he ka degec taun ae ti hu aten; ame he dok ae hut me tap tue ka hnân op nyiele balua, hnân senyin hnen je asinainy hnyot, hnân han tot hnen ta je hnahat meno; 15 ke ne o but adre me hingâlâ huta hanu ûnyi ethö, k' ame he ka hnyei belök hnyebuba, k' adre me he ka aû hnyei belök me hnyot bi. 16 Me ame he wisa ka laba hnyi hnyebuba, ke ame he hwakecin ae wisa ka laba hnyi hnyei belök. 17 Ke haba troban hwakecin ae wisa, wale ûsoköu, ke haba obiny hwakecin ae wisa wale laba hnahic me laba khötkic nyiele balua. 18 Ke ame he lakeik ka laba hnyi dok ae ûsoköu, me je uma adre me laba khötkic hnyin, me je hna menâ wale je dok adre me laba wia hnyin. 19 Ke ame he ka ta we ae wahma, hnyi ûen ame he ka ū hnyot; ke ame he ka hnyikânâ taun. 20 Hnöbun hnahic tavat öbun e te hwit hnyi baten ta je köiö hia, me hna je

HNYIMAKAN 33.

EKÖLÖ gam at ame söh, k' adre ca sei u bi; ke u at ame ivawö. k' adre ce betenge bi, k' adre me ca he ka ha ge at u bi; ke u at ame iyawö, k' adre ca iyawö, a e at ame ham gânâ bi. 6 Anyin iyawö u bi! U ka hia but söh, me adre ot kö Iehova.

Basana me Karemela. 10 Ke haingö Ie- labā e. hova, oge me he bi nya walang ang ka tot; oge me he ka oganö nya bi walang ang; k' adre me he walang ang ka ogöranyi nya. 11 Obun e he ka erkinâ unen hwit, k'öbun e he ka hnokoâ taan thatûnyin hwit: haba thong.

13 Obun tavat sâkâû, löng ju ge hnök tavat ae kong; k' ame o but öbubuny ka

me he ka sei u; ke u ka bi obiny ânyâm | beû hmâ hmönyin. 18 Ame he hnyekom iyawö, me adre me he ka iyawö u. 2 Iehova ka ûnykûme hna ootâ: Ewa at aû ûseiny, lö, betenge ju gahmun; öhmun e hia but ewa at tuluto fat? ewa at ame aû je hnabâ halubahingâm : e so u ma bi hnyamödra ae beû göranyai? 19 U ma ca he ka wâ hnyi je hnyomakatu, ke melihmun minya tavat ae hwege hnyimödra, a tavat ae hnyi ûen vec. 3 Ame kec ta je hnyei ge iyong ifucidra, u me ca löng bi; ke atkahwan imonumonun; k' ame vese but ta je nyua bohmödra, u me ca lönghmakhmeto. hnyei u ka todrö. 4 Adre me he ka hlo 20 Ünykûme thö kö Ziona taun anyita je hnöbun ta je hna söh helâ me hna hlo hnen bijeû: ame he li emâkâm ka wâ Jerusaihmâ: helâ me hna gâ ge ta je wahamon, lema taun adre laba wia hnyin, uma mano adre me he ka gâ kâu. 5 Adre me cgano adre me ca he ka hom, adre me ca he bala Iehova; anyin a e ame laba ethö: e ame ka oc je faoiny, ke ba ke töiny ame he ka hia but ounöngötâ Ziona ge hna owisa me mou. 21 Anyin ame he ka e bi eling hwakecin ae wisa. 6 Ke ame he ka hu: Iehova hnyi anyin hmanenang, wale dok hwakecin ae tethmâ hnyi bongom ta je ae hu je wagewe ae lau me je di; ke ame bong, wale ûhömeli ae gan, me metâ me ca he hnyin je galu adre me galo, ke ame wâhmakhmeto: haba tang omjehen bi, me ca kec eling hu ae gan. 22 Anyin a Iehova at ame owis' öta, Iehova at ame ha anyita 7 Wâ bi, ame kuku eû tavat ae hwege ge haanyibu, Iehova tuhöta; e ame he ka gadra; k' ame tenge hlöuhlöu ta je ûthu- omeli öta. 23 A ok ut je töiny hom hu; metuiny ûsoköu. 8 E ba but aten je hna e ca ûcû hnân ohmâ taben anyidra anecit gethen, k' ame ca ngenu tavat : e ame | unya, e ca khan' ödra he ka ulolo hûnyû : hia but thu ûhihinyköu, e ame hia but me adre me khenâ but hna söh ae gan hma: hûkötiâ je taun, e ame ca ûnykûme at. ame he tavat ae kong je cadra ka hûgûnâ 9 Ame tenge me sënyin hnyei: e hmehma hna söh. 24 Ke ame ca he bi ka ha hnen Lebanona, ke meleca thö: ke ûcû but at ame labā e, ka habe, Iny mok: adre me Sarona me hnyebuba; ke ame öbubuny¦he ka hna degecâ hulö anyin tavat adre me

HNYIMAKAN 34.

NBUN ta je hnyei lö, hakekeny dö he ka löng; ke öbun tavat, tevehlöng homenöbun me meic hnân ön öbun bi. ju: e so ame he hnyei me unöngötiny ka 12 Ke ame he ta je hnyei ka helâ me hna löng, me hmeledrany minya me ta je ûnyi inyâ veto: ke helâ me je ûö ae ûdedö adre hia ame kû hnyin. 2 Anyin a e but hmönyin anyi Iehova hon ta je hnyei hia, me anyin wathethöt hon anyidra ta je utbavat hna ânyâ; ke öbun tavat ae hakekeny, ogâ hia: e a hia but ohi' ödra, e a hia but hn' thö manik man. 14 Ame ot hnyi Ziona | ödra, m' adre me he ka hling' ödra. 3 Ke adre me he ka degec ta je hna hlingå unyitavat adre me ca ot bi. Ie at gata ae dra, k'ame he ka hu bokonginy je unyidra khana he ka laba hnyi meic ame han? ie ae mok, k' ame he ka köiö but je bucen ge at gata ae khana he ka laba hnyi bâhlân drödra. 4 Ke ame he ka aû but ta je meic nyiele balua? 15 Haba at ame vheno döiny drany hia, ke adre me he ka vhec wisa, k' ame ha hofuc ae wisa ; ke ame hû-¦drany helâ me tusi: ke ame he je dö hnyin kötiâ hwaban hna ovecâ, k' ame jijingâ li e ka kölu helâ me lan vine ame kölu, ke hnyamen be me ca kap hwaban ae hwali, helâ me lan ae meleca ûnyi hnyi imeta. k' ame hlöng li hnyikönyen me me ca löng 5 Anyin a sekon dut anyik hele vat ge ge dra, k' ame mûko li emakan me me ca hnen hna ijem hnyi drany: wâ bi, e ame wâ hulö; 16 awe, e ame he ka laba hnyi he ka utut hon Edoma me hon tavat oge dok ae görany: ke hnen hna lubaduöng bi me hangâ, m' adre me owisa. 6 A sekon je kic a je hnabâ: adre me he ka hān e; dut ge dra hele vat anyi Iehova, adre me ame he ka tethmâ hna habelen e. 17 Ame opipikhenya e hnen dren lakon ta je mahe li emâkâm ka wâ Than hnyi anyin moe me ta je got, me pipikhenyainy je hmanenang: ödru me he ka wâ hnyei ae wagien je mamoe baga: anyin ae hu hut

kö Iehova hnyi Bozera, me ûhlingö ae gan | hmâ hnyi knyei Edoma. 7 Ke ame he je bolokiny hnyot ka tha ta mödra, me je nokon kau me je bolok; ke ame he ka monu idra hnyei ge dra, me ame he ka opipikhenya könödra kânâ. 8 Anyin a wale bong bi hwaban ga Iehova, hunainy bi hwaban hulo hnyi hna ivinö ge Ziona. 9 Ke ame he ka wia je wageweiny me me tar, ke adre me he ka wia sesâiny me me teio, ke ame he kânâiny ka tar ame hlâ. 10 Adre me ca he ka ume e hnyi lit me lany; ame he bala bi ka o hainy: ame he ka ba wan e, hwân hnyi ke dö ke ne o but ka hnyi ke dö; e ba at ame he ka vheno e nyiele balua. 11 Ke ame he ka iny kati me kifoda, ke ame he ka labā e mun me oreba: ke e ame he ka inâ hon e tulutiny imonumonuny, me tulutiny e ba önyen. 12 Adre me he ka hawâ tavat ae beönua he ka musi, ke ba at eling; ke ame he ka ûnyi baû hia je thaniny. 13 Ke ame he ka kû ta je iwatetaföcö hnyi je uma umen je thaniny, ke je vhat me iwadekong hnyi je hnabâiny: ke e ame he ka hnân hnen je luko me je mun. 14 Ke ame he ka iouny eling je menoiny hnyebuba me je luko, k' ame he got baga ka hawâ hanen; eke, ame he ka hnen ling lilith, me wâ hobi kâu e hna menâ. 15 Ame he minya kifosa ka bi hâûen eling, me hip akuny, me tho wakuny me ûkhacaköuâ lakon hmelen e : eke, ame he minya je da a ka ûkhacaköu eling, a ûsa lo. 16 Elâm d' öbun tusi anyi Iehova, ke aû thö: ame ca he ka hia ke at a khaca gadra, ke ame ca he bi ka ba ûcon: anyin a hia but hûna e hnen hnyimök, ke a ûkhacaköuâ e ge hanon. 17 Ke e ame ugleköpi ödra, ke ame khenâ ge hnyamen ködra hoton tulut: ame he ka idra nyiele balua, adre me he ka laba eling hwân hnyi ke dö ke ne o but ka hnyi ke dö.

HNYIMAKAN 35.

ME he hnyebuba me dok ae atgec ka senyin; k' ame he hnyot ka hobâ me vhöng helâ me obedila. 2 E ame he ka vhöng gan hmâ me senyin ge hobâ me khumöng; adre me he ka ham kâu hmanenanginy Lebanona me mecin Karemela me Sarona: adre me he ka wâ hmanenangi Iehova, wale mec anyin Khonguta.

tavat ae sēnyin hnyok, ka habe, Hwege thö, ca ot bi: wâ bi, ame he ka o Khongubun tha e me hwaban, ame he Khong ka bi hwaban; e ame he ka o me omeli öbun. 5 Me ame he ka obwela je emakan tavat a ödra wadröu, me khöng je hnyikönyen tavat ae wejiji. 6 Me ame he ka gâ tavat ae kong cadra helâ me aila, k' ame he bi ka khumöng bohmen at ae hum: anyin ame he ka patrutrua köiö hnyi hnyebuba, me je wagewe hnyi dok ae hnyei baga. 7 Ke ame he kânâ a öny ka wia me me an, ke dok ae atgec ame he ka wia me me pupuainy köiö: hnyi uma umen je luko waleji adre me mokut hnyin, ame he ka kû hnyin sa kowi me amun. 8 Ke ame he ka hu hna cit gethen eling, me ke gethen, k' adre me he bi ka hwenyi ien e, me, gethen ae kap; ame ca he ka vheno e ge tavat ae kong; ke ame he ka hobi ködra: ke haba tavat vheno gethen, k' ame ne tavat ae monu, me adre me ca he ka he monu hnyin. 9 Ame he ka ba liona eling, ke ame ca he ka he kâe meno ame ûhûlû, adre me ca he ka wâ e eling: ke ame he tavat adre ûcû melidra ka vheno e: 10 ke ame he ka hmetu tavat a ûcû melidra Iehova, me o hnyi Ziona me hwan khumöng; ke e hon je bödra senyin a nyiele balua: k' adre me he ka senyin me hobâ, k' ame he ka hia hlöuhlöu me mâng.

HNYIMAKAN 36.

K E haba hnyi huna a fotini Hezekia than, me ame o but Saneribi than Asuria ka vat me je taun adre up veten hnyi Juda, me hûgûnâ. 2 Ke haba than Asuria ame kunö Rabesake ûheny Lahisa Jerusalema ai kö Hezekia than me utbavat ae gan hmâ. Ke e ame tot hnyi deny köiö ethö, hnyi gethen ame he ka hnyi utkânâ anyin at ame hnû khaû. 3 Me ame o but kâu Eliakima nöku Hilekia, at ame musö hnyaba, me Sebena at sihnalimen, me Joa nöku Asafa at ame oûnykûmeâ. Rabesake ame ha ködra, ka habe, Ha thö walang ang kö Hezekia, ka habe, Walang hna ha hnen than ae gan, a than Asuria, ka habe, Ie ûnyi e u me labageju kâu? 5 Haingök a haba ânyâm metâ me tang hwegiâm hobi kâu vat, me wale je hofuc baû thibi: ke u me labageju kö ia waleling m' u me bi gan könya? 6 Wâ bi, u me 3 Ohwegiâ je hnyam ame him, ke ohwe-labageju ka uci hlowe ae mita eû, wale già je bouca ae mat. 4 Ha thö ködra Aigupito; ke e ka hlec hnyiban e ge at.

Farao than Aigupito ködra hia adre me hawa, ödrin e hia but omeli Samaria ûnyi labageju kâu. 7 Ke u je ne ha könya, hnyi hnyamök? 20 Ewa je khongon je ka habe, Ohmun e labageju kö Iehova hnyei a hnyat adre hia but omelö idra Khonguhmun; hawa, ca anyin je dok ae je hnyei ûnyi hnyi hnyamök, me me he görany me anyin je taben hut waleji a lehova ka omeli Jerusalema ûnyi hnyi ohia hnö Hezekia, me ha ka at Juda me hnyamök? 21 Ke adre me laba hnyibu, Jerusalema, ka habe, Obun e he ka hic hnyi me ca thu kâu ge ke hofuc, anyin a hûm hnyimakan taben hut ang? 8 Ke walang than, ka habe, Ca he ka thu kâu. 22 Me ang, u na he ju ka uhihinyköu me tuhök thaniny Asuria, ke oge me he bi nya ka ham köu lo li thauzan je hors a ne khanö u he ka ve bi at he ka tab' ödrin. 9 Ke u me he ka kâmâu ka ohmeto ke taben vat ae ûhnyûkong hmönyin unyin lathnyabainy tuhök, me labageju kö Aigupito hobi kâu je kariota me tavat tabö hors? 10 Ke hawa, oge me o but ka hnyei ang ka ohia e, ke a ca musi bi Iehova? Haba Iehova ame ha könya, ka habe, He thö ka hnyei eang me ohia e. 11 Me haingö Eliakima, me Sebena, me Joa, kö Rabesake, ka habe, O u fuc ka lathnyabaem hnyi hwen Suria; anyin ae khan' öhmun e: ke ca fuc köhmun hnyi hwen Juda wâ e nye löng dö tavat hon hna up haginy. 12 Me Rabesake ame thu, ka habe, Hawa, a kunö nya tuhök ka tuhâm möu minya he ka ha hofuc e? hawa, a ca kunö nya ka tavat adre me laba hon hna up haginy, m'adre me an tidra tatet me ijem hnödra hna hwen hingat tha ödra möbun? 13 Ke haba Rabesake ame tot me hongot hwege göranyai hnyi hwen Juda me ha, ka habe, Löng ju hofuc hwan than ae gan a than Asuria. 14 Walang hna ha hnen than, ka habe, Ca hna but kö Hezekia he ka iyaw' öbun; anyin ae ca khana he ka omeli öbun: 15 ke haba khaca e so ame ca he Hezekia ka kun' öbun he ka labageju kö Iehova, ame ha, ka habe, Ame he Iehova ka omeli öta; ke ame ca he ka hna taun ang ka hnyi hnyamen than Asuria. 16 Ca he öbun ka ling Hezekia: anyin a walang hna ha hnen than Asuria, ka habe, Ûsoköu thö mönya, me he könya; ke öbun e he ka ve an wan anvibun vine me halebun je elaio, me ve ijem je an öbun e koû: 17 ke ne o but oge me o me hum öbun ka hnyi hnyei helâ me ibun hnyei, hnyei ae hu hwit me waina, hnyei ae hu areto me je hnyei vine. 18 Wâ wia wâ e nye he Hezekia ka iyau' öbun, me ha, ka habe, Ame he Iehova ka omeli 10 Walang hofuc öbun e he ka ha kö je khongon je hnyei ûnyi hnyi hnyamen iyawö u bi hnen Khongom wale u je labathan Asuria? 19 Ewa je khongon Hamath geju kâu me ha, ka habe, Adre me ca he

me ame he ka dâoâ hnyamen: ke helâe me Arefada? ewa je khongon Sefaravaima? haba Eliakima nöku Hilekia at ame musö hnyaba, me Sebena at sihnalimen, me Jos nöku Asafa at oûnykûmeâ, me ödrin e be kö Hezekia me je ûkhaû adre kia, me thumeto e ge je hofuc ho Rabesake.

HNYIMAKAN 37.

K a löng ut Hezekia than me e ame kia anyin je ûkhaû, me khavi kia anyin je ûkhaû, me khavî ecmano ae gan nân, me dit ka hnyi uma umö Iehova. 2 Ke e ame kunö Eliakima at ame musö hnyaba, me Sebena at sihnalimen, me wahingat a tavat bi hut, adre ve khavâ ecmano ae gan nân, kö Isaia perofeta nöku Amosa. 3 Ke ödrin e ha kau, ka habe, Walang hna ha hnö Hezekia, ka habe, Bonginy vec, me û, me ûhaikenguny bong ang: anyin a ûen a o ta je wanakat, ke ba at ae hwege he ka hnokoa. 4 Ame ne he ka löng ut la Iehova Khongom hofuc ho Rabesake, waleji a kuni hnen than Asuria a tuhan he ka haikongoa Khong ae möt, ke e ame he ka thawâ hofuc ame löng Iehova Khongom: anyin a wale hic dö hobi kâu ta je kolon. 5 Me ame o lathnyabai Hezekia kö Isaia. 6 Ke ame ha Isaia ködrin, ka habe, Öbun e he ka ha helâng ka tuhöbun, ka habe, Walang hofuc ho Iehova, ka habe, Ca he ka outen hofuc u je löng, waleji hnen athnyabainy than Asuria hna haikongu nya. 7 Wâ bi, oge me he ka ip ke hanu eû hnyi hnyekon, me e ame he ka löng ûthumetu me hmetu ka hnyi iny hnyei; ke oge me he ka öta e ge hele vat hnyi iny hnyei bi.

8 Me ame hmetu but Rabesake, me wa a g' ame vat than Asuria me Libena: anyin a e ame löng a g'ame he but ûheny Lakisa. 9 Ke e ame löng bongu Tiraka than Aithiope, ka habe, E but ang ame he ka vat möu. Ke a löng ut e, me e ame kuna jo ûthumetu kö Hezekia he ka ha, ka habe, Hawa, e hu hna omelö tavat hnen Hezekia than Juda, ka habe, Ca he ka

ka hna Jerusalema ka hnyi hnyamen than adrem, ke oge mâdrâ e hnyi je bong a bân? hnen than Asuria ka ta je hnyei hia, a ka öba je taun adre up haginy me me je ve g' adre ti ohia bi : ke adre me kâmâu ka 12 Hawa, a hia but je khongon je hnyei omeli ödra waleji a ohia hnen lakamök, waleji Gozana, me Karan, me Rezef, me laku Edena hnyi Thalasa? ewa tuhan Hamath, ke tuhan Arepada, ke tuhan taun Sefaravaima, ke Hena, ke Iva? 14 Ke haba Hezekia ame kap tusi ûnyi hnyi hnyamen je ûthumetu me ame aû: me Hezekia ame he ka hnyi uma umö Iehova, me e ame ulolo e hnyi hnyimakö Iehova. 15 Ke haba Hezekia ame hic kö Iehova, me ha, ka habe, 16 Iehova tuhan sabaoth lö, Khongu Isaraela, ke at ame laba wanben li kerubi, u thibi Khong, a hake u ke, hnyi ta je dökhu hia eang hmeledrany; u je op drany me hmeledrany. 17 Iehova lö, tā ju hnyikönyâm me löng; Iehova lö, hmak dö me wâ; me löng ju hofuc ho Saneribi, wale e ame ûkhûnöng he ka haikongoà Khong ae möt. 18 Iehova lö, e hnathu, hnen je than Asuria hna öba wan je hnyei me je idrin, 19 me adre hia nyai. 32 Anyin ame he ka he ûheny but khûâ je khongudrin ka hnyi meic: Jerusalema ta je kolon, k' ame he ka he anyin a ödrin ca je khong bi, ke so bi lûnyi hnyi bucen Ziona tavat adre me he huliwa anyin je hnyamen at, k' ödrin utö ka möt : ame he ka ânyâ e ge weny ae gan me veto bi; anyin a wale adre ohi' ödrin. ga Iehova tuhan sabaoth. 33 Anyin a 20 Iehova lö, Khonguhmun, walang ang ö wale, walang hna ha hnö Iehova ge than u omeli öhmun dö ûnyi gan, me me khana Asuria, ka habe, E ame ca he ka o ka hnyi hnen je dökhu hia eang hmeledrany a u thibi Iehova, a hake u ke.

21 Me haba Isaia nöku Amosa ame úkhûnöng kö Hezekia me ha, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova Khongu Isaraela ka habe, U je hic könya ga Saneribi than Asuria, 22 awe, walang hofuc ho Iehova ame ha gan, ka habe, A hûkötiö u ame nyinyikâ ban gam hnen hlu Jerusaarasiny ae beû göranyai me je köpiny adre nokon hwaban. ûca: ke oge me he ka o ka hnyi dok a göranyin, hnyi hnyeuten adre belökå. Oge hia but khû an, ke haba li hnyeûcak ame ohmö je wageweiny hia Aigupito.

26 Hawa, u je ca löng a oge ânyâ e kâû | K Hezekia ka mok. Ke ame o kâu

11 Wâ bi u je löng ut hna ânyâ walang ang oge hia but ohwâdâ mu me he ta ûnyi. 27 Anyin a wale e ûhnyûkong maniny tavat adre me labā e, ke ödra ot me ame gâūdrin; ödra ûcû me hna önying, me ûö ae ometu ae hât, me hna önying hon ban uma, ke helâ me hnyei hwit ae tiga ca metu. 28 Ke oge wâ but hnâm hna laba, me hnam hna didrut, me didrö, me hnâm hna hmönyin könya. 29 Can hnâm hna hmönyin könya, ke ame o but ka hnyi li hnyikönyök hnâm hna bi gan könya, me oge me he bi nya ka inâ anyik otru hnyi hnyingöiâm, me anyik fao hnyi li esongodâm, ke oge me he ka ohmetu u hnyi gethen u je o hnyin. 30 Ke walang ame he ka haten köu: öbun e he ka han ûnyi ame kû hwege hnyi huna ang, ke haba hnyi huna a loiny öbun e he ka han ûnyi ame kû hwaban e; ke haba hnyi huna a kuniny, me öbun e he ka belök me menu, me tā je hnyei vine me ijem je wan. 31 Ke haba je kolon lap anyi Juda, tavat ae möt, adre me he ka kû hmetu eû, me wa görataun ang, me hlic fana hnyin, ke e ame ca he ka hom bec me tot hnyi hnyimakan e, me otilâ taben kânâ cicö e. 34 E ame he ka hmetu hnyi gethen a o hnyin, k' ame ca he ka o ka hnyi taun ang, ame ha Iehova. 35 Anyin a oge me he ka tuö taun ang me omelö e gak bi, me ga Davita athnyabaik.

36 Me ame he but angela anyi Iehova me hlumo u hnen hlu wale hlu Ziona; ke me kot hna hunuma anyin at Asuria, a wan haded ke eite faiv thauzan: ke hnyi 23 U je haikongoà me bi gan kö ûen adre me vesâ hnyi hnyomakatu, me ia? u je hongot göranyai kö ia ge hwâm wâ bi, adre mok hia ju. 37 Me ame todrö hofuc me bi gan ge li emâkâm? wale ka Saneribi than Asuria me he, me laba hnyi Kabi Isaraela. 24 U je hia but haikongoâ Nineve. 38 Ke e ame hic hnyi uma umö Than a deny je athnyabaem, me ha, ka Niseroka a khongon, me ame kot e ge habe, O ge ölö hon je bucen hnyi ke keihen hele vat hnen li lakon jia Aderamelek me Lebanona tha inya me anyik ta je kariota Sarezera: ke ödru me kec ka hnyi hnyei ae se hia; ke oge me he ka sö but ta je Ararata. Ke ame than biju Esar-adon a

HNYIMAKAN 38.

Isaia perofeta nöku Amosa me ha kâu, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Chûneköu thö me ânyâm lap; anyin a u me he but ang ka mok, ke u me ca he bi 2 Me Hezekia ame wia hnyimakan ka hnyi hnyeige uma, me hic kö Iehova, 3 me ha, ka habe, Iehova lö, u na he ju ka ûnykûme walang ang hnök hna he hnathu hnyi hnyimâkâm me hnyok∙ae wisa, ke ânyâ so hnyi hnyimâkâm. Ke Hezekia ame tenge hwege. 4 Ke ame o but hofuc ho Iehova kö Isaia, ka habe, 17 Wâ bi, inya hnahic ut ûnyi hnyi vec ae 5 He thö me ha kö Hezekia, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova Khongu Davita a kibâm, ka habe, Oge hia but löng hijâm, hic, me wâ ta je deköiâm: me wâ bi oge, me he ka bi hanen bongom je bong a fiftin je huna. 6 Ke oge me he ka omeli u me 18 Anyin ame ca he erkemok ka oganö u, taun ang ûnyi hnyi hnyamen than Asuria: ke oge me he ka bi singiny taun ang. 7 Ke walang haten köu ûnyi ga Iehova, a g' ame he Iehova ka ânyâ ûnyi eang e ame ha: 8 wâ bi, oge me he ka ohmeto hmenon hnyi hon wacuat, waleji ame dit hnyi haten seûnö anyi Ahaza, he ka hmetuhmetu ten je haten. Me ame hmetu seûnö hnyi ten je haten waleji ame dit hnyin.

9 Tusi anyi Hezekia than Juda hnyi anyin mok, ke ame möt hmetu hnyi hna

ûâ.

10 Oge me ha, ka habe, Hnyi jebigöiny bonguk je bong oge me he ka he ka hnyi homagöuleny erkemok:

Ke adre hûgûnö nya kolon je hunaik.

Ja hnyi hnyei iny tavat ae möt:

Oge me ca he hmetu ka wâ at unyin tavat adre me labā hmeledrany.

12 Adre oc anyik dö, ke adre hom ûnyi gak helâ me uma mano umen at tuö mamoe:

Oge hia but vhec anyik möt helâ me at ame hwâwâ mano ; e ame he ka subâ degeci nya ûnyi hnyi hna tuhuny :

lany ke ne o but hnyinghet.

13 Inya oge me hok hnyok ke ne o but hnyi hnyomakatu; ke e ame thu je jeiök hia helâ me liona:

lany ke ne o but hnyi lit.

âiâ,

göranyai ;

Iehova lö, iny vec, u na he ju ka sing

15 Ieû oge me he ka ha? e ame hia but ha könya, ke e bi at ame ânyâ:

Oge me he ka omis he hnyi ta je hunaik hia can vecin hnyekuk.

16 Than lö, ame möt at hnen ta je ûnyi eling,

Ke e bi eû hnyin hia anyik möt:

Anyin a wale ö u osoi nya me omeli nya.

gan hmâ:

Ke u je hia but betenge ge hanuk me omelö ûnyi hnyi monop ae bon;

Anyin a u je hia but khûâ hotom ai anyik ta je hulö hia.

e ca khana mok he ka haisoi u:

E ca khana tavat adre me dit ka hnyi thop ka gejon ânyâm hnathu.

19 Ame he at ae möt ka oganö u, a at ae möt, helâ me hnök hna ânyâ hnyi bong ang:

Hamen kamen he ka omanenâ ânyâm hnathu ka lakon.

20 Iehova ame tot he ka omeli nya:

Anyin a wale ate me he ka hai hwanyik je khumöng tha e me je ûnyikhumöng ae hu töiny.

Hnyi ta je bonginy anyita möt, hnyin

uma umö Iehova.

21 Ke haba Isaia ame hia but ha, ka habe, E so adre me hom hmata a wan 11 Haingök, Oge me ca he ka ō Ja, wale meta, me ip hon ohuc hnân bubuny, me e ame möt dö. 22 Ke a hia but minya ha ga Hezekia, ka habe, Ieû haten a oge me he ka he hnyi uma umö Iehova?

HNYIMAKAN 39.

NYI ûen eling haba Merodaka-baladana nöku Baladana, than Babulona ame kunâ je tusi me je bwihlany kö U me he ka bi obiny gak hwân hnyi Hezekia; anyin ame löng ut a ga ne mokcu ke a möt hmetu thö. 2 Me Hezekia ame senyin ködrin, me omanenâ ködrin tang omjehen, wale sileva me gol, me je utö ae bo so, me wakaco ae so, me uma umen U me he ka bi obiny könya hwân hnyi omjehen vat hia, me ta je ûnyi hia eû hnyi tang omjehen: e ba ke ûnyi hnyi umen 14 Inya oge me fufuc helâ me wahalep me uma me hnyi dokhon dökhu hia a ca omanenâ Hezekia ködrin. 3 Me haba Isaia Inya oge me tenge helâ me biny; e perofeta ame he kö Hezekia than me ha hanenak ut li emakök anyin bwela kâu, ka habe, Ieû hna ha hnen tavat e ! ke ûhedrin ya köu? Me Hezekia ame thu

ka habe, Chedrin hnyi hnyei ae sâkâû ka|görany; at ame omanenâ ûthumetu ae so o könya, wale Babulona. 4 Ke haingen, kö Jerusalema lö, fuc hwege thö; fuc ka habe, Ieû ödrin e hamâ hnyi umâm hwege thö göranyai ca ot bi ; ha thö ka je Odrin e hia but wâ ta je ûnyi hia thithö 10 Wâ bi, ame he Than Iehova ka o helâ hnyi umök uma: e ba ju ke omjehek oge me at ae man, k' ame he benyin ka musi me ca omanenâ ködrin. 5 Me Isaia ame hobi kâu e bi : wâ bi, e unyin hwaban, ke ha kö Hezekia, ka habe, Löng ju hofuc ho e hnyi hnyimakan hwaban anyin huliwa. Iehova tuhan sabaoth. 6 Wa bi, ame he 11 E ame he ka hān haleny hnahat mamoe ka o ta je bong, me adre me he ka tha hom helâ me at tuö mamoe, e ame he ka hom Babulona ai ta je ûnyi hnyi umâm uma, tilâ lakon mamoe hnyi li benyin, me köp me ta je ûnyi a hip hnen lakâmâm ke ne o ödra hnyi ûlainy, me omi alen je hnyat but hnyi bong ang: ke ame he ka ba kolon adre me ûasin. ame ha Iehova. 7 Ke haba ke je lakon ame he ka o ûnyi gam, a je mâtrânâm, ke tuluto drany ge banyen, ke hitangen ta je bong.

HNYIMAKAN 40.

öbun lakeik, haingen Khongubun. 2 Ha thö hofuc ae kaukahwa kö Jerusalema, ke hongot dö kâu a ga um dö bonginy vec, ke adre hia but thang degecâ anyin hulö; a hia but kap ûnyi ga Iehova hna olo bi hwaban anyin ta je hulö hia.

ke adre me he ka omanenâ hmanenangi hia thithö: anyin a ha hnen hnyimö Iehova. balua hofuc hwan Khonguta.

Ziona lö, ölö thö ka hnyi bucen ae beû me e ame tû' ödra, me adre me meleca thö,

Ke Hezekia ame thu, ka habe, tauniny Juda, ka habe, Wâ bi, Khongubun!

12 Ia tuluto köiö hnyi thopiny hnyamen, adre me he ka hom do; adre me he ka hnyi tulut sesainy hmeledrany, ke tuluto hnân je eunuka hnyi hnyaban than Babu-lihmakiny ta je bucen, ke ta je hut bi hnyi lona. 8 Haba Hezekia ame ha kö Isaia, tulut? 13 Ie at a tuluto hanu Iehova, ke ka habe, E so hofuc ho Iehova wale u me ia obotkonginy me me ometâ e! 14 E ha. Ke e ame ha minya, ka habe, Ame ame ûhnenamö me ia, me me nâ e, ke ûne he ka hu ûsokou me hnathu hnyi bonguk kâu hnyi gethen deny hna owisa, me nâ e he ka khana wâhmakhmeto, me okhana e hnyi gethen deny wâ ûnykûme? 15 Wâ bi, haba je hnyei me helâ me ûkhulainy baket, k'adre me ûnykûmi ödra me helâ TUBWELÂ ju öbun, otubwelâ ju me kânâ hnyi ûnyi hnân tulut: wâ bi, e ame kap göranyai je bomene helâ me ûnyi ae ti ûhnyûkong hmönyin. 16 Ke ca ûcû bi Lebanona hnân thong, ke ca ûcû bi ta je menoiny hnân hudiny leû. 17 Haba ta je hnyei hia, me helâke ba hnyi hnyimakan; ke ti ba me ba önyen hnyi ûnykû-3 Ifucin at ame hongot, ka habe, Pena-menen. 18 Awe, öbun e he ka öûco pena th' öbun gethen de Iehova hnyi hnye- Khong me ia? ke ewa ûhöûcû, m' öbun e buba, okhabalavâ hna cit gethen hobi kâu he ka öûco mē? 19 Haba at huliwa ame Khonguta hnyi hnyei baga. 4 Adre me oköiâ hnatheat, k' ame tube e ge gol hnen he ka ogöranyâ ta je hnyigöuleny bucen at ame huliwan gol, k' ame le je tö sileva hia, ke adre me he ka ohnyikânâ ta je hobi kâu e. 20 Ke haba at ae ba ta ûnyi, bucen me ta je hut hia: ke adre me he ka me ame ûca ûö ame ca he ka amam bi; e owisa ta je dok ae hwahwali, ke adre me ame elâm hobi kâu bi ke at ae metâ huliwa he ka othahonâ ta je dok ae ûjejöng: 5 he ka penapena hnatheat a ûnyi ame ca he ka bwebwet. 21 Hawa, e ca khan' öbun? Iehova, ke ame he ka tha wâ hnen tavat öbun e ca löng? k' adre ca thumetu öbun ûnyi hnyi can i k' öbun e ca wâhmakhmeto 6 Ifucin ke at ame ha, ka habe, Hongot hwân hnyi hna bi taben hmeledrany? 22 dö. Ke haingen ke at, ka habe, Oge me E at ame laba hon wathelabainy hmele-he ka hongoti ieû? Hna önying tavat hia drany, ke helâ me ta je wahamon tavat thitho, ke helâ me vongon hnyot hmane- adre me labā e; at ame ulolo drany helâ nanginy: 7 ame meleca hna önying, ke me imano, k' ame ulolo e me helâ me uma ame kölu vongon; anyin ame tûâ hon e mano adre me laba hnyin: 23 at ame homenö Iehova: e hnathu a hna önying oûnyûkongo me öba je than; at ame wia 8 Hna önying ame meleca, ke tavat owisa hmeledrany m'adre me ûnyi vongon ame kölu: ke tethmâ bi nyiele baû bi. 24 Eke, adre me tiga ca te ödra, k' adre me tiga ca könim ödra; eke e tiga 9 At ame omanenâ ûthumetu ae so kö ca hu wân anyidra hnyiban eû hnyi kânâ;

ke haba weneû ame tûâ degeci ödra helâ|ke Jekob at oge me ûca, mâtrâni Aberame thatûnyin hwit. 25 Ke öbun e he ka öûcû nya me ia, m' oge me he ka tha ûcû mē! ame ha At ae Kap. 26 Bwela th' öbun göranyai, me wâ, ia op ta je ûnyi e, ke ame su anyidra ta je do hnyi ûseidra: e ame ve hawâ ta je iödra hia thithö; ke haba hnyi ûganiny maniny man, ke can hwegien ae gan, me ame ca hia bi khaca.

27 Anyin a ieû gam Jekob u me ha, ke u Isaraela u me fuc, ka habe, E iyoug kö Iehova dek gethen, ke a he but ûnyi ge Khonguk hna owisa könya? 28 Hawa, e ca khanö u? u me ca löng? a Khong nyiele balua, a Iehova, at a op je can hmeledrany e ame ca mat, me sēnyin; ca hnân bi wâ anyin metâ. maniny. 30 Ke ame he je thöth ka mat me sēnyin, ke ame he je wahidröu ka ta but: 31 ke ame he tavat adre me halubahing Iehova ka ohâtâ tang hwegiödra; adre he bi ka sēnyin.

HNYIMAKAN 41.

kâu, me otilâ he ka musi hon ta je than; e ame hn' ödra ka hnyi anyin hele vat helâ me sesâ, me ka anyin cafana helâ me je thatûnyin hwit ame tûâ ang. 3 E ame hnu hotudra, me he so; waleji hnyi gethen e ame tiga ca vheno ge li can. 4 Ia mâdrâ me ânyâ e, ame hawâ je dö ûnyi hnyi can? 5 Haba je bomene adre me wâ me ot ; haba je can hmeledrany adre me öbubuny: adre me hakekenyâ, me o. 6 Adre me ûhadruoköu ödra ke at me ke at; ke adre me ve ha ka je liamekeiny mödra, ka habe, Hwege ju. 7 Ke haba at tretrau ûto ame ge je fao me me ca bwebwet.

hama a hanök; 9 a u at oge me kât ûnyi hnyi je can hmeledrany, ke hawâ ûnyi hnyi je ke keihen e, ke ha köu, ka habe. U thibi athnyabaik oge ûcö u ke ca hna degeci u; 10 awe, ca ot bi, anyin a tha inya möu; ca hlohlo bi, anyin a inya Khongom: oge me he ka ohwegiö u; eke, oge me he ka hadruö u; eke, oge me he ka ci u ge hnyamök a metök ae wisa. 11 Wâ bi, adre me he ka hmehma me hlohlo ödra hia thithö adre me hmönyidra köu: ke haba tavat adre me ivinö möu me adre me he ka helâ me ba k' adre me he ka hia but. me he ka elöm ödra, ke u me ca he ka ō 'dra, wale tavat adre me ivinö möu; k' 29 E ame ha hwegien at ae ame he ka helâ me ba me ûnyi baû bi tavat sënyen, me ham gânâ hwege ka at ae ba adre me vat möu. 13 Anyin a inya Iehova Khongom oge me he ka kat benyâm a metâm, me ha köu, ka habe, Ca ot; oge me he bi nya ka hadruö u. 14 Ca ot bi u Jekob a waahnyöng, ke öbun tavat Isaraela; haingö me he ka gâ göranyai ge je labenyidra helâ! Iehova, ka habe, Oge me he ka hadruö u ; me aeto; adre me he ka wadring, ke adre ke haba at ûhömeli u, me Kabi Isaraela. me ca he ka mat; adre me he ka he, me ca 15 Wâ bi, oge me he ka wiö u hnân huje hwit ae so hwan a teb ûnyi ke hu nyon: m' u me he ka kokot je bucen me me ûhnyûkong ju, ke u me he ka wia je hut me me helâ me unen hwit. 16 U me he ka ulic 🞵 A je bomene lö, laba hnyibû ju hnyi ödra, k' ame he ang ka tûâ degeci ödra, k' hnyimakök; ke ame he ta je hnyei ame he höu ka ovesei ödra: ke u me he ka ka ohâtâ tang hwegeiödra: he but jem senyini Iehova, ke u me he ka hobâ Kabi ödra, m' adre me fuc dö: ate me he ka Isaraela. 17 Tavat adre me vec, ke ta je ûkhacaköu me ûhnei. 2 Ia oâ ke at ûheny theduoc, me adre me heleû köiö, me ba, ke jimeiö, waleji e ame hawâ ka hnyi li can atgec dö ta je bohmödra ge beic; ke oge me hnyi hwakecin ae wisa? e ame hna je hnyei he bi nya Iehova ka thu ködra, oge me ca he bi nya Khongu Isaraela ka hna degeci ödra. 18 Oge me he ka oâ je-wagewe hon je bucen ae ba leûnen, ke je hna pupua köiö hnyi je hnyigoulen je bucen: oge me he ka wia hnyebuba me me köiö, ke hnyei ae hwahwacit me me je an ame pupua. 19 Oge me he ka tā ta je arasi hnyi hnyebuba, Inya Iehova at a bân me biliny, inya thibi ke je öhum, ke adasi, ke ûö hnân wakaco; oge me he ka tha ip hnyi hnyei baga köp, ke tidera, ke tasura: 20 m' adre me he ka wâ me khan' ödra, me ûnykûme, me tha wâ ûnykûme a ga ânyâ hnen benyi Iehova, ke a op e hnen Kabi Isaraela.

21 Hö jem hnöbun hna ivinö, ame ha sihwegiâ at leû fao, ke haba at ame okha- Iehova; omanenâ thö hobun ta je hofuc ae balavâ ge hama ame sihwegiâ at ame kot hwege, ame ha Tuhö Jekob. 22 E so adre taben huliwa a fao, me ha, ka habe, E so me he ka omanenâ, me thumetu öta ge ta hna leû veto hnân hûjâ: me e ame ohmâ e je ûnyi ame he ka kû: ha th' öbun ge bongon ta je ûnyi kâû adrem, m' ate me 8 Ke haba u Isaraela lö a athnyabaik, ûnykûme me wâ obiny ta je ûnyi e; ke

ame ne he ka omanenâ köta ta je ûnyi ame | 8 Inya Iehova, wale iök: ke oge me ca he he ka o. 23 Úthumetu thö ge ta je ûnyi ame he ka kû hnyi obiny, me me khan' öhmun a öbun ta je khong: eke, ânyâ thö so, ame ne kong, m' öhmun e he ka hlohlo, me tha wâ bi e. 24 Wâ bi, öbun ti ba, ke ti ba önyen anyibun huliwa: e ikiki at ame ûc' öbun.

25 O ge hia but oâ ke at ûheny hnyi hwadrö, ke e ame he jem; ke ûheny hnyi hna o hnen seûnö, oge me oâ ke at ame hawâ iök: e ame he ka je than helâ me hna dâ dröu, ke helâ me at ame op kaia ame ututo kânâ ae kece. 26 Ie at ame haimemenâ e ûnyi hnyi can, me me khan' öta thö? me kâû adrem m' ate me he ka ha ka habe, E at ae wisa? eke, e ba at a haimemenâ, eke, e ba at ame omanenâ, eke, e ba at a löng höbun je hofuc. 27 Oge ma bök ka ha kö Ziona, ka habe, Wâ bi, wâ bi ödra; ke oge me he ka ham kö Jerusalema at ame he ka hom ûthumetu ae so. 28 hongot göranyai; e ame he ka hwege hon Ke oge me wâ, ke ba at, ke ba at ha bon- je iwahnaihmiöny mē. 14 E beû but hnök gon unyidra, ke oge me hnei ödra, ke ba at hna laba hnyibu; oge hia but laba wia me ae khana thu ge ke hofuc. 29 Wâ bi, ödra hokhnyokâ: ke walang ang oge me he ka hia, e ûnyi baû me ba önyen anyidra je kuku helâ me momo ame hnokoâ; oge me huliwa: ang thibi, me monu but anyidra he ka mang me momokhon. 15 Oge me he ta je hnatheat adre oköiâ.

HNYIMAKAN 42.

VV cö; ûcanök, ame senyin kâu hnye- khan' ödra; me su ödra hnyi je gethen ae kuk: oge hia but ip hanuk hon e; e ame ca khan' ödra: ke oge me he ka wia menehe ka oâ hna owisa ka je Ethen. 2 E ame kholom hnân lany bi hnyi hnyimaködra, ca he ka ha hwegiâ, me fuc göranyai, k' ke owisa je dok ae hwahwali. Wale ta ame ca he ka olöngâ ifucin eû hnyi gethen. je ûnyi oge me he ka ânyâ hobi ködra, 3 E ame ca he ka thu hlowe ame hmetru, ke oge me ca he bi ka hn' ödra. 17 Ke ke ame ca he bi ka ume wakunenu ame adre me he ka ohmetu ödra, m' adre me he ven: e ame he ka oâ hna owisa hoton hna- ka hmehma, tavat adre me labageju ka ta thu. 4 E ame ca he ka sēnyin me ngâ, je idola, tavat adre me ha ka je hnatheat ke ne o but e ame he ka ip hna owisa eang adre oköiâ, ka habe, Öbun je khonguhmun, hmeledrany; ke ame he ta je bomene ka | 18 Löng ju, öbun ta je wejiji; bwela but, halubahingen anyin hnanyibu. 5 Walang me me wa tho, obun ta je wadrou. 19 Ie hna ha hno Iehova a Khong, at a op drany, wadrou, wale athnyabaik? me ie wejiji helâ me ulolo e; at a olauâ hmeledrany me ta me anyik ûthumetu oge me kunâ? ie wadröu je ûnyi ame kû hnyin; at a ham homenâ helâ ma at ame ûsokou mönya? ke wadrou ka tavat hia thithö hon e, ke hanu ka tavat helâ me athnyabai Iehova? 20 E se hia adre me vheno e: 6 haba inya Iehova, oge ta je ûnyi u je wâ, me ca vheno bi; adre hia but hawo u hnyi wisa, ke oge me he ka khöng ut li hnyikönyen, ke e ame ca löng kât benyâm, me tuö u, me hnö u hnân bi. 21 Ame so kö Iehova hnyi anyin hwaûhihinyköu me tavat hnân melaminy ta je kecin ae wisa, he ka ogânâ hnanyibu, me Ethen; 7 he ka obwela je ecmak ae wadrou, ohmanenangâ e. 22 Ke hnyei adre hûgûhe ka hom but at adre me ca ûnyi hnyi nâ me söh hnyei ang; ke adre nuc ödra uma ceat, ke tavat adre me laba hnyi mene-kholom ûnyi hnyi dok adre cö 'dra hnyin. hnyi je uma ceat: ödra a tavat hnân hûgû-

ka ham anyik hmanenang ka ke at, ke hna oganö nya bi ka ta je idola. 9 Wa bi, a hwâdâ thö ta je ûnyi a bân, ke inya oge me omanenâ ta je ûnyi ae teb ûnyi: ke oge me bök ka omanenâ köbun, ke tiga ca kû ta je ûnyi e.

10 Hai thö kö Iehova khumöng ae teb ûnyi, ke hna ogânâ e ûnyi hnyi can hmeledrany; öbun tavat öbun e ut hnyi köiöai, ke unöngötiny e, ke je bomene, ke ta je aten. 11 E so ame fuc göranyai hnyebuba me je tauniny, a je taun ae ûhnyûkong ame labā at Kedara; e so ame khumöng tavat a aten Sela, e so adre me he ka hongot ethö hon bucen. 12 E so adre me he ka hna hmanenang kö Iehova, me omanenâ hna ogânâ e hnyi je bomene. 13 Ame he Iehova ka he helâ me at ae hwege; e ame he ka oâ tang hwege helâ me taben vat: e ame he ka kuku, eke, e ame he ka ka öba wan je bucen me je hut, ke omeleca anyidra ta je khölak ; ke oge me he ka wja ta je wagewe me me je bomene bi, ke oge me he ka ohmö je an. 16 Ke oge me he What is any athnyabaik, at o ge me ka hom ta je wadrou hnyi gethen ae ca

ke ba at ame ha, ka habe, Ham hmetu but. 23 Ia gabun ame he ka tevehlöng ûnyi ang? me tā hnyikönyen me löng hobi kâu nyiele? 24 Ia hnö Jekob m' adre me söh, me Isaraela ka tavat venöu? hawa, ca hnö Iehova? waleji at ate me ânyâ hulö kâu, ke adre me höcö he ka vheno deny je gethen, ke khaca adre me ca löng bi anyin ta je hnanyibu. 25 Anyin a wale e ame hingâlâ hudra ûganiny anyin hmönyin, me ihwegien anyin vat; ke e ame vâc e igigilö e, ke e ca khana bi ; ke ame hlâ e, ke e ame ca ûnykûme bi.

HNYIMAKAN 43.

ZE walang ang, walang hna ha hnö Iehova at a up u Jekob, me at a huliwön u Isaraela, ka habe, Ca ot bi, anyin a oge hia but ûcö ânyâm möt; oge hia but hawâ iâm, anyin a atök ut u. Ž U ka he ka hanyâûâ je köiö, me oge me he ka tha inya möu; me je wagewe, adre me ca he ka khutukhaûö u: u ka he ka he wanben meic, ame ca he ka thung u; k' ame ca he bâhlân ka möt unyâm. 3 Anyin a inya Iehova Khongom, Kabi Isaraela, at ame omeli u ; oge hia but ham Aigupito hnân hwaban melâm, ke Aithiope me Teba hnân hwabâm. 4 Anyin a u oûnykûmik, me hmanenang, me hnök hna betenge gan; awe, oge me he ka ham tavat hnân hwabâm, me je hnyei hwaban melâm. 5 Ca ot bi, anyin a tha inya möu: oge me he ka hom ta je mâtrânâm ûheny jimeiö, me ûkhacaköuö u ûheny jimeû; 6 oge me he ka ha ka ke keihen hwadrö, ka habe, Hna but; ke ka ke keihen hwaiöu, Ca behânâ bi; lakuk wahlu ûnyi hnyi je can hmeledrany; me op hnân oganö nya; me inya at a huliwön ödra; eke, oge hia but up ödra. Hö jem tavat ae wadröu ke hu ecmak, ke tavat ae wejiji ke hu hnyiköny. 9 Ukhacaköuâ thö ta je hnyei hia, me ame he tavat ka ûkhacaköu: ie at gadra ame he ka haimemenâ e, me omanenâ köta ta je ûnyi a bân? hamödra he ka hawâ tavat ohnatho, m' adre me he ka ohnathu ödra: ke adre me ne he ka löng me ha, ka habe, E hnathu. 10 Obun tavat ohnathu nya, haingö Iehova, ke athnyabaik waleji oge me ûca: me me ûnykûme a inya thibi; e ba ke Khong a hnen kâmâm a bân, ke ame ûkhin fuc

nâ, ke ba at ame tubi ödra; me hnân söh, ban ke bilik bi, ke haba khaca, me ba ke at hnyi hwabök. 11 Inya thibi Ichova, ke ba ju ke at ûhömeli, ke hake inya ke. 12 Oge hia but haimemenâ, ke oge hia but omelö, ke oge hia but omanenâ, ke tiga ba khong kanyua unyibun: anyin a wale haingö Iehova, öbun tavat ohnathu nya, a inya thibi Khong. 13 Eke, inya but ling ke tiga ba bong; ke ba at ae khana he ka hûgûnâ ûnyi hnyi hnyamök: inya oge me he ka huliwa, ke ie at ame he ka bi ovheliny. 14 Walang hna ha hnö Iehova at omeli

öbun, a Kabi Isaraela, ka habe, Can gabun, oge me he ka ûkhûnöng Babulona ai, ke oge me he ka hum ödra hia thithö a je bâ, wale at Kaledia, adre me tabâ je hu adre me senyin hnyin. 15 Inya Iehova, Kabibun, at a Up Isaraela, ke Tuhöbun. Walang hna ha hnö Iehova at ame bi gethen hnyi köiö, k' ame bi deny gethen hnyi wanben köiö ae gan; 17 at ame hom je kariota me je hors, me utbavat me tang hwege; adre me tha mokut ju, k' adre me ca he ka tot hmetu bi; e hi' ödra but, k' adre me mok ut helâ me wakunenu: 18 haingen, ke habe, Ca ûnykûme bi ta je ûnyi a bân, ke ca hnyok bi ka ta je ûnyi kâû adrem. 19 Wâ bi, oge me he ka ânyâ ûnyi a teb ûnyi; k' ame he ka kû walang ang; ame ca he ka khan' öbun e? Oge me he ka bi gethen hnyi hnyebuba, me bi wagewe hnyi hnyei baga. 20 Ke ame he ka oganö nya hnen je menoiny hnyot, je luko me je iaena: anyin oge me oa köiö hnyi hnyebuba, me je wagewe hnyi dok ae hnyei baga, he ka habelen lakeik waleji oge ûca: 21 waleji tavat oge me op hobi könya bi, m' adre me he ka oganö nya. 22 Ke so bi u je ca hawo nya, Jekob; ke u je hom but lakuk obaga ûhedra sâkâû, ke katebu könya Isaraela. 23 U je ca hom könya halem ta je nak meno a je hudiny 7 haba ödra hia adre ip hudra iök, waleji oge leû; ke u je ca oganö nya ge ânyâm ta je hut. Oge ca ohmakö u ge ta je hut, me osenyini u ge ta je ûö ae bo so. 24 U je ca ûcû ûö ae hnebwia hobi könya hwaban mone, ke u je ca osekuni nya ge pipikhenyainy ânyâm ta je hut: ke u je hia but ohmaki nya ge ânyâm ta je hulö, u je hia but osēnyini nya ge hwakecâm ae kong. 25 Inya, inya thibi at ame kot degecâ hnâm ta je hna hanyâûâ cak bi ; ke oge me ca he ka ûnykûme ânyâm ta je hulö. Oûnykûmi nya thö; ate me he ka tha ûhneiköu: ha thö hnâm hna ivinö, m' adre khan' öbun me labageju könya, me wâ me he ka haiwisai u. 27 Ame ânyâ hulö

mönya ânyâm je ûthumetu. 28 Anyin a ge pensel; e ame tibet e ge je omelö, ke e wale oge me he ka okongoâ je tuhan dok ame tuluto e ge je kompas, ke e ame ânyâ Isaraela hnân haikongoâ.

HNYIMAKAN 44.

boton iö Isaraela.

bi, ke ca öbubuny bi: hawa oge ca haime- a metök? menâ köu ehac, me omanenâ köu? ke öbun tavat ohnathu nya. Hawa, e hu ke Khong u Isaraela, anyin a u athnyabaik: oge me minya ju ke inya thibi? eke e ba ke Kic; up u, ke u athnyabaik: Isaraela lö, oge e ca khano nya khaca. 9 E ûnyi baû hia me ca he ka hnying u. 22 Oge hia but tavat adre me bi hnatheat; ke ba troban kot degecâ hnâm ta je hna hanyâûâ helâ anyidra ta je ûnyi adre me hnyok kâu : ke me ûlâ ae khöt, me ânyâm ta je hulö helâ ame ca bwele tavat adre me ohnathu ödra, me ûlâ: hmetu ju könya, anyin a oge hia ke ca khan' ödra bi; m' adre me he ka but ûcû u. 23 Drany lö, khumöng dö, hmehma but. 10 Ie at ame tibet ke khong, anyin a ânyâ e Iehova; je hnyikânâiny me oköiâ ke hnatheat ae ba troban ? 11 hmeledrany lö, hongot senyin dö; öbun je Wâ bi, ame he ka hmehma je lawaeny hia ; | bucen lö, ie khumöng dö göranyai, ke hnyot ke je at, tavat adre me huliwan: e so adre me oûkhacaköu ödra hia, e so adre me ûtitilen; adre me he bi ka ot, adre me he ka tha hmehma. 12 Haba at leû fao e ame ânyâ giwa, me huliwan hnyi walep, me u, ke at a up u hwân hnyi hnyekon hinyâm: kokot e ge je hama, me huliwan e ge benyin inya Iehova at a op ta je ûnyi hia; at a ae hwege: eke, e ame mekihnânem, me hake ulolo drany; at thibi a olauâ hmeleame ba hwegien; e ame ca ijem köiö me e drany; ie at unyik? 25 inya at ame oûnyiame sēnyin dut. 13 Haba at ame tretrau baûâ je haten anyin tavat ae thoi, me

ae kap, me hnö Jekob ka hnaûhangö, ke öûco e me at, hoton hmainy at, me me laba hnyin uma. 14 E ame sö hobi kâu e je arasi, me hok tireza, me wajo, me onâkâ khaca hobi kâu e hnyi je ûöiny hnyot: e ame tā köp, ke ame he we ka ökûâ e. 15 E walang ang löng ju, Jekob athnya- Ke ame he ka le e hnen at ; ke e ame hom baik ; ke Isaraela waleji oge ûca: 2 hanen hnân hlök ; eke, e ame vâc e, me le walang hna ha hnö Iehova at a huliwon u, falawa : eke, e ame thekhong, me khudrung at a up u hwân hnyi hnyekon hinyâm, at ame kâu; e ame bi hnatheat, me ta ju hnyi he ka hadruo u, ame ha, ka habe, Ca ot bi, hnyimakan. 16 Ke hnyiban e, e ame vâc Jekob a athnyabaik; me u Jesuruna, waleji hnyi meic; ke ke hnyiban hnân leû uth-3 Anyin oge me he ka hingâlâ meno me han, me me sekon dö: eke e ame köiö hon at ame beic, me je wagewe hon hlök me ha, ka habe, Awe, oge mage dok ae hwahwacit: oge me he ka hingâlâ thö, oge löng dö meic: 17 ke haba kolon, hanuk hon je mâtrânâm, me hnahicik hon e ame bi khong kâu, hnân anyin idola: e tavat adre me o ûnyi gam : 4 ke adre me ame ta kâu me khudrung, me hic kâu, me he ka tha kû me hna önying, helâ me je ha, ka habe, Omeli nya thö; anyin a u garaba hnyi baten je wagewe. 5 Ame he khonguk. 18 E ca khan' ödra, ke adre me ke at ka ha ka habe, Inya ato Iehova; ke ca wâ ûnykûme: anyin a e ame omûko je ame he ke at ka hwenyi ien bi hoton iö emaködra, m' adre me ca bwela bi ; me je Jekob; ke ame he ke at ka sihnalimen ge hnyekudra m' adre me ca wâhmakhmeto. hnyamen hobi kö Iehova, me hwenyi ien 19 Ke ba at ame ûnykûme hnyi hnyekon, ke ba metâ me wâhmakhmeto me me he ka 6 Walang hna ha hnö Iehova, Tuhö Isa- ha, ka habe, Oge hia but vâc ke hnyiban raela, me at ûco anyin möt, wale Iehova tu- hnyi meic; eke, oge hia but le falawa hon han sabaoth: inya ang at a bân, me a biliny; walepiny ke hnyiban; oge hia but leû meno ke ba ju ke Khong ke inya thibi. 7 Ke ia me han : ke hawa, oge me he bi ka bi ûnyi ame he ka hongot helâ mönya, me haime- ae ikiki hnyi kolon? hawa, oge me he ka menâ, me penapena hobi könya, hwân hnyi khudrung ju ka hnyiban ûö? 20 E ame hnök hna ip tavat kâû adrem? ke so adre han dröu: k' ame omono e ge hnyok adre me he ka haimemena ta je ûnyi ame he ka o, iyawö, me me ca khana he ka omelö hanon me ta je ûnyi ame he ka aat dö. 8 Ca ot me ha, ka habe, Hawa, e ba thoi hnyi hnyam

21 Jekob lö, ûnykûme ta je ûnyi e, ke minya, ke ta je ûö hia hnyin e: anyin a hia but Iehova ûcû Jekob, ke e ame he ka ogânâ e bi hnyi Isaraela.

24 Walang hna ha hnö Iehova, at a ûcû utö ame lelö tulut; e ame bi hnalimen e omono tavat bi khong; me ohmeto tavat habe, adre me ke ka bi trobâm.

HNYIMAKAN 45.

me khanö u a inya Iehova Khongu Isaraela, balua. at ame ha iâm. 4 Oge hia but ha iâm, ga Iehova ke ba ju ke at. 7 Oge me op lany oge me haimemenâ ta je ûnyi ae ûcû. ke oâ lit; oge me ânyâ ûsoköu, ke oâ hulö; inya Iehova at ame ânyâ ta je ûnyi hia thithö eling.

8 Ta ju, öbun je drany ûnyi ethö, ke so ame he je ûlâ ka hingâlâ jem hwakecin ae wisa: e so ame he hmeledrany ka memang, me owa but möt, me tha oâ hwakecin ae l wisa; inya Iehova at a op e.

ae metâ, me omono anyidra wâhmakhmeto: ame ha ka kamen, ka habe, Ieû u je hnoko? 26 at ame ohnathoâ hofuc hwan athnya- ame ne ha ka momo, ka habe, U je hnokoâ bainy, me ohwâdâ hna ûhnenamö hnen ieû? 11 Walang hna ha hnö Iehova Kabi anyin je metâ; at ame ha ge Jerusalema, Isaraela, at a op e, ka habe, Hnei nya thö ka kabe, Adre me he ka labā e; haingen ge ta je ûnyi ame he ka o; ke hûna thö ge je tauniny Juda, ka habe, Adre me he konya ge lakuk, me huliwa anyin li hnyaka up veto, ke oge me he ka otilâ hmeto je mök. 12 Oge hia but ânyâ hmeledrany me hudrei: 27 at ame ha ka dok ae dit, ka op tavat adre me labā e: oge me ulolo habe, Hme but, ke oge me he ka ohwahwa- drany ge li hnyamök, ke oge musö ta je citâ ânyâm je wagewe: 28 at ame ha ga | ûnyi hia hnyin e. 13 Oge hia but oâ at e Koreso, ka habe, At tuö mamoe hobi könya, hnyi wisa, ke oge me he ka owisa deny je e ame he ka ânyâ hia: e ame he bi ka ha gethen hia, e ame he ka op anyik taun, me ge Jerusalema, ka habe, Adre me he ka up hna ta je atök a je hwenbâ, ke ca ge hwavetoiny; e ame he ka ha ge uma kap, ka ban ke ca ge bwihlany, ame ha Iehova tuhan sabaoth.

14 Walang hna ha hnö lehova, ka habe, Haba troban huliwa hnyi Aigupito, me je omjeûiny Aithiope hnân ûcû, me at Seba, ALANG hna ha hnö Iehova kö tavat ae beû, adre me he ka hum ödra köu, Koreso, a at e ame hû, at oge me me ânyâm; adre me he ka he hotom; kât hnyamen a metân he ka hom ûhnyû- adre me he ka he ke tiga c' ödra ge je tö kongoa je hnyei hnyi hnyimakan, ke oge a fao: ke adre me he ka iyâû köu, me khöu me he ka thang wen hnyin je than; he ka köu me ha, ka habe, E hnathu e bi Khong khöng je hlinginy hnyi hnyimakan, k' adre unyâm; ke ba ju ke at, ke ba ke Khong. me ca he ka hlöng je homagöule; 2 oge 15 E hnathu u Khong ame ikhölö, Khongu me he ka bök hnyi hnyimâkâm he ka okha- Isaraela, at ûhömeli. 16 Adre me he hia balavâ je dok ae ûjejöng: oge me he ka thithö ka hmehma me hlohlo: adre me he tho amamâ je hlinginy bras, ke subâ degecâ ka he me tha monumonu, tavat adre me bi je ohmâiny fao: 3 ke oge me he ka ham idola. 17 Keadre me he ka omeli Isaraela köu je omejeûiny menekholom, me je tang unyi Iehova hnyi möt ame ca ba balua: omjeû adre ikhâlâ hnyi je dok ae iyong, me öbun e ca he ka hmehma me hlohlo nyiele

18 Anyin a walang hna ha hnö Iehova Jekob a athnyabaik, ke ga Isaraela hnök at a op drany; e thibi Khong; at ame hna ûca: oge hia but ham köu iâm ke ca ânyâ hmeledrany me op e; e ame otethmâ khanö u bi inya. 5 Inya Iehova, ke ba e, k' ame ca op baûâ e, e ame mâdrâ e me ju ke at; ke ba ju ke Khong, ke hake inya me labā e: haingen, ka habe, Inya Iehova ke: oge me he ka oweikâ hnyâm, ke ca ka ba ju ke at. 19 Oge me ca ha ikhâlâ khanö u bi nya: 6 me me khan' ödra hwân hnyi dok a menekholominy hnyei; oge me hnyi hna o hnen seûnö, me ûnyi jimeû, ae ka je mâtrâni Jekob, ka habe, Elâm ba ju ke at, ke hake inya thibi: inya baûö nya thö: inya Iehova at ame ha wisa, Ükhacaköu thö ke ai öbun; tha hakekenyâ ju, öbun tavat öbun e kec möt ûnyi hnyi je hnyei : e ca hu metâ gadra adre me hom tilâ ûtöiny anyidra je idola, me hic ka khong ae ca khana he ka omelö. 21 Haimemenâ thö, ke hakekenyâ thö; eke, e so adre me tha ûhnenamö: ia omanenâ e hwân kâû adrem? ia haimemenâ e hwân kâû 9 Ekölö ge at ame iwatretra me at a op ehac? hawa, ca hnök Iehova? ke ba ju ke e! a ec kaia unyin ta je ec kaia eang hme- Khong, ke hake inya ke; Khong ae wisa ledrany! hawa, ame he kânâ ae kece ka ha me at ûhömeli; ke ba ju ke at, ke inya ka at a op e, ka habe, Ieû u me op? ke thibi. 22 Bwele ju jem könya m' adre me hawa, ame he ûnyi u je huliwan ka ha, ka he ka omeli öbun, öbun hia thithö je can habe, E ba li hnyamen? 10 Ekölö ge at hmeledrany: anyin a inya thibi Khong ke

ba minya ju ke at. 23 Oge hia but khe-|hia but ha, me oge me he ka ohwâdâ e; manyin gak bi, ame he but hofuc ûnyi hnyi hnyimök hnyi wisa, ke ame ca he bi ka hmetu a g' adre me he hia ka cibouca könya, ke ame he ta je hnyem hia thithö ka khemanyin gak. 24 Ame he ka ha könya ke at, ka habe, E hu but gak thibi únyi ga Iehova wisa me hwege: ame he ka o tavat kâu, ke adre me he ka hmehma, waleji tavat adre me hmönyidra kâu. Adre me he ka haiwisa ta je mâtrâni Isaraela bia thithö unyi Iehova, ke adre me he ka hobâ.

HNYIMAKAN 46.

BEL ame iyâû, Nebo ame he nom; e bi je meno ae hnam ; e hmak anyibun je hok ka ta je meno, k' adre sënyin dut. 2 Adre me he nom, k' adre me tha iyâû; e ca khan' ödra he ka hauden hok, k' adre me he but a g' adre me bâ.

3 Ling nya ju lap anyi Jekob, me je kolon hia lap anyi Isaraela, tavat adre me Iehova tuhan sabaoth ien, wale Kabi Isahom til' ödra ûnyi hnyi hna hnokoâ, tavat adre me kap til' ödra ûnyi hnyi hnyok : 4 ke inya thibi e, ke ne o but öbun e hingat ut, ke oge me he ka kap til' öbun ke ne o but öbun e hûen dut: oge hia but op me oge me he ka kap; eke, oge me he ka kap me omelö. 5 Öbun e he ka ûhöûcû nya ke oûcû nya me ia, ke tuluti nya me inye ûcû me ia? 6 Haba tavat adre me hingâlâ gol ûnyi hnyi tang, ke tuluto sileva hnyi tulut, me adre me hawâ at ame huliwan gol, me e ame ânyâ e me me khong; adre me ta ju hnyikânâi, eke, adre me khudrung. 7 Adre me vadren e hon abenyidra, k' adre me hom tilâ e, me ip e hnyi hnen, ke e ame tot; k' ame ca he bi ûnyi hnyi hnen: eke, ame he at ka tenge kâu, ke e ca khana he ka thu, me omelö e ûnyi hnyi anyin hmak.

8 Ûnykûme thö e öbun, ke hnyok baga thö: tavat hanyâûâ lö, ûnykûme hmetu e. 9 Cnykûme ju ta je ûnyi waleji a bân : anyin a inya Khong, ke ba minya ju; inya

oge his but ip hnyi hnyekuk, me oge me he bi ka ânyâ. 12 Ling nya ju, öbun tavat ae hnyok baga, tavat adre me ûsâkâûö me wisa: 13 oge me hakekenyâ anyik wisa, e ame ca he ka ûsâkâûö, ke ame ca he ka bec ûhömeli ûnyi gak ; ke oge me he ka ip hnyi Ziona ûhömeli hobi kö Isaraela hmanenangik.

HNYIMAKAN 47.

TUT, ke laba ju hnyi sesâ, u hlu Babulona; laba ju eû hnyi kânâ ke ba but theron, u hlu anyin at Kaledaia: anyin adre me ca he hmetu ka haiö u a u menyik me mita. 2 Hom dö li veto hnân oamamâ me khenyö falawa: ip ju ûnyi hnân tube hnyimâkâm, kia degecâ but baten khaûâm, omanenâ ju cam, vheno thö je wagewe. 3 Ame he ka manen ânyâm hmehma, eke, adre me he ka wâ unyâm: oge me he ka bi hwaban, oge me ca he ka betenge ge ke at. 4 At ame ûcû melita, raela. 5 Hlu nokon at Kaledaia lö, laba hnyibû ju, ke he thö ka hnyi dok ae lit: anyin adre me ca he hmetu ka hawo u momo thaniny je dokhu. 6 Oge me hmönyik ka lakeik, oge me okongoâ ik hnyei me hn' ödra ka hnyi hnyamam: e ba hmönyin betenge u je anya ködra; u je ti ohmâkâ ânyâm hna ûhûkâlâköuâ hon wahingat. 7 Ke u je ha, ka habe, Oge me he bala ka than momo; ke u je ca ûnykûme ta je ûnyi eling eû hnyi hnyekom, u je ca ûnykûme ge obiny ta je ûnyi e.

8 Ke walang ang, löng ju ang, u at ame labö hnu hoton je senyin, at ame laba khötkic, at ame ha eû hnyi hnyekon, ka habe, Inya thibi, ke ba ju ke at; oge me ca he ka laba helâ me safac, ke haba khaca oge me ca he ka wâ ba nokon: 9 ke so bi ame he ka o köu li ûnyi ang helâ me thuthubadecmak hnyi bong a khaca, wale ba nokon, me ba âiân : ame he ka ti o köu, eja ke ne u je ne osehia bala anyam je bibihwakecin, me osehia bi khong. 10 Anyin a u je hia Khong, ke ba at ae ûcû mönya ; 10 at ame but labageju ka ânyâm je hulö; u je ha, ka haimemenâ obiny ûnyi hnyi can, ke ame habe, E ba at ame ō nya; ame omono u ha ehac ta je ûnyi a ödra tiga ca ânyâ bi ; hnen ânyâm metâ me ânyâm wâhmakhmeto: k' ame ha, ka habe, Ame he ka tethmâ ke u je ha eû hnyi hnyekom, ka habe, Inya anyik musi, ke oge me he bi nya ka ânyâ thibi, ke ba minya ju ke at. 11 Anyin a hia wek: 11 at ame hawâ meno ame gâ ae wale ame he ka o köu ûnyi ae kong, ke behan ûheny jimeiö, ûheny hnyi hnyei ae u me ca he ka wâ deny ame he ka o hnyin: sâkâû, waleji at oge me ûsabö mē ; eke, oge | ke ame he ka o köu ûokonguny ke ca khanö

Digitized by Google

u he ka önua: ke ame he ka ie o köu¦at hanyâûâ hwân hnyi hnyekon hinyâm. hnaûhangö ke ca khanö u bi. 12 Todrö 9 Can iök bi, oge me he ka obecâ anyik walang ang me ânyâm ta je bibihwakecin, hmönyin, ke can hna oganö nya oge me he me hnam hna osehia bi khong, wale u je ka hokhnyok gam, m' o ge me ca he ka huliwa hnyin hwân k' u tiga wanakat; subâ degeci u. 10 Wâ bi, oge hia but ame ne khanö u he ka bi troban, ame ne he cubic u, ke ca helâ me sileva ; oge ûcö u ka tom. 13 U at ae sēnyin ge ânyâm je hnyi hna meicin seda. 11 Gak, gak bi. ûhnenamö ae se hia: e so ame he tavat oge me he ka ûnyâ e; anyin a ieû adre me adre me khenâ drany, ke tavat adre tuö je he ka haikongoâ iök? ke oge me ca he ka okhû, ke tavat wâ tremângâ je tehi, he ka ham anyik hmanenang ka ke at. tot me omeli u ûnyi hnyi ta je ûnyi ame he ka o köu. me thatûnyin hwit; k' ame he meic ka ke inya minya ang at a biliny. 13 Eke, thong degeci ödra; k' adre me ca he ka hnen hnyamök hna bi taben hmeledrany, omeli ödra ûnyi hnyi maniny bâhlân; k' ke hnen hnyamök a metök hna ulolo je ame ca helâ me walep hnân hlok, ke meic drany: oge me hawâ ta je ûnyi e, me adre adre laba hnvi hnyimakan. 15 Adre me me tha tot. 14 Ukhacaköu th' öbun his he ka helâe köu ta je ûnyi waleji u je hia thithö me löng; ie at gadra ame haime but huliwa hnyin: haba tavat adre me ûcû menâ ta je ûnyi e? Iehova ame betenge omjeû unyâm hwân ke u tiga wanakat me gan, e ame he ka ânyâ weny ka Babulona, adre me he ka ve he but hnyi dedra je ke ame he benyin ka e hon at Kaledaia. gethen; ke ba bi at ame he ka omeli u.

HNYIMAKAN 48.

Isaraela, a tavat adre me o but ûnyi hnyi ame kuno nya, me hanon. 17 Walang je köien Juda; a tavat adre me khemanyin hna ha hnö Iehova at ame ûcû melâm, hnyi iö Iehova, me ha ge Khongon Isaraela, Kabi Isaraela: Inya Iehova Khongom, at ke ca hnathu bi me wisa. 2 Anyin a adre ame nö u he ka hu troban, at ame su u me ka haw' ödra a hanen taun ae kap, ke|hnyi gethen u me he ka vheno. 18 Naadre me ka laba kece ka Khongu Isaraela; Iehova tuhan sabaoth ien. 3 Oge me bök ka ha ta je hofuc kâû adrem : eke, ame he but ûnyi hnyi hnyimök, me oge me omanenâ: oge me ie ânyâ, me adre me ohwâdâ 4 E khanö nya a u at ûjöng, ke töiny fao nyem, ke bras barem; 5 anyin a wale, me ohia ien hnyi hnyimakök. oge hia but haimemenâ e köu ûnyi adrem; oge me omanená köu ke tiga ca hwada but: wâ u nye he ka ha, ka habe, Hnen anyik khumöng, thumeto ju e, ha ju e ke ne o idola hna ânyâ, ke hnen anyik hnatheat, ke anyik hnatheat adre me oköiâ hna hûna ködra. 6 U je hia but löng; wâ ju ta je ûnyi hia e; ke hawa gabun, öbun e ca he bi ka haimemenâ e? hwân hnyi ûen ang oge hia but omanenâ köu ta je ûnyi ae teb ûnyi, waleji ta je ûnyi ae iyong, ae ca khanö u. 7 Adre op ta je ûnyi e walang ang, ke ca ehac; ke e hia bong ang u je ca löng ta je ûnyi e; wâ u nye ha, ka habe, Wâ bi, e khanö nya ta je ûnyi e. 8 Eke, u je ca löng; eke, e ca khatö u, eke, adre ca khöng li hnyikönyâm hwân ehac: anyin ae sâkâû: Iehova ame ha iök ûnyi hnyi ae khano nya a u at iyawo gan hmâ, ke u hnyok; k' ame ha iök ûnyi hnyi hnyeku

12 Ling nya ju Jekob me Isaraela waleji 14 Wâ bi adre me he ka helâ oge ûca: inya thibi; inya ang at a bân, 15 Inya, inya at ame ha; eke, oge his but hawâ e: oge hia but hom e, ke e ame bi sot hnyi deny bi gethen. 16 Hok ju jem könya, löng ju ang; oge ca fuc hnyi dok AP anyi Jekob lö, löng ju ang, öbun ae iyong hwân hnyi can; hnyi ûen eji, tavat adre hwenyi iödra hoton iö inya ling: ke walang ang Iehova Than kaem, u je ne löng anyik ta je hnanyibu me me helâ me wagewe ânyâm hnahic, ke helâ me je waköiöiny köiö hwakecâm se wisa: 19 ke helâ me öny ta je mâtrânâm, ke haba wan hnyekom me helâ me ûseiny je waöny: adre me ca he ka subâ degeca

20 He but ûheny Babulona, kec d'öbun ge at Kaledaia; haimemenâ thö ge hwan but hnyi can hmeledrany: ha thö, ka habe. A hia but Iehova ûcû melen athnyabainy a Jekob. 21 Ke adre me ca beic hnyi ûen e ame su ödra hnyi hnyebuba: e ame oż köiö ûnyi hnyi kic hobi ködra: k'ame sö kic me ame patrutrua but köiö. 22 Haingo Iehova, ka habe, E ba hnahic ge tavat ae kong.

HNYIMAKAN 49.

– ING nya ju öbun je bomene; ke tevehlöng ju öbun ta je hnyei

bai: 2 ke e ame ânyâ hnyimök me me abaik; a Isaraela, at oge me he ka hmanenang gan. 4 Ke haingök, ka habe, Oge hia but huliwa baû, ke a dit ut hwegiök, ke ba troban ke ûnyi baû bi: ke so bi, e hnathu, hamö Iehova he ka owisa könya, ke e unyin Khonguk hwabök bi. 5 Ke walang ang ame ha Iehova, at a up nya ûnyi hnyi hnyok m'inya athnyabainy, he ka ohmetu Jekob kâu, me me ûkhacaköu hmetu Isaraela unyin: (anyin a inya at adre ogânâ hnyi hnyimakö Iehova, ke haba Khonguk me wale tang hwegiök:) 6 eke, haingen, ka habe, E ti hâhâ a u me he ka bi athnyabaik he ka ogöranyâ je tribu anyi Jekob, ke ohâtâ hmetu hnyat adre tuö a at Isaraela: me oge me he bi minya he ka hnö u hnân melaminy ta je Ethen, ke hnân anyik ûhömeli ka hnyi can hmeledrany. 7 Walang hna ha hnö Iehova, at ame ûcû meli Isaraela, wale Kabiny, kâu a at ame hûkhötiâ hnen tavat, ke u at ame bi athnyabainy tavat musi, ka habe, Ame he je than ka wâ me tot; k' ame he lakon than ka khudrung; can bi Iehova ae hnathu, wale Kabi Isaraela at a ûcö u. 8 Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Oge me thu köu hnyi ûen ae ûcû, ke oge me hadruö u hnyi bonginy möt: ke oge me he bi nya ka tuö u, me hnö u hnân ûhihinyköu me tavat, he ka ogöranyâ hnyei, me olab' ödra hnyi hnyei ae ba aten: 9 me ha ka tavat adre ca, ka habe, Didrut öbun; ke ködra hnyi dok ae lit, ka habe, Omanen' öbun ju. Adre me he ka han hnyi je gethen, me han tot hnyi je dok hia ae görany. 10 Adre gethen, ke adre me he ka ögoranyâ anyik je hna cit gethen. 12 Wâ bi, ame he ka o tavat ang ûhedra sâkâû: ke wâ bi, tavat ang ûhedra hnyi hwadrö, me ûhedra jimeû : ke tavat ang ûhedra hnyi hnyei Sinim. 13 Je drany lö, khumöng dö; hmeledrany lö, senyin dö ; je bucen lö, ie khumöng dö göranyai: anyin a Iehova ame otubwelâ tavat adre me oveci ödra.

14 Ke haingen Ziona, ka habe, A hia helâ me hele vat ae so hwan, e ame ikhölö but Iehova digic nya, ke a hnying nya but nya hnyi hmenon hnyamen; ke e ame wio Than. 15 Hawa, ame he mono ka hnying nya m' inya fana ae hadrongoc, e ame nokon ame asen, me me ca he ka betenge ikhölö nya hnyi tangen anyin fana: 3 ke | ge onyen hnyekon? eke, e khan' ödra he ka e ame ha könya, ka habe, U thibi athny- hnying, ke so bi oge me ca he ka hnying u. 16 Wå bi, oge hia but khavi hnalimâm hnyi li hnyamök; e bala bi hnyi hnyimakök ta je bahebetâm. 17 Ame mweimwei je lakom; ame he ka he but unyam tavat adre me okongu u me tavat adre me ohiö 18 Bwela thö göranyai li emâkâm me wâ igigilö; ödra hia thithö ang adre me ûkhacaköu, me he jem köu. Haingö Iehova, Kia inya, ke e hnathu, u me he ka hum ödra hia me me khaûâm me hnân theibâm, me hnân oweikö u, helâ me hlu ame he ka faipoipo. 19 Ke haba je dok unyâm ae ba hnyin wan, ke je dok ae ba hnyin tavat, ke em adre hia but okongoâ, me e hnathu, ame he ka hnek em walang ang ge tavat adre me he ka labā, ke adre me he ka ösâkâû ödra waleji adre me ohiö u. 20 Ame he lakem waleji u je tenge gadra, ka ha bi hnyi li hnyikönyâm, ka habe, E hnek könya hnen: ö u ha hnök m' inye he ka laba. 21 Ke u me he ka ha eû hnyi hnyekom, ka habe, Ia hnöku ödra ang könya anyin oge hia but tenge ge imekiny lakuk, me hake laba, a at adre obâ ke he monu? ke ia hat hnyat ang? Wâ bi, iny khaca thibi; ke haba hnyat ang, me ûhedra ua?

22 Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Oge me he ka hai hnyamök ka ta je hnyei, ke oge me he ka otilâ anyik boudila ka tavat: ke adre me he ka hom jem lakom obaga hnyi je ûlaidra, ke vadren lakom wahlu. 23 Ke ame he je than ka hat ödra hobi köu, ke je momo than ka ûhalin: adre me he ka nom hnyikânâi köu, me drem sesâiny li cam; ke ame he ka khanö me ca he ka mekihnânem me beic ; ke ame | u a inya Iehova, k' adre me ca he bi ka ca he ka li ödra kahwa, me seûnö: anyin hmehma, a tavat adre me halubahing nya. ame he at a betenge gadra ka hum ödra, 24 Hawa, adre me he ka hûgûnâ je hna me su ödra ka hnyi an ame pupua. 11 Ke söh unyin at ae hwege, me omelö je bâ oge me he ka wia anyik je bucen hia hnan waleji adre me hom hoton hnanyibu? 25 Ke so bi, walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Adre me he ka hûgûnâ je bâ unyin tavat ae hwege, ke adre me he ka hna but hna söh hnen tavat ae hwege hnyimen: anyin a oge me he ka ivinö me at ame ivinö möu, ke oge me he ka omelö ta je lakom. 26 Ke oge me he bi nya ka hān tavat ge hing vidra a ödra adre me lakeiny, me e ame he ka betenge ge anyin oveci u; k' adre me he ka monu ge hing drödra bi, helâke me hnen waina ae hne-

bwia; ke ame he tavat hia ka khan' ödra | Obun e he ka hu ûnyi gak; wale öbun e a inya Iehova, at ame omeli u, me at ame he ka mokut hnyi hlouhlou. ûcû melâm, a Man mani Jekob.

HNYIMAKAN 50.

tavat oge me hom gufa gadra? Wâ bi, e ke tiga khaca, ke oge me ohnahicâ me can hwakecibun ae kong adre ûcû öbun, k' osehia e. 3 Anyin ame hia but Iehova adre me degec hinyöbun can hnöbun hna otubweli Ziona; e ame hia but otubwelâ je hanyâûâ. 2 Ieû can a e ba at hnyi ûen dok hia thithö unyin ae ba wan, me wia oge me o hnyin? ke oge me hongot ke ba hnyebubainy me me ûcû me Edena, me iny at ame ieû? Hawa, e okhulit hnyamök hnyei baga me me helâ me hna belök hnö me ca khano nya he ka omelo? ke ba but Iehova; adre me he ka wa hnyin e senyin manik man he ka hûgûnâ? Wâ bi, hnyi me hobâ, me ole, me hwan khumöng. hnök hna thawâ oge me omada köiö, me ae gan nân.

tavat adre me hnimö je leûnen: oge me ca hwakecik ae wisa. ikhâlâ hnyimakök ge hmehma me ûhangöji. 7 Ke ame he Than Iehova ka hadruo nya; wisa, tavat ae hu anyik hnanyibu eû hnyi anyin a wale ame ca kong hnyekuk: anyin hnyekudra; ca he ju öbun ka outen hna a wale oge me ânyâ hnyimakök helâ me haikongu öbun ge at, ke ca gāubun ge oût, ke e khanö nya but a oge me ca he hnödra hna hlum' obun. 8 Anyin ame he ka hmehma. 8 E hakekeny jut at ame bi walelaba ka ön ödra helâ me ûkhaû, k' haiwisö nya; ie at ame he ka ivinö mönya? ame he bi waahnyöng ka ön ödra helâ me ötu me he ka tha todrö: ie at ama tot leûnen mamoe: k' ame he ka e balua bi könya? e so e ame he jem könya. 9 Wâ hwakecik ae wisa, ke anyik ûhömeli ke ne bi, ame he Than Iehova ka hadruo nya; ie o but hnyi ta je dö hia. at ame he ka haikongu nya? wâ bi adre ame he walelaba ka ön ödra.

löng ifucin athnyabainy? haba at ame he haba me kot tanimo? 10 Hawa, ca u at hnyi menekholom ke ba melam gan, e so e ame ohmö köiö wale köiö ae dit hmönyin; ame labageju ka iö Iehova, me fāt ka at ame wia dok ae dit hnyi köiö me hnân tavat öbun e hú meic, öbun e igigili öbun ûco melidra? 11 Ke ame he ka hmetu bi ge je okûnû: vheno thö melaminy tavat a bi hwaban melidra hnö Iehova, me hlögubun meic me je okûnû öbun e vâc. o hnyi Ziona me hwan khumöng; k' ame

HNYIMAKAN 51.

ING nya ju öbun tavat öbun e hnu l hoton wisa, tavat öbun e elöm ALANG hna ha hnö Iehova, ka lehova: wâ ju kic adre sub' öbun ûnyi habe, Ewa tusiny thang faipoipo hnyin, me hwanumen thop adre hiny öbun ge hinyöbun, waleji oge me degec e kâu? hnyin. 2 Wâ thö kamöbun a Aberahama, ke ewa at oge hia but ûcû öbun kâu unyin me Sara at a hnöku öbun: anyin oge hawâ

4 Lakeik lö, ling nya ju; ik hnyei lö, wia je wagewe me me hnyebuba bi: ame tevehlöng ju könya: anyin ame he ka he bokong ut haledra je wâ anyin ae ba köiö, but ûheny unyik hnanyibu, ke oge me he ke adre mok ut ge beic. 3 Oge me tube ka ip hnök hna owisa hnân melaminy ta je drany ge menekholom, me khavâ e ge mano hnyei. 5 E hakekeny jut hwakecin ae wisa, a he but anyik ûhömeli, ke ame he li 4 Haba Than Iehova ame hia but ham benyik ka owisa ta je hnyei; ke ame he könya bohmen at ûne, me me khanö nya ta je bomene ka halubahing nya, me labahe ka sihwegiâ at ae senyin ge hofuc: e geju ka hnyi benyik. 6 Bwele thö göraname ûöhmak hnyi je hnyomakatu, e ame yai ka hnyi drany, ke wâ ju hmeledrany ohmâkâ hnyikönyök he ka löng helâ me eû: anyin ame he ka didrut drany helâ tavat ûne. 5 Haba Than Iehova ame me hai, k' ame he ka amam hmeledrany khöng li hnyikönyök, ke oge me ca ûkhin helâ me ûkhaû, k' ame he tavat adre me fuc, ke oge me ca he hmetu. 6 Oge me labā e ka mok helâe: ke ame he ka e balua hna juk ka tavat ûkûc, me li wahicok ka bi anyik ûhömeli, k' adre me ca he ka ohia

7 Ling nya ju öbun tavat ae khan' öbun

9 Hmak dö, hmak dö, hnyamö Iehova. me he hia thithö ka amam helâ me ûkhaû; khavâ ju tang hwege; hmak dö helâji me hnyi ta je bong kâû adrem, wale ta je dö a 10 Ia gabun ame outö Iehova, at ame bân. Hawa, ca u at ame sö omomonu Ra-11 Wâ bi, öbun hia thithö gethen bi me me vheno hnen tavat adre balua: adre me he ka senyin me hobâ, k' o köu at adre ca peretomon, me ikiki. ame he ka hia hlöuhlöu me mång.

ia, at ame outen at ame he ka mok, ke nyem hluiny Ziona at a bâ. nokon at adre me he ka wia me me ûcû me 3 Anyin a walang hna ha hnö Iehova, hna önying: 13 ke u me hnying Iehova bi ka habe, adre ûcû öbun ke ûnyi baû bi; At a up u, at ame ulolo drany k' ame bi ke adre me he ka ûcû öbun hmetu ke ca taben hmeledrany; ke u me labo outen bi hwaban bi ge mone. 4 Anyin a walang hnyi ta je bong hia can wathethöt anyin hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Haba at ûöveci, hnyi ûen e ame penapena he ka lakeik a bân adre me he Aigupito ai he ka ohia? ke e but ua hmönyin anyin at ûöveci? laba eling: ke haba tavat Asuria adre me 14 Adre me he ka ie thang at bâ adre ca; oveci ödra ke ba can. 5 Ke walang ang, ke e ame ca he ka mokcu me dit ka hnyi haingö Iehova, oge ma ânyâ ieû eang, thop, ke ame ca he ka ba an jeû. 15 Anyin anyin adre hom bâûâ lakeik? ame kuku a inya Iehova Khongom at ame oâ je tavat adre me musi ödra, haingö Iehova, waköiöiny köiö me ame mea but: haba ien, ke adre me haikongoâ iök hnyi je bong hia me Iehova tuhan sabaoth. 16 Ke oge hia thibut. 6 Anyin a wale, ame he lakeik ka but ip hok ta je hofuc hnyi hnyimâm, me khan' ödra iök: anyin a wale, ame he ka tubi u hnyi hmenon hnyamök, m' oge me khan' ödra hnyi bong eling a inya at ame he ka ohmâ drany me bi taben hmeledrany, ha; wâ bi inya. me ha kö Ziona, ka habe, U ik hnyei.

je lakom, adre me mokut hnyi je hna saû ûcû meli Jerusalema. anyi Iehova, wale hna thawâ hnen Khon-21 Anyin a wale, löng ju ang, u at adre ovecâ, me at he monu ke ca hnen waina: 22 walang hna ha hnen Tuhâm, a Iehova, a Khongom, at ame ivinöå lakeiny, ka habe, Wâ bi, oge hia but hom ûnyi hnyi hnyamâm kaiainy ta tot; me u me ca he hmetu ka ijem e: 23 ke oge me he ka ip e hnyi hnyamen tavat adre me oveci u; waleji tavat adre me hia but ha köu, ka habe, Nom ju m' öhmun e he ka he but hom: ke u je hia but ham jom hnân hing kânâ, ke helâ me gethen, ka tavat adre me vheno.

HNYIMAKAN 52.

MAK dö, hmak dö, Ziona, khavâ thö tang hwegiâm; Jerusalema lö,

he ka e bi hon ta je bödra senyin a nyiele ae hmanenang: anyin ame ca he hmetu ka 2 Jijingö u but ûnyi hnyi sesâ; Jerusa-12 Inya, inya at ame otubweli öbun: u lema lö, todrö, laba thö: thang ut hna ca

7 E so hmönyin hon je bucen li can at 17 Jerusalema lö, hmak dö, hmak dö, ame hom ûthumetu ae so, at ame haimetodrö, at ame ic ûnyi hnyi beli Iehova wale menâ ûsoköu, at ame hom ûthumetu ae kaiainy anyin hmönyin; u je hia but ijem kese, at ame haimemenâ ûhömeli; at ame önyen kaiainy ta tot, me ijehmö e. 18 E ha kö Ziona, ka habe, Ame musi Khonba at ame he ka su tilâ e wale unyin je gom! 8 Ifucin tavat tue unyâm! adre lakon hia e ame hnokoâ; ke ba at ame hom me hongot göranyai, adre me tha khuhnyamen wale unyin je lakon hia e ame möng; anyin adre me he ka wâ, me iohnyihat. 19 Walang li ûnyi ame o köu ; ie at maköu, hnyi hnö Iehova hna ohmetu Ziona. ame he ka tenge gam? habe, e ba at, me 9 Ie tha hongot senyin dö göranyai, öbun hnaûhangö, me hmiâ, me hele vat; oge ma je dok ae ba wan hnyi Jerusalema: anyin kâmâu he ka otubweli u. 20 Ame ta but a hia but Iehova otubwelâ lakeiny, e ame 10 A hia but hia hnyi gethen, helâ me gotiny hnyot ame Iehova vhec ûkhaûen benyin ac kap hnyi hnok hnyi ert; adre unöngötö ge hmönyin hnyimakan je hnyei hia; ke ame he je can hmeledrany hia ka wâ ûhömeli anyin Khonguta. 11 He thö, he th' öbun, he but ûhebun e, ca kâlâ bi ûnyi ae ikiki; he but ûnyi hnyi hnyin e; e so e kalaöt ut öbun, tavat öbun e kap tilâ je kaia anyi Iehova. 12 Anyin a öbun e ca he ka he logot, ke öbun e ca he ka kec duöng; anyin ame he Iehova ka bân hnyi hnyimaköbun; k' ame he Khongu Isaraela ka he hotubun.

13 Wâ bi, ame he athnyabaik ka ânyâ ûnyi ae metâ, adre me he ka ogöranyâ e, me obeönua e, me e ame he ka görany hmönyin. 14 Odra se hia adre me uthmâhmâ gam, (adre okongoâ gan hmâ hnyimakan hon hnyimakan tavat hia, ke unyin, hon unyin tavat,) 15 helâe e ame he ka dukâiâ je hnyei ae se hia; ame he ta je than ka laba hum gan : anyin adre me he ka wâ taun ae kap, khavâ ju khaûâm a je ûkhaû | ûnyi adre me tiga ca thumetu ödra gan ; ke

adre me he ka wâ ûnykûme ûnyi adre me|ae beönua, ke e ame he ka tha khenâ je tiga ca löng.

HNYIMAKAN 53.

E at a kap anyihmun ûthumetu? k' adre hia but omanenâ kö ia benyi Iehova? 2 Anyin a e ame kû tot hnyi hnyimakan helâ me bâtân, ke helâ me wân ûnyi hnyi kânâ ae atgec: e ba anyin hmanenang, ke ba meciny; ke ate me wâ e, me ba hmanenang gan m' ate me he ka 3 E hûkötiânen tavat, k' adre me hna degecâ e; e at ae vec, ke at ae khana hlöuhlöu: ke adre me hûkötiå e helâ me at ame he tavat ka ikhâlâ je hnyimaködra gan, k' ate me ca oûnyihnathoâ e.

4 E hnathu e ame hia but vadren anyita ta je hlöuhlöu, ke hom tilâ anyita ta je vec: ke ate me ûnykûme e a g' adre hom oûhnyûkongoâ, a g'ame kot e ge Khong, k'adre ovecâ. 5 Ke so bi e ame aat dö can hnöta ta je hna hanyâûâ, k' adre me khaû e can hwakecita ae kong : adre me ip hon e je hna kot m' ate me hnahic bi, ke öta metu but can hna khuâ hnân. 6 Ota hia thithö ate me hia but he monu helâ me je mamoe; ate me ve saû ka hnyi je gethen, ke haba Iehova ame ip hon e anyita ta je hulö hia thithö.

7 Adre me ovecâ e, ke e ame ka hokhnyokâ, k' ame ca khöng hnyimen bi; adre me lelö e helâ me nokon mamoe adre me hom he ka hlingâ, ke helâ me mamoe ame laba hnyibû hnyi hnyimakan tavat subâ leûnen; eke, e ame ca khöng hnyimen. 8 Adre me hom e ûnyi hnyi hna ovecâ me hna ûhnei; ke ewa at bi hnyi anyin dö ame ûnykûme a g' adre subâ degecâ e ûnyi hnyi hnyei iny tavat ae möt? adre me kot e can je hna hanyâûâ hnen lakeik. 9 Ke adre me penapena anyin erkemok unyin tavat ae kong, ke ame mok bi unyin tavat adre tren omjeû; ke so bi e ba hnyikongon, ke ba iyawö hnyi hnyimen.

hwető e; e ame hia but ohlöuhlöuâ e: ke u ka he ka hudo e hnân hudiny hulö, me e ame he ka wâ je mâtrân, e ame he ka osehia bongon je bong, ke haba we Iehova ame he ka sot unyin. 11 E ame he ka wâ ivecin hanon me sekunâ: k' ame he athnyabaik ae wisa ka owisa tavat ae se hia ge hnen hna wâhmakhmeto: ke e ame he ka ame betenge gam. vadren anyidra ta je hulö. 12 Anyin a

hna söh me tavat ae hwege: anyin a e ame hingâlâ anyin möt ka mok, ke adre me tha lelö e me tavat hanyâûâ: ke so bi e ame vadren hulö anyin tavat ae se hia, k' ame khöûâ tavat hanyâûâ.

HNYIMAKAN 54.

HUMÖNG dö, u momo toûnyi at ame göranyai, ke hongot senyin dö momo ame ca vec hnyekom: anyin ae se hia lakon tavat laba baû hon lakon tavat ae hu laöiödra, haingö Iehova. 2 Ogânâ but umâm uma mano, ke so adre me he bi ka ulili mano singiny hnyabam; ca behânâ: öbeûâ but ânyâm je tö, ke ohmâ ju ânyâm je ohmâiny tö. 3 Anyin a u me he ka lau hnyi ke keihen metâ me me; ke ame he je mâtrânâm ka hu je hnyei, me labā je taun ae ba wan. 4 Ca ot bi; anyin a u me ca he ka hmehma: ke ca hlohlo bi; anyin adre me ca he ka ohmehmai u: anyin a u me he ka hnying hmehma waleji u ka tiga ûhnyûkong, ke u me ca he bi ka ûnykûme hna ohmehmai u waleji u tiga safac. 5 Anyin a âiâm bi at a up u: haba ien, me Iehova tuhan sabaoth: ke haba at a ûcû melâm, me Kabi Isaraela; adre me he ka hawâ e me Khongon hmeledrany hia thithö. 6 Anyin a hia but Iehova hawo u helâ me momo adre me degec ke hlöuhlöu hnyok, ke helâ me momo adre hom ke hlu, k' adre obâ degecâ, haingen Khongom. 7 Ke oge hia but hna degeci u hnyi ong ûen ae ûhnyûkong; ke oge me he ka köp u hmetu hnyi tang betenge ae gan. 8 Hnyi wathethöt ae bahihingölö oge me ikhâlâ hnyimakök gam helá me thuthubadecmak; ke oge me he ka betenge gam ge betenge a nyiele balua, haingo Iehova at a omeli u. 9 Anyin ae ûcû könya ûnyi ang me uoû unyi Noa; anyin a helâ me hnök hna khemanyin 10 Ke so bi e ûcû kö Iehova he ka thu a g' ame ca he uoû ga Noa ka tube hmele drany, helâe oge hia but khemanyin a oge me ca he ka hmönyin hmetu köu, me thawo u. 10 Anyin ame he ka hia ta je bucen, ke ame he ka bwebwet je hut; ke ame ca he bi ka hia anyik betenge unyâm, ke ame ca he ka hom degecâ hnök hna ûhihinyköu ge ûsoköu, haingö Iehova at

11 At ae vec lö, a tûâ weneû, ke adre ca wale, oge me he ka khene jekhon me tavat otubwelâ, wâ bi, oge me he ka ohmâ ânyâm

je veto hnyi je ve makan, me bi tabâm ge | je safairo. 12 Ke oge me he ka ânya ta je baitoâm ge je veto ae dra vec, me je homagöulem ge je veto a bereketh, me je hnyigöulâm hia ge je veto ae kese. 13 Ke ame he Iehova ka nâ lakom hia; ke ame he ka gan hnahic anyin lakom. 14 Adre me he ka otethmö u hnyi hwakecin ae wisa: me u me he ka laba sâkâu ge seda, anyin u me ca he ka ot; me laba sâkâû me öbubuny, anyin a e ame ca he bi ka o köu. 15 Eja ke ne adre ne ûkhacaköu, ke ca ûnyi bi gak: haba tavat adre me ûkhacaköu he ka vat möu, adre me he bi ka ta, can bi u. 16 Wâ bi, oge hia but op at leû fao wale ame tûâ je walep hnyi meic, at ame hom je omjehen huliwa; ke oge hia but op at ame sei he ka ohia. 17 E ba ûnyi adre ânyâ hnân vat möu ame he ka ton; ke haba ta je bohmen hia thithö tavat adre me he ka tot ka ivinö möu hnyi hna owisa, u me he ka haikongoâ. Wale jekhon je athnyabai Iehova, me hwakecidra ae wisa ûnyi gak, haingö Iehova.

HNYIMAKAN 55.

ÖBUN hia tavat ae beic lö, ai öbun ka hnyi je an, ke at ae ba mone; ai öbún, ûco ju, ke an ju; eke, ai öbun ûco ju waina me debai, ke ca ge mone bi, ke ca ge hwaban. 2 Ieû gabun öbun e ham mone hwaban ûnyi a ca jeû i ke anyibun huliwa hwaban ûnvi ame ca osekunâ i long wia ju könya, ke an ju ûnyi ae so, ke ame he je hnyekubun ka senyinâ ûnyi ae pipikhenya. 3 Tevehlöng ju, ke ai öbun könya; löng ju me me möt je hanubun : ke oge me he ka ânyâ ûhihinyköu möbun a nyiele balua, wale tang betenge ae hnathu unyi Davita. 4 Wâ bi, oge hia but otilá e hnân at ohnathoâ ka tavat, ke homakan, ke at musi ka tavat. 5 Wâ bi, u me he ka hawâ hnyei ae ca khanö u, k' ame he ka wadring hotom tavat ae ca khanö u bi, ûnyi ga Iehova a Khongom, me Kabi Isaraela; anyin a e ame hia but oganö u.

6 Elöm Iehova th' öbun, e me tiga ûen he ka wâ e, hawâ thö e, e me tiga hakekeny: 7 e so ame he at ae kong ka degec hwakecin, ke so ame he at ae monu ka degec ta je ûnykûmenen : ke so e ame hmetu kö Iehova me me he ka betenge gan; ke so e ame hmetn ka Khonguta, anyin a e ame he ka ti kot degecâ hia. 8 Ke haba ta je

bi, ke haba debun je gethen, me ca dek bi, haingö Iehova. 9 Anyin ae görany drany hon hmeledrany, helâe dek ta je gethen ae görany hmönyin hon debun je gethen, ke ta je ûnykûmenök ae görany hmönyin hon ta je ûnykûmenöbun. 10 Anyin ame ta we me kiona ûnyi hnyi drany, k'ame ca hmetu bi ka hnyin, k' ame okhubitâ kânâ, me öwa e me ovhöngå e, me ame ham je hatong ka at ame tā, ke jeû ka at ame han ; 11 ke ame he ka helâe hok hofuc wale ame he but ûnyi hnyi hnyimök : a g' ame ca he ka hmetu baû könya, ke so bi, ame he ka ânyâ wek, k' ame he bi ka aat hnyi ûnyi oge me kunâ e ka hnyin. 12 Anyin a öbun e he ka didrut hnyi senyin, ke adre me he ka lili öbun ge hnahic : ame he ta je bucen me ta je hut ka ie khumöng dö huyi hnyimaköbun, ke ame he je ûöiny hnyot hia ka khöûkhöû hnyam. 13 Ame he ka kû köp hwaban watetaföcö, ke ame he ka kû adasi hwaban iwadekong : ke e ame he ka hnân ien kö Iehova, me hnân haten nyiele balua, ke adre me ca he ka subâ degecâ.

HNYIMAKAN 56.

VALANG hna ha hnö Iehova, ka habe, Vheno thö ûnyi ae ûcû, ke ânyâ thö ûnyi ae wisa: anyin ae hakekeny jut he ka o anyik ûhömeli, me he ka omanenâ anyik wisa. 2 Hnahic hnen at ame ânyâ e, me nokon at ame kât hmâ e ; at ame tuö sabath, me ca okongoâ e, me at ame tuö hnyamen me me ca ânyâ bi hulö. 3 Ke haba khaca, e so ame ca he atkanyua, at ame hia but ûkhacaköu kö Iehova ka ha, ka habe, E hnathu ame he Iehova ka obö nya ûnyi hnyi iny hnyei : ke haba khaca, e so ame ca he eunuka ka ha, ka habe, Wâ bi, inya ang ûö ae mada. 4 Anyin a walang hna ha hnö Iehova Tuhan ta je eunuka, tavat adre me tuö anyik je sabath, me ûca ta je ûnyi oge me senyinâ, me kât hmâ anyik ûhihinyköu, ka habe; 5 Oge me he ka ham ködra hnyi umök uma me hnyi hnyin hna up hagik hak ke haten, me ien ae so, hon lakudra a wainda me wahlu ; oge me he ka ham ködra ien ae tethmâ, wale adre me ca he bi ka subâ degecâ. haba ta je atkanyua minya, tavat adre me ûkhacaköu kö Iehova, he ka bi athnyabainy, me hnyok ka iö Iehova, me bi huliwa kâu, ödra hia thithö adre me tuö ûnykûmenök, me ca ta je ûnykûmenöbun sabath me ca okongoâ, me kất hmâ anyik

ûhihinyköu; 7 oge me he ka hom tavat kâe me hudo je hut. 8 Ke u je hia but otilâ eling ka hnyi anyik bucen ae kap, me hnâm hna öûnykûmeâ hoton je hlinginy je osenyini ödra hnyi uma hnân hic könya; hwanuma, me je uthwanuma: anyin a u je ke haba anyidra je hut adre le, ke anyidra hia but omanena unyam bi ka ke at ke ca je hut, adre me he ka kap hon tabök tap:|inya bi, ke u je ölö thö; u je hia but olauâ ke adre me he ka ha ge umök uma, ka hnâm hna mokut, me ânyâ ûhihinyköu habe, ae uma hnân hic hobi kâu ta je mödra; u je wem hnödra hna mokut hnyi dok hnyei hia thithö. 8 Haingen Than Iehova, u je wâ e. 9 Ke u je hom wakaco ka than, at ame ûkhacaköuâ ta je hna obâ a at me osehia ânyâm je ûnyi ae bo so, ke u je Isaraela, ka habe, Oge me he bi ju ka kunâ ânyâm je uthumetu sâkâû ai, me hing aten adre hia but ûkhacaköu.

han, eke, öbun hia thithö omenoiny hnyot. but hna gejon: u je wâ tang hwegien hnya-10 E wadrou but tavat tue unyin, odra tavat hia thithö ae ca metâ bi; ödra je kuli hia thithö ae hum, e ca khan' ödra kuku; a tavat bwi, me leleû, tavat bemokot. 11 Eke, e hwenhmiâ je kuli ke ca khan' ödra he ka sekudra; ke tavat tuö mamoe ke ca khan' ödra bi he ka wâhmakhmeto: ödra hia thithö adre me ve saû ka hnyi dedra bi ta je gethen, adre me ve wia ka anyidra bi troban hnyi je hnödra. 12 Haingödra, ka habe, Ai öbun, oge mâ he ka hok waina, ke ötin e he ka ijem gânâ grâg; he bong nyi ame he ka helâ me bong ang, bong ae gan me pason he ka ha.

HNYIMAKAN 57.

ME hia at ae wisa, ke ba at a ûnykûme e hnyi hnyekon; ke adre me hom tavat ae wisa, ke ba at ame ûnykûme a g' adre hom at ae wisa ge monu ame he ka o. 2 E ame dit ka hnyi hnahic; k' adre me ve menâ hon hnödra hna mokut, wale tavat adre me vheno hwakecidra ae fofâ.

3 Ke hakekeny ju öbun je lakon momo at ame bibihwakecin, a je mâtrân momo ame bi ûnyi monu me momo hnyi gethen. 4 Obun e hlumö ia? öbun e memang kö ia, me inâ bohmöbun? hawa, ca öbun je lakon tavat hanyâûâ? a je mâtrân at ae thoi, 5 öbun tavat ame ka öûjöngöi öbun hnyi hmelen je iwajo me je ûö hia thithö ae hât; tavat adre me hlingâ je wanakat hnyi hnyigöulen je bucen hmelen je hmakat hnyi kic. 6 Haba jekhom, me eû hnyi hnyigöulen bucen hnyi wanben je veto ae haûhaû; wale, wale bi hna khenâ köu: u je hia but hingâlâ hudiny ic bi ködra me bi hut. Hawa, oge me he ka hna baûâ ta

ûkhacaköu keihen unyin, ke ca ha bi ge ohnyikânâi u bi ke ne o but hnyi hedis. 10 U je sēnyin dut hnen dem gethen ae 9 Ai öbun omenoiny ta hnyei he ka sâkâû; ke so bi u je ca ha, ka habe, E ba mâm; anyin a wale u je ca sēnyin. ie at waleji u me outen me öbubuny gan, anyin a u me thoi, me ca ûnykûme könya, ke u je ca ip eû hnyi hnyekom l hawa, oge me ca laba hnyibû hwân ehac, me u je outo nya? 12 Oge me he ka haimemenâ ânyâm wisa; ke haba ânyâm ta je huliwa bi, me ame ca ke ka hu troban köu. 13 U ka tenge, me hamen je hnyat u je ûkhacaköuâ he ka omeli u ; ke so bi, ame he ka tû' ödra hnen ang, ame he homenâ ka hom degeci ödra hia thithö: ke ame he bi ka hu hnyei hnen tavat adre me labageju könya, ke idra bi anyik bucen ae kap. 14 Ke e ame he ka ha, ka habe, op dö göranyai, op dö göranyai, penapena thö gethen, hom but ûnyi ame othöâ hnyi gethen deny lakeik.

15 Anyin a walang hna ha hnen At ae görany me Beönua, at ame laba nyiele balua, ke E kap ien, ka habe, Inya oge me labā dok ae görany me dok ae kap, ke haba khaca, tha inya me at ae bewisa me hnyikânâ hanon, me me omelö hanon at ae hnyikânâ, me okaukahwa hnyekon at ae bewisa. 16 Anyin oge me ca he ka ivino ke ne o but nyiele balua, ke oge me ca he bala ka hmönyin: anyin ame he ka ta sēnyin hnyok hnyi hnyimakök, me hanu o ge op. 17 Can hulöiny anyin behnyekon oge me hmönyik me kot e, oge me ikhölö me hmönyik : ke e ame hanyâûâ tilâ hnyi je deny hnyekon. 18 Oge wâ but deny ta je gethen, ke oge me he ka omelö e: ke oge me he bi minya ka su e, me ökûâ hmetu je ûnyi ae so kâu, me tavat adre me tha tenge me. 19 Inva oge me op wan esongot: habe, Hnahic, hnahic ka at hnyi dok ae sâkâû, me kâu hnyi dok ae hakekeny, haingö Iehova ; ke oge me he ka omelö e. 20 Ke haba tavat ae kong, me je ûnyi e ? 7 U je hia but ip hnâm hna ödra tha ûcû me köiö ame bwebwet; anyin mokut hon bucen ae beû ke görany, u je ölö ae ca khana he ka menâ, ke ame khûkhûâ iöiny. 21 Haingen Khonguk, ka habe, E ba hnahic anyin tavat ae kong.

HNYIMAKAN 58.

ONGOT hwege ju, hai göranyai ifucâm helâ me trutru, ke haimemenâ thö ka lakeik hnödra hna hanyâûâ, ke haimemenâ thö ka lap anyi Jekob anyidra ta je hulö. 2 Ke adre me elöm nya hnyi je bong, k' adre me senyin he ka khan' ödrâ dek je gethen: helâ me hnyei ame ânyâ wem hnyi anyik bong ae kap; ke u me he wisa, me ca hna degecâ je hna otilâ hnen ka ha ge sabath a bonginy senyin, me ha Khongudrin, helâe adre me hnei nya ge ge hna okabâ hnö Iehova a hnân ogânâ; hna owisa ae ûcû, adre me senyin he ka ke u je ne ogânâ e, me ca vheno dem je hakekeny ka Khong. habe, Anyin a ieû öhmun e ânyâ ca han ke ca ha bi hwâm bi je hofuc: 14 awe, u me u me ca wâ bi ? anyin a ieû öhmun e ovecâ he ka senyin kö Iehova ; ke oge me he ka ta je hanuhmun, ke u me ca wâhmakhmeto ? | hum u, m' u me tabâ je dok ae göranyin hme-Wâ bi, hnyi bonginy anyibun ca han, öbun ledrany; ke oge me he ka hâm ûnyi hnyi e hnu webun, ke hwege hûna troban anyi- hnyei i Jekob a kâmâm: anyin a hia but bun je huliwa. 4 Wâ bi, öbun e ânyâ ca ha hnen hnyimö Iehova. han m' öbun e he ka iwatretra me ivinö, me ûkhulup ge hnyam adre vhec a hulö: k' öbun e ca ânyâ ca han hnyi bong ang m' adre me löng ethö ifucibun. 5 Hawa, oge me ûca ca han a helâe? ke hawa, bong ang me bonginy ovecâ hnyekon at? he ka wejeji li hnyikönyen me me ca khana he ka nyingö ban helâ me saamun, ke bi hnen löng: 2 ke haba ta je hwakecibun ae kong, hna mokut mano ae gan nân me hnabadröu? me ame ûsâkâû öbun me Khongubun, ke hawa, u me he ka ha e me ûen ca han bi, anyibun je hulö ame ikhöl' öbun ge hnyike bong ae so kö Iehova? 6 Hawa, ca makan, me me ca löng. 3 Anyin ae kong walang bi ca han oge me wek? a g' adre ut je hnyamöbun ge dra, me je banyöbun me he ka hna baûâ at adre me ca monoâ, hnen hulö; ame ha thoi hnen je esonke thang je töiny ûnyi hnân ûhûkâlâköuâ, godibun, ke ame fuc monu je bohmöbun. ke hna baûâ tavat adre me oveci ödra, ke 4 E ba at ame hawâ hnyi hwakecin ae thamuâ je hna ûhûkâlâköuâ hia thithö. wisa, ke ba at ame ivinö hnyi hnathu : adre 7 Hawa, ca e bi minya, he ka khenâ âm je me labageju ka ûnyi ae ba önyen, me ha

göranyai hmudra me thatûnyi hnen je wakö- | ânyâm lit ka helâ me jebigö: 11 ke ame he bala bi Iehova ka su u, me osekuni u hnyi je dok ae atgec, me ohwegiâ je jeien unyâm; ke u me he ka helâ me hna belök adre hû, ke helâ me an ame ca hme bi 12 Ke ame he ke je lahanâm ka op je dok ae ba wan kâû adrem : u me he ka otilâ je taben ta je dö ae se hia; ke adre me he ka hwenyi iâm, At ame op hmetu dok ae hmouca, me at ame ânyâwia je gethen m' adre me laba hnyin. 13 U je ne thawâ cam hnyi sabath, me ca ânyâ bi 3 Haingödra, ka gethen, me ânyâ ûnyi hnân osenyini u, me

HNYIMAKAN 59.

A hi, e ca okhulit benyi Iehova me me ca khana he ka omelö; ke ca jeû ka at ae mekihnânem, ke u me he ka thoi; k' adre me erkinâ ûökonguny, me hom tavat ae theduoc adre me obâ but ka hnokoâ but hulö. 5 Adre me tho je wahnyi hnyabam? ke u ka wâ at ame he kunyin vaipa, ke hwâwâ haihnai wahaihnâ: thu m' u me he ka okhavâ e; ke u me ca ama mok at ame he ka an je akunyidra, he bi ka lubaduöng ge je liamekeiny möu. ke at ka tho but khaca, me ame ie oâ but 8 Me ame he ka o melamâm helâ me hao- on. 6 K' ame ca he bi ka ûkhaû anyidra lany, ke u me he ka ie so; ke ame he ka je ûhaihnâ, ke adre me ca he bi ka tubi he hwakecâm ae wisa hnyi hnyimâkâm ; ke ödra ge anyidra ta je huliwa : haba anyidra ame he hmanenangi Iehova ka he hnyi ho- je huliwa, me je huliwa ae kong, ke e bi 9 Me u me he ka hongot, k' ame he hnyi hnyamödra ûökonguny. 7 Ke ame Iehova ka ieû ; u me he ka khöû, ke e ame wadring je cadra ka hnyi hulö, k' adre me he ka ha, ka haba, Inya ang. U je ne logot hingâlâ dra ae ba hnyikongon: je hom but ûnyi gam hna ûhûkâlâköuâ, me ûnykûme ae kong je ûnykûmenödra; ke eû kû ge banyen, me ûhnenamö monu; 10 ke hnyi anyidra je hna cit gethen hnaûhangö u je ne betenge ge at ae mekihnânem, me me ûökonguny. 8 E ca khan' ödra gethen osekonâ at adre ovecâ; awe, ame he ka o deny hnahic; ke ba wisa hnyi je dedra : k' melamâm hnyi menekholom, ke ame he adre me ka ânyâ hobi ködra je gethen ae

Digitized by Google

vheno e. 9 Anyin a wale e ûsâkâûö mö- but nyiele balua, haingö Iehova. hmun hna owisa, k' ame ca khöû öhmun wisa: öhmun e halubahingen lany, ke wâ bi, wale lit; öhmun e halubahingen umumelam, ke wâ bi, wale menekolom. 10 Öhmun e khaûteta hna up veto helâke ta je wadrou, eke, öhmun e khaûteta helâke ba li ecmak: öhmun e haûhaû hnyi jebigö helâke me hauhauotreng: öhmun helâke me ta je komok unyin tavat ae möt. 11 Öhmun e kuku hia helâ me je bea, ke kuku tenge tot helâ me je biny: öhmun e halubahingen owisa ke ba bi; me halubahingen ûhömeli ke ûsâkâûö bi möhmun. 12 Anyin ae se hia hnöhmun je hna hanyâûâ hnyi hnyimâkâm, ke ame hai öhmun anyihmun je hulö: anyin a e bi unyihmun hnöhmun je hna hanyâûâ, ke e khan' öhmun dut anyihmun ta je monu: 13 wale hnyi hnöhmun hna hanyâûâ me ivinö Iehova, me hmetuhmetu ge Khonguhmun, me ha ûöveci me thu musi, me ûnykûme me ha ûnyi hnyi hnyok je hofuc ae thoi. 14 Ke adre me ohmetu hna owisa, ke ame tot sâkâû hwakecin ae wisa : anyin a kölu but hnathu eû . hnyi gethen, ke ca khana hwakecin ae fofâ j he ka didrö. 15 Eke, e hia but hnathu; ke haba at ame kec ge hulö, me e ame ka ânyâ e bi me hnân söh : ke Iehova ame wâ e, me ame kong kâu ae ba owisa. 16 Ke e ame wâ ae ba at, me e ame lâiâ ae ba at ame khöûâ: anyin a wale ame ka ânyâ möt hobi kâu e hnen hnyamen bi; ke ame cö e anyin bi hwakecin ae wisa. 17 Ke e ame khavâ hwakecin ae wisa helâke me hna tube ûlâiny, ke e ame bicâ möt; ke e ame khavâ ûkhaûen bihwaban hnân ûkhaû, me khavâ weny ae gan hmâ helâ me ûkot. 18 E ame he ka bi hwaban hoton huliwa, wale hmönyin ka tavat a ûcon, me hwaban ka ta je iwahnaihmiöny mē; e ame he ka bi hwaban ka je bomene. 19 Me adre me he ka outen iö Iehova ûhedra jimeû, me outen anyin hmanenang ûhedra hnyi hna o hnen seûnö: anyin a e ame he ka o helâ me wagewe ae hwege, wale ame tûâ hnen homeno Iehova. ka o hnyi Ziona, me ködra tavat adre me hnyi lany me lit, me me he tavat ka suhmetu ûnyi hnyi hulö anyi Jekob, haingö khöûnâ köu ta je omjeûiny ta je hnyei, me Iehova. 21 Ke haba inya, waleû anyik lelö tilâ latuhödra. 12 Anyin ame he ka ûhihinyköu mödra, haingö Iehova: Haba hia tavat me dökhu bi adre me höcö bi hanuk at ame laba hom, me hok je hofuc athnyabaem; eke, adre me he ka ti öba waleji oge ip hnyi hnyimâm, ame ca he ka wan ta je hnyei eling. 13 Ame he ka o hia ûnyi hnyi hnyimâm, me hnyimen ta je köu hmanenanginy Lebanona, wale köp, me mâtrânâm, me hnyimen ta je mâtrâniny tidera, me tasura; hnân he ka ohmanenanga

hwali ; e ca khan' ödra hnahic tavat adre me | ta je mâtrânâm, hwân walang ang, ke ne o

HNYIMAKAN 60.

TÖHÖI thö, umumelam dö; anyin a o but melamâm, ke a o but hom hmanenangi Iehova. 2 Anyin a wâ bi, ame he ka tube hmeledrany hnen lit, ke ame he ka tube ta je hnyei hnen menekholom: ke ame he Iehova ka o hom, ke ame he ka manen hmanenanginy hom. 3 Ke ame he ta je hnyei ka he ka hnyi ânyâm metam, me je than ka hnyi iumumelaminy hnâm hna o. 4 Bwele thö göranyai igigilö me wâ: ödra hia thithö adre me ūkhacaköu, adre me o köu: ame he ka o lakom je baga ûhedra hnyi dok ac sâkâû, ke adre me he ka deluâ lakom je hlu. 5 Me u me he ka wâ me senyin, ke ame he hnyekom ka öbubuny me hlau; anyin adre me he ka wia köu tang omjeû ûnyi hnyi köiö, ke adre me he ka hom köu tang omjeûiny je hnyei. 6 Ame he ka avi u hnen ta je kamela ae se hia, me je nak kamela ûnyi Midiana me Efa; adre me he ka o hia ûhedra Sheba: adre me he ka hom gol, me libanu, me haimemenâ hnân oganö Iehova. 7 Adre me he ka ûkhacaköuâ je hnahat hia hnyi Kedera köu, k' ame he je mamoe bagainy Nebaioth hia ka bi athnyabaem: adre me he ka öliå tabök tap hnyi so, ke oge me he ka omecâ uma umen anyik hmanenang. 8 Ie je hnyat ang adre me gå helå me ûlâ, ke helâ me je biny ka hnyi je hwanumödra bi? 9 E hnathu, ame he je bomene ka halubahing nya, k' ame he ka bân je huiny Tasesa he ka hom lakom obaga ûnyi hnyi dok ae sâkâû, ke e unyidra anyidra sileva me gol, hobi kâu iö Iehova a Khongom, me Kabi Isaraela at ame ohmanenangi u. 10 Ke ame he je atkanyua ka op hagâm je hak, k' ame he je tuhödra ka bi athnyabaem: anvin a oge me kuc u ehac hnyi anyik hmönyin, ke hnyi anyik ibetengiö oge hia but betenge gam. 11 Ame he bala ka khöng ut je 20 Ke ame he at ûhömeli homagöulem; k' adre me ca he bi ka hlöng

anyik dok ae kap, ke oge me he bi nya ka|tavat adratenge hnyi Ziona, he ka ham ködra ohmanenangâ e a hnen li cak. 14 Ke ame ûnye vekiny hwaban hnabadröu, me wakahe lakon tavat adre me oveci u ka o me coiny senyin hwaban hlöuhlöu, me ûkhaûen iyâû gam ; ke ame he tavat hia adre me ogânâ, hwaban hnyok ae hmak ; m' adre hûkötiö u ka nom ju ka hnyi li hnyeû- me he ka hwenyi iödra me je ûöiny wisa, a cam; ke adre me he ka haiö u, a Taun tā Iehova, m' adre me he ka ogânâ e. 4 Ke anyi Iehova, Ziona anyin Kabi Isaraela. adre me he ka op je dok ae ba wan ehac, 15 Anyin a adre hia but digic u me hû- adre me he ka otilâ hmeto je ke keihen kötiö u, waleling me me ca he ke at unyâm, | adre degec ehac, ke adre me he ka ânyâwia awe, oge me he bi nya ka wiö u hnân hnyei je taun ae ba aten, je dok adre degec hnyi ae mec nyiele balua, ke hnân senyin hnyi je do ae se hia. 5 Ke ame he ka tot ta je ta je dö ae se hia. minya ke ijem debainy ta je hnyei, ke ke ame he tavat aten ke je hnyei ka seû ijem je basin ta je than: ke ame he ka tila kânâ hobi köbun, me tuö ibun je hnyei khanö u a inya Iehova at ame omeli u, vine. 6 Ke adre me he ka hwenyi iöbun, ke at ame ûcû melâm, Mani Jekob. 17 Oge me Tavat bihut kö Iehova : k' ame he tavat me he ka ham gol hwaban bras, ke oge ka haiöbun me Lathnyabainy Khonguta: me he ka ham sileva hwaban fao, ke obun e he ka an je soiny ta je hnyei, ke bras hwaban utö, me fao hwaban veto: ke öbun e he ka hobeluâ anyidra hmanenang. oge me he ka wia ânyâm je taben me me 7 Ame he ka lo li hwaban köbun, hwaban hnahic, me je homakan anyam huliwa m' adre me wisa. ka löng ûökonguny hnyi em hnyei, ke ame ca he bi ka ba wan me hna ûhangö hnyi idra hnyei: k' adre me he bi ka senyin je hnyigöulâm; ke u me he ka hwenyi ien ânyâm je hna up haginy, ka habe, Chömeli, me je homagöulem, ka habe, Ogânâ. 19 Ame ca he hmetu seûnö ka hnân melamâm hnyi lany; ke ame ca he ka omelami u ge melaminy tehi : k' ame he Iehova ka olanyi u nyiele balua, ke Khongom a mecâm. 20 Ame ca he hmetu ka dit ânyâm seûnö, ke ame ca he bi ka hia ânyâm tehi: anyin ame he Iehova ka melamâm nyiele balua, ke adre me he ka umo je bonginy tenge a u. 21 Ke ame he ka wisa hia ânyâm tavat, adre me he ka hu hnyei nyiele balua; a bâtân oge tā, huliwa anyin li hnyamök, m' adre me he ka oganö nya. 22 Ame he ka wan thauzan bi, tavat ae wakhalet, ke ame he ka hnyei ae hwege bi, hnyei ae ûhnyûkong: oge me he, inya Iehova, ka ologotâ e hnyi ûen e.

HNYIMAKAN 61.

HUK hanon Than Iehova; anyin a hia but Iehova hû nya he ka khetâ uthumetu ae so ka tavat ae ilemuk; e ame kunö nya he ka lan tavat ae vec hnyekudra, me he ka ha hna hna bâûâ ka ta je bâ, me hna khöng uma ce at ka tavat adre Jerusalema, me oge me ca he bi ka menâ, ca; 2 he ka haimemenâ hunainy ae ûcû ke ne o but ame o but hwakecin ae wisa kö Iehova, me bonginy bi hwaban ge helâ me lany, me anyin ûhömeli helâ me Khonguta; he ka otubwelâ tavat hia adre okûnû ae umumelam. 2 Ke ame he je

16 Ke u me he ka he atkanyua me han halebun je hnahat mamoe, anyibun hmehma; ke hwaban imonumo-18 Adre me ca he hmetu¦nuny adre me he ka senyinâ jekhöûdra; anyin a wale adre me he ka olo hu hnyi nyiele balua. 8 Anyin a inya Iehova oge me hayok ka hna owisa, inya oge me hûkötiâ venöu, ke hwakecin ae kong; ke oge me he ka bihwaban ködra hnyi hnathu, k' oge me he ka ânyâ mödra ûhihinyköu a nyiele balua. 9 Ke ame he ka lung je mâtrânidra unyin ta je hnyei, me lakudra huyi wanben tavat : ame he hia tavat adre me ō 'dra ka wâhmakhmeto a ödra ta je mâtrân a ohnahicâ Iehova.

10 Oge me he ka ti senyini Iehova, k' ame he hanuk ka hobâ Khonguk; anyin a e ame hia but khaûö nya ge je ûkhaûiny möt, k' ame khaûö nya ge ûkotiny hwakecin ae wisa, helâ me at ame hap faipoipo ame omecâ e ge ûnyevekiny, ke helâ me hlu ame he ka faipoipo ame theibâ e 11 Anyin a kânâ ame okûâ je vongon, ke ta hnyei ame okûâ je hatong adre me tā hnyin; helâe minya ame he Iehova ka okûâ kwakecin ae wisa me ogânâ hnyi hnyimakan ta je hnyei hia thithö.

HNYIMAKAN 62.

TABA can bi ge Ziona, me oge me ca he ka laba hnyibû, ke can bi ge me tenge thungaû; 3 he ka ip hobi kâu hnyei ka wâ hwakecâm ae wisa, k' ame he ke adre me he bi ka hwenyo ke iâm bi ae je ûkhaûen at hlic vine? 3 Inya oge hia habe, Adre degec; ke adre me ca he bi ka ha ge em hnyei, ka habe, E ba aten : ke adre me he ka hwenyi iâm, ka habe, Hnök hna senyin gan, ke haba ien em hnyei, A faipoipo thö: anyin ame senyin köu Iehova, k' ame he ka faipoipo em hnyei. 5 Anyin hnen hing benyik; ke ame ci nya hnen bi a helâke hidröu ame hom hlu, helâe ame he anyik wathethöt. 6 Ke oge me ututo je lakom ka faipoipo möu: ke ame he Khongom ka senyin köu, helâ me at ame hap faipoipo ame senyinâ âiân.

6 Jerusalem lö, o ge hia but ip tavat wia Jerusalema hnân ogânâ hnyi hmeledrany. 8 A hia but Iehova khemanyin ge hnyamen a metân, me benyin ae hwege, ka habe, E hnathu oge me ca he hmetu ka hna ânyâm hwit hnân an je iwahnaihmiöny

10 Didrö, didrö hnyi je homagöule; penapena thö deny tavat; op dö göranyai, op dö göranyai hna cit gethen; hlo thö je ka hluiny Ziona, ka habe, Wâ bi, ame o but ânyâm ûhömeli; wâ bi, e unyin hwaban, ke e bi hnyi hnyimakan hwaban anyin huliwa. 12 Ke adre me he ka hwenyi iödra, Hnyei ae kap, A ûco Iehova: ke adre me he ka hwenyi iám, Hna elâm, Taun adre degec.

HNYIMAKAN 63.

ta je than hia ka wâ ânyâm hmanenang: | ûkhaû, haba ânyâm je ûkhaû me helâ me teb ûnyi ame he hnyimö Iehova he ka ha. but hake hlic vine; ke ba at unyik ûnyi 3 Ke u me he ka hnân korona ae mec hnyi ta je hnyei: eke, oge me hlic ödra hnyi hnyamö Iehova, ke hnan hnabinybak hnyi anyik hmönyin, ke ututi ödra hnyi anyin than hnyi hnyamen Khongom, anyik wathethot; me ame kong anyik je 4 Ke adre me ca he hmetu ka haiö u, ka | ûkhaû ge drödra, ke oge hia but okongoâ hia anyik ûkhaû. 4 Anyin a e bi eû hnyi hnyekuk bonginy hmönyin, k' ame o but hunainy hnök hna ûco. 5 Ke oge me wâ, me ba at ûhadruo; ke oge me lâiâ ae ba at hnân ci: anyin a wale ame hom möt könya tavat hnyi anyik hmönyin, ke omonu ödra hnyi anyik wathethöt, ke oge me hingâlâ dren anyidra möt ka hnyi hon kânâ.

7 Oge me he bi nya ka ha ge tang betetue hon hagâm je hak ; adre me ca he bala nge anyi Iehova, me je hnân ogano Iehova, bi ka hum hnyi je lany me lit hia: öbun hoton ta je ûnyi hia thithö waleji a ham tavat öbun e ûnykûmi Iehova, ca he bi ka köta Iehova; me so ae gan hmâ ka lap menâ. 7 ke ca hna but kâu he ka menâ, ke anyi Isaraela, waleji e ame ham ködra ne o but e ame otilâ, me ke ne o but e ame hoton anyin ibetengiö baû, ke hoton anyin tang betenge ae gan hmâ. 8 Anyin a e ame ha, ka habe, E hnathu, ta je atök ödra, a je wanakat adre me ca he bi ka ânyâ iyawö: me me at omeli ödra bi. 9 E ame tha vec mödra hnyi anyidra ta mou; ke ame ca he je atkanyua ka ijem je vec hia, ke e ame omeli odra ge angelainy ânyâm waina waleji u je huliwan: 9 ke hnyimakan: e ame ûcû ödra hnyi anyin ame he tavat adre hip e ka han, me ogano ibetengio, ke hnen hna betenge baû; ke Iehova; ke ame he tavat adre ûkhöûnâ e ame hum ödra me köp ödra bala bi hnyi ka ijem e hnyi je hnyeuleny anyik dok ae je bong ehac. 10 Ke adre me ûkhin fuc, me ovecâ hanon ae kap: anyin a wale e ame hwiö but me ame iwahnaihmiöny mödra, ke e ame ka hamen bi vat mödra. 11 Me e ame ûnykûme je bong ehac, wale veto; ogöranyâ thö boûdila hobi kâu ta ga Mose me lakeiny, ke haingen, ka habe, E je hnyei. 11 Wâ bi, Iehova ame hia but but ua at ame hum ödra ûhedra eû hnyi köiö, ha ka je can hmeledrany, ka habe, Ha thö tha e me tavat tuö haleny hnahat mamoe? ke e but ua at ame ip hanon ae kap eû hnyi hnyekudra? 12 At ame su ödra ge benyen ae hmanenang tha e me hnyam a metö Mose? at ame subâ luâ köiö hnyi hnyimaködra, me wia hobi kâu bi ien a nyiele balua? 13 at ame hum ödra hnyi je dok ae dit, helâ me hors hnyi hnyebuba, m' adre me ca haû. 14 Haba hanu Iehova ame omen' ödra, helâ me je meno ame utut hnyi je hwatapkölu: helâe u je su lakem, me wia TE at ang ame he jem ûheny Edoma, ae hobi köu ien ae hmanenang. 15 Wa ju dra anyin ûkhaû ûheny Bozera; a ûnyi hnyi drany, me wâ ûnyi hnyi hnyaat ae hmanenang ge anyin ûkhaû, k'ame bam ae kap me hmanenang; ewa wem ae he hnyi meciny anyin tang hwege? Inya hwege me hna ânyâ hnen manâm man? thibi, at ame ha hnyi wisa, at ae hwege he adre hom behânâ medien hnyekom me ka omelö. 2 Ieû ae dra gan ânyâm je ânyâm betenge könya. 16 Anyin a u

kamöhmun, eja ke ne a ne ca ō 'hmun | Aberahama, ke ca khanö Isaraela öhmun: Iehova lö, u thibi kamöhmun; at a ûcû öhmun hwân nyiele, wale iâm. 17 Ieû u je omonu öhmun gan Iehova ûnyi hnyi dem gethen, me okhötå je hnyekuhmun m'öhmun e ca outo u? Hmetu ju can je athnyabaem, a je tribuiny em hnyei. okhulit hna labā e hnen ânyâm tavat ae kap: haba je iwahnaihmiöny möhmun, adre me hia but uto ânyâm dok ae kap. 19 Ohmun e helâ me tavat u je ca musi ödra adrem balua; ke helâ me tavat adre ca ip iâm hudra.

HNYIMAKAN 64.

U he ju ka kia but drany, me utut, hnyimâkâm; 2 helâ me meic ame vâc je hnyi hnyimakök hnyi ta je bong, adre ong utö, me ame citröu köiö ge meic: he me bi hut hnyi ta hnyei, k' adre me leû ka omanenâ iâm ka ta je iwahnaihmiöny utö ae bo so hon je veto kânâ; 4 tavat mön, me me öbubuny je hnyei hnyi hnyimâkâm! 3 Waleji hnyi hnâm hna ânyâ je ke hnyi je dok ae iyong; tavat adre me ûnyi hnân outen waleji öhmun e ca ûny- han utiöiny buaka, ke e hnyi anyidra je kûme, u je utut, me ame badedö but je bucen hnyi hnyimâkâm. 4 Anyin a haba hwân kâû adrem, ame ca löng bi hnen tavat, me ca tevehlöng bi, ke ame ca wâ hnen ecmak ke Khong, ke hake u ke thibi, at ame huliwa ködra adre me halubahingen e. 5 U me ûkhanö me at ame senyin me ânyâ hwakecin ae wisa, tavat adre me ûnykûme köu hnyi dem ta je gethen: wâ bi, u je hmönyâm, ke öhmun e ânyâ hwa-kecin ae kong: öhmun e laba kueny hnyin, ke hawa, öhmun e ha ka möt? 6 Ohmun hia thithö öhmun e helâ me ûnyi ae bo a wale oge me he ka bök ka tuluto anyidra kong, ke helâ me je ûkhaû ae ikiki anyi- ta je huliwa ka hnyi je ûlaidra. hmun wisa hia thithö: öhmun hia öhmun e meleca helâ me lany hnyot; k' ame ohi' Adre me wâ waina ae teb ûnyi hnyi thi öhmun hnen hwakecihmun ae monu helâke vine, ke haingen ke at, ka habe, Ca degec e, ame oû ang dö. me ka bwebwelâ e bi me me he ka köt u: he ka ânyâ, can ta je athnyabaik, m' oge anyin a u je hia but ikhâlâ hnyimâkâm me ca he ka tha ohi' ödra hia. 9 Ke oge gahmun, ke u je oau' öhmun hnen je hwa- me he ka oâ ke mâtrân ûnyi ga Jekob, me kecin ae monu öhmun e ânyâ. 8 Ke at ame he ka labā anyik je bucen ûnyi ga walang ang, Iehova lö, u thibi Kamöhmun; Juda: ke ame he tavat oge ûca ka hu öhmun ang kânâ ae kece, ke u at ame op hnyei, k' ame he je athnyabaik ka labā e. kaia; ke ohmun hia thithö ang huliwa 10 Ke ame he Sarona ka hnân hnyeuleiny anyin hnyamâm. 9 Iehova lö, ca he ka ta je mamoe, ke haba, hwatapköluiny hmonyâm gan hmâ, ke ca he ka ûnykûme Akora me hnân mokut hnen je hna hat hwakecin ae kong nyiele balua: wa bi, ö meno, hobi kau lakeik waleji tavat adre u wâ thö, öhmun hia thithö ang je atâm. me elöm nya. 11 Ke haba öbun tavat 10 A hnyot ut ânyâm je taun ae kap, a öbun e hna degeci Iehova, me hnying anyik hnyöt ut Ziona, e ba but wan hnyi Jeru- bucen ae kap, me penapena laulau kö Gada,

salema. 11 Adre hia but hlâ ge meic umöhmun uma ae kap ke hmanenang, waleji a oganö u hnyin hnen lakamöhmun; k'adre hia but hagutâ anyihmun ta je ûnyi hia ae kese. 12 Iehova lö, hawa, u me he ka hokhnyokâ ta je ûnyi e? u me he ka laba hnyibû, me oveci öhmun hwegi öhmun?

HNYIMAKAN 65.

GE me ling ödra tavat adre me ca hnei nya; ame ö nya bi ge tavat adre me ca elom nya: oge me ha, ka habe, Walö nya ang, walö nya ang, ka hnyei adre me ca haw' ödra hoton iök. 2 Oge hia but lau li hnyamök hnyi je bong hia ka tavat adre me ca ûling, waleji adre me vheno gethen ae ca so hoton je ûnykûmeme me badedö but je bucen hnyi nödra bi; 3 tavat adre me ohmönyini nya adre me laba hnyi wanben je erkemok, kaia dân ta je ûnyi ae ikiki; 5 tavat adre me ha, ka habe, Tot ut hââng, ca hakekenyi nya anyin a iny kap hom: wale hai hnyi li hnyingöik, ke meic ame hlâ hnyi je bong 6 Wâ bi, a sihnalimen dut hnyi hnyimakök: oge me ca he ka laba hnyibû, ke oge me he ka bi hwaban, eke, oge me he ka bi hwaban ka hnyi je ûlaidra, 7 wale ta je hwakecibun ae kong, tha e me hwakecin ae kong anyin lakamöbun, haingö Iehova, waleji adre leû utö ae bo so hon je bucen, me bi gan könya hon je hut: anyin

8 Walang hna ha hnö Iehova, ke habe, 7 Ke ba at ame hawâ iâm, anyin ae hu hnahic hnyin: helâe oge me

12 me oge me he ka ip öbun hobi kâu hele ödra me lakudra. 24 Ke ödra ka tiga ca vat, ke öbun e he hia ka iyâû ka hnyi hna hlingå: anyin oge hongot, ke öbun e ca ieû; oge me fuc, ke öbun e ca löng; ke öbun e ânyâ hulö hnyi hnyimakök, me ûca

ûnyi oge me ca wek. 13 Anyin a wale, walang hna ha hnen Than Iehova, Wâ bi, ame he je athnyabaik ka han, ke öbun e he bi öbun ka mekihnânem: wâ bi, ame he je athnyabaik ka ic, ke öbun e he bi öbun ka beic: wâ bi ame he je athnyabaik ka senyin, ke öbun e he bi öbun ka hmehma: 14 wâ bi, ame he je athnyabaik ka khumöng ge senyin hnyok, ke öbun e he bi öbun ka tenge ge hnyok ae hlöuhlöu, me kuku tenge ge vecin hanu. taben li hnyeûcak hmeledrany: ieû bongon 15 Ke öbun e he ka hna iöbun hnan hanga uma öbun e he ka op hobi könya? ke ewa ka tavat oge ûca, k' ame he Than Iehova dok oge me he ka menâ hnyin? 2 Anyin ka hlingö u ; me wenyö ke ien bi hon je a haba ta je ûnyi hia ang ame ânyâ hnen athnyabainy: 16 me me he at ame ha hnyamök, me me e bi ta je ûnyi hia thithö hnahicâ e bi hnyi hmeledrany, me ame he e, haingö Iehova : ke walang at oge me he ka ha hnahicâ e bi ge Khong ae hnathu; ka wâ, wale at ae theduoc me bewisa hanon, ke haba at ame khemanyin hnyi hmele- me öbubuny ge hök hofuc. drany, me ame he ka khemanyin ge Khong ame hlinga bolok, me ame hela me at ame ae hnathu; anyin a hia but hnying ta je hlinga at; haba at ame hudo nokon mamoe, vec a bân, ke adre hia but ikhâlâ ta je ûnyi e ge li emakök. 17 Anyin a wâ bi, inya oge me op drany a teb ûnyi, me hmeledrany a teb ûnyi: ke adre me ca he bi ka ûnykûme ta je ûnyi a bân, k' ame ca he ka o eû hnyi hnyekon at. 18 Ke so öbun e senyin me hobâ balua hnyi ûnyi oge me op: anyin a wâ bi, oge me op Jerusalema, hnân senyin, ke ta je aten hnân hobâ. 19 Ke oge me he ka senyinâ Jerusalema, me hobâ ta je atök: ke adre me ca he hmetu ka löng hwan thungaû, me tenge. 20 Ame he ka ba at ame löng: ke so bi adre me ânyâ bong a tep thibi, ke hingat ae ca bekhöt ca senyinâ. bongon je bong: anyin ame he wanakat

me öunöngötâ hudiny ic hobi kö Meni; je mâtrâniny tavat a hahnahicâ Iehova, tha hongot bi, me oge me he bi nya ka ieû: ke ödra ka tiga fuc, me oge me he bi nya ka ling ödra. 25 Ame he bi luko ka tha han me nokon mamoe, ke ame he liona ka han thatûnyin hwit helâ me bolok: ke haba sesâiny kânâ, me wale an ta je on. Ke adre me ca he bi ka okongo me ohia hnyi anyik bucen hia ae kap, haingö Iehova.

HNYIMAKAN 66.

TALANG hna ha hnö Iehova, ka habe, Anyik theron drany, ke 3 Haba at me ame helâ me at ame thu nyin kuli; haba at ame hudo bwihlany, me ame helâ me at ame hudo dren buaka; haba at ame leû libanu, me ame helâ me at ame hahnahicâ hnatheat : eke, adre hia but ûca dedra bi je gethen, ke ame senyin je hanudrin hnyi anyidra bi ta je ûnyi ae ikiki. me he bi minya ka ûca anyidra ta je tang iyauö, me oâ ködra ta je ûnyi adre me outen; anyin a hnyi ûen oge me hongot, e ba at ame ieû; hnyi ûen oge me fuc, e ba hmetu inma adre me konâm hnyi je hulö hnyi hnyimakök, me ûca ûnyi oge me

5 Löng ju öbun hofuc ho Iehova, tavat ka mok a khaca haded ta je hunainy, ke adre me obubuny ge hwan hofuc, ka habe, haba at ae kong a khaca haded hunainy, A hia but ha hnen je liamekeiny möbun me ame he bi ka hnaûhangö. 21 Ke tavat adre me hûköti' öbun, me digic öbun adre me he bi ka op ta je uma me laba can iök, ka habe, E so adre oganö Iehova, hnyin; k'adre me he bi ka tā je vine, me m' öhmun e he ka wâ anyibun senyin; ke ijem wan. 22 Adre me ca he bi ka up adre me he ka hmehma. 6 Hwan mede uma, me ame he ke at bi he ka labā e; k' hnyi taun, hwan hofuc hnyi uma kap, ho adre me ca he bi ka tā, me ame he ke at bi Iehova ame bi hwaban ka je iwahnaihmiöny he ka han: anyin a haba ta je bong bongon | mē. 7 E ka tiga ca vec hnyekon momo e lakeik me ame he ka helâ me ta je bong ame hnokoâ; ke tiga ca o anyin vec, e ame bongon ûö, ke ame he hnök je hna ûca ka hnokoâ da. 8 Ie at ame löng a helâe? ie at senyinâ beû hmâ ta je huliwa anyin je ame wâ ta je ûnyi a helâe? Hawa, adre me hnyamödra. 23 Adre me ca he bi ka he ka hnokoâ hnyei hnyi bong a khaca! huliwa baû, k' adre me ca he ka hnokoâ hawa, adre me he ka hnokoâ ke dökhu hnân hobi kâu ûökonguny; anyin a ödra hnyi ûen a khaca thibi? ke so bi ame o

9 Hawa, oge me he ka oâ vec hnyekon, me ca he ka oâ? haingö Iehova: hawa, oge me he bi nya at ame oâ, ka thawâ

bi? haingen Khongom.

10 Tha senyin d'öbun me Jerusalema, me hobâ thö gan öbun hia thithö tavat öbun e hnyok kâu: tha senyin hwege thö mē, öbun hia thithö öbun e tenge gan: 11 m' öbun e he ka ijem me sekubun ge li basin hnân otubwelâ; m' öbun e he ka oâ debai me hobâ ûganiny anyin hmanenang. Anyin a walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Wâ bi, oge me he ka inâ hnahic kâu helâ me wagewe, me hmanenanginy je hnyei helâ me di ame bahihingölö, ke öbun e he ka ic; adre me he ka abiny öbun, me jijing' öbun hon li jevan. 13 Ame otubwelâ wanakat hnen hinyen, ke helâe oge me he ka otubweli öbun ; ke adre me he ka otubweli öbun bi hnyi Jerusalema. 14 Ke öbun e he ka wâ e, me ame he ka senyin je hnyekubun, ke ame he ka möt so je jeiöbun, helâ me je bâtân: ke ame he je athnyabainy ka khan' ödra hnyamö Iehova, ke e ame he ka hmönyin ka je iwahnaihmiöny mē. 15 Anyin a wâ bi, ame he Iehova ka o me meic, ke helâ me höu anyin je kariota; me me ohmeto anyin hmönyin hnyi wathethöt, me hnen hna thawâ hnyi bâhlân meic. 16 Anyin ame he Iehova ka ivinö me tavat hnen meic, me anyin hele vat : ke ame he ka se hia hani Iehova. 17 Haba tavat adre me okabi ödra bi me obosoi ödra bi, he ka he hnyi ta hnyei, hoton khaca hnyi wanben, adre an utiöiny buaka, me unyi ae ikiki, me tep: awe, adre me he ka tha bi obiny ködra, haingö Iehova. 18 Anyin ae khanö nya hnödra hna ânyâ, hia thithö ka hûköti ödra.

but je lakon Ziona e ka tiga vec hnyekon. me je ûnykûmenödra: ame o thö ûen, me oge me he ka ûkhacaköuâ ta je hnyei hia thithö, me je hwen hnyei; ke adre me he ka o but, me wâ anyik hmanenang. Ke oge me he ka ip unyidra haten, ke oge me he ka kunâ ka hnyi ta je hnyei tavat gadra adre me kec möt, Tasesa ai, me Pula ai me Luda ai, wale tavat hlic fana, me Tubala ai, me Heleni ai, me ka hnyi je bomene ae sâkâû, tavat adre me ca hnyi löng ûthumetu gak, me ca wâ anyik hmanenang: ke adre ma he ka kheta anyik hmanenang ka hnyi je hnyei. 20 Ke adre me he ka hom je liamekeiny möbun hia thithö ûnyi hnyi ta je hnyei hia thithö hnân hut kö Iehova, hon ta je hors, me ta je kariota, me hon je tap, me je miul, me hon je meno adre me he logot, ka hnyi anyik bucen ae kap a Jerusalema, haingö Iehova, helâ me lakon Isaraela adre me hom bwihlany hnyi kaia ae kalaöt ka hnyi uma umö Iehova. 21 Ke oge me he ka hom keihen gadra, m' adre me tavat bihut, me at Levi but, haingö Iehova. 22 Anyin ame he ka tet hmâ hnyi hnyimakök drany a teb ûnyi, me hmeledrany a teb ûnyi, wale oge me he ka op, haingö Iehova, ke helâe ame he ka tethmâ mâtrânibun me iöbun. 23 Ke hwân hnyi ke imaneniny tehi, ke ne o but hnyi ke imaneniny ke tehi, ke hwân hnyi ke sabath, ke ne o but hnyi ke sabath, ame he ka o tavat hia he ka khudrung hnyi hnyimakök, haingö Iehova. 24 Ke adre me he ka he me wâ ta je unyin tavat adre mokcu, a tavat adre hia but ûkhiny fuc mönya: anyin ame ca he ka mok hnödra waahnyöng, k' ame ca he bi ka mok anyidra meic; ke ame he bi tavat

TUSI JEREMIA PEROFETA.

HNYIMAKAN 1.

hanen tavat bihut waleji a ödra thabunginy. huyi Anathoth, hnyi hnyei Beniamina:

obiny huna a eleveni Zedekia, nöku Josea than Juda; ke ne o but adre me OFUC ho Jeremia nöku Hilekia, hom hwenbâ at Jerusalema hnyi tehi a

4 Ke ame o but könya hofuc ho Iehova, ² waleji ame o hofuc ho Iehova kâu hnyi ame ha, ka habe, 5 Oge bök ka ō u, ke bong bongu Josea, nöku Amona than Juda, ödra tiga ca up u hnyi hnyok, ke oge bök hnyi huna a thötininy anyin musi. 3 Ke ka okabi u, ke u tiga ca o bi ûhem hnyi ame o minya hnyi bong bongu Jehoiakima hnyok; oge hia but ip u hnân peropeta ka nöku Josea, than Juda, ke ne o but hnyi ta je hnyei. 6 Me oge me ha, ka habe,

Ekölö Than Iehova! wâ bi, e ca khanö nya! he ka fuc: anyin a iny wanakat. 7 Haba Iehova ame ha könya, ka habe, Ca ha bi, ka habe, Iny wanakat: anyin a u me he ka he ködra hia thithö, wale oge me kunö u ka hnyin, ke u me he ka ha ta je hofuc hia thithö oge me he ka hûna köu. 8 Ca he bi ka ot gadra: anyin a tha inya möu he ka omeli u, haingö Tehova. 9 Me haba Iehova ame inâ hnyamen me kâlâ hnyimök ; ke Iehova ame ha könya, ka habe, Wâ bi, oge hia but ip hok ta je hofuc hnyi hnyimâm: 10 wâ bi, oge hia but ötilö u hnyi bong ang hon ta je hnyei me hon ta je dökhu, he ka oc degecâ me hagutâ, ke he ka ohia, ke he ka öũo; he ka op göranyai, me tā.

11 Ke ame o minya but könya hofuc ho Iehova ame ha, ka habe, Jeremia lö, ieû u me wâ? Me haingök, ka habe, Inya oge me wâ ong utö saked. 12 Ke haba Iehova ame ha könya, ka habe, E so hnâm hna wâ : anyin oge me hmâkâ hok hofuc he ka ohwâdâ. 13 Ke ame olo o könya hofuc ho Iehova ame ha, ka habe, Ieû u me wâ? Me haingök, ka habe, Inya oge me wâ öt ame citrou; ke ame hwio hnyimen ûnyi hnyi hwadrö. 14 Ke haba Iehova ame ha könya, ka habe, Ame he ka patrutrua ûnyi ae kong ûheny hnyi hwadrö ködra hia thithö tavat adre me labā hnyei. 15 Anyin a wâ bi, inya oge me he ka hawâ ta je lap hia hnyi dökhu ûnyi hnyi hwadrö, haingö Iehova: ke adre me he ka he jem, me ve otilâ anyidra je theron hnyi je homagöuleny Jerusalema, me cico hna up haginy hia igigilö, me cicö je tauniny Juda hia. 16 Ke oge me he ka ha hnök je hna owisa gadra, can anyidra ta je hulö hia; waleji hnyi hnödra hna digic nya, me leû utö ae bo so ka ke je khong, me hmi ka ta je huliwa anyin ta je hnyamödra bi. 17 Anyin a wale, u me ke ka hûkâlâ wen hnyekom, ke todrö, me ha ködra ta je ûnyi hia thithö oge me hûna köu: ca hlohlo gadra, wâ oge nye he ka ohlohloi u hnyi hnyimaködra. 18 Anyin a wâ bi, oge hia but wiö u hnyi bong ang me hnân taun adre up haginy, me hmolom fao, me hak bras, ûcon tavat hia, ûcon je than Juda, me je taben e, me anyin tavat bihut, me tavat aten hnyei. 19 Ke adre me he ka vat möu; ke adre me ca he ka hwege hom; anyin a tha inya möu he ka omeli u, haingö Iehova.

HNYIMAKAN 2.

E ame o but könya hofuc ho Iehova, ame ha, ka habe, 2 He thö, hongot dö hnyi je hnyikönyen Jerusalema, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Inya oge me ûnykûmi u wale ge hwakecâm ae menyik ku tiga hlu, me ânyâm betenge waleji hnyi hnâm hna ûköcö: waleji hnyi hnâm hna he hotuk hnyi hnyebuba, hnyi hnyei adre ca belökâ. 3 E kap Isaraela kö Iehova, wan a bân hnyi troban hnyei: adre me ha hnaûhangöâ tavat adre me utâ e; ame he ka o ûnyi ae kong ködra, haingö Iehova.

4 Lap anyi Jekob lö, löng ju hofuc ho Iehova, me öbun je lap hia hnyi lap anyi Isaraela: 5 Walang hna ha hnö Iehova. ka habe, Ieû ke ûnyi ae ca wisa a wa lakamöbun unyik, m'adre me öûsákáú ödra mönya, me hnu hoton ûnyi ae ba önyen, me bibi hop? 6 Ke haba khaca, adre me ca ha ka habe, Ewa Iehova at ame su' öta ûnyi hnyei Aigupito; at ame hum öta hnyi hnyebuba, wanben hnyei a hnyei baga me hu je uthankong, hnyi hnyei ae hwahwacit me hmenon mok, hnyi hnyei ame ca vheno hnen at, ke ba at ame labi 7 Ke oge me hum öbun ka hnyi hnyei ae hu jeûiuy, he ka an wan me soiny; ke öbun e o but me oikikiâ ik hnyei, me wia lakeik me me ûnyi ae ikiki. 8 Haba tavat bihut adre me ca ha ka habe, Ewa lehova ke haba tavat adre me huliwan hnanyibu. me ca khan' ödra inya; ke haba tavat musi adre me ûkhin fuc mönya, ke haba je perofeta adre me perofeta ga Baala, me hnu hoton ta je ûnyi ae ba troban. 9 Anyin a wale, oge ma he hmetu ka ivinö möbun, haingö Iehova, ke oge me he ka ivinö me laöbibun. 10 Ke he th' öbun ka hnyi je bomeneiny Kitim, me wâ; me ûkhûnöng dö Kedara ai me ûnykûme wis : m' adre me wâ ame ne hu ûnyi helâe ebac. 11 Hawa, e hu hnyei ame wia je khongon, ke ca je khong bi? ke so bi, a hia but lakeik wia anyidra hmanenang, m' adre me hom bi ûnyi ae ba troban. 12 Drany lö, lâiâ ju ge ûnyi ang, ot gan hmâ ju, me hlöuhlöu ju, haingö Iehova. 13 Anyin a lo li monu a ânyâ lakeik ; a g' adre hia but hna degeci nya köiöiny möt ame pupua, me tho hobi ködra bi je an, a je an ae hmouca, ame ca hom behânâ köiö. 14 Hawa, athnyaba bi Isaraela? hawa, e bi athnyaba

ieû adre söh e? 15 Ame hia but kuku je Hamödrin he ka tot, a ne khan' ödrin he nak liona, me fuc hwege göranyai: ke ka omeli u hnyi ûen u me vec hnyin : anyin adre hia but öba wan iny hnyei; adre me ae ûcû ûseiny ânyâm je khong, Juda, me thong anyin je taun, me ba at ame labā e. 16 Haba je lakon Nofi, me Tapanes adre hia but the keronainy bâm. 17 Hawa, u je ca ânyâ hobi köu bi, hnyi hnâm hna digic Iehova a Khongom, waleji hnyi ûen e ame su u eû hnyi gethen? 18 Ke walang ang ieû u me ânyâ hnyi gethen ûheny Aigupito, he ka ijem köiöiny Sihora? ke ieû u me ânyâ hnyi gethen ûheny Asuria, he ka ijem köiöiny Wagewe? 19 Ame he ka thao u hnen bi ânyām hulö, ke ame he ka û u hnen bi hnâm je hna kölu: anyin a wale khanö u thö me wâ ûnyi ae hiny me kong, wale ge hnâm hna digic Iehova a Khongom, ke u je outö nya, haingen Than Iehova tuhan sabaoth. 20 Anyin a hwân ehac oge hia but thu degecâ ânyâm hna ûhûkâlâköuâ, me thamuâ hna cö u; ke haingâm, ka habe, Oge me ca he ka bi athnyaba; anyin a u me mokut hon je bucen hia ae beû, ke hmelen je ûö hia ae hât, he ka bi ûnyi monu. 21 Ke haba u, me oge me tā helâ me vine ame khulelau, hatong ae so : ieû gam u me hwiö gak, ke u vine but ae monu me atkanyua ? 22 Eja ke ne u je ne söû soda, me hom gânâ sop, e bala bi hnyi hnyimakök ânyâm hulö, haingen Than Iehova. 23 U ma kâmâu he gethen? u me he ka hmehma ge Aigupito, ka ha, ka habe, Iny ca monu, k' oge me ca hnu hoton ta je Baala? wâ ju dem gethen hnyi hnyigöulen bucen, khanö u thö hnâm hna ânyâ: u nak kamela ame he logot, ame he monu hnyi dem gethen: 24 asinainy ca he ka sot gadra. hnyot at ame khenenâ hnyebuba, ame bubune ang hnyi weny hnyekon; ie at ame he ka ohmeto e hnyi weny? ame ca he ka osenyini ödra bi tavat adre me elâm e, adre me he ka wâ e hnyi anyin tehi. 25 Tuö ju li cam wâ e nye ba tangen hnyeûcam, me jeköwem wâ e nye beic : ke u je ha, ka habe, E ûnyi baû: e ba; anyin oge hia but betenge ge ta je atkanyua, ke oge me he bala ka hnu hotudra. 26 Ame hmehma at venou at ka wâ e, helâe ame he ka hmehma lap anyi Isaraela; walödra e ta je than, me ta je taben, me tavat bihut, me ta je perofeta; 27 wale tavat adre me ha ka hnyiban utö, ka habe, Kamök u; me ka veto, U je hnöku nya: anyin adre me hotudra könya, me ca hnyimaködra bi ; ke a wale adre behânâ je uth we, ke ba but hnyi ûen anyidra vec, adre me he ka ha, ka we a biliny; ke hu gam bariny momo hnyi habe, Todrö me omeli öhmun. 28 Ke ewa gethen, u je ca hmehma bi 4 Hawa, u

adre ûco k'adre hnokoâ hnyi hnyaba ? can je khongom waleji u je ânyâ hobi köu ? ânyâm je lap.

29 Geû öbun e ivinö mönya? öbun hia öbun e hia but ûkhin fuc mönya, haingö Iehova. 30 Oge kot je lakubun ke ûnyi baû bi ; adre me ca kap hna n' ödra ; hnen anyibun hele vat hna an anyibun je perofeta, helâ me liona at ame ohia. 31 Dö lö, wâ ju hofuc ho Iehova. Hawa, oge hia but helâ me hnyebuba ka at Isaraela? ame ne hnyei ae khömet? anyin a ieû ame ha lakeik, ka habe, Öhmun e monu, öhmun e ca he hmetu köu? 32 Hawa, ame he hlu ka hnying je hna theibâ e, ke hlu ame tep faipoipo ka hnying bi ûkhaûen? ke haba lakeik adre me hnying nya hnyi je bong a ca hnân bi aû. 33 U je ti theibi u bi he ka ûköcö! anyin a wale u je nâ je momo ae kong ge je hwakecâm. 34 Ke adre me wâ minya hnyi obiny ânyâm je ûkhaû dren tavat ae theduoc ae ba hnyikongudrin; oge ca wâ e hnyi dek adre thu ka hnyin, ke hon je ûnyi e hia. 35 Ke so bi, u je ha, ka habe, E ba monu gak ; e hnathu, e ame ohmeto anyin hmönyin gak, wâ bi, oge me he ka ivino mou, anyin a u je ha, ka habe, Oge ca ânyâ hulö. 36 Anyin a ieû u me labö ngenu monu gan me wia dem je helâji me hnâm hna hmehma ge Asuria. 37 Ke u me he ka he ûhem e me li hnyamâm hon bâm: anyin a Iehova ame hna degecâ ta je ûnyi u me geju kâu, ke u me

HNYIMAKAN 3.

HAINGÖDRA, ka habe, A ne ke at ame âiân ke baga bi, hawa, e ame he ka hmetu ka momo? Ame ca he ka ti kong hnyei eling? Ke u je hia but bi ûnyi monu me tavat ae se hia; ke so bi, hmetu ju könya, haingö Iehova. 2 Bwele thö ka hnyi je dok ae ba leûnen ethö, me wâ: ewa dok adre ca tha mokut möu hnyin? U je laba halubahing' ödra eû hnyi je gethen, helâ me at Arabia hnyi hnyebuba ; ke u je hia but oikikiâ hnyei ge hnâm hna bi ûnyi monu, me hwakecâm ae kong. 3 Anyin me ca he ka hao nya hwân walang ang, | hmetu. Cica, u at ame su nya k' iny tiga ûhnyûkong? 5 Hawa, e ame he bala ka hmönyin? me tuö e ke ne o but obiny? Wâ bi, u je hia but ha me ânyâ ta je ûnyi ae kong me ânyâ wem bi.

6 Ke haba Iehova ame ha könya hnyi je bong bongu Josea than, ka habe, Hawa, u je wâ but hnö Isaraela, at ame labö kölu, hna ànyâ? E ame ölö ka hnyi je bucen hia ae beû göranyai ke he hmelen je ûö hia ae hât, me bi ûnyi monu eling. 7 Ke oge me ha hwaban hnen hna ânyâ ta je ûnyi eling, ka habe, E ame he ka hmetu konya; ke e ame ca hmetu: ke a wâ but ûnyi e hnen liamekeiny mē, jia Juda at iyawo. 8 Ke oge me wâ but, anyin a hnyi hna bi ûnyi monu hnö Isaraela, at ame labö kölu, me oge me degec e, me ham kâu tusiny jia Juda at iyawö, ame ca hmetu könya me hna kölu. hnyekon ae bekhöt, ke ame thoi, haingö Iehova. 11 Ke haba Iehova ame ha könya, labö kölu, hon Juda at iyawö. 12 He thö me ha ta je hofuc ang hnyi ke keihen hnyi hwadrö, ka habe, Hmetu ju u Isaraela, at he ka ō' bun hnyi hmönyin; anyin a inya at ibetengiö, haingö Iehova; oge me ca he ka ip hmönyin nyiele balua. 13 Ke so bi, ogâ thö ânyâm hulö, a u je ânyâ hwakecin ae ikiki kö Iehova Khongom, me he monu unyin je atkanyua hmelen ta je ûö hia ae hât: ke öbun e ca löng hok hofuc haingö Iehova. 14 Obun na hmetu ju, öbun tavat labö kölu, haingö Iehova; anyin a iny helâ me âiân köbun : ke oge me he ka hum öbun, ûsa khaca ûnyi hnyi taun, ke ûsa lo ûnyi hnyi lap, me hum öbun Ziona ai: 15 ke oge me he ka ham köbun tavat tuö mamoe hoton hnyekuk bi, tavat adre me he ka ha ö'bun ge metâ me wâhmakhmeto. 16 Ke öbun ka se hia but, me ti osehia hnyei, hnyi je bong eling, haingö Iehova, adre me ca he hmetu ka ha, ka habe, Tangen ûhihinyköu anyi Iehova: ke adre me ca he ka ûnykûme ka hnyin; ke adre

17 Hnyi ûen eling adre me he ka hâiâ Jerusalema, ka habe, theron anyi Iehova: ke adre me he ka ûkhacaköu ka hnyin je hnyei hia thithö, ka iö Iehova hnyi Jerusalema: ke adre me ca he hmetu ka hnu hoton je hnyekudra ae ûjöng me 18 Hnyi je bong eling ame he lap anyi Juda ka tha he me lap anyi Isaraela, ke adre me he ka tha o ûnyi hnyi hnyei hnyi hwadrö ka hnyi hnyei waleji oge ham ka lakamöbun me hnån ibun. 19 Ke oge me ha, ka habe, Oge me he ka kâmâu ka ip u unyin je lakon, me ham köu hnyei ae so, a jekhom ae so unyin je döiny ta je hnyei? ke oge me ha, ka habe, Obun e he ka hao nya, ka habe, Cica; me ca he ka hwiö 20 E hnathu, öbun e hia but hmetu gak. ânyâ hwakecin ae iyawö könya lap anyi Isaraela, helâ me momo ame degec âiân ge thang hna faipoipo, ke so bi, ame ca ot bi hwakecin iyawö, haingö Iehova. 21 Adre Juda at iyawö a liamekeiny me; ke e ame me löng hofuc hon je dok ae ba leûnen he minya bi, me bi ûnyi monu. 9 Ke can ethö görany, wale tenge me khöû anyin ame hâhâ kâu he ka bi ûnyi monu, me ame lakon Isaraela; anyin adre hia but omono ikiki but hnyei, ke e ame bi ûnyi monu me dedra je gethen, me hnying Iehova Khonguje veto, me hnyiban je utö. 10 Ke so bi, drin. 22 Hmetu ju öbun tavat öbun e hnyi ta je ûnyi e hia, haba liamekeiny mē, labö kölu, oge me he ka ometo hnöbun je hna kölu. Wâ ju, öhmun e o but köu; anyin a u Iehova Khonguhmun. 23 E hnathu, e ûnyi baû ûhadruo ûnyi hnyi je ka habe, E hu omi wisa ge Isaraela, at ame hut, wale imonumonuny hon je bucen: e hnathu, e unyi Iehova Khonguta ûhömeli anyi Isaraela. 24 Ke haba hna hmehman ame ohia huliwa anyin lakamöta hwân k' ame labö kölu, haingö Iehova; oge me ca öta tiga hidröu; wale haledra je hnahat mamoe me kau, je lakudra obaga me wahlu. 25 E so ate me mokut hnyi anyita hmehma, ke so ame tubi öta hnen anyita hlohlo: anyin ate hia but ânyâ hwakecin ae kong kö Iehova Khonguta, öta me lakamöta, hwân k' öta tiga ûhnyûkong ke ne o but hnyi bong ang; ke ate me ca hia but löng hofuc ho Iehova Khonguta.

HNYIMAKAN 4.

TSARAELA lö, u je ne he ka hmetu, u me he ka hmetu bi könya, haingö Iehova; ke u je ne he ka degec ûnyi hnyi hnyimakök je ikikiâm, u me ca he bi ka he monu: 2 ke u me he ka khemanyin hnyi hnathu, me owisa, me wisa hnyok, ka habe, Kia inya Iehova; ke ame he je hnyei ka ha hnahici ödra gan, me ohobeluâ gan.

3 Anyin a walang hna ha hnö Iehova me ca he ka ûnykûme gan ; ke adre me ca ka at Juda me Jerusalema, ka habe, Trohhe ka senâ e ; ke adre me ca he ka ânyâ nenâ ju könöbun kânâ ae itremacat ut, ke

4 Peritomoni öbun dö kö Iehova, hnyekom. ke hom but ong unen hnyekubun, öbun hlâ, ke ba at ame he ka ume, can ûkongon anyibun ta je huliwa. 5 Khetâ thö hnyi Juda, ke haimemena thö hnyi Jerusalema me ha, ka habe, Ükhacaköu thö, ate me he ka didrö ka hnyi je taun adre up haginy. ka hnyi dok ae khötkic, ca tot bi: anyin oge me he ka hom okongon ûheny hnyi hwadrö, me hnaûhangö ae gan hmâ. 7 Ame he but liona ûheny hnyi umen ühnyot, at ame okongoa je hnyei; e ame he hnyi deny gethen, e ame he ûheny hnyi hnen; he ka obâ aten em hnyei, me öba wan ânyâm je taun, me ba but aten. 8 Can e, weikâ ju öbun mano ae gan nân, tenge thö me kuku; anyin ame ca hmetu gata hmönyin ae gan hmâ anyi Iehova. 9 Haingö Iehova, ka habe, Hnyi bong eling ame he ka aû but hnyekon than, me hnyekon je taben; ke ame he tavat bihut ka uthmâhmâ, k' ame he ta je perofeta ka lâiâ. 10 Me oge me ha, ka habe, E kölö Than Iehova, e hnathu u je ti omono tavat ang me Jerusalema, me ha, ka habe, Obun e he ka hu ûsoköu; ke hwada but hele vat ka hnyi hnyok. 11 Hnyi ûen e, adre me he ka ha ka tavat ang me Jerusalema, ka habe, Ang ae kahwa ûnyi ethö je dok ae ba leûnen hnyi hnyebuba cicö hluiny ik hnyei, ca hnân ulec me ânyâwia; 12 ame he ka o hobi könya ang ae hwege ûheny e: ke walang ang oge me he ka ha je hna bi hwaban 13 Wâ bi, e ame he ka o helâ me je ûlâ, me anyin je kariota helâ me höu: haba haleny je hors e logot hon je aeto. Ekölö gata anyin ate hnaûhangö but. 14 Jerusalema lö, hneû but hnyekom wale hwakecâm ae kong, me u me he ka möt. Ame he ka mokut eû hnyekom je hna ûnykûme ae kong ke ne o but kehö? 15 Anyin ame ha hofuc ûheny Dana, me haimemenâ monu ûnyi hnyi bucen Eferaima: 16 ha thö ka ta je hnyei: wâ bi, haimemenâ thö ka Jerusalema, a ame he jem tavat tue ûheny hnyi hnyei ae sâkâû, me kuku göranyai ka hnyi je tauniny Juda. 17 Adre me he ka tot igigilö e, helâ me tavat hmâkâ ta hnyei; anyin a e ame ükhin fuc mönya, haingö Iehova. 18 Hnen dem je gethen me hnâm hna ânyâ hna ohwâdâ köu ta je ûnyi eling; wale ânyâm

ca he bi ka belökâ dok ae hu wadekong hulö: anyin ae hiny e; ame o but ka hnyi

19 Hnyekuk, hnyekuk! oge me vec ut tavat Juda me aten Jerusalema: wâ e nye eû hnyi hing hnyik; ame bwebwet hnyegâ but anyik hmönyin helâ me meic, me kuk eû hnyik; e ca khanönya he ka laba hnyibû; anyin a u je löng ut, hanuk lö, ifucin trutru me hwan vat. 20 Adre me hongot ûhangö me ûhangö; anyin adre söh hia thö hnyei: adre ie söh umök je uma mano, me anyik je hak mano helâ me thu-6 Ogöranyâ thö boûdila hnyi Ziona, kec dö thubadecmak. 21 Oge me he ka wâ boûdila ke ne o but kehö, me löng ifucin trutru? 22 Anyin ae monu but lakeik, e ca khanö nya hnödra; ödra tavat ae monu, ke ödra tavat adre me ca wâhmakhmeto: ödra metâ he ka ânvâ hulö, ke ca khan' ödra bi he ka ânyâ so.

23 Oge me wâ hmeledrany, ke wâ bi, e ba hwenčiny, ke ba čnyen; ke oge me wâ drany ae ba but melam. 24 Oge me wâ je bucen, ke wâ bi, adre me öbubuny, ke haba je hut hia adre me jijing. 25 Oge me wâ, ke wâ bi, e ba but at, ke a hia but ta je meno hia ame gâ ethö. 26 Oge me wâ, ke wâ bi, a hnyotö ta hnyei ae so, ke adre me hagutâ but je tauniny hia hnyi hnyimakö Iehova, hnyi hnyimakan anyin hmönyin ae 27 Anyin a walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Ame he ka ba wan hnyei hia; ke so bi, oge me ca he ka kot hia. 28 Anyin a wale ame he hmeledrany ka tenge, ke ame he ka khömet ut drany: anyin oge hia but ha, me ûnykûme, ke oge me ca he ka ietra, ke haba khaca oge me ca he ka hmetu ûhek e. 29 Ame he taun hia ka kec ge hwan tavat tabö hors, me tavat hlic fana; adre me kec ka hnyi hnyot, me ölö hnyi kic: adre me he ka hna degecâ je taun hia, ke ba at a khaca ame he ka 30 Ke haba u, ödra ka hia but sei u, ieû u me he ka ânyâ? Eja ke ne u je ne he ka hkaûö u ge ûkhaû ae dra vec, me theibi u ge je hmanenanginy gol me ogânâ li emâkâm ge botru, e ûnyi baû bi hnâm hna he ka ohmanenangi u bi; ame he tavat adre me wedra u ka hûkötiö u, adre me he ka elâm he ka hlingö u. 31 Anyin oge hia but löng hwatenge helâ me momo ame vec hnyekon, helâ me vec anyin momo ame o nokon a bân, ûtengien hluiny Ziona, at ame momokhon, me inâ but li hnyamen, haingen, ka habe, Ekölö gak walang ang! anyin ae senyin dut hnyekuk hnyi hnyimakan tavat ûhlingö.

HNYIMAKAN 5.

ADRINGÂ thö je gethen hnyi Jerusalema, me wâ walang ang, me khana, me elâm hnyi je dok ae nedrong, ame ne he ka wâ at, ame ne hu at ame ânyâ wisa me elâm hnathu; me oge me he ka hna anyin hulö. 2 Ke adre me ne he ka ha, ka habe, Kia inya Iehova; e hnathu, adre me khemanyin thoi. 3 Iehova lö, hawa, ame ca wâ ûnyi ae hnathu hnen li emâkâm i u je kuc ödra ke adre me ca vec bi; u je öaû' ödra, k' ödra höcö bi he ka kap hna nâ: adre hia but onâkâ je hnyimaködra hon veto; ödra höcö bi he ka hmetu. 4 Me oge me ha, ka habe, Ame ne ta je theduoc ang: adre me hwen monu; anyin ae ca khan' ödra bi gethen de Iehova, me hna owisa hnen Khongudrin: 5 oge me he ka he ka tavat ae ûnyi hnathu, me fuc ködra; anyin ae khan' ödra gethen de Iehova, me hna owisa hnen Khongudrin. Ke haba tavat ang adre hia but tha thamuâ hnaûhûkâlâköuâ, me thu je wen. 6 Anyin a wale ame he liona ûnyi hnyi ka je khong kanyua hnyi ibun hnyei, awe hnyot ka hling' ödra, ame he lukoiny sahac | helâe öbun e he ka bi athnyaba ka je atkaka sei ödra, ame he lepad ka tuö anyidra je taun, ame he ka oloû usuki' ödra tavat adre me didrut ûnyi hnyi hnyin: anyin a menâ hnyi Juda me ha, ka habe, 21 Löng ju ödra ibi ose ûkhin fuc, ke ödra ose hia 7 Oge me he ka kâmâu he ka hnö uł haba je lakom adre hia but hna degeci nya, adre me khemanyin ge tavat a ca je khong bi: hnyi ûen oge me ha ö'dra sekuni ödra, adre me bi ûnyi monu, me ûkhacaköuâ je deö at hnyi je uma umen momo hnyi gethen. 8 Haba hnyi je hnyomakatu ödra ûcû me je hors adre me han so: adre me ve kuku ka ta je laâiân ke at. 9 Hawa, oge me ca he ka bi hwaban can ta je ûnyi e? haingo Iehova: ke ame ca he hanuk ka bi hwaban ka hnyi hnyei a helâe?

10 Öliâ thö je hna up haginy, me hlingâ; ke ca he bi ka ohia hia: hom but je angi- 25 Hnen hwakecibun ae kong hna ohavâ ny, anyin a ca je ûnyi e anyi Iehova. bi ta je ûnyi eling ke hnen anyibun je hulö 11 Anyin a hia but lap anyi Isaraela, me hna thelöng so. 26 Anyin adre wâ tavat lap anyi Juda ânyâ hwakecin ae iyawö ae kong unyin lakeik: adre me tuö, helâ könya, haingö Iehova. 12 Adre hia but me ûyâûiny at ame töu hnewe: adre me ivinö Iehova, me ha, ka habe, Ca e bi ; ke hwa offic me me hnok at. 27 E unöngötö ame ca he ka o köta ûnyi ae kong; ke ate umödra je uma ge thoi, helâ me tangen me ca he ka wâ hele vat me hmiâ: 13 ke ame unöngöt ge je meno ame gâ: anyin a ame he bi je perofeta ka helâ me ang, ke wale ödra gan hmâ me tren omjeû. 28 Odra ca eû bi hnyidrin hofuc hwan Khong: adre pipikhenya me habubut; eke, adre me me he ka ânyâ helâe ködra bi. 14 Anyin beönua hnyi hulö: adre me ca ivinö, wale

a wale walang hna ha hnö Iehova Khongon sabaoth, ka habe, Anyin a öbun e ha hofuc e, wâ bi, oge me he ka wia hok hofuc hnyi hnyimâm me me meic bi, ke hnyei ang, me me utö, ke e ame he ka ön ödra. 15 Wâ bi, oge me he ka hom tavat ûnyi hnyi dok ae sâkâû köbun, lap anyi Isaraela, haingö Iehova: hnyei ae hwege, hnyei kâû adrem, hnyei ae ca khanö u hwan idra, ke u me ca wâhmakhmetoâ bi ifucidra. 16 Helâ me erkemok adre khöng tangen anyidra je fana, ödra tavat hwege hia. 17 Ke adre me he ka an hnâm hna meno, me âm jeû, wale ae ûcû he ka han hnen lakom obaga me wahlu: adre me he ka an halem je mamoe, me kau; adre me he ka an halem je vine, me halem je meta: adre me he ka kot ge hele vat ânyâm je taun adre up haginy, waleji u je labageju kâu. bi haba hnyi je bong eling, oge me ca he ka hling' öbun hia, haingö Iehova. 19 Ke öbun e he ka ha, ka habe, Anyin a ieû Iehova Khonguta ame ânyâ köta ta je ûnyi hia eling? u me he ka thu ködra, ka habe, Anyin a öbun e digic nya me bi athnyaba nyua hnyi hnyei a ca ibun bi.

20 Ha thö e ka lap anyi Jekob, me haimehofuc walang ang tavat ae monu me ba hnyekudra: tavat ae hu li ecmak, k' adre me ca wâ bi; e hu li hnyiköny k' adre me ca löng bi: 22 Hawa, öbun e ca outö nya! haingö Iehova: ke öbun e ca he ka öbubuny gak, at ame ip öny hnân hnyigöulen köiö, hoton hnanyibu ae tethmâ, m' adre me ca he bi ka hanyâûâ e. 23 Ke haba tavat ang e hu gadra hnyok ae újöng, me ûkhin fuc; adre me thu musi me he but. 24 Ke adre me ca ha eû hnyi je hnyekudra, ka habe, Ate me he walang ang ka outö Iehova Khonguta, at ame ham we, wale a bân, me beliny hnyi ûen e; at ame tuö hobi köta je wikiny menu adre thu.

ivînë hobi kâu at a mokeu kamen, m'adre | hingâlâ but e hon je thëth eû hnyi me he ka sot; ke adre me ca owisa ge wisainy at ae theduoc. 29 Hawa, oge me ca he ka bi hwaban can ta je ûnyi e? haingö Iehova: ke ame ca he bi hanuk ka bi hwaban ka hnyei a helâe?

30 Adre hia but ânyâ hnyi hnyei ûnyi hnân làiâ ke ikiki: 31 je perofeta adre me profeta thoi, ke haba tavat bihut me adre me musi ûnyi gadra bi; ke adre me weny helâe hnen lakeik: ke ieû öbun e he ka ânyâ hnyi obiny e?

HNYIMAKAN 6.

A je lakon Beniamina lö, kec bemöt dö ûnyi hnyi wanben Jerusalema, ke tûâ thö khoto hnyi Tekoa ke ogörânyâ thö haten hnyi hon Beth-akerem: anyin ame selâdrâ ûnyi ae kong ûheny hnyi hwadrö, me hna ûhangö ae gan. 2 Oge me he ka subâ degecâ hluiny Ziona ae hmanenang me menyik. 3 Ame he ka o kâu tavat tuö mamoe tha ödra me haledra ta je hnahat meno; adre me he ka ötilâ umödra je uma mano igigilö e, adre me he ka ve ûhalin hnyi ta je hnödra. 4 Penapena thö he ka vat më; todrö, me ate me he ka ölö hnyi jebigö. E kölö gata! anyin ae haû but seûnö, e beû but je hmenon sahac. 5 Todrö, m' ate me he ka ölö hnyi hnyinghet, me ate me he ka ohia je uma umen tuhan. 6 Anyin a hia but Iehova tuhan sabaoth ha, ka habe, Sö but ta je ûö, ke hlu thö göranyai kânâ cicö Jerusalema: wale taun adre me he ka bi hwaban; ae ti hu ûöveci eû hnyin e. 7 E ame hingâlâ hwakecin ae kong helâ me pupua ame hingölö hnyin köiö: adre me löng hnyin e uokonguny me hna söh; e bala bi hnyi hnyimakök mok me je aat. 8 Jerusalema lö, kap ju hna ûnö, wâ e nye hwiö hnyekuk gam ; wâ oge nye he ka öba wanâm, me u me hnyei adre me ca labā.

9 Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, ka habe, Adre me he ka hlo je kolon Isaraela helâ me hnyei vine: hmetu ju hnyamâm ka hnyi je tangen, helâ me at ame tau je wan vine. 10 Oge me he ka fuc me koû köia, me me löng? wâ bi, adre ca peritomonâ je hnyikönyödra, me me ca khan' ödra he ka tevehlöng: wâ bi, adre me wia hofuc ho Iehova me me hnân bi ûhiö; adre me ca senyinâ e. 11 Anyin a wale, oge me unöngöt ge hmönyin anyi me ö; ödra tavat beöveci, me ca betenge;

gethen, me hon wahidrou adre me tha ûkhacaköu: anyin adre me he ka tha hom baga me âiân momo, me hingat me at ae se hia hunainy. 12 Ke ame he ka umen ke keihen umödra je uma, tha e me ta je hnyei me omomo: anyin oge me he ka hai hnyamök hon aten hnyei, haingö Iehova. 13 Anyin a hwân ge tavat ae ûhnyûkong gadra, ke ne o but ge tavat ae gan gadra, ödra hia thithö adre me behnyekudra omjeû; ke hwân ge ta je perofeta ke ne o but ka tavat bihut adre me ânyâ thoi. 14 Ke adre hia but ometo ûhnyûkongoâ je aat hnân lakeik me ha, ka habe, E hnahic ut, e hnahic ut: ke ba bi hnahic. wa, ödra hmehma can ta je ûnyi ae ikiki adre me ânyâ i e ba, ke ba ong hmehma gadra, ke ca khan' ödra hmehma: anyin a wale adre me he ka tha ta me tavat adre me ta: hnyi ûen oge me he ka sen' ödra adre me he ka haû, haingö Iehova.

16 Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Todr' öbun hnyi je gethen, me wâ, me hnö je gethen kâû adrem, ewa gethen ae so, me vheno e, me öbun e he bi ka wâ hna menâ hobi kâu je hanubun: ke haingödra, ka habe, Ohmun e ca he ka vheno e. 17 Ke oge me otilâ tavat he ka tu' öbun he ka ha, ka habe, Löng ju ifucin trutru; ke haingödra, ka habe, Ohmun e ca he ka löng. 18 Anyin a wale löng ju öbun ta je hnyei, ke haba öbun tavat öbun e ûkhacaköu, khan' öbun dö ta je ûnyi gadra. 19 Hmeledrany lö, löng ju: wâ bi, oge me he ka hom ûnyi ae kong ka tavat ang, wale troban je ûnykûmenödra, anyin adre me ca hia but löng hok hofuc; ke haba anyik hnanyibu adre hia but hna degecâ e. 20 Hnan eû könya libanu adre me oâ ûheny Sheba, me ûö ae hnebwia ûnyi hnyi hnyei ae sâkâû? oge me ca kap soâ je hudiny anyibun leû, ke oge me ca senyinà anyibun ta je hut. 21 Anyin a wale walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Wâ bi, oge me he ka ip ta je ûnyi hnân ohavâ hnyi hnyimakan tavat ang: ke ame he je kamen me je lakon ka tha hau hnyin e; ame he ka tha mok at me waeny.

22 Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Wâ bi, ame he ka o tavat ûhedra hnyi hnyei hnyi hwadrö; ke adre me he ka obwebwelâ ke hnyei ae gan ûnyi hnyi je can hmeledrany. 23 Adre me hok cafana Iehova; iny senyin dut ge hok hnyok: ame ū ifucidra helâ me köiö, ke adre me

tabâ je hors; adre me ve tot metâ hia, helâ ke je khong, wale ae ca khan' öbun, 10 me me tavat ka hnyi vat, ûcom, bluiny Ziona. 24 Ate hia but löng ûthumetu gadra; e sēnyin dut ta je hnyamöta: ame hom til' öta hnen hlöuhlöu me vec, helâ me momo'ta je ûnyi hia eling ae ikiki? 11 Hawa, ame he ka hnokoâ. ta hnyei, ke ca vheno gethen; anyin ae hu uma eang wale adre ip hon e iök? Wâ bi hele vat eling anyin iwahnaihmiöny, me hnân ootâ hnyi je ke keihen hia. 26 Nokon ik hnyei a hlu lö, oweikö u ju ge mano ae gan nân, seset ju hnyi hnabadrou: tenge thungaû thö helâ me at ame tenge ge nokon a khaca, ame tenge thungaû hwege; anyin ame he ka ie o köta at sei. 27 Oge hia but otilö hnân tạp tue me hnabâ unyin lakeik; me ame he ka khanö u me cubec dedra gethen. 28 Ödra tavat ûjöng hia, adre me tha ngenu me tavat ûhaiö: ödra bras me fao: ödra tavat iyawö hia thithö. 29 Ame sâ hwege ûnyi hnân tûâ meic; ke haba meic ame an led; ame ânyâwia bâûâ hnen at ame leû fao; ke adre me ca oc degecâ tavat ae kong. 30 Adre me he ka hwenyi iödra sileva adre degec, anyin a hia but Iehova digic ödra.

HNYIMAKAN 7.

TALANG hofuc ame o kö Jeremia ûnyi ga Iehova, ka habe, 2 Todrö hnyi hnyigöulen uma umö Iehova, ke haimemenâ thö eling hofuc ang me ha, ka habe, Löng ju hofuc ho Iehova öbun hia thithö at Juda öbun e dit hnyi je homagöule ang he ka khudrung kö Iehova. 3 Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth Khongu Isaraela, ka habe, Anyawia wia thö debun je gethen, me je hwakecibun; me oge me he ka olab' öbun hnyi dok ang. 4 Ca he öbun ka labageju ka ta je hofuc thoi me ha, ka habe, Umö Iehova, umö Iehova, ödrin hia eang. 5 Anyin a öbun e ne ti ânyâwia debun je gethen, me je hwakecibun; öbun e ne ti owisa ka ke at me ke at; 6 öbun e ne ca ovecâ atkanyua, me at a mok kamen, me safac, me ca hingâlâ bi dra ae ba hnyikongon hnyi dok ang, me ca hnu hoton ke je khong, m' adre me okongu öbun: 7 awe, oge me he ka olab' öbun hnyi dok ang hnyi hnyei waleji oge ham ka lakamöbun, ke ne o but nyiele balua. 8 Wâ bi, öbun e labageju ka ta je hofuc ae thoi, ae ba troban. 9 Hawa, öbun e he ka venöu, me ûhlingö, me bi ûnyi monu me khemanyin thoi, me

o me tot hnyi hnyimakök hnyi uma eang, waleji adre ip hon e iök me ha, ka habe, Adre hn' öhmun; m' öbun e he ka ányá 25 Ca he but ka hnyi op umen tavat venou hnyi hnyimakobun inya oge wâ but, haingö Iehova. he thö walang ang ka hnyi hnök ehac hnyi Silo waleji oge bök ka ip iök hnyin, ke wâ thö hnök hna ânyâ kâu can hulö anyin lakeik a at Isaraela. 13 Ke walang can hnöbun hna ânyâ ta je huliwa hia eling, haingö Iehova, ke oge me he ka fuc köbun, oge me vesâ hnyi hnyomakatu me fuc, ke öbun e ca löng bi öbun; ke oge me haw' öbun ke öbun e ca ieû bi : 14 anvin a wale oge me he ka ânyâ ka uma wale adre ip hon iök waleji öbun e labageju kâu, me ka hnyi dok waleji oge ham köbun me lakamöbun helâ me hnök hna ânyâ ka 15 Ke oge me he ka digic obun ûnyi hnyi hnyimakök, helâji me hnök hna degec je liamekeiny möbun hia, je mátráni Eferaima hia.

16 Anyin a wale u me ca he ka hijö tavat ang, ke ca ogöranyâ tenge me hic hobi ködra, ke ca khöu bi könya : anyin oge me ca he ka ling u. 17 Hawa, u me ca wâ hnödra je hna ânyâ hnyi je tauniny Juda me je gethen hnyi Jerusalema! 18 Ta je wanakat adre me thigö utö, ke haba je kamen adre me hû meic, ke haba je momo adre me up falawa, me adre me ânyâ je ong areto hobi kâu momo thaniny drany, me hingâlâ ka ke je khong je hudiny ic, me adre me ohmönyini nya. 19 Hawa, adre me ohmönyini nya? haingö Iehova; ke ca ödra bi, me ame hmehma ta je hnyimaködra? 20 Anyin a wale, walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Wa bi, ame he ka hingölö, but anyik hmönyin me anyik wathethöt hon dok ang; hnyi hon at me hon meno, me hon je ûöiny hnyot, me hon wan kânâ; ke ame he ka ubâblâ, k' ame ca he bi ka mok.

21 Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth Khongu Isaraela, ka habe, Tha hom d'öbun je hudiny leû me anyibun ta je hut, ke an d' öbun ta je utiö. 22 Anvin oge ca fuc ka je lakamöbun me hûna ködra hnyi ûen oge hum ödra ûnyi hnyi hnyei Aigupito, ge ta je hudiny leû me ta je hut: 23 ke wale bi ang unyi oge huns ködra, ka habe, Löng ju öbun hok hofuc, leû utö ae bo so kö Baala, me hnu hoton ke oge me he ka Khongubun, ke öbun

e he ka lakeik: ke tha vheno th' öbun | Juda, me je jeien je taben, me je jeien gethen oge hûna, m' öbun e so. 24 Ke adre me ca löng bi, me tevehlöng, ke adre me vheno hnödra bi hna ûhnenamö hoton ihwegien hnyekudra ae kong; me he nulötudra, ke ca hnyimaködra bi. 25 Hwân hnyi bong a he but hnyin je lakamöbun ûnyi hnyi hnyei Aigupito ke ne o but hnyi bong ang, oge hia but kunâ köbun je athnyabaik hia a je perofeta, me vesåkong hnyi je bong me ûkhûnöng: 26 ke so bi adre me ca ling nya bi, me tevehlöng, ke adre me ohwegiâ je nyidra: me ânyâ hwakecin ae kong hmönyin hon je lakamödra,

27 Ke u me he ka ha hia ta je hofuc ang ködra: ke adre me ca he ka ling u: u me he ka haw' ödra ke adre me ca he ka ieû köu. 28 Ke u me he ka ha ködra, ka habe, Walang hnyei adre me ca löng bi ifuci Iehova Khongudrin, me ca kap hna ûnö: a mokcu hnathu, adre subâ degecâ thö ûnyi hnyi ta je hnyimödra.

29 Jerusalema lö, subâ luâ but leûnen bâm, me degec e, ke tenge thungaû thö hobâ, me hwan li at ödre tep faipoipo: anyin ame he ka ba aten hnyei.

HNYIMAKAN 8.

HNYI ûen eling, haingö Iehova, adre wale adre me he ka tha ta me tavat adre me he ka hom je jeien je than me ta: hnyi ûen adre me sen' ödra, adre

tavat bi hut, me je jeien ta je perofeta, me je jeien aten Jerusalema ûnyi hnyi ta je erkemok: 2 ke adre me he ka ve ip ödra hnyi hnyimakan seûnö me tehi, me je dö hia hnyi drany, waleji adre me hnyok kâu, me bi athnyaba kâu, me hnu hoton, me elâm, me khudrung kâu: adre me ca he ka ûkhacaköu me könim ödra; adre me he ka hnân tatet hnyi kânâ. 3 Ke adre me he ka bemok hon bemöt hnen ta je kolon hia anyin lap ang ae kong, waleji adre me tiga laba bi ju hnyi ta je dok oge ob' ödra ka hnyin, haingö Iehova tuhan sabaoth.

4 Ke u me he ka ha ködra, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Hawa, ame he tavat ka ta, me ca tot hmetu? hawa, ame he at ka saû, ke ame ca he ka hmetuhmetu? 5 Anyin a ieû ame hmetuhmetu tavat ang wale Jerusalema ke ame labö kölu balua? adre me kât hmâ thoi ödra, höcö he ka hmetu. 6 Oge me tevehlöng me löng, ke adre me ca fuc wisa: e ba at ame ietra anyin hulö hnyi dok ae görany; anyin a hia but me ha, ka habe, Ieû hnök hna ânyâ? ödra Iehova degec me hna but dö e ame hmö- hia thithö adre me ve hmetu ka hnyi dedra 30 Anyin a ânyâ ûnyi ae je gethen, helâ me hors ame ie wadring kong hnen lakon Juda hnyi hnyimakök, ka hnyi vat. 7 Eke, e khana but kasi-haingö Iehova: adre hia but ip anyidra dainy drany ûen e: ke a wâhmakhmeto ta je ûnyi ac ikiki hnyi hnyin uma walcji but mekota, me wahalcp, me aguru, ûcn oge ip iök hon, m' adre me okongoâ e. adre me o hnyin; ke ca khana bi lakeik 31 Ke adre me op ta je dok ae göranyin hna otilâ hnö Iehova. 8 Ieû gabun öbun Tofet, ae hnyin hnyigöulen bucen anyin je e ha, ka habe, öhmun tavat ae metâ, ke e laku Hinom, me adre me thong je lakudra unyihmun hnanyibu anyi Iehova? Ke wâ baga me hlu hnyi meic; waleji oge ca bi, a hia but huliwa iyawo pen ae thoi ukhunong, ke oge ca unykume. 32 Anyin anyin tavat sihnalimen. 9 A hmehma a wale, wâ bi, ame he ka o je bong haingö but tavat metâ, adre me monumonu but, Iehova, ke adre me ca he hmetu ka haiö me hnok dö: wâ bi, adre hia but hna Tofet, me hnyigöulen bucen anyin je laku degecâ hofuc ho Iehova; ke ieû bongon Hinom, ke so bi hnyigöulen bucen hnân metâ unyidra? 10 Anyin a wale oge me hlinga at: anyin adre me he ka khön he ka ham je laöiödra ka keihen, me je idra komok hnyi Tofet ke ne o but ame ba but ka keihen he ka labā: anyin a hwân ge hnen. 33 Ke ame he je unyin tavat ang tavat ae ûhnyûkong, ke ne o but ka tavat ka hnân an je meno ame gâ ethö, me je ae gan ödra hia thithö adre me behnyemenoiny hnyot; ke ba at ame he ka bwe- kudra omjeû, hwân ge tavat perofeta, ke 34 Ke oge me he ka obuhlumo ne o but ka tavat bihut, ödra hia thithö hnyi je tauniny Juda, me je gethen minya adre me huliwa iyawo., 11 Ke adre hia hnyi Jerusalema, hwan senyin, me hwan but ometo ûhnyûkongo aat hnân hlu a lakeik me ha, ka habe, Hnahic ut, hnahic ut; ke ba bi hnahic. 12 Hawa, adre me hmehma hwaban hnödra hna ânyâ ûnyi ae ikiki? e ba, ödra ca hmehma bi, ke ca khan' ödra bi he ka hmehma: anyin a

me he ka haû, haingö Iehova. 13 Oge me wâ ju öbun je lahanöbun, ke ca labageju he ka ti ohi' ödra, haingö Iehova: ame he öbun ka je liamekeiny: anyin ame he je ka ba wan hnyi je ivine, ke ame he ka ba liamekeiny hia thitho ka iobo. wan meta, ke ame he ka meleca je lan ; ke adre me he ka ve iyawâ je lahanödra, me ame he ka hia gadra ta je ûnyi o ge hia ca ha bi hnathu; adre hia but na je but ham ködra. 14 Ke ieû ate me he ka bohmödra he ka fuc thoi; adre sēnyin dut laba monu gan? Ûkhacaköu thö, me ate anyin ânyâ hwakecin ae kong. 6 E bi, me he ka dit hnyi je taun adre up haginy, hnyabam hnyi wanben iyawö; can iyawö me laba hnyibû eling: anyin a Iehova ödra höcö he ka wâhmakhmetu nya, haingö Khonguta ame öhnyibû öta, me habelita Iehova. ge köiö adre me mekiny, anyin ate me hia but ânyâ hwakecin ae kong kö Iehova. 15 Ate me halubahingen hnahic, ke ba bi ka oköi' ödra, me cubic ödra; anyin a ieu so, ke ate me halubahingen ûen metu, ke hmetu ke ûnyi oge me he ka ânya, can wâ bi, hlohlo bi! 16 Ame o but ûheny hluiny ik hnyei? 8 Fana adre me mekiny Dana hwan hna menâ hwege hnen haleny ta je bohmödra; e ame fuc iyawö: ke st je hors: ame tha öbubuny hnyei hnyi ame ha ûsoköu ge hnyimen ka ke at, ke e ûkukuiny anyin tavat hwege, ke adre me o ame ip hnân hobi kâu e eû hnyi hnyekon. me an hnyei me ta je ûnyi hia hnyin: taun | 9 Hawa, oge me ca he ka sen' ödra can 🗷 me tavat adre me labā e. 17 Ke wâ bi, oge je ûnyi e? haingö Iehova : hawa ame ca he me he ka kunâ köbun ta je on, me je hanuk ka bi hwaban ka hnyei a helâe? vaipa a ca hnân ohnamâ; m' adre me he la 10 Oge me he ka tenge thungaŭ can ka ûlû öbun, haingö Iehova.

nya hnyi hlöuhlöu! e senyin dut hnyekuk adre thong degecâ thö, me me ca vheno eû hnyik. 19 Wâ bi, ûtengien hluiny hnen at; ke ca khana tavat he ka löng ik hnyei ûnyi hnyi hnyei ae sâkâû: hawa, hwan je meno; ame tha hia but je meno ca e bi Iehova hnyi Ziona? ke ca e bi ling ame ga etho me je menoiny hnyot. 11 Ke thaniny? anyin a ieû adre hia but ohmo-joge me he ka wia Jerusalema me me helà nyini nya ge anyidra je hnatheat, me me je hna digic thatûnyi, me op umen je anyidra ta je ûnyi baû a je atkanyua. luko; ke oge me he ka öba wan je tauniny 20 A um dö ûen menu: obiny ju ang Juda, me me ba but at ama labā. 12 le honivakeny, ke adre ca omeli öta bi. at ae metâ me me wâ ûnykûme e? ke ie at 21 Oge aat dö, anyin a aat dö hluiny ik ame ha kâu hnen hnyimö Iehova, me me hnyei: iny hlit ut ame o but könya haimemenâ el anyin a ieû ame kong ut uthmâhmâ. 22 Hawa, e ba basama hnyi hnyei adre thong helâ me hnyebuba, me Gileada? e ba at eling ae tren bubuny? me ba at ama vheno? anyin a ieû adre me ca omelö hluiny ik hnyei.

HNYIMAKAN 9.

NA köiö ju bök, ge pupuainy deköien li emakök, me inye he ka tenge hnyi lany me lit can tavat adre me hlingâ aten hluiny ik hnyei! 2 E na hu ju gak hnyi hnyebuba omtabaga wale hna menâ hnen tavat adre me he, me inye he bi ka hna lakeik, me he digic ödra! anyin a ödra hia thithö tavat bi ûnyi monu ûkhacaköu anyin tavat iyawö. adre me lau je bohmödra helâ me anyidra o but oge hia but öaû' ödra hia. je cafana hnån thoi; ke adre me hwege hnyi hnyei ke ca hnân bi hnathu : anyin sabaoth, ka habe, Unykûme ju öbun, ke adre me ogânâ tilâ anyidra hulö, ke ca hawâ thö je momo tenge, m'adre me he khan' ödra inya haingö Iehova.

7 Anyin a wale walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, Wâ bi, oge me he

ta je bucen, me khumöng tenge can ta je 18 E na khanonya ju he ka otubweli dok a je sajilat hnyi hnyebuba, anyin

> 13 Ke haingö Iehova, ka habe, Anyin adre hna degecâ anyik hnanyibu waleji oge hia but ip hnyi hnyimaködra, me ca löng bi ifucik, me ca hnu bi hoton; 14 ke adre hia but hnu hoton ihwegien hnyekudra. me je Baala, waleji a n' ödra hnen lakamödra: 15 anyin a wale, walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth Khongu Isaraela. ka habe, Wâ bi, oge me he ka ha ö' dra ge khöhlöng wale tavat ang, me habelidra ge köiöiny ûö adre me mekiny. 16 Ke oge me he ka ovesei ödra ka hnyi ta je hnyei a ca wâ bi gadra me hnen lakamödra: ke 3 Ke oge me he ka kunâ hotudra hele vat, ke ne

17 Walang hna ha hnö Iehova tuhan 4 Ve jem: ke hom dö je momo ae metâ, m' adre

me he jem: 18 m'adre me ie tenge thungaû | ka out' ödra; anyin ae ca khan' ödra he ka gata, me me hingölö je deköiö hnyi je okongo, ke haba khaca, me ca khan'ödra bi emaköta, me khukhula köiö ûnyi hnyi je he ka ânyâ so. 6 E ba ju ke at ae ûcû möu bademaköta. 19 Anyin adre me löng hnyi Iehova: u gan hmâ, ke gan hmâ iâm hnyi Ziona hwan tenge thungaû, ka habe, Ekölö man. 7 Ie at ame ca he ka outö u, Tuhan adre sei öta! e gan hmâ anyita hlohlo, ta je hnyei? anyin ae ûcû u: ke haba khaca, anyin ate hia but hna degecâ hnyei, anyin me ba ju ke at ae ûcû möu unyin tavat ae adre hia but kia je hnyabata. 20 Omomo metâ hia hnyi ta je hnyei me hnyi ta je lö, löng ju hofuc ho Iehova, ke tevehlöng dökhudra hia. 8 Ke ödra tavat a hwakecin ju ifucin hnyimen, na thö lakubun wahlu meno me monu hia: haba hna ûnö hnen je ge bongon tenge thungaû, ke ve nâ thö je lawaebun ge khumöng tenge. 21 Anyin ame o but mok a deny hnyi anyita je mamalama, ame dit ka hnyi umota je umen than: he ka subâ degecâ ta je wanakat eû hnyi hwanuma, me wahidrou eû hnyi ta je gethen. 22 Ha thö, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Ame he tavat adre mokcu ka ta hnyi ta hnyei helâ me tatet, me helâ me je thi hwit hwaban at ame subâ, ke ba at ame he ka hlu ödra.

23 Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, E so e me ca he at ae metâ ka hobâ anyin metâ, ke ca he at ae hwege ka hobâ ihwegien, ke ca he at tren omjeû ka hobâ tang omjehen: 24 ke so at ame hobâ he ka hobâ ûnyi ang, a e ame wâhmakhmeto me khana inya, a inya Iehova at ame ânyâ betenge, me owisa, me ûnyi ae ûcû eang hmeledrany: anyin a inya oge me senyin ka ta je ûnyi hnyi drany, ke ame öliâ hai ûnyi hnyi can eling, haingö Iehova. 25 Wâ bi ame he hmeledrany; e ame ânyâ hucuce hobi kâu ka o je bong, haingo Iehova, ke oge me he we, me hom ang ûnyi hnyi tang omjehen. ka tha bi hwaban ka tavat adre me peritomonâ hnyi hna ca peritomoni ödra; 26 at me ba wâhmakhmeto unyidra: a ve hme-Aigupito, me Juda, me Edoma, me je laku hma but tavat huliwan gol hia ge anyidra Amona, me Moaba, me tavat hia adre me bi hnatheat: anyin ae thoi but anyin idola giâ ke keihen leûnödra, tavat adre me laba adre oköiâ, ke ba homenâ eû hnyidrin. hnyi hnyebuba: anyin adre ca peritomonâ | 15 Ödrin bi a ûnyi baû me hnân iyawö: je hnyei hia, ke adre ca peritomonâ lap hnyi ûen bi hwabödrin, ame he ka hi' ödrin. anyi Isaraela hia eû hnyi je hnyekudra.

HNYIMAKAN 10.

AP anyi Isaraela lö, löng ju hofuc ame ha Iehova köbun : 2 walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Ca he öbun ka nâ hwakecin je hnyei, ke ca outen je haten drany; anyin ame outen e hnen ta je hnyei. 3 Anyin ae ûnyi baû bi hwakecin ta je hnyei: anyin a ke at ame sö ûö hnyi hnyot, huliwa anyin li hnyamen at huliwa ge gö. 4 Adre me theibâ e ge sileva me gol, ke adre me ohmâ e ge fao me hama, me me ca bwebwet bi. 5 Ödra ûcû me pama adre

hnatheat wale thibi e a hnyiban utö. 9 Adre me hom sileva adre kot halelöûâ ûnyi Tasesa, me gol ûnyi Ufaz, huliwa anyin at ame khavi, ke hnen hnyamen at huliwan gol: haba je khaûödra ae udrudrâ me udrudrâ hlit: huliwa hia anyin tavat a ödra metâ huliwa. 10 Ke Iehova Khong ae hnathu, e thibi Khong ae möt, me Than nyiele balua: ame öbubuny hmeledrany hnyi anyin hmönyin, ke ca khana ta je hnyei ka tot hmâ hnyi anyin wathethöt.

11 Walang hnöbun hna he ka ha ködra, ka habe, Haba ta je khong wale adre ca op drany me hmeledrany, ame he ka hi' ödra eang hon kânâ hia; me hnyi hmeledrany. 12 E thibi at a op kânâ ge maniny man, e ame otilâ hmâ hmeledrany ge anyin metâ, me ulolo drany ge anyin wâhmakhmeto: 13 e ame fuc k' ame bwebwelâ ta je köiö ethö 14 Ame ve hwakecin meno bi tavat hia, 16 E ca helâe jekhöû Jekob: anyin a e at ame op hia; ke Isaraela tribuiny jekhon: Iehova tuhan sabaoth ien.

17 Ĉkhacaköuâ thö je tang omjehem ûnyi hnyi hnyei, u at ame laba hnabâ. 18 Anyin a walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Wâ bi, oge me he ka kûlûâ helâke me veto, tavat adre me labā hnyei walang ang, me hom ûhnyûkongu ödra, me me 19 Ekölö ge hnök aat! khan' ödra thö. ame han gan hmâ: ke haingök, ka habe, E hnathu wale anyik bi vec, ke oge me he ka hokhnyoka. 20 E kong ut umök uma mano, ke mou but anyik je tö hia thithö: a he but lakuk, ke ba but, e ba kave, ke ca khana bi fuc: adre me labö hmetu at he ka ulolo umök uma mano, me vadren, anyin ae ca khana he. Ca he bi otilâ anyik hak mano. 21 Anyin a hwakecin dut meno tavat tuö mamoe, me cal elâm bi unyi Iehova; anyin a wale, e ba sot gadra, ke ame vese hia haledra je hna hat mamoe. 22 Hwan ûthumetu, wâ bi, e but ang, ke gan hmâ imonumonuny ûheny hnyi hnyei hnyi hwadrö, he ka wia je tauniny Juda me me ba wan, me hnen je 23 Iehova lö, e khanö nya but a ca hanymen bi at deny gethen: e ca hanymen at ame he ka owisa hnen je hna okca. 24 Iehova lö, nö nya thö, ke ânyâ thö hnyi ûen ae ûcû: ca hnyi ânyâm hmönyin wâ e nye hia but. 25 Hingâlâ but ânyâm hmönyin hon je hnyei ae ca khan' ödra u, me hon je lap adre me ca hawâ bi iâm: anyin adre hia but öaûö Jekob, eke, adre hia but utâ e, me ohia e, me öba wan hnyaban.

HNYIMAKAN 11.

ALANG hofuc ame o kö Jeremia ûnyi ga Iehova ame ha, ka habe, 2 Löng ju öbun je hofucin ûhihinyköu ang, me ha ka tavat Juda me aten Jerusalema; 3 ke ha thö ködra, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova Khongu Isaraela, ka habe, Hna ûhangö at ame ca he ka löng ta je hofucin ûhihinyköu ang, 4 waleji oge hûna ka lakamöbun, hnyi bong oge hum ödra hnyin ûnyi hnyi hnyei Aigupito, ûnyi hnyi hnyin meic fao me ha, ka habe, Löng ju ifucik, me ânyâ thö hoton hnök hna hûna köbun; me öbun e he ka lakeik, ke oge me he inya ka Khongubun: 5 me inye he ka ohwâdâ ûhihinyköu oge khemanyinâ ka lakamöbun, he ka ham ködra hnyei ame di hnyin debai me hani, helâ me hnyi bong ang. Me oge me thu me ha, ka habe, Iehova lö, Amen.

6 Haba Iehova ame ha könya, ka habe, Khetâ thö ta je hofuc hia thithö ang hnyi ta je tauniny Juda, me je gethen hnyi Jerusalema me ha, ka habe, Löng ju öbun je hofucin ûhihinyköu ang, me ânyâ. 7 Anyin oge ha hwegiâ ka lakamöbun hnyi bong oge hum ödra hnyin ûnyi hnyi hnyei Aigupito, ke ne o but hnyi bong ang, me vesâkong me ha hwegiâ, ka habe, Löng ju ifucik. 8 Ke adre me ca löng me tevehlöng, ke so bi, adre me ve vheno hwegien je hnyekudra bi ae kong: anyin a wale, oge me oâ ködra ta je hofucin ûhihinyköu hia eang, waleji, oge hûna ködra he ka ânyâ, ke adre me ca ânyâ bi.

habe, Adre wâ hna ûhnehnamö duöng hna ha hnö Iehova ge aten Anathoth, tavat

unyin at Juda, me aten Jerusalema. 10 Adre me hmetuhmetu but ka je hulö anyin lakamödra waleji adre me höcö löng hok ta je hofuc; ke adre me hnu hoton ke je khong he ka bi athnyaba ködrin: a hia but lap anyi Isaraela me lap anyi Juda thamuâ ûhihinyköu, waleji oge khemanyinâ ka lakamödra. 11 Anyin a wale walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Wâ bi, oge me he ka oâ ködra ûnyi ae kong ae ca khan' ödra bi he ka kec gan; ke adre me he ka tenge könya, ke oge me ca he ka ling ödra. 12 Me ame he ka he je lap anyi Juda me je aten Jerusalema, me tenge ka je khong, waleji adre leû utö ae bo so kâu: ke adre me ca he bi ka omeli ödra hnyi ûen anyidra vec. 13 Anyin ae ûcû ûseiny ânyâm je khong Juda me ânyâm je taun; ke öbun e hia but otilâ je taben hut ka ûnyi ae ikiki, a je tap huân leû utö ae bo so kö Baala, hoton ûseiny je getheniny Jerusalema. 14 Anyin a wale, u me ca he ka hijö tavat ang, ke u me ca he ka tenge me hic hobi ködra : anyin oge me ca he ka löng ködra hnyi ûen adre me he ka hawo nya hnyin hnyi anyidra vec.

15 Ieû ame ânyâ oûnykûmik eang hnyi umök uma, anyin a e ame hia but bi ûnyi monu me tavat ae se, ke a he but gam utiö ae kap? hnyi ûen u je ânyâ ûnyi ae kong u me senyin bi. 16 Haba Iehova ame hwenyi iâm, ka habe, Elaio ae hât, ae hmanenang, ke so wan : ke e ame hû meic hon e me gan hmâ hwan hwalung, ke hmetru but je anginy e. 17 Anyin a haba Iehova tuhan sabaoth at ame te u, ame ha ûnyi ae kong köu, can hulö anyin lapanyi Isaraela, me lap anyi Juda, waleji adre me ânyâ hobi ködra bi me ohmönyini nya, adre me leû utö ae bo so kö Baala.

18 Ke haba Iehova ame owâhmakhmetu nya gan, me me khanö nya thö: me u je omanenâ könya anyidra ta je huliwa. 19 Ke iny ûcû me nokon mamoe ae hnam adre me lelö he ka hlingå; ke ca khanö nya bi, a g'adre me ip je hna ûnykûme könya me ha, ka babe, Ate me he ka tha ohia ûö me wan, ke ate me he ka subâ degecâ e hnyi hnyei iny tavat ae möt, m'adre me ca he hmetu ka ûnykûme ien. 20 Ke Iehova tuhan sabaoth lö, at ame owisa wia, at ame cubec je ûnykûme me hnyok, e so oge me wâ hna bi hwaban ködra gam : anyin oge hia but omanenâ 9 Ke haba Iehova ame ha könya, ka hok hofuc köu. 21 Anyin a wale, walang me ca he ka perofeta hnyi iö Iehova, wâ u nye mok ut gahmun: 22 Anyin a wale walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, ka habe, Wâ bi, oge me he ka bi hwaban ködra: ame he wahidröu ka mok ge hele vat; ame he lakudra obaga me wahlu ka mok ge hmiå; 23 ke ame he ka ba köluidra: anyin oge me he ka oâ ûnyi ae kong ka tavat aten Anathoth, wale hnyi hunainy hna sen' ödra hnyin.

HNYIMAKAN 12.

EHOVA lö, u thibi at æ wisa, iny ka he ka ivinö möu: ke so bi, oge me beûhnenamö möu ge hna owisa : ieû can ame sot gan gethen deny tavat ae kong? adre me laba so geû ödra hia adre me ti iyawö? 2 U je hia but te ödra, eke, e hu iwân gadra; adre me kû, eke, adre me wa wan; u hakekeny hnyi je hnyimödra, ke sâkâû hnyi je ûnykûmenodra. 3 Ke haba u lehova lö, u je wâhmakhmetu nya: u je ō nya, me cubec hnyekuk gam : lili ödra but helâ me je mamoe hnân he ka hlingâ, me penapen' ödra hobi kâu bong he ka hlingâ hnyin. 4 Ame he hnyei he ka tenge ke ne o but kehö, me meleca je uöiny hnyot hia ae ometu? can hulö anyin anyin a haingödra, ka habe, E ame ca he Iehova. ka wâ obiny köta. 5 U je ne hia but tha wadring me tavat adre me he hon kânâ, ke u sēnyin dut unyidra, u me he ka kâmâu ka ûö wadring me ta je hors? ke u je ne laba khötkic hnyi hnyeiny ûsoköu, ieû u me he ka ânyâ hnyi hmanenanginy hnen je liamekeiny möu, ke hnen minya lap anyin kâmâm; ke adre me hao u köp ödra bi.

but hna degecâ ik hnyei; oge hia but hna oûnykûmik ka hnyi hnyamen je iwahnaih-

adre me elâm he ka hlingö u, ka habe, U ae se hia, adre hia but ohia ik hnyei vine, adre hia but ututo jekhöûk, me wia jekhöûk ae kese hnân hnyebuba ae ba wan. 11 Adre hia but öba wan e; e ame tenge könya ke ba but wan; adre öba wan hnyei hia, anyin ae ba at ame ûnykûme eû hnyi hnyekon. 12 Ame he but tavat sei hon je dok hia ae görany hnyi hnyebuba: anyin a hele vat anyi Iehova ame han, hwân hnyi ke obiny hnyei ke ne o but hnyi ke obiny, ke ba bi hnahic ka ke at. 13 Adre hia but belökâ hwit, me meno iwadekong; adre hia but oveci ödra bi, ke ba troban: ke öbun e he ka hmehman je jeûiny ibun hnyei, can hmönyin ae gan hmâ anyi Iehova.

14 Walang hna ha hnö Iehova ge tavat hia ae kong adre me laba hakekenyi nya, tavat adre me kâlâ hnyei waleji oge ham ka lakeik a Isaraela, haingen, ka habe, Wâ bi, oge me he ka uk ödra ûnyi hnyi idra hnyei, me oc lap anyi Juda ûnyi hnyi wanbödra. 15 Ke iny ka hia but uk ödra oge me he ka hmetu me betenge gadra; ke oge me he ka ve ohmetu ödra ka hnyi je idra, me idra ta hnyei. 16 Ke ödra ka he ka ti nâ je gethen deny lakeik, me khemanyin hnyi iök, ka habe, Kia inya Iehova; helâji me hnödra hna nâ lakeik he ka khemanyin ga Baala; awe, adre me he ka up ödra göranyai wanben ik hnyei. tavat adre me labā e, adre hia but ohia je 17 Ke adre ne ca he ka löng, me oge me meno a vak can, me ta je meno ame gâ; he ka oc degecâ, me ohia hnyei eling haingö

HNYIMAKAN 13.

ALANG hna ha hnö Iehova könya, ka habe, He thö me ûco hobi köu bi wen hnyekom a lino, ke oweikâ ju hnyâm, Joridano? 6 Anyin a hia but iyawö u ke ca he ka hneû e hnyi köiö. 2 Me oge me ûco wen hoton hofuc ho Iehova, me oweikâ hnyik. 3 Me ame olo o hofuc ho hwegiö u: eja ke ne adre ne ha so köu, ca Iehova könya ame ha, ka habe, 4 Hom dö wen u je ûco, wale hnyi hnyâm, ke todrö, 7 Oge hia but hna umök uma, oge hia he thö Euferate ai, me ikhâlâ e hnyi esopiny kic. 5 Me oge me he me ikhâlâ e hnyi Euferate hoton hna hûna könya ga miony mē. 8 Haba ik hnyei me helâ me Iehova. 6 Ke hwaban je bong ae se hia, liona hnyi hnyot : e ame fuc hwege könya ; haba Iehova ame ha könya, ka habe, Todrö, anyin a wale, oge hia but hûkötiâ e. he thö Euferate ai, me hom ûheny e wen 9 Hawa, helâ me meno ame gâ ame seset waleji oge hûna kou he ka ikhâlâ eling. ke at ae ûhûlû, ik hnyei könya? ame o 7 Me oge me he Euferate ai, me hiny, me but kâu ta je meno ame gâ ae ûhûlû wale a hom wen ûnyi hnyi dok oge ikhâlâ e hnyin: igigilö but i he th' öbun, ûkhacaköuâ thö ke wâ bi, e kong ut wen, ke ûnyi baû but. je menoiny hnyot hia thithö, hum ödra ju 8 Me ame o but könya hofuc ho Iehova he ka ûhûlû. 10 Haba tavat tuö mamoe ame ha, ka habe, 9 Walang hna ha hn gan ae gan hmâ anyin Jerusalema. 10 Haba hnyei ang ae kong, tavat adre me höcö löng hok je hofuc, tavat adre me hnu hoton hwegien hnyekudra bi, me he hoton ke je khong bi he ka bi athnyaba ködrin, me khudrung ködrin, adre me he ka ûcû me wen ang, ae ûnyi baû but. 11 Anyin ame kece wen ka hnyi hnyin at, helâe öge hia but okeceâ könya lap hia anyi Isaraela, me lap hia anyi Juda, haingo Iehova; m' adre me he ka hnân lakeik, me iök, me ogânâ, me hmanenang: ke adre me höcö löng. 12 Anyin a wale, u me he ka ha ködra hofuc ang, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova Khongu Isaraela, ka habe, Ame he ka unöngöt ta je kaia hia ge waina: ke adre me he ka ha köu, ka habe, Hawa, e ca khan' öhmun a g'ame he ka unöngöt dö ta je kaia ge waina? 13 Me u me he ka ha ködra, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Wâ bi, oge me he ka öunöngötâ tavat aten hnyei ang hia, wale je than a tavat adre me tabâ theron anyi Davita, me tavat bi hut, me ta je perofeta, ma aten Jerusalema hia, m' adre me he ka monu ge grâk. 14 Ke oge me he ka öûsetuödraköu ödra, a je kamen me lakon, haingö Iehova: oge me ca he ka menyik, me hokhnyok, me betenge, ke oge me he ka ohi' ödra.

15 Löng ju öbun, ke tevehlöng ju: ca hnyok bi gan : anyin a hia but ha Iehova. 16 Hna but kö Iehova Khongubun hna ogânâ, e me tiga ca omenekhulumâ, ke e me tiga ca haû je cabun hon je bucen ae lit; ke öbun ka tiga halubahingen melam me e ame wia bi ka hnyi hmenon mok, me lit ae gan. 17 Ke öbun e ca löng, ame he hnyekuk ka tenge hnyi dok ae iyong can anyibun bigan; ke ame he li emakök ka ti tenge, me lup ge deköiök, anyin adre hom bâ hna hat mamoe hale Iehova. 18 Ha thö ka than me momo than, ka habe, Öhnyikön' öbun ju, ke laba ju: anyin a kölu but anyibu li korona ae mec, wale koronainy anyibun hmanenang. 19 Adre hlöng ut je taun hnyi hwaiöu, ke ba at ame he ka khöng: a hom hwenbâ Juda hia; adre me tha hwenbâ hia.

20 Bwela thö göranyai me wâ tavat adre me o ûhedra hnyi hwadrö: ewa hna Israela lö, at ame ömelö e hnyi ûen vec, hat meno adre ham köu, hna hat halem ae anyin a ieû u je helâ me atkanyua hnyi kese? 21 Ieû u me he ka ha, e ka he ka hnyei, me helâ me at ame vheno gethen me otilâ je waem hom hnân bâm, anyin a u je e ame saû thö ka mokut? 9 Anyin a ieû,

Iehova, ka habe, Helâe oge me he ka oko-|ca he ka köt u ge je vec, helâ me momo ngoâ hnyok bi gan anyi Juda, me hnyok bi ame he kahnokoâ? 22 Ke u je ne haeû hnyi hnyekom, ka habe, Can ieû ame o könya ta je ûnyi ang? can ûganiny hwakecâm ae kong adre hai obiny ânyâm ûkhaû, me adre me okongoâ ohmâiny li cam. 23 Hawa, e khana at Aithiop he ka wia unen unyin, me lepad, hna bi hnahlimen unen? awe, e khan' öbun he ka ânyâ so, wale tavat adre me khenen he ka ânyâ hulö. 24 Anyin a wale, oge me he ka ovesei ödra, helâ me thatûnyi ame oû ang do ûnyi hnyi hnyebu-25 Walang hna khenâ köu, jekhom adre tuluto köu ûnyi gak, haingö Iehova; anyin a u je hnying nya me labageju ka hnyi thoi. 26 Anyin a wale oge me he ka hai obiny ânyâm ûkhaû ka hnyi hnyimâkâm, me e me manen hnân ohmehmai u. 27 Oge hia but wâ hwakecâm ae ikiki, wale hnâm je hna bi ûnyi monu, me hwâm hwakuku helâ me hors, me ûganiny hnâm hna bi ûnyi monu hon je dok ae hut huyi ta hnyei. Ekölö gam Jerusalema! u me ca he ka bo so; ke ne o but kehö?

HNYIMAKAN 14.

WALANG hofuc ho Iehova kö Jeremia ge ibainy we, ka habe,

2 Juda ame tenge, ke je homagöuleny ame hlöuhlöu, adre me laba, ke hlit bi hon kânâ; ke ame o thö hwan tenge hnyi Jerusalema. 3 Ke haba je tuhödra, me adre me kunâ je lakudra ka hnyi ta je an : adre me o but ka hnyi ta je thop, k' adre me ca wâ bi köiö ; adre me hmetu me belidra je kaia ae hme: adre me hmehma me hlohlo, me tube je bödra. 4 Adre me hmehma tavat trohnen, me tube je bödra, anyin a khekhe but kânâ, can ae ba we hnyi hnyei. 5 Eke, ame hnokoâ aila minya hnyi hnyot, me ame hna degecâ nokon, anyin ae ba but önying. 6 Ke haba je asinainy hnyot adre me tot hnyi je dok ae görany, adre me momokhon can ae ba ang, helâ me je alegeta: a dit ut je emaködra anyin ae ba but önying.

7 Iehova jö, eja ke ne a ne hwâdâ köhmun anyihmun ta je hulö, ânyâ bi thö u can iâm; anyin a öhmun e osehia but kölu: öhmun e hia but ânyâ hulö köu. 8 Gejon hia but n' ödra he ka musi u? hawa, ame|u je helâ me at ame gâ ōn, ke helâ me at ae

iâm huhmun ; ca hna degeci öhmun bi.

ang, ka habe, Helâe, e wedra he ka he baû: iâm ; ca he ka okongoâ theroniny ânyâm adre me ca hia but behânâ bi je cadra: hmanenang: ûnykûme ju, ca he ka thamuâ anyin a wale ame ca he bi Iehova ka köp ânyâm ûhihinyköu möhmun. 22 Hawa, ödra; e ame he walang ang ka ûnykûme e hu at unyin ta je ûnyi baû anyin ta je anyidra monu, me sena anyidra je hulo, wanaithila ae khana he ka bi we? hawa, e 11 Ke haba Iehova ame ha könya, ka habe, khana drany he ka ham we? hawa, ca u bi U me ca he ka hijö tavat ang, m'adre me Iehova Khonguhmun? anyin a wale öhmun me ca he ka löng ûtengiödra; ke ödra ka je ûnyi hia eling. ha ke hudo je hudiny leû me bwihlany, me oge me ca he ka köp ödra: ke oge me he ka ohi' ödra ge hele vat, me hmiâ, me mok 13 Me oge me ha, ka habe, Ekölö Than Iehova! wâ bi, je perofeta adre me ha ködra, ka habe, Öbun e ca he ka wâ hele vat, ke öbun e ca he ka hu hmiå: ke oge me he ka ham köbun eang ûsoköu ae ûnyi hnathu. 14 Me Iehova ame ha könya, ka habe, Je perofeta adre me perofeta thoi hnyi iök : oge ca kun' ödrin, ke oge ca hûna ködrin, ke oge ca fuc ködrin: ödrin e perofeta köbun me omanenâ thoi, me hna bi khong, me ûnyi ae ba önyen, me iyawö eû hnyi je hnyekudrin. 15 Anyin a wale walang hna ha hnö Iehova ge ta je perofeta, tavat adre me perofeta hnyi iök, ke oge ca kun' ödrin, ke so bi, ödrin e ha, ka habe, Ame ca he ka hu hele vat me hmiâ hnyi hnyei ang: Awe, adre me he ka ohia je perofeta eling ge hele vat me hmiâ. 16 Ke haba tavat ödrin e perofeta ködrin, adre me he ka khû' ödra ka hnyi je getheniny Jerusalema can hmiâ me hele vat; ke ba at ame he ka könim ödra, ödra, me laöiödra, me lakûdra obaga me wahlu: anyin oge me he ka hingâlâ hudrin hwakecidrin bi ae monu. 17 Ke u me he ka ha ködra hofuc ang, ka habe, E so ame hingölö ûnyi hnyi li emakök deköiö hnyi lany me lit, me ca he ka mena; anyin a aat do hluiny ik hnyei, ke gan hmâ aat, ke gan hmâ hna 18 Oge ne he ka hnyi hnyei, wâ bi je hna kot hnen hele vat! ke oge ne he ka hnyi taun, me wâ bi, tavat ae sēnyin ge hmiâ! anyin ame tha ngeno baûâ hnyei hnen perofeta, me at bihut, ke ba metâ gadrin.

öhmun e halubahingen hnahic, ke ba bi so, seûnö, ke tiga lany bi ; e ame hia but hme-me ûen metu, ke wâ bi ot bi. 20 Iehova hma me hlohlo: ke oge me he ka hna je

hwege ae ca khana he ka omelö? ke so bi, | lö, e khan' öhmun dut anyihmun hulö, me u bi Iehova hnyi wanböhmun, ke u je ip hulö anyin lakamöhmun anyin a öhmun e hia but ânyâ köu hwakecin ae kong. 10 Walang hna ha hnö Iehova, ka tavat 21 Ca he bi ka ikiki öhmun, ûnyi hnyi 12 Odra ka he ka ânyâ ca han, oge e he ka halubahingâm; anyin a u je op ta

HNYIMAKAN 15.

TABA Iehova ame ha könya, ka habe, Eja ka na a na tat M Eja ke ne a ne tot Mose me Samuela hnyi hnyimakök, oge me ca he ka hnyok ka tavat ang: ob' ödra but gak, m' adre me he but. 2 Ke adre me ne he ka ha köu, ka habe, Öhmun a he kâ? u me he ka ha ködra, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Haba at hobi kâu mok, me ame ka he bi ka hnyi mok; ke haba at hobi kâu hele vat, me ame ka he bi ka hnyi hele vat; ke haba at hobi kâu hmiâ, me ame ka he bi ka hnyi hmiâ; ke haba at hobi kâu bâ, me ame ka he bi ka bâ. 3 Ke oge me he ka otilâ ködra vak ta ûnyi, haingö Iehova: wale hele vat he ka hlingâ, me je kuli he ka oloû kia, me ta je meno ame gâ, me ta je menoiny hnyot he ka an me ohia. 4 Ke oge me he ka hn' ödra ka hnyi hlohlo hnyi ta je dökhu hia eang hmeledrany, jöni Manase nöku Hezekia than Juda, can hnen hna ânyâ hnyi Jerusalema. 5 Anyin a ie at ame he ka betenge gam Jerusalema? ke ie at ame he ka mâng gam? ke ie at ame he ka saû me me hnö bongom? 6 Haingö Iehova, ka habe, U je hia but hna degeci nya, ke u je hmetuhmetu: anyin a wale oge hia but hai hnyamök gam, me ohiö u; oge sēnyin dut ge ietra. 7. Ke oge hia but ulic ödra ge ut hnyi je homagöuleny hnyei; oge hia but öba lakudra, oge hia but öba lakeik; adre me ca hmetu ûnyi hnyi dedra je gethen. 8 Adre ose hia je safac unyidra hnyi hnyimakök hon je waönyin köiö: oge hia but hom ködra ûcon hinyen wahidröu, at ame söh hnyi jebigö: 19 Hawa, u je hia but ti digic Juda? ke oge hia but ie oâ ködra ot me öbubuny. a hia but hanom ikikiâ Ziona? anyin a 9 E sēnyin dut momo ame hnöku ödrin ieû u je kuc öhmun, ke ba eny köhmun? seven; e ame mokcu; ame didrut anyin

köluidra ka hnyi hele vat hnyi hnyimakan je iwahnaihmiöny mödra, haingö Iehova.

10 Ekölö gak, bai lö, anyin a u je hnokoâ at ae iwatretra, ke at ivinö me hmeledrany hia! oge ca hia but më ham mone hnân troban, ke haba khaca adre ca më ham mone könya hnân troban; ke so bi, ödra hia adre me hangö nya. 11 Haingö Iehova, ka habe, E hnathu, oge me he ka sihwegiö u hnyi so; e hnathu, oge me he ka kunâ iwahnaihmiöny he ka khöû köu hnyi ûen ae kong me ûen ae vec.

12 Hawa, e khana at he ka thu fao wale fao ûheny hnyi hwadrö, me bras? 13 Oge me he ka ham manâm man me tang omjehem hnân söh ke ca ge hwaban, ke can bi ânyâm je hulö hia hnyi je hnyigöulâm hia. 14 Ke oge me he ka tha ohei ödra me je iwahnaihmiöny möu ka hnyi hnyei ae ca khanö u: anyin ame ubâhlâ meic hnyi anyik hmönyin, ke ame he ka thong hubun.

15 Iehova lö, u je wâ but: ûnykûmi nya ju, me senö nya, me bi hwaban ka tavat cak, ka tavat adre me sedö nya, ca hom digic nya hnyi hnâm hna ling vec ae beûhmâ: khanö u thö a adre hia but haikongu nya can iâm. 16 Adre me wâ hwâm je hofuc, me oge me an e; ke hnân senyin me hnân hobâ hwâm je hofuc hnyi hnyekuk: anyin adre me hwenyi iök ge iâm, Iehova Khongon sabaoth. 17 Oge me ca laba hnyi ûkhacaköu anyin tavat adre me walak me hop: oge me hake laba can hnyamâm; anyin a u je hia but öunöngöti nya ge hmönyin. 18 Anyin a ieû a e bala bi anyik vec, ke ba eny hnök aat, ke ame ca bemetu? hawa, u me he ka helâ me wagewe ame iyawö, a köiö ame hme?

19 Anyin a wale, walang hna ha hnö Iehova, ka habe, U je ne he ka hmetu, me oge me he ka hum u, ke u me he ka tot hnyi hnyimakök: ke u je ne he ka oc ut ûnyi ae ûnyi hnathu ûnyi hnyi ûnyi ae ikiki, u me he ka helâ me hnyimök : adre me he ka hmetu köu, ke u me ca he ka hmetu ködra. 20 Ke oge me he ka wiö u ka tavat ang hnân hak bras ae hwege; ke adre me he ka vat möu, ke ame ca he ka tudra: anyin a tha inya möu he ka tuö u, me omeli u, haingö Iehova. 21 Ke oge me he ka hûgûnö u ûnyi hnyi hnyamen tavat ae kong, ke oge me he ka ûco melam ûnyi hnyi hnyamen tavat a ödra wathethöt.

HNYIMAKAN 16.

ME o minya but könya hofuc ho Iehova ame ha, ka habe, 2 U me ca he ka hok momo me hu nokom baga me hlu hnyi dok ang. 3 Anyin a walang hna ha hnö Iehova ge ta je da me in adre hnokoâ eang, me je lahinyödra adre hnöku ödra, me je lakamödra adre hnöku ödra hnyi hnyei ang, ka habe, 4 Adre me he ka mok ge je mok ae kong; adre me ca he ka tenge gadra, ke adre me ca he ka könim ödra; adre me he ka hnân tatet hon kânâ; ke ame he ka ön ödra hnen hele vat me hmiå, ke ame he je unyidra ka hnân an ta je meno ame gâ ethö, me je menoiny hnyot. 5 Anyin a walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Ca didrö ka hnyi uma tenge, ka ca he bi ka hnyi tenge thungaû, ke ca mâng gadra; anyin oge hia but hom anyik hnahic ûnyi ge hnyei ang, wale ibetengiö me betenge vec, haingö Iehova. 6 Ke ame he tavat ae gan me tavat ae ûhnyûkong ka mok hnyi hnyei ang: adre me ca he ka könim ödra; ke ame ca he tavat ka tenge gadra, ke adre me ca he ka thamuö hwadrak ny, me ohadreûâ, adre me ânyâ hnyi hnyamok; 7 ke ame ca he tavat ka tha subö areto hnyi tenge gadra wale hnân otubweli ödra ge je komok ; k' ame ca he tavat ka ham ködra kaia ka habelidra hnân otubwelâ ge kamödra me hinyödra a mokcu. me ca he ka dit hnyin uma bijeû he ka tha laba mödra, me hnyi han me ic. 9 Anyin a walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, Khongu Isaraela, ka habe, Wâ bi, oge me he ka bi obiny hnyi dok ang hnyi hnyimaköbun hnyi bongubun ta je bong hwan senyin me hwan hobâ, me hwan li at ödre tep faipoipo. 10 Ke hnyi ûen u me he ka haimemenâ ta je hofuc hia ang ka tavat ang, me adre me he ka ha köu, ka habe, Anyin a ieû Iehova ame ha gahmun ta je ûnyi ae kong hia thithö ae gan hmá! ke ieû hwakecihmun ae kong? ke ieû hnöbmun hna ânyâ kö Iehova Khonguhmun! 11 me u me he bi ka ha ködra, ka habe, Can lakamöbun ödrin e hna degeci nya, haingö Iehova, me hnu hoton je khong, me bi athnyaba ködrin, me khudrung ködrin, ke adre me hna degeci nya bi, me ca tuö bi anyik hnanyibu; 12 ke öbun e hia but ânyâ hulö ae gan hmâ hon je lakamöbun; anyin a, wâ bi, öbun e ve hnu hoton ihwegien je hnyekubun ae kong, me öbun e ca

ka ob' öbun hnyi hnyei ang ka hnyi hnyei thithö, can hulö. 4 Ke haba u, u me ka ae ca khan' öbun, öbun, me je lakamöbun; he ka hamâm bi degec em hnyei waleji oge ke öbun e he ka bi athnyaba eling ka ke ham köu; ke oge me he ka kunö u he ka je khong hnyi lany me lit; ke oge me ca he bi athnyaba ka je iwahnaihmiöny möu, ca betenge gabun.

bong, haingö Iehova, ke adre me ca he ka he bala bi ka möt. ha, ka habe, Kia inya Iehova, at ame hom je hmakaniny je kic. 17 Anyin a e hnyi hât ta je lan ; ke ame ca he ka hmak hnyi hon dedra je gethen hia li emakök: ödra huna ae ba hnyin we, ke ame ca menâ bi ca iyong hnyi hnyimakök, ke adre ca ikhâlâ wa. 9 Haba hnyekon at, me wale at ae gak hwakecidra ae kong. 18 Ke oge me ti iyawö hon ta je ûnyi hia thithö, ke ti he ka bök ka olo bi hwaban hwakecidra ae kong e: ie at ame he ka wâhmakhmeto e? kong me anyidra hulö; anyin adre hia but 10 Inya Iehova at ame elâm hnyok, oge oikikiâ ik hnyei hnen unyin anyidra ta je me cubec ta je hna ûnykûme, he ka ve ham but öunöngötâ ik hnyei ge anyidra ta je me helâ me wan anyidra ta je huliwa. me hnök hnabâ, me hnök hna lubaduöng ta je hing lakon bi, helâe ge at ae tren hnyi bonginy vec, ame he ka o köu ta je omjeû ke ca hoton bi wisa; hnyi wanben ka habe, e ba jekhon je lakamöbun, ke so bi, thoi, wale je ûnyi baû me ba troban 20 Hawa, ame he ke at ka ânyâ je khong hobi kâu, ke ca je khong bi thö! me manik man ; ke ame he ka khan' ödra | a iök Iehova.

HNYIMAKAN 17.

DRE hia but sihnalimen hulö anyi Juda ge pen fao, me homakan samira: adre kave hnyi viny je hnyekudra, me hon je baitoiny anyibun je taben hut; 2 ke haba ta je lakudra adre me ûnykûme anyidra ta je taben hut, me anyidra je Aseira hnyi je ûö ae hât hon je hut ae görany. 3 Anyik bucen hnyi utkânâ lö,

ling nya bi: 13 anyin a wale oge me he je dok ae görany hnyi ta je hnyigöulâm hia hnyi hnyei ae ca khanö u: anyin a öbun e 14 Anyin a wale, wâ bi, ame he ka o je hia but hû meic eû hnyi hnyekuk, ke ame

5 Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, je lakon Isaraela ûnyi hnyi hnyei Aigupito; ¡ E ka mok at ama labageju ka at, me wia at 15 ke so bi, Kia inya Iehova at ame hom me me hnân hnyamen, ke haba hnyekon lakon Isaraela ûnyi hnyi hnyei hnyi hwa- ame hota degeci Iehova. 6 Ke e ame he drö, me ûnyi hnyi je hnyei hia waleji e ame ka helâ me ûö ae ba lan hnyi hnyebuba, ke ob' ödra ka hnyin: ke oge me he ka ohmetu ame ca löng bi, e ka o so; ke e ame he ka ödra ka hnyi idra hnyei, waleji oge ham ka labā je dok ae hwahwacit hnyi hnyebuba, lakamödra. 16 Wâ bi, oge me ho ka hawâ hnyei ae sâlt, ke ca hnân labā. 7 Hnahic tavat thut ae se hia, haingö Iehova, m' hnen at ame labageju kö Iehova, at ame ip adre me he ka nuc ödra; ke hwaban e, Iehova hnân jekhon. 8 Anyin a e ame he oge me he ka hawâ tavat hnu meno ae se ka helâ me ûö adre tā hnyi ta je köiö, ame hia, ke adre me he ka hnu ödra ûnyi hnyi iyâû je wân ka hnyi wagewe, ke ame ca he je bucen hia, me je hut hia, me ûnyi hnyi ka hlohlo, e ka o bi kahwa, ke ame he ka ûnyî ae bon a g'adre mokcu, ke adre hia ka tavat hia helâ me dedra ta je gethen, unyi ae ikiki. 19 Iehova lö, tang hwegiök, Haba kore ame mokulec ta je lakon, ke ca hnyei ûnyi hnyi je can hmeledrany me ha, bonginy je bong, e ame he ka hna degecâ bi e, ke haba hnyi obiny e ame he ka at ae monu.

12 Theron ae hmanenang me görany ûnyi hnyi hwân, wale hnen anyita dok ae 21 Anyin a wale, wâ bi, oge me he ka kap. 13 Iehova gejon Isaraela lö, adre me owâhmakhmetu ödra, hnyi ûen ang oge he ka hmehma ödra hia adre me hna degeci me he ka owâhmakhmetu ödra ge hnyamök, 'u; ke haba tavat adre me digic nya, me adre me he ka sihnalimen hnyi kânâ, anyin adre me hna degecâ köiöiny möt ame pupua, wale a Iehova. 14 Iehova lö, ometu nya but, me inye metu but; omeli nya thö, me inye möt ut; anyin a u thibi hnök hna ogânâ. 15 Wâ bi, ödra adre me ha könya, ka habe, Ewa hofuc ho Iehova? e so e hwâdâ thö walang ang. 16 Ke haba inya oge me ca ie ngâ he ka at tuö mamoe hotom; ke haba khaca, oge me ca hia but weny bonginy vec; e khanö u; e hnyi hnyimâkâm hofuc ame he but ûnyi hnyi li esongodik. 17 E so u me ca bi hnân ot oge me he ka ham ânyâm ta je ûnyi me je könya; u thibi hnök hnabâ hnyi bonginy tang omjehem hia, hnân söh, me ânyâm vec. 18 E so e hmehma tavat adre me sedö nya, ke ca hnö nya bi he ka hmehma :| up kaia, ka wâ bi, e ame ânyâ anyin huliwa e so ödra hlohlo, ke ca hnö nya bi he ka hon li waengen. 4 Ke ame kong ut kaia hlohlo : oâ ju ködra bong ae kong, ke ohi'

ödra but, me olo ohia.

19 Walang hna ha könya hnö Iehova, ka habe, He thö ka tot hnyi homagouleny je lakon tavat, wale hnen je tuhan Juda hna didrö me didrut hnyin, me hnyi je homagouleny hia Jerusalema; 20 ke ha thö ködra, ka habe, Löng ju hofuc ho Iehova, öbun je than Juda me at Juda hia, me aten Jerusalema hia, tavat adre me didrö hnyi je homagöule ang: 21 walang hna ha hnö Iehova, ka ihabe, Wâ eâu öbun, ke ca hom bi ke ûnyi hnyi bong sabath, ke ca dit mē hnyi je homagöuleny Jerusalema: 22 ke ca he öbun ka hok ûnyi ûnyi hnyi umöbun je uma hnyi bong sabath, ke ca ânyâ bi ke huliwa, ke so öbun e okâbâ bong sabath, helâji me hnök hna hûna ka lakamöbun; 23 ke so bi adre me ca löng, me tevehlong, ke adre me ohwegiâ je nyidra, m' adre me ca löng bi me kap bi hna ûnö. 24 Ke öbun e ne ti ling nya, haingö Iehova, me ca hom bi ke ûnyi ka hnyi je homagöuleny taun ang hnyi bong sabath, ke öbun e ne okabâ bong sabath me ca huliwa hnyin e ; 25 awe, ame he ka labö didrö hnyi je homagöuleny taun ang je than me je taben, tavat adre me tabâ theron anyi Davita, adre me taba je kariota me je hors, ödrin, me je taben, aten Juda, me aten Jerusa-! lema: ke ame he ka tethmâ taun ang nyiele balua. 26 Ke adre me he ka o ûnyi hnyi je tauniny Juda me je ke keihen igigilö Jerusalema, me ûnyi hnyi hnyei Beniamina, me hnyei ae tha hon, me je bacen, me ûnyi hnyi Hwaiöu, adre me hom je hudiny leû, me je hut, me je hudiny han, me libanu, me adre me he ka hom je hudiny ole, ka hnyi uma umö Iehova. Ke öbun e ne ca ling nya he ka okabâ bong sabath, me he ka ca hije hok, me didrö ka hnyi je homagöuleny Jerusalema hnyi bong sabath; awe, oge me he ka hû meic hnyi ta je homagouleny e, ke ame he ka an je uma umen je than hnyi Jerusalema, ke ame ca he ka mok.

HNYIMAKAN 18.

OFUC ame o kö Jeremia ûnyi ga Iehova ame ha, ka habe, 2 Todrö, he thö ka hnyi uma umen at ame up kaia ke hnen ang hwei; oge me he ka hotuk me oge me he ka ölöngi u e ge hok hofuc. Me oge me he ka hnyi uma umen at ame anyidra vec.

hnyi hnyamen at ame up kaia waleji e ame op, me e ame op hmetu e, me me ke kaia, helâ me weny at ame up kaia he ka ânyâ.

5 Me ame o but könya hofuc ho Iehova ame ha, ka habe. 6 Lap anyi Isaraela lö, hawa, e ca khanö nya he ka ânyâ köbun helâ me man at ang ame up kaia i haingö Iehova. Lap anyi Isaraela lö, wâ bi, öbun ûcû hnyi hnyamök me kânâ ae kece hnyi hnyamen at ame up kaia. 7 Hnyi ûen oge me he ka fuc ge ke hnyei me ke dökhu, he ka oc ut, me hagutâ me ohia e; 8 ame ne he hnyei eling wale oge me fuc gan he ka hmetu ûnyi hnyi anyidra hulö, awe, oge me he ka ietra ûnyi ae kong waleji oge ûnykûme he ka ânyâ ködra. 9 Ke haba hnyi ûen oge me he ka fuc ge ke hnyei, me ke dökhu he ka otilâ me tā e; 10 ame ne ânyâ hulö hnyi hnyimakök, me ca löng ifucik, awe, oge me he ka ietra so, waleji oge ha he ka ohnahici ödra hnyin. walang ang, he thö ka ha ka at Juda me aten Jerusalema, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Wâ bi, oge me he ka penapena ûnyi ae kong hobi köbun, me ûnykûme hna ûnykûme he ka ânyâ köbun: ve hmetu ju öbun walang ang ûnyi hnyi debun ta je gethen ae kong, ke osoâ but debun je gethen me anyibun ta je huliwa. 12 Ke adre me ha, ka habe, E ûnyi baû bi : anyin öhmun e he ka hnu hoton anyihmun ta je bibihwakecin, me ve anya hoton ihwegien je hnyekuhmun ae kong.

13 Anyin a wale, walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Hnö th' öbun unyin ta je hnyei, ie at ame löng je ûnyi a hel**â**e a hia but ânyâ ûnyi ae ti kong hnen hluiny Isaraela. 14 Hawa, ame he kionainy Lebanona ka kölu ûnyi hnyi hon kicin utkânâ lame he ka hme köiö katebu wale ame hingölö ûheny hnyi dok ae sâkâû? 15 Anyin adre hnying nya lakeik, adre hia but leû utö ae bo so ka ûnyi ae ba önyen; ke adre hia but ohaû ödra bi hnyi dedra je gethen, a je gethen kâû adrem, he ka he hnyi je ong gethen, adre ca okhibö göranyai; 16 me adre me wia idra hnyei hnan lâiâ, me jû nyiele balua; ame he tavat hia adre me gethen unyin ka lâiâ me nyinyikâ je bödra. 17 Oge me he ka ovesei ödra hnyi hnyimakan iwahnaihmiöny helâ me 3 ca hnyimakök bi ködra, hnyi bonginy

18 Me adre me ha, ka habe, Ai öbun m' ate me he ka ânyâ je bibihwakecin kö Jeremia; anyin ame ca he ka hia hnanyibu unyin at bihut, me ûhnenamö unyin at ae metâ, me hofuc ûnyi ge perofeta. Ai öbun, ate me he ka kot e ge bohmen, ke ca he bi öta ka tevehlöng bi hwan ta je hofuc.

19 Iehova lö, tevehlöng ju könya, ke löng ju ifucin tavat adre me ivinö mönya. 20 Hawa, adre me he ka bi hwaban so ge kong? anyin adre hia but hiny thop, me inye he ka mok. Unykûme ju waleji hnök hna tot hnyi hnyimâkâm he ka khöûâ so hobi ködra, me ohavâ ânyâm hmönyin 21 Anyin a wale hna but lakudra ka hnyi hmiå, ke hn' ödra but ka hnyi maniny hele vat, ke ame he ka ba but lakon laöiödra, me je safac bi, ke ame he mok ka hlingå obaga, adre me he ka hlingå anyidra wahidröu ge hele vat hnyi vat. 22 E so adre me löng tenge hnyi umödra je uma, hnyi ûen u me he ka ie oâ ködra deö vat; anyin adre hia but hiny thop hnân odili nya, me ikhâlâ je hnewe hnân li 23 Ke so bi, Iehova lö, e khanö u hia anyidra ûhnenamö gak hnân he ka hlingö nya; ca he ka hna hwakecidra ae kong, ke ca he ka kot degecâ anyidra monu ûnyi hnyi hnyimâkâm: ke so he ka hagut' ödra but hnyi hnyimâkâm; ke ânyâ thö ködra hnen ânyâm hmönyin.

HNYIMAKAN 19.

7ALANG hna ha hnö Iehova, ka habe, He thö ka ûco kaia kânâ adre op me hom ke je hingatiny tavat, me ke je hingatiny tavat bihut; 2 ke he thö ka hnyi hnyigöulen bucen anyin nöku Hinom, ae hnyi homagöuleny Harsith, ke khetâ thö eling ta je hofuc oge me'he ka ba köu: 3 me ha, ka habe, Löng ju öbun hofuc ho Iehova je than Juda, me aten Jerusalema; walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, Khongu Isaraela, ka habe, Wâ bi, oge me he ka oâ ûnyi ae kong ka hnyi hon dok ang; ke ame he ka tenge met hnyi hnyikönyen tavat adre me löng. 4 Anyin adre hia but hna degeci nya me okebongonâ bi dok ang, me leû utö eang ae bo so ka ke je khong, waleji ae ca khan' ödra, ödra me je lakamödra me je than Juda; ke adre hia but öunöngötâ dok ang ge dra dren tavat ae ba hnyikongudrin: 5 me op je dok ae görany anyi Baala, he ka thong je lakudra ge meic hnân hudiny leû kö

Baala; waleji oge ca hûna, ke oge ca ha, ke oge ca ûnykûme; 6 anyin a wale, wâ bi, ame he ka o je bong, haingö Iehova, ke adre me ca he hmetu ka ha ka dok ang Tofet me hnyigöulen bucen anyin nöku Hinom, ke so bi, Thopiny hlingö at. 7 Ke oge me he ka öûnyibaûâ ûhnenamö anyin Juda me Jerusalema hnyi dok ang ; ke oge me he ka otai ödra ge hele vat hnyi hnyimakan je iwahnaihmiöny mödra, me hnen hnyamen tavat adre me elâm he ka hling' ödra: ke oge me he ka hom ta je unyidra hnân an ta je meno ame gâ ethö, me je menoiny hnyot. 8 Ke oge me he ka wia taun ang hnân kuko me jû; ame he tavat adre me gethen hnyin ka lâiâ me jû, can ta je mok hnyin. 9 Ke oge me he ka hn' ödra he ka an viny lakudra obaga, me viny lakudra wahlu, ke adre me he ka ve an viny je lawaedra, hnyi hna igigilö, me hna thelöng, wale ame he ka oveci ödra hnyin hnen je iwahnaihmiöny mödra, me tavat adre me elâm he ka hling' ödra. Me u me he ka tho kaia hnyi hnyimakan tavat adre me tha he möu. 11 Ke u me he ka ha ködrin, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, ka habe, Oge me he ka ohmouca hnyei ang helâ me hna tho kaia kânâ, wale ae ca khan' ödra he ka obekhötâ hmetu: ke adre me he ka khön komok hnyi Tofet, ke ne o but ame ba but dok hnân khön komok hnyin. Haingö Iehova, ka habe, Oge me he ka ânyâ helâe ka dok ang, me tavat adre me labā e, me wia taun ang me me helâ me Tofet: 13 ke haba ta je uma hnyi Jerusalema, me ta je uma umen je than Juda, a je uma adre oikikiâ, ame he ka helâ me Tofet, wale je uma hia thithö waleji adre me leû utö ae bo so ka hnyi hon ka ta je ûnyi hia hnyi drany, me hingâlâ hudiny ic ka ke je khong.

14 Me ame o thö Jeremia ûheny Tofet, waleji hnyi hnö Iehova hna kunâ he ka perofeta; me e ame tot hnyi hnyeuleny uma umö Iehova, me ha ka tavat hia thithö, ka habe, 15 Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, Khongu Isaraela, ka habe, Wâ bi, oge me he ka oâ ka taun ang me ta je tauniny hia je ûnyi ae kong hia thithö, waleji oge ha gan: anyin adre hia but ohwegiâ je nyidra, me ca löng bi ta je ifucik.

Digitized by Google

Y.

HNYIMAKAN 20.

K E haba Pasur, nöku Imer at bihut, Iehova, ame ling Jeremia ame perofeta ta je ûnyi eling. 2 Me haba Pasur ame fuc kö Jeremia perofeta, me ca e, a ohmâ hnyi utö ae hnyi homagöuleny Beniamina ethö, waleji hnyi uma umo Iehova. 3 Ke haba nyi Pasur ame hum Jeremia ûnyi hnyi utö adre ce at hnyin. Me Jeremia ame ha kâu, ka habe, Ame ca he Iehova ka ha hmetu iâm me Pasur, ke jia bi a Magora-misabibi. 4 Anyin a walang hna ha hnö Iehova, ka Wâ bi, oge me he ka wiö u bi hnân ooti u bi me lawaem hia: ke adre me he ka ta ge hele vat anyin je iwahnaihmiöny mödra, ke ame he li emâkâm ka wâ e: ke oge me he ka hna at Juda hia ka hnyi hnyamen than Babulona, ke ame he ka hum ödra Babulona ai, me hling' ödra ge hele vat. 5 Ke haba khaca oge me he ka hna tang omjeûiny taun ang, me ta je troban gan, me ta je ûnyi ae ûnyi hnathu hnyin, eke, ta je omjeû anyin je than Juda hia, oge me he ka ham ka hnyi hnyamen ta je iwahnaihmiöny mödra, ke adre me he ka sei ödra, me hum ödra, me tha he mödra Babulona ai. 6 Ke haba u Pasur, me tavat hia adre me tha laba möu, öbun e he ka bâ: ke u me he ka o hnyi Babulona, me mokcu eling, me könim u eling, u me lahânâm hia, waleji u je perofeta thoi ködra.

7 Iehova lö, u je hia but cubic nya, me oge me hmehmela: u hwege huk, me ame tom: iny taben ûhiö hnyi je bong hia, ame hlumö nya hnen ke at me ke at hnyi ta je bong hia. 8 Anyin a hnyi ûen oge me fuc, oge me kuku; oge me hongot, ka habe, Ûokonguny me söh: anyin adre wia hofuc ho Iehova, me hnân haikongu nya, me ûhiö hnyi je bong hia. 9 Ke oge me ha, ka habe. Oge me ca he ka hâiâ e, me fuc hmetu hnyi ien, ke haba, e bi û hnyi hnyekuk helâ me meic ae möt, adre hlöng hnyi hnyin je jeiök, ke iny sēnyin dut anyin hokhnyok, ke pason. 10 Anyin a oge hia but löng hna ûhaikonguny hnen tavat ae se hia, me hna öbubuny hnyi je ke keihen Haingödrin a je hing waek, tavat adre me tuổ hnök hna haûhaû, ka habe, Haikongoâ ju e, m' öhmun e he ka hnyi haikongoâ; ame ne he ka hmehmela m' ate me hmönyin ae gan hmâ. 6 Ke oge me

bi hwaban kâu. 11 Ke e bi Iehova unyik helâ me taben vat ae hwege: anyin a wale ame he ka haûhaû but tavat adre me hnu nya, me ca tudra bi: adre me he ka hmehma gan hmâ, anyin a ca tudra bi, adre me ca he ka hnying anyidra hmehma nyiele balua. 12 Iehova tuhan sabaoth lo, at ame cubec tavat ae wisa at ame wâhmakhmeto je hna ûnykûme me je hnyok, e so oge me he ka wâ hnâm hna bi hwaban ködra; anyin oge hia but omanenâ köu hok hofuc. 13 Khumöng dö kö Iehova, ogano Iehova tho: anyin a e ame hia but hûgûnâ hanon at ae theduoc ûnyi hnyi hnyamen tavat ae kong.

14 Eka mok bong adre hnöku nya hnyin: e so adre me ca haisoâ bong a hnöku nya hnyin bai. 15 Eka mok at ama thumetu cica, ka habe, A o but nokom da, ame osenyinâ e. 16 E so ame he at e ka helâ me je taun waleji a hagutâ Iehova, me ca ietra bi: ke so e ame löng hwakuku hnyi hnyomakatu, me hwahongot hnyi jebigö; 17 anyin a e ame ca hlingö nya ûnyi eû hnyi hnyok: me me erkemok könya hnyeku bai me erkin bala thibut hnyekon. 18 Anyin a ieû oge me o but ûhek hnyi hnyok he ka wâ vec me hlouhlou, me me he ka um dö bonguk je bong hnyi hmehma?

HNYIMAKAN 21.

TALANG hofuc ame o kö Jeremia ûnyi ga Iehova waleji hnyi hnö Zedekia than hna kunö Pasur nöku Malekia kâu, me Zefania nöku Maseia at bihut ame ha, ka habe, 2 Ö u hnei Iehova thö gatin; anyin a Nebukaneza than Babulona ame vat mötin : ame ne he Iehova ka ânvâ hobi kötin hoton anyin ta je huliwa hia hnân lâiâ, me me he ka he but gatin.

3 Me haba Jeremia ame ha ködru, ka habe, Walang hofuc öbu me he ka ha kö Zedekia, ka habe, 4 Walang hna ha hnö Iehova Khongu Isaraela, ka habe, Wâ bi, oge me he ka ohavâ je omjehen vat ae hnyi je hnyamöbun, waleji ge hnöbun hna vat me than Babulona, me at Kaledaia, tavat adre me igigili öbun hoton hna up veto, ke oge me he ka ûkhacaköu ödra hnyi wanben taun ang. 5 Ke haba inya oge me he ka vat möbun ge hnyam adre hai me beny ae hwege, me hnyi hmönyin me wathethöt, me he ka hwege hon, m' ate me he ka he ka kot aten taun ang, wale a at me

meno: adre me he ka mok ge mok ae gan, monu, me ûokonguny ka atkanyua, me Iehova, oge me he ka hnö Zedekia than hnyikongon hnyi dok ang. je iwahnaihmiöny mödra, me hnyamen je athnyabainy me je lakeiny. ca he ka omeli ödra, me hnyok ködra, me he ka ba wan uma eang. habe, Wa bi, inya oge me ip hnyi hnyimaköbun gethen deny möt, me gethen deny 9 Haba at ame he ka laba bala bi hnyi taun ang, ame ne ka mok ge hele vat, me hmiâ, me mok ae cap: ke haba at ama didrut, me kec ka at Kaledaia, tavat adre me igigilö öbun, me ame he ka möt, ame he ka jekhon anyin möt. 10 Anyin a inya oge hia but hnyimakök ka hnyi taun ang me me kong, ke ca hnân bi so, haingö Iehova: adre me he ka hna e ka hnyi hnyamen than Babulona, ke e ame he ka thong e ge meic.

11 Ke haba lap anyin than Juda, löng ju hofuc ho Iehova gan, ka habe, 12 Lap anyi Davita lö, walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Ânyâ thö ûnyi ae wisa hnyi hnyomakatu, ke omelö thö at adre söh ûnyi hnyi hnyamen at ûöveci, wâ e nye gâ but anyik hmönyin helâ me meic ame ubâhlâ, ke ba at ama ume, can ûkongon anyibun ta je huliwa. 13 Wâ bi, ûcûk u, at ame laba hnyi hnyigöulen kicin dok ae tha hon, haingö Iehova, öbun tavat, öbun e ha, ka habe, le at ame he ka utut köta? ke ie at ame he ka dit ka hnyi je hnyabata? 14 Ke wan anybun ta je huliwa, haingö Iehova: ke e ame he ka an igigilö ehele.

HNYIMAKAN 22.

7 Ke hwaban e, haingö nakahme, me safac, ke ca hingâlâ dra ae ba Juda, me je athnyabainy, me tavat a je öbun e ne he ka ânyâ ûnyi e, me ame he ka kolon hnyi taun ang ûnyi hnyi mok ae cap, dit hnyi je homagöuleny uma ang je than me hele vat, me hmiâ, ka hnyi hnyamö tavat adre me tabâ theron anyi Davita, Nebukaneza than Babulona, me hnyamen adre me laba hon je kariota me hors, e me tavat adre me elâm he ka hling' ödra: ke löbun e ne ca löng je hofuc ang, oge me e ame he ka kuc ödra ge hele vat; e ame khemanyin gak bi, haingö Iehova, a g' ame 6 Anyin a betenge. 8 Ke u me he ka ha ka tavat ang, walang hna ha hnö Iehova ge uma umen ka habe, Walang hna ha hnö Iehova, ka than Juda, ka habe, U Gileada könya, ke ban Lebanona: ke so bi, e hnathu, a oge me he ka wiö u me hnân hnyebuba, je taun ae ba aten. 7 Ke oge me he ka penapena gam tavat ohia, ae ve hu ûnyi hnân vat: ke adre me he ka sö but ânyâm je arasi adre ûca, me khûâ ka hnyi meic. 8 Ke ame he je hnyei ae se hia ka gethen hnyi taun ang me ve ûhaköuâ, ha habe, Can ieû Iehova ame ânyâ helâng ka taun ang ae gan! 9 Ke adre me he ka thu, ka habe, Can hnödra hna degec ûhihinyköu anyi Iehova Khongudrin, me khudrung ka ke je khong, me bi athnyabaidrin.

10 Ca tenge bi can at a mokcu, ke ca mång bi gan: ke tenge hwege bi thö ge at ame he; anyin a e ame ca he ka hmetu, me wâ hnyei adre hnokoâ e hnyin. Anyin a walang hna ha hnö Iehova ga Saluma nöku Josea than Juda, at ame hwö hwabö Josea a kamen, at ame he but ûnyi hnyi dok ang, ka habe, E ame ca he ka hmetu kââng; 12 ke e ame he ka mokcu hnyi dok adre hom bâ e ka hnyin, ke ame ca he hmetu bi ka wâ hnyei ang.

13 Ekölö gan at ame op umen uma hnyi hwakecin ae ca wisa, me je hnyeuleny hnyi oge me he ka bi hwaban kobun, e ûcû me hwakecin ae ca ûcû : at ame kap huliwa ge tavat me ca bi hwaban bi, ke ame ca ke oge me he ka hû meic hnyi je hnyeuten, ham kâu troban; 14 at ame ha, ka habe, oge me he ka op umök uma ae lau, ke bwang je hnyeule, ke e ame kave anyin je mamalama; ke adre me tube ethö hnyin ge arasi, me botro ge botru ae dra. WALANG hna ha hnö Iehova, ka Hawa, u me he ka musi, anyin a u me habe, He thö ka hnyi uma umen bebeönua hnyi arasi? hawa, a ca han than Juda, me ha hofuc ang eling, ka habe, kâmâm, me ic, me ânyâ wisa, me ûnyi ae ² Than Juda lö, löng ju hofuc ho Iehova, úcû? me e ame so but. 16 E ame owisa u at ame tabâ theron anyi Davita, u, me ivino anyin at ae theduoc me at ae vec; je athnyabaem, me lakem, tavat adre me me ame so but e. Hawa, ame ca wâhmakdit hnyi je homagoule ang. 3 Walang hna hmetu nya e ? haingo Iehova. 17 Ke haba ha hnö Iehova, ka habe, Anyâ thö wisa me li emâkâm me hnyekom hobi kâu hnâm unyi ae ûcû, ke omelö thö at adre söh ûnyi hna behnyekon, me he ka hingâlâ dra ae ba hnyi hnyamen at ûöveci: ca he ka ânyâ hnyikongon, me hobi kâu hna okongâo,

me ûokonguny, me me ânyâ thö. 18 Anyin oge me hat! haingö Iehova. 2 Anyin a a wale, walang hna ha hnö Iehova ga wale walang hna ha hnö Iehova Khongu Jehoiakima nöku Josea, than Juda, ka Isaraela ge tavat tuö mamoe tavat adre me habe, Adre me ca he ka tenge gan me ha, tuo lakeik, ka habe, Obun e hia but oveseâ ka habe, Ekölö ge keik! Ke ekölö ge halek je mamoe, me ob' ödra, me ca sen' hanik! ke ekölö ge anyin hmanenang! 19 Adre me he ka konâm e helâ me hna konâm asina, adre me he ka lelö e me khûâ hnyi hoton je homagöuleny Jerusalema.

20 ()lö thö Lebanona ai me hongot; ke hongot dö göranyai hnyi Basana: me hongot hnyi Abarima; anyin adre hia but ohia je oûnykûmâm. 21 Oge fuc köu hnyi ânyâm sot, me u me ha, ka habe, Oge me ca he ka löng. Wale hwakecâm k' u tiga ûhnyûkong, ke u je ca löng ifucik. 22 Adre je mamoe ge ang, ke ame he je oûnykûmâm ka bâ; me u me he ka hmehma me hlohlo can ânyâm ta je monu hia thithö. 23 At ame laba hnyi Lebanona lö, at ame bi umen uma hnyi je arasi, nakaem, e ka o vec köu, wale vec helâ me momo ame vec hnyekon e ka he ka hnokoâ. 24 Kia inya haingö Iehova, eja ke ne a ne hnân okeceâ haten hnyi hnyam a metök könya jia Konia nöku Jehoiakima than Juda, oge me he ka oc degeci u e ; 25 me oge me he ka hnö u ka hnyi hnyamen tavat adre me elâm he ka hlingö u, me ka hnyi hnyamen tavat waleji u me outen, wale ka hnyi hnyamö Nebukaneza than Babulona, me ka hnyi hnyamen at Kaledaia. 26 Ke oge me he ka obö u me hinyâm at a hnöku u ka hnyi ke hnyei bi, waleji adre ca hnöku öbun hnyin; ke öbun e he ka mok eling. 27 Ke haba hnyei waleji adre me weny he ka hmetu ka hnyin, adre me ca he ka hmetu ka hnyin. 28 Hawa, kaia kânâ ae hmöuca adre me hûkötiâ at ang, wale a Konia? hawa, e kaia a ca hnân senyinâ? anyin a ieû adre digic ödra, e me je mâtrâniny, ke adre ob' ödra ka hnyi hnyei ae ca khan' ödra bi? 29 Hmeledrany, hmeledrany, hmeledrany lö, löng ju hofuc ho Iehova. 30 Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Sihnalimen ju at ang a g' ame he ka ba nokon, ke ame ca he ka so bongon je bong: anyin ame ca he ka hnahic ke mâtrâniny, at ame he ka tabâ theron anyi Davita, me musi hmetu hnyi Juda.

HNYIMAKAN 23.

ödra; wâ bi, oge me he ka bi hwaban ûkongon anvibun ta je huliwa, haingö Iehova. 3 Ke oge me he ka hawâ kolon halek ta je mamoe ûnyi hnyi ta je hnyei hia waleji oge ob' ödra ka hnyin, me ohmetu ödra ka hnyi hnyeuledra; ke adre me he ka hnokoâ sehia me ti sehia. 4 Ke oge me he ka otilâ hudrin tavat tuö mamoe, he ka ha ö 'dra: ke adre me ca he hmetu ka ot, me hlohlo, me hia, haingö Iehova.

5 Wâ bi, ame he ka o je bong, haingö me he ka hān tavat adre me tuö halem ta lehova, ke oge me he ka oâ kö Davita Khûen ae wisa, ke e ame he ka than me musi me so, me ânyâ ûnyi ae wisa me ûnyi ae ûcû hnyi hnyei. 6 Hnyi bonginy je bong, ame he ka möt Juda, k' ame he Isaraela ka laba khotkic: ke walang ien adre me he ka hawâ, ka habe, Iehova wisaita. 7 Anyin a wale, wâ bi, ame he ka o je bong, haingö Iehova ke adre me ca he hmetu bi ka ha, ka habe, Kia inya Iehova at ame hom lakon Isaraela ûnyi hnyi hnyei Aigupito; 8 ke so bi, Kia inya Iehova at ame su je mâtrâniny lap anyi Isaraela ûnvi hnyi hnyei hnyi hwadrö, me ûnyi hnyi je hnyei waleji oge ob' dra ka hnyin: me adre me he ka labā idra bi.

9 Ge ta je perofeta. Ame vec eû hnvekuk me öbubuny hia je jeiök, oge me helà me at ame monu ge grâk, me helâ me at ame ngâ ge waina; can ga Iehova me hwan hofuc ae kap. 10 Anyin a unöngötö hnyei ge tavat bi ûnyi monu; anyin ame tenge hnyei can hna hângâ: e atgec dö je dok a je sajilat hnyi hnyebuba: ke kong dedra je gethen, ke ca wisa tang hwegiödra. 11 Anyin ame bi gan je perofeta me tavat bihut, eke, oge hia but wâ anyidra hulö hnyi umök uma, haingö Iehova. 12 Anyin a wale ame he dedra je gethen ka helâ me dok ae haûhaû hnyi menekholom ködra, adre me he ka alin ödra m' adre me ta hnyin: anyin oge me he ka oâ ködra ûnyi ae kong, wale hunainy bi hwaban kodra, haingö Iehova. 13 Ke oge hia but wa hwen monu unyin je perofetainy Samaria: adre me perofeta me haiö Baala, me omonoà lakeik a at Isaraela. 14 Ke oge hia but wâ ûnyi ae ikiki unyin je perofeta hnyi IKÖLÖ ge tavat tuö mamoe, tavat Jerusalema; adre me bi ûnyi monu me adre me ohia me oveseâ je mamoe vheno thoi, ke adre me ohwegiâ je hnyamen

hnyi anyidra hulö: ödra hia thithö adre me helâ me at Sodoma könya, ke haba tavat adre me labā e, ödra helâ me Gomora.

15 Anyin a wale, walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth ge je perofeta, ka habe, Wâ bi, oge me he ka ha ö 'dra ge khöhlöng me habelidra ge köiö hnân mekiny : anyin ame o but bi gan ka hnyi hnyei hia ûnyi ge je perofeta hnyi Jerusalema. 16 Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, ka habe, Ca löng ta je hofuc hwan ta je perofeta adre me perofeta köbun; adre me ûnö köbun ta je ûnyi baû bi ; adre me ha hna omanenâ ûnyi eû hnyi hnyekudra bi, ke ca ûnyi bi hnyi hnyimö Iehova. 17 Adre me ha bala bi ka tavat adre me hûkötiö nya, ka habe, Iehova ame ha, ka habe, Öbun e he ka hnahic: ke adre me ha ködra hia thithö tavat adre me hnu hoton hwegien je hnyekudra bi, ka habe, E ba hulö ame he ka o köbun. 18 Anyin a ie at a mwi hnyi ûhnenamö anyi Iehova me me khana me löng hwan hofuc? ie at ame hia but tevehlöng me löng hnök hna ha? 19 Wâ bi, ame o but weneû anyi Iehova, wale anyin hmönyin, eke, weneû ame khenyö: e ame he hwege hon ban tavat ae kong. 20 Ame ca he ka hmetu hmönyin anyi Iehova, ke ne o but e ame hia but ânyâ, ke ne o but e ame ohwâdâ je ûnykûmenen hnyekon: öbun e he ka ti wâhmakhmeto e perofeta e, ke so bi, adre me wadring : oge ca fuc ködra, ke so bi, adre me perofeta. 22 Ke so bi adre ne hia but mwi hnyi anyik ûhnenamö, awe, adre me he ka olöngâ lakeik ge hok ta je hofuc, me ohmetu ödra ûnyi hnyi dedra je gethen ae kong, me ûkonginy anyidra ta je huliwa. ka wâ? haingö Iehova. Iehova. 25 Oge hia but löng waleji ge hna ha hnen ta je perofeta, tavat adre me perofeta thoi hnyi iök me ha, ka habe, Oge hia but bwo, oge hia but bwo. 26 Ame he ka e bi ke ne o but kehö eû hnyi hnyekon ta je perofeta tavat adre me perofeta thoi: wale tavat adre me perofeta iyawöâ je hnyekudra? 27 Tavat adre me ûnykûme he ka ohnyingâ lakeik wale ge iök hnen je bwidra, wale adre me ve ha ka

tavat ae kong, me me ca ve ödra hmetu|lahanödra, helâji me hnen lakamödra hna hnying iök ga Baala. 28 Haba perofeta ae hu bwi, me hamen bi he ka ha bwi; ke haba at ae hu gan hok hofuc, hamen he ka ha hnathoâ hok hofuc. Hawa, e ûcû thatûnyin hwit me je wan? haingö Iehova. 29 Hawa, e ûcû hok hofuc me meic? haingö Iehova, ke helâ me hama at ame kot omomono kic?

30 Anyin a wale, wâ bi, ûcûk ta je perofeta, haingö Iehova, tavat adre me ivenâuköuâ hok ta je hofuc. 31 Wâ bi, ûcûk ta je perofeta, haingö Iehova, tavat adre me fuc ge bohmödra me ha, ka habe, E ame ha. 32 Wâ bi, ûcûk ta je perofeta tavat adre me bwi thoi, haingö Iehova. wale tavat adre me ha bi me omono lakeik hnen anyidra ta je thoi, me hwakecidra ae hop: ke oge me ca kun' ödra me hûna ködra; ke ame he ka ba troban ka hnyei ang ûnyi gadra, haingö Iehova. 33 Ke e ka he ka hnei u hnen tavat ang, ame ne perofeta, ame ne at bihut me ha, ka habe, Îeû hok ûnyi ga Iehova? me u me he ka thu ködra, ka habe, Ie hok? Oge me he ka hna degeci öbun, haingö Iehova. 34 Ke haba perofeta, me at bihut, a tavat adre me he ka ha, ka habe, Walang hok ûnyi ga Iehova, awe, oge me he ka bi hwaban ka at eling me anyin lap. 35 Walang ûnyi öbun e he bi ka ûhaköuâ, a ke at me ke at, ka habe, Ieû hna thu hnö Iehova? ke ieû hnyi je bong a biliny. 21 Oge ca kunâ je hna ha hnö Iehova. 36 Ke ca he hmetu öbun ka ha hok ûnyi ga Iehova: anyin a haba ve ifucin tavat wale honödra bi je hok; anyin a öbun e hia but ohavâ hofuc hwan Khong ae möt, Iehova tuhan sabaoth Khonguta. 37 U me he ka ha helâng ka je perofeta, ka habe, Ieû hna thu hnö Iehova köu? ke ieû hnen hna ha? 38 Ke 23 Hawa, inya ang Khong hnyi dok ae öbun e ha, ka habe, Hok ûnyi ga Iehova; hakekeny, haingo Iehova, ke ca Khong awe, walang hna ha hno Iehova, ka habe, hnyi dok ae sâkâû? 24 E hu at ama Can hnöbun hna ha hofuc ang, ka habe, ikhölö hnyi dok ae iyong ke oge me ca he Hok ûnyi ga Iehova, ke so bi, oge Hawa, e ca ûkhûnöng köbun m' öbun e ca he ka ha, unöngöt drany me hmeledrany gak? haingö ka habe. Hok ûnyi ga Iehova: 39 anyin a wale oge me he ka ti hnying öbun, ke oge me he ka obâ degeci öbun ûnyik, öbun, me taun, waleji oge ham köbun me lakamöbun: 40 ke oge me he ka wi' öbun hnân haikongoâ nyiele balua, me hnân hmehma nyiele balua, a ca hnân he ka hnying.

HNYIMAKAN 24.

ABA Iehova ame omanenâ könya, ke wâ bi, li tang meta adre ip hnyi hnyimakan uma umo Iehova: hnyi ûen Nebukaneza than Babulona ame hia but hum Jekonia nöku Jehoiakima than Juda, me je taben hnyi Juda, me tavat huliwa me tavat leû fao, ûhedra Jerusalema, me hum ödra Babulona ai. 2 Haba ke tang meta, me, ti so helâ me je wan meta a bân: ke haba ke tang meta, me kong, ke ca hnân han, anyin ae kong. 3 Haba Iehova ame ha könya, ka habe, Jeremia lö, ieû u je wâ? ke haingök, ka habe, Je wan meta: haba je wan meta ae so, me e ka ti so, ke haba je wan ae kong, me e ka ti kong, ke ca hnân han anyin ae kong. 4 Me ame o but könya hofuc ho Iehova, ka habe, 5 Walang hna ha hnö Iehova Khongu Isaraela, ka habe, Oge me he ka wâhmakhmeto je bâ anyin at Juda, waleji oge kun' ödra ûhedra ang ka hnyi hnyei Kaledaia, m' adre me so, helâ me je wan meta eang ae so. oge me he ka wâ hm' ödra, m' adre me so, ke oge me he ka ohmetu ödra ka hnyi hnyei ang: ke oge me he ka up ödra göranyai, ke adre me ca he ka hagut ödra; ke oge me he ka te ödra, me ca he ka oc. 7 Ke oge me he ka ham ködra bnyok he ka wâhmakhmetu nya, a inya Iehova: ke adre me he ka bi lakeik, ke oge me he ka Khongudrin, anyin adre me he ka hmetu könya ge hnyok ae bekhöt. 8 Ke haba je wan meta ae kong, ke ca hnân han anyin ae kong: E hnathu, haingö Iehova, oge me he ka hnö Zedekia than Juda helâe, me anyin je taben, me je kolon hnyi Jerusalema, je kolon tavat aten hnyei ang me tavat adre me laba hnyi Aigupito: 9 ke oge me he ka hn' ödra m' adre me he ka lili ödra monu ödra hnen ta je dökhu hia eang hmeledrany; m' adre me he ka hnân haikongoâ, me taben ûhiö me hlumā, me hangâ hnyi ta je dok hia thithö oge me he ka ob' ödra ka hnyin. 10 Ke oge me he Iehova, ke hnyei Kaledaia: ke oge me he ka kunâ ködra hele vat, me hmiâ, me mok ae cap, ke ne o but adre me oaû' ödra ûnyi hnyi hnyei oge ham ködra me lakamödra.

HNYIMAKAN 25.

OFUC ame o kö Jeremia ge tavat Juda hia hnyi huna a vaki Jehoiakima

Nebukaneaz than Babulona; 2 waleji hofuc a ha Jeremia perofeta ka tavat hia hnyi Juda, me tavat hia adre me laba hnyi Jerusalema, ka habe, 3 Hwân hnyi huna a thötini Josea nöku Amona than Juda, ke ne o but hnyi bong ang, wale hnyi huna a twente theri, ame o but könya hofuc ho Iehova, me oge hia but ha köbun, me labö vesâ kong me ha, ke öbun e ca löng bi öbun. 4 Ke a hia but Iehova kunâ köbun je perofeta hia a je athnyabainy, ame vesi kong me ûkhûnöng: ke öbun e ca hia but löng, me ca tā je hnyikönyöbun he ka löng; 5 Haingödra, ka habe, Ve hmetu ju öbun ûnvi hnyi debun ta je gethen ae kong, me ûkonginy anyibun ta je huliwa, me öbun e he ka labā hnyei a ham köbun Iehova, me lakamöbun kâû ehac, ke ne o but nyiele balua: 6 ke ca hnu hoton ke je khong he ka bi athnyaba ködrin, me khudrung ködrin, ke ca he bi ka ohmönyini nya ge ta je huliwa anyin je hnyamöbun ; ke oge me ca he ka okongu öbun. 7 Ke so bi, öbun e ca hia but ling nya, haingö Iehova; me öbun e he ka ohmönyini nya ge ta je huliwa anyin je hnyamöbun me öbun e he ka kong. 8 Anyin a wale, walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, ka habe, Anyin a öbun e ca löng hok ta je hofuc. 9 Wâ bi, oge me be ka kunâ me hom je lap hia hnyi hwadro, haingö Iehova, me Nebukaneza than Babulona athnyabaik, me oi ödra ûcûdrin hnyei ang, me tavat adre me laba hnyin, me ta je hnyei hia igigilö e ; ke oge me he ka ti ohi' ödra, me wi' ödra hnân kuko me jú, me ba wan nyiele balua. 10 Ke oge me he ka ohia gadra hwan senyin me hwan hobâ, me ifucin li at ödre tep faipoipo, me meainy li veto hnân omomono, me melaminy lamepa. 11 Ke ame he ka ba wan hnyei ang hia, me hnân lâiâ, ke ame he ta je hnyei eling ka bi athnyabainy than Babulona hnyi sevente ta je huna. 12 Ke e ka bekhötö ta je huna a sevente, me oge me he ka bi hwaban ka than Babulona ke tavat eling can hwakecidra ae kong, haingö ka wia e me me ba wan nyiele balua. 13 Ke oge me he ka oâ ka hnyei eling ta je hofuc hia oge hia but ha gan, wale hna sihnalimen hia hnyi tusi ang, waleji hnö Jeremia perofeta ge ta je hnyei his. 14 Anyin ame he je hnyei ae se hia me je than ka thalu' ödra, ke oge me he ka bi hwaban ködra helâ me hwakecidra, me helâ nöku Josea, than Juda; wale huna a bâni me hna ânyâ hnen je hnyamödra.

15 Anyin a walang hna ha hnö Iehova e ame he ka kuku ûcon haleny haginy hna-Khongu Isaraela könya, ka habe, Hom dö tap wainainy hmönyin ang ûnyi hnyi hnyamök, me habelen je hnyei hia waleji oge me he ka kunö u ka hnyin. 16 Ke adre me he ka ic me ta tot, me ti hmönyin, can hele vat oge me he ka kunâ ködra. 17 Me oge me hom kaia ûnyi hnyi hnyamö Iehova, me habelen je hnyei hia waleji ame kunö nya Iehova ka hnyin: 18 wale Jerusalema me je tauniny Juda, me je thaniny, me je taben, m' adre me wi' ödra he ka ba wan, me hnân kuko me jû, me hangâ helâ me hnyi bong ang; 19 kö Farao than Aigupito, me lathnyabainy, me anyin je taben, me je lakeiny hia; 20 me ke je tavat bi ae ve bongon hia, me ta je than hia thithö hnyei Uza, me ta je than hia thithö hnyi hnyei Filisiti, me Asekelona, me Gaza, me Ekerona, me je kolon hnyi Asedoda ; 21 me Edoma, me Moaba, me je laku Amona; 22 me ta je thaniny hia Turo, me ta je thaniny hia Sidona, me je thaniny bomene hnyi ke keihen hoton köiö; 23 me Dedana me Tema, me Buza, me ödra hia thithö tavat adre me giâ ke keihen leûnödra; 24 me je thaniny hia Arabia, me ta je thaniny hia ke je hnyat ae ve bongon bi adre me laba hnyi hnyebuba; 25 me ta je thaniny hia Zimeri, me ta je thaniny hia Elama, me ta je thaniny hia Madai; 26 me ta je than hia hnyi hwadro, tavat ae hakekeny me sâkâû, ke at me ke at, me ta je dökhuiny hia hmeledrany hnyi hon kânâ: ke ame he than Sesaka ka ic hnyi hwa-27 Ke u me he ka ha ködra, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, Khongu Isaraela, ka habe, Ijem d' öbun, ke monu thö, me hmita but, me ta ju, ke ca tot hmetu bi, can hele vat oge me he ka kunâ köbun. 28 Ke adre ne höcö hom kaia ûnyi hnyi hnyamâm ke ic, u me he ka ha ködra, ka habe, Walang hofuc ang ûnyi ga Iehova, ka habe, 2 Wahna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, ka habe, lang hna ha hnö Iehova, ka habe, He thö E hnathu öbun e he ka ijem. 29 Anyin ka tot hnyi hnyeuleny uma umö Iehova, a wâ bi, inya oge me hwân he ka oaatâ me ha ka ta je tauniny Juda hia, tavat únyi ae kong ka taun wale adre wenyo kâu adre me o he ka hnyi khudrung hnyi uma iök, ke hawa, adre me ca he minya ka bi umö Iehova, ta je hofuc hia thithö wale hwaban köbun? Öbun e ca he ka he baû : oge hûna he ka ha ködra ; ca ikhâlâ bi ke anyin oge me he ka hawâ hele vat hobi hofuc. 3 Adre me ne he ka löng, me ve kâu tavat hia thithö adre me laba eang hmetu ûnyi hnyi dedra ta je gethen ae hmeledrany, haingö Iehova tuhan sabaoth. kong: me oge me he ka ietra ûnyi ae kong 30 Anyin a wale, u me he ka perofeta waleji oge ûnykûme he ka ânyâ ködra can ködra ta je hofuc ang hia me ha ködra, ka ûkongon anyidra ta je huliwa. 4 Ke u habe, Ame he Iehova ka kuku ethö, me me he ka ha ködra, ka habe, Walang hna fuc göranyai ûnyi hnyi hnyaban ae kap; ha hnö Iehova, ka habe, Öbun e ne ca ling

hat; e ame he ka kuku ûcon aten hmeledrany hia helâ me tavat adre me ututo wan vine. 31 Ame he ka o mede ke ne o but hnyi can hmeledrany: anyin ae hu ivinö anyi Iehova me ta je hnyei, e ame he ka ûhnei me tavat hia: ke haba tavat ae kong, e ame he ka hn' ödra ka hnyi hele vat, haingö Iehova.

32 Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, ka habe, Wâ bi, ame he ka he ûokonguny ûnyi hnyi ke hnyei ka hnyi ke hnyei, ke ame he ka o weneû ae gan ûnyi hnyi can hmeledrany. 33 Ke haba hnyi bong eling ame he ka e bi ta je hani Iehova ka e hnyi ke can hmeledrany ke ne o but ka hnyi ke can hmeledrany: adre me ca he ka tenge gadra, me hlu ödra, me konâm ; ke adre me he ka hnân tatet hon kânâ. 34 Kuku tenge thö, öbun tavat tuö mamoe; ke tenge thö me seset hnyi kânâ öbun je homakan hnahat mamoe, anyin a hwâdâ thö je bong hnân he ka hling' öbun, ke oge me he ka tha oamem' öbun, ke öbun e he ka kölu helâ me kaia ae so. 35 Ke ame he ka ba gethen deny tavat tuö mamoe he ka kec hnyin, me hnân homakan hnahat mamoe he ka möt hnyin. 36 E hu hwatenge ge tavat tuö mamoe, me kuku tenge ge homakan hnahat! anyin a hia but Iehova okongoâ hnödra hna han hnyin. 37 Ke adre ohnyibö je haginy mamoe ae hnahic ge hmönyin anyi Iehova. 38 A hia but hna degecâ umen uma helâ me liona: anyin adre hia but wia idra hnyei me hnân lâiâ hnen hwegien at ûöveci, me hnen anyin hmönyin ae hwege.

HNYIMAKAN 26.

ABA hnyi hwân musi a Jehoiakima nöku Josea than Juda, ame o but

nya he ka vheno anyik hnanyibu, waleji oge ip hnyi hnyimaköbun, 5 me löng ta je hofuc hwan lathnyabaik a je perofeta, waleji oge kunâ köbun, me vesâ kong me kun' ödra, ke öbun e ca löng bi ; 6 awe, oge me he ka wia uma eang me me helâ me Silo, ke oge me he ka wia taun ang hnân hangâ hnen je hnyei hia eang hmelen. haba tavat bihut, me je perofeta, me tavat hia adre me ling Jeremia ame ha ta je hofuc eling hnyi uma umo Iehova. a hia but Jeremia ha hia hna hûna kâu hnö Iehova he ka ha ka tavat hia, me ame kât e hnen tavat bihut, me ta je perofeta, me tavat hia me ha, ka habe, U me he but ka mok. 9 Anyin a ieû, u je perofeta hnyi iö Iehova me ha, ka habe, Ame he Uma kap eang ka helâ me Silo, ke ame he ka hnyot taun ang, ke ama ba at ame he ka labā e? Ke ame ûkhacaköu tavat hia kö Jeremia hnyi uma umö Iehova.

10 Ke a löng ut ta je hofuc eling hnen je taben hnyi Juda, me ödrin e he ûhedrin hnyi uma umen than ka hnyi uma umö Iehova, ke ödrin e laba hnyi homagöule ae teb ûnyi gethen ame he ka hnyi uma umö Iehova. 11 Me haba tavat bihut, me je perofeta, adre me ha ka je taben me tavat hia, ka habe, E ûcû but at ang he ka mok, anyin a e ame perofeta 12 Me Jeremia ame ha hlingâ. hnyikönyöbun. ka ta je taben hia, me tavat hia, ka habe, Iehova ame kunö nya he ka perofeta ûnyi ae kong ka uma eang me taun eang a ta je hofuc waleji öbun e löng. 13 Ke walang ang ânyâwia thö debun je gethen, me je hnyikönyöbun ta je hofuc ang. tavat bihut me ta je perofeta, ka habe, E fuc köta hnyi iö Iehova Khonguta. 17 Me

hnyi bong bongu Hezekia than Juda; ke e ame ha ka tavat hia, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, ka habe, Adre me he ka seû Ziona helâ me utkânâ, ke adre me he ka wia Jerusalema me me hna digic thatûnyi, me buceniny uma ka helâ me je dok ae görany hnyi hnyot. 19 Hawa ga Hezekia than Juda me at Juda hia, adre me hlingâ e î hawa, e ame ca outö Iehova, me khöû kö Iehova, ke haba Iehova ame ietra hulö waleji e ame ha gadra? Ate me ne ânyâ hulö ae gan hmâ köta bi. 20 Ke hu minya ke at ame perofeta hnyi iö Iehova jia Uria nöku Semaia at Kiriatha-jarim, ke e ame perofeta ûnyi ae kong hon taun ang me hnyei ang, helâ me ta je hofuc ho Jeremia: 21 Ke haba Jehoiakima than, me anvin tavat hia ae hwege, me anyin je taben hia, adre me löng hwan, haba than ame elâm he ka hlingâ e; ke e khanö Uria but, me e ame ot, me kec, me he Aigupito ai : 22 ke haba Jeboiakima than ame ûkhûnöng Aigupito ai, jia Elemathana nöku Akebora, me keihen a tha ödra më Aigupito ai : 23 ke adre me hum Uria ûheny Aigupito me hom e kö Jehoiakima than, me e ame hlingâ e ge hele vat me khûâ unyin ka hnyi erkemok anyin houmonu. 24 Ke so bi, haba Ahikama nöku Sefana ame hadruo Jereûcon taun ang, helâ me hna löng hnen je mia, m' adre me ca hna e ka tavat he ka

HNYIMAKAN 27.

TABA hnyi hna hwân musi a Jehoiakima nöku Josea, than Juda, ame je hwakecibun, ke löng ju ifuci Iehova o but hofuc ang ûnyi ga Iehova kö Jeremia, Khongubun; me me he Iehova ka ietra ka habe, 2 Walang hna ha könya hnö ûnyi ae kong waleji e ame ha gabun. Iehova, ka habe, Ânyâ thö hobi köu je tö. 14 Ke haba inya, wâ bi, inya but hnyi me je hna ûhûkâlâköuâ, me ip hon nyem; hnyamöbun : ânyâ thö könya helâ me ûnyi 3 ke kunâ thö ta je ûnyi e ka than Edoma, ae so me ûcû könya. 15 Ke so bi, wâhma me than Moaba, me thaniny je laku Amona, khmeto ju öbun, öbun e ne he ka hlingö me thaniny Turo, me thaniny Zidona, a nya, öbun e he ka ohwâdâ dra ae ba hnyi- deny je ûthumetu tavat adre me o hnyi kongon hubun, me hon taun ang. me tavat Jerusalema kö Zedekia than Juda; 4 ke adre me labā e: anyin ae hnathu Iehova hûna thö ka je tuhödra, ka habe, Walang ame kunö nya köbun he ka ha ka hnyi hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth Khongu 16 Me Isaraela, ka habe: Walang hofuc öbun e ame ha hnen je taben me tavat hia ka he ka ha ka ta je tuhöbun; 5 ka habe, Oge his but op hmeledrany, wale at me ca ûcû bi at ang he ka mok, anyin a e ame | meno hon hmeledrany hnen manik man ae gan hmâ me benyik ae lau; ke oge me ame tot ke je hingatiny hnyei me ha ka ham e ka at ae ûcû könya. 6 Ke walang tavat hia adre me ûkhacaköu, ka habe, ang oge hia but ham je hnyei ang kö 18 Haba Mika at Moresa ame perofeta Nebukaneza than Babulona, athnyabaik; ke haba khaca oge hia but ham kâu je | öbun e möt: anyin a ieû ame he ka ba wan menoiny hnyot hnân bi athnyabainy. taun ang? 18 Ke adre ne je perofeta, ke ka thaluâ e. 8 Ke haba hnyei me dökhu than Babulona me ca hna je nyidra ka hnyi hna ûhûkâlâköuâ anyin than Babulona, me oge me he ka kot hnyei eling, haingö Iehova, ge hele vat, me hmiâ, me mok ae cap, ke ne o but oge hia but oaû' ödra a deny hnyamen. 9 Ke haba öbun ca löng bi ka anyibur je perofeta, me anyibun tavat bi khong, me anyibun tavat bwi, me anyibun tavat bibihwakecin, me anyin than Babulona, me bi athnyabainy, ang. me oge me he ka ip tavat eling ka laba bi hnyi idra, haingö Iehova; ke adre me he ka belökâ me labā e.

12 Me oge me ha kö Zedekia than Juda helâ me ta je hofuc hia eling, ka habe, Hna but je nyibun ka hnyi hna ûhûkâ- huna a vakiny, hnyi tehi a thabûnginy, me lâköuâ anyin than Babulona, me bi athny- ame fuc könya Hanania nöku Azura peroabainy, me iny hnyei me öbun e mot. feta at ûheny Gibeona, hnyi uma umö 13 Anyin a ieû öbun e he ka mok, u me Iehova hnyi hnyimakan tavat bihut me lakem ge hele vat, me hmiâ, me mok ae tavat hia, ka habe, 2 Walang hna ha hnö cap, helâji me hna ha ga Iehova ka hnyei Iehova tuhan sabaoth, Khongu Isaraela, ame höcö bi athnyabainy than Babulona? ka habe, Oge hia but thamuâ hna ûhûkâ-14 Ke ca löng bi hofuc hwan je perofeta, lâköuâ anyin than Babulona. 3 E ka tiga tavat adre me fuc köbun me ha, ka habe, ca um bi li huna oge me he ka ohmeto ka Öbun e ca he ka bi athnyabainy than hnyi dok ang ta je omjehen hia uma umö Babulona: anyin a ödra adre me perofeta Iehova, waleji hnö Nebukaneza than Babuthoi köbun. 15 Anyin oge ca kun' ödra, lona hna hom ûheny ang, me hom Babuhaingo Iehova, ke adre me perofeta thoi lona ai: 4 ke oge me he ka ohmetu Jekonia hnyi jök; waleling me inye he ka ob' öbun, nöku Jehojakima, than Juda ka hnyi dok m' öbun e he ka mok, öbun me je perofeta ang, me ta je bâ hia anyin at Juda, tavat tavat adre me perofeta köbun. oge me fuc minya ka tavat bihut, me tavat hia eang, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Ca löng bi je hofuc hwan anyibun je perofeta, tavat adre me perofeta köbun me ha, ka habe, Wâ bi, adre me he

7 Ke ame he je hnyei hia thithö ka bi a ne e bi unyidra hofuc ho Iehova, e so athnyabainy, me lakon, me laöbiny, ke ne adre me he walang ang ka khöû kö Iehova o but ame o but ûen iny hnyei bi : ke ame tuhan sabaoth, m adre me ca hom Babuhe bi je hnyei ae se hia, me je than ae gan|lona ai ta je kaia a kolon biju a e biju hnyi uma umo Iehova, me hnyi uma umen ame ca bi athnyabai Nebukaneza eling than Juda me Jerusalema. 19 Anyin a walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth ge li hmolom, me taben köiö ae gan, me je taben, me je kolon ta je ûnyi a hnen biju hnyi taun ang, 20 waleji a ca hom Nebukaneza than Babulona waleji hnyi hnen hna hum Jekonia nöku Jehoiakima than Juda ûheny Jerusalema Babulona ai, me je taben hia hnyi Juda me Jerusalema: 21 eke, walang hna ha hnö Iehova tuhan anyibun tavat tren khong, tavat adre me sabaoth Khongu Isaraela ge ta je ûnyi a fuc köbun me ha, ka habe, Ca he öbun ka hnen biju hnyi uma umö Iehova me uma bi athnyabainy than Babulona: 10 anyin umen than Juda me Jerusalema, ka habe, adre me perofeta thoi köbun, m' adre me 22 adre me he ka hom ta je ûnyi e Babuhe ka öûsâkâû' öbun me ibun hnyei; me lona ai, ke ame he ka hnen ling ke ne o oge me he ka ob' öbun me öbun e he ka but hnyi bong oge me he ka sen' ödra mok. 11 Ke haba hnyei tavat adre me hnyin, haingö Iehova; me oge me he ka hna je nyidra ka hnyi hna ûhûkâlâköuâ hom ta je ûnyi e me ohmeto ka hnyi dok

HNYIMAKAN 28.

16 Ke adre me he Babulona ai, haingö Iehova: anyin oge me he ka thamuâ hna ûhûkâlâköuâ anyin than Babulona. 5 Me haba Jeremia perofeta ame ha kö Hanania perofeta hnyi hnyimakan tavat bihut, me tavat hia adre me ûtitilen hnyi uma umö Iehova, ka ie hom hmetu je kaiainy uma umö 6 haingö Jeremia perofeta, ka habe, Amen: Iehova ûheny Babulona: anyin a ödra adre e na ânyâ helâ ju e Iehova: e na ohwâdâ me perofeta thoi köbun. 17 Ca ling ödra ju Iehova hwan hofuc, waleji u je perofeta, bi; bi athnyaba tho ka than Babulona me he ka ohmeto ka hnyi dok ang ta je omje-

Digitized by Google

hen uma umö Iehova, me ta je bâ hia ûheny Jerusalema Babulona ai: 2 (hwaban ûheny Babulona. 7 Ke so bi, walang ang hna he hno Jekonia than, me momo than, löng ju hofuc ang wale oge me he ka ha ka me je eûnuka, me je taben Juda me Jeruhnyi li hnyikönyâm, me li hnyikönyen salema, me tavat ae metâ huliwa, me tavat tavat hia, ka habe, 8 Haba je perofeta a leû fao ûhedra Jerusalema;) 3 a deny bödra ehac, ke a bilik bi möu, adre me Elasa nöku Safana, me Gemaria nöku perofeta ge ta je hnyei ae se hia, me ta je Helekia, (waleji hnö Zedekia than Juda dökhu ae gan, he ka vat, me monu, me mok hna kuna Babulona ai kö Nebukaneza than ae cap. 9 Haba perofeta at ame perofeta Babulona) me ha, ka habe, 4 Walang hna hnahic, ke e ka hwada tho hofuc hwan ha hno Iehova tuhan sabaoth, Khongu perofota eling, adre me he ka wâhmakhmeto Isaraela, ka ta je bâ hia, waleji oge ûkhûperofeta e a ga kunâ Iehova. 10 Me haba möng he ka hom ûheny Jerusalema Babuperofeta Hanania ame hom hna ûhûkâ- lona ai, ka habe, 5 Bi umöbun dö uma me lâköuâ ûnyi hnyi hon nyi Jeremia perofeta labā ju; ke bi ibun dö me an ju wan; me thamuâ e. 11 Ke haba Hanania ame 6 hok öiöbun dö me bi lakubun da me in : ha hnyi hnyimakan tavat hia, ka habe, ke heleû âiân dö lakubun obaga, ke ûham-Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, köuâ thö lakubun wahlu ka je baga, m' Helâe oge me he ka thamuâ hna ûhûkâ- adre me he ka hnokoâ obaga me wahlu; lâköuâ anyi Nebukaneza than Babulona me öbun e he ka se hia eling, me ca he bi ûnyi hnyi hon nyin ta je hnyei hia, ke tiga ka wakhalet. 7 Ke elâm do hnahicin ca um bi li huna. Ke haba Jeremia pero- taun waleji oge ûkhûnöng he ka hum öbun feta ame he but. 12 Me ame o but hofuc ka hnyin, ke hic dö kö Iehova hobi kâu e: ho Iehova kö Jeremia, hwaban hnö Hanania anyin a hnyi hnahicin e, öbun e he ka hnyi perofeta hna thamuâ hna ûhûkâlâköuâ ûnyi hnahic. 8 Anyin a walang hna ha hnö hnyi hon nyi Jeremia perofeta, me ha, ka Iehova tuhan sabaoth, Khongu Isaraela, habe, 13 He thö ka ha kö Hanania pero- ka habe, E so he ka ca omonu öbun ge feta, ke habe, Walang hna ha hnö Iehova, anyibun je perofeta a ödra unyibun, me ka habe, U je hia but thamuâ hna ûhûkâ- anyibun tavat bi khong, ke ca löng öbun lâköuâ a utö, ke u me he ka ânyâ ke je ka ta je bwi, waleji adre bwo hobi köbun. hna ûhûkâlâköuâ a fao me hnân hwaban. 9 Anyin adre me perofeta thoi köbun hnyi 14 Anyin a walang hna ha hnö Iehova jök: oge ca kun ödra, haingö Iehova. tuhan sabaoth, Khongu Isaraela, ka habe, 10 Anyin a walang hna ha hnö Iehova, Oge hia but ip hna ûhûkâlâköuâ a fao hon ka habe, E ka bekhöt dö ta je huna a nyin ta je hnyei hia eling, m' adre me he sevente hnyi Babulona, oge me he ka sen' ka bi athnyabai Nebukaneza than Babu- öbun, me ohwâdâ köbun hok hofuc ae so, lona: ke adre me he bi ka bi athnyabainy: m' adre me ohmetu öbun ka hnyi dok ang. ke oge hia but ham kâu minya je menoiny 11 Anyin ae khanö nya bi ta je ûnykûme, hnyot. 15 Mehaba Jeremia perofeta ame oge me ûnykûme köbun, haingö Iehova, je ha ko Hanania perofeta, ka habe, Hanania hna ûnykûme ae hnahic, ke ba kong hnyin, lö, löng ju walang ang; a ca kunö u Iehova; ke u je olabagejo tavat ang ka hnyi thoi. 16 Anyin a wale, walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Wâ bi, oge me he ka obö u ûnyi eang hmeledrany; u me he ka mok hnyi huna eang, anyin a u je hia but fuc ûkhin fuc me Iehova. 17 Me ame mokcu Hanania perofeta hnyi huna eling, hnyi tehi a seveniny.

HNYIMAKAN 29.

TALANG önyen tusi wale a kunâ Jeremia perofeta ûheny Jerusalema ka ta je kolon wale a wahingatiny je bâ, me tavat bihut, me ta je perofeta, me 16 Anyin a walang hna ha hnö Iehova ge

me me he ka hu gejon hnyi obiny. 12 Ke öbun e he ka hao nya, me öbun e he ka he me hic könya, me oge me he ka ling öbun. 13 Ke öbun e he ka elöm nya me ō nya, öbun ka he ka elöm nya hnen je hnyekubun ae bekhöt. 14 Ke öbun e he ka ö nya, haingö Iehova, ke oge me he ka ohmetu öbun ûnyi hnyi hna hwenbâ, ke oge me he ka ûkbacaköu öbun ûnyi hnyi ta je hnyei hia, me je dok hia, waleji oge ob' öbun ka hnyin, haingö Iehova; ke oge me he ka ohmetu öbun ka hnyi dok waleji oge hwenb' öbun hnyin. 15 Anyin a öbun e hia but ha, ka habe, Haba Iehova ame hia but oâ hobi köta hnyi Babulona ta je perofeta. tavat hia, waleji hnö Nebukaneza hna hom than at ame tabâ theron anyi Davita me

tavat hia, tavat adre me labā taun ang, a e ame kunâ köhmun ka hnyi Babulona me möbun ka hnyi bâ; 17 walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, ka habe, Wâ bi, oge me he ka kunâ ködra hele vat, me hmiâ, me mok ae cap, ke oge me he ka wi' ödra, perofeta. ca hnân bi han, anyin ae kong. 18 Ke oge me he ka hnu ödra ge hele vat, me hmiâ, me mok ae cap; ke oge me he ka hnödra ka he monu hnyi je dökhu hia eang hmeledrany, me me hnân hangâ, me kuku, me jû, me hnân haikongoâ hnyi ta je hnyei! hia thithö waleji oge me he ka ob' ödra ka hnyin: 19 anyin adre me ca hia but löng hok hofuc, haingö Iehova, waleji oge kunâ ködra a deny je athnyabaik a je perofeta, ke vesâkong, me ûkhûnöng, ke öbun e höcö löng, haingö Iehova. 20 Anyin a wale, löng ju öbun hofuc ho Iehova, öbun hia thithö je bâ waleji oge kunâ Babulona ai ûhebun Jerusalema.

21 Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, Khongu Isaraela, ga Ahaba nöku Kolaia, me Zedekia nöku Maseia li at ödru me perofeta thoi köbun hnyi iök, ka habe, Wâ bi, oge me he ka hn' ödru ka hnyi hnyamö Nebukaneza than Babulona, ke e ame he ka hling' ödru hnyi hnyimaköbun. 22 Ke adre me he ka hom bongon hangâ gadru hnen ta je bå hia thithö anyin at Juda a ödra hnyi Babulona me ha, ka habe, Ame he Iehova ka wiö u helâ me Zedekia, ke helâ me Åhaba, waleji a thong hnen than Babulona hnyi meic: 23 can anyin ödre waedru, ke ödre hia but ha je hofuc ae thoi hwan öbubuny me ot, ke ca hnahic bi. at ae khana e, me ohnatho, haingö Iehova.

ha hnö Iehova tuhan sabaoth, Khongu Isa-

je liamekeiny möbun adre ca hnyi he ha, ka habe, E tiga bec hna bâ: bi umöbun dö uma me labā ju, me bi ibun dö, me an 29 Ke haba Zefania at bihut ju wan? ame aû tusi eling, ke ame löng Jeremia 30 Me ame o but hofuc ho m'adre me ûcû me wan meta ae kong ke lehova kö Jeremia perofeta me ha, ka habe, 31 Ckhûnöng đö ka je bâ hia me ha, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova ge Semaia at Nehelami, ka habe, Anyin a Semaia ame perofeta köbun, ke oge ca kunâ, ke e ame olabageju öbun ka hnyi thoi; 32 anyin a wale, walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Wâ bi, oge me he ka bi hwaban kö Semaia, me je mâtrâniny; ame ca he ka hu aten ame he ka laba unyin tavat ang, ke haba khaca e ame ca he ka hnyi wâ so, wale oge me he ka ânyâ ka lakeik, haingö Iehova, anyin a e ame hia but ha he ka ûkhin fuc me Iehova.

HNYIMAKAN 30.

TOFUC ame o kö Jeremia ûnyi ga Iehova ame ha, ka habe, 2 Walang hna ha hnö Iehova, Khongu Isaraela, ka habe, Sihnalimen ju hnyi tusi ta je hofuc hia wale oge me ha köu. 3 Anyin a wâ bi, ame he ka o je bong, haingö Iehova, me oge me he ka ohmeto lakeik a at Isaraela me Juda ûhedra hnyi hna bâ, haingö Iehova: ke oge me he ka ohmetu ödra ka hnyi hnyei, waleji oge ham ka lakamödra, ke adre me he ka hu e.

4 Ke walang je hofuc ho Iehova ge at hia but ânyâ hwen monu hnyi Isaraela, ke Isaraela, me Juda. 5 Anyin a walang hna ödre hia but bi ûnyi monu me laâiân la- ha hnö Iehova, ka habe, Ate hia but löng hnyi iök, waleji oge ca hûna ködru ; ke inya Hnö thö walang ang me wâ, a ne baga ame hnokoâ wanakat : anyin a ieû oge me wâ 24 Ke u me he ka fuc ga Semaia at je baga hia adre me ve tot cimâ je jebalai-Nehelami me ha, ka habe, 25 Walang hna nudra helâ me momo ame vec hnyekon, ke löhau hia but ta je hnyimaködra? 7 Ekölö! raela, ka habe, Anyin a u je ûkhûnöng me anyin ae gan hmâ bong eling, ke ba ke je tusi hnyi iâm ka tavat hia a ödra hnyi bong a helâe: wale ûen vec kö Jekob; ke Jerusalema, me kö Zefania nöku Maseia at so bi, adre me he ka omelö e hnyin. 8 Ke bihut, me ka tavat bihut hia me ha, ka hnyi bong eling haingö Iehova tuhan sabahabe, 26 A hia but Iehova otilö u hnân oth, oge me he ka thamuâ hna ûhûkâlàköuâ at bihut hwabö Jehoiada at bihut, m' öbun unyi hnyi hon nyem, me thu omomono je e he ka musi hnyi uma umo Iehova, ka hna co u ; ke ame ca he hmetu ta je atkatavat ae monu, me tavat adre me wi' ödra nyua ka thaluâ e: 9 ke adre me he ka bi hnân perofeta, m' adre me hn' ödra ka athnyabai Iehova Khongudrin me Davita hnyi utö hnân ce at hnyin, me je tö a fao. a tuhödra wale oge me he ka oâ ködra. 27 Ke walang ang anyin a ieû u je ca thao 10 Anyin a wale Jekob lö, athnyabaik, ca Jeremia at Anathoth, at ame wia e bi hnân ot, haingö Iehova; ke Isaraela lö, ca hlohlo perofeta köbun, 28 Anyin a hnyi ûnyi e bi: anyin a wâ bi, oge me he ka omeli u

ûnyi hnyi dok ae sâkâû, me je mâtrânâm ûnyi hnyei waleji adre hwenb' ödra wathethöt ame he thö, a weneû at ame aba: hnyin; ke ame he Jekob ka hmetu me e ame he ka hwâdâ hon ban tavat ae kong. menâ, me laba hnahic, ke ba at ame he ka 24 Ame ca he hmönyin ae hwege anvi ootâ e. 11 Anyin a haingö Iehova, ka lehova ka hmetu, ke ne o but e ame hia habe, tha inya but möu he ka omeli u; but mâdrâ, me ohwâdâ je ûnykûmenen anyin oge me he ka bi obiny ka je hnyei hnyekon; öbun e he ka wâhmakhmetoâ hïa waleji oge obö u ka hnyin, ke oge me hnyi je bong a biliny. ca he ka bi obiny köu; ke oge me he ka nö u ge hna owisa, ke oge me ca he ka hnö u ke ba hwaban.

12 Anyin a walang hna ha hnö Iehova, ka habe, E ba eny ge ânyâm vec, ke gan hnen at ame beovecâ: can ûganiny hwakecâm ae kong, anyin ae se hia ânyâm ta je hulö. 15 Ieû gam u me tenge can hna kuc u? e ca hnân e eny ânyâm vec : oge ânyâ e köu can ae se hia je hwakecâm ae kong, ke ti se hia ânyâm je hulö. 16 Anyin a wale, adre me he ka ohi' ödra tavat adre me ohiö u; ke adre me he ka hwenbâ ta je iwahnaihmiöny mou; ke adre me he ka söh tavat adre me sei u, ke oge me he ka hna he ka hûgûnâ hia ta je ûnyi anyin tavat adre me hûgûnâ ânyâm ta je ûnyi. ke oge me he ka ometa hnâm je aat, haingö Iehova; anyin adre hia but hao u, ka habe, Hna degec, haingödra E bi Ziona, waleji ame ca elâm hnen ke at. 18 Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Wâ bi, oge me he hom, me betenge ge hnyaban; ke adre me he ka otilâ taun hon hna hagutâ e, ke ame he ka tot uma umen than hoton bongon e. 19 Ke ame he ka o gadra hwan ole, me he lakudra ka helâ me ehac, ke ame he ka tethmâ anyidra ûkhacaköu hnyi hnyimakök, ke oge me he ka bi hwaban ködra hia adre ke haba Eferaima, me, nökuk a bân. me sed' ödra. 21 Ke ame he ka o than oge me he ka Khongubun.

23 Wâ bi weneû anyi Iehova wale anyin

HNYIMAKAN 31.

H AINGÖ Iehova, ka habe, hnyi ûen eling, oge me he ka Khongon ie hmâ hnâm aat. 13 E ba at ame he ka lap hia anyin at Isaraela, ke adre me he ka ivinö hobi köu, m' adre me he ka lan u; e lakeik. 2 Walang hna ha hnö Iehova, ka ba bubuny adre me melen unyâm. 14 habe, Adre wâ betenge hnyi hnyebuba A hnying u but hnen je lawaem hia; adre hnen ta je lakon ûnyi ge hele vat; waleji me ca elom u: anyin oge kuc u helâ me a Isaraela hnyi hnok hna he ka omen' odra. hna kot hnen iwahnaihmiöny, me hna kot | 3 Haba Iehova ame manen dut könya ehac me ha, ka habe, Inya oge me betenge gam ge betenge a nyiele balua: anyin a wale oge hia but lili u ge betenge baû. 4 Hluinv Isaraela lö, oge me he ka up u hmetu, me adre me he ka up u; adre me he ka ohmanenangi u ge ânyâm je bwinybet, ke u me he ka he hnyi bibiâ anyir tavat adre me senyin. 5 U me he hmetu ka tā ta je vine hon je bucen hnyi Samaria: ame he tavat belök ka tā me ijem ta je wan hnyi senyin. 6 Anyin ame he ka hu ûen hongot ge tavat tue hnyi bucen Eferaima, ka habe, Todrö. 17 Anyin oge me he ka oâ hmetu köu möt, ate me he Ziona ai kö Iehova Khonguta. 7 Anyin a walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Khumöng senyin dö ga Jekob, me hongot dö ge hnyei ae beönua: haimemenâ thö, ogânâ thö, me ha, ka habe, Iehova löomelö thö lakem, a je kolon hnyi Isaraela. ka ohmeto je uma mano umö Jekob adre 8 Wâ bi, oge me he ka hum ödra ûnyi hnyi hnyei hnyi hwadrö, me ûkhacaköu ödra ûnyi hnyi je can hmeledrany, tha e mödra je wadröu, me tavat ae kong cadra, me erkin, me momo ame he ka hnokoâ: hwan tavat adre me senyin: ke oge me he adre me he ka hmetu kââng, a bunyen ae ka osehi' ödra, ke adre me ca he ka wa- gan. 9 Adre me he ka o me tenge tot, ke khalet; ke oge me he ka ogan' ödra, k' adre oge me he ka lili ödra ge khöû: oge me me ca he bi ka ûhnyûkong. 20 Ke ame he ka hum ödra ka hnyî je wagewe, hnyî gethen ae wisa, wale adre me ca he ka haû hnyin: anyin a inya ang kâmâm Isaraela,

10 Je hnyēi lö, löng ju hofuc ho Iehova, ûnyi gadra, ke ame he ka o ûnyi hnyi ke haimemenâ thö e hnyi je bomene ae wanbödra at ama musi ödra ; ke oge me he sâkâû: me ha, ka habe, Haba at ame ovesei ka ohakekenyâ e könya: ke ie at ae hu Isaraela ame he ka ûkhacaköu ödra hmetu. tang hwegien he ka hakekenyi nya? haingö me tu'ödra, helâ me at ame tuö haleny Iehova. 22 Ke öbun e he ka lakeik, ke hnahat mamoe. 11 Anyin a Iehova ame hia but omeli Jekob, me hûgûnâ e ûnyi

hnyi hnyamen at ae hwege hon. 12 Ke Juda, me je tauniny, iny ka he ka ohmetu Iehova, ka hnyi hwit, me waina, me wakacc, E so e he Iehova ka ohnahici u. je hnyekudra ka helâ me hna belök adre e; tavat belök, me tavat alin meno. tenge. 14 Ke oge me he ka osekunâ tavat Juda, a je wan at, me wan meno. osekunâ lakeik ge soik, haingö Iehova.

15 Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Adre me löng hnyi Rama, hwa tenge thungaû, me tenge hwege, Rakela ame tenge ge lakon; k' ame ca tubet bala bi ge lakon, anyin adre aû but. 16 Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Soju hwâm hwatenge, me khula a li deköiâm: anyin adre me he ka bi troban ânyâm huliwa, haingö Iehova; ke adre me he ka hmetu ûnyi hnyi hnyei iny je iwahnaihmiöny. 17 Ke e hu hnân gejon hnyi ânyâm obiny, haingö Iehova; ke ame he lakom ka hmetu ka hnyi hnyigöulödra. 18 E hnathu oge hia but ling Eferaima ame mâng me ha, ka habe, U je hia but kuc nya, me adre me kuc nya, helâ me bolok ae ca khenenâ hna úhûkâlâköuâ; ohmetu nya ju, me oge me he ka hmetu: anyin a u Iehova Khonguk. 19 Ke hwaban e, e hnathu oge me hmetu, me oge me ietra; ke hwaban hnödra hna nö nya, me oge me khaû jevak : iny hmehma but, eke, iny hlohlo, anyin oge me hokhnyokâ hna haikongu nya k' iny tiga hidröu. 20 Hawa, nökuk a oûnykûmik Eferaima? hawa, e wanakat ae kese? anyin a iny ka hia but fuc gan, oge me ti ûnykûme bala hmetu gan; anyin a wale ame fuc hnyekuk gan; e hnathu oge me he ka betenge gan, haingö Iehova.

21 Otilâ thö hobi köu je haten gethen, konâm ju hobi köu je utö hoân kû gethen; hnyok ju ka hna cit gethen, waleji gethen u me he hnyin: hluiny Isaraela lö, hmetu ju, hmetu ju kââng ka hnyi ânyâm taun. Ke ne o but kehö u me he ka he monu, u hlu ame labö kölu? anyin a Iehova ame hia but op ûnyi ae teb ûnyi hnyi hnyei, ame he momo ka ton ge baga.

23 Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, Khongu Isaraela, ka habe, Adre

adre me he ka o me khumöng hnyi dok ae ödra ûhedra hnyi hna bâ me ha, ka habe, görany hnyi Ziona, me tha he ka hnyi soi Hnyaban hna owisa lö, me bucen ae kap, me je nokon mamoe, me kau: ke ame he ame he Juda me je tauniny hia ka tha labā hû; ke adre me ca he balua hmetu he ka Anyin oge hia but osekunâ tavat hia ae tenge. 13 Me ame he ka senyin hlu hnyi senyin, me öunöngötä tavat hia ae hlöubibiâ, me wahidröu eang me wahingat; hlöu. 26 Me oge me hmak me wâ, ke so anyin oge me he ka wia anyidra tenge me könya hnök hna mokut. 27 Wâ bi, ame me hnân bi senyin, ke oge me he ka otu- he ka o je bong, haingö Iehova, me oge me bweli ödra, me osenyini ödra ûnyi hnyi he ka tā lap anyi Isaraela me lap anyi bihut ge pipikhenya, ke oge me he ka helâ me hnök hna tu' ödra he ka oc, me kia, me hagutâ, me ohia, me ovecâ ; helâe oge me he ka tu' ödra he ka op göranyai, me tā, haingö Iehova. 29 Hnyi bong eling adre me ca he hmetu ka ha, ka habe, Haba je lakamöhmun adre hia but ijem wan vine ae but, me ame miminy bi nyon je lakon. 30 Ke ame he ka ve mok tavat can hwakecidra ae kong; ke haba at ama ijem wan vine ae but, ame he bi ka miminy nyon.

31 Haingö Iehova, ka habe, Wâ bi, ame he ka o je bong me oge me he ka ânyâ ûhihinyköu a teb ûnyi me lap anyi Isaraela, me lap anyi Juda: 32 ca helâ me ûhihinyköu eji oge ânyâ me lakamödra, waleji hnyi bong oge hom hnyamödra he ka su ödra ûnyi hnyi hnyei Aigupito; ke adre me thamuâ anyik ûhihinyköu eja ke ne oge ne helâ me âiân baga ködra, haingö Iehova. 33 Ke walang ûhihinyköu oge me he ka ânyâ me lap anyi Isaraela, hwaban je bong eling, haingö Iehova; oge me he ka ip anyik hnanyibu eû hnyidra, me sihnalimen e hnyi je hnyekudra; ke oge me he ka Khongudrin, ke adre me he ka lakeik; 34 ke adre me ca he hmetu ka ve na tavat ae hakekeny ködra, me je liamekeiny mödra, me ha, ka habe, Khan' öbun dö Iehova: anyin adre me he hia ka khan' ödra inya, hwân ge ta je hoûmonu ke ne o but ka tavat ae beönua, haingö Iehova : anyin oge me he ka hna but hwakecidra ae kong, ke oge me ca he hmetu ka ûnykûme anyidra ta je hulö. 35 Walang hna ha hnö Iehova at ame ham seûnö hnân lany hnyi selany, me hnanyibuiny tehi me ta je okhû hnân melam hnyi lit, at ame bwebwelâ köiö me me ū je waköiöiny; Iehova tuhan sabaoth ien: 36 haingö Iehova, ka habe, a ne he ka hia hnyi hnyimakök je hnanyibu eling, me ame he ka ba hmetu hnyei hnyi hnyimakök mâtrâniny Isaraela nyiele balua. me he hmetu ka ha hofuc ang hnyi hnyei 37 Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, A

ne khana he ka tuluto drany ethö, me elâm e taben hmeledrany, me oge me he minya ka degec hia je mâtrâniny Isaraela, can ta je ûnyi hia adre me ânyâ, haingö Iehova. 38 Wâ bi, ame he ka o je bong, haingö Iehova, me adre me he ka op taun hobi kö Iehova, hwân hnyi tap ae beû göranyai tabö Hananel, ke ne o but hnyi homagouleny kop. 39 Ke ame he ka he wisa tulut tö ka hnyi bucen Gareb, me ame he ka khenyi hnyi Goatha. 40 Ke ame he ka kap kö Iehova hnyigöulen bucen hia anyin je komok, me je hnabadröu, me je utkânâ hia ke ne o but hnyi wagewe Kederon, ke ne o but hnyi kopiny homagöuleny je hors e deiö; adre me ca be hmetu ka oc e, me kia nyiele balua.

HNYIMAKAN 32.

ALANG hofuc ame o kö Jeremia ûnyi ga Iehova hnyi huna a teni Zedekia than Juda, waleji huna a eitini hnyi hnyeuleny uma ceat, ae hnyi uma me je hnyei vine hnyi hnyei ang. umen than Juda. 3 Anyin ame ip e Zedehabe, Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Iehova! wâ bi, u je hia but op drany me hnyamen than Babulona, ke e ame he ka benyâm adre hai; ke ba ûnyi ae hmak than Babulona, ke ödru me he ka ifucköu hwabödra: Khong ae gan hmâ me man, me iohnyimak; 5 ke e ame he ka lili Zedekia Babulona ai, ke e ame he ka laba eling ke ne o but hnyi ûen oge me he ka senâ e, haingö Iehova: eja ke ne öbun e ne vat me at Kaledaia, öbun e ca he ka hwege.

o könya hofuc ho Iehova ame ha, ka habe, 7 Wâ bi, ame he ka he but köu Hanamela nöku Saluma a ke kâmâm he ka ha, ka habe, Ûco thö utkânâ a ik hnyi Anathoth: anyin ae hu musi gam he ka ûco hmetu e. 8 Me ame o könya Hanamela nöku cica hoton hofuc ho Iehova hnyi hnyeuleny uma ceat, me ha könya, ka habe, Ö u ûco thö utkânâ a ik hnyi Anathoth hnyi hnyei Beniamina: anyin ae ûcû köu he ka hu, ke hu musi gam he ka ûco hmetu; ûco thö me hobi köu.

utkânâ me Hanamela nöku cica hnyi Anathoth, me tuluto kâu mone, a seventin je sekel sileva. 10 Me oge me set iök hnyi hna ûhihinyköu, me okeceâ haten, me hawâ tavat ohnatho, me tuluto mone hnyi tulut. 11 Me oge me hom hna set ûhihinyköu ge hna ûco, waleji at adre okeceâ haten hoton hnanyibu me hwakecin, me tusi minya adre ca ohmå: 12 Me oge me ham tusiny ûcû kö Baruka nöku Neria, nöku Maseia, me hnyi hnyimakö Hanamela nöku cica, me hnyi hnyimakan tavat ohnatho tavat adre set iödra hnyi hna ûhihinyköu ge hna ûco, me hnyi hnyimakan tavat Juda hia tavat adre me laba hnyi hnyeuleny uma ceat. 13 Ke oge me hûna kö Baruka hnyi hnyimaködra, ka habe, 14 Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, Khongu Isaraela, ka habe, Hom dö li tusi ang, wale ûhihinyköu ge hna ûco, wale tusi adre okeceâ haten, me tusi minya adre ca ohmâ, me hitöng ödru hnyi kaia kânâ; me me e bala bi hnyi ta je bong ae se hia. 15 Anyin a Nebukaneza. 2 Haba hnyi ûen eling ame walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, igigilö Jerusalema hnen vat anyin than Khongu Isaraela, ka habe, Adre me he ka Babulona: ke adre me ip Jeremia perofeta he hmetu bi ka ûco je uma, me je utkânâ,

16 Ke iny ka hia but ham tusiny úců kia than Juda hnyi uma ceat me ha, ka kö Baruka nöku Neria, me oge me hic kö habe, Ieû gam u me perofeta me ha, ka Iehova, me ha, ka habe, 17 Ekölö Than Wâ bi, oge me he ka hna taun ang ka hnyi hmeledrany ge manâm man ae gan hmâ me hûgûnâ e; 4 ke ame ca he bi Zedekia than köu: 18 at ame omanenâ tang betenge ka Juda ka kec ge at Kaledaia, ke e hnathu ta je dö a thauzın, me bi hwaban hulö anyin adre me he ka hna e ka hnyi hnyamen je kamen ka hnyi ûlainy ta je lakudra Iehova tuhan sabaoth ien: 19 e beönua hnyi ûhnenamö, me maniny huliwa: at ame wâ ge li emakan ta je gethen hia deny tavat; me me ve ham ka tavat ûnyi ae ûcû me dedra ta je gethen me hoton wan anyi-6 Haba Jeremia ame ha, ka habe, Ame dra ta je huliwa: 20 at ame ip je haten me je ûnyi hnân lâiâ hnyi hnyei Aigupito, ke ne o but hnyi bong ang, hnyi wanben at Isaraela me ke je tavat; me bi iâm, helâ me hnyi bong ang; 21 ke u je hom lakem a Isaraela ûnyi hnyi hnyei Aigupito ge je haten, me je ûnyi hnân lâiâ, me hnyam ae hwege, me beny adre hai, me ûnyi hnân ot ae gan hmâ; 22 ke u je ham ködra hnyei ang, waleji u je khemanyinâ ka lakamödra he ka ham ködra, hnyei ame di hnyin debai me hani; 23 ke adre me o ka hnyin, me Me oge me wâhmakhmeto a labā e; ke so bi, adre me ca löng hwâm hofuc e ho Iehova. 9 Me oge me ûco hofuc, ke adre me ca vheno bi ânyâm je

hnanyibu; ke adre ca ânyâ ke ûnyi hnyi je ûnyi hia thithö u je hûna ködra: anyin a wale, u me oâ ködra ta je ûnyi hia eang ae kong: 24 wâ bi je kânâ adre hlu göranyai, adre me o but hnyi taun he ka hûgûnâ e; ke adre me hna taun ka at Kaledaia, tavat adre me vat mē, can hele vat, me hmiâ, me mok ae cap: ke ame hwâdâ thö hnâm hna ha; ke, wâ bi, u je wâ. 25 Ke haba u Than Iehova u je hia but ha könya, ka habe, Ĉcû em ju hwaban mone, me hawâ tavat ohnatho; ke so bi, adre hia but hna taun ka at Kaledaia.

26 Me ame o but hofuc ho Iehova kö Jeremia me ha, ka habe, 27 Wâ bi, Inya Iehova Khongon tavat hia thithö: hawa, e hu ke ûnyi ae ca khanö nya he ka ânyâ?

28 Anyin a wale, walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Wâ bi, oge me he ka ham taun ang ka hnyi hnyamen at Kaledaia me hnyamö Nebukaneza than Babulona, me e ame he ka hûgûnâ e: 29 ke ame he ka o at Kaledaia tavat adre me vat me taun ang, me thong taun ang ge meic me me hlâ, tha e me je uma wale adre me leû utö ae bo so hon kö Baala, me hingâlâ hudiny ic ka ke je khong, me adre me ohmönyini nya. 30 Anyin a haba lakon Isaraela me lakon Juda, adre me ânyâ thibi ûnyi ae kong hnyi hnyimakök, hwân k' ödra tiga hidröu: anyin a lakon Isaraela adre me labö ohmönyini nya ge ta je huliwa anyin je hnyamödra, haingö Iehova. 31 Anyin a hnân ökûâ hmönyin me wathethöt könya taun ang hwân hnyi bong adre op e hnyin ke ne o but hnyi bong ang; me oge me beohia e hnyi hnyimakök: 32 can ta je hulö hia anyin lakon Isaraela, me lakon Juda, waleji adre me mâdrâ he ka ohmönyini nya, ödra, me latuhödra, me anyidra je taben, me anyidra tavat bihut, me anyidra je perofeta, me at Juda, me aten Jerusalema. 33 Ke adre me hia but wia könya hotudra, me ca hnyimaködra bi : eja ke ne oge ne n' ödra, me vesâ kong me ûne, me adre me ca he ka löng me kap hna ûnö. 34 Ke adre me otilâ je ûnyi ae ikiki hnyi uma waleji adre wenyö kâu iök, me adre me okongoå e. 35 Ke adre me otilå je dok ae görany anyi Baala, hnyigöulen bucen anyin nöku Hinom, me kunâ je lakudra obaga me wahlu ka he hnyi wanben meic kö Moleka; waleji a oge ca ûkhûnöng, ke oge ca ûnykûme, ag' adre me he ka ânyâ ûnyi eling ae ikiki; he ka oâ hulö ge at Juda.

36 Anyin a wale, walang hna ha hnö Iehova Khongu Isaraela ge taun ang, waleji öbun e ha gan, ka habe, adre hia but ham e ka hnyi hnyamen than Babulona, ge hele vat, me hmiâ, me mok ae cap: 37 haingen, ka habe, Wâ bi, oge me he ka hlu ödra ûnyi hnyi ta je hnyei hia, waleji oge ob' ödra ka hnyin hnyi anyik hmönyin, me anyik wathethöt, me hmönyin ae gan hmâ; ke oge me he ka ohmetu ödra ka hnyi dok ang, me olabā khötkici ödra: 38 ke adre me he ka lakeik, ke oge me he ka Khongudrin: 39 ke oge me he ka ham ködra hnyok a khaca, me gethen a khaca, m' adre me he ka outö nya balua; m' adre me he ka so, me je lakudra hwabödra: 40 ke oge me he ka ânyâ mödra ûhihinyköu a nyiele balua, a oge me ca he ka hwiö gadra, wale he ka ânyâ ködra so ; ke oge me he ka ip eû hnyi hnyekudra he ka ot könya, m' adre me ca he ka digic nya. 41 Eke, oge me he ka senyin ködra, he ka mådrå ködra so, ke e hnathu oge me he ka te ödra hnyi hnyei ang, ge hnyekuk ae bekhöt me hanuk ae bekhöt. 42 Anyin a walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Oge me he ka oâ ködra ta je so hia oge hia but ha bânâ ködra, helâji me hnök hna oâ ta je ûnyi hia eang ae kong ka tavat ang. 43 Ke adre me he ka ûco je utkânâ hnyi hnyei ang, waleji öbun e ha gan, ka habe, E ba wan, ke ba minya at me meno; ke adre hia but hna e ka hnyamen at Kaledaia. 44 Ame he bi tavat ka ûco je utkânâ hwaban mone, me set iödra hnyi ûhihinyköu, me okeceâ haten, me hawâ tavat ohnatho, wale hnyi hnyei Beniamina, me hnyi je dok igigilö Jerusalema, me je tauniny Juda, me je tauniny je bucen, me je tauniny hnyei ae hnyikânâ, me je taun hnyi Hwaiöu: anyin oge me he ka ohmetu ödra a ta je bå, haingö Iehova.

HNYIMAKAN 33.

E ame olo o hofuc ho Iehova kö Jeremia hnyi ûen e ame tiga laba hnyi hnyeuleny uma ceat, me ha, ka habe, 2 Walang hna ha hnö Iehova at ame ânyâ, a Iehova at ame op e, me ohmâ e, Iehova ien; 3 ame ha, ka habe, Hongot dö könya, me oge me he ka thu köu, me omanenâ köu ta je ûnyi ae gan, me hmak, wale ae ca khanö u. 4 Anyin a walang hna ha hnö Iehova, Khongu Isaraela ge je umainy taun ang, me je uma umen je than Juda, wale adre kia hnân singidra ge je dok adre

hlu göranyai me je hele vat, ame ha, ka me ûen eling, oge me he ka oâ kö Davita habe, 5 Adre me o he ka vat me at Kaledaia, ke so bi, adre me he ka öunöngöti ödra ge je komok, waleji oge hlingâ hnyi anyik hmönyin me wathethöt, ke oge hia anyidra ta je hulö hia. 6 Wâ bi, oge me he ka hawâ, ka habe, Iehova wisaita. 13 Hnyi je tauniny hnyei ae hut bâ, me betenge gadra. me je tauniny hnyei ae hnyikânâ, me je taun hnyi Hwaiöu, me hnyi hnyei Beniamina, me je dok igigilö Jerusalema, me je tauniny Juda, ame he hmetu je hnahat mamoe ka he hmelen li hnyamen at ame tu' ödra, haingö Iehova.

Angin hwakecin ae wisa, ke e ame he ka ânyâ ûnyi ae wisa me ûnyi ae ûcû hnyi hnyei. 16 Hnyi je bong eling adre me he ka omeli Juda, ke ame he Jerusalema but ikhâlâ hnyimakök ge taun ang can ka laba khötkic: ke walang ien adre me he ka hom kâe ûnyi hnân ometo me eny, Anyin a walang hna ha hnö Iehova, ka ke oge me he ka ometu ödra; ke oge me habe, Ame ca he ka ba hwabö Davita at he ka omanenâ gânâ ködra hnahic me hna- ame he ka tabâ theroniny lap anyi Isarathu. 7 Ke oge me he ka ohmeto at Juda ela: 18 ke ame ca he ka hia hnyimakök me Isaraela ûhedra hnyi hna hwenbâ, me ka tavat bihut a at Levi, at ame he ka up ödra hmetu göranyai helâ me hnyi hudo je hudiny leû, me le je hudiny han, hwân. 8 Ke oge me he ka ösû' ödra ûnyi me labö bi hut hnyi je bong. 19 Ke ame hnyi anyidra ta je hulö hia waleji adre o but hofuc ho Iehova kö Jeremia ame ha, ânyâ könya; ke oge me he ka hna hia ka habe, 20 Walang hna ha hnö Iehova, anyidra ta je hulö waleji adre me ânyâ me ha habe, A ne khan' öbun he ka thamuâ monu könya. 9 Ke ame he taun ang he anyik ûhihinyköu a lany, me anyik ûhihika hnân ien adre senyinâ, me hnân ogânâ, nyköu a lit, be me ca he ka ve o but lany me haisoâ hnyi hnyimakan ta je hnyei hia me lit hnyi ûen; 21 awe, adre me he eang hmeledrany, tavat adre me he ka minya ka thamuâ anyik ûhihinyköu me löng ta je so hia thithö wale oge me he ka Davita athnyabaik, me me ba mâtrâniny ânvâ ködra, ke adre me he ka ot me öbu- he ka musi hon anyin theron; me anyik buny ge ta je so hia me ta je hnahic hia ûhihinyköu me at Levi a tavat bihut, a wale oge me he ka oâ kâu. 10 Walang lathnyabaik. 22 E ca khan' ödra he ka hna ha hnö Iehova, ka habe, Adre me he aû ta je ûnyi ethö hnyi drany, me tuluto hmetu ka löng hnyi dok ang, waleji öbun e je önyin köiö; ke helâe oge me he ka ha gan, ka habe, E ba wan, e ba at, ke ba osehia je mâtrâni Davita athnyabaik, me meno, hnyi ta je tauniny Juda, me je ge- at Levi a anyik tavat huliwa. 23 Ke ame theniny Jerusalema wale ae ba wan, ke ba o but hofuc ho Iehova kö Jeremia, ka habe, minya at he ka labā e, ke ba meno, 11 me 24 Hawa, u me ca ûnykûme hofuc hwan adre me he bi ka löng hwan senyin me tavat ang waleji a haingödra, ka habe, hwan hobâ, me ifucin li at ödre tep faipoi- Haba li lap waleji a ûca Iehova, me e po, me ifucin tavat adre me ha, ka habe, ame hna degecâ but? ke adre me hûkötiâ Ogano Iehova tho tuhan sabaoth, anyin ae lakeik, me me ca hnyei hmetu bi hnyi so Iehova, anyin a nyiele balua anyin ibe- hnyimaködra. 25 Walang hna ha hnö tengiö: me hwan tavat adre me hom hu- Iehova, ka habe, A ne ca e bi anyik diny ole ka hnyi uma umo Iehova. Anyin ûhihinykou a lany me lit, ke oge ne ca oge me he ka ohmeto tavat adre bâ helâ hia but otilâ je hnanyibuiny drany me me hnyi can, haingö Iehova. 12 Walang hmeledrany, 26 awe, oge me he ka hna hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, ka degecâ je mâtrâni Jekob, me Davita habe, Hnyi dok ang ae ba wan, ke ba mi-athnyabaik, m'oge me ca he ka hom unyin nya at me meno, me hnyi ta je tauniny je mâtrâniny hnân musö je mâtrâni Aberahia, ame he ka hu hnyaban tavat tuö ma- hama, me Isaaka, me Jekob: anyin oge moe, adre me mokulec haledra je hnahat me he ka ohmetu ödra ûhedra hnyi hna

HNYIMAKAN 34.

ALANG hofuc ame o kö Jeremia ûnyi ga Iehova, waleji hnyi hnö Nebukaneza than Babulona, me anyin 14 Wâ bi, ame he ka o je bong, haingö utbavat hia, me je dökhu hia e ame musö Iehova, me oge me he ka ohwâdâ hofuc ae eang hmelen, me je tavat hia adre me vat so waleji oge ha ge lap anyi Isaraela me me Jerusalema, me je tauniny hia, ame lap anyi Juda. 15 Hnyi je bong eling, ha, ka habe, 2 Walang hna ha hnö Iehova

hnö u ka hnyi hnyamen; ke u me he ka ûhnyimâkâmköu me than Babulona, ke öbu me he ka ifucköu, ke u me he ka he ha hnö Iehova, ka habe, Öbun e ca hia but Juda lö, löng ju hofuc ho Iehova: walang baûâ ka je liamekeiny möbun, me je lahahna ha hnö Iehova gam, ka habe, U me ca nöbun: wâ bi, haingö Iehova, inya oge me he ka mok ge hele vat ; 5 u me he ka mok | haimemenâ köbun hua thang baûâ, ka hnyi wia, ke adre me he ka le hobi köu helâ me hele vat, me mok ae cap, me hmiâ; ke oge hna le hobi kâu lakâmâm, je than a bân me he ka hn' öbun he ka monu hnyi ta je hnyi ûen ae tiga hiö u; ke adre me he ka tenge thungaû gam me ha, ka habe, Ekölö oge me he ka ham ka tavat a tavat hanyâûâ ge than! anyin oge hia but ha, haingö Iehova. 6 Me Jeremia perofeta ame ha kö Zedekia than Juda ta je hofuc eling hnyi Jerusalema, 7 hnyi ûen ame vat deo luâ nokon kau, me he hnyi wanben li ke vat anyin than Babulona me Jerusalema, keihen e; 19 je than Juda, me je thaniny me je tauniny Juda hia a je kolon, wale Jerusalema, je eunuka, me tavat bihut, me Lakisa, me Azeka: anyin a wale li kolon tavat hia hnyi hnyei, a tavat adre me he je tauniny Juda, je taun adre up haginy.

8 Walang hofuc ame o kö Jeremia ûnyi ga Iehova hwaban hna ûhihinyköu hnö hnyamen ta je iwahnaihmiöny mödra, me Zedekia than me tavat hia hnyi Jerusa- ka tavat adre me elâm he ka hling' ödra: 9 m'adre me he ka ve hna baûâ je athnya-baidra obaga me omomo, a je tavat Heberu; 21 Ke oge me he ka ham Zedekia than m'adre me ca he ka thalu ödra, wale at Juda me anyin je taben ka hnyi hnyamen ame ânyâ e hnen je than hia me tavat hia, waleji adre ûhihinyköu he ka ve hna hnyamen utbavat anyin than Babulona, baûâ je athnyabaidra obaga me omomo, m' adre me ca he hmetu ka thalu ödra je athnyaba obaga me omomo, waleji adre athnyaba hmetu obaga me omomo; 12 ke ba at ama labā. anyin a wale ame o but hofuc kö Jeremia ûnyi ga Iehova, ka habe, 13 Walang hna ha hnö Iehova Khongu Isaraela, ka habe, Oge ûhihinyköu me lakamöbun, waleji hnyi bong oge hum ödra hnyin ûnyi hnyi hnyei

Khongu Isaraela, ka habe, He thö ka ha|hnyimakök, wale hnyi hnöbun hna haimekö Zedekia than Juda me ha kâu, ka habe, menâ he ka ve thöng waeny; ke öbun e Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Wa hia but ûhihinyköu hnyi hnyimakök, hnyi bi, oge me he ka ham taun ang ka hnyi uma waleji adre ip hon iök: 16 ke so bi hnyamen than Babulona, ke e ame he ka öbun e hwiö hmetu me okongoâ iök, me thong e ge meic: 3 ke u me ca he ka kec ve ohmeto je athnyaba obaga me omomo, gan, ke e hnathu adre me he ka köt u, me waleji öbun e hna baûâ hoton wedra; ke öbun e musi ödra, he ka bi athnyaba obaga me omomo. 17 Anyin a wale, walang hna Babulona ai. 4 Ke so bi, Zedekia than ling nya, he ka ve haimemenâ hna thang dökhu hia thithö eang hmeledrany. 18 Ke anyik ûhihinyköu, waleji adre ca ohwâdâ hofucin ûhihinyköu waleji adre ânyâ hnyi hnyimakök, waleji hnyi hnödra hna subâ hnyi wanben li ke keihen nokon kau; 20 awe, oge me he ka ham ödra ka hnyi lema he ka haimemenâ hna thang baûâ; ke ame he ta je unyidra ka hnân an ta je Heberu a je liamekeiny mödra: 10 ke ta je iwahnaihmiöny mödra, me ka tavat adre me elâm he ka hling' ödra, me ka hnyi tavat adre me he hââng ûhedra unyibun. 22 Wâ bi, haingö Iehova, ka habe, o ge nyiele; adre me hnu hoton, me kun' ödra: me he ka hûna me ohmetu ödra ka hnyi 11 ke hwaban e adre me hwiö me ohmeto taun ang; ke adre me he ka vat mē, me hûgûnâ e, me thong e ge meic: ke oge me hna baûâ, me thalu ödra, m' adre me je he ka wia je tauniny Juda, me me ba wan,

HNYIMAKAN 35.

ALANG hofuc ame o kö Jeremia hnyi je bong bongu Jehoiakima Aigupito, ûnyi hnyi hnyaba ae ûthaluö me nöku Josea than Juda, ka habe, 2 He thö ha, ka habe, 14 Hyni obiny je huna a ka hnyi lap anyi Rekaba, me ûhnenamö seven u me he ka hna liamekeiny möu a mödra, me hum ödra ka hnyi uma umö at Heberu, waleji u je ûco, ke a bi athnya-Iehova, ka hnyi ke hnyeule, me habelidra baem hnyi siks ta huna, u me he ka hna ge waina. 3 Me oge me hum Jazania baûâ e: ke haba je lakamöbun adre me ca ling nya, me tevehling nya. 15 Ke öbun liamekeiny mē, me je lakon hia, me lap hia e hwiö walang ang me ânyâ wisa hnyi anyi Rekaba; 4 me oge me hum ödra ka

Khong, a hnyi baten hnyeuleny je taben, a hnyi hon hnyeule anyi Maseia nöku Rekaba je kaia ae lup ge waina, me je utkaia, me ha ködrin, ka habe, Ijem dö waina. 6 Ke haingödra, ka habe, Öhmun e ca he ka ic waina, anyin a Jonadaba nöku Rekaba a kamöhmun ame hûna köhmun, ka habe, Ca he öbun ka ijem waina, öbun, me je mâtrânibun nyiele balua: 7 ke öbun e ca he ka up uma, me belök, me te vine, me hu je ûnyi e: ke öbun e he ka labā je uma mano hnyi je bong hia thithö; m' öbun e he ka möt hnyi je bong ae se hia hon kânâ wale öbun e laba atkanyua hnyin. 8 Ke öhmun e hia but ânyâ hoton hofuc ho Jonadaba nöku Rekaba a kamöhmun hnyi hnen hna hûna hia köhmun, he ka ca ic waina hnyi bonguhmun ta je bong hia, öhmun, me laöiöhmun, me je lakuhmun obaga me wahlu; 9 me ca up umöhmun uma hnân labā; ke ba minya gahmun hnyei vine, me utkânâ, me hatunguhmun; 10 ke so bi, öhmun e hia but labā je uma mano, me löng me ânyâ hoton hia hna hûna köhmun ga Jonadaba a kamöhmun. 11 Ke haba hnyi ûen eji ame o Nebukaneza than Babulona ka hnyi hnyei, me öhmun e ha, ka habe, Ai öbun, ate me he Jerusalema ai me kec ge utbavat a at Kaledaia, me utbavat a at Suria; me öhmun dut ang öhmun e laba hnyi Jerusalema.

12 Me ame o but hofuc ho Iehova kö Jeremia ame ha, ka habe, 13 Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, Khongu Isaraela, ka habe, He thö ka ha ka at Juda me tavat aten Jerusalema, ka habe, öbun e ca ling nya bi.

hnyi uma umö Iehova, ka hnyi hnyeuleny|me öbun e he ka laba hnyi hnyei waleji je laku Hanan, nöku Igedalia, a aten oge ham köbun me lakamöbun ke so bi, öbun e ca tevehlöng me ling nya. 16 Ke anyin a je laku Jonadaba nöku Rekaba Saluma, at ame tuö hwanuma; 5 ke oge ödrin e hia but ohwâdâ hna hûna hnen me ip hnyi hnyimakan je lakon lap anyi kamödrin, ke haba bi tavat ang, adre me ca wen ling nya; 17 anyin a wale walang hna ha hnö Iehova Khongon sabaoth, Khongu Isaraela, ka habe, Wâ bi, oge me he ka oâ ka at Juda, me aten Jerusalema hia ta je ûnyi ae kong waleji oge ha gadra: anyin a oge hia but fuc ködra ke adre me ca löng bi: ke oge hia but hongot ködra ke adre me ca ieû bi. 18 Ke haba Jeremia ame ha ka lap anyi Rekaba, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, Khongu Isaraela, ka habe, Anyin öbun e hia but löng hoton hna hûna hnö Jonadaba a kamöbun, me tuö hia hnen je hna hûna, me mådrå helå me hnen hna hûna hia köbun; 19 anyin a wale, walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, Khongu Isaraela, ka habe, Ame ca he ka ba mâtrâni Jonadaba, nöku Rekaba, he ka tot hnyi hnyimakök nyiele balua.

HNYIMAKAN 36.

but hofuc ang kö Jeremia ûnyi ga Iehova, ka habe, 2 Hom dö tusi adre vhec, me sihnalimen hnyin e ta je hofuc hia waleji oge ha köu ge Isaraela, me Juda, me je hnyei hia, hwân hnyi bong waleji oge fuc hnyin köu, hwân hnyi ta je bong bongu Josea, ke ne o but hnyi bong ang. 3 Ame ne he la lap anyi Juda ka löng ge ta je ûnyi hia ae kong waleji oge me ûnykûme he ka ânyâ ködra; m' adre me he ka ve hmetu ûnyi hnyi dedra ta je gethen ae Hawa, öbun e ca he ka kap hna ûnö me kong; m' oge me he ka hna anyidra monu löng hok hofuc? haingö Iehova. 14 A me hulö. 4 Haba Jeremia ame hao Baruka hwâdâ but hofuc ho Jonodaba nöku Rekaba 'nöku Neria; ke haba Baruka ame sihnalimen waleji e ame hûna ka je lakon, m' ödrin e hia ûnyi hnyimö Jeremia ta je hofuc ca ic waina, ke ödrin e ca ic ke ne o but ho Iehova waleji e ame ha kâu, hnyi tusi hnyi bong ang, anyin ödrin e löng hoton adre vhec. 5 Ke haba Jeremia ame ha kö hna hûna hnen kamödrin: ke so bi, oge Baruka, ka habe, Inya ang at adre thawâ; hia but fuc köbun me vesâkong me ha, ke e ca khanö nya he ka dit hnyi uma umö 15 Ke oge hia but Iehova; 6 anyin a wale, he thö ka aû tusi minya kunâ köbun je athnyabaik hia a je waleji u je set ûnyi hnyi hnyimök, ta je perofeta, me vesâkong me ûkhûnöng me hofuc ho Iehova ka hnyi je hnyikönyen ha, ka habe, Ve hmetu ju öbun walang tavat hnyi uma umö Iehova hnyi bonginy ang ûnyi hnyi debun je gethen ae kong, ca han : ke u me he minya ka aû ka hnyi me ânyâwia thö je hwakecibun, ke ca hnu hnyikönyen at Juda hia tavat adre me o hoton ke je khong he ka bi athnyabaidrin, lûnyi hnyi anyidra je taun. 7 Adre ne

hnyimakö Iehova, me ve hmetu ûnyi hnyi dedra je gethen ae kong; anyin ae gan hmâ hmönyin me wathethöt ame ha Iehova hon hnyei ang. 8 Ke haba Baruka nöku Neria ame ânyâ hia helâ me hna hûna kâu ga Jeremia perofeta, me e ame aû tusi wale ta je hofuc ho Iehova hnyi uma umö

9 Ke haba hnyi huna a thabûngi Jehoiakima nöku Josea, than Juda, hnyi tehi a naininy, me ame haimemenâ he ka ânyâ ca han hnyi hnyimakö Iehova hnen tavat hia hnyi Jerusalema, me tavat hia tavat adre me he ûnyi hnyi je tauniny Juda Jerusa-10 Me Baruka ame aû tusi wale ta je hofuc ho Jeremia hnyi uma umö Iehova hnyi hnyeule anyi Gemaria nöku Safana at sihnalimen, hnyi hnyeule ethö, hnyi hna dit hnyi homagouleny ae teb ûnyi uma umö Iehova ka hnyi hnyikönyen tavat 11 Ke haba Mikaia nöku Gemaria, nöku Safana, ame löng ûnyi hnyi tusi ta je hofuc hia ho Iehova, 12 me e ame utut ka hnyi uma umen than, ka hnyi hnyeuleny at sihnalimen : ke wâ bi, ta je taben hia adre me laba eling, wale Elisama at sihnalimen, me Delaia nöku Semaia, me Elenathana nöku Akebora, me Gemaria nöku Safana, me Zedekia nöku Hanania, me je taben hia. 13 Me haba Mikaia ame thumetu ödrin ge ta je hofuc hia waleji e ame löng, hnyi ûen Baruka ame aû tusi ka hnyi hnyikönyen tavat hia. 14 Anyin a wale haba je taben hia ödrin e kunö Jehudi, nöku Nethania, nöku Selemia, nöku Kusi kö Baruka, he ka ha, ka habe, haba tusi waleji u je aû ka hnyi hnyikönyen tavat hia, hamâm he ka hom jem. Me haba Baruka nöku Neria ame hom tusi hnyi hnyamen, me he ködrin. 15 Ke ödrin e ha kâu, ka habe, Laba ju ka aû köhmun. Me haba Baruka ame aû ködrin. 16 Ke ödrin e hia but löng ta je hofuc hia, me ödrin e tha ot, me ha kö Baruka, ka habe, Ohmun e he ka thumeto than ge ta je hofuc e. 17 Ke ödrin e hnei Baruka me ha, ka habe, Mē thumetu öhmun dö, u je kâmâu ka sihnalimen ta je hofuc hia e unyi hnyi hnyimen? 18 Me ame ha ködrin Baruka, ka habe, E ame ha könya ge hnyimen ta je hofuc hia e, me oge me sihnalimen hnyi tusi ge köiö sisit. 19 Me haba je taben ödrin e ha kö Baruka, ka habe,

he ka he la ka ha hnödra hna khöû hnyi didrö ka than hnyi hnyeule; k' ödrin e ip biju tusi hnyi hnyeule anyi Elisama at sibnalimen; ke ödrin e thumeto than ge ta je hofuc hia thithö 21 Me haba than ame kunö Jehudi he ka hom tusi; me e ame hom e ûnyi hnyi hnyeule anyi Elisama at sihnalimen. Ke haba Jehudi ame aû e ka hnyi li hnyikönyen than, me je taben hia tavat ödrin e tot unyin than. 22 Ke ame laba than hnyi uma honivakeny hnyi tehi a naininy; ke ame hlâ meic hnyi taben meic hnyi hnyimakan. 23 Ke a hia but Jehudi aû je ke keihen ame ne kun ame ne vak, me e ame kave e ge hele delö pen, me khûâ ka hnyi meic wale hnyi taben, ke ne o but ame an dut tusi meic. 24 Ke ödrin e ca ot bi, me kia anyidrin je ûkhaû, wale than me je athnyabainy hia, tavat ödrin e löng ta je hofuc hia eling. 25 Ke haba kbaca, ame kböû ka than ga Elenathana, me Delaia, me Gemaria, me me ca thong tusi, ke ame ca ling ödrin. 26 Ke haba than ame hûna kö Jeramela nokon than, me Seraia nöku Azeriela, me Selemia nöku Abedela he ka hum Baruka at sihnalimen me Jeremia perofeta: ke haba Iehova ame ikhöl' ödru.

27 Me ame o but hofuc ho Iehova kö Jeremia, hwaban hna thong tusi ge than, me ta je hofuc waleji a sihnalimen Baruka ûnyi hnyi hnyimö Jeremia, ka habe, 28 U me he hmetu ka hom ke tusi me sibnalimen hnyin e ta je hofuc hia a bân waleji a e hnyi tusi a bân, wale a thong degecâ Jehoiakima than Juda. 29 Ke u me he ka ha ga Jehoiakama than Juda, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, U je hia but thong tusi ang, haingâm, Anyin a ieû u je sihnalimen hnyin e, ka habe, Ame he ka o than Babulona me okongoa hnyei ang, me ohia hnyin e at me meno? 30 Anyin a wale walang hna ha hnö Iehova ga Jehoiakima than Juda, ka habe, Ame he ka ba hwaban hnân tabâ theron anyi Davita : ke adre me he ka khûâ unyin ae mok ka hnyi kahwa hnyi lany me megic hnyi hnyinghet. 31 Ke oge me he ka bi hwaban kâu, me je mâtrâniny, me je athynabainy, can hwakecidra ae kong: ke oge me he ka oâ ködra me aten Jerusalema, me at Juda ta je ûnyi hia ae kong waleji oge ha gadra, ke adre me ca löng bi. 32 Me Jeremia ame hom ke tusi me ham e kö Baruka at sihnalimen, nöku Neria; me e ame sihnalimen hnyin He thö ka ikhölö, u me Jeremia, me me ca e ûnyi hnyi hnyimö Jeremia ta je hofucin wâ hnöbu hnen ke at. 20 Ke ödrin e tusi hia waleji a thong degecâ Jehoiakima

than Juda hnyi meic: ke adre me bi hanen mia, me kot e, me ca e hnyi uma umo Jonake je hofuc ae se minya ka hnyin a helâe.

HNYIMAKAN 37.

E ame musi bi ju Zedekia than nöku Josea hwabö Konia nöku Jehoiakima, waleji hnö Nebukaneza than Babulona hna otilâ hnyi hnyei Juda. 2 Ke e ame ca long bi, me lathnyabainy, me tavat aten hnyei, ta je hofuc ho Iehova, waleji e ame ha a deny Jeremia perofeta.

3 Haba Zedekia than ame kunö Jukala ame khana e hnen at Kaledaia tavat adre me igigilö Jerusalema, me adre me vese but ûhedra Jerusalema. 6 Me ame o but hofuc ho Iehova kö Jeremia perofeta, ka habe, Isaraela, ka habe, Ha th' öbu ka than Juda, ame he at Kaledaia ka hmetu me vat me ceat. taun ang, me hûgûnâ e, me thong ge meic. 9 Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Ca iyawöbun bi me ha, ka habe, E hnathu ame he but gata at Kaledaia: anyin adre me ca he ka he. 10 Anyin a eja ke ne öbun e ne hia but kot utbavat a at Kaledaia tavat adre me vat möbun, ke hu aat dö ge je kolon gadra, adre me he bi ka ve tot hnyi umodra je uma mano, me thong taun ang ge meic.

Kaledaia ûhedra Jerusalema can utbavat ûheny Jerusalema he ka he hnyi hnyei anyin möt, ke e ame he bi ka möt.

thana at sihnalimen: anyin adre me hia but ânyâ e me hnân uma ceat. 16 Ke ame didrö Jeremia ka hnyi uma ceat, eû hmelen uma, ke se hia je bongu Jeremia ka laba eling; 17 me haba Zedekia than ame ûkhûnöng he ka hawâ e: ke than ame hnö duöngâ e hnyi umen uma me ha, ka habe, Hawa, e hu hofuc ûnyi ga Iehova? Ke haingö Jeremia ame ha, ka habe, E hu, Ke e ame ha minya, ka habe, Adre me he ka hnö u ka hnyi hnyamen than Babu-18 Ke haba Jeremia ame ha minya lona. nöku Selemia, me Zefania, nöku Maseia at kö Zedekia than, ka habe, Ieû anyik monu bihut, kö Jeremia perofeta me ha, ka habe, köu, me je athnyabaem, me taun ang, m' Ö u hic dö hobi köhmun kö Iehova Kho-böbun e cö nya? 19 Ke ewa anyibun je nguta. 4 Ke ame didrö Jeremia me didrut | perofeta adre me perofeta köbun me ha, ka unyin tavat anyin a ödra tiga ca hia but ip habe, Ame ca he than Babulona ka o köbun, e hnyi uma ceat. 5 Ke ame o but utbavat me hnyei ang? 20 Ke walang ang ö u na anyi Farao ûhedra Aigupito: ke hnyi ûen löng ju könya than lö a tuhök: ö u na kap soâ ju hnök hna khöû hnyi hnyimâkâm; me u me ca kunö nya hmetu bi ka hnyi uma umö Jonathana at sihnalimen, wâ oge nye mokcu eling. 21 Me haba Zedekia 7 Walang hna ha hnö Iehova, Khongu than ame hûna, me adre me ip Jeremia hnyi hnyeuleny uma ceat, me ham kâu hnyi at a kun' öbu könya ka hnei nya, ka habe, ke bong me ke bong khaca falawa ûnyi Wâ bi, haba utbavat anyi Farao tavat adre hnyi gethen anyin tavat up falawa, ke ne me o he ka hadru' öbun, adre me he ka o but ame ba but areto hnyi taun. Helâe hmetu Aigupito ai ka hnyi idra. 8 Ke Jeremia ame laba hnyi hnyeuleny uma

HNYIMAKAN 38.

K E haba Sefata nöku Matana, me Gedalia. nöku Possa Selemia, me Pasur, nöku Malekia, ödrin e tha löng je hofuc waleji ame ha Jeremia ka tavat hia, ka habe, 2 Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Haba at ama laba bala bi hnyi taun ang, ame he ka mok ge Il Kehnyi ûen ame he but utbavat a at hele vet, me hmiâ, me mok ae cap: ke haba at ame he ka he ka at Kaledaia, e anyi Farao, 12 me haba Jeremia ame didrut | ame he ka möt biju, ke ame he bi ka jekhon Beniamina, me me hom jekhon eling unyin lang hna ha hnö Iehova, ka habe, E hnathu tavat. 13 Ke hnyi ûen e ame o hnyi adre me he ka hna utbavat anyin than homagöuleny at Beniamina, e bi ling ke Babulona, ke e ame he ka hûgûnâ e. 4 Me taben tavat tue, Iria ien, nöku Selemia, ame ha je taben ka than, ka habe, E so nöku Hanania; me e ame kuc Jeremia adre me hlingâ but at ang; anyin a helâe perofeta, me ha, ka habe, U me utut ka at e ame osenyinâ je hnyamen tavat vat a ta Kaledaia. 14 Ke haingo Jeremia, ka habe, je kolon hnyi taun ang me tavat hia, hnyi U me thoi; oge me ca utut ka at Kaledaia; hnen hna ha je hofuc helâe: anyin a haba ke e ame ca long kâu: me Iria ame kuc at ang, e ame ca elâm he ka osoâ bi tavat Jeremia me hom e ka je taben. 15 Ke ang, ke e ame okongoâ bi. 5 Ke haingö haba je than adre me hmönyidra kö Jere- Zedekia than, ka habe, Wâ bi, e but e

me hum Jeremia me khûâ ka hnyi hmonop hna taun ang ka hnyi hnyamen at Kaledaia, anyi Malekia nokon than, ae hnyi hnyeu-leny uma ceat: ke adre me hnöhnö Je- ca he ka kec gadra. 19 Me Zedekia ame hnyi hmonop ke hmudra thiju, ke ame tavat adre hia but utut ka at Kaledaia, wâ cilok ut Jeremia hnyi hmudra. 7 Ke e ka adre nye he ka hnö nya ka hnyi je hnyakhanö Ebede-melek ut, a eunuka at Aithiop, mödra m' adre me he ka hlumö nya. 20 Ke ae hnyi hnyaban than, a g' adre me ip haingö Jeremia, ka habe, Adre me ca he Jeremia hnyi hmonop; ke haba than ame ka hnö u. Ö u löng ju walang ang hofuc laba hnyi homagöuleny Beniamina; 8 Me ho Iehova, wale oge me ha köu, me me he he ka mok, la, eling ge mekihnânem : anyin anyin than Babulona, ke ame he je momo tavat ka tha he mē, me he ka hnyi uma hnen than Babulona: ke u me he ka thong umen than hnyi hmelen hna hip omjeû, me taun ang ge meic. 24 Me haba Zedekia hom ûheny e je ecmano ae khekhe, me je ame ha kö Jeremia, ka habe, Ca he ke at uleny uma ceat.

u me ca he ka hlingö nya? ke oge ne he hnyi bong adre me kot Jerusalema. ka ha bongon köu, u me ca he ka ling nya. 16 Me Zedekia than ame khemanyin duöng kö Jeremia me ha, ka habe, Kia inya Iehova, at a up ötu a oge me ca he ka hlingö u, me hnö u ka hnyi hnyamen tavat habe, Walang hna ha hnö Iehova Khongon ne he ka je taben anyin than Babulona, u vakiny, hnyi bong a naniny tehi, adre me me he ka möt, ke adre me ca he ka thong tho hmouca haginy taun:) 3 me ame didrö taun ang ge meic; ke u me he ka möt me

hnyi je hnyamöbun: anyin ae ca khana anyâm lap; 18 ke u je ne ca he ka je taben bi than he ka ve e möbun. 6 Me adre anyin than Babulona, me adre me he ka remia but ge je tö. Ke ba but köiö hakö Jeremia, ka habe, Iny outen at Juda haba Ebede-melek, ame he ûnyi hnyi uma ka hu so gam, ke u me he minya, ka möt. umen than me ha ka than, ka habe, 9 Than | 21 Ke u je ne höcö he, walang hofuc ame a tuhök lö, e kong hia hwakecin tavat e omanenâ könya Iehova, ka habe, 22 Wâ bi, waleji adre ânyâ kỗ Jeremia perofeta, wale adre me he ka hom omomo hia a je kolon adre khûâ ka hnyi hmonop; anyin a e ame hnyi uma umen than Juda ka je taben ae ba hmetu bi areto hnyi taun. 10 Me eling ka ha, ka habe, Haba je lawaem adre haba than ame hûna kö Ebede-melek at me iyawö u, ke ame tudra but: a didrut Aithiop me ha, ka habe, Hom dö tavat a li cam hnyi hmudra, me adre me hmetu thöte ûhedra ang, me öû Jeremia pero- but. 23 Ke adre me he ka hom je lââiâm feta ûheny û hnyi hmonop, e me tiga ca me je lakom ka at Kaledaia: ke u me ca mok. 11 Me haba Ebedemelek ame hom he ka kec gadra, anyin ame he ka köt u ûkhaû ae bobot ut, me khûâ kö Jeremia eû ka khana je hofuc ang, me u me ca he ka hnyi hmonop ge je tö. 12 Haba Ebede- mok. 25 Ke ame ne löng je taben a oge melek at Aithiop ame ha kö Jeremia, ka hia but ûhnenamö möu, me adre me he ka habe, më ip ju ec mano ae khekhe me bobot o köu me ha köu, ka habe, Më thumetu ut hmelen li hnyabenyâm hnyi tö. Haba öhmun dö walang ang waleji ge hnâm hna Jeremia ame ânyâ helâe. 13 Me adre me ha ka than; ca ikhâlâ gahmun, ke öhmun öù Jeremia ge je tö, me hom e ûheny hnyi e ca he ka hlingö u : 26 awe, u me he ka hmonop ; ke Jeremia ame laba hnyi hnye- ha ködra, ka habe, Oge me khöû ka than me me ca he ka ohmetu nya ka hnyi uma 14 Me haba Zedekia than ame ûkhûnöng umö Jonathana, wâ oge nye mokcu eling. he ka hao Jeremia perofeta kâu, ka hnyi 27 Me ame o but kö Jeremia je taben hia hwanuma a kuniny hnyi uma umö Iehova: me hnö e: me e ame thumetu ödra helâ me ke haingen than kö Jeremia, ka habe, Oge je hofuc hia waleji a hûna than. Me adre me he ka hnei u ge ke hofuc; ca he ka me laba hnyibû but; anyin adre ca löng ikhâlâ gak. 15 Ke haingö Jeremia kö hna ûhnenamö. 28 Ke haba Jeremia ame Zedekia, ka habe, Oge ne thumetu u, hawa, laba hnyi hnyeuleny uma ceat, ke ne o but

HNYIMAKAN 39.

K E haba hnyi ûen adre kot Jerusalema, (hnyi huna a naini Zedekia than ang adre me elâm he ka hlingo u. 17 Ke Juda, hnyi tehi a teniny ame o but Nebuhaba Jeremia ame ha kö Zedekia, ka kaneza than Babulona me anyin utbavat hia ka Jerusalema me igigilö e; 2 ke haba sabaoth, Khongu Isaraela, ka habe, U je hnyi huna a eleveni Zedekia hnyi tehi a

gale-sareza, me Samegara-nebo, me Saresekim, a Rab-saris, me Neregale-sareza, a Rab-mag, me ke je taben hia anyin than Babulona. 4 Ke a ō 'dra but Zedekia than Juda, me tavat vat hia, me adre me kec me he hnyi hnyinghet, ûnyi hnyi taun, hnyi gethen ûheny hnyi utkânâ iny than, hnyi homagoule wanben li hak veto: ke e ame vheno gethen ûheny hnyebuba. 5 Ke haba utbavat anyin at Kaledaia adre me hnu ödra me khöû Zedekia hnyi dok ae tha hon hnyi Jeriko: ke adre me kât e me ae ba omjeû unyidra, hnyi hnyei Juda, me ham minya ködra je hnyei vine me je utkânâ hnyi bong eling. 11 Ke haba Nebukaneza than Babulona ame hûnö Jeremia kö Nebuzaradana taben tavat tue me ha, ka habe, 12 Hom dö e, me wâ wia e, ke ca okongoâ e, ke ânyâ thö kâu helâ me ûnyi e ame he ka ha köu. 13 Me Nebuzaradana taben tavat tue, me Nebusazepana, a Rab-saris, me Neregale-sareza, a Rab-meg, me ta je taben hia anyin than Babulona, ödrin e kunâ; 14 adre me ûkhûnöng me hum Jeremia ûnyi hnyi hnyeuleny uma ceat me hna e kö Gedalia nöku Ahikama, nöku Safana, me me hom e ka hnyi uma: me e ame tha laba me tavat. 15 Ke ame o but kö Jeremia hofuc ho

Iehova, waleji hnyi ûen adre hlöng hnyin hwanumen hnyi hnyeuleny uma ceat, ame ha, ka habe, 16 He thö ka ha kö Ebedemelek at Aithiop, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, Khongu Isaraela, ka habe, Wâ bi, oge me he ka oâ hok nöku Tanumeth, me je laku Efai at Netofa, hofuc ka taun ang me me kong ke ca so bi ; me Jezania nokon ke at Maaka, ödra me je ke ame he ka aat hnyi hnyimâkâm hnyi bong | atödra. 9 Ke haba Gedalia nöku Ahikama,

hnyi homagöule eû hnyi wanben, jia Nere-|Oge me he ka omeli u hnyi bong eling; ke adre me ca he ka hnö u ka hnyi hnyamen tavat waleji u je outen. 18 Anyin ae hnathu oge me he ka omeli u, ke u me ca he ka ta ge hele vat, ke ame he ânyâm möt ka jekhom: anyin u je hia but labageju könya, haingö Iehova.

HNYIMAKAN 40.

TALANG hofuc ame o kö Jeremia ûnyi ga Iehova, hwaban hna thang e hnyi Rama ga Nebuzaradana taben tavat hom kö Nebukaneza than Babulona hnyi tue, waleji hnyi hna hom e adre ca ge tö Ribela hnyi hnyei Hamath, ke e ame owisa fao tha e me je bâ hia ûheny Jerusalema 6 Haba than Babulona ame hlingâ me Juda, tavat adre hom Babulona ai. 2 hnyi Ribela je laku Zedekia hnyi hnyi- Haba taben tavat tue, ame hum Jeremia makan ; ke haba than Babulona ame hlingâ | me ha kâu, ka habe, Haba Iehova a Khoje homakan at Juda hia. 7 Ke e ame ûa ngom ame ha ûkongon ang ka hnyi dok li emako Zedekia, me ca e ge fao, me hom e ang; 3 ke a hia but Iehova oâ, me ânyâ Babulona ai. 8 Ke haba at Kaledaia helâji me hnen hna ha; anyin a öbun e hia adre me thong uma umen than, me je but ânyâ hulö kö Iehova, me ca löng hoton uma umen tavat ge meic, me kia hna ifucin, anyin a wale ame o but köbun ûnyi up haginy Jerusalema. 9 Ke haba je eling. 4 Ke walang ang, wâ bi, oge me kolon tavat a hnen biju hnyi taun, me thang je tö fao hnyi bong ang ae hon li tavat kec waleji adre me utut kâu, me hnyamâm, A ne so köu he ka tha he mönya keihen minya a je kolon ame hum ödra Babulona ai, aiö u, ke oge me he ka ö u, Nebuzaradana taben tavat tue, Babulona ke a ne kong köu he ka tha he mönya 10 Ke haba Nebuzaradana taben tavat Babulona ai, degecu, wâ bi, wale hnyei hia tue, ame ip biju keihen ae theduoc, tavat hnyi hnyimâkâm; haba dok ae so me ûcû köu he ka he ka hnyin, he thö ka hnyin. 5 Ke e ka tiga ca hmetu, haingen, ka habe, Hmetu ju kö Gedalia nöku Ahikama, nöku Safana, waleji hnen than Babulona hna otilâ hon je taun Juda, me tha laba mē unyin tavat: ke ame ne ûcû u he ka he ka hnyi ke dok, he thö ka hnyin. haba taben tavat tue ame ha kamejin me bwihlany, me kunâ e. 6 Me haba Jeremia ame he kö Gedalia nöku Ahikama hnyi Mizepa, me tha laba me unyin je kolon hnyi hnyei.

7 Ke hnyi ûen ae khana but je taben vat hia hnyi hnyei, ödra me anyidra tavat, a than Babulona ame otilö Gedalia nöku Ahikama hnân gavena hon hnyei, me hna but kâu obaga me omomo, me ta je wanakat, me ta je theduoc hnyi hnyei unyin tavat adre ca hom bâ Babulona ai; 8 me adre me o kö Gedalia hnyi Mizepa, jia Isamaela nöku Nethania, me Johanana me Jonathana li laku Karea, me Seraia 17 Ke haingö Iehova, ka habe, nöku Safana ame khemanyin ködra, me je

atödra me ha, ka habe, Ca ot öbun he ka hnyi Mizepa, me at Kaledaia tavat adre ûkhöûnâ thö waina me wan ae metu, me me libanu ka hnyi uma umö Iehova. wakaco, ke hitangen ju hnyi tangöbun je tang, ke labā ju je taun öbun e hom. 11 Ke hnyi ûen ame löng ut at Juda hia hnyi Edoma, me hnyi je hnyei hia a than Babulona ame ip biju je kolon at Juda, ke e ame hia but otilö Gedalia nöku Ahikama. nöku Safana hudrin, 12 me ame hmetu at Juda hia ûnyi hnyi ta je dok waleji adre ob' ödra ka hnyin, me o ka hnyi hnyei Juda, kö Gedalia hnyi Mizepa, me ûkhöûnâ waina, me je wan ae metu ae se hia hmö-

13 Ke haba Johanana nöku Karea, me ta je taben vat hia ae hnyi hnyei, adre me o kö Gedalia hnyi Mizepa, 14 me adre me ha kâu, ka habe, E khanö u a haba Baalisa thaniny je laku Amona ame kunö Isamaela nöku Nethania he ka hlingö u? Ke haba Gedalia nöku Ahikama ame ca kap hnödra 15 Me haba Johanana nöku Karea ame ha duöngâ kö Gedalia hnyi Mizepa, ka habe, Ö u më hnö nya but, me oge me he ka hlingö Isamaela nöku Nethania, ke ba at ame he ka wâ: can ieû e ame ame he ka hia je kolon at Juda i 16 Ke adre me he ka je laku Amona. haba Gedalia nöku Ahikama ame ha kö hnâm hna ha ga Isamaela.

HNYIMAKAN 41.

a ten, ödrin e o kö Gedalia nöku Ahikama Karea. hon hnyei.

bi athnyaba ka at Kaledaia: laba ju hnyi me wa eling. 4 Ke hnyi bong a loiny hnyei me bi athnyabainy than Babulona, hwaban hna hlingö Gedalia, ke ca khana me ame he ka hu so gabun. 10 Ke haba bi ke at, 5 me ame o but tavat a eite inya, wâ bi, oge me he ka laba hnyi Mizepa, lûhedra Sekema me Silo me Samaria, adre he ka tot hnyi hnyimakan at Kaledaia giâ je waidra, me kia anyidra je ûkhaû, me tavat adre me he ka o köta: ke haba öbun, ka kavi ödra bi, adre me hom je bwihlany Me ame he Isamaela nöku Nethania ûheny Mizepa he ka ûkhanö mödra, ame tenge tot hnyi gethen: ke e ame ûkhanö thö Moaba, me unyin je laku Amona, me hnyi modra, me e ame ha kodra, ka habe, Ai öbun kö Gedalia nöku Ahikama. ödrin e o but hnyi wanben taun, me haba Isamaela nöku Nethania ame hling' ödrin me khû' ödrin ka hnyi hmonop, e, me tavat a tha e me. 8 Ke e anyidrin tavat a ten tavat adre me ha kö Isamaela, ka habe, Ca he ka hling' öhmun anyin ae hu anyihmun ûnyi öhmun e ikhâlâ hnyi utkânâ, hwit, me bali, me wakaco, me hani, me e ame hokhnyokâ, me ca tha hling' ödrin unyin je liamekeiny mödrin. 9 Ke haba hmonop waleji hnö Isamaela hna khûâ je komok hia, e ame tha hling' ödra me Gedalia ka hnyin, (wale hnö Asa than hna ânyâ can e ame ot ga Baasa than Isaraela,) haba Isamaela nöku Nethania ame öunöngötâ e ge je komok. 10 Me haba Isamaela ame hombâ je kolon tavat hnyi Mizepa, je lakon than a je hlu, me tavat hia a je kolon hnyi Mizepa, waleji hnö Nebuzaradana taben tavat tue hna hna kö he ka hlingö u? ke ame he ka vese but at Gedalia nöku Ahikama: haba Isamaela Juda tavat adre me ûkhacaköu köu, me nöku Nethania ame hum ödra a hwenbâ m'

11 Ke a löng ut Johanana nöku Karea Johanana nöku Karea, ka habe, U ma ca me je taben vat hia unyin ta je monu hia he ka ânyâ ûnyi e: anyin a u me thoi hnyi a ânyâ Isamaela nöku Nethania, 12 me adre hom tavat hia me he me vat me Isamaela nöku Nethania, me adre me wâ e hnyi an ae gan hnyi Gibeona. 13 Ke adre me ō Johanana me je taben vat hia unyin ZE haba hnyi tehi a seveniny haba hnentavat hia unyi Isamaela nöku Nethania, Isamaela nöku Nethania, nöku Eli me adre me senyin. 14 Ke haba tavat hia sama, a ke nokon than, ke hanen je taben a hom Isamaela ûhedra Mizepa, adre me ae beönua anyin than, ke tha e më je hnyat hwiö, me hmetu, me he kö Johanana nöku 15 Ke ame kec Johanana ga hnyi Mizepa; ke ödrin e tha han eling Isamaela nöku Nethania tha e me tavat a hnyi Mizepa. 2 Me ame todrö Isamaela eit, me he ka je laku Amona. 16 Me nöku Nethania me hnyat a ten a tha ödrin haba Johanana nöku Karea, me je taben mē, me kuc Gedalia nöku Ahikama nöku vat a tha ödrin mē adre me hom je kolon Safana ge hele vat, me hlingâ e, waleji tavat waleji e ame hûgûnâ hmetu ga Isahnen than Babulona hna otilâ hnân gavena maela nöku Nethania ûheny Mizepa, hwa-3 Haba Isamaela ame kot ban hnen hna kuc Gedalia nöku Ahikama, minya at Juda hia unyin, wale unyi Gedalia wale tavat ae hwege, me omomo, me je wanakat, me je eunuka, waleji e ame hom outen e, anyin a tha inya but mobun he ka hmeto ûheny Gibeona: 17 ke adre me he omeli öbun, me hûgûn' öbun ûnyi hnyi but me laba hnyi Garuthe-kimeama hake- hnyamen. 12 Ke oge me he ka betenge keny Betheleema, m' adre me he Aigupito gabun, me ohmetu öbun ka hnyi ibun ai, 18 ge at Kaledaia; anyin adre me out' | hnyei. 13 Ke öbun e ne ha, ka habe, ödra hnyi hnö Isamaela nöku Nethania Ohmun e ca he ka laba hnyi hnyei ang, hna kuc Gedalia nöku Alikama waleji me ca löng hofuc ho Iehova Khongubun; hnen than Babulona hna otilâ hnân Gavena 14 me ha, ka habe, Ohe, öhmun e he ka hon hnyei.

HNYIMAKAN 42.

me tavat hia, hwân ge tavat ae ûhnyûkong tuhan sabaoth, Khongu Isaraela, ka habe, ke ne o but ka tavat ae gan adre me hake- Öbun e ne ohwegiâ je hnyimaköbun he ka kenyâ, 2 me ha kö Jeremia perofeta, ka habe, he Aigupito ai, me he me laba atkanyua gom, öhmun je kolon ang; anyin a je wan outen, ke ame he hmiâ ka hnu öbun ka öhmun e he ka ânyâ. 4 Ke Jeremia laba kanyua eling: adre me he ka mok ge ke haba ta je ûnyi hia ame he Iehova ka 18 Anyin a walang hna ha hnö Iehova köhmun, öhmun ka ca ânyâ bi hoton hofuc gâlâ anyik wathethöt hubun, öbun ka he ame he Iehova a Khongom ka kunö u më ka he Aigupito ai; ke öbun e he ka hnân köhmun. 6 A ne so, A ne kong, öhmun oû, me kuko, me hângâ, me haikongo; ke e he ka löng hoton ifuci Iehova Khonguta, jöbun e ca he hmetu ka wâ hnyei ang. wale öhmun e kunö u kâu; me öhmun e so 19 A hia but Iehova ha gabun, je kolon öhmun ka löng hoton ifuci Iehova Khon-

7 Ke hwaban je bong a ten ame o but hofuc ho Iehova kö Jeremia. 8 Me e ame hao Johanana nöku Karea, me je taben vat hia unyin, me tavat hia hwân ge tavat ae ûhnyûkong ke ne o but ka tavat ae gan, 9 me ha ködra, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova, Khongu Isaraela, waleji öbun e kunö nya kâu, he ka ip hnöbun hna khöû hnyi hnyimakan, ka habe, 10 Öbun'e ne he ka laba bala bi hnyi hnyei ang, oge me he ka up öbun göranyai, me ca hagut' öbun, ke oge me he ka könim öbun, me ca oc degeci öbun: anyin oge me ietra ge ûnyi | ae kong oge hia but ânyâ köbun. 11 Ca he öbun ka outen than Babulona, wale at öbun e outen; haingö Iehova, ca he ka

he ka hnyi hnyei Aigupito, me öhmun e ca he ka löng vat eling, me löng ifucin trutru, ke ame ca he bi ka hmiâ jeû; ke öhmun e he ka laba eling: 15 anyin a wale, löng ju ZE haba je taben vat hia me Johanana walang ang hofuc ho Iehova öbun je kolon 💶 nöku Karea, me Jezania nöku Hosaia, hnyi Juda: walang hna ha hnö Iehova Ö u kap ju hnöhmun hna khöû köu, ke u me eling; 16 awe, ame he ka khöû öbun eling he ka hic hobi köhmun kö Iehova a Khon- hnyi hnyei Aigupito hele vat, wale öbun e biju öhmun ae wakhalet thibi, ke se hia hnyi hnyei Aigupito, wale öbun e outen; ehac, öhmun manen köu: 3 me me he ke öbun e he ka mok eling. 17 Ame he Iehova a Khongom ka omanenâ köhmun ka helâe ka tavat hia adre me ohwegiâ ta gethen öhmun e he ka vheno, me ûnyi|je hnyimaködra he ka he Aigupito ai me perofeta ame ha ködra, ka habe, Oge hia hele vat, me hmia, me mok ae cap: ke ba but ling öbun; wâ bi, oge me he ka hic kö at gadra ame he ka hnen biju me kec ge Iehova Khongubun, hoton hnöbun hna ha; okongon wale oge me he ka oâ ködra. thu köbun, oge me he ka omanenâ köbun ; tuhan sabaoth, Khongu Isaraela, ka habe, oge me ca he ka ikhâlâ gabun ke ûnyi. Oge hia but hingâlâ anyik hmönyin me 5 Ke ödrin e ha kö Jeremia, ka habe, anyik wathethöt hon tavat adre me laba Iehova at ame ohnathu öta me owisa hnyi Jerusalema, helâe oge me he ka hinhnyi Juda, ka habe, Ca he öbun Aigupito ai : wâhmakhmeto ju a oge me ha hwegiâ köbun hnyi bong ang. 20 Anyin öbun e hia but iyaw' öbun bi; anyin a öbun e kunö nya kö Iehova Khongubun me ha, ka habe, Hic dö hobi köhmun kö Iehova Khonguta; ke öhmun e he ka ânyâ hia hoton hofuc ame he Iehova Khonguta ka ha köu: 21 ke oge hia but thumetu öbun hnyi bong ang; ke öbun e ca löng ifuci Iehova Khongubun, me ke hofuc waleji e ame kunö nya mē köbun. 22 Ke walang ang wâhmakhmeto th' öbun a öbun e he ka mok ge hele vat, me hmiâ, me mok ae cap, hnyi dok waleji öbun e weny he ka he kau me laba atkanyua hnyin.

HNYIMAKAN 43.

₹E•a um dö Jeremia ha ka tavat hia∣ _ thithö ta je hofuc ho Iehova Khongudrin, waleji a kunâ mē ködra Iehova Khongudrin, wale ta je hofuc hia eling, 2 me haba Azaria nöku Hosaia, me Johanana nöku Karea, me tavat bi gan hia, ödrin e ha kö Jeremia, ka habe, Ü me ha thoi: a ca kunö u Iehova Khonguta he ka hnyi hnyei Aigupito, tavat adre me laba ha, ka habe, Ca he öbun Aigupito ai he ka hnyi Migedola, me Tapanesi, me Nofi, me mē laba eling: 3 anyin a haba Baruka hnyei Patherusi ame ha, ka habe, 2 Wanöku Neria, ame kunö u gahmun, he ka lang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, hn' öhmun ka hnyi hnyamen at Kaledaia, Khongu Isaraela, ka habe, öbun e wâ but m' adre me he ka hling' öhmun me hum ta je okongon hia waleji oge oâ ka Jerusaöhmun a je bâ Babulona ai. 4 Me haba lema, me je tauniny Juda hia; ke wâ bi, e Johanana nöku Karea me je taben vat hia, hnyot ut hnyi bong ang, ke ba but at ame me tavat hia, adre me ca löng hofuc ho labā; 3 can anyidra ta je hulö waleji adre Iehova he ka laba bala bi hnyi hnyei Juda. me ânyâ me adre me ohmönyini nya, hnyi 5 Ke haba Johanana nöku Karea, me je hnödra hna he ka leû utö ae bo so, me bi taben vat hia, adre me hom je kolon at athnyaba ka ke je khong bi, waleji ae ca Juda hia tavat adre me hmetu ûhedra hnyi khan' ödra; ödra, möbun, me lakamöbun. je hnyei waleji adre ob' ödra ka hnyin, m' 4 Ke so bi, oge me kunâ köbun je athnyhlu lakon than, me tavat hia waleji hnö ûnyi ang ae ikiki wale a hmiök. 5 Ke 7 ke adre me o ka hnyi hnyei Aigupito; ka ke je khong. 6 Anyin a wale oge me ke adre me o but hnyi Tapanesi. 8 Me ke ame ubahla hnyi je tauniny Juda, me je

he ka he ûheny e me hnahic. 13 Ke ame he ka tho minya je veto ame tot hnyi Bethe-semes, a e hnyi hnyei Aigupito, ke e ame he ka thong degecâ je uma umen je khongon Aigupito ge meic.

HNYIMAKAN 44.

VALANG hofuc ame o kö Jeremia ge at Juda hia, tavat adre me laba adre me laba hnyi hnyei Juda; 6 wale abaik hia je perofeta, me vesakong, me obaga, me omomo, me ta je wanakat, me je ûkhûnöng, me ha, ka habe, Öbun a ca ânyâ Nebuzaradana taben tavat tue hna ip unyi adre me ca löng bi, ke adre me ca tevehlöng Gedalia nöku Ahikama, nöku Safana, me bi he ka hmetu ju ûnyi hnyi anyidra ta je Jeremia perofeta, me Baruka nöku Neria; hulö, m'adre me ca he ka leû utö ae bo so anyin adre me ca löng bi hofuc ho Iehova: hingâlâ anyik wathethöt me anyik hmönyin, ame o but hofuc ho Iehova kö Jeremia hnyi gethen hnyi Jerusalema, ke ame ba wan Tapanesi ame ha, ka habe, 9 Hom dö je gadra, ke hnyot dö helâ me hnyi bong ang. veto ae gan ge hnyamâm, me konâm hnyi 7 Anyin a wale, walang hna ha hnö dröu adre dâ, hnyi veto kânâ ae hnyi Iehova, Khongon sabaoth, Khongu Isaraela, hwanumen uma umö Farao hnyi Tapanesi, ka habe, Anyin a ieû öbun e ânyâ hulö ae hnyi hnyimakan at Juda: 10 ke ha tho gan hmâ eang me hnân jönibun bi, he ka ködra, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova subâ degeci öbun bi obaga me omomo, me tuhan sabaoth Khongu Isaraela, ka habe, je mendreng, me wanakat ame i, ûnyi hnyi Wâ bi, oge me he ka hum Nebukaneza wanben Juda, me me ba but kolon gabun; than Babulona athnyabaik, ke oge me he 8 me ame ohmönyini nyahnen ta je huliwa ka otilâ anyin theron hon je veto e waleji anyin li hnyamöbun, öbun e leû utö ae bo oge konâm; ke e ame he ka ulolo anyin so ka ke je khong bi hnyi hnyei Aigupito, imanoiny than hon e. 11 Ke e ame he ka wale öbun e he ka hnyin he ka me labā; o me kot hnyei Aigupito; ke haba at hobi me adre me he ka subâ degeci öbun, me kâu mok, me ame ka he bi ka mok, ke haba öbun e he ka hnân hangâ me haikongoâ at hobi kâu bâ, me ame ka he bi ka bâ, ke unyin ta je hnyei hia thithö eang hmelehaba at hobi kâu hele vat, me ame ka he drany? 9 Hawa, öbun e hnying ut je bi ka hnyi hele vat. 12 Ke oge me he ka hwakecin ae kong anyin lakamobun, me hû meic hnyi je uma ûmen je Khongon hwakecin ae kong anyin je tuhan Juda, me Aigupito, ke e ame he ka thong degecâ me hwakecin ae kong anyin je laöiödra, me hum ödrin a je bâ: ke e ame he ka omecâ hwakecibun ae kong, me hwakecin ae kong e bi ge hnyei Aigupito helâ me at tuö ma- anyin je laöiöbun, waleji adre ânyâ hnyi moe ame khavâ anyin je ûkhaû; ke e ame hnyei Juda, me je getheniny Jerusalema? 10 Adre me ca vec ke ne o but hnyi bong | 20 Me haba Jeremia ame ha ka tavat bia, ang, ke adre ca hia but ot, ke adre me ca ka obaga me omomo, me tavat hia tavat vheno anyik hnanyibu, me hnök je hna adre me hia but thu kâu eling, ka habe, hûna, waleji oge ip hnyi hnyimaköbun me 21 Haba utö ae bo so öbun e le hnyi je lakamöbun. 11 Anyin a wale walang hna tauniny Juda me je getheniny Jerusalema, ha hnö Iehova tuhan sabaoth, Khongu öbun me lakamöbun, me latuhöbun, me Isaraela, ka habe, Wâ bi, inya oge me he anyibun je taben, me tavat aten hnyei, ka wâ hm' öbun me öbun e kong ut, me hawa, ame ca ûnykûme e Iehova, me ip subâ degecâ at Juda hia thithö. 12 Ke hnyi hnyekon? 22 me me ca khanö Iehova oge me he ka hom je kolon at Juda, tavat hmetu bi he ka hokhnyokâ ûkongon anviadre me ohwegiâ je hnyimaködra he ka he bun ta je huliwa me ta je ûnyi ae ikiki Aigupito ai he ka me laba eling, ke adre öbun e ânyâ; anyin a wale a hnyot dö me he ka oaû' ödra hia hnyi hnyei Aigupito, 'ibun hnyei, ke hnan lâiâ, me hnân hanga, adre me he ka ta ge hele vat, me hmiâ, ke ba but at ame labā, helâ me hnyi bong adre me he ka mok hwân ge tavat ae ang. 23 Can öbun e hia but leû utö ae bo ûhnyûkong ke ne o but ge tavat ae gan, ge so, me can öbun e hia but ânyâ hulö kö hele vat, me hmiâ; ke adre me he ka hnân Iehova, me ca löng bi ifuci Iehova, me 🕿 oû, me kuko, me hangâ, me haikongo. vheno anyin hnanyibu, me hnen je hna 13 Anyin oge me he ka bi hwaban ka hûna, me hnen je hna ohnatho; anyin a tavat adre laba hnyi Aigupito, helâji me wale ame o köbun okongon, helâ me hnyi hnök hna bi hwaban ka Jerusalema ge hele bong ang. vat, me hmia, me mok ae cap: 14 me me ca he ka kec möt ke at, a kolon at Juda me omomo hia, ka habe, Löng ju hofuc ho adre me he Aigupito ai he ka labā, me Iehova, öbun at Juda a öbun hnyi hnyei hmetu ka hnyi hnyei Juda wale adre me Aigupito. 25 Walang hna ha hnö Iebova weny he ka hmetu ka hnyin me laba: tuhan sabaoth, Khongu Isaraela, ka habe, anyin adre me ca he bi ka hmetu, ke so Öbun e hia but me laöiöbun ha ge hnyithibi hnyat adre me kec möt.

baga hia tavat ae khan' ödra a haba khöbi waleji öhmun e bi khöbi, he ka leû laöiödra adre me leû utö ae bo so ka ke je utö ae bo so ka momo thaniny drany, me khong, me je momo hia adre me ûtitilen, a hingâlâ je hudiny ic kâu; awe, he th' öbun ûkhacakou ae gan hmâ, me tavat hia adre me laba hnyi Aigupito, hnyi Patherusi me ha, ka habe, 16 Haba hofuc u je hia but ha köhmun hnyi iö Iehova, öhmun e ca he tavat öbun e laba hnyi Aigupito, ka habe. ka löng köu. 17 Ke e hnathu öhmun e he bi ka ânyâ ta je ûnyi hia ame o but hnyi jiök ae gan hmâ, haingö Iehova, a g' ame 🖰 je hnyimöhmun, he ka leû utö ae bo so ka he hmetu ka ha iök hnen hnyimen at Juda momo thaniny drany, me hingâlâ je hudiny hnyi hnyei Aigupito hia, ka habe, Kia inya ic kâu, helâji me hnöhmun hna ânyâ, öhmun me je latuhöhmun me anyihmun je ödra m'adre me kong, me ca so bi: ke taben, hnyi je tauniny Juda, me je gethe-ladre me he ka aû but hia at Juda a ödra niny Jerusalema: anyin a hnyi ten eling hnyi hnyei Aigupito ge hele vat me hmia, e gan hmâ ö 'hmun, ke öhmun so, ke ba ke ne o but ame ba but. 28 Ke haba kong öhmun e wâ. 18 Ke hwân hnyi ûen tavat adre me kec möt ge hele vat, me adre öhmun e ca leû utö ae bo so ka momo me he ka hmetu ûnyi hnyi hnyei Aigupito thaniny drany, ke hingâlâ je hudiny ic kâu, ka hnyi hnyei Juda, a ödra wakhalet thiju; me hia gahmun ta je ûnyi hia, ke adre oaû ke ame he ka khana je köluiny at Juda hia öhmun ge hele vat me hmiâ. 19 Ke hnyi tavat adre me he ka hnyi hnyei Aigupito ûen öhmun e leû utö ae bo so ka momo he ka mē labā, a ho ia hofuc ame he ka ton thaniny drany, me hingâlâ je hudiny ic ame ne hok, ame ne hodra. 29 Ke haingë kâu, hawa, ame hia but unyihmun je Iehova, ka habe, Walang haten köbun a laöiöhmun, a je baga, waleji hnyi hnöhmun oge me he ka bi hwaban köbun hnyi dok hna op je ong areto hobi kâu he ka khu- ang, me me khan' öbun a g' ame he ka ton

24 Ke haba Jeremia ame ha ka tavat hia möbun, me ohwâdâ ge je hnyamöbun, ka 15 Me ame thu kö Jeremia hnen ta je habe, Öhmun e he ka ohwâdâ anyihmun je he ka ohwegiâ anyibun je khöbi, me ohwada anyibun je khöbi. 26 Anyin a wale, long ju öbun hofuc ho Iehova, at Juda hia. Wâ bi inya oge hia but khemanyin havi Than Iehova. 27 Wâ bi, oge me hmak drung kâu, me hingâlâ je hudiny ic kâu? hok hofuc köbun hnân okongon: 30 wa-

lang hna ha hnö Iehova, ka habe, Wâ bi, Euferate. oge me he ka hnö Farao Hofera than Aigupito ka hnyi hnyamen ta je iwahnaihmiöny mē, me ka hnyi hnyamen tavat adre me elâm he ka hlingâ e ; helâ me hnök hna hnö Zedekia than Juda ka hnyi hnyamö Nebukaneza than Babulona, a iwahnaihmiöny mē, ke at ame elâm he ka hlingâ e.

HNYIMAKAN 45.

ALANG hofuc ame ha Jeremia perofeta kö Baruka, nöku Neria, waleji hnyi hnen hna sihnalimen ta je hofuc ang hnyi tusi ûnyi hnyi hnyimö Jeremia, hnyi huna a vaki Jehoiakima nöku Josea than Juda, ka habe, 2 Walang hna ha hnö Iehova Khongu Isaraela gam Baruka, ka habe, 3 U je ha, ka habe, Ekölö gak walang ang! anyin a Iehova ame hia but bi hanen hlöuhlöu ka hnyi anyik vec; oge sēnyin dut anyin mâng, ke oge me ca wâ hna menâ. 4 U me he ka ha helâng kâu, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Wâ bi, baba hnök hna op göranyai oge me he ka kia but, ke haba hnök hna tā oge me he ka oc hmetu; waleling hnyei hia eang. Ke hawa, u me elâm je ûnyi ae gan hobi köu bi? ca elâm bi: anyin a wâ bi, oge me he ka oâ okongon ka tavat hia thithö, haingö Iehova; ke oge me he ka ham köu anyam bi möt hnan jekhom hnyi ta je dok hia thithö waleji u me he ka he ka hnyin.

HNYIMAKAN 46.

WALANG hofuc ho Iehova ame o kö Jeremia perofeta ge ta je hnyei, 2 Ge Aigupito: me utbavat anyi Faraoneko thaniny Aigupito, a e hnyi wagewe Euferate hnyi Kakemis, waleji hnö Nebukaneza than Babulona hna kot hnyi huna a vaki Jehoiakima nöku Josea than Juda.

3 Penapena th' öbun bec, me bec ae gan, ke hakekeny ju he ka vat. 4 Bi omjehen ju je hors, ke tabâ th' öbun tavat tabö hors, ke todrö me je hnabicen vat; khet ju je ö, khavâ ju je ûkhaûen vat. 5 Anyin a ieû oge me wâ e? adre me ot me hmetume ta hnyi hwadro hnyi baten wagewe|hwaban hnyi wanben e, odra helâ me je

7 Ie at ang ame ölö helâ me Nail, me bwebwelâ je köiöiny helâ me je wagewe? 8 Aigupito ame ölö helâ me Nail, ke ame bwebwelâ köiöiny helâ me je wagewe: ke haingen, ka habe, Oge me he ka ölö, oge me he ka tube hmeledrany; oge me he ka ohia taun me je aten e. thö, öbun je hors; wadring hwege thö, öbun je kariota; e so ame he but tavat ae hwege; jia at Kusa me Futa, tavat ae khan' ödra he ka kât bec; ke at Luda tavat ae khan' ödra he ka kât me hlöu cafana. 10 Anyin a bong bongon Than Iehova tuhan sabaoth bong eling, a bong bi hwaban, he ka bi hwaban ka je iwahnaihmiöny mē: ke ame he hele vat ka an, me sekon, ke ijem drödra me me sekon : anyin ae hu hut ka Than Iehova tuhan sabaoth hnyi hnyei hnyi hwadrö hnyi wagewe Euferate. 11 Ölö thö Gileada ai, me hok basama, u hluiny Aigupito: e ûnyi baû bi hnâm hna bi bubuny ae se hia; e ba bi eny hobi köu. 12 A löng ut ta je hnyei ânyâm hmehma, k' ame unöngötö hnyei ge ûtengiâm: anyin a at ae hwege ame haû ge at ae hwege, k' ödru me tha ta ju.

13 Walang hofuc ame ha Iehova kö Jeremia perofeta ge iöi Nebukaneza than Babulona he ka kot hnyei Aigupito.

14 Haimemenâ thö hnyi Aigupito, ke omanenâ thö hnyi Migedola, ke omanenâ thö hnyi Nofi me Tapenesi; ha th' öbun, ka habe, Todrö, penapena thö; anyin ame an igigili u hnen hele vat. 15 Anyin a ieû adre me aba degecâ tavat ae hwege unyâm? adre me ca tot bi, anyin ame hagut' ödra Iehova. 16 E ame ohaûâ tavat ae se hia, eke, ke at ame ta hon ke at; ke haingödra, ka habe, Todrö, ate me hmetu ka ta je atöta, me hnyei adre me hnöku öta hnyin, can hele vat at ame ûokonguny. 17 Adre me kuko eling me ha, ka habe, Haba Farao than Aigupito me mede thibi; e ame onua but ûen adre thu. 18 Haingen Than, Iehova tuhan sabaoth ien, ka habe, Kia inya, e hnathu e ame he ka o helâ me Tabora unyin ta je bucen, ke helâ me Karemela hnyi baten köiö. 19 Hlu lö, at ame laba hnyi Aigupito lö, penapena thö hobi köu he ka he hmetu; ke adre kot anyidra je taben, adre ka hnyi hwenba: anyin ame he ka ba but me kec hwege me ca hwiö bi: e hu ûnyi wan hnyi Nofi, ke ame he ka le degecâ ke hnân cotâ igigilö, haingö Iehova. 6 E so ba aten. 20 Aigupito kau ae mec unyin; ame ca kec at ae hâhâ can, e so ame ca he ke ame o but okongon ûheny hnyi hwadrö, ka kec möt at ae hwege; adre me haû a o thö e. 21 Haba je aten adre me hok

nokon kau adre me tuö hnyi uma; anyin at Filisiti hia, me subâ degecâ e hnyi Turo adre me hwiö minya me tha kec, adre me me Zidona ta je ûhadruo a laba biju: ca tot hmâ bi: anyin ame o but ködra anyin ame he Iehova ka söh at Filisiti, ta bong bongudra vec, ûen he ka sen' ödra. je kolon bomene Kafetori. 5 A o but 22 Ame he ka heifucin helâ me on ; anyin | hadreû ban kö Gaza ; adre me ohia Asekeadre me he ka tha bunyen me utbayat, ke lona, kolon hnyigoulen anyidra bucen; u Adre me he ka o kâu me je giwa, helâ me me he ka kavi u bi ke ne o but kehö? tavat si utö. 23 Haingö Iehova, ka habe, Hele vat anyi Iehova lö, ie ûen u me he ka adre me he ka sö anyin hnyot, ke ca hnân laba so? didrö hnyi tangâm, menâ ju, ke ke ca hnân aû ûseidra. 24 Ame he ka so, ke Iehova ame hia but hûna kâu? wale hmehma hluiny Aigupito; adre me he ka ge Asekelona me hobat köiö; wale dok e hna e ka hnyi hnyamen tavat aten hwadrö, ame kû. 25 Haingö Iehova tuhan sabaoth, Khongu Isaraela, ka habe, Wâ bi, oge me he ka bi hwaban kö Amona ûheny No, me Farao, me Aigupito, tha e me je khongon, me je athnyabaik, ca ot bi, me Isaraela, ca hlohlo e me me ca hnyei hmetu bi. bi ka hnö u ke ba hwaban.

HNYIMAKAN 47.

TALANG hofuc ho Iehova ame o kö Jeremia perofeta ge at Filisiti, k'

ame tiga ca kot Gaza ga Farao.

Wâ bi, ame o but je köiö ûheny hnyi hwa-

wâ; anyin a ödra se hia hon ta je wahamon, ca bwebwet bi. 7 U ma kâmâu ka laba

HNYIMAKAN 48.

TE Moaba. Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, Khongu Isathaniny; wale Farao, me tavat adre me J hova tuhan sabaoth, Khongu Isalabageju kâu: 26 ke oge me he ka hn' ödra raela, ka habe, Ekölö ge Nebo! anyin a ka hnyi hnyamen tavat adre me elâm he ka hnyot dö; a hmehma but Kiriathaima, hling' ödra, me ka hnyi hnyamö Nebukaneza | adre me hûgûnâ e: a hmehma but Misegab, than Babulona, me ka hnyi hnyamen ta je k' adre hagutâ e. 2 E ba but hmetu hna athnyabainy: ke hwaban e adre me he ka ogânâ Moab: k' adre hia but penapena labā e helâ me hnyi je bong kâû adrem, okongon hobi kâu bi hnyi Hesebona, haihaingö Iehova. 27 Ke haba u Jekob a ngödra, ka habe, Ate me he ka suba degecâ bi : anyin a wâ bi oge me he ka omeli u Mademena lö, adre me he minya ka ohnyibû ûnyi hnyi dok ae sâkâû, me je mâtrânâm u; k'ame he hele vat ka hnu u. 3 Hwan ûnyi hnye hnye waleji oge hum ödra ka tenge ûnyi Horonaim, adre me söh me hnyin; ke ame he Jekob ka hmetu, me ohia! 4 Adre me ohia Moaba; adre me laba so me menâ, ke ba hmetu bi at ame löng ûtengien tavat ae ûhnyûkong eû he ka ootâ e. 28 Jekob, athnyabaik lö, ca hnyin. 5 Anyin adre me he ka he me ot bi, haingö Iehova; anyin a tha inya tenge tot hnyi gethen ame ölö Lihith ai; möu: anyin oge me he bi ka ti ohia je anyin a hnyi gethen adre me utut ûheny hnyei hia waleji oge obö u ka hnyin, ke Horonaimadre hia but löng tengeiny kuku oge me ca he ka ti ohiö u; ke so bi oge me hnyi hna ohia. 6 Kec dö, omeli öbun dö, he ka nö u ge hna owisa, ke oge me ca he me öbun e he ka helâ me ûö ae ba lan hnyi hnyebuba. 7 Anyin a hnyi hnam hna labageju ka ânyâm ta je huliwa me tang omjehem, adre me he ka hum u minya: ke ame he Kemosa ka hnyi bá me anyin tavat bihut, me anyin je taben. 8 Ke ame he ka utut at söh ka hnyi je taun hia, ke ame ca he ka möt ke taun; ke 2 Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, adre me he ka okongoâ hnyegöulen bucen, me öba wan dok ae tha hon; helâ me hna drö, k' ame he ka wagewe ae uoû, k' ame ha hnö Iehova. 9 Ham dö li labenyin kö he ka khutu takoû hnyei me ta je ûnyi hia Moaba, me me gâ me kec : ke ame he ka hnyin, me taun me tavat adre me labā e: ba önyen je tauniny, ke ba bi aten. 10 E ke ame he tavat ka tenge, k' ame he tavat ka mok at ame mâdrâ iyawoâ huliwa anyi hia aten hnyei ka kuku göranyai. 3 Ke Iehova, ke e ka mok at ame behâna anyin ame ca hwiö lakamen ka ta je lakudra, hele vat ka hnyi dra. 11 Haba Moaba anyin ae sënyin dut ta je hnyam, can hwan ame hia but laba menâ hwân ke tign can haleny je hors ae hwege, me kec hwe- hidröu, me laba hon anyin je atmen, ke geiny anyin je kariota, me lunginy anyin adre ca hingâlâ e ûnyi hnyi ke kaia ka je waengen; 4 can bong ame o he ka söh hnyi ka kaia, ke adre ca hia but hom hwe-

nbâ e: anyin a wale e bi hnebwiainy, ke habe, Oge me wâ anyin wathethot ae ûnyi ame ca wia bi bunen e. 12 Anyin a wale, baû e; ke ba troban ge hnen hna labö fuc adre me he ka hingâlâ hia ûnyi hnyi anyin he ka tenge thungaû ge at Kira-heres. Ke ame he Moaba ka hmehma ge Kimosa, ge Beth-ela, waleji adre me labageju kâu. 14 Ieû gabun öbun e ha, ka habe, Öhmun tavat hwege, me tavat khenen vat? 15 Adre kot hia tho Moaba, ke adre me he ka hnyi je taun, ke haba anyin je hidröu e ame ûca, adre me he unyin tavat adre me he ka hling' ödra, haingen Than, Iehova hongot senyin; haba hongot senyin, me tuhan sabaoth ien. 16 E hakekeny jut helâ me ba hongot senyin. 34 Hwân hnyi he ka o vec anyi Moaba, ke logot hmönyin Hesebona ke ne o but hnyi Eleala, me dut okongon. 17 Öbun hia thithö tavat Jahaza, adre hia but hongot göranyai, ke igigilö e, mâng dö gan, ke öbun hia tavat hwân hnyi Zoara ke ne o but Horonaim ae khan' öbun ien, ha thö, ka habe, Ekölö ke ne o but hnyi Egelath-selisia, anyin a hmetru thö uci ae hwege, utö ae mec! ame he ka hme je aniny Nimera minya.

wâ bi, ame he ka o je bong, haingö Iehova, bigan. 31 Anyin a wale oge me he ka me oge me he ka kunâ kâu tavat adre kuku göranyai ge Moab; eke, oge me he hingâlâ, m' adre me he ka hingâlâ e; ke ka hongot tenge ge Moaba hia: adre me je kaia, me oamamâ anyidra je kaia. 13 | 32 Vineiny Sibema lö, oge me he ka tenge gam ae nua hon ûtengiö Jazera: ame helâji me lap anyi Isaraela ame hmehma hanyâûâ köiö je angâm, me o ke ne o but köiö anyi Jazera: k' ame utut at söh ka hnyi ânyâm je wan ae metu, me wan vine. 33 Ke adre hom degecâ senyin me hobâ ûnyi hnyei a wa so ke ûnyi hnyei Moaba, ke oge hia but öba waina hnyi hna hlec wan vine: e ba at ame he ka uto me 18 Hlu ame laba hnyi Dibona lö, utut 35 Ke haingö Iehova, ka habe, Oge me he ûhem hnyi ânyâm hmanenang, ke laba biju ka ohia hnyi Moaba at ame bi hut hnyi hnyi dok ae atgec; anyin ame o köu at dok ae görany, me at ame leû utö ae bo so ame söh Moaba, e ame ohia ânyâm je ka je khongon. 36 Anyin a wale ame fuc hnabâ. 19 At ame laba hnyi Aroera lö, hnyekuk helâ me utköwi ge Moaba, k' ame todru eû hnyi gethen me selâdrâ: hnö thö fuc hnyekuk helâ me utköwi ge at Kiraat ame kec me at ae möt, ka habe, Ieû heres: anyin a hia but je kolon je ûnyi adre hia but ânyâ? 20 A hmehma but adre me hu. 37 Ke hadreû je bödra hia, Moaba; anyin adre hagutâ e: kuku thö ke adre giâ je waidra hia: e hu hwadeny göranyai me tenge; ha thö e hnyi Arenona hna kave hon je hnyam hia, ke ecmano a ga aû hia but Moaba. 21 Ke ame o but ae gan nân hon je nyidra. 38 E hu hwan hna owisa ka hnyi hnyei ae tha hon; ka tenge hon je ban uma hia hnyi Moaba, me hnyi Holon, me Jahaza, me Mefath; 22 hnyi je getheniny: anyin oge hia but tho me Dibona, me Nebo, me Bethe-dibela hmouca Moaba helâ me kâiâ a ca hnân thaim; 23 me Kiriathaima, me Bethe-senyinâ, haingö Iehova. 39 Nakainy hna gamul, me Bethe-meon; 24 me Kerioth, hagutâ e! nakainy hnödra hna kuku görame Bozera, me je tauniny hia hnyin Moaba, nyai! nakainy Moaba at ame hwiö but dok ae sakâû me dok ae hakekeny. 25 hoton ai anyin ae hmehma! ke helâe ame Adre me subâ degecâ faoiny meno anyi he Moaba ka hnân hlumā me ot ködra hia Moaba, ke ame hmetru thö benyin, haingö igigilö e. 40 Anyin a walang hna ha hnö 26 Habelen ju ge grâg me me Iehova, ka habe, Wâ bi, e ame he ka gâ monu; anyin a e ame bi gan kö Iehova: helâ me aeto, me lau li labenyin ka Moaba. ke ame he Moala ka seset hnyi huen hna 41 Adre hûgûnâ Kerioth, ke ame hom hmita, ke adre me he ka wia e hnân hlumā. uthmâhmâ je hnabâ, ke hnyi bong eling 27 Ke hawa, u je ca hlumo Isaraela? ame he hnyekon tavat hwege hnyi Moaba adre me wâ e unyin tavat venöu? anyin a ka helâ me hnyekon momo ame he ka u je hàiâ e me u je nyinyikâ bâm kâu. hnokoâ. 42 Ke adre me he ka kot Moaba 28 Obun tavat öbun e laba hnyi Moaba lö, me me ca he hmetu ka hnyei, anyin a e hna but je taun, ke labā thö je kic; m' u ame hia but bi gan kö Iehova. 43 E but me helâ me biny at ame bi umen uma hnyi unyâm ot me thop, me hnewe, at ame laba baten hnyimen op. 29 Ohmun e löng ut hnyi Moaba, haingö Iehova. 44 Haba at bigan anyi Moab, a e gan hmâ hop; k' ame kec ge ot, e ame he ka ta ka hnyi ame begörany, ke bi gan, ke bemusi, ke thop; ke haba at ame ölö ûnyi hnyi thop, khulelau hnyekon. 30 Haingö Iehova, ka ame he ka hnok hnyi hnewe; anyin oge

me he ka oâ kâu, jia Moaba, huna adre hnyi ûen oge me he ka senâ e. 9 Ame ne sen' ödra hnyin, haingö Iehova. 45 Haba o köu tavat hlu wan vine, hawa, adre me tavat adre kec adre me tot hnyi hmenu ca he ka hna ke je wan ae wakhalet! ame Hesebona ke ba tang hwegiödra: anyin ne o köu tavat venöu hnyi hnyinghet, me ame he but meic ûheny Hesebona, me adre me ca he ka okongoâ ûnyi ae ûcû bâhlân meic ûnyi hnyi hnyin Sihona, me ködra? 10 Ke oge me öba khauö Esau. ame an baten wainy Moaba, me wanben oge me khöng je dok ae iyong gan, ke e ca ban tavat adre me imonumonu. 46 Ekölö khana bi he ka ikhâlâ e: adre me ohia ta gam Moaba! e kong ut at Kemosa: anyin | je mâtrâniny, me je liamekeiny mē, me adre hom lakom je baga m' adre me bâ, tavat ae hakekeny kâu, ke e ame hia but. me lakom je hlu he ka bâ. 47 Ke so bi, 11 Hna but lakom a ga mokeu lakamödra, oge me he ka ohmeto at Moaba ûhedra me oge me he ka tuö melidra; ke so e he hnyi hna bâ hnyi je bong a biliny, haingö ânyâm je safac ka labageju könya. 12 Iehova. Wale hna owisa ka Moaba.

HNYIMAKAN 49.

hnö Iehova, ka habe, Hawa, e ba ba hwabâm, e hnathu u me he ka ic. 13 laku Isaraela? ke ba at he ka hwöhwa- Anyin oge hia but khemanyin gak bi, ban? ke anyin a ieû ame hwöhwabö Gada haingö Iehova, a ga me he Bozera ka hain hnö Malekama, ke ta je aten adre me labā. kuko, me haikongo, me ba wan, me hain je tauniny ? 2 Anyin a wale, wâ bi, ame hangâ; ke ame he ka ba wan je tauniny he ka o je bong, haingö Iehova, me oge me hia nyiele balua. 14 Oge hia but löng he ka olungâ hnyi Raba iny lakon Amona ûthumetu ûnyi ga Iehova, ke adre kurâ hwan vat; me e ame he ka hna digic tha- ûthumetu ka hnyi je hnyei hia thithö, he tûnyi ae ba önyen, k' adre me he ka thong ka ha, ka habe, Ûkhacaköu thö, ke he thö degecâ ge meic lakon wahlu: k'ame he kâu, ke todrö he ka vat. Isaraela ka hom iny tavat waleji adre me wâ bi, inya oge hia but wiö u mu me hom iny, haingö Iehova. 3 Kuku tenge thö, Hesebona, anyin ae kong ut Ai; hongot dö göranyai wahlu laku Raba, oweik' öbun ju ge ec mano ae gan nân: tenge thungaû thö, me he monu hnyi je hak; anyin ame he ka bâ Malekama, tha e me anyin tavat bihut, me anyin ta je taben. 4 Anyin a ieû u me hobeluâ je hnyigöulen bucen, a ânyâm hnyigöulen bucen ame di, u hlu at ame labö kölu? a at ame labageju ka je omjehen me ba, ka habe, Ie at ame he ka he könya? 5 Wâ bi oge me he ka oâ ot köu, haingen Than Iehova tuhan sabaoth, ûnyi gadra hia tavat adre me igigili u; ke adre me he ka ob' öbun hnyi je ve cici öbun bi, ke ame he ka ba at he ka hlo tavat adre me he monu. 6 Ke hwaban e oge me he ka ohmeto je bâ anyin lakon Amona, haingö Iehova.

7 Ge Edoma. Walang hna ha hnö Iehova i tuhan sabaoth, ka habe, Hawa, e ba hmetu metâ hnyi Temana? hawa, a aû but hna khana bongon unyin tavat wâ wia? ke a hia me je ûnykûmenen waleji e ame ûnykûme but anyidra metâ? 8 Aten Dedana lö, kec ka tavat adre me laba hnyi Temana: E hmetu ju öbun, laba ju hnyikânâi; anyin a hnathu adre me he ka lili ödra, wale tavat oge me he ka oâ okongon Esau kâu, wale ae ûhnyûkong hnyi hna hat meno; e hna-

Anyin a walang hna ha hnö Iehova, ka habe. Wâ bi, haba tavat a ca hamödra he ka ijem kaia, e hnathu adre me he ka ijem ; ke haba u, u at adre me ca he ka Y E je laku Amona. Walang hna ha bi hwaban? ohe, u me ca he bi ka he ke ûhnyûkong unyin je hnyei, me hûkötiânen tavat. 16 Ame iyawö u bi hnen hnyekom ge hnâm hna ootâ, u at ame laba hnyi je khekheiny kic, me je dok ae göranyin bucen: eja ke ne u je ne ip haûam ethö helâ me aeto, oge me he ka höi u ûheny e, haingö Iehova. 17 Ke ame he Edoma ka hnân lâiâ: ame he tavat his adre me he hnyin ka kuko, me jû can hnân je aat hia. 18 Haingö Iehova, ka habe. E ba at ame he ka labā e, helâ me hnyi hnödra hna ohia Sodoma me Gomora me je taun ae hakekenyâ, ke ame ca he ke at he ka me laba eling. 19 Wâ bi, e ame he ka ölö helâ me liona ûnyi hnyi hmanenanginy Joridano ka hnyi taun ae hwege, ke oge me he ka ie okeca e ûheny e; ke haba at adre me ûca, oge me he ka otilâ e hon: anyin a ie at ae ûcû mönya? ke ie at ame he ka thu ûen könya? ke ie at tuö mamoe ame he ka tot hnyi hnyimakök? 20 Anyin a wale löng ju öbun hna ûnykûme hnö Iehova, waleji e ame ûnykûme ge Edoma;

thu e ame he ka öba wan je hnyabadra. 21 Ame jijing ut hmeledrany hnen hwan ûtaidra; e hu hwatenge, adre me löng e hnyi Köiö ae Dra. 22 Wâ bi e ame he ka ölö me gâ helâ me aeto, me lau li labenyin ka Bozera: ke hnyi bong eling ame he je hnyekon je tavat ae hwege hnyi Edoma ka helâ me hnyekon momo ame he ka hnokoâ.

23 Ge Damaseko. Ame hmehma but Hamath me Arefada; anyin adre me hia but löng je uthumetu ae kong, k' ame oaû ödra but: e bi hlöuhlöu hon köiö, ke ca khana bi he ka ta hau. 24 Ame senyin dut Damaseko, e ame hwiö he ka kec, ame kât e ge öbubuny: k' ame o but kâu hlöuhlöu me vec helâ me momo ame vec hnye-25 Ieû adre ca hna degecâ gan taun ae lung, taun oge me senyin kau? 26 Anyin a wale ame he ka ta wahidrouiny hnyi je getheniny, ke ame he ka mok hia aten vat hnyi bong eling, haingö Iehova tuhan 27 Ke oge me he ka hû meic hnyi hak vetoiny Damaseko, k' ame he ka an je uma ae ûnyi hnathu umö Ben-adada.

28 Ge Kedara, me je dökhu hnyi Hazora, waleji hnö Nebukaneza than Babulona hna kot.

Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Todr' öbun, he thö Kedara ai, me söh tavat 29 Adre me hûgûnâ umödra je e deiö. uma mano, me haledra je hna hat mamoe; adre me he ka hom hobi ködra bi singidra je mano, me anyidra je kaia hia, me haledra je kamela: ke adre me he ka hongot ködra, ka habe, Ûnyi hnân outen hnyi je ke keihen hia. 30 Obun tavat aten Hazora lö, kec dö, he sâkâû ai, laba ju hnyikânâi, haingö Iehova; anyin a hia but ûhnenamö gabun Nebukaneza than Babulona, me ûnykûme hna ânyâ köbun. 31 Todrö, ke he th' öbun ka hnyi hnyei ame laba so, k' adre me labā ke ba hmak, haingö Iehova, tavat ae ba hlinginy hwanuma me ohmâiny, k' adre me hake laba. 32 Ke haba haledra je kamela, me hnân hûgûnâ bi, ke hnân söh bi ûseiny haledra omeno: ke oge me he ka oveseâ ka hnyi je ang tavat adre me giâ ke keihen waidra; ke oge me he ka oâ anyidra vec ûheny hnyi je ke keihidra, 33 Ke haba Hazora me haingö Iehova. hnân uma umen je luko, ke ba wan nyiele balua: ame ca he ke at ka laba eling, k' ame ca he nokon at ka me laba eling.

34 Hofuc ho Iehova ame o but kö Jeremia profeta ge Elama, hnyi hna hwân musi a Zedekia than Juda, ka habe, 35 Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, ka habe, Wâ bi oge me he ka thu cafana anyi Elama, wale ûbeönuainy hwegiödra. 36 Ke oge me he ka oâ kö Elama je ang a vak hnyi vak ta ke keihen drany, ke oge me he ka ovesei ödra ka hnyi vak ta ang hia; ke ame he ka ba hnyei ame ca he ka o ka hnyin hnödra hna obâ ûnyi hnyi Elama. 37 Ke o ge me he ka ootâ at Elama hnyi hnyimakan je iwahnaihmiöny mödra, me hnyi hnyimakan tavat adre me elâm he ka hling' ödra: ke oge me he ka oâ ködra okongon, wale anyik hmönyin ae hwege, haingö Iehova; ke oge me he ka kunâ hotudra hele vat, ke ne o but oge hia but ohi' ödra: 38 ke oge me he ka otilâ anyik theron hnyi Elama, ke oge me he ka ohia eling than me je taben, haingö Iehova. 39 Ke haba hnyi je bong a biliny, oge me he ka ohmeto at Elama ûhedra hnyi hna bâ, haingö Iehova.

HNYIMAKAN 50.

OFUC ame ha Iehova ge Babulona me hnyei Kaledaia a deny Jeremia perofeta.

2 Haimemenâ thö unyin ta je hnyei me omanena thö, me otilâ thö ke haten; omanenâ thö, ke ca ikhâlâ bi : ha thö, ka habe, Adre hûgûnâ Babulona, a hmehma but Bel, hlohlo but Merodaka; e hmehma but anyin je hnatheat, e hlohlo but je idolainy. 3 Anyin ame o ke hnyei ûcon ûnyi hnyi hwadrö, ame he ka öba wan iny hnyei, e ba at ame he ka labā e: adre kec ut, e hi' ödra, wale at me meno. 4 Hnyi je bong eling me ûen e, haingö Iehova, ame he ka o je lakon Isaraela, tha ödra me je lakon Juda, adre me he ka he me tenge tot, me elöm Iehova Khongudrin. 5 Adre me he ka hnö ge Ziona me hnyimaködra kâe, me ha, ka habe, Ai öbun, ate me he ka ûkhacaköu unyi Iehova, hnyi ûhihinyköu a nyiele balua, ke ca hnân hnying.

6 Haba je lakeik a hia but helâ me je mamoe a hia, a omonu ödra hnen tavat tu' ödra, adre hia but hna degeci ödra hon je bucen: adre me he monu hon je bucen me je hut, adre hnying ut hnödra hna menâ. 7 Ame hia but ön ödra hnen tavat hia adre me ō 'dra: ke haingen je iwahnaihmiöny mödra, ka habe, Ohmun ca kong

anyin adre hia but ânyâ hulö kö Iehova, a hnyaban wisa, wale Iehova hna gejon hnen lakamödra. 8 Kec dö ûnyi hnyi hnyin Babulona, ke he but ûnyi hnyi hnyei Kaledaia, ke helâ ju öbun me je got baga a hnyimakan hna hat meno. 9 Anyin a wâ bi oge me he ka bwebwet, me oâ ka Babulona ta je hnyei ae gan ke se hia ûheny hnyi hwadrö: ke adre me he ka tot metâ kâu; adre me he ka hom e ûheny e; ame he anyidra je fana ka helâ me je fana anyin at ae hwege ae khenen vat; e ba at gadra ame he ka hmetu baû. 10 Ke adre me he ka söh Kaledaia: ke ame he ka sekudra hia tavat adre me söh e, haingö 11 Anyin a öbun e senyin me hobâ, tavat adre me soh ik, anyin a öbun e ututut helâ me nak kau at ame uto wan wâ bi, e ame he ka hnyei a biliny, hnye-tuhan sabaoth, hnyi hnyei Kaledaia. ka Babulona igigilö, öbun hia thithö tavat bongudra bong, ûen senâ e. gilö; a ngâ but; a kölu but je hak, k' ju kâu; ânyâ thö kâu helâ me hnen hna 16 Suba degecâ but at ame tā ânyâ. ûheny Babulona, me at ame huliwa ge ûnyi hnân subö hwit hnyi ûen menu: adre me he ka ve hnyimaködra ka hnyi je idra, me ve kec ka hnyi idra je hnyei, can hele| vatiny ûöveci.

17 Isaraela mamoe adre oveseâ; ame alen e hnen je liona: a bân than Asuria ka an e; ke a biliny Nebukaneza eang than Babulona ame tho je jeien. 18 Anyin a wale, walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, Khongu Isaraela, ka habe, Wâ bi, oge me he ka bi hwaban ka than Babulona me iny hnyei, helâji me hnök hna bi hwaban ka than Asuria. 19 Ke oge me he ka ohmetu Isaraela ka hnyi hnyaban; ke e

adre me he ka elâm hulö anyin Isaraela, ke ba but: me je hulö anyin Juda, ke adre me ca he ka wâ: anyin oge me he ka thang je monu anyin tavat oge me hna me hnan kolon.

21 He thö ka hnyi hnyei Merathaim, he ka vat mē, me ûcon tavat adre me laba hnyi Pekoda: hlingâ ju me ti ohia hwabödra, haingö Iehova, ke ânyâ hia thö helâji me hnök hna hûna köu. 22 E hu hwan vat hnyi hnyei, me ûokonguny ae gan. 23 Nakainy, hna thu hmetro hamainy hmeledrany hia! Nakainy Babulona a ba wan unyin je hnyei! 24 Oge hia but töu hnewem, me u me hnok dö Babulona, ke e ca khanö u bi: adre me ō u me köt u minya, anyin a u je vat me Iehova. Haba Iehova ame hia but khöng anyin je hwit, me kuku helâ me je hors ae hwege; uma omjehen vat, me hom but ûnyi hnyin 12 ame he hinyöbun ka hmehma gan hmâ; je ûnyi hnân vat hnyi anyin hmönyin: ke ame he ka hlohlo at ame hnöku öbun: anyin ae hu huliwa anyin Than Iehova buba, me atgec, ke hnyot ut. 13 Can Ai öbun kâu ûhebun hnyi je dok ae sâkâû, hmönyin anyi Iehova adre me ca he ka khöng ut je omjehen; jien dö e göranyai labā e, ke e ame he hia ka ba wan: ke helâ me hna digic thatûnyi, ke ti ohiâ e; adre me he ka lâiâ tavat hia thithö tavat me me ba but kolon. 27 Hlingâ but haleny adre me he hnyi Babulona, me jû, can ta je bolok hia; e so adre me he ka hnyi hna je okongon hia thithö. 14 Tot metâ thö hlingâ: ekölö gadra! anyin ame o but hlöu cafana; hlec ut kâu, ca behânâ je tavat adre me kec me tavat ae möt ûnyi fana: anyin a e ame hia but ânyâ hulö kö hnyi hnyei Babulona, m' adre me haime-Iehova. 15 Hongot dö göranyai kâu igi- menâ hnyi Ziona hna bi hwaban hnö Iehova Khonguta, wale hwaban ge umen uma kap. adre kia thö je hna up haginy: anyin a 29 Hawâ ûkhacaköuâ thö ka Babulona waleling hmönyin anyi Iehova; bi hwaban tavat hlic fana, tavat hia adre me hlöu cafana; hunuma ju igigilö e; ca hna ke at ka kec möt : ham dö kâu helâ me anyin huliwa; ânyâ hia thö kâu helâ hiaji me hnen hna ânyâ: anyin a e ame hia but hwege hnyimakan kö Iehova, Kabi Isaraela. 30 Anyin a wale ame he ka ta hnyi ta je getheniny wahidröuiny, ke adre me he ka ohia anyin tavat vat hia hnyi bong eling haingö Iehova. 31 Wâ bi, iny iwahnaihmiöny möu, u at bigan, haingen Than. Iehova tuhan sabaoth: anyin ame o but bongom bong, wale ûen oge me he ka senö 32 Ke ame he ka haû me ta at ae bigan, ke ba at ame he ka hai hmetu e: ke oge me he ka hû meic hnyi tauniny, k' ame he ka an e igigilö hia.

33 Walang hna ha hnö Iehova tuhan ame he ka han tot hon Karemela me Bas- sabaoth, ka habe, Adre me tha ovecâ lakon ana, ke e ame he ka han me sekon hon je Isaraela, me lakon Juda : ke adre me köt hut hnyi Eferaima me Gileada. 20 Hnyi odra hnen tavat adre hwenb' odra; adre je bong eling me hnyi ûen e, haingö Iehova, | me höcö ke ka hn' ödra. 34 E hwege at

ien: e ame he ka ti ivinö hobi ködra, me je hnyei. me he ka omenâ hmeledrany, me oöbubunyâ tavat adre me laba hnyi Babulona. 35 Ke haingö Iehova, ka habe, E hu hele vat hon at Kaledaia, ke hon tavat adre me laba hnyi Babulona, ke hon anyin je taben, ke hon anyin tavat ae metâ. 36 E hu hele lona, me ûcon tavat adre me laba hnyi vat hon tavat bigan thoi, ke adre me he ka Leb-kamai, ang at ame ohia. 2 Ke oge monu: e hu hele vat hon anyin tavat ae me he ka kuna Babulona ai je atkanyua, hwege, ke adre me he ka hlohlo. 37 E hu tavat adre me he ka ulec e; ke adre me hele vat hon haledra je hors, ke hon anyi- he ka öba önyen hnyei: anyin adre me dra je kariota, ke hon tavat hia ae ve he ka ve tot kâu igigilö hnyi bonginy vec. bongon hnyi wanben, k' adre me he ka helâ 3 E so ame ca he at hlic fana ka lau anyin me omomo: e hu hele vat hon tangen tang cafana, ke so e ame ca he ka hobeluâ anyin omjeû, ke adre me he ka hûgûnâ. 38 E ûkhaûen vat: ke ca he öbun ka omelö hu bongon ihmeiny hon köien je köihnam, wahidröuiny; kot hia thö anyin utbavat. k' ame he ka hwahwacit: anyin a e hnye- 4 Ke adre me he ka ta a ta je hna kot iny ta je hnatheat, k' adre me ti hobâ je hnyi hnyei Kaledaia, me je hna dâoâ hnyi idola. iny hnyot me je luko ka tha laba e, k' ame me Juda hnen Khongon, a Iehova tuhan he ta je iaena ka laba eling: ke ca hnân sabaoth; eja ke ne a ne unöngöt idra hmetu bi hnyaba nyiele balua; ke adre hnyei ge hulo ka Kabi Isaraela. 6 Kec me ca he ka labā hnyi ke dö me ke dö. ut ûnyi hnyi Babulona, ke ve omeli öbun 40 Helâji me hnen Khong hna ohia Sodoma dö; ca he öbun ka hnyi mok hnyi anyin me Gomora me je taun ae hakekenyâ, haingö bi hulö: anyin a ûen dut ang bi hwaban Iehova; helâe minya ame ca he hmetu ke ga Iehova; e ame he ka ham kâu hwaban. at ka laba eling, ke ame ca he ke nokon at 7 Babulona ehac, me helâji me kaia gol ka me labā e. 41 Wâ bi, ame o but tavat hnyi hnyamö Iehova, k' ame omono hmeleûhedra hnyi hwadrö; ke hnyei ae gan, me drany hia: k' ame hia but ijem wainainy je than ae se hia ame he ka bwebwet ûnyi ge ta je hnyei; anyin a wale ame monu hnyi je can hmeledrany. 42 Adre me hok thö ta je hnyei. 8 Ame ie ta but Babucafana me ö; ödra tavat beovecâ, ke ca tren lona me aû but : kuku tenge thö gan ; hok ibetengiö; ame mea ifucidra helâ me köiö, basama thö hnân eny anyin vec, k' ame ne ke adre me tabö hors; adre me ve tot hela ka möt. 9 Ate me beomeli Babulona, metá, helâ me ûtilen at hnyi vat, he ka vat k' ame ca möt bi : hna but e, ke ate me he möu hlu nokon Babulona. 43 A löng ut ka ve he ka hnyi ta je ita; anyin a haba than Babulona ge ûlungidra, me ame senyin hwaban bi, me ke ne o but ka hnyi drany, li hnyamen; ame khaû ju e hnen hlöuhlöu, k' ame o but ka hnyi ta je ûlâ. 10 Haba me vec helâ me momo ame vec hnyekon. Iehova ame hia but oâ hwakecita ae wisa: 44 Wâ bi, e ame he ka ölö helâ me liona ai öbun m' ate me he ka ha gaga hnyi unyi hnyi hmanenanginy Joridano ka taun Ziona huliwa anyi Iehova Khonguta. ae hwege: ke oge me he ka ie okeci ödra Khet ju je fana; kât hma ju je bec: Iehova gan ; ke oge me he ka otilâ hon, at adre ame otilâ hanon je than Madai ; anyin a ûca: anyin a ie at ae ûcû mönya? ke ie at haba hnen hna ûnykûme ge Babulona, he ame he ka thu ûen könya? ke ie at tuö ka ohia e: anyin a wale hwaban ûnyi ga mamoe ame he ka tot hnyi hnyimakök? Iehova, a hwaban umen uma. 45 Anyin a wale löng ju öbun hna ûny- thö haten hon hna up veto hnyi Babulona, kúme hnö Iehova, waleji e ame ûnykûme ohmâ ju tavat adre me hmâkâ, otilâ thö ge Babulona; me hnen je hna ûnykûme he tavat tue, penapena thö he ka khöu mokut: ka ânyâ waleji e ame ip hmâ he ka ânyâ anyin a Iehova ame ûnykûme me ânyâ, ka hnyei Kaledaia, ka habe, E hnathu adre waleji hnen hna ha ge tavat adre me laba me he ka lili ödra, wale tavat ae ûhnyûkong hnyi Babulona. 13 At ame laba hnyi je hnyi hna hat meno; e hnathu e ame he köiö ae se hia, me tren omjeû ae gan, ame ka öba wan hnyabadra mödra. 46 Hnyi o but obiny köu, tulutiny behnyekon a u. hwan hna kot Babulona ame öbubuny hme- 14 Haba Iehova tuhan sabaoth ame khem-

ame ûcû melidra; Iehova tuhan sabaoth ledrany, ke adre me löng ûtengien hnyi ta

HNYIMAKAN 51.

WALANG hna ha hnö Iehova, ka habe, Wâ bi oge me oâ ûcon Babu-39 Anyin a wale ame he je meno- je getheniny. 5 Anyin a ca degec Isaraela anyin gan bi, ka habe, E hnathu oge me|hia e ame musö. 29 Ke ame öbubuny he ka ounöngöti u ge at helâ me je wahamon; ke adre me he ka hongot göranyai

15 E ame hia but op drany ge maniny man, me otilâ hmâ ta je hnyei ge anyin metâ, me ulolo drany hnen anyin wâhmakhmeto: 16 e ame fuc me ame bwebwet bi ta je köiö hnyi drany, ke e ame oâ hai ûnyi hnyi je can hmeledrany; e ame op hucuce hobi kâu we, me oâ ang ûnyi hnyi tangen omjeû. 17 Ödra monu hia tavat, tavat ae ca khan' ödra; ame hmehma but tavat hia huliwa gol can anyidra bi hnaoköiâ, ke ba homenâ eû hnyidrin. Odra ta je ûnyi baû, huliwa hnân hlumā: ien.

Iehova.

ae ûjejöng.

hnyei me vec: anyin ame tethmâ je hna ûnykûme hnö Iehova ge Babulona, he ka öba wan hnyei Babulona, ke ba aten. 30 Ame ca bevat hnen tavat hwege hnyi Babulona, adre me laba hnyi hnyin je hnabâ: e ba but tang hwegiödra; ödra ûcû me omomo: a thong ut je hnyabadra; ke a mou thö ta je ohmåiny. 31 Ame he ke at ame wadring ka iouny me ke at ame wadring, k' ame he ke ûthumetu ka iouny me ke ûthumetu, he ka thumeto than Babulona a g' adre hia but kot anyin taun hnyi je ke keihen hia: 32 ke adre me hûgûnâ theat: anyin a thoi but anyin idola adre je gethen, me thong je sahlowe ge meic, 18 k' ame seon bi tavat vat.

33 Anyin a walang hna ha hnö Iehova ame he ka hi ödra but hnyi ûen adre me tuhan sabaoth, a Khongu Isaraela, ka habe, sen' ödra. 19 E ca helâe jekhöû Jekob ; Haba hluiny Babulona, me helâ me hna anyin a e at ame op hia; ke Isaraela tri- huje hwit hnyi ûen adre me ututo e; ke buiny a wajekhon: Iehova tuhan sabaoth meokhaca me ame he ka o but kâu ûen menu. 34 A hia but ön nya hnö Nebu-20 U anyik utöhmu me anyik ûnyi hnân kaneza than Babulona, e ame hia but vat: oge me he ka hum u hnân he ka tho ohmöiöngi nya, e ame wiö nya me kaia oamamâ je hnyei; me ohia je dökhu; 21 ae ba önyen; e ame utö nya helâ me take ûnyi gam oge me he ka tho oamamâ|nimo; e ame osekunâ e ge anyik ta je hors me at ame tabâ; me oamamâ kariota ûnyi ae ti senem; e ame obö nya kâû. me at ame tabâ; 22 ke ûnyi gam oge me he 35 Ame he ka ha hnen at ame laba hnyi ka oamamâ obaga me omomo, me oamamâ Ziona, ka habe, E so ame he ka mokut hon hingat me thöth; me camamâ hidröu me Babulona hna okongu nya me je liamehlu; 23 ke oge me he ka oamama at tuo keiny monya; k' ame he Jerusalema ka mamoe me hnahat meno unyin, ûnyi gam; ha, ka habe, Ame he drök ka mokut me camamâ at ame hwiö kânâ me li bolok hon tavat adre me laba hnyi Kaledaia. unyin, me oamamâ je gavena me je taben. 36 Anyin a wale walang hna ha hnö 24 Ke oge me he ka bi hwaban kö Babu-Iehova, ka habe, Wâ bi, oge me he ka lona, ke tavat hia adre me laba hnyi ivinö hobi köu, me bi hwaban hobi köu; Kaledaja ta je monu hia waleji adre ânyâ ke oge me he ka ohmö anyin köiö, me hnyi Ziona hnyi hnyimaköbun, haingo ohmo anyin hna pupua. 37 Ke ame he Babulona ka helâ me hna digic thatûnyi, 25 Wâ bi, bucen lö at ame okongo, e ve ke hnyaban ta je luko, a hnân lâiâ, me inya but möu, haingö Iehova, u at ame ju, ke ba at ame he ka labā. 38 Adre me okongo hia hmeledrany: ke oge me he ka he ka tha kuku helâ me je nokon liona. lau hnyamök hom, me hagutö u ûnyi hnyi 39 Ödra ka kahwa me oge me he ka bi jeû hon je kic, me wiö u hnân bucen adre hobi ködra, me omonu ödra ge grâg, m' 26 Ke adre me ca he ka hom adre me he ka hobâ, me mokut nyiele balua, unyâm veto hnân ban bahebet, me veto me ca hmak hmetu, haingö Iehova. 40 Oge hnân taben ; ke u me he ka ba wan nyiele me he ka hum ödra helâ me lakon mamoe balua, haingö Iehova. 27 Otilâ thö boûdila he ka hling' ödra, helâ me je mamoe baga hnyi hnyei, tûâ thö trutru hnyi je hnyei, me je got baga. 41 Nakainy hna hûgûnâ penapena thö je hnyei kâu, hawâ ûkhaca- Sesaka! k'ame ie utut hnen hna ogânâ köuâ thö kâu ta je dökhuiny Ararata, me hnen hmeledrany hia! Ekölö, e ba but Mini, me Asekenaza: otilâ thö ke taben wan Babulona unyin je hnyei hia! 42 Ame vat kâu; oâ thö je hors helâ me je wahamon khibi thö köiö hon Babulona, ame khutu 28 Penapena thö je hnyei takoû e hnen je waköiöny ae se hia. 43 A ûcon, wale je tuhan Madai, me anyin je hnyot ut anyin je taun, hnyei ae hwahwacit, gavena, me anyin je taben hia, me je hnyei me hnyebuba, hnyei ae ba at ame he ka

labā, k' ame ca he hnyin ke nokon at. 44 Ke oge me he ka bi hwaban kö Bel hnyi Babulona, ke oge me he ka hom hmetu ûnyi hnyi hnyimen ûnyi e ame hia but utâ; ke ame ca he ka o kâu je hnyei: eke, ame he ka ta but hna up veto hnyi Babulona.

45 Lakeik lö, he th' öbun ûnyi hnyi hnyin e, m' öbun e ve möt ûnyi ge hmönyin anyi Iehova ae gan hmâ. 46 Ke ca sēnyin bi je hnyekubun, me outen ûthumetu adre me he ka löng hnyi hnyei; anyin ame he ka o ûthumetu hnyi huna eang, ke hwaban huna ang ame he ka o ke ûthumetu me ûokonguny hnyi hnyei, ke taben ame ve e me ke taben. 47 Anyin a wale, wâ bi, ame he ka o je bong ke oge me he ka bi hwaban ka je hnatheat anyin Babulona, ke ame he ka hmehma hnyeiny hia; ke ame he ka ta je hna kot hia hnyi wanben e. 48 Ke ame he drany me hmeledrany me ta je ûnyi hnyin ka khumong senyin hon Babulona; anyin ame he ka o kâu je tavat söh ûnyi hnyi hwadrö, haingö Iehova. 49 A hia but Babulona ota je hna hlingå a at Isaraela, helâe ame he ka ta je hna hlingâ hnyi Babulona hnyi hnyei hia. 50 Öbun tavat öbun e kec möt ge hele vat, hele thö, ca tot bi; ûnykûmi Iehova thö ûnyi hnyi dok ae sâkâû, e so e kû Jerusalema eû hnyi je hnyekubun. 51 Öhmun e hmehma but anyin a öhmun e löng hna ûhaikonguny; ame tube je hnyimaköhmun hmehma : anyin a haba je atkanyua adre me o but ka hnyi je dok a kabiny uma umö Iehova. 52 Anyin a wale, wâ bi, ame he ka o je bong, haingö Iehova, ke oge me he ka bi hwaban ka anyin je hnatheat; ke ame he tavat ae aat ka vec hnyi hnyeiny hia. 53 Eja ke ne a ne ölö hnyi drany ai Babulona, ke eja ke ne a ne ohmâ je dok a göranyin ae hwege, ame he ka o kâu ûnyi gak tavat söh, haingö Iehova. 54 Hwan kuku tenge ûnyi Babulona, me ûokonguny ae gan ûnyi hnyi hnyei Kaledaia! 55 anyin a Iehova ame söh Babulona, me ohia ûnyi hnyin e hwan ae gan; ke ame mea je waköiöiny helâ me je köiö ae se hia, ame fuc ut hwan: 56 anyin ame o but kâu, wale ka Babulona at söh, ke adre me hom but anyin tavat hwege, ame hmetru thö anyidra je cafana: anyin a Iehova Khong at ame bi hwaban, e ame he bi ka bi hwaban. 57 Ke oge me he ka omono je tuhan me tavat unyin ae metâ, me je gavenainy kia than. 6 Haba hnyi tehi a vakiny,

hwege; ke adre me he ka mokut nyiele balua, me ca hmak hmetu bi, haingen Than, Iehova tuhan sabaoth ien. 58 Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, ka habe, Adre me he ka tho degecâ je haginy ae lau adre op hnyi Babulona, k' adre me he ka thong ge meic je hlinginy homagöuleny ae görany; ke ame he tavat ka huliwa hnân ûnyi baû, me je hnyei hnân meic; ke adre me he ka sēnyin.

59 Walang hofuc ame hûna Jeremia perofeta kö Seraia, nöku Neria, nöku Maseia, waleji hnyi hnen hna tha he me Zedekia than Juda Babulona ai hnyi huna a vakiny anyin musi. Haba Seraia, me wale at musö hnyaban than. 60 Ke haba Jeremia ame sihnalimen hnyi tusi ta je ûnyi ae kong ame he ka o kö Babulona, wale ta je hofuc eang hia waleji adre me sihnalimen ge Babulona. 61 Ke haba Jeremia ame ha kö Seraia, ka habe, U ka o but hnyi Babulona, me wâ ju, me aû ta je hofuc ang hia, 62 me ha, ka habe, Iehova lö, u je ha ge dok ang he ka ohia, me me ca he ke at ka labā, ame ne at, ame ne meno, ke ame he ka hnyot nyiele balua. 63 Ke u ka um dö aû tusi ang, me u me he ka hûkölö veten me khûâ e ka hnyi wanben Euferate: 64 ke u me he ka ha, ka habe, Ame he Babulona ka dit helâe, ke ame ca he bi ka höhöi can okongon oge me he ka oâ kâu: ke adre me he ka sēnyin.

A um dö je hofuc ho Jeremia.

HNYIMAKAN 52.

WENTE wan dut je hunai Zedekia l hnyi ûen e ame hwân he ka musi ; ke e ame musi eleven je huna hnyi Jerusalema: ke haba ien hinyen, me Hamutala a nöku Jeremia at Libena. 2 Ke e ame ânyâ hulö hnyi hnyimakö Iehova, helâji me hna ânyâ hia ga Jehoiakima. 3 Anyin a can hmönyin anyi Iehova adre me ânyâ ka Jerusalema me Juda ke ne o but ame digic ödra hnyi hnyimakan: ke haba Zedekia ame ûkhin fuc ka than Babulona. 4 Ke haba hnyi huna a naininy anyin musi, hnyi tehi a teniny, hnyi bong a teniny tehi, haba Nebukaneza than Babulona ame o but hnyi Jerusalema, e me anyin utbavat hia, me hunuma cicë e ; ke adre me otilâ je taben vat igigilö. 5 Ke adre me igigilö taun ke ne o but hnyi huna a eleveni Zedeme anyin je taben, me tavat unyin ae hnyi bong a naininy tehi, e gan hmâ hmiâ

bnyi taun, ke ba but an tavat. he but hnyi hnyinghet ûnyi hnyi taun adre gethen hnyi homagöulen wanben li hak adre up veten, hnyi utkânâ anyin than; (ke e bi at Kaledaia igigilö taun:) ke adre me kec hnyi gethen ûheny hnyi dok ae tha hon. 8 Ke haba utbavat anyin at Kaledaia, me adre me hnu than, me khöû Zedeame owisa kâu. 10 Ke haba than Babu- hum Seraia at bihut ae beönua, me Zefalona ume hlingâ je laku Zedekia hnyi hnyi- nia at bihut a loiny, me je hnyat a kun lona me ame ca e ge fao, me hom e Babu- wâ hnyimakan than, wale tavat adre wâ lona ai, me ip e hnyi uma ceat ke ne o but hnyi taun; me at sihnalimeu anyin taben bong e ame mokcu hnyin.

12 Ke haba hnyi tehi a thabûnginy hnyi bong a teniny tehi, wale huna a naintini Nebukaneza than Babulona, ame o but Nebuzaredana hnyi Jerusalema wale taben tavat tue, at ame tot hnyi hnyimakan than Babulona: 13 ke e ame thong degecâ uma umö Iehova, me uma umen than; ke e ame thong degecâ ge meic ta je uma hia hnyi Jerusalema, wale je uma ae 14 Ke haba utbavat hia anyin gan hia. at Kaledaia unyin taben tavat tue, me adre me kia degecâ hna up veto hnyi Jerusalema 15 Me haba Nebuzaradana taben igigilö. tavat tue ame hom bâ ke je hnyat ae theduoc me je kolon tavat a hnen biju hnyi taun, me tavat kec waleji adre me ut ka than Babulona, me ke je hnyat minya a je 16 Ke haba Nebuzaradana taben tavat tue ame ip biju keihen ae ti theduoc hnân tuö je hnyei vine me tavat belök. 17 Ke haba li hmolom bras hnyi uma umö Iehova, me je taben, me taben köiö a bras hnyi uma umö Iehova, at Kaledaia adre tho amamâ me hom brasiny hia Babulona ai. 18 Adre me hom minya je öt, me je soi, me je uthesiûn, me je kaia, me je spun, me je omjehen bras hia waleji adre me huliwa kâu. 19 Ke haba taben tavat tue ame hom je utkaja, me je taben meic, me je kaia me je öt, me je taben lamepa, me je spun, me je kaia; adre hom goliny je ûnyi ae gol, me silevainy je ûnyi ae sileva. waleji hnö Solomona than hna ânyâ hobi kâu bongon hia anyin möt.

7 Ke adre uma umo Iehova: e ca huân tuluto ûhmame kia taun, me ame kec tavat vat hia me kiny bras hnyi ta je ûnyi hia eling. 21 Ke haba li hmolom, me eitiny kubit ibeûen göranyai hmolom; ke a wâdrâ e ge tö a twelv kubit; ke haba ûhakiny me vak ta banyen; e moku hnyin. 22 Ke e hu ethö hon e ban a bras; ke faiv kubit ibeûen göranyai ban, tha e me boert me je rimona hon ban igigilö, bras hia: ke helâe hmolom kia hnyi je dok ae tha hon hnyi Jeriko; ke a loiny ae hu e me je rimona. 23 Ke ûsa ame vese but anyin utbavat gan. 9 Me nainte siks je rimona hnyi je baten; haba adre me kât than, me hom e ka than Ba- ta je rimona hia hnyi boert igigilö, me wan bulona Ribela ai hnyi hnyei Hamath, me e haded. 24 Ke haba taben tavat tue ame makan; ke e ame hlingâ minya je taben hnyat tuo hwanuma: 25 ke e ame hom Juda hia hnyi Ribela. 11 Ke e ame ûâ ûnyi lınyi taun ke eunuka at ame musö li emakö Zedekia; ke haba than Babu-tavat vat; me tavat a seven tavat ödrin e utbavat, at ame ûkhacaköná tavat aten hnyei; me tavat a sikste adre wâ hnyi taun unyin aten hnyei. 26 Ke haba Nebuzaradana taben tavat tue ame hum ödra, me hum ödra ka tuhan Babulona Ribela ai. 27 Ke haba than Babulona ame kot hling' ödra hnyi Ribela hnyi hnyei Hamath. Me adre me hom hwenbâ at Juda ûnyi hnyi idra hnyei. 28 Walang tavat a hom Nebukaneza a je bâ; haba hnyi huna a seveniny, me ödrin theri thauzan ke twente theri at Juda: 29 haba hnyi huna a eitini Nebukaneza, me ödrin eit haded ke thöte tu e ame hom bâ ûhedrin Jerusalema: 30 ke haba hnyi huna a twente theri Nebukaneza, me Nebuzaradana taben tavat tue ame hom bâ at Juda, a ödrin seven haded ke fâte faiv: ke haba ûseiny tavat hia me foa thauzan ke siks haded.

31 Ke haba hnyi huna a thöte seveniny bâ a Jehoiakin than Juda, hnyi tehi a twelviny, hnyi bong a twente faiviny tehi, me haba Evile-merodiak tuhan Babulona, hnyi huna a hwân hnyin anyin musi, me e ame ogöranyâ bö Jehoiakin than Juda, me hom e ûnyi hnyi uma ceat; 32 me e ame ha hofuc ae menyik kâu, me ogöranyâ anyin theron hon je theron anyin ta je than unyin hnyi Babulona. 33 Ke e ame bi hnen anyin je ûkhaûen uma ceat, ke e ame hnyi han me hnyi ta je bongon hia anyin möt. 34 Ke haba jekhon, me adre me labö khene jekhon unyin than 20 Haba li hmolom, ke khaca taben köiö, me Babulona, hnyi ke bong me ke bong ke ne je bolok brasa twelv eû hnyi hmelen je taben, o but hnyi bong e ame mokcu hnyin, a je

JE TENGE ANYI JEREMIA.

HNYIMAKAN 1.

AKAINY taun ame hake laba, waleji ae unöngöt ge at!

Ke helâ me momo a safac ut walang

Waleji ae gan unyin ta je hnyei, ke momo than unyin je ke keihen hnyei, K' ame bi fat walang ang!

2 E ame tenge gan hmâ hnyi hnyinghet, ke e hnyi li wahicen deköien;

E ba at hnyi je lawaeny hia he ka otubwelâ e :

K' ame iyawâ e je liamewaeny mē, K' adre me bi iwahnaihmiöny mē.

3 A bâ but Juda can ûöveci me huliwa ae hmak;

E ame laba unyin je ethen, k' ame ca wâ bi hna menâ :

Haba tavat hia adre me ovecâ e, me adre me khaû e hnyi dok ae hnek.

ame ca o tavat ka hnyi ûkhacaköu ae ûnyi hnathu;

E ba but at hnyi je homagouleny hia, k' ame mâng anvin tavat bihut:

Ame hlöublöu wahlu unyin, ke haba e, me momo ame vec dö.

ame sot bi je iwahnaihmiöny mē;

Anyin a Iehova ame hia but ovecâ e, can hnen je hna hanyâûâ ae se hia :

Adre me hom bâ lakon ae ûhnyûkong hnyi hnyimakan je iwahnaihmiöny.

6 K' ame hia hia but bongon than unyin blu lakon Ziona:

Haba anyin je taben, me ödra tha ûcû me je aila adre me ca wâ bi ûnyi hnân han.

Ke adre me kec ke ba bi tang hwege hnyi hnyimakan at ame ûhnûnû.

7 Hnyi bonginy vec me hmak, Jerusalema ame ûnykûme

Ta je ûnyi gan ae kese hwân hnyi je bong kâû ehac:

Hnyi ûen ame ta anyin tavat ka hnyi hnyamen iwahnaihmiöny, ke ba at ame hadruâ e,

me hlumā ta je hna okongoâ e.

8 Jerusalema ame hia but hulö gan hmâ; anyin a wale e ame helâ me ûnyi ae ikiki :

Haba tavat adre me ogânâ e adre me hûkötiâ e, anyin adre hia but wâ a e ame he thu:

Eke, e ame mâng, me hwiö.

9 E hnyi obiny anyin ûkhaû anyin ikiki ; e ame ca ûnykûme obiny kâu;

Anyin a wale hnân lâiâ hna oûhnyûkongoå e; e ba at ame otubwelå e:

Iehova lö, wâ bi anyik vec; anyin ame bi gan iwahnaihmiöny.

10 Haba iwahnaihmiöny ame inâ hnyamen ka hnyi anyin ta je ûnyi hia ae kese:

Anyin e ame hia but wâ je wanaithila a g'adre me hia but dit ka hnyi anyin dok ae kap,

Waleji u je ha a g' adre me ca he ka dit ka hnyi ânyâm ûkhacaköu.

4 Ame tenge je getheniny Ziona, anyin 11 Adre me mang ta je aten hia, adre me heleû jeû;

> Adre hia but ham anyidra ta je ûnyi ae kese hnân ûcû jeù, m' adre me ohâtâ melidra:

> Iehova lö, bwele ju, ke wâ ju; anyin oge kong ut.

5 E beönua tavat adre me okongoâ e, k' 12 Hawa, e ûnyi baû köbun tavat hia adre me vheno gethen?

> Bwele thö, me wâ, ame ne hu hlöuhlöu helâ me anyik hlöuhlöu, wale adre ânyâ könya.

> Waleji hnö Iehova hna oveci nya hnyi bonginy anyin hmönyin ae hwege.

13 E ame hia but kunâ ûbeny dö meic ka hnyi je jeiök, k' ame ton bi:

E ame nia but thong ert hobi kâu li cak, e ame hia but ohmetu nya;

E ame hia but hake ip nya, me ohlohloi nya hnyi je bong.

14 Ame ca ge hnyamen ûhûkâlaköuâ hnök je hna hanyâûâ ;

K' adre ûcaköuâ, k' adre me ip hon nyik; e ame oaûâ tang hwegiök;

Haba Than ame hia but hnö nya ka hnyi je hnyamödra, ke ca khanö nya he ka tot ködra.

Ame wâ e hnen je iwahnaihmiöny, adre 15 Haba Than ame hia but hûkötiâ anyik tavat hwege hia unyik;

JE TENGE ANYI JEREMIA 2.

E ame hia but hawâ ûcuk ûkhacaköu ae ûnyi hnathu he ka oamamâ je wahidröu unyik :

Than ame hia but ututo hlu, wale hluiny Juda hnyi hna hlec wan vine.

16 Can ta je ûnyi eling, me oge me tenge; ke haba emakök, me ame hingölö köiö ûnyi hnyi li emakök ;

Anyin ae ûsâkâûö but mönya at ûötubweli, at a hamen he ka okahwa hnyekuk:

E ba but thatûnyi anyin je lakuk, anyin ame ton iwahnaihmiöny.

17 Ziona ame lau li hnyamen; e ba at he ka otubwela:

Iehova ame hia but ha ga Jekob, a g' adre me he ka iwahnaihmiöny mē tavat igigilö e:

E ikiki Jerusalema unyidra.

18 E wisa Iehova; ke oge hia but thu anyin je hnanyibu:

Je hnyei hia lö, öbun na löng ju, me wâ anyik hlöuhlöu :

Adre hom hwenbâ anyik je wahlu me wahidröu.

19 Oge me hawâ je lawek, k' adre me iyawö nya:

A mokcu anyik tavat bihut me wahingat hnyi taun,

Hnyi ûen adre me heleû ö 'dra, m' adre me möt hmetu.

20 Iehova lö, wâ ju; anyin a inya oge me vec; ame bwebwet hnyekuk;

Ame hwiö hynekuk eû hnyik; anyin oge hia but ûkhin fuc hwege :

Haba hele vat ame öba lakon e hele, ke eiö hnyin uma e hu mok.

21 Adre löng ut a inya oge mång; ke ba at ame otubweli nya;

A löng ut je iwahnaihmiöny mönya hia hna okongu nya; adre me senyin a u je hia but ânyâ:

U me he ka oâ bong waleji u je thu, m' adre me he ka ûcû mönya.

22 E na o ju ta je hwakecidra hia ae kong hnyi hnyimâkâm;

Ke ânyâ thö ködra helâji me hnâm hna ânyâ könya can hnök je hna ha-

Anyin a iny osehia but mâng, ke sēnyin dut hnyekuk.

HNYIMAKAN 2.

AKAINY hna okhömetâ hluiny Ziona hnen Than hnyi anyin hmönyin!

E ame hia but khûâ ûnyi hnyi drany hmanenanginy Isaraela ka hnyi hmeledrany,

Ke ame ca hia but ûnykûme taben hnyeûcan hnyi bonginy anyin hmö-

nyin.

2 A hia but Than utâ je hnyaba Jekob hia, ke ame ca betenge bi;

E ame hagutâ hnyi anyin hmönyin je hnabâ anyin hluiny Juda;

E ame tha ohonâ me kânâ:

E ame oikikiâ dökhu me je thaniny.

3 E ame hia but subâ degecâ hnyi anyin hmönyin faoiny meno hia anyi Isaraela;

E ame hia but oc hmetu benyin a metân hnyi hnyimakan je iwahnaihmiöny:

E ame hia but thung Jekob helà me meic ame ubâhlâ, at ame han igigilö.

4 E ame hia but lau anyin cafana helâ me iwahnaihmiöny, k' ame tot helâ me at vat ame hai hnyamen a metân,

Me hlingâ hia tavat ae kese at ka wâ:

E ame hingâlâ anyin hmönyin helâ me meic hnyi uma mano umen hluiny Ziona.

5 Ke helâke e iwahnaihmiöny Than, e ame utâ Isaraela;

E ame utâ je uma hia umen than, e ame ohia anyin je hnabâ:

Ke e ame hia but osehia tenge me tenge thungaû ka hluiny Juda.

6 Ke e ame hia but hûgûnâ hwegiâ umen uma menâ, helâke uma menâ bi hnyi ta hnyei;

E ame hia but ohia dok adre me ûkha-

caköu hnyin:

Haba Iehova ame ohnyingâ hnyi Ziona ûkhacaköu ae ûnyi hnathu, me sabath,

K' ame hûkötiâ than me at bihut hnyi

anyin hmönyin ae gan.

7 Haba Than ame hia but hota degecâ taben hut kâu, e ame hia but ikikiâ anyin dok ae kap,

E ame hia but hna ka iwahnaihmiöny

umen je uma ae mec:

Adre hia but mede hnyi uma umö Iehova helâ me bong ûkhacaköu ae ûnyi hnathu.

8 Iehova ame hia but ûnykûme he ka ohia hna up veto anyin hluiny Ziona;

E ame hia but lelö tulut, e ame ca thu hmetu hnyamen hnyi hnen hna ohia:

Ke e ame kunâ singiny me hna up veto he ka tenge; k' ame tha sēnyin.

9 Ame dit bi je homagöuleny ka hnyi 17 A hia but Iehova ânyâ waleji hnen hna kânâ; k' ame ohia me oamamâ je ohmâiny:

E but je thaniny me je taben hnyi je hnyei ae ba hnanyibu gadra;

Eke, adre me ca wâ bi hnen anyin je perofeta hna omanenâ ûnyi ga Iehova.

10 Haba wahingatin hlu Ziona adre me laba hnyi kânâ, adre me hnyibû;

Adre hia but konâm je bödra ge kânâ; adre hia but weikâ ecmano ae gan

Je wahluiny Jerusalema adre me nom hnyikânâi.

11 A didrut li emakök anyin tenge, ame bwebwet hnyekuk,

Ame hingölö akik hnyikânâi, can hnödra hna okongoâ hlu nokon lakeik;

Anyin ame ta mok hnyi getheniny taun je wanakat me je mendreng adre i.

12 Adre me ha ka lahinyödra, ka habe, Ewa hwit me waina?

Odra ka ta mok helâ me at ae aat hnyi je getheniny taun,

Me ödra ka hingâlâ je hanudrin hnyi ûlainy je lahinyödra.

13 Ieû oge me he ka ohnathu köu? ieû oge me he ka öûcû u mē hluiny Jerusalema?

Ieû oge me he ka öûcû u mē he ka otubweli u, hlu nokon Ziona?

Anyin ae gan hmâ hnâm aat helâ me köiö: ie at ame he ka okhötâ hmetu ?

14 Anyâm je perofeta adre hia but wâ hobi köu ta je hna omanenâ ae ûnyi baû me monu;

Ke adre me ca omanenâ bi hwakecâm

Ke adre hia but wâ hobi köu je hok ae thoi me hnân omono.

15 Adre me khöûkhöû hnyam köu tavat hia adre me vheno unyâm;

Adre me jû me nyinyikâ je bödra ka hluiny Jerusalema, haingödra, ka

Hawa, wale taun adre me labö ha, ka · habe, E beönua hmanenanginy, ame senyinâ hnen hmeledrany hia?

16 Adre hia but memang köu ta je iwahnaihmiöny hia möu;

Adre me jû me höchnyu me ha, ka habe, Ate hia but ut' ödra;

E hnathu walang bong ate me labö lubahingen; ate me elâm me wâ.

ûnykûme :

E ame hia but ohwâdâ hwan hofuc waleji e ame hûna hnyi ta je bong kâû

E ame hia but kia, me ca betenge bi:

Ke e ame osenyinâ iwahnaihmiöny hom, Me ogöranyâ faoiny meno anyin je tavat adre me tot köu.

18 Haba je hnyekudra ame tenge ka Than: Hna up veto anyin hluiny Ziona lö, e so e hingölö li deköiö helâ me wagewe hnyi lany me lit;

U ma ca menâ ju; e so e me ca soju wan emâkâm.

19 Todrö, hongot dö hnyi hnyinghet hnyi je hna hmak a bân;

Hingâlâ but hnyekom helâ me köiö hnyi hnyimakan Than;

Hai thö kâu li hnyamâm ge melen lakom a je wanakat,

Wale adre me ta mok hnen hmiâ hnyi je hna saû hnen je gethen hia.

20 Iehova lö, wâ ju, me ûnykûme ju waleji ge hnâm hna ânyâ e kâu!

Hawa, ame he ka he bi je momo ka an ta je troban gadra, a je lakudra adre bwebwelâ hnyi li hnyamödra?

Hawa, adre me he ka hlingâ at bihut me perofeta hnyi dok ae kap anyin Than?

21 Wahidröu me wahingat adre me mokut hnyi kânâ eû hnyi gethen;

Anyik wahlu me wahidröu adre me ta ge hele vat:

U je hia but hling' ödra hnyi bonginy ânyâm hmönyin; u je hia but kot me ca betenge bi.

ae monu, he ka ohmetu u ûhem hnyi 22 U je hia but hawâ helâ me hnyi bonginy ûkhacaköu ae ûnyi hnathu, ta je ûnyi hnân ooti nya igigilö,

> Ke ba at ame kec möt me kolon hnyi bonginy hmonyin anyi Iehova:

A hia but oâûâ hnen iwahnaihmiöny mönya tavat waleji oge me kap me hat.

HNYIMAKAN 3.

NYA at a khana ûöveci ge osö a anyin hmönyin.

2 E ame hia but su nya me hum nya ka he hnyi menekholom, ke ca bi hnyi

3 E hnathu e ame labö ohmeto hnyamen me ûcûk hnyi je bong hia thibut

JE TENGE ANYI JEREMIA 3.

- ame hia but thu je jeiök.
- 5 E ame up tap cici nya, me oigigili nya ge khöhlöng me vec.
- 6 E ame hia but olabö nya hnyi je dok ae menekholom helâ me tavat adre me kuedra ka mokcu.
- 7 E ame hia but theling nya, me ca khanö nya didrut; e ame ohmakâ anyik sa cen fao.
- 8 Eke, iny ka tenge me hongot göranyai, me e ame hlöng hwanuma ge hijik
- 9 E ame hia but thelöng dek je gethen ge je veto adre tretrao, me ohwalö dek je gethen.
- 10 E helâke me bea könya, at ame mokut tu' önya, helâ me liona hnyi je dok ae iyong.
- 11 E ame hia but osaûâ dek je gethen, me oloû kiö nya; e ame hia but öba wan
- 12 E ame hia but lau anyin cafana, me otilö nya hnân dâ ge fana.
- ka hnyi li wagiök.
- 14 Îny taben ûhiö ka tavat hia; ke adre 35 Adre ne ohaûâ hna owisa at hnyi hnyime khumöngi nya hnyi je bong.
- 15 E ame hia but öunöngöti nya ge ûnyi ae hiny me osekuni nya ge khökhölong.
- 16 E ame hia but thu hmetro je nyuk ge je oveto, e ame könim nya ge
- dröu.
- hic; oge hnying ut senvin. 18 Ke haingök, ka habe, E hia but tang hwegiök, me hnök hna geju kâu ûnyi ga Iehova.
- 19 Ûnykûme ju anyik vec me hmak, wale ge det me khökhölong.
- hnyekuk eû hnyik.
- 21 Oge me ûnykûme hmetu e, anyin a wale oge me labageju.
- 22 Iehova ame betenge, waleling me ca ibetengiö.
- e gan hmâ ânyâm hnathu.

- 4 E ame hia but odelâ vik me unök; e|24 Haingen hnyekuk, ka habe, Jekhöûk Iehova; anyin a wale, oge me he ka geju kâu.
 - 25 E so Iehova ka tavat adre me halubahingen, ke at ame elâm e.
 - 26 E so he ka gejon me halubahingen úhömeli anyi Iehova.
 - 27 E so ka at he ha hijen hna ûhûkâlâköuâ ke tiga ûhnyûkong.
 - 28 Hamen he ka hake laba me laba hnyibû, anyin a e ame ip hon.
 - 29 Hamen he ka ciron hnyimen eû hnyikânâ; ame ne hu gejon.
 - 30 Hamen he ka hna wahicen ka at ame khaû, a unöngötö ge hna haikongoâ.
 - 31 Anyin ame ca he bi Than ka degec nviele balua.
 - 32 Anyin a eja ke ne a ne ovecâ, e ame he hmetu ka betenge hoton ûganiny anyin betenge.
 - 33 Anyin a e ame ca ovecâ ûnyi ge hnyok, me otengiâ lakon tavat.
- 13 E ame hia but odilâ je can anyin je fana 34 Adre ne uto eû hnyikânâ aten uma ceat hia hnyi hmeledrany,
 - makan At ae Beönua,
 - 36 Adre ne omono at hnyi hna ivinöá e bi, ame ca so bi ka Than.
 - 37 Ie at ame ha, me ame hwada thö, ke ame ca hûna e Than?
 - 38 Hawa, ame ca o bi ûnyi ae kong me so hnyi hnyimen At ae Beönua?
- 17 Ke u je hia but öûsâkâûö nya me hna- 39 Anyin a ieû ûhaiö at ae möt, wale at, can hwaban anyin ta je hulö?
 - 40 Ate me he ka elâm me cubec deta je gethen, me hmetu kö Iehova.
 - 41 Ate me he ka kap göranyai je hnyekuta me je hnyamöta ka Khong ethö hnyi drany.
- 20 Ame labő ûnykûme e, me ame nom ju 42 Öhmun e hia but hanyâûâ methu musi; ke u je ca hna.
 - 43 U je hia but khaûö u ge hmönyin me hnu öhmun; u je hia but hlinga me ca betenge.
 - hi' öta, anyin ame ca um bi anyin 44 U je hia but tubi u ge ûlâ, me me ca didrö hijihmun hic.
- 23 K' ame teb ûnyi hnyi je hnyomakatu; 45 U je hia but wi' öhmun me tiren me ûnyi baû wanben je hnyei.

JE TENGE ANYI JEREMIA 4.

- 46 Adre hia but memang köhmun je iwahnaihmiöny hia möhmun.
- 47 Ame o but köhmun ot, me thop, me ba at, me hna ohia.
- 48 Ame hingâlâ je wagewe ûnyi hnyi li emakök, can hna ohia hluiny ik hnyei.
- 49 Ame hingölö li emakök, me ca menâ bi, ke ba thö obiny,
- 50 Ke ne o but Iehova ame bwele ju me wâ ûnyi ethö hnyi drany.
- 51 Li emakök ame ovecâ hnyekuk, can je hluiny hia ik taun.
- 52 Adre hia but hnu nya helâ me meno ame ga, ödra je iwahnaihmiöny mönya ke ba can.
- 53 Adre hia but subâ degecâ anyik möt hnyi thop, me khûö veto huk,
- 54 Ame khutukhavâ bök köiö; ke haingök, Adre hia but subâ degeci nya.
- 55 Iehova lö, oge me hawâ iâm ûnyi hnyi thop ae dit.
- 56 U je löng ifucik ; ca ikhâlâ li hnyikönyâm ge anyik homenâ, ke anyik tenge.
- 57 U je hakekenyâ hnyi bong oge me hao u hnyin : u je ha, ka habe, Ca ot bi,
- 58 Than lö, u je hia but ivinö hobi könya; u je hia but ûcû melik.
- 59 Iehova lö, u je wâ hwali könya; owisa thö hobi könya.
- 60 U je hia but wâ hia anyidra hmönyin me hnödra je hna ûnykûme hia gak.
- 61 Iehova lö, u je hia but löng hnödra hna haikongoâ, me hnödra je hna ûnykûme hia gak;
- 62 Je esongödidra tavat adre me tot könya, me anyidra je bibihwakecin könya hnyi je bong.
- 63 Bethe wâ ju ûlabaidra me utilödra; inya ang at adre me sit hwânân.
- 64 Iehova lö, u me he ka bi hwaban ködra hoton huliwa anyin je hnyamödra.
- 65 U me he ka ham ködra hnyok ae khöt, ke hang' ödra but.
- 66 U me he ka hnu ödra hnyi hmönyin, me ohi' ödra eang hmeledrany anyi Iehova.

HNYIMAKAN 4.

N AKAINY gol ae udrem but! a hwiö but gol ae so!

Adre hingâlâ je vetoiny dok ae kap hnyi je hna saû hia.

- 2 Je lakon Ziona ae ûnyi hnathu, ödra tha ûcû me gol ae so,
 - Nakainy hna oûcû ödra me ta je kaia kânâ, huliwa anyin at ame up kaia.
- 3 Je luko adre me ham je basidra, ke ame ijem ta je lakudra:
 - Ke haba hlu nokon lakeik ame beovecâ helâ me je iaenainy hnyi hnyebuba.
- 4 Ame kece bohmen mendreng ka hnyi ecngödiny ge beic:
 - Ta je wanakat adre me sumatö jeû, ke ame ca subâ ködra hnen ke at.
- 5 Haba tavat adre me han so, me adre me hake laba hnyi je gethen:
 - Haba tavat adre me hat hnyi mano ae dra, me adre me deluâ je hna digic thatûnyi.
- 6 Anyin ae gan hmâ hulö anyin hluiny ik hnyei hon hulö anyin Sodoma,
 - Waleji adre ohia helâ me thuthubademak, ke ba hnyam ame hinöbenyn ka hnyin.
- 7 Ame alae but anyin je taben hon kiona, ke hau hon debai,
 - E hngihngidra je ûnyidra hon je penina, haba ûhadröngöcidra helâ me safairo:
- 8 Ke hlit je unyidra hon walep; adre me ca wâhmakhmetu ödra bi eû hnyi gethen:
 - Ame kece thö unyidra ka hnyi je jeiödra; adre me meleca thö, ke helâ me uci.
- 9 E so tavat adre me hlingâ ge hele vat hon tavat adre me mok ge hmiâ;
 - Anyin a ödra aû but, adre kot moko, anyin a ba but wan kânâ.
- 10 Haba je momo betenge adre me thân je hing lakudra ge je hnyamödra bi ;
 - Adre me ön ödra hnyi hna ohiainy hluiny ik hnyei.
- 11 Haba Iehova ame ohwâdâ anyin hmönyin, me hingâlâ anyin wathethöt ae
 - Ke e ame hia but hû meic hnyi Ziona, waleji ame thong degecâ je taben e.
- 12 Ame ca ûnykûme je thaniny hnyei me tavat adre me labā hmeledrany,
 - A g' ame he ka dit hnyi homagöuleny Jerusalema iwahnaihmiöny bi ke at ame tot metâ.

13 Can hulö anyin je perofetainy, me hulö i anyin tavat bihut,

Hnyat adre hia but hingâlâ dra dren tavat ae wisa hnyi wanben e.

14 Adre me ngenu helâ me wadröu hnyi je gethen, adre me kong ut ge dra,

Me me ca khana at he ka kâlâ je khaûödra.

15 Adre me hongot ködra, ka habe, He th' öbun ae ikiki! he thö, he thö, ca kâlâ bi:

Hnyi ûen adre me kec ut ke he monu, me haingen tavat aten ta je hnyei, ka habe, Adre me ca he hmetu ka me laba eang.

16 Ame hia but ovesei ödra hnen hmönyin anyi Iehova; e ame ca he hmetu ka ûnykûmi ödra bi:

Adre me ca okabâ hnyimakan tavat bihut; k' adre me ca betenge ge wahingat.

17 Ame dit je emaköhmun ge hnöhmun hna elâm ûhadruöhmun ae ûnyi baû.

Hnyi hnöhmun hna hmak öhmun e hia but hmakâ ke hnyei ae ca khana he ka omeli.

18 Adre me cet je nyeûcahmun, me ca khan' öhmun he ka vheno dehmun je gethen:

E hakekeny jut obiny köhmun, a bekhöt ut bonguhmun ta je bong, anyin ame o but obiny köhmun.

19 E logot tavat adre me hnu öhmun hon

ta je aetöiny drany:

Adre me hnu öhmun hon je bucen, adre me khöu mokut hnyi hnyebuba köh-

20 Haba hna menû hnyi je hnyingöihmun, hnyi anyidra je thop;

Waleji at öhmun e ha gan, ka habe, Öhmun e he ka möt unyin je hnyei

hnyi hmelen hmenon.

21 Senyin dö me hobâ thö, u hluiny Edoma, at ame laba hnyi Uza:

Ke ame he ka o köu minya kaia; u me he ka monu ge grâg, me he thu ka ûnyi bi gam.

22 Hluiny Ziona lö, a hwâdâ but hna bi 15 E ba hmetu senyin hnyi ta je hnye-

hwaban ânyâm hulö ;

E ame ca he hmetu ka hwenbö u ehele: Hluiny Edoma lö, e ame he ka senâ ânyâm hulö;

E ame he ka omanenâ je hwakecâm ae kong.

HNYIMAKAN 5.

EHOVA lö, ûnykûme ju ûnyi a o köhmun:

Bwele ju me wâ hna haikongu öhmun.

2 Adre hom ihmun hobi kâu ta je atkanyua,

Me umöhmun je uma hobi kâu aten ke je hnyei bi.

3 Öhmun je nakahme, me tavat a mokcu kamen,

Haba je lahinyöhmun me helâ me je safac.

4 Ohmun e hia but ijem belihmun je an hwaban mone;

Ke öhmun e bi hwaban ködra hlöguhmun je utö.

5 Tavat adre me hnu öhmun adre me tot hon je nyihmun:

Ohmun e sënyin, me ca menâ bi.

6 Ohmun e hia but ham hnyam me nom ka at Aigupito,

Me at Asuria, me me hnyi sekuhmun.

7 A hia but monu je lakamöhmun, me hi' ödra but:

Ke öhmun e hia but hanö obiny anyidra ta je hulö.

8 Je athnyaba adre me musi öhmun:

Ke ba at he ka hûgûn' öhmun hnyi je hnyamödra.

9 Öhmun e bi ö 'hmun, me öhmun e ne mokcu,

Can hele vat hnyi hnyebuba.

10 E hlit ut unen je unyihmun helâ me wahnainyâ Anyin ae höc hmiâ.

11 Adre me okongoâ omomo hnyi Ziona, Me wahlu minya hnyi je tauniny Juda.

wale a hû Iehova, me ame didrut 12 Adre me uhno je taben waleji adre noc je hnyamödra:

Ke adre me ca ogânâ bi hnyimakan wahingat.

13 Adre me hom wahidröu he ka khin hwit,

Ke haba je da adre me ta hmelen je utö adre hom.

14 E ba but wahingat hnyi je homagoule, Ke soju khumöng anyin wahidröu.

kuhmun,

Adre me wia anyihmun bibiâ me me hlöuhlöu bi.

16 Ame kölu but korona ûnyi hnyi hon ta je böhmun:

Ekölö gahmun walang ang! anyin ae kong ut hwakecihmun.

EZEKIELA 1.

17 Anyin a wale, e sēnyin dut hnyekuhmun;

ta je emaköhmun.

18 Can bucen Ziona, wale ae ba wan; Je alope adre me vheno e.

19 Iehova lö, u at ame laba nyiele balua; E bi ânyâm theron ke ne o but hnyi ke dö me ke dö.

20 Anyin a ieû u je hnying öhmun bala,

Me hn' öhmun hnyi je bong helâe, ae se hia hmönyin?

Ke can ta je ûnyi eling amo hadedak 21 Iehova lö, ohmetu öhmun ju köu, me öhmun e hmetu ju;

> Ohâtâ thö bonguhmun ta je bong helâji me ehac.

22 Ke so bi u je hia but ti hna degeci öhmun,

U je hmönyâm hmönyin köhmun.

TUSI EZEKIELA PEROFETA.

HNYIMAKAN 1.

NYI huna a thöte, hnyi tehi a vakiny, ke hnyi bong a thabûnginy tehi, ke tha inya me je bâ hnyi wagewe Kebara, me ame hmouca but drany, me oge me wâ je hna omanenâ ûnyi ge Khong. 2 Hnyi bong a thabûnginy tehi, wale huna a thabûnginy bâ a Jehoiakin, 3 me ame o but hnyi hnathu hofuc ho Iehova kö Ezekiela at bihut, nöku Buzi, hnyi hnyei Kaledaia hnyi wagewe Kebara; k' ame laba hon e eling hnyamö Iehova. 4 Ke oge me bwele me wâ höu ame o ûheny hnyi hwadrö, ke ûlâ ae gan, me meic ame gâ khenyi tot, ke e hadröngöc igigilö, ke eû hnyin e helâ me makan bras, ame hlâ ûnyi hnyi hnyin meic. 5 Ke ûnyi hnyi hnyin e ame o but helâke ta ûnyi ae möt a vak. Ke walang hwakecidrin; ödrin helâ me at. 6 Ke ûsa vak je hnyimaködrin, ke usa vak je labenyidrin. 7 Ke haba je cadrin, me ame wisa je cadrin; ke haba je hnyeûcadrin, me helâ me hnyeûcan nokon kau; k' ödrin hadröngöc helâ me bras adre me kot wia. 8 Ke ve hu je hnyamödrin helâ me at eû hmelen je labenyidrin hnyi wisa. 10 Ke haba hwakecin je hnyimaködrin, me ve hu hnyimak helâ me at ; ke haba ödrin vak, m' ödrin ve hu hnyimak he hnyin hanu: ke ame he göranyai je helâ me liona hnyî ke keihen metâ; ke waengen tha e mödrin; anyin a e hnyi je hnyi ke keihen me, me ve hu hnyimak helâ waengen hanon je ûnyi ae möt. 21 Ödrin me bolok; ke haba hnyat a vak, me ve hu ka he, me ödrin e he minya; ke ödrin ka

hnyimak helâ me aeto. 11 Ke haba je hnyimaködrin me labenyidrin me ame ca hûjö ethö; k' adre me ûohmâköuâ labenyidrin khaca me khaca, ke lo ame tube je unyidrin. 12 Ke adre me ve he wisa: haba dok ame he ka he hnyin hanu, me ödrin e he minya ka hnyin: ödrin e ca hwiö, ödrin ka he. 13 Ke haba bongon ge ta je ûnyi ae möt, me helâ me walep ame möt ge meic, helâ me je okûnû: e ame he wanben je ûnyi ae möt: ke ame ubâhlâ meic, ke ame gâ but hucuce ûnyi hnyi hnyin meic. 14 Ke haba je ûnyi ae möt me ödrin e gå me hmetu helâ me hucuce. 15 Ke oge me wâ je ûnyi ae möt, ke wâ bi, waengen a khaca hnyi kânâ unyin je ûnyi ae möt, hobi kâu je hnyimakan a vak. 16 Haba bongon je waengen me huliwainy helâ me makan veto berulo: ke tha ûcû ödrin vak; ke haba bongudrin me huliwainy, me helâ me ke waengen hnyi hnyin ke waengen. 17 Odrin ka he, me ödrin e vheao vak ta ke keihödrin: ödrin e ca hwiö, ödrin ka he. 18 Ke haba anyidrin je otru me beû göranyai me hnân outen ; ke unöngötö anyidrin je otru ge je ecmak igigili ödrin hnyat a vak. 19 Ke e ka he vak ta ke keihödrin: ke walang bongon je je ûnyi ac möt me ame he je waengen hnyi hnyamödrin me labenyidrin hnyat a vak ; je batödrin: ke ödra ka ogöranyâ je ûnyi 9 adre ûohmâköuâ labenyidra; k' ödrin ka ae möt ûnyi ang hmelen, me adre me he me ödrin e ca hwiö; k' ödrin e ve he ogöranyâ minya je waengen. 20 Haba dok ame he ka he hnyin hanu, me ödrin e he minya ka hnyin; wale dok ame he ka tot, me ödrin e tot minya; ke ödra ka köp|hofuc, eja ke ne a ne tha e möu ûö ae me kap göranyai je waengen minya tha e mödrin: anyin a e bi hnyi je waengen hanon ûnyi ae möt. 22 Ke ethö hon ban ûnyi ae möt helâke unyin ae lau, helâ me makan veto ae alai adre outen, adre olauâ ethö hon je bödrin. 23 Ke wisa je labenyidrin hmelen unyin ae lau, khaca cicö khaca: ûsa lo hnân tube ke keihen, ke ûsa lo hnân tube ke keihen unyidrin. 24 Ke oge me löng hwan je labenyidrin ödrin ka he, helâ me hwan köiö ae gan, helâ me ifuci Ataekhanahia, hwan imonumonuny helâ me hwan utbavat: ödrin ka todru me ödrin e ohimö je labenyidrin. 25 Ke e hu hwan ûnyi hnyi unyin ae lau ae hon je bödrin: ödrin ka todru, me ödrin e ohimö je labenyidrin. 26 Ke e hnyi hon unyin ae lau ae hnyi hon je bödrin ke ûnyi helâ me theron, helâ me veto safairo; ke ethö hon ûnyi helâ me theron me hu bongon helâ me bongon at ethö hon e. 27 Ke oge me wâ helâ me makan bras, helâ me man meic hnyi hnyin e igigilö, hwân hnyi hnyin ke ne o but ethö; ke hwan hnyi hnyin ke ne o but hnyikânâi oge me wâ helâ me man meic, k' ame hadröngöc e igigilö. 28 Ke haba hwakecin hadröngöc igigilö, me helâ me man wajileufat ae hnyi ûlâ hnyi ûen Wale bongon a manen me hmanengi Ke oge me wâ, me oge me ta Iehova. hnyikânâi, me löng ifucin ke at ame fuc.

HNYIMAKAN 2.

🖊 E e ame ha könya, ka habe, Nokon at lö, todrö ge li cam, me oge me he ka fuc köu. 2 Ke ame dit hanu ka hnyi hnyekuk hnyi ûen e ame fuc könya, me otilâ li cak; me oge me löng ifucin at ame fuc könya. 3 Ke e ame ha könya, ka habe, Nokon at lö, inya oge me kunö u ka lakon Isaraela, ka je hnyei adre me ûkhin fuc, waleji tavat adre me thu anyik musi: ödra me lakamödra adre hia but ânyâ hwakecin ae kong könya ke ne o but hnyi bong ang. 4 Ke haba lakon, me hwege hnyimaködra me khöt hnyekudra; inya oge me kunö u ködra: ke u me he ka ha ködra, ka habe, Walang hna ha hnen Than Iehova. 5 Ke haba ödra, adre me ne he ka löng, k' ame ne ba, (anyin a ödra lap ûkhin fuc,) me ame he ka khan' ödra ae |

ödrin göranyai ûheny ang hmelen, me adre | ûdedö me watetaföcö, ke eja ke ne a ne tha laba möu ta je sekopio: ca outen bi hodra ta je hofuc, ke ca öbubuny ge je hnyimaködra, anyin a ödra lap ûkhin fuc. u ma he ka ha ködra hok ta je hofuc, k' adre me ne he ka löng, k' ame ne ba: anyin a ödra tavat ûkhiny fuc hmönyin. 8 Ke haba u, nokon at, löng ju hnök hna ha köu; ca he ka ûkhin fuc helâ me lap ang ae ûkhin fuc: memang ut me u me he ka an ûnyi oge me he ka ham köu. oge me wâ, ke wâ bi, ame inâ ke hnyam könya; ke wâ eû hnyin ke tusi adre vhec; 10 ke e ame ulolo e hnyi hnyimakök; ke adre me tha sihnalimen li ke keihen: ke adre me sihnalimen hnyin e tenge, ke tenge thungaû, ke vec hnyok.

HNYIMAKAN 3.

K E e ame ha könya, ka habe, Nokon at lö, an ju ûnyi e u me wâ, an ju tusi ang adre vhec, ke he thö, me fuc ka lap anyi Isaraela. 2 Me oge me memang ut, me e ame haök ge tusi adre vhec. 3 Ke e ame ha könya, ka habe, Nokon at lö, ip ju eû hnyi hnyekom, ke öunöngötâ thö hnyekom ge tusi e adre vhec wale oge ham köu. Me oge me an e; ke haba hnebwiainy hnyi hnyimök me helâ me hani.

4 Ke e ame ha könya, ka habe, Nokon at lö, he thö ka lap anyi Isaraela, me ha ködra hok ta je hofuc. 5 Anyin adre ca kunö u ka hnyi hnyei ae atkanyua ifucidra, me hmak ifucidra, ke ka lap anyi Isaraela; 6 ca ka hnyi je hnyei ae se ae atkanyua ifucidra, me hmak ifucidra, ke ca khanë u ifucidra. E hnathu, oge ne kunö u ködra, me adre me ne he ka ling u. 7 Ke so bi ame ca he lap anyi Isaraela he ka ling u; anyin adre me höcö ling nya: anyin a tavat hwege hnyimakan me khöt hnyekudra hia lap anyi Isaraela. 8 Wâ bi, oge hia but ohwegia hnyimakam cico hnyimakodra, me barem cico je baridra. 9 Oge hia but wia barem me me helâ me samira ae hwege hon oût: ca ot bi gadra, ke ca öbubuny ge je hnyimaködra, anyin a lap ûkhin fuc. 10 Ke e ame ha könya, ka habe, Nokon at lö, haba hok ta je hofuc hia oge me he ka ha köu, ip ju eû hnyi hnyekom, me löng ju ge li hnyikönyâm. 11 Ke he thö ka je unyidra perofeta. 6 Ke haba u, nokon at, bâ wale tavat aten em hnyei, me fuc ködra, ca ot bi gadra, ke ca outen hodra ta je me ha ködra, ka habe, Walang hna ha hnen Than Iehova; adre me ne he ka löng, hlöng bi hwanumâm hnyi umâm uma. ame ne ba. 25 Ke haba u. nokon at. wâ bi adre me he

12 Ke haba hanu ame köp nya göranyai, ke oge me löng hnyi hotuk hofuc hwawadring ae hwege, ame ha, ka habe, E so he ka haisoâ hmanenangi Iehova ûnyi hnyi hnen. 13 Ke oge me löng hwan je labenyin je ûnyi ae möt ame ûsetu, me hwan je waengen cici ödrin, wale hmuhmuiny hwege wadring. 14 Me hanu ame köp nya göranyai, me hum nya: ke oge me he but, ke iny vec me hmönyin, ke e hwege hnyamö Iehova huk. 15 Me oge me o but ka ta je bâ hnyi Tel-abib, tavat adre me laba hnyi wagewe Kebara, me ka hnyi dok adre me labā; me oge me tha laba hmak mödra hnyi seven ta bong.

16 Ke a um dö je bong a seven, me ame o but könya hofuc ho Iehova, ka habe, 17 Nokon at lö, oge hia but otilö u hnân at tue hobi kâu lap anyi Isaraela: anyin a wale löng ju hofuc ûnyi hnyi hnyimök, me koû ködra ûnyi gak. 18 Iny ka ha ka at ae kong, ka habe, U me he ka mok; ke u je ca koû kâu, ke ca fuc he ka khû hnyikönyen at ae kong ûnyi hnyi deny gethen ae kong me me möt; awe, ame he at ae kong ka mekiny anyin hulö; ke oge me he bi nya ka elâm dren gam. 19 Ke u je ne khû hnyikönyen at ae kong, k' ame ca hmetu bi ûnyi hnyi anyin hulö me deny gethen ae kong, me ame he ka mekiny anyin hulö, ke u me he bi ka möt. 20 Ke haba khaca, ame ne limetu thö at ae wisa únyi hnyi hwakecin ae wisa, me ânyâ hulö, ke inya oge me ip ûnyi hnân öthöâ hnyi hnyimakan, me e ame he ka mok: e ame he ka mekiny anyin hulö, k' adre me ca he ka ûnykûme hwakecin ae wisa e ame ânyâ, anyin a u je ca koû kâu; k' oge me he bi nya ka elâm dren gam. 21 Ke so bi u je ne khû hnyikönyen at ae wisa, me me ca kong bi at ae wisa, k' ame ca kong bi, me e ame he bi ka möt, anyin a e ame kap hnödra hna khû hnyikönyen; ke u me omeli u bi.

22 Ke eling huk hnyamö Iehova: ke e ame ha könya, ka habe, Todrö, he thö ka hnyi dok ae tha hon, me oge me he ka fuc eling köu. 23 Me oge me tot me he ka hnyi dok ae tha hon: ke wâ bi, ame tot eling hmanenangi Iehova, helâ me hmanenang waleji oge me wâ hnyi wagewe Kebara: me oge me ta ju hnyikânâi. 24 Me ame dilic nya hnen hanu me otilâ li cak; me ha könya, ka habe, He thö ka

hlöng bi hwanumâm hnyi umâm uma. 25 Ke haba u, nokon at, wâ bi adre me he ka ip hom je tö hnân ca, k' adre me he ka cö u kâu, ke u me ca he ka didrut ködra: 26 ke oge me he ka okeceâ bohmâm ka hnyi ecngödrâm, me u me he ka hum, ke u me ca he ka thaw' ödra: anyin a ödra lap ûkhin fuc. 27 Ke iny ka he ka fuc köu, me oge me he ka khöng hnyimâm, ke u me he bi ka ha ködra, ka habe, Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Haba at ame löng, löng ju; ke haba at ae höcö, höcö ju: anyin a ödra lap ûkhin fuc.

HNYIMAKAN 4.

E haba u, nokon at, u me he ka hom veto kânâ ae lau me ip e hnyi hnyimâkâm, ke op ju hon e taun Jerusalema: 2 ke u me he ka thelöng e ge vat, me op cicö e je taben vat, me hlu kânâ cicö e; me ânyâ minya je hunuma cicö e, me ip igigilö cicö e je ûnyi hnân tho. 3 Ke u me he ka hom fao ae lau, me ip e hnân hak fao hnyi wanbâm me taun; ke u me hnyimâkâm kâu, ke adre me he ka igigilö e, ke u me he ka thelöng e. Wale thibi e ame he ka bi haten ka lap anyi Isaraela.

4 Ke u me he ka mokut hnyi ke keihâm a mem, me ip hon e hulöiny lap anyi Isaraela: haba ûseiny je bong u me he ka mokut hnyin e, ame he ka tabö u anyidra hulö. 5 Ke oge hia but ip köu je hunainy anyidra hulö, hoton ûseiny je bong, wale theri haded me nainte ûseiny je bong: me ame he ka takû u hulö anyin lap anyi Isaraela. 6 Ke haba khaca u ka umo thö e, me u me he hmetu ka mokut hnyi ke keihâm a metâm, ke ame he ka takû u hulö anyin lap anyi Juda: fâte je bong, oge me hia but ip köu ke bong hnân ke huna. 7 Ke u me he ka hnyimâkâm ka Jerusalema adre igigilö, me vhec benyin ânyâm ûkhaû; ke u me he ka perofeta ûcon. 8 Ke wâ bi, oge me cö u ge tö, ke u me ca he ka hwiö ge ke keihâm ka huyi ke keihâm, ke ne o but u je hia but umo je bonginy igigilö. 9 Ke u me he ka hok hwit me bali, me owi, me lentil, me dokana, me kesem, hobi köu, me tha ip hnyi kaia a khaca, ke u me he ka bi âm; hoton ûseiny je bong u me he ka mokulec ke keihâm, wale theri haded ke nainte je bong, u me he ka an e. 10 Ke haba âm u me he ka han, ame he ka he hoton tulut, twente je

köiö hoton tulut, hanen a siksiny hin: u me he ka ijem hnyi ke ûen me ke ûen. 12 Ke u me he ka an e helâ me je ong areto bali, ke u me he ka thân e hnyi hnyimaködra ge tatet ame he but ûnyi ge 13 Ke Iehova ame ha, ka habe, Ame he lakon Isaraela ka an helâe ö 'dra jeû ae bokong hnyi je hnyei oge me he ka ob' ödra ka hnyin. 14 Me oge me ha, ka habe, Ekölö Than Iehova! wâ bi, adre me ca obokongu nya: anyin oge me ca hnyi an ûnyi ame ka hamen mok, ke hna oloû kia ge meno, hwân k' iny tiga ûhnyûkong ke ne o but walang ang; k' ame ca hnyi dit utiö ae ikiki ka hnyi hnyimök. 15 Me e ame ha könya, ka habe, Wâ bi, inya oge me ham köu tiny kau hwaban tiny at, ke u me he ka bi âm hnen e. 16 Ke e ame ha könya, ka habe, Nokon at, wâ bi, oge me adre me he ka han ge tulut, ke hom ûhnyûkongo; ke adre me he ka ic ge tulut me hlohlo: 17 me me ba but jeû me köiö gadra, m' adre me ûlâiâköuâ, me oaûâ but hnyi anyidra hulö.

HNYIMAKAN 5.

E haba u nokon at, hom do hele vat ae so hwan, wale hele me heleûgi anyin at ûgi u me he ka hom, me u me he ka giả bâm me waiâm: ke u me he ka hom tulut adre me ûhnö gan, ke u ma khenâ je 2 Haba ke keihen a kuniny, u me he ka thong ge meic hnyi wanben taun, e ka um dö je bonginy thelöng; ke u me he ka hom ke hanen a kuniny me kokot tilâ ge hele vat; ke haba ke hanen bi a kuniny, me u ma khûâ ka hnyi ang, ke oge me he bi nya ka oc hele vat he ka hnu hoton. 3 Ke u me he ka hom ûheny e ke je leûnen, me hûkâlâ hnyi obiny ânyâm ûkhaû. 4 Ke u me he ka hom hmetu keihen eling, me khûâ ka hnyi meic, me thong degecâ hnyi meic; me ame he meic ka he but ûnyi gan ka hnyi lapanyi Isaraela hia.

5 Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Walang Jerusalema: oge hia but ip e hnyi wanben je hnyei, ke ame laba ta je hnyei igigilö. 6 Ke e ame hia but hanyâûâ hnök hna owisa hnyi hnen hna ânyâ monu hon ta je hnyei, me hanyâûâ anyik je hnaca vheno anyik je hnanyibu. 7 Anyin a Iehova, oge hia but ha e.

ûen me ke ûen. 11 Ke u me he ka ijem wale walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Anyin a öbun e monumonu hon je hnyei igigili öbun, me ca vheno bi anyik je hnanyibu, me ca ânyâ hnök je hna owisa, ke haba khaca, öbun e ca hia but ânyâ hoton je hna otilâ ge je hnyei igigili öbun: 8 anyin a wale, walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Wâ bi, e ve inya möu, a inya; ke oge me he ka ti bi hwaban kou eû hnyi wanbâm hnyi hnyimakan ta je hnyei. 9 Ke oge me he ka ânyâ unyâm ûnyi oge tiga ca ânyâ, ke oge me ca he hmetu ka ânyâ helâe, can ta je hwakecâm ae ikiki. 10 Anyin a wale ame he je kamen ka an je lakudra hnyi wanbâm, ke ame he je lakon ka an je lakamödra; ke oge me he ka bi hwaban köu, ke oge me he ka oveseå je kolon hia gam ka hnyi ta je ang hia. 11 Anyin a wale, kia inya, haingen Than Iehova, e hnahe ka thu uciny han hnyi Jerusalema: ke thu anyin a u je okongoâ anyik dok ae kap ge ânyâm ta je ûnyi hia ae kong, me ânyâm ta je ûnyi ae ikiki hia, anyin a wale, oge me he bi nya ka oûhnyûkongu u ; ke oge me'ca he ka hok hnyok, ke haba khaca, oge me ca he ka betenge. 12 Ke ame he ke keihâm a kuniny ka mok ge mok ae cap, ke ame he ka oaû' ödra hnyi wanbâm ge hmiâ; ke ame he ke keihâm a kuniny ka ta ge hele vat igigili u; ke haba ke keihâm oge me he ka oveseâ ka hnyi ta je ang hia, ke oge me he ka oc hele vat he ka hnu 13 Ame he ka hwâdâ helâe anyik hmönyin, ke oge me he ka osekunâ hudra anyik wathethöt, me inye menâ thö: ke ame he ka khan' ödra a inya Iehova oge me fuc hnyi anyik ciâ, iny ka hia but ohwâdâ anyik wathethöt hudra. 14 Ke haba khaca, oge me he ka öba wan gam, ke adre me he ka haikongu u, unyin je hnyei igigili u, hnyi hnyimakan tavat hia adre me he unyâm. 15 Ke e ame he ka hnân haikongoâ me taben ûhiö me hnân nâ me kuko ka je hnyei igigili u, iny ka he ka bi hwaban köu, hnyi hmönyin me wathethöt, me hna û hwegiâ: oge hia but ha, inya. Iehova: 16 hnyi ûen oge me he ka kunâ ködra je fanainy hmia ae kong, wale hnân ohia, wale oge me he ka kunâ he ka ohi' öbun; ke oge me he ka ogânâ hmiâ köbun me thu uciny anyibun jeû; 17 ke oge me he ka kunâ köbun hmiâ me je meno ae kong, ke adre me he ka ohia lakom; k' nyibu hon je hnyei igigilo: anyin adre me ame he mok ae cap me dra ka vhenu u; hia but hna degecâ hnok je hna owisa, me ke oge me he ka oâ kou hele vat : Inya

HNYIMAKAN 6.

K E ame o but könya hofuc ho Iehova, ka habe, 2 Nokon at lö. hnvimäkäm dö ka hnyi je buceniny Isaraela, ke perofeta thö ködrin, 3 ma ha, ka habe, Je buceniny Isaraela lö, löng ju hofuc hwan Than Iehova, ka habe, Walang hna ha hnen Than Iehova, ka je bucen, me je hut, me je wadeny köiö, me je hnyigöuleny bucen, ka habe, Wâ bi, inya oge me he ka oâ köbun hele vat, ke oge me he ka ohia anyibun je dok ae görany. 4 Ke ame he ka ba önyen anyibun je taben hut, k' adre me he ka thu anyibun je hna theati seûnö; ke oge me he ka ota tavat adre hlingå unyibun hnyi hnyimakan anyibun je idola. 5 Ke oge me he ka ip je kokiny lakon Isaraela hnyi hnyimakan anyidra ta je idola; ke oge me he ka khûkhûâ ta je jeiöbun igigilö anyibun je taben hut. 6 K' ame he ka ba wan je taun öbun e labā, ke ba önyen anyibun je dok ae görany; me me ba at ke kong ut anyibun je taben hut, me me monumonu ke hia anyibun je idola, me suba degecâ anyibun je hna theati seûnö, me ohia anyibun je huliwa. 7 Ke ame he ka ta hnyi wanböbun tavat adre me hlingâ, ke öbun e he ka wâ a inya Iehova. 8 Ke so bi oge me he ka bi kolon, me me hu tavat unyibun adre me he ka kec möt ge hele vat hnyi je hnyei, öbun ka vese ka hnyi je hnyei. 9 K' ame he tavat adre obiny ame o, e ame hmak dö ûcom, wâ bi, me kec möt ka ûnykûmi nya hnyi ta je e ame o but. 7 At ame labā hnyei lö, ame hnyei adre me he ka laba hwenbâ hnyin, o but hna saû gam: ame o but ûen, ke a inya höcö wâ hmetu je hnyekudra ae bi hakekeny jut bong; a bonginy imonumoûnyi monu, waleji ame hna degeci nya, me nuny ke ca bong bi hnân hongot senyin je emaködra ae bi ûnyi monu hoton anyi- hon je bucen. 8 Walang, e hakekeny jut dra je idola: ke adre me he ka hûköti' me oge me he ka hingâlâ anyik wathethöt ödra bi hnyi huyimaködra bi, can je hulö hom, me ohwâdâ anyik hmönyin hom, ke waleji adre me anyâ ge anyidra ta je ûnyi oge me he ka owisa gam hoton dem je ae ikiki. 10 Ke ame he ka khan' ödra a gethen; ke oge me he ka oâ ka hnyi hom inya Iehova: oge ca hia but ha baûâ bi a anyâm ta je ûnyi hia ae ikiki. 9 Ke oge oge me he ka ânyâ ködra ûnyi eling ae me ca he ka hokhnyok me betenge: ke oge kong.

ka habe, Khaûkhaû thö, ke ututo ju, me ûnyi ae ikiki; me ame he ka khan' öbun a ha, ka habe, Ekölö! can ta je ûnyi ae kong inya Iehova, at ûkûc. 10 Wâ bi bong, wâ me ikiki anyin lap Isaraela: anyin adre bi e ame o thö: a o thö hnâm hna saû, k' me he ka ta ge hele vat, me hmiâ, me mok ame vhöng uci, e hlau but bi gan. 11 Ame ame he ka mok ge mok ae cap; ke haba he ka hi' ödra hia me ûseidra, me omjeheat ae hakekeny ame he ka ta ge hele vat; dra: ke haba khaca, ame ca he ka hu je ke haba kolon, wale adre thelong ame he beonua gadra. 12 Ame o but ûen, e hake-

ohwâdâ anyik hmönyin hudra. ame he ka khan' öbun a inya Iehova, e ka e but je kokidra hnyi wanben anyidra je idola igigilö anyidra je taben hut, hon je dok ae hut hia ae görany, me hon ban je bucen hia, me hmelen je ûö hia ae hât, me hmelen je iwajo hia ae wanenec, waleji adre ham hnyin je ûnyi ae bo so ka anyidra je idola hia. 14 Ke oge me he ka hai hnyamök hudra me öba wan hnyei me wia ka hnyot, hwân hnyi hnyebuba hnyi Dibela, hnyi je hnyabadra hia: ke ame he ka khan' ödra a inya Iehova.

HNYIMAKAN 7.

K ame o but könya hofuc ho Iehova ame ha, ka habe, 2 U nokon at lö, walang hna ha hnen Than Iehova ka hnyei Isaraela, ka habe, Obiny dut: ame o but obiny ka vak ta kopiny hnyei. 3 Ame o but walang ang köu obiny, ke oge me he ka ohwâdâ anyik hmönyin köu, me owisa köu hoton hwakecâm; ke oge me he ka oâ ka hnyi hom ânyâm ta je ûnyi ae ikiki. 4 Ke oge me ca he ka hok hnyok gam, me betenge: ke oge me he ka oâ dem je gethen hom, ke ame he ka e hnyi wanbâm ânyâm ta je ûnyi ae ikiki: ke ame he ka khan' öbun a inya Iehova.

5 Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Ükongon, ûkongon a khaca; wâ bi, a ame o thö. 6 Ame o but obiny, wale me he ka oâ köu hoton dem je gethen, ke 11 Walang hna ha haen Than Iehova, ame he ka e hnyi wanbâm ânyâm ta je 12 Haba at hnyi dok ae sâkâû todrö ûokonguny hnan ûci ae kong; ame ka mok ge hmiâ: helâe oge me he ka keny jut bong: e so ame ca senyin at ame

ae bi hmönyin hon tavat ae se hia. 13 ka hia hnanyibu unyin at bihut, me wâ Anyin ame ca he hmetu bi at ame ûcû bongon unyin wahingat. ka hnyi ûnyi adre ûcö, eja ke ne adre than ka tenge, ke ame he taben ka khavâ ne möt bala bi: anyin a haba hna omanenâ hlohlo, ke ame he hnyamen tavat aten hobi kâu tavat ae se hia hnyin, me ba at hnyei ka öbubuny; oge me he ka ânyâ ame he ka hmetu; k' ame ca he ke at ka ködra hoton dedra ta je gethen, me oge me ohwegiâ e bi ge hwakecin ae kong. 14 he ka owisa ködra hoton ûnyi ae ûcû ködra; Adre hia but tûâ trutru, me penapena hia ; ke ame he ka khan' ödra a inya Iehova. ke ba at ame hnyi he ka hnyi vat: anyin a e bi hon ûseidra hia anyik hmönyin. 15 Hele vat hnyi hoton hak, ke mok ae cap me hmiâ eû hnyin: ame he ka mok at hnyi huna a siks hnyi tehi a siksiny, hnyi ta hnyei ge hele vat, ke ame he bi hmiâ me mok ae cap ka an tavat hnyi taun. oge me laba hnyi umok uma, ke ame laba 16 Ke haba tavat adre me kec gadra, me ju hnyi hnyimakök wahingatiny Juda, me adre me he ka kec möt, k' adre me he ka ame ta but huk eling hnyamen Than helâ me je binyin hnyigöulen bucen, k' Iehova. 2 Ke inya oge me bwele, ke wâ adre me he ka ve tenge hon je bucen can bi, wale bongan a helâ me meic; hwân hnyi hwakecidra. 17 Ame he ka mat ta je hnyin at ke hnyikânâi me helâ me meic; hnyam hia, k' ame he je bouca hia ka ke hwân hnyi hnyin göranyai me ame sēnyin helâ me köiö. 18 Adre me he ubâhlâ helâ me makan bras. 3 Ke e ame minya ka weikâ ecmano ae gan nân, ke hinöbeny helâke hnyam. me kât leûnen adre me he ka tubi ödra ge öbubuny: ke bök: ke haba hanu ame köp nya göranyai ame he ka hinehma ta je hnyimak hia, me wanben hmeledrany me drany, k' ame hum hadreû hia ta je bödra. 19 Adre me he ka nya Jerusalema ai hnyi hna omanenâ ûnyi khuâ eû hnyi gethen anyidra sileva, ke ame| ge Khong, ka hnyi hlinginy homagöule ka he ka helâ me ûnyi ae ikiki anyidra gol: e hnyi hnyeule eiö hnyin ka hnyi hwadrö; ca khana anyidra sileva me gol he ka omeli wale taben idolainy ciâ hnyin, at ame ociâ. ödra hnyi bonginy hmönyin anyi Iehova; 4 Ke wâ bi eling hmanenanginy Khongu ame ca he ka sekudra, me öunöngötâ je Isaraela, helâ me hna omanenâ waleji oge hnyekudra; anyin a wale hulö at ame öhaû' ödra. 20 Ke haba mecin anyin hmanenang, e ame otilâ e hnyi bongon than: ke walang ang gethen ka hnyi hwadrö. Me adre me otilâ bi je idola ae ikiki me hnân oge me bwele ka hnyi gethen ka hnyi

ûcû, ke hlöuhlöu at ame kap mone: anyin | hna omanenâ unyin perofeta; ke ame he 27 Ame he

HNYIMAKAN 8.

me wâ hnyi dok ae tha hon. 5 Ke e ame ha konya, ka habe, Nokon at lö, wâ thö hûkötiâ hnyin e: anyin a wale oge hia but hwadrö, ke wâ bi jimele hnyi homagöuleny hna e ködra hnân ûnyi ae ikiki. 21 Ke taben hut ame tot idolainy cia eling hnyi inya oge me he ka hna e ka hnyi hnyamen hna dit. 6 Ke e ame ha könya, ka habe, je atkanyua hnân söh, me ka tavat ae kong Nokon at lö, u je wâ but ûnyi adre me eang hwelen hnân ûnyi adre hûgûnâ; ke lânyâ? wale ûnyi ae ikiki ame ânyâ eang adre me he ka okongoà e. 22 Oge me he ge lap anyi Isaraela, me inye he ka ûsâkâûô ka wia hnyimakök gadra, ke adre me he ka me anyik dok ae kap? ke u me he eau ka okongoâ anyik dok ae iyong; ke ame he wâ minya je ûnyi ae ikiki. 7 Ke e ame tavat venâu ka dit hnyin e me okongoâ e. hum nya ka hnyi hwanumen hnyeule; ke 23 Ânyâ thö sa cen : anyin ae unöngötö inya oge me bwele, ke wâ bi wale wakhala hnyei ge dra a jöniny, ke a unöngötö taun hnyi hna up veto. 8 Ke e ame ha könya, ge ûokonguny. 24 Ke oge me he ka oâ ka habe, Nokon af lö, u me he walang ang tavat ae kong hmönyin hnyi je hnyei, ke ka hiny hnyi hna up veto; ke inya oge me adre me he ka hu umödra je uma: ke oge hiny hnyi hna up veto, ke wâ bi hwanuma. me he ka bi obiny hobelöuiny anyidra tavat 9 Ke haingen könya, ka habe, Didrö me hwege; ke adre me he ka oikikiâ anyidra wâ ta je ûnyi ae ikiki me kong adre me je dok ae kap. 25 Ame he jem hnaûhangö; ânyâ eling. 10 Me oge me dit me wâ, ke ke adre me he ka elâm hnahic ke ba bi. wâ bi, ta je ûhöûcû hia ûnyi ame iyâû, me 26 Ame he ka o but ke ûokonguny me ke je meno ae ikiki, me ta je idola hia anyin ûokonguny, ke ame he ka hu ke ûthumetu lap Isaraela, adre sihnalimen igigilö hnyi me ke ûthmetu; ke adre me he ka elâm hna up veto. 11 Ke ame tot hnyi bnyi-

makan ta je ûnyi e tavat a sevente hanen hnyi hwanumen uma: Me e ame hawâ at wahingatiny lap anyi Isaraela, ke ame tot Jazania nöku Safana hnyi wanbödrin, ke ve hu taben meic hnyi je hnyamödrin; ke ame sâ göranyai hai ae gan hmâ a hainy utö ae bo so. 12 Ke e ame ha könya, ka habe, Nokon at lö, hawa u me hia but wâ hna ve ânyâ hnen wahingatiny lap anyi Isaraela hnyi dok ae menekholom hnyi je hnyeuleny je ûhöûcû? anyin adre me ha, ka habe, Ame ca ō 'ta but Iehova; Iehova ame hia but hna degecâ hmeledrany. 13 Ke e ame ha könya, ka habe, U me he ka wâ eâu ke ta je ûnyi ae gan hmâ ûikikiny adre me ânyâ. 14 Me e ame hum nya ka hnyi homagöuleny uma umö Iehova ka hnyi ke keihen ka hnyi hwadrö; ke wâ bi, omomo adre me laba eling ka tenge ga Tamuza. 15 Ke haingen könya, ka habe, Nokon at lö, u je wâ but e? u me he ka wâ eâu je ûnyi ac ikiki gan hmâ hon e. 16 Me e ame hum nya ka hnyi hnyeuleny uma umö Iehova eiö hnyin, ke wâ bi, hnyi hwanumen uma umö Iehova, wanben poretiko me taben hut, helâke me twente faiv tavat adre me hotudra ka hnyi uma umö Iehova, l me hnyimaködra deiö; ke adre me khudrung deiö ka seûnö. 17 Ke e ame ha könya, ka habe, Nokon at lö, u je wâ but wale a g' adre me ânyâ je ûnyi ae ikiki hmeledrany, ke ame ca wâ bi Iehova. wale adre me ânyâ eang? anyin adre hia Ke haba inya oge me ca he bi nya ka hok but öunöngötâ hnyei ge ûokonguny, me hnyok me betenge, ke oge me he ka oâ hwiö hmetu m'adre me ohmönyini nya: ke dedra je gethen ka hnyi hon je bödra. wâ bi, adre me inâ anginy ûö ka hnyi je Ke wa bi, haba at ame khavâ lino, ae hu hnyingöidra. 18 Anyin a wale oge me he kaia sisit hnyi vhaken, ame thumetu, ka bi nya ka huliwa hnyi hmönyin: oge me habe, Oge hia but ânyâ helâ me hnâm hna ca he ka hok hnyok, me betenge: eja ke kûna könya. ne adre ne hongot hwege göranyai ka hyni li hnyikönyök, oge me ca he ka ling ödra.

HNYIMAKAN 9.

E e ame hongot hwege ka hnyi li hnyikönyök, ka habe, Öhakekenyâ ju jem tavat adre me tuö taun, tha ödrin me anyidrin je ûnyi hnân ûhlingö. 2 Ke wâ bi ame o but siks tavat ûnyi hnyi getheniny homagöule ethö hnyi ke keihen ka hnyi hwadrö, ödrin e ve o me anyidrin ta je ûnyi hnân ûhlingö; ke haba hnyi wanbödrin ke at ame khavâ ûkhaû lino, ke hu kaia sisit hnyi vhaken. Ke ödrin e didrö me tot hnyi baten taben hut bras. 3 Ke ke unöngötö hnyeule eiö hnyin ge ûlâ. ame he but hmanenanginy Khongu Isaraela 4 Ke haba hmanenangi Iehova ame ölö

ame khavâ lino, ae hu kaia sisit hnyi, vhaken. 4 Ke haba Iehova ame ha kâu, ka habe, Vheno thö taun wanben Jerusalema, ke u me he ka bi haten hnyi je bariny tavat adre me mâng me tenge can ta je ûnyi hia ae ikiki wale adre me ânyâ hnyi wanben e. 5 Ke e ame ha ka keihen, ke oge me hnyi löng, ka habe, He th' öbun ka vheno taun hoton e, me kot : ca he öbun ka hok hnyok me betenge: 6 hlingâ degecâ but wahingat me wahidröu, me wahlu, me wanakat, me omomo: ke ca he ka hakekenyâ ke at ae hu haten ; ke hwân dö hnyi anyik dok ae kap. Me adre me hwân ge wahingat hnyi hnyimakan uma. 7 Ke e ame ha ködrin, ka habe, Okongoâ but uma, me öunöngötâ thö je hnyeule ge je hna hlingå: he th' öbun. Me adre me he me hlingâ hnyi taun. 8 Ke hnyi ûen ödrin e hlingâ, k' oge me hake laba, me oge me ta hnyikânâi me tenge, me ha, ka habe, Ekölö Than Iehova! hawa, u me he ka kot hia je kolon Isaraela, anyin a u me hingâlâ ânyâm hmönyin hon Jerusalema? 9 Me e ame ha könya, ka habe, E ti gan hmâ hulö anyin lap Isaraela me Juda, ke ame unöngötö hnyei ge dra, k' ame unöngötö taun ge hna ohwalö je hna owisa: anyin a haingö-Hawa, ûnyi ae hâhâ ka lap anyi Juda dra, ka habe, Iehova ame hia but hna degecâ

HNYIMAKAN 10.

ZE oge me wâ, ke wâ bi, wale hnyi unyin ae lau hnyi hon ban je kerubi ame manen ethö hudrin helâke veto safairo, ame manen helâ me man ke theron. 2 Ke e ame fuc ka at ame khavâ lino, me ha, ka habe, He thö ka hnyi wanben je waengen ame khenyi, wale hmelen kerubi, me ounöngötâ hnyamâm ge je walep ae möt ûnyi hnyi wanben je kerubi, me khûkhûâ ka hnyi taun. Me e ame he, ke oge me wâ. 3 Ke haba je kerubi ödrin e tot hnyi ke keihen metân uma, e ka didrö at ka huyin; ûnyi hnyi hon kerubi, waleji ame tabâ ka | ûheny hon kerubi, me tot hon hwanumen

labenyin je kerubi ke ne o but hnyeule eû, 21 Usa vak je hnyimaködrin, ke ûsa vak helâ me ifucin Khong Aekhanahia, e ka labenyidrin; ke helâ me hnyamen at hmelen ame khavâ lino, ka habe, Hom dö meic maködrin, je hnyimak waleji oge me wâ ûnyi hnyi wanben je waengen ame khenyi, hnyi wagewe Kebara, wale bongudrin ke hnyi wanben je kerubi, me e ame didrö me walödrin bi ; ke ödrin e ve he hnyimaködrin tot hnyi baten ke waengen. 7 Ke haba wisa. kerubi ame inâ hnyamen ûnyi hnyi wanben je kerubi ka hnyi wanben meic a e hnyi wanben je kerubi, me aoc e, me ip hnyi me didrut mē. 8 Ke ame manen ge je Kerubi helâ me huwaman at ' kerubi helâ me ' ke kerubi helâ me hnyamen at hmelen je uma umö Iehova e jimeiö, hnyi hnyimakan labenyidrin. 9 Ke oge me wâ, ke wâ bi, vak ta waengen hnyi baten je kerubi, ke twente faiv tavat; ke oge me ō Jazania waengen hnyi baten ke kerubi, ke ke nöku Azura hnyi wanbödrin, me Pelatia waengen hnyi baten ke kerubi ke haba nöku Benaia, li taben tavat. 2 Ke e ame bongon je waengen me helâ me makan veto ha könya, ka habe, Nokon at lö, wale tavat berulo. 10 Ke haba bongudrin, ödrin vak adre me vak hulö, me ûhnenamö iyawi ae tha ûcû, helâke ke waengen hnyi hnyin hnyi taun ang: 3 haingödru, ka habe, E ke waengen. 11 Odrin ka he ödrin e tha ca hakekeny bi ûen he ka op uma: haba vheno vak ta ke keihödrin: ödrin e ca hwiö taun ang, me helâ me öt, ke öta ang ta je ödrin ka he, ke haba dok ame hnyimakan utiö. 4 Anyin a wale perofeta thö ködru. ka hnyin je bödrin, ödrin e vheno e ; ödrin nokon at, perofeta thö. 5 Ke ame o but e ca hwiö ödrin ka he. 12 Ke haba je könya hanu Iehova, ke e ame ha könya, ka unyidrin hia me je hotudrin, me je hnya- habe, Ha thö, ka habe, Walang hna ha hnö mödrin, me je labenyidrin, me je waengen, Iehova, ka habe, Lap anyi Isaraela lö, e unongoto ge je ecmak igigilo, wale je walang hobun hofuc; anyin a oge me wa waengen unyidrin a vak. 13 Haba je but ta je ûnyi ame kû eû hnyi je hnyewaengen, adre me haw' ödrin, ke oge löng kubun. 6 Öbun e hia but osehia je hanibun e, a je waengen adre me okhenyö. 14 Ke hnyi taun ang, k' öbun e hia but öunöngötö ûsa vak je hnyimaködrin, hnyimakan kerubi je getheniny ge je hanibun. 7 Anyin a wale ke hnyimak, ke hnyimakan at hnyimak a walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, loiny, ke hnyimakan liona kuniny, ke hnyi- Haba je hanibun waleji öbun e ip hnyin e, makan aeto vakiny. 15 Ke ame ölö göra-nyai je kerubi: wale ûnyi ae möt, waleji oge wâ hnyi wagewe Kebara. 16 Ke hnyi hnyin e. 8 Öbun e hia but outen hele vat; ûen ame he je kerubi, me ame tha he mödrin, ke oge me he bi nya ka oâ köbun hele vat. je waengen, ke e ka ulolo je labenyidrin je haingen Than Iehova. 9 Ke oge me he kerubi he ka gâ göranyai ûhedrin ang ka hum öbun ûnyi hnyi hnyin e, me ha hmelen, me ame ca hwiö bi je waengen öbun ka hnyi hnyamen je atkanyua, me bi unyidrin. 17 Odrin ka tot me ödrin e tot hwaban köbun. 10 Öbun e he ka ta ge minya; ke ödrin ka olö göranyai me ödrin hele vat; oge me he ka owisa köbun huyi e he minya göranyai: anyin a e hnyi hnyi- hnyigöulen Isaraela; ke ame he ka khan' drin hanon ûnyi ae möt. 18 Me ame he öbun a inya Iehova. 11 Ame ca he taun but hmanenangi Iehova ûnyi hnyi hwanu-'ang ka hnân öt köbun, ke öbun e ca he ka men uma me laba hon je kerubi. 19 Haba hnân utiö hnyi hnyin e; oge me he ka je kerubi ödrin e lau göranyai je labenyidra owisa köbun hnyi hnyigöulen Isaraela; 12 me gâ göranyai ûhedrin ang hmelen, ke ke ame he ka khan' öbun a inya Iehova: inya oge me wâ, ödrin ka he, me ka tha anyin a öbun e ca hia but vheno anyik je ödrin me je waengen: ke ödrin e tot hnyi hnanyibu, ke öbun e ca ânyâ hnök je hna homagöuleny uma umö Iehova e jimeiö; ke jowisa, ke öbun e hia but ânyâ hoton je thö hudrin hmanenanginy Khongu Isaraela. hna otilâ hnen je hnyei igigili öbun. 13

uma; ke unöngötö hnyeule ge ûlâ, ke unö- 20 Wale ûnyi ae möt, waleji oge me wângötö hnyeule ge melaminy hmanenangi hmelen Khongu Isaraela hnyi wagewe Ke 5 Ke adre me löng hwan je bara; ke khanö nya but a ödrin je kerubi. 6 Ke hnyi ûen e ame hûna ka at je labenyidrin. 22 Ke haba bongon je hnyi-

HNYIMAKAN 11.

e deiö: ke wâ bi, wale hnyi homagöule ödrin

Ke inya oge me tiga perofeta, me ame mokcu Pelatia nöku Benaia. Me oge me ta hnyikânâi me tenge hwege, me ha, ka habe, Ekölö Than Iehova! u me he ka bi

obiny ka je kolon Isaraela?

ka habe, 15 Nokon at lö, haba je liamekeiny möu, je liamekeiny möu, wale tavat me ca bwele bi, ke hu li hnyikönyödra ödra tha at möu, me lap anyi Isaraela hia, haba ödra bi wale tavat a hia but ha ködra j hnen aten Jerusalema, ka habe, Ûsâkâûö but me Iehova; adre me ham hnyei ang köhmun me hnân ihmun: 16 anyin a wale, ha thö, ka habe, Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Eja ke ne oge ne hia but maködra: eja ke ne ödra lap ae ûkhin fuc, ûsâkâû ödra unyin je hnyei, ke eja ke ne me adre ne he la ka ûnykûme. 4 Ke u oge ne hia but ovesei ödra unyin je hnyei, me he ka sukhöûnâ ânyâm ta je ûnyi hnyi oge me he bi nya ka dok ae kap ködra hnyi lany hnyi hnyimaködra, helâke me ta je ûnyi ûen ae ûhnyûkong hnyi je hnyei adre me he hnân sukhöûnâ : ke haba u, me u me he ka ka o ka hnyin. 17 Anyin a wale ha thö, ka didrut hnyi sahac hnyi hnyimaködra, helâke habe, Walang hna ha hnen Than Iehova, ka me ûhedra tavat ka hnyi ke hnyei. 5 Tho habe, Oge me he ka hum öbun ûnyi hnyi je moko but hna up uma hnyi hnyimaködra, ke hnyei, me ûkhacaköu öbun ûnyi hnyi je sukhöûnâ hnyi gethen eling. 6 U me he hnyei waleji adre ovesei öbun ka hnyin, ke ka vadren ta je ûnyi e hon bajebenyâm oge me he ka ham köbun hnyei Isaraela. hnyi hnyimaködra, me sukhöûnâ but hnyi 18 Ke adre me he ka he kae, me degec e lit; ke u me he bi ka tube hnyimâkâm, m' je ûnyi ae ikiki me kong hia. 19 Ke oge u me ca wâ bi kânâ: anyin a oge hia but me he ka ham ködra hnyok a khaca, me ip u hnân haten ka lapanyi Isaraela. 7 Me ip eû hnyi je hnyekubun hanu ae teb ûnyi ; oge me ânyâ helâ me hna hûna konya: ke ke oge me he ka hom but hnyok ae veto oge me sukhöûnâ hnyi lany anyik thatûnyi, hnyi je unyidra, me ham bi ködra hnyok|helâke me ta je ûnyi adre me hom ka hnyi a utiö: 20 m' adre me he ka vheno anyik je hnanyibu, me tuö hnök je hna otilâ, me ânyâ e: ke adre me he ka bi lakeik, ke oge me he bi nya ka Khongudrin. haba tavat adre me hnu hoton hnen je hnyekudra ta je önyen anyidra ta je ûnyi ae ikiki me kong, oge me he ka oâ dedra je gethen ka hnyi hon je bödra, haingen Than 22 Ke haba je kerubi adre me lau göranyai je labenyidrin ke tha ödrin Than lehova, ka habe, Haba hok ang, ûnyi me je waengen; ke ethö hnyi hudrin hma- ge than Jerusalema, me lap hia anyi Isanenanginy Khongu Isaraela. 23 Ke ame raela hnyi wanbödra. 11 Hathö, ka habe, he göranyai hmanenangi Iehova ûnyi hnyi Inya ang haten köbun adre me he ka wanben taun, me laba hon bucen hnyi ke ânyâ ködra helâ me hnök hna ânyâ: adre keihen taun e deiö. 24 Ke haba hanu me he ka he ka hnyi ke hnyei, ka bâ. 12 Ke ame köp nya göranyai, me hum nya Kale- haba than unyidra e ame he ka vadren hon daia ai ka ta je bâ, hnyi hna omanenâ hnen abenyin hnyi lit, me didrut : adre me he hanon Khong. Me ame ölö thö gak hna ka tho moko hna up uma, he ka sukhöûnâ omanenâ waleji oge me wâ. me ha ka ta je bâ ûnyi hia a omanenâ makan me me ca wâ bi kânâ ge ecmak. könya Iehova.

HNYIMAKAN 12.

E ame o but könya hofuc ho Iehova. ame ha, ka habe, 2 Nokon at lö, 14 Me ame o but könya hofuc ho Iehova, u je laba hnyi wanben lap ae ûkhin fuc, tavat ae hu li ecmak hnân bwele, k' adre hnân löng, k' adre me ca löng bi; anyin a ödra lap ae ûkhin fuc. 3 Anyin a wale, nokon at lö, u ma penapena ta je ûnyi hnân sukhöûnâ, ke sukhöûnâ but hnyi lany hnyi hnyimaködra; ke u me he ka he thö ûnyi hnyi hnâm ka hnyi ke dok hnyi hnyike dok, ke hnyi sahac oge me tho hna up uma ge li hnyamök; oge me hom hnyöû ai hnyi lit, ke oge me vadren hon bajebenyik 21 Ke hnyi hnyimaködra. 8 Ke haba hnyi hnyomakatu, me ame o könya hofuc ho Iehova ame ha, ka habe, 9 Nokon at lö, hawa, ame ca ha bi köu hnen lap anyi Isaraela, lap ae ûkhin fuc, ka habe, Ieû u me ânyâ? 10 Ha thö ködra, ka habe, Walang hna ha hnen 25 Me oge hnyi gethen e: e ame he ka tube hnyi-13 Ke oge me he ka lau ûtök ert hon e, ke e ame he ka hnok hnyi anyik hnewe: ke oge me he ka hom e Babulona ai, ka hnyi hnyei at Kaledaia: ke so bi, e ame ca he ka wâ e, ke e ame he ka mok e. 14 Ke

oge me he ka khûkhûâ lahien hia igigilö e, me anyin je deö vat hia, ka hnyi je ang hia; ke oge me he ka oc hele vat he ka hnu ödra. 15 Ke adre me he ka wâ a inya Iehova, iny ka he ka ovesei ödra je hnyei. 16 Ke oge me he ka bi köluidra ae wakhalet ûnyi ge hele vat, me hmiâ, me mok ae cap; m' adre me he ka ha gaga. anyidra ta je ûnyi ae ikiki hia unyin ta je hnyei adre me he ka he ka hnyin ; ke adre me he ka wâ a inya Iehova.

17 Ke ame o but könya hofuc ho Iehova ame ha, ka habe, 18 Nokon at lö, an ju âm jeû me öbubuny, me ijem belâm utköiö me ot, me hom ûhnyûkongo; 19 ke ha thö ka tavat aten hnyei, ka habe, Walang hna ha hnen Than Iehova, ha thö ge aten Jerusalema, me hnyei Isaraela, ka habe, Adre me he ka an ö 'dra jeû me hom ûnyûkongo me ijem belidra utköiö me lâiâ, me me hia but | ta je ûnyi hnyi iny hnyei, can ûkonguny anyin tavat adre me labā e. 20 Ke ame he ka iny wau ta je taun adre me labā, ke ame he ka ba aten hnyei; ke ame he ka khan' öbun a inya Iehova.

21 Ke ame o but könya hofuc ho Iehova ame ha, ka habe, 22 Nokon at lö, ieûji öbun e vejetâ hnyi hnyei Isaraela ka habe, Adre me hobeûâ but je bong, k' ame ca hwâdâ fuc, me ohwâdâ e, haingen Than Iehova.

ame ha, ka habe, 27 Nokon at lö, wâ bi, öbun, je veto we wahma, öbun e he ka ame ha lap anyi Isaraela, ka habe, Haba kölu ; ke ame he ka kia e hnen weneû. hna omanenâ e ame wâ, me hobi kâu je 12 Wâ bi, e ka ū but hna up veto, hawa, bong ae tiga sâkâû, ke e ame perofeta ge adre me ca he ka ha köbun, ka habe, Ewa ta je ûen nyiele. 28 Anyin a wale ha thö tap dröu waleji öbun e botro e ? 13 Anyin kodra, ka habe, Walang hna ha hnen Than a wale, walang hna ha hnen Than Iehova, Iehova, ka habe, Ame ca he ka bec hmetu ka habe, Oge me he bi nya ka kia e ge bi hok ta je hofuc hia, ke haba hofuc oge weneû hnyi anyik wathethöt; ke ame he me he ka ha, me ame he ka hwâdâ, haingen ka gan we hnyi anyik hmönyin, me je veto Than Ichova.

HNYIMAKAN 13.

K E ame o but könya hofuc ho Iehova ame ha, ka habe, 2 Nokon at lö, unyin ta je hnyei, me ve ob' ödra ka hnyi perofeta thö ûcon ta je perefetainy Isaraela a tavat adre me perofeta, ke ha ködra tavat adre me perofeta ûnyi eû hnyi je hnyekudra bi, ka habe, Löng ju öbun hofuc ho Iehova; 3 Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Ekölö ge je perofeta ae monu, tavat adre me hnu hoton ta je hnyekudra bi, ke ba ûnyi adre me wâ! 4 Isaraela lö, haba ânyâm je perofeta me helâke me je alopeiny je dok se hnyot. 5 Öbun e ca hia but ölö ka hnyi je dok ae khekhe, ke öbun e ca okhötâ hna up haginy lap anyi Isaraela, me me tot hnyi vat hnyi bong bongu Iehova. 6 Adre me hia but wâ ûnyi ae únyi baû, ke bi khong thoi, me ha, ka habe, Haingö Iehova; ke ame ca kun' ödra ga Iehova: ke adre hia but kunâ tavat he ka geju a ga me he ka hwâdâ but hofuc. 7 Hawa, öbun e ca wâ hna omanenâ ae ûnyi baû, me bi khong thoi, anyin öbun e ha, ka habe, Hö Iehova; ke so bi oge ca fuc bi?

8 Anyin a wale walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Anyin a öbun e hia but ha ûnyi ae ûnyi baû me wâ je thoi, but je hna omanenâ? 23 Anyin a wale, awe, wâ bi, e ve inya möbun haingö Iehova. ha thö ködra, ka habe, Walang hna ha hnen 9 Ke ame he hnyamök ka ve e me je pero-Than Iehova, ka habe, Oge me he ka bi feta tavat adre me wâ ûnyi ac ûnyi baû, obiny vejec eling, k' adre me ca he hmetu me bi khong thoi; adre me ca he ka hnyi ka vejeca e hnyi Isaraela; ke ha thö ködra, hanen ûhnenamö anyin lakeik, ke adre me ka habe, E hakekeny jut je bong, ke ihwâ- ca he ka sihnalimidra hnyi tusiny lap anyi dâiny ta je hna omanenâ hia. 24 Anyin Isaraela, ke adre me ca he ka o ka hnyi ame ca he hmetu ka hu omanenâ ae ûnyi†hnyei Isaraela; ke ame he ka khan' öbun baû, me bi khong ae iyawö hnyi wanben a inya Iehova. 10 Anyin a wale, ke can lap anyi Isaraela. 25 Anyin a inya Iehova ; minya anyin adre me hia but omono lakeik oge me he bi nya ka fuc, ke haba hofuc oge me ha, ka habe, E hnahic ut; ke ca hnahic me he ka ha me ame he bi ka hwâdâ ; ame bi ; ke hnyi ûen ame up veto ke at, wâ bi, ca he hmetu ka bec : anyin oge me he ka ha adre me botru ge dröu adre ca huliwan : hofuc hnyi bongubun je bong, lap ae ûkhin 11 ha thö ka tavat adre me botru ge dröu adre ca huliwan, ka habe, E ame he ka 26 Ke ame o but könya hofuc ho Iehova, kölu: ame he ka ta we ae gan; me haba we wahma hnyi wathethöt he ka ohia e.

14 Ke oge me he ka kia hna up veto öbun | makök. e botro ge dröu adre me ca huliwan, me hagutâ e hnyikânâi, me me manen dut taben : ke e ame he ka ū, ke ame he ka hi' öbun hnyin e; ke öbun e he ka wâ a inya Iehova. 15 Helâe oge me he ka ohwâdâ anyik wathethöt hon hna up veto me tavat adre me botro e ge tap dröu adre ca huliwan ; ke oge me he ka ha köbun, ka habe, E hia but hna up veto, me tavat adre me botro e; 16 wale je perofetainy Isaraela tavat adre me perofeta ga Jerusalema, me wâ hobi kâu e je hna omanenâ ae hnahic hamök bi Iehova he ka thu ka at eling ke ba bi hnahic, haingen Than Iehova.

17 Ke haba u, nokon at lö, hnyimâkâm adre me perofeta ûnyi hnyi je hnyekudra bi; ke u ma perofeta thö ûcûdra, 18 me ha, ka habe, Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Ekölö ge omomo hnyat adre me tibet taben je bokhulubenyidra hia, me ânyâ je hnabinybak hobi kâu je dö hia, m' adre me töuhneweny tavat! Hawa, öbun e he ka noc tavat aten ik hnyei, me omelö tavat hobi köbun bi? 19 Ke öbun e hia but okongu nya unyin lakeik hwaban : je hnyam bali, me je ujeû, he ka hlingâ tavat a ca hnân bi mok, me omelö tavat a ca hnân bi möt, hnen anyibun thoi ka ta je atök tavat adre me long thoi. 20 Anyin a wale, walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Wâ bi, e ve inya me taben je bokhulubenyibun, waleji öbun e töuhneweny tavat eling, me alin ödra, ke oge me he ka hûgûn' ödra ûnyi hnyi je hnyamöbun; ke oge me he ka uny tavat, waleji öbun e noc, waleji tavat adre me alen. 21 Ke oge me he ka kia je hnabicöbun, me omelö lakeik ûnyi hnyi hnyamöbun, ke adre me ca he hmetu bi ka hn' ödra hnyi je hnyamöbun he ka noc; ke ame he ka khan' öbun a inya Iehova. 22 Anyin a öbun e hia but ovecâ hnyekon at ae wisa ge je thoi, waleji oge me ca ovecâ; me ohwegiâ hnyamen tavat ae kong, me me ca he ka hmetu bi ûnyi hnyi deny gethen ae monu, me me möt: 23 anyin a wale öbun e ca he hmetu ka wâ ûnyi ae ûnyi baû, me bi khong: ke oge me he ka omelö lakeik ûnyi hnyi hnyamöbun: k' ame he ka khan' öbun a inya Iehova.

HNYIMAKAN 14.

E ame o but könya keihen wahinga-

2 Me ame o but könya hofuc ho Iehova ame ha, ka habe, 3 Nokon at lö, haba tavat ang me adre hia but odilâ anyidrin je idola ka hnyi je hnyekudra, me ip hnyi hnyimaködra anyidra hulö, at ame othöâ: hawa, e ûcû bi ödra he ka hnei nya? 4 Anyin a wale, ha thö ködra, ka habe, Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Haba tavat hia aten lap anyi Isaraela, at ame hom anyin ta je idola ka hnyi hnyekon, me ip hnyi hnyimakan anyin hulo, at ame othöâ, me ame o ka at a perofeta; hoton ûseiny anyin je idola; 5 m' oge me he ka noc lap anyi Isaraela eû hnyi hnyedö ka omomo wale hnyi em hnyei, tavat kudra bi, anyin a ödra ûsâkâûö mönya hia ge anyidra je idola. 6 Anyin a wale, ha thö ka lap anyi Isaraela, ka habe, Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Hmetu ju, hmetu ju öbun ûnyi hnyi anyibun je idola; me wia thö je hnyimaköbun, ûnyi hnyi anyibun ta je ûnyi ae ikiki hia. 7 Anyin a haba aten lap anyi Isaraela hia, me je atkanyua adre me me laba hnyi hnyei Isaraela, at ame oûsâkâûö mönya me kap anyin je idola hnyi hnyekon, me ip hnyi hnyimakan anyin hulö, at ame othöå, me ame o ka perofeta he ka hnei nya hobi kâu e; hamök bi Iehova he ka thu kâu: 8 ke oge me he ka wâhmâ at eling, me ip hnân lâiâ, me hnân haten me vejec, ke oge me he ka subâ degecâ e ûnyi hnyi wanben lakeik; ke ame he ka khan' öbun a inya Iehova. 9 Ke a ne monu but perofeta me ha ke hofuc, inya Iehova at ame omono perofeta eling, ke oge me he ka inâ hnyamök hon e, me ohia e ûnyi hnyi ik hnyei a Isaraela. 10 Ke adre me he ka kap hwaban anyidra hulö : ame he ka tha ûcû hwaban ka perofeta me at ame elâm unyin; 11 me me ca he monu hmetu gak lap anyi Isaraela, me oikiki ödra hmetu bi hnyi hnödra je hna hanyâûâ; ke so bi, m' adre me he ka lakeik, me oge me he bi nya ka Khongudrin haingen Than Iehova.

12 Ke ame o but könya hofuc ho Iehova ame ha, ka habe, 13 Nokon at lö, e ka ânyâ hulö könya hnen ke hnyei me ânyâ ûnyi ae kong, ke iny ka hai hnyamök hon e, me ohmetro ciny jeûiny, me kunâ kâu hmiâ, me subâ degecâ ûnyi hnyin e at me meno, 14 eja ke ne a ne eling hnyat ang a kun, a Noa, me Daniela, me Jobu, ödrin e he ka ve omeli ödrin bi hake ödrin hnen hwakecidrin ae wisa, haingen Than _ tiny Isaraela, me laba hnyi hnyi-|Iehova. 15 Oge ne kunâ je meno ae kong

ka vheno hnyei, me ödrin e okongoâ e, ame ca ûcû hnân huliwan: ke e ti ca me me i wau, me me ca he at ka he hnyin, can je meno; 16 eja ke ne a ne eling hnyat eji a kun, me haingen Than Iehova, Kia inya inya, a ödrin e ca he ka omelö je lakon obaga me wahlu; k' ödrin e he ka omeli ödrin bi, k' ame he ka i wau hnyei. 17 Ke oge ne oâ hele vat ka hnyei eling, me ha, ka habe, Hele vat lö, vheno thö hnyei; ke inya oge me subâ degecâ ûnyi hnyin e at me omeno; 18 eja ke ne a ne eling hnyat eji a kun, me haingen Than Iehova, Kia inya inya, a ödrin e ca he ka omelö je lakon obaga me wahlu, ke ödrin e he ka omeli ödrin thibi. 19 Ke oge ne kunâ mok ae cap ka hnyi hnyei eling, ke hingâlâ anyik wathethöt hon e, wale dra, he ka subâ degecâ ûnyi hnyin e at me omeno: 20 eja ke ne a ne eling Noa, me Daniela, me Jobu, haingen Than Iehova, Kia inya inya, a ödrin e ca he bi ka omelo je lakon obaga me wahlu; ke ödrin e he thibi ka omeli ödrin bi ge hwakecidrin ae wisa. 21 Anyin a walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Hawa, e ca beönua bi, iny ka he ka kunâ Jerusalema ai anyik ta je hna owisa a vak ae kong, wale a hele vat, me hmiâ, me omeno ae kong, me mok ae cap, he ka subâ degecâ ûnyi hnyin e at me omeno? 22 Ke wâ bi, ame he ka hu kolon hnyin e, a tavat adre me he ka hom but, a je lakon obaga me wahlu: wâ bi, adre me he ka he köbun, ke öbun e he ka wâ ta je hwakecidra me anyidra ta je huliwa: m' adre me he ka otubweli öbun ûnyi ge okongon waleji oge me oâ ka Jerusalema, me ta je ûnyi hia oge me oâ ka hnyin. 23 Ke adre me he ka otubweli öbun, öbun ka wâ je hwakecidra me anyidra je huliwa: ke öbun e he ka wâ a oge me ca ânyâ ke ba can bi ta je ûnyi hia waleji oge me ânyâ ka hnyin, haingen Than Iehova.

HNYIMAKAN 15.

🖊 E ame o but könya hofuc ho Iehova, ame ha, ka habe, 2 Nokon at lö, ieû ûnuainy vine hon ta je ûö hia, wale anginy vine unyin ta je ûöiny hnyot hia? 3 Hawa, adre me he ka hom hnyiban ûtöiny hnân ânyâ ke huliwa? hawa, adre me he ka bi matalafi ûnyi gan hnân uhno ke ûnyi? 4 Wâ bi, adre me khûâ e ka hnyi meic hnân utö: ke haba meic ame an li hnyiban oge me oweikö u ge lino, me khaûö u ge me thong wanben; hawa, e ûcû hnân ke silek. 11 Ke oge me otheibi u ge je ome-

ûcû hobi kâu ke huliwa e ka hia but meic an me thong. 6 Anyin a wale walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Haba vine unyin ûöiny hnyot, me oge me hna hnân an meic, helâe oge me he ka hna aten Jerusalema. 7 Ke oge me he ka wâhm' ödra ; adre me he ka kec ge meic, ke ame he bi ka an hnen ke meic; ke öbun e he ka wâ a inya Iehova, iny ka wâhm' ödra. 8 Ke oge me he ka ohia tavat, anyin adre hia but hanyâûâ, haingen Than Iehova.

HNYIMAKAN 16.

K ame o but könya hofuc ho Iehova ame ha, ka habe, 2 Nokon at lö, omanena thö ka Jerusalema ta je ûnyi se ikiki hnyin. 3 Ke ha thö, ka habe, Walang hna ha hnen Than Iehova ka Jerusalema, ka habe, Haba dok u je kû hnyin, ke dok adre hnöku u hnyin, me ûnyi hnyi hnyei Kanana ; at Amora kâmâm, ke momo Heth hinyâm. 4 Ke haba hna hnöku u, haba hnyi bong adre hnöku u hnyin, me adre ca subâ bibikâm, ke adre ca ösûö u bnyi köiö me u me so; ke adre ca botru u ge sâlt, ke adre ca lan u ge mano. at a betenge gam me ânyâ hobi köu ta je ûnyi me betenge gam : ke adre khûö u hnyi utkânâ, anyin adre hûkhötiâ unyâm hnyi bong adre hnöku u hnyin. hnyi ûen oge me he unyâm, me ō u me u me seset hnyi drâm, me oge me ha köu, ka habe, Eja ke ne u je ne seset hnyi drâm, möt dö; eke, oge me ha köu, ka habe, Eja ke ne u je ne seset hnyi drâm, möt dö. 7 Oge me osehiö u helâ me vongon hnyot, me u me se hia but, me gan dut, ke u je o ka hnyi bongon ae ti mec; ame ku li basâm, ke beû but leûnen bâm; ke so bi ehac u je he thu me ba ûkhaû: 8 ke hnyi ûen oge me he unyam me ō u, me wâ bi, ûen betenge ânyâm bong, ke oge me lau hom obiny anyik ûkhaû, me khaûö u at ame mokut thu: eke, oge me khemanyin köu, me ûhihinyköu möu, haingen Than Iehova, ke u anyik bi. 9 Ke oge me osûö u ge köiö; eke, oge me kot degecâ drâm hnyi unyâm, me hû u ge wakaco. oge me okhaûö u ge mano adre tibet omecâ, me odilâ li hnyeûcam hnyi unen takesa, ke huliwa? 5 Wâ bi, e ka tiga bekhöt, me cin, me inâ li waen hnyi li benyâm, me

me ip hom, haingen Than Iehova.

15 Ke u je gejon ânyâm hmanenang, me bi ûnyi monu ge ânyâm lung, me hingâlâ ânyâm je bi ûnyi monu ködra hia adre me gethen unyâm; ka anyin dut. 16 Ke u je hom ânyâm ke je ûkhaû me ânyâ hobi kâu je dok ae görany ae ve bongon bi, me bi ûnyi monu eling : ame ca he ka o but ta je ûnyi helâe, k' ame ca he hmetu ka helâe. 17 Ke u je hom je hmanengâm gol me sileva gak, waleji oge me ham köu, me ânyâ je hna theâtâ at, m' u me bi ûnyi monu mē; 18 ke u je hom anyam je ûkhaû adre omecâ, me khaû' ödrin, me ip hnyi hnyimaködrin anyik wakaco, me anyik utö ae 19 Ke haba jeû oge me ham köu, wale falawa me wakaco me hani, waleji oge me ham me âm, me u je ip hnyi hnyimaködrin, me hnân bo so, ke e hnathu e; haingen Than Iehova. 20 Ke haba khaca, u je hia but hom lakom obaga me wahlu, waleji u je hnoko hobi könya, me hudi ödra ködrin me hnân ö 'drin. Hawa, ûnyi ae ûhnyûkong hnâm je hna bi ûnyi monu, 21 m'u me hlingâ lakuk, me hn' ödra he ka he hnyi wanben meic ködrin? 22 Ke haba hnyi hwakecâm ae ikiki me ânyâm je bi ûnyi monu hia, me u je ca ûnykûme je bonginy hlu a u, hnyi ûen ae ba ûkhaû, ke u me mokut thu, me seset hnyi drâm. 23 Ke hwaban ânyâm ta je hulö hia, (ekölö, ekölö gam! haingen Than Iehova,) 24 me u je op dok ae nua bi hobi köu, me ânyâ hobi köu ke dok ae görany hnyi ta je gethen 25 U je hia but op ânyâm hia thithö. je dok ae görany, hnyi je hna saû hia, me oikikiâ ânyâm hmanenang, ke u je öûsakâûöâ li hnyeûcam ka tavat adre me gethen unyâm, me osehia hnâm hna bi ûnyi monu. 26 Ke u je hia but bi ûnyi monu me tavat Aigupito, tavat adre me laba hakekenyi u, tavat ae gan hmaidra; ke u je hia but osehia hnâm je hna bi ûnyi monu, me ohmö-

ovekinyi u ge ong sacen. 12 Ke oge me¦hia but hai hnyamök hom, me oûnyûkongoâ ip otru hnyi hnyingöiâm, me li theibiny âm jeû, me hnö u ka hnyi weny tavat adre hnyiköny hnyi li hnyikönyâm, me obicö u me hûkötiö u, je wahluiny Filisiti tavat ge korana ae hmanenang. 13 Adre me adre me hmehma ge je hwakecâm ae ikiki. theibi u helâe ge gol me sileva ; ke haba 28 U je hia but minya bi ûnyi monu me khaûâm, me lino me silek, me mano adre at Asuria, anyin a u me ca hmâ; eke, u je me tibet omecâ; ke haba âm jeû, me falawa hia but bi ûnyi monu mödra, ke so bi u je ae so, me hani, me wakaco : ke u ti hmane- ca sekon bi. 29 Ke haba khaca u je hia nang hmönyin, ke u je so tot ke ne o but but osehia hnâm hna bi ûnyi monu hnyi bongon than. 14 Ke ame lung ânyâm hnyei Kanana, ke ne o but hnyi Kaledaia; hmanenang ka hnyi je hnyei; anyin ae ke so bi ame ca sekom hnen e. 30 Nakaem bekhöt ut e, ge bongon than gak waleji oge ge senyin hnyi hnyekom, haingen Than Iehova, anyin u me ânyâ ta je ûnyi hia eling, huliwa anyin momo ae hwege hnyimen, at ame bi ûnyi monu; 31 ke anyin a u je op ânyâm dok ae nua hnyi je hna saû hia, me ânyâ ânyâm dok ae görany hnyi je gethen hia; ke ca ûcû bi me momo hnyi gethen u bi, u me hûkötiâ hwaban. momo at ame bi ûnyi momu! at ame weny je atkanyua ke degec bi âiân! 33 Adre me ham je bwihlany ka je momo hia hnyi gethen: ke u bi, u me ham ânyâm je bwihlany ka je lawem hia, me bi hwaban ködra, m'adre me o köu hnyi je ke keihen hia hnyi hnâm je hna bi ûnyi monu. ve bongom bi me ke je momo hnyi bi ûnyi monu a u, ke ba at ame he köu he ka bi ûnyi monu: ke u je bi hwaban, ke adre me ca bi hwaban kou, anyin a wale, e ke bongom bi.

35 Anyin a wale, momo hnyi gethen lö, löng je hofuc ho Iehova: 36 Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Can adre me hingâlâ ikiki a u, ke manen dut unyâm ge hnâm hna bi ûnyi monu me je lawem; ke can je idolainy hia ânyâm je hwakecin ae ikiki, ke can dren lakom, waleji u je ham ködrin; 37 anyin a wale, wâ bi, oge me he ka ûkhacaköu je lawem hia, waleji u je ûsenyinköu mödra, me tavat hia waleji u je wem, tha ödra me tavat hia waleji u je hûkötiâ; oge me he ka ûkhacaköu ödrin ûcom igigilö, me omanenâ unyâm ködra, m' adre me he ka wâ unyâm hia. 38 Ke oge me he ka bi hwaban köu, helâ me hna bi hwaban ka omomo, hnyat adre me bi ûnyi monu, me hingâlâ dra : ke oge me he ka oâ köu dren wathethöt me ciâ. 39 Ke oge me he ka hnö u ka hnyi hnyamödrin, k' adre me he ka tho umâm uma ae nua, me hagutâ ânyâm je dok ae görany; ke adre me he ka un dö je khâuâm, me hom je ohmanenangâm ae meic : ke adre me he ka hnö u ke ba ûkhaû ke ba ûnyi gam. nyini nya. 27 Anyin a wale wâ bi, oge 40 Ke adre me he ka oâ köu deö at, ke adre me he ka lûö u ge veto, me dâoâ u ge me he ka ohmetu ödra tavat bâ, at Sodoma je hele vat. degecâ umâm je uma ge meic, me bi hwaban köu hnyi hnyimakan omomo ae se hia; k' oge me he ka thao u m' u me ca he hmetu ka bi ûnyi monu, ke u me ca he hmetu ka hawâ at ge hwaban. 42 Helâe oge me he ka bi obiny anyik hmönyin köu, ke ame he ka hwiö gam hnök hna ciâ, ke oge me he ka menâ, ke oge me ca he hmetu ka hmönyin. 43 Anyin a u je ca hia but ûnykûme je bonginy hlu a u, ke u je oveci nya ge ta je ûnyi hia eling, anyin a wale, wâ bi, oge me he ka bi hwaban hwakecâm ka hnyi bâm, haingen Than Iehova: ke u me ca he ka ânyâ hwakecâm ae ikiki eling hon ta je hwakecâm ae ikiki hia thithö.

44 Wâ bi, ame he tavat hia adre me vejecâ ka vejeci u, me ha, ka habe, E tha ûcû hinyen me nokon hlu. 45 U hlu nokon hinvâm, at ame hûkötiâ âiân me lakon; ke u hanen je liamekeiny möu, tavat adre me hûkötiâ laöiödrin me je lakudrin: haba hinvöbun, me momo Heth, ke at Amora kamöbun. 46 Ke haba tuhâm Samaria, e me je lakon adre me laba hnyi ke keihen a men: ke haba kem a wakeiat at ame laba hnyi ke keihen a metâm, jia Sodoma me lakon wahlu. je gethen, me ânyâ hoton hwakecidra ae hmönyin hudra hnyi dem je gethen hia. 48 Haingen Than Iehova, ka habe, Kia inya inya a g' ame ca hia but ânyâ Sodoma, a liamekeiny möu, e me lakon wahlu, helâji me hnâm hna ânyâ, u me lakom wahlu. 49 Wâ bi, walang hulö anyi Sodoma a liamekeiny möu; haba eû hnyin e me lakon wahlu, bi gan, me gan hmâ jeû, me laba monu me sot; ke e ame ca hadruâ je hna ovecâ me tavat theduoc. 50 Ke adre me hop, me ânyâ hwakecin ae kong hnyi hnyi-makök: anyin a wale oge me hum ödra K a habe, 2 Nokon at lö, ha thö

41 Ke adre me he ka thong tavat bâ me je lakon wahlu, me at Samaria tavat bâ me lakudra wahlu, me je bâ unyidra: 54 m' u me he ka hom ânyâm hmehma, me hmehma hia ge hnâm hna ânyâ, waleji u je otubweli ödra. 55 Ke ame he ka hmetu thö je liamekeiny möu, wale Sodoma me lakon wahlu ka idrin a bân, ke ame he Samaria me lakon wahlu ka hmetu ka idrin a bân, ke haba u me lakon wahlu öbun e ka hmetu ka ibun a bân. 56 Ke u je ca haiö Sodoma a liamekeinv möu ge hnyimâm hnyi bonginy ânyâm bi gan: 57 ödra ka tiga ca omanenâ ânyâm hulö, helâ me ûen hna haikongo hnen wahlu laku Suria, m' ödra hia thithö igigilö e, wahlu lakon at Filisiti, hnyat adre me hûkötiâ u igigilö. 58 Adre me hia but bi hwaban köu hwakecâm ae ikiki me kong, haingö Iehova. 59 Anyin a walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Oge me he bi nya ka ânyâ köu helâ me hnâm hna ânyâ, anyin a u je hûkötiâ hna khemanyin me thamuâ ûhihinyköu. 60 Ke so bi oge me he ka ûnykûme waleji ge hnök hna ûhihinyköu möu hnyi ûen a u hlu, ke oge me he ka ohmâ hobi köu ûhihinyköu a nyiele balua. 61 Me u me he bi ka ûny-47 Ke so bi u je ca vheno dedra kûme je hwakecâm me hmehma, u ka he ka kap je liamekeiny möu, wale je atö me ikiki ; ke so bi helâke ame ûnyi ae ûhnyû- je wakeiat: ke oge me he ka ham ödra köu kong eling, ke u je ânyâ hwakecin ae kong hnân lakom, ke ca hoton bi ânyâm ûhihinyköu. 62 Ke oge me he ka ohmâ anyik ûhihinyköu möu; me u me he ka wâ a inya Iehova: 63 m' u me he ka ûnykûme, me hlohlo, me ca he hmetu ka fuc, can ânyâm hmehma; iny ka hia but thang degecâ hnâm hna ânyâ hia thithö, haingen Than Iehova.

HNYIMAKAN 17.

makök: anyin a wale oge me hum ödra La ka habe, 2 Nokon at lö, ha thö helâji me hnök hna wâ. 51 Ke haba hûkehmuen, me ha ûhöûcû ka lap anyin Samaria ame ca hia but ânyâ hafiny ânyâm Isaraela; 3 me ha, ka habe, Walang hna hulö; ke u je osehia je hwakecâm ae ikiki ha hnen Than Iehova, ka habe, Ame o but hudra, me haiwisa je liamekeiny möu hnyi|hnyi Lebanona aeto ae gan hmâ labenyin, ta je hwakecâm ae ikiki waleji u je ânyâ. ke beû je leûnen labenyin, ke se hia leûnen. 52 Ke haba u, hamâm he ka hom ânyâm ke se hia hnalimen, k' ame hom boviny hmehma, anyin a u je hia but haiwisa je arasi: 4 e ame thu boviny je khûen, me liamekeiny möu; he ödra wisa bi hom, can hom dö ka hnyi hnyei adre me ûcû om jeû ânyâm ta je hulö waleji u je ânyâ ae gan|hnyin; e ame ip e hnyi taun adre ûcû nmâ hudra: eke, u me he ka hlohlo, me omjeû hnyin. 5 Ke e ame hom ke je hom ânyâm hmehma, anyin u je hia but hatong hnyi hnyei, me tā hnyi utkânâ ae haiwisa je liamekeiny möu. 53 Ke oge hoso; k' ame ip e hnyi baten je köiö ae se ; k' ame tā helâ me garaba. 6 Ke ame kû | hia but ham hnyamen, me ânyâ ta je ûnyi e ame ca he ka oc iwân, me subâ degecâ je ka wâ a inya Iehova at ame ha. wan me me meleca; me me meleca hia je lan ae hât; ke ca hnen bi man ae gan me ka habe, Oge me he bi nya ka hom boviny tavat ae se hia, m' adre me he ka oc e me 10 Eke, wâ bi, eja ke ne adre ne tā, hawa ame he ka hnahic? hawa, ame ca he ka meleca, e ka kâlâ e hnen ang hwei? e ame he ka meleca hnyi dok e ame kû hnyin.

11 Ke ame o but könya hofuc ho Iehova ame ha, ka habe, 12 Ha thö walang ang ka lap ae ûkhin fuc, ka habe, Hawa e ca khan' öbun bongon ta je ûnyi e? ha thö ködra, ka habe, Wâ bi, ame o but hnyi Jerusalema than Babulona, me hom thaniny me je taben, me hum ödrin kâu hnyi Babulona; 13 ke e ame hom ke nokon than, me ûhihinyköu mē, me kunâ e he ka khemanyin, ke e ame hom minya tavat ae hwege hnyi hnyei: 14 me me ohnyikânâ but dökhu, me ca he ka ogânâ but e, ke so bi me me tethmâ hnyi hna tuö anyin ûhihinyköu. 15 Ke e ame ûkhin fuc mē, me kunâ anyin je ûthumetu Aigupito ai, m' adre me he ka ham kâu je hors me tavat ae se hia. Hawa, e ame he ka hnahic? ame he at ame wan vine ae but me ame miminy bi nyon ânyâ ta je ûnyi e ka möt? hawa e ame he ka thamuâ ûhihinyköu, ke möt bi? Haingen Than Iehova, ka habe, Kia inya ka ha ûhöûcû e hnyi Isaraela. 4 Wâ bi, inya, e hnathu hnyi dok ame laba hnyin haba je hanu hia, me anyik, anyik bi hanon than, at ame othanâ e, ke e ame hûkötiâ kamen, ke anyik minya hanon nokon: ke hnen hna khemanyin me thamuâ anyin haba hanu ame ânyâ hulö, me ame he bi ûhihinyköu, e ame he ka mok gan hnyi ka mok. 5 Ke ame ne wisa at, k' ame wanben Babulona. Farao me anyin utbavat ae gan hmâ, me munyi han hon je bucen, k' ame ca bwela anyin ûkhacaköu ae gan ka tha e mē hnyi göranyai ka je idolainy lap anyi Isaraela, vat, hnyi ûen adre okhibö kânâ göranyai, k' ame ca hia but okongoa âiân ke at, k' me up uma hnân tue, m' adre me subâ ame ca kâlâ momo hnyi ûen ae ca úcû; degecâ tavat ae se hia. 18 Anyin a e ame 7 ke ame ca iyawâ ke at, ke ame ohmetoâ hia but hûkötiâ hna khemanyin hnyi hnen haten ka at ame me hom omjeû gan, ke

thö, k' ame ivine but ae hlau me ometu, k' eling hia; e ame ca he ka kec möt. 19 ame hwiö kâu bi je anginy, ke eû hnyi Anyin a wale walang hna ha hnen Than hmelen bi ta je wân: me ame ivine but e, Iehova, ka habe, Kia inya inya, e hnathu k' ame vhei je vheiny, k' ame oâ je khûen. oge me he ka bi hwaban kâu, hnök hna 7 Ke e hu minya ke aeto ae gan labenyin, khemanyin waleji e ame hûkötiâ me anyik ke se hia leûen: ke wâ bi, haba ivine eling ûhibinyköu waleji e ame thamuâ. 20 Ke me ame hwân ka hwiö kâu je wân, k' ame oge me he ka thong ûtök ert hobi kâu, ke e vhei kâu je vheiny, ûheny hnyi dok adre ame he ka hnok hnyi anyik hnewe, ke oge me tā me me he ka hû e. 8 Adre tā e hnyi me he ka hom e Babulona ai, ke ivinö mē kânâ ae hoso baten je köiö ae se hia, me eling, can hnen hna hanyâûâ waleji e ame me he ka vhei je anginy me wa, me me he lânyâ könya. 21 Ke ame he tavat hia adre ka ivine but ae hmanenang. 9 Ha thö, ka me kec unyin hnyi anyin je deö vat hin ka habe, Walang hna ha hnen Than Iehova, ta ge hele vat, ke adre me he ka oveseâ je ka habe, Hawa, e ame he ka hnahic? hawa kolon ka hnyi ta je ang hia: ke öbun e he

> 22 Walang hna ha hnen Than Iehova, arasi ae görany, me tā e; k' oge me he ka thu boviny khûen, at ae habubut, ke oge me he ka tā e hon bucen ae beû göranyai ke nua: 23 k' oge me he ka tā e hnyi bucen Isaraela ae beû: k' ame ke ka vhei je anginy, me wa, k' ame he bi ka arasi ae hmanenang: k' ame he ka laba eû hmelen ta je meno hia thithö ae ve man ûgâidra: adre me he ka laba hnyi hmenon je vheiny e. 24 Ke ame he ka khana je ûöiny hnyot hia a inya Iehova at ame ohnyikânâ ûö ae beû göranyai, k' ame ogöranyâ ûö ae hnyikânâ, k' ame omeleca ûö ae hât, k' ame ökûlelâuâ ûö ae meleca: inya Iehova at ame ha me ânyâ.

HNYIMAKAN 18.

ZE ame o but könya hofuc ho Iehova 🚹 ame ha, ka habe, 2 Anyin a ieû öbun e oûco hnyei Isaraela, me ha, ka habe, Haba lakamen adre hia but ijem 3 Haingen Than Iehova, ka je lakon? 16 habe, Kia inya inya a öbun e ca he hmetu 17 Ke ame ca he bi anyâ ûnyi ae ûcû ke wisa, 6 k' ame ne ca hna thamuâ ûhihinyköu; ke wâ bi, e ame lame ca hûgûnâ ta je ûnyi anyin ke at, ke

at ae ba ûkhaû: 8 at ame ca me ham mone ame he bi ka möt, me ca mok. 22 Adre ge hwaban, me ca hok hanen, ke ame me ca he hmetu ka ha kâu hnen ta je hna ohmeto hnyamen ûnyi hnyi hulö, ke ame hanyâûâ: k' ame he bi ka möt ge hwaowisa wia hobi kâu ke at me ke at, 9 ke kecin ae wisa e ame ânyâ. 23 Haingen ame vheno anyik je hnanyibu, ke tuo hnok Than Iehova, ka habe, Hawa oge me senyin je hna owisa, ke me ânyâ hnathu ; awe, e e ka mok at ae kong î ke hawa oge me ca at ae wisa, e hnathu e ame he ka möt senyin bi e ka he ka hmetu ûnyi hnyi ta haingen Than Iehova. 10 Ke ame ne hu je hwakecin me me mot? 24 Ke ame ne nokon at ame hûgûnâ, at ame hingâlâ dra, hmetu at ae wisa ûnyi hnyi anyin hwakecin me ânyâ ke ûnyi a helâe, 11 ke ame ca ânyâ bi je hanymen eling, ke so bi a hia but hnyi han hon je bucen, ke okongoâ kong, hawa, e ame he bi ka möt? Haba âiân ke at, 12 ke a hia but iyawâ at ae ta je hwakecin hia ae wisa waleji e ame vec me at ae theduoc, ke hûgûnâ omjeû, lânyâ, me adre me ca he hmetu ka ha: ke ke ame ca ohmeto haten, ke ame hia haba anyin monu waleji e ame monu hnyin, but bwele göranyai ka je idola, me ânyâ ke anyin hulö waleji e ame hulö hnyin, me ûnyi ae ikiki, 13 ke ame me ham mone e ame he ka moko. 25 Ke so bi, öbun e unyi ge hwaban, ke ame hok hanen: hawa, ha, ka habe, E ca ûcû hna ânyâ hnen Than. e ame he ka möt? e ame ca he ka möt: e Lap anyi Isaraela lö, löng ju walang ang: ame hia but ânyâ hia ta je ûnyi ae ikiki: e Hawa e ca úcû hwakecik? hawa e ca hwali hnathu e ame he ka mok; ame he ka takoû bi hwakecibun? 26 E ka hmetu thö at ae e bi hnen dren. 14 Ke wâ bi ame ne hu wisa ûnyi hnyi hwakecin ae wisa, k' ame nokon, at ame wâ ta je hulö hia waleji a ânyâ bi hulö, ke moko e; me e ame he ka ânyâ kamen, ke e ame ot, me ca ânyâ helâe, mok hnyi anyin hulö waleji e ame hia but 15 at ame ca hnyi han hon je bucen, ke anya. 27 Ke haba khaca, e ka hmetu at ame ca hia but bwele göranyai ka je idola- ae kong ûnyi hnyi anyin hulö waleji e ame iny lap anyi Isaraela, ke ame ca okongoâ ânyâ, k' ame ânyâ ûnvi ae ûcû me wisa, me âiân ke at, 16 ke ame ca iyawâ ke at, ke ame he ka omelö hanon. hom haten, ke hûgûnâ omjeû, ke so bi ame ame ûnykûme ke hmetu ûnyi hnyi hnen ta hān at ae mekihnânem, me okhavâ at ae ba je hna hanyâûâ hia waleji e ame ânyâ, me ûkhaû, 17 k' ame ohmeto hnyamen ge at e ame he bi ka möt, me ame ca he bi ka adre ovecâ, ke ame ca kap hwaban hna me mok. 29 Ke ame ha hnen lap anyi Isaham mone me hok hanen, ke ame ânyâ raela, ka habe, E ca ûcû bi hwakecin Than hnök je hna owisa, me vheno anyik je Lapanyi Isaraela lö, hawa e ca ûcû hwahnanyibu; e ame ca he ka mok can hwa- kecik? hawa e ca hwali bi hwakecibun? 30 kecin ae kong anyin kamen, ke e ame he Anyin a wale, lap anyi Isaraela lö, oge me bi ka möt. 18 Ke haba kamen, can anyin he ka ve bi hwaban köbun hoton je hwakee ame seda, me söh liamekeiny mē, me cibun, haingen Than Iehova. Hmetu juânyâ ûnyi ae ca so unyin iny hnyei, e ame ke hmetu ju öbun ûnyi hnyi anyibun ta je he ka mekiny hwakecin bi ae kong. 19 hulö; me me ca he hulö ka hang' öbun. Ke öbun e ha bi, ka habe, anyin a ieû ame 31 Degec ut gabun anyibun ta je hulö hia ca takoû bi je lakon hulö anyin kamen? waleji öbun e ânyâ; ke ânyâ thö hobi Ame ne ânyâ ûnyi ae ûcû me wisa hnen köbun hnyok a teb ûnyi me hanu a teb nokon, k' ame tuö hia anyik je hnanyibu, ûnyi : ke anyin a ieû öbun e he ka mok ke me ânyâ e, me ame he bi ka mök. 20 lap anyi Isaraela? 32 Anyin oge me ca Haba at ame ânyâ hulö, me ame he bi ka senyin ge mok anyin at ame mok, haingen mok; k' adre me ca he ka bi hwaban hulo Than Iehova: anyin a wale hmetu ju öbun, auyin kamen ka nokon, k' adre me ca he ka m' öbun e möt. bi hwaban hulö anyin nokon ka kamen; ke haba hwakecin ae wisa anyin at ae wisa me ame ka he bi ka mokut hon, ke haba hwakecin ae kong anyin at ae kong me ame he bi ka mokut hon. 21 Ke ame ne hmetu at ae kong ûnyi hnyi anyin ta je hulö hia hinyâm? Liona: e ame mokut unyin je waleji e ame ânyâ, ke tuö hia anyik je hnan-iliona, e ame hat lakon unyin je nak liona.

ame hān at ae mekihnânem, ke ame okhavâ | yibu, k' ame ânyâ ûnyi ae ûcû me wisa, me ae wisa, k' ame ânyâ bi hulö, k' ame ânyâ hia je ûnyi ae ikiki wale ame ânyâ at ae 28 Anvin a e

HNYIMAKAN 19.

🖊 E so u ma hwân ka tenge ge je taben Isaraela, 2 ke ha thö, ka habe, Ehö

liona but: ke e ame na he ka kat je haniny, e ame han at. 4 Ke ame lung ut hnyi je hnyei; adre noc e hnyi anyidra thop; ke adre me hom e adre ca ge je bâlet ka hnyi hnyei Aigupito. 5 Ke e ka wâ hnen momo a g' ame lubahingen ke hia hnen hna gejon, me e ame hom ke nokon, me wia e hnân nak 6 Me e ame ngenu hnyi wanben je liona, ke nak liona but e ; ke e ame nâ he 7 Kee ka kât je haniny, e ame han at. ame khana je uma umen tuhödra, me öba wan anyidra je lap; ke ba but aten hnyei, me unöngötiny e can ûkukuiny. 8 Me ame todrö kâu igigilö e ûhedra hnyi je ke keihen hnyei: ke adre me thong ûtödra ert hon e; adre noc e hnyi anyidra thop. 9 Ke adre me ca e ge je bâlet me ip e hnyi umen meno, me hom e ka than Babulona; adre me hom e ka hnyi je uma ce at ae hwege, m' adre me ca he hmetu ka löng ifuciny hon je buceniny Isaraela.

10 Haba hinyâm me helâ me vine, hnyi drâm, at adre tā hnyi baten je köiö: e ame wa, ke se hia je anginy anyin ae se hia je 11 Ke e hu gan je vheiny ae hwege ibeûen e ûn yin je anginy ae khöt ke e manen ge ibeûiny göranyai unyin je anginy ae se hia. 12 Ke adre oc e hnyi wathethöt, ke adre khûâ e hnyikânâi, me ame meleca but meleca but je anginy ae hwege; ame an 13 Ke walang ang, adre tā e hnen meic. hnyi hnyebuba hnyi hnyei ae atec he ba Ke ame he but meic ûnyi hnyi utöiny je anginy, me thong wan, ke ba hmetu bi unyin ke anginy ae hwege hnân ciny musi. Wale tenge, k' ame he ka e bi hnân tenge nyiele.

HNYIMAKAN 20.

KE haba hnyi huna a seven, hnyi tehi a thabunginy, hnyi bong a teniny tehi, me ame o but keihen wahingatiny Isaraela he ka hnö ga Iehova, me ödrin e laba hnyi hnyimakök. 2 Me ame o but könya hofuc ho Iehova ame ha, ka habe, 3 Nokon at lö, ha thö ka wahingatiny Isaraela, ka habe, Walang hna ha hnen

3 Ke e ame hat ke nokon ; me ame nak omanenâ thö ködra je hwakecin ae ikiki anyin lakamödrin: 5 ke ha thö ködrin, ka habe, Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Haba hnyi bong eji oge me ûcâ hnyin Isaraela, ke oge me hinöbeny ka je mâtrâniny lap anyi Jekob, ke omanenö nya ködra hnyi hnyei Aigupito, ke oge me hinöbeny ködra me ha, ka habe, Inya Iehova Khongubun; 6 haba hnyi bong eling oge me hinöbeny hnyin ködra he ka hum ödra ûnyi hnyi hnyei Aigupito ka hnyi hnyei waleji oge me elâm hobi ködra, k' ame di hnyin debai me hani, k' ame hmanenang hon ta je hnyei hia thithö: 7 ke oge me ha ködra, ka habe, Ve degec ut öbun ta je ûnyi ae ikiki hnyi hnyimaköbun, ke ca okongu öbun bi ge ta je khongon Aigupito; inya Iehova Khongubun. 8 Ke so bi adre me ûkhin fuc mönya, me höcö ling nya; k' adre me ca ve degec ta je ûnyi ae ikiki hnyi hnyimaködra, k' adre me ca hna degecâ je khongon Aigupito: me oge me ha a oge me he ka hingâlâ anyik hmönyin hudra, hnân he ka umo anyik wathethöt hnyi wanben hnyei Aigupito. 9 Ke so bi oge me huliwa hnân uci anyin tavat musi, ke adre ogöranyâ | ûnyi hnyi iök, me me ca kong bi hnyi hnyimakan je hnyei waleji adre me laba hnyin, ke oge me omanenö nya bi ködra hnyi hnyimaködra, hnyi hnök hna hum ödra ûnyi hnyi hnyei Aigupito. 10 Ke wan ge ang hwei: adre thu degecâ me ame oge me hum ödra ûnyi hnye Aigupito, me hum ödra ka hnyi hnyebuba. 11 Ke oge me ham ködra anyik je hnanyibu, me omanenâ ködra hnök je hna owisa, waleji a e ka he at ka mâdrâ, me ame he ka möt hnyin. 12 Ke oge me ham minya ködra anyik je sabath, hnân haten könya mödra, me me khan' ödra a inya Iehova at ame okabi ödra. 13 Ke haba lap anyi Isaraela adre me ûkhin fuc mönya hnyi hnyebuba: adre me ca vheno anyik je hnanyibu, ke adre me hûkötiâ hnök je hna owisa, waleji a e ka he at ka mâdrâ, me ame he ka möt hnyin; ke adre me okongoâ gan hmâ anyik je sabath: me oge me ha a oge me he ka hingâlâ anyik hmönyin hudra hnyi hnyebuba, he ka ohi' ödra but. 14 Ke so bi oge me huliwa can iök, me me ca he ka kong bi hnyi hnyimakan je hnyei, waleji oge me hum ödra hnyi hnyimakan. 15 Ke Than Iehova, ka habe, Hawa, öbun e o but haba khaca, oge me hinöbeny göranyai he ka hnei nya? Kia inya inya a öbun ködra hnyi hnyebuba, a oge me ca he ka e ca he ka hnei nya, haingen Than Iehova. hum ödra ka hnyi hnyei waleji oge ham 4 Hawa, nokon at lö, u me he ka owisa ködra, ame di hnyin debai me hani, ae kodra, hawa u me he ka owisa ködra? beönua hon ta je hnyei hia thithö; 16 anyin adre me hûkötiâ hnök je hna owisa, dra ic. khanödra a inya Iehova.

lap anyi Isaraela, me ha ködra, ka habe, ha hnen Than Iehova, ka habe, Ve he th'

29 Me oge me ha ködra, ka habe, me ca vheno anyik je hnanyibu, ke adre Ehö dok ae görany öbun e he ka hnyin? me okongoâ anyik je sabath: anyin a je Waleling m'adre me hwenyi ien e me Bama hnyekudra ame hnu hoton je khongudrin. ke ne o but hnyi bong ang. 30 Anyin a 17 Ke so bi oge me wâ betenge gadra me wale, ha thö ka lap anyi Isaraela, ka habe, ca ohi' ödra, ke oge me ca oumi ödra hnyi Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, 18 Ke oge me ha ka lakudra Hawa, öbun e okongu öbun minya hoton hnyi hnyebuba, ka habe, Ca vheno bi öbun hwakecin lakamöbun? ke hawa, öbun e bi whakecin lakamöbun, me ânyâ hnödra je ûnyi monu hoton anyidra ta je ûnyi ae hna owisa, me okongu öbun ge anyidra je ikiki? 31 ke öbun ka hom anyibun ta je idola: 19 Inya Iehova Khongubun; vehno bwihlany, ke öbun ka ovheno ta je lakubun thö anyik je hnanyibu, ke tuö ju hnök je¦hnyi wanben meic, hawa öbun e okongu hna owisa, me ânyâ: 20 ke okabâ thö öbun bi ge anyibun ta je idola ke ne o but anyik je sabath; ke ame he ka hnân haten hnyi bong ang? ke hawa, öbun e he bi ka könya möbun, me me khan' öbun a inya hnei nya lapanyi Isaraela? Haingen Than Iehova Khongubun. 21 Ke haba je laku- Iehova, ka habe, Kia inya inya a öbun e ca dra adre me ûkhin fuc mönya; adre me ca he ka hnei nya: 32 ke haba ûnyi ame o hnyi vheno anyik je hnanyibu, me ca tuo hnok je hnyekubun ame ca he ka hwâdâ; wale ge je hna owisa me ânyâ, waleji a e ka he ke hnöbun hna ha, ka habe, Öhmun e he ka at ka ânyâ e ame he ka möt hnyin; k' adre helâ me je hnyei, helâ me je lap hnyi je me okongoå anyik je sabath: me oge me hnyei, adre me bi athnyabainy utö me veto. ha a oge me he ka hingâlâ anvik hmönyin 33 Haingen Than Iehova, ka habe, kia hudra, me umo anyik wathethöt hudra inya inya a oge me he ka bi than hubun ge hnyi hnyebuba. 22 Ke so bi oge me hnyam ac hwege me beny adre hai, me ohmeto hnyamök, k' oge me huliwa can hmönyin adre hingâlâ: 34 ke oge me he ka iök, me me ca he ka kong e hnyi hnyi- hum öbun unyin tavat, me ûkhacaköu öbun makan je hnyei, waleji oge me hum ödra ûnyi hnyi je hnyei, waleji adre ovesei öbun hnyi hnyimaködra. 23 Ke haba khaca, ka hnyin, hnen hnyam ae hwege me beny oge me hinobeny göranyai ködra hnyi hnye- adre hai, me hmönyin adre hingâlâ; 35 ke buba, he ka ovesei ödra unyin aten ta je oge me he ka hum öbun ka hnyebuba anyin hnyei, me ob' ödra ka hnyi ta je hnyei; je hnyei, me ivinö eling möbun ötin ka 24 anyin adre me ca hia but ânyâ hnök je johnyimak dö. 36 Oge ivinö me lakamöbun hna owisa, ke adre me hûkötiâ anyik ta je hnyi hnyebubainy hnyei Aigupito, helâe hnanyibu, k' adre me okongoâ anyik ta je oge me he minya ka ivinö möbun, haingen sabath, ke adre me hnyimaködra ka ta je Than Iehova. 37 Ke oge me he ka odili idola anyin lakamödra. 25 Ke haba khaca, öbun hmelen uci, ke oge me he ka hum oge me ham ködra je hnanyibu ae ca so, öbun ka hnyi ohmâiny ûhihinyköu; 38 ke me je hna owisa a ca hnân melen; 26 ke oge me he ka kot degecâ tavat ûkhin fuc oge me okongu ödra hnyi anyidra bi ta je unyibun, me tavat ae kong hwakecidra bwihlany, waleji hnyi hnödra hna ovheno könya; oge me he ka lili ödra ûnyi hnyi je lakudra a watö hia hnyi wanben meic, hnyei adre me me laba hnyin, ke adre me m' oge me he ka öba wan gadra, me me ca he bi ka dit ka hnyi hnyei Isaraela : ke öbun e he ka wâ a inya Iehova. 27 Anyin a wale, nokon at lö, ha thö ka haba öbun, lap anyi Isaraela lö, walang hna Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, öbun ka bi hluiny anyibun je idola, ke Haba lakamöbun adre hia but haikongu hwaban e öbun e ne ca ling nya; ke so bi, nya, waleji hnyi hnödra hna ânyâ hwakecin öbun e ca he hmetu bi ka okongoâ iök ae ae kong könya. 28 Anyin a hnyi ûen oge kap ge anyibun ta je bwihlany me anyibun me hum ödra ka hnyi hnyei, waleji oge me je idola. 40 Anyin a hnyi hon anyik bucen hinöbeny göranyai he ka ham ködra, k' adre ae kap, hon bucen dok ae görany hnyi Isame wâ je hut hia ae beû, ke je ûö hia ae raela, haingen Than Iehova, ame he ka bi hlau, me adre me hudo eling anyidra je hut, athnyabaik eling hnyi hnyei hnen lap anvi me ham eling anyidra bwihlany at ame Isaraela hia, a ödra hia thithö; oge me he okûâ hmönyin, ke adre me obosoâ anyidra ka köp ödra eling, ke oge me he ka elâm bo so, ke adre me hingâlâ eling hudiny anyi-|eling anyibun je bwihlany, me je hudiny e hia but okongu öbun hnyin; m' öbun e haingen Than Iehova. he ka hûköti öbun can ta je hulö hia öbun anyi Isaraela, haingen Than Iehova.

kam ju ka hnyi hwaiöu, ke fuc dö ka hnyi hia. utkana ka hnyi Hwaiöu; 47 ke ha thö ka hnyot hnyi Hwaiöu, ka habe, Löng ju hofuc ho Iehova, ka habe, Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Wâ bi oge me he ka hú meic unyâm, k' ame he ka an igigili u je ûö hia ae hât, me je ûö hia ae bobot : k' ame ca he ka mok bâhlân ame hlâ, ke ame he ka hlâ ta je hnyimak hia, hwân hnyi hwaiöu ke ne o but hnyi hwadrö. ame he tavat hia thithö ka wâ a inya Iehova at ame hû e : k' adre me ca he bi ka 49 Waleling m'oge me ha, ka habe, Ekölö Than Iehova, ödra adre me ha gak, ka habe, Hawa, e ca at ame ha je ûhoûcû?

HNYIMAKAN 21.

K ame o but könya hofuc ho Iehova, ame ha, ka habe, 2 Nokon at lö, hnyimâkâm dö Jerusalema ai, me fuc dö ka 🛚 hnyi je dok ae kap, ke perofeta thö ûcon hnyei Isaraela; 3 me ha ka hnyei Isaraela, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova, ka ka oc ut anyik hele vat ûnyi hnyi tangen, inya Iehova at ame ha. me subâ degecâ ûnyi gam at ae wisa me at

anyibun wan a bân, me anyibun ta je ûnyi | wâ a inya Iehova at ame oc ut anyik hele 41 Oge me he ka köp öbun, vat ûnyi hnyi tangen, ke e ame ca he bala helâ me ûnyi ae bo so, iny ka he ka hum bi ka hmetu. 6 Anyin a wale, nokon at lö, öbun unyin ta je hnyei, me ûkhacaköu öbun mâng ju; u me he ka mâng hnyi hnyimeunyi hnyi ta je hnyei waleji adre hia but ködra ke hmetru but li jebalainom me ovesei öbun ka hnyin ; k' oge me he ka kap hmak. 7 Ke ödra ka ha köu, ka habe, bi ûnyi gabun hnyi hnyimakan ta je hnyei. Anyin a ieû u me mâng? me u me he ka hia. 42 Ke öbun e he bi ka wâ a inya thu ködra, ka habe, Can je ûthumetu, anyin lehova, iny ka he ka hum öbun ka hnyi ame he jem : ke ame he ka köiö but ta je hnyei Isaraela, waleji hnyei oge me hinö- hnyok hia, ke ame he ka him ta je beny beny he ka ham ka lakamöbun. 43 Ke hia, ke ame he ka senyin ta je hanu hia, ke öbun e he ka ûnykûme eling debun je ame he ka bwebwet ta je bouca hia helâ me gethen, me hnöbun je hna ânyâ, waleji öbun köiö: wâ bi, e but ang, ke ame he ka hwâdâ,

8 Ke ame o but könya hofuc ho Iehova e hia but ânyâ. 44 Ke öbun e he ka wâ a ame ha, ka habe, 9 Nokon at lö, perofeta inya Iehova, iny ka hia but huliwa unyibun tho, me ha, ka habe, Walang hna ha hno can iök, ke ca hoton debun je gethen ae Iehova, ka habe, Ha thö, ka habe, Hele vat, kong, ke anyibun je huliwa ae kong, lap hele vat, a so but hwan, adre khet: 10 e so hwan me me hlingâ; adre khet e me me 45 Ke ame o but könya hofuc ho Iehova, helâ me hucuce; hawa, ate me he ka senyin ? ame ha, ka habe, 46 Nokon at lö, hnyimâ- haba uci anyin nökuk ame hûkötiâ ta je ûö 11 Ke adre ham e he ka khet me me hwaiöu, ke perofeta thö ûcon hnyot hnyi hom hnen hnyam: ame so hwan hele vat, eke, adre khet e me ham ka hnyi hnyamen at ûhlingö. 12 Nokon at lö, kuku thö, ke kuku tenge thö: anyin a e bi hon lakeik, e bi hon je taben Isaraela: adre hn' ödra ka hnyi hele vat tha odra me lakeik: anyin a wale khaû thö jevam. 13 Anyin e hu ûcûbic; ke hawa, ame ne he ka hia but uci at ame hangâ? haingen Than Iehova. Anyin a wale, nokon at lö, u me he ka perofeta me khaûkhaû li hnyamâm; ke so ame he ka olo hele vat hnyi ûen a kuniny, wale hele vat anyin tavat adre kot moko; e bi hele vat anyin at ae gan hmâ adre kot moko, wale ame dit ka hnyi je hnyeuledra. 15 Oge hia but ip obiny hele vat hnyi je homagöuledra hia, me me köiö but je hnyekudra me me osehia hnödra je hna haû: ekölö! adre ânyâ e helâ me hucuce, adre khet homakan e hnân ûhlingö. 16 Khaca ju öbun, he thö ka hnyi ke keihen metâ; tet metâ ju, he thö ka hnyi ke keihen me; hnyi dok u je hnyimâkâm ka hnyin. 17 Ke oge me he bi nya ka khaûkhaû li hnyamök, habe, Wâ bi, ve e inya möu, ke oge me he ke oge me he ka sekunâ anyik hmönyin:

18 Ke ame o but hmetu könya hofuc ho ae kong. 4 Anyin a oge me he ka subâ Iehova ame ha, ka habe, 19 Nokon at lö, u degecâ gam at ae wisa me at ae kong, anyin me he ka kû li gethen, me me o hele vat a wale ame he ka he but anyik hele vat anyin than Babulona; lo li gethen ka he únyi hnyi tangen ûcon tavat hia thithö ùnyi hnyi hnyei a khaca: ke bi haten ju ke hwân hnyi hwaiöu ke ne o but ka hnyi dok, bi haten e hnyi hwâniny gethen ka hwadrö: 5 ke ame he tavat hia thithö ka hnyi taun. 20 U me he ka kû gethen me

me o hele vat hnyi Raba anyin je laku|hnen hnyi wanben hnyei; adre me ca he Amona, me ka hnyi Juda hnyi Jerusalema hmetu ka ûnykûmi u: anyin a inya Iehova adre up haginy. 21 Anyin ame tot than at ame ha. Babulona hnyi hnyivheden li gethen, wale hnyi hwâniny li gethen, he ka bi khong: e ame jijingâ je fana, e ame hnö je idola, k' ame wâ akiny. 22 E hnyi hnyamen a metân he ka bi khong ge Jerusalema, he ka ip je ûnyi vat hnân tho, he ka bi hwanumen hnân ûhlingö, he ka ohwegiâ hwakuku, he ka ip je ûnyi vat hnân tho hnyi je homagöule, he ka okhibö kânâ, me ok je tap tue. 23 Ke haba e, me ame he ka helâ me hna bi khong ae thoi hnyi hnyimaködra bi, waleji adre hia but khemanyin ködra: ke e ame oûnykûmiâ hmetu hwakecin ae kong, m' adre hum ödra.

24 Anyin a wale, haingen Than Iehova, ka habe, anyin a öbun e hia but oûnykûmiâ hmetu hwakecibun ae kong, ke manen dö hnöbun hna hanyâûâ, ke manen dö anyibun je hulo hnyi anyibun je huliwa hia; anyin adre me ûnykûmi öbun, awe, adre me he ka hum öbun ge hnyam. 25 Ke haba u, at adre me ti kot monoâ lö, a u at ae kong, tuhan Isaraela, k' ame o but bongom bong, hnyi ûen adre umo hwakecin ae kong; ve hwegiödrin, he ka hingâlâ dra. 7 Ödrin 26 me walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Hom dö hnabinybak, ke hom dö korona gan : ame ca he ka tethmâ ûnyi ang: ogöranyâ thö ûnyi ae hnyikânâ, ke ngoâ at a mokcu kamen, me je safac unyâm. ohnyikânâ ju dok ae görany. 27 Oge me he ka ohnyimenâ e hnyikânâi, hnyimen hnyikânâi, hnyimen hnyikânâi: k' ame he ka hia but ûnyi e, ke ne o but ame o at a hanymen bi; ke oge me he ka ham kâu.

28 Ke haba u, nokon at lö, perofeta thö me ha, ka habe, Walang hna ha hnen Than Iehova ge je laku Amona, me hna haikongu ödra; ke u me he ka ha, ka habe, Hele vat, hele vat adre oc, adre khet me me ûhlingö, me me an, me me helâ me hucuce. 29 Adre me wâ iyawöâ hobi köu, adre me bi khong thoi hobi köu, he ka ip u hon nyin tavat ae kong adre kot moko, wale a o but bongudra bong, hnyi ûen umo hwakecin ae kong. 30 Ohmeto e bi ka hnyi tangen. Oge me he ka owisö u hnyi dok adre up u hnyin, wale hnyei adre hnöku u hnyin. 31 Ke hnying nya, haingen Than Iehova. 13 Anoge me he ka hingâlâ anyik hmönyin hom ; yin a wale, wâ bi, oge hia but khaû li oge me he ka tûâ köu meicin anyik wathe- hnyamök can ta je ûnyi ae hu gam a deny thöt: ke oge me he ka hnö u ka hnyi hnya- | ûnyi ae ca ûcû, ke can dra ae hnyi wanbâm. men tavat a helâ me meno, tavat ae khan' 14 Hawa, u me he ka hok hnyokâ, k' ame ödra he ka ûohiö. 32 U me he ka hnân he bi li hnyamâm ka hwege hnyi bong oge hing utö ka hnyi meic; ame he drâm ka me he ka mâdrö u hnyin? Inya Ichova at

HNYIMAKAN 22.

 K^{E} ame o but könya hofuc ho Iehova ame ha, ka habe, 2 Nokon at lö, hawa, u me he ka owisa, u me he ka owisa taun ae kong ge dra? awe, omanenâ thö kâu ta je ûnyi ae ikiki gan hia. 3 Ke u me he ka ha, ka habe, Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Taun ame hingâlâ dra hnyi wanben e, me me o thö ûen bi, at ame ânyâ je idola hobi kâu e bi, me me okongoå e! 4 Jönâm bi dra u je hia but hingâlâ, ke u je kong ut ge je idola u je hia but ânyâ; ke u je hia but ohakekenyâ bongom je bong, ke u je o but ang ka je hunaiâm: anyin a wale oge hia but hnö u hnân taben oû hnen ta je dökhu, me hnân hlumâ hnen ta je hnyei hia. 5 Ame he ka hlumö u hnen tavat ae hakekeny köu me tavat ae sâkâû, u at ae kong ut, ke gan hmâ hna mediâ. 6 Wâ bi, a hia but mwi unyâm je taben Isaraela ödrin hia hoton je e ca hia but oûnyihnathoâ je kamen me hinyen unyâm; ödrin e hia but seda atkanyua hnyi wanbâm: ödrin e hia but oko-8 U je hia but hûkötiâ hnök je hna okabâ, me okongoâ anyik je sabath. 9 E hnyi wanbâm ehac tavat bifuco thoi m'adre me hingâlâ dra: ke e unyâm hnyat adre me han hon je bucen: k' adre hia but ânyâ ûnyi ae ikiki hnyi wanbâm. 10 E unyâm adre hia but hai fetriny kamödra: k' adre hia but okongoâ momo unyâm at ame hake laba hnyi bongon momo. 11 K' ame hia but ânyâ ke at ûnyi ae ikiki me âiân ke at ; k' ame hia but ke at bi ûnyi monu me ûngon; k'ame hia but ke at unyâm okongoâ haniny a nokon kamen. 12 E unyâm adre hia but kap je bwihlany m' adre me hingâlâ dra; u je hia but hok hwaban ûnyi adre me me ham, ke ta je troban bi, ke u je hia but hwenmiå ka hom troban ge at ame laba hakekenyi u ge ûöveci, ke u je

ame ha, me oge me he ka ânyâ. 15 Me hia but ûöveci, me hûgûnâ omjeû; eke, adre oge me he ka ovesei u ka hnyi ta je dökhu, hia but okongoâ ta je hna ovecâ, me tavat me obč u ka hnyi ta je hnyei; me oge me ae theduoc, me sedâ atkanyua hnen ûnyi he ka ohia hwakecin ae ikiki gam. 16 Ke ae ca wisa bi. 30 Ke oge me elâm gadra u me he ka kong ka ûnyi gam bi, hnyi at he ka op hagik hak, me tot hnyi hnyihnyimakan ta je hnyei; ke u me he ka wâ makök hnyi dok ae khekhe hobi kâu hnyei, a inya Iehova.

17 Ke ame o but könya hofuc ho Iehova ame ha, ka habe, 18 Nokon at lö, helâ me kânâ könya lap anyi Isaraela : ödra bras hia thithö, ke tin, ke fao, ke led, hnyi wanben meic; ödra hia dron sileva. 19 Anyin a wale walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Anyin a öbun e kânâ but hia thithö, anyin a wale, wâ bi, oge me he bi nya ka ûkhacaköu öbun hnyi wanben Jerusalema. 20 Adre me ûkhöûnâ sileva me bras me fao me led me tin hnyi wanben meic, me oû meic me me köiö but; ke helâe oge me he ka ûkhacaköu öbun hnyi anyik hmönyin me anyik wathethöt, ke oge me he ka ip öbun eling me oköi öbun. 21 Eke, oge me he ka ûkhacaköu öbun, me tû' öbun ge bâhlân anyik wathethöt, me oköi öbun hnyi wanben e. 22 Adre me oköiö sileva hnyi wanben meic, helâe adre me he ka oköi öbun hnyi wanben e; ke öbun e he ka wâ a inya Iehova at ame hia but hingâlâ hmönyin köbun.

hûgûnâ omjeû, me ta je ûnyi ae ûnyi hnathu; adre hia but osehia je safaciny hnyi wanben e. 26 Haba anyin tavat bi hut adre me hia but hanyâûâ anyik hnanyibu, me okongoâ hnök je hna okabâ: adre ca hia but ve bongon ûnyi ae kap me ûnyi ae monu, ke adre me ca hia but ve okhana tavat ge ûnyi ae bo kong me ûnyi sabath, ke inya at adre okongoa hnyi wanbödra. 27 Haba je taben hnyi wanben e, me helâ me je luko adre me oloû kia je hanidra; he ka hingâlâ dra, me ohia at, m' adre me hu omjeû a deny ta je ûnyi ae 28 Ke haba je perofetainy adre hia but botru hobi ködra ge dröu ae kong, adre me wâ ûnyi ae ûnyi baû, me bi khong thoi ködrin, me ha, ka habe, Walang hna

m' oge me ca he ka ohia e: ke ba bi at oge me wâ. 31 Anyin a wale oge hia but hingâlâ anyik hmönyin hudra; oge hia but ohi' ödra ge bâhlân anyik wathethöt: oge hia but bi hwaban ködra dedra je gethen, haingen Than Iehova.

HNYIMAKAN 23.

K^E ame o but minya könya hofuc ho Iehova ame ha, ka habe, 2 Nokon at lö, e hu lö li momo ehac a tha hinyödru: 3 ke ödru me bi ûnyi monu hnyi Aigupito; ödre bi ûnyi monu k' ödru tiga li hlu: k' adre hlec eling li basidru, k' adre ken eling li baisdru k' ödru tiga li hlu. 4 Ke haba li iödru, me Ahola atö, ke Aholiba keiny: ke anyik ödru, ke ödru me hnokoâ obaga me wahlu. Ke haba li iödru, me haba Ahola me wale Samaria, ke haba Aholiba, me wale Jerusalema. 5 Ke tiga anyik momo Ahola, me e ame bi ûnyi monu; k' ame betenge ge je laweny, a at Asuria, 23 Ke ame o but könya hofuc ho Iehova tavat adre me laba hakekenyâ, 6 k' adre ame ha, ka habe, 24 Nokon at lö, ha thö khavâ ûkhaû ae udrudra, a je taben me kâu, ka habe, U huyei adre ca ânyâwia, ke tavat musi, a je wahidröu ae hmanenang a ca hû we hnyi bonginy hmönyin. 25 Anyin hia, ödra tavat tabö hors. 7 Haba momo je perofeta adre me si hnân hnyi wanben, ame bi ûnyi monu mödra, tavat adre me helâ me liona ame kuku ame oloû kia ûca ge at Asuria hia: ke e ame okongoâ e haniny: adre hia but an at; adre me bi ge je idola anyin tavat e ame betenge gadra. 8 Ke haba khaca, e ame ca degec anyin bi ûnyi monu ûheny Aigupito; anyin adre me tha mokut me ke tiga hlu, k' adre me ken li basin ke tiga hlu: k' adre me hingâlâ anyidra je bi ûnyi monu ka hnyi 9 Anyin a wale oge me hna e ka hon. hnyi hnyamen ta je laweny, ka hnyi hnyamen at Asuria, waleji e ame betenge gan. ae bo so, me mûko je emaködra ge anyik je 10 K' adre me hai fetriny: k' adre me hom lakon obaga me wahlu, k' adre me hlingâ e bi ge hele vat: ke haba momo, me taben ûhiö unyin omomo: anyin adre me bi hwaban kâu. 11 Ke haba Aholiba a keiny ame wâ e, ke so bi e nua weny bi hnyi bi ûnyi ae ikiki hon tuhan, ke beönua anyin bi ûnyi monu hon bi ûnyi monu anyin tuhan. 12 E ame betenge ge at Asuria tavat adre me laba hakekenyâ, a ta je ha hnen Than Iehova, ke a ca ha bi taben me tavat musi, a tavat adre me Iehova. 29 Haba tavat aten hnyei adre khavâ ûkhaû ae mec, a tavat tabö hors, a wabidrou hia ae hmanenang. 13 Me oge|hnam hna bi ûnyi monu, waleji ge ûhem me wâ ae kong minya but momo e; ke khaca thibi dedru gethen. 14 Ke e ame osehia hnen hna bi ûnyi monu; anyin a e ame wâ tavat adre me sihnalimen hnyi hna up uma, tavat adre op ûcûbongo me at Kaledaia adre me sihnalimen ge botru ae dra, 15 adre me weikâ weiködra, adre me bica je hnabinybak adre bihnalimen, helâke me je taben hia ödra, helâ me at Babulona hnyi hnyei Kaledaia, hnyei adre hnöku ödra hnyin. 16 Ke e ame ō 'dra me ie betenge ködra, me kunâ je ûthumetu ködra me o but kâu ka hnyi hnen hna mokut, ke monu, ke e ame kong ut gadra, me e ame bi ûnyi monu, me omanenâ unyin: me oge ûnyi monu, ame ûnykûme je bonginy anyin u, me hiö u; e gan hmâ önyen. basâm k' u tiga hlu.

22 Anyin a wale, Aholiba lö, walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Wâ bi oge me he ka otilâ je lawem ûcom, waleji u je hûkötiâ, ke oge me he ka hum ödra ûcom ûhedra ehele; 23 wale at Babulona me at Kaledaia hia, Pekoda, me Shoa, me Koa, tha e mödra at Asuria hia; ödra wahidrou hia ae hmanenang, je taben me tavat musi hia, je lakon than, me tavat ae lung, ödra tavat tabö hors hia. 24 Ke adre me he ka o köu me je ûnyi hnân vat, me je kariota, me je kat, me je bunyen ae gan; adre me he ka igigili u, me je bec ae gan, me bec, me hnabinybak vat: ke oge me he ka hna ködra he ka bi hwaban, ke adre me he ka owisa gam hoton hnödra bi 25 Ke oge me oâ anyik ciâ hna owisa. ûcom, ke adre me he ka mâdrö u hnyi wathethöt; ke adre me he ka subâ degecâ hnvingöiâm me li hnyikönyâm; ke ame he je kolon gam ka ta ge hele vat: adre me ' he ka hom lakom obaga me wahlu; ke ame j he meic ka an je kolon gam. 26 Ke adre me he ka uny jut ânyâm je ûkhaû, me

Aigupito: m' u me ca he ka bwele ka ta je ûnyi e, me ûnykûme hmetu ka Aigupito. 28 Anyin a walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Wâ bi, oge me he ka hnö u ka hnyi hnyamödra wale u je ikikiâ, ka hnyi hnyamödra wale u je hûkötiå: 29 ke adre me he ka ânyâ köu hnyi hmönyin, me hom hia hwabâm, me hnö u bi ke ba ûkhaû me he thu: ke ame he ka manen dut hmehmainy hnâm je hna bi ûnyi monu wale hwakecâm ae ikiki, me ânyâm je bi ûnyi monu. 30 Adre me he ka ânyâ ta je ûnyi e Kaledaia ai, 17 Ke haba at Babulona adre köu anyin a u je hia but bi ûnyi monu hoton ta je hnyei, ke u kong ut ge anyidra je adre me okongoâ e hnen anyidra bi ûnyi idola. 31 U je hia but vheno gethen deny tuhâm; anyin a wale oge me he ka ham hûköti ödra. 18 Me e ame omanenâ anyin | anyin kaia ka hnyi hnyamâm. 32 Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, U me hûkötiâ e helâji me hnök hna hûkötiâ me he ka ijem kaia belen tuhâm, wale ae 19 Ke e ame osehia hnen hna bi dit ke gan hnyin: k' adre me he ka hlumü 33 U me hlu, waleji e ame bi ûnyi monu hnyi hnyei he ka unöngöt ge hna ic monu me hlöuhlöu, Aigupito. 20 Ke e ame betenge ka je hnen kaiainy uthmâhmâ me ba wan, hnen lawedra, ke helâ me unyin Asina je unyi- utkaia anyin tuhâm a Samaria. 34 U me drin; ke helâ me dân unyin hors dân je he ka ijem e me ijem hmö, ke u me he ka unyidrin. 21 Me u je ûnykûme hmetu âc je anmen e, me seutâ li basâm: anyin a hwakecâm ae ikiki, k' u tiga hlu, waleji ge oge hia but ha, haingö Iehova. 35 Anyin hna ken li basâm ge at Aigupito, waleji li a wale, walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Anyin a u je hia but hnying nya, me kunö nya ka hnyi hotom, anyin a wale ame he ka tabö u hwakecâm ae ikiki me ânyâm bi ûnyi monu.

36 Ke haba khaca, Iehova ame ha könya, ka habe, Nokon at lö, hawa, u me he ka owisö Ahola me Aholiba? awe, omanenâ thö ködru hwakecidru ae ikiki. 37 Anyin a ödru me hia but bi ûnyi monu, ke e hnyi li hnyamödru dra, ke ödru me hia but bi ûnyi monu ge anyidra je idola; ke adre hia but kunâ je lakudru obaga waleji ödre hnokoâ hobi könya, ka he hnyi wanben meic ködru hnân han. 38 Wale hmetu ang hnödru hna hia but ânyâ könya; k' ödru me hia but okongoâ anyik dok ae kap waleji hnyi bong eling, me öûnyibaûa anyik je sabath. 39 Ke ödru ka hia but hlingâ je lakudru hobi kâu anyidru je idola, me ödru me he ka hnyi anyik dok ae kap waleji hnyi bong eling he ka okongoà e; ke wâ bi, adre hia but ânyâ helâe hnyi umök uma. 40 Ke haba khaca, öbwe hia but ûkhûnöng ka ta je baga tavat adre me he but ûnyi hnyi dok ae sâkâû: waleji adre hûgûnâ je ohmanenangâm. 27 Helâe oge kunâ ka hnyin ûthumetu, ke wâ bi, ödrin e me he ka bi obiny hwakecâm ae ikiki, me o but; ke u je soû halubahing' ödrin, me

bi hnalimen li emâkâm, me theibi u;|Than Iehova, ka habe, Ekölö ge taun ame 41 me laba hon hna mokut ae hmanenang, ke e hnyi hnyimakan e laulau adre penapena, waleji u je ip hon anyik utö ae bo so, me anyik wakaco. 42 Ke e hu bi unyin hwan tavat ae se hia adre me laba monu: ke adre me hom tavat adre me monu ge grâk ûheny hnyi hnyebuba tha ödra me je houmonu; ke adre me inâ je waen hon li benyidru, me obic' ödru ge je korona ae hmanenang. 43 Me oge me ha ge momo at ame kueny bi ûnyi monu, ka habe, Ödrin e he bi walang ang ka bi ûnyi monu mē, ke e minya mödrin. 44 Ke ödrin e he kâu helâ me ûhedra ka momo hnyi gethen : helâe ödrin e he kö Ahola me Aholiba, li at ae ikiki hwakecidru. 45 Ke ame he tavat ae wisa ka bi hwaban ködru helâ me hna bi hwaban ka momo hnyi gethen, me hna bi hwaban ka omomo adre me hingâlâ dra; anyin a ödru li at bi ûnyi monu, ke e hnyi li hnyamödru dra. 46 Anyin a walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Oge me he ka oû ködru deö at, me hna he ka oveci ödru me söh. 47 Ke ame he deö at ka lû ödru ge veto, me kuc ödru ge anyidra je hele vat ; adre me he ka hlingâ je lakudru obaga me wahlu, me thong degecâ umödru je uma ge meic. 48 Helâe oge me he ka bi obiny hwakecin ae ikiki hnyi hnyei, me me nâ omomo hia thithö m' adre me ca he ka ânyâ hoton hwakecibu ae ikiki. 49 Ke adre me he ka bi hwaban hwakecibu ae ikiki hubu, ke ame he ka tab' öbu hulö ge anyibu je idola: ke öbu me he ka wâ a inya Iehova Than.

HNYIMAKAN 24.

KE ame o but hmetu könya hofuc ho Iehova hnyi huna a naininy, hnyi tehi a ten, hnyi bong a teniny tehi, me ha, ka habe, 2 Nokon at lö, sihnalimen ju ien bong, a bong ang: k' ame o than Babulona hnyi Jerusalema hnyi bong ang. 3 Ke ha thö ûhöûcû ka lap ûkhin fuc, me ha kodra, ka habe, Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Ip ju öt hon meic, ip ju, ke hingölö köiö but minya ka hnyin: 4 ke ûkhöûnâ thö ka hnyin je uthmeno, je uthmeno ae so, wale li benyin me li can; öunöngötâ thö ge je jö adre ûca. 5 Hok mamoe thö adre ûca, ke ûkhöûnâ je jö eû hmelen, ke ocitrouâ wia e ; eke, ölâ ju je jö hnyi wanben e.

hingâlâ dra, a öt ae hu vi hnyin, k' adre me ca ohia vi wale ûnyi hnyi hnyin e! hai thö ke uthmeno me ke uthmeno; k' adre ca hia but kû e hnen ugleköbâ. 7 Anyin a e hnyi wanben e dra e ame hingölö; e ame hingâlâ e hon kic ae ba leûnen; k' ame ca hingâlâ e hon kânâ me me iyong ge sesâ; 8 me me he ka oâ hmönyin he ka bi hwaban, ke oge hia but ip dren bi hon kic ae ba leûnen me me ca iyong. 9 Anyin a wale walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Ekölö ge taun ame hingâlâ dra! oge me he bi nya ka ogana hna khon utö. 10 Hom gânâ thö utö, hû thö meic, ölâ wia ju utiöiny, me me hu önyen dân, me thong degecâ je jö. 11 Hwaban e otilâ e ae ba önyen hon je walep ae möt, me me kahwa, me hlâ brasiny, me me köiö but konginy eû hnyin, me me ohia vi hnyin. 12 A sēnyin dut momo ge huliwa ae hmak; ke so bi ame ca he but ûnyi gan anyin vi ae gan; k' ame ca hia bi vi hnyin ge meic. 13 E bi hnyi hwakecâm ae ikiki ûnyi ae ti kong: oge hia but obosoi u ke u ca bo so, anyin a wale adre me ca he hmetu ka obosoi u ûnyi hnyi hwakecâm ae ikiki, ke ne o but oge me he ka ip hom anyik hmönyin. 14 Inya Iehova at ame ha: ame he ka o, ke inya oge me he ka ânyâ; oge me ca he ka hmetu, ke oge me ca he ka betenge, ke oge me ca he ka ietra; adre me he ka bi hwaban köu hoton dem je gethen, ke hnâm je hna ânyâ, haingen Than Ichova.

15 Ke ame o but minya könya hofuc ho Iehova ame ha, ka habe, 16 Nokon at lö, wâ bi, oge me hûgûnâ gam wem hnen mok: ke so bi u me ca he ka tenge me tenge thungaû, ke ame ca he bi ka hingölö li deköiâm. 17 Mâng ju ke ca hwege; ca he bi ka hnyamok, wano ju hnabicom, ke ina ju li tangen hnyeûcam, ke ca tube li esongodâm, ke ca an ju jeû an tavat. 18 Me oge fuc ka tavat hnyi hnyomakatu; ke hnyi sahac ame mokcu öiök: ke haba hnyi hnomakatu oge me ânyâ helâ me hna hûnâ konya. 19 Ke haba tavat adre me ha könya, ka habe, Hawa, u me ca he ka thumetu öhmun hnân eû köhmun ta je ûnyi, m' u me ânyâ helâe? 20 Me oge me ha ködra, ka habe, Ame o but könya hofuc ho Iehova, ame ha, ka habe, 21 Ha thö ka lap anyi Isaraela, ka habe, Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Wâ bi, oge 6 Anyin a wale, walang hna ha hnen me he ka okongoa anyik dok ae kap, wale

Digitized by Google

wahlu waleji öbun e kec hot' ödra. 22 Ke he ka wâ a inya Iehova. öbun e he ka ânyâ helâji me hnök hna ânyâ: öbun e ca he ka tube je esongodibun me an jeû an tavat. 23 Ke ame he ka e bi hon böbun je hnabinybak, ke hnen ju je tangen hnyeûcabun hnyi je cabun: öbun e ca he ka tenge me tenge thungaû; ke öbun e he ka aû tot hnyi anyibun ta je hulö, me ûtengiököu. 24 Helâe ame he Ezekiela ka hnân haten köbun: öbun e he ka ânyâ helâji me hnen hna ânyâ: ke e ka hwâdâ thö e, öbun e he ka wâ a inya Iehova.

25 Ke haba u nokon at lö, hnyi bong oge me he ka hom gadra tang hwegiödra, wale senyin ge anyidra hmanenang, wale wedra, me weny hnyekudra, wale lakudra obaga me wahlu, 26 hawa, ame ca he ka o köu at ame kec möt hnyi bong eling, me thumetu u? 27 Haba hnyi bong eling u me he ka khöng hnyimâm ka at ame kec möt, ke u me he ka fuc, ke u me ca he ka hum hmetu: helâe u me he ka hnân haten ködra; ke adre me he ka wâ a inya; Iehova.

HNYIMAKAN 25.

K E ame o but könya hofuc ho Iehova ame ha, ka habe, 2 Nokon at lö, hnyimâkâm dö ka je lakon Amona, me perofeta gadra: 3 ke ha thö ka lakon Amona, ka habe, Löng ju öbun hofuc hwan Than Iehova; Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Anyin a u je ha, ka habe, Ohö, ka anyik dok ae kap, hnyi ûen eji adre me okongoâ; ke ka hnyei Isaraela hnyi ûen adre me öba wan e; ke ka lap anyi Juda, hnyi ûen adre me he but ka bâ: 4 anyin a wale, wâ bi, oge me he ka hnö u ka tavat e jimeiö me hnân idra, k' adre me he ka hunuma hnyi wanbâm, me bi hnyabadra unyâm; k' adre me he ka an âm jeû, me ijem belâm debai. 5 Ke oge me he ka wia Raba hnân umen kamela, ke lakon Amona hnân hnyaban je hnahat mamoe: me öbun e ka wâ a inya Iehova. 6 Anyin a walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Anyin a u je hia but khaû li hnyamâm, ke uto ge li hnyeûcam, me hobâ, me ikikiâ hnyei Isaraela ge hnyekom; 7 anyin |

tang hwegiöbun ae beönua, webun, ame hnen ta je hnyei; ke oge me he ka subâ oûnyihnatho hnen hnyekubun; ke ame he degeci u unyin tavat, me ohiö u ûnyi hnyi ka ta ge hele vat je lakubun obaga me je hnyei: k' oge me he ka ohiö u, me u me

> 8 Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Anyin a haingen Moaba me Seira, ka habe, Wâ bi, e tha ûcû lapanyi Isaraela me ta je hnyei hia thithö; 9 anyin a wale, wâ bi, oge me he ka khöng ke baten Moaba ûnyi hnyi ta je taun, a ta je taun hnyi hnyigöulen, wale hmanenanginy tavat, a Beth-jesimoth, me Baal-meon, me Kiriathaima, 10 ka tavat e jimeiö, m' adre me he but ûcon lakon Amona, me oge me he ka hn' ödra hnân idra, m' adre me ca he bi ka ûnykûme hmetu Amona unyin ta je hnyei: 11 ke oge me he ka bi hwaban ka at Moaba; m' adre me he ka wâ a inya Iehova.

> 12 Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Anyin a Edoma ame okongoa lap anyi Juda hnyi hnen hna bi hwaban, ke jöniny jut ae gan hmâ wale hnen hna bi hwaban ködra; 13 anyin a wale, walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Oge me he ka hai hnyamök hon Edoma, me subâ degecâ gan at me meno; ke oge me he ka öba wan gan, hwân hnyi Temana; adre me he ka ta ge hele vat ke ne o but hnyi Dedana. 14 Ke oge me he ka bi hwaban kö Edoma a deny lakeik a at Isaraela; ke adre me he ka ânyâ hnyi Edoma hoton anyik hmönyin me anyik wathethöt: ke adre me he ka wâ bongon hnök hna bi hwaban, haingen Than Iehova.

> 15 Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Anyin a at Filisiti adre me bi hwaban, me bi hwaban hnen hnyok ae hmönyin he ka ohia e me bi iwahnaihmiöny mē nyiele balua; 16 anyin a wale, walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Wâ bi, oge me he ka hai hnyamök hon at Filisiti, ke oge me he ka subâ degecâ at Kerethi, me ohia je kolon hnyi hobatköiö. 17 Ke oge me he ka ti bi hwaban ködra hnyi û ae hwege; ke adre me he ka wâ a inya Iehova, iny ka he ka bi hwaban ûnyi gak hnyi hudrin.

HNYIMAKAN 26.

K^E hnyi huna a eleveniny, hnyi bong a bâniny tehi, ame o but könya hofuc ho Iehova, ame ha, ka habe, 2 Nokon at lö, a wale, wâ bi, oge me he ka hai hnyamök anyin a Turo ame hia but ha ge Jerusalema, hom, k' oge me he ka hnö u me hnân söh ka habe, Ohö, e hmetru but at eji a homagöuleny ta je hnyei; e ame hnyimakan dö|mâng tavat ae aat, k' ödra ka hlingâ tavat könya: oge me he ka unöngöt, ke ba but wan gan: 3 anyin a wale, walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Wâ bi, ûcûk u, Turo, ke oge me he ka öliâ köu ta je hnyei ae se hia, helâ me köiö ame öliâ ta je waköiöiny. 4 Ke adre me he ka ohia je hna up haginy, me kia je tap tue hnyin: oge ma aba minya sesâiny, me wia e me kic ae ba leûnen. 5 Ke e ame he ka dok hnân ulolo je ert hnyin, hnyi wanben köiö; anyin oge hia but ha, haingen Than Iehova: ke ame he ka hnân söh hnen ta je hnyei. 6 Ke haba je lakon wahlu hnyi je hna belök adre me he ka hlingå ge hele vat: me adre me he ka wâ a inya Iehova. 7 Anyin a walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Wâ bi, oge me he ka oi Nebukaneza than Babulona ûheny hnyi hwadrö, a tuhan je than, tha e me je hors, ke je kariota, ke tavat tabö hors, ke deö at, ke tavat ae se hia, ka Turo. 8 Ke e ame he ka hlingâ lakom wahlu ge hele vat hnyi je hna belök: k' ame he ka op cici u je tap vat, ke okhibö kânâ cici u, ke hai göranyai bec cici u. Ke e ame he ka otilâ anyin ta je ûnyi vat hnân tho hnyi ânyâm je hna up haginy, ke e ame he ka kia degecâ ânyâm je tap tue 10 Anyin ae se hia ge anyin je giwa. haleny je hors me ame he ka oiyongi u ge sesâiny kânâ gadra: k'ame he ka öbubuny ânyâm je hna up haginy ge hwan tavat tabö hors, ke je kat, ke je kariota, e ka didrö ka hnyi je homagöulem, helâ me udilidra hnyi taun adre me kia. 11 K' ame he ka uto dem je gethen hia thithö hnen ta je boujimen can haleny je hors: ke e ame he ka hlingâ lakem ge hele vat, ke adre me he ka ohnyikânâ je taben tang hwegiâm. 12 K' adre me he ka hûgûnâ ta je omjehem, ke söh ânyâm ta je ûnyi adre ûcû: k' adre me he ka kia hagâm ta je hak, ke hagutâ umâm je uma ae hmanenang: k' adre me he bi ka khûâ hnyi köiö ânyâm je veto me utö me sesâiny kânâ. 13 Ke oge me he ka bi obiny hwan ânyâm khumöng; k' adre me ca he hmetu bi ka löng hwan ânyâm je kitara. 14 Ke oge me he bi nya ka wiö u hnân kic ae ba leûnen: ke u me he ka dok hnân döi ert; k' adre me ca he hmetu ka up u : anyin a] inya Iehova at ame ha, haingen Than Iehova.

15 Walang hna ha hnen Than Iehova ka Turo, ka habe, Hawa, ame ca he ta je bomene ka öbubuny ge hwan ûtaem, e ka hnyi je bomeneiny Kitim. 7 Mano lino

hnyi wanbâm? 16 Haba hnyi ûen eling me ame he ka utut ta je thaniny köiö hia ûhedrin hnyi hon anyidrin ta je theron, me ip anyidrin je ûkot, me uny anyidrin ta je ûkhaû ae ve bongon bi: k'adre me he bi ka okhaû' ödra ge öbubuny ; k' adre me he ka laba hnyi kânâ, ke adre me he ka labö öbubuny, me uthmâhmâ gam. 17 Ke adre me he ka tenge thungaû gam, me ha köu, ka habe, Ekölö ge hna ohiö u waleji a labā hnen aten köiö, taun ae lung, me hwege hnyi köiö, e me tavat adre me labā, tavat adre me ooti ödra hia tavat adre me he hnyin! 18 Walang ang ame he je bomene ka öbubuny hnyi bonginy ta a u; eke, ame he je bomene ka hlohlo hnyi bong u me he ka he hnyin. 19 Anyin a walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Iny ka he ka wiö u me me taun ae ba önyen, helâ me je taun ae ba aten, wale iny ka okhibö dok ae dit hom, ke ame he ka khaûö u hnen köiö ae gan; 20 hnyi ûen eling, oge me he ka ohnyikânâi u tha u me tavat adre me utut kâû ka hnyi thop, ka tavat kâû adrem, me ip u hnyi dok a hnyikânâiny hmeledrany, hnyi je dok ae ba aten ehac, tha u me tavat adre me utut ka hnyi thop, me me ca labö u hmetu hnen tavat ; ke oge me he ka ip hmanenang hnyi hnyei iny tavat ae möt: 21 oge me he ka wiö u hnân outen ke ame he ka hiö u: eja ke ne adre ne elöm u, adre me ca he hmetu ka ō u nyiele balua, haingen Than Iehova.

HNYIMAKAN 27.

K^E ame o but minya könya hofuc ho Iehova, ame ha, ka habe, 2 Nokon at lö, u me he ka hai khumöng tenge ge Turo ; 3 ke ha thö ka Turo, ka habe, U at ame laba hnyi hna dit hnyin ûheny hnyi köiö, at ame ûcû omjeûiny je hnyei hobi kâu je bomene ae se hia, walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Turo lö, u je hia but ha, ka habe, E beönua hmanenangik. 4 E hnyi wanben köiö je hnyigöulâm, haba tavat adre up u adre me obeönua hmanenangâm. 5 Adre hia but tibet ânyâm je eso hia ge je ûö köp ûheny Senir: adre me hom je arasi ûheny Lebanona hnân bi aneunyainy hu hobi köu. 6 Adre hia but ânyâ ânyâm je wi a je iwajoiny Basana; adre hia but tibet ânyâm je tap ge utö tasura adre me omecâ ge nyon elefan, ûnyi

ae ve bongon ûnyi Aigupito u je ulolo hnân|ûnyi hnathu, me je veto ae ûnyi hnathu hûnyû me me ânyâm boûdila; mano ae udrudrâ ke udrudrâ hlit ûnyi hnyi je bomeneiny Elisa ânyâm unyitung. 8 Aten Zidona me Arevadi ânyâm tavat galu, Turo lö, haba tavat ae metâ hnyi wanbâm, me wale tavat adre me kû deny je hu. 9 E unyâm wahingatiny Gebala ke aten ae metâ ânyâm tavat bi ouge; e unyâm je huiny köiö hia ke ta je matelo he ka ûco ta je omjehem. 10 Tavat Peresi me Luda me Futa je soja unyâm he ka bi singâm, k' adre me uhno hnyi wanbâm bec me hnabinybak vat, ödra tavat adre me ohmanenangi 11 E hnyi hon hagâm hak igigili u tavat Arevadi a tha ödra me ânyâm je deö vat, ke tavat Gamadi eiö hnyi ânyâm je tap tue: k' adre me uhno anyidra je bec hnyi hagâm hak igigilö; k' adre me obekhötâ ânyâm hmanenang. 12 Tasesa ame ûcû omjehem anyin ae ti se hia je ve bongon omjeû hia; k'adre me ûcû sileva me fao me bras me led hnyi ânyâm je hna 13 Haba tavat ûcû möu, me Javana, me Tubala, me Meseka, k' adre me ûcû at me ta ûnyi a bras hnyi ânyâm hna ûcû. 14 Ke haba aten lap anyi Togarema, me adre me ûco je hors, ke je hors hnân vat, ke je miul hnyi ânyâm hna ûcû. 15 Ame ûcû unyâm at Dedana; k' ame ûcû unyâm ta je bomene ae se hia: k' adre me hom je nyon elefan ke je ûö ebeni hnân ûcû. Ame ûco gam Suria, anyin ae se hia hnâm je hna huliwa; k' adre me ûco hnyi ânyâm je hna ûcû je semerado, ke mano ae udrudrâ hlit, ke ûkhaû adre me tibet omecâ, ke mano lino, ke waji, ke veto ae dra vec. 17 K' ame ûcû unyâm at Juda me hnyei Isaraela, adre me ûcû hnyi ânyâm je hna ûcû hwit ûnyi Minith, ke panag, ke hani, ke wakaco, ke basama. 18 Damaseko ke at ame ûco gam hnâm je hna huliwa ae se hia, anyin ae se hia je omjeû ae ve bongon; ke waina minya ûnyi Elebona, ke leûnen mamoe ae hau. 19 Haba Vedana me Jevana ödru me ûco tö hnyi ânyâm je hna ûcû; ke fao ame hadröngöc, ke kasia, ke kani hnyi ânyâm je hna ûcû. 20 Dedana ke at ame ûco gam je ûkhaû hnân tabö hors ae ûnyi hnathu. 21 Arabia me je thaniny hia Kedara, ödrin tavat adre me ûco möu je nokon mamoe, me je mamoe baga, me je got; wale hnödra hna ûco 22 Tavat ûcû hnyi Sheba me Rama tavat adre me ûcû möu ; adre me ûco hnyi ânyâm je hna ûcû je utö hia ae bo so ae

hia, me gol. 23 Karan me Kane me Edena tavat ûcû hnyi Sheba, me Asur, me Kalemada tavat adre me ûcû möu. Odra tavat adre me ûco möu ta je ûnyi ae ûnyi hnathu, je bwinymano ae udrudrâ me hna tibet omecâ, me je tangen ûkhaû ae mec, adre ca ge tö me tibet ge arasi, hnyi ânyâm je hna ûcû. 25 Haba je huiny Tasesa hnân hauden omjehem adre ûco : ke adre me öunöngöti u, me ohmanenangi u hnyi wanben je köiö. 26 Haba ânyâm tavat galu adre hia but hum u ka hnyi je köiö ae gan ; ke ang hwei ame thu u hnyi wanben je köiö. 27 Haba je omjehem, me ânyâm je hna ûcû, me ânyâm ta je ûnyi hnân ûcû, me je aten hōm je hu, me ânyâm tavat adre kû deny hu, me ânyâm tavat bi ouge, me tavat adre me ûco ânyâm ta je ûnyi, me ânyâm tavat vat hia hnyi wanbâm. me ânyâm bunyen hia thithö hnyi wanbâm, adre me he ka tha û eû hnyi köiö hnyi bong adre me he ka hangö u hnyin. Hnyi kuku tengeiny ânyâm tavat ame kû deny je hu ame he ka öbubuny je hnyaba igigilö. 29 Ke ame he tavat galu hia, me je aten hu, me tavat ame kû deny je hu, ka utut ûnyi hnyi hon hudrin je hu me tot hnyi hnyei, 30 ke adre me he ka olungâ anyidra hwatenge gam, ke adre me he ka tenge hwege, me konâm je bödra ge kânâ, me hinö hnyi dröu: 31 ke adre me he ka öhadreûâ je bödra gam, me weikâ mano ae gan nân, me tenge me hnyok as vec gam, me tenge hwege. 32 Ke ödra ka tenge thungaû adre me he ka hai khumöng tenge gam, ke adre me he ka tenge gam me ha, ka habe, Ia ae ûcû me Turo wale adre ohia hnyi köiö? 33 Ödra ka oâ tang omjehem ûnyi hnyi köiö, me u je öunöngötâ je hnyei ae se hia: u je otrena je thaniny hmeledrany ge ta je omjehem, me ta je ûnyi hnân ûcû ae se hia. 34 Hnyi ûen adre me thu u ge köio hnyi wanben je köiö ae dit, me a ta but ânyâm ta je ûnyi hnân ûcû me ânyâm je bunyen hia hnyi 35 Haba aten je bomene me wanbâm. adre me uthmâhmâ hia gam, k' ame he je tuhödra ka ot gan hmå, ke hmak je hnyimaködra. 36 Haba tavat ûcû hnyi je hnyei me adre me jû gam; u at ame ootâ, ke u me ca he hmetu bi ka manen nyiele balua.

HNYIMAKAN 28.

KE ame o but minya könya hofuc ho Iehova, ame ha, ka habe, 2 Nokon at lö, ha thö ka je tuhan Turo, ka habe, Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Anyin ae bi gan hnyekom, ke u je ha, ka habe, Inya ang ke khong, me oge me laba hnyi tap taben Khong hnyi wanben je köiö; ke so bi u thibi at ke ca Khong, ke u je oûco hnyekom me hnyekon Khong: 3 ke wâ bi, u at ae metâ hu Daniela; ke ba ke ûnyi ae iyong adre me ikhâlâ gam: 4 ke hu but gam omjeû hnen ânyâm metâ me hnâm hna wâhmakhmeto, ke hu gol me sileva hnyi je tang omjehem: 5 u je hia but osehia ânyâm ta je ûnyi hnen ûganiny ânyâm metâ, ke hnâm hna ûcû, me bi gan hnyekom hnen tang omjehem: 6 anyin a wale, walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Anyin a u je oûco hnyekom me hnyekon Khong; 7 wa bi, haba can eling, me oge me he ka oâ köu je atkanyua, tavat adre me outen hnyi ta je hnyei: ke adre me he ka oc anyidra je hele vat me okongoà hmanenanginy ânyâm metâ, k' adre me he bi ka oikikiâ ânyâm hmanenang. 8 Odra adre me he ka ohnyikönö u ka hnyi thop; me u me he ka mok helâ me imekiny tavat adre me hlingâ hnyi wanben je köiö. 9 Hawa, u me he bala ka labö ha hnyi hnyimakan at ame hlingö u, ka habe, Iny Khong? ke u at bi, ke ca Khong hnyi hnyamen at ame okongu u. 10 Me u me he bi ka mok helâ me imekiny tavat adre me ca peritomon, ge hnyamen ta je atkanyua: anyin oge hia but ha, haingen Than Iehova.

11 Ke ame o but minya könya hofuc ho Iehova ame ha, ka habe, 12 Nokon at lö, hai thö khumöng tenge ge thaniny Turo, me ha kâu, ka habe, Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, U hnân okeceâ haten ae bekhöt, ae unöngöt ge metâ, ke bekhöt hmanenanginy. 13 U je mwi but Edena hnyi hnyaban Khong; adre tubi u ge je veto hia ae ûnyi hnathu, wale sadio, me topazio, me aloma, me berulo, me soama me jasepi, me safairo, me semerado, me bereketh, me gol: e bi unyâm hna huliwan ânyâm je pate me je utköwi; adre penapena hnyi wanbâm hnyi bong adre up u hnyi bucen ae kap anyin Khong; u je hia Khongudrin.

but ngenu hnyi wanben ta je veto meic. 15 U je bekhöt ut hnyi dem je gethen, hwân hnyi bong adre up u hnyin ke ne o but adre me wâ hwakecin ae kong gam. 16 Hnyi ûganiny hnâm hna ûco adre me öunöngöti u ge ûokonguny, ke u je ânyâ hulö: anyin a wale oge hia but hagutö u ûnyi hnyi hon bucen anyin Khong; ke oge hia but ohiö u, kerubi at ame tube, ûnyi hnyi wanben je veto meic. 17 E bi gan dut hnyekom ge ânyâm hmanenang, e monu but ânyâm metâ hnen ânyâm mec: oge hia but khûö u hnyikânâi, oge hia but ip u hnyi hnyimakan je than m' adre me he ka ō u thö. 18 Hnyi ûganiny ânyâm je hulö, wale hnyi ûkongon hnâm hna ûco, u je hia but okongoâ ânyâm je dok ae kap; anyin a wale oge hia but oâ meic hnyi wanbâm, e ame hia but ön u, ke oge hia but wiö u me dröu but hon kana hnyi hnyimaködra hia adre me ō u. 19 Adre me he ka uthmâhmâ gam wale tavat adre me wâhmakhmetu u hia hnyi ta je hnyei: u me he ka hnân hângâ, ke u me ca he hmetu ka manen nyiele balua.

20 Ke ame o but könya hofuc ho Iehova, ame ha, ka habe, 21 Nokon at lö, hnyimâkâm dö ka Zidona, me perofeta ûcon, 22 me ha, ka habe, Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Wâ bi, ûcûk u Zidona; k' adre me he ka oganö nya hnyi wanbâm, m' adre me he ka wâ a inya Iehova, iny ka hia but owisa kâu, ke ka hia but okabi nya hnyin. 23 Anyin oge me he ka kunâ kâu mok ae cap ke dra hnyi deny je gethen; k' ame he tavat aat ka ta hnyi wanben, ke hele vat bi hnyi je ke keihen hia; m'adre me he ka wâ a inya 24 Ke ame ca he hmetu lap anyi Isaraela ka hu iwadekong ame dâ ke ûdö ae ocen ûnyi gadra igigili ödra, wale hnyat hûköti ödra; ke adre me he ka wâ a inya Than Ichova.

25 Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Iny ka hia but ûkhacaköuâ lap anyi Isaraela ûnyi hnyi je hnyei a je hnyei adre ovesei ödra ka hnyin, k' adre hia but okabi nya bi hnyi hnyimakan ta je hnyei, me adre me he ka labā idra waleji oge me ham ka athnyabaik a Jekob. 26 Ke adre me he bi ka laba khötkic hnyin e; eke, adre me he ka up uma, me belöki vine, me laba khötkic; iny ka hia but bi hwaban 14 U kerubi adre hû a at ame ködra hia tavat adre me hûköti ödra igigilö ; tube; ke oge otilo u, me me hu hnyabam ke adre me he ka wa a inya Iehova

HNYIMAKAN 29.

'NYI huna a teniny, hnyi tehi a teniny, hnyi bong a twelv, ame o but könya hofuc ho Iehova ame ha, ka habe, 2 Nokon at lö, hnyimâkâm dö kö Farao than Aigupito me perofeta ûcon me Aigupito hia thithö; 3 ha thö, ke habe, Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Wâ bi, ûcûk u, Farao than Aigupito, a tanimo ae gan at ame laba hnyi je wagewiny, at ame hia but ha, ka habe, Haba anyik wagewe me ka anyik bi, ke oge me ka op e hobi könya bi. 4 Ke oge me he bi nya ka det hnyimâm ge je wage, ke oge me he ka okeceâ je wâiny ânyâm je wagewe ka hnyi je unâm; ke oge me he ka oi u ûnyi hnyi wanben ânyâm je wagewe, tha u me ta je wâiny ânyâm je wagewe hia adre me kece ka hnyi je unâm. 5 Ke oge me he ka hnö u adre digic u hnyebuba ai, u me je wâiny ânyâm je wagewe: u me he ka ta ka hnyi hon kana; adre me ca he ka tha ûkhacaköuö u me ûkhöûnâ: oge hia but hnö u hnân an ta je meno hnyi hnyot me ta je meno ame gâ 19 anyin a wale, walang hna ha hnen ethö. 6 Ke ame he aten Aigupito hia ka Than Iehova, ka habe, Wâ bi, oge me he wâ a inya Iehova, anyin a ödra uci hlowe ka lap anyi Isaraela. 7 Ödra ka köt u hnen hnyam, me u me hmetru, me ovechmwiâ je bajebenyidra hia: ke ödra ka ci gam u me hmetru, me öbubunyâ je jevadra hia. 8 Anyin a wale, walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Wâ bi, oge me he ka oâ köu hele vat, me subâ degecâ gam at me meno. 9 Ke ame he ka wau hnyei wâ a inya Iehova: anyin a e ame ha, ka habe, Anyik bi wagewe, ke oge hia but op e. 10 Anyin a wale, wâ bi, ûcûk u, me ânyâm je wagewe, ke oge me he ka wia hnyei Aigupito me me ba aten me wau, hwân hnyi tap tue hnyi Seveni ke ne o but hnyi hnyigöulen Aithiop. 11 Ke ame ca he ka vheno e hnen je can tavat, ke ame ca he minya je can meno ka vheno e, ke adre me ca he ka labā e ke ne o but hnyi fâti je huna. 12 Ke oge me he ka wia hnyei Aigupito me me wau hnyi wanben je hnyei a wau, ke ame he ka ba aten je tauniny hnyi wanben je taun adre öba wan, ke ne o but hnyi fâte je huna, ke oge me

E ka um dö je huna a fâte oge me he ka ûkhacaköuâ at Aigupito ûnyi hnyi ta je hnyei wale adre ovesei ödra ka hnyin: 14 ke oge me he ka ohmeto at Aigupito ûhedra hnyi hna bâ, ke oge me he ka ohmetu ödra ka hnyi hnyei Patherusi, hnyei adre hnöku ödra hnyin; ke adre me he ka dökhu ae hnyikânâ eling. 15 E ame he ka hnyikânâ hnyi hmelen je dökhu; ke ame ca he hmetu ka ogöranyâ e bi unyin je hnyei: ke oge me he ka owakhaleti ödra, m' adre me ca musö je hnyei. 16 Ke ame ca he hmetu ka hnân labageju kâu hnen lap anyi Isaraela, hnân öûnykûmeâ je hulö, ödra ka hwiö ködra: ke adre me he ka wâ a inya Iehova.

17 Ke haba hnyi huna a twente seveniny, hnyi tehi a bân, ke hnyi bong a baniny tehi, ame o but könya hofuc ho Iehova, ame ha, ka habe, 18 Nokon at lö, haba Nebukaneza than Babulona ame ânyâ huliwa ae so hmönyin ûcon Turo hnen anyin je utbavat: e hadreú thö je bödra hia, k' ame han hia but je abenyidra; ke so bi e ame ca kap troban, me anyin utbavat, ûnyi Turo, hnyi huliwa e ame ânyâ ûcon: ka ham kö Nebukaneza than Babulona hnyei Aigupito; ke e ame he ka hom aten ae se hia, me je hna söh, me ta je omjeû; ke wale hwaban ka anyin je utbavat. 20 Oge me ham kâu hnyei Aigupito hwaban anyin huliwa e ame ânyâ kâu, anyin adre me huliwa hobi könya, haingen Than Iehova.

21 Hnyi bong eling oge me he ka oâ Aigupito me ba aten; ke adre me he ka faoiny meno hobi kâu lap anyi Isaraela, ke oge me he ka hna köu m' u ma khöng hnyimâm hnyi wanbödra; k' adre me he ka wâ e inya Iehova.

HNYIMAKAN 30.

K^E ame o but minya könya hofuc ho Iehova, ame ha, ka habe, 2 Nokon at lö, perofeta thö, me ha, ka habe, Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Kuku tenge th' öbun, Ekölö ge bong! 3 Anyin ae hakekeny jut bong, e hakekeny jut bong bongu Iehova, bong ae khömet; a ûen hobi kâu ta je hnyei. 4 Ke ame he ka o hele vat hnyi Aigupito, k' ame he ka hu hlöuhe ka ovesea at Aigupito ka hnyi je hnyei hlöu hnyi Aithiop, e ka ta but ta je komok me ob' ödra ka hnyi ta je hnyei. 13 Ke hnyi Aigupito; ke adre me he ka hom aten walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, ae se hia, ke adre me he ka tho je taben e.

vat at Aithiop, me Futa, me Luda, me 19 Helâe oge me he ka bi hwaban hnyi tavat hia ae ve bongon, me Kubu, me tavat Aigupito, m' adre me he ka wâ a inya

aten hnyei adre me ûhihinyköu.

6 Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Ame he minya ka ta tavat adre me hadruâ Aigupito, ke ame he ka hnyikânâ biganiny maniny man, hwân hnyi tap tue hnyi Seveni, adre me he ka ta hnyi wanben e ge hele vat, haingen Than Iehova. 7 Ke ame he ka wau idrin hnyi wanben je hnyei a wau, ke ame he je tauniny ka laba hnyi wanben je taun ae ba aten. 8 Ke adre me he ka wâ a inya Iehova, iny ka hia but hû meic hnyi Aigupito, me kot hia tavat ûhadruo. 9 Hnyi ûen eling ame he ka he but je ûthumetu ûheny unyik adre tabâ je hu he ka ootâ at Aithiop tavat adre me laba sot; ke adre me he ka hu vec helâ me je bonginy Aigupito; anyin a wâ bi, e but

10 Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Oge me he ka öumo tavat ae se hia hnyi Aigupito a deny hnyamö Nebukaneza than Babulona. 11 Adre me he ka oâ e tha e me lakeiny, a oti ödra hnen je hnyei, he ka ohia hnyei; ke adre me he ka oc anyidra je hele vat ûcon Aigupito, me öunöngötâ hnyei ge je komok. 12 Ke oge me he ka ohmö je wagewe, me ûco hnyei ka hnyi hnyamen tavat ae kong; ke oge me he ka öba wan hnyei, me ta je ûnyi hia hnyin ge hnyamen je atkanyua: inya

Ichova at ame ha.

13 Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Oge me he minya ka ohia je khong, me bi obiny je idola hnyi Nofi: ke ame ca he hmetu ka hu thaniny hnyei Aigupito; ke oge me he ka okûâ ot hnyi hnyei Aigupito. 14 Ke oge me he ka öba wan Patherusi me hû meic hnyi Zoana, me bi hwaban ka No. 15 Ke oge me he ka hingâlâ anyik hmönyin hon Sina, wale singiny Aigupito; ke oge me he ka subâ degeca tavat ae se hia hnyi No. 16 Ke oge me he ka hû meic hnyi Aigupito; ame he ka vec gan hmâ Sina, ke adre me he ka thuthu hmetro No: k' ame he ka hu je iwahnaimiöny me Nofi hnyi selany. 17 Ame he ka ta wahidrouiny Aven me Pibeseth ge hele vat: k' ame he ka bâ je hnyei eling. 18 Ke ame he ka olidrâ lany ibeûen göranyai hon ta je ûöiny hnyot hia; hnyi Tapanesi, iny ka he ka thamuâ eling ke adre osehia je anginy, ke beû je anginy je hna ûhûkâlâköuâ anyin Aigupito, ke can je köiö ae se hia, e ka okûâ. 6 Haba ame he ka o obiny hmanenanginy maniny ta je meno hia ame gâ ethö, adre me bi haû'

5 Ke ame he bi ka tha ta mödra ge hele hnen ûlâ; k' ame he lakon wahlu ka bâ. Iehova.

> 20 Hnyi huna a eleveniny hnyi tehi a bân, hnyi bong a seveniny tehi, ame o but könya hofuc ho Iehova, ame ha, ka habe, 21 Nokon at lö, oge hia but thu benyi Farao than Aigupito; ke wâ bi, adre me ca lan e he ka bi bubunyin, ke ca ge mano me lan e, me me hwege hmetu e hnân he ka hok hele vat. 22 Anyin a wale, walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Wâ bi, ûcûk u Farao than Aigupito, me oge me he ka thu li benyin, wale at ae hwege ke at minya adre hia but thu; ke oge me he ka okolo hele vat ûnyi hnyi hnyamen. 23 Ke oge me he ka ovesea at Aigupito unyintavat, me ob' ödrin ka hnyi ta je hnyei. 24 Ke oge me he ka ohwegiâ li hnyamen than Babulona, me ham anyik hele vat ka hnyi hnyamen: ke oge me he ka thu li benyi Farao, me e ame he ka mâng hnyi hnyimakan helâ me imânginy tavat adre me kot moko. 25 Ke oge me he ka ogöranyâ li hnyamen than Babulona, k' ame he bi ka him li benyi Farao; ke adre me he ka wâ a inya Iehova, iny ka hia but ham anyik hele vat ka hnyi hnyamen than Babulona, ke e ame he ka hai hon hnyei Aigupito. 26 Ke oge me he ka oveseâ at Aigupito unyin tavat, me ob' ödra ka hnyi ta je hnyei, m' adre me he ka wâ a inya Iehova.

HNYIMAKAN 31.

NYI huna a eleveniny, hnyi tehi a kuniny, hnyi bong a bâniny tehi, ame o but könya hofuc ho Iehova ame ha, ka habe, 2 Nokon at lö, ha thö kö Farao than Aigupito, me anyin tavat ae se, ka habe, U ûcû me ia hnyi ûgânâm? 3 Wâ bi, haba at Asuria, me arasiny Lebanona ae hmanenang anginy, ke gan hmenon, ke beû göranyai, ke haba ban, me walethö hnyi je ûlâ. 4 Ame hat e ge ta je köiö, k' ame ogöranyâ e hnen je dok ae dit; anyin je wagewe ame di igigilö dok e ame belökâ; ke ame di anyin je ong wagewe ka hnyi je ûöiny hnyot hia. 5 Anyin a wale e beönua man; ke haba e, me adre me he ka tube e ödra hnyi je vheiny, ke haba je menoiny hn yot hia adre me hnokoâ hmelen je¦unyin je ûöiny Edena? ke so bi adre me he vheiny, ke haba je hnyei hia ae gan ka tha hum u me ta je ûöiny Edena kâû adre me laba hnyi hmenon. 7 Ke e ka hnyi kânâ: ke u me he ka mokut hnyi hmanenang hnyi ûganiny, me ibeûen je wanben tavat adre me ca peritomonâ tha anginy; anyin a e bi wân hnyi je köiö ae u me tavat adre me hlingâ ge hele vat. se hia. 8 Ame ca ikâlâ e hnen ta je arasi Wale Farao me anyin tavat hia ae se, hnyi hnyaban Khong: e ca ûcû ta je köp haingen Than Iehova. me ta je anginy, ke ca ûcû ta je aremoni me ta je vheiny; ke ba ûö hnyi hnyaban 9 Oge me omecâ e ge ta je anginy ae se Edena, hnyi hnyei iny Khong.

Than Iehova, ka habe, Anyin a u beû tenge ga Farao than Aigupito, me ha kâu, göranyai, ke e bi ban hnyi je ûlâ, ke ethö hnyekon hnyi ibeûen; 11 me oge me he ka hna e ka hnyi hnyamen at ae hwege hnyi k' ame patrutruâ ânyâm je wagewe, ke je hnyei; ka e ame he ka mâdrâ e: oge hia u je obwebwelâ köiö ge li cam, me ohâeâ but obâ e can hwakecin ae kong. 12 Ke anyidra ta je wagewe. 3 Walang hna ha haba je atkanyua, tavat ame outen hnen hnen Than Iehova, ka habe, Oge me he ta je hnyei, adre hia but subâ degecâ e, me ka ulolo anyik ert hom, a tha u me tavat hna degecâ bi; a kölu but je anginy hon ae se; k' adre me he ka lili u hnyi ûtök je bucen, me hnyi je hnyigöulen bucen hia, ert. 4 Ke oge me he bi nya ka hnö u ke a hmetru but je vheiny hnyi je wage- hnyi kânâ, ke khûö u ka hnyi utkânâ, ke weiny hia hmeledrany: ke ame utut e oge me he ka olaba ka hnyi hom ta je tavat hia aten hmeledrany ûnyi hnyi meno adre me gâ ethö, me osekunâ je hmenon, me hna degecâ e bi. 13 Ame he menoiny hnyot hia thithö adre me he ka je meno hia ame gâ ethö ka ta hon hnyaban ön u. 5 Ke oge me he ka ip je utiöiâm adre degec, ke ame he je menoiny hnyot hia ka mokulec je vheiny: 14 me me ca bi gan ta je ûö hnyi baten je köiö ödra ka görany, me ca e je bödrin hnyi dok ae hlau, ke ame ca tot unyidrin hnyi ibeûödrin tavat ae hwege, wale tavat hia adre ijem köiö; anyin adre hn' ödra hia ka hnyi mok kâû ka hnyi kânâ unyin je lakon at tha ödra me tavat adre me utut ka hnyi thop.

15 Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Hnyi bong eji e ame dit ka hnyi hedis, me oge me oâ hnyamok; can e oge me tube dok ae dit, ke thawâ je wageweiny, k' ame todrö je köiö ae gan: ke oge me ohlöuhlöuâ Lebanona can e, k' ame mok unyin ta je ûöiny hnyot hia can e. 16 Oge me oöbubunyâ ta je hnyei ge hwan ûtainy, hnyi ûen oge me khûâ e ka hnyi hedis tha e me tavat adre me dit ka hnyi thop: ke haba je ûöiny hia Edena, je hna ûca me soiny Lebanona, a tavat hia adre me ic köiö, adre me tubet bi eû hnyi kânâ. 17 Adre me tha ut minya më ka hnyi hedis Than Iehova, ka habe, Ame he ka o köu ka tavat adre me hlingå ge hele vat; eke, hele vat anyin than Babulona. 12 Hnen tavat eji a hnyamen, wale tavat adre me je hele vat anyin tavat hwege oge me he ka laba hnyi hmenon hnyi wanben je hnyei.

HNYIMAKAN 32.

NYI huna a twelviny, hnyi tehi a twelv, hnyi bong a bâniny tehi ame o but könya hofuc ho Iehova, ame ha, 10 Anyin a wale, walang hna ha hnen ka habe, 2 Nokon at lö, hai thö khumöng ka habe, Adre me oûcû u me nak lionainy ta je hnyei: ke u helâ me tanimoiny köiö; ethö hon je bucen, me öunöngötå je hnyigöulin bucen ge ibeûâm göranyai. 6 Oge me he minya ka hû hnyei u je hai hnyin ke ne o but hnyi je bucen, ge drâm; ke ame he ka unöngöt je deny köiö gam. 7 Ke haba hnyi ûen oge me he ka oumi u, me oge me he ka tube drany, me olidrâ je okhûiny; ke oge me he ka tube seûnö ge ûlâ, ke ame ca he ka melam tehi. 8 Oge me he ka olidrâ hom je lany hia hnyi drany ae umumelam, me hna but menekholom hon em hnyei, haingen Than Iehova. 9 Ke oge me he minya ka ohmönyinâ hnyekon je hnyei ae se hia, hnyi ûen oge me he ka ohnauhango u unyin ta je hnyei, ka hnyi je hnyei ae ca khanö u bi. 10 Eke, oge me he ka kunâ je hnyei as se hia ka lâiâ gam, ke ame he je tuhödra ka ot gan hmå hobi köu, iny ka nyikâ anyik hele vat hnyi hnyimaködra; ke adre me he ka öbubuny bala, wâ adre nye mokcu, hnyi bonginy ta a u. 11 Anyin a walang hna ha hnen öta tavat ae se hia unyâm; ödra hia tavat 18 U hmanenang ke gan helâ me ia adre me outen hnen je hnyei: ke adre me he ka kot hia hmanenanginy Aigupito, ke hia but tha hmehma me tavat adre me utut adre me he ka ohia aten hia ae se. 13 Ke oge me he ka ohia je menoiny hia ûnyi hnyi je köiö ae se hia; ke adre me ca he hmetu ka ohâeâ e hnen can at, ke adre me ca he hmetu ka ohâeâ e hnen ûjimen can meno. 14 Me oge me he ka oalaiâ anvidra je köiö, me hingâlâ anyidra je wagewe helâ me wakaco, haingen Than Iehova. 15 Iny ka hia but öba wan hnyei Aigupito, me me hnyei wau, me ohia iunöngötiny hnyei, iny ka hia but kot hia tavat adre me laba hnyin, adre me he ka wâ a inya Iehova. 16 Walang khumöng tenge adre me he ka hai; ame he wahluiny je hnyei ka khumöng tengià; adre me he ka khumöng tenge gan, ge Aigupito, me aten hia ae se, haingen Than Iehova.

17 Ke hnyi huna a twelviny hnyi bong a fiftininy tehi, ame o but könya hofuc ho Iehova, ame ha, ka habe, 18 Nokon at lö, tenge thö ge aten Aigupito ae se hia, ke hagut' ödra but, e, me wahliuny je hnyei ae lung kâû ka hnyi kânâ tha ödra me tavat adre me utut ka hnyi thop. 19 U hmanenang hu ia? utut me tha mokut me tavat adre me ca peritomon. 20 Adre me he ka ta hnyi wanben tavat adre me hlingâ ge hele vat: adre hia but hna e ka hnyi hele vat: lelö e me aten ae se hia. 21 Ame he ka fuc kâu tavat ae hwege a je taben hnyi wanben hedis, tha e me tavat adre me hadruâ e: adre me utut, adre me mokut, a g' adre ca peritomonâ, k' adre hlingâ ge hele vat. 22 Wale Asuria me anyin ukhacaköu hia; ke wale hon ta je erkemok igigilöå: ödra hia tavat adre me hling' ödra k' adre me ta ge hele vat: 23 k' adre me ip anyidra je erkemok hnyi je ke keihen thop ae sâkâû, k' ame mokut anyin ûkhacaköuhnyi baten anyin erkemok: ödra hia tavat adre hling' ödra, k' adre me ta ge hele vat, tavat adre me ot gadra waleji hnyi ûen adre me möt. 24 E bi Elama me aten hia ae se igigilö anyin erkemok: tavat adre hling' ödra, k' adre ta ge hele vat, k' adre me utut kâû ka hnyi kânâ a g' adre ca peritomonâ, waleji tavat adre ot gadra ödra tiga möt, k' adre me tha hmehma me tavat adre me utut ka hnyi thop. 25 Adre hia but ip hnen hna mokut hnyi wanben tavat adre me hling' ödra tha e me aten hia; ke igigilö e anyin je erkemok: tavat hia adre ca peritomon,

ka hnyi thop: k' adre me ip e hnyi wanben tavat adre me hling' ödra. 26 Ke wale Meseka me Tubala me aten hia ae se; ke igigilö anyin je erkemok: tavat hia adre me ca peritomon, k' adre hling' ödra ge hele vat; anyin a ödra tavat adre me ot gadra waleji hnyi ûen ödra tiga möt. 27 K' adre me ca he ka tha mokut me tavat ae hwege adre me ta, k' adre ca peritomon, a tavat adre me utut ka hnyi hedis tha ödra me anyidra ta je omjehen vat, k' adre me hûnâ anyidra je hele vat, ke wale hwakecidra ae kong hnyi hon je jei ödra; anyin a g' adre ot gadra hnen tavat hwege hnyi ûen adre me tiga möt. 28 Ke adre me he ka thu degeci u hnyi wanben tavat adre ca peritomonâ, me tha mokut me tavat adre hlingå ge hele vat. 29 E bi Edoma me anyin je than me anyin je taben hia, waleji adre tha ip hnyi anyidra tang hwege unyin tavat adre hling' ödra ge hele vat: adre me he ka tha mokut me tavat adre ca peritomonâ, me tavat adre me utut ka hnyi thop. 30 E bi je thaniny hwadrö, ödra hia, me at Zidona hia, adre tha utut me tavat adre hling' ödra; waleji hnyi ot adre oâ hnyi hwegiödra ödra hmehma but; ke adre me mokut a g' adre ca peritomon, tha ödra me tavat adre hling' ödra ge hele vat, me tha hmehma me tavat adre me utut ka hnyi thop. 31 Ame he Farao ka ō 'dra, me tubet can aten hia ae se: wale Farao me anyin utbavat hia, adre hling' ödra ge hele vat, haingen Than Iehova. 32 Anyin oge hia but ip m' adre me ot gan hnyi ûen möt; ke adre me he ka omokulec e unyin tavat adre ca peritomonâ, me tavat adre hling' ödra ge hele vat, a Farao me aten hia ae se, haingen Than Iehova.

HNYIMAKAN 33.

Elama me aten hia ae se igigilö anyin erkemok: tavat adre hling' ödra, k' adre ag hele vat, k' adre me utut kâû ka hnyi kânâ a g' adre ca peritomonâ, waleji tavat adre ot gadra ödra tiga möt, k' adre me tutut ka hnyi hapi thop. 25 Adre hia but ip hnen hna mokut hnyi wanben tavat adre me hling' ödra tha e me aten hia; ke igigilö e anyin je erkemok: tavat hia adre ca peritomon, k' adre hling' ödra ge hele vat; anyin adre ot gadra waleji ödra tiga möt, k' adre takoû e bi. 5 E ame löng hwan trutru ke

Digitized by Google

AA 2

hnen dren bi: ke so bi ame ne hia but löng me ame ka omelö e bi. 6 Ke ame ne wâ hele vat hnen at hmâkâ, k' ame ca tûâ trutru, me ba haten ka tavat, me ame o but hele vat me hlingâ ke at unyidra; me ame mekiny hwakecin ae kong, me oge me he ka elâm dren bi unyin at hmâkâ. 7 Ke haba u nokon at, oge hia but otilö u hnân at hmâkâ lap anyi Îsaraela; anyin a wale u me he ka löng hofuc ûnyi hnyi hnyimök, me koû ködra bi ûnyi gak. 8 Iny ka ha ka at ae kong, ka habe, At ae kong lö, u me he ka mok, ke u me ca he bi ka fuc me koû ka at ae kong hnyi deny gethen; awe, ame he at eling ae kong ka mekiny hwakecin ae kong, ke oge me he bi nya ka elâm dren gam. 9 Ke u je ne koû at ae kong he ka hmetu hnyi deny gethen, k' ame ca hmetu bi ûnyi hnyi deny gethen; awe, e ame he ka mekiny hwakecin ae kong, ke u bi u je omeli u.

10 Ke haba u, nokon at lö, ha thö ka lap anyi Isaraela, ka habe, Walang hnöbun hna ha, ka habe, Huhmun bi anyihmun je monu ke anyihmun je hulö, ke öhmun e aû tot hnyin; k' öhmun e he ka hawa he ka möt? 11 Ha thö ködra, ka habe, Kia inya inya, haingen Than Iehova, a oge me ca senyin bi ge mok anyin at ae kong; ke so bi me me he ka hmetu at ae kong ûnyi hnyi deny gethen me me möt: hmetu ju, hmetu ju öbun ûnyi hnyi debun ta je gethen ae monu; ke ieû gabun m' öbun e he ka mok lap anyi Isaraela? 12 Ke haba u, nokon at lö, ha thö ka lakon em hnyei, ka habe, Ame ca he hwakecin ae wisa anyin at ae wisa ka omelö e hnyi ûen monu a e; ke haba hwakecin ae kong anyin at ae kong, me ame ca he ka öta e hnyi bong e ame hmetu ûnyi hnyi anyin hulö; k' ame ca he ka möt bi at ae wisa hwakecin hnen e hnyi bong e ame ânyâ hnyin hulö. 13 Ke iny ka ha ka at ae wisa, ka habe, e ame he ka möt; k' ame ne he bi ka labageju hwakecin ae wisa, k' ame ne ânyâ hulö bi, awe adre me ca he ka ûnykûme hwakecin ae wisa; k' ame he bi ka mekiny hulö e ame ânyâ. 14 Ke haba khaca, iny ka ha ka ke at ae kong, ka habe, U me he ka mok; ke e ame hmetu bi ûnyi hnyi anyin monu, me ânyâ ûnyi ae wisa me ûnyi ae ûcû; 15 k' ame ne he at

ame ca vheno bi; me ame he ka takoû e|awe, e ame ke ka möt, ke ame ca he bi ka 16 Adre me ca he ka ha kâu ke mok. monu hnyi ta je monu e ame hia but ânyâ; e ame hia but ânyâ ûnyi ae ûcû me wisa; e ame he ka möt. 17 Ke so bi haingen lakon em hnyei, ka habe, E ca ûcû bi hwakecin Than : ke haba ödra bi, e ca ûcû hwakecidra. 18 E ka hwiö at ae wisa hnyi hwakecin ae wisa, me ânyâ hulö, e ame he ka mekiny e. 19 Ke e ka hwiö at ae kong ûnyi hnyi anyin hulö, me ânyâ ûnyi ae ûcû me wisa, e ame he ka möt hnen e. 20 Ke so bi öbun e ha bi, ka habe, E ca ûcû bi hwakecin Than. Lap anyi Isaraela lö, oge me he ka ve owisai öbun hoton je hwakecibun.

21 Ke haba hnyi huna a twelviny bà a öhmun, hnyi tehi a teniny, hnyi bong a faiviny tehi, ame o but könya ke at a kec möt üheny Jerusalema me ha, ka habe, Adre hia but kot taun. 22 Ke e huk hnyamö lehova eja hnyi sahac, ke tiga ca o at a kec möt; ke e ame hia but khöng hnyimök, ke ne o but e ame o könya hnyi hnyomakatu; ke ame khöng ut hnyimök ke oge ca hum hmetu bi. 23 Ke ame o but könya hofuc ho Iehova, ame ha, ka habe, 24 Nokon at lö, ame ha tavat adre me labā je dok ae hwahwacit ehele hnyi Isaraela, ka habe, Hake Aberahama thibi, ke e hu gan hnyei: ke öhmun se hia bi; ke adre hia but ha köhmun hnyei me me ihmun. 25 Anyin a wale, ha thö ködra, ka habe, Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Obun e han meno me dren, me bwele ka je idola, me hingâlâ dra: k' ame ka he bi ka ibun hnyei? 26 Obun e tot me anyibun je hele vat, me ânyâ ûnyi ae ikiki, me ve okongoâ laâiân keihen: k' ame ka he bi ka ibun hnyei? 27 Walang hofuc u me he ka ha ködra, ka habe, Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Kia inya inya a haba ödra hnyi je dok ae hwahwacit adre me he ka ta ge hele vat, ke haba at ae hnyi ta hnyei, oge me he ka ham e ka je meno me me an e, ke haba ödra a ödra hnyi je hnabâ me je op, adre me he ka mekiny mok ae cap. 28 Ke oge me he ka öba wan hnyei me me hnân lâiâ, k' ame he ka um dö hmanenangin y maniny man; k' ame he ka ba wan je bucen Isaraela, ke ba at ame he ka vheno. 29 Me adre me he ka wâ a inya Iehova. ae kong ka ohmeto haten, k' ame ne ham iny ka hia but öba wan hnyei me me hnân hmetu ûnyi e ame hûgûnâ, me vheno je lâiâ, can ta je hwakecin hia ae ikiki adre hnanyibuiny möt, ke ame ca ânyâ bi monu; hia but ânyâ. 30 Ke haba u, nokon at

hwakecin tavat, k' adre me laba hnyi hnyimâkâm helâ me lakeik, k' adre me löng hwâm hofuc, ke so bi adre me ca mâdrâ: anyin adre me ha betenge ge ta je hnyimödra, k' adre me vheno hnödra hna behnyekon ge je hnyekudra. 32 Ke wâ bi, haba u, me u tha ûcû me hhumöng ae kese anyin at ae so hwan, a at ae khana he ka ânyâ ûnyikhumöng ködra: anyin adre me löng hwam je hofuc ke adre me 33 Ke e ka hwâdâ thö e (ke ca mâdrâ bi. wâ bi, ame he ka hwâdâ,) me adre me he ka wâ a g' ame hu perofeta unyidra.

HNYIMAKAN 34.

K E ame o but könya hofuc ho Iehova ame ha, ka habe, 2 Nokon at lö, perofeta thö ûcon tavat adre me tuö mamoe hnyi Isaraela, perefota thö, me ha ködra, wale ka tavat âdre me tuö memoe, ka habe, Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Ekölö ge tavat tuö mamoe hnyi Isaraela, wale tavat adre me ka ha ödra bi! hawa, ca hanymen bi tavat tuö mamoe he ka hān hnahat mamoe? 3 öbun e an je pipikhenya, ke khaû' öbun ge leûnen, ke hlingâ je at ae pipikhenya; ke so bi, öbun e ca han je mamoe. 4 Obun e ca hia but sihwegiâ ta je meno ae sēnyin, ke omelö at ae mok, k' öbun e ca ujâ meno ae hmetru jein, k' öbun e ca ohmeto je hna obâ, k' öbun e ca elâm at ae hia; ke öbun e hia but musi ödra hwege me oveci ödra. 5 Ke adre me ovesei ödra anyin ae ba at ame tuö: ke ame ön ödra thö ta je menoiny hnyot, k' adre me vese but. 6. Haba halek je mamoe adre me he monu hon je bucen me je hut hia ae görany: eke, ame vese thö halek ta je mamoe hon hmeledrany hia thithö; ke ba at ame elâm me hnö. 7 Anyin a wale, öbun tavat tuö mamoe lö, löng ju hofuc ho Iehova; 8 Haingen Than Iehova, ka habe, Kia inya inya, anyin adre hia but söh hnök hnahat mamoe, ke ka an dut je menoiny hnyot hia halek je mamoe, anyin ae ba at ame tuö, ke adre me ca elâm hnök hnahat mamoe hnen tavat tuö halek je mamoe, ke haba tavat tuö mamoe adre hnahat mamoe; 9 anyin a wale, öbun e ovesei ödra ehele; 22 anyin a wale oge

lö, ame haiö u hnen lakon em hnyei hnyi tavat tuö mamoe lö, löng ju hofuc ho je hna up hak, ke hnyi hwanumen je uma, Iehova; 10 Walang hna ha hnen Than k'adre me ûhaköuâ, ka habe, Öbun mē he Iehova, ka habe, Wâ bi, ûcuk tavat tuö thö jem me löng hofuc ame o ûnyi ga mamoe; ke oge me he ka elâm hnök 31 Ke adre me he köu helâ me hnahat mamoe unyidra, me ob' ödra m' adre me ca hān hmetu hnök hnahat mamoe; ke ame ca he hmetu tavat tuo mamoe ka ha ödra bi ; ke oge me he ka hûgûnâ hnök hnahat mamoe ûnyi hnyi je hnyimödra bi, me me ca ö 'dra hmetu. 11 Ke walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Wâ bi, hamök he ka elâm hnök hnahat mamoe me elelâm. 12 Haba at tuö mamoe ame elam hnahat haleny hnyi ûen e ame tha e me hnahat haleny mamoe adre vese, helâe oge me he ka elâm halek hnahat mamoe, ke oge me he ka hum ödra ûnyi hnyi je dok hia waleji adre vese ka hnyin, hnyi bong ae khömet me menekholom. 13 Ke oge me he ka su ödra ûheny unyin tavat, me ûkhacaköu ödra ûheny hnyi je hnyei, me hum ödra ka hnyi idra; ke oge me he ka ha ödra hon je bucen Isaraela, hnyi je deny köiö, me hnyi je ke keihen hnyei adre me labā. 14 Oge me he ka ha ödra hnyi je sajilat ae so, ke ame he ka hnen hagidra hon je bucen ae beû hnyi Isaraela: adre me he ka mokut eling hnyi hak ae so, me han hnyi sajilat ae hât hon je bucen Isaraela. 15 Inya oge me he ka hān halek hnahat mamoe, k' oge me he ka omokuli ödra, haingen Than Iehova. 16 Oge me he ka elâm at ae hia, me ohmeto hna obâ me ce ujâ at ae hmetru jein, me ohwegiâ at ae sēnyin, ke haba at ae pipikhenya ke at ae hwege, me oge me he ka ohia; k' oge me he ka ha ödra ge hna owisa. 17 Ke haba öbun hnök hnahat mamoe lö, walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Wâ bi, oge me owisa ke meno me ke meno, a je mamoe baga tha ödra me je got baga. 18 Hawa, ûnyi ae ûhnyûkong köbun wale hnöbun hna han hnyi sajilat ae so, me öbun e he minya ka uto bi ge cabun kolon anyibun sajilat? ke öbun e ijem je an ae alai, me ohâeâ bi kolon ge je cabun? 19 Me haba halek mamoe, adre me an hnöbun hna uto ge cabun, me ijem hnöbun hna ohâeâ ge cabun.

20 Anyin a wale, walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, hamök a walönya ang, he ka owisa je meno ae pipikhenya me je meno ae delâ. 21 Anyin a öbun e hagutâ ge je vhak me je abeny, me kot me ka ha ödra bi, me ca hān bi hnök tavat ae mok hia ge je facibun, me öbun me he bi nya ka omelö hnök hnahat mamoe, k' adre me ca he hmetu ka sei ödra; k' oge me he ka owisa ke meno me ke meno. 23 Ke oge me he ka otilâ hudra ke at tuö mamoe e khaca, me e ame he ka ha ödra, a athnyabaik Davita; ke hamen he ka ha ödra; ke e at tuö mamoe ködra. 24 Ke inya Iehova Khongudrin, ke Davita athnyabaik tuhödra; inya Iehova at ame ha. 25 Ke oge me he ka ânyâ ûhihinyköu ûsoköu m' ödrin, ke oge me he ka ohia ta je meno ae kong ûnyi hnyi hnyei: ke adre me he vat. 9 Oge me he ka wiö u me me ba ka laba khötkic hnyi hnyebuba, ke mokut wan nyiele balua, ke adre me ca he ka hnyin hnyi hnyot. 26 Ke oge me he ka labā ânyâm je taun: ke öbun e he ka wâ wi' ödra ke ta je dok igigili ödra, me me anyik hut ae hnahic; ke oge me he ka öta we hnyi ûen ; k' ame he ka ta hnahic helâ me we. 27 Ke ame he je ûöiny hnyei ka wa, k' ame he kânâ ka ham jeûiny, k' adre me he ka laba khötkic hnyi idra; me adre me he ka wâ a inya Iehova, iny ka hia but helâ me ânyâm hmönyin, ke hoton hnâm thu je venyâiny hna ûhûkâlaköu ödra, me omeli ödra ûnyi hnyi hnyamen tavat adre me thalu ödra. 28 Ke adre me ca he hmetu ta je hnyei ka sei ödra, ke ame ca he ka ön ödra hnen ta je menoiny hnyot; ke adre me he ka laba khötkic, ke ba at ame he ka ooti ödra. 29 Ke oge me he ka okûâ hobi ködra ke ûö ae lung, ke adre me ka han. 13 Ke öbun e hia but bi gan ca he hmetu bi ka ohi' ödra ge hmiâ hnyi könya ge je hnyimöbun, me osehia hobun je hnyei, ke ame ca he hmetu bi ta je hnyei hofuc könya : oge me löng ut. 14 Walang ka ohmehmai ödra. wâ a inya Iehova Khongudrin ame tha e senyin hia hmeledrany, me oge me he bi m'ödra, ke haba ödra, wale lap anyi|nyaka öba wan gam. 15 Helâji mehnâm Isaraela, a je lakeik, haingen Than Iehova. 31 Ke haba öbun halek je mamoe, je Isaraela, helâe oge me he ka ânyâ köu: mamoeiny ta ik, öbun je at, ke inya bucen Seira lö, ke Edoma hia, u me he Khongubun, haingen Than Iehova.

HNYIMAKAN 35.

🖊 E ame o but könya hofuc ho Iehova ame ha, ka habe, 2 Nokon at lö, hnyimâkâm dö ka bucen Seira, me perofeta ûcon, 3 me ha kâu, ka habe, Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Wâ bi, ûcûk u bucen Seira, ke oge me he ka hai hnyamök ûcom, ke oge me he ka öba wan gam me me hnân lâiâ. 4 Oge me he ka öba önyen ânyâm je taun, ke u me he ka ba wan, ke u me he ka wa a inya 5 Anyin a hwân ehac ânyâm hmönyin, ke u je hia but hna but lakon Isaraela ka hnyi maniny hele vat hnyi ûen

Iehova, ha habe, Kia inya inya, a oge me he ka ip u hobi kâu dra, ke ame he dra ka hnu u: u je ca ikiki ge dra, awe, ame he dra ka hnu u. 7 Helâe oge me he ka hna bucen Seira me me hnân lâiâ me ba but wan; ke oge me he ka subâ degecâ ûnyi hnyin e at ame vheno me at ame hmetu. 8 Ke oge me he ka öunöngötâ je buceniny ge je kokiny: hnyi ânyâm je hut, me ânyâm je hnyigöulen hut me ânyâm je deny köiö hia, adre me he ka ta ge hele a inya lehova. 10 Anyin a u je ha, ka habe, Ame he ka ik bi li aten hnyei ang a lo me li hnyei ang a lo, ke öhmun e he ka labā e; ke so bi waleji eling Iehova: 11 anyin a wale, haingen Than Iehova, ka habe, Kia inya inya, a oge me he ka ânyâ hna behnyekom wale ae manen gam hnyi hnâm hna hmönyin ködra; ke adre me he ka ō nya iny ka bi hwaban köu. 12 Me u me he ka wâ a inya Iehova at ame long hia hnâm hna bi gan waleji u je hia but haiâ je bucen Isaraela, haingâm ka habe, E ba but wan, k' adre hna but köhmun he 30 Ke adre me he ka hna ha hnen Than Iehova, ka habe, E ka hna senyin anyin ae ba wan lap anyi ka ba wan, wale hia thibut: m' adre me he ka wâ a inya Iehova.

HNYIMAKAN 36.

ZE haba u, nokon at lö, perofeta thö ka je buceniny Isaraela, me ha, ka habe, Je buceniny Isaraela lö, löng ju hofuc ho Iehova. 2 Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Anyin a iwahnaihmiöny ame hia but ha gam, ka habe, Ohö! ihmun dut je dok ae görany a je dok kâû adrem: 3 anyin a wale perofeta thö, me ha, ka habe, Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Can, anyin adre me öba wan gabun, ke ön öbun hnyi je ke keihen gabun, Isaraela ka hnyi maniny hele vat hnyi ûen m' öbun e iny je kolon ta je hnyei, ke adre anyidra vec, hnyi ûen umo hwakecin ae me hai öbun hnen tavat fufuc, k' adre me kong: 6 anyin a wale, haingen Than haikongu öbun hnen tavat: 4 anyin a

wale, öbun je buceniny Isaraela lö, löng ju hnyi ûen waleji ame laba at Isaraela hnyi hofuc hwan Than Iehova, ka habe, walang idra hnyei, me adre me okongoâ ge hwakehna ha hnen Than Iehova ka ta je bucen me cidra me hnödra hna ânyâ: haba hwaketa je hut me je deny köiö, me je hnyigöulen bucen, me je hnyebuba ae ba aten, me je momo ame hom bongon omomo. 18 Anyin taun adre me hna degecâ, wale a hnân söh a wale oge me hingâlâ anyik hmönyin me oû hnen kolon ta je hnyei igigilö: 5 hudra, can dra adre hia but hingâlâ hon anyin a wale, walang hna ha hnen Than kânâ, ke can adre me okongoâ e hnen Iehova, ka habe, Haba hnyi meiciny anyik khongudrin je khong: 19 me oge me ciâ oge hia but ha ka je kolon je hnyei, me ovesei ödra unyin ta je hnyei, me adre me ka Edoma hia, waleji adre hom ik hnyei ob' ödra unyin tavat : ke oge me bi hwaban me me idra a hnyi senyin hnyok ae bekhöt, ködra hoton hwakecidra ke hnödra je hna me hnyi hûkhötiâ hnen oûnykûm, he ka ânyâ. 20 Ke hnyi ûen adre me o ka hnyi hna degecâ e hnân söh: 6 anyin a wale je hnyei, waleji adre me he ka hnyin, me perofeta thö ka hnyei Isaraela, me ha ka je bucen me je hut, me je deny köiö me je hnyigöulen ta je bucen, ka habe, Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Wâ bi, inya oge hia but ha hnyi anyik ciâ, me anyik hmönyin, anyin ame hihmehm' öbun ta je hnyei; 7 anyin a wale, walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Oge hia but hai hnyamök, haingök, E hnathu ame he je hnyei igigili öbun ka hmehma ka ûnyi gadra bi. 8 Ke haba öbun, je bucen Isaraela lö, ame he ka vhei anyibun ta je anginy, me wa hobi kâu lakeik a Isaraela; anyin a ödra hakekeny jut he ka o. Anyin a wâ bi, inya oge me tha e möbun, ke oge me he ka hwiö köbun, ke adre me he ka trohnen me belöki öbun: 10 ke oge me he ka osehia tavat unyibun, lap hia anyi Isaraela, wale hia thibut: ke adre me he ka labā je taun, me op je dok ae ba wan: 11 ke oge me he ka osehia tavat me meno unyibun; ke adre me he ka osehia me si : ke oge me he ka olab' öbun helâ me bongubun ehac, me ânyâ gan hmâ so köbun hon ehac a bân!: me öbun e he ka wâ a inya 12 Eke, oge me he ka ovheno tavat hubun, wale lakeik a Isaraela; ke adre me he ka hum u me idra, ke u me he ka hnân jekhoûdra, ke u me ca he hmetu ka öba lakudra. 13 Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Anyin adre me ha köbun, ka habe, U bi hnyei, at ame an tavat me öba lakon hnyei; 14 anyin a wale u me ca he hmetu ka an tavat, me öbi lakon em hnyei, haingen Than Iehova; 15 ke oge me ca he hmetu ka ha gam hmehma anyin ta je hnyei, ke ame ca he hmetu je hnyei ka haikongu u, ke u me ca he hmetu ka othöå em hnyei, haingen Than Iehova.

Iehova ame ha, ka habe, 17 Nokon at lö, Ke oge me he ka osehia ta je wan ûö, me

cidra hnyi hnyimakök me helâ me ûkonginy adre me okongoâ iök ae kap; anyin ame ha tavat gadra, ka habe, Ta je atö Iehova ang, k' adre me he but ûhedra hnyi iny hnyei. 21 Ke so bi oge me betenge, can iök ae kap waleji ame haikongoâ hnen lap anyi Isaraela unyin ta je hnyei, a je hnyei adre me he ka hnyin. 22 Anyin a wale ha thö ka lap anyi Isaraela, ka habe, Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Lap anyi Isaraela lö, oge me ca ânyâ e can öbun, ke so bi can iök ae kap, waleji öbun e hia but haikongoâ hnyi ta je hnyei, waleji öbun e he ka hnyin. 23 Ke oge me he ka okabâ iök ae gan, waleji adre me haikongoâ unyin ta je hnyei, wale öbun e hia but haikongoâ hnyi wanbödra; me ame he je hnyei ka wa a inya Iehova, iny ka okabi nya bi gabun hnyi hnyimakobun, haingen Than Iehova. 24 Anyin a oge me he ka hum öbun unyin tavat, me ûkhacaköu öbun ûnyi hnyi je hnyei hia, me hum öbun ka hnyi ibun. 25 Ke oge me he ka dukâi' öbun ge köiö ae alai m' obun e he ka kalaöt ut: ke oge me he ka obosoi öbun ûnyi hnyi hwakecibun ae ikiki hia, me khongubun je khong hia. 26 Ke oge me he bi minya ka ham köbun hnyok ae teb ûnyi, me ip hanu ae teb ûnyi eû hnyibun; ke oge me he ka hom hnyok ae veto ûnyi hnyi je unyibun, ke oge me he ka ham köbun hnyok ae utiö. 27 Ke oge me he ka ip hanuk eû hnyibun, me wi öbun he ka vheno anyik je hnanyibu, m' öbun e he ka tuö hnök je hna owisa, me ânyâ. 28 Me öbun e he ka laba hnyi hnyei waleji oge me ham ka lakamöbun; ke öbun e he ka lakeik, ke oge me he ka Khongubun. 29 Ke oge me he ka omeli öbun ûnyi hnyi hwakecibun ae ikiki hia: ke oge me he ka hawa hwit, me osehia e, 16 Ke ame o but minya könya hofuc ho ke oge me ca he ka kunâ köbun hmiâ. 30

jeûiny kânâ, m' adre me ca he hmetu ka homenâ ka hnyi je hnyibun m' öbun e he haikongu öbun can hmiâ unyin ta je hnyei. 31 Ke öbun e he ka ûnykûme ta je hwakecibun ae kong, me hnöbun je hna ânyâ ae ca so; ke öbun e he ka hûköti öbun bi hnyi hnyimaköbun bi can anyibun ta je hulö me hwakecibun ae ikiki. 32 Oge ca ânyâ e can öbun, e so öbun e tremângâ e, haingen Than Iehova: hamöbun he ka hmehma me hlohlo can ta je hwakecibun, 33 Walang hna ha lap anyi Isaraela. hnen Than Iehova, ka habe, Haba hnyi bong oge me he ka okalaöti öbun ûnyi hnyi anyibun je hulö hia, me oge me he minya ka olab' öbun hnyi je taun, ke adre me he ka op je dok ae ba wan. 34 Ke adre me he hmetu ka belökâ kânâ ae ba wan, ke so bi, e ba wan ehac hnyi hnyimaködra hia adre me he hayin. 35 Ke adre me he ka ha, ka habe, Haba hnyei ang waleji ae ba wan, me ûcû bi me hnyei Edena; ke adre up haginy me labā je taun waleji ae ba wan, me ba aten, me ve ta ûnyi. 36 Me ame he ka khana hnen je hnyei a je kolon igigili öbun, a inya Iehova at ame op hmetu je hnyaba adre hota degecâ, me belökâ je dok ae ba wan: inya Iehova at ame ha, ke oge me he ka ânyâ.

37 Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Can ûnyi e, hamen lap anyi Isaraela he ka elâm unyik, he ka ânyâ hobi ködra; oge me he ka osehi' ödra helâ me hnahat mamoe. 38 Adre me he ka öunöngotå je taun wale ae ba wan hnen ta je deö at, helâ me hnahat meno hobi kâu taben bi hut, ke helâ me hnahat meno hnyi Jerusalema hnyi je bijeû adre thu: me adre me he ka wâ a inya Iehova.

HNYIMAKAN 37.

K^E ame o but huk hnyamö Iehova, ke e ame hum nya hnyi hanu Iehova, me ip nya hnyi wanben hnyigöulen bucen; ke e unöngöt ge je jö; 2 ke e ame hum nya eling igigilö, ke wâ bi, e ti se hia je jö eû hnyi hnyigöulen bucen; ke wâ bi e ti löulöu but je jö. 3 Ke e ame ha könya, ka habe, Nokon at lö, hawa, e khana je jö eling he ka möt? Me haingök, ka habe, Than Iehova lö, e manen köu. 4 Ke e ame ha minya könya, ka habe, Perofeta

ka möt dö. 6 Ke oge me he ka ip je töiny unyibun, me bi vibun, me lan öbun ge unen, me odilâ homenâ hnyi hnyibun, m' öbun e he bi ka möt; me öbun e he ka wâ a inya Iehova. 7 Me oge me perofeta helâ me hna hûna könya: ke oge me tiga perofeta, me e hu mede, ke wâ bi hwiöi, me ame ûheköu ta je jö, a ke jö ka ke jö. 8 Ke inya oge me wâ, me wâ bi, e hu gadra ta je tö, k' ame kû viny, k' ame lan bi e ge unen: ke ba homenâ eû hnyidra. 9 Me e ame ha könya, ka habe, Nokon at lö, perefota thö ka ang, perofeta thö me ha ka ang, ka habe, Walang hna ha hnen Than Iehova, ha habe, Homenâ lö, aiö u ûnyi hnyi je ang a vak, me menâ ka hnyi hon je hna hlingâ ejo, m' ödrin e he ka möt bi. Me oge me perofeta helâ me hnen hna hûna könya, me ame dit hnyi hnyidrin homenâ, m' ödrin e möt dö, m' adre me tot ge cadra, a utbavat ae gan hmâ hmönyin. 11 Me e ame ha könya, ka habe, Nokon at lö, haba je jö eling, me wale lap anyi Isaraela hia: wâ bi, adre me ha, ka habe, E löulöu but je jeiöhmun, ke hia but anyihmun geju; k' adre hia but subâ degeci öhmun. 12 Anyin a wale, perofeta thö me ha ködra, ka habe, Lakeik lö, wâ bi, oge me he bi nya ka khöng ta je hubun, me höi öbun ûnyi hnyi je hubun, haingen Than Iehova; ke oge me he ka hum öbun ka hnyi hnyei Isaraela. 13 Me öbun e he ka wâ a inya Iehova, lakeik lö, iny ka hia but khöng je hubun, me höi öbun ûnyi hnyi je hubun. 14 Ke oge me he ka ip hanúk eú hnyi hnyibun, ke öbun e he ka möt, ke öge me he ka ip öbun hnyi ibun hnyei: me öbun e he ka wâ a inya Iehova at ame ha e, me ânyâ e, haingö Iehova.

15 Ke ame o minya könya hofuc ho Iehova ame ha, ka habe, 16 Nokon at 16, hom dö ke ong utö, me sihnalimen hon e, ka habe, Hnân höbi kâu Juda, me lakon Isaraela a je lahanen: ke u ma hom dö ke ong utö minya me sihnalimen hon e, ka habe, Hnân hobi hâu Iosefa, ong utö anvin Eferaima, me hobi kâu lap anyi Isaraela a je lahanen: 17 ke ûhûjaköuâju me me khaca thibi utö, m' ödra me khaca thibi hnyi hnyamâm. 18 Kee ka ha kön lakon hnyi hnyamâm. 18 Ke e ka ha köu lakon em hnyei, ka habe, Hawa, u me ca he ka thö hon je jö ejo, me ha ködra, ka habe, Je omanena köhmun bongon ta je ûnyi e! jö ae löulöu but lö, löng ju hofuc ho Iehova. 19 me u me he ka ha ködra, ka habe. 5 Walang hna ha hnen Than Iehova ka je Walang hna ha hnen Than Iehova, ka jö ang, ka habe, Wâ bi oge me he ka odilâ habe, Wâ bi oge me he ka hom ong utö

ame he ka e hnyi hnyamâm hnyi hnyima-21 Ke ha thö ködra, ka habe, Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Wâ bi, oge me he ka hom je lakon athnyabaik ka tuhödra nyiele balua. 26 ûsoköu: me ûhihinyköu a nyiele balua m' ödra: me oge me he ka ti ödra, me osehi' ödra, me ip unyidra anyik dok ae kap nyiele | balua. 27 Me ame he ka laba unyidra umök uma mano; ke oge me he ka Khongudrin, k' adre me he ka lakeik. 28 Me ame he je hnyei ka wâ a inya Iehova at ame okabi Isaraela, e ka e bi unyidra anyik dok ae kap nyiele balua.

HNYIMAKAN 38.

E ame o but könya hofuc ho Iehova, ame ha, ka habe, 2 Nokon at lö, hnyimâkâm dö kö Gog, aten Magog, a tuhan Rosha, me Meseka, me Tubala, me perofeta ûcon, 3 me ha, ka habe, Walang

anyin Josefa a e hnyi hnyamen Eferaima, Tubala: 4 ke oge me he ka ohmetu u, me me je tribu Isaraela a lahanen; ke oge me det hnyimâm ge je wage, me oge me he ka he ka tha ip mē, wale ong uto anyin Juda, lili u but, me anyam utbavat hia, je hors, me wia me me khaca thibi utö, ke adre me me tavat tabö hors, adre me khavâ khaûen he ka khaca hnyi hnyamök. 20 Ke haba vat ae bekhöt, a bunyen ae gan hmâ, tavat li ong utö waleji u je sihnalimen hon me ae hu gadra bec, me bec ae gan, ödra hia adre me hok hele vat: 5 Peresi, me Aithiop, me Futa, unyidra; tavat hia ae ve hu bec me hnabecen vat: 6 Gomera me anyin je deö vai hia; lap anyi Togarema Isaraela ûnyi hnyi wanben je hnyei, wale ûhedra hnyi hwadro hmonyin, me anyin je adre me he ka hnyin, me ûkhacaköu ödra deö vat hia : e se hia je hnyei adre me tha ûhedra e he, ke oge me he ka hum ödra ka ödra möu. 7 Penapena wia thö, eke u ma hnyi idra hnyei: 22 ke oge me he ka wi' ka penapenö u bi, u me je deö vat adre me ödra hnan hnyei a khaca hnyi kânâ, hnyi ukhacaköu unyâm, ke u ma he ka taben je bucen Isaraela: k' ame he than a khaca ködra. 8 Ke hwaban je bong ae se hia ka tuhödra hia: k' adre me ca he hmetu adre me he ka senö u: ke hnyi je huna a ka lo li hnyei, ke adre me ca he hmetu bi biliny u me he ka o ka hnyi hnyei adre ka kia luâ me me lo li dökhu: 23 ke adre ohmeto ûnyi hnyi hele vat, wale adre me ca he hmetu bi ka kong ge anyidra je ûkhacaköu ûnyi hnyi je hnyei ae se hia, idola, me anyidra ta je ûnyi ae ikiki, me hon je bucen Isaraela ae itremacat but hnödra je hna hanyâûâ hia: ke oge me he ehac: ke adre hom e ûnyi hnyi je hnyei, ka omeli ödra ûnyi hnyi je hnyabadra hia ke adre me he ka laba khötkic ödra hia waleji adre ânyâ monu hnyin, ke oge me thithö. 9 Ke u me he ka ölö me o helâ he ka obosoi ödra: helâe adre me he ka me weneû, u me he ka helâ me ûlâ ame lakeik, ke oge me he ka Khongudrin. 24 tube hnyei, u, me ânyâm je deö vat hia, Ke ame he Davita athnyabaik ka bi tuhö-dra; ke ame he ka khaca at ama tuhödra Walang hna ha hnen Than Iehova, ka helâ me hnahat mamoe: k' adre me he ka | habe, Hnyi ûen eling, ame he ka o je ûnyi vheno hnök je hna owisa, me tuö anyik je hnyi hnyekom, ke u me he ka hu hna hnanyibu, me ânyâ. 25 Me adre me he ûnykûme ae kong: 11 ke u me he ka ha, ka labā hnyei waleji oge me ham kö Jekob ka habe, Oge me he ka he ka hnyi hnyei athnyabaik, waleji a labā ge iakamöbun ; ae hu je taun hnyin ae ba haginy ; oge me k' adre me he ka labā e, ödra, me lakudra, he ka he ködra tavat adre me laba sot, adre me laöbidra nyiele balua : k' ame he Davita | me laba khötkic, ödra hia adre me laba ke ba hak adre op, ke ba ohmâiny me hlinginy Ke oge me he ka ânyâ m' ödra ûhihinyköu homagöule: 12 he ka hom hna söh, me hna hûgûnâ; me he ka wia hnyamâm ka hnyi je dok ae ba aten ehac ke adre me labā walang ang, me ka tavat adre ûkhacaköu ûnyi hnyi je hnyei, tavat a ödra tren je meno me omjeû, tavat adre me laba hnyi wanben hmeledrany. 13 Ame he Sheba ka ha köu, me Dedana, me tavat adre me ûcû ûhedra Tasesa, me je nak lionainy hia, ka habe, Hawa, u je o ka hom hna söh? u je hawâ ânyâm ûkhacaköu he ka hom hna hûgûnâ? he ka sukhoûnö sileva me gol, he ka hom ta je meno me omjeû, he ka hom hna söh ae gan ?

14 Anyin a wale, nokon at lö, perofeta thö me ha kö Gog, ka habe, Walang hna ha hnen Than Iehova, ka hahe, Hnyi bong eling e ka laba khötkic lakeik a at Isaraela, hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Wâ bi, hawa ame ca he ka khanö u? 15 Ke u me ûcûk u Gog, tuhan Rosha, me Meseka, me he ka o ûhem hnyi hnâm, je ke keihen ae

sâkâû hnyi hwadrö, u, me je hnyei ae se a ka hnö u ka ta je meno ame gâ a ödra tha ödra möu, tavat tabö hors hia bunyen behan, me menoiny hnyot he ka an. 5 U ae gan, me utbavat ae gan hmå: 16 ke u me he ka o ûcon ik hnyei a Isaraela, helâ me ûlâ ame tube hnyei; ame he ka o hnyi je bong a biliny, me oge me he ka oi u ka hnyi ik hnyei, me me wahmakhmetu u, iny ka kap gam Gog lö, hnyi hnyimaködra. 17 Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Hawa, u e at waleji oge ha ehac a deny je athnyabaik a je perofetainy Isaraela, tavat adre me perofeta hnyi je bong eling hnyi je huna ae se hia, a oge me he ka oi u ûcûdra? 18 Ke haba hnyi bong eling, bong a o hnyin Gog ûcon hnyei Isaraela, haingen Than Iehova, ame he ka manen anyik hmönyin hnyi hnyimakök. 19 Anyin a oge hia but ha hnyi hnök hna ciâ, ke hnyi meicin anyik hmönyin, ka habe, E hnathu hnyi ûen eling ame he ka hu hwiöi ae gan hnyi hnyei Isaraela; 20 m' adre me he ka öbubuny ge hnyimakök ta je wâ eû hnyi köiö, me ta je meno ame gâ ethö, me je menoiny hnyot, me ta je ûnyi hia ame iyâû wale adre me iyâûâ kânâ, me tavat hia hon kânâ, k' ame he je bucen ka kölu, k' ame he ka ta je dok ae hwatapkölu, k' ame he je hna up veto hia ka ta hnyikânâi. 21 Ke oge me he bi nya ka hawâ hele vat ûcon hnyi anyik ta je bucen hia, haingen Than Ichova; k' ame he anyidra je hele vat ka ve ûcon tavat hia. 22 Ke oge me he bi nya ka ivinö ûcon ge mok ae cap me dra, ke oge me he ka kunâ kâu, me ka anyin je deö vat, me je hnyei ae se hia unyin, we ae gan, me we wahma ae gan, me meic, me teio. 23 Ke oge me he ka oganö nya, me okabi nya bi, ke oge me he ka manen hnyi hnyimakan je hnyei ae se hia; me adre me he ka wâ a inya Iehova.

HNYIMAKAN 39.

K E haba u, nokon at, perofeta thö ûcon Gog me ha, ka habe, Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Wâ bi, ûcûk u Gog lö, tuhan Rosha, me Meseka, me Tubala: 2 ke oge me he ka ohmetu u, me lili u, me oi u ûhem hnyi hwadrö hmönyin ; ke oge me he ka hum u ka hnyi je bucen Isaraela: 3 ke oge me he ka kot degecâ ânyâm cafana ûnyi hnyi hnyamâm a mem, me okolo ânyâm je fana ûnyi hnyi me he ka obosoâ hnyei. hnyamâm a metâm. 4 U me he bi ka ta

me he ka ta hnyi ta hnyei: anyin oge hia but ha, haingen Than Iehova. 6 Ke oge me he ka kunâ meic kö Magog, me ka tavat adre me laba khötkic hnyi je bomene: me adre me he ka wâ a inya Îehova. 7 Ke oge me he ka omanenâ iök ae kap hnyi wanben ik hnyei a Isaraela; ke oge me ca hn' ödra hmetu he ka haikongoâ iök ae kap: ke ame he je hnyei ka wâ a inya Iehova a kabi Isaraela. 8 Wâ bi, ame o but, k' ame he ka hwâdâ but, hangen Than Iehova; walang bong waleji oge ha. Ke ame he tayat adre me labā je taun Isaraela ka hû meic, me thong degecâ je ûnyi hnân vat, wale je bec, me je bec ae gan, je cafana me fana, me je ong ö, me je ö, ke adre me he ka thong degeca ge meic hnyi seven je huna: 10 m'adre me ca he ka thigö hnyi hnyei, me si utö hnyi hnyot; anyin adre me he ka bi meic ge ta je ûnyi hnân vat: ke adre me he ka söh tavat waleji adre me sei ödra, me hûgûnâ ûnyi ge tavat adre me hûgûnâ gadra, haingen Than Iohova.

11 Ke haba hnyi bong eling, oge me he ka hna kö Gog ke dok hnân khön komok hnyi Isaraela, wale hnyigöulen bucen anyin tavat adre me he hnyi ke keihen e deiö hnyi köiö: ke ame he ka hlöng gethen ka tavat adre me he: ke adre me he ka könim Gog me anyin je deö vat hia eling: ke adre me he ka hwenyi ien e Hnyigöulen bucen Hamona-gog. 12 Ke seven je tehi ame he lap anyi Isaraela ka labö könim ödra, m' adre me obosoâ hnyei. 13 Eke, ame he tavat hia thithö hnyi hnyei ka hnyi könim ödra ; ke ame he ka hnân ölungi ödra hnyi bong adre me oganö nya hnyin, haingen Than Iehova. 14 Ke adre me he ka ûca tavat he ka huliwa hmâ he ka vheno hnyei m' adre me konâm tavat adre me he, a je kolon hon kânâ, he ka obosoâ e: ke e ka um dö je tehi a seven, adre me he ka elâm. 15 Ke haba at ame vheno hnyei ame he ka he hnyin; ke at ka wâ jeien komok, e ame he ka otilâ haten hnyin e, ke ne o but adre hia but konâm e hnen tavat adre me konâm hnyi hnyigöulen bucen a Hamona-16 Ke adre me he minya ka hwenyi gog. ien ke taun, ka habe, Hamona. Helâe adre

17 Ke haba u, nokon at lö, walang hna hnyi je bucen Isaraela, u, ke ânyâm je deö ha hnen Than Iehova, ka habe, Ha thö ka vat hia, me ta je hnyei unyâm : oge me he i je meno hia ame gâ, me je menoiny hnyot

hia, ka habe, Ükhacaköu thö, ke ai öbun; ûkhacaköu ûhebun hnyi je ke keihen hia ka hnyi anyik hut wale oge me hudo hobi köbun, a hut ae gan hmâ walethö hon je bucen Isaraela, m' öbun e he ka an utiö me ijem dra. 18 Ke öbun e he ka an utiöiny tavat ae hwege, ke ijem dren je taben eang hmelen, ke je mamoe baga, me je nokon mamoe, me je got, me je bolok, a je meno hia ae pipikhenya ûnyi hnyi 19 Ke öbun e he ka an pipikhenya me sekubun, me ijem dra me monu but, ûnyi hnyi anyik je hut oge hia but hudo hobi köbun. 20 Ke öbun e he ka sekon hnyi anyik laulau ge je hors me je kariota, me tavat hwege, me tavat vat hia, haingen Than Iehova. 21 Ke oge me he ka ip anyik hmanenang hnyi ta je hnyei, k' ame he je hnyei hia ka wâ hnök hna owisa waleji oge me ânyâ, me hnyamök waleji oge me ip hudra. 22 Me ame he lap anyi Isaraela ka wâ a inya Khongudrin, hwân hnyi bong eling ke ne o but nyiele. 23 Me ame he ka manen ka ta je hnyei a g'adre hwenbâ lap anyi Isaraela can anyidra hulö; can adre me ânyâ hwakecin ae kong könya, me oge me ikhâlâ hnyimakök gadra: me oge me hn' ödra ka hnyi hnyamen je iwahnaihmiöny mödra, m' adre me ta hia but ge hele vat. 24 Oge me ânyâ ködra hoton anyidra bo kong, me hnödra hna hanyâûâ; me oge me ikhâlâ hnyimakök gadra.

25 Anyin a wale, walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Oge me he walang ang ka ohmetu Jekob ûheny hnyi hna bâ, me betenge hia ge lap anyi Isaraela; me oge me he bi nya ka ciâ can iök ae kap. 26 Ke adre me he ka vheno anyidra hmehma, ke hwakecidra ae kong waleji adre me ânyâ könya, ödra ka he ka laba hnahic hnyi idra hnyei, ke ba at ame he ka oot' ödra; 27 ke iny ka hia but ohmetu ödra ûhedra hnyi je hnyei, me ûkhacaköu ödra ûhedra hnyi je hnyei iny je iwahnaihmiöny mödra, ke iny kap ut gadra hnyi hnyimakan je hnyei ae se hia. 28 Me adre me he ka wâ a inya Iehova Khongudrin, anyin oge me kun' ödra ka bâ hnyi je hnyei, ke 11 Ke e ame tuluto ûlauen homagöule ten ke at gadra nyiele; 29 ke oge me ca he hmetu ka ikhâlâ hnyimakök gadra: anyin kubit hnyigöulen hnyi ke keihen; ke haba oge hia but hingâlâ hanuk hon lap anyi ta je hnyeule, me ûsa siks je kubit hnyi ke Isaraela, haingen Than Iehova.

HNYIMAKAN 40.

NYI huna a twente faiviny bâ a öhmun, hnyi hnyimakan huna, hnyi bong a teniny tehi, hnyi huna a foininy hwaban hna kot taun, hnyi bong a ka e, ame e bi huk hnyamö Iehova, ke e ame hum nya kâ e. 2 Hnyi je hna omanenâ ûnyi ge Khong e ame hum nya ka hnyi hnyei Isaraela, me ip nya hon bucen ae beû göranyai, ke haba hnyi hon e e hu helâke bongon ke taun hnyi hwaiöu. Ke e ame hum nya kâ e, ke wâ bi eling at, haba unyin me helâ me bras, ke e hnyi hnyamen tö lino, me hlowe tulut; ke e ame tot hnyi homagoule. 4 Ke ame ha könya at, ka habe, Nokon at lö, wâ thö ge li emâkâm, ke löng dö ge li hnyikönyâm, ke wâhmakhmetoâ thö ta je ûnyi hia wale oge me he ka omanenâ köu; anyin adre hum u kââng m' oge me he ka omanenâ köu ta je ûnyi e: omanenâ thö ka lap anyi Isaraela ta je ûnyi hia thithö u me he ka

5 Ke wâ bi, hna up hak veto hoton uma igigilö, ke e bi hnyi hnyamen at hlowe tulut a siks je kubit ibeûen, a je kubit me hnyam: ke e ame tuluto ûlauen uma, khaca hlowe; ke khaca hlowe ibeûen göranyai. 6 Me e ame o but hnyi homagoule e deio, me ölö hnyi wacûatiny; ke e ame tuluto baten homagöule khaca hlowe ûlauen; ke habe ke baten me khaca hlowe ûlauen. Ke haba hnyenle me khaca hlowe ibeûen, ke khaca hlowe ûlauen, ke haba dok hnyi wanben je hnyeule, me faiv kubit; ke haba baten homagöule hnyi baten poretikoiny homagöule eiö hnyin, me khaca hlowe. E ame tuluto poretikoiny homagoule eiö hnyin, a khaca hlowe. 9 Ke e ame tuluto poretikoiny homagoule a eit kubit; ke je hmolominy ûsa lo li kubit; ke haba poretikoiny homagöule, me eiö hnyin, cico uma. 10 Ke haba je hnyeule hnyi homagoule e deiö, me kun hnyi ke keihen, ke kun hnyi ke keihen; a khaca tulut hia: ke khaca tulutiny je hmolom hnyi li ke keihen a lo. oge hia but ûkhacaköu ödra ka hnyi idra je kubit; ke haba ibeûen homagöule me bi; ke oge me ca he hmetu ka hna degecâ thötin je kubit; 12 ke haba hnyigöulen cico je hnyeule, me khaca kubit, ke khaca keihen, ke siks je kubit hnyi ke keihen. 13 Ke e ame tuluto homagöule hwân hnyi

hon ke hnyeule ka hnyi hon khaca, ke haba ûlauen me twente faiv je kubit; ke hwanuma cicö ke hwanuma. 14 Ke e ame ânyâ minya je hmolom a sikste je kubit; ke haba hnyeule me ame o ke ne o but hmolom, ke homagöule e igigilö. 15 Ke hwân hnyi hnyimakan homagöule adre me dit hnyin, ke ne o but hnyi hnyimakan poretikoiny homagöule eiö, me fifte je kubit. 16 Ke e hu je mamalama adre me hlöng hnyi je hnyeule, ke e hnyi je hmolominy eiö hnyi homagöule igigilö, ke helâe ka hnyi je poretiko: ke hu je mamalama igigilö eiö: ke ve hu je pama hnyi je hmolom.

17 Ke e ame hum nya ka hnyi hnyeule eû, ke wâ bi wale je hnyeule me je hna bi dek veto adre me ânyâ hobi kâu hnyeule igigilö: thöte je hnyeule hon hna bi dek veto. 18 Ke haba hna bi dek veto hnyi ke keihen homagöule helâ me ibeûen je homagöule, wale hna bi dek veto eû. Ke e ame tuluto ûlauen hwân hnyi hnyimakan homagöule eû ke ne o but hnyi hnimakan hnyeule eiö me hoton, wan haded je kubit, hnyi ke keihen e deiö, me hwadrö. 20 Ke haba homagöule eû ame hnyimakan ka hnyi hwadro; ke e ame tuluto ibeûen e, me ûlauen e. 21 Ke haba je hnyeuleiny, me kun hnyi ke keihen ke kun hnyi ke keihen: ke haba je hmolominy me je poretikoiny helâ me tulutiny homagoule a bân; fifte kubit ibeûen e, ke twente faiv kubit 22 Ke haba je mamalamainy, me je poretikoiny, me je pamainy, helâ me tulutiny homagöule ame hnyimakan deiö; ke adre me ölö ka hnyin hnyi wacûat a seven je utwacûat; ke e hnyi hnyimaködra je poretiköiny. 23 Ke haba homagöuleiny hnyeule eû, cicö ke homagöule, ka hnyi hwadrö me deiö; ke e ame tuluto hwân hnyi ke homagoule ke ne o but hnyi ke homagöule wan haded kubit. 24 Ke e ame hum nya ka hnyi hwaiöu, ke wâ bi ke homagöule ka hnyi hwaiöu: ke e ame tututo je hmolominy, me je poretikoiny hoton je tulut eling. 25 Ke e hu je mamalama hnyin, me hnyi je poretikoiny igigilö, helâ me je mamalama eling: haba ibeûen fifte kubit, ke twente faiv kubit ûlauen. 26 Ke seven je utwacûat hnân ölö, ke e cici ta je ûnyi e je poretiko; ke e hu je pama khaca hnyi ke keihen, ke khaca hnyi ke keihen hnyi ta je hmolominy. 27 Ke e

ke ne o but ka hnyi ke homagöule ka hnyi hwaiöu, wan haded je kubit.

28 Me e ame hum nya ka hnyi hnyeule eiö a deny homagöule ka hnyi hwaiöu: ke e ame tuluto homagöule ka hnyi hwaiöu hoton je tulut eling; 29 ke haba je hnyeuleiny, me je hmolominy, me je poretikoiny, hoton ta je tulut eling: ke e hu je mamalama hnyin e, me hnyi je poretiko igigilö: fifte kubit ibeûen, ke twente faiv kubit ûlauen. 30 Ke e hu je poretiko igigilö, haba ibeûen me twente faiv kubit, ke ûlauen faiv kubit. 31 Ke ame hnyimakan ka hnyeule eû ta je poretiko; ke e je pama hnyi je hmolominy: ke eit je utwacûat hnân ölö. 32 Ke e ame hum nya ka hnyi hnyeule eiö e deiö: ke e ame tuluto homagöule hoton je tulut e; 33 ke haba je hnyeuleiny, me je hmolominy, me je poretikoiny, me helâ me je tulut eling: ke wale je mamalama hnyin e, me hnyi je poretikoiny igigilö: haba ibeûen e, me fifte kubit, ke twente faiv kubet ûlauen. 34 Ke haba je poretikoiny, me cicö hnyeule eû; ke e hu je pama hnyi je hmolominy hnyi lo li ke keihen: ke eit je utwacûat hnân ölö. Ke e ame hum nya ka hnyi homagoule ka hnyi hwadrö: ke e ame tuluto e hoton je tulut eling; 36 wale je hnyeuleiny, me je hmolominy, me je poretikoiny; ke e hu je mamalamainy igigilö: haba ibeûen e, me fifte kubit, ke twente faiv kubit ûlauen. 37 Ke haba je hmolominy, me cico hnyeule eû; ke e hu je pama hnyi je hmolominy hnyi lo li ke keihen: ke eit je utwacûat hnân ölö.

38 Ke e hu hnyeule me hwanumen hnyi baten je hmolominy hnyi je homagöule; k' adre me hneû je hudiny leû eling. haba hnyi poretikoiny homagoule, me hu lo li laulau hnyi lo li ke keihen, hnân hlingâ e ta je hudiny leû me hudiny hulö me hudiny 40 Ke haba hnyi ke keihen eû, me gethen ame he ha hnyi homagöule hnyi hwadrö, wale li laulau; ke e hnyi ke keihen. hanen poretikoiny homagoule, ke wale lo li laulau. 41 Vak ta laulau hnyi ke keihen, ke vak ta laulau hnyi ke keihen, hnyi homagöule; a cit je laulau hnan hlingå je hut hnyin. 42 Ke e hu vak ta laulau hobi kâu hudiny leû a je veto adre sö, ûsa khaca kubit ke haf ibeûen, ke ûsa khaca kubit me haf ûlauen, ke khaca kubit ibeûen göranyai: waleji adre me labö ip hnyin ta je omjehen hu homagöuleiny hnyeule eiö hnyi hwaiöu: hlingâ hudiny leû me hut. 43 Ke ta je ke e ame tuluto hwân hnyi ke homagöule ûnyi hnân uhni, a khaca hnyam ûlauen

adre me ohmâ eû igigilö : ke e hnyi hon je me thöte hna ip gaga, ke adre me dit hnyin laulau utiöiny je hut. 44 Ke e hnyi hoton homagoule eio je hnyeule anyin tavat khumöng hnyi hnyeule eiö, wale hnyi homagöule ka hnyi hwadrö; k' ame hnyimakan ka hnyi hwaiöu, khaca hnyi homagoule e deiö ame hnyimakan ka hnyi hwadrö. Ke e ame ha könya, ka habe, Haba hnyeule ang ame hnyimakan ka hnyi hwaiöu, ke hobi kâu tavat bihut, a tavat adre me tuö hanymen hnyi uma kap. 46 Ke haba hnyeule ame hnyimakan ka hnyi hwadro, me hobi kâu tavat bihut, tavat adre me tuö huliwa hnyi taben hut: ödra je laku Zadoka, a ke je laku Levi, tavat adre hakekenyi Iehova me huliwa kâu. 47 Ke e ame tuluto hnyeule, ke wan haded je kubit ibeûen, ke wan haded kubit ûlauen; ke ûcû vak ta ke keihen; ke e taben hut hnyi hnyimakan uma.

48 Me e ame hum nya ka hnyi poretikoiny uma, me tuluto je hmolominy poretiko hia, faiv kubit hnyi ke keihen, ke faiv kubit hnyi ke keihen; ke haba ûlauen homagöule, me kun ta kubit hnyi ke keihen, ke kun ta kubit hnyi ke keihen. 49 Haba ibeûen poretiko me twente je kubit, ke haba ûlauen me eleven kubit: wale hnyi wacuât adre ölö kâ e: ke e hu je utkhetep hnyi le hmolom, khaca hnyi ke keihen, ke nainte kubit ibeûen e. khaca hnyi ke keihen.

HNYIMAKAN 41.

E e ame hum nya ka hnyi uma kap, me tuluto ta je utkhetepiny, siks je kubit ûlauen hnyi ke keihen, ke siks je kubit ûlauen hnyi ke keihen, wale ûlauen uma mano. 2 Ke haba ûlauen hwanuma, me ten je kubit; ke haba li baten hwanuma, me faiv je kubit hnyi ke keihen, ke faiv je kubit hnyi ke keihen: ke e ame tuluto ibeûen e, me fâte je kubit, ke haba ûlauen, me twente kubit. 3 Me e ame didrö ka hnyin me tuluto uthwanuma, me ûsa lo li kubit: ke haba hwanuma me siks je kubit, ke haba ûlauen hwanuma me seven 4 Ke e ame tuluto ibeûen e, me je kubit. twente je kubit, ke twente kubit ûlauen, hnyi hnyimakan uma kap: ke haingen könya, ka habe, Walang dok ae ti kap. 5 Me e ame tuluto hnyeigeuma, me siks je kubit; ke haba ûlauen je hnyeule hnyi baten me ûsa vak ta kubit igigilö hnyi je me hnyimakan nak liona cicö pama hnyi ke keihen hia. 6 Ke haba je hnyeule hnyi ke keihen: adre ânyâ helâe uma hia igigilö. baten uma me kun ta deö, khaca hon khaca, 20 Hwân hnyi kânâ ke ne o but ethö hon

hna up veto a hanen hnyeigeuma hnân je hnyeule hnyi baten uma, m' adre me ohmâ hnyin ke adre me ca ohmâ hnyi hnyeige-7 Ke lau tot ta je hnyeule wale uma. khaca hon khaca igigilö uma; anyin adre me igigilö gaga uma, khaca ethö hon khaca: anyin a wale ame lau tot uma göranyai; ke helâe adre me ölö hwân hnyi hnyeule hnyikânâi ke ne o but hnyi hnyeule ethö a deny 8 Ke oge me wâ hnyeule hnyi wanben. minya a g' adre ogöranyâ taben uma igigilö: haba taben je hnyeule hnyi baten, me khaca hlowe ae bekhöt wale siks je kubit ae gan. 9 Haba ûhakiny hna up veto hobi kâu je hnyeule hnyi baten eû hnyöu, me faiv je kubit: ke haba kolon adre ip hobi kâu je hnyeule hnyi baten a hanen uma. 10 Ke haba ûlauen wanben je hnyeule, me twente je kubit igigilö uma hnyi je ke keihen. 11 Ke haba je hwanumen je hnyeule, me ame hnyimen ka hnyi kolon adre ip, khaca hwanuma ame hnyimen ka hnyi hwadrö, ke ke hwanuma ame hnyimen ka hnyi hwaiöu: ke haba ûlauen kolon adre me ip, me faiv je kubit igigilö. 12 Ke haba hna up uma cicö wanben hnyi ke keihen e jio, me sevente kubit ûlauen; ke haba ûhakiny hna up veten uma, me faiv je kubit igigilö, ke 13 Meeametuluto uma, me wan haded kubit ibeûen e; ke haba wanben ke uma, ke hna up veten e, me wan haded je kubit; 14 ke haba ûlauen hnyimakan uma, ke wanben e deiö, me wan haded je kubit.

15 Ke e ame tuluto ûlauen hna up uma hnyi hnyimakan ke uma wale hnyi hoton e, me je hnyeule görany hnyi ke keihen, me ke keihen, me wan haded je kubit; me uma kap eiö, me je poretikoiny hnyeule; 16 me li bahebetiny hwanuma, me je mamalama adre me hlöng, me je deö hnyeule ethö görany a je deö a kun, cicö hwanuma adre me tube ge esö ethö igigilö, me hwân hnyi kânâ ke ne o but hnyi je mamalama; k' adre me hlöng je mamalama; 17 ke ne o but hnyi hon hwanuma, me uma eiö hnyin, me hnyöu, me hna up veto hia igigilö eiö me hnyöu, ge je tulut. 18 Ke adre me bi kerubi me je pama; ke e hu pama wanben ke kerubi me ke kerubi, ke ûsa lo hnyimakan je kerubi; 19 me me hu hnyimakan at cicö pama hnyi ke keihen, hwanuma adre ânyâ je kerubi me je pama | gethen adre me dit hnyin jimeyö, wale at hnyi hna up veten uma. 21 E ûcû thibi vak ta ke keihen li uthwanumen uma kap; ke haba hnyimakan dok ae kap, e tha ûcû bongon me bongon uma kap. 22 Haba taben hut, me utö, ke kun ta kubit ibeûen göranyai, ke lo li kubit ibeûen e; ke utö je kopiny a vak, me taben, me je ke keihen: ke e ame ha könya, ka habe, Walang laulau a e hnyi hnyimakö Iehova. 23 Ke ûsa lo li hwanumen uma kap, me dok ae kap. 24 Ke ûsa lo li hlinginy li hwanuma, adre me khöng veseâ; lo hobi kâu ke hwanuma, ke lo li hlinginy hobi kâu khaca. 25 Ke adre ânyâ hnyin, wale hnyin li hlinginy uma kap, je kerubi me je pama, helâji me hna ânyâ hnyin hna up veto; ke e hu je eső ae haki hnyi hnyimakan poretiko hnyöu. 26 Ke e je mamalama adre hlöng me je pama hnyi ke keihen, hnyi baten poretiko: ame helâe je deö hnyeule hnyi baten uma, me je esö ae haki.

HNYIMAKAN 42.

ME e ame hum nya ka hnyi hnyeule eû. hnyi gether ha me e ame hum nya ka hnyi hnyeule cicö wanben, ke e cico hna up uma ame hnyimakan ka hnyi hwadrö. 2 Cicö ibeûen a wan haded je kubit, ke fifte kubit ûlauen, e bi hwanuma ka hnyi hwadrö. 3 Cicö dok a twente kubit a hanen hnyeule eiö, ke cicö hna bi hak veto a hanen hnyeule eû, e bi ke deö hnyeule ethö görany cicö ke deö hnyeule, a kun ta deö hnyeule ethö görany. 4 Ke cicö je hnyeule hna ngenu, ten je kubit ûlauen eiö hnyin, ke gethen a khaca kubit; ke ame hnyimakan ka hnyi hwadrö je hwanumen. 5 Ke okhulit je hnyeule ethö hon: anyin adre oûhnyûkongoâ ge je deö hnyeule ethö görany hon deö hnyeule hnyi wanben, me hnyikânâ, hnyi hna up veten uma. 6 Anyin a kun ta deö hnyeule, ke ba je hmolominy helâ me je hmolominy je hnyeule: anyin a wale adre me öûhnyûkongoâ at ethö görany hon at hnyikânâi me at hnyi wanben, hwân hnyikânâ ke ne o but ethö görany. 7 Ke haba hna up hak veto eû hnyöu, hnyi baten je hnyeule, a cicö hnyeule eû, hnyi hnyimakan je hnyeule, me fifte kubit ibeûen e. kap. 9 Ke eû hmelen je hnyeule eling imaneniny oge me wâ, waleji oge wâ hnyi

ka dit ka hnyin ûheny hnyi hnyeule eû. 10 E hu je hnyeule hnyi ûhakiny hna up veten hnyeule e deiö, cicö wanben, ke cicö hna up uma. 11 Ke haba gethen hnyi hnyimakan e, me helâ me getheniny je hnyeule ka hnyi hwadrö; haba ibeûen me tha ûcû me ûlauen: ke haba je gethen hia me hoton khaca bongon, me je hwanuma. 12 Ke helâ me je hwanumen je hnyeule ka hnyi hwaiöu, me e hu hwanuma hnyi hna hwân gethen, wale gethen cicö hna up hak vetö e deiö, a gethen hnân dit ka hnyi je hnyeule. 13 Me e ame ha könya, ka habe, Haba je hnyeule ka hnyi hwadrö, ke je hnyeule ka hnyi hwaiöu cicö wanben, me wale je hnyeule ae kap, wale dok ame he tavat bihut ka an hnyin ta je ûnyi ae ti kap, a tavat adre me hakekeny kö Iehova: ke adre me he ka ip eling je ûnyi ae ti kap, me hudiny han, me hudiny hulö, me hudiny monu; anyin a dok e ae kap. 14 E ka didrö tavat bihut, me ödrin e ca he ka dit ûnyi hnyi dok ae kap ka hnyi hnyeule eû, ke ödrin e he ka mē ip eling je khaûödrin, wale ödrin e huliwa kâu; anyin ae kap ta je ûnyi e: ke ödrin e he ka khavâ ke je ûkhaû, m'ödrin e he ka ûhakekenyâ ta je ûnyi anyin tavat.

15 Ke e ka hia but tuluto uma eiö hnyin, me e ame hum nya kâû a gethen deny homagöule e deiö, me tuluto e igigilö. E ame tuluto ke keihen e jimeyö ge hlowe tulut, a fair haded je hlowe, hoton hlowe tulut igigilö. 17 E ame tuluto ke keihen ka hnyi hwadrö, a faiv haded je hlowe, hoton hlowe tulut igigilö. 18 E ame tuluto ke keihen ka hnyi hwaiöu, faiv haded je hlowe, hoton hlowe tulut. 19 E ame hwiö ka hnyi ke keihen ka hnyi jimeû, me tuluto fair haded je hlowe hoton tulut hlowe. 20 E ame tuluto e hnyi vak ta ke keihen: ke e hu hak veto adre op e igigilö, faiv haded ibeûen, ke faiv haded ûlauen, me me hu hnyigöulen dok ae kap me dok ca kap.

HNYIMAKAN 43.

`WABAN dö e, me e ame hum nya ka hnyi homagöule, wale homagöule e jimeyö: 2 ke wâ bi ame o but hmanenanginy Khongu Isaraela ûheny jimeyö: ke 8 Anyin a haba ibeûen je hnyeulen hnyi haba hwan helâ me hwan ta je köiö: ke hnyeule eû, me fifte je kubit: ke wâ bi, ame hadröngöc hmeledrany ge hmanenawan haded je kubit hnyi hnyimakan uma nginy. 3 Ke haba imaneniny, me belâ me ioik he ka ohia taun; ke haba je hna oma-| kubit, ke khaca kubit ûlauen. 15 Ke vak nenâ me helâ me hna omanenâ waleji oge wâ hnyi wagewe Kebara: me oge me ta hnyikânâi. 4 Ke haba hmanenangi Iehova ame didrö hnyin uma a gethen hnyi homagöule e jimeyö. 5 Ke haba hanu ame köp nya göranyai, me hum nya ka hnyi hnyeule eiö hnyin; ke wâ bi ame unöngötö uma ge 17 Ke haba dok ame silöû me ame he ka hmanenangi Iehova. 6 Ke oge me löng ke at ame fuc könya ûnyi hnyi hnyin uma; ke ame tha tot mönya at. 7 Ke e ame ha könya, ka habe, Nokon at lö, walang hnen anyik theron, me hnen li hnyeûcak, wale ame he ka hnyimakan deiö. oge me he ka laba hnyin unyin je lakon Isaraela nyiela balua: ke ame ca he hmetu at lö, Walang hna ha hnen Than Iehova, lap anyi Isaraela ka okongoâ iök ae kap, ödra, me latuhödra, hnen anyidra bi ûnyi monu, me hnen unyin latuhödra ae mok hnyi anyidra je dok ae görany; 8 me hnyi hnödra hna ip baten hwanumödra hnyi baten hwanumök, me uthwanumödra hnyi baten uthwanumök me ba hnyigöulök mödra, ke hna up hak veto thibi; ke adre hia but okongoâ iök ae kap ge anyidra ta je ûnyi ae ikiki waleji adre me ânyâ; anyin a wale oge hia but ohi' ödra hnyi anyik hmönyin. 9 Walang ang, e so adre me degec sâkâû ai gak, anyidra bi ûnyi monu, me je unyin latuhödra ae mok, ke oge me he ka laba unyidra nyiele balua.

10 Nokon at lö, hamâm he ka omanenâ uma ka lap anyi Isaraela m' adre me he ka hmehma ge hwakecidra ae kong: ke hn' ödra bi he ka tuluto tulut. 11 Ke adre me ne he bi ka hmehma ge hnödra hia je hna ânyâ, me omanenâ thö ködra tulutiny uma, me bongon, me je gethen hnån didrut me didrö, me ta je tulutiny hia, me ta je hna hûna gan, me ta je bongon, ke sihnalimen ju e hnyi hnyimaködra: m'adre me he ka tuö je tulutiny hia, me je hna hûna gan hia, me ânyâ. 12 Walang hnanyibuiny uma: haba hnyi ban bucen, me ame he bi ka ti kap hnen e hia igigilö. Wâ bi, wale thibi e hnanyibuiny uma.

13 Ke walang tulutiny taben hut ge je kubit: (haba kubit, me khaca kubit me hnyam:) a khaca kubit hnyi hnyin, ke khaca kubit ûlauen, ke haha baten e igigilö, me khaca hnyam: me ame he ka bi taben e hnân taben bi hut. 14 Ke haba hwân hnyi hnyin, cũ hnyi kânâ, ke ne o but hnyi dok ame silöû eû, me lo li kubit, ke khaca kubit ûlauen; ke hwân hnyi dok ame silöû wale ae ûhnyûkong ke ne o but Iehova. hnyi dok ae silöû wale ae gan, me vak ta

ta kubit taben hut göranyai: ke hwân hnyi hnabadröuiny taben hut ke ethö, me ame he ka hu vak ta baitoiny. 16 Ke haba hnabadröuiny taben hut, me ame he ka twelv kubit ibeûen, ke twelv ûlauen, ke khaca thibi tulutiny je ke keihen a vak. fotin kubit ibeûen, ke fotin ûlauen hnyi je ke keihen a vak; ke haba baten igigilö e, me ame he ka haf kubit; ke khaca kubit hnyin e igigilö; ke haba wacûatiny, me

18 Ke e ame ha könya, ka habe, Nokon ka habe, Wale je hnanyibuiny taben hut hnyi bong adre me he ka tibet e hnyin, hnân hudo hnyin e je hudiny leû, me dukâiâ dra ka hnyi hon. 19 Ke u me he ka ham nak bolok hnân hudiny hulö, ka tavat bihut a at Levi je mâtrâni Zadoka, tavat adre me hakekeny könya, haingen Than Iehova. 20 Ke u me he ka hom hanen dren e, me kina hon vak ta baitoiny, me hon vak ta kopiny dok ame silöû, me hon baten igigilö: helâe u me he ka obosoâ e me bi hwaban anyin möt. 21 U me he ka hom minya bolok hudiny hulö, ke e ame he ka thong degecâ e hnyi dok adre kû hnyi uma, hoton dok ae kap. 22 Ke haba hnyi bong a loiny u me he ka hudo got baga ae ba hnyikongon hnân hudiny hulö; ke adre me he ka obosoâ taben hut, helâ me hna obosoâ e ge bolok. 23 Ke u ka hia but obosoâ e, u me he ka hudo nak bolok ae ba hnyikongon, me mamoe baga ae ba hnyikongon ûnyi hnyi hnahat meno. 24 Ke u me he ka ûhakekenyi ödru hnyi hnyimakö Iehova, ke ame he tavat bihut ka khûö sâlt hudru, ke adre me he ka hudi ödru kö Iehova hnân hudiny leû. 25 Seven je bong u me he ka penapena got hnân hudiny hulö ke bong me ka bong: ke adre me he minya ka penapena nak bolok me mamoe baga ûnyi hnyi hna hat meno, ae ba hnyikongon. 26 Seven je bong adre me he ka bi hwaban möt anyin taben hut, me obosoâ; adre me he ka okabâ e helâe. 27 Ke at ka hia but ohwâdâ je bong, ke hwân hnyi bong a eitiny ke ne o but nyiele, me ame he tavat bihut ka hudo hon taben hut anyibun je hudiny leû, me anyibun je hudiny ûsoköu; ke oge me he ka köp öbun haingen Than

HNYIMAKAN 44.

E e ame ohmetu nya a gethen hnyi homagöule e deiö anyin dok ae kap eû hnyöu; ke a hlöng ut. 2 Ke haba Iehova ame ha könya, ka habe, Ame he ka hlöng ut homagöule eang, ame ca he hmetu ka khöng bi, ke ba at ame he ka dit hnyin, anyin a dit hnyin Iehova, Khongu Isaraela; anyin a wale ame he ka hlöng ut balua. 3 Ke haba than, e ame he ka laba hnyin, a e than bi, me han eling hnyi hnyimako Iehova; e ame he ka didrö a gethen hnyi poretikoiny homagoule, ke e ame he ka didrut hmetu hnyi gethen eling. 4 Ke e ame hum nya a gethen hnyi homagoule hnyi hwadro hnyi hnyimakan uma; ke inya oge me wâ, ke wâ bi, ame unöngötö uma umö Iehova ge hmane- hnyin. nangi Iehova: me oge me ta hnyikânâi. umök uma, öbun ka hom ok jeû, wale pipikhenya, me dra, ke adre hia but thamuâ hnök hna ûhihinyköu, he ka bi hanen ka hwakecibun ae kong. 8 Ke öbun e ca hia but tuö hanymen ge anyik ta je ûnyi ae kap: ke öbun e hia but otilâ tavat tuö anyik huliwa hnyi anyik dok ae kap hobi köbun bi. 9 Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, E ba atkanyua adre ca peritomonâ hnyok, ke adre ca peritomonâ

dok ae kap, a tavat musi hnyi je homagöuleny uma, me bi huliwa eiö hnyi uma; ödrin e he ka hlingâ hudiny leû me hut hobi kâu hnyei, ke ödrin e he ka tot hnyi hnyimakan tavat me bi huliwa ködra. 12 Anyin ödrin e huliwa ködra hnyi hnyimakan je khongudrin, me othôâ lap anyi Isaraela; anyin a wale, oge hia but hai göranyai hnyamök ûcûdrin, haingen Than Iehova, ke ame he bi ka takû ödra anyidra hulö. 13 Ke adre me ca he ka hakekeny könya, he ka ânyâ hanymen at bihut könya, me he ka hakekenyâ hnök je hna okabâ, ka ta je ûnyi ae ti kap, ke ame he ka takû ödra anyidra hmehma, me ta je ûnyi ae ikiki adre hia but ânyâ. so bi oge me he ka wi' ödrin hnân tavat tuö hanymen hnyin uma me je huliwainy hia, me ta je ûnyi hia adre me he ka ânyâ

15 Ke haba tavat bihut a at Levi, je 5 Ke Iehova ame ha könya, ka habe, laku Zadoka, waleji adre tuö je hanymen Nokon at lö, wâhmakhmetoâ ju, ke wâ thö hnyi anyik dok ae kap hnyi hna he monu ge li emâkâm, ke löng ge li hnyikönyâm gak hnen lakon Isaraela, me adre me he hofuc hia oge me he ka ha köu ge je hna ka hakekeny könya m' adre me huliwa hûna hia ge uma umö Iehova, me ta je könya; ke adre me he ka tot hnyi hnyihnanyibuiny hia; ke wâhmakhmetoâ ju makök he ka hudo könya pipikhenya me gethen hnân dit ka hnyi uma, me je gethen dra, haingen Than Iehova; 16 Adre me hia hnân didrut ûnyi hnyi dok ac kap. he ka dit hnyi anyik dok ac kap, ke adıc 6 Ke u me he ka ha ka tavat ûkhin fuc, me he ka hakekeny ka hnyi anyik laulau, wale ka lap anyi Isaraela, ka habe, Wa-m'adre me huliwa konya, ke adre me he lang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, ka tuö hanymen gak. 17 Ke ödra ka he Lap anyi Isaraela lö, soju je hwakecibun ka dit hnyi je homagöuleny hnyeule eiö, hia ae kong, 7 waleji hnyi hnöbun hna adre me he ka khava je ûkhaû lino; ke ödilâ je atkanyaua, tavat adre me ca peri-ladre me ca he ka khavâ leûnen mamoe tomonâ hnyok, ke adre ca peritomonâ ödra ka huliwa hnyi je homagöuleny hnye-unyidra, m' adre me he ka hnyi laba hnyi ule eiö, me eiö hnyin uma. 18 Adre me anyik dok ae kap, he ka okongoâ e, wale he ka bicâ je hnabinybak lino, me inâ je trauzes lino; ke adre me ca he ka weikâ ûnyi ame oâ khun. 19 Ke ödra ka didrut ka hnyi hnyeule eû, wale hnyeule eû hnyou ka tavat, adre me he ka me uny jut anyidra je ûkhaû wale adre me huliwa kâu, me ip hnyi je hnyeule ae kap, me khavâ ke je ûkhaû, m' adre me ca he ka okabâ tavat ge anyidra je ûkhaû. 20 Ke adre me ca he ka giâ je bödra, ke adre me ca he ka hna leûnen bödra; adre me he ka sö thibi unyin, ame he ka hnyi dit ka hnyi anyik je leûnen bödra. 21 Ke haba khaca, ame dok ae kap, wale atkanyua at ame tha laba ca he ke at bihut ka ijem waina e ka dit me lakon Isaraela. 10 Ke haba at Levi ka hnyi hnyeule eiö. 22 Ke adre me ca waleji adre me ûsâkâûö mönya, hnyi hna he ka hom safac, me momo adre degec me he monu hnen at Isaraela, waleji ame he hnân öiödra: ke adre me he ka hok hlu monu gak ka anyidra je idola; me ame ka hnathu a je matran lap anyi Isaraela, me he bi ka takû ödra anyidra hulö. 11 Ke ame ne safac âiân at bihut. 23 Ke adre so bi hamödrin he ka huliwa hnyi anyik me he ka nâ lakeik ge bongon ûnyi ae kap,

me ûnyi ae ca kap, me owâhmakhmetu|ame he ka huân hnen umödra je uma, me ke adre me he ka okabâ anyik je sabath. wâ adre nye obokongi ödra bi: ke so bi e khan' ödra he ka obokongi ödra bi can kamen, me hinyen, me nokon baga me hlu, me liamekeiny me haniny at ae ba âiân. 26 Ke ödra ka hia but obosoâ e, me adre me he ka aû kâu seven ta bong. 27 Ke haba hnyi bong e ame he ka dit ka hnyi dok ae kap, ka hnyi hnyeule eiö he ka huliwa hnyi dok ae kap, me e ame he ka hudo hudiny anyin hulö, haingen Than 28 Ke ame he ka hu idra: ke inya ang idrin: ke öbun e ca he ka bi hwajekhöûdrin hnyi Isaraela, ke inya ang jekhoûdrin. 29 Adre me he ka an hudiny han, me hudiny hulö, me hudiny monu; ke hobi ködra ta je ûnyi hia adre me naûâ hnyi Isaraela. 30 Ke hobi kâu tavat bihut je ûnyi a bân hnyi ta je wan a bâniny ta je ûnyi hia, me ta je bwihlanyin hia ta je ûnyi hia öbun e ânyâ me bwihlany: öbun e he ka ham minya je falawa a bân adre tiga op ka at bihut, me me mokut hon umöbun je uma hnahic. 31 Ame ca he at bihut ka hnyi an ûnyi a mok hwege, me ûnyi adre oloû kia, ame ne meno ame gâ ame ne meno ame he.

HNYIMAKAN 45.

K E haba khaca, öbun ka he ka khenâ ibun hnyei. me öbun e he ka ham ibun hnyei, me öbun e he ka ham kö Iehova bwihlany ong dok ae kap ûnyi hnyi hnyei: haba ibeûen e, me twente faiv thauzan je hlowe, ke ten thauzan ûlauen: k' ame he ka kap e hnyi hnyigöulen hia igigilö. 2 Ke haba, ke keihen e adre me he ka ip hnân dok ae kap me faiv haded ibeûen, ke faiv haded ûlauen, khaca thibi tulutiny vak ta ke keihen igigilö; ke fifte je kubit utkânâ igigilö. 3 Ke haba hnyi hna tuluto eling u ma he ka tuluto twente faiv thauzan ibeûen, ke ten thauzan ûlauen: ke ame he ka e hnyin e dok ae kap, me huliwan dok ae kap, tavat adre me 17 Ke hamen than he ka ham je hudiny hakekeny he ka huliwa kö Iehova; ke leû, me je hudiny han, me je hudiny ic,

odra ge ûnyi ae bo kong, me ûnyi ae bo hnen ae kap hnân dok ae kap. 5 Ke haba 24 Ke haba hnyi je ivinö, me adre twente faiv thauzan ibeûen me ten thaume he ka tot me owisa; adre me he ka zan ûlauen, me hobi kâu at Levi, tavat owisa hoton hnök hna owisa: ka adre me adre me huliwa hnyi uma, me me hwajehe ka tuö anyik je hnanyibu, me hnök je köûdra me hobi kâu je hnyeule a twente. hna hûna hnyi anyik je bijeû hia adre thu; 6 Ke öbun e he ka kû kânâ iny taun, faiv thauzan ûlauen, ke twente faiv thauzan 25 Ke adre me ca he ka he ka at a mokcu ibeûen, hnyi baten bwihlany a utkânâ ae kap: ke wale hobi kâu lap anyi Isaraela hia. 7 Ke haba dok hobi kâu than, me ame he ka e hnyi ke keihen me ke keihen bwihlany ae kap, me kânâ iny taun, cicö bwihlany ae kap, me cicö kânâ iny taun, hnyi ke keihen hnyi jimeû e jio, ke hnyi ke keihen jimeyö e deiö: ke haba ibeúen ame he ka helâ me ke jekhöû, hwân hnyi hnyigöulen ka hnyi jimeû ke ne o but hnyi hnyigöulen e jimeyö. 8 Ke haba kânâ ame he ka hnân iny bi hnyi Isaraela: ke adre me ca he hmetu je than unyik ka hom ûhnyûkongo lakeik; ke adre me he ka ham kânâ ka lap anyi Isaraela hoton anyidra ta je tribu.

9 Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Je than Isaraela lö, soju; degec ut öbun ûokonguny, ke sei, me anyâ thö ûnyi ae ûcû me ûnyi ae wisa; ohia ju hnöbun hna musi hwege hon lakeik, haingen Than Iehova. 10 Obun e he ka hu tulut uhni ae wisa, me efa ae wisa, me bath ae wisa. 11 Ame he ka khaca thibi tulutiny efa me bath, me me hu hnyi bath ke keihen a libenyitainy homer, me efa ame he ka ke keihen a libenyitainy homer: ame he tulut ka hnu hoton homer. 12 Ke haba sekel me ame he ka twente je gera: twente je sekel, twente faiv je sekel, fiftin je sekel, wale anyibun mina. 13 Walang bwihlany öbun e he ka hudo; ke keihen a siksiny efa ûnyi hnyi homer hwit, ke öbun e he ka ham ke keihen a siksiny efa ûnyi hnyi homer bali: 14 ke haba jekhöû adre me ha ge wakaco, haba khaca bath wakaco, me wale ke keihen a libenyitainy ûnyi hnyi hnyin kori, wale ten je bath a khaca homer; anyin a haba ten je bath, me wale homer: 15 ke khaca nokon mamoe ûnyi hnyi hnahat meno hnyi lo li haded, ûnyi hnyi je sajilat ae hoso hnyi Isaraela; hnân hudiny han me hudiny leû, me je hudiny ole, hnân ûcû melidra, haingö Iehova. wale ae ti kap. 4 E bi dok ae kap hnyi Ke ame he tavat hia thithö hnyi hnyei ka hnyei; me hobi kâu tavat bihut tavat adre ham bwihlany eling hobi kâu than Isaraela.

hnyi je bijeû, ke hnyi ûen bi a manen e ame he ka he: ke adre me ca he ka hlöng hnyin je tehi, ke hnyi je sabath, ke hnyi je bijeû hia adre thu anyin lap Isaraela:|he tavat aten hnyei ka khudrung hnyi e ame he ka penapena hudiny hulö, ke hudiny han, ke hudiny leû, ke ta je hudiny ole, hnân he ka bi hwaban melen lap anyi Isaraela.

18 Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Hnyi tehi a bân, hnyi bong a bâniny tehi, u me he ka hom nak bolok ae ba hnyikongon; me u me he ka obosoâ dok ae kap. 19 Ke ame he at bihut ka hom hanen dren hudiny hulö, me kina hnyi je uthwanumen uma, ke hon je kopiny a vak dok ame silöû hnyi taben hut, ke hon ta je uthomagöuleny hnyeule eiö. 20 Ke u me he ka ânyâ helâe hnyi bong a seveniny tehi hobi kâu at ame hau, ke hobi kâu at ae ba hnyok: m' öbun e he ka bi hwaban melen uma helâe. 21 Ke hnyi tehi a bân, hnyi bong a fotininy tehi, me öbun e he ka ânyâ paseka, seven je bonginy bijeû; k' adre me he ka han areto adre ca levenâ. 22 Ke hnyi bong eling ame he than ka penapena hobi kâu bi, ke hobi kâu tavat hia aten hnyei, bolok hnân hudiny hulö. 23 Ke haba hnyi je bong a seven hnyi bijeû, me e ame he ka penapena hudiny leû hnyi je bong hobi kö Iehova, a seven ta bolok, ke seven ta mamoe baga ae ba hnyikongon hnyi ta bong a seven; ke ûsa khaca got baga hnyi ke bong me ke bong hnân hudiny hulö. 24 Ke e ame he ka penapena hudiny han, khaca efa hobi kâu bolok, ke khaca efa hobi kâu mamoe baga, ke khaca hin wakaco hobi kâu efa. Hnyi tehi a seveniny, hnyi bong a fiftininy tehi, hnyi bijeû e ame he ka ânyâ helâ me hnyi je bong a seven; hoton hudiny hulo, me hudiny leû, me hudiny han, me hoton wakaco.

HNYIMAKAN 46.

TALANG hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Haba homagöuleny hnyeule eiö wale a hnyimakan deiö, me adre me he ka hlöng hnyi je bonginy huliwa a siks; ke adre me he ka khöng e hnyi bong sabath, ke hnyi bong ame manen hnyin tehi adre me he ka khöng e. 2 Ke ame he than ka didrö a deny getheniny poretikoiny homagöule eû, me tot hnyi uthomagöule, ke ame he tavat bihut ka penapena anyin hudiny leû, me anyin je hudiny ole, ke e ame he|hudiny leû kö Iehova: u me he ka pena-

homagöule ke ne o but sahac. hlinginy homagöule eling hnyi hnyimakö Iehova hnyi je sabath me je ûen ame manen hnyin tehi. 4 Ke haba hudiny leû ame he than ka hom kö Iehova hnyi bong sabath, me siks ta nokon mamoe ae ba hnyikongon ke khaca mamoe baga ae ba hnyikongon; 5 ke haba hudiny han, me khaca efa hobi kâu mamoe baga, me hobi kâu je nokon mamoe hudiny han, hoton hna hu, ke khaca hin wakaco hobi kâu efa. 6 Ke haba hnyi bong ame manen hnyin tehi me khaca nak bolok ae ba hnyikongon; ke siks ta nokon mamoe ke khaca mamoe baga; ae ba hnyikongudrin: 7 ke e ame he ka penapena hudiny han, khaca efa hobi kâu bolok, ke khaca efa hobi kâu mamoe baga, me hobi kâu je nokon mamoe hoton hna hu, ke khaca hin wakaco hobi 8 Ke e ka didrö than, me e ame kâu efa. he ka didrö a gethen poretikoiny homagöule, ke e ame he ka didrut hmetu e. 9 Ke e ka o tavat aten hnyei hnyi hnyimako Iehova hnyi je bijeû adre thu, haba at ame he ka didrö hnyi homagöule ka hnyi hwadrö he ka khudrung, me e ame he ka hmetu but hnyi homagoule ka hnyi hwaiöu; ke haba at ame didro hnyi homagöule ka hnyi hwaiöu, me e ame he ka dit hmetu but hnyi homagoule ka hnyi hwadrö; e ame ca he ka hmetu hnyi homagoule a dit hnyin, k' ame he ka didrut cicö e. 10 Ke haba than, me e ame he ka dit hnyi wanbödra ödra ka didrö; ke ödra ka didrut, me e ame he ka tha didrut mödra. 11 Ke haba hnyi je bijeû ke je bong adre thu, me ame he ka hu hudiny han, khaca efa hobi kâu bolok, ke khaca efa hobi kâu mamoe baga, ke hobi kâu je nokon mamoe hoton hna hu, ke khaca hin wakaco hobi kâu efa. 12 Ke e ka he than ka penapena hut ae betenge, ame ne hudiny leû, ame ne hudiny ole hnân hut ae betenge kö Iehova, me hamen ke at he ka khöng ut kâu homagöule e deiö, ke e ame he ka penapena anyin hudiny leû, ke anyin je hudiny ole, helâ me hnen hna ânyâ hnyi bong sabath: me e ame he ka dit ut; me ame he ke at ka hlöng homagöule, e ka didrut. 13 Ke u me he ka penapena hnyi ke bong me ke bong khaca nokon mamoe a khaca hunainy ae ba hnyikongon hnân ka khudrung hnyi baten homagöule; me|pena e hnyi je hnyomakatu. 14 Ke u me

hudiny leû balua.

16 Walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, A ne he than ka ham bwihlany than ka hûgûnâ hwajekhon tavat, me hai hnyin, wagewe a ca hnân vheno. me ca vese lakeik hnyi je idra bi.

hnyeule ae kap anyin tavat bihut, hnyi hnyimakan ka hnyi hwadrö: ke wâ bi, wale ke dok hnyi ke keihen hoton e jiö. 20 Me e ame ha könya, ka habe, Walang dok ame he tavat bihut ka ölâ hudiny monu, me hudiny hulö hnyin, ke adre me he ka thân hudiny han hnyin; m' adre me ca he ka kom e ka hnyi hnyeule eû, he ka okabâ tavat. 21 Me e ame hum nya ka hnyi hnyeule eû hnyöu, me ovhenu nya ka hnyi vak ta kopiny hnyeule; ke wâ bi, e ve hu hnyeule hnyi vak ta kopiny hnyeule. 22 Hnyi vak ta kopiny hnyeule e hu hnyeule adre bi hanen, fâte kubit ibeûen ke twente faiv ûlauen: khaca thibi tulutiny vak ta hnyeule eling hnyi je kopiny. 23 Ke e hu hna up veto igigiliö, a igigilö vak eling, ke adre ânyâ je ûnyi hnân öt hmelen je hna up veto igigilö. 24 Me e ame ha könya, ka habe, Walang je uma hnân öt, ame he tavat huliwan uma ka ölâ hut anyin tavat hnyin.

HNYIMAKAN 47.

E e ame ohmetu nya ka hnyi hwanumen uma; ke wâ bi, ame hingölö köiö ûnyi hnyi hmelen hwanumen uma e deiö, anyin ame hnyimakan deiö uma : ke ame hingölö köiö ûnyi hnyi hmelen, hnyi ka habe, Waleû hnyigöulen öbun e he ka

he ka penapena hudiny han hobi kâu e ke keihen metân uma, hnyi ke keihen hnyi je hnyomakatu, ke keihen efa a taben hut ka hnyi hwaiou, 2 Me e ame siksiny, ke ke keihen a kuniny hin wakaco, hum nya kâû a gethen hnyi homagöule ka. hnân ûhaniken me tap falawa; a hudiny hnyi hwadrö, me su nya hnyi gethen eû, han hobi kö Iehova, wale hnanyibu adre ka hnyi homagöule eû, a gethen hnyi ohmâ nyiele balua. 15 Helâe adre me he homagöule e deiö; ke wâ bi, ame hingölö ka penapena nokon mamoe, ke hudiny köiö ûnyi hnyi ke keihen metâ. 3 Ke han, ke wakaco, hnyi je hnyomakatu hnan ame he deiö at ae hu tulut tö hnyi hnyamen, me e ame tuluto khaca thauzan je kubit, ke e ame ovhenu nya hnyi wanben köiö, me böngön ju köiö hnyi li omakhnâiny. ka ke nokon, me wale hwajekhon bi: me 4 Ke e ame tuluto hmetu khaca thauzan. ame he ka ûnyi anyin lakon : me ame he k' ame ovhenu nya hnyi wanben köiö, me ka e bi unyidrin me hwajekhöudrin. 17 böngön ju köiö hnyi li bouca. Ke e ame Ke so bi ame ne he ka ham bwihlany ka tuluto hmetu khaca thauzan, k' ame ovhenu athnyabainy, a hanen hwajekhon, me ame nya hnyi wanben köiö, me böngön ju hnyi he ka anyin bi ke ne o but hnyi huna adre bibiköta. 5 Ke hwaban dö e e ame tuluto me thang; me ame he ka ohmetu e ka khaca thauzan; me wale wagewe but, me than; ke so bi hwajekhon me hobi kâu ca khanö nya hmetu he ka vheno: anyin 18 Ke haba khaca, ame ca he ame khibi thö göranyai köiö, a köiö hnân hagut' ödra ûnyi hnyi idra; e ame he ka Ke e ame ha könya, ka habe, Nokon at lö, ham hwajekhon ka je lakon ge iny bi : me hawa, u je wâ but? Me e ame hum nya, me ohmetu nya ka hnyi baten wagewe. 19 Me e ame hum nya ka hnyi gethen, 7 Ke oge me hmetu but, ke wâ bi, e se hia wale hnyi baten homagöule, ka hnyi je hmönyin je ûö hnyi baten wagewe hnyi li ke keihen. 8 Ke e ame ha könya, ka habe, Ame hingölö köiö ang ka hnyi je ke keihen e deiö, me ame he ka badedö ka hnyi hnyebuba: k' ame he ka he bi hnyiköiöai; ke haba köiö adre hingâlâ, me ame he ka utut ka hnyi köiö ae gan ; me ame he ka so but köiö. 9 Ke haba je ûnyi hia ae möt adre me si but hnyi je dok hia ame o hnyin wagewe, me adre me he ka möt; ke ame he ka se hia hmönyin ta je wâ: anyin ame o eling köiö ang, k' ame he ka omelö köiö ae gan, me ame he ka möt hia ta je ûnyi hnyi je dok hia ame o wagewe ka hnyin. 10 Ke ame he tavat thut ka ûtitilen hnyi baten: hwân hnyi Ene-gedi ke ne o but hnyi Ene-gelima, k' adre me he ka thong eling je ert; ke helâ me je wâiny köiö ae gan je wâ, e ve bongon, ke se hia hmönyin. 11 Ke ame ca he ka so but je hmudrainy, ke je utkânâiny ae lup; k' adre me he ka hna e me me köiö hiny. 12 Ke haba hnyi li baten wagewe hnyi ke keihen me ke keihen me ame he ka kû ta je ûö hia hnân an wan, ae ca meleca lan ke ca ba wan: ame he ka wa wan ae teb ûnyi hnyi je tehi hia, anyin ame hingölö köiö ûnyi hnyi dok ae kap; ke hnân an je wan, ke hnân bubuny je lan.

13 Walang hna ha hnen Than Iehova,

khenâ hnyi hnyei hnân hwajekhon hoton|hnyi ke keihen e jimeû; khaca jekhöû je tribu Isaraela a twelv: ame he ka hu je hwajekhöû Josefa. 14 Ke öbun e he ka ve hu e, ke at me ke at; waleji oge me inâ göranyai hnyamök he ka ham e ka je lakamöbun: ke öbun e he ka hu hnyei ang hnân ibun. 15 Ke walang hnyigöulen hnyei: haba ke keihen ka hnyi hwadrö, hwân hnyi köiö ae gan gethen Hethelon, ke ne o but hnyi gethen ame he Zedad ai; 16 Hamath, me Berotha, me Siberaim wale wanben hnyigot hnyi Damaseko, me hnyigot hnyi Hamath; Hazer-atikon hnyi hnyigot hnyi Hauran. 17 Ke haba hnyigot hwân hnyi köiö me Hazar-enana hnyi baten Damaseko, ke haba hnyi hwadrö me hwadrö hmönyin, me hnyigot hnyi Hamath. Wale ke keihen ka hnyi hwadrö. 18 Ke haba hnyi ke keihen e deiö, wanben Hauran, me Damaseko, me Gileada, me hnyei Isaraela, me e bi Joridano; öbun e he ka tuluto hwân hnyi hnyigot ka hnyi hwadrö ke ne o but köiö e deiö. Wale ke keihen 19 Ke haba ke keihen ka hnyi hwaiöu me hwaiöu hmönyin, hwân hnyi Tamara ke ne o but hnyi köiö Meribakadesi, ke ne o but wageweiny Aigupito, ke ne o but köiö ae gan. Wale ke keihen hnyi hwaiöu me hwaiöu hmönyin. 20 Ke naba ke keihen e jio, me köiö ae gan, hwân hnyi hnyigot hnyi hwaiöu ke ne o but hnyi cicö gethen ame he Hamath ai. Wale ke keihen e jio. 21 Helâe öbun e he ka khenâ köbun hnyei ang hoton je 22 Ke öbun e he ka tribu Isaraela. khenâ e hnân ibun me je atkanyua tavat adre me tha laba möbun, tavat adre me hnokoâ unyibun; ke adre me he ka helâ me tavat unyin lakon Isaraela wale adre hnokoâ hnyi hnyei; me adre me he ka hu idra möbun unyin je tribu Isaraela. 23 Ke haba tribu wale ame laba unyin je atkanyua, öbun e he ka ha idrin eling, haingen Than Iehova.

HNYIMAKAN 48.

baten ka hnyi hwadrö hnyi baten gethen ame he Hethelon ai ke ne o but hnyi gethen ame he Hamath ai, me Hazarenana hnyi hnyigöulen Damaseko, ka hnyi he ka hna wan kânâ a bân ka ke at bi: hwadro hnyi baten Hamath; wale li ke keihen e deiö me jimeû; khaca jekhöû faiv thauzan kolon ûlauen, hnyi hnyimakan Dana. 2 Ke haba hnyi hnyigoulen Dana, twente faiv thauzan, me hnan dok ae ca

Asera. 3 Ke haba hnyi hnyigöulen Asera, hwân hnyi ke keihen e jimeyö ke ne o but hnyi ke keihen e jimeû; khaca jekhöû 4 Ke haba hnyi hnyigöulen Nafatali. Nafatali, hwân hnyi ke keihen e jimeyö ke ne o but hnyi ke keihen e jimeû; khaca jekhöû Manase. 5 Ke haba hnyi hnyigöulen Manase, hwân hnyi ke keihen e jimeyö ke ne o but hnyi ke keihen e jimeû; khaca jekhöû Eferaima. 6 Ke haba hnyi hnyigöulen Eferaima, hwân hnyi ke keihen e jimeyö ke ne o but hnyi ke keihen e jimeû ; khaca jekhöû Reubena. 7 Ke haba hnyi hnyigöulen Reubena, hwân hnyi ke keihen e jimeyö ke ne o but hnyi ke keihen e jimeû; khaca jekhöû Juda.

8 Ke haba hnyi hnyigöulen Juda hwan hnyi ke keihen e jimeyö ke ne o but hnyi ke keihen e jimeû, me wale bwihlany öbun e he ka ham, twente faiv thauzan je hlowe ûlauen, ke haba ibeûen, me helâ me khaca jekhöû, hwân hnyi ke keihen e jimeyö ke ne o but hnyi ke keihen e jimeû : k' adre me he ka bi hnen dok ae kap hnyi wanben 9 Ke haba bwihlany öbun e he ka ham kö Iehova, me ame be ka twente faiv thauzan ta je hlowe ibeûen, ke ten thauzan 10 Ke haba hobi kâu hnyat ang, wale hobi kâu tavat bihut, me bwihlany ae kap; haba ka hnyi hwadrö, me twente faiv thauzan ibeûen, ke ten thauzan ûlauen e jio, ke ten thauzan ûlauen e deiö, ke twente faiv thauzan ibeûen ka hnyi hwaiöû: ke ame he dok ae kap anyi Iehova ka hnen hnyi wanben e. 11 Wale hobi kâu tavat bihut, tavat adre hia but okabâ a hanen je laku Zadoka, wale tavat adre hia but tuö hanymen ûnyi gak; tavat adre ca hnyi he monu, waleji hnyi hna he monu hnen lakon Isaraela, helâji me hnen at Levi hna he monu. 12 Ke ame he ka hnân bwihlany ködrin ûnyi hnyi bwihlany hnyi kânâ, ûnyi ae kap hmönyin, hnyi hnyigöulen at Levi. 13 Ke hoton tulutiny hnyigöulen tavat bihut, ame he ka hu hnen at Levi twente E walang ien ta je tribu: hwân hnyi haba ibeûen hia, me twente faiv thauzan, baten ka hnyi hwadra hnyi hata faiv thauzan ibeûen, ke ten thauzan ûlauen: ke ten thauzan ûlauen. 14 Ke adre me ca he ka ûco hanen utkânâ, ke khaca adre me ca he ka bi hwaban e, ke adre me ca anyin ae kap e kö Iehova. 15 Ke haba hwân hnyi ke keihen e jimeyö ke ne o but kap, hobi kâu taun, me je uma, me je

hnyaba igigilö: ke ame he taun ka hnen l hnyi wanben e. 16 Ke walang je tulutiny; foa thauzan faiv haded hnyi ke keihen ka hnyi hwadrö, ke foa thauzan faiv haded hnyi ke keihen ka hnyi hwaiöu, ke foa thauzan faiv haded hnyi ke keihen e jimeyo, ke foa thauzan faiv haded hnyi ke keihen e jimeû. 17 Ke ame he ka hu utkânâ hobi kâu je hnyaba igigilö taun; haba ka hnyi hwadrö tu haded ke fifte, ke tu haded ke fifte ka hnyi hwaiöu, ke tu haded ke fifte jimeiö, ke tu haded ke fifte jimeû. 18 Ke haba ibeûen kolon, hoton tulutiny bwihlany ae kap, me ten thauzan jimeyö, ke ten thauzan jimeû, ke e ame he ka hoton tulutiny bwihlany ae kap; ke haba jeûiny, me an tavat adre me huliwa hnyi taun. 19 Ke haba tavat adre me huliwa hnyi taun, ûnyi hnyi je tribuiny Isaraela hia, adre me he ka belökâ e. 20 Haba bwihlany ae bekhöt, me twente faiv thauzan ke keihen. ke twente faiv thauzan ke keihen: öbun e he ka ham bwihlany ae kap, tha e me kânâ iny taun, khaca thibi tulutiny vak ta ke 21 Ke ame he ka hobi kâu than kolon hnyi ke keihen me ke keihen bwihlany ae kap, me kânâ iny taun, hnyi hnyimakan twente fair thauzaniny bwihlany hnyi hnyigöulen e jimeyö, me jimeû cicö twente faiv thauzan hnyi hnyigöulen e jimeû, hoton tulutiny je jekhöû, wale hobi kâu than: ke haba bwihlany ae kap me dok ae kap anyin uma ame he ka hnen hnyi wanben e. 22 Ke haba hanen iny at Levi, me kânâ iny taun, a e hnyi wanben iny than, wale hnyi wanben hnyigöulen Juda, me hnyigöulen Beniamina, haba kânâ eling me iny

23 Ke haba ke je tribu: hwân hnyi ke keihen e jimeyö ke ne o but hnyi ke keihen e jimeû; khaca jekhöû Beniamina. 24 Ke haba khaca, me haba hnyi hnyigöulen Beniamina, hwân haba je hlowe iş hnyi ke keihen e jimeyö ke ne o but hnyi ke keihen e jimeû; khaca jekhöû Simeona.

25 Ke haba hnyi hnyigöulen Simeona, hwân hnyi ke keihen e jimeyö, ke ne o but hnyi ke keihen e jimeû ; khaca jekhöû Isakara. 26 Ke haba hnyi hnyigöulen Isakara, hwân hnyi ke keihen e jimeyö ke ne o but hnyi ke keihen e jimeû; khaca jekhöû Zebulona. 27 Ke haba hnyi hnyigöulen Zebulona, hwân hnyi ke keihen e jimeyö, ke ne o but hnyi ke keihen e jimeû; khaca jekhöû Gada. 28 Ke haba hnyi hnyigöulen Gada, hnyi ke keihen ka hnyi hwaiöu, ame he hnyigöulen hwân hnyi Tamara ke ne o but hnyi köiö Meriba-kadesi, ka hnyi wageweiny Aigupito, ke ne o but hnyi köiö ae 29 Wale hnyei öbun e he ka khenâ hnân iny je tribu Isaraela, ke wale je jekhöûdrin, haingen Than Iehova.

30 Ke walang je hnyigöuleiny taun; haba hnyi ke keihen ka hnyi hwadro foa thauzan faiv haded je hlowe tulut: 31 ke haba je homagöuleiny taun me adre me he ka ha hoton ien je tribu Isaraela; kun ta homagöule ka hnyi hwadrö, khaca me homagoule Reubena; ke haba khaca, me homagöule Juda; ke haba khaca, me homagoule Levi: 32 ke haba hnyi ke keihen e jimeyö, me foa thauzan ke faiv haded je hlowe; ke kun ta homagöule: haba khaca, me homagöule Josefa; ke haba khaca, me homagöule Beniamina; ke haba khaca, me homagöule Dana: 33 ke haba hnyi ke keihen ka hnyi hwaiöu, me foa thauzan ke faiv haded je hlowe tulut; ke kun ta homagöule; haba khaca, me homagöule Simeona; ke haba khaca, me homagöule Isakara; ke haba khaca, me homagöule Zebulona: 34 ke haba hnyi ke keihen e jio, me foa thauzan ke faiv haded je hlowe, ke kun ta homagöule: haba khaca, me homagöule Gada; ke haba khaca, me homagöule Asera; ke haba khaca, me homagöule Nafatali. 35 Ke haba je hlowe igigilö me eitin thauzan: ke hwân hnyi bong eling haba ien taun, me,

TUSI DANIELA.

HNYIMAKAN 1.

NYI huna a kuniny musi a Jehoiakima than Juda, haba Nebukaneza than Babulona ame o hnyi Jerusalema me 2 Ke haba Than ame hnö thelöng e. Jehoiakima than Juda ka hnyi hnyamen, tha e me ke je omjehen uma umen Khong; me e ame sukhöûnâ ka hnyi hnyei Sinara ka hnyi uma umen khongon: ke e ame ip je omjehen ka hnyi uma omjeû umen khongon. 3 Ke ame ha than kö Asepenaza at ame musö anyin je eunuka, he ka hom ke je lakon Isaraela, a je mâtrâniny than ke je hnyat ae nua; 4 a je thöth ae ba hnyikongudrin, hnyat ae hmanenang he ka wâ, ke hnyat ae khan' ödrin je metâ hia, k' ödrin e wâhmakhmeto, ke tremângâ je hna ûne, hnyat ae ûcû he ka tot hnyi uma umen than; me hamen he ka n' ödrin ge ûne ke hwen Kaledaia. 5 Ke haba than ame khenâ ködrin jeû an than hnyi taogo bong, ke waina a belen, me adre me he ka hat ödrin hnyi kun ta huna; me hwaban e me ödrin e he ka tot hnyi hnyimakan than. 6 Ke wale unyidra, a hanen lakon Juda, Daniela, ke Hanania, ke Misaela, ke Azaria. 7 Ke haba tuhan je eunuka ame hwenyi iödrin: ke e ame hwenyi iö Daniela, me Beletisaza; ke Hanania, me Saderaka; ke Misaela, me Mesaka; ke Azaria, me Abedengo. 8 Ke e mou hnyi hnyeku Daniela a g' ame ca he ka okongoâ e hnen jeu than, ke waina a belen: anyin a wale e ame sumâtâ tuhan je eunuka, me me ca ka hamen bi okongoâ e. 9 Ke haba Khong ame okûâ he ka betenge me hnyok kö Daniela hnen tuhan ta je eunuka. 10 Me

ge je khölak, me habelihmun ge köiö. 13 Ke u me he ka wâhmakhmeto je hnyimaköhmun, me hnyimakan wahidrou hnyat adre me hnyi an jeû an than; ke ânyâ thö köhmun a lathnyabaem hoton hnâm hna he ka wâ. 14 Me e ame ling ödrin hnyi ûnyi eling, me cubic ödrin hnyi je bong a ten. 15 Ke ame um dö je bong a ten, me adre me wâ je hnyimaködrin ae hmanenang, ke gan je unyidrin, hon hnyimakan wahidrou hia hnyat adre me an jeû an than. 16 Me haba Meleza ame hom hmetu jeû an than, me belidrin waina, me ha ö 'drin bi ge je khölak. 17 Ke haba je hidröu eling a vak, me Khong ame ham ködrin wâhmakhmeto me wâûnykûme hnyi je ûne me metâ hia: ke haba Daniela ame metâ hnyi je hna omanenâ hia me ta je bwi. 18 Ke ame um dö je bong waleji hnen than hna thu bongon he ka hum ödrin, me haba tuhan je eunuka ame hum ödrin ka hnyi hnyimakö Nebukaneza. 19 Ke haba than ame ûhnenamö mödrin; ke ba ke at gadra hia adre me wâ ae ûcû me Daniela, me Hanania, me Misaela, me Azaria: anyin a wale ödrin e tot hnyi hnyimakan than. 20 Ke haba hnyi ta ûnyi hia ge metâ me wâhmakhmeto, wale ame hnei ödrin gan than, e ame ō 'drin a ten beonuâ anyidrin metâ hon metâiny ta je magoi hia me tavat bibihwakecin hnyi dokhon dökhu hia. 21 Ke e bi Daniela ke ne o but hnyi huna a bâni Koreso than.

HNYIMAKAN 2.

NYI huna a loiny musi a Nebukaneza, haba Nebukaneza ame bwo haba tuhan ta je eunuka ame ha kö je bwi; me ame hlohlo hnyekon, me e ame Daniela, ka habe, Iny ot ge than a tuhök, ca mokut bi. 2 Me haba than ame ûkhuat ame khenâ ö 'bun jeû ke belibun : ke nöng he ka hom je magoi, ke tavat bibi-anyin a ieû e ame he bi ka wâ je hnyi- hwakecin, ke tavat tren khong, ke tavat maköbun ae hlöuhlöu, me ca helâ me Kaledaia, he ka omanenâ ka than je bwihnyimakan wahidröu a tha dö möbun? me ny. Me ödrin e o but me tot hnyi hnyiöbun e he ka bi jöniny bök ka than. makan than. 3 Ke haingen than ködrin, 11 Ke haingö Daniela kö Meleza, wale at ka habe, Oge hia but bwi, k' ame hlohlo a otilâ tuhan je eunuka hu Daniela me hnyekuk ae bekhanö nya bwik. 4 Me ame Hanania me Misaela me Azaria, ka habe, fuc at Kaledaia ka than hnyi hwen Suria, 12 Mē cubic öhmun a lathnyabaem hnyi je me ha, ka habe, E so e möt than nyiele bong a ten; me adre me he ka ha ö'hmun balua; ha thö bwi köhmun a lathnyabaem,

me öhmun e he ka omanenâ bongon. 5 Ke i iyong; me me ca tha he Daniela me je haba than ame thu me ha ka at Kaledaia, ka habe, E hia but gak ûnyi: ke öbun e ne ca he bi ka omanenâ könya bwi, ke bongon e, me adre me he ka subâ omomonu öbun, m' adre me he ka wia umöbun je uma me hnân digic thatûnyi. 6 Ke so bi öbun e ne he ka omanenâ bwi me bongon e, awe, öbun e he ka hu ûnyi gak je bwihlany me hwaban, k' adre me he ka ogân' öbun: anyin a wale omanenâ thö könya bwi me bongon e. 7 Me adre me thu hmetu a loiny me ha, ka habe, E so ame he than ka ha bwi ka lathnyabaem, m' öhmun e he ka omanena bongon e. 8 Ke haba than ame thu, me ha, ka habe, Inya oge me wâ but a öbun e he ka obecâ ûen, anyin ae khan' öbun dut a g' ame hia but gak ûnyi. 9 Ke öbun e ne ca he ka omanenâ bongon bwi, me khaca thibi hnanyibu köbun: anyin a öbun e hia but penapena thoi me iyawö he ka ha könya, ke ne o but adre me hwiö ûen: anyin a wale ha thö könya bwi, me me khanö nya thö ae khan' öbun he ka omanena bongon e. 10 Me haba at Kaledaia adre me thu hnyi hnyimakan than, ka habe, E ba at eang hmeledrany ae khana he ka omanenâ ûnyi anyin than; anyin ae ba than, ke taben, ke at musi ame hia but elâm ûnyi a helâe unyin je magoi ke tavat bibihwakecin ke at Kaledaia. 11 Ke haba ûnyi ame elam than, me e ti hmak, ke ca khana bi ke at he ka omanenâ e hnyi hnyimakan than, ke so thibi je khong, a tavat adre me ca tha laba me tavat. 12 Anyin a wale than ame hmönyin me wathethöt gan hmâ, me ûkhûnöng he ka ohia tavat hia ae metâ hnyi Babulona. 13 Ke adre me haimemenâ hnanyibu, ke adre me he ka hlingâ tavat ae metâ; ke adre me elöm Daniela me je lahanen he ka hling' ödrin. 14 Haba Daniela ame thu hnyi wâhmakhmeto me metâ kö Arioka taben tavat tue anyin than, at ame he he ka hlingâ tavat metâ hnyi Babulona; 15 me e ame ha kö Arioka a taben unyin than, ka habe, anyin a ieû ae logot hnanyibu ûnyi ge than? Haba Arioka ame omanenâ ûnyi eling kö 16 Haba Daniela ame didrö me sumâtâ ge than he ka hna kâu ûen, me me he ka omanenâ bongon bwi ka than.

17 Haba Daniela ame he ka hnyi umen uma me omanenâ ûnyi eling kö Hanania, me Misaela, me Azaria a je lahanen: 18 m' ödrin e he ka sumâtâ betenge ûnyi je ûnykûmenen hnyekom. 31 Than lö, u ge Khongon drany hnyi ûnyi eling ae je wâ, me wâ bi hnatheat ae gan. Ke haba

lahanen ka mok tha ödrin me tavat ae metâ hnyi Babulona. 19 Me adre me omanenâ kö Daniela hnyi hna omanenâ hnyi lit ûnyi eling ae iyong. Me haba Daniela ame haisoâ Khongon drany. 20 Ke haingö Daniela, ka habe, E so adre me haisoâ ien Khong nyiele nyiele balua; anyin a e unyin metâ me man: 21 ke e ame wia je huna me je ûen: e ame hom but je than me otilâ je than: e ame ham metâ ka tavat ae metâ, me wâhmakhmeto ka tavat wâhmakhmeto: 22 e ame omanenâ je ûnyi ae dit ke iyong: e khana ta je ûnyi hnyi menekholom, ke ame tha laba mē lany. 23 Inya oge me ole me oganö u Khongon lakamök, u at a ham könya metâ me man, ke u je hia but omanenâ könya walang ang hnöhmun hna sumatö u: anyin a u je hia but omanenâ köhmun ûnyi anyin than. 24 Anyin a wale Daniela ame he kö Arioka, wale a kunâ than he ka hlingâ tavat ae metâ hnyi Babulona: e ame he me ha kâu, ka habe, Ca he ka hlingâ tavat ae metâ hnyi Babulona: hum nya tho ka hnyi hnyimakan than, me oge me he ka omanena bongon ka than.

25 Me haba Arioka ame ie hum Daniela ka hnyi hnyimakan than, me ha helâng kâu, ka habe, Oge me wâ at a hanen bâ anyin at Juda, me ame he ka omanenâ bongon ka than. 26 Ke haingen than kö Daniela, adre hwenyi ien Beletisaza, ka habe, Hawa, e khanö u he ka omanenâ könya bwik bwi oge me bwo me bongon e? 27 Me Daniela ame thu hnyi hnyimakan than me ha, ka habe, Haba ûnyi ae iyong wale u je elâm, than, ke ca khana bi tavat ae metâ, ke tavat bibihwakecin, ke je magoi, ke tavat tren khong he ka omanenâ ka than; 28 ke so bi, e hu Khong hnyi drany at ame omanenâ ta je ûnyi ae iyong, me e ame hia but thumetu u Nebukaneza than, ta je ûnyi ame he ka o nyiele. lang bwem ke ûnyi eji u je wâ hon hnâm hna mokut: 29 haba u, than lö, ame o but hnâm je hna ûnykûme hon hnâm hna mokut, wale ta je ûnyi ame he ka o nyiele: ke haba at ame omanenâ ta je ûnyi ae iyong ame thumetu u ge ta je ûnyi ame he ka o. 30 Ke haba inya, me adre me ca omanenâ könya ûnyi ang ae iyong can a iny metâ hon tavat hia ae möt, ke so bi hnân omanenâ bongon ka than, me me khanö u thö

hmönyin hmanenanginy, me ame tot hnyi hnyimâkâm; ke hnân outen e at ka wâ. 32 Ke haba ban hnatheat eling, me gol ae so, ke haba ûlainy ke li benyin, me sileva, ke haba hnyekon ke li jevan, me bras, 33 ke haba li can, me fao, ke haba li hnyeûcan, me fao ke keihen ke kânâ kece ke keihen. 34 Ke u je wâ ke ne o but ame manen dö veto adre sö ke ca hnen hnyam, k' ame kot hnatheat hnyi li can a fao ke kânâ kece, me ame omomonu but. 35 Me ame tha omomonu but fao, me kânâ kece, me bras, me sileva, me gol, me helâ me unen hwit hnyi hna huje hwit hnyi honivakeny; ke haba ang ame tûâ degecâ, ke ba hmetu bi hnen: ke haba veto, at ame kot hnatheat, me e ame wia me bucen ae gan hmâ, me ame öunöngötâ hmeledrany 36 Wale bwi; ke öhmun e he ka omanenâ hnyi hnyimakan than bongon e. 37 U than lö, thaniny ta je than, ke Khongon drany ame ham köu dökhu, me man, me tang hwege, me hmanenang; 38 Ke e ame hia but hna ka hnyi hnyamâm je menoiny hnyot, me je meno ame gâ ethö, hnyi je dok hia ame laba hnyin lakon tavat, ke e ame hna köu he ka musi ödra hia: haba u, waleji ban a gol. 39 Ke hwabâm dö ame he ka kû ke dökhu ae ûhnyûkong hmelâm; ke ke dökhu minya a kuniny, a bras, e ame he ka musö hmeledrany hia. 40 Ke haba dökhu a vakiny ame he ka hwege helâ me fao: anyin a haba fao at ame omomono me hom oûnyûkongoâ ta je ûnyi hia: ke helâ me fao ame oamemâ ta je ûnyi hia eling, helâe e ame he ka omomono me oamemâ. 41 Ke anyin a u je wâ li hnyeûca me je bacan, a kânâ hnân up kaia hanen, ke fao hanen, me adre me he ka subâ luâ dökhu; ke so bi, ame he ka e unyin hwegien fao, anyin a u je wâ fao adre ûhaniken me kânâiny kaia. 42 Ke haba je bacan a fao me kânâ kece hanen, helâe ame he ka hwege ke keihen dökhu, me ngâ ke keihen. 43 Ke u je wâ fao adre ûhaniken me kânâiny kaia, adre me he ka ûhaniken me je mâtrâniny at; ke adre me ca he ka ûkeceköu bi, helâ me fao ame ca tha hûjö me kânâ ae kece. 44 Ke haba hnyi je bong bongon je than eling, me ame he Khongon drany ka oâ ke dökhu a g' adre me ca he ka ohia nyiele balua, ke adre me ca he ka hna dökhu eling ka ke hnyei; ke e ame he ka kot omomono me ohia ta je dökhu hia eling, ke e ame he ka me khudrung ka hnatheat gol, wale a otilâ

hnatheat eling, wale ae gan, ke ti so|tethmâ nyiele balua. 45 Anyin a u je wâ a g'adre sö veto ûnyi hnyi bucen, ke ca hnen hnyam, me e ame kot omomono fao, me bras, me kânâ ae kece, me sileva, me gol; haba Khong ae gan ame omanenâ ka than ta je ûnyi ame he ka o nyiele: ke e hnathu bwi, ke hmâ bi hna ha bongon. 46 Me haba Nebukaneza than ame ta ju hnyikânâi me nom kö Daniela, me ûkhûnöng he ka ham bwihlany me je ûnyi ae bo so kâu. 47 Ke haingen than kö Daniela, ka habe, E hnathu, haba Khongubun me Khongon ta je khong, ke Tuhan ta je than, ke at ame omanenâ ta je ûnyi ae iyong, anyin ae khanö u he ka omanenâ ûnyi e ae iyong. 48 Me haba than ame ogöranyi Daniela, me ham kâu je bwihlany ae gan, me otilâ e he ka musö hnyei Babulona hia, me wia e me taben ae beönua hon tavat ae metâ hia hnyi Babulona. 49 Ke Daniela ame sumâtâ than, me e ame otilö Saderaka, ke Mesaka, ke Abedenego hon ta je ûnyi hnyi hnyei Babulona: ke haba Daniela ame laba hnyi homagouleny than.

HNYIMAKAN 3.

TABA Nebukaneza than ame ânyâ hnatheat gol, ke sikste kubit ibeûen göranyai, ke siks ta kubit ûlauen: me e ame otilá e hnyi dok ae tha hon hnyi Dura, hnyi hnyei Babulona. 2 Ke haba than Nebukaneza ame ûkhûnöng he ka ûkhacaköuâ tavat musi ae gan, ke je gavena, ke tavat musi, ke tavat owisa, ke tavat tuö omjeû, ke tavat ha bongon hnanyibu, ke tavat ûhnei ge hnanyibu, ke tavat musi hia hnyi hnyei, ka hnyi dok adre me he ka okabâ hnyin hnatheat wale a otilâ hnen Nebukaneza. 3 Ke ame ûkhacaköu tavat musi ae gan, ke je gavena, ke tavat musi, ke tavat owisa, ke tavat tuö omjeû, ke tavat ha bongon hnanyibu, ke tavat ûhnei ge hnanyibu, ke tavat musi hia hnyi hnyei, ka hnyi okabâ hnatheat wale a otilâ hnen Nebukaneza than; me adre me ûtitilen hnyi hnyimakan hnatheat wale a otilâ Nebukaneza. 4 Me ame ha gânâ hnen at bi hnyimen musi, ka habe, Walang hnanyibu köbun tavat lö me je hnyei, me je ve hwen hnyei, ka habe, 5 Haba ûen öbun e he ka löng hnyin ifucin trutru, ke utköwi, ke kitara, ke sabeka, ke saniter, ke sumefono, ke ta je ûnyikhumöng hia, me öbun e he ka ta ju hnyikânâi

hnyei, me khudrung ka hnatheat gol a khû' ödrin ka hnyi thop ae möt hnyin ûen eling ame hakekeny keihen at Kaledaia, hu tangen cadrin, ke hnabicödrin, ke ûköt, ke utköwi, ke kitara, ke sabeka, ke saniter, hlingâ ge bâhlân meic tavat adre me hum ûkhûnöng he ka hum Saderaka, ke Mesaka, ke Abedenego. Me adre me hom je hnyat eling ka than. 14 Ke haba Nebukaneza! ame ha ködrin, ka habe, Hawa Saderaka, ke Mesaka, ke Abedenego lö e hu can gabun a öbun e ca bi athnyaba ka khonguk, me khudrung ka hnatheat gol oge otilâ? 15 Walang ang, öbun e ne penapena, öbun ka löng ifucin trutru, ke utköwi, ke kitara, ke sabeka, ke saniter, ke sumefono, ke je ûnyikhumöng hia me öbun e he ka ta me khudrung ka hnatheat gol oge me ânyâ, me so ling: ke so bi öbun e ne ca he ka khudrung, haba hnyi awa eling, me adre me he ka khû' öbun ka hnyi thop ae möt hnyin meic; ke ewa khong ame he ka hûgûn' öbun hnyi li hnyamök? 16 Me ame thu Saderaka, ke Mesaka, ke Abedenego, me ha ka than, ka habe, Nebukaneza lö, e ca ûcû köhmun he ka thu köu hnyi ûnyi e. 17 A ne helâe, me khana Khonguhmun, at öhmun e bi athnyabainy he ka hûgûn' öhmun ûnyi hnyi thop ae möt hnyin meic; me e ame he ka hûgûn' öhmun ûnyi

Nebukaneza than: 6 ke haba at ame ca|19 Me ame unöngötö Nebukaneza ge he ka hnyi ta, me khudrung, me adre me hmönyin, ke ke bongon bi hnyimakan kö he ka khûâ e hnyi awa eling ka hnyi thop Saderaka, ke Mesaka, ke Abedenego: ke e ae möt hnyin meic. 7 Anyin a wale hnyi ame fuc me hûna ködra a g'adre me he ka ûen tavat hia adre me löng ifucin trutru, oseven okahwa meic hon hnödra hna labö ke utköwi, ke kitara, ke saniter, ke ta je okahwa e. 20 Me e ame hûna ka ke je ûnyikhumöng hia, me ame ta hnyikânâi taben, a hanen je deö vat unyin he ka cö tavat hia, me je hnyei, me je ve hwen Saderaka, ke Mesaka, ke Abedenego, me otila Nebukaneza. 8 Anyin a wale hnyi meic. 21 Me adre me ca hnyat eling, ke me khûâ at Juda. 9 Adre me ha kö ke je khaûödrin, me khû' ödrin ka hnyi Nebukaneza than, ka habe, E so u möt than wanben thop ae möt hnyin meic. 22 Anyin nyiele balua. 10 U, than lö u je otilâ a wale, ke can ame hwege hna hûna hnen hnanyibu a haba at ama löng ifucin trutru, than, ke ti kahwa hmönyin meic, me ame ke sumefono, ke ta je ûnyikhumöng hia, me Saderaka, ke Mesaka, ke Abedenego. ame he ka ta ju me khudrung ka hnatheat 23 Ke haba hnyat eling a kun, wale Sadergol: 11 ke haba at ame ca he ka hnyi ta aka, ke Mesaka, ke Abedenego, me ödrin e me khudrung, me adre me he ka khûâ ka ta adre me c' ödrin ka hnyi thop ae möt hnyi thop ae möt ge meic. 12 Wale keihen hnyin meic. 24 Me ame uthmâhmâ Nebuat Juda u je hia but otilâ hon ta je ûnyi kaneza than, me ie tot: me e ame thu me hnyi hnyei Babulona, jia Sadereka, ke ha ka anyin tavat ûhnenamö, ka habe, Mesaka, ke Abedenego; haba hnyat eling, Hawa, ötin e ca khûâ kun ta hnyat adre ca than lö, ödrin e ca löng köu: ödrin e ca bi ka hnyi meic? Me adre me thu me ha ka athnyaba ka ânyâm je khong, me khudrung than, ka habe, E, than. 25 Me e ame thu ka hnatheat gol u je otilâ. 13 Me ame me ha, ka habe, Wâ bi, oge me wâ hnyat a hmönyi Nebukaneza ke wathethöt, me ödrin vak k' adre thang bi, ödrin e ngenu hnyin meic, k' ödrin e ca kong bi ; ke haba unyin at a vakiny, me helâ me unyin ke khong. 26 Me haba Nebukaneza ame hakekeny ka hnyi hnyimen thop ae möt hnyin meic, me ha, ka habe, E, Saderaka, me Mesaka, me Abedenego, je athnyabainy Khong ae Beönua, ai öbun, kâ âng. Me ame didrut Saderaka, me Mesaka, me Abedenego ûnyi hnyi hnyin meic. 27 Ke ame wâ hnyat eling hnen tavat musi ae gan, ke je gavena, ke tavat musi, ke tavat ûhnenamö anyin than, wale adre ûkhacaköu, ae ba maniny meic hon je unyidrin, ke a ca hlâ bi leûnen bödrin, ke a ca wia bi tangen li cadrin, ke ca bon meic unyidrin. 28 Ke haba Nebukaneza ame ha, ka habe E so adre haisoâ Khongu Saderaka, me Mesaka, me Abedenego, at ame kunâ anyin angela, me omelö je athnyabainy hnyat adre me labageju kâu, ke ödrin e wia hofuc hwan than, me hna je unyidrin, m' ödrin e ca he ka bi athnyaba me khudrung ka ke khong bi. 29 Anyin a wale oge me otilâ hnanyibu, a haba tavat hia, hnyi hnyamâm, than. 18 Ke so bi a ne me ta je hnyei, me je ve hwen hnyei, adre ba, me wâhmakhmetoâ ju than a öhmun e ne he ka ha ûnyi ae kong ge Khongu ca he ka bi athnyaba je khongom, me Saderaka, me Mesaka, me Abedenego, me khudrung ka hnatheat gol u je otilâ adre me he ka subâ omomonu ödra, me

wia umödrin je uma hnân digic thatûnyi: anyin ae ba ke khong ae khana he ka ûhömeli helâe. 30 Haba than ame ogöranyi Saderaka, me Mesaka, me Abedenego, hnyi hnyei Babulona.

HNYIMAKAN 4.

NYA Nebukaneza than, ame ha ka tavat hia, me je hnyei me je ve hwen hnyei bi, tavat adre me labā hmeledrany hia, ka habe, E so ame osehiâ anyibun hnahic. 2 Oge me ûnykûme e so he ka omanenâ ta je haten me je ûnyi hnân lâiâ waleji a ânyâ könya Khong ae Beönua. 3 E ti beönua anyin je haten! ke ti gan hmâ anyin ta je ûnyi hnân lâiâ gan! dökhu ae hmâ nyiele balua dokhon dökhu, ke hwân hnyi ke dö, ke ne o but ka hnyi ke dö anyin musi.

4 Inya Nebukaneza oge me menâ hnyi umök uma, ke iny sot hnyi hnyabak. 5 Oge me bwo bwi, me ame ooti nya; ke oge me hmak ge je hna ûnykûme hon hnök hna mokut, ke ta je ûnyi ae manen könya. 6 Anyin a wale oge me otilâ hnanyibu he ka hom könya tavat metâ hia hnyi Babulona, me me hamödra he ka omanenâ bongon bwi. 7 Me ame o könya ta je magoi, ke tavat bibihwakecin, ke at Kaledaia, ke tavat tren khong: me oge me ha bwi hnyi hnyimaködra; ke adre me ca omanenâ könya bongon. 8 Ke hwaban e ame o but könya Daniela, ke ien Beletisaza, k' adre tha ien me anyik khong, ke e unyin hanon je khong ae kap: me oge me ha kâu bwi me ha, ka habe, 9 Beletisaza lö, tuhan je magoi, e khanö nya but a e unyâm hanon je khong ae kap, ke ba ke ûnyi ae iyong ae hmak köu, anyin a wale ha thö könya hna wâ hnyi bwik waleji oge me bwo, me bongon e. 10 Ke walang hnök hna wâ hon hnök hna mokut; Wâ bi, inya oge me wâ ûö hnyi wanben hmeledrany, ke beû hmönyin göranyai. 11 Ke ame kû thö ûö, ke hwege bi, ke haba ibeûen e, me ame o but hnyi drany, me e manen ke ne o but hnyi je can hmeledrany. 12 Ke e hmanenang je lan, ke se hia je wan, ke hu han hnyin e hobi kâu hia: ke haba ta je menoiny hnyot me adre me tung hmelen, ke haba je meno adre me gâ ethö, me adre me taba je anginy, k' adre me han ta je ûnyi hia ac möt ûnyi hnyin e. hnyot, ke ne o but ame um dö je ûen a 13 Wale ûnyî oge me wâ hon hnök hna seven; 24 than lö, walang bongon, ke wale mokut, ke wâ bi at hmâkâ ke e kap ame musi anyin At ae Beönua, ame he ka o ka

utut ûheny hnyi drany. 14 Me e ame hongot hwegiâ, ka habe, Sö but ûö, ke subâ but ta je anginy, ke jijingâ degecâ but je lan, ke ve khûâ je wan e: e so e kec ut ûnyi hnyi hmelen e ta je meno adre me he, ke je meno ame gâ ûnyi hnyi je anginy. 15 Ke so bi hnen ju hnyiban e ke iwân eû hnyi kânâ, ke ohmâ ju e ge je tö fao ke bras, hnyi hna önying ae hât hnyi kânâ; ke so e ame khubet ge dân hau ûnyi hnyi drany, ke so e ame he ka tha jekhon me ta je menoiny hnyot hnyi hna önying: 16 adre me he ka wia hnyekon at a e, me ham bi kâu hnyekon meno, ke ne o but ame um dö je ûen a seven. 17 Hnen musi anyin tavat hmâkâ ûnyi eling, me hnen hofuc hwan tavat ae kap hna hûna eling: me me khana tavat ae möt a g' ame musi At ae Beönua hnyi dökhu dokhon tavat, ke e ame ham kâu hnen hna weny, me otilâ hon e hoûmonu. 18 Wale bwik waleji oge bwo, inya Nebukaneza than: ke hamâm Beletisaza he ka omanenâ bongon könya, anyin ae ca khana bi tavat hia ae metâ hnyi dökhuk dökhu he ka omanenâ könya bongon; ke e khanö u, anyin a e unyâm hanon je khong ae kap. 19 Me ame hlohlo Daniela, Beletisaza

ke ien, hnyi ong ûen, ke ame ohmâkâ e hnen je hna ûnykûme. Me amé ha than, ka habe, Beletisaza lö, ca he ka hmak ge bwi me bongon e. Ke haingö Beletisaza, ka habe, thân lö, e na ödrin ju tavat adre me hûkötiö u bwi e, ke e na ödra ju je iwahnaihmiöny möu bongon e. ûö u je wâ, waleji ame kû thö me hwege, me beû ke ne o but hnyi drany, me manen ka hmeledrany hia; 21 ke hmanenang je lan, ke se hia je wan, ke hu han hnyin hobi kâu hia; ke je menoiny hnyot adre me laba hmelen, me je meno adre me gâ adre bi uma hnyi je anginy: 22 than lö, u ling, anyin a u gan hmâ me hwege; ke ame kû gan ânyâm lung ke ne o thö hnyi drany, me ânyâm musi ke ne o but hnyi je can hmeledrany. 23 Ke u je wâ than lö at hmâkâ me at ae kap ame utut ûheny hnyi drany me ha, ka habe, Sö but ûö, me ohia e; ke so bi hna biju hnyiban e me iwân hnyi kânâ, ke ohmâ ju e ge tö fao ke bras hnyi hna önying ae hât; ke e ame he ka khubet ge dân hau ûnyi hnyi drany, ke ame he ka tha jekhon me je menoiny

u unyin tavat, ke u me he ka tha laba me anyik lung ke anyik hmanenang, me me je menoiny hnyot, ke u me he ka han önying helâ me bolok, ke u me he ka kubet ge dân hau ûnyi hnyi drany, k' ame he ka seven je ûâm; ke ne o but ame khanö u thö a g' ame musi At ae Beönua hnyi dökhu dokhon tavat, k' ame ham e ka hnen hna weny kâu. 26 Ke haba hna hûna he ka hnen biju hnyiban ûö ke wân, me wale ame he ka hmâ köu dokhom dökhu, e ka khanö u thö a g' ame musi drany. 27 Anyin a wale, than lö, e na so ju köu bok hofuc, ke soju monu gam, me ânyâ wisa, ke soju hwakecâm ae kong, ke betenge ju ge tavat ae theduoc; m' adre me ne he ka obeûâ hnâm hnahic. 28 Me ame aat dö kö Nebukaneza ta je ûnyi hia eling. 29 Ke hwaban je tehi a twelv e ame ngenu hnyi uma umen than e Babulona. '30 Ke haingen than, ka habe, Hawa, ca Babulona ang ae gan, waleji oge me op hnân hnyaban than hnen manik man ae hwege, ke hnân he ka ogânâ anyik hmanenang. 31 Ke tiga e hofuc hnyi hnyimen than, me ame o but ke hofuc ûnyi hnyi drany, ka habe, Nebukaneza than lö, adre me ha köu ke hofuc: a g' adre hia but hûgûnâ dökhu gam. 32 Me adre me he ka obö u unyin tavat, me u me he ka tha laba me ta je menoiny hnyot; ne o but ame beû but leûnen ban helâ me leûnen aeto, ke helâ me ûjimen bacan meno ame gâ je boûjimen. 34 Ke hwaban je bong, inya Nebukaneza oge me bwele thö göranyai ka hnyi drany, me ame hmetu könya hnyekuk, me oge me haisoi Beönua, ke ogânâ ke ogöranyâ e at ae möt nyiele balua: anyin a nyiele balua anyin musi, ke haba dokhon dökhu ame o but ka hnyi ta je dö hia: 35 k' ame ûnykûme a helâ me thatûnyi tavat adre me labā hia hmeledrany: ke e ame ânyâ hoton weny u me ânyâ? 36 Hnyi ûen eling ame hmetu ke haingen momo than, ka habe, E so e

tuhök a than: 25 a adre me he ka obö|hnyekuk könya; ke ame hmetu thö könya mec dökhuk dökhu; ke ame elöm nya hmetu hnen anyik tavat ûhnenamö me anyik je taben; ke adre ohmö nya hmetu thö hnyi dökhuk dökhu, ke adre bi hanen anyik hmanenang ae gan. 37 Ke walang ang, inya Nebukaneza oge me olungâ me ogana Thaniny drany; anyin ae wisa anyin ta je huliwa hia, ke ûcû deny je gethen: ke e khana he ka hom ûhnyûkongo tavat vheno bi gan.

HNYIMAKAN 5.

TABA Belesaza than ame ânyâ bijeû ae gan ka anyin je taben a wan thauzan, ke e ame ic waina hnyi hnyimakan thauzan. 2 Hnyi ûen e ame ic waina Belesaza ame ûkhûnöng he ka hom je kaia gol me sileva, waleji a hûgûnâ Nebukaneza a kamen ûnyi hnyi hnyin uma kap e Jerusalema; me me ic kâu than, me anyin je taben, me laâiân, me anyin je momo. 3 Me adre me hom je kaia gol waleji adre hûgûnâ ûnyi hnyi uma umen Khong hnyi Jerusalema; me ame ic kâu than me anyin je taben, me laâiân, me anyin je momo. 4 Adre me ic waina me ogânâ je khong gol me sileva, me bras, me fao, me utö, me veto. 5 Haba hnyi u m he bi ka han önying helâ me bolok awa eling ame o but je banyen at, me ke ame he ka seven je ûâm, ke ne o but sihnalimen cicö taben lamepa hnyi hna up ame khanö u thö a g' ame musi At ae uma hnyi uma umen than: ke a wâ but Beönua hnyi dökhu dokhon tavat, me ham than hanen hnyam at a sihnalimen. 6 Me e ka at e ame weny kâu. 33 Ke haba hnyi ame hwiö hnyimakan than, ke ame ohmakâ awa eling ame hwâdâ thö kö Nebukaneza: e hnen je ûnykûmenen; ke ame memen me adre me öbâ e unyin tavat, me e ame dut je jeien hnyin, ke ame öbubuny but han önying helâ me bolok, ke khubet li boucan. 7 Haba than ame ha hwegiâ unyin ge dân hau ûnyi hnyi drany, ke he ka hom tavat bibihwakecin, me at Kaledaia, me tavat tren khong. Ke than ame ha ka tavat metâ hnyi Babulona, ka habe, Haba at ama aû hna sihnalimen ang, me omanenâ könya bongon e, me adre me he ka okhavâ ge ûkhaû ae udrudrâ hlit, ke ovlekinyâ ge sawakiny gol, ke e ame he ka tot me at a kuniny unyin je musi hnyi dökhu. 8 Ke ame o but tavat metâ hia anyin than: ke ca khan' ödrin he ka aû hna sihnalimen, me omananâ bongon ka than. 9 Me ame hmak gan hmâ Belesaza than, me ame ke bongon bi hnyimakan, me unyin je köiöiny drany, ke tavat adre me ame hlohlo anyin je taben. 10 Ke ame labā hmeledrany; ke ba at ame he ka didrö momo than ka hnyi uma han ûnyi thawâ hnyamen me ha kâu ka habe, Ieû hnyi hofuc hwan than me anyin je taben:

Digitized by Google

möt than nyiele balua; ca hmak bi ge je|me hûgûnâ gan anyin hmanenang: 21 ke hnyi ûen kamâm, me adre me wâ unyin melam, ke wâ ûnykûme, ke metâ, helâ me metâ anyin je khong : ke haba Nebukaneza than a kamâm, wale than a kamâm bi, me e ame otilâ e hnân taben ka ta je magoi, ke tavat bibihwakecin, ke at Kaledaia, ke tavat tren khong; 12 anyin adre me wâ hnyok ae beönua unyi Daniela eling, ke wâhmakhmeto, ke wâ ûnykûme, k' ame omanenâ bongon je bwi, k' ame wia je hofuc ae iyong, ke thang ta je vhet, ke haba than ame hwenyi ien e me Beletisaza. Ke walang, e so he ka hum Daniela, me ame he ka omanenâ bongon.

13 Me adre me hum Daniela ka hnyi hnyimakan than. Ke haingen than kö Daniela, ka habe, U Daniela hanen je bâ anyin at Juda, waleji hnen than a kamök hna hom ûheny Juda? 14 Oge hia but löng gam a e unyâm hanon je khong, ke adre me wâ melam unyâm, ke wâ ûnykume, ke metâ ae beönua. 15 Ke adre hia but hom tavat ae metâ ka hnyi hnyimakök, a tavat bibihwakecin, m' adre me he ka aû hna sihnalimen ang me omanenâ könya bongon: ke ca khan' ödra omanenâ bongon ûnyi e. 16 Ke oge me löng gam a e khanö u he ka omanenâ bongon, me thang ta ja vhet: ke walang a ne khanö u he ka aû hna sihnalimen, me omanenâ könya bongon, me adre me he ka okhaûö u ge ûkhaû ae udrudrâ hlit, me ovhekinyi u ge sawakiny gol, ke u me he ka at a kuniny bi unyin je musi hnyi dökhu. 17 Haba Daniela ame thu hnyi hnyimakan than, me ha, ka habe, Hnen ju unyâm ânyâm je bwihlany, ke ham bi ka ke at hwaban ûnyi gam; ke so bi oge me he ka aû kou than hna sihnalimen, me omanenâ köu bongon. 18 Than lö, Khong ae Beönua ame ham kö Nebukaneza a kamâm dökhu, me hna ogânâ, me mec, me hmanenang: 19 ke can hna oganâ e adre me ham kâu, me ame öbubuny me ot hnyi hnyimakan tavat hia, me ta je hnyei, me je ve hwen hnyei: e ame hlingâ hnen hna behlingâ, me omelö hnen hna beomelö; ke e ame ogânâ hnen hna beogânâ, me öhnyikânâ hnen hna beöhnyikana. 20 Ke hnyi ûen ame bi gan hnyekon, ke hwege hnyekon me me huliwa hnyi hon theroniny dokhon dökhu, ke adre haba ke li at musi ae beönua ke tavat musi

ûnykûmenâm, ke ca okebongonâ hnyi- adre obâ e unyin tavat ; ke helâ but me je makâm: 11 e hu ke at hnyi dokhom dokhu meno hnyekon, ke e ame tha laba me je a e unyin hanon je khong ae kap; ke haba asinainy hnyot; e ame han önying helâ me bolok, ke khubet unyin ge dân hau ûnyi hnyi drany: ke ne o but e ame wâ a g' ame musi Khong ae Beönua hnyi dökhu dokhon tavat, me e ame otilâ hon e hnen hna weny kâu. 22 Ke haba u, Belesaza a nokon lö, u je ca öhnyikânâ hnyekom, ke so bi e khanö u ta je ûnyi hia eling; 23 ke u je bi gan ka Thaniny drany; ke adre hia but hom je omjehen umen uma ka hnyi hnyimâkâm, ke u je hia but, ke ânyâm je taben, ke laâiâm, ke ânyâm je momo, ic waina kâu; ke u je hia but ogânâ je khong sileva, me gol, me bras, me fao, me utö, me veto, wale adre me ca bwele, me löng, me khana: ke haba Khong at ame musö homenâm, ke e unvin dem je gethen hia, me u je ca ogana: 24 me ame kunâ ûnyi gan hanen hnyam ang, me ame sihnalimen hofuc ang. 25 Ke walang hofuc adre set, ka habe, MENE, MENE, TEKEL, UPARESIN. 26 Ke walang bongon ûnyi e, ka habe, MENE; a hia but Khong aû dokhom dökhu me bi 27 TEKEL; adre hia but tuluti öbiny. u hnyi tulut uhni me ō u a u hâhâ thö. 28 PARES; adre hia but kia dokhom dökhu me ham ka at Madai me Peresi. 29 Me haba Belesaza ame hûna, me adre me okhauö Daniela ge ûkhaû ae udrudrâ hlit, me ovhekinyâ e ge sawakiny gol, me haimemenâ gan a e ame he ka at musi a kuniny bi hnyi dökhu. 30 Ke adre me hlingö Belesaza than Kaledaia hnyi hnyinghet eling. 31 Ke haba Dariu at Madai ame kap musi hnyi dökhu, k' ame ne sikste tu je hunainy.

HNYIMAKAN 6.

KE ame so kö Dariu he ka otilâ hon dökhu tavat musi ae gan a wan haded ke twente, m' adre me he ka laba hnyi dökhu hia; 2 ke hudrin hia ta hnyat musi a kun ae beönua, ke Daniela khaca unyidrin; me me he tavat musi ae gan he ka ha gaga ködrin je bongon, me me ca kong bi ta je ûnyi anyin than. 3 Ke adre me oûnyihnathu Daniela hon ke li at musi ae beönua ke tavat musi ae gan, anyin a e unyin hanon ae ti so; ke ûnykûmenen hnyi hop, me adre me öhnyikânâ e ûnyi than he ka otilâ e hon dökhu hia. 4 Ke

ae gan, me adre me elâm can ga Daniela than lö, a haba hnanyibu anyin at Madai ûnyi hnyi dökhu; ke ca khan' ödra he ka me Peresi, m' adre me ca he ka wia hna wâ ke can ke hulö: anyin a e hnathu, nyibon me hnanyibu wale a otilâ than. ke ba monu ke kongon adre me wâ gan. 16 Ke than ame hûna me adre me lili 5 Me ame ha hnen tavat eling, ka habe, Daniela, me khûâ e ka hnyi op liona. Ke Ötin e ca he bi ka wâ can ga Daniela, ke haingen than kö Daniela, ka habe, Haba so bi ötin e he ka me wâ can ge hnanyibu Khongom, wale u je bi athnyabainy hnyi anyin Khongon. 6 Me haba ke li at musi je bong, me e ame he ka omeli u. 17 Ke ae beönua ke tavat musi ae gan, ödrin e adre me hom veto me hlöng hnyimen thop; ukhacakou ka than me ha kau, ka habe, ke haba than ame bi haten e ge anyin Daiiu a than lö, e so u möt nyiele balua. unyi hnan ohma haten, ke je hna ohma 7 Öhmun e hia but tha ûhnenamö a öhmun haten anyin je taben unyin; m' adre me ca tavat musi hia ae beönua hnyi dökhu, ke wia bi ga Daniela ke ûnyi a khaca. 18 Me je gavena, ke je musi ae gan, ke tavat ame he than ka hnyi umen uma, k' ame ûhnenamö, ke je taben, hnân he ka ötila ca han hnyi lit; k' adre me ca hom ta je hnanyibu anyin than, me ohmâ hna nyibon, ûnyikhumöng ka hnyi hnyimakan: ke e ka habe, Haba at ame he ka sumâtâ ke ame ca mokut. 19 Ke haba than ame ûnyi unyin ke khong me ke at ke ne o vesâ hnyi hnyomakatu, me he logot ka but hnyi je bong a thöte, ke so bi köu hnyi op liona. 20 Ke e ame o but ka thibi than, me adre me he ka khûâ ka hnyi thop kö Daniela, me e ame hongot hnyi op liona. 8 Ke walang ang, than lö, u ma otilâ thö hna nyibon, me sihnalimen ka habe, Daniela lö, athnyabainy Khong ae tusi, m' adre me ca he ka wia bi, hoton bongon hnanyibu anyin at Madai me Peresi, waleji adre me ca he ka wia. 9 Anyin a wale, haba Dariu than ame set ien hnyi hna sihnalimen me hna nyibon. 10 Ke e khanö Daniela but a g' adre set ut tusi, me e ame didro ka hnyi umen uma; (ke adre khöng je mamalaminy hnyeuleny cicö Jerusalema;) ke e ame ibi okun cibouca hnyi je bong, me hic, me ole hnyi hnyimakan Khongon, helâ me hnen bi hna labö khenenâ. 11 Ke haba hnyat eling, adre me ûkhacaköu me ō Daniela ame sumat me khöû hnyi hnyimakan Khongon. 12 Me adre me he me ha ka than ge hnanyibu anyin than; Hawa, u je ca set iâm huyi hnanyibu, a haba at ame he ka sumat ûnyi ge ke khong me at, ke ne o but hnyi je bong a thöte, ke so bi köu thibi than, me adre me he ka khûâ e ka hnyi op liona? Ke haba than ame thu me ha, ka habe. E hnathu ûnyi e, helâ me hnanyibu anyin at Madai me Peresi, wale adre me ca he ka wia. 13 Me adre me thu me ha ka than, ka habe, Haba Daniela hanen je bå anyin at Juda, me e ame ca outö u, than, me hnanyibu u je set iâm hnyin, ke e ame ibi okun sumâtâ ta je ûnyi hnyi je bong. 14 Ke a löng ut than hofuc eling, me e ame vec gan hmâ, me ip hmâ hnyi hnyekon he ka omeli Daniela: ke e ame huliwa ke ne o but ame didrut seûnö he ka omelö e. 15 Haba dokhon dökhu, ke hamen bi he ka musi ke tavat eling adre me ûkhacaköu ka than ne o but hnyi obiny: 27 e ame omelö, ke me ha ka than, ka habe, Khanö u thö, hûgûnâ, k' ame ânyâ je haten ke je ûnyi

tenge göranyai: ke haingen than kö Daniela, möt, hawa, e khana Khongom, wale at u je bi athnyabainy hnyi je bong he ka omeli u ûnyi ge je liona? 21 Me Daniela ame thu ka than, ka habe, Than lö, e so u möt nyiele balua. 22 Haba Khonguk ame kuna anyin angela, me öbuhlumo hnyimen je liona, m' adre me ca okongu nya: anyin adre me wâ ae ba hnyikonguk hnyi hnyimakan : ke haba khaca, than lö, e ba monu oge me ânyâ hnyi hnyimâkâm. 23 Me haba than ame senyin gan hmâ, me ûkhûnöng he ka öû Daniela ûnyi hnyi thop. Me adre me öû Daniela ûnyi hnyi thop, ke ba aat adre me wâ gan, anyin a e ame labageju ka Khongon. 24 Ke than ame hûna he ka hom tavat waleji adre me khûö Daniela, me adre me khû' ödrin bi ka hnyi op liona, ödrin, ke lakudrin, ke laöiödrin; ke e hu maniny je liona hudrin, me me hmetru je jeiödrin hia, k' ödrin tiga ca kâlâ kânâ eû hnyi hnyin thop.

25 Ke haba Dariu than ame sihnalimen ka tavat hiâ, ke ta je hnyei, ke je ve hwen hnyei, a tavat adre me labā hmeledrany. hia, ka habe, E so öbun e hnabic hmönyin. 26 Inya oge me otilâ hnanyibu, ka habe, haba hnyi ta je ke keihen hia dökhuk dökhu, me hamen tavat he ka ot me öbubuny hnyi hnyimakan Khongu Daniela: anyin a e Khong ae möt, k' ame tethmâ nyiele balua, ke adre me ca he bi ka ohia

musi anyi Dariu, me ûen musi anyi Koreso at Peresi.

HNYIMAKAN 7.

NYI huna a bâni Belesaza than Babulona, Daniela ame bwi, ke hu ûnyi ame manen kâu hon hnen hna mokut: me e ame sihnalimen bwi, me ha önyen ta je ûnyi. 2 Haingö Daniela, ka habe, Oge me wâ hnyi hna omanenâ könya bnyi lit, ke wâ bi, ame ûhalupköu vak ta ang hon köiö ae gan. 3 Ke vak ta meno ae gan ame o ûnyi hnyi köiö ae ve bongudrin. 4 Haba at a bân, me helâ me liona, ke hu li labenyin aeto gan : inya oge me wâ ke ne o but adre hia thö hnimö li labenyin, ke adre kap e göranyai ûnyi hnyi kânâ, me otilâ e ge li can helâ me at, ke adre me ham kâu hnyekon at. 5 Ke wâ bi ke meno, at a loiny, helâ me bea, ke adre ogöranyâ ke keihen, ke kun ta jeien vhak hnyi hnyimen wanben ga nyon: ke adre me ha kâu, ka babe, Todrö, an gânâ ju 6 Hwaban e, inya oge me wâ, ke wâ bi ke meno helâ me lepad, ke e hu hnyi hoton vak ta labenyin meno ame gâ; ke vak ta ban meno eling; ke adre ham kâu he ka musi. 7 Hwaban e, inya oge me wâ hnyi je hna omanenâ hnyi lit, ke wâ bi meno a vakiny adre outen, ke tren man, ke ti hwege; ke e hu je nyon ae gan a fao; e ame oloû me thu omomono, me ututo je kolon ge je can; ke ve e bi me je meno a bân a kun; ke ten je faoiny. 8 Inya oge me ûnykûme je faoiny, ke wâ bi, ame o but hnyi wanben ke faoiny ae ûhnyûkong, ke adre oc wia hnyi hnyimakan e ta faoiny a kun a bân; ke wâ bi, hnyi faoiny eling je ecmak helâ me je emakan at, me hnyem at ame ha je ûnyi ae gan. 9 Inya oge me wâ ke ne o but adre otilâ je theron, ke ame laba hon ke hingat at kâû adrem : e hau anyin ûkhaû helâ me kiona, ke helâ me leûnen mamoe ae so leûnen ban, ke helâ me bâhlân meic anyin theron, ke helâ me meic ame hlâ je waengen. 10 Ke ame hingölö wagewe meic me patrutrua ûnyi hnyi hnyimakan: k' adre me bi athnyaba kâu tavat a wan thauzan je thauzan, k' ame utitilen hnyi hnyimakan khaca miriad je miriad: k' adre me pena-

hnân lâiâ ethö hnyi drany, ke eang hmelen ; | 11 Ke oge me wâ hnyi ûen eling, a can at ame omeli Daniela ûnyi ge maniny je ifucin hwan ae gan hwan faoiny meno; liona. 28 Ke so eling Daniela hnyi ûen haba, inya oge me wâ ke ne o but adre me hlingö meno, ke obia unyin, k' adre me hna e me me thong meic. 12 Ke haba kolon je meno, me adre me hûgûnâ musi gadrin: ke so bi adre me obeûa melidrin, ke ne o but hnyi ke huna me ûen. oge me wâ je hna omanenâ hnyi lit, ke wâ bi, ame tha o me je ûlâiny drany, at helâ me nokon at, ke e ame o ka hingat kâû adrem, m' adre me hom e ka hnyi hnyi-14 Ke adre me ham kâu musi, makan. ke hmanenang, ke dökhu, me me he tavat hia, ke ta je hnyei, ke je ve hwen hnyei ka bi athnyabainy: ke haba anyin musi, me musi ae tethmâ, k' ame ca he ka hia; ke haba dokhon dökhu, me adre me ca he bi ka obia.

15 Ke haba inya Daniela, me ogo me hlöuhlöu eû hnyi hnyekuk, k' ame ohmaki nya je hna omanenâ könya hon hnök hna mokut. 16 Me oge me hakekeny ka ke at ame tot, me hnö e ge hnathuiny ta je ûnyi eling. Me e ame ha könya, me omanenâ bongon ta je ûnyi, ka habe, 17 Haba ta meno ang ae gan a vak, me walödrin vak ta than, ödrin e he ka o ûnyi hnyi hmeledrany. 18 Ke ame he ka kap dökhu hnen tavat ae kap anyi Beönua, mödrin e hu bala bi dökhu, wale nyiele nyiele balua. 19 Ke oge me bekhanö nya hnathuiny meno a vakiny ae ve bongon bi me je meno hia, k' adre me outen, ke haba je nyon, me je fao, ke bras je boûjimen, at ame oloû, ke thu omomono, k' ame uto je kolon ge je can; 20 ke hawa ge je faoiny a ten hnyi ban, ke fao ame o k' ame ta ju kun ta faoiny hnyi hnyimakan; wale fao ae hu je ecmak, ke hnyem, at ame ha ta je ûnyi ae gan, ke gan hmâ unyin hon je lahanen. 21 Ke inya oge me wâ, ke ame vat fao eling me tavat ae kap, me hwege bi hudra: 22 ke ne o but ame o hingat at kâû adrem, ke adre me hna ka tavat ae kap anyi Beönua he ka owisa; me ame o thö ûen me hu dökhu ge tavat ae kap. 23 Haingen, ka habe, Haba meno a vakiny me wale dökhu a vakiny eang hmelen, ae ve bongon bi me ta je dökhu hia, e ame he ka an hmeledrany hia me uto e, me thu omomono 24 Ke haba je fao a ten, ûnyi hnyi hnyin dökhu eling ame he ka o je than a ten: ke hwabaödrin dö ame he ka o khaca; ke e ame he ka ve e me je than pena he ka ûhnei, k' adre me ulolo je tusi. la bân, ke e ame he ka hom ûhnyûkongoà

kun ta than. Beönua: ke e ame he ka ûnykûme ka wia je ûen, me je hnanyibu; ke adre me he ka hn' ödrin ka hnyi hnyamen, ke ne o but ame o ke ûen me li ûen, me haf ûen. 26 Ke adre me he ka laba he ka ûhnei, ke adre me he ka hûgûnâ anyin musi, he ka ohia e, me oumo, ke ne o but obiny. 27 Ke haba dökhu, me musi me uganiny ta je dökhu eang hmeledrany hia, adre me he ka ham ka tavat ae kap anyi Beönua: dökhu ae hmâ dokhon dökhu, ke ame he ta je musi hia ka bi athnyaba me löng kâu. 28 Walang obiny ûnyi. Ke haba inya me ame ke man bi hnyimakök : ke oge me tuö ûnyi eling eû hnyi hnyekuk.

HNYIMAKAN 8.

NYI huna a kuniny musi anyi Belehna wâ a bân. 2 Ke inya oge me wâ hnyi eling adre me he ka ânyâwia dok ae kap. hna omanena; ke hnyi ûen oge me wa, me beû ke at hon ke at, ke haba at ae beönua, 17 Me e ame hakekeny ka hnyi dok oge me me a biliny ka o. 4 Inya oge me wâ mamoe tot hnyin; ke e ame o but, me oge me ot, me ka hnyi hwaiöu; ke ca khana ke meno he ka habe, Nokon at lö, wahmakhmeto ju; ka tot hnyi huyimakan, ke ba at ae khana anyin ame he ka hwâdâ hna omanenâ hnyi he ka hûgûnâ gan; ke e ame ânyâ hoton ûen hnyi obiny. 18 Ke e ame tiga ûhneweny, k' ame ogânâ e bi. 5 Ke inya oge namö mönya, me oge me mokut hnying me me tiga ûnykûme, ke wâ bi, ame o but got ta ju hnyikânâi: ke e ame kâlö nya me otilö baga ûheny jimeû hon kânâ hia, k' ame nya. 19 Ke haingen, ka habe, Wâ bi, oge ca kâlâ kânâ: ke hu fao got ae gan wanben me he ka thumetu u ge ûnyi ame he ka o li emakan. 6 Ke e ame o but ka mamoe hnyi ûen hmönyin hnyi obiny: anyin ame baga a lo li faoiny, waleji oge me wâ ame he ka hwâdâ hnyi ûen adre thu hnyi obiny. tot cico wagewe, me utut kâu hnyi tang 20 Haba mamoe baga u je wâ a lo li hwegien ae gan. 7 Ke oge me wâ a g' faoiny, me wale li than Madai me Peresi. ame hakekeny ka mamoe baga, k' ame 21 Ke haba got baga at walak, me than hmönyin kâu, me kot mamoe baga, me thu Heleni e; ke haba faoiny ae gan wanben li faoiny; ke ba maniny mamoe baga he li emakan, me than e a bân. 22 Ke haba ka tot hnyi hnyimakan: me e ame hagutâ at ae hmetru, waleji ame o thö vak hwaban, e hnyikânâi, me uto e; ke ba at ae khana me wale ame he ka o vak ta dökhu ûnyi he ka hûgûna mamoe baga gan. 8 Ke hnyi hnyei, ke ca helâ me maniny e. 23 Ke haba got baga ame ka ogânâ hmönyin e bi : haba hnyi obiny dökhudrin dökhu, hnyi ûen ke hwege but e me hmetru but faoiny ae ame he ka bekhöt tavat hanyâûâ, me ame he gan; ke ame o thö vak ta fao ae gan hwa- ka o than ae hwege hnyimakan, at ae khana ban e, cicö vak ta ang hnyi drany. 9 Ke je vhet. 24 Ke ame he ka gan hmâ hwegien,

25 Ke e ame he ka fuc bi haba ûnyi hnyi khaca fao, me ame o thö ke gan kö Beönua, me ovecâ tavat ae kap anyi fao ae ûhnyûkong, k' ame gan tot ka hnyi hwaiöu ke deiö, ke ka hnyi hnyei ae hmanenang. 10 K' ame gan tot ke ne o but hnyi je utbavat hnyi drany; k' ame hagutâ hnyikânâi ke je utbavat, ke je okhû, me uto ju. 11 Eke, e ame ka ogânâ e ke ne o but ka hnyi taben je utbavat; k' ame hûgûnâ gan hudiny leû adre labö hudo bala, k'ame hagutâ but hnen e, a dok ae kap. 12 K' adre me tha hna but kâu utbavat me hudiny leû adre me hudo bala, can hna hanyâûâ; k' ame hagutâ hnathu hnyikânâi k' ame ânyâ weny bi, ke hu sot gan. 13 Ke inya oge me löng ke at ac kap Daniela oge me hmak ge ta je ûnykûmenök, ame fuc ; ke ame fuc minya ke at ae kap ka at eji a bân ka fuc, ka habe, Ke ne o but kehö hna omanenâ ge hudiny leû adre me hudo bala, ke hna hanyâûâ wale at ame öba wan, a g' adre hna dok ae kap me utbavat minya, m' adre me uto ju? 14 Me haingen könya, ka habe, Ke ne o saza than, a o tho hna omanena but ka hnyi lo li thauzan ke theri haded ta könya, wale könya Daniela, hwaban hnök je sahac me hnyomakatu; ke hnyi ûen

15 Ke haba inya Daniela, oge me wâ oge me labahnyi Susani hnyi uma umen than hna omanena, me oge me elam bi he ka hnyi ke keihen lınyei a Elama; ke oge me wâhmakhmeto e; ke wâ bi, ame tot ke at wâ hnyi hna omanenâ, ke inya but hnyi wa- hnyi hnyimakök helâ me at. 16 Ke oge gewe Ulai. 3 Me oge me bwele me wâ, ke me löng ifucin at wanben li baten Ulai, k' wâ bi, mamoe baga ae hu li faoiny ame tot ame hongot me ha, ka habe, Gaberiela lö, cicö wagewe ; ke beû göranyai li faoiny ; ke omanenâ thö bongon hna omanenâ ka at ang. baga ame hagutâ jio, me ka hnyi hwadrö, me ta hnyikânâi; ke e ame ha könya,

ke ca hnen bi tang hwegien, ke ke bongon | 9 E unyin Than a Khonguhmun ibetengiö, bi hnen hna he ka ohia, ke e ame he ka hnahic me ânyâ weny: ke e ame he ka ohia tavat tren man, me tavat ae kap. 25 Ke ûnyi hnyi anyin bibihwakecin ame he ka sot iyawö hnyi hnyamen: ke e ame he ka ogânâ e bi hnyi hnyekon, ke e ame he ka ohia tavat ae se hia adre me laba khötkic: e ame he minya ka tot ka thaniny ta je than; ke so bi, e ame he ka hmetru, ke ca hnen bi hnyam. 26 Ke haba hna omanenâ ge je sahac me hnyomakatu waleji adre ha, me e hnathu e; ke so bi, ikhâlâ ju hna omanenâ; anyin ae se hia je bonginy. 27 Ke inya Daniela oge me ta hnyikânâi me mok hnyi ke je bong; me oge me todrö me mådrå huliwa anyin than : ke oge me lâiâ hna omanenâ, ke ba at ame wâ ûnykûme.

HNYIMAKAN 9.

¬NYI huna a bâni Dariu nöku Asueru, a mâtrân at Madai, wale adre otilâ me me thaniny dökhu anyin at Kaledaia; 2 haba hnyi huna a bâniny anyin musi, inya Daniela oge me wâhmakhmeto ge je tusi numerainy je huna, waleji ge ioiny hofuc ho Iehova kö Jeremia perofeta hnyin, me me he ka hwâdâ je huna a seventi waleji hnyi hna öba wan Jerusalema. 3 Me oge me bwele thö ka than a Khong me elâm a deny hic me khöû, me ca han, me mano ae gan nân, me hnabadröu. 4 Mc ölungi u helâe hnyi bong ang; öhmun e oge me hic kö Iehova a Khonguk, me oma- hia but ânyâ hulö, ke kong hwakecihmun. · ibetengiö ka tavat adre me hnyok kâu, me taun a Jerusalema, ânyâm bucen ae kap, hia but ânyâ hulö, ke hwakecin ae hwali, ke hwakecin ae kong, ke ûkhin fuc, ke saû ûnyi hnyi hnâm je hna hûna ke hnâm hna owisa: 6 ke öhmun e ca hia but löng ka lathnyabaem a ta je perofeta, tavat adre me fuc hnyi iâm ka latuhöhmun, ke anyihmun je taben, ke lakamöhmun, ke tavat hia thithö hnyi hnyei. 7 Than lö, e unyâm wisa, ke e unyihmun hmehma, helâ me hnyi bong ang; wale a at Juda, ke at Jerusalema, ke at Isaraela hia, a tavat hahanyâûâ waleji adre hanyâûâ gam.

k' ame thang degecâ hulö; anyin a öhmun e hia but ûkhin fuc kâu; 10 k' öhmun e ca hia but löng hoton ifuci Iehova Khonguhmun, he ka vheno anyin je hnanyibu, waleji e ame ip hnyi hnyimaköhmun a deny lathnyabainy a ta je perofeta. 11 Eke, a hia but hanyâûâ ânyâm je hnanyibu hnen at Isaraela hia, k' adre me saû but, k' adre me ca löng ifucâm: anyin a wale, adre hia but hingâlâ huhmun hnaûhangö, ke hna khemanyin waleji adre me sihnalimen bnyi hnanyibu anyi Mose athnyabainy Khong; anyin a öhmun e hia but ânyâ hulö kâu. 12 Me e ame hia but ohwâdâ hwan hofuc, waleji e ame hai' öhmun, ke tavat owisa köhmun, me e ame oâ köhmun ûnyi ae kong hmönyin: anyin adre me ca ânyâ eang hmeledrany hia helâ me hna ânyâ ka Jerusalema. 13 Ke ame aat köhmun ta je ûnyi hia ae kong eang, helâ me hua sihualimen hnyi hnanyibu anyi Mose : ke so bi öhmun e ca hia but sumâtâ betenge anyi Iehova Khonguhmun, me öhmun e hmetu ju ûnyi hnyi ta je hwakecihmun ae kong, me wâ ûnykûme ânyâm hnathu. 14 Anyin a wale, a hia but Iehova hmâkâ ûnyi ae kong, me ohwâdâ köhmun: anyin ae wisa Iehova Khonguhmun hnyi anyin ta je huliwa hia e ame ânyâ, k' öhmun e ca hia but löng 15 Ke walang ang, Than a Khoifucin nguhmun lö, at ame hom lakem ûnyi hnyi hnyei Aigupito ge hnyam ae hwege, ke adre nenâ, ka habe, Than lö, a Khong ae gan 16 Than lö, ö u öhaûâ but ânyâm hmönyin ke hna outen, at ame tuö ûhihinyköu me me anyam wathethöt ûnyi hnyi anyam vheno anyin ta je hnanyibu; 5 öhmun e|hoton ânyâm wisa: anyin a can anyihmun je hulö, me je hwakecin lakamöhmun ae kong, adre me haikongoa Jerusalema, me lakem, hnen tavat hia igigili öhmun. 17 Ke walang ang Khonguhmun lö, löng ju hic hijin athnyabaem, me hnen hna khöû, ke omelamâ thö hnyimâkâm hon ânyâm dok ae kap ae ba wan, ûnyi hnyi ien Than. 18 Khonguk lö, tevehlöng ju me löng; huak dö me wâ a ga ba but wan gahmun, me taun waleji adre wenyö kâu iâm: anyin a öhmun e ip anyihmun je khöù kekeny ke sâkâu, hnyi je hnyei hia waleji hnyi hnyimâkâm, ca anyin a öhmun wisa, u je ob' ödra ka hnyin, can hnödra hna ke ûnyi hnyi ânyâm ta je betenge ae gan 8 Than hmâ. 19 Than lö, löng ju; Than lö, thang lö, e unyihmun hmehma, wale latuhöhmun, degecâ but; Than lö, tevehlöng ju, me ke anyihmun je taben, ke lakamöhmun, ânyâ; ca bec bi; ûnyi gam e Khonguk lö, anyin a öhmun e hia but ânyâ hulö köu, anyin adre wenyö iâm hon taun me lakem.

omanenâ anyik hulö, me hulö anyin je liamekeiny mönya a at Isaraela, me ip gaga hnyi hnyimakö Iehova Khonguk anyik khöû hobi kâu bucen ae kap anyin Khonguk; 21 eke, inya oge me tiga fuc me hic, me haba Gaberiela, waleji oge bök ka wâ hnyi hna omanenâ, ame gâ logot, me kalö nya hnyi ûen adre labo bi hut hnyi sahac. 22 Ke e ame nö nya me ûhnenamö mönya, me ha, ka habe, Daniela lö, oge me o but walang ang he ka ometö u, me okhanö u. 23 Haba hnyi ûen u je hwân ka khöû, adre me hûna, me oge me o but he ka thumetu u; anyin adre me ti betenge gam; anyin a wale, wâ ûnykûme thö ûnyi eling, me wâhmakhmeto hna omanenâ. 24 Sevente je wik adre me thu ka hnyi em hnyei, ke ânyâm taun ae kap, m' adre me obekhötâ hna hanyâûâ, me bi obiny je hulö, me tube hwakecin ae monu, m' adre me oâ wisa a nyiele balua, me ohmâ haten hna omanenâ ke hna perofeta, me hû dok ae ti kap. 25 Wâhmakhmetoâ thö, ke wâ ûnykûme, a haba hwân hnyi hna hûna he ka ohâtâ me op hmetu Jerusalema ke ne o but at adre hû, a than, me ame he ka seven ta wik: ke haba sikste tu je wik me adre me he ka ânyâ hmetu e, wale je gethen ke köiö igigilö, hnyi ûen adre ovecâ. 26 Ke hwaban l ta je wik a sikste tu, me adre me he ka subâ degecâ at adre me hû, ke ba ûnyi gan: ke haba lakeiny than ame he ka o, m' adre me he ka ohia taun ke dok ae kap; ke ame he ka obiny e ge di, k' ame he ka hu vat ke ne o but obiny; k' adre me ohmâ but he ka öba wan. 27 Ke e ame he ka ohmâ ûhihinyköu ka tavat ae se hia hnyi wik a khaca; ke haba hnyi hafiny wik, me e ame he ka bi obiny hut ke bwihlany; ke ame he ka o at ame öba wan, k' ame he ka tabâ labenyin ta je ûnyi ae ikiki; ke adre me he ka hingâlâ hmönyin hon at ame öba wan, ke ne o but ame bekhöt ûnyi adre ohmâ.

HNYIMAKAN 10.

NYI huna a kuni Koreso than Peresi, me adre me omanenâ ke ûnyi kö Daniela, adre hwenyi ien Beletisaza; ke e hnathu ûnyi e, wale vat ae gan, me e ame wâhmakhmetoâ ûnyi e, k'ame wâ ûnykûme hna omanenâ. 2 Haba hnyi ûen eling, inya Daniela oge me labö tenge hnyi kun|hawa ka khanö nya a athnyabaem than he

20 Ke inya oge me tiga fuc, me hic, me | me an, k' ame ca dit ke utiö ke tap waina hnyi hnyimök, ke oge me ca sûö wakaco ke ne o but hnyi kun ta wik ae bekhöt. 4 Ke haba hnyi bong a twente foainy tehi a bân, tiga inya hnyi baten wagewe ae gan, a Hidekela, 5 inya oge me bwele me wâ, ke wâ bi at ame khavâ mano lino, ke a oweiká e ge goliny Ufas: 6 ke helâ unyin me berulo, ke helâ hnyimakan me hucuce, ke helâ li emakan me li lamepainy meic, ke helâ me bras ae hadröngöc li benyin me li can, ke helâ me hwan tavat ae se hia ifucin. 7 Ke hake inya Daniela at ame wâ hna omanenâ eling: ke adre me ca hnyi wâ hna omanenâ ge tavat adre me tha e mönya; ke so bi, ame o but ködra öbubuny ae gan hmâ, me adre me kec dö me lubaduöng. 8 Me hake inya biju me oge me wâ hna omanenâ eling ae gan, ke ba hmetu bi hwegiök: ke adre wia anyik hmanenang me oge me kong ut, ke ba but 9 Ke so bi oge me löng ifucin: hwegiök. he inya oge me tiga löng ifucin, me oge me mokut hnying ut, k' ame hnyimakök hnyi-10 Ke wâ bi, ame kalö nya hnen ke hnyam me oge me icimöng ge li boucak me li hnyamök. 11 Ke e ame ha könya, ka habe, Daniela lö, at adre ti betenge gan, wâhmakhmetoâ thö hofuc oge me ha köu, ke tot wisa thö; anyin adre kunö nya köu: ke a hia but ha könya hofuc eling, me oge me tot öbubuny. 12 Ke haingen könya, ka habe, Daniela lö, ca ot bi; anyin a hwân hnyi bong a bân, waleji a mou hnyin hnyekom he ka wâhmakhmeto, me hom ûhnyûkongu u hnyi hnyimakan Khongom, adre löng ut ifucâm: ke oge me o but ang ûnyi ge hwâm je hofuc. 13 Ke haba thaniny dökhu Peresi ame labö iwatretra mönya twente wan je bong; ke wâ bi, ame o but Mikaela, ke than ae gan he ka hadruo nya: ke oge me laba eling me je thaniny Peresi. 14 Ke walang ang oge me o but he ka thumetu u ge ta je ûnyi ame he ka o ka aten em hnyei hnyi je bong a biliny: anyin ae bec je bonginy hna omanenâ. 15 Ke a hia but ha könya je hofuc eling, me oge me nom ju hnyikânâi me laba hnyibû. 16 Ke wâ bi, ame kâlâ hnyimök ke at helâ me at: me oge me khöng ut hnyimök me fuc, me ha ka at ame tot hnyi hnyimakök, ka habe, Than lö, can hna omanenâ, ame takû nya anyik je hlöuhlöu, ke ba but hwegiök. 17 Ke ame he ka ta wik ae bekhöt. 3 E ba jeû ae so oge ka ûhmenamö mön than? anyin a haba

inya, me ba but hwegiök, ke oge me ca ame he ka hokhnyok hnyi je huna ae se ge menâ hmetu bi. 18 Ke ame mâdrö nya hmetu hnen at a helâ me at, me ha hwe-19 Ke e ame ha, ka habe, At adre giök. me betenge gan lö, ca he bi ka ot; hnahic ju, hwege thö, eke, hwege thö. Ke a hia but fuc könya, me oge me hwege but, me ha, ka habe, Than lö, ha thö; anyin a u je ohwegiö nya. 20 Ke haingen, ka habe, E khanö u ûhek köu? ke oge me he walang ang ka hmetu he ka vat me than Peresi: ke iny ka he but, wâ bi, ame he bi ka o than Heleni. 21 Ke so bi oge me he ka ha köu hna sihnalimen hnyi tusiny hnathu: ke ba hiök hnyi ta je ûnyi eling, ke so thibi Mikaela a tuhöbun.

HNYIMAKAN 11.

ZE hnyi huna a bâni Dariu at Madai, inya oge me tot he ka hadruâ e me ha hwegien.

2 Ke walang ang oge me he ka omanenâ Wâ bi, ame he ka o kun ta thaniny Peresi; k' ame he bi ka tren omjeû ae gan at a vakiny hon ta hnyat a kun: ke e ka hwege bi deny ta je omjehen, me e ame he ka obwebwelâ hia ûcon dökhu Heleni. 3 Ke ame he ka tot ke than at ae hwege, at ame he ka musi ge musi ae gan, me ânyâ helâ me weny. 4 Ke e ka tot, me ame he ka hmetru dokhon dökhu, me adre me he ka kia vâkâ e ka hnyi vak ta anginy drany: ke ca hobi kâu bi je mâtrâniny, ke ca hoton anyin musi; anyin adre me he ka oc dokhon dökhu, me me hobi kâu ke je hnyat, ke ca ödrin bi. 5 Ke ame he ka hwege thaniny hwaiöu, tha e me ke taben unyin, k' ame he ka hwege hon e me musi bi, ke haba anyin musi me musi ae gan. 6 Ke e ka um dö je huna me ödru me he ka ûkhacaköu; k' ame he hlu nokon than hnyi hwaiö ka senâ than hnyi hwadrö he ka ânyâ ûhihinyköu: ke haba hwegien benyin hlu me ame ca he ka tethmâ; k' ame ca he minya baga ka tot, ke benyin; ke adre me he ka hna but hlu, me tavat adre me hom e, me at ame hnokoâ e, me at ame ha hwegien hnyi ûen eling. 7 Ke ame ke ka o ke khûen

than hnyi hwadrö. 9 Ke e ame he ka he hnyi dökhu dokhon than hnyi hwaiöu, ke e ame he ka hmetu ka hnyi iny bi hnyei. 10 Ke ame he je lakon ka vat, me ûkhacaköu köiö köien at ae gan, adre me he ka o me bahihingâlâ, me vheno: ke adre me he ka hmetu me vat, ke ne o but hnyi hnen 11 Ke ame he ka hmönvin hnyehnabâ. kon than hnyi hwaiöu, ke e ame he ka he me vat mē, wale a than hnyi hwadrö: ke e ame he ka otilâ metâ utbavat ae gan, ke adre me he ka hna utbavat eji ka hnyi hnyamen. 12 Ke ame he ka bi gan utbavat, ke ame he ka görany bi hnyekon: ke e ame he ka öta je miriad, ke e ame ca he 13 Ke ame he ka hmetu than hnyi hwadrö, me otilâ utbavat ae gan hon a bân; ke e ka um dö je ûen, wale je huna, me e ame he ka oâ je utbavat ae gan me omjeû ae gan. 14 Ke bnyi ûen eling ame he ka tot ka than hnyi hwaiöu tavat ae se hia: ke ame he ka bi gan tavat ûokonguny hnyi em hnyei m' adre me ohmâ hna omanenâ; ke adre me he ka ta. 15 Me ame he ka o than hnyi hwadrö, me okhibö göranyai kânâ, me hûgûnâ taun adre up haginy ae so: ke ame ca he ka ton je utbavat hnyi hwaiöu, me tavat e ame ûca, ke ame ke ka ba tang hwege hnân he ka ton. Ke haba at ame he ka he ûcon, me ame he ka ânyâ hoton weny, ke ba at ame he ka ot hnyi hnyimakan: ke e ame he ka tot hnyi hnyei ae hmanenang, ke e bi hnyi hnyamen ûokonguny. 17 Ke e ame he ka hnyimakan dö he ka o me hom maniny dökhon dökhu hia, me tavat ae fofa unyin: ke e ame he ka ânyâ weny: ke e ame he ka ham kâu hlu nokon momo me me kong; ke e ame ca he bi ka tethmâ me tha hien mē. 18 Hwaban dö e, e ame he ka hnyimakan ka hnyi je bomene, me hûgûnâ keihen ae se : ke haba ke than ame he bi ka biobiny hnen hna haikongoa; eke, e ame he ka wia kongon kâu bi. 19 Me e ame he ka hnyimakan ka hnyi je hnabâiny iny hnyei: ke e ame he ka haû me ta, ke adre me ca he hmetu ka wâ e. 20 Ke ame he ka tot ke at hwaban e, at ame he ka ge iwân hlu, hnyi hnen at eling, wale ame kunâ at hok fat he ka vheno hmanenahe ka o ka hnyi utbavat, me ame he ka nginy dökhu: ke adre me he ka ohia e delec hnabâ anyin than hnyi hwadrö, me hnyi ke je bong, ke ca hnen bi hmönyin, bi ovhelidra, ke ame he ka hwege: 8 me ke ca hnen bi vat. 21 Ke ame he ka tot hom bâ Aigupito ai je khöngudrin, me|hwaban e, at adre me hûkötiâ, waleji adre anyidra je hna theat adre okoja, me anyi- me tiga ca ham kau hmanenanginy dokhu: dra je kaia ae ti so, a sileva me gol; ke e ke e ame he ka o hnyi ûen ûsoköu, me

hu dökhu ge hofuc ûtakû. he ka khutu takoû e je vat ae uoû hnyi hnyimakan, me hmouca but; eke, thaniny ûhihinyköu minya. 23 Ke hwaban do hna ûhihinyköu mē, me ame he ka othoiâ: anyin a e ame he ka he me hwege hnyi hnyei ae ûhnyûkong. 24 E ame he ka o hnyi ûen ûsoköu ka hnyi je dok ae so hnyi hnyei; ke e ame he ka anya ûnyi a ca ânyâ lakamen ke lakiben; e ame he ka khenâ ködra hna hûgûnâ ke hna söh, ke je omjeû: eke, e ame he ka bibihwakecin ûcon je hnabâ ke ne o but hnyi ke ûen. 25 Ke e ame he ka obwebwela maniny man ke tang hwegein hnyekon, ke je utbavat ae gan, ûcon than hnyi hwaiöu; k' ame he than hnyi hwaiöu ka vat, a tha e ke utbavat ae gan hmâ ke hwege: ke e ame ca he bi ka tot, anyin adre me he bi ka ânyâ bibihwakecin kâu. 26 Eke, ame he tavat adre me an an jeû ka kot e, k' ame he anyin utbavat ka ti osehia: ke ame he ka u je komok ae se hia. 27 Ke haba li than eling, me ödru me he ka hnyok ûokonguny, ke ödru me he ka ûhnenamö thoi hnyi laulau a khaca: k' ame ca he ka hnyi ûen adre thu. 28 Me e ame he ka hmetu ka hnyi iny hnyei me je omjeû ae gan hmâ; ke ame he hnyekon ka höciâ ûhihinykou ae kap; ke e ame he ka ânyâ weny, me hmetu ka hnyi iny hnyei. 29 E ame he ka hmetu hnyi ûen adre me thu, me he ka hnyi hwaiöu; ke ca helâ me he a bân me degec ûhihinyköu ae kap. 31 Ke ame hoton. he ka tot hobi kau je deö vat, ke adre me he ka okongoâ dok ae kap wale a hnabâ, me ohia hudiny leû adre hudo hnyi je bong hia, ke adre me he ka otilâ ûnyi ae ikiki at ame öba wan. 32 Ke haba tavat ae kong hwakecidra ka hnyi ûhihinyköu, e ame he ka omonu ödra ge hofuc ûtakû: ke haba tavat ae khan' ödra Khongudrin adre me he ka hwege me ûjöng. 33 Ke haba tavat ae metâ unyin tavat, adre me he ka nâ tavat ae se hia: ke so bi adre me he ka ta ge hele vat, me meic, me hwenbâ me söh, hnyi je bong ae se hia. 34 Ke ödra ka ta but, me adre me he ka na omi hadru' hiödra ge hofuc ûtakû.

22 Ke ame keihen tavat ae metâ ka ta, madre me cubic ödra, me ânyâwia, me ohawâ, ke ne o but ûen obiny: anyin ame he ka e hnyi ûen adre thu. 36 Ke ame he than ka ânyâ hoton weny ; ke e ame he ka ogânâ e bi, me ogöranyâ e bi hon ta je khong hia, me ha ta je ûnyi hnân outen ge Khongon ta je khong: ke e ame he ka sot ke ne o but ame hwâdâ but hmönyin; anyin adre me he ka ânyâ hna mou hnyok ka hnyin. 37 Ke e ame ca he ka ûnykûme je khongon lakamen, me wenyâ omomo, me ûnykûme ka ke khong bi: anyin a e ame he ka ogânâ e bi hudrin hia. 38 Ke e ame he ka ogânâ khongon je hnabâ hnyi hnen e: ke e ame he ka ogânâ ke khong ae ca khana lakamen, ge gol me sileva, me je veto ae ûnyi hnathu, me je ûnyi ae senem. 39 Ke e ame he ka ânyâ ûcon je hnabâ ae ti hwege a tha hien me khong khanyua; ke haba at ame he ka nom kâu me e ame he ka bi hanen kâu hmanenang: ke e ame he ka kun' ödrin ka musö tavat ae se hia, me khenâ hnyei ge hwaban. 40 Ke haba hnyi ûen obiny ame he than hnyi hwaiöu ka invinö me: ke ame he than hnyi hwadrö hwâdâ: anyin adre me he ka bi obiny ka utut kâu, helâ me höu me je kariota, me tavat tabö hors, me je hu ae se hia; ke e ame he ka dit ka hnyi je hnyei, me ave me vheno. 41 E ame he ka he minya ka hnyi hnyei ae hmanenang, ke ame he ka ta je hnyei ae se hia: ke ame he ka kec möt gan, Edoma, ke Moaba, ke lakon Amona ae beonua. 42 Ke e ame he ka me biliny. 30 Anyin ame he je huiny hai hnyamen hon je hnyei: ke ame ca he Kitim ka he ûcon; anyin a wale, e ame he ka kec möt hnyei Aigupito. 43 Ke e ame ka hmak, me hmetu me hmönyin ka ûhihi- he ka musö ta je tang omjeû, je gol, me nyköu ae kap, me ânyâ weny bi : e ame he sileva, me je ûnyi hnathuiny Aigupito hia : ka hmetu me tha ûhnenamö me tavat adre ke ame he at Libua me Aithiop ka he 44 Ke ame he ka ohmaka e je ûthumetu ûheny jimeyö me hnyi hwadro; ke e ame he ka he me hmönyin ae gan ka hlingâ me ti ohia hmönyin tavat ae se hia. 45 Ke e ame he ka otilâ je uma manoiny hnyaban hnyi wanben köiö me bucen ae hmanenang ae kap; ke ame he ka o obiny kâu, ke ba at ame he ka hadruâ e.

HNYIMAKAN 12.

E haba hnyi ûen eling ame he Mikaela ka tot, wale than ae gan at ame tot singiny aten em hnyei: ke ame he ka hu ûen vec, e ba helâe hwân hnyi hna hwenyi ödra: ke ame he tavat ae se hia ka bi ien, me hnyei, ke ne o but hnyi ûen eling: 35 Ke ame he ke hnyi ûen eling adre me he ka omelö

Digitized by Google

sihnalimidra hnyi tusi. 2 Ke se hia tavat adre me mokut eû hnyi kânâ adre me he ka hmak hmetu, keihen ka hnyi möt nyiele balua, ke keihen ka hnyi hmehma me ikikiâ 3 Ke haba tavat ae metâ, nyiele balua. me adre me he ka umumelam helâ me melaminy drany; ke haba tavat adre me wia tavat ae se hia hnyi hwakecin ae wisa, me ödra helâ me ta je okhû nyiele balua. 4 Ke haba u Daniela lö, ikhâlâ ju je hofuc, me ohmâ ju haten tusi, ke ne o but hnyi ûen obiny : k' ame he tavat ae se ka wadring ehele, me ame he metâ ka gan tot.

5 Ke inya Daniela oge me wâ, ke wâ bi, ke li at ödru me tot, ke at hnyi baten wagewe, ke ke at hnyi ke baten wagewe. 6 Ke haingen ke at ka at ame khavâ lino, at ame laba hon köien wagawe, ka habe, Ke ne o but kehö obiny ta je ûnyi eling hnân lâiâ? 7 Ke oge me löng at ame khava lino, at ame laba hon köien wakhamanyin gan at ae möt nyiele balua e ka um dö je bong.

aten em hnyei, ödra hia adre me wâ hna|a g' ame he ka hobi kâu ûen, me lo li ûen, me ûen me haf: ke e ka hia but oveseâ maniny hnyei ae kap, awe, ame he ka hwâdâ ta je ûnyi hia eling. 8 Ke oge me löng, ke oge me ca wâ ûnykûme: me oge me ha, ka habe, Tuhök lö, ieû obiny ta je ûnyi e? 9 Ke haingen, ka habe, Daniela lö, he thö; anyin adre hia but ikhâlâ me ohmâ haten ta je ûnyi e ke ne o but hnyi ûen obiny. 10 Ame he tavat ae se hia ka obosoi ödra, me ohaw' ödra, me ânyâwi ödra; ke ame he tavat ae kong ka ânyâ hwakacin ae kong bala; ke ame ca he ke at ae kong he ka wâ ûnykûme: ke so bi, ame he tavat ae metâ ka wâ ûnykûme. 11 Ke hwân hnyi ûen adre me he ka ohia. hnyin hudiny leû adre hudo hnyi je bong hia, ke ne o but adre me otilâ ûnyi ae ikiki at ame öba wan, me wan thauzan tu haded ke nainte je bong. 12 Hnahic hnen at ame lubahingen ke ne o but hnyi je bong a wan thauzan ke theri haded ke thöte faiv. gewe, me ame ogöranyâ hnyamen a metân 13 Ke he thö u ke ne o but obiny: anyin ne hnyamen a meny ka hnyi drany, me a u me he ka menâ, me tot hnyi jekhom,

HOSEA.

HNYIMAKAN 1.

TALANG hofuc ho Iehova, waleji ame o kö Hosea, nöku Beeri, hnyi je bong bongu Uzia, me Jotham, me Ahaza, me Hezekia, je than Juda, ke hnyi ûö Jeroboama nöku Joasa, than Isaraela.

2 Hnyi ûen Iehova ame bân ka fuc kö

Hosea, me haingö Iehova kö Hosea, ka habe. He thö ka hok momo hnyi gethen ke lakon gethen: anyin ae gan hmâ bi ûnyi monu ge tavat, a g'adre me digic Iehova. 3 Me e ame he me hum Gomera nöku Dibelaima; k' ame erkin bi, me hnokoâ nokon. 4 Ke haba Iehova ame ha kâu, ka habe, Hwenyi ien dö, ka habe, Jezerela; ke haba me okhaca me oge me he bi nya

ka bi hwaban drö Jezerela ka lap anyi

bong eling, me oge me he ka thu cafana anyin Isaraela hnyi hnyigöulen bucen anyi Jezerela. 6 Ke e ame erkin hmetu me nokoâ in. Ke haingo Iehova kâu, ka habe, Hwenyi ien dö e, ka habe, Lo-ruama: anyin oge me ca he hmetu ka betenge ge lap anvi Isaraela, wale he ka thang degeci ödra. 7 Ke so bi, oge me he ka betenge ge lap anyi Juda me omeli ödra a deny Iehova Khongudrin, ke oge me he ka omeli ödra ge cefana, me hele vat, me vat, me je hors, me tavat tabö hors. 8 Ke ame hia but momo hnebaiö Lo-ruama, me e ame erkin hmetu me hnokoâ da. 9 Ke haingö Iehova, ka habe, Hwenyi ien dö, me Lo-ami; anyin a ca lakeik ut öbun, me oge me ca he bi nya ka Khongubun.

10 Ke so bi haba numerainy lakon Isa-Jehu, ke oge me he ka bi obiny dökhu raela, me ame he ka ûcû me önyin köjö, dokon lap anyi Isaraela. 5 Ke haba hnyi wale ae ca khana bi ke at he ka tuluto

me aû numerainy; ke haba hnyi dok wale | hwabök a ham könya lawek : ke oge me he ame he ka ûkhacaköu je lakon Juda, me je hobi ködra ke taben a khaca, ke adre me he ka he but ûnyi hnyi hnyei: anyin ame he ka bong ae gan bong bongu Jezerela.

HNYIMAKAN 2.

A thö ka je liamekeiny möbun, ka habe, Ami; me ka je lahanibun, ka habe, Ruama.

2 Ivinö thö me hinyöbun, ivinö thö; anyin a ca öiök ut e, ke ca âiân dut inya: ke so e ame degec anyin bi ûnyi monu ûnyi hnyi hnyimakan, me hnen hna venöu hnyi wanben li basin; 3 wâ oge nye uny jut anyin je ûkhaû, me hna but e, helâ me hnyi bong e ame o hnyin, me wia e me me helâ me hnyebuba, me ip e helâ me hnyei ae hwahwacit, me hlingâ e ge beic; 4 eke, oge me ca he ka betenge ge je lakon; anyin a ödrin je lakon gethen. 5 Anyin a hinyödrin ame bi ûnyi monu: momo a hnöku ödrin ame ânyâ ûnyi hnân hmehma; anyin a haingen, ka habe, Oge me he ka hnu hoton lawek, tavat adre me ha ök, me belik köiö, me leûnen mamoe, me lino, me wakaco, 6 Anyin a wale, wâ bi, oge me me belik. he ka thelöng dem gethen ge je iwade-kong, me hak veto, me me ca he ka wâ deny je gethen. 7 Ke e ame he ka hnu hoton laweny, ke e ame ca he ka khalet' ödrin; ke e ame he ka elöm ödrin, ke ame ca he bi ka wâ: me e ame he ka ha, ka habe, Oge me he ka hmetu ka öiök a bân; anyin ae so könya ehac, ke kong walang ang. 8 Anyin ae ca khana bi momo a oge me ham kâu hwit, me waina, me wakaco, me osehia kâu sileva, me gol, wale ödrin e 9 Anyin a wale ôge me he bi Baala kâu. hmetu ka hûgûnâ anyik hwit hnyi ûen e, me anyik waina hnyi ûen e, me hûgûnâ anyik leûnen mamoe, me anyik lino a hnân okhaûâ hnen he thu. 10 Ke walang ang oge me he ka omanenâ hwakecin ae ikiki hnyi hnyimakan laweny, ke ba at ame he ka hûgûnâ e ûnyi hnyi hnyamök. 11 Ke at ame betenge gan waeny ke momo ame oge me he ka bi obiny anyin senyin hia, je venöu, helâ me betenge anyi Iehova ka bijeû, me je tehi a tebûnyi, me je sabath, lakon Isaraela, tavat adre me hnyimakan me anyin je ûkhacaköu hia adre thu. 12 ka je khong, ke wedra je hmata a wan Ke oge me he ka ohia anyin je vine, me vine. 2 Ke oge me ûco e hwaban je ong imeta, wale e ame ha gan, ka habe, Wale sileva a fiftin, ke khaca homer bali, ke haf

adre me ha ködra, ka habe, Ca lakeik ut ka wia me me hnyot bi, ke ame he je öbun, me adre me he bi ka ha ködra, ka menoiny hnyot ka han. 13 Ke oge me habe, Öbun lakon Khong ae möt. 11 Ke he ka bi hwaban kâu je bong bonginy je Baala, wale e ame leû utö ae bo so hnyin lakon Isaraela, ke adre me he ka otilâ ködrin; ke e ame theibâ e ge je theibeny hnyikönyen me je ohmanenanginy, me hnu hoton je laweny, k' ame hnying nya bi, haingö Iehova. 14 Anyin a wale, wâ bi oge me he ka lelö e me hom e hnyebuba ai, me ita hofuc kâu. 15 Ke oge me he ka ham kâu iny je hnyei vine ûheny e, me hnyigöulen bucen Akora hnân gethen deny gejon: ke e ame he ka thu hmetu eling helâ me ehac ke tiga hlu, ke helâji me ehac hnyi ûheny hnyi hnyei Aigupito. 16 Ke haingö Iehova, ka habe, Hnyi bong eling u me he ka hawo nya, me Ishi; ke u me ca he hmetu ka hawo nya, me Baali. 17 Ke oge me he ka hom but ien je Baala ûnyi hnyi hnyimen, ke adre me ca he hmetu ka ûnykûmi ödrin hoton je iödrin. 18 Ke hnyi ûen eling oge me he ka ânyâ ûhihinyköu hobi ködrin me je menoiny hnyot, me je meno ame gâ ethö, me je meno ame iyawâ kânâ: ke oge me he ka thu cafana me hele vat, me vat ûnyi hnyi hnyei, ke oge me he ka omokulic ödrin hnyi sot. 19 Ke oge me he ka hum u me öiök nyiele balua; eke, oge me he ka hum u me öiök hnyi wisa, me hna owisa, me hnyok ae so, me betenge. 20 Oge me he ka hum u könya hnyi hnathu: ke ame he ka khanö 21 Haingö Iehova, ka habe, u Iehova. Hnyi bong eling oge me he ka thu hmetu, oge me he ka thu hmetu ka je drany, ke drany ame he ka thu hmetu ka hnyi hmeledrany; 22 ke ame he hmeledrany ka thu hmetu ka hwit, me waina me wakaco; ke ödrin e he ka thu kö Jezerela. 23 Ke oge me he ka tā e hobi könya bi hnyi kânâ; ke oge me he ka betenge gan waleji adre ca betenge gan ; ke oge me he ka ha ködra a ca lakeik, ka habe, Lakeik u ; ke adre me he ka ha, ka habe, Khonguk.

HNYIMAKAN 3.

K E Iehova ame ha könya, ka habe, He hmetu thö ka betenge ge momo

homer bali: 3 me haingök ka momo, ka|anyidra je ong utö, k' ame thumetu ödra habe, U me he ka laba halubahing nya anyidra uci: anyin adre me omonu ödra hnyi ta je bong ae se hia; u ma ca he ka hnen bi ûnyi monu, k' adre me kec ûnyi bi ûnyi monu, ke u me ca he ka âiân ke hnyi hmelen Khongudrin he ka bi ûnyi baga bi: me oge me he bi nya ka helâe monu. 13 K' adre me bi hut hon ban je laba thibi hnyi se hia je bong ke ba than, görany, ke hmelen je iwajo, ke je libene, ke ba taben, ke ba at bihut, ke ba veto ke je ela, anyin ae so hmenon: anyin a ame tot, ke iefoda ke hnatheat: 5 me wale ame bi ûnyi monu lakubun wahlu, k' hwaban e ame he lakon Isaraela ka hmetu ame venöu laöiöbun. me elöm Iehova Khongudrin, me Davita a tuhödra; me adre me he ka o me outö hna bi ûnyi monu, ke laöiöbun can hnödra Iehova me anyin so hnyi je bong a biliny.

HNYIMAKAN 4.

ödrin ûcû me tavat adre me ivinö me at ge anyidra je hut. bihut. 5 Ke u me he ka haû hnyi selany, ke u me he ka tha haû me perofeta hnyi lit; ke oge me he ka ohia hinyâm. 6 Adre

4 Anyin ame he lakon Isaraela ka bucen, ke leu utö ae bo so hon je dok ae 14 Ke oge me ca he ka bi hwaban ka lakubun wahlu can hnödra hna venöu; k' adre me ka tha he me hnyat venöu, k' adre me tha bi hut me omomo hnyi gethen: ke haba hnyei ame ca wâhmakhmeto, me adre me he ka öta e. 15 Isaraela AKON Isaraela lö, löng ju hofuc ho lö, eja ke ne u je ne bi ûnyi moru, ke so u lehova: anyin ae hu ivinö anyi Juda ame ca he bi ka monu; ke ca he öbun Iehova me aten huyei, anyin ae ba hnathu, Gilegala ai, ke ca he Beth-aven ai, ke ca me ibetengiö, ke ca khan' ödra bi Khong khemanyin bi, ka habe, Kia inya Iehova. hnyi hnyei. 2 Adre me khemanyin thibi, 16 Anyin a hia but Isaraela ûkhin fuc, me thoi, me hlingâ at, me venou, me bi helâ me man kau at ame hwen höcö: ke ûnyi monu: k' adre me utut, me dra ame ame he Iehova walang ang ka ha ö 'dra kâlâ dra bi. 3 Anyin a wale ame he hnyei helâ me nokon mamoe hnyi dok ae lau. ka tenge, kë sënyin hia but tavat adre me 17 Ke Eferaima ame ûkhacaköu me je labā e, tha ödra me je menoiny hnyot, me idola; hna but e. 18 A hiny dut belidra; je meno ame gâ ethö; eke adre me he minya k' adre me bi ûnyi monu bala: ke haba je ka hom but je wâ eû hnyi köiö. 4 Ke so tuhan me adre me beânyâ ûnyi hnân ohmebi, ca he ke at ka ivinö, ke ca he ke at ka hma gan. 19 Haba ang ame hia but vhec na; anyin a haba je liamekeiny möu, me e ge li labenyin; ke adre me he ka hmehma

HNYIMAKAN 5.

me ohia lakeik anyin ae ba wâhmakhmeto: AVAT bihut lö, löng ju hofuc ang; anyin a u je hia but hna degecâ wâhmakhmeto, awe, oge me he bi nya ka hna anyin than lö, tevehlöng ju, anyin adre ha degeci u, m' u me ca at bihut könya: hwaban köbun; anyin a hnewe öbun ka anyin a u je hnying hnanyibu anyin Mizeps, me ert adre thong hon Tabora. Khongom, me oge me he bi nya ka hnying 2 Ke haba tavat thu musi adre me ûhlingö lakom. 7 K' adre me ânyâ hwakecin ae gan hmâ; ke inya bi at û ödra hia. 3 Oge kong könya hoton ûseidra: oge me he ka me ō Eferaima but, ke ca iyong bi Isaraela wia anyidra hmanenang, m' adre me hme- könya: anyin a walang ang, u Eferaima, hma but. 8 Adre me ha ö'dra bi ge hulö u je hia but bi ûnyi monu, ke kong ut anyin lakeik, me behnyokâ hwakecidra ae Isaraela. 4 Haba anyidra ta je huliwa kong. 9 K' ame he bi ka khaca bongon ame ovheli ödra he ka hmetu ka Khongutavat me at bihut: ke oge me he ka bi drin: anyin a e unyidra weny he ka bi hwaban ködra hoton dedra je gethen, me ûnyi monu, ke ca khan' ödra but Iehova. bi hwaban ködra hoton anyidra je huliwa. 5 Ke haba bi gan anyin Isaraela ame 10 Ke adre me he ka han, me ca sekudra ohnathoâ hnyi hnyimakan: anyin a wale bi; adre me he ka bi ûnyi monu, k' adre ame he ka tha ta Isaraela me Eferaima me ca he bi ka osehia: anyin adre hia but hnyi anyidru hulö; k' ame he minya Juda degec he ka löng kö Iehova. 11 Haba ka ta unyidru. 6 Adre me he ka he me ûnyi ame hûgûnâ hnyok, me wale bi ûnyi elöm Iehova me haledra je hnahat mamoe monu, ke waina, ke waina ae teb ûnyi. me kau; ke adre me ca he bi ka wâ e: e 12 K' ame labö he lakeik ka hnei unyin ame ka he me digic ödra. 7 Adre hia

hnokoâ je lakudra a je atkanyua : ke walang | hanyâûâ ûhihinyköu helâ me Adamu : k ang ame he tehi a teb ûnyi ka ön ödra me adre me iyawö nya eling. 8 Gileada taun

je jekhöûdra.

ovecâ Eferaima, adre ngâ e hnyi ûhnei; waleji hnyi hnök hna ohmeto lakeik ûhedra anyin a e ame ogâ he ka hnu hoton hna hnyi hna bâ. hûna. 12 Anyin a wale, iny helâ me nokon walelaba ka Eferaima, ke iny helâ me bobot ka lap anyi Juda. 13 Ke a wâ but Eferaima anyin mok ke a wâ but Juda hnân aat, me haba Eferaima ame he Asuria ai, k' ame | Juda: haba inya me oge me he ka oloû kia hnyi je hnyekudra, a inya oge me ûnykûme me he but; oge me he ka hom, ke ba at ta je hwakecidra hia ae kong: ke walang ame he ka hûgûnâ. 15 Oge me he ka he ang ame theling ödra hnen bi anyidra ta je but me hmetu ka hnyi hnök, ke ne o but huliwa; ke e bi hnyi hnyimakök. 3 Adre adre me ogâ anyidra monu, me elâm hnyi- me osenyinâ than ge anyidra bi monu, me makök: ke adre me he ka ti elöm nya e je taben hnen anyidra je thoi. 4 Ödra ka hu vec gadra.

HNYIMAKAN 6.

I öbun, ate me he hmetu kö Iehova; e ame he ka ometo; e ame hia but kot, k' ame he bi ka lan. 2 Hwaban lo li bong e ame he ka omeli öta: ke hnyi bong a' kuniny e ame he ka höi öta, m' ate me he mokut at ame inyâ ö 'dra hnyi lit hia : ke ka möt hnyi hnyimakan. 3 Ke so ate me hnyi hnyomakatu e ame han helâ me meic wâhmakhmeto, e so ate me he hoton he ka ō Iehova; e hmâ bi hnen hna he, helâ me hnyomakatu; ke e ame he ka o köta helâ me we, helâ me we a biliny ame hû kânâ.

* 4 Eferaima lö, ie ûnyi oge me he ka ânyà köu? Juda lö, ie ûnyi oge me he ka ânyâ köu? anyin ae ûcû anyibu so me ûlâ i hnyi hnyomakatu, ke helâ me dân hau ae logot hia. 5 Anyin a wale, oge hia but kuc' ödra a deny je perofeta; oge hia but hling' ödra ge je ifucin hnyimök : ke ame he but je hna owisa gam helâ me melam. 6 Anyin ae wek ibetengiö, ke ca hut bi; me ba hnyekon: adre me hongot ka Aigu-

but iyawö kö Iehova; anyin adre hia but hon je hudiny leû. 7 Ke adre hia but anyin tavat adre me ânyâ hulö, k' ame 8 Tûâ th' öbun sofa hnyi Gibea, me kong ut ge dra. 9 Haba bunyen a tavat trutru hnyi Rama: kuku thö hnân haten bi hut adre me ûhlingö hnyi gethen ûheny hnyi Beth-aven; e hnyi hotom Beniamina. Sekema, helâ me tavat sei adre me mokulec 9 Ame he ka ba wan Eferaima hnyi bong at: eke, adre hia but ânyâ ûnyi ae ikiki. û: oge hia but omanenâ ka je tribuiny 10 Oge hia but wâ hnyi lap anyi Isaraela Isaraela ûnyi ame he ka o. 10 Haba je ûnyi ae ti kong hmönyin; wale bi ûnyi than hnyi Juda e ûcû me tavat adre me monu anyi Eferaima, ke kong minya but hok hnyigot: oge me he ka hingâlâ hudrin | Isaraela. 11 Ke u minya Juda lö, adre anyik hmönyin helâ me köiö. 11 Adre hia but thu bongon subö hwit hobi köu,

HNYIMAKAN 7.

E oge me be ometo Isaraela, me ame manen bi thö hwakecin ae monu ûkhûnöng kö Jareba than; ke ca khana anyin Eferaima, me hulö anyin Samaria; bi he ka omeli u, me ometo hnöbun aat, anyin adre me thoi: ke ame didro tavat 14 Anyin a oge me he ka helâ me liona ka venöu, ke haba deö at venöu adre me soh Eferaima, ke helâ me nak liona ka lap anyi eû hnyöu. 2 Ke adre me ca ûnykûme bi tavat bi ûnyi monu hia; ödra helâ me wahnainyâ ame khutâ at ame inyâ; e ame ca ânyâwia hmetu meic hwân hnyi hna up falawa ke ne o but ame khibi thö. 5 Ke haba hnyi bong bongon tuhöta ame mok je anyin a e ame hia but oloû kia, me taben ge ûkahwâiny waina; e ame ûkhöû hnyam me tavat ûhiö. 6 Anyin adre hia but penapena hnyekudra helâ me wahnainyâ, ke adre me mokut iyawö bi: ame ame ubâhlâ. 7 Ödra kahwa hia but helâ me wahnainyâ, ke adre me ohia tavat owis' ödra; a ta but anyidra je than: e ba ke at gadra ame hongot könya. 8 Eferaima ame ûkhacaköu me je hnyei; Eferaima ame helâ me ong areto adre ca wia. 9 A hia but ohia hwegien hnen je atkanyua, ke ca khana bi: eke, ûsa khaca but tehûen, ke ca khana bi. 10 Ke ame ohnatho hnen bi gan anyin Isaraela hnyi hnyimakan: ke so bi adre me ca hmetu bi kö Iehova Khongudrin, me elâm e, hnyi je ûnyi hia eling. 11 Ke e ûcû Eferaima me biny ae ûnyibaû ke beönua he ka wâhmakhmetoâ Khong pito, me he Asuria ai. 12 Ödra ka he me

oge me he ka thong ûtök ert hudrin; oge hia but osehia je taben hut he ka ânyâ me he ka hagut' ödra helâ me je meno ame monu, anyin a wale e hu hulö gan can je gå ethö: oge me he ka kuc ödra helå me hna löng hnyi anyidra ûkhacaköu. 13 Ekölö gadra! anyin adre hia but he monu gak; hang' ödra but! anyin adre hia but hanyâûâ gak: oge me beûcû melidra, ke adre me sit hofuc thoi bi gak. 14 Ke ame ca hia but tenge je hnyekudra könya, ke adre me kuku tenge bi hon hnödra je hna mokut: adre me ûkhacaköu ge hwit me waina, k' adre me ûkhin fuc mönya. Oge hia but n' ödra me ohwegiâ je hnyamödra, ke so bi adre me ûnykûme ûökonguny ûcûk. 16 Adre me hmetu ke ca kâu bi ethö görany; ödrin ûcû me cafana ae iyawö; k'ame he anyidra je taben ka ta ge hele vat can ae hwege ifucidra: wale hnân hlum' ödra hnyi hnyei Aigupito.

HNYIMAKAN 8.

Ke adra me he ka tenge könya, ka habe, he ka hia gan waina ae teb ûnyi. khano u ohmun. 3 A hia but Isaraela degec he Eferaima ka hmetu Aigupito ai, me an khanö nya: adre hia but ânyâ anyidra je hut e ûcû me han anyin tavat adre me sileva me gol hnân anyidra je idola, m' hnyamok ködrin; adre me he hia ka kong adre me ka subâ degeci ödra bi. 5 Samaria tavat adre me an e : anyin a haba ö 'dra 7 Anyin adre me belökâ ang, Samaria. me adre me he ka meno höu; ke ba gan hwit ame kû, ke ba falawa hnyi boviny: ke a ne hu, me ame he bi je atkanyua ka utâ e. 8 Adre hia but utâ Isaraela : ödra bi walang ang unyin je hnyei helâ me kaia a ca hnân senyinâ. 9 Anyin adre me he Asuria ai, helâ me asinainy hnyot ame thaniny je taben. 11 Haba Eferaima ame je bong bongu Gibea: ke e ame he ka

taben hut. 12 Oge ne sihnalimen kau anyik hnanyibu me je ûnyi hnân nâ a ten thauzan, me adre me ûnykûme e me ûnyi a ca ûnyi hnathu. 13 Ke haba je bwihlany adre me hudo könya, adre me hudo utio me an e; ke ame ca he Iehova ka kop ödra: e ame he walang ang ka ûnykûme anyidra hulö, me bi hwaban hwakecidra ae kong; adre me he ka hmetu Aigupito ai. 14 Ke a hia but Isaraela hnying At a op e, me op je uma umen je khong; ke Juda ame hia but osehia je taun adre up haginy; ke so bi oge me he ka kunâ meic ka hnyi anyin je taun, me me an je uma umen than.

HNYIMAKAN 9.

SARAELA lö, ca senyin bi me hobâ helâ me je hnyei; anyin a u je hia P ju trutru hnyi hnyimâm. E ame he but bi ûnyi monu me degec Khongom, u je ûcon lap anyi Iehova helâ me aeto: hok at ge hwaban hnyi je hna huje hwit anyin adre hia but hanyâûâ anyik ûhihiny- hia. 2 Adre me ca he bi ka na o ura go ban ma khikhin ge anyik hnanyibu. 2 hna huje hwit, me hna hlic wan vine, ame Khonguk lö, öhmun hnyat Isaraela ke me ca he ka labā hnyei i Iehova; he ame so : me ame he ka hnu e hnen iwahnaihmi- je meno ae ikiki hnyi Asuria. 4 Adre me öny. 4 Adre hia but otilâ je than, ke ca ca he ka hingâlâ waina kö Iehova, ke e ûnyi bi gak; adre hia but bi taben, ke ca ame ca he ka senyin ködra: haba anyidra lö, e ame hia but hota degecâ nokon kau jeû me hnân behan bi, ke ame ca he ka o unyâm; k' ame ubâhlâ thö anyik hmönyin ka hnyi uma umö Iehova. 5 Ieû öbun e ködra: ke ne o but kehö adre me ca he ka he ka ânyâ hnyi bonginy ûkhacaköu ae vheno hwakecin ae so? 6 Anyin a ûnyi ûnyi hnathu, me hnyi bonginy bijeû anyi ga Isaraela e; k' ame ânyâ e hnen at Iehova? 6 Anyin a wâ bi adre me he me huliwa, ke ca Khong bi e: eke, adre me degec hna ûhangö, ke so ame he Aigupito he ka kot omomonö nokon kau anyin ka ûkhacaköu ödra, k' ame he Nofi ka könim ödra: haba hnen anyidra je sileva ae hmanenang, me ame he ka watetaföcö: k' ame he ka hnen iwadekong hnyi umödra je uma mano. 7 A o thö je bong bi hwaban, a o thö je bong he ka öûco; k' ame he Isaraela ka wâ e : at ae monu perofeta, ke monu at ae tren hanu, anyin ae se but ânyâm je hulö, ke gan hmâ ûöhûköti. 8 Ke haba Eferahake he: Eferaima ame hia but hok laweny ima, me at hmâkâ ehac unyin Khonguk: ge hwaban. 10 Eke, eja ke ne adre ne ke haba perofeta hnyi deny je gethen hia hok ge hwaban unyin je hnyei, oge me he ae hu hnewe anyin at ame töu hnewe, k' walang ang ka ûkhacaköu ödra; ke ödrin adre me ivinö bi hnyi uma umen Khongon. e hwân he ka ûhnyûkong tot can hok ge 9 Adre me ka oikiki ödra, helâji me hnyi

ûnykûme hwakecidra ae kong, me bi hwabar anyidra je hulö. 10 Oge me ō Isaraela helâ me je wan vine hnyi hnyebuba; oge me wâ lakamöbun helâ me je wan meta a bân : ke adre me he kö Baala-peora, ke ka hn' ödra bi ka ûnyi hnân ohmema, me adre me tha ikiki me ûnyi adre me hnyok 11 Ke haba at Eferaima, me ame he ka gå thö anyidra hmanenang helâ me meno ame gâ: k' adre me ca he bi ka hnokoâ, ke erkin, ke oerkinâ. 12 Eia ke ne adre ne hat je lakudra, me oge me he bi nya ka ohi' ödra unyin tavat, me me ba hmetu at a kolon : eke, ekölö gadra bi, iny ka he ka digic ödra! 13 Adre me tā Eferaima hnyi hnyei ae so, helâ me hnök hna wâ Turo: ke so bi ame he Eferaima ka hom je lakon ka at ûhlingö. 14 Iehova lö, ham ködra; ieû u me he ka ham? ham ködra hnyok ame köluhabû, me li bai ae ba dân. 15 E hnyi Gilegala hwakecidra ae kong; anyin oge me hûköti' ödra eling: ke oge me he ka ob' ödrâ ûnyi hnyi umök uma, can anyidra ta je huliwa ae kong : oge me ca he hmetu bi ka betenge gadra; tavat ûkhin fuc je latuhödra bia. 16 Adre me kot at Eferaima, ke meleca thö iwan gadra k' adre me ca he ka wa: eke, eja ke ne adre ne hnokoâ, me oge me he bi nya ka hlingâ lakudra adre me betenge gan. 17 Ame he bi Khonguk ka hota degeci ödra, anyin adre me ca löng kâu: me adre me he ka he baû hnyi wanben ta je hnyei.

HNYIMAKAN 10.

ABA Isaraela, me vine, at ame kû hlau, k' ame wa je wan; hoton ûganiny je wan e, e ame osehia je taben hut; hoton ûsoiny iny hnyei, adre op je veto ame tot ae hmanenang. 2 Ame kia but je hnyekudra; ke walang adre me he ka owisa anyidra hulö; e ame he ka thö degecâ anyidra je taben hut, me okongoâ anyidra je veto ame tot. 3 E hnathu adre me he walang ang ka ha, ka habe, E ba but tuhota: anyin ate me ca outo Iehova; ke haba than, ieû ae khana he ka ânyâ hobi köta? 4 Adre me ha ta je hofuc baû, adre me khemanyin thoi hnyi hnödra hna uhihinykou: anyin a wale ame o but hna owisa helâ me je ûö adre me mekiny hnyi je utkânâ adre me belökâ. 5 Ame he tavat adre me laba hnyi Samaria ka hmak hnye-

anyin ame he aten ka tenge can e, ke tavat bihut hnyin, waleji adre hobeluâ ge hmanenanginy, anyin ae hia but e. 6 Ke adre me he minya ka hom e Asuria ai hnân bwihlany kö Jareba than: ame he Eferaima ka hmehma, ke ame he Isaraela ka hmehma ge hnen hna ûhnenamö. 7 Haba Samaria, me adre subâ degecâ tuhan, helâ me je ong utö hon köiö. 8 Adre me he ka ohia minya je dok ae görany hnyi Aven, wale hulöiny Isaraela: ame he ka kû ûö ae ûdedö me watetaföcö hon anyidra je taben hut; ke adre me he ka ha ka je bucen, ka habe, Tubi öhmun ju; me ka je hut, ka habe, öbun kölu takû öhmun ju. 9 Isaraela lö, u je hia but ânyâ hulö hwân hnyi je bong bongu Gibea: adre me tot eling, me me cahe ka khöû ödra hnyi Gibea hnen vat me lakon hulö. 10 Iny ka wek oge me he ka bi hwaban kodra; ke ame he je hnyei ka ûkhacaköu ûcûdra, ödra ka c' ödra can anyidra li monu. 11 Eferaima kau ae khenen, at ame beututo hwit; ke oge hia but hanyâûâ nyin ae hmanenang: oge me he ka ip at ka hije hu Eferaima; k' ame he Juda ka wia kânâ, k' ame he Jekob ka trohnenâ kânân kânâ. 12 Te hatungen ju öbun hnyi hwakecin ae wisa, menâ ju hoton ibetengiö; he th' öbun ka trohnenâ kânöbun kânâ ae itremacat : anyin a ûen ang he ka elöm Iehova, ke ne o but e amo o me öta hubun hwakecin ae wisa. Öbun e hia but belökâ hwakecin ae kong, me meno hulö; öbun e hia but an waniny thoi: anyin a u je labageju ka hnyi dem gethen, me ânyâm tavat hwege ae se hia. 14 Anyin a wale ame he ka o imonumonuny unyin em hnyei, k' adre me he ka ohia hnâm je hnabâ hia, helâ me hnö Salemana hna ohia Beth-arebela hnyi ûen vat: waleji adre me sa je wanakat me lahinyödrin. ame he Beth-ela ka ânyâ helâe köbun can hwakecibun ae kong: ke adre me he ka subâ degecâ than Isaraela hnyi hnyomakatu kong.

HNYIMAKAN 11.

ke haba than, ieû ae khana he ka ânyâ, hobi köta? 4 Adre me ha ta je hofuc baû, adre me khemanyin thoi hnyi hnödra hna ûhihinyköu: anyin a wale ame o but hna owisa helâ me je ûö adre me mekiny hnyi je utkânâ adre me belökâ. 5 Ame he tavat adre me laba hnyi Samaria ka hmak hnyekudra ge je nokon kau hnyi Beth-aven;

Oge me lili ödra hnyi je tö anyin at, wale | Khongom : tuö ju ibetengiö me hna owisa, a töiny ibetengiö; ke iny ûcû ködrin me at ke halubahingen bala Khongom. ame hom degecâ hna ûhûkâlâköuâ ûnyi hnyi je waidra. 5 E ame ca he bi ka hmetu ka hnyi hnyei Aigupito; k' ame he bi at Asuria ka tuhan, anyin adre me höcö he ka hmetu. 6 Me ame he ka nyikâ hele vat hnyi anyin je taun, me ohia je venyâiny, me ön ödra, can hnödra je hna ûhnenamö. 7 E hwege lakeik he ka digic nya: eja ke ne adre ne hongot kö Beönua, me ba at a khaca ame he ka ogânâ e. 8 Eferaima lö, oge me he ka kâmâu ka hna degeci u? Isaraela lö, oge me he ka kâmâu ka hnö uî oge ma kâmâu ka wiö u helâ me Adema? me ip u helâ me Zeboim? k' ame hwiö öûnykûmik eû hnyi hnyekuk, k'ame tha kû gan hmâ thö anyik je tang betenge. 9 Ke oge me ca he bi ka ohwâdâ anyik hmönyin ae gan, ke oge me ca he hmetu bi ka ohiö Eferaima: anyin a inya Khong, ke ca at bi; At ae Kap hnyi wanbâm: me oge me ca he ka delec taun. 10 Adre me he ka hnu hotu Iehova, hnyat adre me he ka kuku helâ me liona: anyin a e ame he ka kuku thö, me ame he ka o je wanakat ûhedra jimeû hnyi öbubuny. 11 Adre me he ka o me öbubuny helâ me meno ame gâ ûheny Aigupito, ke helâ me biny ûheny hnyi hna ûhaikonguny. hnyei Asuria: ke oge me he ka olab' ödra hnyi hnyin umödra je uma, haingö Iehova.

12 Eferaima ame wadrö nya ge thoi, me lap anyi Isaraela ge tang iyawö: ke haba Juda e ame tiga tha musi me Khong, ke ame hnathu ka At ae Kap.

HNYIMAKAN 12.

FERAIMA ame an ang, me wadring hoton ang hwei: e ame osehia thoi me öba wan hnyi je bong; ke ödrin e ûhihinyköu me at Asuria, me hok wakaco 2 Ke hu ivinö anyi Iehova Aigupito ai. me Juda, ke e ame he ka bi hwaban kö Jekob hoton deny je gethen; e ame he ka bi hwaban kâu hoton hnen hna ânyâ. E ame kât ohmâiny can liamekeiny mē hnyi hnyok; ke e ame ûjöng ka Khong kûme e. 6 Anyin a wale hmetu ju ka adre me hnying nya. 7 Anyin a wale iny

7 E at ame ûcû omjeû, e hnyi hnyamen tulut iyawö; e ame weny he ka seda. Ke haingö Eferaima, ka habe, E hnathu, iny tren dut omjeû, oge wâ but tang omjehek: adre me ca he ka wâ hnyikonguk, wale a hulö bi hnyi anyik ta je huliwa hia. 9 Ke inya Iehova Khongom ûnyi hnyi hnyei Aigupito; oge me he hmetu bi ka olabö u hnyi je uma mano, helâji me hnyi je bonginy bijeû ae ûnvi hnathu. 10 Oge hia but fuc minya ka je perofeta, me osehia je hna omanena; me ha je ûhöûcû a deny je perofeta. 11 E kong ut Gileada ? e hnathu ödra ûnyi baû ; adre me hudo je bolok hnyi Gilegala: eke, haba anyidra je taben hut me helâ me je vetaûnyi hnyi je deny utetebelökiny ta hnyei. 12 Ke haba Jekob ame kec ka hnyi utkânâ hnyi Aram, k' ame huliwa Isaraela hnân he ka bi hwaban momo, k' ame tuö mamoe hwaban âiân. 13 Ke haba Iehova ame hum Isaraela ûheny Aigupito a deny perofeta, me tuö e a deny perofeta. 14 Ke a hia but Eferaima ti okuâ hmönyin; anyin a wale ame he ka hnen bi ju dren hon, k' ame he Tuhan ka ohmeto kâu hnen

HNYIMAKAN 13.

ME fuc Eferaima, me ame öbubuny ehe; ke e ame ka ogânâ e hnyi Isaraela: ke e ame hulö but ga Baala, me ame mokcu. 2 Ke walang ang adre me kong tot, k' adre me ânyâ je idola hobi ködra adre me oköiâ ge anyidra sileva, a je idola hoton anyidra metâ, huliwa anyin at tretrao hia: k' adre me ha ge je ûnyi e, ka habe, E so ame he tavat adre me he ka hudo hut ka drem je nokon kau. 3 Anyin a wale adre me he ka helâ me ûlâ hnyi hnyomakatu, ke helâ me dân hau ae logot hia, ke helâ me unen hwit ame oû ang dö ûnyi hnyi hna huje hwit, ke helâ me hai ûnyi hnyi deny hai. 4 Ke inya Iehova Khongom ûnyi hnye Aigupito; k' ame ca he ka khanö u ke khong ke hake hnyi anyin hmai: 4 eke, e ame ûjöng ka inya thibi, ke ba at ûhömeli ke hake inya angela, me hwege bi : e ame tenge me khôû ke. 5 E khanö nya u ehac hnyi hnyebuba, kâu: e ame wâ e hnyi Beth-ela, ke e ame hnyi hnyei ae hwahwacit. 6 Adre me ka ûhnenamö möhmun eling; 5 wale Iehova sekudra hoton ö 'dra jeû; e sekudra thö Tuhan sabaoth; Iehova, wale hnân ûny me ame bi gan je hnyekudra: anyin a wale

ûcû me liona ködra, oge me he ka tue eû | hnyi gethen helâ me lepad: 8 ke oge me he ka ûkhanö mödra helâ me bea adre me ki' ödra hnen menoiny hnyot. 9 Isaraela lö, walang hna hangö u, a g' ame ve u mönya, at hadruö u. 10 Ewa tuhâm, me me omeli u hnyi ânyâm ta je taun hia thithö? ke ânyâm tavat owisa köu, waleji u je ha, ka habe, Ham könya than me je taben? 11 Oge hia but ham köu than hnyi anyik hmönyin, ke hûgûnâ e hmetu hnyi anyik wathethöt. 12 Adre hia but lan hulo anyin Eferaima; adre hia but hitangen anyin monu. 13 Ame he ka o kâu vec, helâ me momo ame he ka hnokoâ: e nokon ae ba metâ; anyin e ca so e ame bec he ka kölu. 14 Oge me he ka hûgûn' ödra ûnyi hnyi maniny erkemok; oge me he ka omeli ödra ûnyi ge mok: Mok lö, ewa ânyâm je ûokonguny? Erkemok lö, ewa hnâm hna ûhangö? adre me he ka ikhâlâ ietra ge li emakök. 15 Eja ke ne a ne se hia but e unyin je liamekeiny, ame he bi ka o ang hwei wale ang anyi Iehova ûnyi hnyi hnyebuba, me me hwahwacit anyin pupua, me hme belen an: e ame he ka söh tang omjeû hia ae hmanenang. 16 Ame he Samaria ka hijen anyin bi hulö; anyin e ame hia but ûkhin fuc me Khongon: adre me he ka ta ge hele vat; adre me he ka sa lakudra je mendring, me kave omomo ! a je erkin.

HNYIMAKAN 14.

TSARAELA lö, hmetu ju kö Iehova hûgûnâ lakon, ke oge me he ka kia thamuâ L. Khongom; anyin a u je ta but ge tangen oûnykûmidra: ke oge me he ka ön ânyâm hulö. 2 Hom dö je ifucibun ke ödra eling helâ me liona; ame he ka oloû hmeto ju kö Iehova, ha thö kâu, ka habe, Hom dö hulö hia, me kap ju ûnyi ae so: me öhmun e he ka ham je hudiny hnyimöhmun. 3 Ame ca he Asuria ka omeli öhmun; öhmun e ca he ka tabâ je hors: ke öhmun e ca he hmetu bi ka ha ke je huliwa anyin je hnyamöhmun, ka habe, Obun je konguhmun : anyin ame wâ unyâm betenge ge tavat a mokcu kamödra. 4 Oge me he ka osoâ hna digic nya gadra: anyin ame hwiö gadra anyik hmönyin. 5 Oge me he ka helâ me dân hau kö Isaraela: e ame he ka vhöng hela me obedila, me sit ut helâ me Lebanona. 6 Ame he ka gan je angin, ke ame he hmanenanginy ka helâ me elaio, ke bunen ame he ka helâ me Lebanona. Ame he tavat adre me laba hnyi hmenon ka hmetu; adre me he ka möt hmetu helâ me hwit, me vhöng helâ me vine: ame he ka helâ me wainainy Lebanona bunen. 8 Ame he Eferaima ka ha, ka habe, Hnân eû hmetu könya je idola? oge hia but thu kâu ke oge me he ka wâ e: iny helâ me köp ae hât; adre me he ka wâ gak wan gam. 9 Ie at ae metâ, me me wâ ûnykûme ta je ûnyi eling? ie at ame wâ wia me me wâhmakhmeto ta je ûnyi e? anyin ae wisa je gethen de Iehova, ke ame he at ae wisa ka vheno; ke ame he tavat hanyâûâ ka ta hnyin.

JOELA.

HNYIMAKAN 1.

a kö Joela nöku Pethuela. 2 Öbun wahingat lö, löng ju hofuc ang, ke tevehlöng ju öbun tavat aten hnyei. Hawa, e hu ûnyi helâng hnyi bongubun je ke haba öbun tavat hia öbun e ic waina, bong, ame ne hnyi bong bongon lakamöbun? kuku tenge thö, ge waina ae hnebwia; 3 Thumeto thö lakubun ge ûnyi eling, ke anyin adre me subâ degecâ e ûnyi hnyi je ame he lakubun ka thumeto lakudra bi, hnyimöbun. 6 Anyin ame o but ke hnyei ke hamen lakudra ka thumeto dö a biliny. ka hnyi ik hnyei, a tavat hwege, ke ca

4 Haba kolon ame hna ge lakon wahamon, me ame han e hnen wahamon veto, ke haba VALANG hofuc ho Iehova waleji ame ju hna hna hnen wahamon veto, me ame a kö Joela nöku Pethuela han hnen oböu, ke haba hna hna hnen oböu, me amé han hnen walewi. 5 Hmak d' öbun tavat öbun e ic monu, ke tenge;

hnân aû ; haba je nyudra, me helâ me nyon liona, ke haba je ohûlûsinaidra, me helâ me ohûlûsinainy liona. 7 Ke e ame öba wan anyik vine, me thu anyik imeta: k' ame okalaötâ e, me degec; ke hau but je vheiny. 8 Tenge thö, helâ me hlu ame weikâ ecmano ae gan nân can âiân hlu a e. 9 Adre me subâ degecâ hudiny han me hudiny ic ûnyi hnyi uma umö Iehova; k' ame tenge tavat bihut a lathnyabai Iehova. 10 E ba but wan ta hnyei, ame tenge kânâ; anyin ae ba but hwit, a hme thö waina ae teb ûnyi, ke ba wakaco. 11 Hmehma ju öbun tavat belök, tenge th' öbun tavat huliwan vine, can hwit me bali; anyin ae kong ut hwit hnyi ta hnyei. 12 E meleca thö vine, ke ba but meta; a mok dö rimona, me pama, me tapua, wale je ûöiny hia hnyei: anyin ame aû but senyin unyin tavat. 13 Tavat bihut lö, oweik' öbun ju, ke tenge; tavat huliwan taben hut lö, kuku tenge thö; lathnyabainy Khonguk lö, ai öbun, mokut hnyi lit hia hnyi dedra je gethen: adre me thu vat me omjemano ae gan nân: anyin ae ba hmetu hen vat, k' adre me ca saû hnyi dedra. hudiny han me hudiny ic hnyi uma umen 9 Adre me utut ka hnyi taun; adre me Khongubun. 14 Thu bongon ju he ka ca wadring hon hak veto; adre me ölö ka han, hawâ thö ûkhacaköu ae ûnyi hnathu; hnyi hnyin je uma; k'adre me didrö hnyi ûkhacaköuâ thö wahingat me aten hnyei je mamalama helâ me at venöu. 10 Ame hia ka hnyi uma umö Iehova Khongubun, bbubuny hmeledrany hnyi hnyimaködra; ke tenge th' öbun kö Iehova. 15 Ekölö ge k' ame jijing drany: ame menekholom bong! anyin ame he jem bong bongi Iehova, 'seûnö me tehi, k' ame ca melam ta je okhû: ke e ame he ka o helâ me hnaûhangö ûnyi 11 ke ame fuc Iehova hnyi hnyimakan ge Ataekhanahia. 16 Hawa, ame ca ba anyin utbavat; anyin ae gan hmâ hnen jeû gata. eke, me senyin me hobâ hnyi uma hna hunuma; anyin ae hwege at ame umen Khonguta? 17 A bobot ut je hatong ohwâdâ hwan hofuc: anyin ae gan hmâ eû hnyi kânâ; e ba but önyen je uma jeû, bong bongu Iehova me hnân outen e; ke e amam but je omhani; anyin ae meleca ie at ae hwege he ka hokhnyok hnyin e? thö hwit. 18 Ekölö ge ûtengien je meno! 12 Ke so bi, haingö Iehova, ka habe, Waame hlohlo je hnahat kau anyin ae ba but ö 'dra ; eke adre öba wan je hnahat mamoe. 19 Iehova lö, inya oge me tenge köu: anyin a hia but meic thong jeû an je meno hnyi hnyebuba, ke haba bâhlân ame hia but an je ûöiny hnyot hia. 20 Eke, je menoiny hnyot adre me momokhon unyâm: anyin e hme but je deny köiö, ke a hia but meic thong jeû an je meno hnyi hnyebuba.

HNYIMAKAN 2.

UA thö trutru hnyi Ziona, me olungâ haten hnyi anyik bucen ae kap; öbubuny ju öbun hia aten hnyei; anyin ame he jem bong bongu Iehova, ae hakekeny jut; 2 bonginy lit me menekholom, bonginy ûlâ me khömet, helâ me melaminy hnyo-

makatu ame ulolo hon je bucen; hnyei ae gan me hwege, e ba helâe ehac, ke ame ca he hmetu ka helâe, hnyi je hunainy je dö 3 Ame han meic hnyi hnyimaae se hia. ködra, ke haba bâhlân ame hlâ hwabödra: haba hnyei hnyi hnyimaködra, me helâ me hnyei Edena, ke hnyebuba ae ba wan hnyi hwabödra; eke, ke ba at ame kec möt ge ioidra. 4 Haba unyidra me helâ me unyin je hors; ke adre me wadring helâ me je hors adre me tabâ. 5 Helâ me hwan je kariota hnyi ban je bucen hwan gâ a ödra, ke helâ me hwan bâhlân meic ame thong thatûnyin hwit, helâ me tavat ac hwege 6 Ame öbuadre me tot metâ he ka vat. buny tavat hnyi hnyimaködra; k' ame löhau ta je hnyimak hia. 7 Adre me wadring helâ me tavat hwege; k' adre me ölö hanyâûâ hak veto helâ me tavat vat ; k' adre me ve vheno dedra je gethen, ke adre me ca saû ûnyi hnyi anyidra je deö at. 8 Adre me ca ûhneki; k' adre me ve vheno lang ang hwiö thö könya ge je hnyekubun ae bekhöt, me ânyâ ca han, me tenge, me tenge thungaû: 13 kia but je hnyekubun, ke ca kia je ûkhaû bi, me hwiö thö kö Iehova Khongubun: anyin a e at ame betenge baû, ke betenge vec, ke bec he ka hmönyin, ke gan hmå anyin ibetengiö, k' ame ka ietra hulö. 14 E khanö ia, a g' ame ca he bi ka hmetu me ietra, me ip bi hnahic hwaban, wale hudiny han ke hudiny ic hobi kö Iehova Khongubun.

15 Tûâ thö trutru hnyi Zions, thu bongon ju ânyâ ca han, hawâ ûkhacaköuâ thö ae ûnyi hnathu: 16 ûkhacaköuâ thö tavat, okabâ thö ûkhacaköu, hawâ thö wahingat, ûkhacaköuâ thö ta je wanakat, me tavat adre me i : hamen at a tep faipoipo ka he ûnyi hnyi hnyeuleny, me hlu a tep faipoipo ûnyi hnyi ong hnyeuleny. 17 E so ame | hai ame sâ göranyai. 31 Ame he ka wia he tavat bihut, a je athnyabai Iehova ka tenge hnyi wanben poretiko me taben hut, me ha, ka habe, Iehova lö, betenge ju ge lakem, ke ca he ka hna jekhom me hnân taben haikongoâ, me he ka musi ödra hnen ta je hnyei: anyin a ieû ame he ka ha hnen je hnyei, ka habe, Ewa Khongudrin?

18 Me Iehova ame ciâ ge iny hnyei, me betenge ge lakeiny. 19 Ke Iehova ame thu me ha ka lakeiny, ka habe, Wâ bi, oge me he ka kunâ köbun hwit, me waina, me wakaco, me me sekubun hnen je ûnyi e: ke oge me ca he hmetu ka hn' öbun me hnân haikongoâ hnen ta je hnyei: 20 ke oge me he ka öûsâkâûöâ m' öbun utbavat ûnyi hnyi hwadrö, me obâ e ka hnyi hnyei ae hwahwacit me ba wan, haba hnyimakan e ka hnyi köiö e deiö, me hoton ka hnyi köiö e jiö; ke ame he ka o anvin bokong, ke ame he ka o bunen anyin bobot, anyin a e ame hia but ânyâ ta je ûnyi ae gan. 21 Hnyei lö, ca ot bi, senyin dö me hobâ; anyin a hia but Iehova ânyâ ta je ûnyi ae gan. 22 Je menoiny utkânâ lö, ca ot bi; anyin ame kû jeû an je meno hnyi hnyebuba, anyin ame wa ta je ûö, ke ame wa gan hmâ meta me vine. 23 Ke senyin dö, öbun je lakon Ziona me hobâ ga Iehova Khongubun ; anyin a e ame ham köbun we a bân ae ûcû, ke e ame kunâ köbun we, wale we a bân me we a biliny, hnyi tehi a 24 Ke ame he ka unöngöt je hna huje hwit ge hwit, me bahihingölö thö je tengen waina me wakaco. 25 Ke oge me he ka bi hwaban köbun je huna, waleji a an hnen wahamon veto, me obou me walewi, me nokon wahamon, wale anyik utbavat ae gan oge kunâ köbun. 26 Ke öbun e he ka han me sekubun, me ogânâ iö Iehova Khongubun, at ame hia but ânyâ ûnyi hnân lâiâ unyibun: ke ame ca he balua bi lakeik ka hmehma. 27 Ke öbun e he ka wâ a inya hnyi wanben Isaraela, ke inya Iehova Khongubun, ke ba ju ke at : ke ame ca he balua bi lakeik ka hmehma.

28 Ke hwaban e, oge me he ka hingâlâ hanuk hon tavat hia thithö; ke ame he lakubun obaga me wahlu ka perofeta, ame he wahingatibun ka bwo je bwi, ame he wahidrou unyibun ka wâ je hna omanenâ: 29 ke hnyi je bong eling oge me he bi minya ka hingâlâ hanuk hon ta je athnyaba baga me momo. 30 Ke oge me he ka omanena je haten ethö hnyi drany me eang hmeledrany, wale dra, me meic, me oge me he ka laba eling he ka owisa je

seûnö me me lit, me tehi me me dra, me ame he ka o but bong bongu Iehova, bong ae gan hmâ ke hnân outen. 32 Ke ame he ka e bi, a haba at ame he ka hawâ iö Iehova me e ame he ka möt: anyin ame he ka hu tavat kec möt hnyi bucen Ziona me Jerusalema, helâji me hna ha hnö Iehova, ke unyin je kolon, hnyat a haw' ödra ga Iehova.

HNYIMAKAN 3.

NYIN a wâ bi, haba hnyi je bong eling ke ûen eling, iny ka he ka hom hmetu je bå wale a at Juda me Jerusalema, 2 me oge me he bi ka ûkhacaköuâ je hnyei hia, me hum ödra ka hnyi hnyigöulen bucen anyi Jehosafata; ke oge me he ka ûhnei m'ödra eling can lakeik me jekhöûk a Isaraela, wale adre oveseâ ka hnyi je hnyei, me khenâ ik hnyei. 3 Ke adre hia but ugleköbâ lakeik; k' adre ham da me hwaban momo hnyi gethen, k' adre ûcû waina me hwaban hlu, m'adre me he ka 4 Eke, Turo me Sidona lö, me je ke keihen hia Filisiti, ieû gabun könya? hawa, öbun e he ka ham könya hwaban? ke öbun e ne bi hwaban könya, me oge me he bi nya ka ie ohmeto hwaban eling ka hnyi hon je böbun. 5 Anyin a öbun e hia but hom anyik sileva me anyik gol, me sukhöunâ je omjehek ae hmanenang ka hnyi je uma umen Khongubun: 6 ke öbun e bia but ûco lakon Juda me Jerusalema ka at Heleni, m' öbun e he ka oûsâkâû' ödra ge idra: 7 wâ bi, oge me he ka höi' ödra ûnyi bnyi dok waleji öbun e ûcû ödra ka hnyin, me ohmeto hwaban ka hnyi hon je böbun; 8 ke oge me he ka ûco lakubun obaga me wahlu ka je lakon Juda, k' adre me he bi ödra ka ûcû ödra ka at Sheba, hnyei ae sâkâû: anyin a hia but ha Iehova.

9 Haimemenâ thö e ka ta je hnyei; penapena thö vat: bwebwelâ thö tavat hwege; e so e hakekeny me ölö thö tavat 10 Kokot anyibun je ûnyi hnân wia kânâ, me me ta je hele vat bi, ke anyibun je hele subö vine, me me ta je ö bi: e so ame he at ae sënyin ka ha, ka habe, Iny hwege. 11 Logot öbun, ai öbun je hnyei hia igigilö, ke ûkhacaköu thö: Iehova lö, 12 E so oâ but kâe ânyâm tavat hwege. ame mweimwei je hnyei, me o ka hnyi hnyigöulen bucen anyi Jehosafata: anyin

hnyei igigilö. 13 Inâ but ûnyi hnân subö | kap: me ame he ka kap bi Jerusalema, ke hwit, anyin a hmahmat ut widrany: ai ame ca he hmetu ta je atkanyua ka vheno öbun, ututo ju; anyin ae unöngöt dö hna e. 18 Ke haba hnyi ûen eling ame he ta hlic wan vine, ame bahihingölö je tangen; je bucen ka khukhula ge waina ae hnebwia. anyin ae gan hmâ hwakecidra ae kong. ke ame he je hut ka di ge debai, ke ame 14 Ödra se, ödra se hia hnyi hnyigöulen he ka khukhutu köien je wagewe Juda; bucen hna owisa! anyin ae hakekeny jut ke ame he pupua ka o ûnyi hnyi uma umö bong bongu Iehova hnyi hnyigöulen bucen Iehova, me hû hnyigöulen bucen Sitima. hna owisa. 15 A lit ut seûnö me tehi, ke 19 Ame he ka ba wan Aigupito, ke ame ame ca melam ta je okhû. 16 Ke ame he he Edoma ka hnyebuba ae ba wan, can Iehova ka kuku hwege hnyi Ziona, me fuc hna ovecâ lakon Juda, anyin a adre hia ûnyi hnyi Jerusalema; ke ame he ka jijing but hingâlâ dra ae ba hnyikongon hnyi drany me hmeledrany: ke haba Iehova e idrin hnyei. 20 Ke ame he Juda ka laba ame he ka hnân luabaduöng ka lakeiny, me hmâ, me Jerusalema, ke ne o but hnyi ta hnabâ hobi kâu lakon Isaraela. 17 Me je dö. 21 Ke oge me he ka haisoâ drödra öbun e he ka wâ a inya Iehova Khongubun, waleji oge me tiga ca haisoâ: anyin a at ame laba hnyi Ziona, anyik bucen ae Iehova ame laba hnyi Ziona.

$\mathbf{AMOSA}.$

HNYIMAKAN 1.

ame tha e me tavat tuö omeno hnyi je bong bongu Uzia than Juda, me hnyi je bong bongu Jeroboama nöku Joasa than Isaraela, lo li huna ke tiga hia bi hwioi.

2 Ke haingen, ka habe, Ame he Iehova ka kuku hwege hnyi Ziona, me fuc ûnyi hnyi Jerusalema; k' ame he bi ka tenge je hnyaban tavat tuö mamoe, k' ame he ka meleca ban Karemela.

3 Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Can kun ta monuiny Damaseko, eke, can vak, me oge me ca he ka ohavâ hwaban e; anyin adre hia but kokot at Gileada hnen je ûnyi hnân huje hwit a fao: 4 ke oge me he ka kunâ meic ka hnyi lap anyi Hazaela, k' ame he bi ka an hnyi uma ae hmanenang umö Ben-adada. 5 Ke oge me he ka thu venyâiny Damaseko, me suba degecâ tavat adre me laba hnyi hnyigöulen bucen Aven, me at ame hom uciny musi ûnyi hnyi lap anyi Edena: k' ame he ka hom bâ at Suria, Kira ai, haingö Iehova.

Can kun ta monuiny Gaza, eke, can vak, me oge me ca he ka obavâ hwaban; anyin ALANG hofuc ho Amosa, wale at adre me hom bâ hnyei hia, m' adre me hn' ame tha e me tavet the omena and adre me hom bâ hnyei hia, m' adre me hn' ödra ka at Edoma: 7 ke oge me he ka hnyi Tekoa, ke walang wâhnen ge at Isaraela | kunâ meic ka hnyi hna up haginy Gaza, k' ame he ka thong degecâ je uma umen than hnyin. 8 Ke oge me he ka subâ degecâ aten Asedoda, me at ame hok uciny musi hnyi Asekelona; ke oge me he ka wia hnyamök ûcon Ekerona, me ame he ka hia je kolon hnyi Filisiti, haingen Than Iehova.

9 Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Can kun ta monuiny Turo, eke, can vak, me oge me ca he ka ohavâ hwaban e ; anyin adre me hna tavat hia ka at Edoma, ke adre me ca ûnykûme ûhihinyköu liamekeiny: 10 ke oge me he ka kunâ meic ka hnyi hna up haginy Turo, k' ame he ka thong degecâ je uma umen than hnyin e.

11 Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Can kun ta monuiny Edoma, eke, can vak, me oge me ca he ka ohavâ hwaban e ; anyin a e ame hnu liamekeiny më ge hele vat, me degec ibetengiö, ke ame labö kia but anyin hmönyin, ke e ame tuö anyin wathethöt nviele balua. 12 Ke oge me he ka kunâ meic ka hnyi Temana, ke ame he ka thong 6 Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, degecâ je uma umen than hnyi Boyera.

Can kun ta monuiny lakon Amona, eke, can vak, me oge me ca he ka ohavâ hwaban e; anyin adre hia but kave je erkin hnyi Gileada, m' adre me he ka ogânâ idra: 14 ke oge me he ka hû meic hnyi hna up haginy Raba, ke e ame he ka thong degecâ je uma umen than hnyin e, me kuku hwege hnyi bonginy vat, me weneû hnyi bonginy höu: 15 ke ame he ka bâ tuhödra, e me anyin je taben, haingö Iehova.

HNYIMAKAN 2.

7ALANG hna ha hnö Iehova, ka habe, Can kun ta monuiny Moaba, eke, can vak, me oge me ca he ka ohavâ hwaban e ; anyin e ame thong je jeien than Edoma me me dröu but: 2 ke oge me he ka kunâ meic hon Moaba, me e ame he ka thong degeca je uma umen than hnyi Kerioth; ke ame he Moaba ka mok hnyi mede, me kuku hwege, me hwan trutru: 3 ke oge me he ka subâ degecâ at owisa hnyi wanben e, me tha hlingâ e me ta je taben hia hnyin e, haingö Iehova.

4 Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Can kun ta monuiny Juda, eke, can vak, oge me ca he ka ohavâ hwaban e; anyin adre hia but hna degecâ hnanyibu anyi Iehova, me ca tuö hnen je hna otilâ, ke ame omonu ödra anyidra je thoi, waleji a hnu hoton lakamödra: 5 ke oge me he ka kuna meic hon Juda, k' ame he ka thong degeca je uma umen than hnyi Jerusalema.

6 Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Can kun ta monuiny Isaraela, eke, can vak, me oge me ca he ka ohavâ hwaban e ; anyin adre hia but ûco at ae so hwaban sileva, ke at ae theduoc hwaban li tangen hnyeûca: 7 tavat adre me behnyekudra kânâ a e hon ban tavat ae theduoc, k' adre me wia gethen deny tavat ae menyik: k' ame he at me kamen unyin hlu a khaca, me okongoa iök ae kap: 8 ke adre me mokulec je ûkhaû adre me ham hnân haten, hnyi hmelen ta je taben hut hia, k' adre me ijem waina anyin tavat adre me takoû ge hnanyibu hnyi uma umen Khongudrin. 9 Ke so bi, oge me ohia at Amora hnyi hnyimaködra, waleji a helâ me ûgöranyin je arasi ûgöranyidra, ke ûcû me je iwajo tang hwe-

13 Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, | lili öbun hnyi hnyebuba fâte je huna, m' öbun e he ka hu hnyei iny at Amora. 11 Ke oge me oâ ke je lakubun m' ödrin je perofeta bi, ke wahidröu gabun m' ödrin je Nazeri bi. Lakon Isaraela lö, hawa, ca e i haingö Iehova. 12 Ke öbun e habelen je Nazeri ge waina, ke öbun e hûna ka je perofeta, ka habe, Ca he öbun ka perofeta. 13 Wâ bi oge me he ka hlic öbun hnyikânâi helâ me ûkat ame hlec ae unöngöt ge je thi hwit. 14 Ke ame he ka ba but hnabâ anyin at ae hâhâ can, k' ame ca he at ae hwege ka oâ tang hwegien, k' ame ca he at ae gan ka omelö e bi: 15 k' ame ca he bi ka tot at ame hok cafana: k' ame ca he ka kec möt at ae hâhâ can: ke haba khaca, ame ca he at tabö hors ka omelö e bi: 16 Ke haba at ae hwege hnyekon wale unyin tavat ae hwege, me e ame he ka kec ke ba ûkhaû hnyi bong eling, haingö

HNYIMAKAN 3.

JE lakon Isaraela lö, löng ju hofuc ang wale a ha Iehova ûcûbun, ûcon lap hia oge hom ûheny hnyi hnyei Aigupito, ame ha, ka habe, 2 Oge hia but khanö nya thibi öbun hnyi ta je lap hia eang hmeledrany: anyin a wale oge me he ka bi hwaban ta je hwakecibun hia ae kong. 3 Hawa, ame he ka tha he li at a lo, e ka ca tha hnyekudru bi? 4 Hawa, ame he ka kuku liona hnyi hnyot, e ka ba haniny? hawa, ame he nak liona ka fuc hnyi umen bi, e ka ba ûnyi e ame hom? 5 Hawa, e khana meno ame gâ he ka ta hon kânâ ge hnewe e ka ba ofific hobi kâu? ame he ka fific ofific eû hnyikânâ, e ka ba haniny? Hawa, adre me he ka tûâ trutru hnyi taun. ke ame ca he ka ot tavat? hawa, ame he ka hu ûnyi ae kong hnyi taun ke a ca ânyâ bi Iehova? 7 E hnathu ame ca he bi Than Iehova ka ânyâ ke ûnyi a ne ca bân ka omanenâ weny ka je perofeta a je athnyabainy. 8 A um dö kuku liona, ie at ame ca he ka outen? a hia but Iehova fuc, ie at ame ca he bi ka perofeta?

9 Haimemenâ thö hnyi je uma umen than hnyi Asedoda, me je uma umen than hnyi hnyei Aigupito, me ha, ka habe, Ukhacaköu thö hon je buceniny Samaria, me wâ je imediököu ae gan hnyin e, me je hna ovecâ hnyi wanben e. 10 Anyin e ca giödra; ke so bi oge me ohia wan gadra khan' ödra he ka ânyâ ûnyi ae ûcû, tavat ethö, me je iwân eû. 10 Ke oge me hum adre me ûkhöûnâ ûokonguny me hna söh öbun minya ûnyi hnye Aigupito, ke hnyi umödra je uma ae hmanenang, haingö

minya ka bi hwaban ka je taben hut hnyi Beth-ela, ke adre me he ka sö degecâ je baitoiny taben hut, me kölu hnyikânâi. 15 Ke oge me he ka tha kot umen hnyeun me honivakiny; k' adre me he ka ohia je uma a nyon elefan, k' ame he ka ba but je uma ae gan, haingö Iehova.

HNYIMAKAN 4.

Basana, a öbun hnyi je bucen theduoc, me okongoa tavat ae vec, a hnyat ien e, me Iehova Khongon sabaoth. öbun e ha ka latuhöbun, ka habe, Hom but jem me habelihmun. 2 A hia but Than Iehova khemanyinâ hwakecin ae kap, a g'ame he ka o but köbun je bong adre me he ka hum öbun ge ta je bâlet, me lelö ka he ehele hnyi je dok ae hmouca ve cici öbun; ke öbun e he ka khû' öbun ka hnyi Haremona, haingen Than.

4 Ai öbun Beth-ela ai, me ânyâ monu; ke Gilegala ai, me osehia hnöbun je hna hanyâûâ; ke hom anyibun je hut hnyi je hnyomakatu, ke anyibun je ke keihen a libenyitainy hwaban ta bong a kun hia; 5 me hudo thö hudiny ole adre me levenâ, me thu bongon je hut ae betenge me haimemenâ: anyin a wale webun, lakon Isaraela, haingen Than Iehova. 6 Ke oge hia but ham köbun je nyu ae ba tiren hnyi könya haingö Iehova. 7 Me oge hia but behânâ we köbun, ke adre me he bi ka

11 Anyin a wale, walang hna ha me ame melecâ thö. 8 Waleling me me hnen Than Iehova, ka habe, Ame he ka hu he lo li taun ame ne kun ka hnyi taun a iwahnaihmiöny igigilö hnyei; ke e ame he khaca he ka ic köiö, k' adre me beic bala ka hûgûnâ tang hwegiâm gam, ke adre me bi: ke so bi öbun e ca hmetu könya haingö he ka söh umâm je uma ae hmanenang. Iehova. 9 Oge hia but kuc öbun ge meleca 12 Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, me löhau: ke haba wahamon ame an hnyi-Adre me he ka hûgûnâ lakon Isaraela tavat ganiny ibun ta hnyei, me ibun je hnyei adre me laba hnyi Samaria hnyi kopiny vine, me halebun je meta, me halebun je hna mokut, helâ me at tuö mamoe ame elaio: ke so bi öbun e ca hmetu könya hûgûnâ ûnyi hnyi huyimen liona li can, haingö Iehova. 10 Oge hia but kunâ ame ne ke keihen hnyikönyen. 13 Löng köbun mok ae cap helâ me hnyi Aigupito: ju öbun, me ohnathoâ ûcon lakon Jekob, oge hia but hlingâ wahidröu gabun ge hele haingen Than Iehova Khongon sabaoth. vat, me hûgûnâ halebun je hors: ke oge 14 Anyin a hnyi bong oge me he ka bi hia but oâ bokonginy hnöbun hna hunuma hwaban monuiny Isaraela, me oge me he ka hnyi je hnyingöibun: ke öbun e ca hmetu könya haingö Iehova. 11 Oge hia but ohia keihen gabun helâ me hnen Khong hna ohia Sodoma me Gomora, ke öbun ûcû me uthmeic adre oc ûnyi hnyi meic: ke so bi öbun e ca hmetu könya, haingö Iehova. 12 Anyin a wale, oge me he ka ânyâ helâe köu Isaraela: ke can anyin oge me he ka ânyâ helâe köu, penapena thö he ka iouny me Khongom, Isaraela. 13 Anyin a wâ bi, haba at ame op je bucen, me mådrå ÖNG ju hofuc ang öbun je kau hnyi ang, me omanena ka at ûnykûmenen, at ame wia hnyomakatu me me lit, me vheno Samaria, a hnyat öbun e ovecâ tavat ae je dok ae görany hnyi hmeledrany; haba

HNYIMAKAN 5.

AP anyi Isaraela lö, löng ju hofuc ang wale oge me ha hnân khumöng kolon gabun ge je wage. 3 Ke öbun e he tenge gubun. 2 A ta but hluiny Isaraela; e ame ca he hmetu bi ka tot: adre degec e hon kânân kânâ, e ba at ame he ka otilâ e. 3 Anyin a walang hna ha hnen Than Iehova, ka habe, Haba taun ame he ke wan thauzan ûheny hnyin, me ame he ka wan haded biju kolon; ke haba at ama he ke wan haded ûheny hnyin, me ame he ka ten biju kolon, hobi kâu lap anyi Isaraela. 4 Anyin a walang hna ha hnö Iehova ka lap anyi Isaraela, ka habe, Elöm nya th' öbun, m' öbun e he ka möt: 5 ke ca elâm bi hnyi Beth-ela, ke ca didrö ka hnyi Gilegala, ke ca hanyâûâ Bere-seba ai: anyin e anyibun je taun hia, me ohmiâ jeû hnyi je hnathu ame he Gilegala ka bâ, ke ame he hnöbun hia: ke so bi öbun e ca hmetu ka ûnyi baû Beth-ela. 6 Elöm Iehova th' öbun m' öbun e he ka möt; wâ e nye gâ but helâ me meic ka lap anyi Josefa, me menu hwaban kun ta tehi: ke oge me öta an e, ke ba at hnyi Beth-ela he ka ume: we hnyi ke taun, k' oge me ca öta hnyi ke 7 öbun tavat öbun e wia hna owisa me me taun: k' ame ta we ka hnyi hon ke ong helâ me khöhlöng, me khûâ hnyikânâi hwadok, ke haba dok ame ca ta we ka hnyin kecin ae wisa; 8 elâm dö at ame ânyâ

mok ka hnyi hnyomakatu, at ame omenekhulumo lany me me lit; k' ame hawâ köien köiö ae gan me hingâlâ ka hnyi kânâ: Iehova ien; 9 at ame ie oâ hnaûhango ka at ae hwege, me ame o ûohia ka hnyi hnabâ. 10 K' adre me hûkötiâ at ame ûthao hnyi homagöule, me ikikiâ at ame ha wisa. 11 Anyin a öbun e uto at ae theduoc, me hûgûnâ gan je hok hwit: anyin a wale öbun e ca he ka labā je uma öbun e hia but op ge veto adre tretrao: k' öbun e ca he ka ic wainainy je hnyei vine öbun e belökâ. 12 Anyin ae khanö nya a öbun e osehia hanyâûâ, ke ûganiny anyibun je hulö; öbun tavat ovecâ at ae wisa, me kap hwaban ae hwali, me ohavâ ka at ae theduoc hnyi homagöule. 13 Anyin a wale, ame he at wâ wia ka laba hnyibu hnyi ûen eling; anyin a ûen e ae kong bi. 14 Elâm dö so, ke ca monu bi, m' öbun e möt: me ame he Iehova Khongon sabaoth ka tha e m' öbun, helâ me hnöbun hna ha. 15 Hûkötiâ thö hulö, ke hnyok bi ka so, ke otilâ hmâ ju wisa hnyi homagoule: me ame he la Iehova Khongon sabaoth ka betenge ge je kolon ga Josefa. 16 Anyin a wale, walang hna ha hnen Than Iehova Khongon sabaoth, ka habe, Adre me he ka tenge hnyi ta je gethen ae lau hia; ke adre me he ka ha hnyi ta je hna cit gethen hia, ka habe, Ekölö! ekölö! he adre me he ka hawâ thö tavat belök m' adre me tenge, ke tavat ae khan' ödra tenge he ka tenge thungaû. 17 Ke adre me he ka tenge thungaû hnyi ta je hnyei vine hia: anyin oge me he ka ovhenu u, haingö Iehova. 18 Ekölö gabun tavat öbun e weny bong bongu Iehova! hnân eû bong bongu Iehova köbun? e menekholom bi, ke ca melam bi. 19 Ke helâ me at ame kec ge liona, k' ame ka ba melam? ke hlit hmönyin, ke ba lany hnyin e? 21 Iny höcö me hûkötiâ anyibun je bong bijeû, ke oge me ca he ka senyin hnyi anyibun je ûkhacaköu ae ûnyi hnathu. 22 Eke, öbun e ne hudo könya anyibun je hudiny leû me hudiny han, me oge me ca he bi nya ka kap: ke oge me ca he ka wâ anyibun je hudiny ûsoköu a halebun je

kukuûnyi me orion, k' ame wia hmenon so ame di hna owisa helâ me köiö, me hwakecin ae wisa helâ me wagewe ae hwege. 25 Lap anyi Isaraela lö, hawa, öbun e hom könya je hut me bwihlany hnyi ta je huna a fâte hnyi hnyebuba? 26 Eke, öbun e hia but hom tilâ Sikutha a tuhöbun me Kiuna anyibun je hnatheat, okhûiny khongubun khong, waleji öbun e ka ânyâ hobi köbun. 27 Anyin a wale, oge me he ka hum öbun ka hnyi bâ hnyi hoton Damaseko, haingö Iehova, Khongon sabaoth ien.

HNYIMAKAN 6.

KÖLÖ ge tavat adre me laba wia hnyi Ziona, me tavat adre me laba khö-Ziona, me tavat adre me laba khötkic hnyi je buceniny Samaria, je at hnathu hnyi je hnyei ae beönua, wale ame he ködrin lap anyi Isaraela! 2 He thö Kalene ai me wa; ke ûhem e, he thö Hamath ai ae gan: ke utut minya Gatha ai anyin at Filisiti: hawa, ödra so hon je dokhu eling? ame ne gan je idra hon je ibun ? 3 Öbun tavat öbun e ûsâkâûö me bong ae kong, me ohakekenyâ taben lap anyin ûokonguny; 4 tavat adre me mokut hon je hna mokut a nyon elefan, me hlöhlöu hon hnödra je ong hna mokut, tavat adre me an lakon je hnahat mamoe, me lakon kau ûnyi hnyi hnyin uma; 5 tavat adre me khumöngö je khumöng baû tha e me hwan nabeli; tavat adre me ûnykûme je ûnyikhumöng hobi ködra bi, helâji me Davita; 6 tavat adre me ijem waina ûnyi hnyi je utkaia, k' adre me ka sûâ wakaco ae so; ke adre me ca hmak bi ge vec anyin Josefa. 7 Anyin a wale adre me he walang ang ka bâ, tha ödra me tavat adre me bödra ka bâ, ke ame he ka hia hwan senyin anyin tavat adre me hlöhlöu. 8 A hia but Than Iehova khemanyin ame ka ha gan bi, me ûkhanö bi me bea; ke ame ne dit hnyin haingö Iehova Khongon sabaoth, ka habe, uma ke ame ka ip hnyamen hnyi hna up Oge me höcö ge beönua anyin Jekob, me uma, me ame oloû but on. 20 Hawa, ame hûkötiâ je uma umen tuhan: anyin a wale ca he ka menekholom bong bongu Iehova, oge me he bi nya ka hna taun me önyen. 9 Ke ame ten je kolon tavat hnyi uma a khaca, me adre me he ka mok. 10 Ke ame ne he ke kamen ka vadren at, wale at ame thong degecâ e, k' ame hom but je jö ûnyi hnyi hnyin uma, ke ame he ka ha ka at eiö hnyauma, ka habe, E hu at biju unyâm? me e ame he ka thu, ka habe, E ba; me e ame he ka ha, ka habe, Laba meno ae pipikhenya. 23 Hom but gak hnyibû ju; anyin ate me ca he ka ha iö hwan ânyâm je khumöng; ke oge me ca lehova. 11 Anyin a wâ bi, Iehova ame he ka long hwan ânyâm je nabeli. 24 Ke hûna, ke adre me he ka kot uma ae gan, me me amam but, ke uma ae ûhnyûkong | hofuc. 14 Ke wâ bi, lap anyi hwegiöhmun? but ka hnyi wageweiny dok ae tha hon.

HNYIMAKAN 7.

ALANG hna omanenâ könya ge Than Iehova: ke wâ bi, e ame 3 Haba Iehova ame ietra ûnyi e: at Isaraela ûnyi hnyi idra hnyei. Ame ca he ka hwâdâ haingö Iehova.

4 Walang hna omanenâ könya ge Than: Iehova: ke wâ bi, Than Iehova ame hawâ meic hnân bi hwaban, ke e ame thong dok ae ti dit, ke ame bethong ut kânâ. 5 Me o ge me ha, ka habe, Than Iehova lö, ö e soju: ama kâmaû Jekob he ka tot? anyin a e ûhnyûkong. 6 Haba Iehova ame ietra ûnyi e: Ame ca he ka hwâdâ haingen Than Iehova.

7 Walang hnen hna omanenâ könya: ke wâ bi Than ame tot hnyi hak veto ame tot wisa, ke e hnyi hnyamen tulut tot. 8 Haba Iehova ame ha könya, ka habe, Amosa lö, ieû u je wâ? He haingök, ka Ke haingen Than, ka habe, Tulut tot. habe, Wâ bi, oge me he ka otilâ tulut tot wanben lakeik a at Isaraela; oge me ca he hmetu ka he me digic ödra, 9 ke ame he boama me hele vat.

11 Anyin a walang hna ha hnö me me khekhe but. 12 Hawa, ame he ta Amosa, ka habe, Ame he Jeroboama ka je hors ka wadring hon kic? k' ame he at mok ge hele vat, ke e hnathu adre me he ka wia kânâ eling hnen ta je bolok? anyin ka hom bâ at Isaraela ûnyi hnyi idra. a öbun e hia but wia hna owisa ka hnyi | 12 Ke haba Amazia ame ha kö Amosa, ka waada, ke wan hwakecin ae wisa ka hnyi habe, At ame wâ lö, he thö, kec dö ka hnyi khöhlöng: 13 öbun tavat öbun e hobâ hnyei Juda, me han eling, me perofeta ûnyi ae ba önyen me ha, ka habe, Hawa, eling: 13 ke ca perofeta hmetu bi hnyi öhmun e ca bi faoihmun meno ge tang Beth-ela: anyin a dok e ae kap anyin than, ke hnyaban e than. 14 Me haba Amosa Isaraela lö, oge me he bi nya ka otilâ ame thu me ha kö Amazia, ka habe, Iny hnyei ûcûbun, haingö Iehova Khongon ca perofeta bi nya, ke ca nokon bi nya sabaoth; ke adre me he ka oveci öbun perofeta: ke iny at tuö meno me at ame hwân hnyi homagöuliny Hamath ke ne o huliwan je ûö sukamore: 15 ke Iehova ame hum nya ûnyi hnyi hoton hnahat meno, ke Iehova ame ha könya, ka habe, He thö, me perofeta ka lakeik a at Isaraela. 16 Anyin a wale löng ju walang ang hofuc ho Iehova, ka habe, Haingâm, ca perofeta bi ka at Isaraela, ke ca fuc bi ka lap anyi op je wahamon hnyi dok a hwân ka kû Isaaka; 17 anyin a wale walang hna ha hnyin jeû a biliny; he wâ bi wale hna kû hnö Iehova, ka habe, Ame he âiâm ka helâ a biliny hwaban hna sö hobi kâu than. me momo hnyi getheniny taun, k' ame he 2 Ke hnyi ûen adre hia but an hia onyi- ka ta lakon obaga me wahlu ge hele vat, nginy hnyei, me oge me ha, ka habe, Than ke adre me he ka khenâ em hnyei ge tulut Iehova lö, ö u thang degecâ hulö: ama tö; ke u me he bi ka mok hnyi hnyei ae kâmâu Jekob he ka tot? anyin a e ûhnyû-|ikiki, ke e hnathu adre me he ka hom bâ

HNYIMAKAN 8.

WALANG hna omanenâ könya ge Than Iehova: ke wâ bi tang wan ûö ae mat. 2 Ke e ame ha könya, ka habe, Amosa lö, ieû u je wâ? Me haingök. ka habe, tang wan ûö ae mat. Me haingö Iehova könya, ka habe, A o but obiny ka lakeik a at Isaraela; oge me ca he hmetu ka he me digic ödra. 3 Ke haba je khu-möng hnyi uma kap, me ame he ka helâ me kuku tenge hnyi bong eling, haingen Than Iehova: k' ame he ka se hia ta je komok; k' adre me he ka khûâ hnyibû ödra hnyi je dok hia. 4 Löng ju hofuc ang öbun tavat öbun e beutâ ta je theduoc, me öta tavat ae vec hnyi hnyei, 5 haingödra, ka habe, ame he ka um kehö manen a ka ba wan je dok ae görany anyi Isaaka, tehi, m'ate me ûcû anyita hwit? ke sabath, me ba önyen je dok ae kap anyi Isaraela; m'ate me khong tang hwit? ke adre me ke oge me he ka tot ûcon lap anyi Jero- öûhnyûkongoâ efa k' adre ogânâ sekel, k' adre omono tulut ge iyawo: 6 m' ate me 10 Me haba Amazia at bihut hnyi Beth-'ûco tavat ae ba ta ûnyi, hwaban sileva, ke ela ame ûkhûnöng kö Jeroboama than at ae theduoc hwaban li tangen hnyeûca, Isaraela me ha, ka habe, A hia but Amosa ke ûco ta je tiren hwit. 7 A hia but si hnâm hnyi wanben lap anyi Isaraela: e Iehova khemanyinâ ûnuainy Jekob, ka ca ûcû bi hnyei he ka hok hnyokâ hwan je habe, E hnathu oge me ca he balua ka

inya gethen ûheny Bere-seba; ke adre me kong. he ka ta, ke adre me ca he hmetu bi ka tot.

HNYIMAKAN 9.

je ban, me me jijing dö je hwanuma: me hudra iök, haingö Iehova, at ame ânyâ e. thu omomonu ödrin hon je bödra hia; ke 13 Ke haingö Iehova, ka habe, Wâ bi ame hele vat: e ba at a khaca gadra ame he ka ka khaû at ame subö hwit, ke ame he at kec, ke ba ke at gadra ame he ka möt. ame utoto wan vine ka khaû at ame cekön; 2 Eja ke ne adre ne hiny kânâ ke ne o but ke ame he je bucen ka khukhula ge waina hnyi hedis, ame he hnyamök ka lili ödra ae hnebwia, k' ame he je hut hia ka lup. ûheny e; eja ke ne adre ne ölö hnyi drany 14 Me oge me he ka ohmeto lakeik a at ai oge me he ka hum ödra ûheny e. 3 Eja Isaraela waleji adre me hom bâ, me adre ke ne adre ne lubaduöng ethö hon Kare- me he bi ka otilâ hmeto ta je taun waleji oge me he ka kunâ on he ka ûlû ödra eling, jeûiny. 15 Ke oge me he ka te ödra 4 eja ke ne adre ne bâ ge je iwahnaihmi- hnyi idra bi, ke adre me ca he hmetu ka öny mödra, oge me he ka kunâ hele vat he khöbi ödra hnyi idra waleji oge ham ködra, ka hling ödra eling: ke oge me he ka wâ haingö Iehova a Khongom.

hnying anyidra ta je huliwa. 8 Hawa, | hm' ödra, m' adre me kong ut, ke ca so ame ca he tavat ka öbubuny can eling, ke bi. 5 Anyin a haba Than Iehova tuhan tenge hia tavat adre me labā e? eke, e ame sabaoth, wale thibi e at ame kâlâ hnyei, he bi ka khibi hia helâ me Wagewe; ke me ame köiö but, ke ame he tavat hia adre e ame he ka bwebwela, k' ame he ka dit hmetu ju, helâ me wageweiny Aigupito. 9 Ke haingen Than Iehova, ka habe, Hnyi himetu helâ me Wageweiny Aigupito; 6 e ûen eling oge me he ka odilâ seûnö hnyi thibi at ame op je hnyeuleny ethö hnyi jebigö, me ölidrâ hnyei hnyi lany. 10 Ke drany, k' ame bi taben hnyeuleny hnyi oge me he ka wia anyibun je bijeû ka hnyi hmeledrany: at ame hawâ köien köiö ae tenge, me anyibun je khumong hia ka hnyi gan me hingâlâ ka hnyi hon kânâ, Iehova tenge thungaû; ke oge me he ka oâ ka ien. 7 Lakon Isaraela lö, hawa öbun ûcû hnyi ta je hnyin hia mano ae gan nân, me me at Aithiop könya? haingö Iehova. ohadreûâ ta je ban hia; ke oge me he ka Hawa, oge me ca su at Isaraela ûhedra wia e helâ me hwatenge can nokon a khaca, 'hnyi hnyei Aigupito, ke at Filisti ûhedra me obiny e helâ me bong vec. 11 Haingen hnyi Kafetori, ke at Suria ûhedra hnyi Than Iehova, ka habe, Wâ bi ame he ka o Kira? 8 Wâ bi, e bi li emakan Than je bong, me oge me he ka kunâ hmiâ ka Iehova hon dökhu ac kong, ke oge me he hnyi hnyei, ca hmiâ ge ba han me köiö, ke ka ohia e ûnyi hnyi hon kânâ; ke so bi hmiâ bi ge hofuc ho Iehova. 12 Ke adre oge me ca he ka ti ohia hia lap anyi Jekob, me he ka he monu ûnyi hnyi ke köiö ka haingö Iehova. 9 Anyin a wâ bi oge me hnyi ke köiö, ke ûhedra hnyi hwadrö ke he ka hûna, ke oge me he ka cubec lap ne o but jimeyö; adre me he ka wadring anyi Isaraela unyin je hnyei, helâ me hna monu he ka elâm hofuc ho Iehova, ke adre degec tiren hwit hnyi taben ûcubic, ke so me ca he bi ka wâ. 13 Hnyi bong eling bi ame ca he ka kölu ke wan ae ûhnyûkong ame he wahlu ae hmanenang me wahidrou hnyikânâi. 10 K' ame he tavat ae kong ka momonu ge beic. 14 Tavat adre me hnyi ik hnyei ka mok ge hele vat, wale khemanyinâ hulöiny Samaria me ha, ka tavat adre me ha, ka habe, Ame ca he ka habe, Dana lö, kia inya Khongom; ke kia hakekeny köta, me khaû öta hnen ûnyi ae

11 Hnyi bong eling oge me he bi ka hai uma menâ umö Davita a ta, me okhötâ hmetu je dok ae hmouca hnyin; ke oge me he ka otilâ je ke keihen a amam but, me op hmeto e helâ me hnyi je bong ehac; GE me wâ Than ame tot hnyi taben 12 m' adre me he ka hu je kolon ge at hut: ke haingen ka hebe Kot de Edhut: ke haingen, ka habe, Kot dö Edoma, ke ta je hnyei hia wale adre me ip oge me he ka hlingâ at a biliny gadra ge he ka o je bong, me ame he at ame trohnen mela, oge me he ka elâm me lili ödrin ae ba wan, me labā hmetu; ke adre me he ûheny e; eja ke ne ödrin e ne oiyongi ka tā ta je hnyei vine me ic wainainy; ke ödra ge li emakök eû hnyi hmelen köiö, adre me he ka belökâ ta hnyei me an

Digitized by Google

OBADIA.

HNYIMAKAN 1.

NA omanenâ kö Obadia. Walang hna ha hnen Than Iehova ge Edoma. Ate me löng ut je uthumetu ûnyi ga Iehova, ke adre ûkhûnöng ka hnyi je hnyei, me ha, ka habe, Todr' öbun, ke so ate me tot ûcon me vat 2 Wâ bi, oge hia but hom ûhnyûkongu u unyin je hnyei: e gan hmâ hna 3 A hia but omenu u bi hnen hnyekom ae bi gan, u at ame laba hnyi je op hnyi kic, ethö hnyabam; at ame ha hnyi hnyekon, ka habe, Ie at ame he ka ohnyikânö nya hnyikânâi? 4 Eja ke ne u je ne ölö bi göranyai helâ me aeto, ke eja ke ne u je ne ip hâûâm unyin je okhû, oge me he bi nya ka ohnvikânâi u ûheny e, haingö Iehova. 5 Ame ne o köu tavat venöu me tavat sei hnyi lit, (ekölö ge hna subâ degeci u!) hawa, adre me ca he ka venöu ke ne ka ûcû ödra thö! ame ne o köu tavat töu wan vine, hawa, adre me ca he ka hnen bi ju ke je wan ? 6 Ekölö ge hna ûhnei ga Esau! ekölö ge hna elâm omjehen adre oiyongâ! 7 Adre hia but hum u hnyi gethen hnen lahiâm hia, wale ka hnyi hnyigot: adre hia but iyawö u, me hwege hom, tavat adre ûsoköu möu; adre lau hnewe hobi köu hnen tavat adre me an âm jeû: e ba bi metâ gan. 8 Haingö Iehova, ka habe, Hawa oge me ca he ka ohia hnyi bong eling tavat ae metâ hnyi Edoma, me wâ ûnykûme ûnyi hnyi bucen anyi Esau? 9 Temana lö, ame he ânyâm 10 Ame he ka takû u hmehma can ûokohomagöuleny, k' adre me ugleköbå Jerusa- dökhu. lema, me helâke u me tha hien m' ödra.

12 Ca he ju ka wâ hnyi bonginy kem, hnyi bonginy vec a e, ke ca hobâ lakon Juda hnyi bonginy bâ; ke ca fuc bi gan hnyi bonginy hlöuhlöu. 13 Ca he ju ka delec homagöuleny lakeik hnyi bonginy vec a ödra; eke, ca he ka wâ hna oveci ödra hnyi bonginy vec a ödra, ke ca he öbun ka hinöbeny ka hnyi anyidra ta je ûnyi hnyi bonginy hlöuhlöu a ödra. 14 Ke u me ca he ka tot hnyi hna saû he ka hlingâ tavat adre me kec gan; ke ca hna but kâu je köluidra hnyi bonginy hlöuhlöu a ödra. 15 Anyin ae hakekeny jut bong bongu Iehova hnyi ta je hnyei hia: me ame he ka ânyâ bi köu, helâji me hnâm hna ânyâ; k' ame he ka hmetu bi ka hnyi hon bâm ânyâm huliwa. 16 Anyin a öbun e hia but ic hon anyik bucen ae kap, me ame he bala bi ta je hnyei ka ic helâe, eke, adre me he ka ic me utâ, k' adre me he ka helâ me at adre ca hnokoâ. 17 K' ame he ka ku hon bucen Ziona tavat adre me kec möt, k' adre me he ka okabâ, k' ame he lap anyi Jekob ka hu je idra. 18 Ke ame he lap anyi Jekob ka meic bi, ke lap anyi Josefa ka bâhlân, ke lap anyin Esau helâ me thatûnyin hwit, me adre me he ka vhök ödrin me thong degeci ödrin: ke ame he ka ba kolon lap anyi Esau, anyin a hia but ha Iehova. 19 Ke ame he aten Hwaiöu ka hu bucen anyi Esau; k' ame he tavat aten dok ae tha hon ka hu hnyei iny at Filisiti: k' adre me he ka hu utkânâ hnyi Eferaima, ke utkânâ hnyi Samaria; ke haba Gileada, me ame he ka iny Beniamina. tavat hwege ka öbubuny, m'adre me hlingâ 20 Ke haba je bâ a je utbavat eang a degecâ tavat hia hnyi bucen anyi Esau lakon Isaraela unyin at Kanana, me adre me he ka hu ke ne o but hnyi Sarepeta; nguny ka kem a Jekob, ke adre me he ka ke haba je bâ a at Jerusalema hnyi Sefasubâ degeci u nyiele balua. 11 Hnyi bong radi, me adre me he ka hu je taun hnyi u je tot sâkâû hnyin, wale hnyi bong adre Hwaiöu. 21 Ke ame he tavat ûhömeli ka me hûgûnâ anyin ta je ûnyi hnen je atka- o ka hnyi bucen Ziona he ka owisa ka nyua, k' ame didrö ke je hnyat ka hnyi je bucen anyi Esau; ke ka anyi Iehova bi

JONA.

HNYIMAKAN 1.

ME o but hofuc ho Iehova kö Jona nöku Amitai ame ha, ka habe, 2 Todrö he thö Nineve ai, wale taun ae gan, me fuc hwege ûcon; anyin a o but hnyi hnyimakök anyidra monu. 3 Me haba Jona ame todrö me kec Tasesa ai ge hnyimakö Iehova; ke e ame he Jopa ai, me wâ ke hu ame he Tasesa ai: ke e ame bi hwaban hna houden e, me dit hnyi hnyin hu, he ka tha kec m' ödrin Tasesa ai, ame kec ge hnyimakö Iehova. Iehova ame kunâ ang ae gan ka hnyi köiö, me ame o but weneû ae gan hmâ hnyi köiö, ke a ne hmouca thö hu. 5 Me ame ot aten hu, me ve tenge ka anyidrin je khong; ke ödrin e khûâ hnyiköiöai je omjeû ûnyi hnyi hu me me hâhâ thö. Ke haba Jona, me ame hia but utut ka hnyi hnyin hu; ke e ame mokut, me mokut hnying. 6 Me haba tuhan hu ame ölö but kâu me ha, ka habe, Ieû gam u at mokut hnying? todrö me tenge ka Khongom, ame ne he Khong ka ûnykûmi ötin, me ötin e ca mok. 7 Ke ödrin e ûhaköuâ, ka habe, Otin a ugleköp, me me manen kötin can ia ame o ûnyi eang ae kong kötin. Me ödrin e ugleköp me ame hwâdâ kö Jona leköp. 8 Me ödrin e ha kâu, ka habe, Ö u ha thö köhmun ûnyi ga ia ûnyi ang ae kong kötin; ieû hanymâm? ke ûhem ua? ewa em hnyei? ke u at ua? 9 Haingen ködrin, ka habe, Iny at Heberu; ke inya oge me outö Iehova, Khongon drany, at ame op köiö me hot. 10 Me ame ot gan hmâ tavat me ha kâu, ka habe, Ieû ke ûnyi ang u je hia but ânyâ? anyin ae khana but tavat a e ame kec ge hnyimakö Iehova, anyin a e ame hia but thumetu ödrin. 11 Me haingödrin kâu, ka habe, Ieû öhmun e he ka ânyâ köu me me ta but hau hon köiö köhmun? anyin ame hwege tot je waköiöiny köiö. 12 Ke haingen ködra, ka habe, Hum nya thö, me khûö nya but hnyiköiöai; me me he ka ta but hau hnyi köiö köbun: anyin ae khanö nya ame o but weneû ang ae gan hnyi köiö köbun, cak thibi. 13 Ke so bi tavat ödrin e hwege galu, he ka he hmetu hot ai; ke ca khan' ödrin bi; anyin ame hwege tot

köiö ködrin. 14 Anyin a wale ödrin e tenge kö Iehova, me ha, ka habe, Iehova lö, öhmun e khöû köu, öhmun e khöû köu, öhmun e khöû köu, öhmun e khöû köu, öhmun e khöû köu, öhmun e khoû köu, öhmun e khoû köu, öhmun e khoû köu, öhmun e khoû köu, öhmun e khoû ka ip huhmun dra ae ba hnyikongon: anyin a u Iehova u je hia but ânyâ helâ me wem. 15 Me ödrin e hum Jona me khûâ hnyiköiöai: me ame ta but hau hnyi köiö hwaban hna ûkhutukhaû. 16 Haba tavat ödrin e ot gan hmâ ga Iehova, me bi hut kö Iehova, me bi khöbi. 17 Ke asesa ai, ame 4 Ke haba ka utö Jona: ke Jona ame laba hnyi hnyekon wâ hnyi kun ta lany ke kun ta lit.

HNYIMAKAN 2.

ME Jona ame hic kö Iehova a Khongon eû hnyi hnyin wâ. 2 Ke e ame ha, ka habe,

Oge me tenge kö Iehova hnyi anyik

Me e ame thu könya;

Oge me khöû ûnyi hnyi hnyekon hedis, Me u je löng ifucik.

3 Anyin u je khûö nya ka hnyi dok ae dit, hnyi wanben köiö,

K' ame igigili nya hnen wekhet

K' ame khutukhaûö nya hnen ânyâm je waköiö, ke ânyâm je wabulu.

4 Me haingök, ka habe, Adre me hota degeci nya ûnyi hnyi hnyimâkâm; Ke so bi, oge me he hmetu ka bwele ka

Se so bi, oge me he hmetu ka bwele ka hnyi umam uma ae kap.

5 A igigili nya köiö, ke ne o but ka hnyi hanu;

Ame hûlûlûö nya hnen dok ae dit ; A wadrâ bök hnen leûnen hme.

6 Oge û but ka hnyi je taben je bucen; E bi huk hmeledrany me je ohmâiny nyiele balua;

Ke so bi, Iehovah Khonguk lö, u je hia but öliå melik ûheny û hnyi thop.

7 Hnyi ûen ame momonu hanuk eû hnyik, oge me ûnykûmi Iehova:

Ke ame o but köu hijik hic ka hnyi ânyâm dok ae kap.

8 Haba tavat adre me hnyok ka ta je ûnyi ae ûnyi baû me thoi,

9 Ke oge me he bi nya ka bi hut köu anya bi. me hwan ole;

Oge me he ka thamuâ anyik khöbi. Haba ûhömeli ûnyi ga Iehova.

10 Ke Iehova ame fuc ka wâ, me e ame hmitö Jona hmetu hot ai.

HNYIMAKAN 3.

🖊 E ame o hmetu hofuc ho Iehova kö Jona hnyi ûen a loiny, ame ha, ka habe, 2 Todrö me he Neneve ai, a taun ae gan, me khetâ ka hnyin, hnök hna hûna köu he ka khetâ. 3 Me haba Jona ame todrö me he Nineve ai helâ me hofuc ho Ke haba Nineve me taun ae gan hmâ hmönyin, ke kun ta bong he ka he igigilö e 4 Ke haba Jona ame hwân ka dit hnyi taun, ke khaca bong ka he, me e ame hongot, me ha, ka habe, Fâte biju ta bong me adre me he ka ohia but Nineve. Ke haba at Nineve adre me kap Khong; me adre me haimemenâ he ka ânyâ ca han, ke adre me khavâ ec mano ae gan nân, hwân ge tavat ae gan ke ne o but houmonu. 6 Ke ame o but ûthumetu ka than Nineve, me e ame todrö ûheny hnyi anyin theron, me uny jut anyin ûkhaû me khavâ ec mano ae gan nân, me laba ju hnyi hnabadröu. 7 Ke e ame ûkhûnöng me haimemenâ hna hûna hnen than me anyin je taben, ka habe, Ca he ka an ke ujeû hnen at me meno, je hnahat kau me mamoe; adre me ca he ka han, ke adre me ca he ka ic köiö: 8 ke adre me he ka khavâ tavat me meno ge mano ae gan nân, ke tenge hwege th' öbun ka Khong: eke, hamödra he ka ve hwiö ûnyi hnyi dedra ta ge gethen ae kong, me ûnyi hnyi ûkonguny anyin je hnyamödra. 9 E khanö khaca, k' ame hia hmetu hnyi lit a khaca: ia, ame ne he Khong ka hwiö me ietra, me | 11 ke hawa, e ca ûcû könya he ka betenge degec anyin hmönyin ae gan, m' ate me ge Nineve taun ae gan, ke se hia aten hon ca he ka mok? 10 Ke a wâ but Khong khaca haded ke twente thauzan, tavat ae anyidra je huliwa, a adre me hwiö ûnyi ca khan' ödra benyidra a metödra me me; hnyi dedra ta je gethen ae kong; me ke ca ha bi omeno.

Me adre me degec hing betenge ködra | haba Khong ame ietra ûnyi ae kong wale a ha he ka ânyâ ködra; ke e ame ca

HNYIMAKAN 4.

K E e ti kong hmönyin e kö Jona, me e ame hmönyin. 2 Me e ame hic kö Iehova me ha, ka habe, Iehova lö, hawa, ca hok e ke tiga inya bi hnyi ik hnyei? Anyin a wale oge me kec ehac Tasesa ai: anyin ae khanö nya a u Khong ae betenge, me betenge vec, me bec he ka hmönyin, ke gan hmâ so, ke at ame ietra ûnyi ae kong. 3 Anyin a wale, Iehova lö, ö u hom dö walang ang melik; anyin ae so oge me he ka mok, hon he ka möt. 4 Haba Iehova ame ha könya, ka habe, Hawa, u ûcû he ka hmönyin? 5 Me haba Jona ame he but ûnyi hnyi taun me laba hnyi ke keihen e deiö taun, me bi uma menâ hobi kâu e bi, me laba hmelen e hnyi hmenon, me wâ ûnyi ame he ka o ka hnyi taun. 6 Ke haba Iehova ame penapena iogum, me ökûâ kö Jona, me hnân tungen ban, me omelö e ûnyi hnyi anyin vec. Me haba Jona ame ti senyin gan hmâ ka iogum. 7 Ke hnyi ioiny lany nyi hnyomakatu, haba Khong ame penapena wacihngâû, ke e ame koû iogum me ame meleca thö. 8 Ke ame o thö seûnö, me Khong ame penapena ang hwei ae kahwa; ke ame dei bö Jona me e ame momonu, ke e ame sumâtâ me me mokcu, haingen, ka habe, E so iny he ka mokcu, hon he ka möt. 9 Haba Khong ame ha kö Jona, ka habe, Hawa, u ûcû he ka hmönyin ge iogum? Me e ame thu, ka habe, Iny ûcû he ka hmönyin ke ne o but mok. 10 Me haingö Iehova, ka habe, U je betenge ge iogum wale u je ca huliwan, me ökûâ; at ame kû hnyi lit a

MIKA.

HNYIMAKAN 1.

TALANG hofuc ame o kö Mika at i Moresa hnyi ûö Jotham, me Ahaza, me Hezekia, a je than Juda, wale e ame

wâ ge Samaria me Jerusalema.

2 Öbun ta je hnyei hia lö, löng ju; hmeledrany lö, ke ta je ûnyi hia hnyin e, tevehlöng ju: ke so ame he Than Iehova ka ohnathoâ ûcûbun, wale Than hnyi umen uma ae kap. 3 Anyin a wâ bi, ame he Iehova ka he únyi hnyi hnen, me utut, me ututo je dok se görany hnyi hmeledrany. 4 Me ame he je bucen ka köiö hnyi hmelen, k' ame he ka hmouca hnyigöulen je bucen, helâ me wasu hnyi meic, ke helâ me köiö ame hingölö hnyi dok ae hwatapkölu. 5 Ame o but ta je ûnyi hia eling can hna ka bâ ûhedra unyâm. hanyâûâ hnö Jekob, ke can je hulö anyin lap anyi Isaraela. Ie hna hanvâûâ hnö Jekob? hawa, ca Samaria bi? ke ie je dok ame o ke ne o but ka hnyi homagouleny uglekop hnyi ûkhacakou anyi Iehova.

hingen hnahic: anyin ame utut ûnyi ae kong ûnyi ga Iehova ka hnyi homagöuleny Jerusalema. 13 At ame laba hnyi Lakisa lö, ca ju kariota ka hnyi meno ame he logot: haba momo e, me hwân hulö ka hluiny Ziona; anyin adre me wâ unyâm je hna hanyâûâ hnen Isaraela. 14 Anyin a wale u me he ka ham bwihlany ûhûne kö Moresa-gatha: k' ame he je lap anyin Akiziba ka helâ me thoi ka je than Isara-15 At ame laba hnyi Maresa lö, oge me he bi nya ka hom köu at ame he ka hum u: k' ame he hmanenanginy Isaraela ka o ka hnyi Adulama. 16 Ohia but leûnen bâm ke giâ bi; can lakom u me betenge gadrin: ogânâ but dok ae ba leûnen helâ me aeto; anyin adre me he but-

HNYIMAKAN 2.

ae görany ga Juda? hawa, ca Jerusalema KÖLÖ ge tavat adre me ûnykûme bi? 6 Anyin a wale oge me he ka wia monu, me ânyâ hulö hon hnödra je Samaria me me helâ me hna digic thatûnyi hna mokut, adre me ânyâ e hnyi haolany hnyi utkânâ, ke hnân te vine hnyin, ke anyin ae metâ ködra. 2 Ke adre me beoge me he ka hagutâ je veto hnyin e ka hnyekudra ta hnyei me hûgûna; ke ta je hnyi hnyigöulen bucen, me omanenâ je uma, me hom bi : ke adre me ovecâ at me taben e. 7 Ke adre me he ka thu omo- anyin lap, wale at me iny hnyei. 3 Anyin mono je idolainy hia thithö, ke adre me he a wale walang hna ha hnö Iehova, ka habe, ka thong degecâ ge meic je troban hia, ke Wâ bi, oge me ûnykûme ûnyi ae kong ka oge me he ka öba wan je khongon hia: lap ang, m' öbun e ca he ka thang je nyianyin a e ame ûkhöûnâ e ge troban momo bun ûnyi hnyin, ke öbun e ca he ka he hnyi gethen, k' adre me he ka he hmetu kököm; anyin a ûen ang ae kong. 4 Hnyi k' ame troban momo hnyi gethen. 8 Can | ûen eling adre me he ka hai ûhöûcû gabun e oge me he ka tenge tot me huku tenge, me tenge thungaû gan hmâ me ha, ka ke oge me he ka he monu ke ba ûkhaû me habe, Adre ti öba wan gata; e a hia but he thu; oge me he ka tenge tot helâ me wia jekhon lakeik: ekölö ge hnen hna hom luko, ke tenge thungâu helâ me ta je iaena. e ûnyi gak! e ame khenâ ita ta hnyei ka 9 Anyin a ca hnân eny ta je aat gan: tavat ûkhin fuc. 5 Anyin a wale, ame he anyin a o but ke ne o but hnyi Juda; k' ka ba at gam ame he ka khûâ tulut ge ik hnyei a Jerusalema. 10 Ca he bi ka Haingödra ka habe, Ca perofeta thö. Adre ha hnyi Gatha, ke ca tenge bi: oge hia me ca he ka perofeta ka hnyat eling; ame but seset hnyi kânâ hnyi Bethe-le-Afera, ca he ka hia bi ta je hna haikongoâ. 7 11 He thö hnyi hmehma ke ba ûkhaû, at Lap anyi Jekob lö, hawa, adre me he ka ame laba hnyi Safira: ame ca o but at ha, ka habe, Hawa, e senyin dut hanu. ame laba hnyi Zaanan; k' ame he tenge Iehova? hawa, e ame ânyâ je ûnyi ang? tot hnyi Beth-ezel ka ohia gabun at ame Hawa ame ca he hok hofuc ka osoâ at ame tethmâ. 12 Anyin a haba at ame laba vheno wisa? 8 Ke hwân hnyi je bong hnyi Maroth, me ame kueny ka haluba ang haba lakeik adre me tot helâ me iwahon khaûen tavat adre me he sot helâ me tavat ûhedra hnyi vat. 9 Ke öbun e obâ omomoiny ik hnyei hnyi umodra je uma ae hmanenang ; öbun e hûgûnâ anyik hmanenang ge lakudra nyiele balua. 10 Todr' öbun, ke he thö; anyin ae ba hna menâ köbun eang: can ûnyi ae kong, at ame ohia, wale at ame ti ohia. 11 Ame ne he ke at wale ame vheno ang me iyawö ka ha thoi, ka habe, Oge me he ka perofeta köu ge waina me grâg; awe, hamen bi he ka perofeta ka tavat ang.

12 Jekob lö, oge me he ka ûkhacaköuö u hia; e hnathu oge me he ka ûkhöûnâ je kolon Isaraela; oge me he ka tha ip ödra helâ me je mamoe hnyi Bozera; helâ me hnahat meno hnyi idra utkânâ, adre me he ka mede, anyin ae se hia tavat. 13 Ame he at tho hnyi hnyimaködra: adre me hia but utut me he thö ka hnyi homagöule, me didrut hnyin: ke haba tuhödra ame he hnyi hnyimaködra, ke Iehova a hnyimakan

ködra.

HNYIMAKAN 3.

TE haingök, ka habe, Öbun na löng ju, unyin lakeik; k' adre me uja unen unyidra, ke thu je jeiödra: eke, adre me susub' ödra helâke me hnân öt, ke helâke me je uthmeno hnân öt ae gan. 4 Me adre me he ka tenge kö Iehova, ke e ame ca he ka thu ködra; eke, e ame he ka ikhâlâ hnyimakan gadra hnyi ûen eling, hoton ûkonginy anyidra ta je huliwa. 5 Walang hna ha hnö Iehova ge je perofeta, tavat adre me omono lakeik; tavat adre me ûhûlû ge ta je nyudra, k' adre me hongot, ka habe, Usoköu; ke haba at ame ca hinö ûnyi ka hnyi je hnyimödra, me adre me penapena he ka vat mē. 6 Anyin a wale, ame he ka lit köbun, me me ba hna omanenâ köbun bi ; k' ame he ka menekholom köbun, m' öbun e ca he bi ka bi khong; ke ame he ka dit seûnö hon je perofeta, k' 7 Ke ame he ka khömet bong hudra. ame he ka hmehma tavat wâ, me hlohlo me he ka ûkhacaköuâ tavat adre me he ci, tavat bi khong ; eke, adre me he ka tube ke oge me he ka ûkhöûnâ at adre obâ, me je esongödidra: anyin ae ba hofuc hwan at oge hia but oveca; 7 ke oge me he ka

hnaihmiöny: öbun e uny ûkhaû ûnyi hnyi Khong. 8 Ke hnathu a iny unöngötő ge man ûnyi ge hanu Iehova, ke ûnyi ge hna owisa, ke tang hwege he ka omanenâ kö Jekob hnen hna hanyâûâ, me kö Isaraela anyin hulö bi. 9 Ö öbun löng ju ang, öbun je at hnathuiny lap anyi Jekob, ke tavat owisa ka lap anyi Isaraela, tavat hûkötiâ hna owisa, me ohwalö ta je ûnyi hia ae ûcû. 10 Ke adre me op göranyai Ziona hnyi dra, ke Jerusalema hnyi hwakecin ae kong. 11 Ke haba je homakan, me adre me owisa hnân hwaban, k' ame ûne tavat bihut ge hwaban, k'ame bi kong hnen je perofetainy ge mone: ke so bi hwakecidra he ka labageju kö Iehova, me ha, ka habe, Hawa ca Iehova hnyi wanböta? ke ba ûnyi ae kong ame he ka o köta. Anyin a wale adre me he ka wia kânâiny Ziona helâ me utkânâ can gabun, ke haba Jerusalema, me ame he bi hnân digic thatûnyi hnyin, ke buceniny uma me ame he ka helâ me je hut hnyi hnyot.

HNYIMAKAN 4.

E haba hnyi je bong a biliny adre me he ka otethmâ buceniny uma kap umö Iehova hon ban je bucen, ke adre me je at hnathu anyi Jekob, me tavat he ka ogöranyâ e hon je hut, ke ame he ta owisa ka lap anyi Isaraela: hawa, ca hamö- je hnyei hia ka he kâu. 2 Ke ame he ka bun he ka khan' öbun hna owisa? 2 tavat o ta je hnyei ae se hia me ha, ka habe, Ai adre me hûkötiâ so, ke wedra hulö ; tavat öbun m' ate me he ka ölö ka hnyi bucen adre me uja unen unyidra, ke viny ûnyi anyi Iehova, me uma umen Khongu Jekob; hnyi je jeiödra; 3 tavat adre me an minya ke e ame he ka n' öta ge deny je gethen, ke ate me he ka vheno je gethen ûnyi gan: anyin ame he ka he but hnanyibu ûheny Ziona, ke hofuc ho Iehova ûheny Jerusalema. 3 Ke e ame he ka owisa ka ta je hnyei ae se hia, me fuc ka je hnyei ae hwege hnyi je dok ae sâkâû; ke adre me he ka kokot anyidra je hele vat me me hnan bi hwiö kânâ, ke dödra je ö hnân hele subö vine: ame ca he ke hnyei ka hai hele vat ka ke hnyei, ke adre me ca he hmetu ka ûnö vat. 4 Ke adre me he ka ve laba. hmelen haledra je vine me hmelen haledra je imeta; ke ba at ame he ka ooti ödra: anyin a hia but ha hnen hnyimö Iehova tuhan sabaoth. 5 Anyin a tavat adre me ve he hnyi ien ta je khongudrin, ke ate me he bi öta ka he hnyi iö Iehova Khonguta nyiele nyiele balua.

6 Hnyi bong eling, haingö Iehova, oge

wia at ame ci me hnân kolon, me at adre e ka o but at Asuria ka hnyi ita hnyei, k' degec me hnân hnyei ae hwege: k' ame he Iehova ka musi ödra hnyi bucen Ziona, hwân walang ang ke ne o but nyiele balua. 8 Ke haba u tap tue anyin hnahat mamoe, hut anyin hluiny Ziona me ame he ka o köu; eke, ame he ka o musi a bân, wale dökhu dokhon hluiny Jerusalema. 9 Ieû ang a u me kuku göranyai? E ba than hnyi wanbâm? a mokcu at ame bi hnyimâm, anyin ame khöû u hnen vec helâ me momo ame vec hnyekon? 10 Vec dö, ke hnokoâ but, u hluiny Ziona, helâ me momo ame vec hnyekon: anyin a u me he ka he but walang ang ûnyi hnyi hnyin taun, me laba hnyi ta hnyei, me o ka hnyi Babulona; ke adre me he ka hûgûnö u ûhem e; k'ame he Iehova ka ûcû u eling ûnyi ge je iwahnaihmiöny 11 Ke walang ang ame ukhacaköu je hnyei ae se ûcom, ke haingödra, ka habe, E so e ame kong bi, e so ate me wâ weta oveci u, ke so adre me subâ degecâ je ka Ziona ge je emaköta. 12 Ke ca khan' ödra je ûnykûmenö Iehova, k'adre me ca wâ ûnykûme anyin musi: anyin a e ame Iehova, me oge me he ka subâ degecâ je ûkhacaköu ödra helâ me je thi hwit ka hnyi hors hnyi wanbâm, me ohia ânyâm je hna huje hwit. 13 Todro, huje, u hluiny kariota: 11 ke oge me he ka subâ degecâ Ziona: anyin oge me he ka wia ânyâm fao je taun hnyi em hnyei, me hagutâ ânyâm meno me me fao bi, ke oge me he ka wia je je hnabâ hia: 12 ke oge me he ka subâ boûjimen je bacam me me bras: m' u me degecâ hna bibihwakecin ûnyi hnya he ka kot omomono je hnyei ae se: ke u mâm; k' ame ca e bi hmetu unyâm tavat me he ka ham kö Iehova hnödra je hna söh, ke je omjehedra ka Thaniny hmeledrany

HNYIMAKAN 5.

LUINY je deö vat lö, u me he walang ang ka ûkhacaköu me me je deö vat: e ame igigili öta hnen vat: k' adre me he ka kot wahicen at owisa hnyi Isa-

raela ge uci.

2 Ke haba u Bethe-leema Eferatha, a at ae ûhnyûkong unyin ta je thauzan hnyi Juda, me ame he ka o hobi könya ûnyi gam at musi hnyi Isaraela; at ame he ehele hwân kâû adrem, ke nyiele balua. 3 Anyin a wale e ame he ka hn' ödra, ke ne o but ûen ame he ka hnokoâ hnen momo ame vec hnyekon : me ame he ka hmetu je kolon a je liamekeiny më ka lakon Isaraela. 4 Ke e ame he ka tot me hān haleny hnahat hnyi man mani Iehova, me hmanenanginy iö Iehova a Khongon: k' adre me he ka laba hmâ; anyin a e ame he ka gan hmâ walang ang ke ne o but hnyi je can hmeledrany. Mose me Arona, me Miriama hnyi hnyi-

ame uto je umen latuhöta, waleling ate me he ka otilâ kâu hnyat tuö mamoe a ödrin seven, ke eit ta taben tavat. 6 Ke adre me he ka öba waniny hnyei Asuria ge hele vat, ke hnyei i Nimeroda hnyi je homagöuleny; ke e ame he ka omeli öta ge at Asuria, e ka o ka hnyi ita hnyei me uto je ita. 7 Ke ame he je kolon ga Jekob hnyi wanben je hnyei ae se hia, helâ me dân hau ûnyi ga Iehova, helâ me we ame khukhula hon hna önying; at ame ca bec ge at, ke ame ca halubahingen at. 8 Ke ame he ka e bi kolon ga Jekob unyin ta je hnyei, hnyi wanben tavat ae se hia, helâ me liona unyin je menoiny hnyot, helâ me nak liona hnyi wanben je hnahat mamoe: wale, ame ne he wanben, e ame he ka uto, me oloû kia, ke ba at ame he ka hûgûnâ. 9 E so ame görany hnyamâm hon tavat adre me iwahnaihmiöny hia möu.

10 Ke haba hnyi bong eling, haingö biobotkong: 13 ke oge me he ka sö degecâ ânyâm je hnatheat me ânyâm je veto adre otilâ hnyi wanbâm; ke u me ca he hmetu ka khudrung ka huliwa anyin li hnyamâm. 14 Ke oge me he ka oc degecâ ânyâm Aseira unyâm : he oge me he ka ohia ânyâm je taun. 15 Ke oge me he ka bi hwaban hnyi hmönyin me wathethöt ka je hnyei adre me ca löng bi.

HNYIMAKAN 6.

ÖNG ju öbun walang ang hna ha hnö Iehova, ka habe Todrö, ivinö ju hnyi hnyimakan je bucen, me me löng ifucâm hnen je hut. 2 Löng ju öbun je bucen lö, ivinö anyi Iehova, me öbun je taben a tethmâiny hmeledrany: anyin ae hu ivino anyi Iehova me lakeiny, ke e ame he ka ûhnei me Isaraela. 3 Lakeik lö, ieû o ge ânyâ köu? ke ieû o ge osēnyini u hnyin? khûö nya but. 4 Anyin oge hum u ûnyi hnyi hnyei Aigupito, me omeli u ûnyi hnyi hnyaba ûthaluö; ke oge kunö 5 K' ame he at ang me hnân ûsoköu köta: makâm. 5 Lakeik lö, ûnykûme thö walang

ang ge hna elâm gan hnö Baraka than ae so eang hmeledrany, ke ba at ae fofâ Moaba, ke hnö Balaama nöku Beora hna thu kâu; ûnykûme ju hwân hnyi Sitima ke ne o but huyi Gilegala, me me khan' öbun nwakecin ae wisa anyi Iehova. 6 Ieû oge me he ka oâ hnyi hnyimakö Iehova, ke khudrung ka Khong ae beönua? hawa, oge me he ka hom kâu je hudiny leû, je nak kau a khaca hunainy? 7 Hawa, ame he Iehova ka senyin ge je thauzan mamoe baga, ke je ten thauzan wagewe wakaco? hawa, oge me he ka ham nökuk a bân, me hwaban hnök hna hanyâûâ, a wan unyik, me hwaban hulöiny hanuk bi? 8 At lö, e ame hia but omanenâ köu ûnyi ae so ; ke ie ke ûnyi ame we Iehova gam, ke so bi he ka ânyâ wisa, me hnyokâ ibetengiö, me tha he me Khongom ke hnyok ae hnyikânâ?

9 Ifuci Iehova ame hongot hnyi taun, k' ame he at ae metâ ka wâ iâm: löng ju öbun öso, ke at ame musö e. 10 Hawa, e bala bi tang omjeû a hwaban hulö eiö hnyin uma umen at ae kong, ke efa ae hâhâ a ûnyi ae kong? 11 Hawa, oge me he ka so ke e unyik tulut ae hwali, ke tangen ta je ûnyi hnân tuluto ae thoi bi? unöngötö tavat tren omjeû ge ûokonguny, k' ame fuc thoi tavat adre me laba e, k' ame iyawö je bohmödra hnyi je hnyimödra. 13 Anyin a wale oge hia but kuc u me takû u ge aat ae gan hmâ; ke oge hia but öba wan gam can ânyâm ta je hulö. 14 U me he bi ka han, me u me ca he bi ka sekom; ke ame he ka e bi hnyi wanbâm hna hom ûhnyûkongu u: ke u me he ka sukhöunâ omjeû, k' ame ca he bi ka sot hnâm hna sukhöunâ; ke haba ûnyi u me hom, me oge me he bi nya ka hna ka hnyi hele vat. 15 U me he ka tā, ke u me ca he bi ka menu: u me he ka ututo je elaio, ke u me ca he ka sûâ wakacoiny; ke wan vine, ke u me ca he ka ic wainainy. 16 Ke adre me tuö je hnanyibu anyi Omeri, ke ta je ûnyi hia a ânyâ ge lap anyi Ahaba, ke öbun e hnu hoton hnödra hna ûhnenamö: waleling ke ûhedra hnyi ke köiö ke ne o but hnyi me oge me öba wan gam, ke wia tavat adre me labā e me me hnān jû; ke öbun e he ka hom tilâ hna haikongoâ lakeik.

HNYIMAKAN 7.

adre me tau wan, ke iny ûcû me hna hlo wan vine: ke ba hmetu bi wan Karemela: e so adre me he ka an tot vine hnân ic; me wan meta a bân wale|hmetu hnyi Basana me Gileada helâ me

unyin tavat: ödra hia adre me mokut he ka mâdrâ dra ; adre me ve hnu je lawaedra ge ert. 3 Adre me inâ li hnyamödra ka hnyi ûnyi ae kong he ka ie ânyâ; ame hnei hwaban hnen taben me at owisa; ke haba at ae gan, me e ame ha ûokonguny eû hnyi hnyekon: ke adre me tha hwâwâ 4 Haba tavat ae so gadra, me helâ me ûö ae ûdedö: ke haba tavat ae ti fofâ gadra, me kong hon hak ae ûdedö: e but ang bong bongon tavat adre me tuö u, wale ûen he ka senö u; adre me he walang ang ka hlöhlö. 5 Ca labageju ka waem, ca geju bi ka at ame kû gethen: tuö ju hwanumen hnyimâm ge momo at ame mokulec ûlaiâm. 6 Anyin a haba nokon baga ame ca ogânâ kamen, ke nokon momo ame tot ûcon hinyen, ke ûngon ûcon ûngon; haba je iwahnaihmiöny me at, me, ka e hnyi hnyaban bi.

7 Ke haba inya, oge me he ka bwele kö Iehova; oge me he ka lubahingen Khongon melik: ame he Khonguk ka ling nya. 8 Iwahnaihmiöny mönya lö, ca he ka senyin huk: iny ka he ka ta, oge me he ka tot hmetu; iny ka laba hnyi menekholom ame he Iehova ka omelami nya. 9 Oge me he ka hok hnyokâ hmönyin anyi Iehova, anyin oge hia but monu kâu; ke ne o but e ame he ka ivinö hobi könya, me owisa hobi könya: e ame he ka su nya ka hnyi melam, ke oge me he ka wâ hwakecin ae wisa gan. 10 Ke ame he je iwahnaibmiöny mönya ka hnyi wâ, ke ame he ka takoû e hnen hmehma; waleji at ame ha könya, ka habe, Ewa Khongom? Ame he li emakök ka wâ e; walang ang adre me he ka ututo e helâ me hmudra eû hnyi gethen. 11 Bong adre op hnyin hagâm hak! hnyi bong eling adre me he ka thang hnyigot. 12 Hnyi bong eling adre me he ka o köu ûhedra Asuria ke je tauniny Aigupito, ke ûhedra Aigupito ke ne o but hnyi Wagewe, ke köiö, ke ûhedra hnyi ke bucen ke ne o but hnyi ke bucen. 13 Ke ame he ka ba wan hnyei can hulö anyin tavat adre me labā e, me wale troban anyidra ta je huliwa.

14 Hān ju lakem ge ânyâm uci, wale KÖLÖ gak! anyin a iny ûcû me ûö hnahat mamoe a jekhom, wale hnyat adre adre me tau wan, ke iny ûcû me me hake laba hnyi hnyot hnyi wanben me hake laba hnyi hnyot hnyi wanben ame wek hnen hanuk. 2 E hia but at hnyi je bong kâû adrem. 15 Oge me he

ka omanenâ ködra je ûnyi hnân lâiâ helâ hna monu, k' ame ca oûnyihnathoâ hna me hnyi je bong u je he hnyin ûhem hnyi hanyâûâ hnen je kolon jekhon? e ame ca hnyei Aigupito. 16 Ame he je hnyei ka tuo anyin hmonyin nyiele balua, anyin a wâ me hmehma ge manidra man hia: adre e ame senyin he ka betenge. 19 Ke e ame me he ka kât je hnyimödra, k' ame he ka he ka hmetuhmetu me betenge gata; e wejiji je hnyikönyödra. 17 K' adre me ame he ka uto anyita je hulö hmelen li he ka drem kânâ helâ me on ; adre me he can : ke u me he ka khûâ anyidra ta je ka o me öbubuny helâ me ta je ûnyi adre monu hia thithö ka hnyi köiö hnyi dok ae me iyâwâ kânâ ûnyi hnyi je dok ae dit. 20 U me he ka ohwâdâ hnathu kö nedrong: adre me he ka o me ot kö Jekob, ke ibetengiö kö Aberahama, waleji Iehova Khonguta, ke adre me he ka outö u je khemanyinâ ka lakamöhmun hwân hnyi 18 Ie ke Khong ae ûcû möu, at ame je bong kâû adrem.

NAHUMA.

HNYIMAKAN 1.

OK honen Nineve. Tusiny hna omanenâ kö Nahuma at Elekosi.

2 Haba Iehova, me e Khong ame ciâ ke bi hwaban: Iehova ame bi hwaban, ke tren hmönyin; Iehova ame bi hwaban ka je iwahnaihmiöny mē, ke e ame ip hmönyin hobi kâu je iwahnaihmiöny mē. 3 E bec Iehova he ka hmönyin, ke gan hmâ maniny man, ke e ame ca he ka hna bâûâ at ame ânyâ hulö: haba gethen de Iehova wale hnyi höu me weneû, ke haba je ulâ, me wale sesâ hnyi li can. 4 E ame thawâ köiö me omada e, me ohmö ta je wagewe hia: e sēnyin thö Basana me Karemela, e meleca tho vongon hnyi Lebanona. 5 Ame öbubuny je bucen gan, ke ame köiö but je hut; ke ame khibi göranyai kânâ hnyi hnyimakan, eke, hmeledrany, me tavat adre me labā e. 6 Ie at ame he ka tot hnyi hnyimakan anyin hmönyin? ke ie at ame he ka tot e ka ubâhlâ anyin wathethöt? ame hingâlâ anyin hmönyin helâ me meic, ke e ame tho je kic. 7 E so Iehova, e hnabâ hnyi bong vec; ke e ame wâhmakhmeto tavat adre me labageju kâu. 8 E ame he ka ti ohia dok e ge di at ame aba, me hnu je iwahnaihmiöny mē ka hnyi menekholom. 9 Ieû hnöbun hna si hnö

hnödra hna ic, adre me he ka thung ödra helâ me thatûnyin hwit ae mada. 11 Ame he but ûnyi gam ke at ame ûnykûme ûnyi ae kong kö Iehova, at ame ûhnenamö he ka ânyâ ûnyi ae monu. 12 Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Eja ke ne ödrin e ne bekhöt me se hia, helâe minya adre me he ka subâ degeci ödrin, ke e ame he ka hia. Oge hia but oveci u, ke oge me ca he hmetu ka oveci u. 13 Ke walang ang oge me he ka thu anyin hna ûhûkâlâköuâ walethö hom, ke thamuâ je hna cö u. 14 Ke a hia but Iehova hûna gam a g' adre me ca he hmetu ka tā hnyat a iâm bi: ke oge me he ka subâ degecâ je khongom a je hnatheat adre me kave me oköiå ûnyi hnyi umödrin je uma; ke oge me he ka ânyâ ânyâm erkemok; anyin a u kong ut. 15 Wâ bi, e hon je bucen li can at ame hom uthumetu ae so, at ame haimemenâ ûsoköu! Juda lö, tuö ju ânyâm je bijeû, ke thamuâ ânyâm je khöbi : anyin ame ca he hmetu at ae kong ka vhenu u; k' adre hia but subâ degecâ e.

HNYIMAKAN 2.

A ME o but hnyi hnyimâkâm at ame sa gethen, ca ju hnyâm, ti ohwegiâ thö tang Iehova? e ame he ka ti ohia: ame ca he hwegiam. 2 Anyin a Iehova ame ohmeto ka olo o vec. 10 Eja ke ne adre ne vhet hmanenangi Jekob, helâ me hmanenangi helâ me ûö ae ûdedö, me ti khubet hnyi Isaraela: anyin a hingâlâ degeci ödra hnen

Digitized by Google

tavat hingâlâ degecâ, me okongoâ anyidra mokcu: 4 anyin ame osehia bi ûnyi monu je anginy. 3 Haba je taben unyin, me dra momo hnyi gethen ae hmanenang, tuhan anyidrin je bec, k' ame khavâ ûkhaû ae hna bi khong, at ame ûco je hnyei ge anyin dra ge tavat hwege: k' ame hadröngöc je bi ûnyi monu, me je lap ge hnen hna bi kariota ge fao hnyi je bong e ame penapena khong. 5 Haingö Iehova tuhan sabaoth, hnyin, k' adre me hmejijingâ je ö. 4 Ame ka habe, Wâ bi, e ve inya but möu, ke oge he monoâ je kariota eû hnyi je gethen, ke me he ka hai ânyâm ûkhaû ka hnyi ûöhnekiköu hnyi je hna cit gethen: me manen helâ me uthmeic, me gâ monu helâ me hucuce. 5 E ame ûnykûme anyin je homakan: adre me haû hnyi ûhedra; k' adre me logot ka hnyi hna up hak, ke adre hia but penapena ûnyi hnân tubi ödra. 6 Adre me khöng ut je homagöuleny je wagewe, k' ame aû but uma umen than. 7 Ke adre me öba khaûö Huzaba, adre me lelö momo e, me ame tenge lathnyabainy a wahlu helâ me je biny, k' ödrin e khaû je ûlaidra. 8 Ke hwân kâû adrem me helâ me ong an Nineve: ke so bi adre me kec; haingödra, ka habe, Todru, todru öbun, ke ba at ame bwele hoton ai. 9 Söh thö sileva, söh thö gol: ke ca hnân bi aû je omjeû, wale soiny ta je ûnyi ae hmanenang. 10 E ba önyen e, adre me öba önyen, iny jut wau: ke ame köiö but hnyok, k' ame öbubuny je boucadra, ke vec hia thö je hnyidra, ke löhau but ta je hnyimaködra 11 Ewa uma umen liona, ke dok ame an hnyin je nak liona, wale ame vheno hnen liona ke liona momo, ke nokon liona, ke ba at ame ooti ödra? 12 Haba liona ame oloû kia, ka öûco je lakon, me hlingâ hobi kâu laâiân, me öunöngötâ umen je op ge haniny, me umen je uma ge je hna hlingå. 13 Wå bi, e ve inya möu haingö Iehova tuhan sabaoth, ke oge me he ka thong anyin je kariota hnyi hai, k' ame he hele vat ka an halem je nak liona: ke oge me he ka subâ degecâ hanem ûnyi eang hmeledrany, ke adre me ca he hmetu ka löng ifucin ânyâm je ûthumetu.

HNYIMAKAN 3.

EKÖLÖ ge taun ae kong ge dra! a unöngöt hia thö ge ie thei me unöngöt hia thö ge je thoi me ûkonguny; ame ca hia je hanidra. 2 Ame usik osö, ke hu hwan je waengen; me je hors adre okca monu, me je kariota adre me utulut; 3 tavat adre me tabö hors, k' ame hadröngöc ö me hele vat; ke se hia tavat adre hlingâ, ke hna ûkhöûnâ je lakon wahamon ae se hia wale adre me laba komok ae se hia; ke ca hnân bi aû tavat hnyi ta je hak hnyi bong ae megic, ke e ka

hnyimâkâm; ke oge me he ka omaneno u ka ta je hnyei ke ba ûkhaûâm, me ânyâm hmehma ka ta je dökhu. 6 Ke oge me he ka khûâ hom je ûnyi ae ikiki, me okongu u, me otilö u hnân wâ. 7 Ke ame he ka e bi, a haba tavat adre me ō u me adre me he ka kec gam me ha, ka habe, Iny jut wau Nineve: ie at ame he ka tenge gan! oge me he ka elâm ua tavat adre me he ka otubweli u? 8 Hawa, u beönua hon No-amona, wale ame laba hnyi je wagewe, ke ame igigilö e je köiö, haba köiö ae gan, me singiny, ke haba haginy hak, me köiö! 9 Aithiop me Aigupito li tang hwegien, ke ca hnân bi tulut; Futa me Lubi li at ödru me hadruö u. 10 Ke so bi adre hom e, e ame he but ka hnyi hwenbâ: ke adre me sa lakudra je mendreng hnyi ta je hna saû hia gethen: ke adre me ugleköbi anyidra tavat ae ûnyi hnathu, ke adre me ca tavat ae beönua unyidra ge je tö fao. 11 U me he minya ka monu ge grâg, ke u me he ka ikhölö; ke u me he ka heleû hnabâ can je iwahnaihmiöny. 12 Ame he ânyâm je hnabâ ka helâ me imetâ ae hu wan a bân : adre ne jijingâ me ame he ka kölu je wan ka hnyi hnyimen at ame he ka ijem. 13 Wâ bi, haba tavat hnyi wanbâm, me helâ me omomo; adre me khöng laûâ je homagöuleny em hnyei ka ta je iwahnaihmiöny möu: k' adre me thong ânyâm je venyâ ge meic. 14 Seköiö thö hobi kâu he ka theling' u, ohwegiâ ju ânyâm je hnabâ: he thö ka hnyi kânâ ae kece, ke ututo ju drou adre me huliwan, ohwegiâ thö hna leû veto kânâ. 15 Ame he bi meic ka thung u eling; k' ame he hele vat ka subâ degeci u, k' ame he ka ön u helâ me oböu: e so u ma osehiö u helâ me je oböu, k' u ma osehiö u helâ me je wahamon. 16 U je hia but osehia tavat ûcû unyâm hon ta je okhûiny drany: ke haba je obou adre me okongoa k' adre me ve gå thö. 17 Haba tavat adre me korona gam, me helâ me ta je wahamon, ke haba je homakan tavat unyâm, me helâ me adre mokcu; adre me haû hon tavat adre o but seûnö, me adre me gâ thö, ke ca

HABAKUKA 1, 2.

Asuria lö, ame mokut ut tavat tuö mamoe ke kong ut hnâm aat: ke haba tavat adre unyâm: k' ame mokut minya tavat ae ûnyi me löng ge bongom, me adre me khöûkhöû hnathu unyâm: k' ame vese but lakem hnyam gam; anyin a ie at ame ca hia but hon je bucen, ke ba at he ka ûkhacaköu labö cap kâu ânyâm hulö?

manen bi dok adre me laba hnyin. 18 Than | ödra. 19 E ba hnân okatebo hnâm hmouca;

HABAKUKA.

HNYIMAKAN 1.

WALANG hok ame wâ Habakuka perofeta.

2 Iehova lö, oge me he ka khöû köu ke ne o but kehö, ke u me ca ling nya bi? oge me tenge köu ge ûokonguny, ke u me ca omelö bi. 3 Anyin a ieû u je omanenâ könya hulö, me wâ hwakecin ae hwali? ânyin a e hnyi hnyimakök hna söh me ûokonguny: ke e hu hna ivinö, ke adre me oâ iwatreta. 4 Anyin a wale adre me oûnyibâûâ hnanyibu, ke ame ca he but hna owisa bala ka hwada; anyin a tavat ae kong adre me igigilö tavat ae wisa; anyin a wale ame he but hna owisa ae hwali. 5 Bwele thö unyin ta je hnyei me wâhmakhmeto, me lâiâ gan hmâ thö: anyin oge me ânyâ huliwa hnyi bongubun je bong, eje ke ne adre ne thumetu öbun, öbun e ca he ka kap. 6 Anyin a wâ bi, oge me oâ at Kaledaia, hnyei ae hiny ame ie utut; tavat adre me vheno ûlâuen hmeledrany, he ka hûgûnâ je dok hnân labā, a ca idra bi. 7 Ödra tavat hnân outen me öbubuny gadra: ame ka o bi gadra hna owisa me hmanenangidra. 8 E logot minya haledra je hors hon je lepad, ke hwege hnyimak hon je luko hnyi sahac; me he ka selâdrâ me löng hofuc e ame tavat tabo hors unvidra adre me ave ehe he ka ha konya, ke hofuc oge me he ka thibut: eke, anyidra tavat tabö hors ûhedra thu ge hnök hna tenge. 2 Ke haba Iehova sâkâû; adre me gâ helâ me aeto at ame ame thu könya me ha, ka habe, Sihnalimen logot ka an haniny. 9 Adre me tha o ju hna omanena, me kave hnyi je taben, hia he ka ûokonguny; helâ me ang hwei me me he ka aû ge tavat adre me wadring imaneniny je hnyimaködra; adre me ûkhaca- bi. 3 Anyin a haba hna omanenâ me hobi köuâ je ba hela me öny. 10 Eke, e ame kau ûen adre thu, k' ame he mweimwei hlumā je than, ke taben ûhiö kâu je taben: ka hnyi obiny, k' ame ca he bi ka thoi: e ame hlumā je hnabâ hia; anyin a e ame eja ke ne a ne bec, mē halubahingen; okhibö göranyai kânâ me hûgûnâ. 11 Me anyin e hnathu e ame he ka o, k' ame ca

me me hu hulö kâu: wale at a haba tang hwegien me ûnyi ge khongon. 12 Iehova lö, Khonguk, me Kapik, hawa, u ca at kâû adrem bala? öhmun e ca he ka mok. Iehova lö, u je otilâ e me hnân owisa, Kicik lö, oå e me hnån nå. 13 E kalaöt hmönyin li emâkâm, me u je ca bewâ hulö, ke u je höcö wâ hwakecin ae hwali, anyin a ieû u je wâ tavat iyawö, me laba hnyibû hnyi ûen ame he at ae kong ka utâ at ae wisa hon e bi ; 14 me mâdrâ tavat m' ödra helâ me wâiny köiö, ke ta je ûnyi ame iyâû ke ba at ame musi ödra? 15 E ame kap göranyai ödra hia ge wage, k' ame ohnoki ödra hnyi ûten ert, k' ame hum ödra hnyi ûten ert hlihli: anyin a wale e ame senyin me hobâ. 16 Anyin a wale, e ame bi hut ka ûten ert, k' ame leû utö ae bo so ka ûten ert hlihli; anyin ae pipikhenya jekhon ûnyi gan, ke gan hmâ an jeû. 17 Anyin a wale, hawa, ame he ka öba önyen ûten ert, k' ame ca he ka hokhnyok hnyi hnen hna labö ohia ta je hnyei.

HNYIMAKAN 2.

OGE me he ka tot hnyi hnök hna hmâkâ me laba kar t hmâkâ, me laba hon tap tue, ke oge e ame he ka o helâ me ang me hanyâûâ, he ka bec. 4 Wâ bi, ame bi gan hnyekon. k' ame ca fofâ bi eû hnyin: ke ame he ame huliwan bi, he ka ânyâ je idola ae at ae wisa hwakecin ka möt hnen anyin hum. 19 Ekölö ge at ame ha ka utö, ka labageju. 5 Eke, haba waina, ame at iyawö, habe, Hmak dö: me ka veto ame ca fuc. ke at bi gan, k' ame ca laba hma hnyi hing ka habe, Todro! Hawa, ame he ka ûno hnyaban bi ; ke ame ogânâ weny helâ me hedis, k' ame helâ me mok, k' ame ca sekon bi, ke e ame ûkhacaköuâ unyin ta je hnyei hia, k' ame hlo tavat hia thithö. 6 Hawa, ame ca he tavat ang hia ka ha laba hnyibû ju hnyi hnyimakan. ûhöûcû gan, me vejec hnân ûhiö kâu, me ha, ka habe, Ekölö ge at ame ca osehia ta je ûnyi a ca anyin bi! ke ne o but kehö? ke at minya ame osehia ta je haten hna hok gufa! 7 Hawa, adre me ca he ka ie tot tavat adre me he ka ûlû u, ke hmak bi tavat adre me he ka oveci u, m' u me he ka hnân söh ködra? 8 Anyin a u je hia but söh ta je hnyei ae se hia, me ame he ka sei u hnen ta je kolon ta je hnyei hia; can dren tavat, me ûokonguny adre me ânyâ ka hnyei, me taun me tavat hia adre me labā e.

9 Ekölö ge at ame hûgûnâ troban ae hwali hobi kâu anyin lap, me me ip ethö görany hâûen, me me möt ûnyi ge hnyamen ûkongon! 10 U je hia but ûnykûme ûnyi hnân ohmehma ânyâm lap, hnyi hnâm hna subâ degecâ je hnyei ae se hia, me ânyâ hulö köu bi. 11 Anyin ame he veto hnyi hna up uma ka fuc, ke ame he ka thu kâu hnen utö a venyâ.

12 Ekölö ge at ame otilâ ke taun ge dra, me ohmâ taun hnyi hwakecin ae kong! 13 Wâ bi, hawa, ca ûnyi ga Iehova tuhan sabaoth a ame he tavat ka huliwa hobi kâu meic, me ame he je hnyei ka osēnyini ödra hnyi ûnyi ae ûnyi baû! 14 Anyin ame he ka unöngöt hmeledrany ge hna wâhmakhmetoâ hmanenangi Iehova, helâ me köiö ame tube je taben e.

15 Ekölö ge at ame habelen waeny, ame bihanen ânyâm hmönyin kâu, ke ame omono e, m' u me ke ka ō 'drin ae ba ûkhaû! 16 U je unöngötö ge hmehma ke ca hmanenang bi: bethe ic dö minya, m' u me helâ me at adre ca peritomonâ: adre me he ka wia köu kaiainy hnyam a metö Iehova, ke ame he ka e bi hon ânyâm hmanenang hmehma 17 Anyin ame he ka tubi u ae ikiki. hnen ûokonguny ka Lebanona, me hna obia je meno wale ame ooti ödrin; can dren at, me ûokonguny ka hnyei, me taun me tavat adre me labā e.

18 Ieû troban hnatheat me me huliwan e hnen at ame op e; me idola adre oköiâ, me at ame na thoi, me me labageju kau at

ûnyi ang? Wâ bi adre tube e ge gol me sileva, ke ba hmönyin homenâ eû hnyin e. 20 Ke e bi Iehova hnyi hnyin umen uma ae kap: e so ame he hmeledrany hia ka

HNYIMAKAN 3.

TALANG hic hiji Habakuka perofeta, adre me hai hnyi Shigionotha.

2 Iehova lö, oge hia but löng ûthumetu gam, me oge me ot:

Iehova lö, ohâtâ thö ânyâm huliwa hnyi wanben ta je huna,

Omanenâ thö hnyi wanben ta je huna: Ke ûnykûme ju ibetengiö hnyi ûen wathethöt.

3 Ame o but Khong ûheny Temana, Ke At ae Kap ûheny hnyi bucen Parana. Sela. Ame khavâ drany hnen anyin hmanenang,

K' ame unöngötö hmeledrany ge hna ogânâ e.

4 Haba melaminy, me helâ me lany; K' ame o li basesonginy ûnyi hnyi hnyamen:

K' ame oiyongâ eling maniny man.

5 Ame he but mok ae caphnyi hnyimakan, K' ame gâ thö je uthmeic hnyi li can.

6 E ame tot me tuluto hmeledrany; E ame bwele me oveseâ ta je hnyei: Ke adre me oveseâ je bucen kâû adrem, K' ame nom ju je hut kâû ehac; E kueny jut deny ta je gethen.

7 Oge me wâ je uma mano umö Kuza hnyi

K' ame öbubuny je mano singiny hnyei Midiana.

8 Hawa, Iehova ame hmönyin ka je wagewe? Hawa, u me hmönyâm ka je wagewe,

Ke wathetböt ge köiö ae gan, M' u me tabâ halem je hors,

Ke ta je kariotainy ânyâm ûhömeli! 9 Adre me oc ut ânyâm cafana; E hnathu ta je hofuc u je khemanyin ka ta je tribu.

Ke u je kia hmeledrany ge ta je wagewe. 10 Haba je bucen adre me ō u, me ot; Ame he but hwegeiny di:

ZEFANIA 1.

Ame mea dok ae dit, Me hinöbeny göranyai.

11 Ame tot seûnö me tehi hnyi hnödru; Hnyi melaminy ânyâm je fana adre gâ, Hnyi melaminy ânyâm ö ame hadröngoc.

12 U je vheno hnyei hnyi hmönyin, U je uto je tavat hnyi wathethöt.

13 U je he but hnân he ka omelö lakem,

He ka omelö hnâm hna hû;

U je aat dö ban ûnyi hnyi lap anyin at

Me omanenâ taben ke ne o but hnyi Sela.

14 U je dâoâ taben je aten vat gan ge dân 18 Ke so bi oge me he bala bi nya ka hobâ

Adre me utut helâ me höu he ka ovesei

Adre me senyin helâ ke at ame he ka han duöngâ at ae ba ta ûnyi.

15 U je oheâ halem je hors eû hnyi köiö, Hnyi dok ame khibi hnyin göranyai köiö

16 Oge me löng, me ame ututut hnyekuk, Ame öbubuny li esongödik ge hwan;

E amam but je jeiök, ke oge me öbubuny hnyi hnök:

M' oge me he ka menâ hnyi bonginy

Hnyi ûen e ame o but ûcon hnyei wale ame o kâu a je deö vat,

17 Eja ke ne a ne ca vhöng imeta,

Ke ba wan hnyi je ivine;

Eja ke ne a ne ba hna huliwan elaio,

Ke ba jeû hnyi je hna belök ;

Eja ke ne adre ne subâ degecâ hnahat meno hnyi hak,

Ke ba but kau hnyi je hnyeuleny meno:

kö Iehova,

Oge me he ka senyin ka Khong at ame omeli nya.

19 Iehova Than me wale tang hwegiök, E ame wia li cak me me helâ me can je

je dok ae görany.

aila, K' ame he ka ovhenu nya hnyi anyik

Hobi kâu at ame vhik khumöng hnyi Neginoth.

ZEFANIA.

HNYIMAKAN 1.

TALANG hofuc ho Iehova ame o kö Zefania nöku Kusi, nöku Gedalia, nöku Amaria, nöku Hezekia, hnyi je bong bongu Josea nöku Amona, than Juda.

2 Haingö Iehova, ka habe, Oge me he ka ti ohia ta je ûnyi hia thithö ûnyi hnyi hon kânâ. 3 Oge me he ka ohia tavat ke omeno; oge me he ka ohia omeno ame gâ ethö, ke ta je wâ eû hnyi köiö, ke ta je ûnyi ame öhaûâ, ke tavat minya ae kong; me oge me he ka subâ degecâ at ûnyi hnyi hon kânâ haingö Iehova. 4 Ke oge me he ka hai hnyamök ka hnyi hon at Juda, ke tavat hia adre me laba hnyi Jerusalema; ke oge me he ka subâ degecâ ûnyi hnyi ge ûkonguny me thoi. 10 Ke haingö dok ang je kolon Baala, ke ien tavat bihut lehova, Haba hnyi bong eling me ame he ka je hnatheat, tha ödra me tavat bihut; bi ka hu hwatenge hnyi homagöuleny wâ,

ta je ûnyi hnyi drany, ke tavat adre me khemanyin kö Iehova, k' adre me khemanyin ge anyidrin than; 6 ke tavat adre me hmetu unyi Iehova; ke tavat adre me ca elöm Iehova, me ca hnö e.

7 Laba hnyibû ju hnyi hnyimakan Than Iehova: anyin ae hakekeny jut bong bongi Iehova: anyin a hia but Iehova penapena hut, me okabâ hnen je hna hawâ. 8 Ke haba hnyi bonginy hut anyi Iehova, me oge me he bi nya ka bi hwaban ta je taben, ke lakon than, ke tavat adre me khava je ûkhaûiny ta je hnyei bi. 9 Ke hnyi bong eling oge me he ka bi hwaban kodra hia, a tavat adre me gâ hanyâûâ hwanuma, tavat adre me öunöngötä je uma umen je tuhödra 5 ke tavat adre me hic hon ban je uma ka k' ame he ka hu kuku tenge hnyi ke keihen

a loiny, ke dia ae gan hnyi je hut. 11 | Kuku tenge th' öbun tavat öbun e laba hnyi Maketas, anyin adre kot hia thö hnyei Kanana: adre subâ degeci ödra hia tavat adre me ngenu me sileva. 12 Ke hnyi ûen eling oge me he ka jien Jerusalema ge je lamepa; ke oge me he ka bi hwaban ka tavat adre me laba sot, tavat adre me ha eû hnyi hnyok ka habe, Ame ca he Iehova ka mâdrâ so, ke ame ca he ka ânyâ minya ûnyi ae kong. 13 Ke ame he ka hnân söh bi je omjehedra, ke ame he ka ba wan umödra je uma: eke, adre me he ka op je uma ke adre me ca he bi ka labā; adre me he ka belöki vine, ke adre me ca he bi ka ic wainainy. 14 E hakekeny jut bong ae gan bongi Iehova, e hakekeny jut ke logot hmönyin dut, hwan bong bongi Iehova; ame Isaraela, ka habe, Kia inya inya a g' ame tenge gan hmå eling at ac hwege. 15 Haba bong eling bonginy hmönyin, bonginy vec lakon Amona ka ûcû me Gomora, a iny jut me hlöuhlöu, bonginy hnaûhango me öba vhat, ke thopiny sâlt, ke ba wan nyiele wan, bonginy lit me menekholom, bong ae hu balua: k' ame he je kolon lakeik ka sei ûlâ me khömet, 16 bonginy fuc trutru me öbubuny ka hnyi je taun adre up haginy, me je tap tue görany. 17 Ke oge me he ka can anyidra bi gan, anyin adre hia but ovecâ tavat, m' adre me he ka he helâ me haikongoâ me bi gan ka lakei Iehova tuhan hnyei.

HNYIMAKAN 2.

NYEI ame ca hmehma lö, ûkhacaköu th' öbun, eke, ûkhacaköu thö; 2 e ka tiga ca oâ hna otilâ, e ka tiga ca he but bong helâ me thatûnyin hwit, e ka tiga ca o bi köbun hmönyin ae gan anyi Iehova, e ka tiga ca o bi köbun bong bonginy hmönyin anyi Iehova. 3 Elöm Iehova th' öbun hia tavat ae ilemuk hnyi hnyei, tavat adre ânyâ hnen hna owisa; elâm dö hwakecin ae wisa, elâm dö menyik : adre me ne he ka ikhöl' öbun hnyi bonginy hmönyin anyi Iehova. 4 Anyin adre me he he ka hota degecâ Gaza, ke ame he ka ba wan Asekelona: adre me he ka obâ Asedoda hnyi jebigo, k' adre me he ka oc Ekerona me

köiö, me ame he ka hu je uma umen tavat tuö mamoe hnyin, ke ta je hnyeuleny je hnahat mamoe. 7 Ke haba hobat köiö, me ame he ka hnân hobi kâu je kolon lap anyi Juda; k' adre me he ka han haledrin ta je hnahat mamoe eling: k' adre me he ka mokulec je uma umo Asekelona hnyi sahac; anyin ame he Iehova Khongudrin ka sen' ödrin, me ohmetu ödrin ûhedrin hnyi hna bâ. 8 Oge hia but löng hna haikongoâ hnö Moaba, ke hna û hnen lakon Amona, waleji tavat adre me haikongoâ lakeik, k' adre me bi gan hnyi je hnyigöulödra. 9 Anyin a wale, haingö Iehova tuhan sabaoth, Khongu he Moaba ka ûcû me Sodoma, k' ame he ödra, ke ame he je kolon hnyi ik hnyei ka hwöhwabödra. 10 Adre me he ka hu e je wadröu, anyin adre hia but ânyâ hulö sabaoth. 11 Ke ame he Iehova ka ooti kö Iehova: ke adre me he ka hingâlâ drö-jödra: anyin a e ame he ka ohia tilâ je dra helâ me sesâ, me utioidra minya helâ khong khongon hmeledrany hia; me ame me tatet. 18 E ca khana bi anyidra sileva he tavat ka khudrung kâu, ke at me ke at me gol he ka omeli ödra hnyi bonginy hmö- hnyi je ve hnödra, wale ta je bomeneiny nyin anyi Iehova; ke adre me he ka thong ta ogo hnyei hia. 12 Ke haba obun, at Aidegecâ hnyei hia ge meicin anyin ciâ: anyin thiop lö, me adre me he ka hling' öbun ge a e ame he ka bi obiny, eke, obiny ae anyik hele vat. 13 Ke e ame he ka hai mweimwei ka tavat hia adre me laba hnyi hnyamen ka hnyi ke keihen ka hnyi hwadro, me ohia Asuria; ke e ame he ka öba wan Nineve, me me hwahwacit helâ me hnyebuba. 14 Ke ame he je hnahat meno ka mokut hnyi wanben e, a omenoiny ta je hnyei hia: ame he kati me kifoda ka mokut hnyi ban je hmolominy: k'adre me he ka cûk hnyi je mamalama; ke ba at hnyi je hwanuma: anyin a e ame he ka hom singiny ûnyi hnyi hon hna huliwan arasi. 15 Walang taun waleji ame senyin me laba wia, at ame ha eû hnyi hnyekon ka habe, Inya thibi, ke ba hmetu ke at : Ekölö, e ba but wan e, hnân mokut hnen je meno ae hiny! ame he tavat adre me he unyin ka jû, me nyinyikâ ban.

ve e möbun hofuc ho Iehova, Kanana, hnyei

iny at Filisiti; oge me he ka ohiö u me me

ba at ame he ka labā. 6 Ke haba hobat

HNYIMAKAN 3.

E KÖLÖ ge at ame ûkhin fuc me at ae ikiki, taun ame ovecâ! 2 E ame 5 Ekölö ge tavat adre me labā ca löng hofuc; e ame ca kap hna ûnö; e hobat köiö, wale hneyi iny at Kerethi! e|ame ca labageju bi kö Iehova; e ame ca

adre o hnyi sahac; adre me ca hna kolon bi hobi kâu nyi. 4 Tavat hop me iyawö anyin je perofeta: a hia but anyin tavat bihut okongoâ dok ae kap, adre hia but hanyâûâ hnanyibu. 5 At ae wisa Iehova hnyi wanben e; e ame ca he ka ânyâ hulö; e ame oâ hna owisa ka hnyi melam hnyi je hnyomakatu, e ame ca haû bi; ke haba at ae ca wisa bi, me ca khana bi hmehma. Oge hia but subâ degecâ je hnyei, e ba but aten anyidra je tap tue; oge hia but ohnyeutâ dedra je gethen, me ba at ame vheno: adre kot anyidra je taun, e ba but at, ke ba but at ame labā. 7 Haingök, ka habe, U ma he ka ot gak, me kap ju hna ûne; m' adre me ca he ka subâ degecâ hnyaban, hoton hnök hna otilâ hia gan: ke so bi adre me vesâ hnyi hnyomakatu kong me okongoa anyidra ta je huliwa hia. 8 Anyin a wale halubahing nya ju, haingö Iehova, ke ne o but bong oge me he ka höhöi ka hnyi hna söh: anyin a mou but hnyekuk he ka ûkhacaköuâ je hnyei, m' oge me he ka ûkhacaköuâ je dökhu, he ka hingâlâ hudrin anyik hmönyin, wale anyik wathethöt ame ubâhlâ; anyin adre me he ka thong degecâ hnyei hia ge meicin anyik ciâ. 9 Me oge me he bi ka wia ka hnyi hnyei hwen ae wisa, m' adre me he hia ka hawâ iö Iehova, me bi athnyabainy ge hnyok a khaca. 10 Ame he tavat adre me khöû könya, a hlu tavat adre oveseâ, ka hom ta je bwihlany könya, ûnyi hnyi hoton je wageweiny Aithiop. 11 Hnyi anyin a wale oge me he bi nya ka hom maköbun, haingö Iehova. but gam hnyi bong eling tavat hop ke bi

hakekeny bi ka Khong. 3 Haba anyin je gan unyâm, ke u me ca he hmetu ka begötaben unyin, me helâ me je liona ame kuku; rany hnyi anyik bucen ae kap. 12 Ke oge anyin bi tavat owisa, me helâ me je luko me he ka ip hnyi wanbâm ta je hna ovecâ me theduoc, ke adre me he ka labageju ka iö Iehova. 13 Ke ame ca he je kolon hnyi Isaraela ka ânyâ hulö me ha thoi; k' adre me ca he ka wâ hnyi je hnyimödra bohmen ae iyawö; anyin adre me he ka han me mokut, ke ba at ame he ka ooti 14 Hluiny Ziona lö, khumöng dö; ödra. Isaraela lö, kuku thö; hluiny Jerusalema lö, senyin dö ke hobâ ge hnyekom ae bekhöt. 15 A hia but Iehova hom hna owisa gam, e ame hia but ohia iwahnaihmiöny möu: e bi hnyi wanbâm Iehova Tuhan Isaraela: u me ca he hmetu ka outen ûnyi ae kong. 16 Hnyi bong eling adre me he ka ha ka Jerusalema, ka habe, Ca ot bi: Ziona lö, e so ame ca he ka him bi li hnyamâm. 17 E bi hnyi wanbâm Iehova Khongom, at ae hwege, k' ame he bi ka omelö: e ame he ka senyin köu ke hobâ, e ame he ka laba wia hnyi anyin betenge, e ame he ka senyin gam ge khumöng. 18 Oge me he ka ûkhacaköuâ tavat adre me hlöuhlöu ge wedra ka hnyi ûkhacaköu ae ûnyi hnathu, tavat hanen em hnyei: wale ae hmak kâu hna haikongoâ. 19 Wâ bi, hnyi ûen eling oge me he ka mådr' ödra hia tavat adre me oveci u: ke oge me he ka omelö at ame he ci, ke hlo at adre me obâ; ke oge me he ka wi' ödra hnân ogânâ me lung bi, wale adre me hmehma gadra hnyi hmeledrany hia. 20 Ke hnyi ûen eling oge me he ka hum öbun, ke hnyi ûen eling oge me he ka ûkhacaköu öbun : ke oge me he ka wi' öbun m' adre me lung me ogânâ unyin ta je hnyei bong eling u me ca he ka hmehman ta je hia eang hmeledrany, iny ka he ka ohmetu hwakecâm hia waleji u je hanyâûâ gak: öbun ûhebun hnyi hna bâ wale hnyi hnyi-

HAGAI.

HNYIMAKAN 1.

ame o but hofuc ho Iehova a deny Hagai tiga ca o bi ûen, wale ûen he ka op uma

gavenainy Juda, me kö Josua nöku Jozadaka, at bihut ae beönua, ame ha ka habe, NYI huna a loi Dariu than, hnyi tehi 2 Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, a siksiny, hnyi bong a bâniny tehi, ka habe, Haingen tavat ang, ka habe, E perofeta kö Zerubabela nöku Sealetiela, umö Iehova. 3 Me ame o but hofuc ho Iehova a deny Hagai perofeta ame ha, ka | ke Josua nöku Jozadaka at bihut ae nua, habe, 4 Hawa, e ûen labā umöbun je uma ke kolon tavat, ka habe, 3 Ia gabun a adre tubi esöiny, ke hnyot bi uma kap ang? 5 Ke walang ang, walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, ka habe, Unykûme ju debun je gethen. 6 Öbun e hia but ti belök, ke ûhnyûkong bi hna hom; öbun e han, ke ca sekubun bi ; öbun e ic, ke beic bala bi ; öbun e khaû, ke ba at ame mage bi ; ke haba at ame huliwa ge hwaban, me ame hom hwaban he ka hitangen hnyi tang 7 Walang hna ha hnö Iehova ae moku. tuhan sabaoth, ka habe, Ûnykûme ju debun je gethen. 8 Ölo thö hon bucen me hok utö, me hötilö uma; ke oge me he ka senyinâ e, ke adre me he bi ka oganö nya, haingö Iehova. 9 Öbun e gejon ûnyi ae gan, ke wâ bi, e ûhnyûkong; ke öbun e hom e ka hnyi hnyaba, me oge me tûâ e. Geu? haingö Iehova tuhan sabaoth. umök uma ae hnyot dö, ke öbun bi, öbun e ve wadring ka hnyi umöbun je uma. 10 Anyin a wale, can gabun adre me thawâ drany me me ba dân hau, ke adre me thawâ kânâ me me ba jeûiny. 11 Ke oge me oi seûnö ka hnyi kânâ, me ka je bucen, me ka hnyi hwit, me ka hnyi waina, me ka hnyi wakaco, me ka hnyi jeûiny kânâ, me ka at, me ka meno, me ka hnyi ta je huliwa hia hnen hnyam.

12 Me haba Zerubabela nöku Sealetiela, me Josua nöku Jozadaka, at bihut ae beönua, me je kolon hia hnyi hnyei, me adre me löng hoton hofuc ho Iehova Khongudrin, me hofuc ho Hagai perofeta, hoton hna kunâ ga Iehova Khongudrin; ke ame ootö Iehova hnen tavat. 13 Me haba Hagai, me ûthumetu anyi Iehova hnyi hofuc ho Iehova, me e ame ha, ka habe, Tha inya but möbun haingö Iehova. 14 Me haba Iehova ame bwebwelâ hnyeku Zerubabela nöku Sealetiela gavenainy Juda, ke hnyeku Josua nöku Jozadaka at bihut ae beönua, ke je hnyekon tavat hia hnyi hnyei; me adre me o, me ânyâ huliwa hnyi uma umö Iehova tuhan sabaoth, Khongudrin, 15 hnyi bong a twente foainy tehi a siks, hnyi huna a loi Dariu than.

HNYIMAKAN 2.

TABA hnyi tehi a seven, hnyi bong a hofuc ho Iehova a deny Hagai perofeta ehac, hnyi ûen a ödra tiga ca hia but ip ke ame ha, ka habe, 2 Ha thö walang ang kö veto hon ke veto hnyi uma umö Iehova: 16 Zerubabela nöku Sealetiela gavenainy Juda, | hwân hnyi je bong hia eling, ame ne o at ka

kolon at a wâ uma eang hnyi hmanenanginy a bân? ke hawa ge hnöbun hna wâ walang ang? hawa ca helâ me thatûnyi hnyi je hnyimaköbun? 4 Ke walang ang, Zerubabela lö, hwege thö, haingö Iehova; ke hwege thö u Josua nöku Jozadaka at bihut ae nua; ke hwege th' öbun tavat hia aten hnyei, haingö Iehova, ke huliwa thö: anyin a tha inya but möbun haingö Iehova tuhan sabaoth, 5 hoton hofuc oge me ûhihinyköuâ m' öbun hnyi ûen öbun e he but ûhebun Aigupito, k' ame laba hanuk unyibun: ca ot bi öbun. 6 Anyin a walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, ka habe, Okhaca biju, ke ca bec bi, me oge me he bi nya ka jijingâ drany ke hmeledrany, ke köiö ke kânâ; 7 ke oge me he ka jijinga ta je hneyi hia, ke ame he ka o ta je ûnyi wale ame weny ta je hnyei hia, ke oge me he ka öunöngötâ uma eang ge hmanenang, haingö Iehova tuhan sabaoth. 8 Haba sileva, me anyik, ke anyik gol, haingö Iehova tuhan sabaoth. 9 Ame he bi ka gan hmâ hmanenanginy uma eang a biliny hon uma a bân, haingö Iehova tuhan sabaoth: ke oge me he ka ham ûsoköu hnyi dok ang haingö Iehova tuhan sabaoth.

10 Hnyi bong a twente foainy tehi a nain huyi huna a loi Dariu, ame o but hofuc ho Iehova a deny Hagai perofeta, ame ha, ka habe, 11 Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, ka habe, Hnö thö walang ang tavat bihut hnyi hnanyibu, ka habe, 12 A ne ke at ame hom uthmeno ae kap hnyi baten khaûen, ke ame ne he khaûen ka kâlâ areto, ame ne öt jeû, ame ne waina, ame ne wakaco, ame ne ke jeû, hawa ame he ka kap? Ke haingen tavat bihut, ka habe, E ba. 13 Haba Hagai ame ha, ka habe, A ne ke at ame bo kong ge ûnyi ae mok ame kâlâ khaca hnyi ta je ûnyi eling, hawa, ame he ka bo kong? Ke haingen tavat bihut, ka habe, E bo kong 14 Haba Hagai ame thu me ha, ka habe, Helâe tavat ang, ke helâe hnyei ang hnyi hnyimakök haingö Iehova; ke helâe ta je huliwa hia anyin je hnyamödra; ke haba ûnyi adre me hudo eling me e bo kong ut. 15 Ke walang ang, ö öbun ûnytwente waniny tehi, me ame o but kûme ju hwân hnyi bong ang ke ne o but

ZAKARIA 1.

hnyi hna khon hwit a twente je tulut, me | Hagai hnyi bong a twente foainy tehi, ame ame ten biju; ame ne he ke at ka hnyi tangen waina he ka sâû fifte je tulut, me ame twente biju. 17 Oge me kuc öbun ge meleca me om, me we wahma hnyi ta je huliwa hia anyin je hnyamöbun; ke so bi öbun e ca hwiö könya haingö Iehova. Ö öbun ûnykûme ju, hwân hnyi bong ang ke ne o but ehac, hwân hnyi bong a twente foainy tehi a naininy, hwân hnyi hna bi taben uma umö Iehova, ûnykûme ju. Hawa e hu hatong hnyi omhani? eke, ame ca wa bi ivine, me imeta, me rimona, me elaio; hwân hnyi bong ang oge me he ka ohnahici öbun.

20 Ke ame olo o hofuc ho Iehova kö haingö Iehova tuhan sabaoth.

ha, ka habe, 21 Ha thö kö Zerubabela gavenainy Juda, ka habe, Oge me he ka jijingâ drany me hmeledrany: 22 ke oge me he ka ohnyimenâ hnyikânâi je theroniny je dökhu, me ohia tang hwegien je dökhuiny je hnyei; ke oge me he ka ohnyimenâ hnyikânâi je kariota me tavat adre me tabâ, ke ame he ka ta je hors me tavat adre me tabâ, ge hele vat anyin je liamekeiny mödra. 23 Hnyi bong eling, haingö Iehova tuhan sabaoth, oge me he ka hum u Zerubabela, nöku Sealetiela, athnyabaik, haingö Iehova, me wiö u helâ me ûnyi hnân ohmâ haten: anyin oge hia but ûcö u,

ZAKARIA.

HNYIMAKAN 1.

NYI tehi a eitiny hnyi huna a loi Dariu, ame o but hofuc ho Iehova kö Zakaria, nöku Berekia, nöku Ido profeta, ame ha, ka habe, 2 Iehova ame hia but hmönyin gan hmâ ka lakamöbun. Anyin a wale ha thö ködra, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth ka habe, Hmetu ju könya, me oge me he bi nya ka hmetu köbun, haingö · Iehova tuhan sabaoth. 4 Ca he öbun ka helâ me lakamöbun waleji adre me hongot ka ta je perofeta kâû adrem, me ha, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, ka habe, Hmetu ju öbun walang ang ûnyi hnyi debun ta je gethen ae kong, ke anyibun je huliwa ae kong: ke adre me ca löng bi, k' adre me ca tevehlöng könya, haingö Iehova. 5 Ewa lakamöbun? ke ta je perofeta, hawa, adre me möt balua? 6 Ke haba hok je hofuc ke anyik je hnanyibu, waleji oge me hûna ka lathnyabaik a je perofeta, hawa, ödrin e ca khaû lakamöbun? me adre me hmetu me ha, ka habe, Haba Iehova tuhan sabaoth ame ûnykûme he ka ânyâ köhmun, hoton dehmun je gethen, ke anyihmun je huliwa, ke helâe e ame hia but ânyâ köhmun.

tehi a eleveniny, wale hnyi tehi Sebat, hnyi huna a loi Dariu, me ame o but hofuc ho Iehova kö Zakaria nöku Berekia, nöku Ido perofeta, me ame ha ka habe, 8 Oge me wâ hnyi hnyinghet, ke wâ bi at ame tabâ hors ae dra, ke e ame tot hnyi wanben je ûö adasi hnyi dok ae hwaelu; ke hwaban e je hors ae dra, ke hngingidra, ke hau. 9 Me oge me ha, ka habe, Than lö, je ieû e? Ke haba angela at ame ûhnenamö mönya ame ha, ka habe, Oge me he ka omanenâ köu bongon ta je ûnyi ang. 10 Me ame thu hnen at ame tot hnyi wanben ta je ûö adasi, me ha, ka habe, Wale je hna kunâ hnö Iehova he ka vheno hmeledrany. 11 Ke adre me thu ka angela anyi Iehova at ame tot hnyi wanben je ûö adasi me ha, ka habe, Ohmun e hia but vheno hmeledrany, ke, wâ bi ame laba wia hmeledrany hia, ke 12 Me haba angela anyi Iehova ame thu me ha, ka habe, Iehova tuhan sabaoth lö, ke ne o but kehö a u me ca he ka betenge ge Jerusalema, me je tauniny Juda, wale u je hmönyâm ka hnyin, hnyi je huna a sevente? 13 Ke haba Iehova ame thu ka angela at ame ûhnenamö mönya hnyi je hofuc ae so, wale je hofuc hnán okhaukahwa hnyok. 14 Me haba angela 7 Ke haba hnyi bong a twente foainy at ame ûhnenamö mönya, ame ha könya,

Digitized by Google

CC2

ka habe, Hongot dö me ha, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, ka habe, Inya oge me ciâ Jerusalema, me Ziona, ke gan hmâ hna ciâ. 15 Ke e gan hmâ anyik hmönyin ka tavat adre me laba hnahic: anyin ae ûhnyûkong anyik hmönyin, ke haba ödrin bi, me adre me ogânâ hna ovecâ. 16 Anyin a wale, walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Inya oge me hmetu Jerusalema ai me je ibetengiö; adre me he ka op hmetu umök uma eling, haingö Iehova tuhan sabaoth, ke adre me he ka lelö tulut tö hon Jerusalema. 17 Hongot hmetu thö, me ha, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, ka habe, Ame he ka se hia hmetu anyik je taun ûnyi ge hnahic; ke ame he hmetu Iehova ka otubwelâ Ziona, me senyin ka Jerusa-

18 Ke oge me bwele thö me wâ, ke wâ bi vak ta faoiny meno. 19 Ke haingök ka angela at ame ûhnenamö mönya, ka habe, je ieû e? Ke haingen könya, ka habe, Wale je faoiny meno hnyat ödrin e hia but oveseâ Juda, me Isaraela, me Jeru-20 Haba Iehova ame omanenâ salema. könya je hnyat huliwa a vak. 21 Me oge me ha ka habe, Ieû ang ödrin e o kâu? Ke haingen, ka habe, Wale je fao a vak ödrin e oveseâ at Juda, me me ba at ame ogöranyâ ban: ke so bi haba hnyat ang ödrin e o but he ka ooti ödrin, he ka hagutâ je faoiny je hnyei, tavat adre me ogöranyâ je fao ûcon hnyei Juda me oveseâ.

HNYIMAKAN 2.

E oge me bwele thö, me wâ, ke wâ bi, at ae hu tulut tö hnyi hnyamen. 2 Me haingök, ka habe, U me he kâ? Me e ame thu könya, ka habe, Oge me he ka tuluto Jerusalema me wâ ûlauen ke ibeûen. 3 Ke wâ bi, ame he but angela at ame ûhnenamö mönya, ke ame he ke angela bi ka ûkhanö mē, 4 me haingen kâu, ka habe, Mē wadring dö he ka ha ka hidröu eling, ka habe, Adre me he bi ka labā Jerusalema helâ me je taun ae ba haginy, anyin ae se hia but tavat me meno hnyi wanben e. Anyin a haba inya, me oge me he ka helâ me hak meic igigilö e, haingö Iehova, anyin a haba inya, me hnân hmanenang hnyi wanben e. 6 E, e, kec dö ûnyi hnyi hnyei hnyi hwadrö, haingö Iehova: anyin a oge bia but ovesei öbun helâ me vak ta ang

kec möt dö, u at ame laba unyin lakon 8 Anyin a walang hna ha hnö Babulona. Iehova tuhan sabaoth, ka habe, E ame hia but kunö nya ka hnyi je hnyei iny tavat adre me sei öbun he ka hom hmanenang: anyin a haba at ame kal' öbun, me ame ka kâlâ wan emakan bi. 9 Ke wâ bi oge me he ka nyinyikâ hnyamök hudra, me ame he ka sei ödra hnen tavat waleji adre me bi lathnyaba ködra; m' öbun e he ka wâ a ga kunö nya Iehova tuhan sabaoth. 10 Khumöng dö ke senyin, u hluiny Ziona: anyin a wâ bi, oge me he, me oge me he ka laba hnyi wanbâm, haingö Iehova. 11 Ke ame he ta je hnyei ae se hia ka tha hien me Iehova hnyi bong eling, ke adre me he bi ka lakeik : ke oge me he ka laba hnyi wanbâm, me u me he ka wâ a ga kunö nya köu Iehova tuhan sabaoth. 12 Ke ame he Iehova ka laba hnyi Juda, wale hwajekhon hnyi hnyei ae kap, me ame he bi ka ûca Jerusalema. 13 Tavat hia thithö lö, laba hnyibû ju hnyi hnyimakö Iehova; anyin a e ame todrö ûheny hnyi hnyaban ae kap.

HNYIMAKAN 3.

K^E e ame omanenö Josua könya wale at bihut ae beönua, ame tot hnyi hnyimakan angela anyi Iehova, ke haba Satana ame tot hnyi ke keihen a metân he ka iwahnaihmiöny mē. 2 Haba Iehova ame ha kö Satana, ka habe, Satana lö, e so e û u Iehova ; eke, e so ame he Iehova at ame senyin ka Jerusalema ka û u: hawa, ca uthmeic bi ang adre oc ûnyi hnyin meic! 3 Ke haba Josua ame khavâ je ûkhaû ae kânâ, me tot hnyi hnyimakan angela. Me e ame thu me ha ka tavat adre me tot hnyi hnyimakan, ka habe, Uny jut je ûkhaû ae kânâ gan. Ke haingen kâu ka habe, Wâ bi oge hia but ohia hwakecâm ae kong gam, ke oge me he bi ka okhaûö u ge je ûkhaû ae hmanenang. 5 Ke oge me ha, ka habe, E so adre me obicâ e ge hnabinybak ae so. Me adre me obica e ge hnabinybak ae so, me okhaûâ e ge je ûkhaû; ke haba angela anyi Iehova ame tot. 6 Haba angela anyi Iehova ame ha hwegiâ kö Josua, ka habe, 7 Walang hna ha hnö Iehova tuhan saboath, ka habe, U je ne he ka vheno dek je gethen, me tuö hnök je hna otilå, me u me he ka owisa umök uma, me tuö je hnyeulek, ke oge hnyi drany, haingö Iehova. 7 Ziona lö, me he ka ham köu dok he ka vheno unyin

tavat adre me tot eû. 8 Josua at bihut ae | oge me olo thu, me ha kâu, ka habe, Ieû li nua lö, löng ju walang ang, u me lahânâm tavat adre me tot hnyi hnyimâkâm; anyin a ödra tavat me hnân haten: anyin a wâ| bi, oge me he ka oâ athnyabaik wale Khûen. 9 Anyin a wâ bi veto oge hia but ip hnyi hnyimakö Josua; seven je ecmak hnyi veto a khaca: wâ bi oge me he ka kave hna kave e, haingö Iehova tuhan sabaoth, ke oge me he ka ohia hulöiny hnyei eling hnyi bong a khaca. 10 Hnyi bong eling haingö Iehova tuhan sabaoth, öbun e he ka ve hawâ je lahanöbun ka hnyi hmelen je ivine, me hmelen je imeta.

HNYIMAKAN 4.

ZE ame hmetu angela, at ame ûhnenamö mönya, me ohmakö nya, helâ me hna ûöhmak hnyi hna mokut. 2 Me haingen könya, ka habe, Ieû u je wâ? Me me adre me he ka subâ degecâ hoton e hnyi haingök, Inya oge hia but wâ, ke wâ bi ke keihen e; ke haba at ame khemanyin taben lamepa a gol hia, ke hu kaiainy hnyi adre me he ka subâ degecâ hoton e hnyi ke ban e, ke je lamepainy a seven ethö hon keihen e. 4 Oge me he ka kunâ e, haingö e; ke seven je deny wakaco ka hnyi je Iehova tuhan sabaoth, ke e ame he ka dit lamepa hnyin e: 3 ke hu lo li elaio hnyi hnyi hnyin uma umen at venöu, me uma baten e, khaca hnyi ke keihen metân kaia, umen at ame khemanyinâ thoiâ iök : ke e ke khaca hnyi ke keihen me. me thu me ha ka angela at ame ûhnenamö mönya, ka habe, Tuhök lö, ie je ûnyi e? 5 Me ame ha könya angela, at ame namö mönya, me ha könya, ka habe, Bwele hanö u bongon ta je ûnyi e? Me haingök, ame he but. 6 Ke haingök, ka habe, A e ame thu me ha könya, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova kö Zerubabela, ka habe, Ca ûnyi ge man, ke ca ûnyi ge tang hwege, ke so bi ûnyi ge hanûk, haingö Iehova tuhan sabaoth. 7 U ie at, bucen ae gan? u me he bi ka helâ me dok ae tha hon hnyi hnyimakö Zerubabela: ke e ame he ka hom je veto hnân öumo, me hongot, ka habe, Ibetengiö bâu, ibetengiö baû unyin e. 8 Ke ame o but könya hofuc ho Iehova, ame ha, ka habe, 9 A hia but hnyamö Zerubabela bi taben uma eang; me ame he li hnyamen ka öumo e; me u me he ka wâ a ga kunö nya köbun Iehova tuhan sabaoth. 10 Ke ie at ame hia but hûkötiâ bonginy ûnyi ae ûhnyûkong? anyin a haba linyat ang a seven, a je emakö Iehova, me ödrin e he ka senyin ödrin ka wâ tulut tot hnyi hnyamö Zerubabela; ke ödrin e vheno hmeledrany 11 Me oge me thu me ha kâu, ka habe, Ieû li elaio eling hnyi ke keihen a metân taben lamepa, ke meny?

anginy elaio wale hnyi deny hingâlâ wakaco a gol, wale hnân hingâlâ wakaco gol ûnyi hnyin? 13 Me e ame ha könya, ka habe, E ca khanö u bongon li ûnyi e? Ke haingök, ka habe, Tuhök lö, e ca khanö nya. 14 Ke haingen, ka habe, Wale li lakon wakaco, a li at ödru me tot hnyi hnyimakan Thaniny hmeledrany hia.

HNYIMAKAN 5.

E inya hmetu oge me bwela me wâ, ke wâ bi tusi adre vhec at ame gâ. 2 Ke e ame ha könya, ka habe, Ieû u je wâ î ke haingök ka habe, Inya oge me wâ tusi adre vhec ame gâ; twente kubit ibeûen e, ke ten kubit ûlauen. 3 Me haingen könya ka habe, Wale hnaûhangö at ame vheno hia hon kânâ: anyin a haba at venöu, 4 Me oge ame he ka laba hnyi hnyin umen uma, me ohia e, tha e me utöiny, me je vetoiny.

5 Me ame he but angela at ame ûhneûhnenamö mönya, ka habe, Hawa, e ca thö walang ang, me wâ thö ie ûnyi ang ka habe, Tuhök lö, e ca khanö nya. 6 Me ieû e? Ke e ame ha könya, ka habe, Walang efa at ame he. Ke haingen, ka habe, Walang hnân öûcû ödra hnyi hnyei hia: 7 (ke wâ bi, adre me kap görany ai talan led:) ke walang ke momo ame laba hnyi wanben efa. 8 Ke haingen, ka habe, Wale Hwakecin ae Kong; ke e ame khûâ hnyikânâi momo, ka hnyi wanben efa: me e ame khûâ tulut led ka hnyi hnyimen ûnyi e. 9 Ke inya oge me bwele me wâ, ke wâ bi, li momo ödru me o, ke e hnyi li labenyidru ang; ke ve hu labenyidru helâ me labenyin kasida: ke ödru me kap göranyai efa hnyi wanben hmeledrany me drany. 10 Me oge me ha ka angela, at ame ûhnenamö mönya, ka habe, Odru me hom kâ efa? 11 Ke haingen könya, ka habe, Ödru me he ka bi umen uma hnyi hnyei Sinara: ke e ka penapena, adre me he ka ip momo hnyin wale hnyi hing taben lap.

HNYIMAKAN 6.

KE inya oge me bwele hmetu me wâ, ke wâ bi ame o vak ta kariota ûnvi ke wâ bi ame o vak ta kariota ûnyi hnyi wanben li bucen; ke haba li bucen, me li bucen bras. 2 E hnyi kariota a bân li hors ae dra, ke e hnyi kariota a loiny li hors ae hlit; 3 ke e hnyi kariota a kuniny li hors ae hau; ke e hnyi kariota a vakiny li hors ae sisit hûen. 4 Ke oge me thu me ha ka angela at ame ûhnenamö mönya, ka habe, Tuhök lö, je ieû e? 5 Ke haba angela ame thu me ha könya, ka habe, Wale je ang a vakiny drany, hnyat ödrin e he ûhedrin hnyi hna tot hnyi hnyimakan Thaniny hmeledrany. 6 Ke haba kariota a e hnyin li hors ae hlit, me ame he ka hnyi hnyei hnyi hwadrö; ke haba li hors ae hau, me ödru me he hotudru; ke haba li at ae sisit, me ödru me he ka hnyi hnyei hnyi hwaiöu. 7 Ke haba li at ae hûen, me ödru me he me heleû he ka vheno hmeledrany: ke haingen, ka habe, He th' öbu ka vheno hmeledrany. Me ödru me vheno hmeledrany. 8 Ke e ame hongot könya, me ha könya, ka habe, Wâ bi, haba tavat adre me he ka hnyi hnyei ka hnyi hwadrö, me adre hia but okatebo anyik hmönyin hnyi hnyei ka hnyi hwadrö.

9 Ke ame o but könya hofuc ho Iehova, ame ha, ka habe, 10 Hom dö hanen je bâ ûnyi hnyi lap anyi Heledai, ke Tobija, ke Jedaia; ke so u ma o hnyi bong eling me dit hnyi uma umö Josea nöku Zefania, wale ödrin e o ka hnyin ûhedrin hnyi Babulona; 11 eke, hom dö ûnyi gadrin sileva me gol, me ânyâ je korona me ip hon bö Josua nöku Jozadaka at bihut ae nua; 12 ke u me he ka ha kâu, ka habe, Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, ka habe, Wâ bi at, haba ien, me Khûen; ke e ame he ka kû ûnyi hnyi hnen me op uma umö Iehova : 13 ke e ame he ka op uma umö Iehova; ke e ame he ka vadren hmanenang, ke e ame he ka laba me musi hon anyin theron; ke e ame he ka at bihut hon anyin theron: ke ame he ka e bi hnyi wanbödru ûhnenamoiny ûsoköu. 14 Ke haba je korona, me hobi kö Helem, me Tobija, me Jedaia, me Hen nöku Zefania, hnân öûnykûmeâ hnyi uma umo Iehova. 15 Ke ame he tavat ûhedra sâkâû ka o me op uma umö Iehova, me öbun e he ka wâ a ga kunö nya köbun Iehova tuhan sabaoth. Ke ame he ka aat e, öbun e ne löng wia ifuci Iehova Khongubun.

HNYIMAKAN 7.

K E haba hnyi huna a vaki Dariu than, me ame o but hofuc ho Iehova kö Zakaria hnyi bong a vakiny tehi a naininy, wale Kiselu. 2 Ke haba at Beth-ela adre hia but kunö Sarezera me Rege-melek, me je aten he ka khöûâ betenge ga Iehova, 3 me ha ka tavat bihut hnyi uma umö Iehova tuhan sabaoth, me ka je perofeta, ka habe, Hawa, e ûcû könya he ka tenge hnyi tehi a faiviny, me ûsâkâûö helâji me hnök hna ânyâ waleji hnyi je huna ae se hia? 4 Me ame o but hofuc ho Iehova tuhan sabaoth könya, me ha, ka habe, 5 Ha thö ka aten hia hnyei, me ka tavat bihut, ka habe, Haba hnyi je ûen öbun e ânyâ ca han me tenge thungaû hnyi tehi a faivinv me tehi a seveniny, hnyi je huna a sevente, hawa, öbun e ânyâ ca han könya! 6 Ke haba hnyi je ûen öbun e han me ic, hawa, öbun e ca han hobi köbun bi, me ic hobi köbun bi. 7 Hawa, e ca ûcû köbun he ka löng hofuc waleji Iehova ame ha a deny je perofeta kâû adrem, hnyi ûen adre labā Jerusalema ke e sot, ke adre me labā je tauniny igigilö e, me ke keihen ka hnyi Hwaiöu, me dok ae tha hon?

8 Ke ame o but hofuc ho Iehova kö Zakaria ame ha, ka habe, 9 Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, haingen, ka habe, Owisa wia ju, ve omanenâ betenge me hnyok ae menyik ka je liamekeiny möbun: 10 ke ca ovecâ safac me nakahme, me atkanyua, me at ae theduoc; ke ca ûnykûme eû hnyi hnyok ûnyi ae kong ka ke 11 Ke ödra höcö löng, me behânâ bajebenyidra, k' adre me hlöng je hnyikönyödra, m' adre me ca löng bi. 12 Eke, adre me wia je hnyekudra me me helâ me samira, m'adre me ca löng bi hnanyibu, me je hofuc ho Iehova tuhan sabaoth, waleji a kunâ hnen hanon a deny je perofeta a bân: anyin a wale ame o but hmönyin ae gan ûnyi ga Iehova tuhan sabaoth. 13 Ke e ame hongot, k' adre me ca löng bi; helåe, adre me he ka hongot ke oge me ca he bi nya ka löng, haingö Iehova tuhan sabaoth; 14 ke oge me he ka ovesei ödra ge höu ka hnyi je hnyei hia waleji ae ca khan' ödra. Me ba wan hnyei hwabödra, ke ba at ame he ehele me hmetu: anyin adre me öba wan hnyei ae hmanenang.

HNYIMAKAN 8.

E ame o könya hofuc ho Iehova, ame ha, ka habe, 2 Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, ka habe, Oge me ciâ Ziona, ke gan hmâ hna ciâ, ke oge me ciâ e hnyi hmönyin ae gan. 3 Walang hna ha hnö Iehova, ka habe, Oge me laba hmetu hnyi Ziona, ke oge me he ka laba hnyi wanben Jerusalema: ke adre me he ka hwenyi ien Jerusalema, me Taun ae hnathu; k' adre me he ka hwenyi ien bucen anyi Iehova tuhan sabaoth, ka habe, Bucen ae 4 Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, ka habe; Ame he bi wahingat me wasomaca ka laba hnyi ta je getheniny Jerusalema, k' adre me he ka ve he me uci, hoton ûhingatidra bi. 5 Ke ame he ka unöngöt je getheniny taun ge wainda me waindusem hnyat adre me walak eû hnyi ta je gethen. 6 Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, ka habe, Ame ne hnân lâiâ ka je kolon tavat ang hnyi je bong eling, hawa e ca ûcû könya he ka hnyi lâiâ? haingö Iehova tuhan sabaoth. 7 Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, ka habe, Wâ bi, oge me he ka omelö lakeik ûnyi hnyi hnyei e deiö, ke hnyei e jiö: 8 ke oge me he ka hum ödra, m' adre me he ka laba hnyi wanben Jerusalema; ke adre me he ka lakeik, ke oge me he ka Khongudrin hnyi hnathu me hwakecin ae wisa. 9 Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, ka habe, Ohwegiâ thö je hnyamöbun, tavat öbun e löng hnyi bong ang hofuc ang a deny je perofeta a ödra hnyi bong adre bi taben hnyin uma umö Iehova tuhan sabaoth, wale uma kap, m'adre me he ka op e. 10 Anyin ae tiga ca o je bong eling, adre me ca bi hwaban ka tavat, me hobi kâu je meno; ke ba hnahic ka at ame didrut me didrö can iwahnaihmiöny: anyin oge me ve kunâ tavat hia he ka ûiwahnaihmiönyköu. 11 Ke walang ang, oge me ca he ka helâ hnyi je bong a bân ka je kolon tavat ang, haingö Iehova tuhan sa-12 Anyin ame he ka hu hatonginy ûsoköu; ame he vine ka wa, ke kânâ ame he ka oâ jeûiny, ke ame he drany ka ham dân hau ; ke oge me he ka kunâ je kolon tavat ang ka hu ta je ûnyi hia eling. 13 Adre ohnaûhang' öbun lap anyi Juda,

14 Anyin a walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, ka habe, Oge ûnykûme he ka ânyâ ûnyi ae kong köbun, waleji ge hnen lakamöbun hna ohmönyini nya, haingö Iehova tuhan sabaoth, ke oge me ca ietra; 15 helâe oge me ûnykûme hmetu hnyi bong ang he ka ânyâ so ka Jerusalema, me ka lap anyi Juda: ca ot bi. 16 Walang ûnyi öbun e he ka ânyâ. Ûhaköuâ thö hnathu; owisa hnatho thö me hnahic hnyi je homagöulebun: 17 ke ca he ke at unyibun he ka ûnykûme ûnyi ae kong hnyi je hnyekubun ka ke at; ke ca hnyok bi hna khemanyin thoi: anyin a hûkötiânök ta je ûnyi hia e, haingö Iehova.

18 Ke ame o but könya hofuc ho Iehova tuhan sabaoth, ka habe, 19 Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, ka habe. Haba hna ânyâ ca han hnyi tehi a vakiny, me hna ânyâ ca han hnyi tehi a thabûnginy, me hna ânyâ ca han hnyi tehi a seveniny, me hna ânyâ ca han hnyi tehi a teniny, me ame he ka hnân senyin me hobâ ka lap anyi Juda, me bijeû ae so. 20 Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, ka habe, Ame he hmetu ka o tavat, ke aten ta je taun ae se hia: 21 k' ame he aten ke taun ka he ka aten ke taun bi me ha, ka habe, E so ate me he mweimwei me sumâtâ ibetengiö ga Iehova, me elöm Iehova tuhan sabaoth: ke oge me he ka hnyi he. 22 Eke, ame he ka o but tavat ae se hia ke ta je hnyei ae hwege he ka elöm Iehova tuhan sabaoth hnyi Jerusalema, me sumâtâ ibetengiö ga Iehova. 23 Walang hna ha hnö Iehova tuhan sabaoth, ka habe, Hnyi je bong eling, me ame he hnyat a ten ka kât obiny ûkhaû anyin at Juda, walödrin hnyi ta je hwen hnyei hia, me ha, ka habe, Ohmun e he ka tha he möbun, anyin ae khan' öhmun dut a e unyibun Khong.

HNYIMAKAN 9.

hmiönyköu. 11 Ke walang ang, oge me ca he ka helâ hnyi je bong a bân ka je kolon tavat ang, haingö Iehova tuhan sabaoth. 12 Anyin ame he ka hu hatonginy sawe he vine ka wa, ke kânâ ame he ka oâ jeûiny, ke ame he drany ka ham dân hau; ke oge me he ka kunâ je kolon tavat ang ka hu ta je ûnyi hia eling. 13 Adre ohnaûhang' öbun lap anyi Juda, me lap anyi Isaraela unyin je hnyei, helâe oge me he ka omeli öbun, ke öbun e he ka hu ta je ûnyi hia eling. 13 Adre ohnaûhang' öbun lap anyi Juda, me lap anyi Isaraela unyin je hnyei, helâe oge me he ka omeli öbun, ke öbun e he ka hofuc ho Iehova hnyi hnyei i Haderaka, k' ame he ka menâ bi hnyi Damaseko: anyin ame bwele kö Iehova emakan at ke emakan minya wale ûtangköu mē: ke Turo me Sidona anyin e gan hmâ metâiny. 3 Ke haba Turo, me ame ka op hnabâ, me ûkhö-ûnâ sileva helâ me sesâ, ke gol ae so helâ me hmudrainy gethen. 4 Wâ bi, ame he oge me he ka omeli öbun, ke öbun e he ka

ot ; ke Gaza, me ame he ka vec gan hmâ ; hwit, ke wahlu minya ge waina. ke Ekerona; anyin a e ame he ka hmehma ge hnen hna gejon : ke ame he ka hia than hnyi Gaza, ke adre me ca he bi ka labā Asekelona. 6 Ke ame he atkanyua ka laba hnyi Asedoda, ke oge me he bi nya ka subâ degecâ bi ganiny at Filisiti. 7 Ke oge me he ka hom dren ûnyi hnyi hnyimen, ke ta je ûnyi ae ikiki e ame oloû; k' ame he biju ka kolon hobi kâu Khonguta: ke e ame he ka helâ me taben hnyi Juda, k' ame he Ekerona ka helâ me at Jebusi. 8 Ke oge me he ka hunuma igigilö umök uma, ûcon iwahnaihmiöny, me me ca he ke at ka he me hmetu: ke ame ca he hmetu at ûöveci ka he hnyi wanbödra: anyin a walang ang inya oge me wâ ge li emakök.

9 Senyin gan hmâ thö u hluiny Ziona; kuku thö u hluiny Jerusalema: wâ bi ame he ka he but köu Tuhâm: e at ae wisa, ke tren ûhömeli; at ae ilemuk, ame tabö asina, me nak asina a nokon asina. 10 Ke oge me he ka subâ degecâ kariota ûnyi Eferaima, me hors ûnyi Jerusalema, ke adre me he ka subâ degecâ cafanainy vat; ke e ame he ka ha ûsoköu ka ta je hnyei: ke e ame he ka musi hwân hnyi ke köiö, ke ne o but ka hnyi ke köiö, ke hwân hnyi Wagewe ke ne o but ka hnyi je can hmeledrany. 11 Ke haba u, can dren ûhihinyköu möu, me oge hia but kunâ tavat adre ca gam ûnyi hnyi thop ae ba köien. 12 Hmetu ju ka hnyi hnabâ, öbun tavat adre ca a tavat gejon: inya oge me ha hnyi bong ang a oge me he ka ibi olo ham köu. 13 Anyin oge hia but lau Juda hobi könya, me ip Eferaima hon cafana; ke oge me he ka obwebwelâ le lakom, Ziona, lö, ûcon je lakon Heleni, me oge me he ka wiö u helâ me hele vat anyin at ae hwege. 14 Ke ame he Iehova ka manen hudrin, ke ame he anyin fana ka gâ helâ me hucuce: ke ame he Than Iehova ka tûâ trutru, me he hnyi je höu ûheny hnyi hwaiöu. 15 Ame he Iehova tuhan sabaoth ka sing ödra; ke adre me he ka han me uto je veto adre kûlûec; ke adre me he ka ic me mede helâ me tavat adre ic waina: ke adre me he ka unöngöt helâ me kaia, me helâ me je kopiny taben hut. 16 Ke ame he Iehova Khongudrin ka omeli ödra hnyi bong eling helâ me hnahat mamoe wale lakeiny : anyin | ti gan hmâ anyin so, ke ti gan hmâ anyin he ka hia hnyi Aigupito uciny musi.

5 Ame he Asekelona ka wâ e, me | hmanenang ! ame he ka sot wahidröu ge

HNYIMAKAN 10.

CUMATÖ Iehova thö ge we hnyi ûen we a biliny, Iebova at ame mâdrâ je hucuce; me e ame he ka ham we ae gan ködra me me ve hu gadra önyinginy hnyei. 2 Anyina a hia but ha thoi je idola, ke haba tavat bi khong adre hia but wâ thoi; ke adre hia but ha je bwi ae thoi, e ûnyi baû bi hnödra hna otubwelâ: anyin a wale adre me vheno je dedra helâ me je mamoe, adre me vec anyin ae ba at ame tu' ödra. Ame ubâhlâ thö anyik hmönyin ka tavat tuö mamoe, ke oge me he ka bi hwaban ka je got baga : anyin a hia but Iehova tuhan sabaoth senâ hnahat haleny wale a lap anyi Juda, ke e ame he ka wi' ödra helâ me haleny je hors ae mec hnyi vat. 4 Ame he ka o ûnyi gan veto hnân kopiny, ke ûnyi gan minya matalafi, me cafanainy vat, ûnyi gan ame he tavat musi hia. 5 Ke adre me he ka helâ me tavat hwege, tavat adre me uto je iwahnaihmiöny hnyi hmudrainy gethen hnyi vat ; ke adre me he ka vat, anyin a e unyidra Iehova: ke ame he tavat tabö hors ka hlöhlö. 6 Ke oge me he ka ha hwegien lap anyi Juda, me omelö lap anyi Josefa, me ohmetu ödra, anyin oge me betenge gadra; ke adre me he ka helâ ke m' oge me ca digic ödra: anyin a inya Iehova Khongudrin, ke oge me he ka 7 Ke ame he at Eferaima ka ling ödra. helâ me at ae hwege, ke ame he je hnyekudra ka senyin helâ me tavat adre ic waina: eke, ame he je lakudra ka wâ me senyin; ame he je hnyekudra ka hobâ kö Iehova. 8 Oge me he ka hûlûhwajû ködra, me ûkhacaköu ödra anyin oge hia but ûcû melidra: ke adre me he ka si helâ me hwakecin ûsehiaidra. 9 Ke oge me he ka te ödra unyin je hnyei; ke adre me he ka ûnykûme könya hnyi je dok ae sâkâû: ke adre me he ka tha möt hmetu me je lakudra. 10 Ke oge me he ka ohmetu ödra ûnyi hnyi hnyei Aigupito, me ûkhacaköu ödra ûhedra Asuria ; ke oge me he ka hum ödra ka hnyi hnyei Gileada me Lebanona; ke adre me ca he ka wâ dok hobi ködra. 11 Ke e ame he ka vheno köien ûöveci, me kot je waköiöiny köiö, ke ame he je dok adre me he ka helâ me vetoiny korona adre ae dit hnyi Nail ka mada: ke adre me he kap göranyai hon iny hnyei. 17 Anyin ae ka ohnyikânâ bi gan anyin Asuria, ke ame ien e haingö Iehova.

HNYIMAKAN 11.

EBANONA lö, khöng ut je homagöulem, me me he meic ka thong degecâ ânyâm je arasi. 2 Köp lö, kuku tenge thö, anyin a ta but arasi, k'ame kong ut je ûö ae hmanenang: je iwajoiny Basana lö, kuku tenge thö, anyin ae hnyikânâ but uhnyot ae hwege. 3 Wale ûkuku tengeiny tavat tuö mamoe! anyin ae kong ut anyidra hmanenang: ûkukuiny je nak liona! anyin ae kong ut hmanenanginy Joridano. 4 Walang hna ha hnö Iehova Khonguk, ka habe, Hān ju hnahat mamoe hnân hlingâ; 5 haba tavat a haledra adre me hling' ödra, k' adre ca ûnykûme a ka ödra kong can e; ke haba tavat adre me ûcû ödra, me adre me ha, ka habe, Ole kö Iehova anyin a iny tren dut omjeû: ke ame ca betenge gadrin je latuhödrin. 6 Anyin oge me ca he hmetu ka betenge ge tavat adre me labā hnyei, haingö Iehova: ke wâ | bi oge me he ka ve hna tavat ka hnyi hnyamen je lahanödra, ke ka hnyi hnyamen tuhan: me adre me he ka kot hnyei, ke oge me ca he ka omeli ödra ûnyi hnyi je hnyamödrin. 7 Waleling me oge me han hnahat mamoe hnân hlingâ, a ta je mamoe ae ti kong hnyi hnahat. Ke oge me hom li uci; haba khaca oge me hwenyi ien, me Hmanenang, ke oge me hwenyi ien khaca, me Je wen; ke oge me han hnahat mamoe. 8 Ke oge me subâ degecâ hnyat tuö mamoe a kun hnyi tehi a khaca; ke vec hnyekuk gadrin, k' ame hûkötiö nya ge ta je hnyeku-9 Me haingök, ka habe, Oge me ca he bi nya ka ha ö 'bun: haba at ame he bi ka mok, me ame ka e bi ka mok; ke haba at adre me he ka subâ degecâ, me adre me l ka he bi ka subâ degecâ; ke haba kolon, me so ame he ka ve an vidrin hnen keihen. 10 Ke oge me hom anyik uci wale Hmanenang, me thu e, m' oge me he ka ohmetro ûhihinyköu, waleji oge me ânyâ me ta je hnyei hia. 11 Ke ame hmetru thö hnyi bong eling: ke e khana but hnahat mamoe ae vec ut, tavat adre me tevehlöng könya a wale hofuc ho Iehova. 12 Me haingök ködra, ka habe, A ne so köbun hö jem hwabök; ke a ne ba, hna ju. Me adre me tuluto hwabök a thöte je sileva. 13 Ke Iehova ame ha könya, ka habe, Khûâ thö mano umö Juda, me me ca görany hmanena-

Ke oge me he ka ha hwegiödra ûnyi ga e ka at ame up kaia, wale hwaban adre me Iehova; ke adre me he ka ngenu ûnyi ge ha me hwabök. Me oge me hom je sileva a thöte, me khûâ hnyi uma umö Iehova ka at ame up kaia. 14 Ke haba ke uci, me oge me thu e, wale Je wen, m' oge me he ka ohmetro hwakecin liamekeiny, a Juda me Isaraela.

> 15 Ke Iehova ame ha könya, ka habe, Hom dö hmetu je omjehen at ae monu a at tuö mamoe. 16 Anyin a wâ bi, oge me he ka oâ at ame tuö mamoe hnyi hnyei, at ame ca he ka sen' ödra wale adre subâ degecâ, ke e ame ca he ka elâm je mamoe adre ve se but, me ometo je aat ; ke e ame ca he ka hān je mamoe ae hwege, ke e ame he ka an viny ae pipikhenya, me kia amemâ je boûjimödrin. 17 Ekölö ge at ame ca ti tuö mamoe, at ame hna degecâ hnahat mamoe! ame he hele vat ka ta hon benyin, ke emakan a metân: ame he ka meleca benyin, ke ti lit emakan a metân.

HNYIMAKAN 12.

ALANG hok, wale hofuc ho Iehova ge Isaraela.

2 Walang hna ha hnö Ichova at ame ulolo drany k' ame bi taben hmeledrany, me op hanon at eû hnyi hnyekon, ka habe, Wâ bi oge me he ka wia Jerusalema hnân kaiainy ta tot ka je hnyei hia igigilö, ke haba khaca me ame he ka e hon Juda hnyi hna igigilö Jerusalema. 3 Ke hnyi ûen eling oge me he ka wia Jerusalema hnân veto ae hmak ka tavat hia; haba tavat adre me ka kap göranyai, me adre me he ka aat bi; ke ame he ka ûkhacaköu ûcon ta je hnyeiny hia hmeledrany. Hnyi bong eling, haingö Iehova me oge me he ka kot ta je hors hia ge uthmâhmâ, k'ame he ka monu bi at ame tabâ e: ke oge me he ka bwele ka wâ lap anyi Juda, ke oge me he ka owadruâ ta je hors hia haleny tavat. 5 Ke ame he je taben hnyi Juda ka ha eû hnyi je hnyekudra, ka habe, Tang hwegiöhmun tavat adre me laba hnyi Jerusalema unyi Iehova tuhan sabaoth a Khongudrin. 6 Hnyi bong eling oge me he ka wia je taben Juda me me helâ me hlogon öt hnyi wanben utö, me helâ me okûnu hnyi je thi hwit; ke adre me he ka an tavat hia igigilö, hnyi ke keihen metå me me: ke ame he hmetu Jerusalema ka labā hnen, wale hnyi Jerusalema. 7 Ke ame he ka bö Iehova ka me omelö je uma

nginy lap anyi Davita, me hmanenanginy | Me e ame he ka ha, ka habe, Wale hna aten Jerusalema hon Juda. 8 Hnyi bong eling ame he Iehova ka söng aten Jerusalema; ke haba at ae senyin gadra hnyi bong eling ame he ka helâ me Davita; ke ame he lap anyi Davita ka helâ me Khong, helâ me angela anyi Iehova hnyi hnyimaködra. 9 Ke hnyi bong eling oge me he ka elâm he ka ohia ta je hnyei hia, tavat adre me hok vat Jerusalema ai. 10 Ke oge me he ka hingâlâ hon lap anyi Davita me aten Jerusalema, hanuiny ibetengiö baû me hanuiny khöû; ke adre me he ka ō nya waleji adre dâ: ke adre me he ka tenge gan, helâ me at ame tenge ge nokon a khaca, ke adre me he ka vec gan, helâ me atame vec ge nokon a bân. 11 Hnyi bong eling ame he ka tenge thungaû hnyi Jerusalema, helâ me tenge thungaû hnyi Hadaderimona hnyi hnyigöulen bucen Megido. 12 Ke ame he tavat ka tenge thungaû, ûsa khaca je lap hia; hake tavat thibi hnyi lap anyi Davita, me hake laöiödra thibi; hake tavat thibi hnyi lap anyi Nathana, me hake laöiödra thibi; 13 hake tavat thibi hnyi lap anyi Levi, me hake je laöiödra thibi; me hake tavat thibi hnyi lap anyin at Simei, me hake laöiödra thibi; 14 me kolon je lap hia, ke lap me ke lap a hake ödra thibi, me hake laöiödra thibi.

HNYIMAKAN 13.

NYI bong eling adre me he ka oâ pupua ka lap anyi Davita me aten Jerusalema hobi kâu hulö me hwakecin ae 2 Ke hnyi bong eling haingö Iehova tuhan sabaoth, me oge me he ka ohia ta je ien je idola hnyi hnyei, m' adre me ca he hmetu ka ûnykûme ködrin: ke haba khaca oge me he ka obâ ta je perofeta me ta je hanu ae ikiki hnyi hnyei. 3 Ke ame ne perofeta hmetu ke at, ke ame ne ha kâu hnen kamen me hinyen, a li at ödre hnokoå, ka habe, U me ca he ka möt; anyin a u me ha thoi hnyi iö Iehova: ke e ka perofeta, me ame he kamen me hinyen a li at ödre hnokoâ ka dâoâ e. 4 Ke hnyi ûen eling ame he ta je perofeta ka ve hmehma ge hnödra hna wâ, ödra ka perofeta; ke adre me ca he ka khavâ ûkhaû ae hu dinen he ka iyawö: 5 ke adre me he ka ve ha, belök bi ; anyin adre me thalûö nya k' iny ame he ka lany. 8 Ke haba hnyi bong tiga wanakat. 6 Ke adre me he ka ha eling ame he ka di köiö möt üheny Jerusakâu, ka habe, Aat wanben li benyâm ahö i lema ; ame he ka di hanen ka hnyi köiö e

kuc nya hnyi hnyaban je lahanök.

7 Hele vat lö, hmak dö ka at ame tuö mamoe könya, me ûcon at ae ûcû mönya, haingö Iehova tuhan sabaoth: kot dö at ame tuö mamoe, me ame he ka ve se but ta je mamoe; ke oge me he ka wia hnyamök ka tavat ae ûhnyûkong. ngö Iehova, ka habe, Haba hnyi hnyei hia, me adre me he ka subâ degecâ li ke keihen hnyin e m' adre me mokcu ; ke ame he ka hnen biju hnyin e ke keihen a kuniny. Ke oge me he ka hom ke keihen a kuniny ka he hnyi wanben meic, me ânyâwi' ödra helâ me hna ânyâwia sileva, me cubic ödra helâ me hna cubec gol : ke adre me he ka hawâ iök, me oge me he bi nya ka ling ödra: ke oge me he ka ha, ka habe, Lakeik ödra; me adre me he ka ha, ka habe, Iehova Khonguhmun.

HNYIMAKAN 14.

TÂ bi, ame he ka o bong bongu Iehova, ke adre me he ka khenâ hnyi wanbâm hna söh. 2 Anyin oge me he ka ûkhacaköuâ ta je hnyei hia ûcon Jerusalema he ka vat; ke adre me he ka hûgûnâ taun, me söh je uma, me okongoâ omomo: ke adre me he ka hom bâ hafiny taun, ke adre me ca he ka subâ degecâ ûnyi hnyi taun kolon tavat. 3 Ke haba Iehova ame he ka he but, me vat me je hnyei eling, helâji me hnen hna vat hnyi bonginy vat. 4 Ke haba hnyi bong eling, me ame he li can ka tot hon bucen Elaio, cico deio Jerusalema, ke adre me he ka subâ luâ bucen Elaio hnyi wanben e deiö me jio, me ame he ka hu hnyigöulen bucen ae gan; ke ame he ke keihen bucen ka he ka hnyi hwadrö, ke haba ke keihen ame he ka he ka hnyi hwaiöu. 5 Ke öbun e he ka kec me gethen hnyi hnyigöulen anyik je bucen: anyin ame he ka he ke ne o but hnyi Azale hnyigöulen je bucen: eke, öbun e he ka kec helâji me hnöbun hna kec ge hwiöi hnyi je bong bongu Uzia than Juda: ke ame he Iehova Khonguk ka o, ke ame he ka tha o möu tavat hia ae kap. 6 Ke haba hnyi bong eling, ame ca he ka tha e bi lany me melam me menekholom: 7 ke ame he ka khaca bong ae manen kö Iehova; ka habe, Iny ca perofeta bi nya, ke iny at ca lany bi, ke ca lit bi : ke so bi hnyi sahac

he ka e bi hnyi honivakeny me hnyeun. 9 Ke ame he Iehova ka Thaniny hmeledrany hia: hnyi bong eling ame he Iehova ka khaca thibi, ke khaca thibi ien. 10 Adre me he ka wia hnyei hia me me helâ me dok ae tha hon hwân hnyi Geba ke ne o but hnyi Rimona ke keihen ka hnyi hwaiöuiny Jerusalema; ke adre me he ka ogoranyâ e, ke e ame he ka labā iny, hwân hnyi homagouleny Beniamina ke ne o but hnyi hnen homagoule a bân, ke ne o but hnyi homagouleny kop, he hwan hnyi tap tue anyi Hananel ke ne o but hnyi hna hlic wan vine anyin than. 11 Ke adre me he ka labā e, ke ame ca he hmetu ka hnaûhangö; k'ame he Jerusalema ka laba khötkic. 12 Ke walang mok ae cap ame he Iehova ka kunâ ka tavat hia waleji adre me vat me Jerusalema: ame he ka aû tot je unyidra ödra ka he bi, ke ame he ka aû tot je emaködra hnyi je hnen, ke ame he ka aû tot je bohmödra hnyi je hnyimödra. 13 Ke hnyi bong eling ame he ka gan je hnyamödra. 14 Ke ame he Juda ka ûkhöûna ta je omjeûiny hia je hnyei igigilö, gol, me sileva, me je ûkhaû, ae se hia hmö- eling. nyin. 15 Ke ame he ka ûcû mok ae cap

deiö, ke ke hanen ka hnyi köiö e jio: ame anyin hors, me miul, me kamela, me asina, me ta je meno hia wale ame he ka he bi hnyi je hunuma eling, me mok eling ae cap. 16 Ke haba je kolon ta je hnyei hia tavat adre me he ûcon Jerusalema, me adre me he bi ka he hnyi je huna he ka hnyi khudrung ka Than, Iehova tuhan sabaoth, me hnyi hanen bijeûiny uma mano. 17 Ke haba aten je lapiny hmeledrany adre me ca hnyi he bi Jerusalema ai he ka hnyi khudrung ka Than Iehova tuhan sabaoth, me ame he bi ka ba we hobi ködra. Ke a ne ca hnyi he lap anyin Aigupito, me o but, me ame he ka ba we ködra; ame he ka e bi ling mok ae cap, wale hnö Iehova hna kuna ka hnyi je hnyei adre me ca hnyi he me tuö bijeûiny uma mano. Wale konginy Aigupito me konginy je hnyei hia tavat adre me ca hnyi he me tuö bijeûiny uma mano. 20 Hnyi bong eling ame he ka e hnyi je pate anyin je hors, ka habe, EJKAP KO IEHOVA; ke ame he je öt hnyi uma umö Iehova ka helâ me je kaia cicö taben hut. 21 Eke, ame he ka imonumonuny gadra ûnyi ga Iehova; ke kap kö Iehova tuhan sabaoth je öt hia adre me he ka ûkötköuödra, me ûhaiköuâ hnyi Jerusalema me Juda: ke ame he tavat bihut hia ka he me hom me ölå: ke ame vat hnyi Jerusalema; ke adre me he ka he ka ba hmetu bi at Kanana hnyi uma umö Iehova tuhan sabaoth hnyi bong

MALAKI.

HNYIMAKAN 1.

ka Isaraela a deny Malaki. Iehova. Ke haingöbun, ka habe, U je hai Hnyigoulen hwakecin ae kong, ke Tavat but betenge gahmun hnyi ieû? Hawa, ca ame hmönyin ködra Iehova nyiele balua. kei Esau Jekob? haingö Iehova: ke oge 5 Ke ame he je emaköbun ka wå, ke öbun me betenge ga Jekob; 3 ke oge me höciö e he ka ha, ka habe, E so adre me oganö Esau, me wia anyin je bucen me me ba Iehova hnyi je ke keihen hoton hnyigöuwan, me hna but jekhon ka ta je luko hnyi leny Isaraela.

ike öhmun e he ka hmetu ka op je dok ae ba aten; ke walang hna ha hnö Iehova TALANG hok wale a hofuc ho Iehova tuhan sabaoth, ka habe, Adre me he ka op, ke oge me he bi nya ka hagutâ hnyikânâi: 2 Oge hia but betenge gabun, haingö ke ame he tavat ka hwenyi ödra, ka habe,

4 Anyin a haba Edoma ame 6 Haba nokon, me ame ogânâ kamen, ha, ka habe, Adre hia but kiâ degeci öhmun, ke athnyaba ame ogânâ tuhan: awe, a ne kamen bi nya, me ewa hna oganö nya i ke|hnyekubun, he ka ogânâ iök, haingö Iehova oge ne than, me ewa eang hna outo nya? tuhan sabaoth, me oge me he bi nya ka haingö Iehova tuhan sabaoth köbun tavat kuna köbun hnaûhangö, ke oge me he ka bihut, tavat öbun e hûkötiâ iök. Ke haingöbun, ka habe, Ohmun e hawa ka hûkötiå iåm? 7 Anyin a öbun e hudo areto ae kong hon anyik taben hut. Ke haingöbun, ka habe, Ieû öhmun e okongu u hnyin? Anyin öbun e ha, ka habe, Haba laulau anyi Iehova, me ûnyi hnân hûkötiâ. Ke hnyi ûen öbun e hudo meno ae wadröu hnân hut, e ca hulö e! ke hnyi ûen öbun e hudo ta je meno ame ci, ke at ame takoû mok, e ca hulö bi e! Ham dö e walang ang ka tuhâm: hawa, e ame he bi ka senyin köu! hawa, e ame he ka köp u! haingö Iehova tuhan sabaoth. 9 Ke walang, öbun na he ka sumâtâ thö Khong, me me he ka betenge gata: ke deny öbun ûnyi ang; hawa, e ame ca he ka köp öbun? haingö Iehova tuhan sabaoth. 10 Nakainy ame ne hu ke at unyibun he ka hlöng je hwanuma, m' öbun e ca he ka vâc baûâ meic hon anyik taben hut! Haingö Iehova tuhan sabaoth, ka habe, Oge me ca senyin köbun, ke oge me ca he ka kap hnöbun hna hudo. 11 Anyin a hwân hnyi hna o hnen seûnö ke ne o but hnyi hnen hna dit adre me he ka ogânâ iök hnen ta je Hnyei; ke haba hnyi je dok hia adre me he ka leû utö ae bo so ka iök, me hut ae so: anyin adre me he ka ogânâ iök hnen ta je Hnyei, haingö Iehova tuhan sabaoth. 12 Ke öbun e okongoâ e, anyin a öbun e ha, ka habe, E kong ut laulau anyi Iehova, ke ikiki je wan ke jeû hon e. 13 Ke haingöbun, ka habe, Wâ bi, ûnyi hnân höciâ! ke öbun e hia but hûkötiâ e, haingö Iehova tuhan sabaoth: ke öbun e hia but hom ûnyi adre me hûgûnâ, ke at ae kong can, ke hna takoû hnen mok; wale hut öbun e hom: hawa e ûcû könya he ka kap e ûnyi gabun? 14 Ke e ka mok at haingö Iehova. iyawö, at ae hu baga hnyi haleny hnahat mamoe, ke e ame bi khöbi, me hudo at ae kong ka Than; anyin a iny than ae gan hmâ, haingö Iehova tuhan sabaoth, ke hnân outen iök unyin je Hnyei.

HNYIMAKAN 2.

hangâ hna ha hnahici öbun ; eke, oge hia but hangâ, anyin öbun e ca ip hmâ e hnyi hnyekubun. 3 Wâ bi, oge me he ka thawâ je hatong gabun, me khinö tatet hnyi je hnyimaköbun, wale tatetiny halebun je hut; k' adre me he ka tha hom degeci öbun mē. 4 Ke öbun e he ka wâ a oge me kunâ köbun hna hûna e, me me e unyin at Levi anyik ûhihinyköu, haingö Iehova tuhan sabaoth. 5 E unyin anyik ûhihinyköu ge möt me ûsoköu; ke oge me ham e kâu me me he ka ot, me e ame outö nya, me öbubuny ge iök. 6 E hnyi hnyimen hnanyibuiny hnathu, ke adre me ca wâ hwakecin ae kong hnyi esongödiny: e ame tha he mönya hnyi ûsoköu me wisa, me ohmeto tavat ae se hia ûnyi hnyi hulö. 7 Anyin a hamen li esongodiny at bihut he ka tuö metâ, ke e ûcû he ka elâm hnanyibu hnyi hnyimen: anyin a e ûthumetu anyi Iehova tuhan sabaoth. 8 Ke öbun e saû but ûnyi hnyi gethen; öbun e hia but ohavâ tavat ae se hia hnyi hnanyibu; öbun e hia but okongoâ ûhihinyköu anyi Levi, haingö Iehova tuhan sabaoth. 9 Anyin a wale oge hia but wi' öbun hnân hûkötiâ me kong hnyi hnyimakan tavat hia, hoton hnöbun hna ca tuö dek je gethen, ke öbun e ûciâköuâ ge hnanyibu.

10 Hawa, ca khaca kamöta hia? a ca up öta hnen Khong a khaca? anyin a ieû ate me ûiyawököu, me okongoâ ûhihinyköu anyin lakamöta? 11 Juda ame hia but iyawö, ke adre ânyâ ûnyi ae ikiki hnyi Isaraela me Jerusalema; anyin a hia but Juda okongoâ ûnyi ae kap waleji e ame hnyok kâu, me hom hlu nokon khong kanyua me âiân. 12 Ame he Iehova ka subâ degecâ at ame ânyâ e, wale at ame tue me at ame thu, hnyi je uma mano umö Jekob, me at ame hudo hut kö Iehova tuhan sabaoth. 13 Ke wale minya ang hnöbun hna ânyâ: öbun e tube taben hut anyi Iehova ge dân ecmak, me tenge, me mâng, me me ca wâ hmetu hut, me ca kap senyinâ e ûnyi gabun. 14 Ke öbun e ha ka habe, Anyin a ieû? Anyin a Iehova ame hia but ohnathoâ gam me âiân ânyâm hidröu waleji u je iyawöâ, ke e bi lihum E walang ang, tavat bihut lö, walang möu, me âiâm u je ûhihinyköu mē. hna hûna hobi köbun. 2 Obun e Hawa, e ame ca ânyâ ûnyi a khaca, ke e ne ca he ka löng, me ca ip hmâ hnyi unyin kolon hanu? Ke at a khaca geû?

Anyin e ame elâm mâtrân ae so. a wale, tuö ju je hanubun, me ca he ke at keihen a libenyitainy me je hut. ka iyawâ âiân anyin hidröu. 16 Anyin a haingö Iehova Khongon Isaraela, ka habe, Hûkötiânök he ka digic ta momo, me at ame tube khaûen ge ûokonguny, haingö Iehova tuhan sabaoth: anyin a wale tuö ju je hanubun me me ca iyawö.

17 Obun e hia but ohmakö Iehova ge je ifucibun. Ke haingöbun, ka habe, Öhmun e ohmakâ e ge ieû i Anyin öbun e ha, ka habe, E so kö Iehova tavat hia adre me ânyâ hulö, ke e ame senyin ködra; ke haingöbun, ka habe, Ewa Khong at ame

HNYIMAKAN 3.

W A bi, oge me kunâ anyik ûthumetu ke e ame he ka ânyâwia gethen hnyi hnyimakök: ke ame he ka ie o ka hnyi uma umen Than wale öbun e elâm; me ûthumetuiny ûhihinyköu at öbun e senyinâ, wâ bi, e ame o, haingö Iehova tuhan sabaoth. 2 Ke ie at ame he ka hokhnyokâ bonginy o a e? ke ie at ame he ka tot, e ka manen dut? anyin a e ûcû me meic hlogon at ame leû fao, me helâ me sop anyin at ame hnû khaû: 3 ke e ame he ka laba helâ me at le me ânyâwia sileva, ke e ame he ka obosoâ je laku Levi, me ânyâwi 'ödra helâ me gol me sileva; ke adre me he ka hudo kö Iehova je hut hnyi hwakecin ae wisa. 4 Me Iehova ame he ka senyinâ hut anyi Juda me Jerusalema, helâ me hnyi je bong kâu adrem, me je huna a bân. 5 Ke oge me he ka hakekeny köbun he ka owisa; ke oge me he ka ie omanenâ at ae tren khong, me tavat bi ûnyi monu, me tavat khemanyin thoi; me tavat ovecâ at ame huliwa ge hwaban e, me safac, me nakahme, me tavat ohavâ wisa ka atkanyua, me ca outö nya, haingö Iehova tuhan sabaoth. 6 Anyin a inya Iehova oge me ca hwiö; anyin a wale, adre ca ohi' öbun je laku Jekob.

7 Hwân hnyi je bong bonginy je lakamöbun öbun e hna degecâ anyik je hnanyibu, me ca tuö e. Hmetu ju öbun könya ke oge me he ka hmetu köbun, haingö Iehova tuhan sabaoth. Ke haingöbun, ka habe, Öhmun e he ka hmetu ka hnyi ieû?

Anyin | ûnyi öhmun e venâu gam? Wale je ke ti ohnaûhang' öbun ; anyin öbun e venâu gak, wale hnyei hia ang. 10 Hom d' öbun libenyitainy ae bekhöt ka hnyi uma hnân hip omjeû, me me hu han hnyi umök uma, me cubic nya ju walang ang hnen e, haingö Iehova tuhan sabaoth, oge ne ca he ka khöng ut köbun je hlinginy drany, me hingâlâ hubun hnahic, ke ne o but ame ba hnen e. 11 Ke oge me he ka thawâ hobi köbun at ame ohia, ke e ame ca he ka ohia jeûiny könöbun kânâ; ke ame ca he ka ba wan halebun vine hnyi ta hnyei, haingö Iehova tuhan sabaoth. 12 Ke ame he je hnyei hia ka ha hnahici öbun: anyin a öbun e he ka hnyei hnân wenyâ, haingö Iehova tuhan sabaoth.

13 E hwege ifucibun ûcûk, haingö Iehova, Ke haingöbun, ka habe, Ieû öhmun e ha gam? 14 Öbun e hia but ha, ka habe, E ûnyi baû he ka bi athnyaba ka Khong: ke ieû troban hnöta hna tuö hnen je hna otilâ, me tenge tot hnyi hnyimakö Iehova tuhan sabaoth? 15 Ke walang ang ate me he ka ha me hnahic ut at ame bi gan; eke, adre me op göranyai tavat adre me ânyâ hulö; eke, adre me cubic Iehova, ke ödra ka möt 16 Me ame ûhnenamököuâ tavat adre me outö Iehova: ke Iehova ame tevehlöng me löng, me adre me sihnalimen tusi hnån öûnykûmeâ hnyi hnyimakan, hobi kâu tavat adre me outö Iehova, me ûnykûme ien. 17 Ke haba ödra me tang omjehek, haingö Iehova, hnyi bong oge me thu; ke oge me he ka betenge gadra helâ me at ame betenge ge nokon at ame huliwa kâu. 18 Me öbun e he ka hmetu me wâhmakhmetoâ at ae wisa me at ae kong, ke at ame bi athnyaba ka Khong ke at ame ca ânyâ.

HNYIMAKAN 4.

A NYIN a wâ bi ame he ka o bong, k' ame kahwa helâ me inyâji ; ke haba tavat bi gan hia, me tavat hia adre me ânyâ hulö me adre me he ka helâ me thatûnyin hwit: ke haba bong ame he ka o, me ame he ka thong degeci ödra, haingö Iehova tuhan sabaoth me me ba wan me anginy gadra. 2 Ke haba öbun tavat 8 Hawa, ame he at ka venâu je ûnyi öbun e outen iök, me ame he ka o köbun anyin Khong? Ke so bi öbun e hia but seûnöiny hwakecin ae wisa, me ûnyi hnân venâu anyik ta je ûnyi. Ke haingöbun, Ie ometo hnyi li labenyin; ke öbun e he ka

MALAKI 4.

he but me ututut helâ me nokon kau ûheny hnyi haginy. 3 Ke öbun e he ka uto je hna otilâ, me hna owisa. 5 Wâ bi, oge tavat ae kong; anyin adre me he ka helâ me hnabadröu hmelen je hnyeûcabun hnyi bong waleji oge me thu, haingö Iehova gan ke hnân outen. 6 Ke e ame he ka tuhan sabaoth.

ohmeto je hnyekon lakamen ka lakon, ke 4 Ûnykûme th' öbun hnanyibu anyi je hnyekon lakon ka lakamödra; wâ oge Mose athnyabaik, waleji oge me hûna kâu nye o me kot kânâ ge hnaûhangö.

ÛHIHINYKÖU AE TEB ÛNYI

ANYIN

TUHÖTA, AT A OMELI ÖTA

IESU KERISO.

ADRE WIA KA HNYI

HWEN IAI.

London:BRITISH AND FOREIGN BIBLE SOCIETY.

1901

EVANGELIA A SIHNALIMEN

MATAIO.

HNYIMAKAN 1.

JUSI hnân aû je dö anyi Iesu Keriso, mâtrâni Davita, mâtrâni Aberahama.

2 Aberahama ame hnöku Isaaka; Isaaka ame hnöku Jekob; Jekob ame hnöku Juda, me je liamekeiny mē; 3 Juda ame hnöku Farez me Zera ûnyi ga Tamara; Farez ame hnöku Ezerona; Ezerona ame hnöku Ram; 4 Ram ame hnöku Aminadaba; Aminadaba ame hnöku Nasona; Nasona ame hnöku Salemona; 5 Salemona ame hnöku Boaza ûnyi ga Rakaba; Boaza ame hnöku Obed ûnyi ga Rutha; Obed ame hnöku Jese; 6 Jese ame hnöku Davita a than.

Davita a than ame hnöku Solomona ûnyi ge öiö Uria; 7 Solomona ame hnöku Reoboama; Reoboama ame hnöku Abija; Abija ame hnöku Asa; 8 Asa ame hnöku Jehosafata: Jehosafata ame hnöku Jorama; Jorama ame hnöku Uzia; 9 Uzia ame hnöku Jotham; Jotham ame hnöku Ahaza; Ahaza ame hnöku Hezekia; 10 Hezekia ame hnöku Manase; Manase ame hnöku Amona; Amona ame hnöku Josea; 11 Josea ame hnöku Jekonia me je liamekeiny ûen adre hum ödra mē, hnyi Babulona ai.

12 Ke hwaban dö hna hum ödra Babulona ai, haba Jekonia ame hnöku Sealetiela; ke Sealetiela ame hnöku Zerubabela; 13 Zerubabela ame hnöku Abiuda; Abiuda ame hnöku Eliakima; Eliakima ame hnöku Azora; 14 Azora ame hnöku Sadoka; Sadoka ame hnöku Akeimo; Akeimo ame hnöku Eliuda; 15 Eliuda ame Eleazara; Eleazara ame hnöku Mathana; Mathana ame hnöku Jekob; 16 Jekob ame hnöku Josefa öiö Maria, momo ame hnöku Iesu, adre me hwenyi ien Keriso.

hama ke ne o but kö Davita, me fotin ta je dö ; ke hwân ga Davita ke ne o but hnyi hna hum ödra Babulona ai, me fotin ta je dö; ke hwân hnyi hna hum ödra Babulona ai ke ne o but Keriso me fotin ta je dö.

18 Ke walang hwakecin hna hnöku Iesu Keriso: Haba hnyi ûen ame ûkocö hinyen a Maria me Josefa, ke ödru tiga ca tha laba bi, me manen dut a ga erkin dut hnen Hanu Kap. 19 Ke at ae wisa Josefa a âiân, k' ame ca beweny he ka omanenâ hwakecin hnyi hnyimakan tavat, me e ame ûnykûme he ka degec duöngâ e. 20 Ke e ame tiga ûnykûme ta je ûnyi eling, me wâ bi ame manen dut kâu angela anyin Than hnyi bwi, ame ha, ka habe, Josefa nöku Davita lö, ca ot he ka hum Maria âiâm; anyin a erkin dut hnen Hanu 21 Ke e ame he ka hnokoâ da, ke u me he ka hwenyi ien Iesu; anyin a e at ame he ka omelö lakeiny ûnyi hnyi anyidra ta je hulö. 22 Ke adre me ânyâ ta je ûnyi hia thithö e, me me hwâdâ hna ha hnen Than a deny perofeta, ame ha, ka habe, 23 Wâ bi, ame he hlu ka erkin, me hnokoâ

K' adre me he ka hwenyi ien Emanuela;

walang bongon, E but unyita Khong. 24 Haba Josefa ame todrö üheny hnyi hna mokut, me ânyâ helâ me hna hûna kâu ge angela anyin Than, me e ame hom âiân; 25 ke e ame ca tha e më ke ne o but e ame hnokoâ nokon a da: ke e ame hwenyi ien Iesu.

HNYIMAKAN 2.

DRE me hnöku Iesu hnyi Betheleema hnyi hnyei Juda hnyi ta je bong bongu Heroda a than, ke wâ bi, ame o but ta je magoi hnyi Jerusalema ûhedrin jimeyö, 17 Ke haba ta je do hia hwan ga Abera- 2 ke haingodrin, ka habe, Ewa at adre

hnokoâ me Tuhan at Juda? anyin a öhmun | wia hnyin ta je magoi. 17 Me ame hwâdâ e wâ but jimeyö anyin okhû, ke öhmun e o but he ka khudrung kâu. 3 A löng ut Heroda a than, me e ame hlohlo tha e me Jerusalema hia. 4 Me e ame ûkhacaköuâ tavat bihut ae nua, me tavat sihnalimen hnyi hnyei, me e ame hnei ödra ge dok adre me he ka hnöku Keriso hnyin. Haingödra kâu, ka habe, Betheleema hnyi hnyei Juda: anyin a walang hna sihnalimen hnen perofeta, ka habe,

6 Ke haba u Betheleema hnyei Juda, U ca ûhnyûkong ge je taben hnyi hnyei Juda:

Anyin ame he ka o gam at musi,

At ame he ka musö lakeik a at Isaraela. 7 Ke haba Heroda ame hawâ duöngâ ta je magoi, me hnö cicilâ gadrin a manen kehö okhû. 8 Ke e ame kun'ödrin Betheleema ai, me ha, ka habe, He th' öbun ka elâm wia bongon inma; ke öbun ka wâ ju, thumetu nya thö, m' inye he minya ka munyi khudrung kâu. 9 Ödrin e hia but löng hwan than, me ödrin e he but; ke wâ bi, haba okhû waleji ödrin e wâ e jimeyö, ame bân hnyi hnyimaködrin, ke ne o but ame laba cico hon dok a e hnyin inma. 10 Ödrin e wâ okhû, me ödrin e ti senyin gan hmâ. 11 Ke ödrin e o thö ka hnyi hnyin uma me wâ inma me Maria a hinyen ; ke ödrin e ta ju me khudrung kâu; ke ödrin e khöng ut tang omjehedrin me ham kâu je bwihlany, gol, me libanu, me muro. 12 A hia but Khong koû ködrin hnyi bwi m' ödrin e ca he ka hmetu kö Heroda, me ödrin e he but ka hnyi idrin hnyei hnyi ke gethen bi.

13 Odrin e he but, me wâ bi, ame manen dut angela anyin Than kö Josefa hnyi bwi, ame ha, ka habe, Todrö, hom dö inma me hinyen, ke kec dö Aigupito ai, me laba eling, ke ne o but hnyi ûen oge me he ka thumetu u hnyin: anyin ame he Heroda ka elâm inma he ka hlingâ e. 14 Me e ame todrö hnyi hnyinghet me hom inma me hinyen, me he Aigupito ai; 15 me laba eling ke ne o but hnyi ûen ame mokcu hnyin Heroda: me me hwâdâ hna ha ge Than a deny perofeta, ka habe, Oge hia but hawâ nökuk ûheny Aigupito. 16 A wâ but Heroda a je magoi ödrin e iyawâ e, me e ame hmönyin gan hmâ, me ûkhûnöng he ka hlingâ ta je wanakat hia thithö hnyi thö hna ha ga Jeremia perofeta, ka habe, 18 Adre me löng hnyi Rama hwan,

Hwatenge me tenge thungaû, Rakela ame tenge ge lakon;

K' ame ca tubet bi, anyin ae hi' ödrin

19 Ke a mokcu Heroda, me wâ bi, ame manen dut angela anyin Than kö Josefa hnyi bwi hnyi hnyei Aigupito, 20 ame ha, ka habe, Todrö hom dö inma me hinyen, me he thö ka hnyi hnyei Isaraela: anyin ödrin e mokcu hnyat ödrin e elâm inma he ka hlingå. 21 Me e ame todrö, me hom inma me hinyen, me he ka hnyi hnyei Isaraela. 22 Ke e ame löng a g' ame than biju Arekelao hnyi Juda, hwaban kamen a Heroda, me e ame ot he ka he kâe; ke adre me koû kâu hnyi bwi, me e ame he ka hnyi ke keihen Galilaia, 23 me o thö ka hnyi taun a Nazareta ien me laba ju eling: me me hwâdâ thö hna ha ge ta je perofeta, ka habe, Adre me he ka hâiâ e, me e at Nazareta.

HNYIMAKAN 3.

NYI je bong eling ame o thö Ioane Bapataiso k' ame kheta hofuc hnyi hnyebuba hnyi Juda, 2 haingen ka habe, Ietra ju öbun; anyin ae hakekeny jut dokhon drany 3 Anyin a e at a ha gan Isaia perofeta, haingen, ka habe,

Ifucin at ame hongot hnyi hnyebuba,

ame ha, ka habe,

Penapena ju gethen deny Than, Owisa thö deny ta je gethen.

4 Ke haba Ioane ame khavâ ûkhaû a leûnen kamela, k' ame ca hnyekon ge wen a unen meno; ke haba hing an jeû me hamon me haniiny hnyot. 5 Me ame he but kâu Jerusalema, me Juda hia thithö, me ke keihen hnyei hia hakekenyâ Joridano; 6 ke e ame bapataisoi ödra hnyi wagewe Joridano, adre me omanenâ anyidra ta je monu. 7 Ke hnyi ûen e ame wâ ta je Faresaio me ta je Sadukaio ae se hia adre me o but ka hnyi anyin bapataiso, me e ame ha ködra, ka habe, Je lakon on lö, ia koû köbun m' öbun e he ka kec ge hmönyin ame he ka o? 8 Wa but öbun wan ae ûcû me ietra: 9 ke ca ûnykûme he ka ha eû hnyi je hnyekubun, ka habe, Betheleema, ke hnyi je hnyigöulen e, hwân Aberahama kamöta: anyin oge me ha ge tavat a lo hunaidra ke ne o but ka ta je köbun e khana Khong he ka okûâ lakon mendreng, hoton ûen e ame hia but hnö kö Aberahama ûnyi hnyi je veto ang.

hwecin ta je ûö: haba ta je ûö hia ame ca haba diabolo ame hom hmetu e ka hnyi aisoi öbun ge köiö ka hnyi ietra: ke haba nenanginy; 9 me e ame ha kâu, ka habe, at ame he jem hotuk ae beönua huk, ae ca Oge me he ka ham köu ta je ûnyi e, u je ne ûcû nya bi he ka hom taben li hnyeûcan: he bi ka nom me khudrung ju könya. ke e ame he ka ânyâwia hwit hnyi hnen hna huje hwit; ke e ame he ka ûkhöunâ anyin hwit ka hnyi omhani, ke e ame he ka thong thatûnyin hwit hnyi meic ame ca mok balua.

13 Haba Jesu ame he but ûheny Galilaia Joridano ai kö Ioane, e me he ka bapataisoâ e. 14 Ke haba Ioane ame bethawâ e, me ha, ka habe, E so u me he bi ka bapataisoi nya, ke u me he but könya? 15 Ke Iesu ame thu me ha kâu, ka habe, Mē kap ju walang ang: anyin ae ûcû köta he ka hnu hoton hia thithö hwakecin ae wisa. Me e ame löng kâu. 16 A hia but bapataisoi Iesu, me e ame ölö thö ûheny hnyi köiö: ke wâ bi adre me khöng ut kâu drany, ke e ame wâ Hanon Khong ame gâ but kâu helâ me biny, me o hnyi hon; 17 ke wâ bi ke hwan ûnyi hnyi drany, ame ha, ka habe, Walang Nökuk a oûnykûmik, at oge me ti senyin gan.

HNYIMAKAN 4.

K E haba Hanu ame hum Iesu ka hnyi hnyebuba, e me he diabolo he ka hnyebuba, e me he diabolo he ka 2 K' ame ca han hnyi fâte je cubec e. lany ke fâte je lit, ke hwaban dö e, me ame mekihnânem. 3 Me ame o but kâu at ame ûcûbic, me ha, ka habe, U je ne Nokon Khong, ha thö, me me areto but je veto 4 Me e ame thu me ha, ka habe, Adre hia but sihnalimen, ka habe, Ame ca he ka möt at ge areto thibi, ke hnen bi ta je hofuc hia ame o but ûnyi hnyi hnyimen iny, ödru me tha laba me Zebedaio a kamö-5 Haba diabolo ame hom e ka hnyi taun ae kap, me ip e hon ban uma kap, 6 ke ha kâu, ka habe, U je ne Nokon Khong, utut: anyin adre sihnalimen, ka habe,

E ame he ka hûna anyin ta je angela hnân hobi köu:

K'adre me he ka kap tilö u ge je hnya-

Wâ e nye thö thö hnyeûcam hnyi veto.

10 Adre hia but walang ang ip giwa hnyi | ca he ka cubec Than a Khongom. 8 Ke wa so, me adre ma sö degecâ me khûâ ka bucen ae beû hmâ, me omanenâ kaû ta je hnyi meic. 11 Haba inya oge me bapat- dökhu hia eang hmeledrany, ke ta je hmae ame he ka bapataisoi öbun ge Hanu Kap Ke haba Iesu ame ha kâu, ka habe, Satana me meic: 12 e bi hnyi hnyamen anyin ut, lö, kec dö: anyin adre hia but sihnalimen, ka habe, U ma he ka khudrung ka Than a Khongom, me bi athnyabainy thibi. Me haba diabolo ame hna but e; ke wâ bi, ame o tho ta je angela me bi athnyabainy.

12 Ke haba hnyi ûen e ame löng a g' adre hia but co Ioane, me e ame he but Galilaia ai; 13 ke e ame hna but Nazareta, me he ka laba hnyi Kaperenauma, hnyi hobat köiö, hnyi hnyigöulen Zebulona me Nafatali: 14 me me hwâdâ hna ha ga Isaia perofeta, ka habe,

15 Hnyei Zebulona me Nafatali, Cico koio, hoton Joridano, Galilaia iny ke je hnyei,

16 Haba tavat adre me laba hnyi menekholom

Adre me wâ melam ae gan,

Ke haba tavat adre me laba hnyi ke keihen hnyei a hmenon mok,

Ame o but melam ködra.

17 Hwân hnyi ûen e, Iesu ame hwân he ka khetâ me ha, ka habe, Ietra ju öbun; anyin ae hakekeny jut dokhon drany.

18 Ke e ame vheno hobat köiö Galilaia, ke e ame wâ li liamekeiny, jia Simona ke ien Peteru, me Anederea a keiny, ödru me thong ert eû hnyi köiö; anyin a ödru li at thut. 19 Ke e ame ha ködru, ka habe, He hotuk, me oge me he ka wi' öbu me hnân thelo at. 20 Me ödru me ie hna but je ert me he hoton. 21 Ke e ame he ûheny e, me e ame wâ ke li liamekeiny, jia Iakobo nöku Zebedaio, me Ioane a kedru hon hu, ödrin e ena ûtödrin je ert; ke e ame ha' odru. 22 Me ödru me ie hna but hu me kamödru, me he hoton,

23 Ke Iesu ame vheno Galilaia hia thithö, ame ûne hnyin umödrin je sunago, me khetâ ûthumetu a soiny dökhu, me ohia ta je mok hia thithö, me ta je sēnyin hia hnyi hnyei. 24 Kee ame lung igigilö Suria hia thithö: me adre me hom but kâu tavat ae mok hia thithö, wale ame taku ödra ge je 7 Haba Iesu ame ha kâu, ka habe, Adre ve mok me vec, tavat a delec demoni, me hia but sihnalimen minya, ka habe, U me ing, me mat, me e ame omeli ödra.

Haba tavat ae se hia adre me he hoton e, ûhedra Galilaia me Dekapoli me Jerusalema me Juda me ke keihen hoton Joridano.

HNYIMAKAN 5.

AME wâ tavat ae se hia, me e ame e ame laba, me ame o kâu laten: 2 me e hnyi dökhu dokhon drany. 20 Anyin a ame khetâ me n' ödra, haingen, ka habe,

drin, anyin a hobi ködra dökhu dokhon ae wisa ge tavat sihnalimen me je Faresaio,

drany.

4 Hnahic hnen tavat adre me tenge, drany. anyin a adre me he ka otubweli ödra.

adre me he ka hu hnyei.

beijem hwakecin ae wisa; anyin adre me habe, haba at ame hmönyin ka liamekeiny he ka osekuni ödra.

anyin adre me he bi ka betenge ködra.

kudra, anyin adre me he ka wâ Khong.

anyin adre me he ka hai ödra me lakon hlany ka hnyi taben hut, ke u ka ûnykûme Khong.

ödra can hwakecin ae wisa: anyin a hobi taben hut, ke mē he thö, ke bâm he ka ködra dökhu dokhon drany. 11 Hnöbun ûsoköu me liamekeiny möu, me u hap he hnahic e ka he tavat ka û öbun me oveci but jem ka hudo ânyâm bwihlany. 25 öbun, me haikongu öbun, me hai thoi öbun Logotö ûsoköu me iwahnaihmiöny möu, u ge ta je ûnyi hia can inya. 12 Senyin d' ka tiga tha u me hnyi gethen, wâ e nye hnö öbun me hobâ: anyin ae gan hmâ hwa- u but iwahnaihmiöny möu ka at owisa, ke böbun ethö hnyi drany; anyin a helâe adre at owisa ame hnö u but ka at tue, me e me ovecâ ta je perofeta a bân.

ke so bi he ka degec me uto ju ge at. 14 ûhnyûkong. Öbun e melaminy hmeledrany. E ca khana omelamâ tavat hia eiö hnyin uma. ka ogânâ Kamöbun ethö hnyi drany.

17 Ca he öbun ka ûnykûme a oge me o but he ka ohia hnanyibu me ta je perofeta: oge me ca o but he ka ohia, ke so bi he ka ohwâdâ. 18 Anyin ae hnathu inya oge me ha köbun, a g' ame ca he bi ka hia ke iota, ame ne ke ong ûnyi ae ûhnyûkong hmö- degec âiân, e so e ame he ka ham tusiny nyin ûnyi hnyi hnanyibu, ke ne o but ame thang hna faipoipo: 32 ke inya bi oge me

he ka hia drany me hmeledrany, me me he ka hwâdâ ta je ûnyi hia thibut. 19 Anyin a wale, haba at ame he ka hanyâûâ khaca hnyi ta je hnanyibu eang ae ûhnyûkong hmönyin, k' ame nâ tavat he ka helâe, me adre me he ka ha öûhnyûkongo e hnyi dökhu dokhon drany: ke haba at ame he ka ölö thö ka hnyi bucen: ke hnyi ûen 'vheno me nâ, me adre me he ka ogânâ e inya oge me ha köbun, ka habe, A ne ca 3 Hnahic hnen tavat ae theduoc hanu- nua bi hwakecibun ae wisa hon hwakecin öbun e ca he bi ka didrö ka hnyi dokhon

21 Obun e hia but löng hnödra hna ha 5 Hnahic hnen tavat ae ilemuk: anyin kâû adrem, ka habe, Ca he ka ûhlingö; anyin a haba at ame ûhlingö me ûcû he ka 6 Hnahic hnen tavat adre me bean ke owisa e : 22 ke inya oge me ha köbun, ka më ke ba can, me ûcû he ka owisa e; ke 7 Hnahic hnen tavat adre me betenge: haba at ame he ka ha ka liamekeiny me ka habe, Raka, e ûcû he ka hno e hnen 8 Hnahic hnen tavat ae kalaöt hnye-tavat ûhnenamö; ke haba at ame he ka ha ka habe, Mori, me ûcû kâu meicin gena. 9 Hnabic hnen tavat adre me öûsoköuâ: 23 Anyin a wale u je ne hom ânyâm bwieling ae hu ûnyi ae vec gam ka liamekeiny 10 Hnahic hnen tavat adre hia but oveci möu, 24 mē ip ju ânyâm bwihlany cici ame khûö u thö ka hnyi uma ce at. 26 E 13 Obun ang saltiny hmeledrany, ke a hnathu inya oge me ha köu, u me ca he ka ne ba but hinyin sâlt, me adre ma kâmâu didrut ûheny e, ke ne o but u je me ham he ka öhinyâ hmetu e? e ca so hmetu bi, hwaban hia ke ne o but je ong mone se

27 Obun e hia but löng hnödra hna ha he ka iyong taun adre ip hon bucen. 15 ehac, ka habe, U ca he ka venâu âiân ke Ke adre me ca vâc lamepa he ka ip hmelen at: 28 ke inya bi oge me ha köbun, ka kumete, ke so bi ethö hon taben; me ame habe, haba at ame wâ hmâ àiân ke at me 16 behnyekon e, me a hia but bi ûnyi monu Helâ ju e öbun, omelamâ thö melamibun me eû hnyi hnyekon. 29 Ke a ne bi jönâm hnyi hnyimakan tavat, m'adre me wâ emâkâm a metâm, ûâ degecâ thö e: anyin anyibun ta je huliwa ae so, m' adre me he ae so köu he ka hia ke outh unyâm, ke kong bi he ka khûâ hia unyâm hnyi gens. 30 Ke a ne bi jönâm hnyamâm a metâm. subâ degecâ but e: anyin ae so köu he ka hia ke ong outh unyam, ke kong bi he ka khûâ hia unyâm hnyi gena. 31 Adre me ha minya ehac, ka habe, Haba at ame ha köbun, ka habe, haba at ame degec âiân, k' ame ca bi ûnyi monu, me e ame kunâ e he ka bi ûnyi monu; k' ame bi ûnyi monu minya at ame hom momo e adre

degec.

33 Ke haba khaca, öbun e hia but löng a g'adre ha ködra kâû adrem, ka habe. U me ca he ka khemanyin thoi, ke hamâm he ka thamuâ ka Than hnâm hna khemanyin: betenge, ca tûâ khoto hnyi hnyimâkâm, 34 ke inya bi oge me ha köbun, ka habe, helâ me man tavat thoi hnyok hnyi je Ca khemanyin bi he ka ha ge drany, anyin | sunago me ta je gethen, me me he ka haisoi a theron e anyin Khong; 35 ke helâe ödra hnen tavat. E hnathu inya oge me minya ge hmeledrany, anyin a taben e li ha köbun, adre hia but kap hwabödra. hnyeûcan; ke helâe minya ge Jerusalema, anyin a hnyaban e Than ae gan hmâ. 36 e so e ca he hnyamâm a mem ka wâ ûnyi Ke ca he minya ka khemanyin me ha ge ame mâdrâ hnyamâm a metâm: 4 me me bâm, anyin ae ca khanö u he ka ohawâ me iyong hnâm hna ham betenge: me haba ohlitâ ke leûnen bâm a khaca. 37 Ke so e Kâmâm at ame wâ hnyi dok ae iyong ame helâng ifucibun, ka habe, E, e; e ba, e ba; he ka bi hwaban köu. anyin a ûnyi hnyi monu he ka bi hanen hon e.

ka habe, Ecmak hwaban ecmak, ke nyu me vheden ta je gethen, me me haisoi ödra hwaban nyu: 39 ke inya oge me ha köbun, hnen tavat. E hnathu inya oge me ha ka habe, Ca hagutâ at ae kong ; ke haba köbun, adre hia but kap hwabödra. at ame khaû wahicâm a metâm, mē wia haba u, u ka he âu ka hic, didrut ka hnyi. minya thö ke keihen kâu. 40 Ke a ne ke hnyeulem, eiö hnyin uma, ke u ka hia but at ame beivinö möu hnyi ûhnei, k' ame hlöng hwanuma, hic ju ka Kâmâm hnyi hûgûnâ ânyâm ûkhaû, me ham minya but dok ae iyong, ke ame he Kâmâm at ame kâu ânyâm ûkot. 41 Ke a ne ke at ame wâ hnyi dok ae iyong ka bi hwaban köu. ûjöngi u he ka tha he mẽ hnyi ke mael, mẽ 7 Ke öbun ka he ka hic ca labö ha thiju tha he thö mẽ ke ne o but hnyi lö. 42 ke hofuc a khaca, helâ me hna ânyâ hnen Ham but ka at ame sumato u, ke ca hotom Aten ke je hnyei: anyin adre me ûnykûme bi ka at ame mē sumatö ûnyi gam.

ka habe, Betenge ju ge at ae hakekenyi u, öbun ka helâ mödra: anyin ae khana bi ke ikiki thö ka iwahnaihmiöny möu: 44 Kamöbun ta je ûnyi öbun e weny hnyi ûen ke oge me ha bi nya köbun, ka habe, a öbun tiga ca sumâtâ kâu. 9 Waleling, Betenge ju ge je iwahnaihmiöny möbun, ke m' öbun e he ka hic helâng, ka habe, hic ju hobi kâu tavat adre me oveci öbun ; Kamöhmun lö, ethö hnyi drany, E so e ethö hnyi drany: anyin a e ame oâ anyin E so adre me ânyâ wem eang hmeledrany seûnö hon tavat ae kong me tavat ae so, k' ame kunâ we ka tavat ae wisa me tavat but köhmun hnyi bong ang jeû ae ûcû ae ca wisa bi. 46 Anyin öbun e ne betenge ge tavat adre me betenge gabun, me, ieû hwaban köbun? hawa, a ca ânyâ helâe ta je telona? 47 Ke öbun e ne itake ûnyi ae beönua hnyi hnöbun hna ânyâ 🛚 hawa a ca ânyâ helâe ta je Aten ke je hnyei. 48 Anyin a wale hamöbun he ka drany.

HNYIMAKAN 6.

TÂ câu, ke ca he ka ânyâ hwakecibun ae wisa hnyi hnyimakan tavat hnân bi wânödra: wâ e nye ba but hwaböbun ûnyi ge Kamöbun ethö hnyi drany.

2 Anyin a wale u ka he ka ham ta je 3 Ke u ka he bi ka ham ânyâm betenge,

5 Ke öbun ka he ka hic, e so öbun e ca helâ me tavat thoi hnyok: anyin e senem 38 Obun e hia but löng hnödra hna ha, ködra he ka tot me hic hnyi ta je sunago a g'adre me he ka ling ödra ûnyi ge hnödra 43 Öbun e hia but löng a g' adre me ha, hna osehia ha. 8 Anyin a wale, ca he 45 m' öbun e he bi ka lakon Kamöbun kap iâm. 10 E so e o but dokhom dokhu. e me ûcû me ethö hnyi drany. 11 Ham köhmun. 12 Thang ut ta je monu gahmun, helâ me hnöhmun hna thang ut ta je monu gadra adre me okongu öhmun. 13 Ca hum öhmun ka hnyi ûcûbic, ke so bi hûgûn' lofa me je liamekeiny möbun thibi, me ieû öhmun dut ûnyi hnyi hulö. 14 Anyin a öbun e ne thang ut ge tavat hnödra je hna hanyâûâ me ame he Kamöbun ethö hnyi drany ka thang hnöbun hna hanyâûâ. wisa helâ me iwisainy Kamöbun ethö hnyi 15 Ke öbun e ne ca thang ut ge tavat hnödra je hna hanyâûâ, me ame ca he bi Kamöbun ethö hnyi drany ka thang ut hnöbun je hna hanyâûâ.

ca han, ca helâ bi me man tavat thoi hnyok he ka an? ke, Ieû ate me he ka ijem? ke, ae hmak hnyimaködra: anyin adre me leû ate me he ka khavâ? 32 Anyin ame okongoâ je hnyimaködra me me manen dut | elâm hnen Aten ke je hnyei ta je ûnyi e; ka tavat a adre me ca han. E hnathu inya ke e khana Kamöbun ethö hnyi drany ae oge me ba köbun, ka habe, Adre hia but | ûcû köbun ta je ûnyi e. 33 Ke böbun he kap hwabödra. 17 Ke haba u, u ka he ka elâm dokhon dökhu, me hwakecin ae ka ânyâ ca han, hneû but bâm, ke ânyâwia wisa ; ke adre me he minya ka ham köbun hnyimâkâm; 18 me me ca manen ka at a ta je ûnyi e. 34 Anyin a wale ca ûnykûme u me ca han, ke so bi ka Kâmâm hnyi dok | ûjengöâ bi ge bong nyi : anyin a hamen ae iyong: me ame be Kâmâm, at ame wâ bong nyi he ka ûnykûme gan bi. E ûcû hnyi dok ae iyong, ka bi hwaban köu.

19 Ca ip hobi köbun tang omjeû eang hmeledrany, ae hu nokon walelaba me viiny he ka ohia, wale dok ae hu at venöu hnyin adre me he ka kia me venâu: 20 ke so bi ip ju hobi köbun tang omjeû ethö hnyi drany, dok ae ba nokon walelaba me viiny he ka an, ke ba minya at venöu ame he ka kia me venâu: 21 anyin a haba dok ame mokut hnyin tang omjehem, me ame he ka e bi minya hnyekom. 22 Haba ecmak, me lamepainy unyin: anyin a wale a ne bwele emâkâm, me ame he bi ka tha melam, hia unyâm. 23 Ke e ka kong emâkâm, me ame he ka tha menekholom hia Anyin a wale, e ka lit ut but unyâm. melam gam, shaiba ge kahmën menekholom eling! 24 E ba at ae khana he ka athnyabainy li tuhan a lo: anyin a e ame he ka hûkötiâ khaca me weny khaca; k' ame ne be ka kece ka khaca me hociâ khaca. ca khan' öbun he ka bi athnyabainy Khong me mamona. 25 Anyin a wale, inya oge me ha köbun, ka habe, Ca ûnykûme ûjengöâ hnân hobi kâu anyibun möt, wale ge hnöbun hna he ka han me ic; ke unyibun, wale ge hnöbun hna he ka khavâ. Hawa, e ca beönua möt hon jeû, me unyin hon ûkhaû? 26 Unykûme ju omeno ame gâ ethö, adre me ca hnyi belök me menu, me ip jeû hnyi je omhani ; k' ame ha ö 'dra Kamöbun ethö hnyi drany. Hawa, öbun ca ûnyi hnathu hudrin? 27 Ke ie at gabun ame ûnykûme ûjengöâ ae khana he ka bi hanen kubit a khaca ka hnyi ibeûen? 28 Ke ieû gabun öbun e ûnykûme ûjengöâ ka hnyi ûkhaû?! Ûnykûme ju ûkûen ta je ibedila; wale a ca hnyi huliwa me amo: 29 ke so bi inya oge me ha köbun a haba Solomona hnyi anyin hmanenang hia ame ca theibâ bi helâe. 30 Ke a ne khavâ Khong hnyot helâe a e hnyi bong ang, ke nyi adre me he ka khûâ but ka hnyi wahnainyâ, hawa, e ca ûnyi hnathu kâu he ka khaû' öbun, öbun hnyat anyin ae gan homagöule, me lau but gethen a labageju ûhnyûkong? 31 Anyin a wale ka hnyi hnaûhangö, ke ödra se hia tavat

16 Ke haba khaca, öbun ka he ka ânyâ | ca ûnykûme bi me ha, ka habe, Ieû ate me thibi bong me anyin monu.

HNYIMAKAN 7.

🕇 A ûnykûme hwalö, m'adre me ca ûnykûme hwali öbun bi. 2 Anyin a haba tulutiny hnöbun hna ûnykûme hwalö, adre me he ka ûnykûme hwali öbun bi : helâe minya adre me he ka tulut köbun hoton hnöbun hna tuluto. ieû gam u me wâhmakhmeto atmen hnyin emakan liamekeiny möu, ke u me ca ûnykûme udâ eû hnyin emâkâm bi? 4 Ke u me he ka kâmâu ka ha ka liamekeiny möu, ka habe, Hnö nya thö he ka hom but atmen ûnyi hnyin emâkâm; ke wâ bi, wale udâ hnyin emâkâm bi? 5 U at thoi hnyok. bâm ka oc udâ ûnyi hnyi emâkâm bi; me u me he ka wâ wia he ka hom atmen ûnyi hnyi hnyin emakan liamekeiny möu.

6 Ca ham ûnyi ae kap ka ta je kuli, ke ca khûâ anyibun ta je penina ka hnyi hnyimakan ta je buaka, wâ ödrin nye uto but ge

je cadrin, ke hwiö me ki' öbun.

7 Sumâtâ thö, m' adre me he ka ham köbun; elâm dö, me öbun e he ka wâ thö; seseto thö, m' adre me he ka khöng ut köbun: 8 anyin ame he ka hu ka tavat hia adre me sumâtâ; k' ame wâ hnen at ame elâm; k' adre me khöng ka at ame seseto. 9 Ke ie at gabun ae hu nokon ame sumâtâ areto, me ame he ka ham kâu veto: 10 ke a ne sumâtâ wâ me ame he ka ham bi kâu on? 11 Anyin a wale, a ne mabun, öbun tavat ae monu, he ka wâhmakhmeto hna he ka ham ta je ûnyi ae so ka lakubun, awe, ame ca ti he bi Kamöbun ethö hnyi drany ka ham ta je ûnyi ae so ka tavat adre me sumâtâ e. 12 Anyin a wale, haba ta je ûnyi öbun e weny e me he tavat ka ânyâ köbun, ânyâ thö e ködra: anyin a wale hnanyibu me ta je perofeta.

13 Didrö ka hnyi homagöule ae hnek:

göule ke ûhnyûkong gethen ka hnyi möt, ke wakhalet thibi tavat adre me wâ e.

15 O 'bun âu ge ta je perofeta thoi, adre me o but köbun, k' adre me khavâ je ûkhaûiny mamoe, ke eû hnyi hnyidrin je luko ae ûhûlû hmönyin. 16 Obun e he ka wâhmakhmetu ödrin ge anyidrin ta je wan. Hawa, adre me tau wan vine hnyi iwadekong, me je wan meta hnyi iwatetaföcö? 17 Ke helâe, haba ta je ûö ae so, ame wa so; ke haba ta je ûö ae kong ame wa kong. 18 E ca khana ûö ae so he ka wa kong, ke ca khana ûö ae kong he ka wa so. 19 Haba ta je ûö hia ame wa kong, me adre me he ka sö degecâ, me khûâ but ka hnyi meic. 20 Wale, me öbun e he ka wâhmakhmetu ödra ge anyidra ta je wan. 21 Adre me ca he ka dit hia ka hnyi homagouleny drany hnyat adre me ha könya, ka habe, Taböny Than lö, Tabon Than lö; ke so thibi at ame ânyâ weny Kamök ethö hnyi drany. 22 At se hia adre me he ka ha könya hnyi bong eling, ka habe, Taböny Than lö, Taböny Than lö, hawa, öhmun e ca hnyi perofeta hnyi iâm, me obâ ta je demoni hnyi iâm, ke se hia ta je huliwa ae man öhmun e ânyâ hnyi iâm? 23 Ke oge me he ka ha ködra, ka habe, E ca khanö nya öbun: ûsâkaûö but mönya, öbun tavat öbun e ânyâ hulö. 24 Anyin a wale haba at ame löng hok ta je hofuc ang, me mådrå, oge me he ka öûco e me at ae metâ, wale at ame otilâ umen uma hon kic: 25 me ame ta but we, me ame o but di, me hwege but ang, me kot uma e; ke ame ca ū bi: anyin a taben kic. 26 Ke haba at ame long hok ta je hofuc ang, ke ame ca mâdrâ bi, me adre me he ka öûco e me at ae monu, wale at ame otilâ umen uma hon öny: 27 ke ame ta but we, me o but di, ke hwege but ang, me kot uma e; me ame ū but: ke gan hmâ ûtainy uma e.

28 Ke ame um dö ta je hofuc e ho Iesu, me ame lâiâ gan hmâ tavat ae se hia hnen hna ûne: 29 anyin a e ame n' ödra helâ me at ae man, ke ca helâ bi me tavat sibnalimen.

HNYIMAKAN 8.

E e ame ölö but ûheny hon bucen, me haba tavat ae se hia adre me he 2 Me wâ bi, ame o but kâu ke habe, Taböny Than lö, u je ne bewem, me lö, oge me he ka he hotom ka hnyi dok u

adre me dit hnyin. 14 Ke hnek homa-¦khatö u he ka osoi nya. 3 Me e ame inâ but hnyamen me kâlâ, me ha; ka habe, E bewek; u je so but. Me ame ie hia but hnân lepera. 4 Ke haba Iesu ame ha kâu, ka habe, Wâ eâu, ca ha ka ke at; ke he thö, omanenö u bi ka at bihut, me ham bwihlany a hûna Mose, hnân haten ohnathoâ

5 Ke ame o but Iesu ka hnyi Kaperenauma, me ame o but kâu ke keneturio me khöû kâu, 6 me ha, ka habe, Taböny Than, haba athnyabaik ame mokulec mok a mat eiö hnyin uma, ke vec gan hmâ. 7 Ke e ame ha kâu, ka habe, Oge ma he, ka osoâ 8 Haba keneturio ame thu me ha kâu, ka habe, Taböny Than, iny ca ûcû m' u me he ka dit ka hnyi umok uma: ke so bi u me he ka ha thibi ke hofuc, me me he ka möt ut athnyabaik. 9 Anyin a inya bi at ame löng musi, ke e hu gak ta je soja: ke inya oge me ha ka ke at, He thö, me, e ame he; me ka ke at, Aiö u, me, e ame he könya; me ka athnyabaik, Ânyâ thö e, me, e ame ấnyâ. 10 A löng ut Iesu, me e ame lâiâ, me ha ka tavat adre me he hoton, ka habe, E hnathu, inya oge me ha köbun, inya oge me ca wâ hnyi Isaraela labageju ae gan a helâe. 11 Ke inya oge me ha köbun, ka habe, E se hia tavat adre me he ka he ûhedra jimeyö me jimeû he ka tha laba me Aberahama, me Isaaka, me Jekob, hnyi dökhu hnyi drany: 12 ke haba lakon dökhu, me adre me he ka ob' ödra ka hnyi menekholom hnyöu ai: k'adre me he ka tenge sesebila eling me ûgiö ga nyudra. 13 Ke haba Iesu ame ha ka keneturio, ka habe, He thö, ke adre me he ka ânyâ hobi köu e ûcû me ânyâm labageju. Me ame so but athnyabainy hnyi ûen cici eling.

14 Ke ame o thö Iesu ka hnyi uma umö Peteru, k' ame wâ hinyen âiân ame mokulec mok ae kahwa. 15 Meeame kâlâ hnyamen momo, me ame hia but kahwa; me ame todrö momo, k' ame bi huliwa kau. 16 Ke hnyi sahac ödrin e hom kâu tavat ae se hia a dilic ödra demoni: me e ame obâ je hanu ge hwan hofuc, me osoâ ta je mok hia: 17 me me hwâdâ hna ha hnö Isaia perofeta, ka habe, E ame ka hom hnöta ta je sēnyin, k' ame vadren ta je mekita.

18 Ke haba Iesu ame wâ tavat ae se hia igigilö e, me e ame ûkhûnöng he ka he ka hnyi ke keihen. 19 Ke ame he ke at lepera me khudrung ju kâu, me ha, ka sihnalimen, me ha kâu, ka habe, At Ûne me he ka he ka hnyin. 20 Ke haba Iesu ame wâ anyidrin labageju me e ame ha ka ame ha kâu, ka habe, Haba ta je alope, me hu hnödra hnyi kânâ, ke haba ta je meno ame ga ethö, me hu haûödra; ke haba bi Nokon at, me ba hnân omokulec ban hnyin. 21 Ke haba ke aten ame ha kâu, ka habe, Taböny Than, me hnö nya but m' inye bök ka könim cica. 22 Ke haba Iesu ame ha kâu, ka habe, He hotuk, ke hamen ta je komok he ka könâm ta je kokidrin.

23 Ke e ame ölö ka hnyi hon galu, me haba laten adre me he hoton. 24 Ke wâ bi ame o but boûdet ae gan eû hnyi köiö, k' ame khutu takoû but hu hnen köiö: ke e ame mokut. 25 Me ödrin e he me bwebwelâ e, me ha, ka habe, Taböny Than lö, omeli ötin dö; ötin e he but ang ka mok. 26 Me e ame ha ködrin, ka habe, Ieû gabun öbun e ot hnyat labageju ûhnyûkong? Me e ame todrö, me thawâ ang me köiö; me ame ta but hau ae gan hmâ. 27 Haba tavat ödrin e lâiâ me ha, ka habe, Ehö at ang, ame löng kâu köiö me ang?

28 Ke e ame khöp dö hnyi ke keihen, hnyi hnyei iny at Gadara, me ame ûkhanö mē li at a dilic ödru demoni, ödru me he ûhedru hnyi je erkemok, ödru ti hwege monu, wale, me me ha at ame vheno gethen eling. 29 Ke wâ bi ödru me kuku göranyai, me ha, ka habe, Ieû gam köhmu Iesu a Nokon Khong? u je o but ang he ka oveci öhmu, ke tiga ca ûen bi? 30 Ke eling e sâkâû gadrin hna hat buaka ae se hia adre me han tot. 31 Haba je demoni adre me khöû kâu, me ha, ka habe, U je ne he ka ob' öhmun, ö u hn' öhmun dut he ka delec hna hat buaka. 32 Ke e ame ba ködrin, ka habe, He th' öbun. Ke ödrin e dit ut, me delec hna hat buaka: ke wâ bi, haba hna hat buaka hia thithö adre me wadring ut jime thö ban hwatapkölu ka hnyi köiö, me adre me mokcu. 33 Ke ame kec dö hnyat ödrin e tuö me he ka hnyi taun, me ûthumetu ge ta je ûnyi hia, me hna ânyâ ka li at a dilic ödru demoni. 34 Me wâ bi, ame he but aten taun hia thithö he ka iouny me Iesu: ke adre me wâ ju, me adre me khöû kâu he ka hna but je hnyigöulödra.

HNYIMAKAN 9.

E e ame ölö ka hnyi galu me he nulâ but, ame o thö ka hnyi iny hnyei. 2 Ke wâ bi, adre me sam but kâu at ae

at ae mat, ka habe, Nöhuk, senyin dö; adre hia but hna degecâ ta je hulö gam. wâ bi, keihen hnyat sihnalimen, adre me ha eû hnyi je hnyekudra, ka habe E bi gan dut at ang ka Khong. 4 Ke haba Iesu ame wâhmakhmeto je ûnykûmenödrin me e ame ha, ka habe, Ieû gabun öbun e ûnykûme mono eû hnyi je hnyekubun? 5 Anyin a ieû ae hâhâ, he ka ha, Adre hia but thang ta je hulö gam; a me ne he ka ha ka habe, Todrö me he thö? 6 Ke so bi möbun e he ka wâ ae tren man Nokon at eang hmeledrany he ka thang ta je hulö (me e ame ha ka at ae mat, ka habe) Todrö, hom minya thö hnâm me he thö ka hnyi umâm uma. 7 Me e ame todrö me he ka hnyi umen uma. 8 Ke ame wâ e hnen tavat ae se hia, me adre me lâiâ me ogânâ Khong, wale at ame ham man a helâe ka at.

9 Ke haba Iesu ame he ûheny e, me e ame wâ at ame laba hnyi dok adre bi fat hnyin, Mataio ien: me e ame ha kâu, ka habe, He hotuk. Me e ame todrö me he

10 Ke e ame laba eiö hnyin uma, ke wâ bi, ame he but ta je telona ae se me tavat ae kong he ka tha laba me Iesu me laten. 11 Ke haba ta je Faresaio ödrin e wâ, me ödrin e ha ka laten, ka habe, Ieû ge At ûne köbun ame tha han me ta je telona me tavat ae kong? 12 Ke a löng ut Iesu, me e ame ha ködrin, ka habe, E ca ûnyi hnathu at ae tren bubuny ka tavat ae hwege, ke so bi ka tavat a ödra mok. 13 Ke he th' öbun ka nâ bongon ang, ka habe, Wek a ibetengiö, ke ca hut bi: anvin oge me ca o he ka hawâ tavat ae wisa ke so bi tavat ae kong.

14 Me ame o but kâu latö Ioane, ödrin e ha kâu, ka habe, Ieû ang a öhmun osehia but me ta je Faresaio labö ânyâ ca han, k' ame ca hnyi ânyâ ca han lâtâm. 15 Ke haba Iesu ame ha ködrin, ka habe, Hawa, e khana lahanen at a tep faipoipo he ka tenge, e ka tiga e unyidrin at a tep faipoipo i ke ame he ka o je bong me adre me he ka hom dö gadrin at a tep faipoipo, me wale ûen ödrin e he ka ânyâ hnyin ca han. 16 E ba at ame ûtibetköuâ ecmano ae hât ka hnyi ûkhaû ae bobot ut; anyin a haba ecmano hnân okhötâ ame okongoâ ûkhaû me ame gan hmâ but mou. 17 Ke adre me ca he minya ka hingâlâ waina a teb mat ame mokut hon hnen: ke haba Iesu ûnyi ka hnyi je kaia a unen meno a ûnyi

kaia, me hingölö but waina, me kong ut je kaia a unen meno: ke adre me hingâlâ waina a teb ûnyi ka hnyi je unen meno ae hât, me ame tha so hia but.

18 E ame tiga ha ta je ûnyi eling ködrin, me wâ bi, ame o but ke at ae tren musi, me khudrung ju kâu, me ha, ka habe, a mokcu nökuk hlu walang ang: ke mē aiö u he ka ip hnyamâm hon, me me mödrut. 19 Haba Iesu ame todrö me he hoton, me laten minya. 20 Me wâ bi, ke momo ame ka hingölö dra hnyi twelv ta je huna ame he hnyi hotu Jesu me kâlâ obiny ûkhaûen: 21 anyin a e ame ha eû hnyi hnyekon, ka habe, Oge ne he thibi ka kâlâ ûkhaûen, me oge me he ka möt. 22 Haba Iesu ame hwiö thö me wâ momo, me ha, ka habe, Nökuk lö, senyin dö, u je mödrut hnen ânyâm labageju. Ke ame modrut momo hnyi ûen eling. 23 Ke ame o but Iesu ka hnyi uma umen at musi, me wâ hnyat ödrin e tûö köwi, me tavat ae se adre me mede, 24 me e ame ha ködrin, ka habe, Vese but öbun: a ca mok bi hlu, e ame Me adre me hlumā e. 25 Ke a hia but obâ tavat a ödra se hia, me e ame didrö me kât hnyamen; me ame todrö hlu. 26 Ke ame lung igigilö hnyi hnyei hia eling ûnyi e.

27 Ke haba Iesu ame he ûheny e, me ame he hoton li at ae wadröu, ödru me hongot, ka habe, Nöku Davita lö, betenge gahmu. 28 Ke e ame didrö ka hnyi uma, me ame he but kâu li wadröu: ke haba Iesu ame ha ködru, ka habe, Hawa, öbu me ûnykûme me e khanö nya he ka ânyâ e? Ke ödru me ha kâu, ka habe, E, Than. 29 Me e ame kâlâ li emaködru, me ha, ka habe, Ame he ka e bi köbu helâ me hnöbu hna labageju. 30 Me ame bwela but li emaködru. Ke haba Iesu ame hûna hwegiâ ködru, ka habe, Wâ eâu, e nye khana thö ke at. 31 Ke ödru me didrut me ha olungå e hnyi hnyei hia eling.

32 Ke ödru me tiga didrut, wâ bi adre me hom kâu ke at ae hum a delec demoni. 33 Ke a hia but obâ demoni me ame fuc dö hum: haba tavat ae se hia adre me lâiâ me ha, ka habe, Adre me ca wâ balua ehac helâe hnyi Isaraela. 34 Ke haingen ta je Faresaio, ka habe, E ame obâ ta je demoni ûnyi ge tuhan ta je demoni.

ta je sunago, me khetâ ûthumetuiny dökhu Gomora hnyi bong owisa hon taun eling.

but adrem: wâ e nye hmouca but ta je ae so, me osoâ ta je mok hia, me ta je sēnyin hia. 36 Ke e ame wâ tavat ae se hia, me e ame betenge gadra, anyin a ödra sēnyin dut, adre me ve se but, helâ me ta je mamoe e ba at ame tuö. 37 Me e ame ha ka laten, ka habe, E gan hmâ widrany, ke wakhalet thibi tavat huliwan. 38 Anyin a wale he th' öbun ka khöû ka Thaniny widrany me me he ka kunâ tavat huliwa ka hnyi anyin widrany.

HNYIMAKAN 10.

K e ame hawâ laten a twelv, me e hanu ae kong, he ka ob' ödra, ke he ka osoâ ta je mok hia, me ta je senyin hia.

2 Ke walang ien ta je aposetolo a twelv, ka habe, A bö Simona, ke ien minya Peteru, ke Anederea liamekeiny mē, ke Iakobo nöku Zebedaio, ke Ioane liamekeiny mē; 3 ke Filipo, ke Batolomaio, ke Toma, ke Mataio a telona, ke Iakobo nöku Alefaio, ke Thadaio, 4 ke Simona at Kanana, ke Juda Isakariota, at ame alecuâ e. 5 Wale hnyat a twelv a kun' ödrin Iesu me hûna ködrin, ka habe,

Ca he öbun hnyi gethen deny Aten ta je hnyei, ke ca dit bi ka hnyi ke taun anyin at Samaria: 6 ke so bi, he th' öbun ka ta je mamoe a hia hanen lap anyi Isaraela, 7 Ke haba hnyi uhebun, khetâ thö me ha, ka habe, E hakekeny jut dokhon drany. 8 Omelö thö ta je mok, ke omelö hmetu thö tavat adre me mokcu, ke okhabalavâ but ta je lepera, ke obâ but ta je demoni: öbun e hia but kap baûâ but. 9 Ca hok gol, me sileva, me bras hnyi tangöbun je tangen mone; 10 me ong tang hobi kâu he ka he, me ûsa lo ûkot, me je tangen hnyeûca, me uci: anyin ae ûcû at huliwa he ka kap jeû. 11 Haba ta je taun me ta je hnyaba öbun e he ka o ka hnyin, elelâm dö at ae ûcû hwakecin; ke laba ju e ke ne o but öbun e he ûheny e. 12 Ke öbun ka didrö ka hnyi ke uma, italofa ju mödra. 13 Ke a ne so uma eling, e so e ame ta but hon, hnöbun hna ha hnahicâ e: ke a ne ca so bi, e so he ka hmetu köbun hnöbun hna ha hnahicâ. 14 Ke kaba at ame ca köp öbun, k' ame ca löng hobun ta je hofuc, awe, öbun ka didrut ûnyi hnyin uma eling ame ne taun, jijingâ but kânâiny je hnyeûcabun. 15 E 35 Ke haba Iesu ame vheno ta je taun hnathu, inya oge me ha köbun, ka habe, me ta je hnyaba hia, ame ûne hnyi umödra Ame he ka hāhâ ka hnyei Sodoma me

16 Wâ bi, inya oge me kun' öbun helâ|hnyi hnyimakan Kamök ethö hnyi drany. me ta je mamoe hnyi wanben ta je luko: anyin a wale metâ but öbun helâ me ta je on, me menyik helâ me ta je biny. 17 Ke wâ eâu tavat: anyin adre me he ka hn' öbun dut ka tavat ûhnei, ke adre me he ka kuc öbun hnyi umödra ta je sunago; 18 eke, adre me he ka lili öbun ka hnyi hnyimakan tavat musi me ta je than can inya, hnân ohnathoâ ködrin me Aten ta je hnyei. 19 Ke ödrin ka he ka hn' öbun dut, ca ûnykûme bi, ka habe, adre me he ka kâmâu hna ha, ke ieû: anyin adre me he ka ham köbun ûnyi hnân he ka ha hnyi ûen eling. 20 Anyin a ca öbun hnyat öbun e ka ha, ke so bi Hanon Kamöbun at ame fuc eû hnyi je hnyekubun. 21 Ame he keiny ka hna liamekeiny mē ka mok, ke helâe minya kamen ka nokon: k' ame he lakon ka tot ka kamödrin me hinyödrin, m' adre me he ka hling' ödru. 22 Ke ame he tavat hia thithö ka hûkötö köbun can iök: ke haba at ame he ka hokhnyok ke ne o but hnyi obiny, me ame he ka möt. 23 Ke ödra ka oveci öbun hnyi ke taun, kec dö ka hnyi ke taun: anyin ae hnathu inya oge me ha köbun, ka habe, Obun e ca he ka vheno hia ta je taun hnyi Isaraela, ke ne o but ame o thö Nokon at.

24 E ca beönua at adre nâ hon at ûne, ke ca beönua athnyabainy hon tuhan. 25 E so ka at adre nâ ame ne tha ûcû me at ame nå e, ke e ka tha ûcû hlu me tuhan. Adre ne hia but hawâ at ae tren hnyaba, ka habe, Belezebuba, hawa, adre me ca he minya ka hawâ ien aten hnyaban! 26 Anyin a wale, ca ot bi gadra: anyin ne ba ûnyi adre me ikhâlâ ame ca he ka manen; ke ba minya ûnyi ae iyong adre me ca he ka wâ. 27 Haba ûnyi oge me khetâ hnyi anyidra je taun. ha köbun hnyi menekholom, ha th' öbun hnyi melam: ke haba hnöbun hna löng ge je hnyikönyöbun, khetâ thö hon ban je 28 Ke ca ot bi ge tavat adre me hlingâ unyin, ke ca khan' ödra bi he ka hlingâ hanu: ke so he ka outen at ae khana he ka öhnaûhangöâ unyin me hanu hnyi gena. 29 Hawa, adre ca ûco li wahelö hwaban asari? ke ba at gadru ame he ka leûnen böbun. 31 Anyin a wale, ca he

33 Ke haba at ame he ka ivinö nya hnyi hnyimakan tavat, me oge me he bi nya ka ivinöå e hnyi hnyimakan Kamök ethö hnyi

34 Ca ûnykûme bi öbun, ka habe, oge me o but he ka kunâ ûsoköu ka hnyi hme ledrany: oge me ca o but he ka kunâ ûsoköu, ke so bi hele vat. 35 Anyin oge me o but me me he ka imouköu nokon me kamen, ke hlu me hinyen, ke ûngon me ûngon: 36 ke haba ta je iwahnaihmiöny me at, me ame he ka e bi hnyi hnyaban. 37 Haba at ame betenge ka kamen me hinyen huk, me ca ûcû könya; ke haba at ame betenge ka nokon baga me nokon hlu huk, me ca ûcû könya. 38 Ke haba at ame ca hom bi anyin satauro me he hotuk, me ca ûcû könya. 39 Haba at ame wi anyin möt, me ame he ka ohia e; ke haba at ame ohia anyin möt can inya, me ame he ka wâ e.

40 Haba at ame köp öbun, me ame köp nya minya, ke haba at ame köp nya, me ame kap at a kunö nya. 41 Haba at ame kap perofeta hnyi ien perofeta, me ame he ka hu kâu hwaban perofeta; ke haba at ame kap at ae so hwakecin hnyi ien at ae so hwakecin, me ame he ka hu hwaban at 42 Ke haba at ame he ae so hwakecin. ka habelen at ae ûhnyûkong eang ge utköiö ae katebu thibi, hnyi ien at ûling, e hnathu inya oge me ha köbun, ka habe, ame ca be ka hia hwaban hobi kâu.

HNYIMAKAN 11.

🖊 E a um dö Iesu hûna ka laten a twelv, e ame he ûheny e he ka ûne me

2 Ke a löng ut Ioane hnyin uma ce at ta je huliwa anyin Keriso me e ame kuni li laten, 3 he ka ha kâu, ka habe, U but e At ame he ka o, hawa, öhmun e he ka lubahingen khaca? 4 Ke haba Iesu ame thu me ha ködru, ka habe, He th' öbu ka thumetu Ioane ge hnöbu hna löng me wå: 5 a bwele but ta je wadrou ame he tho ta je mat, a khabalaû but ta je lepera, ame kölu ka hnyi hon kânâ, e ka ca musi bi löng dö ta je wejiji, a möt hmetu thö tavat Kamöbun: 30 ke adre hia but aû hia je adre mokcu, ke adre me khetâ ûthumetu se so ka ta je theduoc. 6 Ke hnahic hnen at öbun ka ot, anyin a öbun beönua hon ta je ame ca he ka thö thö gak. 7 Ke ödru me wahelö ae se hia. 32 Anyin a wale, haba tiga he, me Iesu ame hwân ka ha ka tavat at ame he ka haiö nya hnyi hnyimakan ae se hia ga Ioane ka habe, Obun e he but tavat, me oge me he bi nya ka hâiâ e ka hnyi hnyebuba he ka wâ ieû î hlowe, ame

jijing ge ang? 8 Ke öbun e he but he ka | hâhâ ka hnyei Sodoma hom bi hnyi bong wâ hmâ ieû? at ame khavâ ûkhaû ae menyik? Wâ bi, ödrin dö hnyin ta je uma umen je than hnyat, ödrin e khavâ ûkhaû ae menyik. 9 Ke ieû öbun e he kâu? he ka wâ perofeta? Eke, inya oge me ha köbun, ka habe, e beönua e hon perofeta. 10 E at eji adre sihnalimen, ka habe,

Wâ bi, inya oge me kunâ anyik ûthumetu he ka bân hnyi hnyimâkâm, Wale at ame he ka ânyâwia dem gethen

hnyi hnyimâkâm.

11 E hnathu, inya oge me ha köbun, ka habe, Adre tiga ca oâ unyin tavat a hnokoâ hnen omomo ke at ae beönua hu Ioane Bapataiso: ke so bi, haba at ae ûhnyûkong hnyi dokhon drany ame beönua hon e. Ke hwan hnyi ta je bong bongu Ioane Bapataiso ke ne o but walang ang, adre me ûhûgûnö dokhon drany, ke ame hûgûnâ e hnyat ae hwege 13 Anyin a haba ta je perofeta hia me ta je hnanyibu, adre perofeta ke ne o but kö Ioane. 14 Ke a ne webun he ka kap, wale Elia, at ame he ka 15 Haba at ae hu hnyikönyen ka löng, löng ju e. 16 Ke oge me he ka oûco me ieû dö ang? E ûcû e me ta je wanakat adre me ûlalabainy hnyi hna ûcû, me ûhnenamö me je lahanödra, 17 me ha, ka habe, Öhmun e hia but tuö köwi köbun, ke öbun e ca bibiâ bi, öhmun e hia but tenge köbun, ke öbun e ca sang betenge thö. Anyin a o but Ioane me ame ca han me ic, ke haingödra, ka habe, E hu demoni gan. 19 Ke ame o but Nokon at, me ame han me ic, ke haingödra, ka habe, Wâ bi, at ae hwenhmiâ me beic waina, hanen ta je telona me tavat ae kong! Ke haba ûnyi hnân haisoâ metâ, me huliwainy.

20 Me e ame hwân ka haikongoâ ta je taun e ame ânyâ hnyin ta je huliwa ae man ae se hia, anyin adre me ca ietra bi. Ekölö gam Korazin! ekölö gam Bethesaida! anyin adre ne ânyâ hnyi Turo me Sidona ta je huliwa ae man adre ânyâ unyibun, adre me ne hia but ietra me ecmano ae gan nân me hnabadröu. 22 Ke so bi, inya oge me ha köbun, ame he bi ka hâhâ ka Turo me Sidona hubun hnyi bong owisa. 23 Ke haba u Kaperenauma, hawa, adre me he ka ogoranyi u ka hnyi drany? adre me he bi ka ohnyikönö u ka hnyi Hedis: anyin adre ne hia but ânyâ hnyi Sodoma ta je huliwa inya oge me ha köbun, ka habe, Ame he ka Ia gabun ae tren mamoe, a ne kölu but ka

owisa.

25 Hnyi ûen e Iesu ame thu me ha, ka habe, Inya oge me ole köu Cica, Tuhan drany me hmeledrany, anyin a u je ikhâlâ ta je ûnyi eang ge tavat ae metâ me tavat ae khana wia, ke u je omanenâ bi ka ta je mendreng: 26 eke, Cica lö, anyin ae ûcû e hnyi hnyimâkâm. 27 A hia but Cica ham könya ta je ûnyi hia: ke ba ke at ame wâhmakhmetoâ Nokon, ke Kamen thibi; ke ba at ame wâhmakhmetoâ Kamen, ke Nokon thibi, me at minya ame weny Nokon he ka omanenâ kâu. 28 Ai öbun könya tavat hia thithö öbun e huliwa, me öbun tavat hije ûnyi ae hmak, me oge me he bi nya ka omen' öbun. 29 Kap ju anyik ûnyi hnân ûhûkâlâköuâ hubun, me nâ thö ûnyi gak; anyin a iny menyik ke hnyikânâ hnyok, me öbun e he ka wâ hna menâ hobi kâu ta je hanubun. 30 Anyin ae ca pason anyik hna ûhûkâlâköuâ, ke hâhâ thö honök hok.

HNYIMAKAN 12.

NYI ûen e, Iesu ame he hnyi hna belökâ hwit hnyi bong sabath; ke mekihnânem but laten, ke ödrin e hwân ka thu wan hwit me han. 2 Haba ta je Faresio adre me wâ, me adre me ha, ka habe, Wâ bi haba lâtâm ödrin e ânyâ ûnyi ae ca ûcû he ka ânyâ hnyi sabath. 3 Ke haingen ködrin, ka habe, Hawa, öbun e ca hnyı aû hna ânyâ hnö Davita ehac, waleji e ame mekihnânem me anyin bunyen; 4 a g' ame didrö ka hnyi uma umen Khong, me an je areto hnân omanenâ, waleji ae ca ûcû kâu he ka an me anyin bunyen, ke so thibi tavat bihut? 5 Ke öbun e ca munyi aû minya hnyi hnanyibu, ge hnen tavat bihut hna ca okabâ sabath hnyi hnyin uma kap, ke ödrin e ca kong bi? 6 Ke inya oge me ha köbun, ka habe, Wale bi ang At ae gan hon uma kap. 7 Ke a ne khan' öbun bongon hna ha, ka habe, Wek a ibetengiö ke ca hut bi, m' öbun e ca he ka haikongoâ tavat ae ca monu bi. 8 Anyin a Nokon at a tuhan sabath.

9 Ke e ame he ûheny e, me e ame didrö ka hnyi umödrin sunago: 10 ke wâ bi, eling ke at ae meleca hnyamen. Me ödrin e hnö e me ha, ka habe, Hawa, e kap he ka ae man adre me ânyâ unyâm, ame ne he ka ûhömeli hnyi sabath? m' ödrin e he ka tethmå ke ne o but hnyi bong ang. 24 Ke bifuco e. 11 Me e ame ha ködrin, ka habe,

Digitized by Google

hnyi thop hnyi bong sabath, me ame ca he söh umen uma. 30 Haba at ame ca tha hien ka kât, me lelö hmetu e? 12 Ke hawa, e ca beönua at hon mamoe? Waleling me me so he ka mâdrâ so hnyi sabath. 13 Me e ame ha ka at eji, ka habe, Lau but hnyamâm. Me e ame lau but; me ame so but helâ me khaca. 14 Ke ame didrut ta je Faresaio he ka ûhnenamö gan, m' adre me he ka kâmâu he ka hlingâ. 15 Ke a wâhmakhmeto but Iesu, me e ame hna but dok e: ke ame he hoton tavat ae se; me e ame omeli ödra hia, 16 me thaw' ödra m' adre me ca he ka omanenâ e: 17 me me hwâdâ hna ha hnö Isaia perofeta, ka habe, 18 Wâ bi, athnyabaik oge me ûca;

A oûnykumik, wale ame senyin kâu banuk:

Oge me he ka ip Hanuk hon,

Ke e ame he ka omanenâ wisa ka Aten ta je hnyei.

19 E ame ca he ka ivinö, me fuc göranyai; Ke ba at ame he ka löng ifucin eû hnyi je gethen.

20 E ame ca he ka thu hlowe ame ihnyong, Ke ame ca he ka ume waamo ame hlâ ûhnyûkong

Ke ne o but e ame kunâ hna owisa he

21 Ke ame he Aten ta je Hnyei ka geju ka hnyi ien.

22 Adre me hom but kâu ke at a delec demoni, ae wadröu, ke hum: me e ame osoâ e, me ame fuc dö at ae hum me bwela. 23 Haba tavat hia ae se adre me lâiâ gan hmâ me ha, ka habe, Hawa, nöku Davita at ang? 24 Haba at Faresaio adre me löng me adre me ha, ka habe, At ang ame ca obâ ta je demoni ke so bi ûnyi ga Belezebuba a tuhan ta je demoni. 25 Ke e ame wâ je ûnykûmenödrin, me e ame ha ködrin, ka habe, Haba je dökhu hia adre imouköu gadra, me ame he ka ba wan; ke ame ca he ka tethmâ taun ame ne hnyaba adre me imouköu gadra: 26 ke a ne Satana ame obâ Satana me ame imouköu but; ke ame he ka kâmâu ka tethmâ dokhon dökhu? 27 Ke a ne inya oge me obâ ta je demoni ûnyi ga Belezebuba, ûnyi ga ia ame ob' ödrin minya hnen lakubun? waleling e me ûcû ködrin he ka owis' öbun. 28 Ke oge ne obâ ta je demoni ûnyi ge Hanon Khong, awe, a o but köbun dökhu dokhon Khong. 29 Ke ame he ka kâmâu at ka dit ka hnyi uma umen at ae hwege, he ka söh anyin ta je ûnyi, a ne ca bân k' ame ca wâ bi. 44 Me e ame ha, ka bi he ka ca at ae hwege? me ame he bi ka | habe, Oge me he ka hmetu ka hnyi umök

mönya, me wale iwahnaihmiöny mönya; ke haba at ame ca tha ûkhöûnâ mönya, me ame oveseâ but. 31 Anyin a wale, inya oge me ha köbun, ka habe, Adre me he ka thang degecâ ta je monu hia, ke ta je bi gan anyin at; ke haba at ame he ka bi gan ka Hanu, me adre me ca he ka thang degecâ. 32 Ke haba at ame he ka haikongoâ Nokon at, me adre me he ka hna degecâ e ; ke haba at ame he ka haikongoá Hanu Kap, me adre me ca he ka thang degecâ e hnyi möt ang, ke ba minya hnyi möt ame he ka o. 33 Osoâ thö ûö me me so minya je wan; ke haba khaca, okongoâ ûö me me kong minya je wan: anyin adre me wâhmakhmetoâ ûö ge wan. 34 Je lakon on lö, öbun e he ka kâmâu he ka ha je hofuc ae so, k' öbun kong bi ? anyin ame fuc hnyem ûnyi ge unöngötiny hnyok. 35 Haba at ae so ame hom but ta je ûnyi ae so ûnyi hnyi tang omjehen ae so; ke haba at ae kong ame hom but ta je ûnyi ae kong ûnvi hnyi tang omjehen ae kong. 36 Ke inya oge me ha köbun, a haba ta je hofuc baû hia ame ha hnen at, me adre me he ka ha hmetu hnyi bong owisa. 37 Anyin adre me he ka haiwisö u ge hwâm ta je hofuc, k' adre me he ka ohnaûhangöi u ge hwâm ta je hofuc.

38 Haba keihen tavat sihnalimen me ta je Faresaio adre me thu me ha, ka habe, At ûne lö, e bewehmun he ka wâ ke haten gam. 39 Ke e ame thu ködrin, ka habe, Dö ae kong ke bi ûnyi monu, adre me elâm haten; ke adre me ca he ka ham kodra haten, ke so thibi haten ga Jona perofeta: 40 anyin a Jona ame laba hnyi hnyin wâ ae gan kun ta lany ke kun ta lit: helâe ame he Nokon at ka laba hnyi hnyin kânâ kun ta lany ke kun ta lit. 41 Ame he at Nineve ka tha tot me dö ang hnyi hna owisa, ke adre me he ka ha hnaûhangoâ e: anyin adre me ietra hnyi hna khetâ hnö Jona; ke wâ bi walang at ae beönua hu Jona. 42 Ame he momo than ûheny hnyi hwaiöu ka tha tot me dö ang hnyi hna owisa he ka hahnaûhangoà e: anyin a e ame o ûnyi hnyi can hmeledrany he ka löng metâ anyi Solomona; ke wâ bi, wale bi ang at ae beönua hu Solomona. 43 Ke haba hanu ae kong, hnyi ûen e ame didrut ûnyi hnyi hnyin at, e ame he hnyi je dok ae hwahwacit, he ka heleû hna menâ

o but me wâ ae ba önyen, ke adre hia but aba wia, me omecâ. 45 Me e ame he but me tha hom mē je hanu a seven ae beönua anyidrin monu hon e, ke ödrin e didrö me laba eling: ke haba obiny ka at eling, ame he ka kong hon a bân. Ke ame he ka helâe

minya ka dö ang ae kong.

46 E ame tiga fuc ka tavat ae se hia, wâ bi, ame ûtitilen eû hnyöu hinyen me je liamekeiny mē, e bewedrin he ka ûhnenamö 47 Ke haba ke at ame ha kâu, ka habe, Wâ bi, ame ûtitilen eû hinyâm me je liamekeiny möû, e bewedrin he ka ûhnenamö möu. 48 Me e ame thu me ha ka at ame fuc kâu, ka habe, Ia hinyök? ke ie je liamekeiny mönya? 49 Me e ame inâ hnyamen ka je laten me ha, ka habe, Wâ bi, hinyök, me je liamekeiny mönya! 50 Anyin a haba at ame ânyâ we Cica ethö hnyi drany, wale thibi e keik, me hanik, me hinyök.

HNYIMAKAN 13.

NYI bong eling Iesu ame he ûheny hnyi uma, me laba hnyi hobatköiö. 2 Me ame ûkhacaköu thö kâu tavat ae se hia, me e ame ölö thö ka hnyi hon hu me laba; ke ame utitilen tavat ae se hia hnyi baten köiö. 3 Me e ame ha ködra ta je hofuc ae se hia a deny je ûhöûcû, haingen, ka habe, Wâ bi, ame he but at belök he ka jijingâ wan; 4 ke e ame jijingâ, me ame kölu but ke je wan hnyi baten gethen, me ame o but ta je meno ame gâ me an dö: 5 ke ame kölu but keihen ka hnyi hon dok ae hudei, ke ca haki hnyi kânâ: me ame ie kû thö anyin ae ca haki kânâ: 6 k' ame o but seûnö, me ame le but, me me mok, anyin ae ba iwân. 7 Ke ame kölu but keihen hnyi wanben ta je ûö ae ûdedö; ke ame kû takoû but hnen ta je ûö ae ûdedö: 8 ke ame kölu but keihen ka hnyi kânâ ae hoso, me wa but, keihen ûsa wan haded, keihen ûsa sikste, keihen ûsa thöte. 9 Haba at ae hu hnyikonyen, löng ju e.

10 Me ame o thö laten, me ha kâu, ka habe, Ieû can u je ha ködra ge ta je ûhöûcû? 11 E ame thu ködrin me ha, ka habe, Adre me ham köbun he ka wâhmakhmetoâ ta je ûnyi ae iyong hnyi dokhon drany, k' adre me ca ham bi ködra. 12 Anyin adre me he ka ham ka at ae hu gan, me me he ka tren gan hmå: ke adre me he ka hom ge at

uma ehac oge didrut ûhek hnyin; ke e ame | a wale, inya oge me ha ködra ta je ûhöûcû; anyin adre me bwela, k' adre me ca wâ bi, ke löng, k' adre me ca lönghmakhmeto bi, k' adre me ca wâ ûnykûme bi. hwâdâ but ködra hna perofeta hnö Isaia, ka habe,

Obun e he ka löng ge hnyeköny, me ca wâ ûnykûme bi ;

K' öbun e he ka wâ ge ecmak, me ca he bi ka khana:

15 Anyin ame khöt ut hnyekon, tavat ang, Ke hmak je hnyikönyödra he ka löng, K' adre mook ge je emaködra; Wâ adre nye wâ ge je emaködra Me löng ge je hnyikönyödra, Me wâ ûnykûme ge hnyekudra, Me hmetuhmetu but, M' oge me he ka omeli ödra.

16 Ke hnahic hnen ta je emaköbun, anyin öbun e wâ, me ta je hnyikönyöbun, anyin öbun e löng. 17 Anyin ae hnathu inya oge me ha köbun, ka habe, e se hia ta je perofeta me tavat ae wisa hwakecidra adre me weny he ka wâ hnöbun hna wâ, k' adre me ca wâ bi; me be he ka löng hnöbun hna löng, k' adre me ca löng bi. 18 Anyin a wale löng ju öbun ûhöûcû ge at ame belök. 19 E ka löng ut ke at hofucin dökhu, ke ame ca wâ ûnykûme bi, me ame o but at ae kong, me hûgûnâ ûnyi adre tā eû hnyi hnyekon. Wale thibi e hna tā hnyi baten gethen. 20 Ke haba hna tā hnyi dok ae hudei, wale at ame löng hofuc, me ie kap senyina; 21 ke so bi e ba bi iwân eû hnyi hnyekon, k' ame ca kûeny tethmâ; ke ame ne o but hlöuhlöu, me ûöveci, can hofuc, me e ame ie thö thö. 22 Ke haba at adre tā hnyi wanben ta je ûö ae ûdedö, wale at ame löng hofuc, ke ame kû takoû hofuc hnen je vheliny hmeledrany, me je iyawö ge omjeû, me e ame 23 Ke haba hna tā hon kânâ ca wa but. ae hoso, wale at ame löng hofuc, me wâ ûnykûme; at ame hing wa, me hu wan, keihen ûsa wan haded, ke keihen ûsa sikste, ke keihen ûsa thöte.

24 E ame omanená hmetu ködra ke ûhöûcû, ka habe, Haba dokhon drany, me ûcû me at ame tā je wan ae so hnyi iny hnyei: 25 ke ame tiga mokut tavat, me ame he but iwahnaihniöny mē, me tā takoû hwit hnen zizania, me he thö. 26 Ke ame kû thö bâtân me wa, me ame manen minya but zizania. 27 Me ame o but lathnyabainy at tren uma, me ha kâu, ka habe, ae ca hu gan bi, ûnyi e ame hu. 13 Anyin | Than lö, hawa, u je ca tā ta je wan ae so

Ame ânyâ e hnen iwahnaihmiöny. haba lathnyaba ödrin e ha kâu, ka habe, Hawa e wem öhmun e he ka oc ûkhöûnâ e? 29 Ke haingen, ka habe, Ohe; wâ öbun nye tha oc dö hwit me je zizania. 30 E so ödru me he ka tha kû ke ne o but hnyi ûen menu: ke haba hnyi ûen menu oge me he ka ha ka tavat menu, ka habe, Mē ûkhöûnâ thö je zizania, me tha ip me ca, hnân thong degecâ: ke ip dö hwit hnyi anyik om hani.

31 E ame omanenâ hmetu ködra ke ûhöûcû, ka habe, Haba dokhon drany, me ûcû me wan sinapi ame hom ke at me ta hnyi iny hnyei: 32 wale thibi e wan ae ûhnyûkong hmelen ta je wan hia; ke hnyi ûen e ame kû thö me ame gan hmâ hon ta je ûö ae ometu, a ûö cici, me ûcû ka ta je meno ame gå ethö he ka tabâ ta je vheiny.

33 Ke e ame ha hmetu ködra ke ûhöûcû, ka habe, Haba dokhon drany me ûcû me leven ame hom ke momo me ikhâlâ hnyi hnyin falawa a kun ta tulut, ke ne o but ame tha khibi hia thö.

34 Haba ta je hofuc hia e, ame ha Iesu ka tavat hnyi je ûhöûcû; k' ame ca fuc ködra ke ba ûhöûcû: 35 me me hwâdâ thö hna ha hnen perofeta, ka habe,

Oge me he ka khöng ut hnyimök hnyi ta je ûhöûcû;

Oge me he ka ha ta je ûnyi ae iyong hwân hnyi hna bi taben hmeledrany.

36 Ke haba Iesu ame hna but tavat ae se hia, me ame didrö ka hnyi uma: ke j ame o but kâu laten, haingödra, ka habe, Omanenâ thö köhmun bongon ûhöûcû me zizania hnyi utkânâ. 37 Me e ame thu ködrin, me ha, ka habe, Haba at ame tā wan ae so, me wale Nokon at; 38 ke haba utkânâ, me wale hmeledrany; ke haba wan ae so, me wale lakon dokhu; ke haba zizania, me wale lakon at ae kong; 39 ke haba iwahnaihmiöny a at ame tā, me wale diabolo: ke haba menu, me wale obiny hmeledrany; ke haba tavat menu, me wale ta je angela. 40 Ke haba zizania adre ûkhöûnâ he ka thong hnyi meic; me ame he ka helâe hnyi obiny haneledrany. 41 Ame he Nokon at ka kunâ anyin ta je angela, m' ödrin e he ka ûkhöûnâ ûnyi hnyi dokhon dökhu ta je ûnyi hia adre me bi jöniny, ke tavat adre me ânyâ hulö, 42 me khû' ödrin ka hnyi thopiny meic: k' adre me he ka tenge me ûgiö ganyudra eling. 43 Ke

hnyi em hnyei? ke ûnyi ua bi zizania?|haba tavat ae wisa, me adre me he ka 28 Ke e ame thu me ha ködrin ka habe, hadröngöc helâ me seûnö hnyi dökhu dokhon Ke Kamödra. Haba at ae hu li hnyikönyen, löng ju.

44 Haba dokhon drany, me ûcû me tang omjeû adre me ikhâlâ hnyi hnyei; waleji ame wâ hnen ke at, me ikhâlâ but; me e ame senyin me he but me ûcoâ anyin ta je ûnyi hia, me ûco utkânâ eling.

45 Wale hmetu ang, haba dokhon drany me ûcû me at ûco omjeû at ame elâm ta je penina ae so: 46 ke e ame wâ ju ke penina ae gan hwaban, me e ame mē úco anyin ta je ûnyi hia hnân bi hwaban e.

47 Wale hmetu ang, haba dokhon drany, me ûcû me ert adre me thong eû hnyi köiö, me ame hnok dö ta je wâ monu hia: 48 ke ame unöngöt dö, me ödrin e lelö e ka hnyi hme; ke adre me ûlalabainy me ûkhöûnâ je wâ ae so ka hnyi je tang, me degec bi ta je wâ ae kong. 49 Ame he ka helâe hnyi obiny hmeledrany: ame he ka he but ta je angela me kia luâ tavat ae kong me tavat ae wisa, 50 me khû' ödra ka hnyi thopiny meic: adre me he ka tenge me ûgiö ganyudra eling.

51 Hawa, öbun e wâ ûnykûme ta je ûnyi hia e? Haingödrin ka habe, Eke. 52 Me e ame ha ködrin, ka habe, Anyin a wale, haba tavat sihnalimen hia waleji adre nâ ka hnyi dokhon drany, me helâ me at ae tren uma ame sang ta je ûnyi ae teb ûnyi me ta je ûnyi ae kueny jut ûnyi hnyi

tang omjehen. 53 A hia but Iesu umo ta je ûhöûcû e, me e ame he but ûheny e. 54 Me e ame o but ka hnyi iny hnyei, me e ame n' ödra hnyin umödra sunago, me adre me lâiâ, me ha, ka habe, Unyi ua metâ eang me ta je huliwa ae man unyin at ang? 55 Hawa, ca nokon bi at tretrau? ke ca Maria bi ien hinyen? ke hawa, ca je liamekeiny mē jia Iakobo, me Josefa, me Simona, me Juda? 56 Ke ca eang bi unyita je lahaniny hia! Ke ûnyi ua bi ta je ûnyi hia eang gan? 57 Ke adre me thö thö gan. Ke haba Iesu ame ha ködra, ka habe, E ca ba lung anyin perofeta, ke ka e bi hnyi iny hnyei, me anyin bi lap. 58 Ke e ame ca ânyâ ta je huliwa ae man ae se hia eling, can anyidra ca labageju.

HNYIMAKAN 14.

'NYI ûen eling a löng ut Heroad than lung a Iesu, 2 me e ame ha

ka lathnyabainy, ka habe, Ioane Bapataiso | keihen, me e ame he ka hna but tavat ae e; a möt hmetu thö ûheny hnyi hna mok; anyin a wale ame huliwa ta je ûnyi ang ae man unyin. 3 Anyin a hia but Heroda köt Ioane, me ca e, me ip hnyi uma ce at, can ga Herodia, öiö Filipo, liamekeiny mē. 4 Anyin a Ioane ame ha, ka habe, E ca ûcû köu he ka hom e. 5 Me e ame weny ka hlingå e, k' ame outen tavat ae se hia, anyin adre me kap e helâ me perofeta. 6 Ke haba hnyi bong adre me bijeuâ bong adre hnöku Heroda hnyin, ame biâ hlu nöku Herodia hnyi wanben, me osenyini 7 Waleling me me khemanyin he ka ham kâu ûnyi e ame he ka sumâtâ. 8 Ke haba hlu, me ame ha hnyekon hinyen he ka ha, ka habe, Ham but könya bö Ioane hnyin mini. 9 Me ame hmak ut than; ke ûnyi bi ge hna khemanyin, ke can ge tavat adre me tha laba me, me e ame hûna he ka ham but; 10 me e ame ûkhûnöng he ka subâ bö Ioane hnyin uma ce at. 11 Me adre me hom but ban hnyi mini, me ham ka hlu, ke hlu ame hom me ham ka hinyen. 12 Me ame he but laten, me hom unyin, me konâm; ke ödrin e he but me thumetu Iesu.

13 Ke a löng ut Iesu, me e ame he ûheny e hon hu, ka hnyi ong hnyebuba a hake e: ke a löng ut tavat ae se hia, me adre me he hoton hon kânâ ûnyi hnyi ta je taun. 14 Ke e ame o thö me wâ tavat ae se hia, me e ame betenge gadra, me ohia hnödra ta je mok. 15 Ke hnyi sahac ame he but kâu laten, me haingödrin, ka habe, Hnyebuba ang, k' a um do lany; kunâ thö tavat ang ae se hia, m' adre me he ka hnyi je taun he ka ûcû ö 'dra bi. 16 Ke haba Iesu ame ha ködrin, ka habe, Ohe, adre me ca he ka he; ha ö 'dra bi öbun. 17 Ke haingödrin kâu, ka habe, E hu thabûng thibi ta areto ke lo li wâ unyihmun. 18 Me e ame ha, ka habe, Hö jem. 19 Ke ame hûna ka tavat ae se hia he ka laba hnyi hna önying; ke e ame hom je areto a thabûng ke li wâ, k' ame bwele hnyi drany ai me oleâ, me thuthu, me ham je areto ka laten, ke laten ka tavat ae se hia. 20 Ke ödra hia adre me han, me ame sekudra ju: ke adre me hom je kolon adre thuthu a unöngöt dö je tang a twelv. 21 Ke haba ûseiny tavat adre me han me helâ me faiv thauzan obaga, k' adre ca aû bi omomo me je wanakat.

22 Me e ame ie kunâ laten he ka laba hon hu, me me bödrin ka kec ka hnyi ke Me öbun e ohavâ hofuc hwan Khong ge

se hia. 23 Ke a hia but kuna tavat ae se hia, e ame hake ölö thö ka hnyi bucen he ka hic: ke hauhaotreng ut ke hake e thiju ling. 24 Ke haba hu, me e but hnyi wanben köiö, ame kap hnahna hnen ta je waköiö, anyin a esang. 25 Ke hnyi hna hmak a vakiny hnyi lit e ame he ködrin, ame he hon köiö. 26 Ke a wâ but e hnen laten ame he hon köiö, me ödrin e hmak me ha, ka habe, Hanu jo; ke ödrin e kuku anyin a ödrin ot. 27 Ke haba Iesu ame ie fuc ködrin, ka habe, Hwege thö; inya bi; ca ot. 28 Haba Peteru ame thu kâu, ka habe, Than lö, ame ne u bi ling, bethe ha könya he ka he but köu ka hnyi hon köiö. Haingen ame ha, ka habe, Aiö u, Haba Peteru ame utut ûheny hon hu, me he hon köiö, he ka he kö Iesu. 30 Ke e ame wâ ang, me e ame ot ; ke e ame hwân he ka û, me e ame kuku me ha, ka habe, Than lö, omeli nya. 31 Me Iesu ame ie hinöbeny me kât e, me ha kâu, ka habe, At ame labageju ûhnyûkong lö, ieû gam u me hlohlo? 32 Ke ödru me ölö thö ka hnyi 33 Ke haba hon hu, me ame ta but hau. aten hu ödrin e khudrung kâu, me ha, ka habe, E hnathu u thibi Nokon Khong.

34 Ke ödrin e kec ka hnyi ke keihen, me ödrin e o thö hot, ka hnyi Genesareta. 35 Ke ame wâhmakhmeto e hnen tavat hnyi hnyei eling, me adre me ûkhûnöng igigilö hnyei eling, me hom but kâu ta je komok hia; 36 me khöû kâu m' adre me he ka kâlâ thibi obiny anyin ûkhaû: ke haba tavat hia adre me kâlâ, adre me mödrut.

HNYIMAKAN 15.

KE ame o but kö Iesu ke je Faresaio me tavat sihnalimen ûhedra Jerusalema, me ha, ka habe, 2 Ieû ge latâm ödrin e hanyâûâ hna ûne hnen wahingat? anyin ödrin e ca më hinyem ödrin ka he ka han. 3 Me e ame thu me ha ködrin ka habe, Ieû gabun öbun e hanyâûâ minya hnanyibu anyin Khong ge hnöbun hna ûne? 4 Anyin a Khong ame ha, ka habe, Ogânâ kâmâm me hinyâm: ke, Haba at ame haikongoâ kamen me hinyen, e hnathu e ame he ka mok. 5 Ke haingöbun, ka habe, Haba at ame he ka ha ka kamen me hinyen, ka habe, E kap bi anyik ta je ûnyi hnân hadru' öbu; 6 e ame ca he ka ogânâ kamen.

anyibun je hna ûne. 7 Hnyat thoi hnyok ka habe, E ca so bi he ka hom jeû an je lö, e so hna perofeta gabun hnö Isaia, ka | habe,

8 Haba tavat ang, adre me oganö nya ge je esongodidra;

Ke haba je hnyekudra, me ûsâkâûö mönya.

9 E ûnyi baû hnödra hna khudrung könya K' adre me nâ bi ta je hna ûne a hûna

10 Me e ame hawa tavat ae se hia, me ha ködra, ka habe, Löng ju, me wâ ûnykûme ju: 11 Ca ûnyi bi ame dit ka hnyi hnyem ame okongoå at; ke so bi ûnyi ame didrut ûnyi hnyi hnyem, wale bi e ame okongoâ at. 12 Me ame o but laten me ha kâu, ka habe, E khanö u a ta je Faresaio adre me hmönyidra ka löng hofuc e? 13 Ke e ame thu me ha, ka habe, Haba ta je ûö a ca tā bi hnen Kamök ethö hnyi drany, me adre me he ka oc dö me iwân. 14 Hn' ödra but: ödra je hnyat kû gethen k' ödra wadröu. Ke a ne lelö wadröu ge ke wadröu, ödru me he ka tha ta eû hnyi hmonop. 15 Haba Peteru ame thu me ha, ka habe, Ha thö köhmun bongon ûhöûcû. 16 Ke e ame ha, ka habe, Hawa, öbun hnyat adre me tiga ca wâ ûnykûme bala? 17 Obun e ca wâhmakhmeto bi a haba ta je ûnyi ame dit ka hnyi hnyem, me ame he ka hnyi hnyin, me adre me degec ut ka hnyi hnyot? 18 Ke haba ta je ûnyi ame didrut ûnyi hnyi hnyem, me ame he but ûheny hnyi hnyok; me wale ame oikikiâ at. 19 Anyin ame didrut ûnyi hnyi hnyok ta je hna ûnykûme ae kong, me je ûhlingö, me venöu âiân ke at, me bi ûnyi monu, me venöu, me ohnatho thoi, me haikongo: 20 wale ta je ûnyi ame oikikiâ at: ke haba he ka han k' adre ca hinyem, me ame ca he ka okongoâ at.

21 Haba Iesu ame hna but dok e, me he ka hnyi ke keihen Turo me Sidona. Me wâ bi, ame o but ke momo Kanana ûnyi hnyi je hnyegöulen hnyei eling, k' ame hongot tenge, ka habe, Than a Nöku Davita lö, betenge ju gak; ame vec ut nökuk hlu a delec demoni. 23 Ke ba hofuc e ame thu. Me ame o thö laten me sumâtâ e, ka habe, Obâ but momo; anyin a e ame hongot hotutin. 24 Ke e ame thu me ha, ka habe, E ba ke ûnyi adre kunö nya kâu, ke so bi ka ta je mamoe adre he monu hnyi lap anyin at Isaraela. 25 Me ame o thö Hnyi sahac öbun e ha, ka habe, Ame he momo me khudrung ju kau me ha ka habe, ka so drany: anyin ae dra drany. 3 Ke

lakon, me khûâ ka ta je kuli. haingen momo ame ha, ka habe, Eke Than: anyin a haba je kuli adre me labö an je kolon ame kölu ûnyi hnyi hon laulau anyin tuhödrin. 28 Me haba Iesu ame thu me ha ka momo ka habe, Momo lö, e gan hmâ ânyâm labageju: e so he ka e köu helâ me hnâm hna wem. Me ame möt ut nokon hlu cicö ûen eling.

29 Ke haba Iesu ame he ûheny e, me o hnyi köiö hnyi Galilaia; ke e ame ölö ka hnyi bucen me laba eling. 30 Me ame o but kâu tavat ae se hia, tha ödra me ta je mat, me ta je wadröu, me ta je hum, me ta je bâbu, me keihen tavat ae se hia minya, me adre me khû' ödra ka hnyi hmelen li can; me e ame omeli ödra: 31 me me lâiâ tavat ae se hia, hnyi ûen adre me wâ ta je hum adre me fuc, me je bâbu adre me so but, me je mat adre me he: me adre me

ogânâ Khongon Isaraela.

32 Haba Iesu ame hawâ laten me ha ka habe, Inya oge me betenge ge tavat ae se hia, anyin a ödra bong kun dut eang unyik ke ba ö 'dra: ke ca wek he ka kun' ödra k' ödra mekihnânem wâ adre nye he ka momonu eû hnyi gethen. 33 Ke haba laten ödrin e ha kâu, ka habe, E hu gatin ûnyi ua je areto ae se hia eang hnyi hnyebuba, me hnân he ka osekunâ tavat ae se hia helâng? 34 Ke haba Iesu ame ha ködrin ka habe, Ve ta areto unyibun ! Haingödrin, Seven, me je ong wâ. 35 Me e ame hûna ka tavat ae se hia he ka laba hon kânâ; 36 ke e ame hom je areto a seven me je ong wâ, me e ame oleâ me thuthu, me ham ka laten, ke laten ka tavat ae se hia. 37 Haba ödra hia adre me han me ame sekudra ju: ke ödrin e hom dö je kolon adre thuthu, me ame unöngöt dö je tang a seven. 38 Ke ödra foa thauzan obaga adre me han, adre ca aû bi omomo me ta je 39 Me e ame hna but tavat ae wanakat. se hia, me e ame ölö thö hon ong hu me o ka hnyi je hnyigöulen Magadala.

HNYIMAKAN 16.

E ame o but ta je Faresaio me Sadukaio, me adre me cubec e me sumâtâ he ka omanenâ ke haten ûnyi hnyi drany. 2 Me e ame thu ködra, ka habe, Than lö, hadruö nya. 26 Ke e ame thu, hnyi hnyomakatu, Ame he ka kong drany

hnyi bong ang: anyin ame dra drany ke khömet. E khan' öbun heka wâhmakhmetoâ bongon drany; ke ca khan' öbun bi he ka wâhmakhmetoâ ta je haten ta je ûen. 4 Ame elâm haten hnen dö ae kong k' ame bi ûnyi monu; k' adre me ca he bi ka ham kâu haten, ke so thibi haten anyi Jona perofeta. Ke e ame hn' ödra, me he but.

5 Ke ame khöp dö laten hnyi ke keihen, k' ödrin e hnying he ka hok areto. 6 Haba Iesu ame ha ködrin, ka habe, O'bun âu ge leven anyin ta je Faresaio me ta je Sadukaio. 7 Me ödrin e ûhnenamököuâ, ka habe, anyin la ötin e ca hok areto. 8 Haba Iesu ame wâhmakhmeto, me e ame ha, ka habe, Öbun hnyat labageju ûhnyûkong lö, ieû gabun öbun e ûhnenamököuâ anyin ae ba areto? 9 Hawa, öbun e ca wâhmakhmeto bala bi, ke öbun e ca ûnykûme bi je areto a thabûng anyin tavat a faiv thauzan, me useiny je tang öbun e hom? 10 Ke helåe je areto a seven anyin foa thauzan tavat me ûseiny je tang öbun e hom? 11 Ieû gabun öbun e ca wâhmakhmeto a oge me ca ha köbun ge areto? Ke so bi he ka wâ âu ge leven anyin ta je Faresaio me je Sadukaio? 12 Me ödrin e wâ ûnykûme a e ame ca ha ködrin he ka wâ leveniny areto, ke so bi ûne anyin ta je Faresaio me je Sadukaio.

13 Ke ame o but Iesu hnyi ke keihen hnyei Kaisaria Filipi, me e ame hnö laten, ka habe, Haba ifucin tavat ge Nokon at, me ia? 14 Haingödrin, ka habe, Haingen keihen, Ioane Bapataiso; ke haingen keihen, Elia: ke haingen keihen Jeremia, ame ne ke at hnyi ta je perofeta. 15 Ke haingen ködrin, ka habe, Ke haba ifucibun gak, m' iny ia? 16 Haba Simona Peteru ame thu me ha, ka habe, U thibi Keriso a Nokon Khong ae möt. 17 Ke haba Iesu ame thu me ha kâu, ka habe, Hnâm hnahic Simona Bar-Jona: anyin a ca omanenâ bi köu hnen at, ke hnen bi Kamök ethö hnyi drany. 18 Ke inya oge me ha köu, ka habe, U Peteru, ke hnyi hon veto ang, oge me he ka otilâ anyik ekalesia; ke ame ca he ka hwege ta je homagöuleny hedis hon e. 19 Ke oge me he ka ham köu je kiny dokhon drany: ke haba ûnyi u me he ka ohmâ eang hmeledrany, adre me he ka ohmâ ethö hnyi drany: ke haba ûnyi u me he ka thang eang hmeledrany adre me he ka thang ethö hnyi drany. 20 Me e ame ha ka laten m' ödrin e ca he ka ha ka ke at a e bi Keriso.

21 Hwân ûen e, Iesu ame hwân ka omanenâ ka laten a e ame he ka he Jerusalema ai, me vheno ta je vec ae se hia ûnyi ge wahingat, me ta je taben tavat bihut, me hnyat sihnalimen, k' adre me he ka hlingâ, k' ame he ka möt hmetu hnyi bong a kuniny. 22 Haba Peteru ame hom e, me hwân he ka thawâ, haingen, ka habe, Ekölö gam Than; adre me ca he bala ka ânyâ helâe köu. 23 Ke e ame hwiö thö me ha kö Peteru, ka habe, Satana lö, he thö ka hnyi hotuk: u at ame bijönik: anyin u je ca ûnykûme ge ta je ûnyi anyin Khong, ke ta je ûnyi thibi anyin at. 24 Me Iesu ame ha ka laten, ka habe, A ne ke at ame weny he ka he hotuk, e so e ame hokhnyok, me hom anyin satauro me he hotuk. 25 Anyin e haba at ame beomelö anyin möt, me ame he ka ohia e: ke haba at ame he ka hna anyin möt can inya, ame he ka hu e. 26 Anyin a ieû troban ka at, a ne he ka hu kâu hmeledrany hia, ke ame bi hwaban e ge anyin möt? ke ieû hmetu ke ûnyi hnân he ka bi hwaban anyin möt? 27 Anyin ame he ka o thö Nokon at hnyi hmanenanginy Kamen, tha e me anyin ta je angela, me e ame he ka ve ham ka tavat hia thithö e ûcû me anyidra ta je huliwa. 28 E hnathu, inya oge me ha köbun, haba keihen gadra adre me tot eang, adre me ca he bi ka mok, ke ne o but adre me wâ Nokon at ame he ka o hnyi dokhon dökhu.

HNYIMAKAN 17.

KE hwaban ta bong a siks Iesu ame hum Peteru, me Iakobo, me Ioane a keiny, me su ödrin ka hnyi bucen a hake ödrin ke: 2 me e ame ke bongon dut hnyi hnyimaködrin: ke ame hadröngöc hnyimakan helâ me seûnö, ke hau anyin je ûkhaû helâ me melâm. 3 Me wâ bi, haba Mose me Elia ödru me manen ködrin, m' ödru ûhnenamö mē. 4 Ke haba Peteru ame ha kö Iesu, ka habe, Than lö, e so kötin he ka laba eang: a ne wem oge me he ka otilâ je uma menâ a kun; hnân hobi köu khaca, ke hobi kö Mose khaca, ke hobi kö Elia khaca. 5 Ke e ame tiga ha, me wâ bi ûlâ ae hadröngöc ame tubi ödrin: ke wâ bi, hwan hofuc ûnyi hnyin ûlâ ame ha, ka habe, Walang Nökuk a oûnykûmik oge me senyin kâu; löng ju öbun kâu. 6 Ke a löng ut laten, me ödrin e ta ju hnyikânâi, me ot gan hmâ. 7 Ke haba Iesu ame he me kal' ödrin, me ame ha, ka habe, Todrö ke ca ot bi. 8 Me ödrin e bwele göranyai ke ba at | ödrin e wâ, ke hake Iesu thibi.

9 Ke ödrin e tiga utut ûhedrin hon bucen, me Iesu ame hûna ködrin, ka habe. Ca ha bi ka ke at ûnyi a manen, ke ne o but a möt hmetu thö Nokon at ûheny hnyi hna mok. 10 Me ame hnö e hnen laten, ka habe, Anyin a ieû ame ha tavat sihnalimen, ka habe, Ame he ka bö Elia ka o? 11 Ke e ame thu, me ha, ka habe, E hnathu ame bö Elia, k' ame he ka ohâtâ ta je ûnyi hia: 12 ke inya oge me ha köbun, ka habe, A o but Elia, ke adre me ca wâhmakhmeto, k' adre hia but ânyâ kâu wedra. minya Nokon at ka hu vec helâe ûnyi gadra. 13 Haba laten ödrin e wâhmakhmeto a e ame haiö Ioane Bapataiso ködrin.

14 Ke ödrin e o but ka tavat ae se hia, ke ame o but kâu ke at ame cibouca kâu, me ha, ka habe, 15 Than lö, betenge ju ge nökuk: anyin a e ame ing, me gan hmâ vec : anyin a e ame osehia but ta eû hnyi meic, ke osehia minya ka hnyi köiö. 16 Ke oge hia but hom e ka lâtâm, ke ca khan' ödrin he ka omelö e. 17 Ke haba Iesu ame thu me ha, ka habe, Dö ame ca labageju bi, ke hwali lö, oge me he ka tha e möbun ke ne o but kehö i oge me he ka hokhnyoki öbun ke ne o but kehö? hö jem könya. 18 Haba Iesu ame thawâ e, me ame didrut demoni ûnyi hnyin: me ame möt dö da hwân hnyi ûen e. 19 Me ame he duöng laten kö Iesu me ha, ka habe, Ieû ae ca khan' öhmun gan he ka obâ e? 20 Me e ame ha ködrin, ka habe, Anyin ae ûhnyûkong anyibun labageju: anyin e hnathu inya oge me ha köbun, ka habe, a ne hu gabun labageju helâ me wan sinapi, me öbun e he ka ha ka bucen ang, ka habe, Kec dö kåe; me ame he ka kec; ke ba ke ûnyi ame he ka pason köbun.

22 Ke ödrin e tiga laba hnyi Galilaia, haba Iesu ame ha ködrin, ka habe, Adre me he ka alecuâ Nokon at ka hnyi ta je hnyamen at; 23 ke adre me he ka hlingå e, ke e ame he ka möt hmetu hnyi bong a kuniny. Me ödrin a vec gan hmâ.

24 Ke ödrin e o but hnyi Kaperenauma, me ame o but kö Peteru tavat adre me hok haf-sekel, me ha, ka habe, Hawa ame ca hnyi bi haf-sekel at ame n' öbun ? 25 Haingen, Eke. Ke hnyi ûen e ame didrö hnyin uma ai, haba Iesu ame bân he ka fuc kâu, ka habe, Simona, ieû ûnykûme-

ge lakudra, ame ne ûnyi ge je atkanyua? 26 Haingen ame ha, ka habe, Unyi ge je atkanyua: me Iesu ame ha kâu, ka habe. Awe adre hna bâûâ lakon. 27 Ke so bi wâ ötin nye osau' ödra, he thö hnyiköiöai, me khûâ but wage, me lelö thö wâ a bân ka wadring ka hnyin; ke u ka hia but khöng hnyimen, u me he ka wâ khaca sekel: hom dö e, me ham ködrin hnân hobi köu m'

HNYIMAKAN 18.

NYI ûen eling ame o laten kö Iesu me ha, ka habe, Ia ae gan hnyi dokhon drany? 2 Me e ame hawâ wanakat ae ûhnyûkong kâu, me otilâ hnyi wanbödrin, 3 me ha, ka habe, E hnathu inya oge me ha köbun, ka habe. Öbun e ne ca wi' öbun bi, me me helâ me wanakat, e ca khan' öbun he ka didrö ka hnyi dokhon drany. 4 Anyin a wale, haba at ame he ka oûhnyûkongoâ e bi helâ me wanakat ang, wale bi e at ae gan hmâ hnyi dokhon drany. 5 Ke haba at ame he ka kap wanakat helâng hnyi iök, me ame köp nya minya: 6 ke haba at ame he ka bijoniny ke at ae ûhnyûkong eang ame labageju könya, me so ka at eling he ka vekiny hnyi nyin veto hnân oamâmâ, me he ka öûâ 7 Ekölö ge but e hnyi köiö ae dit. hmeledrany anyin ae hu ta je hna bi jöniny! anyin ae ûnyi hnathu he ka oâ ta je hna bijöniny: ke ekölö ge at ame he ka oâ ta je hna bijöniny! 8 A ne bi jönâm hnyamâm a metâm, subâ degecâ but gam: e so köu he ka didrö ka hnyi möt a u bâbu ke mat, hon he ka tha hu li hnyamâm ke li cam, ke adre me he ka khûö u ka hnyi meic ame ca mok balua. 9 Ke a ne bi jönâm emâkâm, ûâ degecâ thö gam : ke so köu he ka didrö ka hnyi möt a khaca biju emâkâm, hon he ka tha hu li ecmak, me adre me he ka khûö u ka hnyi meiciny 10 Wâ eâu öbun nye hûkötiâ ke at ae ûhnyûkong eang ; anyin a inya oge me ha köbun, haba anyidrin ta je angela ethö hnyi drany adre me wa bala hnyimakan Kamök ethö hnyi drany. 12 Anyin a ieû ûnykûmenöbun? a ne ke at ae tren je mamoe a wan haded, ke ame he monu but khaca gadrin, hawa, e ame ca he ka hna bi nainte nain, me he ka hnyi je bucen he ka elâm at a he monu? 13 Ke a ne wâ ju nâm? haba ta je than eang hmeledrany adre e, e hnathu inya oge me ha köbun, ka habe, me hom ûnyi ga ia fat me hut? hawa, unyi e ame senyinâ e hon hnen hna senyinâ nainte nain ödrin e ca he monu. helâe e ca weny Kamöbun ethö hnyi drany, a g'ame he ka hia ke at eang ae ûhnyûkong.

15 Ke a ne monu köu kem, he thö ka omamenâ kâu anyin monu ke hake öbu ke: a ne ling u, öbu me he bi ka liamekeiny hmetu. 16 Ke ame ne ca ling u, bi hiâm ju minya ge at a khaca, ame ne lo, m' adre me he ka ohmâ ta je hofuc hia a tha hahnathoâ hnen hnyimen li at a lo, ame ne 17 Ke a ne höcö ling ödrin, ha thö ka ûkhacaköu: ke a ne höcö löng ûkhacaköu, hna but e me me he ka helâ köu me Aten ke je hnyei, ke ta je telona. 18 E hnathu inya oge me ha köbun, ka habe, Haba ûnyi öbun e he ka ohmâ eang hmeledrany adre me he ka ohmâ ethö hnyi drany: ke haba ûnyi öbun e he ka thang eang hmeledrany, me adre me he minya ka thang ethö hnyi drany. 19 Wale hmetu ang, inya oge me ha köbun, ka habe, ame ne he lo li at gabun ka tha ogâ ke ûnyi eang hmeledrany wale ödru me he ka sumâtâ, me ame he ka ham ködru hnen Kamök ethö hnyi drany. 20 Anyin a haba dok ame ûkhacaköu hnyin li at a lo, ame ne kun, hnyi iök, me inya ling hnyi wanbödrin.

21 Haba Peteru ame o but kâu me ha, ka habe, Than lö, ama ove monu könya keik m' iny hna but e? hawa, ame he ka o hnyi seven? 22 Haba Iesu ame ha kâu, ka habe, Oge me ca ha köu, ka habe, Ame he ka o hnyi seven; ke so bi, Ke ne o but ka hnyi sevente je seven. 23 Anyin a wale, haba dokhon drany me ûcû me ke than ame weny he ka hnö ge ta je ûnyi unyin lathnyabainy. 24 Ke e ame hwân he ka wâhmakhmeto, me adre me hom but kâu at ame hia but me hom gan ten thauzan je talan. 25 Ke can anyin ae ba gan hnân bi hwaban, haba tuhan ame ûkhûnöng he ka ûco e, me âiân, me lakon, me ta je ûnyi ae hu gan, me hnân bi hwa-26 Anyin a wale, haba athnyaba ame ta ju me nom ju kâu, me ha, ka habe, Than lö, më hokhnyoki nya ju, me oge me he ka ham hia hwaban köu. 27 Haba tuhan athnyaba eling ame betenge gan, me thang ut e, me hna degecâ kâu hnen hna mē hom. 28 Ke ame dit hnyöu ai athnyaba eling, me wâ ke athnyaba a hanen, waleji ame mē hom gan je denari a wan haded: me e ame kâlâ e, me kât nyin me ha, ödrin e ha kâu, ka habe, A ne helâe bongon ka habe, Hö jem hmetu hnâm hna mē at ge momo, e ca ûcû bi he ka faipoipo.

14 Ke ame ta ju, me khöû kâu, me ha, ka habe, Mē hokhnyoki nya ju, me oge me he ka ham hmetu köu. 30 Ke e ame höcö: me e ame he me khûâ e huyin uma ce at, ke ne o but e ame ham hmetu hna më hom. 31 Ke a wâ but hnen je athnyaba a hanen hnen hna ânyâ, me ame hmak je hnyekudrin, me ödrin e o thö me omanenâ ka tuhodrin ûnyi hia ame ânyâ. 32 Me haba tuhan ame hawâ e, me ha kâu, ka habe, U athnyaba ae kong lö, oge me thang hia hnâm hna mẽ hom gak, anyin a u je khöû könya: 33 hawa, e ca ûcû köu he ka betenge minya ge athnyaba a hanâm, helâji me hnök hna betenge gam ? 34 Haba tuhan ame hmönyin, me hna but ka tavat ûöveci, ke ne o but e ame he ka ham ta je ûnyi hia e ame mē hom. 35 Ke ame he ka ânyâ helâe köbun hnen Kamök ethö hnyi drany, öbun ka ca he hia ka ve thöng keiny ûnyi hnyi je hnyekubun.

HNYIMAKAN 19.

HIA but Iesu öumo ta je hofuc e, me e ame he ûheny Galilaia, me o hnyi hnyigöulen Juda hoton Joridano; 2 ke ame he hoton tavat ae se hia; me e ame omeli ödra eling.

3 Ke ame o thö kâu ta je Faresaio he ka cubec e, haingödrin ka habe, Hawa, e ûcû ka at he ka degec âiân can ta je ûnyi hia? 4 Me e ame thu me ha, ka habe, Hawa, öbun e ca hnyi aû, a haba at ame op tavat hnyi can a e ame up ödru baga me momo, 5 me ha, ka habe, Anyin a wale, ame he baga ka hna kamen me hinyen me kece bi ka âiân ; ke ame he ka khaca thibi unyidru? 6 Waleling m' ödru me ca lo hmetu bi, ke khaca thibi unyidra. Anyin a wale, haba hnen Khong hna ûhûkâlâköuâ, me ca he bi at ka thang. 7 Haingödrin kâu, ka habe, Anyin a ieû Mose ame hûna he ka ham tusiny thang faipoipo, me ip ju momo? 8 Me e ame ha ködrin, ka habe, Haba Mose ame hn' öbun he ka degec laöiöbun can ûnâkiny je hnyekubun: k' adre me ca hnyi helâe hnyi can. 9 Ke inya oge me ha köbun, ka habe, Haba at ame degec âiân, k' a bi ûnyi monu, me ihok me ke at bi, me wale bi at ame bi ûnyi monu: ke haba at ame hom momo adre degec, me e at ame bi ûnyi monu. 10 Ke haba laten, hom gak. 29 Me haba athnyaba a hanen 11 Ke e ame ha ködrin, ka habe, E ca

Digitized by Google

DD 2

ame kap.

wanakat, me me he ka ip li hnyamen hudrin, me hic: ke haba laten ödrin e thaw' ödra. 14 Ke haingö Iesu, ka habe, Hna but ta je wanakat, ke ca thaw' ödrin bi he ka he jem könya: anyin a helâ ödrin dokhon drany. 15 Me e ame ip li hnyamen

hudrin, me he but ûheny e.

16 Me wâ bi ame o but ke at me ha kâu, ka habe, At ûne lö, ieû ke ûnyi ae so o ge me he ka ânyâ me me hu thö könya möt ame ca ba balua? 17 Me e ame ha kâu, ka habe, Ieû gam u me hnö gak ûnyi ae so? Khaca thibi at ae so: ke a ne wem he ka didrö ka hnyi möt vheno thö ta je hnanyibu. 18 Haingen ame ha kâu, ka habe, Ewa? Ke Iesu ame ha kâu, ka habe, U ca he ka hlingâ, U ca he ka bi ûnyi monu, U ca he ka venou, U me ca he ka ohnathoâ thoi, 19 Ogânâ kâmâm me hinyam: ke, U me he ka betenge ge at ame laba hakekenyi u helâ me u bi. 20 Haba hidröu ame ha kâu, ka habe, Oge hia but vheno ta je ûnyi e: ke jeû biju ae hia gak? 21 Haba Iesu ame ha kâu, ka habe, A ne wem he ka bekhöt, he thö, ûco thö anyâm ta je ûnyi, me ûtitilen baû; me e ame ha ködra, ka me ham ka tavat ae theduoc, ke u me he|habe, Ieû gabun öbun e ûtitilen baû ke ka hu tang omjeû hnyi drany: ke aiö u bi, he hotuk. 22 Ke a löng ut hidröu hofuc habe, Anyin ae ba at ame haw' öhmun. eling, me e ame he but me hmak ut hnyekon : | anyin a e at ae tren omjeû ae gan hmâ.

habe, E hnathu inya oge me ha köbun, ka habe, Huliwa but at ae tren omjeû he ka didrö ka hnyi dokhon drany. 24 Ke inya oge me ha hmetu köbun, ka habe, E hâhâ ka kamela he ka didrö hnyi hwanumen jebû, hon he ka didrö ka hnyi dökhu dokhon Khong at ae tren omjeû. löng ut laten me ödrin e lâiâ gan hmâ me ha, ka habe, Ia la ae khana he ka möt? 26 Haba Iesu ame ō 'drin me ha, ka habe, E ca khana bi e hnen at; ke ba ke ûnyi ae pason ka Khong. 27 Haba Peteru ame thu kâu, ka habe, Wâ bi, öhmun e hia but hna degecâ ta je ûnyi hia, me he hotom; me kahwainy ae gan hmâ. 13 Ke e ame ke öhmun e he ka hu ieû ? 28 Haba Iesu thu ka ke at gadrin, ka habe, Hanök lö,

khana tavat hia he ka kap hofuc e, ke so|me ha köbun, ka habe, haba hnyi hna he thibi tavat adre me ham ködrin. 12 Anyin ka omelö hmetu, e ka he Nokon at ka laba ae hu je eunuka ame helâe ûnyi hnyi erkin hon theroniny anyin hmanenang, haba öbun ge hinyen: k' ame eunuka but keihen, a tavat öbun e he hotuk, me öbun e he minya oeunuka hnen at: ke e hu je eunuka, adre bi ka laba hon je theron a twelv, he ka me ka oeunuk' ödra hobi kâu dokhon drany. | owisa je tribu anyin at Isaraela a twelv. Ke haba at ae khana he ka kap e, e so e 29 Ke haba at ame he ka hna but uma, ke liamekeiny, ke haniny, ke kamen, ke hinyen, 13 Me adre me hom but kâu ta je ke lakon, ke hnyei, can iök, me e ame kap wan haded ûsehiainy, me ame he ka hu minya möt ae ca ba balua. 30 Ke se hia tavat ame bödra, me ame he ka bilidra but, ke haba tavat ame bilidra me ame he ka bödra but.

HNYIMAKAN 20.

NYIN ae ûcû dokhon drany me tuhan uma, at ame vesâkong he ka hawi tavat huliwa ka hnyi anyin hna belöki 2 Ke tha mou thö gan me tavat huliwa he ka kap ûsa khaca denari hnyi bong, me e ame kun' ödra ka hnyi anyin hna belökâ vine. 3 Ke e ame dit hmetu but hnyi awa a kuniny, k' ame wâ keihen adre me ûtitilen bâu hnyi hna ûcû; 4 ke e ame ha ködra, ka habe, He th' öbun ka hnyi hna belökâ vine, me oge me he ka bi hwaban köbun ûnyi ae ûcû. Me ödrin e he but. 5 Ke e ame dit hmetu but, hnyi awa a siks, ke hnyi awa a nain, k' ame ânyâ helâe. 6 Ke haba hnyi awa a eleven. e ame dit hmetu but, me wâ keihen adre obekhötâ bong? 7 Haingödra kâu, ka Ke e ame ha ködra, ka habe, He th' öbun minya ka hnyi hna belökâ vine. 23 Me haba Iesu ame ha ka laten, ka hnyi hauhaotreng, haba tuhan vine ame ha ka homakan huliwa, ka habe, Hawâ thö tavat huliwa me ham ködra hwaban, hwan ge tavat a bilidra ke ne o but ka tavat a bödra. 9 Me ame o but tavat adre hawâ hnyi awa a eleven, me ödrin e ve kap denari. 10 Ke ame o minya but tavat a bödra, k' ödrin e ûnykûme he ka kap gânâ; ke ödrin e ve kap minya denari. 11 Ke adre hia but kap, me adre me ulidro tuhan . uma, 12 me ha, ka habe, Haba tavat a bilidra adre hia but huliwa khaca thibi âwâ, ke u je mâdrâ ködrin e ûcû möhmun, waleji tavat öhmun e hok hmakiny bong ame ha ködrin, ka habe, E hnathu inya oge iny ca hwali köu: hawa, öte ca tha thamuâ

hnyi denari? 14 Hom dö ânyâm me he|gahmu. thö, haba wek bi he ka ham ka at a biliny e ûcû möu. 15 Hawa, e ca ûcû könya he ka ânyâ wek ge anyik ta je ûnyi? hawa e kong emakâm anyin a iny at betenge? 16 Ke helâe haba at a biliny ame he ka bân, ke haba at a bân, ame he ka biliny

17 Haba Iesu ame he Jerusalema ai, me e ame saû thö me laten a twelv a hake ödrin ke, me ha ködrin eû hnyi gethen, ka habe, 18 Wâ bi, ötin e he Jerusalema ai; ke adre me he ka alecuâ Nokon at ka je taben tavat bihut me hnyat sihnalimen; ke adre me he ka hahnaûhangoâ e, he ka hlingâ, 19 ke adre me he ka hna e ka Aten je hnyei he ka hlumā e, me kot ge osö, me osatauroa: ke e ame he ka möt hmetu thö hnyi bong a kuniny.

20 Me ame e but kâu hinyen li laku Zebedaio tha e me li lakon, ödrin e khudrung me sumâtâ e ge ke ûnyi. 21 Me e ame ha ka momo, ka habe, Ieû wem? Haba momo ame ha kâu, ka habe, Ö u ha thö me me he li lakuk ang ka laba ke at hnyi ke keihâm a metâm, ke ke at hnyi ke keihâm a mem hnyi dokhom dökhu. 22 Ke haba Iesu ame thu me ha, ka habe, E ca khan' öbu bongon hnöbu hna sumâtâ. Hawa, e khan' öbu he ka ic hnyi kaia oge me he ka ijem ? Haingödru ka habe, E khan' öhmu. Ke e ame ha ködru, ka habe, Öbu me he ka hnyi ic hnyi anyik kaia: ke haba he ka laba hnyi ke keihen metök me mek, me ca hamök bi he ka ham, ke wale hobi kâu thibi hnen Kamök hna penapena hobi kâu. 24 Ke a löng ut hnyat a ten me ame hmönyidrin ka li liamekeiny. 25 Ke haba Iesu ame haw' ödrin kâu me ha, ka habe, E khan' öbun a hwakecin tavat adre me musö Aten je hnyei he ka hwen than hudrin, ke ame musi ödrin hnen ta je tuhödrin. 26 Ame ca he ka helâe gabun : ke haba at ame began gabun ame he ka bi athnyaba köbun; 27 ke haba at ame weny he ka bân gabun, me ame he ka bi athnyaba köbun: 28 helâ me Nokon at a ca o me kap umen Khong, me obâ hia tavat adre me he ka bi athnyaba kâu tavat, ke so bi me ûcû hnyin uma kap, me hagutâ hnyihe ka bi athnyaba me ham anyin möt hnân kânâi ta je laulau anyin tavat wia mone, hwaban melen tavat ae se hia.

me ame he tavat ae se hia hotudrin. 30 but sihnalimen, ka habe, Adre me he ka Ke wâ bi, li wadrou ödru me laba hnyi hwenyi ien umok uma, me uma hnân hic: baten gethen, k' ödru me löng a g' ame he ke öbun e wia e me me op umen tavat nul' ödru Iesu, me ödru me hongot, ka venöu. 14 Ke ame o but kâu ta je wadröu habe, Than a Nöku Davita lö, betenge ju me ta je mat hnyi uma kap; me e ame

31 Me ame thaw' ödru tavat ae se hia, m' ödru me laba hnyibû: ke so bi ödru me hongot hwege tot, me ha, ka habe, Than a Nöku Davita lö, betenge ju gahmu. 32 Me Iesu ame todru me haw' ödru, me ha, ka habe, Ieû webu a oge me he ka ânyâ köbu? 33 Haingödru, ka habe, Than lö, me me bwela but li emaköhmu. 34 Me haba Iesu ame hnyok ködru, me kâlâ li emaködru: me ödru me ie bwela but me he hoton.

HNYIMAKAN 21.

K E ödrin e hakekeny Jerusalema ai, k' Elaio, ke haba Jesu ame kunâ li laten, 2 haingen ködru, ka habe, He th' öbu ka hnyi taun cici öbu, me öbu me he ka wâ asina adre me noc, me nokon unyin: thang ut, me lelö thö jem könya. 3 Ke ame ne he ke at ka fuc köbu, me ha th' öbu, ka habe, E hu hanymödru ge Than; me e ame he ka ie kun' ödru. 4 Ke adre me ânyâ e, me me hwâdâ hna ha ge perofeta, ka habe, 5 Ha thö ka hluiny Ziona, ka habe,

Wâ bi, ame o but köu Tuhâm, At ae menyik, k' ame tabâ asina, Ke nak asina, a nokon asina.

6 Me ame he but li laten me ânyâ helâ me hna ha ködru ga Iesu, 7 me lelö asina, me nokon, k' ödru me ip je ûkhaûidru hon li asina; me e ame laba hon. 8 Ke haba tavat ae se hia adre me ulolo anyidra je ûkhaû eû hnyi gethen; ke haba keihen adre me sö je anginy ûö, me ave gethen. 9 Ke haba tavat adre me bödra me tavat a bilidra, adre me kuku me ha, ka habe, Hosana ka Nöku Davita: Hnen hnahic at ame o but hnyi ien Than; Hosana ethö beönua. 10 Ke hnyi ûen e ame o but hnyi Jerusalema me ame bwebwet bi taun hia, haingödra, ka habe, Ia e? 11 Me ame ha tavat ae se hia, ka habe, Walang perofeta a Iesu ûheny Nazareta hnyi Galilaia.

12 Ke haba Iesu ame didrö hnyin uma me je utap taben tavat adre me ûcû biny; 29 Ke ödrin e tiga dit ûhedrin Jeriko 13 me e ame ha ködra, ka habe, Adre hia

Bethania ai, me mokut eling.

me e ame he kâu, ke ba wan e ame wâ, kâu. ke je lan thibi; haingen kâu ka habe, U ame thu me ha ködrin, ka habe, E hnathu labageju, me ca lolo bi hnyok, öbun e ca he ka hake ânyâ thibi hna ânyâ ka imeta, habe, Bethe ok ut me ta but eû hnyi köiö, me ame he ka hwâdâ. 22 Ke haba ta je ûnyi hia thithö öbun e he ka sumâtâ hnyi hic, öbun ka labageju, me öbun e he ka hu.

23 Ke e ame o ka hnyi hnyin uma kap, me haba je taben tavat bihut me wahingahnyin ta je ûnyi e. 25 Haba hna bapataiso hnö Ioane me ûnyi ua! ûnyi hnyi drany, ûnyi ge at? Me adre me ûhnenamököuâ, ka habe, Ate ne ha me ûnyi hnyi drany, me e ame he ka ha köta ka habe, Ieû gabun öbun e ca geju kâu? 26 Ke ate ne ha, ka habe, Unyi ge at; me öta outen tavat ae se hia; anyin a ödra hia adre me köp Ioane helâ me perofeta. 27 Me adre me thu kö Iesu, ka habe, E ca khan' öhmun. Me e ame ha ködra, ka habe Oge me ca he minya inya ka ha köbun musi oge me ânyâ hnyin | ta je ûnyi e. 28 Ke ieû ûnykûmenöbun ! hnyi bong ang hnyi ik hnyei vine. 29 Ke ka thu amâmâ: ke e ka kölu ka hnyi hon

omeli ödra. 15 Ke haba je taben tavat haingen, ka habe, Iny höcö: ke hwaban e, bihut me hnyat sihnalimen adre me wâ e ame ietra me he. 30 Me e ame o ka ta je ûnyi hnân lâiâ e ame ânyâ, ke je wakeiat me ha helâe minya. Ke e ame wanakat adre me hongot hnyin uma kap, thu me ha, ka habe, Cica inya oge ma he: me ha, ka habe, Hosana ka Nöku Davita, ke ame ca he bi. 31 Ie at gadru ame me adre me hmönyidra, 16 me ha kâu, ânyâ weny kamödru? Haingödra, ka habe, ka habe, Hawa, u je löng hnödrin hna ha? Atö. Haba Iesu ame ha ködra ka habe, E Haingö Iesu ame ha ködra, ka habe, Eke: hnathu inya oge me ha köbun, haba ta je öbun e ca munyi aû, ka habe, Unyi hnyi telona, me ta je momo hnyi gethen, adre hnyimen ta je wanakat me ta je mendreng me khalet' öbun ka hnyi dökhu dokhon u je obekhötâ bi hna haisoâ. 17 Me e ame Khong. 32 Anyin a Ioane ame o but hn' ödra but me he but ûheny hnyi taun köbun hnyi deny hwakecin ae wisa, ke öbun e ca geju kâu: ke ame labageju kâu 18 Ke haba hnyi hnomakatu, e ame he hnen ta je telona me ta je momo hnyi hmetu ka hnyi taun ke ame mekihnânem. gethen: ke öbun e wâ thibi, öbun e ca 19 Me e ame wâ imeta hnyi baten gethen, ietra hwaban, m' öbun e he ka labageju

33 Löng ju ke ûhöûcû; Wale at tuhan me ca he hmetu ka wa nyiele balua. Me uma ame belökö vine, me bi haginy igigilö, ame ie meleca thö imeta. 20 Ke a wâ but me hin thop hnân hlic vine, me otilâ tap laten, me ödrin e lâiâ me ha, ka habe, E ae beû göranyai, me hna ka tavat belök, logot meleca thö imeta! 21 Haba Iesu me e ame he but ka hnyi ke hnyei bi. 34 Ke hnyi ûen ame hakekeny ka metu je inya oge me ha köbun, öbun e ne hu wan, me e ame kunâ lathnyabainy ka tavat belök, he ka hom je wan. 35 Haba tavat belök adre me kât lathnyabainy, me osöâ ke öbun e ne he ka ha ka bucen ang, ka khaca, me hlingâ khaca, me lûâ khaca. 36 Me e ame kunâ hmetu ke lathnyaba ae se hia hon hnyat a bödrin: me adre me ânyâ helâe minya ködrin. 37 Ke hwaban e, e ame kunâ ködra nokon, haingen, Ödrin e he la ka outen nökuk. 38 Ke a wâ but nokon hnen tavat belök, me ödrin e ûhatiny hnyei ödrin e o kâu hnyi ûen e ame!köuâ, ka habe, Wale but ang mâtrân; ate tiga ûne, me haingödrin, ka habe, Hnen me he ka hlingâ, me me tang omjehetin musi anyi ia u me ânyâ ta je ûnyi e! biju anyin ta je ûnyi. 39 Me ödrin e kât 24 Haba Iesu ame thu me ha ködrin, ka e me obâ ûnyi hnye hnye vine, me hlingâ. habe, Oge me he bi nya ka hnei öbun ge; 40 Anyin a wale, e ka o tuhan hnyei vine, ke hofuc, ke öbun ka thu thö könya, me ieû ame he ka mâdrâ ka tavat belök! oge me he ka ha köbun musi oge me ânyâ | 41 Haingödrin kâu, ka habe, E ame he ka ohia tavat eling ae kong, me hna hnyei vine ka keihen tavat belök, tavat adre me he ka ham wan kâu hnyi je ûen. 42 Haba Iesu ame ha ködrin, ka habe, Öbun e ca aû hna sihnalimen, ka habe,

Haba veto ame degec hnen tavat bi

Me adre me ânyâ me hnân ban kopiny: Unyi ge Than eling,

Ke ate me wâ me lâiâ?

43 Anyin a wale, inya oge me ha köbun, ka habe, Adre me he ka hom gabun dökhu dokhon Khong, me adre me he ka ham ka Wale ke at a lo lakon; me e ame o ka atö hnyei adre me wa waniny. 44 Ke haba me ha, ka habe, Nökuk, he thö ka huliwa at ame he ka ta hon veto ang, me ame he at, me ame he ka thu omomono e. 45 Ke | kunâ kâu latödrin, ke je Herodiane minya, a löng ut ta je taben tavat bihut ke ta je me ha, ka habe, At ûne lö, e khan' öhmun Faresaio anyin ta je ûhöûcû, me ödrin e wâ ûnykûme a e ame ha gadrin. 46 Me ödrin e elâm he ka kât e, k' ödrin e outen tavat ae se hia, anyin adre me kap e a perofeta.

HNYIMAKAN 22.

ABA Iesu ame ha hmetu ködra je ûhöûcû ame ha, ka habe, 2 Haba dokhon drany, me ûcû me ke than at ame ânyâ bijeû hnyi faipoipo a nokon, 3 k' ame kunâ lathnyabainy he ka hom tavat adre hia but hawâ ka hnyi bijeûiny faipoipo: k' adre me höcö. 4 Me e ame kunâ hmetu ke je lathnyaba me ha, ka habe, Ha thö ka tavat adre hia but hawâ, ka habe, Wâ bi, oge hia but penapena anyik bijeû: k' adre hia but hlinga halek je bolok ke halek je meno ae pipikhenya, k' adre hia but penapena ta je ûnyi hia: ai öbun ka hnyi bijeûiny faipoipo. 5 Ke adre me oûnyibâûâ me ve se but, ke at ka hnyi iny ta hnyei, ke ke at ka hnyin anyin hna ûcû: 6 ke haba je kolon adre me kât lathnyabainy, me okongoâ, me hlingâ. 7 Me ame hmönyin bi than, k' ame kunâ anyin je utbavat, me ohia tavat ûhlingö eling, me thong degecâ anyidra taun. 8.Me e ame ha ka lathnyabainy, ka habe, Adre hia but penapena bijeûiny faipoipo ke ca ûcû ödra bi, a tavat adre me bödra ka hawâ. 9 Anyin a wale, he th' öbun ka hnyi vheden ta je gethen, ke haba tavat hia öbun e he ka wâ, haw' ödra thö ka hnyi bijeûiny faipoipo. 10 Me ame he but lathnyaba eling ka hnyi ta je gethen, me ûkhacahöuâ hia tavat ödrin e wâ, tavat ae kong ke tavat ae so: me ame unöngöt hna faipoipo ge at. 11 Ke ame didrö than he ka wâ tavat adre hawâ, me e ame wâ ke at eling ae ba ûkhaûen faipoipo: 12 me e ame ha kâu, ka habe, Hanök lö, ieû gam u je didrö kââng, ke ba gam ûkhaûen faipoipo? Me e ame laba hnyibû but. 13 Ke haba than ame ha ka lathnyaba, ka habe, Ca ju li can ke li hnyamen, me khûâ but ka hnyi menekholom hnyöu, dok adre me tenge hnyin me ûgiö ganyon. 14 Anyin adre me hawâ tavat ae se, ke wakhalet thibi adre me ûca.

ûhnenamö m' adre ma kâmâu ka töuhne- ngen ka habe, 36 At ûne lö, ewa hnanyibu

dut a u at ae hnathu, a at ame ûnö hnatho gethen deny Khong, ke u me ca outen at, anyin a u me ca ûnykûme bi hnyimakan at. 17 Anyin a wale, ha thö köhmun, Ieû ûnykûmenâm? e ûcû he ka fat kö Kaisara, hawa, degec u? 18 Ke haba Iesu ame wâ hwakecidrin ae kong, me e ame ha, ka habe, Hnyat thoi, ieû gabun öbun e cubic nya? 19 Omanenâ thö könya mone hnân fat. Me adre me hom kâu 20 Me e ame ha ködrin, ka habe, denari. Hnyimakö ia ang me hna sihnalimen? 21 Haingödrin kâu, ka habe, Kaisara. Me e ame ha ködrin ka habe, Awe, ham but kö Kaisara ta je ûnyi anyi Kaisara, ke ka Khong ta je ûnyi anyin Khong. 22 Ke adre me löng, me adre me lâiâ, me hna but e, me he but.

23 Hnyi bong eling ame he but kâu ta je Sadukaio, tavat adre me ha, ka habe, e ba möt hmetu thö: 24 ke adre me hnö e, ka habe, At ûne lö, haba Mose ame ha, ka habe, A ne mokcu ke at ke ba nokon, hamen liamekeiny mē he ka hom âiân bi, me bi mâtrân liamekeiny mē. 25 E unyihmun je liamekeiny a seven: ame faipoipo thö atö, me ame mokcu, ke ba mâtrân, ke ame hna but âiân ka keiny; 26 ke helâe minya ge loiny, me kuniny, ke ne o but hnyi seven. 27 Ke hwabödrin hia thö, ame mok minya ju momo. 28 Waleling, me ame he ka öiö ia gadrin a ödrin seven hnyi möt hmetu thö? anyin a ödrin hia ödrin e hom e. 29 Haba Iesu ame thu me ha ködrin, ka habe, Öbun e ûnykûme hwalö but, ke ca khan' öbun hna sihnalimen, me man maniny Khong. 30 Anyin adre me ca he ka hok âiân me ûhamtamomo hnyi möt hmetu, ke adre me he ka tha ûcû me ta je angela hnyi drany. 31 Ke haba hnyi möt hmetu ûnyi hnyi hna mok, hawa, öbun e ca aû hnen Khong hna ha köbun ka habe, 32 Inya ang Khongu Aberahama, me Khongu Isaaka, me Khongu Jekob? Haba Khong, me ca Khongon bi tavat adre mokcu, ke so bi tavat ae möt. 33 Ke a löng ut tavat ae se hia, me adre me lâiâ hnen hna ûne.

34 Ke a löng ut ta je Faresaio a g' ame ohnyibö ta je Sadukaio, me adre me ûkhacakou tho. 35 Ke haba ke at gadrin a at 15 Me ame he but ta je Faresaio me ûnö hnanyibu ame hnö he ka cubec e, haiweny ge hnen hna ha. 16 Me adre me ae gan hnyi ta je hnanyibu? 37 Me e ame ha kâu, ka habe, U me he ka hnyok | gan unyibun, me ame he ka athnyabaibun. ka Than a Khongom ge hnyekom ae bekhöt, me hanom ae bekhöt, me oûnykûmâm ae 38 Wale hnanyibu ae gan a bân. bekhöt. 39 Ke haba loiny, helâ minya e, ka habe, U ma betenge ge at ame laba hakekenyi u helâ me u bi. 40 Hnyi li hnanyibu eling ame him je hnanyibu hia me ta je perofeta.

41 Ame tiga ûkhacaköu ta je Faresaio, ke Iesu ame hnei ödra ge ke ûnyi, ka habe, 42 Ieû ûnykûmenöbun ge Keriso? nöku ia e? Haingödrin kâu, ka habe, Nöku Davita. 43 Me e ame ha ködra, ka habe, Ieû ga Davita ame hâiâ e ûnyi ge Hanu, ka habe, Than, haingen

44 Ame ha Than ka Tuhök, ka habe,

Laba ju hnyi ke keihen a metök Ke ne o but oge me he ka ip ta je iwahnaihmiöny möu hmelen li cam? 45 Awe, ame ne hâiâ e hnö Davata, ka habe, Than, ama kâmâu ka nokon? 46 Ke ba at ae khana he ka thu kâu ge ke hofuc, ke ba at ae hwege hnyekon he ka hnö hmetu e, hwân hnyi bong eling.

HNYIMAKAN 23.

TABA Jesu ame ha ka tavat ae se hia me laten minya ka habe, 2 Haba hnyat sihnalimen me ta je Faresaio adre me laba hon je utap tabö Mose: 3 anyin a wale, haba ta je ûnyi hia thithö ödrin e he ka ha köbun he ka ânyâ, ânyâ thö, me tuö: ke ca he öbun ka ûcûcûbongoâ hwakecidrin; anyin adre me ha thibi, k' adre me ca ânyâ bi. 4 Eke, adre me hûgo ta je hok ae hmak, ke pason he ka hijen, me ip hon li bajebenyin tavat, ke ödrin bi, ödrin e ca bwebwelâ ge ke banyödrin. 5 Ke ödrin e ânyâ hia anyidrin ta je huliwa hnân bi wânen at: anyin ödrin e olâwâ anyidrin je filateri, me ogânâ je baten je khaûdrin, 6 me wedrin ta je hna laba ae beönua hnyi ta je bijeû, ke je utap ae nua hnyi ta je sunago, 7 me he ka nom ködrin hnyi ta je hna ûcû, me he ka hai' ödrin, ka habe, Rabi. 8 Ke haba öbun, ca he ka haw' öbun, ka habe, Rabi: anyin a khaca thibi at ûne köbun, ke öbun ka liamekeiny hia. 9 Ke ca he ka hawâ ke at eang hmeledrany, ka habe, Kamen: anyin a khaca thibi kamöbun ethö hnyi drany. 10 Ke ca he öbun ka haw' öbun, ka habe, Je homakan : anyin a khaca thibi homakan ae wadröu lö, hneû bânâ but hnyin utkaia köbun, wale Keriso. 11 Ke haba at ae me mini, me me so minya but hoton.

12 Ke adre me he ka öûhnyûkongo at ame ka ogânâ e ; k' adre me he ka ogânâ at ame ka öûhnyukongoâ e.

13 Ekölö gabun hnyat sihnalimen me ta je Faresaio, hnyat thoi hnyok! anyin öbun e hlöng dokhon drany ka at: anyin öbun e ca didrö ka hnyin, ke öbun e thawâ minya tavat adre me labö didrö.

15 Ekölö gabun hnyat sihnalimen me ta je Faresaio, hnyat thoi hnyok! anyin öbun e vheno köiö me hnyei he ka heleû hanöbun a khaca, ke e ka wia e, öbun e ânyâ e me me nokon gena a ibi olo nuainy hubun.

16 Ekölö gabun tavat ûsû k' öbun wadrou bi, wale a tavat adre me ha, ka habe, A ne ke at ame khemanyin ûnyi ge uma kap, me ûnyi baû bi e; ke haba at ame he ka khemanyin ûnyi ge goliny uma kap, me hmâ bala but e. 17 Hnyat ae monu öbun me wadröu: anvin a ieû ae nua, a ne gol, a ne uma, wale at ame okaba gol? 18 Ke a ne ke at ame khemanyin ûnyi ge taben hut, me ûnyi baû e ; ke a ne ke at ame he ka khemanyin ûnyi ge bwihlany hon e, me e hmâ bala but e. 19 Hnyat ae wadröu: anyin a ieû ae nua, hawa a ne bwihlany, a ne taben bi hut, wale at ame okabâ bwihlany? 20 Anyin a wale, haba at ame khemanyin ûnyi ge taben hut, e ame khemanyin ûnyi ge e bi, me ta je ûnyi hia thithö minya adre ip ethö hon. 21 Ke haba at ame khemanyin ûnyi ge uma kap, me ame khemanyin ûnyi ge e bi, me ûnyi ge at minya ame laba eiö hnyin. 22 Ke haba at ame khemanyin ûnyi ge drany, e ame khemanyin minya ge theron anyin Khong, me at minya ame tabâ e.

23 Ekölö gabun hnyat sihnalimen me ta je Faresaio huyat thoi hnyok! anyin a öbun e ham ke hanen a libenyitainy minet, me aneto, me komina, ke öbun e hia but hna biju ta je ûnyi ae gan hnyi hnanyibu, wale hna owisa, me ibetengiö, me labageju: e ûcû öbun e ânyâ ta je ûnyi e, ke ca hna bi ta je ûnyi eang. 24 Hnyat ûsû, k' öbun je wadröu bi, hnyat öbun e hneköien minâ, me utâ bi kamela.

25 Ekölö gabun hnyat sihnalimen me ta je Faresaio, hnyat thoi hnyok! anvin öbun e hneû hoton utkaia me mini, ke haba bi hnyin, me unöngöt ge hna hûgûnâ hwali me hwakecin ae kong. 26 Faresaio

je Faresaio, hnyat thoi hnyok! anyin a ke veto, ke adre me he ka tho degecâ hia. ge thoi hnyok me hulö.

dö ang.

37 Jerusalema, Jerusalema lö, at ame hlingâ ta je perofeta, me lûâ tavat adre me kuna kau! iny ibi osehia wek he ka ûkhacaköuâ lakom helâ me hinyen denakhoto ame tube lakon ge li labenyin, m' öbun ka höcö öbûn! 38 Wâ bi adre hia but hna degecâ umöbun uma ke ba önyen. Anyin a inya oge me ha köbun, ka habe, Obun e ca he hmetu ka ō nya, ke ne o but ûen öbun e he ka ha hnyin, ka habe, Hnen hnahic at ame o but hnyi ien Than.

HNYIMAKAN 24.

ABA Iesu ame didrut ûheny hnyi uma kap; me ame o but laten he ka omanenâ kâu je ke keihen hna op uma 2 Haba Iesu ame ha ködrin, ka habe, Hawa, öbun e wâ but ta je ûnyi hia

27 Ekölö gabun hnyat sihnalimen me ta habe, Ame ca he bi ke veto ka mokut hon

öbun ûcû me ta je erkemok adre me ohawâ, 3 E ame tiga laba hon bucen Elaio, me ke so hmönyin at ka wâ hoton, ke haba eû ame o duöng kâu laten, me ha, ka habe, hnyin, me unöngöt ge je jeien komok, me omanenâ thö köhmun ame he ka o kehö ta ikiki hia. 28 Ke helâe, öbun ame manen je ûnyi e? ke ieû haten ge hnâm hna he wisa ka tavat, ke unöngöt dö eû hnyibun ka o hmetu, me ûnyi minya a obiny hmeledrany? 4 Ke haba Iesu ame thu ködrin, 29 Ekölö gabun hnyat sihnalimen me ta ka habe, Wâ eâu, wâ e nye omonu öbun je Faresaio, hnyat thoi hnyok! anyin a dut ke at. 5 Anyin ödra se hia adre me öbun e up veten je erkemok hon ta je pero- he ka o hnyi iök me ha, ka habe, Inya ang feta, me omecâ je erkemok hon tavat ae Keriso; me omonoâ tavat ae se hia. 6 Ke wisa, 30 me ha, ka habe, A ne öhmun hnyi öbun e he ka löng ge ta je vat, me hoon ta ta je bong bongon lakamöhmun, öhmun e je vat: wâ eâu, öbun nye he ka ot, anyin ca he ka hnyi hanen tavat adre me hlingâ ame he bi ka o ta je ûnyi e, ke tiga hia bi ta je perofeta. 31 Waleling me öbun ka obiny. 7 Anyin ame he ka tot ke hnyei ohnathu öbun bi a öbun lakon tavat adre ka ke hnyei, me ke dökhu ha ke dökhu; me hlingâ ta je perofeta. 32 Awe, öunö- ke ame he ka hu je hmiâ, me hwiöi hnyi ngötâ thö tulut anyin lakamöbun. 33 Öbun ke je dok. 8 Ke haba ta je ûnyi eling, je on lö, ke lakon je vaipa, öbun e he ka me wale hwân ta je vec. 9 Me adre me kâmâu ka kec ge hnaûhangöiny gena? he ka hn' öbun dut ka tavat ûöveci, ke 34 Wâ bi, inya oge me kunâ köbun ta je adre me he ka hling' öbun: ke adre me he perofeta me tavat ae metâ, me hnyat sihnaka huköti öbun ta je hnyei hia thithö can limen: ke öbun e he ka hlingâ me osatauroâ iök. 10 Me ame he ka thö thö tavat ae keihen gadrin, ke öbun e he ka osöâ keihen se hia, me ûalecuödraköu ödra, me bi iwahnyi umöbun je sunago, me sed' ödrin ûnyi hnaihmiöny. 11 Ke ame he ka o ta je hnyi ke taun ka hnyi ke taun: 35 me ame he perofeta thoi ae se hia me omonoa tavat ka o but köbun dra ae wisa hia adre hingâlâ ae se hia. 12 Ke can hnödra hna osehia eang hmeledrany, hwân ge dra drö Abela hulö, ame he ka katebu ibetengiö anyin at ae wisa, ke ne o but ka dra dro Zakaria tavat ae se hia. 13 Ke haba at ame he nöku Barakia, waleji öbun e hlingâ hnyi ka tethmâ ke ne o but obiny, me e ame wanben uma kap me taben hut. 36 E he ka möt. 14 Ke adre me he ka khetâ hnathu inya oge me ha köbun, ka habe, lûthumetuiny dökhu ang hnyi hmeledrany Ame he ka o ta je ûnyi hia eling ka hia hnân ohnatho ka ta je hnyei; me ame he ka o but obiny.

15 Awe, öbun ka wâ ûnyi ae ikiki at ame okongo, ame tot hnyi dok ae kap, waleji a ha Daniela perofeta, (wâhmakhmeto ju hnen at ame aû), 16 haba hnyi ûen e, e so ame he tavat adre me laba hnyi Juda ka kec ka hnyi bucen: 17 ke haba at hnyi hon uma, e so e me ca utut he ka hok ûnyi ûnyi hnyi hnyin umen uma: 18 ke haba at a belök, e so e me ca hmetu bi he ka hom anyin ûkhaû. 19 Ke ekölö ge tavat a ödra erkin, me tavat adre me ûasin hnyi je bong eling. 20 Ke hic ju öbun, m' öbun e ca he ka kec hnyi ûen megic, ke sabath: 21 anyin ame he ka o vec ae gan hmâ e ba helâe ehac hnyi hwân hmeledrany ke ne o but walang ang, k' ame ca he bi ka helâe hmetu. 22 Ke adre ne ca owakhaletâ ta je bong, me ba at ame he ka möt: ke so bi adre me he ka owakhaletâ ta je bong e ge tavat adre ûca. eang? e hnathu inya oge me ha köbun, ka 23 Ke a ne ha köbun ke at, ka habe, Wâ

bi, Keriso but ang, ke, Wale bi e; ca kap | ka tha hnyi khenyi hwit; adre me he ka 24 Anyin ame he ka o je Keriso thoi, me je perofeta thoi, me adre me he ka omanenâ ta je haten ae gan, me ta je ûnyi hnân lâiâ, m' adre me he ka omono 25 Wâ tavat adre me ûca a ne ca pason. bi, oge hia but ha bânâ köbun. 26 Anyin a wale, ödra ka he ka ha köbun, ka habe, Wâ bi, e but hnyi hnyebuba, ca he th' öbun: ke Wâ bi, e but hnyi je hnyeûle eiö, ca kap öbun. 27 Anyin a haba hucuce ame o thổ ûheny jimeyö, k' ame umumelam jio; k' ame he ka helâe, e ka o hmetu 28 Haba hnen ta je komok, Nokon at. me wale dok ame ûkhacaköu ta je aeto hnyin.

29 Ke hwaban vec hnyi ûen eling, ame he ka ie menekholom but seûnö, ke ame ca he hmetu ka melam tehi, ke ame he ka kölu but ta je okhû, ke adre me he ka jijing ta je man hnyi drany: 30 me ame he ka manen hnyi drany haten Nokon at: ke ame he ka ûtengiö ta je tribu hia eang hmeledrany, ke adre me he ka wâ Nokon at ame o hon ta je ûlâiny drany, tha e me man me hmanenang ae gan hmâ. 31 Ke e ame he ka kunâ anyin ta je angela me ifucin khoto ame mea, me adre me he ka ûkhacaköuâ thö hnen ta je hna ûca ûnyi hnyi je ang a vak, hwân hnyi ke can drany

ke ne o but ka hnyi ke can.

32 Ke nâ th' öbun ûhöûcû me imeta: e tiga but je anginy ke hlau je lan, me khan' öbun ae hakekeny jut honivakeny; 33 ke helâe minya öbun, öbun ka wâ thö ta je ûnyi hia thithö e, khan' öbun dö ae hakekeny jut, ke e but ang hnyi hwanuma. 34 E hnathu inya oge me ha köbun a g' ame ca he ka ie hia dö eang, me ame he ka hwâdâ ta je ûnyi hia e. 35 Ame he ka hia drany me hmeledrany, k' ame ca he bi ka hia hok ta je hofuc. 36 Ke haba bong me awa eling, me ba at ae khana, ke ca khana minya bi ta je angela ethö hnyi drany, ke Nokon, ke hake Kamen thibi. 37 Ame he ka helâ me je bong bongu Noa ioiny Nokon at. 38 Anyin a hnyi ûen ae tiga ca o thö uoû, adre me labo han me ic, me faipoipo, me ûham ta momo, ke ne o but hnyi bong Noa ame didrö ka hnyi hnyin hu, 39 ke ca khan' ödra bi ke ne o but ame o thö uoû, me ame tha ohi' ödra

hom khaca, k' ame he ka hnen biju khaca. 42 Anyin a wale, hmâkâ thö: anyin ae ca khan' öbun ûen ame he ka o hnyin Tuhö-43 Ke wâhmakhmeto ju öbun ûnyi ang, a ga ne wâ at ae tren uma hna hmak hnyi lit ame he ka o hnyin at ae venöu, me ame ne hia but hmâkâ, me ca hna bi ködra he ka kia umen uma. 44 Anyin a wale laba penapena th' öbun: anyin a hnyi ûen öbun e ca ûnykûme bi ame he ka o but Nokon at. 45 Ewa athnyaba ae hnathu me metâ, wale hnen tuhan hna otilâ he ka musö hnyaban, he ka khenâ jeû ködrin hnyi je hing ûen cici? 46 Hnen hnahic athnyaba eling, e ka o tuhan ka wâ a g' ame ânyâ helâe. 47 E hnathu inya oge me ha köbun, e ame he ka otilâ e he ka musö anyin ta je ûnyi hia. 48 Ke a ne ha athnyaba ae kong eû hnyi hnyekon, ka habe, E tiga bec Tuhök; 49 me hwân he ka kot je athnyaba a lahanen, me he ka han me ic unyin tavat adre ic me monu; 50 me ame he ka o tuhan athnyaba eling hnyi bong e ame ca ûnykûme, me hnyi ûen e ame ca wâhmakhmeto hnyin, 51 me ame he ka subâ luâ e, me ha jekhon unyin ta**vat** thoi hnyok; ame he ka tenge eling me ûgiö ganyon.

HNYIMAKAN 25.

E adre me he ka oûco dokhon drany me je hing hlu a top zdriv hom anyidrin je lamepa he ka ûkhanö me at a tep faipoipo. 2 E monu ke faiv gadrin, ke meta ke faiv. 3 Haba hnyat e ae monu ödrin e hom anyidrin je lamepa, ke ödrin e ca hok wakaco minya bi : 4 ke haba hnyat ae metâ ödrin e hok wakaco hnyi anyidra je kaia me hnyi anyidra je lamepa. 5 E tiga bec at a tep faipoipo, me ödrin hia ödrin e ta mokut me mokut. 6 Ke hnyi wanbenset adre me kuku thö me ha, ka habe, Wale but ang at a tep faipoipo! Ai öbun he ka ûkhanö mē. Me ame todro je hlu hia eling, me anyawia anyidrin je lamepa. 8 Ke haba hnyat ae monu ödrin e ha ka hnyat ae metâ, ka habe, Hanyihmun ge hanen anyibun wakaco, anyin ae mok ut anyihmun je lamepa. 9 Ke haba hnyat ae metâ ödrin e thu me hia but; ke ame he ka helâe, e ka o hmetu | ha, ka habe, Ame ne ca he ka ûcû öhmun Nokon at. 40 Hnyi ûen eling ame belök bi m' öbun: ke so bi he th' öbun ka tavat li at a lo; adre me he ka hom khaca, me | ûcû, me ûco hobi köbuu bi. 10 Ke ödrin hnen biju khaca: 41 lo li momo ame he e tiga he bi he ka ûcû, me ame o but at a

tep faipoipo; me haba hnyat ödrin e penapena, me ödrin e tha didrö mē ka hnyi bijeûiny faipoipo, ke adre me hlöng ut hwanuma. 11 Hwaban e, ame o but ke je hlu, me ha, ka habe, Tabony than, tabony than lö, khöng ut köhmun. 12 Ke e ame thu, me ha, ka habe, E hnathu inya oge me ha, ka habe, E ca khanö nya öbun. 13 Anyin a wale, hmâkâ ju öbun, anyin ae ca khan' öbun bong me awa ame he ka o but hnyin Nokon at.

14 Anyin a haba ûnyi e, me helâke ame he ke at ka hnyi ke hnyei, me e ame hawâ lathnyabainy me hna but ködrin anyin ta je ûnyi. 15 Ke e ame ham ka ke at je talan a faiv, ke ka ke at lo, ke ka ke at khaca; ka ke at me ke at hoton hnödrin hna khana; ke e ame he but ka hnyi dok 16 Haba at a kap je talan a thabûng, me e ame ie he me ûcû hanen, me ame hu minya hanen a thabûng hmetu ke je talan. 17 Ke helâe me at a kap lo, e ame ûcû hanen ke lo hmetu. 18 Ke haba at a kap khaca, me e ame he but me hiny kânâ, me ikhâlâ mone anyin tuhan. 19 Ke hwaban ta je bong ae se hia ame o but tuhan lathnyaba eling, me tuluto anyidrin ta je ûnyi. 20 Me ame o but at a kap je talan a thabûng, ke e ame hom minya ke je talan a thabûng me ha, ka habe, Than lö, u je hna könya je talan a thabûng: wâ bi, oge hia but ûcû hanen thabûng ke ta talan minya. 21 Me haingen tuhan ame ha kâu, ka habe, Ole, u athnyaba ae so me hnathu, u je hia but hnathu hnyi ta je ûnyi ae wakhalet, oge me he ka otilo u hon ta je ûnyi ae se hia, didrö ka hnyi senyin anyin tuhâm. 22 minya at a kap talan a khaca, me ha, ka habe, Than lö, inya oge me wâhmakhmetu u, a u at ae hwege monu hnyimâkâm, u me meno hnyi dok u je ca ta hnyin, me ûkhöûnâ hnyi dok u je ca jijingâ hnyin: 25 me oge me ot me he me konâm ânyâm

ūsēnyin, e khatö u a oge me meno hnyi dok oge ca ta hnyin, me ûkhöûnâ hnyi dok oge me ca jijingâ hnyin; 27 anyin a wale, hamâm he ka ip anyik mone unyin tavat ûcû hobi kâu iny ka o thö, m' oge me he ka hu hmetu anyik me hna bi hanen. 28 Anyin a wale, hûgûnâ thö gan talan me ham ka at a tren talan a ten. 29 Anyin adre me he ka ham ködra hia tavat ae hu gadra, me me se hia but gadra: ke haba at ae ba adre me he ka hûgûnâ gan ûnyi e ame hu. 30 Ke khûâ but athnyaba ae ûnyi baû ka hnyi menekholom hnyöu: ame he ka tenge eling me ûgiö ganyon.

31 Ke e ka o but Nokon at hnyi anyin hmanenang tha e me anyin ta je angela hia thithö, me e ame he ka laba hon theroniny anyin hmanenang: 32 ke ame he ka ûkhacaköu ta je hnyei hia thithö hnyi hnyimakan: ke e ame he ka khenâ lu' ödra but, helâ me at tuö mamoe ame khenâ luâ ta je mamoe me ta je got: 33 me e ame he ka ip ta je mamoe hnyi ke keihen a metân, me ta je got hnyi ke keihen a meny. 34 Haba Than ame he ka ha ködra hnyi ke keihen a metân, ka habe, Ai öbun, öbun hia tavat a ohnahicâ hnen Kamök, hu hwajekhöûbun ju dökhu adre penapena hobi köbun hwân hnyi hna bi taben hmeledrany: 35 anyin a oge mekihnânem, m' öbun e ha ök: oge me beic, m' öbun e habelik: iny atkanyua, m' öbun e hawo nya: 36 oge me he thu, m' öbun e okhaûö nya: oge me mok, m' öbun e senö nya: ke inya hnyin uma ceat, m' öbun e o thö könya. 37 Me ame he ka thu kâu hnen tavat ae wisa, ka habe, Than lö, öhmun e ō u kehö u mekihnânem, m' öhmun e hâm, Me ame o but minya at a kap lo li talan, k' u beic m' öhmun e habelâm? 38 Ke me ha, ka habe, Than lö, u je hna könya öhmun e ō u kehö a u atkanyua, m' öhmun lo li talan: wâ bi oge hia but ûcû hanen e hawo u? ke he thu, m' öhmun e okhaûö a lo ke li talan minya. 23 Haingen than u? 39 Ke öhmun e ō u kehö a u mok, ke ame ha, ka habe, Ole, u athnyaba ae so me hnyin uma ceat, me o thö köu? 40 Me hnathu, u je hia but hnathu hnyi ta je ame he Than ka thu ködrin, ka habe, E ûnyi ae wakhalet, oge me he ka otilö uthnathu inya oge me ha köbun, habaji ge hon ta je ûnyi ae se hia: didrö ka hnyi hnöbun hna ânyâ ka ke at gadra ae ûhnyû-senyin anyin tuhâm. 24 Me ame o but kong hmönyin a je liamekeiny mönya, me öbun e ânyâ ling könya. 41 Ke e ame he ka ha ködra hnyi ke keihen a meny, ka habe, Ûsâkâûö but mönya, öbun tavat ae hnaûhangö ka hnyi meic ame ca mok balua, waleji adre penapena hobi kö diabolo me anyin ta je angela: 42 anyin a oge me talan hnyi kânâ; ke wale hmetu ang ûnyi mekihnânem, k' öbun e ca ha ök: oge me a ânyâm. 26 Me haba tuhan ame thu me beic, k' öbun e ca habelik: 43 iny atkaha kâu, ka habe, U athnyaba ae kong me nyua, k' öbun e ca hawo nya; oge me he

thu, k' öbun e ca okhaûö nya; oge me mok, ke oge me laba hnyi uma ceat, k' öbun e ca senö nya. 44 Ke ödra minya adre me he ka thu, me ha, ka habe, Than lö, öhmun e ō u kehö a u mekihnânem, ke beic, ke atkanyua, ke he thu, ke mok, ke laba hnyin uma ceat, m' öhmun e ca hadruö u? 45 Me e ame he ka thu ködra, me ha, ka habe, E hnathu inya oge me ha köbun, ka habe, Habaji ge hnöbun hna ca ânyâ ka ke at gadra ae ûhnyûkong hmönyin, me öbun e ca ânyâ minya ling könya. 46 Ke haba tavat ang, me adre me he ka he ka hnyi hna bi hwaban ame ca ba balua; ke haba tavat ae wisa hwakecidra ka hnyi möt ame ca ba balua.

HNYIMAKAN 26.

KE a hia but Iesu umo ta je hofuc hia eling, me e ame ha ka laten, ka habe, 2 Obun e wâ ae lo biju li bong me ame he ka o but paseka, ke adre me he ka alecuâ Nokon at me he ka osatauroâ. 3 Ke hnyi ûen e, ame ûkhacaköu thö je taben tavat bihut, me hnyat sihnalimen, me wahingatiny hnyei ka hnyi uma umen taben bihut ae nua, Kaiafa ien; 4 ke adre me ûhnenamoköuâ he ka köt Iesu ge iyawö, m' adre me he ka hlingå e. 5 Ke haingödrin, ka habe, Ca ânyâ bi hnyi ûen bijeû wâ e nyi imonumonuny tavat.

ke momo ae hu kaia alabasa tangen muro ae gan hmâ hwaban, me hingâlâ hon ban, hnyi ûen e ame tiga laba ju ka han. 8 Ke a wâ but laten me ame hmönyidrin me ha, ka habe, Hnân eû ame oûnyibâûâ helâe? 9 Anyin adre ne ûco, me gan hmâ hwaban he ka ham ka ta je theduoc. 10 Ke Iesu ame wâhmakhmeto, me e ame ha ködrin, ka habe, Ieû gabun öbun e ovhelâ momo? e ame hia but ânyâ huliwa ae so könya. 11 Anyin a e bala bi unyibun ta je theduoc; ke oge me ca he bi nya ka laba bala eang unyibun. 12 Anyin a haba hnen momo hna hingâlâ muro eang ka hnyi unyik, e ame ânyâ he ka penapena hna könim nya. 13 E hnathu inya oge me ha köbun, ka habe, Haba hnyi je dok hia hnyi hmeledrany adre me he ka khetâ hnyin je ûthumetu ae so eang, adre me he minya ka ha ge hna ânyâ hnen momo eang hnân ûnykûme kâu.

Isakariota ien, ame he ka je taben tavat bihut, 15 me ha, ka habe, Ieû ke ûnyi öbun e he ka ham könya m' inye he ka alecuâ e köbun? Me adre me tuluto me ham kâu ta je mone a thöte. 16 Ke hwân hnyi ûen eling, e ame heleû deny he ka alecuâ e.

17 Haba hnyi bong a bâniny bijeûiny areto adre ca levenâ bi, me ame he but kö Iesu laten, me ha, ka habe, Ewa dok u me wem öhmun e he ka penapena hobi köu, me u me he ka han paseka? 18 Me e ame ha, ka habe, He th' öbun ka hnyi taun ka ke at, me ha kâu, ka habe, Haingen At ûne, E hakekeny jut ûök; ke oge me he ka tha han paseka me latök hnyin umâm 19 Haba laten ödrin e mådrå helå me hna hûna hnö Iesu ködrin; me ödrin 20 Ke a sahac ut, k' e penapena paseka. ame tha laba he ka han me laten a twelv; 21 ke ödrin e tiga han me e ame ha, ka habe, E hnathu inya oge me ha köbun a g' ame he ke at gabun ka alecuo nya. Me ödrin e hmak gan hmâ, me hwân he ka ve ha kâu, ka habe, Than lö, ia, inya? 23 Me e ame thu me ha, ka habe, Haba at ame tha hnû jeû mönya hnyin mini, me wale at ame he ka alecuo nya. he but ka he Nokon at helâ me hna sihnalimen gan: ke ekölö ge at a alecuâ Nokon at a deny! adre ne ca hnokoâ at eling, ame ne so bi kâu. 25 Haba Juda at ame 6 E but Iesu hnyi Bethania hnyi uma alecuâ e, ame thu me ha, ka habe, Rabi, umö Simona a lepera, 7 me ame o but kâu hawa inya? Haingen kâu, ka habe, U me ha e. 26 Ke ödrin e tiga han, me Iesu ame hom areto, me oleâ, me thuthu; ke e ame ham ka laten me ha ködrin, ka habe, Hom dö, an ju; walang unyik. 27 Ke e ame hom utkaia, me oleâ, me ham ködrin, me ha, ka habe, Ijem d'öbun hia; 28 anyin a walang drök ûnyi hnyi ûhihinyköu, adre me hingâlâ e hobi kâu tavat ae se hia, me hnân thang ta je hulö. 29 Ke inya oge me ha köbun, ka habe, oge me ca he hmetu ka hnyi ijem wan vine eang, ke ne o but hnyi bong oge me he ka tha ijem m' öbun hnyi dökhu dokhon Kamök.

30 Ke ödrin e hia but hai khumöng me ödrin e he but ka hnyi bucen Elaio.

31 Haba Iesu ame ha ködrin, ka habe, Öbun e he hia ka thö thö can inya hnyi lit ang: anyin adre hia but sihnalimen, ka habe, Oge me he ka kot at ame tuö mamoe, me ame he ka vese but ta je mamoe. Ke iny ka möt hmetu thö, me oge me he 14 Haba ke at hnyi je twelv, Juda ka bök Galilaia ai, ke bilibun biju.

Ödrin e ne he ka thö hia thö gam, me oge me ca he bi nya ka munyi thö thö. 34 Haba Iesu ame ha kâu, ka habe, E hnathu inya oge me ha köu, ka habe, haba hnyi lit ang, ke tiga ca kokok bi khoto, me u me he ka ibi okun ivinö nya. 35 Haba Peteru ame ha kâu, ka habe, Eja ke ne oge ne he ka tha mok möu, oge me ca he bi nya ka ivinö u. Helâe minya hwan laten hia.

36 Haba Iesu ame tha o mödrin ka hnyi ke dok Gethesemane ien, me e ame ha ka laten, ka habe, Laba ju öbun ang, m' inye me he ju ka hic elâ. 37 Me e ame hum Peteru me li laku Zebedaio, me hwân he ka vec gan hmâ me hmak hnyekon. Me e ame ha ködrin, ka habe, Ame vec gan hmâ hanuk helâ me ioiny mok: laba ju ang me tha hmâkâ mönya. 39 Me e ame he ka hnyi dok ae hakekeny, me ta ju hnyikânâi, me hic, me ha, ka haba, Cica lö, a ne ca pason, ö u ohia but utk 🗀 eang gak: ke so bi e ca hamök, ke ka a mâm bi. 40 Me e ame o thö ka laten me ō 'drin ödrin e mokut, me e ame ha kö Peteru, ka habe, Hawa, e ca khan' öbun he ka tha hmâkâ mönya hnyi awa a khaca? 41 Hmâkâ ju me hic, m' öbun e ca didrö ka hnyi ûcûbic: anyin ame weny hnyok, ke me tha laba me lathnyaba he ka wâ obiny. sënyin bi unyin. 42 Ke e ame he hmetu ka hic me ha, ka habe, Cica lö, a ne ca khana he ka hia but utköiö eang, iny ka thoiö Iesu, m' adre me he ka hlingå e ; ca ijem, ânyâ thö wem. 43 Me e ame o 60 me adre me ca wâ bi, ke so bi a o thö hmetu me ō 'drin ödrin e mokut hmetu, tavat ae se hia he ka bi fuco thoiâ. Ke anyin ae hmak je emaködrin. 44 Ke e hwaban e ame o thö li at a lo, 61 me ha, ame hn' ödrin ju me he hmetu, me okun ka habe, Haingen at ang, ka habe, E khanö hic, ame ha thibi hofuc a khaca. 45 Me nya he ka kia uma umen Khong me otilâ e ame o ka laten me ha ködrin, ka habe, hmetu hnyi kun ta bong. 62 Me ame Mokut ju öbun, me menâ: wâ bi, e hake- todrö at bihut ae nua, me ha kâu, ka habe, keny jut awa, ke adre hia but alecuâ E ba hnân thu gam? ieû hnödrin hna Nokon at ka hnyi je hnyamen tavat ae ohnathoâ gam. 63 Ke baba Iesu ame kong. 46 Todrö, ötin e he thö: wâ bi, laba hnyibû, Me haba at bihut ae nua ame wale but ang at ame he ka alecuo nya.

Juda, ke at hnyi twelv, ke tha e me tavat köhmun, ka habe, U thibi Keriso a Nokon ae se hia, adre me vhat hele vat me utö- Khong, hawa i 64 Haingö Iesu ame ha hmu, ûnyi ge je taben tavat bihut me kâu, ka habe, U me ha e: ke inya oge me wahingatiny hnyei. 48 Ke haba at ame ka köbun, ka habe, Nyiele öbun e he ka alecuâ e ame ha ködrin haten, ka habe, wâ Nokon at ame laba hnyi ke keihen Haba at eâu oge me he ka ûcimhnyimak maniny man a metân, k' ame he ka o hnyi mē, wale, kât ju öbun. 49 Me e ame ie he ûlâiny drany. 65 Me haba at bihut ae kö Iesu me ha, ka kabe, E Rabi lö; k'ame nua ame kia anyin je ûkhaû, me ha, ka ûcimhnyimak mē. 50 Haba Iesu ame ha habe, E ame hia but fuc bigan ka Khong: kâu, ka habe, Hanök, ânyâ thö ûnyi u je o ke hnân eû hmetu a g'ame he ke at ka

Haba Peteru ame thu kâu me ha, ka habe, me hom e. 51 Ke wâ bi, ke at ge latö Iesu ame inâ but hnyamen, me oc dö anyin hele vat, me kot athnyabainy taben bihut, me subâ but hnyikönyen. 52 Haba Iesu ame ka kâu, ka habe, Înâ hmeto but ânyâm hele vat ka hnyi tangen; anyin a haba tavat hia adre me hom hele vat, me adre me he ka mok ge hele vat. 53 Anyin a hawa, u je ûnykûme e ca khanö nya he ka khöû walang ang ka Kamök, me e ame he ka ham könya ta je angela ae se hia hon twelv ta je legeona? 54 Ke ame he ka kâmâu he ka hwâdâ hna sihnalimen a g' ame he ka helâe? 55 Hnyi awa eling Iesu ame ha ka tavat ae se hia, ka habe, Hawa, öbun e o but me je hele vat me je utöhmu helâke me ka at venöu he ka hum nya? Oge me laba hnyin uma kap hnyi ta ogö bong he ka ûne, ke öbun e ca köt nya. 56 Ke adre me ânyâ hia e me me hwâdâ hna sihnalimen ge ta je perofeta. Ke haba laten, me ödrin e hna but e me

57 Ke haba tavat adre me köt Iesu, me adre me lelö thö e kö Kaiafa, at bihut ae nua, waleji dok ame ûkhacaköu hnyin hnyat sihnalimen me wahingat. 58 Ke haba Peteru ame omise hoton ka hnyi uma umen at bihut ae nua, k' ame didrö 59 Ke haba je taben tavat bihut me tavat ûhnenamö hia adre me elâm he ka bi fuco ha kâu, ka habe, Inya oge me hûna hwegiâ 47 E ame tiga fuc, me wâ bi, ame o but köu ge Khong ae möt, m' u me he ka ha kâu. Me adre me o me hinöbeny hu Iesu, ohnatho? wâ bi, öbun e hia but löng walang ang hofuc bigan: 66 ke ieû ûnykû- at adre hia but ha me hwaban, wale a ha menöbun? Me adre me thu, ka habe, E hwaban ge keihen lakon Isaraela; 10 me ûcû e he ka mok. 67 Me adre me hangöjâ adre me ham me hwaban utkânâ anyin at hnyimakan me khâû e: ke haba keihen ame up mini helâ me hnen Than hna hûna adre me kolop e, 68 me ha, ka habe, könya. Perofetö u thö köhmun, Keriso: ia ame; khöû u?

69 Ke haba Peteru ame laba eû, me ame he but kâu ke hlu me ha ka habe, Uji ke at ame tha e me Iesu at Galilaia. 70 Ke e ame ivinö hnyi hnyimaködrin hia, ka habe, E ca khanö nya hnâm hna ha. 71 Me e ame didrut ka hnyi poretiko, me ame wâ e ke hlu, me e ame ha ka tavat eling, ka habe, Tha at minya ang me Iesu at Nazareta. 72 Me e ame ivino hmetu, me khemanyin ka habe, E ca khanö nya ka labö thang ut ka tavat ke at adre ca, a at e. 73 E tiga ca kueny me ame o but at adre me weny. 16 Ke e hu gadra at tavat adre me ûtililen me ha kö Peteru, ae lung adre ca, Barabasa ien. 17 Ke ka habe, E hnathu u ke hanödrin; anyin adre hia but ûkhacaköu, me haba Pilato ame omaneno u ifucâm. 74 Me e ame ame ha kodra, ka habe, Ia webun oge me hwân he ka fuc hwege me khemanyin, ka he ka thang ut köbun? Hawa, Barabasa, habe, E ca khano nya at e. Me ame ie ame ne Iesu adre me hwenyi ien me Kekokok dö khoto. ûnykûme hofuc eji ho Iesu ame ha, ka habe, U me he ka okun ivino nya ke tiga tiga laba hon taben owisa, ke haba âiân ca kokok khoto. Me e ame didrut me ame ûkhûnöng kâu he ka ha, ka habe, Ca tenge hlöuhlöu.

HNYIMAKAN 27.

NYI hnyomakatu, haba je taben tavat bihut hia me wahingatiny hnyei, adre me si hnö Iesu, m' adre me he ame thu, ka habe, Ia ae webun gadru, m' ka hlingå e: 2 ke adre me ca e, me lelö thö e me hna but e kö Pilato a gavena.

alecuâ e, a ga mou thö gan, me e ame ietra, he ka ânyâ kö Iesu adre me hwenyi ien me hom hmetu je mone a thöte ka je taben : tavat bihut me wahingat, 4 me ha, ka habe, Oge hia but ânyâ hulö he ka alecuâ dra ae ba hnyikongon. Ke haingödra, ka habe, U me ha bi köhmun? ka u bi u. Me e ame degec je mone hnyin uma kap, me he but; me e ame he but me hnok. 6 Haba je taben tavat bihut, adre me hom je mone, me ha, ka habe, E ca ûcû he ka ip hnyi tangen bwihlany, anyin a hwaban 7 Ke adre me ûhnenamö, me ûco hwaban e ke utkânâ anyin at ame up mini, me hnân khön komok a je atkanyaua. 8 ke e ame osöi Iesu me hna but he ka Waleling, m' adre me hwenyi ien utkânâ osatauroâ. eling, ka habe, Utkânâiny dra, ke ne o but hnyi bong ang. 9 Me ame hwâdâ hum Iesu ka hnyi uma umen than, me thö hna ha ga Jeremia perofeta, ka habe, öûkhacaköuâ kâu je hanen deö vat hia. Adre me hom je mone a thöte a hwaban 28 Ke adre me uny jut anyin je ûkhaû,

11 Ke Iesu ame tot hnyi hnyimakan gavena: ke haba gavena ame hnö e, ka habe, U tuhan at Juda? Haingö Iesu ame ha kâu, ka habe, U me ha e. ame bi fuco e hnen ta je taben tavat bihut me wahingat, me e ame ca thu bi. 13 Me haba Pilato ame ha kâu, ka habe, U me ca löng a ödrin e osehia but bi fuci u? 14 Ke e ame ca thu bi kâu ke hofuc a khaca: me me lâiâ gan hmâ but gavena. 15 Ke haba hwakecin gavena hnyi ûen bijeû he 75 Me haba Peteru ame riso? 18 Anyin ae khana but a g' adre hna e can ihuhnyinköu. 19 Ke e ame he bi u ka ânyâ ke ûnyi ka at e ae wisa: anyin a oge hia but ibiose vec gan hnyi bong ang hnyi bwi. 20 Ke haba je taben tavat bihut me wahingat adre me cubec tavat ae se hia he ka sumâtö Barabasa, m' adre me hlingö Iesu. 21 Haba gavena inye he ka thang ut köbun! Me adre me ha, ka habe, Barabasa. 22 Haba Pilato 3 Ke a wâhmakhmeto but Juda at ame ame ha ködra, ka habe, Ke ieû oge me Keriso? Me haingödra hia, ka habe, Osatauroâ thö. 23 Me e ame ha, ka habe, Anyin a ie monu e ame ânyâ? Me adre me ha hwegiâ, ka habe, Osatauroâ thö. 24 Ke a wâ but Pilato a e ame ca he ka ton, k' ame kû bi thö imonumonuny, me e ame hom utköiö, me hinyem hnyi hnyimakan tavat, me ha, ka habe, Iny alai ge dren at ang ae wisa: hamöbun biju. 25 Haba tavat hia adre me thu, ka habe, E so e he dren ka takû öhmun me lakuhmun. 26 Me e ame thöng Barabasa but ködra:

27 Haba je soja anyin gavena adre me

me okhâvâ bi ge ûkhaû ae dra. adre me hwâwâ je tö ae ûdedö hnân korona, me obicâ e, me ip hlowe hnyi hnyamen a metân; ke adre me ciboucâ hnyi hnyimakan, me hlumā e, me ha, ka habe, E ge Tuhan at Juda! 30 Me adre me hangöjâ e, me hom hlowe, me kot ban. 31 Ke adre hia but hlumā e, me adre me uny hmetu but ûkhaû gan me okhâvâ ge je ûkhaûen bi, me lelö thö e he ka osatauroâ.

32 Ke adre me didrut me wâ ke at Kurene, Simona ien: me adre me musö e he ka tha he, me me he ka vadren anyin 33 Ke adre me o but ka ke dok, Gologotha ien, haba bongon, me, hnen ibokomok, 34 me adre me ham kâu waina adre ûhaniken me khöhlöng hnån ic: ke a hia but drem cubecá, me e ame höcö he ka ijem. 35 Ke adre hia but osatauroâ e, me adre me khenâ anyin je ûkhaû ködra bi, adre me ugleköbå: 36 ke adre me ûlalabainy me tuö e eling. 37 Ke adre me ip ethö hon ban hna bi fuco e adre sihnalimen, ka habe, Walang Iesu a Tuhan AT JUDA. 38 Me adre me tha osatauroâ mē li at venöu, ke at hnyi ke keihen metâ, me ke at hnyi ke keihen me. 39 Haba tavat adre me he eling adre me hiâ e, me nyinyika je bödra, 40 me ha, ka habe, E, u at ama kia uma kap, me otilâ hmetu hnyi kun ta bong, omeli u thö: u je ne Nokon Khong utut ûhem hnyi satauro. 41 Ke helâe minya je taben tavat bihut, tha ödrin me hnyat sihnalimen, me wahingat adre me hiâ e, me ha, ka habe, 42 E ame omelö keihen; ke haba e bi e ca khana bi he ka omelö e. E, Tuhan at Isaraela; e so e ame utut walang ang ûheny hnyi satauro, m' ate me he ka labageju kâu. 43 E ame labageju ka Khong; e so e he ka omelö e walang ang, e ka weny e: anyin a e ame ha, ka habe, Inya ang Nokon Khong. 44 Ke haba li at venou waleji adre me tha osatauroi odru mē, me ödru me hnyi haikongoâ helâe.

45 Ke ame menekholom but hnyei hia, hwân hnyi awa a siks ke ne o but ka hnyi awa a nain. 46 Ke helâke me hnyi awa a naininy Iesu ame hongot hwege, ka habe, Eli, Eli, lama sabakethani i walang bongon, e ûheny hnyi hna mok : me ame he ka ka habe, Khonguk, Khonguk lö, ieû gam u gan dut monu a biliny hon monu a bân. me hnö nya but? 47 Haba keihen adre 65 Haba Pilato ame ha ködrin, ka habe, E me ûtitilen eling adre me löng, me adre hu bi gabun tavat tue: he th' öbun, hamöme ha, ka habe, Haba at ang ame hao bun bi he ka ohmâ hoton hnöbun hna kha-Elia.

29 Ke wadring, me hom ohmanenâ, me hûlûlûâ hnyi vinega, me ip hnyi obiny hlowe, me habelen e. 49 Ke haba kolon gadra, me adre me ha, ka habe, Mē khanang: e so ate me wâ ame ne he Elia ka o he ka omelö e. 50 Ke a hia but Iesu hongot hmetu, me e ame hna but hanon. 51 Ke wâ bi, ame khekhe lo but mano singiny uma kap hwân ethö ke ne o but eû; ke ame jijing dö hmeledrany; me ame hmouca but ta je kic; 52 ke ame memang ut ta je erkemok; ke se hia ta je unyin tavat ae kap a tavat adre me mokut, me adre me möt hmetu thö, 53 me didrö ûnyi hnyi ta je erkemok hwaban hnen hna möt hmetu, k' adre me didrö ka hnyi taun ae kap, me manen dut ka tavat ae se hia. 54 Ke haba keneturio, me tavat minya unyin, wale hnyat adre me tuö Iesu, ödrin e wâ hwiöi, ke ta je ûnyi adre me ânyâ, me ödrin e ot gan hmâ, me ha, ka habe, E hnathu Nokon Khong at ang. 55 Ke wale minya omomo ae se hia adre me wâ sâkâûâ, waleji hnyat ödrin e he hotu Iesu ûheny Galilaia, me bi athnyabainy: 56 ke wale minya unyidrin Maria Magadalena, me Maria hinyö Iakobo me Jose, me hinyen li laku Zebedaio.

> 57 Ke haba hnyi sahac ame o but ke at ae tren omjeû ûheny Arimathea, Josefa ien, wale ke atö Iesu minya: 58 haba at ang ame he but kö Pilato me sumâtâ unyi Iesu. Haba Pilato ame hûna bi he ka ham. 59 Ke Josefa ame hom unyin me lan e ge mano lino ae kalaut, 60 me ip e hnyi anyin bi erkemok ae teb ûnyi, waleji e ame tho hnyin kic: me hagutâ veto ae gan ka hnyi hnyimen erkemok, ke e ame he but. 61 Ke wale Maria Magadalena me ke Maria, ödru me laba cicö erkemok.

62 Ke haba nyi, wale bong a hwaban bong hnân Penapena, ame ûkhacaköu thö kö Pilato je taben tavat bihut, me ta je Faresaio, 63 me ha, ka habe, Tabony than lö, öhmun e ûnykûme a g'ame ha hnen at iyawö eling, ke tiga möt, ka habe, Hwaban kun ta bong oge me he ka möt hmetu. 64 Anyin a wale hûna ju, m' adre me he ka ohmâ erkemok ke ne o but hnyi bong a kuniny, wâ e nye o but laten me venâu e, me ha ka tavat, ka habe, A möt hmetu thö 48 Ke haba ke at gadra ame ie na. 66 Me ödrin e he but, me ohmâ wia erkemok, me ödrin e okeceâ hmâ veto ge | th' öbun ka thumeto je liamekeiny mönya haten, ke e bi unyidrin tavat tue.

HNYIMAKAN 28.

TABA hnyi obiny bong sabath, ke tiga okubelitiny bong a bân hnyi wik, ame o but Maria Magadalena me ke Maria he ka wâ erkemok. 2 Ke wâ bi, wale hwiöi ae gan hmâ; anyin ame utut angela anyin Than ûheny hnyi drany, me o, me hagutâ veto ûnyi hnyi hnyimen erkemok, me laba ju hon. 3 Haba hnyimakan helâ me hucuce, ke hau anyin ûkhaû : 4 me ame öbubuny hnyat tue me ot, ke helâke je komok ödrin. 5 Haba angela ame thu me ha ka watamomo, ka habe, Ca ot bi: anyin ae khanö nya a öbun e elöm Iesu waleji adre osatauroâ. 6 E hia but ang ; anyin a e a möt hmetu thö, helâji me hnen Ai öbun ka wâ dok waleji a mokut hnyin Than. 7 Ke ie logot d' öbun me ha ka laten, ka habe, E a möt hmetu thö ûheny hnyi hna mok; ke wâ bi, e a bân dut Galilaia ai, ke bilibun biju; öbun e he ka iouny me eling: awe, oge hia but ha köbun. 8 Me ödrin e ie he logot ûhedrin hnyi erkemok me ot me senyin ae gan hmå, me wadring he ka thumeto laten. 9 Ke wâ bi Iesu ame ûkhanö mödrin, me ha, ka habe, Talofa. Me ödrin e he me kât li can, me khudrung ju kâu. 10 Haba Iesu ame ha ködrin, ka habe, Ca ot bi : he hmeledrany.

madre me he ka he but Galilaia ai, me ödrin e he ka iouny eling mönya.

11 Odrin e tiga he, me wâ bi, keihen hnyat tue ödrin e he ka hnyi taun, me thumeto je taben tavat bihut ge ta je ûnyi hia adre ânyâ. 12 Me adre me ûkhacaköu me wahingat, me ûhnenamö, me adre me ham ka ta je soja mone ae gan, 13 me ha, ka habe, Ha th' öbun, ka habe, Haba laten ödrin e he hnyi hnyinghet me venâu e, ke öhmun tiga mokut bi. 14 Ke a ne o but hofuc e ka li hnyikönyen gavena, m' öhmun e he ka cubec e, me ohia anyibun hmak. 15 Me adre me hom je mone, me ânya helâ me hna n' ödrin : ke haba hofuc e adre me labö ha ehele unyin at Juda, ke helâe minya ke ne o but hnyi bong ang.

16 Ke haba laten a eleven ödrin e be Galilaia ai, ka hnyi bucen waleji a hia but Iesu kû ködrin. 17 Ke ödrin e wâ but e, me ödrin e khudrung ju kâu: ke haba keihen ödrin e loloâ. 18 Me haba Iesu ame o but ködrin me ha hofuc ködrin, haingen, ka habe, Adre hia but ham könya musi hia hnyi drany me eang hmeledrany. 19 Anyin a wale, he th' öbun ka bi latök hnyi ta je hnyei hia thithö, me bapataisoi ödra hnyi ien Kamen, me Nokon, me Hanu Kap: 20 ke n' ödra thö he ka vheno ta je ûnyi hia thithö waleji oge me hûna köbun : ke wâ bi, inya oge me tha e möbun hnyi ta je bong hia thithö ke ne o but ka hnyi obiny

EVANGELIA A SIHNALIMEN

MAREKO.

HNYIMAKAN 1.

TALANG hwâniny ûthumetu ae so anyi Iesu Keriso, a Nokon Khong. 2 Helâ me hna sihnalimen ga Isaia perofeta, ka habe,

Wâ bi, inya oge me kunâ anyik ûthumetu hnyi hnyimâkâm,

At ame he ka ânyâwia dem gethen;

3 Ifucin at ame hongot hnyi hnyebuba, ka habe,

Penapena ju gethen deny Than, Owisa thö deny ta je gethen;

4 Ame o but Ioane, at ame bapataiso hnyi hnyebuba me khetâ hna bapataisoiny ietra m' adre me thang degecâ but ta je 5 Me ame he but kâu hnyei Juda | hia, ke at Jerusalema hia; me e ame bapa-

taisoi ödra hnyi wagewe Joridano, k' adre | didrut ûhem hnyi hnyekon. 26 Ke haba leûnen kamela khaûö Ioane, ke e ame ka weikâ hnyin ge wen unen meno, ke haba an jeû, me hamon me haneiny hnyot. 7 Ke e ame khetâ, me ha, ka habe, Ame he jem ke at a biliny ae man huk, e ca ûcû bi nya ka nom me thang hna hukâlâ tangen li hnyeûcan. 8 Inya oge me bapataisoi öbun ge köiö; ke e ame he ka bapataisoi öbun ge Hanu Kap.

Iesu ûheny Nazareta hnyi Galilaia, me ame bapataisoa e Ioane hnyi Joridano. 10 Ke e ame tiga ölö thö ûheny hnyi wagewe, me e ame wâ drany adre me khöng ut, me Hanu ame gâ hon e helâ me biny: 11 me ame o but hwan hofuc ûnyi hnyi drany, ka habe, U thibi Nökuk a oûnykûmik, inya oge me senyin köu.

12 Haba Hanu ame ie kunâ e ka hnyi hnyebuba. 13 Ke e ame laba hnyi hnyebuba fâte je bong, ame cubec e hnen Satana; ke tha e me omeno ae hiny; ke haba ta je angela adre me bi athnyabainy.

14 Ke hwaban hna co Ioane, Iesu ame o hnyi Galelaia, ame khetâ ûthumetu ae so anyin Khong, ka habe, 15 A hwâdâ but ûen, ke hakekeny jut dökhu dokhon Khong: ietra ju öbun, me kap ûthumetu ae so.

16 Ke e ame he hnyi baten köiöiny Galilaia, me ō Simona, me Anederea liamekeiny me Simona, ödru me thong ert eû hnyi köiö: anyin a ödru li at thut. 17 Haingö Iesu ame ha ködru, ka habe, He hotuk me oge me he ka wi' öbu me hnân thelo at. 18 Me ödru me ie hna but ûtödru tang ert me he hoton. 19 Ke e ame tiga he me e ame ō Iakobo nöku Zebedaio me Ioane a liamekeiny mē, ödru me laba hon hu me ena je ert. 20 Me e ame ie hau' ödru minya: ke ödru me hna but kamödru a Zebedaio me je lathnyaba hon hu, me he hoton.

21 Ke ödrin e he thö Kaperenauma ai; me e ame ie didrö ka hnyi sunago hnyi sabath me ûne. 22 Me adre me lâiâ hnen hna ûne: anyin a e ame n' ödra helâ me at ae tren man, ke ca helâ me hnyat sihna-23 E eling hnyi umödra sunago ke at ae hu hanu ae kong; ke e ame hongot, ka habe, 24 Iesu at Nazereta lö, ieû gam köhmun? hawa, u je o he ka ohi' öhmun? inya oge me wâhmakhmetu u, a u At ae thawâ e me ha, ka habe, Ca mede bi, ke hnyi je ke keihen hia.

me ve omanenâ anyidra ta je monu. 6 Ke hanu ae kong ame osesebilâ e, me kuku hwege me didrut ûheny hnyi hnyekon. 27 Ke ödra hia adre me lâiâ, me ûhnenamököuâ, ka habe, Ieû ang i hna ûne ae teb ûnyi! anyin a e ame musö ta je hanu ae kong hnen man, me ödrin e löng kâu. 28 Me ame ie lung igigilö ka hnyi je ke keihen hia hnyei Galilaia.

29 Ke adre me didrut ûhedra hnyi sunago, me ödrin e ie didrö, tha ödrin me 9 Ke haba hnyi je bong eling ame o but Ioane me Iakobo ka hnyi uma umö Simona me Anederea. 30 Ke haba hinyen öiö Simona ame mokulec mok a kahwa, me adre me ie omanenâ kâu mok anyin momo: 31 me e ame he me kât hnyamen momo, me otilâ; me ame ie hia but kahwa, me e ame huliwa ködrin.

32 Hnyi sahac, ke ame he but ka dit seûnö, me adre me hom but kâu ta je komok hia, me tavat a dilic ödra demoni. 33 Me ame ûkhacaköu thö taun hia hnyi hwanuma. 34 Ke e ame omelö ta je mok ae ve bongon, me obâ ta je demoni ae se hia; ke e ame ca hna bi ta je demoni he ka fuc, anyin adre me wâhmakhmeto but e.

35 Ke haba nyi, ke tiga bec ka o thö seûnö, me e ame höihöi thö me didrut, me he ka hnyi dok ae ba aten, me hic eling. 36 Me ame he hoton Simona me tavat a tha ödrin mē; 37 ke ödrin e wâ but e, me haingödrin kâu, ka habe, Ame elöm u tavat hia. 38 Ke haingen ködrin, ka habe, E so ötin e he ka hnyi ke je taun ehele, m' inya he ka khetâ minya eling; anyin a oge me o but hobi kâu e. 39 Me e ame dit ka hnyi umödra je sunago hnyi Galilaia hia, k' ame khetâ hofuc me obâ ta je demoni.

40 Me ame o but kâu ke lepera, ame khöu kâu me ciboucâ kâu, me ha kâu, ka habe, U je ne wem me khanö u he ka osoi nya. 41 Me e ame hnyok kâu, me hinöbeny me kâlâ e, me ha, ka habe, E bewek ; u ma so but. 42 Me ame ie hia but lepera gan, k' ame so but. 43 Ke e ame hûna hwegiâ e, me ie kunâ e, me ha kâu, ka habe, 44 Wâ eâu u nye ha ka ke at : ke he thö, omanenö u thö ka at bihut, me ham hna hûna hnö Mose hnân haten ködrin, ge hna okalaöti u. 45 Ke e ame didrut, me hwân he ka khetâ me ölungâ, me omanenâ ûnyi e, me ca khana hmetu Iesu he ka he manen ka hnyi taun, me e ame laba ju hnyije dok Kap anyin Khong. 25 Haba Iesu ame ae ba aten: ke adre me ve o kâu ûhedra

HNYIMAKAN 2.

E e ame dit hmetu hnyi Kaperenauma hwaban ke je bong, me ame lung, ka habe, wale thö eiö hnyin uma. 2 Me ame ûkhacaköu thö tavat ae se hia, me me hnek dö ke ne o but hnyi hwanuma: me e ame 3 Ke adre me hom but ha hofuc ködra. kâu at ae mat, ame vadren hnen hnyat a 4 Ke ca khan' ödrin bi he ka hakekenyâ e, anyin ae ûhneki tavat, me ödrin e khöng hon uma wale hnyi dok a e cicö : ke ödrin e hia but kia, me ödrin e hnahna but hna mokut wale ame mokut at ae mat hon. 5 A wâ but Iesu anyidrin labageju, me e ame ha ka at ae mat, ka habe, Nökuk lö, adre hia but hna degecâ ânyâm je hulö. Ke ame laba eling keihen hnyat sihnalimen, me ödrin e ûnykûme eû hnyi je hnyekudrin, ka habe, 7 Ehö at ang ame fuc helâe? e ame ha bigan ka Khong: ia ae khana he ka thang degecâ ta je hulö, a hake Khong thibi? 8 Ke ame ie manen dut kö Iesu eû hnyi hnyekon ifucidrin helâe eû hnyi je ge je ûnyi eling? 9 Ieû ae hâhâ he ka ha j ka at ae mat, ka habe, Adre hia but thang degecâ ânyâm je hulö, me he ka ha bi kâu ka habe, Tödrö, hom dö hnâm me he thö? 10 Ke so bi m' öbun e he ka wâ ae tren man Nokon at eang hmeledrany he ka thang degecâ ta je hulö, (e ame ha ka at ae mat, ka habe,) 11 Inya oge me ha köu, Todrö, hom minya thö hnâm, me he thö ka hnyi umâm uma. 12 Me e ame todrö me hom dö hnen, me didrut hnyi hnyimaködra hia; me adre me lâiâ me ogânâ Khong, me ha, ka habe, Ate me ca wâ bala hwakecin helâng.

13 Ke e ame he hmetu hnyi hobat köiö; me ame o but kâu tavat ae se hia, ke e ame 14 Me e ame he, ke ame ō ûne ködra. Levi nöku Alefaio ame laba hnyi uma khöp fat, me e ame ha kâu, ka habe, He hotuk. Me e ame todrö me he hoton. 15 Ke e ame laba hnyin umen uma, ame han, ke se hia minya ta je telona me tavat ae kong adre me tha laba me Iesu me laten: anyin a ödra se hia, hnyat adre me he hoton. Ke a wâ but e hnen hnyat sihnalimen, hanen je Faresaio a g' ame tha han me je telona me tavat ae kong, me adre me ha ka laten,

Iesu, me e ame ha ködra, ka habe, E ca ûnyi hnathu at ae tren bubuny ka tavat ae hwege, ke so bi ka tavat ae mok: oge me ca o but he ka hawâ tavat ae wisa, ke tavat bi ae kong, m' adre me ietra.

18 Ke haba latö Ioane, ke laten ta je Faresaio, adre me ânyâ ca han : me adre me o but kâu, me ha, ka habe, Haba latö Ioane me laten ta je Faresaio adre me ânyâ ca han, ke haba lâtâm, me ödrin e ca munyi ânyâ geû ca han? 19 Ke Iesu ame ha ködra, ka habe, Hawa, e khana lahanen at a tep faipoipo he ka ânyâ ca han ke tiga e unyidrin at a tep faipoipo? E ca khan' ödra he ka ânyâ ca han, e ka tiga laba unyidra at a tep faipoipo. 20 Ke ame he ka o ûen he ka hom gadra at a tep faipoipo, me wale but e ûen adre me he bi ka ânyá hnyin ca han. 21 E ba ke at ame ûtibetköuâ ecmano a teb ûnyi ka hnyi ûkhaû ae bobot ut: wâ e nye ok ut ecmano ae bobot ge ecmano ae hât adre me ip hnân okhötâ, me ame he ka gan hmâ but mou. 22 Ke ba at ame hingâlâ waina a teb ûnyi ka hnyi je tangen a je unen meno ae bobot : wâ e hnyekudrin, me e ame ha ködrin, ka habe, nye hmouca but ta je tangen hnen waina, Ieû gabun öbun e fuc eû hnyi je hnyekubun me ame he ka hingölö waina, me kong ut ta je unen meno: ke so bi adre me hingâlâ waina ae teb ûnyi ka hnyi je unen meno a teb ûnyi.

23 Ke haba hnyi ke bong sabath e ame he hnyi wanben je hna belökâ hwit; ke haba laten ödrin e hwân he ka thu tilâ je wan hwit. 24 Ke haingen ta je Faresaio kâu, ka habe, Wâ bi, ieû gadrin ödrin e ânyâ hnyi bong sabath ûnyi adre hnyibo ? 25 Me e ame ha ködra, ka habe, Hawa öbun e ca munyi aû ehac hna mâdrâ hnö Davita hnyi ûen ae ba han, ke e ame mekihnânem me anyin bunyen? 26 Wale ge hnen hna didrö ka hnyi uma umen Khong hnyi ûen at bihut ae nua a Abiathara, me an je areto hnân omanenâ, waleji ae ca ûcû ka tavat he ka an, ke hake tavat bihut thibi, ke e ame ham minya ka anyin bunyen? 27 Me e ame ha ködra, ka habe, Adre mâdrâ sabath hobi kâu at, ke adre ca mâdrâ bi at hobi kâu sabath: 28 me me tuhan sabath minya bi Nokon at.

HNYIMAKAN 3.

E e ame dit hmetu thö ka hnyi sunago; ka habe, E ame tha han me ic me ta je | Me adre me tuö e, hawa, ame ne he ka osoa telona me tavat ae kong. 17 Ke a löng ut le hnyi bong sabath; m' adre me he ka bi

3 Ke e ame ha ka at ae meleca demoni. hnyamen, ka habe, Todrö hnyi wanben. 4 Me e ame ha ködra, ka habe, Hawa, e ûcû he ka mâdrâ so hnyi bong sabath, hawa, he ka mâdrâ monu? he ka omelö, hawa, he ka omoko? Ke adre me laba hnyibû but. Ke e ame mē wâ igigili ödra hnyi hmönyin, ke ame vec can ae khöt ta je hnyekudra, me e ame ha ka at, ka habe, Lau but hnyamâm. Ke e ame lau but: me ame so hmetu but hnyamen. 6 Me ame didrut ta je Faresaio, me ie ûhnenamö me hnyat Herodiane, m' adre me he ka hlingâ e.

7 Haba Iesu me laten ödrin e tha he ka hnyi hobat köiö: ke se hia hmönyin tavat adre me he hoton ûhedra Galilaia: me ûhedra Juda, 8 me Jerusalema, me Idumea, me ke keihen hnyei hoton Joridano, me tavat igigilö Turo me Sidona, ödra se hia hmönyin, adre löng ut ta je ûnyi ae gan e ame ânyâ, me adre me he but kâu. 9 Me e ame ha ka laten, m' ödrin e he ka hok hu ae ûhnyûkong he ka halubahingen, anyin ae se hia tavat, wâ adre nye he ka ûhneki mē: 10 anyin a e ame hia but osoâ tavat ae se hia; waleling me me thneki kâu tavat a ödra tren mok he ka kâlâ e. 11 Ke hnyi je ûen a wâ but e hnen ta je hanu ae kong, me ödrin e nom ju kâu me hongot, ka habe, U thibi Nokon Khong. 12 Ke e ame thawâ hwegi ödra, wâ adre nye he ka hngehngele igigili ödra adre me laba igigilö omanenâ e.

13 Ke e ame ölö thö ka hnyi bucen, k' ame hawâ kâu hnyat ae weny: me ödrin e ame he ka mâdrâ weny Khong, wale thibi he but kâu. 14 Me e ame otilâ hnyat a twelv, he ka tha laba mē, me me he ka kun' ödrin he ka khetâ, 15 me he ka hu man he ka obâ ta je demoni: 16 me e ame hwenyi iö Simona, ka habe Peteru; 17 haba Iakobo nöku Zebedaio, ke Ioane liamekeiny me Iakobo; me e ame hwenyi kâu tavat ae se hia hmönyin, me e ame ölö iödru, ka habe, Boanerege, walang bongon, thö ka hnyi hon hu, me laba ju hnyi köiö: Li lakon hendreng: 18 ke Anederea, ke ke haba tavat ae se hia adre me laba hnyi Filipo, ke Batolomaio, ke Mataio, ke Toma, hobat köiö. 2 Ke se hia ta je hofuc e ke Iakobo nöku Alefaio, ke Thadaio, ke ame n' ödra a deny ta je ûhöûcû, me ha Simona at Kanana, 19 ke Juda Isakariota ködra hnyi hnen hna ûne, ka habe, 3 Löng

ame ukhacaköu hmetu tavat ae se hia, me kölu but keihen eû hnyi baten gethen, me me ca khan' ödrin bi he ka han. 21 Ke ame o but ta je meno ame gâ, me an dö. e khana but lahanen, me ödrin e he but he 5 Ke ame kölu but keihen ka hnyi dok ae ka kât e, anyin a haingödrin, ka habe, E hudei, wale ae ca haki hnyin kânâ, me a monu but. 22 Ke haingen tavat sihna- ame ie kû thö, anyin ae ca haki bi kânâ: limen tavat adre me o ûhedra Jerusalema, 6 ke ame o but seûnö me ame le but; me ka habe, E unyin Belezebube, ke, E ame mokcu, anyin ae ba iwân. 7 Ke ame kölu

23 Ke e ame haw' ödrin kâu, me ha ködra hnyi ta je ûhöûcû, ka habe, Ama kâmâu Satana ka obâ Satana? 24 Ke a ne imouköu ke dökhu, e ca khana dökhu eling he ka tethmâ. 25 Ke a ne imoukou ke lap a je liamekeiny, me ca khana lap eling he ka tethmâ. 26 Ke a nê Satana ame ka tot metâ kâu bi, me imouköu, me ca khana bi he ka tethmâ, k' ame he ka obiny kâu. 27 Ke ca khana ke at he ka dit ka hnyi uma umen at ae hwege, me söh anyin ta je ûnyi, ame ne ca bân ka ca at ae hwege; waleling me ame he ka söh umen uma. 28 E hnathu inya oge me ha köbun, ka habe, Adre me he ka hna degecâ ta je monu hia a ânyâ ge tavat, me je bigan a hnödra ta je hna bigan: 29 ke haba at ame he ka bigan ka Hanu Kap, me adre me ca he ka hna degecâ, k' ame he bala anyin hulö ka mokut hon nyiele balua: 30 anyin a haingödra, ka habe, E unyin hanu ae kong.

31 Me ame o but hinyen me je liamekeiny mē, me ûtitilen eû hnyöu, me ûkhûnöng he ka hawâ e. 32 Ke ame laba igigilö e tavat ae se hia, me adre me ha kâu, ka habe, Wâ bi, hinyâm me je liamekeiny möu ödrin e elöm u. 33 Ke e ame thu ködra, me ha, ka habe, Ia hinyök me je liamekeiny mönya? 34 Ke e ame e, me ha, ka habe, Wâ bi hinyök me je liamekeiny mönya! 35 Anyin a haba at e liamekeiny mönya, me hanik, me hinyök.

HNYIMAKAN 4.

K e ame hwân hmetu he ka ûne hnyi hobat köiö. Ke ame ûkhacaköu ju: Wâ bi, ame he but at belök he ka Ke e ame dit ka hnyi ke uma. 20 Ke jijingâ wan: 4 ke e ame jijingâ me ame obâ ta je demoni ûnyi ge tuhan ta je but keihen hnyi wanben ta je ûö ae ûdedö, me ame kû thö ta je ûö ae ûdedö me takoû | at ae hu gan : k' adre me he ka hom ge at but, me ba ju wan. 8 Ke ame kölu but ae ba ta ûnyi, ûnyi e ame hu. keihen ka hnyi hon kânâ ae hoso, me kû thö me hlau but, me wa; me ame hu wan dut, ûsa thöte, me sikste, me wan haded. 9 Ke e ame ha, ka habe, Haba at ae hu hnyikönyen ka löng, löng ju.

10 Ke a he but tavat ae se, me haba hnyat ödrin e tha laba mē, me hnyat minya a twelv, adre me hnö e ge bongon je ůhöûcû. 11 Haingen ame ha ködrin, ka habe, Adre me ham köbun he ka wâhmakhmeto ta je ûnyi ae iyong hnyi a ûen dut menu. dökhu dokhon Khong: k' adre me ânyâ ta je ûnyi hia hnyi ta je ûhöûcû hobi ködra öûco dökhu dokhon Khong me ieû! eû: 12 m' adre me he ka wâ, a wâ thibi, k' adre me ca wâ ûnykûme bi ; ke löng, a löng thibi, ke ca wâhmakhmeto bi; wâ adre nye hwiö thö, m' adre me he ka thang ködra, ka habe, Hawa, e ca khan' öbun ûhöûcû eang? ke ama kâmâu ka khan' öbun ta je ûhöûcû hia? 14 Haba at belök ame tā hofuc. 15 Haba je hna jijingâ tā unyidra. 16 Ke walang je hna jijingā bongon ka laten a hake ödrin ke. hnyi dok ae hudei, a tavat adre me löng hofuc me ie kap senyinâ; 17 ke ba iwân ame ha ködrin, ka habe, Ötin e he ka kec eû hnyidra, waleling m' adre me ca tethmâ ka hnyi ke keihen. 36 Ke ödrin e hna bi; ke e ka o hlouhlou me ûoveci can but tavat ae se hia, me odrin e kâcâ e hon hofuc, me adre me ie thö thö. 18 Ke hu ai. Ke tha e mē ke je hu. 37 Me haba keihen wale adre jijingâ hnyi wanben ame o but boûdet ae gan, ke ame khutu ta ta je ûö ae ûdedö ; wale tavat adre me löng je waköiö ka hnyi hu, me ame he but ka hofuc, 19 me ame didrö ta je hna ûnykûme unöngöt dö hu. 38 Ke e ame mokut hon je ûnyi eang hmeledrany, ke iyawöiny hunöng hnyi obiny hu: me ödrin e bweomjeû, ke behnyekon ka ta je thatûnyi, bwelâ e, me ha kâu, ka habe, At ûne lö, me kû takoû but hofuc, me ame ca wa bi. u me ca ûnykûme a ötin e he but ang ka 20 Ke walang je hna jijingâ hon kânâ ae mok? 39 Me e ame hmak dö me thawâ hoso; a tavat adre me löng hofuc, me kap, ang, me ha ka köiö, ka habe, Ca mede, ca me hu wan dut, ûsa thöte, me sikste, me bwebwet hmetu. Me ame hia but ang me wan haded.

adre me hom lamepa he ka ip hnyi hmelen Hawa, e tiga ca hu gabun labageju? 41 kumete, ame ne hna mokut, k' adre me ca Me ödrin e ot gan hmâ me ûhnenamököuâ, he bi ka ip hon taben? 22 Anyin ae ba ka habe, Ehö at ang, wale me me löng kau ûnyi adre me ikhâlâ, a g' adre me ca he bi hnen ang me köiö? ka omanenâ ; ke ba ûnyi adre me oiyongâ a g' ame ca he ka he hnyi melam bi. Haba at ae hu li hnyikönyen, löng ju. 24 Ke e ame ha ködra, ka habe, Wâ wia eâu öbun ta je ûnyi öbun e löng : ke haba tulut öbun e tuluto, me adre me he bi ka 2 Ke e a hia but utut ûheny hon hu, me tuluto köbun; me adre me he ka bi hanen ame ie ûkhanö mē at a delec hanu ae kong,

26 Ke e ame ha, ka' habe, E ûcû dökhu dokhon Khong me at ame khûâ je wan ka hnyi kânâ; 27 k' ame mokut hnyi je hnyinghet, k'ame hmak dö hnyi ta je hnyomakatu, ke ame kû thö bâtân me beû but, ke ca khana bi bongon. 28 Ke haba kânâ ame ka hamen bi okûâ jeû; ame bân bâtân, me ame vhöng ut, me biliny ka bekhöt wan hnyi hlanyin. 29 Ke e ka metu but wan e ame ie inâ but hele, anyin

30 Ke e ame ha, ka habe, Ate me he ka ewa ûhöûcû ate me he ka öûco mē? 31 E ûcû me wan sinapi, ödra ka tā hnyi kânâ, wale thibi e wan ae ûhnyûkong hmelen ta je wan hia eang hmeledrany, 32 ke ödra degecâ but anyidra ta je hulö. 13 Haingen ka hia but tā, me ame kû thö me gan hmà but hon ta je ûö hia ae ometu, me ame vhei but je vheiny ae gan; me me khana ta je meno ethö ka tabâ hnyi hmenuiny.

33 Ke se hia ta je ûhöûcû helâe e ame hnyi baten gethen, me wale adre me tā khetâ hofuc ködra hnyin, hoton hnödra hofuc hnyin; ke adre me löng ut me ame hna khana he ka löng: 34 ke e ame ca ie o but Satana me hom dö hofuc adre me fuc ködra, ke ba ûhöûcû: ke e ame ha

35 Ke hnyi bong eling hnyi sahac, e ta but hau ae gan hmâ. 40 Me e ame ha 21 Ke e ame ha ködra, ka habe, Hawa, ködrin, ka habe, Ieû gabun öbun e ot!

HNYIMAKAN 5.

M^E ödrin e khöp dö hnyi ke keihen köiö, hnyi hnyei iny at Gadara. köbun. 25 Anyin adre me he ka ham ka ame he ûheny hnyi je erkemok, 3 at ame

labö laba hnyi ta je erkemok: ke ba at ae but e, me e ame ta ju hmelen li can, 23 khana he ka ca e, e ca khan' ödra he ka ca ge tö fao; 4 anyin a ödra osehia ca li can me li benyin ge tö fao, ke e ame thamuâ hna ca li benyin, me thu amamâ hna ca li can: ke ba at ae hwege he ka ohnamâ e. 5 E ame laba bala hnyi lit me lany hnyi je erkemok me je bucen, ame tenge, me ka hamen bi kave e ge veto. 6 Ke e ame bwele sâkâû me ō Iesu, me e ame wadring me khudrung ju kâu; 7 me fuc ae gan hwan, ka habe, Ieû gam könya Iesu a Nokon Khong ae beönua? Inya oge me khöû köu ûnyi hnyi ien Khong, u ma ca oveci nya. 8 Anyin a e ame ha kâu, ka habe, Hanu ae kong, didrut ûhem hnyi hnyin at. 9 Ke e ame hnö e, ka habe, Ia iâm? me e ame thu kâu, ka habe, Legeona iök, anyin a öhmun se hia. 10 Ke e ame khöû hwege kâu, me me ca he ka obâ e ûnyi hnyi hnyei. 11 Ke eling hnahat buaka ae se hia ame han tot hmelen bucen. 12 Me ödrin e khöû kân, ka habe, O u he me e ame hwiö thö hnyi wanben tavat ae ka ob' öhmun ka hnyi je buaka, m' öhmun se hia me ha, ka habe, Ia kâlâ anyik e he ka dilic ödra. 13 Me e ame hn' ödrin ûkhaû? 31 Haba laten ödrin e ha kâu, Me ame didrut ta je hanu ae kong, me delec je buaka: me ame wadring ut ûhneki köu, me u je ha, ka habe, Ia ame hnahat buaka ûheny dö hnyi dok ae hwatapkölu ka hnyi köiö, me ame û but eû ka wâ momo a mâdrâ ûnyi eling. 33 Ke hnyi köiö, ödra helâ me tu thauzan. 14 Me ame kec ut tavat adre me hān buaka, me thumetu e hnyi taun me hnyei. Ke khudrung kâu, me ha hia hnathu kâu. adre me o thö he ka hnyi wâ hna ânyâ. 15 Ke adre me o but kö Iesu, me adre lö, u je möt ut hnen ânyâm labageju; he me wâ at eji a delec hnen je demoni, k' ame laba a khaû, ke metâ but, waleji at a delec hnen legeona: me adre me ot bi. 16 Ke haba tavat adre hia but wâ, me adre me ha ködra bongon hna mådrå ka at a delec demoni, me bongon je buaka. 17 Ke adre me hwân he ka khöû kâu he ka hna but idra hnyei. 18. Ke e ame ölö thö ka hnyi hon hu, me haba at a delec demoni ame sumâtâ e, he ka tha laba mē. 19 Ke e ame ca ogâ e, ke haingen bi kâu, ka habe, He thö ka hnyi hnyabam, ka je lahanâm, me omanenâ ködrin ûnyi ae gan a mâdrâ o but ka hnyi uma umen taben sunago; köu Than, me hnen hna betenge gam. 20 ke e ame wâ tavat adre me mede, me Ke e ame he me hwân he ka khetâ hnyi hnyamok, me tenge thungaû. 39 Ke e Dekapoli ta je ûnyi ae gan a mâdrâ kâu ame didrö me ha ködra, ka habe, Ieû gabun Iesu: me adre me lâiâ hia.

o but ke taben sunago Jairo ien ; ke a wâ ame mokut hnyin wanakat. 41 E ame

me khöû hwege, ka habe, Ame he but ka mok nökuk in ae ûhnyûkong: ö u he thö jem he ka me ip li hnyamâm hon, me me so but, me me he ka mödrut. ame tha he më; ke se hia hmönyin tavat adre me he hoton më, me adre me ûhneki

25 Ke wale momo ame moko dra ame hingölö hnyi twelv je huna, 26 ke e gan hmâ anyin vec ûnyi ge tavat tren bubuny ae se hia, ke ba hia but tang omjehen anyin hna ham ködrin, ke ba troban, ke ame gan tot bi mok, 27 ke a löng ut bongu Iesu, me e ame he hnyi wanben tavat ae se hia hoton me kâlâ anyin ûkhaû. 28 Anyin a haingen momo, ka habe, Oge ne he ka kâlâ thibi anyin ûkhaû, oge me he ka möt. Ke ame ie hme thö dra ge momo; ke a löng ut momo unyin ae mödrut ûnyi hnyi mok eling. 30 Haba Iesu ame ka ie wâhmakhmeto eû hnyin a ga didrut man gan, ka habe, U me wâ tavat ae se hia adre me kalö nya? 32 Ke e ame hngehngele he haba momo ame ot me öbubuny, anyin ae khana hna ânyâ kâu, me ame o but me Me e ame ha ka momo, ka habe, Nökuk thö me hnahic, me u je mödrut ûnyi hnyi ânyâm mok.

35 Ke e ame tiga fuc, me ame o but je ûthumetu ûnyi hnyi hnyaban taben sunago, me ha, ka habe, A mokcu nokom in: hnan eû he ka ûjengö hmetu At ûne? 36 Ke haba Iesu ame ca oûnyihnatho hna ha, ke ame ha ka taben sunago, ka habe, Ca ot, ke labageju ju. 37 Ke e ame thaw' ödra me me ba ju at ame he ka he hoton, ke so thibi Peteru, me Iakobo, me Ioane liamekeiny me Iakobo. 38 Me ödrin e öbun e mede, me ûtengiö? a ca mokcu 21 Ke haba Iesu ame kec hmetu hon hu wanakat, k' ame mokut. 40 Ke adre me ka hnyi ke keihen, me ame ûkhacaköu hia hlumā e. Ke a hia but ob' ödra hia, me thö kâu tavat ae se hia hmönyin: ke e e ame hawâ kamen me hinyen wanakat, hakekeny jut ka hnyi köiö. 22 Ke ame me je hnyat unyin, me didrö ka hnyi dok hom hnyamen wanakat me ha kâu, ka j habe, Talitha kumi; bongon, Hlu lö, inya oge me ha köu, ka habe, Todrö. 42 Me ame ie todrö hlu me he, anyin a twelv hunainy. Me adre me ie lâiâ gan hmâ. 43 Ke e ame hûna ködra me me ca manen ka ke at: k' ame hûna he ka hān in.

HNYIMAKAN 6.

E e ame he but ûheny e; me e ame o ka hnyi iny hnyei; ke haba laten ödrin e he hoton. 2 Ke ame o thö bong sabath, me e ame hwân ka ûne hnyin sunago: ke ame löng e tavat ae se hia, me adre me lâiâ, me ha, ka habe, Ûnyi ua ta je ûnyi ang ge at ang? ke, Ieû metâ adre ham ka at ang, ke ehö ge ta je huliwa ae man helâe a ânyâ ge li hnyamen? 3 Ca at tretrau at ang, wale nöku Maria, ke liamekeiny me Iakobo, me Jose, me Juda, me Simona? ke hawa, ca e bi ang unyita je lahaniny hia? Me adre me thö thö gan. 4 Haingö Iesu ködra, ka habe, E ca ba bi lung anyin perofeta, ke ka e bi hnyi iny hnyei, ke unyin je lahanen, ke hnyi hnyaban. 5 Ke ca khana bi he ka ânyâ eling ke huliwa ae man, ke e ame ip thibi hnyamen hon ke ta je komok me omeli ödra. 6 Ke e ame lâiâ can anyidra ca labageju.

Ke e ame vheno igigilö je taun he ka ûne

7 Ke e ame hawâ hnyat a twelv, me hwân he ka kun' ödrin, a ödrin ûcû lo; ke e ame ham ködrin musi hon ta je hanu ae kong; 8 me e ame hûna ködrin, ka habe, Ca hom ke ûnyi hobi kâu he, ke uci thibi; e ba kamec, ke ba tang, ke ba minya mone hnyi tangen; 9 ke bi taben je hnyeûcadrin, ke e ame ha minya, ka habe, Ca khâvâ bi lo li ûkot. 10 Haingen ame ha ködrin, ka habe, Haba uma öbun e he ka dit ka hnyin, laba ju e ke ne o but öbun e hmetu but ûheny e. 11 Ke haba dok ame ca he ka köp öbun, k' adre me ca ling öbun, öbun ka he but ûheny e jijingâ but kânâiny hnyeûcabun me hnân haten ködra. 12 Me ödrin e he but, me khetâ, ka habe, hamen tavat he ka ietra. 13 Ke se hia ta je demoni ödrin e obâ, ke se hia tavat a ödra tren mok, ödrin e hû ge wakaco, me omeli ödra.

14 Ke a löng ut gan Heroda than; anyin ame lung ien: me e ame ha, ka ködrin, ka habe, Ai öbun ka hnyi dok ae habe, A möt hmetu thö Ioane bapataiso ba aten he ka mē menā. Anyin ae se hai

baingen keihen, ka habe, Elia ling. haingen keihen, ka habe, Perofeta ling, helâke at a hanen je perofeta. 16 Ke a löng ut Heroda gan, me e ame ha, ka habe, Ioane ling, waleji oge sö degecâ ban, e a möt hmetu thö. 17 Anyin a hia but Heroda ûkhûnöng he ka köt Ioane, me ip e hnyi uma ceat, ca Herodia öiö Filipo liamekeiny më: anyin a e ame hom e me âiân. 18 Anyin a haingö Ioane kö Heroda, ka habe, E ca ûcû bi köu he ka hom âiân liamekeiny möu. 19 Ke ame hmönyi Herodia kâu, me behlingâ e; ke ca khana bi ; 20 anyin a Heroda ame outö Ioane, ame wâhmakhmeto e, a e at ae wisa me kap, me e ame tuö e. Ke hnyi ûen e ame löng ifucin, me e ame hlohlo gan hmâ; ke e ame löng senyinâ hwan hofuc. 21 Ke ame o but bong ae ûcû Heroda ame ânyâ bijeû hnyi sahaciny bong adre hnokoå e hnyin, ka anyin je homakan, me je taben vat ae nua, me ta je taben at Galilaia; 22 me ame didrö hlu nöku Herodia me biâ, me e ame osenyini Heroda me tavat adre me tha laba më; me haba than ame ha ka hlu, ka habe, Ha thö könya wem, me oge me he bi nya ka ham köu. 23 Me e ame khemanyin kâu, ka habe, Oge me he ka ham köu hnâm hna he ka ha könya ke ne o but hnyi ke keihen a hafiny dökhuk dökhu. 24 Ke e ame didrut me ha ka hinyen ka habe, Ieû oge me he ka ha! Haba momo ame ha, ka habe, Bö Ioane bapataiso. 25 Me e ame ie dit logot hmetu thö ka than me sumat me ha, ka habe, Inya oge me wek u me he ka ham könya walang ang bö Ioane Bapataiso hnyin mini. 26 Me ame hmak ut hnyekon than, ke ûnyi bi ge hna khemanyin, me ge tavat adre me tha laba mē, e ame ca behânâ kâu. 27 Haba than ame ie kuna ke soja hanen tavat tue, me hûna he ka hom ban: me e ame he but me subâ nyi Ioane hnyin uma ceat, 28 me hom ban hnyin mini, me ham ka hlu; ke haba hlu ame ham bi ka hinyen. 29 Ke e khana but laten, me ödrin e he me hom unyin, me ip hnyi erkemok.

huliwa ta je man eang ûnyi gan. 15 Ke

30 Haba je aposetolo ödrin e ûkhacaköu kö Iesu; me ödrin e omanenâ kâu ta je ûnyi hia ödrin e hia but ânyâ, me ta je ûnyi ödrin e hia but ûnö. 31 Ke haingen theny hnyi hna mok, anyin a wale ame tavat adre me o me he hmetu, ke ba ten

hu ka hnyi ke dok ae ba aten. wâ but tavat ödrin e kec ut, ke se hia tavat adre me wâhmakhmetu ödrin, me adre me tha wadring hot ûnyi hnyi ta je taun, me bödra ke bilidrin bi. 34 Ke e ame o but me wâ tavat ae se hia hmönyin, me e ame betenge gadra, anyin a ödra ûcû me ta je mamoe ae ba at ame tuö: me e ame hwân he ka n' ödra ge ta je ûnyi ae se hia. 35 Ke haba hnyi sahac ame he but kâu laten me ha kâu, ka habe, Hnyebuba ang, ka sahac ut: 36 kun' ödra thö, m' adre me he ka he ka hnyi je taun me je hnyaba igigilö he ka ûcû ö 'dra bi. 37 Ke e ame thu ködrin, ka habe, Ha ö'dra bi öbun. ngödrin kâu, ka habe, Hawa, öhmun e he ka he me ûcû areto a tu haded je denari hwaban, me hnân ha ö 'dra? 38 Ke e ame ha ködrin, ka habe, Ve ta areto gabun? he thö ka wâ. Ke ödrin e wâ but, me ödrin e ha, ka habe, Thabûng, ke lo li wâ. 39 Ke e ame hûna a g' adre me he ka laba hia hnyi je deö lap hon hnaönying ae but. 40 Ke adre me laba gaga a ûsa wan haded, me ûsa fifte. 41 Ke e ame hom je areto a thabûng, me li wâ, me bwele hnyi drany ai, me olea, me thuthu je areto; me e ame ham ka laten, m' ödrin e he ka ip hnyi hnyimaködra ; ke e ame khenâ li wâ ködra hia. 42 Ke ödra hia adre me han me ame sekudra ju. 43 Ke adre me hom dö je kolon hna han me öunöngotâ je tang a twelv, me hanen je wâ minya. 44 Ke haba tavat adre me han je areto, me faiv thauzan obaga.

45 Ke e ame ie kunâ laten he ka laba hon hu, ke bödrin ka kec ka hnyi ke keihen Bethesaida ai, me e ame he ka kuna tavat ae se hia. 46 Ke a hia but ûhûne mödra, me e ame he ka hnyi bucen he ka hic. 47 Hnyi sahac, ke tiga e hu hnyi wanben köiö, ke hake e biju hot. 48 Me e ame o'drin, k' ödrin e mokhon dut galu, anyin a esang, ke haba hnyi hna hmak a vak hnyi lit, me e ame o but ködrin ame he hon köiö ; helâke ame he but ka khalet' ödrin: 49 ke ödrin e wâ but e, k' ame he hon köiö, me ödrin e ûnykûme, ka habe, Hanu jo, me ödrin e kuku: 50 anyin a ödrin hia ödrin e wâ e, me hlohloå. Ke e ame ie ha hofuc ködrin, ka habe, Hwege thö: inya thibi; ca ot bi. 51 Ke e ame ölö thö ködrin ka hnyi hon gan hmâ hnyi je hnyekudrin; 52 anyin a me he ka hlingâ e: 11 ke haingöbun, ka

ködrin he ka han. 32 Me ödrin e kec hon | ödrin e ca ûnykûme je areto, ke e khöt je 33 Ke a hnyekudrin.

53 Ke ödrin e kec ka hnyi ke keihen me ödrin e khöp dö hnyi hnyei Genesareta, me un dut. 54 Ke ödrin e utut ûhedrin hon hu, me ame ie wahmakhmeto e hnen tavat, 55 me adre me wadring igigilö hnyei eling hia, me hwân he ka vadren ta je komok hon ta je hna mokut ka hnyi dok waleji adre me löng a e bi hnyin. 56 Ke haba hnyi ta je dok hia e ame o ka hnyin, ame ne je hnyaba, ame ne je taun, ame ne ta hnyei, me adre me ip ta je komok hnyi je dok adre me ûcû omjeû hnyin, ke adre me khöû kâu m' adre me he ka kâlâ e, ame ne obiny thibi anyin ûkhaû: ke haba tavat hia thithö adre me kâlâ e, me adre me möt ut.

HNYIMAKAN 7.

K^E ame ûkhacaköu thö kâu ta je Fare-saio, me keihen hnyat sihnalimen, waleji adre me o ûhedra Jerusalema, 2 ke adre me wâ keihen laten ödrin e han ö'dra jeû ge je hnyamödrin ae kong, wale ödrin e ca hinyem. 3 Anyin ame ca han ta je Faresaio me at Juda hia, adre ne ca bödra ka hinyem wia, k' adre me kap hofuc vejec ûnyi ge wahingat: 4 ke ûhedra hnyi hna ûcû adre me ca han, ödra ka ca bödra ka soû: ke se hia ta je ûnyi adre me kap me hom, wale he ka hneû ta je utkaia, me je kaia hnân tuluto, me je kaia bras. 5 Haba ta je Faresaio me hnyat sihnalimen adre me hnö e, ka habe, Ieû ge lâtâm adre me ca hnu hoton hwakecin wahingat, wale a ödrin e han ge je hnyamödrin ae kong? 6 Me e ame ha ködrin, ka habe, E so hna perofeta hnö Isaia gabun hnyat thoi hnyok, ka habe.

Haba tavat ang adre me oganö nya ge je esongodidra,

Ke ûsâkâûö mönya je hnyekudra.

7 Ke ûnyi baû bi hnödra hna khudrung könya,

K' adre me nå ta je hna ûne hnen tavat. 8 Öbun e hna degecâ hnanyibu anyin Khong, me kât hmâ je hna ûne hnen at. 9 Haingen ame ha ködra, ka habe, Öbun hwege ka degec ut hnanyibu anyin Khong, m' öbun e he ka vheno hnöbun je hna ûne. 10 Anyin a haingö Mose, ka habe, Ogânâ kâmâm me hinyâm; ke, Haba at ame he hu; me ame ta but hau: me ödrin e lâiâ ka haikongoâ kamen me hinyen, me adre

habe, Haba at ame he ka ha ka kamen me|uma, me wâ wanakat ame mokut hon hna hinyen, ka habe, Haba anyik ta je ûnyi hnân hom hadruo u, me, Korabana, walang bongon, Adre me ham ka Khong; 12 ke öbun e ca hna hmetu bi e he ka ânyâ ke ûnyi hobi kâu kamen me hinyen; 13 wale öbun e ohia hofuc hwan Khong ge hnöbun je hna ûne, waleji öbun e nâ: ke se hia ta je ûnyi helâe öbun e labö mâdrâ. 14 Ke e ame hawâ hmetu tavat ae se hia, me ha ködra, ka habe, Ling nya ju öbun hia, me wâhmakhmeto: 15 e ba ûnyi ûheny hnyi hoton at ame dit ka hnyi hnyekon, ae khana he ka okongoâ e : ke haba ta je ûnyi ame didrut gan ame he ka okongoa at. 17 Ke e ame dit hmetu thö hnyin uma ai, ûheny unyin tavat ae se hia, me haba laten adre me hnö e ge ûhöûcû. 18 Ke e ame ha ködrin, ka habe, Hawa, e ba minya gabun hna wâhmakhmeto? öbun e ca wâ ae ba ûnyi ûheny hnyi hoton ame dit ka hnyi hnyekon at, ae khana he ka okongoâ e 1 19 anyin a e ame ca dit ka hnyi oûnykûm, ke so bi ka hnyi tang tiny, me didrut ka hnyi hnyot? E ame ha helâe, me haisoâ ta je jeû hia. 20 Ke haingen, ka habe, Haba ûnyi ame didrut ûheny hnyi hnyekon at, wale ame okongoâ at. Anyin a ûheny hnyin, wale ûheny hnyi hnyekon tavat, ame didrut je hna ûnykûme ae kong, me bi ûnyi monu, 22 me venöu, me ûhlingö, me venâu âiân ke at, me benyekon, me hwakecin ae kong, me iyawö, me hwakecin ae ikiki, me ihuhnyinköu, me hwege hnyem, me hop, me hwen monu: 23 haba ta je ûnyi hia eling ae kong ame dit ûheny hnyi hnyok, me ame okongoâ at.

24 Ke e ame todrö ûheny e, me he ka hnyi hnyigöulen Turo me Sidona. Ke e ame dit ka hnyi ke uma, me weny adre me ca he tavat ka wâ e: ke ca khana bi he ka 25 Ke ame löng ut ke momo ae hu nokon hlu a delec hanu ae kong, me e ame o but me ta ju hmelen li can. 26 At Heleni momo, a mâtrân at Surofoinike. Me e ame sumâtâ e he ka obâ demoni ûnyi ge nokon hlu. 27 Ke e ame ha ka momo, ka habe, E mē sekon dö lakon: anyin ae ca so he ka hom jeû an lakon, me khûâ ka ta je kuli. 28 Ke haba momo ame thu kâu, ka habe, Eke, Than lö: haba je kuli adre me labö an hmelen laulau je kolon jeû an lakon. 29 Me e ame ha ka momo, ka habe, Can hofuc e, he thö, a hia but hon hu tha e me laten, me he ka hnyi ke demoni ûnyi hnyi hnyekon nokom hlu. keihen Dalemanutha. 30 Haba momo ame he but ka hnyi umen

mokut, ke hia but demoni.

31 Me e ame he hmetu ûheny hnyi je hnyegöulen Turo, me vheno Sidona ke ne o but hnyi köiö Galilaia, wanben je hnyigöulen Dekapoli. 32 Me adre me hom but kâu at ae wejiji ke teta minya hwan; me adre me khöû kâu he ka ip hnyamen hon. 33 Me e ame lelö thö e ûheny unyin tavat ae se hia, me inâ li banyen ka hnyi li hnyikönyen, me e ame hangöjâ, me kâlâ bohmen; 34 ke e ame bwele thö hnyi drany ai, me mâng, me ha kâu, ka habe, Efatha, haba bongon, khöng ut. 35 Me ame lany jut li hnyikönyen, me ok ut töiny bohmen, me e ame fuc wisa. 36 Ke e ame hûna ködra, m' adre me ca he bi ka omanenà: ke haba hoton hnen hna hûna hwegiâ ködra, me helâe minya adre me hwege ka omanenâ e. 37 Me adre me lâiâ gan hmâ, me ha, ka habe, E so hnen hna ânyâ hia: e ame olöngâ ta je wejiji, me ofucâ ta je

HNYIMAKAN 8.

TABA hnyi je bong eling, me e hu hmetu tavat ae se hia hmönyin, ke ba ö 'dra, me e ame hawâ laten me ha ködrin, ka habe, 2 Inya oge me betenge ge tavat ae se hia, anyin a ödra bong kun dut unyik, ke ba ö 'dra: 3 ke oge ne he ka kun' ödra ka hnyi umödra je uma ke ödra mekihnânem, me adre me he ka momonu eû hnyi gethen; anyin a sâkâû ta je dok a mwi hnyin keihen. 4 Haba laten ödrin e thu kâu, ka habe, Ûnyi ua adre me he ka osekunâ tavat ang ge areto hnyi hnyebuba eang? 5 Ke e ame hnei ödrin, ka habe, Ve ta areto gabun? Haingödrin, Seven. 6 Me e ame hûna ka tavat ae se hia he ka laba ju hon kânâ: ke e ame hom je areto a seven, ke hwaban hna oleâ e ame thuthu, me ham ka laten, he ka ip hnyi hnyimaködra; me ödrin e ip hnyi hnyimakan tavat ae se hia. 7 Ke e unyidrin minya ke je wâ ae ûhnyûkong: ke hwaban hna oleâ, e ame ûkhûnông he ka ip minya e hnyi hnyimaködra. 8 Ke adre me han me ame sekudra thö: me adre me hom dö je kolon hna han seven ta je tang. 9 Ke helâ me foa thauzan tavat, me e ame kun' ödra. 10 Ke e ame ie ölö thö ka hnyi

11 Ke ame o but ta je Faresaio me

hwân he ka hnö e, adre me elâm gan haten Keriso. haten? e hnathu inya oge me ha köbun ka hmetu hon hu ai, me kec ka hnyi ke

thibi areto unyidrin hon hu. 15 Ke e e ame hwiö thö me wâ laten, me e ame ame hûna ködrin, ka habe, E, ō 'bun aû thawo Peteru, me ha, ka habe, Satana lö, ge leven anyin ta je Faresaio me leven he thö ka hnyi hotuk: anyin a u je ca wâ anyi Heroda. 16 Me adre me ûhnena- ûnykûme ta je ûnyi anyin Khong, ke so mököuâ, ka habe, E ba jeû gatin. 17 Ke thibi ta je ûnyi anyin at. 34 Ke e ame haba Iesu ame wâhmakhmeto, me e ame hawâ tavat ae se hia me laten minya, me ha ködrin, ka habe, Ieû gabun öbun e hå ködra, ka habe, A ne hu ke at ame ûhnenamököuâ, ka habe, anyin ae ba ö weny he ka he hotuk, e so e he ka hamen 'bun' hawa öbun tiga ca wâ, me wâhma- hokĥnyok, me hom anyin satauro me he khmeto? e khöt bala bi je hnyekubun? hotuk. 35 Anyin a haba at ame beomelö 18 E hu li emaköbun, k' öbun e ca wâ bi ? anyin möt, me ame he ka ohia e; ke haba ke hu li hnyikönyöbun, k' öbun e ca löng bi? ke öbun e ca ûnykûme bi? 19 Haba ji ge hnök hna thuthu je areto a thabûng ka tavat a faiv thauzan, ve ta tang a unöngöt a kolon öbun e hom? Haingödrin kâu, ka habe, Twelv. 20 Me je areto a seven ka tavat a foa thauzan, ve ta tang a kolon a unöngöt öbun e hom? Haingödrin, ka habe, Seven. 21 Me e ame ha ködrin, ka habe, Öbun e ca wâhmakhmeto bala bi?

22 Ke ödrin e o but hnyi Bethesaida. Ke adre me hom but kâu at ae wadröu, me sumâtâ he ka kâlâ e. 23 Me e ame hom hnyamen at ae wadröu, me lelö thö e ka hnyi hoton taun; ke a hia but hangöjâ li emakan, me ip li hnyamen hon, me e ame hnö e, ka habe, U me wâ ke ûnyi? 24 Ke e ame bwele thö me ha, ka habe, Inya oge me wâ tavat; anyin oge me ō 'drin helâ me je ûö, adre me he. 25 Ke e ame ip hmetu li hnyamen hon li emakan; ke e ame wâ hmâ, me ame so but, me wâ wia ta je ûnyi hia. 26 Me e ame kunâ e ka hnyi hnyaban, me ha, ka habe, Ca mē dit bi ka hnyi taun.

27 Haba Iesu ame tha he me laten, ka hnyi je ong taun hnyi Kaisaria Filipi: ke eû hnyi gethen e ame hnö laten, me ha ködrin, ka habe, Haba ifucin tavat gak, m' iny ia? 28 Me ödrin e thu kâu, ka habe, Ioane Bapataiso: me keihen, ka

30 Me e ame hûna ködrin, m' ûnyi hnyi drany he ka cubec e. 12 Ke ödrin e ca ha bi ka ke at. 31 Ke e ame e ame mâng hwege eû hnyi hnyekon me hwân he ka n' ödrin, a g' ame he Nokon at ha, ka habe, Ieû ge dö ang adre me elâm ka vheno ta je vec ae se hia, k' ame he ka oûnyibâûâ e ge wahingat, me je taben tavat habe, Adre me ca he ka ham haten ka dö bihut, me hnyat sihnalimen, ke adre me ang. 13 Ke e ame hn' ödra but, me ölö he ka hlingå e, k' ame he bi ka möt hmetu hwaban kun ta bong. 32 E ame ha manenâ hofuc eling. Ke haba Peteru ame 14 Ke ödrin e hnying hok kamec ; khaca lelö thö e me hwân he ka thawâ e. 33 Ke at ame he ka hna anyin möt can inya me evangelia, me e ame he ka omelö e. 36 Anyin a ieû troban ka at ame ne hom hmeledrany hia me me anyin bi, k' ame he bi ka hna but anyin möt? 37 Ke ieû ke ûnyi ae ûcû ka at he ka ham hnân ûco anyin möt? 38 Haba at ame he ka hmehma gak me hok ta je hofuc hnyi dö ang, a dö bi ûnyi monu, k' ame ânyâ ta je hulö, me ame he bi Nokon at ka hmehma gan hnyi ûen e ame tha o me ta je angela ae kap hnyi hmanenanginy Kamen.

HNYIMAKAN 9.

K E e ame ha ködra, ka habe, E hnathu, inya oge me ha köbun, ka habe, Haba ke je hnyat adre me tot eang, me adre me ca he ka më mok ke ne o but adre me wâ dökhu dokhon Khong ame he ka o me man.

2 Ke hwaban ta bong a siks Iesu ame hum Peteru me Iakobo, me Ioane, me su ödrin ka hnyi bucen ae beû a hake ödrin ke: ke e ame ke bongon dut hnyi hnyimaködrin: 3 me ame hadröngöc ut anyin ûkhaû, me hau hmönyin; e ca khana ke at eang hmeledrany a at kot mano he ka ohawa but helâe. 4 Ke haba Elia me Mose ödru me manen ködrin, me tha ûhnenamö me Iesu. 5 Ke haba Peteru ame habe, Elia; me keihen, ka habe, Hanen je ha kö Iesu, ka habe, Rabi, e so ötin e laba perofeta. 29 Ke e ame hnei ödrin, ka ang; ke öhmun e he ka otilâ ke je uma habe, Haba ifucibun gak, m'iny ia? Hai- menâ a kun, hnân hobi köu khaca, ke hobi ngö Peteru ame thu kâu, ka habe, U thibi kö Mose khaca, ke hobi kö Elia khaca. 6 Anyin ae ca khana ûnyi he ka ha; anyin | ödrin e ot gan hmå. 7 Ke ame o thö ke ûlâ me tubi ödrin: me ame o but hofuc ûnyi hnyi hnyin ûlâ, ame ha, ka habe, Walang Nokuk a oûnykûmik: löng ju öbun kâu, 8 Ke ödrin e ie bwele igigilö ke ba hmetu ke at ödrin e wâ, ke hake Iesu thiju unvidrin.

9 Ke ödrin e tiga utut ûhedrin hon bucen, me e ame hûna ködrin m'ödrin e ca he ka omanenâ hnödrin hna wâ, e me mē möt hmetu thö Nokon at ûheny hnyi hna mok. 10 Me ödrin e kât hmâ hofuc e, me ûhnenamököuâ ka habe, Ieû bongon möt hmetu ûheny hnyi hna mok. ll Ke ödrin e hnö e, ka habe, Haingen hnyat sihnalimen, ka habe, Ame he ka bö Elia 12 Ke e ame ha ködrin, ka habe, E hnathu a bö Elia ka o, me ohâtâ ta je ûnyi hia : ke adre sihnalimen ahö ge Nokon at a e ame he ka vheno ta je vec ae se hia me adre me he ka öûnyibâûâ e? 13 Ke inya oge me ha köbun, ka habe, A hia but o Elia, ke adre hia but ânyâ kâu wedra minya, helâ me hna sihnalimen gan.

14 Ke ödrin e o but ka laten, me ödrin e wâ tavat ae se hia igigili ödrin, me hnyat sihnalimen adre me ûhnenamö mödrin. 15 Ke a wâ but e hnen tavat ae se hia, adre me ie lâiâ, me wadring kâu he ka iouny so mē. 16 Ke e ame hnei ödra, ka habe, Ieû anyibun ûhnenamö mödrin? Me ame thu kâu hnen ke at ge tavat ae se hia, ka habe, At ûne lö, inya oge me hom köu nökuk, a delec hnen hanu ae hum; 18 ke haba hnyi je dok e ame hom e ka hnyin e ame sa e hnyikânâi: ke e ame hûlûhangöc dö, me ûk ut ganyon, me aû tot: ke oge me ha ka lâtâm he ka obâ e; ke ca khan' ödrin. 19 Me e ame thu ködrin, ka habe, Dö ame ca labageju lö, oge me he ka tha inya möbun ke ne o but kehö? oge me he ka hokhnyoki öbun ke ne o but kehö? hö jem könya. 20 Me adre me hom e kâu: ke a wâ but e, me haba hanu ame ie kia but e; ke e ame ta hon kânâ me sesebila, k' ame hûlûhangöc 21 Me e ame hnö kamen, ka habe, A o kehö ûnyi ang kâu? Ke haingen, ka habe, Hwân ke tiga wanakat. 22 Ke e ame ibi ose khûâ e ka hnyi meic, me ka hnyi köiö minya, he ka hlingâ e: ke a ne khanö u, me ö u betenge gahmun, me ûnyi hia hnen at ame labageju. 24 Me ha köbun ame ca he ka hia hwaban e.

ame ie fuc kamen wanakat, me ha, ka habe, Inya oge me labageju; ö u hadruž anyik calabageju. 25 A wâ but Iesu tavat ae se hia adre me wadring ûkhacaköu, me e ame thawâ hanu ae kong, me ha kâu, ka habe, U hanu ae hum me wejiji lö, inya oge me hûna köu he ka didrut ûhem hnyi hnyekon, ke ca delec hmetu bala bi. 26 Me e ame kuku me seset, me didrut : ke haba wanakat, me ame ûcû me at a mokcu; me ame ha tavat ae se, ka habe, A mokcu. haba Iesu ame lelö thö hnyamen, me otilö thö e; me e ame tot. 28 Me e ame didrö hnyin uma ai, me ame hnö duöngâ e hnen laten, ka habe, E ca khan' öhmun he ka obâ e. 29 Me e ame ha ködrin, ka habe. Ame ca dit thibut ûnyi a helâe, ke so bi ûnyi ge hic.

30 Odrin e he but ûhedrin e, me he hnyi wanben Galilaia; ka ca weny bi he ka manen ka ke at. 31 Anyin a e ame nâ laten, me ha ködrin, ka habe, Adre me he ka hna Nokon at ka hnyi je hnyamen tavat, k' adre me he ka hlingå e; ke hwaban hna hlingâ e, me e ame he ka möt hmetu hnyi bong a kuniny. 32 Ke ödrin e ca wâhmakhmeto bi hofuc eling, ke ödrin

e ot minya he ka hnö e.

33 Ke ödrin e o but hnyi Kaperenauma: ke wale eiö hnyin uma, me e ame hnei ödrin, ka habe, Ieû öbun e iwatretra gan eû hnyi gethen? 34 Ke ödrin e laba hnyibû: anyin a ödrin e hia but iwatretra eû hnyi gethen ge at ae beönua. ame laba ju me hawâ hnyat a twelv me ha ködrin, ka habe, A ne hu at ame bebân gabun, e ame he ka biliny me bi athnyaba ködrin hia. 36 Ke e ame hom ke wanakat me ip e hnyi wanbödrin: ke e ame kap e ge li benyen, me ha ködrin, ka habe, 37 Haba at ame he ka kap ke wanakat a helâng hnyi iök, me e ame köp nya: ke haba at ame köp nya, ame ca hake köp nya, ke at minya bi a kunö nya.

38 Ioane ame ha kâu, ka habe, At ûne lö, öhmun e wâ but ke at ame obâ je demoni hnyi iâm, me öhmun e thawâ e: anyin a e ame ca he hotutin. 39 Ke haingö Iesu, ka habe, Ca thawâ bi e, anyin ae ba at ame ânyâ ke huliwa ae man hnyi iök, me ame he ka ie haikongu nya. 40 Anyin a haba at ame ca iwahnaihmiöny mötin, me ame tha hien mötin. 41 Anyin a haba at ame hadru' öhmun. 23 Haba Iesu ame ha kâu, he ka habelibun ge utköiö, anyin a je ka habe, A ne khanö u bi! E khana ta je lahanö Keriso öbun, e hnathu, inya oge me 42 Ke haba at ame he ka othöâ thö ke at ae ûhnyûkong eang ame labageju könya, me so kâu adre ne öhvekinyâ hnyi hwagenyin veto hnân oamamâ, me khûâ but kâû ka hnyi köiö. 43 Ke a ne bi jönâm hnyamâm, suba degecâ but : anyin ae so köu he ka dit ka hnyi möt, ke hia hnyamâm, hon he ka dit me li hnyamâm hnyi gena, ka hnyi meic ame ca mok. 45 Ke a ne bi jönâm hnen cam, subâ degecâ but: e me so but köu he ka dit ka hnyi möt ke hia cam, hon he ka khûö u me li cam hnyi gena. 47 Ke a ne bi jönâm emâkâm, ûâ degecâ thö: e me so bi köu he ka dit ka hnyi dökhu dokhon Khong ke khaca biju emakam, hon he ka khûö u me li ecmak hnyi gena; 48 waleji ame ca mok bi hnyin anyidra biget, ke adre ca ume meic. 49 Anyin adre me he ka sâltâ tavat hia ge meic. 50 E so sâlt: ke a ne hia but hnân ohinyâ sâlt, öbun e he ka kâmâu ka ohinyâ hmetu e? E so e hu sâlt eû hnyi je hnyekubun, me laba ûsoköu ju öbun.

HNYIMAKAN 10.

🖊 E e ame todrö me he ûheny ling me o hnyi je hnyigöulen Juda me hoton Joridano: me ame ûkhacaköu hmetu kâu tavat ae se hia; ke e ame n' ödra hmetu helâji me hwakecin. 2 Ke ame o but kâu ta je Faresaio, me hnö e, ka habe, Hawa e ûcû ka at he ka degec âiân? adre me cubec 3 Ke e ame thu ködra, ka habe, Ieû hna hûna köbun hnö Mose? 4 Haingödra, ka habe, Mose ame hna he ka sihnalimen tusiny thang hna faipoipo, m' adre me degec ut. 5 Iesu ame thu ködra, ka habe, Anyin ae nâk je hnyekubun e ame sihnalimen köbun hnanyibu eling. 6 Ke haba adrem hwân dö hnyi hna op ta ûnyi, e ame wi' ödru baga me momo. 7 Anyin a wale, ame he baga ka hna but kamen me hinyen me kece ka âiân: 8 ke ame he ka khaca thibi unyidru: waleling m' ödru me ca lo hmetu bi, ke khaca thibi unyidru. 9 Anyin a wale, e ca hamen at bi he ka thang ûnyi ame hûjâ hnen Khong. 10 Ke haba laten, me ödrin e hnö hmeto e eiö hnyin uma ge bongon ûnyi eling. 11 Ke e ame ha ködrin, ka habe, Haba baga ame degec âiân k' ame hom hmetu ke at, me e ame bi ûnyi monu kâu: 12 ke e ka hamen momo degec âiân, me hom ke at bi, me ame bi ûnyi monu momo eling.

mendreng me me he ka kal' ödrin: k' ame thaw' ödrin laten. 14 Iesu ame wâ, me ame vec hnyekon, ke haingen ködrin, ka habe, Hna but ta je mendreng m'adre me he könya; ca thaw' ödra bi: anyin a helâ m' ödra dökhu dokhon Khong. 15 E hnathu inya oge me ha köbun, Haba at ame ca kap dökhu dokhon Khong helâ me wanakat, me e ame ca he ka dit ka hnyin. Ke e ame köp ödrin me ha hnahici ödrin, me ip li hnyamen hudrin.

17 Ke e ame he eû hnyi gethen, me ame wadring ke at me cibouca kâu, me hnö e, ka habe, At ûne lö, ieû hanymök oge me he ka ânyâ me me hu thö könya möt ame ca ba balua? 18 Ke haingö Iesu kâu, ka habe, Ieû gam u me ha a iny so le ba at ae so, ke hake Khong thibi. 19 E khanö u ta je hnanyibu, ka habe, Ca he ka ûhlingö, Ca he ka bi ûnyi monu, Ca he ka venöu, Ca he ka ohnathoå thoi, Ca iyawö, Ogânâ kâmâm me hinyâm. 20 Ke e ame thu kâu, ka habe, At ûne lö, oge hia but vheno ta je ûnyi e k' iny tiga wanakat. 21 Ke haba Iesu ame wâ hmâ e, me betenge gan, me ha kâu, ka habe, Khaca thiju ûnyi ae hia gam: he thö ka ûco ânyâm ta je ûnyi, me ham ka ta je theduoc, me ame he ka hu köu tang omjeû hnyi drany: ke aiö 22 Ke e ame hmak ut ge u bi, he hotuk. hofuc eling, me he but me hlöuhlöu: anyin ae tren omjeû ae gan hmâ.

23 Haba Iesu ame hngehngele, me e ame ha ka laten, ka habe, Huliwa but tavat tren omjeû he ka didrö ka hnyi dökhu dokhon Khong! 24 Me ame lâiâ laten ge hwan hofuc. Ke haba Iesu ame thu hmetu, me ha ködrin, ka habe, Lakuk lö, huliwa ae gan hmâ he ka didrö ka hnyi dökhu dokhon Khong hnen tavat adre me labageju ka hnyi omjeû! 25 E hâhâ ka kamela he ka dit hnyi hwanumen jebû, ke hnek bi at ae tren omjeû he ka didrö ka hnyi dökhu dokhon Khong. 26 Me ödrin e lâiâ gan hmâ me ha, ka habe, Ia la ae khana he ka möb? 27 Iesu ame ō 'drin me e ame ha, ka habe, E pason hnen at, ke e khana bi Khong: anyin ae khana Khong he ka anya ta je ûnyi hia thithö. 28 Haba Peteru ame hwân he ka ha kâu, ka habe, Wâ bi, öhmun e hia but hna degecâ ta je ûnyi hia me he hotom. 29 Haingö Iesu, ka habe, E hnathu, inya oge me ha köbun, E ba at ame hia but hna but uma, me je liamekeiny. me lahaneny, me kamen, me hinyen, me 13 Ke adre me hom but kau ta je lakon, me ta hnyei, can inya me evangelia,

Digitized by Google

30 k' ame ca he ka kap walang ang hmetu | he ka bân, me e ame he ka athnyabaidrin wan handed, a je uma, me je liamekeiny, me lahaniny, me hinyen, me lakon, me ta hnyei, tha e me je vec; ke haba hnyi ûen ame he ka o thö, wale möt ame ca ba balua. 31 Ke se hia tavat adre me bödra, ame he ka bilidra but; me tavat ame bilidra ame he ka bödra but.

32 Ke ödrin eû hnyi gethen ödrin e he Jerusalema ai; ke Iesu ame hnyimakan anyidrin bunyen: ke ödrin e lâiâ; ke haba tavat adre me he hotudrin adre me ot. Ke e ame hom hmetu hnyat a twelv, me hwân he ka omanenâ ködrin ta je ûnyi ame he ka o kâu, ka habe, 33 Wâ bi ötin e he ang Jerusalema ai; ke adre me he ka hna Nokon at ka je taben tavat bihut, me hnyat sihnalimen ; ke adre me he ka hangâ e he ka mok, me hna e ka Aten ke je hnyei: 34 ke adre me he ka hlumā e, me hangöjâ, me osöâ, me hlingâ; ke hwaban kun ta bong e ame he ka möt hmetu.

35 Ke ame hakekenyâ e li laku Zebedaio jia Iakobo me Ioane, me ha kâu, ha habe, At ûne lö, E wehmu m' u me he ka mâdrâ ûnyi a wehmu. 36 Me e ame ha ködru, ka habe, Ieû ae webu oge me he ka mâdrâ hobi köbu! 37 Haingödru ödru me ha kâu, ka habe, Hn' öhmu but m' öhmu me he ka laba, ke at hnyi ke keihâm a metâm, ke ke at hnyi ke keihâm a mem hnyi ânyâm hmanenang. 38 Ke haba Iesu ame ha ködru, ka habe, E ca khan' öbu bongon hnöbu hna sumâtâ. Hawa, öbu hwege he ka ijem utköiö oge me he bi ka ijem? ke he ka bapataisoi öbu ge hna bapataiso adre ma bapataisoi nya hnyin! 39 Haingödru ödru me ha kâu, ka habe, Öhmu me he ka hwege. Haingö Iesu ködru, ka habe, Öbu me he ka hnyi ic hnyi utköiö oge me ijem, k' adre me he ka bapataisoi öbu ge hna bapataiso adre ma bapataisoi nya hnyin: 40 ke so bi e ca hanymök he ka ham ka at he ka laba hnyi ke keihen a metök me mek: haba e, me hnân hobi kâu tavat adre me penapena e hobi kâu. 41 Ke a löng ut hnyat a ten, me ödrin e hwân he ka hmönyin kö Iakobo me Ioane. 42 Ke haba Iesu ame haw' ödrin, me ha ködrin, ka habe, Öbun e wâ but hwakecin tavat adre me musö Aten ke je hnyei, a ödrin e hwen than hudrin; k'ame musi ödrin bi hnen je tuhödrin. 43 Ke ame ca he ka helâe unyibun: ke haba at unyibun ame adre me so angin ta je ûö ûnyi hnyot. weny he ka gan, me e ame he ka athnyaba | 9 Ke haba tavat adre me bödra me tavat

hia. 45 Anyin e hnathu ame ca o Nokon at m' adre me huliwa kâu, ke so bi he ka hamen bi athnyaba, me ham anyin möt hnân hwaban möt anyin tavat ae se hia.

46 Ke ödrin e o but hnyi Jeriko: ke e ame he hmetu me laten ûhedrin Jeriko me tavat ae se hia, me ame laba nöku Timaio, Baratimaio at sumat ae wadröu, eû hnyi baten gethen. 47 Ke a löng ut a Iesu but e, at Nazereta, me e ame hwân he ka hongot, ka habe, Iesu lö, a Nöku Davita, betenge ju gak. 48 Ke se hia tavat adre me thawà e, me me he ka laba hnyibu ju: ke e ame hongot tot bala, ka habe, Nöku Davita lö, betenge ju gak. 49 Ke haba Iesu ame todru me ha, ka habe, Hawâ thö. Me adre me hawâ wadröu, me ha kâu ka habe, Hwege thö, todrö, e ame hao u. 50 Me e ame degec ut anyin ûkhaû, me todrö me he kö Iesu. 51 Ke Iesu ame thu kâu me ha, ka habe, Ieû ae wem oge me he ka mådrå köu! Haingen wadröu ame ha kåu, ka habe, Raboni, m' oge me he bi ka bwela. 52 Ke haba Iesu ame ha kâu, ka habe, He thö, u je so but hnen ânyâm labageju. Me e ame ie bwele but, me he hoton eû hnyi gethen.

HNYIMAKAN 11.

KE ödrin e hakekeny jut Jerusalema ai, hnyi Bethefage me Bethania ai, hnyi Bethefage me Bethania hnyi bucen Elaio, me e ame kunâ li laten me ha ködru, ka habe, 2 He th' öbu ka hnyi taun cici öbu: ke öbu ka o but eling, öbu me he ka ie wâ nokon asina adre noc. waleji a ödra tiga ca tabâ bi; thang ut e. me hom dö jem. 3 Ke e ka hu at ame he ka ha köbu, ka habe, Ieû can öbu me ânya ang? me öbu ha thö, ka habe, E hu hanymen e ge Than; ke e ame he ka ie kunâ e jem. 4 Me ödru me he but me wâ nokon asina adre noc hakekenyâ hwanuma eû hnyi gethen; me ödru me thang ut e. 5 Me ame ha ködru hnen keihen adre me tot eling, ka habe. Öbu me thang me hnân eû asina? 6 Ke ödru me ha ködrin helâ me hna ha ga Iesu: me ödrin e hn' ödru but. 7 Ke ödru me hom nokon asina kö Iesu me ip anyidrin je ûkhaû hon; ke e ame taba e. 8 Ke se hia tavat adre me ulolo je khaûödra eû hnyi gethen; ke haba keihen köbun: 44 ke haba at unyibun ame weny adre me he hoton, adre me hongot, ka habe.

Hosana; Hnen hahic at ame o but hnyi me he Kamöbun ethö hnyi drany ka hna ien Than: 10 Hnahic hnen dökhu ame o but, a dokhon kamöta a Davita: Hosana hnyi dok ae nua ethö.

11 Me e ame o but hnyi Jerusalema hnyi uma kap: ke e ame wâ igigilö ta je ûnyi hia, ke e ame he hnyi sahac Bethania

ai tha e me hnyat a twelv.

12 Ke nyi, ödrin e o but ûhedrin Bethania, me e ame mekihnanem. 13 Ke e ame wâ imeta hnyi dok ae sâkâu ae hu lan, me e ame o but he ka wâ ame ne hu wan : e ame o but ka hnyin, me ame wâ a je lan thibi; anyin a ca ûen bi wa a meta. 14 Me e ame ha ka imeta, ka habe, E so ame ca he ke at ka an wan gam nyiele balua. Ke ame löng e hnen laten.

15 Ke ödrin e o but hnyi Jerusalema: me e ame dit ka hnyi uma kap, k' ame hwân he ka obâ tavat adre me ûcû hnyin uma kap, k' ame hagutâ hnyikânâi ta je laulau anyin tavat adre me ûcû mone, ke je taben lap anyin tavat adre me ûco je biny; 16 ke e ame ca hna ka ke at he ka he me kaia hnyin uma kap. 17 Keeame ûne, me ha ködra, ka habe, Hawa, adre me ca sihnalimen, ka habe, Adre me he ka hwenyi ien umök uma, me Uma umen hic hobi kâu ta ogo hnyei hia thithö? ke öbun e hia but wia e me op a umen ta je venöu. 18 Ke a löng ut hnen je taben tavat bihut, me hnyat sihnalimen, me adre me heleû deny he ka hlingå e: anyin a ödrin e outen e, anyin ame lâiâ tavat hia hnen hna ûne.

19 Ke e ame he ûheny hnyi taun hnyi je sahac.

20 Hnyi hnyomakatu ödrin e he hnyi baten imeta me ödrin e wâ a ga mokcu e hwân hnyi hwecin. 21 Haba Peteru ame ûnykûme hmetu, me e ame ha kâu, ka habe, Rabi, wâ bi a meleca thö imeta waleji u je hangâ. 22 Ke haba Iesu ame thu me ha ködrin, ka habe, Labageju ka Khong. 23 E hnathu inya oge me ha köbun, ka habe, haba at ame he ka ha ka bucen ang, ka habe, Kec dö, me u me he ka ta but eû hnyi köiö; k' ama ca hlohlo bi hnyi hnyekon, k' ama labageju a ame he ka hwâdâ hnen hna ha; awe, e ame he ka hu e. 24 Anyin a wale, inya oge me ha köbun, ka habe, Haba ta je ûnyi hia öbun e he ka sumata hnyi hic, labagejon ju a öbun e he ka kap, m' öbun e he ka kap dö. 25 Ke öbun ka he ka tot me hic, öbun e ne hia but ip hnân ge ke at, hna degecâ but, me belök, me ham hnyei vine ka keihen.

degecâ hnöbun hna hanyâûâ.

27 Ke ödrin e o hmetu hnyi Jerusalema: ke e ame he hnyin uma kap, me ame o but kâu je taben tavat bihut, me hnyat sihnalimen, me wahingat; 28 me adre me ha kâu, ka habe, Hnen musi anyi ia u me mådrå ta je ûnyi e? ke ia a ham köu musi he ka mådrå ta je ûnyi e? 29 Ke haba Iesu ame ha ködra, ka habe, Oge me he bi nya ka hnei öbun ge ke ûnyi, ke thu hmetu thö könya, me oge me he bi nya ka ha köbun musi oge me ânyâ hnyin ta je 30 Haba bapataiso anyi Ioane, ûnyi e. me, ûnyi hnyi drany, hawa ûnyi ge at? thu thö könya. 31 Me adre me ûhnenamö, ka habe, Ate ne he ka ha, ka habe, Ûnyi hnyi drany; me e ame he ka ha, ka habe, Ieû gabun öbun e ca kap e? 32 Ke ate ne ha, ka habe, Ûnyi ge at—ödra outen tavat: anyin a ödra hia adre me köp Ioane helâ me perofeta. 33 Me adre me thu kö Iesu, ka habe, E ca khan' öhmun. Me haba Iesu ame ha ködra, ka habe, Oge me ca he minya inya ka ha köbun musi oge me ânyâ hnyin ta je ûnyi e.

HNYIMAKAN 12.

E e ame hwân he ka fuc ködra a deny ta je ûhöûcû. Haba ke at ame ta hnyei vine, me the haginy igigilö, me hiny thop hnân hlec vine, me otilâ tap tue, me hna but ka tavat belök, me he but ka hnyi ke hnyei. 2 Ke haba hnyi ûen e ame kunâ ke athnyaba ka tavat belök, me me he ka kap wan hnyei vine ûnyi ge tavat 3 Me ödrin e kât e, me kot, me belök. obâ ke ba ûnyi a hom. 4 Me e ame kunâ hmetu ke athnyaba ködra; me adre me aat dö e hnyi ban, me ti okongoâ. 5 Ke e ame kunâ ke at bi, ke adre me hlingâ e: me keihen miny ae se hia; adre osöâ keihen, me hlingâ keihen. 6 Ke tiga e bi unyin nokon a oûnykûminy, me e ame kunâ minya but ködra hnyi obiny, haingen, Adre me he ka ogânâ nökuk. 7 Ke haba tavat belök eling, me adre me ûhaköuâ, ka habe, Wale but ang mâtrân; ai öbun, ate me he ka hlingâ me me tang omjehetin biju anyin ta je ûnyi. 8 Me adre me kât e me hlingâ, me khûâ but ka hnyi hoton hnyei vine. 9 Anyin a wale, ieû ame he ka mâdrâ tuhan hnyei vine? e ame he ka o me ohia tavat Obun e ca munyi aû hna sihnalimen, ka|hna he ka möt hmetu, hawa, öbun e ca habe,

Haba veto ame degec ge tavat bi uma, Me adre hia but ânyâ eling me hnân kopiny bahebet:

11 A mådrå e hnen Than, K' ate me wâ me lâiâ ?

12 Me adre me heleû deny he ka kât e; ke adre me outen tavat ae se hia; anyin ae khan' ödra bnen hna ûhöûcû gadra: me adre me hna but e me he but.

13 Ke adre me kunâ kâu keihen at Faresaio, me hnyat Herodiane he ka töuhneweny e ge ta je ifucin. 14 Ke ödrin e o but, me haingödrin kâu, ka habe, At ûne lö, e khan' öhmun dut a u at ae hnathu, ke u me ca outen at: anyin a u me ca ûnykûme hnyimakan at, ke u at ame na hnatho gethen deny Khong; hawa, e ûcû he ka fat kö Kaisara, hawa, hna ju? 15 Öhmun e he ka ham, öhmun e ca he ka ham, hawa? Ke e ame wâhmakhmeto anyidrin iyawö, me e ame ha ködrin, ka habe, Ieû gabun öbun e cubic nya? Hö jem denari m' inye 16 Me ödrin e ham. Ke e ame ha ködrin, ka habe, Hnyimakö ia ang, ke hna sihnalimen hnyin? Haingödrin kâu, ka habe, Kaisara. 17 Haingö Iesu ködrin, ka habe, Ham dö kö Kaisara ta je ûnyi anyi Kaisara, ke ka Khong ta je ûnyi anyin Khong. Me ödrin e lâiâ e gan hmâ.

18 Me ame o but kâu ta je Sadukaio, wale tavat adre me ha, ka habe, e ba möt hmetu ûnyi hnyi hna mok ; ke ödrin e hnö e, ka habe, 19 At ûne lö, haba Mose ame sihnalimen köta, ka habe, A ne mokcu ke liamekeiny me ke at, k' ame mok degec âiân, ke ba bi nokon, me hamen liamekeiny më he ka hom âiân he ka bi mâtrân liamekeiny mē. 20 E hu je liamekeiny a seven : me ame faipoipo thö atö, me ame mokcu, ke ba mâtrân; 21 ame ka hom dö e at a loiny, k' ame mok minya ju, ke ba mâtrân ; ke helâe minya ge at a kuniny: 22 ke ba måtrånidrin hnyat a seven. Ke hwabödrin hia thö ame mok minya ju momo. 23 Ame he ka öiö ia gadrin hnyi möt hmetu? anyin a hom hia hnen hnyat a seven me öiödrin. 24 Ke haba Iesu ame ba ködrin ka habe, Hawa, öbun e ca monu can ang anyin a öbun e ca wâ hna sihnalimen me man maniny Khong? 25 Anyin a ödra ka he ka möt hmetu thö, me adre me ca he ka hu öiödra, me ûham ta momo; ke adre me he ka helâ me ta je angela hnyi drany. 26 Ke haba ge tavat adre mokcu, me hnödra beönua hnyi ta je bijeû: 40 a hnyat adre

munyi aû bi hnyi tusi anyi Mose, waleji hnyi hna ha hnyi uö ae ûdedö, ame ha kau hnen Khong, ka habe, Inya ang Khongu Aberahama, me Khongu Isaaka, me Khongu Jekob? 27 Haba e, me ca Khongon tavat adre mokcu, ke so bi tavat ae möt: e gan hmâ anyibun monu.

28 Ke ame o but ke at sihnalimen, wale at ame löng anyidrin ûhnenamö, ke a wâhmakhmetoâ hnen hna thu soâ ködrin, me e ame hnö e, ka habe, Ewa hnanyibu a ban hnyi ta je hnanyibu? 29 Iesu ame thu, ka habe, Walang at a bân, ka habe, Isaraela lö, löng ju, Haba Than a Khonguta, e thibi Than a khaca: 30 ke hamâm he ka hnyok ka Than a Khongom ge hnyekom ae bekhöt, me hanom ae bekhöt, me oûnykûmâm ae bekhöt, me tang hwegiâm ae bekhöt. 31 Walang loiny, ka habe, Hamâm he ka betenge ge at ame laba hakekenyi u helâ me u bi. E ba hnanyibu ae gan hon li hnanyibu e. 32 Me ame ha kâu hnen at sihnalimen, ka habe, Awe, at ûne lö, e so hnâm hna ha, a e khaca thibi; ke ba ju ke at, ke hake e: 33 ke haba he ka hnyok kâu ge hnyekon ae bekhöt, me oûnykûmånen ae bekhöt, me tang hwege ae bekhöt, me he ka betenge ge at ame laba hakekenyâ, helâ me e bi, awe, e ûnyi hnathu e hon ta je hut adre hudo bekhötâ, me ta je hut hia. 34 Ke a wâ Iesu ae wisa hnen hna thu, me e ame ha kâu, ka habe, U ca ûsâkâûö me dökhu dokhon Khong. hmetu at ae hwege he ka hnö e.

35 Ke Iesu ame ûne hnyin uma kap me ha, ka habe, Ieû ge hnyat sihnalimen ödrin e ha, ka habe, haba Keriso, me Nöku Davita? 36 Ke ame ha Davita ûnyi ge Hanu Kap, ka habe,

Haingen Than ka Tuhök, ka habe, Laba ju hnyi ke keihök a metök,

Ke ne o but oge me wia je iwahnaihmiöny möu, me hnân taben li hnye-

37 Haba Davita ame hawâ e me Than ; ke ame he ka kâmâu ka nokon bi? Me haba tavat ae se hia adre me löng kâu me adre me senyin.

38 Ke e ame ha ködra hnyi hnen hna ûne, ka habe, O 'bun âu ge hnyat sihnalimen, hnyat a wedra he ka he me je ûkhaû ae beû, k' adre me he ka nom ju ködra hnyi ta je hna ûcû, 39 ke wedra ta je tap ae nua hnyi ta je sunago, ke ta je tap ae hmâ hnân iyawâ; ame he ka hu ka hnyat

eling hnaûhangö ae ti gan.

41 Ke e ame laba cico tangen mone, k' ame wâ hna khûâ mone ka hnyi tang hnen tavat ae se hia: ke se hia tavat tren omjeû adre me khûâ gânâ. 42 Ke ame o but ke safac ae theduoc, me e ame khûâ li mone ae ûhnyûkong, a kodane. 43 Me e ame hawâ laten me ha ködrin, ka habe, E hnathu inya oge me ha köbun, ae gan hmå hna khûâ mone hnen safac ang ae theduoc hudrin hia tavat adre me khûâ ka hnyi tangen mone: 44 anyin a ödra hia adre me khûö ûnyi hnyi unöngöt gadra; ke haba momo, me e ame khûâ ûnyi hnyi anyin theduoc ta je ûnyi hia ae hu gan, wale ûnyi hnân tuö anyin möt.

HNYIMAKAN 13.

AME didrut ûheny hnyi uma kap ka habe, At ûne lö, wâ bi je veto ae gan hmâ me hna up veto! 2 Ke haba Iesu ame ha kâu, ka habe, U je wâ hna up veto eang ae gan? ame ca he ke veto ka hnen hon ke veto, ke adre me he ka tho degecâ hia.

3 Ke e ame laba hon bucen Elaio cicö uma kap, haba Peteru me Iakobo me Ioane me Anederea ödrin e hnö duöngå e, me ha, ka habe, 4 Ha thö köhmun ame he ka o kehö ta je ûnyi e? ke ieû haten ame he but ka hwâdâ ta je ûnyi hia e 1 5 Ke haba Iesu ame hwân ka ha ködrin, ka habe, Wâ eâu e nye omonu öbun dut ke at. 6 Anyin a at se hia adre me he ka o hnyi iök, me ha, ka habe, Inya ang; ke adre me he ka omonoâ tavat ae se hia. 7 Ke öbun ka löng hwan ta je vat me hon vat, ca ot bi: anyin ae ûcû he ka o ta je ûnyi e; ke tiga hia bi obiny. 8 Anyin ame he ka tot ke hnyei ka ke hnyei, me ke dökhu ka ke dökhu: ame he ka hu je hwiöi hnyi ke je dok; ame he ka o ta je hmiå. Wale hwân ta je vec.

9 Ke wâ eâu öbun, anyin adre me he ka hn' öbun ka tavat ûhnei; ke adre me he ka osöi öbun hnyin ta je sunago; ke öbun e he ka todro hnyi hnyimakan ta je gavena me than, can inya hnân ohnathoâ ködra. 10 Ke ûcû he ka më khetâ evangelia ka ta je hnyei hia thithö. 11 Ke ödra ka he ka lili öbun, me hn' öbun, ca he ka ie ûnykûme ûnyi hnân he ka ha: ke haba ame o, me khan' öbun dö ae hakekeny jut,

me utá je uma umen je safac, ke hic beû | hofuc adre me he ka ham köbun hnyi ûen eling, ha thö: anyin a ca öbun ling tavat öbun e ha, ke Hanu Kap bi. 12 Ame he ke liamekeiny ka hna liamekeiny me ka mok, ke helâ kamen ka nokon ; ke ame he lakon ka tot ûcon kamödrin me hinyödrin, he ka hling' ödru. 13 Ke ame he tavat hia ka hûköti' öbun can iök, ke haba at ame he ka tethmâ ke ne o but obiny, ame he ka möt.

> 14 Ke öbun ka wâ ûnyi ae ikiki, at ame okongoa, ame tot hnyi dok a ca hnen bi (e so he ka wâhmakhmeto ju hnen at ame aû) wale ûen ae ûcû he ka kec hnen tavat Juda ka hnyi je bucen: 15 ke haba at hnyi hon uma, me so e ame ca ut bi he ka dit me hom ke ûnyi ûnyi hnyi uma: 16 ke haba at hnyi ta hnyei, me so e ame ca hmetu bi he ka hom anyin ûkhaû. 17 Ekölö ge tavat a ödra erkin, me tavat adre me ûasin hnyi ûen eling! 18 Ke hic ju öbun me me ca he ka o ûnyi e hnyi ûen ae megic. 19 Anyin ame he ka hu vec hnyi je bong eling, ae ba helâe hnyi hwân hna op ta je ûnyi hia, waleji a op hnen Khong ke ne o but walang ang, ke ba minya ame he ka 20 K' ame ne ca owakhaleta ta je bong hnen Than, me ba at ama möt: ke so bi, can tavat adre hia but ûca, waleji e ame ûca, me e ame he ka owakhaletâ ta je bong. 21 Ke a ne ke at ame he ka ha köbun, ka habe, Wâ bi, Keriso but ang, ke wâ bi, e but e; ca kap bi: 22 anyin ame he ka o ta je Keriso thoi, me ta je perofeta thoi, ke adre me he ka omanenâ ta je haten me ta je ûnyi hnân lâiâ, m' adre me he ka omono tavat adre ûca, a ne ca pason. 23 Ke wâ eâu öbun: wâ bi, oge me omanenâ bânâ köbun.

24 Ke haba hnyi je bong eling, hwaban hna ûöveci eling, me ame he ka menekholom but seûnö, k' ame ca he ka melam tehi, 25 k' ame he ka labö kölu ta je okhû ûnyi hnyi drany, ke adre me he ka jijingâ ta je man ethö hnyi drany. 26 Me adre me he ka wa Nokon at ame he ka o hnyi ta je ûlâ tha e me man ae gan me hmanenang. 27 Me e ame he ka kuna anyin ta je angela he ka ûkhacaköuâ hnen ta je hna ûca ûnyi hnyi je ang a vak, hwân hnyi can hmeledrany ke ne o but hnyi can drany.

28 Nå th' öbun ûhöûcû me imeta: e tiga but bi je anginy, ke hlau je lan, me khan' öbun dut ae hakekeny hnyeun; 29 helåe minya öbun, öbun ka wa ta je ûnyi eling ae but ang hnyi hwanuma. inya oge me ha köbun a g'ame ca he ka hia dö ang, ke ame he ka hwâdâ ta je ûnyi 31 Ame he bi ka hia drany me hmeledrany, k' ame ca he ka hia hok ta je hofuc. 32 Ke haba bong me awa eling me ba at ae khana, e ca khana ta je angela hnyi drany, me Nokon, ke hake Kamen 33 Wâ eâu öbun, hmâkâ thö me hic: anyin ae ca khan' öbun ûen. 34 Ame helâ me ke at ame he but, me me laba hnyi ke hnyei, me hna but umen uma, me ham musi ka lathnyabainy, ame ve khene anyidrin huliwa, me hûna ka at ame tuö hwanuma he ka hmâkâ. 35 Anyin a wale, hmâkâ thö: anyin ae ca khan' öbun ûen ame he ka o tuhan uma, ame ne sahac, ame ne wanbenset, ame ne hnyi ûen ame kokok khoto, ame ne hnyomakatu: 36 wâ e nye ie o me ō bun öbun e mokut. 37 Ke haba hnök hna ha köbun, inya oge me ha minya ka tavat hia, ka habe, Hmâkâ thö.

HNYIMAKAN 14.

WABAN lo li bong adre me he ka bi paseka, me areto adre ca levenâ bi: haba je taben tavat bihut me hnyat sihnalimen, adre me heleû deny he ka kât e ge hofuc iyawö, m' adre me he ka hlingâ e: 2 anyin a haingödra, ka habe, Ca hnen bi hnyi bijeû, wâ e nye imonumonuny

3 Ke e ame laba Bethania hnyi uma umen Simona a lepera, e ame laba ka han, me ame o but ke momo ae hu gan kaia alabasa tangen muro, hing narado ae gan hwaban; ke haba momo ame tho kaia, me hingâlâ hnyi hon ban. 4 Ke haba keihen ame hmönyidrin me ha, ka habe, Hnân eû he ka okongoa helae muro ? 5 Anyin a haba muro ang, adre ne ûco, me ûhnyûkong theri haded je denari hwaban, m' adre me he ka ham ka ta je theduoc. Me adre me ulidro momo. 6 Ke haba Iesu ame ha, ka habe, Hna ju momo; ieû gabun öbun e oveca e i e so hnen hna mådra könya. Anyin a e bala ang unyibun ta je theduoc, ke khan' öbun he ka mâdrâ so ködrin hnyi ûen öbun e weny: ke oge me ca he bi nya ka laba bala unyibun. 8 A hia but momo ânyâ hnen hna khana: e ame bân ka ösûâ unyik hobi kâu hnödra hna he ka könim nya. 9 Ke e hnathu inya oge me ha köbun, ka habe, haba ta je hnyei hia thitho hnyi hmeledrany, adre me he ka khetâ hnyin ödrin e he but ka hnyi bucen Elaio.

30 E hnathu uthumetu ae so, me adre me he minya ka haimemenâ hna ânyâ hnen momo ang, hnân he ka ûnykûme kâu.

> 10 Ke ame he Juda Isakariota, hanen hnyat a twelv, ka je taben tavat bihut, me me he ka alecuâ e ködrin. 11 Ke adre me löng ut, me adre me senyin me ha bânâ he ka ham kâu mone. Me e ame heleû deny ae ûcû he ka alecuâ e.

> 12 Hnyi bong a bân hnyi bijeûiny areto adre ca levenâ bi, a ûen he ka hlingi paseka, me ame ha kâu laten, ka habe, Ewa dok ae wem öhmun e he ka penapena m'u me he ka han paseka? 13 Me e ame kuna li laten me ha ködru, ka habe, He th' öbu ka hnyi taun, k' ame he ka ukhanö möbu ke at ame vadren kaia ae lup: he th' öbu hoton; 14 ke haba uma e ame he ka dit ka hnyin, ha th' öbu ka at ae tren uma, ka habe, Haingen At ûne, ka habe, Ewa hnyeuleny je atkanyua, wale oge me he ka tha han paseka hnyin me latök? 15 Me e ame he ka hamen kû köbu hnyeule **ae** g**a**n ethö adre me bi onyen me penapena: awe, penapena ju ling hobi kötin. 16 Me ame he but li laten, me o ka hnyi taun, me wa helâ me hnen hna ha ködru: me ödru me penapena paseka.

17 Ke hnyi sahac e ame o but tha e me hnyat a twelv. 18 Ke ödrin e tiga laba me han, haba Iesu ame ha, ka habe, E hnathu inya oge me ha köbun, ka habe. Ame he ke at gabun ka alecuo nya, wale at ame tha han mönya. 19 Me ödrin e hwân he ka hmak, me ve ha gaga kâu, ka habe, Ia, inya? 20 Me e ame ha ködrin, ka habe. Ke at hnyi twelv at ame tha hnu jeû mönya hnyi mini. 21 Anyin ame he ka he but Nokon at helâji me hna sihnalimen gan : ke ekölö ge at eling ame he ka alecui Nokon at! E so ka at eling adre ne ca hnokoå e.

22 Ke ödrin e tiga han, ke e ame hom areto, me oleâ, me thuthu me ham ködrin. me ha, ka habe, Hom d' öbun: walang unyik. 23 Ke e ame hom utköiö, me olea. me ham ködrin: ke ödrin hia ödrin e ic. 24 Ke e ame ha ködrin, ka habe, Walang drök ûnyi hnyi ûhihinyköu, wale adre hingâlâ hobi kâu tavat ae se hia. 25 E hnathu inya oge me ha köbun, ka habe. Oge me ca he hmetu, ka hnyi ijem wan vine, ke ne o but oge me he ka ijem a teb ûnyi hnyi dökhu dokhon Khong.

26 Ke ödrin e hía but hai khumöng, me

27 Ke haba Iesu ame ha ködrin, ka lelö, me tuö wia e. he ka kot at ame tuö je mamoe, me ame he ka vese but ta je mamoe. 28 Ke iny ka möt hmetu thö, oge me he ka bök Galilaia ai, ke bilibun biju. 29 Ke haba Peteru ame ha kâu, ka habe, Odrin e ne he hia thithö ka thö thö gam, o ge me ca he ka hnyi thö thö. 30 Ke haba Iesu ame ha kâu, ka habe, E hnathu inya oge me ha köu, a haba u, hnyi bong ang, wale eâu hnyinghet, ke tiga ca olo bi kokok khoto, me u me he ka okun ivinö nya. 31 Ke e ame fuc hwege hmönyin, ka habe, A ne hamök he ka tha mok möu, me oge me ca he ka ivinö u. Helâe minya hna ha gadrin hia.

32 Ke ödrin e o but ka hnyi ke utkânâ Gethesemane ien: me e ame ha ka laten, ka habe, Mē laba ju eang, inya mē he ju ka hic. 33 Me e ame hum Peteru me Iakobo, me Ioane, me hwân he ka gan hmå hlohlo me ti hmak hmönyin. 34 Ke e ame ha ködrin, ka habe, Ame vec gan hmâ hanuk, helâ me mok: laba ju eang me hmâkâ. 35 Me e ame he ûhnyûkong, me ta ju eû hnyi kânâ me hic me sumâtâ he ka hia awa eling gan, a ne ca pason. 36 Me e ame ha, ka habe, Aba, Cica, e khanö u he ka ânyâ ta je ûnyi hia; hom dö gak kaia eang: ke ca ânyâ hoton wek, ke so bi wem. 37 Me e ame o me ō 'drin, ödrin e mokut, me haingen kö Peteru, ka habe Simona lö, hawa, u me mokut? e ca khanö u he ka hmâkâ hnyi awa a khaca? 38 Hmâkâ th' öbun me hic, m' öbun e ca dit bi ka hnyi ûcûbic: e hnathu ame weny hanu, ke senyin bi unyin. 39 Ke e ame he hmetu ka hic, k' ame ha thibi hofuc a 40 Ke e ame o hmetu me ō 'drin ödrin e mokut, anyin ae hmak je emaködrin; ke ca khan' ödrin ûnyi hnân thu kâu. 41 Ke e ame okun o hmetu, ke haingen ködrin, ka habe, Mokut ju öbun walang ke menâ: soju ang; a o thö awa; wâ bi, adre hia but alecuâ Nokon at ka hnyi je hnyamen tavat ae kong. 42 Todrö, ötin e he thö: wâ bi, wale but ang at ame he ka alecuo nya.

43 E ame tiga ha hofuc me ame ie o but Juda hanen hnyat a twelv, ke tha e më tavat ae se hia adre me vhat hele vat me utöhmu, ûnyi ge je taben bihut, me hnyat sihnalimen, me wahingat. 44 Haba at ame

45 Ke e ame o but, habe, Obun e he bi hia ka thö thö: anyin me e ame ie he kâu, me ha, ka habe, Rabi; adre bia but sihnalimen, ka habe, Oge me k' ame ûcimhnyimak mē. 46 Me adre me binöbeny kâu, me kât e. 47 Ke baba ke at gadrin ödrin e ûtitilen ame oc dö hele vat, me kot athnyabainy at bihut ae nua, me subå but hnyikönyen. 48 Haba Iesu ame ha ködra, ka habe, Öbun e o me je hele vat me je utöhmu, helâke me ûcon at ae venöu he ka hum nya? 49 Tha inya möbun hnyi je bong hnyi uma kap oge me ûne, k' öbun e ca köt nya: k' adre me ânyâ ûnyi ang me me hwâdâ hna sihnalimen. 50 Ke ödrin hia ödrin e hna but e me kec ut.

> 51 Ke ame he hoton ke hidröu a wadrâ unyin bi ecmano lino, ke adre me kât e; 52 me e ame hna degecâ but ecmano lino, me kec gadra, ke ba ûkhaû.

53 Ke adre me lili Iesu thö ka at bihut ae nua: me ame tha ûkhacaköu mē ta je taben tavat bihut, me wahingat me hnyat sihnalimen. 54 Haba Peteru ame omise he hoton ka hnyi hnyin uma umen at bihut ae nua; ke e ame tha laba me je lathnyaba; k' ame hnyi hlök hnyi hnyimakan meic. 55 Haba je taben tavat bihut, me tavat ûhnei hia, me ödrin e elâm at ohnatho ûcû Iesu he ka hlingâ; ke ba at adre me wâ. 56 Anyin ae se hia tavat adre me ohnathoâ thoi gan, ke ca tha deny bi hnödrin je hna ha. 57 Me ame todrö keihen me bifuco thoiâ e, ka habe, 58 Öhmun e löng e ame ha, ka habe, Oge me he ka kia uma kap eang adre me mâdrâ ge je hnyam, ke hnyi kun ta bong oge me he ka otilâ khaca adre ca mådrå ge ta je hnyam. 59 Ke ca tha deny bala bi hnödra je hna ha. 60 Me ame todrö taben bihut ae nua hnyi wanben, me hnei Iesu, ka habe, E ba hnân thu gam? ieû hnödra hna ohnatho gam? 61 Ke e ame laba hnyibû, me ca thu bi. Me ame hnö hmetu e hnen taben tavat bihut ae nua me ha kâu, ka habe, U Keriso, Nokon At adre Ogânâ? 62 Haingö Iesu ame ha, ka habe, Inya ang: ke öbun e he ka wâ Nokon at ame laba hnyi ke keihen metân man ame tha he me ta je ûlâiny drany. 63 Haba taben tavat bihut ae nua ame kia anyin je ûkhaû me ha, ka habe, Hnân eû hmetu ka ke at he ka ohnatho? 64 Öbun e hia but löng hofuc bi gan: ieû ûnykûmenöbun? Me adre me thamuâ hia he ka alecua e ame hia but ha kodra haten, ae ûcû but kau he ka mok. 65 Ke haba ka habe, Haba at eâu oge me he ka keihen adre me hwân he ka hangöjâ e, me ûcimhnyimak mē, me wale bi e, kât ju, me lan hnyimakan, me khaû e, me ha kâu, ka adre me hom e me khaû.

66 Ke haba Peteru ame laba eû hnyi hnyeûle, me ame he but kâu ke hlu, athnyabainy taben tavat bihut ae nua; 67 ke e ame ō Peteru ame hlök, me e ame wâhmâ e, me ha kâu, ka habe, U minya ji unyin at Nazareta jia Iesu. 68 Ke e ame ivinö me ha, ka habe, E ca khanö nya, ke oge me ca wâhmakhmeto bi hnâm hna ha: ke e ame didrut ka hnyi poretiko; me ame kokok dö khoto. 69 Me ame wâ hmetu e hnen athnyaba a hlu, me e ame hwân ka ha ka tavat adre me ûtitilen, ka habe, Wale ke hanödrin. 70 Ke e ame ivinö hmetu. Ke ca bec bi, haba tavat adre me ûtitilen adre me ha hmetu kö Peteru, ka habe, E hnathu, u hanödrin ; anyin a u at Galilaia. 71 Me e ame hwân he ka ha hofuc ûhangö me khemanyin, ka habe, E ca khanö nya at eling öbun e ha. 72 Ke ame ie kokok khoto, a loiny. Me Peteru ame ûnykûme hofuc a ha Iesu kâu, ka habe, U me he ka okun ivinö nya ke tiga ca olo bi kokok khoto. Me e ame ûnykûme, me tenge.

HNYIMAKAN 15.

HNYOMAKATU but, me ame ie uhnenamö je taben tavat bihut, me wahingat, me hnyat sihnalimen, me tavat ûhnei hia, me adre me cö Iesu, me lelö thö e, me hna but e kö Pilato. 2 Haba Pilato ame hnö e, ka habe, U Tuhan at Juda? Me e ame thu, me ha, ka habe, U me ha e. 3 Ke se hia ta je hofuc ame bifuco gan je taben tavat bihut. 4 Haba Pilato ame hnö hmetu e, ka habe, E ba hnân thu gam? wâ bi e se hia ta je hofuc adre me | bifuco köu. 5 Haba Iesu ame ca thu hmetu thö ke hofuc, me haba Pilato ame lâiâ.

6 Ke haba hnyi bijeû e ame labö thang ködra ke at adre me ca, at a wedra. 7 Ke e hu ke at Barabasa ien adre me tha ca me tavat adre me thu musi, hnyat adre me ûhlingö hnyi hna thu musi. 8 Ke ame he tavat ae se, me hwân he ka sumâtâ ama ânyâ ködra helâ me hnen hna labö ânyâ. 9 Ke haba Pilato ame thu ködra, ka habe, Hawa, e webun oge me he ka thang ut köbun Tuhan at Juda? 10 Anyin a e ame wâ but a g' adre hna e hnen je taben tavat bihut can ihuhnyinköu. 11 Ke haba je taben tavat bihut adre me cubec tavat

habe, Perofeta thö: ke haba ta je athnyaba | thöng Barabasa bi ködra. 12 Ke haba Pilato ame ha hmetu me thu ködra, ka habe, Ie ûnyi oge me he ka ânyâ kâu, waleji öbun e hwenyi ien, me Tuhan at Juda? 13 Me adre me hongot hwege hmetu, ka habe, Osatauroa thö. 14 Ke haba Pilato ame ha ködra, ka habe, Hnân eû, ie ûnyi ae kong e ame ânyâ? Ke adre me ti ha hwegiå, ka habe, Osatauroå thö e. haba Pilato ame weny he ka osenyinâ tavat ae se, me e ame thöng Barabasa but ködra, ke a hia but osoi Iesu, e ame hna but e m' adre me he ka osatauroâ.

16 Haba ta je soja adre me lelö e ka hnyi hnyeule eû, wale a umen than; ke adre me ûkhacaköuâ ta je soja hia. Me adre me okhavâ e ge ûkhaû ae udrudrâ hlit, me hwâwâ je ûö ae ûdedö hnân korona, me obicâ kấu; 18 me adre me hwân ka nom kâu, me ha ka habe, E, Tuhan at Juda! 19 Ke adre me kot ban ge hlowe, me hangöjå e, me cibouca me nom kåu. 20 Ke adre hia but hiâ e, me adre me uny jut ûkhaû ae udrudrâ hlit, me okhavâ e ge je ûkhaûen bi. Ke adre me lelö but e kâû he ka osatauroâ.

21 Ke adre me musi Simona at Kurene at ame he unyidra ûheny hnyi ta hnyei, kamö Alesanedo me Rufo, he ka vadren anyin satauro. 22 Ke adre me hom e ka hnyi dok Gologatha ien, bongon hna wia, 23 Ke adre me ham kâu hnen ibokomok. waina adre ûthueniken me muro: ke e ame ca kap. 24 Ke adre me osatauroâ e me khenâ anyin je ûkhaû, adre me ugleköbâ, ame ne he ka anyi ia eâu. 25 Ke hnyi awa a kuniny adre me osatauroâ e. 26 Ke walang tusi adre sihnalimen a hnödra hna bifuco e, ka habe, TUHAN AT JUDA. 27 Ke lo li at venou adre me tha osatauroa mē; ke at hnyi ke keihen a metâ, ke ke at hnyi ke keihen a me. 29 Haba tavat adre me he eling adre me hiâ e, me nyinyikâ je bödra me ha, ka habe, E! u at ame he ka kia uma kap me otilâ hmetu hnyi kun ta bong, 30 omeli u thö, me utut ûhem hnyi satauro. 31 Helâe minya je taben tavat bihut me tavat sihnalimen adre me hiâ e, me ha, ka habe, E ame omelö keihen; e ca khana bi he ka omelö e. 32 E so e utut walang ang Keriso, Tuhan at Isaraela ûheny hnyi satauro, m' ate me he ka wâ me labageju. Ke habe li at adre tha osatauroâ mē, ödru me hiâ minya.

33 Ke haba hnyi awa a siksiny ame ae se hia he ka ha, ka habe, E so he ka menekholom but hnyei hia ke ne o but

awa a naininy, Iesu ame hongot hwege, ka habe, Eloi, Eloi, lama sabakethani? bongon adre wia, Khonguk, Khonguk lö, ieû gam u me hnö nya but? 35 Ke a löng ut keihen adre me ûtitilen, haingödra, ke habe, Wâ bi, e ame hao Elia. 36 Me ame wadring dö ke at me hûlûlûâ ohmanenâ hnyi vinega, me ip hon obiny hlowe, me habelen e, me ha, ka habe, Me khanang; e so ate me wâ ame ne he Elia ka o he ka hom e hnyikânâi. 37 Ke a hia but Iesu hongot hwege, me e ame mokcu. 38 Ke ame khekhe lo but mano singiny uma kap hwân ethö ke ne o but eû. 39 Ke a wâ but keneturio, at ame tot cico e, a g' ame hna but helâe hanon, me haingen, ka habe, Ehnathu Nokon Khong at ang. waleû omomo adre me wâ sâkâûâ; ke e unyidrin Maria Magadalena, ke Maria hinyö Iakobo ûhnyûkong me Jose, ke Salome; 41 wale hnyat ödrin e he hoton me bi athnyabainy ke tiga e hnyi Galilaia; ke se hia minya omomo waleji adre me tha he mē Jerusalema ai.

42 A sahac ut, anyin a bong Penapena, wale bong hakekenyâ sabath, 43 me ame he but Josefa at Arimathea, a at ûhnenamö adre ogânâ, at ame halubahingen dökhu dokhon Khong; me e ame hwege me didrö kö Pilato, me sumâtâ unyi Iesu. 44 Ke ame lâiâ Pilato anyin a logot mok: me e ame hawâ keneturio me hnö e, ka habe, E kueny jut ka mok. 45 Ke ka löng e ûnyi ge keneturio, me e ame ham unyin kö Josefa. 46 Ke e ame ûco ecmano lino, k' ame hom but e hnyikânâi, me lan e ge mano lino, me ip e hnyin erkemok adre tho hnyi kic; ke e ame tetebulo veto ka hnyi hnyimen erkemok. 47 Ke haba Maria Magadalena, ke Maria hinyö Jose, me ödru me wâ dok adre ip e hnyin.

HNYIMAKAN 16.

WABAN dö sabath, haba Maria Magadalena, ke Maria hinyö Iakobo, ke Salome, me ödrin e ûco ta je utö ae bo so, m' ödrin e o me botro kau. Me haba hnyi haolany hnyi bong a bâniny wik, me ödrin e o but ka hnyi erkemok hnyi ibioiny seûnö. 3 Ke ödrin e tiga ûhaköuâ, ka habe, Hamö ia he ka tetebulo veto hobi kötin ûnyi hnyi hnyimen erkemok? 4 ke ödrin e bwele thö me wâ a g' adre hia but tetebulo veto: anyin ae gan hofuc ge ta je haten ame tha he.

hnyi awa a naininy. 34 Ke haba hnyi hmâ. 5 Me ödrin e didrö ka hnyi erkemok, me wâ hidröu ame laba hnyi ke keihen metâ, a khaû hau; me ödrin e ot. 6 Ke haingen ame ha ködrin, ka habe, Ca ot bi: öbun e elöm Iesu at Nazareta waleji adre me osatauroâ: a möt hmetu thö e; e hia but ang: wâ bi dok ödrin e ip e hnyin! 7 Ke he th' öbun ka ha ka laten me Peteru minya, ka habe, A bân dut Galilaia ai ke bilibun biju: öbun e he ka iouny eling mē, helâji me hnen hna ha köbun. 8 Me ödrin e didrut me kec ûhedrin hnyi erkemok; anyin ame o ködrin öbubuny me ot: ke ödrin e ca fuc bi ka ke at; anyin a ödrin ot.

> 9 Ke a hia but todrö hnyi haolany hnyi bong a bâniny wik, me e ame bân ka manen kö Maria Magadelena, waleji a obâ je demoni a seven ûnyi hnyin. 10 Haba momo ame he me ha ködrin hnyat a labö tha e mē, waleji ödrin e tiga tenge hlöuhlöu. 11 Ke ödrin e löng ut a e a möt hmetu thö, ke a manen dut kâu, ke ödrin e ca kap hofuc.

> 12 Ke hwaban ta je ûnyi eling e ame manen ae ke bongon bi ka li at gadrin, ödru tiga be hnyi gethen ame he ka hnyi ta hnyei. 13 Me ödru me he me omanenâ ka lahanödru: ke ödrin e ca köp ödru

minya.

14 Ke hwaban dö e e ame manen ködrin a eleven ödrin e tiga laba ka han ; me e ame û ödrin can anyidrin ca labageju me khöt a je hnyekudrin, anyin a ödrin e ca kap bi hna ha hnen hnyat ödrin e wâ e a ga möt hmetu thö. 15 Ke haingen ködrin, ka habe, He th' öbun ka hnyi hmeledrany hia thithö ka khetâ evangelia ka tavat hia adre op. 16 Haba at ama labageju me adre bapataisoâ, me ame he ka möt; ke haba at ama ca labageju bi, e ame he ka hnaûhangö. 17 Ke walang je haten ame he ka tha he me tavat labageju: adre me he ka obâ ta je demoni ge iök; adre me he ka fuc hnyi ke je hwen; 18 adre me he ka kât je on, ke adre ne ijem ke ûnyi hnân mekiny, me ame ca be ka okongu ödrin; adre me he ka ip je hnyamödrin hon ta je komok, me ame he ka möt dö.

19 A hia but ha ködrin Than, me adre me kap dö e hnyi drany ai me ip e hnyi ke keihen metân Khong. 20 Me ödrin e he but me khetâ hnyi ta je hnyei hia, ke Than ame tha huliwa mödrin, me ohnathoâ ta je

EVANGELIA A SIHNALIMEN

LUKA.

HNYIMAKAN 1.

NYIN a haba tavat ae se adre me hwân he ka sihnalimen gaga me omanená ta je únyi ame hwádá köta, 2 helâ me hnödra hna ham köta, waleji ate me wâ, k' ötin e bi athnyabainy hofuc ûnyi hnyi can, 3 anyin a wale, oge me ûnykûme bi nya he ka sihnalimen gaga köu taböny than Theofila, anyin oge hia but wâ gaga ke wisa ta je ûnyi ûnyi hnyi can; 4 m' u me he ka wâ thö hnathuiny ta je hofuc adre me na köu.

5 Haba hnyi je bong bongu Heroda a than Juda, me wale ke at bihut Zakaria ien, ûnyi hnyi dö anyi Abia: haba ien âiân me Elisabeth, a mâtrâni Arona. Ke ödru li at ae wisa hnyi hnyimakan Khong, k' ödru me vheno ta je hnanyibu ke ta je hna otilâ hnen Than, ke ba monu gadru. 7 Ke ba nökudru anyin ae toûnyi Elisabeth, ke ödre li hingat ut.

8 Ke e ame tiga vheno hanymen at bihut hnyi hnyimakan Khong hnyi hna khene hanymen kâu, 9 me hamen he ka dit ka hnyi Uma kap umen Than he ka le utö ae bo so, hoton hwakecin at bihut. 10 Ke hnyi awa adre me le utö ae bo so, ame laba eû tavat hia ae se adre me hic. 11 Ke wale ame manen dut kâu angela anyin Than, ame tot hnyi ke keihen a metân taben le utö ae bo so hnyin. Ke a wâ but Zakaria, me e ame hmak, ke ame o but kâu ot. 13 Ke haingen angela ame ha kâu, ka habe, Zakaria lö, ca ot: anyin adre me löng hijâm hic, me ame he âiâm Elisabeth ka hnokoâ nokom, ke u me he ka hwenyi ien Ioane. 14 Ke u me he ka senyin me hobâ; k' ame he tavat ae se hia ka senyin hnyi hna hnokoâ e. Anyin a e ame he ka gan hnyi hnyimakan Than, e ame ca he ka ijem waina me grâg; ke e ame he ka unongot ge Hanu Kap ot : anyin a Khong ame betenge gam.

Than a Khongudrin. 17 Ke e ame he ka bân hnyi hnyimakan hnyi hanu me man mani Elia, he ka ohmeto hnyekon ta je kamen ka lakudra, me tavat adre hwen höcö ka hnyi metâ anyin tavat ae wisa: me me he ka ânyâwia tavat adre penapena hobi kâu Than. 18 Ke haba Zakaria ame ha ka angela, ka habe, Ame he ka kâmâu ka khanö nya e i anyin oge hingat ut ang. ke someca but ang öiök. 19 Haba angela ame thu kâu, ka habe, Inya ang Gaberiela. at ame tot hnyi hnyimakan Khong; a khunö nya he ka ha köu, me omanenâ köu ûthumetu eang ae so. 20 Ke wâ bi, u me he ka hum, ame ca he ka khanö u fuc ke ne o but hnyi bong adre me he ka ânyi hnyin ta je ûnyi e, anyin a u je ca kap hok hofuc, wale ame he ka hwâdâ hnyi ûen e. 21 Ke haba tavat adre me halubahing Zakaria k' adre lâiâ anyin ae bec hnyin uma kap. 22 Ke e ame didrut me ca khana but fuc ködra : me adre me wâ æ hu ûnyi a manen kâu hnyin uma kap : ke e ame labö hmâhmâ ködra ke hum bala bi. 23 Ke ame um dö je bonginy anyin huliwa, me e ame he but ka hnyi hnyaban.

24 Hwaban ta je bong e, ame erkin dut Elisabeth a âiân; me e ame oiyongâ e bi hnyi faiv ta tehi me ha, ka habe, 25 A mådrå helåe könya Than hnyi ta je bong e ame ō nya hnyin, he ka degec anvik hmehma hnyi hnyimakan tavat.

26 Ke haba hnyi tehi a siksiny, haba Khong ame kunâ angela Gaberiela ka hnyi taun hnyi Galilaia Nazareta ien, 27 ka ke hing hlu hanen lap anyi Davita, a ûköcö me ke at Josefa ien; haba ien hlu eling me Maria. 28 Haba angela ame didrö kâu me ha, ka habe, E, u at adre betenge gan lö, e but unyâm Than. 29 Ke haba hlu ame hmak ge hofuc eling, me ûnykûme ieû bongon iouny eling. 30 Ke haingen angela ame ha kâu, ka habe, Maria lö, ca ûnyi hnyi hnyekon hinyen. 16 Ke se hia Ke wâ bi, u me he ka erkin, me hnokcâ lakon Isaraela e ame he ka ohmeto ka da, me u me he ka hwenyi ien Iesu.

E ame he ka gan, ke adre me he ka hwenyi ien e Nokon At ae Beönua: ke ame he Than a Khong ka ham kâu theron anyi Davita a kamen: 33 ke e ame he ka musö lap anyi Jekob nyiele balua; ke ame he ka ba obiny dokhon dökhu. 34 Haba Maria ame ha, ka habe, Ame he ka kâmâu ûnyi e, anyin a iny tiga ca wâ bi baga? 35 Ke haba angela ame thu me ha kâu, ka habe, Ame he ka o köu Hanu Kap, me ame he ka tungi u hnen man maniny Beönua: anyin a wale adre me he ka hwenyi ien at adre me he ka hnokoâ, me kap; a Nokon Khong. 36 Ke wâ bi, haba liamekeiny möu a Elisabeth e erkin dut, ka someca but: ke siksiny ju ang je tehiny, waleji adre me ha me toûnyi. Anyin ae ba hofuc ûnyi ge Khong ame he ka ba maniny. 38 Ke haba Maria ame ha, ka habe, Wâ bi, iny hlu a athnyabainy Than; e so e hwâdâ bi könya hoton hnâm hna ha. Haba angela ame hna but e.

39 Hnyi je bong eling Marie ame tot me he mweimwei ka hnyi ke keihen hnyei ae hu bucen, ka hnyi ke taun hnyi Juda; 40 me didrö ka hnyi uma umö Zakaria, me iouny me Elisabeth. 41 Ke a löng ut Elisabeth ibifuci Maria, me ame uthmâhmâ mendreng eû hnyi hnyekon; ke unöngöt dö Elisabeth ge Hanu Kap; 42 me e ame hwân ka fuc hwege, ka habe, Hnâm huahic hon omomo, ke e hnahic ut wan hnyekom. 43 Unyi ua könya ang, a g' ame o but könya hinyen Tuhök? 44 Anyin a wâ bi, ame tiga o but ka hnyi li hnyikönyök ibifucâm, me ame uthmâhmâ thö mendreng eû hnyi hnyekuk ge senyin. 45 Hnahic hnen momo ame labageju; anyin ame he ka hwâdâ ta je ûnyi hia thithö adre ha kâu ûnyi geThan. 46 Ke haingö Maria, ka habe, Haba hnyekuk ame ogânâ Than,

47 K' ame hobâ hanuk ka Khong At a omeli nya.

48 Anyin a e ame wâ athnyabainy a hlu, walönya at hnyikânâi:

Anyin a wâ bi, hwân walang ang ame he ta je dö hia ka hao nya me iny hnahic.

49 Anyin a haba at ae man ame hia but ânyâ könya ta je ûnyi ae gan hmâ; Ke e kap ien.

50 E ame omanenâ anyin ibetengiö ka ke dö me ke dö,

A hnyat adre me outen e.

51 E ame omanenâ tang hwege ge hnyamen; K' ame oveseå but tavat hnyi biganiny hnyekudra.

52 E ame hagutâ je than ûnyi hnyi hon anyidra ta je theron,

Me ogöranyâ tavat a ödra hnyikânâ.

53 E ame osekunâ tavat a ödra mekihnânem ge ta je ûnyi ae so,

K' ame kunâ wia tavat tren omjeû ke ba ûnyi.

54 E ame hom hadruâ athnyabainy a Isaraela,

K' ame ûnykûme ibetengiö,

55 (Helâji me hnen hna ha ka lakamöta) Kö Aberahama me je mâtrâniny nyiele balua.

56 Ke Maria ame tha laba më ame ne kun ta tehi, me e ame hmetu but ka hnyi

hnyaban.

57 Ke a hwâdâ ûen ame he Elisabeth ka hnokoå; ke e ame hnokoå da. 58 Ke a löng ut tavat adre me laba hakekenyâ me lap a je liamekeiny mē a g' ame betenge gan Than; me adre me tha senyin mē. 59 Ame o but bong a citiny, me adre me he but ka peritomonâ wanakat; ke ödrin e behwenyi ien e me Zakaria hoton ien 60 Ke haba hinyen ame thu, ka kamen. habe, Ca e, Le so bi Ioane ien. 61 Me haingödra adre me ha ka momo, ka habe, E ba liamekeiny möu ae hu ien eling. Me adre me bi hat ka kamen, ka habe, iö ia e ame weny he ka wenyö? 63 Ke e ame sumâtâ taben sihnalimen, k' ame sihnalimen, ka habe, Ien Ioane. Haba ödra hia adre me lâiâ. 64 Me ame ie ok ut hnyimen me bohmen, me e ame fuc me ogânâ Khong. 65 Me ame o but ot ködra hia tavat adre me laba igigilö: ke ame lung tot ta je ûnyi eling ka hnyi je dok hia ae hu bucen hnyi hnyei Juda. 66 Ke haba tavat hia thithö adre me löng, me adre me ip hmå hnyi je hnyekudra, haingödra, ka habe, Ame he ka ieû ge da eang? Anyin a e but unyin hnyamen Than.

67 Ke a unöngöt dö Zakaria a kamen ge Hanu Kap, me e ame perofeta, ka habe, 68 E so adre me haisoâ Than Khongu Isaraela;

Anyin a e ame senâ me bi hwaban möt hobi kâu lakeiny,

69 K' ame otilâ thö faoiny ûhömeli hobi

Hnyi lap anyi Davita a athnyabainy:

70 (Helâji me hnen hna ha a deny anyin je perofeta ae kap hwân hnyi can hmeledrany), 71 Ame he ka omeli öta ûnyi hnyi je iwahnaihmiöny möta, ke ûnyi hnyi hnyamödra hia adre me hûköti öta;

72 He ka ânyâ betenge ka lakamöta, Me ûnykûme anyin ûhihinyköu ae kap;

73 Waleji hofuc e ame khemanyin kö Aberahama a kamöta,

74 A g'adre me he ka omeli öta ûnyi hnyi hnyamen ta je iwahnaihmiöny möta,

M' ate me he ka bi athnyabainy ke

ba ot,

75 Hnyi hwakecin ae kap me wisa hnyi hnyimakan hnyi bonguta ta je bong hia thithö.

76 Eke, ke haba u, da, me adre me he ka haiö u me perofeta anyi Beönua:

Anyin a u me he ka bân hnyi hnyimakan Than he ka ânyâwia deny ta je gethen.

77 He ka owâhmakhmetoâ lakeiny ge ûhömeli

Wale he ka thang anyidra ta je hulö,

78 Unyi hnyi ibetengiö ae menyik anyin Khonguta.

Anyin a wale ame he haolany ka sen'

79 He ka omelamâ tavat adre me laba hnyi lit me hmenon mok;

He ka su ta je cata ka hnyi gethen ae hnahic.

80 K' ame gan dut wanakat, me hwege tot hanon, me e ame laba hnyi je dok ae ba aten ke ne o but hnyi bong hnân omanenâ' e ka at Isaraela.

HNYIMAKAN 2.

TABA hnyi je bong e, ame he but hnanyibu ûnyi ga Kaisara Auguso he ka sihnalimen aten hmeledrany hia. Wale hna sihnalimen a bân hnyi ûen Kurenio ame musi hnyi Suria. 3 **Me** adre me he hia but he ka sihnalimidra adre ve he ka idrin bi je taun. 4 Me ame Nazareta hnyi Galilaia, ame he Juda ai, ka limen hnyi hnanyibu anyin Than, ka habe, anyin a e hanen lap me mâtrâni Davita; 5 atö baga hia), 24 me ham ke hut helâ me me me sihnalimen e me Maria, wale a ûköcö hna ha hnyi hnanyibu anyin Than, ka habe, mē, k' ame erkin dut. ling, me ame o but bong ame he ka hnokoa Ke wa bi, wale ke at hnyi Jerusalema hnyin. 7 Me e ame hnokoa nokon da a Simeona ien; e at ae wisa hwakecin me atkanyaua.

8 E hu tavat tuö mamoe hnyi hnyei eling, ödrin e hmâkâ hnyi hnyinghet haledrin ta je mamoe. 9 Ke ame tot unyidrin angela anyin Than, me ame umumelam igigili ödrin melaminy Than, me ödrin e ot gan hmâ. 10 Ke haba angela ame ha ködrin, ka habe, Ca ot bi; anyin a wâ bi, inya oge me ha köbun ûthumetu ae so hnân senyin gan hmâ hobi kâu tavat hia thithö: 11 anyin adre hnokoâ hobi köbun hnyi bong ang hnyi taun anyi Davita, At ûhömeli, wale Keriso a Than. 12 Ke walang haten köbun; Obun e he ka wâ mendreng adre wâdrâ ge mano, ame mokut hnyi taben jeû an meno. 13 Me ame ie tha e me angela tavat ae se hia ûnyi hnyi drany, adre me ogânâ Khong me ha, ka habe,

14 Ogânâ thö Khong ae nua ethö görany; Ke haba hnyi hmeledrany hnahic unyin tavat wale e ame betenge gadra.

15 Ke ame he but gadrin je angela hnyi dranyai, me ame ûhaköuâ hnyat tuö mamoe, ka habe, ötin a he walang ang Bethleema ai, me wâ ûnyi eang adre ânyâ, wale ame omanenâ köta hnen Than. 16 Me ödrin e he logot me ō Maria me Josefa, me inma minya ame mokut hnyi taben jeû an meno. 17 Ke ödrin e wâ but, me ödrin e omanenâ hna thumetu ödrin ge wanakat e. 18 Ke haba tavat hia adre me löng me adre me lâiâ ta je hofuc ame ha ködra hnen hnyat 19 Ke haba Maria ame ip tuö mamoe. hmâ ta je hofuc eling hia, me ûnykûme eû hnyi hnyekon. 20 Me ame hmetu but hnyat tuö mamoe, ödrin e ole me ogâna Khong ge ta je ûnyi hia ödrin e löng me wâ, helâji me hna ha ködrin.

21 Ke ame o but bong a citiny hnân peritomonâ wanakat, me ame hwenyi ien me, IESU, wale a ha angela ke tiga ca

erkin bi hinyen.

22 Ke ame um dö je bonginy obosoi ödru helâ me hnanyibu anyi Mose, me adre me hom but e Jerusalema ai, he ka ip e hnyi he minya but Josefa ûheny hnyi taun hnyimakan Than, 23 (helâji me hna sihna hnyi taun anyi Davita, Betheleema ien, Adre me he ka ha me kap ka Than ta je 6 Ke tiga ödru Lo li biny, ame ne li lakon meköta. atö; ke e ame wâdrâ e ge mano, me omo- outen Khong, ame halubahingen hna otukulec ju hnyi taben jeû an meno, anyin ae bwelâ at Isaraela: ke e Hanu Kap hnyi ba hnödrin hna mokut hnyi uma umen je hon. 26 Ke adre hia but omanena kau s deny Hanu Kap, a g' ame ca he ka wâ mok, 27 Ke e ame didrö ka hnyi uma kap hnen. Hanu: haba kamen me hinyen ödru me hom wanakat a Iesu he ka mâdrâ kâu hoton hnanyibu, 28 ke e ame kap e hnyi li benyen, me ogânâ Khong, me ha, ka

29 Than lö, u ma hna but walang ang athnyabaem he ka he hnyi hnahic,

Helâji me hwâm hofuc;

30 Anyin oge me wâ ge li emakök ûhömeli ûnyi gam,

31 Wale u je penapena hnyi hnyimakan tavat hia thithö;

32 Wale melam hnân omelamâ Aten ta je hnyei,

Ke hnân hmanenanginy lakem a Isa-

33 Ke haba kamen me hinyen, me ödru me lâiâ ta je ûnyi adre me ha gan; 34 ke haba Simeona ame hahnahici ödru, me ha kö Maria a hinyen, ka habe, Wâ bi, adre me ip wanakat ang hnân okolo me otilâ tavat ae se hia hnyi Isaraela; ke hnân haten minya adre me he ka haikongoa; 35 eke adre me he ka dâoâ minya hnyekom ge hele vat; me me manen dut je ûnykûmen 36 Ke wale ke perofeta hnyok ae se hia. momo jia Ana, nöku Fanuela, hanen tribu Asera (ae se hia hmönyin je hunainy, k' ame tha laba me âiân chac hnyi ta je huna a seven hwân ke tiga hlu, 37 ke e safac hnyi ta je huna a eite foa), e ame ca hnyi hia hnyin uma kap, k' ame bi athnyaba hnyi lit me lany, me ânyâ ca han, me labö 38 Ke e ame o thö hnyi awa eling, ame hnyi ole ka Khong, me e ame hâiâ e ködra hia hnyat adre me halubahingen hwaban möt hnyi Jerusalema. 39 Ke ödru me umo ta je ûnyi hia hoton hnanyibu anyin Than, me ödrin e hmetu Galilaia ai ka hnyi anyidrin taun wale Nazareta.

40 Ke ame gan dut wanakat, me ame hwege me meta tot: ke e unyin ibetengiö

anyin Khong.

41 Ame labö he kamen me hinyen Jerusalema ai hnyi je huna ka hnyi bijeû paseka. 42 Ke twelv but ta je hunainy ödrin e he Jerusalema ai helâ me hwakecin bijeû; 43 ke a um dö je bongudrin, me ödru me he hmetu, ke ame laba biju wanakat a Iesu hnyi Jerusalema; ke ca khana kamen me hinyen; 44 ke ödru me ûnykûme a e eû hnyi wanben bunyen, ke ödru

k' ame he ka më wâ thö Keriso anyin Than. | 45 ke ödru me ca wâ bala, me ödru me hmetu but Jerusalema ai he ka elâm. Ke hwaban kun ta bong ödru me wâ e hnyi uma kap, ame laba hnyi wanben tavat ûne, ame ling ödrin me hnei ödrin: 47 haba tavat hia adre me löng, me adre me lâiâ gan hmâ anyin metâ me hnen hna thu. 48 Ke ödru me wâ e, me ödru me lâiâ: ke haba hinyen ame ha kâu, ka habe, Nökuk lö, ieû gam u je helâe köhmu? wâ bi, inya me kâmâm öhmu me elöm u, k' öhmu tenge. 49 E ame ha ködru, ka habe, Ieû gabu öbu me elöm nya, e ca khan' öbu a hamök he ka vheno ta je ûnyi anyi cica? 50 Ke ödru me ca wâ ûnykûme hnen hna ha ködru. 51 Ke e ame tha he mödru, me o hnyi Nazareta; ke e ame löng hotudru: haba hinyen ame ip hmâ hnyi hnyekon ta je ûnyi hia thithö eling.

52 Haba Iesu ame kû tot hnyi metâ me je huna, ke ame betenge gan Khong me

HNYIMAKAN 3.

HABA hnyi huna a fiftininy musi a Ponetio Pilato hnyi Juda, ke ame musi Heroda hnyi Galilaia, ke ame musi hnyi hnyei Ituraia me Terekoniti Filipo a liamekeiny mē, ke ame musi Lusanio hnyi Abilene, 2 ke haba li at bihut ae nua me Ana me Kaiafa, haba hnyi ûen e, me ame o but hofuc hwan Khong kö Ioane nöku Zakaria hnyi hnyebuba. 3 Ke e ame vheno ta je ke keihen hnyei hia thithö hnyi Joridano, ame khetâ bapataisoiny ietra m' adre me he ka thang degecâ but ta je hulö; 4 helâji me hna sihnalimen hnyi tusiny hofuc ho Isaia perofeta, ka habe,

Ifucin at ame hongot hnyi hnyebuba,

Ânyâwia th' öbun gethen deny Than,

Owisa thö deny ta je gethen.

5 Ame he ka öunöngötâ ta je hnyigöulen bucen hia,

K' ame he ka ohnyikânâ ta je bucen me ta je hut;

K' ame he ka wisa bi dok ae hwali,

Ke okhabalaûâ but ta je gethen ae hokong;

6 Ke ame he tavat hia thithö ka wa ûhömeli anyin Khong.

7 Me e ame ha ka tavat ae se hia adre me he khaca bong; me ödru me elâm e me o but e me he ka bapataisoi ödra, ka unyin je liamekeiny mödru me lahanödru : habe, Je lakon on lö, ia koû köbun he ka

kec ge hmönyin ame he ka o? 8 Anyin a helâe), mâtrâni Heli, 24 mâtrâni Mathat, wale wa but öbun wan ae ûcû me ietra, ke mâtrâni Levi, mâtrâni Meleki, mâtrâni ca hwân öbun he ka ha eû hnyi je hnyekubun, ka habe, Aberahama kamöta : anyin a inya oge me ha köbun, ka habe, e khana Khong he ka bi mâtrâni Aberahama, ûnyi hnyi ta je veto ang. 9 Ke walang ang adre hia but ip giwa hnyi hwecin ta je ûö; | mâtrâni Resia, mâtrâni Zerubabela, mâtrâni ke haba ta je ûö ame ca wa so bi, me adre me he ka sö degecâ me khûâ ka hnyi meic. 10 Haba tavat adre me hnö e, ka habe, Ieû hanymöhmun öhmun e he ka ânyâ? 11 E ame thu me ha ködra, ka habe, Haba at a lo anyin li ûkot e so e ame he ka ham ka Simeona, mâtrâni Juda, mâtrâni Josefa, at ae ba gan ; ke haba at ae hu jeû hamen mâtrâni Jonam, mâtrâni Eliakima, 31 mâhe ka ânyâ helâe minya. 12 Ke ame o but trâni Melea, mâtrâni Mena, mâtrâni Mataminya ta je telona, me me he ka bapataisoi tha, mâtrâni Nathana, mâtrâni Davita, 32 ödra me ha kâu, ka habe, At ûne lö, ieû mâtrâni Jese, mâtrâni Obed, mâtrâni Boaza, köbun. 14 Haba tavat vat adre me hnö e ni Eseroma, mâtrâni Farez, mâtrâni Juda, sekubun ju ge hna bi hwaböbun.

hia adre me ûnykûme eû hnyi je hnyeku- Sema, mâtrâni Noa, mâtrâni Lameka, 37 dra, ka habe, ame ne Ioane la Keriso, ame mâtrâni Methusela, mâtrâni Enoka, mâtrâne ca e bi ; 16 me haba Ioane ame thu ni Jareda, mâtrâni Mahaleleel, mâtrâni ködra hia thithö ka habe, Inya oge me Kanana, 38 måtråni Enosa, måtråni Setha, bapataisoi öbun ge köiö; ke ame he ka o mâtrâni Adamu, mâtrâniny Khong. at ae nua maniny huk, iny ca ûcû bi he ka thang wen li tangen hnyeûcan: e ame he ka bapataisoi öbun ge Hanu Kap me meic: 17 e hnyi hnyamen ut, ke e ame he ka tha ulec wia anyin hna huje hwit hnyin, me me ip bi hwit hnyi omhani; ke e ame he' ka thong degecâ hlanyin hnyi meic ame ca mok bi.

18 Ke se hia ta je hofuc e ame khetâ hnyin evangelia ka tavat; 19 ke e ame hia but thawo Heroda ca Herodia âiân liamekeiny mē, me can ta je monu hia ame mâdrâ Heroda, 20 ke e ame bi hanen ûnyi ang hon ta je ûnyi hia, a g' ame cö Ioane thö.

21 Ke a hia but bapataisoâ tavat hia thithö me e ame bapataisoi Iesu minya, ke e ame hic, me ame khöng ut drany, 22 me ame olö but kâu Hanu kap hnyi unyin, helâ me biny, ke ame o but hofuc ûnyi hnyi drany, ka habe, U thibi Nökuk a oûnykûmik; oge me senyin köu.

23 Ke haba Iesu hnyi ûen e ame hwân he ka huliwa, me helâke me thöte but

Jana, mâtrâni Josefa, 25 mâtrâni Matathia, mâtrâni Amosa, mâtrâni Naumo, mâtrâni Eseli, mâtrâni Nangai, 26 mâtrâni Maatha, mâtrâni Matathia, mâtrâni Semei, mâtrâni Josefa, mâtrâni Juda, 27 mâtrâni Joana, Salathiela, mâtrâni Neri, 28 mâtrâni Meleki, mâtrâni Adi, mâtrâni Kosamo, mâtrâni Elemodamo, mâtrâni Era, 29 mâtrâni Jose, mâtrâni Eliezera, mâtrâni Joreimo, mâtrâni Mathat, mâtrâni Levi, 30 mâtrâni hanymöhmun i 13 Me e ame ha ködra, ka matrani Salamona, matrani Naasona, 33 habe, Ca hom ûjengöâ hon ûnyi adre hûna mâtrâni Aminadaba, mâtrâni Aram, mâtrâminya, ka habe, Haba öhmun, ieû hany- 34 mâtrâni Jekob, mâtrâni Isaaka, mâtrâni möhmun? E ame ha ködra, ka habe, Ca Aberahama, mâtrâni Tera, mâtrâni Nahora, okongoâ bi ke at, ke ca bifuco thoiâ; ke 35 mâtrâni Serugo, mâtrâni Reu, mâtrâni Pelege, mâtrâni Heberu, mâtrâni Sala, 36 15 Ke tavat adre halubahingen, ke ödra mâtrâni Kanana, mâtrâni Afasada, mâtrâni

HNYIMAKAN 4.

KE unöngöt dö Iesu ge Hanu Kap, ke e ame hmetu ûheny hnyi Joridano, k' ame lelö thö e hnen Hanu ka hnyi hnyebuba 2 hnyi fâte ta je bong, k' ame cubec e hnen diabolo. Ke e ame ca han hnyi je bong eling: ke ame um dö je bong eling, me e ame mekihnânem but. 3 Haba diabolo ame ha kâu, ka habe, U je ne Nokon Khong, ha thö ka je veto ang e me areto but. 4 Haba Iesu ame thu kâu, ka habe, Adre hia but sihnalimen, ka habe, Ame ca he ka möt at ge areto thibi. 5 Ke e ame lelö thö e, me omanenâ kâu ta je dökhu hia thithö eang hmeledrany helâ me thuthubademak. 6 Ke haba diabolo ame ha kâu, ka habe, Oge me he ka ham köu ta je musi hia e, me ta je hmanenanginy: anyin adre hia but hna but e könya; m' inye he ka ham ka at oge me wek kâu. 7 Anyin a wale u je ne he ka khudrung ju könya, me ânyâm but ta je ûnyi hia eling. 8 Haba hunainy, e nöku Josefa (hnödra hna ha Iesu ame thu kâu, ka habe, Adre hia but

ka Than a Khongom, me bi athuyabainy thibi. 9 Ke e ame hom e Jerusalema ai, me ip e hon baitoiny uma kap, me ha kâu, ka habe, U je ne Nokon Khong, utut jime thö: 10 anyin adre hia but sihnalimen, ka habe,

E ame he ka hûna ka anyin ta je angela hobi köu, he ka tuö u:

11 ke walang khaca, ka habe,

Adre me he ka kap tilö u ge je hnyamödra.

Wâ e nye thö thö cam hnyi veto.

12 Haba Iesu ame thu kâu, ka habe, Adre hia but ha, ka habe, U me ca he ka cubec Than a Khongom.

13 Ke ame um dö je ûcubic hia anyin diabolo, me e ame hna but e ke ne o but hnyi ke ûen.

14 Ke Iesu ame hmetu Galilaia ai hnyi maniny Hanu: me ame lung igigilö e hnyi je ke keihen hia. 15 Ke e ame ûne hnyi umödra je sunago, ke tavat hia adre me ogânâ e.

16 Ke e ame o but hnyi Nazareta, waleji adre hat e hnyin: ke e ame didrö ka hnyi sunago hnyi bong sabath, helâ me hwakecin, k' ame tot he ka au tusi. 17 Ke adre me ham kâu tusi anyi Isaia perofeta. Me e ame khöng tusi, me elâm dok adre me sihnalimen hnyin, ka habe,

18 E but huk Hanon Than,

Anyin a e ame hia but hû nya he ka khetâ ûthumetu ae so ka ta je the-

E ame hia but kunö nya he ka haimemenâ hna hna ka ta je hwenbâ,

Ke hna bwele ka je wadröu,

Ke he ka thang hnyat adre aat dö

19 Ke he ka khetâ hunainy ae ûcû ka hnyi ta je ke keihen hia. Than.

20 Ke e ame vhec tusi, me ham ka athn- me didrö ka hnyi uma umö Simona. hnen tavat hia thithö hnyi sunago. 21 ae gan hmâ; ke adre me khöû kâu hobi Me e ame hwân he ka ha ködra, ka habe, kâu momo. 39 Me e ame tot unyin mohaba ödra hia adre me haisoâ e, k' adre me drin. lâiâ ta je ifucin ae so ame khulu but ûnyi hnyi hnyimen: haingödra, ka habe, Hawa, jödra hia ae hu je komok ae ve bongon, ca nöku Josefa at ang? 23 Haingö Iesu adre me hum ödra kâu; ke e ame ip li ame ha ködra, ka habe, Öbun e he la ka ha hnyamen hudrin hia, me osoi ödra. könya ûhöûcû eang, ka habe, At ae tren|ame dit minya je demoni ûhedra hnyin bubuny lö, osoi u thö: haba ta je ûnyi tavat ae se hia, adre me hongot me ha, ka öhmun e löng a g' adre ânyâ hnyi Kapere- habe, U thibi Nokon Khong. Ke e ame nauma, ânyâ minya thö eang hnyi em thaw ödra, m'adre me ca he ka fuc, anyin

sihnalimen, ka habe, U me he ka khudrung hnyei. 24 Haingen minya, ka habe, E hnathu inya oge me ha köbun, ka haba, E ba perofeta adre me kap hnyi iny hnyei. Ke e hnathu inya oge me ha köbun, ka habe, E se hia ta je safac hnyi hnyei Isaraela hnyi je bong bongu Elia, waleji hnyi ûen adre me hlöng drany hnyi kun ta huna ke siks ta tehi, ke ame o hmiâ hnyi hnyei hia; 26 ke adre ca kunö Elia bi ka ke at gadra, ke so bi ka ke momo a safac hnyi Sarepeta hnyi Sidona. 27 Ke se hia ta je lepera hnyi Isaraela hnyi je bong bongu Elisaia perofeta; ke ba ke at gadra adre osoâ ke jia thibi a Naamana at Suria. Me ame hmönyidra hia hnyi sunago tavat adre me löng ta je ûnyi e; 29 me adre me todrö me obâ e ka hnyi hoton taun, me lelö e ka hnyi baten hut adre hötilö taun hnyin, m'adre me he ka khuâ e kâû. Ke e ame he hnyi wanbödrâ me he but.

31 Ke e ame o but hnyi Kaperenauma, ke taun hnyi Galilaia. Ke e ame n' ödra hnyi bong sabath; 32 me adre me lâiâ hnen hna ûne; anyin ae man hwan hofuc. 33 Ke eiö hnyi sunago ke at ae hu hanuiny demoni ae kong; ke e ame hongot hwege thö, ka habe, 34 E, Iesu at Nazareta lö, u me hö e köhmun? u je o but he ka ohi' öhmun? inya oge me wâhmakhmetu u a u At ae Kap anyin Khong. 35 Haba Iesu ame thawâ e, ka habe, Ca mede, ke didrut ûhem hnyi hnyekon. Ke a hia but demoni hagutâ e hnyikânâi hnyi wanben, me e ame didrut ûheny hnyi hnyekon, ke a ca okongoa bi e. 36 Haba ödra hia adre me lâiâ ke adre me ûhaköuâ, ka habe, Ie hofuc ang, anyin a e ame musö hwegiâ ta je demoni ae kong ge man, me adre me kec me didrut. 37 Me ame lung igigilö e ka

38 Me e ame todrö ûheny hnyi sunago yaba, me e ame laba ju: me ame wâ e haba hinyen öiö Simona ame moko kahwa E hwâdâ but hna sihnalimen ang hnyi mo, me thawâ kahwa; me ame hia but: bong ang hnyi je hnyikönyöbun. 22 Me me momo ame ie todrö me bi athnyabai-

40 Ke ame he but ka dit seûnö, haba

adre me wâhmakhmeto but a e thibi lepera gan. 14 Me e ame hûna kâu, he Keriso.

42 Ka selany jut, me e ame didrut me he ka hnyi hnyebuba: ke haba tavat ae se hia adre me elâm e, me o but kâu, me bethawâ, me me ca he ka hn' ödra. 43 Me e ame ha ködra, ka habe, Hamök he ka khetâ ûthumetu ae so hnyi dökhu dokhon Khong hnyi ke je taun bi: anyin adre me kunö nya hobi kau e.

44 Ke e ame khetâ hnyi je sunago hnyi

Galilaia.

HNYIMAKAN 5.

AME tot hnyi baten köiö Genesareta, k' ame ûhneki kâu tavat ae se he ka löng hofuc hwan Khong; 2 ke e ame wâ li hu hnyi baten wagewe: ke haba tavat thut, me ödrin e he but he ka ânyâwia ûtödrin je ert. 3 Me e ame ölö thö ka hnyi ke hu, a hu hu Simona, me sumâtâ e he ka okhaca hukâ hnyiköiö ai. Ke e ame laba ju hon hu, k' ame na tavat ae se hia. 4 Ke a hia but ha hofuc, me e ame ha kö Ketha lö, adre hia but thang ta je monu Simona, ka habe, Kec ut ka hnyi dok ae gam. 21 Haba tavat sihnalimen me ta je dit, me hna but ûtöbun tang ert hobi kâu Faresaio adre me hwân he ka ûhnenamë habe, Taböny Than lö, öhmun e huliwa he ka hna degecâ ta je hulö ke hake Khong laku Zebedaio, li at ödru me tha thut me hnyi umen uma, k' ame ogânâ Khong. ödrin e hna but ta je ûnyi hia, me he bong ang ta je ûnyi ae ke bongon bi. hoton.

ka ca ha ka ke at : ke he thö, omanenö u bi thö ka at bihut, me bi hudiny hna osoi u, helâji me hna hûna hnö Mose, hnân ohnathoâ ködrin. 15 Ke e ame lung tot igigilö: ke ame ûkhacaköu tavat ae se hia he ka löng, me he ka möt ut ge ta je mok gadra. 16 Mee ame he but ka hnyi hnyebuba he ka hic.

17 Ke haba hnyi ke bong eling e ame tiga ûne; ke ame ûlalabainy ta je Faresaio me tavat ûnö hnanyibu, adre o but ûhedra hnyi ta je taun hia hnyi Galilaia, me Juda, me Jerusalema: ke e bi unyin Than man he ka omelö. 18 Me wâ bi, tavat adre me vadren at ae mat hon hna mokut: me adre me heleû deny he ka hom e me ip hnyi hnyimakan. Ke ödrin e ca wâ bi deny he ka hom e, anyin ae se hia tavat, me ödrin e ölö thö ka hnyi hon uma me hna hna but e me hna mokut minya hnyi wanben hna tubi bouma hnyi hnyimakö Iesu. 20 Ke e ame wi anyidrin labageju, me e ame ha, ka habe, öhan. 5 Haba Simona ame thu kâu, ka ka habe, Ia e ame fuc bigan? Ia ae khana hnyi lit hia, ke ba ûnyi öhmun e hom : ke thibi? 22 Ke ame manen dut kö Iesu ûnyi ge hwâm hofuc oge me he ka hna je hnödrin hna ûhnenamö, me e ame tha ert. 6 Ke ödrin e ânyâ helâe, me ödrin e me ha ködrin, ka habe, Ieû gabun öbun e ginyâ but wâ ae se hia, me ame he bi ka ûhnenamö eû hnyi je hnyekubun ? 23 Ieû hmouca but ûtödrin tang ert ; 7 ke ödrin ae hâhâ he ka ha, ka habe, Adre hia but e aleû je lahanödrin hon ke hu, m' ödrin e thang ta je monu gam, ke he ka ha bi. he ka hadru' ödrin. Me ödrin e o but, me ka habe, Todrö me he thö? 24 Ke so bi, öunöngötâ thö li hu, me me hwân ka û but me me manen köbun ae tren man Nokon li hu. 8 Ke a wâ but ga Simona Peteru, at eang hmeledrany he ka hna degecâ ta je me e ame ta ju hnyi li bouca Iesu me ha, hulö (e ame ha ka at ae mat, ka habe). ka habe, Than lö, he thö gak, anyin a iny Inya oge me ha köu, Todrö me hom minya 9 Anyin a e ame lâiâ, me thö hnâm me he ka hnyi umâm uma. ödrin hia thithö unyin, ge öhan ödrin e sa ; Me e ame ie todrö hnyi hnyimaködra, me 10 ke helâe minya Iakobo me Ioane, a li hom ûnyi e ame mokut hon, me he ka Haba Iesu ame ha kö Simona, Haba ödra hia adre me låiå me oganå ka habe, Ca ot ; hwân dö ang u me he ka Khong; k' adre unöngöt dö ge ot, me kât tavat. 11 Ke ame khöp do li hu me haingödra, ka habe, Ate hia but wâ hnyi

27 Ke hwaban ta je ûnyi eling, e ame 12 E ame tiga laba hnyi ke taun ke wâ he me wâ ke telona, Levi ien, ame laba bi, at ae khöt ut unyin ge lepera: k' ame hnyi taben khöp fat, me e ame ha kâu, ka o Iesu, me ta ju hnyikânâi, me sumâtâ e, habe, He hotuk. 28 Me e ame hna but ta ka habe, Than lö, a ne wem me khanö u je ûnyi hia, k'ame tot me he hoton. 29 he ka osoi nya. 13 Me e ame inâ hnya- Haba Levi ame mâdrâ bijeû ae gan hnyi men me kâlâ e, me ha, ka habe, Iny be umen uma hobi kâu e: ke se hia ta je wek; u me so but. Me ame ie hia but telona me ke je hnyat adre me tha laba

mödrin he ka han. Faresaio me tavat sihnalimen unyidrin, tavat sihnalimen me ta je Faresaio adre adre me ulidro laten, ka habe, Ieû gabun me ecmâkâ e, ame ne he ka osoâ hnyi öbun e tha han me ic me ta je telona, me sabath; m' adre me he ka wâ thö deny he tavat ae kong. 31 Ke haba Iesu ame thu ka bi fuco e. 8 Ke e ame wâhmakhmeto me ha ködrin, ka habe, E ca ûnyi hnathu ûnykûmenödra, me e ame ha ka at ae bi at ae tren bubuny ka tavat ae hwege; ke meleca hnyamen, ka habe, Höhöi thö, todrö so bi ka tavat ae mok. 32 Oge me ca hnyi wanben. Me e ame höhöi thö me tot. o he ka hawâ tavat ae wisa, ke tavat bi ae 9 Haba Iesu ame ha ködra, ka habe Oge kong, m' adre me ietra thö. 33 Me adre me he ka hnei öbun, Hawa, e ûcû he ka me ha kâu, ka habe, Haba je latö Ioane, mâdrâ so hnyi sabath, ame ne he ka mâdrâ me ödrin e osehia ânyâ ca han, me khöû; hulö î he ka omelö at, ame ne he ka ke helâe minya laten ta je Faresaio; ke hlingâ? 10 Ke e ame hngehngele me ō haba lâtâm, me ödrin e han me ic. 34 Ke 'dra hia thithö, me e ame ha ka at, ka haba Iesu ame ha ködra, ka habe, Hawa, habe, Lau but hnyamâm. Me e ame ânyâ, e khan' öbun he ka ocahanâ je lahanen at me ame so but hnyamen. 11 Ke adre me a tep faipoipo, ke tiga e bi unyidrin at a hmönyidra gan hmâ; me ûhnenamököuâ tep faipoipo? 35 Ke ame he ka o je bong, ûnyi adre me he ka ânyâ kö Iesu. me adre me he ka hom dö at a tep faipoipo, 12 Hnyi ûen eling, e ame he ka hnyi wale but e ûen ödrin e he ka ânyâ hnyin bucen he ka hic; ke e ame hic ka Khong ca han. 36 Ke e ame ha ködra ûhöûcû, hnyi lit hia. 13 Ke a lany jut, me e ame ka habe, E ba at ame he ka kia ecmano hawâ laten: ke e ame ûca hnyat a twelv ûnyi hnyi ûkhaû ae teb ûnyi, me utibet- gadrin, me e ame hwenyi iödrin je aposetolo; köuâ ûkhaû ae bobot ut; wâ e nye kheke 14 jia Simona, wale e ame hwenyi ien but úkhaû ae teb ûnyi, k' ame ca he bi ka minya bi Peteru, ke Anederea a liamekeiny tha ûcû ecmano ae teb ûnyi me at ae bobot. mē, ke Iakobo, ke Ioane, ke Filipo, ke 37 Ke ba at ame hingâlâ waina a teb ûnyi Batolomaio, 15 ke Mataio, ke Toma, ke ka hnyi je tangen ae bobot ut, wâ e nye Iakobo noku Alefaio, ke Simona adre me ûnyi, me ame hingölö but, me kong ut ta me Iakobo, ke Juda Isakariota wale at je tangen. 38 Ke so he ka hingâlâ waina ûalecuo; 17 ke e ame tha utut mödrin me a teb ûnyi ka hnyi ta je tangen a teb ûnyi. me ame he bi ka weny tebûnyi, ke haingen Juda hia, me Jerusalema, ke ûnyi hnyi dö, ka habe, E so ûnyi ae kueny.

HNYIMAKAN 6.

NYI ke sabath e ame he hnyi hna kong, me adre me so but. je wan hwit, me tau ge je hnyamödrin, me anyin ame he but man ûnyi gan me osoi 2 Ke haba keihen ta je Faresaio ödra hia. adre me ha ködrin, ka habe, Ieû gabun öbun e ânyâ ûnyi ae ca wisa he ka mádrâ ' hnyi sabath? 3 Me Iesu ame thu ködra, ka habe, Öbun e ca munyi aû hna mâdrâ 21 Hnöbun hnahic öbun e mekihnânem hnö Davita, waleji e ame mekihnânem me walang ang, anyin adre me he ka osekuni anyin bunyen; 4 a g' ame didrö ka hnyi öbun. Hnöbun hnahic öbun e tenge walang

sunago me ûne: ke wale bi eling ke at, ke mâdrâ helâe ka ta je perofeta hnen laka-

30 Ke haba ta je meleca but hnyamen a metân.

hmouca but ta je tangen ge waina ae teb hwenyi ien, Zelote, 16 ke Juda liamekeiny tot hnyi dok ae tha hon, me tavat ae se 39 Ke baat ame ijem waina ae kueny jut hia a je laten, me tavat ae se hia ûhedra hobat köiö hnyi Turo me Sidona, tavat adre me he but kâu he ka löng hwan, me me he ka osoâ hnödra je mok; 18 me tavat minya adre ovecâ hnen ta je hanu ae 19 Ke ame belök; ke haba laten ödrin e thu elâm he ka kâlâ e hnen tavat ae se hia:

20 Haba e ame wâ hmâ laten k' ame ha, ka habe, Hnöbun hnahic tavat ae theduoc, anyin a hobi köbun dökhu dokhon Khong. uma umen Khong me hom, me an je areto ang, anyin öbun e he ka hluma. 22 Hnöbun hnân omanenâ, ke ame ham minya ka hnahic e ka he tavat ka hûköti öbun, me anyin bunyen; wale ae ca ûcû he ka an, ob' öbun, me haikongu öbun, me degec je ke so thibi tavat bihut? 5 Ke e ame ha iöbun helâ me ûnyi ae kong can Nokon at. ködra, ka habe, Nokon at a Tuhan sabath 23 Senyin d' öbun hnyi bong eling, me utsenyin: anyin a wâ bi, e gan hmâ hwa-6 Hnyi ke sabath e ame didrö ka hnyi böbun ethö hnyi drany: anyin adre me mödra. 24 Ekölö gabun tavat tren omjeû! ometâ me at ame ûne kâu. 41 Ke ieû anyin a öbun e hia but kap anyibun so. 25 Ekölö gabun tavat ae sekubun walang ang! anyin a öbun e he bi ka mekihnânem. Ekölö gabun tavat öbun e hluma walang ang! anyin a öbun e he ka tenge me hlöuhlöu. 26 Ekölö gâbun e ka he tavat hia ka haisoi öbun! anyin a helâe hnen lakamödra ka ta je perofeta thoi.

27 Ke inya oge me ha köbun tavat öbun e löng, ka habe, Betenge ju ge ta je iwahnaihmiöny möhun, mâdrâ thö so ka tavat adre me hûköti öbun, 28 hasoi ödra thö adre me hang' öbun, hic ju hobi ködra adre me okongu öbun. 29 Ke haba at ame he ka khaû wahicâm, me wia minya thö kâu ke keihen; ke haba at ame he ka hûgûnâ ânyâm ûkot, me ca behânâ bi ûkhaû. 30 Ham dö ka tavat adre me sumatö u; ke ca hnö hmetu bi ânyâm ta je ûnyi adre hûgûnâ. 31 Ke haba hnöbun hna weny tavat he ka ânyâ köbun, me ânyâ helâ ju e ködra. 32 Ke öbun e ne betenge ge tavat adre me betenge gabun, ie at ame he ka ole köbun? anyin a tavat ae kong adre me betenge ge tavat adre me betenge ködra. 33 Ke öbun e ne mâdrâ so ka tavat adre me mådrå köbun so, ie at ame he ka ole köbun? anyin a tavat ae kong adre me mâdrâ helâe. 34 Ke öbun e ne mē ham ka tavat, me ûnykûme he ka hu hmetu gadra, ie at ame he ka ole köbun? haba tavat ae kong adre me mē ham ka tavat ae kong, me me hu hmetu ûnyi ae 35 Ke betenge ju ge je iwahnaihmiöny möbun, me mådrå thö so, me mē ham, ke ca ûnykûme bi; ke ame he ka gan hmâ hwaban köbun, ke öbun e he ka je lakon Beönua: anyin a e menyik ködra hia adre me ca ole bi, me tavat minya ae 36 Ibetengiököu ju öbun, helâ me Kamöbun at ae betenge. 37 Ca ûnykûme hwalö bi, m' adre me ca he ka ûnykûme hwali öbun: ca haimono, m' adre me ca he ka haimonu öbun: thang bâûâ m' adre me he ka thang bâû' öbun bi: 38 ham dö, ke adre me he bi ka ham köbun; wale tulut ae gan, adre hlec, me ûjijingâköuâ, me kökölu but, adre me he ka ham ka hnyi je ûlaibun. Ke haba hnöbun hna tuluto, me adre me he bi ka tuluto köbun.

39 Ke e ame ha ûhöûcû ködra, ka habe, lûjengö e, ka habe, E ûcû at eling m'u me Hawa, e khana wadröu he ka lelö ke he ka ânyâ ûnyi eang kâu: 5 anyin a e wadröu? ödru me ca he ka tha ta ka hnyi hmonop? 40 E ca beönua at adre nâ hon at ame ûne: ke ame he ka tha ûcû at adre tha he mödrin. Ke e hakekeny jut ka

u bi u me ca wâ hmâ udâ eû hnyin emâkâm bi? U at thoi hnyok, bâm ka degec udâ ûnyi hnyi emâkâm bi, m' u me he ka wâ wia he ka degec ut atmen ûnyi hnyi emakan liamekeiny möu. 43 Anyin ae ba ûö ae so ame wa wan bi ae kong; ke haba khaca, e ba ûö ae kong ame wa wan ae so. 44 Anyin ame ve manen je ûö ge wan bi. Anyin adre me ca tau je wan meta ûnyi hnyi ûö ae udedö, ke adre me ca tau wan vine hnyi iwatetaföcö. 45 Haba at ae so ame hom but ta je ûnyi ae so ûnyi hnyi tang omjehen hnyekon ae so; ke haba at ae kong ame hom but ta je ûnyi ae kong ûnyi hnyi tang omjeû ae kong: anyin ame fuc dö hnyem ûnyi ge hnyok ae unöngöt dö.

46 Ke ieû e gabun a öbun e hao nya, ka habe, Taböny than, Taböny than lö, k' öbun e ca mådrå bi ta je ûnyi oge me ha? 47 Haba tavat hia adre me o könya me he ka omanenå köbun at ae ûcû mē: 48 E ûcû me at ame hötilö uma, k' ame hiny dilâ, ke a bi taben ge veto, ke ame o but di, k' ame khutukhavå uma eling, me ame ca bwebwet bi: anyin adre me otilâ wia e. 49 Ke haba at ame hötilö uma hon kânâ ke ba taben; ke ame patrutrua bi di kâu, me logot ū but e; ke gan hmâ hnaûhangö uma e.

HNYIMAKAN 7.

E e ame umo hwan ta je hofuc hnyi hnyekënyen tavat, me e ame didrë ka hnyi Kaperenauma.

2 Ke a mok athnyaba a oûnykûminy keneturio, k' ame he but ka mokcu. 3 Ke e ame löng hwakeci Iesu, me e ame kunâ wahingatiny at Juda kâu he ka sumâtâ e, me me he but he ka omelö athnyabainy. 4 Ke ödrin e o but kö Iesu, me sumâtâ ûjengö e, ka habe, E ûcû at eling m' u me he ka ânyâ ûnyi eang kâu: 5 anyin a e ame betenge ge ita hnyei, ke a hia but otilâ umöhmun sunago. 6 Haba Iesu ame tha he mödrin. Ke e hakekeny jut ka

kâu je lahanen he ka ha kâu, ka habe, Than lö, me todru: anyin a iny ca ûcû bi, m' u me he ka didrö ka hnyi umök uma: 7 wale m' oge me ûnykûme a iny ca ûcû bi he ka he but köu: ke so u me he ka ha thibi hofuc, me ame he ka mödrut athnya-8 Anyin a inya ang at ame löng musi, ke hu gak je soja: ke oge me ha ka ke at, He thö, me e ame he; ke ka ke at, Aiö u, me e ame o könya; me ka athnyabaik, Anyâ thö e, me e ame mâdrâ. 9 A löng ut Iesu ta je ûnyi e, me e ame lâiâ, me hwiö me ha ka tavat ae se hia adre me he hoton, ka habe, Oge me ca wâ bi hnyi Isaraela labageju ae gan helâe. 10 Ke haba hnyat adre kunâ me ödrin e hmetu ka hnyi uma, me wâ athnyaba a ga möt dö.

11 Ke hwaban dö e, e ame o ka hnyi taun Naina ien; ke ame tha he me laten me tavat ae se hia hmönyin. 12 Ke e ame hakekenyâ homagöuleny taun, me wâ bi, adre me vadren dut at a mokcu, nokon hinyen a khaca thibi, ka safac ut momo: ke tha e me tavat ae se hia ûnyi hnyi taun. 13 Ke haba Than ame wâ momo, me e ame betenge gan, me ha kâu, ka habe, Ca 14 Ke e ame he hakekeny me kâlâ tap; me ame todru tavat adre me sam. Ke e ame ha, ka habe, Hidröu lö, inya oge me ha köu, ka habe, Todrö. 15 Me ame laba thö at a mokcu me hwân he ka fuc. Me e ame ham e ka hinyen. 16 Me ame i o ködra hia ot ae gan hmâ: ke adre me ogânâ Khong, me ha, ka habe, A o but ang unyita perofeta ae gan hmâ: ke, Khong ame senâ lakeiny. 17 Me ame lung hnyi Juda me je ke keihen hia igigilö ûnyi eling gan.

18 Ke haba je latö Ioane ödrin e omanenâ kâu ta je ûnyi eling. 19 Me haba Ioane ame hawâ ke li at hnyi laten me kun' ödru ka Than, he ka ha, ka habe, U at ame he ka o, ke hawa, öhmun e he ka lubahingen khaca? 20 Ame o but li at kâu, me ödru me ha, ka habe, A kun' öhmu köu Ioane Bapataiso he ka hnei u, ka habe, U but e at ame he ka o, ke hawa öhmun e he ka lubahingen khaca? 21 Haba hnyi awa eling e ame omelö tavat ae se hia ame taku ödra hnen mok, me mok ae cap, me ta je hanu ae kong; ke e ame obwela ta je wadröu ae se hia. 22 Ke e ame thu ködru,

hnyi uma, me haba keneturio ame kunâ¦khabalaû but ta je lepera, k'ame löng dö ta je wejiji, ke a möt hmetu thö tavat adre mokcu, k' adre me khetâ but ûthumetu ae so ka ta je theduoc. 23 Hnahic hnen at ame ca he ka thö thö gak.

24 Ame he but li ûthumetu anyi Ioane, me e ame hwân he ka ha ka tavat ae se hia hwakeci Ioane, ka habe, Öbun e he but ka hnyi hnyebuba he ka wâ ieû? hawa, hlowe ame bwebwelâ ang? 25 Ke öbun e he but he ka wâ ieû? at ame khavâ ûkhaû ae menyik? Wâ bi, ödrin dö hnyi uma umen je than tavat adre me khavâ ûkhaû ae so, k' adre kap sot. 26 Obun e he but he ka wâ ieû? perofeta? Eke, oge me ha köbun, e at ae beönua hon perofeta. 27 E at eji adre sihnalimen, ka habe,

Wâ bi, inya oge me kunâ anyik ûthumetu hnyi hnyimâkâm,

At ame he ka penapena dem gethen hnyi hnyimâkâm.

28 Inya oge me ha köbun, ka habe, E ba at a hnokoâ ge omomo ae beönua hu Ioane: ke so bi haba at ae ûhnyûkong gadra hnyi dökhu dokhon Khong, me beönua hon e. 29 Ke haba tavat hia, me ta je telona, adre me löng, me haisoâ Khong, k' adre hia but baptaisoi ödra hnen hna bapataiso anyi Ioane. 30 Ke haba ta je Faresaio me tavat ûnö hnanyibu, me adre me ka iet degecâ je ûnykûmenen Khong, k'adre me ca bapataisoi ödra ge anyin bapataiso. Oge me he bi nya ka öûcoâ me ieû tavat hnyi dö ang, k' ödra tha ûcû me ieû? 32 Ödra ûcû me ta je wanakat adre me laba hnyi hna ûcû omjeû, k' adre me ûhuenamö, ka habe, Öhmun e tûö kowi köbun, k' öbun e ca bibiâ thö; öhmun e tenge, k' öbun e ca sang betenge tho. 33 Anyin a o but Ioane Bapataiso k' ame ca han areto, k' ame ca ic waina, me haingöbun, ka habe, E hu demoni gan. 34 K' ame o but Nokon at ame han me ic, ke haingöbun, ka habe, Wâ bi at ae hutö me hwen hmiâ waina, hanen ta je telona me tavat ae kong! 35 Anyin adre me haiwisa metâ hnen je

36 Ke haba ke Faresaio ame hawâ e he ka tha han mē. Me e ame didrö ka hnyi uma umen Faresaio, me laba ju ka han. 37 Ke wâ bi ke momo aten taun, momo ae kong; ke e khana but a Iesu ame laba ka han hnyi uma umen Faresaio, me e ame ka habe, He th' öbu ka thumetu Ioane hom kaia alabasa tangen muro, 38 k' ame hnöbu hna wâ me löng; a ga bwela but ta tot hoton hnyi li can me tenge, me hwân je wadröu, k' ame he thö ta je mat, ke he ka okhubetâ li can ge deköien li emakan,

me kot ge leûnen ban, me cem li can, me hû ge muro. 39 Ke a wâ but Faresaio at kâu, k' ame o but kâu aten ta je taun hia, a hawâ e, me e ame ha eû hnyi hnyekon, ka habe, Haba at ang, a ne perofeta, me e khana but bongon momo ang me hwakecin at ame kâlâ e, anyin a e momo ae kong. 40 Ke haba Iesu ame thu me ha kâu, ka habe, Simona lö, e hu ke hofuc gak he ka Ke haingen ame ha, ka habe, At ûne lö, ha thö. 41 E hu li at ödru me hok gufa ûnyi ge at ame mē ham mone: haba khaca gadru ame hok gufa wale faiv haded ta je denari, ke haba khaca ame hok fifte. 42 Ke ba hnân bi hwaban me e ame hna bâû ödru. Ia ke at gadru ame he ka hnyok gânâ kâu? 43 Haba Simona ame thu, ka habe, Inya oge me ûnykûme, ame ne at la adre hna gânâ kâu. Me e ame ha kâu, ka habe, E wisa hnâm hna ûnykûme. 44 Ke e ame hwiö thö ka momo me ha kö Simona, ka habe, U je wâ but momo ang? oge dit ka hnyi umâm uma, ke u je ca bi utköiö hobi kâu li cak: ke a hia but momo okhubetâ li cak ge deköien, me kot ge leûnen 45 Haba u, u je ca ûcimhnyimak mönya: ke haba momo, hwânji hnyi ûen o ge didrö kââng, e ame ca menâ he ka cem 46 U je ca hû bök ge wakaco: ke a hia but momo hû li cak ge muro. 47 Waleling me inye ha köu, ka habe, Adre hia but hna degecâ anyin ta je hulö ae se hia; anyin ae gan hmâ ibetengiö anyin momo: ke e ka ûhnyûkong hna ohia ge ke at, me ka ûhnyûkong anyin ibetengiö. Ke e ame ha ka momo, ka habe, Adre hia but ohia ânyâm ta je hulö. 49 Ke haba tavat adre me tha laba mē, me adre me hwân ka ha eû hnyi je hnyekudra, ka habe, Ehö at ang ame ohia ta je hulö? 50 Ke e ame ha ka momo, ka habe, U je mödrut ge ânyâm labageju; he thö me hnahic.

HNYIMAKAN 8.

WABAN e, e ame vheno ta je taun me hnyaba, k' ame khetâ, me omanenâ ûthumetu ae so anyin dökhu dokhon Khong, ke tha e më hnyat a twelv, 2 me ke je momo waleji a omeli ödrin, k' ödrin e tren hanu ae kong me je mok, wale Maria adre me wenyö Magadalena, waleji hnen je demoni a seven hna didrut ûnyi hnyin, 3 me Joana öiö Khuza, at ame tuö hnyaban Heroda, me Susana, me keihen minya ae se hia, hnyat adre me haomjehen ûn**y**i hnyi anyidra ta je ûnyi.

4 Ke ame ûkhacaköu tavat ae se hia me e ame ha ûhöûcû, ka habe, 5 Ame he but at belök he ka jijingâ wan : me e ame jijingå, ke ame kölu but keihen eû hnyi baten gethen; me adre me uto ju, k' ame an dö ge ta je meno adre me gâ ethö. 6 Ke ame kölu but keihen hon dok ae hudei, me ame kû thö me ie meleca but, anyin ae ba ûnyi hnân omenyikâ. 7 Ke ame kölu but keihen hnyi wanben ta je ûö ae ûdedö; me ame tha kû thö më je ûö ae ûdedö, me takoû but e. 8 Ke ame kölu but keihen ka hnyi hon kânâ ae hoso, me ame kû thö, me wa, ûsa wan haded je wan. E ame ba je hofuc eling ködra, k' ame hongot, ka habe, Haba at ae hu li hnyikönyen me me löng, löng ju e.

9 Ke ame hnö e hnen laten, ka habe, Ieû bongon ûhöûcû e? 10 Me e ame ha, ka habe, Adre me ham köbun he ka wâhmakhmeto ta je ûnyi ae iyong hnyi dökhu dokhon Khong: ke adre me bi hnân ûhöûcû ka keihen; m' adre me he ka bwele, me ca wâ bi, me he ka löng me ca wâ ûnykûme 11 Walang ûhöûcû, ka habe, Haba wan, wale hofuc hwan Khong. 12 Haba keihen hnyi baten gethen, wale tavat adre me löng; me ame o but diabolo me hom dö hofuc ûnyi hnyi je hnyekudra, wâ adre nye labageju m' ödra mödrut. keihen hon dok ae hudei, me wale tavat adre me löng me kap hofuc me senyin; ke ba wân gadra, ke ca beû bi anyidra labageju ke adre me ta ju hnyi ûen ûcûbic. 14 Haba keihen ame kölu hnyi wanben ta je ûö ae ûdedö, wale tavat adre me löng, me he but, me ame kû takû ödra hnen ta je vhet, me omjeû, me ta je senyin ge möt ang, k' adre me ca wa wan ae metu. 15 Haba keihen hnyi kânâ ae hoso, wale tavat adre me löng hofuc me hnyok ae so me hnathu, me kât hmâ, me wa wan a deny hok hnyok.

16 E ba at ame vâc lamepa, me he ka tube e ge utkaia, me ip eû hnyi hmelen hnamokut; k' adre ma ip ethö hon taben, me me wâ melaminy hnen tavat adre me didrö. 17 Anyin ae ba ûnyi adre me ikhâlâ ame ca he ka manen; ke ba ûnyi ae iyong ame ca he bi ka manen. 18 Anyin a wale, wâ wia öbun ûhebun ka löng : anyin a haba at ae hu gan, me adre me he ka ham ta je ûnyi kâu; ke haba at ae ba gan, me adre me he ka hom gan ûnyi e ame ûnykûme ae hu.

 $\mathsf{Digitized}\,\mathsf{by}\,Google$

liamekeiny mē, ke ca kban' ödrin he ka hakekeny kâu, anyin ae se hia tavat. 20 Me adre me thumeto e, ka habe, Waleû hinyâm me je liamekeiny möu ödrin e tot, ödrin e beiouny möu. 21 Ke e ame thu ködra, ka habe, Haba at ame löng hofuc hwan Khong me mâdrâ, wale je liamekeiny mönya me hinyök.

22 Ke haba hnyi ke bong e ame tha ölö thö me laten ka hnyi hon hu; ke e ame ha ködrin, ka habe, ötin e he ka kec ka hnyi ke keihen köiö: me ödrin e kec ut. Odrin e kec ke e ame mokut: me ame o but höu hnyi köiö; me ame he ka unöngöt dö hudrin hu, he ödrin e he but ka û. Me ödrin e he but kâu me öhmâkâ e me ha, ka habe, Taböny than, taböny than, ötin e he but ang ka mok. Me e ame hmak dö, me thawâ ang me je waköiö: me ame hia but, me ta but hau. 25 Ke e ame ha ködrin, ka habe, Ewa anyibun labageju? Ke ödrin e ot, me lâiâ, me ûhnenamököuâ, ka habe, Ehö at ang, anyin a e ame hûna ka ang me köiö, me ödru me löng kâu?

26 Ke ödrin e khöp dö hnyi ke keihen Gadara, wale cico Galilaia. 27 Ke e ame ölö thö hot ai, me ame ûkhanö mē at ûheny hnyi taun, a delec je demoni; ke ame ca khaû bi, hwân ehac, ke ame ca laba bi hnyi uma, ke ame laba bi hnyi je erkemok. 28 Ke e ame ō Iesu, me e ame hongot me ta ju hnyi hnyimakan me ha hwegiâ, ka habe, Ieû u me he ka ânyâ könya Iesu a Nokon Khong ae Beönua? Inya oge me khöû köu, ca oveci nya. 29 Anyin a e ame hûna ka hanu ae kong he ka didrut ûnyi hnyi hnyin at. Anyin a e ame osehia kât e: ke adre me labö tuö e, me ca ge tö fao, me ca li can ; ke e ame thamuâ hna ca e, me ame hom e hnyebuba ai hnen demoni. 30 Ke haba Iesu ame hnö e, ka habe, Ia iâm? Me e ame ha, ka habe, Legiona; anyin a delec e hnen je demoni ae se hia. 31 Ke ödrin e khöû kâu, me me ca he ka kun' ödrin ka hnyi dok ae dit. wale but e hnahat buaka ae manen ame han tot hon bucen: ke ödrin e khöû kâu, me me he ka hn' ödrin he ka dilic ödra. Me e ame hn' ödrin dut. 33 Me ame didrut je demoni ûhedrin hnyi hnyin at, me delec je buaka: haba hnahat buaka adre me wadring ut jimethö hnyi hwatapkölu kâû ka hnyi köiö, me adre me û 34 Ke a wâ but hnen tavat hān

19 Me ame o but kâu hinyen me je metu hnyi taun me ta hnyei. 35 Ke adre me he but he ka hnyi wâ hna mâdrâ, me o kö Iesu, me wâ at a didrut je demoni ûhedrin hnyi hnyekon, ke e ame laba hnyi hmelen li ca Iesu, a khaû, ke metu but: 36 Haba tavat adre wâ me adre me ot. adre me thumeto tavat ge hna omelö at a delec demoni. 37 Ke haba tavat aten hnyei Gadara hia igigilö, adre me khöû kâu he ka hn' ödra but, anyin adre me ot gan hmâ: me e ame ölö thö ka hnyi hu me kec 38 Ke haba at a obâ je demoni ûnyi hnyi hnyekon, me e ame sumâtâ, me me he ka tha laba më: ke Iesu ame kunâ e me ha, ka habe, 39 He thö ka hnyi umâm uma, ke omanenâ thö ta je ûnyi ae gan a ânyâ köu Khong. Me e ame he me omanenâ hnyi taun hia ta je ûnyi ae gan a mâdrâ kâu Iesu.

> 40 Ke ame o hmetu but Iesu, me ame kap soâ e hnen tavat; anyin a ödra hia adre me halubahingen e. 41 Ke wâ bi, ame o but ke at Jairo ien, at ame musö sunago: ke e ame ta ju hnyi li ca Iesu, me khöû kâu me me he ka hnyi umen uma; 42 anyin a khaca thibi nokon hlu, ame ne twelv but hunainy, ke e ame he but ka Me ame he Iesu, k' ame ûhneki kâu mok. tavat ae se hia.

> 43 Ke waleû ke momo k' ame hingölö dra hnyi twelv ta huna, ke ba hia but tang omjehen ge hnen hna bi hwaban tavat tren bubuny, ke ba at ae khana he ka osoâ e, 44 haba momo e ame hnyi he hoton, k' ame mådrå obiny ûkhaûen : me ame ie hme thö dra gan. 45 Me haingö Iesu, ka habe, Ia kalö nya? Ke haba ödra hia adre me ivinö, me haingö Peteru me keihen unyin, ka habe, Than lö, haba tavat ae se hia adre me uhneki me setu u. 46 Ke haba Iesu ame ha, ka habe, E hu at a kalö nya : anyin oge me wâhmakhmeto a ga didrut man gak. 47 Ke a wâ but momo ae ca iyong hmetu, me e ame o öbubuny me nom ju hnyi hnyimakan me omanenâ kâu hnyi hnyimakan tavat ae se hia can a e ame kâlâ, k' ame ie imelen dö. 48 Me e ame ha ka momo, ka habe, Nökuk lö, u je mödrut ge ânyâm labageju; he thö me hnahic.

49 Ke e ame tiga fuc, me ame o but ke at ûheny hnyi hnyaban at ame musö sunago, me ha, ka habe, A mokcu nokom hlu; ca ûjengö bi At ûne. 50 Ke a löng Iesu, me e ame thu kâu, ka habe, Ca ot bi: ke buaka hna mâdrâ, me ödrin e kec, me ûthu- labageju ju, me e ame he ka möt. 51 Ke e ame didrö ka hnyi uma, k' ame thaw' | hnyi je taun, ke ta hnyei igigilö, me mokut, ödra m' adre me ca hnyi dit, ke so thibi Peteru, me Ioane, me Iakobo, me kamen me hinyen hlu. 52 Haba ödra hia adre utengiö ke tenge thungaû gan: me haingen, ka habe, Ca ûtengiö; anyin a ca mokcu, k' ame mokut. 53 Me adre me hlumā e, anyin ae khan' ödra a ga mokcu. 54 Ke e ame hom hnyamen me hongot, ka habe, Hlu lö, todrö. 55 Me ame o hmetu but hanon, me ame ie todrö hlu: ke Iesu ame hûna he ka hān. 56 Haba kamen me hinyen ödru me lâiâ: ke e ame hûna ködru, ka habe, Ca omanenâ bi ka ke at hna mâdrâ.

HNYIMAKAN 9.

he ka musö ta je demoni, ke he ka ohia ta Odrin e thu, ka habe, Ioane Bapataiso; ke khetâ dökhu dokhon Khong, me he ka keihen a tot hmetu thö ke perofeta kâû omelö tavat ae hu mok gadra. 3 Ke e ame ha ködrin, ka habe, Ca hom bi ke ûnyi hobi kâu bunyen, ke ca me hom je uci, me tang, me kamec, me mone; ke ca ûsa lo bi ûkot. 4 Ke haba uma öbun e he ka dit ka hnyin, laba ju e ke ne o but öbun e he but. 5 Haba at ame ca he ka köp öbun, k' öbun ka he but ûnyi hnyi taun eling, me jijingâ but kânâiny je hnyeûcabun hnân ohnatho ködrin. 6 Me ödrin e he but, me he hnyi wanben je taun, me ödrin e khetâ ûthumetu ae so, me omelö tavat ae hu mok gadra.

7 Ke a löng ut Heroda than ta je ûnyi adre me ânyâ: me ame hlohlo, anyin ame ha keihen a ga möt hmetu thö Ioane ûnyi lınyi hna mok; 8 ke haingen keihen a ga manen dut Elia; ke haingen keihen a ga o hmetu thö ke perofeta kåû adrem. 9 Ke haingö Heroda, ka habe, Oge hia but subâ nyi Ioane: ke ie at ang a oge me löng gan ta je ûnyi eling? Me e ame elâm be ka hok ta je hofuc, me ame he bi Nokon at iouny mē.

odrin e thumeto e ge ta je ûnyî hia ödrin e ödrin ka hnyi taun Bethesaida ien. 11 Ke tot ang, adre me ca he ka më mok ke e khana but tavat me adre me he hoton: me e ame kap soi ödra, me ha ködra dökhu Khong. dokhon Khong, me omelö tavat a ödra laten a twelv, haingödrin, ka habe, Kunâ | Ioane, me Iakobo, k' ame ölö hnyi bucen

me heleû jeû: anyin a öta ang hnyi hnyebuba. 13 Ke e ame ha ködrin, ka habe, Ha ö 'dra bi öbun. Me ödrin e ha, ka habe, E ba jeû gahmun, ke thabûng thibi ta areto, ke lo li wâ; öhmun a mē he ka ûcû jeû hobi kâu tavat ang ae se hia. 14 Anyin a helâ me faiv thauzan obaga. Ke e ame ha ka laten, ka habe, Olab' ödra ju helâ me ûsa fifite. 15 Me ödrin e ânyâ helâe, me olab' ödra hia ju. 16 Ke e ame hom je areto a thabûng me li wâ, me bwela hnyi dranyai, me oleâ, me thuthu, me ham ka laten he ka ip hnyi hnyimakan tavat. 17 Me adre me han, me ame sekudra hia thö: ke ödrin e hom dö je kolon hna han unyidra, twelv je tang a unöngöt.

18 Ke hake e biju ame hic, ke tha e me AME hawâ ûkhacaköuâ hnyat a laten: me e ame hnei ödrin, ka habe, Haba twelv, k'ame ham ködrin man, ke hna ha hnen tavat gak, me iny ia? 19 2 Me e ame kun' ödrin he ka haba keihen adre me ha, Elia; ke haingen adrem. 20 E ame ha ködrin, ka habe, Haba ifucibun gak m' iny ia? Peteru ame thu, ka habe, Keriso a Nokon Khong. 21 Ke e ame hûna ködrin me ha, ka habe, Ca ha bi ka ke at ûnyi e; 22 e ame ha, ka habe, Hanymen Nokon at he ka hokhnyoka ta je ûnyi hia, ke ame he ka hûkötiâ hnen wahingat, me je taben tavat bihut, me hnyat sihnalimen, ke adre me he ka hlingâ, ke ame he ka möt hmetu thö hnyi bong a kuniny. 23 Ke e ame ha ködra hia, ka habe, A ne ke at ame weny he ka he hotuk, e so e ame ka hing hokhnyok, me hom anyin satauro hnyi je bong, me he hotuk. 24 Anyin a haba at ame beomelö anyin möt, me ame he ka hia e; ke haba at ame hna but anyin möt can inya, me adre me he ka omelö e. 25 Anyin a ieû troban ka at, ame ne hu kâu hmeledrany hia, ke ame ka degec me ohia e bi? 26 Ke haba at ame he ka hmehma gak me ka hmehma gan, e ka tha o me anyin hing 10 Ame o hmetu but ta je aposetolo, me hmanenang, me hmanenanginy Kamen, me ta je angela ae kap. 27 Ke e hnathu inya Me e ame haw' ödrin, me hum oge me ha köbun, haba keihen adre me ne o but adre me wâ thö dökhu dokhon

28 Hwaban ta je hofuc eling, ame ne 12 A sahac ut; me ame o but kâu eit ut ta bong, e ame hum Peteru, me thö tavat ae se hia, m' adre me he ka he he ka hic. 29 Ke e ame tiga hic, me ame

ke bongon dut hnyimakan, k' ame hau me hadröngöc ûkhaûen. 30 Ke wâ bi, li at ödru me ûhnenamö mē, wale Mose me Elia; 31 ödru me o hnyi hmanenang, me ûhnenamö anyin mok adre me he ka ohwâdâ hnyi Jerusalema. 32 Ke ame ti bemokut Peteru, mödru minya unyin : ke ödrin e hmak hmetu thö, me ödrin e wâ anyin hmanenang, me li at minya ödru me tha tot mē. Ke ödru me tiga he but ûhedru unyin, me haingö Peteru ame ha kö Iesu, ka habe, Than lö, e so ötin e laba ju ang : ke öhmun e he ka otilâ ke je uma menâ a kun ; haba khaca, me hnân hobi köu, ke hobi kö Mose khaca, ke hobi kö Elia khaca: ke ca khanö Peteru bongon hnen hna ha. 34 E ame tiga ha hofuc eling, me ame o but ûlâ me tubi ödrin: ke ödrin e ot hnyi ûen ödrin e dit ka hnyi ûlâ. 35 Me ame o but hwan hofuc ûnyi hnyin ûlâ ame ha, ka habe, Wale Nökuk a ûcanök: löng ju öbun kâu. 36 Ame o thö hwan hofuc, me ödrin e hake ō Iesu thiju. Ke ödrin e hnyibi ju me ca ha bi ka ke at hnyi je bong eling ûnyi ödrin e wâ.

37 Ke haba nyi, ödrin e hia but utut! ûhedrin hon bucen, me ame ûkhane mē tavat ae se hia hmönyin. 38 Ke wâ bi, ame hongot ke at unyin tavat ae se me ha, ka habe, At Üne lö, inya oge me khöû köu he ka mē wâ nökuk da, anyin ae khaca thibi nökuk: 39 ke wâ bi ame kât e hnen hanu me e ame ie hongot hwege; k' ame osesebila e, me e ame hûlûhangöc dö, k' ame ka bec ut, k' ame ca ie didrut gan, me ame 40 Ke oge me khöûâ ka ti okongoâ e. lâtâm, m' ödrin e he ka obâ e: ke ca khan' ödrin bi. 41 Haba Iesu ame thu, ka habe, E, dö ame ca labageju bi ke hwali, oge me he ka tha laba möbun, ke hokhnyoki öbun ke ne o but kehö? Hom but jem nokom. 42 Ke e ame tiga he, me haba diabolo ame he ka könim cica. 60 Ke e ame ha kâu, osesebila e me sa hmonyinâ. thawâ hanu ae kong, me osoâ da, me ham je kokidrin; ke he bi thö u ka khetâ dökhu hmetu e ka kamen. adre me lâiâ man ae gan hmâ maniny habe, Than lö, oge me he ka he hotom; ke Khong.

hia e ame ânyâ me e ame ha ka laten, ka habe, E ba at ame he ka ûcû ka hnyi habe, 44 E so e didrut je hofuc ang ka dökhu dokhon Khong, ame inâ hnyamen hnyi je hnyikönyöbun: anyin adre me he ka hnyi hon ûnyi hnân wia kânâ, ke hwiö ka hna Nokon at ka hnyi je hnyamen tavat. hmetu bi. 45 Ke ödrin e ca wâûnykûme bi hofuc eling, ke adre oiyongâ ködrin, wale me me ca khan' ödrin: ke ödrin ot he ka hnö e ge

hofuc eling.

46 Me ame kû thö ivinö gadrin, ia la gadrin ame ho ka beönua. 47 Ke haba Iesu ame wâhmakhmeto ûnykûmenen je hnyekudrin, e ame hom dö wanakat me otilâ unyin, 48 me ha ködrin, ka habe, Haba at ame he ka kap wanakat ang hnyi iök, me e ame köp nya: ke haba at ame he ka köp nya, ame kap at a kunö nya: anyin a haba at ae ûhnyûkong gabun hia thithö, wale at ae gan.

49 Ke haba Ioane ame ha, ka habe, Than lö, öhmun e wâ but ke at ame obâ je demoni hnyi iâm; ke öhmun e thawâ e, anyin a e ame ca he hotutin. 50 Ke haba Iesu ame ha kâu, ka habe, Ca thawâ bi e: anyin a haba at ame ca iwahnaihmiöny möbun, ame

tha hien möbun.

51 Ke ame hwân ka o but ûen adre me he ka kap e göranyai, me e ame hwege thö he ka he Jerusalema ai, 52 me kunâ je ûthumetu he ka he hnyi hnyimakan: me ödrin e he me o hnyi ke taun anyin at Samaria he ka penapena halubahingen. 53 Ke adre me ca kap e, anyin a e ame be he hwege but Jerusalema ai. 54 Ke a wâ but e hnen li laten, jia Iakobo me Ioane, me ödru me ha, ka habe, Than lö, e wem öhmu me he ka hawâ meic he ka utut ûnyi hnyi drany he ka thong degeci ödra? 55 Ke e ame hwiö thö me thaw' ödru. 56 Me ödrin e he but ka hnyi ke taun.

57 Ke ödrin e tiga he eû hnyi gethen, haba ke at ame ha kâu, ka habe, Oge me he ka he hotom ka hnyi je dok hia u me he ka he ka hnyin. 58 Ke haba Iesu ame ha kâu, ka habe, Haba ta je alope, e hu umö dra op hnyi kânâ, he haba ta je meno ethö e hu hâûödra; ke haba bi Nokon at, me ca hu bi hnân hunen ban. 59 Ke e ame ha ka ke at, ka habe, He hotuk. Ke haingen ka habe, Than lö, mē hnö nya thö inye mē Me Iesu ame ka habe, Hna but ta je komok he ka konâm 43 Ke haba ödra hia dokhon Khong. 61 Haingen ke at, ka mē hnö nya but inye mē he ka ûhûne me Ke ödre hia adre me tiga lâiâ ta je ûnyi anyik lap. 62 Haba Iesu ame ha kâu, ka

HNYIMAKAN 10.

WABAN ta je ûnyi eling, haba Than ame ûca keihen tavat a sevente, me kun' ödrin, a ödrin ûcû lo he ka bödra ka hnyi ta je taun, me ta je dok e ame he ka he hnyin. 2 E ame ha ködrin, ka habe, E gan hmá widrany ke wakhalet thibi tavat adre me huliwan: anyin a wale hic ju öbun ka Thaniny widrany, me me he ka kunâ tavat he ka huliwan anyin widrany. 3 He th' öbun: wâ bi, inya oge me kun' öbun helâ me lakon mamoe hnyi wanben ta je luko. 4 Ca hom bi tang mone, me tang, me taben hnyeûca, ke ca italofa bi me ke at eû hnyi gethen. 5 Ke haba uma öbun e he ka dit ka hnyin, mē ha thö, ka habe, E so e hnahic ut uma ang. 6 Ke a ne e bi ling at ame he ka hnahic, me ame he ka o kâu hnahic ûnyi gabun: ke a ne ba, me ame he ka hmetu köbun. 7 Laba ju hnyi uma eling, ke han me ijem ta je ûnyi ödrin e ham: anyin a haba at huliwa me ûcû me hwaban. Ca dit ûnyi hnyi ke uma me dit ka hnyi ke uma. 8 Ke haba taun öbun e he ka o ka hnyin, ke at ka köp öbun, me an ju ta je ûnyi adre me ip hnyi hnyimaköbun: 9 ke omelö tavat eling ae hu mok gadra, ke ha ködra, ka habe, E hakekeny jut köbun dökhu dokhon Khong. 10 Ke haba taun öbun e he ka o ka hnyin, ke adre me ca köp öbun, me he th' öbun ka hnyi getheniny me ha, ka habe, 11 Haba kânâiny anyibun taun wale ame kece ka hnyi je hnyeûcahmun, me öhmun e kot ut köbun: ke so bi, khan' öbun dö ûnyi ang, ae hakekeny jut dökhu dokhon Khong. 12 Inva oge ne ha köbun, a g'ame he ka hâhâ ka Sodoma hnyi bong eling hon taun e. 13 Ekölö gam Korazin! ekölö gam Bethesaida! anyin adre ne ânyâ hnyi Turo me Sidona ta je huliwa ae man adre ânyâ eang unyibun, adre me ne hia but ietra me laba me ecmano ae gan nân me hnabadröu. 14 Ke so bi ame he ka hâhâ ka Turo me Sidona hnyi hna owisa, hubun. 15 Ke haba u Kaperenauma, hawa, adre me he ka ogöranyi u ka hnyi drany? adre me he ka ohnyikânâi u ka hnyi Hedis. 16 Haba at ama ling öbun e ame ling nya; ke haba at ama hûköti öbun, e ame hûkötiö nya; ke haba at ama hûkötiö nya, e ame hûkötiâ at a kunö nya.

17 Ke ame o hmetu but tavat a sevente ling öhmun ta je demoni hnen iâm. 18 E e ame wâ e, me e ame betenge gan, 34 me

ame ha ködrin, ka habe, Oge me ō Satana ame utut ûheny hnyi drany helâ me hucuce. 19 Wâ bi, oge hia but ham köbun man he ka uto ta je on me ta je sekopio, me maniny hia thithö iwahnaihmiöny: ke ba ke ûnyi ame he ka okongu öbun. 20 Ke ca senyin bi ge hna ling öbun hnen ta je hanu; ke senyin dö ge hna sihnalimen je iöbun ethö hnyi drany.

21 Haba hnyi ûen eling e ame senyin hnyi Hanu Kap me ha, ka habe, Inya oge me ole köu Cica, Tuhan drany me hmeledrany, anyin a u je ikhâlâ ta je ûnyi eang ge tavat ae metâ ke tavat wâ bongon, me adre omanena ka ta je mendreng: eke, Cica, anyin a wale wem. 22 A ham könya ta je ûnyi hia thithö hnö Cica: ke ba at ame wâhmakhmetoâ Nokon, ke Kamen thibi; ke ba at ame wâhmakhmetoâ Kamen, ke Nokon thibi, me at minya hnen Nokon hna weny he ka omanenâ kâu. 23 Ke e ame hwiö ka laten me ha duöngâ, ka habe, Hnahic hnen ta je ecmak adre me wâ ûnyi öbun e wâ: 24 anyin a inya oge me ha köbun e se hia ta je perofeta me ta je than adre me bewâ ta je ûnyi öbun e wâ, k' adre me ca wâ bi; me belöng ta je ûnyi öbun e

löng, k' adre me ca löng bi. 25 Ke wâ bi ame todrö ke at ûnö hnanyibu, me cubec e, ka habe, At Une lö, ieu hanymök oge me he ka ânyâ e me hu the könya möt ame ca ba balua? 26 Ke ö ame ha kâu, ka habe, Ieû hna sihualimen hnyi hnanyibu? hawa ge hnâm hna aû! 27 Ke e ame thu, ka habe, U me he ka hnyok ka Than a Khongom ge hnyekom ae bekhöt, me hanom ae bekhöt, me tang hwegiâm ae bekhöt, me oûnykûmâm ae bekhöt; ke u me he ka betenge ge at ae hakekeny köu helâ me u bi. 28 Ke e ame ha kâu, ka habe, E wisa hnâm hna thu. mådrå thö e, ke u me he ka möt. e ame weny he ka hai wisa e bi, me e ame ha kö Iesu, ka habe, Ie at ae hakekeny könya? 30 Haba Iesu ame thu, ka habe, Ame he ke at Jeriko ai ûheny Jerusalema; me ame ûkhane me tavat venöu, ke adre me uny jut anyin je ûkhaû, me kot e, me hna ju e, a g' ame he but ka mok. 31 Me ame he hnyi gethen eling ke at bihut: ke e ame wâ e, me e ame saû thö ka he hnyi ke baten gethen. 32 Ke helâe minya ke at Levi, e ame o but kâ e me wâ, me e ame he minya hnyi baten gethen. 33 Me ame me senyin, me ha, ka habe, Than lö, ame he but minya ke at Samaria, me o kâu: ke

hakekeny kâu, me lan hnân je aat, me hû | hanen, me e ame he bi ka tot me ham kâu ge wakaco me waina; ke e ame ip e hon haleny meno, me hom e ka hnyi omtabaga, me ûâ e. 35 Ke haba bong nyi, e ame hom li denari, me ham ka at ae tren uma me ha ka habe, U ma tuö e; ke haba hnâm hna he ka ûcû hanen hon e, oge me he ka bi hwaban köu, iny ka o hmetu thö. Unykûme ju, ia gadrin hnyat a kun ame hakekeny ka at eji a ûkhane me tavat venou? 37 Ke e ame ha, ka habe, Wale at ame betenge gan. Haba Iesu ame ha kâu, ka habe, He thö ka mâdrâ helâe.

38 Ke ödrin e he but, me e ame dit ka hnyi ke taun: ke wale ke momo Maretha ien, ame kap e ka hnyi umen uma. 39 E hu keiny jia Maria, ke e ame laba hnyi hmele li ca Iesu me löng hwan hofuc. Ke haba Maretha ame hmak hnyekon ge ta je huliwainy uma; me e ame he kâu me ha, ka habe, Than lö, u me ca ûnykûme bi a ga hia but keik hnö nya he ka hake huliwa? ha thö kâu me me he ka hadruö nya. 41 Ke haba Than ame thu kâu, ka habe, Maretha, Maretha lö, u me kong hnyekom me hmak ge ta je ûnyi ae se hia: 42 khaca thibi ûnyi ae ûnyi hnathu : ke haba Maria ame hia but ûca ke keihen ae so, wale a g' adre me ca he ka hom hmetu gan.

HNYIMAKAN 11.

E e ame hic hnyi ke dok, k' ame um dö, me ame ha kâu ke laten, ka habe, Than lö, ö u n' öhmun dö he ka hic, helâji me hnö Ioane hna nâ laten. 2 Me e ame ha ködrin, ka habe, Obun ka he ka hic, me ha thö, ka habe, Cica lö, E so e ka kap iâm. E so e o but dokhom dökhu. Ham köhmun hnyi je bong jeû ae ûcû ka 4 Thang ut ta je monu hnyi bong bi. gahmun; anyin a öhmun e thang minya tavat adre me okongu öhmun. Ca hum öhmun ka hnyi ûcûbic.

5 Ke e ame ha ködrin, ka habe, Ia gabun ae hu hanen, ke ame he ka he kau hnyi wanbenset me ha kâu, ka habe, Hanök lö, mē ham dö könya kun ta areto; 6 anyin ame o but könya ke hanök hnyi anyin bunyen, ke ba jeû gak he ka hān; 7 ke e ame thu hmetu eiö hnyin uma, ka habe, Ca thaluö nya: adre hia but hlöng hwanuma, ke lakuk dö ang unyik hnyi hna mokut; e ca khanö nya he ka tot me ham köu? Haba inya, oge me ha köbun, ka habe, E

ta je ûnyi hia e ame weny, can a g' ame sumâtâ ûjengöâ. 9 Ke haba inya oge me ha köbun, ka habe, Sumâtâ thö, me adre me he ka ham köbun; elâm dö, me öbun e he ka wa; seseto thö, m' adre me he ka khöng ut köbun. 10 Anyin ame he ka hu ka tavat adre me sumâtâ; ke haba tavat adre me elâm, me adre me he ka wâ; ke adre me he ka khöng ka tavat adre me 11 Ie ke kamen gabun, k' ame sumâtâ areto ge nokon, me ame he ka ham bi kâu veto? k' ame ne sumâtâ wâ, me ame he ka ham bi kâu on? 12 Ke ame ne sumâtâ wakuniny khoto, me ame he ka ham bi kâu sekopio? 13 Anyin a wale, a ne mabun tavat ae monu he ka wâhmakhmetoâ hna he ka ham ta je únyi ae so ka lakubun, awe, ame ca he bi Kamöbun ethö hnyi drany ka ham Hanu Kap ka tavat adre me sumâtâ e?

14 Ke e ame obâ demoni ae hum. ame didrut demoni, me ame fuc dö hum; me ame lâiâ tavat ae se hia. 15 Ke haba keihen gadra, adre me ha, ka habe, E ame obâ ta je demoni ûnyi ga Belezebuba, tuhan ta je demoni. 16 Ke haba keihen adre me cubec e, me elâm gan ke haten ûnyi hnyi drany. 17 Ke e ame wâ ûnykûmenödrin, me e ame ha ködra, ka habe, Haba je dökhu ame imouköu, ame he ka ba wan ; ke ame he ka kong ut lap ame imouköu. 18 A ne imouköu Satana ame he ka kâmâu ka tethmâ dokhon dökhu? anyin a öbun e ha, ka habe, Inya oge me obâ ta je demoni ûnyi ga Belezebuba. 19 Ke oge ne obâ ta je demoni ûnyi ga Belezebuba, me ûnyi ga ia ame ob' ödrin minya hnen lakubun? waleling, m' adre me he ka owis' öbun. 20 Ke oge ne obâ ta je demoni ge banyen Khong, awe, a o but köbun dökhu dokhon Khong. 21 A ne tot metâ at ae hwege he ka tuö umen uma, ame he ka mokut wia anyin ta je ûnyi: 22 ke e ka o at ae hwege hon e, me ngâ e, me e ame he ka hûgûnâ gan anyin ûnyi hnân vat, waleji e ame labageju kâu, me khenâ anyin ta je ûnyi. 23 Haba at ame ca tha hien monya, me, iwahnaihmiöny mönya; ke haba at ame ca tha ûkhöûnâ mönya, me ame vese 24 E ka didrut hanu ae kong ûheny hnyi hnyin at, e ame he hnyi wanben je dok ae mada, ame heleû hna menâ; ke a ne ca wâ bi, haingen ame ha, ka habe, Oge me he ka hmetu ka hnyi umok uma, waleji ka ca he bi ka tot me ham kau anyin a e oge didrut ûhek hnyin. 25 Ke e ame o

but, me ame wâ adre hia but aba wia me jöbun e ne ham onyen hnyi betenge; awe, 26 Me e ame he but me bi hanen ge ta je hanu ae kong hon e a seven; ke ödrin e didrö me laba eling: ke haba obiny ka at eling ame he ka kong hon a bân.

27 Ke e ame tiga ha ta je hofuc ang, me ame fuc hwege ke momo unyin tavat ae se hia me ha kâu, ka habe, Hnahic hnen hnyok adre hnöku u hnyin, me li bai u je 28 Ke e ame ha, ka habe, E beönua bi hnahic hnen tavat adre me löng hofuc hwan Khong me vheno e.

29 Ke ame hwân ka ûkhacaköu thö tavat ae se hia, me e ame hwân he ka ha, ka habe, Haba dö ang, me dö ae kong : k' adre me elâm haten; ke ba haten adre me he ka ham ködra, ke so thibi haten anyi Jona perofeta. 30 Anyin a haba Jona, me haten ka at Nineve, k' ame he Nokon at ka helâe ka dö ang. 31 Ame he momo than hnyi hwaiöu ka tha tot me dö ang hnyi bong owisa, me ha hnaûhang' ödra: anyin a e ame he but ûheny hnyi can hmeledrany he ka löng metå anyi Solomona; ke wâ bi, wale bi ang at ae beönua hu Solomona. 32 Ame he at Nineve ka tha tot me dö ang hnyi bong owisa, me ha hnaûhang' ödra : anyin adre me ietra hnyi hna khetâ hnö Jona; ke wâ bi, wale bi ang at ae beönua hu Jona.

33 E ba at ame vâc lamepa, me he bi ka ip e hnyi dok ae iyong, ke hmelen kumete, ke so ame ip hon taben me me wâ thö melaminy tavat adre me didrö. 34 Haba emâkâm, me lamepainy unyâm: e ka so emâkâm, me ame he ka tha melam hia unyâm; ke e ka kong, me ame he ka tha 35 Anyin a wale menekholom unyâm. wâ wia ju wâ e nye lidrut melam eû hnyi hnyekom. 36 Anyin a wale, a ne tha melam unyâm, ke a ne ba ke dok ae lit, awe, ame he ka tha melam hia thithö, helâ me lamepa ae umumelam hmönyin ame omelami u.

37 Ke e ame tiga fuc me ame hawâ e hnen ke Faresaio he ka tha han mē: me e ame didrö, me laba ju. 38 Ke haba Faresaio ame wâ, me e ame lâiâ, anyin a ca bân ka soû hnyi ûen ame he ka han. Haba Than ame ha kâu, ka habe, Obun je Faresaio, öbun e ânyâwia hoton utkaia me mini; ke haba je hnyekubun, me unöngöt dö ge venöu me ta je monu. 40 Öbun je monu, haba at ame mâdrâ hoton, hawa iutiödraköuödra, me e ame hwân ka ha

ame he ka so ta je ûnyi hia unyibun.

42 Ekölö gabun ta je Faresaio! anyin a öbun e ham je ke keihen a libenyitainy minet, me ru, me ta je ûö ae ometu, ke öbun e hna biju hna owisa, ke hnyok ka Khong: e ûcû öbun e ânyâ ta je ûnyi eling, ke ca hna but ta je ûnyi ang. 43 Ekölö gabun ta je Faresaio! anyin a webun je taben lap ae nua hnyi ta je sunago, ke he ka nom köbun hnyi ta je hna ûcû. 44 Ekölö gabun! anyin a öbun ûcû me ta je erkemok ae iyong, k' ame he tavat hon, ke ca khan' ödra bi.

45 Me ame thu kâu hnen ke at ûnö hnanyibu, ka habe, At Une lö, u me ha helâe, me u me haikongu öhmun minya. 46 Ke e ame ha, ka habe, Ekölö gabun minya hnyat ûnö hnanyibu! anyin a öbun e ip hon tavat je hok ae hmak he ka hijen, ke haba öbun, me öbun e ca mâdrâ bi ge ke banyöbun a khaca. 47 Ekölö gabun! anyin a öbun e up veten je erkemok hon ta je perofeta, ke a hling' ödrin hnen lakamöbun. 48 Awe, öbun e ohnathoâ, me ogâ hwakecin lakamöbun : anyin adre me hling' ödrin, ke öbun e otilâ ta je hudrin. Anyin a wale, ame ha hnen metâ anyin Khong, ka habe, Oge me he ka kunâ ködra ta je perofeta me ta je aposetolo; ke adre me he bi ka hlingâ me okongoâ keihen; 50 m' adre me he ka hnö dren ta je perofeta hia thithö unyin dö ang, waleji adre me hingâlâ hwân hnyi hna bi taben hmeledrany; 51 hwân ge drö Abela ke ne o but ka drö Zakaria, at adre me hlingâ hnyi wanben taben hut me dok ae kap: eke, inya oge me ha köbun, adre me he ka hnö e unyin dö ang. 52 Ekölö gabun hnyat ûnö hnanyibu! anyin a öbun e hia but hom kiiny metâ: k' öbun e ca dit bi ka hnyin, ke öbun e thawâ minya tavat adre me ke ka didrö.

53 E ame didrut ûheny e, ke haba tavat sihnalimen ke ta je Faresaio adre me hwân he ka ûjengö e, me hnö hmönyinâ e ge ta je ûnyi ae se hia; 54 adre me tuö e, m' adre me he ka kât ge ke hofuc ûnyi hnyi hnyimen.

HNYIMAKAN 12.

NYI ûen eling ame ûkhacaköu tavat ae se hia je thauzan, ke adre me ame ca mâdrâ minya hnyin? 41 Ke so bi bânâ ka laten, ka habe, O 'bun âu ge leven anyin ta je Faresaio wale thoi. Anyin ae ba ûnyi adre me ikhâlâ ame ca han me ic me senyin. 20 Ke haba Khong he bi ka manen : ke ba ûnyi ae iyong adre ame ha kâu, ka habe, U at ae monu, adre me ca he ka wâ. 3 Anyin a wale, adre me me he ka hom hanom hnyi lit ang; ke he ka löng hnyi lany, ûnyi öbun e hia but hobi kö ia bi ju ta je ûnyi u je penapena? ha hnyi lit; ke adre me he ka khetâ hon 21 E ûcû at ang me at ame ka ip tang je uma hnöbun hna ha ka hnyi hnyekönyen omjeû hobi kâu e bi, ke ba bi tang omjehen hnyin hnyeule. 4 Ke inya oge me ha unyin Khong. köbun lahanök, ka habe, Ca ot bi gadra adre me hlingâ unyin, ke ba minya hnödra ling me oge me ha köbun, ka habe, Ca mē hna khana he ka ânyâ. 5 Ke oge me he ûnykûme bi ge anyibun möt, wale ge hnöka kû köbun at öbun e he ka outen: Outen ju e at ae tren man he ka khûâ hnyi gena, at ka hia but hlingâ; eke, inya oge me ha köbun, outen ju e. 6 Hawa, adre ca ûco bi je wahelö a thabûng hwaban li asari? ke Khong ame ca hnying ke at gadra. 7 Ke adre hia but aû je leûnen böbun. Ca ot, anyin a öhun beönua hon ta je wahelö ae se hia. 8 Ke inya oge me ha köbun, ka habe, Haba at ame he ka haiö nya hnyi hnyimakan tavat, me ame he Nokon at ka hâiâ e hnyi hnyimakan ta je angela anyin Khong: 9 ke haba at ame he ka ivinö nya hnyi hnyimakan tavat, me adre me he ka ivinöå e hnyi hnyimakan ta je angela anyin Khong. 10 Haba at ame he ka bifuco Nokon at, me adre me he ka hna e: ke haba at ame he ka haikongoâ Hanu Kap, me adre me ca he ka hna degecâ e. 11 At ka hum öbun ka hnyi ta je sunago, me ka tavat owisa, me ta je musi, ca ûnykûme bi, ka habe, ieû hnân thu, me ieû hnân he ka ha: 12 anyin ame he Hanu Kap ka n' öbun ge ûnyi hnân he ka ha hnyi ûen eling.

13 Ke ame ha kâu hnen ke at hnyi tavat ae se hia, ka habe, At Ûne lö, ha thö ka liamekeiny mönya he ka tha khenâ mönya 14 Me e ame ha kâu, ka jekhöûhmu. habe, Ketha lö, ia otilö nya hnân he ka owisa me khenâ köbun? 15 Me haingen ködra, ka habe, Wâ eaû, tu' öbun ju, wâ öbun nye behnyekon: anyin ame ca möt at ge ûganiny ta je ûnyi ame hu kâu. 16 E ame ha ködra ûhöûcû, ka habe, ame gan troban kânân ke at ae tren omjeû: 17 me e ame ûnykûme eû hnyi hnyekon, ka habe, Ieû oge me he ka ânyâ, anyin ae ba hnen anyik ta je ûnyi? 18 Ke haingen, ka habe, Walang ûnyi oge me he ka ânyâ, oge me he bi nya ka kia ta je omhanik, me otilâ gânâ; ke oge me he ka ukhöûnâ eling

2 | hobi köu hnân ta je huna ae se ; ö u menâ,

22 Ke haingen ka laten, ka habe, Walebun hna he ka han; ke unyibun, wale ge hnöbun hna he ka khavâ. 23 Anyin ae beönua möt hon jeû, ke unyin hon ûkhaû. 24 Unykûme ju öbun ta je meköta, wale adre me ca hnyi belök me menu; ke ba umodra uma hnan hip ûnyi, me omhanidra; ke Khong ame ha ö 'dra: ke hawa gabun, e ca beönua öbun hon ta je meno ame gâ? 25 Ke ie ke at gabun ae khana he ka bi hanen hna thu beny ka hnyi ibeûen, anyin ame ka weny bi? 26 Anyin a wale, a ne ca khan' öbun he ka ânyâ ûnyi ae ûhnyûkong, ieû can gabun a öbun e ûnykûme ûjengöâ ka hnyi ke ta je ûnyi? 27 Ûnykûme ju öbun ûkûiny ta je ibedila, adre me ca huliwa bi me amo; ke inya oge me ha köbun, a haba Solomona hnyi anyin hmanenang hia, me ame ca khaû bi helâe. 28 Ke a ne khavâ Khong hnyot helâe, wale a e bi hnyi hnyei hnyi bong ang, ke nyi adre me he ka khûâ ka hnyi wahnainyâ; hawâ, e ca ûnyi hnathu kâu he ka okhaû' öbun hnyat ame labageju ûhnyûkong? 29 Ke ca elâm öbun hnöbun hna he ka an me ic, ke ca loloâ bi. 30 Anyin a haba ta je ûnyi e, me ame elâm minya aten ta je hnyei: ke e khana Kamöbun ae ûcû köbun ta je ûnyi e. 31 Ke so bi elâm bi th' öbun dokhon dökhu, ke adre me he ka ham minya köbun ta je ûnyi e. 32 Hnahat mamoe ae wakhalet lö, ca ot bi, anyin ae weny Kamöbun he ka ham köbun dökhu. 33 Úco thổ anyibun ta je ûnyi me ham hnân ibetengiö; ânyâ ju je tang mone ae nâk hobi köbun, wale tang omjeû hnyi drany ame ca ba balua bi, ame ca hakekenya at ae venöu, k' ame ca okongoa minya 34 Anyin a bi hnen nokon walelaba. haba hna ip tang omjehebun hnyin wale bi e minya je hnyekubun.

35 Hûkâlâ ju wen je hnyekubun, ke so e umumelam anyibun je lamepa; 36 ke so troban ik hnyei, me anyik ta je ûnyi. Öbun e tha ûcû me tavat adre me haluba-19 M' oge me he ka ha ka hanuk, ka habe, hingen tuhödra ûheny hnyi hna faipoipo; Hanuk lö, e se hia ta je ûnyi adre ûkhöûnâ me adre me he ka ie khöng kâu, e ka o ka e ka o than ka ō 'drin, ödrin e hmâkâ: ka hûkâlâ wen hnyekon, me olab' ödra ju, Ke a ne o hnyi awa a loiny, ame ne awa a kuniny, me ō 'drin, ödrin e helâe, hnödrin hnahic. 39 Ke wâûnykûme ju öbun ang, hnyin at venöu, ame ne hia but hmâkâ, me e ame ca hna bi umen uma m' adre me he 40 E so öbun e laba metâ ka kia e. minya: anyin ame he ka o but Nokon at, hnyi ke ûen öbun e ca ûnykûme bi.

41 Haba Peteru ame ha kâu, ka habe, Than lö, u me ha ûhöûcû ang köhmun, hawa u me ha ka tavat hia minya? 42 Haba Than ame ha, ka habe, Ewa athnyaba ae hnathu me metâ, wale hnen tuhan hna otilâ he ka musö hnyaban, he ka khenâ jeû a jekhöûdrin hnyi ûen? 43 Hnahic hnen athnyaba eling, e ka o tuhan me wâ a g'ame ânyâ helâe. 44 E hnathu oge me ha köbun, ka habe, e ame he ka otilâ e he ka musö anyin ta je ûnyi hia. 45 Ke a ne ha athnyaba eling eû hnyi hnyekon, ka habe, E tiga bec tuhök; k'ame ne hwân he ka kot je athnyaba obaga me omomo, me ne ka han me ic, me ic monu; 46 ABA keihen gadra hnyi ûen eling awe, ame he ka o tuhan athnyaba eling ödrin e thumeto e ge at Galilaia. tavat adre me ca ûling. adre me he bi ka elâm gânâ unyin : ke haba at adre me ip gânâ unyin, me adre me he bi ka hawâ gânâ kâu.

49 Oge me o but he ka khûâ meic ka hnyi hmeledrany; ke ieû wek, at ka hia ame hwâdâ thö e. 51 Obun e ûnykûme

37 Hnahic hnen je athnyaba, wale | me lo, ke haba lo, me ödru me iwahnaihmiöny me kun. 53 Adre me he ka ve kia e hnathu inya oge me ha köbun, e ame he kamen me nokon, ke nokon me kamen; ama iwahnaihmiöny hinyen me nokon hlu, me he but he ka bi athnyaba ködra. 38 ke nokon hlu me hinyen; ame he ka iwahnaihmiöny ûngon me ûngon hlu, ke ûngon hlu me ûngon.

54 Ke e ame ha minya ka tavat ae se a ne khana tuhan uma ûen ame he ka o hia, ka habe. Obun ka wâ ûlâ ame o ûheny jimeû, me öbun e ie ha, ka habe, We but ang; ke ka e bi. 55 Ke e ka si thö ang a hwaiöu, me haingöbun, ka habe, Ame he ka gan seûnö ; ke ka e bi. 56 Öbun hnyat thoi, e khan' öbun he ka wâhmakhmetoâ hmeledrany me drany; ke hawa bi ang öbun e ca wâhmakhmetoâ ûen ang ? 57 Ke ieû gabun öbun e ca wâhmakhmetoå bi wisa? 58 Ke u ka tha he me iwahnaihm öny möu ka at owisa, wâ wia eû hnyi gethen me me hnö u but; wâ e nye lili u thö ka at owisa, ke at owisa ame hnö u but ka at tue, ke at tue ame khûö u thö ka hnyi uma ceat. 59 Inya oge me ha köu, u me ca he ka dit ûhem e, ke ne o but u me ham je ong mone hia.

HNYIMAKAN 13.

hnyi bong e ame ca ûnykûme, ke hnyi awa waleji a ûhaniken hnö Pilato drödra me dren e ame ca wâhmakhmeto, me ame he ka anyidra ta je hut. 2 Ke e ame thu me ha subâ luâ e, me ham kâu jekhon unyin ködrin, ka habe, Öbun e ûnykûme la, ae 47 Ke haba beönua monu anyin at Galilaia e hon at athnyaba wale ame wâhmakhmetoâ weny Galelaia hia, anyin ame o ködra ta je ûnyi tuhan, k' ame ca penapena bi, k' ame ca e ? 3 Inya oge me ha köbun, e ba : ke so ânyâ ûnyi ae ûcû me weny, me adre me bi, öbun e ne ca ietra bi ame he ka hi' öbun he ka osehia kot; 48 ke haba at ae ca minya helâe. 4 Ke hnyat minya a eitin ame khana, k' ame ânyâ ûnyi ae ûcû he ka kot kölu takû ödrin tap adre op hnyi Siloam, m' hnyin, me ame he ka wakhalet hna kot e. adre me mokcu, öbun e ûnykûme la, ae Ke haba at adre me ham gânâ kâu, me beönua anyidrin monu hon tavat hia adre me laba hnyi Jerusalema? 5 Inya oge me ha köbun, e ba; ke öbun e ne ca ietra bi, ame he ka hi' öbun hia minya but helâe.

6 E ame ha ûhöûcû ang, ka habe, E hu ge ke at imeta a tā hnyi iny hnyei vine; ke but vâc walang ang? 50 E ka hu bapataiso e ame he but ka heleû wan hnyin, ke ba hobi könya a g'adre me he ka bapataisoi wan ame wâ. 7 Me haingen ka at ame nya kau; e pason anyik vec ke ne o but anyawia iny hnyei vine, ka habe, Wa bi, kun dut ta huna oge o hnyin ka heleû wan la, a oge me o but he ka ham hnahic ka hnyi imeta eang, ke ba wan oge mē wâ: sö hnyi hmeledrany? Inya oge me ha köbun, but, hnân eû ame okongoâ kânâ? 8 Ke e e ba, ke so bi hna oveseâ: 52 anyin adre ame thu kâu, ka habe, Than lö, mē hnen ju me he ka hwân walang ang he ka kia hnyat hnyi huna bi ang, inye mē seû igigilö thö, a thabûng, ödrin e tha laba hnyi uma a me hān kânân: 9 ke a ne wa e, e so; ke khaca, haba kun, me ama iwahnaihmiöny a ne ba, hwaban dö e, u me he ka sö degecâ.

dut hunainy hanu at ame osēnyinā; ke|nya öbun, öbun hoûat ua; ûsâkâûö but ame nom but momo, ke ca khana bi he ka mönya öbun hia thithö tavat öbun e mådrå tot wisa. 12 Ame wâ e Iesu, me e ame ha kâu, ka hâbe, Momo lö, adre hia but lûgiö ganyudra, wale öbun ka he ka ö thang ânyâm sënyin. 13 Ke e ame ip li Aberahama, me Isaaka, me Jekob, me ta hnyamen hon momo: me e ame ie wisa but, je perofeta hia thithö hnyi dökhu dokhon me ogânâ Khong. 14 Ke ame hmönyin at Khong, ke adre me he bi ka ob' öbun. ame musö sunago, anyin a Iesu ame osoâ 29 Ke adre me he ka o ûhedra jimeyö me hnyi bong sabath, me haingen ka tavat ae jimeû, ke ûhedra hnyi hwadro me hwaiou, se hia, ka habe, E hu siks ta bong hnân he ka laba hnyi dökhu dokhon Khong. huliwa hnyin: me so öbun e he but jem 30 Ke wâ bi, e hu tavat a bilidra, ame he hnyi je bong eling m'adre me omeli öbun, ka bödra, ke hu tavat a bödra, ame he ka ke ca hnyi bong sabath bi. Than ame thu kau, ka habe, Hnyat thoi, ame mådrå.

18 Anyin a wale e ame ha, ka habe, E ûcû dökhu dokhon Khong me ieû! ke oge me he ka öûco e me ieû? 19 E ûcû me wan sinapi ame hom ke at me tā hnyi iny hnyei; me ame kû thö me hlau, me ûö ae gan hmâ but; me ame laba hnyi je anginy ta je meno ame gâ ethö. 20 E ame ha hmetu, ka habe, Oge me he ka öûco dökhu dokhon Khong me ieû? 21 E ûcû me leven ame hom momo me ikhâlâ hnyi falawa a kun ta tulutiny, ke ne o but ame tha khibi hia thö.

22 Ke e ame he but me he hnyi wanben je taun me je hnyaba, k' ame ûne tot, ame he Jerusalema ai. 23 Haba ke at ame ha kâu, ka habe, Than lö, hawa, e wakhalet thibi tavat adre me he ka möt? Me haingen ködra, ka habe, 24 Hwege th' öbun he ka dit hnyi homagöule ae hnek: anyin a inya oge me ha köbun, ka habe, e se hia tavat adre me elâm he ka didrö hnyin, k' 25 E ka hia ame ca he ka khan' ödra. but tot tuhan uma, me hlöng hwanuma, ke öbun e hwân he ka tot eû me seseto hwanuma, me ha, ka habe, Than lö, khöng ut köhmun: ke e ame he ka thu me ha köbun, ka habe, E ca khanö nya öbun, öbun hoûat ua; 26 me öbun e he ka hwân he ka ha, ka habe, Ohmun e hia but han me ic hnyi hnyimâkâm, ke u je ûne hnyi lap ae beönua, me e ame ha ûhöûcû ka

10 Ke e ame ûne hnyin ke sunago hnyi | dehmun je gethen; 27 ke e ame he ka ha, 11 Ke wâ bi wale ke momo, eitin ka habe, Inya oge me ha köbun, e ca khanö hulö. 28 Adre me he ka tenge eling, me 15 Haba bilidra but.

31 Ke ame he but keihen ta je Faresaio hawa, öbun e ca ve thang hnyi sabath hnyi awa eling, me ha kâu, ka habe, He bolok me asina, me su hnyi köiö ai he ka thö, ke hna but dok ang, anyin a Heroda habelen i 16 Ke haba momo ang, nöku ame behe ka hlingö u. 32 Ke e ame ha Aberahama, waleji a ca Satana, wâ bi eitin ködrin, ka habe, He th' öbun ka ha ka dut je huna, hawa, e ca ûcû he ka thang alope e, ka habe, Wâ bi, inya oge me obâ hnyi sabath hna ca e? 17 K' ame tiga ha ta je demoni, me omelö ta je mok hnyi je hofuc eling, me ame hmehma hia but bong ang me nyi, ke hnyi bong we oge me je iwahnaihmiöny mē: ke ame senyin bi he ka oumo. 33 Ke so bi, hamök he ka tavat ge ta je ûnyi hia ae hmanenang e he hnyi bong ang, me nyi, me hnyi bong we: anyin ae ca khana bi ke perofeta ka mok hnyi hoton Jerusalema. 34 Jerusalema, Jerusalema lö, at ame hlingâ ta je perofeta, me lû ödrin adre kun' ödrin kâu! e se hia wek he ka ûkhacaköuâ lakom, helâ me hinyen denakhoto ame tube lakon ge li labenyin, m' öbun höcö bi öbun! 35 Wâ bi, adre hia but hna degeca umöbun uma: ke inya oge me ha köbun, Öbun e ca he hmetu ka ō nya, ke ne o but öbun e he ka ha, ka habe, Hnen hnahic at ame o but hnyi ien Than.

HNYIMAKAN 14.

K e ame didrö ka hnyi uma umen ke taben ta je Faresaio hnyi sabath he ka han, ke adre me tuö e. 2 Ke wâ bi, wale ke at hnyi hnyimakan ame mekiny thâköiö. 3 Ke haba Iesu ame thu me ha ka tavat ûnö hnanyibu, me ta je Faresaio, ka habe, Hawa, e ûcû he ka osoâ at hnyi sabath, e ca ûcû ? 4 Ke adre me laba hnyibû. Me e ame hom e me osoâ, k' ame hna but e. 5 Haingen ködra, ka habe, Ia gabun ae hu haleny asina, a ne bolok, ame kölu ka hnyi thop, me ame ca he ka ie lelö hmetu thö e hnyi sabath? 6 Ke ca khan' ödra hmetu bi he ka thu je hofuc eling.

7 Ke e ame wâ a g' adre me ûca je hna

tavat adre me hawâ; haingen ame ha|ha, ka habe, Than lö, adre hia but ânyâ ködrin, ka habe, 8 E ka hawo u ke at ka hnyi faipoipo, ca he ka laba hnyi hna laba ae beönua, wâ e nye hu at ae beönua hom adre me hawâ, 9 me ame o but at a tha haw' öbu, me ha köu, ka habe, Hna thö hobi kâu at ang; me u me he ka hwân hmehma me laba hnyi hna laba ae hnyikânâ. 10 Ke e ka hawo u, he thö ka laba hnyi laba ae hnyikânâ hmönyin; ke ka o at a hawo u, me e ame he ka ha köu, ka habe, Hanök lö, he thö ka laba hnyi hna laba ae beönua: me u me he ka mec hnyi hnyimakan tavat adre me tha laba möu. 11 Anyin adre me he ka öûhnyûkongoâ at ame ogânâ e bi; k'adre me he ka ogânâ at ame ka oûhnyûkongoâ e bi.

12 Haingen minya ka at a hawa e, ka habe, U ka thu han jebigö ame ne han sahac, ca hawâ lahânâm, me je liamekeiny möu, me ânyâm lap, me tavat tren omjeû ae hakekeny köu; wâ adre nye he ka hawo u hmetu, me bi hwaban köu. 13 Ke u ka he ka ânyâ bijeû, hawâ thö je theduoc, me ta je bâbu, me ta je mat, me ta je wadröu: 14 ke adre me he ka ohnahici u; anyin ae ca hu gadra ûnyi he ka bi hwaban hmetu köu: anyin adre me he ka bi hwaban köu hnyi ûen möt hmetu a tavat ae wisa hwakecidra.

15 Ame löng ta je hofuc e hnen ke at ame tha laba mē, me e ame ha kâu, ka habe, Hnahic hnen at ame he ka hnyi han hnyi dökhu dokhon Khong. 16 Me e ame ha kâu, ka habe, Ame ânyâ ke at bijeû ae gan hmâ; ke se hia tavat a hawâ: 17 ke e ame kunâ athnyabainy hnyi ûen han he ka ha ka tavat adre me bödra ka hawâ, ka habe, Ai öbun; anyin adre hia but penapena ta je ûnyi. 18 Ke ödrin hia thithö adre me hwân he ka ve ha vhelidra. ngen ke at kâu, ka habe, Oge hia but ûco ke utkânâ, ke hamök he ka he ka wâ e: ö u hnö nya ju ang. 19 Ke haingen ke at, ka habe, Oge hia but ûco je bolok a faiv je ûcon, ke oge me he but ka cubic ödrin: ö u hnö nya ju ang. 20 Ke haingen ke at, Oge hia but faipoipo, anyin a wale e ca khanö nya but he ka he. 21 Me ame o but athnyaba, me omanenâ ta je ûnyi eling ka tuhan. Me ame hmönyin tuhan uma, me ha ka athnyabainy, ka habe, Ie he bi thö ka hnyi je gethen me je hna

helâ me hnâm hna hûna, ke tiga hu hna lap. 23 Ke haingen than ka athnyaba, ka habe, He thö ka hnyi je hna cit gethen, me hmelen je hak, me ûjengi ödra thö jem, me me unöngöt dö umök uma. 24 Anyin a inya oge me ha köbun, ka habe, Ame ca he tavat adre bödra ka hawâ, ka hnyi drem anyik bijeû.

25 Ke ame tha he me tavat ae se hia:

ke e ame hwiö thö me ha ködra, ka habe, 26 A ne hu at ame he ka o könya, ke ame ca höciâ bi kamen, me hinyen, me âiân, me lakon, me je liamekeiny, me lahaniny, me anyin minya bi möt, e ca khana he ka bi 27 Haba at ame ca hanen ta je latök. vadren anyin satauro me he hotuk, e ca khana bi he ka bi hanen latök. 28 Anyin a ie at gabun ame beup tap, k' ame ca mē laba ju he ka aû hwaban, hawa, e hu gan hnân he ka öumo? 29 Wâ e nye hia but bi taben, ke ca khana bi he ka öumo, me ame he ka hlumā e hnen tavat hia adre me wâ, 30 adre me ha, ka habe, At ang ame hwân he ka op ke ca khana he ka umo. 31 Ke ie ke than ame he ka vat me ke than, ke ame ca më laba me bân ka ûnykûme, hawa, e khana e me tavat a ten thauzan he ka vat me at ae hu gan twente thauzan e ka he ka o kâu? 32 Ke a ne ca khana bi, e ame kuna ûthumetu ke tiga sâkâu bi at eji, he ka sumâtâ ûsoköu. Ke helâe, haba at gabun ame ca hna bi ta je ûnyi hia thithö ae hu gan, me ca khana he ka bi hanen latök. 34 Eke, e so sâlt. ke a ne ba but hinyin sâlt, ieû hnân ohinyi 35 E ca ûcû e hobi kâu kânâ me hna belök: k' ame degec ut e hnen at. Haba at ae hu li hnyikönyen ka löng, löng ju e.

HNYIMAKAN 15.

ME hakekeny dö kâu ta je telona me tavat hia ae monu, he ka löng kau. 2 Ke haba ta je Faresaio me tavat sihnalimen adre me ulidro, ka habe, Ame kap tavat ae kong hnen at ang, k' ame tha han mödra.

3 Me e ame ha ûhöûcû ang ködra, ka habe, 4 Ia gabun ae tren mamoe a wan haded, k' ame hia khaca gadra, hawa, ame ca he ka hna but nainte nain hnyi hnyebuba, me elâm at a hia ke ne o but e ame ngenu hnyi taun, ke hawâ thö jem ta je wâ ju e? 5 Ke ame wâ ju, me e ame ip theduoc, me ta je bâbu, me ta je wadröu, hon abenyin, k' ame senyin bi. 6 Ke e ka me ta je mat. 22 Ke haba athnyaba me o ka hnyi umen uma, me e ame hawâ

laba hakekenyâ, me ha ködrin, ka habe, Tha senyin dö mönya, anyin oge me wâ ju halek mamoe a hia. 7 Inya oge me ha köbun, Adre me he ka senyin helâe hnyi drany ge ietra hnen at a khaca ae kong, hon hnödra hna senyinâ tavat ae wisa a nainte nain, waleji a ca hu gadra hnân

8 Ke ewa momo ae hu gan je mone a ten, ke a ne hia but khaca, ame ca he ka vâc lamepa, me aba uma, me elâm wia ke ne o but ame wâ ju e? 9 Ke e ka wâ, me e ame hawâ ûkhacaköuâ lahanen, me tavat adre me laba hakekenyâ, me ha, ka habe, Tha senyin dö mönya anyin oge me wâ ju 10 Inya oge me ha anyik mone a hia. köbun, a g' ame he ka hu senyin helâe hnyi hnyimakan ta je angela anyin Khong can ietra hnen at ae kong a khaca.

11 Ke e ame ha, ka habe, Wale at ae hu lakon li baga: 12 ke haingen wakeiat ka kamen, ka habe, Cicö lö, ham dö könya jekhöûk. Me e ame khenâ ködru anyin ta je ûnyi. 13 Ke tiga ca se hia bong hwaban e, haba wakeiat ame ûkhacaköuâ anyin ta je ûnyi hia, me he ka hnyi ke hnyei ae sâkâû; me e ame dedegec eling tang omjehen ge hwakecin ae khâlâdren. 14 Ke a hia but khâlâdrenâ anyin ta je ûnyi hia, me ame o but hmiâ ae gan hmâ ka hnyi hnyei eling, me ame hwân he ka theduoc. 15 Me e ame he me laba unyin ke at aten hnyei eling, ke e ame kunâ e ka hnyi iny ta hnyei he ka han je buaka. 16 Ke ame kû thö weny he ka an ta je unen a an buaka: ke ba at ame han e. 17 Ke ame metu hmetu tho hnyekon, me haingen, ka habe, Ve ta hlu anyi cica ae ti hu jeû me kolon bi gadrin, ke haba inya oge me he but ang ka mok ge mekihnanem! 18 Oge ma tot me he kö cica, me ha kâu, ka habe, Cica lö, oge hia but monu ka hnyi drany me hnyimâkâm: 19 ke ca ûcû hmetu he ka hawo nya me nokom: ha thö inye he ka helâ me ânyâm ke hlu. 20 Me e ame tot, me he ka kamen. Ke kamen ame wâ, ke tiga sâkâû, me e ame betenge gan, me wadring, me ta ju hon nyin, me ûcimhnyimak mē. 21 Haba nokon ame ha kâu, ka habe, Cica lö, oge hia but monu ka hnyi drany me hnyimâkâm, ke ca ûcû | hmetu ka hawo nya me nokom. 22 Ke okhavâ ju kâu; ke inâ tho wen hnyam limen ju fifte. 7 Ke e ame ha ka ke at,

ûkhacaköuâ je lahanen, me tavat adre me|kâu, ke hûkâlâju tangen li hnyeûca: 23 ke hom but jem nokon kau ae pipikhenya, me blinga but mate me han me senyin: 24 anyin a walang nökuk ûheny hnyi hna mok, ka möt hmetu thö; ke a hia, ke wale hmetu thö ang. Me ödrin e hwân he ka 25 Ke e hnyi hnyaba nokon a senvin. atö: ke e ame o me hakekeny ka hnyi uma, me ame löng khumöng me biâ. Me e ame hawâ ke athnyaba me hnö, ka habe, Ieû thö? 27 Me e ame thu kâu, ka habe, A o thö kem; ke a hia but kâmâm hlingâ nokon kau ae pipikhenya, anyin a e ame kap ke tiga möt. 28 Me e ame ka hmönyin me höcö he ka dit: ke ame didrut kamen me ûjengö e. 29 Ke e ame thu me ha ka kamen, ka habe, Wâ bi, e se hia ta ge huna oge bi athnyabaem hnyin, ke ba ânyâm ke hnanyibu a khaca oge hanyâûâ: ke so bi u je ca ham balua nokon got könya, m' inye he ka tha senyin me lahanök: 30 ke ame hap o ju nokom eang, at ame ohia ânyâm ta je ûnyi ka omomo hnyi gethen, me u je hia but hlingâ hobi kâu nokon kau ae pipikhenya. 31 Me e ame ha kâu, ka habe, Nökuk lö, u bala unyik, ke ânyâm bi anyik ta je ûnyi hia. 32 E ka ûcû kötin he ka senyin me hobâ: anyin a walang kem ûheny hnyi hna mok, ke a möt hmetu thö; ke hia, ke wale hmetu thö ang.

HNYIMAKAN 16.

K E haingen minya ka laten, ka habe, Wale ke at ae tren omjeû, ae hu athnyabainy a at tue; ke adre me bi fuco e ka tuhan a g'ame khâlâdrenâ anyin ta je ûnyi. 2 Ke e ame hawâ me ha kâu, ka habe, Ieû e oge me löng gam? ha thö bongon hnâm hna tuö; anyin a u me ca he 3 Ke haingen at tue hmetu bi ka tuö. eû hnyi hnyekon, ka habe, Oge ma kâmâu anyin ame he but tuhök ka hûgûnâ hanymök? E ba tang hwegiök he ka hiny kânâ, k' iny hmehma bi he ka sumat. 4 E mou but ûnyi oge me he ka ânyâ, m' adre me köp nya ka hnyi umödra je uma, at ka hia but obö nya ûnyi hnyi hanymök. 5 Me e ame ve hawâ tavat waleji adre me hom gufa unyin tuhan, k' ame ha ka ke at, ka habe, Ve ta ûnyi anyin tuhök gam? Haingen, ka habe, Wan haded je bathiny haba kamen ame ha ka lathnyabainy, ka wakaco. Me e ame ha kâu, ka habe, Hom habe, Ie hom but jem ûkhaû ae ti so, ke dö hna sihnalimâm, ke ie laba ju, me sihna-

ka habe, Ve ta gufa gam? Haingen, ka je ta je angela ka hnyi ûlai Aberahama: ke habe, Wan haded ta je koriny hwit. \mathbf{Me} e ame ha kâu, ka habe. Hom dö hna sihnalimâm me sihnalimen ju eite. 8 Ke haba than ame haisoâ athnyabainy ae ca wisa, anyin a e ame ânyâ metâ: anyin ae metâ but aten hmeledrany unyin anyidra dö hon tavat a aten melam. 9 Ke inya oge me ha köbun, ka habe, Bi hanöbun unyin mamona ae ca wisa; me me ka o obiny, me adre me he ka köp öbun ka hnyi umödra ta je uma a nyiele balua. 10 Haba at ame hnathu hnyi ûnyi ae ûhnyûkong hmönyin, me e ame hnathu minya bi hnyi ûnyi ae gan: ke haba at ae ca wisa hnyi ûnyi ae ûhnyûkong, me ca wisa minya bi hnyi ûnyi ae gan. 11 Anyin a wale, öbun e ne ca hnathu hnyi mamona anyin hwakecin ae ca wisa, me ie at ame he ka ip köbun hing tang omjeû? 12 Ke öbun e ne ca hnathu hnyi ûnyi anyin ke at bi, ie at ame he ka ham köbun anyibun ta je ûnyi bi? 13 E ba athnyaba ae khana he ka bi athnyabainy li at : anyin a e ame he ka hociâ khaca, me hnyok ka khaca; ke ame ne he ka keci ka khaca me hukötiå E ca khan' öbun he ka bi athnyabainy Khong me mamona.

14 A löng ut ta je ûnyi e ta je Faresaio, vat ae behnyekudra omjeû; me adre me 15 Ke e ame ha ködra, ka habe, Obun tavat öbun e owis' öbun bi hnyi hnyimakan tavat; ke khana bi Khong je hnyekubun: anyin a haba ûnyi ame oûnyihnathoâ at, me, ikiki bi ling hnyi hnyimakan Khong. 16 Ke ne o but kö Ioane hnanyibu me ta je perofeta: hwaban ûen eling adre me khetâ dökhu dokhon Khong, ke ame hwege didrö ka hnyin tavat hia. 17 E hâhâ he ka hia drany me hmeledrany, ke hmak he ka hia ke mataitusi ae ûhnyûkong hmönyin hnyi hnanyibu. 18 Haba baga at ame degec âiân me hom hmetu ke at, ame bi ûnyi monu e: ke haba baga at ame hom momo a degec âiân, ame bi ûnyi monu.

khavâ ûkhaû ae dra me mano lino, k' ame manenang hnyi ta je bong hia: 20 ke wale ke at sumat, Lazaro ien, waleji adre me labö ip hnyi homagöuleny, e unöngöt dö unyin ge anyû, 21 ke e ame weny he ka an je kolon ame kölu ûnyi hnyi hon laulau anyin at ae tren omjeû; eke, ame labö o ta je kuli he ka drem hnân ta je anyû. 22 Me ame mokcu at sumat, me ame hom dö e he ka ha ka üö sukamine eang, ka habe,

ame mok minya ju at ae tren onjeû, me adre me konâm but. 23 Ke e ame vec hnyi Hedis, me bwele göranyai, me ame ō Aberahama hnyi dok ae sâkâû, me Lazaro minya hyni ûlainy. 24 Ke e ame hongot me ha, ka habe, Cica Aberahama lö, betenge ju gak, ö u me kunö Lazaro, me me he ka hûlûlûâ ban banyen hnyi köiö, he ka okatebo bohmök; anyin a oge me vec gan hmâ hnyi meic ang. 25 Ke haingö Aberahama, ka habe, Nökuk, ûnykûme ju a g' ame hu köu ânyâm ta je ûnyi ae so hnyi ânyâm möt, ke Lazaro thibiji ae kong anyin ta je ûnyi: ke walang ang e ame senyin, me u me vec biju. 26 Ke ca hake wale thibi e, ke adre me ip hmå uthankong hnyigöulöhmun m' öbun, wale me ca khana tavat adre me behe köbun ûhedra ang he ka hanyâûâ, ke ca khana tavat gadra adre me behe köhmun he ka hanyâûâ. 27 Me e ame ha, ka habe, Cica lö, inya oge me khöû köu, m' u me kunâ e ka hnyi hnyaba cica; 28 anyin ae hu je liamekeiny mönya a faiv; me me he ka ohnathoâ ködrin, wâ ödrin nye hnyi he jem ka hnyi dok ang ae 29 Ke haingö Aberahama kâu, ka habe, E hu Mose me je perofeta unyidrin; hamödrin he ka ling ödrin. 30 Ke haingen, ka habe, Ohe, cica Aberahama; ame ne he ke at ûheny hnyi hna mok, ödrin e he ka 31 Me haingen kâu, ka habe, Odrin e ne ca ling Mose me je perofeta, me ödrin e ca he ka hmehmela e ka möt hmetu thö ke at ûnyi hnyi hna mok.

HNYIMAKAN 17.

E AME ha ka laten, ka habe, E ca ekölö ge at ame bi deny ûnyi eling! 2 E hâhâ kâu he ka vekiny hnyi hwagenyin veto hnân oamamâ, me he ka öûâ but e eû hnyi köiö, ke ehmak kâu ame ne he ka bi joniny ke at ae ûhnyûkong eang. eâu öbun: A ne monu but kem, nâ thö; 19 E hu ke at ae tren omjeû, ke e ame ke a ne ietra but, hna degecâ anyin monu. 4 Ke ame ne he ka oseven monu köu hnyi bong a khaca, k' ame oseven hwiö köu me ha, ka habe, Oge me ietra; me u me he ka hna degecâ anyin monu.

5 Haba je aposetolo ödrin e ha ka Than, ka habe, Bi hanen ju anyihmun labageju. 6 Haba Than ame ha, ka habe, A ne hu gabun labageju helâ me wan sinapi, öbun

gabun ae hu athnyabainy ame trohnen, ame ne tuö mamoe, ke e ame o but ûheny hnyi utkânâ, me ame he ka ha kâu, ka habe, Ie aiö u, m' u me han ; 8 ke ame ca bân he ka ha kâu, ka habe, Penapena thö hnök hna he ka han, ke hûkâlâ ju wen hnyekom, me huliwa könya ke ne o but oge hia but han me ic; ke hwaban e, u me he ka han me ic? 9 Hawa, e ame ole ka athnyaba, anyin a e ame ânyâ ta je ûnyi adre hûna? 10 Helâe minya öbun, öbun ka hia but mâdrâ ta je ûnyi adre hûna köbun, ha th' öbun, ka habe, Öhmun ang je athnyaba ae ba troban; öhmun e hia but mâdrâ thibi hanymöhmun he ka mâdrâ.

11 Ke e ame he hnyi wanben Samaria, me Galilaia, ame he Jerusalema ai. 12 Ke e ame tiga dit ka hnyi ke taun, me ame ûkhanö me je lepera a ten, ödrin a tot såkåû: 13 ke ödrin e fuc hwege, ka habe, Iesu a Than lö, betenge ju gahmun. 14 Ke e ame wâ, me e ame ha ködrin, ka habe, He th' öbun ka omanen' öbun ka tavat bi Ke ödrin e tiga he, me ödrin e so 15 Ke a wâ but hnen ke at gadrin but. a ga so but, e ame hmetu ju me haisoâ habe, Than lö, ewa? Haingen ködrin, ka Khong ge ifucin ae gan ; 16 me ta ju hnyi- habe, Haba hnen komok, me wale hnen je kânâi hnyi hmelen li can, me ole kâu: aeto hna ûkhacaköu kâu. haba at Samaria e. 17 Ke haba Iesu ame thu, ka habe, Hawa, ödrin ca ten adre osoa? ewa biju nain? 18 E ba ju ke at adre wâ ame hmetu he ka haisoâ Khong, ke hake wale thibi ang atkanyua? 19 Me mödrut hnen ânyâm labageju.

20 Ke a hia but ta je Faresaio hnö e ge ûen ame he ka o hnyin dökhu dokhon Khong, me e ame thu ködrin, ka habe, A ca e bi dökhu dokhon Khong me hnân wâ: 21 ke haba khaca, adre me ca he ka ha, ka habe, Wâ bi ang! ke wâ bi e! anyin a wâ bi, e hnyi wanböbun dökhu dokhon Khong.

22 Ke e ame ha ka laten, ka habe, Ame he ka o ûen, öbun e he ka weny he ka wâ ke bonginy Nokon at, ke öbun e ca he ka wâ. 23 Ke adre me he ka ha köbun, ka habe, Wâ bi e! Wâ bi ang! ca he ka hnyin me hnu hoton: 24 anyin a haba ame ca he Khong ka owisa ka tavat e ame hucuce, ame hlâ hnyi ke keihen drany, me umumelam ka hnyi ke keihen drany; ame me lit, ke e ame hok hnyoki ödra beû he ka helâe Nokon at hnyi anyin bong. | hmâ ju ? 8 Inya oge me ha köbun, e ame

Ok dö me iwân, me könim u but eû hnyi|ûnyi ae se hia, me hota degecâ hnen dö köiö; me ame he ka ling öbun. 7 Ke ia ang. 26 Ame he ka ûcû ûen Nokon at me je bong eji bongu Noa. 27 Adre me han, adre me ic, adre me faipoipo, ke ûham ta momo, ke ne o but hnyi bong ame dit Noa ka hnyi hu, me ame o but uoû me ohi' ödra hia. 28 Helâc minya hnyi je bong bongu Lota; adre me han, adre me ic, adre me ûcû, adre me belök, adre me bi uma; 29 ke haba hnyi bong ame kec Lota ûheny Sodoma, me ame ta meic me teio ûnyi hnyi drany, me ohi' ödra hia: 30 ke ame he ka helâe minya hnyi bong ame he ka manen hnyin Nokon at. 31 Haba at hnyi hon uma hnyi bong eling, ke eiö anyin ta je ûnyi hnyin uma, me so e ame ca ut bi he ka hom: haba at hnyi hna belök, me so e ame ca hmetu bi. kûme ju öiö Lota. 33 Haba at ame he ka elâm he ka tuö anyin möt, me ame he ka ohia e: ke haba at ame he ka hna anyin möt, me ame he ka tuö e. 34 Oge me ha köbun, a g' ame he ka mokut lo li at hnyi lit eling hon hnamokut a khaca; adre me he ka hom khaca, k' ame hnen biju khaca. 35 Ame he li momo ka tha oamamâ, adre me he ka hom khaca, k' ame hnen biju khaca. 37 Ke ödrin e thu me ha kâu, ka

HNYIMAKAN 18.

E AME ha ûhöûcû ködrin, me me he tavat ka labö hic bala, ke adre me e ame ha kâu, ka habe, Todrö, he thö, u je ca he ka sēnyin ; 2 haingen, ka habe, Wale at owisa hnyi ke taun, at ame ca outen Khong, k' ame ca ogânâ at: 3 ke wale ke safac hnyi taun eling; ke e ame ibi ose o but kâu me ha, ka habe, Owisa thö könya me iwahnaihmiöny mönya. 4 Ke e ame höcö hnyi ûen eling: ke hwaban dö e, e ame ha eû hnyi hnyekon, ka habe, Eja ke ne oge ne ca outen Khong, ke oge me ca ogânâ at; 5 ke oge me he bi nya ka owisa ka safac ang, can a g' ame labö lili nya, wâ oge nye mokhon dut gan ame labö he jem könya. 6 Haba Than ame ha, ka habe, Löng ju öbun hna ha hnen at owisa ae hwali hwakecin. 7 Ke hawa, ûca, a tavat adre me hongot kâu hnyi lany 25 Ke hamen he ka më vec ge ta je he ka ie owisa kodra. Ke e ka o Nokon

Digitized by Google

at, hawa e ame he ka wâ labageju eang | Huliwa but at ae tren omjeû he ka didrö hmeledrany?

9 Ke e ame ha ûhöûcû eang ka keihen adre me ka labageju ködra bi, a ödra wisa, ke adre me öûnyibaûâ keihen: 10 Haba lo li at ödru me he ka hnyi uma kap he ka hic, Faresaio ke at, ke telona ke at. 11 Haba Faresaio ame tot me hijö e bi helâng, ka habe, Khong lö, inya oge me ole köu, anyin a iny ca ûcû bi me keihen, a tavat venöu, me hwali hwakecidra, me tavat bi ûnyi monu, k' iny ca ûcû minya bi me telona ang. 12 Inya oge me olo ânyâ ca han hnyi je wik, ke oge me ham ke keihen a libenyitainy anyik ta je ûnyi hia thithö. 13 Ke haba telona ame tot sâkâû, e ame ca mē bwele bi hnyi drany ai, ke e ame khaû ûlainy me ha, ka habe, Khong lö, betenge ju gak at ae monu, 14 Inya oge me ha köbun ame he but at ang ka hnyi umen uma, ke adre haiwisa e hon at eji: anyin adre me he ka öûhnyûkongo at ame ogânâ e; ke adre me he ka ogânâ at ame öûhnyûkongoâ e.

15 Ke adre me hom but minya kâu, ta je mendreng me me he ka kål' ödra: ke ame wâ e laten, me ödrin e thaw' ödra bi. 16 Ke haba Iesu ame haw' ödra kâu, me ha, ka habe, Hna but ta je wanakat ka he jem könya, ke ca thaw' ödra bi: anyin a ödra ûcû me 34 Ke ödrin e ca wâ ûnykûme bi ta je dökhu dokhon Khong. 17 E hnathu, inya anyi eling; e iyong ködrin hofuc e, k' oge me ha köbun: haba at ame ca he ödrin e ca wâhmakhmeto bi ta je ûnyi e ka kap dökhu dokhon Khong helâ me ame ha. wanakat, me e ame ca he balua ka didrö ka hnyin.

18 Me ame hnö e hnen ke taben, ka habe, At ûne ae so lö ieû hanymök oge me he ka mådrå e me hu thö könya möt ame ca ba balua? 19 Ke haba Iesu ame ha kâu, ka habe, Ieû e gam u me ha m' iny so? e ba ke at ae so, ke khaca thibi a 20 E khanö u ta je hnanyibu, ka habe, U ca he ka bi ûnyi monu, U ca he ka ûhlingö, U ca he ka venöu, U ca he ka bi fuco thoiâ, Ogânâ ju kâmâm me 21 Ke e ame ha, ka habe, Oge hia but vheno ta je ûnyi e k' iny tiga wanakat. 22 Ke a löng ut Iesu ûnyi e, me e ame ha kâu, ka habe, Khaca biju ûnyi ae hia gam: ûco thö ânyâm ta je ûnyi hia, me khenâ ka ta je theduoc, ke u me he ka hu tang omjeû hnyi drany : ke aiö u bi, me he hotuk. je hofuc e, me ame hmak ut hnyekon, anyin a e tren omjeû ae gan hmâ. 24 Ke ame wâ e Iesu, me haingen, ka habe,

ka hnyi dökhu dokhon Khong! 25 Anyin ae hâhâ ka kamela he ka didrö ka hnyi hwanumen jebû, ke hnek bi he ka didrö ka hnyi dökhu dokhon Khong ka at ae tren omjeû. 26 Haingen tavat adre me löng e, ka habe, Ia la ae khana he ka möt? 27 Ke e ame ha, ka habe, Haba ta je ûnyi hia thithö ae ca khana at, me khana bi Khong. 28 Haba Peteru ame ha, ka habe, Wâ bi, öhmun e hia but hna degecâ ta je hnyabahmun, me he hotom. 29 Haingen ame ha ködrin, ka habe, E hnathu inya oge me ha köbun; a haba at ame hna but uma, me âiân, me je liamekeiny mē, me kamen, me hinyen, me lakon hobi kâu dökhu dokhon Khong, 30 me e ame he ka kap ta je ûnyi ae se hia hnyi ûen ang, ke hnyi ûen ame he ka o möt se ca ba balua.

31 E ame hom kâu hnyat a twelv me ha ködrin, ka habe, Wâ bi, ötin e he ka he Jerusalema ai, ke ame he ka hwâdâ ka Nokon at ta je ûnyi hia a sihnalimen ta je perofeta. 32 Anyin adre me he ka hna e ka aten ta je hnyei, ke adre me he ka hluma e, me okongoâ, me hangöjâ: 33 ke adre me he ka osöâ, me hlingâ e: ke e ame he ka möt hmetu thö hnyi bong a kuniny.

35 E ame hakekenyâ Jeriko, ke haba ke wadröu ame laba eû hnyi baten gethen, k' ame sumâtâ ta ûnyi: 36 ke e ame löng hwan bunyen ae gan, me e ame hnei, ka habe, Ieû ang? 37 Ke adre me thumeto e a g' ame he thö Iesu at Nazareta. Me e ame hongot, ka habe, Iesu lö, nöku Davita, betenge ju gak. 39 Ke haba tavat a bödrin ödrin e thawâ e, me me laba hnyibu ju: ke e ame hongot hwege tot, ka habe, Nöku Davita lö, ö u betenge gak. 40 Haba Iesu ame todru, me ûkhûnöng he ka hawâ e kâu: me e ame o but, ke e ame hnö e, ka habe, 41 Ieû ae wem oge me he ka ânyâ köu? Ke e ame ha, ka habe, Than lö, m' inye bwela but. 42 Ke haba Iesu ame ha kau, ka habe, U je bwela but: u je mödrut hnen ânyâm labageju. e ame ie bwela but, me he hoton, me haisoa 23 E ame löng Khong: ke a wâ but e hnen tavat hia, me adre me olungâ Khong.

HNYIMAKAN 19.

KE e ame didro me he hnyi wanben Jeriko. 2 Ka wa bi ka at 72 k Jeriko. 2 Ke wa bi ke at Zakaio ien; ke taben je telona, ke tren minya omjeû. 3 E ame heleû deny he ka ō Iesu, ame ne ia; ke ca khana bi anyin ae se hia tavat, ke e ae okhulit. 4 Me e ame bân ka wadring, me ölö hnyi ûö sukamore me me he ka wâ e: anyin a e ame he ka he hmelen e. 5 Ke ame o but Iesu kâ e, me e ame bwele thö, me wâ e, me ha kâu, ka habe, Zakaio lö, utut, mweimwei thö; anyin a hamök he ka laba hnyin umâm uma hnyi 6 Me e ame ie utut, me kap bong ang. senyinâ e. 7 Ke ödra hia adre me wâ e, me adre me ulidra, ka habe, A he but ka tha laba me at ae kong. 8 Ke haba Zakaio ame tot me ha ka Than, ka habe, Than lö, wâ ju, inya oge me ham ke keihen a hafiny anyik ta je ûnyi ka tavat ae theduoc; ke oge ne hia but hûgûnâ monoâ omjehen ke at, me oge me ibi ovak hmetu bi hwaban. 9 Ke haba Iesu ame ha kâu, ka habe, A o but möt ka hnyi hnyaba eang hnyi bong ang, anyin a walang ke at nöku Aberahama. 10 Anyin a o but Nokon at he ka elâm, me omelö wahia.

11 Ke adre me tiga löng ta je ûnyi eling, e ame bihanen ta je hofuc me ha ke ûhöûcû, anyin a e ame hakekenyâ Jerusalema, ke can minya adre me ûnykûme ame he ka ie manen dut dökhu dokhon Khong. 12 Anyin a wale, e ame ha, ka habe, Ame he but ke than ka hnyi dok ae sâkâû, he ka kap dökhu hobi kâu, ke ame he ka hmetu. Me e ame hawâ ke je athnyabainy a ten, me ham ködrin je mina a ten, me ha ködrin, ka habe, Huliwan dö ke ne o but hnyi ûen oge me o hnyin. 14 Ke ame höciå e hnen aten iny hnyei, ke adre me kunâ ûthumetu he ka wadring hoton he ka ha, ka habe, E ca wehmun me me musi öhmun at ang. 15 Me e ame o hmetu but, ke a hia but kap dökhu, me e ame ûkhûnöng he ka hawâ je athnyaba waleji a ham mone ködrin, me me wâ thö hnödrin hna ve huliwan. Me ame o but khaca, me ha, ka habe, Than lö, adre hia but huliwan ânyâm mina a khaca me ame oâ ta je mina a ten. 17 Me e ame ha kâu, ka habe, Ole, u athnyaba ae so: hamâm he ka musö ta je taun a ten, anyin a u je hnathu hnyi ûnyi ae ûhnyûkong. 18 Me ame o minya but ke at me hic hnen At musi ame o but hnyi ien Than: ha, ka habe, Than lö, a hia but ânyâm mina hnahic ethö hnyi drany, ke hmanenang a khaca bi hanen thabûng minya ta je ethö hnyi dok ae görany hmönyin. 39 Me

19 Ke e ame ha minya kâu, ka habe, Musö minya ju je taun a thabûng. 20 Ke ame o minya but ke at me ha, ka habe, Than lö, wâ bi ânyâm mina, waleji oge me tuö me lan hnyi ecmano: 21 anyin a oge outö u, anyin a u at ame û: u at ame hom ûnyi u je ca ip, me meno hnâm hna ca tā. 22 Ke e ame ha kâu, ka habe, U athnyaba ae monu lö, ûnyi hnyi hnyimâm oge me he ka hangö u. E khanö u a iny at û, me hom but ûnyi oge ca ip, me meno hnök hna ca tā; 23 anyin a wale, ieû can u me ca ham anyik mone ka hnyi uma tuö mone, hobi kâu iny ka o thö, ame he ka hu könya anyik me hna bi hanen? 24 Me e ame ha ka tavat adre me tot hakekeny, ka habe, Hûgûnâ thö gan mina, me ham ka at ae hu je mina a ten. 25 K ϵ ödrin e ha kâu, ka habe Than lö, e hu minya gan je mina a ten. 26 Haba inya oge me ha köbun ; Adre me he ka ham ka at ae hu gan ; ke adre me he ka hûgûn**â** ge at ae ba gan, ûnyi e ame hu. 27 Ke haba tavat eji je iwahnaihmiöny mönya, waleji ae ca wedra oge me he ka musi ödra, hum ödra but jem he ka hling' ödra hnyi hnyimakök.

28 Ke a hia but ha e, me e ame bân dut he ka he Jerusalema ai.

29 Ke e ame hakekeny jut Bethefage ai, me Bethania hnyi bucen Elaio ien, me e ame kunâ ke li laten, 30 me ha, ka habe, He th' öbu ka hnyi taun cici öbu; ke öbu ka tiga dit hnyin öbu me he ka wâ nokon asina adre noc, ae tiga ca tabâ e hnen at: thang ut e me lelö thö jem. .. 31 E ka hu at ame hnei öbu ka habe, Öbu me thang hnân eû? m' öbu ha thö helâng, ka habe, E hu hanymen e ge Than. 32 Me ame he but li at a kunâ, me wâ helâ me hnen hna 33 Ke ödru me tiga thang nokon asina, me ame ha ködru hnyat a haleny, ka habe, Öbu me thang hnân cũ nokon asina? 34 Me haingödru, ka habe, E hu hanymen e ge Than. 35 Ke ödru me lelö thö e kö Iesu: ke ödrin e ip je khaûdrin hon nokon asina, me ip Iesu hon. 36 Ke e ame he, k'adre me ulolo je khaûdra eû hnyi gethen. 37 E ame hakekenyâ dok adre me ölö ka hnyi hon bucen Elaio, me ame hwân bunyen laten hia ka senyin me ole ka Khong ge ifucidra ae gan, can ta je huliwa ae man adre me wa; 38 haingödra, ka habe, Hnaame ha kâu keihen ta je Faresaio, hanen i tavat ae se hia, ka habe, At ûne lö, thawâ ju lâtâm. 40 Me e ame thu, ka habe, Înya oge me ha köbun, a ne laba hnyibû ju tavat ang, ame he bi ta je veto ka fuc.

41 E hakekeny jut, k' ame wâ taun, me e ame tenge gan, 42 me ha, ka habe, A ne khanö u hnyi bongom bong eang ta je ûnyi a hanen hnahic! ke walang ang adre me ikhâlâ hnyi li emâkâm. 43 Anyin ame he ka o köu je bong, k' ame he je iwahnaihmiöny möu ka okhibi kânâ igigili u, me tot igigili u, me hling u, 44 me othahoni u me kânâ, u me je lakom unyâm; ke ame ca he ka hnen ke veto hon ke veto hnyi wanbâm; anyin ae ca khanö u ûen adre me sen' u hnyin.

45 E ame didrö ka hnyi uma kap, k' ame hwân he ka ob' ödra but adre me ûcû hnyin, 46 ame ha ködra, ka habe, Adre hia but sihnalimen, ka habe, Haba umök uma, me uma hnân hic; ke öbun e wia thö

e me me op a umen tavat venöu.

47 E ame ûne hnyi je bong hnyi uma Me adre me elâm he ka hlingâ e hnen je taben tavat bihut, me tavat sihnalimen, me je athnathuiny hnyei: 48 ke adre me ca wâ ke ûnyi he ka ânyâ; anyin ame belöng kâu tavat hia thithö.

HNYIMAKAN 20.

ABA hnyi ke bong, e ame tiga nâ tavat hnyi uma kap, k' ame khetâ ûthumetu ae so, me ame o but kâu je taben tavat bihut me tavat sihnalimen, me wahingat; 2 me haingödra kau, ka habe, Ha thö köhmun: Unyi ga ia musi u me ânyâ kâu ta je ûnyi e? Ke ia ham köu musi e? 3 Me e ame thu ködra, ka habe, Oge me he bi nya ka hnei öbun ke ûnyi, ke thu thö könya: 4 Haba bapataiso anyi Ioane, hawa ûnyi hnyi drany, hawa ûnyi ge at? 5 Me adre me ûhnenamö, ka habe, Ate ne ha, ûnyi hnyi drany, me e ame he ka ha, ka habe, Ieû e gabun öbun e ca kap e ? 6 Ke ate ne ha, ka habe, Unyi ge at; me ame he tavat hia thithö ka lû' öta ge veto: anyin ae manen ködra a perofeta Ioane. 7 Me ödrin e thu, ka habe, E ca khan' öhmun dok a ûnyi hnyin. 8 Haba Iesu ame ha ködrin, ka habe, Oge me ca he minya inya ka ha köbun musi oge me ânyâ kâu ta je ûnyi e.

9 E ame hwân he ka ha ka tavat ûhöûcû

at, k' ame hna ka tavat ödrin e belökâ hnyei, me he but ka hnyi hnyei ae sâkâû he ka laba beû hmâ eling. 10 Ke haba hnyi huna e ame kuna athnyabainy ka tavat belök, m' ödrin e he ka ham kâu je wan vine: ke haba tavat belok, me ödrin e kot e me obâ ke ba ûnyi a hom. ame kunâ ke athnyaba bi: ke odrin e kot minya e, me okongoâ, me obâ ke ba ûnyi 12 Ke e ame kunâ hmetu a kuniny: ke ödrin e kot minya e, me obâ kâû. 13 Me ame ha tuhan hnyei vine, ka habe, Ieû oge me he ka ânyâ? Oge me he ka kunâ nökuk a oûnykûmik, ödrin e he la ka ogânâ e. 14 Ke a wâ but e hnen tavat belök, me ödrin e ûsabö, ka habe, Wale but ang mâtrân: ötin e he ka hlingâ e me me tang omjehetin biju anyin ta je ûnyi. Me ödrin e obâ but e kâû ka hnyi hoton hnyei vine me hlingâ. Anyin a wale, ieû ame he ka ânyâ tuhan hnyei vine ködrin! 16 E ame he ka o me ohia tavat belok, me ham hnyei vine ka keihen. Ke adre me löng ut, me haingödra, ka habe, Ekölö, e so e me ca helâe. 17 Me e ame ō 'drin me ha, ka habe, Ieû hna sihnalimen, ka habe,

Haba veto ame degec hnen tavat hötilö

Adre hia but ânyâ hnân ban hon bahebet?

18 Haba at ame he ka kölu takoû veto ang ame he ka amam, ke e ka kölu ka hnyi hou at, me ame he ka thu omomono e.

19 Ke haba tavat sihnalimen, me ta je taben tavat bihut adre me elâm hnyi awa eling he ka kât e; ke ödra outen tavat: anyin ae khan' ödrin dut a e ame ha ûhöûcû eling gadra. 20 Ke adre me tuö e, me kunâ keihen he ka ecmâkâ, me iyawâ hwakecin ae wisa, k' ödrin thoi bi, m' adre me he ka kåt e ge ta je ifucin, m' adre me he ka hna but e ka tavat owisa, me musi anyin gavena. 21 Ke adre me hnö e, ka habe, At ûne lö, e khan' öhmun dut a u me ha me ûnö wisa, ke u je ca wâhmakhmeto at, ke u me nå hnatho gethen deny Khong: 22 E ûcû köhmun he ka fat kö Kaisara, hawa, degec ut? 23 Ke e ame wâ but je hnyekudrin, me e ame ha ködrin, ka habe, 24 omanenâ thö könya denari. Hnyimakö ia ang, me hna sihnalimen? Ke ödrin e thu, ka habe, Kaisara. 25 Me e ame ha ködrin, ka habe, Awe, ham but kö Kaisara ta je ûnyi anyi Kaisara, ke ka Khong ta je ûnyi anyin Khong. 26 Ke ca khan' ang, ka habe, Ame tā hnyei vine hnen ke ödrin he ka kat e ge ifucin hnyi hnyimakan tavat: ke adre me lâiâ hnen hna thu, me nom ködra tavat hnyi ta je hna ûcû, me je laba hnyibu. hing taben lap hnyi je sunago, me je hna

27 Me ame o but kâu keihen ta je Sadukaio, tavat adre me ha, ka habe, e ba möt hmetu thö; ke adre me hnö e, 28 me ha, ka habe, At ûne lö, haba Mose ame sihnalimen köhmun, ka habe, E ka mokcu at ae hu âiân a liamekeiny me ke at, ke e ka mokcu e ke ba nokon, me hamen liamekeiny më he ka hom momo e, me bi mâtrân 29 Ke wale je liamekeiny liamekeiny mē. a seven: ame faipoipo thö atö, me ame mokcu ke ba mâtrân; 30 ke ame hom dö e at a loiny; me at a kuniny; 31 ke helâe gadrin hia hnyat a seven, ödrin e mokcu ke ba mâtrânidrin. 32 Ke hwabödrin dö ame mok minya ju momo. 33 Ame he ka öiö ia e gadrin hnyi möt hmetu? anyin a ödrin seven ödrin e hom e. 34 Ke haba Iesu ame thu ködrin, ka habe, Haba tavat eang hmelen, me adre me faipoipo, me ûham ta momo: 35 ke haba tavat a ödra ûcû he ka he ka hnyi möt eling, ke he ka möt hmetu ûhedra hnyi hna mok, me adre me ca he bi ka faipoipo me ûham ta momo: 36 ke ca khan' ödra bi he ka mok hmetu: anyin a ödra ûcû me ta je angela; ödra lakon Khong, a lakon möt hmetu ûnyi hnyi hna mok. 37 Ke so bi, a hia but omanenâ ga Mose, hnyi dok eji a uhnyot, a g'ame he ka möt hmetu tavat ûhedra hnyi hna mok, waleji hnyi hnen hna hawâ Than a Khongu Aberahama, me Khongu Isaaka, me Khongu Jekob. 38 Haba Khong, me ca Khongon tavat adre me mok, ke so bi tavat ae möt : anyin adre me möt hia kâu. 39 Me ame thu hnen keihen tavat sihnalimen, ka habe, At ûne lö, e so hnâm hna ha. 40 Ke hwaban e me ba hmetu at ae hwege hnyekon he ka hnö gan ke ûnyi.

41 E ame ha ködra, ka habe, Adre me kâmâu hna ha, ka habe, Haba Keriso me nöku Davita? 42 Anyin a haingö Davita

hnyi tusi Salamo, ka habe,

Ame ha Than ka Tuhök, ka habe, Laba ju hnyi ke keihök a metök,

43 Ke ne o but oge me he ka wia je iwahnaihmiöny möu me hnân taben li cam.

44 Anyin a wale, a ne ha Davita, ka habe, Than, me ame he ka kâmâu ka nokon bi?

45 Ke e ame ha ka laten hnyi hnyimakan tavat ae se hia, ka habe, 46 O'bun âu ge tavat sihnalimen, hnyat a wedra he ka he me ta je ûkhaû ae beû, me he ka Ke ame he ka alecu' öbun hnen je kamen,

nom ködra tavat hnyi ta je hna ûcû, me je hing taben lap hnyi je sunago, me je hna laba ae beönua hnyi je bijeû; 47 ödra adre me walâkâ je uma umen je safac, me hic beû hmâ hnân tube hwakecidra: adre me he ka hu hnaûhangö ae gan hmâ.

HNYIMAKAN 21.

E e ame wâ tavat ae tren omjeû adre me ve khûâ anyidra ta je bwihlany ka hnyi tangen mone. 2 Ke e ame wâ ke safac ae theduoc, ame khûâ li mone ae ûhnyûkong. 3 Ke e ame ha, ka habe, E hnathu inya oge me ha köbun, ka habe, E gan hmâ hnen safac eang ae theduoc hna khûâ, hudrin hia: 4 anyin a ödra hia adre me ve khûâ ka hnyi tangen bwihlany ûnyi hnyi unöngöt gadra: ke haba momo ûnyi hnyi anyin theduoc ame khûâ hia hwaban anyin möt.

5 Ke haba keihen adre me ûhnenamö uma kap, wale adre omecâ ge ta je veto ae so me je bwihlany, me e ame ha, ka habe, 6 Haba ta je ûnyi e öbun e wâ, ame he ka o ûen, me ame ca he bi ka hnen ke veto hon ke veto, ke adre me he ka tho hia. ödrin e hnö e, ka habe, At ûne lö, ame he ka hwâdâ kehö ta je ûnyi e ? ke ieû haten ge ûen ame he ka hwâdâ hnyin ta je ûnyi e ? 8 Haingen, ame ha, ka habe, Wâ eâu, adre nye omonu öbun dut: anyin a at se hia adre me he ka o hnyi iök, me ve ha, ka habe, Inya ang ; ke, e hakekeny jut ûen : ca he öbun ka hnu hotudrin. 9 Ke öbun ka löng hön vat, me bwebwet, ca ot bi: anyin ame he ka më o ta je ûnyi e; ke ca logot bi obiny.

10 Me e ame ha ködra, ka habe, Ame he ka tot metâ ke hnyei ka ke hnyei, me ke dökhu ka ke dökhu: 11 ke ame he ka hu ta je hwiöi ae gan, me hmiâ, me mok hnyi ke je dok ; ke ame he ka manen ûnyi hnyi drany ta je ûnyi hnân outen, me ta je haten ae gan. 12 Ke adre me he ka köt öbun, ke tiga ca o ta je ûnyi eling, me okongu öbun, me hn' öbun ka hnyi je sunago, me je uma ceat, me lili öbun ka je than me gavena can iök. 13 Ke ame he ka o e köbun hnân ohnatho. 14 Anyin a wale ip ju eû hnyi je hnyekubun, a ca he öbun ka më ûnykûme ûnyi hnân he ka thu : 15 anyin oge me he ka ham köbun hnyem me metâ, me me ca khana iwahnaihmiöny möbun he ka ûkhin fuc möbun me ton. 16

me hinyen, me je liamekeiny, me lahan- labö hic, me me khan' öbun he ka kec ge öbun, me je lawaebun; ke adre me he ka hlingå keihen gabun. 17 Ke ame he tavat hia thithö ka hûköti öbun can iök. 18 Ke ame ca he ka hia ke leûnen böbun. Öbun ka hok hnyok, me öbun e he ka möt.

20 Ke öbun ka wå Jerusalema adre me igigilö hnen vat, me wâhmakhmeto ju öbun ae hakekeny jut he ka ohia e. 21 Hnyi ûen eling, e so e he at Juda ka kec ka hnyi je bucen ; ke so e didrut tavat adre me laba hnyin taun eling; ke ca dit hmetu bi 22 Anyin a ûen bi hwaûhedra hnyiöu. ban eling, me me hwâdâ ta je ûnyi hia adre me sihnalimen. 23 Ekölö ge tavat a ödra erkin, ke tavat ûasin hnyi bong e! anyin ame he ka o hlöuhlöu ae gan hnyi hnyei, me hmönyin ka tavat ang. 24 Ke adre me ke ka ta ge homakan hele vat, me he ka hom hwenb' ödra ka aten ta je hnyei: k' ame he ka uto Jerusalema hnen aten ta je hnyei, ke ne o but ame bekhot ut ûen aten ta je hnyei. 25 Ke ame he ka hu ta je haten hnyi seûnö me tehi me ta je okhû ; ke hlöuhlöu hnyi hmeledrany minya, ke hlohlo hnyi ta je hnyei can imeainy köiö me ta je waköiöiny ame ū: 26 ame he ka mok tavat ge ot, k' adre me penapena halubahingen ta je ûnyi eling ame he ka o ka hnyi hmeledrany: anyin adre me he ka jijingâ ta je man ethö hnyi drany. 27 Ke hnyi ûen e adre me he ka wâ Nokon at ame utut k' ame tabâ ûlâ tha e me man, me hmanenang ae gan. 28 E ka hwân he ka hwâdâ ta je ûnyi eling, bwele th' öbun me wâ; anyin ae hakekeny jut he ka omeli

29 Ke e ame ha ködra ûhöûcû, ka habe, Wâ bi imeta me je ûö hia: 30 e ka kû thö, me öbun e wâ me wâhmakhmeto ae hakekeny jut honivakeny. 31 Ke helâe, öbun ka wâ ta je ûnyi eang ame o, wâhmakhmeto ju öbun ae hakekeny jut dökhu dokhon Khong. 32 E hnathu inya oge me ha köbun, a g' ame ca he ka hia dö eang, ke ne o but ame hwâdâ ta je ûnyi hia. Ame he ka hia drany me hmeledrany : ke ame ca he bi ka hia hok ta je hofuc.

34 O'bun âu, wâ e nye hmak je hnyekubun ge hna han gânâ, me hna ijem gânâ, me hna ûnykûme möt ang, me ame he ka o bong eling me öuthmoki öbun helâ me hnewe: 35 anyin ame he ka o helâe ka tavat hia adre me labā hmeledrany. 36

ta je ûnyi hia eang ame he ka o, me he ka ûtitilen hnyi hnyimakan Nokon at.

37 Ke e ame ûne hnyi uma kap hnyi je lany; ke hnyinghet ut e ame didrut me laba hnyi bucen, Elaio ien. 38 Ke hnyi je hnyomakatu ame he but kâu tavat hia ka hnyi uma kap he ka löng kâu.

HNYIMAKAN 22.

E e hakekeny jut bijeûiny areto adre ca levená bi, Paseka ien. 2 Haba je taben tavat bihut, me tavat sihnalimen adre me heleû deny he ka hlingâ e; anyin adre me outen tavat.

3 Me ame didrö Satana hnyi hnyeku Juda, ke ien minya Isakariota, e ke at hnyi twelv. 4 Me e ame he me ûhnenamö me je taben tavat bihut me je taben vat, ge hwakecin he ka alecuâ e ködra. adre me senyin me ûhihinyköu mē, he ka ham kâu mone. 6 Ke e ame hmehmelâ, me elâm ûen he ka alecuâ e ködra ke tiga hia bi tavat ae se hia.

7 Ke ame o but bonginy areto adre ca levenâ, wale ûen hlingâ paseka. 8 Me e ame kunö Peteru me Ioane, ame ha, ka habe, He th' öbu, me penapena thö paseka hobi kötin he ka han. 9 Ke ödru me ha kâu, ka habe, Ewa dok ae wem öhmu me he ka penapena hnyin? 10 Ke e ame ha ködru, ka habe, Wâ bi, öbu ka o ka hnyi taun, öbu me he ka ûkhane me ke at ame vadren kaia ae lup; he thö hoton ka hnyi uma e ame he ka dit ka hnyin. öbu me he ka ha ka tuhan uma ka habe, Haingen At ûne, öhmu me ha ju köu, ka habe, Ewa uma umen ta je atkanyua, me inye he me latök ka han paseka hnyin! 12 Me e ame he ka kû köbu hnyeule ae gan ethö adre ave, penapena thö ling. Ke ödru me he but me wâ helâji me hnen hna ha ködru: me ödru me penapena

14 Ke ame o but awa, me e ame laba ju, tha e me je aposetolo. 15 Haingen ködrin, ka habe, E gan hmâ wek he ka tha han möbun paseka eang, ke tiga hia imekik: 16 anyin a inya oge me ha köbun, ka habe, oge me ca he hmetu ka hnyi an e, ke ne o but ame hwâdâ thö e hnyi dökhu dokhon Khong. 17 Ke e ame kap utkaia, k' ame olea, ke haingen, ka habe, Hom dö ang me ve khenâ thö unyibun: 18 anyin a inya Ke hmâkâ ju öbun hnyi je ûen hia, me|oge me ha köbun, ka habe, Oge me ca he hmetu ka hnyi ijem wan vine ke ne o but me tang minya: ke haba at ae ba hele vat, ame o but dökhu dokhon Khong. 19 Ke e ame hom areto, k' ame oleâ, me thuthu, me ham ködrin, haingen, ka habe, Walang unyik adre me ham hobi köbun: ânyâ thö ang hnân ûnykûme könya. 20 Ke helâe minya kaia hwaban hna han, ame ha, ka habe, Walang kaia a ûhihinyköu ae teb ûnyi hnyi drök, ame hingâlâ hnân hobi köbun. 21 Ke wâ bi, haba hnyamen at ame he ka alecuo nya, me walang unyik a hnyi hon laulau. 22 Anyin e hnathu ame he ka he but Nokon at helâji me hna ha muâ: ke ekölö ge at adre me alecuâ a deny! 23 Me ödrin e hwân he ka ûhnököuâ, a ia gadrin ame he ka ânyâ ûnyi e.

24 Ke ame kû minya hna ivinö unyidrin, a ia ame he ka beönua gadrin. 25 Me haingen ködrin, ka habe, Haba je tuhan aten ta je hnyei, me ödrin e hwen than ködra; ke adre me hwenyi iödrin. a hnyat musi ödra, ka habe, Hnyat betenge. 26 Ke öbun e ca he ka helâe: ke haba at ame he ka beönua gabun, me so e ame he ka helâ me wakeiat; ke haba taben, me ame he ka helâ me athnyaba. 27 Anyin a ie at ae beönua, a at ame laba ka han, hawa athnyabainy? hawa ca at ame han? ke inya ang unyibun helâ me athnyaba. 28 Ke haba öbun, me öbun hnyat a hia but tethmâ unyik hnyi je hna cubic nya; 29 me oge me ham bi köbun dökhu, helâ me Kamök ame ham könya, 30 m' öbun e he ka han me ic hnyi anyik laulau hnyi dökhuk dökhu; ke öbun e he ka ve laba hon je theron he ka owisa ta je tribu anyin at Isaraela a twelv. 31 Simona, Simona lö, wâ bi, a hia but Satana sumâtâ he ka hum öbun, me me he ka jijingi öbun helâ me hwit: 32 ke oge me hic hobi köu, me me ca he bi ka hia ânyâm labageju : ke u ka hmetu thö, sihwegiå je liamekeiny möu. 33 Ke e ame ha kâu, ka habe, Than lö, oge hia but penapena he ka tha he möu ka hnyi uma ceat me mok minya. 34 Ke e ame ha, ka habe, Peteru, inya oge me ha köu, ka habe, e tiga ca kokok bi khoto hnyi bong ang, u me he ka mē okun ivinö hnâm hna khana inya.

35 Ke e ame ha ködrin, ka habe, Habaji ge hnök hna kun' öbun, ke ba tangen mone, me tang, me tangen hnyeûcabun, hawa, e hu ke ûnyi ae hia gabun? Haingödrin, ka habe, E ba. 36 Me e ame ha haba Peteru ame omise hoton. ködrin, ka habe, Ke walang ang, haba at adre hia but hû meic hnyi wanben hna ae hu tangen mone, e so e ame he ka hom, laba, me ulalabainy, me Peteru ame hnyi

e so e ame hom anyin ûkhaû he ka bi hwaban hele vat. 37 Anyin a inya oge me ha köbun, e ûcû he ka hwâdâ könya hna sihnalimen ang, ka habe, Adre me tha aû e me tavat ae kong: anyin adre ohwâdâ ûnyi a ûnyi gak. 38 Ke ödrin e ha, ka habe, Than lö, Walang li hele vat. Ke e ame ha ködrin, ka habe, E so.

39 Ke e ame didrut me he ka hnyi bucen Elaio, helâji me hwakecin; me ame he hoton laten. 40 Ke e ame o but kå e. me e ame ha ködrin, ka habe, Hic ju öbun, m' öbun e ca didrö ka hnyi ûcûbic. 41 Ke e ame ûsâkâûö mödrin, helâke me hobenyin at; ke e ame cibouca, me hic, 42 ame ha, ka habe, Cica lö, a ne wem he ka hom but utköiö eang gak; ke so bi, ca he ka ânyâ wek, ke so bi wem. 43 Me ame manen dut kâu angela ûnyi hnyi drany ame owhegiâ e. 44 Ke e ame vec gan hmâ, me e ame hic hwege, ke haba khun gan ame hingölö ka hnyi kana, hela me khukhulainy dra ae gan. 45 Ke e ame todrö ûheny hnyi hna hic, me e ame he but ka laten, me ō 'drin a ödrin e mokut anyin a ödrin hlöuhlöu, 46 haingen ame ha ködrin, ka habe, Ieû gabun öbun e mokut? todr' öbun me hic, wâ öbun nye didrö ka hnyi ûcûbic.

47 E ame tiga ha, wâ bi tavat ae se hia, me at adre hwenyi ien Juda, ke at hnyi twelv, hnyimakan anyidrin bungen; ke e ame hakekeny kö Iesu he ka ûcimhnyimak mē. 48 Ke haba Iesu ame ha kâu, ka habe, Juda lö, u me he ka alecuâ Nokon at ge 49 Ke a wâ but hnen ûcimhnyimak? tavat adre me tot igigilo e ûnyi ame he ka o, me haingödrin ödrin e ha kâu, ka habe, Than lö, öhmun e he ka kot ge hele vat? 50 Haba ke at gadrin ame kot athnyabainy taben tavat bihut, me subâ but hnyikönyen a metân. 51 Ke haba Iesu ame ha, ka habe, Soju. Ke e ame mådrå hnyikönyen me ometo. 52 Ke haba Iesu ame haka ta je taben tavat bihut, me je taben uma kap me wahingat, wale tavat adre me o kau, ka habe, Hawa, öbun e o me je hele vat me utöhmu, helâke me ka at venöu? 53 Oge tha e möbun hnyi je bong hnyi uma kap, ke öbun e ca hinöbeny könya: ke ûöbun eang, me man maniny lit minya.

54 Me adre me kât e, me lelo thö e ka hnyi uma umen taben tavat bihut.

laba unyidra. 56 Ke a wâ but e hnen ke at ang oge me wâ. 5 Ke adre me ha hlu ame laba hakekenyâ meic, me e ame wâ hwegiâ, ka habe, E ame obwebwelâ tavat, hmâ e, me ha, ka habe, At ang eji a tha e k' ame ûne hnyi Juda hia thithö hwân hnyi 57 Ke e ame ivinöâ, ka habe, Ke momo lö, e ca khanö nya at e. 58 E ca beû bi, me ame wâ hmetu hnen ke at, me ha, ka habe, U minya ke hanödrin. haingö Peteru, ame ha, ka habe, Ketha lö, ca inya bi. 59 Ke helâke me khaca but awa hwaban e, haba ke at ame ha hwegiâ, ka habe, E hnathu wale at a tha e më: anyin a e at Galilaia. 60 Ke haingö Peteru ame ha, ka habe, Ketha, e ca khanö nya hnâm hna ha. E ame tiga fuc me ame ie kokot dö khoto. 61 Ke haba Than ame hwiö thö, me ō Peteru. Me haba Peteru ame ûnykûme hofuc hwan Than, waleji a ha kâu, ka habe, U me he ka okun ivinö nya ke tiga ca kokok bi khoto hnyi bong 62 Me e ame didrut me tenge hlöuang. hlöu.

63 Haba tavat adre kât e, adre me hlumā e, me osöâ. 64 Ke adre me tube li emakan, me hnö e, ka habe, Perofeta thö, ia khöû u? 65 Ke se hia ta je hofuc minya

adre me ha, me hiå e.

66 Ke e lany jut, me ame ûkhacaköu thö wahingatiny hnyei, wale je taben tavat bihut me tavat sihnalimen; ke adre me lelö thö e ka hnyi anyidra ûhnenamö, me ha, ka habe, 67 A ne u Keriso, ha thö köhmun. Haingen ködra, ka habe, Oge ne he ka ha köbun, öbun e ca he ka kap: 68 ke oge ne he bi nya ka hnei öbun, öbun e ca he ka thu. 69 ke hwân dö ang ke ne o but nyiele, ame he Nokon at ka laba hnyi ke keihen a metân man maniny Khong. 70 Haingödra hia, ka habe, A u e Nokon Khong? Me e ame ha ködra, ka habe, Obun e ha e, a inya ang. 71 Me haingödra, ka habe, Hnân cũ hmetu köta ke at hnân ohnatho? anyin a öta ate hia but löng ûnyi hnyi hnyimen.

HNYIMAKAN 23.

E ame todrö tavat hia ae se, me lelö thö kö Pilato. 2 Ke adre me hwân he ka bi fuco e, ka habe, Öhmun e wâ but at ang ame omono ita hnyei, k' ame thawâ he ka fat kö Kaisara, k' ame ha, a e thibi Keriso a ke than bi. 3 Haba Pilato ame hnö e, ka habe, Hawa, u Tuhan at Juda? E ame thu, ka habe, U me ha e. 4 Haba Pilato ame ha ka taben tavat bihut | hnyi wedra. me tavat ae se, ka habe, E ba monu anyin

Galilaia ke ne o but ka hnyi dok ang. 6 Ke a löng ut Pilato, me e ame hnei, ka habe, Hawa, at Galilaia at ang? 7 E ame wâhmakhmeto a e ke kei Heroda, me e ame kuna e kö Heroda, anyin a e hnyi Jerusalema hnyi je bong eling.

8 Haba Heroda ame ō Iesu, me e ame senyin gan hmå: anyin ae kueny jut weny he ka bewâ e, anyin a e ame löng ta je ûnyi gan ; ke e ame ûnykûme he ka wâ ke ûöman e ame he ka ânyâ. 9 Ke e ame hnö e hnyi ta je hofuc ae se hia; ke e ame ca thu kâu. 10 Ke ame ûtitilen je taben tavat bihut, ke tavat sihnalimen, me bi fuco hwegiâ e. 11 Ke haba Heroda me anyin je soja adre me hmiödra e, me hlumā e, me okhavâ e ge ûkhaû ae hmanenang, me kunâ hmetu e kö Pilato. 12 Me ame ûsoköu hmetu Heroda me Pilato hnyi bong

eling: anyin a ödru imouköu ehac.

13 Haba Pilato ame ûkhacaköuâ je taben tavat bihut, me hnyat musi, me tavat bi, 14 me ha ködrin, ka habe, Öbun e hom könya at ang helâke ame omonoâ tavat: ke wâ bi, oge hia but hnö wia e hnyi hnyimaköbun, me ba monu oge me wå ge at ang hnyi ta je ûnyi öbun e bi fuco gan: 15 ke haba khaca, e ba minya hna wa hnö Heroda: anyin a hia but kunâ hmetu e köta; ke wâ bi, e ba ûnyi a ânyâ me me ûcû he ka mok. 16 Anyin a wale, oge me he ka osöå e, me thang ut. 18 Ke ödra hia adre me tha hongot, ka habe, Hom dö at ang, ke hnö Barabasa but köhmun: 19 wale at adre me khûâ ka hnyi uma ceat, can ûhûgûnö dökhu hnyi taun, me cao ûhlingâ at. 20 Ke haba Pilato ame fuc hmetu ködra, anyin ae beweny he ka hnö Iesu but; 21 ke adre me fuc hwege, ka habe, Osatauroâ thö, osatauroâ thö e. Me e ame okun ha ködra, ka habe, Anyin a ieû monu e ame ânyâ ? e ba can oge me wâ gan, me me he ka mok : anyin a wale oge me he ka osöå e me hna but. 23 Ke adre me tha ha hwegia ge ifucidra ae gan hma, adre me sumâtâ me me he ka osatauroâ e. Me ame ton dut ifucidra ae gan. haba Pilato ame ha muâ a g' adre me he ka ânyâ hoton wedra. 25 Me e ame thang ut at adre ca can ûhûgûnö dökhu, ke ûhlingâ at, a at a wedra ; ke e ame ham Iesu ka

26 Adre me lelö e, ke adre me köt

Simona, at Kurefie, ame he ûheny hnyi haba Iesu ame hongot hwege me ha, ka hna belök, me adre me ip hon e satauro, habe, Cica lö, inya oge me hna but hanuk me me vadren hotu Iesu. ka hnyi li hnyamâm: ke a hia but ha hofuc

27 Haba tavat ae se hia adre me he hoton, me omomo adre me tenge thungaû me tenge gan. 28 Ke haba Iesu ame hwiö thö, me ha ködra, ka habe, Omomo Jerusalema lö, ca tengiö nya bi, ke tengi' öbun bi me lakubun. 29 Anyin a wâ bi ame he ka o but ang ta je bong adre me he ka ha hnyin, ka habe, Hnahic hnen toûnyi, me tangen hnöku ame ca hnokoâ, me li bai adre me ca ijem. 30 Me adre me he ka hwân he ka ha ka je bucen, ka habe, Kölu takû öhmun ju; me ka ta je hut, Tubi öhmun ju. 31 Anyin adre ne ânyâ ta je ûnyi ang hnyi ûö ae hât, ieû adre me he ka ânyâ hnyi ûö ae meleca?

32 Ke e hu minya eling ke li at ae kong adre me tha lelö me he ka hlingâ.

33 Ke adre me o but ka hnyi ke ong dok, Ibokomok ien, adre me osatauroa thö e eling, me li at ae kong, ke at hnyi ke keihen metâ, me ke at hnyi ke keihen me. 34 Haba Iesu ame ha, ka habe, Cica lö, hn' ödra but; anyin ae ca khan' ödra hnödra hna mådrå. Ke adre me khenâ anyin je ûkhaû me ugleköbâ. 35 Ke ame utitilen dö tavat me wâ. Ke haba tavat musi adre me hiâ e, me ha, ka habe, A hia but omelö keihen; ke a ne e Keriso a oûnykûminy Khong, e so e ame he ka omelö e bi. Me ame hlumā e minya hnen tavat vat, adre me he but kâu, me habelen e ge vinega, 37 me ha, ka habe, A ne u Tuhan at Juda, omeli u thö, 38 Ke e hu tusi adre sihnalimen hon ka habe, WALANG TUHAN AT JUDA.

39 Ke haba ke at hnyin li at ae kong adre uhno ame haikongoâ e, ka habe, Hawa u ca Keriso? omeli u thö, möhmun. 40 Me ame thu hnen ke at me thawâ, ka habe, U ca ot bi ge Khong, ke u je tha hnaûhangö thö me? 41 Ke e wisa hnaûhangö a ötu, anyin adre bi hwaban kötu e me ûcû me hnötu hna mâdrâ: ke haba at ang, me ba bi monu gan. 42 Me e ame ha kö Iesu, ka habe, Ö u na ûnykûmi nya, u ka o hnyi dokhom dökhu. 43 Ke e ame ha kâu, ka habe, E hnathu inya oge me ha kâu, a hnyi bong ang u me he ka tha e mönya hnyi

44 Me ame lit hia but hnyei hwân hnyi bong a kuniny. 8 Me ödrin e ûnykûme jebigö ke ne o but hnyi jebigö sahac, 45 ke hwan hofuc, 9 me he hmetu ûnyi hnyi ba but melaminy seûnö: ke ame khekhe lo but imano singiny dok ae kap. 46 Ke je ûnyi eling, me je lahanödrin hia. 10

haba Iesu ame hongot hwege me ha, ka habe, Cica lö, inya oge me hna but hanuk ka hnyi li hnyamâm: ke a hia but ha hofuc e, e ame mokcu. 47 Ke a wâ but keneturio hna mâdrâ, me e ame haisoâ Khong, me ha, ka habe, E hnathu wale at ae wisa. 48 Ke haba tavat hia adre me ûkhacaköu he ka wâ ûnyi e, k' adre me wâ ta je ûnyi adre me ânyâ, me adre me khaû je ûlaidra me he hmetu but. 49 Ke haba lahanen, me adre me tot sâkâû, me watamomo a hnyat ödrin e he hoton ûheny Galilaia, ke adre me wâ ta je ûnyi eling.

50 Ke wâ bi, wale ke at Josefa ien, at ûhnenamö, ke at ae so me wisa, 51 (k' ame ca munyi ogâ anyidra si ûhnenamö me hnödra hna ânyâ), a at Arimathia, taun anyin at Juda, ke e at ame halubahingen dökhu dokhon Khong: 52 haba at eling ame he kö Pilato me sumâtâ unyi Iesu. 53 Ke e ame hom but hnyikânâi, me lan ge mano lino, me ip hnyi kic adre tho hnân erkemok, ke tiga ba komok adre ip hnyin. 54 Ke haba bong e, me Penapena, anyin ae hakekeny jut sabath. 55 Ke haba watamomo hnyat he hoton ûheny Galilaia, me ödrin e wâ erkemok, me hwakecin hna ip hnyin. 56 Ke ödrin e hmetuhmetu me penapena ta je ûnyi ae bo so me je muro.

Ke ödrin e menâ ju hnyi sabath helâ me hnanyibu.

HNYIMAKAN 24.

ZE hnyi bong a bâniny seven, hnyi haolany, me ödrin e he but ka hnyi erkemok, k' ödrin e hom ta je ûnyi ae bo so, wale ödrin e penapena. 2 Ke ödrin e wâ veto a g'adre hia but hagutâ ûnyi hnyi hnyimen erkemok. 3 Me ödrin e didrö, ke ödrin e ca wâ bi unyin Than Iesu. 4 Ke ödrin e tiga loloâ, wâ bi, li at ödru me tot unyidrin, k' ödre khavâ je ûkhaû ae hadröngoc: 5 me ödrin e ot, me hnyimaködrin hnyikânâi, ke ödru me ha ködrin, ka habe, Ieû gabun öbun e elâm at ae möt unyin tavat adre mokcu? 6 Ca e hmetu ang, ke a möt hmetu thö: ûnykûme th' öbun hofuc waleji a ha köbun ke tiga e hnyi Galilaia, 7 ame ha a g' adre me he ka hna Nokon at ka hnyi je hnyamen tavat ae kong, me osatauroâ, k' ame he ka möt hmetu hnyi bong a kuniny. 8 Me ödrin e ûnykûme hwan hofuc, 9 me he hmetu ûnyi hnyi

Digitized by Google

FF 2

keihen omomo unyidrin, me ödrin e thumeto ta je aposetolo ge ta je ûnyi e. 11 Ke haba hofuc hwan omomo, me helâ me hofuc baû ködrin; m' ödrin e ca kap bi. 12 Ke haba Peteru ame todrö me wadring ka hnyi erkemok; me e ame nom me seladrâ, me wâ a je mano lino thiju ame mokut; me e ame he hmetu hnyaban ai me lâiâ hna mâdrâ.

13 Ke wâ bi hnyi bong eling lo li at gadrin ödru me he ka hnyi ke taun Emao ien, e ûsâkâûö me Jerusalema helâke me siksti je setadia. 14 Ke ödru me ûhnenamö tilå ta je ûnyi hia a o. 15 Ke ödru me tiga ûhnenamö me ihut, haba Iesu ame hakekeny me tha he mödru. 16 Ke adre kât li emaködru me ödru me ca he ka 17 Ke e ame ha ködru, wâhmakhmeto e. ka habe, Ie je ûnyi e öbu me ûhnenamö tilâ i Ke ödru me todru me hmak. 18 Haba ke at gadru Kaleopa ien, ame thu kân, ka habe, U me ne hake atkanyua biju la e hnyi Jerusalema, ae ca khanö u ta je ûnyi a o hnyi je bong eang? 19 Ke e ame ha ködru ka habe, Ie ta je ûnyi? Haingödru ödru me ha kâu, ka habe, Ga Iesu at Nazareta wale perofeta ae man hnyi huliwa me hofuc, hnyi hnyimakan Khong me tavat hia thithö: 20 wale hnen je taben tavat bihut, me tavat adre me musi öhmun adre me hna e me me mok, ke adre me osatauroâ 21 Ke öhmun e gejon a e bi at ame he ka omelö at Isaraela. Ke haba khaca minya, walang bong a kuniny hwaban hna ânyâ ta je ûnyi eling. 22 Ke wale minya, haba watamomo a je lahanöhmun ödrin e öuthmoki öhmun ge imwidrin hnyi erkemok hnyi haolany; 23 ke ödrin e ca wâ bi unyin, ke ödrin e o but me ha, a g' ame manen dut ködrin li angela, li at ödru me ha, ka habe, A möt hmetu thö e. 24 Ke a mwi ke je lahanöhmun hnyi erkemok, me wâ helâji me hnen watamomo hna ha: ke ödrin e ca wâ bi e. 25 Me e ame ha ködru, ka habe, Öbu li monu, me bec li hnyekubu he ka kap hia je hna ha hnen ta je perofeta! 26 Hawa, ca hamen Keriso he ka kap ta je vec eling, me he ka dit ka hnyi anyin hmanenang? 27 Ke e ame hwân ga Mose me ta je perofeta hia, he ka omanenâ ködru ta je hna sihnalimen hia gan. 28 Ke ödrin e hakekeny ka hnyi taun, ödru me he ka hnyin : ke haba e, me helâke ame he ka he balua. 29 Me ödru me thawâ e, ka habe, ka hu man ûnyi ethö.

Haba iödrin me Maria Magadalena, me|Laba ju unyihmu: anyin a sahac ut, ke Joana, me Maria hinyö Iakobo: ke haba ame he but ka hia bong. Me e ame didrö he ka tha laba mödru. 30 Ke e ame tha laba mödru he ka han, me e ame hom areto, me oleâ, me thuthu me ham ködru. 31 Me adre me khöng ut li emaködru, ke ödru me wâhmakhmeto e; me e ame ie hia but gadru. 32 Ke ödru me ûhaköu, ka habe, A ca kahwa bi li oûnykûmitu, waleji hnyi hnen hna ûhnenamö mötu eû hnyi gethen, me hnen hna omanena kötu je hna sihnalimen i 33 Ke ödru me todrö hnyi awa eling me hmetu Jerusalema ai, me wâ hnyat a eleven ödrin e ûkhacaköu, me tavat unyidrin, 34 ke haingödrin, ka habe, E hnathu a möt hmetu thö Than, ke a manen dut kö Simona. 35 Ke ödru minya ödru me omanenâ ta je ûnyi eû hnyi gethen, me hnen hna manen ködru hnyi hnen hna thuthu areto.

36 Ke ödrin e tiga ûhnenamö ta je ûnyi e, me e ame tot hnyi wanbödrin, me ha ködrin, ka habe, Hnahie köbun. ödrin e öbubuny, me ot, ke ödrin e ûnykûme a hanu ödrin e wâ. 38 Me e ame ha ködrin. ka habe, Ieû gabun öbun e hlohlo? ke ieû ame kû gan lolo eû hnyi je hnyekubun? 39 Wâ bi li hnyamök me li cak, a inya ang: mâdrö nya ju, me wâ; anyin ae ba hanu ae hu utioiny me je jö helâ me hnöbun hna o nya. 40 Ke a hia but ha e, e ame omanenâ ködrin li hnyamen, me li can. 41 Ke ödrin e tiga ca kap bi, anyin a ödrin e senyin me lâiâ, me e ame ha ködrin, ka habe, E hu ö 'bun jeû eang ? 42 Me ödrin e ham kâu ong hanen wâ adre le. 43 Ke e ame hom me han hnyi hnyimaködrin.

44 Me e ame ha ködrin, ka habe, Walang je hofuc oge me ha köbun, waleji e me tiga inya ang unyibun, ae ûcû he ka owhâdâ ta je ûnyi hia adre sihnalimen hnyi hnanyibu anyi Mose, me ta je perofeta, me ta je salamo gak. 45 Me e ame khöng ut je hnyekudrin, me ödrin e he ka wâhmakhmeto hna sihnalimen; 46 ke e ame ha ködrin, ka habe, Adre hia but sihnalimen helâng, a g' ame he Keriso ka vec, me möt hmetu ûheny hnyi hna mok hnyi bong a kuniny; 47 me he ka khetâ, hnyi ta je hnyei hia hwân hnyi Jerusalema, ietra, mo he ka thang degecâ ta je hulö ûnyi ge ien. 48 Ke öbun bi hnyat ohnathoå ta je ûnyi e. Ke wâ bi, inya oge me he ka kunâ köbun hna ha bânâ ga Cica : ke so öbun e he ka mē laba hnyi taun ke ne o but öbun e he

Digitized by Google

ke e ame hai li hnyamen me hahnahici lema ai me senyin ae gan hmâ: 53 ke ödrin ödrin. 51 Ke e ame tiga hahnahici ödrin, bala bi hnyin uma kap, k' ödrin e haisoâ me e ame ie ûsâkâûö but mödrin, me adre Khong. me kap dö e hnyi drany ai. 52 Ke ödrin

50 Ke e ame hum ödrin cicö Bethania: e khudrung ju kâu, me he hmetu Jerusa-

EVANGELIA A SIHNALIMEN IOANE.

HNYIMAKAN 1.

TABA hnyi can, me waleji Logo, e unyin Khong Logo, haba Logo, me Khong. 2 E unyin Khong hnyi can. 3 Adre me op ta je ûnyi hia thithö a deny e; ke ba ûnyi adre hia but op, a g' adre ca op gān. 4 E hu möt unyin; ke haba möt, me melaminy at. 5 Ke ame umumelam melam hnyi lit; k' ame ca kap bi e hnen lit. 6 Ame o ke at, a kunâ hnen Khong, Ioane ien. 7 E ame o but hnân ohnathoâ, m' adre me he ka ohnathoâ melam, me me labageju tavat hia thithö ûnyi gan bi. Haba at e, me ca melam bi eling, ke so bi hnân ohnathoâ melam. 9 Haba melam hnathu, me wale at ame omelamâ tavat hia adre me o ka hnyi hmeledrany. 10 A mwi but e eang hmeledrany, ke e at a op hmeledrany, ke a ca wâ e hnen hmeledrany, 11 E ame o but ka hnyi hing hwajekhon, k' ame ca kap e hnen lakeiny. 12 Ke haba tavat adre me kap e, wale hnyat adre me labageju ka hnyi ien, me e ame ham ködra man, me adre me lakon dut Khong: 13 ke adre me ca hnöku ödra ûnyi hnyi dra, ke ca ûnyi minya bi ge weny unyin, ke ca ûnyi ge weny at, ke ûnyi bi ge Khong. 14 Adre me bi unyin Logo bi, k' ame laba unyita (ke öhmun e wâ but anyin hmanenang, wale helâke me hmanenanginy Nokon a khaca a hnokoâ hnen Kamen), a unöngöt do ge ibetengiö bâu me hnathu. 15 Haba Ioane ame ohnathoâ e, me hongot, ka habe, Walang at, waleji oge haingen, ka habe, Wâ bi Arenio anyin me ha gan, ka habe, Ame he hotuk at ke Khong at ame hijen monu anyin hmelewale hnyi hnyimakök: anyin a bân, ka drany! 30 Wale at waleji oge me ha, ka jekhou ûnyi hnyi anyin unöngöt, wale hnyimakök; anyin a bân, ka bilik bi. betenge bâu ke betenge bâu. 17 Anyin Ke oge me ca wâhmakhmeto e, ke so bi a

adre ham hnanyibu a deny Mose; ke ibetengiö bâu me hnathu a deny Iesu Keriso. 18 E ba at ame wa Khong; k'ame omanenå e hnen Nokon a khaca thibi, wale at hnyi ûlainy Kamen.

19 Ke walang hna ohnathoâ hnö Ioane hnyi ûen adre me kunâ tavat bihut me at Levi hnen at Juda ühedra Jerusalema he ka hnö e, ka habe, U ia ? 20 Me e ame haimemena, k' ame ca ivino bi; e ame haimemenâ, ka habe, Iny ca Keriso bi nya. 21 Me adre me hnö e, ka habe, Ke ieû bi? U Elia? Haingen ka habe, Ohe. U perofeta? E ame thu, ka habe, E ba. 22 Anyin a wale adre me ha kâu, ka habe, K' u ia bi? m' öhmun e he ka ha ka tavat adre kun' öhmun. Ieû hwâm gam bi? 23 Haingen, ka habe, Inya ang ifucin at ame hongot hnyi hnyebuba, ka habe, Owisa thö gethen deny Than, helâji me hna ha ga Isaia perofeta. 24 Ke adre hia but kun' ödra hnen ta je Faresaio. 25 Ke adre me hnö e me ha kâu, ka habe, Ieû gam u me bapataiso, k' u ca Keriso bi, ke ca Elia bi, ke u ca perofeta minya bi eling? 26 Haba Ioane ame thu ködra, ka habe, Inya oge me bapataiso ge köiö: ke ame tot hnyi wanböbun ke at ae ca khan' öbun, 27 wale at ame biliny hotuk, iny ca ûcû he ka thang hna hûkâlâ taben li hnyeûcan. Adre ânyâ ta je ûnyi e hnyi Bethania hoton Joridano, wale dok ame bapataiso hnyin Ioane.

29 Nyi e ame ō Iesu ame he kâu, me 16 Eke, ate me hia but ve kap habe, Ame he ka he hotuk at, ke e hnyi e ame he ka manen ka at Isaraela, can thibi Than Isaraela. 50 Haba Iesu ame thibi e oge me o but he ka bapatsiso ge köiö. 32 Haba Ioane ame ohnathoå me ha, ka habe, Oge hia but wâ Hanu ame gâ but ûheny hnyi drany helâ me biny; me ame o hnyi hon. 33 Ke oge me ca wâhmakhmeto e: ke haba at a kunö nya he ka bapataiso ge köiö, e ame ha könya, ka habe. Haba hnâm hna he ka wâ Hanu ame gâ ka hnyi hon, me laba hon, wale at ame bapataiso ge Hanu Kap. 34 Ke oge hia but wâ me ohnatho, a e thibi Nokon Khong.

35 Hmetu nyi, Ioane ame tot me ke li laten; 36 ke e ame ō Iesu ame he, me haingen, ka habe, Wâ bi Arenio anyin Khong! 37 Ke a löng ut li laten hnen hna ha, me ödru me he hotu Iesu. Haba Iesu ame hwiö thö me ō dru ödru me he hoton, me e ame ha ködru, ka habe, Haingödru kâu, ka Ieû öbu me elâm? habe, Rabi (bongon At ûne), ewa dok u ma laba hnyin 1 39 Haingen ködru, ka habe, Ai öbu m' öbu me he ka wâ. Me ödru me he me wâ hnyaban; me ödru me tha laba mē hnyi bong eling, anyin a helâke awa a teniny. 40 Haba ke at hnyi li at ödru me löng ifuci Ioane, k' ödru he hotu Iesu, me Anederea, a liamekeiny me Simona Peteru. 41 E ame bân ka elâm liamekeiny mē a Simona me ha kâu, ka habe, Ohmun e wâ but Mesia, (bongon, Keriso). **42** Ke e Haba Iesu ame wâ e, ame hom e kö Iesu. ke haingen, ka habe, U Simona a nöku Iona: adre me he ka hwenyi u, me Kefa, (bongon, Peteru).

43 Nyi e ame behe Galilaia ai, ke e ame ō Filipo: ke haingö Iesu kâu, ka habe, He hotuk. 44 Haba Filipo, me at Bethesaida, wale taun ga Anederea me Peteru. 45 Filipo ame ō Nathaniela, me e ame ha kâu, ka habe, Ohmun e wâ but hna sihnalimen hnö Mose hnyi hnanyibu me ta je perofeta minya, wale Iesu at Nazareta, nöku Josefa. 46 Ke haba Nathaniela ame ha kâu, ka habe, Hawa, e khana ûnyi ae so he ka o ûnyi hnyi Naza-47 Haba Iesu ame ō Nathaniela eling. ame he kâu, me e ame ha gan, ka habe, Wâ bi at Isaraela ae hnathu, e ba tang kâu, ka habe, U je wâhmakhmetu nya ua ? Iesu ame thu, me ha kâu, ka habe, Ôge me

thu me ha kâu, ka habe, U me labageju anyin a oge me ha köu, ka habe, Oge me ō u hnyi hmelen imeta? u me he bi ka wâ ta je ûnyi ae gan hon e. 51 Ke e ame ha kâu, ka habe, E hnathu, e hnathu, inya oge me ha köbun, ka habe, Öbun e he bi ka wâ drany adre khöng, me ta je angela anyin Khong adre me he ka ölö thö me utut hon Nokon at.

HNYIMAKAN 2.

ABA hnyi bong a kuniny me adre Lme anya faipoipo hnyi Kana hnyi Galilaia; eling hinyö Iesu: 2 ke adre me hao Iesu me laten ka hnyi faipoipo. Ke a um dö waina, me haba hinyö Iesu ame ha kâu, ka habe, E ba but waina gadra. · 4 Haba Iesu ame ha kâu, ka habe, Bai lö, ieû gam könya? e tiga ca o ûök. Haba hinyen ame ha ka je lathnyaba, ka habe, Haba ûnyi e ame he ka ha köbun, ânyâ thö. 6 Ke e hu eling je kaia veto a siks, adre me ip hnån okålåotå helå me hwakecin at Juda, ûsa lo ame ne kun ta bath tulutiny. 7 Haingö Iesu ködrin, ka habe, Öunöngötâ thö je kaia ge köiö. ödrin e öunöngötâ ke ne o but hnyi hnyi-8 Haingen ame ha ködrin, ka habe, Sâû thö walang ang, me hom dö ka taben bijeû. Me ödrin e hom. 9 Ke a hia but taben bijeû drem cubecâ köiö adre wia me me waina, ke ca khana bi dok a ûnyi hnyin (ke e khana bi lathnyaba tavat adre saû) haba taben bijeû ame hawâ at a tep faipoipo, 10 me ha kâu, ka habe, Hwakecin tavat he ka khenâ bânâ waina ae so; ke e ka hia but ijem gânâ, adre hom waina ae kong: ke haba u, u je tuö waina ae so ke ne o but ang. 11 Wale ûöman a ânyâ Iesu a bân hnyi Kana hnyi Galilaia, me omanena anyin hmanenang; haba laten ödrin e labageju kâu.

12 Hwaban e, e ame he Kaperenauma ai, e, me hinyen, me je liamekeiny mē, me reta! Haingö Filipo kâu, ka habe, Aiö u, je laten: ke ca se je bong adre me laba

13 E hakekeny jut paseka anyin at Juda, ke haba Iesu ame he Jerusalema ai. iyawâ gan! 48 Haba Nathaniela ame thu 14 Me e ame wâ hnyin uma kap tavat adre me ûco je bolok, me mamoe, me biny, ke tavat adre me wia mone, adre me ûlalaō u hnyi hmelen imeta ke tiga ca hawo u bainy: 15 me e ame hom je ong tö hnan 49 Haba Nathaniela ame thu kâu, osö, me ob' ödrin hia ûnyi hnyin uma, me ka habe, Rabi, u thibi Nokon Khong; u ta je mamoe, me bolok; me hingâlâ degecâ

ta je mone anyin tavat adre me wia mone, ! me ohnyimenâ hnyikânâi ta je laulau; 16 me e ame ha ka tavat ûco je biny, ka habe, Hom dö ta je ûnyi eang ûheny ang; ca wia bi uma umö Cica, me me uma ûcû. 17 Haba laten adre me ûnykûme hna sihnalimen, ka habe, A hia but utö nya hnen weny ae gan hmâ ka umâm uma. 18 Me ame thu at Juda me ha kâu, ka habe, Ieû haten u me he ka omanenâ köhmun, a u me ânyâ ta je ûnyi e? 19 Iesu ame thu me ha ködrin, ka habe, Kia but uma eang, me oge me he ka otilâ hmetu e hnyi ta bong a kun. 20 Me haba at Juda adre me ha, ka habe, Fâte siks je huna adre otilâ hnyin uma eang, ke u me he ka otilâ e hnyi ta bong a kun? 21 Ke haba uma e ame ha, me, wale a unyin. 22 Ke hnyi ûen ame möt hmetu thö e ûheny hnyi hna mok, me ame ûnykûme laten a g' ame ha helâe; ke ödrin e kap hna sihnalimen me hofuc a ha Iesu.

23 Tiga e bi hnyi Jerusalema hnyi bijeûiny paseka, ödra se hia adre me labageju ka hnyi ien, anyin adre me wâ ta je ûöman e ame ânyâ. 24 Ke haba Iesu ame ca ka hna e ködra, anyin a e ame wâhmakhmetoâ tavat hia, 25 ke ca ûnyi hnathu kâu a g' ame he at ka omanenâ hwakecin at ; anyin a e ame wâhmakhmetoâ ta je ûnyi eû hnyi hnyin at.

HNYIMAKAN 3.

ABA ke Faresaio, Nikodemo ien, ke taben at Juda: 2 ame he káu hnyi hnyinghet me ha kâu ka habe, Rabi, e khan' öhmun dut a u at ûne ame o ûnyi ge Khong: anyin ae ba at ae khana he ka ânyâ ke ûöman u je ânyâ, a ne hia unyin Khong. 3 Iesu ame thu me ha kâu, ka habe, E hnathu, e hnathu, inya oge me ha köu, Adre ne ca hnokoâ hmetu bi at, e ca khana he ka wâ dökhu dokhon 4 Haba Nikodemo ame ha kâu, Khong. ha habe, Adre me he ka kâmâu ka hnokoâ at, ka hingat ut? hawa, e khana he ka olo didrö ka hnyi hnyekon hinyen me me hnokoå but? 5 Ke haingö Iesu, ka habe, E hnathu, e hnathu inya oge me ha köu, Adre ne ca hnokoâ bi at hnyi köiö me Hanu, e ca khana he ka didrö ka hnyi dökhu dokhon Khong. 6 Haba hna hnokoå tinyi hnyi unyin, me wale unyin bi, ke haba | Ioane ka hnyi uma ceat. hna hnokoâ ûnyi hnyi Hanu, me wale hanu ivinö latö Ioane me ke at Juda ge hwakecin

E ûnyi hnathu he ka hnöku öbun hmetu. 8 Ame si thö ang a ka hamen weny, u je löng ut a g' ame hmuhmu, ke ca khanö u ûheny ua, k' ame he kâ: helâe tavat hia adre me hnokoâ ûnyi hnyi Hanu. 9 Nikodemo ame thu me ha kâu, ka habe, Ama kâmâu he ka helâe? 10 Haba Iesu ame thu kâu, ka habe, Hawa, u at ûne hnyi Isaraela, ke u me ca wâ ûnykûme bi e? 11 E hnathu, e hnathu, öhmun e ha hnöhmun hna wâhmakhmeto, me ha hnathoâ hnöhmun hna wâ; ke öbun e ca kap hnöhmun hna ohnathoå. 12 Oge hia but ha köbun ta je ûnyi eang hmeledrany, ke öbun e ca labageju bi, awe, öbun e he ka kâmâu he ka labageju oge ne he bi ka ha köbun ta je ûnyi ethö hnyi drany? 13 E ba at ame hia but ölö hnyi drany ai ke so thibi at ame utut ûheny hnyi drany, wale Nokon at a e hnyi drany. 14 Haba Mose ame ogöranyâ on hnyi hnyebuba, ke helâe adre me he ka ogöranyâ Nokon at : 15 me me he ka hu ûnyi gan möt ame ca ba balua ka tavat hia adre me labageju.

16 Anyin a Khong ame betenge ge hmeledrany, me e ame ham but Nokon a khaca thibi, me me ca he ka mok ke at ge tavat adre me labageju kâu, ke ame he bi ka hu möt ame ca ba balua. 17 Anyin a ca kunå bi Khong Nokon ka hnyi hmeledrany he ka ohnaûhangöâ hmeledrany; ke so bi he ka omelö hmeledrany a deny e. 18 Adre me ca ohnaûhangöâ at ame labageju kâu: k' adre hia but ohnaûhangöâ walang ang at ame ca labageju, anyin a e ame ca hia but labageju ka ien Nokon Khong a khaca. 19 Ke walang hnaûhangö, a ga o but melam ka hnyi hmeledrany, ke weny bi tavat menekholom hon melam; anyin ae kong ut hwakecidra. 20 Anyin ame hûkötiå melam hnen at ame mådrå monu, k' ame ca he bi thö ka hnyi melam, wâ e nye manen dut anyin ta je huliwa. 21 Ke haba at ame mâdrâ hnathu, e ame he ka hnyi melam, me me manen dut anyin ta je huliwa, a g' ame mâdrâ ûnyi ge Khong.

22 Hwaban ta je ûnyi eling Iesu ame tha he me laten ka hnyi hnyei Juda; ke ame tha laba eling mödrin, me bapataiso. 23 Ke Ioane minya ame bapataiso hnyi Ainon hakekenyâ Salim, anyin ae gan eling köiö: ke adre me o but, me e ame bapa-24 Anyin adre tiga ca khûö taisoi ödra. 25 Me ame bi. 7 Ca lâiâ bi hnök hna ha köu, ka habe, obosoâ. 26 Ke ödrin e he but kö Ioane me ha kâu, ka habe, Rabi, haba at ame jeû. tha tot möu hnyi ke keihen hoton Joridano, waleji at u me ohnatho, wâ bi, haba at eling ame bapataiso, ke ame ok ut kâu 27 Haba Ioane ame tavat hia thithö. thu kâu, ka habe, E ca khana at he ka kap ke ûnyi, adre ne ca ham bi kâu ûnyi hnyi drany. 28 Haba öbun, me öbun e ohnathu nya a oge ha, ka habe, Iny ca Keriso bi, ke adre kunö nya bi hnyi hnyimakan. Haba at ae hu hlu a teb faipoipo, me wale baga a teb faipoipo mē, ke haba hanen baga a teb faipoipo, at ame tot ka löng e, me ame senyin gan hmâ ge ifucin at a teb faipoipo: anyin a wale e hwâdâ but anyik 30 E ame he ka gan tot, ke senyin ang. oge me he bi nya ka ûhnyûkong tot.

31 Haba at ûheny thö, me e thibi hon ta je ûnyi hia: ke haba at ûheny hmeledrany, me at hmeledrany bi e, k' ame ûhnenamö hmeledrany: haba at ûheny thö, me e thibi hon ta je ûnyi hia. e ame ohnathoâ ûnyi e ame wâ me löng; ke ba at ame kap hnen hna ohnathoå. Ke haba at ame kap hnen hna ohnatho, me wale at ame bi haten a e hnathu Khong. 34 Anyin a haba at ame kunâ hnen Khong, me wale at ame ha je hofuc hwan Khong: anyin a e ame ca ham Hanu hoton tulut. 35 Haba Kamen ame betenge ka Nokon, k' ame hna ta je ûnyi hia ka hnyi li hnyamen. 36 Haba at ame labageju ka Nokon, me hu but kâu möt ame ca ba balua; ke haba at ame ca löng hoton Nokon, me ame ca he ka wâ möt, k' ame he ka takoû e hnen hmönyin anyin Khong.

HNYIMAKAN 4.

K^E a wâ but Than a g' ame löng hnen ta je Faresaio, ka habe, Iesu ame bi laten me bapataisoâ tavat ae se hia, ke wakhalet bi Ioane 2 (ke so bi ame ca bapataisoi ödra ga Iesu, ke hnen laten), 3 me e ame hna but Juda me he hmetu Galilaia ai. 4 Ke hamen he ka he hanyâûâ Samaria. 5 Mee ame o but hnyi ke taun hnyi Samaria, Sikara ien, e hakekeny ka hnyi utkânâ a ham Jekob ka nökon jia Josefa: 6 eling an beli Jekob. Ke ame laba ju Iesu hon an anyin ae sënyin dut anyin he. Awa a siksiny eling. 7 Me ame o but ke momo Samaria he ka se köiö: ke haingö he ka omanena köta ta je ûnyi hia. me ödrin e he but ka hnyi taun he ka ûcû | ûhnenamö möu.

9 Ke haingen momo Samaria kau, ka habe, Ieû gam, a u at Juda, k' u me sumatö köiö gak, k' iny momo Samaria bi nya? (Anyin ae ca iate at Juda me at Samaria.) 10 Haba Iesu ame thu me ha ka momo, ka habe, A ne manen köu bwihlany anyin Khong, me at ame ha köu, Habelik ; me u je he ka sumâtâ gan, me e ame he ka ham köu köien möt. 11 Me haingen momo kâu, ka habe Than lö, e ba ûnyi gam hnân söû, ke dit an, ke ûnyi ua köien möt gam? 12 Hawa, u gan hu Jekob hanen lakamöhmun, at a ham köhmun an ang, ke belen e, me lakon, me ta je haleny? 13 Iesu ame thu me ha kâu, ka habe, Ame he ka beic hmetu tavat adre me ijem an ang: 14 ke haba at ame he ka ijem an oge me he ka ham, me ame ca he hmetu bi ka beic nyiele balua; ke haba köiö oge me he ka ham kâu me ame he ka eû hnyi hnyekon wale an ame pupua ka hnyi möt ame ca ba balua. 15 Haba momo ame ha kâu, ka habe, Than lö, ham but könya an e, m' inye ca beic hmetu, m' inye ca hmetu jem kââng he ka se köiö. 16 Haingö Iesu kâu, ka habe, He thö ka hawâ jem âiâm. Haba momo ame thu, ka habe, E ba öiök. Haba Iesu ame ha kâu, ka habe, E hnathu hnâm hna ha, ka habe, E ba âiâm: 18 anyin a ödrin thabûng ehac lâiâm, ke haba at u me tha laba më walang, me ca âiâm bi: waleling, e me hnathu hnâm hna ha 19 Haingen momo kâu, ka habe, Than lö, oge wâ but a u perofeta. 20 Haba lakamöhmun adre me hmi hnyi bucen ang, ke öbun e ha, ka habe, E ûcû ka tavat he ka hmi hnyi Jerusalema. 21 Iesu ame ha kâu, ka habe, Momo lö, labageju nya ju, a g' ame he ka o ûen öbun e ca he ka hmi ka Kamen hnyi bucen ang, ke ba minya bi hnyi Jerusalema. 22 E ca khan' öbun hnöbun hna hmi kâu; ke e khan' öhmun hnöhmun hna hmi kâu: anyin a ûnyi ge at Juda ûhömeli. 23 Ke ame he ka o ûen, ke wale but ang, a g' ame he ka he tavat adre me hmi hnathu ka hmi ka Kamen hnyi hanu me hnathu: anyin a Kamen ame elâm tavat helâe he ka hmi kâu. 24 Khong Hanu; ke hamen tavat adre me hmi kau he ka hmi hnyi hanu me hnathu. Haingen momo kâu, ka habe, E khanö nya a g' ame he ka o Mesia (adre hwenyi ien Keriso): ke hnyi ûen e ame o but, e ame Iesu kâu, ka habe, Habelik. 8 Haba laten, | Iesu ame ha kâu, ka habe, Inya ang at ame

anyin a e ame ûhnenamö me momo; ke so bi, e ba at ame ha, ka habe, Ieû u me elâm? ke, ieû e gam u me ûhnenamö me momo? 28 Haba momo ame ip ju belen kaia me he ka hnyi taun, me ha ka tavat, ka habe, 29 Ai öbun he ka hnyi wâ at ame hia but ha könya ta je ûnyi hia oge hia but ânyâ: hawa, ame ne e la Keriso? 30 Me adre me he but ûhedra hnyi taun, me o kâu. 31 K' ödra tiga bec, me ame ûjengö e laten, ka habe, Rabi, ö u mē han dö. Ke haingen ködrin, ka habe, E hu ök ae ca khan' öbun. 33 Anyin a wale, ame ûhnenamököuâ laten, ka habe, Ame ne hu at a hān? 34 Haingö Iesu ködrin, ka habe, Walang ok, a oge me he ka mådrå weny at a kunö nya, me umo anyik huliwa. Hawa, ca hobun ang, ka habe, Vak biju ta tehi, me adre me menu? ke wâ bi, inya oge me ha köbun, ka habe, Bwele th' öbun, me wâ je hna belök a hmahmat ut ang he ka menu. 36 Haba at ame hiny, me e ame kap hwaban, k' ame ûkhöûnâ troban hobi kâu möt ame ca ba; me me tha senyin at ame tā me at ame hiny. 37 Waleling me me hnathu hna ha, ka habe, Ame tā hnen ke at, k' ame hiny bi hnen ke at. 38 Oge me kun' öbun he ka hiny hnöbun hna ca huliwan : a hia but huliwa keihen, me öbun e didrö ka hnyi anyidra ta je huliwa.

39 Ke ame labageju kau tavat Samaria ae se hia hnyi taun eling, can hofuc hwan momo, ka habe, E ame hia but ha könya ta je ûnyi hia thithö oge hia but ânyâ. Ke ame e but kâu tavat Samaria, me adre me sumâtâ e he ka tha laba mödra: me e ame laba eling lo li bong. 41 Ke ame labageju tavat ae se hia hmönyin ûnyi ge hofuc a hwan; 42 m' ödrin e ha bi ka momo, ka habe, Öhmun e ca hake labageju thibi ûnyi ge hwâm hofuc; anyin a öhmun e hnyi löng ut me wå a wale thibi e At omelö hmeledrany.

43 Hwaban lo li bong e ame hna but dok e, k' ame he Galilaia ai. 44 Anyin a Iesu ame ohnatho, a g'adre me ca ogânâ perofeta hnyi ka iny hnyei. 45 E ame o hnyi Galilaia, me ame kap e ge at Galilaia, anyin adre me wâ ta je ûnyi e ame ânyâ hnyi Jerusalema hnyi bijeû : anyin adre me hnyi mwi minya hnyi bijeû.

Galilaia, waleji e ame wia hnyin köiö me omelö, me ca khana bi ia e; anyin a Iesu me waina. Ke wale ke taben, k' ame mok ame he iyong, anyin a eling tavat ae se hia. nokon hnyi Kaperenauma. 47 E ame 14 Ke hwaban e Iesu ame wâ e hnyi uma

27 Ke ame o but laten; ke ödrin e låiå | löng a g' ame o but Iesu hnyi Galilaia ûheny Juda, me e ame he but kâu, me sumátá e, me me he ka osoá nokon; anyin ae hakekeny jut he ka mok. 48 Haingö Iesu ame ha kâu, ka habe, Öbun e ne ca wâ ta je haten me ûöman, öbun e ca he bi ka labageju. 49 Haingen taben kâu, ka habe, Than lö, he thö jem, e me tiga ca mok bi nökuk. 50 Haba Iesu ame ha kâu, ka habe, He thö, a möt ut nokom. at, me e ame labagejon hofuc a ha Iesu kâu, me e ame he. 51 Ke e ame tiga he, me ame ûkhanö mē lathnyabainy me ödrin e ha kâu a g' ame mödrut nokon. 52 e ame hnei ödrin ge ûen ioiny möt. ödrin e ha kâu, ka habe, a hna but e et hnen kahwa, hnyi awa a seveniny. 53 Me ame wâhmakhmeto kamen ka habe, wale awa a ha hnyin kâu Iesu, ka habe, A mödrut nokom: me e ame labageju me anyin hia lap. 54 Wale fioman a loiny a ânyâ Iesu, waleji ge ibi ioiny hnyi Galilaia ûheny Juda.

HNYIMAKAN 5.

WABAN ta je ûnyi e, e hu bijeû anyin at Juda; me ame he but Iesu Jerusalema ai.

2 E hnyi Jerusalema hnyi homagouleny mamoe ke an, haba ien hnyi hwen Heberu, me, Betheseda, dok ae hu hnyin je poretiko 3 Ame mokut eling tavat ae se a faiv. hia a at sēnyin, me wadröu, me kong can, me mat. 5 Eling at ae mok thöte faiv je huna. 6 Iesu ame wâ e ame mokut, ke e khana ae beû hmâ but hnen hna mok, me e ame ha kâu, ka habe, E bewem he ka möt? 7 Haba at ae mok ame thu kâu, ka habe, Than lö, e ba at he ka köp nya ka hnyi an, e ka hûnyûnye thö köiö: anyin a oge me tiga he ka utut, me ame ie logot ut ke at ke belik thiju. 8 Iesu ame ha kâu, ka habe, Todrö hom minya thö hnâm me he thö. 9 Me ame ie möt dö at, ke e ame hom dö hnen hna mokut me he.

10 Me ame ha Ke sabath bong eling. at Juda ka at adre omelö, ka habe, Sabath ang, e ca ûcû köu he ka vadren hna mokut. 11 Me e ame thu ködra, ka habe, Hnen at a omeli nya a ha könya, ka habe, Hom dö hnâm me he thö. 12 Me adre me hnö e, ka habe, Ie at a ha köu, ka habe, Hom dö 46 E ame o hmetu hnyi Kana hnyi hnâm me he thö? 13 Ke haba at adre me kap, me haingen kâu, ka habe, Wâ bi, adre j e ame he but, k' ame thumeto at Juda, a Iesu ame omelö e. 16 Wale m' adre me oveci Iesu ge at Juda, anyin a e ame ânyâ ta je ûnyi e hnyi bong sabath. 17 Ke haingö Iesu ködra, ka habe, Ame huliwa Cica ke ne o but hnyi bong ang, ke oge me huliwa bi nya. 18 Waleling me ti hwege at Juda he ka heleû deny he ka hlingâ e, ca ûnyi thibi ge hnen hna hanyâûâ sabath, ke anyin minya bi e ame ha, ka habe, haba Khong, me hing Kamen, k' ame öûco e me Khong.

19 Haba Iesu ame thu me ha ködra, ka habe,

E hnathu, e hnathu inya oge me ha köbun, ka habe, E ca khana Nokon he ka ânyâ huliwa a ka ûnyi gan, ke so bi e ame wâ hna mâdrâ hnen Kamen: anyin a haba ta je ûnyi e ame ânyâ, me ame ânyâ minya bi Nokon. 20 Anyin a kamen ame hnyokâ Nokon, me omanena kau ta je unyi hia e ame ânyâ: ke e ame he ka omanenâ kâu ta je huliwa ae gan hon e, m' öbun e he ka lâiâ. 21 Anyin a Kamen ame otilâ thö ta je komok me omeli ödra, helâe minya Nokon ame omelö tavat e ame weny. 22 Anyin a haba Kamen ame ca hnö ke at, ke e ame ham ka Nokon he ka hnö hia thö; 23 me me he tavat hia thithö ka ogânâ Nokon helâ me hnödra hna ogânâ Kamen. Haba at ame ca ogânâ Nokon, me ame ca ogânâ Kamen at a kunâ e. 24 E hnathu, e hnathu, inya oge me ha köbun, ka habe, Haba at ame löng hok ta je hofuc, k' ame labageju ka at a kunö nya, me hu but gan möt ame ca ba balua, k' ame ca he bi ka hnaûhangö, ke e ame he but ûheny hnyi mok ka hnyi möt. 25 E hnathu, e hnathu inya oge me ha köbun, ka habe, ame he jem awa, ke walang ang, me ame he ka löng ifucin Nokon Khong hnen tavat adre mokcu; ke haba tavat adre me löng me adre me he ka möt. 26 Anyin ae ka hu bi ge Kamen anyin möt, ke helâe e ame hna ka Nokon he ka hu gan möt: 27 ke e ame ham minya kâu man he ka hnei, anyin a e Nokon at. 28 Ca lâiâ bi e, anyin ame he jem ûen a g' ame he tavat hnyi ta je erkemok ka löng ifucin, 29 me he but; hnaûhangö.

30 E ca khanö nya he ka hake mådrå hia but omeli u, ca mâdrâ hmeto hulö, wâ thiju ke ûnyi: oge me hnö hoton hnök hna e nye o but monu ae gan hmâ köu. 15 Ke löng: ke inya oge me hnö wisa; anyin oge me ca elâm wek, ke so bi weny at a kunö nya. 31 Oge ne ohnathu nya bi, e ca hnathu bi hnök hna ohnathu nya. 32 E so ke hu ke at ame ohnathu nya; ke e khanö nya ae hnathu hnen hna ohnathu nya. 33 Obun e hia but ûkhûnöng kö Ioane, me e ame ohwådå hnathu. 34 Ke oge me ca kap hna ohnathoâ ûnyi ge at : ke inya oge me ha ta je ûnyi eling me öbun e mödrut. 35 E thibi lamepa ame ubâhlâ me umumelam: ke e webun he ka senyin 36 Ke hu ge iumumelaminy hnyi ke ûen. but gak hnân ohnatho ae beönua hu Ioane: anyin a haba ta je huliwa a ham könya Kamen he ka ânyâ, me wale ta je huliwa oge me ânyâ hnân ohnathu nya a ga kunö 37 Ke a hia but ohnathu nya Kamen. nya hnen Kamen at a kunö nya. Obun e ca löng bala ifucin, ke öbun e ca wâ minya bi unyin. 38 Ke ca e bi eû hnyi je hnyekubun hwan hofuc: anyin a öbun e ca labageju bi ka hnen hna kunâ. 39 Obun a elâm hnyi je hna sihnalimen, anyin a öbun e ûnykûme ae hu but gabun möt eling ame ca ba balua; ke wale bi e at ame ohnathu nya; 40 ke öbun höcö he ka he könya me me hu möt gabun. 41 Oge me ca kap hna ogânâ ûnyi ge at. 42 Ke oge wahmakhmetu öbun dut ae ca hu gabun weny ka Khong. 43 Oge o but hnyi ien Kamök, ke öbun e ca köp nya: ame ne he ka o but ke at hnyi ka ien bi, öbun e he ka kap e. 44 Öhun e he ka kâmâu he ka labageju, öbun hnyat ûkapköuâ hnân oganâ ûnyi gabun bi, ke ca elâm bi hnân ogâna ûnyi ge Khong a khaca thibi! 45 Ca ûnykûme öbun a oge me he ka hai öbun ka Kamök: e hu bi ke at ame he ka hai öbun. wale Mose, at öbun e labageju kåu. Anyin öbun e ne köp Mose, me öbun e he ka köp nya minya; anyin a e a sihnalimi 47 Ke öbun e ne ca kap hnen hna sihnalimen, me öbun e he ka hawa he ka kap hok ta je hofuc.

HNYIMAKAN 6.

WABAN ta je ûnyi e Iesu ame be hanyâûâ köiö Galilaia, wale köiö haba tavat adre me madra so, adre me he Tiberia. 2 Haba tavat ae se hia adre me ka todrö ka hnyi möt ; ke haba tavat adre he hoton, anyin adre me wå ta je ûöman e me ânyâ hulö, me adre me he ka tot ka hnyi ame ânyâ ka tavat a ödra mok. 3 Ke haba l Iesu ame öliå bucen, me tha laba eling me

anyin at Juda. 5 Iesu ame bwele thö, k' ame wå tavat ae se hia hmönyin adre me he but kâu, me e ame ha kö Filipo, ka habe, Otin e he ka ûcû areto ua, m'adre me he ka han? 6 K' ame ha e he ka cubec e: anyin ae khana ûnyi ame he ka ânyâ. 7 Haingö Filipo kâu, ka habe, E ca ûcû bi ködra je areto a hwaban lo li haded je denari, me me ve ûcû ködra ong jeû ae ûhnyû-kong. 8 Me ame ha kâu hnen ke aten jia Anedrea liamekeiny me Simona Peteru, ka habe, 9 Wale ke da ae hu je areto bali a faiv ke li ong wâ: ke hnân cû thö ling ke se hia tavat? 10 Ke haingö Iesu, ka habe, Olaba ju tavat. Ke gan hmâ hna önying hnyi dok eling. Me ame ûlalabainy ju tavat, haba ûseidra, me helâ me faiv thauzan. 11 Haba Iesu ame hom je areto, ke a hia but oleâ, me e ame khenâ but ka tavat adre me ulalabainy; helâe minya li ong wå, hoton wedra. 12 Ke ame sekudra thö, me e ame ha ka laten, ka habe, Ükhöûnâ thö je ong kolon, me me ba ûnyi adre ma degec bi. 13 Me ödrin e ûkhöûnâ thö, me ounöngötå je tang a twelv wale je kolon je areto bali a faiv, a kolon hna han hnen tavat. 14 A wâ but hnen tavat ûöman a ânyâ, me adre me ha, ka habe, E hnathu, walang perofeta adre me ha a g' ame he ka utut ka hnyi hmeledrany.

15 Ke a wa but Iesu, a g' adre me he ka o thö he ka hom ûjengö e he ka otilâ e me than, me e ame hake he hmetu ka

hnyi bucen.

16 Ke a sahac ut haba laten ödrin e utut ka hnyi köiö; 17 ke ödrin e ölö hon hu, me hwân he ka kec hanyâûâ köiö Kaperenauma ai. Ke a lit ut, ke tiga ca o Iesu ködrin. 18 Me ame omun dö köiö ge ang ae gan. 19 Ke ödrin e hia but galu helâ me twente faiv, ame ne thöti je setadia, me ödrin e ō Iesu ame he hon köiö, me hakekeny ka hnyi hu: me ödrin e ot. 20 Ke e ame ha ködrin, ka habe, Inya bi ; ca ot. 21 Me ödrin e kap senyina thö e ka hnyi hu: me ame ie khöp dö hu hnyi hnyei ödrin e kec ka hnyin.

22 Haba nyi, a wâ but hnen tavat adre me ûtitilen hnyi ke keihen köiö, ae ba ju ke hu e, ka ca tha ölö Iesu me laten hon hu, ke hake laten thibi, 23 (ke so bi ame khöp dö ke je ong galu ûheny Tiberia hakekeny ka hnyi dok adre me han hnyin hwaban hna ole hnen Than): 24 me ame wâ hnen tavat ae se hia ae hiö Iesu eling, me obiny.

laten. 4 E hakekeny jut bong paseka, bijeû laten minya, me adre me laba but hon je ong galu, me kec Kaperenauma ai he ka elöm Iesu. 25 Ke adre me wâ ju e hnyi ke keihen köiö, haingödra kâu, ka habe, Rabi, u je o eang kehö? 26 Haba Iesu ame thu ködra, ka habe, E hnathu, e hnathu inya oge me ha köbun, öbun e ca elöm nya anyin öbun e wâ ta je ûöman, ke anyin bi öbun e han areto me ame sekubun dö. 27 Ca huliwa bi hobi kâu jeû wale ûnyi ame he ka bobot, ke so bi jeû ae tet hmâ ke ne o but ka hnyi möt ame ca ba balua, wale ame he Nokon at ka ham köbun: anyin a wale at Kamen ame okeceâ haten hon, wale Khong. 28 Haingödra adre me ha kâu, ka habe, Îeû hanymöhmun m' öhmun e he ka ânyâ ta je huliwa anyin Khong? 29 Iesu ame thu ködra, ka habe, Walang huliwa anyin Khong, ka habe, öbun e he ka labageju ka at a kunâ. 30 Me adre me ha kâu, ka habe, Ieû haten u me he ka mâdrâ, m' öhmun e wâ thö, me labageju köu? ieû ânyâm huliwa? 31 Haba lakamöhmun adre me han mana hnyi hnyebuba; helâ me hna sihnalimen, ka habe, E ame ham ködra areto ûnyi hnyi drany hnân han. 32 Me haba Iesu ame ha ködra, ka habe, E hnathu, e hnathu inya oge me ha köbun, ka habe, A ca ham köbun areto ûnyi hnyi drany ga Mose; ke so bi Cica ame ham köbun hing areto ûnyi hnyi 33 Anyin a areto anyin Khong, me wale at ame utut ûnyi hnyi drany, k' ame ham möt ka hmeledrany. 34 Haingödra kâu, ka habe, Than lö, ham bala ju köhmun areto e. 35 Me haingö Iesu ködra, ka habe, Inya ang aretoiny möt: haba at ame he ka o könya, me ame ca he hmetu ka mekihnânem, ke haba at ame he ka labageju könya, me ame ca he hmetu ka 36 Ke oge me ha köbun, ka habe, beic. öbun e ō nya, ke öbun e ca labageju bi. 37 Haba ödra hia a ham könya Kamen, me adre me he ka o könya; ke haba at ame he ka o könya, me oge me ca he bi nya ka degec. 38 Anyin oge me ca utut ûhek hnyi drany he ka mâdrâ wek, ke so bi weny at a kuno nya. 39 Ke walang weny at a kunö nya, o oge me ca he ka hna ke at gadra a ham könya, m' oge me he bi ka otil' ödra hnyi bong a obiny. Ke walang weny Kamök, a g' ame he ka hu möt ame ca ba balua ka tavat hia adre me wâ Nokon, me labageju kâu; me oge me he bi nya ka otil' ödra hnyi bong a

a e ame ha, ka habe, Inya ang areto ame utut ûheny hnyi drany. 42 Haingödra, ka habe, Hawa, ca Iesu e, nöku Josefa, ke khan' öta kamen me hinyen? a hawa hofuc e ame ha, ka habe, Ogo me utut ûhek hnyi drany? 43 Haba Iesu ame thu ködra me ha, ka habe, Ca ulit öbun. 44 E ba at ae khana he ka he könya, a ne ca lelö bi e hnen Kamen, a at a kunö nya: ke oge me he ka otilâ thö e hnyi bong a obiny. Adre me sihnalimen hnyi tusi anyin je perofeta, ka habe, Ame he Khong ka n' ödra hia. Ke haba tavat hia adre me löng ûnyi ge Kamen, k' adre me ûne bi, me adre me he ka o könya. 46 E ba at ame wâ Kamen, ke so thibi at a ûnyi ge Khong, e ame wâ Kamen. 47 E hnathu, e hnathu, inya oge me ha köbun, ka habe, Haba at ame labageju, me hu but kâu möt ame ca ba balua. 48 Inya ang aretoiny möt. 49 Ame han mana lakamöbun hnyi hnyebuba ke adre mokcu. 50 Walang areto ame utut ûheny hnyi drany, a ga ne an hnen ke at, e ame ca he ka mok. 51 Inya ang areto ae möt ame utut ûheny hnyi drany: a ne an dö ke at areto eang e ame he ka möt nyiele balua: eke, ke haba areto oge me he ka ham me wale unyik, hnân malen hmeledrany.

52 Me ame iwatretra at Juda, ka habe, Ama hawa ka khana at ang ka ham köta unyin hnân han? 53 Haba Iesu ame ha ködra, ka habe, E hnathu, e hnathu, inya oge me ha köbun, ka habe, Öbun e ne ca an unyin Nokon at, me ijem dren, me ca hu möt bi eû hnyi je hnyekubun. Haba at ama an unyik me ijem drök, me hu but kâu möt ame ca ba balua; ke oge me he ka otilâ thö e hnyi bong a obiny. 55 Anyin a hing jeû unyik, ke hing möt hnathu drök. 56 Haba at ame he ka an unyik me ijem drök, me ame laba eû hnyi hnyik, ke inya bi eû hnyi hnyekon. 57 Haba Kamen ae möt ame kunö nya, ke inya oge möt ûnyi ge Kamen; ke helâe ge at ame he ka han unyik, e ame he ka möt ûnyi gak. 58 Walang areto ame utut ûheny hnyi drany: ca helâ me hna han hnen lakamen ke adre me mokcu: haba at bi hmeledrany he ka hûköti öbun; ke so bi ame han areto ang, me ame he ka möt ame hûkötiö nya, anyin a oge me ohnathoù nyiele balua. eling hnyi sunago, hnyi hnen hna ûne hnyi | ka hnyi bijeû : oge me ca më he ka hnyi Kaperenauma.

me adre me ha ka habe, E hmak hofuc e; laba ju hnyi Galilaia.

41 Haba at Juda adre me ulidro e anyin | ke ia ae khana he ka löng? 61 Ke a wà but Iesu eû hnyi hnyekon hnen laten hna ulidro ge ûnyi eling, me e ame ha ködra, ka habe, Hawa hnân jönibun hofuc e? 62 Ame ne he ka hawa öbun ka he ka wà Nokon at ame ölö ka hnyi hnen bi ehac! 63 Haba at ame omelö, me hanu; ke 🕿 ûnyi hnathu bi unyin: haba ta je hofuc oge hia but ha köbun, wale hanu me möt. 64 Ke ame ca labageju keihen gabun. Anyin ae khanö Iesu tavat adre me ca labageju, me at minya bi ame he ka alecuâ e. 65 Me e ame ha ködra, ka habe, Waleling me inye ha köbun, ka habe, E ba at ae khana he ka o könya, a ne ca ham kâu hnen Kamen.

66 Anyin a wale, e se hia laten adre me hmetuhmetu me ca tha he hmetu mē. Haba Iesu ame ha ka hnyat a twelv, ka habe, E webun minya he ka hmetuhmetu! 68 Haba Simona Peteru ame thu kâu, ka habe, Than lö, öhmun e he ka he kö ia? e thibi gam je hofucin möt ame ca ba balua. 69 Ke öhmun e hia but labageju me wâhmakhmeto a u thibi At ae Kap anyin Khong. 70 Iesu ame thu ködrin, ka habe, Hawa, oge me ca ûc' öbun a twelv, ke diabolo ke at gabun ? 71 E ame haiö Juda nöku Simona Isakariota, anyin a e at ame he ka alecuâ e, ke hanen hnyat a twelv.

HNYIMAKAN 7.

WABAN e Iesu ame vheno Galilaia: anyin ae ca weny bi he ka vheno Juda, anyin a at Juda adre me heleû deny he ka hlingå e. 2 E hakekeny jut bijeů anyin at Juda, wale bijeûiny uma mena 3 Me ame ka kâu liamekeiny mē, ka habe, Hna but dok ang, ke he thö Juda ai, me me wâ thö hnen latâm ta je huliwa u me ânyâ. 4 Anyin ae ba at ame ânyâ duöngâ ke ûnyi, e ka weny bi he ka omanenâ e. U je ne ânyâ ta je ûnyi e, awe omanenö u tho ka hmeledrany. 5 Anyin ame ca labageju minya kâu je liamekeiny mē. Haba Iesu ame thu ködrin, ka habe, E tiga ca o ûök; ke ûöbun bala bi. 7 E ca khana 59 E ame ha ta je hofuc ae kong ta je huliwainy. 8 He th' öbun bijeû; anyin ae tiga ca hwâdâ bi ûök. 60 A löng ut hnen ke je laten ae se hia, | E ame ha je hofuc eling ködra, me ame mē

10 Ke ame he but ka hnyi bijeû je nya e, anyin a ûhek unyin, ke e a kunö liamekeiny mē, me e ame ka he minya, k' nya. 30 Me adre me elâm he ka kât e: ame ca he manen bi, k' ame he duöng, ke ba ke at ame hinöbeny kâu, anyin ae bijeû, haingödra, ka habe, Ewa ? 12 Ke me labageju kâu; me ödrin e ha, ka habe, gan hmâ hna ûlidro gān ge tavat ae se hia: haingen keihen, ka habe, E at ae so; haingen keihen, Ohe, e ame omono tavat ae se hia. 13 Ke ba at ame ha manenâ e anyin a ödra outen at Juda.

14 Ke haba hnyi wanben bijeû, me ame he Iesu ka hnyi uma kap, k' ame ûne. 15 Haba at Juda adre me lâiâ me ha, ka habe, A khana at ang tusi ga ia, ke adre ca nâ bi? 16 Me Iesu ame thu ködra, ka habe, Ca ûnyi gak hnök hna ûne, ke ûnyi ge at a kunö nya. 17 A ne weny ke at he ka mâdrâ weny, e ame he ka wâhmakhmetoâ hna ûne, a ne ûnyi ge Khong, oge ne ha ka ûnyi bi gak. 18 Haba at ame ha hofuc ka ûnyi gan bi e ame elâm he ka ogânâ e bi: ke haba at ame elâm he ka ogânâ at a kunâ e, e hnathu e, ke ba hwakecin ae ca wisa gan. 19 Hawa, a ca ham köbun Mose hnanyibu, ke ba ke at gabun ame vheno hnanyibu? Ieû gabun öbun e elâm he ka hlingö nya? 20 Haba tavat ae se hia adre me thu me ha, ka habe, E but gam demoni: ia ame elâm he ka hlingö 21 Iesu ame thu me ha ködra, ka habe, Oge hia but ânyâ ke huliwa, ke öbun e lâiâ hia. 22 Anyin a wale Mose ame hia but ham köbun peritom (ke so bi ca ûnyi ga Mose, ke ûnyi bi ge wahingat); ke öbun e peritomonâ at hnyi sabath. 23 Adre ne peritomonâ ke at hnyi sabath, k' adre me ca he ka hanyâûâ hnanyibu anyi Mose; hawa öbun e hmönyibun könya, anyin a oge me ti osoâ at hnyi sabath? 24 Ca ha ûnykûme bi hoton hna wâ hnen ecmak, ke so bi ha ûnykûme ju hoton

25 Me haba keihen ûhedra Jerusalema adre me ha, ka habe, Hawa, ca walang at adre me elâm he ka hlingâ? 26 Ke wâ bi, e ame fuc manen, ke ba hödrin kâu. Hawa, e khana je taben me ka e Keriso? 27 Ke haba at ang, me khan' öta dok a mwi hnyin: ke e ka o but Keriso, e ba at ame he ka wâhmakhmetoâ dok a mwi hnyin. 28 Me haba Iesu ame fuc hwege hnyi je Faresaio; ke ödrin e ha ködra, ka habe, hnyin uma kap me nö 'dra me ha, ka habe, Ieû gabun öbun e ca hom but e? 46 E khan' öbun dut inya, ke khan' öbun Haingen je taben tavat tue, ka habe, E minya but dok oge mwi hnyin; oge ca o ba at ame fuc helâe. 47 Me ame thu ka ûnyi gak, ke e hnathu e at a kunö nya, ködra ta je Faresaio, ka habe, Hawa, adre

11 Haba at Juda adre me elâm e hnyi tiga ca o bi ûen. 31 Ke ödra se hia adre E ka o but Keriso, hawa, e ame he ka ânyâ ta je ûöman hon hna ânyâ hnen at ang. 32 A löng ut ta je Faresaio hna iulidroköuâ ge tavat ta je ûnyi e gan; me haba je taben tavat bihut me ta je Faresaio, me adre me kunâ je taben tavat tue he ka 33 Haba Iesu ame ha, ka habe, E ca beû biju ûök a ûlabaik eang unyibun, ke oge me he ka he but ka at a kunö nya. 34 Öbun e he ka elöm nya, ke öbun e ca he ka wâ: ke ca khan' öbun he ka he ka hnyi dok oge me he ka labā. 35 Me haba at Juda adre me ûhnenamököuâ, ka habe, Ewa dok ame he at ang ka he ka hnyin m' ate me ca he bi ka wâ; hawa, e ame he ka he ka tavat adre vese unyin at Heleni, me nâ at Heleni? 36 Ieû hofuc ang e ame ha, ka habe, Öbun e he ka elöm nya, k' öbun e ca he ka wâ: ke ca khan' öbun he ka he ka hnyi dok oge me he ka laba hnyin?

37 Hnyi bong a biliny bonginy bijeû, wale bong ae gan, Iesu ame todrö me ha hwegiâ, ka habe, A ne ke at ae beic, he but jem ka ic unyik. 38 Haba at ame labageju könya me ame he ka uoû ûnyi eû hnyi hnyekon je wageweiny möt, helâji me hna sihnalimen. 39 Ke e ame ha ge Hanu, wale ame he tavat adre me labageju kâu he ka kap: anyin adre me tiga ca ham Hanu; anyin adre me tiga ca ogânö Iesu. 40 Haba keihen tavat ae se hia, hnyi ûen adre me löng ta je hofuc e, me haingödrin, ka habe, E hnathu, perofeta at ang. 41 Haingen keihen, ka habe, Walang Keriso. Ke haingen keihen, ka habe, Hawa, ame o Keriso ûheny Galilaia? 42 Hawa, adre me ca ha bi hnyi hna sihnalimen, ka habe, Ame he ka o Keriso ûnyi ge mâtrâni Davita, ke haba taun anyi Davita, me Betheleema. 43 Me ame khekhe lo but tavat gan. 44 Ke e weny keihen he ka kât e; ke ba bi at ame hinöbeny kâu.

45 Me ame he hmetu but je taben tavat tue ka je taben tavat bihut me ta wale at ae ca khan' öbun. 29 E khanö hia but omonu öbun minya? 48 Hawa, e hu ke taben ame ne ke at Faresaio ame|hnök hna ohnatho; anyin ae khanö nya minya Galilaia? Elâm do me wâ, anyin ohnathoâ hnen li at a lo, me hnathu. ae ba ke perofeta ame o ûheny Galilaia.

53 Me adre me vese but ka hnyi umodra ta je uma:

HNYIMAKAN 8

K E Iesu ame he but ka hnyi bucen kong e ame o hmetu ka hnyi uma kap, me ame he but kâu tavat hia; ke e ame laba ju me n' ödra. 3 Haba tavat sihnalimen me ta je Faresaio adre me hom kâu ke momo adre lelö k' ame tiga bi ûnyi monu; me adre me otilâ momo hnyi wanben, 4 me ha kâu, ka habe, At ûne lö, haba momo ang öhmun e lelö k'ame tiga bi ûnyi monu. 5 Ka hûna köta Mose hnyi hnanyibu he ka lûâ ge veto tavat adre me helâe; ieû hnâm hna ha gan? 6 Adre me ha e he ka cubec e, me me hu ûnyi hnân bi fuco e. Ke Iesu ame nom but me set kânâ ge banyen. 7 Ke adre me hnö ûjengö e kâu, me e ame höhöi me ha ködra, ka habe, ama bân at ame ca munyi mâdrâ hulö ka lûâ e. 8 Ke e ame nom hmetu ju me set kânâ. 9 Ke adre me löng ut me adre me ve dididrut, hwân ge at a bân ke ne o but ge at a biliny: ke hake Iesu thiju, ke momo ame 10 Ke haba Iesu ame höhöi hake tot. thö, me ha ka momo, ka habe. Ke momo lö, ödra but ua? e ba but at a ohnaûhangöi u? 11 Haba momo ame ha, ka habe, Than Haba Iesu ame ha, ka habe, Oge me ca he minya inya ka ha hnaûhangöi u: he thö; ca mådrå hmetu monu hwån ûen eang.

12 Iesu ame ha hmetu ködra, ka habe, Inya ang melaminy hmeledrany: haba at | ne inya oge me ohnathu nya bi, e hnathu ame labageju kâu tavat ae se hia.

labageju kâu? 49 Ke hnaûhangö but hou- dok oge mwi hnyin, me dok oge me he monu ang ae ca khan' ödra bi hnanyibu. ka hnyin. 15 Öbun e ha ûnykûme hoton 50 Me ame ha ködra Nikodema, (e ke at unyin, ke oge me ca ha ûnykûme bi nya gadra, k' ame he kâu ehac), 51 ka habe, ke at. 16 Ke so bi oge ne ha ûnykûme, Hawa ge anyita hnanyibu, adre me he ka e hnathu hnök hna ûnykûme; anyin a ca hangâ at ke adre me ca më löng dö gan me hake inya ke, ke tha inya me Kamök at a me manen dut hnen hna mådrå? 52 Me kunö nya. 17 Eke, adre me sihnalimen adre me thu me ha kâu, ka habe, Ûhem hnyi anyibun hnanyibu, ka habe, haba hna Haba inya oge me ka ohnathu nya bi, ke ame ohnathu nya minya bi Kamen at a kunö nya. 19 Me haingödra kâu, ka habe, Ewa Kâmâm? Iesu ame thu, ka habe, E ca khan' öbun inya, me Cica: a ne khan' öbun inya, me khan' öbun minya Kamök. 20 E ame ha ta je hofuc e hnyi dok adre hip mone, e ame tiga ûne hnyi uma kap: ke ba at ame kât e; anyin ae tiga ca o bi ûen.

21 Iesu ame ha hmetu ködra, ka habe, Oge me he but ka he, ke öbun e he bi ju ka elöm nya, ke öbun e he ka mekiny anyibun ta je hulö: haba dok oge me he ka hnyin, me ca khan' öbun he ka he ka hnyin. 22 Me ame ha at Juda, ka habe, Hawa, ame ka he ka hamen hlingâ e bi, anyin a haingen, ka habe, Haba dok oge me he ka hnyin me ca khan' öbun he ka he ka hnyin. 23 Me e ame ha ködra, ka habe, Ükebun eang hmelen; ke ûhek thö: öbun aten hmeledrany, ke iny ca at hmeledrany bi nya. 24 Anyin a wale, oge me ha köbun, ka habe, Obun e he ka mekiny anyibun ta je hulö: anyin a öbun e ne ca labageju, ka habe, Inya e, me öbun e he ka mekiny anyibun ta je hulö. haingödra kâu, ka habe, Ü ia? Haba Iesu ame ha ködra, ka habe, Wale ûnyi oge his but ha köbun hwân hnyi can. gak ta je ûnyi ae se he ka ha köbun me he ka owisa: ke so bi e hnathu e at a kunë nya; ke haba je hofuc a hwan oge me löng. me inya oge me ha e ka hmeledrany. Ke adre me ca wâhmakhmeto a e ame ha ködra ge Kamen. 28 Ke haingö Iesu, ka habe, Obun ka hia but kap göranyai Nokon at, me ame he ka khan' öbun, ka habe. Inya e, ke oge me ca mâdrâ ke ûnyi ka ame he ka he hotuk, e ame ca he ka he lûnyi gak bi, ke haba hnen Kamök hna në hnyi menekholom, k'ame he bi ka hu mela-nya, me wale can oge me ha ta je hofuc miny möt. 13 Me ame ha kâu ta je Fare- ang. 29 Ke tha e mönya at a kunö nya; saio, ka habe, U me ka hamâm ohnathu e ame ca hnö nya but ; anyin a inya oge u; e ca hnathu thö hnâm hna ohnathu u. me ânyâ bala ta je ûnyi hnân osenyinâ e. 14 Iesu ame thu me ha ködra, ka habe, A 30 E ame tiga ha ta je hofuc eling, me

adre me labageju kâu, ka habe, Öbun e ne he ka laba hmâ hnyi hok hofuc, me öbun je latök ae hnathu; 32 ke ame he ka khan' öbun hnathu, ke adre me he ka hn' öbun ge hnathu. 33 Me adre me thu kâu, ka habe, Ohmun je mâtrâni Aberahama, ke tiga ca hom hwenb' öhmun hnen ke at: a hawa, u me ha, ka kabe, Adre me he ka hn' öbun dut? 34 Iesu ame thu ködra, ka habe, E hnathu, e hnathu, inya oge me ha köbun, ka habe, haba at ame he ka mâdrâ monu e ame bi aten hulö. 35 Ke haba aten, me e ame ca laba hmâ bi hnyi hnyaba: ke so bi nokon ame laba hmâ. 36 Anyin a wale a ne he Nokon ka hn' öbun adre me he ka ti hn' öbun dut. E khanö nya a öbun je mâtrâni Aberahama; ke öbun bi öbun e elâm he ka hlingö nya, anyin ae ba hnen hok hofuc eû hnyi je hnyekubun. 38 Inya oge me ha ta je ûnyi oge me hia but wâ unyin Kamök: ke öbun e mådrå minya öbun hnöbun hna wâ unyin kamöbun. 39 Odra adre me thu, ka habe, Aberahama kamöhmun. Iesu ame ha ködra, ka habe, A ne je laku Aberahama öbun, m' öbun e he ka mâdrâ je huliwa anyi Aberahama. 40 Ke walang ang, öbun e elâm he ka hlingö nya, wale at ame ha köbun hnathu, waleji oge me löng ûnyi ge Khong: ke ca ânyâ helâe Aberahama. 41 Obun e ânyâ ta je huliwa anyin kamöbun. Haingödra kâu, ka habe, Ohmun ca je lakon gethen; khaca thibi Kamöhmun, a wale Khong. 42 Iesu ame ha ködrin, ka habe, A ne Khong Kamöbun, öbun e he ka hnyok könya; anyin oge me o but, me oge me o ûnyi ge Khong; ke oge ca ka hamök o, ke e a kunö nya. Ieû gabun öbun e ca wâ ûnykûme hok hofuc? anyin a e ca khan' öbun he ka löng hok hofuc. 44 Ünyi ge kamöbun öbun, wale diabolo, ke öbun e behe ka ânyâ weny ae kong anyin kamöbun. E at ûhlingö hwân hnyi can, k' ame ca tethmâ hnyi hnathu, anyin ae ba hnathu gan. E ka he ka ha thoi, me ka ûnyi gan, anyin a e at thoi, ke kamen thoi. oge me ha hnathu, me öbun e ca labageju je huliwa anyin Khong ge at ang. e ame löng hofuc hwan Khong: waleling drany, inya ang melaminy hmeledrany.

31 Haba Iesu ame ha ka at Juda, tavat thu kâu, ka habe, Hawa, öhmun e ca ha hnatho, ka habe, U at Samaria, ke e gam demoni? 49 Iesu ame thu, ka habe, E ba demoni gak ; ke inya oge me ogânâ Kamök, ke öbun e ohnyikönö nya bi öbun. 50 Ke oge me ca elâm hnân ogânö nya bi: e hu at ame elâm, me owisa minya. 51 E hnathu, e hnathu, inya oge me ha köbun, ka habe, a ne hu at ame he ka vheno hok hofuc, me e ame ca he ka wâ mok nyiele balua. 52 Me ame ha kâu at Juda, ka habe, E khan' öhmun dut walang ang, a e unyâm demoni. A mokcu Aberahama, me ta je perofeta, ke u me ha, ka habe, A ne hu at ame he ka vheno hok hofuc, me e ame ca he ka wâ mok nyiele balua. Hawa, u gan hon kamöhmun a Aberahama, waleji a mokcu? ke mok minya ju ta je perofeta: ke u ia bi u? 54 Iesu ame thu, ka habe, Oge ne ogânö nya bi, me ca ûnyi hnathu ûganik : ke hnen Kamök hna ogânö nya; wale öbun e ha, a e Khongubun; 55 e ca khan' öbun e: ke khanö nya e; oge ne ha, ka habe, E ca khanö nya e, awe, oge ma at thoi bi helâ me öbun : ke khanö nya e, ke oge me vheno hwan hofuc. 56 Ame senyin Aberahama a kamöbun he ka wâ bonguk je bong; ke e ame wâ ju me e ame senyin. 57 Me haingen at Juda kâu, ka habe, Hawa, ca fifte but ta je hunaiâm ke u je munyi ō Aberahama? 58 Haingö Iesu ködra, ka habe, E hnathu, e hnathu, inya oge me ha köbun, ka habe, Iny at kâû adrem, ke tiga hiö Aberahama. 59 Me adre me hom je veto he ka lûâ e: ke haba Iesu ame ka oiyongâ e hi, me didrut ûheny hnyi uma kap.

HNYIMAKAN 9.

AME he, k' ame wâ ke at a wadröu hwân hnyi hna knokoâ e. 2 Ke haba laten ödrin e hnö e, ka habe, Rabi, ie at a anyin hulö m' adre me hnokoâ wadröu eang, hawa, a ka ûnyi gan, ame ne kamen me hinyen? 3 Iesu ame thu, ka habe, E ca monu at ang, ke ca monu minya kamen 45 Ke can anyin me hinyen: ke so bi me me manen dut ta könya. 46 Ia gabun ame he ka ohnathoâ | ûcû köta he ka mâdrâ ta je huliwa anyin a g'ame hu monu gak? Ke oge ne ha at a kunö nya e me tiga lany: ame he jem hnathu, ieû gabun öbun e ca labageju lit ke ca khana hmetu ke at he ka ânyâ ke könya? 47 Haba at a ûnyi ge Khong, me huliwa. 5 Hnyi ûen a inya ang hmeleme öbun e ca löng anyin a ca ûnyi ge Ke e a hia but ha e, e ame hangöc ka hnyi Khong öbun. 48 Haba at Juda adre me kânâ, me ûnyûnya me botro li emakan at He thö ka hneû hnyi an Siloama (walang bongon, Hna ûkhûnöng). Me e ame he but me hneû, me e ame o hmetu but a ga bwela but. 8 Haba tavat adre me laba hakekenyâ, me tavat adre me wâ ehac ame labö sumat, adre me ha, ka habe, Ca at ke la ang ame labö sumat? 9 Ke haingen keihen, ka habe, Ka e at e: ke haingen keihen, ka habe, E tha ûcû mē. Ke e ame ha, ka habe, Inya ang. 10 Me adre me ha kâu, ka habe, Adre kâmâu hna obwela li emâkâm? 11 E ame thu, ka habe, Hnen at adre hwenyi ien Iesu hna mâdrâ kânâ, me kina hnyi li emakök, me ha könya, ka habe, He thö Siloama ai ha hneû: me oge me he but me hneû, me oge me bwela but. 12 Ke haingödra adre me ha kâu, ka habe, Ke ne e but ua? Haingen, ka habe Khete.

13 Ödra adre me hom but at ae wadröu ehac ka ta je Faresaio. 14 Haba bong Iesu ame mâdrâ kânâ, me obwela li emakan, me, bong sabath. 15 Haba ta je Faresaio adre me hnö hmetu e, ka habe, A hawa me u me bwela but? Haingen ame ha ködra, ka habe, E ame kina kânâ hnyi li emakök, me oge me he but ka hneû, me oge me bwela but. 16 Me ame ha keihen ta je Faresaio, ka habe, Ca ûnyi ge Khong at ang, anyin a e ame ca okabâ sabath. Ke haingen keihen, ka habe, A hawa at ae monu ka khana ka ânyâ ta je ûöman helâe? Me adre me khekhe lo but. 17 Me adre me ha hmetu ka at ae wadröu, ka habe, Ieû hwâm gan, anyin a e ame obwela li emâkâm? Haingen, ka habe, E perofeta. 18 Ke haba at Juda, me adre me ca kap a e at eji ae wadröu, ka bwela hmetu but, ke ne o but adre me hawâ kamen me hinyen at adre obwela, 19 me hnei ödru, ka habe, Hawa nökubu at ang waleji öbu me ha a g'adre hnokoa ke wadrou! a hawa a ga bwela but walang ang? 20 Me ame thu kamen me hinyen, ka habe, E khan' öhmu a nökuhmu at ang, ke öhme hnokoå ke wadröu: 21 e bwela but walang, ke ca khan' öhmu a hawa; ke ca khan' öhmu minya at a obwela li emakan: bethe hnö öbun gan; e at hnathu but; hamen he ka 22 Ame ha kamen me hinyen helâe anyin a ödru outen at Juda; anyin ame ûhaköuâ at Juda he ka obâ ûnyi hnyi sunago at ame he ka ha, ka habe, E Keriso. 23 Waleling me me ha kamen me hinyen, ka habe, E at hnathu but; bethe hnö öbun

ae wadröu ge kânâ, 7 me ha kâu, ka habe, | gan. 24 Me adre me olo hawâ at ae wadröu, me ha kâu, ka habe, Ogânâ Khong, anyin a öhmun e wå but ae monu at ang. Haba at ae wadrou ame thu, ka habe, A ne at ae kong, me ca khanö nya: khaca thibi ûnyi ae khanö nya, wale a iny wadröu ehac, ke walang ang oge me bwela but. 26 Me adre me ha kâu, ka habe, Ieû hnen hna ânyâ köu? a kâmâu hna obwela li emâkâm? 27 E ame thu ködra, ka habe, Oge hia but ha köbun eja, ke öbun e ca löng: anyin a ieû ame bewebun hmetu ka löng? e bewebun minya he ka bi laten? 28 Me ödrin e oû e, me ha, ka habe, U at bi u a aten; k' öhmun je latö Mose bi öhmun. 29 E khan' öhmun a Khong ame fuc kö Mose, ke haba at e, me ca khan' öhmun e at ua. 30 Haba wadröu ame thu ködra, ka habe, Hap wale ju ang ûnyi hnân lâiâ, a öbun e ca wâ dok a mwi hnyin, ke a hia but obwela li emakök. khan' öta but, a g' ame ca he Khong ka löng tavat ae monu: ke a ne ke at ame outen Khong me mâdrâ weny, me e ame he bi ka löng kau. 32 Adre me ca munyi löng adrem a g'ame obwela ke at li emakan at adre me hnokoå ke wadröu. ca ûnyi ge Khong at e, e ca khana he ka ânyâ ke ûnyi. 34 Odra adre me thu kâu, ka habe, Adre me hnöku u hnyi hulö ae gan, ke u me he bi ka n' öhmun? me adre me obâ but e.

35 A löng ut Iesu a g' adre hia but obâ e; me e ame wâ e me ha kâu, ka habe, Hawa, u me labageju ka Nokon Khong? 36 E ame thu, ka habe, Taböny Than, e ia, m' inye he ka labageju kâu? 37 Iesu ame thu kâu, ka habe, U je wâ but, ke e thibi e at ame ûhnenamö möu. 38 Haingen ame ha, ka habe, Taböny Than, inya oge me labageju. Me e ame khudrung ju kau. 39 Haingö Iesu, ka habe, Oge o but eang hmeledrany he ka owisa, me me bwela but tavat adre me ca hnyi bwela; me me ca bwela bi tavat adre me bwela. 40 Ame löng ut keihen ta je Faresaio a tha ödra mē ta je hofuc eling, me adre me ha kâu, ka habe, Hawa, öhmun je wadröu minya? 41 Iesu ame thu ködra, ka habe, Obun e ne je wadrou me ba bi anyibun monu, ke walang ang öbun e ha, ka habe, Ohmun bwelâ: waleling me me e bala bi anyibun monu.

HNYIMAKAN 10.

HNATHU, e hnathu, inya oge me ha köbun, haba at ame ca hnyi dit hnyi homagöuleny haginy mamoe, ke ame ölö bi ka hnyi ke gethen, e thibi at ae hok ta ûnyi me venöu. 2 Ke haba at ame dit hnyi homagöule e thibi at ame tuö mamoe. 3 Ame khöng ut kâu hnen at ame tuö homagöule; ke haba ta je mamoe, me adre me löng ifucin: ke e ame hawâ ien haleny ta je mamoe, me hum ödra but hnyöu ai. 4 E ka hia but hna haleny je mamoe hnyöu ai, e ame bân, ke haba ta je mamoe adre me he hoton: anyin adre me löng hmakhmetoâ ifucin. 5 Adre me ca he ka he hoton atkanyua ke adre me he ka kec gan: anyin adre me ca löng hmakhmetoå ifucin ta je atkanyua. 6 Iesu ame ha ködra ûhoûcû eling: ke adre me ca wâhmakhmetoå ta je ûnyi e ame ha ködra.

7 Haba İesu ame ha hmetu ködra, ka habe, E hnathu, e hnathu, inya oge me ha köbun, ka habe, Inya ang homagöule hobi kau ta je mamoe. 8 Haba tavat hia thithö a bödrin, ka bilik bi, ödrin hnyat hok ta ûnyi me venöu: k' ame ca ling ödrin but ta je mamoe. 9 Inya ang homagoule, a ne ke at ame didrö unyik, e ame he ka möt, me didrö me didrut, k' ame he ka wâ jeû. 10 Ame ca o baû at venöu, ke so bi he ka venöu, me ûhlingö me ohia: oge me o but m' adre me he ka hu möt, k' adre me he ka hu gânâ. 11 Inya ang at ame tuo wia ta je mamoe: haba at ame tuö wia je mamoe, me e ame ham anyin möt hnân singiny ta je mamoe. 12 Ke haba at ame hok hwaban, wale ca at tuö mamoe bi, ke ca haleny minya bi ta je mamoe, haba at eling ame wâ luko ame he jem, me ame hna degecâ but ta je mamoe me kec, me ame ûlû ödra luko, me ovesei ödra: 13 e ame kec dö anyin a e at ame hok hwaban, k' ame ca ûnykûme ka ta je mamoe. 14 Inya ang at ame tuö wia ta je mamoe; ke oge me wâhmakhmetoâ halek ta je mamoe, k' ame wâhmakhmetu nya minya hnen halek, 15 helâ me Kamök ame wâhmakhmetu nya, helâ minya me inya oge me wâhmakhmeto Kamök; ke inya oge me ham anyik möt hnân singiny ta je mamoe. 16 E hu minya ke ta je mamoe a halek, a ca hanen kak ang: ke ûcû könya he ka hum ödra minya, ke adre me he ka löng ifucik; me me khaca thibi hnahat mamoe, ke khaca thibi

Cica, anyin a inya oge me ham anyik möt m' oge me he ka hom hmetu. 18 E ba at ame hûgûnâ e gak, ke inya oge me ham ka ûnyi gak. E hu man gak he ka ham e, ke hu man minya gak he ka hom hmetu. Wale hnanyibu oge me kap ûnyi ga Cica.

19 Ke ame khekhe lo hmetu but at Juda can ta je hofuc eling. 20 Ke se hia gadra adre me ha, ka habe, E but unyin at ang demoni, k' ame monu but; ieû gabun öbun e löng kâu? 21 Haingen keihen, ka habe, Haba ang, me ca ifucin at ae hu demoni unyin. Hawa, e khana demoni he ka obwela li emakan at ae wadröu?

22 Adre me bijeûâ bong adre me dilic uma kap hnyin hnyi Jerusalema; hnyi ke keihen huna ae megic; 23 ke haba Iesu ame vheno poretiko anyi Solomona hnyi uma kap. 24 Me ame ûkhacaköu igigilö e at Juda me ha kâu, ka habe, U me he bi ka ololoi öhmun ke ne o but kehö? A ne u Keriso, ha manena köhmun. ame thu ködra, ka habe, Oge hia but ha köbun, ke öbun e ca kap: haba ta je huliwa oge me ânyâ hnyi iö Cica, wale thibi e hnân ohnathu nya. 26 Ke öbun e ca kap anyin a ca halek ta je mamoe bi öbun. 27 A löng ut halek ta je mamoe ifucik, ke oge me wâhmakhmetu ödra, ke adre me he hotuk: 28 ke oge me ham ködra möt ame ca ba balua; ke adre me ca he ka mok nyiele balua, ke ba ke at ame he ka hugun' ödra ûnyi hnyi hnyamök. 29 Haba Cica, wale at ame ham ödra könya, me gan hmâ hon ta je ûnyi hia; ke ba at ae khana he ka hûgûn' ödra but ûnyi hnyi hnyamen 30 Haba inya me Kamen, me Kamen. öhmu khaca thibi. 31 Haba at Juda adre me hok veto hmetu he ka lûâ e. Iesu ame thu ködra, ka habe, E se hia ta je huliwa ae so oge hia but omanenå köbun ûnyi ge Kamök; can ie huliwa öbun e lûö nya gan? 33 Haba at Juda adre me thu kâu, ka habe, Ohmun e ca lûö u can huliwa ae so, ke can bi bi gan; ke can minya anyin a u at, ke u me wiö u bi thö me Khong. 34 Iesu ame thu ködra, ka habe, Hawa, adre ca sihnalimen hnyi anyibun hnanyibu, ka habe, Oge ha, ka habe, Obun ke je khong? 35 A ne hia but ha, ka habe, Odrin je khong, wale tavat a o ködrin hofuc hwan Khong, (ke ca khana bi he ka ohavâ hna sihnalimen), 36 öbun e ha gan, wale hnen Kamen hna okabâ, me kunâ ka at ame tuö. 17 Waleling ame hnyok könya hnyi hmeledrany, ka habe, U me bi gan; anyin oge me ha, ka habe, Inya ang Nokon Khong? 37 Oge ne ca mâdrâ ta je huliwa anyi Cica, ca köp nya öbun. 38 Ke o ge ne mâdrâ, eja ke ne öbun e ca köp nya, kap bi th' öbun ta je huliwa: m' öbun e he ka wâhmakhmeto me wâ ûnykûme a g' ame laba Kamen eû hnyik, ke inya eû hnyin Kamen. 39 Adre me elâm hmetu he ka kât e: me e ame he but ûnyi hnyi hnyamödra.

40 Me e ame he hmetu hoton Joridano, ka hnyi dok a bö Ioane ka bapataiso hnyin ; ke e ame laba eling. 41 Me ame he but kâu tavat ae se hia, adre me ha, ka habe, A ca mâdrâ Ioane ke ûöman : ke e hnathu ta je hofuc hia a ha Ioane ge at ang. Ke se hia tavat adre me labageju elin

HNYIMAKAN 11.

HU ke at ae mok, jia Lazaro at Bethania, hnyi taun anyi Maria me liamekeiny mē jia Maretha. 2 Haba Maria, me wale at ame osûâ Than ge muro, k' ame kot li can ge leûnen ban, haniny e a Lazaro 3 Ke haba li lahaniny, me at ame mok. ödru me ûkhûnöng he ka ha kâu, ka habe, Taböny Than, mē wâ bi at u me betenge gan ame mok. 4 A löng ut Iesu, me e ame ha, ka habe, Ame ca he ka mekiny mok ang, ke so bi hnân ogânâ Khong, m' adre me he minya ka ogânâ Nokon Khong 5 Haba Iesu ame betenge ga Maretha me liamekeiny mē me Lazaro minya. 6 E ame löng ae mok, ke e ame laba hmetu ju a lo bongon hnyi dok eling. 7 Hwaban e, e ame ha ka laten, ka habe, Otin a hmetu Juda ai. 8 Me ame ha kâu laten, ka habe, Rabi, haba at Juda adre me elâm he ka lûö u ge veto, hawa, u me he hmetu kâe? 9 Iesu ame thu, ka habe, Hawa, ca twelv awa hnyi bong? A ne he ke at hnyi lany e ame ca he ka thö, anyin a e ame wâ melam eang hmeledrany. 10 Ke a ne he at hnyi hnyinghet, e ame he ka thö, anyin ae ba melam gan. 11 E ame ha hofuc eling, ke hwaban e, e ame ha ködra, ka habe, A mokut ut Lazaro a hanötin ; ke oge me he bi nya ka ohmâkâ e hnyi hna 12 Me ame ha laten, ka habe, mokut. Taböny Than lö, a ne mokut, e ame he ka 13 Haba Iesu ame ha a ga mokcu: ke ödrin e ûnykûme a g' ame ha ge mokut 14 Me haba Iesu ame ha mame menâ. nenâ ködrin, ka habe, A mokcu Lazaro. Juda, ka habe, Wâ bi, ûganiny anyin ibe

ae hiö nya e, m' öbun e he bi ka labageju; ötin he thö kâu. 16 Ke ame ha Toma, adre wenyö Didumo, ka hnyat a tha laten mē, ka habe, Otin he minya m'ate me he ka tha mok mē.

17 Me ame o but Iesu, ke e ame wâ a vak ut bongon hnyin erkemok. 18 Haba Bethania me Jerusalema, me ûhakekeny helâke me fiftin je setadia: 19 ke se hia at Juda adre me he but kö Maretha me Maria he ka otubweli ödru anyin a hanidru. 20 A löng ut Maretha a g'ame o but Iesu, me e ame he he ka ükhanö më: ke haba Maria, me e ame laba biju eiö hnyin uma. 21 Haba Maretha ame ha kö Iesu, ka habe, Than lö, a ne hnâm ang, ma ca he ka mok 22 Ke walang ang, e khanö nya a g' ame he Khong ka ham köu ta je ûnyi hia thithö u me he ka sumâtâ gan. 23 Iesu ame ha kâu, ka habe, Ame he ka möt hmetu hanâm. 24 Haingö Maretha kâu, ka habe, E khanö nya a g' ame he ka möt hmetu hnyi ûen möt hmetu hnyi bong a obiny. 25 Iesu ame ha kâu, ka habe, Inya ang möt hmetu, me möt minya: haba at ame he ka labageju könya, eja ke ne a ne mokcu, e ame he ka möt: 26 ke haba at ame möt me labageju könya e ame ca he ka mok nyiele balua. Hawa, u me kap e! 27 Haingen ame ha kâu, ka habe, Eke Than, inya oge hia but kap a u thibi Keriso a Nokon Khong, ame he ka o eang hmele-28 E a hia but ha e, me e ame he but, me hawâ duöngi Maria, a liamekeiny mē, me ha, ka habe, A o thö ang At ûne, ke e ame hawö u. 29 E a löng ut, me ame ie todro, me he kâu. 30 (Ke tiga ca o bi Iesu ka hnyi taun, ke e ame tiga laba hnyi dok e ame ûkhanö me Maretha hnyin.) 31 Ke haba at Juda adre tha laba mē eiö hnyin uma, a hnyat otubwelâ, adre me ō Maria ame ie tot me he hnyöu ai, me adre me he hoton, adre me ûnykûme a g' ame ke ka hnyi erkemok he ka tenge eling. 32 Ame o but Maria ka hnyi dok ae hnyin Iesu, me e ame ta ju ka hnyi li can, me ha kâu, ka habe, Taböny Than, a ne hnâm ang ma ca he ka mok hanik. 33 Iesu ame wa e ame tenge, me at Juda adre me tha he mē adre me hnyi tenge, me e ame mâng eû hnyi hnyekon, me hmak hmönyin, 34 me ha, ka habe, Ewadok öbun e ip e hnyin! Haingödra kâu, ka habe, Than lö, aiö u ka wâ. 35 Iesu ame tenge. 36 Me ame ha at 15 Ke inya oge me senyin gabun, anyin tengiö kâu! 37 Ke haingen keihen, ka

habe, Hawa e ca khana at e, wale at a ka hnyi hnyebuba, ka hnyi taun Efaraima obwela li emakan at ae wadrou he ka thawa me me ca he ka mok bi at ang? 38 Iesu ame mång hmetu eû hnyi hnyekon, me o ka hnyi erkemok, wale op, ke adre ip veto hnyi hnyimen. 39 Iesu ame ha, ka habe, Hom but veto. Haingö Maretha a haniny e a mokeu, ka habe, Than lö, e bon dut, anyin a vak ut bongon. 40 Iesu ame ha kâu, ka habe, Oge ca ha köu, ka habe, U je ne he ka labageju, me u me he ka wâ hmanenanginy Khong? 41 Me adre me hom but veto. Ke haba Iesu ame bwele thö görany ai me ha, ka habe, Cica lö, inya oge me ole köu anyin a u me ling nya. 42 Ke e khanö nya a u me ling nya bala: ke oge me ha anyin a ödra se adre me tot igigili nya, m' adre me he ka kap a u je kunö nya. ame ha hofuc e, me e ame hongot hwege thö, ka habe, Lazaro lö, didrut. 44 Me ame didrut at a mokcu a g' adre lan li can me li benyin ge manoiny erkemok; k' adre lan hnyimakan ge ecmano. Iesu ame ha ködra, ka habe, Thang ut e, me hna but me me he but.

45 Me ame labageju kâu at Juda ae se, a hnyat adre me o kö Maria, k' adre me wâ ta je ûnyi e ame mâdrâ. 46 Ke haba keihen gadra, me adre me he but ka ta je Faresaio, me ha ködra ta je ûnyi ame ânyâ

47 Me haba je taben tavat bihut me ta je Faresaio adre me hawâ ûhnenamö, me haingödra, ka habe, Hawa gata? anyin ae se hia but ta je ûöman ame ânyâ at e. 48 Ate ne he ka hna e helâe, me ame he tavat hia ka lababeju kâu: me ame he ka o at Roma bi ka hûgûnâ hnöta me ita minya 49 Ke haba ke at gadra wale Kaiafa a taben tavat bihut hnyi huna eling, ame ha ködra, ka habe, E ba hmönyin ong ûnyi ae khan' öbun, 50 ke öbun e ca ûnykûme, ka habe, e ûnyi hnathu köbun a ga mok bi at a khaca hnân hwaban tavat ae se hia, me me ca mok bi hnyei hia. 51 Ke e ame ca ha e a ka ûnyi gan : ke so bi e taben tavat bihut hnyi huna eling, k' ame perofeta a g' ame he ka mok ¡Iesu hnân hwaban hnyei eling; 52 ke ca hake hnân hnyei eling, ke so bi m' adre me ûkhacaköu lakon Khong adre vese, m' adre me khaca 53 Ke hwan hnyi bong eling adre me si hnân he ka hlingâ e.

54 Waleling me me ca he manen hmetu Iesu hnyi hnyimakan at Juda, ke e ame he 14 Ke a wâ but Iesu ke asina ae tiga

ien, k' ame tha laba eling me laten. 55 E hakekeny jut paseka anyin at Juda: ke se hia tavat adre me he Jerusalema ai ûhedra he e, he ka obosoi ödra e me tiga ca ûen 56 Ke adre me elöm Iesu, me paseka. ûhnenamököuâ hnyi ûen adre me tot hnyin uma kap, ka habe, Ieû ûnykûmenöbun? Hawa, e ame ca he ka he jem ka hnyi bijeû? 57 Haba je taben tavat bihut me ta je Faresaio adre me otilâ hnanyibu, ka habe, A ne ke at ae khana dok ame laba hnyin, hamen he ka omanenâ m' adre me he ka kât e.

HNYIMAKAN 12.

K tiga siks biju ta bong adre me he ka anya paseka, me Iesu ame he Beânyâ paseka, me Iesu ame he Bethania ai, wale dok a laba hnyin Lazaro waleji a omelö ûheny hnyi hna mok. 2 Me ödrin e bi sahac eling hobi kâu: ke haba Maretha ame bi aten; ke Lazaro ke at gadrin ame hnyi han mē. 3 Maria ame hom litara tang muro ae hing narado ae gan hwaban, me hneû kâu li ca Iesu, me kot li can ge leûnen ban : ke unöngötö uma ge bunen muro. 4 Me ame ha ke at unyin laten, jia Juda Isakariota, at ame he ka alecuâ e, 5 ka habe, Ieû adre me ca ûco gan muro eang me hnân hwaban je denari a theri haded, m' adre me he ka ham ka ta je theduoc? 6 Ame ca ha e anyin ame betenge ge ta je theduoc; ke anyin bi a e at venöu, ke e unyin tang, ke e ame hom ta je ûnyi hnyin tang. 7 Iesu ame ha, ka habe, Ca hâiâ bi momo, e ame ip e hnân hobi kâu bong he ka könim nya hnyin. 8 E bala unyibun ta je theduoc; ke oge me ca he bi nya ka laba bala unyibun.

9 Me ame löng houmonu a tavat Juda a e but ling: me adre me o thö ca hake ga Iesu thibi, ke adre me he minya ka ō Lazaro, waleji a omelö üheny hnyi hna mok. 10 Ke a ûhnenamö je taben tavat bihut he ka hlingö Lazaro minya; 11 anyin ae se hia at Juda adre me he me labageju kö Iesu ûnyi gan.

12 Haba nyi, e se hia tavat adre me he ka hnyi bijeû, ke adre me löng a g' ame he ka o Iesu hnyi Jerusalema, 13 me adre me bi lan pama me he ka ûkhanö mē, me hongot, ka habe, Hosana: hnahic hnen Than Isaraela, ame o but hnyi ien Than. but ka hnyi ke keihen hnyei ae hakekeny lûhnyûkong, me e ame tabâ e, helâ me hna nöku Ziona; wâ bi ame o but Tuhâm, ame tabâ nokon asina. 16 Ame ca wâhmakhmetoå laten ta je hofuc eling ûnyi hnyi can: ke adre hia but oganö Iesu, me ödrin e ûnykûme a g'adre hia but sihnalimen ta je ûnyi e gan, ke adre me ânyâ ta je ûnyi e kâu. 17 Me ame ohnathoâ hnen tavat ae se hia a tha ödra më waleji hnyi hnen hna hawo Lazaro ûnyi hnyi hnyin erkemok, me omelö e ûnyi hnyi hna mok. 18 Wale minya me me ûkhanö me tavat ae se hia, anyin adre löng ut bnen hna mådrå ûöman eling. 19 Anyin a wale haba ta je Faresaio adre me ûhnenamököuâ, ka habe, Wâ bi, a g' ame ca tubun : wâ bi, ame he hoton hmeledrany hia.

20 Wale keihen ta je Heleni unyin tavat adre me he he ka hnyi hmi minya hnyi bijeû: 21 me adre me he but kö Filipo at Bethesaida hnyi Galilaia, me hnö e, ka habe, Taböny, öhmun be hnyi ō Iesu. 22 Filipo ame he me ha kö Anederea: haba Anederea me Filipo ödru me he me ha kö Iesu. 23 Ke haba Iesu ame thu ködrin, ka habe, A o but awa he ka ogânâ Nokon at. 24 E hnathu, e hnathu, inya oge me ha köbun, A ne kölu ka hnyi kânâ ke wan hwit, ke ame ca bobot bi, ame he ka hake mokut; ke a ne bobot, ame he ka wa se hia. 25 Haba at ame hnyokâ anyin möt, me ame he ka ohia e ; ke haba at ame hûkötiâ j anyin möt eang hmeledrany, e ame he ka 41 Haba Isaia ame ha ta je ûnyi e, anyin balua. 26 A ne ke at ame he ka bi atök, e so e ame he hotuk ; ke haba dok o ge me he ka laba hnyin, me ame he minya atök ka laba eling: a ne he ke at ka bi atök ame he Cica ka ogânâ e. 27 E hlohlo hnyekuk walang ang; ke ieû oge me he ka ha? Cica lö, bethe omeli nya hnyi ûen ang. Ke so bi can e oge me o but ka hnyi ûen 28 Cica lö, ogånå thö iåm. Me ame o but hofuc ûnyi hnyi drany, ka habe Oge hia but ogânâ, ke oge me he hmetu ka ogânâ. 29 Haba tavat adre me ûtitilen eling adre me löng me ha, ka habe, Hendreng ang: haingen keihen, ka habe, Angela ame fuc kâu. 30 Iesu ame thu, ka habe, A ca o hofuc e hnân hobi könya, ke so bi hnân hobi köbun. 31 Adre me he walang ang ka owisa hmeledrany: ke adre me he walang ang ka obâ tuhan hmeledrany

sihnalimen, ka habe, 15 U ca he ka ot, hlu ame ha e, k' ame omanenâ bongon mok e ame he ka mekiny. 34 Haba tayat ae se hia adre me thu kâu, ka habe, Ohmun e löng ut ûnyi hnyi hnanyibu a g' ame he ka tethmâ Keriso nyiele balua : ieû gam u me ha a ga ûcû he ka ogöranyâ Nokon at? ia Nokon at eling? 35 Haba Iesu ame ha ködra, ka habe, E okhulit biju melam unyibun. He thö e me tiga e unyibun melam, wâ e nye o but köbun lit: haba at ame he hnyi lit, me ca khana dok e ame he ka hnyin. 36 Kap ju melam e me tiga e unyibun melam, m' öbun e lakon melam bi.

Iesu ame ha hofuc e, me ame he but, k' ame labö duöng gadra. 37 Ke so bi, eja ke ne a ne ânyâ ta je ûöman ae se hia hnyi hnyimaködra, adre me ca labageju kâu: 38 me me hwâdâ hofuc ho Isaia perofeta waleji e ame ha, ka habe,

Than lö, ia ame labageju ka hnöhmun hna thumeto?

K' adre me omanenâ kö ia benyin Than ?

39 Anyin a wale e ca khan' ödra he ka labageju, anyin a haingö Isaia minya, ka habe,

40 E ame owadruâ ta je emaködra, ke e ame okhötâ je hnyekudra ;

Wâ adre nye wâ ge je emaködra, me ûnykûme ge je hnyekudra,

Wâ adre nye hmetu,

hnen Khong.

M' iny omeli ödra but. tuö e ke ne o but ka hnyi möt ame ca ba a e ame wâ anyin hmanenang ; k' ame hâiâ 42 Ke so bi e se hia ta je taben adre me labageju kâu; k' adre me ca ha manenâ bi, can ta je Faresaio, wâ adre nye ob' ödra but ûnyi hnyi sunago: 43 anyin ae nua wedra a g' ame he ka ogân' ödra hnen tavat, hon wedra a g'ame he ka ogân' ödra

44 Ame ha hwegiâ Iesu, ka habe, Haba at ame labageju könya, me ame ca labageju bi könya, ke kâu minya bi at a kunö nya. 45 Ke haba at ame ō nya; me ame wâ minya at a kunö nya. 46 Inya oge me o m' inya melaminy hmeledrany, me me ca laba hnyi lit at ame labageju könya. 47 Ke a ne löng hok hofuc hnen ke at, k' ame ca vheno bi, oge me ca he bi nya ka owisa e, anyin oge me ca o he ka owisa hmeledrany, ke so bi he ka omelo hmeledrany. 48 Haba at ame digic nya, k' ame ca kap bi hok 32 Ke haba inya, adre ne ogöranyi hofuc, me hu bi at ame owisa kâu: haba nya ûnyi eang hmeledrany, me oge me he hofuc, waleji oge me ha, me wale at bi nya ka lelö tavat hia thithö könya. 33 E ame he ka owisa kâu hnyi bong a obiny.

49 Anyin a inya oge me ca fuc a ka ûnyi | 16 E hnathu, e hnathu, inya oge me ha gak; ke haba Kamen, wale at a kunö nya, he ka ha, me ûnyi minya oge me he ka ûnö. 50 Ke e khanö nya a haba anyin hnanyibu, me möt ame ca ba balua: me haba ta je hofuc oge me ha, me helâ me hnen Kamen hna ha könya, me wale hnök hna ha.

HNYIMAKAN 13.

TIGA ca bijeûâ paseka, ke a wâ Iesu a ga o but ûen he ka he but ka Kamen ûheny ang hmeledrany, ke a hia but hnyokâ lahanen eang hmeledrany, me e ame hnyoki odra ke ne o but obiny. 2 Haba hnyi ûen han sahac, ke a hia but diabolo ip hnyi hnyeku Juda Isakariota nöku Simona he ka alecuâ e, 3 ke a wâ but Iesu a g' ame hia but hna ta je ûnyi hia ka hnyi hnyamen hnen Kamen, ke ke at gabun ka alecuo nya. 22 Haba laten ûheny unyin Khong, k' ame he ka hmetu ödrin e ibweleköu, me ûcetköuâ hnen hna ka Khong, 4 awe e ame todro hnyi hna ha gan. 23 Ke wale ke aten ame laba han, me uny jut anyin je ûkhau, me hom hnyi ûlai Iesu, ame hnyok kâu Iesu. ecmano me weikâ. 5 Ke e ame hingâlâ köiö ka hnyi kaia, me hwân he ka hneû e, me ha kâu, ka habe, Ha thö at e ame je li can laten, me kot ge ecmano ame ha. 25 Me e ame hwiö hnyi ûlai Iesu me weikâ. 6 Me e ame he but kö Simona ha kâu, ka habe, Than lö, ia? 26 Me Iesu Me e ame ha, ka kabe, Than lö, u me he bi ka hneû li cak? 7 Iesu ame thu kâu, ka habe, Haba ûnyi oge me ânyâ, me ca khanö u walang ang, ke u me he ka wâhmakhmetoâ nyiele. 8 Haingö Peteru kâu, ka habe, U me ca he bala ka hneû li cak. Iesu ame thu kâu, ka habe, Oge Haba ûnyi u me he ka ânyâ, me ânyâ ne ca osûö u, me ba jekhom unyik. 9 Haba Simona Peteru ame ha kâu, ka habe, Than lö, ca hake li cak thibi, ke so minya li hnyamök me bök minya. 10 Iesu ame ha kâu, ka habe, Haba at adre me ösûâ, me ûcû he ka hneû li can thibi, me ame he ka tha kalaöt hia but : öbun e kalaöt ut ke ca 11 Anyin a e ame wâhmaköbun hia bi. hmetoâ at ame he ka alecuâ e; waleling me me ha, ka habe, Öbun ca kalaöt hia bi.

12 A hia but hneû je li cadrin, e ame hom hmetu je ûkhaûen, me laba hmetu ju, me e ame ha ködrin ka habe, Hawa öbun e wâhmakhmetoâ hnök hna ânyâ köbun? 13 Öbun e hawo nya, ka habe. At ûne me Than: ke so hnöbun hna ha, anyin a eke. 14 Oge ne Than me At ûne, ke oge hia hia but ham köbun tulut, me öbun e he oge me ham köbun hnanyibu a teb ûnyi, ka ânyâ helâ me hnök hna ânyâ köbun. a öbun e he ka ibetengiököu; oge hia but

köbun, ka habe, E ca gan aten hon tuhan; me e ame hna könya hnanyibu a hanymök ke ca gan minya at adre kunâ hon at a kunâ e. 17 A ne khan' öbun ta je ûnyi e, hnöbun hnahic öbun e ne he ka ânyâ e. 18 Oge me ca hai öbun hia: e khanö nya hnök je hna ûca: ke so bi me me hwâdâ hna sihnalimen, ka habe, Haba at ame an ök jeû me ame hûki nya ge ohmâiny 19 Oge me ha ang köbun ke tiga ca hwâdâ bi, hobi kâu e ka hwâdâ thö, m' öbun e he ka labageju a inya e. 20 E hnathu, e hnathu, inya oge me ha köbun, ka habe, Haba at ame kap at oge kunâ, me e ame köp nya minya; ke haba at ame köp nya, me e ame kap minya at a kunö nya.

21 Ke a hia but Iesu ha e, e ame hmak hnyekon, me thumetu me ha, ka habe, E hnathu, hnathu, oge me ha köbun ame he 24 Haba Simona Peteru ame atmemâkâ ame thu, ka habe, Haba at oge me he ka ham ûjeû kâu iny ka hia but hneû. a hia but hneû, e ame hom me ham kö Juda nöku Simona Isakariota. hwaban dö ujeû, ame didrö Satana eû hnyi hnyekon. Haba Iesu ame ha kâu, ka habe, mweimweiâ thö. 28 K' ame ca wâhmakhmeto ke at gadrin ödrin e laba hnyi laulau ge can e ame ha hofuc eling kâu. 29 Haba keihen ödrin e ûnykûme anyin a e unyi Juda tang, me ame ha kâu Iesu, ka habe, Ûco thö ûnyi ae ûcû ötin ka hnyi bijeû; k' ame ne ha la, he ka ha omjehen ta je theduoc. 30 A hia but kap ujeû e ame ie didrut: ka lit ut.

31 E ame didrut, k' ame ha Iesu, ka habe, Adre me ogânâ walang ang Nokon at, ke adre me ogânâ Khong ûnyi gan; 32 ke ame he Khong ka ogânâ e a ka ûnyi gan, k'ame he ka ie ogânâ e. 33 Lakuk lö, e ca beû biju ûök unyibun. Öbun e he ka elöm nya: ke haba hnök hna ha ka at Juda, me oge me ha minya walang ang but ösûâ je li cabun, me ûcû köbun he köbun, ka habe, E ca khan' öbun he ka he ka ûösûâköuâ je li cabun. 15 Anyin oge ka hnyi dok oge me he ka hnyin. 34 Inya

betenge köbun, e so öbun e he ka helâe hnyi hnyin Kamen, ke Kamen eû hnyi me me he tavat hia thithö ka wâhmakhmetoå a latök öbun, hnyi hnöbun hna

ibetengiököu.

36 Haba Simona Peteru ame ha kâu, ka habe, Taböny Than, u me he kâ? Iesu ame thu, ka habe, E ca khanö u walang ang he ka he hotuk ka hnyi dok oge me he ka hnyin; ke u me he ka he hotuk nyiele. 37 Haingö Peteru kâu, ka habe, Than lö, anyin a ieû ae ca khanö nya he ka he hotom walang ang? oge me he bi ka ham anyik möt hnân hobi köu. 38 Iesu ame thu, ka habe, Hawa u me he ka ham ânyâm möt hobi könya? E hnathu, e hnathu, inya oge me ha köu, ka habe, Ame tiga ca he bi ka kokok khoto, me u me he bi ka ibi okun ivinö nya.

HNYIMAKAN 14.

A hlohlo je hnyekubun : öbun e labageju ka Khong, labageju minya ju könya. 2 E se hia ta je hnyeule hnyi uma umö Cica; a ne ba m' oge hia but ha köbun; anyin oge me he but he ka ânyâwia hnöbun. 3 Ke oge ne he but ka ânyâwia ke dok hobi köbun, oge me he ka o hmetu, me oge me he ka köp öbun könya; me haba dok oge me laba hnyin, m' öbun e he ka laba hnyin minya. 4 Ke haba dok oge me he ka hnyin, e khan' öbun deny. Haingö Toma, kâu, ka habe, Taböny Than, e ca khan' öhmun dok u me he ka hnyin; ke öhmun a kâmâu ka khân' öhmun deny? 6 Iesu ame ha kau, ka habe, Inya ang gethen, me hnathu, me möt: e ba at ame he ka he kö Cica, e ka ca mē bân ka o könya. 7 Öbun e ne wâhmakhmetu nya, m' öbun e wâhmakhmetu Cica minya: ke hwân dö ang öbun e wâhmakhmetoâ e, me öbun e hia but wâ e. 8 Haingö Filipo kâu, ka habe, Taböny Than, omanenâ thö Iesu ame ha kâu, ka habe, E kuek ut unyibun, ke ca khanö u bala inya Filipo? haba at ame ō nya, me e ame wâ minya Kamen; ke a hawa, u me ha, ka habe, Omanenâ thö köhmun Kamen? 10 Hawa, u me ca ûnykûme bi a inya eû hnyi hnyin Kamen, ke Kamen eû hnyi hnyik? haba ta je hofuc wale oge me ha köbun, me o ge me ca ha

wale he ka ibetengiököu öbun. 35 Wale hnyik: a ne ca kap e, labageju nya ju can ta je huliwa. 12 E hnathu, e hnathu, inya oge me ha köbun, Haba at ame labageju könya, me e ame he ka ânyâ minya ta je huliwa oge mådrå; ke ame he ka ånyå ta je huliwa ae gan hon e; anyin a inya oge me he ka Kamen. 13 Ke haba ta je ûnyi hia thithö öbun e he ka sumåtå hnyi iök, me oge me he ka ânyâ me me he ka ogânâ Kamen hnen Nokon. 14 Öbun e ne he ka sumâtâ ke ûnyi hnyi iök, oge me he bi nya ka ânyâ. 15 Obun e ne hnyok könya, öbun e he ka vheno anyik ta je hnanyibu. 16 Ke oge me he ka khöû ka Kamen, me me he ka ham köbun ke Ühadruo, me me he ka tha e m bun nyiele balua, 17 wale Hanu ûnyi gan hnathu: ae ca khana bi hmeledrany he ka kap e ; anyin adre me ca wâ e, k'adre me ca wâhmakhmetoâ e: ke öbun e wâkmakhmetoâ e; anyin a e amə laba unyibun, k' ame he ka laba eû hnyi je hnyekubun. 18 Oge me ca he ka hn' öbun helâ me je nakahme; ke oge me he ka o 19 E okhulit biju ûen me ame ca köbun. he hmeledrany ka ō nya; ke öbun e he ka ō nya: anyin a oge me möt, me öbun e he minya ka möt. 20 Obun e he ka wâ hnyi bong eling a inya eû hnyi hnyi Cica, ke öbun eû hnyi hnyik, ke inya eû hnyi hnyi-21 Haba at ae hu gan anyik je hnanyibu, k' ame vheno e, me wale bi e at ame hnyok könya: haba at ame hnyok könya, me ame he Cica ka hnyok kau, ke oge me he bi nya ka hnyok kâu, ke oge me 22 Me he minya ka omanenö nya kâu. ame ha kâu Juda (ca Isakariota) ka habe, Than lo, Ama kâmâu a u me he ka omanenö u köhmun bi ke ca ka hnyi hmeledrany minya? 23 Iesu ame thu kâu ka habe, A ne ke at ame hnyok könya, e ame he ka vheno hok hofuc : ke ame he Cica ka hnyok kau, ke öhmu me he ka o kau me tha laba mē. 24 Haba at ame ca hnyok köhmun Kamen, me me soju köhmun. 9 könya, me e ame ca vheno bi hok hofuc: ke haba hofuc öbun e löng, me ca ûnyi bi gak, ke ûnyi bi ge Kamen at a kunö nya.

25 Oge hia but ha ta je ûnyi e köbun, k' oge me tiga tha laba möbun. 26 Ke haba Ûhadruo, wale Hanu Kap ame he Kamen ka kunâ hnyi iök, me e ame he ka n' öbun ge ta je ûnyi hia, me oûnykûmi öbun ge ta je ûnyi hia oge hia but ha köbun. thiju a ka ûnyi gak : ke haba Kamen at 27 Oge me ip hnahic unyibun ; oge me ame laba eû hnyik e ame ânyâ anyin ta je ham köbun anyik hnahic : oge me ca ham huliwa. 11 Labageju nya ju a inya eû köbun helâ me hna ham hnen hmeledrany.

Ca hlohlo je hnyekubun, ke ca ot bi. Obun e hia but löng hnök hna ha köbun, ka habe, Oge me he but, ke oge me he ka hmetu köbun. Obun e ne hnyok könya, öbun e he ka senyin anyin oge me he ka Kamen: anyin ae gan hmâ Kamen huk. 29 Ke oge me ha köbun walang ang, ke tiga ca hwâdâ, me öbun e he ka labageju e ka hwâdâ thö. 30 Oge me ca he hmetu ka ose hia fuc köbun, anyin ame he jem tuhan eang hmeledrany: 31 ke ba anyin ûnyi ûnyi gak : ke so bi me me wâ thö hmeledrany a inya oge me hnyok ka Kamen, ke oge me mådrå helå me hnen Kamen hna hûna könya. Todrö, ötin e he thö eang.

HNYIMAKAN 15.

NYA eang vine ae hnathu, ke Kamök at ame belöka 2 F je vheiny gak ame ca wa: ke haba ta je vheiny ae wa, e ame ânyâwia, me me wa gan dut. 3 Öbun e kalaöt ut hnyi bong ang ge hofuc oge hia but ha köbun. Laba ju öbun eû hnyi hnyik, ke inya minya eû huyi hnyibun. E ca khana vheiny he ka wa thibut, a ne ca tot hnyi vine; ke helâe e ca khan' öbun, öbun e ne ca laba eû hnyi hnyik. 5 Inya ang vine, öbun ta je vheiny: Haba at ame he ka laba eû hnyi hnyik, inya minya eû hnyi hnyin, wale at ame wa gan dut : anyin ae ca khan' öbun ka ânyâ ke ûnyi öbun e ne ûsâkâûö mönya. 6 A ne ca laba ke at eû hnyi hnyik, adre me he ka degec ut helâ me vheiny, me ame he ka meleca thö; ke adre me ûkhacaköuâ thö, me khûâ ka hnyi meic, me adre me thong degecâ but. Obun e ne laba eû hnyi hnyik, ke hok ta je hofuc ame laba minya hnyi je hnyekubun, öbun e he ka sumâtâ ûnyi öbun e weny, me adre me he ka ânyâ hobi köbun. 8 Hnân ogânö Cica, öbun ka he ka wa gan hmâ; ke helâe öbun e he ka bi latök. Inya oge me hnyok köbun helâ me Kamen ame hnyok könya: tet hmâ ju öbun hnyi anyik ibetengiö. 10 Obun e ne vheno anyik ta je hnanyibu, öbun e he ka tet hmâ hnyi anyik ibetengiö; helâ me inya oge me vheno hnanyibu anyi Cica me oge me tet hmâ hnyi anyin ibetengiö. 11 Oge hia but ha köbun ta je ûnyi e, me me eû hnyi je hnyekubun anyik senyin, me me anyik hnanyibu, ka habe, Öbun e he ka sunago: eke, ame he ka o ûen, a g' ame he

ibetengiököu helâ me hnök hna betenge köbun. 13 A ne he ke at ka ham anyin möt hobi kâu lahanen, e ba betenge ae beönua hon e. 14 Öbun e ne he ka ânyâ ta je ûnyi oge hûna köbun, je lahanök öbun. 15 Ogc me ca ha hmetu, ka habe, lathnyaba; anyin ae ca khana athnyaba ûnyi a ânyâ tuhan : ke oge me hai öbun a lahanök; anyin a haba ta je ûnyi hia oge me löng ûnyi ga Cica, m' oge hia but omanenâ köbun. 16 Obun e ca ûcö nya, ke oge me ûc' öbun, me otil' öbun, m' öbun e he ka he me wa, me tet hmâ ju wan gabun : me me he Kamen ka ham köbun ta je ûnyi hia öbun e he ka sumâtâ hnyi iök. 17 Oge me hûna köbun ta je ûnyi e, m' öbun e he ka ibetengiököu. 18 A ne hûköti' öbun hmeledrany, khan' öbun ju a ga bân ka hûkötiö nya. 19 Obun e ne je lahanen hmeledrany, ame he hmeledrany ka betenge ka lahanen: ke anyin a öbun ca lahanen hmeledrany, ke oge me ûc' öbun ûnyi eang hmeledrany, waleling me me hûköti' öbun hmeledrany. 20 Unykûme ju hofuc oge me ha köbun, ka habe, E ca gan athnyaba hon tuhan. Adre ne hia but oveci nya, adre me he bi ka oveci öbun ; ke adre ne hia but vheno hok hofuc, adre me he bi ka vheno hobun hofuc. 21 Ke adre me he ka ânyâ ta je ûnyi hia eling köbun can iök, anyin a ca khan' ödra at a kunö nya. 22 Oge ne ca o ehac he ka thumetu ödra, ame ne ba anyidra monu: ke walang ang e ba ûnyi hnân haisoâ anyidra monu. 23 Haba at ame hûkötiö nya, me e ame hûkötiö Cica minya. Oge ne ca mâdrâ unyidra ta je huliwa ae tiga ca mâdrâ ge at, ame ne ba anyidra monu: ke walang ang adre hia but wâ me hûkötiö Cica me inya minya. 25 Waleling me me hwâdâ but hna sihnalimen hnyi anyidra hnanyibu, ka habe, Adre hia but hûkötiö nya ke ba can. 26 Ke e ka o Ûhadruo wale oge me he ka kunâ köbun ûnyi ge Kamen, wale Hanon hnathu, at ame he but ûnyi ge Kamen, me e ame he ka ohnathu nya: 27 ke öbun minya öbun e ohnatho, anyin a öbun e laba unyik ûnyi hnyi can.

HNYIMAKAN 16.

OE hia but ha ta je hofuc e köbun, m' adre me ca he ka ohaû' öbun. bekhöt dö anyibun senyin. 12 Walang Adre me he ka ob' öbun ûnyi hnyi ta je

aten Khong. 3 Ke adre me he ka ânyâ ta je ûnyi e anyin ae ca khan' ödra inya me Kamen. 4 Ke oge hia but ha ta je hofuc e köbun hobi kâu e ka o but ûen, öbun e he ka ûnykûme hnök hna ha ta je ûnyi e Ke oge me ca ha köbun ta je köbun. ûnyi e ûnyi hnyi can, anyin a tha inya möbun. 5 Ke walang ang inya oge me he but kâu at a kunö nya; ke ba ke at gabun a hnei nya, ka habe, U me he kâ? 6 Ke unöngötö je hnyekubun ge hlöuhlöu hnyi hnök hna ha ta je ûnyi e köbun. Ke so bi, inya oge me ha köbun hnathu, ka habe, E so hnân hobi köbun iny ka he but; anyin a oge ne ca he, me ame ca he ka o köbun Ühadruo; ke oge ne he but me oge me he ka kunâ e köbun. 8 Ke haba e, e ka o but, e ame he ka ohmâkâ hmeledrany ge hwakecin ae kong, me hwakecin ae wisa, me hna owisa: 9 ge hwakecin ae kong, anyin adre me ca labageju bi könya; 10 ge hwakecin ae wisa anyin a inya oge me he but ka Kamen, ke öbun e ca he hmetu ka ō nya; 11 ge hna owisa anyin adre hia but owisa tuhan eang hmeledrany. 12 E hu bala gak ta je hofuc ae se hia he ka ha köbun, ke ca khan' öbun he ka kap walang 13 Ke so bi e ka o but e, wale Hanon hnathu, me e ame he ka su öbun ka hnyi ta je hnathu hia: anyin a e ame ca he ka ha ûnyi gan bi; ke e ame he ka ha ta je ûnyi e ame löng: ke e ame he ka omanena köbun ta je ûnyi ame he ka o. 14 E ame he ka ogano nya: anyin a e ame he ka hom but ûnyi gak me omanenâ 15 Anyik ta je ûnyi hia anyin Kamen: anyin a wale oge me ha a e ame he ka hom but gak, me omananâ köbun. 16 E me okhaca, me öbun e ca he hmetu ka ō nya; ke me okhaca hmetu, me öbun e he ka ō nya. 17 Me ame ûhaköuâ keihen laten, ka habe, Ieû ang ge hnen hna ha kötin, ka habe, Me okhaca, me öbun e ca he but ka ō nya ; ke me okhaca hmetu, me öbun e he ka ō nya: me, Anyin a inya oge me he but ka Kamen? 18 Me adre me ha, ka habe, Ieû ang a hnen hna ha, ka habe, Me okhaca? E ca khan' ötin hnen hna ha. 19 A wâ but Iesu a ödrin e behnö e, me e ame ha ködrin, ka habe, Hawa, öbun e ûhnököuâ hnök hna ha köbun, Me okhaca, me öbun e ca he hmetu ka ō nya, ke, me okhaca hmetu me öbun e he ka ō nya? 20 E hnathu, e hnathu, inya oge me ha köbun, ka habe, öbun e he ka tenge me tenge | Cica lö, a o but ûen ; ogånå thö Nokom,

at ka hling' öbun, me ûnykûme a e ame bi | thungaû, k' ame he hmeledrany ka senyin: öbun e he ka hlöuhlöu, k' adre me he ka wia anyibun hlöuhlöu me me senyin bi. 21 E ka vec dö hnyekon momo a erkin, me e ame hlöuhlöu anyin a o but ûen: ke e ka o but wanakat me e ame ca ûnykûme hmetu anyin vec, anyin ame senyin a ga hnokoâ ke at ka hnyi hmeledrany. 22 E hu gabun walang ang hlöuhlöu: ke oge me he hmetu ka iouny m' öbun, me ame he je hnyekubun ka senyin, ke ba at ame he ka ohia anyibun senyin. 23 Ke ba ûnyi öbun e he ka hnö gak hnyi bong eling. hnathu, e hnathu, inya oge me ha köbun. Haba ta je ûnyi hia öbun e he ka sumâtâ ge Kamen, me e ame he ka ham köbun ûnyi hnyi iök. 24 E tiga ba ûnyi öbun e hnyi sumâtâ hnyi iök: sumâtâ thö, m' öbun e he ka kap bi, me me bekhöt ut anyibun senyin. 25 Oge hia but ha ta je hofuc e hnyi

> me he ka ha manenâ köbun ge Kamen. 26 Hnyi bong eling öbun e he ka sumat hnyi iök: ke oge me ca ha köbun a oge me he ka hic ka Kamen hnân hobi köbun; 27 anyin a Kamen ame betenge gabun, can öbun e hnyok könya, ke can öbun e kap a oge me o ûnyi ge Kamen. 28 Oge me he but ûhek unyin Kamen, me o eang hmeledrany; ke oge me he hmetu ka hna hmeledrany me he ka Kamen. 29 Haingen laten, ka habe, Wâ bi, u me ha manenî walang ang, ke u me ca ha hmetu je ûhöûcû. 30 E khan' öhmun dut walang ang a u me wâ ta je ûnyi hia, ke ca ûnyi hnathu e ka he ke at ka hnei u : anyin s

wale öhmun e ûnykûme a u me o ûnyi ge

Khong. 31 Iesu ame thu ködrin, ka habe.

Obun e labageju but walang ang ? 32 Wi

bi, e hakekeny jut ûen, ke e but ang, m'

adre me he ka ovesei öbun ka hnyi je hnya-

babun, ka hake inya thiju: ke ca hake

ûhöûcû: ke ame he ka o ûen oge me ca he

hmetu ka fuc köbun hnyi ûhöûcû, ke oge

inya bi, anyin a tha inya me Kamen. Oge hia but ha köbun ta je hofuc e me me hu gabun hnahic ûnyi gak. Haba hnyi hmeledrany, adre me he ka oveci öbun: ke hwege th' öbun anyin o ge hia but hcm dökhu hon hmeledrany.

HNYIMAKAN 17.

ESU ame ha ta je ûnyi e; ke e ame bwele hnyi drany ai me ha, ka habe,

u je hna e he ka musö tavat hia, me me he je hofuc; 21 m' adre me he bi hia thithö ka ham möt ame ca ba balua ködra hia u ka khaca thibi ; helâ me u Cica eû hnyi je ham kâu. 3 Ke walang möt ame ca ba balua, a g' adre me he ka wâhmakhmetu u Khong hnathu a khaca thibi, me at u je kunā, wale Iesu Keriso. 4 Oge me oganö u eang hmeledrany, ke oge hia but umo huliwa u je kunö nya he ka ânyâ. 5 Ke walang ang, Cica lö, oganö nya thö tha inya möu ge hmanenangitu kâû adrem ke tiga hia bi hmeledrany. 6 Oge hia but omanenâ iâm ka tavat u je hna könya ûnyi eang hmeledrany: ânyâm ödrin ke u je hn' ödrin könya; ke ödrin e vheno but hwâm hofuc. 7 Walang ang, e khan' ödrin but a ûnyi gam ta je ûnyi hia thithö, u je ham könya: 8 anyin oge ham ködrin ta je hofuc u je ham könya; ke ödrin e hia but kap, ke e khan' ödrin wia but a oge o but ûnyi gam, ke ödrin e labagejon hnâm hna kunö nya. 9 Inya oge me hic hobi ködrin: oge ca hic hobi kâu hmeledrany, ke hobi ködrin bi u je ham könya; anyin a ânyâm ödrin: 10 ânyâm, anyik ta je ûnyi hia, ke anyik, ânyâm ta je ûnyi; ke ödrin e oganö nya. 11 Ke oge me ca he hmetu ka laba eang hmeledrany, ke ödrin e he biju ka laba eang hmeledrany, ke inya oge me he but köu. Kamök ae kap lö, tu' ödrin ju hnyi iâm waleji u je ham könya, m' ödrin e khaca thibi helâ me ötu. 12 Oge tu' ödrin hnyi iâm, waleji ke tiga inya unyidrin, hnyat u je ham könya: ke oge tu' odrin me ba ke at gadrin ae hia, ke aten thiju hnaûhangö; me me hwâdâ hna sihnalimen. 13 Ke walang ang inya oge me he ka he but köu; ke inya oge me ha ta je ûnyi e eang hmeledrany, me me he ka hwâdâ anyik senyin eû hnyi je hnye-14 Oge hia hut ham ködrin hwâm hofuc; ke ame huköti ödrin ge hmeledrany, anyin a ödrin ca aten hmeledrany, helâ me inya a ca aten bi hmeledrany. 15 Oge me ca sumatö u a u me he ka hum ödrin ûnyi eang hmeledrany, ke so bi he ka tu' ödrin hnyi hulö. 16 Ödrin ca aten hmeledrany, ke helâ me inya ca atcn hmeledrany. 17 Okabi ödrin ju ge hnathu gam: he haba hnathu, me hwam hofuc. 18 U je kunö nya ka hnyi hmeledrany, helåe minya oge me kun ödrin ka hnyi me ha, ka habe, Iesu at Nazareta. 8 Iesu hmeledrany. 19 Oge me ka okabi nya ame thu, ka habe, Oge hia but ha köbun, hobi ködrin, m' ödrin e kap bi ödrin hnyi ka habe, Inya ang: öbun e ne elöm nya, hnathu. 20 Ke oge me ca hic hnân hobi hna but tavat ang, m' adre me he but: ködrin thibi, ke hobi ködra minya tavat 9 me me hwâdâ hofuc e ame ha, ka habe,

me me oganö u minya bi Nokom: 2 waleling adre me labageju könya ûnyi ge hodrin ta hnyik, ke inya minya bi eû hnyi hnyâm, me me tha ödra m' ötu: me me labageju hmeledrany a u je kunö nya. 22 Ke haba hmanenang u je hia but ham könya, oge hia but ham ködra; m'adre me he bi ka khaca thibi, helâ me ötu a ötu khaca thibi; 23 inya eû hnyi hnyidra, ke u eû hnyi hnyik, me adre me he ka khaca thibi hmönyin bi: me me he hmeledrany ka wâhmakhmetoâ a u je kunö nya, me u je hnyok ködra, helâji me hnâm hna hnyok könya. 24 Cica lö, haba wek, a g' me he ka tha ödra mönya bi hnyi hnök, tavat u je hia but ham könya; m' adre me he bi ka wâ anyik hmanenang, waleji u je hna könya; anyin a u je hnyok könya kâû adrem k' adre tiga ca bi taben hmeledrany. Kamen ae wisa lö, e ca khana hmeledrany u, ke haba inya, me khanö nya u; ke haba hnyat ang, me khan' ödrin a u je kunö nya ; 26 ke oge me omanená ködrin iám, k' oge me he minya bi ka omanena e ; me me laba eû hnyi je hnyekudrin ibetengiö waleji a hnâm hna betenge gak, ke inya eû hnyi je hnyekudra.

HNYIMAKAN 18.

HIA but Iesu ha ta je hofuc e, me e ame he hanyâûâ wagewe Kederon tha e me laten, eling ke ong utkana, me e ame o ka hnyin me laten. 2 Ke e khanö Juda dok eling, at ame alecuâ e: anyin ame labö o eling Iesu me laten. 3 Ke haba Juda a hia but kap je soja me tavat tue ûnyi ge je taben tavat bihut me ta je Faresaio, adre me o eling me ta je lamepa me ta je okûnû me ta je ûnyi hnân vat. 4 Ke e khanë Iesu ta je ûnyi hia ame he ka o kâu, e ame he but, me ha ködra, ka habe, Ia öbun e elâm? 5 Adre me thu kâu, ka habe, Iesu at Nazareta. ha ködra, ka habe, Inya ang. Ke haba Juda at ame alecuâ e, ame tha tot mödra. 6 Ke a hia but ha ködra, ka habe, Inya ang, me adre me kec nulötudra me ta ju eû hnyi kânâ. 7 Me e ame hnei ödra hmetu, ka habe, Ia öbun e elâm? Ke adre

E ca hia ke at gadra u je ham könya. 10 Ke hu hele vat anyi Simona Peteru, me e ame oc dö, me kot athnyabainy taben tavat bihut, me ame subâ but hnyikönyen a metâ. Maliko ien athnyaba. 11 Haba Iesu ame ha kö Peteru, ka habe, Inâ hmetu ju hele vat ka hnyi umen: hawa, oge me ca he ka ijem kaia a ham könya Cica?

12 Me adre me köt Iesu me ca thö e hnen ta je soja me taben vat, me je taben tavat tue at Juda, 13 me lelö thö e a bân kö Ana; anyin a e ûngû Kaiafa taben tavat bihut hnyi huna eling. 14 Ke Kaiafa at ame ha ka at Juda, ka habe, E ûnyi hnathu he ka mok at a khaca hnan hwaban

hnyei.

15 Haba Simona Peteru ame he hotu Iesu, me ke aten minya. Ke ame wâhmakhmetoå aten eling hnen taben tavat bihut, me e ame dit minya me Iesu ka hnyi hnyeuleny uma umen taben tavat bihut; 16 ke haba Peteru ame tot eû hnyi hwa-Ke ame dit hmetu but aten eling, waleji ame wâhmakhmeto hnen taben tavat bihut me ha ka momo at ame tuö hwanuma he ka hum Peteru ka hnyin uma. 17 Me ame ha momo, at ame tuö hwanuma kö Peteru, ka habe, Hawa, u hanen laten at ang? Haingen, ka habe, Ca munyi inya. 18 Ke ame ûtitilen eling lathnyaba me tavat tue, k' adre me hû ke meic alep, anyin a ödra megic, me adre me hlök: k' ame tha tot Peteru mödrin, ame munyi hlök.

19 Haba taben tavat bihut ame hnei Iesu ge laten, me hnen minya hna ûne. 20 Haba Iesu ame thu kâu, ka habe, Oge hia but ha manenâ ka hmeledrany; oge me labö ûne hnyin je sunago, me hnyin uma kap, wale ame labö ûkhacaköu hnyin at Juda; ke ba hofuc oge me ha duöngâ. 21 Ieû gam u me hnei nya? hnei ödra bi tavat adre me löng hnök hna ha ködra: wâ bi e khan' ödra but hnök hna ha. Ke a hia but ha e, me ame khaû e hnen ke at tue, at ame tot hakekenyâ, haingen, ka habe, U me thu helâe ka taben tavat bihut? 23 Haingö Iesu, ka habe, A ne kong hnök hna ha, omanena thö monu: ke a ne so, ieû gam u me kuc nya? 24 Ke haba Ana ame ca e me kunâ kö Kaiafa taben tavat bihut.

25 Ke haba Simona Peteru ame tot, k' ame hlök. Me adre me ha kau, ka habe, U ke aten minya? E ame ivinö me ha, ka

athnyabainy taben tavat bihut, a liamekeiny me at eji a subâ Peteru hnyikönyen, ka habe, Oge me ca ō u mē hnyi ong utkana? 27 Haba Peteru ame ivinö hmetu: ke ame ie kokok dö khoto.

28 Ke ödrin e lili Iesu thö ûheny unyi Kaiafa ka hnyi uma umen than: ka hnyomakatu but; ke adre me ca hnyi dit ka hnyi uma umen than, wâ adre nye bo kong he ka hnyi an paseka. 29 Haba Pilato ame didrut ködra, me ha, ka habe, Ieû monu anyin at ang öbun e he ka ha? Me adre me thu kâu, ka habe, A ne ba monu anyin at ang, öhmun e ca he ka hna 31 Haingö Pilato ame ha ködra, ka habe, Hom d'öbun me hnö helâ me anyibun hnanyibu. Haingen kâu at Juda, ka habe, E ca ûcû köhmun he ka hlingâ at: 32 mc me hwâdâ hofuc ho Iesu a ha, ame omaneni

bongon imekiny bi.

33 Anyin a wale Pilato ame dit hmetu thö ka hnyi uma umen than, me hawo Iesu, me ha kâu, ka habe, Hawa u Tuhan at Juda? 34 Iesu ame thu, ka habe, u me ha e ka ûnyi gam, ke hawa, e hu at a haiö nya köu. 35 Pilato ame thu, ka habe. Inv at Juda? Hnen aten em hnyei me je taben tavat bihut hna hnö u könva: ieû u je mådrå? 36 Iesu ame thu, ka habe, Ca ûnyi eang hmeledrany dökhuk dökhu: a ne ûnyi eang hmeledrany dökhuk dökhu, ame ne he lathnyabaik ka vat, m' adre me ca he ka hnö nya ka at Juda: ke walang ang ca ûnyi ang dökhuk dökhu. 37 Me Pilato ame ha kâu, ka habe, Hawa gam, u than? Iesu ame ha, ka habe, U me ha e, a iny than. Adre hnöku nya hobi kâu e, ke oge o but eang hmeledrany hobi kâu e, me inye he ka ohnathoå hnathu. je aten hnathu hia, adre me löng ifucik. 38 Pilato ame ha kâu, ka habe, Ieû hnathu!

A hia but ha e, e ame dit hmetu but 🗛 at Juda me ha ködra, ka habe, Oge me ca wâ thö ke monu gan. 39 Ke hwakecibun, oge me thang köbun ke at hnyi paseka: hawa, e webun oge me he ka thang ut köbun Tuhan at Juda? 40 Odra adre me ha hwegiâ hmetu, ka habe, Ca e bi, ke so bi Barabasa. Ke haba Barabasa, me at venöu.

HNYIMAKAN 19.

E haba Pilato ame hum Iesu thö me osöâ e. 2 Haba ta je soja adre habe, Ca inya. 26 Ke ame ha ke at hanen | me hwâwâ je tö ae ûdedö me hnân korona,

udrudrâ hlit; 3 me adre me he thö kâu me ha, ka habe, Talofa Tuhan at Juda! me adre me khaû e. 4 Haba Pilato ame dit hmetu but, me ha ködra, ka habe, Wâ bi oge ma odilâ but e köbun, me me manen köbun a oge me ca wâ thö ke monu gan. 5 Ame dit minya but Iesu ame bicâ korona ae ûdedö me khavâ ûkhaû ae udrudrâ lit. Haba Pilato ame ha ködra, ka habe, Wâ bi at! 6 Ke a wâ but e hnen je taben tavat bihut me tavat tue, me adre me ha hwegiâ, ka habe, Osatauroâ thö, osatauroâ thö. Haingö Pilato ködra, ka habe, Hom bi th' öbun me osatauroâ: anyin oge me ca wâ ke monu gan. 7 Ame thu kâu at Juda, ka habe, E hu anyihmun hnanyibu, ke ûcû kâu he ka mok hnyi hnanyibu eling, anyin a e ame ka hâiâ e me Nokon Khong. 8 Ke a löng ut Pilato hofuc e, me e ame ot gan hmâ; 9 me e ame dit hmetu thö ka hnyi uma umen than, me ha kö Iesu, ka habe, Uhem ua? Ke haba Iesu ame ca thu kâu. 10 Haba Pilato ame ha kâu, ka habe, U me ca thu thö könya? e ca khanö u ae hu anyik musi he ka hnö u, ke hu anyik musi minya he ka osatauroi u? 11 Iesu ame thu kâu, ka habe, Adre ne ca ham köu ûnyi ethö me ba ânyâm musi huk: waleling me me gan hulö anyin at a ham nya köu. 12 A hwân ang Pilato ka heleû deny he ka thang ut e: ke haba at Juda adre me hongot, ka habe, U je ne he ka thang ut at ang m' u ca hanö Kaisara but; anyin a haba at ame wia e me me than, me e ame tot ûcû Kaisara. 13 A löng ut Pilato hofuc eling me e ame hum Iesu but hnyöu ai, me e ame laba hnyi taben owisa hnyi dok, ien, ka habe, Adre ave ge veto, ke haba hnyi hwen Heberu me, Gabatha. 14 Haba bong eling me bong Penapena paseka: ame ne awa a siksiny. Me e ame ha ka at Juda, ka habe, Wâ bi Tuhöbun! 15 Me adre me ha hwegiâ, ka habe, Hom dö, hom dö, osatauroâ thö. Haingö Pilato ködra, ka habe, Hawa, oge ma he ka osatauroâ Tuhöbun? Me ame thu je taben tavat bihut, ka habe, E ba minya ju ke tuhöhmun ke hake Kaisara thibi. 16 Me e ame hna but e ködra m' adre me he ka osatauroâ.

17 Me adre me hum Iesu thö: me e ame didrut ka vadren satauro hobi kâu, ka hnyi dok, ien, Iny ibokomok, ke haba hnyi hwen Heberu, me Gologotha: 18 me adre me osautauroa e eling tha e me li at a lo hnyi e a mokeu, me ödrin e ca thu li can: 34 ke

me obicâ kâu, me okhaûâ e ge ûkhaû ae li ke keihen, ke Iesu eû hnyi wanben. Ke haba Pilato ame set tusi me ip hon satauro. Ke walang hna sihnalimen, ka habe, IESU AT NAZARETA, TUHAN AT JUDA. 20 E se hia at Juda adre me aû tusi e: anyin ae hakekeny ka hnyi taun dok adre me osatauroi Iesu hnyin: k' adre me sihnalimen hnyi hwen Heberu, me Roma, me Heleni. 21 Me haingen ta je taben tavat bihut a hnyat Juda kö Pilato, ka habe, Ca sihnalimen, Tuhan at Juda; ke so bi a g'ame ha, ka habe, Inya ang Tuhan at Juda. 22 Haingö Pilato, ka habe, Haba hnök hna sihnalimen, me oge hia but sihnalimen.

23 Ke adre hia but osatauroi Iesu, me ame hom anyin je ûkhaû hnen je soja me khenâ vâkâ ka oûco je soja; helâe minya ûkot: haba ûkot, me adre me ca tibet, ke adre me hwâwâ bekhötâ. 24 Me adre me ûhnenamököuâ, ka habe, Ate me ca he bi ka kia, ke so bi he ka ugleköbâ, a hamö ia he ka hom: me me hwâdâ hna sihnalimen, ka habe,

Adre me khenâ anyik je ûkhaû unyidra, Ke adre me ugleköbâ anyik ûkot.

Wale ta je ûnyi ame ânyâ ta je soja. Ke ame tot hakekenyâ satauro hinyö Iesu, me liamekeiny me hinyen, jia Maria öiö Kaleopa, me Maria Magadalena. 26 Ke a wâ Iesu hinyen, me ke aten e ame betenge kâu, ödru me tot hakekenyâ, me e ame ha ka hinyen, ka habe, Bai lö, wâ bi nokom! 27 Ke e ame ha minya ka aten, ka habe, Wâ bi, hinyâm! Ke hwân hnyi awa e, haba aten eling ame hom dö momo ka hnyi hnyaban.

28 Hwaban dö e, a wâ Iesu a ga um but ta je ûnyi hia, me e ame ha, ka habe, Oge me beic dö; me me hwâdâ hna sihnalimen. 29 Ame mokut eling kaia ae unöngöt ge vinega: me adre me hûlûlûâ ohmanenâ hnyin vinega, me ip hnyi ke hnyiban hisop, me inâ ka hnyi hnyimen. 30 A hia but Iesu kap vinega, me e ame ha, ka habe, A um dö: me e ame khudrung ju, me hna but hanon.

31 Haba at Juda ödrin e sumatö Piliato he ka kot hmetro je li cadrin, me hum ödrin bi, anyin a bong Penapena, me me ca he ka hnen je unyidrin hnyi satauro hnyi sabath (bong ae gan hmâ sabath eling). 32 Me ame he but je soja me thu li can ke at, helâe minya ke at adre me osatauroâ mē: 33 ke adre me o but kö Iesu me wâ

Digitized by Google

haba ke soja ame dâ vhaken ge ö, me ame be ka möt hmetu ûheny hnyi hna mok. ie hingölö but dra me köiö. 35 Ke ame ohnathoa hnen at ame wa, ke hnathu but hnen hna ohnatho: ke a wâ but ae hnathu hnen hna ha, m' öbun e he minya ka laba-36 Adre me ânyâ ta je ûnyi e me me hwâdâ hna sihnalimen, ka habe, Ame ca he ka hmetru ke jeien. 37 Ke haingen ke hna sihnalimen, ka habe, Adre me he ka wâ at adre me dâ.

38 Hwaban e, haba Josefa at Arimathea, wale ke atö Iesu, ke iyong bi anyin ae outen at Juda, haba at eling ame sumatö Pilato he ka hom unyi Iesu: haba Pilato ame ham. Me e ame he but me hom unvin. 39 Ame o minya Nikodemo, at eji ame he ka khön komok. utkânâ hnyi dok adre hia but osatauroâ e hnyin; ke wale hnyi ong utkana thop ae teb ûnyi a ödra tiga ca hip komok hnyin. 42 Me adre me ip Iesu eling, anyin a bong Penapena anyin at Juda, (anyin a e hakekeny thop).

HNYIMAKAN 20.

NYI bong a bân hnyi seven ame he but Maria Magadalena hnyi hnyomakatu kong ka hnyi erkemok, k' ame wâ veto adre me hom but ûnyi hnyi hnyimen erkemok. 2 Me e ame wadring me he kö Simona Peteru, me ke aten wale ame betenge gan Iesu, me ha ködru, ka habe, Adre hia but hom Than ûnyi hnyi hnyin erkemok, ke ca khan' öhmun dok ödrin e ip e hnyin. 3 Haba Peteru me aten eling ödru me didrut me he ka hnyi erkemok. 4 Ke ödru me tha wadring, me ame khaletö Peteru hnen at eling, me bân ka o hnyi erkemok; 5 me e ame nom me selâtâ, k' ame wâ je mano lino ame mokut; k' ame ca didrö. 6 Ke ame o but Simona Peteru a he hoton, k' ame didrö ka hnyi erkemok; me e ame wâ je mano lino ame mokut, 7 me ecmano minya waleji adre me lan kâu ban, ame ca tha mokut me je mano lino, ame ka hake mokut adre vhec. 8 Me ame didrö minya ke aten waleji a bân ka o hnyi bala hna sihnalimen, ka habe, E ûcû kâu mē wâ thö deny fao hnyi li hnyamen, me

10 Haba li laten ödru me hmetu but ka hnyi hnyabadru.

11 Ke haba Maria ame tot eû hnyi erkemok ame tenge: ke ame tiga tenge me nom but me selâtâ erkemok; 12 me e ame wâ li angela ödre khaû hau, ödru me laba ke at hnyi hnen ban, ke ke at hnyi hnen li can, wale dok a mokut hnyin unyi 13 Ke ödru me ha kâu, ka habe, Ke momo lö, ieû u me tenge gan? E ame ha ködru, ka habe, Anyin adre hia but hom Tuhök, ke ca khanö nya dok adre ip e hnyin. 14 A hia but ha e, me e ame hwiö thö me ō Iesu ame tot, ke ca khana bi me Iesu ling. 15 Iesu ame ha kân senâ hnyi hnyinghet, k' ame hom muro, ka habe, Ke momo lö, ieû u me tenge gan! me aloe adre ûhaniken, helâke me wan ia u me elâm? E ame ûnykûme ame ne haded je litara. 40 Me adre me hom unyi at ame tuo utkana, me e ame ha kau, ka Iesu, me lan ge mano lino me je ûnyi ae habe, Than lö, u je ne hom e, mē ha thö bo so, helâ me hwakecin at Juda ödra ka könya dok u je ip e hnyin, me inye he 41 Eling ke ong ka hom e. 16 Iesu ame ha kâu, ka habe, Maria. E ame hwiö thö me ha kâu, a hwen Heberu, ka habe, Raboni; walang bongon, At ûne. 17 Iesu ame ha kâu, ka habe, Ca kalö nya bi; anyin a iny tiga ca ölö ka Kamen: ke he thö ka je liamekeiny mönya, me ha ködrin, ka habe, Inva oge me he ka ölö ka Kamök a Kamöbun, ke Khonguk a Khongubun minya. 18 Haba Maria Magadalena ame he but me thumeto laten, ka habe, Oge wâ ju Than; me e ame ha ta je ûnyi e ame ha kâu.

19 Hnyi sahacin bong eling, wale bong a bân hnyi seven, ke adre hlöng ut je hwanuma hnyi dok a laba hnyin laten, anyin a ödrin outen at Juda, me ame o thö Iesu me tot hnyi wanben, me ha ködrin, ka habe, Hnahic köbun. 20 Ke a hia but ha e, e ame omanenâ ködrin li hnyamen me vhaken. Haba laten ödrin e senyin ödrin e wâ Than. 21 Me Iesu ame ha hmetu ködrin, ka habe, Hnahic köbun: inya oge me kun' öbun helâ me Kamen ame kunö nya. 22 Ke a hia but ha e, e ame menâ ködrin, me ha, ka habe. Kap ju Hanu Kap: 23 haba ta je hulö anyin tavat öbun e hna, me adre me thang gadra; ke haba hnöbun hna ca thang, me ame ka hnen ju.

24 Ke haba Toma ke at hnyi twelv, Didumo ke ien, ame ca tha e mödrin hnyi ûen a o hnyin Iesu. 25 Ke ame ha kâu erkemok, me e ame munyi wâ me labagejon. | laten, ka habe, Öhmun e hia but wâ Than. 9 Anyin a ödrin e tiga ca wâ ûnykûme | Ke e ame ha ködrin, ka habe, Oge ne ca inâ banyök ka huyi hwaden li fao, me¦haded je kubit) adre me lelö tilâ ert me inâ hnyamök ka hnyi vhaken, me oge me ta je wâ. 9 Ke ödrin e o thö hot, ödrin ca he bi nya ka labageju.

thö laten hnyin uma, ke Toma unyidrin. Hö jem ke je wâ öbun e hom walang ang. Adre hia but hlöng je hwanuma, me ame 11 Me ame ölö thö Simona Peteru, me o Iesu me tot hnyi wanbödrin, me ha, ka lelö ert hot ai, ae unöngöt ge ta je wâ habe, Hnahic köbun. 27 Ke e ame ha kö ae gan a wan haded me fifte theri : ke a Toma, ka habe, Hö jem banyâm me wâ ca khekhe bi ert ge ta je wâ ae se hia. bi ang li hnyamök; ke hö jem hnyamâm, 12 Iesu ame ha ködrin, ka habe, Ai öbun me inâ ju ka hnyi vhakök: me ca lolo ka han. Ke ba ke at ge laten ae hwege bi, ke labageju ju. 28 Haba Toma ame hnyekon he ka hnö e, ka habe, U ia? thu kâu, ka habe, Tuhök me Khonguk. anyin ae khan' ödrin a wale Than. 13 Ame 29 Iesu ame ha kâu, ka habe, U me o Iesu, me hom areto, me je wâ, me ham labageju anyin a u je ō nya: hnahic hnen tavat adre me labageju, k' adre me ca

30 E se hia ta je haten ame ânyâ Iesu hnyi hnyimakan laten, k' adre me ca sihnalimen hnyi tusi eang: 31 ke adre hia but sihnalimen ta je ûnyi e me öbun e he bi ka labagejon a Nokon Khong Iesu Keriso: ke ûnyi ge hnöbun hna labageju me ame he ka ha möt köbun ûnyi hnyi ien bi.

munyi wâ.

HNYIMAKAN 21.

hnyi köien Tiberia; ke walang hwakecin hnyekon anyin a e okun dut ha kâu, ka hnen hna omanenâ e bi. 2 Ame ûkhaca- habe, U me hnyok könya? Me e ame ha köu thö Simona Peteru, me Toma ke ien kâu, ka habe, Than lö. u at ame wâ ta je Didumo, me Nathaniela at Kana hnyi Galilaia, me li laku Zebedaio, me ke li aten minya. 3 Haingö Simona Peteru ködrin, ka habe, Oge me he but ka thut. Haingödrin kâu, ka habe, Öhmun a hnyi Ödrin e he but me ölö thö ka hnyi hu; ke ba hanidrin hnyi lit eling. 4 Ke hnyi okubelit ame tot Iesu hnyi hobatköiö, ke ca khana laten me Iesu ling. 5 Iesu ame ha ködrin, ka habe, Lakuk lö, e hu hanibun? Me ödrin e thu kâu, ka habe, E ba. 6 Me haingen ködrin, ka habe, Thong ut ert hnyi ke keihen metân hu, m' öbun e ka wâ. Me ödrin e thong ut, ke walang ang, e ca khan' ödrin he ka lelö ert anyin ae se hia hmönyin ta je wâ. 7 Haba aten waleji ame hnyok kâu Iesu, ame ha kö Peteru, ka habe, Than e. Ke a löng ut Simona Peteru a Than e, me e ame khavâ anyin ûkot (anyin a ga uny), me e ame utut hnyiköiö ai. 8 Ke e but eû köu? he bi u hotuk. 23 Me ame lung ang keihen laten hon hu ae ûhnyûkong igigilö hofuc e unyin je liamekeiny, a g' (e ca sâkâû gadrin hobatköiö, ame ne tu ame ca he ka mok aten eling: ke a ca ha

he bi nya ka labageju.

e wâ meic alep, me je wâ hnyi hon, me
26 Ke hwaban je bong a eit, e hmetu areto. 10 Iesu ame ha ködrin, ka habe, ködrin. 14 Wale hnö Iesu hna okun omanenâ e bi ka laten, hwaban hnen hna möt hmetu ûheny hnyi hna mok.

15 Ke ödrin e hia but han haba Iesu ame ha kö Simona Peteru, ka habe, Simona nöku Jona, u me hnyok könya hon hnyat ang! Haingen kâu, ka habe, E, Than; u me wâ a inya oge me hnyok köu, E ame ha kâu, ka habe, Hān bi ju halek je arenio. 16 E ame olo ha kâu, ka habe, Simona nöku Jona, u me hnyok könya? Haingen kâu, ka habe, E Than u me wâ inya oge me hnyok köu. E ame ha kâu, ka habe, Tuö biju halek je mamoe. 17 E ame ibi WABAN ta je ûnyi e haba Iesu ame okun ha kâu, ka habe, Simona nöku Jona, ka omanenâ e bi hmetu ka laten u me hnyok könya? Peteru ame hmak ûnyi hia; u je wâ but a inya oge me hnyok köu. Iesu ame ha kâu, ka habe, Hān biju halek je mamoe. 18 E hnathu, e hnathu, inya oge me ha köu, ka habe, Hnyi ânyâm hidröu, u me ka hamâm bi oweikö u, me he ka hnyi dok u me wem; ke u ka hingat ut, u me he ka inâ li hnyamâm, k' ame he ke at ka oweikö u, me hum u ka hnyi dok u me ca wem. 19 E ame ha e, ame omanenâ bongon mok ame he ka moko me hnân ogânâ Khong. Ke a hia but ha e, e ame ha kâu, ka habe He hotuk. 20 Peteru ame hwiö thö me wâ aten ame hnyok kâu Iesu, ame he hoton, waleji at ame laba hnyi ûlainy hnyi ûen han, me ha, ka habe, Taböny Than ie at ame he ka alecuö u? 21 Peteru ame wâ e, me e ame ha kö Iesu, ka habe, Than lö, ame he ka hawa at ang? 22 Iesu ame ha kâu, ka habe, Oge ne wek e ame he ka ûlubahing ke ne o but oge me o, hnân

Iesu kâu, a e ame ca he ka mok; ke so bi, sihnalimen: ke e khan' öta but ae hnathu. he ka sihnalimen.

25 Ke se hia hmönyin minya bi ta je Oge ne wek e ame he ka ûlubahing, ke ne | ûnyi a mâdrâ Iesu, ke adre ne tha o but e ame o, hnân củ köu? 24 Walang sihnalimen hia, oge me ûnykûme e ca aten at ame ohnatho ta je ûnyi e me | ûcû bi hmeledrany ka ta je tusi adre me

TA JE HULIWA ANYIN TA JE

APOSETOLO.

HNYIMAKAN 1.

∏HEOFILA lö, haba tusi oge me sihnalimen a bân, me ame ha ta je ûnyi hia ame ânyâ Iesu, ke hnen hna ûne, 2 ke ne o but bong adre me kap dö e hnyi drany ai, hwaban hnen hna hûna ka je aposetolo a deny Hanu Kap, wale hnyat e ame ûca: 3 ke e ame ka omanenâ e ködrin ae möt, hwaban anyin mok k' ame osehia ohnathoâ me labö o ködrin hnyi fåte je bong, k' ame ha bongon dökhu dokhon Khong: 4 ke hnyi ke ûen e ame tha laba mödrin me hûna ködrin a ödrin e ca he ka vese ûhedrin Jerusalema, ke ödrin e he bi ka halubahingen ûnyi ame ha bânâ Kamen, haingen, ka habe waleji öbun e löng ûnyi gak: 5 anyin a Ioane ame bapataiso ge köiö; ke adre me he ka bapataisoi öbun ge Hanu Kap hwaban ke je beng ae wakhalet.

6 Ke ödrin e hnö e hnyi ke bong ödrin e ûkhacaköu hnyin, ka habe, Than lö, ûen | dut ang u me he ka odokho hmetu at Isaraela? 7 Haingen ködrin, ka habe, E ca hanymöbun he ka wâ je bong me je huna ame ip ge Kamen k' ame musö bi. e he ka tren man: m' öbun e he ka ai, k' ame tiga ölö thö, me wâ bi, li at tusi Salamo, ka habe,

ödru me tot unyidrin, ödre khaû hau; 11 haingödru, ka habe, At Galilaia lö, ieû gabun öbun e ngele drany ai? ame he ka o hmetu Iesu at adre me hom unyibun hnyi drany ai, helâ me hnen hna ölö hnyi drany ai, k' öbun e wâ.

12 Ke ödrin e hmetu but Jerusalema ai ûhedrin hnyi bucen, Elaio ien, wale ae hakekeny Jerusalema, e ûcû he ka he hnyi Sabath. 13 Ke ödrin e o but, me ödrin e ölö thö ka hnyi hnyeule ethö, wale ödrin e laba hnyin; jia Peteru, me Ioane, me Iakobo, me Anederea, me Filipo, me Toma, me Batolomaio, me Mataio, me Iakobo nöku Alefaio, me Simona a Zeloti, me Juda liamekeiny me Iakobo. 14 Ödrin hia e, ödrin e labö hic hnyi hnyok a khaca, tha ödrin me watamomo, me Maria hinyö Iesu, me je liamekeiny minya mē.

15 Haba hnyi ûen eling, Peteru ame tot hnyi wanben je liamekeiny (haba ûseidra eling me helâke me wan haded ke twente) ke ame ha, ka habe, 16 Hnyat me lakeiny lö, e ûcû he ka ohwâdâ hna sihnalimen a hia but ha adrem Hanu Kap ge hnyimö Davita ga Juda, at ame su ödra ka köt Iesu. 17 Anyin adre tha aû e möhmun, ke adre khene hanymen hnyi huliwa cang. 8 E ka o but köbun Hanu Kap, me öbun 18 (Haba at e ame ûco utkânâ ge hwaban hwakecin ae kong; ke e ame ta but ame ohnathu nya hnyi Jerusalema, me Juda bân ban, me ame hmouca but hnyekon, me hia me Samaria ke ne o but hnyi je can hingölö hia but tang tiny. 19 Ke e khana hmeledrany. 9 E ame ha e, me adre me e tavat hia adre me laba hnyi Jerusalema; hom dö e hnyi drany ai, k' ödrin e wâ; me adre me hwenyi ien utkânâ eling hnyi me ame kap e hnyi ûlâ me me ca manen ifucidra,kahabe,Akeledama, walang bongon, bi. 10 Ke ödrin e tiga ngele hnyi drany Iny dra.) 20 Anyin adre sihnalimen hnyi Ame he ka ba wan anyin lap, Ke ba at ame he ka laba e:

Ame he biju ke at ka hom hanymen. 21 Anyin a wale haba tavat eang adre me tha hien m' öhmun hnyi ta je bong hia waleji ke tiga tha ötin me Thau Iesu, 22 hwân hnyi hna bapataiso hnö Ioane, ke ne o but hnyi bong adre me hom dö e göranyai gata, e ûcû he ka ûca ke at gadra he ka hnyi ohnatho möta möt hmetu thö a e. 23 Me adre me otilâ li at, jia Josefa ke ien Basabasa, ke haba ke ien minya Juseto, me Matathia. 24 Me adre me hic me ha, ka habe, Taböny Than lö, u at ame wâbmakheto ta je hnyok hia thithö, omanena thö köhmun at u me he ka ûca ge li at ang, 25 me me he ka hnyi hanen huliwa eang, me hanymen aposetelo, waleji a degec Juda, me he ka hnyi hnen bi. 26 Me adre me ugleköbå gadru, me ame hwâdâ thö kö Matathia; me adre me tha aû e me je aposetolo a eleven.

HNYIMAKAN 2.

K E ame o but bong Penetekos, ödrin khaca. 2 Ke ame o uthmâhmâ but lung ûnyi hnyi drany, helâ me ang ame hmuhmu, | me öunongötå thö uma hia wale ödrin e laba hnyin. 3 Me ame manen dut ködrin 19 Ke oge me he ka omanenâ je ûöman je bohmen ae vheivhei, ke helâke meic; ke ame ve laba hudrin. 4 Me ödrin e unöngöt hia thö ge Hanu Kap, me hwân he ka fuc hnyi je ve hwen hnyei bi, helâ me hnen Hanu hna ham ködrin he ka 20 Adre me he ka bödra ka wia seûnö me

5 Ke e hu tavat Juda adre me outen Khong, adre me laba hnyi Jerusalema, ûhedra hnyi ta je hnyei hia eang hmeledrany. 6 Ke adre me löng ut lung eling, me ame ûkhacaköu thö tavat ae se hia, ke adre me lâiâ gan hmâ, anyin adre me löng ödrin e fuc hnyi je ve hodra bi. 47 Me adre me ve uthmâhmâ me lâiâ, me ha, ka habe, Wâ bi, ca at Galilaia hia bi hnyat ang? 8 Ke a hawa ate me ve ling ödrin hnyi ve hwen hota bi adre hnöku öta hnyin ? 9 At Parathia, me Madai, me Elama, me tavat adre me laba hnyi Mesopotamia, me Juda, me Kapadokia, me Ponoto, me Asia, 10 me Ferugia, me Pamefulia, me Aigupito, me je hnyei hnyi Libua hakekeny Kurene, ta je töiny mok; anyin ae ca khana ûnyi me je atkanyua ûhedra Roma, at Juda me eling he ka ohmâ e. 25 Anyin a hâiâ e tavat adre me tha hmi mödra, 11 at Kerete, Davita, ka habe,

ma Arabic, ate me ling ödrin ödrin e fuc hnyi je ve hwen ita, k' ödrin e ha ge ta je huliwa ae man anyin Khong. ödra hia adre me uthmâhmâ, me loloâ, me ûhnenamököuâ, ka habe, ieû bongon ûnyi eang? 13 Ke haba keihen adre me ûhiö, ka habe, A ijem gânâ waina ae teb ûnyi hnyat ang.

14 Ke haba Peteru ame tha tot me hnyat a eleven, me ha göranyâ, ka habe, Öbun at Juda, me öbun hia tavat öbun e laba hnyi Jerusalema, wâhmakhmeto ju öbun ûnyi eang, ke löng ju öbun hok hofuc. 15 Anyin a ca monu bi hnyat ang ge waina, helâ me hnöbun hna ûnykûme; ke tiga awa a kuniny ang; 16 ke walang hofuc a ha perofeta Joela, ka habe,

17 Haingen Khong, ka habe, Hnyi ta je bong a biliny,

Oge me he ka hingâlâ hanuk hon tavat hia thithö:

Ke ame he lakubun obaga me wahlu ka perofeta,

Ke ame he lakubun wahidrou ka wâ je hna omanenâ.

K' ame he wahingatibun ka bwo ta je

hia adre me tha laba hnyi dok a 18 Eke, hnyi ta je bong eling oge me he ka hingâlâ hon lathnyabaik obaga me

Hanuk; me adre me he ka perofeta.

ethö hnyi drany,

Ke ta je haten eang hmeledrany;

Wale dra, me meic, me hai ame sâ göranyai;

me lit bi,

Me tehi me me dra,

Me ame he ka o but bong bongon Than, Wale bong ae gan me lung:

21 Ke ame he ka möt tavat hia adre me he ka hawâ ien Than.

22 At Isaraela lö, löng ju öbun hofuc ang: Haba Iesu at Nazareta, at a ohnathoâ köbun hnen Khong ge je huliwa ae gan me je ûöman me je haten, waleji hnen Khong hna ânyâ ûnyi gan hnyi wanböbun, ke manen e köbun; 23 wale at adre me hna but ûnyi hnyi musi wisa me wâ bânâ hnen Khong, k' öbun e hia but osatauroâ me hlingâ hnen hnyamen tavat adre me hanyâûâ hnanyibu: 24 k' ame omelö hmetu thö e, me thang ut Anyin a e but hnyi ke keihen a metök, m' adre me ca he ka bwebweli nya.

26 Wale me me senyin hnyekuk k' ame hobâ bohmök;

Ke ame he unyik ka menâ ju me gejon: 27 Anyin a u me ca he bi ka hna but hanuk hnyin hedis,

U me ca he ka hna but Âtâm ae Kap he ka wâ hna bobot.

28 U je hia but omanenâ könya je gethen deny möt;

Ke u me he ka ounöngöti nya ge senyin

hnyi hnyimâkâm.

29 Hnyat me lakeiny lö, oge me behâiâ wia Davita pateriaka köbun, ka habe, a mokcu, ke adre hia but konâm, ke e unyita hon ke ne o but hnyi bong ang. 30 Anyin a e perofeta, ke e ame wahmakhmeto a ga hia but Khong khemanyin kâu a e ame he ka ip ke at hon anyin theron ûnyi hnyi mâtrâniny; 31 me haba Davita ame wâ bânâ e, k' ame ha ge möt hmetu anyi Keriso, a g' adre me ca he ka hna degecâ e bi ka hnyi Hedis, k' ame ca he unyin ka wâ bobot. 32 Haba Khong ame omelö hmetu Iesu, ke öhmun hia ang je hnyat ohnatho. 33 Ke walang ang e ame laba göranyai ûnyi ge hnyam a metân Khong, k' ame hia but kap ûnyi ge Kamen Hanu Kap waleji e ame ha bânâ, me e ame hingâlâ but ûnyi ang öbun e wâ me löng. 34 Anyin a ca ölö ka hnyi drany Davita: ke e ame ha, ka habe

Haingen Than ka Tuhök, ka habe, Laba ju hnyi ke keihen a metök,

35 Ke ne o but oge me he ka wia ta je iwahnaihmiöny möu me taben li cam.

36 Anyin a wale, e so e he lap anyi Isaraela hia ka wâhmakhmeto a g' ame hia but Khong wia Iesu at öbun e osatauroâ me me Than me Keriso.

37 Adre me löng e, me ame dâ but je hnyekudra, me adre me ha kö Peteru me ta je aposetolo, ka habe, Hnyat me lakeiny lo, ieû hanymöhmun he ka ânyâ? 38 Haingö Peteru ködra, ka habe, Ietra ju, m' adre me ve bapataisoi öbun hnyi iö İesu Keriso, m' adre me thang degecâ but anyibun ta je hulö; me öbun e he bi ka kap bwihlany a Hanu Kap. 39 Anyin a haba hna ha | bânâ, me hnân hobi köbun me je lakubun, me hobi kâu hnyat a ödra sâkâu, wale uthmâhmâ ge ûnyi a o kâu. hnyat hia ame he Than a Khonguta ka

Oge me wâ bala Than hnyi hnyimakök; | k' ame khöû ködra ge ta je hofuc ae se hia, haingen, ka habe, Omeli öbun dö ûnyi hnyi dö eang ae hwali. 41 Ke adre me bapataisoâ tavat adre me kap hwan: me adre me bihanen ködra hnyi bong eling helâ me theri thauzan tavat. 42 Ke adre me tethmâ hnyi hna ûne hnen je aposetolo, me tha hnyok, me susubâ areto me hic.

> 43 Ke ame o but ot ka tavat hia: ke se hia ta je ûöman me haten ame ânyâ hnen je aposetolo. 44 Ke ame tha laba tavat hia adre me labageju, ke adre me ve ip anyidra ta je ûnyi, me ka tha anyidra thibi; 45 ke adre me ve ûco idra ta hnyei, ke ta je omjehedra, me ve khená öûco ka tavat hia ae theduoc. 46 Ke adre me laba bala me hnyok a khaca hnyin uma kap hnyi je bong, me susubâ areto hnyi ke uma me ke uma, me an ö 'dra jeû me senyin me hnyok a khaca, 47 me oganâ Khong, ke. ame betenge gadra tavat hia. Ke haba Than ame bi hanen ködra hnyi je bong tavat adre me he ka möt.

HNYIMAKAN 3.

TABA Peteru me Ioane ödru me tha he ka hnyin uma kap hnyi ûen hic, hnyi awa a naininy. 2 Ke wale ke at ae mat hwân hnyi hna hnokoâ e, adre me vadren me ip hnyi je bong hnyi homagöuleny uma kap, ien Hmanenang, he ka sumâtâ ta ûnyi ge tavat adre me dit ka hnyi uma kap; 3 ke e ame ō Peteru me Ioane ödru me he ka dit ka hnyi uma kap, me e ame sumâtâ ta ûnyi. 4 Haba Peteru me Ioane ödru me wâ hmâ e, me ha, ka habe, Ö 'hmu 5 Meje ame löng ködru, ame ûnykûme he ka hu ke ûnyi gadru. 6 Ke haba Peteru ame ha, ka habe, E ba gak sileva me gol, ke oge me he ka ham köu hnök hna hu. Hnyi iö Iesu Keriso at Nazareta, he thö u. 7 Me e ame lelö thö hnyamen a metân me otilâ thö e: me ame ie hwege thö li can me li omakhnâiny can. 8 Me e ame ut göranyai, me tot, me hwân ka he; me eame tha didrö m' ödru ka hnyi ûma kap, ame he, me utut, me ogânâ Khong. 9 Ke adre me wâ e hnen tavat hia ame he me ogânâ Khong: 10 ke adre me wâhmakhmeto e, a e at ame labö sumat hnyi homagöule, Hmanenang ien, hnyi uma kap: me adre me lâiâ gan hmâ me

11 Ke e ame tiga köt Peteru me Ioane, hawâ kâu. 40 Haba Peteru ame khetâ, me ame wadring ûkhacaköu thö tavat hia me lâiâ gan hmâ. 12 Ke a wâ but Peteru hulö. e ame ha ka tavat, ka habe, At Isaraela lö, ieû gabun öbun e lâiâ ûnyi ang? ke ieû gabun öbun e wâ hm' öhmu helâke me hnen manihmu man me hwakecihmu ae ûcû ka Khong me me he thö at ang ? 13 K o but ködru tavat bihut, me taben Haba Khongu Aberahama, me Isaaka, me uma kap, me je Sadukaio, 2 adre me kong Jekob, Khongon lakamöta, ame ölunga hnyekudra anyin ödru me na tavat, me Aten a Iesu ; waleji öbun e hna but, me khetâ möt hmetu ûnyi hnyi mok hnyi iö ivinöå hnyi hnyimakö Pilato, ke mou thö Iesu. 3 Me adre me köt ödru me ip ödru gan a g'ame he ka hna e. 14 Ke öbun hnyi uma ceat ke ne o but nyi: anyin a e ivinoà At ae Kap ke At ae Wisa, me sahac ut. 4 Ke ame labageju but tavat ae sumâtâ he ka hna köbun at ûhlingö, 15 ke se hia adre me löng hofuc; ke haba ûseiny öbun e hlingâ Thaniny möt; wale hnen obaga, me helâ me faiv thauzan. Khong hna omelö hmetu ûnyi hnyi hna 5 Ke nyi, ame ûkhacaköu thö hnyi mok ; ke öhmun e ohnathoâ ûnyi e. 16 Jerusalema tavat musi ködra, me wahingat, Ke haba at ang öbun e wâ, ke khan' öbun, me hnyat sihnalimen; 6 me Ana at bihut me ame hwege bi ûnyi hnyi labageju ka ae nua, me Kaiafa, me Ioane, me Alesahnyi ien, ke can ien bi: eke, adre me ham nedo, me je liamekeiny me at bihut ae nua. kâu hwege eang ae bekhöt hnyi hnyima- 7 Me adre me otil' ödru hnyi wanben, me köbun hia hnen labageju a ûnyi gan. 17 hnö, ka habe, Hnen ie man, ke hnen iö ia Hnyat me lakeiny lö, e khanö nya a öbun öbu me ânyâ ta je ûnyi e ? 8 Haba Peteru e ânyâ e ke ca khan' öbun bongon, helâe ame fuc ködra, ae unöngötö ge Hanu Kap, minya anyibun je taben. Khong ame ohwada hofuc e ame ban ka ha me wahingat lö, 9 öbun e ne hnei öhmu a deny anyin ta je perofeta hia, wale a g' hnyi bong ang ge huliwa ae so öhme ânyâ ame he Keriso ka hom vec. 19 Anyin a ka at ae mat, ka habe, adre kâmâu hna wale ietra ju öbun me hwiö thö, m' adre omelö e; 10 wâhmakhmeto ju öbun hia, me he ka kot degecâ but anyibun ta je me tavat Isaraela hia, a hnen iö Iesu hulö, me me he ka o but je ûen hnân oka- Keriso at Nazareta waleji öbun e osatauroâ, hwa ûnyi ge Than; 20 me me he minya ke Khong ame omelö hmetu thö e ûheny ka kunâ Keriso, wale at adre me bödra ka hnyi hna mok, haba ûnyi thibi gan, me ham hobi köbun, a Iesu; 21 at a kap hnen ame tot at ang hnyi hnyimaköbun adre drany ethö ke ne o but hnyi je ûen ame he osoâ. 11 E thibi veto öbun e degec öbun ka hwâdâ hnyin ta je ûnyi hia waleji ame hnyat bi uma, adre hia but ânyâ hnân ha hnen Khong a deny anyin ta je perofeta vetoiny ban kopiny. 12 Ke ba ûhomeli ge hia thithö ae kap hwân kâû adrem bala. ke at bi: anyin ae ba ke ien eang hmele-22 Ke haba Mose ame ha, ka haba, Ame drany adre ham ka at, ae khana he ka he Than a Khong ka oâ ke perofeta hobi omeli öta. köbun ûnyi ge je liamekeiny m' öbun, helâ me inya; öbun e he ka löng kâu hnyi ta je Ioane, ke ödrin e wâhmakhmeto a ödru li ûnyi hia e ame he ka ha köbun. 23 Ke at ae ca khan' ödru tusi, ke adre ca nâ, me haba at ame ca he bi ka löng perofeta ödrin e lâiâ; ke ödrin e wâhmakhmeto a eling, me adre me he ka ohia e ûnyi hnyi ûnyi ödru ga Iesu. 14 Ke ödrin e wâ at hnyei. 24 Eke, haba ta je perofeta hia adre osoâ ame tha tot m' ödru, ke ba hofuc hwân ga Samuela me tavat minya a bilidra, gadrin hnân thu. 15 Ke ödrin e hia but a ödra hia adre hia but khetâ, me ödrin e kun' ödru hnyöu ai ûnyi hnyi ûkhacaköu, me ha minya ge je bong ang. 25 Haba öbun, ödrin e ûhnenamö ju, 16 haingödrin ka habe, me öbun lakon ta je perofeta, a hanen hna Ieû ate me he ka ânyâ ka li at e? anyin a ûhihinyköu anyin Khong me lakamöbun, manen dut ka tavat hia adre me laba hnyi waleji ame ha kö Aberahama, ka habe, Jerusalema a ödru me hia but ânyâ hing Ame he ka hnahic ta je lap hia eang hme | ûöman; ke ca khan' öta he ka ivinöâ e. ledrany ûnyi ge mâtrânâm. 26 Ke haba Ke so bi me me ca lung igigiloâ bi ka aten Khong ame oâ Aten, k' ame kunâ bânâ hnyei, e so ate me he ka hûna wia ködru, köbun he ka ohnahici öbun, wale he ka ve he ka ca fuc hmetu bi ka ke at hnyi ien e.

ködrin hnyi poretiko, Solomona ien, ke adre ohmetu öbun ûnyi hnyi anyibun ta je

HNYIMAKAN 4.

18 Ke haba me ha, ka habe, Öbun tavat musö hnyei

13 Ke ödrin e wâ ihwegiö Peteru me

18 Me ödrin e haw' ödru me hûna ködru, ka habe, Ca ha hmetu bi me ûne hnyi iö 19 Ke haba Peteru me Ioane ödru me thu ködrin, ka habe, Unykûme ju öbun ame ne wisa hnyi hnyimakan Khong he ka ling öbun, ame ne he ka löng Khong: 20 anyin ae ca khan' öhmu he ka ca ha ta je ûnyi öhmu me wâ me löng. 21 Ke ödrin e hia but thawâ ooti ödru, me ödrin e hn' ödru but, anyin a ödrin e ca wâ deny he ka bi hwaban ködru ge tavat ; anyin a tavat hia adre me ogânâ Khong can ta je ûnyi a ânyâ. 22 Anyin ae nua hon fâte ta je hunainy at ödre ânyâ kâu ûöman e me omelö.

23 Ke adre hia but hn' ödru, me ödru me he but ka lahanödru, me thumetu ödrin ge ta je ûnyi hia a ha ködru tavat bihut ae nua me wahingat. 24 Ke ödrin e hia but löng, me ödrin e ha ka Khong hnyi hnyok a khaca ke hwege ifucidrin, ka habe, Tabony Than lö, u thibi at a op drany me hmeledrany, me köiö, me ta je ûnyi hnyin: 25 u je fuc a deny Hanu Kap me hnyimen kamöhmun Davita a atâm, ka habe,

Anyin a ieû ame imonumonunyköu Aten

. ke je Hnyei,

Me ta je hnyei adre me ûnykûme ta je ûnyi ae ba troban?

26 Haba je thaniny hmeledrany, me adre me tet metâ,

Ke ame ûkhacaköu thö je taben, Ucon Than me Hnen hna Hû:

27 E hnathu adre hia but ûkhacaköu hnyi taun ang Heroda me Ponetio Pilate me Aten ke je hnyei me at Isaraela, je ûcon Atâm ae kap a Iesu at u je hû, 28 ke so bi he ka ânyâ thibi ta je ûnyi adre ip hmâ adrem ge hnyamâm me ânyâm musi he ka 29 Ke walang ang, Than, ö u wâ ju anyidra ta je hna ootâ: me ham dö ka lathnyabaem he ka hwege ha hwâm hofuc, 30 ke u je lau hnyamâm he ka osoâ; m' adre me he ka ânyâ ta je ûöman me ta je haten hnyi ien Atâm ae kap a Iesu. 31 Ke ödrin e um dö hic, me ame jijing uma ödrin e laba hnyin; me ödrin e unöngöt hia thö ge Hanu Kap, me ödrin e ha hofuc hwan Khong hnen hwege.

32 Ke haba ûseiny tavat adre me labageju, adre me tha hnyok me tha ûnykûme: k' ame ca ha bi ke at gadra, a ga ka anyin bi ûnyi eling e ame hu; ke ka tha anyidra me ânyâ unyin tavat ge je hnyamen ta je thibi. 33 Haba je aposetolo ödrin e ohna-|aposetolo ; ke ödrin e labö ûkhacaköu hia thoâ ge man ae gan hmâ möt hmetu thö a hnyi poretiko anyi Solomona. Than Iesu; ke e but hnyi hudrin hia ibe- hwege hnyekon keihen he ka tha e mödrin;

tengiö baû ae gan hmâ. 34 Ke ba ke at gadre ae ba ta ûnyi : anyin a haba tavat a ödra tren hnyei me je uma, me adre me ûco e me hom hwaban ta je ûnyi adre ûco, 35 me ip ju e hnyi je hnyeûcan ta je aposetolo: me adre me ve khenâ öûco ka ta je theduoc.

36 Haba Josefa, adre wenyö Banaba hnen je aposetolo, (walang bongon Nokon kaukahwa,) e at Levi, ke aten hnyei Kupero, 37 e hu iny utkânâ, ame ûco, me hom hwaban me ip e hnyi je hnyeûcan ta je aposetolo.

HNYIMAKAN 5.

K E haba ke baga Anania ien, me Safaira a âiân, ödru me ûco ke hnyei, 2 me behânâ duöngâ ke keihen hwaban, ke e khana minya momo, me hom ke keihen, me ip e hnyi je hnyeûcan je aposetolo. haba Peteru ame ha, ka habe, Anania lö. ieû ga Satana ame ounöngötâ hnyekom, me u me he ka thoi ka Hanu Kap, me behânâ duöngâ ke keihen hwaban hnyei. 4 Hawa, ca ânyâm ehac k' ödra tiga ca ûco? ke hwaban hnâm hna ûco, hawa ca hamâm bala bi he ka musö? ieû gam u me ûnykûme ûnyi eang hnyi hnyekom? u me ca thoi ka at, ke ka Khong bi. 5 Ke a löng ut Anania hofuc e, me e ame ū but a ga mokcu: me ame o but ot ae gan hmâ ködra his adre me löng. 6 Me ame todrö wahidröu ka lan e, ke adre me sam e hnyöu ai me konâm.

7 Ke hwaban e, helâ me kun ta awa, me ame didrö âiân, ke ca khana hna ânyâ. Haba Peteru ame ha ka momo ka habe, Ha thö könya, hawa, wale thibi ang hwaban hnyei obe ûco? Ke haba momo ame ha, ka habe, E, wale thibi e. 9 Haba Peteru ame ha kâu, ka habe, Ieû gabu ae tha hnyekubu he ka cubec Hanon Than? wà bi, eû hnyi hwanuma tavat adre me konân âiâm, ke adre me he minya ka sam u. Me ame ie ū but momo hnyi li hnyeûcan k' ame mokcu: ke ame didrö wabidröu me wâ e a mokcu, me adre me sam but hnyöu ai, me tha konâm me âiân. 11 Me ame o but ot ae gan hmâ ka ekalesia hia, m' ödra his minya adre me löng ûnyi e.

12 Ke se hia ta je haten me ûöman adre

haba tavat, me adre me ogan' ödrin; 14 ke | Iesu, waleji öbun e hlingâ me uhno hnyi se hia obaga me omomo adre me labageju ka Than me hwege tot he ka tha hien mödrin; 15 waleling m'adre me hom ta je komok ka hnyi je getheniny taun, me ip ödrin hon je hna mokut me je tap, me me na omi hnedrong keihen ge hmenu Peteru, 16 Ke ame o but minya keihen e ka he. ae se hia ûhedra hnyi ta je taun igigilö Jerusalema, adre me hom ta je komok, me tavat minya ame oveci ödra hnen je hanu ae kong: ke adre me ve omeli ödra hia.

17 Me ame todro at bihut ae nua, m' ödra hia a tha ödra mē, (wale hnyat hanen ta je Sadukaio), ke ödra unöngöt ge ihuhnyinköu, 18 m' adre me kât je aposetolo, me ip ödrin hnyin uma ceat. 19 Ke ame khöng je hwanumen uma ceat hnen angela anyin Than hnyi hnyinghet, me hum ödrin dut hnyöu ai, me ha, ka habe, 20 He th' öbun ka tot hnyi uma kap, me khetâ ka tavat ta je hofuciny Möt eling. 21 Ke ödrin e löng ut, me ödrin e didrö ka hnyin uma kap hnyi hnyomakatu kong, me ûne. Ke ame o but at bihut ae nua, me tavat a tha e mē, me hawâ ûkhacaköuâ tavat ûhnenamö, me tavat musi hia unyin at Isaraela, me e ame ûkhûnöng ka hnyi uma ceat he ka hum ödrin. 22 Me ame he but lathnyaba, ke ba at ut hnyi uma ceat; me ödrin e hmetu me thumetu, ka habe, 23 Öhmun e wâ but uma ceat, k' adre me hlöng wia, k' ame tot eû hnyi je hwanuma tavat tue: ke öhmun e hia but khöng, me ba at öhmun e wâ hnyin. 24 A löng ut hofuc e hnen taben uma kap me je taben tavat bihut, me ödrin e loloâ gadrin ame ne he ka hawâ bi. 25 Me ame o but ke at he ka thumetu ödrin, ka habe, Wâ bi, haba hnyat öbun e ip ödrin hnyin uma ceat, me ödrin e tot hnyin uma kap me nå tavat. 26 Me ame tha he but taben me je lanyin, me hum ödrin, wi' ödrin, anyin a ödrin e outen tavat, wâ adre nye lû' ödrin ge veto. 27 Ke ödrin e hia but hum ödrin dut, me adre me otil' ödrin dö hnyi hnyimakan ûhnei. Me at bihut ae nua ame hnei ödrin, ka habe, 28 Öhmun e hûna wia köbun, m' öbun e ca he ka ûne hnyi ien e: ke wâ bi, öbun e ounöngötâ Jerusalema ge hnöbun hna ûne, ke öbun e ûnykûme he ka jönihmun dren at e. 29 Haba Peteru me je aposetolo ödrin e thu, ka habe, E ûcû köhmun he ka löng hoton Khong hon at.

31 E thibi at Khong ame ogöranyâ hnen hnyamen a metân hnân Than me At ûhömeli, me me he ka ham ka at Isaraela ietra, me hna thang ta je hulö. 32 Ke öhmun ang hnyat ohnathoâ ta je ûnyi e; ke helâe minya Hanu Kap, waleji hnen Khong hna ham ködra tavat adre me löng hoton.

33 Adre hia but löng e, me adre me hmönyidra gan hmå, me behling' ödrin. 34 Ke ame todrö ke at, at Faresaio, hnyi ûhnenamö, Gamaliela ien, at ame ûnö hnanyibu, ke e lung so ka tavat hia, ke e ame hûna he ka bödra ka kunâ hnyat eling hnyöu ai hnyi ûen ae okhulit. haingen ködra, ka habe, At Isaraela lö, wâ eâu öbun hna he ka ânyâ ka hnyat ang. 36 Anyin a hnyi je bong ehac a o thö Theuda, me ha, a e at ae beönua; me ame ûhkacaköu kâu tavat ae se hia, helâ me foa haded; ke adre me hlingâ e; ke haba tavat hia adre löng hoton me adre me vese but, me hi' ödra bi. 37 Hwaban at eling ame o but Juda at Galilaia hnyi ûen he ka sihnalimen tavat, me lelö kâu keihen tavat: k' ame hia minya ju; me adre me vese hia but tavat adre me löng kâu. 38 Ke walang ang inya oge me ha köbun, ka habe, Ûsâkâûö but me hnyat ang, me hn' ödrin dut: anyin a ne ûnyi ge at hwakecin ang, me huliwa eang, ame he ka hia thiju: 39 ke a ne ûnyi e ge Khong, e ca khan' öbun he ka ohia; wâ adre nye ō 'bun, öbun e vat me Khong. 40 Me adre me ogå e: ke adre hia but hawâ je aposetolo me osi ödrin, me hûna ködrin he ka ca fuc hmetu hnyi iö Iesu, me adre me hn' ödrin dut. 41 Me ödrin e he but ûhedrin hnyi hnyimakan tavat ûhnenamö, me senyin anyin adre me hna ködrin he ka kong can Ien. 42 Ke ödrin e ca menâ bi hnyi je bong hia he ka ûne, me kheti Iesu Keriso hnyi uma kap me ta je hnyaba.

HNYIMAKAN 6.

ME gan tot ûseiny laten hnyi je bong e, ke ame kû thö ulit ge at Helenisi ka at Heberu, anyin adre me hnying ut ta je safac gadrin hnyi hna khena ta ûnyi hnyi je bong hia. 2 Haba hnyat a twelv, ödrin e hawâ je laten ae se hia, me ha, ka habe, E ca so köhmun he ka hna hofuc hwan Khong, me he ka khenâ je jekhöû. 30 Haba Khongon lakamötâ e ame otilö 3 Anyin a wale, hnyat me lakeiny, ûca thö

Digitized by Google

hnyat a seven gabun, je hnyat adre me|hnyei iny at Kaledaia, me laba hnyi Karan: lung so, hnyat ae unöngöt ge Hanu Kap me metâ, me öhmun e he ka otil' ödrin ka hnyi huliwa eang. 4 Ke haba öhmun ang, m' öhmun e he balua ka hwege hnyi hic, me huliwa hnyi hwan hofuc. 5 Ke so hofuc e ka tavat hia: me adre me ûcö Setefano, at ae unöngöt ge labageju me Hanu Kap, me Filipo, me Prokoro, me Nikanora, me Timona, me Paramena, me Nikolas at Anetioka, at ame dit ehac ka hnyi hmi Juda: 6 adre me otil' ödrin hnyi hnyimakan je aposetolo: ke ödrin e hia but hic, me ödrin e ip je hnyamödrin hudrin.

amekhulelau hofuc Khong, ke ti se hia tavat adre me löng hnyi Jerusalema; ke se hia minya tavat bihut adre me hnyi labageju.

8 Ke haba Setefano, ae unöngöt ge ibetengiö baû me man, ame ânyâ je ûöman me haten ae gan hmâ unyin tavat. 9 Me ame todrö keihen ûhedrin hnyi sunago, haba ien, me sunago anyin at Libetino, me at Kurene, me at Alesanedria, me tavat ûhedra Silikia, me Asia, me adre me ivino me Setefano. 10 Ke ca khan' ödra thu hmetu anyin metâ me Hanu at ame ofucâ e. adre me ha duöngâ ka keihen, mödrin e ha, ka habe, Öhmun e long ut a e ame fuc bi gan kö Mose me Khong. 12 Me adre me omonumonoâ tavat, me wahingat, me hnyat sihnalimen, me adre me o but kâu, me kât e, me hom ka tavat ûhnenamö, 13 me otilâ tavat sit hofuc thoi, tavat adre me ha, ka habe, Ame ca menâ bi at ang he ka haikongoâ dok ang ae kap, me hnanyibu: 14 anyin a öhmun e löng ut, e ame ha, ka habe, Ame he Iesu at Nazareta ka ohia dok ang, me wia ta je hwakecin a ham köta 15 Ke haba tavat ûhnenamö hia adre me wâ hmâ e, me wâ hnyimakan, helâ me hnyimakan angela.

HNYIMAKAN 7.

E ame ha at bihut ae nua, ka habe, Hawa e hnathu bi ta je ûnyi e? 2 Me e ame ha, ka habe,

Hnyat me lakeiny me lakamök lö, löng Haba Khong ae hmanenang ame manen dut kö Aberahama a kamöta, waleji ke tiga e bi hnyi Mesopotamia, ke tiga ca laba bi hnyi Karan, 3 me ha kâu, ka habe, Hna but em hnyei, me je liamekeiny möu, ke he thö ka hnyi hnyei oge me he ka oma-

ke hwaban dö mok a kamen, Khong ame hom e ka hnyi hnyei ang öbun e labā walang ang: 5 ke e ame ca ham kâu ke hwajekhon hnyin, e ba hmönyin ke ong dok helâ me hwadeny hnyeûcan : ke e ame ha bânâ he ka ham kâu me hnân iny, me hnân iny je mâtrâniny hwaban, waleji ke tiga ba nokon. 6 Ke haba Khong ame ha helâng ka habe, ame he je mâtrâniny ka laba kanyua hnyi ke hnyei bi, ke adre me ha ka hwenb' ödra, me okongoâ hnyi foa haded je huna. 7 Haingen minya Khong, ka habe, Oge me he ka bi hwaban ka hnyei adre me he ka huliwa kâu, ke hwaban e adre me he ka he but me bi atök hnyi hnyei ang. 8 Ke e ame ham kâu ûhihinyköu, wale peretom: me e ame hnöku Isaaka me peritomonâ e hnyi bong a eitiny; ke haba Isaaka ame hnöku Jekob; ke Jekob ame hnokoâ je pateriaka a twelv. 9 Ke haba je pateriaka ödrin e ûcû Josefa hnyi Aigupito can ödrin e hunyinyâ: ke e bi unyin Khong, 10 k' ame omelö e ûnyi hnyi anyin ta je vec hia, me ham kâu ibetengiö me metâ hnyi hnyimakö Farao than Aigupito; ke e ame otilâ e me me musi hnyi Aigupito me hnyaban 11 Ke ame o but hmiâ me vec ae gan hmâ hnyi Aigupito hia me Kanana: me ba jeû an lakamöta. 12 Ka löng ut Jekob a ga hu hwit hnyi Aigupito, me e ame kunâ lakamöta, ûhedrin a bân ling. 13 Ke ame manen dut Josefa ka je liamekeiny mē hnyi ûhedrin a loiny; k' adre omanenâ je liamekeiny me Josefa kö Farao. 14 Haba Josefa ame ûkhûnöng he ka hawâ kamen a Jekob, me anyin lap hia, ödrin sevente faiv tavat. 15 Me ame he Jekob Aigupito ai ; ke e ame mokcu me je lakamöta; 16 ke adre me sam ödrin Sekema ai, m'adre me ip ödrin hnyi erkemok waleji a ûcû silevai Aberahama unyin laku Hamora hnyi Sekema. 17 Ke hakekeny jut ûen adre me ha bânâ, waleji a ha Khong kö Aberahama, me ame osehia me si but tavat hnyi Aigupito, 18 ke ne o but ame o ke than Aigupito, at ae ca khana Josefa. 19 Wale at bibihwakecin ka je lakamöta, k' ame okongoâ lakamöta, k' ame kun' ödra he ka dedegec lakudra je mendring, m' adre me ca möt bi. 20 Wale ûen adre me hnöku Mose hnyin, e wanakat ae hmanenang; ke adre hat e hnyi uma umen kamen kun ta tehi: 21 ke adre me mē degecâ e, me ame hom dö e hnen hlu nenâ köu. 4 Me e ame he but ûnyi hnyi nöku Farao, me hat e me me nokon bi.

22 Ke adre me nö Mose hnyi ta je metâ|möt he ka ham köta: 39 waleji a höcö hia anyin at Aigupito; k' ame metâ but löng kâu hnen lakamöta, ke adre me hna hnyi hofuc a hwan, me anyin ta je huliwa. 23 Ke hakekeny fâte but ta je hunainy, Aigupito ai, 40 adre me ha kö Arona, ka me ame kû thö weny eû hnyi hnyekon he habe, Ânyâ thö ke je khonguta he ka he ka senâ je liamekeiny mē, a lakon Isaraela. 24 Ke e ame wâ ke at adre me okongoâ, me e ame hadruâ, me bi hien at adre me okongoâ, me kot moko at Aigupito: 25 anyâ nokon kau hnyi ûen eling, me bi hut anyin a e ame ûnykûme a g' ame he je lia- ka hnatheat, me senyin ka hnyi huliwa mekeiny ka wâ ûnykûme a g' ame he|hnen je hnyamödra. 42 Haba Khong ame Khong ka omeli ödra ûnyi ge hnyamen bi ; hwiö thö me hn' ödra but he ka bi athnyake adre me ca wâ ûnykûme. 26 Nyi e bainy ta je ûnyi hnyi drany; helâ me hna ame o ka li at ödru me ûkûc, me e ame sihnalimen hnyi tusi anyin je perofeta, ka thaw' ödru me me soju, haingen, ka habe, Ke lin lö, öbu liamekeiny, ieû gabu, öbu me ûokongu öbu köu. 27 Ke haba at, wale ame okongoâ hanen, e ame hagutâ e me ha, ka habe, Ia otilö u he ka musi me owisa köhmun? 28 Hawa, e wem he ka hlingö nya, helâ et me hnâm hna hlingâ at Aigupito? 29 Me ame kec ut Mose can hofuc eling, me laba atkanyua hnyi hnyei Midiana, waleji e ame hnokoa hnyin lakon 30 Ke hwaban je huna a fâte, ame manen dut kâu hnyi hnyebubainy bucen Sinai angela hnyi bâhlân meic hnyi 31 Ka a wâ but Mose, me e ame lâiâ hnen hna wâ: ke e ame tiga he bakekeny he ka wâ, me ame o but hofuc hwan Than, 32 ame ha, ka habe, Inya ang Khongon lakâmâm, wale a Khongu Aberahama, me Isaaka, me Jekob. Haba Mose ame öbubuny me ot ka wâ. 33 Haba Than ame ha kâu, ka habe, Thang ut tangen li hnyeûcam, anyin ae kap utkânâ e u me tot hnyin. 34 Inya oge hia but wâhmakhmetoâ hna okongoâ lakeik hnyi Aigupito, ke oge löng ut anyidra mång, ke oge me o but ang he ka höi ödra: ke walang ang aiö u, oge me he ka kunö u Aigupito ai. Wale Mose at ame hmi' ödra me ha kâu, ka habe, Ia otilö u he ka musi me owisa? wale Khong ame kunâ hnân at musi me at ûhömeli ge hnyamen angela wale a manen kâu hnyi ong ûö. 36 Haba at eling ame hum ödra but, hwaban hnen hna omanenâ ta je ûöman me haten hnyi hnyei Aigupito, me hnyi Köiö ae dra, me hnyebuba hnyi fâte je huna. 37 Wale Mose at ame ha ka lakon Isaraela, ka habe, Ame he Khong ka oâ hobi köbun a liamekeiny möbun ke 38 Waleji at ae perofeta helâ me inya. hnyi ûkhacakâu hnyi hnyebuba tha e me minya ju e öbun. 52 Ewa perofeta a ca angela at ame fuc kâu hnyi bucen Sinai, ovecâ hnen lakamöbun ke ödrin e hlingâ

degecâ e, ke ame hmetu je hnyekudra hnyi hnyimaköta: anyin a haba Mose e, at a hum öta ûnyi hnyi hnyei Aigupito, e ca khan' öta ûnyi a o kâu. 41 Me adre me

Hawa, öbun e hudo könya ta je meno adre me hlingâ me ta je hut

Hnyi hnyebuba hnyi je huna a fâte, lap anyi Isaraela?

43 Ke öbun'e hom minya uma menâ uma Moloka,

Ke okhuiny khongubun a Refana,

A je hnatheat öbun e ânyâ he ka khudrung ködrin:

Awe, oge me he bi nya ka hum öbun ka hnyi Babulona.

44 E hu uma menâ a uma ohnatho unyin lakamöta hnyi hnyebuba, helâji me hna hûna kö Mose ame ha, ka habe, hamen he ka ânyâ hoton tulut e ame wâ. 45 Ke haba lakamöta unyi Josua, me adre me hom ûnyi eling hnyi ûen adre me kap hnyei iny Aten ta je hnyej, waleji hnen Khong hna obâ hnyi hnyimakan lakamöta, ke ne o but hnyi ta je bong bongu Davita; 46 wale at a wâ ibetengiö ûnyi ge Khong, k' ame sumâtâ he ka wâ uma umen Khongu Jekob. 47 Ke haba Solomona ame otilâ uma umen Khong. 48 Ke so bi ame ca laba Beönua hnyi je uma adre me ânyâ ge hnyam; helâ me hna ha hnen perofeta, ka habe,

49 Haba drany, me anyik theron, Haba hmeledrany, me taben li cak:

Ke haingen Than, ka habe, Ie uma öbun e he ka otilâ hobi könya?

Ke ewa bi dok oge ma menâ hnyin?

50 Hawa, a ca op ta je ûnyi e ge hnyamök ?

51 Öbun hnyat ae hwege je nyibun, k' adre ca peritomonâ je hnyekubun me je hnyikönyöbun, öbun e labö tot metâ ûcon Hanu Kap: helâji me lakamöbun, me helâ me tha e me lakamöta: at ame kap hofucin minya tavat a bödra ka omanenâ a g' ame he ka o At ae Wisa; wale öbun e alecua ae gan, haingödra, ka habe, Haba at ang me hlingå walang ang; 53 öbun tavat öbun e kap hnanyibu a hûna hnen je angela, k' öbun e ca vheno bi.

54 Adre me löng ta je hofuc e, me ame hmönyidra gan hmâ, me adre me hoc nyu kâu. 55 Ke e a unöngötö ge Hanu Kap, k' ame wâ hmâ drany, me wâ hmanenanginy Khong, me Iesu ame tot hnyi ke keihen a metân Khong, 56 me haingen, ka habe, Wâ bi, inya oge me wâ drany adre khöng, me Nokon at ame tot hnyi ke keihen a 57 Me adre me fuc hwege metân Khong. göranyai, me hlöng je hnyikönyödra, me tha utut kâu; 58 me adre me hagutâ e ka hnyi hoton hnyei, me lûâ ge veto: ke haba hnyat ödrin e bifuco e adre me khuâ je khaûödrin hnyi li can hidröu, Saulo ien. 59 Ke adre me lûö Setefano, k' ame tiga hic me ha, ka habe, Than Iesu lö, kap 60 Ke e ame cibouca, me fuc ju hanuk. hwege göranyai, ka habe, Than lö, ca bi hwaban ködra monu eang. Ke a hia but ha e, e ame mokut ut.

HNYIMAKAN 8.

🔀 E Saulo minya ame ogâ anyin mok. Ke haba hnyi bong eling ame kû gan hmâ but hna ovecâ ekalesia hnyi Jerusalema; ke adre me vese hia but ka hnyi ta je ke keihen hnyei Juda me Samaria, ke hake je aposetolo thiju. 2 Ke haba tavat adre me outen Khong adre me könim Setefano, me tenge thungaû gan hmâ gan. 3 Ke haba Saulo, e ame vekia okongoâ ekalesia, me dit ka hnyi ta je uma, me lelö but obaga me omomo, me ip ödra hnyi uma ceat.

4 Anyin a wale haba tavat adre me oveseâ adre me he but ka hnyi je dok me khetâ hofuc. 5 Me ame he but Filipo ka hnyi taun ien Samaria me khetâ Keriso ködra. 6 Haba tavat adre me tha kap ta je hofuc ame ha Filipo, adre me löng me wâ ta je haten e ame ânyâ. 7 Anyin a ta je hanu ae kong adre me didrut ge tavat ae se hia ae hu gadra, adre me fuc hwege göranyai; ke se hia tavat ae mat, me tavat ae kong je cadra, adre so but. 8 Ke e gan hmâ senyin hnyi taun eling.

9 Ke wale ke at Simona ien, at bibihwakecin e hac hnyi taun eling, me me lâiâ gan me, man maniny Khong adre wenyö Gan Hmå. 11 Ke adre me kap e anyin ae beû hnen hna olai' ödra ge anyin bibihwakecin. 12 Ke adre hia but köp Filipo at khetâ ûthumetu ae so anyin dökhu dokhon Khong, me iö Iesu Keriso, me e ame bapataisoi ödra obaga me omomo. 13 Ke haba Simona ame hnyi kap, k' adre hia but bapataisoâ, k' ame tha e bala me Filipo; ke e ame wâ je haten me je ûöman ae gan hmâ adre me ânyâ, me e ame lâiâ.

14 A löng ut ta je aposetolo bnyi Jerusalema a g' adre me kap soâ hofuc hwan Khong hnen at Samaria, me ödrin e kunö Peteru me Ioane ködra: 15 ke ödru me he but me hic hobi ködra, me me hu gadra Hanu Kap: 16 anyin ae tiga ca o ködra: ke adre hia but bapataisoi ödra thibi ka hnyi ien Than Iesu. 17 Ke ödru me ip li hnyamödru hudrin, me ame o thö ködra Hanu Kap. 18 Ke a wâ but Simona a g' adre me ham Hanu Kap ûnyi ge hna ip hnyamen li aposetolo, me e ame inâ ködru mone, 19 me ha, ka habe, Ham but könya man e, me me he at oge me ip li hnyamök hon ka hu Hanu Kap. 20 Me haba Peteru ame ha kâu, ka habe, A hnaûhangö but ânyâm mone möu, anyin a u je ûnykûme he ka ûcû moniny ûnyi a ham bâûâ hnen 21 Haba u, me ba gam ke ûnyi me hanymâm hnyi ûnyi eang: anyin ae ca wisa hnyekom hnyi hnyimakan Khong. 22 Anyin a wale ietra ju ânyâm monu eang, me hic ka Than, ame ne he bi ka thang ut köu ûnykûmenen hnyekom. Anyin a oge me wâhmakhmeto a u bala but hnyin waada ae hiny, ke u hwenbâ hnyi hulö. 24 Haba Simona ame thu, ka habe, Hic d' öbu ka Than hobi könya, me me ba ûnyi ame he ka o könya hnyi ta je ûnyi öbe ha.

25 Ke ödre hia but thumetoâ me ha hofuc hwan Than, me ödru me hmetu but Jerusalema ai, me khetâ ûthumetu ae so hnyi je taun ae se hia hnyi Samaria.

26 Haba angela anyin Tuan ame ha kö Filipo, ka habe, Todrö, he thö ka hnyi hwaiöu, ka hnyi gethen ûheny Jerusalema Gaza ai: wale hnyebuba. 27 Me e ame todrö me he: ke wâ bi ke at Aithiope, wale eunuka ae nua hanymen unyi Kanadaki, momo than Aithiope, k' ame tuö tang at Samaria, haingen, e thibi at ae gan: omjehen momo eling hia, k' ame o thö 10 ke ame kap e hnen tavat hia, hwân ge Jerusalema ai he ka hnyi hmi; 28 ke e tavat ae ûhnyûkong ke ne o but ge tavat (ame he hmetu ka hnyi hwaiöu, k'ame laba

29 Ke haba Hanu ame ha kö Filipo, ka habe, He hakekenyâ thö me tha he me kariota eling. 30 Haba Filipo ame wadring kâu, me löng hnen hna aû perofeta Isaia, me e ame ha, ka habe, U me ka ûnykûme e hnâm hna aû? 31 Haingen, ka habe, Ame he ka kâmâu ka khanö nya, ke ba bi at ame owisa könya? Me e ame sumatö Filipo he ka ölö, me tha laba mē. Walang hna sihnalimen e ame aû, ka habe,

Adre me lelö e helâ me mamoe he ka hlingâ;

Ke helâ me nokon mamoe hnyi hnyimakan at ame sö leûnen, ame tet hnyibû,

Helâ minya e, ame ca khöng hnyimen: 33 Hnyi ûen hna öûhnyûkongoâ e adre hom gan anyin hna owisa:

Ke ie at ame he ka omanenâ anyin

Anyin adre hom anyin möt ûheny ang hmeledrany.

34 Haba eunuka ame thu kö Filipo, ka habe, Inya oge me hnei u, ia ame ha perofeta eang? hawa ka e bi, ame ne ke at bi? 35 Haba Filepo ame fuc kâu, me omanenâ kâu Iesu, hwân hnyi hna sihnalimen eling. 36 Ödru me tiga he eû hnyi gethen, me ödru me o but ka hnyi ke an; me ame ha eunuka ka habe, Walejo an ; hawa, e kong he ka bapataisoi nya? 38 Me e ame ha me me todru kariota: me ödru me tha utut ka hnyi an, wale Filipo me eunuka; me e ame 39 Ke ödru me ölö thö bapataisoâ e. ûhedru hnyi an, haba Hanon Than ame hûgûnö Filipo but ; ke ame ca wâ hmetu e hnen eunuka, anyin a e ame he senyinâ hnyi deny gethen. 40 Ke adre ō Filipo hnyi Azota: ke e ame khetâ tilâ ûthumetu ae so hnyi ta je taun hia ke ne o but e ame o hnyi Kaisaria.

HNYIMAKAN 9.

E Saulo bala ame kong hnyekon he 🛌 ka ootâ me hlingâ je laten Than, me e ame he ka at bihut ae nua, 2 me sumâtâ je tusi gan he ka hom ka hnyi ta je sunago hnyi Damaseko, me me he ka c' ödra, me hom Jerusalema ai obaga me omomo, e ka hu tavat hmi ame he ka wâ. 3 Ke tiga eû hnyi gethen hakekenyâ Damaseko: ke ame ie umumelam igigilö e melam ûnyi hnyi drany: 4 me e ame ta hnyi hnyimakan je taben tavat bihut. but ka hnyi kana, me ame long ke hofuc 22 Ke ame hwege tot Saulo, k' ame ohnyi-

hon anyin kariota, me aû perofeta Isaia. | ame ha kâu, ka habe, Saulo, Saulo lö, ieû gam u me okongu nya? 5 Ke haingen, ka habe, U ia Than? Me e ame ha, ka habe, Inya Iesu wale u me labö okongoå: 6 todrö, he thö ka hnyi taun, ke adre me he ka ha köu hanymâm he ka ânyâ. 7 Ke ame tot hnyibû tavat adre me tha he mē, adre me löng hofuc ke ba bi at adre me wâ. 8 Me ame todrö Saulo üheny û hnyi kânâ, ke e ame bwele but, ke ba ûnyi ame wâ: me adre me lelö thö benyin, me hom e Damaseko ai. 9 Ke kun ta bongon ka wadröu but, ke ame ca han me ic.

10 Ke e hu ke aten hnyi Damaseko, Anania ien; ke haba Than ame ha kâu hnyi hna omanenâ, ka habe, Anania lö. Me e ame ha, ka habe, Than lö, inya ang. 11 Ke haingen Than kâu, ka habe, Todrö, he thö ka hnyi getheniny taun, Wisa ien, me hnö hnyi uma umö Juda ge ke at a ien Saulo, at Taraso: anyin a wâ bi, e ame hic; 12 ke e a hia but wâ at, Anania ien, ame didrö, me ip li hnyamen hon e, me e ame he ka bwele hmetu but. 13 Haba Anania ame thu, ka habe, Than lö, o ge löng ut ûnyi ge tavat ae se hia bongon at ang, a g' ame ânyâ gan hmâ monu ka ânyâm tavat ae kap hnyi Jerusalema: 14 ke e hu anyin dut musi eang ûnyi ge je taben tavat bihut he ka c' ödra hia adre me hawâ iâm. Haba Than ame ha kâu, ka habe, He thö, anyin adre ûca e hnân anyik utkaia he ka kap tilâ iök ka Aten ke je hnyei, me ta je than, me lakon Isaraela: 16 anyin oge me he ka omanenâ kâu ûganiny vec e ame he 17 Me ame he but ka hom can iök. Anania, me didrö ka hnyi uma; ke e ame ip li hnyamen hon e, me ha, ka habe, Saulo lö, liamekeiny mönya, a kunö nya Than Iesu, waleji a manen köu eû hnyi gethen u je he hnyin, m' u me bwela but, me unöngöt ge Hanu Kap. 18 Me ame ie kölu but ûnyi hnyi li emakan, helâ me je unö, me e ame bwela but ; ke e ame todrö, me ame bapataisoâ e; 19 ke a hia but han, me e ame hwege but.

Ke e ame tha laba me laten hnyi Damaseko hnyi ke je bong. 20 Ke e ame ie kheti Iesu hnyi je sunago, a e thibi Nokon Khong. 21 Ke haba tavat hia adre me löng hwan, k' adre me lâiâ me ha, ka habe, Ca e at ame okongu ödra hnyi Jerusalema adre me hawâ ien e? ke e ame o but eang he ka helâe, me me c' ödra me hom but ka

bö tavat Juda hnyi Damaseko, me ohnathoâ | tot mē ta je safac hia adre me ûtengiö, k' a haba Iesu, me Keriso.

23 Ke hwaban ta je bong ae se hia, me ame ûhnenamö at Juda he ka hlingâ e: 24 ke ame manen kö Saulo hnödra hna si Ke adre me labö tue hnyi ta je homagoule hnyi lany me lit he ka hlingâ e: 25 ke ame hom e hnen laten hnyi hnyinghet, me hnahna e hnyi tang ûnyi hnyi dok ae memang hnyi hak veto.

26 Ke e ame o hnyi Jerusalema, k' ame cubec he ka tha laba me je laten : ke ödra hia adre me outen e, ke adre me ca ûnykûme bi a e ke aten minya. 27 Ke haba Banaba ame hom e, me ame tha he me ka ta je aposetolo, me e ame omanenâ ködrin a e ame wâ Than eû hnyi gethen, ke a hia but ha hofuc kâu, me hnen minya hna khetâ hwegiâ iö Iesu hnyi Damaseko. Me e ame labö tha he mödrin hnyi Jerusalema, 29 k' ame khetâ hwegiâ hnyi ien Than: ke e ame ha hofuc me ivinö me at Helenisi ; ke adre me elâm he ka hlingâ e. 30 Ke e khana but je liamekeiny, me adre me hom but e Kaisaria ai, me kunâ e Taraso ai.

31 Ke hnahic ut ekalesia hnyi je ke keihen Juda hia, me Galilaia, me Samaria, k' ame khulelau bi ; ke adre me labö he me ' ot ka Than, k' ame kahwa je hnyekudra ûnyi ge Hanu Kap, k' adre me osehia but.

Lida, me Sarona adre me wâ ûnyi eling me dut Jopa ai. hwiö ka Than.

hom e ka hnyi hnyeule ethö : ke ame tha lö, todrö, hlingâ but, me an ju.

ödrin e omanenâ ta je ûkot me je ûkhaû ame tibet Doreka, ke tiga e bi unyidra. 40 Ke haba Peteru ame ob' ödrin dut hnyöu ai, k'ame cibouca me hic; ke e ame hwiö thö ka komok, me ha, ka habe, Tabitha lö, todrö. Me ame bwela but li emakan momo ; ke e ame ō Peteru, me e ame laba thö. 41 Ke e ame inâ hnyamen ka momo, me otilâ thö e; ke a hia but hawâ tavat ae kap, me wasafac, me e ame ham e ködrin a ga mödrut. 42 Ke ame lung ûnyi eling hnyi Jopa hia: ke se hia tavat adre me hnyi labageju ka Than. 43 Ke se hia je bong e ame laba hnyi Jopa unyin ke at jia Simona, at ame huliwan je unen meno.

HNYIMAKAN 10.

HNYI Kaisaria ke at, Konelio ien, e hwenyi ien, vat Italia, 2 e at fâfâ hnyekon, k' ame outen Khong tha e me anyin lap hia, me ham ta je betenge ae se ka tavat, me hic bala ka Khong. 3 Ke e ame wâ hna omanenâ, ame ne hnyi awa a naininy, wale ame dit kâu angela anyin Khong, me ha, ka habe, Konelio lö. 4 Ke e ame wâ hmâ e, me ame ot me ha, ka habe, Than lö ieû! Me haingen ame ha kâu, ka habe, A o but hijâm je hic me hnâm je hna betenge hnyi 32 Haba Peteru ame he hnyi je ke kei- hnyimakan Khong hnân oûnykûmeâ. 5 Ke hen hnyei hia, me e ame o ka tavat ae kap walang ang kunâ thö hnyat Jopa ai he ka adre me laba hnyi Lida. 33 Ke e ame wâ hawo Simona, ke ien minya bi Peteru: 6 e eling ke at, Ainea ien, at ame mokut hon ame tha laba me ke Simona at ame huliwan hnen hna mokut eit ta huna ; anyin e ame unen je meno, e hnyi hobat köiö umen uma. mokulec mok ae mat. 34 Haba Peteru 7 Ke ame he but angela at a fuc kâu, me ame ha kâu, ka habe, Ainea lö, haba Iesu e ame hawâ li lanyin me ke soja at ame Keriso ame osoi u: todrö, me ânyâwia outen Khong hanen tavat adre me bi athnyahnâm hna mokut. Me e ame ie todrö, bainy hnyi je bong ; 8 ke a hia but thumetu 35 Ke haba tavat hia adre me laba hnyi ödrin ge ta je ûnyi hia, e ame kun ödrin

9 Nyi, tiga ödrin eû hnyi gethen, ödrin 36 Ke e hu hnyi Jopa ke aten, Tabitha hakekeny jut ka hnyi taun, haba Peteru ien, k' adre me wia bongon ien, me Doreka: ame ölö thö ka hnyi hon uma he ka hic haba momo e, me unöngöt ge ta je huliwa hnyi awa a siksiny: 10 me e ame mekihae so k' ame betenge ka ta je theduoc. nânem, me behan: ke adre me tiga pena-37 Ke hnyi je bong eling e ame mok, me e pena, me ame o but kâu hna omanena; ame mokcu: ke adre hia but osûâ e, me 11 me e ame wâ drany adre khöng, me adre me ip e hnyi hnyeule ethö. 38 Ke ca tang ame utut, helâ me mano ae gan adre sâkâû Lida me Jopa, ke a löng ut laten a e me hnahna ka hnyi hmeledrany hnyi ta but ling Peteru, me adre me kunâ kâu li at baten a vak: 12 ke ta je meno hia ae ûsa he ka sumâtâ, ka habe, Ca bec he ka o¦vak can eû hnyin, me je meno ame iyâû eang 39 Haba Peteru ame todrö me hmeledrany, me je meno ame gâ ethö. tha he mödru. E ame o but, me adre me Me ame o but kâu hofuc, ka habe, Peteru haba Peteru ame ha, ka habe, Than lö, ca| hnyimakan Khong. e, anyin a oge me ca hnyi an ke ûnyi ae ûkhûnöng dö Jopa ai, he ka hawo Simona, kap me ikiki. 15 Me adre me olo ha kâu, ke ien Peteru, e ame laba hnyi uma umen ka habe, Haba hna ânyâwia hnen Khong, ke Simona at ame huliwan unen je meno, u ma ca ha, ka habe, e kap. 16 Ödra wale hnyi hobat köiö. 33 Anyin a wale okun ânyâ helâe; me adre me kap hmetu oge me ie ûkhûnöng köu; ke so anyin a u thö tang hnyi drany ai.

loloâ bongon hna omanenâ e ame wâ, wâ bi, löng ta je ûnyi hia ame he Than ka hûna hnyat a kun' ödrin Konelio, ödrin e elâm köu. 34 Haba Peteru ame ha hofuc, ka uma umö Simona, ke ödrin e tot hnyi habe, homagoule, 18 me hongot, me hnei, kal habe, hawa, ame hnyi laba eang Simona, Khong ame ca wâhmakhmeto tavat: 35 ke ien minya Peteru? 19 Ke Peteru ame ke e ame kap at ame outen e hnyi ta je tiga ûnykûme hna omanenâ, haba Hanu ame ha kâu, ka habe, Wâ bi, kun ta hnyat ödrin e elöm u. 20 Ke todrö, utut, me tha he mödrin, ke ca loloâ bi: anyin oge kun ödrin. 21 Haba Peteru ame utut ka ta hnyat a kun, me ha, ka habe, Wâ bi, inya ang öbun e elâm: ieû öbun e vheno jem? 22 Ke haingödrin, ka habe, Haba Konelio, keneturio, at ae wisa hwakecin, me outen Khong, me hna haisoâ hnen at Juda hia, ame kû kâu bnen angela ae kap he ka hawo u ka hnyi umen uma, me me he ka löng hofuc gam. 23 Me e ame haw' ödrin hnyi uma ai he ka mokut.

Ke nyi e ame tot, me tha he mödrin, ke haba ke je liamekeiny ûhedrin Jopa me uhno hnyi ûö. 40 Ke haba Khong ödrin e tha he mē. 24 Hmetu nyi, ödrin ame omelö hmetu e hnyi bong a kuniny, e o hnyi Kaisaria. Ke haba Konelio ame me ti omanenâ e, 41 ca ka tavat hia, ke lubahing' ödrin, ke e ame ukhacaköuâ je ka tavat thibi adre ohnatho, waleji tavat a liamekeiny me, me je lahanen. 25 Ame ban Khong ka uc' ödrin, a wal' öhmun didrö Peteru, me Konelio ame he he ka ang hnyat öhmun e tha han me tha ic më iouny më, me ta ju ka hnyi hmelen li can, hwaban hnen hna möt hmetu ûheny hnyi me khudrung kâu. 26 Ke haba Peteru hna mok. 42 Ke e ame hûna köhmun he ame otilâ thö e, me ha, ka habe, Todrö; ka khetâ ka tavat, me ohnathoâ a e at iny at minya bi nya. 27 E ame ûhnena a ûca Khong hnân hnö tavat ae möt me mö mē, k' ame didrö, ke e ame wâ tavat tavat ae mok. 43 Ame ohnathoâ gan ae se hia adre me ûkhacaköu: 28 me e hnen ta je perofeta hia, a adre me he ka ame ha ködra, ka habe, E khan' öbun a g' thang degecâ but ta je hulö hia anyin tavat adre hnyiboâ at Juda he ka ûkhacaköu me adre me labageju kâu, ûnyi hnyi ien. ûhakekenyi me aten ta je hnyei; ke so bi Khong ame hia but omanenâ könya, a oge me ca he bi ka hâiâ at, ka habe, e kap, me ikiki: 29 waleling oge me he jem ka ba ihut hnyi ûen adre me hawo nya. Ke oge me hnö walang ang can öbun e hawo nya? 30 Ke haingö Konelio, ka habe, Haba vak ta bong et ang, me oge me hic hnyi awa a naininy hnyi umök uma, ke wâ bi, ame tot ke at hnyi hnyimakök a khavâ ûkhaû ae

32 Anyin a wale but ang, a u je o thö. Anyin a wale öhmun 17 Ke haba Peteru ame tiga ûnykûme hia but ang hnyi hnyimakan Khong, he ka

> E hnathu oge me wâ ûnykûme a haba hnyei hia, wale at ame ânyâ hwakecin ae wisa. 36 Haba hofuc waleji e ame kunâ ka lakon Isaraela, k' ame khetâ ûthumetu ae so hnyi ûsoköu a deny Iesu Keriso, (e thibi Tuhan ae nua) -37 me manen hofuc e köbun, waleji adre me haimemenâ hnyi Juda hia hwân hnyi Galilaia, hwaban bapataiso ame khetâ ga Ioane; 38 wale Iseu at Nazareta, ke haba Khong ame hû e hnen Hanu Kap me man ; ke e ame labo vheno hnyei he ka betenge ge at, me osoâ tavat ame oveci ödra diabolo; anyin a tha mē Khong. 39 Ke öhmun ang hnyat ohnatho ta je ûnyi hia e ame ânyâ hnyi hnyei Juda, me hnyi Jerusalema; wale adre hlingâ minya

44 Peteru ame tiga ha hofuc e, me ame ta Hanu Kap hudrin hia adre me löng hofuc. 45 Me ame uthmâhmâ tavat adre me labageju a tavat adre peritomon, wale hnyat adre tha he me Peteru, anyin adre me hingâlâ minya bwihlany wale Hanu Kap hon Aten ta je hnyei. 46 Anyin adre me ling ödrin ödrin e fuc hnyi ta je hwen hnyei me ogânâ Khong. 47 Haba Peteru ame ha, ka habe Ia ae khana he ka behânâ hadröngöc, 31 k' ame ha, ka habe, Konelio köiö m' adre me ca he ka hnyi bapataisoi lö, adre hia but löng hijâm hic, ke adre hia ödra, tavat adre me hnyi kap Hanu Kap, but ûnykûme hnâm je hna betenge hnyi helâ m' öta? 48 Me e ame hûna he ka

bapataisoi ödra hnyi iö Iesu Keriso. adre me hom behânâ e he ka tha laba mödra hnyi ke je bong.

HNYIMAKAN 11.

E a löng ut je aposetolo me je liamekeiny hnyi Juda a ga hia but minya Aten ke je hnyei kap hofuc hwan Khong. 2 Ke ame o thö Peteru hnyi Jerusalema, me adre me iwatretra ju mē tavat adre peritomonâ, 3 me ha, ka habe, U je he ka tavat adre ca peritomonâ me tha han m' ödra. 4 Ke haba Peteru ame hwân he ka omanena gaga ködra, ka habe, 5 Inya bi oge me laba hnyi taun Jopa, oge me hic: me oge me wâ hna omanenâ hnyi hnök hna ta mokut, wale ke tang ame utut helâ me mano ae gan adre me hnahna ûnyi hnyi drany hnyi ta baten a vak; me ame o könya ûnyi eling: 6 ke oge hia but wâ hmâ e, inya oge me ûnykûme, me wâ ta je menoiny hmeledrany ae ûsa vak can, me je meno ae hiny, me je meno ame iyâû, me je meno ame gâ ethö. 7 Ke oge me löng minya ifucin adre me ha könya, ka habe, Peteru lö, todrö, hlingå but, me an ju. Ke haingök, ka habe, Than lö, ca e; anyin ae ba ke ûnyi ae kap me ikiki ame hnyi dit ka hnyi hnyimök. 9 Me ame olo thu ka hwenyi ien laten ka habe, Je Kerisiano. hnen ifucin ûnyi hnyi drany, ka habe, Haba hna ânyâwia hnen Khong u ma ca ha, me kap. 10 Ke adre ökun ânyâ e: me adre me aû hmetu hia thö hnyi dranyai. 11 Ke wâ bi, ame ie tot hnyi hoton uma öhmun e laba hnyin, hnyat a kun, adre kun' ödrin könya ûhedrin Kaisaria. Me ame ha könya Hanu he ka tha he m' ödrin me ba loloâ me ca wâhmakhmeto. Ke ame tha he mönya ke je liamekeiny eang a ödrin siks; me öhmun e didrö ka hnyi uma umen at eling: 13 me e ame omanenâ köhmun hnen hna wâ angela hnyi umen uma, wale ame tot me ha kâu, ka habe, Ükhûnöng dö Jopa ai he ka hawo Simona, ke ien Peteru; 14 at ame he ka ha köu ta je hofuc, hnân omeli u me ânyâm 15 Ke inya oge me tiga hwân he ka fuc, me ame o but ködrin Hanu Kap, helâ me köta ehac hnyi can. 16 Me oge me ûnykûme thö hofuc hwan Than ame ha, ka habe, Ioane ame bapataiso ge köiö; ke adre me he ka bapataisoi öbun ge Hanu Kap. 17 Anyin a wale haba bwihlany a ham kötin Khong hnyi ûen ötin e labageju he ka hom e ka tavat hwaban paseka.

Ke | ködrin, iny ia, me inya he ka thawâ Khong? 18 Ke adre hia but löng hofuc e, me adre me laba hnyibû me ogânâ Khong me ha, ka kabe, E hnathu Khong ame ham ietra ka Aten ta je hnyei minya, m' adre me möt.

19 Ke haba tavat adre vese hnyi ûöveci a kû kö Setefano, me adre me he ke ne o but hnyi Foinike, me Kupero, me Anetioka, adre me ha hofuc hwan Khong ka at Juda 20 Ke haba keihen gadra a je at Kupero me Kurene, adre me o but hnvi Anetioka, me ha hofuc minya ka at Heleni, me khetâ ûthumetu ae so anyin Than Iseu. 21 Me ame tha e mödra hnyamen Than: ke ödra se hia adre me labageju me hwiö ka Than. 22 Ke a löng ut e hnen hnyikönyen ekalesia hnyi Jerusalema: me adre me kunö Banaba Anetioka ai: 23 ke ame o but me wâ ibetengiö baû anyin Khong, me e ame senyin, me khöu ködra hia he ka kece ka Than ge hnyok ae tethmâ: 24 anyin a e at ae so, ke unöngöt ge Hanu Kap me labageju: ke se hia tavat adre me bi hanen ka Than. 25 Ke e ame he Taraso ai he ka elöm Saulo: 26 k' ame wâ e me hom e Anetioka ai. Ke tha ödru me ekalesia hnyi khaca huna, k' ödru nâ tavat ae se hia; ke adre me ibi hwân hnyi Anetioka

27 Haba hnyi ûen eling ame o but hnyi Anetioka ta je perofeta ûhedrin Jerusalema. 28 Ke ame todrö ke at gadrin, Agabo ien, me omanenâ ge Hanu a g' ame he ka hu hmiå ae gan hmå hnyi hmeledrany hia: wale a hwâdâ thö hnyi ûö Kalaudio. Haba laten adre me tha ha he ka kunâ ta je bwihlany ka je liamekeiny adre me laba hnyi Juda, e ûcû me hnödra hna ve khana: 30 me adre me ânyâ e, me kunâ ka wahingat a deny Banaba me Saulo.

HNYIMAKAN 12.

NYI ûen eling haba Heroda than ame hai hnyamen he ka okongo keihen ekalesia. 2 Me e ame hlingö Iakobo liamekeiny me Ioane ge hele vat. 3 Ke a wâ but a g' ame senyin at Juda, me e ame hwân minya he ka köt Peteru. Wale ûen adre me han areto adre me ca levenâ. 4 A hia but kât e, me e ame ip e hnyi uma ceat, k' ame hna e ka je deö soja a vak a ûsa vak hnyi je deö, he ka tuö e, k' ame ûnykûme ka Than Iesu Keriso, ame ne ham minya Anyin a wale adre me tuö Peteru hnvin

uma ceat: ke haba ekalesia adre me hic jödrin. Me e ame he Kaisaria ai ûheny ûjöng ka Khong hobi kâu. 6 Ke ame o Juda ka laba eling. but ûen ame he Heroda ka hom e hnyöu ai, k' ame mokut Peteru wanben li soja me Sidona: me adre me tha he kâu hnyi hnyi hnyinghet eling, k' adre me ca e ge li hnyok a khaca, ke adre hia but hum Balatö fao: ke ame tuö uma ceat ge hnyat tue seto at ame tuö je hnyeuleny than, me cicö hwanuma. 7 Ke wâ bi angela anyin ihumidra, ke adre me sumat ûsoköu, ke e Than ame tot unyin, ke ame melam hnyin hu jeû hnyi idra hnyei ûnyi hnyi hnyei uma ceat : me e ame khaû vhakö Peteru, iny than. 21 Ke hnyi ke bong adre hia me ohmâkâ e, me ha, ka habe, le todrö. but thu, Heroda ame khavâ je ûkhaûen Me ame ka kölu but li tö fao ûnyi hnyi li than, me tabâ anyin theron, me khet ködra. hnyamen. 8 Ke haba angela ame ha kâu, ka habe, Khaû thö, ke ohmâ tangen li hnyeûcam. Me e ame ânyâ. Ke haingen kâu, ka habe, Khavâ thö ânyâm ûkhaû me he hotuk. 9 Me e ame didrut me he hoton; ke ame ca ûnykûme bi a e hnathu hna mådrå hnen angela, ke haingen, hna omanenâ ling. 10 Ke ödre hia but nulâ tue a bân me loiny, me ödru me o but ka hnyi homagöule fao gethen ka he ka hnyi taun; me ame ka hamen thibut memang ködru, me ödru me didrut hnyöu ai, me vheno ke getheniny taun; me ame ie hna but he hnen angela. 11 Peteru ame ûnykûme metoâ me e ame ha, ka habe, Oge me wâhmakhmetoâ walang ang a Than ame kunâ anyin angela he ka hûgûnö nya ûnyi hnyi hnyamö Heroda, me hna ûnykûme hia hnen at Juda. 12 Ke a hia but ûnykûme wia, e ame he ka hnyi uma umo Maria hinyö Ioane, ke ien minya Mareko; wale ame ûkhacaköu hnyin tavat ae se hia he 13 E ame tiga seseto hlinginy hwanuma, me ame o but ke hlu he ka wâ, Roda ien. 14 Ke e ame wâhmakhmetoâ a ifuci Peteru e, me ame ca khöng hwanuma ge senyin, ke e ame wadring ka hnyin uma me ûthumetu, ka habe, Wale but eû Peteru ame tot hnyi hwanuma. 15 Ke haingödrin kâu, ka habe, U je monu but. Ke e ame hwege bala ha, ka habe, e hnathu. Me Me ödrin e ha, ka habe, Ame ne angela e. Ke ame labö seseto bala Peteru: ke ödrin e hia but khöng me ödrin e wâ e, me adre me uthmâhmâ. 17 Ke e ame tutubi ödrin ge hnyamen he ka laba hnyibû, me e ame thumetu ödrin ge hnen Than hna hom e ûnyi hnyi hnyin uma ceat. Ke haingen, ka. habe, Thumetu Iakobo me ta je liamekeiny ge ta je ûnyi eang. Me e ame he but, me he ka hnyi ke dok. 18 Ke a lany jut, me ame hlohlo gan hmâ je soja, a hawa ang Peteru a hia thö. 19 Ke a hia me ha, ka habe, At ae unöngötö ge je thoi

20 Ke ame hmönyin hnyekon ka at Turo 22 Haba tavat adre me hongot, ka haba, Ifucin ang khong, ke ca ifucin bi at. Me ame ie kot e angela anyin Than, anyin a e ame ca ogânâ Khong: me ame an e ge ahnyöng, me me mokcu.

24 Ke ame khulelau hofuc hwan Khong

me kû gan hmâ.

25 Ke haba Banaba me Saulo, ödru me hmetu ûhedru Jerusalema, k' ame um dö hanymödru, k' ödru tha hum Ioane, ke ien minya Mareko.

HNYIMAKAN 13.

HU ke je perofeta me hnyat ûne hnyi ekalesia Anetioka, wale Banaba, me Simeona ke ien minya Nigeru, me Lukio at Kurene, me Manaen a tha hat me Heroda than, me Saulo. 2 Ke ödrin e huliwa ka Than, ke ânyâ ca han, me ame ha Hanu Kap, ka habe, Ovesei Saulo thö me Banaba könya hobi kâu huliwa oge me haw' ödru kâu. 3 Ke adre hia but ânyâ ca han me hic, me ip je hnyamödrin hudru, me ödrin e kun' ödru but.

4 A hia but kun' ödru hnen Hanu Kap, me ödru me he Selukia ai; me tabâ hu ûhedru e Kupero ai. 5 Ke ödru but hnyi Salamis, me ödru me omanenâ hofuc hwan Khong hnyi ta je sunago umen at Juda: ke haba Ioane ame bi atödru. 6 Ke ödrin e hia but vheno bomene hia ke ne o but Pafo, me ödrin e wâ ke at bibihwakecin, a perofeta thoi, Bar-Iesu ien, at Juda; 7 k' ame tha e me konesula a Segio Paulo at ae metâ. Ke e ame hawo Banaba me Saulo, ame weny he ka löng hofuc hwan Khong. 8 Ke haba Eluma (adre me wia ien helâe) at bibihwakecin ame ivinö mödru, k' ame heleû deny he ka wia konesula ûnyi hnyi labageju. 9 Ke haba Saulo (wale Paulo) a unöngötö ge Hanu Kap, e ame wâ hmâ e, 10 but Heroda elâm e, ke ame ca wâ bi, me e hia, me monu, u nokon diabolo, ke iwahnaiame hnö tavat tue, me hûna he ka hling' hmiöny me hwakecin hia ae wisa, hawa, u me ca menâ he ka ohwalö je hwakecin hia tavat adre me outen Khong unyibun, adre ûne ûnyi ge Than.

ödrin e tabâ hu ûhedrin Pafo, me ödrin e salema ai. bong sabath, me laba ju. 15 Ke adre hia but aû hnanyibu me je perofeta haba je taben sunago ödrin e ûkhûnöng ködru he ka ha, ka habe, Liamekeiny many lö, a tavat, ha th' öbu. 16 Haba Paulo ame todrö me hinöbeny, me ha, ka habe,

outen Khong, löng ju. 17 Haba Khongon kanyua hnyi hnyei Aigupito, ke e ame ae kap ke ûnyi hnathu anyi Davita. he ka ânyâ hia wek. 23 Ke haba Khong hnen ta je perofeta, ka habe, ame hia but oâ ka at Isaraela ûnyi hnyi je 41 Öbun tavat öbun e hmiâ, wâ ju, me làiâ, mâtrâniny at eling At ûhömeli, a Iseu, helâ me hna ha bânâ gan; 24 ke a bân Ioane ka khetâ bapataisoiny ietra ka at Isaraela hia, ke e tiga ca o bi. 25 Ke ame tiga ohwâdâ hanymen hnö Ioane, me e ame ha, ka habe, leû ûnykûmenöbun gak? inya bi. Ke wâ bi, ame he jem ke at hotuk, e ca ûcû bi nya he ka thang ut e he ka khetâ hofuc hmetu ködra hnyi taben li hnyeûcan. 26 Hnyat me lakeiny sabath ame he ka o. 43 Ke ame vese but lö, je lakon je mâtrâni Aberahama, me ûkhacaköu, me ame he hotu Paulo me

ae wisa anyin Than? 11 Ke wâ bi, walang kunâ köta hofucin ûhomeli ang. 27 Anyin ang e but hom hnyamen Than, me u me a tavat adre me laba hnyi Jerusalema, me he ka wadrou, k' u me ca he hmetu ka wâ ta je taben, adre me ca wâhmakhmeto e seûnö ke ne o but hnyi ke ûen. Me ame me hofuc hwan je perofeta adre me labö aû ie o but kâu hadedak helâ me lit; me e hnyi je sabath, me adre me ohwâdâ bi ame he monumonu k' ame khaûtetâ at he hofuc e hnyi hnödra hna ohnaûhangoâ e. 12 Ke a wâ but konesula hna 28 Eja ke ne ba can mok adre me wâ gan, mâdrâ, me e ame labageju, ame lâiâ hna adre me sumatö Pilato he ka hlingâ e. 29 Ke adre hia but ohwâdâ hia hna sihna-13 Ke haba Paulo me anyin bunyen limen gan, me adre me hom but e ùnyi hnyi ûö, me ip hnyi erkemok. khöp dö Perega hnyi Pamafulia: ke haba haba Khong ame omelö hmetu thö e ûheny Ioane ame hn' ödru but me hmetu Jeru- hnyi hna mok: 31 ke haba hnyat waleji 14 Ke ödre hia but he ûhedru ödrin e tha he mē ûhedrin Galilaia Jeru-Peraga, me ödru me o but hnyi Pisidia; salema ai ödrin e wâ e hnyi je bong ae se, me ödru me didrö ka hnyi sunago hnyi wale hnyat ödrin e ohnathoâ e walang ang ka tavat. 32 Ke öhmu me khetâ köbun uthumetu ae so, a haba hna ha bânâ ka lakamöta, 33 me a hia but ohwâdâ hnen Khong ka lakuta hnyi hnen hna omeli Iesu ne hu hofuc hnân sihwege gabu hobi kâu hmetu thö; helâ me hna sihnalimen bnyi salamo a loiny, ka habe, U thibi Nökuk, oge me hnöku u hnyi bong ang. 34 Ke e At Isaraela lö, me öbun tavat öbun e ame omelö hmetu thö e ûheny hnyi hna mok, k' ame ca he hmetu bi ka wâ hna hnyei ang Isaraela, ame ûca lakamöta, me bobot, me walang hnen hna ha ehac, ka ogoranyâ tavat waleji k' adre me tiga laba habe, Oge me he ka ham köbun ta je ûnyi hum odra ûheny e ge hnyamen ae hwege. Anyin a e ame ha hmetu hnyi ke salamo, 18 Ke helâ me fâte je huna e ame hok- ka habe, U me ca he ka hna Atâm ae Kap hnyokâ hwakecidra hnyi hnyebuba. 19 he ka wâ hna bobot. 36 Haba Davita Ke a hia but ohia je hnyei a seven hnyi ame ânyâ weny Khong hnyi anyin dö, me hnyei Kanana, e ame khene idra m' adre ame mokut bi, k' adre me ip e unyin lakame labā helâke foa haded me fifte je huna: men, ke ame wâ hna bobot: 37 ke ame ca 20 ke hwaban e, e ame ham tavat owisa hnyi wâ hna bobot hnen at wale Khong ködra ke ne o but hnyi ûö Samuela pero- ame omelö. 38 Anyin a wale, hnyat me 21 Ke hwaban e, adre me sumâtâ lakeiny lö, e so öbun e wâ ûnykûme a g' than: me haba Khong ame ham ködra adre me khetâ köbun degecâ hulö deny at Saulo a nöku Kiso, aten tribu Beniamina ang: 39 ke kaba hnyat adre me labageju, hnyi je huna a fâte. 22 Ke a hia but hom me adre hai wis' ödra hnyi ta je ûnyi hia, e, e ame otilo Davita me me tuhodra; ke wale ae ca khana hnanyibu anyi Mose he e ame ohnathoâ e, ka habe, Oge ō Davita ka hai wis' öbun hnyin. 40 Anyin a wale, nöku Jese, at a helâ me hnyekuk, at ame o 'bun âu, wâ e nye o but köbun hna ha

me laba iyong bi;

Anyin a oge me ânyâ huliwa hnyi bongubun je bong,

Wale huliwa, ame ne he ke at ka omanenâ e köbun, me öbun e ca he ka

42 Ke ödrin e didrut, me ödrin e sumâtâ

outen Khong adre me kap ka hnyi hmi khetâ eling ûthumetu ae so. Juda: me ödru me ha me ûne ködra he ka tethmâ hnyi betenge baû anyin Khong.

44 Ke ame o sabath me ame ok minya hinyen, ke ame ca munyi he bala. but helâke taun hia he ka löng hofuc hwan Khong. 45 Haba at Juda adre me wâ tavat ae se hia, me adre me gan hmâ hmönyin, me ivinöâ ta je ûnyi ame ha Paulo, k' adre me fuc bi gan. 46 Me ame hwege ututut me he. 11 Ke a wâ but tavat ae thö Paulo me Banaba he ka ha, ka habe, E ûcû he ka bân ka omanenâ köbun hofuc hwan Khong. Ke can bi anyin a öbun e hna degecâ me oûnyibâûâ hobi köbun bi möt ame ca ba balua; waleling me öhmu Zeus, ke haba Paulo, me Heremes, anyin a me hwiö ka Aten ta je hnyei. 47 Anyin a haba Than ame hûna köhmun, ka habe,

Oge me otilö u, me hnân melaminy Aten ta je hnyei,

ne o but hnyi can hmeledrany.

Khong: me ame labageju hnen tavat hia adre me hawâ ka hnyi möt ame ca ba ânyâ je ûnyi e? Öhmu li at ang helâ me Than hnyi hnyei hia. Juda adre me cubec omomo ae nua a hnyat outen Khong, ke hnyat ae hnathu hnyi op drany me hmeledrany me köiö, me ta je taun he ka oveci Paulo me Banaba, me ob' | ûnyi hia hnyin: 16 at ame hna ta je hnyei ödru ûnyi hnyi je hnyigöulödra. 51 Me hia ehac he ka vheno dedra ta je gethen. ödru me jijingâ ködra kânâiny li hnyeûca- 17 Ke e bala bi anyin hna ohnatho, anyin dru, me he but Ikonio ai. 52 Ke a unö- a e ame mâdrâ so, wale ame ham köbun we ngötö laten ge senyin me Hanu Kap.

HNYIMAKAN 14.

E ödru e Ikonio, me ödru me tha didrö me ca bihut ködru. ka hnyi sunago anyin at Juda, me 19 Ke ame o but kâe, at Juda ûhedra ha hofuc, me se hia at Juda me Heleni adre | Anetioka me Ikonio, me hinö fuc ka tavat, tavat adre me ca ûling, adre me cubec me lelö thö e ka hnyi hoton taun, adre me me ohmönyinâ hnyekon aten ta je hnyei ûnykûme ma mokcu. ka je liamekeiny. 3 Anyin a wale e beû ödrin e tiga tot igigilö e, me e ame todrö, hmâ hnödru hna laba eling me ha hwegiâ me he ka hnyi taun: ke nyi e ame tha he ge Than, ke e ame ohnathoâ hofucin me Banaba Derebe ai. 21 Ke ödre hia anyin ibetengiö, k' ame hna ködra he ka but khetâ ûthumetu ae so ka taun eling ânyâ je haten me ûöman ge je hnya- me ohmehmela tavat ae se hia he ka löng, mödru. 4 Ke ame khekhe lo but tavat me ödru me hmetu but Lusetera ai, me ae se hia hnyi taun ; ame tha hien keihen Ikonio, me Anetioka, 22 ödru me ohmâ je me at Juda, k'ame tha hien me je aposetolo hnyekon laten, me sihwegi ödra he ka keihen. 5 Ke ame utut Aten je hneyi me tethmâ hnyi labageju, me ha, ka habe, at Juda tha ödra me anyidra je taben, he hamöta he ka dit ka hnyi dökhu dokhon ka okongu ödru, me lû' ödru ge veto, 6 me Khong deny ta je vec ae se hia. 23 Ke e khan' ödru but, me kec ut ka hnyi li ödre hia but otila wahingat hobi ködra

Banaba tavat Juda ae se hia, me hnyat me je ke keihen igigilö: 7 ke ödru me

8 Wale ke at ame laba hnyi Lusetera ae mat li can, ae hwali ûnyi hnyi hnyekon ame ling Paulo ame fuc: me e ame wâ hmâ e, me wâhmakhmeto ae unyin labageju hnân osoâ, 10 me ame ha hwegiâ, ka habe, Tot wisa tho ge li cam. Me e ame se hia hna ânyâ hnö Paulo, me adre me ogöranyâ ifucidra hnyi hwen Lukaonia, ka habe, Ame utut köta je khong helâ me je at. 12 Ke adre me hwenyi iö Banaba, me e at ame hnyimen ûhnenamö. 13 Ke haba at bihut kö Zeus, a cicö taun, e ame hom but ka hnyi homagöuleny je bolok, me je vongon ûö adre hwâwâ, ame tha weny me Me u me he ka tot hnân ûhömeli ke tavat he ka hudo. 14 A löng ut li aposetolo wale Banaba me Paulo, me ödru me 48 Ame löng e hnen Aten ta je hnyei, me kia but anyidru li ûkhaû, me wadring ka adre me senyin me ogânâ hofuc hwan hnyi wanben tavat ae se hia, me fuc hwege, 15 ka habe, je than lö, ieû gabun öbun e 49 Ke ame khulelau hofuc hwan jöbun, öhme hom köbun ûthumetu ae so, m' 50 Ke haba at löbun e he ka hna degecâ ta je ûnyi e ae ûnyi baû, me hwiö ka Khong ae möt, at a ûnyi hnyi drany, me je ûen ae widrany, me osekunâ je hnyekubun ge jeû me senyin. 18 Ke ödru me ha hofuc e, ke gan hmâ anyidru huliwa he ka thawâ tavat m' adre

2 Ke haba hnyat Juda a'me adre me luö Paulo ge veto, me adre 20 Ke haba laten taun Lukaonia, wale Lusetera, me Derebe, hnyi ta je ekalesia, ke ödre hic me ânyâ ca han, me ödru me hn' ödra but ka Than, at | he ka omeli ötin helâ me ödra ge betenge adre me labageju kâu. 24 Ke ödre vheno Pisidia me o but hnyi Pamafulia. 25 Ke ödre hia but ha hofuc hnyi Perega, me ödru me o but Atalia ai ; 26 me ödru me tabâ hu ûhedru e Anetioka ai, dok adre me hn' ödru hnyin ehac hnyi ibetengiö bâû anyin Khong hobi kâu huliwa ödru me oh wâdâ. 27 Ke ödru me o but, me ödru me ûkhacaköuâ ekalesia, me omanenâ ta je ûnyi hia thithö ame tha ânyâ mödru Khong, waleji a g'ame khöng hwanumen labageju ka Aten ta je hnyei. Ke e beû bi hnödru hna tha laba me laten.

HNYIMAKAN 15.

K E ame o thö keihen ûhedrin Juda, me ⊾ nâ je liamekeiny, ka habe, Adre me ne ca peritomoni öbun helâ me hwakeci Mose, me ca khan' öbun he ka möt. Haba Paulo me Banaba ödru me iwatetra me ivinö m' ödra, me adre me thamuâ he ka kunö Paulo me Banaba me keihen gadra Jerusalema ai ka ta je aposetolo me wahingat, can hnödra hna ivinö. Ke ame su ödrin ekelesia, ke ödrin e gethen hnyi Foinike me Samaria, k' ödrin e omanenâ ihwiöiny Aten ta je hnyei; me ödrin e okûâ senyin ka je liamekeiny hia. 4 Ke ödrin e o but hnyi Jerusalema, ke ame köp ödrin hnen ekalesia, me je aposetolo, me wahingat, me ödru me omanenâ ta je ûnyi hia thithö ame ânyâ Khong ûnyi gadru. 5 Ke ame todrö keihen je Faresaio a hnyat labageju, me ha, ka habe, E ûnyi hnathu he ka peritomoni ödra, me hûna ködra he ka vheno hnanyibu anyi Mose.

6 Me ame ûkhacaköu thö je aposetolo me wahingat he ka ûhnenamö ûnyi eling. 7 Adre hia but ivinö gan hmâ, me ame todro Peteru me ha kodra, ka habe,

Hnyat me lakein lö, e khan' öbun dut ehac a hnen Khong hna ûca ke at gabun, me me he Aten ta je hnyei ka hnyi löng hofucin ûthumetu ae so ûnyi hnyi hnyimök, vadren? 11 Ke ötin e labageju a g'adre me ha li at köbun adre me ûca he ka tha he me

baû anyin Than Iesu.

12 Me ame laba hnyibû but ûkhacaköu hia; me adre me vehling Banaba me Paulo ödru me ûthumetu ge je haten me je ûöman ame ânyâ Khong ûnyi gadru unyin Aten ta je hnyei. 13 Ke ödre hia but fuc, haba Iakobo ame ha, ka habe,

Hnyat me lakeiny lö, ling nya ju: 14 Haba Simona ame hia but omanena hnen Khong hna senâ bânâ Aten ta je hnyei, he ka hom ûnyi gadra hnyei hobi kâu ien. 15 Ke khaca thibi e me hofuc hwan je perofeta; helâji me hna sihnalimen, ka habe,

16 Hwaban ta je ûnyi e oge me he ka hmetu,

Ke oge me he ka hai uma menâ umö Davita a ū;

Me oge me he ka op hmetu je dok ae . hmouca hnyin,

Me oge me he ka otilâ e :

17 Madre me he ka elâm Than hnen ta je kolon tavat,

Me Aten ke je hnyei hia wale adre hwenyi iödra ûnyi hnyi iök,

18 Haingen Than, at ame haimemenâ ta je ûnyi e hwân hnyi hna op hmeledrany.

19 Anyin a wale, haba ûnykûmenök, e so ötin e ca ohmakâ tavat unyin Aten ke je hnyei adre me hwiö ka Khong; 20 ke so ötin e he ka sihnalimen ködra he ka ûsâkâûö me ta je ûnyi ae ikiki anyin je hnatheat, ke bi ûnyi monu, ke je meno adre me noc nyin, ke dra. 21 Anyin ae hu ga Mose tavat hwân hnyi je dö kâû adrem, adre me khetâ e hnyi ta je taun hia, k' adre me labö aû eiö hnyin je sunago hnyi je sabath hia.

22 Ke so ling ka ta je aposetolo, me wahingat, me ekalesia hia he ka ûca ke li at gadra bi, me kun' ödru Anetioka ai tha ödru me Paulo me Banaba; jia Juda, ke ien minya Basabasa, me Sila, li at ae nua unyin je liamekeiny: 23 k' ödru me hom me me labageju. 8 Ke haba Khong at adre me sihnalimen, ka habe, Haba je apoame wâhmakhmetoâ je hnyok ame ohnathoâ! setolo, me je liamekeiny a wahingat, me ködra, k' ame ham ködra Hanu Kap, helâ¦adre me italofa me je liamekeiny a Aten ta minya ji kötin; 9 ke e ame ca wâhmakh- je hnyei hnyi Anetioka, me Suria, me Silimetu ötin bi mödra, ame ânyâwia je hnye- kia: 24 Öhmun e löng a g' ame ohmaki kudra ge labageju. 10 Anyin a wale ieû öbun ge ifucin ke je hnyat ûhedrin ang gabun öbun e cubec Khong, me ip hnân unyihmun, k' ödrin e omonâ je hnyekubun ; ûhûkâlâköuâ hon nyin je laten, waleji ae waleji öhmun e ca hûna ködrin ; 25 ke tha ca khana lakamötin, m' ötin minya he ka hnyekuhmun dut, me so köhmun he ka kuli at ödru me ca oûnyihnathoâ anyidru möt ehac hobi kâu ien Tuhöta a Iesu Keriso. 27 Anyin a wale, öhmun e kunö Juda me Sila, m' ödru me he ka ha ta je ûnyi a ka e ge li hnyimödru. 28 Anyin ae so ka Hanu Kap, ke so minya köhmun, a g'adre me ca he bi ka hûgo gânâ hok köbun, hon ta je ûnyi eang ae ûcû, ka habe; 29 ca kâlâ je meno adre me hudo ka je hnatheat, me dra, me ta je meno adre me noc nyin, ke ca bi ûnyi monu; öbun e ne ûsâkâûö me ta je ûnyi e, me öbun e so but. Ötin iouny dö.

30 Ke adre me kun' ödrin, me ödrin e o but hnyi Anetioka; ke ödrin e hia but ûkhacaköuâ tavat ae se hia, me ödrin e 31 Ke adre hia but aû, me adre me senyinâ hna okahw' ödra. 32 Ke haba Juda me Sila, a li perofeta ödru, me ödru me okahwâ je liamekeiny me ha hwegiödra ge ta je hofuc ae se hia. 33 Ke beû hmâ hnödru hna laba, me ame kun' ödru soi ödru but hnen je liamekeiny ka tavat adre me kun' ödru. 35 Ke haba Paulo me Banaba, hwan Than.

wâ je liamekeiny hnyi ta je taun hia wahawo Ioane minya, ke ien Mareko. 38 Ke haba Paulo ame ûnykûme e ca so bi he ka tha he mödru at a kec ehac gadru ûheny Pamafulia, ke ca tha he mödru ka hnyi hu-39 Me ödru me iwatetra, me ödru me ûsâkâûö but, haba Banaba ame hawo Mareko, me tabâ hu Kupero ai; 40 ke Paulo ame ûcö Sila me he, ame hn' ödru but ka hnyi ibetengiö baû anyin Than ge je liamekeiny. 41 Me e ame vheno Suria me Silikia, ame sihwegia ta je ekalesia.

HNYIMAKAN 16.

Lusetara: ke wâ bi eling ke aten, Timoteo ien, nokon momo Juda at ame labageju; ke at Heleni bi kamen. 2 Adre haisoâ e hnen je liamekeiny hnyi Lusetara | anyin ae hu tavat Juda hnyi je ke keihen hnyin. Me e ame didrut hnyi awa eling. eling: anyin ae khan' ödra hia a at Heleni 19 Ke a wâ but hnen latuhan ae ba kamen. 4 Ke ödrin e vheno je taun, me hmetu deny omjeû ködru, me ödrin e köt

Banaba me Paulo, laoûnykûmihmun, 26 wale | ödrin e ham ködra ta je hnanyibu, waleji a otilâ je aposetolo me wahingat hnyi Jerusalema. 5 Me adre me otethmâ ekalesia hnyi labageju, me bi hanen hnyi je bong.

6 Ke ödrin e vheno Ferugia hia me hnyei Galatia, haba Hanu Kap ame thaw' ödrin he ka ca ha hofuc hnyi Asia; 7 ke ödrin e o but cicö Musia, me ödrin e ûnykûme he ka he Bithunia ai ; ke ame ca hn' ödrin bi Hanu Iesu; 8 me ödrin e nulâ Musia me o hnyi Troas. 9 Ke Paulo ame wa hna omanena hnyi lit; Ame tot at Makedonia, me sumâtâ e, ka habe, He but jem Makedonia ai he ka hadru' öhmun. 10 Ke a hia but wâ hna omanenâ, öhmun e ie penapena ka he Makedonia ai, anyin a öhmun e wâhmakhmeto a ga hia but Than kun' öhmun he ka khetâ ködra ûthumetu ae so.

11 Anyin a wale öhmun e tabâ hu ûheny Troas, me kec wisa Samotheraki ai, me nyi Neapoli ai ; 12 ke ûhehmun e, Filipi ai, taun ae beönua hnyi ke keihen eling hnyi Makedonia, ke koloni: ke öhmun e laba hnyi me ke je hnyat ae se, ödrin e laba hnyi taun ang hnyi ke je bong. 13 Ke hnyi Anetioka, k' ödrin e ûne me khetâ hofuc bong sabath, öhmun e he ka hnyi hoton taun hnyi baten wagewe, waleji öhmun e 36 Hwaban ke je bong, haba Paulo ame | ûnykûme he ka wâ ke dok hnân hic; ke ha kö Banaba, ka habe, Ötu he hmetu ka öhmun elaba ju, me ha hofuc ka watamomo adre me ûkhacaköu eling. 14 Ke ame leji öte khetâ hnyin hofuc hwan Than, adre ling öhmun hnen ke momo Lidia ien, at me hawa la. 37 Ke we Banaba he ka ame ûcû mano ae udrudrâ hlit, aten taun a Thuataira, at ame hmi ka Khong: ke haba Than ame khöng ut hnyekon he ka löng ta je hofuc ame ha Paulo. adre hia but bapataisoâ e me anyin lap, me e ame haw' öhmun, ka habe, Obun ka ûnykûme a inya oge me labageju ka Than, me ai öbun ka hnyi umök uma, ka laba. Me e ame thaw' öhmun.

16 Ke hnyi ke bong öhmun e he ka hnyi dok adre me hic hnyin, me ame ûkhanö thö möhmun hlu a delec hanu ame bi obotkong, ke se hia omjeû ame o ka latuban, troban anyin bibihwakecin. 17 K' ame he hotu Paulo hlu eling, me öhmun, k' ame ha E e ame o minya hnyi Derebe me hwegiâ, ka habe, Lathnyabainy Khong ae beönua hnyat ang, tavat adre me haimemenâ köbun gethen deny möt. 18 Ke se hia je bong e ame ânyâ e. Me ame hmak hnyekon Paulo, me e ame hwiö me ha ka me Ikonio. 3 Ewe Paulo e ame he ka tha hanu, ka habe, Inya oge me ha köu hnyi he më; me e ame hom e me peritomonâ, iö Iesu Keriso he ka didrut ûhem hnyi

Paulo me Sila, me lili ödru ka tavat musi hnyi hna ûcû, 20 me ödrin e hum ödru ka je taben, me ha, ka habe, Haba li at Juda eang, ödru me omonoâ anyita taun, 21 me ûnö je hwakecin ae ca ûcû köta a at Roma he ka kap me mâdrâ. 22 Me ame tha todrö tavat ae se hia ködru: ke haba je taben, ödrin e kia but je khauödru, me ûkhûnöng he ka kuc ödru ge je osö. 23 Ke ödra osehia kuc ödru, me adre me khu' ödru thö ka hnyi uma ceat, me hûna ka at tuö uma ceat he ka tu' ödru wia: 24 e ame löng hofuc eling, me e ame khu' ödru ka hnyi hnyeule eiö hnyi hnyin uma, k' ame ohmâ li cadru hnyi utö. 25 Ke hnyi wanbenset haba Paulo me Sila ödru me hic me khumöng ka Khong, k' ame ling ödru hnen tavat wale adre me c' ödrin minya; 26 me ame ie o but hwiöi ae gan hmâ, me jijingâ je taben uma ceat : me ame ie memang ut hlinginy je hwanuma hia; me ame ok ut je hna c' ödrin. 27 Ke ame hmak dö at tuö uma ceat, me wâ ta je hwanumen uma ceat adre hia but khöng, me e ame oc dö anyin bele vat he ka hlingâ e bi, anyin a e ame ûnykûme a kec ut tavat adre ca. 28 Ke haba Paulo ame ha hwegiâ, ka habe, Ca mē okongu u bi, anyin a öhmun hia ang. 29 Me e ame ie hongot he ka hom je okûnû, me wadring ka hnyin uma, k' ame ta öbubuny hnyi hnyimakö Paulo me Sila, 30 me hum ödru but hnyöu ai, me ha ka habe, Li than lö, ieû hanymök oge me he ka ânyâ me inye mödrut? 31 Ödru me ha, ka habe, Labageju ka Than Iesu, me u me he ka möt, me ânyâm bi lap. 32 Me ödru me ha hofuc hwan Than kâu, me ködra hia bnyin umen uma. 33 Me e ame hum ödru hnyi awainy lit eling me hneû hwadeny je osö; me ödru me bapataisoâ e me anyin hia lap. 34 Me e ame su ödru ka hnyi umen uma, me ip jeû hnyi hnyimaködru, ke haba e me anyin lap hia ödrin e senyin me labageju ka Kkong.

35 Ke a lany jut, haba je taben adre me kunâ je athnyaba he ka ha, ka habe, Hna but li at e he ka he. 36 Me ame ha at ame tuö uma ceat hofuc eling kö Paulo, ka habe, A ûkhûnöng je taben he ka hn' öbu but; anyin a wale, didrut öbu, ke tha he th' öbu me hnahic. 37 Ke haba Paulo ame ha ködrin, ka habe, Adre hia but kuc' öhmun hnyi hnyimakan tavat, k' at tiga hia but c' öhmu; ke walang ang, adre me sihnalimen hnyi je bong, he ka wâ hna-

he ka ob' 'öhmu duöngi öhmu? ohe; e so adre me he jem he ka hum öhmu hnyöu ai. 38 Haba je athnyaba adre me ha ta je hofuc eling ka je taben: ke ödrin e löng ut a ödru li at Roma, me ödrin e ot; 39 me ödrin e he but me bi so ködru; ke a hia but hum ödru hnyöu ai, me ödrin e sumat ödru he ka he but ûnyi hnyi taun. ödru me didrut ûhedru hnyi hnyin uma ceat, me didrö ka hnyi uma umö Lidia : ke ödre hia but iouny me je liamekeiny, me ödru me sihwegi ödra, me ödru me he but.

HNYIMAKAN 17.

KE ödru me he hnyi Amefipoli me Apolonia, me ödru me o hnyi Thesalonika, ke e hu sunago eling anyin at Juda: 2 ke haba Paulo ame didrö ködra, helâ me hwakecin, ke kun ta sabath e ame ûhnenamö mödra je hna sihnalimen, 3 ame lau, me ha ködra, ka habe, e ûcû Keriso he ka hom vec, me möt hmetu ûheny hnyi hna mok; haingen minya, ka habe, haba Iesu eling wale oge me omanenâ köbun, me wale thibi e Keriso. 4 Haba keihen gadra, adre me kap, me tha laba me Paulo me Sila; helâe minya, se hia at Heleni, tavat adre me outen Khong, me ke je momo minya hnyat ae ûnyi hnathu. 5 Ke haba at Juda adre me hmönyidra, me hawâ tavat ae kong ûhedra hnyi hna ûcû, me bi hanödra, me omonumonoâ taun hia; me adre me utut ka hnyi uma umö Jasona, me adre me elâm deny he ka hum ödru ka tavat eû hnyöu. 6 Ke adre me ca ō 'dru, me adre me lili Jasona me'ke je liamekeiny ka tavat musö taun, k' adre me fuc hwege, ka habe, Haba hnyat ang a tavat adre me omonumonoâ hmeledrany, me ödrin e o but minya eang: 7 ke e köp ödrin Jasona: ke odra hia hnyat hanyâûâ ta je hnanyibu anyi Kaisara, haingödra, ka habe, e hu ke than bi a Iesu. 8 Ke adre me ohmakâ hnyekon tavat ae se hia, me hnyat musö taun, at ka löng je hofuc e. 9 Ke ödrin e kap haten ûnyi ga Jasona me keihen, me adre me hn' ödrin dut.

10 Haba je liamekeiny, me adre me ie kunö Paulo me Sila hnyi lit Berea ai: ke ödru me o but me ödru me didrö ka hnyi sunago anyin at Juda. 11 Ke beönua hwakecin ae so ge tavat ang hon at Thesalonika, anyin adre me kap hofuc ge je hnyeca hnei öhmu, a li at Roma öhmu, ke adre kudra ke wedra, k' adre me elâm je hna

thuiny ta je ûnyi e. 12 Anyin a wale, | men at, helâke adre me ânyâ ka theduoc, ödra se hia adre me labageju; helâe minya ke je momo Heleni hnyat ae ûnyi hnathu, ke se hia minya obaga. 13 Ke ame löng at Juda hnyi Thesalonika, a ga hia but Paulo khetâ hofuc hwan Khong hnyi Berea, me adre me he kâe, me obwebwelâ me omonumonoâ tavat ae se hia. 14 Me haba je liamekeiny adre me ie kunö Paulo ka hnyi hobat köiö: k' ame laba biju eling Sila me Timoteo. 15 Ke haba hnyat ödrin e ip Paulo me ödrin e tha he më ke ne o sit khumöng gabun, ka habe, Anyin a je but hnyi Athenai: ke e ame hûna ködra mâtrâniny öta. 29 Awe ötin e ne je mâhe ka ha kö Sila me Timoteo, ka habe, e tâniny Khong, e ca so köta he ka ûnykûme so ödru ma ie he but kâu, me ödrin e

16 Ke haba Paulo ame tiga halubahing' ödru hnyi Athenai k' ame hmak hnyekon anyin a e ame wâ taun ae unöngöt ge ta je hnatheat. 17 Anyin a wale, e ame ivinö me at Juda hnyi sunago, me tavat adre me outen Khong, me tavat minya adre me iouny mē hnyi je bong hnyi hna ûcû. Me ame ivinë me keihen hnyat bemetâ a latö Epikureo, me hnyat Setoiko. Haingen keihen ka habe, Ieû ame he ka ha hnen at ang ame fuc bebehu? Ke haingen keihen, ka habe, Haba e, me helâ me at ame omanenâ ta je khong kanyua: anyin a e ame ling u hmetu ge ûnyi e hnyi ke ûen. kheti Iesu ke mot hmetu. 19 Me adre Ame he but Paulo gadra. 34 K' ame kece me kât e, me hom e Areopago ai, me adre kâu bi keihen me labageju: e unyidrin me ha, ka habe, Hawa e so köhmun he ka | Dionusio at Areopago, me ke momo Demari hnyi khan' öhmun hna ûne eang ae teb ien, me ke je hnyat mödru. ûnyi u me ha? 20 Anyin a u me hom ka hnyi je hnyikönyöhmun ke ta je ûnyi bi: anyin a wale, e bewehmun he ka wâ ûnykûme bongon ta je ûnyi e. 21 (Ke ba ke ûnyi ame vheno at Athenai hia, me ta je atkanyua adre me laba eling, ke so bi he 2 Ke e ame wâ ke at Juda, Akula ien, at ka omanenâ me löng ke ûnyi ae teb ûnyi.) adre hnokoâ hnyi Ponoto, e ame hap o thö 22 Haba Paulo ame todrö hnyi wanben Areopago me ha, ka habe,

At Athenai lö, oge me wâhmakhmeto a e gan hmâ anyibun ot ka ta je khong thoi hnyi ke ta je ûnyi. 23 Anyin a oge me ngenu me wâ ta je ûnyi öbun e hmi kâu, ke oge me wâ minya ke taben hut adre sihnalimen hon, ka habe, HOBI KÂU KHONG ADRE CA WÂ. Anyin a wale haba ûnyi öbun e hmi kâu me ca wâ, e thibi ang oge me he ka omanenâ köbun. 24 Haba Khong at ame op hmeledrany me ta je ûnyi hia eû hnyin, e thibi Tuhan drany me hmeledrany, e ame ca laba hnyin ta je uma adre ânyâ ge je hnyamen ; 25 ke ka habe, Ame he dröbun ka tabâ je böbun

anyin a e ame ham hia möt, me homenâ, me ta je ûnyi hia ka ta je ûnyi hia; 26 ke e ame op hnyi dra a khaca tavat hia he ka labā hmeledrany, ke a hia but thu je ûen adre otilà ehac, me je hnyigöulen je idra; 27 m' adre me he ka elâm Khong, ame ne khan' ödra he ka khaûteta e, me wâ e, ke so bi e ca ûsâkâkâû m' öta hia thithö: 28 anyin a öta möt me bwebwet, me e bi unyin; helâ me hna ha hnen keihen adre a ga ûcû Khong me gol, me sileva, me veto adre me huliwan ge metâiny at, me bibihwakecin anyin at. 30 Haba Khong ame hokhnyokâ ta je ûen waleji adre me ca wâ ûnykûme hnyin; ke e ame hûna ka tavat hia thithö hnyi je hnyei hia he ka ietra: 31 anyin a e ame hia but thu bong he ka ûhnei me owisa hmeledrany hnen at e ame 18 hia but otilâ; ke e ame ohnathoâ e ka tavat hia hnyi hnen hna omelö hmetu thö e ûnyi hnyi hna mok.

32 Adre me löng möt hmetu ûnyi hnyi hna mok, me haba keihen adre me hiâ; ke haingen keihen, ka habe, Öhmun e he ka

HNYIMAKAN 18.

TWABAN ta je ûnyi e, e ame he ûheny Athenai me o hnyi Korinito. ûheny Italia tha e me âiân Perisila, anyin a Kalaudio ame obâ at Juda hia ûnyi hnyi Roma: e ame he but ködru; 3 ke e ame tha laba mödru me huliwa, ke khaca thibi anyin huliwa m' ödru; haba anyidrin huliwa, me ödrin e tibet je uma mano. 4 Ke e ame ûne hnyi sunago hnyi ta je sabath, k' ame ohmehmela at Juda, me at Heleni.

5 Ke ame o but Sila me Timoteo ûhedru Makedonia, me ame hwege thö huyeku Paulo hnyi hofuc, k' ame ohnathoâ ka at Juda, ka habe, Iesu thibi a Keriso. 6 Ke adre me hna degecâ, ke fuc bigan, me e ame jijingâ anyin je ûkhaû me ha ködra, ame ca huliwa minya kau hnen ta je hnya- bi ; ke iny gufa bi nya: hwan walang ang

oge me he bi nya ka Aten ta je hnyei. Me e ame he ûheny e, me didrö ka hnyi uma umen ke at ame outen Khong, Tito Juseto ien, k' ame ûtangköu umen uma me sunago. 8 Ke haba Kerisepo, taben sunago ame labageju ka Than, me anyin lap hia; ke se hia minya at Korinito adre me löng me labageju, me adre me bapataisoi ödra. 9 Me ame ha Than kö Paulo hnyi hna omanenâ hnyi lit, ka habe, Ca ot bi, ke fuc dö, ca laba hnyibû bi: 10 anyin a inya unyâm ke ba at ame he ka utut he ka okongu u : anyin ae se hia ta je latök hnyi 11 Ke khaca huna me siks ta taun ang. tehi e ame laba eling, ame n' ödra ge hofuc hwan Khong.

12 Ke huyi ûen ame konesula huyin Galiona hnyi Akaia, haba at Juda adre me tot kö Paulo hnyi hnyok a khaca, me lelö thö ka hnyi tahen owisa, 13 me ha, ka habe, Haba at eang ame ohmehmela tavat he ka hmi ka Khong ae ve e me hnanyibu. 14 Ame he but Paulo ka fuc, me haba Galiona ame ha ka at Juda ka habe, At Juda lö, ame ne ke hwakecin bi ae kong, ke ame ne iyawo ae monu, me, e ûcû könya he ka köp öbun: 15 ke adre ne ivinoâ hofuc, me je ien, me anyibun hnanyibu, me hamöbun bi; e ca wek bi nya he ka owisa ta je ûnyi e. 16 Me e ame ob' ödra ûnyi hnyi taben owisa. 17 Ke ödra hia adre me köt Sosetheni, a taben sunago, me kot e hnyi hnyimakan taben owisa. Ke haba Galiona ame ca öûnyihnathoâ ta je ûnyi e.

18 E se hia je bong ame tiga laba bala Paulo, me e ame ûhûne me je liamekeiny, me tabâ hu ûheny e Suria ai, ke tha e mē Perisila me Akula; ke adre me sö leûnen ban hnyi Kenikerea, anyin a anyin khöbi. 19 Odrin e o but hnyi Efeso, me e ame hn' ödru biju eling: ke haba e ame didrö ka hnyin sunago, me khetâ ka at Juda. Ke adre me hom behânâ e he ka laba beû, ke e ca hmehmela bi; 21 ke e ame ûhûne mödra me ha, ka habe, E ka weny Khong, me oge me he ka hmetu thö köbun, me e ame tabâ hu ûheny Efeso. 22 Ke ame khöp dö hnyi Kaisaria, e ame ölö thö he ka iouny me ekalesia, me e ame he but sihwegiâ ta je laten hia.

nedria, at ae khana khet; ke e ame ti meta hnyi je hna sihnalimen. 25 Adre hia but nâ at eling hnyi gethen deny Than; ke kahwa hnyekon, ke e ame fuc me nâ wia ta je ûnyi ga Iesu, k' ame wâhmakhmetoà thibi bapataiso anyi Ioane: 26 ke e ame hwân ka ha hwegiâ hnyi sunago. Ke ame löng hwan ga Perisila me Akula, me ödru me hawa e, me omanenâ wia kâu bongon gethen deny Khong. 27 E ame weny he ka he Akaia ai, me ame hadruâ e hnen je liamekeiny, me sihnalimen ka je taben he ka kap e: me e ame he but, me hadrui gânâ tavat adre me labageju ûnyi hnyi ibetengiö baû: 28 anyin a e ame hwege ivinö me at Juda, k' ame kû ûnyi hnyi je tusi a Iesu thibi Keriso.

HNYIMAKAN 19.

K E tiga e bi Apolo hnyi Korinito, haba Paulo ame he hnyi je ke keihen hnyei ethö, me o hnyi Efeso, me wâ ke je laten: 2 me e ame ha ködrin, ka habe, Hawa, öbun e hia but kap Hanu Kap hayi hnöbun hna labageju? Ke ödrin e ha kau, ka habe, Ohe, ke ca khan' öhmun a g' adre ham Hanu Kap. 3 Me haingen ködrin, ka habe, Adre me bapataisoi öbun hnyi ieû? Ödrin e ha, ka habe, Hnyi bapataiso anyi Ioane. 4 Me haingö Paulo, ka habe, Ioane ame bapataiso ge hna bapataisoiny ietra, k' ame ha ka tavat, ka habe, hamödra he ka labageju ka at ame he ka o hwaban e, wale Iesu. 5 Ödrin e löng e, me adre me hnyi bapataisoi ödrin ka hnyi ien Than Iesu. 6 Ke Paulo ame ip li hnyamen hudrin, me ame o but ködrin Hanu Kap; me ödrin e fuc hnyi ta je hwen hnyei, me 7 Haba hnyat hia me helâke perofeta. ûsa twelv ta hnyat.

8 Me e ame didrö hnyin sunago, k' ame hwege ha hofuc hnyi kun ta tehi, ame ivinë me ûjengi ödra hnyi ta je ûnyi anyin dökhu dokhon Khong. 9 Ke e khöt hnyekon keihen, k' adre me ca ûling, k' adre me haikongoâ hmi eling hnyi hnyimakan tavat, me e ame he but gadra, me hom minya laten, me e ame ha hofuc hnyi je bong hnyi uma ûne umö Turano. 10 Ke lo li Anetioka ai. 23 Ke a hia but laba eling huna e ame ânyâ helâe; waleling m' adre hnyi ke je bong, me e ame he but, me me löng hia hnen tavat adre me laba hnyi vheno hia hnyei Galatia me Ferugia, ame Asia hofuc hwan Than Iesu, wale at Juda me at Heleni minya. 11 Ke haba Khong 24 Ke ame o but ka hnyi Efeso ke at ame ânyâ ta je ûöman ae man ge li hnyam Juda, Apolo ien, adre hnokoa hnyi Alesa- Paulo: 12 wale m' adre me hom but ûnyi

hnyi unyin ka ta je komok je bageca me | löng e, me adre me ti hmönyin, me hongot, ecmano, me ame hia but je mok gadra, me ka habe, E gan hmâ Diana anyin at Efeso. didrut ta je hanu se kong ûnyi hnyi je 29 Me ame unöngötö taun ge imonumohnyekudra. 13 Haba keihen at Juda, hnyat nuny: ke adre me köt Gaio me Aritako, adre ngenu monu, me tren unehudua, ödrin li at Makedonia, a li at ödre tha he me e hwân he ka ha ien Than Iesu hon tavat Paulo, me adre me tha wadring ka hnyi ae hu hanu ae kong gadra, me ödrin e ha, uma mat. 30 Ke behe Paulo ka he ködra, ka habe, Oge me hûna köbun hnyi iö Iesu k' ame thawâ e hnen laten. 31 Ke haba waleji ame khetâ Paulo. 14 Ame ânyâ ke je thaniny Asia, a je lahanen, me ödrin ûnyi eling hnen laku Sekeva a ödrin seven, e ûkhûnöng he ka thawâ e, me me ca he a at Juda, at bihut ae nua. 15 Me ame ka didrö ka hnyi uma mat. 32 Ke haba thu ködrin hnen hanu ae kong, ka habe, E ke je hnyat ödrin e ha ke hofuc, ke keihen khanö nya Iesu, ke khanö nya minya Paulo; ke hofuc bi : anyin ae monumonu thö ûkhake öbun ie je hnyat? 16 Me ame utut caköu; ke haba hnyat ae se hia gadra, me ködrin at ae hu hanu ae kong, me ng' ca khan' ödra önyen ûkhacaköu. 33 Ke ödrin, me hwege hudrin, me ödrin e ve kec adre me hum Alesanedro but ûheny unyin thu me aat ûnyi hnyi uma e. 17 Ke ame tavat ae se hia, k'ame otilâ e hnen at Juda. manen dut ûnyi eling ka tavat hia a at Haba Alesanedro ame hinöbeny, k' ame Juda me at Heleni adre me laba hnyi weny he ka owisa ka tavat. Efeso; me ame o but ot ködra hia, ke adre me wâhmakhmeto a e at Juda, me adre me me ogânâ ien Than Iesu. 18 Ke se hia tha hongot göranyai ame ne lo li awa, ka tavat labageju adre me o, me omanenâ, me habe, E gan hmâ Diana anyin at Efeso. ha ta je hwakecidra. 19 Ke se hia minya 35 Ke ame ohnyibö tavat hnen sekeretavat bibihwakecin adre me ûkhöûnâ anyidra je tusi me thong degeca hnyi hnyimakan tavat hia: ke adre me aû hwaban, ke adre me wâ ju a fifite thauzan je sileva. 20 Wale ûkûiny gan hmâ hofuc hwan Than, me hwege.

21 Hwaban ta je ûnyi e, Paulo ame ip hmâ hnyi hnyekon, e ka um dö vheno Makedonia me Akaia, he ka he Jerusalema ai, haingen, ka habe, Iny ka mwi but e, me hamök he ka wâ minya Roma. 22 Me e ame kunâ Makedonia ai ke li at a li lanyin, jia Timoteo me Eraseto, ke e biju Asia hnyi

ke je bong.

23 Me ame kû thö imonumonuny ae gan can hmi hnyi ûen eling. 24 Anyin a ke at, Demetio ien, at ame huliwan sileva, at ame ânyâ ta je uma sileva umö Diana, ke e gan hmå troban ka tavat adre huliwan; 25 ke e ame ûkhacaköu ödrin, me tavat huliwa helâe, haingen, ka habe, Je than lö, e khan' öbun ae hu omjehetin ge huliwa eang. 26 Ke öbun e wâ me löng, a ca hake Efeso thibi, ke helâke me Asia hia minya, hnö Paulo eang hna ohmehmela, me wia tavat ae se hia, me ha, ka habe, ca je khong bi ang adre ânyâ ge je hnyam: 27 waleling me me ca hake anyitin thibi je huliwa ame he ka ûnyi baû; ke adre me he minya ka öûnyibâûâ uma umen khong momo a Diana, ke ame he ka hia anyin

tereiny taun, me e ame ha, ka habe, At Efeso lö, ie at ae ca khana a g' ame tuö uma umö Diana khong momo ae gan hmâ hnen taun ang a Efeso, waleji a kölu ûnyi ga Jupita? 36 E ca khana at he ka ivinoa ta je ûnyi e, anyin a wale, laba wia ju, ke ca ânyâ mono bi ke ûnyi. 37 Öbun e hom jem hnyat eang, k' ödrin e ca venâu je uma kap, k'ödrin e ca bi gan ka khonguten je khong. 38 Anyin a wale, a ne hu ga Demetio me tavat huliwa unyin, ke ûnyi he ka bifuco ke at, awe, e hu je uma uhnei, ke hu je konesula: hamödra he ka bifuc' ödra kâu ödra bi. 39 Ke öbun e ne hnö ke hofuc bi, me adre me he ka owisa e hnyi ûkhacaköu adre me thu. 40 Wâ adre nye owis' öta can mede monu hnyi bong ang; anyin ae ca khan' öta omanenâ ke hofuc hnân ha bongon ûkhacaköu eang a anyita. 41 Ke a hia but ha e me e ame kunâ veseâ but ûkhacaköu.

HNYIMAKAN 20.

K E hwaban imediököu, Paulo ame ha-wâ laten, me sihwegi ödra mo wâ laten, me sihwegi ödra, me ûhûne m' ödra, me e ame he but Makedonia ai. 2 Ke a hia but vheno je ke keihen hnyei eling, me sihwege gan hmâ ködra, me e ame o but hnyi Heleni. 3 Ke kun ta tehiny ka laba eling, ke haba at Juda adre me ip hnân, hnyi ûen e ame he ka hmanenang bi, wale a hmi kâu tavat Asia tabâ hu ka kec Suria ai, me e ame ûnykûme hia, ke hmeledrany minya. 28 Adre me he ka hmetu Makedonia ai. 4 Ke ame tha he mē ke ne o but hnyi Asia jia Sopa-|me ke uma, 21 me ohnathoâ ka at Juda tero at Berea; me Aretako, me Sekuno li at Thesalonika; me Gaio, at Derebe, me Timoteo; me Tukiko me Trofimo li at Asia. 5 A bödrin hnyat e ka halubahing öhmun hnyi Troas. 6 Ke hwaban ûen areto adre ca levenâ, öhmun e tabâ hu ûhehmun Filipi, me o ködrin hnyi Troas hnyi je bong a faiv; ke seven bonguhmun ka laba eling.

7 Ke hnyi bong a bân hnyi seven, öhmun e ûkhacaköu he ka subâ areto, haba Paulo ame khet ködra, anyin ame he ka he but nyi; ke beû hnen hna khet ke ûkhacaköu hnyin. me ame musö e hnen bemokot, me e ame kölu but ûnyi hnyi hnyeule a kuniny ethö, ke ödrin e kap e a mokcu. 10 Haba Paulo ame utut me ta ju hon e, me delûâ, me ha, ka habe, Ca tenge bi ; amyin a e bi möt eû hnyin. 11 Ke e ame ölö hmetu thö kâ thö, me subâ areto me han, me ûhnenamö beû ke ne o but hnyi lany, me e ame he but. 12 Me adre me hom hidröu a mödrut, me adre me senyin gan hmâ.

13 Ke öhmun e böhmun ka hnyi hu, me kec Asoso ai, me öhmun e he ka haudin Paulo eling: anyin a wale hnen hna hûna, anyin a e ame weny he ka he hot. 14 Ke öhmun e ûkhanö mē hnyi Asoso me hauden e, me öhmun e khöp dö Mitulene. 15 Me öhmun e kec ûhehmun e, öhmun e o nyi cico Kios; ke nyi hmetu ohmun e khop do l hnyi Samo; ke nyi hmetu öhmun e khöp dö hnyi Mileto. 16 Anyin a Paulo ame ûnykûme he ka kec nulâ Efeso, wâ e nye he ka bec hnyi Asia; anyin a e ame he logot me me o hnyi Jerusalema hnyi ûen Penetekos, a ne ba vheliny.

17 Ke e ame ûkhûnöng Efeso ai ûheny Mileto he ka hawâ wahingatiny ekalesia. 18 Ke ödrin e o but kâu, me e ame ha ködrin, ka habe,

E khan' öbun hwakecik hnyi ta je ûen oge me laba unyibun hwân hnyi bong a bân waleji oge me o hnyi Asia, 19 a oge me bi huliwa ka Than me hnyok ae hnyikânâ, ke li deköiök, ke ta je vec a o könya,

me at Heleni minya, a e so he ka ietra ka Khong me labageju ka Tuhöta a Iesu Keriso. 22 Ke wâ bi, walang ang oge me he Jerusalema ai, k' ame ka musi nya hnyekuk, ke ca khanö nya ta je ûnyi ame he ka o könya e: 23 ke so bi ame omanenâ könya Hanu Kap hnyi ta je taun hia, ka habe, ame halubahing' nya je hna cö nya me ta je vec bi. 24 Ke oge me ca öûnyihnathoa anyik möt, me me ûnyi hnathu könya, me inye he ka umo hnök hna ûölogot, me hanymök oge me kap ûnyi ge Than Iesu, wale he ka ohnathoa ûthumetu ne o but hnyi wanbenset. 8 Ke se hia je ae so hnyi betenge baû anyin Khong. 25 lamepa hnyi hnyeule ethö, waleji öhmun e Ke wâ bi, walang ang e khanö nya a haba 9 Ke ame laba hnyi löbun hia, a hnyat oge me labö senâ he ka mamalama ke hidrou, Eutiko ien, e ame khetâ ûthumetu, me obun e ca he hmetu tamokut; ke beû bala hna khet hnö Paulo, ka wâ hnyimakök. 26 Anyin a wale, inya oge me ohnathoå köbun hnyi bong ang, ame ca taku nya dren tavat. 27 Anyin oge me ca höcö omanenâ köbun ûnykûmânen hia Khong. 28 Anyin a wale, o 'bun âu, ke hnahat mamoe hia, wale hnen Hanu Kap hna otil' öbun he ka tuö, he ka hat ekalesia anyin Khong, waleji e ame ûco ge dren. 29 E khanö nya a hwaban dö ûhek, ame he ka didrö köbun ta je luko ûhûlû, k' ödrin e ca he ka ihulo hnahat mamoe; 30 ke ame he ka o minya unyibun tavat adre me he ka ha ta je ûnyi ae hwali, he ka lelö ködra ta je laten. 31 Anyin a wale hmâkâ ju, me ûnykûme thö, haba hnyi je huna a kun oge me ca menâ, waleji hnyi lit me lany he ka n' öbun hia, ke hu deköien li emakök. 32 Ke walang ang inya oge me hn' öbun dut ka Khong, me hofucin anyin ibetengiö baû, at ae khana he ka up öbun göranyai, me ham köbun jekhöù m' ödra hia adre okabâ. 33 E ba sileva, me gol, me ûkkaû anyin ke at oge behnyekon. E khan' öbun minya a oge me huliwa ge li hnyamök ang oûco unyik me tavat a tha ödrin mönya. 35 Hnyi ta je ûnyi hia oge me tot hnân ûcûcûbongoâ köbun, a hamöbun he ka huliwa helâe he ka hadruâ tavat a ödra sēnyin, me ûnykûme hofuc hwan Than Iesu, waleji e ame ha, ka habe, E beönua hnahic hnen at ame ham, hon at ame kap.

36 Ke a hia but ha hofuc e, me e ame cibouca me tha hic m' ödra hia. waleji hnyi hna ip hnök ge at Juda: 20 ke adre me tenge gan hma hia, me hibö nyi oge me ca ikhâlâ ke ûnyi ae ûnyi hnathu, Paulo me ûcimhnyimak mē, 38 e beönua ke oge me omanenâ köbun, me n' öbun anyidra hlöuhlöu hnyi ta je hofuc e ame ha. hnyi hnyimakan tavat, me hnyi ke uma ka habe, adre me ca he bala hmetu ka wa

hnyimakan. Me adre me tha he më ka ma ai. hnyi hon hu.

HNYIMAKAN 21.

HMUN e hia but hn' ödra, me öhmun e kec ut, me kec wisa Koso ai, ke nyi öhmun e he Rodo ai, ke ûhehmun e öhmun e he Patara ai: 2 ke öhmun e wâ ke hu ame he ka hnehne Foinike ai, me öhmun e tabâ e, me kec ut. 3 Ke öhmun e wâ thö Kupero, me öhmun e hna but e hnyi ke keihen me, me öhmun e kec Suria ai, me khöp dö hnyi Turo : anyin adre me he ka thigå e önyen hu. 4 Ke öhmun e wâ je laten, me öhmun e laba eling hnyi seven je bong: ke ödrin e ha kö Paulo ûnyi hnyi Hanu, ka habe, ca he Jerusalema 5 Ke ame um dö ta je bong e, me öhmun e didrut me he but; ke ödrin hia adre me su öhmun tha ödrin me lâiödrin me lakudrin, ke ne o but hnyi hoton taun: me öhmun e cibouca eû göny me hic, 6 me ûhûne; ke öhmun e ölö thö hon hu ai, ke ödra adre me hmetu ka hnyi ta je hnyabadra.

7 Ke öhmun e o but hnyi Tolemai, ûhehmun Turo; me öhmun e talofa me je liamekeiny, ke khaca bonguhmun ka tha laba m' ödra. 8 Ke nyi öhmun e he me o hnyi Kaisaria: ke ohmun e didrö ka hnyi uma umö Filipo at ame khetâ ûthumetu ae so, ke at hnyi hnyat a seven, me laba unyin. 9 Ke haba at eling me vak lakon ta hlu, ke ödrin je perofeta. 10 Ke se hia je bong öhmun e laba eling, me ame o but ke perofeta ûheny Juda, Agabo ien. 11 Ke e ame o but köhmun, ke e ame hom weikö Paulo, me ame ka ca bi kâu li can me li benyin, me ha, ka habe, Haingen Hanu Kap, a g' ame he at Juda hnyi Jerusalema ka helâng hna ca at a weiken ang, me he ka hna ka hnyi hnyamen Aten ta je hnyei. 12 Ohmun e löng hofuc e, me öhmun me tavat adre me laba eling, öhmun e thawâ e, ka habe, ca he bi Jerusalema ai. 13 Haba Paulo ame thu me ha, ka habe, Ieû gabun öbun e tenge me öhluhluâ hnyekuk? anyin a oge hia but penapena, ca ka hnyi ûceat thibi, ke so minya he ka mok hnyi Jerusalema can iö Iesu a Than. Me e ame ca löng bala köhmun, me öhmun e laba hnyibû ju, me ha, ka habe, E so he ka mâdrâ weny Than.

anyihmun je thatûnyi me he but Jerusale- uma kap: me adre me ie hlöng ut je

16 Ke ame tha he möhmun ke je laten ûhedrin Kaisaria, tha ödrin me ke at Nasona ien, a at Kupero, wale aten kâû adrem, ke öhmun e he ka laba unyin.

17 Ohmun e o but hnyi Jerusalema, me haba je liamekeiny adre me kap senyini öhmun. 18 Ke nyi ame tha he möhmun Paulo kö Iakobo; ke eling wahingat hia. 19 Ke ame italofa m' ödra, me e ame omanenâ gaga ta je ûnyi ame ânyâ Khong unyin Aten ta je hnyei hnen anyin huliwa. 20 Ke adre me löng ut, me adre me ogânâ Khong; me adre me ha kâu, ka habe, Liamekeiny möhmun lö, u me wâ ta je thauzan anyin at Juda adre me labageju; ke ödra hia adre me ti hnyokâ hnanyibu; 21 ke adre me löng gam a u je nâ at Juda hia, a ödra unyin Aten ta je hnyei, he ka hna degeci Mose, ke u je ha ködra, ka habe, ca he bi ka peritomonâ je lakubun, ke ca he minya ka vheno ta je bongon. 22 Anyin a wale, ama kâmâu? anyin adre me he ka löng a u je o thö. 23 Anyin a wale, mådrå thö hnöhmun hna he ka ha köu: Habe e unyihmun hnyat a vak, ödrin e bi khöbi; 24 e so he ka tha u m'ödrin, ke tha obosoi u m' ödrin, me tha bi hwaban m' ödrin, m' adre me he bi ka subâ je leûnen bödrin: me me khana thö tavat hia ae ca hnathu bi ke ûnyi adre löng gam; ke so bi a u je vheno so, me tuö hnanyibu. 25 Ke haba Aten ta je hnyei adre me labageju, me öhmun e hia but sisit ködra, me owisa a adre me he ka ûsâkâûö me je hna hudo ka je hnatheat, me dra, me je ûnyi adre noc nyin, me bi ûnyi monu. 26 Haba Paulo ame hawâ je hnyat, ke nyi e ame tha obosoâ e bi mödrin, me didrö ka hnyi uma kap, he ka omanenâ, ka habe, e bekhöt ut ta je bonginy obosoâ, ke ne o but adre me ve hudo ta je hut hobi ködra.

27 Ke ame he but ka um je bong a seven, me ame wâ e hnyin uma kap hnen at Juda a ödrin ûheny Asia, me adre me omonumonoâ tavat ae se hia, me kât e, 28 me hongot, ka habe, At Isaraela lö, ûhadruo: Wale bi ang at ame ûne ûö bi ûnyi me tavat, me hnanyibu, me dok ang: ke haba khaca, e ame hom but jem at Heleni ka hnyi uma kap, me okongoâ dok ang ae kap. 29 Anyin adre me ō Trofimo ehac, at Efeso unyin hnyi taun, ke adre me ûnykûme a e ame 30 Ke ame hom e ka hnyi uma kap. bwebwet taun hia, ke ame tha wadring dö 15 Hwaban je bong e, öhmun e kât tavat me köt Paulo, me lelö e ûheny hnyin

hwanuma. 31 Ke adre me tiga heleû deny i bi hwaban ködra. 6 Ke tiga inya eû hnyi he ka hlingå e, me ame o but ûthumetu ka taben ae nua anyin deö soja, ka habe, e monumonu thö Jerusalema hia. 32 Me e ame ie hom je soja me je keneturio, me wadring ködra: ke adre me wâ taben ae nua me je soja, me adre me hna ju kuc 33 Ke ame hakekeny dö taben ae Paulo. nua, me kât e, me hûna he ka ca e ge li tö fao; me hnei, ka habe, e ia? ke ieû a ânyâ? 34 Ke haba keihen adre me hawâ ke ûnyi, ke keihen ke ûnyi bi unyin tavat ae se hia: ke ca khana bi he ka wâhmakhmeto wisa, anyin adre me imediököu, me e ame hûna he ka hom e ka hnyi hnabâ. 35 Ke e ame o but hnyi wacuat, me ame kap tilâ e hnen je soja, anyin ae hwege tavat; 36 ke ame ûhnûhnû hotudrin tavat, me fuc hwege, ka habe, Ohia but e.

37 Ke adre me he ka hum Paulo ka hnyi hnabâ, me e ame ha ka taben ae nua, ka habe, E so la oge me he ka fuc köu? Ke e ame ha, ka habe, Ae khanö u hwen Heleni? 38 Hawa, u ca at Aigupito waleji ehac ame ökûâ imonumonuny, me hom tavat a foa thauzan ka hnyi hnyebuba a tavat Ühlingö? 39 Ke haba Paulo ame ha, ka habe, Iny at Juda ûhek Taraso hnyi Silikia, aten taun ae lung: ke inya oge me sumatö u he ka hnö nya he ka fuc ka tavat. 40 Ke ame hna e, me ame tot Paulo hnyi wacûat me hinöbeny hon tavat; ke adre hia but ohnyibö but, me e ame fuc hnyi hwen Heberu, ka habe,

HNYIMAKAN 22.

NYAT me lakeiny me lakamen lö, löng ju öbun hnök hna ha wiso nya walang any köbun.

2 Adre me löng a g' ame fuc ködra hnyi hwen Heberu, me adre me tevehlöng wia; ke e ame ha, ka habe,

3 Iny at Juda, adre hnöku nya hnyi Taraso hnyi Silikia, ke adre me hat nya hnyi taun ang, ke adre me na wisa könya hnanyibu anyin lakamöta hnyi li ca Gamaliela. ke oge me hnyok hwege ka Khong, helâ me öbun hnyi bong ang: 4 ke oge me okongoâ hmi ang, me hling' ödra, me c' ödra me ip ödra obaga me omomo hnyi uma ceat. 5 Wale as khana at bihut as nua me wahingat hia he ka ohnathu nya; ke|habe, Ohia but e ûnyi cang hmeledrany; oge me kap je tusi gadra hnân hobi kâu je anyin ae ca so e ame he ka möt. liamekeiny, me he but Damaseko ai, he ka adre me tiga fuc göranyai me uny anyidra

gethen hakekenyâ Damaseko, ka jebigo but, me ame ie umumelam igigili nya melam ûnyi hnyi drany. 7 Ke oge me ta but hnyikânâi, me löng hofuc ame ha könya, ka habe, Saulo, Saulo lö, ieû gam u me okongu nya? 8 Me oge me thu, ka habe, Than lö, u ia? Me e ame ha könya, ka habe, Inya Iesu at Nazareta at u me labö okongoå. 9 Haba hnyat ödrin e tha he mönya, me adre me wâ melam, k' adre me ca löng bi ifucin at ame fuc könya. 10 Ke haingök, ka habe, Than lö, ieû oge me he ka ânyâ? Haba Than ame ha könya, ka habe, Todrö, me he thö Damaseko ai; k' adre me he ka ha köu eling ta je ûnyi hia a hanymâm he ka ânyâ. 11 Ke oge me ca bwele hmetu bi ûnyi ge ûhadedakiny melam eling, k' ame lelö benyik hnen hnyat ödrin e tha he mönya, me oge me o but hnyi Damaseko. 12 Ke haba Anania, at ame outen Khong ae ûcû me hnanyibu, k' ame haisoâ e hnen at Juda hia adre me laba eling, 13 e ame o but könya, me tot unyik me ha, ka habe, Saulo lö, liamekeiny mönya, bwela hmetu but. Ke oge me wå e hnyi ûen eling. 14 Ke haingen ame ha, ka habe, Haba Khongon lakamöta a ûcö u me u me he ka wâhmakhmetoâ weny, me wâ At ae Wisa, me löng hofuc ûnyi hnyi hnyimen. 15 Anyin a u me he ka ohnathoà e ka tavat hia, hnyi hnâm hna wâ me löng. 16 Ke walang ang ieû gam u me bec? to-drö, me adre me bapataisoi u, me hneû degecâ ânyâm ta je hulö, me hawâ thö ien. 17 Ke oge me o hmetu but hnyi Jerusalema, me hic hnyi uma kap, me oge me wâ hna omanenâ, 18 me wâ e wale at ame ha könya, ka habe, Logotö, ie he but ûhem Jerusalema: anyin adre me ca he ka kap hna ohnathu nya gam. 19 Ke haingök, ka habe, Than lö, e khan' ödra hnök hna ca, me kot hnyi ta je sunago tavat adre me labageju köu: 20 ke adre hingâlâ drö Setafano at ame ohnathu u, me oge me tot hakekenyâ, me hnyi hanen, me tuö je ûkhaûödrin hnyat ödrin e hlingâ e. 21 Ke haingen ame ha könya, ka habe, He thö, anyin oge me he ka kunö u sâkâû ai ka aten ta je hnyei.

22 Ke adre me löng e ke ne o but hnyi uthofuc e: me adre me ha göranyai, ka c' ödra me hum ödra Jerusalema ai he ka je ûkhaû, me iâ sesâiny kânâ göranyai, 24

haba taben ae nua ame hûna he ka hom e haba ûkhacaköu, me ame khekhe lo but. ka hnyi hnabâ, me ha he ka hnö me kot e, me me khana thö hwân hnödra hna hongot gan helâe. 25 Ke adre hia but ca e ge je tö, haba Paulo ame ha ka keneturio at ame tot eling, ka habe, Hawa, e ûcû hnyi hnanyibu, öbun e he ka kot at Roma, k' ödra tiga ca ûhnö? 26 Ke a löng ut keneturio, me e ame he me ha ka taben ae nua, ka habe, Ieû u me he ka ânyâ? anyin a at Roma at ang. 27 Me ame o but taben ae nua me ha kâu, ka habe, Bethe ha könya, u at Roma! E ame ha, ka habe, E. 28 Haba taben ae nua ame thu, ka habe, E gan hmâ tang mone o ge ham, m' inye he ka aten hnyei e. Ke haingö Paulo, Adre hnöku nya at Roma. 29 Anyin a wale ame ie ûsâkâûö but mē tavat adre me he ka hnö e: ke ot minya but taben ae nua, anyin a e khana but a e at Roma, k' adre hia but minya ca e.

30 Ke nyi e ame behe ka wâ wia hnathu a g'ame bi fuco e ge at Juda, me e ame thang e, ke e ame ûkhacaköuâ je taben tavat bihut me tavat ûhnenamö hia, k' ame hum Paulo but, me otilâ e hnyi hnyimaködra.

HNYIMAKAN 23.

TABA Paulo ame wâ hmâ ûhnenamö, me ha, ka habe, Hnyat me lakeiny lö, oge hia but laba me oûnykûmik ae so hia hnyi hnyimakan Khong ke ne o but hnyi bong ang. 2 Haba at bihut ae nua ame ha ka tavat adre me tot unyin he ka khaû hnyimen. 3 Haba Paulo ame ha kâu, ka habe, Ame he Khong ka khöû u, u hak veto adre ohawâ, anyin a u me laba he ka owisö nya helâ me hnanyibu, ke u me kûna he ka khöû nya a ûö bi ûnyi me hnanyibu? 4 Ke haingen tavat adre me ûtitilen eling, ka habe, U me haikongoâ at bihut ae nua anyin Khong? 5 Me haingö Paulo, ka habe, Hnyat me lakeiny lö, e ca khanö nya ae at bihut ae nua: anyin adre me sihnalimen, ka habe, U me ca he ka haikongo at ame musö em hnyei. 6 Ke a wâhmakhmeto but Paulo a ta je Sadukaio keihen gadra, ke ta je Faresaio keihen, me e ame fuc hwege hnyi ûhnenamö, ka habe, Hnyat me lakeiny lö, iny Faresaio, nokon Faresaio: k' adre me hnei nya ge geju

8 Anyin a haingen ta je Sadukaio, ka habe, E ba möt hmetu, ke ba angela, ke ba hanu: ke haba je Faresaio, me adre me tha kap li ûnyi e. 9 Me ame kû thö imediököu ae gan, me ame todrö tavat sihnalimen lahien ta je Faresaio, me ha hwegiâ, ka habe, E ba monu ge at ang öhmun e wâ: ke ame ne ha kâu la hnen angela, k' ame ne hnen angela, ieû ? 10 Ke ame kû ivinö ae gan hmâ, me ame ot taben ae nua, wâ adre nye he ka ve kiö Paulo but, me e ame kunâ je soja he ka hûgûnâ but e gadra, me hom e ka hnyi hnabâ.

11 Ke eâu hnyi lit, haba Than ame tot unyin me ha, ka habe, Hwege thö: anyin a u me he ka ohnathu nya hnyi Roma helâji me hnâm hna ohnathu nya hnyi Jerusalema.

12 Ke a lany jut haba at Juda adre me ûkhacaköu me bi khöbi ka habe, Adre me ca he ka han me ic ke ne o but adre me hia but hlingö Paulo. 13 Ke haba tavat adre me si hnân eling ödra se hia hon fâte. 14 Ke adre me o but ka je taben tavat bihut, me wahingat, me ha, ka habe, Ohmun e hia but bi khöbi ae gan hmâ hwaban, a öhmun e ca he ka an ke ûnyi, ke ne o but öhmun e hia but hlingö Paulo. 15 Anyin a wale, ha th' öbun me tavat ûhnenamö ka taben ae nua, me me he ka hom but e köbun, helâke öbun e he ka hnö wia ta je ûnyi gan : ke öhmun e he ka penapena ka hlingâ e, ke tiga sâkâû. 16 Ke a löng ut nakaûnyi Paulo, a g' adre me he ka mokut duöng gan, me'e ame he but me didrö ka hnyi hnabâ, me haimemenâ kö Paulo. Haba Paulo ame hawâ ke keneturio me ha, ka habe, Hom dö hidröu ang ka taben ae nua: anyin ae hu hofuc gan he ka haimemenâ kâu. 18 Me e ame hom e, me su e ka taben ae nua, me ha, ka habe, Ame hawo nya Paulo, waleji adre ca, me sumatö nya he ka hom hidrou ang kou, anyin ae hu hofuc gan he ka ha köu. 19 Haba taben ae nua ame lelö hnyamen ka hnyi dok ae ba aten me hnö, ka habe, Ie ûnyi u me he ka ha könya? 20 Haingen, ka habe, A hia but at Juda tha ha he ka sumatö u he ka hum Paulo nyi ka hnyi ûhnenamö, helâke u me he ka hnö wia ke ûnyi gan. 21 E so u ma ca he ka ogâ hodra: anyin ae se hon fâte tavat gadra ka hnyi möt hmetu ûnyi hnyi hna mok. adre me mokut duöng, adre hia but bi 7 K' ame ha helâe, me ame kû thö iwatre-|khöbi a g' adre me ca he ka han me ic ke tra ge at Faresaio me ta je Sadukaio: ke ne o but adre hia but hlingâ e: ke walang taben ae nua ame hna but hidröu me hûna, ka habe, Ca ha bi ka ke at m' u je mwi ang ka haimemenâ könya ta je ûnyi ang.

23 Me e ame hawâ lo li keneturio, me ha, ka habe, Penapena thö ta je soja a tu haded, ke sevente tavat tabö hors, ke tu e ame hûna ködrin he ka penapena je meno m' adre me he ka ip Paulo hon, me hom wia e kö Filiki a gavena. 25 Ke e ame

set helâng tusi, ka habe,

26 Inya Klaudio Lusia oge me italofa möu Filiki a gavena ae beönua. 27 Haba at Juda me adre me kât at ang, ke adre me he but ka hlingå e, ke oge me he but me deö soja me omelö e, anyin a oge me löng a e at Roma. 28 Ke oge me wek he ka wâ wia can adre me bifuco e gan, me oge me hom e ka hnyi anyidra ûhnenamö: 29 me ame manen könya a g' adre bi fuco e hnyi bongon anyidra hnanyibu, ke ba ûnyi adre me ha ae ûcû kâu he ka mok hnyin, me ca bi. 30 Ke adre me omanenâ könya a g' adre me he ka mokut duöng kâu, me oge me ie kunâ but e köu, me oge me hûna ka tavat adre me he ka bifuco e he ka hâiâ e hnyi hnyimâkâm.

31 Haba ta je soja adre me hum Paulo, helâ me hna hûna ködrin, me hom e Anetipateri ai hnyi lit. 32 Ke nyi adre me hna tavat tabö hors he ka hom e, ke adre me he hmetu ka hnyi hnabâ: 33 ke adre me o but hnyi Kaisaria, me adre me ham tusi ka gavena, me hum Paulo kâu. 34 Ke a hia but aû, me e ame hnö iny hnyei; ke e khana a at Silikia, 35 me e ame ha, ka habe, Oge me he ka ling u e ka o tavat he ka bi fuci u: me e ame hûna he ka tuö e hnyi uma umö Heroda than.

HNYIMAKAN 24.

WABAN je bong a faiv ame o thö at bihut ae nua, jia Anania, me ke je wahingat, me at khet, Teretulo ien; me ödrin e haiö Paulo ka gavena. 2 Ke adre me hawo Teretulo, me e ame hwân he ka bi fuco e, ame ha, ka habe,

Taböny than Filiki lö, e gan hmâ anyihmun ûsoköu ûnyi gam, ke ûnyi ge ânyâm metâ adre me owisa hnyei ang me me so tot, 3 ke ohmun e kap e hnyî je ûen ke hnyî ke bong, anyin a e ame wâhmakhme-

ang adre me laba penapena me haluba-|wâ oge nye öhunyinyi u, inya oge me khöû hingen u me he ka ogâ hodra. 22 Haba köu he ka löng menyiki öhmun hnyi ke je hofuc ae wakhalet. 5 Anyin a öhmun e wâ but at ang ame bi jönihmun, k' ame okûâ ûhûgûnö dökhu unyin at Juda hia eang hmeledrany, haba e me homakan at Nazareta: 6 ke e ame heleû deny minya he ka okongoâ uma kap: m' öhmun e kât haded tavat hok ö, he ka he Kaisaria ai e: 8 ke u me he ka wâhmakhmeto ta je eâu hnyinghet, hnyi awa a kuniny: 24 ke hofuc hia öhmun e hâiâ e gan, u ka he ka hnö e. 9 Ke haba at Juda minya adre me tha hien, mē, me ogâ ta je ûnyi hia eling.

> 10 Ke haba gavena ame atmemakö Paulo he ka fuc, me e ame ha, ka habe,

E khanö nya ae se hia ta je huna u je owisa hnyin hnyei ang anyin a wale oge me senyin he ka ha wisö nya bi: 11 anyin ae khanö u he ka wâhmakhmeto, ae tiga twelv thibi je bong waleji oge me o hnyi Jerusalema he ka hmi: 12 ke adre me ca ō nya bi hnyi hnyin uma kap, me hnyin je sunago, me hnyi taun, oge me ivinö me ke at, me omonumonoâ tavat. 13 Ke ca khan' ödra minya bi he ka ohnathoâ ta je ûnyi adre me bi fuci nya hnyin. 14 Ke wale bi ang hnök hna he ka haimemenâ köu, a inya oge me hmi ka Khongon lakamöhmun hoton deny adre me ha heretikon, ke oge me kap ta je ûnyi hia adre sihnalimen hnyi hnanyibu me je perofeta: 15 ke oge me geju ka Khong wale adre me kap minya, a g' ame he ka möt hmetu tavat ae wisa me tavat ae ca wisa bi. 16 Anyin a wale inya oge me hwege me me hu bala bi oûnykûmik ae so ka Khong me at. Hwaban ta je huna ae se hia, inya oge me o eang he ka hom ta je betenge ka aten ik hnyei, me ta je hut, 18 ke hnyi hnök hna ânyâ e, me ame ō nya hnen at Juda ûheny Asia hnyi hnyin uma kap, oge hamök obosoi nya, ke ca tha inya me tavat, ke ba minya imediököu, 19 ke so ködrin bi he ka munyi o eang he ka tot hnyi hnyimâkâm, me bi fuci nya a ne hu hodrin gak. 20 Ke e ka ba, hamödrin hnyat ang he ka ha, a ne hu hwakecik ae ca wisa bi adre wâ waleji hnyi hnök hna tot hnyi hnyimakan ûhnenamö, 21 ke so bi hofuc ang a khaca, waleji o ge me tot me hongot hnyi wanbödra, ka habe, Öbun e hnei nya hnyi bong ang ge möt hmetu ûnyi hnyi hna mok.

22 Ke haba Filiki ame hn' ödra but ka hnyi je dok hia, me ole gan hmâ. 4 Ke toâ bongon hmi e, haingen, ka habe, E ka

o but Lusia taben ae nua, oge me he ka ha Inya but ang oge me tot hnyi hnyimakan muâ ûnyi gabun. 23 Ke e ame hûna ka keneturio he ka tuö e, me betenge gan : ke adre me ca he ka thawâ je lahanen he ka senâ e.

24 Ke hwaban ke je bong ame o but Filiki me Drusila a âiân momo Juda, me e ame hum Paulo he ka löng gan bongon labageju ka Keriso. 25 Ke e ame tiga ha bongon hwakecin ae wisa ke hnyok, ke bong owisa hnyi obiny, me haba Filiki ame öbubuny, me ha, ka habe, Me he thö walang ang; ke e ka hu ûen ae ûcû me oge me he ka hawo u hmetu. 26 E ame ûnykûme a g' ame he Paulo ka ham kâu mone: waleling me me osehia hawâ e he ka ûhnenamö mē. 27 Hwaban lo li huna, k' adre me tilö hwabö Filiki, jia Pokio Feso; ke haba Filiki ame weny he ka osenyinâ at Juda, me e ame hnö Paulo bala hnyin uma ceat.

HNYIMAKAN 25.

Jerusalema ai ûheny Kaisaria. 2 Ke haba ûhnyimakanköu at adre bi fuco, me tavat je taben tavat bihut, me je taben at Juda, adre me bi fuco e, me me hu ûen he ka me adre me haiö Paulo kâu; ke adre me haiwisa e bi ge hna bi fuco e. 17 Anyin khöû kâu, 3 me sumâtâ e he ka betenge a wale adre me o but eang me oge me ca ködra hu Paulo, me he ka kunâ e Jerusa- bec, ke haba nyi oge me laba hon taben lema ai; m' adre me he ka mokut duöng owisa, me ûkhûnöng he ka hawâ e jem. eû hnyi gethen he ka hlingâ. 4 Ke haba 18 Ke a hia but tot tavat bi fuco e, me ba Feso ame thu, ka habe, Adre me tuö Paulo thö monu ödrin e omanenâ helâ me hnök hnyi Kaisaria, ke ca kueny bi me oge me hna ûnykûme; 19 ke adre me hâiâ e hnyi he ka he but kâe. 5 Ke haingen, ka habe, ke je ûnyi hnyi anyidra hmi, me ke at Iesu Anyin a wale hamen tavat ae ûnyi hnathu ien, waleji a mokcu, ke haingö Paulo bala unyibun he ka tha he mönya, a ne hu bi, ka habe, a möt dö. 20 Ke inya oge konginy at e he ka hâiâ.

ame ne ten ta bong, e ame he but Kaisaria m' adre me he ka hnö eling ge ta je ûnyi ai; ke nyi e ame laba hon taben owisa, me eling. 21 Ke Paulo ame ha weny he ka ûkhûnöng he ka hawo Paulo. 7 Ke e kap hna owisa ûnyi ga than tot, me oge ame o but, k' ame tot igigilö e at Juda me hûna he ka tuö e ke ne o but oge adre me utut ûhedra Jerusalema, me bi me he ka kunâ e kö Kaisara. 22 Haba fuci Paulo ge ta je ûnyî ae hmak, ke ta je Ageripa ame ha kö Feso, ka habe, Iny ûnyi ae se, ke ca khan' ödra he ka ohnatho; behe minya ka löng at e. Haingen ame 8 ke haba Paulo ame haiwisa e bi, ka habe, ha, ka habe, nyi u me he ka löng e. Oge me ca ânyâ ke ong monu bi ka hnyi hnanyibu anyin at Juda, ka ba minya ka Berenike me hmanenang ae gan, me didro hnyi uma kap, ke ba minya bi kö Kaisara. ka hnyi dök adre me löng hnyin, me je 9 Ke haba Feso ame weny he ka osenyina taben ae nua, me je at hnathuiny taun, at Juda, me e ame thu kö Paulo, ka habe, haba Feso ame ûkhûnöng he ka hawo Paulo. E wem he ka he Jerusalema ai, m' adre 24 Haba Feso ame ha, ka habe, Than Age-

taben owisa anyi Kaisara, wale ae ûcû he ka hnei nya hnyin: e ba monu oge me ânyâ ka at Juda, e khanö u wia but e. 11 Ke a ne hu anyik monu, me ke ûnyi oge ânyâ ae ûcû könya he ka mok hnyin, iny ca höcö bi he ka mok: ke e ka ba hnathu hnyi ta je ûnyi adre me bi fuci nya hnyin, e ba minya at ae khana he ka hnö nya ködra. Inya oge me hawo Kaisara. 12 Ke a hia but Feso ûsabö me hnyat ûhnenamö, e ame thu, ka habe, U me hawo Kaisara; awe, u me he ka he but kö Kaisara.

13 Ke hwaban ke je bong ame o but hnyi Kaisaria Ageripa than me Berenike me iouny me Feso. 14 Ke se hia je bong ödru me laba eling, haba Feso ame haimemenâ ka than ûnyi ame kû kö Paulo, me ha, ka habe, E hu ke at adre ca ame hna ang bala hnö Filiki: 15 ke tiga inya bi hnyi Jerusalema, haba je taben tavat bihut me wahingatiny at Juda adre me hâiâ e, me sumâtâ he ka bi hwaban kâu. ME o but Feso ka hnyi hanymen, ke oge me thu ködra, ka habe Ca hwakecin hwaban kun ta bong e ame he but at Roma he ka hna ke at ke tiga ca um bi me loloa hna ûhnö ta je ûnyi e, me oge me 6 Ke a hia but laba unyidra ame ne eit hnö e, a ne weny he ka he Jerusalema ai,

23 Haba nyi ame o but Ageripa me me he ka hnö eling ta je ûnyi hnyi hnyi-ripa lö, me tavat hia eang a tha ödra m' makök! 10 Haba Paulo ame ha, ka habe, öta, öbun e wâ at eang, hnen tavat Juda a ödra se hia hna bi fuco e könya hnyi Jerusalema, me eang minya, adre me ha, ka habe, e ca ûcû hmetu bi he ka möt. 25 Ke oge me ca wâ ke ûnyi a ânyâ me me ûcû he ka mok: ke so bi e ame hia but hongot ka than tot, weleling me me mou thö hnyekuk he ka kunå e. 26 Ke ba ûnyi ae ûnyi hnathu gan oge me wâ he ka sihnalimen ka tuhök. Anyin a wale oge me hawâ e jem ka hnyi hnyimaköbun, ke hnyi hnyimâkâm taböny than Ageripa, me inya wâ thö ke ûnyi hnân sihnalimen, hwaban hna hnö e. 27 Anyin oge me ûnykûme ae ca so bi he ka kunâ at adre me ca, k' adre me ca omanenâ bi can adre me hâiâ.

HNYIMAKAN 26.

ABA Ageripa ame ha kö Paulo, ka habe, Hamâm he ka haiö u. Haba Paulo ame lau but hnyamen me ka hâiâ e bi, ka habe,

2 Than Ageripa lö, inya oge me ûnykûme a iny hnahic, anyin a oge me he ka haiwisö nya bi hnyi bong ang hnyi hnyimâkâm, ge ta je ûnyi hia ame bi fuci nya hnyin at Juda: 3 anyin ae khanö u wia ta je hwakecin hia me ta je iwatretra anyin at Juda: anyin a wale inya oge me sumatö u he ka ling nya me ca hwenhöcö. khana at Juda hia hwakecik k' iny tiga wanakat, waleji ame hwân dö hnyi ik hnyei me Jerusalema; 5 ke khan' ödra inya ûnyi hnyi can a ne wedra he ka ohnatho, a e ûcû hwakecik hnyi ta je homhnyok ae nua hnyi ke keihen anyitin hmi, wale at Faresaio. 6 Ke walang ang inya oge me tot m' adre me he ka hnei nya ge hna gejon a ha bânâ Khong ka lakamöta; 7 wale ame ûnykûme anyita je tribu a twelv he ka o ka hnyin, k' adre me bi athnyabainy hwege hnyi lit me lany. Than lö, haba at Juda adre me bi fuci nya can gejon eling! 8 Ieû gabun öbun e ûnykûme, ka habe, ca hnân bi kap a g'ame he Khong ka omelö hmetu thö tavat adre me mokcu? 9 E hnathu, haba ehac oge me ûnykûme a e ûcû könya he ka mâdrâ ta je ûnyi ae se | he ka ûö bi ûnyi me iö Iesu At Nazareta. 10 Waleji oge me ânyâ hnyi Jerusalema: ke se hia tavat ae kap oge me ip hnyi je uma ceat, ke oge me kap musi ûnyi ge je taben tavat bihut, ke adre me he ka hling' ödrin, me oge me og' ödra. 11 Ke inv hofuc ae hnathu me metå. 26 Anyin ame

ûjengi ödra he ka fuc bi gan; ke e gan hmâ anyik hmönyin ködra, me oge me okongu ödra ke ne o but ka hnyi ke je taun kanyua bi. 12 Ke than lö, inya oge me tiga he Damaseko ai oge me hom musi me man ûnyi ge je taben tavat bihut, 13 ke hnyi jebigö inya oge me wâ eû hnyi gethen melam ûnyi hnyi drany ae hadröngöc hon seûnö, ame umumelam igigili nya me hnyat ödrin e tha he mönya. 14 Ke öhmun e ta hia ju eû hnyi kânâ, me inya oge me löng hofuc ame ha könya, me ha hnyi hwen Heberu, ka habe, Saulo, Saulo lö, ieû gam u me okongu nya? u me ka oveci u me hûke je homakan ö. oge me ha, ka habe, Than lö, u ia? Haba Than ame ha, ka habe, Inya Iesu waleji u me labö okongo. 16 Ke höhöi thö, me tot ge li cam: anyin a walang can me inye manen dut köu, m'adre me he ka wiö u hnân athnyaba me at ohnatho ta je ûnyi u je wâ, me ta je ûnyi oge me he ka manen hnyin köu; 17 me hûgûnö u unyin tavat, me Aten ta je hnyei, wale oge me kunö u ka hnyin walang ang, 18 me u me he ka obwela ta je emaködra m' adre me hwiö ûnyi hnyi lit ka hnyi melam, me ûnyi hnyi musi anyi Satana ka Khong, m' adre me he ka hna degecâ but anyidra hulö, me tha hu jekhöû mödra adre okabâ hnen labageju könya. 19 Anyin a wale than Ageripa lö, oge me ca oûnyibaûâ hna omanenâ ûnyi hnyi drany: 20 ke oge me bök ka haimemená ködra hnyi Damaseko me Jerusalema, me hnyi hnyei Juda hia, me Aten minya ta je hnyei, m' adre me he ka ietra me hwiö ka Khong, me ânyâ je hwakecin ae ûcû me ietra. 21 Wale can me me köt nya at Juda hnyin uma kap, me heleû deny he ka hlingö nya. 22 Ke e hu gak ûhadruo ûnyi ge Khong, wale me inye tethmå ke ne o but hnyi bong ang, oge me ohnathoâ ka tavat ae ûhnyûkong me tavat ae gan, ke oge me ca ha ke ûnyi ke so bi hnen je perofeta me Mose hna ha ame he ka o; 23 ka habe, Ame he Keriso ka vec, ke ame he ka bân ka möt hmetu ûheny hnyi hna mok, me omanenâ melam ka tavat, me Aten ta je hnyei.

24 Ke e ame ka tiga hâiâ e bi helâe, haba Feso ame ha hwegiâ, ka habe, Paulo, u je monu but, hnen ûne ae gan hna omonu u. 25 Ke haingö Paulo, ka habe, Than Feso lö, iny ca monu; ke inya oge me ha osehia oveci ödra hnyi ta je sunago, me wahmakhmetoa hnen than ta je ûnyi eang.

me oge me ca hlohlo he ka fuc hnyi hnyimakan: anyin ae khanö nya wia ae ca iyong bi kâu ke ûnyi eang; anyin adre me ca ânyâ ûnyi eang hnyi dok ae iyong. Than Ageripa lö, hawa, u me kap je perofeta? e khanö nya a u me kap. 28 Haba Ageripa ame ha kö Paulo, ka habe, U me beohmehmelö nya he ka bi Kerisiano ge ong hofuc ae ûhnyûkong. 29 Me haingö Paulo, ka habe, Inya oge me khöû ka Khong, me me ca hake u thibi, ke ödra hia minya adre me ling nya hnyi bong ang, ame ne ûnyi ge hofuc ae ûhnyûkong ame ne gan, a g' adre he bi ka helâ mönya, ke ca ha bi hna co nya eang.

30 Ke ame todrö than, me gavena, me Berenike me tavat adre me tha laba mödrin: 31 ke ödrin e ûsâkâûö but mödra, me ûhnenamö, ka kabe, A ca mâdrâ at ang ke ûnyi ae ûcû me mok me ca. 32 Haba Ageripa ame ha kö Feso, ka habe, a ne ca hongot at ang kö Kaisara, me ame ne khan' ödra he ka thang ut e.

HNYIMAKAN 27.

E mou thö a öhmun e he ka kec Italia ai, me adre me hnö Paulo me keihen tavat adre me c' ödra ka keneturioiny döiny vat anyi Auguso, jia Julio. 2 Me öhmun e ölö ka hnyi hon hu Adamutiu, wale ame he ka kec ka hnyi je taun hnyi hobatköiöiny Asia, me öhmun e kec ut, tha öhmun me Aritako at Makedonia, ûheny Thesalonika. 3 Ke nyi öhmun e khûö un hnyi Sidona; ke so hwakeci Julio kö Paulo, me e ame hna e he ka he but ka je lahanen he ka kap ibetengiö. 4 Ke öhmun e hia but vhik un, me öhmun e kec hmelen Kupero anyin ae kong ang. 5 Ke öhmun e hia but kâcâ köiö cicö Silikia me Pamafulia, me öhmun e khöp dö hnyi Mura hnyi Lukia. 6 Haba keneturio ame wâ eling hu Alesanedia ame he ka kec Italia ai; me e ame ip öhmun hon. 7 Ke se hia je bong öhmun e bec kec, ke gan hmâ anyihmun huliwa he ka hakekenyâ Nido, anyin ae kong ang, me öhmun e kec hmelen Kerete, cico Salamone; 8 ke gan hmâ huliwa he ka hau but gan, me öhmun e o ka hnyi ke dok adre hwenyi ien Wasaû ae Hmanenang; ke e hakekeny eling taun Lasea

thö walang ûen ae kong he ka kec hnyin, bi adre me he ka digic öta ka hnyi ke anyin a um dö ûen adre ânyâ ca han, haba bomene.

Paulo ame khöû ködrin, 10 haingen, ka habe, je than lö, inya oge me ûnykûme ame he ka gan kong hnyi kec ang me ûohia, ca ka hnyi hna hauda me hu thibi, ke ka hnyi anyita minya bi möt. haba keneturio ame löng ka tuhan hu me at a hon hu, k' ame ca löng bi hna ha hnö 12 Ke anyin ae kong wasaû he ka Paulo. ikhölö hnyin hnyi ûen weneû, me ame ha tavat ae se gadrin ae so he ka kec ûhedra e, ame ne khan' ödra he ka khöp hnyi Foinike me ikhölö hnyi ûen weneû; wale ke wasaû hnyi Kerete, cicö hwaiöu ke e jio, me hwadrö ke e jio. 13 Ke e so but ang a hwaiöu, me adre me ûnykûme he ka ohwâdâ ûnykûmenödra, me adre me vhik un dö, me kec cicö Kerete ke hakekeny hot. 14 Ke ca bec bi hwaban e, me ame o but ang ae hwege hmönyin Eurakudo ien: 15 me ame oûang hu, ke ca khana he ka hnyimakan ka hnyi ang, me öhmun e hna but e he ka oûang. 16 Ke öhmun e kec hmelen ke ong bomene Kalauda ien, ke gan hmå anyihmun huliwa he ka ohmå bot: 17 ke adre hia but lelö thö e göranyai, me adre me hom je ûnyi hnân ûhadruo, me wâdrâ; ke adre me ot, wâ e nye sa thö hnyi Sertis, me adre me hnahna je omjehen, me oûang ut hu. 18 Ke ame kap hnahna hmönyini öhmun weneû, me nyi adre me hwân he ka degec ut hna hauda: 19 ke hnyi bong a kuniny adre me degec hia ge je hnyam je omjehen hu. 20 Ke se hia je bong ame ca manen hnyin seûnö me ta je okhû, ke gan bala weneû köhmun, me ame hia but hnöhmun hna geju ka hnyi möt. 21 Ke e beû hmâ ûen adre ca han hnyin, haba Paulo ame tot hnyi wanbödra, me ha, ka habe, je than lö, öbun e ne löng könya ehac, me ca kec ûheny Kerete, me ame ca he bi ka o kong ang me hna ohia ta je ûnyi. 22 Ke walang ang oge me khöû köbun, e so öbun e hwege ju, anyin ame ca he bi ka hia melen ke at gabun, ke hake hu thibi. 23 Anyin a mwi unyik eja hnyinghet angela anyin Khong wale at oge me bi athnyabainy, ke oge me huliwa kâu, 24 ame ha, ka habe, Paulo lö, ca ot bi; anyin a u me he bala ka tot hnyi hnyimakö Kaisara: ke wâ bi, a hia but Khong ham ödra hia köu, tavat adre me tha kec möu. Anyin a wale, je than lö, hwege th' öbun, inya oge me gejon ka Khong, a g' ame he 9 Ke hwaban je bong ae se hia, ke a o ka e bala hnen hna ha könya. 26 Ke so

нн

27 Ke ame o but lit a fortininy, me öhmun e oûang hnyi köiö Aderia, ke hakekeny jut wanbenset haba aten hu ödrin e ûnykûme a ödrin hakekeny jut ka hnyi hnyei; 28 me adre me tuluto ju, me wâ a twente je hna abâ: ke adre me tuluto hmetu eâu, me wâ a fiftin je hna abâ. 29 Me adre me ot wâ e nye hmouca thö hu hnyi ke hme, me adre me khûâ but je un a vak hnyi obiny hu, me wedra hmönyin lany. Ke haba aten hu, me ödrin e hna but galu ka hnyi köiö, helâke adre me he ka khûâ ke je un hnyi homakan hu, ke adre me iyawö m' adre me he ka kec ûbedra hon hu, 31 ke haba Paulo ame ha ka keneturio me ta je soja, ka habe, A ne ca laba hmâ hnyat e hon hu, me öbun e ca he ka 32 Me haba je soja adre me subâ möt. töiny galu, me ame kölu but. 33 Ke ame he but ka lany, haba Paulo ame ûjöngi ödra hia he ka han, haingen, ka habe, Walang bong a fortininy öbun e lubahingen me ca han, ke ba bala ûnyi öbun e an. 34 Anyin a wale oge me ûjöngi öbun he ka han: anyin a hobi kâu anyibun möt: anyin ame ca he ka hia leûnen a khaca hnyi ban ke at gabun. 35 E ame ha hofuc e, me hom areto, me oleâ ka Khong hnyi hnyimaködra hia: ke e ame susubâ, me hwân he ka han. 36 Me adre me senyin hia, me adre me hnyi han minya. 37 Haba ûseihmun hia hon hu, me tu haded ke sevente siks. 38 Ame sekudra thö anyin han, me adre me ohâhâ hu, me degec hwit hnyi köiö ai. 39 Ke a lany jut, me adre me ca wâhmakhmetoâ hnyei: ke adre me wâ ke hwâdâ dok ae hu öny hnyin, me adre me ûsabö he ka hna hu ka hnyin. 40 Me adre me subâ degecâ but je un ka hnyi köiö, me thang ut je ohmâiny hna hogwi, öny. 41 Ke adre me o but ka hnyi hna waköiö ae gan. utut ûheny hon hu, me bödra he ka hai haba Paulo ame ō 'drin me e ame ole ka hot ai: 44 ke haba keihen minya, ödrin Khong, me hwege hnyekon. hon je esö, ke keihen hon je omjehen hu. Waleling me adre me möt hia thö hot.

HNYIMAKAN 28.

ZE öhmun e mödrut me öhmun e wâhmakhmetoa a Melita ien bomene. 2 Ke gan hmâ hnen ta je wanaithila hna betenge gahmun: anyin adre me hû hlöguhmun, me köp öhmun hia, anyin ae hu we me megic. 3 Ke haba Paulo ame thigö me ip hon meic, me ame silöu but vaipa anyin ame löng kahwa, me ame kece ka hnyi hnyamen. 4 Ke haba je wanaithila adre me wâ on ame him hnyi hnyamen, me adre me ûhaköuâ, ka habe, At ûhlingö at eang, wale a möt ut ûheny eû hnyi köiö, ke a ca hna e hnen Wisa he ka hnyi möt. e ame nyikâ degecâ on ka hnyi meic, ke ba bi ûnyi ae kong a o kâu. 6 Ke adre me halubahingen ame he ka khibi unyin, ame ne he ka ie ū but me mokcu: ke beû hnödra hna lubahingen, ke adre me wâ ae ba ûnyi ae kong ame o kâu, meadre me wia je ûnykûmenödra a e ke khong.

7 Ke e hakekeny eling je hnyaban tuhan bomene, Popilio ien ; e ame hum öhmun ka hnyi hnyaban, me betenge gan hmâ gahmun hnyi kun ta bong. 8 Ke haba kamö Popilio ame moko kahwa me kongo dra: ke haba Paulo ame didrö kâu, me hic, me ip li hnyamen hon e, me osoâ e. ame um dö e haba keihen ame takû ödra mok hnyi bomene, adre me o but, me e ame osoi ödra: 10 ke adre me ogan' öhmun ge ta je ûnyi ae so ae se hia; ke hnyi ûen öhmun e he but ka hnehne, adre me ham

köhmun ta je ûnyi ae ûcû.

11 Ke hwaban kun ta tehi öhmun e kec hon ke hu Alesanedria, waleji a ikhölö hnyi bomene hnyi ûen weneû, haba haten hu e, me Lihûnye. 12 Ke öhmun e khöp dö hnyi Surakusa, me laba eling hnyi kun ta me lau hûnyû ka hnyi ang, me kec ka hnyi bong. 13 Ke ûhehmun e, öhmun e sisiki me khöp dö hnyi Regio: ke khaca bong iouny hnen li wekhet, me ame laba thö hu; eling, me ame si thö hwaiöu, ke hnyi bong me ame hmâ ju homakan, ame ca ok hmetu a loiny öhmun e khöp dö hnyi Potioli: 14 bi, ke ame hmouca but obiny hu ge ta je ke öhmun e wâ eling je liamekeiny, tavat 42 Me ame ha je soja ka adre me khöû köhmun he ka laba unyidra haba e so he ka hlingâ tavat adre ca, wâ e hnyi seven je bong: me öhmun e o but nye he ka hai me kec dö ke at. 43 Ke hnyi Roma. 15 Ke e khana je liamekeiny haba keneturio ame weny he ka omeli eling öhmun, me adre me he but ke ne o Paulo, waleling me me thaw' ödrin ju; me but hnyi hna ûcû anyin Apio, me Kun ta hûna ka tavat ae khan' ödra hai, he ha Uma Menâ, he ka ûkhanö m' öhmun : ke

16 Ke öhmun e o but hnyi Roma, adre me hnö Paulo he ka hake laba, ke hu soja

ame tuö.

ûkhacaköuâ je at hnathuiny at Juda: ke hnyok bi, me adre me vese thö, hwaban adre me ûkhacaköu thö, me e ame ha, ka hna ha ga Paulo hofuc a khaca, ka habe, habe, je liamekeiny lö, e ba monu oge ânyâ ka tavat, me ka hnyi hwakecin lakamöta, ke adre me hnö nya me cö nya ûhek Jerusalema ka hnyi hnyamen at Roma: 18 ke adre hia but hnei nya, adre me ûnykûme he ka hnö nya, anyin ae ba can gak he ka 19 Ke adre me ha degecâ at Juda, wale me inye hongot dö kö Kaisara; ca anyin ae hu monu oge me he ka khûâ gan ik hnyei. 20 Can e oge me haw' öbun he ka iouny me ûhnenamö mönya: anyin a can gejon anyin at Isaraela adre me cö nya 21 Me adre me ha, ka ge tö fao eang. habe, Öhmun e ca kap je tusi gam ûnyi ge at Juda, ke ba minya ke at ge je liamekeiny ame o me haimemenâ me ha ke monu gam. 22 Ke e wehmun he ka löng gam ûnykûmenâm: anyin ae khan' öhmun a g' adre me haikongoâ hnyi je dok hia hmi ang.

23 Ke adre me thu bong hobi kâu, me ödrin se hia adre me o kâu hnyi hnen hna laba; ke e ame khetâ hofuc, me ohnathoâ ködra dökhu dokhon Khong, me ûjöngi ödra ga Iesu, ûnyi hnyi hnanyibu anyi Mose me ta je perofeta, hwân hnyi hnyohen adre me kap hofuc e ame ha, k' ame ba at ame thawâ.

17 Ke hwaban kun ta bong, e ame ca kap bi keihen. 25 Ke adre me ca tha E so hna ha hnen Hanu Kap a deny perofeta Isaia ka lakamöbun, haingen, ka habe, 26 He thö ka hnyi hnyei ang me ha, ka

habe, Öbun e he bala ka löng, k' öbun e ca he bala ka wâhmakhmetoâ;

Ke öbun e he bala ka wâ, k' öbun e ca he bala ka wâ ûnykûme:

27 Anyin ae pipikhenya but hnyekon tavat

Ke hmak je hnyikönyödra he ka löng, Ke mook ji emaködra; Wâ adre nye wâ ge je emaködra, Me löng ge je hnyikönyödra, Me wâ ûnykûme ge je hnyekudra, Me hmetuhmetu but, Ke wâ oge nye he ka omeli ödra.

28 Anyin a wale, wâhmakhmeto ju öbun, a g' adre hia but kunâ ûhömeli eang anyin Khong ka Aten ta je hnyei: me adre me he minya ka löng.

30 Ke lo li huna ae bekhöt e ame laba hnyi umen uma a ka bi hwaban, k' ame kap tavat hia adre me didrö kâu, 31 k' ame khetâ dökhu dokhon Khong, me ûnö ta je makatu ke ne o but sahac. 24 Haba kei- ûnyi ga Iesu Keriso hnen tang hwege, ke

TUSI ANYI PAULO APOSETOLO KA

AT ROMA.

HNYIMAKAN 1.

NYA Paulo athnyabai Iesu Keriso, adre me hawâ hnân aposetolo, k' adre ûca hobi kâu ûthumetu ae so anyin Khong, 2 waleji e ame ha bânâ a deny anyin ta je perofeta hnyi je hna sihnalimen ae kap, 3 ge Nokon, waleji adre hnokoâ ûnyi hnyi mâtrâni Davita hnyi unyin, 4 ke adre me haimemenâ e thibi Nokon Khong tha e me man ûnyi ge hanon hwakecin ae kap, hnen möt hmetu ûnyi hnyi hna mok; wale Iesu Keriso a Tuhöta, 5 öhmun e kap betenge baû a deny e, me hanymen aposetolo, m'

hnyi ta je hnyei hia ûnyi ge ien: 6 e unyidra minya bi öbun adre haw' öbun hobi kö Iesu Keriso: 7 e so e he ka e unyibun betenge baû me hnahic ûnyi ge Khong a Kamöta me Than Iesu Keriso; ka tavat hia e Roma, je ounykumen Khong, me hna hawâ hnân tavat ae kap.

8 Inya oge me bök ka oleâ ka Khonguk, a deny Iesu Keriso, gabun hia, anyin ame lung anyibun labageju hnyi hmeledrany 9 K' ame ohnathu nya Khong, at oge me athnyabainy hnyi hanuk hnyi ûthumetu ae so anyin Nokon, a oge me ca menâ bi hai öbun hnyi hijik je hic hia, 10 k' oge adre me he ka löng hoton hna labageju me sumâtâ he ka ie he but köbun, a ne hu

bwihlany ûnyi hnyi hanu, me hnân otethm' öbun; 12 wale me me tha kawkahwa wan ûnyi gabun, helâ me hnyi ke keihen Aten ta je hnyei. 14 E hu hanymök ka at Heleni, me Aten ta je hnyei, ka tavat ae metâ, me tavat ae ca metâ bi. Anyin a wale, inya oge me penapena a ne kbanö nya, he ka khetâ minya köbun ûthumetu ae so hnyi Roma. 16 Anyin a inya oge me ca hmehma ge ûthumetu ae so: anyin a wale man maniny Khong hnân omelö tavat hia thithö adre me labageju; ka at Juda a bân, me ka at Heleni minya 17 Anyin ame manen dut hnyin e hwakecin ae wisa anyin Khong ûnyi ge labageju, m' adre me he ka labageju : helâ me hna sihnalimen, ka habe, Ame he ka möt tavat ae wisa hwakecidra ûnyi ge labageju.

18 Anyin adre me omanenâ ûnyi hnyi drany hmönyin anyin Khong ka ta je hwakecin hia ae ca ûcû ka Khong, me je hwakecin ae ca wisa bi anyin tavat, adre me ovhelâ hnathu ge hwakecidra ae ca wisa bi; 19 anyin ae manen dut eû hnyidra, ta je ûnyi ae khan' ödra he ka omanenâ ge Khong; anyin a Khong ame omanenâ ling ködra. 20 Anyin a haba anyin ta je ûnyi ae iyong, hwân hnyi hna op hmeledrany, me, himanen hmönyin dut, adre me wâhmakhmetoâ hnen ta je ûnyi a op, wale maniny man ae ca ba balua, me bongon Khong; wale me me he ka ba hmetu hnân thu gadra: 21 anyin a khan' ödra but Khong, ke adre me ca ogânâ bi, e me ûcû me Khong, ke adre me ca oleâ minya bi ; ke adre me omonoâ je ûnykûmenödra, me ölidrå je hnyekudra ae kong. 22 Adre me ka ohobeluâ anyidra bi metâ, me adre me monu but, 23 ke adre me wia thö hmanenanginy Khong ae möt balua, me ûcûcûbongoû e me at ame he ka mok, me je meno ame gâ, me je meno a vak can, me je ûnyi ame iyaû.

24 Anyin a wale Khong ame hn' ödra ka hnyi je weny hnyekudra ae kong, me

dek, ke a ne weny Khong he ka ohnahicâ wia thö hnathu anyin Khong me me thoi 11 Anyin ae gan hmâ wek he ka bi, me khudrung me huliwa ka ke ûnyi iouny möbun, m' inye he ka ham köbun ke adre op, k' at hna bi At a Up ödra, wale a hnân haisoâ nyiele balua. Amen.

26 Waleling me me hn' ödra Khong ka hnyekuk m' öbun, hnyi anyitin tha laba- hnyi ta je wedra ae ikiki ; anyin a haba je geju. 13 Hnyat me lakeiny lö, e wek e momo gadrin adre me wia hwakecin ae ûcû me hnyi khan' öbun, a iny osehia ûnykûme ka hnyi hwakecin ae ca ûcû: 27 ke helâe he ka he köbun, (ke hu hna ovheli nya ke minya obaga adre me hna degecâ hwakecin ne o but walang ang), me me hu gak ke je ae ûcû omomo, k' ödrin e ûökahwaköuâ wedra ae kong, obaga unyin obaga adre me ânyâ únyi ae ikiki, me ame hwâdâ ködra hwaban ae ûcû me anyidra monu.

28 Ke ca wedra he ka wâhmakhmetoâ Khong, me haba Khong ame hn' ödra but he ka hwali hnyi je hnyekudra, m' adre me he ka ânyâ ta je ûnyi ae ca ûcû; 29 ke ödra unöngötö ge je hwakecin ae ca wisa bi, me hulö, me behnyekon, me beokongo; k' ödra unöngötö ge ihunyinköu, me ûhlingö, me iwatretra, me iyawö, me hnyok ae ti kong; 30 ödra hnyat ûhaiö, me bi fuco, me ûkötiâ Khong, me hwege hnyimödra, me bi gan, me hobelöu, me bibihwakecin ae kong, me ca löng lakamödra me lahinyödra, 31 me tavat ae monu, me tavat adre me hanyâûâ hna ûhihinyköu, me tavat adre me ca hnyokâ je liamekeiny mödra, me tavat adre me ca betenge: 32 ke khan' ödra hna hûna hnen Khong, a e ûcû ködra he ka mok, ödra ka ânyâ ta je ûnyi e, ke adre me mâdrâ ta je ûnyi eling, k' adre me og' ödra minya bi tavat adre me ânyâ.

HNYIMAKAN 2.

NYIN a wale, at ame ûnykûm lö, e ba hnân thu gam: anyin a haba hnâm hna ûnykûme ke at, me u me ka hamâm bi ohnaûhangöi u; anyin a u me ka ânyâ ta je ûnyi e. 2 Ke e khan' öta a haba Khong ame bi hwaban hoton hnathu ködra adre me ânyâ ta je ûnyi helâe. 3 Ke tha lö, at ame ûnykûme tavat, a g'adre me ânyâ ta je ûnyi belâe, ke u me ka ânyâ minya bi, hawa, u je ûnykûme he ka ohaûâ hna bi hwaban ge Khong? 4 Hawa u je höciá omjeû wale hwakecin ae so, me hokhnyok, me lingvec, ke u me ca wâhmakhmetoâ a g' ame lili u ka hnyi ietra, hnen hwakecin ae so anyin Khong? 5 ke can hnyekom ae nâk ke ca ietra, me u me ûkhöûnâ tang hmönyin hnân hobi köu bi hnyi bonginy hmönyin, ke hobi kâu ûen adre me omanenâ hwakecin ae ikiki, m' adre me he ka ûokong- hwaban ae wisa ge Khong; 6 wale at ame oâköuâ je unyidra: 25 anyin a adre me he ka ve ham ka tavat helâ me hnödra hna

ânyâ: 7 wale, möt ame ca ba balua ka|ne löng hoton hnanyibu: ke so bi u je ne tavat adre me tethmâ hnyi huliwa ae so, me elâm hmanenang me hna ogânâ, me hna ca bobot bi: 8 ke hmönyin me wathethöt ka tavat adre me hûkötö, me tavat adre me ca löng bi hnathu, ke adre me löng hoton hwakecin ae ca wisa, 9 k' ame he ka hlöuhlöu me vec ae gan hmâ hnyekon tavat hia adre me ânyâ hwakecin ae kong, a bân at Juda, me at Heleni minya ju: 10 ke hmanenang, me hna ogânâ, me hnahic ködra hia adre me mådrå so, a bån ka at Juda, me ka at Heleni minya ju: 11 anyin a Khong ame ca bi haten tavat. 12 Anyin a haba tavat adre me ânyâ monu ke ba hnanyibu, me adre me he ka mok ke ba hnanyibu: ke haba tavat adre me anya monu ke hu hnanyibu, me adre me he ka hnei ödra helâ me hnanyibu; 13 anyin ae ca wisa hnyi hnyimakan Khong tavat adre me löng hnanyibu ge hnyiköny, ke adre me he ka haiwisa tavat adre me löng hoton hnanyibu: 14 anyin a e ka ka ânyâ baûâ bi hnen Aten ta je hnyei ta je ûnyi ae ûcû me hnanyibu, ke ba hnanyibu gadra, awe, haba tavat eling, wale ae ba hnanyibu gadra, me ödra bi hnân ke hnanyibu hobi ködra bi; 15 anyin adre me omanena ta je huliwainy hnanyibu adre set hnyi je hnyekudra, k' ame tha ohnathoâ hnen sah oûnykûmidra, ke haba je ûnykûmenödra adre me ve haikongoa ame ne ve haisoi ödra bi; 16 hnyi bong ame he Khong ka hnö ta je ûnyi ae iyong anyin tavat, ga Iesu Keriso, hoton anyik ûthumetu ae so.

17 Ke a ne iâm bi ien at Juda, ke u me gejon hnanyibu, me hobeluâ Khong, 18 me wâ wia weny, me wâ soâ ta je ûnyi ae ti so, k' adre no u ûnyi hnyi hnanyibu, 19 wadröu, me omelami ödra adre me laba hnyi dok ae lit, 20 me at ame nâ at ae monu, me at ûne ka ta je mendreng, at ae hu tulutiny metâ me hnathu hnyi hnanyibu; 21 u at ame na ke at, hawa u je ca nö me bi ûnyi monu bi i u at ame hûkötiâ je wisa hnaûhangö a ödra. hnatheat, hawa, u me venöu omjehen ta je uma kap? 23 u at ame hobeluâ hnanyibu; hawa, u me oûnyibâûâ Khong hnyi hnâm hna hanyâûâ hnanyibu? 24 Anyin adre me haikongoà ien Khong hnen Aten ke je hnyei can bi öbun, helâ me hna sihnalimen. 25 Anyin ae hu troban hna peritom, u je

hanyâûâ hnanyibu, awe, ca peritom hmetu but ânyâm peritom. 26 Anyin a wale, a ne vheno wisainy hnanyibu tavat adre ca peritomonâ bi, hawa, adre me ca he ka hâiâ tavat adre ca peritomonâ bi, ka habe, ta je peritom? 27 Ke haba tavat adre ca peritomonâ bi, ke ka e bi, ke ame löng hoton hnanyibu, hawa, adre me ca he ka haikongu u, at ae hu tusi me hna peritom, k' u at hanyâûâ bi hnanyibu? 28 Anyin a ca at Juda bi, ame ne helâe thibi hnyi hoton; ke ca peritotom minya bi ae manen hnyi unyin: 29 ke e at Juda bi a helâe eû hnyin; ke haba peritom, e bi hnyi hnyok, me hanu, ke ca e bi hnyi tusi; wale ame ca ogânâ bi hnen at, ke so bi hnen Khong.

HNYIMAKAN 3.

K E ieû ke ûnyi ae nua ge at Juda? ke ieû troban peritom? hnyi ta je hwakecin hia: walang a bân, a g' adre hna ködra ta je hofuc hwan Khong. 3 Eja ke ne adre ne ca labageju keihen, me ieû thö? e khana anyidra ca labageju he ka oûnyibâûâ hwakecin ae hnathu anyin Khong? 4 Ohe; eja ke ne a ne thoi tavat hia, me so e me hnathu bala bi Khong; helâ me hna sihnalimen, ka habe,

M' u me he ka wisa hnyi hwâm ta je hofuc

Me tom, at ka he ka hnei u.

5 Ke a ne hnân omanenâ hwakecin Khong ae wisa hnen hwakecita ae ca wisa bi, ieû ate me he ka ha! Hawa, e ca wisa hwakecin Khong, at ame bi hwaban ge hmönyin? (Inya oge me fuc helâ me at.) ke u me ûnykûmea u at ae ûcû he ka su je Ohe; a ne helâe ame he Khong ka kâmâu ka hnö hmeledrany? 7 Ke ame ne he anyik thoi ka ölungâ hnathuiny Khong me ogânâ e, hnân eû he ka hnei nya hmetu helâ me at ae kong? 8 ke geû, adre me ca he ka ha, ka habe, (helâ me hnödra hna u bił u at ame khetâ, ka habe, ca he ke at haikongu öhmun, ke helâ me hna bi fuc ka venöu, hawa, u me venöu bi? 22 u at öhmun ge keihen, ka habe, haingöhmun), ame ha, ka habe, ca bi ûnyi monu, hawa, u | Ötin e he ka ânyâ monu me me o but so ? e

9 Ke hawa, e kong hnöhmun ke so bi hnödra? Ohe, e ba; anyin ate hia but owisa a tha at Juda me at Heleni hia hmelen hulö ; 10 helâ me hna sihnalimen, ka habe,

E ba at ae wisa, e ba hmönyin me khaca;

11 E ba at ame wâ ûnykûme, E ba at ame elâm Khong;

12 Adre me saû hia but, adre me tha monu but;

E ba at ame mâdrâ so, e ba hmönyin me khaca:

13 Helâ me erkemok ae memang je jeköwidra;

K' adre me iyawö ge je bohmödra:

asip;

14 E unöngötö je hnyimödra ge ûhangö me hofuc ae hiny:

15 E logot li cadra he ka hingâlâ dra;

16 Eû hnyi dedra je gethen ûöhia, me hnyok ae vec:

17 E ca khan' ödra gethen deny hnahic:

18 E ba ot ka Khong hnyi hnyimaködra.

19 Ke e khan' öta a haba ta je ûnyi adre ha hnyi hnanyibu, me adre me ha ka tavat adre me laba hmelen hnanyibu; me me he ka ohnyibö ta je hnyem hia, m' adre me he ka ohnaûhangöâ hmeledrany hia thibi ke at he ka wisa hnyi hnyimakan ge ta huliwa, ka habe, je huliwainy hnanyibu: anyin ae manen 7 Hnödra hnahic at ka ohia anyidra ta je dut hulö ge hnanyibu. 21 Ke manen dut walang ang hwakecin ae wisa, ke ca ûnyi ge hnanyibu bi, k' ame ohnathoâ hnen hnanyibu me ta je perofeta; 22 wale hwakecin ae wisa anyin Khong hnen labageju kö 9 Haba hnahic eang, me hnân hobi kâu hmanenanginy Khong. E ba hnen bi e. Hnen ie hnanyibu i hawa, ge huliwa? Ohe; ke so bi ûnyi ge hna- tiga ca peritomonâ bi.

tavat adre ca peritom bi hnen labageju. 31 Hawa, ate me he ka oûnyibâûâ hnanyibu hnen labageju? Ohe; ke so bi ate me otilâ hmâ hnanyibu.

HNYIMAKAN 4.

NYIN a wale, ate me he ka ha ieû ame wâ hnö Aberahama a kamöta Eû hnyi hnyin je esongodidra öginyin hnyi unyin? 2 Anyin adre ne haiwisai Aberahama ûnyi hnyi huliwa, me hu but kâu hnân ohobeluâ; ke ba bi ge Khong. 3 Anyin a ieû ame ha hna sihnalimen? Ka habe, Me Aberahama ame labageju ka Khong, me adre me hâiâ e kâu hnân hwakecin ae wisa. 4 Adre me ca ha a g' ame he ka kap hwaban ûnyi ge ibetengiö baû hnen at ame ânyâ huliwa, ke hnân bi bi hwaban. 5 Ke haba at ame ca huliwa, k' ame labageju thibi ka at ame haiwisa at ae kong hwakecin; haba anyin bi labageju, me adre me he ka ha a hnân hwakecin ae wisa. 6 Helâ me Davita ame hahnahicâ thö ûnyi ge Khong: 20 anyin ae ca khana at hnen Khong hna haiwisa, ke ca ha biju

hulö,

K' ame tube anyidra ta je monu.

8 Hnahic huen at ame ca ha Than a ga monu but.

Iesu Keriso hobi ködra hia tavat adre me peritom, k' ame ne hobi kâu minya ca perilabageju; anyin ae ve bongon bi; 23 anyin tom? anyin a haingöta, ka habe, Adre me ae kong tavat hia, k' adre me ca o ka hnyi hâiâ labageju anyi Aberahama me hwakecin 24 ke adre me ae wisa bi. 10 Ke adre ma kâmâu he ka haisoâ bâûâ bi öta hnen anyin ibetengiö ha e? hawa hnyi anyin peritom, hawa hnyi ûnyi ge ûhömeli wale unyin Keriso Iesu: anyin ca peritom? Ca hnyi peritom, ke so 25 a hut ame oâ hnen Khong, deny laba- bi hnyi ca peritom: 11 ke e ame kap haten, geju ka hnyi dren, m' adre me he ka oman- wale peritom, hnân bi haten hwakecin ae enâ hwakecin ae wisa ûnyi hnyi hnen hna wisa, a anyin labageju k' adre tiga ca perithang ut ta je hulö adre ânyâ ehac, ûnyi tomonâ: me me he ka kamen tavat hia hnyi hokhnyok beû hmâ anyin Khong; adre me labageju, k' adre ne ca peritomoni 26 m' adre me omanenâ hnyi ûen ang hwa ödra, m' adre me hâiâ hwakecin ae wisa kecin ae wisa: me me ka wisa bi, k' ame ködra; 12 ke e kamen peritom minya ka he minya ka haiwisa at ame labageju kö tavat adre peritomoni ödra, ke hnyat minya Iesu. 27 Anyin a wale, ewa hna ohobelua? adre me he hnyi hwadeny hnyeucan labageju anyi Aberahama a kamöta, k' ödra 13 Anyin adre ca nyibuiny labageju. 28 Anyin a wale, ate habânâ bi kö Aberahama me je mâtrâniny me ûnykûme, ka habe, adre me haiwisa at a g' ame he ka hu hmeledrany me hwajege labageju, ke ca ha bi huliwainy hnanyibu. khon, ûnyi ge hnanyibu, ke so bi ûnyi ge 29 Hawa, e Khongon at Juda thibi? ke hwakecin ae wisa hnyi labageju. 14 Anyin ca Khongon Aten minya bi ta je hnyei la ne hwöhwaban hnen tavat a ödra hnyi Eke, me Aten ta je hnyei minya: 30 awe, hnanyibu, awe, e ûnyi baû bi labageju, k' ame ne khaca thibi Khong, k'ame he ka ame ca ömanâ minya hna ha bânâ: 15 haiwisa hna peritom ûnyi hnyi labageju, ke anyin a haba hnanyibu ame ökûâ hmönyin ;

anyin ame ne ba hnanyibu, me ba minya hwaban at ae wisa hwakecin: ke so bi ame hna hanyâûâ. 16 Anyin a wale me ûnyi hnyi labageju, me me he ka hoton ibetengiö baû; me me tethmâ hna ha bânâ hobi kâu je mâtrân hia; ca hake ködra hnyi hnanyibu thibi, ke ködra minya hnyi labageju anyi Aberahama, waleji a kamöta hia thithö, 17 (helâ me hna sihnalimen, ka habe, Oge hia but wio u hnân kamen ta je hnyei ae se hia) hnyi hnyimakan Khong, at ame omelö hmetu thö tavat adre mokcu, me hâiâ ta je ûnyi ae ba, helâke me e but ang. 18 Waleji ae ba hnân gejon unyin, ke e ame labageju me gejon a e ame he ka kamen ta je hnyei ae se hia, hoton hna ha, ka habe, Ame he ka helâe je mâtrânâm. 19 Ke ca senyin bi anyin labageju, k' ame ûnykûme bi unyin ae meleca thö walang ang (helâke me wan haded je hunainy) me tangen hnöku ga Sara ae meleca minya but: 20 eke, e ame ca loloâ me ca labageju, k' ame wâ hmâ hna ha bânâ hnen Khong, ke e hwege bi ûnyi ge labageju, k' ume ogânâ Khong, 21 ame ûnykûme hmâ a e khana he ka ohwâdâ hnen hna ha bânâ. 22 Wale me me ha e kâu hnân hwakecin ae wisa. 23 Ke adre ca sihnalimen hobi kâu e thibi, a g' adre ha ûnyi e hobi kâu e thibi; 24 ke hobi köta minya, wale adre me he ka ha ûnyi eling köta, ate ne labageju kâu, waleji at a omeli Iesu a Tuhöta hmetn thö ûheny hnyi hna mok, 25 waleji at adre hna but can anyita ta je hulö, ke adre omelö hmetu thö e hnân he ka haiwis' öta.

HNYIMAKAN 5.

NYIN a wale, adre me haiwis' ota hnen labageju, ke so ate me ûsoköu me Khong a deny Tuhöta Iesu Keriso; 2 a deny e adre hia but hn' öta ûnyi ge labageju ka hnyi ibetengiö baû eang ate me tot hnyin; ke so ate me senyin me gejon hmanenanginy Khong. 3 Ke ca walang thibi, ke so ate me senyin minya hnyi anyita je vec: anyin ae khan' öta a g' ame okûâ hokhnyok ûnyi ge vec ; 4 ke haba hokhnyok ame ökûâ wâhmakhmetoâ; ke haba wâhmakhmeto ame ökûâ gejon: 5 ke haba gejon ame ca ohmehma bi; anyin adre hia but hingâlâ ka hnyi je hnyekuta ibetengiö anyin Khong ûnyi ge Hanu Kap waleji adre ham köta. 6 Ke hnyi ûen a öta tiga sēnyin, me ame mokcu Keriso, hnyi ûen ae ûcû, hobi kâu tavat ae kong. 7 Anyin a helâke e pason ka ke at he ka mok me haba hulö ame musi ka hnyi mok, me helâe

ne hu la ke at ae hwege he ka mok hnân hwaban at ae so. 8 Ke Khong ame omanenâ kötâ anyin ibetengiö, anyin ame mok Keriso me hnân hwab' öta ke öta tiga monu. 9 Ke walang ang adre me haiwis' öta ûnyi ge dreny, awe, adre me he ka ti omeli öta minya ûnyi gan hnyi hmönyin. 10 Anyin a ne ûsoköu öta me Khong ûnyi ge mok anyin Nokon, waleji k' öta tiga iwahnaihmiöny, me e gan hmâ hna he ka omeli öta hnen anyin möt, k' ate me ûsoköu mē. Ke ca hake wale thibi ang, ke ate me senyin ka Khong ûnyi ge Tuhöta Iesu Keriso, wale ate me kap ûsoköu ûnyi gan.

12 Anyin a wale, ame o but hulö ka hnyi hmeledrany ûnyi ge at a khaca, k' ame o mok can hulö; ke ame o but mok ka tavat hia, anyin ae monu hia:—13 anyin e hu hulö hnyi hmeledrany ke ne o but ame o bnanyibu: ke adre me ca he ka ha hulö, e ka ba hnanyibu. 14 Ke so bi, ame dökhu mok hwân ga Adamu ke ne o but kö Mose, hon tavat ae ca monu helâ me hna hanyâûâ ga Adamu, waleji ame ûöhûco at ame he ka o. 15 Ke ca tha ûcû bi hna hanyâûâ me hna ham bâûâ. ame ne mok ut tavat ae se hia ûnyi ge monu anyin at a khaca, awe, ame he ka ti si ibetengiö baû anyin Khong, me hna ham hnen ibetengiö baû anyin at a khaca, Iesu Keriso, ka tavat ae se hia. 16 Ke ca tha ûcû bi hna ham bâûâ me at a khaca ame ânyâ hulö: anyin ame o but hna bi hwaban ûnyi ge monu a khaca ka hnyi hnaûhangö, anyin ame o but hna ham bâûâ ûnyi ge je monu ae se hia ka hnyi hna haiwisa. 17 Anyin a ne ûnyi ge monu anyin at a khaca, ame dökhu mok ûnyi ge at a khaca; awe, e nua bi hnödra hna he ka dokhu hnyi möt ûnyi ge at a khaca, a Iesu Keriso, wale tavat ae hu gan hmâ ködra ibetengiö baû, me bwihlanyiny hwakecin ae wisa. 18 Anyin adre me ohnaûhangöâ tavat ae se hia ûnyi ge monu a khaca; belâe minya ame o bwihlany ka tavat hia ame haiwis' ödra m' adre me möt ûnyi ge hwakecin ae wisa a khaca. Anyin ae kong ut tavat ae se hia ûnyi ge ca ûling anyin at a khaca, helâe minya adre me he ka haiwisa tavat ae se hia hnen ûling anyin at a khaca. 20 Ke ame o but minya hnanyibu, me ame se hia but monu; ke haba dok ame gan monu hnyin, me wale gan hmâ but ibetengiö baû: 21 ke ame he ibetengiö baû ka musi hnen hwakecin ae wisa ka hnyi möt ame ca ba balua, a deny Iesu Keriso a Tuhöta.

HNYIMAKAN 6.

NYIN a wale ieû ate me he ka ha? Hawa, ate me he bala ka laba hnyi hulö, me me gan hmâ but ibetengiö baû? 2 Ohe. Ota tavat a mok ka hnyi hulö, k' ate me he ka kâmâu he ka möt bala hnyin? 3 Hawa, e ca khan' öbun a haba öta hia tavat adre me bapataisoâ kö Iesu Keriso, me adre me bapataiso ka hnyi anyin mök? 4 Anyin a wale adre me tha könim öta mē hnen hna bapataiso ka hnyi mok: m' ate me he ka vheno möt ae teb ûnyi, helâ me adre me otilâ Keriso ûnyi hnyi hna mok hnen hmanenanginy Kamen. 5 Anyin a ne tha öta me hnyi ûhöûcû me anyin mok, ate me he bi ka helâe minya hnyi möt hmetu; 6 ke khan' öta a g' adre me tha osatauroâ mē bonguta ehac, me me hia but unyin ae hulö, m' ate me ca he ka bâ ge hulö; 7 anyin adre me ca hâiâ at a mokcu a e at hulö. 8 Ke öta ka tha mok me Keriso, me ate me labageju a g' ate me he ka tha möt minya mē; 9 e khan' öta a ga möt hmetu thö Keriso ûnyi hnyi hna mok, k' ame ca he hmetu ka mok; k' ame ca he hmetu mok ka ton. 10 Anyin a haba mekiny, me ame okhaca mok ka hnyi hulö: ke haba anyin möt, me ame möt bi ka tavat ae khan' ödra wia hnanyibu,) a g' 11 Helâe minya, ûnykûme ju öbun a öbun e mok ka hnyi hulö, k' öbun e möt bi ka Khong ga Iesu Kerisð.

12 Anyin a wale e so e ca he ka dökhu hulö hnyi je unyibun ame he ka mok, wale he ka löng hoton je weny e: 13 ke haba khaca, ca he ka hna je ong outhunyibun ka hnyi hulö hnân omjehen hwakecin ae ca wisa bi; ke ka hn' öbun dut ka Khong, helâ me tavat adre me möt hmetu thö ûhedra hnyi hna mok, me je outhunyibun hnân omjehen hwakecin ae wisa ka Khong. anyin a ca öbun bi hmelen hnanyibu ke

hmelen bi ibetengiö baû. 15 Ama hawa? ate me he ka ânyâ hulö anyin a ca öta bi hnyi hmelen hnanyibu, me he ka wa wan ka Khong. 5 Anyin a ke hmelen bi ibetengiö baû? Ohe. 16 E tiga öta bi hnyi unyin, haba ta je weny se ca khan' öbun, a haba at öbun e ka hn' kong ûnyi hnyi hnanyibu ame huliwa hnyi öbun kâu he ka bi athnyabainy me löng je outhunyita he ka wa wan ka hnyi mok. hoton me je lathnyabainy jut öbun ka at 6 Ke walang ang adre hia but thöng öta öbun e löng kâu; ame ne hulö, ka hnyi ûnyi hnyi hnanyibu, ke ate hia but mok

17 Ke oleå ju ka Khong, anyin a wisa 1 öbun e bi athnyabainy hulö ehac, ke walang ang öbun e löng ge hnyekubun hoton tulutiny hofuc adre me hn' öbun ka hnyin; 18 ke adre me hna baû' öbun bi ûnyi hnyi hulö, m' öbun e bi athnyabainy hwakecin ae wisa. 19 Inya oge me ha helâ me bongon at, anyin ae sēnyin je unyibun: anyin a öbun e hna je outhunyibun he ka bi athnyabainy hwakecin ae ikiki ehac me hulö, he ka ânyâ hulö; ke walang ang e so öbun e hna but helâe je outhunyibun he ka bi athnyabainy hwakecin ae wisa me hwakecin ae kap. 20 Anyin a öbun e tiga lathnyabainy hulö ebac, me adre me hna baû' öbun hnyi hwakecin ae wisa. 21 Ke ieû wan ae hu köbun ehac hnyi ta je ûnyi öbun e hmehman walang ang? anyin a haba obiny ta je ûnyi eling, me mok. Ke walang ang adre me hna baû' öbun ûnyi hnyi hulö, k' öbun e bi athnyabainy Khong, me hu but gabun wan ka hnyi hwakecin ae kap, ke haba obiny me möt ame ca ba balua. 23 Anyin a haba hwaban hulö, me mok; ke haba bwihlany a ham bâûâ hnen Khong, me möt ame ca ba balua, ûnyi ga Iesu Keriso a Tuhöta.

HNYIMAKAN 7.

"NYAT me lakeiny lö, e ca khan' öbun (anyin a inya oge me ha ka ame musö at hnen hnanyibu hnyi ûen anyin möt hia? 2 Anyin a haba momo ae hu âiân ame ca thö hnen hnanyibu ka âiân ke tiga möt âiân a baga; ke e ka mokcu baga, me adre me thang ut momo unyi hnyi hnanyibu ge baga. 3 Anyin a wale a ne tha e momo me ke baga bi, ke tiga möt âiân. me adre me he ka hâiâ momo eling a e at bi ûnyi monu: ke e ka mokcu âiân, me ûnyi baû but hnyi hnanyibu, waleling me me ca at bi ûnyi monu hmetu bi, e ka be ka ihok me ke baga. 4 Hnyat me lakeiny 14 Ke ame ca he hulö ka musi öbun bi; mönya lö, helâe minya öbun, öbun e mok ut ka hnyi hnanyibu hnen unyin Keriso; me öbun e he ka ihok me ke at, waleji adre omelö hmetu ûheny hnyi hna mok, mate mok, k' ame ne ûling, ka hnyi hwakecin ae ka ûnyi waleji ame köt öta; mate me bi athnyabainy hnen hanu a teb ûnyi, ke ca hnyekuk: ke hnanyibu anyin hulö ge hnen bi tusi adrem.

7 Anyin a wale ieû ate me he ka ha? E monu hnanyibu? Ohe. Ke so bi a ne ba hnanyibu m' oge me ne ca he ka wâ ûnykûme hulö: a ne ca ha bi hnanyibu, ka habe, U ca behnyekon, me ca khanö nya bi behnyekon: 8 ke haba hulö ame heleû ûen, me ame okûâ eû hnyi hnyekuk ûnyi ge hnanyibu je behnyekon hia: anyin a mok ut hulö e ka ba hnanyibu. 9 Iny möt ehac ke tiga ba hnanyibu, ke ame o but hnanyibu, me ame möt dö hulö, ke oge mok ut; 10 ke haba hnanyibu a hnan omeli, oge me wâ a hnân mekiny: 11 anyin a haba hulö, ame heleû ûen, me ame iyawö nya hnyi hnanyibu, me hlingö nya ûnyi gan. 12 Awe, e kap hnanyibu, me e kap hna hûna, me wisa, me so. 13 Hawa, hnân mekiny könya ûnyi ae so? Ohe, ke haba hulö, me me manen dut a e hulö bi, ame okûâ mok könya hnen ûnyi ae so:-me me ti kong gan hmå hulö hnen hnanyibu. Anyin ae khan' öta a haba hnanyibu me hanen hanu: ke iny aten bi nya unyin, adre ûcö nya ka hnyi hulö. 15 Anyin a haba hnök hna ânyâ, me ca khanö nya: anyin oge me ca ânyâ ûnyi oge me wek he ka ânyâ; ke oge me ânyâ ûnyi oge me hûkotiâ bi. 16 Ke oge ne ânyâ ûnyi oge me ca wek, oge me ogâ hnanyibu a e so. 17 Waleling me me ca inya hmetu bi at ame ânyâ e, ke so bi hulö wale at ame laba eû hnyi hnyik. 18 Anyin ae khanö nya ae ba ke unyi ae so ame laba eû hnyi hnyik, wale hnyi unyik: anyin ae hu gak wek, ke ba manik man he ka ânyâ so. 19 Anyin oge me ca ânyâ ûnyi ae so a wek bi, ke oge me ânyâ bi hulö wale oge me ca wek. Ke oge ne ânyâ ûnyi oge me ca wek, awe, ca inya hmetu bi at ame ânyâ, ke so bi hulö, at ame laba eû hnyi hnyik. 21 Waleling m' inye wâ hnanyibu ang, a e ka wek bi he ka mâdrâ so, me tha e mönya bi 22 Anyin oge me senyinâ hnanyibu anyin Khong ûnyi ge at eû hnyi hnyik: 23 ke oge me wâ ke hnanyibu minya bi hnyi je outhunyik, k' ame vat me hnanyibu eû hnyi hnyekuk, k' ame hwenbö nya ka hnyi hnanyibuiny hulö, at ame laba hnyi je outhunyik. 24 Ekölö gak, iny at ae kong ut! ie at ame he ka hûgûnö nya ûnyi hnyi unyin cang ac mok? athnyabainy hnanyibu anyin Khong ge ne lakon, me ame he ka je matran bi ; wale

unyik.

HNYIMAKAN 8.

NYIN a wale, e ba hmetu hnaûhangö ködra unyin Keriso Iesu. 2 Anyin a haba hnanyibuiny Hanu me möt unyin Keriso Iesu, me ame hnö nya ûnyi hnyi hnanyibuiny hulö me mok. 3 Anyin a haba ûnyi ae pason ka hnanyibu, can ae sēnyin ûnyi ge unyin, me haba Khong ame kunâ hing Nokon, helâ unyin ae kong, ke hnân hudiny hulö, me me ohnaûhangöâ hulö ûnyi hnyi unyin: 4 me me hwādâ but ûnyi gata hna hûna hnyi hnanyibu, öta tavat ate me ca hnu hoton unyin ke so bi hanu. 5 Anyin a haba tavat adre me hnu hoton unyin adre me hnyokâ ta je ûnyi hnyi unyin; ke haba tavat adre me hnu hoton hanu adre me hnyok ka ta je ûnyi anyin hanu. 6 Anyin a haba behnyok ka unyin, me, wale mok ; ke haba behnyok ka hanu, me, wale möt, me hnahic: 7 anyin a iwahnaihmiöny me Khong he ka hnyok ka unyin; anyin ame ca löng bi hoton hnanyibu anyin Khong, anyin ae ca khana bi: 8 ke haba tavat hnyi unyin, me ca khan' ödra bi he ka osenyinâ Khong. 9 Ke öbun ca aten bi unyin, ke ta je aten bi hanu, a ne eû hnyi hnyibun Hanon Khong. Ke a ne ca hu bi ge ke at Hanon Keriso, ca aten bi at eling. 10 Ke a ne eû hnyi hnyibun Keriso, a mokut unyin bi can hulö; ke möt bi hanu can hwakecin ae wisa. 11 Ke a ne laba eû hnyi hnyibun Hanon at ame omeli Iesu hmetu ûnyi hnyi hna mok, ame he minya at ame omeli Keriso Iesu ûnyi hnyi hna mok, ka omelö ta je unyibun ae bobot ûnyi ge Hanon, at ame laba eû hnyi hnyibun.

12 Hnyat me lakeiny lö, anyin a wale hanymöta he ka bi hwaban, ca ka hnyi unyin bi, mate me he ka möt hoton unyin: 13 anyin a öbun e ne möt hoton unyin, hamöbun he ka mok; ke öbun e ne hlingå ta je huliwa hnyi unyin ge hanu, öbun e he ka möt. 14 Anyin a haba tavat ame su ödra Hanon Khong, me ödra thibi e je lakon Khong. 15 Anyin a öbun e ca kap hanon hwenbâ m' öbun e he ka ot; ke so bi öbun e kap hanon hna wia me me lakon, wale m' ate me ha, ka habe, Aba, Cica. 25 Inya oge me ole ka Khong deny Iesu | 16 Haba Hanu ame ka tha ohnathoâ me Keriso a Tuhöta. Waleling m' inye bi je hanuta, a öta je lakon Khong: 17 ke a

Digitized by Google

je mâtrâniny Khong, ke tha je mâtrân me Khong, k' ame khöû hobi köta. Keriso: ate ne tha vec mē, mate me he ka 'ame he ka öûsâkâû öta me ibetengiö anyin tha hmanenang mē.

ta je vec hnyi ûen ang, he ka oûcoâ hnahic adre me he ka omanenâ köta. 19 Anyin a haba hmeledrany ame halubahingen me ti weny gan hmâ hna omanenâ lakon Khong. 20 Anyin adre hwenbâ hmeledrany ka hnyi ûnyi ae ca ûnyi hnathu, ca ûnyi ge weny, ke hnen bi e at ame hom hwenbâ, 21 me gejon a g' adre me he ka hna hmeledrany ûnyi hnyi hwenbâ ae bobot, ka hnyi hna hna bâûâ anyin lakon Khong. 22 Anyin ae khan' öta a g' ame mâng me vec hmeledrany hia ke ne o but hnyi bong ang. Ke ca hake e, ke öta minya hnyat ae hu gata wan a bân anyin Hanu, haba öta ate me mâng minya eû hnyi je hnyekuta, me halubahingen he ka wia me me lakon, wale hna omelö ta je unyita. 24 Anyin adre me omeli öta ûnyi ge geju: ke haba geju ae manen me ca geju bi eling: anyin a ie at ame gejon ûnyi e ame wâ? 25 Ke ate ne gejon hnöta hna ca wâ, ate me halubahingen e me hokhnyok.

26 Helâe minya ame hadruâ anyita sēnyin hnen Hanu: anyin ae ca khan' öta wia bongon he ka hic; ke hnen Hanu hna sumat hobi köta hnyi mâng ae ca hnân ha bi; 27 ke haba at ame elâm ta je hnyok, me e ame wâ ûnykûmanen Hanu, anyin a e ame sumat hobi kâu tavat ae kap hoton 28 Ke e khan' öta a g' ame tha huliwa ta je ûnyi hia me me so ka tavat adre me hnyok ka Khong wale tavat ame haw' ödra helâ me hnen hna ûnykûme. 29 Anvin a haba tavat waleji e ame wâhmakhmetu ödra, me e ame ip ödra minya he ka tha bongudra me tulutiny Nokon, me me ato bi e unyin je liamekeiny ae se hia: 30 ke haba hnyat e ame okabâ adrem, me e ame haw' ödra bi : ke haba tavat e ame haw' ödra, me e ame haiwis' ödra bi; ke haba tavat e ame haiwis' ödra, me e ame ohmanenangi ödra bi.

31 Ieû ate me he ka ha hnyi ta je ûnyi e? A ne tha hien m' öta Khong, ia ûcûta? 32 Hawa, ame ca he ka ham bâûâ köta ta je ûnyi hia, hnen at ame ca behânâ Nokon, k' ame hna but e hobi köta hia? 33 Ie at ame he ka bi fuco hna ûca hnen Khong! Haba Khong thibi at ame haiwisa; 34 ke ie at ame he ka ohnaûhangöâ? Hamen

Keriso? hawa, vec, hlöuhlöu, hna seda, 18 Anyin a inya oge me wâ, ae ca ûcû hmiâ, he thu, outen mok, hele vat? 36 Helâ me hna sihnalimen, ka habe,

> Adre me hling' öhmun hnyi ta je bong can u;

Adre me öûcû öhmun me ta je mamoe hnân hlingâ.

37 Ohe, e tuta balua hon ta je ûnyi hia eling ûnyi ge at ame betenge gata. Anyin ae mou thö eû hnyi hnyekuk, ae ca khana bi mok, me möt, me ta je angela. me tavat musi, me ta je ûnyi walang, me ta je ûnyi ame he ka o, me ta je man, 39 me dok ae görany, me dok ae dit, me ke ûnyi adre hia but op, e ca khana ta je ûnyi e he ka oûsâkâû öta me ibetengiö anvin Khong unyi Keriso Iesu a Tuhöta.

HNYIMAKAN 9.

NYA oge me ha hnathu ûnyi hnyi Keriso, oge me ca thoi bi, ame ohnathu nya hnen anyik ûnykûm sah ûnvi hnyi Hanu Kap, 2 ka habe, iny vec gan hmâ, ke hlöuhlöu bala bi hnyekuk. Anyin a helâke oge me wek la, a g' adre me he ka ovesei nya me Keriso can je liamekeiny mönya, wale je lahanök hoton unyin: 4 ödra at Isaraela; wale adre me wia me me lakon, me e hu gadra hmanenang, me ta je ûhihinyköu, me hna ham hnanyibu, me hmi, me je hna ha bânâ: 5 ödra je mâtrâniny ta je lakamöta, helae minya Keriso hoton unyin, e nua hon ta je ûnyi hia thithö, Khong adre haisoi nyiele balua. Amen. 6 Ke ca helâke ame ûnyi baû hofuc hwan Khong. Anvin a ca tavat Isaraela hia bi ödra hnyi Isaraela: 7 ke ca je lakon hia anyin a je matrâni Aberahamaödra : ke so bi, Adre me be ka ha je mâtrânâm ûnyi ga Isaaka. 8 Walang bongon, a haba je lakon unyin, me ca je lakon Khong bi ödra; ke haba je lakon hna ha bânâ, me, adre me ha wale je mâtrân. 9 Anyin a walang hofuc adre ha bânâ, ka habe, Hnyi ûen ang bi, oge me he ka o, ke ame he ka hu da nöku Sara. 10 Ke ca wale thibe e; a erkin dut Rebeka hnen ke at, wale Isaaka a kamöta—11 ke tiga ca hnokoâ bi, ke ba minya so me hulö ödru me ânyâ, haba me me tethmâ ju hna ûnykûme hnen Khong hoton hnen hna ûca, ca Keriso, at ame mok me möt hmetu ûheny lûnyi ge huliwa, ke ûnyi bi gan at ame hnyi hna mok, e but hnyi ke keihen metân | hawâ, 12 me adre me ha ka momo, ka

habe, Ame he atö ka bi athnyabainy wakeiat 13 Helâ me hna sihnalimen, ka habe, Oge me betenge ga Jekob, k' iny hukötiö Esau.

14 Anyin a wale, ieû ate me he ka ha? Hawa e hu unyin Khong hwakecin ae ca wisa bi? Ohe. 15 Anyin a e ame ha kö Mose, ka habe, Oge me he ka betenge ge hnök hna wek he ka betenge gan, ke oge me he ka vec betenge ge at oge me wek he ka vec betenge gan. 16 Waleling me me ca ûnyi gan bi at ame weny, ke ca ûnyi minya ge at ame wadring, ke ûnyi bi ge Khong, at ae betenge. Anyin a haingen hna sihnalimen kö Farao, ka habe, Can thibi eling oge me otilö u, me inye he ka omanenâ manik man ûnyi gam, me me lung iök bi hnyi hmeledrany 18 Awe, e ame betenge ge at e ame betenge gan, ke e ame onâkâ at e ame beonâkâ kâu.

19 Ke u me he la ka ha könya, ka habe, Ieû gan a e ame û? Ke ie at ame hagutâ weny bi? 20 Ohe, at lö, u ia u me ivinö me Khong? Hawa, ame he ûnyi adre op ka ha ka at ame op e, ka habe, Ieû gam u me up nya helâng. 21 Hawa ge at ame op kaja kana, e ame ca musi ka kana, he ka op utkaia ae so, ame ne utkaia ae kong 22 A ne beomanenâ tang hmönyin Khong, me ölungâ maniny man, me ame hokhnyokâ beû hmâ ta je utkaiainy hmönyin waleji adre penapena hobi kâu hnaûhangö: 23 me me he ka omanenâ ûnyi hnathuiny anyin hmanenang ka ta je utkainy ibetengiö, waleji e ame penapena hnân hobi kấu hmanenang, 24 wale öta, hnyat e ame haw' öta minya, a ca hake at Juda thibi, ke Aten minya bi ta je hnyei? 25 Helâ me hnen hna ha hnyi Hosea, ka habe,

Oge me he ka haw' ödra, me lakeik, waleji a ca lakeik;

Ke oûnykûmik, waleji a ca oûnykûmik bi.

26 Ke haba hnyi dok adre me ha ködra, ka habe, Ca latök bi öbun,

Me adre me he ka hai ödra eling, ka habe, Je lakon Khong ae möt balua.

27 Ke haba Isaia ame hâiâ at Isaraela, ka habe, A ne helâ me önyin köiö ûseiny at Isaraela, me adre me he ka omelö kolon:

28 anyin a Than ame he ka ânyâ hnen hna ha eang hmeledrany k' ame he ka oumo me okhulitâ e. 29 Helâ me hna ha ehac ga Isaia, ka habe,

A ne ca hna but ke kolon gata hnen Than tuhan sabaoth,

Me ate me ne he ka helâ me Sodoma, me wi' öta e me ûcû me Gomora.

30 Anyin a wale, ieû ate me he ka ha? A g' ame hu hwakecin ae wisa ge Aten ta je hnyei, waleji adre me ca hnu hoton hwakecin ae wisa, wale a hwakecin ae wisa hoton labageju: 31 ke haba at Isaraela adre me hnu hoton hnanyibuiny hwakecin ae wisa, ke adre me ca o bi ka hnyi hnanyibu eling: 32 Anyin a ieû? Anyin adre me ca elâm e hnyi labageju, ke helâke me hnen huliwa. Adre me thö hnyi veto hnân othöâ; 33 helâ me hna sihnalimen, ka habe,

Wâ bi, inya oge me ip hnyi Ziona veto hnân othöâ me kic hnân öūo:

Ke ame ca he bi ka hmehma at ame labageju kâu.

HNYIMAKAN 10.

NYAT me lakeiny lö, haba weny hnyekuk me hijik hic ka Khong hobi ködra, m' adre me he ka möt. 2 Anyin a oge me ohnathoâ gadra a ödra tavat hwege huliwa ka Khong, ke ca hoton bi metâ. 3 Anyin ae ca khan' ödra hwakecin ae wisa anyin Khong, ke adre me elâm he ka otethmâ hwakecidra bi ae wisa, me adre me ca löng bi hoton hwakecin ae wisa anyin 4 Anyin a Keriso obiny hnanyibu hobi kâu hwakecin ae wisa ködra hia adre me labageju. 5 Anyin a Mose ame sihnalimen a haba at ame ânyâ hwakecin ae wisa ûnyi hnyi hnanyibu, me ame he ka möt 6 Ke haba hwakecin ae wisa hnen e. ûnyi hnyi labageju ame ha helâng, ka habe, ca ha bi eû hnyi hnyekom, ka habe, Ie at ame he ka ölö hnyidranyai? (wale he ka hum Keriso but:) 7 ke, Ie at ame he ka utut ka hnyi dok ae dit? (wale he ka hum Keriso hmetu thö üheny hnyi hna mok.) 8 Ke ieû ame ha? walang, E hakekeny köu hofuc, e hnyi hnyimâm me hnyekom; wale hofuciny labageju öhmun e khetâ: 9 anyin a u je ne he ka hâiâ Than Iesu ge hnyimâm, me labageju eû hnyi hnyekom a Khong ame omelö hmetu thö e ûnyi hnyi hna mok, awe, u me he but ka möt: 10 anyin a hnyok at ame labageju ke ne o but hnyi hwakecin ae wisa; ke hnyem at ame ha ke ne o but hnyi möt. 11 Anyin a haingen hna sihnalimen, ka habe, Ame ca he ka hmehma at ame labageju kâu. 12 Anyin a ca ke bongon bi at Tuhan hia, at ae tren ta je ûnyi hobi kâu tavat hia adre me hawâ e: 13 anyin adre me ha, Ame he ka möt hia tavat adre me hawâ ien Than. 14 Ke adre me he ka kâmâu ka hawâ e, k' adre me ca labageju kâu? ke adre me he ka kâmâu ka labageju kâu, k'adre me ca löng? ke adre me he ka kâmâu ka löng, ke ba at ame kheta? 15 ke adre me he ka kâmâu ka khet, k' adre me ca kun' ödra bi? helâ me hna sihnalimen, ka habe, Shaiba ge soiny je li cadra adre me hom je ûthumetu ae so önyen!

16 Ke adre me ca löng hia hoton ûthumetu ae so. Anyin a haingö Isaia, ka habe, Than lö, ia ame kap anyihmun ûthumetu? 17 Awe, adre me labageju ûnyi hnyi hna löng, ke adre me löng ûnyi hnyi hofuc hwan Keriso. 18 Ke inya oge me ha, ka habe, Adre me ca löng? Eke, e hnathu,

Ame he but ifucidra ka hnyi hmeledrany hia,

Ke hodra ta je hofuc ka hnyi je can hmeledrany.

19 Ke inya oge me ha, ka habe, Hawa e ca khana at Isaraela? A bö Mose ka ha, ka habe.

Oge me he ka oihunyinköu öbun ge tavat a ca hnyei hnathu bi,

Oge me he ka ohmönyini öbun ge hnyei ae monu bi.

20 Ke hwege Isaia me haingen, ka habe, Ame ō nya hnen tavat adre me ca elöm

Ke oge me manen dut ka tavat adre me ca hnei nya bi.

21 Ke e ame hâiâ at Isaraela, ka habe, Oge me lau li hnyamök hnyi je bong ka tavat adre me ca ûling, a tavat ivinoâ.

HNYIMAKAN 11.

NYIN a wale, inya oge me ha, ka habe, Hawa, a hia but Khong degec lakeiny? Ohe. Anyin a inya at Isaraela minya, ûnyi hnyi mâtrâni Aberahama, ke hanen tribu Beniamina. 2 A ca degec bi Khong lakeiny waleji e ame wâhmakhmeto ehac. Ke ca khan' öbun hna ha hnen tusi ga Elia? waleji e ame khöû ka Khong ge at Isaraela, ka habe, 3 Than lö, adre hia but hlingâ ânyâm je perofeta, me tho degecâ ânyâm je taben hut: ke hake inya Khong ge je hing vheiny, me ame ne ca he thiju kolon, ke adre me elöm nya he ka minya ka betenge gam. 22 Anyin a wale,

Juda me at Heleni: anyin a khaca thibi|hlingö nya. 4 Ke ieû hna thu kâu hnen Khong? walang, Oge me ip biju hobi könya tavat a seven thauzan, waleji adre me ca hnyi cibouca kö Baala. 5 Ke helåe minya walang ang, e hu wan hoton hna ûca hnen ibetengiö baû. 6 Ke a ne hnen ibetengiö baû, awe, ca hnen bi huliwa: a ne ca helâe, me ca ibetengiö baû hmetu bi ibetengiö baû. 7 Ke ieû hmetu? E ca hu ge at Isaraela hnödra hna elâm : ke e hu bi ge tavat adre ûca, ke adre onâkâ keihen: 8 helâ me hna sihnalimen, ka habe, Khong ame ham ködra hnyok ae bemokut, me je ecmak ame ca bwela bi, me je hnyiköny adre me ca löng, ke ne o but hnyi bong ang. 9 Ke haingö Davita, ka habe,

E so ame wia anyidra laulau me hnân hnewe me offic,

Me hnân othöâ me hnân bi hwaban ködra :

10 E so adre me ölidrå je emaködra, madre me ca bwela bi,

Me onomâ bala ju je judra.

11 Inya oge me ha, ka habe, Hawa, adre me thö me me ū but? Ohe: ke haba hnyi ta a ödra me ame o but ûhömeli ka Aten ta je hnyei hnån oihunyinköu ödra. Ke a ne tang omjehen dut hmeledrany ta a ödra, me tang omjehen dut Aten ta je hnyei hna otheduoci ödra; hawa, ame ca he ka ti gan hmâ anyidra hnahic ?

13 Ke oge me ha köbun Aten ta je Ke anyin a inya ang aposetoloiny Aten ta je hnyei, me inya oge me ogâni hanymök: 14 me heleû deny he ka oihunyinköuâ lahanök, me omelö keihen gadra a ne khana. 15 Ke a ne hu ge hmeledrany ûsoköu hnyi hna digic ödra, ame he ka hu ieû hnyi hna he ka kap hmetu? ca möt bi ûnyi hnyi hna mok? 16 Anyin a ne kap wan a bân, ame he ka helâe hia: ke a ne kap iwân ame he ka helâe minya je anginy. 17 Ke adre ne thu degecâ but ke je anginy, ke u elaioiny hnyot adre ûhûjâköuâ unyidra, ke u me tha hu mödrin iwân me dân elaio; 18 u ma ca bi gan bi ka ta je vheiny: ke u je ne bi gan, me ame ca möt iwân ûnyi gam, ke u bu u möt ûnyi ge iwân. 19 U je ne ha, ka habe, Adre me subâ degecâ je angin m' adre me ûhûjâköuö nya bi. 20 Eke, adre subâ degeci ödra ûnyi hnyi ca labageju, ke u je tethmâ ûnyi hnyi ânyâm labageju. bi gan, ke ot ju: 21 anyin a ne ca betenge

wâ bi betenge me hmönyin anyin Khong: hmönyin ka tavat adre me kölu; ke betenge anyin Khong köu, u je ne tethmâ hnyi anyin ibetengiö: ke e ka ba, me adre me he ka subâ degeci u minya bi. 23 Ke adre me he minya bi ka ûhûjaköu ödra wale adre me ca tethmâ hnyi ca labageju: anyin ae khana Khong he ka ûhûjaköu ödra hmetu. 24 Anyin adre ne subö u ûnyi hnyi elaio a kû hwege hnyi hnyot, ke adre me ûhûjâköuö u hnyi hing elaio ke ca bongon bi ûö: hawa, adre me ca he ka ûhûjâköu ödra hia ta je hing vheiny hnyi anyidra bi elaio?

25 Hnyat me lakeiny lö, oge me wek e me khan' öbun ûnyi eang ae iyong, wâ öbun nye bemetâ hnen je ûnykûmenöbun, a g' adre hia but onâkâ keihen tavat Isaraela, ke ne o but ame o hnahic ka Aten ta je hnyei; 26 m' adre me he ka omelö at Isaraela hia thithö; helâ me hna sihnali-

men, ka habe,

Ame he ka o At ûhömeli ûheny Ziona; Ke ame he ka ohia hwakecin ae kong unyi Jekob:

27 Ke wale hnök hna ûhihinyköu mödra, Iny ka he ka hom degecâ anyidra hulö.

28 Je iwahnaihmiöny ödra me ûthumetu ae so, can öbun: ke haba hnyi hna ûca at, me adre me betenge ködra can lakamen. 29 Anyin ame ca ietra Khong ge hnen hna ham, me hnen hna hawâ. 30 Anyin a öbun e ca löng hoton Khong ehac, ke walang ang adre me betenge gabun ûnyi hnyi hnödra hna ca löng hoton, 31 haba ödra, me adre me ca löng hoton walang ang, m' adre me he ka betenge gadra minya bi, helâ me hna betenge köbun. 32 Anyin a tha hna Khong tavat hia thithö ka hnyi hna ca löng hoton, me me he bi ka betenge ge tavat hia thithö.

33 Shaiba ge ûdiliny metâ ae nua me wâ ûnykûme anyin Khong! e iyong hmönyin anyin owisa, ke ca hnân wâ bi deny ta je gethen! 34 Anyin a ia ame wâ ûnykûme weny Than? ke ie at ame tha ûhnenamö mē? 35 ke ia a bân ka ham ûnyi kâu, me e ame he ka bi hwaban hmetu kâu? 36 Anyin a haba ta je ûnyi hia thithö, me ûnyi gan, me hnen e, me hnân hobi kâu, E so he ka ogânâ e nyiele balua. Amen.

HNYIMAKAN 12.

A NYIN a wale, hnyat me lakeiny lö, inya oge me ûjengi öbun ûnyi hnyi ibetengiö anyin Khong, möbun e he ka ham je unyibun me hnân hut ae möt, me kap, me so ka Khong, wale hanymöbun ae ûcû. 2 Ke ca he ka tha hwakecibun me hmeledrany: ke so he ka wi' öbun hnen ohâtâ je hnyekubun, me me khan' öbun weny Khong ae so, me hnân osenyinâ, me wisa.

3 Anyin a inya oge me ha köbun hia thithö, hnen betenge baû adre ham könya, ka habe, ca he ke at ka ûnykûme ogânâ e bi hon ûnyi ae ûcû he ka ûnykûme, ke ûnykûme ûhnyûkongoâ thibi, hoton hna khenâ ka ke at me ke at tulutiny labageju hnen Khong. 4 Anyin ae hu gata je outhunyin ae se hia hnyi unyin a khaca, ke ca tha hanymen hia bi je ong outhunyin: 5 helâe minya öta, at se hia, khaca thibi unyin unyi Keriso, ke je ong outhunyin öta ke at ka ke at. 6 E hu but gata je hna ham bâûâ ae ve bongon bi hoton ibetengiö baû adre ham köta, a ne hnân operofeta, e so e ânyâ hoton kahmen labageju: 7 ame ne dikona, ânyâ thö hanymen dikona ; ame ne at ûne, ûne thö ; 8 ame ne at khet, khetâ thö: ke a ne at ame ham, ham hnathoâ thö; at ame musi, musi wia ju, at ame betenge, betenge thö me senyin. 9 E so betenge ke ba thoi hnyin. Ikikiâ thö ûnyi ae kong; kece ju ka ûnyi ae so. 10 Ibetengiököu ju öbun ge ibetengiö anyin liamekeiny; bebân he ka ogânâ ke at me ke at; 11 hnyi huliwa wia ke ca senyin bi; hwege ju hnyi oûnykûmibun; athnyabainy dö Than: 12 senyin hnyi gejon; hokhnyokâ ju vec; labö hic bala; 13 haomjehen ju tavat ae kap hnyi hnödra hna theduoc; khenen ju he ka imetenyimwi 14 Hahnahici ödra me ta je atkanyua. ju waleji adre me oveci öbun; hahnahicâ, ke ca hangâ bi. 15 Tha senyin dö me tavat adre me senyin; tha tenge me tavat adre me tenge. 16 Tha hnyokköuâ ju öbun. Ca ûnykûme bi ta je ûnyi ae görany, ke ca höcö he ka vheno ta je ûnyi ae hnyikânâ. Ca bemetâ bi öbun hnyi je ûnykûmenöbun. 17 Ca bi hwaban bi monu anyin ke at ge monu. Penapena thö ta je ûnyi ae ûcû hnyi hnyimakan tavat hia. 18 Laba ûsoköu me tavat hia a ne khan' öbun. 19 Je oûnykûmik lö, ca he öbun ka bi hwaban monu, ke nom ju ka at ae tren hmönyin: anyin adre hia but sihnalimen, ka habe,

Haingen Than ame ha, Hamök he ka bi hwaban monu, oge me he bi nya ka bi 20 Ke a ne mekihnânem iwahwaban. hnaihmiöny möu, hān ju; ame ne beic, habelen: anyin a u je ne ânyâ e, me u me ûkhöûnâ je walep ae möt hon ban bi. 21 Ca he ka ng' öbun ge monu, ke ngâ but monu ge so.

HNYIMAKAN 13.

E SO ka tavat hia he ka löng hoton ta je musi ae gan: anyin ae ba ke musi a ca ûnyi ge Khong; haba Khong ame otilâ ta je musi ehele. 2 Anyin a wale haba at ame thu musi, me ame thu hna ötilâ hnen Khong: k' ame he ka kap hnaûhangö hnen hnyat adre me thu. Anyin a haba tavat musi, me ca hnân ootâ bi at ame mâdrâ so, ke so bi at ame mâdrâ Hawa, e wem u me ca he ka outen at ame musi? ânyâ thö hwakecin ae so, me wale ûnyi ame he ka haisoi u: 4 anyin a e athnyabainy Khong unyâm hobi kâu so. Ke u je ne mâdrâ hwakecin ae kong, ot ju; anyin a e ame ca vadren bâûâ hele vat: anyin a e athnyabainy Khong, at ame bi hwaban ge hmönyin ka at ae kong hwa-5 Anyin a wale e ti ûcû köbun he ka löng hoton, ca can hmönvin thibi, ke ûnyi minya bi ge ûnykûm sah. 6 Anyin a wale öbun e bi fat minya; anyin a ödrin lathnyabainy Khong, k' ödrin e tuö bala hanymen eling. 7 Ham dö ka tavat hia anyidra ta je ûnyi: khûö ka at adre me khûö kâu; fat ka at adre me fat kâu, ot ka at adre me ot kâu; ogânâ at adre me ogânâ.

8 Ca hom bah ûnyi anyin ke at, ke so bi he ka ibetengiököu: anyin ame ohwâdâ hnanyibu at ame betenge ka ke at. 9 Ke walang ka habe, U ca he ka bi ûnyi monu, U ca he ka ûlingö, U me ca he ka venöu, U ca he ka behnyekom, ke a ne hu ke hnanyibu, wale thibi e hnyin hofuc ang, ka habe, U me he ka betenge ge at ame laba hakekenyi u helâ me u bi. 10 Haba ibetengiö, ca at ame okongoâ at ae hakekeny: anyin a wale haba ibetengiö wale at ame ohwâdâ hnanyibu.

11 Ke walang ang, e khan' öta ûen, a ûen dut ang öbun e he ka hmak ûhebun hnyi hna mokut: anyin ae hakekeny jut walang ang möt, ke sâkâû ehac waleji k' ate me labageju. 12 E beû hmâ but lit ke hakekeny jut lany: anyin a wale ate me he othöâ, ame ne ke ûnyi hnân ovhelâ liame-

ka hna degecâ but ta je huliwa anyin lit, ke so ate me he ka khavâ ûkhaû hnân vat anyin lany. 13 E so ate me he fâfâ helâ me hnyi lany; ca hnyi walak me ic monu, ca bi ûnyi monu me wagelue, ca hnyi iwatretra me ihunyinköu. 14 Ke khavà ju öbun Than Iesu Keriso, ke ca penapena bi hobi kâu unyin, he ka ohwâdâ je weny e.

HNYIMAKAN 14.

KAP dö at ae sēnyin hnyi labageju, ca hnân he ka iwatretra hna loloà. 2 Anyin a ûnykûmenen ke at me so he ka an ta je ûnyi hia: ke haba ke at ae sēnyin ame an thibi ta je ûnyi a kû hnyi kânâ. 3 Ca he at ame han ka hmiân at ame ca han, ke ca he at ame hnyi han ka ûnykûme at ame ca hnyi han: anyin a hia but Khong kap e. 4 Anyin a u ia at ame ûnykûme athnyabainy ke at? e ka tethmâ, ke e ka ū bi, me hamen tuhan bi. Eke, adre me he ka otethmâ e, anyin ae khana Than he ka otethmå e. 5 Ke haba ûnykûmenen ke at, me beönua ke bong hon ke bong: ke haba ûnykûmenen ke at, me ûcû hia thibut je bong. E so he ka ve thamuâ wia hnyi je hnyekubun. 6 Haba at ame öûnyihnathoi bong, e ame oûnyihnathoâ e ka Than: haba at ame han, ame han bi ka Than, anyin a e ame ole ka Khong; ke haba at ame ca han, e ame ca han ka Than, me oleâ ka Khong. 7 Anyin ae ba ke at gata ame ka möt bi kâu, ke ba ke at ame ka mok bi kau 8 Anyin ate ne möt, ate me möt ka Than; ke öta ka mokcu, ate me mok bi ka Than: anyin a wale ate ne möt, ke ate ne mok, je lakeiny Than bi öta. 9 Anyin a mokcu Keriso ke möt hmetu thö, me me he ka Tuhan tavat adre mokcu me tavat miny: ae möt. 10 Ieû gam u me ûnykûme liame keiny möu i ke haba khaca, ieû gam u me hmiân liamekeiny möu? anyin ate me he hia ka tot hnyi hnyimakan taben owisa anyin Khong. 11 Anyin adre hia but sihnalimen, ke habe,

Haingen Than, ka habe, Kia inya inya, a g' adre me he hia ka ciboucâ könya K'ame he ta je bohmen hia ka ve ogani Khong.

12 Waleling mate me he hia ka ve hi hwakecita ka Khong.

13 Anyin a wale ca he hmetu öta ka ûûnykûmköu: ke so bi he ka ûnykûme ûnyi thibi ang, a ca he ke at ka ip hnin

keiny. 14 E khanö nya ke mou thö hnyi 9 me me he Aten ta je hnyei ka ogânâ hnyekuk ga Iesu Keriso, ae ba ke ûnyi ame Khong can anyin ibetengiö baû, helâ me ka kong thiju: ke haba at ame ûnykûme hna sihnalimen, ka habe, ae kong ke ûnyi, me ka kong bi kâu. 15 Ke a ne hmak hnyekon liamekeiny möu, i can âm jeû, awe, u me ca vheno hmetu ibetengiö. Ca he ka ohia hnen âm jeû at 10 a mok Keriso hobi kâu. 16 Wâ eâu, wâ adre nye haikongoâ anyibun so: 17 anyin a haba dokhon Khong, me ca he ka hnyi 11 Ke wale minya eang, ka habe, han me ic, ke so bi hwakecin ae wisa, me hnahic, me senyin hnyi Hanu Kap. Anyin a Khong ame senyin ka at ame bi athnyaba kö Iesu Keriso hnyi ûnyi eling, ke ame haisoâ minya hnen at. 19 Anyin 12 Ke wale hmetu ang, haingö Isaia, ka a wale, e so ate me he ka hnu hoton ta je ûnyi hnân ûsoköu, me ta je ûnyi hnân ûökahwaköuâ. 20 Ca hagutâ huliwa anyin Khong can ta je jeû. E kalaöt ta je ûnyi hia; ke so bi e kong ka at ame han me hnân öhûkötö. 21 E so he ka ca hnyi han utiö, me ijem waina, me ânyâ ke ûnyi 13 E so e he Khongon geju ka ounöngöti hnân öthöâ liamekeiny möu. anyâm labageju, me so e me ka hu bi gam me me gan anyibun geju hnen man maniny hnyi hnyimakan Khong. Hnahic hnen at Hanu Kap. ame ca ka hangâ e bi hnyi ûnyi e ame me hulö but e, anyin a e ame ca han hnyi hwakecin ae so, ke unöngöt ge metâ hia, ke labageju; ka haba ta je ûnyi hia a ca ûnyi e khan' öbun he ka ûsihwegei öbun köu. bi hnyi labageju, me wale hulö.

HNYIMAKAN 15.

osenyini öta thibi. 2 E so ate me he hia me me he ka kap soâ hut wale Aten ta je ka osenyinâ at ae hakekeny köta hnyi ûnyi ae so, me hnân okaukahwa. 3 Anyin a haba Keriso ame ca ka osenyinâ e ; ke helâ | me hna sihnalimen, ka habe, Haba hna û hnen tavat adre me û u, me ame ta but huk. 4 Anyin a haba ta je ûnyi adre sihnalimen adrem, me adre me sihnalimen hnån n'öta, me me hu anyita geju hnen hokhnyok me kaukahwa ûnyi hnyi je hna sihnalimen. 5 E so e ham köbun hnen Khongon lingvec me kaukahwa he ka tha hnyok hoton Keriso Iesu: 6 m' öbun e he ka tha ogânâ Khong, a Kamen Tuhöta Iesu Keriso, ge hnyok a khaca me hnyem a khaca. Anyin a wale ûkapköuâ ju öbun helâ me hna köp öbun hnen Keriso, hnân ogânâ Khong. 8 Anyin a inya oge me ha, ka habe, haba Keriso ame bi athnyabainy peritom hobi kâu hnathu anyin Khong, me me he ka ohmâ hna ha bânâ ka lakamöta.

Wale me inye he ka oganö u hnyi wanben Aten ta je hnyei,

Me khumöngö iâm.

Ke haingen minya, ka habe,

Aten ta je hnyei lö, tha senyin dö me je lakeiny.

Ogânâ thö Than, öbun hia Aten ta je

Ke ogânâ thö e öbun ta je hnyei hia

habe.

Ame he ka hu iwân ûnyi ga Jese,

Ke at ame tot he ka musö Aten ta je

Ame he ka labageju kâu hnen Aten ta je hnyei.

22 Haba öbun ge senyin me hnahic hnyi labageju,

14 Ke mou but eû hnyi hnyekuk gabun 23 Ke haba at ame han me loloâ, je liamekeiny mönya, a öbun e unöngötö ge 15 Ke oge me sihnalimen hwegiâ köbun ge ta je ûnyi he ka oûnykûmi öbun, ûnyi hnyi ibetengiö baû a ham könya Khong, 16 me inye he ka bi athnyabai Iesu Keriso ka AMOTA tavat ae hwege he ka ha- Aten ta je hnyei, he ka ânyâ hanymen at druâ hnyat ae sënyin, ke ca he ka bihut hnyi ûthumetu ae so anyin Khong, hnyei, me okabi ödra hnen Hanu Kap. 17 Anyin a wale e hu gak hnân he ka ohobeluâ ge ta je ûnyi anyin Khong ga Iesu Keriso. 18 Anyin oge me ca he ka hwege ka ha ke ûnyi, wale ame ca tha mâdrâ mönya Keriso hnân okûâ ûling ka Aten ta je hnyei, hnen hofuc me huliwa, 19 hnen maniny ta je haten me ûoman, me man maniny Hanu Kap; wale a hwân hnyi Jerusalema igigilö ke ne o but hnyi Iluriko oge me khetâ ûthumetu ae so anyin Keriso; 20 eke, oge me elâm deny he ka khetâ ûthumetu ae so hnyi je dok adre me tiga ca ha hnyin iö Iesu, wâ oge nye he ka op hon taben anyin ke at; 21 ke so bi, helâ me hna sihnalimen, ka habe,

Adre me he ka bwela, wale tavat adre me ca hâiâ e ködra,

Ke ame he tavat adre ca hnyi löng ka wâ ûnykûme.

but köbun: 23 ke walang ang, me ba hmetu hanymök hnyi je ke keihen hnyei ang, ke se hia ta je huna oge me bewek gan hmâ he ka he but köbun, 24 iny ka he Sepania ai (anyin oge me ûnykûme he ka iouny möbun hnyi úhek, ke öbun e he ka su nya, ama bân ka sekuk hnyi iouny a öta) 25—ke walang ang, inya oge me he Jerusalema ai, he ka bi athnyabainy wakap. 26 Anyin a weny at Makedonia me Akaia he ka ûhnöhnö hnân betenge ka wakap a tavat ae theduoc hnyi Jerusalema. 27 Eke, wale wedra ae so; ka e unyidra anyidra ta je ûnyi. Anyin a ne kap hnen Aten ta je hnyei ta je ûnyi anyin hanu ûnyi gadra, me e ûcû minya ködra he ka kap bi ta je ûnyi anyin unyin. 28 Anyin a wale, iny ka hia but umo e, me ohmâ ködra wan eang, me oge me he ka he unyibun iny ka he Sepa-29 Ke e khanö nya, a iny ka he ka he köbun, me oge me he ka o but hnyi unöngötiny hnahic ge Keriso.

30 Hnyat me lakeiny lö, inya oge sumat öbun ûnyi ge Tuhöta Iesu Keriso, me ûnyi ge ibetengiö anyin Hanu, möbun e he ka tha hic ûjöng mönya ka Khong hobi könya; 31 me me hûgûnö nya but ge tavat adre me ca ûling hnyi Juda, me me kap soâ hnen wakap anyik huliwa hobi ködra hnyi Jerusalema; 32 me inye he ka o köbun hnyi senyin ûnyi ge weny Khong, me ötin e he ka tha kahwa. 33 E so e unyibun hia thithö Khongon hnahic. Amen.

HNYIMAKAN 16.

GE me haisoi Febi köbun, a hanita, wale a huliwa ka ekalesia hnyi Kenikerea: 2 möbun e he ka kap momo eling hnyi Than, helâ me hwakecin wakap, me öbun e he ka hadruâ e hnyi ta je ûnyi e ame he ka weny ûhadruo gabun hnyin: anyin a e at a hia but hadruâ tavat ae se

hia, ke inya ang khaca.

3 Anyik talofa kö Perisila, me Akula li at ödre tha huliwa mönya ka Keriso Iesu, 4 waleji a li at ödre ip li nyidru me hnân hwabök; ca hake inya thibi oge me oleâ ködru, ke so bi ta je ekalesia hia minya anyin Aten ta je hnyei: 5 anyik talofa minya ka ekalesia hnyi umödru uma. Anyik talofa kö Epaineto a oûnykûmik, waleji wan a bân ka Keriso hnyi Asia. 6 Anyik talofa kö Maria waleji at ame

22 Ke se hia hna ovheli nya he ka he|talofa kö Anedroniko, me Junia, a li liamekeiny mönya, li at adre tha c' ödru mönya, li at ae lung unyin je aposetolo, a bödru unyin Keriso ka bilik bi. 8 Anyik talofa kö Amepelia a oûnykûmik unyin Than. 9 Anyik talofa kö Urbano, waleji at ame. tha huliwa möhmun ka Keriso, me Sataki a oûnykûmik. 10 Anyik talofa kö Apele waleji adre haisoâ unyin Keriso. talofa ködrin hnyi lap anyi Aristobulo. 11 Anyik talofa kö Herodiona a liamekeiny mönya. Anyik talofa ködrin hnyi lap anyi Nakiso, a ödrin unyin Than. 12 Anyik talofa kö Trufaina me Trufosa, li at ödru me huliwa hnyi Than. Anyik talofa kö Peresi a oûnykûmik, waleji at ame huliwa gan hmâ ka Than. 13 Anyik talofa kö Rufo at a ûca Than, e me hinyen, a hinyök minya. 14 Anyik talofa kö Asungerito, me Felegona, me Herema, me Pateroba, me Hereme, me hnyat me lakeiny unyidrin. 15 Anyik talofa kö Filologo me Julia, me Nerea me haniny, me Olumepa, me wakap hia unyidrin. 16 Üitalofaköu ju öbun ge ûcimhnyimak ae kap. Adre me italofa möbun ta je ekalesia anyin Keriso hia.

17 Inya oge me sumat öbun hnyat me lakeiny, möbun e wâhmakhmetu ödra ju, waleji a tavat adre me okûâ imouköu me hnân öthöâ, wale ta je hwakecin ae ca ûcû. bi me hnöbun hna ûne: ke ûsâkâû mödrae 18 Anyin a haba tavat helâe, me adre me ca bi athnyabainy Tuhöta Iesu Keriso, ke ka je hnyekudra bi, ke adre me omonoâ je hnyekon tavat ae ca khan' ödra ta je ûnyi, hnen hofuc ae menyik me ûtakû. 19 Anyin ame lung hnöbun hna ûling unyin tavat hia Anyin a wale inya oge me senyin thithö. gabun : ke e wek bi, a e so öbun e metâ but hnyi ta je ûnyi ae so, me ca khan' öbun ta je ûnyi ae kong. 20 Ke ame ie he Khongon hnahic ka uti Satana hnyi hmelen je li cabun.

E so e unyibun ibetengiö baû anyin Tuhöta Iesu Keriso.

21 Ame italofa möbun Timoteo at ame tha huliwa mönya; me Lukio, me Jasona, me Sosipatero je liamekeiny mönya. Inya Teretio at ame sihnalimen tusi eang oge me italofa möbun hnyi Than. 23 Ame italofa möbun Gaio, wale oge me laba unyin, me ekalesia hia. Ame italofa möbun Eraseto at ame tuö omjehen taun, me Karato a ke liamekeiny.

25 Ogânâ thö at ae khana otethm' öbun huliwa gan hmâ hobi köbun. 7 Anyik hoton anyik ûthumetu ae so me hna kheti

I. KORINITO 1.

hnen ta je perofeta, ke hoton hna hûna Keriso. Amen.

Iesu Keriso, hoton hna omanenâ ûnyi ae hnen Khong a nyiele balua ka ta je hnyei iyong waleji adre me ikhâlâ adrem balua, hia, madre me he ka löng hoton labageju; 26 ke manen dut walang ang, ke adre hia 27 e so he ka ogânâ Khong, a hake e but omanenâ, ûnyi hnyi hna sihnalimen thibi at ae metâ, nyiele balua, a deny Iesu

TUSI A BÂN ANYI PAULO APOSETOLO KA

AT KORINITO.

HNYIMAKAN 1.

INYA Paulo, at adre hawâ hnen weny Khong hnân aposetolo anvi Issu Khong hnân aposetolo anyi Iesu Keriso, me Sosethene a liamekeiny möta, 2 öhmu me sihnalimen ka ekalesia anyin Khong hnyi Korinito, wale tavat adre me okabi ödra unyi Iesu Keriso, k' adre me haw' ödra me wakap, tha ödra me tavat hia thithö hnyi je dok hia adre me hawâ ien Tuhöta a Iesu Keriso, a Tuhödra ke Tuhötin: 3 e so e e unyibun ibetengiö baû me hnahic ûnyi ge Khong a Kamöta me Than Iesu Keriso.

4 Inya oge me ole bala ka Khonguk gabun, can ibetengiö baû adre ham köbun ga Iesu Keriso; 5 a g' adre otreni öbun ge omjeû ûnyi gan hnyi ta je ûnyi hia, hnyi ta je hofuc hia, me ta je metâ hia: 6 helâ me hnödra hna ohmâ eû hnyibun hnathu ge Keriso: 7 wale me me ca hia gabun ke bwihlany; k' öbun e halubahingen he ka manen Tuhöta Iesu Keriso; 8 wale at ame he ka otethm' öbun ke ne o but obiny, me me ba hnân haikongu öbun hnyi bong bongon Tuhöta Iesu Keriso. 9 Haba Khong, me hnathu, waleji at ame hia but haw' öbun he ka tha e me Nokon a Iesu Keriso a Tuhöta.

10 Hnyat me lakeiny lö, inya oge me sumat öbun hnyi ien Tuhöta Iesu Keriso, ka habe, e so e khaca thibi ifucibun, me me ca he ka hu je imouköu unyibun; ke so öbun e tha hnyok hnathu hnyi oûnykûm a khaca. 11 Anyin a haba tavat hnyi haten, ke haba at Heleni adre me elâm hnyaba Keloe, me ödrin e hia but hai öbun metå: 23 ke öhmun e khetå Keriso adre könya, a g'ame iwatretra öbun. 12 Walang osatauroâ, wale hnân thö ka at Juda, ke

haba, iny atö Paulo inya; ke iny atö Apolo inya; ke iny atö Kefa inya; ke iny atö Kerisö inya. 13 Hawa, adre susubâ Keriso? adre osatauroi Paulo hobi köbun? ke adre bapataisoi öbun ka hnyi iö Paulo? 14 Inya oge me oleâ ka Khong anyin ae ba ke at gabun oge bapataisoâ, ke so thibi Kerisepo me Gaio; 15 wâ e nye ha ke at, ka habe, oge bapataisoâ ka hnyi iök. 16 Ke oge bapataisoâ minya lap anyi Setefana: ke ca khanö nya ame ne hu ke at oge bapataisoâ minya. 17 Anyin a ca kunö nya Keriso he ka bapataiso, ke so bi, he ka khetâ ûthumetu ae so: ca hnen ifucin metâ, wâ e nye gufa but satauro anyi Keriso.

18 Anyin a hwen monu ûthmetu ge satauro ka tavat adre me he ka hnaûhangö; ke man maniny Khong köta a tavat adre me he ka möt. 19 Anyin adre hia but sihnalimen, ka habe,

Oge me he ka ohia metâ anyin tavat ae

Ke oge me he ka oûnyibâûâ hna wâ ûnykûme hnen tavat adre me wâ ûnykûme.

20 Ewa at ae metâ? Ewa at sihnalimen? Ewa at ivinö hnyi dö eang? Khong ame ca omono metâ eang hmeledrany? 21 Anyin a ûnyi hnyi metâ anyin Khong, e ca khana bi Khong hnen aten hmeledrany hnyi anyidra metâ, haba Khong ame weny he ka omelö tavat adre me labageju, hnen hwen monu, a wale hna khetâ. 22 Haba at Juda, me wedra ta je hok hofuc, ka habe, ve haingöbun hia, ka hwen monu bi ka at Heleni; 24 ke Keriso man maniny Khong, me metâ anyin Khong ka tavat adre ûca, at Juda me at Helene minya. 25 Anyin a haba hwen monu anyin Khong me nua metâiny hon at, ke haba sënyin anyin Khong me nua hwegien hon at.

26 Hnyat me lakeiny lö, wâ ju hna haw' öbun, anyin ae ca se hia bi tavat ae metâ hnyi unyin, ke ca se hia minya bi tavat ae lung, ke ca se hia minya bi ta je than: 27 ke haba Khong ame ûca ta je ûnyi ae monu hnyi hmeledrany he ka ohmehma tavat ae metâ; ke haba Khong ame ûca ta je ûnyi ae sēnyin hnyi hmeledrany he ka ohmehma ta je ûnyi ae hwege; 28 ke haba Khong ame ûca ta je ûnyi baû hnyi hmeledrany, me ta je hna hûkötiâ, me ta je ûnyi ae ba, he ka ohia ta je ûnyi ae manen: 29 me me ba at ame he ka hobelöu hnyi hnyimakan Khong. 30 Ke ûnyi gan öbun hnyi Keriso Iesu, at adre wia köta ûnyi ge Khong hnân metâ, me hwakecin ae wisa, me kap, me hnân möt: 31 helâ me hnödra hna sihnalimen, ka habe, Haba at ame hobeluâ, me so e ame hobeluâ hnyi Than.

HNYIMAKAN 2.

NYAT me lakeiny lö, haba ge imwik e unyibun, me oge me ca tha o me hofuc ae hmanenang me metâ, hnyi hnök hna omanenâ köbun ûnyi ae iyong anyin 2 Anyin ae mou but eû hnyi hnyekuk ehac, a g' ame ca he ka khanö nya ke ûnyi unyibun, ke hake Iesu thibi a g' adre osatauroâ ehac. 3 Ke inya unyibun hnyi senyin, me ot, me öbubuny ae gan hmâ. 4 Ke haba ifucik ke hnök hna khetâ, me ca hnen bi hofuc ae senem hnyi metâ, ke ame kû hnen Hanu me man: 5 me me ca he ka e hnyi metâiny at anyibun labageju, ke so bi hnyi man maniny Khong.

6 Ke öhmun e khetâ metâ unyin tavat ae ti metâ; ke so bi ca metâ ûnyi eang hmeledrany ke ca ûnyi ge je tuhan meledrany, wale ame he ka hia bi: 7 ke öhmun e ha metâ anyin Khong ûnyi ae iyong, waleji adre me ikhâlâ, ke a ip hnen Khong adrem ke tiga hia bi hmeledrany hnân ogan' öta: 8 wale ae ca khana hnen je than eang hmelen: anyin a ne khan' ödra, me adre me ne ca he ka osatauroâ sihnalimen, ka habe,

Ame ca wâ hnen ecmak, k' ame ca löng ge hnyiköny,

K' ame ca dit ka hnyi hnyin at ta je

Waleji a penapena Khong hobi ködra adre me hnyok kâu.

10 Ke a hia but Khong omanenâ köta hnen Hanu: anyin a Hanu ame elelâm ta je ûnyi hia, eke, ta je ûnyi ae dit anyin Khong. 11 Anyin a ie ke at ae khana ta je ûnyi anyin ke at, ke so thibi hanon at eû hnyi hnyin? helâe, ae ca khana at ta je ûnyi anyin Khong, ke so thibi Hanon Khong. 12 Ke ate me ca kap bi hanon hmeledrany, ke so bi hanu ûnyi ge Khong; me me khan' öta thö ta je ûnyi a ham bâûâ köta Khong. 13 Ke öhmun e ha ta je ûnyi e, ca ûnyi hnyi hofuc adre nâ hnen metâ anyin at, ke so bi ûnyi hnyi hna ûne hnen Hanu; ame omanenâ ta je ûnyi anyin hanu ka tavat aten hanu. 14 Ke haba aten unyin ame ca kap ta je ûnyi anyin Hanon Khong: anyin a hwen monu e kâu; ke e ca khana he ka wâhmakhmetoà e, anyin adre me wâ ûnykûme hnen hanu. 15 Ke haba aten hanu ame wâ ûnykûme ta je ûnyi hia, ke ame ca wâ ûnykûme e hnen ke at. 16 Anyin a ie at ae khana ûnykûmenen Than, me me he ka nâ e? Ke hu but gata ûnykûmenen Keriso.

HNYIMAKAN 3.

NYAT me lakeiny lö, e ca khanö nya he ka fuc köbun helâ me tavat aten hanu, ke so bi helâ me tavat aten unyin, helâ me ta je mendreng unyi Keriso. 2 Oge abelibun ge debai, ke ca haöbun bi ge utiö: anyin ae ca khan' öbun ehac; ke ca khan' öbun bala walang ang; 3 anyin a öbun tiga aten unyin: anyin a e unyibun ihunyinköu me iwatretra, hawa, ca aten unyin bi öbun, k' öbun e he helâ me hwakecin at bi? 4 Anyin a haingen ke at, ka habe, Iny atö Paulo inya; ke haingen ke at, Iny atö Apolo inya; hawa, öbun ca je at? 5 Anyin a ieû Apolo? ke ieû Paulo? a li athnyaba a deny anyibun labageju; helâji me hnen Than hna ve ham köhmu. 6 Inya oge tā, k' ame hû ga Apolo; ke haba Khong ame ökûâ. 7 Waleling me me ca ûnyi hnathu at ame tā, ke ca ûnyi hnathu minya bi at ame hû; ke so bi Khong at ame ökûâ. 8 Ke khaca thibi at ame tā Thaniny hmeledrany: 9 hela me hna me at ame hû: k'ame he ka ve hu hwaban ae ûcû ka hnyi anyidru huliwa. 9 Anyin

ke öbun hna belök iny Khong, ke uma a op Khong.

10 Oge hia but ip taben helâ me homakan hnyat op uma a at ae metâ, hoton ibetengiö baû anyin Khong adre me ham könya; ke haba ke at ame op göranyai hon. 11 Anyin ae ca khana bi ke at he ka ip hmetu ke taben, ke so bi hnödra hna ip, wale Iesu Keriso. 12 Ke a ne he ke at ka op gol hon taben eling, ame ne sileva, ame ne je veto omjeû, ame ne utö, ame ne ot, ame ne je thatûnyi ; 13 me ame he ka ve manen dut huliwa anyin at: anyin a hamen bong he ka omanenâ bi, k' adre me he ka omanenâ e hnen meic; ke hamen meic he ka ve cubic huliwa anyin at me me manen dut bongon. 14 A ne tethmâ huliwa anyin ke at, waleji e ame op göranyai hon, me e ame he ka kap hwaban. 15 A ne thong ut huliwa anyin ke at, me ame he ka hia but anyin ta je ûnyi: ke e ame he bi ka möt, ke helâke me ûheny hnyin meic.

16 Hawa, e ca khan' öbun a haba öbun me hnân uma kap a umen Khong, k' ame laba Hanon Khong eû hnyi hnyibun. A ne okongoâ uma umen Khong hnen ke at, me ame he Khong ka okongoâ e; anyin ae kap uma umen Khong, wale thibi öbun.

18 Ca he ke at ka hamen iyawâ e bi. A ne hu ke at unyibun ame ka ûnykûme a öhmun e sēnyin dut, ke öbun e hwege bi e at ae metâ eang hmeledrany, me so e ame öbun; e hu hnân ogan' öbun, ke öhmun he ka monu, me me metâ but. 19 Anyin ae monu hnyi hnyimakan Khong metâiny hmeledrany. Anyin adre hia but sihnalimen, ka habe, E ame ohnokâ wametâ hnyi anyidra bibihwakecin: 20 ke wale hmetu ang, ka habe, E khana Than ae ûnyi baû ta je ûnykûmenen tavat ae metâ. 21 Anyin a wale ca he ke at ka hobeluâ at. Anyin a anyibun ta je ûnyi hia thithö; 22 ame ne Paulo, ame ne Apolo, ame ne Kefa, ame ne hmeledrany, ame ne möt, ame ne mok, ame ne ta je ûnyi walang ang, ame ne ta je unyi ame he ka o; anyibun hia thibut; 23 ke haba öbun me anyin Keriso; ke haba Keriso me anyin Khong.

HNYIMAKAN 4.

7 SO e he at ka ûnykûme köhmun, a je athnyaba adre tuö omjeû wale ta je ûnyi | Timotheo köbun, wale nökuk, a oûnykûmik

a öhmun tavat tha huliwa tot me Khong: hamen tavat walang adre me tuö omjeû he ka ve hnathu. 3 Ke ûnyi ae hâhâ hmönyin könya öbun ka he ka owisö nya bi, me hna owisa hnen at : eke, inya oge me ca ka owisö nya bi. 4 Anyin ae ca khanö nya bi monu gak; ke so bi e ca hnân haiwisö nya ûnyi e: ke Than bi at ame owisö nya. 5 Anyin a wale, ca he ka ûnykûme ke ûnyi ke tiga hia bi ûen, e me o but Than, at ame he ka omelamâ ta je ûnyi ae iyong hnyi lit, me he ka omanenâ ta je ûnykûmenen hnyok; wale m' adre me he ka ve haisoâ ûnyi ge Khong.

6 Hnyat me lakeiny lö, oge hia but öûco ta je ûnyi e könya me Apolo hobi köbun; m' öbun e he ka nâ ûnyi gahmu he ka ca onua bi ta je ûnyi adre sihnalimen: me me ca he ka bi gan ke at gabun ka ke at hon ke at. 7 Anyin a ia okebongoni u? ke ewa ke ûnyi gam adre ca ham köu? ke ödra ka hia but ham köu, ieû gam u me hobelöu helâke adre ca ham? 8 E sekubun dut walang ang, öbun e tren omjeû walang ang, öbun e bi than ke hi' öhmun: e na hnathu ju bi than a öbun, möhmun e he minya ka hnyi than unyibun. 9 Anyin a oge me ûnykûme, a biliny Khong ka otil' öhmun je aposetolo, helâke me hnân he ka mok: anyin adre wi' öhmun me hnân ûnyi mat a wânen hmeledrany, me ta je angela, 10 Öhmun tavat ae monu can me tavat. Keriso, ke öbun e metâ but unyi Keriso; tavat baû. 11 Ke ne o but awa ang öhmun e mekihnånem, me beic, me he thu, me hna khaû, ke ba dok öhmun e laba hmâ hnyin; 12 ke öhmun e labö huliwa, me ânyâ huliwa ge je hing hnyamöhmun: adre me û öhmun, ke öhmun e hahnahicâ; adre me sed' öhmun, ke öhmun e hokhnyok; 13 adre me haikongu öhmun, ke öhmun e khöû: adre me oûcû öhmun me ta je ûnyi ae ikiki hnyi hmeledrany, me tiren ta je ûnyi hia ke ne o but hnyi bong ang.

14 Oge me ca sit ta je ûnyi e he ka ohmehm' öbun, ke so bi he ka n' öbun helâ me lakuk a oûnykûmik. 15 Anyin a eja ke ne a ne ten thauzan tavat adre me n' öbun unyi Keriso, me ca se hia lakamöbun: anyin a oge me hnöku öbun hnyi Iesu Keriso deny ûthumetu ae so. 16 Anyin a wale, oge me sumat öbun he ka ûcûcuöhmun je athnyabainy Keriso, me bingi nya. 17 Can e oge hia but kunö ae iyong anyin Khong. 2 Ke haba khaca, ke at ae hnathu ka Than, ke e ame he ka oûnykûmi öbun ge je hwakecik hnyi huliwa ka owisa tavat eû hnyöu? Hawa öbun e anyin Keriso, helâ me oge me nâ je ekalesia ca owisa tavat adre me laba eû hnyin, 13 hnyi je dok hia. gabun helâke oge me ca he ka o köbun. hnyöu? Obâ but unyibun at ae kong. 19 Ke oge me he ka ie o köbun e ka weny Than; ke oge me ca he bi nya ka löng ifucin tavat adre me bi gan, ke hake thibi man. 20 Anyin a ca e bi dökhu dokhon Khong hnyi hofuc, ke so bi hnyi man. Ieû webun? hawa, oge me he ka o köbun me osö, hawa, hnyi ibetengiö me hnyok ae menyik?

HNYIMAKAN 5.

ME lung a öbun e bi ûnyi monu, ke ba bi ûnyi monu ae kong helâe unyin Aten ta je hnyei, wale a g' ame he at ka hom âiân kamen. 2 Ke öbun e bi gan, k' öbun e ca hlöuhlöu bi, m' adre me he ka obâ but ûnyi gabun at ame ânyâ ûnyi eling. 3 Haba inya oge me ca laba unyibun, ke e unyibun hnyekuk, me oge hia but thamuâ kâu at ame ânyâ ûnyi e. helâke me ka inya e, 4 k' öbun ka ûkhacaköu, a tha öbun me hnyekuk, me man maniny Tuhöta Iesu, hnyi ien Tuhöta Iesu, 5 he ka hna but e kö Satana, me me ohia unyin, me me möt hanon bi hnyi bong bongon Than Iesu. 6 E ca so anyibun hobeluâ. Hawa e ca khan' öbun a g' adre olevenâ tap falawa ae gan hnen leven ae ûhnyûkong? 7 Degec ut leven adrem, m' öbun e tap falawa ae teb ûnyi, helâke adre me ca leveni öbun. Anyin adre hia but hlingâ anyita paseka, wale Keriso: 8 anyin a wale, e so ate me he ka tuö bijeû, ca hnen leven adrem, ke ca hnen leveniny hnyok ae kong me hwakecin ae kong, ke so bi hnen areto adre ca levenâ bi wale hnyok ae wisa me hnathu.

9 Oge hia but sit köbun hnyi anyik tusi, ka habe, ca tha he öbun me tavat bi ûnyi monu; 10 oge me ca ha, ge tavat bi ûnyi monu eang hmeledrany, me tavat behnyekon, me tavat hûgûnö omjeû, me tavat adre me hmi ka hnatheat; anyin a ne helâe, me hamöbun he ka he but ûhebun ang hmeledrany: 11 ke walang ang inya oge me sit köbun, ka habe, öbun e ca he ka tha he me at adre hâiâ, ka habe, liamakeiny, ke e at bi ûnyi monu bi, ame ne at behnyekon, ame ne at a hmi ka hnatheat, ame ne at ae hwege hnyimen, ame ne at ic monu, ame ne at hûgûnö omjeû; ke ca tha

18 E bi gan dut keihen ke Khong ame owisa tavat adre me laba eû

HNYIMAKAN 6.

ME hwege la ke at gabun, a ne hu gan ke ûnyi hnân iwatetra me ke at, he ka ûhnö hnyi hnyimakan tavat ae ca wisa bi, ke ca hnyi hnyimakan bi wakap! Ke ca khan' öbun a g' ame he wakap ka owisa hmeledrany? 2 ke öbun e ne owisa hmeledrany, hawa, e ca ûcû köbun he ka owisa ta je ûnyi ae ûhnyûkong? 3 Anyin ae ca khan' öbun a g' ate me he ka owisa ta je angela? awe, e ti ûcû köta he ka owisa ta je ûnyi hnyi möt ang? 4 Waleling a ne hu gabun ta je ûnyi hnyi möt ang he ka owisa, hawa, öbun e kunâ waûhnyûkong hnyi ekalesia he ka owisa? Ogo me ha ûnyi e me hnân ohmehm' öbun. Hawa, e hnathu ae ba at a khaca ae metá gabun, wale ae khana he ka owisa je liamekeiny mē, 6 ke haba liamekeiny ödru me ûhumödruköu ka hnyi owisa, ka hnyi hnyimakan hnyat ca labageju bi? 7 Ke wale anyibun monu a öbun e ûhumöbunköu öbun. Ieû gabun öbun e ca hokhnyokâ ûokonguny? Teû öbun e ca hna gan anyibun ta je ûnyi adre hûgûnâ? 8 Ke haba öbun bi, öbun e okongoâ bi, me hwenenâu ta je ûnyi anyin hnyat me lakeiny. 9 Ke ca khan' öbun a haba tavat ae ca wisa hwakecidra, me adre me ca he ka hnyi hanen dökhu dokhon Khong? Ca omonu öbun bi : haba tavat adre me bi ûnyi monu, me tavat adre me hmi ka hnatheat, me tavat adre me venöu âiân ke at, me tavat wagelue, me tavat adre me hwen sodoma, 10 me tavat venöu, me tavat behnyekon, me tavat adre me ic monu, me tavat hwege hnyimen, me tavat hûgûnö omjeû, me adre me ca he bi ka hnyi hanen dökhu dokhon Khong. 11 Ame helâe keihen gabun ehac: ke adre hia but hû öbun, me okabi öbun, me haiwis' öbun hnyi ien Than Iesu Keriso, me hnyi Hanon Khonguta.

12 E ûcû könya ta je ûnyi bia thithö; ke so bi e ca ûnyi hnathu ta je ûnyi hia thithö. E ûcû könya ta je ûnyi hia thithö; ko so bi oge me ca he ka hna but ka ke ûnyi a khaca he ka musi nya. 13 Haba ta je jeû, me hobi kâu hnyok, ke hnyok hobi kâu ta je jeû: ke ame he Khong ka han me at a helâe. 12 Hnân eû könya he tha ohia. Haba unyin, me ca hnân hobi

kâu bi ûnyi monu, ke so bi hobi kâu Than, | ke haba Than, me hobi kâu unyin: 14 ke haba Khong ame omelö hmetu thö Than, me e ame he ka omeli öta hmetu ûnyi ge maniny man. 15 Ke ca khan' öbun a haba je unyibun, me wale je outhunyin Keriso? anyin a wale, hawa oge me he ka hom je outhunyin Keriso he ka wia me hnân outhunyin momo hnyi gethen? Ohe. 16 Hawa, e ca khan' öbun a haba at ame hom momo hnyi gethen, me khaca but unyidru? anyin a haingen, ka habe, Ame he ka khaca unyidru. 17 Ke haba at ame tha he me Than, me khaca thibi hanu. Kec dö ûnyi hnyi bi ûnyi monu. Ame ca he ka oaatâ ka hnyi unyin ta je monu ame ânyâ at, ke haba at ame bi ûnyi monu, me ame ka hamen okongoâ unyin bi. 19 Hawa, e ca khan' öbun a haba je unyibun, me uma umen Hanu Kap wale eû hnyi je hnyekubun a hu but köbun ûnyi ge Khong? haba öbun, me ca anyibun bi ; 20 anyin adre hia but ûcû öbun ge hwaban : anyin a wale ogânâ thö Khong ge ta je unyibun bi.

HNYIMAKAN 7.

K E haba ji ge ta je hofuc öbun e sihna-limen könya : ma E limen könya: me, E so ka at he ka ca kâlâ momo. 2 Ke so ka obaga he ka ûsa khaca laöiödra, ke so minya ka omomo he ka ûsa khaca laöiödra, wâ adre nye bi ûnyi monu. 3 Hamen baga he ka ham ûnyi ae ûcû ka âiân : ke helâ minya momo ka baga. 4 Ca hamen momo ka musö unyin bi, ke so bi âiân: ke ca hamen minya baga he ka musö unyin bi, ke so bi âiân. 5 Ca behânâ ke at hnen ke at, ke so bi e tha hnyekubu hnyi ke ûen, möbu me he ka hn' öbu but ka hic, me öbu me he ka tha laba hmetu bi, wâ e nye cubic öbu Satana anyin ae ca khan' öbu hokhnyok. 6 Ke oge me ka ha e ûnyi gak, ke ca ûnyi ge hna hûna bi. 7 Ke e wek e me tha ûcû mönya tavat hia. Ke so bi e ve hu ge tavat bwihlany ûnyi ge Khong, ke at ame helâng, ke ke at ame helâe.

8 Ke inya oge me ha ka tavat ae ba laöiödra, me ta je safac, ka habe, E so ködra adre me ne laba bala helâ me mak ang. 9 Ke a ne ca khan' ödra hokhnyok, e so helâ me at ame hnathu ûnyi ge ibetengiö adre me faipoipo: anyin ae so he ka fai- anyin Than. 26 Oge me ûnykûme a e so poipo hon he ka kahwa. 10 Ke oge me

momo ka hna degecâ âiân, 11 (ke e ka he ka hna degecâ, me so e ame hake laba ju, ame ne ca mē ûsoköu hmetu me âiân a baga): ke ca he baga ka hna degecâ âiân. 12 Ke inya oge me ha ke keihen, ke ca ûnyi bi ge Than, ka habe, A ne hu liamekeiny ae hu âiân ame ca labageju, ke weny bi momo ke ka tha laba mē, ca he bi ka hna degecâ momo. 13 He haba momo ae hu âiân ame ca labageju, ke e weny bi âiân a baga he ka tha laba mē, ca he bi momo he ka hna degecâ e. 14 Anyin adre okabâ baga ame ca labageju ûnyi ge âiân a momo, ke adre okabâ minya momo ame ca labageju ûnyi ge âiân a baga: ame ne ca helâe me kong je lakubun; ke walang ang ödrin kap but. 15 Ke a ne hna degecâ hnen at ame ca labageju, hna but e ka he but: anyin ame ca laba hwenbâ ke liamekeiny ame ne ke haniny hnyi ûnyi a helâe: ke haba Khong ame haw' öta ka hnyi ûsoköu. 16 Anyin a ke momo lo, ama hawa ka khanö u, ame ne he bi âiâm ka möt ûnyi gam i ke baga lö, ama hawa ka khanö u, ame ne he ka möt âiâm ûnyi gam ? 17 Ke so ame ve he tavat helâ me Than ame ve khenâ öûco, ke helâ me Khong ame ve haw' ödra. Ke oge me owisa helâe hnyi je ekalesia hia thithö. 18 Adre me ne hawâ at a g' adre ca peritomonâ î awe, ca he ka wia e bi me me at adre ca peritomonâ. Adre me ne hawâ at a g' adre ca peritomonâ? awe, ca he ka peritomonâ bi? 19 E ca ûnyi hnathu peritom, ke ca ûnyi hnathu bi ca peritom : ke so bi he ka vheno je hnanyibu anyin Khong. 20 E so he ka ve laba bala tavat hia hnyi hna haw' ödra hnyin. 21 Hawa, adre hawo u, ke u athnyaba? ca ûnykûme ka hnyin: ke e ka khanö u ka he baû, oûnyihnatho thö e. 22 Anyin a haba at adre me hawa hnyi Than, ke tiga athnyaba, me adre me wia e me at he baû anyin Than : helâe minya haba at adre hawa, ke at he baû, me adre me wia e me athnyabainy Keriso. 23 Adre me ûcû öbun ge hwaban; ca he öbun ka athnyaba ka at. 24 Hnyat me lakeiny lö, ve laba bala bi unyin Khong hnyi hna ve haw' öbun ka hnyin.

25 E ba hnanyibu anyin Than könya ge wahlu: ke oge me omanena ûnykûmenök, ka at he ka hnathu hnyi ûen ang a ûen hûna ka tavat ae hu laöiödra, ke so bi vec. 27 Hawa, adre me cö u ka momo? ca inya, ke Than bi, ka habe, Ca he bi ca elâm he ka thang ut. Hawa, adre hia

but thang öbu? ca elâm ke momo bi. 28 Ke u je ne faipoipo, me ca kong ut; ke ame ne he hlu ka faipoipo, me ca kong ut. Ke ame he ka hu vecin unyin tavat eling: ke oge me ca beohmak' öbun. 29 Ke walang, hnyat me lakeiny lö, oge me ha, ka habe, e okhulit biju ûen, waleling me me so ka hnyat ae hu laöiödra ka helâ me hnyat ae ba laöiödra; 30 ke haba tavat adre me tenge, me he ka helâ me tavat adre me ca tenge: ke haba tavat adre me senyin, me he ka helâ me tavat adre me ca senyin; ke haba tavat adre me ûcû, me helâ me tavat ae theduoc; 31 ke haba tavat adre me huliwan ta je ûnyi eang hmeledrany, me ca he ka huliwa monu bi: anyin ame he ka hia bongon hmeledrany. 32 Oge me wek a g' ame ca he öbun ka ûnykûme loloâ. Haba at ae ba âiân, me ame ûnykûme loloâ ta je ûnyi anyin Than, ka habe, ama hawa ka osenyinâ Than: 33 ke haba at ae hu áián ame ûnykûme loloá ge ta je ûnyi anyin hmeledrany, ka habe, ama hawa ka osenyinâ 34 E ve bongon bi minya momo ae hu âiân, me hlu. Haba at ae hu âiân ame ûnykûme loloâ ge ta je ûnyi anyin Than, me me he ka kap hnyi unyin me hanu : ke haba at ae hu âiân baga, ame ûnykûme habe, ama hawa ka osenyinâ âiân a baga. kâu; ke ûnyi ge Than thibi. 40 Ke be- liamekeiny mönya. önua hnahic anyin momo e, e ka laba safac bala, wale hnök hna ûnykûme: ke inya oge me ûnykûme ae hu but gak Hanon Khong.

HNYIMAKAN 8.

E haba ta je ûnyi adre hudo ka ta je hnatheat: E khan' öta a öta hia ate me wâ ûnykûme. Haba wâ ûnykûme ame obigânâ, ke haba ibetengiö ame okahwâ. 2 A ne ûnykûme ke at a e khana but ke ûnyi, e tiga ca wâ ûnykûme hnen at e helâ me ae ûcû he ka wâ ûnykûme; 3 a ne ke at ame hnyokâ Khong, awe, e ame wâ ûnykûme at eling. 4 Haba ge hna an ta je ûnyi adre hudo ka ta je hnatheat, e khan' öta ae ûnyi baû eang hmeledrany hnatheat, ke ba minya ju ke Khong, ke khaca thibi. 5 Eja ke ne a ne hu ta je ûnyi adre hâiâ, ka habe, je khong, ame ne ethö hnyi drany, ame ne eang hmeledrany; e se hia ta je khong, ke se hia ta je than; 6 ke so bi khaca thibi Khong köta, wale Kamen, ûnyi gan ta je ûnyi hia, ke haba öta me hobi kâu e; ke Than minya a khaca, a e Iesu Keriso, ûnyi gan ta je ûnyi hia, me öta minya a ûnyi gan. 7 Ke so bi ame ca wâ ûnykûme e hnen tavat hia: ke haba keihen, me adre me khenen ka ta je hnatheat ke ne o but hnyi bong ang, k' adre me an ta je ûnyi adre me hudo ka ta je loloâ ge ta je ûnyi anyin hmeledrany, ka hnatheat; me ame kong ut ûnykûmenödra anyin ae sēnyin. 8 Ke ca hnân osoi öta 35 Ke inya oge me ha e, m' öbun e so ; oge bi hnyi hnyimakan Khong ge hna han : me ca benuc öbun, ke so bi möbun e laba anyin ae ca beönua anyita monu, at ka ca so, me me ba vhet öbun ka he ka bi athnya- han; ke ca beönua minya bi anyita so, at bainy Than. 36 Ke a ne ke at ame ûny- ka han. 9 Ke wâ wia ju, wâ e nye ohaûâ kûme, ka habe, e ca so hwakecin bi ka tavat ae sënyin hnen maniny je hnyekubun. nokon hlu, a ne hia but hlu hanyâûâ ûen 10 Anyin ame ne ō u hnen ke at, a u at he ka faipoipo, ke ûcû he ka helâe, e so e wâhmakhmeto, ke u me laba he ka han ame he ka ânyâ weny bi ; e ca monu bi ; e hnyi uma umen hnatheat, hawa, ca hnân so ödru me he ka faipoipo. 37 Ke haba at 'ohwegiâ oûnykûminy at ae senyin he ka an ame tot hwege hnyi hnyekon, ke ba vheliny, ta je ûnyi adre me hudo ka je hnatheat? ke e khana he ka musö weny bi, ke a hia 11 Anyin ame he ka ohia at ae senyin hnen but thamuâ hnyi hnyekon he ka behânâ ânyâm wâhmakhmeto, wale ke liamekeiny. nokon hlu, e so hnen hna ânyâ. 38 Anyin waleji at ame mok Iesu Keriso hnân hobi a wale, haba at ame ham nokon hlu he ka kâu. 12 Öbun e monu helâe ka je liamefaipoipo, e so hnen hna ânyâ; ke haba at keiny, k' öbun e oaatâ ûnykumenödra ame ca ham bi, e beönua hnen hna ânyâ. ae senyin, k' öbun e monu bi ka Keriso. 39 Adre ca momo hnen hnanyibu, e ka 13 Anyin a wale, e ka haû liamekeiny tiga möt âiân ; ke e ka mokcu baga, me e mönya ge jeû, awe, oge me ca he bi nya ka khana he ka faipoipo me hnen hna weny han utio nyiele balua, wâ oge nye ohauâ

HNYIMAKAN 9.

AWA, adre ca hna bâûö nya? ca aposetolo bi nya i oge me ca hnyi ō Iesu Keriso a Tuhöta? ke ca anyik hu-

liwa öbun hnyi Than? 2 Eja ke ne oge ne ca aposetolo ka keihen, me iny aposetolo bi köbun: anyin a haba öbun, me haten hnân ohmâ hnyi Than a iny aposetolo. 3 Walang hnök hna thu ka tavat adre me hnei nya, 4 ka habe, Hawa, e ca ûcû köhmun he ka han me ic? 5 Hawa, e ca ûcû köhmun he ka tha he ehe me laöiöhmun a hnyat labageju, helâ me keihen je aposetolo, me je liamekeiny me Than, me Kefa? 6 Hawa, hake inya me Banaba ae ûcû köhmu thibi he ka hamöhmu degecâ huliwa hnyi unyin? 7 Ie ke at ame he ka vat me ka hamen bi he ka bi hwaban kâu? ie at ame belökâ hnyei vine, k'ame ca he ka hnyi ijem wan ? ke ie at ame hān hnahat meno, k' ame ca he ka hnyi ijem debai ûnyi hnyin? 8 Hawa, oge me ha ta je ûnyi e helâ me at? k'ame ca ha bi helâe hnen hnanyibu? 9 Anyin adre hia but set hnyi hnanyibu anyi Mose, ka habe, Ca he ka ca hnyimen bolok ame ututo hwit. Hawa, Khong ame ûnykûme thibi ge ta je bolok, 10 ke hawa, e ame ha e hobi köta thibi? Eke, adre sihnalimen hobi köta: anyin ae ûcû ka at ame trohnen he ka trohnen gejon, ke haba at ame ututo hwit he ka ututo gejon hnen hna he ka hu? 11 Öhmun e ne hia but tā unyibun ta je ûnyi anyin hanu, hawa, e gan öhmun e ne he ka meno ta je ûnyi hnyi unyin gabun? 12 A ne munyi ânyâ wisa eling gabun hnen keihen, hawa e ca ti ûcû köhmun he ka munyi ânyâ? Ke so bi öhmun e ca vheno wisa eling; ke öhmun e hokhnyokâ ta je ûnyi hia thithö, wâ öhmun nye ovhelâ ûthumetu ae so anyin Keriso. 13 Ke ca khan' öbun a haba tavat adre me huliwan ta je ûnyi ae kap, me adre me an ta je ûnyi hnyin uma kap, ke haba tavat adre me bi athnyabainy taben hut, me adre me ve hu hwajekhöûdra me tahen hut? 14 Ke helâ minya hna owisa hnen Than, a haba tavat adre me khetâ ûthumetu ae so, adre me he ka möt ûnyi hnyi ûthumetu ae so. 15 Ke oge me ca hnyi ânyâ ke ûnyi hnyi ta je ûnyi e: ke oge me ca sihnalimen minya ta je ûnyi eang, m' adre me he ka ânyâ helâe könya: anyin ae so oge me he ka mok, ke kong e he ke at ka oûnyibâûâ hnök hna hobeluâ. 16 Anyin oge ne khetâ ûthumetu ae so, e ba hnân ohobeluâ; anyin adre musi nya; anyin ekölö gak iny ka ca khetâ but ûthumetu ae so. 17 Anyin oge ne ânyâ ûnyi e ge tavat gadra ae se hia: anyin adre me huhnyekuk, e hu but konya hwaban : ke e ka drin ju hnyi hnyebuba. 6 Wale ta je ûnyi ca ânyâ hnen hnyekuk, adre me hna könya hnân haten köta, m' ate me ca he ka be-

hanymök. 18 Ke ieû hwaban könya? Walang, iny ka he ka khetâ ûthumetu ae so, oge me he ka ham bâûâ ûthumetu ae so anyin Keriso, me oge me ca he ka musi hwege hnyi ûthumetu ae so. 19 Eja ke ne oge ne he ka ba hanymök ka tavat hia thithö ehac, oge me ka hamök hnö nya bi ka athnyabaidra hia, me me se hia tavat adre me he ka hmehmelö nya. 20 Oge helâ me at Juda, ka at Juda, me me hmehmelö nya at Juda; ke oge me helâ me at hmelen hnanyibu, ka tavat hmelen hnanyibu, ke ca hmelen hnanyibu bi nya, me me hmehmelö nya tavat hmelen hnanyibu; 21 ke helâ me ba hnanyibu ka tavat ae ba hnanyibu, ke ca ba bi hnanyibu gak ge Khong, ke inya hmelen hnanyibu ge Keriso, me me hmehmelö nya tavat ae ba hnanyibu. 22 Inya helâ me at ae sēnyin ka tavat a ödra sēnyin, me me hmehmelö nya tavat a ödrin sēnyin: oge me hnyi hom ta je hwakecin hia ka tavat hia, me inye hwege thö he ka omelö keihen. 23 Ke oge me ânyâ ta je ûnyi hia can ûthumetu ae so, m' ate me he ka tha hu. 24 E ca khan' öbun a haba tavat adre me wadring hnyi ûölogot, me adre me tha wadring hia, ke khaca thibi at ame he ka hok hwaban? E Wadring th' öbun helâe, m' öbun e he ka hu. 25 Ame hokhnyokâ ta je ûnyi hia thithö hnen tavat adre me ve bi tudra hnyi je mat. Adre me ânyâ m' adre me he ka hu gadra korona ae bobot; ke haba öta me ame he ka hu gata korona ae ca bobot. 26 Ke inya oge me wadring helâe, ca hnyi loloâ bi; inya oge me vat helâe, ca helâ me at ame kot ang: 27 ke oge me hom ûhnyûkongo unyik, me thaluâ e: wâ oge nye hia but khetâ ka keihen, ke hwaban e adre me digic nya but.

HNYIMAKAN 10.

NYAT me lakeiny lö, e ca wek e me ca khan' öbun a ga mwi hia lakamöta hnyi hmelen ûlâ, ke adre me gethen hia hnyi köiö; 2 ke adre bapataisoi ödra hia kö Mose hnyi ûlâ me hnyi köiö; 3 ke ödra hia adre me tha han jeûiny hanu; 4 ke ödra hia adre me tha ijem belen hanu: anyin adre me ic ûnyi hnyi kiciny hanu ame ûbnûhnû: haba kic eling, me Keriso. 5 Ke ame ca senyin Khong ka

hnödra hna behnyekon. 7 Ke haba khaca, ca he öbun ka hmi ka je hnatheat, helâ me keihen gadra; helâ me hna sihnalimen, ka habe, Ame laba ju tavat he ka han me ic, me adre me tödra he ka mat. 8 Ke ca he minya öta ka bi ûnyi monu, helâ me keihen gadra ame ânyâ, me ame mokcu twente theri thauzan hnyi bong a khaca. ca he minya öta ka cubec Than, helâ me keihen gadra adre me cubec, me adre me 10 Ke ca he minya mokcu ge ta je on. öbun ka ulit, helâ me keihen gadra adre me ulit, me adre me mokcu ge at ame ohia. 11 Ke ame o but ta je ûnyi hia thithö e ködra me hnân haten; ke adre sihnalimen hnân n' öta, wale a o köta obiny ta je dö. 12 Anyin a wale haba at ame ûnykûme a e ame tethmâ, wâ eâu, e nye ū but. Ame ca o bi köbun ke ûcûbic, waleji ae ca ûcû ka at : ke e hnathu Khong, at ame ca he ka hn' öbun ka hnyi ûcûbic hon hnöbun hna khana; ke so bi e ame he ka bi deny kec ûheny hnyi ûcûbic, me me khan' öbun he ka hokhnyokâ.

14 Anyin a wale hnyat a oûnykûmik lö, kec ut ge hmi ka je hnatheat. 15 Inya oge me fuc ka tavat ae metâ; ûnykûme ju öbun hnök hna ha. 16 Haba utköiöiny ole ötin e oleâ, hawa ca e bi hnyi hnötin hna tha hu hnyi dren Keriso? Haba areto ötin e susubâ, hawa, ca e bi ate me tha hu hnyi unyin Keriso? 17 anyin a öta se hia, ke khaca thibi areto me khaca unyin: anyin a öta hia ate me ve hu ûnyi hnyi areto a khaca. 18 Wâ bi at Isaraela hoton unyin; hawa, haba tavat adre me han hnyi taben hut, e ca tha hu ködra me taben hut? Ieû oge me he ka ha? Hawa, e ûnyi hnathu ûnyi adre bi hut ka hnatheat? ke ûnyi hnathu hnatheat? 20 Ke oge me ha, ka habe, haba ta je ûnyi ame hudo Aten ta je hnyei, adre me hudo ka ta je demoni, ke ca bi ka Khong: ke ca wek e me tha öbun me ta je demoni. 21 E ca khan' öbun he ka ijem kaia belen Than me kaia belen ta je demoni: e ca khan' öbun he ka ve hu ûnyi hnyi laulau anyin Than, me

23 E ûcû ta je ûnyi hia thithö, ke ca ûnyi hnathu bi ta je ûnyi hia thithö. E

hnyekuta ta je ûnyi ae kong, helâji me|soiny ke at bi. .25 Haba ta je ûnyi hia adre uco hnyi hna ûcû, an ju, ke ca hnei can bi ûnyi hnyi ûnykûm sah; 26 anyin a anyin Than hmeledrany me unongotiny hia. 27 A ne haw' öbun ke at ame ca labageju bi, ke webun he ka he; an ju ta je ûnyi adre ip hnyi hnyimaköbun, ke ca ûhnei bi, can ûnyi hnyi ûnykûm sah. 28 Ke e ka ha köbun ke at, ka habe, Adre hia but hudo ûnyi ang ka hnatheat, awe, ca an bi, can at a omanenâ, ke ûnyi hnyi ûnykûm sah: 29 oge me ha ge ûnykûm sah anyin ke at, ke ca ânyâm bi; anyin a ieû ame he ûnykûm sah anyin ke at ka ûnykûme hnök hna he baû? 30 Ke oge ne han me ole. ieû adre me he ka haikongu nya gan hnyi ûnyi oge me oleâ? 31 Anyin a wale, öbun ka he ka han, me ic, me ânyâ ke ta je ûnyi bi, ânyâ hia thö hnân ogânâ Khong. Ca he öbun ka bi jöniny ka at Juda, me at Heleni, me ekalesia anyin Khong: 33 helâ me inya oge me osenyinâ tavat hia hnyi ta je ûnyi hia, oge me ca elâm bi soik, ke so bi soiny tavat ae se hia, m' adre me möt ut.

HNYIMAKAN 11.

↑CÛCÛBINGI nya ju öbun, helâ me inya ka Keriso.

2 Ke inya oge me haisoi öbun, anyin a öbun e ûnykûmi nya hnyi ta je ûnyi hia thithö, k' öbun e kât hmâ ta je hna ûne, helâji me hnök hna ham köbun. wek e me khan' öbun a haba Keriso, me ban obaga hia; ke haba obaga, me ban omomo; ke haba Khong, me ban Keriso. 4 Haba baga ame hic me perofeta k' ame tube ban, me e ame okongoâ ban. haba momo ame hic me perofeta k' ame ca binybak bi, me e ame okongoâ ban : anyin a haba e me helâke a giâ. 6 Anyin a haba momo ame ca binybak, me so e ame suba leûnen ban; ke ame ne hnân ohmehma momo he ka subâ leûnen ban, me giâ minya, e so he ka binybak. 7 Anyin ae ca ûcû baga he ka binybak, anyin a e we me hmanenanginy Khong: ke haba momo, me laulau anyin ta je demoni. 22 Hawa, ate hmanenangin baga. 8 Anyin a haba baga me cubic Than he ka ciâ? hawa, öta hwege me ca ûnyi bi ge momo, ke so bi momo ûnyi ge baga: 9 anyin adre me ca op baga hobi kâu momo, ke so bi momo hobi kâu baga: 10 waleling me me ûcû momo he ûcû ta je ûnyi hia thithö; ke haba ta je ka hu haten musi hnyi hon ban, can ta je ûnyi hia thithö, me ca hnân okahwa. 24 angela. 11 Ke so bi, e ba momo unyin Ca he bi ke at ka elâm soiny bi, ke so bi Than, e ka ba baga, ke ba baga, e ka ba

momo. 12 Anyin a haba momo, me ûnyi Anyin a wale, at se hia gabun ae sēnyin ge baga, ke helâe baga, a ûnyi ge momo, me mok, ke at se hia minya adre me mokut. ke haba ta je ûnyi hia thithö, me ûnyi ge 31 Ke ate ne hamöta ka wâhmakhmetu öta, Khong. 13 Ûnykûme ju öbun: hawa, e me adre me ca he ka owis' öta. 32 Ke at ûcû momo he ka hic ka Khong k' ame ca ka owis' öta, me ame kuc öta Than, m' ate binybak bi? 14 Hawa, adre ca n' öbun ge me ca tha hnauhangö bi me hmeledrany. hwakecin hnyi unyin a hnân okongoâ baga 33 Anyin a wale, hnyat me lakeiny mönya e ka beû leunen ban i 15 Ke hnân ohma- lö, öbun ka ûkhacaköu he ka han, me ûlunenangâ momo e ka beû leûnen ban : anyin bahingköu öbun. 34 A ne mekihnânem adre ham kâu leûnen me hnân hnabinybak. ke at, me so e ame han hnyi hnyaban ; me 16 Ke a ne ke at ame weny he ka ivinö, me ca jöniny bi anyibun ûkhacaköu. Ke me ba hwakecin helâe gahmun, me ta je oge me he ka owisa ke ta je ûnyi, iny ka ekalesia anyin Khong.

17 Ke oge me ca haisoi öbun hnyi ûnyi eang oge me he ka hûna, a öbun e ca ûkhacaköu hobi kâu so, ke hobi kâu bi monu. 18 Anyin a walang ûnyi a bân, ka habe, oge löng ut, öbun ka he ka ûkhacaköu hnyi me ca khan' öbun bongon bwihlany ekalesia me öbun e imouköu; ke oge me anyin hanu. 2 E khan' öbun, ka habe, ûnykûme me hnathu ke je hofuc. 19 habaji öbun tiga Aten ta je hnyei, me adre Anyin ama he ka hu je imouköu unyibun, me lili öbun ka ta je hnatheat ae hum, k' me me manen dut tavat ae hnathu gabun. adre me lili öbun monu öbun. 3 Anyin a 20 Anyin a wale hnyi ûen öbun e ûkhaca- wale, inya oge me thumetu öbun a g'ame köu, e pason he ka han jeû hnyi sahac anyin ca fuc ûnyi ge Hanon Khong at ame ha, Than: 21 anyin a ödra ka han, öbun e ve ka habe, anathema Iesu; ke ba at ae khana böbun ka hom an jeû bi hnyi sahac; ke he ka ha, ka habe, Iesu thibi Than, ke so mekihnânem ke at, ke a ic monu ke at. bi ûnyi ge Hanu Kap. 22 Hawa? e ba umöbun je uma he ka han me ic hnyin? ke hawa, öbun e öûnyibâûâ thibi Hanu. 5 Ke ve bongon ta je haekalesia anyin Khong, me ohmehma ta je nymen, ke khaca thibi Than. 6 Ke ve theduce? Ieû oge me he ka ha köbun? bongon ta je huliwa, ke khaca thibi Khong, oge me he ka haisoi öbun hnyin e? Oge at ame huliwan ta je ûnyi hia unyita hia. me ca haisoi öbun.

hnök hna kap ûnyi ge Than, waleji hnen 8 Anyin adre ham ka ke at hofuc ae metâ Than Iesu hna hom areto hnyi lit adre a deny Hanu; ke ka ke at hofucin wâ alecuâ e hnyin; 24 ke a hia but oleâ, e ûnykûme hoton Hanu a khaca: 9 ke ka ame susubâ, me ha, ka habe, Hom dö, an ke at labageju ûnyi ge Hanu a khaca; ke ju, walang unyik hobi köbun: ânyâ thö e e an hnyin areto eang, me ijem hnyin kaia, k' ame ve khenâ ka tavat helâ me weny. me öbun e omanenâ mok anyin Than, ke me ijem kaia anyin Than, ke ka ca ûcû bi, thibi unyin; helâe minya Keriso. ame ca wâhmakhmeto bi unyin Than, ame hia ka ijem ûnyi hnyi Hanu a khaca.

HNYIMAKAN 12.

4 E ve bongon ta je bwihlany ke khaca 7 Ke adre me ve ham ka tavat hia hna 23 Anyin oge me hna köbun waleji omanenâ hnen Hanu, me me hu troban bi. ka ke at man he ka omelö ta je komok hnân he ka ûnykûme könya. 25 Ke helâe ûnyi ge Hanu a khaca; 10 ke ka ke at he minya me kaia, hwaban hna han, ame ha, ka ânyâ je ûöman; ke ka ke at he ka peroka habe, Haba kaia eang, me ûhihinykou feta; ke ka ke at he ka wâ ûnykûme ta je a teb ûnyi hnyi drök: ânyâ thö e he ka|hanu; ke ka ke at he ka ha je hwen hnyei; ûnykûme könya hnyi ta je ûen öbun e ijem ke ka ke at he ka wia hwan hnyei: 11 ke hnyin. 26 Anyin a haba ta je ûen öbun adre me ânyâ hia e ûnyi ge Hanu a khaca,

12 Anyin a khaca thibi unyin, ke se ne o but ûen e ame he ka o hnyin. 27 hia bi ta je ong outhunyin, ke haba ta je Anyin a wale, haba at ame he ka an areto, outhunyin hia, me se hia, ke so bi khaca me ka jöniny bi unyin me dren Than. 28 Anyin adre bapataisoi öta hia hnân unyin E so e he at ka bân ka elâm wia e bi, ke a khaca ûnyi ge Hanu a khaca, a ne at helâe e ame he ka an areto me ijem kaia. Juda a ne at Heleni, a ne aten hwenbâ, a 29 Anyin a haba at ame han me ic, ke ne at adre hna bâûâ; ke adre kun' öta han me ijem hnaûhango hobi kâu e bi. 30 Anyin a ca khaca thibi outhunyin hnyi

unyin, ke se hia bi. 15 A ne ha can, ka kitenge. habe, Iny ca hanen bi nya unyin, anyin a iny ca benyin bi nya; me ca hnathu bi ae ca hanen bi unyin. 16 Ke a ne ha hnyiköny, ka habe, Iny ca hanen bi nya unyin, anyin a ca ecmak bi nya; me ca hnathu bi ae ca hanen unyin. 17 A ne ecmak hia unyin, ewa ûnyi hnân löng? Ke a ne hnân löng hia, ewa ûnyi hnân bubune? 18 Ke a hia but Khong ve ip ta je ong outhunyin hnyi unyin, helâ me weny. 19 A ne khaca thibi je outhunyin hia, ewa biju unyin? 20 Awe, e se hia je outhunyin ke khaca thibi bi unyin. 21 E ca khana bi ecmak he ka ha ka hnyam, ka habe, U ca ûnyi hnathu könya: ke haba khaca, e ca khana bi ban he ka ba ka li 22 Ohe, ke so bi, haba je ong outhunyin, wale a helâke me sēnyin, me e ûnyi hnathu hmönyin: 23 ke haba je ong outhunyin ate me oûnyibâûâ, me wale ate me ti oûnyihnathoâ; ke adre ohmanenangâ ûnvi ae ca hia, ke e ame ogânâ outhunyin ae ba soiny; 25 me me ba imoukou hnyi unyin; ke so bi me me ûtuököuâ je ong outhunyin. 26 ae hu mok, me tavat ûhadruö, me tavat ae metâ hnyi ûhnenamö, me ta je hwen hnyei. 29 Hawa, ta je aposetolo hia bi? ta je perofeta hia bi? tavat ûne hia bi? tavat huliwa hia bi ae man ? 30 hawa, e hu gadra hia bi ta je bwihlanyin hna omelö tavat ae hu mok? adre me ve ha hia ta je hwen hnyei? tavat wia hwen hnyei hia? 31 Ke weny hwegiâ th' öbun ta je bwihlany ae Ke inya oge me omanenâ köbun gethen ae beönua.

HNYIMAKAN 13.

2 Ke oge ne at perofeta; ke khano nya ta je ûnyi ae iyong, me je metâ hia; ke a ne hu gak labageju hia, me me khanö nya he ka oc ta je bucen, ke ba gak ibetengiö, awe, iny ca ûnyi hnathu bi. Ke oge ne khenâ anyik ta je ûnyi hnân hān tavat ae theduoc, ke oge ne ham unyik m' adre me he ka thong degecâ, ke ba gak ibetengiö, awe, e ba troban könya. 4 Haba ibetengiö, me at ae lingvec, me menyik; e ca at ame ihunyinköu bi ibetengiö; e ca at ame hobelöu bi ibetengiö, k' ame ca bi gan bi, 5 k' ame ca ânyâ hwakecin ae ca ûcû, k' ame ca hamen bi ka elâm anyin ta je ûnyi, k' ame ca ie hmönyin bi, k' ame ca ûnykûme bi hulö; 6 ame ca senyinâ hwakecin ae ca wisa, ke ame senyina hnathu; can, ka habe, Obu ca ûnyi hnathu könya. 7 e at ame hokhnyokâ ta je ûnyi hia, at ame kap ta je hofuc hia, at ame gejon ta je ûnyi hia, at ame hombeûâ ta je ûnyi hia. 8 Haba ibetengiö, me ame ca he ka um dö: ke ame he ka hia ta je hna perofeta; k' ame he ka aû but ta je hwen hmanenang bi ; 24 ke haba ta je outhunyin hnyei ; k' ame he ka hia metâ. 9 Anyin ae hmanenang, me ba ûnyi ae hia hnyin: ae khan' öta thibi hanen, ke ate me peroke haba Khong ame ûtretraoköuâ unyin feta hanen: 10 ke e ka o but ûnyi ae bekhöt, me adre me he bi ka ohia ûnyi ae ca bekhöt. 11 Habaji k' iny tiga wanakat, me oge me fuc hwen wanakat, ke oge me Ke a ne vec dö ke ong outhunyin, me ame löng hwen wanakat, ke oge me ûnykûme he ka tha vec hia je ong outhunyin, ke hwen wanakat: ke oge me gan dut, me adre ne otheibâ ke outhunyin, me ame he oge me degec ut hwen wanakat. 12 Anyin ka tha senyin hia je outhunyin. 27 Ke a walang ang ate me bwele hnyi uselat ae haba öbun a unyin Keriso öbun, ke ve je hûkehmuen; ke haba nyiele, me ûhnyiouthunyin bi. 28 Ke haba Khong ame makötaköu: walang ang e khanö nya thibi otilâ keihen hnyi ekalesia, a bân ta je apose- hanen; ke nyiele oge me he ka wâhmatolo, ke loiny ta je perofeta, ke kuniny khmeto helâ me hnödra hna hia but wâhmatavat ûne, ke hwaban e, tavat huliwa ae khmetu nya. 13 Ke walang ang e tethmâ man, me je bwihlanyiny hna omelö tavat kun ta unyi eang, ka habe, labageju, me geju, me ibetengiö; ke haba at ae beönua hnyi kun ta ûnyi eling, me ibetengiö.

HNYIMAKAN 14.

NU hoton ju ibetengiö; ke weny hwegiâ th' öbun ta je ûnyi anyin hanu, ke e so e webun he ha perofeta. Anyin a haba at ame hwen ke hnyei, e ame ca fuc ka at, ke ka Khong bi; anyin ae ba at ame wâ ûnykûme; ke e ame ha hnyi hanu ta je ûnyi ae iyong. 3 Ke haba at ame perofeta ame fuc ka tavat hnân okahwa, me sihwege, me ötubwelâ. 4 Haba GE ne fuc hnyi je ifucin tavat me ta at ame hwen ke hnyei me ame okahwa e je angela, ke ba gak ibetengiö, me bi ; ke haba at ame perofeta ame okahwa iny ûcû me fao ame cuha, me simebalo ame ekalesia. 5 E wek öbun e he hia ka ha ta

hon at ame hwen ke hnyei, at ka ca wia bi, m' adre me he ka okahwa ekalesia. Ke walang ang, hnyat me lakeiny lö, iny ka he ka o köbun, me fuc hnyi je hwen hnyei, ieû soik köbun, iny ka ca fuc köbun hnyi hna omanenâ, ame ne metâ ame ne hna perofeta, ame ne hna ûnö? 7 Helâe minya ta je ûnyi ae ba möt gadra ame mea hwan, a ne köwi, a ne kitara e ka ca ve hwan bi, ame he ka hawa ka khan' öta hwan köwi me kitara? 8 Ke a ne hnân loloâ hwan khoto, ie at ame he ka penapena ka hnyi vat? 9 Ke helâe minya öbun, öbun ka ca ha ta je hofuc ae manen hnen bohmen, me ame he ka hawa ka manen hna ha? anyin a öbun e he ka fuc ka hnyi ang. 10 E se hia ta je ifucin eang hmeledrany, ke ba la khaca ame ca öûco hawa? Öbun ka ûkhacaköu, öbun e ve bi ke bongon. 11 Anyin a wale, a ne ca khanö nya bongon ifucin, oge me he ka helâ me Aten ta je hnyei ka at ame fuc, E so he ka ânyâ ta je ûnyi hia hnân okake haba at ame fuc, me helâ me Aten ta hwa. 27 A ne ke at ame fuc hnyi hwen hnyei könya. 12 Helâe minya öbun, öbun ke hnyei, e so ödru me lo, ame ne kun, he ka weny hmönyinâ ta je bwihlanyin hanu, elâm d'öbun me me beönua he ka okahwa 28 ke a ne ba at ame he ka wia, awe, laba ekalesia. 13 Anyin a wale haba at ame ha hwen ke hnyei, sumâtâ thö me me he ka wia. 14 Anyin oge ne he ka hic hnyi hwen ke hnyei bi, ame hic hanuk, ke ba ke ame he keihen ka lönghmakhmeto. troban ge oûnykûmik. 15 Ke ame he ka Ke adre ne omanenâ ke ûnyi ka ke at ame hawa? Oge me he ka hic ge hanu, ke oge laba eling, hamen at a bân he ka laba me he ka hic ge hna ûnykûme minya: oge hnyibû. 31 Anyin ae khan' öbun hia he me he ka khumöng ge hanu, ke oge me he ka ve perofeta, me me khan' ödra hia, me ka khumöng ge hna ûnykûme minya. 16 Ke u je ne he ka ole ge hanu, ame he ka kâmâu ka ha Amen ka ânyâm ole, hnen at adre ca nâ, anyin e ca khana hnâm hna ha? 17 Ke so hnâm hna ole, ke ame ca okahwa bi ke at. 18 Inya oge me ole ka Khong, anyin ae gan hnök hna fuc hnyi je hwen hnyei hubun hia: 19 ke so bi, e wek oge me he ka ha ka ekalesia ta je hofuc a thabûng hnen ûnykûmenök m' oge me he ka nå keihen, hon ta je hofuc a ten thauzan hnyi hwen ke hnyei.

20 Hnyat me lakeiny lö, ca hnyok wainkong bi öbun hnyi ûnykûme: ke so bi hofuc hwan Khong unyibun? hawa, ame o hnyok mendreng hnyi ûokonguny, ke hnyok thibi köbun? at hnathu but hnyi ûnykûme. 21 Adre sihnalimen hnyi hnanyibu, ka habe, Oge feta, ke aten hanu, me so e ame wâhmame he ka fuc ka hnyei ang deny tavat a khmetoâ ta je ûnyi oge me sihnalimen hwen ke hnyei bi, me hnen esongodiny köbun, a wale hnanyibu anyin Than. 38 je atkanyua; ke so bi, adre me ca he ka ke a ne ca khana bi ke at, me so e ka ca ling nya bi, haingen Than. 22 Anyin a khana bala ju.

je hwen hnyei, ke nua bi wek a öbun e he|wale hnån haten ködra adre me ca labageju ka perofeta: anyin ae nua at ame perofeta bi hwen ke je hnyei, ke ca ka tavat bi adre me labageju: ke haba hna perofeta, me hobi kâu tavat adre me ca labageju ke ca hobi kâu tavat adre me labageju. 23 Anyin a wale, a ne ûkhacaköu thö ekalesia hia, ke ödra hia adre me ve ha je hwen hnyei, ke ame didrö tavat adre ca nå, me tavat adre ca labageju, hawa, adre me ca he ka ha, ka habe, öbun e monu but? 24 Ke so bi adre ne perofeta hia; ke ame didrö ke at ame ca labageju, ame ne ke at adre ca nâ, me ödra hia adre me na e, me ödra hia adre me owisa e: 25 adre omanenâ ta je ûnyi ae iyong hnyi hnyekon; me e ame he ka ta ju hnyimanan hnyikânâi me khudrung ka Khong me ha, ka habe, e hnathu e unyibun Khong.

26 Hnyat me lakeiny lö, ame he ka hom ke khumöng, me hna sihwege, me hna omanenâ, me hwen ke hnyei, me hna wia. ka ha gaga; ke hamen ke at he ka wia: hnyibû ju e hnyin ekalesia; me ka fuc bi kâu, me ka Khong. 29 E so ame he je perofeta ka fuc, ame ne ûsa lo, ame ne kun, kahwa hia: 32 haba ta je hanon je perofeta, me adre me löng hoton ta je perofeta; 33 anyin a ca ûnyi ge Khong imonumonu, ke so bi hnahic; helâe hnyi ta je ekalesia hia anyin wakap.

34 Hamen omomo he ka laba hnyibû hnyi ekalesia: anyin adre me ca hn' ödra he ka fuc; ke so bi he ka long hoton helâ me hna ha hnyi hnanyibu. 35 Ke a ne wedra he ka khan' ödra ke ûnyi, me so adre me hnö laöiödra hnyi hnyabadra: anyin a hnân ohmehma, e ka he momo ka fuc hnyi ekalesia. 36 Hawa, a o but

37 A ne ke at ame ûnykume a e pero-

me hna penapena wia.

HNYIMAKAN 15.

NYAT me lakeiny lö, inya oge me omanenâ köbun ûthumetu ae so, waleji oge me omanenâ köbun, k' öbun e hmetu thö ûheny hnyi hua mok, ke e at kap, me tethmâ hnyin, 2 k' adre me omeli a bân ka möt ge tavat adre me mokut. öbun kâu; oge me omanenâ ta je hofuc, 21 Anyin ame o but mok ûnyi ge at, k' waleji oge me khetâ köbun hnyin, ke öbun ame o but möt hmetu ûnyi hnyi hna mok e ne kât hmâ, me ca labageju baû bi öbun. 3 Anyin oge me bök ka ham köbun ûnyi oge me kap, a g' ame mok Keriso can hmetu ge Keriso. 23 Adre me he ka ve anyita ta je hulö helâ me hna sihnalimen; 4 ke adre me konâm e, k' adre me omelö Keriso, e ka o but. 24 Me ame he ka Kefa; ke hwaban e ka hnyat a twelv; 6 k' but ohia ta je dokhu hia, ke ta je musi ame manen hwaban e ka je liamekeiny ae hia, ke ta je man hia. 25 Anyin ae úcú se hia hon faiv haded, ke möt tavat ae se kâu he ka musi ke ne o but a hia but ip hia gadrin ke ne o but hnyi bong ang, ke hmelen li can ta je iwahnaihmiöny mē hia a mokut keihen; 7 hwaban e ame manen 26 Haba iwahnaihmiöny a biliny e ame he kö Iakobo, ke hwaban e ka je aposetolo ka ohia, me mok. 27 Anyin, E ame ip hia; 8 ke hwaban e, e ame manen minya hnyi hmelen li can ta je ûnyi hia thithö. könya, helâke me ke at a köluhabû. 9 Ke hnyi hnen hna ha, ka habe, Adre ip Anyin a inya ang at ae ti ûhnyûkong hnyi ta je ûnyi hia thithö hnyi hmelen, me e ta je aposetolo, ke ca ûcû he ka hawo nya manen a ca hâiâ e minya bi, waleji at ame lesia anyin Khong. 10 Ke haba inye 28 Ke a hia but öhnyikânâ ta je ûnyi ha helâng, me ûnyi ge ibetengiö baû anyin thithö hnyi hmlcen e, me adre me he ka Khong: ke ca ûnyi baû bi anyin ibetengiö öhnyikânâ minya bi Nokon hmelen at ame baû e ame omanenâ könya: ke nua anyik öhnyikânâ ta je ûnyi hia thithö hmelen e. huliwa hon hnyat hia: ke ca ka ûnyi gak, me me Khong thibi ae ti beönua hon ke so bi ûnyi ge ibetengiö baû anyin Khong hia. wale a ham könya. 11 Ke ame ne inya, k' ame ne ödrin, öhmun e khetâ helâe, ke hnân hwaban tavat adre mokcu? ödra ka öbun e kap minya helâe.

omeli Keriso hmetu ûnyi hnyi hna mok, tavat adre mokcu? 30 ke hnân eû öhmun ama hawa ka ha keihen gabun a e ba möt e laba hnyi je hwakecin hna oota hnyi je hmetu ûnyi hnyi hna mok? 13 Ke a ne awa hia? 31 Hnyat me lakeiny lö, inva adre ca hia but omeli Keriso hmetu bi : gabun ûnyi ge Keriso Iesu a Tuhöta, s hmetu bi, me ûnyi baû hnöhmun hna 32 Oge ne hia but vat me ta je meno ûkûc khetâ, ke ûnyi baû minya bi anyihmun hnyi Efeso hoton hwakecin at, ieû troban labageju. 15 Eke, ke adre me wâ a öhmun könya? At ka ca omelö hmetu bi tavat ang hnyat öhmun e ohnathoâ thoiâ Khong; adre mokcu, awe, e so ate me han me ic anyin a öhmun e ohnathoa Khong a g'ame anyin ate me he nyi ka mok. 33 Ca iyan omeli Keriso hmetu; waleji e ame ca omeli öbun bi: ûhnenamö ae monu, wale at ame hmetu, e ka hnathu a g' adre me ca omelö okongoâ hwakecin ae so. 34 Hmak dö ka hmetu tavat adre mokcu. 16 Anyin adre hwakecin ae wisa, ke ca madra bi hulö.

39 Anyin a wale, hnyat me lakeiny lö, ne ca omelö hmetu tavat adre mokcu, awe, e so e webun hwegiâ he ka perefota, ke ca adre ca hia but omeli Keriso hmetu bi: thawâ bi he ka ha hwen ta je hnyei. 40 17 ke adre ne ca omeli Keriso hmetu bi, Ke so bi, ânyâ ta je ûnyi hia hnyi wisa, me ûnyi bâu anyibun labageju; ke öbun bala hnyi anyibun ta je hulö. 18 Ke hi' ödra but minya tavat adre me mokut unyi Keriso. 19 Ate ne geju Keriso hnyi möt thibi ang, awe, öta tavat ae hmak hnyok hon tavat hia thithö.

20 Ke so bi adre hia but omeli Keriso ûnyi ge at. 22 Anyin adre mok hia ga Adamu, helâe adre me ke ha omelö his tot gaga, a ban Keriso, hwaban e je laten hmetu thö hnyi bong a kuniny, helâ me je o obiny, me e ame he ka hna dokhon hna sihnalimen; 5 ke e ame manen kö dökhu ka Khong, wale Kamen: e ka hia me aposetolo, anyin a oge me ovecâ eka- ip ta je ûnyi hia thithö hnyi hmelen e.

29 Ke hawa gadra adre bapataisoi ödra ca omelö hmetu thö tavat adre mokcu. 12 Ke adre ne khetâ, ka habe, Adre me hnân eû adre bapataisoi ödra me hwaban ba möt hmetu ûnyi hnyi hna mok, awe, oge me ha hwegiâ hnyi hnök hna hobelua 14 ke adre ne ca hia but omeli Keriso oge me mokcu hnyi je bong hia thibut.

anyin ae ca khana bi keihen Khong: inya | bi, me hna mok eang ge hna ca mok bala oge me ha hnân ohmehm' öbun.

35 Ke ame he ke at ka ha, ka habe, ame he ka hawa ka möt hmetu tavat adre mokcu? ke ie unyin adre me he ka o mē? 36 At monu, ame ca he ka möt hnâm hna tā, e ka ca bobot bi: 37 ke haba hnâm hna tā, me u me ca tā bi unyin ame he ka manen, ke so bi wan thibi, ame ne hwit, ame ne ke wan bi; 38 ke haba Khong ame ham unyin, helâ me hnen hna weny, ke ve unyin bi ka ta je wan. 39 Haba ta je utio me ca khaca bi bongon, e ke viny bi at, ke ke viny bi meno, ke ke viny bi je meno adre me gâ, ke ke viny bi wâ. 40 E hu ta je unyin drany, me ta je unyin hmeledrany: ke ke hmanenanginy bi aten drany, ke ke hmanenanginy bi aten hmeledrany. 41 E ke hmanenanginy bi seûnö, ke ke hmanenanginy bi tehi, ke ke hmanenanginy bi ta je okhû; anyin ae ve bongon hmanenanginy ke okhû me ke okhû. 42 Helâe ge möt hmetu anyin tavat adre mokcu. Adre me tā hnyi bobot; ke adre me ötilâ hmetu hnyi ca bobot bi; 43 adre me tā hnyi ca so; adre otilâ hmetu hnyi hmanenang: adre tā e hnyi sēnyin; adre otilâ hmetu e hnyi man: 44 adre me tā e hnyi unyin hmeledrany; adre me otilå hmetu e hnyi unyin hanu. A ne hu unyin hmeledrany, awe e hu minya unyin hanu. 45 Ke helâ me hna sihnalimen, ka habe, Adre up Adamu at a bân hanu ae möt. Ke Adamu a biliny hanu at a ham möt. 46 Ke a ca bân bi ûnyi a hanu, ke so bi ûnyi a unyin; ke hwaban e ûnyi a hanu. 47 Unyi eang hmeledrany at a bân, aten kânâ: ke ûheny hnyi drany at a loiny. 48 E ûcû tavat ûnyi hnyi kânâ, me at ûnyi hnyi kânâ; ke ûcû at ûnyi hnyi drany, me at ûnyi hnyi drany. 49 Ate me hia but we aten kânâ, helâe ate me he ka we aten drany.

50 Hnyat me lakeiny, oge me ha, ka habe, e ca khana viny me dren he ka hu dökhu dokhon Khong; ke ca khana minya bobot he ka hu hna ca bobot bi. 51 Wâ bi, inya oge me ha köbun ûnyi ae iyong, ka habe, ate me ca he hia ka mokut, ke adre me he ka wi' öta, 52 e ti logot, helâ me thuthubademak, hnyi hna tûâ khoto a biliny: anyin ame he ka fuc khoto, ke adre me he ka omelö hmetu thö tavat adre he ka o hnyi ûen ang; ke e ame he ka o, e mokcu ka hnyi ca bobot bi; ke adre me ka hu ûen ae ûcû. he ka wi' öta. 53 Anyin ae ûcû bi he

bi. 54 Ke at ka hia but khavâ hna bobot eang ge hna ca bobot bi, me hna mok eang ge hna ca mok bi, awe, ame he ka hwâdâ thö hna sihnalimen, ka habe, Ame utâ but mok hnen dökhu. 55 Mok lö, ewa dokhom dökhu? Mok lö, ewa ûdö gam? 56 Haba ûdöiny mok, me wale hulö; ke haba maniny hulö, me wale hnanyibu: 57 Ke oleâ ka Khong at ame ham köta dökhu ûnyi ge Tuhöta Iesu Keriso. 58 Anyin a wale, hnyat a oûnykûmik lö, tethmâ ju öbun, cu bwebwet, ke hwege bala thö hnyi huliwa anyin Than, anyin ae khan' öbun a g' ame ca ûnyi baû anyibun huliwa ka Than.

HNYIMAKAN 16.

K E haba ge ûhnöhnö hobi kâu wakap, e so öbun e ânvâ helâ me brilhna hûna ka ta je ekalesia hnyi Galatia. 2 Hnyi bong a bâniny seven e so öbun e ve ip unyibun bi helâ me hna ve hu, me me ba ûhnöhnö iny ka o thö. 3 Ke iny ka o thö, oge me he ka kunâ tavat, waleji öbun e ûca ge je tusi, he ka hom anyibun je bwihlany Jerusalema ai: 4 ke ame ne ûcû könya he ka hnyi he, m' ödrin e he ka tha he mönya. 5 Ke iny ka he ka vheno Makedonia, me oge me he ka o köbun; anyin oge me he ka gethen hnyi Makedonia; 6 ke oge ne he la ka tha laba möbun, me tuö ûen ae megic, me öbun e he ka su nya ka hnyi getheniny dok oge me he ka hnyin. 7 Anyin e ca wek he ka saû me ō 'bun walang ang; anyin e wek bi he ka laba beû unyibun, e ka weny Than. 8 Ke oge me he ka laba hnyi Efeso ke ne o but hnyi Penetekos; 9 anyin adre hia but khöng könya hwanuma ae lau, ke hu huliwa hnyin, ke se hia ta je iwahnaihmiöny.

10 A ne o köban Timoteo, wâ eâu öbun me me ca he ka laba unyibun me ot; anyin a e ame ânyâ huliwa anyin Than helâ me inya: 11 anyin a wale, ca he ke at ka oûnyibâûâ e. Ke su thö jem öbun hayi hnahic, me me he ka o könya: anyin oge me halubahingen tha e me hnyat me lakeiny. 12 Ke gan hmâ hnök hna ûjöngi Apolo ke liamekeiny, me me he ka tha o köbun me je liamekeiny: k'ame ca weny

13 Hmâkâ th' öbun, tethmâ ju hnyi ka khavâ hna bobot eang ge hna ca bobot labageju, hnyok baga thö, hwege thö. 14 Anyâ thö hnöbun hna ânyâ hia hnyi ibete-

ngiö.

15 Hnyat me lakeiny lö, (e khan' öbun | lap anyi Setefana, a waleji wan a bân hnyi Akaia, ke ödrin e ka ham ödrin bi he ka bi athnyabainy wakap), inya oge me sumat öbun, ka habe, 16 e so öbun e he ka löng hoton tavat helâe, me ödra hia minya adre me ûhadruö me huliwa. 17 Ke inya oge me senyin waleji ge ioi Setefana, me Fotunato, me Akaiko: anyin ödrin e ham ta je ûnyi ae hia gabun. 18 Anyin ödrin e okahwa hanuk, ke je hanubun minya: Keriso Iesu. anyin a wale, kap soi ödra ju tavat helâe.

19 Ame italofa m' öbun ta je ekalesia hnyi Asia. Ame italofa gan hmâ m' öbun hnyi Than Akula me Perisila me ekalesia hnyi hnyabadru. 20 Ame italofa m' öbun je liamekeiny hia thithö. Ûitalofaköu ju öbun ge ûcimhnyimak ae kap.

21 Inya Paulo oge me italofa m' öbun ge hnyamök. 22 A ne ca hnyok bi ke at ka Than Iesu Keriso, e so he ka anathema Maranatha. 23 E so e unyibun ibetengiö baû anyin Than Iesu Keriso. so e unyibun hia anyik ibetengiö hnyi

Amen.

TUSI A LOINY ANYI PAULO APOSETOLO KA

AT KORINITO.

HNYIMAKAN 1.

NYA Paulo aposetolo anyin Keriso Iesu ûnyi ge weny Khong, ke Timoteo a liamekeiny m' öta, öhmu set ka ekalesia anyin Khong hnyi Korinito, tha ödrin me wakap hia thithö hnyi Akaia hia: 2 E so e unyibun ibetengiö baû, me hnahic ûnyi ge Khong a Kamöta me Than Iesu Keriso. 3 E so he ka ogânâ Khong a Kamen Tuhöta Iesu Keriso, me Kamen ta je ibetengiö, me Khongon hna okahwa hia; 4 at ame okahw' öhmun hnyi anyihmun je vec hia, me me khan' öhmun dut he ka okahw' ödra adre me vec, ge kahwa ame okahw' öhmun kâu hnen Khong. 5 E gan hmâ vec ame o köhmun ûnyi ge Keriso, anyin a wele e gan hmâ minya hna okahw' öhmun ûnyi ge Keriso. 6 Ke adre me ne oveci öhmun, me wale hnân hobi kâu anyibun kaukahwa me möt; ke adre me ne okahw' öhmun, me hnân he ka okahw' öbun, wale ame huliwa hnyi anyibun hokhnyok hnyi helâ me hnöbun hna hnyi vec. 8 Hnyat but obiny: 14 helâ me keihen gabun adre

me lakein lö, e ca wehmun e me ca khan öbun ge vec a o köhmun hnyi Asia, waleji adre me ti ohmak' öhmun ae gan hmå hon tang hwegiöhmun, waleling me öhmun e ca ûnykûme hmetu bi he ka möt: 9 eke e hu gahmun hna ûnykûme he ka mok, m' öhmun e ca he ka geju köhmun bi, ke so bi ka Khong at ame omelö hmetu tavat adre me mokcu: 10 wale at ame omeli öhmun ûnyi hnyi mok ae gan helâe, k' ame he bi ka omeli öhmun: ke öhmun e geju kâu a g' ame he bala ka omeli öhmun ; 11 k' öbun e hnyi hadruâ ûnyi ge hic hobi köhmun; me me ole minya tavat ae se hia hobi köhmun, hnyi ibetengiö köhmun a deny tavat ae se hia.

12 Anyin a walang anyihmun senyin, a g' ame ohnathoâ hnen ûnykûmenöhmun ae hnyi hwakecin ae wisa me hnathu ûnyi ge Khong, ke ca ûnyi bi hnyi metâiny unyin. ke ûnyi hnyi ibetengiö baû anyin Khong, öhmun e ânyâ hwakecihmun eang hmeledrany, ke ti gan hmâ bi köbun. 13 Anyin je vec a tha ûcû me anyihmun je vec : 7 ke a öhmun e ca set köbun ke ta je ûnyi, ke e tethmâ anyihmun geju gabun; anyin ae so bi ûnyi öbun e aû me ogâ, ke inya oge khan' öhmun a öbun e he ka hnyi kahwa me ûnykûme a öbun e he ka ogâ ke ne o hobeluâ gahmun, helâ me hnöhmun hna hobeluâ gabun, hnyi bong bongon Tuhöta a Iesu.

15 Ke hnyi labageju eling, oge me ûnykûme he ka o köbun ehac, me me lo anyibun li so; 16 me he ka gethen unyibun Makedonia ai, me he ka o hmetu köbun ûhek Makedonia, me öbun e he ka su nya hnyi 17 Anyin a gethen iny ka he Juda ai. wale, hawa, oge me ha monoâ hnyi ûnykûmenok eling? ke haba ta je ûnyi oge me ûnykûme, hawa, oge me ûnykûme hoton unyin, me me ka hamök bi he ka ha, ka habe, eke, eke, e ba, e ba? 18 Ke hnathu bi Khong, me haba hohmun hofuc köbun me ca eke, me e ba. 19 Anyin a haba Nokon Khong, a Iesu Keriso, waleji öhmun e khetâ köbun, a inya me Silevana, me Timoteo, me ca eke, me e ba, ke ûnyi gan bi, ka habe, eke. 20 Anyin a eja ke ne a ne habânâ ta je ûnyi ae ti se hia Khong, me ûnyi thibi gan bi, ka habe, eke: waleling me me ûnyi thibi minya gān Amen, m' adre me he ka ogânâ Khong ûnyi gahmun. 21 Ke haba Khong at ame otethm' öhmun, me öbun minya unyi Keriso, ke e at a hû öhmun; 22 waleji at ame okeceâ hmâ hatöta, me ham köta haten Hanu eû hnyi je hnyekuta.

23 Ke inya oge me hawâ Khong he ka ohnathoâ hon hanuk, a habaji k' iny tiga ca mwi bi Korinito, me, inya oge me betenge gabun. 24 Ca ha bi a öhmun e musö anyibun labageju, ke so bi öhmun je hnyat ûhadruö bi anyibun senyin, anyin a öbun e tethmâ hnen anyibun labageju.

HNYIMAKAN 2.

K E oge me ohmâ eû hnyi hnyekuk, ka habe, oge me ca he hmetu ka o köbun me hnyok ae hmak. 2 Anyin a oge ne he bi ka ohmakâ je hnyekubun, me ewa at ame he ka osenyini nya, ke so bi at thibi oge me ohmaka? 3 Ke oge me sihnalimen ûnyi eling, wâ e nye hmak hnyekuk ûnyi ge tavat ae ûcû he ka osenyini nya, iny ka o; ke oge me geju köbun hia thithö, a haba anyik senyin, me anyibun minya senyin hia. 4 Anyin oge me set köbun hnyi vec ae gan hmâ, ke hmak hnyekuk, ke gan hmâ deköien li emakök; ca hnân oveci öbun, ke so bi me me he ka manen köbun anyik betenge ae gan hmâ köbun.

me og' öhmun ehac, ka habe, a öbun e ca ohmakö nya a hake inya ke (wâ oge nye ti ohmak' öbun), ke so bi öbun hia thithö minya. 6 E ûcû ka at e hna bi hwaban helâe hnen tavat ae se; 7 waleling me me so köbun he ka nuâ anyin monu me okahwâ e, wâ e nye utâ but at helâe hnen anyin hlöuhlöu ae ti gan hmâ. 8 Anyin a wale, inya oge me sumat öbun, he ka ohmâ anyibun betenge kâu. 9 Anyin oge me sihnalimen minya can e, me me khanö nya thö haten gabun, hawa la, öbun e ne ûling hnyi ta je ûnyi hia. 10 Anyin a haba at öbun e onuâ anyin monu, me oge me he bi nya ka önuå: anyin a haba ûnyi oge hia but önuâ, a ne hu hnök hna önuâ, me oge me ânyâ ûnyi gabun hnyi hnyimakan Keriso; 11 wâ e nye iyau' öta Satana, anyin ae ca iyong köta anyin ta je bibihwakecin.

12 Haba hnyi ûen eji oge me o hnyi Troas me ûthumetu ae so anyin Keriso, ke adre khöng hwanuma könya ûnyi hnyi Than, 13 me ame ca menâ bi hanuk, anyin oge me ca iouny me Tito liamekeiny mönya: ke oge me ûhûne m' ödra, me he but Makedonia ai. 14 Ke ole ka Khong at ame odökhu öhmun bala ûnyi ge Keriso, k' ame omanenâ ûnyi gahmun bunen metâ gan hnyi ta je hnyei hia. 15 Anyin a öhmun ang bunen ae hnebwia anyin Keriso ka Khong can tavat adre omelö, ke tavat adre me hnaûhangö; 16 haba öhmun me bunen mok ka keihen tavat adre me he ka hnyi mok; ke öhmun bunen möt ka keihen tavat adre me he ka hnyi möt. Ke ie at ae ûcû ka hnyi ta je ûnyi eang? 17 Anyin a öhmun ca tha ûcû me tavat ae se hia adre omono hofuc hwan Khong: ke so bi hoton hnathu, me ûnyi ge Khong, me hnyi hnyimakan Khong, öhmun e fuc anyin Keriso.

HNYIMAKAN 3.

AWA, öhmun e hwân hmetu he ka haisoi öhmun bi? ka hnathu köhmun je tusi helâ me keihen hnân haisoâ köbun, ame ne ûnyi gabun bi? 2 Obun ang anyihmun tusi, adre set hnyi je hnyekuhmun, adre wâhmakhmetoâ me aû hnen tavat hia; 3 anyin ae manen a öbun ang tusi anyin Keriso, öhmun e huliwan, adre ca set ge köiö sisit, ke hnen bi Hanon Khong ae möt; ke adre ca set hnyi je veto, ke so bi hnyi je viny hnyok. 4 Ke e hu gahmun ûnykûme a helâe ka Khong a deny 5 A ne ohmakö nya hnen at, me e ame Keriso: 5 ca ha bi a öhmun hake ûcû he

hmanenang he ka bi athnyabainy ûnyi nang anyin Keriso, wale ae we Khong. adre me mekiny hnyin, waleji adre sihnalimen me kave hnyi veto, me me ca khana bi lakon Isaraela he ka wâ hmâ hnyimakö Mose anyin ae hmanenang hnyimakan; waleji a hmanenang ame he ka hia: 8 bi athnyabainy hanu? 9 Anyin a ne hmanenang bi athnyabainy hnaûhangö, awe, e ti hmanenang gan hmâ he ka bi athnyabainy ka hwakecin ae wisa. 10 Anyin a haba ûnyi waleji adre ohmanenangâ me helâke e ca hmaneng bi ge hmanenang ae beönua. 11 Anyin a ne hmanenang ûnyi ame he ka hia, awe, e ti hmanenang gan hmâ ûnyi ame he ka tethmâ.

12 Anyin a wale, öhmun e ha hwegia. anyin ae hu gahmun gejon a helâng, 13 ke ca helâ me Mose, at ame tube hnyimakan, me me ca khana bi lakon Isaraela he ka wâ hmâ ka hnyi obiny ûnyi ame he ka hia: 14 ke adre onáká je oúnykůmenödra: anyin a e bala bi ke ne o but hnyi bong ang adre ca hota but hna tube eling, hnyi ûen adre me aû ûhihinyköu adrem ; waleji hna tube adre me ohia ûnyi hnyi Keriso. 15 Ke so bi ae hu hna tube je hnyekudra ke ne o 13 Ke e hu gahmun hanuny labageju a but hnyi bong ang, at ka aû Mose. 16 Ke khaca, helâ me hna sihnalimen, ka habe. adre me hnyimakodra ka Than, me ame he Oge me labageju me oge me fuc dö; ke ka hia but hna tube. 17 Ke haba Than, me wale Hanu: ke haba dok ame laba hnyin Hanon Than, me adre me hna bâûâ at eling. 18 Ke haba öta hia adre ca tubi hnyimaköta, k' ate me wâ hmanenanginy Than, helâke me hnyi uselat, me adre me a hobi köbun ta je ûnyi hia, me me se hu wi'öta m' ate me we at a khaca ûnyi hnyi ke hmanenang ka hnyi ke hmanenang, helâke me ûnyi ge Than a Hanu.

HNYIMAKAN 4.

HU but gahmun huliwa eang, ke adre me betenge gahmun, me waleling öhmun e ca sënyin: 2 ke öhmun e hia but degec ta je ûnyi ae iyong hnân ohmehma, k' öhmun e ca he me iyawö, ke öhmun e ca othoiâ hofuc hwan Khong; ke öhmun e omanenâ hnathu, me haisoi öhmun hnyi ta je ûnykûmenen tavat hia hnyi hnyimakan Khong. 3 Ke adre me ne tubi

ka ûnykûme ke ûnyi, me ka ûnyi gahmun anyihmun ûthumetu ae so, me adre me bi; ke öhmun ûcû a ûnyi ge Khong; 6 tube ka tavat adre me he bi ka mok: 4 waleji at ame öûcû öhmun he ka bi athnya- | wale tavat ame öwadruâ je oûnykumenödra bainy ûhihinyköu a teb ûnyi; ca ge tusi, bi, ke adre me ca labageju bi, ûnyi ge khoke hanu bi: anyin a haba tusi, me at ngon hmeledrany eang, wâ e nye melam ûhlingö, ke at ûhömeli hanu. 7 Ke a ne ködra melaminy ûthumetu ae so ae hmane-Anyin a öhmun e ca kheti öhmun, ke Keriso Iesu a Than, ke öhmun je lathnyabaibun ga Iesu. 6 Anyin a Khong, waleji at ame ha, ka habe, Ame he ka umumelam but melam ûnyi hnyi lit, waleji ame öumuhawa, ame ca he ka beönuâ hmanenanginy melamâ je hnyekuta, me me melam but he ka wâhmakhmetoâ hmanenang anyin Khong hnyi hnyimakö Iesu Keriso.

7 Ke hu but gahmun tang omjeû eang hnyi je utkaia kânâ, me me ûnyi ge Khong ûganiny man ae nua, ke ca ka ûnyi bi gahmun; 8 adre uhneki igigili öhmun, k' öhmun ca gum bi; öhmun e hlohlo, ke ca gâ bi ûhmun; 9 adre me hnu öhmun, k' adre ca digic öhmun bi ; adre me öū öhmun, ke ca hia öhmun dut; 10 öhmun e hom tilâ hnyi je unyihmun mok anyin Than Iesu, me me manen minya but möt anyi Iesu hnyi je unyihmun. 11 Anyin a haba öhmun hnyat ae möt, adre me hn' öhmun bala ka hnyi mok ga Iesu, me me manen minya but hnyi je unyihmun ame he ka bobot möt anyi Iesu. 12 Wale me me huliwa mok eû hnyi je hnyekuhmun, ke ame huliwa bi möt eû hnyi je hnyekubun. öhmun e labageju minya, me öhmun e fuc minya thö; 14 ke e khan' öhmun a haba at ame omelö hmetu Than Iesu, ame he ka omeli öhmun hmetu minya me Iesu, me tha omanen' öhmun m' öbun. 15 Anyin but ole hnân ogânâ Khong, hnen ibetengiö hna osehia hnen tavat ae se hia.

16 Wale me öhmun e ca sēnyin bi ; eja ke ne a ne bobot tot je unyihmun hnvi hoton, adre me ohâtâ hnyi je bong hia at 17 Anyin a haba anyihmun eû hnyin. vec ae hâhâ, wale ame ie hia, ame huliwan gan hmå tot hobi köhmun hmanenang ac hmak ke nyiele balua; 18 ke öhmun e ca wâ hmâ ta je ûnyi ae manen, ke so bi ta je ûnyi ae ca manen bi : anyin a haba ta je ûnyi ae manen me e hu obiny; ke haba ts je ûnyi a ca manen bi, me nyiele balua.

HNYIMAKAN 5.

NYIN ae khan' öhmun a ga ne kia but umöhmun uma menå eang hmeledrany, me hu bi gahmun uma ûnyi ge Khong, wale uma adre ca mâdrâ bi ge hnyam, ame ca ba balua, ke ethö hnyi drany. 2 Anyin a öhmun e mång hnyi uma eang, ke ti wehmun he ka khaû öhmun ge umöhmun uma ethö hnyi drany: 3 öhmun e ne khaû, m' adre me ca ō 'hmun bi öhmun | e he thu. 4 Anyin a haba öhmun hnyi uma menâ eang, öhmun e mâng, ke hmak; Keriso, helâke Khong ame khöû ûnyi gahca anyin ae wehmun he ka uny jut, e so bi m' adre me khaû' öhmun, me me utâ but mok hnen möt. 5 Ke Khong at ame up öhmun hobi kâu e, waleji at ame ham köhmun haten Hanu. 6 Anyin a wale e hwege bala hnyekuhmun, ke khan' öhmun, ka habe, e ka tiga öhmun hnyi unyin, e hi' öhmun unyin Than 7 (anyin a öhmun e he hnen labageju, ke ca hnen bi hna wâ); 8 öhmun e hwege hnyok, me wehmun he ka hia but hnyi unyin, me tha öhmun 9 Anyin a wale öhmun e unyin Than. hwege nå he ka osenyinå e bi, a ne öhmun dut eang, ame ne hi' öhmun. 10 Anyin adre me he ka omanen' öta hia hnyi hnyimakan taben owisa anyi Keriso; m' ate me he ka ve kap ta je ûnyi ate ânyâ hnyi unyin, hoton hna ve ânyâ, ame ne so, ame ne kong.

11 Anyin ae khan' öhmun ûnyi hnân ootâ unyin Than, wale me öhmun e ûjengö tavat, ke öhmun e manen dut ka Khong; ke oge me ûnykûme a öhmun manen dut minya hnyi je ûnykûmenöbun. 12 Öhmun me hnyi je imonumonu, me ta je huliwa, e ca haisoi öhmun hmetu bi köbun, ke so me hmâkâ me mekihnânem ; 6 hnyi hwabi, helâke öhmun e ham köbun ûnyi hnân kecin ae so, me wâ ûnykûme, me lingvec hobeluâ gahmun, me me hu gabun hnân ae beû hmâ, me hwakecin betenge, me thu ködra adre me hobeluâ hnyi hnyimak, Hanu Kap, me ibetengiö ae ba thoi hnyin, ke ca bi eû hnyi hnyok. 13 Anyin a 7 me hnyi hofuc ae hnathu, me hnyi 5 hmun e ne monu, me hobi kâu Khong; man maniny Khong; hnen omjehen vatiny ke öhmun e ne metâ, me hobi köbun. 14 hwakecin ae wisa hnyi ke keihen metâ

so bi walang ang öhmun e ca he ka wâhmakhmeto hmetu bi e helâe. 17 Anyin a wale a ne e but ke at unyin Keriso, e at adre teb op; e hia but ta je ûnyi adrem; ke wâ bi, adre ohâtâ ta je ûnyi. 18 Ke ûnyi ge Khong ta je ûnyi hia thithö, at ame öûsoköu öta mē a deny Iesu Keriso, ke ame ham köhmun huliwainy ûsoköu; 19 waleji, a e unyin Keriso bi Khong, ame öûsoköuâ hmeledrany me, k' ame ca ip hnödra je hna hanyâûâ ködra bi, ke ame ham köhmun hofucin ûsoköu.

20 Anyin a wale, öhmun je metâ anyin mun: ke öhmun e sumat' öbun, hobi kâu Keriso, ka habe, ûsoköu öbun ju me Khong. 21 E, at eji ae ca khana bi monu, e ame wia e me me monu hobi köta, m' adre me he ka wi' öta hnân hwakecin ae wisa anyin Khong ûnyi gan.

HNYIMAKAN 6.

KE öhmun ang hnyat öhmun e tha huliwa mē, me öhmun e ûjengi öbun, wâ öbun nye kap bâûâ ibetengiö anyin Khong, 2 (anyin a haingen, ka habe,

Oge me ling u hnyi ûen eji ae so,

Ke oge me hadruö u hnyi bonginy möt: ke wâ bi, walang ûen ae so; wâ bi walang ang bonginy möt): 3 ke öhmun e ca othoå at hnyi ke ûnyi bi, m' adre me ca he ka haikongoâ hnöhmun hna huliwa; 4 ke hnyi ta je ûnyi hia öhmun e omanen' öhmun a lathnyabainy Khong öhmun, hnyi hokhnyok ae gan hmâ, me je vec, me theduoc, me hlöuhlöu, 5 me hna osöâ, me hnyi uma ceat, Anyin ame musi öhmun ibetengiö anyi me me, 8 hnen ogånå, me öühnyûkongoå, Keriso; anyin a walang ang ûnykûmen- hnen haikongoå, me haisoå; helâke me öhmun, a g'ame mok ke at hobi kâu tavat hnyat iyawâ, k' öhmun hnathu bi; 9 hia, awe, a mok hia; 15 ke e ame mok helâke hnyat ae ca khan' ödra öhmun, ke hobi kâu tavat hia, m'adre me ca he hmetu khan' ödra öhmun bi; helâke hnyat adre ka möt ködra bi tavat ae möt, ke so bi me he ka mokcu, ke wâ bi öhmun e möt; kâu at a mok me möt hmetu thö hobi helâke hnyat adre osöâ, k' adre ca hling' ködra. 16 Wale me öhmun e hwân walang öhmun bi; 10 helâke hnyat ae hmak hnyok, ang a öhmun e ca he ka wâhmakhmeto ke k' öhmun e senyin bala; helâ me theduoc, at hoton unyin: eja ke ne öhmun e hia k' öhmun e otrenâ tavat ae se; helâke me but wâhmakhmeto Keriso hoton unyin, ke ba ta ûnyi, ke hu but ta je ûnyi hia thithö.

11 At Korinito lö, öhmun e khöng köbun lokahwa e kâu, ke a thumetu öhmun ge je hnyimöhmun, ke adre me ogânâ je hnye-12 Öbun ca ûhnyûkong eû hnyi je hnyekuhmun, ke öbun ka ûhnyûkong eû hnyi je hnyekubun. 13 Ogânâ but öbun, me hnân hwaban bi (inya oge me ha helâ me ka lakuk).

14 Ca ûhûkölöbun monu köu me tavat adre me ca labageju bi: anyin ame he ka hawa hwakecin ae wisa he ka tha e me hwakecin ae ca wisa bi? ke ame he ka hawa ka tha e melam me menekholom? 15 Ke ame he ka hawa ka tha hnyok Keriso me Belial? ke ame he ka kâmâu ka tha jekhon at labageju me at ame ca labageju bi? 16 Ke ame he ka kâmâu ka tha bongon uma umen Khong me ta je hnatheat? anyin a öta ang uma umen Khong ae möt; helâ me hna ha hnen Khong, ka habe, Oge me he ka laba eû hnyidra, me tha he mödra; ke oge me he bi nya ka Khongudrin, ke adre me he bi ka lakeik. 17 Anyin a wale, haingen Than, ka habe,

Didrut öbun gadra, ke ve laba but, Ke ca kâlâ bi ûnyi ae ikiki; Ke oge me he ka köp öbun,

18 Ke oge me he ka Kamöbun,

K' öbun e he ka lakuk obaga me wahlu, haingen Than ae khana hia.

HNYIMAKAN 7.

NYAT a oûnykûmik lö, e hu but unyita ta je hna ha bânâ eling, anyin a wale, e so ate me he ka anyawi' öta bi ûnyi hnyi ta je ûnyi ae ikiki hia hnyi unyin me hanu, he ka obekhötâ hwakecin ae kap hnyi ot ka Khong.

2 Köp öhmun d' öbun: e ba at öhmun e hwali kau, e ba at öhmun e okongoa, e ba at öhmun e iyawöâ. 3 Oge me ca ha e hnân hang' öbun: anyin oge hia but ha köbun ehac, ka habe, öbun eû hnyi je hnyekuhmun he ka tha mok me tha möt. 4 E gan hmâ hnök hna fuc hwege köbun, ke gan hmâ hnök hna hobeluâ gabun : inya at ae unöngöt ge kahwa, oge me ti senyin gan hmâ hnyi anyihmun ta je vec hia.

5 Anyin a waleji hnyi hnöhmun hna o but hnyi Makedonia, ame ca menâ bi je unyihmun, ke öhmun e vec hnyi ta je ke keihen hia; e hu vat hnyi hoton, ke ot eû hnyin. 6 Ke haba Khong, at ame okahwa tavat adre me ohnyikön' ödra bi, me e ame

webun ae tethmâ, me anyibun tenge, me hnyekubun ae kahwa könya; wale me me ti gan anyik senyin. 8 Anyin a eja ke ne oge ne oveci öbun ge anyik tusi, oge me ca ietra bi, ke so bi oge me ietra ehac; anyin oge me wâ, a g' ame oveci öbun tusi e, ke hnyi ûen thibi a khaca. 9 Ke walang ang inya oge me senyin, ca anyin adre ohmakâ hyekubun, ke anyin adre ohmakâ je hnyekubun ke ne o but ka hnyi ietra : anyin adre ohmakâ je hnyekubun helâ me ûcû ka Khong, m' öbun e ca kong bi ûnyi gahmun hnyi ke ûnyi. 10 Anyin a haba hmak hnyok ae ûcû ka Khong, me wale at ame ökûâ ietra ke ne o but ka hnyi möt, haba ietra eling, me ca hnân ietra hmetu: ke haba hmak hnyok ûnyi eang hmeledrany ame ökûâ mok. 11 Anyin a wâ ju öbun ûnyi eang waleji e hmak hnyekubun hoton ae ûcû ka Khong e ame ökûâ hna wâ wia unyibun, me ivinö, eke, me haiwisai öbun. eke, me kong hnyekunâ, eke, me ot, eke. me weny ae gan hmâ, eke, me hnyok ae kahwa, eke, me bi hwaban! Haba hnyi ta je ûnyi hia öbun e hia but omanen' öbun bi ae ba anyibun hulö hnyi ûnyi 12 Ke haba hnyi hnök hna sihnalimen köbun, me ca hake hobi kâu bi at ame mâdrâ monu, ke ca hobi kâu minya bi at adre me monu kâu, ke so bi me me manen dut köbun hnyi hnyimakan Khong a öbun e kong hnyekuni öhmun. 13 Anyin a wale adre ti okhaw' öhmun: ke haba hnyi kahwa a öhmun, öhmun e senyin gan hmâ hnyi senyin anyi Tito, anyin ame okahwa hnyekon ûnyi gabun hia. Anyin a ne hu hnök hna ohobeluâ kâu ûnyi gabun, iny ca hmehmâ bi; ke öhmun e ha ta je ûnyi hia köbun hnyi hnathu, helâe minya adre wâ ae hnathu hnöhmun hna ohobeluâ, waleji oge ânyâ hnyi hnyi-15 Ke e ame ti hnyok gan makö Tito. hmâ köbun, me ûnykûme anyibun ûling hia, me hnöbun hna ot, me öbubuny hnyi hna kap e. 16 Inya oge me senyin anvin adre sihwegiâ hnyekuk gabun hnyi ta je ûnyi hia thithö.

HNYIMAKAN 8.

KE haba khaca, hnyat me lakeiny lö, öhmun e thumetu öbun ge ibetengiö baû anyin Khong hnyi ta je ekalesia hnyi okahw' öhmun ge ioi Tito; 7 ke ca ûnyi Makedonia; 2 ka habe, adre cubic ödra thibi ge ioiny, ke so bi hnen kahwa öbun e|hnyi vec ae gan hmâ, ke ame kû gan hmâ hnyi anyidra theduoc. 3 Ke inya oge me ohnatho, a g'adre me ham bâûâ hoton hnödra hna khana, eke, me hanyâûâ but hnödra hna khana, 4 ke adre kun' öhmun ûjöngi öhmun hnyi betenge eling me munyi hadruâ wakap: 5 ke ca helâji me hnöhmun hna ûnykûme, ke adre me mē ham ödra bi ka Than, me köhmun minya hoton weny Khong. 6 Wale me öhmun e sumatö Tito thö, anyin a e ame ibi hwân, ke helâe minya e ame he ka umo unyibun ibetengiö eang. 7 Ke öbun e tren gânâ ta je ûnyi hia, wale labageju, me ha hofuc, me meta, me kong hnyekunâ gan hmâ, me anyibun ibetengiö köhmun, awe, e so ame he ka si minya unyibun ibetengiö ang. 8 Oge me ca ha me hnân hnanyibu, ke ame cubec anyibun ibetengiö ûnyi ge hna kong hnyekunâ anyin keihen. 9 Anyin ae khan' öbun ibetengiö baû anyin Tuhöta Iesu Keriso, a e at ae tren ta ûnyi, ke e ame otheduocâ e hobi köbun, m' öbun e he ka tren ta ûnyi ûnyi hnyi anyin theduoc. 10 Ke inya oge me omanenâ ûnykûmenök hnyi ûnyi eang: anyin ae ûcû köbun tavat öbun e hwân ehac, a khaca but hunaibun, he ka ca mâdrâ thibi, ke so minya bi he ka weny. 11 Ke walang ang, öumo ju hna ânyâ minya; me me um minya ju ûnyi hnyi hna hu, helâji me hnöbun hna ie weny. Anyin a ne hu hnyok ae weny, adre me he ka kap e hoton hna hu hnen at, ke ca hoton bi hna ca hu gan bi. 13 Anyin oge me ca ha ûnyi e me me hâhâ keihen, k' öbun hmak bi öbun: 14 ke so bi me me tha ûcû; haba hnöbun hna tren gânâ hnyi ûen eang, me hobi kâu anyidra theduoc, me me hobi kâu anyibun theduoc hnödra hna tren gânâ; me me tha ûcû thibi: 15 helâ me hna sihnalimen, ka habe, Haba at ame thithigâ gânâ me ba kolon kâu; ke haba at ame thithigâ ûhnyûkongo me ba ûnyi ae hia gan.

16 Ke ole ka Khong at ame ip hnyi hnyeku Tito ibetengiö köbun helâe. Anyin a e ame kap hnöhmun hna ûne kâu; ke ûnyi hnyi hnen hna hnyok gan hmâ ka hnyin, me e ame ka hamen he but köbun. 18 Ke öhmun e hia but kunâ e tha e me ke liamekeiny, waleji adre ogânâ hnyi ta je ekalesia hia hnyi ûthumetu ae so; 19 musö minya: anyin a Khong ame hnyokâ at ke ca eang thibi, ke adre ûca minya e hnen ta je ekalesia he ka tha he m' öhmun he he ka ogânâ thö köbun ibetengiö baû hia; ka hom ibetengiö eang, wale öhmun e huli- m' öbun e he ka widrany gan hmâ bala

but anyidra senyin me hna ham bâûâ ûnyi hyekuhmun ae weny: 20 ke öhmun e outen ang, wâ e nye haikongu öhmun ke at hnyi tang omjeû eang ae gan öhmun e huliwan: 21 anyin a öhmun e ûnykûme he ka ânyâ ta je ûnyi hnyi wisa, ca hnyi hnyimakan Than thibi, ke hnyi hnyimakan minya bi tavat. 22 Ke öhmun e hia but kunâ he ka tha he m' ödru liamekeiny m' öhmun, waleji öhmun e wâhmakhmetoâ hnyekon ae kahwa hnyi ta je ûnyi ae se hia, ke walang ang ae nua kahwainy hnykon, ûnyi hnyi anyin labageju köbun. 23 A ne ke at ame hnei ga Tito, awe, e at ame tha e mönya, me at ame tha huliwa mönya köbun; ke adre ne hnei minya ge liamekeiny mötu, awe, ödru li ûthumetu anyin ekalesia ke hmanenanginy Keriso. 24 Anyin a wale omanenâ thö ködrin hnyi hnyimakan ta je ekalesia haten anyibun betenge, ke hnöhmun hna ohobeluâ ûnyi gabun.

HNYIMAKAN 9.

CA ûnyi hnathu könya he ka sihna-limen köbun hwakecin huliwa ka wakap: 2 anyin ae khanö nya hnyekubun ae beweny, wale oge me hobeluâ gabun hnyin ka at Makedonia, ka habe, adre hia but penapena hnyi Akaia ehac a khaca but huna; ke ame huliwan hnyekon tavat ae se hia hnen hnyekubun ae kahwa. 3 Ke oge hia but kunâ je liamekeiny, wâ e nye ûnyi baû hnöhmun hna hobelu' öbun hnyi ûnyi eang; m' obun e he ka penapena helâ me hnök hna ha: 4 wå oge nye o me keihen at Makedonia, me wâ a ga ca penapena ju öbun, me öhmun e he bi ka hmehma (ke ti e bi gabun) hnyi hna hobeluâ eling. Anyin a wale oge me ûnykûme ae ûnyi hnathu he ka khöû ka ta je liamekeiny he ka bödrin köbun me penapena ta je ûnyi hnyi anyibun ibetengiö, waleji öbun e ha bânâ ehac, m' öbun e he ka penapena e, helâ me ûnyi hnyi ibetengiö, ke ca helâ bi me hna behânâ.

6 Ke wale minya eang, haba at ame tā ûhnyûkongoâ, me ûhnyûkong minya hnen hna meno; ke haba at ame tā gânâ, me gan minya hnen hna he ka meno. 7 E so he ka ve ham hoton hna thamuâ eû hnyi hnyok; ca hnyi hnyok ae hmak, me hna ame ham senyinâ. 8 Ke e khana Khong wan hnân ogânâ Than, me hnân bi haten hnyi ta je ûnyi hia, m' öbun e he ka si sihnalimen, ka habe,

E ame ham bâûâ, me ham ka je theduoc; Ke tethmâ nyiele balua hwakecin ae wisa gan.

10 Ke haba at ame ham hatong ka at ame tā, me jeû hnân han, me e ame he ka ham me osehia wan hnöbun hna tā, me ogânâ minya wan hwakecibun ae wisa: 11 ame otreni öbun ge omjeû hnyi ta je ûnyi hia, m' öbun e hnyi ham gânâ but, wale hnân okûâ ole ka Khong ûnyi gahmun. Anyin a haba hna huliwan huliwa eang, me ca walang he ka ûcû ka wakap thibi, k' ame bi hanen minya ole ae gan hmâ ka Khong; 13 anyin adre me ogânâ Khong hnyi haten huliwa eang, me hnyi hnöbun hna löng hoton uthumetu ae so anyin Keriso, wale öbun e hom, me hnyi ibetengiö ae gan hmâ ködra me tavat hia; 14 ke adre me hnyok gan hmâ köbun ûnyi hnyi ibetengiö baû anyin Khong ae ti gan hmâ unyibun, ke adre me hic hobi köbun. 15 Ole ka Khong ge anyin bwihlany ae ca khan' öta ha hia.

HNYIMAKAN 10.

HABA inya Paulo, at ae hnyikânâ e tha inya m' öbun, ke kwege e ka hiö nya m' öbun, me oge me khöû köbun ûnyi hnyi hwakecin ae menyik me ilemuk anyin Keriso: 2 inya oge me sumat, m' inye ka o, m' oge me ca he ka bi hwege köbun, ge hwege waleji oge me ûnykûme he ka hwege ka keihen, hnyat adre me ûnykûmi öhmun helâke öhmun e he hoton hwakecin unyin. 3 Ke öhmun e he hnyi unyin, ke öhmun e ca vat helâ me unyin 4 (Anyin a haba omjehen anyihmun vat me ca hwen unyin bi, ke hwege maniny hnyi hnyimakan Khong hnan haguta je hnabâ ae hwege); 5 ame hagutâ ta je ûnykûme me ta je ûnyi hia ae görany ame ûö bi ûnyi ûcön wâhmakhmetoâ anyin Khong, me hom hwenbâ ta je ûnykûme hia, me me löng hoton Keriso; 6 me laba penapena he ka bi hwaban ka tavat adre me ca ûling, e ka bekhöt dö anyibun ûling. 7 Obun e wâ ta je ûnyi hnyi hnyimaköbun. A ne ke at ame ûnykûme a e aten Keriso, e so e ame ûnykûme hmetu a e ka aten Keriso, awe, öhmun je aten Keriso. 8 Eja

hnyi ta je huliwa hia ae so: 9 helâ me hna i öbun), oge me ca he ka hmehma: 9 anyin ae ca wek he ka ooti öbun ge anyik ta je tusi. 10 Anyin a haingödra, ka habe, E hmak, ke man bi anyin je tusi; ke sēnyin bi unyin, ke ca ûnyi hnathu bi hwan hofuc. 11 E so at helâe he ka ûnykûme ang, ka habe, haba hohmun hofuc hnyi je tusi ke tiga hi' öhmun, me helâe hnyi huliwa e ka öhmun dut e. 12 Anyin a öhmun ca hwege bi he ka hnyi hanen me oûcû öhmun me keihen, tavat adre me haisoi ödra bi : ke adre me ûtuluti ödra köu bi, me oûcû ödra m' ödra bi, ke ba wâ ûnykûme gadra 13 Ke öhmun e ca he ka hobeluâ hoton tulut ae ca so, ke so bi hoton tulut a tuluto köhmun Khong, hnân tulut he ka o but köbun. 14 Anyin a öhmun e ca tuluto beönua, helâke a ca o köbun : anyin a öhmun e o but köbun tha öhmun me ûthumetu ae so anyin Keriso: 15 öhmun e ca hobeluâ ta je ûnyi adre ca tuluto bi. hnyi huliwa anyin keihen; ke öhmun e labageju öbun ka he ka kû tot hnyi labageju, a öbun e he ka ogan' öhmun hoton anyihmun tulut, 16 he ka khetâ ûthumetu ae so ka hnyi ta je hnyei ae ûsâkâûö m' öbun, me ca he ka hobeluâ ta je ûnyi adre penapena hnen tulut anyin ke at. 17 Ke haba at ame hobeluâ, e so e ame hobeluâ Than. 18 Anyin adre me ca he ka kap at ame ka haisoâ e, ke so bi hnen Than hna haisoâ.

HNYIMAKAN 11.

WEK öbun e ha ka hokhnyoki nya okhulit thibi hnyi anyik monu: eke, hokhnyoki nya ju. 2 Anyin a inya oge me ci' öbun ge hwakecin ciâ anyin Khong: anyin a oge me koc' öbun ka baga a khaca, m' inye he ka hum öbun ka Keriso helâ me hlu cici. 3 Ke inya oge me ot, wâ e nye okongoâ je hnyekubun ûnyi hnyi hwakecin ae wisa me kalaöt unyi Keriso, hela me hna iyawö Eva ge on hnen anyin tang iyawö. 4 Anyin a ne o ke at me khetâ ' ke Iesu bi, waleji öhmun e ca khetâ, ke öbun e ne kap ke hanu, waleji öbun e ca kap, me ke ûthumetu ae so, waleji öbun e ca kap, awe, e ûcû hnöbun hna hokhnyok kâu. 5 Anyin a inya oge me ûnykûme a ca ûnyûkong bi nya hnyi melen je aposetolo ae nua hnyi ke ûnyi a khaca. 6 Eja ke ke ne a ne ka gan dut hnök hna hobeluâ ne oge ne hwen monu hnyi hofuc, me oge anyihmun musi, (waleji a ham köhmun me ca helâe hnyi metâ; ke öhmun e hia Than hnân otil' öbun, ke ca hnân bi hagut' but omanenâ e köbun hnyi ta je ûnyi hia,

tulut ae ûcû; ke oge me ka hokhnyoki nya oge ne kong ut hnen aten ik hnyei, oge ne hnyi ta je ûnyi hia, m' oge me ca hmak kong ut hnen Aten ke je hnyei, oge ne köbun, ke oge me he bala bi ka hokhnyoki khong ut hnyi taun, oge ne kong ut hnyi nya helâe. 10 Hoton hnathu anyin Keriso|hnyot, oge ne kong ut eû hnyi köiö, oge unyik, me ba at ame he ka thawo nya hnyi ne kong ut ge hnyat me lakeiny ae thoi; hobeluâ eang hnyi je ke keihen Akaia. 27 inya hnyi huliwa ae hmak, me vec, 11 Anyin a ieû l hawa, anyin oge me ca me osehia hmâkâ, me mekihnânem, me betenge gabun? E khana Khong. 12 Ke beic, me ibiose hokhnyok, me hnyi megic, haba hnök hna ânyâ, me oge me he bala ka me he thu. 28 Ke ca ta je ûnyi ûnyi hnyi ânyâ e, m'oge me thelöng deny tavat waleji|hoton thibi, ke ka e bala bi anyik hmak adre me heleû can; me me manen dut a ödra ûcû m' öhmun hnyi hnödra hna hobeluâ. 13 Haba hnyat eling, me je aposetolo sēnyin, ke ca sēnyin bi nya? ewa at adre thoi, a hnyat huliwa iyawo, a ka hamodrin othoa, ke ca vec bi nya? 30 A ne ûcû wi' ödrin me hnân ta je aposetolo anyin könya he ka hobeluâ, me oge me he ka 14 Ke ca hnân bi lâiâ e, anyin a Satana ame ka hamen wia e me hnân angela ae melam. 15 Anyin a wale, e ca hnân lâiâ ûnyi ang, a g' ame he lathnyabainy ka hamödra bi wi' ödra me hnân lathnyabainy hwakecin ae wisa; ke haba obiny ködra me ame he ka helâ me anyidra huliwa.

16 Inya oge me ha hmetu, ka habe, Ca he bi ke at ka ûnykûme a iny monu but; ke a ne ûnykûme helâe, awe, köp nya thö helâ me monu, me inye na hnyi ohobeluö nya 17 Haba hnök hna ha, me oge me ca ha bi helâ me Than, ke so bi helâ me monu, hnyi hobelöu hwege ang. 18 Anyin ae se hia tavat adre me hobeluâ hoton unvin, me oge me he bi nya ka hobelöu. 19 Öbun tavat ae metâ, me waleling öbun e hokhnyokâ tavat se monu. 20 Öbun e hokhnyokâ at, ame ne thalû' öbun, ame ne ön öbun, ame ne hom hwenb' öbun, ame ne bi gan, ame ne khaû hnyimaköbun. 21 Inya oge me haikongo, helâke öhmun je hnyat ae sēnyin. E ka hu ûnyi ame hwege hnyin ke at (inya oge me hwen monu) inya minya oge me hwege hnyin. 22 Hawa, ödra at Heberu ? helâ minya inya. Hawa, ödra at Isaraela? helâ minya inya. Hawa je mâtrâni Aberahama ödra? helâ minya inya. 23 Hawa, odra tavat huliwa ka Keriso? (inya oge me ka hobelua, me iny ca monu bi; anyin oge

unyin tavat hia. 7 Hawa, iny monu anyin hnyi huliwa; ke se hia hmönyin hna labö oge me ka ohnyikönö nya m'öbun e görany cö nya, e se hia hmönyin hna labö osöi nya, dut, ke ûnyi hnyi hnök hna khetâ köbun ke iny osehia he ka mokcu. 24 E othaûthumetu ae so anyin Khong köbun ke ba bûng osöi nya hnen at Juda, a ûsa thöte hwaban? 8 Oge me söh ke je ekalesia, k' nain hna hna. 25 At okun kuc nya ge je oge me kap hwaban ûnyi gadra me hnân osö, ke at okhaca lûö nya ge veto, a ibi bi hadru' öbun; 9 ke habaji ke tiga inya okun hmouca but hu oge me kec hnyin, unyibun, ke ba ta ûnyi gak, me oge me ca khaca lidrik ke khaca lang eû hnyi köiö; ohmâkâ ke at; anyin ame o je liamekeiny 26 iny osehia he, oge ne kong ut hnyi je ûhedrin Makedonia me ham könya hnyi wagewe, oge ne kong ut hnen tavat venöu, hnyi je bong hia, wale oge me kong hnyekuna ge ta je ekalesia hia. 29 Ewa at ae hobeluâ ta je ûnyi oge me sēnyinâ. khana but Khong a Kamen Tuhöta Iesu Keriso, wale a hnân he ka haisoâ nyiele balua, a oge me ca thoi. 32 Hnen gavena hnyi Damaseko a e hnyi hmeli Areta than hna tuö taun anyin at Damaseko, me me köt nya: 33 ke adre me öû nya but ûnyi hnyi mamalama hnyi hak veto hnyi hnyin tang, me oge me kec ûnyi hnyi li hnyamen.

HNYIMAKAN 12.

H ÛCÛ könya he ka hobelöu, ke ca so bi; awe, oge me he ka ha ta je hna omenenâ me ta je hna ûthumetu ûnyi ge 2 E khanö nya ke aten Keriso waleji fotin je huna ehac, adre kât göranyai ka hnyi drany a kuniny, (e ca khanö nya, ame ne ûnyi hnyi unyin; ke ca khanö nya minya ame ne ca e bi hnyi unyin; e khana thibi Khong). 3 E khanö nya at helâe (ame ne e hnyi unyin, ame ne ca e bi hnyi unyin, e ca khanö nya; e khana thibi Khong), 4 ke adre hom dö e ethö ka hnyi Paradaiso, k' ame löng ta je hofuc a ca hnân ha, wale ae ca ûcû ka at he ka ha: 5 Oge me he ka hobeluå at a helåe: ke oge me ca he ka hobeluö nya bi, ke so bi hnyi anyik ta je senyin. 6 Anyin a ne wek he hwen monu) iny beönua bi nya; beönua me he ka ha hnathu: ke inya oge me hokhnyok, wâ e nye he ke at ka ûnykûmi nya hon hnen hna ō nya, me ling nya. 7 Ke wâ adre nye ogöranyi nya bi hnen nuainy ta je ûthumetu, me adre ham könya ûdöiny unyin, wale hna ûkhûnöng hnö Satana he ka kulup nya, me inye ca ti görany bi. 8 Ke iny okun khöû ka Than ge ûnyi eling, me me he ka ohia but gak. 9 Ke e ame ha könya, ka habe, E ûcû köu anyik ibetengiö baû: anyin adre obekhötâ manik man hnyi sēnyin. Anyin a wale oge me senyin gan hmâ he ka hobeluâ hnyi anyik je sënyin, me me tubi nya hnen man manin Keriso. 10 Wale me inye senyina ta je sēnyin, me ta je hna okongo, me ta je hna theduoc, me ta je hna seda, me ta je vec can Keriso: anyin a iny ka senyin, wale ûen a iny hwege hnyin.

ll Iny monu but: öbun e kunö nya; anyin ae ûcû köbun he ka haisoi nya: ke eja ke ne oge ne ca ûnyi hnathu bi, ke so bi ca inya bi hmelen ta je hing aposetolo. 12 E hnathu adre ânyâ unibun ta je haten aposetolo hnyi hokhnyok hia, hnyi je haten, me ûöman, me huliwa ae man. 13 Anyin a ieû a öbun hnyi hmelen keihen je ekalesia, a ca ûnyi ang a oge me ca ohmak' öbun ! betenge ju öbun gak hnyi hwali eang.

14 Wâ bi, okuniny ju ang penapena a inya he ka he but köbun; ke oge me ca he ka ohmak' öbun: anyin oge me ca elâm anyibun ta je ûnyi, ke öbun bi: anyin a ca hanymen bi je lakon he ka ûkhöûnâ hobi kâu je kamen me hinyen, ke so bi je kamen me hinyen hobi kâu je lakon. Ke oge me he ka senyin he ka ohia omjehek, me ohiö nya minya hobi kâu je| Ke oge ne hnyok gânâ köbun, hawa, ame he ka ûhnyûkong hnöbun hna hnyok könya? 16 Ke so minya ju, oge me ca ohmak' öbun bi; ke so bi oge bibihwakecik me oge me köt öbun ge iyawö. 17 Hawa, oge me hwen iyawöâ anyibun ta je ûnyi hnen tavat waleji oge kunâ köbun? 18 Oge sihwegiö Tito, me kunâ e me ke liamekeiny. anyibun ta je ûnyi? hawa öhmu me ca he hnen Hanu a khaca? ke hnyeûca a khaca?

19 Obun e ûnykûme ang a öhmun e ka owis' öhmun bi köbun. Öhmun e ha unyin j Keriso hnyi hnyimakan Khong. Hnyat a oûnykûmik lö, hnân okahw' öbun ta je ûnyi hia. 20 Anyin a oge me ot, wâ oge | baû anyin Than Iesu Keriso, me ibetengi: nye o but köbun me ō 'bun a ca helâ me anyin Khong, me tha e m' öbun Han hnök hna wek, ke wâ öbun nye ō nya a ca Kap.

helâ me webun; wâ e nye hu ihunyinköu, me wathethöt, me iwatretra, me bi fuco, me ûhaiö, me imediököu; 21 wâ e nye he Khonguk ka ohnyikönö nya unyibun, iny ka o hmetu, me oge me he ka tengià tavat ae se hia, a tavat adre me mâdrâ hulö, k' adre ca ietra hwakecidrin ae ikiki, ke bi ûnyi monu, ke wagelue adre me ânyâ.

HNYIMAKAN 13.

ALANG okuniny he a inya köbun. Adre me he ka ohmâ ta je hofuc hia hnen li at a lo ame ne kun a hnyat 2 Oge me bök ka ha, ke oge ohnatho. me ha hmetu, helâji me imwik a loiny unyibun, helâe walang ang ke hiö nya, oge me ha ködra adre me ânyâ hulö, me ödra hia thithö, ka habe, oge ne he hmetu, me oge me ca he bi ka ohâhâ; 3 anyin a öbun e elâm haten Keriso eû hnyi hnyik; at ca sēnyin unyibun, ke hu man bi: 4 anyin adre me osatauroâ e hnyi senyin, k' ame möt hmetu thö ge man maniny Khong. Köhmun e sēnyin minya unyin, k' öhmun e he ka tha möt më ge man maniny Khong köbun. 5 Elâm dö eû hnyibun, a ne hu labageju gabun ; cubic öbun. Hawa, e 🕬 khan' öbun a Iesu Keriso eû hnyibun? öbu: e ne ca monu bi. 6 Ke oge me wek ame he ka khan' öbun a ca monu but öhmun 7 Ke öhmun e hic ka Khong, m' öbun e a he ka ânyâ hulö; ke ca hnân bi omanena i öhmun hnyat ae so, ke so bi m' öbun e he ka ânyâ so, ke monu bi öhmun. 8 Anyi. ae ca khan' öhmun he ka ânyâ ke unvi ûcon hnathu, ke so bi hobi kâu hnathu. 🤄 Anyin öhmun e senyin; a ne hwege öbun. k' öhmun sēnyin bi : öhmun e hic miny: 10 Wale m m' öbun e he ka bekhöt. inye set ta je ûnyi ang ke tiga hiö nya, wa oge nye fuc hwege iny ka o kobun, hen me musi ame ham könya Than hnan otethmâ, ke ca hnân bi hagutà.

11 Hnyat me lakeiny lö, obiny ju ang. Hawa, ame hwenenâu Tito ka habe, e so öbun e hnahic. Wisa ju öbun, ke kahwa ju; tha hnyok ju; ûsoköu ju: me me e unyibun Khongon ibetengi me hnahic. 12 Üitalofakâu ju öbun ge ûcimhnyimak ae kap.

13 Ame italofa m'öbun wakap hia thitha 14 E so e unyibun hia thithö ibetengi

TUSI ANYI PAULO KA

AT GALATIA.

HNYIMAKAN 1.

NYA Paulo aposetolo (ca ûnyi ge at, ke ca hnen minya bi at, ke hnö Iesu Keriso bi, me Khong a Kamen, waleji a omelö hmetu thö ûheny hnyi hna mok), 2 me hnyat me lakeiny hia eang unyik, öhmun e sihnalimen ka ekalesia hnyi Galatia: 3 E so e unyibun hia thithö ibetengiö bau me hnahic ûnyi ge Khong a Kamen, me Tuhöta Iesu Keriso, 4 waleji at ame ka hamen ham e hobi kâu anyita ta je hulö, me me omeli öta ûnyi hnyi ang hmelen ae kong, hoton weny Khong a Kamöta: 5 e so he ka ogânâ bala e nyiele nyiele balua. Amen.

6 Oge me lâiâ anyin a öbun logot ûsâkâû öbun me at a haw' öbun ka hnyi ibetengiö baû anyin Keriso ka hnyi ke evangelia; 7 ke ca ke evangelia bi : ke haba keihen adre me ohluhlu öbun, me bewia evangelia anyin Keriso. 8 Ke öhmun e ne he, ke ame ne ke angela bi ûheny hnyi drany ka khetâ ke evangelia köbun bi, waleji öhmun e ca khetâ köbun, me so he ka anathema e. 9 Inya oge me ha hmetu walang ang, helâji me hnöhmun hna labö ha, ka habe, A ne he ke at ka khetâ köbun ke evangelia bi, wale öbun e ca kap, me so he ka anethema 10 Anyin a walang ang, hawa, oge me huliwan at, hawa, Khong? ke hawa, inya oge me elâm he ka osenyinâ at? anyin oge ne labo osenyina at, m' iny ca athnyabai Keriso bi.

11 Hnyat me lakeiny lö, inya oge me omanenâ köbun, ka habe, haba evangelia oge me khetâ me ca ûnyi bi ge at. 12 Anyin oge ca kap e ûnyi ge at, ke adre me ca nö nya minya bi, ke so bi ûnyi ge hna omanenâ anyi Iesu Keriso. 13 Anyin öbun e hia but löng ge hwakecik ehac hnyi hnök hna okongoa ekalesia anyin Khong, at Heleni: 4 ke wale thibi e can je liame-

me hna oaûâ e: 14 ke oge me nua tot ehac hnyi hmi anyin at Juda hon tavat ae se hnyi anyik dö unyin aten ik hnyei, anyin e gan hmâ hnök hna kong hnyekunâ ta je hwakecin lakamök. 15 Ke a manen dut weny Khong, waleji at ame ûcö nya ûnyi hnyi hnyekon hinyök, me hawö nya ûnyi ge anyin ibetengiö baû, 16 he ka omanenâ Nokon eû hnyik m' inye he ka khetâ e ka Aten ke je hnyei; oge ca ie ûhnenamö me at: 17 ke oge ca he minya Jerusalema ai ka je aposetolo a bödrin, ka bilik bi nya: ke oge me he Arabia ai ; ke oge me hmetu minya Damaseko ai.

18 Hwaban kun ta huna, oge me he Jerusalema ai he ka iouny me Kefa, me tha laba më fifitin je bong. 19 Ke oge me ca iouny bi me ke aposetolo, ke hake Iakobo 20 Ke haba thibi liamekeiny me Than. ta je ûnyi oge sihnalimen köbun, wâ bi, oge me ca thoi hnyi hnyimakan Khong. 21 Hwaban e oge me o but ka hnyi je ke keihen hnyei Suria me Silikia. 22 Ame tiga ca wa hnyimakök ta je ekalesia hnyi Juda unyi Keriso: 23 Ke so bi adre me löng thibi, ka habe, at eji ame okongu öta ehac, ame khetâ walang ang labageju waleji e ame oaûâ ehac; 24 ke adre me ogânâ Khong ûnyi gak.

HNYIMAKAN 2.

K E hwaban ta je huna a fotin oge me me Banaba, ke oge hum Tito minya. Ke oge me he hoton hna omanena; me thumetu ödrin ge evangelia, oge khetâ ka Aten ke je hnyei; ke oge me ha duöngå ka hnyat ae lung, wâ e nye ûnyi baû but wadring a inya, me hnök hna wadring ehac. 3 Ke haba Tito at ame tha e mönya, adre hmi anyin at Juda, ae gan hmâ hmönyin me ca ûjengö e bi he ka peritom, wale ae keiny thoi ödrin e odilâ duöngâ, ödrin e haba Keriso me at huliwan hulö? Ohe. dit duöng he ka tuö hna hn' öta, waleji ate me hu ge Keriso Iesu, m' ödrin e he ka thalu öta: 5 ke öhmun e ca mita bi ködrin hnyi awa a khaca; me me tethmâ unyibun hnathuiny evangelia. 6 Ke haba hnyat eji ae lung (me ca khanö nya ödrin, ke ca ûnyi hnathu e könya : haba Khong ame ca wâhmakhmetoâ bi at)—haba hnyat eji ae lung, me ödrin e ca bi hanen bi könya: 7 ke so bi, e khan' ödrin a g' adre me ham könya evangelia hobi kâu tavat adre ca peritomonâ, helâe kö Peteru hobi kâu tavat adre peritomona, 8 (anyin a haba at a huliwan hnyeku Peteru ka hnyi hanymen aposetolo hobi kâu tavat adre peritomonâ, e minya bi at ame huliwan hnyekuk hobi kau Aten ke je hnyei); 9 ke haba Iakobo, me Kefa, me Ioane, je hnyat adre ha gadrin ka habe, je hmolom, ödrin e wâ ibetengiö baû adre ham könya, me adre me ham könya me Banaba je hnyam a metâiny tha hnyok, m' öhmu me he ka he ka Aten ke je hnyei, ke haba ödrin bi ka tavat adre peritomonâ; 10 ke ame wedrin thibi m' öhmu me he ka ûnykûme tavat ae theduoc; wale thibi ûnyi ae hmehmelâ hnyekuk he ka ânyâ.

11 Ke ame o but Kefa hnyi Anetioka, me oge me hwege ivinö mē, anyin ae monu. 12 Anyin a e ame tha han me Aten ke je hnyei ke tiga hia bi keihen ûhedra unyi Iakobo: ke ödrin e o but, me e ame todrö, me öûsâkâûöâ e bi, anyin ame outen tavat adre peritomonâ. 13 Ke haba keihen at Juda adre me tha iyawö mē; me ödrin e omonu Banaba minya hnen anyidra iyawö. 14 Ke oge me wâ a ödrin e ca he wisa hoton hnathuiny evangelia, inya oge me ha kö Kefa hnyi hnyimakodrin hia, ka habe, U at Juda, ke u je ne tha hwakecâm me Aten ke je hnyei, ke ca tha hwakecâm bi me at Juda, me ieû gam u me ûjengö Aten ke je hnyei he ka tha hwakecidra me at Juda? 15 Otin at Juda ûnyi hnyi unyin, ke ca Aten ke je hnyei bi ae monu, 16 e khan' öta a g'adre me ca haiwisa at ge ta je huliwainy hnanyibu, ke so bi hnen labageju kö Iesu Keriso, öta minya ang tavat ötin e labageju kö Keriso Iesu, m' adre me he ka haiwis' öta hnen labageju ka Keriso, ke ca hnen bi ta je huliwa hnyi hnanyibu: anyin ae ba at me khaca adre me he ka haiwisa hnen ta je huliwa hnyi hnanyibu. 17 Ke ate ne elâm, e me he Keriso ka haiwis' öta,

18 Anyin oge ne op hmetu ta je ûnyi oge hia but ohia, inya oge me ka omanenö nya bi, a iny at hanyâûâ. 19 Anyin oge mok ut ka hnyi hnanyibu ûnyi ge hnanyibu, m' inye he ka möt bi ka Khong. 20 Adre hia but tha osatauroi nya me Keriso; ke iny möt bi; ke ca inya hmetu bi, ke Keriso bi at ae möt eû hnyik: ke haba möt oge me melö hnyi unyin, inya oge me melö e hnen labageju ka Nokon Khong, waleji at ame betenge gak, me ka ham e hnân hobi 21 Oge me ca oûnyibâûâ ibetengiö baû anyin Khong: anyin a ne hu hwakecin ae wisa ûnyi ge hnanyibu, awe, e ûnyi baû bi mok anyin Keriso.

HNYIMAKAN 3.

T Galatia ae monu lö, adre me sihnalimen hnyi je hnyimaköbun Iesu Keriso at adre osatauroa, ke ie at ame iyaw' öbun? 2 Wale thibi ang ûnyi ame bekhanö nya gabun, ka habe, Hawa, öbun e kap ju Hanu ûnyi hnyi ta je huliwa hnyi hnanyibu, k' ame ne hnen löng ûnyi hnyi labageju? 3 Hawa, öbun e monu helåe? öbun e hwân hnyi Hanu, ke walang ang öbun e he bi ka oumo hnyi unyin? wa, öbun e hia but vec baû hnyi ta je ûnyi ae se hia i ame ne he ka ûnyi baû bi. Anyin a wale, haba at ame ham köbun Hanu, me ânyâ ta je huliwa ae man unyibun, hawa, ame ânyâ e hnyi je huliwa hnyi hnanyibu, ke ame ne ânyâ hnen löng hnyi labageju ? 6 Helâ me Aberahama ame labageju ka Khong, me adre me haiâ e kâu me hwakecin ae wisa. 7 Anyin a wale, khan' öbun ju, a haba tavat adre me labageju, me ödra je måtråni Aberahama. 8 Ke manen dut ehac hnyi hna sihnalimen a g' ame he Khong ka haiwisa Aten je hnyei ûnyi hnyi labageju, ke a khetâ evangelia kö Aberahama, ka habe, Ame he ka hnahic ta je hnyei hia ûnyi gam. 9 Wale me me tha hnahic tavat adre me labageju me Aberahama at ame labageju. 10 Anyin a haba tavat adre me laba hnyi ta je huliwainy hnanyibu, me ödra but hnyi hmelen hnaûhangö: anyin adre hia but sihnalimen. ka habe, E ve hnauhangö but ödra hia adre me ca tethmâ hnyi ta je ûnyi hia thithö adre me sihnalimen hnyi tusiny hnanyibu he ka ânyâ. 11 Ke e manen ae ba at adre me haiwisa hnyi hnyimakan Khong ûnyi ke ame ō 'ta bi a öta tavat ae kong, hawa, ge hnanyibu : anyin, Ame he ka möt at ae

wisa hwakecin ûnyi hnyi labageju; 12 ke adre bapataisoâ ka Keriso, me öbun e khaû haba hnanyibu me ca hanen bi labageju; ke. Haba at ame he ka vheno e, me e ame he ka möt kâu. 13 Haba Keriso ame ûcû öta ûnyi hnyi hnaûhangöiny hnanyibu, anyin a e ame wia me hnaûhangö hobi köta : anyin adre hia but sihnalimen, ka habe, E hnaûhangö but tavat hia adre me uhni ödra hnyi ûtö: 14 me me o but hnahic anyi Aberahama ka Aten je hnyei ga Keriso Iesu; me me hu thö köta hnen labageju Hanu adre ha bânâ.

15 Hnyat me lakeiny lö, oge me ha helâ me hwan at: ka habe, Eja ke ne a ne ûhihinyköu anyin at, k' adre hia but ohmâ, me ba at ame he ka thang, me bi hanen hmetu. 16 Ke adre ha ta je hna ha bânâ kö Aberahama me mâtrâniny. E ame ca ha, ka habe, Ka ta je måtrån, helåke me se hia; ke helâke me khaca thibi, ka habe, Ka måtrånåm, wale Keriso. 17 Ke inya oge me ha, ka habe, haba ûhihinyköu hnen Khong hna ohmå kåû adrem, ae ca khana hnanyibu he ka thang hmetu, waleji a foa haded me thöte je huna hwaban ûhihinyköu, me me öûnyibâûâ hna ha bânâ. 18 Anyin a ne ûnyi hnyi hnanyibu hwajekhon me ca ûnyi bi hnyi hna ha bânâ: ke Khong ame ham e kö Aberahama hnyi hna ha bana. 19 Ke hnân eû hnanyibu? Adre bi hanen e can ta je hna hanyâûâ, ke ne o but ame o thö mâtrân, wale adre ha bânâ kâu; ke hnen ta je angela hna otilå e hnyi hnyamen at ame oûsoköuâ. 20 Ke haba at ame oûsoköuâ me ca hnân hobi kâu at a khaca; ke haba Khong me khaca thibi. 21 Ke hawa, haba hnanyibu me ûcon ta je hna ha bânâ ge Khong? Ohe: anyin a ne hu hnanyibu adre ham ae khana he ka omelö, awe, adre me ne he ka haiwisa ûnyi hnyi hnanyibu. 22 Ke haba hnyi hna sihnalimen adre hia but thelöng ta je ûnyi hia hnyi hmelen hulö, m' adre me he ka ham ka tavat labageju hna ha bânâ ûnyi hnyi labageju kö Iesu Keriso.

23 Ke adre tu' öta ehac hnyi hmelen hnanyibu, waleji ke tiga ca o bi labageju, ke adre theling öta ke ne o but ame manen dut labageju ame he ka o. 24 Wale me haba hnanyibu, me hnân at ûne köta he ka lili öta ka Keriso, m' adre me he ka haiwis' öta ûnyi hnyi labageju. 25 Ke walang ang ame o but labageju, me ame ca musi öta hmetu bi hnen at ûne.

öbun ge Keriso. 28 Ke ba hmetu at Juda, ke ba at Helene, ke ba at hwenbâ, ke ba at he baû, ke ba baga, ke ba momo; anyin a khaca thibi öbun hia unyin Keriso Iesu. 29 Ke öbun e ne laten Keriso, awe, öbun je måtråni Aberahama, a tavat tren hwajekhöû helâ me hna ha bânâ.

HNYIMAKAN 4.

K E inya oge me ha, ka habe, E ka tiga wanakat bi atö, me ca ve bongon hi wanakat bi atö, me ca ve bongon bi e me athnyabainy, ke so bi e tuhan hia; 2 ke ame musö e hnen tavat ûne, me tavat tue, ke ne o but hnyi ûen a thu hnen kamen. 3 Helâe minya öta, waleji k' öta tiga je wanakat, me adre me musi öta hnyi je hna ûne a bân anyin hmeledrany: 4 ke ame o but ûen adre thu, me haba Khong ame kuna Nokon, adre hnokoa hnen momo, a hnokoa hmelen hnanyibu, 5 me me he ka ûco tavat adre me laba hmelen hnanyibu. m' adre me he ka köp öta helâ me je hing lakon. 6 Ke can öbun je hing lakon, me Khong ame kuna Hanon Nokon ka hnyi je hnyekubun, k' ame hongot, ka habe, Aba, Cica. 7 Anyin a wale, u ca athnyaba hmetu bi, k' u nokon; ke u nokon, awe ame he ka hu hwajekhom ûnyi ge Khong.

8 Ke haba ehac, waleji ae tiga ca khan' öbun Khong, me adre me hwenb' öbun hnen ta je ûnyi a ca je hing khong: 9 ke e khan' öbun Khong walang ang, ke khana Khong öbun, me ieû gabun öbun e hwiö hmetu ka hnyi ta je ûnyi a bân, ke senyin, ke ca ûnyi hnathu, wale ame webun hmetu he ka hwenbâ kâu? 10 Öbun e tuö je bong, me je tehi, me je ûen, me je huna. 11 Inya oge me ot gabun, wâ e nye ûnyi baû anyik huliwa köbun.

12 Hnyat me lakeiny lö, inya oge me khöû köbun he ka helâ mönya, anyin a haba inya, me helâ möbun. Obun e ca hia but okongu nya: 13 ke e khan' öbun a oge bök ka khetâ evangelia köbun, k' ame sēnyin unyik: 14 ke haba ûcubic köbun waleji hnyi unyik, me öbun e ca hûkötiâ, me degec ut ; ke öbun e köp nya helâke me angela anyin Khong, helake me Keriso Iesu. 15 Ke ewa hnöbun hna haisoå? anyin oge me ohnathu öbun, ka habe, a ne khan' öbun, me öbun e hia but ûâ je li 26 Anyin a je emaköbun me ham bi könya. 16 Hawa, lakon Khong öbun hia a deny labageju kö iny iwahnaihmiöny m' öbun, anyin oge me Keriso Iesu. 27 Anyin a haba öbun hia ha hnathu köbun? 17 E hwege wedra

Digitized by Google

I I 2

ovesei öbun, m' öbun e he ka ti webun ödra. 18 Ke so öbun e he bala ka weny hwegiâ so, ke ca helâe thibi hnyi ûen a tha inya möbun. 19 Je lakuk lö, inya hmetu oge me vec hnyekon helâ me at erkini öbun, ke ne o but a e but Keriso eû hnyibun, 20 eke, e wek he ka tha inya m'öbun walang ang, me okebongonâ ifucik ; anyin

oge me loloâ gabun. 21 Ha th' öbun könya, öbun hnyat a webun he ka laba hmelen hnanyibu, hawa, öbun e ca löng hnanyibu? 22 Anyin adre sihnalimen, ka habe, lo li laku Aberahama, haba khaca me nokon momo adre ûco, ke nokon momo ame he baû khaca. 23 Haba nokon momo adre ûco, me adre hnokoâ hoton unyin ; ke haba nokon momo ame he baû, me adre me hnokoâ hoton hna ha bânâ. 24 Haba ta je ûnyi e me hnân ûhöûcû: anyin a haba li momo e, me li ûhihinyköu; khaca ûnyi hnyi bucen Sinai, k' ame hnokoâ ka hnyi hwenbâ, waleji Hagara. 25 Haba Hagara eling me wale bucen Sinai hnyi Arabia, e ûcû me Jerusalema walang ang: anyin a e ame tha hwenbâ me lakon. Ke haba Jerusalema ethö me ame he baû, wale hinyöta. 27 Anyin adre sihnalimen, ka habe,

Senyin dö, u toûnyi ame ca hnokoâ; Kuku thö me tenge, u at ame ca vec hnyâm :

Anvin ae se hia lakon momo ame laba baû hon at ae hu âiân.

28 Hnyat me lakeiny lö, öta ang lakon hna ha bânâ, helâji me Isaaka. 29 Ke haba ehac me ame okongoâ at adre me hnokoâ ûnyi hnyi Hanu hnen at adre me hnokoâ ûnyi hnyi unyin, ke helâe minya walang ang. 30 Ke ieû hna ha hnyi hna sihnalimen ! Tha obâ but momo a athnyaba me nokon da: anyin ame ca he da nokon momo a athnyaba ka tha hwajekhon me da nokon momo ame he baû. 31 Anyin a wale, hnyat me lakeiny lö, ca lakon momo a athnyaba öta, ke lakon momo ame he baû bi öta.

HNYIMAKAN 5.

ME hia but hn' öta Keriso ka hnyi hna hna bâûâ: anyin a wale, tethmâ ju, ke ca ovheli öbun hmetu bi ge wen

2 Wâ bi, inya Paulo oge me ha köbun,

öbun, ke ca so bi ; eke, e wedra he ka|troban köbun ûnyi ge Keriso. 3 Eke, inya hmetu oge me thumeto tavat hia adre kap hna peritom a g'ame hu hanymen ködra he ka löng hoton hnanyibu hia thithö. 4 Adre hia but öûsâkâû' öbun me Keriso, öbun tavat öbun e behaiwis' öbun hnyi hnanyibu; ke öbun e ū but ûnyi hnyi ibetengiö baû. 5 Anyin ate me halubahingen gejon hnyi hwakecin ae wisa hnen labageju ûnyi hnyi Hanu. 6 Anyin ae ca ûnyi hnathu bi ka Keriso peritom, me ca peritom; ke so bi labageju, at ame huliwa hnyi ibe-7 Obun e hia but wadring so; ia tengiö. ovheli öbun m' öbun e ca he bi ka löng hoton hnathu? 8 Haba ûnyi eang ame övheli, me ca ûnyi bi ge at ame haw' öbun. 9 Haba leven ae ûhnyûkong ame ölevenâ bwiny falawa hia. 10 Inya oge me labageju öbun hnyi Than, a öbun e ca he ka webun ke ûnyi: ke haba at ame ovheli öbun, me ame he ka o kâu hwaban, k' adre me ca he ka wâhmakhmetoâ at. haba inya, hnyat me lakeiny lö, oge ne khetâ bala peritom, ieû adre me okongu nya bala bi gan i a ne helâe, me ba but hnân othöâ hnyi satauro. 12 Haba wek, me me he tavat adre me ovheli öbun ka hamödra subâ degeci ödra bi.

13 Hnyat me lakeiny lö, adre hia but haw' öbun ka hnyi hna hna bâûâ; ke so bi ca he öbun ka wia hna hna bâû' öbun, me hnân hobi kâu unyin, ke ibiathnyabaköu ju hnyi ibetengiö. 14 Anyin adre ohwâdâ hnanyibu hia hnyi hofuc a khaca, ka habe; U me he ka betenge ge at ame laba hakekenyi u helâ me u bi. 15 Ke öbun e ne âhâlâ, me âönöbunköu, ō 'bun âu, wâ öbun nye he ka ûohiöbunköu.

16 Ke inya oge me ha, ka habe, E so öbun e he bala hnyi Hanu, me öbun e ca he ka ânyâ weny unyin. 17 Anyin a haba unyin ame ûö bi ûnyi me Hanu, ke haba Hanu ame ûö bi ûnyi me unyin ; anyin a ödru li at ûö bi ûnyi köu ödru ; waleling me öbun e ca ânyâ bi ûnyi ame webun. 18 Ke so bi a ne lili öbun Hanu, me ca öbun bi hnyi hmelen hnanyibu. 19 Ke e manen dut ta je huliwa anyin unyin, wale, bi ûnyi monu, me hwakecin ae ikiki, me hnyok wagelue, 20 me hmi ka je hnatheat, me bi khong, me bi iwahnaihmiöny, me iwatretra, me ihunyinköu, me wathethöt, me imouköu, me khekhe lo, me vese, 21 me behnyok, me ic monu, me imediaköu, me ta je ûnyi helåe: inya oge me haimemenå köbun ge ka habe, öbun e ne kap hna peritom, me ba | ta je ûnyi e, helâji me hnök hna haimemehelâe me adre me ca he ka bi hwajeköûdra 22 Ke haba hnyi dökhu dokhon Khong. je wan Hanu, me, ibetengiö, me senyin, me hnahic, me hokhnyok beû hmâ, me menyik, me hwakecin ae so, me hnathu, 23 me hwakecin ae ilemuk, me weny ae ûcû : adre ca nyibo bi ta je ûnyi helâe. 24 Ke haba ta je laten Keriso, me adre me osatauroâ unyin, me ta je weny e, me ta je weny ae ûjöng.

25 Ate ne möt hnyi Hanu, awe, e so ate me vheno hnyi Hanu. 26 Ca he öta ka weta lung baû, me ûhmönyinköu, me

ihunyinköu.

HNYIMAKAN 6.

NYAT me lakeiny lö, eja ke ne a ne hom uthmâhmâ ke at hnyi hna hanyâûâ, hamöbun tavat hnyi hanu he ka kap hmetu at a helâe hnyi hnyok ae menyik; ke wâ wiö u bi, wâ e nye cubic u minya bi. 2 Ükhûkhûö th ö honöbun je hok, me ohwâdâ helâe hnanyibu anyin Keriso. 3 Ke a ne ûnykûme ke at a ka e at ae ûnyi hnathu, ke ca e bi, e ame ka iyawâ e bi. 4 Ke so ka tavat he ka ve cubec anyidra ta je huliwa bi, me adre me he ka hu hnân hobelöu a ûnyi gadra bi, ke ca ûnyi bi ge ke at. 5 Anyin ame he tavat hia ka ve hijen honödra ta je hok.

6 Ke hamen at adre nå hnyi hofuc he ka ham ta je ûnyi ae so ka at ame nâ. 7 Ca omonu öbun bi ; e pason he ka iyawâ Khong: anyin a haba hna tā hnen ke at, me e ame je hanubun ibetengiö bau anyin Tuhöta he bi ka meno minya helâe. 8 Ke haba at Iesu Keriso. Amen.

nâ ehac, ka habe, haba tavat adre me ânyâ ame tā ka hnyi hing unyin bi, me e ame he ka meno hna bobot ûnyi hnyi unyin; ke haba at ame tā ka hnyi Hanu, me e ame he ka meno möt ame ca ba balua ûnyi hnyi Hanu. 9 E so ate me ca senyin hnyi huliwa ae so: anyin ate me he ka meno hnyi ûen cici, at ka ca sēnyin bi. 10 Anyin a wale, e ka hu ûen köta, e so ate me he ka mâdrâ huliwa ae so ka tavat hia thithö, ke ti ânyâ bi ka tavat a ödra hnyi lap anyin tavat labageju.

11 Wâ ju ûganiny je mataitusi oge hia but sihnalimen köbun ge hing hnyamök. 12 Haba tavat adre me wedra he ka haiso, ödra hnen at, me adre me ûjöngi öbun he ka peritom; ke adre me anya helâe wâ adre nye okongu ödra can satauro anyin Keriso. 13 Anyin a haba tavat adre hia but peritomona, me adre me ca löng bi hoton hnanyibu; ke wedra bi he ka operitomoni öbun, m' adre me he ka hobeluâ je 14 Ke haba inya, me oge me ca he bala ka hobelöû ke so thibi hnyi satauro anyin Tuhöta Iesu Keriso, k' adre me osatauroâ hmeledrany könya a deny e, ke ka inya minya ka hmeledrany. 15 Anyin ae ca ûnyi hnathu peritom me ca peritom, ke so bi at ae teb ûnyi. 16 Ke haba ödra hia adre me he hoton tulut eang, me so e unyidra me Isaraela anyin Khong hnahic me ibetengiö.

17 Ke hwân do walang ang, ca he hmetu bi ke at ka ovheli nya : anyin ae hu bi hnyi

unyik je hwadeny a je haten Iesu.

18 Hnyat me lakeiny lö, e na e ju hnyi

TUSI ANYI PAULO APOSETOLO KA

AT EFESO.

HNYIMAKAN 1.

sihnalimen ka wakap hnyi Efeso, me tavat adre me labageju ka Keriso Iesu: 2 E so e hmeledrany, m' ate me he bi ka kap me unyibun ibetengiö baû me hnahic ûnyi ge Khong a Kamöta, me Than Iesu Keriso.

3 Haisoâ Khong me Kamen Tuhöta Iesu Keriso, at ame hia but ohnahici öta ge ta 'NYA Paulo, aposetolo anyin Keriso|je hnahicin hanu hia hnyi ta je dok hnyi Iesu ûnyi ge weny Khong, oge me drany ûnyi ge Keriso: 4 helâ me hnen hna ûc' öta kâu, k' adre me tiga ca bi taben ba hnyikonguta hnyi hnyimakan hnyi ibetengiö: 5 ke e ame ip öta adrem hnân

wi' öta me lakon a deny Iesu Keriso, hoton weny ae so, 6 hnân ogânâ hmanenanginy anyin ibetengiö baû, waleji a betenge baû köta ûnyi ge Oûnykûminy: 7 ke hu but gata deny e, hna ûco möt ûnyi ge dren, wale he ka thang ta je hulö, helâ me ûganiny anyin ibetengiö baû, 8 waleji e ame ham gânâ köta hnyi metâ hia, me wâ wia hia, 9 ke e ame omanenâ köta ûnyi ae iyong hnyi weny, hoton weny ae so, waleji e ame bân ka ûnykûme ûnyi gan 10 hnyi hna penapena bekhötå ta je ûen, me me khaca thibi ta je ûnyi hia ka Keriso, wale ta je ûnyi ethö hnyi drany, me ta je ûnyi eang hmeledrany; hnân hobi kâu, 11 ke hu minya jekhöûta unyin, ke adre ip öta adrem helâ me weny, wale at ame huliwan ta je ûnyi hia hoton ûnykûmenen weny; 12 m' adre me he ka wi' öta hnân ogânâ anyin hmanenang, a öta hnyat a böta ka gejon ka Keriso: 13 waleji öbun minya, öbun e löng hofuc ae hnathu, wale ûthumetu ae so hnân hobi kâu anyibun möt,--waleji öbun e labageju kâu, k' adre me otethm' öbun hnen Hanu Kap waleji adre me ha bânâ, 14 waleji haten hnân ohnathoâ jekhöûta, ke ne o but adre me he ka omelö tavat adre ûco, hnân ogânâ anyin hmanen-

15 Waleling, inya oge me löng anyibun labageju ka Than Iesu, ke manen e ka wakap hia, 16 me oge me ca menâ ole gabun, oge me hai öbun hnyi hijik je hic: 17 me me he Khongon Tuhöta Iesu Keriso. Kamen ae hmanenang, ka ham köbun hanuiny metâ me hna omanenâ, m' öbun e he ka wâhmakhmeto e: 18 me obwela li emakan je hnyekubun, me me khan' öbun dö gejon hnyi hnen hna hawâ, me ûnyi hnathuiny hmanenanginy jekhon unyin wakap, 19 me maniny man ae ti gan hmâ hobi köta tavat adre me labageju, hoton ihuliwainy maniny man ae gan hmâ, 20 waleji a huliwa hnyi Keriso, hnyi hnen hna omelö hmetu thö ûnyi hnyi hna mok, me olaba e hnyi ke keihen a metân ethö hnyi drany, 21 e beönua bala hon je than hia thithö, me musi, me man, me dökhu, me je ien hia adre me ha, ca hake thibi eang hmeledrany, ke minya bi hnyi ûen ame he ka o: 22 ke e ame ip ta je ûnyi hia hnyi hmelen li can, me hna but kâu he ka bi ban ta je ûnyi hia thithö hobi kâu ekalesia, 23 wale unyin, a anyin unöngöt, at ame öunöngötâ hia ge ta je ûnyi hia.

HNYIMAKAN 2.

K E e ame omeli öbun, hnyi ûen öbun e mok can hnöbun hna hanyâûâ me hulö, 2 waleji öbun e vheno adrem hoton hwakecin eang hmeledrany, hoton taben at ame musö hnyi dok ae bwang, wale hanu at ame huliwa hnyi hnyekon tavat adre me ca ûling; 3 ke öta hia thithö minya ate tha hwakecita m' ödra ehac hnyi ta je weny unyita, me ânyâ ta je weny unyin me hnyok, ke öta ta je aten hmönyin, wale adre hnöku öta hnyin, e ûcû me keihen:— 4 ke haba Khong at ae tren ibetengiö ae gan hmâ, ke ûnyi hnyi ûganiny anyin ibetengiö köta, 5 waleji öta tiga mok can hnöta hna hanyâûâ, me e ame tha omeli öta me Keriso (adre omeli öbun ûnyi ge ibetengiö), 6 ke ame tha otil' öta hmetu thö mē, me tha olab' öta hnyi ta je dok ethö hnyi drany ûnyi ge Keriso Iesu: 7 me me he ka omanenâ hnyi ta je dö ame he ka o ûnyi hnathuiny anyin ibetengiö baû hnyi hwakecin ae so köta, ûnyi ge Keriso Iesu: 8 anyin adre hia but omeli öbun hnen ibetengiö baû a deny labageju; ke habe e, me ca ûnyi gabun : ke bwihlany anyin Khong: 9 ca ûnyi ge huliwa, wâ e nye he ke at ka hobelöû. 10 Anyin a haba öta, me anyin huliwa, k' adre up öta unyin Keriso Iesu he ka ânyâ ta je huliwa ae so, waleji a penapena Khong adrem m' ate me he ka vheno.

11 Anyin a wale ûnykûme ju a öbun Aten ke je hnyei adrem ûnyi hnyi unyin, k' adre wenyi öbun, ka habe, Wacaperitom, hnen tavat adre me wenyö, ka habe, Waperitomonâ hnyi unyin, k' adre ânyâ ge hnyam; 12 ke ca e unyibun Keriso hnyi ta je bong eling, ke ta je atkanyua öbun hnyi bongon at Isaraela, ke ta je atkanyua öbun hnyi je ûhihinyköu waleji adre me ha bânâ, ke ba geju unyibun ke ba minya Khong eang hmeledrany. walang ang, haba öbun hnyat ae sâkâû ehac, me unyi Keriso Iesu adre me oûhakekenyi öbun ûnyi ge dren Keriso. Anyin a e thibi anyita ûsoköu, waleji at ame khacā li at a lo, k' ame kia hak hnyi wanben, wale singiny uma, 15 k' ame ohia hnen hing unyin iwahnaihmiöny, wale hnanyibu adre me hûna, a ta je hwakecin adre otilâ; me me he ka op ûnyi ge li at a lo ke at a teb ûnyi, me me hu ûsoköu bi ; 16 me me he ka oûsoköu ödru me Khong ûnyi ge

iwahnaihmiöny hnen e: 17 waleling me me o me khetâ ûsoköu köbun a öbun sâkâû, ke ûsoköu ka tavat minya a ödra hakekeny: 18 ke hu but gata hia ûnyi gan gethen ka Kamen ûnyi ge Hanu a khaca. 19 Anyin a wale ca je atkanyua hmetu bi ôbun, ke aten ke ta je hnyei bi, ke so bi ta je aten hnyei tha öbun me wakap, ke aten lap bi anyin Khong, 20 ke adre me up öbun hon taben ta je aposetolo me ta je perofeta, ke haba vetoiny ban kopiny, me Iesu Keriso; 21 k' adre me ve thaûhûjâköuâ ta je uma hia ûnyi gan, me ogöranyâ hnân uma kap unyin Than; 22 ke adre tha up öbun minya më hnân umen Khong ûnyi ge Hanu.

HNYIMAKAN 3.

NYIN a wale inya Paulo, a cö nya Keriso Iesu hobi köbun Aten ta je hnyei,—2 öbun e ne hia but löng hanymök, wale ibetengiö baû anyin Khong adre ham könya hobi köbun: 3 waleji ge hnödra hna omanenâ könya ûnyi ae iyong hnen hna omanenâ, helâ me hnök hna bök ka set okhulitâ, 4 ke öbun e ne aû, öbun e he ka wâ anyik metâ hnyi ûnyi ae iyong anyin Keriso; 5 waleji adre ca omanenâ ka tavat hnyi ta je dö adrem, helâ me hnödra hna omanená köhmun walang ang a je aposetolo ae kap, me ta je perofeta ûnyi ge Hanu; 6 a g' ame he Aten ke je hnyei ka hnyi hu minya, me hnyi hanen unyin, me hnyi kap ta je ûnyi adre ha bânâ ge Keriso ûnyi ge ûthumetu ae so, 7 waleji adre wiö nya hnân athnyabainy hoton bwihlany wale ibetengiö baû anyin Khong a ham könya hoton huliwainy maniny man. 8 Ke haba ibetengiö baû eang adre ham könya, wale at ae ûhnyûkong hmönyin hmelen tavat ae ûhnyukong hnyi wakap hia, me inye he ka khetâ ka Aten ta je hnyei tang omjehen Keriso, ae ca hnân ha bi ûganiny; 9 me he ka omelamâ tavat hia, m' adre me he ka wâ hna penapena ae iyong adre ikhâlâ adrem unyin Khong wale at ame op ta je ûnyi hia thithö; 10 m' adre me he ka omanenâ walang ang ka ta je than me ta je musi hnyi je dok ethö hnyi drany, metâiny Khong ae ve bongon, a deny ekalesia, 11 hoton hnen hna ûnykûme bânâ, kâû adrem balua, he ka ânyâ ûnyi ge Keriso Iesu a Tuhöta: 12 e hu but gata ûnyi gan tang hwege me gethen he ka didrö, me

unyin a khaca, deny satauro, k' ame ohia wale inya oge me sumat m' öbun e ca he ka iwahnaihmiöny hnen e: 17 waleling me sēnyin hnyi anyik ta je vec hobi köbun, me o me khetâ ûsoköu köbun a öbun sâkâû, wale hnân hobelöû köbun.

14 Anyin a wale inya oge me cibouca ka Kamen, 15 ke ûnyi gan adre wenyö ien ta je lap hia ethö hnyi drany, me eang hmeledrany, 16 me me he ka ham köbun, hoton ûganiny anyin hmanenang, he ka ohwegi öbun ge man ûnyi hnyi Hanu hnyin at eû hnyi hnyibun; 17 me me he Keriso ka laba eû hnyi je hnyekubun hnen labageju; me me he ka hu iwânibun me taben hnyi ibetengiö, 18 me me khan' öbun he ka tha wâ wia me wakap hia bongon ûlauen, ke îbeûen, ke ûgöranyin, ke ûdiliny, 19 me he ka khan' öbun ibetengiö anyin Keriso ae beönua eling hon metâ, me me he ka ounöngöti öbun hnen Khong.

20 Haba at ae khana ânyâ ta je ûnyi hia ae beönua hon hnöta hna sumâtâ me ûnykûme ka hnyin, hoton man at ame huliwa eû hnyi je hnyekuta, 21 me so adre ogânâ e hnyi ekalesia me hnyi Keriso Iesu hnyi ta je dö hia nyiele nyiele balua.

Amen.

HNYIMAKAN 4.

NYIN a wale inya at adre cö nya can Than, inya oge me khöu köbun he ka he hoton hna haw' öbun ka hnyin, 2 me hnyok ae hnyikânâ ke menyik, me hokhnyok ae beû hmâ, me ve hokhnyok bi hnyi ibetengiö; 3 ke hwege ju öbun he ka tha hnyok tot hnyi Hanu hnyi wen ûsoköu. 4 Khaca thibi unyin, ke khaca thibi Hanu, helâ me hnödra hna haw' öbun hnyi geju a khaca waleji adre haw' öbun ka hnyin; 5 khaca thibi Than, ke khaca thibi labageju, ke khaca thibi bapataiso, 6 khaca thibi Khong, ke e Kamen hia, ke hon hia, ke unyin hia, ke eû hnyin hia. 7 Ke adre me ve ham köta ibetengiö baû hoton tulutiny bwihlany anyin Keriso. 8 Anyin a wale, e ame ha, ka habe,

Hnyi ûen e ame ölö thö göranyai, me e ame lelö aten hwenbâ ka hnyi bâ,

adrem unyin Khong wale at ame op ta je ûnyi hia thithö; 10 m' adre me he ka omanenâ walang ang ka ta je than me ta je bushlany ka tavat.

9 (Ke ieû bongon ang, ka habe, E ame ölö thö i ca walang ang a ga utut minya ka hnyi je dok ethö hnyi drany, metâny Khong ae ve bongon, a deny ekalesia, li hoton hnen hna ûnykûme bânâ, kâû drany? 10 Ke haba at ame utut, me wale thibi e at ame ölö ethö hon ta je drany hia, adrem balua, he ka ânyâ ûnyi ge Keriso Iesu a Tuhöta: 12 e hu but gata ûnyi gan tang hwege me gethen he ka didrö, me gejon ûnyi ge labageju kâu. 13 Anyin a

pasteur me at ûne; 12 hnân he ka owisa) wakap, me he ka hom hadruâ huliwa, me he ka op tavat göranyai unyin Keriso: 13 ke ne o but ate me o hia ka hnyi tha hnyok hnyi labageju, me wâhmakhmetoâ Nokon Khong, ka hnyi at hnathu but, ka hnyi tulutiny ûganiny unöngötiny Keriso: 14 m' ate me ca ta je wanakat hmetu bi, adre me oûang dö me hom monoâ hnen je ang hia, wale je hna ûne, me bibihwakecin anyin tavat, me iyawö, hoton je hna ûnykûme he ka omono; 15 ke so bi köta he ka ha hofuc ae hnathu hnyi ibetengiö, me me he ka kû thö kâu hnyi ta je ûnyi hia, wale thibi ban, a Keriso; 16 ûnyi gan unyin hia adre tretrao wia, me ûhûjâköuâ wia, hnen önyen ta je hna hûjö hia, hoton huliwa hnyi tulutiny je ke keihen unyin, me ame gan tot unyin, m' adre me op e göranyai hnyi ibetengiö.

17 Anyin a wale inya oge me ha me ohnatho ge Than, a öbun e ca he hmetu ka he helâ me Aten ke je hnyei, tavat adre me he hoton je hnyekudra ae ba önyen, 18 adre me olidrâ je ûnykûmenödra, me atkanyua but ge ûhömeli anyin Khong anyin ae ca khan' ödra, anyin adre ohnâkâ je hnyekudra; 19 ke adre me ca hmehma hmetu bi, me adre me hn' ödra but ka hnyi weny ae monu, he ka ânyâ ta je ûnyi hia ae ikiki me hwen hmiâ. 20 Ke öbun e ca ûne unyi Keriso he ka helâe; 21 öbun e ne löng kâu, me ûne unyin helâ me hnathu unyi Iesu: 22 m' öbun e he ka ûny dö at ehac ae kong tot, hoton ta je weny ae iyawö, waleji hwakecibun ehac; 23 me ohat' öbun hmetu hnyi ûnykûmenen je hnyekubun, 24 me khaû' öbun ge ûkhaû wale at ae teb ûnyi, waleji adre op helâ me Khong hnyi hwakecin ae wisa, me kwakecin ae kap

me hnathu. 25 Anyin a wale, degec ut öbun thoi, ke ve ha ju öbun hnathu ka at ae hakekeny köbun: anyin a öta ang je ong outhunyin ke at me ke at. 26 Hmönyin dö, ke ca monu bi : ke so e ca he bi seûnö ka dit, k' öbun tiga hmönyin: 27 ke ca bi hnen minya ka diabolo. 28 Haba at ame venou, ca he hmetu bi ka venou: ke so bi e ame he ka huliwa, me ânyâ ge li hnyamen ûnyi ae so, me me hu kâu hnân he ka ham ka at ae theduoc. 29 Ca he bi ka o ûnyi hnyi je hnyimöbun hofuc ae ikiki, ke so bi hofuc ae so hobi kâu ûen ae ûcû, me me wâ ûnykûme weny Than.

wale at a bi hatöbun ke ne o but hnyi bonginy ûhömeli. 31 Ûsâkâûö but öbun me hofuc hia ae hiny, me û, me hmönyin, me hwan ae hwege, me haikongoâ, me hnyok ae kong hia: 32 ke so öbun e ibetengiököu, ke ûhnyokköu, ke ûhnasoâköu, helâ me hnen Khong hna hna soi öbun ge Keriso.

HNYIMAKAN 5.

NYIN a wale hnu ju öbun hoton Khong, helâ me je wanakat a oûnykûminy; 2 ke he bala hnyi ibetengiö, helâ me Keriso ame betenge köbun, ame ka ham e hobi köta, hnân hut, ke hut adre hlingâ, wale ûnyi ae bo so ka Khong. 3 Ke haba bi ûnyi monu, ke ta je hwakecin hia ae ikiki, ke behnyekon, me ca he hmetu bi ka ha unyibun, anyin ae ca ûcû ka wakap; 4 helâe minya ûjao, ke ûhnenamöiny monu, ke ûhiö, wale ke ta je ûnyi ae ca ûcû, ke so bi ole. 5 Anyin ae ti khan' öbun ang, a haba at ame bi ûnyi monu, ke ikiki hwakecin, ke behnyekon, a at khudrung ka je hnatheat, me ame ca he ka hu hwajekhon hnyi dökhu dokhon Keriso me Khong. Ca he ke at ka omonu öbun ge ta je hofuc adre hlo: anyin a ûnyi hnyi ta je ûnyi helâe ame o but tang hmönyin anyin Khong ka tavat adre me ca ûling. 7 Anyin a wale ca he öbun ka hanen hwakecidra; 8 anyin a öbun menekholom ehac, ke walang ang öbun e melam but hnyi Than: vheno bala ju helâ me ta je lakon melam, 9 (anyin a haba wan melam, hwakecin ae so hia ke hwakecin ae wisa me hnathu). 10 ke elâm d' öbun ûnyi hnân osenyini Than; 11 ke ca hnyi hanen öbun ta je huliwa hnyi menekholom ae ba wan, ke so bi he ka thawa; 12 anyin a haba ta je ûnyi adre me ânyâ duöngâ, me hnân ohmehma he ka ûsabö. 13 Ke haba melam, me wale at ame omanenâ ta je ûnyi hia adre thawâ: anyin ae manen hia hnen e. Anyin a wale, e ame ha, ka habe, Hmak dö, u at ame mokut, ke tot hmetu thö ûhem hnyi hna mok, me ame he Keriso ka omelami u.

15 Anyin a wale, wâ wia ûhebun, ca he bi ka helâ me tavat ae monu, ke so bi helâ me tavat ae metâ; 16 ke oûnyihnathoâ ta je ûen, anyin ae kong ta je bong. Anyin a wale, ca hwen monu bi öbun, ke 18 Ke ca monu okûâ so ka tavat adre me löng. 30 Ke ca|bi öbun ge waina wale ame okûâ hulö, ke he öbun ka ovecâ Hanon Khong ae Kap, so he ka ounöngöti öbun ge Hanu; 19 ke

ta je khumöng, me ta je fehuainy hanu, ke khumöng dö me senyin hnyi je hnyekubun ka Than; 20 ke ole bala ju ta je ûnyi hia ka Khong hnyi ien Tuhöta Iesu Keriso; 21 ke ûlingköu öbun ju hnyi ot ka Keriso.

22 Omomo lö, löng ju hoton laöiöbun, helâ me ka Than. 23 Anyin a ban momo baga, helâ me Keriso a ban ekalesia, ke e 24 Ke haba hwathibi omelen unyin. kecin hna löng hoton Keriso hnen ekalesia, me so e helâe minya omomo ka laöiödra hnyi ta je ûnyi hia. 25 Obaga lö, betenge ju ka laöiöbun, helâ me hnen Keriso hna betenge ge ekalesia, ame ka ham e bi hobi kâu e ; 26 me me he ka okâbâ, me ânyâwia ge hna hneû hnyi köiö hnen hofuc, 27 me me he ka hom kâu bi ekalesia ae hmanenang, ae ba hnyikongon me ca hwehweti me ke ûnyi helâe: ke ame he ka kap me ba hnyikongon. 28 Helâe hamen obaga he ka betenge ge laöiödra helâ me ka je unyidra bi. Haba baga at ame betenge ge âiân, e ame ka betenge bi kâu; 29 anyin ae ba bala bi at ame höciâ unyin bi; ke ame hān me tuö e, ke helâe Keriso ka ekalesia; 30 anyin a öta ang je ong outhunyin Keriso. 31 Anyin a wale, ame he baga ka hna but kamen me hinyen, me kece ka âiân, me me khaca thibi unyidru. Unyi e ae iyong hmönyin: ke oge me ha ge Keriso me ekalesia. 33 Ke so bi e so öbun e ve betenge ge laöiöbun helâ me öbun bi ; ke haba momo e so e ame he minya ka ogânâ baga.

HNYIMAKAN 6.

JE wanakat lö, löng ju hoton lakamöbun me lahinyöbun hari m me lahinyöbun hnyi Than: anyin a wale wisa. 2 Ogânâ kâmâm me hinyâm (wale hnanyibu a bân ae hu hna ha bânâ hnyin), 3 me u me hnahic, me laba beûhmâ eang hmeledrany. 4 Ke haba öbun je kamen, ca ökûâ bi hmönyin ka je lakubun: ke so bi he ka hat ödra hnyi hna n' ödra, me hna ûne ködra hnen Than.

5 Haba öbun je athnyaba, löng ju hoton tavat adre me musi öbun hnyi unyin, ge ot me öbubuny hnyi hnyekubun ae hnathu, helâ me ka Keriso; 6 ca huliwa bi hnyi hwenenöu, helâ me tavat adre me osenyinâ | at; ke so bi helâ me je athnyabainy Keriso, tavat adre me ânyâ weny Khong ûnyi eû e unyibun hia ibetengiö baû, wale a tavat hnyi hnyok; 7 me bi athnyaba me hnyok a wedra hnathoâ ka Tuhöta Iesu Keriso.

ûhnenamö th' öbun hnyin ta je salamo, me|ae weny helâ me ka Than, ke ca ka at bi: 8 ke e khan' öta a haba ûnyi ae so ame ânyâ ke at, wale e ame he ka hu ûnyi ge Than, a ne athnyaba ke a ne at he baû. Ke haba öbun je than, ânyâ helâe minya ju öbun ködra, ca ooti ödra: anyin ae khan' öbun a ethö hnyi drany tha Tuhöbun m' ödra, ke e ame ca wâhmakhmetoâ bi tavat.

> 10 Ke walang obiny, hwege th' öbun hnyi Than, ge tang hwegien maniny man. 11 Khavâ ju öbun ûkhaûen vat anyin Khong, me me khan' öbun he ka tot metâ ka ta je bibihwakecin anyin diabolo. 12 Anyin ate me ca ûsöu bi me at, ke ta je musi bi, me ta je man, me ta je tuhan hmeledrany eang ae menekholom, me ta je hanu ae kong hnyi ta je dok ethö hnyi drany. 13 Anyin a wale hom d'öbun je omjehen hia vat ûnyi ge Khong me me khan' öbun he ka tethmâ hnyi bonginy monu, ke at ka ânyâ ta je ûnyi hia thithö, tethmâ ju öbun. 14 Awe, tethmâ ju öbun, k' adre oweik' öbun ge hnathu, me tube ûlaibun ge ûkhaûen vat, wale hwakecin ae wisa, 15 ke adre bi taben tangen je hnyeûcabun ge hna penapena ûthumetu ae so hnyi ûsoköu; 16 ke tha e me ta je ûnyi hia e, hom minya th' öbun singiny labageju, m' öbun e hwege he ka omoko ta je ûdöiny meic anyin hulö. 17 Ke hom minya th' öbun hnabicen vat anyin ûhömeli, me hele vat anyin Hanu, wale hofuc hwan Khong: 18 ke labö hic bala ju öbun ge hic me sumat hia hnyi Hanu hnyi ta je ûen hia, me hmâkâ kâe hnen ûjöng hia, me sumat hnân hobi kâu wakap hia, 19 me hobi könya minya, m' adre me he ka ham könya he ka fuc, m' inye hwege thö he ka omanenâ ûnyi ae iyong hnyi ûthumetu ae so, 20 inya metâ k'adre cö nya can e; me inye hwege thö he ka ha e, wale ae ûcû könya he ka ha.

> 21 Ame he Tukiko, ke liamekeiny a oûnykûmik me at huliwa ae hnathu unyin Than ka thumetu öbun ge ta je ûnyi hia, me me khan' öbun dö bonguk me anyik huliwa: 22 wale at oge me kunâ köbun hnân hobi kâu e, m' öbun e he ka wâhmakhmetoâ bonguhmun, me me he ka okahwa je hnyekubun.

> 23 E so e unyin je liamekeiny ûsoköu me ibetengiö, me labageju, ûnyi ge Khong a Kamen me Than Iesu Keriso. 24 E so

TUSI ANYI PAULO APOSETOLO KA

FILIPI.

HNYIMAKAN 1.

NYA Paulo me Timoteo a li athnyabainy Keriso Iesu, öhmu me set ka wakap hia unyin Keriso Iesu hnyi Filipi, me ta je pisop, me je dikona: 2 E so e unyibun ibetengiö baû, me hnahic ûnyi ge Khong a Kamota, me Than Iesu Keriso.

3 Inya oge me ole ka Khonguk hnyi hnök ta je hna ûnykûmi öbun hia, 4 k' oge me labö sumat me senyin hnyi hijik je hic hia hobi köbun hia, 5 anyin a öbun e tha hnyok hnyi ûthumetu ae so, hwân hnyi bong a bân ke ne o but walang ang; 6 ke oge me wâ cicöâ ûnyi eang, a haba at ame ibi hwân huliwa eû hnyi je hnyekubun, me ame he at eling ka obekhötå e ke ne o but hnyi bong bongi Iesu Keriso: 7 ke e wisa könya he ka ûnykûme köbun hia, anyin a öbun dut eû hnyi hnyik, ke öbun hia öbun e tha hu mönya ibetengiö baû, hnyi hna cö nya, me hnyi hna otilâ me ohmâ ûthumetu ae so. 8 Anyin a Khong ame ohnathu nya ae gan hmâ hnök hna hnyok köbun hia ûnyi hnyi ibetengiö ae gan anyin Keriso Iesu. 9 Ke walang hijic hic, a g' ame he ka kû gan hmâ bala anyibun ibetengiö hnyi metâ me wâhmakhmeto hia; 10 m' öbun e he ka haisoâ ta je ûnyi ae so; m' öbun e he ka hnyok hnathu, ke ba hnyikongon gabun ke ne o but hnyi bong bongon Keriso; 11 m' öbun e unöngöt ge je wan hwakecin ae wisa ûnyi ga Iesu Keriso, hnân ogânâ me haisoâ Khong.

12 Hnyat me lakeiny lö, e wek öbun e he ka khana, a haba ta je ûnyi a o könya me adre hia but wia me hnân okûâ ûthumetu ae so; 13 me me manen dut a g' adre cö nya can Keriso, ka tavat tue hia unyin than tot, me kolon tavat hia; 14 ke ka ûcû hwakecibun me ûthumetu ae 🙉 haba hna cö nya, me ame ha hwegiâ je anyin Keriso: me iny ka o he ka iouny m hnyat me lakeiny ae se hia unyin Than, m' | öbun, ke a ne hiö nya minya bi, oge me he

hwan Khong me ca ot. 15 Ke haba keihen me adre me khetâ Keriso ûnyi hnyi ihunyi nköu me iwatretra; ke haba keihen, me ûnyi hnyi hnyok ae so: 16 haba ke keihen, me adre me ânyâ e hnyi ibetengiö, anyin ae khan' ödra a g' adre ip nya hnan otili ûthumetu ae so: 17 ke haba keihen, me adre me khetâ Keriso ûnyi hnyi iwatretra, ke ca ûnyi hnyi hnyok ae hnathu, k' adre me ûnykûme bi he ka bi hanen könya vec hnyi hna cö nya. 18 Ke ieû? adre me khetâ Keriso hnyi ta je deny hia, ame ne ûnyi hnyi bibihwakecin, k' ame ne ûnyi hnyi hnathu; waleling m' oge me senyin, eke, me oge me he ka senyin bala. 19 Anyin ae khanö nya, a haba ûnyi eang, me ame he ka obiny ka hnyi anyik möt, hnen hijibun hic, me hna ham Hanu Iesu Keriso, 20 hoton hnök hna wek gan hmå, me gejon, a oge ca he ka hmehma bi hnyi ke ûnyi, ke so bi m'adre me he ka ogânâ Keriso walang ang hnen unyin, helâ me ehac, me ti hwege, a ne ûnyi ge möt, a ne ûnyi ge 21 Anyin haba anyik möt me hobi kö Keriso; ke haba iny ka mok, me wale hnahicik. 22 Ke ame ne wan thibi anyik huliwa, ka habe, he ka möt hnyi unyinawe, e ca khanö nya hnök hna he ka úca 23 Anyin oge me loloâ hnyi li ûnyi eang, ke haba wek bi, me he ka he but, e me tha inya me Keriso; wale so ae nua: 24 ke so bi e ûnyi hnathu köbun m' oge me he ka laba hnyi unyin. 25 Wale hnök hna labageju kâu, me khanö nya a oge me he 🗠 laba, eke, me tha laba m' öbun hia, he ka bihanen ûne köbun me osenyini öbun hayı labageju; 26 me me gan hmå but hnöbun hna hobelöû hnyi Keriso Iesu ûnyi gak, iny ka o but hmetu köbun. 27 E so e he adre me hwege hmönyin he ka ha hofuc ka löng gabun, ka habe, öbun e tethma

hnyi hanu a khaca, me ûnykûme a khaca, | melaminy hmeledrany, 16 me ogöranyâ me tha hwege ka hnyi labageju, wale ûthumetu ae so; 28 ke ca outen bi ta je iwahnaihmiöny: wale a ke ûnyi hnân haten hnaûhangö, ke haten bi möt köbun, a ûnyi ge Khong e; 29 anyin adre hia but ham köbun ge Keriso, ca he ka hake labageju thibi kâu, ke so minya he ka vec can e: 30 ke hu gabun vat waleji öbun e wâ gak, ke öbun e löng walang ang a e unyik.

HNYIMAKAN 2.

NYIN a wale a ne e unyin Keriso ûökahwa, me otubwelâ hnyi betenge, me tha hnyok unyin Hanu, ame ne ta je ibetengiö ae menyik, me vec betenge, 2 awe, öunöngötå th' öbun anyik senyin, me me khaca ju ûnykûmenöbun, me me tha hu ibetengiö, me hnyok a khaca, me ûnykûme a khaca deny; 3 ca ânyâ ke ûnyi hoton ihunyinköu, me bi gan, ke so he ka ve hu hnyok ae hnyikânâ, me ve ogânâ ke at me ke at; 4 ca he ka ve wâ anyibun ta je ûnyi, ke so he ka ve wâ minya bi ta je ûnyi anyin keihen. 5 E so eû hnyi je hnyekubun ûnykûme eang, wale ame ûnykûme Keriso Iesu: 6 ka habe, khaca thibi bongon hadruo nya hnyi anyik theduoc; 26 ke e me Khong, ke ame ca ûnykûme a g'ame ame ti weny köbun hia, k' ame hmak ge venöu, wale he ka öûco me Khong, 7 ke hnöbun hna löng a ga hu mok gan: 27 e e ame ka ohnyikânâ e bi, me hom bongon hnathu a ga mok ke ne a ne mokcu: ke athnyaba; ke e ame wia me me at; 8 ke Khong ame betenge gan; ke ca hake e adre wâ e helâ me bongon at, ke e ame ka thibi, ke inya minya bi, wâ oge nye he ka ohnyikânâ e bi, me löng hoton ke ne o but bi hanen hlöuhlöu ka hnyi anyik hlöuhlöu. ka hnyi mok, eke, wale mok hon satauro. 9 Anyin a wale Khong ame ti ogânâ e göranyai, me ham kâu ien ae beönua hon ta je ien hia thithö; 10 m' adre me he ka cibouca hia thithö ka hnyi iö Iesu, ödra ethö hnyi drany, me hmeledrany, me hmelen hmeledrany, 11 me me he ka ha manenâ ta je bohmen hia thithö a Iesu Keriso thibi hnathoå anyin möt, me me he ka hwaböbun Than, hnân ogânâ Khong a Kamen.

12 Anyin a wale, je oûnykûmik lö, helâji me hnöbun hna labö löng gak, ca hake e thibi waleji ke inya unyibun, ke ti gan hmâ walang ang ke hiö nya, awe, huliwan dö hna omeli öbun ke ot me öbubuny; 13 anyin a Khong ame huliwan je hnyekubun he ka weny me ânyâ, hoton weny ae so. me ca iwatretra; 15 me me ba hnyiko-

hofucin möt; me me hu gak hnân hobelöu hnyi bong bongon Keriso, waleji ge hnök hna ca wadring baû, me huliwa baû. 17 Eke, ke adre me ne hudi nya hnyi hut a huliwainy anyibun labageju, me oge me hobâ, me tha senyin m' öbun hia thithö: 18 helâe minya, e so öbun e hobâ minya, me tha senyin mönya.

19 Ke oge me geju ka Than Iesu, a oge me he ka ie kunö Timoteo köbun, me me kahwa thö hnyekuk e ka manen könya bongubun. 20 Anyin ae ba ke at unyik ae tha hwakecin me, a at ame he ka kic hnathoâ bongubun. 21 Anyin a ödra hia adre me ka elâm anyidra bi ta je ûnyi, ke ca ta je ûnyi anyi Iesu Keriso. 22 Ke e khan' öbun hnathuiny, a e ame tha huliwa mönya hnyi ûthumetu ae so, helâ me nokon ka kamen. 23 Anyin a wale oge me gejon he ka ie kunâ e köbun, e ka khanö nya thö obiny könya: 24 ke inya oge me labageju ka Than a oge me he ka ie o minya Ke inya oge me ûnykûme me ûnyi hnathu he ka kunö Epaferodito köbun, ke liamekeiny mönya, at ame tha huliwa me tha vat mönya, ke anyibun bi metâ, k' ame 28 Anyin a wale oge me hia but ie kunâ e m' öbun e senyin dö, öbun ka iouny hmetu mē, me me ühnyûkong thibi anyik hlöu-29 Anyin a wale, kap dö e hnyi hlöu. Than me senyin hia; ke oûnyihnathoâ ju tavat a helâ mē: 30 anyin a ne moko ju huliwa anyin Keriso, ke e ame ca oûnyihnyi ûen ae hi' öbun he ka hadruo nya.

HNYIMAKAN 3.

NYAT me lakeiny lö, walang obiny, ka habe, senyin dö hnyi Than. ca gan huliwa könya he ka sihnalimen köbun ta je ûnyi a khaca bongon, ke so bi 14 Ânyâ th' öbun ta je ûnyi hia ke ca ulit hnân otethm' öbun. 2 Wâ eâu ta je kuli, wâ eâu tavat adre me ânyâ monu, wâ eâu ngubun me hna okongoâ, m' öbun lakon katatom: 3 anyin a öta ang waperitom, Khong bi, ke ba kongon hnyi hnyimakan tavat adre me khudrung ûnyi ge Hanon dö ae hwali ke ûkhin fuc, ke so öbun e Khong, me hobeluâ Keriso Iesu, me ca umumelam ködra hwakecibun, helâ me je labageju bi ka hnyi unyin: 4 ke so bi e hu but gak hnân labageju ka hnyi unyin: ame ne he ke at ka ûnykûme a g' ame hu but gan hnân labageju ka hnyi unyin, me hu gan hmâ bi könya: 5 adre peritomoni nya hnyi bong a eitiny, matran Isaraela, ke hanen tribu Beniamina, ke hing at Heberu; ke Faresaio hoton hnanyibu; 6 ke at ovecâ ekalesia hoton wek ae hwege; ke ba kongik hoton hwakecin ae wisa hnyi hnanyibu. 7 Ke haba ta je ûnyi ac ûnyi hnathu könya, wale oge me öûnyibâûâ can Keriso. 8 Eke, e hnathu, inva oge me öûnyibâûâ ta je ûnyi hia thithö ûnyi hnyi ûnuainy hna wâhmakhmetoâ Keriso Iesu a Tuhök : ke can thibi e oge me hna degecâ ta je ûnyi hia thithö, ke oge me ûnykûme me tiren bi ta je ûnyi eling, me inye he ka hu Keriso, 9 m' adre me he ka ō nya unyin, ke ca ka ûnyi gak bi hwakecik ae wisa, waleji ûnyi hnyi hnanyibu, ke so bi a deny labageju ka Keriso, wale hwakecin ae wisa ûnyi ge Khong hnen labageju: 10 m' oge me he ka wâhmakhmetoâ e, me maniny möt hmetu a e, me he ka tha hnyok mē hnyi vec, me tha ûcû mē hnyi imekiny; 11 ame ne khanö nya he ka o ka hnyi möt hmetu ûnyi hnyi hna mok. 12 Ca ûnyi bi hnyi hnök hna hu walang ang, ke ca ûnyi minya bi hnyi bekhöt a soik walang ang: ke so bi inya bala oge me hnu hoton, me inye he ka kât ûnyi ame köt nya ka hnyin Keriso. 13 Hnyat me lakeiny lö, oge me ca ûnykûme bi a oge hia but kât: ke khaca thibi ûnyi oge me ânyâ, wale oge me hnying ta je ûnyi waleji eû hnyi hotuk, me hnyimakök hwege ka hnyi ta je ûnyi hnyi hnyimakök, 14 me wadring hwege ka hnyi haten he ka hu hwaban hna hawo nya ûnyi ethö ge Khong, ûnyi ge Keriso Iesu. 15 Anyin a wale hamöta hia tavat ae wisa he ka ûnykûme helâe: ke a ne hu ke je ûnykûmenöbun hnyi ke ûnyi, me ame he Khong ka omanenâ ûnyi eling köbun: 16 ke haba hnöta hna o ka hnyin, me so ate me he bala bi hnyi ûnyi eling.

17 Hnyat me lakeiny lö, e so öbun e tha hnu hotuk, ke wâhmakhmetu ödra adre me he helâe, ke öhmun ang hnân tulut köbun. 18 Anyin ae se hia tavat adre me he, k' oge me ibi ose hai odra köbun, k' oge me ha tengiâ walang ang, a ödra je iwahnaihmiöny me satauro anyin Keriso: 19 haba obiny ködra, me hnaûhangö, haba khongudrin me hnyekudra, k' adre me hobeluâ ûnyi hnân hmehma ködra, k' adre me hnyok ka ta je ûnyi hnyi hmeledrany ang. 20

Ke öta aten drany ethö; k' ate me halubahingen At ûhomeli ûheny thö, wale Than Iesu Keriso; 21 at ame he ka ohâtâ hmetoâ ta je unyita ae kong, m' adre me ûcû me unyin ae hmanenang, hoton man at ae khana he ka hom ûhnyûkongoâ ta je ûnyi hia thithö kâu bi.

HNYIMAKAN 4.

A NYIN a wale hnyat me lakeiny mönya lö, laoûnykûmik me wek, hnök hna senyinâ, ke anyik minya korona, tethmâ ju öbun helâe hnyi Than, laoûnykûmik.

2 Inya oge me khốû kö Euodia, ke oge me khốû kö Sunetuke minya, m' ödru me he ka tha hnyok hnyi Than. 3 Eke, oge me sumatö u minya at ame hadruo nya hnathu nya, ka habe, hom hadruâ thö omomo tavat adre me tha huliwa mönya hnyi ûthumetu ae so, me jia Kelemene minya, me keihen tavat adre me tha huliwa mönya, a eû hnyi tusiny möt je iödra.

4 Senyin bala thö ka Than: ke inya hmetu oge me ha, ka habe, Senyin dö. 5 E so e he tavat hia thithö ka wâ anyibun menyik. Wale but ang Than. 6 Ca kong hnyekunâ ge ta je ûnyi; ke so bi hnyi ta je ûnyi hia thithö, omanenâ je webun ka Khong hnyi hic me sumat me ole. 7 Ke haba ûsoköu ûnyi ge Khong ûnyi ae nua hon ta je ûnykûme hia, ame he ka tuö je hnyekubun me je ûnykûmenöbun hnyi Keriso Iesu.

8 Hnyat me lakeiny lö, walang obiny, ka habe, haba ta je ûnyi ae hnathu, me ta je ûnyi adre me haisoâ, me ta je ûnyi ae wisa, me ta je ûnyi ae kalaöt, me ta je ûnyi ae hmanenang, me ta je ûnyi ae lung so; ke a ne ke hwakecin ae so, me ke ûnyi hnân ogânâ, ûnykûme ju öbun ta je ûnyi e. 9 Ke ânyâ th' öbun ta je ûnyi adre n' öbun kâu, wale öbun e kap, me löng, me wa ûnyi gak: ke ame he ka e unyibun Khongon ûsoköu.

tha 10 Ke inya oge me senyin gan hmâ ka me un.

k' me ûnykûme minya, ke ba bi ûen köbun.

11 Ke oge me ca ha ge anyik theduoc: anyin adre hia but nö nya he ka sekuk hnyi ta je hwakecin hia. 12 E khanö nya he ka theduoc, ke khanö nya he ka tren ta ûnyi: haba hnyi ve je ûnyi, me hnyi ta je ûnyi hia adre hia but nö nya he ka sekuk.

20 me mekihnânem, me he ka tren ta ûnyi.

me theduoc minya. 13 E khanö nya he kap ûnyi ga Epaferodito ta je ûnyi ûnyi ka ânyâ ta je ûnyi hia thithö hnen at ame gabun, wale bunen ae bo so, wale hut hnân ohwegiö nya. 14 Ke e so but hwakecibun, waleji öbun e betenge gak hnyi anyik vec. 15 At Filipi lö, e khan' öbun a hnyi hna hwân dö ûthumetu ae so, waleji oge he ûhek Makedonia, me ba ekalesia ame betenge gak, wale he ka ham me kap ta je nyiele balua. Amen. ûnyi, ke hake öbun thibi; 16 ke tiga inya bi hnyi Thesalonika, öbun e okhaca me olo unyin Keriso Iesu. Ke ame italofa möbun kunâ könya hnyi anyik theduoc. 17 Ke hnyat me lakeiny eang unyik. 22 Ame oge me ca elâm bwihlany; ke oge me heleû|italofa möbun wakap hia thithö, ae nua bi wan bi, me me se hia but troban köbun. ödrin hnyi hnyaba Kaisara. 18 Ke hu but gak ta je ûnyi hia ke se hia: ke iny unongot do, anyin oge hia but baû anyin Than Iesu Keriso.

kap, ame osenyina Khong. 19 Ke ame he Khonguk he ka ham ta je ûnyi ae ûcû köbun, hoton hna ûkhöûnâ anyin hmanenang unyin Keriso Iesu. 20 E so e unyin Khonguta me Kamöta hna ogânâ nyiele

21 Oge me italofa me wakap hia thithö

23 E so e eû hnyi hanubun ibetengiö

TUSI ANYI PAULO APOSETOLO KA

AT KOLOSE.

HNYIMAKAN 1.

NYA Paulo aposetolo anyin Keriso Iesu ûnyi ge weny Khong, me Timoteo ke liamekeiny m' öta, 2 öhmu me set ka wakap me je hnyat me lakeiny adre me labageju unyin Keriso hnyi Kolose: E so e unyibun ibetengiö baû, me ûsoköu ûnyi

ge Khong a Kamöta.

3 Ohmu me ole ka Khong a Kamen Tuhöta Iesu Keriso, me labö hic bala hobi köbun, 4 anyin a öhmu me löng anyibun labageju ka Keriso Iesu, me anyibun ibetengiö ka wakap hia, 5 ûnyi hnyi gejon adre ip ethö hnyi drany hobi köbun, waleji öbun e löng ehac hnyi hofuc ae hnathu hnyi ûthumetu ae so, 6 wale a o köbun; helâ minya ka hmeledrany hia thithö, k' ame wa wan me kû tot, helâe minya unyibun, hwân hnyi bong öbun e löng me wâhmakhmeto ibetengiö baû anyin Khong hnyi hnathu; 7 helâ minya me hna n' öbun hnö Epafera at ame tha bi athnyaba m' öhmun a oûnykûmihmu, at ame huliwa hnathu ka Keriso hobi köhmu, 8 ke e ame omanenâ köhmu anyibun ibetengiö hnyi Hanu.

me sumat hobi köbun hwân hnyi bong öhme can, atöiny tavat ûhedra hnyi hna mok;

löng hnyin, m' adre me he ka unöngöt ge hna wâhmakhmetoâ weny, hnyi metâ me wâ ûnykûme hia hnyi Hanu, 10 m' öbun e he bala ka ûcû ka Than, he ka osenyinâ bala e, me wa hnyi ta je huliwa ae so hia, me kû tot hnyi metâ anyin Khong; 11 k' adre me ohwegi öbun ge hwege hia, hoton man maniny anyin hmanenang, he ka tha hnyok me hokhnyok beû hmâ, me senyin; 12 ate me ole ka Kamen, waleji at a öûcû öta he ka hnyi hu jekhöû unyin wakap hnyi melam: 13 waleji at ame hûgûn' öta ûnyi hnyi maniny menekholom, me wi' öta ka hnyi dökhu dokhon Nokon a oûnykûminy; 14 ûnyi gan bi e hu hwaban anyita möt, wale he ka hna degecâ ta je hulö: 15 e thibi a we Khong ae ca manen bi, atöiny ta je ûnyi hia adre op; 16 anyin adre op ta je ûnyi hia thithö ûnyi gan, ta je ûnyi ethö hnyi drany me eang hmeledrany, ta je ûnyi ae manen, me ta je ûnyi ae ca manen, me ta je theron, me ta je dökhu, me ta je musi, me ta je man; adre hia but op ta je ûnyi hia thithö ûnyi gan, me hobi kâu; 17 ke e a bân ke biliny bi ta je ûnyi hia thithö, ke ame tethmå ta je ûnyi hia thithö ûnyi gan. 18 Ke 9 Anyin a wale öhmu me ca menâ hic, e thibi ban unyin, wale ekalesia: e thibi me me he ka beönua hon ta je ûnyi hia ûnykûme. 4 Wale thibi hnök hna ha, wâ 19 Anyin ae weny Kamen he ka hnen eû hnyi hnyin unöngöt hia thithö; 20 me he ka öûsoköuâ ta je ûnyi hia thithö a deny e, e ka hia but öûsoköuâ ge dren anyin satauro; wale a deny thibi e, ame ne ta je ûnyi eang hmeledrany me ethö hnyi drany. 21 Ke öbun ta je atkanyua ehac me iwahnaihmiony hnyi hnyekubun hnyi anyibun ta je huliwa ae kong, ke e ame hia but öûsoköuâ walang ang 22 hnyi unyin wale viny ûnyi ge mok, me me he|hmâ. ka omanen' öbun hnyi hnyimakan, a tavat ae kap, me ba okongon, me ba hnân haikongoå: 23 öbun e ne tethmå hnyi labageju, adre bi taben, me ohm' öbun, ke ca bwebwet ûnyi hnyi gejon ûthumetu ae so öbun e löng waleji adre khetâ ka tavat hia thithö eang hmeledrany; ke inya Paulo adre wiö nya me me at huliwan.

24 Ke walang ang inya oge me senyinâ anyik je vec hobi köbun, ke oge me obekhötå hnyi unyik hounyin je vec anyin Keriso hobi kâu unyin e, wale a ekalesia; 25 ke adre wiö nya he ka huliwan ka hnyi hoton hna penapena hnen Khong, wale adre ham nya hobi köbun, he ka ohwâdâ hofuc hwan Khong, 26 wale ûnyi ae iyong adre ikhâlâ ehac hnyi ta je ûen adrem, me ta je dö hia thithö; ke walang ang, adre hia but omanena e ka anyin wakap, 27 ke e weny Khong he ka omanenâ ködra ûganiny hmanenanginy ûnyi eling ae iyong unyin Aten ke je hnyei, wale Keriso eû hnyi je hnyekubun, a gejuiny hnahic: 28 wale at öhmun e khetâ, me sihwegiâ ka tavat hia thithö, me n' odra hia hnyi metâ hia, m' öhmun e he ka omanenâ tavat hia thithö ae bekhöt soidra unyin Keriso; 29 ke wale hnök minya hna huliwa ka hnyin, k' oge me ûjöng hmönyin hoton anyin huliwa, wale ame hwege huliwa eû hnyi hnyik.

HNYIMAKAN 2.

NYIN ae wek e me khan' öbun ûganiny hnök hna ûjöng hwege hobi köbun, m' ödra minya hnyi Laodikea, m' ödra hia adre me ca hnyi wa hnyimakök hnyi unyin; 2 m' adre me he ka okahwa je hnyekudra, k' adre ûhûjâköuâ hnyi betenge, ke hnyi tang omjeû hia wale hna tha kap me wâ ûnykûme, m' adre me he ka wâhmakhmeto ûnyi ae iyong anyin

e nye he ke at ka iyau' öbun ge je hofuc ûhahnyok. 5 Eja ke ne a ne hiö nya hnyi unyin, inya unyibun hnyi hanu, k' oge me senyinâ me wâ hna laba wia a öbun, me ihwegien anyibun labageju ka Keriso.

6 Anyin a wale, he bala ju öbun unyin Keriso Iesu a Than, helâ me hnöbun hna kap e, 7 ke bi wân dut me up öbun göranyai unyin, ke ohmâ ju anyibun labageju, helâ me hna n' öbun, ke ti ole gan

8 Wâ eâu, wâ e nye he ke at ka sei öbun hnen anyin bemetâ, me tang iyawö hnan omono, hoton hofuc vejec anyin at, me je hna ûne anyin hmeledrany a bân, ke ca hoton bi Keriso: 9 k' ame laba eû hnyin at eling önyen Khong hia thithö hnyi unyin, 10 k' adre me ounöngöti öbun ûnyi gan, k' ame ban at eling hon ta je musi me ta je man hia thithö; 11 wale at adre me peritomoni öbun unyin, hnen peritom adre me ca ânyâ ge hnyam, wale he ka uny degecâ önyen unyin, hnen peritom ûnyi ge Keriso; 12 ke adre me tha konâm mē hnyi hna bapataiso, wale adre tha omeli öbun hmetu mē ge labageju ka hnyi huliwa anyin Khong, waleji at ame omelö hmetu e ûnyi hnyi hna mok. 13 Ke haba öbun waleji öbun e mok hnyi hwakecin ae kong, me ca peritomonâ je unyibun, e ame omeli öbun tha öbun mē, ke e ame ohia anyita ta je hulo hia; 14 ke e ame kot degecâ hna sihnalimen ta je hna hûna ae iwahnaihmiöny m' öta, me ûcû öta, ke e ame hia but hom degecâ e ûnyi hnyi wanben, k' ame thu faoiny hnyi anyin satauro; 15 ke e ame ka uny degecâ ta je musi me ta je man, e ame omanen' ödra bi hnyi dok ae manen, ke ame dökhu hudrin hnyin e.

16 Anyin a wale, ca he ke at ka ûnykûmi öbun can ta je jeû, me hnân ic, me bonginy bijeû, me tehi ae teb ûnyi, me bong sabath: 17 wale hmenon ta je ûnyi ame he ka o; ke haba önyen, me, wale Keriso. 18 Ca he ke at ka ovhelâ hwaböbun hnen beöûhnyûkongi öbun, me hic ka ta je angela, ame na ta je hna omanenâ kâu bi, ame ohobâ bâûâ hnen ûnykûmenen unyin, 19 k'ame ca kât hmâ bi Ban, wale at a ûnyi gan unyin hia thithö, adre ûhûjâköuâ hnen ta je outhunyin me töiny, ame hûhûö, a öhûhûö hnen Khong.

20 Öbun e ne tha mokcu me Keriso ûnyi Khong, wale Keriso, 3 at adre ikhâlâ hnyi hna ûne a bân anyin hmeledrany, unyin ta je omjeûiny hia metâ me wâ anyin a ieû, öbun e löng hmetu hoton je

hna hûna, helâke öbun e möt ka hnyi|musö je hnyekubun, waleji adre haw' öbun hmeledrany, ka habe, 21 Ca mâdrâ bi, ca drem bi, ca kâlâ bi, 22 (ame he ka hia ta je ûnyi e, at ka mâdrâ), helâ me je hna hûna me je hna ûnö hnen at? 23 Haba ta je ûnyi e, ame beometâ thoiâ hnyi hmi baû, me he ka hnyikânâ, me ovecâ unyin bi ; ke ca ûnyi hnathu bi hnân hom ûhnyûkongoâ unyin.

HNYIMAKAN 3.

NYIN a wale, adre ne hia but tha omeli öbun hmetu me Keriso, elâm d' öbun ta je ûnyi ethö, wale dok ame laba hnyin Keriso hnyi ke keihen a metân Khong. 2 Hnyok d'öbun ka ta je ûnyi ethö, ke ca ka ta je ûnyi eang hmeledrany. 3 Anyin a öbun e mokcu, ke adre tha ikhâlâ anyibun möt me Keriso unyin Khong. 4 E ka he ka manen dut Keriso a melita, m' ate me he ka tha manan mē hnyi hmanenang.

5 Anyin a wale hlingâ ju öbun je ong outhunyibun eang hmeledrany; wale a bi ûnyi monu, me hwakecin ae ikiki, me hnyok wagelue, me weny ae kong, me behnyekon, a wale hmi ka hnatheat; 6 can ta je ûnyi e ame o but tang hmönyin anyin Khong ka tavat adre me ca ûling; 25 Anyin a haba at ae ca wisa, ame he ka 7 k' öbun minya öbun e vheno ehac, waleji hu hwaban hwakecin ae ca wisa: ke ba k' öbun e tiga laba hnyin. 8 Ke walang ang degec ut gabun ta je ûnyi eang, wale hmönyin, me wathethöt, me hnyok ae kong, me û, me hofuc ûjao ûnyi hnyi je hnyimöbun; 9 ca uthoiköu bi, anyin a öbun e hia but uny degecâ at adrem me ta je hwakecin, 10 me khaû öbun ge at ae teb ûnyi, adre me labö ohâtâ hnyi metâ hoton we at a op e: 11 ke ba bi unyin at Heleni me at Juda, me tavat adre me peritomonâ me ca peritomonâ, me aten je hnyei, me at Sekuthia, me athnyaba, me at he baû: ke haba Keriso, me ta je ûnyi hia, ke unyin hia.

12 Anyin a wale, haba öbun je hna ûca hnen Khong, a wakap me laoûnykûminy, me so öbun e khavâ ibetengiö vec, me hwakecin ae so, me hnyok ae hnyikânâ, me hwakecin ae menyik, me hokhnyok beû hmå; 13 ûhokhnyokâköuâ, me ûhnaköuâ a ne hu veciny ke at ge ke at; haba Keriso ame hn' öbun, me so öbun ânyâ helâe: 14 ke haba ûnyi ae nua hon ta je ka Than: 8 oge hia but kunâ e köbun ûnyi e, me ibetengiö, wale weny ae ti so. hobi kâu ûnyi eang, me me khan' öbun

ka hnyin hnyi unyin a khaca: ke oleâ bala ju öbun. 16 E so e he hofuc hwan Keriso ka laba hmâ hnyi je hnyekubun me meta hia; ûnöbunköu öbun ju ge ta je salamo, me ta je khumöng, me ta je fehuâ ûnyi hnyi hanu, khumöng dö ka Than me ibetengiö eû hnyi je hnyekubun. 17 Ke haba ta je ûnyi hia öbun e ânyâ hnyi hofuc me huliwa, me ânyâ hia thö hnyi ien Than Iesu, ke oleâ ka Khong a Kamen deny e.

18 Omomo lö, ve löng ju hoton laöiöbun, helâ me ûcû ka Than. 19 Obaga lö, ve betenge ju ge laöiöbun, ke ca oveci ödra. 20 Je wanakat lö, ve löng ju hoton je lakamöbun me lahinyöbun hnyi ta je ûnyi hia, anyin a wale hnân osenyinâ Than. 21 Lakamen lö, ca ohmönyinâ je lakubun, wa adre nye hmak. 22 Lathnyaba lö, löng ju hoton tavat a je latuhöbun hnyi unyin; ca huliwa bi wânen at, helâ me tavat adre me osenyina at, ke so bi hnyi hnyok ae hnathu, me outen Than: 23 ke haba ta je ûnyi öbun e ânyâ, mâdrâ hnyokâ ju helâ me ka Than, ke ca ka at bi: 24 anyin ae khan' öbun a öbun e he ka hu hwaban ûnyi ge Than, wale jekhöû: ke öbun e bi athnyabainy Than Keriso. hna wâhmakhmetoâ bi tavat.

HNYIMAKAN 4.

TE than lö, ham dö ka je athnyabaibun ûnyi ae wisa me ûcû; anyin ae khan' öbun ae hu Tuhöbun ethö hnyi drany.

2 E so öbun e hic ûjöng, me hmâkâ e, me ole; 3 ke hic minya hobi köhmun me me he Khong ka khöng köhmun deny hwan hofuc, he ka ha ûnyi ae iyong anyin Keriso, wale adre co nya can; 4 m' oge me he ka omanenâ e, hnyi deny ae ûcû. 5 E so öbun e he hnyi metâ unyidra eû hnyöu, me öûnyihnathoâ ta je ûen, 6 E so öbun e he bala ka fuc me ibetengiö, ame osoâ ge sâlt, me me khan' öbun dö hwakecin he ka thu ka tavat.

7 Ame he Tukiko ka omanenâ köbun ta je bonguk hia, e liamekeiny a oûnykûmik, me at huliwa hnathu, a tha huliwa mönya 15 Ke so ame he ûsoköu anyin Keriso ka dö bonguhmun, me me he ka okahwa je hnyekubun; 9 tha e me Onesimo, ke liame- ae gan anyin huliwa köbun, m' ödra minya keiny ae hnathu a oûnykûmik, a hanöbun. Ödru me he ka omanenâ köbun ta je ûnyi hia thithö adre ânyâ eang.

10 Ame italofa m' öbun Aritako at adre tha ca mönya, me Mareko liamekeiny me Banaba (oge me hûna köbun gan, e ka o köbun m' öbun kap ju), 11 me Jesu, ke ien minya Juseto, ûnyi hnyi peritom: hake ödrin thibi ödrin e tha huliwa mönya hnyi dökhu dokhon Khong, hnyat ödrin e hia but okahwö nya. 12 Ame italofa m' öbun Epafera a hanöbun athnyabainy Keriso me he ka umo thö. Iesu, at ae hwege hic hobi köbun, m' öbun e he ka tot wisa, me kap wia hia weny | Ûnykûme ju hnödra hna cö nya. E so e Khong. 13 Anyin a inya oge ohnathoâ e unyibun ibetengiö baû.

hnyi Laodikea, me tavat hnyi Hierapoli. 14 Ame italofa m' öbun Luka, at tren bubuny a oûnykûmik, me Dema minya. 15 Italofa me hnyat me lakeiny hnyi Laodikea, me Numefa, me ekalesia hnyi je hnyabadrin. 16 Ke öbun ka hia but aû tusi ang, me ûkhûnöng dö he ka aû ka ekalesia anyin at Laodikea; ke he th' öbun minya ka aû tusi ûheny Laodikea. 17 Ke ha thö kö Arekipa, ka habe, Wâ eâu hanymâm u je kap ûnyi ge Than, m' u

18 Anyik italofa hnen hing hnyamök.

TUSI A BÂN ANYI PAULO APOSETOLO KA

AT THESALONIKA.

HNYIMAKAN 1.

NYA Paulo, me Silevana, me Timoteo, öhmun e sihnalimen ka ekalesia anyin at Thesalonika unyin Khong a Kamen me Than Iesu Keriso: E so e unyibun ibetengiö baû me ûsoköû.

2 Ohmun e labö oleâ ka Khong gabun hia, ke ökmun e hai öbun hnyi hijihmun ta je hic; 3 me ca menâ ûnykûme anyibun huliwa hnyi labageju, me huliwa hnyi ibetengiö, me hokhnyok hnyi gejon ka Tuhöta Iesu Keriso hnyi hnyimakan Khöng a Kamöta; 4 ke khan' öhmun hnyat me lakeiny a oûnykûminy Khong, hna ûc' öbun, 5 a ga ca o köbun anyihmun ûthumetu hnyi hofuc thibi, ke so bi hnyi man minya, me Hanu Kap, me ti kap wia; anyin ae khan' öbun hwakecihmun unyibun hobi köbun. 6 Ke öbun e ûcûcûbingi öhmun, me Than minya, me kap hwan hofuc hnyi vec ae gan hmâ, me senyin ûnyi ge Hanu Kap; 7 wale, m' adre me wi'

ca ka at Makedonia me Akaia thibi, ke so bi hnyi ta je dok hia ame lung minya bi anyibun labageju ka Khong; wale me me ca ûnyi hnathu bi öhmun e he ka ha ke 9 Anyin a ödra bi adre me hofuc. haimemen' öhmun je bongon ioihmun köbun; me hnöbun hna hwiö ka Khong ûnyi ge ta je hnatheat, he ka bi athnyaba ka Khong ae möt me hnathu, 10 me he ka halubahingen Nokon ûheny hnyi drany, waleji e ame omelö hmetu thö ûheny hnyi hna mok, a Iesu at ame omeli öta ûnyi hnyi hmönyin ame he ka o.

HNYIMAKAN 2.

NYIN ae khan' öbun hnyat me A lakeiny ioihmun köbun, ae ca ûnyi baû bi: 2 ke adre bödra ka oveci öhmun me okongu öhmun hnyi Filipi, wale ae khan' öbun, ke öhmun e hnyok hwege ûnyi ge Khong he ka ha köbun ûthumetu ae so anyin Khong me vec ae gan hmâ. öbun hnân tulut ka tavat labageju hnyi 3 Anyin a haba hnöhmun hna n' öbun, me Makedonia hia me Akaia. 8 Anyin ame ca ûnyi hnyi monu bi, ke ca ûnyi hnyi hia but lung ûnyi gabun hofuc hwan Than, hwakecin ae ikiki, ke ca ûnyi hnyi iyawo:

4 ke so bi öhmun e fuc helâ me hnen öhmun e behe köbun, inya Paulo, a okhaca Khong hna ûc' öhmun me hna but köhmun ûthumetu ae so; ca hnân bi osenyinâ at, ke so bi Khong at ame cnbec je hnyekuhmun. 5 Ke adre me ca ō 'hmun bala a öhmun e ha hofuc ûtakû, e khan' öbun e, ke öhmun e ca huliwa hnyi behu, Khong ame ohnathoå; 6 ke öhmun e ca elâm hnân ogânâ ûnyi ge at, ke ca ûnyi gabun, ke ca ûnyi ge keihen, ke so bi e khan' öhmun he ka ohmaki öbun, anyin a öhmun je aposetolo anyin 7 Ke öhmun e menyik hnyi wanböbun, helâ me at ame ûasin ame hat lakon: 8 helâe minya öhmun e betenge gan hmâ gabun, me me so köhmun he ka ham köbun ca ûthumetu ae so thibi anyin Khong, ke anyihmun minya bi möt, anyin a öhmun e ti hnyoki öbun. 9 Ke öbun hnyat me lakeiny öbun e ûnykûme anyihmun huliwa ae mak me vec; öhmun e huliwa hnyi lany me lit, m' öhmun e ca he ka ohmâkâ ke at gabun, öhmun e khetâ ûthumetu ae so anyin Khong köbun. 10 Öbun hnyat obnatho, me Khong minya, a öhmun e ânyâ hwakecin ae kap, me wisa, me ba hnyikongon köbun tavat labageju: 11 e khan' öbun hnöhmun hna ve n' öbun, me sihwegi öbun, me unö, helâ me kamen ' ka lakon, 12 m' öbun e he bala ka ûcû ka Khong, at a haw' öbun ka hnyi dokhon dökhu me anyin hmanenang.

13 Waleling m'öhmun e ca menâ ole ka Khong, anyin a öbun e kap hofuc hwan ûthumetu ûnyi gahmun, waleji hofuc hwan Khong, me öbun e ca kap helâ me hofuc hwan at, ke hofuc hwan Khong wale ae hnathu, k' ame huliwan minya je hnyekubun tavat labageju. 14 Anyin a öbun hnyat me lakeiny, öbun e ûcûcûbongoâ ta je ekalesia anyin Khong hnyi Juda unyin Keriso Iesu: anyin a öbun e hnyi vec minya hnyi ta je ûnyi e ûnyi ge je lahanöbun, helâ me tavat ûnyi ge at Juda; 15 waleji a tavat adre me hlingâ Than Iesu, me ta je perofeta, me ob' öhmun, k' adre me ca osenyinâ Khong, ke ödra je iwahnaihmiöny me tavat hia thithö; 16 k' adre me thaw' öhmun he ka fuc ka Aten ta je hnyei, wale me me ca he ka hu möt gadra; k' adre me obekhötâ bala anyidra hulö: ke ame o but ködra hmönyin he ka oumo.

17 Hnyat me lakeiny lö, a hi' öhmun unyibun hnyi ûen ae okhulit, hnyi unyin, hmå he ka iouny m' öbun: 18 anyin thithö.

me olo; ke ame ovheli öhmun Satana. 19 Anyin a ieû anyihmun geju, me senyin, me koronainy hobelöû? Ca öbun bi hnyi hnyimakan Tuhöta Iesu hnyi ûen e ame he ka manen hmetu? 20 Anyin a öbun ang hnöhmun hna hobelöû, me hnöhmun hna senyin.

HNYIMAKAN 3.

NYIN a wale, öhmun e ûnykûme, me so adre me hn' öhmun hnyi Athenai, waleji ke ca khan' öhmun hmetu he ka hok hnyok; 2 me öhmun e kunö Timoteo liamekeiny m' öhmun, a athnyabainy Khong hnyi ûthumetu ae so anyin Keriso, me me he ka ohmâ me okahw' öbun hnyi anyibun labageju; 3 me me ca he ka bwebwelâ ke at hnen je vec eling; anyin ae khan' öbun a g' adre kun' öhmun hobi kâu e. 4 Anyin a tiga öhmun unyibun, öhmun e böhmun ka ha, ka habe, ate me he ka hu vec ; ke a hwâdâ but e, ae khan' öbun e. 5 Can thibi e, ke ca khanö nya hmetu bi he ka hok hnyok, me oge ûkhûnöng he ka wâ anyibun labageju, wâ e nye cubic öbun hnen at ûcûbic, me ame he ka ûnyi baû but anyihmun huliwa. 6 Ke walang ang ame o but köhmun Timoteo ûheny unyibun, me thumetu öhmun ge hofuc ae so ge anyibun labageju me anyibun ibetengiö, me hnöbun hna ûnykûmi öhmun bala, me webun gan hmâ he ka ō 'hmun, ke helâ öhmun köbun; 7 anyin a wale, hnyat me lakeiny lö, öhmun e kahwa gabun hnyi anyihmun theduoc me vec hia, hnen anyibun labageju: 8 anyin a öhmun e möt ut walang ang, öbun e ne tethmâ unyin Than. 9 Ke ieû ole e khan' öhmun he ka ham ka Khong gabun, ûnyi hnyi ta je senyin hia thithö öhmun e senyin gabun hnyi hnyimakan Khong; 10 öhmun e hic hwege hnyi lit me lany, m' öhmun e he ka wâ je hnyimaköbun, he ka obekhötâ ûnyi ae ca bekhöt bi hnyi anyibun labageju?

11 E so ame he Khong a Kamöta me Tuhöta Iesu he ka kû dehmun gethen köbun: 12 ke so Than ame he ka wi' öbun, m' öbun e he ka hûhûö me si but ibetengiö ke at ka ke at, me ka tavat hia thithö, ke helåe minya öhmun köbun; 13 me me he ka otethma je hnyekubun ae ba hnyikongon hnyi hwakecin ae kap hnyi hnyimakan Khong a Kamöta, e ka o hmetu but ke ca hnyi hnyok, öhmun e ti weny gan Tuhöta Iesu, tha e me anyin wakap hia

HNYIMAKAN 4.

K E walang obiny, hnyat me lakeiny lö, öhmun e sumat me ûjengi öbun ge Than Iesu, ka habe, haba hnöbun hna kap gahmun ge bongon he a öbun, me me osenyinâ Khong, ke öbun e he helâe,—m' öbun e he ka hwege tot hnyin bala. 2 Anyin ae khan' öbun dut je hna hûna, öhmun e ha köbun ûnyi ge Than Iesu. 3 Ke walang weny Khong, a öbun e he ka kap, ka habe, e so öbun e ka ûsâkâûö but me bi ûnyi monu; 4 me me ve khan' öbun dö hwakecin hna tuö anyibun je kaia me me kap me so, 5 ke ca ûnyi bi hnyi hnyok ae ikiki, helâ me Aten ta je hnyei ae ca khan' ödra Khong; 6 me me ca he ke at ka hanyâûâ, me okongoâ liamekeiny mē hnyi ke ûnyi: anyin a Than at ame bi hwaban hnyi ta je ûnyi eling, helâji me hnöhmun hna ha ehac, me hna sihwegi öbun wia. 7 Anyin a ca haw' öta Khong ka hnyi hwakecin ae ikiki, ke hnyi hwakecin bi ae kap. 8 Anyin a wale, haba at ame hota degeca, me e ame ca hota degecâ at, ke Khong bi, wale at ame ham köbun Hanon ae Kap.

9 Ke ca ûnyi hnathu bi a oge me he ka sihnalimen köbun ge bongon ibetengiö anyin hnyat me lakeiny: anyin a n' öbun Khong he ka ibetengiököu; 10 e hnathu öbun e ânyâ e ka hnyat me lakeiny hia hnyi Makedonia hia. Ke öhmun e khöû köbun, hnyat me lakeiny he ka osehia bala; 11 k' so öbun e elâm he ka laba wia, me ve bi hanymen, me huliwa ge je hnyamöbun, helâ me hnöhmun hna hûna köbun: 12 m' öbun e he ka vheno soâ ködra eû hnyöu, m' öbun e ca he ka theduoc.

13 Hnyat me lakeiny lö, e bewehmun e me khan' öbun bongon tavat adre me mokut ut ; m' öbun e ca he ka tenge helâ me keihen ae ba geju gadra. 14 Anyin ate ne ûnykûme a ga mokcu Iesu k' ame möt hmetu thö, awe, helâe minya ame he Khong ka tha hom me tavat adre me mokut ut unyi Iesu. 15 Ke öhmun e ha ûnyi ang köbun ge hofuc hwan Than, ka habe, haba öta a öta möt a je kolon e ka o Than, me ate me ca he ka khaletâ tavat adre me mokut. 16 Anyin ame he ka utut Than ûheny hnyi drany, me hwakuku, me thö; 17 hic dö me ca mena bi; 18 olea ju ifucin angela ae beönua, me hwan trutru ta je ûnyi hia thithö, anyin a wale weny anyin Khong: ke ame he ka ban tavat Khong köbun ge Keriso Iesu. 19 Ca ume

haba öta tavat a öta möt, a je kolon, me adre me he ka tha köp öta thö m' ödra ka hnyi je ûlâ, he ka ûkhanö me Than ethö hnyi wanben: me ame he ka tha öta me Than nyiele balua. 18 Anyin a wale ûsihwegiöbunköu thö ge ta je hofuc ang.

HNYIMAKAN 5.

NYAT me lakeiny lö, e ca ûnyi hnathu he ka sihnalimen köbun bongon ta je ûen me ta je huna. 2 Anyin ae khan' öbun wia a g' ame he ka o bong bonginy Than helâ me at venou hnyi lit. 3 Ödra ka ha, ka habe, Hnahic ut me laba khötkic, me ame he ka ie o but ködra ûohiö, helâ me momo ae erkin ame vec hnyin; ke ca khan' ödra he ka kec ut. 4 Ke haba öbun, hnyat me lakeiny, ca öbun bi hnyi menekholom, me me he ka o köbun bong eling helâ me at venöu: 5 anyin a öbun hia thithö je lakon melam, me lakon lany: ca öta bi hanen lit me menekholom; 6 anyin a wale, ca he öta ka mokut helâ me keihen, ke ate me he ka hmâkâ me metâ but. 7 Anyin a haba tavat adre me mokut, me adre me mokut hnyi lit; ke haba tavat adre me ic monu, me adre me ic monu hnyi lit. 8 Ke haba öta aten melam, me so ate me metâ, me khavâ ûkhaûen ûlainy labageju me ibetengiö; me gejon möt hnån hnabicen vat. 9 Anyin a haba Khong ame ca ip öta hobi kâu hmönyin, ke so bi he ka hu möt köta ûnyi ge Tuhöta Iesu Keriso, 10 waleji a mok hobi köta, m' ate me he ka tha möt mē, at ka hmak, ke at ka mokut bi. 11 Anyin a wale ûsihwegiöbunköu thö, me ûotilöbunköu, helâ minya me hnöbun hna ånyå.

12 Hnyat me lakeiny lö, öhmun e khöú köbun he ka ō 'drin ju tavat ödrin e huliwa unyibun, me musi öbun hnyi Than, me sihwegi öbun; 13 me oûnyihnathu ödrin hmönyin hnyi ibetengiö can anyidrin huliwa. E so öbun e laba ûsoköu. 14 Ke öhmun e ûjöngi öbun hnyat me lakeiny, he ka sihwegi ödra adre me ca he wisa, n' ödra ju ae mat hnyekudra, hadruâ thö tavat ae sēnyin, hokhnyokā beûā ju tavat hia thithö. 15 Ca he ke at ka bi hwaban monu ge monu ka ke at; ke hnu bala hoton so unyibun bi, me tavat hia. 16 Senyin bala adre mok unyin Keriso ka höhöi: 17 ke ju Hanu; 20 ca oûnyibâûâ bi je hna perofeta; 21 cubec ju ta je ûnyi hia thithö; kât hmâ ju ûnyi ae so; 22 ûsâkâûö but hobi köhmun.

me je ûnyi hia a helâ me monu.

23 Ke so ame he Khongon hnahic ka tha okabi öbun; e na tuö ju je hanubun hia thithö, me je hnyekubun, me je unyibun, me me ba hnyikongon, e ka o hmetu Tuhöta | Iesu Keriso. 24 E hnathu e at ame haw' öbun, wale at ame he ka ânyâ.

25 Hnyat me lakeiny lö, hic d' öbun

26 Italofa me je liamekeiny hia ge ûcimhnyimak ae kap. 27 Inya oge me hûna wia köbun hnyi Than, a g' adre me he ka aû tusi ang ka je liamekeiny hia thithö.

28 E so e unyibun ibetengiö baû anyin Tuhöta Iesu Keriso.

TUSI A LOINY ANYI PAULO APOSETOLO KA

AT THESALONIKA.

HNYIMAKAN 1.

NYA Paulo, me Silevana, me Timoteo, öhmun e set ka ekalesia anyin at Thesalonika unyin Khong a Kamöta, me Than Iesu Keriso; 2 E so e unyibun ibetengiö baû me hnahic ûnyi ge Khong a Kamen me Than Iesu Keriso.

3 Hamöhmun he ka ole bala ka Khong gabun, hnyat me lakeiny, anyin ae ûcû e, anyin ame ti kû hmönyin anyibun labageju, k' ame si but anyibun ibetengiököu hia thithö; 4 wale me öhmun e hobelu' öbun hnyi ta je ekalesia anyin Khong ûnyi hnyi hnöbun hna hokhnyok me labageju hnyi hnödra hna sed' öbun, ke hnyi ta je vec öbun e vheno; 5 wale haten ûhnei ae wisa anyin Khong; m' adre me haöûcû öbun ka hnyi dökhu dokhon Khong, wale öbun e vec minya can: 6 ame ne ûnyi ae wisa ka Khong he ka bi hwaban vec ka tavat adre me oveci öbun, 7 ke öbun tavat adre ovecâ, öbun e he ka tha menâ möhmun, e ka manen dut Than Iesu ûheny hnyi drany tha e me ta je angelainy maniny man 8 hnyi meic ame ubâhlâ, he ka bi hwaban ka tavat ae ca khan' ödra Khong, me ka tavat adre me ca long hoton úthumetu ae so anyin Tuhöta Iesu Keriso: 9 tavat adre me he ka kap hwaban, wale hnaûhangö ame ca ba balua ûnyi hnyi hnyi-

hnen tavat hia adre me labageju (anyin a öbun e kap hnöhmun hna thumetu öbun). 11 Waleling m' öhmun e hic bala hobi köbun, me me he Khonguta ka haöûcû öbun ka hnyi hna haw' öbun kâu, me obekhötâ hnen man ta je weny ae so, me ta je huliwainy labageju; 12 m' adre me he ka ogânâ unyibun ien Tuhöta Iesu, ke öbun minya unyin, hoton ibetengiö baû anyin Khonguta me Than Iesu Keriso.

HNYIMAKAN 2.

HMUN e ûjöngi öbun hnyat me lakeiny, wale ge ioiny hmetu Tuhöta Iesu Keriso, me hna ûkhacaköu öta kâu; 2 ka habe, ca ie bwebwet bi je hnyekubun, ke ca loloâ minya bi, wale hnen hanu, me hofuc, ke ca hnen minya bi tusi, helâke ûnyi gahmun, ke helâke me hakekeny jut bong bonginy Than; 3 ca he ke at ka iyaw' öbun bi ge ke ûnyi: anyin ame ca he ka o bong eling, e ka ca bân ka o kolu but a tavat, me adre me he ka omanenâ but aten hulö, wale aten hnaûhangö, 4 wale at ame bi iwahnaihmiöny, me ka hamen ogöranyâ e hon ta je ûnyi hia thithö adre me ha me Khong, me hna khudrung kâu; waleling me me laba hnyi uma umen Khong, me ka omanenâ e bi, ka habe, e Khong. Hawa öbun e ca ûnykûme, a oge hia but makan Than me hmanenanginy maniny man, ha ta je ûnyi eang köbun, waleji ke tiga 10 e ka o me me ogânâ e hnen anyin wa- inya bi unyibun? 6 Ke walang ang e khan' kap, me he ka lâiâ gan hnyi bong eling öbun ûnyi at ame ovhelâ, me me he ka manen dut e hnyi anyin bi ûen. ame huliwa walang ang ûnyi ae iyong hnyi hulö: ke e hu at ame ovhelâ walang ang, ke ne o but adre me hom e. 8 Ke hnyi ûen eling ame he ka manen dut at ame ânyâ hulö, wale hnen Than Iesu hna he ka hlingå ge homenâiny hnyimen, me he ka ohia ge unyin ae manen dut e ka o but; 9 haba ioiny me hoton huliwa anyi Satana, me man hia thithö, me ta je haten, me ta je ûöman ae thoi, 10 me tang iyawö hia thithö hnyi hwakecin ae ca wisa bi unyin tavat adre me he ka hnaûhangö; anyin adre me ca kap hnyok ka hnyi hnathu, m' adre me he ka möt. 11 Ke can thibi e, Khong ame kunâ ködra he ka huliwan me senyin bala bi ka hnyi hwakecin ae ca wisa.

hnyi can he ka möt, hnyi hna okabâ hnen nenanginy Tuhöta Iesu Keriso.

15 Anyin a wale, hnyat me lakeiny lö, tethmâ ju, ke kât hmâ ju hna hûna waleji adre n' öbun kâu, ame ne hofuc, ame ne

anyihmun tusi.

16 Ke hanymen Tuhöta Iesu Keriso, me Khong a Kamöta at ame betenge gata me ham köta hnahic ame ca ba balua me geju ae so hnyi ibetengiö baû, 17 hamen he ka okahwa je hnyekubun me otethmâ hnyi ta je huliwa ae so me hofuc ae so hia thithö.

HNYIMAKAN 3.

E walang obiny hnyat me lakeiny lö, hic d' öbun hobi köhmun, e me mweimwei thö hofuc hwan Than, m' adre ge keihen. 3 Ke e hnathu Than, at ame anyin Tuhöta Iesu Keriso.

7 Anyin otethm' öbun, me tu' öbun ge hulö. 4 Ke öhmun e labageju ka Than gabun, a öbun e ânyâ walang, ke öbun e he bala bi ka ânyâ ta je ûnyi öhmun e hûna köbun. Ke so ame he Than ka owisa je hnyekubun ka hnyi ibetengiö anyin Khong, me hokhnyok ûnyi ge Keriso.

6 Ke öhmun e hûna köbun hnyat me lakeiny, hnyi ien Tuhöta Iesu Keriso, ka habe, ûsâkâû' öbun dut me je hnyat me lakeiny hia thithö ae hwali hwakecidra, ke adre me ca hnu hoton hna ûne waleji adre me kap ûnyi gahmun. 7 Anyin ae khan' öbun hwakecin ae ûcû wale he ka ûcûcûbingi öhmun : anyin ame ca hwali hwakecihmun unyibun; 8 ke haba khaca, öhmun monu, m' adre me he ka kap thoi: 12 m' e ca an bâûâ jeû an ke at, ke öhmun e ânyâ adre me he ka bi hwaban kodra hia thitho, huliwa ae hmak me vec hnyi lit me lany, tavat adre me ca hnyi kap hnathu, ke adre m' öhmun e ca he ka ohmâkâ ke at bi gabun: 9 ca anyin bi ae ba anyihmun musi, ke so bi m' öhmun e he ka wi öhmun 13 Ke hamöhmun he ka oleâ bala bi hnân tulut köbun, m' öbun e he ka úcûcûgabun, hnyat me lakeiny a laoûnykuminy bingi öhmun. 10 Anyin a tiga öhmun bi Than, anyin a Khong ame ûc' öbun ûnyi unyibun, walang hnöhmun hna ha, ka habe, A ne höcö ke at he ka hnyi huliwa, Hanu, me he ka kap hnathu. 14 Waleji awe, e ame ca he ka hnyi han. 11 Anyin e ame haw' öbun ka hnyin hnen anyihmun a öhmun e löng e hwakecin keihen unyibun ûthumetu ae so, me öbun e he ka hu hma- adre me he monoâ, k'adre me ca hnyî ânyâ je ve hanymödra, ke adre me huliwa monu thibut. 12 Ke öhmun e hûna ka tavat a helâe, me ûnö ge Tuhöta Iesu Keriso, ka habe, hamödra he ka huliwa hnyibû, me ve an ö'dra bi jeû. 13 Ke haba öbun, hnyat me lakeiny, ca senyin bi he ka mâdrâ hwakecin ae so. 14 Ke a ne ke at ame ca löng bi hoton hohmun hofuc hnyi tusi ang, me so öbun e bi haten at eling, ke ca tha öbun mē, me me he ka hmehma but. 15 Ke so bi, ca ûnykûme bi kâu helâ me iwahnaihmiöny, ke nå ju helâ me ke liamekeiny.

16 Ke so ame he Than, a at ame tren ûsoköu ka ham köbun ûsoköu a e bala bi hnyi ta je hwakecin hia thithö. E so e unyibun hia thithö Than.

17 Anyik italofa, inya Paulo, oge me me ogânâ e, helâ minya e unyibun ; 2 me set ge hnyamök, wale haten hnyi ta je tusi me he ka hûgûn' öhmun ge tavat ae ba hia thithö: inya oge me sihnalimen helâe. hnyekudra, me monu: anyin ae ba labageju 18 E so e unyibun hia thithö ibetengiö baû

TUSI A BAN ANYI PAULO APOSETOLO KÖ

TIMOTEO.

HNYIMAKAN 1.

TNYA Paulo aposetolo anyi Iesu Keriso, hoton musi anyin Khong, At a omeli öta, me Keriso Iesu, hnöta hna geju kâu; 2 oge me sihnalimen kö Timoteo, a hing nökuk hnyi labageju: E so e unyâm ibetengiö baû, me tang ibetengiö, me hnahic, ûnyi ge Khong a Kamen, me Keriso Iesu a Tuhöta.

3 Oge me sumatö u he ka laba hnyi Efeso ehac, ke helâe minya walang ang, waleji m' iny he Makedonia ai, m' u me he ka hûna ka keihen, a g' adre me ca he bi hnân tulut ködra adre me he ka labageju ka ûnö hofuc ae ke bongon, 4 me ca he ka oûnyihnathoâ bi ta je vekhet, k' adre me ca aû bi ta je döiny tavat, wale ae ba obiny, k' ame okûâ iwatretra, k' ame ca okûâ Khong a khaca thibi, e so e anyin bi, hna huliwa ka Khong hnyi labageju. 5 Ke ogânâ me hna ölungâ nyiele nyiele balua. haba obiny hna hûna, me ibetengiö, ûnyi hnyi hnyok ae kalaöt, me oûnykûm ae so, adre saû ka hnyi hofuc ae ba önyen; 7 ke 19 he ka kât labageju me oûnykûm ae so; wisa, 9 wale he ka wâhmakhmeto a g' adre jödru he ka ca fuc bi gan. ca otilâ hnanyibu hobi kâu at ae wisa, ke hobi ködra bi adre me hanyâûâ hnanyibu me ca ûling, me ca ot, k' adre ânyâ monu, i ke kong hwakecidra, ke thothom baga, ödra tavat hlingâ lakamödra, ke tavat adre me A bân, ka habe, adre me he ka sumâtâ, Sodoma, ke tavat venou at, ke tavat thoi, musi hia; m' ate me he ka laba wia me hwakecin ae ca ûcû me hna ûne ae wisa; | ûcû ka Khong, me hwakecin ae wisa. 3 11 hoton evangelia ae hmanenang anyin

12 Ke inya oge me ole ka Keriso Iesu a

at bi gan, me ûöveci, me at ame okongoâ: ke e ame betenge gak, anyin a oge me ânyâ hnyi ca khanö nya, me hnyi hnök hna ca labageju; 14 ke ame ti si but ibetengiö baû anyin Tuhöta, me labageju, me ibetengiö wale ae unyin Keriso Iesu. 15 Walang uthofuc ae hnathu, me ti ûcû he ka kap, ka habe, A o Keriso Iesu eang hmeledrany he ka omelö tavat ae monu; ke iny beönua bi hudrin: 16 ke wale thibi e can adre betenge baû könya, me me he Iesu Keriso ka omanenâ a ûnyi gak, wale at ae nuâ monuiny, anyin hokhnyok ae beû hmâ hia thithö kâu nyiele, m' adre me hu gadra möt ame ca ba balua. 17 E so e unyin Than a e balua bi, me möt balua bi, me iyong bi, Amen.

18 Nökuk lö, Timoteo, inya oge me ham me labageju ae ba thoi hnyin: 6 ke a hia köu hna hûna eang, hoton hna perofetö u a but keihen haûhaû hnyi ta je ûnyi e, k' bân, me u me he ka vatâ vat ae so hnyin e; wedra he ka ûnö hnanyibu, k' adre me ca waleji ame hna degecâ keihen adre öūâ but wâ ûnykûme hnödra hna ha, me bongon ta anyidra labageju: 20 jia Humenaio, me je ûnyi adre me ha hwegiâ. 8 Ke e khan' Alesanedro a li lahanödra; waleji oge me öta ae so hnanyibu, at ka huliwan hnyi hn' ödru kö Satana, m' adre me he ka n'

HNYIMAKAN 2.

NYIN a wale, inya oge me n'öbun a hlingâ lahinyödra, ke tavat ûhlingö, 10 ke me hijö, me khöû, me ole, hobi kâu tavat tavat bi ûnyi monu, ke tavat adre me hwen hia thithö; 2 hobi kâu je than, me tavat ke tavat khemanyin thoi, ke ame ne hu ke | ûsoköu hnyi ta je hwakecin hia thithö ae Wale ûnyi ae so me hnân osenyinâ hnyi Khong ae tren hnahic, waleji adre me hna hnyimakan Khong At a omeli öta; 4 wale at ame weny tavat hia thithö he ka möt, me he ka o ka hnyi hna wahmakhmetoa Tuhöta, at ame ömani nya, anyin a e ame hnathu. 5 Anyin a khaca thibi Khong, ûnykûme a iny hnathu, me ame ham könya ke khaca thibi at ame khöûâ tavat ka anyin huliwa; 13 ke haba bi ehac, me, iny Khong, a ka at bi, wale Keriso Iesu, 6 (inya oge me ha hnathu oge me ca thoi), ke inya at ûne ka Aten ta je hnyei ka hnyi labageju me hnathu.

8 Anyin a wale inya oge me wek e me he obaga ka hic hnyi ta je dok hia, me ogöranyâ je hnyam ae ba hnyikongon, me ca û, me ca iwatretra. 9 Ke helâe minya ju omomo, e so adre me khavâ ûkhaû ae ûcû, ! iyawâ momo, ke momo at eji ame hanyâûâ: dre me kap göranyai ka hnyi hmanenang. 15 ke ame he ka möt momo hnyi hna hnokoâ, ödra ka tethmâ hnyi labageju me ibetengiö, me hwakecin ae kap me hnyok ae wisa.

HNYIMAKAN 3.

A ne weny ke at hanymen pisop e ame weny huliwa ae so. 2 E ûcû ka iwatretra, ke ca at hnyokâ mone: 4 at ame hofuc hwan Khong, me hic. musö soâ anyin lap, ke haba lakon, me

waleji at ame ka hamen ham e bi hnân ûcû jödra ; ke e ka ba hnyikongudrin, awe, adre melen tavat hia thithö; m'adre me he ka me he ka anya hanymen dikona. 11 Helae ohnathoâ hnyi je ûen ae ûcû ; 7 k' adre me minya omomo he ka hnyokâ wisa, ca tavat úcö nya he ka khetâ e, ke hnân aposetolo ûhaiö, ke so he ka hok hnyok, me hnathu hnyi ta je ûnyi hia thithö. 12 E so ka ta je dikona he ka ûsa khaca laöiödra, me musö soâ lakudra, me anyidra je lap. 13 Anyin a haba tavat adre me hia but ânyâ soâ hanymen dikona, ame he ka hu ködra lung so, me hwege ae gan hnyi labageju unyin Keriso Iesu.

14 Inya oge me sihnalimen ta je ûnyi e tha e me bongon ot, me hnyok ae wisa ; ca köu, ke inya oge me ûnykûme he ka ie o he ka ûla hobâ leûnen bödra, me gol, me köu; 15 ke iny ka bec, m' u me he ka wâpenina, me ûkhaû ae gan hwaban; 10 ke hmakhmetoâ hwakecin ae ûcû ka tavat so bi hnyi ta je huliwa ae so (wale ae ûcû hnyi uma umen Khong, wale ekalesia anyin ka omomo adre me haimemena a ödra tavat Khong ae möt, me hmolom me taben hnaouten Khong. 11 Hamen momo he ka thu. 16 Ke ca hnân ivinoa, ka habe, e gan tevehlöng wia, me löng hoton. 12 Ke oge hmå ûiyonginy hwakecin ae ûcû me Khong, me ca hna bi momo he ka ûnö, me musö ka habe, E ame manen dut hnyi unyin, baga, ke so bi he ka laba hnyibû. 13 Anyin ame haiwisa hnyi hanu, ame wâ hnen ta je adre bödra ka up Adamu ke bili Eva bi ; angela, adre me khetâ hnyi ta je hnyei, 14 ke adre me ca iyawo Adamu, k' adre adre me labageju kâu hnyi hmeledrany,

HNYIMAKAN 4.

🖊 E ame ha manenâ hnen Hanu, ka habe, ame he keihen ka hna degecâ labageju, hnyi je ûen a biliny, adre me he ka löng ta je hanu adre me omono me ALANG uthofuc ae hnathu, ka habe, ta je hna ûnö anyin je demoni, 2 hnen iyawö anyin tavat thoi, tavat ame le oûnykûmidra ge fao ae ōû; 3 adre me thawâ he pisop he ka ba hnyikongon, me khaca âiân, ka faipoipo, me ca han ke je jeû, wale a op me at hokhnyok, me at hnyokâ wisa, me at Khong, he ka kap oleâ hnen tavat adre ame ânyâ hwakecin ae so, me at ame be- me labageju me wâhmakhmetoâ hnathu. tenge ge atkanyua, me at ae khana ûne; 4 Anyin a haba ta je ûnyi hia thithö a op 3 ca at ame beijem gânâ waina, ke at ame Khong, me ba ke ûnyi hnân degec, adre me ca ûkûc; e so e menyik, me ca at bi ame ne kap e me ole: 5 anyin ame osoâ hnen

6 U je ne he ka öûnykûmeâ je liameödrin e löng hoton me hnyokâ wisa hia; keiny ge ta je hofuc, me u me he ka at 5 (anyin a ne ca khana at he ka musö huliwa ae so anyin Keriso Iesu, adre hat anyin lap, me ame he ka hawa ka tuö eka- hnyi hofucin labageju, me ûne ae so, waleji lesia anyin Khong?) 6 ca at ame ibi hni, u je hia but hnu hoton; 7 e so u ma ca wâ e nye began me ame kölu but ka hnyi kap ta je vekhet ae monu anyin wasomaca. hnaûhangö anyin diabolo. 7 E so minya Ke u ma khenen he ka helâ me hwakecin e lung so ködra eû hnyöu; wâ adre nye Khong: 8 anyin ae ûhnyûkong troban huhaikongoâ e, me e ame ta but ka hnyi liwa hnyi unyin; ke so bi, haba hwakecin hnewe anyin diabolo. 8 Ke helâe minya helâ me Khong, me hu troban hnyi ta je ta je dikona, hamödra he ka hnyokâ wisa, ûnyi hia thithö, e hu hna ha bânâ hobi ca tavat lo ifucidra, ca tavat ijem gânâ kâu möt walang ang, me möt minya bi waina, ca tavat behu omjeû; 9 k' adre me nyiele. 9 Wale hofuc ae hnathu, ke ûcû kât hmâ ûnyi ac iyong hnyi labageju, me he ka ti kap. 10 Anyin a walc atc me huoûnykûm ae kalaöt. 10 Ke so ka me cubic liwa me hwege, anyin ate me geju ka

Khong ae möt, wale At ame omelö tavat | me he monu ka hnyi ta je uma, he ca hake hia thithö, ke beönua ka tavat labageju. höcö thibi huliwa, ke adre me ûsabû baû 11 E so u me he ka hûna me ûnö ta je ûnyi e. 12 E so ame ca he ke at ka hmiân ânyâm hidröu; ke u me he ka bi tulut ka tavat labageju, ge hwam hofuc, me hwakecâm, me ibetengiö, me labageju, me hwakecin ae kalaöt. 13 E so u ma hwege aû tusi, me khetâ hofuc, me ûne, ke ne o but oge me o. 14 Ca he ka öûnyibâûâ hnödra hna ham köu, waleji adre ham köu ge hna perofeta me hna ip hnyam hnen wahingat. 15 Unykûme wia ta je ûnyi eang; khenen dö ka hnyin; me me manen dut troban ânyâm huliwa ka tavat hia. 16 Ō u eâu bi, me hnâm hna ûne. Tethmâ ju hnyi ta je ûnyi e; anyin a u je ne ânyâ e, me u me he ka omeli u bi, m' ödra minya adre me ling u.

HNYIMAKAN 5.

lahaniny, hnyi hwakecin ae kalaöt hia. Khong. 5 Ke haba momo a hing safac k' ame hake laba, me ame geju ka Khong, me tethmâ hnyi hic me khöû hnyi lit me lany. 6 Ke haba momo ame elâm senyin hnyi unyin, me a mokcu bi, ke tiga möt unyin. 7 U ma hûna ta je ûnyi e minya, m' adre me ca he ka haikongu ödra. 8 Ke a ne ke at ame ca tuö wia lahanen, k' ame ne ti helâe ka anyin lap, me e ame ivinöâ labageju, ke gan anyin hulö hon at ame ca labageju. 9 Ca he ka sihnalimen ien safac e ka tiga ca sikste bi je hunainy, ke khaca thibi âiân ehac, 10 ke momo adre me haisoâ hnyi ta je huliwa ae so; ka habe, ame hia but hat lakon, me betenge ge ta je atkanyua, me ösûâ je li can wakap, me hadruâ tavat adre me vec, me ânyâ bala ta je huliwa hia ae so. 11 Ke ca kap bi wasage Keriso adre me befaipoipo ; 12 me adre he ka na me ûnö ta je ûnyi e. me hnaûhangö but, ûnyi hnyi hnödra hna hna degecâ anyidra labageju a bân. 13 Ke hmehmela hofucin möt wale hofuc hwan

minya, me hngele ka wâ huliwa anyin keihen, me ha ta je hofuc ae ca ûcû ködra. 14 Anyin a wale inya oge me wek e me he wasafac hmai ka faipaipo, me hnokoâ lakudrin, me tuö hnyabadrin, me me ba can he ka haikongoâ hnen iwahnaihmiöny: 15 anyin a hia but keihen saû ka he hotu Satana. 16 A ne ke momo ame labageju k' ame hu je safac unyin, me so e me he ka hadru' ödra, ke ca he ka ohmâkâ ekalesia ; me me he ka hadruâ ta je hing safac.

17 E so he ka ti ogânâ wahingat tavat adre me musi so, ke e nua ka tavat adre me huliwa hnyi hofuc me ûne. 18 Anyin a haingen hna sihnalimen, ka habe, Ca he ka ca hnyimen bolok ame ututo hwit. Ke, E ûcû hwaban ka at ame huliwa. 19 Ca kap bi hna hâiâ ke hingat e ka ba li at a lo, ame ne kun he ka ohnatho. 20 E so he ka nâ hnyi hnyimakan tavat hia thithö adre A he ka oû je hingat, ke so bi nâ e me ânyâ hulö, me me ot ju keihen. 21 Inya / helâ me kamen ; me ta je hidröu helâ oge me hûna wia köu hnyi hnyimakan me je liamekeiny: 2 ke haba wasohmaca Khong, me Keriso Iesu, me ta je angela helâ me je hinyen, me wahlu helâ me je adre ûca, ka habe, u me he ka tuö ta je ûnyi eang, ke ca he ka wâhmakhmeto, me bi 3 Ogânâ ju wasafac a ta je hing wasafac. hien ke at bi. 22 Ca he ka ie ip li hnya-4 Ke a ne ke safac ae hu lakon, ke ame ne mâm hnyi hon ke at, ke ca hnyi hanen laöbiny, me so ödrin e me nâ he ka ânyâ monu anyin keihen: tuö wia hwakecâm hwakecin ae so hnyi hnyabadrin bi, me me me alai. 23 Ca he hmetu ka ijem köiö bi troban ka lakamödrin me lahinyödra: ke bi waina thibi ae ûhnyûkong hobi kâu anyin a wale ûnyi ae so hnyi hnyimakan hnyekom, me ânyâm ta je mok waleji ame ibi ose o but köu. 24 Ame manen dut hulö anyin keihen, me ame bödra ka hnyi hna owisa; ke ame hnu hotudrin ta je hulö anyin keihen. 25 Ke helâe minya e hu ke ta je huliwa ae so ke manen dut; ke haba keihen ta je huliwa ae ke bongon bi, e pason he ka ikhâlâ.

HNYIMAKAN 6.

E ÛCÛ ka ta je athnyaba hia, tavat latuhödra, m' adre me ca he ka haikongoâ ien Khong me hnen hna ûne. 2 Ke haba tavat ae hu latuhödra adre me labageju, ca he ödra ka öûnyibâû' ödra, anyin a ödra je liamekeiny; ke so bi he ka ti bi athnyaba so ködra, anyin a tavat labageju me tavat fac hmai, anyin a ödrin e ka hwân bekec ibetengiö adre me kap huliwa ae so. Hamâm

3 A ne ke at ame ûnö ke ûnyi bi, me ca haba khaca adre me nâ he ka höcö huliwa, Tuhöta Iesu Keriso, me hna ûne ae ûcû hoton hwakecin ot ka Khong; 4 awe, e tho ae se. ame bi gan, ke ca khana bi ke ûnyi, ke e hnyimakan Khong at ame tuö möt anyin ame moko hna ivino me iwatretra ge ta je ta je ûnyi hia thitho, me Keriso Iesu, at hofuc, wale at ame ökûâ ihunyinköu, me ame haimemenâ so hnyi hnyimakö Ponetio iwatretra, me ûjao, me ûnykûme monoâ, 5 me ta je ûö hwege anyin tavat adre me hnyokâ hulö ke ca hu bi hnathu gadra, ke adre me ûnykûme, ka habe, haba hwakecin höta Iesu Keriso: 15 ke e ame he ka omaouten Khong me wale deny he ka hu ködra tang omjeû. 6 Ke haba hwakecin outen Khong tha e me hnahic, me wale thibi e omjeu ae gan hwaban: 7 anyin ate ca hom ame tren möt balua, at ame laba hnyi meke ûnyi ka bnyi hmeledrany, ke ca khan' lam ae ca hnân ûhakekeny kâu; waleji ëta bi he ka hom ke ûnyî ûnyi hnyin; ame ca wâ hnen at, ke ca khana minya wa: 8 ke e ka hu köta jeû me ûkhaû, me ate me e so he ka e unyin bi hna ogânâ me man he ka osekuni öta ju e. 9 Ke haba tavat nyiele balua. adre me wedra he ka tren omjeû adre me ta but ka hnyi ûcûbic me hnewe me ta hmeledrany ka habe, Ca he ödra bi ka bi je weny ae monu me hnân okongo, wale gan, me ca he ka gejon ta je omjeû wale hnân ödilâ tavat hnyi ûöhia me hnaûhangö. ame ca tethmâ, ke so bi ka Khong ae möt. 10 Haba hnyok ka mone, me wale iwan ta at ame ham köta hia ta je ûnyi hnan osenje monu hia thithö ae ve bongon: waleji yini öta; 18 m' adre me he ka ânyâ so, me ame hnu hoton hnen keihen m' adre me tren omjeûiny ta je huliwa ae so, me kbeosaû' ödra but ûnyi hnyi labageju, ke adre nen he ka kuia, me weny he ka betenge: me ka hamödra bi då fineci ödra bi hnen 19 me he ka ip hobi ködra bi tang omjeu ta je vec ae se hia.

11 Ke haba u, aten Khong lö, kec dö ge ta ka kât möt wale möt ae hnathu. je ûnyi e; me hnu hoton hwakecin ae wisa, me hwakecin ae ûcû me Khong, me labageju, me ibetengiö, me hok hnyok, me hwakecin ae menyik. 12 Vâtâ thö vat ae so anyin labageju, kât hmâ ju möt ame ca ba balua, keihen, m' adre me monu but ûnyi hnyi waleji adre me haw' u kâu, me hnâm hna labageju. haimemenâ so hnyi hnyimakan tavat ohna-

13 Inya oge me hûna köu hnyi Pilato; 14 ka habe, u me he ka tuö hnanyibu, me me ba hnyikongon, me ba hnàn haikongoâ, ke ne o but ame manen dut Tunenâ e hnyi anyin bi ta je ûen, a e thibi Than a khaca ae tren hnahic, a Tuhan ta je than, ke Taben ta je taben; 16 e thibi Amen.

17 Hûna thö ka tavat tren omjeû eang ae so hnân hobi kâu nyiele, m' adre me he

20 Timoteo lö, tuö wia ju ta je ûnyi adre me hna but köu, me ûsâkâûö me ta je hofuc ae bi gan, me ta je ivinö, wale adre me ha thoiâ, ka habe, bemetâ; 21 waleji ame kap

E so e unyibun ibetengiö baû.

TUSI A LOINY ANYI PAULO APOSETOLO KÖ

TIMOTEO.

HNYIMAKAN 1.

NYA Paulo, aposetolo anyi Iesu Keriso ûnyi ge weny Khong, hoton hna ha bana möt unyin Keriso Iesu, 2 oge me sibnalimen kö Timoteo, nökuk a oûnykûmik: E so e unyâm ibetengiö baû, me betenge me hnahic ûnyi ge Khong a Kamen me Keriso Iesu a Tuhöta.

3 Inya oge me ole ka Khong, waleji oge me huliwa kâu hwân ge je lakibik hnyi oûnykûm sâ ae wisa, a oge me ca meni ûnykûmi u hnyi hijik je hic hnvi lit me lany 4 ke bewek hmönyin he ka iouny möu. m' inye unöngötö ge senyin, anyin oge me ûnykûme li deköiâm; 5 ke inya oge me ûnykûme minya labageju unyâm ae ba thei hnyin; waleji a bân unyin kibâm somaca

Lois, ke hinyâm a Eunike; ke oge me wâ| bi ton hnyi ta je mat, adre me ca obicâ e, e únykûme a e minya bi unyâm. 6 Anyin a ka ca mat hoton hnanyibu. 6 Haba at wale inya oge me oûnykûmi u he ka öubâhlâ ame belök me hamen he ka bân ka hom je bwihlany anyin Khong a e hnyi hnyekom, wan. 7 Ûnykûme ju hnök hna ha; anyin ge hna ip li hnyamök. 7 Anyin a Khong ame he Than ka ham köu wâ ûnykûme ta ame ca ham köta hanon ot ; ke so bi ae man, je ûnyi hia. 8 Ûnykûmi Iesu Keriso, ûnyi me betenge, me metâ. 8 Anyin a wale u hnyi mâtrâni Davita, a omelö ûnyi hnyi me ca he ka hmehma he ka ohnatho Tuhöta, hna mok, hoton anyik ûthumetu ae so: 9 ke gak bi inya at adre cö nya: ke so bi, u can e oge me hom vec ke ne o but adre me me he ka hnyi hanen ta je vecin ûthumetu cö nya, helâ me at ae kong ; ke adre ca ca ae so hoton man maniny Khong; 9 at ame | bi hofuc hwan Khong. 10 Anyin a wale, omeli öta, me haw' öta ge hwahongot ae inya oge me hokhnyokâ ta je ûnyi hia hobi kap, ca hoton bi anyita ta je huliwa, ke so kâu tavat adre ûca, me me hu minya thö bi hoton weny me anyin ibetengiö baû, ködra möt a e unyin Keriso Iesu, tha e me waleji adre ham köta unyin Keriso Iesu hmanenang ame ca ba balua. 11 Walang adrem balua, 10 ke manen walang ang ge ioiny At omeli öta a Keriso Iesu, waleji at mok mē, ate me he ka tha möt minya mē: a ohia mok, me omanena möt, me ca mok 12 ke ate ne hok hnyok, me ate me he ka hmetu bi hnen ûthumetu ae so, 11 ke adre tha than mē: ke ate ne ivinöâ, me e ame me ûcö nya hnân at khetâ e, me hnân aposetolo me at ûne. 12 Can e oge me vecâ ta je ûnyi e; ke inya oge me ca hmehma bi; anyin oge me wahmakhmeto but e, waleji at oge me labageju kâu, ke mou thö hnyi hnyekuk a e khana he ka tuö hnök hna hna kâu, ke ne o but hnyi bong 13 Kật hmâ ju tulutiny hofucin một u je löng ûnyi gak, hnyi labageju me ibetengiö wale unyin Keriso Iesu. 14 Haba ûnyi ae so adre hna but köu, tuö ju hnen! Hanu Kap at ame laba hnyi je hnyekuta.

15 E khanö u a g'adre kec khotö nya ödra hia hnyi Asia; haba Fugelo me Humenaio unyidra. 16 E so ame he Than ka betenge ka lap anyi Onesiforo: anyin a e osehia okahwö nya, ke e ame ca hmehma gak me tö fao adre cö nya kâu; 17 ke tiga e Roma, me e ame hwege elöm nya, me ō nya 18 (e na he ju ka wâ ibetengiö baû unyin Than hnyi bong eling); ke e khanö u wia se se hia ta je ûnyi e ame hadruo hnyin hnyi Efeso.

HNYIMAKAN 2.

NYIN a wale, nökuk lö, hwege thö hnyi ibetengiö baû a e unyin Keriso 2 Ke haba ta je ûnyi u je hia but löng ûnyi gak unyin tavat ohnatho ae se hia, ham but ka tavat ae hnathu, ae khan' ödra he ka ûne ka keihen minya. 3 Munyi hokhnyokâ ju vec mönya, helâ me at vat ae so anyin Keriso Iesu. 4 E ba at vat ame bi ovheliny ge ta je ûnyi anyin möt eang;

uthofuc ae hnathu, ka habe, Ota ka tha he bi ka ivin' öta: 13 ke ate ne ca hnathu. me hnathu bala bi e ; anyin e ca khana he ka hamen ivinoâ e bi.

14 Oûnykûmi ödra ju ge ta je ûnyi eang, me hûna ködra hnyi hnyimakan Than he ka ca ivinöâ ge ta je hofuc, ae ba troban, ke hnân omonoâ tavat adre me löng. Hwege thö, me u me ka omanenö u bi a g' ame kap soi u Khong, m' u at huliwa ae ba hnân ohmehma, at ame huliwa wia hofuc ae 16 Ke ûsâkâûö u but me ta je hnathu. hofuc ae monu me ca ûnyi hnathu: anyin adre me he ka bi hanen gânâ hwakecin ae ûcû me Khong, 17 ke ame he hodra hofuc ka han helâ me anyû: e unyidrin Humenaio me Fileto; 18 tavat ödrin e he monu ûhedra hnyi hnathu, haingödrin, ka habe, a um dö möt hmetu, m' ödrin e hagutâ degecâ labageju anyin keihen. 19 Ke ame tethmâ taben ae hwege anyin Khong, ae hu hna ohmå haten eang, ka habe, A wähmakhmetoâ but Than ta je aten: ke, Hamödra hia adre me hawâ ien Than he ka ûsâkâûö me hwakecin ae kong. 20 Ca je gol me sileva thibi eiö hnyin uma ae gan, ke je kaia utö minya me je kaia kânâ; haba keihen me hnân haisoâ, ke haba keihen me hnân haikongoâ. 21 Anyin a wale, a ne ke at ame ka anyawia e bi ûnyi hnyi ta je ûnyi eang, me e ame he ka kaia hnân haisoâ adre okabâ, me ûcû he ka huliwan hnen at ae tren uma, me hna penapena ka hnyi ta je 22 Kec dö ge ta je weny huliwa ae so. wahidröu, ke hnu hoton hwakecin ae wisa, me labageju, me ibetengiö, me ûsoköu, tha me me he ka osenyina e waleji at ame ûca e m' ödra hia adre me hawa ien Than, ûnyi me hnân at vat. 5 Ke a ne ke at ame bi|hnyi hnyok ae kalaöt. 23 Ke hota ju ta

je ivinö ae monu me ca metâ, anyin ae|tot bala, adre me omonoâ, me adre me ka khan' öbun a wale at ame okûâ iwatretra. 24 Ke ca ûcû bi athnyabainy Than he ka iwatretra, ke so e menyik hwakecin ka tavat hia thithö, me at ae khana ûne, me hokhnyok, 25 me na menyika ta je iwahnaihmiöny; ame ne he Khong ka ham ködra ietra he ka wâhmakhmetoâ hnathu, 26 m' adre me he ka möt ûnyi hnyi hnewe anyin diabolo, me omelö ge at huliwa ka Than ka hnyi weny Khong.

HNYIMAKAN 3.

K E wâhmakhmetoâ ju ang, ka habe, ame he ka o ta je ûen ae kong hnyi je bong nyiele. 2 Anyin ame he tavat ka hamödra hnyok ködra bi, me behnyekudra mone, me hobelöu, me bi gan, me fuc monu, me ca löng kamen me hinyen, me ca ole bi, me ca okabâ bi, 3 adre me ca betenge ge lahanödra, adre me höcö ûsoköu, tavat ûhaiö, me ca khan' ödra kât weny unyidra, me hwege hnyimaködra, me ca hnyok ûnyi ae so, 4 tavat ûalecuo, me huliwa wathethöt, me bemusö, adre me weny ûnyi hnân osenyinâ, ke ca wedra bi ka Khong; 5 tavat a helâke me ûcû hwakecidra ka Khong, k' ödra ivinöå bi maniny: ûsâkâûö u but me ka ûne ködra hoton ta je wedra ae monu, tavat a helâe. 6 Anyin a keihen tavat helâe, adre me dit ka hnyi ta je uma, me hom hwenbâ omomo ae monu me hmak ge hulö, adre lili ödra hnen ta je wedra bi ae ke bongon bi, 7 adre me labö ûne, ke ca hnyi ta je ûnyi hia, hokhnyok ju hnyi ta khan' ödra bala bi wâ ûnykûme hnathu. 8 Ke helâ me Jane me Jamebere ödru me tot ûcû Mose, helâe minya tavat e adre me tot ûcon hnathu; tavat ae kong hnyekudra, kadre me ca hnathu ka hnyi labageju. 9 Ke so bi, adre me ca he ka vheno bala hwakecin e, anyin ame he ka manen dut hwakecidra ae monu ka tavat hia thithö, helâ me imaneniny hwakecidru könya. Ke u je hia but hnu hoton hnök hna ûne, me hwakecik, me ûnykûmenök, me hnök hna labageju, me hokhnyok beû hmâ, me betenge, me hokhnyok, 11 me hna seda, me ta je vec; ta je ûnyi ame o könya hnyi Anetioka me Ikonio, me Lusetara; me ta je vec adre oveci nya kâu : ke haba Than ame hûgûnö nya ûnyi hnyi ta je vec hia. 12 Eke, ke adre me he ka oveci ödra hia tavat adre me weny he ka laba me hwakecin ae ûcû me Khong unyin Keriso Iesu. Ke haba tavat adre me ânyâ hwakecin ae

omonu ödra bi. 14 Ke u ma tethmâ ju hnyi ta je ûnyi adre hia but nö u kâu me hnâm hna hia but kap wia, anyin ae khanö u hnyat ödrin e nö u; 15 ke e khanö u ta je hna sihnalimen ae kap, k' u tiga mendreng, wale ae khana he ka ometö u ka hnyi möt a deny labageju ka Keriso Iesu. 16 Haba ta je hna sihnalimen hia ûnyi ge hanon Khong, me ûcû minya hnân he ka ûne, me hnân owisa, me hnân nâ, me hnân sihwege hnyi hwakecin ae wisa: 17 me me bekhöt ut soiny aten Khong, wale at adre hia but penapena hobi kâu ta je huliwa hia thithö ae so.

HNYIMAKAN 4.

NYA oge me hûna wia köu hnyi hnyimakan Khong, me Keriso Iesu, at ame he ka owisa wamöt me wamok, me he ka manen dut e, me dokhon dökhu; 2 ka habe, Khetâ thö hofuc; ke hwege thö hnyi ûen ae ûcû, me ûen ae ca ûcû; owisa thö, nâ thö, sihwege thö me hokhnyok beû hmà me ûne. 3 Anyin ame he ka o but ûen adre me ca he ka kap hna ûne hnân melen; ke so bi, adre me he ka ûkhöûnâ tavat he anyin ae hölök ta je hnyikönyödra; 4 ke adre me he ka wia ta je hnyikönyödra ûnyi hnyi hnathu, me saû but ka hnyi ta je vekhet. 5 Ke u me he ka hnyokâ wisa je vec, ânyâ thö hanymen at ame huliwan ûthumetu ae so, obekhötâ hanymâm hia thithö. 6 Anyin adre me hwân walang ang he ka hudi nya, ke ame o thö ang ûen oge me he ka he but hnyin. 7 Oge hia but vatâ vat ae so, oge hia but umo hna ûë logot, oge hia but kât hmâ bala labageju: 8 ke wale bi ang adre ip hobi könya koronainy hwakecin ae wisa, wale ame he ka ham könya hnyi bong eling Than ae wisa, at ame owisa: ke ca hake könya thibi, ke ködra hia thithö minya adre me senyin hnyi hna omanenâ e.

9 Hwege thö he ka ie o könya: 10 anyin a hia but Dema hna degeci nya, k' ame hnyokâ hmeledrany, ke ame he but Thesalonika ai ; ke Kerese ame he but Galatia ai, k' ame he but Tito Dalamatia ai. Ke hake Luka thiju ang unyik. Hum Mareko thö, me tha he thö jem öbu könya: anyin ae ûnyi hnathu e könya hobi kâu kong, me tavat iyawö, adre me he ka kong huliwa. 12 Ke haba Tukiko, me oge hia

but kunâ e Efeso ai. 13 U ka he jem m' u hom minya thö anyik ûkhaû ae beû waleji oge me ip Troas, ûnyi Karepo, me ta je tusi minya, ke ca hnying bi je unen hnân sihnalimen hon. 14 E gan monu ame ânyâ könya Alesanedro, at ame leû faö kapa : k' ame he Than ka bi hwaban kâu e ûcû me anyin huliwa: 15 ō u eâu gan; anyin a e ame hwege ka tot, me ûcon hohmun hofuc. 16 Haba hnyi hnök bna ivinö a bân, me ba at ame bi hiök, k' ame digic nya tavat hia thithö: e na ca ip ködra hwaban. 17 Ke so bi ame tha tot mönya Thau, me ham könya man; me me he ka ti manen dut gak hna khetâ hofuc, me me löng hia Aten ta je hnyei: ke iny möt bi unyibun ibetengiö baû.

ûnyi hnyi hnyimen liona. 18 Ke ame he Than ka omeli nya ûnyi hnyi ta je huliwa hia thithö ae kong, ke e ame he ka omeli nya ke ne o but ka hnyi dokhon dökhu ethö hnyi drany: e so adre me ogânâ e nyiele nyiele balua. Amen.

19 Anyik talofa kö Perisila me Akula, me lap anyi Onesiforo. 20 A laba biju Erato hnyi Korinito; ke oge me hnö Trofimo e Mileto, ke a mok. 21 Hwege thö he ka o könya e me tiga ca o huna ae megic. Ame itolafa mõu Eubulo, me Pudens, me Lino, me Kelaudia me je liamekeiny hia thithö.

22 E so e unyin hanom Than. E so e

TUSI ANYI PAULO KÖ

TITO.

HNYIMAKAN 1.

TNYA Paulo athnyabainy Khong, me aposetolo anyi Iesu Keriso, hoton labageju anyin tavat a ûc' ödra Khong, hna wâhmakhmetoâ hnathu hoton hwakecin ae ûcû me Khong, 2 hnyi hna gejon möt ame ca ba balua, waleji hna ha bânâ adrem balua hnen Khong at ae ca khana he ka thoi; 3 ke ame omanenâ hwan hofuc hnyi anyin je ûen, ge hna khetâ, waleji adre me hna könya hoton hna hûna ge Khong At a omeli ötâ; 4 oge me sihnalimen kö Tito, a hing nökuk hnyi labageju a khaca bongon: E so e unyâm ibetengiö baû me hnahic ûnyi ge Khong a Kamen, me Keriso Iesu At omeli öta.

5 Oge me hnö u hnyi Kerete can ang, a u me he bi ha oumo ta je huliwa adre me tiga ca ânyâ, me otilâ wahingat hnyi ta je taun, helâ me hnök hna hûna köu; 6 e ka hu ke at ae ba hnyikongon, a khaca thibi âiân, ke hu lakon ödrin e labageju, k' ödrin me ca ûling.

ame ca ûkûc, k' ame ca hwenhmiâ mone; 8 ke so bi at ame betenge ka ta je atkanyua, at ame hnyokâ ûnyi ae so, at ame hnyokâ wisa, k' ame owisa wisa, at ae kap, k'ame ka hom ûhnyûkongo e bi; 9 at ame kật hmâ hofuc ae hnathu, helâ me hna nâ, me me khana he ka ûnö hna ûne hnân melen, me ohmehmelâ tavat adre me ivinö.

10 Anyin e hu tavat ae se hia adre me ca ûling, tavat fuc baû me iyawö, ke ti nua bi ge tavat adre peritomonâ, 11 e ûcû he ka hlöng je hnyimödra; tavat adre me wia monoâ ta je hnyaba hia, me ûnö ta je ûnyi ae ca ûcû bi, me me hu gadra ta ûnyi. 12 Haba ke at gadra, a anyidra ke perofeta, ame ha ka habe, Haba at Kerete, me ödra tavat thoi bala, me ta je meno ûkûc ae kong, me tavat hwenhmiâ ae höco huliwa. 13 E hnathu hna ha e. Anyin a wale u ma hwege n' ödra, m' adre me he ka so but hnyi labageju, 14 me ca he bi ka kap ta je vekhet anyin at Juda, me ta je hna hûna hnen tavat adre hia but saû ûnyi e ca lung kong hnyi hwakecin khâlânden hnyi hnathu. 15 E kalaöt ta je ûnyi hia 7 Anyin ae ûcû ka pisop he ka tavat ae kalaöt hnyok: ke haba tavat ka ba hnyikongon, helâ me at huliwa ka ac ikiki je hnyekudra me ca labageju, me Khong; at ame ca ûjöng, k' ame ca ie ba ke ûnyi ae kalaöt ködra; anyin ae ikiki hmönyin, k' ame ca ijem gânâ waina, k' but je oûnykûmidra me anyidra minya

Digitized by Google

16 Adre me labö ha, ka habe, | me nå hnyi musi hia thithö. ûnykûm sa. e khan' ödra but Khong; ke adre me ivinöâ e bi ge anyidra ta je huliwa, ke ödra tavat ikiki, me ca ûling, ke ba ke huliwa a khaca ae so a ödra ûcu ka hnyin.

HNYIMAKAN 2.

🏲 E hamâm he ka ha ta je ûnyi ae ûcû me hna ûne hnân melen: 2 ka habe, hamen wahingat he ka hmâkâ, me hnyokâ wisa, me wâ wia, me hwege hnyi labageju, me ibetengiö, me hokhnyok. 3 Ke helåe minya wasohmeca, he ka hwakecin ae ûcû me Khong, ca tavat ûhaiö, ca tavat adre hom hwenbâ ge waina ae gan, ke so bi tavat ûnö ta je ûnyi ae so; 4 m' adre me he ka na wia omomo hmai he ka ve hnyokâ laöiödra, me hnyokâ lakudra, 5 me hnyokâ wisa, me kalaöt hnyekudra, me tavat huliwa hnyi hnyaba, me hwakecin ae betenge, me löng hoton laöiödra, e me ca he ke at ka haikongo bi hofuc hwan Khong: 6 helâe minya ge wahidröu sihwegi ödra he ka ûnykûme wia: 7 omamenö u thö hnân tulutiny ta je huliwa ae so, hnyi ta je ûnyi hia; e so e manen bi hwakecin ae fâfâ hnyi hnâm hna ûne, me ûnykûme wia, 8 me hofuc ae metâ, ke ca khan' ödra he ka haikongu ödra; me me hmehma but at ame ûö bi ûnyi, anyin ae ba ke ûnyi ae monu hnân he ka hai öta. 9 Sihwegiâ thö ta je athnyaba he ka löng hoton latuhödra, me he ka osenyini ödra hnyi ta je ûnyi hia thithö; me ca thu hwan bi; 10 ke ca hwenenou bi, ke so adre me omanenâ but hwakecin ae hnathu me so; m' adre me he ka ohmanenangâ hnyi ta je ûnyi hia thithö hna ûne anyin Khong At omeli öta. 11 Anyin a manen dut ibetengiö baû anyin Khong, wale ame hom möt ka tavat hia thithö, 12 ame n' öta, m' ate me he ha höciâ hwakecin ae ca ûcû me Khong, me ta je weny hmeledrany ae monu, ke ate me he bi ka labö ûnykûme wia, me ânyâ hwakecin ae wisa, me hwakecin ae ûcû me Khong hnyi möt ang; 13 me halubahingen geju ae hnahic, me he ka manen dut hmanenanginy Khonguta ae beönua me At omeli öta Iesu Keriso; 14 waleji at a hamen ham e hnân hobi köta, me me he ka ûcû öta ûnyi hnyi ta je hulö hia thithö, me ânyâwia hnân hobi kâu tavat hnân athnyabainy bi, hnyat ae hwege ka hnyi ta je huliwa ae so.

15 Ha thö ta je ûnyi eang me sihwege

E so ame ca he ke at ka hûköti u.

HNYIMAKAN 3.

ÛNYKÛMI ödra a g'adre me he ka löng hoton ta je than, me tavat musi, me he ka ûling, me laba penapena ka hnyi ta je huliwa hia ae so, 2 me ca he ka haikongoa bi ke at, ke ca iwatretra bi, ke so bi he ka ilimuk, me omanenâ hia hwakecin ae menyik ka tavat hia. 3 Anyin a öta ta je monu ehac, me tavat ca ûling, me tavat adre iyawâ, me bi athnyabainy ta je weny ae kong, me ta je ûnyi hnân osenyinâ unyin a ve bongon bi, ate me laba hnyi hnyok ae kong me ihunyinköu, tavat hnân ikikiâ, me tavat adre me ûikikiköu. 4 Ke ame manen dut hwakecin ae betenge anyin Khong At ame omeli öta, me anyin ibetengiö ka tavat, 5 e ame omeli öta ca ûnyi hnyi ta je huliwa hnyi hwakecin ae wisa ate me ka ânyâ, ke ûnyi bi hnyi anyin ibetengiö baû, ûnyi ge hna hneû wale he ka hnokoâ hmetu me hna ohâtâ ge Hanu Kap, 6 waleji e ame hingâlâ gânâ köta ga Iesu Keriso At a omeli öta; 7 me me hwajekhöûta hoton gejon ka hnyi möt ame ca ba balua, anyin adre me haiwis' öta ûnyi ge anyin ibetengiö 8 E hnathu hofuc e, ke e bewek u me he ka ha hwegiâ bala hofuc e, m' adre me hwege thö he ka ânyâ ta je huliwa ae so hnen tavat adre me labageju ka Khong. Wale ta je ûnyi ae so me hu troban ka tavat: 9 ke ûsâkâûö u but me ta je ivinö ae monu, me hna aû ta je dö, me iwatretra, me ivinö ge hnanyibu; anyin ae ba troban, me ûnyi baû bi e. 10 Obâ but at ame imoukou, hwaban hna okaca me olo nâ e; 11 anyin ae khanö u a ga saû but at helâe, me ânyâ hulö, ke e ame ka hangâ e bi.

12 Iny ka he ka kunö Aretama köu, ame ne Tukiko, hwege thö he ka ie o könya hnyi Nikopoli: anyin ae mou but hnyi hnyekuk a oge me he ka laba e hnyi huna ae megic. 13 E so u me he ka hadruâ he anyi Zena at ame ûnö hnanyibu, me Apolo. me me ca he ka hia gadru ke ûnyi. 14 E so e he minya tavat unyita he ka nâ ka ânyâ ta je huliwa ae so, me me hu ta je ûnyi ae ûnyi hnathu, wâ adre nye ca wa

15 Adre me italofa möu ödra hia a tha ödra mönya. Anyik talofa ködra adre me betenge gahmun hnyi labageju.

E so e unyibun hia thithö ibetengiö baú.

TUSI ANYI PAULO KÖ

FILEMONA.

NYA Paulo adre me co nya can Keriso Iesu, me Timoteo ke liamekeiny möta, öhmu me sit kö Filemona a oûnykumihmu, ke at ame tha huliwa möhmu, 2 me kö Afia a ke hanihmu, me kö Arekipo at a tha hien möhmu, me ka ekalesia hnyi hnyabam: 3 E so e unyibun ibetengiö baû, me hnahic ûnyi ge Khong a Kamöta me Than Iesu

4 Inya oge me ole bala ka Khonguk, me haiö u hnyi hijik ta je hic, 5 anyin oge me löng ut ânyâm ibetengiö, me ânyâm labageju ka Than Iesu, me ka wakap hia thithö; 6 me me hu troban ge tha hnyok hnyi ânyâm labageju, hnyi hna wâhmakhmeto ta je ûnyi hia ae so eû hnyi hnyibun ka hnyi Keriso Iesu. 7 Anyin ae hu gak senyin me kaukahwa ae gan hmâ ûnyi ge ânyâm ibetengiö, anyin a ûnyi gam liamekeiny mönya, a g' adre hia but okahwa je

hnyekon wakap. 8 Anyin a wale, eja ke ne a ne hu gak hwege hnyi Keriso he ka hûna köu ta je ûnyi ae ûcû, 9 oge me he ka sumatö u hnyi ibetengiö, inya Paulo a hingat, adre cö nya walang ang can Keriso Iesu: 10 inya oge me khöûö Onesimo köu a nökuk, waleji oge hnokoâ ke inya hnyi uma ce at, 11 waleji ae ca ûnyi hnathu köu ehac, ke walang ang e ûnyi hnathu but köu mönya minya: 12 ke oge me kunâ hmetu e köu, ke wale bi e, a hing hnyekuk bi: 13 waleji oge me bewek he ka hom behânâ me me tha e mönya, hnân hwabâm he ka bi athnyabaik hnyi hna cö anyin Tuhöta Iesu Keriso. Amen.

nya can ûthumetu ae so; 14 ke oge me ca bemâdrâ ke ûnyi, e ka tiga ca khatö nya hnyekom; me me ka hamen bi kû ânyâm so, ke ca hnyi musi bi. 15 Anyin adre ohia e unyâm la, hnyi ke ong ûen, me me he e unyâm bi nyiele balua; 16 ca helâ hmetu me athnyaba, ke beönua hon athnyaba, ke liamekeiny bi a oûnykûmita, ae ûnyi hnathu könya, ke ti ûnyi hnathu köu, hnyi unyin me Than minya. 17 Anyin a wale u ka ûnykûme me ihumâm inya, mē kap ju e helâ me inya. 18 Ke ame ne hia but okongu u hnyi ke ûnyi, ke hu ânyâm ûnyi gan, hna but ûnyi e könya; 19 inya Paulo oge me sihnalimen e ge hnyamök, a oge me he ka bi hwaban: ke oge me ca he bi ka ha köu, ka habe, e ûcû köu he ka hnö u bi könya. 20 Eke, liamekeiny lö, osenyini nya thö ge Than: okahwa thö hnyekuk unyin Keriso. 21 Oge me set köu, anyin oge me labageju u me he ka ling nya, ke e khanö nya a u me he ka ânyâ nua hon hnök hna ha. 22 Ke wale minya eang penapena thö ke dok m' oge me he ka laba hnyin: anyin a inya oge me gejon adre me he ka hnö nya köbun ûnyi ge maniny hijibun hic.

23 Ame italofa möu Epafera, wale adre tha cö nya mē, can Keriso Iesu; 24 ke ame italofa möu Mareko, me Aretako, me Dema, me Luka, hnyat ödrin e tha huliwa

mönya.

25 E so e hnyi hanubun ibetengiö baû

TUSI ANYI PAULO APOSETOLO KA

AT HEBERU.

HNYIMAKAN 1.

je hofuc ae ve bongon, ke je deny ae ve ke e thibi hadrongocin anyin hmanenang

bongon, 2 me ame ha köta hnyi je bong ang a biliny a deny Nokon, at e ame wia ABA Khong, at ame ha adrem ka me atö, me me he ka hu gan ta je unyi hia lakamöta a deny ta je perofeta hnyi thithö, k' ame op ta je do hia ûnyi gan; 3

ke at a ti we e, k' ame otilâ hmâ ta je ûnyi hia thithö ge hwan hofuc ae man, ke a hia but hneû degecâ ta je hulö, me e ame laba ju hnyi ke keihen a metân Beönua ethö; 4 ke adre me önua e hon ta je angela, anyin ae hu gan ien ae nua hudrin. Anyin a ie ke angela e ame ha kâu, ka habe,

U thibi Nökuk

Oge me hnöku u hnyi bong ang? Wale hmetu ang, ka habe,

Oge me he bi ka Kamen, Ke e ame he bi ka Nökuk?

6 Ke wale hmetu ang hnyi ûen e ame oâ | nokon a bân ka hnyi hmeledrany, me e ame ! ha, ka habe, E so ame he ka khudrung kâu huliwa ae man ae ve bongon, me ta je ta je angela hia anyin Khong. 7 Ke e ame ha ge ta je angela, ka habe,

ta je hanu,

8 ke e ame hâiâ Nokon, ka habe,

Haba ânyâm theron, Khong lö, me nyiele nyiele balua;

Ke haba uciny hwakecin ae hnathu, me wale thibi e uciny dokhom dökhu.

9 U je hia but hnyokâ hwakecin ae wisa, me höciâ hwakecin ae kong;

Anyin a wale a hia but hû u hnen Khong, a Khongom,

Ge wakacoiny senyin hon ta je lahanâm.

10 Ke haba khaca,

Than lö, u je hia but bi taben hmeledrany hnyi can,

Ke haba je drany, me huliwa ling anyin li hnyamâm:

11 Ame he ka hia bi; ke u me he bala bi u ka tethmâ:

K' ame he ta je ûnyi hia e ka bobot helâ me ûkhaû;

12 Ke u me he ka vhec ta je ûnyi e helâ me ûkhaû beû,

Ke helâ me ûkhaû, me me ke bongon bi : Ke ka u bala bi u,

Ke ba obiny ta je hunaiâm.

13 Ke ie angela e ame ha gan hnyi je ûen hia, ka habe,

Laba ju hnyi ke keihen a metök,

Ke ne o but oge me he ka wia ta je iwahnaihmiöny möu me hnân taben

14 Hawa, ca je hanu adre bi athnyaba ödra hia, k' adre kun' ödra he ka bi athnyaba hobi ködra adre me he ka hu möt bi?

HNYIMAKAN 2.

NYIN a wale, e ûcû köta he ka öûnyihnatho hmönyinâ ta je ûnyi waleji adre löng, wâ e nye haûhaû but gata. Anyin a ne hmâ but hofuc adre ha a deny ta je angela, ke adre bi hwaban, e me ûcû ka tayat adre me hanyâûâ hnanyibu, me ca ûling; 3 ate me he ka kâmâu ka kec möt ut, öta ka ca öûnyihnatho möt ae nua helâe? waleji a bân Than ka ha, me ame ohnatho köta hnen tavat adre hnyi löng: 4 ke ame munyi ohnatho m' ödra Khong ge ta je haten, me ta je ûöman, me ta je bwihlany anyin Hanu Kap, helâ me weny.

5 Anyin a e ame ca ham ka ta je angela E ame wia anyin ta je angela helâ me he ka musö hmeledrany ame he ka o nyiele, wale öhmun e ha gan. 6 Ke ame hia but Ke lathnyabainy helâ me bâhlân meic: ohnatho hnyi ke hofuc hnen ke at, ka

habe,

Ehö at, me u me he ka ûnykûme kâu? Ke nokon at, m' u me he ka senâ e?

7 U je wia e me omi ûhnyûkong hmelen ta je angela;

U je obicâ e ge hmanenang me hna

Ke u je otilâ e hon ta je huliwa anyin li hnyamâm :

8 U je ip ta je ûnyi hia thithö hnyi hmelen li can.

Anyin a haba hnyi hnen hna ip eû hnyi hmelen ta je ûnyi hia, me ba biju ke ûnyi adre me ca ip hnyi hmelen. Ke walang ang, öta tiga ca wâ ta je ûnyi hia eû hnyi hmelen. 9 Ke ate me ō Iesu, at adre hia but wia e me omi úhnyûkong hmelen ta je angela, k' adre me obicâ ge hmanenang me hna ogânâ, anyin a e ame hom vecin mok, me me vheno mok hobi kâu tavat hia thithö hnen ibetengiö bâu anyin Khong. 10 Anyin ae ûcû kâu, wale at a hobi kâu ta je ûnyi hia, ke ûnyi gan ta je ûnyi hia, hnyi hnen hna hom lakon a ödra se hia ka hnyi hmanenang, e ûcû kâu he ka obekhotâ tuhan anyidra möt hnen ta je vec. 11 Anyin a haba at ame okaba, m' ödra hia minya adre okabi ödra, me ûnyi ge at a khaca, anyin a wale, e ca hmehma he ka hai ödra, me liamekein, 12 ame ha, ka, habe,

Oge me he ka omanenâ iâm ka je liamekeiny mönya,

Oge me he ka khumöng olungi u hnvi wanben ekalesia.

13 Wale hmetu ang, ka habe, Oge me he

Digitized by Google

ka labageju kâu. Ke walang khaca, ka | habe, O nya bi ang me lakon a ham konya 11 Me oge me khemanyik waleji hnyi anyik Khong. 14 Ke haba lakon, me adre me khau' ödra ge viny me dren, awe, helâe minya e ame munyi helâe; me me he ka ohia hnen mok at ae tren maniny mok, 12 Obun au hnyat me lakeiny lö, wa e nye wale diabolo; 15 me thong ödra but a tavat hu eû hnyin ke at gabun hnyok ae kong adre me hom ûhnyûkongu ödra hnen outen me ca labageju, ame oûsakâû' öbun me mok hnyi bongudra ta je bong hia thithö. Khong ae möt: 13 ke ûsihwegi öbun köu 16 Anyin ae hnathu e ame ca hadruâ ta ju hnyi ke bong me ke bong, k' adre tiga je angela, k' ame hadruâ ta je mâtrâni ha bi, ka habe, Hnyi bong ang; wâ e nye Aberahama. ka wia e hēlâ me je liamekeiny mē hnyi ta wöiny hulö: 14 anyin adre me wi' öta m' je ûnyi hia thithö, me me he ka at bihut ae nua ae betenge me hnathu hnyi ta je ûnyi anyin Khong, me me he ka hut bi, hnân ohia ta je hulö anyin tavat. 18 E ûcû kâu he ka hadru ödra adre cubic ödra, anyin a e ame hom vec hnyi hna cubec.

HNYIMAKAN 3.

NYIN a wale hnyat me lakeiny ae kap lö, hanen tavat adre me hawâ ûnyi hnyi drany, ûnykûme ju Aposetolo me At bihut ae nua hnyi anyita hmi, a Iesu; 2 waleji ame hnathu ka at a otilâ e, helâ me Mose minya hnyi hnyaban hia thithö. 3 Anyin adre haiâ e, a e ûcû he ka ogânâ e hu Mose, helâ me at ame otilâ uma, ae hu hna haisoâ at e, hon uma. Anyin ae hu tavat adre me otilâ ta je uma hia; ke Khong at ame op ta je ûnyi hia thithö. 5 Ke e hnathu hmönyin Mose hnyi hnyaban hia, helâ me athnyaba, hnân ohnathoâ ta je ûnyi adre me he ka ha nyiele; 6 ke so bi Keriso ame musi hnyi hnyaban, helâ me nokon; ke haba öta bi hnyaban eling, öta ka he ka kât hmâ ke ne o but obiny tang hwege me senyin hnyi geju. 7 Anyin a wale helâ me hna ha hnen Hanu Kap, ka habe,

Hnyi bong ang, öbun ka he ka löng ifucin,

8 Ca onâkâ bi je hnyekubun, helâji me hnyi hna ohmönyinå,

Waleji hnyi bonginy ûcûbic hnyi hnyebuba,

9 Adre cubic nya lakamöbun hnyin, me elâm bonguk,

Me wâ anyik ta je huliwa hnyi ta je huna a fâte.

10 Anyin a wale e hmak hnyekuk ge dö ke so bi a um dö ta je huliwa hwân hnyi

hnyi hnyok:

Ke ca khan' ödra dek ta je gethen;

hmönyin, ka habe,

Adre me ca he ka dit ka hnyi hnök hna menâ.

17 Wale me ka hamen e he okhötâ hnyekon keihen gabun ge tang iyaate me lahanen Keriso, öta ka he ka kât hmâ hwakecin anyita labageju hnyi can ke ne o but hnyi obiny: 15 k' adre tiga ha, ka habe,

> Hnyi bong ang, öbun ka he ka löng ifucin,

> Me ca onâkâ je hnyekubun, helâji me hnyi hna ohmönyinâ.

16 Anyin a ia ödra, waleji adre me hnyi löng, me ohmönyinå e? hawa, ca ödra hia waleji Mose ame hom ûhedra Aigupito? 17 Ke ie tavat ame hmak hnyekon ködra hnyi je huna a fâte i hawa, ca ödra tavat adre me ânyâ hulö, waleji a kölu but je unyidra eû hnyi hnyebuba? 18 K' ame khemanyin kö ia, a g' adre me ca he ka dit ka hnyi hnen hna menâ, hawa, ca ködra a hnyat adre me ca ûling? 19 Me ate me wâ but a ga ca khan' ödra he ka dit ka hnyin, anyin adre me ca labageju.

HNYIMAKAN 4.

NYIN a wale e hu but gata hna ha bânâ he ka dit ka hnyi hnen hna menâ, me so ate me he ka ot, wâ e nye ca ûcû bi keihen gabun. 2 Anyin adre hia but khetâ köta je ûthumetu ae so helâ m' ödra: ke ba troban ködra hofuc adre me löng, anyin adre me ca ûhûjâköu ödra hnen labageju me tavat adre me löng. haba öta tavat ate me labageju, me ate me dit ka hnyi hna mena; hela me hnen hna ha, ka habe,

Helâji me hnök hna khemanyik hnyi anyik hmönyin,

Me adre me ca he ka dit ka hnyi hnök hna menâ:

hna bi taben hmeledrany. 4 Anyin a e Haingök, ka habe, Ödra monu bala eû ame ha hnyi ke hofuc, ame ha ge bong a seveniny, ka habe, Ame mena Khong hnyi 5 ke wale hmetu ang, ka habe,

Adre me ca he ka dit ka hnyi hnök hna

6 Anyin a wale, adre ip bala bi a g'ame he keihen ka dit ka hnyin, ke haba hnyat adre bödra ka khetâ ûthumetu ae so ködra adre me ca dit can anyidra ca labageju, 7 me e ame thu ke bong, k' ame ha a deny Davita, hwaban ta je huna ae se, ka habe, Hnyi bong ang, helâ me hna ha ehac, ka habe.

Hnyi bong ang, öbun ka he ka löng ifucin,

Ca onâkâ bi je hnyekubun. 8 Anyin a ne hia but omen' ödra Josua, me, ame ne ca he hmetu bi Khong ka ha ke bong. 9 Anyin a wale adre ip bala bi hna menâ helâ me sabath hobi kâu laten 7 Ke haba hnyi ta je bong a e tiga at dit ka hnyi anyin hna menâ, me e ame hia hwege, ke hu deköien, ka at ae khana he but menâ minya hwaban anyin ta je huliwa, ka omelö e ûnyi hnyi mok, me adre me helâ me Khong hwaban anyin ta je huliwa. löng kâu, anyin a e outen Khong, 8 eja 11 Anyin a wale e so ate me hwege he ka¦ke ne a ne Nokon e, me adre me nâ e he dit ka hnyi hna menâ eling, wâ e nye ū ka ûling hnyi ta je ûnyi e ame hokhnyokâ; but ke at e ka he ka ûcûcubongo ca ûling 9 ke adre me obekhötâ e, me adre me wia eling. 12 Anyin ae möt hofuc hwan Khong, e hnân hwecin möt ame ca ba balua ködra me hwege huliwa, me so hwan hon hele vat | hia adre me long kâu; 10 a otilâ e hnen a lo homakan, ame dâ me subâ luâ but Khong me me at bihut ae nua helâ me hnyok me hanu, me hna hûjö je jeien unyin bongu Melekisedek. me önyen jeien, ke ame ie wâ cicöâ ta je ûnykûme me ta je weny hnyok. 13 Ke hia he ka haiâ e, ke hmak bi he ka ha ca iyong bi ke ûnyi adre op hnyi hnyimakan: ke ame ve he thu me manen wia but ta je ûnyi hia thithö ka hnyi li emakan at, wale ate me he ka ve omanenâ kâu hwakecita.

14 Ke hu but gata hing at bihut ae nua, at ame hia but vheno drany ethö, wale Iesu a Nokon Khong, anyin a wale e so ate me kât hmâ anyita hmi. 15 Anyin ae ca hu bi gata at bihut ae nua at ame ca hnyi vec hnyi anyita ta je senyin; ke so bi at adre hia but cubec ge ta je ûnyi hia thithö helâ möta, ke ba bi anyin hulö. Anyin a wale e so ate me he ka hwege ûhakekenyâ theroniny ibetengiö baû, m' ate me he ka kap ibetengiö, me wâ ibetengiö baû hoân he ka hadru' ôta hnyi ûen ae ûcû.

HNYIMAKAN 5.

NYIN a haba tavat bihut hia ae nua adre ûca unyin tavat, me adre otilâ hobi kâu tavat hnyi ta je ûnyi anyin

bong a seveniny hwaban anyin ta je huliwa; | me ta je hut can ta je hulö: 2 at ae khana he ka huliwa menyik ka tavat ae ba metâ gadra, me tavat ae monu, anyin ame igigiloa e minya hnen ta je sënyin; 3 ke can e, me ûcû kâu he ka hudo can ta je hulö anyin tavat, më minya bi. 4 Ke ba at ame hom bâûâ hanymen eling ae meic, ke so thibi at ame hawâ hnen Khong helâ me hna hawo Arona. 5 Waleling me ca hamen Keriso he ka ogânâ e me ka wia e me me at bihut ae nua, ke so bi hnen at eji ame ha kâu, ka habe,

U thibi Nökuk

Oge me hnöku u hnyi bong ang: 6 helâ me hnen hna ha hnyi ke hofuc, ka habe,

U thibi at bihut nyiele balua, Helâ me bongu Melekisedek.

10 Anyin a haba at ame hia but hnyin, me e ame hic me khôû me tenge

11 E hu but gahmun ta je hofuc ae se bongon, anyin a öbun bec ka löng. ûcû köbun he ka ûne ka tavat anyin se kuebun dut, ke so bi e ûnyi hnathu a g' ame he hmetu ke at ka n'öbun ge ta je taben hna ûne a bân hnyi hofuc hwan Khong; k' öbun ûcû hmetu he ka ic debai, ke ca he ka han jeû bi. 13 Anyin a haba at ame ic debai, me ca metâ bi hnyi hofucin hwakecin ae wisa; anyin a e mendreng. 14 Haba jeû, me hobi kâu tavat ae gan, wale tavat a ödra, khenen huliwan hnyok he ka wâ cicöâ so me kong.

HNYIMAKAN 6.

NYIN a wale, e so ate me umo hâiâ hna ûne a bân ge bongon Keriso, m' ate me he bi ka hnyi bongon ae bekhöt; ke ca he hmetu bi ka ip taben ietra hnyi ta je huliwa ae mok, ke labageju ka Khong, 2 ke bongon bapataiso, ke hna ip hnyam, me möt hmetu ûnyi hnyi hna mok, me hna owisa nyiele balua. 3 Ke ate me he ka Khong, me me he ka hudo ta je bwihlany anya e, e ka weny Khong. 4 Ke haba

Digitized by Google

tavat adre ban ka omelama, waleji adre me drem cubecâ bwihlany ûnyi hnyi drany, me hnyi kap Hanu Kap, 5 me drem cubecâ hofuc ae so anyin Khong, me je maniny dö ame he ka o, 6 ke adre me kölu hmetu, me pason hmetu he ka ohâti ödra ka hnyi nua, at ame ûkhanö me Aberahama ûheny ietra; anyin adre me osatauroa hmetu bi hnyi hna kot je than, me ame ha hnahica ködra Nokon Khong, me ohmehma manenâ e, 2 ke haba Aberahama ame ham kâu ke ame laba ta ka hnyin, k' ame ökûâ jeû ae a bân adre wia, me, Thaniny hwakecin ae ûcû ködra adre me belökâ e, me hu but wisa, ke hwaban dö e, Thaniny Salema, gan hnahic ûnyi ge Khong: 8 ke ame ne walang bongon, Tuhan ûsokou; 3 ae ba ökûâ ûö ae ûdedö, me watetaföcö, me adre kamen me hinyen, ke ba minya deö lakiben, me degec; ke hakekeny jut ka hnyi hnaû- ke ba minya hwân ta je bonginy, ke ba hangö; ke haba hnyi obiny, adre me he ka minya obiny möt, ke adre oûco me Nokon thong degecâ e.

9 Ke hnyat a oûnykûmik lö, öhmun e ûnykûme gabun ta je ûnyi ae so hon e, me ta je ûnyi ae hu möt hnyin, ke so bi öhmun e fuc helâe: 10 anyin a ca hwakecin ae ca wisa Khong, me me he ka hnying anyibun huliwa, me ibetengiö öbun e omanenâ ka hnyi ien, wale hnyi hnöbun hna bi athnyabainy wakap, me labö bi athnyabaidra. 11 Ke e wehmun m' öbun e he ka ve omanenâ tang hwege eling ka hnyi gejon ae gan hmâ ke ne o but obiny: 12 m' öbun e ca he ka tavat laba baû, ke so bi he ka hnu hotudra ae hu gadra ta je hna ha bânâ.

13 Ke hnyi ûen Khong ame ha bânâ kö Aberahama, me e ame ka khemanyin gan bi, anyin ae ca khana he ka khemanyin ge ke at ae nua hon e bi, 14 haingen, ka habe, E hnathu oge me he ka ti ohnahici u, me ti osehia je mâtrânâm. 15 Ke hwaban hnen hna hok hnyok me ame hu gan hna ha bânâ. 16 Anyin a hwakecin tavat he ka khemanyin ge at ae gan: ke haba ûhihinyköu me wale obiny hnân ohnatho hnyi anyidra ta je iwatretra hia thithö. Waleling me me weny Khong he ka ti omanenâ ka ta je mâtrâniny hna ha bânâ, anyin musi a g' ame ca wia, me e ame bi hanen ju ge khemanyin: 18 m'ate me he ka hu hnân sihwegi öta, ge lo li ûnyi ae ca khana he ka wia, ke ca khana Khong he ka thoi hnyin, wale öta ate me kec ut he ka kât hmâ gejon adre ip hnyi hnyimaköta; 19 wale gejon ate me hu, helâ me iuniny hanu, ame hnathu me hmâ ke ame dit eiö hnyin hnyeule adre bi singiny; 20 waleji ame didrö kâu Iesu at a bân hobi köta, anyin adre me wia e me me at bihut ae nua nyiele balua helâ me bongu Melekisedek.

HNYIMAKAN 7.

NYIN a haba Melekisedek eang, tuhan Salema, at bihut ka Khong ae Beö-7 Anyin a haba kânâ, me ame ijem we keihen a libenyitainy hia (haba bongon ien Khong), me, e at bihut bala bi.

4 Ke ûnykûme ju öbun ûganiny at e, waleji a ham kâu Aberahama, a pateriaka, ke keihen a libenyitainy hna söh. 5 Ke haba je mâtrâni Levi, tavat adre me kap hanymen at bihut, me e hu hnanyibu ködra he ka kap je ke keihen a libenyitainy ûnyi ge tavat hoton hnanyibu, wale ûnyi ge je liamekeiny m' ödra, ke ûhedra ûnyi hnyin unyi Aberahama: 6 ke haba at a ca tha deö lakiben m' ödra, me e ame kap ûnyi ga Aberahama ke keihen a libenyitainy ta je ûnyi, ke e ame hahnahicâ e at ae hu ta je hna ha bânâ. 7 Ke ca hnân ivinöå bi a g' ame habnahicâ at ae ûhnyûkong hnen at ae beönuâ. 8 Ke haba walang, ame kap je ke keihen a libenyitainy hnen tavat adre me he ka mok; ke waleji ke at adre ohnathoâ a e möt bi. K'ame ne ûcû la ka ha, ka habe, Haba Levi, at ame kap je ke keihen a libenyitainy, me wale at ame ham ke keihen a libenyitainy a deny Aberahama; 10 anyin a tiga e hnyin unyin kamen, hnyi ûen eji e ame ûkhanö me Melekisedek.

11 Anyin a wale a ne bekhöt so bongon at bihut a at Levi (anyin a hia but kap hnanyibu hnen tavat hmelen e), me hnân eû he ka o ke at bihut helâ me bongu Melekisedek, k' adre me ca hâiâ e hoton bongu Arona? 12 Adre me wia hanymen at bihut, anyin a wale e ti ûcû minya he ka wia hnanyibu. 13 Anyin a haba at adre me ha gan ta je ûnyi eang, me hanen ke tribu, ke ba at ûnyi hnyin ehac ame tot hnyi taben hut. 14 Anyin ae manen a ga o but Tuhöta ûnyi hnyi Juda; ke ba hofuc a ha Mose ge hanymen at bihut hnyi tribu eling. 15 Ke ti manen gan hmâ but, anyin ame o ke at bihut helâ me bongu Melekisedek, 16 wale at adre me wia hoton

maniny möt ame ca ba balua, ke ca hoton hwakecin hnanyibuiny unyin: 17 anyin adre me ohnathoå gan, ka habe,

U thibi at bihut nyiele balua Helâ me bongu Melekisedek.

m' adre me oâ gejon ae beönua, wale deny m' ate me hakekeny ka Khong. 20 Ke adre me ânyâ e ke adre me khemanyinâ, 21 (anyin adre hia but wi' ödra hnân at bihut, ke ba khemanyinâ; ke adre me wia e ge hna khemanyin hnen at ame ha gan, ka habe,

Haba Than ame khemanyin k' ame ca he bi ka ietra,

A u thibi at bihut nyiele balua): 22 ke helâe minya adre me wiö Iesu hnân haten hnathuiny ûhihinyköu ae beönua. 23 Ke adre me osehia tavat bihut, anyin adre me ca tethmâ bi can mok a ödra: 24 ke hu gan hanymen at bihut ame ca he ka wia, anyin a e at ae tethmâ nyiele balua. 25 Anyin a wale e khana balua he ka omeli ödra tavat adre me he but ka Khong a deny e, anyin a e at ae möt balua he ka khöû hobi ködra.

26 Anyin ae ûcû köta at bihut eling ae nua, ae kap, ae ba hulö gan, me ba hnyi- 10 Anyin a walang ûhihinyköu oge me he kongon, me ûsâkâûö me tavat adre me anyâ hulö, ke adre öbeönua hon drany; 27 ke ca ûnyi hnathu bi kâu hnyi je bong he ka helâ me tavat bihut eling ae nua he ka bân ka hudo can anyidra ta je hulö bi, ke biliny bi hobi kâu hulö anyin tavat; anyin e ame okhaca ânyâ eling, hnyi hnen hna hudo e bi. 28 Anyin a hnanyibu ame otilâ tavat ae sënyin hnân tavat bihut ae 11 K' adre me ca he bi ka ve nâ tavat ae nua; ke haba hofucin hna khemanyin, waleji hwaban hnanyibu, me ame otilâ Nokon adre obekhöta nyiele balua.

HNYIMAKAN 8.

E walang hing önyen ta je hofuc at bihut ae nua helâe, waleji at ame laba hnyi ke keihen metân theron anyin Beönua hnyi drany, at huliwa hnyi dok ae kap, 2 me hnyi hing uma menâ a otilâ hnen Than, ke ca hnen bi at. 3 Anyin adre otilâ tavat bihut hia ae nua, m' adre me he ka hudo ta je bwihlany me ta je hut: anyin a wale, e ûcû kâu he ka hu ke ûnyi minya hnân he ka hudo. 4 Ke ame ne laba eang

hmeledrany, ame ne ca he ka at bihut, anyin ae hu tavat he ka hudo ta je bwihlany hoton hnanyibu; 5 tavat adre me bi athnyabainy haten me hmenon ta je ûnyi ethö, helâji me hna nö Mose ge Khong 18 Ke adre me ohia hnanyibu a ban anyin hnyi ûen e ame he ka oumo but uma mena: a e sënyin ke ca ûnyi hnathu, 19 (anyin ae anyin a haingen, ka habe, O u âu me ânyâ ba ke ûnyi ame obekhotâ hnen hnanyibu), ta je ûnyi hia thithö hoton tulut adre omanenâ köu hon bucen. 6 Ke walang ang e hu but gan ke huliwa ae nua, helâe minya e at ame öûsoköu hnyi ke ûhihinyköu ae ûnyi hnathu, waleji adre hia but bi taben hon ta je hna ha bânâ ae nua. 7 Anyin a ne ba kongon ûhihinyköu a bân, me adre me ca he ka heleû hnen loiny. 8 Anyin a e ame haikongu ödra me ha, ka habe

Haingen Than, ka habe, Wâ bi ame he

ka o ta je bong,

Me oge me he ka ânyâ ûhihinyköu ae teb ûnyi me lap anyin Isaraela me lap anyin Juda;

9 Ca helâ me ûhihinyköu oge hia but

ânyâ me je lakamödra

Hnyi bong oge me kât hnyamödra me lili ödra ûnyi hnyi hnyei Aigupito;

Anyin adre me ca tethmâ hnyi anyik ûhihinyköu,

Me oge me hna degeci ödra, haingen

ka ânyâ me lap anyin Isaraela

Hwaban je bong eling, haingen Than; Oge me he ka ip anyik je hnanyibu hnyi ûnykûmenödra,

Ke sihnalimen minya hnyi je hnye-

kudra:

Ke oge me he ka Khong bi ködra, Ke adre me he bi ka lakeik:

hakekeny ködra,

Ke je liamekeiny m' ödra, me ha, ka habe, Khanö u thö Than:

Anyin ame he bi tavat hia thithö ka .khan' ödra inya,

Hwân ge tavat ae ûhnyûkong ke ne o but ge tavat ae gan gadra.

öhmun e ha, ka habe, E hu but gata 12 Anyin oge me he ka betenge baû ge hwakecidra ae kong,

Ke oge me ca he hmetu bi nya ka

ûnykûme anyidra ta je hulö.

13 Ke haba hnyi hnen hna ha, ka habe, Ühihinyköu ae teb ûnyi, me waleling e ame wia at a bân me me at adrem. haba ûnyi ame hwân ka kueny me bobot ut, me wale ame logot he ka hia but.

HNYIMAKAN 9.

HNATHU, haba ûbihinyköu a bân, me e hu hnyin ta je hanymen hmi, me dok ae kap, a wale hnyi hmeledrany. 2 Anyin adre me penapena ke uma mena, wale at a bân, ke e hu eiö hnyin, taben lamepa, me laulau, me areto hnân omanenâ; adre hwenyi ien e, ka habe, Dok ae Kap. 3 Ke hnyi hoton singiny a loiny hnyeule adre hwenyi ien, ka habe, E ti Kap; 4 ke eling taben meic gol, me tangen ûhibinyköu adre tube ge gol, ke eû hnyin e kaia gol ae hu mana hnyin, me uci anyi Arona ame vhöng, me li taben ûhihinyköu; 5 ke e hon e li kerubi ae hmanenang ödru me tot ethö cicö taben ibetengiö; e ca khan' öhmun he ka ha wia ta je ûnyi e walang 6 Ke a hia but penapena helâe ta je ûnyi e, me ame dit bala thö tavat bihut ka hnyi uma menâ a bân, he ka mâdrâ je huliwa; 7 ke haba hnyi uma mena a loiny, ame hake dit at bihut ae beönua, a okhaca hnyi huna, ame ca he baû bi ke ame hom dra minya, wale e ame hudo hobi kâu bi, me ta je monu minya anyin tavat: 8 ke haba Hanu Kap ame omanenâ ûnyi eang a ödra tiga ca omanenâ gethen ka hnyi dok ae kap waleji k' ame tiga tot uma menâ a bân; 9 wale ûhöûcû hnyi ûen eang; waleji hnyi hnödra hna labö hudo ta je bwihlany me ta je hut, ae ca khana he ka obekhötâ at ame hmi, ge anyin ûnykûm sa, 10 anyin a hake e thibi (ta je jeû me hnân ic me hna ösûâ ae ve bongon), ta je hwakecin unyin, adre otilâ ke ne o but hnyi ûen he ka ohâtâ hmetoâ.

11 Ke ame o but Keriso hnân at bihut ae nua hnyi ta je ûnyi ae so ame he ka o, ûnyi hnyi uma mano ae beönua me bekhöt, adre ca mâdrâ ge je hnyam, wale, a ca ûnyi bi eang hmeledrany, 12 ke ca ûnyi minya bi ge dren ta je got, me nokon kau, ke ûnyi ge hing dren bi, e ame okhaca dit ka hnyi dok ae kap, anyin a hia but ûco möt ame ca ba balua. 13 Anyin a ne khana dren ta je got me ta je bolok, me dren nokon kau a momo adre jijinga hon tavat ae kong, a ne khana ûnyi eling he ka okabâ ke ne o but ame obosoâ unyin, 14 awe, e ca beönua bi dren Keriso, waleji a hamen hudo e bi, ae ba hnyikongon, ka Khong, ûnyi ge Hanu a e balua bi, he ka obosoâ A ae mot? 15 Ke anyin a wale, e thibi at | hnen ta je hut adre me hudo huyi je huna,

ûsoköu hnyi ûhihinyköu ae teb ûnyi me me he tavat adre hawâ ka kap hna ha bânâ wale jekhöû ame ca ba balua, anyin ae hu mok hnân bi hwaban ta je hna hanyâûâ hmelen ûhihinyköu a bân. 16 Anyin a ne hu ûhihinyköu, me ame he ka hu minya mok at ame ha ûbihinyköu, me me hwâdâ 17 Anyin ame he ka hwâdâ ûhihinyköu hwaban mok: hawa, e ûnyi hnathu e ka tiga möt at ame ânyâ? 18 Anyin a wale adre me ca ohmâ ûhihinyköu a bân, e ka ba dra hnyin. 19 Anyin a hia but Mose ha ka tavat hia ta je ûnyi hia adre me hûna hoton hnanyibu, me e ame hom dren je nokon kau, me got, tha e me köiö, me leûnen mamoe ae dra, me hisop, me e ame dukâiâ tusi me tavat hia thithö, 20 me ha, ka habe, Walang dren ûhihinyköu, waleji a hûna köbun hnen Khong. ame dukâiâ ge dra uma menâ me ta je omjehen huliwa hia. 22 Ke wakhalet thiju ta je ûnyi adre me ca obosoâ ge dra hnyi hnanyibu, ke ba minya hna thang ut hulö e ka ca hingölö dra.

23 Anyin a wale e ûcû he ka obosoâ je tulutiny ta je ûnyi hnyi drany hnen ta je ûnyi e; ke ûcû he ka obosoâ ta je ûnyi hnyi drany hnen ta je hut ae beönua hon 24 Anyin ame ca dit Keriso ka hnyi dok ae kap adre me ânyâ ge je hnyam, wale tulutiny ûnyi ae hnathu; ke so bi ka hnyi hing drany he ka manen walang ang hnyi hnyimakan Khong hnan hobi köta: 25 ke ca hamen he ka osehia hudo e; helâ me at bihut ae nua ame dit ka hnyi dok ae kap hnyi ke huna me ke huna, me ke dra a ca dren; 26 anyin a ne helâe me ûcû kâu he ka osehia vec hwân hnyi hna bi taben hmeledrany: ke walang ang hnyi obiny ta je dö adre hia but omanena e me me he ka ohia hulö ge hnen hna hamen hudo e bi. 27 Adre me ip ka tavat he ka okhaca mok, ke hwaban e ûhnei; 28 helâe minya Keriso, adre me okhaca hudo e he ka vadren ta je hulö anyin tavat ae se hia, me e ame he ka olo manen ka tavat adre me halubahingen e, ke ca ha bi ge hulö, ke hnân omelö.

HNYIMAKAN 10.

NYIN a haba hnanyibu, a hmenon ta je ûnyi ae so ame he ka o, ke ca anyibun ûnykûm sa hnyi ta je huliwa ae tha ûcû me ta je ûnyi eling, me pason bala mekiny m' öbun e he ka huliwa ka Khong he ka obekhötâ tavat adre me ûhakekenyi

Digitized by Google

wale adre me labö hudo. 2 Anyin a ne' 4 Anyin e pason he ka ohia ta je hulö ge dren ta je bolok me got. 5 Anyin a wale, e ame ha hnyi ûen e ame o eang hmeledrany, ka habe,

E ca wem bi hut adre me hlingâ me hut, Ke u je penapena unyin hobi könya; 6 U me ca senyinâ je hut adre le ae be-

khöt me ta je hut can hulö:

7 Me oge me ha, ka habe, Khong lö, wâ bi oge o but (adre me sihnalimi' nya hnyi tusi adre vhec)

He ka ânyâ wem.

8 Haingen ethö, ka habe, Ta je hut adre hlingâ, me ta je hut, me ta je hut adre me le ae bekhöt, me ta je hut can hulö, u me ca wem, ke u me ca senyin ka hnyin (wale adre me hudo hoton hnanyibu), 9 k' ame ha minya, ka habe, Wâ ju, inya oge me o but he ka ânyâ wem. E ame ohia at a bân, me me he ka otethmâ at a loiny. 10 Ke adre me okabi öta hnen weny eling, hnyi hna okhaca hudo unyi Iesu Keriso. 11 Ke haba tavat bihut hia, me adre me tot hnyi je bong balua me bi athnyaba, me hudo bala je hut a khaca ien, wale a ca khana he ka ohia hulö: 12 ke haba e, hwaban hnen hna hudo hut a khaca can ta je hulö nyiele balua, me e ame laba ju hnyi ke keihen metân Khong; 13 ke hwân eling e ame lubahingen bala ke ne o but adre me wia ta je iwahnaihmiöny mē me taben li hnyeûcan. 14 Anyin a hnen hut a khaca e ame hia but obekhöta nyiele balua tavat adre okabi ödra. 15 Ke ame ohnathoâ minya köta Hanu Kap: anyin a hwaban hnen hna ha, ka habe,

16 Walang ûhihinykön oge me he ka ânyâ m' ödra

Hwaban ta je bong e, haingen Than; Ka habe, Oge me he ka ip anyik ta je hnanyibu hnyi je hnyekudra,

Ke oge me he ka sihnalimen e minya hnyi je ûnykûmenödra;

waleling me me ha, ka habe

17 Ke haba anyidra je hulö me hnödra hna hanyâûâ, me oge me ca he hmetu ka ûnykûme.

18 Ke a ne ohia e, me ba hmetu but hut can hulö.

19 Anyin a wale, hnyat me lakeiny lö, e helâe, hawa, adre me ca he bi ka oumo hu but gata hnyok ae hwege he ka dit ka ka hudo, anyin a adre ne okhaca obosoâ hnyi dok ae kap ûnyi ge drö Iesu, 20 hnyi tavat adre me hmi, me adre me ca he gethen e ame okabâ hobi köta, a gethen ae hmetu bi ka hmak hnyok can hulö? 3 Ke teb ûnyi me möt, a deny singiny, a wale haba hnyi je hut eling me adre me labö ha unyin; 21 ke hu at bihut ae beönua ame hmetoâ ta je hulö hnyi ke huna me ke musö hnyaban Khong; 22 e so ate me hakekenyâ ge hnyok ae hnathu ame kât hmâ labageju, ke je hnyekuta adre dukâiâ ûnyi hnyi ûnykûm sa ae kong, ke adre hneû je unyita hnyi köiö ae alai: 23 e so ate me kất hmâ hmi ate me gejon me ca loloâ bi; anyin ae hnathu bi at ame ha bânâ : 24 ke so ate me ûnykûmeköuâ, me me he ka kû ibetengiö me ta je huliwa ae so; 25 me ca he ka degec anyita ûkhacaköu, helâ me hwakecin keihen, ke so he ka ûsihwegeköu ; ke hwege ju helâe, öbun ka wâ bong ae hakekeny jut.

26 Anyin ate ne ânyâ hulö ge weta, öta ka hia but wâ ûnykûme hnathu, me ba hmetu bihut can ta je hulo, 27 ke so bi he ka halubahingen me ot ae gan hmâ, ge hna he ka ûhnö, me wathethot ame ubâhlâ, wale ame he ka an ohia je iwahnaihmiöny. 28 Haba at ame hûkötis hnanyibu anyi Mose, me a mok ut hnyi hna ohnathoa hnen li at a lo ame ne kun, k' adre ca betenge gan : 29 hawa, öbun e ûnykûme ae ca ûcû bi hwaban ae gan hmâ hon e ka at ame uto hnyikânâi Nokon Khong, me ûnykûme a ûnyi ae ca kap dren ûhihinyköu hnân okabâ e, me okongoâ Hanon ibetengiö baû ? 30 Anyin ae khan' öta but at ame ha, ka habe, Hamök he ka bi hwaban, ke oge me he ka öûco. wale hmetu ang, Ame he Than ka hnö 31 Hnân outen hmönyin he lakeiny. ka ta ka hnyi li hnyamen Khong ae möt.

32 Ke ûnykûme th' öbun je bong eji a bân, wale hwaban hna omelami öbun, m' öbun e hokhnyokâ ju vat ae gan hmâ a ta je vec; 33 walang khaca, ka habe, Adre me wi' öbun m' öbun e hnân hamâ, can je haikongoâ me ta je vec; ke walang khaca, a öbun e tha e m' ödra waleji adre me okongoâ helâe. 34 Anyin a öbun e vec betenge ka tavat adre me ca, ke öbun e hokhnyok senyinâ hnödra hna söh anyibun ta je ûnyi, ke khan' öbun a g' ame hu gabun tang omjeû ae ûnyi hnathu, k' ame tethmâ bi. 35 Anyin a wale, ca degec bi tang hwegi öbun, wale ae hu hwaban ae gan hmâ huyin. 36 Anyin ae ûnyi hnathu köbun he ka hokhnyok, me me hu gabun

hna ha bânâ, öbun ka hia but ânyâ weny | Khong. 11 Hnen labageju adre ham man Khong. | kö Sara he ka erkin me ame hnokoâ wana-

37 Anyin ae okhulit biju ûen

Me ame he ka o but at, wale at ame he ka o, k' ame ca he ka bec.

38 Ke ame he ka möt atök ae wisa hnen labageju:

Ke ame ne hmetuhmetu but, me ame hnân aû ca he bi hnyekuk ka senyin kâu.

13 Ad

39 Ke haba öta, me ca lahanödra hnyat adre me hmetuhmetu ka hnyi hnaûhangö; ke lahanödra bi hnyat adre me labageju ke ne o but hnyi melen hanu.

HNYIMAKAN 11.

TABA labageju, me wale ciny ta je ûnyi adre me gejon, me hnân ohwâdâ ta je ûnyi adre me ca wâ bi. 2 Ke ame lung so wahingat ehac can e. 3 Ate me wâ hnen labageju a g'adre me ânyâ ta je ûnyi hia thithö hnen hofuc hwan Khong, me adre me ca op ta je ûnyi adre me wâ ûnyi hnyi ta je ûnyi ae manen. 4 Hnen labageju Abela ame hudo ka Khong hut ae nua hon hut anyi Kaina, me adre me chnathoâ e hnen e a e wisa, ke Khong ame ohnathoâ ge anyin je bwihlany: a mok ut e, k' ame fuc bala bi hnen e. 5 Hnen labageju adre me hum Enoka thö me me ca he ka wâ mok; me adre me ca wâ e, anyin a Khong ame hom e: anyin adre ohnathoâ e waleji k' ödra tiga ca hom e, a e at ame osenyinâ Khong: 6 ke a ne ba labageju, me pason he ka osenyinâ e: anyin a haba at ame hakekenyâ Khong, me hamen he ka labageju, ka habe, ka e bi, ke e ame he ka bi hwaban ka tavat adre me elâm hwegiâ e. 7 Hnen labageju Noa ame tibet hu, me omelö anyin lap; anyin a Khong ame koû kâu ge ta je ûnyi adre tiga ca wâ hnyi ûen eling, ke e ame ot ; e ame ohnaûhangöâ hmeledrany hnen e, me adre me wia e me atö hnyi hwakecin ae wisa hoton labageju. 8 Hnen labageju Aberahama ame löng hoton, waleji adre hawâ he ka he ka hnyi ke hnyei e ame he ka hu me hnân hwajekhon; me e ame he thö ke ca khana dok e ame he ka hnyin. 9 Hnen labageju e ame laba kanyua hnyi hnyei adre ha bana, waleji a ca iny bi, me laba hnyi je uma mano, tha e me Isaaka me Jekob, ae tha hu hwajekhöudru mē hnyi hna ha bânâ: 10 anyin a e ame halubahingen taun ae hu taben, ke haba at a otilâ me huliwan, me,

Khong. 11 Hnen labageju adre ham man kö Sara he ka erkin me ame hnokoâ wanakat ka someca but, anyin a e ame ûnykûme ae hnathu e at a ha bânâ: 12 anyin a wale ame o but ûnyi ge at a khaca, ke helâke me e at ae mok, ödra se hia helâ me ta je okhûiny drany, ke helâ me önyin köiö, a ca hnân aû.

13 Adre mok hia ju tavat e hnyi labageju, ke tiga ca hwâdâ je hna ha bânâ, ke adre me wâ me senyinâ ta je ûnyi e ke tiga sâkâu bi, ke adre haimemenâ, ka habe, ödra ta je atkanyaua me tavat vhevhe eang hmelen. 14 Anyin a haba tavat adre me ha helâe adre me omanenâ a g' adre me heleû idra. 15 Ke adre ne ûnykûme hnyei adre he ûhedra hnyin, me ame ne khan' ödra la he ka hmetu ka hnyin. 16 Ke walang ang adre me weny ke hnyei ae beönua hnyin so, a wale thö drany: waleling me me ca hmehma bi Khong, e ka he ka hâiâ e, ka habe, e Khongudrin; anyin a e ame penapena taun hobi ködra.

17 Hnen labageju Aberahama ame hudi

Isaaka, hnyi hna cubec e: eke, waleji at ame hia but kap senyinâ ta je hna ha bânâ, e ame hudo nokon a khaca; 18 waleji adre ha kâu, ka habe, Adre me he ka hâiâ ta je måtranåm ûnyi ge Isaaka: 19 ke e ame ûnykûme, ka habe, e khana Khong he ka omelö hmetu, ame ne mok ut at; ke e ame kap hmetu e ûheny e hnyi ûhöûcû. 20 Hnen labageju Isaaka ame hahnahici Jekob me Esau, hnyi ta je ûnyi ame he ka 21 Hnen abageju Jeko ame ve hahnahicâ li laku Josefa, hnyi ûen e ame he ka mok; ke e ame khudrung hon ban ciny 22 Hnen labageju Josefa ame ha ge ûheny lakon Isaraela hnyi ûen e ame he but ka mok ; me hûna ge jeien bi. 23 Hnen labageju haba kamö Mose me hinyen, ödru me ikhâlâ e hnyi kun ta tehi hwaban hna hnokoâ e, anyin a ödru me wâ a e wanakat ae so; ke ödru me ca outen hnanyibu anyin than. 24 Hnen labageju Mose ame gan dut me höcö m' adre me hâiâ hmetu e, ka habe, nokon nöku Farao a hlu; 25 ke ame weny he ka tha hom okongon me lakeiny Khong, hon he ka senyinâ monu ame he ka ie hia; 26 ke e ame ûnykûme a hing omjeû hnödra hna haikongoâ e can Keriso, hon ta je omjeûiny Aigupito: anyin a e ame wâ hmâ hing hwaban. 27 Hnen labageju e ame hna but Aigupito, e ame ca outen hmönyin anyin than: anyin a e ame hokhnyok, helâke at ka wâ at ae ca

manen bi. paseka me hna jijingâ dra, wâ e nye kâl' ödra hnen at ame ohia je atö. 29 Hnen labageju adre me hanyâûâ Wagewe ae dra helâ me kânâ ae mada: ke haba at Aigupito adre me nâ cubecâ me adre me û but. 30 Hnen labageju ame ū but hak veto hnyi hingölö dröbun hnyi hnöbun hna hagutâ Jeriko, hwaban hna he igigilö hnyi je bong a hulö: 5 ke öbun e hnying ut hna ûne wale seven. 31 Hnen labageju ame ca tha mok ame ùsabö m' öbun helâ me je lakon, ka habe, Rahaba, a momo hnyi gethen, me tavat adre me ca ûling, anyin a e ame kap soâ li at adre kunâ he ka ecmak. 32 Ke ieû hmetu oge me he ka ha? anyin ae ca ûcû 6 Anyin a haba at ame hnyokâ hnen Than, bi ûen könya he ka haiö Gideona, me Baraka, me Samasona, me Jefetha, me Davita, me Samuela me ta je perofeta: 33 waleji tavat adre me hom hwenbâ je dökhu ge labageju, me mâdrâ hwakecin ae wisa, me hu ta je hna ha bânâ, me hlöng ta je hnyimen liona, 34 me omoko maniny meic, me kec möt ûnyi hnyi hele vat, me hna ohwegi ödra a ödra sēnyin, me hwege hnyi vat, me oveseâ je utbavat. 35 Haba omomo, me adre me kap je kokidra adre omelö hmetu thö: ke haba keihen adre me oveci ödra, ke adre me ca kap bi hna omelö; m' adre me he ka hu möt hmetu ae beönua: 36 k' adre me cubec keihen ge ûhiö me ûkûc, eke, adre me cö 'dra me ip ödra hnyi uma ceat: 37 adre me lûâ keihen ge veto, k' adre me gilö lu ödra, k' adre me cubic ödra, k' adre hling' ödra ge hele vat: k' adre me he baû me je ûkhaû a unen mamoe me got; ödra theduoc, me vec, k' adre okongu 'dra adre me he baû hnyi ta je hnyebuba, me ta je bucen, me ta je op, me ta je dok ae hokong hnyi hmeledrany. 39 Haba hnyat eling hia adre me lung so hnen anyidra labageju, ke ca hu gadra je hna ha bânâ, 40 ke haba Khong ame penapena ûnyi ae ame he ka wâ Than e ka hia e : 15 ke wâ beönua hnân hobi köta, m' adre me ca he wia ju, wâ e nye hu ke at ame ca o ka bi ka bekhöt e ka hi' öta.

HNYIMAKAN 12.

NYIN a wale ame tet igigili öta tavat ohnatho a ödra se hia, me so ate me he minya ka hna degecâ ta je hmak hia, me hulö, wale at ame ohveli öta, ke ate me he ka wadring me hokhnyokâ ûölogot a e hnyi hnyimaköta, 2 me ö Iesu at ame hwân me obekhötâ labageju, waleji at ame hokhnyokâ satauro, k' ame ca oûnyihnathoâ hme-

28 Hnen labageju e ame ânyâ | keihen metân theron anyin Khong. Anyin ae so öbun e ûnykûme e, at ame hokhnyokâ hnödra hna ivinö hwege m' ödra hnen tavat ae kong, wâ e nye senyin me monumonu je hnyekubun. 4 Obun tiga ca hia but haguta ke ne o but ame

Nökuk lö, ca oûnyibâûâ hna nâ hnen

Than,

Ke ca monumonu bi, e ka thawö u; me e ame nâ,

Ke e ame osöâ lakon e ame kap.

7 Öbun e hok hnyok hobi kâu hna ná; haba Khong, me ame ânyâ köbun helâ me lakon; anyin a ie nokon ame ca nâ e hnen kamen? 8 Ke adre ne ca kun' öbun ka hnyi hna nâ, waleji a vheno hnen je lakon hia, awe, öbun je lakon gethen, ke ca je hing lakon bi. 9 Ke wale minya eang, e hu köta ehac lakamen unyita, he ka n' öta, ke ate me ogan' ödra: hawa, ate me ca he ka löng hoton beönuainy Kamen ta je hanu, m' ate me möt? 10 Anyin adre me n' öta hnyi je bong ae wakhalet helâ me wedra; ke e ame n' öta m' ate me so, m' ate me he ka tha kap mē. 11 Ke haba ta je hna nā hia, me, adre me ca ûnykûme bi a hnân osenyinâ, ke hnân bi hlöuhlöu, ke hwaban e, ame kû thö wan hnahic wale hwakecin ae wisa ködra adre n' ödra hnen e. 12 Anvin a wale hai thö je hnyam ame him, me je 38 (hnyat a ca ûcû hmeledrany ködra), k' bouca ae mat; 13 me owisa but ta je gethen hobi kâu je cabun, me me ca he ka khikhin can ae mat, ke so bi he ka hwege hmetu bi.

14 Hnu hoton d' öbun ûsoköu unyin tavat hia, me hwakecin ae kap, e ba at hnyi ibetengiö baû anyin Khong; wâ e nye kû thö iwân ae hiny he ka oveci öbun, me ame he ka kong ut tavat ae se hia hnen e; 16 wâ e nye hu ke at bi ûnyi monu, me at thothom baga helâ me Esau, waleji at ame ham hwajekhon atö he ka ûco ūjeû. Anyin ae khan' öbun a hwaban e, e ame weny hmetu he ka hu hna hahnahicâ, ke adre höciâ e (anyin a e ame okhodrut wâ gethen deny ietra), ke so bi e ame elâm wia e me li deköien.

18 Anyin a öbun e ca o but ka hnyi hma, ûnyi hnyi senyin adre me ip hnyi bucen ae ûcû he ka kâlâ waleji ame hlâ ge hnyimakan, ke e ame laba ju hnyi ke meicke ne o but ame hlit, me menekholom.

me weneû, 19 me hwan khoto, me meainy Khong ka öhnaûhang ödra adre me bi ûnyi hofuc; waleji a löng ut tavat me adre me monu, me tavat adre me venöu âiân ke at. khôu a ga me ca ha hmetu hofuc ködra: 5 Ca he öbun ka munyi hnyokâ mone; 20 anyin ae ca khan' ödra he ka hokhnyokâ sekubun ju ge ta je unyi öbun e hu: anyin hna hûna, ka habe, Ke a ne kâlâ bucen a e ame hia but ha, ka habe, Oge me ca he hnen ke meno bi, adre me he ka lûâ e ge bala he ka hnö u, ke oge me ca he balua ka veto; 21 hnân outen gan hmâ ûnyi ame hna degeci u. 6 Anyin a wale e khan' öta manen, me me haingö Mose, ka habe, Inya he ka ha hwegiâ, ka habe, oge me ot gan hmâ me gâ uk : 22 ke so bi, öbun e o but ka hnyi bucen Ziona, ke ka hnyi taun anyin Khong ae möt, wale Jerusalemainy drany, ke ka ta je angela a ca hnân aû, 23 ke ka hnyi ûkhacaköu ae bekhöt, ke ekalesiainy wato wale adre me sihnalimi'dra hnyi drany, ke ka Khong At owisa tavat hia, me ka ta je hanon tavat ae wisa hwakecidra adre obekhötå, 24 ke kö Iesu at ame ûsoköuâ hnyi ûhihinyköu ae teb ûnyi, ke ka hnyi dra hnân dukâiâ, k' ame ha ta je ûnyi ae nua hon drö Abela. 25 Wâ ju eâu öbun, ke ca he ka hna degecâ at ame ha hofuc. Anyin a ne ca kec möt tavat eji adre me hna degecâ at ame koû ödra eang hmeledrany, awe, e ca khan' öta hmönyin he ka kec möt, öta ka he ka hotuta ka at ame koû ûnyi hnyi drany: 26 waleji at ame obwebwelâ hmeledrany ge ifucin ehac: ke e ame hia but ha bânâ walang ang, ka habe, Oge me he ka okhaca hmejijingâ, ca hake hmeledrany thibi, ke drany minya bi. 27 Ke haba bongon hofuc ang, ka habe, Okhaca biju, me ame ha a g' adre me he ka hom dö ta je ûnyi adre me hmejijingâ, helâ me ta je ûnyi adre hia but op, me me he bi ka tethmâ ta je ûnyi adre ca hia but hmejijingâ. 28 Anyin a wale, ate me kap dökhu ae ca khan' ödra he ka obwehwelâ, me so ate me he ka hu ibetengiö baû, m' ate me he ka ânyâ huliwa ame he Khong ka senyinâ, me ogânâ e me ot: 29 anyin a haba Khonguta, me meic ame han hmönyin.

HNYIMAKAN 13.

SO e tethmå ibetengiököu unyin hnyat me lakeiny. 2 Ca hnying bi he ka betenge ge ta je atkanyua: anyin a haba keihen, me adre me kap ta je angela helae, k' adre me ca ûnykûme bi. 3 Unykûme ju öbun tavat adre me c' ödra, helâke adre tha c' öbun m' ödra; ûnykûme ju tavat adre me ovecâ, anyin a tiga öbun minya hnyi unyin. 4 E so e he tavat hia he ka öûnyihnathoâ hna faipoipo, me hna mokut ae ba hnyikongon: anyin ame he but köbun.

Haba Than, me wale thibi e at ame hadruo nya, oge me ca he ka ot, Ieû ke ûnyi ae khana at he ka ânyâ

könya ? 7 Unykûme ju tavat adre me tu' öbun, waleji tavat adre me ha köbun hofuc hwan Khong; ûnykûme ju obiny hwakecidra, me ûcûcûbongo ju anyidra labageju. Iesu Keriso, me, ame ca wia bala, et, me hnyi bong ang, me nyiele balua. 9 E so adre me ca hom monu öbun hnen ta je hna ûne ae se hia me ve bongon: anyin ae so adre me he ka otethmâ hnyok hnyi ibetengiö baû; ca hnen ta je jeû waleji ae ba troban ka tavat adre me vheno ta je ûnyi 10 E hu but gata taben hut, waleji ae ca ûcû ka tavat adre me huliwa hnyin uma menâ he ka hnyi han ûnyi hnyin. Anyin adre me thong hnyi hoton hnyaba unyin ta je meno, wale adre me hom drödra ka hnyi dok ae kap me hnân hudiny hulö, hnen at bihut ae beönua. 12 Anyin a wale haba Iesu minya ame hom vec hnyi hoton homagöule me me he ka okâbâ tavat ûnyi ge dren bi. 13 Anyin a wale e so ate me didrö kâu ka hnyi hoton hnyaba, me hokhnyok hnyi hna baikongoâ e. 14 Anyin ae ba anyita taun ae tet hmâ eang, ke ate me elâm ke taun ame he ka manen dut nyiele. 15 Anyin a wale e so ate me hudo bala hudiny ogânâ Khong a deny e, wale wan ta je esongodita ame hâiâ ien. 16 Ke ca he öbun ka hnying he ka mådrå so me betenge: anyin a wale je hut Khong ame senyinâ. 17 Löng ju öbun hoton tavat adre me tu' öbun, me nom ju ködra; anyin adre me hmâkâ hobi kâu ta je hanubun, helâke hanymödra he ka thu hmetu ge ta je monu; m' adre me he bi ka ânyâ e me senyin, ke ca bi me vec: anyin ae ba troban eling hobi köbun.

18 Hic d' öbun hobi köhmun: anyin a öhmun e ûnykûme ae hu but gahmun ûnykûm sa ae so, ke wehmun he ka so hwakecihmun hnyi ta je ûnyi hia thithö. 19 Ke inya oge me ûjöngi öbun hwege he ka ânyâ e, m' adre me logot he ka hnö nya

ame hom hmetu but Tuhöta Iesu ûheny nâ: anyin oge hia but sit okhulitâ köbun. hnyi hna mok, wale at ae nua ame tuö ta 23 Khan' öbun dö a g' adre thöng Timoteo je mamoe, hnen dren ûhihinyköu a nyiele liamekeiny möta; e ka ie o, me öhmu me balua, 21 e so e ame he ka wia wisai öbun hnyi ta je huliwa ae so he ka ânyâ weny, me huliwa eû hnyita, ûnyi hnân kû senyin hnyi hnyimakan, a deny Iesu Keriso; e so | Itali, me adre me italofa m' öbun. e unyin hmanenang nyiele nyiele balua.

22 Ke inya oge me ûjöngi öbun hnyat

20 Ke haba Khongon ûsoköu, waleji at me lakeiny, ka habe, mē löng ju hofuc hnân he ka iouny m' öbun.

> 24 Anyik italofa ka tavat adre me tu' öbun, me ta je wakap hia. Haba tavat

25 E so e unyibun hia thithö ibetengiö baû. Amen.

TUSI ANYI

TAKOBO.

HNYIMAKAN 1.

NYA Iakobo athnyabainy Khong me Than Iesu Keriso, anyik italofa ka ta je tribu a twelv adre vese ehee.

2 Hnyat me lakeiny mönya lö, e so öbun e he ka ûnykûme a hnân senyin gan hmâ e ka o köbun ta je ûcûbic ae ve bongon; 3 anyin ae khan' öbun a g' ame okûâ hokhnyok he ka cubec anyibun labageju. 4 Ke so ame he hokhnyok ka huliwa bekhötå, m' öbun e he ka bekhöt me wisa, ke ba ûnyi ae hia.

5 A ne ke at gabun ae ba metâ gan, me so e ame sumâtâ unyin Khong, at ame ham gânâ ka tavat hia thithö, k' ame ca û bi; me adre me he ka ham kâu. 6 Ke so e ame sumat hnyi labageju, ke ba loloâ: anyin a haba at ame lolo, me ûcû me waköiöiny köiö ame oû ang dö me hûnyûnye 7 Ke ca he at eling ka ûnykûme a e ame he ka hu ke ûnyi ûnyi ge Than; 8 e at ame lolo hnyok, k' ame okokok hnyi deny ta je gethen hia thithö.

9 E so ame senyin liamekeiny ae theduoc hnyi hna ogörânyâ e: 10 ke so ka at tren omjeû he ka senyin hnyi hna ohnyikânâ e: anyin a e ame he ka hia helâ me vongon hnaönying. 11 Anyin ame utö seûnö me ang ae kahwa hömnyin; me ame ie meleca thö önying, me ame kölu but vongon, ke ame hia but hmanenanginy; ke helâe ame he ka hia at tren omjeû hnyi deny ta je gethen.

12 Hnahic hnen at ame hokhnyokâ ûcûbic: anyin a at ka hia but cubecâ, me e ame he ka hu koranainy möt, wale a ha bânâ Than ka tavat adre me hnyok kâu. 13 Ca he ke at ka ha, at ka cubecâ e, ka habe, adre cubic nya ûnyi ge Khong: anyin e pason he ka cubec Khong ge ûnyi ae kong, ke e ame ca cubec minya ke at: 14 ke adre me ve cubec tavat, a g' adre lili ödra hnen je wedra bi ae kong, me iyawâ. 15 Ke e ka erkin dut weny ae kong me ame hnokoâ but hulö: ke e ka at hnathu but hulö me e ame hnokoâ but mok. Ca monu öbun hnyat me lakeiny mönya a 17 Haba ta je bwihlany hia oûnykûmik. ae so me ta je hna ham bâûâ ae hmanenang, me ûnyi ethö ge Kamen melam, waleji ame ca ok, ke ba ong haten hwiö gan. ame hnöku öta ge hwan hofuc ae hnathu hoton weny, m' ate me he ka helâke je wan a bân ge ta je ûnyi e ame op.

19 Hnyat me lakeiny mönya a oûnykûmik lö, e khan' öbun dut e. Ke so e he tavat hia ka ie löng, me bec he ka fuc, me bec he ka hmönyin: 20 anyin a ca hnan he ka ökûâ hwakecin ae wisa anyin Khong, hmönyin anyin at. 21 Anyin a wale, degec ut ikiki hia me monu ame si but, ke kap ju ge hnyok ae menyik hofuc adre ta, wale ae khana he ka omelö je hanubun. 22 Ke ânyâ th' öbun hoton hofuc ke ca löng thibi, a helåe öbun e ka omonu öbun 23 Anyin a ne ke at ame löng hofuc me ame ca mâdrâ bi, e ûcû e me at ame

selâdrâ hnyimakan hnyi uselat: 24 anyin bi ûnyi monu, me ame ha minya, ka habe, a e ame ka wâ e, me ame hmetu but ke ame ie hnying ut bongon e bi. 25 Ke haba at ame selâdrâ hnyi hnanyibu ae wisa waleji ame hn' öta, me tet hmâ hnyin, ca at ame löng me hnying bi, ke at bi ame ânyâ me huliwa, ame he ka hnahic at ang hnyi anyin huliwa. 26 A ne hu ke at ame ûnykûme a e ame hmi, ke e ame ca noc bi bohmen ke e ame omonoâ hnyekon bi, awe, haba hmi anyin at e, me ûnyi baû 27 Walang hwakecin hmi ae kalaöt me ba hnyikongon hnyi hnyimakan Khong a Kamen, ka habe, he ka senâ je nakahme me je safac hnyi anyidra vec, me hamen he ka tuo e, me me ca hu hnyikongon hnen hmeledrany.

HNYIMAKAN 2.

NYAT me lakeiny mönya lö, ca he öbun ka wâhmakhmeto at hnyi hna hom labageju anyin Tuhöta Iesu Keriso, a Tuhan hmanenang. 2 Anyin a ne didrö hu but inya gak ta je huliwa: omanenâ ke at ka hnyi anyibun ûkhacaköu, ae hu thö könya ânyâm labageju ae ba huliwa wen banyen a gol, ke ûkhaû ae mec, ke hnyin, ke oge me he inya ka omanenâ hnen ame dit minya ke at ae theduoc me ûkhaû anyik je huliwa. 19 U me kap, ka habe, ae kong; 3 me öbun e wâhmakhmeto at Khaca thibi Khong; e so e: je demoni ame khaû so, me ha kâu, ka habe, Laba ju minya adre me kap me öbubuny. 20 At eang hnyi dok ae so; ke haingöbun ka at ae monu lö ca bekhanö u ae ûnyi baû bi ae theduoc, Tot ju u e, ame ne, Laba ju labageju e ka ba huliwa? 21 Hawa, adre eang hmelen taben li cak; 4 hawa, öbun ca haiwisai Aberahama a kamöta ge ta je e ca oûnyihnatho ke at hon ke at, m' öbun huliwa, hnyi hnen hna hudi Isaaka a nokon hnyat owisa ae kong je ûnykûmenödra? hnyi hon tap? 22 U me wâ a g' ame tha 5 Hnyat me lakeiny a oûnykûmik lö, löng huliwa labageju me anyin ta je huliwa, ke ju öbun; hawa, ame ca ûca hnen Khong ame obekhötâ labageju hnen ta je huliwa; watheduoc eang hmeledrany he ka tren 23 me ame hwâdâ thö hofuc adre sit, ka omjeû hnyi labageju, m' adre me he ka hu habe, Aberahama ame labageju ka Khong, dökhu waleji e ame ha bânâ ka tavat adre me adre me haiâ e kâu hnân hwakecin ae me hnyok kâu. 6 Ke öbun e oûnyûkongo ta je theduoc. Hawa, ame ca okongu öbun Ihuminy Khong. 24 Awe, öbun e wâ but hnen tavat tren omjeû, k' adre me lili öbun a g' adre me haiwisa at hnen ta je huliwa, ka hnyi taben owisa? 7 Hawa, adre me ke ca hnen thibi labageju. ca haikongoâ ien ae so waleji adre wenyö minya, adre ca haiwisai Rahaba momo iöbun hnyin? 8 Ke so bi öbun e ne löng hnyi gethen ge ta je huliwa hnyi hnen hna hoton hnanyibu ae beönua, helâ me hna kap soâ li at ecmak me kun' ödru hnyi ke sihnalimen, ka habe, U me he ka betenge ge at ame laba hakekenyi u helâ me u bi, m' öbun e ânyâ ling so: 9 ke öbun e ne wâhmakhmeto tavat, me öbun e ânyâ ling monu, ke hwâdâ thö ge hnanyibu, a öbun hnyat hanyâûâ hnanyibu. 10 Anyin a haba at ame he ka löng hoton je hnanyibu hia, k' ame hanyâûâ thibut khaca, me helâke a hanyâûâ hia but. 11 Anyin a ae khan' öta a g' ate me he ka hu hnaû-

U ca he ka ûhlingö. Ke u je ne ca bi ûnyi monu, ke u at ûhlingö bi, me u at ame hanyâûâ hnanyibu. 12 E so öbun e ha hofuc, ke so öbun e huliwa, helâ me hnyat adre me he ka owis' ödra bi ge hnanyibu ame hna bâûâ. 13 Anyin a haba at ame ca betenge, me adre me ca he bi ka betenge gan hnyi hna ûhnei: anyin ame hobelua ibetengiö hnyi ûhnei.

14 Hnyat me lakeiny mönya lö, ieû troban a ne ha ke at, a ga hu gan labageju, k' ame ca hu bi ta je huliwa? hawa, e khana labageju eling he ka omelö e? 15 A ne he thu ke liamekeiny a baga ame ne momo, ke ba jeû gadrin hnyi ke bong me ke bong, 16 ke ke at gabun ame ha ködrin, ka habe, He thö me hnahic, kahwa ju, me sekom dö; ke öbun e ca ham bi ködra ta je ûnyi ae ûcû ka unyin; ieû troban e? 17 Ke helâe labageju, e ka ca tha e me huliwa me a ka mok ut. 18 Eke, ame he ke at ka ha, ka habe, E hu but gam labageju, ke wisa; me adre me hwenyi ien e, ka habe, 25 He helâe gethen bi? 26 Anyin a helâke mok ut unyin, e ka ba hanu, me helâe minya labageju, a mok ut e ka ba huliwa.

HNYIMAKAN 3.

HNYAT me lakeiny mönya lö, ca he ka se hia tavat ûne gabun, anyin haba at, waleji ame ha, ka habe, Ca he ka hango ae gan. 2 Anyin ate tho hia tho hnyi ta je ûnyi ae se hia. A ne ca thö at hnyi hofuc, awe, e wisa at e, ke e khana he ka tha hom ûhnyûkongo unyin. 3 Wâ bi, ate me ip fao hnyi hnyimen ta je hors, m' adre me he ka löng hotuta, me ate me tha wia hia je unyidra. 4 Wâ bi minya ta je hu, eja ke ne a ne gan dut, ke ame oû ang ge ang ae hwege, adre wia but hnen wi ae ûhnyûkong helâ me weny tuhan hu. 5 Ke helâe minya bohmen ûnyi ae ûhnyûkong hmönyin, ke e ame hobeluâ ta je ûnyi ae gan. Wâ bi ûganiny hnyot ame hlâ ge wahleûhleûiny meic ae ûhnyûkong! 6 Meic bohmen: haba bohmen me at ae nua ka ânyâ hulö unyin je outhunyita, k' ame okongoâ unyin hia, me thong hia möt ang, ke haba meiciny gena, me ame thong bi e. 7 Anyin adre me ohnamâ ta je meno ae ve bongon me ta je meno ame gâ, me ta je ûnyi ame iyâû, me ta je ûnyi ae möt eû hnyin köiö, adre hia but ohnamâ ta je ûnyi e ge metâ anyin at : 8 ke ca khana bi ke at he ka ohnamâ bohmen ; haba monu e, me ame ca menâ, ke unöngötö ge ûnyi hnân mekiny. 9 Ate me haisoâ Khong a Kamen hnen e; ke hnen e minya ate me hangâ at, wale adre me op e me we Khong: 10 k' ame didrut ûnyi hnyi hnyimen a wan elaio, me vine he ka wa wan imeta? Than, ke e ame he ka ogöranyi öbun. ke helâe ame ca o köiö hnam me köihiny ûnyi hnyi hna pupua a khaca.

kecin ae menyik me metâ. 14 Ke a ne hnanyibu, ke at bi ame ûnykûme. hobelou, ke ca thoi bi ka hofuc ae hnathu. ia at ame ûnykûme ke at? 15 Haba metâ eang me ame ca o ûnyi ethö, tavat adre me okûâ ûsoköu.

HNYIMAKAN 4.

TNYI ua ta je vat, ke ûnyi ua ta je ûkûc unyibun? hawa, ca ûnyi ge ta je webun ae kong ame vat hnyi ta je ong outhunyibun? 2 Öbun e weny ke ca hu bi: öbun e hlingö, me behnyekon, ke ca khan' öbun he ka hu: öbun e ûkûc me vat; e ca hu bi gabun anyin öbun e ca sumâtâ. 3 Obun e sumâtâ ke ca hu bi anyin öbun e sumâtâ monoâ, möbun e he ka oumo ta je ûnyi e hnyi ta je webun ae kong. 4 Obun tavat bi ûnyi monu, hawa, e ca khan' öbun a iwahnaihmiöny me Khong he ka hanen hmeledrany? Anyin a wale haba at ame behe ka hanen hmeledrany me wale iwahnaihmiöny me Khong. 5 Hawa, öbun e ûnykûme a g' adre ha bâûâ hna sihualimen? Hawa, ame weny me ihuhnyinköu hanu, a ame ip eû hoyi je hnyekuta? 6 Ke e ame bi hanen ibetengiö baû. Anyin a wale hna ha, ka habe, Khong ame hagutâ tavat bi gan, me ham ibetengiö baû ka tavat a ödra hnyikânâ. 7 Anyin a wale löng ju öbun hoton Khong; ke hagutâ but diabolo, me e ame he ka kec ûnyi gabun. 8 Hakekeny dö ka Khong ke e ame he ka hakekeny köbun. Hinyem but öbun tavat khaca hna haisoâ, me hnaûhangö. Hnyat hulö; ke obosoâ but je hnyekubun tavat me lakeiny mönya lö, e ca ûcû he ka ânyâ lolo hnyok. 9 E so öbun e he ka vec, me ta je ûnyi helâe. 11 Hawa, ame pupua tenge thungaû, me tenge: e so he ka wia köiö hnam, me köihiny ûnyi hnyi hna anyibun hluma ka hnyi tenge thungaû, me pupua a khaca? 12 Hnyat me lakeiny anyibun senyin ka hnyi hnyok ae hmak. mönya lö, hawa, e khana imeta he ka wa 10 Ohnyikön' öbun ju hnyi hnyimakan

11 Hnyat me lakeiny lö, ca ûbaiöbunköu. Haba at ame hâiâ liamekeiny, me ûnykûme 13 Ewa at unyibun ae metâ k'ame wâ liamekeiny mē, e ame hâiâ hnanyibu, me ûnykûme? e so e ame he ka omanenâ anyin ûnykûme hnanyibu: ke u je ne ûnykûme ta je huliwa ge hwakecin bi ae so, me hwa- hnanyibu m' u ca at bi ame löng hoton hu gabun eû hnyi je hnyekubun ihuhnyi- Khaca thibi at ame ham hnanyibu, wale nkou ae hiny me imoukou, me ca he bi ka at ae khana he ka omelo me omoko; ke u

13 E, öbun tavat öbun e ha, ka habe, ke hwen hmeledrany, me unyin, me demoni. Haba bong ang me nyi ate me he ka he ka 16 Anyin a haba dok ae hu ihuhnyinkou hnyi taun eling, me laba eling hnyi khaca me imouköu, wale dok ae hu hnyin imonu- huna, he ka ûcû me heleû omjeû; 14 ke monuny me ta je huliwa hia thithö ae so bi e ca khan' öbun ûnyi ame he ka o kong. 17 Ke haba metâ ûnyi ethö wale a nyi. Ieû anyibun möt. Öbun hainy meic, bân me ba hnyikongon, k' ame ûsoköu, me ame manen hnyi ûen ae okhulit, ne ame menyik, me ie löng, k' ame unöngöt ge hia but. 15 Ke walang ûnyi ae so he ka ibetengio me je wan ae so, ke ba lolo, ke ha, ka habe, A ne weny Than, ate me he ba iyawâ. 18 Ke haba wan hwakecin ae ka möt; me ânyâ ûnyi eang, me ûnyi e. wisa, me adre me tā hnyi ûsoköu hnen 16 Ke walang ang öbun e senyinâ anyibun je hobelöu: e monu hia ta je senyin helâe.

17 Anyin a wale, haba at ae khana he ka ânyâ so, k' ame ca ânyâ bi, wale hulö bi

HNYIMAKAN 5.

kuku can ta je vec ame he ka o ÖBUN watren omjeû, tenge thö me köbuń. 2 E amam but tang omjehebun, ke ame an je khaûöbun hnen oûnyi. 3 A vi but anyibun gol me sileva, ke adre me he ka bi ohnathoâ köbun hnen viiny, k' ame he ka an vibun helâ me meic. Obun e hia but ûkhöûnâ anyibun tang omjeû hnyi je bong a biliny. 4 Wâ bi, ame hongot göranyai hwaban ae ûcû ka tavat adre me huliwa waleji adre me meno ibun je hnyei, ke öbun e behânâ ge iyawâ: ke ame aat dö hnyi li hnyikönyen Than tuhan sabaoth hwahongot hwan tavat meno. Öbun e hia but laba sot eang hmeledrany me ânyâ webun; öbun e hia but hat je hnyekubun hnyi bong ûhlingö. 6 Obun e hia but hangâ, öbun e hia but hlingâ at ae wisa; ke e ame ca hagut' öbun.

7 Anyin a wale hnyat me lakeiny lö, hokhnyok ju ke ne o but ame o thö Than. Wâ bi, haba at belök ame halubahingen okoman hna belök ûnyi eû hnyi kânâ, me hokhnyok ke ne o but ame hu we a bân me we a biliny. 8 E so öbun e hok hnyok minya ju; ke otethmâ ju je hnyekubun: anyin ae hakekeny jut he ka o Than. Hnyat me lakeiny lö, ca iulitköuâ ju, m' adre me ca he ka hang' öbun bi; wâ bi at ame owisa ame tot eû hnyi je hwanuma. 10 Hnyat me lakeiny lö, hom dö je perofeta hnân tulut köbun hnyi vec me hok me e ame omelö hanon ûnyi hnyi mok, k'

ien Than. 11 Wâ bi, ate me ûnykûme hnödra hnahic adre me hokhnyok: öbun e hia but löng ge hokhnyok anyi Jobu, ke öbun e hia but wâ hna bi obiny Than, a g' ame seon Than, k' ame betenge gan

12 Hnyat me lakeiny mönya lö, walang ûnyi ae ûnyi hnathu hon ta je nyi hia, ka habe, ca khemanyin bi, ca hâiâ drany, ke hmeledrany, ke ke ûnyi bi: ke so he ka hake ha eke me eke, ke hobun e ba, me e ba; wâ öbun nye ū but ka hnyi hnaûhangö.

13 Hawa e hu at ame vec unyibun? e so e ame hic. E hu at ame senyin? e so e ame khumöng ogånå Khong. at ae mok unyibun? e so e ame hawâ wahingatiny ekalesia me adre me he ka hic hobi kâu, me hû e ge wakaco hnyi ien Than: 15 ke haba hic hnyi labageju, me ame he bi ka omelö komok, k' ame he Than ka otilâ thö e ; ke a ne hia but ânyâ ta je monu, me ame he ka thang ut gan. 16 Anyin a wale, uomanenâköuâ anyibun ta je hulö, ke hic dö ke at hobi kâu ke at, m' öbun e he ka möt. E hu troban ae gan hmâ ûnyi hnyi hic hijin at ae wisa hwakecin. 17 At helâ m' öta Elia, ke e ame hic ûjöng me me ca he ka ta we; me ame ca ta we ka hnyi hon kânâ hnyi kun ta huna ke siks ta tehi. 18 Ke e ame hic hmetu, me ame ta but we ûnyi hnyi drany, me ame kû thö ta je jeû ûnyi hnyi kânâ.

19 Hnyat me lakeiny mönya lö, a ne monu ke at ûnyi hnyi hnathu, k' ame ohmetuhmetoâ e hnen ke at; 20 me so e ame wâhmakhmeto, a haba at ame ohmetuhmetoâ at ae kong ûnyi hnyi anyin monu hnyok, waleji tavat adre me ha hofuc hnyi ame he ka tube ta je hulö ae se hia.

TUSI A BÂN ANYI

PETERU.

HNYIMAKAN 1.

NYA Peteru aposetolo anyi Iesu Keriso, oge me sihnalimen ka ta je atkanyua adre me ve se ka hnyi Poneto, me Galatia, me Kapadokia, me Asia, me Bithunia, 2

tavat adre me ûca hoton hna wâbânâ hnen Khong a Kamen adrem, ûnyi ge hna okabâ ge Hanu, he ka löng hoton e, me dukâiâ hnen drö Iesu Keriso: E so e unyibun ibetengiö baû, me ûsoköu ae gan hmâ.

3 E so he ka haisoâ Khong me Kamen

Digitized by Google

Tuhöta Iesu Keriso, at a hnöku öta hmetu, | hnyi hwakecibun ae monu a n' öbun hnen hoton anyin ibetengiö ae gan, ka hnyi geju ae möt, hnen möt hmetu thö a Iesu Keriso ûnyi hnyi hna mok, 4 ka hnyi weûhûneny ame ca he bi ka bobot ke ba hnyikongon, k' ame ca aû but, wale adre me ip hnyi drany hnân hobi köbun, 5 k' adre me tu' öbun hnen man maniny Khong deny labageju ka hnyi möt adre me penapena he ka omanenâ hnyi ûen a biliny. 6 Wale öbun e senyin gan hmâ hnyin, ke so bi öbun e ne hmak hnyi je ûcûbic ae ve bongon hnyi ong ûen walang ang, a ne ûcû, 7 m' adre me he ka wâ hna ohnathoâ anyibun labageju ae ûnyi hnathu hon gol, ke so bi adre cubec e ge meic, m' adre me he ka haisoâ me ogânâ me olungâ e ka manen dut Iesu Keriso: 8 waleji öbun e ca wâ, ke öbun e hnyok kâu, eja ke ne öbun e ca wâ walang ang, öbun e labageju kâu, ke öbun e senyin gan hmâ hmönyin ae ca hnân ha, ke ti hmanenang: 9 ke öbun e kap obiny anyibun labageju, wale melen je hanubun. Ame elâm me hnö möt eling hnen ta je perofeta, tavat adre perofeta ibetengiö baû ame he ka o köbun: 11 adre me elâm ûen me bongon e waleji a hnen Hanon Keriso eû hnyi je hnyekudrin hna kû, waleji hnyi hnen hna haimemenâ bânâ ta je vec anyin tethmâ nyiele balua. Ke wale hofucin Keriso, me je hmanenang ame he ka hnu hoton. 12 Adre me omanenâ ködra a g' adre ca huliwan ta je ûnyi eling ködra, ke so bi köbun, waleji adre haimemenâ köbun walang ang hnen tavat adre me khetâ köbun ûthumetu ae so ûnyi ge Hanu Kap adre kunâ ûnyi hnyi drany; waleji a ta je ûnyi ame weny ta je angela he ka selâdrâ.

13 Anyin a wale, hûkâlâ ju wen je hnyekubun, me hmâkâ thö, me ti geju ke ne o but ka hnyi ibetengio baû wale adre me he ka oâ köbun e ka manen dut Iesu Keriso; 14 e so öbun e tha ûcû me tavat ûling, ke ca he öbun ka tha ûcû me webun kâû adrem, waleji k' öbun tiga menekholom: 15 öbun e he ka kap hnyi ta je hwakecibun hia helâ me ûkapiny e at a haw' öbun; 16 anyin adre hia but sihnalimen, ka habe, Okabi öbun ju, anyin a iny kap. 17 Ke öbun e ne hawâ Kamen, wale at ame ca wâhmakhmetoâ tavat, me at ame ve hnö tavat helâ me huliwa anyin ke at me ke at, awe, ot ju hnyi ûen öbun e tiga laba atkanyaua: 18 anyin ae khan' öbun a g' adre ca ûco anyibun möt hwaban ta je ûnyi | 7 Anyin a wale, haba ûnyihnathuiny, me

lakamöbun; 19 ke so bi ûnyi ge dren Keriso ae gan hwaban, helâ me nokon mamoe ae ba hnyikongon me ba monuiny: 20 waleji adre wâ bânâ adrem, k' at tiga ca bi taben hmeledrany, ke adre omanena but hobi köbun hnyi je bong a biliny walang ang, 21 tavat öbun e labageju ka Khong a deny e, waleji at ame omelö thö e ûnyi hnyi hna mok, me hām kâu hmanenang; me me he ka e unyin Khong anyibun labageju me geju. 22 Öbun e hia but okalaötâ je hnyekubun hnyi hnöbun hna löng hoton hnathu ke ne o but ka hnyi ibetengiö ae ba thoi hnyin ka hnyat me lakeiny, anyin a wale ibetengiököu ju öbun ge hnyok ae ba hnyikongon: 23 anyin adre hnöku öbun hmetu ca ûnyi bi hnyi wan ame he ka bobot, ke so bi ge wan ame ca he ka bobot hnen hofuc hwan Khong ae möt me tethmâ nyiele balua. 24 Anyin

A helâ me hna önying tavat hia thithö, Ke haba hmanenanginy at, me helâ me vongon hna önying.

Ame meleca önying, k' ame kölu but vongon:

25 Ke haba hofuc hwan Than, me ame ûthumetu ae so adre me khetâ köbun.

HNYIMAKAN 2.

NYIN a wale degec ut öbun hwakecin hia ae kong, me iyawö hia, me ta je thoi, me ihuhnyinköu, me ûhaiö hia, 2 beweny d' öbun debai a cökiny hanu ae ba thoi hnyin, helâ me ta je mendring a teb o, m' öbun e he ka hûhûö thö gan ka hnyi möt; 3 öbun e ne hia but drem cubecâ a ga betenge bi Than: 4 k' öbun e he kâu wale veto ae möt, ke a degec hnen tavat, ke a ûca hnen Khong, ke gan hmâ hwaban, 5 ke adre me up öbun minya göranyai a je veto ae möt hnân umen hanu, m' öbun e tavat bihut ae kap, he ka hudo ta je hudiny hanu, wale ae so ka Khong ûnyi ga Iesu Keriso. 6 Anyin adre me ha hnyi hna sihnalimen, ka habe,

Wâ bi, inya oge me ip hnyi Ziona veto hnân kopiny adre ûca, ke gan hmâ hwaban :

Ke ame ca he ka hmehma at ame labageju kâu.

ame he ka bobot, wale sileva me gol, ûnyi|hobi köbun a hnyat labageju: ke haba

ang,

Haba veto ame degec hnen tavat up

Me adre hia but ânyâ hnân ban kopiny.

Veto hnân othoâ, me kic hnân öuo; anyin adre me thö thö hnyi hofuc, anyin adre me ca labageju: ke adre me ip ödra hnân ûnyi eling. 9 Ke öbun thibi dö adre me ûca, ke hnyat bihut anyin Khong, ke hnyei ae kap, ke tavat a je hing lakeiny Khong, m' öbun e he ka omanenâ je hwakecin ae ti so anyin at ame haw' öbun ûnyi hnyi lit ka hnyi anyin melam hnân lâiâ: 10 waleji a ca aten dökhu ehac, ke aten bi dökhu dokhon Khong walang ang: waleji a tavat adre ca betenge gadra, ke adre betenge bi gadra walang ang.

11 Hnyat a oûnykûmik lö, inya oge me ûjöngi öbun a ta je atkanyua me tavat menâ tot, ka habe, ûsâkâûö but öbun me ta je weny unyin ae kong, je ûnyi ame vat me hanu; 12 e so e ûcû hwakecibun hnyi hnyimakan Aten ta je hnyei; m' adre me ca he ka haikongu öbun helâ me tavat ae kong hwakecidra, e so adre me he ka ogânâ Khong hnyi bonginy senâ, at ka he ka wâ

anyibun ta je huliwa ae so.

13 Löng hoton ju öbun ta je hnanyibu hia anyin at, can Than: ame ne ka than tot ae nua; 14 ame ne ka ta je gavena, tavat e ame kunâ he ka bi hwaban ka tavat adre me ânyâ monu, me hnân ogânâ tavat adre me ânyâ so. 15 Anyin a wale weny Khong, m' öbun e he ka ohnyiböâ hwen monu anyin tavat ae ca metâ ge anyibun huliwa ae so: 16 helâ me tavat, adre hna bâûá but, ke ca wia hnöbun hna he baû me hnân tube ûokonguny, ke so bi he ka bi athnyabainy Khong. 17 Ogânâ thö tavat hia thithö. Betenge ju ge hnyat me lakeiny. Ot ju ka Khong. Ogånå thö than tot.

18 Lathnyaba lö, löng ju hoton latuhöbun me ot; ca hake ka tavat ae so me menyik, ke ka tavat minya ae hwahwacit. 19 Anyin a walang ûnyi ae so, a ne ke at ame hokhnyokâ vec, hnyi ûnykûm sa ka Khong, ke adre me oveca ke ba can. Anyin a ewa ûnyi hnân hobelöu, öbun ka he ka hokhnyokâ hna kulup öbun can anyibun ta je monu? ke öbun e ne hokhnyokâ vec can hwakecibun ae so, wale ûnyi ae so ka Khong. 21 Anyin adre haw' öbun kâ e: anyin a Keriso ame hom vec minya 11 E so e ame saû but ûnyi hnyi hulö, me hobi köbun, me ham köbun tulut, m' öbun |

hnyat adre me ca labageju, me wale bi e he ka cet hwadeny li hnyeûcan: 22 waleji a at ame ca hnyi ânyâ hulö, ke ba minya thoi adre wâ hnyi hnyimen: 23 waleji adre oû, ke ame ca hnyi fuc bi; k' adre ovecâ, ke e ame ca ha ooti ödra hmetu; ke e ame ka hna e bi ka at owisa hnathoâ: 24 waleji at a hake vadren anyita ta je hulö ge unyin hon ûö, m' ate me he ka möt ka hwakecin ae wisa, anyin ate me mok ut ûnyi hnyi hulö; anyin adre me omeli öbun ge hwadeny hnân ta je osö. 25 Anyin a öbun e he monu ehac helâ me ta je mamoe adre monon gethen; ke walang ang öbun e hmetuhmetu ka At tuö mamoe, me Pisopiny ta je hanubun.

HNYIMAKAN 3.

ELÂE minya öbun omomo löng ju hoton laöiöbun; m' adre me he ka hmehmelâ ge hwakecin laöiödra ae so, ke ca hnen bi hofuc, a ne hu tavat gadra adre me ca löng hoton hofuc; 2 at ka wâ hwakecibun ae ba hnyikongon, me ot. 3 Haba theibibun, me so e me ca theibâ unyin, wale he ka hûle bāt me theibâ gol, me khavâ je ûkhaû; 4 ke so bi he ka omecâ at ae iyong eû hnyi hnyok, wale ûkhaû ame ca he ka bobot, wale hnyok ae menyik me ilemuk, wale ûnyi ae ûnyi hnathu hmönyin hnyi hnyimakan Khong. 5 Anyin ame ka omeci ödra helâe hnen omomo ae kap ehac, hnyat adre me labageju ka Khong, ke adre me löng hoton laöiödra: 6 ke helâe Sara ame löng hotu Aberahama, k' ame hawâ e, me than : ke öbun je lakon, öbun ka he ka mâdrâ so, me ca outen bi ke ûnyi hnân outen.

7 Obaga lö, e so öbun e helâe, tha laba me laöiöbun hoton metâ, ke ogânâ momo, anyin a e kaia ae sēnyin, ke öbu me he ka tha hu ibetengiö baûiny möt; waleling me

me ca he ka ovhelâ hijibun je hic.

8 Walang obiny, e so öbun e he hia ka tha hnyok, me vec betenge, me tha hnyok helâ me je liamekeiny, me sang betenge, me hnyok ae hnyikânâ: 9 ca bi hwaban monu ge monu, me ûjao ge ûjao ; ke so bi hahnahicâ; anyin adre haw' öbun kâe, m' öbun e he ka hnahic. 10 Anyin a

Haba at ame weny möt,

K' ame bewâ je bong ae so,

Me so e ame noc bohmen hnyi monu, Ke li esongodiny wâ e nye fuc thoi:

madrâ so;

E so e ame elâm ûsoköu, me hnu hwen hmiâ waina, me mede, me ta je bijeû hoton e.

12 Anyin a e li emakan Than hon tavat ae

Ke li hnyikönyen ame löng hijidra je

Ke e bi hnyimakan Than hon tavat adre me ânyâ hulö.

13 Ke ie at ame he ka okongu öbun, öbun e ne hwege ka hnyi so? 14 Ke öbun e ne vec can hwakecin ae wisa, hnöbun hnahic: ke ca ot bi ge hnödra hna ootâ, ke ca hlohlo bi ; 15 ke okabâ ju Keriso eû hnyi je hnyekubun me me Than bi: ke laba penapena bala öbun he ka thu ködra hia tavat adre me hnei öbun ge bongon labageju wale eû hnyibun, ke so bi hnyi menyik me ot ; 16 ke e hu gabun ûnykûm sa ae so; waleling me me hmehma ju tavat adre me haikongo hwakecibun ae so unyin Keriso: anyin adre me haikongu öbun. 17 Anyin ae so but, a ne weny Khong, m' öbun e he ka vec can so öbun e ânyâ, ke kong bi e can hulö öbun e ânyâ. 18 Anyin ae okhaca hom vec Keriso can hulö, wale ae wisa me hwaban tavat ae ca wisa hwakecidra, me me he ka lili öta ka Khong: adre hlingå e hnyi unyin, ke adre omelö e hnyi hanu; 19 ke ûnyi hnyi e, e ame he but me khetâ ka ta je hanu hnyi hnyin uma ceat, 20 waleji a tavat adre me ca ûling ehac, hnyi ûen lingvec ae beû hmâ anyin Khong ame halubahingen hnyi ûö Noa, ke e ame penapena hu, waleji adre omelö hnyat ae wakhalet hnyin, a ödrin eit hnyi köiö: 21 wale thibi e hnyi ûhöûcû ae bnathu at ame omeli öbun minya walang ang, a bapataiso, ca ûnyi bi ge hna hneû degecâ ikikiny unyin, ke so bi he ka hnö ge ûnykum sa ae so ka Khong hnen möt hmetu a Iesu Keriso; 22 wale hnyi ke keihen a metân Khong, ke a ölö hnyi drany ai: ke ame löng hoton hnen ta je angela, me tavat musi, me ta je man.

HNYIMAKAN 4.

NYIN a wale haba Keriso ame hom hnyi unyin, ke so bi ka hnyi weny Khong. a At ame op. 3 Ame ne soju hna ânyâ weny Aten ke je hnyei, hnyi je ûen a hia but, waleji adre me vheno wagelue, me je weny ae kong, me

ae kong, me hmi ka ta je hnatheat ae ikiki: 4 ke adre me lâiâ ge ca tha wadring a öbun m'ödra ka hnyi imedioköu ae ti kong, ke adre me haikongu öbun: 5 ke adre me he ka ve ha hwakecidra bi kâu at ame he ka hnö tavat ae möt me tavat ae mok. can e adre me kheta ûthumetu ae so ka tavat ae mök, m' adre me he ka hnei ödra hnyi unyin helâ me at, k' adre möt hnyi hanu helâ me Khong.

7 Ke e hakekeny jut obiny ta je ûnyi hia thithö: anyin a wale metâ th' öbun ke hmâkâ thö me hic: 8 ke hon ta je ûnyi hia, e so öbun e ibetengiököu; anyin ame he ibetengiö ka tube ta je hulö ae se hia. 9 Imetenyimwi ju ke at ka ke at, ke ca ulidro bi ; 10 helâ me hna ve kap bwihlany, e so he ka ûhuliwakou, helâ me tavat tuö soâ ibetengiö baû anyin Khong ae se hia bongon; 11 a ne fuc ke at, fuc dö helâ me hofuc hwan Khong; a ne huliwa ke at, huliwa helâ me man ame ham ge Khong: m' adre me he ka ogânâ Khong hnyi ta je ûnyi hia thithö ga Iesu Keriso, e unyin hna ogânâ, me musi nyiele nyiele balua. Amen.

12 Je oûnykûminy lö, ca he öbun ka lâiâ ge ûcûbic helâ me meic unyibun ame o he ka cubic öbun, helâke me ûnyi ae teb ûnyi ame o köbun: 13 ke so bi senyin d' öbun anyin öbun e tha hom vec me Keriso; m' öbun e he ka senyin gan hmâ e ka manen dut anyin hmanenang. 14 Adre ne haikongu öbun can ien Keriso, hnöbun hnahic; anyin ame laba unyibun Hanon hmanenang me Hanon Khong. 15 Ke ca he ke at gabun ka vec anyin a e at ûhlingö bi, me at venöu, me at ame ânyâ monu, me at ame hngele baû ka ta je ûnyi anyin keihen: 16 ke a ne vec ke at anyin a e Kerisiano ca he ka hmehma; ke so e he ka ogânâ Khong hnyi ien e. 17 Anyin a walang ûen dut he ka ûhnei hwân hnyi uma umen Khong: ke ame ne hwan unyita, ieû obiny ka tavat adre oûnyibâûâ ûthumetu ae so anyin Khong? 18 Ke a ne huliwa vec hnyi unyin, e so öbun e tet but he ka omelö tavat ae wisa, ame he ka metâ me hnyok helâe; anyin a hia but manen ua at ame ca ot me at ae kong? 19 mok degec hulö hnen at ame hom vec hnyi Anyin a wale e so ka tavat adre me vec unyin ; 2 m' öbun e ca he hmetu ka möt hoton weny Khong he ka ânyâ hwakecin ka hnyi ta je weny at, hnyi ûen a tiga öbun ae so me hna je hanudrin kâu at ae hnathu,

II. PETERU 1.

HNYIMAKAN 5.

NYA oge me sihwegiâ wahingat unyibun, inya minya ang ke hingat, me at ohnatho je vec anyin Keriso, me at ame he ka hnyi hu hmanenang ame he ka manen: 2 Tuö ju hna hat mamoe e unyibun, me bi homakan, ca ge musi, ke so bi ge weny, hoton Khong; ke ca ûnyi ge behu omjeû, ke so bi ge hnyok ame weny; 3 ke ca he ka hwen thanâ je hanymöbun, ke so bi hamöbun he ka bi tulut ka hnahat 4 Ke e ka manen dut Taben mamoe. tavat tuö mamoe, me öbun e he ka hu korona ae hmanenang ame ca he ka hia 5 Helâe minya öbun hnyat ae teb únyi, löng ju hoton wahingat. Eke, öbun hia thithö lö, weikâ ju hwakecin ae hnyikânâ he ka uhuliwaköu: anyin a Khong ame hagutâ tavat bi gan, me ham ibetengiö baû ka tavat ae hnyikânâ oûnykûmidra. 6 Anyin a wale, ohnyikön' öbun ju hnyi hmelen huyamen Khong ae man, me me he ka ogöranyi öbun hnyi ûen ae ûcû; 7 hna but kau anyibun ta je hmak hia thithö, anyin a e ame ûnykûmi öbun. 8 Metâ tavat unyin Keriso.

but öbun, ke hmâkâ thö: haba iwahnaihmiöny möbun, wale diabolo ame ngenu helâ me liona ame kuku, k' ame heleû hauiny: 9 hwege bala ju öbun ka hagutâ e bnyi anyibun labageju, anyin ae khan' öbun a g' ame aat dö unyin je liamekeiny möbun eang hmeledrany ta je vec helâe. 10 Ke haba Khong hwecin ibetengiö baû hia, wale ame haw' öbun ka hnyi anyin hmanenang ame ca ba balua unyin Keriso, öbun ka um dö vec hnyi ûen ae okhulit, me wale at ame he ka obekhöti öbun, me otethm'öbun, me ohwegi öbun. 11 E unyin musi nyiele nyiele balua. Amen.

12 Oge hia but sihnalimen ökhulitâ köbun ûnyi ge Silevana, ke oge me ûnykûme ae liamekeiny ae hnathu, hnân he ka sihwegi öbun me ohnatho, ka habe, wale ibetengiö baû ae hnathu anyin Khong; tethmâ ju öbun hnyin e. 13 Haba ekalesia hnyi Babulona, wale adre me tha ûca möbun, me ame italofa m' öbun ; ke helâe minya Mareko a nökuk. 14 Italofaköu ju öbun ge ûcimhnyimakiny ibetengiö.

E so e unyibun hia thithö ûsoköu, öbun

TUSI A LOINY ANYI

PETERU.

HNYIMAKAN 1.

NYA Simona Peteru athnyaba me apo-setolo anyi Iosu V setolo anyi Iesu Keriso, oge me sihnalimen ka tavat ae hu gadra labageju ae ûnyi hnathu helâ m'öhmun hnyi hwakecin ae wisa unyin Khonguta me At ûhömeli a Iesu Keriso: 2 e so adre osehia unyibun ibetengiö baû me ûsoköu hnyi hna wâhmakhmetoå Khong me Iesu Keriso a Tuhöta; 3 anyin a e ame hia but ham köta ta je ûnyi hia hnyi möt me hwakecin ae ûcû me Khong, hnen maniny man, ûnyi ge hna wâhmakhmetoâ e, at ame ha öta ge anyin hmanenang me hnyok so; 4 ke can thibi e, e ame ham köta ta je hna ha bânâ ae ûnyi hnathu me gan hmâ hmönyin; m' öbun e he ka hnyi vheno hwakecin Khong, hnen e, öbun tavat kec ge hwakecin ae ta je hulö ehac. 10 Anyin a wale, hnyat

Khong. 5 Eke, can thibi e, e so öbun e he ka ti hwege hnyi je huliwa hia, me bi hanen hnyok ae so ka hnyi anyibun labageju; me bi hanen metâ ka hnyi hnyok ae so; 6 me bi hanen hom ûhnyûkongo ka hnyi metâ; me bi hanen hokhnyok ka hnyi hom ûhnyûkongo; me bi hanen hwakecin ae ûcû ka Khong ka hnyi hokhnyok; 7 me bi hanen hnyokâ hnyat me lakeiny ka hnyi hwakecin ae ûcû me Khong; me bi hanen ibetengiö ka hnyi hnyokâ hnyat me lakeiny. 8 Anyin a ne e unyibun ta je ûnyi e, k' ame ne se, me wale ame he ka wi' öbun m' öbun e ca hnyat baû bi, ke ca hnyat bi adre me ca wâ, hnyi hna wâhmakhmetoâ Tuhöta Iesu Keriso. 9 Anyin a wadröu but at ae ca tren ta je ûnyi e, ke hadedak, k' ame hnying hna obosoâ ûnyi hnyi anyin kong eang hmeledrany ûnyi ge weny me lakeiny lö, hwege th' öbun he ka ohwâdâ e ca he balua ka thö: 11 anyin a helâe adre me he ka ti hn' öbun he ka dit ka hnyi dökhu ame ca ba balua a dokhon Tuhöta At a omeli öta, a Iesu Keriso.

12 Anyin a wale oge me he ka laba penapena he ka öûnykûmi öbun ge ta je ûnyi e, ke so bi e khan' öbun, me tethmâ hnyi hnathu e unyibun. 13 Ke inya oge me ûnykûme ae so könya he ka sihwegi öbun ge hnök hna oûnykûmi öbun, e me tiga inya hnyi uma menâ eang; 14 e khanö nya ae logot oge me he ka uny degecâ but umök uma menâ, helâ me hnen Tuhöta Iesu Keriso hna omanenâ könya. 15 Eke oge me he ka hwege huliwa me me khan' öbun ûnykûme bala ta je ûnyi eang, iny ka mokcu. 16 Anyin a öhmun e ca hnu hoton ta je vekhet thoi anyin tavat ae metâ, waleji hnyi ûen öhmun e omanenâ köbun man me ioiny Tuhöta Iesu Keriso, ke öhmun e hnyi wâ anyin hmanenang. 17 Anyin ae hu but gan ûnyi ge Khong a Kamen hna ogânâ me hmanenang, waleji ame o kâu hwan hofuc ûnyi hnyi hmanenang ae nua, ame ha, ka habe, Walang Nökuk a oûnykûmik oge me senyin kâu: 18 ke öhmun e hnyi löng hofuc e ûnyi hnyi drany, waleji ke tiga öhmun unyin hnyi hon bucen ae kap. 19 Ke e hu but gahmun hofuc adre perofeta adre ti ohnathoâ; ke so öbun e ûnykûme wia ka hnyin, helâ me ka lamepa ame umumelam hnyi dok ae lit, ke ne o but hnyi haolany, ke ame o thö okhû lany eû hnyi je hnyekubun: 9 ke öbun e wâhmakhmetoâ a bân, ka habe, haba je hna perofeta hia thithö hnyi hna sihnalimen, me, ame ca manen baû bi. 21 Anyin ame ca o ke hna perofeta ehac ûnyi hnyi weny at, ke ame ha tavat ûnyi ge Khong, ke a huliwan je hnyekudrin hnen Hanu Kap.

HNYIMAKAN 2.

E ame o thö minya ta je perofeta thoi ehac unvin terret ehac unyin tavat, ke helâe ame he ka hu tavat ûne thoi unyibun, tavat adre me he ka okûâ duöngâ ta je imouköu ae hnaûhangö, me he ka ivinöâ Than at ame ûcû ödra, adre me okûâ ködra bi hnaûhangö ae logot. 2 Ke se hia tavat adre me he ka

hna haw' öbun, ke hna ûc' öbun: anyin a | nyekudra omjeû: ke haba hna he ka bi öbun e ne ânyâ balua ta je ûnyi e me öbun|hwaban ködra ehac, me, ca bec bi, ke haba hnaûhangö adre ip hobi ködra ame ca ta mokut bi. 4 Anyin ame ne ca betenge Khong ge ta je angela hnyi ûen adre me ânyâ hulö, ke e ame khû ödra ju hnyi gena, k' ame hn' ödra but ka hnyi je thop ac menekholom, he ka tu' ödra ke ne o but hnyi ûhnei; 5 ke ame ca betenge bi ge hmeledrany ehac, ke ame omeli Noa me hnyat minya a seven, at ame khetâ hwakecin ae wisa, hnyi ûen e ame oâ uoû ka bnyi hmeledrany ae kong; 6 ke ame ohnaúhangöâ li taun Sodoma me Gomora, me ohia, me wia me hnabadröu, me e ame ip hnân haten ka tavat adre me he hmetu ka ânyâ hwakecin ae kong; 7 ke ame omeli Lota at ae wisa hwakecin, ame vec hnyekon ge hwakecin tavat ae kong ae ikiki 8 (anyin a haba at e ae wisa hwakecin, me ame tha laba m'ödra, me wâ, me löng, me ohmâkâ hnyekon ae wisa hnyi je bong ge anyidra ta je huliwa ame hanyâûâ hnanyibu): 9 e khana Than hwakecin hna omelö tavat ae wisa hwakecidra ae ûcû me Khong ûnyi hnyi ta je ûcûbic, me he ka ip me hnân hwaban tavat ae ca wisa hwakecidra ke ne o but hnyi bong owisa; 10 ke nua bi tavat adre me hnu hoton weny unyin ae kong, me oûnyibâûâ musi. Tavat adre me ca ot, ke tavat hwege ânyâ wedra, adre me ca ot he ka haikongoâ ta je musi: 11 ke haba ta je angela ae nua hnyi hwege me man, me adre me ca ha hnaûhang' ödra bi hnyi hnyimakan Than. 12 Ke haba tavat ang, me helâ me ta je meno ae ba hnyekudra, k' adre hnöku ödra helâ me omeno hnân noc me hlingâ, adre me haikongoâ ta je ûnyi ae ca khan' ödra, ke adre me he ka hamödra hia hnyi hnödra hna ohia, 13 k' adre me he ka vec hnân bi hwaban hnödra hna oveca; tavat adre me ûnykûme ae so he ka mede monu hnyi selany, ödra je thatûnyi, ke hnyat ae hu hnyikongon, adre me senyinâ anyidra je thoi k' adre me tiga tha han m'öbun hnyi bijeû; 14 a unöngötö je emaködra ge bi ûnyi monu, ke ca khan' ödra bi he ka menâ mâdrâ hulö; ke adre me iyawâ tavat adre me ca tethmâ bi ; ke haba je hnyekudra, me khenen hnyi hwakecin behnyekon; ödra je hnyat ha hnauhangöå; 15 ödra hnyat adre me hna degecå gethen ae wisa, k' adre me he monu, k' hnu hoton anyidra hwen iwadedök; me adre me hnu hoton gethen de Balaama adre me he ka haikongoâ hnathu ûnyi nöku Beora, waleji at ame hnyokâ hwaban gadra. 3 Ke adre me he ka ûcû öbun ge hwakecin ae ca wisa; 16 ke adre me oû e hwaban hofuc ae thoi, anyin adre me beh-can anyin monu: ke ame fuc asina ae hum

ge ifucin at, me thawâ hwen monu anyin me ip bi ke ne o but hnyi bong owisa me perofeta. 17 Odra je hna pupua köiö ae bnaûhangö anyin tavat ae ca ûcû hwakehme, ke ta je hai ame oûang dö; adre hia but ip hobi ködra lit ae menekholom. Anyin adre me fuc bi gan me hobelöu monu, adre me iyawâ tavat adre me hap kec dö ge tavat adre me laba hnyi monu, ge ta je weny unyin, me bi ûnyi monu; 19 adre me ha bânâ ködra bi a g' adre me he ka hn' ödra bâûâ, ke so bi haba ödra, me lathnyabainy hwakecin ae ikiki; anyin a haba at ame hom ûhnyûkongoâ ke at, me wale at eling ame bâ bi kâu. 20 Anyin adre ne hia but kec ûnyi hnyi ta je ûnyi ae kong hnyi hmeledrany ûnyi ge hnödra hna wâhmakhmetoa Than At ûhömeli a ke ame he ka hia drany me hmuhmu ae Iesu Keriso, ke adre me vhet hmetu hnyin me hom ûhnyûkongo, awe, e kong obiny hynat eling hon can. 21 Anyin ae so ködra adre ne ca hia but wâhmakhmetoâ getheniny hwakecin ae wisa, hon hnödra hna wâhmakhmeto, me hmetuhmetu ûnyi hnyi hnanyibu ae kap adre me ham ködra. 22 Ke ame aat dö ködra helâ me ong vejec ae hnathu, ka habe, Ame hmetu thö kuli ka hnyi hnen hna hmita, k' ame hmetu thö buaka a ka hia but söû ka hnyi hmudra he ka seset hnyin.

HNYIMAKAN 3.

NYAT a oûnykûmik lö, walang tusi a loiny inya oge me sihnalimen köbun; ke haba hnyi li tusi a lo hia, me oge me sihwegiâ je hnyekubun ae hnathu me oûnykûmi öbun; 2 m' öbun e he ka ûnykûme thö ta je hofuc a bân hwan ta je perofeta ae kap, me hnanyibu anyin Than At ûhömeli a deny anyibun ta je aposetolo: 3 a böbun he ka wâhmakhmeto ûnyi eang a haba hnyi ta je bong a biliny, me ame he ka o tavat ûhiö me ûhlumöny, k' adre me he ka he hoton ta je wedra bi ae kong, 4 me ha, ka habe, Ewa hna ha bânâ a g' ame he ka o? anyin a hwân dö hnyi ûen mokut a lakamöta adrem, me ame tethmâ bala ta je ûnyi hia thithö, waleji hwân hnyi hna op ta je ûnyi hia. 5 Anyin ae wedra bi he ka hnying ûnyi eang, ka habe, walethö drany kâû adrem, me hmeledrany minya, waleji adre tretraoâ ge köiö ke ûnyi hnyi köiö hnen hofuc hwan Khong; 6 ke can e haba uoû ame ohia hmeledrany waleji 18 Ke hûhûö th' öbun hnyi ibetengiö baû adrem: 7 ke haba drany me hmeledrany me wâhmakhmetoâ Tuhöta At ûhömeli, a hofuc eling hnân hobi kâu meic, k' adre ang me nyiele balua. Amen.

cidra me Khong.

8 Hnyat a oûnykûmik lö, ca he öbun ka hnying hofuc ang a khaca, ka habe, haba hnyi hnyimakan Than, me bong a khaca helâ me wan thauzan ta je huna, ke haba ta je huna a wan thauzan, me ûcû thibi me bong a khaca. 9 E ca bec bi Than hnyi hnen hna ha bânâ, helâ me ûnykûmenen keihen, ka habe, e bec; ke e ame hok hnyoki öbun beû hmâ, e ca weny bi ame he ke at ka hnaûhangö, ke so bi adre me he hia thithö ka ietra. 10 Ke ame he ka o bong bonginy Than helâ me at venöu; gan hmâ hnyi bong eling, ke ame he ka köiö but ge kahwa ae gan hmâ ta je ûnyi hia thithö, ke adre me he ka thong degecâ minya hmeledrany me ta je ûnyi adre huliwan hnyin e. 11 Ke can ame he ka hia ta je ûnyi e, me ieû hwakecin ae ûcû köbun? hawa e ca so öbun e he ka tavat ae hnathu hnyi hwakecin ae kap me hwakecin ae ûcû me Khong, 12 me tavat halubahingen me webun he ka o but bong bongon Khong, wale ame he ka thong drany me me he ka oköiâ e, ke ame he ka köiö but ge kahwa ae gan hmâ ta je ûnyi hia thithö? 13 Ke hoton hnen hna ha bânâ, ate me halubahingen drany a teb ûnyi me hmeledrany a tebûnyi, wale ame he ka laba hnyin hwakecin ae wisa.

14 Anyin a wale, hnyat a oûnykûmik lö, haba öbun tavat öbun e halubahingen ta je ûnyi e, hwege thö, m' adre me ō 'bun dö hnyi ûsoköu ae ba hnyikongon me hnân haikongu öbun hnyi hnyimakan. ûnykûme ju öbun a haba hok hnyok beû hmâ anyin Tuhöta me wale möt, helâ me hna sihnalimen köbun ga Paulo liamekeiny m' öta a oûnykûmita, hoton metâ adre ham kâu; 16 ke helâe hnyi anyin ta je tusi ame ha hnyin ta je ûnyi e; ke wale thibi e ke je hofuc ae hmak he ka wâ tremângâ, adre wia hnen tavat adre ca nâ me tavat loloâ, helâe minya ke je hna sihnalimen, m' adre me ka ohnaûhang' ödra bi. 17 Anyin a wale hnyat a oûnykûmik lö, ö 'bun âu, anyin ae khan' öbun dut ehac wâ öbun nye ta hnyi hnöbun hna tet hmâ e, e ka lili öbun ge monu anyin tavat ae monu. walang ang, me adre hia but ip ûnyi ge lesu Keriso. E unyin hmanenang walang

IOANE.

HNYIMAKAN 1.

ABA ûnyi ae ûnyi hnyi can waleji öhmun e löng me wå ge je emaköhmun, me wâ hmâ, me kâlâ ge je hnyamöhmun, hnyi Hofucin Möt 2 (ke a manen dut möt, k' öhmun e hia but wâ me ohnathoâ, me thumetu öbun ge möt a nyiele balua bi, waleji ae unyin Kamen, k' adre me omanenâ köhmun): 3 ke öhmun e omanenâ köbun ûnyi öhmun e wâ me löng, m' öbun e he ka tha laba m' öhmun : eke, ke öhmun e tha laba me Kamen me Nokon a Iesu Keriso: 4 ke öhmun e sihnalimen ta je ûnyi ang, me me hwâdâ but anyita senvin.

5 Ke walang ûthumetu öhmun e hia but löng ûnyi gan, me haimemenâ köbun, ka habe, Khong thibi melam, ke ba ju ke ong lit unyin. 6 Ate ne ha, ka habe, ötin e tha laba mē, k' ate me vheno bi hnyi lit, awe, ate me thoi, k' ate me ca ânyâ hnathu: 7 ke ate me ne he hnyi melam, helâ me e hnyi melam, awe, ate me tha laba ke at me ke at, k' ame hneû degecâ anyita ta je hulö hia thithö hnen drö Iesu a Nokon. 8 Ate me ne ha, ka habe, e ba anyita hulö, awe, ate me ka iyaw' öta, ke ba hnathu unyita. 9 Ate me ne omanenâ anyita ta je hulö, me e at ae hnathu ke wisa he ka hna degecâ bi anyita ta je hulö, me hneû degecâ ta je hwakecita hia thithö ae ca wisa. 10 Ate me ne ha, ka habe, ate me ca hia but hnyi ânyâ hulö, awe, ate me wia e me at thoi bi, ke haba hwan hofuc, me ca eû hnyi je hnyekuta.

HNYIMAKAN 2.

E lakuk lö, inya oge me set köbun ta je ûnyi e, m'öbun e ca he ka ânyâ hulö. Ke a ne ânyâ hulö ke at, me hu but gata Ühadruö unyin Kamen a Iesu Keriso

bi hmeledrany hia thithö. 3 Ke walang haten a ga khan' öta e, ka habe, ate ne löng hoton anyin hnanyibu. 4 Haba at ame ha, ka habe, e khano nya but e, k' ame ca löng bi hoton anyin ta je hnanyibu, awe, e ame thoi, ke ca e bi eû hnyi hnyekon hnathu: 5 ke haba at ame löng hoton hwan hofuc, me hnathu adre hia but obekhötå eû hnyin at e hnyok ka Khong. Waleling me me khan' öta a öta but eû hnyi hnyekon: 6 haba at ame ha, ka habe, e ame laba eû hnyi hnyekon, me ûcû kâu he ka he helâ me ûheny.

7 Hnyat a oûnykûmik lö, oge me ca sihnalimen köbun hnanyibu a teb ûnyi, ke so bi hnanyibu adrem, waleji öbun e hu ûnyi hnyi can: haba hnanyibu adrem, me waleji hofuc öbun e löng. 8 Wale hmetu ang, inya oge me set köbun hnanyibu a teb ûnyi, wale ae hnathu gan me gabun; anyin ame hia tot menekholom, ke ame umumelam walang ang melam ae hnathu. Haba at ame ha, ka habe, e but hnyi melam, ke ame hûkötiâ bi liamekeiny mē. awe, e bala bi hnyi lit ke ne o but walang ang. 10 Haba at ame betenge ka liamekeiny mē, e but hnyi melam, ke ba ûnyi hnân othoâ gan. 11 Ke haba at ame hûkötiâ liamekeiny mē, e bala hnyi lit, k' ame he hnyi lit, ke ca khana hnen hna he ka hnyin, anyin ame öwadruâ li emakan hnen lit.

12 Inya oge me set köbun je wanakat, anyin adre hna degecâ anyibun ta je hulö ûnyi hnyi ien. 13 Inya oge me set köbun je kamen anyin ae khan' öbun e, waleji ûnyi hnyi can. Inya oge me set köbun wahidröu, anyin a öbun e hwege hon at ae kong. Oge hia but set köbun je wanakat, anyin ae khan' öbun Kamen. 14 Oge hia but set köbun je kamen, anyin ae khan' öbun at, waleji ûnyi hnyi can. Oge hia but set köbun wahidröu, anyin a öbun at ae wisa: 2 ke e thibi hut can anyita ta hwege, k' ame tethmâ eû hnyibun hofuc je hulö; ke ca hake öta thibi, ke can minya hwan Khong, ke öbun e tubun hon at ae

Digitized by Google

kong. 15 Ca he öbun ka hnyokâ hmele-|adre hnoko ûnyi gan tavat hia adre me drany, me ta je ûnyi eang hmeledrany. A anyâ hwakecin ae wisa. ne ke at ame hnyokâ hmeledrany, me ba bi hnyok ka Kamen eû hnyi hnyekon. Anyin a haba ta je ûnyi hia thithö eang hmeledrany, wale behnyekon ta je ûnyi hnyi unyin, ke behnyekon hnen li ecmak, Kamen, ke ûnyi eang hmeledrany. 17 Ke haba hmeledrany, me ame he bi ka hia, me drany, anyin ae ca khan' ödra e bi. ta ge weny ka hnyin: ke ame he ka tethmå nyiele balua at ame mådrå weny

18 Je wanakat lö, haba awa ang, me obiny: ke helâ me hnöbun hna löng a g' ame he ka o iwahnaihmiöny me Keriso, ke se hia je iwahnaihmiöny me Keriso walang ang; waleling me manen köta a haba awa ang, me obiny. 19 Adre me he but unvita, ke so bi ca lahanöta ödra; anyin adre ne je lahanöta, me adre me ne hia but tethmâ unyita: ke adre me he but, me me manen dut a ca je lahanöta ödra hia. 20 Ke so bi adre me hû öbun ûnyi ge At ac Kap, ke manen köbun ta je ûnyi hia thithö. Oge me ca sihnalimen köbun anyin ae ca lö, ca he ka omonu öbun hnen ke at: e khan' öbun ûnyi ae hnathu, ke so bi, anyin ae khan' öbun e, ke anyin ame ca o thoi ûnyi hnyi hnathu. 22 Ewa at thoi, ca e at ame ha, ka habe, ca Keriso bi Iesu? Haba at ame ivinöâ Kamen me Nokon, me Nokon Khong, me me he ka ohia ta je wale iwahnaihmiöny me Keriso. 23 Haba huliwa anyin diabolo. at ame ivinöå Nokon, me hia but Kamen unyin: ke haba at ame haimemenâ Nokon, me e but unyin minya Kamen. 24 Ke haba öbun, me so ame laba bala eû hnyi je hnyekubun hofuc öbun e löng hnyi can. Ame ne he ka e bala eû hnyi je hnyekubun hofuc öbun e löng ûnyi hnyi can, me öbun e he ka laba balua bi unyin Nokon ca betenge me liamekeiny mē. 11 Anyin a me unyin Kamen. 25 Ke walang hna ha walang ûthumetu öbun e löng ûnyi hnyi bânâ waleji e ame ha bânâ köta, möt ame ca can, ka habe, hamöta he ka ibetengiököu: ba balua. 26 Oge hia but sihnalimen ta je 12 ca helâ me Kaina, a ûnyi ge at ae kong, ûnyi e köbun ge tavat adre beomonu öbun. k' ame hlingâ keiny. Ke can ieû e ame 27 Ke haba öbun, me ame tethmâ unyibun hlingâ e? Can ae kong anyin bi ta je hna osûâ waleji öbun e kap ûnyi gan, ke ca huliwa, ke wisa bi ta je huliwa anyin ûnyi hnathu köbun ame he ke at ka n' öbun; ke haba hnen hna osûâ ame n' öbun 13 Hnyat me lakeiny lö, ca he bi ka hnyi ta je ûnyi hia, ke e hnathu e, k' ame hlohlo e ka hûköti öbun hnen aten hmeleöbun e tethmâ hnyin. 28 Ke walang ang je wanakat lö, laba ju eû hnyi hnyin; me ate me betenge ge je liamekeiny. Haba me hu gata hnyok ae hwege, e ka manen at ame ca betenge, me e bala bi hnyi mok.

HNYIMAKAN 3.

A bi ûganiny ibetengiö waleji a ham köta Kamen, m' adre me he ka ke hobeluâ monoâ möt ang, me ca ûnyi ge ha' öta me je lakon Khong: ke öta e. Waleling me me ca khan' öta hnen hmele-Hnyat a oûnykûmik lö, öta je lakon Khong walang ang, ke tiga ca manen bi bonguta nyiele. Ke e khan' öta, ka habe, e ka manen dut, me ate me he ka helâ mē; anyin ate me he ka wâ cicöâ e. 3 Ke haba ödra hia ae hu gadra geju eang, me, adre me okabi ödra bi, helâ mē ae kap. 4 Haba ödra hia adre me ânyâ hulö, me adre me hanyâûâ hnanyibu: ke haba hna hanyâûâ hnanyibu, me wale hulö. 5 Ke e khan' öbun a g' ame manen dut me me he ka hom degecâ hulö; ke ba anyin hulö. 6 Haba at ame laba eû hnyin e ame ca mâdrâ hulö: haba at ame ânyâ hulö, me ame ca hia but wâ e, ke ame ca wâhmakhmetoâ e: 7 Je wanakat wisa at ame ânyâ hwakecin ae wisa, helâ më ae wisa: 8 ûnyi ge diabolo at ame ânyâ hulö; anyin ame ânyâ hulö diabolo ûnyi hnyi can. K' a manen dut 9 Ame ca ânyâ hulö at adre hnokoâ ûnyi ge Khong, anyin ame laba eû hnyi hnyekon wan gan; ke e ca khana he ka ânyâ hulö, anyin adre hnokoâ ûnyi ge Khong. 10 Ûnyi hnyi e, me manen dut lakon Khong me lakon diabolo: anyin a ca ûnyi ge Khong at ame ca ânyâ hwakecin ae wisa, me at minya ame keiny.

ca thoi bi, ke helâe, e ame n' öbun, ke so drany. 14 E khan' öta, a ate me hia but dut, m'ate me ca he ka hmehma hnyi hnyi- 15 Haba at ame hûkötiâ liamekeiny mē, makan e ka o but. 29 A ne khan' öbun a me e thibi at ûhlingö; ke e khan' öbun dut e at ae wisa, awe, e khan' öbun minya a g'a haba at ûhlingö, me ba bi möt ame ca ba

16 Ke manen balua eû hnyi hnyekon. köta ibetengiö anyin a e ame hamen ham anyin möt hnân hobi köta: me ûcû minya köta he ka ham anyita möt hnân hobi kâu je liamekeiny. 17 Haba at ae hu ta ûnyi eang hmeledrany, k' ame wâ liamekeiny mē ae theduoc, k' ame thelöng oûnykûminy gan, me ame he ka kâmâu hnyok ka Khong ka laba eû hnyin at e! 18 Je wanakat lö, ca he öta ka betenge thibi ge hofuc, me bohmen; ke so bi hnyi huliwa me hnathu. 19 Hnen e ate me he ka wâhmakhmeto a ûheta hnyi hnathu, k' ate me he ka cubec je hnyekuta hnyi hnyimakan, 20 hnyi ûnyi ame haikongu öta hnen hnyekuta: anyin me he ka möt ûnyi gan. 10 Wale thibi ae beönua bi Khong hon ta je hnyekuta, ang ibetengiö, ca hnöta hna hnyok ka me khana ta je ûnyî hia thithö. 21 Hnyat Khong, ke so bi hnen hna hnyok köta, me a oûnykûmik lö, a ne ca haikongu öta hnen hna kunâ Nokon hnân hut can anyita je je hnyekuta, me hu but gata hnyok ae hulö. hwege ka Khong; 22 ke haba ûnyi ate me sumâtâ me ate me hu but gan, anyin ate me löng hoton anyin hnanyibu, me ânyâ ta je ûnyi ae so hnyi hnyimakan. 23 Ke walang ang anyin hnanyibu, ka habe, hamöta he ka labageju ka hnyi ien Nokon a Iesu Keriso, me ibetengiököu, helâ me hnanyibu a ham köta. 24 Ke haba at ame löng hoton anyin ta je hnanyibu, me ame laba eû hnyi hnyekon, ke e minya eû hnyi hnyekon. Ke hnen bi e, me ate me wâhmakhmeto a e ame laba eû hnyi hnyekuta, ûnyi ge Hanu e ame ham köta.

HNYIMAKAN 4.

NYAT a oûnykûmik lö, ca kap bi ta je hanu hia, ke cubec ju ta je hanu, hawa, ûnyi ge Khong ödra: anyin ae se hia | ta je perofeta thoi ame o ehe hnyi hmeledrany. 2 Hnen ûnyi ang öbun e wâhmakhmetoâ Hanon Khong: haba ta je hanu hia adre me ha, ka habe, a o but Iesu Keriso hnyi unyin, me wale hanu ûnyi ge Khong: 3 ke haba ta je hanu adre me ca bi walang ang hnyi hmeledrany. 5 Odra lahanen hmeledrany, anyin a wale betenge minya ge liamekeiny mē. adre me hwen hmeledrany, ke ame ling ödra hnen hmeledrany: 6 Öhmun tavat ûnyi ge Khong: ke ame ling öhmun hnen at ame

wâhmakhmeto Khong; ke ame ca ling öhmun hnen at a ca ûnyi ge Khong. Hnen ûnyi e ate me wâhmakhmeto hanu ae hnathu, me hanu ae monu.

7 Hnyat a oûnykûmik lö, e so ate me he

ka ibetengiököu: anyin a ûnyi ge Khong ibetengiö; ke adre hnoko ûnyi ge Khong ödra hia adre me hnyi betenge, ke adre me wâhmakhmeto Khong. 8 Haba at ame ca hnyi betenge bi, me ca khana bi e hnen Khong; anvin a Khong ibetengiö. 9 Adre hia but omanenâ köta ibetengiö anyin Khong, waleji hnyi hnen Khong hna kuna ka hnyi hmeledrany Nokon a khaca, m'ate 11 Hnyat a oûnykûmik lö, a ne betenge gata Khong helâe, hamöta he ka 12 E ba bala at ame wa ibetengiököu. Khong: ate ne ibetengiököu, me Khong ame laba eû hnyi je hnyekuta, ke adre obekhötâ anyita ibetengiö kâu eû hnyita: 13 ke e khan' öta a ate me laba eû hnyin hnyekon, ke e bi eû hnyi je hnyekuta, anyin a e ame ham köla Hanon. 14 Ke öhmun e hia but wâ me ohnatho, a ga kunâ Nokon hnen Kamen he ka omelö hmeledrany. Haba at ame he ka ha, ka habe, Iesu Nokon Khong, me Khong ame laba eû hnyin, ke e bi eû hnyi hnyekon. ate me wâ me labagejoâ ibetengiö anyin Kong köta. Haba Khong, me ibetengiö; ke haba at ame laba hnyi ibetengiö, me ame laba hnyi hnyekon Khong, ke Khong eû hnyi hnyin. 17 Hnen thibi ang adre me obekhötå ibetengiö unyita, m' ate me he ka hu hnyok ae hwege hnyi bong owisa: anyin a öta tha ûcû mē eang hmeledrany. 18 E ba ot hnyi ibetengiö: k' ame obâ degecâ ot hnen ibetengiö ae bekhöt, anyin ae tren vec ot ; k' adre ca obekhötå at ame ot, hnyi ibetengiö. 19 Ate me betenge, anyin a e ame bân ka betenge gata. haiö Iesu, me ca ûnyi bi ge Khong ödra : ka ha hnen ke at, ka habe, Öge me hnyokâ ke wale hanon iwahnaihmiöny me Keriso, Khong, k' ame hûkötiâ liamekeiny mē, me waleji öbun e löng a g' ame he ka o; ke e at thoi bi: anyin a haba at ame ca betenge 4 Je ka liamekeiny mē, ame wâ, me ca khana wanakat lö, ûnyi ge Khong öbun, ke öbun he ka hnyokâ Khong, ame ca wâ. 21 Ke hwege hudrin: anyin ae beönua at eû hnyi walang hnanyibu ae hu gata ûnyi gan, a je hnyekubun, hon at eû hnyi hmele rany. haba at ame hnyokâ Khong, me ame he ka

HNYIMAKAN 5.

DRE hnokoâ ûnyi ge Khong hnyat adre me kap, ka habe, Iesu thibi Keriso: ke haba at ame hnyokâ at a hnokoå, me ame he ka hnyokå minya at e ame hnokoå. 2 Hnen thibi ang e manen köta a g' ate me betenge ka lakon Khong, anyin ate me hnyokâ Khong k' ate me löng hoton anyin ta je hnanyibu. 3 Haba hnyok ka Khong, me wale thibi ang, a g' ate me löng hoton anyin ta je hnanyibu: e ca hmak anyin ta je hnanyibu. 4 Anyin ame hwege hon hmeledrany ûnyi a hnokoâ ge Khong: ke walang hwege ae hwege hon hmeledrany, wale anyita labageju. 5 Anyin a ie at ae hwege hon hmeledrany, hawa ca hulö a ca hnân mekiny. E hu hulö hnân at bi ame kap a Nokon Khong thibi Iesu Keriso? 6 E thibi at eji ame o hnyi köiö me dra, Iesu Keriso; ca hake hnyi köiö, bi, wale hulö : ke e hu hulö bi a ca hnân ke köiö me dra. 7 Ke Hanu at ame ohnatho, anyin ae hnathu Hanu. 8 Anyin a ödrin kun hnyat ödrin e ohnatho, wale Hanu, me köiö, me dra: ke khaca thibi, 9 Ate ne kap hna ohnathoâ ûnyi ge at, e beönua hon e hna ohnathoâ ûnyi ge Khong: anyin a walang hna ohnathoâ ûnyi ge Khong, a e ame ohnathoâ 10 Haba at ame labageju ka Nokon Khong, me e hu but eû hnyi hnyekon hna ohnatho: haba at ame ca labageju ka Khong, me ame hai thoiâ e; anyin a e ame ca hia but kap hnen Khong hna ohnathoâ Nokon. 11 Ke walang hna ohnatho, a Khong ame ham köta möt ae ca ba balua, ke ûnyi ge Nokon möt eling. 12 Haba at

ae hu but gan Nokon, me hu but gan möt; ke haba at ae ca hu gan Nokon Khong me ca hu bi kâu möt.

13 Oge hia but sihnalimen ta je ûnyi e köbun tavat öbun e labageju ka ien Nokon Khong, me me khan' öbun ae hu but gabun möt ae ca ba balua. 14 Ke walang hnyok ae hwege ate me hu kâu, a öta ka he ka sumâtâ ke ûnyi helâ me weny, me ame ling öta: 15 ke a ne khan' öta a e ame ling öta hnyi hnöta hna sumâtâ, me e khan' öta ae hu but gata minya ta je ûnyi ate me sumâtâ gan. 16 A ne ke at ame wâ liamekeiny mē ame ânyâ hulö adre me ca mekiny, me e ame he ka sumâtâ, ke Khong ame he ka ham kâu möt hobi kâu at ame ânyâ mekiny: oge me ca ha a e ame he ka khöûâ 17 Haba ta je hwakecin hia ae ca wisa mekiny.

18 E khan' öta bi a g' ame ca ânyâ hulö hnen at adre hnokoâ ûnyi ge Khong; ke ame tuö e hnen at eji a hnokoâ ûnyi ge Khong, ke ame ca kâlâ e hnen at ae kong. 19 E khan' öta a ûheta unyin Khong, ke hmeledrany hia thithö ame mokut unyin at ae kong. 20 Ke e khan' öta a g' ame hia but o Nokon Khong, ke a hia but ham köta hna wâhmakhmeto, me me khan' öta e at ae hnathu, ke öta but eû hnyi hnyekon at ae hnathu, wale eû hnyi hnyekon Nokon a Iesu Keriso. Wale Khong ae hnathu, me möt ame ca ba balua. 21 Je wanakat lö tu' öbun ju ge ta je hnatheat.

TUSI A LOINY ANYI

IOANE.

INYA hingat oge me sihnalimen ka a Nokon Kamen, hnyi hnathu me ibe-ishola adre ûca me lakon, hnyat oga tongë: me hnyok ködra hnyi hnathu; ke ca hake inya bi, ke ödra hia minya ae hnyi khan' oge me wâ a ga vheno hnathu ke je lakom, ödra hnathu; 2 ûnyi hnyi hnathu ame helâ me hnanyibu ate me kap ûnyi ge laba eû hnyita, k' ame he ka e unyita Kamen. 5 Ke walang ang oge me ûjöngi nyiele balua: 3 ame he ka e unyita, ibe- u ishola, ca helâke oge me set köu hnanyibu tengiö baû, me ibetengiö, me ûsoköu ûnyi a teb ûnyi, ke so bi hnöta hna hu ûnyi ge Khong a Kamen, ke ûnyi ga Iesu Keriso hnyi can, a g' ate me ibetengiököu. 6 Ke

4 Inya oge me senyin gan hmâ, anyin

walang ibetengiö, ka habe, ate me he ka| but gan Kamen me Nokon minya. 10 E hnu hoton anyin ta je hnanyibu. Walang hnanyibu öbun e löng ûnyi hnyi can, m' öbun e he ka vheno e. 7 Anyin ae se hia tavat iyawö eang hmeledrany, hnyat adre me ca hmehmelâ a ga o Iesu hnyi unyin. Haba at eling ame omono, ke iwahnaihmiöny me Keriso. 8 Ö 'bun aû, wâ e nye hia but gabun ta je ûnyi öhmun e hia but huliwan, ke so öbun e kap hwaban ae unöngöt. 9 Haba at ame ûne k' ame ca tethmâ hnyi hna ûne anyin Keriso, me Khong ame ca laba unyin: ke haba at ame ke momo adre ûca. tethmâ hnyi hna ûne anyin Keriso, me hu

ka o ke at köbun, k' ame ca hom bi hna ûne eang, me ca he ka kap e ka hnyi umöbun je uma, ke ca italofa bi mē: 11 anyin a haba at ame italofa mē, me ame hnyi hanen anyin je huliwa ae kong.

12 E hu but gak ta je hofuc ae se hia he ka sihnalimen köbun, ke ca bewek he ka set hnyi peipa me köiö sisit, ke so bi oge me gejon he ka o but köbun, me ûhnenamö iohnyimak, me me hwâdâ anyibun 13 Ame italofa köu hnen lakon senyin.

TUSI A KUNINY ANYI

IOANE.

hnyi hnathu.

2 Oûnykûmik lö, oge me khöûâ me u me sot, me hwege unyâm helâ me ihwegien 3 Anyin oge senyin gan hmå waleji ge ioiny hnyat me lakeiny me ohnathoâ hnathu gam, helâ me hnâm hna vheno 4 E ba anyik senyin ae nua hon hnathu. iny ka he ka löng a ga vheno hnathu hnen lakuk.

5 Oûnykûmik lö, u me ânyâ huliwa ae hnathu hnyi hnâm hna ânyâ hia ka je hnyat me lakeiny, me ta je atkanyua minya: 6 a tavat adre me ohnatho hnyi hnyimakan ekalesia ânyâm ibetengiö: ke hmun hna ohnatho. u me he ka ânyâ so, u ka he ka su ödra hnyei. 8 Anyin a wale e ûcû köta he ka kap soâ tavat helâe, m' ate me he ka tha huliwan hnathu.

9 Oge me set ka ekalesia: ke haba nöta.

NYA hingat oge me set kö Gaio a Dioterefe, at ame benua hudrin, me ame _ oûnykûmik, at oge me hnyok kâu ca köp öhmun. 10 Anyin a wale, oge ne o, oge me he ka ûnykûme ta je ûnyi e ame ânyâ, ame bifuci öhmun ge ta ge hofuc ae kong: ke ca soju ta je ûnyi eling, ke e ame ca kap minya bi hnyat me lakeiny, ke e ame thawâ tavat adre me wedra he ka kap, me ob' ödra ge ekalesia. 11 Oûnykûmik lö, ca hnu hoton ûnyi ae kong, ke so bi ûnyi ae so. Unyi ge Khong at ame ânyâ so : haba at ame mâdrâ monu, me e ame ca wâ Khong. 12 Haba Demetio, me adre me ohnathoå hnen tavat hia, ke hnen minya hnathu bi: eke, öhmun minya öhmun e ohnatho; ke e khanö u a e hnathu hnö-

13 E hu gak ta je ûnyi ae se hia he hoton hwakecin ae ûcû ka Khong hnyi ka sihnalimen köu, ke ca wek he ka set hnödra hna he. 7 Anyin adre he can Ien, köu ge köiö sisit me pen: 14 ke inya oge ke ba ûnyi adre me hom ge Aten ke je me gejon he ka ie iouny möu, ke ötu me he ka ûhnenamö ûhnyimaköu. unyâm ûsoköu. Je lahanöta ödrin e italofa möu. Inya oge me ve italofa ka je laha-

TUSI ANYI

JUDA.

NYA Juda athnyabai Iesu Keriso, j liamekeiny me Iakobo, oge me set ka tavat adre haw' ödra, me laoûnykûminy Khong a Kamen, tavat adre tu' ödra hobi kö Iesu Keriso: 2 e so e si but unyibun ibetengiö baû, me ûsoköu, me ibetengiö.

3 Hnyat a oûnykûmik lö, oge me wek hmönyin he ka set köbun ge möt adre ham gânâ köta, k' ame ûjöngi nya hnyekuk he ka set köbun me sihwegi öbun, m' öbun e he ka hwege ûsabö ûöhwege hobi kâu labageju, waleji adre tha ham ka tavat ae kap. 4 Anyin ame dit duöug keihen, a hnyat adre ip ehac hnân hobi kâu hnaûhangö eang, hnyat adre me ca outen Khong, k' adre me wia ibetengiö baû anyin Khong ka hnyi hwakecin ae ikiki, k' adre me ivinöå Tuhöta a khaca a Than Iesu Keriso.

5 Inya oge me wek he ka oûnykûmi öbun, ke so bi e khan' öbun wia but ehac, ka habe, haba Than ame omelö tavat ûnyi hnyi hnyei Aigupito, ke hwaban e, e ame ohia tavat adre me ca labageju. 6 Ke haba ta je angela waleji adre me ca tethmâ hnyi hanymödra ae gan hmâ, ke adre me hna degecâ hing hnyabadra, me e ame hia but c' ödra hnyi menekholom a nyiele balua ke ne o but bong owisa a bong ae gan. 7 Helâ me Sodoma me Gomora me je taun igigilö adre me tha hwakecidra me bi ûnyi monu, k' adre me hnu hoton ke je unyin bi, me adre me ip ödra hnån haten, k' adre me hang' ödra ka hnyi meic ame ca he bi ka mok. 8 Ke helåe minya tavat ang, adre me bwi me oikikiâ unyidra, k' adre tavat musi, k' adre haikongoâ wahmanenang. 9 Ke haba Mikaela angela ae nua ame ûöhwege me diabolo k' ame iwatretra ge unyi Mose, me ca hwege he ka haikongoâ e, ke e ame ha, ka habe, Hamen bi Than he ka thawö u. 10 Ke haba ödra ang, me adre me hiakongoâ ta je

meno ae ba hnyekudra, me adre me hang' ödra hnyi ta je ûnyi e. 11 E kölö gadra! anyin adre me vheno gethen de Kaina, me patrutrua ka hnyi monu anyi Balaama hnân hwaban, me mok hnyi ivinö anyi Kora. 12 Haba ödra ta je okongon hnyi anyibun bijeûiny ibetengiö, ödra ka tha hnyi bijeû m' öbun, ödra tavat tuö mamoe adre ha ödra bi, me ca ot; ödra je ûlâ ae ba köien, ame oû ang dö; ödra je ûö ae ba wan hnyi ûen he ka wa, a olo mok, adre oc dö me iwân; 13 ödra je waköiöiny köiö ame khutu, a hûlûlû hangöc dö je ûnyi hnân ohmehm' ödra ; ödra ta je okhû adre me he monu, ke adre hia but ip hobi ködra bi litiny menekholom ame ca ba balua. 14 Ke haba Enoka, waleji a seveniny hwân ga Adamu, ame perofeta minya ka tavat ang, ka habe, Wa ju ame he ka o Than tha e me anyin wakap a je ten thauzan, 15 he ka bi hwaban ka tavat hia thithö, me he ka ohwâdâ ka tavat adre ca outen Khong, anyidra ta je huliwa ae ca ûcû ka Khong, waleji adre ânyâ me ca ot ka Khong, me ta je hofuc ae hwahwacit waleji a ha gan tavat ae kong adre me ca outen Khong. 16 Ödra tavat ulit, me tavat fuc, adre me he hoton ta je wedra ae kong (ke ame fufuc je hnyimödra) k'adre me ogânâ at me me hu troban bi ködra.

17 Ke haba öbun, laoûnykûmik lö, ûnykûme ju öbun je hofuc waleji ame ha ehac je aposetolo anyin Tuhöta Iesu Keriso; 18 adre ha köbun, ka habe, Ame he ka o hnyi ûen a biliny tavat ûhiö, adre me hnu hoton ta je wedra ae ca ûcû me Khong. 19 Ödra e tavat adre me okûâ imouköu, adre me hwen unyin, ke ca hu bi Hanu. 20 Ke haba öbun, laoûnykûmik, up öbun dö göranyai hnyi anyibun labageju ae ti kap, me hic hnyi Hanu Kap, 21 ke tu' öbun ju hnyi ibetengiö anyin Khong, ke halubahingen ju öbun ibetengiö baû anyin ûnyi ae ca khan' ödra: ke haba ta je ûnyi Tuhöta Iesu Keriso, ke ne o but ka hnyi ae khan' ödra hoton unyin, helâ me ta je möt ame ca ba balua. 22 Ke betenge ju öbun ka keihen tavat adre me loloâ; 23 ke anyin hmanenang me senyin ae gan, 25 e omelö thö keihen, me lili ödra ju ûnyi hnyi so e unyin Khong a khaca, At a omeli' öta meic; ke betenge ju ka keihen me ot, ke a deny Iesu Keriso a Tuhöta, hmanenang, ikikiâ thö ûkhaû ame okongoâ hnen unyin.

24 Ke so e unyin at ae khana he ka tu' öbun, wâ öbun nye ū but, me omanen' öbun ae ba hnyikongon hnyi hnyimakan

me mec, me musi, me man, hwan adrem balua, me walang ang, me nyiele balua.

HNA OMANENÂ KÖ IOANE.

HNYIMAKAN 1.

ALANG hna omanenâ anyi Iesu Keriso, waleji hnen Khong hna ham kâu he ka omanenâ ka lathnyabainy, wale ta je ûnyi ame he ka ie o: ke e ame kunâ me omanenâ e deny anyin angela ka athnyabainy a Ioane; 2 waleji at ame ohnathoâ hofuc hwan Khong, ke hna ohnatho hnö Iesu Keriso, a ta je ûnyi hia e ame wâ. 3 Hnahic hnen at ame aû, me tavat adre me löng hofuc adre perofeta, me löng hoton ta je ûnyi adre sihnalimen hnyin: anyin ae hakekeny jut ûen.

4 Inya Ioane oge me set ka ta je ekalesia a seven hnyi Asia: E so e unyibun ibetengiö bâu, me ûsoköu ûnyi gan, at a e walang ang, ke kâû adrem, ke ame he ka o; me ûnyi ge ta je Hanu a seven hnyi hnyimakan anyin theron; 5 me ûnyi ga Iesu Keriso at ohnatho ke hnathu, wale atöiny tavat ûhedra hnyi hna mok, ka tuhan ta je than hnyi hmeledrany. E so e unyin at ame betenge gata, k' ame thang degecâ anyita ta je hulö únyi ge dren; 6 k' ame wi' öta me me dökhu me hnyat bihut ka Khong a Kamen; e so e unyin hmanenang me dökhu nyiele nyiele balua. Amen. 7 Wâbie ame he ka o hnyi ta je ûlâ; k' ame he bi ka wâ e hnen ta je ecmak hia, me tavat waleji adre me dâ e; ke ame he ta je tribu hia eang hmeledrany ka tenge thungaû gan. Eke, Amen.

8 Inya ang Alefa me Omega, haingen Than a Khong, a inya ang, ke inya kâû adrem, ke inya at ame he ka o, At ae khana

me hok hnyok ûnyi Iesu, oge mwi but hnyi bomene Patamo ien, can hofuc hwan Khong me hna ohnathu Iesu. but hnyi Hanu hnyi bong bonginy Than, ke oge me löng hnyi hotuk hofuc ae gan helâ me hwan khoto, ame ha, ka habe, 11 Haba ta je ûnyi u je wâ, sihnalimen ju hnyi ke tusi, me kuna ka ta je ekalesia: wale Efeso, me Semurina, me Peregamo, me Thuataira, me Saradi, me Filadelefia, me Laodikea. 12 Ke oge me hwiö he ka wa hofuc ame fuc könya. Ke oge me hwiö thö, me oge me wå je taben lamepa gol a seven; 13 ke e hnyi wanben je taben lamepa a seven ke at helâ me Nokon at, a khavâ ûkhaû ame beû ke ne o but hnyi hnyeûcan, ke ame weikâ ûlainy ge wen a gol. 14 Ke haba ban me leûnen ban, me hau helâ me leûnen mamoe, ke helâ me kiona; ke helâ me bâhlân meic li emakan; 15 ke helâ me bras ae hadröngöc li can, helâke adre le hnyi meic ae gan ; ke haba ifucin, me helâ me hwan köiö ae se hia. 16 Ke e hu hnyi hnyamen a metan, je okhû a seven: ke ame o hnyi hnyimen hele vat a lo homakan ae so hwan: ke haba hnyimakan, me helâ me seûnö ae hadröngöc hmönyin. 17 Ke oge me wå e, me oge me ta hnyi hmelen li can helâ me at a mokcu. Me e ame ip hnyamen a metân huk, me ha, ka habe, ca ot ; Inya ang a bân me biliny, 18 ke at ae Möt; ke oge hia but mok, ke wâ bi iny möt nyiele nyiele balua, ke e hu gak je kiiny mok me 19 Anyin a wale sihnalimen ju ta je ûnyi eji u me wâ, me ta je ûnyi walang ang, me ta je ûnyi ame he ka o nyiele; 20 walang bongon ae iyong a ta je 9 Inya Ioane, liamekeiny m' öbun me okhû a seven waleji u je wâ hnyi hnyamök tha inya m' öbun hnyi vec, me dokhu, a metök, me je taben lamepa gol a seven.

anyin ekalesia a seven: ke haba je taben lamepa a seven u je wâ, me wale ta je ekalesia a seven.

HNYIMAKAN 2.

ekalesia hnyi Efeso, ka habe,

ânyâm ta je huliwa, me ânyâm vec, me he ka bi ûnyi monu. 15 Ke e hu minya hnâm hna hok hnyok, me hnâm hna unyâm keihen tavat adre me kât helâe ta hûkötiâ tavat adre me bi ûnyi monu, ke je hna ûne anyin tavat Nikolao. 16 Anyin je aposetolo, ke ba bi, ke u me wâ a o köu, me vat m' ödra ge hele vatiny hnyia ne ba, oge me he ka o köu he ka hom at ame kap. taben ânyâm lamepa ûnyi hnyi hnen, u ka 6 Ke hu gam ûnyi ang a u me hûkötiâ ta je huliwa anyin at Nikolao, waleji oge me hnyi hûkötiâ. 7 Haba at ae hu hnyikönyen löng ju hna ha hnen Hanu ka ta je ekalesia. Haba at ame ton, me oge me he ka ham köu he ka han ûnyi hnyi ûöiny möt, walethö hnyi Paradaiso anyin Khong.

8 Ke sihnalimen ju ka angela anyin

ekalesia hnyi Semurina, ka habe,

Walang je hofuc ame ha hnen at a bân ke a biliny, waleji a mokcu ke a möt hmetu 9 E khano nya ânyâm ta je huliwa, me ânyâm theduoc (ke u me tren ta ûnyi), me bi gan anyin tavat adre me ha, a ödra tavat Juda, ke ba bi, ke sunago ödra a umö Satana. 10 U ma ca outen ta je ûnyi ame he ka oveci u : wâ bi, ame he diabolo ka khûâ keihen gabun ka hnyi uma ceat, m' adre me he ka cubic öbun : ke ame he ka libenyita je bonginy vec a öbun. U ma hnathu ju ke ne o but ka hnyi mok, me oge me he ka ham köu koronainy möt. 11 Haba at ae hu hnyikönyen, long ju hna ha hnen Hanu ka ta je ekalesia. ae hwege, me ame ca he ka vec hnen mok a loiny.

12 Ke sihnalimen ju ka angela anyin | ekalesia hnyi Peregamo, ka habe,

Haba je okhû a seven, me wale ta je angela | hu gan hele vat a lo homakan ae so hwan : 13 E khanö nya dok u me laba hnyin, wale hnyi theron anyi Satana: ke u je kât hmâ iök, me ca ivinöâ labageju könya, waleji hnyi je bong bongu Anetipa ae hnathu, at ame ohnathu nya, waleji adre hlingâ unyibun, hnyi dok ame laba hnyin Satana. CIHNALIMEN ju ka angela anyin 14 Ke e hu gak ke ta je ûnyi gam, anyin ae hu but unyâm keihen tavat adre me Walang ta je ûnyi ame ha hnen at ame kât hna ûne anyi Balaama, waleji at ame kât ta je okhû a seven hnyi hnyamen a nâ kö Balaka he ka ip ûnyi hnân othöâ metân, wale at ame he hnyi wanben je hnyi hnyimakan Isaraela, waleji he ka an taben lamepa gol a seven: 2 E khanö nya ta je ûnyi adre hudo ka ta je hnatheat, me u je cubec hnyat adre me ha, a ödrin ta a wale ietra ju; e ka ba, oge me he ka ie ödra tavat thoi; 3 ke u je hok hnyok me mök. 17 Haba at ae hu hnyikönyen, löng lingvec can iök, ke u me ca sēnyin bi. ju hna ha hnen Hanu ka ta je ekalesia. 4 Ke so bi e hu gak ûnyi ang gam, a u me Haba at ame ton, me oge me he ka hān hna degecâ wem a bân. 5 Anyin a wale ge mana ae iyong, ke oge me he ka ham ûnykûme ju hnâm hna ta hnyin, me ietra kâu ke veto ae hau, ke e hnyi veto ien a ju, me ânyâ thö ta je huliwa a bân; ke teb ûnyi adre set, ae ca khana at, ke so bi

18 Ke sihnalimen ju ka angela anyin

ekalesia hnyi Thuataira, ka habe,

Walang ta je ûnyi ame ha hnen Nokon Khong, at ae hu li ecmak helâ me bâhlân meic, ke helâ me bras ae hadröngöc li can: 19 E khanö nya but ânyâm ta je huliwa me ibetengiö me labageju, me hnâm hna bi atök, me anyam hok hnyok, ke beönua ânyâm ta je huliwa a biliny hon a bân. 20 Ke so bi e hu but gak ûnyi eang gam, a u je hna ka momo jia Jezebela, at ame ha ka habe, e perofeta momo; ke e ame ûne me cubec je atök he ka bi ûnyi monu. me hnyi an je hna hudo ka ta je hnatheat. 21 Ke oge me ham kâu ûen he ka ietra; ke e ame höcö he ka ietra anyin je bi ûnyi monu. 22 Wâ bi oge me khûâ ka hnyi hna mokut walang ang me tavat adre me bi ûnyi monu mē, me me vec gan hmâ thö, at ka ca ietra anyin ta je huliwa. 23 Ke oge me he ka hlingâ lakon ge mok; ke ame he ta je ekalesia ka khan' ödra, ka habe, inya ang at ame elâm ta je ûnykûme me ta je hnyok: ke oge me he ka ve ham köbun hoton anyibun ta je huliwa. 24 Ke inya oge me ha köbun je ke keihen hnyi Thuataira, wale tavat ae ca hu gadrin hna ûne eling, ke ca khan' ödra hwakecin ae dit anyi Satana, helâ me hnödra hna hat oge me ca ip hubun ke hok. 25 Ke kâ Walang ta je hofuc ame ha hnen at ae hmâ ju öbun ta je ûnyi öbun e hu, ke ne he ka ham kâu okhû lany. 29 Haba at ae hu hnyikönyen, löng ju hna ha hnen Hanu ka ta je ekalesia.

HNYIMAKAN 3.

K E sihnalimen ju ka angela anyin ekalesia hnyi Saradi, ka habe,

Walang ta je ûnyi ame ha hnen at ae hu je Hanu a seven anyin Khong, me je okhû a seven: E khanö nya but ânyâm ta je huliwa, wale ae hu iâm a u möt, k' u mok 2 Hmâkâ thö, ke ohwegiâ thö ta je kolon a ta je ûnyi ame he but ka mok: anyin oge me ca wâ ânyâm ta je huliwa a g' adre ohwâdâ hnyi hnyimakan Khonguk. 3 Anyin a wale ûnykûme ju hwakecin hnâm hna kap me löng; ke kât hmâ ju e me ietra. Ke u je ne ca hmâkâ, me oge me he ka o helâ me at venöu, k' ame ca he ka khanö u ûen oge me he ka o hnyin köu. 4 Ke e hu but gam tavat ae wakhalet! hnyi Saradi, k' adre me ca hia but okânâ ûnyi hnyi hnyimök, anyin a u mage, ke ca anyidra je ûkhaû: me adre me he ka tha kahwa bi me ca katebu minya. 17 Haingám, he mönya k' adre khaû hau; anyin a ödra Iny tren ta ûnyi, ke hu omjehek ut, ke ba bi ka okhaûâ helâe ge je ûkhaû ae hau; ke oge me ca he ka kot degecâ ien hnyi ta je angela. 6 Haba at ae hu hnyikönyen löng ju hna ha hnen Hanu ka ta je ekalesia.

7 Ke sihnalimen ju ka angela anyin j ekalesia hnyi Filadelefia, ka habe,

Walang ta je ûnyi ame ha hnen at ae kap, ke hnathu, at ae hu gan ki anyi ame he ka khöng: 8 E khanö nya but ânyâm ta je huliwa (wâ bi oge hia but ip hanen sunago anyi Satana, wale a tavat ekalesia. adre me ha, ka habe, Ödra tavat Juda, ke ba bi, k' adre me thoi; wâ bi, oge me he

o but oge me o. 26 Ke haba at ame ton, ka wi' ödra, m' adre me he but jem he ka k' ame vheno anyik ta je huliwa ke ne o khudrung hnyi hmelen li cam, ke adre me but obiny, me oge me he ka ham kâu musi he ka khana a oge me hia but betenge hon ta je hnyei: 27 ke e ame he ka musi gam. 10 U je tuö hofucin hnök hna hok ödra ge osö fao, helâ me hnödra hna sa hnyok, anyin a wale, oge me he bi nya omomono je kaia kânâ; helâji me hnök ka tuö u hnyi ûen ûcûbic, wale ame he ka hna kap ûnyi ge Kamök; 28 ke oge me o ka hnyi hmeledrany hia thithö, he ka cubec tavat adre me laba eang hmeledrany. 11 Oge me he ka ie o: kât hmâ ju hnâm hna hu, wâ e nye he ke at ka hûgûnâ ânyâm korona. 12 Haba at ame ton, oge me he ka wia me hnân hmolominy uma kap umen Khonguk, ke e ame ca he hmetu ka didrut: ke oge me he ka sihnalimen hnyi hon at eling ien Khonguk, me ien taun anyin Khonguk, wale Jerusalema a teb ûnyi, ame utut ûnyi hnyi drany ûnyi ge Khonguk, me iök minya a teb ûnyi. 13 Haba at ae hu hnyikönyen, löng ju hna ha hnen Hanu ka ta je ekalesia.

14 Ke sihnalimen ju ka angela anyin ekalesia hnyi Laodikea, ka habe,

Walang ta je ûnyi ame ha hnen Amen, at ohnatho ae hnathu me wisa, waleji a at a hwân ta je ûnyi hia thithö a op hnen Khong: 15 E khanö nya ânyâm ta je huliwa, a u ca katebu bi me ca kahwa minya bi: u na katebu ju, a ne kahwa minya bi. 16 Wale me inye he ka hmitö u ûcû. 5 Haba at ame ton, me adre me he ke ûnyi ae hia gak; ke ca khanö u bi nakaem, me kong, me theduoc, me wadrou. me he thu: 18 anyin a wale oge me ha tusiny möt, ke oge me he ka ha ien hnyi köu he ka ûco gak gol adre degec tiren hnyimakö Cica, ke hnyi hnyimakan anyin hnyi meic, me u me tren ta ûnyi; me je ûkhaû ae hau, m' u me he ka khavâ, me me ca manen bi hmehma wale he thu a u: me bubunyin ecmak hnân botro kâu li emâkâm, me u me bwela but. 19 Oge me nâ me kot tavat oge me betenge gadra: anyin a wale, hwege th' öbun me ietra ju. 20 Wâ bi, inya oge me tot hnyi Davita, at ame khöng, ke ba at ame he hwanuma me seseto: e ka hu at ame löng bi ka hlöng, k' ame hlöng, ke ba bi at ifucik me khöng ut hwanuma, me oge me he ka didrö kâu, me tha han mē, ke tha e mönya. 21 Haba at ame ton, me oge me hnyi hnyimâkâm hwanuma adre hia but he ka ham kâu he ka tha laba mönya hon khöng, ke ba at ae khana he ka hlöng), anyik theron helâji me inya oge me tuk, a g'ame hu gam man ae ûhnyûkong, ke u me oge me tha laba me Cica hon anyin je löng hoton hok hofuc, me ca ivinöâ bi theron. 22 Haba at ae hu hnyikönyen 9 Wâ bi, oge me he ka ham keihen löng ju hna ha hnen Hanu ka ta je

HNYIMAKAN 4.

WABAN ta je ûnyi e, oge me wâ, ke wâ bi adre hia but khöng hwanumen drany, ke haba hofuc a bân hnyin me hoton, adre ohmâ haten ge je oge me löng helâ me hwan khoto ame fuc könya, me ha, ka habe, Ölö thö kââng, me oge me he ka omanenâ köu ta je ûnyi ame he ka o nyiele. 2 Ke oge me ie dit ka hnyi Hanu: ke wâ bi, e hu theron adre ip hnyi drany, ke ke at ame laba hon theron; 3 ke helâ me veto jasepi me sadio at ame tabâ; ke haba wajileufat ame wâdrâ igigilö theron, ke ame manen dut helâ me semerado. 4 Ke twente foa je theron igigilö theron: ke oge me wâ hon ta je theron wahingat a twente foa ödrin e ve tabâ, k' ödrin e khavâ je ûkhaû ae hau, k' ödrin e bicâ je korona gol. 5 Ke ame he but ûheny hnyi theron je hucuce, me je hofuc, me hendreng. Ke seven ta je lamepa ame hlå hnyi hnyimakan theron, wale je Hanon Khong a seven; 6 ke e hnyi hnyimakan theron köiö ae alai helâ me uselat; ke e hnyi wanben theron k' ödrin e igigilö theron vak ta ûnyi ae möt, k' ödrin e helâ me liona, ke haba ûnyi ae möt a loiny, me wahingat a twente foa adre me tha ta me helâ me nokon kau, ke haba ûnyi ae ju hnyi hnyimakan Arenio, e ve hu gadra at, ke haba ûnyi ae möt a vakiny, me helâ utö ae bo so, wale je hic hijin wakap. foa ka ta but hnyi hnyimakan at ame tabâ me wahingat; ke haba ûsehiaidra me helâ hobi kâu wem, ke u je op minya.

HNYIMAKAN 5.

K e oge me wâ hnyi hnyam a metân at ame laba hon theron, tusi adre set hna ohmâ a seven. 2 Ke oge me wâ angela ae liwege ame khetâ ge ifucin ae gan, ka habe, Ie at ae ûcû he ka lau tusi, me khöng je hna ohmâ haten? 3 Ke ba at hnyi drany, ke ba minya hnyi hmeledrany, ke ba minya eû hnyi hmelen hmeledrany ae khana he ka lau tusi me 4 Ke oge me tenge gan hmâ, anyin ae ba at adre wâ ae ûcû he ka lau tusi, me wâ e: 5 ke haba ke at hnyi wahingat ame ha könya, ka habe, Ca tenge: wâ bi, e hwege Lionainy tribu Juda, Khûen anyi Davita, he ka lau tusi, me khöng je hna ohmâ haten e a seven. 6 Ke oge me wâ hnyi wanben theron, me vak ta ûnyi ae möt, me hnyi wanben wahingat, ame tot ke Arenio, helâke adre hia but hlingâ, seven je faoiny, ke seven je emakan, wale je Hanon Khong a seven, adre kunâ ka hnyi hmeledrany hia thithö. 7 Ke e ame o but me hom e ûnyi hnyi hnyamen a unöngöt ge je ecmak hnyi hnyimakan me metân at ame tabâ theron. 8 Ke e a hia 7 Ke haba ûnyi ae möt a bân, me but hom tusi, haba je ûnyi ae möt a vak, möt a kuniny, me hu hnyimakan helâ me je kitara, me je kaia gol ae unöngöt ge je me aeto ame gâ. 8 Ke haba je ûnyi ae 9 Ke adre me khumöngö khumöng a teb möt a vak, me ve hu gadrin je labenyidrin ûnyi, ka habe, U thibi a u ûcû he ka hom a siks, ke ödrin unöngöt hnyi je ke keihen tusi, me khöng je hna ohmâ haten: anyin ke eû hnyin ge je ecmak; ke ödrin e ca adre hlingö u, ke u je ûco hobi kâu Khong menâ hnyi lany me lit he ka ha, ka habe, ge drâm tavat ûnyi hnyi ta je tribu hia E kap, e kap, e kap Than a Khong, At ae thithö, me je hwen hnyei, me je hnyei me khana hia, waleji adrem, ke walang ang, tavat, 10 me wi' ödra hnân dökhu me ke ame he ka o. 9 Ke e ka he je ûnyi ae tavat bihut hobi kâu Khonguhmun; ke möt ka ogânâ, me ogöranyâ, me ole ka at adre me musi eang hmeledrany. 11 Ke ame tabâ theron, wale ae möt nyiele nyiele oge me wâ, me löng ifucin ta je angela ae balua, 10 me ame he wahingat a twente se hia igigilö theron, me ta je ûnyi ae möt theron, me khudrung kâu, waleji at ae möt me ten thauzan ta je ten thauzan, ke je nyiele nyiele balua, me khûâ anyidrin je¦thauzan ta je thauzan; 12 ke adre me ha korona hnyi hnyimakan theron me ha, ka hnen ifucin ae gan, ka habe, E ûcû ka habe, 11 U thibi ae ûcû, Than a Khong- Arenio waleji adre hlingâ he ka kap man, uhmun, he ka kap hna ogana, me hna me tang omjeu, me meta, me tang hwege, . ogöranyâ, me man: anyin a u je op ta je me hna ogöranyâ, me hna ogânâ, me hna ûnyi hia thithö, ke haba ta je ûnyi e me haisoâ. 13 Ke oge me löng ta je ûnyi hia adre op ethö hnyi drany, me hnyi hmeledrany, me eû hmelen hmeledrany, me eû hnyi köiö, me ta je ûnyi hia thithö hnyi je dok eling, adre me ha, ka habe, E so

Digitized by Google

minya, hna haisoa, me hna ogöranyâ, me hna ogânâ, me man nyiele nyiele balua. 14 Ke haingen vak ta ûnyi ae möt, ka habe, Amen. Me ame ta ju wahingat me khudrung.

HNYIMAKAN 6.

K e oge me wå Arenio ame khöng _ khaca hnyi je hna ohmâ haten a seven, ke oge me löng ke at hnyi je ûnyi ae möt a vak ame ha helâ me ûlunginy hendreng, ha habe, Aiö u. 2 Ke inya oge me wâ, ke wâ bi, hors ae hau, ke hu cafana unyin at ame tabâ; ke adre me ham kâu korona: me e ame he but, k' ame ton, k' ame he bi ka ton.

3 Ke e a hia but khöng hna ohmâ haten a loiny, me oge me löng ûnyi ae möt a loiny, ame ha, ka habe, Aiö u. 4 Me ame o but ke hors ae dra: ke adre me ham ka at ame tabâ he ka hom ûsaköu ûnyi eang hmeledrany, m' adre me he ka ûhlingödra köu ödra: k' adre me ham kâu hele vat

ae gan.

5 Ke a hia but khöng hna ohmâ haten a kuniny, me oge me löng únyi ae möt a kuniny ame ha, ka habe, Aiö u. Ke inya oge me wâ, ke wâ bi hors ae hlit; ke hu tulut adre ûnö hnyi hnyamen at a tabâ. 6 Ke oge me löng hnyi wanben ta je ûnyi ae möt a vak helâke ifucin at, ame ha, ka habe, Ama okhaca unöngöt tulut ge hwit hwaban denari a khaca, ke okun unöngöt tulut ge bali hwaban denari a khaca; ke ca okongo bi wakaco me waina.

7 Ke a hia but khöng hna ohmâ haten a vakiny, me oge me löng ifucin ûnyi ae möt a vakiny ame ha, ka habe, Aiö u. 8 Ke inya oge me wâ, ke wâ bi hors ae löhau: ke Mok ien at a tabâ: ke Hedis ame tha he hoton. Ke adre ham ködru musi he ka hlingâ ke keihen hmeledrany a vakiny, ge hele vat, me hmiâ, me mok, me

je meno ae ûhûlû hnyi hmeledrany.

9 Ke a hia but khöng hna ohmâ haten a thabûnginy, me oge me wâ hnyi hmelen taben hut je hanon tavat adre hlingå can hofuc hwan Khong, me can hnödra hna ohnatho: 10 ke adre me ha hwegiâ, ka habe, Taböny Than lö, at ac kap me hnathu, ke ne o but kehö u me ca he ka hnö me bi hwaban dröhmun hon tavat adre me laba eang hmeledrany? 11 Me adre me ve ham ködra ke ûkhaû ae hau; ke adre me ha

e unvin at ame taba theron, me Arenio ködra, ka habe, adre me he ka halubahingen ûen ae okhulit, ke ne o but ame bekhöt dö je aten huliwa a hanödra, me ta je liamekeiny m' ödra, wale a tavat adre me he ka hlingâ helâ me ödra.

> 12 Ke oge me wâ e ame khöng hna ohmâ haten a siksiny, me ame gan hmâ but hwiöi; me ame hlit ut seûnö helâ me mano a leûnen meno, ke haba tehi hia, me helâ me dra; 13 ke haba ta je okhûiny drany, me ame kökölu but ka hnyi hmeledrany, helâ me ûö meta ame khûâ degecâ wan ae tiga but, a jijingâ hnen ang ae 14 Ke adre me vhec dö drany helâ me tusi adre vhec; ke adre oc hia ta je bucen me je bomene ûnyi hnyi hnen bi. 15 Ke haba ta je thaniny hmeledrany, me ta je tuhan, me je taben vat ae nua, me tavat tren omjeû, me tavat ae hwege, me ta je athnyaba hia, me tavat he baû hia, adre me ve ikhölö hnyi je hmonop me je khūth hnyi ta je bucen; 16 me adre me ha ka ta je bucen me je kic, ka habe, Obun na kölu takû öhmun ju, me öiyongi öhmun dut ge hnyimakan at ame laba hon theron, me ûnyi minya ge tang hmönyin anyin Areniö: 17 anyin a o but bongudra bong ae gan hmâ hmönyin hnyin; ke ie at ae khana he ka tot.

HNYIMAKAN 7.

K E hwaban e oge me wâ je angela a _ vak ödrin e tot hnyi vak ta ke keihen hmeledrany, k' ödrin e kât vak ta ang hnyi hmeledrany, me me ca he ka hwege ang ka hnyi hmeledrany, me köiö, me ke ûö a khaca. 2 Ke inya oge me wâ ke angela ame o jimeyö, ke e unyin hna ohmâ haten anyin Khong ae möt: ke e ame hongot ge ifucin ae gan ka je angela a vak waleji adre ham ködrin he ka okongo hmeledrany me köiö, 3 ame ha, ka habe, Ca okongo bi hmeledrany, me köiö, me ta je ûö, ke ne o but öhmun e ohmâ haten lathnyabainy Khonguta hon je baridra. 4 Ke oge me löng ûseidra tavat adre ohmá haten, me ödrin wan haded ke fâte foa thauzan tavat adre me ohmâ haten, ûnyi hnyi ta je tribu hia anyin lakon Isaraela.

5 Twelv thauzan tavat adre ohmå haten

ûnyi hnyi tribu anyi Juda:

Ke twelv thauzan ûnyi hnyi tribu anyi Reubena:

Ke twelv thauzan ûnyi hnyi tribu anyi Gada:

Ke twelv thauzan ûnyi hnyi tribu anyi Nafatali:

Ke twelv thauzan ûnyi hnyi tribu anyi Manase:

7 Ke twelv thauzan ûnyi hnyi tribu anyi Simeona:

Ke twelv thauzan ûnyi hnyi tribu anyi

Ke twelv thauzan ûnyi hnyi tribu anyi Isakara:

8 Ke twelv thauzan ûnyi hnyi tribu anyi Zebulona:

Ke twelv thauzan ûnyi hnyi tribu anyi

Ke twelv thauzan adre ohmâ haten ûnyi hnyi tribu anyi Beniamina.

9 Hwaban ta je ûnyi e inya oge me wâ, ke wâ bi, tavat ae se hia hmönyin, wale ae ca khana ke at he ka aû, a ödra ûnyi hnyi ta je hnyei hia, me ta je tribu, me tavat, me je hwen hnyei, adre me tot hnyi hnyimakan theron, ke hnyimakan Arenio, k' adre khavâ je ûkhaû ae hau, ke e hnyi je hnyamödra je lan pama; 10 ke adre me ha hwegiâ, ka habe, Haba möt me ûnyi ge Khonguta at ame laba hon theron, me ûnyi ge Arenio. 11 Ke haba ta je angela, me adre me ûtitilen igigilö theron, me igigilö wahingat ke ta je ûnyi ae möt a vak; me adre me ta ju hnyi hnyimakan theron me khudrung ka Khong, 12 me ha, ka habe, Amen: Hobi kâu Khonguta hna haisoâ, me hmanenang, me metâ, me ole, me hna ogânâ, me man, me hwege nyiele nyiele balua. Amen. 13 Me ame ha ke at hnyin wahingat, ame ha könya, ka habe, Ie tavat eang adre me khavâ je ûkhaû ae hau, ke ame mokcu ke keihen a kuniny ta je ûhedra ua? 14 Ke haingök kâu, ka habe, Than lö, e khanö u. Me e ame ha könya, ka habe, Ödra ang adre me he but ûnyi hnyi vec ae gan hmâ, ke adre me hneû anyidra je ûkhaû, me ohauâ hnyi dren Arenio. 15 Anyin a wale ödra but hnyi hnyimakan theron anyin Khong; ke adre me bi athnyabainy hnyi lany me lit hnyi a kuniny ta je wagewe, me je an ame puumen uma: ke haba e at ame tabâ theron, me e ame he ka tubi ödra ge umen uma 16 Adre me ca he hmetu ka mekihnânem, ke adre me ca he minya ka beic; ke ame ca he ka li ödra hnen seûnö me kahwa: 17 anyin ame he Arenio ka hat ödra, waleji a e hnyi wanben theron, möt ame pupua: ke ame he Khong ka me menekholom but je ke keihen a kuniny,

6 Ke twelv thauzan ûnyi hnyi tribu anyi | kot degecâ ta je deköiö hia ûnyi hnyi ta je emaködra.

HNYIMAKAN 8.

KE a hia but khöng hna ohmå haten a seveniny, me ame ba ju hwan a seveniny, me ame ba ju hwan hnyi drany hnyi haf awa. 2 Ke oge me wâ je angela a seven waleji ödrin e tot hnyi hnyimakan Khong; ke adre me ham ködrin ta je trutru a seven.

3 Me ame o but ke angela me tot hnyi taben hut, e unyin taben meic a gol; me adre me ham gânâ kâu je utö ae bo so, me me he ka tha ip e me je hic hijin wakap hia thithö hnyi taben hut gol hnyi hnyimakan theron. 4 Me ame ölö thö hainy utö ae bo so tha e me je hic hijin wakap hnyi hnyimakan Khong ûnyi hnyi hnyamen angela. 5 Haba angela ame hom taben meic; ke e ame öunöngötâ ge meic ûnyi hnyi taben hut, me khûâ ka hnyi hmeledrany: me ame o but je hendreng, me je hofuc, me je hucuce, me hwiöi.

6 Me haba je angela a seven ödrin e penapena he ka tuö trutru, wale hnyat ae

hu je trutru a seven gadrin.

7 Ke ame tûâ thö trutru hnen angela a bân, me ame ta but we ae wahma me meic adre ûhaniken me dra, me adre me khûâ ka hnyi hmeledrany: me adre me thong degecâ ke keihen a kuniny hmeledrany, k' adre thong minya ke keihen a kuniny je ûö, k' adre thong hna önying hia ae hât.

8 Ke ame tûâ thö trutru hnen angela a loiny, ke helâke adre khûâ but bucen ae gan ame hlâ ge meic ka hnyi köiö: me ame dra but ke keihen köiö a kuniny; 9 me ûnyi ae möt eû hnyin köiö; ke adre me ohia minya ke keihen a kuniny ta je hu.

10 Ke ame tûâ thö trutru hnen angela a kuniny, me ame kölu but ke okhû ae gan hmâ ûnyi hnyi drany, ame hlâ helâ me okûnû, ke ame kölu but ka hnyi ke keihen pua; 11 ke haba ien okhû, me Ûnyi ae hiny: me ame hiny jut ke keihen a kuniny ta je köiö; ke se hia tavat a mok ge je köiö ûnyi hnyi ûhinyin.

12 Ke ame tûâ thö trutru hnen angela a vakiny, me adre me kot ke keihen a kuniny seûnö, me ke keihen a kuniny tehi, me ke ke e ame he ka lili ödra ka hnyi köiöiny keihen a kuniny ta je okhû; waleling me ke ame ca melam hmetu ke keihen a kuniny je baitoiny taben hut gol hnyi hnyimakan

bong, ke helâe minya ge lit.

13 Ke oge me wå me löng ke aeto ame gå hnyi wanben drany, k' ame ha ge hwan ae hwege, ka habe, Ekölö, ekölö, ekölö ge tavat adre me laba hnyi hmeledrany ûnyi hnyi ifucin ke ta je trutru ame he ka tûâ biju hnen ta angela a kun.

HNYIMAKAN 9.

KE ame tûâ thö trutru hnen angela a thabûnginy, me oge me wâ ke okhû ame kölu ûnyi hnyi drany ka hnyi hmeledrany: ke adre me ham kâu kiiny hmonop ae dit hmönyin; 2 me ame o thö hai ûnyi hnyi hmonop, helâ me hainy meic ae gan hmâ; me ame hlit ut seûnö me ethö hnyi wanben ge hainy hmonop. 3 Me ame o but ta je wahamon ka hnyi hmeledrany ûnyi hnyi hai; ke adre hom ködra man, helâji me maniny ta je sekopioiny hmele-4 Ke adre ha ködra m' adre me ca he ka okongoâ önyinginy hmeledrany, me ke ûnyi ae hât, me ke ûö a khaca, ke so thibi tavat ae ca hu gadra hna bi haten anyin Khong hon ta je baridra. 5 Ke adre hna ködra a adre me ca he ka hling' ödra, ke so bi he ka oveci ödra hnyi thabûng ta tehi: ke haba anyidra vec, me helâ me vecin at ame dâ sekopio. 6 Ke ame he tavat ka elâm mok hnyi ta je bong eling, ke adre me ca he ka wâ; ke adre me he ka bemok, ke ame he mok ka kec gadra. 7 Ke haba je unyin ta je wahamon me helâ me hors adre penapena hnân vat; ke haba hon je bödra me helâ me je korona gol, ke haba je hnyimaködra me helâ me je hnyimakan at. 8 Ke hu gadra leûnen bödra helâ me leûnen ban omomo, he haba je nyudra me helâ me nyon ta je liona. Ke e hu gadra ta je ûkhaûen ûlainy helâ me ûkhaûen ûlainy a fao; ke haba ûhmuhmuiny je labenyidra me helâ me ûhmuhmuiny je kariota me je hors ae se hia adre me wadring ka hnyi vat. 10 Ke hu je hmokunodra helâ me je sekopio, me je ûdöiny; ke e hnyi je hmokunödra man he ka okongo tavat hnyi thabûng ta tehi. Ke tuhödra angelainy hmonop ae dit hmönyin: haba ien hnyi hwen Heberu Abadon, ke hnyi hwen Heleni, me Apoluon.

12 A um dö ke Ekölö: wâ bi lo biju li

Ekölö ame he ka o.

13 Ke ame tûâ trutru hnen angela a ame op drany me ta je ûnyi a e hnyin, siksiny me oge me löng ke hofuc ûnyi hnyi me hmeledrany me ta je ûnyi a e hnyin, me

Khong, 14 ame ha ka angela a siksiny ae hu trutru, ka habe, Thang ut ta je angela a vak adre ca hnyi wagewe ae gan a Eufe-15 Me adre me thang ut ta angela a vak, waleji adre penapena hobi kâu awa, me bong, me tehi, me huna, m' odrin e he ka hlingâ ke keihen a kuniny tavat. Ke haba ûseiny tavat vat a tavat tabö hors, me lo li ten thauzan ta je thauzan: oge me löng ûseidra. 17 Ke helâe oge me wâ je hors hnyi hna omanenâ, me tavat adre me tabâ ae hu ûkha ûen ûlainy meic, me uakini, me teio; ke haba ban ta je hors me helâ me ban ta je liona; ke ame o ûnyi hnyi je hnyimödra meic, me hai, me teio. 18 **K**e adre me hlingâ ke keihen a kuniny tavat ge kun ta ûnyi eling ae mekiny, wale meic, me hai, me teio ame o ûnyi hnyi je hnyimödra. 19 Anyin a haba maniny ta je hors me e hnyi je hnyimodra me je hmokunödra : anyin a helâ me je on je h mokunödra ke hu ban; ke adre me okongoå hnen je ûnyi e. 20 Ke haba kolon tavat adre ca hlingâ bi ge ta je mok eling, me adre me ca ietra bi ta je huliwa anyin je hnyamodra, a g' adre me khudrung ka ta je demoni, ke je hnatheat gol, me sileva, me bras, me veto, me utö ; a ta je ûnyi ae ca khan' ödra bwele, me löng, me he: 21 ke adre me ca ietra ge hnödra hna úhlingö, me bi khong, me bi ûnyi monu, me venöu.

HNYIMAKAN 10.

KE oge me wâ ke angela ae man ame utut ûheny hnyi drany, ame khavâ utut ûheny hnyi drany, ame khavâ ûlâ; ke e wajileufat hnyi hon ban, ke helâ me seûnö hnyimakan, ke haba li can me helâ me li hmolom a meic; 2 ke e hnyi hnyamen ong tusi adre lau: ke e ame uto köiö ge can a metân, me hot ge can a meny; 3 ke e ame ha hwegiâ helâ me ifucin liona: ke e ame fuc, me ame lung je hendreng a seven. 4 Ke hnyi ûen ame lung je hendreng a seven, me oge me he bi ka sihnalimen: me oge me löng hofuc ûnyi hnyi drany, ka habe, Okeceá ju haten ta je ûnyi a ha je hendreng a seven, ke ca sihnalimen bi. 5 Ke haba angela wale oge me wâ ame tot hon köiö me hot, me ame ogöranyâ hnyamen a metân hnyi drany ai, 6 me khemanyin ge at ae möt nyiele nyiele balua, waleji a at ame op drany me ta je ûnyi a e hnyin,

ba hmetu ûen: 7 ke hnyi ta je bonginy ifucin angela a seveniny, e ka he bi ka tûâ trutru, me ame he ka umo ju ûnyi ae iyong anyin Khong, hoton ûthumetu ae so e ame haimemenâ ka lathnyabainy a ta je perofeta. 8 Ke haba hofuc oge me löng ûnyi hnyi drany, me ame ha hmetu könya, ka habe, He thö ka hom tusi adre lau waleji hnyi hnyamen angela ame tot hon köiö me hot. 9 Me oge me he thö ka angela me ha kâu, a e ame he ka ham könya ong tusi. Me e ame ka könya ka habe, Hom dö, me an ju; ke ame he ka hiny hnyi hnyekom, ke so bi ame he ka hnebwia hnyi hnyimâm helâ me hani. 10 Me oge me hom ong tusi ûnyi hnyi hnyamen angela, me an dut; me ame hnebwia hnyi hnyimök helâ me hani: ke oge me hia but an me ame hiny jut hnyi hnyekuk. 11 Me adre me ha könya, ka habe, E ûcû köu he ka perofeta hmetu ge tavat me ta je hnyei me ta je hwen hnyei me ta je than ae se hia.

HNYIMAKAN 11.

E adre me ham könya hlowe helâ me uci: ke ke at ame ha könya, ka me khudrung eû hnyin. 2 Ke haba hnyeule hoton uma kap, hnen ju, ca ke ka tuluto; anyin adre hia but ham e ka ta je hnyei: ke adre me he ka uto taun ae kap hnyi ta je tehi a fâte tu. 3 Ke oge me he ka hna ka li at ohnathu nya he ka perofeta hnyi ta je bong a wan thauzan tu haded ke sikste, adre khaû ödru ge mano ae gan nân. 4 Walang li elaio, me li taben lamepa ame tot hnyi hnyimakan Khongon hmeledrany. 5 Ke a ne he ke at ka beokongu ödru, me ame o but meic ûnyi hnyi li hnyimödru he ka thong je iwahnaihmiöny m' ödru: ke a ne beokongu ödru hnen ke at, e ûcû he ka hlingâ helâe minya at e. 6 E unyidru man he ka hlöng drany me me ca he ka ta we hnyi ta je bonginy perofeta a ödru; ke e hu gadru man hon ta je wagewe he ka wia me me dra, me he ka kot hmeledrany ge ta je mok hia helâ me wedru. 7 K' ödru ka hia but umo hnödru hna ohnatho, me ame he meno at ame o but ûnyi hnyin hmonop ae dit hmönyin ka vat m' ödru, me ton hudru, me hling' ödru. 8 Ke haba li unyidru ame mokut hnyi getheniny taun ae gan, haba

köiö me ta je ûnyi a e hnyin, ka habe, Ejien hoton hanu, me Sodoma, me Aigupito, waleji adre osatauroâ hnyin Tuhödru. Ke haba keihen ûheny hnyi ta je hnyei me ta je tribu me ta je hwen hnyei, me tavat adre me wâ li unyidru hnyi kun ta bong me haf, ke adre ca hna but he ka konâm li unyidru hnyi erkemok. 10 Ke haba tavat adre me laba eang hmeledrany, me adre me senyin gadru me hobâ; ke adre me he ka ûhamköuâ ta je bwihlany; anyin a li perofeta eling ödru me ovecâ tavat adre me laba eang hmeledrany. 11 Ke hwaban kun ta bong ke haf, me ame dilic ödru hnen hanuiny möt, ke ödru me todrö; me ame o but ot ae gan hmâ ködra adre me ō 'dru. Me ödru me löng hofuc ae gan hmâ ûnyi hnyi drany ame ha ködru, ka habe, Ölö thö kââng. Me ödru me ölö thö hnyi dranyai hnyi ûlâ; k' ame ō 'dru hnen je iwahnaihmiöny m' ödru. 13 Ke hu hwiöi ae gan hnyi awa eling, me ame ū but ke keihen a libenyitainy taun; ke haba hwiöi, me ame hlingå tavat a seven thauzan: me ame ot je kolon, m' adre me ogânâ Khongon drany.

14 A um dö Ekölö a loiny, wâ bi, ame

he ka ie o Ekölö a kuniny.

15 Ke adre tûâ trutru anyin angela a habe, Todrö, tuluto ju uma kap umen seveniny; me ame o je hwan hofuc ae gan Khong, me taben hut, me tavat adre huyi drany, ame ha, ka habe, Haba dökhu dokhon hmeledrany, me adre hia but wia hnân hobi kâu Tuhöta me Keriso a anyin: me e ame he bi ka musi nyiele nyiele balua. 16 Haba wahingat a twente foa, hnyat ödrin e tabâ anyidrin je theron hnyi hnyimakan Khong, me ödrin e ta ju hnyikânâi, me khudrung ka Khong, 17 me ha, ka habe, Öhmun e ole köu Than a Khong, Ataekhanahia, a u walang me kâû adrem; anyin a u je hia but hom manâm man ae gan hmâ, ke u je musö. 18 Ke ame hmönyin ta je hnyei ke ame o but ânyâm hmönyin, ke ûen he ka ûhnö tavat adre mokcu, me he ka ham hwaban ka lathnyabaem a ta je perofeta, me wakap, me tavat adre me okabâ iâm, tavat ae ûhnyûkong me tavat ae gan; me he ka ohnaûhangöi ödra adre me ohnaûhangöâ hmeledrany.

19 Ke adre me khöng uma kap umen Khong walethö hnyi drany; me ame manen dut hnyi umen uma tangen anyin ûhihinyköu; me ame o but je hucuce, me je ifucin, me je hendreng, me hwiöi, me we

wahma ae gan.

HNYIMAKAN 12.

E ame manen dut hnyi drany ke haten ae gan; wale momo at ame khavâ seûnö, ke hnyi hmelen li can tehi, ke e hnyi hon ban korona a je okhû a twelv; 2 ke ame erkin dut me ame vec hnyekon, ke ame tenge ge vec me me he ka hnokoâ but. 3 Me ame manen dut ke haten minya hnyi drany; ke wâ bi, wale drakona ae gan ae dra, seven je ban, ke ten je faoiny, ke seven je korona hon je ban. 4 Ke e ame lelö tilâ hnen hmokunen ke keihen a kuniny ta je okhûiny drany, me ame khûâ ka hnyi hmeledrany: ke haba drakona ame tot hnyi hnyimakan momo, waleji ame he but ka hnokoâ, me me he ka an nokon e ka o. 5 Haba momo ame hnokoâ but da, at ame he ka musö ta je hnyei hia thithö ge osö fao: ke adre ie kap nokon ka Khong, hnyi anyin theron. 6 Me ame kec ut momo hnyebuba ai, ke e hu gan eling dok a penapena Khong, m' adre me he ka hat eling hnyi ta je bong a wan thauzan tu haded ke sikste.

7 Ke e hu vat hnyi drany : haba Mikaela anyin ae khana but ae okhulit biju ûen.

gan, me me gâ ûnyi hnyi hnyimakan on ka labageju anyin wakap.

hnyi hnyebuba a hnen, ke adre hat eling, hnyi ûen a khaca, me je ûen, me haf ûen. 15 Haba on ame hmita hoton momo köiö ûnyi hnyi hnyimen helâ me wagewe, me me he ka wekhet ut momo hnyi wagewe. 16 K' ame hadrua momo hnen kânâ, k' ame memang ut kânâ me utâ wagewe a walā drakona ûnyi hnyi hnyimen. ame hmönyin drakona ka momo, me he but he ka vat me je kolon a je mâtrâniny momo, tavat adre me löng hoton hnanyibu anyin Khong, k' adre kât hmâ hna ohnathu Iesu:

HNYIMAKAN 13.

K E e ame tot hon öny hnyi köiö. Ke inya oge me wâ meno ame o ûnyi hnyi köiö ae hu je faoiny a ten, ke je ban a seven, ke e hnyi hon je fao je korona a ten, ke je ien bi gan ka Khong, hon je ban. 2 Ke haba meno oge me wâ, me helâ me lepad, ke haba je can me helâ me je can bea, ke haba hnyimen me helâ me hnyimen liona: ke drakona ame ham kau maniny man, me anyin theron, me musi ae gan. 3 Ke oge me wâ ke ban adre hia me anyin je angela ame vat me drakona; ke but kot helâke ame he but ka mok; ke drakona me anyin je angela adre me vat m' haba hnân khû ame moko, me a metu but: ödra; 8 ke ödra ca hwege bi, ke ba hmetu k' ame lâiâ hmeledrany hia hoton meno; bi hnödra hnyi drany. 9 Me adre me obâ 4 ke adre me khudrung ka drakona anyin e but drakona ae gan, wale on adrem, adre ame ham maniny man ka meno; ke adre me hwenyi ien Diabolo, me Satana, at ame khudrung minya ju ka meno, haingödra, omonoâ hmeledrany hia thithö; adre obâ ka habe, Ie at ae ûcû me meno? ke ie at but ka hnyi hmeledrany, ke adre tha oba ae khana he ka vat më? 5 ke adre me e me anyin ta je angela. 10 Ke oge me ham kâu hnyem, me ame ha ta je ûnyi ae löng hofuc ae gan hmâ hnyi drany ame ha, gan, me je bi gan ka Khong; k' adre me ka habe, A o but walang ang möt, me man, ham kâu man he ka huliwa hnyi fâte tu me dökhu dokhon Khonguta, me musi je tehi. 6 Me e ame memang ut he ka bi minya anyin Keriso a anyin : anyin adre gan ka Khong, he ka haikongoà ien me hia but obâ at ame haikongoâ je liamekeiny umen uma menâ, wale tavat adre me laba m' öta, wale at ame haikongu ödra hnyi ethö hnyi drany. 7 Ke adre me hna kau hnyimakan Khonguta hnyi lany me lit. he ka vat me wakap, me he ka hwege 11 Ke adre me hwege hon ûnyi ge dren hudra: ke adre me ham kâu musi hon ta Arenio, me hofuc adre me ohnatho; ke je tribu hia, me tavat, me hwen hnyei, me adre me ca hnyokâ anyidra möt ke ne o ta je hnyei. 8 Ke ame he ka khudrung but mok. 12 Anyin a wale senyin dö ta je ju kâu ödra hia adre me laba eang hmeledrany, me tavat adre me laba hnyin. Ekölö drany, waleji tavat adre ca set je iödra ge kânâ me köiö: anyin ame utut köbun hnyi tusiny möt anyin Arenio waleji adre diabolo, ke gan hmâ anyin wathethöt, hlingâ hwân hnyi hna bi taben hmeledrany. 9 A ne hu hnyikönyen ke at löng ju. 13 Ke a wâ but drakona a g' adre hia A ne ke at ame he ka hom bâ, me adre me but obâ e ka hnyi hmeledrany, me e ame he ka hom hwenbâ e: a ne ke at ame ovecâ momo at ame hnokoâ da. 14 Ke hlingâ ge hele vat, me adre me he ka adre me ham ka momo li labenyin aeto ae hlingâ e ge hele vat. Wale hok hnyok me

o ûnyi eû hnyi kânâ; e hu li fao helâ me arenio, ke e ame fuc helâ me drakona. 12 Ke e hu gan man hia maniny meno a bân hnyi hnyimakan. Ke e ame kunâ hmeledrany me tavat adre me laba hnyin he ka khudrung ka meno a bân, waleji a ga metu but hnân khû ehac ame moko. 13 Ke e ame ânyâ ta je haten ae gan hmâ, wale me me kunâ meic ûnyi hnyi drany ka hnyi hmeledrany hnyi hnyimakan tavat. 14 Ke e ame iyawâ tavat adre me labā hmeledrany ge ta je haten adre hna kâu he ka ânyâ hnyi hnyimakan meno; ame ha ka tavat hnyi hmeledrany, a adre me he ka theatâ me me we meno, waleji ae hu aat ge hele vat, k' ame möt. 15 Ke adre hna kâu man he ka ha melen hnatheat me me we meno, me me he hnatheat a we meno ka fuc, me kunâ he ka hlingâ tavat hia adre me ca hnyi khudrung ka hnatheat a we meno. 16 Ke e ame kunâ tavat hia thithö, tavat ae ûhnyûkong me tavat ae gan, tavat tren omjeû, me ta je theduoc, tavat adre hna bâûâ, me ta je athnyaba, m' adre me he ka bi hatödra hnyi hnyam a metödra ame ne je baridra; 17 me me ca he ka khana ke at he ka bihwaban omjeû me ûcû hmetu, ke so bi at ae hu haten, wale ien meno, ame ne numerainy ien bi. 18 Walang Hamen at ame wâ ûnykûme he ka aû numerainy meno; anyin a wale numerainy at: ke haba numerainy, me, Siks haded ke sikste siks.

HNYIMAKAN 14.

E oge me wâ, ke wâ bi Arenio ame tot hon bucen Ziona ke e unyin tavat a wan haded ke fâte foa thauzan, ke adre hia but sihnalimen ien, ke ien Kamen hnyi hon je baridra. 2 Ke oge me löng hofuc ûnyi hnyi drany, helâ me hwan je wagewe ae se hia, ke helâ me hwan hendreng ae gan : ke haba hwan oge me löng, me helâ me hwan tavat adre me khumöngö anyidra ta je kitara: 3 ke adre me khumöngö helâke khumöng a teb ûnyi hnyi hnyimakan theron, ke hnyi hnyimakan je ûnyi ae möt a vak ke wahingat : ke ba at | ae khana he ka na khumöng e, ke so thibi hnyi hnyin uma kap, ame ha ge hwan ae tavat eling a wan haded ke fâte foa thauzan, tavat adre me ûco ûnyi hnyi hmeledrany. but ânyâm hele hnân subö hwit, me subâ 4 Ödrin je hnyat a ca hamödrin okongu but; anyin a o but ûen he ka subâ; anyin ödrin unyin omomo; anyin a ödrin so. ae ti hmahmat ut hmeledrany. 16 Haba

11 Ke oge me wâ ke meno minya ame ka hnyi je dok ame he hnyin. Ödrin je hnyat adre ûco unyin tavat, me hnân wan a bân hobi kâu Khong me Arenio. 5 **Ke** ba thoi adre me wâ hnyi je hnyimödra, anyin ae ba hnyikongudrin.

6 Ke oge me wâ ke angela minya ame gâ ethö hnyi wanben drany, ke unyin e ûthumetu ae so ame ca ba balua he ka khetâ ka tavat adre me laba hnyi hmeledrany, ke ta je tribu, ke ta je hwen hnyei, ke tavat; 7 ke e ame ha ge ifucin ae gan, ka habe, Outen ju Khong, me ham kâu hna ogânâ; anyin a o but ûen ûhnei gan: ke khudrung ju kâu at a op drany, me hmeledrany, me köiö me je an ame pupua.

8 Ke ame he hoton e ke angela, at a loiny, k' ame ha, ka habe, A ū but, A ū but Babulona ae gan, waleji at ame kuna ta je hnyei hia he ka ijem wainainy tang hmönyin

hnyi bi ûnyi monu a e.

9 Ke ame he hotudru ke angela a kuniny, k' ame ha ge ifucin ae gan, ka habe, A ne hu at ame khudrung ka meno, ke we e, k' ame kap haten e hnyi hon bariny, a ne hnyi hnyamen, 10 wale at ame he minya ka ijem wainainy tang hmönyin anyin Khong, wale adre penapena ke adre me ca ûhaniken, hnyi kaiainy anyin tang hmönyin; ke adre me he ka ovecâ e hnen meic me teio hnyi hnyimakan ta je angela ae kap, ke hnyi hnyimakan Arenio: 11 ke ame sâ göranyai nyiele balua hainy hna oveci ödra; ke adre me ca menâ bi hnyi lany me lit tavat adre me khudrung ka meno ke we e, me tavat hia adre me kap haten ien e. 12 Wale hok hnyok anyin wakap, tavat adre me löng hoton hnanyibu anyin Khong, me labageju kö Iesu.

13 Ke oge me löng hofuc ûnyi hnyi drany ame ha könya, ka habe, Sihnalimen ju, ka habe, Hnahic hnen wamok, tavat adre me mok unyin Than hwân walang ang: eke, ame ha Hanu, m' adre me menâ thö ûnyi hnyi anyidra ta je huliwa; anyin ame tha hnu hotudra anyidra ta je huliwa.

14 Ke oge me wâ, ke wâ bi, ûlâ ae hau; me ke at ame laba hon ûlâ helâ me ke nokon at, ame bicâ korona gol, ke e hnyi hnyamen hele hnân subö hwit ae so hwan. 15 Ke haba ke angela ame didrut ûnyi gan ka at ame laba hon ûlâ, ka habe, Înâ Odrin je hnyat adre me hnu hoton Arenio at ame laba hon ûlâ ame inâ but ka hnyi

me a meno but hmeledrany.

ke e ame ha ge hwan ae gan ka at ae hu je angela a seven. hele hnân subö hwit ae so hwan, me ha, ka habe, Inâ ju ânyâm hele hnân subö hwit ae so hwan, me meno je de vine hnyi hmeledrany; anyin ae mat hmönyin je wan vineiny. 19 Haba angela ame ina but anyin hele hnân subö hwit ká hnyi hmeledrany, me meno vineiny hmeledrany, me khûâ but ka hnyi hna hlic vine wale ûnyi hnân hlic vine ae gan hmâ anyin tang hmönyin anyin Khong. 20 Ke adre me uto ju hnyi hna hlic vine hnyi hoton taun, me ame hingölö but dra ûnyi hnyi hna hlic vine ke ne o but hnyi töiny hnyimen hors, ke haba ûlauen me khaca thauzan ke siks haded je satadia.

HNYIMAKAN 15.

K E oge me wâ ke haten hnyi drany ae gan me hnân lâiâ, a seven je angela ae hu je mok a biliny a seven, anyin adre!

umo hnyi hmönyin anyin Khong.

2 Ke oge me wâ köiö helâ me uselat adre ûhaniken me meic; ke ödra minya, tavat adre me hwege hon meno, ke hon we e, ke hon numerainy ien e, ke adre me tot hnyi köiö uselat, ke ve hu gadra je kitara anyin Khong. 3 Ke adre me khumöngö khumöng anyi Mose athnyabainy Khong, ke khumöng minya anyin Arenio, ka habe, E gan hmâ ke hnân lâiâ ânyâm ta je huliwa, Than a Khong Ataekhanahia; e wisa me hnathu dem je gethen, u Tuhan ta je 4 Than lö, ie at ame ca he ka ot me ogânâ iâm? anyin a hake u ke thibi at ae kap; anyin ame he ka o ta je hnyei hia thithö he ka khudrung hnyi hnyimâkâm; ogânâ e. anyin adre hia but omanenâ ânyâm ta je huliwa ae wisa.

5 Ke hwaban e inya oge me wâ, ke wâ bi adre me khöng ut hnyi drany uma kapiny uma menâ at ame ohnatko: 6 me angela a seven, ke hu gadrin je mok a adre me ca ietra bi ta je hwakecidra. seven, ödrin e theibâ veto ae alai me hadröngöc, ke ödrin e oweikâ je ûlaidrin ge wen anyin kaia ka hnyi wagewe ae gan Eufea gol. 7 Ke haba ke at hnyi je ûnyi a rate; me ame hme thö köiö, m' adre me vak a möt ame ham ka je angela a seven he ka penapena ke gethen deny je than

hmeledrany anyin hele hnân subö hwit; je kaia a seven ae unöngöt ge tang hmönyin anyin Khong ae möt nyiele nyiele 17 Ke haba ke angela ame didrut ûnyi balua. 8 Me ame unöngötö uma kap ge hnyi uma kap etho hnyi drany, ke hu hai ûnyi hnyi hmanenang anyin Khong, minya gan hele hnân subo hwit ae so hwan. me ûnyi hnyi maniny man; ke ba at ae 18 Ke haba ke angela ame didrut ûnyi khana he ka didrö ka hnyi uma kap, ke ne hnyi taben hut, ae hu man gan hon meic: o but ame hwâdâ thö je mok a seven anyin

HNYIMAKAN 16.

KE oge me löng ifucin ae gan hnyin uma kap ame ha ka je angela a seven, ka habe, He th' öbun ka hingâlâ je kaiainy tang hmönyin anyin Khong ka

hnyi hmeledrany.

2 Me ame he but at a bân me hingâlâ anyin kaia ka hnyi hmeledrany; me ame o but anyû ae kong me ikiki ka hnyi hon tavat ae hu gadra haten meno, ke hon tavat minya adre me khudrung ka at ae

3 Haba at a loiny ame hingâlâ anyin kaia ka hnyi köiö; me me wia e me helâ me dren komok ; me ame mokcu ta je unyi

hia ae möt eû hnyi köiö.

4 Ke haba at a kuniny ame hingâlà anyin kaia ka hnyi je wagewe, me je an ame pupua; me ame dra but. 5 Ke oge me löng angelainy je köiö ame ha, ka habe, U thibi Wisa, a u walang ang me adrem, u At ae Kap, anyin a u je bi hwaban helâe: 6 anyin a adre me hingâlâ dra dren wakap me ta je perofeta, ke u je habelidra ge dra: ae ûcû ködra. 7 Ke oge me löng taben hut ame fuc, ka habe, Eke, Than a Khong Ataekhanahia lö, e hnathu me wisa hnâm je hna bi hwaban.

8 Ke haba at a vakiny ame hingâlâ anyin kaia ka seûnö; me adre hna kâu he ka le tavat ge meic. 9 Me ame hlâ tavat hnen kahwa ae gan : me adre me haikongoà ien Khong wale at ae hu man hon ta je mok e; ke adre me ca ietra bi me he ka

10 Ke haba at a thabunginy ame hingâlâ anyin kaia hon theron anyin meno; me ame menekholom but dokhon dökhu; ke adre me hohoc je bohmödra ge vec, 11 ke adre me haikongoâ Khongon drany can ame didrut ûnyi hnyi hnyin uma kap je anyidra ta je vec me hnödra je anyû; ke

12 Ke haba at a siksiny ame hingâlâ

ödrin e he but ûnyi hnyi hnyimen drakona, me ûnyi hnyi hnyimen meno, me ûnyi hnyi hnyimen perofeta thoi: 14 anyin a ödrin je hanu anyin je demoni, ödrin a ânyâ je haten ; wale ödrin e he ka ta je than hia hyin hmeledrany he ka ûkhacaköu ödra ka hnyi vat hnyi bong ae gan bonginy Khong Ataekhanahia. 15 (Wâ bi, oge me he ka o helâ me at venöu. Hnahic hnen at ame hmâkâ, me tuö anyin je ûkhaû, wâ e nye he ka he thu, m' ödra wâ thö anyin hmehma.) 16 Ke ödrin e ûkhacaköu ödra hnyi dok adre hwenyi ien hwen Heberu, ka habe, Amagedo.

17 Ke haba at a seveniny ame hingâlâ anyin kaia ethö hnyi wanben; me ame o but hwan ae gan ûnyi hnyi uma kap, ûnyi hnyi theron ame ha, ka habe, Adre hia but ânyâ: 18 me ame manen dut je hucuce, me je hofuc, me je hendreng; ke e hu hwiöi ae gan hmâ, e ba khaca a helâe hwân ehac ge ibi hu at hnyi hmeledrany, e ba hwiöi ae gan me hwege helâe. 19 Me ame subâ kunâ but taun ae gan, k' ame ū but je taun hnyi je hnyei: ke adre me ûnykûme Babulona taun ae gan hnyi hnyimakan Khong he ka ham kâu kaiainy wainainy anyin tang hmönyin. 20 K' ame kec dö je bomene hia, k' adre me ca wâ ka o but, me ûcû kâu he ka mē laba. 11 hmetu je bucen. 21 Ke ame ta but ûnyi Ke haba meno a ka e bi ehac, ke ba bi anyi drany ka hnyi hon tavat we wahma walang, wale at a ka eitiny ke hanen hnyat he gan hınâ, haba ihmakiny je owe, me a seven; ke e ame he ka he ka hnyi hnaûhelâ me khaca talan: k' ame haikongoâ hangö. 12 Ke haba ta je faoiny a ten u Khong hnen tavat can mok eling a we je wâ, me, wale je than a ten, hnyat ae wahma; anyin ae gan hmâ hmönyin tiga ca hu gadrin dökhu; ke adre hng mok e.

HNYIMAKAN 17.

seven, k' ame ha könya, ka habe, Aiö u, Tuhan ta je tuhan, me Thaniny ta je than; oge me he ka omanena köu hna bi hwaban ke ame he tavat a tha ödra mē ka hwege, ka momo hnyi gethen, at ae nua, k' ame tavat adre hawâ, me tavat adre ûca, me laba hon je köiö ae se hia; 2 ke ta je tavat ae hnathu. 15 Me e ame ha könya, thaniny hmeledrany adre me bi ûnyi monu ka habe, Haba je köiö u je wâ, waleji ame mē, k' ame monu aten hmeledrany hnen laba hon momo hnyi gethen, wale je tavat, drâ hlit ke dra, ke a theibâ ge gol me je hnyi je hnyekudrin he ka ohwâdâ weny,

úhedra e jimeyo. 13 Ke oge me wâ je⊤veto ae gan hwaban me je penina, ke e hu hanu ae kong a ödrin kun helâ me je rana hnyi hnyamen kaia gol, ke unöngöt ge je ûnyi ae ikiki, a ta je ûnyi ae kong ûnyi hnyi anyin bi ûnyi monu, 5 ke e hnyi hon bariny ien adre sihnalimen, ka habe, E IYONG, BABULONA AE GAN, HI-NYEN OMOMO HNYI GETHEN, KE TA JE ÛNYI AE IKIKI HNYI HME-LEDRANY. 6 Ke oge me wâ momo ame monu a ijem dren wakap, ke dren tavat adre me ohnathu Iesu. Ke oge me wâ me oge me lâiâ gan hmâ. 7 Haba angela ame ha könyâ ka habe, Anyin a ieû u me lâiâ? Oge me he ka ha köu bongon ae iyong anyin momo, me meno a taben, ae hu je ban a seven me je faoiny a ten. 8 Haba meno u me wâ, me, ka e bi ehac, ke ba bi walang ang; ke e ame he ka ölö ûheny eû hnyi hmonop ae dit hmönyin me he but ka hnyi hnaûhangö. Ke ame he ka lâiâ hnen tavat adre me laba hnyi hmeledrany, tavat adre me ca hia but set je iödra hnyi tusiny möt hwân hnyi hna bi taben hmeledrany, ödra ka wâ meno, a e bi ehac, ke ba bi walang ang, k' ame he ka o. 9 Ke walang hnyok ae hu metâ hnyin. Haba je ban a seven, me wale je bucen a seven, wale momo ame laba hon: 10 ke wale je than a seven, a ū but thabûng, ke ka e bi khaca, ke tiga hia bi khaca; ke e ködrin musi helâke me je than, tha ödrin me meno, hnyi awa a khaca. 13 Khaca thibi je hnyekudrin, ke ödrin e ham manidrin man me anyidrin musi ka meno. 🖊 E ame o tho ke at hnyin je angela a Ame he hnyat eling ka vat me Arenio, ke seven hnyat ae hu gadrin je kaia a ame he Arenio ka hwege hudrin, anyin e wainainy anyin bi ûnyi monu. 3 Ke e me tavat ae se, me je hnyei, me je hwen ame hum nya hnyi Hanu ka hnyi hnye- hnyei. 16 Ke haba je faoiny a ten u je buba: me oge me wâ momo ame laba hon wâ, ke meno, me wale hnyat ödrin e he ka meno ae dra, e unöngöt ge je ien bi gan, hûkötiâ momo hnyi gethen, me söh e, me ke hu je ban a seven, ke je fao a ten. 4 ohethuâ, me an viny, me thong degecâ Haba momo, me ame khavâ ûkhaû ae udru- hnyi meic. 17 Anyin a Khong ame ip eû me he ka tha hnyok, me ham dökhudrin mano lino ae ûhnyûkong nân, me mano ae dökhu ka meno, ke ne o but ame hwâdâ je udrudrâ hlit, me silek, me mano ae dra; hofuc hwan Khong. 18 Ke haba momo u me je utö ae bo so hia, me je kaia hia a je wâ, me wale taun ae gan, wale at ame nyon elefan, me je kaia utö hia ae gan musö je thaniny hmeledrany.

HNYIMAKAN 18.

E hwaban ta je ûnyi e, inya oge me wâ ke angela minya ame utut ûheny hnyi drany, ae hu musi ae gan; ke ame melam hmeledrany ge anyin hmanenang. 2 Ke e ame ha ge hwan ae hwege, ka habe, A ū but, a ū but Babulona ae gan, k' adre wia e hnân hnyaban ta je demoni, me uma umen ta je meno hia ame gâ ae ikiki k' adre hûkötiâ. 3 Anyin a ū but ta je hnyei hia ge wainainy tang hmönyininy bi ûnyi monu anyin momo; ke ame bi ûnyi monu mē je than eang hmeledrany, k' ame tren omjeû tavat ûcû eang hmelen ge maniny hna osenyinâ unyin momo.

4 Ke oge me löng ke hofuc minya hnyi drany ame ha, ka habe, Lakeik lö, he but ge momo, m' öbun e ca hnyi hanen anyin je hulö, me me ca o köbun anyin je mok: 5 anyin a o but hnyi drany anyin ta je hulö, ke Khong ame ûnykûme anyin ta je monu. 6 Bi hwaban ju kâu helâ me hnen hna ham, ke olo ju bi hwaban kau hoton anyin huliwa: ke olo ju ûhaniken kâu hnyi utkaia e ame ûhaniken. 7 E gan hmâ hnen hna hamen ogânâ e bi, me ka osenyinâ unyin, awe, ânyâ thö kâu helâe ge vec me hlöuhlöu: anyin a haingen eû hnyi hnyekon, ka habe, Inya oge me laba a momo than, k' iny ca safac bi, ke oge me ca he ka wâ hlöuhlöu. 8 Anyin a wale ame he ka o kâu anyin je mok hnyi bong a khaca, wale mok, me hlöuhlöu, me hmiâ; ke adre me he ka thong degecâ e hnen meic; anyin as hwege Than a Khong at ame bi hwaban kâu. 9 Ke ame he je thaniny hmeledrany tavat adre me bi ûnyi monu me tha senyin me ka tenge thungaû can ödrin ka wâ hainy hna thong e, 10 ke ödrin e tot sâkâû anyin a ödrin e outen anyin vec, me ha, ka habe, Ekölö, ekölö ge taun ae gan a Babulona, taun ae hwege! anyin ame o but hwaban köu hnyi awa a 11 Ke ame tenge thungaû gan hnen tavat ûcû hnyi hmeledrany, anyin ae ba hmetu at ae khana he ka ûco je omjehedra; 12 wale omjeû gol, me sileva, me je veto ae gan hwaban, me je penina, me

nyon elefan, me je kaia utö hia ae gan hwaban, me bras, me fao, me veto out; 13.me kinamo, me amomo, me je ûnyi ae bo so, me muro, me libanu, me waina, me wakaco, me falawa ae so, me hwit, me je meno, me je mamoe; me je hors, me je kariota, me je unyin; me je hanon at. 14 Ke a he but gam bi je wan ame weny hnyekom, ke hia but gam ta je ûnyi hia ae senem me meic, k' ame ca he hmetu tavat ka wâ bala. 15 Ke ame he tavat ûco ta je ûnyi e, waleji hnen momo hna otreni ödra ka tot sâkâû, anyin a ödra outen anyin vec, adre me tenge thungaû; 16 me ha, ka habe, Ekölö, ekölö ge taun ae gan, waleji ame khavâ mano lino ae ûhnyûkong nân, me mano ae udrudrâ hlit, me dra, me otheibâ ge gol, me je veto ae gan hwaban, me je penina! 17 anyin adre ohia but hnyi awa a khaca tang omjeû ae gan hmi Ke ame tot sâkâû ta je tuhan hu, me tavat adre me kec ehe hnyi köiö, me je aten hu, me tavat adre me huliwa hnyi köiö, 18 me ha, ödra ka wâ thö hainy hna thong e, ka habe, Ewa taun ae ûcû me taun eang ae gan i 19 Me adre me khaû drou ka hnyi je bödra, me hongot, me tenge thungaû, ka habe, Ekölö, ekölö ge taun ae gan, at ame otreni ödra hia ge omjeû tavat ae hu hudrin hu eû hnyi köiö ûnyi ge ûnyi hnathuiny! ke adre otheduocâ e hnyi awa 20 U ma senyin dö gan drany lö, me öbun wakap, me ta je aposetolo, me ta je perofeta; anyin a Khong ame hia but bi hwaban kâu cabun bi.

21 Ke haba ke angela ae hwege ame hom veto helâke me veto adre omomono ae gan me khûâ ka hnyi köiö, me ha, ka habe, Helâe minya adre me he ka haguta Babulona taun ae gan, ge hna khûâ ae hwege, ke adre me ca he hmetu ka wâ e bala. 22 Ke adre me ca he hmetu ka löng unyâm hwan tavat khumöngö kitara, me ta je ûnyi khumöng, me tavat adre me tûö köwi, me tavat adre me tûö khoto; ke adre me ca he hmetu ka wâ unyâm at ame huliwan je huliwa; ke adre me ca he hmetu ka löng unyâm hwan veto hnân oamamâ; 23 ke ame ca he hmetu ka umumelam hnyi wanbâm bâhlân lamepa; ke adre me ca he hmetu ka löng hnyi wanbâm ifucin li at ödre tep faipoipo: anyin a haba tavat ûcû unyâm, me ödrin e beönua hnyi hmelege ânyâm je bibihwakecin. 24 Ke adre me wâ gan dren ta je perofeta me wakap, me tavat hia adre hia but hlingâ hnyi hmeledrany.

HNYIMAKAN 19.

E hwaban ta je ûnyi e inya oge me löng helâke hwan tavat ae se hia ethö hnyi drany adre me ha, ka habe, Haleluya; E unyin Khonguta möt, me hmanenang, me man: 2 anyin ae hnathu me wisa hnen hna bi hwaban; anyin a hia but bi hwaban ka momo hnyi gethen ae nua, at ame okongoâ hmeledrany ge anyin bi ûnyi monu, ke a hia but bi hwaban kâu can dren lathnyabainy. 3 Ke adre me ha hnathu, ka habe, Haleluya. Ke ame hai göranyai nyiele nyiele balua hainy momo. 4 Ke haba wahingat a twente foa, ke ta ûnyi a vak ae möt, me ödrin e ta ju me khudrung ka Khong at ame tabâ theron, me ha, ka habe, Amen; Haleluya. 5 Me an viny ta je than, me viny ta je taben vat, ame o but hofuc ûnyi hnyi theron, ka me viny tavat ae hwege, me viny ta je habe, Ogânâ thö Khonguta öbun je lath- hors me tavat adre me tabâ, me viny tavat nyabainy, me tavat adre me outen e, tavat hia thithö, tavat adre hna bâûâ me ta je ae ûhnyûkong me tavat ae gan. 6 Ke athnyaba, me tavat ae ûhnyûkong me gan. oge me löng helâke hwan tavat ae se hia, ke helâke hwan ta je köiö ae se hia, hmeledrany, me anyidra je utbavat adre ke helâke hwan hendreng ae gan hmâ ame me ûkhacaköu he ka vat me at ame tabö ha, ka habe, Haleluya: anyin a Than a hors me anyin utbavat. 20 Me adre me Khonguta Ataekhanahia ame musi. 7 E; so ate me senyin me hobâ, ke so ate me ham kâu hna ogânâ: anyin ame o but Arenio he ka faipoipo, ke a hia but âiân hamen penapena e. 8 Ke adre me hna kâu he ka khavâ mano lino ae ûhnyûkong nân ae hadröngöc ke ba hnyikongon: anyin a haba mano lino, me wale hwakecin ae wisa anyin wakap. 9 Ke haingen könya, ka habe, Sihnalimen ju, ka habe, Hnödra hnahic adre me hawâ ka hnyi bijeûiny faipoipo anyin Arenio. Ke haingen könya, ka habe, Wale hofuc ae hnathu hwan Khong. 10 Me oge me ta ju hnyi hmelen li can he ka khudrung kâu. Ke haingen könya, ka habe, Ohe, u ma ca ânyâ: anyin a iny athnyaba möu me je liamekeiny möu, tavat adre hom hna ohnathu Iesu: khudrung ka Khong: anyin a haba hna ohnathu Iesu me wale hanon hna operofeta.

hnei me vat hnyi hwakecin ae wisa.

drany: ke adre me omonoâ ta je hnyei hia | Haba li emakan, me bâhlân meic, ke se hia je korona hon ban; ke hu ien adre set wale ae ca khana hnen at, ke ka hake e thibi. 13 Ke adre okhaûâ e ge ûkhaû adre osisidrâ ge dra: ke adre me ha ien, ka habe, Logo anyin Khong. 14 Me ame he hoton, je utbavat hnyi drany, adre me tabâ je hors ae hau, adre khavâ mano lino ae ûhnyûkong nân, ae hau me ba hnyikongon. Ke ame o but ûnyi hnyi hnyimen hele vat ae so hwan, me me he ka kot kâu ta je hnyei: ke e ame he ka musi ödra ge osö fao: ke e ame ututo hnyi hna hlic vineiny tang hmönyin ae gan anyin Khong Atae-16 Ke e ame khavâ khaûen, khanahia. ke adre set ke ien hnyi jevan, ka habe, TUHAN TA JE TUHAN ME THAN-INY TA JE THAN.

17 Ke oge me wâ ke angela ame tot hnyi seûnö; ke e ame ha ge hwan ae gan, ame ha ka ta je meno ame gâ ethö, ka habe, Ai öbun ka ûkhacaköu ka hnyi bijeû ae nua anyin Khong; 18 m' öbun e he ka

19 Ke oge me wâ meno me ta je thaniny kât meno ae hiny; me perofeta thoi minya waleji at ame ânyâ ta je haten hnyi hnyimakan, hnân omono tavat adre me kap haten meno, m' ödra minya adre me khudrung ka at ae we e: ke adre me khû' ödru meli ödru ka hnyi nem a meic ame hlâ ge teio: 21 ke adre me hlingâ je kolon ge hele vat anyin at a tabö hors, wale hele vat ame o but ûnyi hnyi hnyimen: k' ame sekon dö je meno ame gå hia ge je unyidrin.

HNYIMAKAN 20.

K E oge me wâ ke angela ame utut ûheny hnyi drany, ke e unyin kiiny hmonop ae dit hmönyin, ke e hnyi hnyamen tö fao ae gan. 2 Ke e ame kât drakona, wale on ehac, a wale Diabolo me Satana, me ame ca e ke ne o but hnyi wan thauzan je huna, 3 me khûâ e ka hnyi hmonop ae 11 Ke oge me wå drany adre khöng; dit hmönyin, k' ame hlöng e, k' ame ohmå ke wâ bi hors ae hau, ke haba li ien at ame haten hon, me me ca he hmetu ka omonoâ tabâ e me Wisa me Hnathu; ke e ame ta je hnyei, ke ne o but ame bekhöt je 12 huna a wan thauzan: ke hwaban e, e ûcû he ka thang hmetu but e hnyi ûen ae|me adre me khûâ but e ka hnyi nem a okhulit.

4 Ke oge me wâ je theron, me hnyat ödrin e laba hon, ke adre me hna ködrin he ka hnei : ke oge me wâ minya je hanon tavat adre subâ je nyidra can hna ohnathu Iesu, ke can hofuc hwan Khong, ke tavat adre me ca hnyi khudrung ka meno, me at a we e, ke adre me ca hnyi kap haten hon je baridra ke hon je hnyamödra; ke adre me möt, k' adre me tha musi me Keriso ke ne o but hnyi je huna a wan thauzan. 5 Ke haba je kolon tavat adre me mokcu, me adre me ca möt hmetu bi ke ne o but ame bekhöt je huna a wan thauzan. Wale möt hmetu a bân. 6 E hnahic ut me kap tavat adre me hnyi hanen möt hmetu a bân: e ba maniny mok a loiny ködrin; ke adre me he bi ka tavat bihut ka Khong me Keriso, ke adre me he ka tha musi më ke ne o but hnyi je huna a wan thauzan.

7 Ke e ka bekhöt dö je huna a wan thauzan, me adre me he ka thöng Satan hmetu but ûheny hnyi uma ceat, 8 me ame he ka o but ka omonoâ ta je hnyei wale hnyi vak ta ke keihen hmeledrany, ka hnyi vat: ke helâ me önyin köiö ûseidra. 9 Ke adre me ölö thö me dedo hmeledrany, but ânyâ. ae oûnykûminy: ke ame o but meic ûnyi köien möt ame pupua ka at ame beic. nyiele balua.

bi ke dok hobi ködru. 12 Ke oge me wâ mok a loiny. wamok, tavat ae gan me tavat ae ûhnyû-

meic.

HNYIMAKAN 21.

K E oge me wâ drany a teb ûnyi me hmeledrany a teb ûnyi: anyin a hia but drany a bân me hmeledrany a bân; ke ba hmetu bi köiö. 2 Ke inya oge me wâ taun ae kap, Jerusalema a teb ûnyi, ame utut ûheny hnyi drany ûnyi ge Khong, adre penapena helâ me hlu ame he ka faipoipo, adre theibâ e hobi kâu âiân. Ke oge me löng hofuc ae gan ûnyi hnyi theron ame ha, ka habe, Wâ bi, e unyin tavat uma menâ umen Khong, ke e ame he ka laba unyidra, ke adre me he ka lakeiny, ke ame he Khong ka tha e m' ödra, k' ame he ka Khongudrin: 4 ke e ame he ka kot degecâ ta je deköiö hia ûnyi hnyi ta je emaködra; ke ba hmetu bi mok; ke ba hmetu bi hnyok ae hmak, me tenge, me vec: a hia but ta je ûnyi a bân. 5 Ke ame ha at ame laba hon theron, ka habe, Wâ bi, oge me he ka ohâtâ ta je ûnyi hia thithö. Ke e ame ha, ka habe, Sihnalimen wale Gog me Magog, he ka ûkhacaköu ödra ju: anyin ae hnathu me wisa ta je hofuc e. 6 Ke haingen könya, ka habe, Adre hia Inya Alefa me Omega, wale me igigilö hunuma anyin wakap, me taun hwân me obiny. Oge me he ka ham bâûâ hnyi drany me thong degeci ödra. 10 Ke Ame he ka hu ta je ûnyi e hnen at ame adre me khûö diabolo at ame omonu ödraton; me oge me he ka Khongon, ke e ame ka hnyi nem a meic me teio, waleji a hnen he ka nökuk. 8 Ke haba tavat adre me minya meno me perofeta thoi; ke adre me ot, ke tavat adre me ca labageju, ke tavat he ka oveci ödra hnyi lany me lit nyiele ae ikiki, ke tavat ûhlingö, ke tavat bi ûnyi monu, ke tavat tren khong, ke tavat adre 11 Ke oge me wâ theron ae gan ae hau, me hmi ka je hnatheat, ke tavat hia adre me at ame tabâ, ke ame kec hnyi hnyi- me thoi, me ame he ka hu hwajekhöûdra makan hmeledrany me drany; ke ca manen hnyi nem ame hlâ ge meic me teio; wale

9 Ke ame o but könya ke at hnyi je kong adre me ûtitilen hnyi hnyimakan angela a seven hnyat ac hu je kaia a seven theron; me adre me khöng ut je tusi, ke ae unöngöt ge je mok a seven a biliny; me adre khöng ke tusi bi a wale tusiny möt: e ame ûhnenamö mönya, me ha, ka habe, me adre me hnö wamok ge ta je ûnyi adre Aiö u, oge me he ka omanenâ köu hlu âiân sihnalimen hnyi je tusi, hoton anyidra ta Arenio. 10 Me e ame hum nya hnyi Hanu 13 Ke haba köiö, me ame ham ka hnyi bucen ae gan me beû göranyai, me hmetu tavat adre mok hnyin; ke mok omanenâ könya taun ae kap wale Jerusaminya, me Hedis, ödru me ham hmetu lema ame utut ûnyi hnyi drany ûnyi ge tavat adre mok unyidru: me adre me ve Khong, 11 ke hu hmanenanginy Khong hnei ödra hoton anyidra ta je huliwa. 14 hnyin: ke haba melaminy me helâ me veto Me adre me khûö mok me Hedis ka hnyi ae gan hmâ hmönyin hwaban, ke helâ me Wale mok a loiny, a nem a veto jasepi ae alai: 12 ke hu hak veto ae meic. 15 Ke e ka manen dut khaca wa- gan me beû göranyai; ke hu je homagöule leji adre ca sihnalimen hnyi tusiny möt a twely, ke twely ta angela hnyi je homagöule ; k' adre me sihnalimen je ien hnyin, baten wagewe ûöiny möt, at ame wa wan a wale je ien je tribu a twelv anyin lakon twelv je bongon, ke ame wa hnyi je tehi Isaraela: 13 kun ta homagöule jimeyö; ke hia: ke haba ta je lan ûö me hnân omelö kun ta homagöule hnyi hwadrö; ke kun ta ta je hnyei. 3 Ke ba hmetu bi hnaûhangö: homagoule hnyi hwaiou; ke kun ta homagöule jimeû. 14 Ke twelv ta taben hak anyin Khong me Arenio; 4 ke ame he je veto hnyi taun, ke haba hnyi je taben eling e hu je ien je aposetolo a twelv anyin 15 Ke haba at ame ûhnenamö mönya, me hu gan hlowe gol hnân tuluto taun, me je homagöuleiny, me je haginy veto. 16 Ke tha ûcû vak ta baten taun, ke tha ûcû ibeûen me ûlauen: ke e ame tuluto taun ge hlowe, twelv thauzan je setadia: ke tha ûcû thibi ibeûen, me ûlauen, me ibeûen göranyai. 17 Ke e ame tuluto haginy veto, me wan haded ke fâte foa je kubit, hoton tulutiny at, wale angela. 18 Ke haba hna up haginy, me je veto jasepi: ke haba taun, me gol ae so, helâ me uselat ae alai. 19 Ke adre ohmanenangâ ge je veto ae gan hwaban bia taben haginy taun. Jasepi taben a bân; safairo a loiny; kalekedoni a kuniny; semerado a vakiny; 20 sadonuki a thabûnginy; sadio a siksiny; kerusolite a seveniny; berulo a eitiny; topazio a naininy; kerusopala a teniny; uakini a eleveniny; amethusa a twelviny. 21 Ke haba je homagöule a twelv, me je penina ling a twelv; ûsa khaca penina je homagöule: ke haba getheniny taun, me gol ae so helâ me uselat ae 22 Ke ba uma kap oge me wâ e: anyin a Than a Khong Aekhanahia me Arenio uma kapiny. 23 Ke ca ûnyi hnathu bi seûnö me tehi he ka omelamâ taun; anyin ame omelamâ e henen hmanenanginy Khong, ke lamepainy Arenio. 24 Ke ame he ta je hnyei ka he hnyi melaminy: ke haba je thaniny hmeledrany, me adre me sukhöûnâ anyidra hmanenang ka hnyin. 25 Ke adre me ca he ka hlöng je homagöuleiny hnyi lany (ke ba lit e): 26 ke adre me he ka sukhöûnâ ka hnyin hmanenanginy ta je hnyei me hna ogânâ: 27 ke ame ca he ka hnyi dit kâe ke ûnyi ae kong, me at ame ânyâ ikiki me thoi: ke hake ödra thibi tavat adre sihnalimidrin hnyi tusi anyin Arenio a tusiny möt.

HNYIMAKAN 22.

K^E e ame omanenâ könya wagewiny köiö möt ae alai helâ me uselat, ame di hnyi theron anyin Khong me Arenio, poipo, ka habe, Aiö u. Ke so ame ha

ke ame he ka e bi hnyi wanben theron lathnyabainy ka huliwa kâu; ke adre me he ka wâ hnyimakan; ke e hon baridra ien. 5 Ke ame ca he hmetu ka lit; ke ca ûnyi hnathu bi ködra lamepa, memelaminy seûnö; anyin a he Than a Khong ka melamidra: ke adre me he ka musi nyiele nyiele balua.

6 Ke haingen könya ka habe, Wale hofuc ae wisa me hnathu: ke haba Than a Khongon ta je hanon je perofeta ame kunâ anyin angela he ka omanenâ ka lathnyabainy ta je ûnyi ame he ka ie o. 7 Hnahic hnen at ame löng hoton ta je hofuc adre perofeta hnyin tusi ang.

8 Ke inya Ioane at ame löng me wâ ta je ûnyi e. Ke hnyi ûen oge me löng me wâ, me oge me ta ju hnyi hmelen li can angela, at ame omanenâ könya ta je ûnyi e. 9 Me e ame ha könya, ka habe, Ohe, ca ânyâ, iny athnyaba möu me je perofeta a je liamekeiny möu, me tavat adre me löng hoton hofuc hnyi tusi ang: khudrung ju ka Khong.

10 Ke haingen könya, ka habe, Ca ohmâ haten ta je hofuc adre perofeta hnyin tusi ang; anyin ae hakekeny jut ûen. 11 Haba at ae ca wisa, me ame he bala bi ka ca wisa: ke haba at ae ikiki, me ame he bala bi ka ikiki: ke haba at ae wisa, me ame he bala bi ka ânyâ wisa: ke haba at ae kap, me adre me he bala bi ka okabâ. 12 Wâ bi, oge me he ka ie o; ke e unyik hwaban, he ka ve ham ka tavat e ûcû me anyidra ta je huliwa. 13 Inya Alefa me Omega, wale bân me biliny, a can me obiny. 14 Hnahic hnen tavat adre me hneû anyidra ta je ûkhaû, me me ûcû ködra he ka he ka hnyi ûöiny möt, me he ka dit ka hnyi je homagöuleiny taun. 15 Eû hnyi hoton ta je kuli, me tavat tren khong, me tavat bi ûnyi monu, me tavat ûhlingö, me tavat adre me hmi ka je hnatheat, me tavat hia adre me weny me mâdrâ thoi.

16 Inya Iesu oge hia but kunâ anyik angela he ka thumetu öbun ge ta je ûnyi e hobi kâu ta je ekalesia. Inya khûen me Nöku Davita, ke okhû lany ae hadröngöc.

17 Ke haingen Hanu me hlu a teb fai-2 hnyi wanben getheniny. Ke e hnyi li minya at ame löng, ka habe, Aiö u. Ke

HNA OMANENÂ 22.

haba at ae beic, me he but jem: ke haba hnyi tusi ang, me ame he Khong ka chia at e weny, me hom bâûâ ju köiöiny möt. jekhon hnyi ûöiny möt, me ûnyi hnyi taun

adre me long ta je hofuc adre me perofeta ang. hnyi tusi ang, ka habe, A ne he bi ke at 20 Haba at ame ha wia ta je ûnyi cang, ka bi hanen ta je hofuc e, me ame he minya me e ame ha, ka habe, Eke : oge me he ka Khong ka bi hanen kâu ta je mok adre ie o. Amen: Than lö, Iesu, aiö u. sihnalimen hnyi tusi ang: 19 ke a ne ke 21 E so e unyin wakap ibetengiö baû at ame ohia ke ong hofuc adre perofeta anyin Than Iesu. Amen.

18 Inya oge me ha wia ka tavat hia ae kap, wale adre me sihnalimen hnyi tusi

Richard Clay & Sons, Limited, London & Bungay.

. Digitized by Google

